Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Fratris Conventus B. M. Pacis P. P. Cruciferor.

Prologus

Prologus.

Verat profecto equum. z ab oñibꝫ mea sentētia ꝓcedenduz. laudatorio muneri cōmodatū pollere ingenio pstare sciētia. p/lucere eruditiōe z exercitatiōe. doctissimoꝝ quoqꝫ z eloquētissimoꝝ hoīm facūdiā. atqꝫ summoꝝ phoꝝ in doctrina z moribꝫ. mo/ralibꝫ cūctis plātoꝝ. vtutes optimas i lucē ponere conantēvoce tum clara z sublimi tū sonora z ꝓcūda. stiloqꝫ elegāti suaui ame/no. vti oportebit. Quare siq̄ mihi ad laudā dū noiatoꝝ virtutes z excellentias adiumē ta vel natura vel disciplina vl' industria at/tulisset. in laudibꝫ pstantis z ꝓdocti. vtuosi viri doctoris seraphici. sancti Bonauentu re ꝓdignitas nulla esset. Attamē q̄z mirifi cam animi leticiā afferat cōcupita diu atqꝫ exoptata sanctitat' imago. quā cozā cerno. z si nō carnalibꝫ artubꝫ sustentatā sed viuis z elect' doctrinis (licet in moralibꝫ pellibꝫ depictā) declarat. illustrat. cōmēdat. singu/laris huiꝰ sci sūma sapientia. clarissima do ctrina. exq̄sitissima prudentia. honestissima ꝗuersatio. vtpote q̄ nihil temere: nihil incō/sulto. sed oñia p rōne z recto animi iudicio metit' sit. ordinauerit z executiōi debite mā dauerit. Sapientia q̄ppe in eo claruit. quia theologie apicibꝫ exactissime. nō tam studē do q̄z aliꝫ vbo scriptoqꝫ tradendo diligen tissimeqꝫ incubuit. Prudētia flozuit. qz vni/uersali ꝓcilio Lugdunensi psedit. pficiendi summū pontificē eccl'ie viduate prātē acce/pit. sui ordinis generalatū pluribꝫ ānis lau dabiliter tenuit. ac sancte mīs eccl'ie cardi nalatū. eccl'ie plātoꝝ electione. z sūmi ponti ficis mandato. humilit' suscepit z nobiliter ꝓtinuauit. Cōuersatio aūt q̄lis fuerit. liber vite in q̄ indelibiliter script' est. oñdit. Attamen gratissima sua pñtia iocundissimusqꝫ affat'. atqꝫ in sctō ope potētatus. ipa re evi/dentissime cozā posita demonstrarent. ea q̄ nra mens nō sufficit sicut nec plene intelli/gere. ita nec aliꝫ scribēdo tradere. Cedant oia hec ꝓposito nro. doctrine laudē. operuꝫ suoꝝ enumeratiōe in mediū feram'. Sanctissimā nempe suā doctrinā. z oī laude no/bilissimā disciplinā. z exq̄sitissimā eruditio/nē is neget q̄ sue doctrine auditu z visu pe/nitus expers fuerit. Aliū autē neminem cre do nō sūme venerari virū tantū. ex cui' ore nihil prodūt oīno. qō min' sit quadā miri fica grauitate exultaqꝫ doctrina. ꝑceptisqꝫ his refertū q̄ tam ad diuīe trinitat' z vnita tis totiusqꝫ nature speculatiuā cognitionez q̄z ad bene beateqꝫ viuēdū et ad oēm hone/state dignitateqꝫ ptinēt. Potissime aūt dñe theologie fidē quā dedit inuiolabilit' serua uit. ipam sup candelabrū statuēdo. Allect' q̄ppe laude honestate z dignitate hui' dñe. co ptosissime operā huic doctrine dedit. quod opeꝝ suoꝝ numer' pleni' oñdit. In primis q̄dē se offert copia scriptoꝝ circa mgr̄m sen tentiarū. In q̄bꝫ mirifice. summe maiestat' thronū in colūna tabernaculū tegente col/locauit. amenissimū toti' creature prātū flo ribꝫ elegantissimaꝝ sniaꝝ venustādo. suaui tatē q̄z diuini nectaris. deū hūanatū nobis intelligendū diligendūqꝫ ꝓposuit. atqꝫ reme dia celestia mūdo delectabilit' sumēda ꝑpa rauit. Accedit nihilomin' paruoꝝ opuscu/lorū ꝑciosus ort' z delectabilis. liliꝫ valla/tus celicis cū viola. sūme ciuitatis pigmēta rias redolens aromatū areolas. In tantū stupoꝛē ꝙuertens ꝓtēplantis aciē. vt trenū inhabitās corpus celestia meditet. raptuqꝫ extatico subleuat' gratulabūd' illud Apo calipsis sept' replicet. Vidi ciuitatē sanctaz bierl'm z̄c. Dic siq̄dē ort' varijs decorat flo ribꝫ. stipat malis. In q̄ armoniza at auiū dul cedo p̄nimia. q̄ vniuersis odoribꝫ pigmento rū seminat. tantoꝝ redolet carismatū vber tate celestiū. tot ꝓtemplationū. meditatio/nū ac deuotionū viresc it floribꝫ. ac morum excandescit liliꝫ. vt supni paradysi exēplar pstantissimū effigiet. Quē q̄ diligenti' intra uerit abyssum intrat diuinitat' intermine p ꝓtemplationē altissimā. intrat creaturaꝝ in tima p ardentissime charitatis affluentiaz. intrat christi vulnera p meditationez inde/fessam. Quid queso lucet in hui' viri sapīa z doctrina nisi multiformis sapīa christus diuinus radi' et caracter p nobis missa de celis. Idcirco hic liber teneat' in manibus sapore mellis dulcioz. pigmēti odoribꝫ sua/uioz. suauissimis armoniꝫ melius auribꝫ nris tinnizat. cui' tactu nra sopozat' intelli gentia. cui' tanta exrat subtilitas. ita (vt in summo dicā) q̄ in eo velut in q̄daz speculo tota appareat. tota resplendeat. tota nostris repsentet' oculis machina mūdialis. nego/ciatio spūalis. z tota cōtēplatio celestis. Cū

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

ergo doctoris seraphici sancti Bonauētu/
re q̄ttuor scripta circa mgr̄m. pnūc sunt im
pressure bn̄ficio satꝫ mltiplicata. parsq̄ par
uorū opusculorū minima indignū pfecto ē
q̄ hacten⁹ nullus tantā adhibuit diligenti
am vt numer⁹ maior ⁊ copiosior doctrina ⁊
lr̄a in vnū colligeret. et alphabetica tabula
decoraret. qd̄ ⁊ diuina aspirante gr̄a h̄ nr̄o
iam tpe effectū est. Duas etem̄ partes liber
hic recipit. p̄ma parua cōtinet opuscula. lu/
men intellect⁹ scolastice q̄dāmō p̄tendētes
licet p̄ncipalit̄ et affectus sint inflāmatiua.
Scd̄a parua opuscula cōtinet q̄ p̄ncipalit̄
(nō quidē scolastice) affectuꝫ inflāmāt. licet
intellect⁹ sint sil'r illumīatiua. His aūt ad/
iunctū est notabile inuentariū. singula cōti
nens dicta. in his duab⁹ partib⁹ ꝯtēta. Mi
rū autē nulli videat̄ si difformis h̄ inducat̄
stilus. cuꝫ difformis adhibeat̄ auditor. nec
indignū censeat̄ materiarū diuersitas. Nō
em̄ om̄ia capiūt om̄es delectant̄ q̄daꝫ stilo
rudi. quidā polito. q̄dā querūt lumē intelle
ctus. quidā ardorē affectus. Ut g̊ oib⁹ pfi/
ceret diuersum modū in his om̄ib⁹ obs̄ua
uit. quatiu⁹ ⁊ hi q̄ clari⁹ ⁊ hi q̄ obscurius. hi
qui feruenter introire cupiūt in gaudium
dn̄i. ⁊ hi q̄ tepide manuduci q̄runt reperiāt
animi sui quietē optataꝫ. Om̄ib⁹ g̊ scientia
ꝯscientia. deuotione ⁊ ꝯtemplatiōe pficere
volentib⁹ hic liber p̄ponitur legēdus. rumi/
nandus. ⁊ ope cōplendus. ad laudē ⁊ glori/
am verbi incarnati. qd̄ vir iste sanctus sem/
per vnice dilexit. Cui cū patre ⁊ spiritusan/
cto sit laus eterna. Amen.

Sequuntur opuscula secūde partis.

Ignem uenit chri
stus mittere in terraꝫ vt arderet. in
dextra nempe dei est ignea lex cui⁹
eloquiū ignitū est vehemēter. cui⁹ oculi sūt
sicut flāma ignis. cui⁹ preco iohānes dict⁹ ē
lucerna ardens ⁊ lucens instar helye. Con
siderans hec nr̄ eustachius dn̄s Bonauen
tura. voluit esse doctor ardens. sciens quo/
niā lucere parum est ⁊ sepe vanū ⁊ noxium.
Sortitus est idcirco s̄m laudē vite sue pa/
riter ⁊ doctrine nomē ipse Bonauētura vt
anthonomatice doctor seraphic⁹ nominet̄.
Docet hoc in speciali suū itinerariū mentꝫ
in deum. cui⁹ opusculi. īmo opis immensi
laus supior est ore mortaliū. Hec Gerson.

In hac aūt scd̄a parte libri ⁊ tractatus ime
diate feruorē ꝯtēplatiōis sapiētes. et hone/
statē moꝝ actionūq̄ ꝯcernētes ponuntur.
Qui auctorē libri feruidū. deuotū morib⁹
insignē ostendūt. Et p̄mo ponunt̄ mores ⁊
vitā actiuā ꝯcernentia. scd̄o orōnes. tercio
magis p̄prie ꝯtēplationē ꝯcernentia.

Prim⁹ ergo liber est oratio in merita san
cti Bonauēture. in q̄ eximia sanctitas. do/
ctrine claritas. ⁊ miraculoꝝ gl'ia in parua q̄
dam parte tacta sunt.

Canonisatio sancti Bonauenture vel re
latio in eadem.

Bulla canonisationis eiusdem

Speculū discipline qd̄ in hāc formā re
dactū est a fratre Bernardo de bessa p̄uin/
cie aquitanie. Nā ab ore sancti Bonauētu/
re fuit scriptū ⁊ inordinate relictū. In q̄ ce/
lestes homies mores discerēt. q̄b⁹ pficerēt.
Est nempe in eo tanta moꝝ elegantia. vt si
q̄s meli⁹ data aliq̄ p̄cepta q̄sierit. mortalib⁹
cunctis plustratis. celū petere habebit.

Uiginti q̄nq̄ memorialia. pfectū religio
si ⁊ pfectū monstrantia. in q̄ quidē libro qui
se sedule exercitauerit. pfectionis apicē pro
culdubio obtinebit.

Uiginti passus bonoꝝ religiosoꝝ. in q̄b⁹
speculū clarū oculis bonoꝝ p̄ponit̄. in q̄ so/
lide ac proficue ad emendandā vite corru/
ptionē gressus figi possunt.

Epistole quedam subnectuntur.

Expositio orōnis dn̄ice. Que licꝫ sit bre
uis v̄bo. est tn̄ copiosa sententia.

Tractat⁹ sup salutationē angelicā nota/
bilissim⁹. in q̄ ingenio summo excellent̄ al/
tissime v̄ginis laudē ⁊ gl'iam exaltauit.

Tractat⁹ de nobilitate sacramēti eucha
ristie ⁊ digna p̄paratiōe ad susceptionem. et
meritoriam celebrationem. in quo iuculen
tissime contenta in hoc venerabili sacramē
to explicantur.

Tractatus ad idem tendens.

Psalteriū beate Marie v̄ginis. in quo
initia psalmoꝝ ⁊ versuū sunt eadē vt in psal
mis aliis. subsequētia inde verba beate vir
gini adaptant̄. licet nō oīa initia versuū in h̄
psalterio ponant̄.

Corona beate virginis.

Cursus de passione domini.

Expositio misse pulchra vtilis plurimū
atq̄ saluberrima.

Laudismus crucis.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Tabula

Soliloquiū opusculuz vtiqz famosum. deuotū ⁊ acutū. in q̄ si quis ꝯtemplationis lumen. ⁊ caritatis ignē fouere voluerit. materiā copiosam inueniet.

Itinerarius mentis in deū. quez in opusculis prime partis Gerson laude amplissima in celū vsqz vexit.

Itinerarius mētis in ꝓximū qui paruū bonū dicit̄ siue regimen ꝯscie. Qui quanti precij sit breui stilo sufficiēt̄ explicari vt autumo nō posset. Nā si quis seip̄m cognoscere voluerit ⁊ ꝓximo laudabilit̄ ⁊ meritorie conuiuere. hunc librū studeat memorit̄ retinere. ⁊ opere exercere.

De septem itineribꝫ eternitatꝭ liber vtiqz magne vtilitatis ⁊ religiosis deuotis accomodatissimus.

Optimus tractatus de quattuor virtutibus cardinalibꝫ.

Mystica theologia. Que licet heinrico de palma ascribat̄ Bonauentura tñ a pluribꝫ eius autor asserit̄.

Nam idē frater heinric⁹ aliā pri⁹ confecerat ⁊ q̄si eandē materiā tractauerat. sed longe alio stilo ꝓpter qd̄ sibi hec mystica theologia ascripta fuit.

Fascicularius deuotus. in quo fasciculus myrrhe vberibꝫ sponse interponit̄. quibus ⁊ virtutū ⁊ cōpassiōis ad christi vulnera cumulus auget̄.

De septem gradibꝫ cōtemplationis. in q̄ om̄is ꝑfectiōis initiū ꝓfect⁹ ⁊ status subtili narratione. ingenioso ꝓcessu. et directa via delectabiliter docent̄.

De quinqz festiuitatibꝫ pueri iesu. in quo docet̄ quō sensibilia sint ad intelligibilia referenda. ⁊ quō ex corꝑalibꝫ sint spūalia elicienda. quō etiā om̄is corꝑalis christi actio ē nostra ⁊ temꝑalis ⁊ eterna. corꝑalis ⁊ spiritualis instructio.

Ecclesiastica hierarchia. in qua ꝯtemplationis gl̄ia pleni⁹ demonstrat̄.

Meditationes de vita. morte ⁊ resurrectione iesu christi. nō tam deuote q̄z delectabiles. in q̄ tractatu doctrine mirabiles ⁊ cōtemplationes suauissime cunctis gaudiuz pariunt inspicientibꝫ.

Meditationes hebdomadales. in q̄ tractatu singul̄ diebꝫ speciales adaptant̄ materie ꝯtēplande. quatin⁹ tꝑe optime deducto ꝑpetuā sedē hō mercet̄ in celis.

Meditationes de septem verbis domini multū deuote.

Philomena aptata passioni dñi ꝑ septez horas canonicas.

De vicijs ⁊ eorū remedijs.

Remediū defectuū religiosi.

De ꝑfectione vite.

Laus beate virginis.

Psalteriū min⁹ siue tres q̄nq̄gene.

Declaratio terminoꝝ theologie.

Summa de essentia ⁊ īuisibilitate ⁊ immensitate dei.

Amatoriū. Qui liber cordialis. cordatꝭ viris solis conuenit. Nulli em̄ medullaz in eo sugūt. nisi deus cordis vim tribuerit intrandi.

Sermones de decem p̄ceptis.

Libellus apologeticus.

Lignum vite cuius subtilitas. cōmoditas. ⁊ vtilitas inter cuncta sua opera non infimum locū tenet. cuius ⁊ descriptio hic in principio apparet. ⁊ ecclesie auctoritas ip̄m vite lignum nobilissimum declarat. Cunctis quippe p̄rogatiuis hui⁹ sancti post habitis. in speciale insigne. arborē hunc eidez sancto tribuit.

De sex alis cherubin cū figura.

De sex alis seraphin. Hic vltimo ponit̄ quatinus alis seraphin subuecti. celoꝝ sublimia penetremus. Et ne diem totā in enumeratione hac terram. sunt et alia sua opuscula in hoc opere inuenienda.

Quicunqz ergo proficere cupit. huius libri participem se faciat. adipiscetur nempe scientie vbertatem. gratie plenitudinem. et glorie sublimitatem. si opere cōpleuerit qd̄ in libris habebit ⁊c̄.

Tabula

Incipit inuentariũ siue tabula notabili/ora pũcta scde partꝫ opusculoꝝ sancti Bonauenture doctoris seraphici ꝯtinens.ꝓcedens ꝑ numerũ folioꝝ.

Abstinentie preconia ponunt.folio.ccl.
Abstinẽtia est tꝑanda si est contra voluntatẽ p̄lati.ccl.
Abstinentia est tꝑanda si est cum notabili scandalo socioꝝ.ibidẽ.
Abstinentia est tꝑanda si est vltra possibilitatẽ corꝑis.ibidem.
Abstinentie qualitas ⁊ modus ponitur.folio.ccl.cclj.
Abstinentia aliqñ decipit.ccl.cclj.
Abstinentia quid sit.ccl.
Abutitur pctõr quinqꝫ rebꝫ.fo.l.
Accidia est multũ fugienda.xlv.
Accidia quid sit.cxxvij.cclxxxij.cxcix.
Accidia est causa trium.cxxvij.
Que sint meditanda circa accidiã.ibidẽ.
Accidia habet tres species.cclxxxvi.
Accidie sunt plura remedia.cclxxxvi.cxcix.
Actionis bone effectꝰ ponunt.xlvij.
Actio iudicis ⁊ doctoris differũt.cccxxvi.
Agenda publice sepius debent in occulto vsitari.xxviij.
Actꝰ bonitas naturalꝫ vnde sit.cxxxviij.
Actus bonitas moralis vñ sit.
Actꝰ bonitas meritoria vñ sit. ibidẽ.
Actus malicia vnde sit.
Actiua vita debet seruire vite contemplatiue.folio.lij.
Adherere deo q̃ꝫ necessariũ sit.cxxxij.
Que adherentia sit necessaria.ibidẽ.
Adherẽtibꝫ deo tria documẽta dãt.ccxxxv
Adulatio quale viciũ sit.xlviij.
Adulatio quid sit.cccij.
Adulatores ⁊ detractores ad consilia non recipiant.cccxlviij.
Aeromantia quid sit.cccij.
Affectꝰ inuidie q̃re sit hoĩ datꝰ.cclxxxij.
Affectꝰ ire q̃re sit homĩ datꝰ.ibidẽ.
Affectꝰ tristicie q̃re sit homĩ datꝰ.cclxxxiij.
Affectꝰ auaricie q̃re sit homĩ datꝰ.ibidẽ.
Affectꝰ victualiũ q̃re sit hoĩ datꝰ.
Affectꝰ gaudij q̃re sit hoĩ datꝰ.
Affectꝰ dilectõis q̃re sit hoĩ datꝰ. ibidẽ.
Affectꝰ spei q̃re sit homĩ datꝰ.
Affectꝰ timorꝫ q̃re sit homĩ datꝰ.
Affectꝰ pudoris q̃re sit hoĩ datꝰ.
Affectus quid sit.folio.clij.
Affectus naturalis quid sit..clij.cliij.
Affectus carnalis quid sit.clij.
Affectus officialis q̃d sit.ibidẽ.
Affectus rationalis quid sit.fo.cliij.
Affectus spũalis quid sit.
Affectꝰ q̃nqꝫ quõ differãt.
Affectus est triplex.
Affectus q̃libet vnde oriant.
Affectio caritatiua q̃d sit.
Affectio est triplex. ibidem.
Affectio q̃libet quid sit.
Affectio triplex quid causat.
Affectus triplex quõ differat a se.
Affectio triplex quõ differat a se.
Ale cherubin sex quid significent.cccxxxix. ⁊ duobꝫ folijs sequẽtibꝫ.
Ale seraphin q̃d significent.cxix.
Ale sex seraphin quid significent ⁊ que sint. fo.cccxlj.vsqꝫ in finẽ.
Alphabetum paruum boni monachi ponitur.fo.clxxij.clxxiij.
Alphabetũ religiosoꝝ ponit.clxxiij.
Amen tenet tripliciter.liiij.
Amicicia quid sit.cccij.
Amor quid sit.ccciij.
Amans transformat in amatũ.cccvij.
Amoris argumentũ q̃d sit.ibidẽ.
Amare deum ꝓpter temporalia est deo contumelia.fo.cccvij.
Amor dei ad homines qualis ⁊ quantꝰ sit. fo.cccvij.cccviij.cccxv.
Amor spiritualis participatione ampliat. folio.cccviij.
Amoris effectus quis sit et eius sufficientia.ibidem.
Amorem dei et proximi quid nutriat.folio.cccxj.
Amor solus de deo triumphat. folio.cccxj. cccxij.
Amor est multiplex.clij.
Amor increatꝰ quid sit.
Amor creatus quid sit.
Amor naturalis quid sit.
Amor aꝑialis quid sit.
Amor intellectualis quid sit. ibidẽ.
Amor angelicus quid sit.
Amor absolute quid sit.
Amor quorum sit.clv.
Amor incõpabilis q̃d sit.ibidẽ.
Amor incõtaminabilis q̃d sit.clv.clvj.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Tabula

Amor infatigabilis q̄d sit. fo. clv. clvj.
Amor insepabilis q̄d sit. clv. clvi
Amor insupabilis quid sit. clv. clvj.
Amor insatiabilis quid sit. clv. clvi.
Amor violent⁹ quid sit. clvij.
Amor alios inducit languorē. clv.
Quis amor inducat languorē. ibidē.
Amoris violenti prim⁹ gradus est necessario vulnerare. fo. clvj.
Amoris violenti secūd⁹ gradus est necessario ligare. ibidē.
Amoris violenti tercius gradus est tm̄ deum diligere. fo. clvij.
Amoris violēti q̄rtus gradus est nihil posse satisfacere desiderio. ibidē.
Amor seraphic⁹ quis sit. ibidē.
Amor angelor̄ q̄ntū excedat nr̄m. clvij.
Amor seraphic⁹ h3 q̄nq3 grad⁹. clvij. clviij.
Amor seraphicus habet q̄ sit semper mobilis. ibidem.
Amor seraphic⁹ est incessabil'. clviij.
Amor seraphic⁹ est calid⁹ z q̄re. ibidē.
Amor serapbicus est acutus et quare. folio. clviij. clix.
Amor seraphicus est superferuidus. z quare. folio. clix.
Amoris supferuidū q̄d sit. cxxxv. clv.
Amoris acumen quid sit. fo. cxxxv.
Amoris semꝫ mobile q̄d sit. clviij.
Amoris incessabile q̄d sit. ibidē.
Amoris calidū q̄d sit. clix.
Amoris acutum quid sit.
Amare deū quid sit. ibidem.
Amoris fortitudo q̄nta sit.
Amoris diuini effect⁹ qui sint. fo. cxxxvij.
Amor' vnionē necessario petit aīa. clxxvj.
Amor est triplex. cxxx.
Quid sit quilibet. cxxx.
Anagogia quid sit. clxxvi.
Anagogia est triplex. ibidē.
Anagogia p quid acq̄rat. clxxvij.
Angelus capitur quādoq3 ꝓprie. quandoq3 metbaphorice. fo. ccv.
Angelus capitur p christo.
Angelus capit' p iusto viro.
Angelus capit' p gratia vel ꝑtute.
Quare angelus capit' p christo. ibidē.
Angelus mittit' z mittit.
Angelus purgat z purgatur.
Angelus illuminat z illuminat'.
Angelus pficit z pficitur.
Angelus est medi⁹ int' deū z boies.
Angelus capitur pro iusto propter septem rationes. folio. ccvj.
Angelus capit' pro virtute vel gratia ꝓpter septē rōnes. ccvj. ccvij.
Angelor̄ agmina sunt nr̄a exēplaria. ccvij.
Angeli seraphin sūt inflammatiui. fo. ccvij. z. ccviij.
Angeli seraphin sunt in se mobiles z alior̄ motiui. ccvij. ccviij.
Angeli seraphin sunt acuti et penetratiui. folio. ccvij. ccviij.
Angeli seraphin sunt reductiui inferiorum. folio. ccvij. ccviij.
Angeli seraphin sūt exemplificatiui. fo. ccvij. ccviij.
Angeli seraphin sunt holocausti purgatiui. fo. ccvij. ccviij.
Angeli seraphin sūt illumīatiui. ccvij. ccviij.
Angeli seraphin significāt religiosos ꝓpter nouem rōnes. ccviij.
Quare duo seraphin fuerūt in templo. ibidem.
Angeli duo serapbin q̄re stabāt. ibidē.
Angeli duo serapbin quare sex alas habebant. ibidē.
Angeli duo seraphin quare velabant faciē z pedes. fo. ccviij. ccix.
Angeli duo serapbin quare volabant. folio ccviij. ccix.
Angeli duo seraphin quare iugiter deū laudabant. ccviij. ccix.
Angeli duo seraphin quare labia ysaie mūdabant. ccviij. ccix.
Serapbin quō interp̄tet'. ccvij.
Angelis cherubin cōparant' iusti. ccix.
Cherubin quō interp̄tet'. ibidē.
Angeli cherubin sunt deiuidi. ccix. ccx.
Angeli cherubin sunt luminis diuini suscep̄tiui. ccix. ccx.
Angeli cherubin sunt sapientie cōmunicatiui. ccix. ccx.
Angeli cherubin sunt diuine quietis p̄paratiui. ccix. ccx.
Angeli cherubin sunt sapientie dei circuitiui. folio. ccix. ccx.
Angeli cherubin sunt deifico alimento repleti. ccix. ccx.
Angeli cherubin sunt in dextera collocati. folio. ccix. ccx.
Angeli cherubin sunt inferiorū excitatiui. fo. ccix. ccx.
Angeli cherubin sunt diuine voluntatis

Tabula

manifestatiu'.folio.ccix..ccx.
Angeli cherubin sūt paradysi cūstodes.fo/lio.ccix.ccx.
Angelis cherubin cōpank religiosi.ibidē.
Angeli throni qui sint.ibidē.
Angeli throni in quo ordine ꝛ qua hierar/chia sint.ibidē
Angelorꝝ thronorꝝ ꝓprietates q̄ sint.ibidez.
Angelorum thronorū ꝓpꝛietates conue niunt viris iustis.ccx.
Angli throni sunt throni vł sedes dei.ccx.
Angeli throni sunt gēmei.ibidē.
Angeli throni sunt sapbirei ꝛ q̄re.ibidē.
Angeli throni sunt smaragdinei ꝛquare.fo lio.ccx.
Angeli throni sunt ia spidei ꝛ q̄re.
Angeli throni sunt nubei.
Angeli throni sunt q̄si aurei. ibidē.
Angeli throni sunt sidērei.ꝛ q̄re.
Angeli throni sunt cōpacti.ꝛ q̄re.
Angeli throni sunt ab ignominiosa subie/ctione liberi.ccx.
Angeli throni sunt deiferi.ibidē.
Angeli throni sunt diuini supaduentus su sceptiui.fo.ccxj.
Angeli throni sunt deo sponte subiecti.fo/lio.ccxj.
Angelorū trium primorū ordinū nomina sonant in dominiū.ccxj.
Angelorꝝ dñationū notatio vū sit.ibidē.
Angeli dñatiōes significāt ꝑlatos ꝓpter cle ricalis auctis libertatē.ccxi.
Angeli dñatiōes significāt ꝑlatos ꝓpter p̄/essendi modū.ibidē.
Angeli dñatiōes significāt ꝑlatos ꝓpł cleri corū celestē intentionē.ibidē.
Angeli dñatiōes significāt clericos ꝓpter of ficiū liberalitatē.ibidē.
Angeli dñatiōes significāt religiosos ꝓpter mor ad seculares disparitatē.ibidē.
Angeli dñatiōes significāt ꝑlatos ꝓpter sta tus dñabilitatē.ibidē.
Angeli dñatiōes significāt clericos ꝓpł sta bilē immutabilitatē.fo.ccxi.ccxij.
Angeli ꝓtutes significāt ꝑlatos.ccxij.
Angeli virtutes sunt diuine iusticie execu/tores.ibidem.
Angeli ꝓtutes sūt iusticie defensores.ccxij.
Angeli virtutes sunt diuine sapientie imi/tatiui.ibidē.
Angelis p̄ncipatibꝰ q̄ assil'enk.ccxij.
Archangelis q̄ assil'enk.fo.ccxij.ccxiij
Angelis qui assimilenk.fo.ccxij.
Angeli principatꝰ quid sint.ibidē.
Angel' p̄ncipatibꝰ assimilank subditi ꝓpł vo luntariā impati implētionē.ccxiij.
Angeli principatꝰ quō deo reuerentiam ex hibeant.ibidē.
Angeli principatꝰ quō diuinā potestatē re cognoscant.ibidē.
Augeli principatꝰ quō verā habeant liber tatem.ibidem.
Angeli principatus quomō supioribꝰ obe/diant.ibidem.
Angeli principatus quomō diuinā dilecti onē ostendāt.ccxiij.
Archangeli qui sint.
Archangeli vnde dicank. ibidē.
Archangelis ꝓtinētes assimilank.
Archangeli bñt puritatē.
Archangeli bñt officij dignitatē.ccxv.
Archangeli bñt vnificā simplicitatē.ibidē.
Archangeli babent singulares familiarita/tem.ibidē.
Angeli quid sint.fo.ccxv.cccj.
Angelus quale nomen sit.ccxv.
Angeli animabꝰ sanctis suas ꝓfectiōes cō/municant.ccxvi.
Angeli nō dependent a materia.ibidē
Angeli sibi conformibꝰ familiarius ap̄ro/pinquant.ibidē.
Angeli subito operank.
Angeli vniformiter ꝑmanēt. ibidē.
Angli ꝓtute motiua in deū sp̄ cedūt.
Angeli sp̄ indefesse deo obediūt.
Angeli missi ad actus cōtrarios nō sunt in mente ꝓtrarij.ccxvi.
Angli merita singl'oꝝ ad deū deferūt.ibidē.
Angeli dicuntur celum ꝓpter nature pu ritatem.ibidē.
Angeli dicunk celū ꝓpter soliditatē.ccxvij.
Angeli dicunk celū ꝓpł subtilitatē.ibidē.
Angeli dicuntur celum ꝓpter virtuosam quantitatē.ccxvj.
Angeli dicuntur celum ꝓpter lucis clari/tatem.ibidem.
Angeli dicunk celū ꝓpter sp̄icitatē. ibidē.
Angeli dicunk celū ꝓpter dignitatē.ibidē.
Angeli dicunk celum ꝓpter continentiā oīm inferiorū.ibidē.
Angeli dicuntur celum ꝓpter ordinatio nem inferioꝝ.ibidē.
Angelici spiritꝰ sepius supplicarunt ꝓo ad uentu x̄pi.fo.ccxxvi.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Modus quo angeli ꝑ aduentu christi sup
plicarũt ponit̃.fo.ccxxvj.
Angeli nr̃i q̃ꝫ fidelit̃ nob̃ ꝓuiãt.ccxlvij.
Angelis q̃ntas gr̃as debem⁹.ibidẽ.
Anie rõnalis dignitas q̃nta sit.cv.
Anie appetitus quant⁹ sit.
Anie appetitus quid sit.
Anie appetit⁹ ad quid sit.
Anie habitaculũ q̃ntũ de⁹ appetat.
Ania vtrũ satiari possit. ibidẽ.
Anie quid de⁹ dederit.
Anie doctores ostendunt̃.
Anie seruitores qui sint.
Anie seruitores quõ seruiãt.
Anime excellentia super omnes creaturas
ostendit̃.fo.cv.
Anime amor q̃ꝫ vane aliquando prostitua/
tur.ibidem.
Anime abusus enumerant̃.fo.cvj.
Anie ꝓpria cognitio necessaria est.
Anie ꝓpria cognitio q̃t bona faciat.
Ania ex cognitõe veri hũiliat̃.
Anie viciosa exprobratio.
Anie increpatio ponit̃ ꝑ tꝑis ꝑditõe.
Anima ꝑ que decipiat̃. ibidẽ.
Ania in delicijs plura timet.
Ania quõ stimulat̃ ad bonũ.
Ania quõ ꝑ sensibilia decipiat̃.
Ania viciosa etiã a deo visitat̃.
Amplex⁹ xp̃i quid ꝯferat anie.
Anima q̃ꝫ delectabiliter osculet̃ christũ vel
a christo.fo.cvi.cvij.
Anime hostis q̃s sit.folio.cvij.
Ania quõ impugnet̃ a carne.ibidẽ.
Ania quõ liberet̃ a carne.ibidẽ.
Anima quomodo debeat cogitare nobili/
tatem suam.cvij.
Ania quõ debeat cogitare vicia sua.
Anie q̃d ꝯferat hec cogitatio.
Ania quõ sit inter spinas.
Anime spine que sint. ibidẽ
Anime inimic⁹ est mũdus.
Anime inimic⁹ est diabolus.
Ania quõ impugnet̃ a diabolo.
Ania quõ pctã sua cognoscat.
Anie maloꝝ causa que sit.
Ania vtrũ sufficienter possit per se sua ma/
la deplorare.cvij.
Ania quẽ offendat peccãdo.ibidẽ.
Ania quõ recõciliet̃ offensis.fo.cvij.cviij.
Ania quid polluat ꝑ pctm̃ ꝛc̃.cviij.
Ania vtꝝ aliq̃d boni ꝯsequat̃ ex pctõ.cviij.
Ania vnde audeat inuocare sctõs.fo.cviij.
Ania quõ sit formata ꝑ naturã.cix.
Ania quõ sit deformata ꝑ culpã.ibidẽ.
Anima quomõ sit reformata ꝑ gratiam.fo
lio.cvj.cvij.cviij.cix.
Anima debet contemplari suam formatio
nem.cviij.
Ania dꝫ ꝯtẽplari suã deformationẽ.
Aia dꝫ ꝯtẽplari suã reformationẽ.
Aia dꝫ ꝯtẽplari dĩnã clemẽtiã ibidẽ.
Ania dꝫ ꝯtẽplari diuinã sapiam.
Ania dꝫ ꝯtẽplari diuinã potentiã.
Anima dꝫ cõtẽplari beneficium redempti
onis.folio.cviij.
Anima debet contemplari mysterium pas
sionis.ibidẽ.
Anima debet contemplari quantuꝫ deus
aniam diligat.cviij.cix.
Anima debet summe fugere vicium ingra/
titudinis.cix.
Ani eingratitudo q̃t mala oꝑet̃.ibidẽ.
Anie bñficia recepta q̃ ꝛ q̃t sint.cx.
Anima totam vitã suã tenet̃ deo.
Anima quõ a deo inuitet̃.
Animã de⁹ multo tꝑe expectat.
Anime electio que sit.
Anime p̃electio que sit.
Anime deus dedit septem.
Anime q̃re xp̃s sit amabilis.
Ania quõ debeat deũ dilgere. ibidem.
Ania nõ potest sine amore esse.
Ania dꝫ diligere deũ p̃rem fortit̃.
Ania dꝫ diligere deũ filiũ sapient̃.
Ania dꝫ diligere deũ spm̃sctm̃ dulcit̃.
Aniam diligere fortiter q̃d sit.
Aiam diligere sapient̃ q̃d sit.
Aiam diligere dulcit̃ quid sit.
Aia nõ põt beatificari sine caritate.
Ania q̃d amet cũ deũ amat.
Animus iunctus temporalib⁹ rebus ami/
cicia est miser.fo.cx.
Anim⁹ iunct⁹ deo amicicia ẽ btũs.
Anim⁹ quõ iũgat̃ amori et̃no.
Anim⁹ quõ disiũgat̃ ab amore et̃no.
Aie q̃d ꝯferat ꝯtẽplari mũdũ istũ. ibidẽ.
Aia quõ possit despicere mdm istũ.
Aia desiderãs p̃esse est sil̃is diabolo.
Anim⁹ infimus ꝛ gradus summus est res
monstruosa.fo.cxj.
Ania quõ debeat derelinq̃re amicos.cxi.
Anima verius est vbi amat q̃ꝫ vbi animat.
folio.cxi.cxij.

Tabula

Anie cõsolatio que sit.fo.cxj.cxij
Anie cõsolatio quid sit.cxj.cxij.
Ania quõ acqrat spũalẽ ꝓsolationẽ.cxij.
Anie ꝓsolatio ꝯ nobilis sit.ibidẽ.
Anie ꝓsolationẽ q̃s cognoscat.ibidẽ.
Anima volens consolari debet esse depurata.fo.cxij.
Anima volens consolari debet esse exercitata.ibidem.
Anima debet esse eleuata.
Anima quõ depurek. ibidẽ.
Anima quomõ eleuetur.
Ania quõ exercitek.fo.cxij.cxiij.
Aie ebrietas quid sit.cxiij.
Anie ebrietas ꝯ nobilis sit.
Anie repulsio desolatoria q̃d sit.
Anie repulsio desolatoria q̃re fiat.
Ania quõ fiat socia angeloꝝ. ibidẽ.
Ania quõ fiat socia oim electoꝝ.
Ania bz ꝓtemplari inferiora.
Que sint illa inferiora.
Anima debet purgare intellectuz a tribus.folio.cxv.
Ania debet purgare affectũ a tribꝫ.
Aie gaudiũ p q̃d significek.
Ania quõ currere debeat. ibidẽ.
Aiam quõ expectet deꝰ pr̃.
Aiam quõ expectẽt oẽs sancti.
Ania q̃d debeat desiderare sup oĩa.
Ania bz tres vires naturales.cxvij.
Aia q̃d videbit in beatitudine ibidẽ.
Ania quõ seipam ingrediak.fo.cxx.
Ania quõ ingrediak in deũ.
Ania bz sex genera potentiaꝝ. ibidẽ
Ania sextuplicik ascẽdit in deũ.
Ania habet triplicẽ potentiã.cxxij
Ania est imago dei.cxxiij.
Aniam esse dei imaginẽ quõ pbek.cxxiij.
Ania quõ sit deo ꝓpinqua.
Ania quõ speculak deũ trinũ. ibidẽ.
Ania p q̃ speculek deũ trinũ.
Anima quibus iuuetur ad speculandũ deum trinum.ibidẽ.
Anie imago q̃b supuestiak.cxxiij.
Anima quibus illuminetur perficiak ꝛ purificetur.ibidẽ.
Anime imago quõ reformetur reficiatur ꝛ ꝓformek.ibidẽ.
Ania quõ insigniak nouẽ ordinibꝫ.ibidẽ.
Ania quõ debeat deo adherere.cxxxij.
Ania adherens q̃d dicat deo.ibidẽ.
Anie os ꝛ lingua q̃d sit.cxlj.
Que aia sit infans ꝛ elinguis.fo.cxlj.
Anie vires quomõ sint deordiate post lapsum.cclxxxj.
Anima quõ sit creata.ibidẽ.
Anime excellentiores dignitates que sint.folio.cccvj.
Quõ in anima sit trinitas.
Anime vita est duplex. ibidẽ
Anime vita quid sit.
Anima quid ꝓferat corpori.
Anime portio est duplex.cccj.
Anie portio supior q̃d sit.
Aie portio inferior q̃d sit. ibidẽ.
Anima quid sit.
Anima bz triplicẽ vim.clxvj.
Aia petit amoꝛ vnionẽ q̃druplicik.clxxiij.
Aiaꝫ saluti vl̃ pfectui necessaria.cccxlij.
Annũciatiõis festũ q̃ntũ sit.ccxxviij.
Annus est triplex.lxxij.
Annus triplex quid sit.
Annus triplex cui ꝓueniat. ibidẽ
Annꝰ triplex vtrũ bẽat dies ꝛ noctes.
Acta in translatione sancti anthonij ponũtur.folio.ij.
Appetitus anie est duplex.cclxxxi.
Appetitus sublimitatꝭ quare sit datus homini.ibidẽ.
Appetitꝰ delectatõis q̃re sit datꝰ bo.cclxxxij
Appetitus est triplex.cxxvij.
Appetitꝰ ꝓcupiscẽtie est triplex.
Appetitꝰ curiositatꝭ est triplex. ibidẽ.
Appetitꝰ vanitatis est triplex.
Apologeticus.id est.excusatorius fratrum minorũ.fo.ccclxxv.
Apostasia quid sit.cccij.
Apli significank noie celi ꝓpr̃ plura.ccxvij.
Apli dicunk celi etherei ꝛ q̃re.
Apli dicunk celi aerei ꝛ q̃re.
Apli dicunk celi ignei ꝛ q̃re. ibidẽ.
Apli dicunk celi cristallini.
Apli dicuntur celi siderei.
Apprehendendi modꝰ est duplex.cccij.
Aqua spũalis bz tres effectꝰ.fo.cxliij.
Ascensionis in deuz sunt sex gradus.folio cxx.cxlviij.clxij.
Ascensionis gradus in deum sunt plantati in nob̃ p naturã.cxx.
Ascensionis gradus in deum sũt deformati p culpam.ibidẽ.
Ascensionis gradus in deuz sunt reformati per gratiã.ibidẽ.
Ascensionis gradus in deum sunt purgan

Tabula

di per iusticiam.folio.cxx.
Ascensionis gradus in deum sunt exercendi p scientiã.ibidẽ.
Ascensionis gradus in deum sunt pficiendi p sapientiã.ibidẽ.
Ascẽdere volens q̃d facere debeat.ibidẽ.
Graduum ascensionis in deum ordo quis sit.ibidem.
Ascendere est ante descẽdere.ibidẽ.
Que sint in primo gradu ascensionis et alijs.ibidem.
Ascendendi modi multi ponunt.cxxxiij.
Ascendendi mod⁹ nobilissim⁹ q̃s sit.ibidẽ.
Ascendim⁹ in deũ sensuũ opatiõe.cxlviij.
Ascendim⁹ in deũ imaginatiõe.
Ascendim⁹ in deũ ratione. ibidez.
Ascendim⁹ in deũ intellectu.
Ascendim⁹ in deũ intelligẽtia.cxlix.
Ascendim⁹ in deũ sapiã.ibidẽ.
Attingentia dei quid sit.clxv.
Attingentia bz q̃nq̃s grad⁹.ibidẽ.
Auaricia quid sit.cxcix cclxxxij.
Auaricie remedia ponuntur.folio.cxcix.cc/lxxxvj.cclxxxvij.
Auaricia habet tres species.cclxxxvj.
Auaricia est ꝓpria naturã.ibidẽ.
Auiditas quid sit.cxxx.
Augurium quid sit.cccij.
Aurea quid sit.cccij.
Aureola quid sit.ibidẽ.
Auxiliũ diuinũ q̃s comitet.cxx.

Beatitudo qũo debeat meditari.folio.cxv.
Beatitudo duplici cã nõ põt meditari ab aliquib⁹.cxv.
Beatitudinis meditatio req̃rit intellectuz purgatũ a trib⁹.ibidẽ.
Beatitudinis meditatio requirit affectum purgatũ a trib⁹.ibidẽ.
In beatitudie quõ erit gaudiũ int⁹.
In beatitudie quõ erit gaudiũ extra.
In btiudie quõ erit gaudiũ sup̃ ibidẽ
In btitudie quõ erit gaudiũ subt⁹
In btitudie quõ erit gaudiũ circũcirca.
Beatitudinis ꝓtinua meditatio plura bona efficit in aiã.cxv.cxvj.cxvij.
Beatitudis dom⁹ q̃ gliosa sit.cxvj.
Qualis vic⁹ sit in btitudine.
Quis ornat⁹ sit in btitudine. ibidez.
Quis thesaur⁹ sit in btitudine.
Beatitudinis conuiuium per quos z quo modo ornetur.folio.cxvij.
Beatitudinis gaudiũ q̃le z q̃ntũ erit.ibidẽ
Beatitudo q̃d sit.cxx.
In beatitudine dak triplex dos.cxxxj.
Beatitudinis dotes correspondent triplici hierarchie.ibidem.
Beati ad que se cõuertant.cxv.
Beati quare gaudeãt.ibidẽ.
Bellatores veri duo bñt necessaria.cxcviij
Bñdicta est triplex mlier i scriptura.lxxiij.
Bñdicta est vna ꝓiugata.
Bñdicta est vna vidua. ibidẽ.
Bñdicta est vna virgo.
Bñficiũ triplex est homi datũ.cxxviij.
Beneficia homini collata ex parte corꝓr̃ sunt tria.cxxviij.
Beneficia homini collata ex parte aie sunt tria.ibidem.
Beneficia homini collata ex parte sensus sunt tria.ibidem.
Beneficiũ gratie baptismalis efficit tria in nobis.ibidem.
Beneficiuz gratie penitentialis efficit tria in nobis.ibidẽ.
Beneficium gratie sacerdotalis efficit tria in nobis.ibidẽ.
Beneficiũ gratie habundantis efficit tria in nobis.ibidẽ.
Beneficiũ dei quo dedit filiũ que z q̃t efficiat in nobis.cxxviij.
Beneficiũ dei q̃ dedit spm̃sctm̃ q̃ z q̃t efficiat in nobis.ibidẽ.
Beneficiũ dei facit aiam̃ amicam filiam z sponsam dei.ibidẽ.
Beneficia specialia que sint.clxxv.
Beneficia diuina debent meditari. folio.cxcv.cxcvj. (cxcvj.
Beneficioꝝ meditatio quõ possit fieri.cxcv
Beneficiorum meditatio potest dupliciter formari.cxcvj.
Benignitas quid sit.cxxviij.
Benignitas disponit ad tria.ibidẽ.
Blaspbemia quid sit.cccij.
Bonaventure ingressus in ordinem ostenditur.ij.vij.lij.
Bonauẽture pfect⁹ i ordie oñdik.ij.viij.
Bonauẽture mgr̃ q̃s fuerit oñdik.ij.
Bonauẽture pfect⁹ in scia oñdik.ij.ix.
Bonauẽture bũilitas oñdik.ij.x.
Bonauẽture caritas ad frẽs oñdik.ij.x.
Bonauẽture fuiciũ ad ifirmos oñdik.ij.
Bonauẽture sapia i rñ̃ dãdis oste.ij.viij.x.

Tabula

Bonauētura quō sit adept⁹ generalatum. folio.ij.
Bonauentura quomō regulaz reformauit z exposuit.ibidem.
Bonauentura quomō ordinē in puincias z custodias diuisit.ibidē.
Bonauentura quare z quādo scripserit apologiā pauperū.ibidē.
Bonauentura quō resignauit episcopatuz eboracensem.fo.ij.ix.xxj.
Bonauētura q̄z q̄s libros fecerit.iij.ix.xxij
Bonauentura q̄t annis z q̄b bene ordinem rexerit.iij.xij.
Q̄n z quō z qua causa sit assumpt⁹ in cardinalē z epm.iij.ix.xxj.
Bonauentura quomō se habuerit in concilio lugdunensi.iij.
Bonauētura mors describit.iij.xi.xiij.
Bonauētura vbi sit sepult⁹.z p quē et quibus solennijs.iij.xi.
Bonauētura gr̄e explicant.iij.
Testimoniū alexandri de alcs de sctō bonauentura ponit.iij.v.xxi.
Testimoniū sancti franciſci de sctō bonauentura ponit.iij.v.
Bonauētura ē cōicat⁹ de altari p angl'm.iij
Bonauenture miracula ostēdunt.fo.ij.iij v.xiij.xv.xvi.xxij.
Bonauenture canonisatio p quos sit procurata.v.xxij.xxiij.
Bonauēture doctrina q̄lis sit.viij.xxij.
Bonauēture sapia fuit infusa.viij.
Bonauenture stat⁹ fuit et oi pte pfect⁹.ix.
Bonauenture virtutes z insignia enumerantur.ix.x.xi.xij.xiij.
Bonauētura patia oñdit.fo.xij.
Quare merito fuerit canonisand⁹.xiij.
Bonauētura vitā q̄s p̄scripserit.xix.
Bonauētura vita p q̄s sit testificata.xxi.
Processus in canonisatione sancti bonauēture ponit.xxij.xxiij.
Bona sunt triplicia.fo.lij.
Bonū eternū quō petat in p̄miū.
Bonū spūale petit in meritū.
Bonū spūale petit in bonū gr̄e. ibidē
Bonū tpale q̄re petat.
Bonū est sui diffusiuū.cxxix.
Bona gratie que sint.cclxxxi.
Bona nature que sint.ibidē.
Bona fortune que sint.ibidē.
Bona opa aliq̄ sunt occultāda.ibidē.
Bona opa aliq̄ sunt manifestāda.ibidē.
Bonitas dei q̄nta sit oñdit.cccv.
Canonisare sanctos quid sit.folio.vj.
Canonisare aliquē in ordinez apostoloz vtrū liceat.ibidē.
Canonisare aliquē in ordinē martyrū.confessoz vel virginū vtrū liceat.ibidē.
Canonisat⁹ q̄d p̄sequat ex canonisatōe.vj.
Quid faciat fama ad canōisationē.xiij.xiij
Canonisari sctōs q̄d req̄rat.xix.xviij.xx.
Utrum ecclesia possit errare in canonisatione sanctoz.xix.
Caritas q̄lis debeat hr̄i ad pr̄os.xlv.
Caritatis officiū qualis sit.lix.
Caritas primi dz hr̄i corde.ore.ope.ibidē.
Caritatis fruct⁹ est magn⁹.cc.
Caritatis fruct⁹ est occult⁹.ibidē.
Caritatis fruct⁹ qui z q̄t sint.ibidē.
Caritas rectificat animā fm triplicē aspectum.fo.cxx.
Ad caritatē sunt plures grad⁹.cxxxij.
Caritat⁹ affect⁹ debet esse triplex.cxxxiij.
Caritas non vult scire mediuz inter se z dilectum.fo.cxxxiij.
Caritatiua affectio hz sex grad⁹.clv.
Caritas est incōparabilis.quid sit et quorum sit.fo.clv.clvi.
Caritas incontaminabilis quid sit z quorum sit.clv.clvi.
Caritas infatigabilis quid sit et quorū sit. fo.clv.clvi.
Caritas insepabilis quid sit et quorum sit. fo.clv.clvi.
Caritas insuperabilis quid sit z quorū sit. fo.clv.clvi.
Caritas insatiabil' q̄d sit z q̄z sit.clv.clvi.
Caritas q̄nta efficiat in nobis.clix.
Caritatē hr̄tes habem⁹ deū.ibidē.
Ad caritatis affectionē inuitat dñs.clix.clx
Caritas triplici gradu acq̄rit.cxcix.
Caritatis p̄conia ponunt.ccxlij.ccxcvi.
Caritatiue affectiōis iter sequitur iter contemplationis.cl.
Caritatiua affectio pficit p̄templatiōez.cl.
Caritatiua affectio quid sit.ibidē.
Caritatiua affectio vnde oriat.cliij.
Caritatiua affectio quō distinguat ab alijs affectionibꝫ.ibidē.
Caritas quid sit.fo.cliij.cccij.
Caritatis act⁹ qui sint.cliij.
Caritat⁹ act⁹ q̄dā oriunt a caritate.ibidē.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Tabula

Caritaſ actꝰ q̃dã impanka caritate.cliij.
Caritas incipientiũ que ſit.
Caritas pficientiũ que ſit. ibidẽ.
Caritas pfectorũ que ſit.
Caritatis infuſe ſignũ eſt dolor de culpa p̃terita.fo.cliij.
Caritatis infuſe ſignũ eſt ꝓpoſitum cauendi futura.ibidẽ.
Caritatis infuſe ſignum eſt delectatio i audita verbi dei.ibidẽ.
Caritatis infuſe ſignũ eſt ꝓmptitudo boni opis.ibidẽ.
Caritaſ infuſe ſignũ eſt letari de pfectu proximi.triſtari de eiꝰ defectu.ibidẽ.
Caritatis roborate ſignũ eſt frequẽs cõſcientie examiatio.cliiij.
Caritatis roborate ſignũ eſt cõcupiſcentie diminutio.ibidẽ.
Caritaſ roborate ſignũ eſt ſenſuũ ſpũaliũ vitalis exercitatio.ibidẽ.
Caritaſ roborate ſignũ eſt ſtudioſa mãdatorũ obſeruatio.ibidẽ.
Caritatis roborate ſignũ eſt diuinarũ veritatũ manifeſtatio.ibidẽ.
Caritaſ pfecte ſignũ extrinſecũ eſt paratũ eſſe mori p ſalute ꝓximi.ibidẽ.
Caritatis pfecte ſignũ extrinſecũ eſt inimicos diligere.ibidẽ.
Caritaſ pfecte ſignũ extrinſecuz ẽ aduerſa patienꝫ ſuſtinere.ibidẽ.
Caritatis pfecte ſignũ extrinſecũ eſt oĩa relinq̃re z ꝓm̃ ſeq̃.ibidẽ.
Caritatis pfecte ſignũ extrinſecũ eſt ſolum deũ timere.ibidẽ.
Caritatis pfecte ſignũ intrinſecũ ẽ intima ſuſpiria mentiſ bñe clv.
Caritatis pfecte ſignũ intrinſecum eſt alta deſideria bñe.ibidẽ.
Caritatis pfecte ſignũ intrinſecuz eſt cogitationes languide.ibidẽ.
Caritatis pfecte ſignũ intrinſecũ ẽ expectationes tedioſe.ibidẽ.
Caritatis pfecte ſignũ intrinſecũ eſt affectiones extatice.ibidẽ.
Caritaſ pfectio eſt dupler.cliij.
Caritatis pfectio q̃d ſit.ibidẽ.
Caritas gloriatur de alieno bono ſicut de ſuo.fo.cccvij.
Quomõ ſe debeat homo exercere in caritate.fo.ccxcvj.
Carnales tentationes tepide repellere eſt periculoſum.xlvij.
Carnis mũdicia quid ſit.cccxl.
Caſtitas quid ſit.fo.xj.cxcvij.
Caſtitas quõ diſtinguaꝫ ab abſtinẽtia.xj.
Caſtitatis tres ſunt gradꝰ.cxcvij.
Cautio quid ſit.clxx.cccij.
Cauenda z dolenda q̃ ſint.cccxliij.
Cauſa quid ſit.cccij.
Cauſalis ratio q̃d ſit.ibidẽ.
Sancte cecilie exercitiũ exꝑmik.ccxxvj.
Beatam ceciliam debent ſequi deuote femine.ibidẽ.
Celi dicunꝫ ſcti q̃druplicit.liij.
Celũ capik p puritate angelorũ.ccxvj.
Celũ capik p dignitate ſctõrũ.ibidẽ.
Celũ capik p auctoritate.ibidẽ.
Celũ capik p ſublimi vita iuſtorũ.ibidẽ.
Celum capitur p occultatione diuinorum iudiciorũ.ibidẽ.
Cherubin ale ſex.cccxxxix.et duob⁹ ſeq̃nti.
Circũſpectio q̃d ſit.clxx.cccij.
Circũſpectio nõ valet ſine exultatõe.cxx.
Circũſpectio ꝑlati duplex.cccxlvj. cccxlvij.
Ciuitas regiſ eterni que ſit.clxvj.
Ciues buiꝰ ciuitatis q̃ ſint.
Ciuiũ illorũ diſtinctio ponit. ibidẽ.
Ciuitatis illiꝰ extranei q̃ ſint.
Sancta Clara quomõ in tribulatiõib⁹ ſit gauiſa.ccxxvj.
Clamor in quo ꝓſiſtat.cxxxj.
Clementia quid ſit.cccij.
Clericorũ defectus quare plerũq; tacẽtur a ꝑdicantib⁹.cccxxv.
Cogitationes vane quomodo ſint cauende.fo.xlvij.xlv.
Condeſcenſiones decez fecit nobis chriſtꝰ ꝓtra decẽ plagas.cccxxiij.
Quõ bõ poſſit cognoſcere ſeipm.ccxcj.
Comeſtio quõ fieri debeat xxxiij.
Comeſtionis diſciplina que et quanta eſſe debeat.xxxiij.
Cõmiſſum q̃d ſit.cccij.
Concordia quid ſit.ibidẽ.
Cõcupiſcẽtie quõ ſint mortificãde.xlv.
Cõcupiſcẽtia q̃re neceſſaria ſit.cxxxij.
Cõcupiſcẽtia eſt multiplex.cxxvij.
Circa ꝓcupiam pla ſũt meditãda.ibidẽ.
Cõcupiſcẽtia voluptaſ eſt triplex.ibidẽ
Cõcupiſcẽtia curioſitaſ eſt triplex.ibidẽ.
Cõcupiſcẽtia vanitaſ eſt triplex.ibidẽ.
Cõcupia carnis i q̃d ſe diffũdat.cclxxij.
Confeſſiõis ꝓtinuatio ſuadet.xxv.
Confeſſio eſt duplex.fo.xxix.

Tabula

Confessio publica corā q̄ fieri debeat.xxix.
Cōfessio publica de q̄bꝫ debeat fieri.xxix.
Confessio publica vbi ⁊ quomodo fieri debeat.folio.xxv.
Confessio vicaria vitupat̄.xxix.
Cōfessio req̄rit p̄parationē añ se.ibidē.
Que debeant cōfiteri a religioso.folio.xxix xlj.xl.
Cōfessio pura dꝫ sp̄ hr̄i.xlvi.
Confessio duplex est.cccxxxix.
Cōfidentia q̄re necessaria ē.cxxxij.
Confirmatio q̄d sit.ccciij.
Cōpassio quibꝫ debeat̄.xlviij.
Cōpati christo debemꝰ.ibidē.
Cōpati debemꝰ pctōribꝫ.ibidē.
Cōplacentia q̄re necessaria sit.cxxxij.
Cōqueri nō dꝫ religiosus.xlv.
Cōscientie stimulꝰ dꝫ exaspari.cxxvij.
Conscie stimulꝰ dꝫ exacui.ibidē.
Cōscie stimulus dꝫ dirigi.ibidē.
Conscie stimulꝰ quō rectificet̄.cxxviij.
Conscientia quid sit.cccij.
Consensus q̄d sit.ibidē.
Consilia adulatorum ⁊ detractorū non recipiantur.cccxlvij.
Consilia req̄ri solēt tribꝫ de causis.ibidē.
Consolationes ⁊ tribulationes sunt occultande.xlvj.
Consolatione a deo accepta efferri nō debemus.ccxliij.
Constātia mentꝭ suadet̄.xxv.
Cōstantia quō acquirat̄.ibidē.
Incōstantie filie q̄ sint.ibidē.
Contemplatiua aīma debet flectere genua mentis.fo.ciiij.
Contemplatiua aīma debet pulsare humiliter.ciiij.
Contemplatiua anima debet postulare sapienter.ibidē.
Contēplatiōis obiectū ē q̄druplex.
Cōtēplans dꝫ reflectere se ad iteriora.
Cōtēplatio interioꝝ fit triplicit̄.
Cōtēplatio dꝫ fieri ad exteriora.
Contēplatio exterioꝝ fit triplicit̄. ibidē
Contēplatio dꝫ fieri ad inferiora.
Cōtemplatio inferioꝝ fit tripiicit̄.
Contēplatio dꝫ fieri ad supiora.
Contēplatio supioꝝ fit triplicit̄.
Contemplatiōis obiectū q̄druplex significat̄ p q̄ttuor cornua crucꝭ.ciiij.
Contēplatiōis obiectū q̄druplex significatur p q̄ttuor rotas currꝰ ignei.ibidē.
Contēplatōis obiectū q̄druplex significat̄ p q̄druplicē plagā t̄re.ibidē.
Contēplatōis fructꝰ q̄s sit.ibidē.
Contēplatio dꝫ v̄sari circa q̄ttuor.ibidē
Contemplans anīa debet ꝯsiderare se formatā p naturā.cv.
Contēplās aīa dꝫ ꝯsiderare se deformataꝫ p culpā.fo.cvj.cvij.cviij.⁊c̄.
Contemplans anīa debet cōsiderare se reformatā p gr̄am.cviij.
Contemplatione anima ingredit̄ celestem hierusalē.cxix.
Quis sit dispositꝰ ad ꝯtēplationē.ibidē.
Quō pueniat̄ ad ꝯtēplationē.cxx.
Contemplans res in seip̄m tria videt ī eis folio.cxx.
Que sint illa tria.ibidē.
Cōtēplatiōe trāsit aīa in hierl̄m.cxxviij.
Contemplans res in seip̄m videt alia tria in eis.fo.cxx.cxxj.
Que sint illa tria.cxxj.
Contemplans res in seip̄is videt alia tria in eis.cxx.cxxj.
Que sint illa tria ⁊ q̄d sint.cxxj.
Contemplando gradus mundi cognoscitur deus.cxxi.
Quid de deo cognoscatur p contemplationē creaturaꝝ.cxxi.
Contemplatio mundi dilatatur in septem modos.ibidē.
Contemplatio quomō fiat p nouem choros angeloꝝ.cxxiiij.
Quō contemplemur deū intra nos.cxxiiij.
Quō ꝯtēplemur deū sup̄ nos.cxxiiij.cxxv.
Cōtēplatio dei circa q̄ verset̄.ibidē.
Contemplari inuisibilia dei quomodo sit possibile.cxxv.
Per q̄ possimꝰ deū ꝯtēplari.cxxv.
Cecitas nostri intellectꝰ increpatur in cōtemplādo deū.ibidē.
Contēplatiōis gradꝰ sunt sex.cxxvi.cxlvij.
Contemplatōis gradus distinguūtur per gradus throni salomonis.cxxvi.
Contāplatiōis gradus distinguunt̄ p alas cherubin.ibidē.
Contēplatōis gradus distinguunt̄ p dies p̄mos creatiōis.ibidē.
Contemplatio et̄norū ad q̄d necessaria sit. folio.cxliiij.
Contēplatio q̄etat meditantē.ibidē.
Contēplatio q̄d sit.cxliiij.ccciij.
Contemplans debet esse liber ab impedi-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Tabula

mentis.fo.cxliiij.
Contẽplans dz hre oculũ sanũ.cxliiij.
Contemplans debet habere oculum directum in sapiam eternã.cxlv.
Contẽplãs dz esse mẽtalit suspẽsus.ibidẽ.
Contẽplatiuũ spm esse libez qd sit.cxliij.
Contẽplatõis oculꝰ dz esse spicax.cxlv.
Cõtemplatõis oculus qs sit.ibidẽ.
Contẽplatiõis oculꝰ quõ sanet.cxliiij.
Quis sit aspectus eius.cxlv.
Que sit visio eius.ibidẽ.
Contẽplatiõis actꝰ duo includit.cxlv.
Contẽplationis differẽtia ponitur ab intuitiua cognitione.cxlv.cxlvi.
Contẽplatiõis dfa a cogitatõe ponit.cxlv.
Cõtẽplatõis dfa a meditatõe põit.cxlv.
Contẽplatio vnde oriat.
Speculatio vnde oriat. ibidẽ.
Cogitatio vnde oriat.
Contẽplatio cꝫ clare cognoscat.
Contẽplatiue vite opa quõ differãt ab operib vite actiue.cxlv.cxlvi.
Contemplatõis gradus t dispositio ad cõtemplationẽ nõ sunt idẽ.cxlvi.
Contẽplatõis gradꝰ qd sint.cxlvi.
Dispositio ad ꝺtẽplationẽ qd sit.
Cõtẽplatõis gdꝰ ẽ radiosꝰ aspectꝰ. ibidẽ.
Cõtẽplatiõis gradꝰ ẽ gustꝰ sapozosus.
Contẽplatio ẽ duplex.cxlvi.cxcij.cxciij.
Contẽplatio speculatiua qd sit.cxlvi.
Contẽplatio practica qd sit.ibidẽ.
Contẽplatõis gradꝰ q sint.cxlvij.cc.
Contẽplatõis tria sunt genera.cxliij.
Contẽplãda est bũanitas xpi.cxliij.
Contẽplanda est celestꝭ curia.ibidẽ.
Contẽplanda est diuia maiestas.ibidẽ.
Contemplantem oportet vti sensibilibus formis.cxlvij.
Contemplationis gradus fm origenẽ ponuntur.fo.cxlix.
Qui sint illi gradus.ibidẽ.
Contemplationis iter consolatur spirituz humanũ.ibidẽ.
Que sit differentia itinerantiũ in vita actiua t ꝺtemplatiua.ibidẽ.
Contemplatiõis itinere spũs humanꝰ deo familiariter vnit.cl.
Cõtẽplatõis itinere spũs hũanꝰ qetat.cl.
Contemplationis itinere spiritꝰ humanus pulchrificat.ibidẽ.
Contemplatõnis itinere spiritus humanꝰ reficitur ibidem.
Contemplatiõis itinere spũs humanꝰ a labore releuat.fo.cl.
Contemplatiõis itinere spũs humanꝰ in celestib iocundat.ibidẽ.
Contẽplatiõis itinere spũs nr ingredit secretũ intrinsecũ dñi iesu.ibidẽ.
Quid sit illud ingredi.
Contẽplatõis penna qd sit. ibidẽ.
Contẽplatiõis penna qd causet
Ad ingressum intrinseci secreti dñi iesu inuitat spũs nr i itinere ꝓtẽplatõis.cl.
Contemplatiõis iter sequit iter caritatiue affectionis t qre.ibidẽ.
Contẽplatio bebdomadalis de floribus t fructib xpi ponit.cclvi.cclvij.cclviij.
Contemptꝰ mũdi suadet.cxv.
Contentio quid sit.cccij.
Continentia quid sit.ibidẽ.
Contumelia quid sit.cccij.
Contumelia quõ sit tolerãda.cxlv.
Conuentꝰ maiozes religiosoz quare magz diligunt.cccxxix.
Conuersationis ordinatio cum ꝓsequentibus ponit.cxlv.
Cor quõ debeat custodiri.ibidẽ.
Corrigere alios t se nõ emendare quantũ malum sit.cxlix.
Quotus quid sit.cccij.
Quare in creatione dicitur fiat fecit t factũ est.folio.cxx.
Cristallus quid sit.ccxvij.
Cristallus quõ generet.ibidẽ.
Crucis ꝓconia ponunt.lix.
Crux est impiũ sup hũez saluatoꝛ.xcix.
Crux est lignum vite.
Crux est cubitꝰ ꝺsummatõis arche.
Crux est ara abrae.
Crux est lignũ dulcoratas aquas.
Crux est virga moysi.
Crux ẽ palus serpentꝭ enei. ibidẽ.
Crux est citbara dauid.
Crux est duo ligna vidue.
Crux est lignũ belisei.
Crux est palma.
Crux est clauis dauid.
Crucꝭ optimꝰ laudismꝰ ponit.ciij.ciiij
Crux est liber.cxxxij.
Crux manifestat deum inscrutabilis sapientie esse.cxxxij.
Crux manifestat deum irreprebensibil iusticie esse.ibidem.
Crux christi esta cluis.ibidem.

Tabula

Crux christi est porta.fo.cxxxij.
Crux christi est via.ibidē.
Crux xpi est splendor veritatis.ibidē.
Crux manifestat deum inenarrabilis mi/
sericordie esse.cxxxij.
Culpa nullo mō est defendēda.xxix.
Curiosa nō sunt curāda a relig oso.xlviij.
Curiositatis vituperiū ponit.cxxxiij.
Curiosum opus tpo pdit.
Curiosum op9 vanā glām causat.
Curiosum op9 a deo retrahit. ibidē.
Curiosum op9 ɔcupiaz ocu'oz nutrit.
Curiosum op9 alios ruere facit.
Curiositas perdit magnam partem intel/
ligentie.cccxxj.
Custodire dz se bō sollicite.fo.xlvj.xlix.

De bitum est tri/
plex.folio.liij.
Delectatio vñ oriat.cxxj.
Delectatio in sensu vnde oriat.ibidē.
Delectatio quid sit.cxxij.
Delectatio spiritualis aliquādo mutat in
carnalē.cclxxxij.
Delictum quid sit.cccij.
Delinquentiū tria genera.cccxlvij.
Desiderare debem9 triplicit.fo.l.
Desiderandū quid sit.ibidē.
Quare diuia charismata sint desiderāda.l.
Desideria inflāmant in nob duplicit.cx.
Desiderij affluentia est a spūsancto propter
tria.fo.cxxix.
Desidia religiosi vituperat.xlviij.
Desperatio quid sit.cccij.
Despici nō debet malus.xlix.
Quare despici nō debeat mal9.xlix.
Detractio est p patiētiā superanda.xlix.
Detractio quid sit.cccij.
Detractores z adulatores ad consilia non
recipiant.cccxlviij.
Collatio de deuotiōe ponit.clxxj.clxxij.
Deuotio ad deum est sexta ala ecclesiastici
seraph.cccxlviij.
Deuotio ad deū ḋd facit in nob.ibidē.
Deuotio triplex.ibidem. Et iterum triplex
folio.cccxlix.
De9 semp dz bri in memoria.xlviij.
De deo debem9 triplicit sentire.ibidē.
Quid sit de deo sentire pfissime.ibidē.
Quid sit de deo sentire altissime.xlix.l.
Quid sit de deo sentire sctissime.xlix.l.
Deo dz exhiberi cor humile.l.
Deo dz exhiberi cor deuotū.ibidē.
Deo dz exhiberi cor illibatū ibidē.
Quid sit deo exhibere cor humile.deuotuz
z illibatum.ibidē.
Deo ḋd rependere debeam9.fo.l.
Deus est pater nr triplicit.liij.
Quid sit deū esse pfem nrm.
Dei nomē est terribile.
Dei nomē est admirabile. ibidē
Dei nomen est laudabile.
Dei regnū quid sit.
Dei regnū dicit triplicit.
Dei voluntas ḋd sit.fo.liij.
Dei voluntas ad ḋd sit.ibidē.
Dei voluntas est triplex.ibidē.
Deus est dns potentissim9.lxiij.lxv.
Deus est dns sapientissim9.lxv.
De9 est dns opulentissimus.
De9 est dns indeficientissim9.
Deus est dns pissimus. ibidē.
De9 est dns iustissimus.
Deus est dns certissimus.
Deus est dns nomiatissim9.
De9 est summe timēdus a nob.lxxxj.
Dei timor q z qnta efficiat in nob.ibidē.
Dei sapientia dz ɔsiderari.lxxxj.lxxxij.
Dei bonitas dz ɔsiderari.lxxxj.lxxxij.
Diuine sapie effect9 ponunt.lxxxj.lxxxij.
Diuine bonitatis effect9 ponunt.lxxxj.lxxxij
Diuina bonitas pconisat.fo.cvj.
Dei omnipotentiam quid potissime decla
ret.cxiij.
Deus differt sepius dare quod libentissi/
me dat.cxv.
Dei bonitas quō reluceat in creaturis.cxx.
Dei potētia quō reluceat i creaturis.cxx.
Dei sapia quō reluceat in creaturis.cxx.
Deuz possumus contēplari per sensibilia
dupliciter.fo.cxxj.
Deum contemplari per sensibilia quid sit.
folio.cxxi.
Quis modus sit altior.ibidē.
Quid de deo sciat p memoriā.cxxiij.
Quot sciant de deo p mēoriā.ibidē.
Deus quomō cognoscat ex actibus intelle
ctualibus.cxxv.cxxvi.
Diuine pfectiōes q̄ z quot sint.cxxv.
Deus quō se diffundat.ibidē.
Diuine generationis ɔditiones exp̄muntur
folio.cxxvi.
Diuine spirationis conditiones exp̄mun/
tur.folio.cxxvj.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Deus quomõ cognoscatur ex actibus po/
tentie electiue.cxxvj.
Deus quomõ cognoscatur per omnez phi
losophiam.ibidẽ.
Diuĩe emanatiões quõ distinguant.
Diuĩe essentie cõicabilitas oñdit.
Mod⁹ illi⁹ cõicabilitatꝭ oñdit. ibidẽ.
Diuina origo quid sit.
Diuine ꝑsone ꝑ q̃ ⁊ quõ distinguant.
Diuine ꝑsone quõ sint vnũ.
Que sint ꝯtemplanda circa diuinas ema/
nationes.cxxvj.cxxv.
Que sint contemplanda circa diuinas per
sonas.cxxv.cxxvj.
Que sunt contemplanda circa diuinas ꝑfe
ctiones.cxxv.cxxvj.
De⁹ ꝓmisit credentibꝫ tria.cxxviij.
Deus excedit oẽm petitionẽ.
De⁹ excedit oẽm desiderij dilatatõez.ibidẽ
De⁹ excedit oẽm estimationẽ.
De deo q̃ sint meditanda.cxxix.
Deo debem⁹ reuerentiã triplicit.
Quid hõ hẽat a deo tanq̃ꝫ pr̃e. ibidẽ
Quid hõ habeat a deo tanq̃ꝫ dño.
Quid hõ habeat a deo tanq̃ꝫ iudice.
Dei reuerentia est triplex.ibidẽ.
Deo debem⁹ beniuolentiã.ibidẽ.
Deo beniuolẽtia triplex est exhibita.cxxx.
Deo debem⁹ triplicẽ cõplacentiã. ibidẽ.
Dei dilectionẽ intelligim⁹ sex g̃dibꝫ.ibidez.
In deo q̃ sint cõmunia.cxxxiij.
In deo que sint ꝓpria.
In deo q̃ sint appropriata.
Dei cõmunia q̃ttuplicia sint.
Dei ꝓpria q̃ttuplicia sint.
Dei appropriata q̃ttuplicia sint. ibidez.
In deo est altitudo terribilis.
In deo est pulchritudo mirabil.
In deo est dulcedo desiderabilis.
Dei essentia quomõ possit rationabilit in/
uestigari.ibidẽ.
Modi ascẽdendi in deũ ponunt.cxciij.
De diuina essentia tredecim dicta exp̃mũ/
tur.ccc.cccj.
Diuine essentie vnitas cũ trinitate ꝑsonaꝝ
exprimit.ccc.
In deo sunt due emanatiões.cj.
In deo sunt tres ꝑsone.
In deo sunt q̃ttuor relationes.
Dei fili⁹ quare dicat verbũ. ibidẽ
Dei filius quare dicat fili⁹.
Dei filius quare dicat imago.
Spũssanct⁹ quare dicat donũ.cccj.
Spũsictũs quare dicat datũ.
Spũsctũs quare dicat caritas.
In diuinis sunt duo modi p̃dicãdi.
In diuinis sunt q̃nq̃ꝫ modi dicẽdi.
Deũ in nob habitare q̃d sit.
Deum apparere quid sit. ibidẽ.
Deũ descendere quid sit.
Deum mittere quid sit.
Deum mitti quid sit.
Deum sedere quid sit.
Deus est causa mundi efficiens final et ex/
emplaris.cccj.
Deo appropriare quid sit.
Deo appropriata q̃ sint. ibidẽ.
Deum esse om̃ipotentem.
Dei potentia quid sit.
Dei sapientia quid sit.
Dei sapĩa d̃r cognitio ⁊ visio.
Dei sapĩa d̃r approbatio ⁊ p̃sciẽtia.
Dei sapĩa d̃r dispositio ⁊ p̃destinatio.ibidẽ.
Dei sapĩa d̃r reprobatio ⁊ lux.
Dei sapĩa d̃r speculũ ⁊ exẽplar.
Dei sapĩa d̃r liber vite.cccj.
Dei auctoritas q̃ꝫ magna sit.cccxv
Dei nomẽ tripl'r ĩuanũ sumit.cccxix.cccxx.
Diffinitio quõ debeat fieri.cxxiij.
Diffinitio ꝑ que debeat fieri.ibidẽ.
Diffusum est octuplex.cxxv.
Diligi appetere est fugiendũ.xlix.
Dilectio homĩs est fallax.ibidẽ.
Dilectio quid sit.cccij.
Dilectio habet ordinẽ.cccxxij.
Dilectio dei.⁊ dilectio ꝓximi.cccxlj.
De diligentia ponit vna collatio.clxxij.
Discipline vsus q̃t bona efficiat.xxiiij.
Discipline p̃paratoria q̃ sint.xxv.
Disciplina quid sit.fo.xxviij.xxix. ⁊ ꝑ totuꝫ
illũ tractatũ.
Disciplina in oĩ loco est ꝓuanda.xxviij.
De disciplĩa ĩ diuĩo officio.xxxj.xxxij.xxxiij.
De disciplina in gestu corꝑis.xxxiij.
De disciplina in comestione.xxxiiij.
Disciplina quid sit.ccciij.
De disciplina vna collatio ponit.clxxij.
Discipul⁹ xp̃i debet se oĩno abnegare.xxvj.
Dissolutio in moribꝫ vitupat.xxxvj.
Discretio q̃nta virtus sit.cclj.
Discretio est auriga virtutũ.ibidẽ.
Discretio circũspecta ⁊ ꝓuida faciẽdoꝝ ꝯsi
deratio ẽ q̃nta ala eccl'iastici seraph.cccxlvj
Diuinatio quid sit.cccij.

Docilitas quid sit.fo.clxx.cccij.
Doctrina christi que sit.xlix.
Dolor aie dz hr̄e duos comites.l.
Dolendū est tripliciter.l.
Dolor ꝯsistit in quartuor.cxxxj.
Dolor quid sit.ibidē.
Domū triplicē habet imꝑator.lxiij.
Dom⁹ illa triplex que sit.
Domū triplicē habet xp̄s. ibidē.
Que sit illa triplex dom⁹ xp̄i.
Dona dei ad hoīez sc̄ triplicia.cccvij.cccviij
Dulia quid sit.lxxxi.
Dulia cui debeat.ibidē.

Ebrietas quid sit folio.cxxx.
Ecclesia militans ⁊ triumphans sibi correspondēt.cxxxij.
Ecclesia militans disponitur ꝑm triūphantem.ccvij
Ecclesia militans correspondet triūphanti in ordinatiōe.ibidē.
Ecclesia militans correspondet triūphanti in scientia.ibidē.
Ecclesia militans correspondet triūphanti in actione.ibidē.
Ecclesie ordo quid sit.
Ecclesie scientia quid sit. ibidē.
Ecclesie actio quid sit.
Electiue ꝟtut⁹ oꝑatio attēdit̄ ī tribꝫ.cxxiij.
Electoꝝ ordo est triplex.ccvij.
Elemosynā dare vbi meli⁹ sit dare.cccxxv.
Elēosynaꝝ tria genera dāt̄ mīoribꝫ.cccxxix.
Eleuatio ad suꝑiora quō ⁊ ꝑ q̄ fiat.cxxxiij.
Eleuatio mentꝭ est ex tribꝫ.cxlviij.
In eleuatione mentis quid sit magnitudo deuotiōis.cxlviij.
In eleuatione mentis quid sit magnitudo admiratiōis.ibidē.
In eleuatione mentis quid sit magnitudo exultationis.ibidē.
Entis diuisiōes plures ponunt̄.cxxiij.
Equitas quid sit.ccciij.
Erubescētia de q̄bꝫ esse debeat.xlvij.
Erubescere de vilitate vestꝭ ⁊ hūilibꝫ obsequijs q̄ꝫ vituꝑabile sit.xlvij.
Estimatiua quid sit.cccj.
Eternitatꝭ duo sunt maneria.cxxxiij.
Quō ꝑueniat̄ ad illa duo maneria.ibidē.
Eternitatꝭ itinera sunt septē.cxxxvij.
Eternitatꝭ itinera gradi inuitat nos dominus iesus.cxxxvij.
Eternorū recta intentio est primū iter eternitatis.ibidem.
Eternorū studiosa meditatio est scd̄m iter eternitatis.ibidē.
Eternorū limpida ꝯtemplatio est tercium iter eternitatis.ibidē.
Eternorū caritatiua affectio est q̄rtum iter eternitatis.ibidē.
Eternorū secreta reuelatio est quintuꝫ iter eternitatis.ibidē.
Eternorū experimētalis p̄gustatio ē sextū iter eternitatis.ibidē.
Eternorū deiformis operatio est septimū iter eternitatꝭ.ibidē.
Eternorū recta intentio est necessariū iter eternitatis.cxxxviij.
Eternoꝝ recta intentio q̄re alia itinera p̄cedat.ibidem.
Eucharistia quid ꝯtineat.lxxix.
Eucharistiā quō ꝯtēplari debeam⁹.
Eucharistiā sūptur⁹ q̄d facere debeat.
Quid sufficit credere ꝯtineri ī eucha.ibidē.
Quare xp̄s ꝯtinet̄ sub his duabꝫ spēbꝫ.
Eucharistiā sūptur⁹ q̄d credere debeat.
Quare christus voluit corpus suuꝫ velate dari.lxxx.
Eucharistie vtilitas in eccl̄ia exp̄mit̄.ibidē
Eucharistiam sumens quō debet cōscientiam suā mūdare.ibidē.
Indigne cōicātes vituꝑant̄.ibidē.
Utrum deus suscipiat sacrificium malorū sacerdotū.ibidē.
Eucharistie sumptio qualē corporis mundiciā req̄rat.ibidē.
Eucharistia quid sit.cccij.
Eucharistie dig̃ susceptio tria req̄rit.cxcvi.
De nocturna pollutiōe nota sententiā sancti bonauenture.lxxx.
In cōione manuū pudicicia ē ꝟuāda.lxxx.
Quantus debeat esse feruor in sumēte eucharistiam.ibidē.
Non celebrans nō legitime impeditus q̄ꝫ male faciat.ibidē.
Qui ⁊ q̄t sint effect⁹ digne cōionis.ibidē.
Bona exhortatio ponit̄ ad celebrādū.lxxx
Que accendant hominē ad cōmunionez ⁊ celebrandū.ibidē.
In missa oīa rñtāt passionē xp̄i.lxxxi.
Necessaria ē mēoria passiōis xp̄i ī mis.lxxxi.
Celebrās q̄d recordari debeat.ibidē.
Eucharistiam sumere quare sit necessariū. ibidem.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Eucharistiam sumens mutat in christuz et nõ econuerso.folio.lxxxi.
Cõmunicandi rõ que sit.ibidẽ.
Ad eucharistiam percipiendam decem trahunt.ibidem.
Celebrantis intentio que ⁊ qualis esse debeat.folio.lxxxij.
Celebrãs ꝑ q̃bꝫ orare debeat.ibidẽ.
Celebrãs ꝑ q̃bꝫ debeat intẽdere.ibidẽ.
Excedentia q̃ sit necessaria.cxxxij.
Exclamatio triplex fit ĩ canticꝭ canti.cxxiiij
Exemplaris in vita dz esse p̃latꝰ.⁊ dr quarta ala eccl'iastici seraph.cccxlv.
Exerceri debemꝰ extrinsecꝰ ad tria.l.
Exerceri debemꝰ intrinsecꝰ ad tria.l.
Exercemur ad modestiã ꝑsimõie ad tria.l.
Exercemur ad modestiã disciplĩe ad tria.l.
Exerecmur ad modestiam honestatis ad tria.ibidem.
Exercemur ad iusticiã in tribꝫ.
Exercemur ad iusticiã integrã.
Exercemur ad iusticiã ordinatã. ibidẽ.
Exercemur ad iusticiã ꝑfectã.
Exercemur ad pietatẽ in tribꝫ.
Exercemur ad saluationẽ aĩaꝝ.
Exercitatio mentalis ⁊ pia tria requirit.folio.ciiij.
Exercere dz hõ stimulũ ꝯscĩe.cxx.
Exercitium debet versari circa triplicez viam.cxxvij.
Exerceri debemꝰ in purgãdo.
Exerceri debemꝰ in illuminãdo. ibidez.
Exerceri debemꝰ in ꝑficiẽdo.
Exerceri debet deuotus circa mortez christi.folio.cxciiij.
Exerceri debet deuotus circa extremũ iudicium.ibidem.
Exerceri debet deuotus circa penas infernales.ibidem.
Exerceri debet deuotus circa celestem gloriam.ibidem.
Exerceri debz deuotus circa beneficia dei.folio.cxciiij.
In exercitio sp̃uali sũt tria concomitantia folio.ccxxxviij.
Per illa quattuor peruenimus ad cordis puritatem.ibidẽ.
Afflictio corꝑis discreta ẽ cõmẽdabil'.ibid
Exercere debet se seruus dei in quattuor.folio.cclxxxvj.
Existẽtia reꝝ est triplex.cxx.
Experientia quid sit.clxij.
Experimentalis pregustatio est iter eternitatis.clxij.
Quare hoc iter sequatur iter reuelationis eternorũ.ibidẽ.
Quare hoc iter sequatur alia itinera omĩa.ibidem.
Experimentalis noticia quid sit et quoruz sit.ibidem.
Experientia est duplex.clxiij.
Experiẽtia corꝑaliũ q̃d sit.ibidẽ.
Quõ ꝑ experientiã eternorũ ingrediamur secretũ dñi iesu.cl.
Extensio circa exteriora quomõ et per que debeat fieri.cxxxiij.

Fallacia quid sit.
f folio.cccij.
Fantasia quid sit.cccj.
Fantasma quid sit.ibidẽ.
Fellea passio quid sit.cccij.
Fidentia quid sit.
Fides quid sit. ibidẽ.
Fiducia quid sit.
Fomes est quadruplex.cxxxj.
Fortitudo quid sit.cccij.
Fortitudo politica q̃d sit.clxvij.clxx.
Fortitudo purgatoria q̃d sit.clxvij.clxx.
Fortitudo purgati animi.clxvij.clxx.
Fortitudo exẽplaris q̃d sit.clxvij.clxx.
Quomõ beatus Franciscus in tribulationibꝫ sit gauisus.ccxxvj.
Quõ beatꝰ Franciscꝰ ꝑuenerit ad tantam ꝑfectionẽ.ibidẽ.
Quõ beatꝰ Franciscꝰ ꝑuenerit ad intelligẽtiã scripturaꝝ.ibidẽ.
Beati francisci ꝑfectio declarat.cxix.
Beatus Franciscus habuit stigmata saluatoris.ibidẽ.
Fraus quid sit.cccij.
Furtũ quid sit.cccij.cccxxiij.

Gaudium anime
g ꝑ quid significet.folio.cxv.
Generãtia in mõdo q̃ sint.cxv.
Generata in mũdo que sint.ibidẽ.
Gloriatio ꝓpria vtrũ sit pctm̃.xlviij.
Gestꝰ religiosuz decẽtes describũt.xxxiij.
Glorie celestis meditatio quomodo possit fieri.cxcv.
Gratia quid sit.cccij.
Gr̃a gratũfaciens q̃d sit.ibidẽ.
Gr̃a gratis data quid sit.ibidẽ.

Gratia quõ descendat in animã.ccxxvij.
Gratia charitatis quid sit.ccvij.
Gratia sapientie quid sit.ibidẽ.
Gr̃a ɔtemplationis quid sit.ibidẽ.
Gr̃a benigne seueritatis quid sit.ibidẽ.
Gratia vera quid sit.lx.
Gratia falsa quid sit.
Gratia mundi quid sit. ibidẽ.
Gratia carnis quid sit.
Gratia diaboli quid sit.
Gratia humilitatis quid sit.cccvij.
Gratia patientie quid sit.
Gratia castitatis quid sit. ibidẽ.
Gratia eloquentie quid sit.
Gr̃a miscd̃ie ⁊ pietatꝫ q̃d sit.
Gratia comparatur nouem choris angelorum.folio.ccvj.
Gratia est multiplex.lx.
Gr̃a est fundamẽtũ recte volũtatis.cxx.
Gradus quid sint.cxlvj.
Gr̃as deo debem⁹ de pl'ib⁹.xlv.
Gratitudo requirit tria.cxxxij.
Gratitudinis ꝑfectio que sit.cxxxiij.
Gula quid sit.cxcviij.cclxxxij.
Gula quomõ vincat̃.cxcviij.
Gule remedia q̃ sint.cxcviij.cclxxxvij.
Gule viciũ q̃ntum sit.ccxlix.ccl.
Gula q̃ttuor habet species.cclxxxvij.
Gustus spiritualis quid sit ⁊ quomõ possit fieri.clxiij.
Quis possit gustare spũali gustu.clxiij.
Gustus spũalis a quo gustet̃.ibidẽ.

Habitus religiosi q̃lis esse debeat.folio.xxxvij.
Habitus religiosi aptatio qualis esse debeat.ibidẽ.
Habit⁹ disciplina describit̃.ibidẽ.
Habitus quos ⁊ quales debet habere religiosus.ibidem.
Habitu quõ debeat vti religiosus.ibidẽ
Habitus religiosorum ab alijs quare ferri nõ debet.cccxxviij.
Homicidium fit interpretatiue in anio tripliciter.cccxxiij.
Hõ vetus quõ deponat̃.xxv.
Homo nou⁹ quõ induat̃.ibidẽ.
Hõ q̃lis debeat eẽ in sui reputatõe.xlvj.
Homo quõ debeat se discutere.xlix.
Homo q̃ debeat reprimere.ibidẽ.
Homo que debeat fugere.ibidẽ.
Homo que debeat regere.ibidẽ.
Utꝝ hoĩes possint viuere sine pctõ.cj.
Hõ quõ possit eleuari.cxx.
Hõ qualis sit conditus.ibidẽ.
Hõ qualis sit fctũs ꝑ culpã.ibidẽ.
Hõ debet tria circũspicere.cxxviij.
Hoĩs dignitas q̃nta sit.cccv.cccvj.
Hominis reformatio ẽ mirabilior formatione.cccvj.
Homini quare deus dederit sensum et intellectũ.ibidem.
Hõ interior quõ obdormiat.ibidẽ.
Propter hoĩem oĩa facta sunt.cccvij.
Hoĩ sunt triplicia bona collata.ibidẽ.
Homines mali nõ propter se sed propt̃ bonos viuunt.cccviij.
Homis ornat⁹ quis sit.cccix. (cccx.
Utꝝ hõ potuerit satisfacere ꝓ pctis.cccix.
Hõ quare sit iustus fact⁹.cccx.
Homo non fuisset mortuus si adam non peccasset.cccx.
Quis possit satisfacere ꝓ hoĩe.cccx.
Hoĩs ꝑfecta obediẽtia q̃ sit.cccxiiij.
Hoĩ collata bñficia explicant̃.ibidẽ.
Honestas quõ acquirat̃.xxiiij.
Honor quõ sit fugiend⁹.xlv.
Honorꝫ appetit⁹ q̃ꝫ ꝑiculosus sit.ccxliiij.
Quis honor fuit hoĩ collat⁹.cccvj.
De honore parentũ.cccxxj.cccxxij.
Humilitas quid sit.x.
Hũilitatis necessitas declarat̃.xxv.xlvj.
Hũilis religiosi ɔditões ponũt̃.xxvij.xlvj.
Hũilitatis tres sunt grad⁹.ccxxxvi.
Humilitas vera que sit.xlv.
Hũilitatꝫ p̃conia ponunt̃.ccxxxvij.ccxcij.
Quõ ꝑueniat̃ ad hũilitatẽ.ccxcj.ccxcij.
Humiliatio aduersitatis est custos salutꝫ ⁊ ꝓfectus.cccxlv.
Hũilitas triplex in q̃ ɔsistat.cccxlviij.

Iactãtia quid sit folio.cccij.
Idolatria est triplex.cccxix.
Idromancia quid sit.cccij.
Ierarcha eccl'ie quis sit.cxxiiij.
Ierarcha eccl'ie hꝫ tria facere.ibidẽ.
Ierarchia prima angelorum quid sit et q̃modo vocet̃.ccvij
Ierarchia scd̃a q̃d sit.ibidẽ.
Ierarchia tercia q̃d sit.ibidẽ.
Ierarchie triplicꝫ rõ ponit̃.ccvij.ccci.
Ierarchia hũana quid sit.ccci.
Ierarchia celestis quid sit.ibidẽ.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Jerarchia supcelestis qd sit.ccci.
Jerarchie tres sunt in omni mente ierar/chica.folio.cxlvi.
Jerarchia quelibet habet tres ordines.folio.cxlvj.
Ad qd disponant i ifima ierarchia.
Ad qd disponant in media ierarchia.
Ad qd disponant in supma ierarchia.
Qui ordies sint i ifima ierarchia. ibidē.
Qui ordies sint i media ierarchia.
Qui ordines sint in supma ierarchia.
Jerarchie cuiussibz ordo qd significet.
Jerlm quō interpretet.clxxvi.
Jesu xpi vita z mors z plura alia ei⁹ pconia ponunt.cccxxxiij. z folijs qnqz seqntibz.
Ignorantia priuationis quid sit.cccij
Ignorantia negatiōis qd sit.
Ignorātia dispositiōis qd sit.
Ignorātia simplex quid sit. ibidem.
Ignorantia crassa quid sit.
Ignorantia affectata quid sit.
Illuminatio est triplex.cxx
Illumiatiōis grad⁹ sunt septē.cxxxij.
Illumiatōis grad⁹ quō distinguant.ibidē
Illumiatio quō debeat fieri.cxxxiij.
Que sint in illuminatione.ibidē.
Imaginatio est triplex.cxlvij.
Imaginatio bestialis qd sit.ibidē.
Imaginatio rōnalis qd sit.ibidē.
Imaginatio quid sit.cxlvij.cccj.
Imago dei quid sit.cccj.
Imago creationis quid sit.
Imago recreatiōis quid sit. ibidē.
Imago glorificatiōis qd sit.
Imago trinitatis in anīa quid sit.cccvj.
Imago vnitatis in anīa qd sit.ibidē.
Inanis gloria quid sit.cccij.
Incarnatiōis septē mirabilia oñdūt.clxxj.
Incessus religiosi qlis esse debeat.xxxvi.
Industria nō valet sine pietate.cxx.
Industria in tribz consistit.cclxxxiiij.
Infirmitas duplex.cccxliiij.
Infirmitas corpis triplex est.ibidē
Iufirmi magis indigent subsidio triplici ratione.ibidem.
Infirmoꝝ mēte tria sunt genera.ibidē.
In inferno sunt tria.cxxxij.
Iniuria quomodo fiat z quomodo non qbusdam.cccxxviij.
Iniurias qs sustinere debem⁹.cccxxix.
Innocentia quid sit.cccij.
Inobedientia quid sit.cccij.
Impatientia plati quid faciat.cccxlv.
Insipientes indigent magistro ꝓpter plures causas.cccxlij.
Insomniū quid sit.cccj.
Intellectiue potentie operatio quid sit z q sit.folio.cxxiij.
Intelligētie radi⁹ quō sit ptēdend⁹.cxxviij.
Intelligētie radi⁹ quō sit dilatād⁹.ibidē.
Intelligētie radi⁹ quō sit reflectēd⁹.cxxviij
Intelligentia non valet sine humilitate.folio.cxx.
Intelligētia qd sit.cxlix.cccij.cxlv.
Intelligentie magna pars perditur ꝓpter curiositatem.cccxxi.
Intelligētie ita pspicacꝫ nō repit quin possit in aliqbz falli.cccxlviij.
Intellectus quid sit.cxlviij.cccj.
Intellect⁹ speculatiu⁹ qd sit.cccj.
Intellectus practicus qd sit..ibidē.
Intentio finē actiōis postēdit.cxxxviij.
Intentio ante opus contēplatur quod appetit.ibidem.
Intentiōis necessitas oñdit.
Intentio recta qd operet.
Intentio nō recta quid operet.
Intentio quid sit.
Intentio cui⁹ potētie actus sit.
Intentio non sola fit.
Intentio quomō formet. ibidez.
Intentio quō rectificetur.
Intentio puersa quid sit.
Intentio recta quorū sit.
Intentio puersa quorum sit.
Intentio ficta quorū sit.
Intentio ficta quid sit.
Intentio mercennaria quid sit et quorum sit.cxxxviij.
Intentio recta quid sit.
Intentio recta vnde pcedat.
Intētio simplex imediata qd sit. ibidē
Intētio simplex imediata vñ pcedat.
Intentio talis quoꝝ sit.
Intentio deificata qd sit.cxxxviij.cxxxix.
Intētō recta simplex sigficat p qnqz.cxxxix
Intētio recta simplex duo reqrit.ibidē.
Intentio spiritus humani ad vnum finez tendit.ibidem.
Inuestigatio non valet sine admiratione.folio.cxx.
Inuidia est triplex.cxxvij.clxxxv.
Inuidia qd sit.cxcix.cclxxxij.cccij.
Inuidie remedia ponunt.cxcix.cclxxxv.

Inuidie obiectū quod sit.cxcix.
Inuidie obiectum contingit tripliciter va/riari.ibidem.
Inuidie affectus ad quid sit homini dat⁹. folio.cclxxxij.
Inuitationis diuine magnificentia extolli tur.folio.xliiij.
Inuitationem diuinam contemnentes in/crepātur.ibidem.
Inuitationem diuinam quomō debeam⁹ sequi.ibidem.
Iohis baptiste p̄conia ponūt̄.ccxlij.ccxliij.
Ioseph sponsi be.vir.magna laus colligit̄ ex euangelio.ccxxix.
Iperdulia quid sit.cccij.
Ipocrisis quid sit.ibidem.
Ira quid sit.cxcix.cclxxxij.cccij.
Ire remedia ponūt̄.cxcix.cclxxxv.cclxxxvj.
Grad⁹ ꝓficiēdi ꝯtra irā ponunt̄.cxcix.
Ira est triplex.cclxxxv.
Iracundia est triplex.cxxvij.
Irreuerentia est fugiēda.xxvij.
Irreuerētia quō cognoscat̄.ibidē.
Iubilus quid sit.cxij.
Iudicia būana nō sunt curāda.xlviij.
Iudicij extremi horribilitas ostenditur.fo lio.cxiiij.
Iudicij finalis horribilitas semꝑ debet p̄ oculis haberi.cxiiij.
Iudicis illius tres sunt ꝯditiōes.cxxviij.
Iudex qualis esse debeat.ccxij.
Iudex assimilat̄ angelis virtutib⁹ propter plura.ibidem.
Iudicij finalis meditatio quomodo debe at fieri.cxcv.
Iurare quid sit.cccij.
Utrum debeamus iurare.cccxix.
Iuramentū est multiplex.
Iuramentū assertoriū q̄d sit.
Iuramentū ꝓmissoriū q̄d sit. ibidē.
Iuramēti assertorij q̄ sint comites.
Iuramēti ꝓmissorij q̄ sint comites.
Iuramentū quare fiat.
Iusticia quid sit.clxvij.clxix.clxx.
Iusticia politica q̄d sit.clxvij.clxix.clxx.
Iusticia purgatoria q̄d sit.clxvij.clxix.clxx.
Iusticia purgati animi quid sit.folio.clxvij clxix.clxx.
Iusticia exēplar⁹ q̄d sit.clxvij.clxix.clxx.
Iusticia rectificat oēs vires.clxix.
Iusticia comprehendit omēs virtutes ad proximū.clxix.
Iusticia est generalis virt⁹.clxix.
Iusticia comprehendit omēs virtutes ad deum.clxix.
Iustus dicit̄ angelus propter puritatē cō/uersationis.ccvj.
Iustus dicit̄ angelus ꝓpter limpitudinem diuine cognitiōis.ibidē.
Iustus dicit̄ angelus propter humilitatez subiectionis.ibidem.
Iuuenes quibusdam virtutib⁹ excellentes redduntur.xlv.
Iuuenū ꝟtutes ꝓbate q̄ sint.ibidē.

Labor manuum

Lvtrū p̄cipiat̄ frib⁹ mioribꝫ.lij.
Quare beat⁹ franciscus posuit vnū capitulū in regl'a sua de labore.lij.
Laboris vtilitas oñdit̄.ibidē.
Languor caritat⁹ est triplex.clvij.
Languor caritat⁹ triplex q̄d sit.ibidē.
Latria quid sit.fo.lxxxj.
Latria cui debeat̄.lxxxj.cxxix.
Latria debet tria hr̄e.cxxix.
Lectio religiosi q̄lis esse debeat.xxx.
Quid sit querendū in lectiōe.
Quare q̄tidie sit legendū. ibidē.
Lectio fortuita corripit̄.
Lectio quid efficiat.xlvij.
Lectio nō valet sine vnctiōe.cxx.
Leticia spūalis q̄d significet.xxv.
Leticia q̄ ꝛ q̄re sit necessaria.cxxxij.
Lex est triplex.cxxiiij.
Legis diuine doctrina quomodo sit appe/tenda.ccxcj.
Lex diuina docet q̄d agendū.
Lex diuina docet q̄d fugiendū.
Lex diuīa docet q̄d credendū. ibidez.
Lex diuina docet q̄d orandū.
Lex diuīa docet q̄d desiderādū.
Lex diuina docet q̄d timendū.
Liber int⁹ scriptus q̄d sit.cccj.
Liber foris scriptus q̄d sit.ibidē.
Libertas mala quot ꝛ quanta mala efficiat folio.xlvij.
Libidīs ꝓcuratio fit septē modis.cccxxiij.
Lignum vite ponit̄.cccxxxiij.
Longeuitas f̄m quid attendat̄.cccxxj.
Locutio religiosi q̄lis eē debeat.xxvj.
Quō debeāt loqui corā hoīb⁹.ibidē.
Locutio religiosi quomō moderari debe/at.folio.xxxiij.xxxiiij.
Disciplina in loquendo qualis seruari de

beat.folio.cxxiij cxxiiij.
Loquit deus spiritui nostro.cxl.
Quis audiat illā locutionē.cxlj.
Quis cognoscat eam.
Quis sit ille auditus. ibidem.
Que sint aures ille.
Quis sit sensus anime quo ꝓcipitur illa locutio.cxlj.
Nō loquit equaliter oibꝫ deus.ibidē.
Loquit deꝰ acriter arguēdo.ibidē.
Loquit deꝰ terrbilit cōminādo.cxlj.
Loquit deꝰ prudenᵗ docendo.
Loquit deꝰ vtiliter suadēdo.
Loquit deꝰ veraciter ꝓmittendo.
Loquit deꝰ dulciter ꝛsolando.
Loquit deꝰ familiariᵗ susurrādo.
Deꝰ est summe affabilis. ibidē.
Deꝰ inuitat aiam vt se alloquat.
Quid sit os anime.
Que sit lingua q̄ alloquit deꝰ.
Que sint verba anie ad deū.
Quis sit clamor anie ad deū.
Ania alloquit deū fidelit orando.cxlij.
Ania alloquit deū admirādo.
Ania alloquit deū depcando. ibidē.
Ania alloquit deū honorādo.
Ania alloquit deū timendo.
Anima alloquitur deum familiariter confabulando.cxlij.
Ania alloquit deū susurrādo.ibidē.
Nunciꝰ locutiōis est duplex.cxliij.
Nuncius verus quis sit.
Nunciꝰ falsus quis sit. ibidē.
Nunciꝰ diuinꝰ quis sit.
Quō nuncij illi differāt.
Loquacitaᵗ vitupatio ponit.cxxxi.
Loci mutatio vtꝫ ꝛferat religiosis.xxv.
Luxuria quid sit.cxcviij.cclxxxij.
Luxuria quō vincaᵗ.cxcviij (cclxxxix.
Luxurie remedia q̄ sint. cxcviij. cclxxxviij.
Luxurie species q̄t sint. cclxxxviij.
Luxurie delectatōes quō sint pcm̄.ibidē.
Qꝫ periculosum sit blandicijs corporalibꝫ se dare.ibidem.

Macrocosmꝰ quid sit.folio.cxxj.
Microcosmus q̄d sit.ibidē.
Macrocosmus quomō ingrediaᵗ ad animam nostrā.ibidē.
Macrocosmus per quid intret etꝫ quot. folio.cxxj.
Magistro indigent insipientes ꝓpter plures causas.cccxliij.
Magnanimitas quid sit.cccij.
Maledicere quid sit.ibidem.
Maleficiū quid sit.cccij.
Malum est triplex.fo.liij.liiij.
Malum est duplex.cxliij.
Mala nostra aliquando debemus abscōdere.fo.cclxxxij.
Malū culpe quid sit.cccij.
Malum pene quid sit.
Malum pugne quid sit. ibidē.
Malū ꝼm se z in se q̄d sit.
Mandatū dei ꝑmū q̄d sit.cccxvi.
Mandata decē quō ordinenᵗ.
Quot mādata ꝛtineanᵗ i ꝑma tabula.ibiꝺ
Quot mādata ꝛtineanᵗ in scōa tabula.
Mādata dei quō cognoscanᵗ.cccxvij.
Mandatū est duplex.ibidē.
Mandatū affirmatiuū q̄d sit.ibidē.
Mandatū negatiuū q̄d sit.ibidē.
Quid p̄cipiaᵗ vel prohibeatur in ꝑmo mādato legis.cccxvij.cccxviij.
Quid p̄cipiatur vel phibeatur in secundo mandato legis.cccxviij.
Mandata seruare monent nos quattuor folio.cccxv.itez tria.cccxvi.
Non obseruantibꝫ mandata triplex dānū puenit.cccxv.cccxvi.
Mania quid sit.cccij.
Beate ꝙginis laus ē laus dei.lv.
Beata ꝙgo quō oēs hoīes excellat.ibidē.
Nullus scribens potest sufficienter scribere laudes be.ꝙginis.lv.
Beate virgi.excellentia ab omnibus populis ostendiᵗ.ibidē.
Nullꝰ hō ꝺz cessare a laude be.ꝙ.ibidē.
Angelica salutatio extollit.ibidē.
Hoc nomen maria nō est de substantia salutationis angelice.ibidē.
Ultima particula similiter non est de substantia eiusdem.ibidē.
Beata virgo est purissima.
Beata virgo est plenissima.
Beata virgo est tutissima. ibidem.
Beata virgo est dignissima
Beata virgo est vtilissima.
Quare dicitaue.fo.lv.lvi.
Beata virgo fuit immunis a triplici ve.folio.lvi.
Quare dicitur in salutationis principio aue.ibidem.

Tabula

Beata.ꝟ.fuit imunis a ve culpe.fo.lvſ.
Beata virgo fuit immunis a ve culpe ori/ginalis.ibidem.
Beata virgo fuit immunis a ve culpe actualis.ibidem.
Beata virgo fuit immunis a ve iebennali. ibidem.
Beata virgo fuit immunis a ve naſcentiū. ibidem.
Beata virgo fuit immunis a ve parientiū. ibidem.
Beata virgo fuit immunis a ve morienti/um.ibidem.
Quid ſit ve naſcentiū.
Quid ſit ve parientium. ibidem.
Quid ſit ve morientiū.
Maria eſt nomē dulciſſimū.fo.lvij.
Maria eſt nomē ſanctiſſimū.
Maria eſt nomē digniſſimū. ibidem.
Maria interp̄tat mare amaꝝ.
Maria interp̄tat ſtella maris.
Maria interp̄retatur illuminata vl illuminatrix.ibidem.
Maria interp̄retat domina.
Maria quare ſit mare.
Maria quare ſit amara ibidē.
Maria q̄re dr amarū mare ſit.
Be.vir.quibꝰ ſit amara.
Be.vir.quibus ſit mare.
Maris ſtelle ꝓprietates ponunt.
Be.vir.eſt ſtella puriſſima.lvij.lviij.
Be.vir.eſt ſtella radioſiſſima.lviij.
Be.vir.eſt ſtella vtiliſſima.lviij.
Be.vir.eſt illumiatrix p exēpla.
Be.ꝟ.eſt illumiatrix p bñficia.
Be.vir.eſt illumiatrix p gloriā. ibidem
Be.virgo eſt dña angelorū.
Be.vir.eſt domina hominū.
Be.virgo eſt dña demonū.
Be.vir.bñlitas oñdit.lix.lxxiij.ccxxvij.
Be.vir.pfunditas quanta.lix.
Be.vir.affectuoſitas oſtendit.
Be.vir.charitas oſtendit. ibidez.
Be.vir.viſitatio exprimit.
Be.vir.charitas ad primū declarat.
Quare in beate vir.viſitatione quater nomen marie nominat.lix.
Be.vir.fuit manſuetiſſima.ibidē.
Be.vir.fuit potentiſſima.ibidē.
Be.ꝟ.cor quō ptrāſierit gladꝰ doloꝛſ.ibidē
Beata virgo nūq̄ odiuit occiſores filij ſui. folio.lix.
Be.virgo fuit ſtudioſiſſima.lix.
Be.ꝟ.fuit tenuiſſima p pauptatē.ibidē.
Be.vir.fuit temperatiſſima.ibidē.
Be.vir.fuit caſtiſſima.lix.lx.
Be.ꝟ.fuit caſtioꝛ mente q̄ carne.lx.
Bea.vir.priuilegium maternitatis ⁊ virginitatis exprimit.lx.
Be.vir.gratia fuit veriſſima.
Be.vir.gratia fuit immēſiſſima.
Be.ꝟ.gr̄a fuit multipliciſſima.
Be.vir.gr̄a fuit vtiliſſima.
Balſamū be.vir.quid ſit.
Be.virgo quō gratiā inuenerit. ibidē.
Beata virgo eſt celum.
Beata virgo eſt terra.
Beata vir.eſt abyſſus.
Be.vir.miſcōia oſtendit.
Be.vir.dicit therebintbus.
Gratia fecit be.vir.gl̄ioſam.lx.lxi.
Gr̄a fecit be.vir.miraculoſam.lx.lxi.
Gr̄a fecit be.vir.delicioſam.lx.lxi.
Be.vir.gratia quanta ſit.lxi.
Be.vir.gr̄a fuit ei vtiliſſima.
Be.ꝟ.gr̄a fuit vtiliſſima nob.
Be.vir.gratia colligit.
Be.vir.gratia impinguat.
Bea.virgi.gratia liberat.
Be.vir.ſignificat p Heſter.
Be.ꝟ.q̄re dicat de radice ieſſe. ibidem.
Be.ꝟ.habuit ſeptē dona ſpūſſcti.
Be.vir.habuit gr̄am veritatꝭ.
Be.vir.habuit gr̄am vite.
Be.vir.ſignificat p domū.
Que ſunt columne huiꝰ domꝰ.
Be.vir.habuit gr̄am labioꝝ.
Gr̄a labiorum quid ſit.lxi.lxij.
Bea.virgi.labia ſeptem melliflua diſtillauerunt.lxi.
Be.vir.fecit verbum caſtitatis.
Be.vir.fecit verbū bñlitatis.
Be.vir.fecit verbū caritatꝭ. ibidem
Be.vir.fecit verbū veritatis.
Be.vir.fecit verbū gratulatiū.lxij.
Be.vir.fecit ꝟbū querulatiū.
Be.vir.fecit verbū cōpaſſiuū. ibidē
Be.ꝟ.habuit tria ꝟba ad deū.lxi.lxij.
Beata virgo habuit duo verba ad homiez folio.lxi.lxij.
Beata virgo habuit duo verba ad angelū. folio.lxi.lxij.
Be.ꝟ.habuit gr̄am priuilegioꝝ.lxij.
Be.vir.habuit ſeptē priuilegia.lxij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Tabula

Que sint illa septē priuilegia.lxij.
Beate ꝟ.potentia apud deū.fo.lxij.
Be.vir.gloria apud deum.
Be.vir.est gr̄a plenissima.
Be.vir.est a peccato purissima.
Be.vir.est incorruptissima.
Be.ꝟ.est familiarissima. ibidē.
In be.vir.fuit gratia premioꝝ.
Quare in be.ꝟ.sint septē dotes.
Be.ꝟ.excedit oēs sctōs in gr̄a.
Be.ꝟ.hꝫ nouē plenitudines gr̄aꝝ.
Beata virgo est plena sapientia.lxiij.
Be.vir.est plena gratia.
Be.ꝟ.est plena bona vita.
Be.vir.est plena miscd̄ia. ibidē.
Be.ꝟ.est plena fecūditate.
Be.ꝟ.est plena ꝑfectiōe eccl'ie.
Be.vir.est plena odorifera.lxiiij.
Be.vir.est plena gloria.ibidem.
Be.vir.est plena fruitione.ibidem.
Be.vir.dicit̄ mare plenū.lxiij.
Beata virgo est facta domīa potentissima. folio.lxiiij.lxv.
Be.ꝟ.ē facta dn̄a sapientissima.lxv.
Be.ꝟ.est facta dn̄a opulētissima.
Be.ꝟ.ē facta dn̄a indeficiētissima.
Be.ꝟ.est dn̄a nr̄a pijssima. ibidē.
Be.ꝟ.est dn̄a nr̄a iustissima.
Be.ꝟ.est dn̄a nr̄a certissima.
Be.vir.est dn̄a nr̄a noiatissima.
Be.ꝟ.significat̄ ꝑ iudith.lxvi.
Beata virgo fuit famosa famosior famosissima.ibidem.
Be.vir.fuit specialiter aula.
Be.vir.fuit filia dei generosa.
Be.vir.fuit sponsa speciosa. ibidem.
Be.vir.fuit dei ancilla.
Be.vir.fuit gl'iosa mater dei.
Be.vir.cōparat̄ aurore ꝓpter q̄ttuor.lxvij.
Be.vir.quō sit sanctificata ⁊ qn̄.ibidē.
Be.ꝟ.quō ꝓfecerit in gr̄a et ꝟtutib⁹.ibidē.
Be.ꝟ.loc⁹ notabilis est triplex.fo.lxviij.
Be.vir.mens est locus dei.
Be.vir.vter⁹ fuit loc⁹ filij dei.
Be.ꝟ.cōꝑat̄ aurore ꝓpter se q̄drupl'r.
Be.ꝟ.cōꝑat̄ aurore ꝓpt̄ nos q̄drupl'r.ibidē.
Be.vir.est mediatrix.nostra.
Be.vir.est defensatrix nostra.
Be.vir.est illumīatrix nostra.lxviij.lxix.
Be.vir.est virga fumea.lxix.
Be.vir.est virga lignea.ibidem.
Be.vir.est virga aurea.ibidem.
Beata virgo est virga ferrea.lxix.
Be.vir.est virga florida.
Beata vir.habuit q̄druplices flores.
Be.vir.est flos virginitatis.
Be.vir.est flos honestatis. ibidez.
Be.ꝟ.est flos fecūditatis.
Be.vir.est flos īmortalitatis.
Be.vir.dicit̄ flores in plurali.
Be.ꝟginis flos hꝫ plura folia.lxix.lxx.
Que sint illa folia.lxix.lxx.
Be.vir.quottuplex flos sit.
Be.vir.egressus quis sit.
Be.vir.fuit vas purum.
Be.vir.fuit vas purius.
Be.vir.fuit vas purissimū. ibidē.
Be.vir.ꝓgressus quis fuerit.
Que sit rō ꝙ b.ꝟ.cōꝑat̄ aurore.
Que sit rō ꝙ be.vir.cōꝑat̄ soli.
Que sit rō ꝙ be.ꝟ.cōparat̄ lune.
Be.vir.ingressus quis fuerit.lxxi.
Be.ꝟ.ingressus hꝫ triplicē ꝯditiōem.lxxi.
Beata virgo quo comitatu sit ingressa in celum.ibidem.
Be.vir.suꝑgredit̄ omēs sctōs.
Be.ꝟ.suꝑgredit̄ oēs sctōs natura.
Be.ꝟ.suꝑgredit̄ oēs sctōs gr̄a. ibidez.
Be.vir.suꝑgredit̄ oēs sctōs gl'ia.
Be.vir.suꝑgressus quis sit.
Be.vir.est bū̄dicta ꝓpter q̄ttuor.
Beata vir.est benedicta ꝓpter gratiā cordis oris ⁊ operis.lxxi.
Beata virgo multipliciter est benedicta ꝓpter prolem.lxxi.lxxij.
Be.vir.prior miscd̄ia que sit.lxxij.
Be.vir.posterior miscd̄ia q̄ sit.ibidē.
Be.vir.superauit misericordiā priorē misericordia posteriore.lxxij.
Beata vir.est benedicta propter gl'am sublimissimam.lxxiij.
Beata virgo est benedicta ꝓpter gloriaꝫ copiosissimā.lxxiij.
Beata virgo est benedicta ꝓpter gloriā stabilissimam.ibidem.
Be.vir.pietas exponit̄.lxxij.
Be.vir.benedixerunt tria.lxxiij.
Be.vir.est benedicta ꝓ hūilitate.lxxiij.
Be.ꝟ.significat̄ ꝑ axam filiā caleph.ibidē.
Be.vir.est irriguū suꝑius.
Be.vir.est irriguū inferius. ibidē.
Be.vir.significat̄ ꝑ abigail.
Be.vir.significat̄ ꝑ rubū moysi.lxxiiij.
Be.vir.significat̄ ꝑ saram.lxxiij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Tabula

Beata ꝟgo significat̃ ꝑ iabel.lxxiiij.
Be.vir.est bñdicta ꝑ charitate.lxxiij.
Be.ꝟ.est bñdicta ꝑ mãsuetudine.
Be.ꝟ.est bñdicta ꝑ strẽnuitate.
Be.ꝟ.est bñdicta ꝑ liberalitate. ibidez.
Be.ꝟ.est bñdicta ꝑ sobrietate.
Be.ꝟ.est bñdicta ꝑ castitate.
Be.ꝟ.est paradysus.lxxiiij.
Be.ꝟ.fructꝰ est generosus ꝛc̃.lxxv.
Quare sit generosus.
Quare sit generosior.
Quare sit generossimꝰ. ibidẽ.
Quare sit deliciosus.
Quare sit deliciosior.
Quare sit deliciosissimꝰ.
Arbor fructus beate virginis est altissima folio.lxxv.
Arbor fructus beate virginis est breuissima.ibidem.
Que sit ratio vtriusq̃.ibidẽ.
Quare fructꝰ ille sit ꝟtuosissimꝰ.lxxvj.
Quare sit copiosissimꝰ.
Quare sit copiosior. ibidẽ.
Quare sit copiosus.
Quis ꝛ qualis sit ille fructus diffuse habetur.fo.lxxvij.lxxviij.lxxix.
Beataz vir.diligentes quattuor beneficia ꝯsequunt̃.lxxxiiij.
Psalteriũ be.ꝟ.ponit̃.lxxxiiij.lxxxv.ꝛc̃.
Letania be.vir.xcj.xcij.
Corona be.vir.ponit̃.xcij.
Cursus de cõpassiõe be.vir.xciiij xcv.
Salue regina pulcherrimũ.xcvj.
Beata virgo dicit̃ celum propter octo rationes.fo.ccxxiij.ccxxiiij.
Be.vir.dum erat trium annorũ fuit ĩ templũ p̃sentata.ccxxvij.
Bea.vir.mansit in templo vsq̃ ad quartũdecimũ annũ.ibidẽ.
Be.vir.reuelauit sctẽ elizabeth lantgrauie q̃d fecerit in templo.ibidẽ.
Be.vir.tria precepta potissime impleuit.folio.ccxxvij.
Be.vir.petiuit in templo septem petitiões a deo.ibidem.
Beata virgo non habuit gratiam suaz sine labore.ibidem.
Beata virgo quomõ ordinauerit vitam suam in templo.ibidẽ.
Be.ꝟ.p̃mo ꝓtulit ꝑm hieronymũ.ccxxviij.
Ordo annũciatiõis angl̃ice ponit̃.ibidẽ.
Qualis fuerit turbatio beate virginis ĩ annunciatione.folio.ccxxviij.
In qua specie gabriel venerit.ibidẽ.
Qualis ꝛ quanta sit solennitas annunciationis.ibidem.
Ordo visitationis beate virginis ad elyzabeth.fo.ccxxix.
Beata virgo iuit cum Joseph super montana.ibidem.
Beata virgo nõ fuit grauata ex conceptu filij dei.ibidem.
Be.vir.purificatio ponit̃.ccxxxij.
Quomõ Joseph voluit dimittere beatam virginẽ.ccxxix.
Quõ symeon xp̃m cognouerit.ccxxxij.
Be.ꝟ.p̃ oĩbꝫ dz in deuotiõe hr̃i.xlv.
Be.ꝟ.quõ se habuerit ĩ sabb̃o scõ.cclxviij.
Beate virginis laus ꝑm litteras salutationis angelice.ccxcvij.
Be.ꝟ.psalteriũ minꝰ ponit̃.ccxcix.
Maturitatis honestas ꝑpenditur in tribꝫ in p̃lato ꝛ in alijs.cccxlvj.
Marie magdale. ꝯuersio põit̃.ccxlj.ccxlij.
Martyrij appetitꝰ est ꝓpter q̃ttuor.cxxxj.
Matrimoniũ q̃d sit.ccciij.
Meditando debet exercere se homo in stimulo ꝯscientie.cxxvij.
Meditando debet exercere se homo in radio intelligentie.ibidẽ.
Meditando debet exercere se homo ĩ igniculo sapie.ibidẽ.
Meditando debet homo stimulũ ꝯscientie exasperare.ibidẽ.
Meditando debet homo stimulum cõscientie exacuere.ibidẽ.
Meditando debet homo stimulum cõscientie dirigere.ibidẽ.
Meditatio quõ sit iter eternitatꝫ.cxl.
Meditatio quomõ sequatur iter recte intentionis.cxl.
Meditationis iter quid sit.ibidẽ.
Meditatiõis iter quõ acquirat̃.
Meditatiõis iter quõ arripit̃. ibidem
Meditatio ꝛ cogitatio quõ differãt.
Meditatio vnde oriat̃.
Meditatio quid sit.cxl.cxliiij
Cogitatio quid sit.cxl.
Cogitatio sepe ponitur pro meditatione ꝛ econuerso.ibidem.
Meditatiõe deꝰ alloquit̃ aĩam.cxlj.
Meditando non alloquitur deus omnes equaliter.cxlj.
Quõ mẽs alloquat̃ deũ ĩ meditatõe.ibidẽ.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Tabula

Allocutio diuīa p̄cedit meditationē.cxlij.
Allocutio diuina instruit.
Allocutio diuina verificat. ibidē.
Allocutio diuina ꝑficit.
In meditatione spirit⁹ noster associat̄ verbo eterno.cxliij.
Meditatiōis solitudo q̄d sit.ibidē.
Meditatio solitaria liberat a duplici malo.ibidem.
Quid sit illud duplex malū.ibidē.
Quō in meditatione spiritus noster a temporalib⁹ recedat.ibidē.
Meditatio assidua incendit amorē.ibidez
Quid faciat extēsio meditatōis.cxliiij.
Quid faciat agilitas meditatiōis.ibidē.
Meditatio in quid terminet̄.ibidē.
Meditatio quō quietet̄.ibidē.
Que sint ꝓpria meditatiōi.ibidē.
Memoria quid operet̄.cxxiij.
Memoria retinet preterita presentia ⁊ futura.ibidem.
Memoria retinet simplicia et dignitates. ibidem.
Memoria quid sit.ccci.cccij.
Mendacium quid sit et quottuplex.folio cccij.cccxxiij.
Mens hūana h̄z tres aspect⁹.cxx.
Mens hūana d̄r sensualitas.ibidē.
Mens humana d̄r spirit⁹.ibidē.
Mens quare dicitur mens. spiritus ⁊ sensualitas.ibidē.
Mens quomō disponatur ad ascendēdū in deum.ibidē.
Mens tripliciter ascendit in deū.ibidē.
Mens duplicit̄ ascēdit in deū.ibidē.
Fratres minores vtrum recipiant pecuniam.folio.li.
Fratres minores vtrū habeāt ꝓprietatē librorū ⁊ domoꝝ.li.cccxxviij.
Cuius sint libri ⁊ res quibus vtuntur fratres minores.li.
Vtrū teneant̄ manualit̄ laborare.li.
Vtrū liceat eis studere.ibidē.
Vtrū liceat eis doctorari.ibidē.
Vtrum liceat eis studere artes et curiosa. folio.lij.
Fratres minores diligi debent a clericꝭ ꝓpter octo causas.cccxxxij.
Miraculū quid sit.xiiij.xv.
Miraculum quid sit et quot modis capit̄. folio.xiiij.xv.
Miracula vtrum requirant̄ in canonisatione sanctoꝝ.xv.xvi.
Miraculorum examinatio quomodo debeat fieri.xvi.
Miraculum vtrum oporteat in instāti fieri.folio.xvij.
Vtrū sit cōtra rationē miraculi si dolor interuenerit.ibidē.
Misericordia quid sit.cccij.
Missam celebrare duplicem mundiciā requirit.
Quare corꝑalis mūdicia req̄rat̄. ibidez.
Quare spūalis mūdicia req̄rat̄.
Missa qualē reuerentiā req̄rat.
Missaꝝ celebratio q̄d ꝯferat.cccxlix.
Quō corꝑalia sint tractāda.xxxij.
Quō calix libri ⁊c̄. sint tractāda.ibidē.
Ministrorum diligentia que ⁊ quanta debeat esse.ibidē.
Missam celebraturus que debeat scire seruare.lxxxij.
Vtrum quis digne possit missam celebrare.lxxxij.lxxxiij.
Quid debeat sacerdos cogitare post missam.lxxxiij.
Oro deuotissima ꝓ celebrāte ponit̄.lxxxiij.
Amictus q̄d significet.xcvij.
Actus omnes sacerdotis in missa q̄d significent.ibidem.
Alba quid significet.
Stola quid significet.
Manipulus quid significet. ibidez.
Casula quid significet.
Quare fiat ꝯfessio ante missam.
Vtrum peccet omittens aliquam vestem ⁊ celebrans.xcvij.
Quare p̄mo osculet̄ altare.
Quid significet cornu dextrū altarꝭ.
Quid significet cornu sinistrū.
Quare chorus dicat introitū.
Introitus quid significet.
Quare bis cantetur. ibidē.
Quare dicit̄ kyrie eleyson.
Quare nonies dicit̄.
Quare dicit̄ gl̄ia in excelsis.
Quare dicit̄ oratio.
Quomodo salutet simplex sacerdos populum.folio.xcvij.
Quō ep̄i salutent populū.
Quare sacerdos dicat orem⁹
Quare dicit̄ epistola. ibidez.
Quid significet epistola.
Quare de diuersis scp̄turꝭ sumat̄ epl̄a.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Tabula

Quare dicit graduale.xcvij.
Unde dicit graduale.
Quare dicit alleluia.
Quare dicit sequētia. ibidē.
Quare neuma dicak in alla.
Quis fecerit sequētias.
Quare ante euangeliū dicak. sequentia sancti euangelij.xcvij.
Quare euangelium dicatur contra aquilonem.ibidem.
Quare dyaconus salutat populū añ euangelium.ibidem.
Quare populus respondeat.gloria tibi domine.ibidem.
Quomodo debeat dici ꝛ audiri euangelium.ibidem.
Quare dicak credo ꝛ offertoriū ꝛc.ibidē.
Modestia quid sit.cccij.
Mortis conditiões ponunk.cxxviij.
Mortis meditatio quō debeat fieri.ibidē.
Morum alienorum perscrutatores esse est malum.ccxlviij.
Motiua potentia.cccj.
Mulierum consortia sunt fugienda a religioso.xlv.
Mulieris chananee virtutes explicantur folio.cccxlvij.
Mundicia interior plus debz curari ꝙ exterior.ibidem.
Mundicia carnis quid sit.cccxl.
Mundi vanitates explicank.cx.cxi.
Mundi amatores ꝙ stulti sint.cxi.
Mūdus ꝙre sit relinquēdus.ibidē.
Mūdi instabilitas declarak.cxi.cxxxij.
Mūdana ꝛuersatio ꝙ piculosa sit.cxi.
Mundi vincula que sint.
Mūdi sapia ꝙt supplantauit. ibidē.
Mūdi gaudiū est flagellū.
Mūdi gaudiū quō pfecte cogiscak.
Mundi gaudium habet vilitatem in obiecto.folio.cxi.
Mundi gaudium habet impuritatem in subiecto.ibidē.
Mūdi gaudiū bz breuitatē in seipo.cxi.
Mūdi gaudiū bz tristicā in fmio.cxij.
Mundi gaudium habet miseriam in affectu,prio ibidē.
Mūdus quō possit ꝛtemni.cxij
In mūdo sensibili sunt tria.cxxi.
Mundi generātia q̄ sint.
Mundi generata q̄ sint. ibidē.
Mundū regentia que sint.
Mundus sensibilis est locus tenebraruz propter tria.cxxxij.
Munera nō sunt curanda.xlviij.
Mutationis fratrum de loco ad locū causse.folio.cccxxvij.

Natura rationalis

Nad quid sit facta.cxxxiij.
Necessitas ꝙttuplex sit.cclxxxiiij.
Negligentia corrumpitur in volente proficere.fo.xlvij.
Negligētia est multiplex.cxxvij.
Que sint meditāda circa negligētiā.ibidez.
Nequicia est multiplex.ibidē.
Nocet ꝙs primo suo triplicit.cccxxij.
Numeroꝝ differētia ē septuplex.cxx.
Quid sit numer⁹ quilibet.ibidē.
Quomō numeri artificiales imprimunk in animā.cxxij.
Quid sint numeri memoriales.
Quid sint numeri sensuales.
Quid sint numeri pgressores.
Quid sint numeri sonātes. ibidē.
Quid sint numeri occursores.
Quid sint numeri iudiciales.
Qui numeri sint cōnexi.

Obedientia quid

Osit.folio.xxv. (xxvj
Obedientie pfectio declarak.xxv.
Obedientie effect⁹ ponunk.xxv.xxvj.
Obedientie mensura que debet esse in religioso ponik.xxvj.
Obedientia qualis debeat seruari in preceptis difficilioribꝫ.ibidē.
Obedientie necessitas declarak.ibidē.
Obedientie in maioribꝫ negociꝫs reqritur auctoritas in religioso.ibidē.
Obedientie auctoritas reqrik in oibꝫ personā religiosi ꝛcernētibꝫ.ibidē.
Obedientie auctoritas reqrik in specialibꝫ opationibꝫ.ibidē.
Obediētie aūctas nō reqrik in cōibꝫ opationibꝫ religiosi.ibidē.
In leuioribꝫ sufficit conjcere voluntatem superioris.ibidē.
Collatio de obediētia ponik.clxxj.
Obedientie pconia ponunk.xlv.
Obedientie meritū ponik.ibidē.
Obedientia mera quid sit.cccj.
Obedientia quid sit.cccij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Tabula

Obseruantie triplicis qualitas sūt tres lapides preciosi.cccxlvj.
Occiditur homo ab homine tripliciter.folio.cccxxiij.
Oc um detestatur.cccxxj.
Oculus est triplex.cxliij.
Quid sit quilibet.ibidem.
Occupationes varie quomodo sint declinande.xlvij.
Odiri nō debet malus.xlix.
Que sit ratio huius.ibidem.
Officiū diuinū debet addisci.xxx.
Quō sit addiscendū.ibidem.
Officia plura debent mente sciri a religioso.ibidem.
Officium diuinum debet seruari cum reuerentia.ibidem.
Officij reuerentia si sit.plura signa probāt.ibidem.
Officium diuinum debet fieri cum diligētia.ibidem.
Que probent diligentiam in diuino officio.ibidem.
Officium diuinum debet psolui sine dormitatione.ibidem.
Que dormitatio imputetur in diuino officio.ibidem.
Officij diuini cantus quo moderamie debeat fieri.ibidem.
Que sit disciplina in diuino officio seruanda.ibidem.
Officium diuinum debet cum quiete mēbrorum fieri.ibidē.
Officium diuinum debet sine dissolutione fieri.ibidem.
In officio diuino tumultus est cauēdus.folio.xxx.
In choro nihil debet singularitē dici.xxxj.
Sub officio diuino quomō debeant sedilia tractari.ibidem.
In officio diuino nō debet esse vaga mēs.ibidem.
In officio diuino non debet esse turpis actus.ibidem.
In officio non debent tibie extendi.ibidē.
In officio diuino debet fieri suis temporibus inclinatio.pfunda.ibidē.
Bonum exemplum cuiusdaz male se inclinantis ponit.ibidem.
In officio diuino debet esse vniformis honestas.ibidem.
Officium diuinum debet disciplinate dici extra chorum.folio.xxxj.
Utrum liceat sedere sub officio.ibidem.
Officium diuinum debet dici distincte.ibidem.
Officium diuinum debz dici integre.folio xxxj.
Officium diuinum debet dici ordinate.ibidem.
Officium diuinum quomodo debeat celebrari.xlv.
Officia diuina habeant triplicem diligentiam.cccxlviij.
Officium diuinum in ecclesia spiritussanctus ordinauit fieri quinq; de causis.folio cccxlix.
Officine religiosoz q̄ sint.xxxvij.
Operatio religiosi est duplex.xxvj.
Opera sunt multiplicia.xxxiij.
Operatio deiformis quid sit z que sit.folio clxvij.
Operatio deiformis est similis opatiōi supreme ierarchie ibidē.
Operatio deiformis est sil'is opationi media ierarchie.ibidem.
Operatio deiformis sil'is est opationi infime ierarchie.ibidem.
Qualis disciplina debeat seruari in opere manuali.xxxiij.
Operatio spiritualis habet plures gradꝰ. folio.clxvij.
Qui sint illi gradus.ibidē.
Operatio vite actiue habz plures gradus ibidem.
Quid sint et qui sint illi gradꝰ.ibidē.
Operatio est duplex.clxviij.
Operatio interioz q̄d sit.ibidem.
Operatio exterioz quid sit.ibidē.
Opus virtutis requirit circumspectionez. folio.cccxx.
Opus virtutis requirit rectam intētionē folio.cccxx.
Opus virtutis requirit puram affectionē. ibidem.
Opus virtutis requirit electionem iustaz. ibidem.
Opus virtutis requirit prosecutionem vigorosam.ibidem.
Opus virtutis requirit informationez caritatiuam.ibidem.
Opera seruilia que sint.ibidē.
Opera libera que sint.ibidem.
Operatio meritoria finit omia itinera eter

Tabula

nitatis.folio.clxxvi.
Operationes quedam sunt proprie nature rationali.ibidem.
Que sint ille.ibidem.
Operationes hominis sunt duplices.ibidem.
Oratio dominica exponitur. folio.clxxvij. clxxx.
Orationis optimus modus ponitur.folio.clxxv.
Ozonis sunt tres gradus.cxxix.
Oratio est mater sursum actionis in deuz. folio.cxx.
Quare petatur sanctificari nomen dei.ibidem.
Oratio dominica est priuilegiata ī tribus. folio.liij.
Oratio dominica diuiditur in tria.ibidē.
Que sint illa tria.ibidem.
Oratio dominica continet septem petitiones.ibidem.
In oratione dominica petunk septez dona spūssancti.ibidem.
In oratione dominica petuntur septez beatitudines.ibidem.
In oratione dominica petuntur septez virtutes.ibidem.
Orationi semp est insistendū.cxix.
In oratione debet homo sibi capituluz tenere.ibidem.
Pro quibus debeat religiosus orare.folio cxix.
A quo debeat oratio incipi.ibidē.
Meditatio puocat ad ozonē.ibidē.
Orans subuebik duabz alis.ibidē.
Que sint ille ale.ibidem.
Oratio fructuosa q̄ requirat.cxx.
Temp⁹ ꝺgruū ozoni ostendik.ibidē.
Orationis fruct⁹ ponunk.ibidē.
Orandū est nudo capite.ibidem.
Oratio sibilosa est cauenda in conuētu.folio.cxxj.
Oratio debet hr̄e opa sancta.xlv.
Orationis effect⁹ ponunk.xlvij.
Oratio non statim semp exaudik.cxv.
Que sit ratio huius.ibidē.
Ozonis p̄conia ponunk.cxlv.
Quot pericula euitat orans.ibidē.
Orationis exauditio quomodo fiat.cxlv. cclix.cclviij.
Ozo cordis in trib⁹ ꝺsistit.cxlv.
Orationis securitas q̄nta sit.ccxlv.ccxlvj.
Ozonis vtilitates maxime.ccxlv.ccxlvj.
Orationis studium quomodo a religioso debeat haberi.ccxciij.
Quō ozand⁹ sit deus.ibidē.
Ad orationis perfectionem tria requiruntur.ccxciij.
Quomodo cor per orationem subleuatur. ibidem.
Oraculū quid sit.cccj.
Ordines sacri qui sint.ccvij.
Qui ordines correspondent ordinib⁹ angelorū.fo.ccvij.ccvlij.
Ordo religiosorum cui correspondeat.folio.ccvij.
Ordo p̄lator⁹ cui correspōdeat.ibidē.
Ordo actiuor⁹ cui correspōdeat.ibidē.
Ordines correspōdēt terarchijs.ibidē.
Ad ordinem qualēcunq⁹ recipiendi q̄druplex forma.ccccxx.
Ostentatio quō sit fugienda.xlvij.

Panis est triplex. folio.liij.
Quid sit ille triplex panis.folio lv.
Ad quid sit vtilis.ibidem.
In paradyso sunt tria.cxxxij.
Patri debek triplex honor.cccxxj.
Patrem honoranti conceditur triplex vita.ibidem.
Passio xp̄i debet ꝺtemplari.cxxxj.
Compatiendū est xp̄o.ibidem.
Quō debeat fieri illa cōpassio.ibidē.
Passionis causa exprimik.cxxxj.ccvij.
Quis sit qui cōpatitur.cxxxj.
Quant⁹ sit qui patitur.
Quali forma patik. ibidem.
Quanta mala patiak.
Quid ꝺsequik ad passionē.
Cursus de passione domini ponitur.folio xcij.xclij.xciij.
Que quibus horis sit christus passus.folio.cij.
Passio xp̄i manifestat nobis inscrutabilez sapientiā dei.cxxxij.
Passio xp̄i manifestat nobis irrep̄hensibilē dei iusticiā.ibidē.
Passio christi manifestat nobis inenarrabilē dei miscōiam.ibidē.
Passio christi manifestat nobis paradysū desiderabilem.cxxxij.

Passio christi manifestat nobis infernum horribilem.cxxxij.
Passio christi manifestat nobis ꝟtutē laudabilem.ibidem.
Passio christi manifestat nobis reatuꝫ culpabilem.ibidem.
In passione xp̄i dꝫ attendi opus.cxcvj.
In passione domini debet attendi modus ibidem.
In passione christi debet attendi causa.folio.cxcvj.
Quomodo debeat meditari passio christi. folio.cxcvj.cxcvij.ccxcv.
Quomodo fructuose meditari possit. folio.cxcvij.ccxcv.
Passio christi quale op⁹ fuerit.cxcvi.ccxcv.
Quis fuerit mod⁹ patiendi.cxcvij.
Fasciculus p̄m⁹ passiōis q̄s sit.ibidē.
Fasciculus scd̄s quis sit.
Fasciculus terci⁹ quis sit. ibidē.
Fasciculus quart⁹ quis sit.
Fasciculus quintus et sextus et septimus quis sit.ibidem.
Passionis diffusa meditatio ponitur.folio cclxiiij.cclxv.cclxvi.cclxvij.
Patientia quid sit.xij.
Patientia quomō acquirat̄.xlvij.
Exhortatio bona ad patientiam.fo.ccxxxij ccxxxiij.
Patientia ⁊ constans longanimitas est tercia ala eccl'iastici seraph.cccxliiij.
Patientia est p̄lato necessaria propter tria. ibidem.
Paupertas religiosorum qualis esse debeat.folio.xlv.
Paupertas quomodo seruari debeat a religiosis.ibidem.
Paupib⁹ licet recipe elemosynā.lj.
Paupertatis preconiuꝫ ponitur.folio.ccx. ccxxx.ccxlix.ccxcij.
Pauptatis gradus ponunt̄.ccx.
Paupertas quid sit.ccxcij.
Pauper fuit christus.ccxlix.
Que sit ratio huius.ibidem.
Pauperes diligit deus.ibidē.
Pauptatis vtilitas.ccxlix.ccxcij.
Pax est triplex.ciij.
Quare eccl'ia oret ꝑ pace tp̄ali.cij.
Pax anime quid sit.xlv.
Pax illa quomō acquirat̄.ibidem.
Ad pacem ꝑuenit̄ septē gradib⁹.cxxxj.
Qui sint illi gradus.ibidem.
Peccatoꝝ que sit medela.cxiiij.
Pctm̄ originale quid sit.cxx.cccij.
Pctm̄ originale quid fecerit ī hoīe.cxx.
Que faciāt ꝯtra pctm̄ originale.cxx.
Que faciant ꝯtra effect⁹ ei⁹.ibidē.
Pctm̄ q̄nq̄ modis p̄t hō facere.cccxxj.
Peccatū debet recordari quo ad multiplicem negligentiā.cxxvij.
Peccatū debet recordari quo ad multiplicem ꝯcupiscentiā.ibidem.
Peccatū debet recordari quo ad multiplicem nequiciā.ibidē.
Peccatū cōmittit̄ tripliciter.cxxviij.
Peccatorum memoria quomō possit perfecte haberi.cxciiij.
Peccatum quanti periculi sit ostēditur.folio.ccxxvij.
Peccatū actuale quid sit.cccij.
Peccatū veniale quid sit.
Peccatū mortale quid sit.
Peccatū operis quid sit.
Peccatū oris quid sit.
Peccatū cordis quid sit. ibidem.
Pctm̄ ignorantie quid sit.
Pctm̄ ex ignorantia q̄d sit.
Pctm̄ ex industria quid sit.
Pctm̄ ex infirmitate quid sit.
Peccatū in deum quid sit.
Pecunia quomō non recipiatur a fratrib⁹ minorib⁹.lj.
Quō saluet̄ illud dictū.ibidē.
Penitentia quid sit.cccij.
Pene infernales debent in memoria haberi.folio.cxcv.
Que sint pene infernales.ibidē.
Periuriū quid sit.cccij.
Perplexitas quid sit.ibidem.
Perseuerātie p̄coniū ponit̄.ccxcvi.ccxcvij.
Perseuerantia quid sit.ccciij.
Perspicacia quid sit.cxlv.
Peruersi q̄ntū noceant eccl'ie.xlvij.
Peruersoꝝ ꝯditōes exp̄munt̄.ibidē.
A peruersis multa mala exempla capiunt. ibidem.
Philomena sancti Bonauenture ponitur folio.cclxxix.cclxxx.
Philosophia est triplex.cxxiij.
Ph̄ia rationalis quid sit.
Ph̄ia realis quid sit. ibidem.
Ph̄ia moralis quid sit.
Ph̄ia rōnalis de q̄b⁹ tractet.
Ph̄ia realis de q̄b⁹ tractet.

Tabula

Philosophia moralis de qbꝰ tractet.cxxiij.
Phia naturalis est triplex.
Quid sit quelibet.
De quo tractet quelibet.
Phia rōnalis est triplex.
Quid sit quelibet. ibidem.
De q̄ tractet quelibet.
Phia moralis est triplex.
Quid sit quelibet.
De quo tractet quelibet.
Quō deꝰ cognoscat p quālibꝫ phiam.
Pietas quid sit.fo.r.cccij.
Pietas siue fraterna cōpassio ē scōa ala ec/clesiastici serapb.cccxliij.
Piromancia quid sit.cccij.
Plato dedit duo precepta.cliij.
Que sint illa precepta.ibidem.
Plage decē egypti.moraliter.cccxxiiij.
Ptās secularis q̄lis esse debeat.ccxij.
Ptās secularis cui assimilet.ibidem.
Preceptum est duplex.cccij.
Preceptum affirmatiuū.ibidem.
Preceptum negatiuum.ibidem.
Predicationis officium est regule fratrum minoꝝ annexū.lj.
Ante predicationem debet quis habere septem conditiones.cclij.
Que sint ille septem ꝺditiōes.ibidem.
Ante effusionē p predicationem debet in/fundi p vnctionē.ibidem.
Predicatoꝝ quomō debet in genere omēs arguere.cccxxvj.
Predicatori necessaria.ibidem.
Prelati dicuntur celi propter luminis dif/fusionem.fo.ccxvij.
Prelati dicuntur celi propter motus velo/citatem.ibidem.
Prelati dicunt celi ꝓpter motus cōtinua/tionem.ibidem.
Prelati dicuntur celi propter siderū errantium repressionē.ibidem.
Prelati dicuntur celi propter inferiorum informatiuum.ibidem.
Prelati dicuntur celi propter motuum di/mensionem.ibidem.
Prelatura quid requirat.ix.
Prelato necessaria ponunt.cccxxvij.
Prelati q̄re nō magnificant a ꝑdicātibꝫ in mōnibꝫ plēs cāe ponunt. cccxxxi.cccxxxiij
Prelati qbꝫ ꝑtutibꝫ debēt eē ꝑditi.cccxlij.vsq̄ in finem.
Prelatꝰ triplicē deo reddet rōem.cccxliij.
Premium est duplex.cccij.
Premiū illud duplex quid sit.ibidē.
Presumptio est duplex.xxvj.xxvij.
Presumptio quid sit.xxvij.
Presumptio est sūme fugienda.
Presumptiōis signa q̄ sint. ibidem.
Presumptiōis effectꝰ qui sint.
Presumptio quō cognoscatur.
Proficiendi gradus sunt tres.cxxxij.
Proficiendi gradꝰ quid sint.ibidē.
Proficiendi gradꝰ sunt triplicati.ibidē.
Proficiendi gradus correspondent triplici ierarchie.ibidem.
Proprietas rerum quibus vtūtur fratres minores cuius sit.lj.
Prodigalitas quid sit.cccij.
Proditio quid sit.ibidem.
Prouidentia quid sit.ibidem.
Prudentia quid sit.r.clxx.cccij.
Prudētia scī bonaūēture exꝑmīt.r.
Prudentis ꝺditiōes ponunt.xxv.
Prudētia politica quid sit.clxvij.
Prudētia purgatoria quid sit.ibidem.
Prudētia purgati animi q̄d sit.clxvij.
Prudētia exēplaris q̄d sit.ibidem.
Pudicicia quid sit.r.
Pudor quid sit.cxxxi.
Pudor ꝑsiderat in q̄ttuor.ibidē.
Pudor vtrū sit bonꝰ.cclix.
Pulchritudo quid sit.cxxi.cxxxiij.
Purgatiōis septē sunt gradꝰ.cxxxij.
Purgatōnis gradus quomodo distinguūtur.ibidem.
Purgatio in amaritudine quomodo debeat fieri.ibidem.
Puritas mentis ponitur.cccxl.
Pusillanimitas quid sit.cccij.

Ratio quid sit.so
Ratio.cccj.cxlix.
Ratio causalis quid sit.cccj.
Ratio seminalis quid sit.cccj.
Ratio primordialis.ibidem.
Rancor debet vitari.xlix.
Rapina quid sit.cccij.
Rectoris animarū prima ala est zelus iusticie.cccxlij.
Rector debet precedere subditos specialiē in tribus.cccxlv.
Religionis pfectio declarat.vij.viij.
Religiosi sermo q̄lis esse debeat.xxvi.
Religiosi opatio quō fieri debeat.ibidē.

Religiosus qñ licentiaꝫ habere debeat sup res agendas ⁊ hñdas.xxvj.
Religiosus quid possit dare vel recipere.folio.xxvi.
Quibus conueniat dispensatio rerum ĩ religione.ibidem.
Q̃ perniciosum sit religiosum occultare aliqua.ibidem.
Religios⁹ quõ possit alt̃i accomodare.xxvi
Quis vocet̃ senior in religione.xxvij.
Religiosus q̃ noĩe debeat noĩari.xxviij.
Religiosus q̃ officia debeat exequi.ibideꝫ.
Religiosi conuersatio qualis esse debeat inter seculares.xxxviij.
Religiosus debet fugere consortia mulierum.xxxviij.
Religiosi disciplina ĩ exitu monasterij ostẽditur.ibidem.
Religiosi conuersatio in ecclesijs seculariũ quõ esse debeat.ibidem.
Religiosi conuersatio qualis esse debeat in hospicio.xxxviij.xxxix.
Religiosi disciplina in verbis qualis eẽ debeat.xxxviij.xxxix.
Religiosi disciplina in cibo ⁊ potu ostenditur.xxxix.
Religiosus quomodo ordinari debeat respectu dei.xl.
Religiosus quomodo ordinari debeat respectu sui.xlj.
Religiosus quomõ ordinari debeat respectu proximi.xlij.xlviij.
Religiosus non debet sollicitari de aliqua re creata.xliiij.
Religiosus debet se submittere magisterio folio.xlvij.
Causa ꝙ tot religiones confundunt̃ ostenditur.ibidem.
Religiosi ꝓfectus ostendit̃.
Religiosi defect⁹ ostendit̃. ibidẽ.
Religiosi ocia vituperant̃.
Religiosus quomodo debet esse resignatus.folio.xlvij.
Religiosi debent se occupare in lectiõe.folio.xlvij.
Religiosi debent se occupare in meditatione ⁊ oratione.ibidem.
Religiosi debent tria facere.cxxvij.
Religiosi dicunt̃ seraphin.ccxvij.
Religiosi dicunt̃ cherubin.ibidẽ.
Religiosi dicunt̃ throni.ibidem.
Religiosi dicunt̃ celi ꝓpt̃ octo rões.ccxix.
Religiosi optime instruunt̃.cclxxxix.ccxc.
Religiosi quare non ꝑmittant alios religiosos circa se construere.cccxxvij.
Religiosorũ quattuor genera quos bonos dicere solemus.cccxlij.
Relinquere omnia debet homo ⁊ christum sequi.folio.ccxlviij.
Relinq̃ntiũ oĩa p̃mia ponunt̃.ccxlviij.
Rep̃hendendi ꝓnitas est vituꝑabil̃.xlviij.
Rerũ origo ꝑm quid ꝯsideret̃.cxxi.
Rerũ magnitudo ꝑm q̃d ꝯsideret̃.
Rerũ multitudo ꝑm quid ꝯsideret̃.
Rerꝝ pulchritudo ꝑm q̃d ꝯsideret̃. ibidẽ.
Rerũ operatio ꝑm q̃d ꝯsideret̃.
Rerũ plenitudo ꝑm q̃d ꝯsideret̃.
Rerum ordo ꝑm q̃d ꝯsideret̃.
Reuelatio eternorũ quid sit.clx.
Reuelatio eternorum quare sequatur iter caritatiue affectiõis.ibidẽ.
Reuelatio diuĩoꝝ d̃r ⁊ ẽ occulta.ibidẽ.
Reuelatio diuinoꝝ quõ fiat.ibidẽ.
Reuelatiões diuinoꝝ quomõ distinguuntur.ibidem.
Reuelatio est triplex.
Reuelatio sensibilis quid sit.
Reuelatio intellectualis q̃d sit.
Reuelatio suꝑintellectual̃ q̃d sit. ibidẽ.
Reuelationes illas quis ꝑcipiat.
Reuelatio sensibilis fit duplicit̃.
Reuelatio sensibilis cui fiat.
Reuelatio intellectual̃ fit duplicit̃.
Reuelatio intellectualis quibus fiat.folio clxi.
Spiritus noster ingredit̃ secretum iesu ꝑ reuelationẽ sensibilem.clx.
Spirit⁹ noster ingredit̃ secretũ iesu ꝑ reuelationẽ intellectualẽ.clxi.clxij.
Spirit⁹ noster ingredit̃ secretũ iesu ꝑ reuelationẽ suꝑintellectualẽ.clxi.
Reuelatio superintellectualis quomodo fiat.clxi.clxij.
Reuelatiõis illi⁹ grad⁹ q̃ sint.clxij.
Reuelatio superintellectualis per quid fiat.clxij.
Spũs human⁹ inuitat̃ ad ingrediẽdũ secretũ iesu ꝑ iter reuelatõis et̃noꝝ.clxij
Reuerẽtia est duplex.xxx.
Reuerentia interior in q̃ ꝯsistat.ibidẽ
Reuerentia exterior in q̃ cõsistat.ibidẽ
Reuerentia dꝫ exhiberi p̃latis.xxvij
Reuerentia debꝫ exhiberi senioribꝫ.ibidẽ
Reuerentia debet exhiberi oĩbꝫ.ibidẽ

Reuerentia quid sit.cccij.
Rixa quid sit.folio.cccij.
Sabbati sanctificatio quō debeat fieri.folio.cccxx.
Sacramentū q̄d sit.ccciij.
Sanguis christi effusus est triplici causa.folio.cxxviij.
Que sint meditanda circa sanguinem christi.ibidem.
Sanctorū gloria vtrū augmentet vsq̄ ī diem iudicij.fo.vj.
Sanctū canonisari quid sit.ibidem.
Sanctus quid consequatur ex canonisatione.ibidem.
Sanctoꝝ canonisatio q̄d inferat
Sanctoꝝ cathalog⁹ quid sit.
Sanctos canonisare q̄s possit. ibidē.
Sctōꝝ reliquias q̄s debeat venerari.
Sctōꝝ reliq̄e vtrū vendi pñt.
Sctōꝝ canonisatio q̄re difficult̄ fiat.
Sanctorum corpora qua licentia possint transferri.ibidem.
Sanctoꝝ corpa vel reliquie vtrū possint ī collo portari.ibidem.
Sanctitatē alicu⁹ declarare vtꝝ possit fieri ꝑ papā cū cardinalibꝫ.vij.
Vtrum legatus a latere possit sanctos canonisare.ibidem.
Sanctos venerari in certa ecclesia cui⁹ sit tolerare.ibidem.
Sancti machabei quare celebrentur in ecclesia.ibidem.
Sanctoꝝ aliquoꝝ veneratio specialis habet̄ apud aliq̄s specialit̄.ibidē.
Sanctitatꝫ studia in q̄bꝫ ꝯsistāt.xlvij.
Sapīe ignicul⁹ est ꝯgregand⁹.cxxix.
Sapīe ignicul⁹ est inflāmand⁹.ibidē.
Sapīe igniculus est subleuand⁹.ibidē.
Sapia p̄ris exiuit creādo.clxiij.clxiiij.
Sapientia p̄ris exiuit carnem assumendo folio.clxiij.clxiiij.
Sapientia patris exiuit. sacramētaliter se prestando.clxiij.clxiiij.
Sapientia quid sit.cxlix.
Sapientia q̄ttuplex sit.ibidem.
Sapientia vnde dicit̄.ibidem.
Quō ꝑueniat̄ ad sapīam.cxx.
Quis sit vere sapiens.ccxc.
Satisfactio ponit̄.fo. cccxxxix. et quid sit. folio.cccxl.
Saturitas quid sit.cxxx.
Scala ascēdēdi in deū q̄d sit.cxx.
Propter alteri⁹ scandalū nō debem⁹ recedere a virtute.ccxlvij.
Scientia nō valet sine caritate.cxx.
Omīs scīa gerit insigne trinitatꝫ.cxxvij.
Scriptura sacra tota est de operibꝫ reparationis.cxxiiij.
Scriptura sacra de q̄bꝫ tractet.ibidē.
Scriptura sacra tractat de ierarcha ecclesie ꝑm tria.ibidem.
Scriptura sacra docet nos tria.ibidē.
Scriptura sacra dat triplicē legē.ibidē.
In scriptura sacra est ꝑs triplex.ibidē.
In scriptura sacra est triplex intelligentia spiritualis.cxxiiij.cxxvij.
Scriptura sacra cōparat̄ celo propter sex rationes.ccxx.
Scripta sua nō commūicare alijs.an possit fieri sine peccato.cccxxxj.
Scisma quid sit.cccij.
Securitas quid sit.cxxx.cccij.
Sensuū custodia dꝫ sūma hr̄i.xlv.
Sensus carnis nunciat sensui interiori tripliciter.folio.cxx.
Sensus carnis seruit intellectui in inuestigando rōnabiliter.cxx.
Sensus carnis seruit intellectui in credendo.ibidem.
Sensus carnis seruit intellectui in cōtemplando.ibidem.
Sensibilia sunt duplicia.cxxj.
Sensibilia particularia q̄ sint.ibidē.
Sensibilia cōmunia que sint.ibidē.
Sensibilia quomodo animā nostrā ingrediantur.ibidem.
Sensus est duplex.cxxi.clxiij.
Sensuum organa que sint.cxxi.
Sensuū organū est duplex.ibidē.
Sensibilium species in sensu quid sint.folio.cxxi.cxxij.
Sensibilium species quomodo generent̄ in sensu.cxxj.cxxij.
Sensuum ꝛ sensibilium proportio qualis sit.folio.cxxi.
Quō fiat delectatio in sensu.ibidē.
Quō fiat app̄hensio in sensu.ibidē.
Quō fiat diiudicatio in sensu.ibidē.
Sensus exterior quid sit.clxiij.
Sensus interior quid sit.ibidē.
Sensus exterior in q̄ reficiat̄.ibidē.
Sensus interior in q̄ reficiat̄.ibidem.
Sensus quid sit.cxlviij.cccj.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Sensus interior impedit̃ duplicit̃.clxiij.
Sensus exterior quõ exp̃iat̃ et̃na.clxiiij.
Sensus interior quõ exp̃iat̃ et̃na.ibidẽ.
Sensus cõmunis q̃d sit.cccj.
Sensualitas quid sit.ibidem.
Seraphin sex ale ponuntur.cccxlj. vsq̃ in finem.
Seruire soli deo quid sit.cxlij.
Seueritas quid sit.cxxviij.cccij.
Silentij cõmendatio ponit̃.ccxxxj.
Silentij necessitas in religiosis.ccxciij.
Similitudo quid sit.cccij.
Sil̃itudo trinitat̃ in anĩa q̃ sit.cccvj.
Simonia quid sit.cccij.
Simbolũ est triplex.xcviij.
Simbolũ q̃dlibet vbi sit factũ.ibidẽ.
Sobrietas quid sit.x.cxcviij.
Sobrietatis tres sunt grad⁹.cxcviij.
Solitudo quõ sit seruãda.xlv.
Solitudinis cõmẽdatio ponit̃.ccxxxviij.
Somniũ quid sit.cccj.
Sortilegium quid sit.cccij.
Speciositas quid sit.cxxj.
Speculatio non valet sine deuotione.folio.cxx.
Speculum non valet sine sapientia inspirata.ibidem.
Speculum est duplex.cxx.cxlv.
Speculum interius quid sit.cxx.
Speculũ exterius quid sit.ibidẽ.
Speculum exterius non valet sine interiori.ibidem.
Speculũ spũale quid sit.cxlv.
Speculo spũali quid videat̃.ibidẽ.
Spei confidentia habetur a christo ꝓpter tria.folio.cxxviij.
Spes quid sit.cccij.
Stat⁹ p̃fectionis cõpatit̃ malos.lj.
Status excusatio ⁊ cõmunitatis non infert excusationẽ singulor̃.ibidẽ.
Spũs est optimũ in nobis.cxxxv.
Spũs distinguit̃ ab anima.ibidẽ.
Spiritus noster intrat secretum domini iesu.cxxxv.
Spũs ⁊ anĩe diuisio q̃lis sit.ibidẽ.
Animale in imo manet et spiritus euolat.folio.cxxxv.
Spirit⁹ s̃m quid p̃fectius ingrediat̃ illud secretũ dñi iesu.ibidem.
Spũs noster dicit̃ esse in spũ.
Spũs noster d̃r esse sup̃ spm̃. ibidẽ.
Spũs noster d̃r esse sine spũ.
Spiritus humanus aliquãdo alienatur a corpore.cxxxv.
Spũs noster habet pedes.ibidem.
Qui sint illi pedes.ibidem.
Pedes nr̃i spũs debent esse mũdi.ibidẽ
Pedes illi indigent frequenti lotione.ibidem.
Spũs noster habet caput.ibidẽ.
Pedes spũs nostri debent esse expediti ad ambulandũ.ibidẽ.
Pedes in scriptura sacra quid significent.ibidem.
Pedes spiritus nostri debent esse acuti.folio.cxxxv.
Spũs ingressus illud secretum quid vtilitatis reportat.cxxxvi.
Spiritus ingressus illud secretum suauissime reficit̃.ibidem.
Spiritus ingressus illud secretũ quomodo stabiliat̃.ibidẽ.
Spũs ille stabilit̃ fide.
Spũs ille p̃petuat̃ caritate. ibidẽ.
Vtrũ spũs nr̃ possit sep̃ari a deo.
Quõ spũs nr̃ incorp̃et̃ deo.cxxxvi.cxxxvij.
Spũs nr̃ est inter duo loca.cxxxvij.
Que sint illa loca.ibidẽ.
Spiritus noster est medius inter deum et mundũ.ibidem.
Spiritus noster sup̃eminet mutabilitati mundi.ibidem.
Spiritus noster conuenit cum mutabilitate mundi.ibidẽ.
Spiritus noster ingreditur vnũ eternum intelligendo.cxxxviij.
Spũs noster ingreditur vnum eternũ attendendo.ibidem.
Spũs noster ingredit̃ vnum eternũ in eo p̃manendo.ibidem.
Spũs nr̃ ingredit̃ secretũ iesu p̃ intentionem simplificatã.ibidẽ.
Spiritus noster inuitatur ad secretum iesu.folio.cxl.
Spũs liber quis sit.cxliiij.
Spiritus sanctus datur hominib⁹ ad sex vtilitates.ccxlvij.
Spũalis ocul⁹ aur̃ ⁊ olfact⁹ q̃d sit.clxiiij.
Status debitus.cccxlvi.
Strẽnuitas quid sit.cxxviij.
Strẽnuitas disponit ad tria.ibidẽ.
Suauitas quid sit.cxxx.
Studiũ nõ valet sine diuĩa gr̃a.cxx.
Studere artes vtrũ sit malũ.ibidẽ.

Tabula

Studere dicta hereticorum vtrum sit malum. folio. cxx.
In subditis considerak obedientia respectu prelati z dei. ccxiij.
In subditis debet esse vite innocētia respectu sui. ccxiij.
In subditis debet esse misericordia respectu proximi. ibidem.
Subsidium est quadruplex. cxxxi.
Superbia quid sit. cc. cccij. cclxxxij.
Superbia est duplex. cc.
Superbia spiritualis quid sit. cc.
Superbia carnalis quid sit. ibidē.
Supbie remedia que sint. ibidē.
Supbia ē triplex. cclxxxi. cclxxxij. cclxxxiij.
Supbus decipik q̄tuor modis. cclxxxiij.
Supbia mentē excecat. cclxxxi.
Susurratio quid sit. cccij.

Taciturnitatem si
Tue silentiū z solitudinem dilige. folio. clxxij. clxxiij.
Collatio de taciturnitate ponik. clxxi.
Tentatiōi q̄dā vires ministrāt. ccv.
Tentatiōibꝫ resistendū est. ibidē.
Tentatio est triplex. lvij.
Tentare quid sit cccij.
Tempantia quid sit. ibidem.
Tempantia politica quid sit. clxvij. clxx.
Tpantia purgatoria q̄d sit. clxvij. clxx.
Tpantia purgati aī q̄d sit. clxvij. clxx.
Tpantia exēplaris q̄d sit. clxvij. clxx.
Tentio quid sit. fo. cccij.
Theologie est triplex mod⁹. cxx.
Therebinthus quid sit. lx.
Therebinti ꝓprietates ponunk. ibidē.
Therebint⁹ duplicē fructū affert. ibidē.
Timendū est tripliciter. fo. l.
Que sint timenda. ibidem.
Timor in quo consistat. cxxi.
Timor quattuor habet. ibidem.
Collatio de timore ponik. clxxi.
Torpor quid sit. cccij.
Tranquillitas quid sit. cxxx.
Tribulatiōes sunt patienter tolerande. fo lo. xlv.
Tribulari permittit deus suos. fo. ccxxix. ccxxxiij.
Que sit ratio hui⁹. ccxxix. ccxxxiij.
Tribulationis vtilitates ostēdunk. ccxxix. ccxxxiij. ccxlvi. cclxxxvij. cclxxxviij.
Quō bō se debeat bñ ī tribulatōe. ccxlvi.
Tribulationes sustinere pertinet ad virtutem. ccxlvj. ccxlvij.
In tribulationibꝫ gaudere spectat ad sapiētiā. fo. ccxlvi. ccxlvij.
Tristicia est fugienda. xxv.
Tristicia quid sit. cxcix.
Tristicie remedia ponunk. cxcix. cclxxxvi.
Tristicie origo que sit. cxcix.
Tristicie effectus qui sint. cclxxxiij.

Vana gloria quid
sit. folio. cxcix.
Que sint remedia contra vanā gloriam. folio. cxcix.
Ue est triplex. folio. lvi.
Ue culpe est triplex. ibidem.
Ue miserie est triplex. ibidem.
Ue iehenne est triplex. ibidem.
Uerecūdia est soror ꝓtinētie. cclix.
Collatio de verecūdia ponik. clxxi.
Ueritas quid sit. cxxxi.
Septē gradibꝫ q̄uenik ad veritatē. cxxxi.
Ueritatis aspect⁹ dꝫ esse erectus. cxxxiij.
Uerum quid sit. cccj.
Uestigium dei quid sit. cccij. cxx.
Uia triū dier in decto q̄d significet. cxx.
Uia proficiendi est triplex. cxxviij.
Uia purgatiua q̄d sit. cxxxij. clxxiij.
Uia purgatiua bꝫ septē grad⁹. cxxxij.
Quō distinguank illi grad⁹. ibidem.
Quid sint illi gradus. ibidem.
Uia illuminatiua quid sit. folio. cxxxij. clxxiij. clxxxj.
Uie illuminatiue septem sunt gradus. folio. cxxxij.
Quid sint illi gradus. ibidem.
Quō distinguank illi gradus. ibidē.
Uia vnitiua quid sit. cxxxij. clxxiij.
Uie vnitiue grad⁹ sunt septē. cxxxij.
Qui sint illi gradus. ibidem.
Quō distinguank. ibidem.
Uie que z quid sint. clxxiij
Uia est triplex. ibidem.
Uia purgatiua est incipientiū. clxxiij.
Uia illa respectu quorū sit. ibidē.
Quis sit modus purgatiōis. clxxv.
Optima oratio ponitur ꝓvia purgatiua ibidem.
Quot sint radij illumiatiōis. clxxvi.
Uia purgatiua cui correspōdet. ibidē.
Uia illumiatiua cui correspōdet. ibidē.
Uia vnitiua cui correspōdet. ibidē.

Via illumiatiua est duplex.clxxx.
Via illumiatiua practica q̄d sit ibidē.
Via illumiatiua theorica q̄d sit.ibidē.
Vie purgatiue p̄conia ponunt̄.clxxxi.
Via excellentie est duplex.cxcij.
Vicia sunt rese canda.xlv.
Vicia cōmunia sunt tria.xlviij.
Qui est liber ab illis tribus vicijs ille ē pu/
rissime vite.xlviij.
Vicia expugnant̄ p plura.cclxxxiiij.
Vigilantia quare sit necessaria.cxxxij.
Vigilie quō sint custodiende.xlv.
Vindicatio quid sit.cccij.
Virilitatis actus q̄lis esse debeat.cxxxij.
Virtus est preciosa.
Virtus est speciosa. ibidem.
Virtus est fructuosa.
Virtus est quadruplex.clxvij.
Virtus politica quid sit.ibidem.
Virt⁹ purgatoria que sit.clxvij.
Virt⁹ purgati animi q̄ sit.ibidē.
Virt⁹ exemplaris q̄ sit.clxvij.clxix.
Virtutes cardinales sunt q̄ttuor.clxix.
Virtutū cardinaliū p̄coniū ponit̄.ibidē.
Virtutes cardinales p q̄d significent̄.ibid̄.
Virtutibus cardinalibus rectificatur ani/
ma in suis viribꝫ.ibidē.
Virtutibus illis ordiatur homo ad se de/
um ⁊ proximū.clxx.
Virtutes efficiunt̄ a tribus.cclxxxiiij.
Vicia expellunt̄ a tribus.ibidem.
Vis irascibil' rectificat̄ p fortitudinē.clxix.
Vis rōnal' rectificat̄ p prudētiā.ibidē.
Vis ꝯcupiscibil' rectificat̄ p tp̄antiā.ibidē.
Vires oēs rectificant̄ p iusticiā.ibidē.
Vis animalis quid sit.cccj.
Vis naturalis quid sit.
Vis vitalis quid sit.
Vis generatiua quid sit. ibidem.
Vis nutritiua quid sit.
Visio quid sit.
Vitā celestē ducere quid sit.cxij.
Utrum sit possibile in hac vita vitam cele/
stem ducere.ibidem.
Vite p̄ntis deceptio ostendit̄.cxiij.
Vite p̄ntis effect⁹ ostendunt̄.
Viuere s̄m naturā quid sit.
Vita secura que sit. ibidē.
Vita insecura que sit.
Que vita semper duret.
Vita actiua quid sit.clxviij.
Vita actiua in quo consistat.ibidē.
Viuimus continue s̄m vitam actiuā ⁊ con
templatiuā.cclj.
Vita duplex p quid significet̄.ccli.
Vite actiue sunt due partes.ibidē.
Que vita sit alia prior.ibidem.
Vite ꝯtemplatiue ꝯditiōes ponunt̄.ibidē.
Vita actiua quō exerceri debeat.ccliij.
Vita cōtemplatiua quomodo exerceri de/
beat.ibidem.
Vite actiue mod⁹ viuēdi oñdit̄.cclv.
Quid req̄rit vtraq̄ ps vite actiue.ibidē.
Vite ꝯtēplatiue mod⁹ viuēdi oñdit̄.cclvi.
Vite ꝯtēplatiue sūt q̄ttuor īpedimēta.ibid̄
Vita ꝯtēplatiua p̄fert̄ actiue.ccl vij.
Vite contemplatiue ꝓprietates ostendunt̄.
folio.cclvij.cclviij.
Voluntatem propriam abdicare est tota p
fectio religionis.xxv.
Voluntatis proprie abdicatio quot fruct⁹
secum ferat.ibidem.
Voluntas propria ⁊ proprius sensus dete
stantur.ccxxxv.
Voluntas cui debuerit subesse.cclxxxi.
Votū additū bono opi reddit meli⁹.vij.
Unctio extrema quid sit.cccij.
Unum quid sit.ccci.
Usura quid sit.cccij.

Xp̄us significatur
per solem.lxviij.

Xp̄s illuminat sctōs.ibidem.
Xp̄s vrit tripliciter.ibidem.
Xp̄s est fructus humiliū.lxxvi.
Xp̄s est fruct⁹ amantiū deum.ibidē.
Xp̄s est fructus patientiū.lxxvij.
Xp̄s est fructus laborantiū.
Xp̄s est fructus liberaliū. ibidem.
Xp̄s est fructus abstinentiū.
Xp̄s est fructus continentiū.
Xp̄s opat̄.xij.effect⁹.lxxvij.lxxviij.lxxix.
Xp̄s legitur apparuisse decies post resurre/
ctionem.ciij.
Xp̄s quare venerit incarnat⁹.cviij.
Xp̄s quare sit agnus.ciij.
Xp̄s venit querere perditū.cviij.
Xp̄s venit recōciliare aīam deo.cviij.
Xp̄s venit repare venditū.ibidem.
In xp̄o est triplex substātia.cxx.
Xp̄s charitatem infudit.ibidem.
Xp̄s scientiā veritatis edocuit.cxx.
In xp̄o est duplex natura.cxxxiiij.
Xp̄i intrinsecum quid sit.ibidem.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Tabula

Que sint pascua in xpo. cxxxiiij.
Quis sit ingressus in xpm. ibidē.
Quis sit egressus de xpo. ibidē.
Xpi intrinsecum babz diuersa maneria. folio cxxxiiij.
Xpi intrinsecum secretum habet domū cōpunctionis. ibidem.
Xpi intrinsecū secretū hz cubiculuz cōtemplationis. ibidē.
Xpi intrinsecum secretum habet mensaz refectionis. ibidē.
Qui recipiantur i intrinsecuz secretū christi. ibidem.
Qui ingrediank caput xpi. ibidē.
Qui ingrediank pectus xpi. ibidē.
Qui ingrediank sinū xpi. cxxxiiij.
Qui ingrediank terciū celū. ibidē.
Scōm quid intromittatur homo in secretum intrinsecū xpi. ibidē.
Xpi pceptio ꝓponik meditāda ccs.
Xpi natiuitas ꝓponik meditāda.
Impositio nois xpi ꝓponik meditāda.
Adoratio xpi a magis ꝓpōik meditāda. ibiō.
Pñtatio i tēplū ꝓponik meditanda.
Opo de septē ꝓbis xpi. cclxxviij. cclxxix.
Xps dicitur angelus propter septem rationes. fo. ccv. ccvi.
Xps dicitur firmamentum propter decez rationes. ccxxi. ccxxij.
Xpi vitā meditari iter spiritualia exercicia est magis necessariū. ccxxvi.
Xpi vitam meditari fructuosissimuz est. folio. ccxxvi.
Xpi vitam iugiter meditari roborat mentem. folio. ccxxvi.
Xpi vitam iugiter meditari fortificat mentem. ibidem.
Xpi vitam iugiter meditari cauteuz facit. folio. ccxxvi.
Xpi vita non potest ad vnguem meditari. ibidem.
Xpi aduentus pbabuit certamen virtutuz quattuor. ccxxvij.
Xpi vita quō debeat meditari. ccxxviij.
Xpi natiuitas quo ad modum proponitur folio. ccxxxiij. ccxliij.
Xpi pauptas pconizak. ccxxx. ccxxxiij. ccxliij
Xpi natiuitas ōnta sit solēnitas. ccxxxi.
Xpi circūcisio quō debeat meditari. ccxxxi.
Xps fecit duo i circūcisiōe sua. ccxxx.
Xpi epbia ꝓponik nob meditāda. ibidē.
Tria miracula contigerunt in die epipbanie. ibidem.
Quō tres reges venerint. ibidē.
Aurū oblatū quo puenerit. ccxxxij.
Dagoz būilitas ibi cōmendak. ibidē.
Xpi fuga in egyptū describik. ibidem.
Xps in persona propria suscepit prosperat aduersa. ibidem.
Xps vtrū medicauerit in egypto. ccxxxiij.
Xpi vitā meditari ad ꝓferat. ibidē.
Xpi redit9 de egypto describik. ccxxxiiij.
Xps amauit patrem et doluit de sua offensa folio. ccxxiiij.
Xpi perditio dum erat. xij. annoruz describitur. ccxxxiiij. ccxxxv.
Xps quid fecerit ab anno duodecimo vsq; ad triceſimū. ccxxxv.
Xpus primo fecit. postea docuit. fo. ccxxxv. ccxxxvi.
Xpi humilitas diffuse declaratur. ccxxxvi. ccxxxvij. ccxliij. cccxiij.
Xpi actus t ꝓtutes enumerank. ccxxxvi.
Xpi baptism9 ꝓponik meditādus. ccxxvi.
Incarnatiōis xpi cā oñdik. cccvi. cccix.
Quō possit de9 esse homo. cccx.
Quare de virgine et adam sumpsit carnez. ibidem.
Quare magis filius q̄ alia persona. folio cccx. cccxi.
Incarnatiōis dignatio extollik. cccxi.
In q̄de9 se maxie extraniuerit. cccxi. cccxij.
Xpi cult9 in natiuitate fuit paupri9. cccxi.
In christi incarnatione facte sunt tres mixture. cccxij.
In xpi incarnatione facte sunt coniunctiones mirabiles. ibidem.
Xpi dulcedo quanta sit. cccxiij.
In xpo fuit triplex vilitas. cccxiiij.
In xpo fuit triplex asperitas. ibidem.
In xpo fuit triplex pauptas. ibidem.
Xps in quo monte ieiunauit. ccxxxviij.
Xps exercuit q̄ttuor ꝓtutes in deserto. ibidē
Utrum diabolus portauerit xpm ō deserto in hierusalē. ibidē.
Quid ministrauerunt angeli xpo post tentationem. ccxxxix.
Xps vtrum fuerit vsus potentia sua multiplicando panes. ibidē.
Quid quomō et coram quibus comederit xps in deserto. ibidē.
De vocatione discipulorum ponitur. folio. ccxxxix. ccxl.
De initio predicationis ccxxxix.

De nuptijs. folio. ccxl.
Quis fuerit sponsus. ibidem.
Sermo dñi in monte ponit. ibidē.
Xp̄s fuit misericors. ccxliij.
Xp̄s fuit curialis. ibidem.
Xp̄s fuit discretus. ibidem.
Xp̄s fugit dum voluerunt eum facere regē folio. ccxliij.
Xp̄s quō alternatim visitat aīam. ibidē.
Xp̄s quō recedat ab aīa. ibidē.
Xp̄s quare iterū veniat. ibidē.
Xp̄s quō se habuerit in cōuiuio. ibidē.
Xp̄s legit ter fleuisse. cclxj.
Xp̄s p̄dixit mr̄i sue mortē suā. ibidē.
Xp̄s vbi fecerit pascha. ibidē.
Xp̄s quō se habuerit in cena. cclxi. cclxij.
Xp̄s quomodo lauerit pedes discipulorū. folio. cclxj. cclxij.
Xp̄s quō instituerit sacramentum eucharistie. cclxij.
Xp̄s dedit exēpla plurīa ꝓtutū. cclxiij.
Xp̄i passio diffuse declarat. fo. cclxiij. cclxiiij cclxxv. cclxxvj.
Meditatio de christo ponitur in sabbato sancto. cclxix. cclxx.
Canticū scrōr in limbo ponit. cclxix. cclxx.
Xp̄s q̄m apparuerit diuersis ꝛ diuersimode p̄ resurrectionē. cclxx. cclxxi. cclxxij. cclxxiij.
Xp̄i ascensio declarat. cclxxiij.
Festū ascensionis xp̄i p̄conisat. cclxxv.
Quid significet festū ascēsiōis xp̄i. cclxxv.
Mod⁹ meditādi vitā xp̄i ponit. cclxxvj.

Explicit registrum siue tabula huius secunde partis.

Reuerendissimo in christo patri ⁊ dño D. Juliano de Ruuere Ro. Se. epo Cardinali Sabinēsi sancti Petri ad vincula nūcupato. maiori penitētiario. ordinis minoꝝ meritissimo. ꝓtectori. bñfactori suo benignissimo. Octauianꝰ aduocatꝰ eiusdē obseruātissimus.

Expertus manſuetudinē ⁊ comitatē animi tui. ac in me charitatez. ausus ſuꝫ has meas q̄lescūq; lucubratiões tibi dicare q̄s annotādis vite curſu ⁊ miraculis Bonauēture iuſſu tuo curioſiꝰ exegi. q̄s ⁊ ſi sciā nō eo artificio ꝓstare. aut dicendi ornatu splēdere vt dignas lectōe tua crediderim. vl̄ ex ea dicatiōe ornamētū vl̄ lū tibi accessurū. satis tñ materiā ꝓ se suffi/cere intelligo ad detinenduz in ſui lectione oculos atq; animū tuū. q̄ ꝓ singl'ari religione ac pietate q̄ beato Bonauenture astringeris. nihil libentiꝰ agitas aut dictitas. q̄q; ꝺ ad illiꝰ scti viri celebritatē ⁊ laudē ptinet. in q̄ locupletiſſimū mihi teſtē meipm habeo. q̄ ſecutꝰ dignationē tuā ꝓncipes ⁊ populos occidentis ex aplica legatiōe petentem. incredibili q̄dā affectu ac deſiderio vidi. T. R detineri viſendi ſepulchri ipiꝰ Bonauenture q̄ cū ad lugdunū pueniſſemus. vbi tam etſi regni ꝓcipui ꝓſules ⁊ ſatrapes etiā regio ſanguine orti. q̄ te regio imperio ſolenni pompa. ꝓſequebant. inſtātiſſime vrgerent celeriꝰ regē adeundū. ad q̄ꝺ ipſi regiꝰ lr̄is vrgebant. nō tñ id prius ertorq̄re potuerūt. q̄q; in ſalutando ſancti ſepulchro ⁊ meritis venerationibꝫ in eccl'ia vbi q̄eſcit pie ꝓſoluendis. diem integrā contriuiſſes. Quis ꝓterea tantū laboris ptulit ad cōſequendā Bonauēture celebritatē. Quis p/cipuo ſtudio. ꝓprio etiā ere curauit ad principes ⁊ exteras natiões nūcios mitti ad procuranda teſtimonia atq; inſtrumēta. q̄bus viri ſanctitas patētiꝰ mōſtrari poſſet. Quis deniq; ipi pontifici in hoc ꝓ se ſatis alioq̄n concitato. calcaria vrgentiora addiderit vt ſepoſitis etiā aliarū magnarū rerū molimi/nibꝫ huic operi vacaret vnice. At ſi porro ex hoc munere honestari quēpiā poſſe ſperaſſem. nemo ꝓfecto erat cui magis id me debere intelligā q̄q; amplitudini tue. de me optime merite. a qua tot ornamētis ⁊ commendatione ipe eſſem honestatꝰ. Te enim interueniēte apud ſummū prīcipē ī pub/lico ꝓſiſtorio. publico cauſas defendere et orare licet. Tuo in me ſtudio factū eſt. vt ſummus ꝓnceps voluerit euocatuz me ſacro affatu hortari atq; efficaciter monere. vt te ad deſtinatū munꝰ legatiōis ꝓficiſcētem ſequerer. meiſq; officijs atq; cōſilijs fide ꝓſequerer. Preſtitiſti rurſus vt ex tam multis ⁊ claris ꝓſulibꝫ. q̄ tuo latere illuſtra banꝫ. nullus me officioꝝ claritate ſuparet. Tu mihi ꝓſtitiſti vt inter ꝓmos fidei ⁊ prudentie ſecretorum tuoꝝ matime particeps exiſtimarer. quē ad res arduas pagendas ac ptractandas cū illuſtriſſimis prīcipibꝫ idoneū iudicares ⁊ deſtinares. Tu deniq; effeciſti vt nouiſſime ex tot clariſſimis collegis meis. vni mihi liceret rem tanti meriti ꝓſequi. vt in tanto cōuentu. q̄ꝺ ampliꝰ dicere poſſum inſignia merita Bonauenture pcenſerem. Ubi abſoluta oꝛone idē clementiſſimꝰ pontifex me ample laudato. profeſſus meverrime ſatiſfeciſſe muneri. apoſtolicam ſedē ⁊ ſuā ſanctitatem mime vnq; meis cōmodis ⁊ honeſtati defuturā polliceretur. Jure igiꝫ re q̄ poſſum officio ꝓſeq̄r. a quo tantū in me fauoris ⁊ ornamēti accedit. quātū nec vnq; ſperare. aut porro optare fas putaſſem. q̄ ſi meoꝝ cōmodoꝝ in hoc ratio habēda erat. vt omittaz quātum ſplendoꝝ ac noīs. amplitudo tua ſit allatura huic mee lucubrationi. q̄s te ꝓmouet operoſius. fauet benigniꝰ. ornat ampliꝰ. donat largius. Nec tñ notā vereboꝝ q̄ nō magis ipm pontificez in h̄ delegerim. q̄ nemo religione. vite curſu. ac ſanctimonia. litterarū diſciplina. ⁊ rectiſſimis ſtudijs cōiunctioꝝ Bonauenture vnq; fuit. Expaueſcit nanq; animꝰ virū diuinū etiā ſacro nectare eloquioꝝ Bonauenture ꝓfuſū his meis ſcriptis detinere. q̄ ſi tamē honeſtuz duxiſſet. idem accepiſſe officiū. certe p ſua ſapientia ⁊ in te charitate. nō iniocunduz erit ſue ſanctitati nepotē eius charissimū ⁊ familie ſue decus. ea ſe beneficentia in ſui cultores preſtare. eoq; fauore apud patruū tuaꝝ deum illis adeſſe. vt ipi plane intelligāt. q̄ꝺ in te pſtiterint tā grata mente ⁊ ſua beatitudine ſuſceptuz. q̄q; ſi id ſibi exhibuiſſēt. Accipe igiꝫ pater ⁊ dñe mi benigniſſime. officiū meum q̄lecūq;. ſed ab animo gratiſſimo ⁊ tibi

deuotissimo profectū. Te modo cū scripta relegeris meminisse velim. ab illo annotata. q̄ fines patroni causarū excedere nesciat que si vt cetera a me in te ꝓfecta officia. vt opto laudaueris. etiā si minus placuerint. erit laborū solacium. si vero delectauerint maximi premij loco habendū ducam.

Oratio in uitam et merita diui Bonauenture. ꝑ insignē iuris vtriusq; doctorē disertissimū Octauianuz de Martinis Suessanū sacri palacij apostolici clarū aduocatū ꝯsistorialem.

IUsticia suffragioꝝ B. P. ad que porrigenda desiderabar. herentē me cōcitauit ad indicti mihi muneris ꝓuinciaz remota cunctatiōe capescendaz. Neq; em̄ me alioquin fallebat. q̄ arduum q̄ ve anceps munus obirem. postulare ex merito. sctm̄ Ro. se. decreto referri in ordinē siue catalogum celestiū. qui cū christo regnāt sanctoꝝ. Idq; in h̄ tremēdo auditorio sub aspectu sacri reuerendissimoꝝ patrū senat⁹. ac sapientū prelatoꝝ ꝛ virorū. q̄bus tua sanctitas celesti superū dono. in sua maiestate sapientissime p̄sidet. vbi nō ego modo q̄ in actiōe causarū forensiū. nr̄i seculi stilo versor. veꝝ ꝛ aliū quālibet exercitatū. ac deniq; cōsummatū oratorē expauere quidē posse credendū sit. Nā per immortalē deū quis tā sapiens aut disert⁹ quicq̄ adeo elimatum. aut studiosa lucubratiōe excogitatū hic ꝓferat quo maiestatē loci dicendo vl' mediocriter equare possit. Quid porro tāto studio adinuentū. qd̄ preuisum ac tritū non fuerit apud tante sapientie patres. ac te ante alios sanctissime p̄nceps. qui cū ex multis iā annis diuinarū atq; humanaꝝ rerū. ac omīs deniq; philosophie scientiā plenissime edidiceris. velut splendidissimū sidus ī firmamento. in dei ecc̄ia ceteros illustrasti. Que quidē reuoluenti nō leuem animo tremorem incussisse poterant. atq; ab hac actione qua nulla illustrior penitus dehortari. nisi iusticia meritorū vt p̄miseram. beati Bonauenture. ꝑ quo intercedim⁹. animū erexisset atq; cōfirmasset. Accedebat preterea q̄ priceps nō prophanus ꝑ religioso. aut indoctus ꝑ litterato rogādus erat. sed tu ꝓfecto pr̄ beatissime. q̄ diuinis obsequijs ī beati Francisci religione. ex matris vtero celitus destinat⁹. in eadē om̄ipotenti deo religiosius seruiuisti. ac demū ad eius p̄ncipatum singularib⁹ tuis meritis vectus. illam sapienter ac salubrit̄ gubernasti. auxisti atq; ampliasti. qui ve cū diuinorū mysterioꝝ scientiā per traditiōes patrū fueris nact⁹. Tum vero ex operib⁹ eiusdē diui Bonauēture que diuino spirāte lumine edidit conditoris diligentiā certissime cōparasti. Ita te. nanq; par erat q̄ cōditoris vices gestur⁹ in terris. in illius mādatis cōmissum gregem oporteret erudire. neq; em̄ illius fauste q̄s vices gerit. quē non penit⁹ nouit. neq; illius porro mādata recte alios edocet. que nō prius luculēter edidicit. Quare cū ꝑ diuine sapientie pr̄e. ordinis minoruz generali mīstro episcopo cardinali Albaneñ. intercessur⁹ essem apud te beatissime pater q̄ ijsdem meritis clar⁹. ijsdez ve officijs gloriose ꝑfunctus eras. et ꝓinde ad hoc opus tibi in hos vsq; dies diuinit⁹ seruatuz electus. nequaq̄ mihi verendum fuit. ne ꝑ insufficientiā tibi negligerer. qui etiaz merit⁹ fidelium pastor imbecillitati nr̄e clementissime cōpati didicisti. Jamq; ego q̄ horrore quodā nō sine titubatione occeperā. ꝑspecto tamē q̄ benigno vultu ac clementi nutu audientiā indulgeas. erectus ī spem meliorez. fidentior ꝓsequor. tuiq; sacri affect⁹ oraculo meis auribꝫ illud ꝓpheticū insonare videt̄. Dilata os tuū ꝛ ego implebo illud Et rursus. Dabo tibi sermonē bene sonantem in os tuum. vt cōplaceas in ore principis. ac piū obsecro pari clementia velis fauere. dū diuino munimine adiutus. ac tuo benigno fauore firmatus. proferaz que ad ip̄ius creditorꝫ Bonauenture. ac hui⁹ sancte sedis laudem perpetuā cedere possint.

Exoraturo a tua sctītate P. B. diui Bonauenture canonisationē ingens mihi studium fuit. sacrarū litterarū codices diligētius euoluere. ad dignoscendum quenam rei de qua agimus cōuenirent. Quib⁹ quidem curiosius ꝑspectis. quantuz colligere potui duo potissimuz inspicienda. ac merito inquirenda fuisse intelligo. vitam scilicet

ꝛ miracula. que si recitãdo monstrauerim. in hoc viro esse cõperta qualia ad canonisationẽ sufficiant. tua sanctitas. cui⁹ arbitrio id subijcitur. benigne dignabit̃ votis supplicantiũ respõdere. Et quoniã vite initiũ quod ex religiõe suscipio. miraculosuꝫ existit. nemo mihi vicio vertet. si vitã ante miracula relaturus. alterũ cũ altero recensendo ꝑmisceam. Nec rursus mirabit̃. ꝙ quẽadmodũ pleriq̃. cuiuspiã memoriã cõmendaturi. nõ ego primordijs nataliũ ac puericie diui Bonauenture insistam. aut eo altius a parentum ipsius dignitate exordiar. Prohibent nanq̃ crebra ꝛ clariora viri faciuora. ab illo ĩ statu ꝑfectiori agitata. Nec tamẽ obmittam ꝙ Bonauẽture natiõe tuscus. patria balneoreginus Johãne fidanza. ꝛ Ritella fidelib⁹ cõiugib⁹ ortus. baptismatis vnda respersus. que ex Johãne medicine magistro. ꝛ felice Anthonij. qui ꝛ ipi ab illis maiorib⁹ originez trahũt atq̃ alijs testibus balneoreginis probe cõperta sũt.

Ceterũ pretermissa longiore serie ꝑmissorũ. vita inde oxordium capiet. vbi relicto mortalitatis statu. mũdo moritur. ac omĩpotenti deo meritis beatissimi Francisci. victimã se perpetuaꝫ dedicauit. Gloriosus deus in sanctꝫ suis. quos sibi ab eterno predestinauit electos. ꝛ ꝑm necessitatẽ temporꝫ ad salutẽ humani generis ꝓducit in lucez. cũ beatũ Bonauenturã vas electionis sibi delegisset. ac suis obsequijs in religione sancti Francisci destinasset. quo tamen illius cõuersio. posset aliquãdo a deo disponente profecta intelligi. ꝛ in illo sue maiestatis gloria reuelari. eundẽ in extrema valitudine periclitari ꝑmisit. Cuius saluti anxia sollicitudine timẽs charissima parens. vbi physicorũ quos adhibuit diligentiam frustra experta est. et medelarũ vires ad illum leuanduꝫ minus valere cõperit. solius dei opem quẽ sancta timebat. ꝛ cui castos pueri mores. quos probe vt mater nouerat. intelligebat acceptos. humiliter in salutẽ pueri inuocauit. ac sancti Francisci suffragia reuerenter implorans. illũ si sanũ recuperaret. ipius religioni ꝑpetuo deuouit. Exaudita est ꝓ diuina clementia ꝛ sua reuerẽtia. et sanitate recuperata integer puer euasit. non sine admiratione physicorũ. presertim q̃ eum statũ corporis probe in illo deꝑhenderãt. vt humana ope egrũ leuari posse penitus desperassent. Idem iã adolescens. ac porro etate prouecta cum religioni maturũ se. ꝛ illi ex parentis voto debitũ intelligeret. memorq̃ diuini mandati per Dauid prophetã. humano generi prolati. Vouete et reddite dño deo vestro. Anno sue etatis circiter secũdo ꝛ vicesimo. habitũ religionis sancti Francisci deuotissime suscepit. inq̃ professiõis emissione beneficiũ illius his verbis aperte testatus est. Voto em̃ pro me languente grauissime. ad beatũ Franciscũ emisso a matre. cũ adhuc essem puerulus. ab ipis sum mortis faucib⁹ erutus. et in robur vite incolumis restitutus. quod cũ viua memoria teneã. vera nunc cõfessione profiteor. ne tantũ beneficiuꝫ reticens. sceleris arguar vt ingrat⁹. orationẽq̃ ad illũ pijssime his effundens. Accipe igit̃ Pater beate quascũq̃ exiles meritisq̃ tuis ac beneficijs impares gratiarũ actiones. ꝛ cũ susceperꝫ vota. culpas nostras sic orãdo excusa. vt a malis ꝑsentibus eruas. et ad bona sempiterna ꝑducas. Igitur vir sanctus in eadez vocatione progrediẽs. cũ omnis ipius vita in dei certa cognitiõe ac cõtemplatione versaret̃. ad quaꝫ assequendam. per sacrarũ scripturarũ assiduã perlectionẽ. orones ac contẽplationes intenderet. docente illũ Alexandro de Ales. sacre pagine magistro. tantã doctrinarũ perfectionẽ bene adeptus est. vt a septimo sui ingressus anno. consono magistrorũ ordinis iudicio delectus. librũ sententiaruꝫ in Parisiensi vniuersitate clarissime legerit. ꝛ cathedrã magistralẽ receperit. admirabilis proinde cunctis ꝙ tã paruo spacio eam sufficientiã valuerit cõparare. Sed admirentur sane. qui res humanas ex naturali tm̃ cursu. non autẽ ex diuina potẽtia metiũtur que duos discipulos litterarũ prorsus ignaros. emaus oppidũ contendentes breui itineris spacio comitata. diuinorũ scientiã plenissime docuit. Idem diuus. dona sancti spirit⁹ pro suis assiduis meritis consecutus. magna indies doctrine accrementa recipiebat. que magis diuinit⁹ inspirata q̃ humanit⁹ acquisita videãtur. Cũq̃ ꝑ tres annos sequẽtes cathedrã magistralem rexisset. Anno sue etatis secundo ꝛ tricesimo inter primos religione ꝛ doctrina in ordine habebatur. Nanq̃ illi tanq̃ infint⁹ thesaurus scientia erat. quo q̃ vsi sunt partici/

pes facti sunt amicicie dei. Et quod notabilius ⁊ admirabili⁹ erat in illo. q̄ mag⁊ scientia ⁊ auctoritate emerserat. eo mag⁊ humilitate mentis deprimebat̄. Nec vt plerique litterarū sciētia inflati vilia ministeria domestica fastidiebat. sed q̄ vix nec nisi ꝑ obedientiam. egre tamē. ab illorū executione coercebatur. reputantib⁹ prelatis indignum. si a talib⁹ nō vt egregius seqnestraret̄. in quo sanctispirit⁹ gratia habitare perspicue cernebatur. Nec tamē vir sanct⁹ vlla charitatis officia ob litterarias actiōes ꝑtermittebat. sed in om̄es fratres oculos intēdēs. si quem forte tristē aut professiōis penitentem intelligeret. tanta dulcedine in sermone cōueniebat. consolabat̄. monebat ac cōfirmabat. vt nullus ab eo discederet. quin libens ceptū religionis iter prosequeretur

Infirmorū ꝑterea cura supra q̄ credibile sit delectabat̄. quo ve grauiorib⁹ aut contagiosis morbis grauarent̄. eo magis se totum illorū obsequio applicabat. Quib⁹ officijs cū maiorem diei partē absumeret. non eo minor erat in public⁊ lectionib⁹ ⁊ interpretationib⁹ scripturarū que tanta claritate audientib⁹ intelligenda reddebat. vt ip̄e auctor illorū merito videri posset. In capitulis vero aut ꝓuincialibus aut generalibus tāta sapiētia ip̄ius responsa dabant̄. vt iam generalis minister ꝑspecta magnitudine consiliorum illius nil om̄ino graue exequendū putaret in q̄ sancti viri iudiciū non antea explorasset. Quib⁹ donis ⁊ gratijs illustratus. cū iam in religiōe esset om̄i merito clarus. defuncto generali ministro tredecimo ip̄ius ingressus anno ex tā multis sanctis viris quib⁹ religio in sua nouitate florebat. vnus omniū sine contradictione extitit subrogat⁹. Hic vir sanct⁹ accingens se grauiorib⁹ actionib⁹. cū iam religiosi cepissent a fundatoris disciplina paululum declinare. vbi monendo. instando. castigando ac operosi⁹ laborando ad meliorem vite frugez reduxisset. In capitulo generali. quod primū Narboñ. tenuit regulā beati Francisci reformauit atq̄ exposuit. ordinēq̄ in ꝓuincias ⁊ custodias taxauit. ⁊ duas addidit. vbi strēnue decertās aduersus venenosas oppugnatiōes temaratorū et obtrectatorū. qui in religionē mendicantium ac sanctū virū impudenti⁹ ora soluerant. atq̄ artificiosis calūnijs velitabātur, sola iusticia atq̄ innocētia tutus. permāsit inuictus tanq̄ q̄ integer vite scelerisq̄ purus. nō eget mauri iaculis. nec arcu nec venenatis grauida sagittis fuste pharetra.

Expertus fructū sanctorū monitorum magni Basilij diuini interpretis Homerici carminis. vbi vlixem ꝓ meritis ad celum tollit. asserens poetā clara voce testatuz. O homines sit vobis cura virtutis. que cum naufrago enatat. et eiectū in littore venerabiliorē ostendit. Ubi etiā libellū cōtra minores perniciosissimū. a magistro Giraldo de abbatis villa. vt putant ꝑ apologiā editum. nō minus eloquēter q̄ subtiliter confutauit. Qui etiaz Giraldus nō longe post iusto dei dānatus iudicio. meritas sui sceleris penas dedit. paralyticus ac miseranda lepra respersus. q̄bus erumnis vitam finiuit. Congregato vero capitulo generali pisis. eo auctore institutuz. vt gl'ia tibi domine q̄ natus es de virgine. vsq̄ ad epiphaniam continuaret̄. eodē modo quo infra octauā natiuitatis dominice cantatur. et alie rubrice in breuiario reformate. ⁊ alie addite. Idem etiaz pijssim⁹ cultor gloriose virginis matr⁊ iesu instituit. vt fratres populū hortarent̄ ad salutandū eandē. signo campane quod post cōpletorium datur. q̄ creditū sit eandū ea hora ab angelo salutatam. Tunc translatū fuit venerabile corpus beati Anthonij ad pregrandē ecclesiā paduanā. cui⁹ lingua secundo et tricesimo sui obitus anno. recens ⁊ rubicūda reperta est. quā vir sanct⁹ in manib⁹ deuote recipiens. ac largiorib⁹ lachrymarū imbribus ꝑfundens. talibus reuerenter affatus est. O lingua benedicta que deū semꝑ benedixisti. ⁊ alios benedicere docuisti. nunc ꝑspicue cernitur quāti meriti fueris apud deū. Cui oscula deuote figens. illā honeste collocari curauit. Cuius etiaz fama ꝑmotus pontifex tunc Clemens. iiij. vt illū in partem sollicitudinis traheret. opulenti Eboraceñ. ecclesie ꝑfecit. nec tamē assequi potuit. vt vir sanct⁹ eam promotōnē acceptaret. qui ꝓpositi constans in religione maluit ꝑmanere. vbi diuitias ⁊ dignitates sibi ꝓcuraret in celis. Cui⁹ cōstantiā pontifex admiratus ad illuz. sta inquit in testamento tuo. ⁊ in illo colloquere. et in opere mandatorū tuorū veterasce. Nunc vero se offert numerosior cumulus diuinoꝝ scriptoruz

ip̄ius. cū Parisius legisset primū libꝝ Genesis. nobile op⁹ qđ de septē visionib⁹ Bonauēture intitulat̄ editū est. In libros sententiarū celebria cōmentaria edidit secundū ⁊ quartū presertim. quos etiam metrice extitit ꝓsecutus. Et incipiūt. O fons splendoris. vas dulcoris ⁊ amoris. Quibus ob sublime ingeniū auctoris ibi inspersuꝫ. sententie sententiaꝝ Bonauēture titulus inditus est. Super euāgelijs cōpendiose et vtiliter scripsit. Luce presertim cancellarij pie matris iesu. quaꝫ pectori impssam assidua meditatiōe semꝑ extitit venerat⁹. Rursus cōtemplatione sancti Ludouici regis francie officiū de cruce deuotissimum edidit. quod ab ecclesia nullo immutato receptum in ea solēnitate vbiqꝫ legitur. Cōposuit ⁊ solenne officiū in honorē beati Francisci. ⁊ de ip̄ius vita hystoriā serioso tractatu primū. ⁊ secundo reductorie annotauit. Composuit ⁊ libelluꝫ de sex alis seraphin. In monte Aluerne duo nobilia opuscula edidit. pijssimas contemplatōes flagrātia. quorū alterū itinerariū mentis in deum. et alterū in seip̄m appellata sunt. Composuit ⁊ libellū approbatoriū religionis mendicātium. quod defensoriū appellant. Composuit ⁊ libellū de vita christi. siue meditationum passionū ip̄ius quē arboreꝫ cruc⁹ nominant. Cōposuit ⁊ breuiloquia. Itē ⁊ sermones dn̄icales super euāgelijs et epistol' per totū anni circulū. Item cōpendiū veritatis sacre scripture. Item libellū ordinationis siue institutiōis nouiciorū. Item et libellū de stimulo amoris. Item ⁊ libelluꝫ quē appellant pharetrā ī auctoritatib⁹ p̄ncipalibus doctorū approbatorū. quē ꝑ alphabetum extitit ꝓsecutus. Et alia plura opuscula vsqꝫ tricenariū numerum. que in partibus galliarū frequentius habent̄ in manibus. Et cum beati Francisci religio. quā annis octo ⁊ decē sctō regimine gubernauit ip̄ius monitis ⁊ exemplis. in solidiori sanctitatis statu firmata esset. ⁊ viri claritas ob vite sanctitatē. doctrine eminentiā atqꝫ opeꝝ diuinitatē vbiqꝫ elucesceret. Tū forte romana sedes pl'imū laborabat difficultatib⁹. q̄ in cōcilio quod lugduni congregabat̄ inextricabiles emerserāt. Gregorius tūc papa. xj. ⁊ reliquus sacer seuatus illecti studio viri. quē leuādis dictis difficultatibus. ac vniuersalis eccl'ie regimini intelligebant plurimū p̄stiturū. atqꝫ ob merita alioquin subleuandū in cardinalē. q̄uis reluctantē ꝓmouerūt. ⁊ quod rarū ex ip̄o initio ob viri excellētiā ep̄m Albaneñ. Moxqꝫ ꝑtractandis arduis reb⁹ cōcilij. vn⁹ omniū delectus est. deputatis q̄ illi assisterent Rothomagense. ⁊ Tripolitano claris episcopis illius tp̄is. qui ⁊ ip̄i de religione sancti Francisci ad episcopatū ob meritū vocati fuerant. In q̄ concilio de multis illius sapientia sancte consultū atqꝫ decretū. ⁊ grecorū cōposite hereses. q̄ tum p̄sente paleogolo eorū imperatore. q̄ in hoc lugdunū venerant libere ad roma. sedis obedientiā redierunt. Ad quorū reductionem missi fuerant frater Hieronym⁹ de esculo. et frater bona gr̄a dalmata ordinis minorū religiosi eximij meriti. Quib⁹ cū litteris reuersis letus idē Gregori⁹. fratres ac prelatos qui in cōcilio aderant. in lugduneñ. ecc̄ia cōuocauit. vbi vir sanct⁹ preclarā habuit orationem. ꝓposito themate quod legit̄ Baruch v. Exurge hierulalē. ⁊ circūspice ad orientem. ⁊ vide collectos filios tuos ab oriente vsqꝫ ad occidentē. Successiue ī ea vocatione. pari sanctitate. ⁊ opeꝝ fructu ꝑseuerans. cū in dei ecc̄ia diuti⁹ laborasset. ita vt cū apostolo iure dicere posset. Bonuꝫ certamen certaui. cursum ꝯsummaui. fidē seruaui. Anno salutis. M. cclxxiiij. ⁊ sue etat⁹ tercio ⁊ q̄nquagesimo. hora matutina diei dominici. que mēsis Julij erat tercia ⁊ decima ex humanis sublat⁹ est. ⁊ sanctis patribus vt credere debem⁹ eternū victur⁹ redditus. Qua die ip̄ius venerabile corp⁹ sepulchro recondit̄ in eccl'ia sancti Francisci Lugduneñ. cū multis lachrymis ⁊ consternatione fratrū lamentātiū se tanti viri societate destitui. qui parē sibi in dei eccl'ia relinquere nō videbat̄. Gregorio pontifice ꝑmaxime eum reputante. qui ibidē publice testat⁹ est. eccl'iam dei illius morte magnā incurrisse iacturā. In cuius exequijs primā missam celebrauit frater Petr⁹ Tarantasieñ. episcop⁹. cardinalis Hostieñ. et sermonē habuit ꝓposito themate. Doleo super te mi frater Jonatha. Ubi inter ceteras cōmemoratiōes gratiarū ⁊ donorum que illi deus dedit. etiā fuit q̄ q̄cunqꝫ eum videbat. statim ip̄ius amore capiebat̄. eiusqꝫ monita libenter recipiebat. greci presertim. quib⁹ reducēdis ip̄ius diuina eloquia

ꝛ consilia plurimũ contulerũt. Benignus. affabilis. oñibꝫ gratus. ꝛ nullivnꝫ scandalo. pius. prudens. humilis. pudic⁹. sobrius castus atꝫ quiet⁹. quarũ virtutũ actiões ꝛ officia semp strennue extitit executus. Dõ ꝛ si nullo alio probante doceremur. satꝭ ex diuinis suis scriptis liquido patet. quibus tam intenso affectu. singula p̃missa. psequitur. vt nisi per assumptũ de illis habitum adeo ardenter illis insistere non valuisset. Tum vero ꝙ Alexandri de ales precepto/ris ipius testimonio mũdus ab oñi vicio ꝓbatus est. ꝙ eius vita ꝛ moribꝫ probe compertis de eo dicere solebat. Verus israelita est iste. in q̃ Adam nõ peccasse videt. Cuius doctoris auctoritatẽ tanti apud eccle/siam valuisse constat. vt de illius dictis aut scriptis. nephas putauerint dubitare. Cõ summatũqꝫ oñes testati sunt diuinũ oraculũ. per beatũ Franciscũ. de illo editũ. futurum eũ magnũ virũ in ecclesia dei. religionemqꝫ suã. magna p illũ sanctitatis accrementa recepturũ. Jã intelligis pater beatissime. quod ꝛ p te planius intelligebas. ꝙs qualis ve fuerit Bonauẽtura. de quo agimus. cuⁱ⁹ vita ꝛ exemplis beati Francisci religio illustrata. ꝛ doctrina oñis terra repleta est. Hũc q̃d secũdo loco aggredimur pari patientia audire digneris. dũ refero q̃ memoranda oñipotens de⁹ in illo. ꝛ ipius virtute in alios monstrare dignat⁹ est. A remiranda exordior. Bonauẽtura adhuc in minoribꝫ agens. demisse mentis humilitate potius q̃ ex iniusticia. pluribꝫ diebus abstinuerat ꝓceptione sacratissimi corpoꝛ christi. veritus ne si illud indign⁹ sumeret. iudiciũ sibi manducaret et biberet. Cunctꝫ die quadã in missa deuot⁹ adesset. deus respiciens ad illⁱ⁹ humilitatẽ. particulã consecrate hostie. de manu celebrantis p angelũ ceptam. illⁱ⁹ ori clemẽter immisit. Respexit eñ ad humilitatẽ serui sui. ꝓpter quã beat⁹ omnibꝫ gentibꝫ predicaꝛ. Rursus cũ intenso affectu studeret. contẽplãdo ꝛ annotandovitã beati Francisci gloriosus sctũs Thomas de aquino. qui eadẽ tempestate meritis claruit. ꝛ Bonauẽture magna charitate cõiunctus fuit. accedens ad illius cubiculũ. p foramen hostij illuꝫ introspexit in contemplatiõe raptũ. ꝛ a terra mirifice subleuatũ. Tum retrocedens ad suos. Sinamus inquit sanctuꝫ. qui laborat. p sancto.

Simona Lugduneñ. beatũ Bonauenturã viuentẽ summa deuotione ꝓsequebatur. que sicut domĩo placuit. mortuũ peperit. Ad quã euocatus vir sanctus. expositocadauere ante illⁱ⁹ pedes. ꝛ mater que i lecto corã ingemiscebat. et reliquę mulieres que aderãt. sancti viri opem in salutẽ mortui deprecate sunt. Tum vir sanct⁹ cõmiseratus. manibꝫ atꝫ oculis erectis in celum. deuotissime oꝛauit. Dor signo crucis super puerũ facto. viuentem reddidit matri. Tritũ ac frequẽs apud lugduneñ. castrum villanũ. ac totã prouinciã ꝙ mulieres vtero laborantes inuocat⁹ exaudit. ꝛ de periculo eximit. Johanna Lugduneñ. octo dies cõtinuos vtero distenta. atꝫ assiduo enixu parturiẽdi cruciata. desperauerat de salute. monita a mlieribꝫ que laborãti aderant. se sancti precibꝫ ꝛ suffragijs cõmẽdauit. certũ votum p salute recuperanda faciens. et statim incolumis incolumem peperit. Petrus filⁱ⁹ Jo. aiuse capbelier. dextra tibia notabiliter claudus. ita vt q̃ttuoꝛ mensibꝫ sine baculo nec ambulare nec investigijs consistere posset. precibꝫ. voto ꝛ oratioñibꝫ in sepulchꝛo ipius factis. ibidẽ nouennã facere cepit. et in fine sex dierũ filius melius habere cepit. ꝛ infra nouẽ dies salutem oñimodã recuperauit. Eadẽ invocatione simili egritudine liberatus filⁱ⁹ Francisci massodi notarij Lugduneñ.

Nobilis miles domin⁹ lecorũ de vincellis ꝛ de gromellis. pestilenti febre attritus ꝛ exinanitus erat. quẽ loquela. sensu ꝛ motu destitutũ. extra salutis spem denunciauerat. Marcus de ferrarijs nobilis physicus papyensis q̃ in illo oñia mortalitatis signa probe cõpererat. Leteruꝫ religiosus quispiã aderat. frater Marulinus biblic⁹ cõuentus sancti Francisci Lugduneñ. q̃ cõmemorare cepit. que mira omnipotens deus p inuocationeꝫ dicti sancti operaret. Et propterea illⁱ⁹ opem in salutẽ morientꝭ poscendã persuasit. Tum votiua inuocatione per cognatos et dictũ religiosum. ꝛ certo voto p illius salute ad beatũ Bonauenturã facto. qui moriturⁱ⁹ videbaꝛ statim sentire. moueri. loqui. ꝛ melius habere cepit. ꝛ breui salutẽ oñimodã recuperauit Simili inuocatione de grauissimis febribus liberati frater Joh. Benedicti ordinis sancti Francisci sacre pagie magister. Ludo/

uica vxor Petri rouer. Basparda filia nobilis viri petri Larionis de chamberiaco. Filius Richardi ridani. Sozor princete vxor Claudij Pinol'. Anthonius cathalanus. Lauzelotus merceriuſ. Stephanus gennes chapelier famul⁹ Johis adiuſſe ꝺ quartana. z frater philip⁹ laicerti Franciſca luem ſiue formicam in collo patiebatur. cuius ignis ſenſim in reliquā corporiſ partē ſe progabat. z teneras puelle carnes miſere vrebat atq; vorabat. ſup quam dolens Gilbertus Alerij infelix pater ad venerabile ſepulchrū Bonauenture ſe contulit. illiuſq; opem z ſuffragia in ſalutem filie deuotiſſime inuocauit. ac certū votū in hoc feat. Hox domuz reuerſus. extincto igne ſanaz et liberā miraculoſe inuenit. Stephaneta relicta Joh. Hichaelis caſu trabis oculū percuſſa. graues dolores incurrit. et in periculū perdendi oculuz deducta fuit. Cōmendauit ſe beato Bonauenture. adq; illius ſepulchrū virgunculam filiam cum cerea imagine oculorū miſit. Qua reuerſa doloribꝫ liberata eſt. et breui integrā oculorum ſoſpitatē recuperauit. In qua et illud notabilius. quod cū Lugdunū pueniſſet religioſus quiſpiaz p̄dicator ſbi dei. indixiſſetq; populo q̄ quicūq; ſciret aliq̄d de miraculis beati Bonauenture. quod ſibi reuelare deberet. eadem Stephaneta q̄ in oculorum ſuorū ſalutē etiam inuocauerat auxilia glorioſe virginis marie perplexa cui⁹ beneficio ſoſpitatē oculoz conſecuta fuerat aliquādiu detractauit quicq; p̄dicatori referre. Tum in grauiorē oculorū egritudinem incidit. mittenſq; etiam filiaz denuo vt antea fecerat ad idem ſepulchrū. et facta oratione et voto miraculoſe extitit liberata. Tum ſuuz reatum agnoſcens ad eundem p̄dicatorez acceſſit. et rerū ſeriem omnimodā reuelauit. Simili inuocatione de doloribꝫ z periculo oculoz liberati fuerunt Dyoniſius de foreſta mercator. Claudia de piſcaria. Claudius poleti corduernis. Hargarita vxor Johānis petit terroris. Joh. adiuſſe filius Jo. adiuſſe capellier dira paralyſi repente pcuſſus amiſis ſenſibꝫ. et media ſui corpis iferiori parte debes factus cecidit. Cuius caſum dolens pater. flexis genibꝫ cōmendauit illum beato Bonauēture. et ſtatim q̄ ceciderat. ſentire. loqui. z melius habere cepit. Tunc imponentes eū lectice. pater. mater z petr⁹ alter filius detulerunt eundē ad ſancti ſepulchrū. quem ibidē ſiſtentes. flexis genibꝫ inuocauerunt beatū Bonauenturā. et factis certis oꝛonibus ac voto ſanum z libe rum reduxerunt domū. Eadem inuocatione de ſimili egritudine liberati Franciſcus dauegnier. alias rauillon. Guillerum⁹ de bletena textor. Katherina de bauline. Johanna relicta petri rolini. Hargarita relicta Johā. de vaulx aurige. Illuſtris dux aurelianē. a potenti magne britanie ſiue anglie rege captiuus detinebat. vbi vetere quartanā paſſus intenſos capitis z renum dolores incurrit. deſtitutus oñi auxilio opem beati Bonauenture deuotiſſime inuocauit. in illius ſuffragꝫs deuotiſſime ſperans. Et ſtatim miraculoſe doloribus z egritudinibꝫ liberat⁹ in gallias infra annū extitit reſtitut⁹. Hox Lugdunū petens. viſitauit venerabile ſancti ſepulchrū. z oblationibꝫ factis gratias deo z ſancto p acceptis beneficiꝫs egit. z que p illius inuocationem fuerat cōſecutus. religioſis dicti cōuentus manifeſtauit. Laqueda vxor nicolai Colinecti Lugduneñ. horrenda lepra reſperſa atq; infecta. ſuis vitabilis iam diutius detractare nō poterat quin relicto lare cognatis z vbe miſerabili cōſortio leproſoz ſe redderet. Que cū ſemp nomē beati Bonauenture deuote coluiſſet. ad illi⁹ ſepulchra pcubuit intenſius p̄cata vt miſereretur ſortis ſue deuote. z oblatiōe ac voto factis. mūdari atq; a lepra liberari obtinuit. Hichael de Chel. alias ꝺ gennes in cuius latus dextz equus vehemēti ictu validuz calcē detoꝛſerat atq; impegerat. ita vt duabꝫ coſtis pene attritis. cum magno anhelitus impedimento tres menſes languidus iacuit. varijſq; fomentis delinimētis ac cataplaſmatibꝫ fruſtra adhibitis. deſperata ſalute cōmendauit ſe beato Bonauenture. z certo voto in illius honoꝛem facto de periculo exempt⁹ z ſaluti extitit reſtitutus. Simili inuocatione liberat⁹ etiā de doloꝛe coſtarū Joh. michaelis de cheual ſeruiens curie Lugduneñ. z cadē margarita Joh. petit que de celſioꝛi ediuz parte delapſa ceciderat. Johes garboti regius ſecretarius vxorē ꝑpetuo languoꝛe tabidam ſiue hydropicā nullo medico inuamine curare poterat. acceſſit ad venerabile

sancti sepulchrũ salutẽ cõiugis. imo cõmunẽ illi reuerent' cõmendãs. z facto certo voto in honorẽ sancti. sanã z liberã domũ reuersus extitit ꝓsecut'. Joh. dusolier magescallus lugduneñ. putri ac marcida tibia ꝙttuor menses languid' iacuit. Cũqꝫ cruciabiles dolores diuti' perpeti nõ valeret. in sola tibie amputatiõe spẽ cõiecerat. Nocte forte ꝑ quietẽ monit' cõmẽdauit se beato Bonauẽture. atqꝫ vrorẽ cũ cerea imagine tibie ad illi' sepulchrũ deuotissime misit. Qua reuersa doloribꝫ penit' exemptus est. z salutẽ oĩmodã breui recuperauit.

Petrus moyer ligneũ molendinũ habebat in flumĩe rodano. ꝙ affluenti aquarum colluuione elat' z auctus molendinũ ipm valida alioꝙn cathena retentũ violẽtior rapuit z in se vorauit. Quo ꝓspecto idem petrus ꝙ semꝑ coluerat beatũ Bonauenturã ad illius sepulchra ꝓfugit. ac ꝑcũbens reuerenter ꝑcat' est vt a sui deuoto calamitosam iacturã auerteret. Vor egressus incõcussum molendinũ ad alterã rodani ripaz in littore eiectũ z miraculose restitutũ ꝓspexit z recuperauit. Stephaneta mater ꝑdicti Franciſci dauegnier. alias de rouellon de squilincia ĩ extremis laborabat Que allatũ dñicũ corpus. nec agnoscere nec recipere potuit. Qđ egerrime ferens Frãciſc' fili'. ꝙ probe noscebat mrem magna deuotiõe beatũ Bonauẽturã sꝑ coluisse. ad illi' venerabile sepulchrꝫ ꝓfugit. deuotissime ꝑcat' ne sustineret sui deuotã sine salutif viatico vita decedere. Domũ reuersus fidelissime sperãs in btõ Bonauẽtura corp' dñicũ iterũ afferri curauit. Qđ statim agnitũ mr reuerent' recepit. Venerabil' religiosus pr̃ Bñdict' de lulino ordinis scĩ Anthonij vienneñ. ꝑcurator dom' scti Anthonij lugdu. censuales libros dom' amiserat. quos multa adhibita diligẽtia repire non valuit cũ magno scãdalo z detrimẽto dom'. accessit ad venerabile sepulchrꝫ beati Bonauẽture. z ibidẽ accẽsis candelis cõmẽdauit se eidẽ. z domũ reuersus libros meruit inuenire. Pari inuocatione Richard' ridani mercator amissa instrumẽta ꝓbatoria z alias res apothece valuit inuenire. Jtidem z frater petr' fabri res ad sui vsum deputatas amissas Margarita gruelle vxor hugonis frãciſci burgundi calzetarij habitatoris lugduñ. intenso podagre dolore cruciabat. Que cũ probe noscet medicã artem in ꝑ parũ valere. cõfugit ad inuocationem suffragiorꝫ bti Bonauẽture. ꝙ gunculãqꝫ filiã cũ cerea pedis imagine ad illius sepulchra reuerent' misit. z statĩ podagra extitit liberata. nec illa vnqꝫ de cetero ḡuata fuit.

Eadẽ inuocatõe liberata Katherina vxor Jo. textorꝭ de hispania. Et fili' mgri frãciſci massedi notarij. Margarita vxor benedicti garrini. filiũ habuit in inguinibꝫ ruptũ. acvlceribꝫ misere putrescentẽ. Qui medica mãu sect'. in deteriorẽ statũ ac certum mortꝭ piculũ deduct' fuit. Qđ ingemiscẽs mr̃ q̃ speciali' btm̃ Bonauẽturã veneraba tur. ad illi' sepulchrꝫ reuerent' ꝓfugit. ibidẽ qꝫ deuotissime ꝑcata ẽ vt sue orbitatꝭ miserer ek. nouẽnãqꝫ in illi' honorẽ facere cepit. z octaua die sanũ z liberꝫ ꝓsecꝙ meruit. Petrus morget doliũ vino plenũ ĩ cellariũ inferens. illi' oneri impar ꝓssus succubuit. z illo sup eũ incũbẽte q̃ssat' fuit ac pene cõtritus. cõmẽdauit se btõ bonauẽture. z salutẽ ꝓsecꝙ meruit. Simili inuocatiõe liberata illi' cognata. q̃ casu spatulã z brachiuz enormit' leserat. Sũt ꝑterea et alij inũeri ꝙ meritꝭ eiusdẽ scti de varijs doloribꝫ. egritudinibꝫ. ac pcul' miraculose libari meruerũt. qꝫ singl'os si recẽsere ꝓgã. pñti opi detrimẽto poti' qꝫ vsui aut fauori indubie futur' ero. Hoc tñ loco nõ cõmittã vt silẽtio trãseã stupendũ ac mẽorabile ꝙddã. qđ oĩpotẽs de' ad ꝓbhibẽdũ certũ testimonium sctitatis viri ĩ illi' venerabili corpe ꝓ sua clemẽtia mõstrare dignat' est. Dũ idẽ venerabile corp' trãsferret ad nouã ecciaz ad titulũ scti Frãciſci lugduni erectã. centesimo z sexagesimo sui obit' anno. reliqua corpis parte alioꝙn erosa atqꝫ corrosa. caput tñ solidũ. capillamẽtũ berẽs. labia. dẽtes z lingua. in nullo a vitali statu aut colore demutata repta sunt. Erat ꝓfecto diuie clemẽtie illud os a putrefactiõe ꝯuare. qđ ad salutez fideliũ atqꝫ ĩ diuinis laudibꝫ sꝑ extitit operosuz. nec dare sctm̃ suũ videre corruptõez

Extãt ꝑterea crebra z memorãda bñficia q̃ freq̃nter ꝓcives balneoregini z vibeuetani ꝑ inuocatõnẽ eiusdẽ scti meruerũt obtinere. de qbꝫ tã multꝭ l' vnũ aut pauco duo recẽsere nõ piget. Laodomia vibeueta na filiaꝫ sarcina onerauerat domũ. ac pinde frãciſco matthei nebie viro q̃dãmodo iuisa. ꝙ rei familiarꝭ angustia impar sarcine

mrimonio abstinebat. de q̃ nisi femiaſ cõ
pererat pficisci. Eos ꝓiuges ꝓsolat⁹ vene/
rabil' religiosus mioꝛ mgr̃ Frãcisc⁹ ꝺ aq̃/
pẽdẽte. q̃ ill' admodũ cult⁹ erat. affirmauit
se hꝛe documẽta ex istitutꝛ scti bonauẽture
q̃ si moniti suscipent masculinã plẽ ꝓseq̃re
tur. Auscultãtibꝫ. vna mecũ inquit votiuas
effundite p̃ces ad gl'iosuꝫ bonauẽturam. t
pie speretꝫ assecq̃ qꝺ optatꝫ. Qui parẽtes mo
nitꝫ. paucul' diebꝫ gignẽde pli opam indul/
serũt. t vtoꝛ guida facta est. t statuto mense
masculũ pepꝛt. cui nomẽ ex istituto eiusdez
religiosi bonauẽtura iposuerũt. laudãtes
deũ t sctm̃. i cui⁹ virtute mirabilia secũ opat⁹
est. Triennio post dũ ea ciuitas Epidimie
morbo atq; internicinio guit' affligeret do
m⁹ ois ꝓiugũ eo veneno respsa ẽ. t filiabus
oibꝫ extinctꝫ. bonauẽtura extra spem salutꝫ
ꝓstitut⁹. credebat pari mortalitate iã iã so/
roꝛes secutur⁹. Qui etiã imũdoꝝ spirituũ
pstantca instãtia vexat⁹. nulla dom⁹ pte il
loꝝ psecutionẽ effugere poterat. clamitãs
infelix succurrite gladio t fuste. hos spirit⁹
maligniores fugate. Parẽtibꝫ p̃ taliũ affli/
ctiõe t mesticia ꝓsternatis atq; oĩ prsus re/
medio destitutꝫ subijt scti recoꝛdatio. cui⁹
munere filiũ fuerãt ꝓsecuti. mox i spẽ addu
cti. illũ ac p̃ce p̃cati sunt. Sctẽ gl'osissime q̃
benign⁹ nob̃ hũc filiũ. pcurasti. eadez beni/
gnitate p̃stes vt fugatꝫ malignis spiritibꝫ a
peste saluũ retineam⁹. Et p̃ce facta spũs ex
toꝛres excluſi. febꝛis cessauit. et bꝛeui puer
oĩno ab egritudine salu⁹ surrexit. cũ magna
parentũ t oĩm ciuiũ letitia. gaudẽtiũ q; ad
supandas moꝛboꝝ t spirituũ malignitatẽſ
defensoꝛis tã validi p̃sidio coḡscerẽt se mu
nitos. Possem forte ineptus videri si stu
dens cepto pseq̃r diẽ absumere. recẽsendo
miracula. q̃ꝝ relationi nec diẽ nec certe di/
es sufficere satꝫ scio. Sꝫ q̃d vlterius exãri
m⁹ miracula. q̃i ꝺo Basiliũ magnũ. Hiero
nymũ t Augustinũ nr̃e fidei lucida sidera.
Thomã aq̃natẽ t alios q̃plures. q̃s in dei
eccl'ia sctos colim⁹ ob miracula. non aũt ex
diuinitate doctrine miremur t veneremur
Quos tm̃ sctitatꝫ testimoniũ nõ ex alio cer/
tius ꝓsecutos pbe intelligim⁹ q̃ꝫ ex eoꝝ cõ/
mentarijs. q̃ vt diuinitatꝫ plena. nõ nisi per
infusam sciam poterãt edidisse. ex q̃bꝫ spm̃
sctm̃ i eis bitasse vert⁹ cõꝛobak. At si poꝛ/
ro miracula exigim⁹. nõ tã q̃ p illũ in alios
q̃ꝫ q̃ in coĩpo apparuerit cõsideremꝰ. Si
igit' diuum Bonauẽturã in suis opꝫb mi/
raculosuz iã ꝓstat. si infusam dono sctis pũs
obtinuisse sciam diuia ill⁹ cõmẽtaria pro/
fitent̃. Si charitatꝫ officia ardenti⁹ execu/
tũ. Vũdanos honoꝛes ꝓtẽpsisse. Affect⁹
terrenoꝝ abiecisse. In psecutõibꝫ ꝓstãtem
mãsisse. In bti Francisci ac vniuersali reli
gione fructuosuz extitisse. Si supna voca/
tione. vt paulũ in soꝛtẽ dñi miraculose con
uersum. Si dino bti Frãcisci psagio sctm̃
p̃dicatũ. Si Alexãdri de ales doctoꝛꝫ irre
fragabil' ipi⁹ p̃ceptoꝛꝫ sedula obſuatõe san
ctũ cõpertũ ac iudicatũ. Si religiosoꝝ mi
noꝝ voto q̃ sctitate pollebãt vt sanctioꝛ sũ
m⁹ p̃lat⁹ assũpt⁹. Si romane sedis iudicio
vt clar⁹ meritꝫ ad vniuersal' eccie regimẽ ꝓ/
futur⁹ ascit⁹. Si denicꝫ cõi oĩm opinioẽ fi/
deliũ sctũs tenek̃ t nomiak̃ t colik̃. Si beni
gn⁹ succurrit q̃tidie inuocãtibꝫ se. Poterat
sctitas tua etiã nll'o petẽte. sctõ qꝺ vnũ de/
erat publicos honoꝛes decernere. q̃to ma
gis id debes celsoꝝ ꝓncipũ votꝫ. Accedũt
pientissime p̃ces serenissimoꝝ ac clarissimo
rũ Frederici romanoꝝ regꝫ semp augusti.
Ludouici frãcoꝝ chꝛistianissimi. Ferdinã
di Sicilie. t etiã Matthie bũgarie reguz
catholicoꝝ. q̃ cũ de republica chꝛistiana bñ
mereri sueti sint. digni certe videri debent
q̃ a sctitate tua tã sctãm rẽ ipetrẽt. Rogant
ꝓterea illustres duces ac pli ac loco maxi/
mi munerꝫ h̃ petũt Calabꝛie. Venetiarum
Mediolani Sabbaudie t ducisse Cala/
bꝛie t barbonꝝ. Florẽtini. Senen̄. Perusi
ni. Lugduneñ. t ciuitas balneoꝛegũ. que li
cet hũilis sit. tñ clarissima t deo gtissima vi
deri ꝺz. cui ꝓuigit tantũ sid⁹ pducere. Ro/
gat ꝓterea ist⁹ ordis reuerẽdissimoꝝ pat̃
Jo. de Arogonia eiusdẽ serenissimi regis
Ferdinãdi illustrꝫ ples. q̃ sctos q̃ in eo oꝛ/
dine claruerũt religiosi⁹ veneratur t colit.
Exigit denicꝫ suo iure bti Frãcisci sctã re/
ligio. cui⁹ alũn⁹ vel iusta petẽti deesse ñ po/
tes. Exigit t ipe sctus ex pmissiõe oĩpotẽtꝫ
dei noĩe facta. strẽnue militãtibꝫ. q̃ illoꝝ
laudes cantet eccl'ia. Eccl'i. xliij. Cui obli/
gationi ipi⁹ vicarius satisfa cias necesse est.
Tã multꝫ igit' vincul' obligatũ null⁹ iudex
quãlibꝫ fauoꝛabil' nisi soluẽte soluere possꝫ
Magnus ab infernis reuocet Tull⁹ vm
bꝛis. et te defendat Seruius vsq; licet. nõ
potes absolui. Cõperta ꝓterea que dixi
singulari studio. quod ꝓnoscẽdis vite t mi/

raculis sancti. exactissimũ indulserunt re/
uerendissimi patres Julianus de Rouere
sancti Petri ad vincula ordinis eiusdẽ me
ritus ꝓtector. Stephanus mediolaneñ. ⁊
Franciscus de Gonzaga mantuanus. tue
sanctitatis iu hoc cõmissarij. Mediolanẽ.
ꝑsertim quẽ cõtra aduersam valitudinem.
acri instantia colluctantẽ a sctõ ꝓposito. nec
ꝓprie salutꝫ ratio valuit retardare. Qui etiã
reuerendissimi patres illecti studio cõper/
te sanctitatꝫ viri. id instantissime poscunt.
Quid igit̃ tua sanctitas vlteriꝰ differt. q̃d
cunctatur. quid alterius glorie id ꝓrogat.
Multa certe extant celebria tua gesta. que
te ac tuos illustrãt atq; ꝑpetuo illustrabũt.
nil tñ sic eque Romano pontifici gloriosuꝫ
meo captu ꝯtingere posse crediderim. q̃ꝫ vt
sancto ꝓ meritis publicã celebritatẽ decer/
nat. Quã et tu pater beatissime. q̃ om̃i iure
necessitudinis beato Bonauẽture coiun/
ctus es. auctoritate om̃ipotentis dei. quez
semideus mortalibꝫ in terris refers. suppli
cantibus ꝯcedere ꝓ tua clementia benigne
digneris.

Finit oratio in vitã ⁊ merita
diui Bonauenture.

Ne auferas de ore meo verbũ veritatis
vsq; quaq; domine.

Relatio R. P. D.

Johannis Francisci de Pauinis. int̃ di/
uini ⁊ humani iuriscõsultos minimi.

Beatissime pater
Circa canonizationẽ beati Bo
nauẽture de balneo regio ex pa
tre nomĩe Johanne. cognomĩe Fidansa.
ex matre vero nomĩe Ritella. ꝓuincie Tu
scie. doctoris seraphici ⁊ irrefragabilis ⁊c̃.
Olim generalis ordinis minoꝝ septimus
post sanctũ Franciscũ. ac demũ Cardinal̃
episcopus Albanens̃. Dico ꝑcipue cõside/
randa esse ⁊ attẽdenda q̃ dicturus sum cir
ca. xx. puncta siue fundamenta. que infra ꝑ
ordinem subijciã. Premisso quodã vtili val
de ac necessario preludio. Ex quibꝫ conclu
dendũ videtur ꝑ vestrã beatitudinez illum
posse canonizari. Salua tamẽ semper. E.
U. B. emendatione. Non attento q̃d os
loquentiũ iniqua loquat̃. dum tñ nõ rece/
damus a tramite veritatis. De illiꝰ aucto/
ritate securi. qui cũ audisset a discipul̃. Nõ/
ne scis quia pharisei audito hoc verbo scã/
dalizati sunt. respondit. Sinite illos. ceci
sunt et duces cecorũ. Math. xv. vt dic̃ In
nocen. iij. in. c. magne. de voto. ⁊ in. c. nisi cũ
pridem. de renuncia. ⁊. xj. q. iij. inter verba.
senti enim de Augustino ⁊c̃. xj. q. iij. senti. et
c. nõ sunt. ⁊ ibi habet̃. Et Xenophon socra/
ticus. Consciẽtia teste didici maledicta cõ
temnere. Et Dyogenes. Superat cõscien
tia quicq̃d mali confinxerĩt lingue. Et O/
uidius fastorũ libro. iiij. Conscia mens re/
cti fame mendacia ridet. De quo ꝑ Hiero.
ad Eustochium de virginitate seruãda Et
Paulus. j. ad Corinth̃. iiij. ca. Mihi autẽ
ꝓ minimo est vt a vobis iudicer ⁊c̃. Nam la
bijs iniquis et lingue dolose apponent̃ sa/
gitte potentis acute cũ carbonibus desola
torijs. iuxta propheam. Psalmo. cxix.

Primo. Religio ordinis mendicantiuꝫ
sancti Francisci in ꝑmis eius exordijs. il/
lius ꝑcipuo feruore iuncta ordini episcopa
li.

Secũdo. Doctrina sacrarũ litteraꝝ cũ
multitudine libroꝝ.

Tercio. Contemptꝰ dignitatũ munda/
narũ ⁊ ecclesiasticarũ.

Quarto. Supexcellentes ꝟtutes ⁊ me/
rita eius insignia.

Quinto. Regimen iconomicũ atq; poli/
ticum sanctum eius.

Sexto patientia in ꝑsecutionibꝫ propt̃
zelum dei.

Septimo. Labores multi. mores casti
⁊ actus strennui ⁊c̃.

Octauo. Mlt̃a gl̃a quã fec̃ deꝰ cũ eo ⁊c̃.

Nono. Sufficientia in operibꝫ charita
tis ⁊ innocentie.

Decimo. Fama celebris beatitudĩs eiꝰ
⁊ mors preciosa.

Articuli secũde partis.

Primo. Necessitas miracl̃oꝝ sufficiẽtiũ.

Secũdo. Frequẽtia. diuersitas ⁊ conti
nuatio eorundem.

Tercio. Miracula tã in morte q̃ꝫ ĩ vita.

Quarto. Modus ꝓbandi miracula ar/
bitrarius.

Quinto. An debeãt fieri in instanti.

Sexto. An debeãt fieri sine dolore. ⁊ de
his q̃ nõ sunt de rõne miraculi.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Septimo. De oĩbꝫ in canonizatiõe req̃ sitis tã circa pcessum q̃z cerimonias.

Octauo. de fide chronicarꝫ ordis miorꝫ.

Nono. Quid si canonizet nõ canonizandus p errorem.

Decimo. An audiri debeant se opponentes canonizationi.

Remitto q̃

Papam canonizare sctõs ẽ canonice et regulariter publice ꝛ solẽniter declarare diffinire ꝛ pnũciare ꝛ statuere q̃ alios ab oĩbꝫ honorẽ vt sctũs. ꝛ p eo tanq̃z p sancto certa die fiat vbiq̃z solenne officiũ. sicut fit p alijs sanctis q̃ sunt eiusdẽ ꝓditionis. vt si canonizet confessor fiat p eo officiũ ꝓfessorꝫ. Et si martyr. fiat pro eo officium martyrum. ꝛ sic de virginibus. ꝛc. et eum tanq̃z sanctum in catalogo sanctorũ ascribere ꝛm Innocẽ. ꝛ Joan. ꝛ alios in. c. j. de reliquijs. ꝛ venera. sanctorũ. An aũt possit q̃s canonizari ad ordinem apl̃orꝫ sicut martyrũ. ꝓfessorꝫ. aut v̄ginũ. Concludit Aug⁹. de anco. q̃ nõ. in li. de eccle. ptãte. ar. iij. Et hinc infertur q̃ cui nõ potest appropriari officiũ cõmune sctõꝝ aliquorꝫ. ille nõ debet canonizari. sicut ꝛ cui nõ potest cõpetere diffinitio. nõ debet posse cõpetere ꝛ diffinitũ. l. mortis cã capit. ff. ō dona. cã mortis. ꝛ. l. quint⁹. §. cũ aurũ. ff. de au. ꝛ argen. le. l. labeo. §. idem tubero. ff. de supel. lega. ꝛ Insti. de dona. §. est ꝛ aliud. ō preben. cũ scõm. xij. q. j. clericꝰ. cũ si. Per hanc ergo canonizationẽ ꝓsequit canonizatus q̃ eccl'ia vbiq̃z solenniter dicere ꝛ cantare publice potest officiũ. p eo ꝛ missaz solenniter celebrare sicut p sancto. ꝛ illuz invocare in letanijs. ꝛ dulia venerari de cõsecra. dist. iij. venerabiles. q. ꝛ iniuriã facit martyri qui orat. p martyre. vt eiꝰ intercessionibus ꝓsequamur orãtes veniã peccatorꝫ. et vt pijs eiꝰ meritis iuuemur omne p euum. put et rõnibus missalis sacramẽtarijꝫ ꝛ breuiarij patet. Orõibꝫ nanq̃z eorũ indigemꝰ nos quos vndiq̃z mala nr̃a pturbãt. Et vt etiã illis prosit oblatio ad gloriã ꝛ honorez ꝛ ad hoc vt magis ac magꝭ a fidelibꝫ glorificentur in terris. Et reputant pleriq̃z non indignum sanctorum gloriam vsq̃z ad iudiciũ augmẽtari. Et ideo ecclia interim sane potest augmentũ glorificatiõis eorum optare. c. cũ marthe. §. iij. loco ō cele. missa. vt patet in oõne sancti Leonis pape. et in vigilia apostolorꝫ Petri ꝛ Pauli. ꝛ in secreta beati Gregorij ꝛ in offerẽda ibi vt illis p ficiat ad honorẽ. xxxviij. dist. que ipis. Unde Prosper. Semp supest sanctis q̃ crescere possunt. nota. xv. dist. oĩes. q̃ ad premij essentialis augmentũ ꝛm Aug⁹. vt legit in iij. senten. xlv. dist. c. ij. in fi. et fertur eũ boc dixisse in sermone vnius apl̃i. xvij. Omelia q̃ nota. p generali allegatione. de quo i. c. vestra. de cobabi. cleri. ꝛ mulie. Et sic in numero sanctorꝫ publice annumerare eũ. ꝛm illud Eccl'i. xlvij. Sapientiã sanctorꝫ narrẽt populi ꝛ laudẽ eorũ annũciet eccl'ia sanctorũ. not. Joan. in. c. j. de rel'. ꝛ vene. sctõꝝ. li. vj. ꝛ Inno. i. d. c. j. de rel'. ꝛ vene. sanctorũ.

Itez ꝓsequit q̃ in eius honorẽ ꝛ sub eiꝰ nomine ꝛ cũ eius reliquijs possunt eccl'ie ꝛ altaria erigi. edificari. ꝓsecrari. c. de fabrica ꝛ. c placuit. de ꝓse. dist. j. ꝛ pingi ꝛ sculpi cuz diademate. c. prolatuz. cũ sequẽ. de ꝓsecra. dist. iij. nec tamen de cetero p eo est orandũ.

Describendus est ergo etiã canonizat⁹ in catalogo sanctorꝫ. qui est sermo noĩa aliquorũ continens ordinate. a cata q̃ est iuxta. et logos q̃ est sermo ꝛm Aug. xix. q. iij. quoniã ꝓscribendos. ꝛ Hostien. in summa de reli. ꝛ vene. sanctorũ in v̄. Est autez catalogus. Facit. xj. dist. c. quis nesciat. Secrete vero cuilibet licet alicui defuncto quem sanctuz credit preces corrigere vt p ipo ad deum intercedat. et eiꝰ reliquias venerari. q̃uis solennes preces publice porrigere vl̄ missam aut solenne officiuz publice dicere nequeat ꝛm Inno. Hostien. ꝛ alios in dicto. c. j. de reli. ꝛ venera. sanctorꝫ. ꝛ nota. in. c. j. eo. titu. li. vj. quia fidẽ eius attendit deꝰ ꝛc Et idem cõcludit Augusti. de Ancona i eo dẽ li. de ecclesia. potestate. q. xiij. arti. v. tam per dictũ. c. j. de reliquijs ꝛ vene. sanctorũ. quod expresse probibet episcopis aliquẽ vt sanctũ venerari publice absq̃ auctoritate sedis apostolice. ergo multo fortius debet censeri probibitũ inferioribꝫ. Item q̃ misse celebratio ꝛ cõmunis oratio fit in persona totius ecclesie vniuersaliter. in memoriam ergo illius dz talis solẽnitas celebrari. q̃ quis ab illo q̃ est caput totiꝰ eccl'ie etiaz imediate ordinarius cunctorũ. c. cuncta. ix. q. iij. ꝛ. c. p principalem. canonizatꝰ ꝛ in san-

ctitate approbat⁹ z q̄ solus debet posse z nul
lus alⁱ⁹ hanc veneratiōnē indicere. cum ta/
lis sanct⁹ debeat ab oīb⁹ venerari Sed
maior rō est periculuz errozis incurrendi.
qz ep̄s in hoc posset facilⁱ⁹ errare q̄z papa.
vt infra patebit in penul. q. ij. partis. que rō
fundat etiā in dicto. c. j. Item ne cōtingat
aliquē canonizari turpis lucri gr̄a. vel hu
mane laudis pompa seu iactātia. que ratio
sumit ex. c. ij. eodē titulo. Item z ꝓpter dubi
um incursus idolatrie vt ꝓbat in clemen. j.
de iudeis. De quo plene p̄ sanctū Tho. su/
per. iiij. senten. dist. xlix. arti. iij. q. j. Item p
pter gaudium angelor̄. ideo cantat eccl'ia.
Gaudeamus oīes zc̄. de quor̄ solēnitate
gaudēt angeli z collaudāt filiū dei. Item p
pter plures alias rōnes quas statim sub/
dam. maxime qz generale est vt vbi pericu/
lū anie vertit. p̄sumat in deteriorē partē. c.
iuuenis de sponsa. lxvij. dist. p̄s byteri. z no
ta. in. c. j. de scru. z q̄ vbi maⁱ⁹ est periculuz.
ibi cautⁱ⁹ est agendū. c. vbi maius. de electi.
li. vj. xlij. di. quiescam⁹. vij. q. ij. c. fi. z l. j. §. j.
ff. ad carboniañ. Ex his infert q̄ solⁱ⁹ pa
pa de fratrū tamē cōsilio zc̄. vel in generali
ꝓsilio potest nō solū certos ex sanct⁹ p̄ alijs
extollere vt vbiq̄ solennius venerent. pu/
ta vt sub duplici officio p̄uniuersuz orbem
eor̄ solennitas celebr̄et. vt patet in. c. j. ō re
li. z vene. sanctor̄. li. vj. Et in solennitate sa
cramenti corp̄is christi de qua in clemen. si
dñm. eo. titu. z i festo inuentiōis sancte cru
cis. de ꝓsecra. dist. iij. c. crucis. Et generaliē
in eor̄ vigilia ieiuniū indicere. c. ꝓsilium. de
obseruan. ieiunior̄. Sed etiā ꝓsimiliⁱ⁹ put
infra dicet⁹ potest z debet canonizare quos/
libet alios sctōs ad effect⁹. de q̄b⁹. s. Quin/
imo nec inuētas reliquias de nouo quisq̄z
debet publice venerari absq̄z pape licentia
nec possunt passim oīdi nec trāsferri. Sz
si antique reliquie de nouo inuenirent⁹ lice
ret eas venerari. alias non. nisi. s. prius au
ctoritate romane pon. fuerīt approbate. ne
varijs similiter figmētz aut falsis documē/
tis populi decipiant⁹. sicut in pleriscz locis
occasione quest⁹ fieri consueuit. sicut inter/
dū faciūt questuarij. qui costaz pecoris vel
asini ostendunt loco sancti. Alij ponūt ole/
um in oculo marcole sue vt videat lachry/
mari ꝑm Hostien. z Jo. an. Et ne christia/
ne religioni postea in posterū detrabat⁹. si/
cut sepⁱ⁹ detractū est. qz nimia familiaritas
parit ꝓtemptū. c. z si iudeos. de iude. Su/
munt em̄ ex hoc materiā detrabēdi z blas/
phemādi. z videntes ossa nuda. dicunt tru
fam esse. q̄si ꝓsumpt⁹ nō esset si sanct⁹ esset.
cū tamē sit scriptū de omnib⁹ Benet. iij. Ci
nis es z in cinerē reuer. zc̄. Licet excipiant
aliq̄. sic̄ ep̄s z gl'iosa domina z beat⁹ Joban/
nes euāgelista. z alij quidā hoc speciali pri/
vi'legio decorati. De quib⁹ Psal. xv. Nō da
bis sanctū tu. videre corruptionē. dic. c. fina
li. de reli. z vene. sanctor̄. Et ne ꝓtingat ho/
mines in ebrietate occisos q̄si sanctos mo
re infideliū venerari z coli. etiā si p̄ euz mi/
racula fierent. c. j. eo. titu. ꝑm Hostiē. z Jo.
an. ibi. qui tamē dicunt hoc male fuari p̄o
pter auariciā z insolentiā clericor̄. qō esset
corrigendū. quē nanq̄z ipse reprobat repro/
bandus est. z quē approbat approbādus est
xxiij. q. j. hec est fides. z. c. qm̄ vetus. vij. q. ij.
c. sane. ꝓfertur. Et ꝓpterea etiaz nec marty/
res nec reliquie vendi possunt. l. nemo mar
tyres c. de sacrosanc. eccle. z not. in dicto. c.
fina. Nec venalitatis causa extra capsaz tra
bi vt plures oblatiōes recipiant⁹. Hoc em̄
facientes dici possunt venales sicut muli/
er fatua. aduocat⁹ ignar⁹. z pugil. qui p nū/
mis passim se offerūt. ex hoc em̄ vilipendū
tur. cū oīe rarū charū. xciij. dist. legimus.
xxvij. q. ij. institutū. Item qz p id notabiliⁱ re
darguit⁹ p laicos auaricia clericor̄. c. j. de de
ci. ꝑm Hosti. Solus etiā papa pōt statue/
re q̄ tempe interdicti possint diuina solen/
niter celebrari in certis p̄cipuis solēnitatib⁹
vt ptz in. c. alma mater. §. in festiuitatib⁹. de
senten. excō. li. vj. Item sine licentia ꝓncipis
transferri nō possunt etiā laici patroni ꝑm
Archidi. dic. c. corpa. Et debēt illis loca cō
digna p̄pari. c. fi. de cust. euch. Nec etiā cor
pora sanctor̄ de loco ad locū trāsferri. sine
pape licētia vl' cōsiliⁱ⁹ generalis. vt ptz de cō
se. di. j. d. c. corpa. z no. Hostien. in sum. ō re
li. z vene. sanc. Pñt tamē reliquie sanctor̄ z
diuina v̄ba ex deuotiōe ad collū ligata por
tari. nisi sit superstitio. ꝑm Tho. ij. ū. q. xcvj. ad
iij. z sup. j. ad Cor. x. fi. z p Arch. xxxj. q. vij
c. nō obstuetis. Licet aliⁱ loquat⁹ Henric⁹
de Gandauo quolibeto. viij. q. xxxv. videi
Spe. de rel'. z ve. s. z in. l. nēo. de sacrosa. ec.
z p Goff. z Hosti. i sū. eo. ti. Adducunt⁹ et
plēs alie efficaces rōnes. vicz qz hec est vna
de maioribus causis q̄ int' christianos ꝓ/
ni possit. z sic est ad sedem apostolicā meri/

to referenda.c.maiores de bapti. Et adeo maxima est q licet alis papa vel saltē cū so/lo cetu Cardinaliū omia possit statuere et diffinire.vt not.in.c.ad apostolice.de re iu. z plene per docto.in.c.sup eo.de here.li.vj. Hoc tamē casu papa nō potest saltē de con gruo libere diffinire.etiā cū cetu cardinal'. nisi etiā adiūctis aliis platis curie q ds ca/nonizetur.fm Hostien. Jo.an.z alios ī di. c.j.de rel'.z vene.sanc. Et Aug⁹.de Ancona in dicto li.de eccl'iasti.potestate.q.xiiij.arti. iij. Jtē qr miracula attribuunt fidei.z que/stio fidei pcipue est ad se. apl'icā referenda. xxiij.q.j.q̄tiens. Subest em periculū ido/latrie clemē.j.de iude. Jtem qr ad papā p/cipue spectat declarare dubia scripturaruz c.q venerabilē.q̄ fi.sint legi.ergo multo for tius dubia sanctitat' in q̄bus maius peri/culū vertitur z in q̄bus cauti⁹ est agenduz. xlij.dist.quiescam⁹.lxj.dist. miramur.vij.q. ij.c.vlti.l.j.§.sz z si quis.ff.ad carbon.c.vbi periculū de elec.lib.vj. Est em periculosuz de sanctoz merit' disputare fm Hiero.ad Dam̄.facit.c.nō turbak.xxiij.q.j.qr soli pe/tro dicit.duc in altū. boc est.in pfundū di/sputationū zc.z.c.cū aliud e.cā.z q.qr soluz Petro piscatori dns iubet. Mitte hamū. z eum piscē zc facit etiā.c.loquit.e.cā.z.q.cū multis aliis. Jtem ne pter multoz eoz simplicitatem populos decipi cōtingat zc. aut in infinitū sctos multiplicari.z sic deuo tionē refrigescere z sanctitatē vilescere.lxxx dist.epi.qr in multitudine sacrificioz nō p piciatur de⁹.xiij.q.v.scriptū.de csecra.dis. v.nō mediocriter.z ar.in aut.vt determina tus sit numerus clericoz.in pnci.colla.v.z not.de eta.z quali.c.penl'.z de rescrip.c.cuz in multis.de rescrip.li.vj. De sanct' vero iā canonizatis debēt intelligi.c.j.de cse.di.iij. z.c.fi.de fer'.vt in illis not.z in dicto.c.j.ō re li.z vene.sanc.li.vj. Et ad hec nō debz lega/tus de latere sine speciali mandato pape et collegij extendere man⁹ suas. sicut nec ad alia.q̄ in signū priuilegij singularis sūt tm̄/modo summo pontifici refuata.c. q trās/lationē.de offi.le.c.mutationes.z.c.et tpis z.c.pcipimus.z.c.frater nr̄.z.§.sicut.vij.q.j. z de sum.trini.c.ij.in fi.z de here.c.cū christ⁹ z de voto.c.ex multa.z de iudi.c.at si clerici. de fi.pref by.c.j.z de tempo.ordi.c. de eo.et cle.qr ctingit de reli.do.z plene not.in.c.sic vnire.de excess.prela.cū si. Ad solū ergo pa/pam q̄ est oīm vniuersal' pnceps vt in.c cū/cta p mundū.z.c.p principalem.ix.q.iij.spe/ctat diffinire cū csilio z aliorū platoruz cu/rie vt quis vt sanct⁹ z canonizat⁹ vbiq̄ so/lenniter veneret fm oēs tā canonistas q̄ theologos p predicta. Et ne alias ctingat posse dici.ego sum pauli z ego suz cephe zc cōtra apl'm.j.ad Corinth.j.c. Ad papam etiā solū spectat tolerare q etiā in sola cer/ta eccl'ia certi loci solēniter venerari possit aliq̄s beat⁹.vt refert Hostien.et Jo.an.de Karolo impatore in Aquisgrano dioc. Le odi.in.c.j.de rel'.z vene.sanc.z in aliis pluri bus locis.de q̄ Karolo z pulchris miracul' eius habet in speculo hystoriaz.li.xxv.c.v. Sic etiā fecit Calixt⁹.iij.de beato Alber/to de trapano ordinis carmelitarū.vt pt̄z p litteras testimoniales. R D. Rotomagē. cardinalis.z ipius ordinis,ptectoris ō an/no. M.cccc.lvij.xv. octobris. anno ipius iij. Sic etiam fecit Sixtus.iiij.de beatis Berardo.Petro.Ottone.Accursio.z aduo to.martyrizatis in marochio de ordie fra/trum minoz,put patet p eius litteras ī for ma breuis de anno. M.cccc.lxxxj.vij.augu sti.anno ipi⁹.x. Dicit Bal. in.c.fi.de feriis. q nō valet statutū dispoñ.q dieb⁹ veneris sint ferie ob reuerentiā cuiusdaz beremite nō canonizati ab eccl'ia.cui⁹ cōtrariū serua tur Padue in pcessione beati Antonij pe/grini. Dicit etiā in.c.j.vt lite penō.q surre/pticia impetratio nō tenet.etiaz si sanct⁹ sit ille q̄ impetrat.sicut erat ibi sanctus Tho. Cantuarien'.vnde,pter meritū vite nō est recedendū a iuris dispositione.qr neq̄ p/pter honestatē vite aut probatā fidem rele uatur ds ab onere satisfandi fm eū in Ru brica.de eo q̄ mit.in pos.licet in ctrariuz fa ciat glo.ff.de ripa munieda.l.j.§.his autez que vult q virt⁹ animi habeak p satisdatio ne.quā sequit idem Bal.in.c.decernim⁹ de iudi. Jtē in eo nō est timor subordinatiōis testiū.saluo tn̄ statu cause,put ipe Bal.di/cit in.c.iurauit.de pba.faciūt not.in.l.ticio fundus.ff.de condi.z demon.facit qō not. Jnno.in.c.veniens de pscrip. de illo rege sancto zc. Postq̄ autē papa approbat relq̄/as vel canonizat sanctū.licite ab oīby pub/lice venerari pt veneratiōe dulie ī honorez dei. Hā z fuoz honor redūdat ad dn̄m vt dic Hiero. Jvigilātiū.ij.z Jo.an.i.d.c.ij.de rel'.z vene.sanc.z pbat in.c. gl'iosus eo.ti.li.

vj. z in cle. si dñm. zc. Quid autē de sanctꝫ veteris testamēti not. belleme. in. c. j. de relꝫ z vene. sanc. z Augꝰ. de Ancana in li. de ecclesiastī. potestate. q. xvij. arti. ij. z qnicqd illi ꝯcludant. videl̄ probari cōtrariū ex publica veneratione. scz sanctoꝝ septē fratrū machabeorū cū matre. de quibꝫ habeł. ij. Da chabeoꝝ. vij. c. z quoꝝ festū celebrał kl̄. augusti. Et vt dicit Jaco. de voragine in eoꝝ legenda. Eccl̄ia orientaľ celebrat festū omniū sanctoꝝ veteris testamēti. Eccl̄ia autē occidentaľ publice celebrat festum machabeorū loco omniū aliorū sanctoꝝ veterꝫ testamenti ꝓpter rationes. de quibꝫ ibi ꝑ euz. Item etiā sancti Hieremie z scti Danieł ꝓphete. quibꝫ sunt edificate eccl̄ie z monasteria. z scti Johis baptiste z scē Anne matrꝫ marie ꝙginis. xxvj. iulij z alicubi sancti Joseph mariti eiusdē. z venetijs sanctoꝝ Job Hieremie. Symeonis ꝓphete. z scī Hoysi. z sancti Zacharie ꝓphete pꝛis sancti Johānis baptiste. cuiꝰ caput honorifice etiaz colit̄ Rome in eccl̄ia Laterañ. z ex inuocatione eorū que fit in cōmendatiōe anie morientiū. z ꝑ illud cantici Ambro. Te ꝓpheta rū laudabiľ numerꝰ. Et ptz in officio oīm sanctoꝝ. de pꝛiarchis. ꝓphetis omibꝫ. Et i letanijs vbi oīes sancti pꝛiarche et ꝓphete. z ō Salomone no. xxxij. q. iij. salomon. de peni. dist. ij. si eīm in ver. salomon. z ꝑ docto. in. c. ne innitaris de cōstitu. Ambro. in hexame. circa finē. z in libro apologie David. ij. fo. de quoꝝ sanctitate vera non dubitatur. ergo.

Circa pꝛimū articulum ꝑme partis ꝓncipalis dico ꝯcludendū q̄ magnaz excellentiā operibꝫ z sanctitati huiꝰ beati patris quoniaz religiosus ꝓfessus a iuuētute fuit religiōis obseruātissime z ordinis sancti Francisci in ipius religiōis exordijs votū implens maternū ꝑ obtenta miraculose sanitate ob merita scī Francisci ipse testatur in descriptiōe vite breuioris eiusdē. quā diffuse cōpilauit. circa finē eiusdez scribens hec verba. Voto eīm ꝑ me languēte grauissime ad beatū pꝛem Franciscū emisso a matre cū adhuc essem puerulꝰ ab ipis summortis fauciby erutꝰ z in roburvite incolumis restitutꝰ. quod cū viua memoria teneā vera nūc ꝓfessione ꝓfiteoꝝ. ne tantū beneficiū reticens sceleris arguar z ingratꝰ. z idē cōmemorat ad finē descriptiōis vite maioris eiusdē. Actempe quo religio illa floruit in ꝓmitiua sua obseruātia fundata ꝓncipaliter in cōsilijs euāgelicis. vt patet in ca. exijt q̄ seminat. de verbo. signi. li. vj. z in cle. exiui de paradiso. eo. ti. z in extrauagā. Jo. xxij. que incipit. quorundā z ad conditorē. z qz quorundā zc. vnde necessario est inferendū tā ꝛm theologos q̄ꝫ ꝛm canonistas. q̄ oīne idē opus meritoriū multo laudabilius z excellentiꝰ fuerit in eo post votū z ꝓfessionem q̄ꝫ in non vouente vl̄ professo. qz vouere opus est latrie. que ꝑcipua ꝙtus est inter morales. Opus autē nobilioris ꝙtutis est oīmino meliꝰ z meritoriū. z de latria. que est cultꝰ z seruit̄ soli deo debita. de cōsecra. dist. iij. c. venerabiles. not. in. c. si canonici. de offi. ordi. li. vj. Item qz vouens nō solū quo ad actū sed etiā quo ad potestatē subijcit se deo. vt de cetero aliud agere non possit. ergo plꝰ dat ꝛm Anselmū in li. de similitudinibꝫ cū dat fructū z arboreꝫ q̄ꝫ qui dat solū fructū. Item qz ꝓpter votū notabiliter volūtas firmał in bonū. ad pfectionez autē virtutꝫ ꝑtinet aliq̄d agere ex voluntate firmata in bono ꝛm philosophū in ethicis z ꝛm Augꝰ. Felix necessitas q̄ ad meliora nos cōpellit. Item no. in cle. si dñm. sup verbo seipm de relꝫ z vene. sanc. vbi etiaz ꝑ Paulū z Stephanū z cardinalē Florenū. qz ꝓpriū arbitriū ꝑ professionē a nobis abdicatur. xij. q. j. nō dicatis. Necessitas eīm ex anteriori inclinatiōe ꝓcedens in habituatꝫ ad virtutē auget de pfectione ꝙtutis ratiōe nobilioris finis vt ibi ꝑ eos et comꝛobat Henri. de San. q̄libeto. xij. q. xiij. Sunt etiā in pfectiori statu religiosi mēdicantes q̄ꝫ alij vt ꝯcludit Augꝰ. de Ancona in li. de eccl̄iastica ptāte. q. ciij. arti. j. Vita nanq̄ et mores sctōs faciūt sacerdotes. xl. dist. non nos. cū sequēti. Juuenis nāq̄ pꝛ iste beatꝰ Bonauentura ereptꝰ de fauciby mortꝫ miraculose meritis scī Francisci religionem eius ꝓfessus est cū esset etatis circiter. xij. annorū. in quo quidē ingressu tanta gr̄a recipi dicit̄ quāta recipit̄ in baptismo. z remittitur oīnis pena ꝛm sctm̄ Tho sup. iij. dist. iij. q. ij. et secūda secūde. q. clxxix. habetur in. c. primo de filijs ꝓsbyterorū. xlvij. dist. quātūlibet. z in autētico. de sctissimis epis. ,§. nullā. ꝙ. ij. c. ꝓmo de apostat. z. c. cū depu

tati de iudeis. Et inꝯ cetera laudaꝯ ꝺ̄ summa bonitate ꝛ eminēti sc̄ia. adeo qꝫ aletrandꝰ de ales magister eius sepe fuerit dicere solitus qꝫ in illo videbatur Adam nō peccasse vt patet ex chronicis. Et hinc est qꝫ Dionisiꝰ in. vj. c. libri de eccl'iastica hierarchia. attribuit pfectionē religiosis. q̄s vocat monachos vl' triapentas. i. deo famulātes tāq̄ pfectis. Que quidē pfectio licet ex observantia p̄ceptoꝝ resultet. qꝫ ordinaꝯ ad removendū ea q̄ sunt charitati ꝓtraria. cū q̄bus sc̄z charitas esse nō pōt. Perfectius tn̄ resultat ex observātia cōsilioꝝ q̄ ordinaꝯ ad removendū impedimēta actꝰ charitatꝭ que tn̄ charitati nō ꝓtrariaꝯ. vt mr̄imonium. ꝛ occupatio negocioꝝ secularīū. ꝛ sil'ia. Unde dicit Augꝰ. in Enchiridion. Quecūq̄ mandat deꝰ. ex q̄bus vnū est. Nō mechaberis. ꝛ quecūq̄ nō iubenꝯ. sed speciali ꝓsilio monenꝯ. ex q̄bꝫ est. Bonū est homini mulierē nō tangere. tunc recte sunt cū referunꝯ ad diligendū deū ꝛ primū ꝓpter deū. ꝛ in ꝫ seculo ꝛ in futuro. Ideo dixit abbas Moyses in collatiōibꝫ patrū. ieiunia vigilie. meditatio scripturaꝝ. nuditas ac priuatio oīm facultatū nō pfectio sꝫ pfectōis instrumēta sunt. qꝫ nō in ipis ꝓsistit disciplīe illius finis. sed p ipa ꝓuenit ad finē. cū ꝓus ꝑmisisset qꝫ ad pfectionē charitatꝭ illis gradibꝫ ꝓscendere nitimur. Et ad ꝫ optime facit. c. duc. xix. q. j. etiā facta cōparatiōe bonitatꝭ ꝛ difficultatꝭ. cū religiosꝰ totā vitā suā obliget ad pfectiōis studiū ꝛ attenta difficultate bene ꝓuersandi in religiōe. ꝓpter arctitudinē obseruātie regularꝭ. ꝓpter quā tāq̄ in agone ꝓtendēs ab oīmbꝫ se debet abstinere. iuxta illud ap'li. j. ad Corinth. ix. Et ideo dixit idē Dyoni. in. v. eccle. hierarchie Eos qui noīanꝯ dei famuli ex dei potentia seruitio ꝛ famulatu vniri ad amabilē pfectionem. Ad qō facit. c. admonere. xxxiij. q. ij. Et qꝫ ad pfectionē charitatis ꝑmū fundamentū est volūtaria paupertas. iuxta illud Matth. xix. Si vis pfectꝰ esse ꝛc. ꝛ Greg. in. iij. moral'. ꝛ Augꝰ. in lib. x. pfes. ad deum loquentē ꝛ dicentē. Minus te amat q̄ tecū aliq̄d amat qō nō ꝓpter te amet. Et in libro lxxiij. q. dicit qꝫ nutrimētū charitatꝭ est imminutio cupiditatis. ꝛ vbi pfectio ibi nulla cupiditas. Et hinc est qꝫ dānatus est Uligilanteꝰ. q̄ adequabat diuitias pauptati. sicut ꝛ Jouinianꝰ q̄ adequauit mr̄imoniū ꝟginitati. Facit Matth. xix. ibi. Sunt eunuchi. ꝛc̄ facit etiā qꝫ ꝑ vniuersalē obediētiā martime imitanꝯ christū. iuxta illud Phil'. ij. Factus obediēs vsq̄ ad mortē ꝛc̄. ꝛ iō sup his trib' votis etiā summꝰ pontifex dispensare nō pōt. iuxta ea q̄ plene hn̄tur in. c. cum ad monasteriū. in fi. de sta. monach. ꝛ ꝑ Jo. an. in mercu. Actꝰ legitimi ꝛ semel deo. de reg. iur. in. vj. Uotū aūt hmōi requirit ad statū pfectionis. iuxta Grego. sup Numeri. vj. c. ꝛ sup Ezech. ibi. Cū q̄s oīme qō habz ꝛc̄. nā ꝑ votū pauptatis volūtarie res exteriores totalit̄ deo offert. Per votū ꝓtinētie offert totū corpus. abrenūcians eiꝰ maximis delectatiōibꝫ. Per obedientiā offert in holocaustū totaliter aīam ꝛ ꝓpriā voluntatē ꝛc̄. ꝑ quā homo vtit oīmbꝫ potētijs ꝛ habitibus anīe. Facit de peni. di. ij. c. si q̄s semel. et qō plenꝰ tradit ꝑ sc̄m Tho. in sc̄a sc̄e. dist. lxxxvj. ꝛ lxxxvij. et de mendicantibꝫ p̄cipue lxxxvij. dist arti. v. ꝛ dist. lxxxviij. arti. vij. matime accedente ei dignitate epāli ꝛc̄. Et a religione nō differt sc̄itas fm essentiā sed solū rōne. vt plene pt̄z ꝑ sc̄m Tho. sc̄a sc̄e. q. lxxxj. arti. viij. ꝛ de religioñ. no. Jo. an. in c. is qui. de regu. li. vj. ꝛ de reg. iur. c. non est sine culpa. ꝑ archi. de regu. c. ij. eo. li. ꝛ lxxxv. dis. c. j. not. in. l. j. C. de sum. trini. Et dicit qꝫ summa rō est que ꝑ religione facit. l. sunt ꝑsone. ff. de relig. Uñ cū beato Grego. confidenter dicendum est qꝫ hostia salutari post mortē nō indiget q̄ ante mortē deo hostia ipe fuerit. ꝛ hoc p̄cipue vbi etiā ꝓcurrit status pfectissimꝰ dignitatꝭ episcopal' vt ī hoc viro glorioso assumpto ad episcopatū cardinal' Albaneñ. vt ꝓbat Tho. sc̄a sc̄e. q. arti.

Ad secundū arti

culū eiusdē p̄me partis p̄ncipalis etiā dico ꝓcludēdo qꝫ doctrina excellentissima huiꝰ beati p̄is martirū affert testimoniū sanctitatꝭ. ꝑ quā ī dei ecclesia velut splendoꝝ fulget firmamēti. et velut stella in ꝑpetuas eternitates. māsura ad iusticiā valēs fideles erudire. vt ꝓbat c. sup specula. de mag. et Hiero. ad Paulinū ꝛ in. ꝓlogo biblic. c. iij. ꝛ Daniel. xij. Est nanq̄ doctorum ordo p̄cipuus in ecclesia c. ex iniuncto. de here. Ipsius nanq̄ pluc̄ida ꝛ salutaria documēta almā mr̄ez ecc̄iza illustrarūt. decoraruntꝫ rutibꝫ et moribus

informarũt. ꝛ ꝓ ipm q̃si lumiosa lucerna ardensq̃ sup cãdelabꝝ in domo dñi posita errorꝫ tenebras pfugauit ꝛ totiꝰ corpꝰ eccie irradiat tanq̃ sidus matutinũ. Eiꝰ etiã fecunda facũ dia celestꝫ irrigui gr̃a influente scpturaꝫ enigmata reserauit. nodos soluit. obscura dilucidauit. dubiaq̃ declarauit. ꝓ fundis q̃z ac decoris illiꝰ ꝑmonib⁹ ãpla ipiꝰ ecclie fabrica velut gẽmis vernãtib⁹ rutilat ꝛ ꝑborꝫ elegãtia singl'ari ꝛ gl'iosi⁹ sublimata coruscat vt de alijs doctorib⁹ dr̃ in.c.j. de reli. ꝛ ve. san. li. vj. vbi sacri doctores eccl'ie adequant in solẽnitate officiorꝫ ꝛ euãgelistꝫ Et hinc ẽ q̃ dñs Osee. vj. c. se velle dic̃ sciaz dei plus q̃z holocaustũ ꝛ q̃ ꝑualet testioniũ doctrine etiã testimonio resurgentꝫ. vt ptz Lu. xxj. in fi. Et hinc dicit Zepherinꝰ papa q̃ sicut stellas celi nõ extinguit nor. sic mentes fideliũ inherẽtes firmamẽto sacre scripture nõ obscurat mũdana iniq̃tas. c. sicut xxxviij. di. ꝛ sic fides catholica ampliat. ꝛ dilatato sui territorij loco funiculos suos facit lõgiores. ꝛ circũcingit muro inexpugnabili bellatorꝫ q̃b resistere valet ascẽdentib⁹ ex aduerso. vt in.c. fi. ne cle. vl'mo. Legit aũt de ꝑ beato pr̃e q̃ cũ p solũ septẽniũ i religione stetisset. legit li. snt̃iarꝫ in vniuersitate celebr̃i Parisi⁹. De hinc post tres sequẽtes ãnos cũ cathedrã mgr̃alẽ rexisset anno etatis eiꝰ. xxxij. de ꝑmarijs in ordine habebat. Fuit nãq̃ sibi tãq̃ infinitꝰ thesaurꝰ sciẽtia. q̃ q̃ vsi sunt. participes facti sunt amicicie dei. ꝓpter disciplie dona cõmẽdati. vt ptz Sap̃. vij. Oĩe etiã in eo impfectũ scie supeminẽtis. suppleuit pfectio charitatꝫ nõ inflãtis. c. nisi cũ pdẽ. §. p defectu. de renũ. ꝛ ꝓpter eã non est p̃sumendũ ipm fuisse vnq̃ imemorẽ ꝓprie salutꝫ. c. cũ in iuuẽtute. de p̃sum. qr̃ in aiam maliuolã nõ intro. sa. nec hab. in corpe sub. pctis. vt dr̃ Sap̃. j. Spiritꝰ eĩm sctus disciplie effugiet fictũ ꝛ aufert se a cogitatiõib⁹ q̃ sunt sine ĩtellectu. vt ibidem subdit. Et hinc dixit Hiero. ad rusticũ mo. Ama scripturarũ studia. ꝛ carnis vicia nõ amabis. Et diuitias nihilifecit ĩ cõparatiõe illiꝰ Sap̃. vij. et a cogitatione lasciuie auertit animũ. ꝛ carnẽ macerauit. ꝓpter studij laborẽ. Ecci. xxxj. Probat. ꝓmo Machab. xiij. ibi. hũtes solatio sanctos libros. Ueruntñ in ꝑ beato viro existimo fuisse infusam magꝫ q̃z acquisitã. Est eĩm acq̃sitio sapie ꝓ inspirationẽ velox ꝛ facilis. per studiũ vero difficil' ꝛ tarda. ꝑm sctm̃ Tho. ꝑs. xliij. ex q̃nq̃z signis q̃bus ꝑ a theologis discerni consueuit. Primo auctoritate apl'i. j. ad Corinth. ij. Scõo auctoritate sapientꝫ. Prouerb. iij. ibi Cũ simplicib⁹ est sermocinatio deo. ꝛ xj. ibi. Ubi sapia ibi bumilitas. Tercio q̃n in oĩb⁹ vera loquit' sine admixtiõe alicuiꝰ falsitatis. ꝙ a spũsctõ q̃ doctor est veritatis. Quarto q̃n in oĩb⁹ loquit' ꝓformiter ad sacrã scripturã et sanctorũ doctrinã. qr̃ suspecta est oĩs veritas quã nõ ꝓfirmat scripturaꝫ auctoritas. ꝑm Richar. Quinto q̃n iuuant' miraculis ꝛ approbatione sanctitatis a dei eccl'ia cõmuni voto. ꝓ qõ excludit' omnis error. ꝑm q̃ hec omia plene examinauit Johes. de tur. cre. olim mgr̃ sacri palacij. ac demũ cardinalis sctĩ Sixti ꝛ epus Sabiñ. in suo defensorio reuelatiõe sctẽ Brigide circa ꝓncipiũ. et ab Alfonso heremita olim epo Bien̄. in eiꝰ ꝓlogo in libros reuelationũ. eiusdẽ sctẽ. pro quib⁹ est dictũ. c. cũ ex iniũcto. de here. iũcta multitudine librorꝫ ꝓ eũ cõpilatorꝫ. ꝛ mira deuotione ex illis resultãte. ꝛ paruo tẽporꝫ spacio copia librorꝫ. ꝛ maxime illiꝰ extrinsecis occupationib⁹ ꝛc̃. Et dicendũ q̃ licet ꝑm theo. cõmuniꝫ ꝓcludak tres tm̃ fore aureolas q̃ sunt mẽtis spũale gaudiũ. veniens ex corpe ꝑexcellenti ꝛ ꝓuilegiato. quaꝫ vna dak martyrib⁹. sc̃da vero ꝓdicatoribꝫ. tercia aũt virginib⁹. vltra q̃ttuor dotes anime glorificate. et q̃ttuor corpis glorificati. iuxta illud Pau. j. ad Corinth. xv. Stella differt a stella ĩ claritate. sic r̃surrectio mortuorũ. seminak in cor rẽ. De q̃bus plene ꝓ magistrũ. xlix. dist. iij. ꝛ ibi plene ꝓ sanctuz Tho. ꝛ alios theologos. Jtẽ vltra q̃ttuor delicias quas habuerũt in p̃senti. s. lumen dei. bona opa. virtutes. ꝛ quietez mentꝫ dic̃ Tho. Jsa. lj. q̃ sancti in gl'ia habẽt plenam dei visionẽ. pfectã dilectionẽ. copiosam refectionẽ. ꝛ eminentẽ auctoritatẽ. tñ ꝑm Johannẽ de tur. cre. in li. de. q. euãgelioꝫ ãnuorũ quẽ direxit cetui cardinaliũ. Dicenduz est. q̃ eadẽ aureola q̃ debeꝫ predicatoribus etiã debeꝫ doctoribꝫ iuxta illud. Qui fecerit ꝛ doc. hic mag vocabit' in reg. cel. ꝛ nota glo. sup illud. Ut sciatis q̃z sit eminẽs rẽ. q̃ crementũ quoddã habebũt sctĩ doctores vltra id qõ alij cõmuniter habebũt. Jtem qr̃ sicut ꝓ martyriũ ꝛ virginitatẽ obtinek ꝓfectissima victoria de carne ꝛ mũdo. ita etiã

pfectissima ꝓtra diabolū obtinek qñ aliꝯ nō solū diabolo impugnāti nō cedit. sz etiā eum repellit p doctrinā. ideo doctrine aureola pariter debek. p quā non solū a se sed etiaz ab alijs repellit. qñ scz doctrina est de ptinentiby ad salutē. vt in casu nr̄o z principaliter scribik actu ad gl'iam dei. hoc enī inter spūa'les elemosynas et arma spūalia cōputak. Etiā qz vsus doctrine et voluntate pcedit que p charitatē informak a deo in suam. Hec exaltatio in hac vita diminuet alteri⁹ vite premiū nō q̄renti gloriā ꝓpriam. sed exaltationē in vtilitatē alioꝝ ꝓuertenti ex ea sibi mercedē in celestiby acquirendo. Hoc vult ī ꝑma q̄stione de beato Thoma de aquino. Dicit etiā Aug⁹. in libro de ẋgi nitate. Nemo q̄ntū puto ausus fuerit ẋginitatē ꝑferre monasterio ꝛc. z forez puersitas ꝝm Aug⁹. in lib. de operiby monachoꝝ lectioni nolle obtempare dū vult ei vacare. qđ nō solū debet intelligi in doctrina et lectione eoꝝ q̄ sunt ꝝm pietatē vt dicitur ad Titū. j. sed etiaz alijs doctrinis vacare pñt religiosi. quoꝝ tota vita diuinis obsequijs mancipak. inquātū ordinank ad sacraz doctrinā. ꝝm Augustinū in fine musice. dicente. Nos dū negligētes esse nō ertimam⁹ q̄s hereticī notionū z scientie fallaci pollicitatione decipiūt. tardius incedim⁹ ꝓsiderationē ipaz viarū. qđ tamē facere nō audere mus nisi multos pios eccl'ie filios eadē reuellendoꝝ hereticoꝝ necessitate feciss̄e viderem⁹. De quo p sctm̄ Tho. in ope aureo sup q̄ttuor libros euāgelioꝝ. xix. c. v. z scda scde. q. xxxviij. arti. v. z q. lxxxj. z. lxxxij. p totum. que tñ oīa recipiūt determiationē. de qua in. c. nō magnope. z in. c. fi. ne cleri. vel mona. ne antiqui hostis inuidia in angelum lucis se more solito trāsfiguret ꝛc. iuxta apostolū. ij. ad Corinth. xj. z. c. licet. de regu. cūsimi. z. xxxvj. di. q eccl'iasti. cū seqnti. z. lxxxv. di. Florentinū. z p totas di. plene hec examinank. Ad hoc aūt pcipue attendank opa eius sup li. sniaꝝ. sup q̄ttuor euāgeli. Compendiū theologie. Libellus instructionis nouicioꝝ. minoꝝ. z libellus maioris introductoꝝ nouitioꝝ. Apologia. Arbor vite. Item ad frēm innoiatū. z de partiby dom⁹ religiose. Dialogus. Lentiloquiū. z de vita christi. De passione christi. Epl'a ad Michaelē imperatorē. ad suā sororē de philomena. Aliud cōpendiū passiōis christi. Epl'a ad sororē sancte Clare. Item de ꝓsideratiōe Item de meditat. Enchiridion. seu cumulus oꝛonū. de diuisiōe rerū vniuersi. de q̄ttuor opiby religioso. sermones. sophismata. de decē ꝑceptis. Item sup Eccl'iasten. Item sup Lucā in appar. spūs dñi sup me. In q̄bus libris apparet tant⁹ erroꝛ et⁹ in diuinū amoꝛē q̄ pcipue appropriak sibi ℔ nomē seraphic⁹ doctoꝛ. ita q̄ nō alteri cuiq̄ ex cunctis doctoribꝫ sacris. Itinerari⁹ mētis ī deum z in seipm̄. Pharetra. z de stimulo amoris. Defensoriū ordinis mendicantiū. Legende. Officia. Arboꝛ crucis. z de septē visioniby. z de sex alis seraphin. z q̄plura alia vt merito de illo cantare possit eccl'ia. Iste est q̄ magnas ẋtutes opat⁹ est. z oīs terra doctrina et⁹ repleta est ꝛc. Etsi forte nōnulli theologi asserank tenere ꝓtrariū eius qđ ipe aliq̄n determiat. dico nō esse faciendā vim aliquā. tum ꝓpter no. p Inno. Hostien. z Jo. an. et alios in. c. ne innitaris. de ꝓsti. p not. in. c. lr̄as de resti. spo. tum etiā ꝓpter ꝓtestatōes cōsuetas ꝛc. p. c. damnatus de sum. trini. cū ibi notatis.

Ad terciū dico ꝓcludendū cū beato Thoma in q̄tlib. v. arti. xxij. q cum ad opus plature maxima requirak idoneitas. vt ptz p Grego. in pasto. dicētē. Tantū actionē ppl'i debet actio plati transcendere. quātū distare solet a grege pastoris vita. ad qđ humana fragilitas ꝝm ꝓprias vires sufficiens nō est. ꝝm apl'm. ij. Corinth. iij. c. Et ob hoc q̄s etiā idoneus pōt aliq̄n z debet laudabilit. ꝓsideraōe ꝓpriū defectum ex humilitate officiū platiōis recusare. sic Hieremias dixit. Nescio loqui q̄z puer ego sum. Et hic ē qđ dicit Greg⁹. xvij moral. q platio ꝓpter meliorē intentionē fugiēda est. Item q̄z valde difficile est purgatū se quēlibet posse agnoscere sicut aguit Isa. plationis officiū tutius declinak. non tñ pti naciter. cū ad suscipiendū hoc supnavolutas agnoscik. Vñ Aug⁹. xix. de ciui. dei ait. Superior locus sine quo ppl's regi non potest. z si ita teneak vt decet. tñ indecenter appetitur. Ociū em̄ sanctuz querit charitas. veritatis negotiū iustuz suscipit necessitas charitatis. Beat⁹ igit̄ Bonauētura noster vt ptz ex chronicis. cū p clementē quartuz fuisset ad eccl'iam Eboraceñ. in anglia opulentissimā. pmot⁹ ad pedes pape se ꝓtulit et episcopatui ꝑdicto humilit̄ cessit cui⁹

bb

papa resignationē admittens. hec ꝙba ptulit. Sta in testamēto tuo. z in illo colloque re. z in ope mādatoꝝ tuoꝝ veteraſce. vex cū de an. M.cclxxiij. vocat⁹ fuiſſet a Greg⁹ x. coact⁹ ad cardinalatū z epatū albañ. aſſumptus fuit tpe q̄ lugdunen. ꝯcilio generale celebratū fuit ob cui⁹ pñtiaz z ſciam multa de nouo ſtatuta acvetera reformata z renouata fuerūt ꝛc. z pcipue c. religionū diuerſitas ſituatū in ti. de religi. domi. li. vj. z iuxta ſnīam ſcti Tho. de q̄ ſup determiak. olim i ſcripturꝫ. z ibi no. de epo mutiñ. q̄ dixit volens nolo. z nolens volo ſciendū. z. c. q̄ epiſcopatū. viij. q. j. cū ſi. z not. p Inno. in. c. cū in iure. de elec. z habek in. c. q̄ſ ſit e. ti. li. vj. et xxiij. q. iij. diſplicet. z. xl. diſt. ante oīa. no. j. q. vj. ſicut. z viij. q. j. ſcias. z. xvj. q. j. nos aūt. z ſi mulans renuere etiā cā hūilitatis ꝓccat xxij. q. ij. cū humilitatꝫ. z. c. ſi. de p̄ſump. z no. in dicto. c. ſicut. z p legiſtas in. l. ſi quēq̄. C. de epi. z cleri. de his tñ plen⁹ tradik p eundem ſctm Tho. in ſcōa ſcōe. q. lxxxvj. ar. iij.

Fuit g̃ ſtatus vite ei⁹ oī ex parte pfectus. tū qz religioſus ordinis mēdicantiū ſancti Frācisci z in p̄mordijs q̄by in oīmoda pfectione floruit ipe ordo. tū qz epūs cardinal' albañ. z ſic de ſūmis. tū etiā qz religionē pfeſſus fuit ex voto. cū meritꝫ ſcti Franciſci de fauciby mortꝫ fuiſſet erept⁹ vt ipemet teſtatur in fine legēde eiuſdē ſcti Franciſci p quiby allegare ſufficiat ſan. Tho. ij. ij. q. clxxxiij. vſq; ad fi. libri. z. q. lxxxviij. ar. vi. z ſimile de Samuele. j. Reg. c. j.

AD quartū dico ꝯcludendū. ſuffice/re eas ꝙtutes quas exp̄mit hymnuſ ꝯfeſſoꝝ q̄ credik fuiſſe Ambroſij. vt ptz p Guilelmū in rōnali diuinoꝝ li. v. ō diuinis officijs. in. c. eſt autē. in tercia cartha. ibi. q̄ pius. lxxxvj. di. q̄ clementiā nō hz nec indut⁹ eſt viſcera miſcōie z lachrymarū q̄ꝫ uis ſpūalis ſit non adimplet legē chriſti ꝛc. pudens ſic ſerpens z ſimplex ſicut colūba Matth. x. Hūilis iuxta no. in cle. j. de relig. domi. z Matth. xj. Diſcite a me ꝛc. z Lu. vj. z p Archi. xxij. q. ij. cū hūilitatis. z. c. q. cōtra mores. lxxxvj. di. qñ. Pudic⁹. Impudicus oculus impudici cordis eſt nuncius. xxxij. q. v. nec ſolo. hec ſola deo cū fiducia ꝛc. i auten. de lenoñ. §. ſcim⁹. coll'. vj. Sobrius. c. a crapula de vi. z bone. cleri. c. j. de rel'. z vene. ſan Caſtus ꝯra bigamiā z numerak inter fructus ſpūs. Gal'. v. Fuit z quiet⁹. i. non p cuſſor ſed modeſt⁹. Modeſtia vīa nota ſit oñib⁹ hoīb⁹ Phil'. iij. xli. di. p totū z numeratur inter fruct⁹ ſpūs Gal'. v. Uita dū pſens vegetauit ei⁹ corpis artus. q̄ oīa iſta ꝯcurrant in eo innuit euident' pfect⁹ ſtat⁹ eius. ſcz religio mendicantiū ſcti Frācisci. de qua ſup dixi. licet Hoſtiē. videak plura req̄rere in ꝯfirmādo in epm. z ſil'r in canonizando in ſctm. in ſum. de elec. §. q̄s eligik. j. canon tñ antiqu⁹. dicens q̄ ꝯfirmādus i epm debet eſſe natura pudēs. docibil' moribus. temperat⁹ vita. caſtus. ſobrius. ſuis negocijs ſemp cauēs. būilis. affabilis. miſericors. liberal'. in lege dñi inſtruct⁹. in ſcripturarū ſenſiby acutus. in dogmatiby eccleſiaſticis exercitat⁹. z ante oīa fidei documēta ſimpliciby verbis aſſerens. i. p̄rem z filiū ꝛc. allegat. xxiij. di. q̄ eps. xl. di. c. vlti. Et q̄a petrus dicit q̄ talē oportet eſſe epm. vt pro ingenio addiſcentium ſemetipm poſſit aptare ꝛc. Debet igik valde eſſe erudit⁹ et doctus. irrepbenſibilis. z matur⁹ z pauidus ſicut fuit Clemens. Debet etiā ſingulos iuuare put poterit. ſingulos portare z ſingulos releuare. viij. q. j. oportet. z. c. ſe. z ideo dicit Aug⁹. nihil eſſe in hac vita et maxīe hoc tpe difficilius z laborioſius z periculoſius epi vel diaconi officio. ſed nil apud deū beatius ſi eo modo militek q̄ noſter pcipit imperator. i. de⁹. Sed nil facil⁹ nil ve leuius z acceptabilius. ſed z nihil damnabilius ſi pfunctorie res agak. xl. di. ante oīa. z ſubdit Hanc vltimā partē multi tenēt. De⁹ adiuua me et ſalu⁹ ero. multa cīm de p̄dictꝫ. imo fere oīa in multꝫ deficiūt. ꝯſulo ſi talē habere poteris ipm eligas. ſed q̄ talem voluerit. ipm fabricet de nouo. qz res pene cōtra naturā eſt vt homo ſine pctō ſit. tñ eligendus eſt cui⁹ reſpectu ceteri de eccl'ia grex dicank xxx. di. vnū. §. nūc autē. tñ q̄cq̄d dicak ſufficit q̄ bonus eligak. xvi. q. vlt. monaſteriuz. Sed ego dico q̄ ex eo q̄ iſte beatus Bonauētura fuit elect⁹ in generalē ordinis a bonis. videk ſufficiens reſultare noticia ō meritis ei⁹ tanq̄ de auditu a bonis. xxij. q. v. ſ videk. ſed ampli⁹ qz fuit electus in cardinalem a papa Honoꝝ. z pcedente ad ſ cū maxima maturitate p not. in. c. j. de ſcruti. ſicut dicit etiā Jo. an. de auditore rote. in. c. q̄ō ſi cut de elec. Lati⁹ diſcurrit in his idez Hoſtien. in ſum. de tem. ordi. examinās ſingula de quiby. j. ad Thim. c. iij. z ad Titū.

ꝛ Gratian⁹ a.xxxv.di.vsq; ad.l.ꝛ a.lxxi.dis. vsq; ad.lxxxvij. Dign⁹ eñ reputat⁹ ad vnū ordinē.nō debet ad aliū iudign⁹ reputari. c.accepim⁹.de eta.ꝛ q̄li.lxxiij.di.gesta.j.q.j. sicut christ⁹.c.nōnulli de accusa.c.in pñtia. de sen.excō.l.q̄ sciens.ff.de libe.cā.l. si vxor. in fi.ff.de adul.ꝛ ar.ī.l.vno atq; vxore.ff.so lu.matri. Et dicendū est sufficere istas.qꝛ q̄ habet has.oēs alias hz.sicut econtra de vi cijs dicit.de peni.di.v.c. desleat.ꝛ.c.frēs.et c.dolendū de reg.iur.c.desleat.xxxij.q.i.cuz renunciāt.plen⁹ ptz p̄ sctm Tho.ij.ij.i plu ribꝫ locis. Et q̄ntū ad pietatē attinet di/ co q̄ est specialis virt⁹ inq̄ntū parentibus ꝛ patrie ꝛ his q̄ ad hoc ordinant⁹.officium ꝛ cultū impendit.qꝛ est cōnaturale p̄ncipiuz p̄ducēs in esse ꝛ gubernās.vt declarat san ctus Tho.ij.ij.q.ci.arti.iij. Dicit tñ Ambꝝ.su per Lucā.q̄ necessitudini generis diuīe re ligionis pietas anteferꝛ. Et Hiero.in epl'a ad Heliodoꝝ. Per calcatū perge p̄em ꝛc. summū gen⁹ pietatis est i hac re fuisse cru delē. An vero ꝛ quō occasione religionis p̄ termittenda sint pietatis officia in parentes plene dicit idē san. Tho. vbi sup̄ ar.iiij Est etiā pietas donuz spūssctī corrūdens ꝛtuti iusticie ꝛ beatitudini mititudinis diffūdēs corda miseratōis ad p̄imū ꝓtra crudelita tē. Et mitis est semp q̄ p̄i⁹ paup fuit ꝛ pos/ sidet terrā ꝛ scip̄m. Et cōparatio obꝛuātie ad pietatē attendit⁹ ꝑm diuersas habitudi/ nes diuersaꝝ p̄sonaruz ad nos q̄s respicit vtraq; ꝛtus ꝑm e.s. Tho.scōa scōe.q.cij.ar. iij. Differt aūt a miscōia ꝛ bñficētia elemo/ syna ꝛ charitate vt plene deducit idem san. Tho.ij.ij.q.xxx.ꝛ.xxxi.sub tractatu de cha ritate,p̄rie sumēdo ꝛc.qꝛ miscōia est cōpas sio aliene miserie. Et beneficētia importat bonū facere p̄imo. Charitas aūt ē amoꝛ. fundata sup cōicatōe boīm ad deū.ꝛ est spi ritussancti mentē inhabitans. Elemosyna aūt est act⁹ miscōie.et ꝓseq̄nter sunt diuersa licet cōnexa. Quātū autē attinet ad pru/ dentiā ad quā ptinet applicatio recte rōnis ad opus.q̄d nō fit sine appetitu recto.ꝛ non solū hz rōnē ꝛtutis quā hñt alie ꝛtutes in/ tellectuales sed etiā quā hñt ꝛtutes mora/ les q̄bꝫ cōnumerant⁹.et cū prudētia sit in rō/ libꝫ ꝑm materialē diuersitatē obiectoꝝ. A lem rōnē potentiaꝝ distinctiuā vt plene de ducitur p̄ s. Tho.ij.ij.q.xlvij.ar.iiij.ꝛ.v.ꝛ ar ti.vi.subdit q̄ ad p̄udentiā ptinet dispone re de his q̄ sunt ad finē et q̄liter et p̄ que bō in opando ptingat mediuz rōnis ptinet ad dispositionē p̄udētie et ad illā bene ꝓsilia/ turā ptinet p̄cipe. Et dicit Aug⁹.in li.ō mo ri.eccle.q̄ p̄udētie sunt excubie atq; diligē tissima vigilātia ne subꝛepente paulati ma la suasione fallamur.et hz se ad bonū ꝓua/ tum ꝛ ad bonū cōmune multitudis.ꝛ sic est tam politica q̄ iconomica ꝛ monastica ꝛ cō uenit vnicuiq; inq̄ntū participat de regimi ne et gubernatiōe.et est p̄fecta q̄ ad bonuz finē toti⁹ vite recte ꝓsiliaꝝ iudicat et p̄cipit. que in pctōribꝫ esse nō p̄ot. Vñ Gregꝝ.in.ij moralꝝ.cetere ꝛtutes nisi ea q̄ agunt p̄udē ter ꝛtutes esse nequaq; p̄nt.ꝛ cū oēs virtu/ tes sint cōnexe ꝓcurrūt etiā cū grā.et qꝛ nō est circa fines sed circa ea q̄ sunt ad finē nō est simplicit naturaꝝ. Et qꝛ ꝓsistit p̄ncipali/ ter in applicatiōe ad opa.obliuio vniuersaꝝ cognitiōis id q̄ō p̄ncipale est in ea ñ aufert. licet aliq̄ō afferat impedimētū vt ptz p̄ san. Tho.vbi sup̄. Huic corresp̄det donū cōsi lij et miscōia beatitudo.iō illi ꝓgruit p̄mū miscōie supabundans et excedēs saturita/ tē. Maxima p̄fecto elucet p̄udentia beati p̄ris nr̄i Bonauēture in sedādo discordiaꝝ inter p̄dicatores et mīores in capl'o Pari/ sius celebrato de āno. M.cc.lxvi.circa inq̄/ sitores heretice p̄auitatis et trāsit⁹ de vna religione ad aliā.ꝛ inq̄ntū distinxit puncti/ as.et quēlibet voluit hīe suū p̄sidentē et in statuendo puinciaꝝ oīm numerū ꝛc. Ma/ gnū etiā ꝓsiliū ei⁹ relucet ex gestis ꝓciliꝫ lug duñ.ij.ꝛc.et in.c.narboneñ.vbi ꝓstitutiōibꝫ ordinis formā dedit ꝛc. Et licet p̄bs.v.ethi coꝝ dicat impossibile esse p̄udentē nō esse bonū.tñ q̄ñq; sumit⁹ p̄udētia in malū c.de illis de despon.impu. Et.vi.ethi.dicit idez p̄bs. Prudētes illos existimam⁹ q̄ sibi et a/ lijs p̄nt speculari. Et Egidi⁹ de regimīe p̄n cipum.c.vij.ꝛ.c.viij.ponit.vij.p̄tes p̄uden tie.impropꝛie aūt sumit⁹.xxij.q.j.q̄ casu et in c.fi.de despon.impub. Et serpentina pru/ dentia est cauere a supplātantiū insidijs.vj. q.j.ex merito in fi.sicut simplicitas colūbi/ na est cuiq; nō machinari dolos. Scti nā/ q; q̄cunq; agūt in ꝓspectu dei agūt de peni. di.j.c.verū. Circa humilitatē vero que ē de speciebꝫ modestie.q̄ modestia est ꝑs tem perātie.dico humilitatē esse ꝛtutē p̄tantez

refrenantē animū. ne immoderate tendat in excelsa q̄ sunt supra se fm regulā quā habet in cognitiōe. vt scz aliq̄s nō se existimet esse supra id qđ est. z sic iuxta illud pſ. Neq̄ ambulaui in magnis neq̄ ī mirabilibus sup me zc. circa appetitū boni ardui p̄ter rationē rectā. qđ est cū homo ꝓsiderās suum defectū tenet se in infimis fm suū modū. et sic in sui rōne reportat quandā laudabilez delectationē ad ima in interiori motu anie ℔ est. p̄ncipaliť in interiori electiōe mentis. Et est moderatiua mot⁹ appetit⁹ et regula quedā directiua ei⁹ ex cognitiōe ꝓpriꝫ defectus. Respicit etiā ꝓprie reuerentiā qua homo deo subiiciť. z p quā homo fm id qđ est debet se cuilibet primo subiicere. q̄ntuz tm̄ ad id qđ est dei in ipo absq̄ ei⁹ humilitatis p̄iudicio p̄nt dona ꝓpria p̄ferri donis dei q̄ apparent alīs collata. z in ea fundanť omia eccl̄ie sacramēta. z opponiť supbie vicioꝝ regi. Nec req̄rit humilitas vt aliq̄s id qđ suum est in seipo subiiciat ei qđ est hoīs in primo. licet possit reputari aliq̄d boni esse in primo qđ ipe nō habet. vel aliq̄d mali in se esse qđ in alio nō est. z sic p̄ōt se ei subiicere per humilitatē. Reprimit itaq̄ humilitas motū spei. q̄ est mot⁹ spirit⁹ in magna tendentis. z ideo recte dicť pars tpantie ꝓtenta sub modestia. iuxta illud p̄me Petri. iij. In ꝛuptibilitate q̄eti ac modesti spiritus. Facit aūt hoīem bene subiectuz ordinationi q̄ntū ad oīa. sicut q̄libet alia virtus facit quātū ad aliq̄. quib⁹ ē potior post ꝑtutes theologicas z intellectuales. q̄ respiciūt ipam rōnē. ac post iusticiā p̄sertim legalem. In ea tm̄ p̄ncipiū z radix est reuerentia quā q̄s habet ad deū. Ex cui⁹ interiori dispositione ꝓcedūt quedā exteriora signa in ꝑbis z factis z gestib⁹ q̄b⁹ id qđ interi⁹ latet manifestať. sicut in ceteꝛs ꝑtutib⁹ accidit. q̄ signa in. xij. grad⁹ hūilitatis cōueniēter distinguunť. vt magistraliť deducit Tho. ij. ij. q. clxj. ar. vj. z in regl'a sci Benedicti. licet Anſel. in li. ō silitudinib⁹ ponat tm̄. vij. gradus. Aliq̄ ponūt tm̄ tres grad⁹. z. r. indicia vt Cassian⁹. z glo. Matth. iij. c. Qui q̄dem oīes grad⁹ z indicia nedū sufficienť sz abūdanter z cū oī iusticia in btō p̄ze nr̄o Bonauen. floꝛuerūt. vt ex gestꝭ eius et chroni. ordinis z libris p eū cōpilatꝭ patet exp̄sse. Et magna pfecto fuit hui⁹ p̄fis in adimplēdo votū matris z pfitendo religionē. p ea q̄ babenť. c. licet de votis. Circa pudiciciā autē q̄ fm Aug⁹. i. de ciui. dei. est quedaz virt⁹ anīe. a pudoꝛe dicta. in q̄ verecūdia significatur. dico eā ꝓprie esse circa illa de q̄b⁹ homines magꝭ verecundanť. ℔ est. de actibus venereis. fm Aug⁹. in. xiij. de ciuit. dei. Et attendiť ꝓprie z p̄cipue circa signa venereorū. sic̄ sunt aspect⁹ impudici. oscula z tact⁹. z qꝛ hec solent magꝭ rep̄hendi. iō pudicicia magis respicit hmōi exteriora signa q̄z mixtionē venereā. z ordinať ad castitatē. nōvt virtus ab ipa distincta. sed sic̄ exp̄mens castitatis circūstantiā quādā. licet interdum vnū ponať p alio. z est ꝑtus refrenās inobediētiā genitaliū membꝛoꝝ. q̄ nō subiiciunť imperio rōnis. vt infra subiiciā dū de castitate loq̄r. de quo. xxxiij. q. v. nec solo. cū se. et in clemē. ad nr̄am. ꝯ. vij. de here. z p sanctuz Tho. ij. ij. q. clij. ar. iij. Aliter tm̄ capiť impudic⁹ in. c. cū decorē. de fi. p̄s by. z ē pudoꝛ corꝛis. pudicicia mentis. fm Papi. z archi. xxxij. q. ij. pudoꝛ facit. c. ō adul. l. ita pudoꝛ. In ꝓhemio autē decreta. sup ꝯ. pudic⁹ exponiť. i. castus. z dicť in. c. j. xlij. di. q̄ pudicus debz esse sacerdos z monachus. vt verbis pudorē indesinenť oīdant habeť i auten. quō oportet ep̄os. §. neq̄ aūt. z. ff. ō iniurijs. l. sed z q̄stionis. §. finali. vbi fit iniuria si attendať pudicicia. facit. xxxvij. q. j. c. vlti. z in. c. iij. xxij. q. v. dicť q̄ est ꝑtus animi q̄ violentiā nō sentit. facit instit. de nora. libꝫ. §. finali. Circa sobꝛietatē. que est per se specialis virt⁹. ꝓseruās bonū rōnis ꝓtra oēm potū a quo posset impediri rōis vsus. ex fumositate cerebꝛi ꝓturbante. sicut abstinētia ꝓseruat ꝓtra oēm cibū. ne p immoderantiā delectatiōis bonū rōnis absoꝛbeat sua speciali rōne. nō autē inq̄ntū sunt nutritiua. Et sumiť a mensura. q̄si bꝛiam seruans. i. mensurā. ꝓprie. iuxta illud Eccl̄iastici. xxxj. Sanitas est anīe z coꝛpis sobꝛietas potus. Vinū multū potatū irritationem z irā z ruinas multas facit. Sumiť etiaz cōmuniter nomē sobꝛietatꝭ in q̄cūq̄ re z materia p similitudinē quandā. in q̄ nō tm̄ nocet excessus sic̄ in potu in q̄ mēsura est maxime necessaria zc. cui⁹ oppositū est ebetas. Dico tm̄ q̄ nullus pot⁹ sicut nec cib⁹ fm se ꝓsideraťus est illicit⁹. vt ꝑz Matth. xv. Nihil qđ intrat p os coinq̄nat hoīem. nisi per accidens vl' ex ꝓditiōe bibentꝭ. cum a vino de facili ledať. vel ex speciali voto obligatur

ad vinū nō bibendū. aut ex modo bibendi
scz excedendo mēsurā. aut ex parte alioz q̄
ex hoc scādalizant. aut ad pfecte sapientiā
recipiendā ꝛc. vt clare deducit p̄ san. Tho.
ū. ū. q. clix. p totū. ꝛ p Gratianū. xxxv. dist.
eccl'ie. ꝛ c. luxuriosa. ꝛ p totū. ꝛ dis. xliij. p to-
tum. Circa castitatē dico q̄ inq̄ntum est
fm rōnē operās ꝓcupiscentiā castigās ꝛ re
frenans ꝑtus est ꝑpria ꝛ habēs in venereis
rōnē ꝑtutis. inq̄ntū aūt hz delectationē in
suo actu cōnumerat inter fructꝰ. cuiꝰ oppo-
situ est luxuria. Cōmuniter etiaz sumit in-
quātū abstinet se ne delectabiliē alijs ꝓ iun
gatur ꝓtra debitū diuini ordinis. ꝑbat in
c. nicena xxxi. di. vbi idē nota. de sobrietate
ꝛ tuncetiā dicit castitas spūalis retrahens
humanā mentē ne rebꝰ illicitis delectabili
ter ꝓiungat. cuiꝰ ratio p̄cipaliē in charita
te ꝓsistit ꝛ in alijs ꝑtutibꝰ theologicis quib
mens hois ꝓiungit deo. Distinguit ḡ ꝑprie
ab abstinētia. q̄ est circa delectatiōes ptinē
tes ad vsum ciboꝝ. qz ipa refrenat vsuz cō-
cupiscentiaꝝ venereaꝝ q̄ sunt vehementio
res ꝛ magꝭ opp̄imētes rōnē q̄z delectatōes
ciboꝝ ꝛ potꝰ. ꝛ sic fm ꝑprias et speciales rō
nes inter se differūt abstinētia sobrietas et
castitas ꝛ temperātia ipa. cuiꝰ iste sunt par-
tes subiectiue. sicut etiā ꝛ pudicicia ꝛc. Item
ꝛ ptinentia q̄ est pars potētialis ipiꝰ tempe
rantie. inq̄ntū large accipit nomen virtutꝭ.
p quolibz ꝑncipio laudabili opeꝝ. ꝛ resistit
ꝓcupiscentijs p̄auis q̄ in hoīe vehemētes
sunt. ꝛ est hec sola cū fiducia potens ꝺo ho-
minū aīas p̄sentare. vt in auten. de lenoni
bus. sancimꝰ. et est deo placens. quā nō ne-
cessitas sed volūtas facit. xxiij. q. v. sed tūc.
ꝛ nō nisi deo inspirāte habeā. xxviij. dist. de
bis facit. l. di. qz tua. vbi dicit paucos iueni
ri castos. facit de epis ꝛ cle. si quēq̄. Cir-
ca quietudinē dico illā sumi posse. p mode
stia q̄ est pars potētialis tēperātie. ꝛ est mo-
deratiua eoꝝ que minꝰ difficile est refrena-
re fm san. Tho. ū. ū. q clx. p totū. ꝛ tā de illa
que ꝓsistit in exterioribꝰ motibꝰ corpis qui
serio agunt ꝛ ludis q̄z de ea q̄ ꝓsistit in appa
ratu ꝛc. ꝛ in hoc differt a temperātia que est
moderatiua difficiliū. ꝛ a clemētia q̄ est mo
deratiua penaꝝ ꝓtra crudelitatē. ꝛ a māsue
tudine q̄ est moderatiua iracūdie. ꝛ ab hu-
militate de qua. ꝛ. ꝛ a studiositate. q̄ ē pars
integralis ipiꝰ temperātie. q̄ ꝑprie dicit cir-
ca cognitionē. ꝛ importat vehementē appli-
cationē mentꝭ ad aliq̄d fm rōnem ꝑtutis. ꝛ
sic differt a curiositate qua q̄s vtit ad pec-
candū ꝛc. Potest etiā sumi p māsuetudine
et clemētia. q̄ sunt partes integrales tempe
rantie. de q̄bꝰ p̄ sanc. Tho. ū. ū. q. cliij. p totū
Potest etiā sumi p pacifico inq̄ntū est actꝰ
charitatis. vt ptz p̄ san. Tho. ū. ū. q. cxx. arti.
xxix. vt sic sumat pars p toto et concludat.
Omīs charitas ꝛ iusticia et oīs denicꝫ vir
tus in canonizatis ꝑput ꝓcurrit in beato pa
tre nr̄o Bonauentu. ꝛc. Et sciendū q̄ quies
nob appetenda est p lucro multoꝝ. aliq̄n tñ
postponēda. viij. q. j. in scripturꝭ. ꝛ est quieta
trāquillitas vt pat vñ quiescamꝰ ꝛ sine tur
batione sumꝰ fm Archi. de offi. leg. c. j. li. vi.
in. ff. q̄ete ꝛ ī ff. q̄escā. et q̄eti esse debēt serui
dei a strepitu causaꝝ. c. j. de syndico. Ueri
to ergo de ꝫ beato p̄ce eccl'ia sctā dei canta
re poterit atq̄z p̄legere. Iste est q̄ ante deuz
magnas ꝑtutes opatꝰ est. ꝛ oīs terra doctri
na eius repleta est. ipe intercedat p peccatꝭ
omniū p̄plꝰ. Iste est q̄ ꝓtem ꝓsic vitā mun
di ꝛ puenit ad celestia regna. Uerito etiaz
de eo poterit eccl'ia solēniter et publice de-
cantare. Qui pꝰ prudēs ꝛc. ꝛ hic vana ter-
re gaudia et luculenta p̄dia ꝛc. Item ieiu
na membra deferēs dapes supnas obtinet
ꝛ hic vir despiciens mūdū ec. ꝛ alia in q̄bus
in officio cōmuni ꝓfessoꝝ p̄sertim matoruz
inter q̄s enumerari debz cū fuerit epꝰ car
dinalis albaneñ. vnus de sex maioribꝰ epi
scopis vrbis rome ꝛc. De q̄ repit in q̄bus-
dam memorialibꝰ mgroꝝ ceremoniaꝝ an-
tiquis. et idē p oīa habet in chronicꝭ oꝛ-
dinis scti Frācisci. vbi tractat de nono ge-
nerali in. j. columna anno dñi. M. cc. lxxiij.
q̄dā die lune q̄ erat. vij. mēsis maij. fere. do
minꝰ Grego. papa. x. cepit ꝑsiliuz generale
celebrare in ciuitate Lugduñ. ꝑpter sarace-
nos ꝑncipaliter q̄ inuaserāt terrā sanctam
In eodē ꝑsilio papa ꝓtra volūtatē Lardi-
naliū. pmulgauit. c. vbi periculū. de elect. li.
vj. cū. xij. alijs sequētibꝰ. Eodez anno qua-
dā die dñica que erat tercia idus Julij. ꝫ ē
xij. mensis iulij. hora matutina obijt clare
ac venerande memorie. d. Bonauētura oꝛ-
dinis sancti Francisci cardinalis ꝛ episco-
pus albaneñ. etatꝭ sue āno. lij. ꝛ ad scōs pa-
tres apposit. triumphātes suo vt credim⁹
letificauit ꝓsortio. sed incredibili affecit me
sticia militātes. q̄ fuit vir eminētis scientie.
sanctitate p̄cipuus. vita. ꝓuersatiōe ac mo-

ribus excellentissime decorat⁹. benign⁹. affabilis. pius. misericors. virtutib⁹ plenus. ⁊ ab oīb⁹ dilect⁹ latinis ⁊ grecꝭ clericis et laicis. qui eadē die sepult⁹ fuit in conuentu fratrū minoꝝ Lugdunī in cui⁹ exequijs interfuit domin⁹ papa cū oīb⁹ cardinalib⁹ ⁊ plat̄is cōcilij et q̄si tota curia. frater Petrus ordinis scti dñici cardinalis ⁊ episcopus Hostiēn. celebrauit p̄mā missam exequiarū ⁊ p̄dicauit. cui⁹ thema fuit. Doleo sup te frater mi Jonatha. multe lachrymе ⁊ amari gemit⁹ emissi fuerūt in eodē sermone. Hanc eīm gr̄am inter alias cōcesserat ei deus. qz quicūq; ip̄m videbat ip̄ius amore incōtinenti capiebat in corde. tantaq; p̄rogatiua donorū dotatus fuit diuinoꝝ vt ecclie dei nullū parē sibi relinquere videretur. Et ꝟ tempe greci ad obedientiaz sedis ap̄lice redierūt. in quo. xl. p̄mates grecorum subscripsisse dicunt cū eo qui tenebat imperiū grecoꝝ ⁊ nuncij tartarorum baptizati fuerunt. Noticia autē dicī obit⁹ necessaria videt. ꝓpter hymnū cōfessorū. ibi. hodie letus meruit secreta cē. et ibi. Anni recurso tpe dies illuxit lumine cē. Et in ser. Amb. ibi. Bene igit ac ꝯgrue in hac die cuius hodie ad paradisum transit⁹ cē. Et adde. q; q̄c/quid dñs fecit insigne fecit in die dñica. l. xv. dist. q; die. xv. q. iij. c. j. Hor. Archi. de cōsecra. di. iij. puincia. ⁊ ideo Pius. ij. nō attēro vero die obit⁹ sctē Katherine de senis i eius canonizatiōe statuit festū eius debere celebrari i p̄ma dñica mēsis maij ānis singulis. vt p̄z in bulla canonizationis data .M.cccc.xi.iij. Kl. iulij. anno. iij. Regre/re etiā videt aplus scribēs. j. ad Thim. iij. ⁊ ad Titū in. c. vltra p̄missa q; sit irrep̄hensibilis. i. sine crimie. iō dicit Hiero. xxv. dist. c. primū itaq; quō pōt p̄ses cē. qz si in p̄mouendo req̄runt hmōi. multo magꝭ in canonizando. qō intelligo de crimie capitali et mortali. Hā nō est credendū possibile fore etiā in spūsctō ꝑfirmatos sine minuꝭ peccatis repiri. vt in. c. crimīs ea. di. iuxta apostolū. j. Joh. j. Si dixerim⁹ q; pctm̄ nō habem⁹ cē. ⁊ illud. Septies in die cadit iust⁹. qz si ceciderit iust⁹ nō collidet. qz dñs supponit manū suā. vt p̄z Ps. xxxvi. Jtē quia deū diligentib⁹ oīa cooperantur in bonū. ⁊ adeo oīa prorsus vt etiā si q; eoꝝ deuiant ⁊ exorbitant. etiā hoc ip̄m faciet eis p̄ficere de⁹ in bonū. ꝑm Aug⁹. in li. de corr. ⁊ gr̄a. et de pen. di. ij. talib⁹. ⁊ qz impossibile est in sensum hoīs nō irruere morū sensualitaꝭ caloꝝ. iō ille demū laudat⁹ ⁊ p̄dicat⁹ beat⁹ cē. ⁊ no. glo. in. c. si q̄libet. xxij. q. ij. q; veniale peccatū nō tollit gr̄am nec eā impedit etiam si oīa pcta venialia alia cōmisisset cē. de q; p̄ sctm̄ Tho. j. ij. q. lxxxviij. vbi facit triplicem distinctionē cē. Jtē q; sit vn⁹ aut nullius vtoris vir. q̄nimo etiā ꝑm. n. papā in. c. q̄rūdam. xxxiij. di. debet vitare etiā imoderatam familiaritatē ꝯsanguineaꝝ et abstinere a nuptiarū cōuiuijs. nec his cetib⁹ se miscere vbi amatoria ꝓba canūt ⁊ turpia. aut obsceni mot⁹ corpoꝝ cē. c. p̄s b̄ri ea. dis. c. nō oportet de ꝓse. di. v. ⁊ c. de his. xxxi. q. j. Jtē ornat⁹ in exterioribus habitu vicz et incessu. ita q; nec affectate sordes nec exq̄site delicie placeāt ꝑm Hiero. xli. di. quisq;s. ⁊ c. epūs. ⁊ §. sicut. Jtē q; fuerit hospitalꝭ. nā vidua in eccl̄ia recipi. phibet que paupes nō recepit hospitio cē. ⁊ Johēs euāgelista dyotrepez excōicauit q; nec paupes recipiebat sed recipientes de eccl̄ia ejiciebat. l. xxxv. di. florentinū. ⁊ ca. si quis. ⁊ c. quiescam⁹. xlij. di. Jtem q; nō facile irascibilis aut pturbati sensus alios pcutiens. c. quid aūr. ⁊ c. q; sincera. cuz sequē. xlv. di. ⁊ c. licet nōnunq;. ⁊ c. ep̄m. ⁊ c. cū beat⁹. ⁊ c. disciplina. ⁊ c. oīmis. cū multis alijs. Jtē q; sit doctor. nō litigiosus. nec cupidus. aut neophyt⁹. Quib⁹ oīb⁹ virtutib⁹ beatus nr̄ Bonauētura claruit. summaq; doctrina fuit illustrissim⁹. pauptaꝭ pfessor altissime. ex christianissimis parētib⁹ christianissim⁹ ip̄e pgenit⁹. ita vt ī eo claruerit omnis vite ⁊ moꝝ pfectio atq; sanctimonia. vt supra pleniss̄ime deductū est. Fuitq; idem celeberrim⁹ vir ver⁹ dei minister deoq; sp̄ fideliter ministrauit. vnde merito inferendū est. ip̄m cū deo ministrauit ⁊ secutus est eū in terris. fideliter regnare in celis et gloriari dicente domino in euāgelio. Qui mihi ministrat cē.

AD quintū dico ꝯcludendū q; regimen sanctū iconomicū atq; politicum hui⁹ beati patris maximū affert testimoniū sanctitaꝭ ip̄ius. Multum eīm ad pfectionē hom̄is attendit q; domui sue fuerit bene ꝓpositꝰ. illā regens honeste tam exemplo q̄z verbo retrahendo a vicijs ad virtutes. vt probat. xvij. dist. §. necesse. et maxime integritatis est experiēcia ⁊ probatio. Haz q; integer nō est nō habz frontē

reprehendendi alios. includitq; euidentiam necessariā criminis negligētie. qō q̄dez crimen magnū. pbat in. c. ea q̄. §. si vero de statu mona. lxxvi. di. culpā. nā q̄ nō eīcit trabem de oculo suo. nō potest festucā de oculo fratris eīcere. vt ptz Luce. vj. z. iij. q. viij. §. porro in fi. z. c. iudicat. z. j. q. j. multi. Nā a quo debz al'os phiberē m'kto fort' seipm gr. in. l altius ff. si serui vendi. c. dudū. ij. de elect. c. j. de natis ex libero ventre. l. frater a fratre. ff. de ōdi. in de. z q̄ qō q̄s debz exigere ab alijs multo fortius tenet exigere a seipo. l. si pupilli. §. videm'. ff. de nego. gest. l. tutor dat'. ff. de fideiuss. z iō dicit. q̄ nō pōt esse hortator viduitat' q̄ viugia frequētat. xxvi. q. vi. vna tm̄ facit. ff. de adminis. tu. l. q̄stiens. §. ij. xlij. di. §. j. xlij. di. §. necesse. l. cū in eo. ff. de pactis. Et quō potest q̄s alios corrigere cū tacit' respōdeat sibi eadē que corrigit cōmisisse. xxv. di. primū. Nā cū de alio iudicaret. in se ferret sententiā. dicto. c. iudicet. z nor. in. c. romana. de censib. z hīc dicit Grego. vij. mora. Nunq̄ pure macula in mēbro ꝓsiderat oculus. quē puluis grauat. z supiectas sordes tergere nō valēt manus q̄ lutū tenēt. z. xix. eiusdē. Qui vera citer primis miscēam facere studēt. prius debēt iusteviuēdo sibijpis misereri. Unde scribit Ecci. xxx. Miserere anīe tue placēs deo. z ideo ppera pater pi' nō est miserādo q̄ adhuc iniuste viuēdo fit sibimet impius. Unde dicit Eccī. xiij. Qui sibi nequaz est. cui alij bon' erit. Qui itaq; primo indigenti exteriorē substantiā pbet sed vitā suam a nequicia nō custodit. rem suaz deo tribuit z se peccato. q̄d min' est offerens auctori. et q̄d mai' ꝓ uanis inq̄rati. Et hinc est q̄ corrupta nō pōt eligi in abbatissaz. xxv. q. j. iuuenculas. nec electa potest benedici. facit. j. q. vij. c. ij. v. nouim'. et no. xxvi. q. j. q̄ vginibz Non em̄ posset corrupta vginitatē horta ri. xxvj. di. c. penulē. z nor. in. c. indēnitatibz de elect. li. vi. Itē Cyprian' in. c. siqs inquit j. q. j. nec cuiq̄ dñs p eius pces z ozones p/ sit qui deuz ipe violauit. Quō em̄ pficere q̄ agunt z impetrare aliq̄d illicitis conatibz a deo pñt qui ꝓtra deū q̄d eis nō licet moliunt. iuxta. c. multi. xl. di. vbi dicit. Si bene docueris z male vixeris. tui sol' ꝓdēnator eris. q̄z bene dicendo z male viuēdo eū instruis quō te debet ꝓdemnare zc. Ex q̄bus plane et necessario inferē q̄ q̄ bū ꝓfuit domui sue. necnō toti ordini p annos. xviij necessario cōcludens est iust' z vt sctūs habendus. Et pmaxime subiūcto eo q̄d dicit Aug'. in. c. quātūlibet. xvij. di. ibi. Difficile sum expert' meliozes q̄s q̄ in monasterio. pfecerūt zc. Nā vt patet ex chronicis cū duodecim annis in religiōe sua strēnue pfecisset. in toti' ordinis generalē ministrū ꝓcozditer suis suffragantibz meritis viij. s. successiue post sanctū Franciscū assumpt' est quē feliciter rexit annis circiter. xviij. tāq̄ arbor bona fruct' bonos faciens. vt a fructibus eoz cognoscant zc.

HO sextū dico ꝓcludendo magnam patientiā beati hui' p quā multum fructū attulit in dei eccl'ia. q̄z verbū dei retinuit in corde pfecto. Qui em̄ verbū dei retinent in corde bono z optimo. multū fructū afferūt in patiētia. vt ptz ex oze veritatis Luce. viij.. c. cū esset etiā sapiens libenter sufferebat insipientes. Sustinebat nāq̄ si q̄s deuozabat. si q̄s accipiebat. si q̄s extollebat. si q̄s deniq̄ in faciē euz cedebat iuxta apl'um. ij. ad Corinth'. xi. c. Probatio em̄ fidei patientiaz operat. vt ptz Jaco. j. c. Cū etiā esset plenus charitate q̄ patiēs est benigna ē. nō emulat. nō agit perperā. omnia sustinet. nō querit que sua sunt. oīa suffert. nō inflatur. non est ambitiosa zc. iuxta apl'm. j. ad Corinth'. xiij. ca. In oīmbz itaq; exhibuit semetipm sic dei ministrū. in multa patiētia. in tribulatiōibz. in necessitatib'. in vigilijs. in ieiunijs. i castitate zc. ij. ad Corinth'. vj. et iuxta apl'm ad Roma. xij. Spiritu semp feruēs. domino seruiēs. spe gaudens. in tribulatiōe patiens. oziōni instans ac necessitatibz sanctoz cōicans zc. z in patientia sua possidens aniam suā Luce. xxi. nō dās locū ire. q̄m scriptū est sciebat. Dī hi vindictā z ego retribuā. iuxta eū dē apostolū ad Roma. xij. Tribulatio nāq̄ patientiā operat. patiētia aut̄ pbationez. pbatio vero spem ad Roma. v. c. Sciebat ipe q̄ q̄cunq̄ scripta sunt ad nostraz doctri. zc. ad Roma. xv. z q̄ patiētia est fruct' spūssancti vt patet p apostolū ad Gal'. v. c. Ambulans in ea vocatione qua vocat' erat cū oīmi patientia. ad Eph'. iij. crescens in scientia dei cū omni patiētia z gaudio Colos'. j. Induens sicut electus dei patientiaz zc. Colos'. iij. imitator em̄ eius fuit qui fide z patiētia hereditauit pmissiones ad Hebreos. vj. c.

In virtute nanq; scientiã ministrauit.ã scientia abstinentiã.in abstinentia patientiã. arguens.obsecrans ⁊ increpans in oñi patientia ⁊ doctrina.et iuxta Petrũ apostolũ j. Petri.j.ca. Hoscĩ vero doctrina viri per patientiã Prouerbioꝝ.xix. Sciebat vtiq; patiẽtiã necessariã esse ſm apl'm ad Hebreos.x.ca. Est nanq; patientia virt⁹ per quã mala equo aiio toleramus.i.sine ꝓturbatione tristicie.ne aiio iniquo bona deseramus ꝙ que ad meliora perueniamus.ſm Augusti.in libro de patiẽtia. Conseruat g̃ bonũ rõnis cõtra impetũ passionis. tristicie seculi que morte multorũ operat ⁊ non est vtilitas in illa.ij.ad Corinth.vij.⁊ Eccl. xxx. De q̃ latiꝰ per sctm Tho.scda scde.q.cxxxvi.ꝙ totũ.⁊ deficit a virtutiby theologicis.et cardinaliby que retrahũt a maioriby impedimẽtis.vt ibidem ꝙ eũ arti.ij.⁊ causatur a charitate nec põt haberi sine auxilio gratie. Est etiã pars fortitudinis sicut potentialis ⁊ secũdaria ꝓncipalis. Et põt conuenire cũ longanimitate. duplici rõne. Et ſm Tullĩ est honestaꝫ ac vtilitatis causa voluntaria ac diffinitiua ꝓpessio rerũ arduarũ ac difficiliũ. Experiẽtia etiã resultat ex patientia sup carminiby que ob inuidiã cõtra ipm in cõcilio Lugduñ.diuulgata fuerunt.de quiby in chronicis. Nulla nãq; afflictio.nulla amaritudo illũ a pio mentis ꝓposito coercuit recedere.iuxta.c.suggestuz vij.q.j.sed beat⁹ ꝙseuerauit vsq; in finẽ.que ꝙseuerãtia nõ est nisi de virtute patiẽtie.vt ibi dicit.qz ſm apl'm.ij.ad Thim.iij.c. Omnes qui volũt in christo pie viuere ꝙsecutionem patiunt. Et Apocal'.xiij. Hec patientia sanctoꝝ est qui custodiũt mãdata dei et fidem iesu christi. Et ꝓtra morẽ esset ecclesiasticuz.si nõ patientissime tolerat (quod a nobis absit) etiã iniusta correptio.c.dist. ꝓtra morẽ.⁊ dicit Prouerb.xiiij. Qui patiens est multa gubernat prudẽtia. qui autẽ impatiens est exaltat stulticiã suaz.⁊ Aug⁹. in lib.de questioniby euãgelij.ostendit dñs filios sapiẽtie intelligere.nõ in abstinendo nec in manducãdo esse iusticiã ſz in equanimitate tolerandi inopiã. vnde dicit apostolus. Scio abũdare ⁊ penuriã pati ⁊c. Hanc prima aũt hui⁹ patris patiẽtia elucescit ex ꝙsecutione. H. qui libellũ ꝓnciosuz ꝓtra fratres mendicãtes cõposuerat nõ erubescentis asserere eos in viã salutz nõ ãbulare ⁊c.

Ad septimũ rñdeo ꝙcludenduz q̃d illud quod dicit Leo papa i.c.miramur.lxi.di.videlicet q̃ ad honorem mundi sine suffragio tpis et sine merito laboris indignũ est ꝙueniri. ⁊ notari ambitꝰ solent quẽ ꝙbitatis documẽta nõ adiuuãt. q̃ diligens ⁊ q̃ prudẽs habenda est dispensatio diuinorũ munerũ ⁊ celestiũ dignitatũ.ita vt nisi prior vita testimoniũ ꝓhibeat ꝙ laboriby multis.ꝙ moriby castis.ꝙ actiby strẽnuis celsioris loci premiũ nullũ debeatur. Et si discernere inter sanctũ ⁊ non sanctum sit donũ spũsscti ſm Paulũ.j.ad Corinth.xij.c.dicentẽ.Alij discretio spirituuz. ⁊ cetera.sufficit tamẽ ꝙ aliqua indicia papã existimare sanctitatẽ vite illius q̃ est ꝙ sancto venerãdus vel illius quẽ in sanctuz intendit canonizare. Et sic dico intelligẽdaz auctoritatẽ Leonis pape.de q̃ sup̃.ꝓmo cũ per illã veritas fidei nõ ꝙuerterẽt sed magz ꝓfirmaret ampliaret et illustraret ⁊c. Secundo cũ ꝙ eum mandatũ eccĩe nõ cõtemneret sed magis obseruaret. Tercio cũ per eum nouꝰ ritus viuẽdi nõ introduceretur sed introductus sanctissime cõseruaretur. Quarto q̃ per euz charitas ꝓximi nõ sperneretur sed indies augeret. Quinto q̃ peccatũ accusatiõe dignũ ex toto conatu vitaretur vt eius exemplo ceteri posset ꝓficere. Sexto q̃ ꝙ eũ dei verbũ delectabiliter audiret ⁊ doceret. Septimo q̃ per eũ de operiby bonis gloria nõ quererẽt. sed omia ad dei laudẽ referrent. Ex quo g̃ sanctitas eiꝰ vite vtilis fuit ad aliorũ informationẽ tam in vita etiã q̃ post morte.itaꝫ fideles ecclesie eiꝰ sanctitatis patrocinio dona multa ꝙceperint.satisfactũ fore dicendũ est auctoritati Leonis de q̃ s̃. A fructiby nãq; sanctorũ hoim docuit dñs cognoscendã sanctitatem venientiũ ad nos in vestimẽtis ouiuz. cũ scz abstineãt a malo ⁊ faciũt quod bonũ est.qui fructꝰ supra sunt enumerati.a q̃bus sunt cognoscẽdi.⁊ quiby diligent̃ examinatis papa potest aliquẽ canonizare.siue fructus hi ꝙbent̃ facti in occulto siue in manifesto. In occulto quidẽ vt mũdi gloriaz nõ quererẽt. In manifesto vero vt creator in creatura laudaret.iuxta Aug⁹.sup illo verbo Ps̃. Laudate dñm in sanctis eius.dicentem q̃ ideo deꝰ laudat in sanctis.qz qõ sunt nõ habẽt merito eorũ ⁊ bonitate.ſz dei misericordia ⁊ pietate. Et sic exponit et intel-

ligit auctoritatē Leonis pape. Aug⁹. d' ancona in li. de eccle prātc. q. xv. arti. ij. Sanctus vero Tho. sup ꝑ̄. xiij. dicit q̄ sancti tas ꝓsistit in trib⁹. scz carnis maceratiōe. spiritus deuotiōe. z affectus pierate. Item ij. ij. q. lxxj. dicit q̄ scītas importat duo necessaria ad applicationez mentis in deū. scz mundiciā z firmitatē. Item sup Job dicit q̄ sanct⁹ quilibet habz aliquā ēminentiaz ꝑm specialē vsum alicui⁹ virtutis. Et alibi dicit q̄ sanctitas est ab oī immūdicia libera z pfecta z imaculata mundicia. z ꝓprie dicit ꝑ respectū ad deum. scz cū homo ꝑuat iusta quo ad deū. ad Roma. xij. etiam alibi dicit q̄ triplex grad⁹ mundicie req̄rit⁹ ad sanctitatē. scz libertas ab immūdicia. perfectio z imaculatio ꝛc. Sic etiā Chrysost. ait tria sunt que sanctū faciūt. scz cordis mundicia. spūssancti ꝓsentia bonoꝝ opeꝝ affluentia. vel septē beatitudines. s. ꝓsecutio ꝓpter iusticiā. paupras spirit⁹. mititudo. esurire z sitire. luct⁹. misericordia. cordis mūdicia. z reliqua.

Ad octauū dico ꝯcludendū ꝑm Innocē. z Jo. an. z alios in. c. j. de rel. z vene. sanc. q̄ satis est q̄ in eo q̄ canonizat⁹ ꝯcurrāt ea de quib⁹ habet⁹ z traditur. Eccli. xliij. c. vbi dicit. Laudem⁹ viros gloriosos z parētes nostros in generatōe sua. Multā gloriā fecit dñs sua magnificētia a seculo. Dñantes in potentatib⁹ suis homines magni virtute z prudentia sua ꝓditi ꝛc. Hā ꝓ hoc q̄ dicit laudem⁹ viros gloriosos oñdit q̄ canōizati erant. z q̄ de canonizatis loquat⁹. qz aliter nō mandaret⁹ ecclesie q̄ eos laudet. Per ħ autē q̄ dicit. parētes nostros. oñdit q̄ nullus est canonizād⁹ nisi fidez habeat. Soli em̄ parētes eius qui erant iudei z penes q̄s solos erat fides canonizandi erāt. z ꝓ ħ hodie est text⁹. in cle. j. de iudeis. Fides etiā ꝑ ceteris ꝑfutib⁹ ī miraculis operat⁹. vt patet Matth. xvij. Si habuerit⁹ fidē sicut granū sinapis. z dicet⁹ huic monti. transi hinc. z trāsibit. Per ħ vero q̄ sequit. Multā gl'iam fecit dñs. supplecū eis. apparet q̄ nō sufficit q̄ in vno fuerit glorios⁹ vel semel tm̄ sed req̄rit q̄ in multis z multotiēs. imo q̄ ꝓtinue vita eius fuerit gl'iosa. Per ħ demū q̄ subdit. sua magnificentia. i. sua magna potentia siue suis magnis factis. ostēdit q̄ excellētia vite z miracula facta talia esse debēt que excedāt vires z potentias naturales vnde sequit⁹ a seculo dominātes ꝛc. quasi dicat⁹ a seculo ꝙuersionis sue potent⁹ et in mult⁹ ꝓtinuarūt bonaz vitā. et fidem quā habebant operib⁹ cōꝓbarūt. Fides em̄ nō sufficeret sine operib⁹ que tunc est mortua ꝑm Jaco. c. ij. Nec ꝑm oīes sufficiunt miracula sine vite excellentia. licet sanct⁹ Thomas dicat sēda' scōe. q. clxxvij. art. ij. q̄ ideo in eccl'ia aliqui canonizantur ꝓ testimonia miraculoꝝ. qz de⁹ nō potest esse testis falsitatis. Uitā tamen sine miraculis credit sufficere Innocē. quo ad veritatē tamē ecclesia nō debet tales canonizare. quia in secreto potuerūt laxioreꝝ vitam ducere ꝛc. cum determinatiōe tamē de qua in superioribus et ī iferioribus. Dico tamen etiam q̄ licet non posset aperte ꝓbari q̄ ille de cuius canonizatione agitur. fuisset re vera baptizatus. aut consecutus chrismatis et confirmationis sacramentū Tamen ex quo de parentib⁹ christianis natus est. et in loco christianorum z inter eos semper cōuersatus. attento voto religiōis emisso per matrē eius. violenta resultat ꝓsumptio q̄ baptizatus et chrismatus sit. q̄ ꝓsumptio ꝓ certitudine est habēda. donec euidentissimis argumentis cōtrarium ostenderet⁹. per. c. veniens in fi. de ꝑ̄ bytero nō baptiza. z de cōsecra. dist. iiij. paruulos. Et idem intelligendū de ordinib⁹ ꝑm Hostien. in summa de ꝑ̄ by. nō baptiza. §. j. ꝑ̄. sed si quis. Quinimo dico q̄ in ꝓmoto in eccl'iam z cardinalē per papaz. z cardinales ex certa scientia esset instar sacrilegij. dubitare an is fuerit dign⁹ aut habilis. z sic consecutus sacramēta et ordines eccl'iasticos. p. l. ij. C. de crimie sacrilegij. z. l. q̄dā. ff. de re iudi. z. l. j. C. de dom. estic⁹ z ꝓtectoribus li. xij. z. l. sacri affat⁹. C. de diuersis rescript⁹. z. l. imperial'. C. de nuptijs z ꝑ̄ib⁹ imperatoꝝ offerendis. l. vniuersis. cū silib⁹. facit q̄ nō. Joan. in regula infamib⁹. de reg. iu. li. vi. z Anto. de bu. in. c. latoꝝ. q̄ si. sint legit. z zenze. super extrauagāti execrabil'. in. ꝑ̄. cardinales Jtē nō noceret illi ēt si ex ifidelib⁹ nat⁹ fuisset aut ipe alias fuisset añ susceptuz baptismū infidel'. p. c. eā te. de rescript⁹. z ibi nota. z lxi. di. c. neophit⁹. z. xlviij. di. quoniā in ꝓncipio. et ibi nota. Postq̄ scilicet aliquādiu a lautioribus epulis et spectaculis vel ꝓiugibus abstinuerunt. c. neophiti. de consecra. dist. v. ꝛc.

Ad nonū dico concludendū illū posse canonizari ſm oēs theologos et canonistas q̄ in singulis ſtutib⁹ excellit seu excellentiā habet ꝛc. quod dicit Collectari⁹ intelligenduz iuxta statum illi⁹ possibilitatē. vt ptz de religioso claustrali. put in casu nr̄o. Non em̄ potest religiosus claustralis in elemosynis ꝛ alijs actib⁹ charitatis seu miscōie se libere ꝛ vniuersaliter exercere. Et sic quātū ad actus huiusmodi nō potest ꝓbari excellētiā habuisse. Et idez de heremitis. q̄ nullā molestiā malorū bominū passi sunt. ꝛ sic ꝓbari nō pñt i ꝓsecutionib⁹ patientiā ꝓpter deuz habuisse. sicq̄ in actib⁹ patientie ꝓbati nō fuerunt nec ī actibus iusticie. cū nec materiā ad hoc suppositam habuerūt. ꝛ ramē monachi sctī dicunt. ij. q. vij. sancta quoq̄ rusticitas. et idē in moniali sctā. xx. q. j. vidua. ꝛ c. sanctimonialis. et habet de regularib⁹. c. Johānes. Et qō dicit Innocēn. q̄ requirit q̄ canonizand⁹ fuerit glīosus. nō in vno sed in pluribus. non semel sed pluries. debz intelligi sic. vt patz de penitē. dist. ij. §. querendū. vbi satis ꝓbatur supra dicta distinctio cū dicit. q̄ sanct⁹ manet semp vt possit hāe virtutes. ꝛ q̄ sanctus videret etiā dici posse terrenarū rerū desertor. ꝛ deo tota mente et cordis desiderio adherens. vt ꝓbat de peni. dist. ij. §. hec que de charitate. in fi. Hec est dicendū ſm eundē Collectariū in. c. j. de reſ. ꝛ vene. sanc. necessariū esse q̄ non peccauerit ad hoc vt dicatur sanctus. vt ꝓbatur de peni. dist. j. ꝛ venit. ꝛ in dicto. §. querendū. de peni. dist. j. ꝛ sanctū Tho. ſcōa ſcōe. de cōtemptu iusticie. c. ad quartū. Nā diligentib⁹ deū omnia cooperant in bonū bis qui ſm ꝓpositū vocati sunt sancti. de peni. di. ij. c. sed talis. Iustus em̄ nō cadit vt patet in ꝑs. vt iusti vocabulum amittat. de peni. dist. iij. §. hac auctoritate. ꝛ c. sequēti. Septies. ꝛ c. Illud vero ꝛc. Fortius em̄ postea resurgunt. l. dist. considerandū. ꝛ c. se. virtute. ſ. sacramēti penitentie. que est ſcōa tabula post naufragium ꝛ bñficio ozonis dñice. ibi. dimitte nobis debita nostra ꝛc. de qua Matth. vj. et Luce. xj. ꝛ Marci. vj. Nec obstat. v. ꝛ. vij. responsorū officij confessorū minorū. ibi. Ecce homo sine querela. ver⁹ dei cultor. abstinens se ab oīi opere malo. ꝛ ꝑmanens in innocentia sua. q̄ potest intelligi de innocētia reparata. vel quo ad mortale non quo ad veniale. sicut nec quo ad originale. a quo nemo liber reperit̄ salua beata virgine. etiā infans cui⁹ vnius diei est vita super terraz vt ait Leo sanct⁹ in ſmone natiuitatis domini. ꝛ ꝑma Joh. j. si dicim⁹ quia peccatuz non habem⁹ ꝛc. veritas in nobis non est. ꝛ Prouerbiorū. xxiiij. septies em̄ cadet iust⁹ ꝛ resurget. impi⁹ autē corruet in malū. de q̄ etiā p bellemere. in dicto. c. j. Potest etiā sedes romana facili⁹ in examine huiusmodi ptransire ꝛ merita beati hui⁹ ad canonizationē sufficientia reputare ex ea noticia etiam aliquali quā p ꝓtius etiā dū in minoribus ageret ſp habuit. vt ꝓbat in clemē. Romani ꝓncipes. de iureiur. Hec noticia nāq̄ etiaz non plena excludit necessitatē tanti examinis. vt nota. xxiij. dist. quādo epūs ꝛ xlvij. dist. de petro. facit de appel. c. ꝓstitutus ꝛ qō nota. in dicta clemē. Romani. sup ꝑ. aliqualē. Nā qui not⁹ est non examinat. xciij. dist. valde. xxxv. q. ir. veniam. Unde ꝛ notus sine ꝓbatione recipit̄. c ad aplica. de regula. ꝛ. xxij. dist. qui epūs. Multū etiā facit testimonium populi ꝛc. vt ptz in dicto. c. qñ epūs. ad fi. facit ad p̄missa qō notat Joan. in. c. scriptū. de elec. ꝛ p̄cipue q̄ nunq̄ legitur fuisse audituz de hoc beato patre aliquod crimen aut criminis suspicio aut cōtra eum vnq̄ vlla etiā minima laborauerit infamia ꝛc.

Ad decimū dico ꝯcludendum famā celebrē canonizādi multū ꝛ vehemētissime adminiculari. q̄ ſm Hiero. in. c. si q̄s boiem. xj. q. iij. Qui sctūs est ñ ſm famā ꝛ opa q̄ oīdit si q̄s eū sctm̄ esse crediderit ꝛ eū dei iūxerit societati christuz violat cui⁹ mēbra sum⁹. Valet nāq̄ homi bona fama quātuz ad tria. Primo q̄ ex bona fama reddit̄ q̄s īdone⁹ ad exeq̄nda opa virtuosa. Hinc ōr Eccī. xli. c. Curā hēas ō bona fama ꝛ bono noīe. ℞ em̄ magz̄ ꝓmanebit tibi q̄z mille thesauri magni ꝛ ꝓciosi. Itē q̄ ꝓpter ꝓfuatiōem bone fame hō abstinet a pctis. cui⁹ signū est. q̄ qñ bō videt se famaz ꝑdidisse postmodū facē frontē meretricis ꝛ reputat peccare ꝓ nihilo. iuxta illud Hier. iij. Frons mlier̄ meretric̄ facta ē tibi. noluisti erubescere. Et sup Mat. Corripiēd⁹ ē ff̄ seorsū. eo q̄ si seſ pudorē ſ ꝓecūdiā amiserit sp remāeat i pctō. Tercio ne ꝛ ipe ꝛ alij ō ordie suo ꝓtenerent̄ sz venerarēt. ꝓpt ea q̄ dic̄ aug. ī epla ad plebē ꝓponēs ꝛ sup illō ꝑs

Super me insultant qui sedebāt in porta. Et dicendū q̄ in fama alicuius nō solū est credendū q̄lo vel turbe. verūetiā requirēdum est testimoniū maiorū q̄ sunt seniorīs cōsilij ꝛ veriorīs iudicij. qō cōcurrit in casu nostro. put dicit glo. sup Exodū. xxij. Itez et bona fama nō acquirit fauor vel amicicia mundi in malū primi sed in bonū et in deuotionē eoz. q̄ dilectus a deo. ab hominibꝫ etiā diligit. et si nō p operis imitatōnē saltē p̄ter diuine gr̄e manifestationē Unde dicit in cpl'a. ij. Petri. ij. ca. Qui aspectu atq̄ auditu sanct⁹ erat. habitās tamē apud eos q̄ de die in diem aiam iustā iniq̄s operibꝫ cruciabāt. Item p̄ sctōs bona extrinseca ꝛ intrinseca p̄eāda sunt. Nā iuxta apostolū. Prouidenda sunt bona. non solū coram deo sed etiā coram omnibꝫ hominibꝫ. Et ita ꝓcludit Aug⁹. de Ancona in li. de eccle. potestate. q. xv. ar. ij. ꝛ in casu nostro magis attendenda. q̄ etiā post mortē ad hec vsq̄ tēpora semp p̄seuerauit. vnde a spūsctō dici debet. p̄cessisse. nā que nō sunt ab eo nō durant. vt p̄batur Actuuz. v. c. ad fi. ꝛ maxime q̄ singularis fuit ꝛ est i eo. et nō in alijs doctoribꝫ eiusdē vel alteri⁹ ordinis. et ideo nō potest dici vana sed dei. put. in. l. decurionum. C. de penis. maxime quādo fundat ī iuris p̄sumptione et p̄batissimis argumētis. l. merito. ff. pro socio. et. c. dudū de p̄sump. et. c. penulti. eo. ti. Et fama opinio et extimatio p eodē sumunt. vt nota. in. l. j. C. de infamibꝫ. Et ē fama que dā clara cū laude noticia ſm Egidiū de Roma de regimine p̄ncipum. c. ix. et ideo testes de bona fama p̄ualent illis de infamia. vt nota. in c. licet in beato Petro. de accusa. Cōcludo etiā nō solū celebrem famā vehemētissime administrari. sed fore etiā necessariam in eo q̄ canonizādus est. quoniā oportet p̄senti testificatione p̄dicari et bone fame p̄conijs nō taceri. xij. q. ij. q̄ttuor. vt videtes bona opa glorificēt patrem qui in celis est.

His subijcio ꝓueniens testimoniū gloriose mortis eius. Nā vt patet Pſ. cxv. Pretiosa in ꝓspectu dñi mors sanctoꝝ. ꝛ Apoc. xiij. Beati mortui q̄ in dño moriūtur. Impossibile nanq̄ est bene viuere et male mori. ꝛ ſm Aug⁹ li. j. de ciui. dei. Mors mala purāda nō est quā bona vita p̄cessit. Et ī Prospero. ꝛ in libro Sapie dicit. Justus si morte p̄occupatus fuerit. in refrigerio erit. Ideo dicit in. c. illa in fi. v. q. j. q̄ mors nō est mala nec in sorte malorū. peccatoꝝ autē mors pessima. Pſ. xxxiij. Obijt autē iste beat⁹ pater. anno etatis eius circiter. lx. vigente cōcilio scō Lugduneñ. tpe Gregorij. x. in Lugduñ. ibidemq̄ sepult⁹ est gloriose in eccl'ia fratrū minorū anno diez mense de quibꝫ supra arti. quarto ꝛ locis. Qō q̄ dem concilij (vt referūt Francisc⁹ vercel' leñ. et Jo. an. in. c nemo de inceps. de elect. li. vi. in nouel. super scda glosa) viguit āno domini. M. cc. lxxiij. et durauit a p̄ncipio maij vsq̄ ad augustū. Prius etiā in idē tpe Inno. iij. viguit concilij anno dñi. M. cc. lv. vt patet in speculo hystoriarū li. vlti. in p̄inci. Ratio vero quare cōmemoratio sanctoꝝ fit in die mortis pot⁹ q̄ in natiuitate. est. quia cū mortē ascendit ad gloriā. not. in. l. cum quidā. ff. de auctoritate tu. Et est mors p̄ciosa sanctoꝝ. iuxta Augusti. in li. de ciuitate dei dicētē. Quid est p̄ciosius q̄ mors. p̄ter quā debita dimittunt ꝛ merita cumulant. Et sup Jobem. Preciosus ē sanguis christi sine peccato. fecit nā ipe etiā suoꝝ sanguinē p̄ciosum. p quibꝫ dedit sanguinem in p̄ciū. Nā si suoꝝ sanguinē nō facerz p̄ciosum. nō dicerek. preciosa in ꝓspectu domini ꝛc. Nā sancti oēs martyres dici possunt etiā sine sanguine p̄ter parcitatem in vbertate. quā habuit dauid. ꝛ largitatez in paupate. quā exhibuit Tobias et vidua. ꝛ castitatē in iuuentute. q̄ vsus est Joseph in egypto ſm Bern̄. Sumit nāq̄ sanguis large p quacūq̄ passione. Un̄ dicit Grego Sine ferro martyres esse possumus si patientiā in aīo veraciter custodimus. Item q̄ dolorē exhibet in aliena necessitate crucē portat in mente. Item. ferre contumelias. odientē diligere. martyrium est in occulta cogitatione. Que oīa de beato nostro Bonauētura cōstanter affirmāda sunt. vt ex premissis ꝛ infra dicēdis patz euidentissime. Ad similitudinē eius quod canit ecclesia de sancto Martino. quā et si gladius p̄secutoris nō abstulit. martyrij tamen palmā non amisit ꝛc.

Secunda pars.

Quantū autem attinet ad quesitū secūde partis p̄cipalis dico fore cōclu

dendum q licet largo modo miraculuz di
ci possit omne quid magnum z nouum qđ
raro fit. sicut dicit in autẽtico. de ꝑsul'ibꝫ. §.
z post illud coll'. iij. z. c. j. de sacra vnctione.
§. ℌ vnguẽto. Et alit sumit in cle. j. §. j. sup
ℌ. de penis. z ff. de edilicio. l. antepenul. z đ
suis z legit. l. j. §. j. xij. q. vj. c. miroꝝ. de peni.
di. j. miroꝝ. z no. aut. vt oẽs obediãt iudi. p/
uincie. §. nec nos. sup verbo pstẽt z in. c. mi/
ramur de seruis nõ ordinãdis. Item q q̃/
q miraculũ sumit eq̃uoce p q̃libet ꝓdigio
z portento z signo nouo aut monstruoso z
insolito zc. Q̃q ꝯo sumit ꝓprie p eo signo
in quo ꝯcurrũt ea de quibꝫ infra dicã. Dici
tur nãq ꝓprie ꝓdigiũ quod celit⁹ contingit.
Portentũ qđ a terra. Monstrũ vero pñs.
Ostentũ futurũ. Et dicit portentũ a porro
z tentũ. q̃si in futurũ tentũ. vñ portentꝫ. id ẽ
miraculis in terra factꝫ. alias etiã dicit di/
uinatio. vñ dant ꝯsus. Prodigiũ celũ. por/
tentũ dat tibi terra. Est monstrũ pñs. por/
tentũ sepe futurũ. l. portentũ. ff. de verbo. si/
gnt. l. nõ sunt liberi. ff. de sta. homi. Est etiã
aliqđ significare de futurꝫ. q̃si portendere.
Vñ portẽta dicunt que significato suo di/
cunt aliqđ futurũ. portentũ est etiaz quod
ex formis diuersis ꝓponit fm Papi. z Ar/
chi. in. c. nec mirũ. xxvj. q. v. z fm san. Tho.
ij. ij. q. clxxvij. art. j. q̃ dicit q hec signa dicun
tur q̃q ꝯtutes. attento q fiũt excedendo
facultatẽ nature. z inq̃ntũ manifestãt aliqđ
supnaturale dicunt signũ. z ꝓter excellen/
tiã dicunt portenta vel ꝓdigia q̃si ꝓcul ali/
ud ostendentia zc. z dicit Aug⁹. in sermone
ãnũciatiõis Marie. vj. lec. q mirabilia sũt
que oibꝫ hoibꝫ sunt impossibilia. iõ mirabi
lis pars⁹ est mulierꝫ post q̃nq̃gesimũ annũ.
l. si maioꝝ. C. de legit. here. z mirabiliter loque
bant quidã linguis abscisis radicibꝫ. l. j. C.
de offi. pf. pret. africe. Licet sctus Tho. i li.
de fide. c. tot⁹ ordo. in fi. videat dicere q mi
racula nõ sunt ꝯtra naturã. de q palbe. in. l.
qđ certatũ. C. de posthu. heredibꝫ. instit. z p
Archi. j. q. j. teneam⁹. z. xxvj. q. v. nec mirũ. z
lxj. di. §. his autoritatibꝫ. z p Hofre. et Ho/
stien. in sum. de rel'. z vene. san. Aliter tñ su/
mit in autẽtico de ꝓsulibꝫ. §. ij. videlicet qđ
raro fit. z in. c. j. de sacra vnc. §. ℌ vnguẽto. z
Lañ. v. c. z. xij. q. vj. c. j. c. miroꝝ. de peni. di. j.
z in cle. j. §. sup ℌ. de penis Quãtũ vero ad
ꝓpositũ attinet illud đ miraculũ siue signũ
zc. in q̃ ꝯcurrunt q̃ttuoꝝ. Primo q ex deo.
nõ ex arte ꝯtingat. nec ex diabolo. nã mira
cula fiũt q̃nq̃ p malos. j. q. j. teneam⁹. z. c. p/
pheravit. ij. q. vij. §. Item Balaã. Est nãq ne
cesse martyres a deo impetrasse q̃ mandãt.
l. di. si q̃s ꝓpostera. Scđo q sit ꝯtra naturã
sic de virga moysi mutata in colubrũ. et de
asina loquẽte ad balaã. c. cũ ex iniũcto. đ he
reti. Tercio q nõ ex vi ꝟboꝝ sed hois meri
to id ꝯtingat. Hã panis z vinũ prãte et ꝟbo
te ꝟboꝝ trãssubstãtiat in coꝝp⁹ z sanguinẽ.
vt in. c. cũ marthe. § q̃ sciuisti. de cele. miss. et
de ꝓse. di. ij. c. q. coꝝp⁹. z c. q. in q̃busdã. Di/
cit aũt Aug⁹ in ser. de annũciatiõe q mira/
cula sunt q̃ oibꝫ hoibꝫ sunt impossibilia. Et
dicit Leo q mirabil' est pars⁹ mulierꝫ post
q̃nquagesimũ annũ. l. si maioꝝ. C. đ legit. he/
redibꝫ. z q mirabiliter loq̃bant nobis. coꝝ
linguis abscisis radicit⁹. C. de offi. pfe. pto.
africe. l. j. Quartũ q sit ad coꝝroborationez
fidei. Verba eiñ ministerio hois trãsit i vi/
trũ. qđ nil facit ad coꝝroborationẽ fidei Et
iõ ad canonizationẽ nisi hec q̃ttuoꝝ ꝯcurre
rent nõ ꝓdessent miracula fm Hosti. i sum
ma de rel'. z ve. san. circa fi. z Hof. in sum. co.
ti. z Lau. quẽ refert Archi. in d. c. teneam⁹. z
notat in dicto. c. venerabili. de testibꝫ. z glo.
z alios in. c. j. de rel'. z ve. san. li. vi. z. xxvi. q.
v. nec mirũ. Intellige etiã dũmodo fiat cũ
charitate pfecta. cũ sepe fieri possint ex arte
z scientia singulari z fide nimia etiaz ex do/
no dei. vt in regibus Francie. z in Saul z
Balaam sine meritovite. z tales sunt potiꝰ
puniendi q̃nq̃ quia sanctꝫ vsi sunt non san
cte. dicto. c. ꝓpheravit. z. c. dictũ. j. q. ij. c. solet
de consecra. dist. iij. vbi dicit Aug⁹. q tan/
ta potest esse miraculose fides sine charita
te vt q̃s trãsferat montes. qđ dicit Abbas
notandũ in dicto. c. venerabili. cõtra quas
dam verulas que sine merito vitevidentur
facere miracula z ꝑdicere futura. Possunt
enim habere spiritum ꝓphetie ex dono dei
sine merito vite. vt in dictis iuribꝫ. Et nõ/
nulle faciunt ex deceptione diaboli. argu.
xxvi. q. v. episcopi. vij. q. iij. c. sciendum. Et
refert magister histozie scholastice sup cuã
gel'. in historia quadam. multos facere ea q̃
videntur miracula cum fictiõe quadã dia/
bolica. et cum quibusdam incantationibꝫ
et characteribus positis in subascellis fin/
gunt se infirmos curare. z suscitare mortu
os. z eos facere comedere. Et legit de q̃dã
phitonissa que suscitauit Samuelẽ ad pre

tes Saulis regis. ficte tñ vt refert Bal. in dicto. c. venerabili. de test. pbauit Act xvj Nec obstat illō Joh. ix. q pctōres de⁹ ñ ex audit. qz fz Aug. ℌ. exaudiuit. l' ex sua mia vel ꝓpter salutez ei⁹ qui orat. vt patet Luce xviij. vel ꝓpter salutē alioꝝ z gloriaz dei ſm Tho. ij. ij. q. cxxviij. ar. ij. zc. Uerū qm̄ fundamentalis rō ꝓpter quaz doctores voluerant esse necessaria miracula in canonizatione sancti est. qz ignoram⁹ sine miracul'. an ficte vitā durerit. z in secreto latiorez. et an sic fuerit dign⁹ ex quo hec rō etiā cū miraculis pōt militare si fiāt ex scientia singulari etiā dono dei z fide pl'ima sine pfecta charitate vt est pdictū. z pbat apl's. j. Coꝝ. xiij et pbat etiā Matth. x. ij. z. xvi. Et ex vehementi imaginatiōe q̄ faciat casum. vt ptz p Aug⁹. in lib. de trini. referentē. q quidaz in tantū recogitabat alicui⁹ mulieris imaginem. q ei carnaliter cōmiscer i videbat. Aut ex frute vehemētis oꝛonis ſm Jo. an. i clemen. si dñm. de rel'. et vene. sancto. in fi. glo. magne. z Actu. ix. c. Uidet nō male dici posse q vbi vita canonizandi fuit adeo excellens rōne altissime religiōis z doctrie etiā. put in casu nr̄o q tollat contraria suspicio etiā sine miracul'. z pmarie in tpe q̄ plantula eccl'ie erat tā firmata z nō indigebat suffragio aque aut miraculoꝝ. de qbꝫ Marci vlti. z ad Heb. ij. teste Hieron⁹. sup Isa. li. xviij. Nō em̄ potuisset oīs gētes in tā breui tpe credere nisi signorū miraculis fides eoꝝ quodā modo fuisset extorta. Clamātibus em̄ apl'is z apl'icis viris dñs signoꝝ magnitudine respōdebat vt refert Jo. an. in. c. cū ex iniuncto. de hereti. Et pīsertim cū tpe eius nō vigerent hereses graues extinguende etiā p miracula. put vigebāt tempe sanctoꝝ Dñici z Francisci zc. Et qz nō est gaudēdū q spūs nobis subiiciunt. sed potius q noia nr̄a scripta sunt in celis Lu. x. z ne nobis dicat. Generatio prava signū q̄rit z nō dabit ei nisi signuz Jone ꝓphete. vt dicit Luce. xj. ſm Aug⁹. xx. de ciui. Itez qz in ipis deus tentari videt. c. fi. de purg. vul. Dīce est q cū diceret Achaz. Pete tibi signū zc. Rñdit. Nō petam. z nō tentabo dominū. Et dicit scūs Tho. in. iij. pte. q. xliij. q miracula minuūt meritū fidei nolentiuz credere nisi p ea. Itē Aug⁹. in ſmōe ō martyriby. qz virtutes z mirabilia nō oīby data est facere zc. vident nanq; sufficere debere miracula mystica. Satis em̄ linguis loquunt nouis. q vite veteris secularia vba derelinquētes. sacra mysteria insonāt. z cōditoris sui laudē z potentiā quātuz p̄ualēt narrant. Et serpētes tollere. q bonis suis exhortationiby malicias de alienis cordiby auferūt. Et dū pestiferas suasiōes audiūt. sed tñ ad opationē p̄auā mīme ꝓtrahūtur. Mortiferū quidez est qō bibūt sed nō eos nocebit. Itē q quotiēs ꝓmos suos in bono ope infirmari ꝑspiciūt. dū eis tota virtute occurrūt. z exemplo suę opationis illoꝝ vitā roborāt q in ꝓpria actione titubabant. q̄d aliud faciūt nisi qz sup egros man⁹ imponūt vt bene habeāt. Dicm Greg⁹. i Omelia ascenk. qui subdit. Hec miracula nimirū tantoꝑe maiora sunt q̄nto et spūalia. tanto maiora sunt q̄nto p hec nō corpa sed anime curank z sanctificank. Facit qō dicit apl'us. ij. ad Thessa. ij. c. de tpe antichristi. z alibi. Lingue in signū sunt nō fidelib⁹. sz infidelib⁹ zc. Hā corpalia illa miracula ostē dunt aliq̄n sanctitatē. nō autez faciūt. Hec autē spūalia nō tm̄ ostendūt sed etiā faciūt zc. vt ptz p Grego. vbi supra. Item Grego. Miracula hoiem sctm̄ nō faciūt sed ostendunt. De⁹ em̄ facit miracula p auctoritatē. angeli p materie habilitationez. demones p virtutes naturales insitas. magi p occultos ꝓtractus cū demonib⁹. boni christiani per publicā iusticiam. mali vero christiani p signa publice iusticie. Et sciēdū est q Augusti. de Ancona in li. de eccl'. ptāte. q. xv. arti. xvj. disputat hanc questionē. z dicit eā esse dubiam. cōcludit tñ q ꝓpter euidentiam miraculoꝝ aliquorū cū sint signa testificationis sanctitatis z doctrine veritatis sanctorū debet papa aliq̄s canonizare. auctoritate Aug⁹. xxij. de ciui dei. z in lib. lxxxiij. que. Dicit tñ sanct⁹ Tho. in quodaz suo libello q incipit. Actus litterę. q potest fieri non solum ꝑ frute angeli sed etiā virtute homis q aliqua pars terre p violentiā sursum ferak. Deinde subdit. Sunt tñ aliq̄ miracula nō simpliciter. sed quo ad aliq̄s qui eoruz causas ignorant. sicut quedaz in arte humana facta. mira ignorātib⁹ artem videnk. et multo magis arte angelica. z talia fieri possunt virtute alicui⁹ creature. sed nō exclusa ꝑ frute diuina zc. vel etiam virtute demonū. ſm q plene declarat idē. b. Bonauentura in. ij. snīaz dist. viij. ibi. Tercio loco querit vtrū

demones possint sensus illudere. allegãs glo. Rabani sup Exod. vij. c. Adde qđ dicit Ambro. in omel. sup Lucã. Liberare a demone homies sed in ꝑbo dei. post scz resurrectionẽ mortuis imperare diuie solius ẽ potestatis. et Chrysо. sup Hath. Signãter dixit. in noie tuo demõia ꝛc. ꝙnõ in spiritu tuo ꝛc.

AD secundũ dico etiaz ꝓsuppositо qđ oĩno de necessitate req̃rant in canonizatiõe alicui⁹ miracula. qđ tñ in casu nostris sufficiũt aliqua z non requirat frequẽtia miraculoz. sicut nec in martyre i quo sufficit ꝓstare de martyrio. z causa propter quã passus est. scz ꝓpter fidẽ christi. aut libertatẽ eccl'ie ꝓseruandaz. vt in sctõ Thoma Cantuarieñ. et sctõ Bellino q̃ndã epõ Paduano. et sctõ petro martyre ordinis pdicatoz. absq̃ eo qđ fiat multa alia examinatio de vita et miracul'. vbi tñ aliq̃ licet pauca miracula sufficerẽt ꝝ Hosti. in sũma de rel'. z vene. san. in. §. et hec intelligas. ar. de ꝓsecra. di. iij. c. cathecuminũ. et. c. baptismi vicem. quẽ sequit Jo. in directorio iurz. Rubri. xij. in. §. ad canonizãdos. ꝛ. et ß est vez De cuius sctí Tho. martyrio ptz in. c. hẽ dignũ de homi. Pro qua sñia facit qđ scribit apl's ꝑma ad Cor. xij. ibi. Alij gra sanitatũ in vno spũ ꝛc. et subdit. Hec aũt omia opatur vn⁹ atq̃ idem spũs. diuidẽs singulis put vult. Et pbat in. c. multe. j. q. j. Nam etiã equiparat testimoniũ scripture miraculis. vt not. in. c. cũ ex iniuncto. de here. et l. di. si q̃s ꝑpostera. et qđ legit Luce. xvi. ca. Et qz nimia curiositas in ß etiã est damnãda. et rõne dubitatiõis meli⁹ est ex abũdanti aliq̃d facere q̃z omittere. ar. xi. q. ij. nolite. xxij. q. ij. nõ extimem⁹. xxiij. q. iij. corripiant. cũ sim. Pro hac etiã sñia facit qz eccl'ia i officijs martyrũ nullibi facit mentionem de miraculis. sicut in officijs ꝓfessoz. z ỏ multis martyrib⁹ non legit ipos aliq̃ miracula fecisse. licet sint canonizati ab eccl'ia. vt patz de Jobe baptista. et alijs pluribꝫ. Sentit tñ Jo. an. in di. c. j. de rel'. et vene. san. qđ frequẽtia miraculoz requirat in canonizãdo. qđ Roman⁹ pontifex debet attẽdere vtruz miracula crebrescunt et continuent anteq̃z inquisitionẽ cõmittat. Dicit tñ Aug⁹. in li. lxxxij. q̃sti. qđ boni christiani ꝑ publicã iusticiã faciũt miracula. et admonet dñs vt itelligamus quedã miracula etiam sceleratos homies facere q̃lia scti facere nõ ꝑñt. et ỏ nõ oĩb⁹ sanctz ista attribuunt. ne ꝓnicio/sissimo erroꝛe decipiant infirmi. extimãtes in talib⁹ factis esse maioꝛa dona q̃z in factz iusticie quib⁹ eterna vita cõparat. vt pbat Hath. vij. c. z. xxiij. Vñ Hiero. Prophetare et ꝓtutes facerez demonia eũcere. non est ei⁹ meriti qui operat. sed inuocatio nois christi hoc agit vt homies deũ honorẽt ad cui⁹ inuocationẽ fiunt. Et ab his qui verã doctrinã enunciãt fiunt q̃ndq̃z vera miracula ad confirmationẽ doctrine. nõ autez ad testificationẽ sanctitatz. ꝝm Tho. ij. ij. q. clxxviij. arti. j. ergo nec de frequẽtia videt faciẽda vis magna. Concludit etiã Aug⁹. de ancona in lib. de eccles. ptãte. q. xvi. art. ij. et in q. an papa debeat seruare eundẽ moduz in canonizatõne martyrũ z ꝓfessoꝛũ. Firmat qđ in canonizatõe martyrũ nõ sunt necessaria miracula sed tm̃ sufficiat veritas cause et martyrij. Pro quo facit qđ i officio martyrũ nullibi eccl'ia mentionẽ facit de miraculis. sicut i officijs ꝓfessoꝛ. Itẽ qđ martyr etiã sine baptismo põt ꝓpterea canonizari. allegat Aug⁹. in ep'la ad seleucianã dicẽtẽ. Quoscũ q̃z legim⁹ in corꝑe christi (qđ est ecclesia) ptinere ad regnũ celoꝛuz nõ nisi baptizatos intelligere debemus. nisi forte q̃s angustia passionis et no'ẽtes christũ negare. anteq̃z baptizarent occisi sũt. quib⁹ iam passio ꝓ baptismo deputata est ꝛc.

AD tercium dico qđ licet oĩs doctores videant miracula requirere tã in vita q̃z in morte. vt patet in glo. i. c. vnico. de reliquijs z vene. sanctoꝛ. lib. vi. z ꝑ bellemere in. c. venerabili de testi. z Hostien. in summa de reli. et venera. sanctoꝛũ. tamẽ etiã sufficerent sola miracula p⁹ mortem. vt pbat hymnus confessoꝛũ. ibi. Ad sacrum cui⁹ tumulũ ꝛc. ibi nihil dicit de miraculis factis in vita. Non obstat illud qđ dicitur in. vij. ꝛ. et responsorio. ibi. Iste homo ab adolescentia sua partim meruit infirmos curare. dedit illi domin⁹ cecos illuminare et demones effugare. tum quia nõ dicitur in officio confessoꝛum maioꝛuz. de quibus futurus esse beatus Bonauentura videtur. tum quia non dicit in nõ facientibus miracula vel saltem talia. qz nõ omnes canonizati cecos illuminauerunt. ỏ omittitur illud responsoꝛium. et loco eius ponit nonũ responsoꝛiuz qđ alias videret

supfluere ꝓpter Te deū lau. ꝛc. qđ ĩmediate cantaꝝ. ꝛ incipit rñsoriū. dñs q̄ elegit te ꝛc. Itē respicit scōs vt vniuersos nō vt singulos. ꝛ sic vt genera singlōꝝ. ꝛ nō singla generū. qz etiā singuli nō sp ꝑmāserūt in adolescentia in innocētia sua ꝛc. vt subĩscik in. ℣. sequēti illud Rñsoriū ibi. Ecce hō sine q̄rela ꝛc. Satis nāq; dicendū est fecisse mirabilia in vita sua q̄ inuēt⁹ est sine macula. ꝛ qui post aurū nō abĳt nec sperauit ĩ pecūie thesauris ꝛc. Et ß sentit san. Tho. in. ĳ. ĳ. q. cl. ꝛxvĳ. ar. ĳ. inquātū dicit. Ad demōstratiōnē autē sanctitat⁹ alicuĩ⁹ in exemplū ꝝ rutis nō fiunt miracula nisi ꝑ scōs in vita vl' p⁹ mortem siue ꝑ eos siue ꝑ alios. iuxta illud Actuū. v. ꝛ. ix. Et nihil phibet ꝑ aliquē malū fieri miracula ad inuocatōnē alicuĩ⁹ scī. q̄ tñ miracula non ꝺz ille facere. sz is ad cuius scitatē demonstrādā hec fierēt. de⁹ tñ ꝑncipaliter opaꝝ. ſm Greg. in. ĳ. dialogoꝝ. qz vtitur instrumētaliter vl' interiori motu hois vl' ei⁹ locutiōe. vl' etiā aliq̄ ꝓtactu corꝑis mortui. ꝛ ita intelligit Josue. x. ꝛ. iĳ. Reg. xĳ. Pōt etiā de⁹ opari ꝑ fidē hois mali instrumētaliter. sicē hō opaꝝ ꝑ baculū. Impetrāt etiā mali interdū ex miscōia dei vl' ꝑter salutē suam sicut publican⁹ Lu. xviĳ. vel etiā ꝑter salutē alioꝝ ꝛ gl'am dei. qđ esse nō posset post mortē eoꝝ ꝛ dānationez. ꝛ ideo magis req̄rik post mortē q̄s in vita.

Sufficiēs aūt in vita videk ꝛ stupenduz miraculū in ß pr̄e nr̄o Bonauētura qđ legik in chroni. eo q̄ cū ex nimia ꝓscia ĩdignū se existimaret cōione eucharistie. ꝛ iō a celebrando abstineret. die quadā miraculose ꝛ nemine ministrāte nisi angelo. vna ex ptib⁹ hostie ꝓsecrate in os ei⁹ intrauit. eūq; cibo celesti replenit. Circa qđ notādum dico q̄ corꝑa glorificata videri actualit' nō pñt nisi ꝑ miraculū ſm Archi. in. c. sacrificiū. ℞ cō se. di. ĳ. et iō merito de ipō cantabit eccl'ia. Iste cognouit iusticiā ꝛ vidit mirabilia magna ꝛc. ꝛ inuēt⁹ est in nūero scōꝝ. Ad veritatē aūt ꝓclusionis p̄misse multū faciunt lr̄e Inno. ĳ. sup canonizatōne scōꝝ Homoboni cremonenk ꝛ vulstani q̄ndam epi vigornien. in q̄bꝫ nō referunk nisi miracula facta post mortē. vt ex tenore ip̄aꝝ litteraꝝ ꝓstat euident. Adde q̄ habenk in legēda natiuitatis. s. Johis bap. ꝛ lr̄e calixti. ĳ. super canonizatiōe scī Osmundi de anglia. qui etiā nulla refert miracula facta in vita.

AD quartū dico primo ꝓcludenduz q̄ testes examiandi sup miracul' examinenk ꝑ cōmissarios deputatos ꝑ hoc a sede ap'lica ꝛ nō ꝑ alios. Unī nō putat Boaci⁹ vt refert Jo. an. in. c. venerabili de testi. q̄ tales deputati cōmissarij possūt alĳs cōmittere ß examen ꝓpter arduitatem negocĳ ꝛ ꝓpk industriā electaz ꝑ. c. fi. de offi. del'. de quo ꝑ docto. in cle. j. e. ti. Itē q̄ examinenk sigillatim. i. q̄libet ꝑ se. nō plures simul. aliter nō valeret testimoniuz ſm Jo. an. ꝛ alios in. c. venerabili de testi. ꝑ not. i. c. cū causam. eo. ti. ꝑbat. l. si quis inter. C. de bo. ꝑscrip. Item examinenk sup oĩnib⁹ circūstantĳs de quib⁹ ĩ dicto. c. cū causaz. Itē secreto ar. C. de testi. nulli. ꝛ in. c. inquisitōis de accus. sicut. ꝛ vota eligentiuz scrutank. c. q̄ ꝓpter. de elec. ꝛ ad sil'itudinē daniel'. vt hr̄ Daniel'. xĳ. c. ne vnus habeat aliū ĩstruere aut vn⁹ sequak dictū alteri⁹. et ita nō posset falsitas ill⁹ꝝ facile deꝑhendi. facit. c. omis de peni. ꝛ re. ꝛ ne forte ip̄is ꝓtradicētib⁹. vox ꝓtradictoria de foꝛ audiak. ꝛ sic ꝑtes addiscāt testificata. ar. in. c. ĩ causis de elec. Itez examinenk cū ea diligēcia q̄ solet ꝛ ꝺz in receptiōe testiū adhiberi. vt. d. c. venerabili in fi. ĩmo etiā cū maiori vt ibi no. qz circa maiora maⁱ ꝑiculū ꝝ tik. ꝛ iō cauti⁹ ē agenduz. x'ĳ di. c. q̄scam⁹. c. vbi ꝑiculū. de cle. li. vj. l. j. §. ĳ. ff. ad carbañ. Itē qz deponētes potuissent facil'r decipi. vt in. c. ĳ. de rel'. ꝛ ve. san. etiā si forēt obstetrices. qz sepe man⁹ fallik ꝛ oculus obstetricū. vt dicit canon. xxvĳ. q. j. nec aliqua. ꝛ in. c. cām m⁹imonĳ. de ꝑbatio. ꝛ in. c. fraternitat⁹ de frigi. ꝛ. c. si ꝑ sortiarias xxvĳ. q. j. ꝛ ꝓseq̄nter etiā iudiciū iudicū. vt ibi ptz. Et de ß ordine iudiciario ꝺz intelligi illud qđ dicit Aug. de anco. in li. de ecclesiastica ptāte. q. xvj. ar. j. Intelligo etiā sigillatim fieri debere exame tā sup specificatis in articul' q̄s sup oĩb⁹ circūstātĳs. iuxta ea q̄ habenk in. c. cū cām. de testib⁹. vbi dic̄ Bal. q̄ miracula nō ꝑsumunk. qz sūt de ipossibilib⁹ nature. ꝛ ĩ ea forma de q̄ ꝑ ange. i. l. si q̄s l. ĳ C. de bonis vac. li. x. ꝛ bal. in. l. non pñt. ff. de legib⁹. ꝛ no. in. c. exhibita de iudicĳs. ꝛ in. c. pñtiū. de testi. li. vj. ꝛ in. c. penulk §. porro. de elec. ꝛ in. c. dānam⁹. §. nos aūt. de summa tri. licet alik exponak ℣bū sigillatim per Archi. in. c. si cui. de ele. li. vj. de q̄ habek i. l. sed et si ꝑ ꝓtorē in fi. ff. ex quib⁹ cau. maiōr ꝛ in. l. cū quidam. C. de verbo. signi.

Concludendū est etiā q miraculū ē q̄d ē mirū factū. Et vere ē miraculū mirū. q2 supra facultates siue vires nature. vel q̄ ad factum. vl' quo ad modū. Quo ad factuz. s. vt q ad p̄ces Grego. neocesarien. legit quidā mons retractus z dedisse locum basilice fabricande. z ad p̄ces beati Benedicti quidā lapis trāslatus ē ō horto. vt habet in hist'ria scholastica sup euangelia. c. in seq̄nti q̄z die zc. z q cecus fact' est videns. z mortuus resuscitat'. vt legit petrū resuscitasse Actu. ix. in fi. z. j. q. j. teneam'. iij. q. vij. Petr'. Et christ' Luce. viij. in fi. de peni. di. j. §. ex his itaq̄z alias est. §. deniq̄z. v. In euāgelio. cū simil'. Hoc em̄ est sup facultates seu vires nature. q2 via nature nō est regressus de p̄uatione in habitū. Quo aūt ad modū facti vt puta si aliq̄s est febricitans via nature. p certas alteratiōes potest fieri san'. de peni. dist. vij. c. vlti. in fi. xxiij. q. iij. c. ipa pietas in p̄ncipio. z. c. q̄d faciet. z. c. nimiū in p̄n. Sed si fiat in instāti ad inuocatōem dei seu p deum meritis alicui' scti inuocati. z ꝟ sup vires nature. quo ad modū nature q̄ operat successiue p alteratiōes diuersas. nō pōt p'bari directa p̄batiōe. q2 directa p̄batio est p rerū p̄ncipia. Et sic etiā intelligi debet illud. q̄ negant' factū p rez naturā (hoc est. p rerū p̄ncipia) nulla est p̄batio. l. actor. c. ō p̄ba. vj. q. v. actor. z ō elec. bone me. magūt. ꝟ. q̄uis. c. j. de clandestina. despon. q2 quod nō ē nō habet p̄ncipia. q2 fm phm. Nō ent̄z nō sunt species neq̄z differētie. g̃ neq̄z p̄ncipia. q2 superiora ad species z ad differentias essent actualit' in ipis fm porphyriū. Cū g̃ miraculū ex subiecto in q̄ fit non habeat q directe miraculū p'bari potest. ideo sequit' fm q dic̄ Arch. in. c. nec mirū. xxvj. q. v. q in directe p'bari pōt. Nā cū reperiat' miraculum qō vires nature excedat vl' quo ad factum vl' quo ad modū facti vt p̄missum est. z hoc p̄stat esse factū sed nō ex causa naturali. habet p̄secutiue z indirecte illud miraculū tm̄ ex causa supnaturali. q2 qō meū nō est. scire debeo ad aliū p̄tinere. l. cū g̃rebat'. c. vnde vi. Uñ natura videns ꝟ mirū factū nō esse suū nec ex suis p̄ncipijs deriuatū licet sit in se factū. habet asscribere cause maiori. z sic p̄bat indirecte. put etiā firmauer't Jo. mona. z Jo. an. in nouella i. c. j. de p̄fessis li. vj. in. ꝟ. nō possunt. Bar. aūt in tractatu de test. in. c. q̄litas sine substātia. dicit circa hoc magistralit'. q cū agit' de aliq̄ cōprobando in sctm̄. cui' vita z miracula sunt p'banda. vt est sacris canonib' p̄stitutū. vitā p'bare facile est. miraculū aūt qō dicit' q̄si admiratione plenū. z qō est id cui' effectus est manifest'. causa aūt ei' oīb' est occulta. quoniā solus de'. vñ que a deo fiūt propter causas nob' ignotas q̄ vires nr̄as excedunt. ideo miracula nuncupant'. Et sancti docto. tradūt ꝟ trib' modis p̄tingere. Primo circa subam facti vt dū de' facit aliqua q̄ natura nullo mō facere pōt. vt q sol stet. vt fuit tpe Josue. de q̄ habet Josue. x. c. et Ezechie. iij. Reg. xx. c. vl' q hō habeat corpus glorificatū vt christ' p' resurrectōez. z id quod in sacro altaris fide cernimus. Et ista in miracul' summū gradū obtinēt. Secundo q̄n illud fit qō natura facere pōt. nō in illo in quo fit. sicut resurrectio mortuor̄ illuminatio cecor̄ z silia. Potest em̄ natura dare vitā l' secare vitā. sed ñ in mortuo. z pōt p̄stare visum. sed nō tm̄ in vera cecitate. Et ꝟ tenet scōm locuz in miracul'. Tercio q̄n quod fit natura pōt facere. sed nō in illo ordine. vt q̄n aliq̄s p̄tute diuina a febre subito liberat' nullis adhibitis remedijs. vel nō cū p̄sueto p̄cessu nature panis multiplicatur. Pōt em̄ hō naturalit' facere panez sz nō illo ordine. Liquet g̃ q miraculū p'bari oportet p'bando aliq̄d nature. ita q vires nostre nature excedunt' vel in substātia ei' qō fit vl' in subiecto ei' quod fit vl' in subiecto ei' in q̄ fit vl' in ordine faciendi. sed si illud potuisset p causas naturales reduci. ñ esse miraculū clare p'bat'. q autē de' fecerit p inuocationē illius sancti p'bata inuocatione vl' voto ad illū sanctū emissis. quib' probatis recte p̄cludit' illā aiam esse beataz. dā tm̄ in istis pōt faciliter esse deceptio. istud ē determinationi eccl'ie Ro. reseruatum. cui standū est. Et hinc est q Inno. iij. in p̄cessu canonizatiōis scti Homoboni cremonen. magnā fidem adhibuit testimonio. Osberti p̄s byteri sci Egidij cremonen. q̄ patrin' fuerat ipius sci homoboni. z p. xx. annos z ampli' p̄fessionē ei' sp recepat. sup obedie/tia quā in oz̄onib' z vigilijs z alijs penitentie fructib' q̄ sibi ab eo imposita erat pl' iniuncto satisfactionē exhibebat. licet videret in suo dicto singular'. vt p̄z in lris canonizationis ipi'. Nō videt tm̄ hoc casu nimiuz laxanda facultas. ar. in. c. tua nos. de p̄sāg.

z affi. Jtē bonifaci⁹ non⁹ admisit testimo/
niū filie sctē Brigide ad pbanda miracula
mris ei⁹. qz etiā ab his q̄ fortis sunt oportet
sctōs hīe testimoniū. fm Ambr. in omel. la/
tent cē. Jtē Jnno. vi. in bulla directa p euz
et Auinion. pontificat⁹ sui anno vi. archi/
epo Pragensi. z epo Olomuceñ. z cuidam
abbati. sup inq̄sitiōe fienda p canonizatio/
ne Lupulli. introclusit specificā formā cir/
ca examen testiū p eos seruandaz. q̄ nō dis/
crepat ab alijs cōibz formis examinū aliaz
cārū ciuiliū vel criminaliū. Ex q̄ infero. suf/
ficere diligentiā adhibere in hmōi q̄ est ad
hibenda in alijs causis grauioribz. Dico
z ꝯcludendū q̄ licet Vincēti⁹ antiqu⁹ do/
ctor in. c. venerabili. de testi. dixerit. q̄ ad ħ
q̄ quis tanq̄ sctūs canonizet. q̄ pbāda est
frequētia miraculoz. z p eosdē testes. z non
sufficit p duos testes fore vnū miraculū ad
inuocatiōem ipi⁹ scti factū tali die. et aliud
factū eadē die vel sequenti p alios testes p
inuocatiōem eiusdez scti. qz diuersa pbant
nec ꝯcordāt in idem nec ī eundez. Jnstitu.
de duobz reis. §. j. z. c. licet ex q̄daz. de testi.
vt refert Archi. xxvi. q. v. c. nec mirū. Ueri⁹
tñ esse credo de iure. qđ firmat Collec. in. c.
j. de rel. z vene. sanc. dicēs sniam Vincen.
esse mirabilē z ꝓtra iura q̄ dicūt q̄ ī ore du
orū vel triū stat oīe ꝙbū. c. in oīes. z. c. li/
cet de testi. z qz satis est q̄ ꝓueniāt oēs in fa/
cto miraculo z in sctitate ei⁹ de q̄ agit. z sa/
tis est q̄ ex diuersis actibz resultat frequē/
tia miraculoz necessaria. sic ex diuersis iu/
ribz vna regula. vt not. de reg. iu. c. j. z ex di/
uersis actibz ꝙsuetudo. vt not. de ꝙsti. c. j. et
ex diuersis gradibz cognatio vt in. c. nō de/
bet. de ꝙsang. z affini. z ex diuersis actibz iu
risdictōnalibz iurisdictio. z tñ ad pbandos
singulos act⁹ ex q̄bz resultāt pdicta. nō sūt
necessarij q̄dē testes. vt ipe not. in. c. ex teno
re de testi. faciūt not. in. c. nihilomin⁹. iij. q.
iij. Et ꝓterea ꝙcludit q̄ sufficit pbare vnū
miraculū factū tali die in tali loco p tales.
z sic p diuersos testes pbare diuersa mira/
cula al's ꝙcluderet impossibile. z necessari/
um fuisset q̄ ille de cui⁹ canonizatōne agit
oīes testes semp secū duceret. z sic videre
tur vna collusio. et falsitates fingi possent.
arg. iij. q. iij. in testibz. nec pauces q̄ nullos
secū ducere pñt canonizarent. iuxta no. in
c. licet. de testibz. Cui⁹ sniam al's suz secut⁹
in voto ꝓtra iudeos Tridētinos q̄ martyz/
risauerūt infantē Simonē. q̄nimo etiā di/
co q̄ etiā sufficeret pbare miraculū p testes
q̄rū aliqui deponerēt de infirmitate incu/
rabili p̄cedenti fm naturā aliq̄ vero depo/
nerēt q̄ iam factꝰ esset sanꝰ. sicut dicit ꝺ cele
bratiōe misse. in. d. c. nihilomin⁹. qđ satis p/
bat. d. c. venerabili. de testi. in fi. vbi sufficit
q̄ interueniat diligētia q̄ solet z debet in re
ceptiōe testiū adhiberi. Jdē tenet belleme
re in dicto. c. venerabili. referēdo Collecta/
rium.

AD quintū dico ꝺcludendū q̄ nō est
necessariū q̄ miraculū fiat in instā/
ti. vt ptz. iij. Reg. xvij. c. z Exo. x. z. x/
iij. z. iiij. Reg. iiij. z. v. z Marci. viij. fm Ar/
chi. in. c. nec mirū. xxvi. q. v. quē refert. z seq̄/
tur mar. de laude. in allegatiōibz q̄s fecit p
canonizatiōe scti Bernardini. licet in ꝓtra
riū videat Actuū. ix. vbi patet q̄ ꝓtinuo sur
rexit cē. z Actuū. iij. iuxta p̄nci. vbi ꝺr et ap/
prehensa manu ei⁹ dextera alleuauit eū. et
ꝓtinus ꝺsolidate sunt bases ei⁹ z plante. et
Luce. viij. iuxta fi. vbi dicit z tetigit fimbri/
am vestimēti ei⁹ z ꝓfestim stetit fluxꝰ sang. z
in. c. ad ea vero ꝺcubitū. v. di. nā apud deū
nō est mora. de pen. di. j. c. multiplex. al's in
cipit. c. bis aūt. Uñ Ambr. Spūsscti gra ne
scit tarda molimina. z Lu. vij. iuxta p̄n. vbi
dicit. Adolescēs tibi dico surge et resedit q̄
erat mortuus. z Joh. xj. iuxta finē. vbi dicit
Lazare veni foras. z statim pdūt q̄ mortuꝰ
fuerat. z Matth. ix. vbi dicit. z facta est sa/
ua mr ex illa hora. z. xv. vltra mediū vbi di
citur. Fiat tibi sicut vis. z salua facta ē filia
eius ex illa hora. z de pen. di. j. §. ex his ita/
q̄. al's est. §. denicq̄ iuxta fi. ibi. leprosus ve/
ro. vbi sequit. quē postea tangēdo munda/
uit. z § ħ idē iuxta p̄n. ỹ. hinc etiā. z Luc. v.
iuxta p̄nci. vbi ꝺr q̄ ꝓfestim lep̄ discessit ab
eo. Joh. v. circa p̄nci. vbi ꝺr q̄ statim sanus
factꝰ est hō. et Matth. viij. iuxta p̄n. vbi ꝺr.
Volo. Mūdare. z statim mūdata est lepra
ei⁹. z Matth. xx. in fi. vbi Iesus tetigit ocu/
los ceco⁹. z ꝓfestim viderūt. z Matth. x. ꝺr
ꝓfestim vidit. et Marci. vij. vbi ꝺr. z statim
aperte sunt aures cē. Quibz omibz rñdetur
auctoritate glo. posite in pdicto. c. viij Ma
thei dicētis. Quē vno verbo statim curare
poterat paulatim curat. vt magnitudinem
humane cecitatis oñdat. q̄ vix et q̄si p grad⁹
ad lucē redeat. z gram suā nob indicat per
quā singla pfectōis incremēta adiuuat Et

dicit Jo.an.in di.c.s.de rel'.z venera.sctõz. aliꝰs dicere q' si sit illusio vir pñt ꝓtinuari miracula vltra.xl.dies. de q̃ tñ certi nõ su/mus. Et ex his dico q' cũ ex pcessib' factis in cã pñtis canonizatõis ꝓstet de multꝫ mi raculis p' mortẽ b' beati pñis Bonauẽtu/re factꝫ.vt leprosis mũdatꝫ. paralyticis z a/liꝰ varijs modis infirmis curatꝫ miracu/lose.impiũ eẽt denegare hmõi canonizatio nẽ.z maxie ꝓpter miraculũ lingue ei' reper/te incorrupte tpe translatiõis corpis sui.vt patet ex multꝫ ꝓtestib'.de q̃b' in pcessu. Et de lingua scti Antonij de Padua. de q̃ ipse testat in chronicꝫ. Nõ em̃ voluit de' linguã scti sui videre corruptionẽ.iuxta illud Pſ. xv. Et ne corp' qõ corrũpi aggrauaret ani mã.iuxta illud Sap.ix.q' custodit dñs oia ossa eoz.z vnũ ex eis nõ ꝓterek. q̃ etiã dissi/pat ossa eoz.q̃ boib' placẽt zc.vt. pſ.xxxiij. z pſ.lij.licet de oĩib' dictũ sit Memento hõ q' cinis es z in cinerem reuerterꝫ zc. Ex Hostien.z Jo.an.

Ad sextũ dico sil'r ꝓcludendũ.nõ esse ꝓtra rõnẽ miraculi si in liberatione alicuius doloz interueniat. vt patz Marci.ix.ibi.z exclamãs z multuz discer/pens euz.exiuit ab eo. Ubi nota q̃nt' fuit dolor.q' sequit'.et fact' est sic mortu'.ita vt multi dicerẽt.q' mortu' est zc. Et h̃ etiã sa tis apparet ex eo qõ scriptũ est in vita beati Frãcisci. Rubrica.de intelligẽtia scꝑtura/rũ.vbi inꝰ cetera dr̃.signo itaq; crucꝫ super eũ facto.statim q̃ ꝓtract' iacuerat. surrexit sanus.z in dei laudẽ prũpens. Ego inquit sum liberat'. insonuerũt aũt ossa renuz ei' audiẽtib' multis veluti cũ manu ligna sic/ca frangunt'. Et sic ꝓcludit etiã Archi.i.d. c.nec mirũ.xxvj.q.v. Jtẽ nõ est ꝓtra rõnem miraculi q' fiat cũ aliq̃ adiutorio nature.vt iiij. Regũ.v.c.de Helizeo.q̃ misit Naaman ꝓncipẽ militie regꝫ Syrie leprosum ad la/uandũ septies in iordane. Et ꝺ filio vidue mortuo.sup quez se incuruauit ꝓphã.vt in/funderet in eũ calorẽ.iiij. Reg.iiij. Jtẽ Jo. ix.de luto facto ex sputo q̃ liniuit christus oculos ceci nati.z de eo quẽ misit ad lauan dũ ad natatoriã syloe.z de ꝓbatica piscina z silib'. Jtẽ nec est etiã ꝓtra rõnez miraculi q' illud opanꝰ q̃ in ipm opando peccẽt.vnꝺ dicit glo. Num.xx.q' Moyses z Aaron q̃n cũ pcussione virge fecerũt effluere aquã de petra babuerũt q̃ndã inanẽ gloriã.z iõ me ruerunt audire. Quia nõ credidist'is mihi vt sanctificaretꝫ me coram filijs israel.iõ non introducetꝫ hos pl'os in terrã quam dedi eis. Et sup illo ꝓbo Luce.x. Nolite gaude/re qz spũs subijciunt' vobis.dicit glo.q' leti cia qua christ' discipulos suos letos vide/bat inanẽ gloriã sapiebat. Gaudebãt em̃ q' q̃si sublimes terribiles homib' z demoni/bus erãt.iõ christ' talez cordis elationẽ in eis reꝑhendit.iudiciũ ruine ꝑmi angeli re/ferẽs zc. Nõ est etiã ꝓtra rõnem miraculi q' ad maximã instãtiã etiã cũ tarditate q̃dam fiat.vt pz Matth.xv.de mliere chananea zc. Sic etiã nõ est ꝓtra rõnẽ miraculi q' vnꝰ sctũs illud faciat aut facere possit.z aliꝰ nõ. vt pz Matth.xvij. de lunatico demonia/co. Jtẽ etiã nõ est ꝓtra rõnẽ miraculi q' sa nat' de primo recidiuet.vt pz in legenda sancte petronelle paralytice.iuxta not.in.l. martius.ff.loca.z.l.j.C.de emen. ſuoz.z in c.ꝓterea.de cleri.pcu.et in q.dñicali.lxxxiij. de q̃ p Jo.an.in mercu.ꝓtract'.de reg.iur. li.vj.z in.c.pſbr.z.c.significasti.de homi.z p Bar.in.l.j.§.si in rixa.ff.de sica. Sufficit g' q' sanitas fuerit veriſil'r duratura licz casu fiat mometanea aut recidiuet zc.p aliquod accidẽs culpabile et inordinatũ. Jtẽ qz nõ est ꝓtra rõnẽ miraculi q' faciens miracula adhuc sit in purgatorio.vt pz de Pascasio diacono.teste Gregꝫ.in dial'.z p Vincen.in specu.hystori.li.xxi.c.xciij. Jtẽ nõ est cõtra rõnẽ miraculi q' fiat in inuitũ.vt p eundez Vincẽ.e.li.c.liij. Jtẽ q' etiã fiat in sideribꝰ vel elementꝫ.auib' celi.aut piscib' maris.vl' aiantib' terre. aut arboribꝰ aut lapidibus aut aliꝰ q̃buscũq; creaturꝫ zc. etiã ad dãna tionẽ z penã malorꝫ sicut ꝺ anania z zaphi/ra Actuũ.v.z similib'.

Circa septimũ ꝓcludo q' ꝑmo req̃ri tur q' ꝑcedat instãtia aliquarũ pso/narũ honestaꝝ z autẽticaruz apud Roma.pon.z supplicatio nõ semel sed plu/ries z instant' p hmõi canonizatõne fienda z obtinẽda zc.z nõ tm̃ semel sed pluries et instãter.sic̃ no.de ꝓcessi.z de pallio vt in.c.q̃ dam cedendi de renũ.z in.c.cũ post petitã. de elec. Nõ em̃ ꝓsuevit moueri papa statim ad cõmittẽdã hãc inq̃sitionẽ sed potꝰ exꝑe ctare q̃diu pulsek zc.ꝓpter rõnes de q̃b.ꝺ. pmisi.facit cle.q̃uis de appel. adde no.in.c. prisca.c.di.z in.c.importuna de peni.di.s.

Circa qꝺ dico sufficere si fieret instantia

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

p eōm z cap'lm loci illi⁹ vbi sepult⁹ est cano
nizādus z vniuersoz platoz et general' ca
pituli illi⁹ ogregatiōis z ordinis cuius fuit
ipe de cui⁹ canonizatiōe supplicat. Pñt nā
ꝙ licite instare religiosi p canonizatiōe ali
cui⁹ scti q fuit de ordie ipoz. Nā oēs hi de
qbꝫ in.c.venerabili.in pn.de testi.instabant
z pces porrigebāt p illius abbat⁹ sci Mar
tini canonisatiōe.ad qz petitionē papa A
lexander.iij.cōmisit testiū receptionez sup
vita z miracul'ē⁹.ad qō signant abbas no
tat illū tex. Pñt etiā tales supplicātes p ca
nonisatiōe assumere ministeriū partis au
ctoritate iudic⁹ z illā pmouere z testes pdu
cere tā sup vita ꝙ sup miracul'. vt ibi patet
fm Jo an. z alios. In casu aūt nr̄o multo
maioz pcessit instātia. videlicet z regū z co
mitū z alioz magnatū. vt ptz in pcessu. iux
ta illud apl'. j. ad Thimo. ij. z. xxiij. dist. §. j.
lxxviij. di. qd ē cito. de elec. cū nobis olim. c.
fi. eo. ti. lib. vj. Scdo reqrit ꝙ expectato
aliq̄ tpe papa cū cōsilio fratz in patria illius
p cui⁹ canonisatiōe instat cōmittat duob⁹
platis vl' alijs psonis honest⁹ discret⁹ et in
corruptibilibꝫ. vt inquirāt de fama z de de
uotione ppli z de alijs q̄ sibi sunt nūciata in
genere. q̄ ad famā nō quo ad veritatē z non
in specie. z q sibi describāt q̄ inuenerint. et
an eis videat ꝙ sup veritate earūdē z cau
sa in specie sit inqsitio cōmittēda de vita et
miraculis ei⁹. Circa qō dico ꝙ Inno. iij. p
cessum inqsitiōis scti Wulstani q̄ndam epi
Wigorn. in anglia cōmisit Cantuarien. ar
chiepo z epo Heleñ. et scti Eadmūdi et de
Urbren. abbatibꝫ. z sic q̄ttuoz platis. Pōt
etiā qui facit instātiā p canonisatiōe illi⁹ de
cui⁹ vita z miracul' est inqrendū inter illos
deputari ad hmōi inqsitionez faciendā. ita
pbat d.c. venerabili. iūcta supscriptiōe. Di
co etiā sufficere duos platos tm. etiam vbi
cōmitteret inqsitio p canonisatiōe pape. vt
refert Jo. an. factū fuisse in cōmissiōe cano
nisatiōis Ore. z in.c. vbi piculū in pn. de ele
cti. li. vj. in nouel. Fuit em facta cōmissio ar
chiepo Pisano z epo Mutinen. nō g̃ē pau
cioribꝫ q̄ duob⁹ facienda cōmissio. qz quod
a plib⁹ sapiētibꝫ q̄rit facili⁹ inuenit. xx. di. de
quib⁹. z ap̄liozes boies pfectissima vitas
reuelat. l. fi. ad fi. C. de fide cōmis. lxiij. di. ex
ora psciam. Et integrū est iudiciū qō pluri
um sentētijs pfirmat. sicut canones atte
stant. c. prudentiā tuā. de offi. deleg. Et hec
est quedā pambula inqsitio ad inqsitionē.
pparatoria ad solēnē subsequētē. Et q̄ hec
pambula inqsitio i genere sit necessaria. pa
tet ex li. ceremoniaz. vbi agit de canonisati
one sctoz. In casu aūt nr̄o hec oia sunt de
bite obſuata. vt ptz ex breuibꝫ z pcessibꝫ. ō
qbꝫ i act⁹ Tercio i cuētū q ꝑmi inqsitores
rescribāt talia p q̄ videat ꝙ inqsitio verita
tis cōmitti debeat reqrit ꝙ post cōpletam
hāc pambulā inqsitionē. item papa diffini
at cū cōsilio fratrū an solēnis inqsitio sit cō
mittenda. z cōmittant ad min⁹ tribꝫ ex do
minis Reuerēdissimis cardinalibꝫ. vni scz
epo. alij p̄b⁹. z alij diacono. vt ptz ex deci
sione d. Egidij ō bellemere. de. dc. lxxij. ad
fi. z ita obseruat. z item scribat eisdē vl' alijs
platis in partibꝫ. vt in specie inqrāt. primo
de fama. scdo de vita. ℔ est. de fide z puersa
tione tē. canonizādi. Item de morte z mira
culis exacte diligent fidelit et prudent fm
articulos z interrogatoria sub bulla trans
missis. z qō inuenerint remittāt sub sigill'
suis inclusuz. fm Hostien. in.c. venerabili.
de testi. allegato z p no. in.c.j. de rel'. z vene
ra. san. li. vj. Qua inqsitiōe remissa z cōple
ta facienda ē cōmissio in curia aliqbꝫ capel
lanis pape vl' alijs psonis auten. vt exami
nēt pcessum. z formēt Rubri. seu sūmariuz
examinādas cū exacta diligētia p papam z
frēs cardinales an sint pbata talia ꝓpter q̄
canonisatio sit facienda. Et sup ℔ debet pa
pa reqrere cōsilia cardinaliū. z si videbit pa
pe ꝙ faciēda sit canonisatio ex his q̄ erūt p
bata. tunc ℔ secreto ꝑmitus diffiniat inter
frēs. z diffinitio secreta teneat. Postmodū
papa coadunatis epis z alijs platis q̄ sunt
aut repiunt pñtes tūc in curia faciat pub
lice ꝓponi z narrari p aduocatū aut pmoto
rē fidei oia z singula acta z pbata ꝓterqꝫ se
cretā diffinitionē factā ꝑ⁹ in cōsistorio pri
uato Reuerēdissimoz d. cardi. z sup his re
quirat oīm cōsilia z vota. Haz fruct⁹ diuin⁹
est iusticiā recēseri. xxxv. q. ix. Gue. vbi etiaz
dicit ꝙ veritas sep⁹ exagitata magꝫ splen
descit in lucē. facit. xxx. q. vlt. c. iudicāte. Uñ
etiā dicit ꝙ ibi est salus vbi multa consilia.
Prouer. xj. z repetit. xvj. Dissipant cogitati
ones vbi nō est cōsiliū. vbi vero plures sūt
cōsiliarij cōfirmant. Item p istis facit. l. dubi
um. C. de repudijs. l nomiatiōes. C. de ap
pel. c. nouit. de his q̄ fiunt a pla. xv. q. vij. c.
eps. xxxiij. dist. peruenit. Et erit salus vbi

multa sunt ꝯsilia Prouerb. xxiiij. Et multitudo sapiētū sanitas ē orbis terraꝝ Sap. vj. ca. z hinc q tūc nō est verisīle credenduz in ℔ eccl'iam posse errare. z dicit Archi. ij. q. vj. anterioꝝ. q ꝯsiliuz z deliberatio a malo iudicio hoiem retrahit z refrenat. Debz ei semp p̄cedere ꝯsiliū z iudiciū sequi z demū p̄ceptū. ſm Tho. ij. ij. vbi tractat de partib prudētie. vt sic dici possit edictum ꝯsultissimū. l. humanuz. C. de legi. lex. c. aplice. xxxv. q. ix. vt sic q̄si p ora eoꝝ videak deꝰ consuli. iiij. Regū. viij. c. j. q. j. iudices. qz vbi plures ꝯgregati fuerint in noīe meo ibi ego suz in medio eoꝝ dicit dñs Matth. xviij. Et ita repperi obſuatū p Inno. iij. in canonisatione sctī homoboni cremo. vbi dicit. De fratrū nr̄oꝝ ꝯsilio post multā deliberationez habitā cū archiep̄is z ep̄is q̄s sup ℔ ad cōsiliū nostrū admisim⁹. de diuina miscōia et ip̄ius sctī meritis ꝯfidētes ip̄m sctoꝝ catalogo duxim⁹ ascribendū. statuētes vt i die depositiōis ip̄i⁹ eiusdē festiuitas deuote a christifidelib⁹ annis singul' de cetero celebretur. z apud deū suffragia eius būiliē implorenk zc. vt patz in ei⁹ lr̄is datis laterani scō idus Januarij pontificat⁹ sui anno p̄mo. Dec etiā req̄sita ponit Aug⁹. de anco. i li. de eccle. ptāte. q. xv arti. j. z Barti. ō laude. in allegatio. q̄s fecit in canonisatiōe sctī Bernardini. q aliū tñ modū nō tñ diuersū in effectu. z Cardi. post Hosti. z Jo. an. in dicto. c. j. de rel'. z vene. san. Reperik etiaz in gestis ꝯsilij Cōstantien̄. de anno. M. cccc. xvj. v. kl'. Maij aplica sede va. p̄nione sctē mr̄is eccl'ie p̄curādis et p̄mouēdis oīmib⁹ q̄ pſperitatē religiōis christiane. z cōmunē oīm mortaliū vtilitatē z salutē concernere possent z augere. speciali dei p̄uidētia et in suo noīe ꝯgregato cōmiserūt. p̄cessuz canonizatiōis duoꝝ ep̄oꝝ z vn⁹ monial' ordis sctī Aug. duob⁹ cardialib⁹. vt cardīali cameracen̄. tituli sctī Crisogoni. z Oddoni cardinali diacono tituli sctī Georgij ad velluſ aureū. z vni ep̄o Ludonen̄. z q̄ndaz alijs p̄latis secularib⁹ z religiosis p̄nūtib⁹ in eodē cōcilio z viue vocis oraculo. ad q̄rū oīm relationē cōmisit idē ꝯsiliū Constantiense tribus ep̄is in partib⁹ regni Suecie. vbi corpora dictoꝝ canonizād oꝝ venerabank inquisitionē speciale z solennē faciendā. put facta apparet ex p̄cessu eorūdez. Postremo debet papa ordinare q certa die oēs cōuenianꝫ ad aliquā eccl'iam q̄ ornata sit pānis honorabilib⁹. z sternak tapetis. z in q̄ illuminenk multi cerei. vbi papa z tot⁹ clerus solēniter ꝯuocati z pl's deuote assistāt. z ad illos papa sermonē habeat. p̄cessum recitās. z inducens clerū z pl'm ad orandū q deus nō p̄mittat illū errare in ℔ negocio Postea q̄ flexis genib⁹ fiat deuota oīo z cantek succ̄ssiue hymn⁹ Ueni sctē spūs zc. vel alius hmōi. siue antiphona ꝯueniēs. Deinde surgat papa ab oīone. z diffiniat illū de q̄ agik sctm̄ esse z sctoꝝ catalogo ascribendū. z tā/q̄ sctm̄ p oēs christifideles colēdū in oī ecclesia dei z p orbē vniuersum. ip̄iusq festū solennizanduz certa die. Et celebret papa m̄ssaz solennē in honorē canonizati p⁹ cantatū psalmū Te deū lau. Uñ videk esse miſsa de substātia canonisatiōis. sic̄ in ꝯfectione chr̄ismatis. not. in. c. te referente. de cele. miſſ. z in collatiōe ordinū. ar. de trāſſ. pla. c. inter corpalia. z in alijs multꝫ casib⁹. z in cōsecra. eccl'ie de ꝯse. di. j. oīes basilice. Et ℔ ideo. qz fidelib⁹ nō est tā de solicita q̄cunq; inuēt̄iōe fidendū q̄s de instātia oīonis humilis z deuote sperādū. vt in sil'i not. i. c. vbi periculū in fi. de elec. li. vj. facit. xxiij. q. viij. in q̄libet. Et laudabile foret vt q̄ ibi statuitur de electiōe pontificis sup frequētia oīonū z obseruātia ieiunioꝝ etiā ℔ casu seruarek. Multū em̄ valēt oīones iustoꝝ. ſm Jo. mona. ibidē. z Jo. an. p. c. disciplina. ad fi. xlj. di. z. xvj. q. vj. anie defunctoꝝ. et plene not. in cle. si dūm. de rel'. et vene. san. in glo. magna ad fi. Instāter em̄ est orandū qz tūc oīo impetrat. de pe. di. j. importuna. et per Archi. in. d. c. vbi periculū. in fi. z in. c. decet. de īmu. eccl'. eo. li. Et ita repperi fecisse Inn. iij. in canonisatiōe sctī Uulstani q̄ndaz ep̄i vigornien̄. in anglia. Uniuerso nāq; clero z pl'o ciuitatis illi⁹ ieiuniū indixit triduanū in q̄b⁹ oēs vnanimit' orarēt z pererēt ab eo q̄ via veritas est z vita. apiri sup ℔ viā veritatis ad vitā. cū diuinū sit iudiciū huiusmodi poti⁹ q̄s humanū. z iō maturi⁹ p̄cedēdum. Itē q ad ꝯscribēda hmōi acta sp adhiberenk tres notarij in ꝯsonātia. sicut etiā tres cardinales z tres capellani adhibenk vt in ore duoꝝ zc. p. c. vt officiū. §. verū. de here. li. vj. z. c. licet de testi. ij. q. iiij. c. j. z Extra. xvij. z Matth. xviij. z ad Heb. v. z. j. ad Thimo. vlti. vbi numer⁹. de testib⁹. Et licz iniuriā faciat sctō qui orat p eo. qz oīonib⁹ nr̄is

nō indigent. p eo q cū sint pfecte beati. omnia eis ad vota succedūt. sed nos miseri potius eoz orōnib indigem⁹. vt in. c. cuz marthe. ẏ. iij. de cele miss. tm fm Prospez. semp est sanctꝰ q̄ crescere possint. iō ad augmētū glie p eis orare pōt. et pderūt orōnes p modū suffragij. de q̄ p Tho. in. iiij. sniarū dist. xlv. arti. ij. et scripsi sup extraua. cle. vj. q̄ incipit vnigenit⁹ in ẏ. electoz post Archi. i. c. temp⁹. xiij. q. ij. Sunt nāq; accessiões gratiarū fm Ray. in sum. de pe. §. Itez queritur vtrū ea. z forte nō esset nisi cautū absolvere aiam ei⁹ de plenaria prāte clauiū plenarie ad abundātissimā cautelā resultantē ex alienis piculis. vt nihil possit dici omissuz. pea q̄ habenk in. c. a nobis de sen. excō. art. xj. q. iij. tue vero. Et ita fecisse videt Calixt⁹ iij. in canonisatiõe beati Osmundi epi sarisperien. in anglia dicēs pfatū Osmundū zc benedicētes benedicam⁹ in secl'o. floreatq; sup eū sanctificatio nra zc. Addidit etiam idē Inno. iij. in canonisatiõe scti Ulstani ppriā collectā in ei⁹ cōmemoratiõe dicēdaz z illius memoriā int scłos catalogo sctōrū ascriptos decreuit celebrādā zc. vt patz in eis lris datis Flor. ij. idus maij zc. Hic aut ē ordo nō semp ad vnguē hactenꝰ est ꝓuandus fm Hosti. Jo. an. Lar. z alios vbi supꝰ In libro vero cerimoniarū apparēt alie diuerse z plures solēnitates seruāde z laudabiles. q̄ de cōgruo videnk nō deberi ptermitti. Cū igit in casu nro oīa hactenꝰ necessaria sint sufficienk z supabundāter circa. pcessum obseruata. supplicātibꝫ p huiusmodi canonisatiõe pie mos gerēdus est. cū iusta petētibꝫ nō sit denegādus assensus p l. ij. ff. de his q̄ sunt sui vel alie. iuris.

Octauū dico ꝓcludendū esse addibendā fidē chro. ad arbitrium tm pape z collegij. d. cardinaliū p. c. vnicum in fi. de sacra vnc. z ibi no. z. c. in venerabilē de elec. z in. c. in noie dñi. xxiij. di. z i cle. ij. dñm. de rel'. z vene. san. in. ẏ. Urbano. z in glo. mag in fi. z in. c. inc' dilectos de fide instru. vbi etiam no. Bal. q̄ qñ sum⁹ incerti d nomie impatoris recurrim⁹ ad chronicas anni z indictiõz zc. maxime ex q̄ nō apparēt alie veriores. q̄ tunc veriozibꝫ esset standū Facit q̄d no. in cle. j. de magist. in. ẏ. Bonorunt. vt no. in ꝓma ꝓstitutione digestoz. §. hec autē tria maxime q̄ ad ꝑsonas z loca inter quas ꝑ talibꝫ habek sic̄ de nris in ordie scti Francisci. sic̄ de libris Aris. z hypocratis not. nico. de mata. z Bal. sup Ru. C. d fi. instru. ad fi. z Jo. an. in ti. de fi. instru. §. nūc dicendū. ẏ. ꝓuatoz ad fi. z Ant. de butri. in c. ij. e. ti. z in. c. cū venerabil' de excep. z Bar. z An. in. l. j. ff. si cer. pe. ꝓbat. l. si pz. ff. de solu ti. z vij. mēse. ff. de sta. ho. z q̄d tibi p bal. et. l. in tm. §. si eū. cū. l. seqn. ff. de acq̄. re. domi. z q̄d p Bar. post Odofre. in dicta ꝓma ꝓstic. digestoz. § hec aūt tria sup. ẏ. iuribꝫ et per Bal. in. l. in tm. in fi. ff. de re. diui. facit instic. de re. di. §. itē preciū. z in Spe. de aduo. §. nunc de exordijs. z etiā p eundē bar. in. l. restamēta. C. de test. zc. Et dz chronica a chronos greco vocabulo. q̄d latine tps interꝑtak. qz in chronica facta in suis tpibꝫ recitank. Itē q̄a veritas illarū coadiuvak a ijs adminiculis. ar. in. c. cū causaz. de ꝓba. z ibi not. z in. l. cēsus z monumēta. de ꝓba. Itez ꝓpter eaz antiquitatē. z qz ꝓseruank inter libros autēticos. ar. ī. c. ad audiētiā de pscp. z. xxx. q. v. c. venit. z in auten. de his q̄ ingre. ad appel. §. illud. z C. de fide instru. autē. ad hec. z in. c. cū ex lris de in integ. resti. et. l. vlt. C. arbitri. tute. z. l. scripturas. C. q̄ poti. ī pig. ha. z. xxiij. q. ij. c. sane. vbi dak fides scpturꝫ in colūnis z lapidibꝫ zc. z. l. census z monumēta. de ꝓbak. z. c. cū causam. eo. ti. z p dñm Egidiū de bellemere in decisioñ. lxx. q̄ incipit adminicula. Hec est curandū q̄ nō ꝓstet de noie eoz q̄ cōposuerūt dictas chronicas q̄si ex ℔ videank apocriphe. ar. xv. dis. c. sctā romana. ẏ. q̄ vero opuscula. qz cū ordo sancti Francisci in oīmoda hūilitate fundat⁹ fuerit. z iō fratres sui minozes nuncupank. qui ne repbendi possent eoz noia subticuerunt. scribētes gesta generaliuz ordis ipi⁹ successiue. ad q̄d optime faciunt q̄ꝫ pl'es auctoritates veteris z noue legis z canonū et doctorū. z alie rōnes ad plenū adducte per Jo. an. in fine mercurialiū sup vltima. q.

Nonū dico ꝓcludendū cū scō thoma q̄libeto no. no. ar. vj. q̄ eccl'ia canonizādo aliquē vt sctm errare nō posset. qm̄ aliq̄d pōt iudicari possibile fm se ꝓsideratū. q̄d relatū ad aliq̄d extrinsecū impossibile inuenīt. g̃ licet iudiciū eoz qui pesunt eccl'ie possit errare in q̄buslibet. si ꝓsone eorū tm respicianꝰ. qz innitit in iudicando. medio fallibili. testimonio. s. humano. cū inquirat p testes de vita z miraculis

ꝛ testimoniū hoīm sit fallibile. Item qꝛ nemo scire pōt an sit dignus odio vel amore. Eccēs. ix. notat in c. fi. de purga. cano. ꝛ apls j. ad Corinth. iiij. Nihil mihi ꝓscius sum. sed nō in hoc iustificat⁹ sum ꝛc. ḡ multo mīn⁹ papa. tm̄ ꝓsiderata diuina puidētia q̄ eccl'iaz suam spūsctō dirigit vt nō erret sic ipe pmisit Joh. xiij. q. spūs aduenies doceret omnē veritatē. de necessarijs. s. ad salutē. certū est q̄ iudiciū eccl'ie vniuersal' errare i his q̄ ad fidem ptinēt impossibile ē. vñ magꝭ est standū snie pape ad quē ptinet determiare de fide quā in iudicio ꝓfert q̄s q̄rūlibet sapientū hoīm in scripturꝭ oppositioī. cū cayphas q̄uis nequā tm̄ qꝛ pontifex legak etiā inscius ꝓphetasse Joh. xj. licet in alijs q̄ ad pticularia facta ptinēt. vt cū agit de possessiōibꝫ vl' de crimibꝫ vel silibꝫ possibile sit eccl'ie iudiciū errare ꝓpter falsos testes. Canonisatio vero sctoꝝ mediū est inter hec duo. Sed qa honoꝛ quē sctis exhibem⁹ q̄dā fidei ꝓfessio est. q̄ sctoꝝ gl'iam credim⁹. pie credēdū ē q̄ nec etiā in his iudiciuz eccl'ie errare possit. Pontifex em̄ cuius est canonizare sctos pōt certificari de statu alicuius ꝓ inq̄sitionē vite ꝛ attestationē miraculoꝝ. ꝛ pcipue ꝓ instinctū spūsctī q̄ oia scrutat etiā ꝓfunda dei. ꝛ diuina puidentia pseruat eccl'iam ne i talibꝫ ꝓ fallibile testimoniū hoīm fallat. Ecclesie nāq; auctoritas oēm excellit aliā auctoritatē etiā sctoꝝ patrū. vt ptz. ix. di. vt vetey. et ꝓ totū. ꝛ no. lxxxiij. di. c. j. ꝛ xx. di. in sum. ꝛ c. j. ꝛ xxxvj. q. vlti. c. fi. ꝛ ꝓ doc. in. c. ne inmitaris. de ꝓsti. Hinc etiā dixit Inno. ꝛ Card. post eū. in. c. j. de rel'. ꝛ ve. san. q̄ si etiā eccl'ia erraret (qđ nō est credēdū) tm̄ pces bonas deꝰ acceptaret. xxxij. di. §. vey. xv. q. vl. c. fi. Flotat etiā Jo. an. in glo. in. c. gl'iosus. de rel'. et ve. san. li. vj. q̄ etiā si eccia in canonisatione erraret (qđ dicit nō esse credēdū. licet accidere posset. c. a nobis. de sen. ex. ij.) nihilomīn⁹ pces in honorē talis accepte ꝛ gte sūt. Per fidē nāq; christi oia purgank. c. vña. de coha. cle. ꝛ mulie. Et esto q̄ veritas canonisatiōis deficiat nō defecit fides. c. debituz de bap. c. ij. ꝛ iij. ꝛ de ps̄ by. nō bap. Et idem sequit Jo. in directorio iuris gte. s. titu. xiij. ad fi. Et iō qđ supza ꝓcludēdo dicit sanct⁹ Thomas in suo q̄tlibeto. ꝓcludit etiā magistraliter Aug⁹. de anco. in li. de eccl'. pote. q. xiij. ꝓncipali. arti. iij. q̄si p easdē rones. et rndet ad ꝓtraria, ꝛ q. xvij. ar. iij. vbi querit, An oēs canonizati ꝓ papā sint in vita eterna licet videak sibi ꝓtrariari ꝓpter. c. si sine charitate. j. q. j. Et iō solēniter disputādo firmauit Re. do. Jo. de tur. cre. quondā Cardi. sctī Sixti ꝓ excellētes rones in. c. Hec est fides. xxiij. q. j. Ad auctoritatē aūt Greg. videlicet Multoꝝ corpa sctoꝝ. Hoc ꝓbū nō debet esse in illa auctoritate. ꝛ dz intelligi i veneratione ꝓuata. nō publica. veneranꝭ in terris q̄rū anie cruciank in inferno. Rndeo verā in his tm̄ q̄ martyriū sustinuerūt absq; charitate ꝛc. iuxta snīam Hiero. de qua j. q. j. c. vide quātū bonū. dicētis. Si sine caritate martyriū recipiak. ꝛ corpa eoꝝ coraz homibꝫ venerank. pfidie magꝭ sunt talia q̄s corona victorie. ꝛ tali opi magis pena q̄s ꝓmiū debeā. ꝛ xc. di. nec̄s. ꝛ. j. ad Coꝝ. xiij. c. ꝛ c. trāmissa. de hereꝭ. Et dicit Frācisc⁹ maroñ. puncto. xxiij. eccl'iastice Hierachie. q̄ papa hz angelū ꝓsonalē q̄ nō dimittit ipm vnq̄s. ꝛ q̄ in rebꝫ publicꝭ respicit ad ipm sanctus Michael specialit sic̄ ad ducē sui exercitus. Item verisil'r de⁹ ꝓ mediū alicui⁹ viri sctī reuelaret veritatē. vt legit in legenda sancti Martini epi de suspenso q̄ veneraretur vt martyr.

Ad decimū dico ꝓcludendū fm̄ do. Egidiuz de bellemere in decis. suis decis. ccccccl xxvij. q̄ incipit extra rotā. q̄ in informatiōe qua circa negociuz canonizatiōis alicui⁹ ꝛc. tria ꝓncipaliter. Et ꝓmo. Nō fore necesse vocare illos q̄rū iteresse ꝓ generale edictū. Ratio qꝛ h̄ casu ñ agitur ꝓtra aliquā ꝓsonā certā vel incertā. nec in directū ꝓiudiciū alicui⁹ certe vel incerte ꝓsone. ꝛ iō nō requirit aliq̄ vocatio cuiusli-bet. licet possint esse ꝓsone aliq̄ que possint ꝓtendere aliqđ indirectū ꝓiudiciū vl' interesse vt cōmune. Item qꝛ talis act⁹ nō pōt dici iudicialis. qꝛ nullā habet partē. vt. c. fo⁹. §. in omi. de ꝓbo. sig. ꝛ in extraiudicialibꝫ ñ requirit⁹ partꝭ vocatio. Et hinc est q̄ licz superior hūs ꝓ modū puisiōis eccl'iaz ordinare de bono ꝓlato. habet ꝓmittere bonā informationē de ꝓsona electi ꝛ q̄litate ꝓlatu-re fm̄ Inno. in. c. cū dilecti. ꝛ. c. nihil. ꝛ. c. statuimus. de elec. facit. c. cū olim. de donat. et c. ꝓstitutus. ij. de appel. ꝛ pbat satis. viij. q. ij. c. j. ꝛ ij. ꝛ tamē nō requirit informatio illa partis vocationē. imo nec tenet⁹ puisor partem audire. vt not. idez Inno. in. c. dudū. de ꝓsump. ꝛ in. c. ꝓposuit. de ꝓcess. ꝓben. ꝛ glo. vlc.

in.c.fi.de electi.li.vj. Et hinc est etiã q cum papa cõmittit inquisitionẽ faciendã de sufficientia certe psone nomiate vl' supplicate sibi ad certã ecclesiã cathedralẽ reseruatã vacantẽ in ꝑ nõ vocat pars.imo nec audit. nisi de gratia z speciali mãdato.qz nec supplicat habet aliqõ ius ꝓpter qõ faciat partem. Nec est negociũ istud iudiciale sz ẽ potius quedã extraiudicialis executio officij ipius superioris.qõ est vez etiãsi superior procedat ad supplicatõnẽ alicui ꝰ siue ꝓprio motu vt ꝑbant iura allegata.z qz superior vtit in re suo ex officio mero.z ita nemini iniuriaz facit.l.iniuriarũ.§.j.ff.de iniur. nec est ipse medius necz iudex.qz ipe solus est iudex z pars.iuxta no. Inno.in.c.ex parte.de ꝛbo. sig. Et est sil'e in statutis.in quibꝫ nõ reqrit vocatio subditoz.licet eis bñ preiudicet.z sit cũ bona informatiõe ad ea ꝓcedendũ.l. humanũ.C.de legibꝫ.z q nõ teneat ꝑbationes admittere nec se opponentez audire vt partẽ. Et ꝑ melius colligit ex no. Inno.in glo.mag.in.c.venerabili. de censi.et in.c.ex parte.alle.de ꝛbo.sig.ij.p ibi no. nõ expedit admittere quẽ vt partẽ.licet bonũ sit audire ad suã ꝑpi ꝰ informatiõem extraiudicialẽ. Et ita dicit fuisse ꝓclusuz p Re.dños cardinales cõmissarios in facto canonizatõnis dñi Karoli.videlicet p dñm Albaneñ.z floren.z sancti angeli.tũc cõmissarios qbꝫ assensit.d.scti Eustachij.dicens q alij domini cardinales in ꝓsistorio in ꝑ etiã ꝓcordarunt. Et fm ꝑmissa debẽt interꝑtari q dixit Aug ꝰ.de anco.in li.de eccle.ptãte.q.xvj. arti.j.vbi qrit an papa in canonizatiõe debeat seruare ordinẽ iudiciariũ. Reperio tamen d. Calixtũ.iij.in canonizatiõe scti Osmundi de anglia.p dños cardinales deputatos ad faciendam inquisitionẽ monuisse omnes z singulos q in his interesse aliqõ habere ꝓtenderẽt.vt ad diẽ certã tũc exꝑssam legitime cõparerẽt.put etiã p eꝑos cõmissarios in hac causa factũ fuisse ex actis ꝓstat ad abundãtiorez cautelã.ne nihil quod ad cautelã ptineat videret omissum.lxiij.dist. q̃nto. Et qz abundans cautela non nocet. l.testamentũ.C.de testamẽ.l.si pupilli.§.j.ff. de neg.gest. Subdit tñ idem dñs Egidi ꝰ in duabꝫ decisi.imediate sequẽ.q licz expediat audire se opponẽtes canonizatiõi.non tñ debẽt admitti vt partẽ faciẽtes. sed solũ ad informandũ extra iudiciuz ex officio.si tamen apparet q excipiẽs nõ excipit bono zelo quẽ habeat ad eccl'iam z ad fidẽ.sz potius ex odio qõ habuit aduersus mortuũ. vel ex inimicicia quã hz aduersus illos de genere mortui de cui ꝰ canonizatiõe agitur ille nõ est aliq̃liter audiẽdus.sed pot ꝰ totaliter repellẽdus.c.J.z.A.de re iudi.c.ex insinuatiõe.de appel.c.repellant.z.c.cũ oporteat.de accu.cũ.c.se.et p pl'a alia de qbꝫ p eũ in dict decisi.l qbꝫ rñdet ad oĩa ꝓria. mltuz mgr̃alit. Et etiã mgr̃alit refert idem bellemere in lectura in d.c.venerabili. de test.fuisse obtentũ in ꝓsilijs multoꝝ. Exꝑmissis itaqꝫ ꝓcludo ad dei optimi maximi gloriã z laudẽ p.V.B.ꝓcedi posse atqꝫ debere ad canonisatõem beati pr̃is Bonauẽture pfati.vt sic amplꝰ de ꝰ gl'iosus in sctis suis etiã in ipo glorificet.c.gl'iosus.de rel'.z veñ. san.li.vj.pamplius q etiã in ipo iugiter laudetur.cle.si dñm.eo.ti.z pñs.cl.etiã sub duplici festo festũ illi ꝰ celebrari mãdando.ad instar alioꝝ doctoꝝ q̃rtuoꝝ.de quibus in d.c. gl'iosus.aut saltẽ disponẽdo vt festũ illi ꝰ ferietur.iuxta.c.pnunciandũ.de ꝓse.di.iij.et c.fi.de ferijs.z.l.omẽs.C.e.ti. z vt vigilia ei ꝰ ieiunetur cũ pmio indulgentiaꝝ.iuxta.c.j. de obser.ie.z put fecit Bonifaci ꝰ.ix.in trãslationis beate Brigide festiuitate.vt patet in bulla canonizatiõis eius.z Nicolaus.v. in canonizatõe sancti Bernardini.z Pius ij.in canonizatiõe scte Katherine de senis z Calixtus.iij.in canonizatõe scti Osmũdi etiã p octauã. Fateoꝝ tñ fm Hiero.vnam esse vitã sctoꝝ.sed pmia p laboꝛe diuersa.et periculosum esse de sctoꝝ meritis disputare.vt habet in d.c.gl'iosus.in nouella. Jtez vt ꝓpter ea cultus diuinus augmentet.c.ex parte.de ꝓstitu.et bonoꝛ ecc'ie augeat.c.vasa.de consecra.dist.j.et alij ad religionem z studia theologie ꝓterea inuitent.c.sup specula.ne cleri.vel mona. Jtem ꝓpter ipius beati gloriã. Ult eĩ deus vt sanctos inuocemus.vt dum per eoꝝ suffragia quod petimus impetramus.ipos magnificem ꝰ. et glorificando collaudemus.et vt peroꝛes q̃si nõ audentes ipm in ꝓpria ꝓsona adire. amicoꝝ possint patrocinia implorare.qui vota supplicãtiũ scire possunt.qz in illo eterno diuinitatis speculo intelligit quantum vel illis pertinet ad gaudiũ vel nob ad auxiliũ.et ꝓpter inopiã quã habemus in merendo.vt vbi nostra non suppetunt merita

patrocinenť aliena. z vt q̄ nō possum⁹ sum/
mam lucē aspicere in se ꝓtemplādo. saltez
in sanctꝫ aspicere valeam⁹. z vt sic omīs no
stra inopia quā habem⁹ etiā in amādo sup
pleať. qz plerūqꝫ impfectus hō magꝫ sentit
se affici circa vnū sanctū q̄ꝫ circa deū. Et iō
ꝓpter has causas generales ordinauit de⁹
vt sctōs honorem⁹ z orem⁹. put plen⁹ ha/
betur ꝑ Jaco. de voragine in legēdis sctō/
rum in. c. de festo oīm sanctoꝝ. Exaudit nā
qꝫ dñs orones sctōrū. Prouerb. xv. z. iij. q.
vij. in grauib⁹. Annumereť cōputeturqꝫ in
ter filios dei cōfidenť. z inter sctōs sit sors
illi⁹ vt Exultet celū laudib⁹ z reexultet ter
ra gaudijs ꝛc. Cui⁹ doctrina fulget eccl'ia
vt sol z luna. z quem elegit dñs in charitate
nō ficta. z dedit illi gloriā sempiternā.

Deo gratias.

Et quoniā Jnno. iij. in canonisatōe san
cti Vulstani quondā epi vigornien. in An
glia fecit de eo specialē collectā z orōnez di
cendā in missa ei⁹. vt patz ex bulla dicte ca/
nonizatōis. Jdeo laudo in hmōi canonisa
tione sctī Bonauētre fieri collectā z secretā
z postcōmuniōem. vt sequiť. z illas in bulla
canonisatiōis inscribi. z reliquū officiū de
ꝓfesso. maioribꝫ doctoribꝫ fieri. put etiā mā
dauit fieri Calixt⁹. iij. in canonisatiōe san
cti Osmundi. vt in bulla canonisatiōis ei⁹
inscribitur.

Collecta. alias Oratio.

Exaudi q̄sum⁹ dñe ꝑces nr̄as z intercē/
dente beato Bonauētura ꝓfessore tuo atq̄
pontifice salutaribꝫ nos instrue disciplī/
nis z gaudijs fac perfrui sempiternis. Per
dñm nr̄m ihesum ꝛc.

Secreta.

Suscipe clemētissime deus hostiaz lau
dis quā tibi ꝓ peccatis nr̄is offerimus. Et
intercedente beato Bonauētura cōfessore
atq̄ pontifice ꝑces nr̄as benignus exaudi.
Per dñm nr̄m ihesum ꝛc.

Postcōmunio.

Memor esto sacrificij nr̄i oīnipotēs de
us. z preciby et meritis beati Bonauēture
ꝓfessoris tui atq̄ pontificis vitā nob⁹ z glo
riā tribue sempiternā. Per dñm nr̄m ie. ꝛc.

Sermo magistri Roberti de laudibus
sancti Bonauenture ordinis minoꝝ.

Q Vasi stella ma
tutina in medio nebule. et q̄si
luna plena in dieby suis lucet
z q̄si sol refulgēs. sic iste reful
sit in templo dei. Scribunť hec verba ori/
ginaliter Eccī. l. ca. ad laudē sctī Bonauen
ture ꝓposita. Preclarissima dñi z sctī Bona
uenture merita Sixtū quartū pontificem
maximū induxerūt. vt illū hoc felici tempe
catalogo sanctorū ascriberet. Res est vtiq̄
grādis et digna valde q̄ dei gl'iam pandit.
sctām eccl'iā exornat. religionem letificat
christianā. ordinēq̄ sacrū minoꝝ sublevat
z extollit. Quid em̄ pōtātius excogitari po/
test q̄ꝫ mortalē hoiem post deuictū trium/
phatūq̄ mundū ad celestia regna deduci.
ibiq̄ imortalitate ꝓpetua gaudere cū chri/
sto. Quis de btā vita. pmissaq̄ nobis felici
tate dubitare valeat ad quā amicos dei iā
ꝓperasse certissimū est. ibi christ⁹ rex gl'e. ibi
imaculata ꝟgo regina celorū. ibi ꝓphe. apl'i.
martyres. ꝓfessores z virgines. oīesq̄ ele/
cti z amici dei. ibi denicq̄ btissim⁹ Bonauē/
tura. Cū vero hodierna die sit annūerat⁹
catalogo sctōꝝ. equū est z rōnabile vt eius
sanctitas oīm ꝓp'o fiat nota. Qua de re sta
tui in p̄senti sermone laudib⁹ eius incūbe/
re. q̄ describiť in ꝟbis ꝓpositꝫ illustrasse ec/
clesiā sicut stella matutina. z sicut luna ple/
na. atq̄ vt sol fulgētissim⁹. ꝑ q̄ splēdores ex/
cellentiarū suaꝝ p̄nt denotari. Prima ex
cellentia dī vite. Scda doctrīe. Tercia re/
fulgentie. Prima excellētia sctī Bonauē
ture dicať vite. Et vita quippe mūda z ꝟtuo
sa iudicanť homīes sancti. q̄ tm̄ iudiciū q̄n/
tum ad publicā veneratiōnē spectat ad ec/
clesiā. vnde Jnno. de rel'. et vene. san. dicit.
Nō abnegam⁹ q̄n liceat porrigere p̄ces ali
cui defuncto quē quis credat bonū virū. et
nūc esse cū christo. licet nō sit canonizatus.
qz fidē orātis dñs attendit. sed facere ꝓ eo
officiū vel preces solēnes nō licet. exq̄ in ca.
ꝓmo de rel'. z vene. san. statutū est vt nullus
adoreť ꝑ sctō absq̄ auctoritate romane ec/
clesie. etiā si miracula faceret. quē em̄ eccl'ia
reprobat reprobandus est. z quē approbat
approbādus. vt ptz. xxiij. q. j. c. hec est fides
catholica. et. c. quoniā vetus. Fm autē Bof
fredum et Hostieñ. in canonisatōe sctōꝝ in
quirit de vita canonizandi si fuit in labori/
bus multis z iustis. si moribꝫ castus z strē/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nuus. vt notat di. lxx. c. miramur. licz p martyribꝫ nõ sit tã stricta fidẽda exãiatio. Quod aũt vita scti Bonauẽture fuerit mũda pura z sancta probatur triplici modo.

Primus dicit testificatiõis. Scõus professionis. Tercius assumptiõis. Prim⁹ modus quo pbat sanctitas z bonitas vite s. Bonauẽture dicit testificatiõis. Habz ei testimoniũ a viris fide dignis. Prio ab Alexandro de ales viro bono z in sacra pagina pbatissimo doctore. De isto Alexandro scribit in chronicis ordinis beati Francisci q illi⁹ opus qõ scripsit in theologia approbatũ fuit ab Alexãdro. iiij. z sexaginta mgris parisiensibꝫ. vt apparet in bulla ipius pontificis. quã puto esse parisi⁹. Dic itaqꝫ Alexãder de ales videns in Bonauẽtura moꝛũ elegantiã. corpis pulchritudinẽ. venustatẽ aspect⁹. eloquij suauitatẽ. ꝙuersationisqꝫ affabilitatẽ. dicere sepe solebat Non videt Adam in boie isto peccasse. q̃si diceret q vita ill⁹ irrepbensibilis pot⁹ angelica erat q̃s humana. Scõo bonitas vite scti Bonauẽture habz testimoniũ a domino Petro cardinali epo Hostiẽn. q̃ fuit de ordine pdicatoꝛ. Dic fmonẽ habuit in funere Bonauenture suscepto themate. Do leo sup te frater mi Jonatha. in q̃ int alia retulit. q q̃cũqꝫ Bonauẽturã videbat ip⁹ amoꝛe capiebat. eiusqꝫ pissima mõita obedienter recipiebat. pmatime greci z tartari. quibꝫ ei⁹ eloquia plurimũ pfuerũt. q̃ verba ltimo dixit. qm̃ tpe generalis ꝙcilij lugduni celebrati. vt scribit in chronicis pallegatis. Frater Hieronym⁹ de Esculo ordinis minoꝛ. q̃ fuit postea generalis. deinde cardinalis. epus Penestrinus. z tandẽ papa Nicolaus. iiij. redijt ex partibꝫ orientalibus ad q̃s missus fuerat cũ solẽnibꝫ nũcijs grecoꝛũ z tartaroꝛ. z ipo Bonauẽtura suggerente. greci tũc ad vnitatẽ ecclie redierũt z tartari baptizati sunt Tercio sanctitas vite Bonauẽture testimoniũ habz a poeta vulgari dante. q̃ in tercia comedia ita dixit Jo. son la vita di Bonauẽtura. Da bagno regio che in grãdi officij Sempre postposi la sinistra cura. Secũdus modus q̃ pbatur sanctitas Bonauẽture. dicit pfessionis. Professus q̃pe fuit regulã sanctã fratrũ minoꝛũ in q̃ semp q̃diu in ordine fuit irrepbensibiliter vixit. Hec aũt regula deuotos pfessoꝛes suos ad xpi ãgl'oꝛ atz sctoꝛ societatem pducit. Qõ oñ dicit ex triplici ei⁹ pꝛogatiua siue peminẽtia. Prima qz illa regula a spũsctõ fuit inspirata. Scõa qz sup euãgelio fuit fundata. Tercia qz supernaturali signo fuit cõfirmata. De quibꝫ oñibꝫ ita scribit in extrauagãti Nicolai in sexto libꝛo decretaliũ. Hi scz frẽs minoꝛes sunt illi⁹ sctẽ regule pfessoꝛes q̃ in euãgelico fundat eloquio. vite christi roboꝛat exemplo. z fundatoꝛ militãtis eccl'ie apl'oꝛũ eius sermonibꝫ actibusqꝫ firmatur. Hec ẽ apud deũ z patrẽ munda z imaculata religio q̃ descendens a patre luminũ p eius filium exemplariter z ꝑbaliter tradita apl'is deinde p spiritũ sctm beato Frãcisco z euz sequẽtibꝫ inspirata. tot⁹ in se cõtinet testimoniũ trinitatis. Hec est cui attestãte paulo nullus de cetero debz esse molest⁹. quam christ⁹ passiõis sue stigmatibꝫ cõfirmauit. volens institutoꝛẽ ipius passiõis sue signis notabiliter insigniri. hec ibi. Hanc igit regulam diuinit⁹ inspirat⁹ suscipe voluit domin⁹ Bonauẽtura q̃ a teneris annis beatũ Franciscũ singulari deuotiõe ẽ psecutus. Meritis quippe ill⁹ dũ tenell⁹ erat a moꝛtali infirmitate liberat⁹ extitit. Ũñ ipemet in legẽda beati Francisci ita scribit vt habet in cap'o vlti. Innumera quoqꝫ p ipsuz in diuersis partibꝫ orbis exuberare nõ cessant bñficia dei. sicut z egoipe q̃ supioza de scripsi. experiẽtia teste in meipo pbaui. Voto eñ p me languente grauissime ad beatũ patrẽ Franciscũ emisso a matre. cũ adhuc essem puerulus. ab ipis sum moꝛtis faucibꝫ erutus. et in robur vite incolumis restitutus. Qõ cũ viua memoꝛia teneã. vera nunc confessione pfiteoꝛ. ne tantũ beneficiũ reticẽs. sceleꝛ arguar vt ingrat⁹. Hec ibi. Crescens itaqꝫ domin⁹ Bonauẽtura. z de virtute in virtutẽ pficiens cũ affectiõe et reuerentia beati Francisci. anno etatis sue. xxij. sacrã eius religionẽ ingressus est. In q̃ tantũ pfecit in oñi deuotiõe z studio litterarũ q̃ septimo anno post ingressum religionis legit sentẽtias parisius z decimo anno. s. trigesimosecũdo etatis sue suscepit cathedrã magistralẽ. Tercius modus quomõ pbatur scitas dñi Bonauẽture. dicit assũptionis. Ob splendidissimã nanqꝫ virtutũ eius famam et nomen clarissimũ assumpt⁹ fuit ad triplicem dignitatem.

Generalatus. Archiepiscopat⁹. Cardi-

nalatus. Primo fuit assumptꝰ ad dignitatem generalatꝰ. Licet enī Fuus dei Frāciscus ꝓlatos suos humilibꝫ vocabul' decreuerit noiari. tñ nō parua dignitas est ꝑ esse tot fratribꝫ ꝙt sunt in religiōe minorū. tam longe lateꝙ diffusa p orbem. Fuit nāꝙ dñs Bonauētura ordinis mīoꝝ octauꝰ generalꝫ. Primꝰ fuit beatꝰ Franciscꝰ. Secūdus frater Johes dictꝰ parens. de Florentia. Tercius frater Helias de Asisio. Quartꝰ frater Albertꝰ de pisis. Quintus frater Aimo. anglicꝰ. Sextꝰ frat' Creſentius. Septimꝰ frat' Johes de parma. Octauus frat' Bonauētura. Hic in capl'o generali Rome celebrato. Alexādro papa ꝙrto pñte anno ab incarnatiōe dñi. M.cclvj. et terciodecimo post religiōis ingressum i festo purificatiōis btē ꝙginis in generalē fuit electꝰ. annis aūt decē z octo ordinez laudabiliter rexit. Fuiēs altissimo in paupte z hūilitate. ꝓfortabat suauiter tentatos. et infirmis fuiebat libent. In capl'o generali Narbone celebrato p eū regulā reformauit z exposuit. ordinē in puincias z custodias distinxit. Tempe vero sui generalatꝰ fuit facta trāslatio corpis sancti Anthonīj de Padua ad ꝓgrandē illaz eccl'iam. in ꝙ nunc est recōditū. Tricesimotercio anno pꝰ eius obitū in octaua dñice resurrectiōis. et tunc lingua eiꝰ ꝙ sub terra fuerat. repta est ita recens z rubicūda. ꝙsi eadē hora sanctus ille gl'iosus decessisset. quā beatꝰ z deuotꝰ Bonauētura in manibꝫ reuerent' accipiēs irrigatus pfluuijs lachrymaꝝ coꝝ oibꝫ hmōi ꝙbis affari cepit. O lingua bñdicta ꝙ semp bñdixisti dñm et alios bñdicere fecisti. nūc manifeste apparet ꝙnti fueris meriti apud dñm. Scō fuit assumptꝰ ad dignitatē archiepatus. nā Clemēs papa. iiij. cōtulit ei archiepatū Eboracensez pinguissimū. sz ipe de parisius vbi tuncerat ad pedes dñi pape se ꝓferēs. tā hūiliť z efficaciť tāto gradui z dignitati cessit. ꝙ dñs papa eiꝰ cessionē admisit. Et ne ꝙs miret. ꝙ Clemens archiepm illū fecerit cū in generalē fuerit electus Alexādro. iiij. pñte vt dixim⁹. Sciendū est ꝙ post Alexādrū ꝑdictū creatus fuit Urbanꝰ. iiij.. z post Urbanū Clemēs. iiij. z post clemētē Gregoriꝰ decimꝰ. Nō correcte sunt chronice ordinis ex ꝙbꝫ illa collegi

Tercio Bonauētura fuit assumptus ad dignitatē cardinalatꝰ. hec dignitas amplissima est in eccl'ia dei. Quia vt dicē glo. in ca. ministeriū. extra de off. archipsbri Cardinales dicunť qz p eos regiť vniuersal' ecclia sicut i cardie regiť hostiū. vt poniť. lxxi. dis. c. fraternitatē. Et dicit Aug. de ancona i li. de ptāte eccl'iastica. Cardinales assistūt pape sicut apl'i christo. Apl'i enī sunt nūcupati christi frēs ſm illud ps. xxj. Narrabo nomē tuū fratribꝫ meis. z ꝓncipes mūdi ſm illud ps. xliij. Cōstitues eos ꝓncipes super oēm terrā. Sed papa cū facit aliꝙs cardinales insignit eos ista duplici dignitate. dicens eis. Estote frēs mei z ꝓncipes mūdi. Ipe aūt papa gerit ꝓsonā christi. Et ꝙuis etiā epi succedāt loco apl'oꝝ. alio tñ mōꝙ cardinales. Apl'i enī duplici mō se habuerunt ad christū. Uno mō vt pñtialiter assistentes. sicut fuit añ passionē z ascensionez. Scō mō vt missi et ꝑcepto eius p orbez. Qō fuit post aduētū spūssancti. qñ dispsi p orbem diuiserūt se accipiēdo vnusq̄sꝙ puinciā vel regnū in sortē sue ꝑdicatiōis. Cardinales ꝙ repsentāt ꝓsonas apl'oꝝ vt christo assistentes. qz ipi assistunt pape ꝓsentialiter vt vicario xpi. Scō mō repñtāt ꝓsonas apl'oꝝ epi ꝙ in partē sollicitudinis vocati sunt regētes diuersas ciuitates vel puincias. vt archiepi. Et istud est satis ꝙueniens. vt sic in hierarchia celesti aliꝙ angeli sunt assistentes. alij missi frequēter ad nos. Ita in nra eccl'iastica hierarchia. decet aliquos assistere vt cardinales. alios mitti vt epos. et h̄ de lege cōmuni. qz suborta causa nō tolliť ꝙn cardinales aliqñ mitrank vt legati. z episcopi aliꝙ etiaz vocati a papa sunt ei assistentes. Accipiūt autē cardiales a papa pilleum rubeū. in signū ardentis charitatis quā debent habere. ita vt sint parati sanguinē suū fundere. z mori p bono et defensione eccl'ie z pfectu. Uñ in capl'o Fundamenta. de electiōe. libro. vj. dicunt cardinales. fratres. coadiutoꝛes. consiliarij z assistentes dñi pape. Ut igiť ad Bonauēturam redeam⁹. ipe cardinalis effectus fuit. Nā parisius exist̄s vocatus fuit a domio Gregorio decimo. qui pontifex ipm recipere cardinalatū z episcopatū Albanēsem coegit. Imposuitq̄ vt Cōcilij negocia ipe dirigeret. Sed curiosi ꝙdaz nos ipugnare nō cessant. ꝙrentes. cur bonauētura archiepatū recusauit. et tñ cardinalatum acceperit. Ad qō respondem⁹ ꝙ potuit esse ꝙ

Gregor⁹ decim⁹ pfatus eū obedientia vel
aliq̄ forti psuasiōe induxit vt cardinalatuz
suscipet. qō nō fecit Clemēs. dū ei archiepi
scopatū ꝛtulit. ꝛ vt scribit in ca. Nisi cū pri
dem. de renūciatiōe. Tūc in te verā humi
litatē custodies cū p eā locū sublimē effugi
es. ꝛ pobedientiā nō dimittes. Itaq̄ nō si
ne humilitate maria ꝛ dei timore dignitatē
cardinalat⁹ acceptauit. Nā tante fuit hūili
tatis q̄ etiā pontificat⁹ maxīmi celsitudinē
adipisci potuisset. qō noluit. Inq̄t em̄ Bar
tholome⁹ de pisis in libri ꝓformitatū. q̄ p⁹
mortē Clemētis cū p plures mēses cardi
nales in electiōe pape ꝓuenire nō possent.
tante opionis erat apud eos Bonauētura
tūc general' minister. q̄ oēs cardinales vo
ta sua in eū cōpromiserūt. vt si se vl'aliū pa
pā noiaret. illū ipi eligerēt. Ipe vero noīa
uit dñm Theobaldū archidiaconū leodo
niensem scrissimū virū. q̄ fuit Gregor⁹ de
cimus. ꝛ multꝫ coruscauit miracul'. et iacet
Aretij in eccl'ia maiori. canonizat⁹ in eccl'ia
aretina. Quare dñs Bonauētura ꝓbatus
inuent⁹ est in oīi vita sua. Et cū plurimū
laborasset. p animarū salute. tandē ex hac lu
ce decessit. ano dñi. M.cc.lxxiij. Etatꝫ ve
ro sue q̄nquagesimotercio hora matutina
diei dñice. tertiadecima die mensis Julij
Eadē vero die sepultū corp⁹ in eccl'ia fratꝝ
minorū lugduni fuit. Scōa excellentia
scti Bonauēture dr̄ doctrine. Fuit q̄dem
ipe doctor. qō nec mīmū hr̄i debet. cū dica
tur extra de hereticꝭ. c. cū ex iniūcto. Docto
rū ordo pcipuus est i eccl'ia dei. ꝛ de docto
ribꝫ scriptū est Daniel'. xij. c. Qui ad iusticiā
eruditi plurimos. q̄si stelle fulgebūt in p
petuas eternitates. Doctoribꝫ insup diui
narū scpturaꝝ aureola dāda est. vt docto
res in q̄rto ponunt. ꝛ Albert⁹ in cōpendio
theologie. Doctrīa g̃ dñi Bonauēture ma
gnū lumē diffudit in eccl'ia dei ꝓpter tripli
cē ill⁹ ꝓditionē. Primo quia fuit copiosa.
Scōo q̄a deuota. Tercio q̄ fructuosa.

Prima ꝓditio doctrine scti Bonauētu
re fuit copiosa. Multa q̄dez scripsit laude
digna ꝛ legentibꝫ grata. Nā scripsit libellus
apologie ꝓtra Giraldū de abbatis villa. q̄
multa falsa de religiosis ꝛ religionis statu
disserebat. q̄ Giral⁹ tandē leprosus mor
tuus est. Scripsit libellus de sex alis sera
phin. ꝛ sup Genesim. opus qō intitulat⁹ de
septē visionibꝫ. ꝛ defensoriuz religiōis. ꝛ re
gulā nouitioꝝ. ꝛ sup q̄ttuor libros sniarū.
ꝛ breuiloquiū. ꝛ sermones dñicales p an
ni circulū. ꝛ sup q̄ttuor euangelia. precipue
sup Lucā. et de arbore vite crucifixi. ꝛ plu
ra alia opuscula edidit. inter q̄ oīa singu
laris fuit legenda beati Francisci. Hāc vi
dere voluit vir ille clarissim⁹ Leonardus
Aretinus. vt retulerūt mihi quidā patres
cōuent⁹ florentini. quā cū diligentissime le
gendo pcurrisset restituit illā fratribꝫ asse
rens q̄ in illo dicendi genere nullus esset
qui Bonauēturaz posset superare. Se
cūdo doctrina Bonauenture fuit deuota.
sapida ꝛ vere seraphica. que legētes nō solū
illuminat. sed inflāmat. Nec aliter esse pos
set cū de illo in chronicis scribat. Siqui
dem omnē veritatē quaz pcipiebat intelle
ctu. ad formā oratonis ꝛ laudationis diuine
reducens. ꝓtinuo ruminabat affectu. Nar
ratur adhuc de eo q̄ dū scribebat legendā
sancti Francisci. quadā die sanctus Tho
mas de aquino accessit ad visitandū eum.
ꝛ cū familiariter (vt solebat facere) aperu
isset hostiū celle Bonauenture. vidit eum
oratē ante crucifixū. et in extasi factū. mox
sanct⁹ Thomas dimisit eum. nec locut⁹ est
quicq̄. sed socio suo dixit. Sinam⁹ sanctuz
q̄ laborat p sancto. q̄ scribebat gesta san
cti Francisci. qō ipe sanct⁹ Thomas scie
bat. Tercio doctrina sancti Bonauētu
re fuit fructuosa. nō em̄ pfuit illis tantuz q̄
eū viderunt ꝛ audierūt docentē. sed etiam
oīibꝫ qui eī scripta legūt. vt patet p expe
rientiā. Tercia excellentia sancti Bona
uenture dicit refulgētie. Voluit q̄ppe deus
sanctū istū triplici splendore fulgere Pri
mus dicit miraculose coruscatiōis. Se
cundus solēnis canonizatiōis Tercius
mundialis veneratiōis. Primus splen
dor dicit miraculose coruscatiōis. Fecit q̄
dem de⁹ meritis eius miracula multa ex q̄
bus aliqua pcurram⁹. Fertur de ipo q̄
dum in humanis agebat. tāta ad sacramē
tum eucharistie deuotiōe mouebat. q̄ die
bus aliquibꝫ ꝓter morē eius abstinuit a ce
lebratione. Semel vero dū deuotus mis
sam audiret. ꝛ cū lachrymis passionē domi
nicam meditaret. cum sacerdos celebrans
cōicare vellet. vna particula hostie p scīpaz
ad os dñi Bonauēture aduolauit. quā ipe
reuerent' suscipiēs. intellexit timore scrupu
losū circa cōionē obite fcāz fore deponēdū.

Sermo de sancto Bonauentura.

Quedā dñā Lugdunēsis Simona vocata. cū filiū mortuū peperisset. illū ad sancti viri pedes detulit. q̄ facto signo crucis. viuentē matri dedit. Post mortē ei⁹ multa miracula facta sunt ad inuocatōem ei⁹.

Mulier quedaz de castro villano. octo diebꝫ laborauerat in partu. emisso voto ꝙ visitaret sepulchrū Bonauēture. mox libera peperit. vñ in patria pia ꝯsuetudo insoluit. vt mulieres laborātes in partu inuocent nomē Bonauēture. ⁊ sepissime a g̃uissimis pericul' liberant̄ Petr⁹ fili⁹ Johis calezolarij lugdunēsis. claudus dextera tibia. q̄ longo tpe sine baculo ambulare non poterat voto emisso ad sanctū Bonauēturā. liberatus est. Dux Aurelianēsis al's orlientz carcerat⁹ a magne Britanie rege detinebat̄. vbi quartanā cū dolore capitis incurrit. hic audito noie scti Bonauēture votū emisit si liber euadere posset visitaturū se sepulchrū ip̄i⁹ scti. Immutauit deus cor illi⁹ regis p̄dictū ducē a carceribꝫ liberatū liberꝫ abire ꝑmisit. Qui etiā a dolore ⁊ infirmitate liberatus. mox vt in gallias redijt ad sepulchrū sancti deuot⁹ perrexit.

Jaccheta vxor magistri Nicolai lepra ꝑcussa inuocato Bonauētura. ⁊ pijs votis ꝑ illā emissis mūdata est. Vxor mgr̄i Johānis Garbreti regij secretarij hydropica a medicis de sanitate desperata. accedēte viro ad sepulchrū Bonauēture sanata est.

In translatiōe corpis eius de eccl'ia veteri ad nouā lugduni corosa reliq̄ ꝑte corporis Bonauēture caput inuentū est integrū. capillaturā habēs ac labia ⁊ dentes. et lingua colorata ⁊ integra acsi esset hoīs viui. Laodomia vrbeuetana filias femias multas parturiēs viro suo Frācisco Matthei ingrata erat. tandē suasu cuiusdā magistri Francisci de aq̄ pendēte emisso voto ad Bonauēturā. inde ad paucos dies ꝯcepit filiū quē post salubrez partum vocauit Bonauēturā. ⁊ cū grandiusculus esset effectus. supueniēte peste qua filie om̄es mortue fuerūt. hic ad inuocatiōem crebrā Bonauēture pestis periculū euasit. Sunt ⁊ alia hui⁹ sancti miracula q̄ obmittim⁹ ne tedio ꝑlixitate rerum audientes afficiant̄.

Secūdus splendor d̄r solēnis canonizationis. Nō desunt plerique sublimitatē hui⁹ scti velle minuere. ex eo ꝙ Sixt⁹ pontifex maxim⁹ qui illū catalogo sctōrū ascripsit eiusdē fuit ordinis ⁊ ꝓfessionis. Illud idē obijciunt sctō Vincentio de ordīe p̄dicatorū. ꝙ scz Calixt⁹ illū canonizauit. quia eiusdē ciuitatis fuerat ⁊ patrie. At etiā Pius sanctā illā gloriosam Katherinā d̄ Senis ꝓpterea canonizatiōis decorauit honore. qm̄ ambo senenses. O temeritas malaꝝ mentiū. o incredulitas iniq̄rū hoīm. nō canonizant̄ sancti absq̄ solēnitatibꝫ ⁊ publicis ꝯditiōibꝫ req̄sitis. nō fnerūt p̄dicti sancti publicati ex aliq̄ affectiōe inordiata pontificū p̄fatorū. sed qꝛ inuēti fuerūt digni vt publice a christianis colerent̄ Ut em̄ habetur in glo. de rel'. ⁊ vene. sanc. in c. Gloriosus deus. Papa solus habet canonizare sctōs Primo qꝛ canonizatio est vna de maximis causis fidei. iō ad papā referēda. extra d̄ baptismo. c. maiores. Scd̄o qꝛ papa habz iudicare de miracul' fidei. xxiiij. q. j. c. quotiēs. Tercio qꝛ ad papam spectat declarare dubia scripturaꝝ. multo forti⁹ dubia sctitat̄. extra. q̄ filij sunt legitimi. ca. ꝑ venerabilē. Quarto ne ꝑ multoꝝ ep̄oꝝ simplicitatē cōtingat ꝓp'm decipi. Quinto ne in infinituz fieret multiplicatio sctōruz. ⁊ sic tepesceret deuotio. ⁊ vilesceret sctitas. lxxx. dist. c. ep̄i. Papa vero in canonizādis sctis multa vtitur grauitate. obseruatq̄ tot ac tātas cerimonias. vt ptz in dicta glo. ꝙ nullus eū de passione rep̄hensibil' affectiōis dep̄hendere possit. Quecūq̄ igit̄ req̄runt̄ ad canonizationē sctōꝝ. om̄ia ꝑacta sunt in canonizatione sctōꝝ q̄s nomiauim⁹. Et vt de scō bonauētura dicā. ꝑ canonizatiōe illi⁹ supplicarunt instāter pontifici Sixto. Imperator Frederic⁹. Ludouic⁹ rex Francoꝝ. Ferdinādus rex Sicilie. Matthias rex vngarie. Dux Venetiaruz. Dux Mediolani. Dux Calabrie. Alphonsus Ferdinādi p̄mogenit⁹. Dux Sabaudie. Ducissa Calabrie. Florentini. Perusini ⁊ Balneoregiani. de q̄rū ciuitate Bonauētura oriundus extitit. Ip̄a insuper religio sacra minoꝝ id postulauit fidentissime. cū ꝑ viro digno apud christi vicariū ex ip̄a religione assūptū supplicaret. Cui⁹ etiā toti⁹ religiōis ex parte h̄ assumpsit supplicādi officiū vir ille grauis integer in sacra pagina eruditissimus. ob suoꝝ moꝝ bonitatē generalis minoruz effectus. mgr̄ Frāciscus Samson. q̄ sancti Bonauēture cultor p̄cipuus. et Sixto pontifici charissim⁹ est. ac reuerendissimis

dñis cardinalib⁹ ⁊ om̄i curie dilectus. rem hāc diuinā mirabiliter sollicitauit ac ꝓcurauit. cui⁹ deus mentē bonā ⁊ voluntatem rectā ꝓspiciens exaudiuit preces ⁊ vidit lachrymas ac suspiria deprecantis. Cōmissa fuit causa. missi ad partes lugduni legati. inq̄sitiones de vita ⁊ miracul' sancti diu celebrate fuere. Tandez cōmissarij deputati vltimo sunt reuerēdissimi dñi cardinales Julian⁹ tituli scti Petri ad vincula. Stephanus cardinalis Mediolanēsis. ⁊ Frāciscus de Gonzaga. Interueniēte ad h̄ supplicatione feruēti reuerēdissimi dñi cardinalis Jobis de Arogania. q̄ a tenerꝫ annis deuot⁹ semꝑ extitit ad diuīa. Post oīa autē rite ꝑacta ꝑm patrū sanctiōes. post relationē tam secretā q̄ꝫ publicā. post ieiunia ⁊ orationes. post p̄latoꝝ omniū q̄ in vrbe reperti sunt exquisitionē votoꝝ. Sixtus spūsctō eū dirigente in octaua resurrectiōis domini sctm̄ Bonauēturaꝫ publice in eccl'ia dei a cūctꝫ fidelib⁹ statuit venerādū Anno dñi M.cccclxxxij. Tercius splēdor dicit̄ venerationis. Om̄is christiana religio de cetero sctm̄ ip̄m publice venerari debet. cui⁹ meritis poterūt fideles a multis periculis liberari. impetrareq̄ꝫ bñficia summi dei. q̄ sit semꝑ benedict⁹ ꝑ infinita secula seculoꝝ Amen.

Bulla de canonizatiōe sci Bonauenture.

Sixtus episcopus seruus seruoruꝫ dei ad ꝑpetuā rei memoriā Supna celestꝫ patria ciuitas hierusalē. cui⁹ participatio eius in idip̄m. ita oīm electoꝝ saluatiōe letat̄. vt quoꝝ prestantiora sunt merita. copiosiora etiā sumāt gaudia p̄mioruꝫ. Qd̄ in excessu mētis sue posit⁹ Jsaias ꝓpheta sensisse videtur. cū diceret. Exultaꝫ lauda habitatio sion. qꝛ magn⁹ in medio tui sanct⁹. Exultent igit̄ oīm angeloꝝ chori q̄ de vacuarū sediū habitatiōe solliciti. conant̄ de virtute in v̄tutem ad beatas illas māsiones vñ superbi ruerunt spūs humilitate ꝑducere. Exultent quoq̄ꝫ om̄es anie iustoꝝ q̄ christi vestigia sunt secuti. atq̄ꝫ om̄es tā veteris q̄ꝫ noui testamēti fideles amici dei. q̄ ꝯtempt⁹ huius secl'i vanitatib⁹. qui ꝯciuiū numerosita te ꝯgaudent. Exultet celū laudib⁹ resultet terra gaudijs. quoꝝ sanctoꝝ editio leticiaꝫ habet plurimoꝝ Unde em̄ fidei pietas exigit vt qd̄ ꝓ salute multoꝝ gerit̄. cōmunib⁹ vbiq̄ꝫ gaudijs celebret̄. Precipue vero exultet pontificū cetus beatoꝝ ⁊ sacra doctorū concio q̄ fulgent in celo tanq̄ꝫ stelle in ꝑpetuas eternitates. Quos inter dū sanct⁹ Bonauētura tanq̄ꝫ nouuꝫ sidus ex hac lachrymarū valle ad celestē q̄ sursum est Hierusalē vocante eum dño migraret emicuit. Nos aūt qui disponēte altissimo ad culmē apostolat⁹ euecti christiani gregis curā gerimus. quē ꝓ debito pastoralis officij iocūdo sanctoꝝ collegio ꝯformare vt debemus intensis desiderijs affectam⁹. eccl'ie militāti ꝓ cui⁹ edificatione ⁊ incremēto ip̄m Bonauenturā in catalogū sanctoꝝ referendū duxim⁹ haud incōgrue dicere possumus. Exulta hodie ⁊ lauda habitatio sion. id est christiana religio. in q̄ tanq̄ꝫ in monte sion ꝑ veram fidē habitat verus de⁹. qm̄ magn⁹ in medio tui sanct⁹. Quippe in medio ecclesie aperuit os ei⁹. ⁊ impleuit eū dñs spū sapientie ⁊ intellect⁹. ⁊ stola gl'ie induit eum. ⁊ coronauit ad portas paradisi. in q̄ vna cuꝫ angelis gl'ia ⁊ felicitate letat̄. Letemur itaq̄ꝫ ⁊ exultem⁹. qꝛ celestis illa curia ex nob̄ habet cui sit cura de nobis. q̄ suis nos ꝓtegat meritis. q̄s informauit exēplis. illumīauit doctrinis. ⁊ miraculis ꝯfirmauit. Quē de⁹ dedit cūctis ꝑpl'is in gl'iam ⁊ honorez. cui⁹ memoria in benedictiōe est. Ea nāq̄ꝫ de diuinis reb⁹ scripsit vt in eo spūssctūs locut⁹ videat̄. Jta pie religiose ⁊ sctē vixit vt scriptis vita ꝯgrueret et qd̄ scribebat doceret exemplo. in q̄ morū virtus ⁊ signoruꝫ claritas ita cōperta ē vt ꝯgruētib⁹ maximis meritis ac miracul' vere sanctitatꝫ testimoniuꝫ a militante eccl'ia debeat̄ eidem. Nā cū ī flore virente iuuētutis hūanis abiectis illecebris diuīo se addixisset ꝓuitio. religionē beati Francisci (que ꝑ ardua tendit) ingressus. tantū sedula lectiōe ⁊ assidua orōne ꝓfecit. vt cū sapiēte merito dicere posset. Optaui ⁊ dat⁹ est mihi sensus. Illuminat⁹ em̄ ab eo q̄ illumīat oēm sensuꝫ. q̄ lux. via. veritas est ⁊ vita. paucoꝝ ānoꝝ spacio incredibilē est sciam ꝯsecut⁹. Nec talentū sibi a domino creditū sudario alligauit aut terre īfodit. sed vt sapiētissim⁹ dispēsator in cōem vtilitatē ꝯuertit. In celebri em̄ Parisiensi

gymnasio cathedram rexit. vbi absconditas scripturaꝝ enucleans. nō solū viua voce p/fuit multꝫ. sed etiā plurima librorꝝ optimo rū. tum in sacrꝫ lr̄is. tū in maioribꝫ sciētijs monimēta reliquit. q̄ essent oi tpe posteris pfutura. Magnꝰ doctrina. nō minor humilitate ꝛ vite meritꝫ. Quem Alexāder de Ales. doctor clarissimꝰ (cui se in disciplina sctūs Bonauētura tradiderat) tante innocentie ac colūbine simplicitatꝫ exptus ē esse vt dicere solitꝰ fuerit. sibi videri q̄ in eo Adam nunq̄ peccasset. Magnꝰ etiā in ordine fratrū minorꝝ. cui vnꝰ omniū post beatū Franciscū plurimū pfuit. Ad eꝝ em̄ gubernacula vocatꝰ. ꝛ generalis mīster dño inspirante creatꝰ. talē se suis pbuit subditis vt i illo dñicū illud verbuꝫ videret impletum. Qui maior est vestrū sit minister vr̄. Hā sapientia ꝛ morꝝ integritate maior. plationis officiū cū tanta exercuit charitate. q̄ spōte humilis nūc doctrina. nūc monitiōibꝫ. nūc exhortatiōe fraterna. nūc etiā corpali seruitio satagebat vt bonꝰ christi miles inferioribꝫ ministrare. Nec solū q̄ ab ipo btō Frācisco pie ꝛ sctē fuerāt institutа diligētissime custodiuit. sed multa etiā adinuēta. que crescente fratrū numero necessaria videbant adiecit. Ordinē quoq̄ ipm in ꝓuincias custodiasq̄ diuisit. Magnꝰ etiā dignitate in Romana fuit eccl'ia. Increbrescente em̄ fama innocētie. doctrine ac prudētie eiꝰ. a felicis recordatiōis Gregorio papa decimo pdecessore nr̄o ad cardinalatꝰ ē vocatꝰ honorē. vt eiꝰ opa in maximis ꝛ difficilimis rebus q̄ tpibꝫ illis inciderāt vterent. In quē Gregorꝰ ipe ob ingentia viri merita nouo est vsus exēplo. Statim em̄ illi Albañ. cōmisit eccl'iam q̄ nō nisi vetustioribꝫ cardinalibus solet cōmitti. Nō fefellit expectatōez summi pontificꝫ ac sacri senatꝰ optimus a deo amicissimꝰ vir. Sed in ꝓcilio Lugdunen̄. psidēs. oīaq̄ ad dei laudez dirigēs. sedatis discordijs. difficultatibusq̄ sublatis. ipi eccl'ie maxīo vsui fuit ꝛ ornamēto. Quibus reb⁹ apte cognoscit q̄ statuit illi dominus testamētū pacꝫ. ꝛ pncipem fecit eum. vt sit illi sacerdotij dignitas in eternū. Quem inanis gl'ia nō inflauit. nō diuitie sinistrorsum egerūt. sed in fide lenitateq̄ pseuerās. pius in deū. in pauperes misericors. iustus i oīes. ita ꝫ corruptibile corpꝰ etuit vt cum apl'o dicere posset. Bonū certamē certaui. cursum ꝓsumaui. fidē seruaui. In reliq̄ repōsita ē mihi corona iusticia. Qui ꝛ si ex sola pseuerātia poterat sctūs credi. Iurta illud. Esto fidel' vsq̄ ad mortē ꝛ dabo tibi coronā vite. subsecuta sunt tñ post vitā multa maximaq̄ miracula. q̄ certū sanctitatꝫ eius pbent indiciū. ꝛ nos ad ipi⁹ veneratiōnē inducūt. q̄ deꝰ meritis pcedētibꝫ venerandū oñdit. Ipe em̄ deꝰ omps vt sue vtutis potentiā manifestet. ꝛ nr̄e salutꝫ cām pandat. fideles electos suos q̄s coronat in cel'. sepe etiā honorat i mūdo ad eorū memorias signa faciens et pdigia. q̄ hereticа prauitas ꝓfundat. ꝛ fides orthodoxa seruet. Agimus igit̄ ipi deo quantas possumꝰ gr̄as. q̄ nos dignos duxerit p quos hec canonizatio celebraret. Que licet diuinis lr̄arū monimētis extantibꝫ. cozuscātibusq̄ miracul'. iam pridē potuerit rite fieri. nunq̄ tñ ante hac vel a ꝓncipibꝫ vel ab alijs tanta diligentia fuit petita. nr̄o tpe charissimi in christo filij nr̄i Frederic⁹ romanoꝝ impator semper augustꝰ. Ludouic⁹ Francoꝝ christianissimꝰ. Ferdinandus Sicilie ꝛ Hatrbias Hungarie reges illustres. dilecti quoq̄ filij nobiles viri Alphonsus calabrie. Johannes mozenico venetiaꝝ. Jobes haleā Hediolani. ꝛ Jobes burbom duces insignes. ꝓterea ciuitates florentiū. senensiuꝫ. lugdunensiū. perusiū. ꝛ que tale iubar tulit balneozegiū. tanto studio tātaq̄ pseuerantia petierūt a nobis. vt durū ꝛ impiū putaremus eis in re tā pia resistere. quā etiā dei monitu petere videbant. Accesserūt assidue venerabil' frīs nr̄i Juliani epi sabinēsis. ipi⁹ ordinis ꝓtectoꝫ. dilectoꝝ q̄z filioꝝ Francisci samsonis general' mīstri. ꝛ petri de Rodolphis ꝓcuratoꝫ dicti ordinis sacre thologie. pfessoris pces. q̄ noīe general' eoꝝ capl'i. id tāq̄ iustū ꝛ debitū reposcebāt. Legeram⁹ studiosissime scti hui⁹ dīna scripta. quibꝫ postq̄ p etatē aliq̄d sape licuit sp fuim⁹ delectati. Audiueram⁹ q̄z ab antiquioribꝫ pfate religiōis frībꝫ ꝛ grauibꝫ q̄dē viris. quiꝫ ipi a maioribꝫ natu acceperant de sanctimonia vite eiꝰ. ꝓstantē famā esse sciebam⁹ ꝺ multꝫ maximisq̄ miracul'. nec erat ꝓterea apud nos dubiuꝫ q̄n in triūphanti eccl'ia triūpharet i celo ꝛ veneratiōnē mere ret in terrꝫ. Qz mēozes nos eūdē minorū ordinē et voto ingressos. in q̄ dīna assistente gr̄a i sacris lr̄is ꝛ religiosis moribꝫ vtcūq̄

pfecim⁹. eadēq; ministeriat⁹ officia exercui
mus. atq; inde ad cardinalat⁹ dignitatē. ita
vt p ꝓsiles gdus ad pontificat⁹ culmē sub/
leuatos nos fuisse disponēte dño ꝓgscam⁹
p ꝗs ipe Bonauētura sctūs ad triūphantꝫ
eccl'ie īmarcessibilē gl'az euect⁹ est. ne ad id
videremur potius affectiōe ꝓpria ꝗs debita
deuotiōe moueri. eā adhibuim⁹ diligentiā
ac grauitatē quā rei magnitudo poscebat.
Cōmisim⁹ em̄ trib⁹ et venerabilib⁹ frībus
nr̄is sctē romane eccl'ie cardinalib⁹. vt d̄ ve/
ritate miraculoꝝ mādarēt inq̄ri. Cūq; vn⁹
et eis inchoato processu vt deo placuit ab
hac luce migrasset. aliū i locū defuncti sub/
roganim⁹ cardinalē. q̄ etiā decedēte alium
substituim⁹. nec his ptenti cū iā pcessus ipe
pene pfect⁹ esset. z hi q̄ delegati erāt fidelis/
sime retulissent. tñ qz nō videbāt in pcedē/
do tanta q̄nta req̄rit obseruata solēnitas il
lū reiterari iussim⁹. Demū cū exyberiori re
latione z fidedignoꝝ testiū sup ℞ receptiōe
cōpertū fuisset multa z magna a deo p ipm
sctm̄ miracula fieri q̄ in ꝓspectu mlt̄itudis
cernebant. Nos ne spūisctō resistere vide/
remur. q̄ g os. p℞e laudare deū in sctis su/
is iubet. in ꝓsilorio nr̄o secreto h⁹ rei cā ha
bito. eoꝝdē venerabiliū fratꝝ nr̄oꝝ scē ro/
mane eccl'ie cardinaliuꝝ vota sup hm̄oi ca/
nonizatōne sum⁹ scrutati. Cunq; oim̄ vna
eadēq; fuisset sn̄ia. vicz vt in sctoꝝ numero
referri deberz. ꝓsilorium publicū deinde ha
buim⁹. in q̄ magna multitudie astāte in tri
duū oones ieiuniaq; indixim⁹. vt de⁹ ops
nobis q̄d factu optimū in hac re eēt oīde/
re dignaret. nec pateret eccl'iam suā militā
tem errare q̄ se triūphāti cōformare stude/
ret. Triduo deinde elapso oīs q̄ in roma
na curia erāt p̄latos iussim⁹ cōuenire. q̄ ad
vnū interrogati q̄d faciēdū videret. i eandē
sniam ꝓnerūt. btm̄q; Bonauēturā eum
canonizandū cēsuerūt. Nos g̃ dei nutuz et
voluntatē seq̄ntes attēdentesq; iustū ac de
bitū esse. vt ꝗs de⁹ honorat⁹ in cel' nos vene
ratiōis officio laudem⁹ z glorificem⁹ in ter
ris. cū ipe pot⁹ laudet z glorificet in illis q̄
est laudabil' z gl'iosus in secula. Huc diem
canonizatiōis ipi⁹ scti Bonauēture in me/
dio Basilice p̄ncipis ap̄l'oꝝ de vrbe q̄ ma/
xima ois generꝫ ordinisq; multitudo cōflu
erat celebrandā statuim⁹. Ibi relicꝝ oīb⁹
legitime pactis. p̄dict⁹ ordinis minoꝝ pcu
rator. in medio stans dictuz illud bti Jo/
hannis ap̄li clara voce ꝓponens. videlicet.
Tres sunt q̄ testimoniū dāt in celo. pr̄. ℞bū
z spūsctūs. pbauit etiā babito sup p̄miss⁹ s
pcessu. ipas btissime trinitatꝫ psonas testi/
moniū q̄ beat⁹ Bonauētura in celo sit. p̄sti
tisse. p℞em videlicet in miraculoꝝ potentia.
filiū in doctrine sapia. z spm̄sctm̄ i vite ip̄i⁹
bonitate. Et ꝓterea nō solū noīb⁹ oīm qui
hanc ipam canonizatiōem fieri supplicarūt
sed etiā ex parte indiuidue trinitatꝫ p̄is et
filij z spūsscti. vt ipm btm̄ Bonauēturā san
ctum. pnūciare dignaremur instant instan
tius z instātissime req̄siuit. Cōfidētes igit̄
q̄ iꝫ hac canonizatiōe nō p̄mittat nos de⁹
errare q̄ oīa in ea q̄modolibet req̄sita eti
am supabūdant obseruari fecim⁹ z obseruaui
mus. de eoꝝdē fratrū nr̄oꝝ sctē romane
eccl'ie cardinaliū oīmq; p̄latoꝝ in romana
curia existentiū vnanimi ꝓsensu et maturo
ꝓsilio de oīm ipotentꝫ dei ac beatoꝝ Petri z
Pauli ap̄loꝝ eius auctoritate cōfisi. beate
memorie Bonauēturā balneoregionen̄. sa
cre theologie. pfessorē. ex gremio sacri ordi
nis minoꝝ. z ex officio generalatus in ep̄m
cardinalē assumptū. sctm̄ esse ac alioꝝ scōꝝ
dei catalogo ascribendū adūjcienduz z ag/
gregandū forе ac fideliter firmiterq; tene/
ri debere decernim⁹. ip̄mq; sctoꝝ ꝓfessoruꝫ
pontificū et doctoꝝ ꝗs sancta dei venerat
eccl'ia ꝓsortio solēniter in p̄sentiaꝝ ascribi/
mus aggregamusq; p̄sentes. Statuētes
etiā z mandātes venerabilib⁹ fratrib⁹ nr̄is
patriarchis. archiep̄is ep̄is ac dilectꝫ filiꝫ
dictoꝝ ac patriarchaliū metropolitanoꝝ
z cathedraliū eccl'iarū cap̄lis z q̄rūuis ordi
num tam mendicantiū q̄ nō mendicantiū
pfessoribus. necnō quibuscūq; eccl'iasticis p/
sonis vt festū ip̄ius scti Bonauēture secū/
da dñica mensis Julij singulis ānis solen/
niter z deuote celebrent diuinū officiuz ve/
luti p vno ꝓfessore pontifice z doctore tam
publice q̄ p̄uatim. put ꝓtigerit p̄soluentes
Dilectis vero filiꝫ fratrib⁹ p̄dicti minoꝝ
ordinis q̄tinus hm̄oi officiū sub festo du/
plici z octaua eo modo quo alioꝝ dicti or/
dinis sanctoꝝ celebrare festa z octauas cō
sueuerunt celebrādi cōcedim⁹ facultatem.
Insup eadē auctoritate oīm̄ib⁹ vere penitē
tib⁹ z ꝓfessis q̄ in eadē dñica eccl'iam ī qua
sctm̄ et⁹ corpus req̄escit deuote visitauerīt
annuatim septē ānos z totidē q̄dragenas.
bis vero q̄ alīꝫ tp̄ib⁹ in singul' dieb⁹ dñicis

centū dies. Illis autē q̄ eccl'ias fratrū mi/
norū vbilibet constitutas tam ip̄a die festi
q̄ꝫ in octaua diuinis officijs interfuerint cō
similes indulgētias ⁊ pctōrū remissiōes q̄
in singulis alioꝝ eiusdē ordinis sanctoꝝ fe
stis ex indultis apostolicꝫ generalit' ꝓmul/
gatis Romani pontifices ꝯcesserūt. de in/
iunctis penitentijs misericordit' in dño re/
laxamus ⁊ elargimur. Considerātes prete
rea quāta ab hocip̄o sancto Bonauētura
rōne scientie ⁊ sanctitatꝫ vite ep̄alisq̄ꝫ ⁊ car/
dinee dignitatis sctā romana eccl'ia susce/
perit incremēta quātaq̄ꝫ idē sanct⁹ cū bea/
to Thoma de aquino coetaneo ꝯdiscipu/
lo ⁊ cōmagistro suo familiaritatē ⁊ spiritu/
alem cōiunctionē in hac vita seruauerit. vt
quos in h̄ seculo fraterna iunxit charitas ⁊
eadeꝫ in celo p̄mia cōsecutos credim⁹. p̄ns
ecclesia pari venereť honore. p̄dictū festum
inter festa sacri palacij apostolici assumen/
tes annumerātesq̄ꝫ. eandē indulgentiaꝫ in
festo p̄dicto in eccl'ia sanctoꝝ apostoloruꝫ
de vrbe q̄ in festo ip̄ius sancti Thome de
aquino in eccl'ia beate Marie v̄ginis d̄ vr/
be miuerua vulgariter nūcupata habetur.
cōcedimus. ꝑiterq̄ꝫ decernim⁹ frēs mino/
res in alma vniuersitate Parisieñ. eisdem
p̄uilegijs posse ac debere vti ⁊ gaudere ob
ip̄ius sancti Bonauēture merita. quibꝫ ex
apostolicis indultꝫ fratres predicatores in
eadeꝫ vniuersitate intuitu ⁊ gr̄a eiusdē san
cti Thome potiri ⁊ gaudere cōsueuerunt
⁊ gaudent aut potiri et gaudere q̄modoli/
bet poterūt in futurū. Quocirca om̄s ⁊ sin
gulos in dignitate ꝯstitutos requirimus ⁊
monem⁹ q̄tinus vniuersis ⁊ clericis ⁊ po/
pulis suarū ciuitatū diocesum ⁊ parochia/
rū p̄sentes nr̄as lr̄as solēniter publicātes.
eosdē hortenť. deū ip̄m a quo bona cuncta
ꝓcedūt hūiliter dep̄cenť. vt ip̄ius sancti do
ctoris ⁊ cōfessoris Bonauēture meritis et
p̄cibꝫ exorat⁹ militantē ecclesiā. apl'icā fidē.
⁊ cūctos chrifideles a paganoꝝ ⁊ alioꝝ in/
fideliū ⁊ hereticoꝝ tueatur incursibꝫ ⁊ a pe/
riculis cūctis semꝑ ꝓtegat ac defendat. ⁊ il
lam quā nobis mūdus dare nō pōt paceꝫ.
hostiū oīm sublata formidine. firma cū trā
quillitate cōcedat. vt q̄ꝫ post hui⁹ vite mili/
tiā depositūq̄ꝫ pastoralis officij ministeriū
vnacū grege nobis credito ad sempiterna
tandē gaudia ꝑuenire mereamur. Demuꝫ
qꝛ difficile foret litteras originales presen
tes ad vniuscuiusq̄ꝫ noticiaꝫ deferri volu/
mus ac decernim⁹ q̄ꝫ earū trāssumpto sub
sigillo generalis ministri ordinis antedicti
⁊ manibꝫ duoꝝ notarioꝝ publicorū debite
subscriptis fides adhibeať indubia in om
nibꝫ ⁊ ꝑ om̄ia. ⁊ illis vbiq̄ꝫ stetur ac si origi/
nales lr̄e huiusmōi essent exhibite vl' osten
se. Nulli ḡ oīno hominū liceat hanc paginā
nostre cōstitutiōis. ascriptiōis. aggregatio/
nis. statuti. mādati cōcessionis. relaxatiōis
largitionis. assumptionis. annumeratiōis
monitionis ac voluntatꝫ infringere vl' ei au
su temerario ꝯtraire. Si q̄s autē hoc attē/
tare p̄sumpserit indignationē om̄ipotentꝫ
dei ac beatorū Petri ⁊ Pauli apostoloruꝫ
eius se nouerit incursuruꝫ. Datum Rome
apud sctm̄ Petrū Anno incarnatiōis dñi/
ce. M.cccclxxxij. Decimooctauo kalēdas
Maij. pontificat⁹ nr̄i anno vndecimo.

¶ Incipit ꝓlog⁹ in speculū discipline seu li
bellū de minimis ad nouicios scti Bona/
uenture ep̄i ⁊ cardinal' ordinis minoꝝ.

AD honestatem
tendētes in p̄mis necessariuꝫ
hn̄t vt ꝑ exercitium discipline
virtutꝫ titulū citi⁹ app̄hēdere
possint. Nā vt ait Hugo de sctō victore.
Usus disciplīe ad v̄tutē aīm dirigit. v̄tus
aūt ad btītudinē ꝑducit. ac ꝑ h̄ inq̄t exerci
tiū discipline esse dꝫ nr̄a inchoatio. v̄tus. ꝑ/
fectio. p̄miū v̄tutꝫ. eterna btītudo. Ueꝝ q̄
disciplinā ī noue ꝯuersatōis initio negligit
ad eā postmodū difficile applicať. ⁊ formaꝫ
quā p̄mo q̄s recipit vix deponit. Adole/
scēs nāq̄ꝫ iuxta viā suā etiā cū senuerit ñ re
cedet ab ea. Optīa viuēdi forma eligēda ē
quā reddat assuetudo iocūdā. Pri⁹ autē
ad ꝓfectū ḡd⁹. defect⁹. cognitio. maḡq̄ꝫ oīo
prudēti securitas. viuēdi modū nouisse cō/
gruū ꝓ varia reꝝ ⁊ accidētiū q̄litate. Nec
mīmū ē ꝯtēnere mīma. q̄ nō mīmā moribꝫ
maculaꝫ eo turpi⁹ neglectu hīta ingerūt. q̄
vitari facili⁹ cognita valuerūt. Proinde
q̄ spū dei agunť moralibꝫ documētꝫ inten/
dūt. q̄ tñ suꝑbi ⁊ fatui ꝯtēnētes nūc suꝑstiti
ones nūc cerimonias vocāt. aut certe calū
nijs fucatis impugnāt. Nec em̄ stult⁹ v̄/
ba prudentie recipit. nisi ea dixeris q̄ ver/
santur ī corde ei⁹. Hic ergo tractatulus

p supioz impositionē exact⁹. rudi q̄dē iux/
ta scribentē ruditatē z intēti exigentiā stilo.
et diminutis q̄z ac nudis ob breuitatē. ī cō
pactisq̄z interdū sed ꝓgruis p moz traditi/
one sentētijs edit⁹. nouis xpi discipulis p
aliq̄li speculo inspiciēdus ꝓponit⁹. vt p pau/
ca sibi ꝓposita occasionalit⁹ fiant in plurib⁹
cautiores. Da sapiēti occasionē ait Sa/
lomon. z addet ei sapia. Attendāt tñ q̄/
dam h̄ accipiēda fore cōiter z magis z min⁹
ploco z tpe obseruāda. licet nō sp p singul⁹
ꝺitionū modificatio replicet⁹. Prudēs.
vt rerū varietas exigit. ita se accomodat tē
pori. nō se in aliq̄b⁹ mutās sed pot⁹ aptās.
sicut man⁹ q̄ eadē est cū in palmū extendit⁹.
z cū in pugillū cōstringit⁹. Nec moueat si
qua p iunioribꝫ impti nētia videant⁹. pinde
iunior in his sepe q̄ ipm excedūt instruit⁹ vt
senioz se ꝓposito applicās. sit q̄ntū congruit
aptior ad agēda. cautior ad cauēda Pro
licitatē fore trit⁹ si q̄s fuerit inspector cau
sabit⁹. sed necessariā in etptis dicendoꝝ ex/
pressionē aduertat. Nec facile rudes. p q̄
bus est opa generalib⁹ posse comatib⁹. id ē.
breuib⁹ z incōpletis sententijs eruditi. aut
ꝓcisis passim. pficere paradoxis. vnoq̄z ni/
hilomin⁹ nouerit titulo multa q̄nq̄z pstrin
gi. que specialē reḡrerent explicāda tracta
tum. Duas aūt pticulas. ꝓncipalē vicz z
incidentalē ꝑm series habet. Principal'
in duas diuidit⁹. In q̄rū ꝑma de ꝓparato/
rijs ad disciplinā z aliq̄b⁹ eius effectib⁹ inci
dent. in scōa de ipa plen⁹ tractat⁹. Pre/
paratoria sunt p modū ꝓncipij medij z po/
stremi. Depositio vetustat⁹. stabilitas men
tis aduersus tēptatiōes diaboli. z subiecti
onis būilitas. ꝑmū ꝓparationē inchoat. se/
cūdū ꝓtinuat. tertiū vero ꝓsumat. Ser
uanda erit vbiq̄z maioꝝ z minoꝝ paragra/
phoꝝ distinctio. ad seriei z ordinis cuiden
tiam ampliorē.

De vetustatis depositione.
Capitulum I.

Deponendus est ꝑm apl'm vetus hō. et induend⁹ est nouus. Quod pfecte im/
plent q̄ trāsitorijs abdicat⁹ nō solū pcā ve
rūetiā occasiōes fugiūt pcōꝝ. veteriq̄z fer/
mento p purā ꝓfessionē pleni⁹ expurgato. ī
vite nouitate pfecta. soli ꝑeligūt dño mili/
tare. In odore igit⁹ vngentoꝝ christi per
cōpendiosam z tutā sacre religiōis semitā
currere cupiētes. ꝓpus rex tpalīū fasciculos
deprimētes abūciāt. vt ab oīni tā possessio/
ne q̄ cura penit⁹ expediti xp̄m dñm expedi
te sequant⁹. z nō sint ei temptatōnis occasio
vel ruine. Q si ante religiōis ingressum
nō fuerint expediti. post ingressuz saltē ex/
peditionez bmōi p alias psonas vel plras
iuxta supioris arbitriū q̄nta pñt accelera/
tione, pcurēt. nō expectaq̄ opoꝛtunitatibus
aut vtilitatib⁹ deceptoꝝ. q̄s freq̄nter dia
bolus sub specie pietat⁹ assumit. Tūma
sit eis vtilitas vtilitates hui⁹ mūdi ꝓtenere
ꝓpter christū. iuxta vbū sct̄i Hiero. Nemo
renūciatur⁹ sec'o. bñ pōt vendere q̄ cōtem/
psit vt vēderet. Si habes inq̄t in ptate rē
tuā vende. si nō habes. proīce. Totū vo de
dit. q̄ seipm obtulit. Post religiōis ingres
sum ꝓtinue debēt ꝓfessioni faciēde vacare
z de oīb⁹ q̄ in seculo a puericia cōmisert ad
memoriā q̄ntū poterūt studiosa sollicitudi
ne reuocaq̄ generalit⁹ ꝓfiteri. Valoꝝ nāq̄
ꝓfessio. initiū est bonoꝝ. Ordinis g̃ status.
reḡit res atq̄ reatus.

De constātia mentis z cautela ꝓtra tem
ptationes diabolicas. Caplm II

Quoniā aūt pharao psequit⁹ israelez
fugientē. z ꝓtept⁹ surgit in scādala.
nunc apte nūc occulte sub specie bo
ni piculosius tēptans. faciāt qđ scriptū est.
Fili accedēs ad seruitutē dei sta in iustitia
z timore. z ꝑpara aīam tuā ad tēptationez.

Solēt ꝑcipue vires temptatiōi prebere
fluctuatio mētis circa ꝓpositū ingressure vl'
ingresse religiōis tarda tepidaq̄z repulsio.
z deiectio spūs desolati. Ea ꝓpter in p̄
mis in ꝓposito sctō coꝛ suū oīno stabiliant z
ꝓfirment. ne velut harūdo diuersis vento/
rū flatib⁹ agitati. vacillēt. Optimū ē inq̄t
apl'us gratia stabilire coꝛ. Et Prosper ait.
Quēlibet hoiem (donec se in eo qđ elegit
certa diffinitiōe ꝓfirmet. velut in q̄dā deli/
beratiōis incerte biuio cōstitutū) discerpit
ipa diuersitas volūtatū. Uirt⁹ inq̄t horta
tur z puocat. vt diffinitōis ambiguitate de
posita, ꝓpositū spiritale suscipiat. pseueratu
rū se in suscepti laboze ꝓpositi nō sua possi/
bilitate sed dñi miseratione ꝓfirmet. Logi
tet q̄nti z quāte potuerūt z pñt qđ se posse
desperat. vnđ illi potuerūt inde se posse fir
miter credat. meminerit illud apl'i. Fidelis
deus q̄ vocauit vos. q̄ etiam faciet⁹ tē. Qui

Abdicatio rerū

z Spiritalis cōfessio

ordis assūptis stabilimentū

sperant in dño mutabunt fortitudinē. cur/
rent ⁊ nō laborabunt. ambulabūt ⁊ nō de/
ficient. Ad hoc temptationū ⁊ cogitatio
nū malaruz viriliter ꝑncipijs ⁊ absq; more
dispendio est obstandū. Ex si earuz insult⁹
spiritū inquietēt non solū familiar⁹ confes/
sor verūetiā fratres alij seniores sunt in ad
iutoriū aduocandi. vt vni⁹ debilitas mul/
toruz adiutorio sustētet. Frater q̄ adiuuat
a fratre. quasi ciuitas firma. Qui antē vul/
nus detegere vel auxilium petere negligit.
sua nō immerito negligētia perit. Deniq;
cū diabolus serui dei spiritū ꝑ tristiciā de/
ijcere studeat. ipam si qñ irrepserit citi⁹ re/
pellentes. christo dño qui datorē hilarē di/
ligit in cordis leticia famulent. attendētes
sollicite ne d̄ sua vnq̄ vocatiōe ingrati aut
tepidi regratiatores appareāt coram deo.
vbi sol radiat gr̄e. nubilū turbatiōis absce/
dat. Solet in aqua turbida latere piscatu
rus aniam. coluber tortuosus. Maximū
inhabitant⁹ gr̄e signū. spiritualis leticia.

Porro q̄ vocantis gr̄az nō agnoscit. in/
dignū se vocationis fructu cōstituit. Be
neficijs ingrat⁹ exhibitis. ineptus efficitur
exhibēdis. Valet quoq; interdū ꝯuersis
ꝑ anīe salute mutatio loci. Plerūq; em̄ dū
mutat locus. mutat ⁊ ment⁹ affectus. Va/
let ꝑ ment⁹ temptatiōib⁹ impulse presidio.
Valet ꝑ mor̄ citius ac ꝑfecti⁹ assequendo
peculio. extra cognationē ⁊ patriaz vel ad
temp⁹ secedere. Verū q̄r ꝑ se nullo mo/
do sufficerēt ad machinamenta diaboli re
pellenda ad christū (ꝓpter quē om̄ia ꝯtem/
pserunt q̄ est temptator̄ refugiū. et debiliū
fortitudo. q̄ se fideliter inuocantib⁹ facit cū
temptatione ꝓuentuz vt valeant sustinere)
crebris supplicationib⁹ ⁊ deuotis recurrāt.
vt qui eos dignat⁹ est de fornace babylōis
eripere. bonū in eis ꝑficiat qd̄ incepit. Fre
quēs ⁊ feruens oro dissipat om̄e malū. olle
feruenti musce nō insident.

Quō necessaria sit ad discipline suscepti
onem humilitas. Capl'm III

Deniq; quoniā vt ait Hugo. sicut ce
ra nisi p⁹ emollita fuerit. formaz ñ
recipit. sic ⁊ hō quidē ad formā v̄tu
tis nō flectitur. nisi ab om̄i elatiōis ⁊ cōtra/
dictionis rigore ꝑ humilitatē humiliet. ne/
cesse habēt q̄ discipline cupiūt moribꝫ īfor
mari. vt humilitat⁹ radicem in corde figere
studeāt, ⁊ tumorē ꝓprie volūtatis p̄sumpti
onis ⁊ irreuerētie viciū que a sup̄bia proce
dere solent. tā in re q̄ in signo vigilanti⁹ ca
ueant. vt humilitas ancille more. locū p̄pa/
ret discipline.

De captiuatione volūtatis ꝓprie.
Capl'm IIII.

Voluntatē itaq; ꝓpriā ingenti curēt
studio captiuare. Quid em̄ pro/
dest sub vni⁹ ordinatiōe viuentib⁹
q̄ facultates suas abijciūt. si ꝓprias volun/
tates nō relinquūt. cū sit p̄stanti⁹ volunta/
tib⁹ renunciare q̄ reb⁹. Tota religiōis ꝑ
fectio. in volūtatis ꝓprie abdicatiōe cōsistit.
quare potissimū ꝑfectiōis ⁊ discipline īdu/
strius appetitor. volūtatib⁹ ꝓprijs edoman/
dis. ⁊ p̄sidentiū nutui subiugandis inuigi/
lat. Profecto in duob⁹ erit subiecte ꝓba
tio volūtatis. si videlicz in iniūctis deuote
obediat. et in agēdis suis semꝑ habere au/
ctoritatē obediētie nō omittat. Primi. h̄
est obediētie in iniūctis patet necessitas. pa
tet ⁊ meriti magnitudo. Naz quicq̄d vice
dei p̄cipit hō. qd̄ nō sit tñ certum displicere
deo. h̄ oīno sic accipiendū est q̄si p̄cipiat de
us. Ad meritū etiā melior est obediētia
q̄ victime. sctēq; obedientie holocausto ni
hil deo grati⁹ exhibet. Nemo ad ꝑfecti/
onis semitā currendā magis expeditus q̄
verus obediēs. Quāobrē obediētie filij
se totū ad obediendū exponāt. moxq; vt p̄/
lati vocem audierint. quasi diuini⁹ impe/
retur. morā pati nesciāt. sed relictis om̄ib⁹
ad iniūcta queq; fidelit exeq̄nda prompta
deuotione ꝯsurgāt. vt vicino obediētie pe/
de velut vno momēto iubentis vocē. facti
exhibitione sequant. Perfecta obedien
tia sua imꝑfecta relinq̄t. Quinīmo nec bo/
nus obediēs v̄bū expectat. vbi de supioris
sibi ꝯstiterit voluntate. Illū autez opti/
mū dixerim obediētie gradū. cū eo animo
opus iniunctū recipit quo et p̄cipit. cuz ex
voluntate iubent⁹ pendet intētio exequen
tis. Nunq̄ de maior̄ snīa iudicēt. quorū
officij est obedire ⁊ implere q̄ iussa sunt. de/
inde si ad ꝑfectuz volūt obediētie ꝑuenire.
ꝯstanti secū deliberatiōe ꝓponāt. deuote sꝑ
ad om̄ia obedire. Si q̄d igit graue vl' im
possibile forte iniungit. suscipiāt quidē cū
om̄i mansuetudine iubent⁹ imperiū. Qd̄
si oīo suarū viriū pondus excedat. impossi/
bilitat⁹ sue causas ei q̄ p̄est patient ⁊ opor/
tune insinuēt, nō sup̄biēdo vel ꝯtradicēdo

Spūale gaudiū

Gratitudo

Feruor

Humilitas

vel alias leui murmure resistēdo Si ad
huc supior in sua manserit sentētia. ita sibi
nouerit expedire. ⁊ ex charitate de adiuto/
rio dei cōfisi obediāt. Christꝰ factꝰ est pro
nobis obediēs vsq; ad mortē. mortē autez
crucis. Qui licet ad p̄rem ꝓ calicis trāslati
one clamauerit. ꝯtinuo tamē adiūxit. Ue/
rūtamē nō mea volūtas. sed tua fiat. Nō
solū maioribꝫ. sed sibi etiā īuicē obedientiā
certatim impendāt Incūbit christi disci
pulo. vt om̄i petēti se tribuat. Exēplo apl'i.
volūtarios se oīm seruos ꝯstituant. Sint
vt scriptū est. subiecti īuicē in timore christi
Scd̄i necessitas. h̄ est obediētie in agen
dis. ne q̄d videlicet sine obediētia p̄sumat̄.
q̄a simplicioribꝫ forte aliquibꝫ minꝰ patet.
aliquāta videt̄ ꝓsecutione tangēda. Ha
benda est plane in agēdis obediētie sancte
auctoritas. sine q̄ nec ēt ip̄a bona sūt bona
Voluntas siquidē ꝓpria boni virtutē ꝯfir/
met. Sanctꝰ Bernardꝰ sup Cantica ait
Grande malū ꝓpria volūtas. q̄ fit inquit vt
bona tua bona nō sint. Etem̄ si in die ieiu/
nij mei inueniat̄ volūtas mea. nō tale ieiu/
niū elegit dn̄s. nec sapit illi ieiuniū meū. qd̄
nō obedientiā sed viciū volūtatis ꝓprie sa/
pit. Et subdit. Ego autē nō solū de ieiunio
sed de silentio. de vigilijs. de orōne. de lecti
one. de opere manuū. postremo de om̄i ob
seruātia monachi. vbi inuenit̄ volūtas sua
in eo ⁊ nō obediētia magistri sui. idip̄m sen
tio. mīme prorsus obs̄uantias illas. ⁊ si bo
nas in se int̄ virtutes censuerim deputan/
das. Itaq; noui xp̄i discipuli semetip̄os pe
nitus abnegātes in agēdis suis. i. in opati/
onibꝫ. locutiōibꝫ ⁊ rerū q̄rūlibet vsu. non ꝓ
priam voluntatē. sed supioꝝ ī om̄ibꝫ dispo
sitionē seq̄ntur. ꝓ quibꝫ tn̄ sit specialis eoꝝ
licentia vl' assensus hn̄dus. ꝯsiderari opor
tet. Et p̄mo circa opationes videndū. q̄
earū quedā cōmūes seu ꝯuētuales. quedā
speciales seu ꝑsonales esse noscunt̄. Spe
cialiū em̄ quedā ad ꝓximū. quedā ad perso
nā ꝑtinent opantis. Pro ꝯuentualibꝫ q̄ cō
mune sil' attingūt collegiū. exequēt̄ nō est
licentia req̄renda. cū ad hmōi sit eatenꝰ su/
perioꝝ licentia. imo impositio general'. vt
ea q̄ siue in choro siue in refectorio siue ali/
bi mō p̄dicto ad vite ꝯuentualis ꝯsuetudi/
nē ꝑtinent. nullꝰ ꝯuentualis auctoritate ꝓ/
pria. p̄ter euidētē necessitatē licite p̄termit/
tat. Inde est q̄ ab officio chori ab aliq̄ vide
licet hora canonica. vel a p̄ma cōuentꝰ refe
ctione. aut a ꝯuentualibꝫ alijs quēq; absq;
licentia remanere vel assistētē recedere. his
necdū in collegio ꝯsummatis nō licet. Pro
specialibꝫ ad ꝓximi alteriꝰ fratris necessita/
tem spectātibꝫ (nullū cōmunis seu cōuen/
tualis vite ꝯsuetudini aut executiōi specia
liter iniunctoꝝ impedimentū p̄stantibus)
nequaq̄ ad supiores sic̄ nec ꝓ cōmunibꝫ ꝓ
licentia dixerim recurrenduz. cū s̄m apl'm.
alter alteriꝰ onera portare. ⁊ ꝑ charitatē spi
ritus seruire īuicē debeamꝰ. Uerūtamē tē/
pore q̄ cōuentualia. vl' alias iniūcta fieri de
bent. nō sunt p̄ter licētiaz specialia seu gra/
tuita hmōi facienda. Illa q̄z que ad q̄tidia
na cōmuniū officioꝝ obsequia. vl' ad ꝓximi
necessitatē nō ꝑtineāt corꝑalē. quale est scri
bere in q̄terno ⁊ alia hmōi sil'ia. maxīe si oc
cupationē ꝓlixiorē inducūt. agenda sūt de
supioꝝ assensu. Pro specialibꝫ ad ꝑsonā o/
perātis spectātibꝫ. siue ad carnis mortifica
tionē ꝑtineāt. vt sunt vigilie nimis longe.
vel abstinētie singl'ares. siue ad exercitium
spectēt opis manual' ꝑ se vel ꝑ aliū. faciendi
licētia querat̄. sine q̄ religiosus suas singu/
laritates facere nō debet. q̄ppe cui nec cor/
pus suū habere licet in ꝓpria voluntate. Et
qd̄ sine ꝑmissione p̄ris sp̄ualis fit. p̄sumpti
oni deputabit̄ ⁊ vane gl'ie nō mercedi. Nec
pōt sibi opari ꝓ volito siue ꝓ scribēdo. siue
alia faciēdo. siue in rebꝫ suo vsui deputatis.
vt sunt libri. vestes. lecti. et alia hmōi ꝓ alia
īmutando. Incōgrue quoq; ꝓ vno. res plu
ribꝫ seruitura mutat̄. Fit res freq̄nt̄ ex mu
tatione deterior. ⁊ qd̄ mihi studiose coapto
alijs discoapto. Hec de opibꝫ Nec tamē
negauerim ad mīma seu exilia q̄dā ⁊ vix re
putanda alicuiꝰ momēti. solā sufficere con/
niuentiā p̄latoꝝ Circa locutiōem h̄ tene
ant. vt corā supiore maxime ī capl'o sine eiꝰ
assensu p̄habito. nō loquant̄. alias de neces
sarijs ⁊ honestis. loco ⁊ tp̄e debitis. loqui ꝓ
ut eis ordinatū fuerit. poterūt int̄ fratres.
Locutio vero cū extraneis siue seculares (
licet fratribꝫ obsequētes siue religiosi quili
bet fuerint) fratribꝫ nouicijs est ꝓbationis
tp̄e penitꝰ interdicta. sine frē ꝓfesso. q̄ om/
nia loquētis verba ⁊ rn̄dētis audiat sine li
centia specialit̄. sine q̄ nec ad portaz nec ad
extraneos ip̄is indulget̄ accessus. Perso/
nis tn̄ huiusmōi si occurrerint poterūt in/
clinare. vel si locꝰ aut tempꝰ loquēdi fuerit.

z non poterint subterfugere bono mõ. eos breuiter salutare. Si de loquẽdo secuz requirat ab eis. rñdere humilit debẽt se loquendi aut morãdi licẽtiã nõ habere. Nulla prorsus alia eor audiant verba. nec cuz eis aliquaten⁹ sedeãt. vel vlteri⁹ cõmorent sed si locutionẽ necessitas exigit vel honestas. dicãt ad eos obtenta si poterũt licentia reuersuros. Valeq recedendo potius faciãt. q morãdo. De licẽtia tñ hmõi p/lato est cauti⁹ puidendũ vel ab ipo tm. vel ab eor instructore (q est eis ab ipo religionis ingressu specialit assignãdus) semp cũ pens in domo fuerit requirat. ne a diuersis nõ absq vitãde pfusionis periculo. minus puide pcedat. Circa receptionẽ rerũ distributionẽ z vsum. qm a supiorũ auctoritate dependẽt. duo pcipue subdit⁹ attendenda vident. Primũ vt qui dat aliq illud ex officio possit dare. Scõm vt det q dem nõ fm ppriam voluntatẽ. sed put sibi a supiore fuerit constitutũ. Nec supflue dixerim ad officiũ attendendũ. Qui em nõ habet officiũ administratõis. nihil alijs debz cõmutare. vel in fraudẽ horũ dimittere potest. Rursum ipor officialiũ officia sunt distincta. Alijs nãq necessariar rerũ. nõ tñ p curatarũ est distributio cõmissa. ab illis autem nõ est absq licentia recipienduz aliq speciale. Alijs autẽ iuxta diuersa rerũ officia cõmunis distributio reruz cõmittit. ab his cõmunia ipa (si ordinarie qñ sez et vbi vel quõ iuxta sui limitationez officij distribuere debent distribuũt) licite recipi pñt.

Qui vero extraordinarie postulat. ad licentiã supioris recurrat. Preter cõia supradicta q̃cunq rem aliquã occulte sine superior assensu recipit habet vl vtit. a religionis delirat licẽtia. z quicq habz male habet. Porro cũ illud ppriũ esse dicat de q dispensare licet iuxta ppriã voluntatez. oñi assensu alio circũscripto. nõ paup sed dominus reputand⁹ videt qui rẽ quãcũq alijs distribuendo vt libet sine supior auctoritate dispensat. Res sunt quidez cõmunes. sed vsus dispositio ptinet ad platos. vt per eor curã singul iuxta modũ z regulã sibi a sanctis aplis ostitutã. put vnicuiq op⁹ fuerit diuidant. Usurpat⁹ aũt sine licentia rerũ vsus culpabilit temereq psumitur. z prorsus illicite vendicat. Statutum q religiose mancipatiõis euadit. q in vsu ppo rem aliquã siue a parẽtibz siue a q̃busdã alijs recipit. aut qõ maiorz culpe recepta occultans. supior iudicio nõ exponit Qui rem sibi collatã celauerit. sctus Aug⁹. eum furti censet in iudicio ꝺdenandũ. Nulla em res quã supior nõ dederit aut pmiserit est licita. ppriũ abdicãti. Sunt q oblata nõ sibi sed plato mor deferenda recipe licitum estimãt. sed regl̃ari priuato receptiõez occultã nõ diterim esse rutaz. In comodandis p cohabitãtiũ indigẽtia rebus. nõ est lex posita charitati. Possum rẽ fratri petenti exponere pcedendã. nõ tñ impẽdere vendicãdã. Proinde frẽs nonicij nullaten⁹ sine licẽtia nec a seinnicez neq a fratre neq a q̃cũq homie rẽ aliquã siue tabulas siue acum siue aliq̃d q̃dlibet accipe. aut dare attemptẽt aliqua rõne. Sic nec lras ad se missas recipiãt. aut aliq casu receptas aperiãt. que a portitore vel eo q recepit eas prius debẽt ad superiorẽ. vel si supior ordinauerit ad eor instructorez deferri. Sic nec rem alteri⁹ fratris vsui deputataz. pter ipius fratris ꝺscia occupare licebit. Benus est furti z plerũq turbatiõis occasio. rẽ fratris vsui deditã. eo si assit insci⁹ detinere. Potest fidelis seru⁹ z prudens nõnulla p loco z tpe facere de tacito. vel pbabiliter psumpto supior assensu. ad ipm deniq finaliter acta queq p ausuz hmõi relaturus. De cetero quicq religiosus boni facit aut dicit qõ suo nõ nouerit displicere plato. a vere obedientie merito nõ fraudatur. Felix hec seruitus. imo gl̃osa libertas. quã q̃s sponte in regiã vendit⁹ seruitutem. deũ z eius vicarios poti⁹ q̃ seipm supse regnare ꝺstituẽt. sue prorsus renũciatvoluntati.

¶ De presumptiõe tam in re q̃ in signo.

Capitulũ V.

Presumptionẽ interiorẽ z exteriorẽ sumope fugiãt. Interiorẽ vt sensuz suum sensui nõ pferãt alior. nec de bonis sibi a deo collatz inaniter extollant. imo intantũ ceteris se inferiores z viliores ex intimo cordis credãt affectu. vt nec se aliq ꝺd etiã esse existiment. Nempe fm apl̃m q se existimat aliq̃d esse cũ nihil sit. ipe se seducit. Neminẽ spernãt. neminẽ iudicent cũ frequent bũanũ fallat iudiciũ. Et beato Aug⁹. teste sepe species facti se aliter habz. aliter anim⁹ faciẽtz. Pie de oibz q occur/

rerint sentiãt. licz rei nõ intelligãt rationẽ.

Omia puerse pñt puertere mẽtes. Exteriozis pſumptõis z ſupbie notã. in omni actiõe ſua geſtu z ẏbo ſumo studio fugiãt. q̃ hũilitaz̃ ſunt in oĩb ampleãtes. Reſpectu actiõis pſumptionẽ in officijs z in locis euitẽt. In officijs plationis vel ordinis. aut in alijs q̃ aliquã videnť ſupiozitatẽ bñe nibil ſibi vſurpẽt. Liber a culpa nõ eſt. q̃ alienũ vſurpat officiũ. Preſente ſupiore vl' alio fratre maiore q̃s ipi fuerint ordie cõſtituto. ad incipiẽdũ extraordinarie officiũ ad bñdicendũ cibũ vel potũ. ad dandũ fratri aquã benedictam. vel ad alia hmõi ſe nullaten⁹ ingerãt. Ad diuinũ q̃z officiũ nequaq̃ poſt ſeniores. vl' alios maioris ordinis gradu pmotos. ꝓrio legant iniectu. qm̃ quidẽ nullus oĩno in miori ordie cõſtitut⁹ poſt aliũ maioris ordinis pmittẽd⁹ eſt legere. niſi neceſſitate cogẽte. l' legẽtiũ ordine pmutato. vt in aliq̃bẏ feſtis fieri ſolet. pterq̃z in omelia q̃ntũ ad ꝑmã lectionẽ. quaz ratione euãgelij dyacon⁹ legere ſolet. Lectiones aũt que de omelia ſupſunt. nõ ſunt ab alijs facile q̃s a ſacerdotibẏ preſumẽde.

In choro p diſſonãtia forte cantantiũ. vel ob aliã huiuſmõi cauſam manũ ad foraz̃ gentere. in menſa ictu cultelli vl' q̃modolibet aliter ſignuz cũ ſono facere ad eos quoz eſt ſup defectibẏ chori vel menſe intẽdere ptinet. nec huiuſmõi facile debẽt ab alijs vſurpari. Vltra tñ ſunt ſupiozibẏ licita. q̃ reꝑhenſibiliter ab alijs preſumuntur.

Adhuc q̃ nouiſſimũ eligi locũ mgr̃ ipſe humilitatis hortať. locis ſemp nouiſſimis nouicij gaudeãt. Superſtitioſe (his ſalua qui q̃ſi. p cõmũitaz̃ zelo aliud dogmatizãt) nunq̃s in choro vel mẽſa vel alibi ad prima ſe ingerant loca. ſed ad ea port⁹ adeo caute ſedula ſi valuerint puiſiõe declinent. vt vix ab alijs ꝓpendať. Alias oĩno caueãt ne cõgregatiõis ordinẽ turbẽt. et fiant inť alios p tumultus occaſiõe notabiles. Cauendũ pinde ne dũmõ vitať pſumptio inordinationis accedat pfuſio. Vitãda vbiq̃ diſcõuenientie nota. maxime in cõuẽtu. Loc⁹ ſupior ad quẽ neceſſitas vel ſupioz trahit inductio. pſumptiõis vicium non inducit.

Porro moleſta eſt hũilitas q̃ pretentioni deſeruit. Si q̃ iuxta ſupiorem vl' alios ſeniores neceſſario ſederint. nõ ſe nimis applicent iuxta eos Juniori ſiquidẽ aliquã a ſeniore diſtãtiã. reuerẽtie rit⁹ indicit. Antiquior aũt frať in ordie vl' alit⁹ in officio pminens. licz etate ſit iunior. ſenior appellatur. Etas ſenectuť vita imaculata. Preſũptionẽ in geſtu. elatũ caput. ſublimiores oculi. facies vultuoſa declarant. Hã vt ait Proſper. Erecta ceruix. z truces oculi. et ſermo terribil'. nudã ſupbiã clamãt. Sed z q̃ntũ p mẽbroz̃ miniſteriũ pt depꝛhẽdi. prima ſupbie oſtentatio in ocul' eſſe ſolet. Qui inclinauerit ocl'os ſuos ipe ſaluabiť ſm nã q̃ euangel'. Si fuerit tu⁹ oculus ſimplex. totũ corp⁹ lucidũ. ecõtra. ſi neq̃m. totũ tenebroſum. Preſũptio etiã geſtus i ſignis z nutibẏ freq̃nť agnoſciť. vt ex ẽpli gra. ſi q̃s i choro vel alibi. p fratrum defectibẏ ſatirice nubilũ vultuoſitaz̃ aſſumat. vl' leui cachinno. i. riſu. vl' motu capitiſ. oculoz̃ circũluſtratione. nariũ ptractiõe. labioꝝ cõpſſiõe. vel alio q̃uis modo. defectũ fratrẽ tacite arguat vel ſubſannet. Si errante in choro vl' in menſa lectore. ſubmuſitet aut circũſpicit at. q̃ſi eũ legentẽ defectus nõ lateat. q̃ frequẽter ſolent facere min⁹ docti. In locutione notať pſumptio. ſi q̃ dicit nõ ptinet ad dicentẽ. aut dicẽdi mod⁹ aliquẽ ſupbie tipum pꝛendat. aut p loco tpe z pſonis fuerit a locutione ceſſandũ. Propť pmũ humilis frať de alienis factiſ inq̃rẽdis ſe nullaten⁹ itromittat. alios frẽs docere regere arguere vl' eis aliq̃d ponere ñ pſumat. q̃ ſi eſſet ſenioꝝ l' ſupioꝝ officiũ vſurpare. Superbẏ aũt (vt ait ſctũs Bernũ.) pma die q̃ ingredi habitare. incipit leges dare. pt tñ fratres ſi ſup aliq̃ cũ inſtãtia req̃rať. peretibẏ ſup interrogata hũiliter rñdere. vel inſinuare q̃ ſentit. ita tñ vt ꝓtra reſiſtẽtes. dicta ſua pticulariter nlla rõne defendat. Qui etiaz̃ alij ſupioris mãdatũ inſinuat ſup aliq̃ faciẽdo. mandati auctoritatez̃ cũ hũilitate ꝓponat. ne q̃ denunciat ipe imponere videat. Si ꝓriũ cogať recõmendare officiũ. nequaq̃s imperiũ imponẽtis vſurpet. ſed id ſuppleri a ſocijs obſecratiõe humili obtineat. Preſumptionẽ ergo euitat prudẽs humilitas. pſumit tñ interdũ hũiliter viſceroſa et proꝛuida charitas. In modo loquẽdi viciuz pſumptionis innuiť. ſi illud q̃ dicit. iactãter. impetuoſe. clamoroſe. cõtentioſe. deſpectiue. vel nimis rigide ꝓponať. Suauiť eñ. z hũiliter eſt loquẽdũ Rurſus q̃ loco. tpe vel qui loco ſilentij. aut i ſupioꝝ ſenioꝝ aũt

cõuentus ꝑsentia nõ cõprimit linguã suã. ꝑsumptuosus ꝛ intemperãs merito iudicatur. Loqui tñ in medio magnatorũ nõ ꝑsumas. ait sapiens. Et iterũ. In medio seniorum nõ adñcias loqui. Hoc ꝓcipue intẽperantie ꝛ ꝑsumptiõis est nota. si nou⁹ frater in ordine vel iunior quispiã seniore ꝓsente sine ipius nutu. maxime coraꝫ ettraneis loqui aut rñdere ꝑsumit. nisi ex officio vel cõmisso habeat ꝑus loqui. Tempantia est. ait Prosper. q̃ ꝑstam⁹ loquẽti seniori silentiũ. qõ ipius ad loquẽdũ ꝑstolamur imperiũ. In ꝑsentia vero cõuent⁹ nullũ cõuenit loqui sine requisito supior⁹ assensu. nisi tm̃ se accusando. vl̃ ad interrogata supiori. vel corrigẽti ad mensaꝫ breuiter ꝛ humilit rñdendo. Ut breuit voce sancti Bernardi ꝑsumptuosuꝫ agnoscas. Prius ait in cõuentu resident. in cõsilijs ꝑus rñdet. non vocatus accedit. nõ iussus se intromittit. reordinat ordinata. reficit facta. vilẽ se si nõ emineat estimans. ꝛ humilẽ inter alios erubescens. in locis ꝛ ceteris que honorem redolent se q̃buslibet alijs parificare contendit. audax ipe. ad q̃libet fit frontosus ꝛ impudens. qõ est maximũ viciũ in neophito ꝛ iuuene. religionis cõfusio. iuuenis ꝑsumptuosus ꝛ effrons. reꝑhensibilis maxime in iuuene ꝑsumptio. quẽ magꝫ hũilitas stabilit. verecũdia ornat. venustat simplicitas. tior insignit. ꝛ aptũ efficit discipline cui⁹ initiuꝫ est. Qui sine timore est. nõ poterit iustificari.

De irreuerentia. Capl'm VI.

Irreuerentie deniq; viciũ est humili dei seruo vitãdũ. cũ scriptũ sit. Cui honorem honorẽ. ꝛ honore iuicẽ ꝑuenientes. Attendit irreuerẽtia respectu ꝑsonarũ. loci sacri ꝛ temꝑis. officij diuini ꝛ rerũ eidem officio specialit ordinatarum.

De reuerẽtia ꝑlatis aut alijs fratribus. etatis aut ꝓritatis aut diuturnitatꝫ in ordine gr̃a. vel ob sacri ordinis gradũ vl'ꝑ vite meritꝫ exhibenda. sanctor⁹ dicta patrũ. ꝛ vera humilitas q̃ nõ solũ ꝑlatis ꝛ seniorib⁹. verũetiã equalib⁹ ꝛ inferioribꝫ se sponanea subijcit voluntate. pleni⁹ docẽt. et ei⁹ oꝑositũ detestant. Nõ senioribꝫ tm̃. imo et oñib⁹ honorẽ ꝑet⁹ apl'us sentiebat exhibendũ. Deferre hũiliter socijs honorez charitatis. ẽ fraterne fomentũ. ꝓscietie bone. illustriꝫ animi euidẽs argumentũ vix nisi socio deferas. cũ ipo ꝑficies. Est preci/pue cõuentui ꝛ superioribꝫ deferendũ. Cõuentus q̃dez venerabilis. imo terribilis vt castrorũ acies christi ordinata. De supiore sapiens ait. In medio fratrũ rector eorum in honore. Istis quãto maior est reuerẽtia exhibenda. tanto etiam maioris offense arguitur irreuerẽtia circa ipos. Sane cõmittẽdo et obmittẽdo irreuerẽtie ad ipos nota ꝓtrahitur. Cõmittendo si coram eis in ordinatũ quipiã deliberate attemptetur. Unde nõ decet coram cõuentu in claustro vel alibi residente sine debita maturitate ꝛ honestate. quãtũ ad membrorꝫ ꝛ habit⁹ dispositionẽ trãsire. vel eidẽ transeũti occurrere. si ab eo valeat comode declinare. aut tumultũ facere coram eo. Magnus vtiq; reuerentie cultus cõuentuali ꝓgregationi debetur. quẽ qui musitatiõib⁹ seu cachinis alia ve clamoris vel dissolutionis lasciuia soluere nõ veretur. aut attrita fronte superbus. q̃ arrari silentio dedignat. aut honestatis. aut religionis ignar⁹ liq̃do cõpbat.

Quod autẽ supiore ꝑsente agit min⁹ religiose vel dicit. id sibi turpius ꝓpter hoc q̃ mala in ei⁹ ꝑsentia cõmittere nõ verek. ipm irreuereri ꝛ inhonorare cõuincit. magꝫ autem si cũ scienter ꝑ alicui⁹ insolentiaꝫ facti vel importunitatẽ ꝑbi. temerario ausu molester. Immo ꝺ necessarijs docet beat⁹ Benedictus. q̃ siqua req̃renda sunt a maiore. cũ oñi subiectione et humilitate reuerẽtie requirant. Cũ ipo autẽ ꝑlato cõtendere nephas est. ꝛ execranda in subdito irreuerentie turpitudo. Deniq; tã circa ꝑlatos q̃ circa alios seniores cauendũ ne in attractatione. locutione. officioꝝ recõmendatiõe ac similib⁹. aliq̃ ad eos vel signũ vilificatiõis appareat. Hũq; iunior frater ad seniores fratres caput. aures. vel faciẽ quasi applaudendo. vel ob aliaꝫ quãlibet causaꝫ nisi necessariã manũ apponat. vel aliter cum eo facto vel ꝓbo min⁹ reuerent iocet. Oñ seniores sibi ꝓsentes alloquit. ꝛ si forte aliq̃ eoꝝ nomẽ ꝓpriũ. ipis quidẽ ex reuerẽtia sup primẽdũ necessario nomiat. sp tñ ꝓgnomẽ subticeat. nisi ꝓpter astates eq̃ocuꝫ specificare cogat. Seniorꝫ auribꝫ nomẽ eius ꝓpriũ l'cognomẽ. nisi ex cã iunior irreuerens iculcat. Uerꝫ licꝫ ꝛ vilitatꝫ notã nomẽ ꝑpũ exꝑmi. ex amore vl'reuerẽtia suppriml scriptura innuẽte nouerim⁹, sine vicio tñ palã

senioribꝫ ipis exprimitur. quãdo irreuerẽ/tie notam. mos modus et congruentia re/dimunt. Sepe quod erat incõgruũ. ne/cessitas. gra vel cõsuetudo conuertit. Sapit et viciuz. si ad te verbo vel nutibus superi/orem accersis. ad quem est tibi facilis aut liber accessus. Honestꝰ eñ ad eũ cui reue/rentiã debeas tu accedis. q̃ ipm ad te ac/cedere facis. Nullus etiã frater est puro noie appellãdus. sed ꝓprio noĩ apponenduz est sp religiose pnoiatiõis insigne. Sz nec solo cognoie. vel noie patrie. puta lũbardꝰ vel gallicꝰ. fratꝛ est aliꝯ nũcupandꝰ. Ad hec humilia z laboriosa officia recõmẽda/re coeqlibꝫ z iunioribꝫ maxime conuenit. Qꝫ aũt suũ quisq̃ officiũ suo dũtaxat cõparivt accolitus accolito. subdiaconꝰ subdiacono z sic de aliꝭ. recõmẽdet. in officio specialit diuino locũ habet. vbi psonaꝝ nõ q̃dẽ acce/prio viciosa. sed ordiata discretio. iurta cu/iuslibet statũ z ordinẽ est hñda. ne ordinuz (sanccita patrũ auctoritate) distinctio con/fundat. ꝓpter ꝟ z si cantoris officiũ ad frẽs nouicios nullo mõ ptineat. si tñ ad ꝟ p su/periorẽ cogant. caute. puideãt q̃ lectiões re/spõsoria z antiphonas distribuãt ordiate. ordinũ gradibꝫ obſuatꝫ. Primas antipho/nas maioribꝫ plato vl hebdomadario. vel seniori alicui sacerdoti. vel qñ mos hz mi/noribꝫ in vespis nocturno z laudibꝫ offerẽ/tes. deinde post vnũ vl duos si oportuerit frẽs gradꝰ eiusdẽ. ad alios ordiate ſm gra/dus ordinũ. pcessuri. Nec facile diuersorũ i ordinibꝫ graduz frẽs cõbinẽt. aut minora officia in maiori ordine ꝓstituꝫ imponant.

Prius q̃z ordinatos aliꝭ pferẽdos. iu/ra decernũt. Si pordinatiõi vanꝰ defe/runt. ordini tñ semp deferre nõ obmittant.

Aunq̃z ordinũ ꝓfusionẽ in choro religi/onẽ putẽt. cũ id magis abusionẽ irreueren/tieq̃z obnoxiũ esse ꝓstet. Dia inqt apl's ho/neste z ordinate fiãt in vob. Et in Paralip. de ministris dñi dr. q̃ stabãt ſm ordinẽ suuz in ministerio. Si q̃s sediliũ chori dũta/xat ordinẽ sine alio psonaꝝ delectu in bu/iusmõi estimat obſuandũ. penset si a carpẽ/tarijs ꝓstructus lignoruz ordo in sedib. sit ordini pferẽdus eccliastico In psonis ser/uandũ in eccia eccie ordinẽ. decreuit aucto/ritas. eqtas z honestas. Omittendo no/tam irreuerẽtie q̃s incurrit. qñ senioribꝫ et maxime platis honorẽ vel obsequiũ debi/tum. aut in obsequio ipo negligit reuerẽ/tiã exhibere. aliq̃ de hoc potiꝰ expressiõe pa/tebunt. Honori q̃s detrahit si eis humi/liter nõ assurgit. vel eis astantibꝫ ipe sedet. si deficientibꝫ in choro vel alibi sedibꝫ. locũ eis nõ offert. si eis in choro. in mensa. in se/dẽdo. eundo. z huiusmõi. si comode potest nõ cedit. ¶ Obsequio detrahit si hec eoruz psonis q̃ palã egent nõ exhibet. Si eis in aliquo humili vel laborioso officio in sui p/sentia occupatis se ad id faciendũ vl coad iuuanduz nõ exhibet si quod ad se ex offi/cio ptinet eis ad faciendũ dimittit. Ex/pedit itaq̃z vt iuniores frẽs senioribꝫ fratri/bus humilit deferentes eos in his q̃ pure sunt oneris nõ honoris agenda. siue ad of/ficiũ diuinũ ptineant siue ad alia humilita/tis officia studeãt puenire. Ad prouidẽ/dum de lumine ac libris in choro et extra. ad officiũ beate ꝟginis quãtũ ad inuitato/riũ. z lectiones cũ plane dicunt. officiuz q̃z mortuoꝝ quãtũ ad primas lectiones. nec/nõ ad horarũ versiculos. vbi ad hec dicen/da psens nõ fuerit specialiter aliꝯ assigna/tus. ad offerendũ aquaz p manibus ablu/endis. ad leuandũ mensas finitis gratijs. z ad ministrandũ celebrantibꝫ et altari. quo/tiens necessariũ fuerit ex officio suo. siue in minoribus. siue in sacris fuerint ordinibꝰ cõstituti. solliciti sint z prompti. nec ista aut silia senioribꝫ facienda derelinquãt Eru/bescat diaconus vel subdiaconꝰ vacans et obtendens officiũ quod apte potest dimit/tere vel differre. sacerdote ad missam vice dyaconi vel dyacono p subdyacono mini/strante. Nec magnũ est. si hebdomadas casu ptinuet. ¶ Grauiora passim cõtinuãt officia. Debet cuilibet ordini gradus su/us. nec degradatioribus est agendum. nisi forte aliud cõgrua interdũ causa deposcat.

In obsequijs eoꝝ maxime qui vice chri/sti nostrarũ sunt animarũ custodes. nõ est reuerentia obmittenda p capucij abstracti/onem. dũ eis ministramus aut loquimur. que p humilẽ corpis inclinationẽ. p loco et tempore. vel alias p humilẽ obsequẽdi mo/dũ ostendit. Superbꝫ autẽ vt ait Pro/sper. non obseruat in obsequijs reuerentiã Stolidis quibusdã decretum est nulli de/ferre. discretionem personarum et gradu/um non curare. curantibus nunc adulati/onis. nũc acceptõis psonaꝝ crimẽ ipigere

nanq; ad modū ꝓfusiōis amici. vt supiori/
bus de supbia caueāt. sibi nō cauēt. Fe/
dū em̄ irreuerētieviciū. p religiōe ostendūt
Humilitatē maioribꝫ exhibendā. euāge
lij sanctio z pfessio nr̄a cōmēdat. Ausq;
tm̄ vt recolo supbiā alīs. seu temerariā pa/
ritatis vsurpationē indulget. Seniorū
est vtiq; vt hūiliē sentiāt. veneratione ñ ap/
petant. hūiles se alīs ac sociales exhibeāt.
Sapientꝫ est consiliū. q̄nto magnus es
humilia te in oīnibꝫ. Sapie vero p̄ceptuꝫ.
Qui maior est vīm fiat sic̄ minor. Et pe/
trus cū dixisset. Adolescētes subditi estote
senioribꝫ. ꝓ vtriusq; intu'it. Oīs inuicē
humilitatē insinuate. Ceteꝝ cū oī indif/
ferent̄ psone hūilitas sit quedā turris fo/
titudinis a facie inimici. nescio q̄ pacto ta/
men vis ei⁹ maior est in maioribꝫ. z clariori
bus clarior cōprobat. Porro nō solū re
spectu psonaꝝ. vt dictū ē. verūtiā respectu
loci. vt est eccīa. maxime circa altare irreue
rentia est vitāda. Circa altare. vt cum ad
ipm̄ accedit. maturior z hūilior gest⁹ acce/
dentis z marie ministrantꝫ deuotōez ostē
dat. nec aliq̄s cū impetu vel inhoneste ac/
cedat. In eccīa vero cauēdū ne q̄uis ex/
tra canonici tp̄s officij. loq̄ndo vel ridēdo.
vel aliq̄ quouis mō min⁹ honeste aliq̄d fi/
at. ¶ In aulam regiā ingressurus ait scūs
Crisosto. oculis incessu z habitu te cōpōis.
z in eccl'iam ingressur⁹ q̄ vere est aula regia
rides. Est etiā sacro tpi. h̄ est dñicꝫ dieb⁹
z solennioribꝫ deferendū. vt in eis a cōmu/
ni opeꝝ occupatione cesset. z dīnis officijs
attenti⁹ insistat. Hā vt ait Hugo. Festi di/
es aliud studiū z aliū modū ꝓuersandi exi/
gunt. atq; aliū hi in q̄bꝫ licet opari exposcūt
In illis inq̄t nos oportet ad celebrāda my
steria diuia deuoti⁹ intēdere. atꝫ i oīonib⁹
diutius pseuerare. oēm denicꝫ actū z oēm
motū cordis piter z corpis diuio mīsterio
mancipare. atq; vt ita dicā. quadā ꝓuersati
onis nouitate festos dies honorare. In ce
teris vero diebꝫ in q̄bꝫ opari licet. null⁹ oīo
ciosus apparere debꝫ. De irreuerētia i
diuinis officijs z rebꝫ ad ea spectātibꝫ cui/
tanda. infra p reuerētie positionē agek.

De disciplina in generali. Ca. VII

Dicto de p̄paratoriis ad disciplinaꝫ
z aliq̄bꝫ ei⁹ effectibꝫ incident̄ sequit
vt de ipa pleni⁹ exp̄mem⁹ q̄ vetusta
te deposita. aniocꝫ ꝓtra bestis insidias sta/
bilito. sup radicē hūilitatis ꝓsurgit. Primo
in generali q̄d sit. q̄ sit ei⁹ vtilitas. q̄liter ad
ei⁹ queniak noticiā. z de ip̄s⁹ custodia. dein/
de in speciali dicam⁹. Disciplina est vt ait
Hugo. ꝓuersatio bona z honesta. cui parū
est mala nō agere. sed studet etiā i bis q̄ be/
ne agit p cūcta irreprehensibilis apparere.
Itē disciplina est oīm mēbroꝝ mot⁹ or/
dinatus. z dispositio decēs in oī habitu et
actiōe. Audistis inq̄t disciplina quid sit.
Nunc attēdite q̄s vtilis z necessaria sit. Di/
sciplina est maloꝝ desiderioꝝ carcer. frenū
lasciuie. elatiōis iugū. q̄ domat intēperātiā
leuitatē ligat. z inordīatos mot⁹ mentꝫ suf/
focat. Sicut em̄ de incōstantia mētꝫ na/
scitur inordinata motio corporis. ita quo/
q; dū corp⁹ p disciplinā stringit. anim⁹ ad
ꝓstantiā solidat. z paulatim intrinsec⁹ mēs
ad quietē cōponit. cū p disciplīe custodiā
mali mot⁹ foras fluere nō sinunt. Sed qui
statū mentis pdit. subseq̄nter foris i incon
stantiā motiōis defluit. atq; i exteriori mo/
bilitate indicat q̄ nulla interi⁹ radice subsi
stat. Unde p Salomonē dī. Hō apostata
vir inutilis. gradit ore perso. annuit ocu/
lis. terit pede. digito loquit. Scientiā q̄
ad institutionē recte et honeste viuēdi pti/
net. multꝫ modis hoiem colligere z cōpara
re sibi oportet. partim rōne. partim doctri
na partim exēplo. partim meditatiōe sc̄aꝝ
scripturaꝝ. partim assidua inspectiōe opeꝝ
z moꝝ suoꝝ. hoc nouissimū marie fortassis
p̄ ceteris necessariū. vt sic scz hō in oīb⁹ opi
bus suis sit circūspect⁹ z puidus. z q̄tidia/
na discussione cogitatiōes. locutiōes pari
ter z facta sua apud semetipz examiet. Sa
pientes semp q̄ppe agendo discūt. z p exerci/
tiū bonoꝝ opeꝝ q̄tidianis pfectibꝫ i maio/
rē ꝓtutis agnitionē excrescūt. Per experi
entiā nāq; eoꝝ que faciunt. ad ea q̄ postea
agenda fuerint cautiores fiūt. ¶ Et q̄uis
i nll'o loco disciplinā suā hō deserere debe
at. diligenti⁹ tm̄ z magis sollicite ibi est fuā
da vbi neglecta generat scandalū. vel custo
dita bone imitatiōis exemplū. Hinc di/
scernendū erit q̄ sint illa q̄ in disciplina cu/
stodiēda nūq; intermitti. z q̄ rursū illa sint
que p loco z tpe nunc intermitti nūc exerce
ri volunt. Sepe tm̄ etiā illa q̄ in publico
necessaria sunt. ꝓus in secreto exercitatōis
vsum exposcūt. qz z si prorsus ea in occulto
negligimus. vti postmodū eis dū opus est

in publico nō valem⁹. z tūc aut prius a di/
sciplina deficiētes intuētibꝫ scādalū facim⁹
aut inepte id qđ in nob nō est. simulare co/
nantes irrisionē excitam⁹.

De disciplina in speciali. Ca. VIII

Dim de disciplina ī speciali int̄ frēs
z extraneos ꝯuāda videdū. Int̄
frēs ꝑmo de disciplīa circa spūalia
q̄dā deinde circa corpalia. Circa spūalia
ꝛo ꝑmo q̄ntū ad amotionē mali. z q̄ntū ad
positōnē boni Quo ad amotōnē mali erit
ꝑmo de disciplina circa ꝓfessiōez ꝑuatam.
deinde circa publicā attēdēdū. Et cū disci/
plina p Hugo. vt dictū est. bona z honesta
ꝓuersatio describat. ī dicēdis de ea ad bo/
nitatē sil⁹ z honestatē. ꝓsideratōis ē ocul⁹ di
rigend⁹.

De disciplina circa ꝓfessionez
priuatam. Cap'm IX.

Q̄tidianis offensis sine qbꝫ hec vi
ta nō ducit faciēda erit ꝓfessio. de p
uatis ꝑuata. ō publicꝫ publica. z ni/
hilomin⁹ q̄ñq̄ ꝑuata. Attēdēdū ō ꝓfessiōe
ꝑuata. qbꝫ q̄tiēs q̄ñ z vbi fieri debeat. z q̄ sit
circa eā nouis fribꝫ disciplina ꝯuāda. De
bēt supiori quē vl si ipe ordiauerit istructo
ri suo z nō alīq. nisi i eⁱ⁹ absentia ei tm̄ quez
supiorꝫ vl istructor de supiorꝫ assensu eis du
xerit assignādū. tribꝫ vicibꝫ in q̄libꝫ hebdo
mada. vl pluries ſm q ncce habuerit. indi
cto sibi tpe z loco. p sacrī reuerētia cū diligē
tia ꝓfiteri. Nūq̄ eis placeat vicaria ī ꝓfes/
siōe ꝓfessoꝝ mutatio. vt nūcvni ꝓficeāt nūc
alteri. q̄nꝑ si q̄ñ id cogat necessitas. no/
tabilia deinde ad ꝑncipalē referāt ꝓfessorē

Cām̄ deuotōis eadez plibꝫ pñt ꝓfiteri.
Aliī nō ē ꝓscie ordiare seu pure varios q̄re
re ꝓfessores. fit tñ salubriē vt cui de pctis p
teritꝫ sel' generalr q̄s ē ꝓfessus. de q̄tidianis
etiā ꝓficeāt eidē. vl nouo si beserit curatori
suoꝝ denuo vulnez pfecte apiat corrupte/
lā. Disciplinā circa ꝓfessiōez discretio pu/
ritas z reuerētia ꝑbāt Habeāt discretōis
cautelā. vt añq̄ ad ꝓfessionē accedāt. diligē
ti sup ꝓficēdis ꝓsideratōe ꝑhabita offensas
ꝑuas suas speciales. deiñ alias seriati z bre
uit sine culpaꝝ z vboꝝ replicatōe iutili pse/
q̄ntes. ꝓfessionē suā sub ꝑmis et vltia culpe
noiatōe ꝓcludāt. Aliq̄ tñ deuotōi iterdū
vl ꝓscie replicatio idulgeā. Sit z pura cō/
fessio vt ꝓficeāt simplr z deuote sine excusa
tione. sine accusatiōe. sine noiatiōe alteri⁹.
de qbꝫ ꝓsciaz habuerit remoꝛdētez. Hec
specialia passim sub generalitate ptrāseāt.

Tptatōes suas z cogitatōes malas nul
la rōne occultēt. nō ꝓtēnāt modica. ne pau
latim defluāt ad maioꝛa Jn domo q̄m sub
intrās radi⁹ solis illumiat. q̄ntūcūq̄ licet
fuerit ꝑmūdata. athomi nihilomin⁹ diligē
ti⁹ intuēti apparent. sic z coꝛ radꝫs gre illu/
stratū etiā mīma videt. ac vicioꝝ laq̄os sub
tili examiatiōe discernit. Quāto q̄s fue/
rit mente purgatioꝛ. tāto se sordidioꝛē vide
bit. z maioꝛes cās hūilitatꝫ inuenier. De
ponēde tñ sūt scrupulositates q̄dā superflue
q̄ ꝓsciam in erroꝛis ꝓfusionē iducūt. Re/
uerentiā nō solū interioꝛē verētia exterio/
rē decet ꝓfitentē hīe. vt suo deferēs ꝓfesso/
ri se illi siue in eleuatione capitꝫ siue in alia
coꝛpis dispositiōe si comode vitare poterit
nō coequet. sed flexis genibꝫ dū cōfitet. nu/
dato ac demisso capite sit hūiliē coꝛā eo.

De disciplīa circa ꝓfessiōez publicā X

Ffense publice publicā vt dictuz ē
ꝓfessionē reqrūt. Circa quā attē
denduz est eis vbi de qbꝫ q̄liē fieri
debeat. Cōfessionē hmōi facere dñt aut
coꝛā supioꝛe ī cap'o. pfessoꝝ si adeē liceat. z
sit moꝛs. aut coꝛā istructoꝛe suo. qñ tenet eis
ca. separi aut alibi ꝑuate coꝛā aliq̄ l' aliqbꝫ si
ꝑuate offenderit coꝛā eis. Añ oīa si ꝓcepe
rit se fctō l' ꝛbo aliq̄m l' leuit offēdisse añ cō/
mestionē l' sōnū eū hūili studeāt satisfactiōe
placare z ī petitōe vēie ꝑueire. ne aliq̄ ꝑueni
ens ō māibꝫ eoꝝ hūilitatꝫ mercedē subripi
at. Jn cap'o pfessoꝝ stati p⁹ ꝑciosa recōmē
datōibꝫ factꝫ se ō mānifestioribꝫ z maioribꝫ of
fensis accusēt Deinde ipm cap'm ī sil' extitu
ri. z ad locū sibi dest̄miatū ad q̄m ñ sit secta/
riū accessꝰ ituri. Dos tñ iā apud ml'os
ꝓinde abnuit frēs nouos ī cap'o satisface/
re pfessoꝝ. sz p eoꝝ offensis su⁹ ibidē pclamet
seu ꝑmonet istructoꝛ. Jn scōo. ca. vicz in/
structoꝝ. qđ dz eis tenere duabꝫ vicibꝫ l' plu
ries si supioꝛi videbit ī q̄libꝫ septiana sup ꝑ
dictis si ī prio ca. nō fuerit satisfactū. Alioq̄n
sup notabilibꝫ z aptꝫ iuxta eiusdē istructoꝝ
monitōes. offensis z negligētijs se accusent.

Qui sup bis ō qbꝫ sibi expedire videbit eos
caritatiue corripiēs. put cuiusq̄ moꝛibꝫ vi/
debit expedire. salutaribꝫ dz istruere docu
mētis ꝓsideras diligēt vtꝫ deū q̄rant ex aio.
si sint ad oꝛonē vigiles z ad diuinū officiū
solliciti. si ad iniuncta faciles z deuoti. si ad
correctionē z obꝛobria patiētes. vt sic de

moribꝫ ẽor et ꝓposito habeak plenior certi/
tudo. Patrẽ se illis in lenitatꝫ dulcedie
pẽm i correctiõis censura exhibeat. Sit
seuerior iudicio ꝙ ꝑmõe Qui dulcꝫ ẽ elo
quio maiora repiet. Hec oportet q eis
pniam corã toto quẽtu publice faciendaz
sine ꝓscia supioris imponat. Postremo
vt disciplinato z debito mõ fiat hmõi ꝓfes/
sio. debẽt circa eã honestatẽ. cautelã. z hũili
tatem ꝟuare. Honestatẽ vt culpe narra/
tionẽ nudo capite. z nõ ridẽdo. nõ circũspi/
iendo. aut cũ manu aliq̃d faciẽdo. sed iun/
ctis manibꝫ potiꝰ. vel aliṫ honeste dispositꝫ
exequank. De cautela dictuz est in capᵗo
p̃cedẽti. quã in ꝟ p̃cipue habeãt. vt se pau/
cis ꝟbis expediãt. z in culpa sua nullũ aliũ
ꝙ seipos inuoluãt. qõ z cautelã et puritatẽ
ꝓcernit. Humilitatẽ habere debẽt in ge
stu corꝑis z in ꝟbis. In gestu quidez vt ad
terrã iuxta fratrũ ꝓsuetudinẽ se ꝓsternant
hũiliter. In ꝟbis autẽ vt ꝟba subiectõis z
pnie nullã sint oino notã supbie vl' impati/
entie ꝓtinẽtia. Qñ in capᵗo vel extra ni/
mis austere vel minus iuste sup aliq̃ argu/
untur suo iudicio. nõ turbenk aniꝰ. sꝫ potiꝰ
p fratrũ diligẽtia circa ipos q̃ suos amant
arguũt z castigãt. z exercitio ꝟutis oblato.
in dño gaudeãt z exultẽt. ad ꝟba z verbera
ꝓpter christũ gratank z hũiliṫ parati sustinẽ
da. Et licet frẽs professi aliqñ ꝓpter infir
mos ꝓuide duxerint abstinẽdũ ne p q̃libet
offensa repbendãt eos indifferenk. aut ni/
mis supbe. q̃uis pie. vt si q̃d in eis repben
sibile viderint. suo ꝓsulti denũcient instru
ctori. Ipi tñ frẽs nouicij ab oñibꝫ corri
pi z ab oinibꝫ erudiri affectẽt. Qui non
vult corripi nõ vult corrigi. ait q̃dã. Ad/
moneberis inq̃t libenk. repbenderꝫ patien
ter. Probata siq̃dẽ patiẽtie ꝟtus reddet eos
deo z fratribꝫ gratiosos Culpã suã nul/
lo mõ defendãt. Nimirũ vt ait beatꝰ Gre/
gorꝰ. que defendiṫ culpa. geminaṫ. Sed si
sentiũt se immunes satisfactõe sp q̃ntũcũq̃
fuerint innocẽtes hũiliter ꝓbata. possũt
innocentiã suã cũ reuerentia tñ corripienti
oñdere. si req̃siti fuerint aut ꝓmissi. Uñ
sanctꝰ Franciscꝰ. Beatꝰ ꝟuus q̃ nõ est ve/
lox ad se excusandũ. z hũiliter sustinet vere/
cundiã z repbensionẽ de peccato. vbi nõ cõ
misit culpã.

De disciplina quo ad positionẽ boni. Capitulũ XI.

Congruit iã de disciplina q̃ ad posi
tionẽ boni aliq̃d tangere. Et pri/
mo de disciplina circa informatõez
cordis. ad quã est lectio illuminãs intelle/
ctũ. z ozo accendẽs affectũ. Scõo circa ex/
ercitationẽ ad quã diuinũ spectat officiuz.
Tercio circa exercitationẽ opis ad quã spe
crat altarꝫ ministeriũ.

De disciplina circa cordis informatõez. p̃mo d ozone. XII

Astent ozoni feruenk. nõ solũ i ora
torio. vexetiã vbicũq̃ fuerit cũ ipi
sint tẽplũ dei. Aut certe i lectꝫ occul
te ac sine ꝓceptibili sibilo. Quippe tãto se
curior q̃nto secretior existit ozo. Et q̃ ca
pitulũ sibimetipis tenẽtes. in q̃ ꝓficiãt. de
ficiãt. q̃tidiana secũ discussiõe pãrãt Devo
catiõe sua z innũerꝫ bñficijs saluatorꝫ gras
ei debitas tota mentꝫ deuotione soluẽtes.
qõ inchoauerũt bonũ ab eo ꝓfici instãtissi/
ma ozone deposcãt. Hec solũ p se vexetiã
p alijs tã viuis q̃ mortuis orẽt. z q̃ q̃ddaz
memẽto sibi ꝓstituãt. Poterit oratur p̃mo de laude dei incipe. hinc impẽsa sibi be
neficia mẽorari. deinde necitates q̃s pank
z defect exponere. postremo hũiliṫ postu/
lare. Ordo tñ z modꝰ quẽ spũsctus sugge
rit est ꝟuãdꝰ in ozone. z q̃ affectui magis sa/
pit. Ad orãdi studiũ meditatio ꝓuocat z i/
formaṫ. Hugo dic. Sic ozoni scã medita
tio necessaria ẽ. vt oino ꝓfecta eẽ ozõ neq̃at.
si eã meditatio nõ comitek aut ꝓcedat. Hãt
bi q̃ mala sua ꝓsiderare negligũt. aut nihil
petẽdo. facile p ignorãtiaz fallunk. aut certe
minꝰ q̃ oportet digne petẽdo p desidiãte/
pescũt. Quãto hõ magꝫ mala sua itelligit
tãto ãpliꝰ suspirat z gemit. Primũ q̃ ncce ẽ.
vt si prudẽt z vtilit deũ orare volumꝰ. aim
nim iugi meditatõe exerceãꝰ. Et z ꝓsidera
tiõe mirie nre discamꝰ q̃d nob ncce sit pete
re. z i ꝓsideratiõe miscõie dei nri. q̃ deside/
rio debeamꝰ postulare Istꝫ duab⁹ alis. s.
miseria homis z miscõia dei redẽptorꝫ oõ
subleuak. Sit aũt sp deuota q̃ oportunita
te inuek. freq̃ntia foueak. Deuotiõez. intẽ/
tio. diligẽtia. puritas z affectio pbãt. To/
ta mẽtꝫ itẽtio a curꝫ extrioribꝫ reuocata oõ
nis ẽ vigilãtie applicanda. ne aliq̃d aliud pẽ
id solũ qõ ꝑcak animꝰ cogitet. Uñ Isido.
Nõ ẽ labiorꝫ sꝫ cordis oõ. Dũ orãt sic se
metipos cõsiderẽt. tãq̃ ꝑsentatos domino
maiestatis. Negligẽtes aũtẽ ozones nec
ab ipo bonie impetrare valẽt qõ voluni.

Et nō in multi' oō sed ī puritate cordis
z cōpunctiōe lachrymaꝝ nos exaudiri scia
mus. Et iō breuis debz esse z pura oō.
nisi forte ex affectu inspiratiōis diuīe gra/
tie ptendat. Quāto vero timore feruore
z reuerētia sit dño supplicandū insinuauit
q̄ docuit nunq̄ sine gemitu esse orandum.
Oportunitas loci z tpis. q̄etis motuum
internoꝝ. dispōsite affectiōis z ocij ad oran
dū nō trāseat ociosa. Qui oportunitatē
deserit. oportunitas eū fugit. Jsidorus.
Oratio p̄uat' locis oportuni' fundit. cum
deo tm̄ teste depromit. Proderit ḡ aliq̄n
ad obtinendā cōpunctionē. si ira semoti fue/
rint. vt puras man' ad celū leuādo. etiā su/
am interdū audiāt vocē. Nonunq̄ etiaz
ad subleuādā intentionē in celū suspiciāt. vt
corpus parit z anim' tendat ad dñm. z ibi
sit cor vbi est thesaur' suus dñs iesus chri/
stus. Ceterū mane z vespe tps est orationis
oportunū. q̄ō penit' peculiari vacuū orone
si vacat culpabilit' pterit. Maxime aūt cū
p̄fundū nocturn' sopor indicit silentiū. tūc
plane liberior erit puriorq̄ oō. nullo tunc
turbata clamore. nulla aspicient' laude tē/
ptata. Sic mētis trāquillitas z q̄dā spon/
tanea q̄q̄ animi p̄mptitudo. imo inspira/
tio q̄ se offert. ocioq̄ libertas. nō innoxie ne
gligunt. q̄ etiā si desierint labore sunt q̄daz
ac studio cōparanda. psalmoꝝ. hymnoruꝝ.
scārū meditationū. z genuflexiōis instan/
tia. deuotiōis est spūs excitandus. Ociū
si desit sicut ad cibū corpis. ita q̄z ad refecti
onē anie est vendicandū. Sicut em̄ car
nalib⁹ cibis alit hō exterior. sic deuot' oō/
nib⁹ homo interior pascit z nutrit. Poz/
ro deuot' quisq̄ vir oportunitate fraudat.
Deū quē er anio q̄rit vbiq̄ inuocās iue/
nit. ignauus z tepid' nec in ipo valet ora/to
rio orādi affectū inuenire. Plorat in qui
dio magdalena. nec etiā pntia eaz impedit
cōuiuarū. In ipo aūt tēplo desipit ipe pha
riseus. Est aūt freq̄nter orādū. q̄ oō ē ho
stis flagellū. pctoris subsidiū. primi solaci/
um. dei sacrificiū. Frequēs oō viciorū
impugnationē extinguit. in oone dat vo/
lūtas bona. Oō grādis est munitio aie.
Quāobrem post horas canonicas añq̄
oratoriū exeāt. aliq̄d laudis vl' oonis gra/
tuitū deo munusculū offerāt. quē frequen/
ter p negligentiā in officij debiti exhibitōe
offenderūt. Assuescāt huic p̄suetudini sctē
frequēter insistere z p̄stant. motusq̄ animi
refugos discāt deo vl' paululū applicare.

De diuino officio addiscendo
Capitulū XIII.

Lectionib⁹ q̄z diuinis est aīa nutri/
enda. idcirco illis q̄ p̄mo circa diui
nū officiū addiscēdū. put infra dice
tur extiterint diligent' p instructōnē imbu
endi. scptura ē aliq̄ ex sacra pagina ad mo/
rū informationē cōueniēs. puidenda pot'
spūalis p̄solatiōis hīnde q̄z studij gra. No
uoꝝ studiū fratrū in oonis instātia ī diui
ni exercitio officij z fratrū obsequijs maxi/
me debet esse. In lectiōe itaq̄ si qua sibi
p̄mitti p̄tigerit nō magis q̄rant scientiā q̄z
sapore. Hauriēdus ē sepe de lectiōis se/
rie affect' z formāda inde oō q̄ lectionē a/
liq̄n interrūpat. Hō modo diuīa lecta lectio
p̄fert intelligētiā salutarē. Et scīa que p vir
tute despicit. p virtutē postmodū mel' in/
uenit. Certis aūt horis certe lectiōi va/
cādū est. Fortuita lectio z q̄si casu repta
nō edificat sed reddit instabilē aīam. Le
ptis est ingenijs īmorādū. z assuefaciēd' est
anim'. Fastidient' ē stomachi multa de
gustare. De q̄tidiana lectiōe aliq̄d q̄tidie
in ventre mēorie dimittendū est. q̄ō fideli'
digerat. z rursum reuocatū crebri' rumi/
netur. q̄ō p̄posito p̄ueniat. q̄ō intentiōi p̄fici
at. q̄ō detineat animū vt aliena cogitare nō
libeat.

De diuino officio in generali.
Capitulū XIIII.

Restat de officio put ē in addiscēdo.
deinde put est in exequēdo videre.
Addiscēdū est dīnū officiū maxīe in p̄n/
cipio diligent. Et licz de totali officio z or/
dinis ei' vsu seu forma noticiā hīze oporte/
at. Sūt tn̄ q̄dā cōia. s. officiū btē marie v̄gi
nis z mortuoꝝ. cōe d' sctis cū psalmis. hym
nis. z ceteris oīb⁹ ad illud spectātib⁹. lectōib⁹
tm̄ exceptis. p̄ma. cōpletorij z p̄ciosa. capla
z p̄ces. z suffragia horaꝝ ferialiū. absolutio
nes z bñdictiōes q̄ī matutinis dicūt. hym
ni. ferie. laudūq̄ psalmi. z cātica. bñdictō q̄z
mēse cū gratijs. necnō z psalmi p̄me dñica
lis. oēs etiā psalmi a cēteſimonono vsq̄ ad
vltimū. nisi totū (q̄ō magis expedit) discat
psalteriū. sūt cordeten' addiscēda. z mēti p
exercitiū arti' impmēda. In sabbatis q̄z et
p̄cipuarū solennitatū vigilijs p̄uidendū ē.
diuinum officiū. tā in lra q̄z in nota. Quo
tiens aūt extra chor' cātat, p̄pter honestatē.

ꝛ ne orantibꝫ vel studētibꝫ fratribꝫ impedimentū prestetur. vocē in cantu deprimi decet. ꝛ post refectionē p̄cipue. in verbis modestiaꝫ cōgruit obseruare. Ante sumptū cibū. vt ait Hugo. magis hilares esse ꝯuenit. ne ip̄a nr̄a abstinētia grauis et molesta videat̄. post vero magꝫ modestos ꝛ tacitos ne ꝑ gule vicium crapula nos inflasse videatur.

De disciplina officij in choro. Capitulū XV.

AD disciplinā in diuīo officio cuꝫ in ecc̄ia dicit̄ obseruandā. reuerentia special̄. diligētia quoqꝫ ꝛ honestas. p̄cipue requirunt̄. Reuerētia tā interior q̄ꝫ exterior est hn̄da. Interior vt cū timore ꝛ hūilitate. tanq̄ꝫ deo visibilit̄ pn̄te psallamus. De h̄ ait beat⁹ Benedict⁹. vbiqꝫ inquit credim⁹ diuinā esse pn̄tiaꝫ. maxime hic sine dubitatiōe aliq̄ credim⁹ cū ad diuinū opus assistim⁹. Ideo semꝑ memores simus qd̄ ait ꝓpheta. Seruite dn̄o in timore. Considerem⁹ q̄lit̄ oporteat nos in cōspectu diuinitatꝫ ꝛ angeloꝝ eius assistere. ꝛ sic stem⁹ ad psallēdū. vt mens nr̄a ꝯcordet voci nr̄e Reuerētia exterior in h̄ attenditur vt deuote inclinet̄. ꝛ qn̄ standum fuerit stetur. fiat etiā ꝓstratio qn̄ fuerit facienda. de quoꝝ disciplina infra tāget̄. Est et reuerentie vt ī officio ad ea q̄ more agēte singulariter vn⁹ dicit. puta collectas. ꝟsiculos ꝛ alia queqꝫ hmōi. caput nudet. nēpe q̄ ab vno dūtaxat in eccl̄ia more dicunt̄. nudato capite etiā hn̄t dici extra chorū. Orāduꝫ s̄m apl̄m capite nō velato. saltē vbi solenni aliq̄d distinctiōe ꝓfert̄. Audi quoqꝫ reuerētia capitꝫ vel verticꝫ deuota q̄daꝫ in officio veneramur. verū irreuerēs nec solēnia nec alia deuota discernit. Diligētiaꝫ in officio ꝓbat strēnuitas quedā. prudēsqꝫ sollicitudo hn̄s circa necessaria ꝓuidētiā. ꝛ cōtra impedimēta tutelā. Strēnuitas corporis inertiā fugat torporis. dormitatiōes q̄s pigritudo nutrit nō patit̄. Et q̄ꝑpe intēta supplicatio dormire cor mūdū vetat. Dormitatio in officio tūc maxime imputatur. ꝛ omissi dicit̄ restitutiōe officij redimēda. qn̄ manū in sinu tenēdo. vl̄ segniter appodiando. ei occasionē q̄s p̄stat. aut subrepentē viriliter nō repellit. Prouidentia respectu rerū ꝓuidendaꝝ ꝛ dicendaꝝ attendit̄. vt videlicet libri ꝛ alia necessaria ad officiū p̄parent̄ tp̄e oportuno. legēda quoqꝫ ꝛ cantāda studiose ante p̄uisa qn̄ ꝛ quō sint dicēda dicant̄. Debit⁹ legēdi ꝛ cantandi mod⁹ est. vt nec nimiū festinet̄. nec nimia fiat aut inequalis ꝓtractio. sed cū pausantibꝫ statim pauset̄. vt vox vni⁹ vix inter alios discerni possit. Cautela deniqꝫ ē necessaria vt eorū que diuinū officiū impediūt occasiones vitent̄ Eaꝓpter dū officiū q̄s dicit nō debet studere aut ꝑ libros respicere. aut alicui si vitari possit occupatiōi vacare. siue in lampadibꝫ p̄parādis. siue in q̄busdā alijs. que vsqꝫ post officiū cōmode differri pn̄t.

Indignū quoqꝫ in diuīo officio venandis vermiculis ꝛ mactādis intēdere. quibꝫ palaꝫ in oratorio digitos aut ligna fedare. frons inuerecūda nō metuit. Honestas in choro in exterioꝝ actuū grauitate. in corporis decenti ꝛ vniformi dispositiōe accipi potest. Sane in ꝓpl̄o graui laudat̄ deus. Grauitas autē inquietudinē. dissolutionē ꝛ tumultū excludit. Inq̄etudo in motu membroꝝ cōsistit. siue capitꝫ in circūagendo. siue oculoꝝ in circūspiciēdo ꝑ chorū vl̄ alibi. ad librū potius et ꝓ psalmis vsitatis tenēdis. vel ad terrā ꝓ vagis arcendis respectibꝫ mentꝫ nō mediocriter vagationeꝫ causantibꝫ vrgendū. siue manuū in fricando vel voluēdo libroꝝ folia curiose. vel aliud suꝑflue faciēdo. siue pedū in discurrendo. vt si q̄s oratoriuꝫ frequēter exeat. aut ꝑ chorū friuolis occasionibꝫ inuētis discurrat. Tunc etiā vtilia sunt aliquotiēs differenda ꝓpter vitationē discursus. Dissolutio vero in ꝟbis aut risu quibꝫ ī choro vanissimū est dissolui verū ꝛ in cantu ꝯsiderari pōt. vt si q̄s punctos in nota nūc diminuens. nunc ꝓ suo libitu addens muliebriter frangat. aut in falsetū extollat. qd̄ est cunctꝫ ꝛ maxime nouis fratribꝫ oīno imꝑtinens. Nunq̄ꝫ in choro alti⁹ ceterꝫ cantēt. sꝫ cōmunē psallentiū vocē teneāt. Ridiculū etiaꝫ si altiori ceteris voce q̄s cantās. post dictionē vel sillabā ab illa vocis altitudine recidens. vel eā ꝑ interpolatiōes resumens. nō ꝯtinuet qd̄ incepit. Tumult⁹ in choro ꝑ vocis susurriū. ꝑ importunitatē spuēdi seu excreandi. seu ꝑ impetuosaꝫ eleuationē vel depositionē sediliū fieri solet. Q̄ turpe sit in choro susurrium palam est. nescit tamen indisciplinatus ꝛ leuis lubricā linguā a sibilis vel musitationibꝫ cohibere. Vi

tanda q̃z est in ꝯuentu oro sibilosa. Inepta oro q̃ vna plures ⁊ sepe deterior impedit meliores. Est etiã caute vitanduz. ne dũ singularit aliq̃ dicunt in choro. vt collecte. capl'a ⁊c. notabilis spuẽdo vel excreãdo sonit⁹ fiat. vsq̃dũ capl'a ipa. collecte vl' lectionis period⁹ cõpleat. Circa h̃ ẽt dũ p̃dicatur aut legit. sil'is est oportunitas obſuanda. Sedilia debẽt vero nõ passim cũ pede sed cũ manu eleuari et caute deponi. ne aliq̃s et h̃ sonit⁹ in domo dei audiat. Cõgrue tñ lectionẽ vl' epl'am incepturus expectat. q̃usq̃ ꝯsedentib⁹ fratrib⁹ sediliuz siq̃s fuerit tumultus q̃euerit. Ad hec honesti frẽs in corpis dispositiõe decent et vniformiter sint in choro. Decent q̃ sine vaga dispositione vel turpi. Vaga vt qñ choruz ingressi vel intrãte vel astante ꝯuẽtu. nunc segniter residẽt. nũc stãtes quidẽ hac ⁊ illac membroꝝ vt languẽtiũ incõgrua q̃dã exagitatione se girãt. nunc statue instar stallo affixe. tm̃ e regione dispositi. velut sui obliti. nec ad altare demissis vt decet luminib⁹ ante inceptũ officiũ oraturi se vertũt vl' alias irreligiose disponũt. sed nudato etiã aliqñ capite circũquaq̃z vt ceru⁹ in saltu. vl' ruralis in theatro. girouagãdo respectib⁹ oculos in aduenientiũ vl' coastantiũ vult⁹ infigunt. suoq̃z indisciplinato intuitu quã ipi negligũt collateraliũ etiã orõnẽ impediũt.

Turpis erit si sint ibi mollit aut remisse se in stallis suis. brachijs tibijsq̃z resolutis. notabilit incuruãdo. aut in partẽ vnã penitus vt pñt ꝓtenso in alterã corpe accubando. vt lecti molliciẽ q̃rere videant aut dũ ad altare versi sup lignũ qd̃ stallũ diuidit se ĩclinent extensione scapularũ. vel capitꝫ anterioris stalli spaciũ occupando. ⁊ tergũ ad retro stantẽ sociũ ꝓtendẽdo. aut dũ sedẽt pedes suos vsq̃z ad scabellũ forme ꝯtiguuz licentius extendẽdo. Notabilis tibiaꝝ extensio vel dilatatio. dũ sedet min⁹ honesta est. Indecẽs ergo q̃ vaga ⁊ turpis est dispositio. imo difformitas. vtrobiq̃z ſz maxime in dei officio cõuẽtu assistente vitanda.

Honestos ꝑ oĩa exigit mores. ꝯuẽtualis honestas. Vniformitas ẽ in ꝓstratione ⁊ inclinatiõe specialit. q̃q̃z in alijs generaliter obſuanda. In ꝓstratiõe. vt nõ alius subt⁹ formã chori ⁊ ali⁹ sup sedile. sed om̃s supra dictã formã vniformit se ꝓsternãt. et operto capite silent orẽt. ne impediãt circũstantes manu ad genas accubitãdo nunq̃z applicata. aut brachijs extra eandẽ formaz extentꝫ sed sup ipam honeste ⁊ humilit dispositis. In inclinatiõe. vt vniformiter apud om̃es sit tempestiua. deuota. sufficiens ⁊ honesta. Tempestiua quidẽ. vt inclinatur⁹ surgendo ⁊ eleuãdo sedile. temp⁹ vel paululũ inclinationis p̃ueniat. vt verbi causa. qñ post psalmũ fuerit inclinandũ. versus vltimi fine iã accedente surgat. q̃tenus deinde libere inclinet. vl' certe inclinationẽ sedis aptatio subsequat. In inclinatione vero debet deuotio apparere. vt fiat humiliter ⁊ ꝓfunde. Nõ est deuoti sed pigri. rigido stante corpe tenui motu corporis inclinare. Est em̃ corpus depssis aliquãtulũ renib⁹ ne capiti coequent adeo dimittendũ vt ip̃m fere sup genua brachijs interpositꝫ reclinet. Alioquin inclina si nosti facilius. tamẽ humiliter ⁊ ꝓfunde. Extra chorũ tamẽ ⁊ aliqñ forte in choro ad officium plane dictuz minor sufficere possit inclinatiõis ꝓfunditas. Sunt q̃ culpabili admodũ remissione traducti. hunc reuerentie cultũ dño subtrahẽtes euacuant. dũ aut resident prorsus vsq̃z post factã memoriã trinitatꝫ. aut tunc etiã surgũt ⁊ sedili eleuando intendũt qñ fuerat inclinãdũ. aut ex negligẽtie vicio nõ inclinãt. Quãti tamẽ sit hec noxa detrimẽti. beata dei genitrix seniori cuidã in choro psallentiũ fratrũ indicasse refert. que inclinãtib⁹ ad sancte memoriã trinitatis suũ ipa filiũ singulis offerebat. quendã vero mĩme inclinantem. verso ab eo vultu velut indignuz hac gratia ꝑtrãsibat. Sufficiẽs seu etiã ꝑfecta debet esse inclinatio. vt ab ea citi⁹ debito nõ surgatur. honor quidẽ patri ⁊ filio et spũisancto. sine differẽtia exhibendus est.

Honestas quidẽ in corpis manuũ ⁊ habitus decenti dispositiõe cõsistit. Quantũ ad habitũ maxime vt capucio caueatur. ne operta fronte sup oculos defluat inclinant. Proderit ad vniformitatẽ ſuãdã cõmuni de officio noticiaz habere. Pulchra valde vniformitas in ꝯuentu vbi debent ⁊ mores ⁊ animi ꝯuenire. Unanimes vniformitas in cõuentu decet. que in moribus plurium vnitiua vniformes ordinat ⁊ decorat.

De disciplina officij extra chorum. Capitulũ XVI.

Si quãdo extra chorũ officiũ dixe/
rint. diligentiã nihilomin⁹ ⁊ hone/
statem p̃dictã debẽt in quib⁹ pote/
runt studiose seruare. vt dimissis omib⁹ q̃/
cunq; in manib⁹ fuerint. stantes cũ reuerẽ/
tia iuxta traditionẽ eccl'iastice discipline. p̃/
terq̃ ad lectiões in matutinis. vel quando
alias creatori suo debitas cũ deuotiõe lau
des exoluent. flectẽtes genua. vl' inclinan/
tes ꝓ tempe cũ timore dei Si qñ eos ad
sedendũ debilitas euidens vl' nimia lassi/
tudo cõpellat. saltem ad inceptionẽ officij.
ad inuitatoriũ. hymnos ⁊ orõnez dñicam.
⁊ a capitulo in ante surgere non omittant.
Si etiã in lecto egritudinis decubãt. reue
rentiã nihilomin⁹ aliquã faciãt ꝓut possũt.
Sanct⁹ Hieronym⁹ (qui tanta legitur
lassitudine fatigat⁹. vt etiã in stratu suo ia/
cens. funiculo trabe suspenso manib⁹ ap/
prehenso. supin⁹ erigeret̃. vt scilicet officiuz
monasterij ꝓut poterat exhiberet. dum ex/
haustus virib⁹ senex nec senectuti parcit.
nec debilitati blandit̃) desidem signis iu/
niorũ. quib⁹ corpis vires vtcunq; sufficiũt
irreuerentiã. imo dignã derisione desidiã
arguit ⁊ confundit. Alius ꝓ lentaruz te/
dio febriũ. cõpletoriuz in lecto exoluere as/
suetus. fertur ꝑ angelũ rep̃hensus audisse.
Completoriũ sub cocco. nec fruct⁹ nec vti/
litas. Sane in officio dei curãda vbiq;
magnope reuerẽtia et honestas. cum vbiq;
sit eadẽ eius cui tunc loq̃mur ⁊ astam⁹ dei/
tas ⁊ maiestas. Tanto em̃ amplius reue
rentie ⁊ diligẽtie studiũ diuino debet̃ offi/
cio. quãto id deo ĩmediatius exhibetur.
Cura officij diligens maxima stat⁹ integri
tas. neglectus officij maxima vite corru/
ptio. maxima religiõis deformitas. Ne/
mo dei se estimet seruũ. si dei potissimaz ne
gligat seruitutẽ. que appropriato vocabulo
dei seruitiũ nuncupat̃. Debent dicere of
ficiũ distincte. cõtinue. integre et ordinate.
Distincte ne verbũ masticando. vel exili
ter ꝓferendo. vel nimiũ festinãdo. dicenda
confundãt. Cõtinue. vt interruptiões in
eo nõ fiant. aut interloquẽdo. nisi necessita
te cogente. Et hoc psalmo vel oratione vel
quocũq; alio. quod tũc fuerit in dicẽdo cõ/
pletis. nisi psalmũ vel orationez quẽ inter/
rumpi cõtingit. cõtinuo a capite resumptu
ri. aut inter psalmũ ⁊ psalmũ morã notabi/
lem faciẽdo. Parisius vt fertur cuz qui/
dam theologus vni⁹ hore canonice ince/
pisset officiũ. supueniente episcopo ad loq̃n
dum cũ eo. caput sine locutiõe inclinãs. ho
ram inceptaz episcopo expectante finiuit.
quã deinde dilationẽ colloquij ne moleste
ferret admonuit. causaz subinferẽs. q̃ ma/
iori domino loquebat̃. Quidã ꝓpter in/
terruptiones in officio factas. grauissimo
afflictus purgatorio memorat̃. Integre
dicant. vt de dicẽdis nihil omittãt. Pro/
inde si plures fuerint qui officiuz dicant si/
mul. ⁊ vnus vel duo iuxta laudabilẽ cõsue
tudinem psalmos. antiphonas. hymnos ⁊
respõsoria ad vitandã cõfusionem voce ꝓ/
nunciãt altiori. Non putent sibi sufficere q̃
ab alijs dicit̃. sed om̃ia que ad suã pertinẽt
partẽ. ac si essent in choro. sub silentio inte
gre dicãt. cum officiũ extra eandẽ quaz in/
tra integritatẽ requirat. Ordinate deni
q̃ officiũ in substãtia tempe et modo ⁊ om/
nib⁹ exequi studeant. Postpositiões. im/
plicationes. variatiões facile nõ admittãt.
Honeste tamẽ p̃ciosa vel aliud extraor/
dinarie aliquãdo dicit̃. dũ tamẽ idip̃m suo
tempe minime negligat̃. Quis autẽ sine
grandi ꝯscientie scrupulo ꝓpriũ officij ordi
nem. sibiq; religionis sanxione impositũ ꝓ
alienis quibuslibet p̃termittat. aut qualib⁹
variatione deformet. Quis nisi vanissim⁹
⁊ imprudẽs ꝓ certis dubia. ꝓ autenticis va
ga. ꝓ necessarijs curiosa inducat. Sint
igitur sanctoꝝ officij cõditorũ deuota ⁊ sta
bili ordinatione cõtenti. nihil eorum vel cõ
muni ordinis institutioni p̃ponant quãli/
bet serium et deuotum. nec desipientium
more stultorum. grecorum gl'as emulent̃.
Non nisi insipienti sua placent. Om/
nis stulticia laborat fastidio sui. Temp⁹
quoq; congruũ seruent. nec facile preter ne
cessitatem diurnas horas. siue primaz siue
completorium saltem canonicũ. siue alias
in nocturnas cõuertant Fuerunt q̃ hoc
quarundam obtenta traditionum defen/
derent. ordinationẽ ecclesiasticaz officij cõ
fusione temporis irritam facientes. Qñ
fuerint duo vl' plures. quasi choruz sibi cõ
stituant. et psalmos atq; hymnos accipiãt
alternatim. vt est consuetudinis cõuentui.
Congruus ordo est in omnibus vbiq;
prouide disciplinato seruandus. Ordi/
natum animũ ordinis decor et condecet ⁊
condelectat. Inordinati est animi etiaz

in exteriorib⁹ ordinem non curare. et tamen ordinationis exterioris religio. attentionem excitat et affectum.

De altaris ministerio curando. Capitulum XVII.

Altaris ministerium ob reuerentiã corporalis presentie saluatorꝭ. mundicie. reuerentie. diligentie. honestatis et circũspectionis studium speciale requirit. Mundamini ait propheta. q̃ fertis vasa domini. Haud dubiuz hoc de ministris altaris conuenienter intelligi. quibus spiritualis ꝛ corporalis mundicia est habenda Spiritualis. vt nullus de peccato conscientiã habens lesam. vel somno pollutus nocturno. ad tangendum sacra vasa. vel ad ministrandum anteq̃ fuerit cõfessus accedat. Hec debet celebraturus confessionem priuatam. que ante celebrationem de quotidianis offensis fieri cõsuevit vsq̃ ad altare deferre. Corporalem quoq̃ mundiciam Moyse sancto attestante diligit deus. Corporalem omino mũdiciam. requirit corporalis presentia saluatoris. Idcirco ministri altaris non solũ anteq̃ se ad ministrandum induãt. verumetiam postq̃ fuerint omnino parati. expeditis cõmunibus ad calicis ministerium accessuri. suas iterum lauent manus.

Hoc enim semper debent cauere cautissime ne cõmunibus manibus. aut cum manicis suis. vel post immediatum eorum cõtactum. calicem aut qui ad ipsum pertinẽt pannos vel corporalia tangant. sed si lineam tunicam quam rocetum vocant. vel superpellicium cum strictis manibus. vel aptum aliud non habuerint indumentuz. calicem preparãdum et in fine misse plicandum. sacerdoti relinquant. Reuerentiã debent ministri altaris tam ad sacerdotez q̃ ad ministerium. et res etiam propinque ad ipsum ministeriũ pertinentes habere.

Circa sacerdotem vt quando secum altari assistunt per aliquantulã capitis inclinationem. ꝛ sui elongationem ab eo. ac per humilem debiti exhibitionem officij. reuerentie signum ostendant. Si vero sederit et ipi tantũ in superpellicijs fuerint. nequaq̃ iuxta ipm i sedilibus. videlicet coequalibus sedi eius. sed ad scabellum eius potius. si aptus fuerit locus vel alibi sedeant. Venerentur eum decoro vt conuenit comitatu. et maxime quãdo se vertit ad populum ei assint. quem vbiq̃ vt in officio. sic et eo expleto in vestiarium reuertentem deducant. vt acies ordinata. ad altare deinde si opus fuerit reuersuri. Ministerio reuerentiam exhibent. si modo debito et habitu ipsi ministerio conuenienti assistant et ministrent. aliter enim non sine nota irreuerentie ministratur. vt siquis q̃uis diaconus vel sacerdos in superpellicio ad missam ministrans corporalia super altare presente sacerdote vestibus sacris indutо replicet aut componat. si quis non habens superpellicium cum strictis manicis vel aliud idoneum indumentum. corporalia et calicem tractare. aut panem et vinuz in communi habitu ministrare presumat. si quis hostiam in communi eligat loco. vl̃ electam reponat. que in pixide vel in manu sua mundissima est potius eligenda. et electa super patenam ipam vel super corporalia decentius reponenda. Nec audiendi sunt illi qui ad mensam domini non aliam q̃ ad mensam corporis curant mundiciam. super pannos qui libris ad secretaruz vel pallarum custodiam supponuntur. calicem passim vel consecrandam hostiam reponentes. Singularem hostie cultum singularis decet mundicia Ad res quoq̃ vt sunt corporalia panni calicis ipse calix et missale est reuerentia adhibẽda. quaz mundicie studium maxime probat.

Huius intuitu pannus omnis suspect⁹ aut quem color impedit ablui. a corporalibus arcetur et calice. in pixidibus hostiarum mundissimus sacculus lineus hostias contineat. In repositorijs calicũ saccellus quoq̃ operiendis calicis mapulis adhibeꝫ. Quisquis ergo ad altaris vtensilia sacra reuerentiam mundicie curat. circa ipsa operosius studeat.

De communibus libris si quos aliquã/do propter officium. ineuitabili forte necessitate cogente. poni super altare contingit. omnino caueant ne corporalia vel pannos calicis aliquo modo tangant.

Cum corporalibus vel calicis ipi⁹ mapula nunq̃ labia vel oculos tangant deuo

tionis alicuius obtentu. Calix cũ sũma tractetur mundicia. quando de loco ad locum defertur non super librum aut vestimentum. sed alte in manu mundissima vel repositorio portetur. nec extra repositoriũ ipm. pterq̃ sup altare vel in alio loco mundissimo teneatur. Missale in loco reponatur honesto. ⁊ si quãdo illud extra ecclesiam vel alias q̃ ad missam teneri contingat. panno aliquo mundo pter suam camisiam inuoluatur. Deniq; reuerentie in ministerio. habitus decens. cura mũdicie. ⁊ in executione maturitas attestantur.

Reuerentia simul ⁊ cautela mundicie cõmunes corpis vestes ꝓhibent ab altari.

Si plurium opponas ineptias in p̃missis. habet emulos plurimos vicium. rarissimos disciplina. Non a pluribus sed ab honestioribus forma sumenda est. Ad h̃ tam celebrans q̃ minister. circa officiuz suum magnam debent diligentiã adhibere.

Sacerdos quidem circa ꝓuisionem dicendorum ⁊ agendorum in missa ne defectum faciat in dicendis. formam seu modũ ordinis in celebrando postponens. auctoritate sua alium introducat. Oblationi calicis aquam ipe infundat. quod a nullo alio sine ipius conscientia est p̃sumendum.

Debet enim circa custodiam mundicie manuum ⁊ pannorũ esse intentus. Manuum vt eas ad tangendũ cõmunia vel carnẽ nudam. siue in facie siue alibi non exponat nisi eas continuo lauaturus. Pannorũ autem nunq̃ ad indumenta sacerdotalia. maxime ad infulam nares emungat. vl' aliter ea quoq̃ modo deturpet. Ministris vero diligentia debet esse circa ea que necessaria sunt celebranti. ⁊ circa mundicie custodiam. ac conseruationis vasorum ⁊ pannorum ꝑtinentium ad altare. Ministroꝝ est vt p̃induti celebraturum cum diligẽtia p̃parent. eiusq; indumenta post officiũ plicent. ⁊ que ipi sacrum ministerium exequẽti fuerint oportuna. hora tempe et loco cõgruis offerant. Nunq̃ ad missam priuatam legendi vel orandi gratia. solo vel sedibus se totaliter ꝓsternãt. Nec latitent post cortinas. sed palam coram altari. nõ tamẽ a latere celebrantis assistant. versus cũ circa quem tunc oculus debet esse. aspectum quasi continue directuri. non tamen in faciem eius. maxime post canonis inceptionez intendant. Nec ei p̃sertim a parte libri nimis appropient. aut tumultum aliquẽ faciant circa ipm. Summa quietis tranquillitas est necessaria celebranti. Vasa et pannos munde tractent apud eos et teneant. Si pannus calicis ad terram ceciderit. nullo modo anteq̃ lotus fuerit iterum calici apponatur. Circa finem misse calicem plicaturi. ipsum cum aqua post vinum recensiant. ne pannos inficiat adherentes. Nunq̃ super altare vinũ ⁊ aquã ad mũdationem. vel alias si vitare potuerint ministrent. Si tamen ob incuriam sacerdotis oporteat. subtus ampullas que vinum et aquam continent manum ad retinendum guttas. ne sup altaris pannos cadere possint apponant. Sup quos etiaz pannos nec ipe sunt reponende ampulle.

Adhuc debet qui ministrat ad missam suppellicium si habuerit conseruare. ne cũ eo aliquatenus nares emungat. vel sudores a facie. vel alias vndecunq; detergat. nec ipius manicas maxime ad puluerem sup ligna. lapides vel super terrã exponat. Quod tamen quia nõnunq̃ ꝑ negligentiam accidit aliquorũ. cauere debent ne corporalia calicem aut pannos eius cuz ipius suppellicij manicis tangant. De alijs indumentis quotiens ea plicant. sollicite caueant. ne vnq̃ manice terram tangant. vel vsq; ad ipsorum vestimentorum fimbrias descendere ꝑmittant̃. sed siue tunice linee siue quecunq; alia indumenta plicant̃. manice semper longe a fimbrijs collocentur.

Debẽt iterum ministri altaris ꝓpter vasorum ⁊ vestium. vt dictum est. cõseruationem attendere ne calicem quando reponunt stricte ligent. quia sepe ꝑ hoc deterioratur nõ modicum. ⁊ paulatim obrut⁹ conquassatur. Vasa quoq; altaris ⁊ vtensilia in locis suis diligent̃ vt cõuenit p̃parata p̃ponant. Vestimenta etiã plicare nõ negligant ⁊ aptare. nisi ꝑ aliquo celebraturo ea quis remitti requirat. Sed q̃d horum expressionibus imoror. In omnib⁹ q̃ ministerium dei contingunt. speciali nimirum diligẽtia opus est. Si agendis ministerijs regis. studiosissimã homies curã impendunt. quantã putas eterni regis ministerijs impendendaz. Ceterum si mi-

nistri altaris intendere debent honestati. multo amplius tamē ꝑ omnē moduz sacerdotes qui celebrant. Postq̄ ergo fuerīt vestib⁹ sacris induti. cū magna debent maturitate incedere. ⁊ p̄cipue cum altari assistunt. grauitatē in motu ⁊ gestibus laudabili curiositate seruare. nunq̄ genu flexuri q̄diu sacerdotali casula sūt induti. nisi tm̄ tempibus ab ecclesia institutis. Sup altare quoq̄ se non appodient inhoneste. nec manus suas hac ⁊ illac inordīate deducāt.

Quādo se vertunt ad populum non erigant oculos vt videāt assistentes. Deniq̄ circūspectos decet eos esse specialiter circa corpaliuz dispositionē ⁊ custodiam. circa calicis collocationē. circa dn̄ici corporꝫ consecrationē. sanguinis susceptionem. et mundationis industriā. Circa corporalia vt ip̄is sup altare replicatis vsq̄ ad anteriorem ip̄ius oram altaris sit spacium cōpetens. ne sup ip̄a manus suas aut manicas ip̄ius indumenti teneant. Calicē ante oblationem super corpalia non componant. sicut post oblationem fieri consueuit. sed ip̄m vsq̄ ad oblationis tempus. ad corporalium teneant latus. Circa consecrationem inter cetera solerter ꝓuideant. vt cū hostia fuerit consecranda. ita parum ⁊ caute in p̄ncipio eam leuent. quasi scutum sibi de manibus. dep̄sso aliquantulum pollice facientes. quod si fieri potest ante consecrationem. vt a circūstantibus videri nō possit ne a simplicibus adoretur. qui quāto citius eam viderint in manib⁹ sacerdotis. incaute nondum consecratā adorent. Cuz autem consecratio fuerit consummata. hostiam sine mora notabili duabus manibus quantum expedit vt ab hominib⁹ possit videri. cum om̄i reuerentia eleuantes. tam in eleuando q̄ in reponendo debitam maturitatem seruent. nec post eleuationez vl' ante osculentur eandē. Si sup altare viaticum celebrant. ꝯsecrationē facturi manum cū hostia cōsecranda sup ip̄ius altaris viatici lapidem teneāt. ne fiat consecratio iuxta ip̄m. Circa sumptionē sanguinis caueant. ne ip̄m sumendo vel calicem exguttando. ꝑ nimiam extractionē tumultū quendā vel sibilum cum labijs faciant. aut p⁹ sumptionem digitos lambant. Erit etiam tutum si dum calicem sanguinē sumunt. calicem tenentes cū dextera. decenter ei patenam cū sinistra supponant. sanguinē si quid effundi contigerit recepturam. sup quaz si frangi corpus dominicū aut reponi cōtingat. ip̄a deinde vino ⁊ aqua vel altero sufficienter debet infundi. Incongruū ⁊ indignum vt patena post christi corpus sanctissimū cōmuni tactui pateat nō mūdata. ⁊ rebus quibuslibet licet mundis sine differentia exponatur. Si sentis aliter. credo vt post patene vel calicis aut corpalium tactum. nō sunt manus cōmunicande communib⁹ ante factam post tactū huiusmodi lotionem. Si calicis petatur mūdatio ꝓ infirmis. p̄mam nullatenus aut secūdaz ꝑfusionem exponant. sed p̄us semꝑ mūdationibus solitis ꝑfectis. aliud denuo vinū calici apponat̄ petētib⁹ indulgendū.

De disciplina circa ea q̄ ad corpus sunt.

Capitulū XVIII.

Habito de disciplina circa spūalia. sequit̄ de ip̄a circa corpalia. Et p̄mo circa ea q̄ in nob̄ sunt. Scd̄o circa ea q̄ extra nos sunt. Respectu eoꝝ q̄ in nobis sunt. primo videnduz est de disciplina respectu toti⁹ corpis q̄ntū ad gestū. secūdo respectu partiū corpis quātū ad actum.

Et p̄mo respectu lingue q̄ntum ad duo opa nature. in quib⁹ cōgruit officiū lingue. scz quātū ad loquelā ⁊ gustum. Secundo respectu manuū. vt in exercitio manuali. Tertio respectu pedū. vt in incessu.

Quarto respectu membroꝝ oīm. q̄ntuz ad aliq̄ ip̄orum officia. Ad hoc circa ea que extra nos sunt. Primo quātū ad ea de ꝓpe. vt est vestꝫ ⁊ habit⁹. Scd̄o q̄ntuz ad ea que de longe. vt sunt officine.

De disciplina in gestu.

Capitulū XIX.

Circa disciplinā in gestu. q̄ modus ⁊ figuratio mēbroꝝ et corpis dicit̄. duplex est custodia adhibenda.

Prima est vt vnū mēbrū alteri⁹ officiuz nō vsurpet. aut ei⁹ mīsteriū sui admixtiōe ꝯfundat. Si os loquit̄. caput nō agitetur. man⁹ nō moueat̄ ⁊ sic de alijs. vt dū alterū membrū opatur. alteꝝ quietū oīno ꝑmaneat. aut si opa eius necessaria illi esse cognoscunt̄ ad opandū. ordinate moueat̄ Secunda est custodia discipline ī gestu. vt q̄dlibet membrū in eo qd̄ facit. debitū moduz

teneat. nec tempantie limitem aut honestatis formā excedat. Hoc est. vt in paucis exemplificem⁹. ridere sine aptione dentiū. videre sine defixione oculoruz. loqui sine extensione manuū. sine cōtorsione labioruz. sine iactantia capitis. sine eleuatione supciliorum. incedere sine modulatione gressuum. sine ventilatione brachiorū. sine gesticulatione scapularū. iacere sine deiectione membroz. sedere sine alterutra supiectiōe pedum. z sine alterutra accubatione latez. sine diuariatione seu dilatione cruriū. sine extensione vel agitatiōe tibiarum. Hem pe honestum et humilē fratrem femori suram imponere. vel pedes palaz cancellare nō decet. Arcendi vel in publico gestus inepti. Gestus deniq religiosi debet esse humilis seuerus z grauis. Est enim reprehensibilis gestus. si supbiam. si mollicie. m. que nunc p lasciuiā hilaritatem dissoluit. nunc p nimiam deiectionem infatuat. aut si etiā leuitatem ptendat. Turpis in humilitatis pfessore supbia Feda prorsus in humili habitu. gesticulatio fastuosa. Sic nō est viri muliebrem dare molliciez. puerili leuitate. Grauitaz modestia multam affert seruata moribz honestatem. neglecta. maculāz cōtemptū. Mortificata fm apl'm sup terrā membza. gestus debēt mortificatos habere.

De disciplina in modo loquendi. XX

Disciplina loquēdi tam in modo et quida quādo loquēdū sit discretione. q̄z in verboruz religiositate attenditur. Modus in gestu z sono considerari potest. Loquētis gestus debet esse modestus z humilis. sonus demissus z suauis

Modestiā debet habere gestus loquentis. vt nec inordinate. nec turbulente inter loquēdū membza moueat. nec oculoruz nutibus. labioruz contractione. vel altero non decenti alterationis modo. vultus honestatem deformet. aut faciem ipam mollicie quadā resoluat humilitatis ostentu. sed in eadem vult⁹ constantia semp pmanēs. seueritatē benignā z constantē. z quodāmodo rigidā benignitatē ptendat. In facie siquidez homis speculū discipline relucet. cui tanto maior custodia est adhibēda. q̄nto minus qđ in ea peccatū fuerit celari potest. Uetat quoq loquentē gest⁹ modestia. ne si hominib⁹ notabili quadā supplicationū. pfunditate incuruet. aut eius cui loquitur vultui nimis instet. ne inhoneste q̄dem in eius faciē alitus aspiratione insufflet. aut alitu ipo post vinū potatum maxime narium sensum offendat. Loquenez alitus vultui auditoris et naribus viciose prorsus ingeritur. Debet etiā gestus humiliratem sup modestiam vult⁹ hilaritatez ptendere. Non⁹ debet esse demissus pariter z suauis. quia clamositas z verborum asperitas. locutionē religiosi plurimū q̄dē z dedecet z deturpat. Discretio quando loquendum sit necessaria est. qz et ore fatui etiā parabola reprobat. quia non dicit eaz in tempe suo. Sapiens quādo loquēdū z quādo tacendū sit. prudenter considerat.

Est autē iuniorib⁹ fratribus semp fere int' seniores ad interrogatōnē tacendū.

Adolescens ait scriptura. loquere in tua causa vix cū necesse fuerit. si bis interrogatus fueris. habeat caput rñsum tuū. Silet etiā a bonis ꝓpheta. Ergo q̄uis de bonis sanctis z edificationū eloquijs. pfectis discipulis rara ꝓcedit loquendi licentia. Hā loq̄ z docere magistrū ꝓdecet. tacere z audire discipulo ꝓuenit. Loquēte alio nō loquant. aut ꝟba vnq̄z loquētiū intrumpant. Nec mordaciv' importuno insultu. socioz locutionē inpugnēt. Stultoz ꝟ q̄ nec lingue parcere nec socijs deferre nouerunt.

Si q̄ etiā mutua se collatiōe impediūt. p impositionē silētij z aliā penā ꝓdignā merito reꝓmunt. Religiositas debet i locutione ꝟuari. vt sit fmo veridic⁹ z purus. sit honest⁹ z dulcis. De veritate fmonis sapiens dicit. Ante oīa ꝟbū verax pcedat te. Hō solū mēdaciaz q̄ crimīosa sunt. vetetiā locutiones yperbolicas z aliq̄ duplicitate notabiles. penit⁹ vitent. Loquentes de dubijs aut futurz nunq̄z absolute loquant sed in hmōi oñib⁹ sp ꝓditionē apponant.

Precisa ꝺ idifferētib⁹ ꝟba. fligio ñ ꝓsentit.

Hō est alieno viuētis arbitrio de cōtingentib⁹ negare vl' asserere absolute. Hō facile de auditz sententiēt. licet ꝟitatē sentire se putent. Sint ad rñsionē tardi. ne p incōsiderationē falsuz aliqđ vel indisciplinatū. pferāt ꝟbū. Debēt etiā pure loq vt in eoz ꝟbis nec iactantia nec detractio vel malicie alicui⁹ aut vanitaz admixtio vale/

at inuenirí. Nunq̃ de scía vl̃ de secl̃i sta/
tu se iactent. Erubescãt dicere de absen/
te. qđ cũ caritate nõ possent dicere corã ipo
Uñ sctũs Benedict⁹. Murmurare aut cõ
queri nescíãt ante oñia. ne murmuratiõis
malũ p qualicũq̃ causa ĩ aliq̃ q̃licũq̃ signo
verbo vel signatiõe appareat. In verbis
suis aut lr̃is siq̃s aliq̃n dirigũt puerilibus
vel adulatorijs nõ vtanť blandicijs. sz tã/
q̃ religiosis suã breuiter ꝛ veracit intentio
nem exponãt Honestatẽ habeat locutio
si ꝛ illius q̃ loquit̃ ꝛ illoꝝ quibꝫ vl̃ de q̃bꝫ fit
sermo ꝓueniat dignitati. Ociosa vero io
culatoria. iuratoria. ꝓtentiosa. maledica vl̃
alias secularia ꝥba. nec pura sunt q̃dez. nec
religiose ꝓueniũt dignitati. Fuge vt ait
sanct⁹ Berñ. inter secl̃ares sunt nuge. ĩ oze
sacerdotẽ blasphemie. Interdũ si inter/
cidant ferende fortassis. referende nunq̃.
Os iam talibꝫ aperire illicitũ. assuescere
sacrilegiũ est. Fede ad cachinnũ moue/
ris. fedius moues. Dissuesce a vaniloq̃o
linguã. qui ad ꝓfectum religionis aspiras.
Processurus in publicuz. p̃muni teip̃m
ꝛ animo statue. a verbis inanibꝫ abstinere.
Prouide tibi anteq̃. pdeas vtile aliquid
vnde si expedierit sermo texatur. familiare
prudenti ꝓsideratiõe oñia p̃uenire. Cõ
fert ad singula fuisse p̃munitum. Si di/
gnum quippiam relatione non habes tace.
cutius ꝛ humilí⁹ audis q̃ loq̃ris. Nõ af/
fabilitas oportuna. sed loq̃citas ociosa dã
natur. Jurare vero nũc p caput nunc p
sctõs vel alio q̃uis modo. xp̃i q̃ ait. sit ſmo
vester est est. nõ nõ. discipulo mime ꝓgruit.
Rursus indignũ penit⁹ seruis dei. mu/
liercularũ more ꝓtẽdere. Si resistẽtie ĩ/
cidant ꝥba. cedẽdũ ꝓtinuo resistẽti. No
nor est homi q̃ sepat se a ꝓtentiõibꝫ Nun
q̃ discendi vt dicãť gra litigẽt. sciẽtes ad se
ꝥboꝝ ꝓtentiões nullo mõ deinceps ptine/
re. Nõ põt esse q̃n ꝓtentio aliq̃d qđ ꝓtra
ꝓsciam dicãť extorqueat. Ergo inť dei ser/
uos collatio nõ altercatio dz esse. Per/
uersuz est maxie si ausu dãnabili ad iniuri
osa vl̃ maledica ꝥba q̃ ſm apl̃m a dei regno
excludũt. os religiosi laxeť. aut diaboli no/
mẽ ad inuectionẽ assumat. vl̃ in cõi locutio
ne freq̃ntet. Sũt q̃daz q̃ leuissima puta/
renť. si nõ in scripturz demõstrarenť opini/
one gulosa. Quis enĩ dicẽtem fatue fri suo
reuz gehẽne putaret nisi ꝓbitas hoc diceret.
Pessimũ hũc loq̃ndi vsuz q̃i p affabilita
tis solatio salutz aduersarí⁹ introduxit. vt p
eũ modice occasiõis accessu. stultz illudens
eos freq̃nť in quis lapsuz offense ipulsu le
uiori p̃cipitet. ꝛ dignitatez stat⁹ colluuio. i.
sordidatiõe vilificet. Pudeat eos rumi/
gerulos eẽ. aut ꝥboꝝ secularíũ delatores.
Nihil inť socios seminẽt. qđ ifirmos ani
mos dissoluere valeat aut turbare Reus
est dõ ꝛ ordini q̃ temerario diffidentie ꝥbo
ꝓscíaz pcurit ifirmoꝝ Preterea siue fri siue
extraneo siue magno siue paruo loq̃nť sp̃ ĩ
ore ꝥbi dulcedinẽ hẽant. Oẽm ad oẽs ſm
apl̃m mãsuetudinẽ oñdẽtes. Nunq̃z suo
ptextu ꝓstãtie vl̃ zeli cũ cõitatz iniuria in ꝥ/
ba ꝓtumeliosa. prũpãt. Sepe ei meritũ
lingua imoderata ꝓfũdit. Turpisq̃ defen/
sio q̃ iniurijs vtiť. Habz fast⁹ p ꝓstantia
impetũ. p rõne iniurias. sz ligua eucharis ĩ
bono boie habundabit.

De disciplina circa comestionem. Capl̃m XXI.

Ad hec debẽt cũ timore dei comede
re disciplinã sp̃ tã in mõ se bñdi q̃z ĩ
cibo ſuãtes. vitãtes nihilomin⁹ q̃sdam mi/
n⁹ decẽtes secl̃ariũ ꝓsuetudies sup mẽsam.
Placet l̃ pauca ꝺ singul̃ exẽpla subnecte
re. q̃ ad ſiliuz ꝓsideratõez trãsmittãt. Do
neste se vñt hze. vt dũ comedũt aut bibũt se
deãt. bibẽtes cũ duabꝫ mãibꝫ cipũ teneãt.
mẽbroꝝ agitatõez ꝛ q̃rũdã anhelationũ vl̃
labioꝝ tumultũ. q̃ aĩ notãt intpantiã vitẽt.
ocl̃os a circũspectiõe. linguã a locutiõe co/
hibeãt. Oculoꝝ custodia inť epulas. ꝓpte
rea necessaria ẽ. qz nõ decet p̃cipue vtragos
hẽant ocl̃os. neq̃ curiose. Et vt ãpli⁹ dicã.
impudenť q̃ apud alios agũť circũlustran/
do ꝓspiciãt. sz vt potí⁹ pudice demissis lu/
minibꝫ. ea tm̃ q̃ sibi añposita sunt attẽdant.
Loq̃ ꝥo seu musitare ad mẽsaz vbi silẽti
um ẽ fuãdũ. turpe viciũ ẽ. Declinãda mu
sitatoꝝ societas. q̃ legz licz bõestate phibu⁹
lingue tñ nõ valet volubꝫ retinere. Si
q̃ñ etiã extraordiarie bibũt. siue assint siue
nõ assint extranei. q̃z diu bibiť sileãt. Cul/
pãda nimis ꝥboꝝ mltiplicatio iuxta potũ.
In cibo tã ĩ q̃litate q̃z ĩ q̃ntitate ip̃i⁹ q̃z in
mõ moraq̃z ac freq̃ntia cõedẽdi disciplinaz
obſuẽt. In q̃litate vt nũq̃z p̃ciosa l̃ delica/
ta. nunq̃z ciboꝝ aut p̃parationũ diuersitates

affectent. ꝓpicium ad delicata palatum. curiositas quedã honestatꝫ postpositiua declarat. Ut verbi gratia. si quis ex vicio meliora de cõmuni eligat portõne. vt quod in pane sapidius. vel in alijs viderit melius ipe sibi accipiat. si a maioribus panis frustum accipiat. minoribus si assunt licet minus delicatis. sine rõnabili causa dimissis cum panis vel res alia quãto magis ad integritatem accedit. tanto ad mensam ipam valeat honestius reportari. Si ad maiorem saporis delectationem in pane inuenientem. ipm inordinate frangendo circũcidendo vl micatenus excrustãdo deformet. Si vinum cũ aqua temperare non curet. Si longum ꝛ interpollatuꝫ faciat haustũ. Si salsam cõmunem panis appositiõe consummet. aut eam incõgrua toto vase transuerso. vel circulari venatione vendicet. cuꝫ sit magis in medio intingendum. Sicut eñ apud honestos quosdã in seculo imputatur si corrosionibus ossiũ curiosius insistas. aut carnes ꝑ magnos notabiliter bolos ꝓter exigentiam scindas vel edas. aut dum scindis. scissum imediate morsellum anteꝯ in cõmuni loco posueris ꝓpias. a mera cõmuni iuxta vulgare puerbium nõ curando discrepas. aut tactu more palponis electum post tactũ relinquas. vel simile quippiaꝫ actites. sic religiosis est indecẽs si in his que sibi ꝑ tempe cõueniunt cibis. notam gulositatis non vitent. Si quãdo cos ieiunij tempe vino confecto vl simplici ante comestionẽ vel siue añ siue post. herbis seu specieb⁹ infirmitas vti coegerit occulte huiusmodi si potuerint sumant. ne simplices idem sibijpis absꝯ sufficiẽti necessitate licere putãtes. ad soluendũ ieiunium suo incitentur exemplo Est insup diuersitas respectu cibi ꝛ ꝓparationeꝫ vitanda. nihil ad mensam speciale apportent. vel in mensa requirãt ꝓter sal ꝛ aquaꝫ. que possunt semp cum honestate requiri. Priuãdus cõmunibus q̃ specialia in cõmunitate vsurpat. Cõmunibus igiꝫ discant esse contenti. Os suum ad omnia que alij comedunt assuescant. vt si fieri potest nullũ omnino repudient seu abhominenꝫ cibum. Grande vicium si potagium ꝛ cõmunia respuas. vt in specialibus lautius ꝑcureris.

Porro modo mollia. modo dura. modo frigida. modo calida. modo frixa modo elixa pregnantes solent appetere mulieres. ꝓuidenter autem sobrieꝯ conuersanti satis est ad oñe condimentũ sal cum pane.

Debent etiam excessum in cibis et maxime potus quantitatem vitare. vt crapula vel satietas nimia non subrepat. Nihil sic contrarium omni christiano quomõ crapula. dicit sanctus Benedictus. Amplius quoꝯ qualiter hoc est. ꝯ decent. mũde ac temperate sit comedendum attẽdant

Decentie detrahit. qui cibum in ore habens. vel ciphum in manu detinens loquitur. qui in manu armata cultellum habente. cibum ori ministrat. vel ei nonduꝫ expedito a cibo. potum nihilomin⁹ ingerit. aut dum bibit vel comedit caput tenet in capucio ꝓfundatum. Mundiciaꝫ debent ad ꝓprium et sociorum cibum et ad mensam ipam super quam comeditur obseruare.

Mundicie simul ac decentie gratia cauent. ne in parabside cipho vel ouo ꝓmorsum aliquid iterum comesturi reponant.

Fede tuorum reliquias dentium alicui cuilibet cibo immisces. Nunꝯ ciphum cum digitis. potagio vel alio quolibet mandatis accipiant. aut pollicem poculo immergant. nec super potum in cipho vel super cibum quemlibet sufflent. Indecenter agitur si digitos quis immittit potagio et offas vel olera nudis articulis cochlearis vice piscatur. si superfluitates piscium ꝛ similia ex ore proijcit super mensam. vel nuces alijꝯ sibi frangit cum dentibus. Si nudã manum in mensa naribus emungẽdis. vl carni nude scalpende apponit. vel manũ ipam ad vestimenta detergit. Cauendũ quoꝯ ne quis ante faciem circũstantiũ fratruꝫ ꝓ sale vel alijs necessarijs q̃ a fratribꝫ tradi pñt manũ extẽdat sup mẽsaꝫ. ꝛ eorcibuꝫ cũ manicis seu habitu suo tãgat. Scindẽdus etiã panis pectori seu vesti cõi non est sine interpositõe toalie applicand⁹. Mũdicia mẽse requirit vt mẽsale neq̃ꝯ freq̃nti vel supflua detersione cultelli vel manuum deturpetur. purgandis maxime dentibus nullatenus exponendum. Fedum et vile. mappas ꝛ manutergia fratrum communia dentium fricatiõe fedare. Qui conuentualia deboneſtat. cõmittit vticꝯ in conuentũ.

Temperantiam manducandi ait Du-

go.intelligimus in eo q̄ si homo tractim ꝛ non cum nimia festinatiõe comedit. Festinatio in inchoatione et prosecutione comestionis attenditur quando videlicet in initio mense statim absq̄ orationis alicui⁹ pambulo ad cibum manus extenditur.aut cum quadam voracitate comeditur.si prius cibum ori ministras q̄ alio sumpto fueris expeditus. Ceterum per morosam comestionem congregationē detinere ad mēsam.aut si quando extra conuentum bibitur.iuxta potum moram contrahere. non est decens. Vnde per sapientem sobrio dicitur.Cessa prior causa discipline. In comedendi ꝛ bibendi frequentia seruanda ē diligenter temperantie disciplina. Sane post refectionem ad potum redire.aut per diem in domo ex viciosa consuetudine.aut quod turpius est post completorium bibere.non mediocris vicij notam habet. Honestius ad mensam quantum indiges bibis q̄ bibendo per diem meriboli morem geris. ¶ Fructus vel aliud quodcunq̄ extraordinarie secularium more comedere.patens est gulositatis indicium. Si quidem extra duas vices in die nisi necessitate cogente in domo vel extra comedere puerorum imo pecudum est. Senex legem in vicibus comedendi non seruans fertur p angelum.asino comparatus. Ad collationem tempe faciendā ieiunij duabus tantum vel tribus si indiges bibere vicibus. temperantie congruit et honestari.

Studet sobrius quandam temperātie legem.in ipis etiam necessarijs obseruare. Denicq̄ quorundam secularium in faciendis cõuitationibus.in fragmentis ꝛ huiusmodi consuetudines vitent ad mensaz. Non scinuicem facile conuitent.sed comedat vel bibat vnusquisq̄ p sue arbitrio voluntatis.quantuz necessitati sue melius sibi nouerit q̄ alij viderit expedire. Cõgrue tamen senior verecundantes forte vl' nimium abstinentes iuniores inuitat. Sapor ꝛ potagium pgustata.vilium quoq̄ seu quorūlibet ciborum reliquie. vt ouū vnum.tantillum ve pitantie. si ventre iam satiato supersit. indecenter cõmensalibus maxime senioribus ingeruntur. Encenia per mensam non mittant. A fragmentis et reliquijs caueant.sed de pane ꝛ alijs ita sibi prouideant mensurate. vt coram se vix micas relinquant. In potagio tamē aliquid interdum honeste relinquunt. id sibi pauperum ꝛ temperātie gratia subtrahentes. Verum et siquid forte relinquere.non tamen vt paterfamilias ad erogandum congerere pmittūtur. Pro socijs aut vix aut nunq̄.maxime circa finem refectionis panem vel aliud scindant.aut potum in cipho ponant.nisi saltem quantum ipsi soli comedere vel bibere valeant.si alij quibus hec offerunt non acceptant.

Nunq̄ pro buccella vt dicitur panē.tūc integrum scindant.presertim si apud socios fractum inueniant. Si cibum communem habuerint.qui bibere voluerit nō amplius de potu apponat q̄ possit bibere vna vice. Inter reliquias que aliquādo fiunt.inutile aliquod vel nociuum vt que de nuce.ouo.castaneaq̄ proiecimus.alia q̄q̄ huiusmodi nullo modo relīquant. Murilegos vel aues ad mensam non pascant.cum nec in refectorio debent sustineri. Possunt cum dictis ꝛ similia circa comestionem attendi. Veruntamē sūt nōnulla.que licet cõmuniter viciosa putent. interdum tamen inter domesticos in spiritu caritatis sine vicio exercentur.

De disciplina in opere manuali. Capitulū XXII.

AD disciplinam circa exercitiuz operis manual'.quod videlicet manuali opere corpaliter exercetur seruandam.necessaria est discretio.diligētia ꝛ honestas. Est habenda discretio circa op⁹. vt quod faciendum est discrete fiat.

Discernenduz est primo.vt inutili operi necessarium.bono quoq̄ melius.ꝛ meliori optimum preferatur. Iuuare frēm cū indiget multū vtiq̄ opi peculiari pōderat.

Rursum celebrare volenti.iuuamē subtrahere.maiorem q̄ pluribus alijs offensam esse quis ambigat. Est etiam discernenduz.quod opus quo tempe fiat. Nonnulla siquidem in festis diebus non fierēt. que in profestis bene fieri possunt.

Videtur igitur in operibus distinguendum.Sunt enim exercitia quedam q̄ necessitati quotidiane inseruiunt.vt est cibo/

rum preparatio necessariorum ad diē vten/silium coquine ablutio.et consimilia q̄ om/ni tempore fieri solent. Sunt quedam alia que in diem alteram differri possunt.vt est scribere in quaterno.tunicas cum ꝑgis ex/cutere.caput abluere.ceteraq̄ alia a quib⁹ est diebus dominicis et festis precipuis ab stinendum.ob sacri reuerentiā temporis.

Festi nanq̄ dies per honestum quietis ocium.alij vero dies per laboris debiti ex/ercitium honorantur. De quo Hugo. Quantum air addit decoris diebus festi/uis dies vacationis.tantum ornamēti con fert ceteris diebus studium boni operis. ita vt in illis quisquis noluerit esse quiet⁹ index sit sue vanitatis.et in istis qui nō fue rit laborios⁹ testis pigricie.

Carnales siquidem mentes ne vel in il/lis diebus quiescant.vanitas exagitat. Ne vel in istis in bono ope se exerceant. pigri/cia ligat. Deinde quasi concludens sub/iungit. Quapropter non negligenter ha/benda est in bono opere discretio tempor quia sicut malum opus nullo tempore lau dabile est.ita etiam bonum opus quodā/modo reprehensione dignum iudicatur.si tempore oportuno factum non est.

Diligentia in opere ex promptitudine operantis. et deuota fideliq̄ operandorū executione dinoscitur. Diligentie huius modi promptitudo non in opere manuum tantū.imo in conuentuali quolibet maxi/me locum habet.Quicquid pertinet ad cō uentū.id precipuo diligentie studio ē agen dum.Sint ergo precipue ad conuētualia exequenda promptissimi.nunq̄ tarde ad opus dei vel ad mensam occurrant.

Unde sanctus Benedictus. Ad horaz diuini officij mox vt auditum fuerit signū (relictis omnibus que in manibus fuerit) summa cum festinatione curratur.cū gra/uitate tamen vt nō scurrilitas inueniat fo/mitem. Ergo nihil operi dei ꝓponatur.

Ad mensam autem qui p negligentiam non occurrerit ante versum.vt simul om/nes dicant versum t orent.et sub vno om/nes ad mensam accedant.Si vsq̄ ad secū/dam vicem correptus.emendare neglexe/rit.iuxta sancti decretum a cōmunis est mē se participatione arcend⁹.vt solus a cōmu/ni consortio sequestratus reficiatur.sua ei de vino si fuerat habiturus ꝑtione sub/lata. Digne quidem a cōmuni refectione re/pellitur. qui se p vicium a cōmuni oratiōe secludit. Absit a seruis dei vicios⁹ huius consuetudinis turpitudo.vt conuentuale aliquod diuinum ꝑsertim officium alter⁹ pretextu cuiuslibet. tardo accessu vel certe abscessu propter opera dehonestent. Ut tardus accessus.sic ante horam recessus si/ne graui ꝑsumptus necessitate arguitur

Impatientis t vani signum est homis in cōmunibus anticipare recessum.nec o/pus dei posse in choro finetenus expecta/re. Si monachum sancto narrāte Gre/gorio.post completum officiū cōtinuo re/cedentē.visus est demon ab oratorio retra here.quid de his qui nec ipius expletionē officij ꝑstolātur. Haud dubium conuentu alis vbilibet decorem integritatis negli/ge re.inexcusabile prorsus remissionis est vi/cium. Ad vicium autem vix occasio de/erit.si quelibet admittatur. Omnes de/niq̄ fratres labores non ex sola consuetu dine vt vitula docta trituram diligere.sed ex animi deuotione sectentur.vt in cōmu/nibus sit feruoris affectio specialis.

Conuentualem vitam vt sanctissimam imo angelicam toto affectu animi ample/xantes.ei tam continua q̄ deuota ꝑsecuti/one adhereant.Quantū ad officium men/sam t alia.vix nisi coacti a conuentus con/gregatione recedant. Tantam deus cō/uentui efficaciam contulit bonitatis.vt ibi augmentum suscipiat boni bonus.aut re/niam mali malus. Dulcia in conuentu bo na ꝑsentibus conferūtur.absentib⁹ subtra huntur. Saul ad conuentum psallentiuz ꝓphetarum accedens.ꝓpheta efficitur.ex/tra conuentuz factus quertitur. Thomas discipulorū absens conuentui visionis do minice consolatione fraudat. quā ad colle gium reuersus assequitur. Discipuli pariē congregati spiritūsanctum accipiunt. In conuentu dominus habitat et quiescit.ibi deuotos quosq̄ vberioz gratie pabulo re focillat.ibi q̄ plures negligentie p̄sonales in diuino maxime officio subrepētes.ꝑgre gationis cōmunione suppleantur. Ibi quod suis quisq̄ non potest.aliorum merit⁹ obti nere meret. Cetera ad maiora dom⁹ offi/cia vicz hospitalarie.refectorij.infirmarie.

lectionis ad mensam et huiusmõi ꝓncipali
ter et continue facienda. nouicios fratres
assumere. ꝓuida religionis ꝙsuetudo nõ
habet. Si tamẽ quãdo ꝓtingat eis aliqua
huiusmodi officiorũ. vel ad horaz cõmitti.
magna debent deuotõe suscipe. z ad faciẽ/
dum ea mãsuete. velociter. acceptabiliter.
integre. circũspecte. magnã debent diligen
tiã adhibere. Mansuete ꝫ est sine mur/
mure et displicentie signo. Fili ait sapiens.
In mansuetudine opera tua pfice. Est
in ope bono necessaria strennua velocitas.
De qua Sapiẽs dicit. In opibus tuis e/
sto velox. Velocitas hec maturitatẽ nõ re/
mouet grauitatẽ. sed viciũ tarditatis exclu
dit. Est etiã acceptabiliter operandum.
vt quibus ministrat. put honeste fieri pote
rit satis fiat. Optabat Apostol⁹ et orari
rogabat. vt oblatio sua fieret acceptabilis i
hierusalez sanctis. Magnus pfectus est
ei. cui⁹ ministerio multi leti facti deum lau/
dant. Integritas in ope bono requirit.
vt nõ diminute. nõ ad euasionem vel quasi
ad oculũ sed pfecte vt res exigit fiat. Cir
cũspectio in obsequijs put officiorũ requi/
rit varietas est habẽda. quod ꝑ exemplũ in
vno officio meli⁹ patet. Si quãdo refe/
ctorarij vicem gerãt. que ministranda fue/
rint. tempe cõgruo. et mõ debito ꝑparata
ministrent. z religiose distribuãt. ne in men
sa defectus. vel circa ministeriũ ſ;ũ minus
expediens aliqd accidat. puisuri. Omni/
strenk itaqꝫ necessaria tempestiue. Tur/
pe est si ꝓpter vnius defectũ tota cõgrega/
tio expectet. Sic z oĩa siue fruct⁹ siue sa/
pores siue alia comedentibꝫ congrue appo/
nenda. ꝓuſqꝫ fratres ad mẽsaz intrauerint
ꝓuide apponũtur. Conferendorũ colla/
tio successiua ꝓuentũ sepius detinet. imput
anda si qdẽ causek ex negligentia ministro
rũ. Ad mensam vero quicqd apponik. ꝑ/
paratũ vt decet reficientibꝫ offerak. Auces
si dande fuerint ꝓus frãgank. herbe crude
si apponende fuerint mũdenk. z sic de alijs
obseruek. De omnibꝫ que apponunk. sua
cuilibet si fieri potest portio singulariter tri/
buatur Sunt rurigene q̃ nec a prelatis
discreta. vel ab extraneis sorte distinguãt.
Cõmunia maxime vt sal z aqua mẽse nõ
desint. q̃ in ꝓmis puidus minister appo/
nit. Aqua nõ solum ꝓ temperãdo vino.
ũno z sepe. ꝓ alijs necessaria est in mẽsa.
Cocleria quoqꝫ sunt ad omne potagium
oportuna. ne in parabside cũ digito pisca/
ri oporteat. z ne iurta Hugonẽ in eodẽ iu/
re z manus ablutionẽ z ventris refectionẽ
videak querere. Hurilegos vel aues q̃
tenenk alicubi cõtra ranas nullaten⁹ esse i
refectorio dũ fratres comedũt patiantur.
Nec eĩ hoc est expediẽs vel honestũ. Sic
z in alijs circa istud vel aliud quodcũqꝫ si/
bi impositũ officiũ sint intenti. Scriptum
est eĩ. Cuncta cum diligentia facite. Et
iterũ. Agite diligẽter z erit dñs vobiscũ in
bonis. Sic ageris in timore dei fideliter i
corde pfecto. Honestas in opatione ser/
uatur. si oĩa que agunk cũ maturitate ac
religiositate quadã exerceank. z in oĩibꝫ ni
tor inueniak mũdicie. Hoc eĩ religiosum
maxime decet.

De disciplina in incessu.
Capitulũ XXIIII.

Disciplinã circa incessuz. penes mo
dũ z discretionẽ in ambulãdo cõsi/
derent. Honestus eĩ mod⁹ req̃
rit. vt nõ impetuosis z fractis gressibꝫ am/
bulent. nec erecta ceruice. nõ ꝓminenti pe/
ctore. seu etiã inclinato sup humerũ capite.
aut vagabunde pendentibꝫ manibꝫ. q̃ om/
nia vel leuitatẽ vel supbiam vel remissionẽ
vel hypocrisim sapiũt. Debent etiã i eun
do discretionẽ habere. ne de illorũ numero
censeank. de quibꝫ dicik ꝓphetã. Nõ est iu/
diciũ in gressibꝫ eorũ. In eorũ gressibꝫ non
inuenik iudiciũ. qui eundo necessitatẽ vl' or/
dinem nõ attendũt. Necessitas discursum
inutilẽ. Ordo inordinatiõis ꝓfusionez ex/
cludit. Discursum igik ꝓ domũ. ꝓ hortũ.
et extra domũ. qui magnũ est instabilis mẽ
tis indiciũ. caute vitent. In domo. ne scili/
cet officinas. de loco ad locuz. de fratre ad
fratrẽ inutiliter euagenk. aut loca rumori/
bus audiendis. vel collocutionibꝫ apta fre
quentẽt. sed in locis sibi cõcessis. vt sunt ec
clesia. celle. capitulũ si extranei affuerint. vl'
alijs locis si qua sibi fuerit specialiter depu/
tata cũ silentio residentes. Officinis priua
tis. puta vbi cibaria ꝑparank infirmi vl' ho
spites recreank. aut fratrũ congregatiõi. vl'
comedentibꝫ et bibentibꝫ se nullaten⁹ inge
rant nõ vocati. Erubescant ꝑcipue ad refi/
cientiũ mensaz accedere. vl' eis nisi ꝓ euidẽ
ti misterij necessitate assistere. Effrontis est
bois nõ erubescere comedẽtes. Verũtũ si

quādo eos loca sibi nō concessa necessitas adire cōpulerit. ad ostium pulsare aliquā/tulum possunt. vel vt aliquis egrediat̄ ad eos. vel ip̄i vocati securius ⁊ honestius in/trent In hortū nō vadant absq; licentia nisi eos vel ab aliquo ꝓfesso mitti contige/rit aut vocari. ad loca sua postq̄ ab eo re/cesserint. vel eius negocium fecerint. q̄ci/tius reuersuri. Veruntamen eorum in/structor iuxta supioris dispositionem. nūc hos. nunc illos. aut etiā om̄s simul ad spa ciandū in horto causa recreatiōis. vl' alicu/ius bone collatiōis poterit ꝑ se vel ꝑ alium fratrē ꝓfessum cū expedire viderit vocare.

Tempe ꝓbatiōis domū exire ꝓpinquos suos visitare nō curent. nec eni inter cogna tos ⁊ notos domin⁹ inuenit̄. Vñ Bernar dus. Quō te bone iesu int̄ meos cognatos inueniā q̄ int̄ tuos mīme es inuent⁹ Si qñ domū q̄uis de supioris licētia exeunt. nihilomin⁹ tamē idip̄m significent suo in/structori. qd̄ ⁊ de suis alijs notabilib⁹ fact⁹ obseruent. Ordo circa incessum est reli/gioso in cōuentu specialit̄ seruādus. vt i ꝓ/cessionib⁹ fratrē sibi collateralez attendat. vt chori sui partē in refectorio ⁊ in claustro cū ꝓ gratijs ad eccl'iam itur. ⁊ in om̄i tene/at loco. nec se ad chorū aliū vl' in refectorio vel in claustro vel alibi trāsferat. nisi causa rōnabili ꝑurgente. In eccl'ia vero inter pulpitū in medio chori positū ⁊ altare. duz maxime ibi aliq̄d dicit̄ nō facile trāseat. ni/si forte alibi liber nō pateat transit⁹. ⁊ tunc ab ip̄o pulpitu transiēs ⁊ inclinās. ne pul/pitum videat̄ venerari. nō ante ip̄m directe sed a latere decenti⁹ inclinabit. Est ⁊ or/do reuerētie ⁊ decentie ī incessu. vt nō pas/sim seniorē iunior antecedat. aut qñ vitari facile potest frequentes ⁊ nimis ꝓpinq̄s ei trāsitus faciat ante ip̄m. In eccl'ia quoq; in ter ministros altar⁹. sub diaconuz videlicet dyaconū ⁊ sacerdotez in officio suo solēnit̄ ministrātes. necnō ⁊ ante frēs infra deam/bulatoriū sediliū ⁊ formarū. min⁹ honeste ꝑter necessitatē trāsit̄. Sed illud deam/bulatoriū intraturi. ad vacua debēt sedilia ꝑ introitū sedilib⁹ ip̄is ꝓpinquiorē accede/re. nisi ob aliquā reuerentiā ꝑsonarū. si for te intermedie fuerint. sit aliter faciendū.

¶ De disciplina in gestu membrorum.

Capitulū XXIIII.

Est in alijs membroꝝ corꝑis siue oculorum siue oris. siue brachiorum. ma/nuumq; officijs discipline studenduz. De quib⁹ adhuc aliq̄ breuiter supponentur.

Amatores igit̄ honestat⁹. oculos ab in/ordinata euagatiōe ⁊ exaltatiōe in mēsa et ī choro ꝑcipue diligent̄ custodiāt. ⁊ Scri ptū est em̄. Oculi stultoꝝ in finib⁹ terre. Et dilatatio cordis est exaltatio oculoꝝ. Le uat quidā ꝓpheta oculos vt petat auxiliuz. dñs vt impendat. Tu quoq; si locū cau sam ⁊ tp̄s ꝯsiderās. tua vel fratr⁹ necessita/te oculos leuas. nō solū nō culpo sed pluri mū laudo. hoc em̄ excusat miseria. illud cō/mendat miscd̄ia. Sin alias nō ꝓphete. non dñi sed dine vl' eue. imo ip̄i⁹ sathane te imi/tatorē dixerim Nō sint in risu faciles. nec in voce clamosi. Cachinus ꝑcipue. gra/uitatē religiosi plurimuz dehonestat. Vile prorsus religiosum virū vt puerū cachina re. Nō licet religiosum virū dissolut⁹ la/bijs risuz ꝓferre. sed hilari vultu cordis hi laritatē ꝑtendere. In datiōe pacis labia semꝑ claudāt. quib⁹ aptis turpiter exhibet̄.

Nares nō in alioꝝ aspectu sed ad partē. cū duorū tm̄ aut triū appositiōe digitorum emungāt. Seorsum etiā spuendū ē ma xime in cōuentu. ne loca publica siue ī cho/ro siue alibi sputo fedent̄. ⁊ astantiuz oculi offendant̄. Patet quosdam in ip̄o chori deambulatorio ad pedes suos palam fra/tribus spuere. nec pudere. A notabilib⁹ corꝑis seu membroꝝ extensionib⁹ que cuz ossitationib⁹. vel alias nō sine quadā inho/nestate fieri solent. oīno abstineant. Tunc em̄ sunt corpus ⁊ brachia cōprimēda. ne cū huiusmōi pigricia extendant̄. Honesto incōgruum viro pigra mēbra distensione resolui. Dissolutiōes fugiant manuales. grandia nāq; causant ꝑicula. soletq; luctus ludo accidere corporali. et post cōmestionē precipue se a iocositate notabili ⁊ multilo/quio studeant tempare. Siquidem licz om̄i tempe dissolutionis leuitas sit vitan/da. post refectionē tamē vl' alias cū solo fra tre et iterū coram cōuentu turpius agitur.

Turpissima est dissolutio in conuentu.

Ad hec aliū quēpiam ꝑter necessitatē ad cingulum vel manū accipe flores fruct⁹ vel baculū in manu ociose gestare. cingulū int̄ digitos voluēdo rotare. honestati nō con/sonat. imo lasciuie signuz q̄dāmō ꝑtendit. In lotiōe manuū qñ d̄ vase manuali aqua

recipiť. vas ipm nūq̄ a pte supiori precipue manib⁹ distillātib⁹. sz p ansam poti⁹ vl'a labere vel a fundo accipiāt. ne guttis manuuz aqua residua sordidet. In lecto se honestissime iacēdo cōponāt. nec supini iaceant. nec genua leuādo calcaneos iūgāt aut tibias. Hec z silia nō sūt vt mīma temere aspernāda. Clara nōnūq̄ p uersatōis insignia quedā i mimis obfuscāt ineptie Plerūq̄ modicz paulatim p curiā subrepētib⁹ maculis. tota mox p gerics inq̄nat.

De disciplina circa habitū seruāda.

Capitulū XXV

Disciplina in habitu pōt tā circa pannū q̄ circa formatiōz. coaptatiōem usus ei⁹ p tinuationē. z mūdicie p̄uationē attēdi. Circa pānū. vt nō sit p̄cio sitate. mollicie. vel subtilitate notabilis. Uestis p̄ciositatē. etiā mulieribus petr⁹ interdicē.

Porro q̄ mollib⁹ induūť. in domib⁹ regū sunt. Int̄ diuites palatij. z paupes claustri debet eē differētia. Mollia vestimēta animi mollicie indicāt. Molles ait q̄dam. mollia querūt. Subtilitas z nitor rep̄hēditur i bysso diuitz epulātis. Nimia panni subtilitas z si nō p̄ciosa. nihilomin⁹ tm̄ in p̄posito p̄nie viciosa. Sit cure nouicijs pānor p̄ciositatē. subtilitatē. z incōgruā religioni mollicie nō curare. Uereanť z renitātur vt possūt. mutari ip̄or sanctor⁹ ō vestiū vilitate cēsurā. z vicioſam p̄suetudinē induci. In signū sunt pāni tui dñe ihu. sed i signū cui a multz vsq̄ hodie⁹ tradicit Honesta exigit vestimēt⁹ formatio. vt non sint nimis lata vl'stricta. Amplitudo vl'lōgitudo vestimēti superflua siue i manicz siue i capucio. siue in collario capucij est admoduz fugiēda. sz nec apturis q̄busdā circa cingulū vl'alibi. aut curiositatib⁹ alijs q̄buscūq̄ ē habit⁹ deformād⁹. Coaptatio q̄dā religioso est decēs. q̄dā indecēs. Indecēs est si p̄ter morē religiōis fuerit curiosa. vt p̄bi gra. si capucij collariū quadā in gyro replicatōe iuxta mūdanor⁹ p̄suetudinē coaptet. aut curiose ip̄m replicet capuciū circa genas. Decēs est qñ nō curiositati sz honestati deseruit. vt videlicet vestz honeste portet. z honeste p̄ locor⁹ tpe disponat. vt honeste portet. succingēda est equalit̄ z decēter. si em ex vna parte notabilit̄ pēdere p̄mittat. vel in alijs p̄paratio debita obmittat. fatuitatē vl'negligentiā vel hypocrisiz sapit Aptāda est vestis maxime circa pect⁹ p applicationē ad collū. ne collū ip̄m vsq̄ ad pect⁹. vl'interiores pānihoim aspectui exponant. qō irreligiosū ē valde. Cauendū est circa portādi modū. ne q̄s p̄effluat. vt si os sub capucio vel mētū abscōdat. si dñaz more tunicā a lateribz tenēdo incedat. aut manū in sinu tenēs tunice manicā exteri⁹ pēdere p̄mittat. Qñ ei manū in sinu vel ad horā ponere cogit necessitas. a manu altera p̄sumpta tunica cauti⁹ ē tenēda ne pēdeat indecēter. vt manū in sinu teneri vix a ptīe astātib⁹ p̄cipi valeat Ambas aūt man⁹ in sinu tenere q̄s irreligiosuz sit. palā oīmib⁹ est. cū vel vnū diu teneri vix excusat ip̄a necessitas. Dānati est corpoz z mēbroz officia exeq̄ nō valētis. manicas nō regere desuētes. Et quidē cū interi⁹a sua custodia soluiť mēs. z mēbra foz⁹ ad omnē actū inordinate mouenť. z tā in vestib⁹ q̄s in alijs discipline cura negligiť. ff Incōpositio corpis. qualitatē indicat mētis. Sunt z alia circa modos portādi vitāda. Sūt inquit q̄dā stulti q̄ quondā officioso artificio vestimēta sua circa se cōponūt. Alij iactādo z ventilādo pānos suos. leuitatē mētis sue ex ip̄a sui habit⁹ mobilitate oñdunt Alij incedētes sinuoso sirinate terrā vertūt. z limbis depēdētib⁹ imo retro p̄sequētib⁹ caudis in silitudinē vulpiū vestigia sua obducūt. z quocūq̄ preterint q̄si turbo tēpestatis pulueré cōcitāt. Dispositio habit⁹ aliqñ rōne opis. aliqñ rōne p̄sortij variať. respectu q̄z habēda est p̄sideratio discipline. Ad exercitium opis tā p̄pter expeditionē q̄s p̄pter custodiā mūdicie. honesta. put res exigit p̄paratio vestis req̄riť. vt patet scz q̄ntū necesse fuerit succingať. manice p̄o retrahāť. et put expedierit cōponāť. ne sup man⁹ vel sup rez ip̄am q̄ tractať recidant indecēter. precipue ad p̄uatas custodiēde sūt manice diligēter.

Dispositio hmōi tolerabilis imo cōmendabilis est in p̄uato. q̄ tamē in publico maxime corā extraneis nō est decēs. Qñ ergo corā extraneis aut corā cōuentu p̄cedit. q̄tū res patit ad dispositiōem cōmunez est habit⁹ tā in manicz q̄s in alijs reuocandus

Caput si nudū fuerit. capucio p̄gruit amiciri. In oīmi siquidē publico loco siue chorus siue refectoriū. siue ali⁹ fuerit loc⁹ fratz p̄gregatiōe p̄nte. z multo magz int̄ extraneos. operto decēter capite religiosus ē admodum vir honest⁹. vbi ob reuerētiam alicui⁹

ff

ministerij vel psone aliter sit agendū Nō ca
pucio tamē siue corā fratribꝫ siue corā extra
neis.nimis i capite sine rōnabili causa pfū/
dandū est Opta sub capucio facies q̄ndā
hypocrisis notā infert.z aliorū in se oculos
sua singularitate ꝙuertit. Decet g̃ caput i
publico.nō facie opiri In lotiōe q̄z pedū
illie cui p xp̃o tale misteriū exhibet. operto si
pōt cōmode capite. humilit z sine multilo/
quio debet esse.z caritat obsequiū cū timo
re ac deuotiōe suscipe. Nec debet q̄s ibi vel
alibi tibias nimis exponere.sz magꝫ tunica
circūcingere diligēter Turpe est em religi
osis psonis.carniū nuditate occurrere. Ca
uet oīs honest⁹ ne ei⁹ vnq̄z appareat caro nu
da.nisi q̄tū ꝓpulerit necessitas manifesta.

De scrō legit q cū necesse haberet fluuiū
trāsuadare.rogauit sociū suū vt paululuz a
suo separet aspectu.ne suā inuicē corpis nu/
ditatē vterq̄z ꝓspiceret. Recessit soci⁹. nihil/
omi⁹ tñ ille seipz cū nudare se vellet erubuit
Cogitantē tñ in alterū fluuiū.virtus diuia
trāsposuit. Haud dubiū .honestatē dñs ac
ceptauit. Pānos q̄z interiores. z q̄ vltra
cōmunē seu regularē formā.siue in vestib⁹ si
ne in alijs indulgent. q̄ntū necessitas patit
occultari oportet. Ūñ nec almucia palā ex/
tra capuciū.religiose portant. Restat de
vsus habit⁹ ꝓtinuatiōe.z mūdicie in eo ꝓser
uatiōe videre. Usus habit⁹ ꝓut habitus p
speciali signo religiōis accipit.ꝓtinu⁹ dz esse
vt religiosus frater nō sit vel modicum sine
ipō nisi necess tas euidēs eū cogat Secu
laris psone nuditas z religiosus sine habitu
cōparāt. Cauēdū etiā ne habit⁹ dū sedet
aut genuflectit aliquā inquinamēti maculā
cōtrahat.z si quā ꝓpter aliquā causam aliq̄n
ꝓtraxerit.vel ꝓpter sudorē mūdificari citius
debet maxime si loco fuerit apparēti. Propē
hoc immūdicia illa q̄ i oris capucij circa ge/
nas cōtrahit ex sudore.debet cū diligētia re
moueri. Feda religio. q̄ innititur feditati.
Culpat quidē z cult⁹ mūdicie nimi⁹z ne/
glectus.

De disciplina in officinis inter fratres.

Capitulū XXVI

Deniq̄z in officinis.maxie in refecto/
rio.in oratorio.dormitorio. ceterisq̄z
q̄s cōsueuit frequētare ꝓuent⁹. etiaz
ad latrinas disciplinate se habeāt et quiete
Hunq̄z p susurriū vel tumultū occasione
ogis alicui⁹ frēs orātes studētes aut q̄escen
tes impediāt. In oratorio nemo aliquid
agat nisi ad qō factū ē.vnde z nomē accepit
Unde si forte aliq̄ etiā ꝓter horas statutas
si eis rps vacat orare voluerint.nō eis sint i
pedimēto q̄ ibi aliquid agendū putauerint

Cū p dormitoriū fratrib⁹ quiescētib⁹ va
dunt.plane imo q̄si furtiue incedāt. Tūc
parādo lectū vl alio quouis mō quiescētes
reprehensibilit inq̃etāt. Surgētes a lecto
ipm decēter opiant.ne velut irrationabiliū
cubile remaneat iparat⁹. De puatis loq.
si cui turpe videt.turpi⁹ nouerit turpe aliq̄d
ibi cōmitti. Ibi nō cōgruit vt quasi mox ge
licidio perituri .amict⁹ accessorij sarcinā de
ferāt.ibi religiosus cū summo silētio.z opto
pfundo capite debet eē. Ibi ꝓfabulari et p/
ter necessitatē hec illac capite discooptore
spicere religiosoz esse nō dixerim.sz scurraz
Ibi seruāda in manuū z vestis dispositione
honestas . Ibi honest⁹ quisq̄z diligēti alijs
opa cauet.ne p ipm aut p ei⁹ incuriā aliquis
offendat. Ibi cauendū est eis ne stātes vi/
nent.vel a loco mīn⁹ honeste recedāt. Sed
nec p oratū est facile vrinandū vel alibi.vbi si
ue a socijs siue ab alijs possit videri.quia vt
ait quidā . Multa pñt honeste fieri que nō
possunt honeste videri. Desingulis ad di
sciplinā p singulas officinas z loca spectāti/
bus.vix aut nunq̄z singulariter posset edisse
ri. Ad multa tñ haberi potest discipline cō/
sideratio ex ꝓdictis. In hostijs aūt offici
narū.aut vbi fratrū cōmunis est trāsit⁹.ma
xime circa itroitū ꝓnataz. vñ ad necessaria
eūtes z redeūtes respici possunt.nunq̄z ho/
nesti fratres faciāt statiōem. Quādo etiā
intrāt z exeūt officinaz secretioz hostia post
se claudāt.ne supueniētes extranei z intran
tes fratres inueniāt iparatos. Hunq̄z ex
traneos licet familiares ad visitandū offici
nas inuitēt. Si q̄n tñ ad aliquoz instantiā
eas ostendere ꝓmittant.domos tñ cōiniu/
res nō intra p singula loca seu āgulos per/
agrando.sz ab hostijs expedite q̄ntū hone/
stas ꝓmiserit ostēdentes quicq̄d eorū aspe/
ctui subtrahere potuerūt subtrahāt z furent

Nō est religio vbi oīb⁹ oīa patēt In
locis cōmunib⁹ vbi fratrū occurrerit frequ
tia.nullo modo detineāt aduētantes In
firma hec pauli exprimēs. grandiū ocilla
nō vito.sed vbi proficit.paruiducend⁹ est il/
luso.

De mō ꝓuersandi i oīi loco secularij.

Capitulū XXVII

Nunc videdū qualit in villa. itinere. eccia. z domo. z locutōe z comestiōe. sit nouis fribus int extraneos ꝓuersā dū. Si qñ exeūt domū. hñda ē eis custodia disciplie. respectu societat z sui Honestas z solatiū z honestas. religiose cōuenit dignitati. ꝑter ℞ in villa ꝓcipue seniorꝫ cū q̄ fuerint vestigijs sp inherētes. se ab eo etiam sub vno tecto nullatenꝰ separēt. q̄n ad minꝰ videri sp ab ipo libere possint Seipos āt q̄tū ad circūspectiōz. locutiōz. habitꝰ z mēbroz dispositōz i disciplina ꝓtineāt. Non circūspiciāt i vicis ciuitatꝫ. vt sapiens docet Auertāt oculos suos ne hauriāt vanitates. a secularīū collocutiōibz prudent abstineāt Manꝰ suas religiose ꝓponāt Hū/q̄ int hoies discooꝛto capite vl almuciati. vel alias indisciplinate icedāt. Oz nec secularū vl religiosoꝝ domos subito ignorāti/bus eis itroeāt. sz vocādo ab hostio. vl pulsando. vl alio quoq̄ mō ꝓpositū seu volūtatē ingrediēdi pnunciēt. Vir erudit ait sapiēs stabit. sz nec sine ductore. p seculariuz domos. vl p religiosoꝝ officinas ē vagādū.

(De mō ꝙuersandi i itinere ꝓstitutis

Capitulū XXVIII

Si fuerint extra villas in itinere ꝓstituti. z q̄tū ad societatē z q̄tuz ad seipos caute se debēt z religiose habere. Q̄tū ad societatē debēt sibi a mlieribz a scurrꝫ. z rōe piculi a psonis ō maleficio notatꝫ attēdere. Taliū psonaꝝ societas singlaris. religiosis virꝫ nisi forte ad horā. p aīe cānō ꝙuenit. debēt se tñ prudent a ꝓsortijs huiusmodi segregare. Ipi aūt frēs in itinere se ab inuicē ñ debēt nimis diligere. q̄n ad minus mutuo se videre z audire facile possint Nō est turpi aut decēs religiosis q̄s cōgruit binos ire. alterꝫ ab altero lōgꝰ separari. Talꝭ q̄ separatio eis i piculū. z occurrētibz cedit in scandalū. Quātū ad seipos debēt i factꝫ z ꝓbis disciplinate se gerere. In factꝫ oz honestas deuotio z discretio apparere. ꝑpē honestatē dissolutōes tā manuales q̄ alias q̄ curiālitādo vl aliē quomodolibz fieri pñt penitꝰ vitēt. Multa eīn ex ℞ incōuenientia vt exptū est pñt seq̄. hoibz frequēter de q̄bz nō aduertit. videtibz q̄ agunt. Nō sunt brachia notabilit denudāda. nec vestes nimiū succingende. vl aliē irreligiose tenēde Letꝫ ad deuotos gtinet frēl. eccl'ijs q̄ trāseūt iuxta ipas. necnō z crucibz deuotꝫ inclinatiōibus reuerētiā exhibere. Cimiteria ꝙo absq̄ oīone ꝓ defunctꝫ nullatenꝰ ptrāsire. Discretionis ē. agēda q̄z ꝓuia deliberatōe metiri. z ñ agēda cauere. q: q̄ de futuro nihil ꝑmeditatur. in oia incautꝰ incidit. Moderādꝰ est p seniorꝫ ꝓsiliū labor itineris. ne spm̄ deuotiōis extinguat Audiēda est missa. sancteq̄ exhortatōis ꝓ pl'o si affuerit ꝑmo fiēdꝰ. z añ oia sp in ꝑmis diuini pēsum officiū deote soluēdū. ne frēs se magꝫ cursozes q̄z religiosos exhibeāt. z ℑ religionis ꝓposituz de accessorio ꝓncipale facere cōuincanꝫ. In solēnioribz festis est ab itineratiōe cessandum

Cauēda ē p vias dormitio tāq̄ piculosa z indecēs. nec ē tarde vl apud infames hospitādū psonas. Disciplinā ꝙbꝫ debent attēdere tā in materia q̄ i sono. Si occurrerint hoies debēt eos hūiliē salutare. Senioꝝ erit cotinerātibz z his cū q̄bz aliq̄n loqui ꝓtigerit. aliq̄d ad edificatōz vl ꝓsolatōz ꝓponere. peccātes in eoꝝ pñtia. nō rigide sz cū modestia z hūilitate corripe. z ad bonū p rōnes z dulcē allocutōz inducere. z q̄dāmodo oī creature sctm̄ euāgeliū ꝑdicare. Sanctus philipꝰ eunuchū in itinere baptizauit Beatꝰ martinꝰ latronē secū itinerātē cōuertit. Si ꝙo nō affuerint de deo ꝙba fratꝝ cōuenit esse. Ipe nāq̄ itinerātibz z loquētibz ō se discipulis. itineratōis factꝰ est comes. Tē exēpla patꝝ vl alia q̄is bona. q̄ vl accēdāt affectū. vl saltē instruāt intellectū. sūt ad laboris alleuiatiōz narrāda. Turpissimuz est nescire tps nisi friuolis z fabulosis narrationib detinere ve tacētibz de te dñe. q̄n loq̄ces muti sūt. Solent frēs letanias. psalmos penitētiales. cāticū gduū. z sl'ia. aut simul. aut q̄libet singl'r freq̄ntare. z maxie añ tertiā. aut certe i sanctꝫ meditatiōib occupari. Denicq̄ q̄tiēs mutue collatōis ireruenit ꝙba. sonū oino decet esse demissuz. Proinde clamosam locutōz q̄ nūq̄ decet religiosam psonā penitꝰ vitēt. maxie int fruteca z nemora exultētes Siquidē iuxta vulgare ꝓuerbiū. Hem̄ aures. z cāpꝰ seu planicies oculos hre dicūt Ab oib q̄ cozā seculariꝫ dicere nolūt. i locis dumosis z nemorosis oino abstineāt. nisi forte aliq̄d q̄ sub silētio z latinis ꝙbis dicere velint. Miserabiles ꝓfusiones q̄busdā minꝰ cautꝫ plies ex ℞ accidisse ferūt. Nō cātēt in itinere i cātu maxime secularīū cātionū aliq̄. licet bona. cum

laici nō intelligāt nisi sonū. Et ꝓter hec religiosum nō decet in cātu extraordinarie vocē efferre. Si q̄ forte dissolutōes aut clamosas disputatōes. ꝓbor altercatiōes. vel alia q̄ offensiōis materiā extraneis dare possūt. vitare int' homies negligāt. nequaq̄ eos timoratos diceri. aut zelū religionis habere Qui religionis sue scādalo nō occurrit. honori ꝓrio detrahit z saluti. Qui fidelis religionis est filꝰ. neq̄q̄ eiꝰ scādalū puiduc.

¶ De mō ꝓuersandi i eccl'iis secularīū.

Capitulū XXIX

Peruenientes ad religiosoꝝ vl' eccl'iarum loca. cū ad eccl'iaz si i loco fuerit venīt. in ingressu eccl'ie. illū secū ꝑsiculū memorātes. Introibo in domū tuam adorabo ad tēplū sctm̄ tuū in timore tuo. z nudato capite signū crucis sup se cū reuerētia faciētes. añ altare vl' in alio loco orōni cōgruo ad quē declinauerit senioꝝ. ꝓsternere se humilit debēt. Ubi q̄stū deꝰ dederit deuote orātes. ꝓter ab orōe surgētes. ꝓcedere poterunt ad ea q̄ necesse habuerint iuxta ꝓpositū exequēda Eccl'iam nāq̄ sic euāgelici z ecclesiastici viri. sp̄ pus si cōmode possumꝰ visitare debemꝰ. sctoꝝ p̄m q̄ nos in ordine p̄cesserūt. imo ipiꝰ saluatoꝝ exēplo. quē beatꝰ euāgelista Matthēꝰ hierl'm ciuitatē ingressum. refert tēplū dñi adūsse. Sup quē locū dicit expositor q̄ ingressus vrbē ꝓmo tēplū adūt. dās formā religiosis. vt q̄q̄ imꝰ ꝓmuz domū orōis si ibi est adeamꝰ Dissaxeñ solēnijs vl' alias diuio officio cū extraneis assistētes gerāt se humilit z honeste Nō stēt in sedib' suis velut magnates. aut q̄si laycilassi de officio nō curātes. sz ad libꝝ si necesse fuerit z honeste poterūt accedere. officiātes cū maturitate tñ ac modestia tā in voce q̄ in gestib' obseruata humilit iuuēt. Qui ꝓter euitandū discursū. ad libꝝ nō duxerint accedendū. nihilominꝰ tñ cōia q̄ nouerint. poterūt cū alijs honeste sine nimia vocis exaltatiōe cātare. Ad cantādū aūt aliq̄d sequestratū. sic est alla. rīsoriū. vl' aliud q̄dlibet. nequaq̄ cū secularib' se ꝓbinēt. si vitare poterūt bono mō. Tūc etiā nō solū in p̄dictis. vez etiā in honesto se hñdi mō. q̄stuz ad disciplinā aspiciēdi. loquēdi. habit' z vniformitatz. honestatz q̄ custodia est habēda.

Reꝑhensibile ē ibi vagꝰ circūspicere oculꝰ aut collocutiōib' dū misse officiū celebrat intendere. qō tūc etiā secularib' clericꝰ ius canonicū interdic. aut ꝑ aliquā rē habitꝰ secularitatē p̄tendere. vñ ibi nō decet capuciū int hoies extrahi nisi ad euāgeliū. vel ad alia ꝓ q̄b' ex approbata ꝓsuetudie cōit fieri ꝓsuevit

Deniq̄ ꝓter vniformitatē dū intersunt officio. solliciti sint circa duo. Unū est ne diuersitate sua in his q̄ ab honestate nō discrepāt. alios scādalisent. vt videlicet ad magnificat in vesp̄is. ad q̄cūq̄ vult in ꝑma. vel ad alia hmōi. ceterꝝ cū reuerētia stātib' ip̄i non sedeāt. licz illō officiū tūc ip̄i nō dicāt. Aliō ē vt in stādo. sedēdo. z se. ꝓsternēdo sint inuicē vniformes vt parit stēt. sedeāt z se. ꝓsternāt.

Qui cor vnū z aiam vnā debēt hre. Diformes exteriꝰ nō debēt esse Uniformitas morꝝ. vniformitatē iuuat z indicat animoꝝ.

Seniorꝝ ꝓsuetudini debet se socꝰ hūilit ꝓformare. Religiosoꝝ morē cū eis officiantes ꝑuamꝰ. cū alijs inclinationū ritꝰ ignaris festiuo tpe ad oīs collectas vultu ad altare ꝑso cū reuerētia stātes ad btē ꝑginis z sanctoꝝ dūtaxat. q̄ spēali ex more veneratōe colunt noia inclinamꝰ. in feria ꝓ o simus ad oīs orōes ꝓstrati. ad ꝑfatiōez sp̄ z q̄n dicit agnꝰ dei. morꝝ est stare. vez tñ si q̄n apud extraneos duxerint celebrādū. modū ordinis sui in celebrādo vniformitatz occasiōe nō varient. nec ip̄m dimittāt. nisi aliter facere cogat necessitas. Ne velut instabiles z modū ꝓrium nō hñtes cū varijs eccl'iaꝝ ꝓsuetudib' temerarie variēt. Ꝑnt tñ in bñdictiōib' post missam iuxta morē p̄rie faciēdis. z in oīmodi hmōi q̄ mō nō ꝓiudicāt regulari. eccl'iaꝝ i q̄bus fuerint ꝓsuetudies obꝛuare.

¶ De disciplina in hospitio seruāda

Capitulū XXX

In hospitū domo cū fuerint studeāt se in oīmodi gerere humilit ac prudēter circa custodiā disciplíne. hūilitatē erga ꝑsonas in ꝓuersatiōe oñdāt. ꝑsonis maioribus hūilit deferāt. ꝑsonis hūilioribus et pauꝑib' tāq̄ ꝓfratribus suis socialiter z benigne loquāt Cōuersatio q̄z. signū aliq̄d superbie nō ꝑtēdat. Nūq̄ ad ꝑma se ingerāt loca. nec tñ ad ea vocati p̄sus refugiāt. seniorib' tñ frīs quē ꝑponere debēt sp̄ i oīb' honore ꝑuato. Qō honori vl' certe delitijs deseruire videt. hūilit vtiq̄ declinat. z hōestū modestia recusat Ubi aūt seniorꝝ aut socioꝝ accedit instātia. cedere magꝝ q̄ diuꝰ repugnare opter. Parēdo potꝰ q̄ obstinatꝰ repugnādo ꝑuat hūilitas. Reꝑhēsibil'

Vota

difficultas vbi palã nutui obuiat senioris.

Lectos secularių nõ ascendãt indifferen ter p diẽ nec familiã hospitũ obsequ extac/ tione molestẽt Decet paupes pauc ee ptẽ tos ipi qz necessitati ẽ p loco t tpe detraben dũ Nũqz hospitũ familiaritas vl alicuius affinitat pinquas psumptõz inducat vt in domo papę curiosa grere aut de factis do/ mus aut familie indagãdis vl disponẽdis se itez itromittere velint q pprie rei familia/ ris curã vt do seruirẽt liberi abiecerunt.

Prudẽtiã qdẽ necessariã hñt vt sint i sui custodia circũspecti. Vñ apl us. In sapia in quit ãbulate ad eos q foris sũt. Et dñs. Ca uete ait ab hoibꝫ. Caute g in disciplinę cẽsu ra nõ solũ in publico vez etiã in puato se ba beãt Nullũ ait qdã putauer locũ sine te/ ste. Narrabat qdã frat se in qbusdã secta riũ domibꝫ occultas deprehendisse feneſtras p qs ea q in domibꝫ ill existẽtes agebãt ipis nõ papiẽtibꝫ poterãt apte videri. In esta te meridiano tpe dormitõnis iacẽtes aliqd si pñt sup habitũ opimentũ saltẽ vsqz ad cin gulũ habeant ne qñ dormiũt eos indecent qdẽ int hoies discoopiri ptingat Erube/ scẽdo nimis qbusdã ex illis accidisse feruntur

Habẽda vbiqz prudẽtie circumspectio t cautela circa psonas. loca. negocia. t res si qs habuerint reponẽdas. Circa psonas vt se nimis hoibꝫ nõ pmittãt qstũcũqz fami liares fuerint aut pinqui Attẽdãt sibi in oibꝫ q dicũt aut faciũt Spũalis ille q oia dijudicat. t ipe a nemie iudicat. omẽ op suum trina qdã psideratõe pueniet. Primũ q dẽ an qd possũ liceat. deinde an deceat. po/ stremo an expediat. In oibꝫ semetipos si cut dei mistros exhibeãt. Sint i aspectu gestus t oi actiõe sua serij religiosi. t modesti. sic decet sctos. Verũtñ mod qdã est reli/ gionis. superstitiosum eẽ nimis non oportet

Dabit pgruũ int homies modũ discretõ psonaz. Etas t qlitas hoim. differẽtijs differẽtiã exigit pfuãdi Habet se prudẽs cũ differẽtibꝫ differẽt. cũ oibꝫ tñ caute Erit simplex nõ stolid. humil nõ dejecti. mãsue/ tus nõ blãd. bilaris nõ lasciu. affabilis nõ vaniloqu aut scurril. animo interest sapiẽ/ tis sic si res exigat a rigore iterdũ remitti. vt modũ tñ modestie nec i ipa remissiõe dimit tat Põt euitari cẽsura remitti. p tpe. nõ di mitti. Imputãda tñ remissio vbi nulla decẽ tie vl vtilitatis intẽtio Prudẽs dñi fu vti litatis fructũ ex sua nouit remissiõe afferre.

Ad h qm attẽdẽda est honestz pgrua pso naz honestas. honestioribꝫ sp adhereant.

Mulierꝫ tã pinqz qz aliaz caute put po terũt societatẽ declinẽt. eazqz familiare ni/ mis obsequiũ. t tactũ oino refugiãt Aul/ la rõe sustineãt q pedes sibi a muliere lauẽt

Audã aũt mulierz manũ tãgere ad ei ca/ put vl corp vbilibꝫ absqz necessaria euidẽt cã manũ extẽdere. ab oi prius religiõis ho/ nestate quis dubitat alienũ Quãdo religi/ osus cũ muliere sedet aut loqt. man suas occultare t a se retrahere dz. qs etiã qñcũqz cũ psonis extraneis loqt. sil iũctas t velut i uicẽ colligatas l alias religiose decz haberi

Locutio disciplinã reqrit Nũqz mulie rem qstũcũqz sibi affinitate piũctã. siue soro rem siue neptẽ. qstũcũqz pueriles Nunqz etiã facile mrem priã osculent. Fugiant oino femineą oscula milites xpi. cũ osculuz etiã viris offerri nõ deceat. nisi forte vbi op prio pre vel alijs honestis psonis. moris ex actu sine scãdalo vitari nõ potest Religio nis psonã religionis honestas. os indifferẽ ter osculis cõicare nõ patit. Deniqz pcto aie mulierꝫ habet societas. Igit vt docz q dam sanct. vbiqz gestãda est cũ mulieribus nõ ptinuãda pñtia. sz qsi trãseunt femis ex hibẽda est accessio qõammõ fugitiua Tu ti ẽ ñ posse perire qz iuxta piculũ nõ perisse

Illũ aũt nec castũ dixerim nec honestuz. q mulierẽ aut tãgere aut tacrũ ei admittere nõ abhorret. Quõ tãgere licet qõ intueri ñ licet. Ad custodiẽdã cordis mũdiciã. exte rior qz sensuũ disciplina ẽ seruãda. Loca q piculi vl suspitõis materiã dare pñt caute declinẽt nec soli cũ muliere in locz hmõi vel ad horã morent Dña qdã vt ferk dũ duo frẽs ad ei domũ diuertissent. altez seorsuz vocauit in camerã. qsi secreto sibi aliqd locu tura. Quẽ ingressum mox ad turpitudinẽ p uocãs. asseruit firmiter se ptinuo ꝫ ipm quasi ei violentiã inferentẽ nisi statim sibi acqesce ret clamaturã. Tũc doct a dño frat antecz mulier i vocẽ clamorz prũpet. ad frem psoci um q cũ pluribꝫ psonis i atrio dom erat al ta voce clamauit. libz sibi ptinuo afferri re/ quirẽs. siccz aduenięte frẽ necesse hũit mu/ lier ab hmõi nepharia sollicitatiõe cessare. t frat hoim pfusionẽ euasit Nõnulli ob cau sam sil'em pfusi turpit t ꝑberati guit fuisse dicũk, Qui aũt cauet laqos, securus erit.

Qui aũt nõ cauet. est aut stultissim⁹ aut peruersus. nec est ei⁹ excusatio admittẽda De nocte si p domos hospitũ ad necessaria exeunt. simul siquidẽ ꝛ cũ lumie vt filij luc⁹ eant

Cetez ō mũdanis secularĩ negocijs expediẽdis. religiosus temerarie se nõ debet ĩtromittere. Si de aĩe negocio agit apponẽdũ est quidẽ ꝓsiliũ ab his q̃ habẽt officium ꝛ peritiã ꝓsulẽdi. alias nõ est militãtis deo. se itez occasione ꝓpinquoz vel amicoz. secularib⁹ iplicare negocijs. q̃ mũdo moriẽs abdicauit. Impi⁹ est q̃ aĩe sue ꝓ parẽtib⁹ suis ẽ crudel'. Sz nec secularĩ lr̃e ad portandũ l' ꝓsentandũ alicui recipi debẽt. nisi de ipsarũ tenore op⁹ fuerit aliq̃d pietatis habẽte cõstiterit. Nec religiosis vers̃ expedit q̃ ꝥborum etiã sine lr̃is ꝓ negocijs ꝥmõi baiuli fiant vl' internũcij sz si sup talib⁹ requirant. ꝫ p alios q̃s deceat fieri replicẽt. Circa rez custodiã siue libros siue alia secũ detulerint nequaq̃ negligẽtes existãt. sz oia. libros p̃cipue anteq̃ eos deponãt de manib⁹ vel de sinu. certe fidelicq̃ ꝓsone cõmendẽt. que a suib⁹ ꝛ a canib⁹ q̃ libros vt expiẽtia docuit ō struũt. ꝛ coopture cozio ñ obstãte cozrodũt custodiat diligẽter. Ipe q̃z ꝓsone quib⁹ res hmõi cõmittũt sunt sup his instruẽde Noctib⁹ tñ ꝓsultu ꝓpter ꝓcula in loco certo propinq̃z habeant. Quidã quos recõmẽdauerat libros. repẽtino supueniẽte incẽdio perdidit.

De disciplina ꝥboz inter seculares.

Capitulũ XXXI

Disciplina in ꝥbo est iunioribus et nouis p̃cipue int' extraneos obseruanda vt tarde caute ac demissa voce loquãt. Tarde vt vsq̃z ad iterrogatiõz tacẽant. interrogati rñsionẽ seniori relinquant. Nisi forte in spẽali sup leuib⁹. maxie ad ꝓriam necessitatẽ spectãtib⁹ vt de cibo et potu ꝛ ꝓsimilib⁹ req̃rant. De talib⁹ põt quisq̃s ꝓ se nõ tñ. p socio sine assensu ipi⁹ rñdere Cõmunẽ req̃rit assensum rñsio q̃ de cõi necessitate ꝓferr̃ Caute. vt cũ ꝑmeditatõe loq̃ntur. vt ꝑmo bis ad limã q̃z semel ad linguaz veniat sermo. maxie si seniore forte occupato. de ordine. de ꝓsonis absentib⁹. de rumoribus vel notabilib⁹ alijs req̃rant. De factis ordinis vt de mõ icunãdi. de silẽtio vl' ō alijs req̃siti. se nouos in ordine dicãt. seniorẽ req̃rendũ ꝓtendãt. Ne forte dũ sapiẽter ꝛ bñ respõdere se putãt. stultũ aliq̃d ꝛ qõ oino dicinõ oporteat dicãt Secreta ordis q̃tum cũq̃z religioso vl' familiari nõ reuelẽt. nec statutũ aliq̃ publicẽt nisi q̃ forte cõmode celari nõ põt. Idipm aũt nõ statutũ nõ p̃cepti. sz tm̃ ordis intra domũ ꝓsuetudinẽ vocent. vt p eoz rñsum tẽtõnis debitũ excludat etiã extra domũ. ne seculares si q̃n̄ ꝓtra riũ videãt reputẽt fratres sui ordinis transgressores. cũ tm̃ multa possint licite ex ordinis vel supioz dispẽsatione mutari Ordinẽ nostrũ nunq̃z ad ꝓticularia descẽdẽdo. sz si necesse fuerit i generali solũ absq̃z alioz ordinũ collatiõe vl' obtrectatiõe cõmendent.

Pessim⁹ laudãdi mod⁹ est ꝓpm cũ alioz iniuria p̃dicare. Pessima vicij corruptela detractio. q̃ aiam maculat. deũ offendit. proximũ scãdalizat Et q̃z vt scriptũ est. fmo obscur⁹ in vacuũ nõ ibit. ꝛ tumult⁹ murmurationum nõ abscõdet. his cozã quib⁹ detrahitur scãdalũ excitat. Cõstat aũt vt sanctus loquit vbi ꝥitas i causa necessaria ñ est. nec licite scãdalũ a quolibz posse cõmitti. nec iuste p̃cipi. nec inoxie cõsentire. Si de ꝓsonis absentib⁹ p̃serti religiosis sinistre aliq̃d suggerat. ꝫ p absẽtiũ ꝓte loq̃ntes. nullo mõ ad fauẽdũ detractoribus inclinẽt. Accidit aliq̃n quosdã magz ad tẽptandũ q̃z ex aimo ō his obloq̃. Narrabat vt ferk senioz q̃daz fide dignissim⁹ ad se q̃nq̃z secularẽ venisse. q̃ aduersus q̃sdã religiosos plurimũ inebriabat. Cui frat' viriliter se opponẽs. eũ q̃riens aduenit eadẽ ꝫ ꝓstãtia repulit. ꝛ iculatos p viribus excusauit. Dirat⁹ oblocutor beniuolã senioris ꝓstantiã. aperuit tandẽ se id ad ꝓbandũ ō mutua illoz ordinũ charitate fecisse. adijciẽs se de ordine senioz̃ isti⁹ q̃ p alijs aduocabat. cũ q̃dã incusati pus ordinis frẽ ob cãm ꝓsilem oblocutũ fuisse. fratrẽ aũt illũ oblocutiõis ꝥba in ꝑmis aliq̃ntulũ. deinde ꝥo remissi⁹ refellentẽ. tandẽ obloquẽti cessisse. sup q̃ idẽ secular' nõ modicũ offensus. apõ illos ñ esse charitat' ꝥitatẽ asseruit. q̃ ad iuicẽ detractiõz admittere nõ curassent. deniq̃z religiosus ñ est. q̃ detractionib⁹ pascit aut pascit alienis. Caueãt et ne sint rumoz licet bonoz ꝛ verisimiliũ delatores Religiosos viros passim rumigerulos esse nõ decet Falsitas q̃ frequẽtissime rumoribus iest. vl' q̃ p secũdarios flatores apponit. ꝑmis eaz auctoribus iputat. Dincẽ illõ. Rumores fuge ne icipias noi⁹ auctor bñ. Sint i locutiõe honesti ꝛ serij. nec se

in secularibꝫ ꝛ ad risum mouẽtibꝫ verbis se
culares ostẽdãt Seruũ dei de deo loq̃ de
cet vt fiat qđ scriptũ est. Si q̃s loquit qua/
si fmones dei. alioq̃n ẏba vana. mẽtis ape/
riũt vanitatẽ Exabũdantia cordis os lo
quit. Circa vocẽ sonũ in locutiõe attẽdãt
vt (put tactũ est alibi) sit demissus pariter ꝛ
suauis Uiciosissim⁹ plane religioso loq̃nti
di mod⁹ si notabilit suã in loquela cõmuni
vocẽ eraltet. Sufficiat ei q̃ prime sibi astã/
tes possint loquẽtis itelligere verbũ Sa
pientis est loq̃ suauiter ꝛ demisse. Hoꝛ aũt
ampliꝰ vocis depressionẽ reqrit. Hoꝛ ẽ tẽ
pus silẽtij ꝛ q̃etis In nocte maxime post cõ
pletoriũ in alta vt pus ẏba erũpere silẽtiũ g̃/
uitate neglecta. seculariũ est religionis ñ cu
rantiũ honestatẽ. Proinde honesti frẽs vbi
cũq̃ fuerint religiose sp in q̃bꝫ poterint ac si
essent in fratꝛ collegio cũ silẽtij sui obserua
tione pmanebũt.

¶ De disciplina comedẽdi inter seculares
Capitulum XXXII

Pp Recipue decet vt cũ extraneis come
dẽtes honeste se habeãt. vt nec in ci
bo neci modo comedendi vl' mora.
aut in alĩs q̃ discõueniũt sup mẽsam. vt ẽ ẏbor⁹ mltiplicatio aut exterior corpis vl' ha/
bitus dispositio ihonesta possint de irregu/
laritate notari. Circa cibũ attẽdãt q̃ ꝑ
quãtitatẽ vl' qualitatẽ de gule vicio iudicari
nõ possint. De ꝑmo sapiẽs ait. Utere q̃si
hõ frugi his q̃ tibi apponũt. ne dũ mltũ mã
ducas odio habeaꝛ. Uñ inter seculares ñ
expedit apposita sp portionẽ totã comedere
aut penit⁹ euacuare scutellã. ne forte id ma/
gis hoies voracitati q̃ necessitati attribuãt

Int̃ cetera ẽ habẽda sp tpantia circa po/
tũ. Turpissimũ est si de nimia potatõe notẽ
tur. Religiõis q̃uis insignia pferẽs. meribo
li nomẽ ignominiose sortit. hoc viciũ hoiez
cotã deo ꝛ hoibꝫ vilẽ reddit. Ad notã hu
ius vicij fugiendã cauere debẽt ne post refe
ctionẽ. etiã si vinũ sepi⁹ offerat frequẽter bi/
bãt. aut postq̃ in cõi potatũ est. seoꝛsuz sine
vrgẽte necessitate potũ in ꝑuato reqrãt. nec
oino q̃ pot⁹ vbi dormit remaneat patiãtur
post cenã nõ sunt ad ẏba ꝛ pocula vigilie p/
trahẽde. Uigilare ad ignẽ sitim ꝑuocat ꝛ
bibitare cõpellit. grauat corp⁹. exhaurit spi
ritũ. tps in ẏbis pene imperceptibili subdu/
ctiõe ꝛsumit. tẽpestiue ad orõem surgere. of
ficij debitũ deuote vt expedit soluere nõ per
mittit. Et q̃ sero sobꝛietat⁹ nõ obſuat sniaz
mane frequẽter suspẽdit a diuinis Usita
tũ est hosti hoies ad prunas seducere. Ad
prunas dñz sprezit rex ioachim. negauit pe
trus. ꝛ ne nob⁹ ỏ nocturna pdicatiõe ad pru
nas ꝓpter fructũ vl' interrogatiões hominũ
blãdiamur Ad prunas ioachim q̃dẽ audit
fmones dñi sz cõtemnit. Ad prunas petr⁹
de xpo interrogat⁹ offendit. O q̃ries est se/
rotinis necessaria ẏbis correptio matutina
mane pdicãt docti. sero ꝛcionãt indocti. Et
in his oibꝫ honesti⁹ alibi q̃z ad ignẽ ꝛ pocu/
la pdicãt. Si hoim instet deuotio ꝑ exem/
plis. seniorꝫ itereritpuidere vt narratõe vna
paucis ve alĩs si expediat ẏbis instãtie satis
fiat. Uerũtñ mutat iterdũ causa ꝛsiliũ. nec
lex imponit vnctiõi. vitãda tñ vigilia q̃ occa
sionẽ ẏbis aut potatiõi ministrat. Qui vici/
um cauere ỏsiderat vicij occasionẽ pcaueat

Studeãt g̃ in cibo ꝛ potu sobꝛietatẽ ser/
uare. sicut fui dei ꝛ religiose viuẽtes Siẽ
omnes cupiditates carnis abstinẽtia rese/
cant. ita oĩs ẏtutes edacitatis vicio ỏstru
unt Immũdi spũs se ibi inũciũt vbi ampli
us vidẽt cibũ ꝛ potũ Circa secũdũ multũ
attẽdere sibi debẽt ne videlicet cibos appe/
tãt delicatos. Qui vinum ꝛ pinguia diligit.
nũ q̃z in ẏtutũ possessiõe dirabit. Hoꝛ q̃dez
pmittit vsus. abusus ꝛ ꝛcupiscẽtia phibet.

Semp itaq̃ placeat eis lautioribꝫ pcere
cibis. De grossioribꝫ cibis ꝛ facili vel valde
tẽperato potu. necessitati vtcũq̃ satisfieri pt.
q̃q̃ ꝛ ipa necessitas int̃ hoies sit arranda.

Qui de religiõe cẽsẽt. modestiã dz religi/
onis hr̃e. vt sit i tpantia spec'm alioꝛ. Spe
taculũ facti sum⁹ mũdo ꝛ angel' ꝛ hoibus.

Felix abstinẽtia q̃ palato iperat delicato.

Decet vas celesti gr̃e mãcipatũ a seculi il
lecebꝛis abstinere. Hõ erubescãt aquã ꝑ
vino petere si habuerint tpando. q̃n potius
erubescere debẽt si vinũ biberint nimis fo
rte. Aquã reqrere ꝛ min⁹ limphato vinov'
modicũ sp ꝑ bibẽt⁹ necessitate apponere. ỏ
placz. primũ edificat. religiosũ honestat. aĩe
sil' ꝛ corpi est salubre Uerũ q̃z turpe sit pau
peribꝫ hoibꝫ cibaria q̃rere lautioꝛa ꝛ apposi/
tis nõ esse ꝛtẽtos. ỏ mõ ꝓparãdi cibũ dispo
nere. aut quõ ꝓparet reqrere. potũ vel cibuz
aliquẽ in spãli laudare vt de eisdẽ amplius
aponãt. aut suas int̃ extraneos medicinas
oñdere quis sane mẽtis ignorat. Dod⁹
q̃z honest⁹ ẽ in comedẽdo habẽd⁹ vt nõ ar/

dent aut cū nimia festinatiōe comedat. vel alias indecent. Horā in mēsa facere religiosum nō est. Caueāt ne alijs a comestione cessantib. ipi comedēdo vl loquēdo mēsam detineāt. cū nō sit hominū sed magꝫ pecudū sup mēsam ruminādo diuti⁹ immorari. Possunt tamē q̄ necesse habēt caute cum modestia sibi in p̄ncipio mēse alijs cōmuniter comedētib. ꝓuidere. Ad hoc vbiqꝫ vt ait sanct⁹ frenāda est lingua p̄ceps. maxime ī cōuiuio. ne scꝫ ad loquendū supflue vel indiscrete laxet. Taciturnitas ait Hugo īter epulas idcirco necessaria est. quoniā lingua que om̄i tpe ad peccatū ꝓna labit. periculosius tamē cū p crapulā inflāmata fuerit. ad loquendū relaxat. Discretiōem ī verbis eadē ibi rō ꝑsuadet Sup mēsam aūt cū socio loq̄ aut corā illiteratis latinis ibid vel alibi verbis vti. dn̄m quoqꝫ dom⁹ vl alios quoscūqꝫ ad comedendū vel bibēdū frequenti⁹ inuitare nō decet Subit aīmo q̄ quedā matrona cuidā eā frequēter inuitanti. dixisse fert. Fuisti inq̄t asinari⁹ ruralium ꝛ imperitoꝝ q̄ sepe asinos ꝓuocare nouissēt esse ꝓprius innuēs his q̄ inuitatiōes ꝑsonis discretionē habētib. inculcare solēt Oportet etiā disciplinā in corpis ꝛ habit⁹ dispositione seruare. vt comedētes se nō appodient sup mēsam vel accubitādo vel alio quocūqꝫ mō īordinato se gerāt. Dū comedūt caput in capucio nulla ratiōe ꝓfundent. sed aperta comedāt facie Ceterū religiosos ꝛ pauperes de mēsa aliena viuētes. de portione sibi apposita encenia familie faciēdo. patrissfamilias in domo gerere vices. canes vel murilegos de mēsa pascere benedicta. a q̄ nonnulli etiā abstinēt seculares. nō congruit Pricipalis hucusqꝫ incisio nil his note īpingens q̄ sub institutionib. alijs militant. aut ꝑ diuersis locis ꝛ diuersitate causarū diuersa ordināt instituta. Honesta quidē ꝛ sancta om̄is traditio que ꝑ prudentiā senioruꝫ in timore dei cōmuniter tradit. cōmuniter obseruatur. ꝓfecto ex cōmuni surgit institutione religio. honestas ex ordinatione causatur Omne ordinatuꝫ decorū esse necesse est.

Explicit prima pars principalis.

Incipit secūda pars que est de generali exhortatione.

Principali huiꝰ opusculi ꝑticula expedita. secūdaria hec pauca epilogat ꝛ supplet q̄dā vt q̄lit noui xp̄i discipuli ad deū. ad se. ad ꝓxim. ꝛ ad res etiā q̄s aliqn̄ ꝟuare vl tractare ꝯtingit se habeāt. q̄b differētiaꝝ iudicijs d̄ sua ꝯuersiōe discernāt q̄lit denicꝫ ipi ad ꝓfessiōꝫ recepti se gerere d̄beāt vl breuit in aliq̄b instruāt.

De ordinatiōe respectu dei.

Capitulum I

Ante oīa cor suū ꝑ purā ꝯfessiōꝫ mūdatū dignū d̄o hītaculū p̄parēt. illd̄ excolāt. illud exornēt. nihil ibi sordidū vl obscuꝝ. nihil ibi vel ad horā residere. qd̄ dilecti sui ocl'os offendere valeat patiāt Tēptatiōes ꝛ cogitatōes malas hūilit ꝛ pure ꝯfiteri nō differāt. veret hostꝫ ꝯciliū suū ī gerere nō zelāti. ꝓuidēdū est eis vt q̄ iā sunt supni regis milites annotati. secū om̄ino firment ꝛ statuāt se vsqꝫ in finē ei fideliter ꝟuituros. nec vllis ab eo tēptationib. tribulationib. ꝛ angustijs deinceps recessuros. Juraui ait ꝓpheta ꝛ statui custodire iudicia iusticie tue. Religionē sanctā ad quā eos dn̄s sua miseratiōe vocauit. feruētissimo ac fidelissimo studeāt amore diligere. ꝛ ei tāq̄ speciosissime ac deo dilectissime spōse fide inuiolabili adherere. Quecūqꝫ sibi siue ꝓspera siue aduersa ꝯtigerint. deū sp deuotꝫ efferāt laudib. vt siue cespitēt. siue cadāt siue aliaꝫ quācūqꝫ molestiā siue lesionē incurrāt. sp in ip̄oꝝ ore resonet diuina laus. sp vl bn̄dictus de⁹ vel aue maria. vel aliq̄d qd̄ ad laudē dei ꝑtineat dicāt. Et hoc in ꝯsuetudinē ducere studeāt Nulla vnq̄ negligētia obmittendū

Quicq̄d speciositatis vel delectabilitatis in creaturis inuenerint. q̄cq̄d circa statū humane ꝯditiōis vl dispositōis acciderit. totū sp assumāt in materiā laudis dei. ꝛ de om̄ibus q̄ occurrerint deuote studeāt cogitare

In ip̄o suaꝝ oīm opationū initio dn̄m īuocare. ꝛ suā ad ip̄ꝫ ītētōꝫ dirigere assuescāt

Instēt oratiōi feruēter. q̄ nouā ī orto dn̄i plantulā fouet ꝓuehit ꝛ ꝯfirmat Discāt ḡ vna saltē diei vel noctis hora tps ꝛ ociū vēdicare. quādo ad se reuersi mētisqꝫ cubiculū introgressi. orēt in abscōdito patrē suuꝫ qn̄ in corde cōtrito ꝛ humiliato vniuersoꝝ domino familiarit astent. Mane aūt astabat ꝓpheta dn̄o. qꝛ qui mane vigilauerit ad deū

inueniet eū Surripiēda erit carni. z si fōr
te nō semp. sepe tamē somni reḡes matutini
cū illa hora xp̄s resurrexerit. tūc est temp⁹ al
lidendis ad petrā puulis. mortificāde car/
ni z recreādo spūi opportunū. Tunc spiritu/
les auicule dulcē deo in cordis organo ex/
hibēt melodiā. Ad hec z alie tēporis et q̄e
tis opportunitates que occurrūt minime ne
gligēde sunt ¶ Post horas canonicas non
statim oratoriū exeāt. sz in orōne aliq̄ntulu3
subsistēres qualit⁹ op⁹ dei pegerint cogitent
an tepide vl̄ feruēter defec⁹ si q̄s ibi cōmise
rint tūc emēdent. grēq̄ devotiōis se offerāt
infundēde. quā si dns dederit nō repellant
Hoc aūt in oīi orōe obseruēt vt qđ orā/
tes dicūt. ex aio sp dicāt. Nō vocibꝫ sz re/
bꝫ agāt apd deū Porro q̄ ad orōez ē negli
gens sue nimiz ingratitudis z tepiditatis ē
testis ¶ Frustra, pfect⁹ virtutū sine oratōne
sperat. Ad ea que ad cultū dei ptinēt ma/
gno corde z pmpto corpe accingant. Ad
diuinū officiū audito signo statim oīmbus
occupatiōibꝫ omissis accelerēt. Si i lect̄
fuerint statiz surgāt. nec vltimū aliquaten⁹
signū expectēt. Oratiōe aliqua vtilit̄ pue/
nit officiū Qui sic ex studio puenit. in bn̄
dictiōibꝫ merēt dulcedis maioris devotōis
z gr̄e ad ip⁹ executionē pueniri. Ecclesiā
intraturi man⁹ si necesse habuerint lauent.
Ueites mane in die religiose cōponāt ne
irreuerēter aut indecēter introeāt aulā dei.
¶ In eccl̄ia deo psallētes creatorē suū totis
viribꝫ cū reuerētia debita laudēt ¶ Officiuz
suū in choro z extra nō pfunctorie quidem.
asininis vt dicit labijs. sz devote semp z in/
tegre dicere studeāt. nec aliā ei occupatōem
admisceāt. Cessent man⁹. oculoz euagatio
reprimat vt mens ab exteriori cura penitus
libera soli valeat deo vacare. Dies vl̄ ho/
ra que negligēt officiata ptransierit nequa/
q̄ vlterius poterit revocari. cū tempis seq̄n
tis officiū suū nihilomin⁹ diligentiā z devo
tionē requirat. Nec sibi de gratuitis oratiōi
bus blādiant. si circa necessarias que pmo
loco habēde sunt desidiosi extiterint. ¶ De
nicz iurta sancti verbū pure semper ac stre/
nue debēt laudibꝫ diuinis intēdere. Pu/
re quidē vt dū psallūt nihil aliud cogitēt q̄s
qđ psallūt. Strenue vero vt sicut reuerē
ter. ita z alacriter deo assistāt. non pigri. nō
somnoleti. nō ossitātes. nō parcētes vocib
non pscindētes verba dauitica non integra
transiliētes. nō fractis z remissis vocibꝫ mu
liebre q̄ddam blanda verba de nare sonan/
tes sed virili vt dignū est sonitu z affectu spi
ritus verba depromētes. Reuerentiā in
officio honesta corpis dispositio que mētis
devotionē nō mediocriter pmouet attestat
¶ In choro nō stent in stallis suis molliter
aut quasi fractis renibꝫ resoluti Quando
post psalmū vel hymnū sancte trinitati reue
rentia exhibeāt. humiliter z decenter inclinēt
Tunc em̄ tardius surgere. segniter ac certe
difformiter inclinare. vt quādo corpe q̄dz
demisso sufficiēter. vult⁹ tamē indecent eri/
gitur. oculis erratice circūlatis. imperfecte
quoq̄ ad memoriā trinitat̄ inclinatiōis ve
nerationē exoluere quasi sit honoris differē
tia in psonis irreuerētie arguit z teporis.
Etiā extra choz stent ad officiū pterq̄ ad le
ctiones z officiū mortuoz. specialiter tamen
lectiōibꝫ plane dictis de dña tm̄ exceptis ir
reuerētes z pigros se noverint si debitas do
laudes sedendo vel iacēdo exoluāt. nisi ne/
cessitas euidēs cogat Si quādo p viam
officiū dixerint. z si nō vacant cōtinue dum
illud dicūt ab itineratiōe quiescere saltē ad
collectā pcedentiū collectiuā. quādo omino
tota est in deū intētio colligēda i vno sistāt
loco. z si temp⁹ exegerit z locus pmiserit. cuz
reuerentia genuflectāt vt in oratione cōmu
ni totū officiū venerent. Dispositio cor/
poralis honesta devotiōis puocat affectuz
z designat. Nō frustra sanct⁹ Martinus
oculis ac manibꝫ in celū sp intentus orasse
describit. Intrinsec̄ motibꝫ gest⁹ exteri/
or attestat Quis extra quentū quentua/
lis in oīmbꝫ disciplīne nō seruet districtio. i
oībꝫ tm̄ religiosi opibꝫ religiōis dz vestigiū re
lucere. Debēt g̃ ad op⁹ dei corp⁹ honeste
disponere. ad collectā z trinitat̄ memoriaz
vel modicū inclinare. ordinē in psequendo
seruare. occupationē z interruptionē vitare
¶ Ad missas postpositis oīmbꝫ tanto ma/
iori pmptitudine ac devotione ministrent.
q̄nto deo ibi familiari⁹ fuit. Calicē z cor/
poralia si tetigerint reuerēter z mundissime
tractēt. manusq̄ post tactū hmōi anteq̄z ap
ponant cōmunibꝫ lauēt Corp⁹ dominicū
recepturi ante vt decet ampliori cōfessionis
orationis z tam a cibis q̄m verbis tempe/
rantie studio acceptum deo saragant ho/
spitium preparare. Infusam autem ob tan/
ti hospitis gratiā. reverentiā in gr̄az actiōe

attendāt. Nō minor est ꝟtus q̄ quere par/
ta tueri.

De ordinatiōe respectu sui Cap. II

Ceterꝝ feruorē scm̄ ⁊ q̄ndā debēt ma
gnanimitatē assumere. vt ad ꝟtutū
exercitia strenui ac deuoti opa bōa
freq̄nt̄ superogare ꝯtēdāt. Tūc ei vicia fide
lit̄ extirpata discedunt si ꝟtutib; cedāt. alio/
q̄n ve si cedūt ad tēps eiecta. Nā redeūt nisi
ꝟtutes in locꝫ vicioꝝ q̄ fuerunt depulsa suc
cesserint. Nō multū ꝓderit oīa reliquisse
nisi ꝟtutū passib; tota xp̄m intētiōe seq̄mur.

Quid iuuat expeditū esse ad cursum nec
currere. exisse ad op⁹ ⁊ opis obliuisci. Nō
intrātib; vineā sꝫ opantib; merces dat̄. Et
cū in vsu ꝟtutū oīm ꝑfecti esse nō valēt. ī ali/
qua saltē se studeāt spēalit̄ exercere. ⁊ illā q̄n
ta pñt ꝑfectiōe obseruare. Feruorē noui
cioꝝ nō decēt ille mis̄icordes ī seip̄is discre
tiones ⁊ discretionū dispēsatiōes faciles. qꝛ
indulgētie suo iudicio nō sunt admittende.
nec tñ recusande sunt alieno. A seipso ī se
ip̄m rigida dꝫ esse cēsura ⁊ districta seueritas

Ad regentē vl' ꝯsulentē lenis ⁊ obediēs ī
oīb; hūilitas. si alteꝝ desit. vt ī deside ⁊ tepi/
do nō spero cursus ꝑseuerātiā. vel ī p̄cipicio
timeo ruinā Sint occultatores ꝟtutū. si
cut alij vicioꝝ. Nō tñ in p̄ncipio ardua siue
multa p̄sumāt. Nec sine licētia aliq̄d nota/
bile attēptēt. sꝫ a minorib; ꝟtutib; paulatiꝫ
ad maiores ꝯscēdāt. Hereditas ad quā fe/
stinat̄ in p̄ncipio. ī nouissimo bñdictōe care
bit. Cōem ordīs obseruātiā sequant̄. ꝑfe
ctiōi in silētio ⁊ ī alijs institutꝫ pleni⁹ obtinē
dis insistāt. a q̄ nec exēplari leuiū. vel negli/
gentiū aliq̄ꝝ dissolutiōe diuertāt. Optīa
religiosi ꝑfectio. ꝑfecte cōia q̄q̄ ꝯuētualia ꝟ/
uare. Porro h̄ religionē offendit q̄ religi
onis violat instituta. Turpis oīs ꝑs vni
uerso suo nō ꝯgruēs Cauet vir ꝯstās ⁊ ho
nest⁹ ne ꝯsuetudinū ordīs temerari⁹ viola/
tor existat. alias ī victu ⁊ moribꝫ nouitatꝫ no
ta ⁊ singularitatꝫ erit diuersitas fugienda.

Añ om̄ia caueāt ne ꝓ inchoato iaꝫ bono
subrepat supbia. vt se alijs p̄ferāt ⁊ se aliq̄d
esse putēt. Perit om̄e qd̄ agit̄ si nō sollici
te ī humilitate custodit̄. Exteriorē gestu/
um disciplinā nō negligāt. Disciplina cer
uicē submittit. deponit supcilia. ꝯponit vul/
tum. ligat oculos. cachinnos cohibet. mode
rat̄ linguā. frenat gulā. irā sedat. format ices
sum. Sit ḡ aspect⁹ verecūdus ⁊ simplex.
risus sine cachinno. vox sine clamore. inces/
sus sine tumultu. Erecto vel discooperto
passim capite manib; dissolutis vel habitu
nō incedāt. Sit eis grata quedā nō scur/
rilitas seu curiosa vrbanitas. quib; sancta q̄
dam rusticitas bñ sedet. Salua sp̄ mode/
stia honestatꝫ. Sint ad loquendū tardi.
⁊ in voce demissi. ⁊ in ꝯgregatōib; aut senio
rū p̄sentia vix nisi ꝓ pñti necessitate vel iter/
rogati loquant̄ Nō sint disputatores. nec
facile de auditꝫ p̄sertim seniore p̄sente sentē/
tient. Stulti sic̄ sunt in sensu leues. ita ⁊
in verbo p̄cipites. Infra tp̄s ꝓbationis
cū extraneis siue religiosi siue alij fuerīt abs
q̄ licentia ⁊ dato sibi socio nō loquāt̄ Re
ligionis initiū est lingue frenū. Si quis pu
tat se religiosum esse nō refrenās linguā su/
am. hui⁹ vana est religio. Rem aliquā licꝫ
paruā sicut acū. siue aliud occulte. hoc est si/
ne licētia recipe vel habere. quasi furtuꝫ ab/
horreāt. Supfluitatē in cibis ⁊ vestibus
⁊ in alijs quibuscūq̄ ꝯstanter despiciant.

Pauptatē ⁊ parcitatē quandā in om̄ibus
que ad corp⁹ ꝑtinēt amplexātes. Uiciose
ꝯsuetudini viriliter ⁊ feruēter resistāt. nec eā
in his que gule viciū sapiūt succrescere pati
antur. Extra cōmunē refectiōeꝫ ad come
dendū ⁊ bibendū vix eos inflectat ip̄a neces
sitas. Sepe qd̄ necessitatis esse videt̄. est
vicij. Ultra duas vices in die pueroruꝫ
seu pecudū more comedere. potū extraordi
narie frequētare. religionis tēperantiā ⁊ de
corem euidēter offendit. Que rogo reli/
gio. que pauptas. si mox vt esuris. mox vt si
tis. volito pares. satias appetitū. nec eum vs
q̄ ad statutā horam scias cōpescere. Si
quādo tamē extra horā exactus necessitate
quis bibit. sedendo ⁊ socio p̄sente id faciat.

Non decet vt stando sine teste bibas.

Si plures fuerint. om̄es dum bibit̄ sile/
ant. Statiq̄ vt biberīt surgāt cū aliqua lau
de dei. Reprehēsibilis admodū cōfabu/
latio vel mora superflua iuxta potū. Nū/
q̄ ocio torpeant. sꝫ semper aut lectioni aut
orationi vel officio addiscendo. aut alijs nō
que ip̄i elegerint. sed que iniuncta fuerint fa
cienda intendant. Spiritū tamen deuo
tionis exteriores non exhauriant actiones

Deuotus frater nunq̄ totus comedat.
totus dormiat. aut totus in exterioribus
occupetur. Sed siue comedat siue aliud
faciat. sanctum in animo aliquid sp̄ voluat

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vnde spūs recreet. In somnū q̄z itur⁹ sem per aliquid in memoria secū deferat in quo placite quidē obdormiat. quod nonnūq̄m iuuat somniare. ⁊ vigilātē excipiēs ī statum hesterne intētiōis restituat. Lectū ītratu/rus ꝑ diurnis offensis orōem sꝑ aliquā faci at. veniā petat. pect⁹ ꝑcutiat. cruc⁹q̄ munit⁹ signaculo suū deo spiritū humilit̄ recōmen/det. q̄ a somno surgēs. cū aliquāta se denuo laude cōsignet. Ex si forte eū luxurie pom pa cōcusserit. recordet̄ dilectū suū positū su/per lectū dolor⁹. ⁊ vniuersum stratū ei⁹ ī car nis infirmitate versatū. Hec dicēs in corde suo. Dn̄s me⁹ pēdet in patibulo. ⁊ ego volu ptati operā dabo. Sicq̄ īuocato noīne sal uatoris. ⁊ geminādo sepi⁹ nomē salutis. ces/sabit quassatio.

De ordinatiōe circa ꝓximum.

Capitulū III

Ad hec qualit̄ se habere ad ꝓximū de beāt Hugo docet. Supioribꝫ inq̄t obediētiā. timorē. obsequiū. ⁊ venera tionē exhibere debem⁹. cū eq̄libꝫ pacē ⁊ con cordiā custodire. inuicē obseq̄o. beneficio. ⁊ honore ꝑuenire. In oī actiōe ⁊ ꝟbo supiorē eis locū tribuere. ⁊ si qn̄ fortassis in aliq̄ ne/gocio ꝑire eos cogāt̄. cū oī hūilitate ⁊ reue/rētia q̄ facienda sūt nō ꝑcipe sꝫ demōstrare. ⁊ si eos ꝑcedere ꝯtingat cū alacritate ⁊ deuo tione q̄si ex necessitate subiecti obedire. In/ferioribꝫ sꝑ bn̄ficiū ⁊ auxiliū īpēdere. venera tionē nō exigere. societatē atq̄ eq̄litatē ama re. Maioribꝫ ait debem⁹ ꝑ timorē subdi. eq̄libꝫ ꝑ caritatē obseq̄. minoribꝫ ꝑ eq̄litatez sociari seu coeq̄ri. Igit̄ deuoti frēs senio/res suos reuereant̄ vt dn̄os. diligāt vt parē tes. Qui ꝑsunt ī dn̄o sunt ꝑm aplm̄ ampli⁹ ī charitate habēdi. Sane iuxta Hugonez reuerētia sine amore ꝑuilis est ⁊ amor sine re uerētia. puerilis iudicari debet. ꝓpterea do/cet sanct⁹ vt trāseūte maiore. minor surgat. ⁊ det ei locū sedēdi. Nō ꝑsumat inquit iuni/or cōsedere nisi ꝑcipiat ei senior su⁹. Prior h̄ ponit ꝯuersio vel grad⁹ officij seniorē. q̄zq̄ ⁊ etas sit iuxta legē dn̄i honorāda. sic ei scri/ptum est. Corā cano capite cōsurge. ⁊ hono ra personā senis. Discretio tamē caute ꝑ loco ⁊ tempe ac sine reuerētie cōgrue detri/mento. venerationē modificat. Habēdus est mod⁹ in om̄ibꝫ. nec viciosam quidē sup/stitionē admittēs. nec supstitionis euitande pretextu. humilitatis aut morū sanctionez euacuās. Obediētie se totos subijciant.

Sit homo interior tot⁹ deo. sit exterior tot⁹ ꝑlato subiect⁹. Quicq̄d superior eis vel ꝑpositus vel instructor iniunxerit. qua/si diuinit⁹ imperatū. statim vt veri obedien/tie filij deuote adimpleāt. quicq̄d statuerit immobiliter seruēt. scienterq̄ aliquid trans/gredi sacrilegiū putent. Credāt salutare. quicq̄d ille ꝑceperit. Perfecta obedientia est in incipiēte maxime indiscreta. id est. non discernere quid vl' quare precipiat̄. sed tātū ad hoc nitivt fideliter ⁊ humiliter fiat quod a maiore precipit̄. Nouiciū prudentē. in/cipientē. ⁊ sapientē. in cella diu posse cōsiste/re est impossibile ⁊ in cōgregatione durare.

Stultus fiat vt sit sapiens. Secure ꝑ om̄ia obedit̄ vbi contra deū nihil precipi tur. Discāt ergo volūtates ꝓprias frange/re. alienoq̄ iudicio ⁊ imperio ambulare.

Nulla ars ait sanct⁹ absq̄ magistro disci tur. Ad illud inq̄t tendit oratio vt tuo do ceam te arbitrio nō viuendū. sed viuere de/bere in monasterio sub vni⁹ disciplina patr⁹ consortio multorū. vt ab alio discas humi/litatē. ab alio patientiā. hic te silentiū doce/at. ille mansuetudinē. Nō facias quod vis. subijciaris cui nō vis. Lassus ad stratū ve/nias. ambulansq̄ dormites. nec dū expleto somno surgere cōpellaris. Nihil absq̄ in structoris cōsciētia vel quocūq̄ eant. cui ab alijs etiā superioribꝫ demādata sibi signifi/cent. In quibꝫ sufficit ipe. semꝑ eius licentia sint cōtenti. ꝑ his que inferioris sunt nō pas sim recurrit̄ ad maiorē. Fratres omnes. ⁊ se inuicē honore ⁊ obsequio ꝑuenire. ⁊ eo/rum defectū in officijs humilioribꝫ imple/re cōtendant. Seniores fratres versicu/los dicere. de lnmīe seruire. librū ad officiū tenere. vel huiusmodi humilia in choro ⁊ ex tra. quantū in se fuerit nō permittāt. Om nibꝫ se subijciētes humiliter propter deum nō quod sibi vtile putent. sed quod alijs am plexantes om̄ibꝫ libenter obediāt. omnibꝫ satisfaciant ꝓut possunt. vt in omnibꝫ quibꝫ vtitur trāsitoria necessitas superemineat q̄ permanet charitas. Quicquid agūt fide/lissime cū diligētia faciāt. ⁊ tanq̄ deo non q̄ si hominibꝫ seruiētes. non estimēt alios fra/tres qui diuti⁹ in ordine laborauerunt. se/cum ex equo laboribus occupandos. pre/serti cū de se hūilit̄ sentiētes pie d̄beāt crede q̄ sancti viri pl⁹ deo placeāt quiescentes q̄

ipsi quātūlibz laborātes Erubescāt se ne scire. qd̄ in obseq̄is religioso est sciendum.

Qd̄ nesciūt. statim exercitio mgr̄ante ad/ discant Sint p̄cipue ad seruiendū cōmu nitati ꝓmptissimi Si lumē in eccl'ia vel i officinis. aut aqua in fratrū lauatorio desit ꝯtinuo de his ⁊ similib⁹ necessitati ꝓuideāt.

Ad obsequiū aduenientiū fratꝝ. q̄ sic̄ an geli. imo sic̄ xp̄s in eis veniēs sunt suscipien di. cū om̄i deuotōe festinēt. Et qꝛ fratrib⁹ hospitib⁹ s̄m qd̄ religionis honestas ⁊ con/ suetudo req̄rit. p̄us orandū est q̄ꝫ fratrib⁹ so cient̄ in pace. q̄ꝫ cito ab oratione surrexerint ad eoꝝ deosculādas man⁹ maxime si fuerit sacerdotes deuote occurrāt ⁊ humiliter ge/ nuflectāt. nullū fratrē ꝓprio appellāt nomine nec nisi fuerit patrie ꝯsuetudo tuisent Nul li ꝓrsus q̄ꝫtū in eis est materiā p̄stēt molestie alicui⁹. sed om̄ia q̄ necessaria ⁊ vtilia estimāt bono pietatis ⁊ charitatꝭ cōponāt. Quid pace honesti⁹. quid vnitate iocundi⁹. aut cō/ modi⁹ socialitati. q̄d charitati meli⁹ aut p̄ci osius inuenit̄ ¶ Gloriosissimū q̄dē ⁊ potissi mū liberalis aīe ⁊ cōsciētie bone indiciū. pa cem ꝓximi custodire. Omnē q̄ꝫtū possibile ē fratrū scādali occasionē vitare. verecundari si sociū vel ꝑ subreptionem offendis. Si quē aduersum se frēm motū vel leuiter sen/ serint. quiescere nesciāt quousq̄ ip̄m humi/ li studuerint satꝭfactione placare. Ad ex/ traneos si qñ ꝓcedunt. in verbis eoꝝ. inces/ su ⁊ habitu modestia fulgeat discipline. bre/ uiter ⁊ pauca loquant̄. caput decent̄ operi/ ant. man⁹ abscondāt. mulieris om̄ino quā/ tumlibet ꝓpinque. osculū ⁊ nude manus cō/ tactū penit⁹ vitēt. Pro ꝑsonis que in do mo vel in via fratrū se orōnib⁹ recōmendāt statim post earū abscessum orationē faciāt spēalem. ¶ Defunctis fratrib⁹ audito eorū transitu q̄ꝫciti⁹ possunt subueniāt. ⁊ debitū saltē obsequiū soluere nulla occasione post/ ponant. Talia siquidē nō absq̄ ꝑtimescēde offense ꝑiculo negligunt̄.

¶ De rerum custodia

Capitulum IIII

Res quas tenēt precipue libros. mū de teneāt ⁊ honeste. A tactu libri nudā cohibeāt manū. que licet mun da. tamē quia porosa. ipsum facile inficit ⁊ d̄ turpat. Turpe est nudos paginarū mar ginib⁹ imprimere digitos. vel ipsos vel cer/ te laternā super librū legendo deducere.

Semper pānus si assit digito suppona/ tur. alioquin ita caute tangāt ⁊ leniter. vt tā/ gentes quasi nō tangere videant̄. librū sup/ flue apertū nō teneāt vel incaute relinquāt

Firmacula libro paululū stricto si violē tia laxētur apponāt. Violentiā sonitus pro bat. Indignus est libro qui negligit custo/ dire. Solent incurij quidaꝫ libros digi/ tis. ⁊ vestes saltē in manicis munde seruan das. sordib⁹ ⁊ pulueribꝫ vel rebus quas tra ctant pene indifferēter exponere. ip̄as vero extreme frequēter vilitati expositas. vix va lent a socioꝝ cibo. vix ab altari. vix etiaꝫ ab ipsis calicis mappulis ꝓhibere. Qui ip̄is placere sordib⁹ cupiūt. custodie curā curio/ sitatis cōdemnant infamia. sueq̄ vicium in curie. virtutis spē colorare nitunt̄. Grauia hec homini erudito. Qui mūdicia gaudet. honestatis pulcritudine delectatur.

¶ De profectu ⁊ defectu nouiciorum siue de differentia conuersorum.

Capitulum quintum

Accedit hinc neophitorū conuersio. differens intuenda. Sunt enim quidā tractabiles. simplices. deuoti timorosi. qui nihil sibi christo chari⁹ estimā tes. volūtates ꝓprias ei sacrificant. volunta rie ꝓmpti. ad nutū nutu citius obedire. ad difficilia quelibet ꝓpter christū equanimiter ꝑferēda parati. sue quoq̄ integritatis sollici ti. cor suū ꝑ purā cōfessionē ⁊ assiduā oratio nē mūdare nō negligūt. Sunt in exterio ri ꝯuersatiōe disciplinati ⁊ humiles. studēt se in om̄ib⁹ officiosos ⁊ amabiles exhibere. Si quidē studere ꝓpter deū amari. charita ti seruire ē. Hi v̄o sunt altissimi filij. fideles sancte religiōis ꝓpagines. fratrū leticia. cōso cioꝝ solatiū. sui gl'ia instructoris. Nā gloria patris est fili⁹ sapiēs. Sūt ⁊ alij dure cer uicis. discipline māsuescere nesciētes. tepidi curiosi. superbi. qui q̄ꝫ suauis est dominus nō gustantes. seculari dūtaxat deposito ha bitu. non affectu. adhuc in morib⁹. in v̄bis in gestibus. ⁊ ꝓpriarū pertinacia volūtatum seculo fidē seruant. vt monstro mirabilius sub religiosa veste hominē videas seculareꝫ Hi sunt filij diffidentie adulterina planta/ tio. fructus inutiles ⁊ acerbi. sociorum on⁹ et scandalum sui afflictio et confusio instru ctoris. Iuxta illd̄ Ira patris fili⁹ stult⁹ ⁊ ꝯfu sio p̄ris d̄ filio idisciplīato. Ponēda sūt pau ca torporꝭ ⁊ curiositatꝭ ⁊ sup̄bie p̄dc̄oꝝ idicia

vt cognita deuitēt Cautior i bōis ābl'as si
z mala nō lateāt Tepid⁹ inq̄uersatiōe. oci
osa ꝙba. z vanas cogitatiōes notias esse nō
ꝓspicit Uitat⁹ grādiby. reliq̄ oīa vix repu
tat iputāda Ebetati cordis ipe ad ꝓsciaz
de offensis vt timor⁹ filial' ignar⁹. timoratos
z ꝓscie puritatē amātes. fatuos z superstitiosos
sentētiat. Q si a tempore mēte euigilauerit. ea
q̄ leuia existimabat. q̄ horrēda atq; atrocia
prime scit. Uacu⁹ grā z tepid⁹. qō est grē. seu
min⁹ necessarie tētiōis. qō disciplīe. qō mo
rū. qō ꝑfut⁹ pfectio ꝓciliat. negligēs illō dif
ficile vl' certe superfluū arbitrat. egre doctrinā
ad talia patit. Doctorē nimis pfectū ironi
ca irrisiōe pnūciās Nēpe stult⁹ sui pris di
sciplinā irrider. vt pateat qō iuxta sapiētem
dr. Cōpedes i pedib⁹ stulto doctria Aial'
bō nō capit ea q̄ sunt spūs dei. Tepid⁹. i cō
uersatōe ēmissus. publicos mores. z docto
ris monita negligit. ea q̄ dī sūt lāguide opa
tur. si qō inchoat bonū. vix pficit. rarō ad di
uinū officiū tāq; ꝓuentualia occurrit. ocio
gaudet. labore vl' modico ledit. z facile se in
firmū vl' ad modicū se fatigatū ptēdit. sed z
amore ꝓpato se diligēs. q̄ carnis sūt sapit et
ꝑsēt ex affectu. Alioq; q̄z defectib⁹ nō ꝑfuti
b⁹ herēs. si qd min⁹ vl' negligēter actū inspe
xerit. illō i exēplū ad sue velamē repiditatis
assumit. Ficta ei z deuota confessio. rara z bre
uis ꝓnūcio. insipida z sine intētiōe orō. icir
cūspecta z sine edificatiōe lectio. obedientie
morosa z sine deuotiōis affectu vix aliq̄lis i
pletio Multos ei remissa ꝓuersatio in ꝑ
stinos errores ꝺducit. ac viuēdi tempore ēsol
uit. vt nōnūq; ex ore dñi euomāt. Curio
sus ñ curāda curat. necessaria negligit. et sui
oblit⁹. alienā ꝓsiderat notat z explorat. Si
qō insonuerit ꝓbū ābelat sollicit⁹ ad sciēdū
z honestate postposita id ab inuitis z celare
forsan volētib⁹ iurecūde req̄rit. loc⁹ sibi nō
ꝓcessis. congregatiōi z collocutiōib⁹ fratū se i
gerit nō vocat⁹ Cū eū abesse putauer⁹. adest
impudēs lateri. adest auri. vt nec secretū va
leas occultare ꝑmonē Obſuat āgulos. va
gis circūspicit oculi. heret ad singl'a q̄ occur
rūt. Cōmunes obsidet trāsit⁹. supueniēti
um z foresiū gaudet occursu. rumoribus z se
cularib⁹ ꝓbis hauriēdis z referēdis itendit
Res sibi nō deputatas curiose reuoluere ñ
quiescit. lras etiā alienas si casu aptas inue
niat inspicere nō verēt. qs tamē licet aptas
q̄libet inuētas vix aliq̄s nisi superior licite in
spicit. vl' alijs inspiciēdas exponit. Rerū
quoq; apparat⁹ cura superflua curiositatis vi
cium clamat Signa ꝓo superbie sanct⁹ pro
sper enumerās. Hos inq̄t dolēdos enūcio
quos iā cōuersos superbia occulte captiuat.
Hi ait seniorū suoꝝ nō obseruāt imperata.
sz iudicāt de suis negligētijs. obiurgāti aut
rebellant insolēter. aut murmurāt. Dim
plicitatē spūaliū fratrū irridēter exagitant.
ꝑferri se etiā melioribus impudēter affectāt.

Obsequia delata fastidiūt. negata perti
naciter querūt. Natales moribus anponūt
minores suos elati despiciūt. cōferri sibi ali
quos posse nō credūt. Hō seruāt in obse
quio reuerentiā. in sermone modestiā. i mo
ribus disciplinā. habēt in intētione ptinaciaz
in corde duriciā. in sermocinatōe iactātiam.
Sūt in humilitate fallaces. in locutōe mor
daces. subiectōis impatiētes. temerarij i au
diēdo. clamorosi in loquēdo. fastidiosi i ad
uertēdo. ꝑsumptuosi i docēdo. effrenati de
formit⁹ in cachinnādo. hec sunt infert superbie grassant⁹ idicia. Superbus se ad oīs
ꝓprie volūtat⁹ impulsus accōmodat. nec se
alijs sed alios sibi applicare cōtendit. facile si
bi ꝓtumeliā iudicat. ad quā irrogādā ē va
lidus. ad tolerandū infirm⁹ Et se grande
aliq̄d esse putās. deferre socijs dedignatur.
legibus subdi z culpā recognoscere ꝓriā eru
bescit. Et licet iuxta ordinis mores se rege
re nesciat. in suis oculis tamen sapiēs z per
fectus. ad alioꝝ instructōnē sue ꝑsertim opi
nioni ꝓtrariā stomachat. repḥēsus offendi
tur nūc insufficiētiā vel friuolā. nunc moni
toris modū calumniās. vt si ꝑsuadere ali
quid velis. mod⁹ artē monitio studium exi
gat quo allegationū obsitus spinis sicut ri
cius. vel irrefragabili ratiōe. vel auctoritate
nō dubia capiat Fit igit ad obtēperādū
difficilis z ad correctionē impatiēs. adeo in
terdum vt se discipulū abnuēs. ipm etiā de
putatū sibi refugiat instructorē. Hec om
nia serui dei quasi pestē mortiferā detestātes
ꝑfecte ad dīm cōuertant. iuxta illud Deu
teronomij. Perfectus eris z sine macula cū
dño deo tuo Ue duplici corde. z pcōi traz
ingredienti duabus vijs. Si quis ꝓo sufficiē
ter expectat⁹ z monit⁹. mores corrigere ac re
ligionis formā induere negligit. ꝑsertim si
rebellis aut cōtentiosus extiterit. nō est ꝑfi
cientiū numero aggregādus. Infidelis si
decedit, discedat ne vna quis morbida cō/

tagione mortifera totū gregē cōtaminet. p/
uersus t insolēs in onus religionis t disso/
lutionem admittit.

De nouiter pfessis in ordine
Capitulum VI

AD pfessionē admissis sit q̄ maxīe cu
ra ne desuāt. pfecti quidē magna se
discretiōis subtilitate ꝓspiciūt. ne ad
deteriora vnq̄ vl' in ope vel in cogitatōe di
labant. Si curare qua negligim⁹. sensibilit
seducti. audēter etiā maiora ppetram⁹. susce
ptā etiā examinis tpe disciplinā prudēs nō
abijcit. imo nec suū ꝓtinuo q̄si iam sibi suffi/
ciēs deserit instructorē. Eget rectore no/
uicius. eget nou⁹ directore pfessus. Va/
nus t fictus vt instructoris curā euaserit i/
solescit. assumit cornua. fit pſumptuosus et
audax. t quasi vacca lasciuiēs a pma infor/
matione declinat. Cessat oratio. repet devo
tio. ꝓfessio pcōz negligit. vt putes cum aut
sui oblitū. aut nō habere peccatū. facit q̄dez
dilata cōfessio vt negligēs mund⁹ appareat
licet nō existat. dū culpas absorbet oblivio
absoluit. Multiplicant dū nō curant offen
se. multiplicare ne discernant t corrigāt im/
pediunt. Multitudo peccatoz ipedit ne vi/
deant. Vñ piger tūc est maxīe vicios⁹. cuz
vicia nō agnoscit. Sic filia fatua i domino/
ratiōe erit. Justoz aūt semita q̄si lux splēdes
pcedit t crescit vsq̄ ad pfectā diē. Professi q̄
pfiteant. pfectū. pſumptiōez pscribā. dabit
ad h̄ humilitat⁹ t paupt⁹ ꝓstātia pseverās
affectū. t curaz abiectio terrenaz. exercitatō
charitat⁹. t q̄ cōplectit oīa ꝓsideratiōis attē/
tio. Summa religiosi ꝑfus humilitas que
ipm curat pficit t ꝓfuat. Sine hūilitate
nulla ꝑfus. nulla pfectio aut acquirit aut f/
uat. ꝑfectū siquidē bonū q̄dā ac stabile fū/
damentū hūilitas. Hēpe si nuteri illa. ꝑfectū
aggregatio. illa nō est nisi ruina. Et q̄m ad
hūilitatē hūiliatio via ē nō erubescāt hūilia
Nec hūilitat⁹ officia facile respuāt. ac iposi/
ta recōmēdēt. Dis ab eis pſumptōis auda
cia pscribat. Antiq̄oribz fribz i ordie ꝺferāt
sp eoz respectu se iuniores t nouicios repu
tēt. Ad exteriora vl' honoz⁹ alicui⁹ officia p/
uehi nō affectēt. Multos ppera nimis pro/
motio a ꝑfectū tā pfectu p vicium elatōis ꝺie/
cit. Qui mōm deserūt aut sectūs ad exteriora
officia vehi ñ debēt. nisi p hūilitatē diuti⁹ in
eiusdē mōi ꝓcēptu solidēt. Et q̄ nouoz t iu
nioz tētatio solet eē facile superbire nescire
modū hūilitat⁹ fuare. t si forte in aliq̄ pſint.
officij metas excedere. ac ꝺ minis grādia at
ctare. attēdāt sibi sup his vigilāt. Nō pt in
timo ꝓscie testimonio gl'ari veracit. nisi qui
gloriolas pfectē respuerit. Pauptas i oīb⁹
placeat ne itez siue i libris siue i alijs rez se
velint sarcinul' onustare. pfecta rez abiec/
tio. a cura expedit mētē ab infectōe affectuz
Neo in xpi expeditōe liberior. nil bīte. Si
aliq̄b⁹ egeāt. studeāt pcitati. Sup oēs divi
tias. diuitē fac̄ pauptas. Nec q̄z i victu t
i his q̄ carnis sūt. maxīe āplectāda. Nō ē cuā
gelici paupis gaudre supfluis. luxib⁹ idulge
re t qd̄ nec diuites pñt sp velle i oīb⁹ abūda
re. nec penuriā scire pati. familiaritates sup/
fluas fugiāt. Esto ait q̄dā oīb⁹ benign⁹. ne/
mini blād⁹. pauc⁹ familiar⁹. oīb⁹ equ⁹. Et tā
cit⁹. Tria inq̄t religiosū quēlibz decēt. pauca
loq̄. paucos hz̄e familiares. t multū orare.
vbi mlti familiares. ibi mlte locutōes. t sibi
li singl'ares. Si familiarē admitt⁹. sit quem
etas mores discretō t honestas ilignit t cō
mēdat Familiaritas si fuerit ordiata. nō
erit blāda ip̄roba pueril' Est modestia q̄/
dā in sctā familiaritate seueritas ē t iustice
rectitudo. vt nullate⁹ viciū foueat. nec p ami
co ꝓtim⁹ offēdat. Nolī ait sapiēs p amico in
imic⁹ fieri primo Secularīū ōnicz famili
aritas i discreta religiosi q̄tē mlt⁹ impetrat
Nullu⁹ grāz munuscul' ꝓparēt Si q̄d for/
te alicui vl' cā exacti necessaria. p⁹us religio
nis lege licētia pobtēta obtulerit. honestas
rei t vilitas pcij religiosoz t paupū exemū et
pbēt Nō freq̄ntēt. pinq̄s. ac exterioribz se
iplicēt curi⁹. z salut⁹ ꝓprie mēores agēde po/
ri⁹ pnie vacēt Nō cadat a mēte pfessio. sp
ad q̄d venerit cogitēt Pēsent q̄ ꝺ q̄dā
ait. s greg⁹. Sepe inq̄t nōnulli aptē puitat⁹
vias ꝺserūt. scrūtat⁹ bitū sumūt. mox vt pma
limia bn viuēdi ꝓtigerit. obliti quid fuerit
affligi iā p pniaz ꝺ ꝓsūmat⁹ neq̄tis nolunt.
laudari aūt ꝺ inchoata iusticia appetūt. pesse
etiā ceter⁹ meliorib⁹ ꝓcupiscūt Et p⁹ pauca
in reb⁹ ait mlt⁹ plicib⁹ occupari atq̄ ipa occu
patōe ꝓfusi. ñ solū ppetrata mīme deplorāt
z adhuc q̄ ꝺplorēt exaggerāt Scōm apl'z
nēo militās ꝺo iplicat se negocijs secl'a. vt ei
placeat cui se pbauit De scō legit. q̄ ūnto
magz se ab hūanis curis t colloq̄is seq̄stra/
bat. tāto illi vicinior t pinq̄or ꝺs erat Vi
tāda maxīe colloq̄a mlt⁹. nō pt toto cor ꝺ
bitare cū dño q̄ mulier accessib⁹ copulatur

Charitatis obseq̃a libẽter impẽdãt Charitas sp̃ reddita. sp̃ detiet debitorẽ. Hec autem quõ negeť amicꝰ q̃ etiã debeť inimicis.

Postq̃ vl' orõi vacauerint. vl' ad studiuꝫ se dederint. ad ꝓuiendũ fratribꝫ surgãt. et si necesse fuerit officiales nũc hũc. nũc illũ. discrete tñ ꝛ ꝓut oportuerit iuuẽt. vt ꝓm apl'icam doctrinã ꝛ vitã. manibꝫ suis laborãtes qd̃ bonũ est. alioꝝ fratꝝ etiã corpaliť si fieri põt ꝑticipãtes laboribꝫ. in charitatꝰ sp̃ exerceanť opibꝫ. ꝛ cibũ corpis non absq̃ labore comedãt corpali. vt h̃ sctã ꝯsuetudo ip̃os in hũilitate custodiat. ĩ fraterna dilectiõe ꝛ oĩ ꝑfectiõe ꝯfirmet. Qui cõibꝫ instant. suisq̃ obseq̃is alios portãt. sũt corpali simul ꝛ spirituali suffragio supportãdi. Merito singuli ꝑ his orãt. q̃ ꝑ cõitate laborãt. In spũalibꝫ bonis martha ꝑticipet cũ maria. q̃ vtiq̃ sũt sorores. ꝛ eq̃ sit ꝑs descẽdentꝰ ad p̃liuꝫ. ꝛ ꝑmanẽtꝰ ad sarcinas. ꝛ sil'r diuidãt. Qui nob̃ corpaliť obsequũť. iuste sortẽ in necessariꝫ spũalibꝫ assequũť. Rursũ cõitatꝰ opibꝫ. familiaria nemo p̃ponat. Caritas (de q̃ scp̃tũ est) nõ q̃rit q̃ sua sunt. sic ĩtelligiť. qꝛ cõmunia ꝓpriꝫ. nõ ꝓpria cõibꝫ añponit. Cõsideratiõi deniq̃ añ oĩa ꝛ in oĩbꝫ vigilãduꝫ. q̃ ad finẽ ꝛ directiõꝫ attẽdit. Finis ad quẽ nr̃a tẽdit ꝓfessio. regni dei vl' potiꝰ ip̃e deus

Directio. s. illa q̃ tẽdiť. mẽtis ẽ puritas. ad ip̃m ꝑncipaliter directĩa. Herẽdũ iugiť his duobꝫ. Necesse ẽ eĩm mentẽ ꝯsiderare. q̃ recurrat. cui q̃ ꝑncipaliť inhereat. nõ herẽtẽ ꝑ singl'as horas atq̃ momẽta ꝓ incursuũ varietate mutari. atq̃ ex his q̃ extrinsecꝰ accidũt in illũ statũ ꝯtinuo trãsformari q̃ ꝑmus occurrerit. Hinc ẽ q̃ ml'tos ꝑ xp̃i amore maxima ꝯtẽnentes. ꝑstinũ tñ affectũ in mĩmis retẽtãtes. Postremo videmꝰ ꝑ g̃phio. ꝑ acu calomoq̃ ꝯmoueri. Irascũť mobiliť ꝛ inflãtur veluti q̃ ñ habeãt apl'icã caritatẽ Qui si ꝯtẽplationẽ mũdi cordis fixã tenerẽt. nũq̃ ꝑ ꝑuis rebꝫ admitterẽt qd̃ ne ꝑ magnis ac ꝑciosis ĩcurrerẽt opibꝫ. easdẽ penitꝰ abijcere maluerũt. Vñ liq̃t ꝑfectũ nõ statim facultatũ seu dignitatũ abiectõe ꝯtingi. vbi fuerit caritas illa cuiꝰ apl's mẽbra describit. q̃ ĩ sola cordis puritate ꝯsistit. Nã q̃d est ñ emulari. nõ inflari nõ irritari. ꝛ reliq̃. nisi cor ꝑfectũ atq̃ mdissimũ deo offerre. ꝛ ĩtactũ a cũctis ꝑturbatiõibꝫ custodire. Quicq̃d g̃ nos ad hãc puritatẽ p̃t dirigere. tota ꝟtute sectãdũ est. Quicq̃d ãt ab hac p̃t retrahere. q̃uis necessariũ ꝛ vtile videať. vt ꝑniciosũ ꝛ noxiũ deuitãdũ. Sine via tẽdẽtibꝫ. labor ẽ itineris nõ ꝓfectꝰ. Opanť ꝛ seruãt q̃ maxĩe puritatẽ ꝑfecta hũilitas. ꝛ expeditio mẽtis a terrenis. Erit deniq̃ vt purꝰ animꝰ pura deũ orõe frequẽtet. frequẽtãdo gustet. gustãdo ꝓbet q̃ suauis ẽ dñs Erit deniq̃ vt diuino inebriatꝰ amore. totã in deũ ꝯsideratõꝫ inflectat. toto ĩ ip̃um desiderio ꝑgat. nil ei sit dulciꝰ. nihil iocũdiꝰ ĩ hac vita q̃ vacare ꝛ videre qm̃ ip̃e est d̃s. qd̃ ẽ in ꝑtibꝫ ꝯsideratiõis potissimũ. Affecta sic aĩa ꝯp̃hẽdit amplectiť ꝛ stringit ꝛ tenet dicẽs. Tenui eũ nec dimittã. Puritas itaq̃ via ẽ regia per quã ad spõsi amplexꝰ. ꝑ quã tandẽ ad p̃riaꝫ ꝑueniť Per hãc tãdẽ veri israelite de ꝟtute in ꝟtutẽ donec videať dꝰ deoꝝ in syon desiderij gressu indeclinabili gradiunť. xp̃m sup̃ om̃ia diligunt. nihil eiꝰ amori p̃ponũt in via quẽ habituri sunt mercedẽ in patria Et nũc ego qui licet admodũ imꝑfectus ꝛ rudis. ꝑ obedientiã tñ erudiẽdis simplicibꝫ aliqua h̃ documẽta cõgessi. pulcrũ depingẽs hoĩem pictor fedꝰ. eos supplex ꝑ dñm obsecro. vt me sibi. ꝛ si minꝰ ꝓficuũ. tamẽ beniuolũ attẽdentes. in orõibꝫ suis mei meminerint peccatoris. quatenꝰ orãtibꝫ eis. meoꝝ veniã peccatorum assecutꝰ. in potẽtias dñi vna cũ eis merear introire. ip̃o misericordiaꝝ dño id prestante. cui est honor ꝛ gloria in secula seculorum Amen.

Explicit Speculũ discipline

Sequuntur moralia

quedã documẽta extracta ex speculo discipline sub tribꝫ metris infra in rubro cõp̃hensa. ꝑ nouis ꝛ iunioribꝫ. in corde. collocutorio siue locutiõe. ꝛ in choro maxime p̃ aliꝫ intuẽda. Et ꝑmo de cordis disciplina oñ dẽdo vicia. ꝛ quo ad fugã earũ ẽ discernẽdũ Frater mi charissime cuꝫ bene hec fugeris cordis disciplinã habebis. Ideo intꝰ et extra his q̃ sequũť vel aliꝫ renũcia. Primores peculiares. Secũdo reatũ peccati. Tertio vagationẽ mẽtis. Quarto vecordiam Quinto ꝓpriã voluntatẽ. Sexto p̃sumptionem. Septimo irreuerẽtiã. Sine q̃bꝫ in religione nr̃a frať q̃libet ad opandũ bñ cẽseť expeditꝰ. Cũ deo vale frať ꝑamãde.

Frater hospes ventꝰ. isto dogmate tẽtꝰ
Res, re, va, ve, ꝑ, p̃, ir, hinc fugito mi vir.

Incipit vtilissima quedã epla eximl̃ et deuoti doctoris Bonauẽture. q̃ est quasi q̃ dam regula z institutio oĩm pie z spũaliť in xpo viuere volẽtiũ. z distinguiť in. xxv. memorialia. vt inferi⁹ patebit.

Prologus.

In christo suo dilecto. E. Bonauẽtura d balneo regio cõfrater ei⁹ in dño. Qualicũq; hoie veteri iã exuto. xpo viuere z mori mũdo. Oĩm dilecte mi frať i dño adhuc me in pẽsentia tibi posito mihi instãtissime supplicasti. vt te ĩ posteꝝ aliq̃bꝰ lr̃is exhortatõis visitarẽ. Noui frať q̃ hec dicẽs ardẽtes p̃unas ꝓgeris super caput meũ. Verũtamẽ affectuose instãdo duricie mee supbiã supplici humilitate vicisti. intm̃ vt ipe iã pmitterem qd̃ optabas. q̃uis magꝭ dignũ foret hec me a te quidẽ suscipe q̃ me tibi hmõi destinare Quia tñ instãtia tue deuotiõis me cõpellit stultũ fieri in pte ista. sic̃ potero qualitercunq; experiar qd̃ hortarꝭ. Nõ tñ tibi alia speculatiua scribẽs nisi ea q̃ rudia z simplicia mihipi colligere ꝓponebã. ex q̃bꝰ iã plurima bene nosti. Sz interim alloquẽs dilectiõem tuã charissime. cũ null⁹ sic̃ experiẽtia certa docz pfecte deo fruire possit. nisi dissoluere omnino se ꝓcuret a mũdo. oportet si seq̃ volum⁹ dñm saluatorẽ. voci nos ꝓphetice obedire. vt scz p cr̃oz colligatiõibꝰ dissolutꝭ dissoluam⁹ fasciculos deꝑmẽtes. quatenꝰ a terrenis actibus dissoluti seq̃mur liberis gressibꝰ redẽptorẽ. qz iuxta apli testimoniũ. nemo militans dõ dz se negociꝭ secularibꝰ implicare. Nũq̃ g̃ de aliqua re creata nisi in cr̃o nostro excitet diuini amorꝭ z dilectiõis affectũ. cor nostr̃ esse sollicitũ pmittam⁹. qz multiplex rez̃ labentiũ varietas pl⁹ debito ruminata nõ solũ aĩm distrahẽdo. pacate mẽtis gratã interrũpit quietẽ. vez̃ etiã in aĩmo gignẽdo phantasias. turbulẽte quassatiõis molestia importune ꝑpellit eandẽ. sz potiꝰ affectionis oĩm terrenoz̃ sarcina onerosa deposita. absq̃ retardatiõis graued̃ie curram⁹ ad illũ q̃ nos salubriter inuitat. in q̃ est aiaz̃ opulẽta refectio z paz̃ sũma q̃ exuperat omnẽ sensum. Venite ad me inq̃t oĩes q̃ laborat⁹ z onerati estis z ego reficiã vos. O dñe q̃ indigẽs q̃re vocas. q̃d tibi cõmune nobiscũ. O vere pietatꝭ vox. Venite ad me inq̃t. z ego reficiã vos. O dei nr̃i dignatio admirabil̃. O charitas ineffabil̃. Quis em̃ aliq̃n fecit talia. q̃s vnq̃ audiuit. q̃s ve ꝓsperit sic̃ia. Ecce inuitat inimicos. hortať reos. allicit ingtos. Venite inq̃t ad me oĩes. Et discite ad me. Tollite iugũ meũ sup vos. z inuenietꝭ requiẽ aiabus vestrꝭ. O ꝑba dulcia. ꝑba deifica. z pene trabiliora oĩi gladio ancipiti. intima ꝓcordioz̃ euiscerãtia. nimiaq̃ replera dulcedine vsq̃ ad diuisionẽ aie ptingẽtia. Expgiscere nũc o aĩa xp̃iana ad tãte benignitatꝭ amorẽ dulcedinis tãte saporẽ. z ad tãte suauitatis odorẽ. Certe q̃ ista nõ sentit infirm⁹ est. alienat⁹ est. iã ꝓximat morti. Inardesce queso o aĩa mea. pigueśce amore. dulcesce sapore. nemo te ꝓhibeat itrare. tenere. gustare. Quid ampli⁹ querim⁹. q̃d vltra expectam⁹. q̃d desideram⁹ i hac vita. Habem⁹ in xpo oĩa bona. Sz heu o insania nr̃a mirabilis. O infirmitas miserabil̃. O vesania detestabilis. Nã vocamur ad requiẽ. z seq̃mur laborem Inuitamur ad solatiũ z q̃rim⁹ dolorẽ. Promittiť gaudiũ z appetim⁹ merorẽ. Mirabil̃ ꝓsus infirmitas. miseraq̃ puersitas. Jam oẽs isensibiles facti sum⁹. q̃si deteriores simulacris. hñtes oculos z nõ vidẽtes. aures z nõ audiẽtes. rõem z nõ discernẽtes. amaz̃ dulce z dulce amaz̃ ponẽtes. O de⁹ vñ nob tãte puersitatꝭ correptio. vñ nob tãte offensionis satisfactio. Certe nihil tale inueniť in nobis nisi tuo munere tribuať. Tu em̃ sol⁹ potes nos corrigere. tu sol⁹ p nr̃is delictis satisfacere. q̃ sol⁹ nosti figmẽtũ nr̃m. sal⁹ z redemptio nr̃a. q̃ solũ illis ℞ facis q̃ se miseros ꝓspicientes in imis. a te solũ releuari ꝓfidũt. Leuem⁹ g̃ ad deũ mẽtis nr̃e oculos in directo. z videam⁹ vbi nũc ꝑstrati sum⁹. Qm̃ q̃p priũ suũ casum ignorat. surgere min⁹ curat. Cognoscẽtes ꝓ clamem⁹ in fortitudine ad deũ de ꝓfundis vt nobis adiutricẽ porrigat misericordie sue manũ q̃ abbreuiari nunq̃ poterit ad saluandũ. Nõ q̃so ꝓfidẽtiã amittam⁹. magnã remũeratõz̃ habentẽ Ideam⁹ thronũ gre ei⁹ cũ fiducia. fructũ nostre fidei reportãtes. salutẽ scz aiaz̃ nr̃az̃. Nulla nob insit cũctatio. Jã em̃ vita nos vocat. sal⁹ expectat. tribulatio cõpellit itrare. Quid g̃ facim⁹. q̃d pigritam⁹. q̃d morabim⁹. Festinem⁹ ingredi in illã requiẽ iocũditatꝭ eterne. vbi sunt magna z inscrutabilia. q̃z nõ est numer⁹. Ascẽdat q̃so hierl'm cor nostrũ. suspirem⁹ ad patriã nostrã. tẽdam⁹ sursum ad mr̃em nr̃am. Introeam⁹ in potentiã dñi. et

intueamur nostr̃ regẽ in ea regnãtẽ. ꝛ lique
scãt in miseratiõibꝫ eiꝰ corda nr̃a. Agamꝰ il
li gr̃as toto corde q̃ defectũ nr̃e ingratitudi
nis nõ ꝺsideras. sue nõ abstulit a nob miſe/
ricordie pietatẽ. desideriũ nobis tribuens
ipꝰ viã currere mãdatorũ. quã sine deside/
rio nulꝰ currere põt. qõ quidẽ munꝰ nõ est
vilipẽdendũ. sz gr̃e reputandũ. cũ hꝫpheraꝫ
ille erimꝰ se asserat cõcupisse q̃ ait. Cõcupi/
uit aia mea desiderare iustificatiões tuas i
oĩ tpe. Sz qz hocĩpm desideriũ aliqñ ni/
mia tepiditate nr̃e icurie ꝛ negligẽtie lassa/
sset. cogitaui quedã incitatiõis huiꝰ memo/
rialia annotare in q̃bꝫ fugiẽda pareãt ꝛ seq̃n
da. que q̃dẽ cũ affectu affectuose speculãtes
pristino vigore resumpto tã diu infatigabiliter
fruatur ꝛ gratiꝫ i charitate diuia crescamꝰ.
quoadusq̃ pfectũ veniat desideriũ collium
eternorꝫ. Ponantur aũt memorialiũ pdictorꝫ
pus quedã generalia. postmodũ specialiby
subsequẽtibus. Memorialia generalia

QUnt g̃ hec quedã frutes pbate in iuue
nibꝫ ꝛ scale salutꝫ. p quas sine dubio ad
pfectiõem frutũ ꝛ culmẽ glorie possunt ascẽ
dere fideliter exercitati p eas. videlicet sctã
verecũdia in cũctis rebꝫ ꝛ actibꝫ suis. tardi/
tas loquẽdi. pmptitudo obediẽdi. freq̃nta/
tio orõnis. fugere ociũ ꝛ dissolutiões. pure ꝛ
frequẽter ꝺfiteri. libẽter seruire. ꝛ infructuo
sum ꝺsortiũ deuitare. De nãq̃ sunt marga
rite fulgẽtes q̃ possessorẽ suũ deo ꝛ angelꝭ fa
ciũt gratiosũ. Dũ aũt ei placuerit q̃ te segre/
gauit ex vtero mr̃is tue. vocauitq̃ p gr̃az su
am. vt i te reuelet imaginẽ filij sui. de misera
bili fuiture egyptiaca trãsferẽs te in liberta
tẽ filiorꝫ dei. tãq̃ in viã noui hoĩs incepis pe
dem ponere. q̃ inẽ timorẽ ꝛ amorẽ hũilitatꝭ ẽ
semita ꝺstituta. tũc p eandẽ hũilitatꝭ viã ad
eminẽtiora ꝺscẽdẽs. poterꝭ te i altioribꝫ exer
cere ex q̃bꝫ certa memorialia subscribũt.

¶ De cõcupiscentijs mortificandis

Primum

OPortet g̃ añ oĩa te cupientẽ vestigia seq̃
saluatorꝭ. vt spẽs tua totã fixã i dño ha/
beas. ꝺ oĩbꝫ hꝰ mũ ꝺsolatõibꝫ peꝛꝭ ꝺsperãs

¶ De vicijs extirpandis

SEcundũ est vt ab oĩbꝫ vicijs ꝛ cupiscẽ
tijs malꝭ inquantũ sustinet hũana cõdi
tio. teĩpm studeas penitꝰ emũdare. vt fermẽ
to veteri totꝰ malicie ꝛ nequitie expurgato.
ambules i nouitate vite pꝰ xp̃m. qz nisi pus
hmõi catenas imãtatꝭ ꝺfregerꝭ. aĩa tua in te
nebꝫ aggregata ad celestia ñ põt eleuari

¶ De colligatiõibꝫ resecandis

TErtiũ est. vt a teĩpo dissoluas oẽm col
ligationẽ extrinsecã. vt sana ꝛ pura mẽ/
te possis deo colligari.

¶ De tribulatiõibꝫ cũ patiẽtia tolerãdis

QUartũ est. vt amore altissimi ꝛ spõsi tui
xp̃i oĩes mũdi huiꝰ psecutões eq̃nimi
ter feras. imo si possibile ẽ p voto suscipiẽs
solũ in xp̃i passionibꝫ delectetꝭ. renuẽsq̃ om
nẽ tpalẽ leticiã. i ipis tribulatõibꝫ hilarescas
oĩes reputãs tibi esse ad purgationẽ pec/
caminũ. ꝛ lucrũ aĩe tue ꝑparatas.

¶ Ut de nulla re cõqueraris

QUintũ vt cũ creatorẽ tuũ ꝛ oĩm te senti
as offendisse. rõz tibi fieri nõ poscas ab
aliq̃ creata. ¶ De pauptate suiꝰ

SExtũ. vt habeas despectui temetipsuz.
cupiẽs ab oĩbꝫ despici. zelansq̃ sacratis
simã pauptatẽ in oĩmibꝫ que ad te spectant.
Asperitatẽ. vilitatẽ. ꝛ parcitatẽ habeas q̃n/
tũ potes. nõ tñ in alijs req̃ras sz potiꝰ letus
ꝛ gaudẽs dñi ꝺsolatiõe fraterna. eis sicut
oportet obsequẽdo ꝛ mistrãdo assistas. oĩs
ꝺsolatiõis eos reputãs esse dignos. nisi qõ
absit. ita tibi in aliquo pateret diuia offensa
q̃ oĩ excusatiõe careret. dẽ qua cõpatiẽdo
ꝛ timẽdo ex intimo corde doleas q̃tũ potes

¶ De honoribus fugiendis.

SEptimũ est. vt oĩ tpe in timore stans
blãdicias hꝰ seculi. honores. gl̃ias. vel
fauores. auraq̃ vane gl̃ie quasi mortiferas
pestes oĩno fugias toto posse. stansq̃ conti
nuo i teĩpo. oĩ hora habeas te suspectum.
qz si tuũpsiꝰ victoriã fuerꝭ assecutꝰ. nulꝰ bo/
stis interiꝰ vl exteriꝰ tibi nocebit.

¶ De humilitate vera

OCtauũ est. vt amore illiꝰ q̃ cũ sit domiꝰ
oĩm celestiũ terrestriũ ꝛ infernorꝫ. p no/
bis assumpsit vilissimã serui formã i ea sub/
jiciens se volũtarie hoĩm potestati. humiliã
do teĩpm oẽm hoiem reputes tuũ dñm ꝛ te
verissime reputes seruũ oĩm. ꝛ in oĩmibꝫ cir
ca hoiem te reputes sicut seruũ. Sic ei trã/
q̃llitatẽꝛ pacẽ cũ oĩmibꝫ ꝑpetuã obtinẽs. scã
dalũ penitus ignorabis.

¶ De pace anime ꝛ quomodo habeꝭ.

DOnũ. vt nihil eorꝫ tãgas q̃ te spiritua/
li vtilitate nõ tãgũt. ꝫ est. de nulla re cu
res vel iplices te i aliq̃ exteriꝰ vel interius q̃/
quo mõ vbi nõ inuenis aĩe tue lucrũ. nec in
hmõi te ab aliq̃ implicari ꝑmittas.

De custodia sensuum

DEcimũ. vt visui atqz oĩbꝫ sensibꝫ corpis omĩmodã custodiã ponas. ita vt nihil ꝓrsus velis videre vl' audire aut tãgere. nisi vtilia aĩe tue. Linguã etiã diligẽtissime restringas vt nihil loq̃ris nisi interrogatꝰ. vel necessitate vl' vtilitate euidẽti coactꝰ. ⁊ tunc cũ reuerẽtia anĩ ⁊ timorꝫ dulcedine breuit' ⁊ submisse si potes. sp̃ deuitãs ꝓlixitatẽ ꝟboꝝ eoꝝ occasiões iuxta posse p̃scindẽs.

De solitudine ⁊ vigilijs

VAdecimũ vt gratã sanctãqz solitudinẽ desiderãs. omĩ tp̃e opatiõez vigiliaruz habeas p̃ciosam. in ip̃is sp̃ offerẽs deo orationes tuas cũ attẽtione ꝟboꝝ. deuotionis feruore ⁊ humilitate ꝓfunda.

De diuino officio

DVodecimũ. vt cũ debes diuinũ officiũ celebrare ita factꝰ ĩ teip̃o q̃etꝰ obliuiscaris oĩm terrenoꝝ. q̃tenꝰ fixa mẽte celestibꝫ ĩsistẽs mysterijs cũ tãta illud deuotiõe. reuerentia. gaudio. ac timore p̃soluas. q̃si int' angeloꝝ agmina ꝯstitutꝰ diuino ꝯspectui laudes p̃sentialit' offeras cũ eisdẽ.

Qꝫ sup̃ omĩa habeas in deuotiõe virginẽ gloriosam.

TErtiũdecimũ. vt gl'iosam reginã domini nr̃i mr̃em bñdictaz in sũmo habeas omĩ tp̃e veneratiõis affectu. ⁊ ĩ cũctis ad eã necessitatibꝫ p̃iculis ⁊ p̃ssuris tãq̃z ad refugiũ tutissimũ te ꝯuertas. ip̃iꝰ tutele p̃sidium flagitãdo. eãqz in tuã suscipiẽs aduocatã deuotissime ac secure tuã ei cãm cõmittas. q̃a mr̃ est misericordie. q̃tidie studẽs ei sp̃ealem ⁊ singularẽ reuerẽtiã exhibere. Et vt tua deuotio sit ei accepta ⁊ reuerẽtia g̃ta. ip̃iꝰ puritatẽ ⁊ mũdiciã omĩ ꝟtute mẽte ⁊ corpe illibate in teip̃o seruãdo toto conatu nitarꝫ hũilitate ⁊ mãsuetudine eiꝰ vestigia imitari

Quõ fugiẽda sunt ꝯsortia mulieꝝ

QVartũdecimũ. vt vbicũqz mulieres et ꝟgines ⁊ iuuenes q̃scũqz p̃ter necessitatis vl' manifeste vtilitatꝫ causaz deuites. Et vnũ vbicũqz fueris elige tibi p̃rem viꝝ q̃dẽ sanctũ discretũ ⁊ piũ. doctũ potiꝰ experiẽtia opis q̃z sublimitate ꝟmonis. q̃ te ꝟbis ⁊ exẽplis efficacibꝫ ⁊ ꝓbatis ad diuinũ amorẽ instruat ⁊ inflãmet. ad quẽ in cũctis necessitatibus tuis possis hr̃e recursũ ⁊ sp̃uale solam̃.

De fuga accidie ⁊ tristicie.

QVintũdecimũ. vt omnẽ frigiditatẽ accidie ⁊ tristicie in q̃ latet via ꝯfusionis. q̃ ducit ad mortẽ. a teip̃o sũmo studio depellens. interiꝰ exteriusqz serenꝰ sp̃ ⁊ trãquillus existas. nulli vllo mõ ꝯtradicas l' resistas in aliq̃. sz potiꝰ omĩ modo. p̃ omĩa omĩbꝫ acq̃escens dũmodo diuine lãudi vel saluti anime nõ obsistat.

Qꝫ de omĩbꝫ habeas bonũ exemplũ

SExtũdecimũ. vt omĩes affectiões tuas ac volũtates ꝯformes diuĩe voluntati. Omĩa te edificẽt. neqz te deedificet aliq̃d ĩ h̃ mũdo puritatꝫ ⁊ inocẽtie gr̃a diuini tibi muneris elargite. nec alioꝝ plꝰ debito defectibꝫ p̃turbatꝰ. iniq̃tati addẽdo iniq̃tatez. alienis sordibꝫ polluaris ne dũ cupis alios de pelago liberare. deteriꝰ ip̃e corruas in ꝓfunduz. Potiꝰ igit' omĩa q̃bꝫ nõ potes sine detrimẽto ꝓdesse opiens charitate benigna illi summe sapiẽtie derelinquas q̃ nouit bona d̃ malis eligere q̃buscũqz. sicqz in bonis opibꝫ pariter atqz malis spiritualẽ dño ꝯcedẽte poteris repire ꝓfectum.

De custodia cordis

SEptimũdecimũ. vt cor tuũ seruãs omni custodia. sol'qz spiritualibꝫ exercitijs deditũ. nulle ibi reꝝ visibiliũ imprimant' cõcupiscẽtie. vt creaturis omĩbꝫ alienũ libere possit vacare omniũ creatori.

De charitate ad ꝓximos.

OCtauũdecimũ. vt imaginẽ ac similitudinẽ maiestatis diuine ꝯsiderãs ĩ cunctis hoĩbꝫ. ita omĩes diligas ĩtime charitatis affectu. omniũqz ⁊ maxime infirmoꝝ ⁊ q̃rũcũqz indigentiũ curaz geras. dũmodo circa sp̃ualia tibi nõ fiat nociua distractio. sic bona mr̃ diligit atqz curat vnicũ filiũ p̃dilectũ

De orõibꝫ cũ opibꝫ sanctis.

NOnũdecimũ. vt cõtinue mentẽ tuã ita habeas ordinatã cũ deo q̃ omĩe opꝰ tuum atqz exercitiũ tã mẽtis q̃z corpis sit orõ. omĩaqz seruitia ⁊ maxime hũiliora cũ tanto facias charitatꝫ feruore. ac si ea xp̃o corpaliter exhiberes. Qd̃ certe debes ⁊ potes ꝟaciter cogitare qm̃ ip̃e dixit ĩ euãgelio. Qd̃ vni ex minimis meis fecistꝫ. mihi fecistis.

De obedientia sancta

VIcesimũ. vt honorẽ ⁊ reuerentiã omnibꝫ tã debitã q̃z deuotã sanctissime obediẽtie normã. nõ solũ magnis veꝝ etiã minimis quasi pupillã studeas sp̃ seruare illesaz obediẽs quidẽ nõ solũ maioribꝫ. vt p̃latꝫ. verũ etiã minoribꝫ omĩbꝫ te subijciẽs quibuscũqz. abnegãdo teip̃um ꝓ xp̃o. In bonis et

indifferētiby semp alterꝰ studeas facere vo/
luntatē. in nullo pbens te alicui onerosum.
sed porꝰ in charitate xpi diligēs vniuersos
ipm cōmunit oīniby gratū reddēs. Affa/
bilitates amicitias z familiaritates fugias
singulares. Sūmope caueas ne vnq̄ ꝓbo
vel facto vel gestu alicuiꝰ rancoris. odij. cla/
moris. iniurie. turbatiōis. murmuratiōis.
detractiōis. scādali. z adulatiōis. z q̄cūq̄
similiū. aliqua rōne vl' mō p te vel aliū causa
vel occasio fias.

Q ꝓsolationes z tribulatiōes occulte te/
neas.

Ulcesimū primū. vt virtutes vel gratias
spūales quas in te vel p te diuina mise/
ricordia opari dignat. tribulatiōes z p̄elia
frustraq̄ ꝓsitū vel similia ab oīniby absco/
dere studeas q̄ntū pores. his tamē exceptis
que ꝓprio sacerdoti in ꝓpria debēt accusatōe
detegi. nisi forte alicui tuo speciali ac ꝓbato
amico ea spūalis vtilitatis gra reuelare. cu
ius cōsiliū vel doctrinā in hmōi credas tibi
posse valere. Sollicitꝰ semp sis furari tem/
pus vbiq̄ vt possis solite oratiōi z medita/
tioni sancte vacare vt sedēdo solitariꝰ eleua
tus sis desiderio ad supna.

Q deū semp z vbiq̄ habeas i memoria

Ulcesimū secundū. vt solutꝰ ab omnib
creaturis tāto mētis conatu desideriꝰ/
q̄ feruore circa tuū creatorē intēdas. vt q̄si
omniū inferioꝝ oblitꝰ. q̄cquid agas z vbicū
q̄ steteris. z q̄buscūq̄ negocijs impliceris.
die ac nocte z oīni momēto z hora deū sem/
per habeas i memoria. credēs z cogitans te
cē verissime cora eo. z ipm cogitās vndiq̄ te
aspicere. Hec aūt cogita cū magna reueren
tia ac timore parie z amore. z cū magna di/
screcione. nūc añ pedes immēse maiestatis
eiꝰ pstratꝰ. corde amarissimo pcōꝝ veniaz
postulādo. nūc sacratissime passiōis filij dei
gladio cōpassiōis. cora eiꝰ cruce vulneratus
cū eo. lachrymosus z flebilis apparēdo. nūc
tonꝰ vite illiꝰ decursuz. obliquitati tue velut
rectitudinis lineā ꝓponēdo. nūc inenarra/
bilia z immēsa dei beneficia mēte ptractans
gratiaꝝ actiōib insistēdo. nūc stimulis ipi
amoris ardētissime punctꝰ. ipm in creaturis
oīniby intuēdo. nūc potentiā. nūc sapiētiam
nūc bonitatē z clementiā eiꝰ attendēs. cum
deuotissime in cūctis opib suis collaudan
do. nūc desiderio patrie celestis attractꝰ. ad
ipm gemebūdis suspiriꝰ anhelādo. nūc cir
ca nos viscera inestimabilis charitatis eius
aspiciēs. lerabūda quadā excessiua admira
tione corde ac aīmo in ipo deficiēdo. nūc te
ꝓcipitē. nūc te fugientē. nūc te ruentē. nunc
deū te timentē. subleuantē. retinentē z attra
hentē. nūc deū te ingratū p oīnia cōcernen/
tem cōsiderās. ineffabiliby diuine misericor
die viscerib tibi paretactis. nimio in eo cha
ritatis ardore te cōferens. totū te fletiby re/
soluēdo. nūc ꝓ o occultissima. ꝓfundissima.
z summe arcana nimiūq̄ stupenda iudicia
iusticie eiꝰ diligēter attendēs. cū in oīnibus
fidelis z cōstans cū summo amore ingēti q̄z
timore ac tremore. discretꝰ supplex z humi/
lis venerādo. p oīniby aūt cōtinuā z viuam
memoriā ipiꝰ sacratissime passionis in aīo z
corde tuo ferēs.

De solicita custodia suiꝑsi

Ulcesimū tertiū. vt sup custodia tua vigi
lans oīni tpe ab antiqui hostis fraudi/
bus. q̄ sepe se in angelū lucis trāsfigurās oi
tempe z in oīni via homini laqueū tendit et
retia. vt aīmas nostras valeat captiuare so
licitudine te cautissima tuearis. venantiū la
queos fugiēs sicut passer. tāteq̄ puritatē hu
militate sancta i oculis tuis fias vt ne sub/
tilissima eiꝰ retia te valeāt cōtinere. a quibus
sane tūc poteris liberari illesus. cū effectus
fueris israel. cōtinue mentaliby oculꝰ videns
deū. quia nō dormitabit neq̄ dormiet eius
custos.

De pura confessione peccatoꝝ

Ulcesimū quartū. vt tenēs indefessum i
stituti sancti rigorē. sacris ardoribus ce
lestiū desideriorꝝ successus. mētis z corporis
mūdicie pulcritudinē. innocētie puritatē. cō
scientieq̄ teneritudinē ꝓseruās. cura diligē
tissima caueas ne vnq̄ tepēdo in aliquo re/
sipiscas. Ad qō quidē diligentiꝰ z puriꝰ cō/
seruandū. quotidiana discussione septies i
die examines vitā tuā. semp añ vel immedi
ate post qūlibet horā canonicā. cōsiderās
z discutiēs attētissime qualit de hora in ho/
ram ambulauerꝝ digne cora deo sine macu/
la i iusticie semita. Et quia nemo est q̄ sic di/
sciplinā z iusticiā obseruet. vt nihil penitus
negligat vel omittat. ideo necessariū ē vt ad
penitētie lauacrū recurrēs cū dolore z gemi
tu sepissime tue accusationi insistas. In qua
quidē accusatiōe seu cōfessione integre ꝓfi
ter z pure sine oīni velamine excusatiōis vt
occultatiōis seu palliatiōis p ordinē oīnes

tuos retexẽdo defect⁹ sacerdoti ꝓpio tãq̃ ꝺo debes intimare narrando ꝑ⁹ omissiones quas in his q̃ sunt ad deũ feciſti. ⁊ maxime in oratiõe quantũ ad duplicẽ ei⁹ partẽ. mentalẽ ſcz ⁊ vocalẽ. deinde defectus i obſeruatione iuſticie q̃ ad proximũ. poſt cõmiſſiões quas egiſti ex mala cuſtodia ſenſuũ. ⁊ ſenſibus adiacentiũ affectionũ ⁊ cogitationum. Hãc autẽ cõfeſſionẽ ſemp debet cõtritio et ſatiſfactio comitari. vt doleas videlicet de oĩ⁹ offenſis. nõ ſolũ de magnis. ſed etiaz de modicis. ⁊ dolẽdo caueas iterare culpaz ſemp ſtudẽs cauſas ⁊ occaſiões peccati preſcindere quãtũcunq̃ ꝑ amorẽ videãtur tibi cõiuncte. q̃a tũc iuxta ſaluatoris ſentẽtiam. eruend⁹ eſt oculus ſcandalizans id eſt. occaſiones peccati vitãde. que quidẽ apparẽt nobis delectabiles nimiũ. etiã ſi multũ nobis diſpliceãt earũ effect⁹. Unde fortiſſimũ eſt i hac pugna bellũ. Et ideo oportet ꝑm dei ꝓceptũ eſſe cecũ ſurdũ ⁊ mutũ. ⁊ inſenſibilem ad oĩa in quib⁹ nõ inuenit anima lucruz. Ut autẽ diuinorũ ꝓceptorũ eiuſq̃ diſcipline celeſtis obſeruantiã in ſupradictis et ceteris alĩ⁹ ſolicit⁹ intendas. ac feruent⁹ accendaris. ſtudeas hec quinq̃ ſemel ad min⁹ inter diẽ ⁊ noctẽ. affectuoſe ⁊ moroſe oĩ tẽpore ſincera mẽte tractare. q̃ ſcilicet ſit breuis vita noſtra. q̃ lubrica via. q̃ mors incerta. que premia iuſtis. que ſupplicia parantur iniuſtis. vt nõ ſit ſeruitiũ ſine timore. nec gaudiũ ſine tremore.

¶ Quales eſſe debem⁹ in noſtra reputatõe q̃uis ꝓfecti.

Uiceſimũ quintũ ⁊ vltimũ. vt cũ diuina gratia largiẽte oĩa bene feceris. te ſeruum inutilẽ ⁊ peccatorẽ recognoſcẽs. omni beneficio dei reputes te idignũ. ſemp robuſtiſſimã fidẽ tenẽs. replet⁹ charitate diuina fiducia magna ſperãs ab ipo miſericordiſſimo patre miſericordie tibi viſcera aperiri. vt dũ in foſſam ꝓfunde humilitatis firmiſſima ieceris fidei fundamẽta. erexeriſq̃ lucidiſſimos parietes cõtinue ac feruide charitatis decoratos omniũ virtutũ picturſ. tectumq̃ deſiderate ſpei beatiſſime poſueris glorioſum. randẽ oĩ⁹ ordinate diſpoſitis ſumm⁹ ille celeſtis inhabitator dulciſq̃ hoſpes fideliũ animaz. cui⁹ delitie ſunt eſſe cũ filĩ⁹ hominũ rãdiu tecũ dignet inhabitare ꝑ gratiã in ꝑſenti ſeculo vel exilio. quouſq̃ poſt terminũ vite hui⁹ in celeſtis beatitudinis patria glorioſa ſtola ꝓpetue immortalitatis indut⁹. claritatẽ vultus ei⁹ cũ omnib⁹ ſanctis cernere mereaꝛis in iubilo. vbi erit ſumma felicitas ⁊ eterna beatitudo. finis et cõplementũ omniũ deſideriozꝝ noſtrozꝝ.

Cõcluſio epiſtole huius

Hec verũtamẽ adhuc ſcias chariſſime frater ĩdubitãter q̃ niſi ꝓfecte abnegaueriſ temetipm. ſequi nõ poteris veſtigia ſaluatoris. ⁊ ſine ſolicitudine cõtinua ⁊ labore. ei⁹ gratiã adipiſci nequibis. Et niſi aſſidue ꝓpulſaueris portas ei⁹. ingredi non poteris ad pacẽ mentis. Et niſi te inſtãter in timore dei tenueris. cito dom⁹ tua cozruet in profundũ. Et ſi fideliter ⁊ cõſtanter te tenueris ⁊ exercitat⁹ fueris in ꝑdictis. ſpero in miſericordia ſaluatoris q̃ te gratia ſua dignum faciet in ꝑſenti. ſecũq̃ poſſeris gloria i futuro. Qõ ipe tibi ꝓcedat q̃ eſt trin⁹ ⁊ vn⁹ in ſecula ſeculoꝝ benedict⁹ Amen.

Hec autez chariſſime non ideo tibi ſcripſi quia te credere talibus indigere. ſed q⁹ ante collegerã pro me ipſo. cernenſq̃ mee incõſtantie proniratẽ. ſeu cõſtantie paruitatẽ. cogitaui ea tibi tanq̃ coadiutori fideli ꝓmunicare. vt qõ mea puſillanimitate negligentiaq̃ tepozis omittit. tua magnanimitate feruoziſq̃ ſollicitudine reſtaureſ. maxime cũ te concordez quaſi omnib⁹ vot⁹ meis in huiuſmodi ſimplicioziby plurimũ ꝺlectari cognoſcã. Quapropter chariſſime in chriſto hec ea rogo caritate ſuſcipias. qua illa tibi me ſcio affectione miſiſſe vt videlicet his omnib⁹ ſupradict⁹ quoꝝ quidẽ diſciplina non videſ eſſe gaudiũ ſed merozis. ita per celeſtiũ ſtudiozũ exercitia ſtudeas te mãcipare. vt pacatiſſimũ iuſticie fructũ afferãt in futuro. ⁊ expectationis eius dulcis memoria etiã in ꝑſenti anima tua guſtu deuotionis adipe ⁊ pinguedine repleatur in chriſto ieſu domino noſtro. cui me aridũ ⁊ verboſum potius q̃ deuotũ deuotis tuis oratiõibus ꝓmendabis. Cui eſt honoz ⁊ gloria decus ⁊ imperiũ per infinita ſecula ſeculozũ Amen.

¶ Explicit epiſtola ſancti Bonauenture. Que eſt quaſi regula omnium pie ⁊ ſpiritualiter in chriſto viuere volentium.

¶Incipiūt viginti passus siue formula noui-
uiciorꝫ sci Bonauēture De informatione
spūalis vite ac ꝓfectu religiosoꝝ

Quis in spiritu

pficere ꝛ ꝑ esse ꝓpter qđ vt ꝑ fie-
res ad scolā ꝓtutū. i. ad religiōꝫ
veniſti. ꝛ ne fias illis silis q̄ lon
go tpe i scolis manēdo multū tpis ꝛ sūptus
inutiliꝫ ꝓsumūt ꝛ mīme discūt. istā formule
cōpendiū añ oculos habeto ꝛ ad eā regl'aꝫ
ordina vitā tuā ꝛ mores cōpone. ꝛ studiū i-
pende ꝛ tps expende.

¶Qui religiosus volēs pficere magistris se
ꝺꝫ submittere. Capitulū. I

In ꝓmis sp esto sub tali rectore ꝛ ma
gistro. vl' si talē hr̄e nō potes. tuipse
tibi mgr̄ esto q̄ sit strēnuꝰ. vt ad huꝰ
formule regulā cōpellaꝫ ꝛ in nullo tue ꝑpe
volūtaꝫ libertati relinquaꝫ. Puer em̄ q̄ di
mittit volūtati sue. i. puerili laſciuie. ꝓfūdit
matrē suā. i. religionē. Ideo tot ordines re-
ligionū cōfundūt. qꝛ pueriles mēte sibimet
dimittūt sine freno r̄trahēte a noxijs. ꝛ sine
virga ad salubria cōpellēte. aut ex negligen-
tia senioꝝ. aut ex nociua ꝺescēsione eorū ne
teneros aīmos frangāt seuera coertōe. Si
cut imprudēs medicꝰ q̄ ne ꝺtristet egrū quē
curare ꝺberet patit eū nociua comedere. et
quib⁹ grauꝰ ꝛ diutiꝰ infirmat. Et cū in vno
dissimulant excessus eꝰ ꝛ vicia. cito ab alijs
trahit in exēplū. vt etiā sibi talia ipunita p-
mittant q̄ vidēt in alijs sustineri.

¶Qui puersi nec volūt corrigi nec pati alios
apud se fieri meliores.

Capitulū II

Tandē ad ꝑ ista mala libertas ꝺlata
tur ꝛ pficit. cū beca pluribꝫ vidēt fie-
ri. vt q̄i p lege ꝛ piure ordinis defen
dāt. ꝛ si q̄s ꝺtrariū dicere aut docere arguē-
do p̄sumpserit. singularꝫ supstitiōis ip̄rope
riū sustineat. ꝛ q̄si nouū ordinē ꝛ insolitū mo
rem iducere velit vt delyrꝰ ꝛ vanꝰ irrideat.
ꝛ onerosus fiat oīmb⁹. ꝛ tā q̄ temerarius iu-
ꝺex alienoꝝ actuū pſecutiōes amarissimas
patiat. Timēt em̄ distorti ꝛ a via dei exorbi
tātes. si ꝑcrēt zelātibꝫ p iusticia ꝛ religionis
disciplina. ad ptē suā alios attraherēt. et ita
paulatim ad ordis obseruātiā etiā ipi tādē
cogerent. ꝛ pcauēt ardētissime ne ad ꝑ pue-
niant. ꝛ sub specie singularitaꝫ extirpande
ejciūt a se illos ꝛ opp̄imūt q̄ desiderant re-
ligionē ad statū debitū reformare. Qꝺ vidē
tes alij quib⁹ ꝑ displicet q̄ aliquā bone volū
tatis scintillā habēt. sꝫ tm̄ infirmā terrenā. et
potiꝰ studēt se illis cōformare quos fortioꝛē
ptē vidēt hr̄e in multitudine ꝛ potētia q̄ꝫ cū
istis tribulari. ꝛ insup infamari. Juxta illꝺ.
Et q̄ recessit a malo p̄ꝺe patuit. Hec oīa
expti sum⁹ in nigro ordine vl' in alijs. Hūc
aūt ꝓtingat nostrā religionē ad statū similē
puenire. Amen.

¶Qui volēs pficere in nullo ꝺꝫ eē negligēs.

Capitulū III

Qui tali feruore ad religionē veit q̄
p oīmb⁹ q̄ mūꝺ⁹ ei ꝓmittere vel da-
re potuit. noluit dānari in secl'o. nec
p diuitijs vl' honorib⁹ vel delicijs. nec amo-
re amicoꝝ. vl' p̄rij corpis dubitauit se trade
re carceri penitētie ꝓpter deū. nō debꝫ modo
vilioꝛ esse q̄ꝫ tūc fuit vt p ꝓbis hoim deserat
viā dei. iā in eꝰ ingressu existēs a cuꝰ aggres
su nec terroribꝫ nec blādicijs potuit auerti.
Qui si times ꝺ singularitate notari. ꝛ ob hoc
alijs odiosus fieri. scias q̄ nullꝰ sanctoꝝ sin-
gularis gl'ie factꝰ est in celo nisi q̄ inter hoies
hic posit⁹ studuit esse i sanctitate vite singu-
laris. qđ tm̄ de singularitate ꝓtutū ꝺico. nō
de cerimonialib⁹ obseruātijs. paruā vel nul
lam habētibꝫ vtilitatē ꝓtutis. Studia aūt
sanctitaꝫ in his ꝓsistūt. in cauēdo oīme pec-
catū ꝛ oīme scandalū q̄ꝫtū est in se. ꝛ insisten-
do oīmb⁹ ꝓtutib⁹ humilit'. ꝛ inq̄rēdo famili-
aritatē dei p affectū deuotiōis interne. Ad-
uersus hmōi nulla est bona ꝺformitas per
quā hec studia ꝺestruunt. Cū em̄ p iusticia
sicut ꝛ p fide poti⁹ ꝺebeam⁹ pati. nō solū irri
siones ꝛ ꝺespectiōes. sꝫ etiā pſecutiōes q̄sli-
bet ꝛ mortē. sic̄ passi sunt sancti ante nos. et
patient⁹ post nos in ꝺieb⁹ nouissimis q̄ꝫ fidē
ꝺeserere vl' iusticiā vite peccādo relinquere
Discam⁹ in quis ꝓboꝝ ꝛ ꝺespectionū tribu
lationib⁹. vt si grauioꝛa imineret nobis ꝓ
tp̄o certamina sciam⁹ p patiētiā supare. Hā
qui a leui flatu ꝺeiciť. quō stabit a vēto ma-
time tēpestatis. Hec ad p̄muniendū coꝛ p̄re
missi ꝺtra retrahētes a studio pficiēdi in ꝓtu
tibus. qꝛ q̄ tale studiū i se nō diligūt. vir p̄ūt
in alijs secū morantibꝫ eq̄nimiter sustinere.
Uñ sicut illi nō ꝺimittūt ꝺsuetudines suas
malas ꝛ notias ꝓpter nos. sic nō oportet nos
bona ꝛ vtilia studia abijcere ꝓpter illos. qꝛ si
volūt ad vitā eternā venire. oportet eos no
biscū viā dei nō suā ambulare.

Viginti passus de uirtutib⁹ bonoꝝ

Q religiosus nō debet intēdere ociositati vel leuitati. Capitulū IIII

Ungꝫ debes p mutatoria ociosꝰ vagari. nec rumoribꝫ ꝥbis ociosis vacare. nec risui. nec scurrilitatibꝫ deditus esse. qꝛ hec faciūt mentē vagā ꝛ inanē. et licētia istoꝝ dissoluit coꝛa pōdere timoꝛs dei ꝛ affectū interne deuotiōis exhaurit. Non euageris hincinde oculꝫ curiose singula ituē do. qꝛ ꝛ leuitatis est indiciū ꝛ ea q̄ foris hauris p oculos vel p aures strepitū quendaꝫ interiꝰ suscitāt q̄ puritas intelligētie q̄ ī bonis meditatiōibꝫ mētē pascit q̄si q̄dā pulueꝛe obscurat. Quicq̄d nō est tibi necessariuꝫ vel vtile ad tuū vel alteriꝰ pfectū. ptrāsiꝛ noli īmoꝛari ne coꝛ ī eo defigat. ꝛ ꝛps infructuose in eo expendat.

Q religiosus debet se occupare lectione meditatiōe. oꝛatione. ꝛ operatione. Capitulū V

Emp aliq̄d tecū defer in memoꝛia. qō de deo rumies cogitādo. ꝛ mētis tue intuitū sp in eū defigere stude. sicut docet ꝓpha. Prouidebā dñm in ꝓspectu meo sp qm a dextris ē mihi ne commouear Hoc em cōtinet coꝛ apud se ne cōmoueat a se p vanā leticiā vl irrōnabilē tristiciā. Dū dus em in q̄ fluitamꝰ varijs tēpestatū vētis agitat. ꝛ q̄ ñ vult nauē coꝛdis sui q̄ssatōibꝰ ꝓteri. vel vndaꝫ influctiōibꝫ demergi. vel in exteras plagas vētoꝝ flatibꝫ impelli. affigeꝛe cā fumbꝫ bonaꝫ cogitationū assuescat ad petrā immobilē. Petra aūt est ꝛps. Quē fumē vt difficile rūpat ex triplici resticulo ꝓponat. ex sanctaꝫ sc̄turaꝫ deuota lectione. ex sedule oꝛōnis cōpunctiōe. ex bonaꝫ actōnū humili exercitatiōe. Lectio dat materiā ꝛ q̄ si semē bone cogitatiōis. Oꝛō rigat ꝛ ad pfectū roboꝛat ꝛ coꝛ illumiat ad intelligētiā. et īpinguat affectū ad saporē. Bona actio maxime ꝓdita pinguedie charitatꝫ ꝛ obediētie vl alteriꝰ ꝛfrutꝫ lerificat ꝓsciam ꝛ dat fiduciā spei in deū. ꝛ si ad horā intercipit deuotiōis quietē. rñ mereꝛ postea maioꝛē dulcedinis ī fusionē ꝛ gr̄am puritatis.

Q cauēde sunt vane cogitatiōes ꝛ inutiles occupatiōes. Capitulū VI

Eriaꝰ ꝛ vacās caue tibi a vanis ꝛ p̄uis cogitatiōibꝫ. ne vl p modicū ī te moꝛent. qꝛ cito inq̄nāt coꝛ labe cuiusc̄ꝫ vicij. vt luxurie. vane gl'ie. odij vl alioꝝ. Itē caue ab inutilibꝫ occupatōibꝫ qꝛ ꝛps pdunt ꝛ coꝛ inq̄etāt ꝛ vtilia impediūt. ꝛ deuotionē dissipāt. Itē a toꝛpoꝛe accidie ꝛ pigricie que mētē repidā ꝛ coꝛpꝰ delicatū reddūt. ꝛ ad bona opa desidiosum.

Q inter homies cauēda est tā ostentatio q̄ supfluus pudoꝛ. Capitulū VII

Ater hoies existens caue a duobꝫ q̄ ad teipm. ꝛ a duobꝫ quo ad alios. Quo ad te caue ne aliq̄d facias vt ab eis noteꝛs vñ gloriā queras ī gestu. ī voce. in sermone. vl in actu. qꝛ peccatū est ꝛ vanū. ꝛ cū putas eis placere. foꝛte displices. et iudicāt te q̄ inanis gl'ie cupidꝰ sis. vel foꝛte nō aduertūt qō agis. ꝛ sic pdis conatū tuū ī utiliter ꝛ vane. sic stulti q̄ pictis imaginibus quasi viuis hoibꝫ obsequūt. Ꝑs. Qui hoibus placēt. ī. placere volūt vl cupiūt. cōfusi sunt. Itē ne pudoꝛe supfluo obruaꝫ in bis q̄ coꝛā hoibꝫ agere debeꝫ. loq̄ndo. cogitādo vl aliq̄d agēdo. sꝛ ita liber esse stude coꝛā eis ac si sine eis esses. Et si intus verecundia estuas foꝛs repme qꝛ q̄ magꝫ notabilē te facꝫ ex pudoꝛe. eo plꝰ ꝓsiderāt te. ꝛ ita magꝫ ꝓsuderis. Signū supbie videt esse nimis eruberescere de illis defectibꝫ q̄s natura indidit. vt de deformitate coꝛpis vl ruditate voc̄ ꝛ silibꝫ. De vilitate aūt vestis vl humilibꝫ obsequijs erubescere ī pauꝛe religioso grauis supbia est.

De quibꝫ erubescere debet religiosus vel humiliari in oculis suis. Capitulū VIII

Uciū vel scādalū erubesce vñ vel deꝰ offendit vel aliq̄s scādalisat. Apud teipm erubesce de peccatꝫ tuis. ō toꝛpoꝛe ín fuitio dei. de negligētia bonoꝝ que posses facere ꝛ deberes. q̄ ꝛps defluit ꝛ pfectus ꝛfrutū nō crescit. ō hypocrisi q̄ foꝛs vis putari meliorq̄ int te inuenias q̄ vicia tua occultas. nō timoꝛe nocumēti alteriꝰ sed timoꝛe displicēdi ꝛ ne vilipēdaris q̄ p bona q̄ ostēdis vis videri ꝛ placere boibꝫ. vt ex bis suspicenꝫ te multo plura ꝛ maioꝛa ī occulto hr̄e. exq̄ talia foꝛas pdeūt q̄si te dolēte q̄ vix adeo familiarē aliquē habes vnanimē quē velles te ī oīnibꝫ agnoscere sic teipꝫ agnoscꝫ qō etiā fit in ꝓfessiōe q̄nq̄ꝫ. ꝛ si nō audes peccata tua suppꝛimere q̄n ipa accuses. rñ de illꝫ ín q̄bꝫ te magꝫ displicere times. ita oꝛdinas ꝥba. p̄mittēdo. subiūgēdo. coloꝛādo. q̄ minus appareāt verecūda. vl si foꝛte plꝰ nudeꝫ

fers gr̃iaris. z vis inde apud ꝓfessorē sanct⁹ notarī. q̃ tā humil' sis vt te magſ q̃ necesse sit studeas ꝓfundere ꝓfitēdo. Q cū tēptati/ oniby vicioꝝ maxie carnaliū ita ꝟsidiose pu gnas vt solo timore piculi vl' ꝓfessionis pu/ dore eas repellas z q̃ntū audes ī affectu car nis arrideas. solo ꝓsensu ogis z moroſe de/ lectatiōis excluso. Et in ꝟ maioꝝ apparet p/ uersitas q̃ cū facile q̃q̃ possēs hmōi tēpta tiones q̃si muscas imūdas abigere ex negli gētia eas ꝑmittas crescere z calescere z qua/ lescere donec ꝓfortate iā piculosiores fiūt. z difficili⁹ vincūt. z ꝓsciam sep⁹ ꝑ ulsando cō/ fundūt. Q ita desidiosus es ad ea q̃ dei sūt z ad ꝟtutes. vl' q̃ ad deuotōis studiū ꝑtinēt vt pudor būan⁹ plura ex his magſ a te vl' ex te exorꝝat q̃ amor diuin⁹. Q ita es ingr̃atus dei bñficijs vt nō solū debitas nō agas gr̃i as ꝑceptis. sz etiā gr̃am oblatā z ꝑatam ī vacuū recipias z negligas vtiliora ad q̃ tūc sentis tibi arridere gr̃am. z occupes te vani oriby studijs q̃si q̃ retit araneaꝝ telas q̃ non ꝑdērūt ad veltimēta salutſ. Q illa ad q̃ tene ris faciēda. sic̄ sunt hore canonice z sil'ia. ita negligēter z desidiose ꝑsoluis. vt nō tā meri tū indesperes q̃ supplicīū exꝑectes q̃ z si ꝟ/ ba ore vtcūq̃ ꝓferas. cū corde tā vag⁹ es. et affectu frigid⁹ q̃ nec sensum orōnis ꝑcipis. nec deuotiōis affectū. z de ipis ꝟbis pluri/ ma defluūt accelerādo. z vtinā nō ml'ta trā/ silias omittēdo. dū nō attēdas si dixeris vel nō dixeꝝs. nisi forte ex ꝓiectura alicui⁹ ꝟbi q̃/ si ex causa apprehēsiōe reputes te dixisse. De us aūt z si patiēter dissimulat intēdere nr̃as negligētias. tñ nō min⁹ odit eas sz itegre di numerat eas. districte dūdicat. seuere pu/ niet. nisi nos ꝑueniam⁹ faciē ei⁹ in hūili cō/ fessione. in forti satꝝfactiōe. z in seriosa emen/ datiōe. Q ad oīa q̃ ad corꝑis curā vel cō/ modū spectāt studiosissim⁹ es. Que ꝟo ad spūs ꝓfectū vel ad supne charitatꝝ exhibitō nem vel ad ꝓlati obedientiā. vel carnis casti gationē spectāt deses es. Q etiā hos z sīmi les plures aduertēs in te defect⁹. nō terreꝝs. nō cōpungeꝝs. nō discutis. nō corrigis. qua/ si de⁹ aliter tecū actur⁹ sit q̃ cū oīby aliꝭ. vt mala tua incorrecta nō puniat. z bōa ne/ glecta remuneret. ꝓro his z sīmiliby erube sce apd̄ te z ab aliꝭ ea in te dūdicari z rep/ hendi nō mireꝝs. nec indigneꝝs sz verecūde/ ris semp. Dect alia plura in meipso ꝟaciter recognoscēs erubesco z doleo. sz nō tñ sicut debeo. z ideo nō emēdo sicut possem z expe/ diret. Ex meipo aūt intelligo q̃ hec vel aliq̃ istoꝝ etiā primo meo inesse possunt. z ideo vnusq̃sq̃ iudicet z circūspiciat semetipm. cō siderās ex vno latere qualis sit. maxime q̃d sibi desit boni z insit mali ex vicio ꝓrio. ex al tera ꝑte. qualis esse debeat in ꝟtutiby z mo/ riby bonis. vt ex hoc z humiliet ex cognitōe defect⁹ sui z ꝓuocet ad studiū ꝑficiēdi ad illa que videt se debere z facere vel habere. z dō regratiet si in aliquib⁹ forte ex eius gratia ꝑ fecerit.

Quō religiosus se debeat hr̃e ad alios Capitulū IX

Q Uo ad alios caue a duob⁹. Primuꝝ vt nō curiose respicias vel ꝙquiras eoꝝ psonas. vult⁹. dispositiōes. habi tum. gest⁹. facta vel ꝟba. vel officia. Jnq̃ntū em̄ tibi nō attinēt ista pscrutari vtilitatꝝ cau sa ita ptrāsī. ita cogita ac si essēt oues vl' alia animalia vt nihil circa illos occupes visum tuū vel coꝝ. Alteꝝ vt nō iudices vel dūdi/ ces de aliꝭ quales sint vel esse possint. ī mē te. in merito. in moriby vel aliꝭ. q̃ talis dis/ cussio vana est z sepissime falsa. imo temera ria. qua insup coꝝ inquietat z aliquādo inā/ natur z cōsciētia ledit z alia bona negligunt ex tali occupatōne. Et si aliqua videas vel audias de aliquo q̃ nō placēt. trāsi z obliui/ scere cito. cōmittens eū sibi z deo. maxie vbi ad te nō spectat illi⁹ correctio ex debito ma/ gisterij. vel ex sociali familiaritate vel denū/ ciandi necessitate.

Q cōpassio debet peccatoriby z afflictis. ꝓmo tamen ꝛpo

Capitulum X

C Ompatere cū peccantiby quasi in tē pestate marꝝ naufragātiby q̃ longe miserabili⁹ est in lacū inferni demer gi q̃ in pfundū marꝝ submergi. Ora ꝓ eis z plora cū potes. ex ꝟ em̄ mereꝝ vt tu a simili naufragio libereꝝs. Beati em̄ misericordes. q̃m ipoꝝ de⁹ ita miserebit⁹ vt a miseria libe rent. Sic etiā oim miseroꝝ afflictōes aio z oculo ꝓpassiōis ituere. z singula eoꝝ mīsiaꝝ aggrauātia studiose ꝓpura. diligēt ponderā vt ex his affect⁹ miātiōis ī te pingueſcat. z si q̃s tu miserias pateꝝs. tibi leuiores i eoꝝ cōparatiōe videāt. Collige etiā ex his q̃ vi/ des passiōes z labores z pauptates ihu x̄pi q̃ cū esset diues ꝓ nob⁹ egen⁹ fact⁹ est. vt ill⁹ inopia nos diuites in celestiby essem⁹.

Quę sint cõmunia vicia hominũ.
Capitulũ XI

Tria sunt cõmunia vicia apõ hoies
Primũ, pnitas reprehendẽdi q̃ ĩ alijs
videt ⁊ nõ sunt ꝑm affectũ eorũ. Al/
terũ est adulatio q̃ solet sibỹ nuicem blãdiri.
laudãdo. arridẽdo q̃rẽdo quõ valeãt. cũ tñ
nõ curẽt eos q̃q̃ valere. honores inutiles
offerẽdo. ⁊ alijs multis modis in q̃bꝫ nõ est
vtilitas. nec ex affectu faciũt sz ex vsu vt pla/
ceant. Tertiũ est ꝓpria gl'iatio de seipõ q̃ ea
q̃ facim⁹. dicim⁹. sentim⁹. ⁊ sum⁹ placẽt nobis
⁊ pferim⁹ ea alioꝝ factz cõmendãdo vl' occul
te cogitãdo. ⁊ dedignamur si alij nõ mirent
ea. q̃si nõ habeãt sanũ iudiciũ ⁊ delectamur
in laude nostra. Et si aliq̃n nosipos accusã/
do humiliam⁹ nõ pure ꝑ facim⁹ sz volum⁹
p hoc astute, puocare aliũ ad laudẽ nostri. q̃i
nõ debeat pati vt nos vitupem⁹ qõ laudan
dũ in nobis est. vl' ad ꝑ sepe facim⁹ vt humi/
les rputemur. ⁊ saltez ex ꝑ placeam⁹ si alia
placẽtia nõ habeam⁹ Qui ab his trib⁹ liber
esset. in magna puritate viueret ⁊ q̃ete.

Q munera ⁊ curiosa nõ sũt curãda reli/
gioso. Capitulũ XII

Nulla curiosa habere cures. vt ima/
gines. tabulas. sudariola. pater no/
ster ⁊ silia. nec recipias nec des alijs
p munusculis. q̃ occupãt cor. ⁊ magistz no
stris nõ placẽt. ⁊ faciẽt te notabilẽ inter cete
ros. ⁊ sepe sine licẽtia recipiunt ⁊ dant talia ĩ
caute dũ pudet eos totiẽs ꝑistis recurrere
ad magistros. Species aromaticas nõ ha
beas nisi p euidẽti infirmitate nõ possis ca/
rere. Qui oñibꝫ rebꝫ peculiaribꝫ carere pos/
set felicior esset. q̃ multã detractiõis materi
am abscidisset. Si aũt aliqua iuberis habe
re. vt libros rõne studij ⁊ scriptoriola. nulla
supflua collige vel curiosa. solis cõtent⁹ ne/
cessarijs in numero ⁊ valore. Ipe habit⁹ tu/
us ⁊ oñia vestimẽta tua simplicia sint ⁊ in/
culta. ⁊ corp⁹ ⁊ gest⁹ ⁊ oñia foris apparentia
plana sint ⁊ pura. nil notabilitaz curiale vl'
curiosum vl' singularitaz colore respersum
affectes.

Q iudicia humana nõ sunt curãda.
Capitulũ XIII

Stude humano iudicio nõ moueri.
nec delectari fauoribꝫ. nec despectu
ꝓtristari. q̃ iudiciũ humanũ cecũ ẽ
frequẽtꝫ ⁊ ignorat ꝓitatẽ. ⁊ fallit sepissime.
nec si laudaz ab hoie es iõ laudabilior. nec
si despicez es iõ vilior. Stult⁹ est qui stultꝫ
placere laborat. q̃ sic cec⁹ nõ discernit inter
colores. nec surd⁹ int sonos. ita insipiẽs hõ
nescit pẽsare meritoꝝ dignitates. Uñ cũ ali
q̃d agere te ꝓtingit estimabile. vt ꝑdicare vl'
sile. nõ anxiez quõ ad placitũ hoim ꝑficias.
sed inuocato auxilio dei, put melꝰ expedire
ꝑm deũ intelligz studе facere. Et si bene suc/
cesserit. deo adiutori refer grãs. ⁊ noli extol
li. q̃ nõ ꝓpter te sz magis ꝓpter alioꝝ orões
⁊ merita datã tibi esse gratiã debes estimare
Si aũt minꝰ bene successerit noli turbari ⁊
pudore ꝓfundi. sed grãs deo refer qui sic te
ab elatiõe defendit. Siue aũt bene siue mi/
nus bñ successerit. statim sic te habere stude
intus ⁊ exteriꝰ ac si nõ fecisses. Laudet qui
vult vl' despiciat. q̃d ad te tu tace. Excusatõ
nes ⁊ recusatões q̃ñ debem⁹ aliqua hmõi fa
cere. ad ꝑ sepissime fiũt ne despiciamur. vl' ꝑ
sumptuosi iudicemur q̃ talia audem⁹. Uñ
videt esse puri⁹ ⁊ humil⁹ simpliciter facere
qõ est faciendũ. vel obediẽtia iubẽte. vl' cha/
ritate instigãte. si placet alijs bene. si nõ. q̃d
est tũc ꝓditũ. Hã cũ oportet tẽpdicare vel si
mile facere. quod aliq̃d honoriz videt habe
re. si bene feceris lucruz habes de ꝓfectu la/
boris tui. si minꝰ bene. iterũ lucraris meritũ
humiliatiõis tue. ⁊ q̃ post hoc minꝰ ad hu/
iusmodi cogeris ab his quib⁹ non placuisti
Oñes sum⁹ alterutrũ exposiri vt alter alte
ri placeat vel displiceat Unde cũ in mea nõ
sit potestate vt tibi placeã. sed ĩ tuo arbitrio
vel affectu quẽ tibi dare nõ valeo. si multuz
laboro tibi placere. forsitan nõ ꝓficiã. q̃ alie
iudiciũ tuũ dirigiť. Et ideo nihil in hac ꝓte
melꝰ video q̃ꝫ vt soli deo studeat homo pla
cere ⁊ primũ nõ scãdalizare. vl' sciẽter offen
dere. ⁊ cõmittere deo. si hominib⁹ placeat vl'
displiceat humiliter ⁊ patiẽter. Juxta illud
Mihi ꝑ minimo est vt a vobis iudicer. ⁊c.
Quib⁹ eñ places ascribe ipsoꝝ beniuolẽtie
non tue, ꝑbitati. Quib⁹ aũt displices attri/
bue tuo merito ⁊ cogita q̃ si ex tantillo eis
displices. sicut exteriꝰ cognoscere valent ĩ te
vilitatẽ tuam. q̃d fieret si radicitꝰ ꝑspicerent
oñia vicia tua ⁊ peccata ⁊ inhonesta queq̃.
mirũ si nõ eijcerẽt vel lapidarẽt te. Pro me
loquor. nunq̃ tñ a fidelibꝫ despectus sum.
sicut despicabilis in veritate sum. Unde nõ
debeo indignari cũ aliquãdo despicior. sed
mirari ⁊ reputare ꝑ beneficio dei q̃ nõ oib⁹
odiosus sum.

Ex detractio est ꝑ patiẽtiã superãda

Capitulũ XIIII

Et cũ detrahi tibi ĩtelligas nõ moue aris. qꝛ si verꝫ est qđ dicit nõ est icõueniẽs hoc loq̃ homies qđ tu facere ausus es. Si aũt verꝫ nõ est. nõ nocet tibi eorum oblocutio. Velut si albꝰ esses ⁊ diceret aliquis te nigrũ esse. q̃d tibi obesset illiꝰ dicere. nihilominꝰ tñ esses qđ esses. ⁊ non aliud Et si q̃s estimaret te caprã eẽ. tamẽ nõ esses Si aũt ad ꝑmos motꝰ hmõi aduersitatum turbaris ⁊ inflãmaris ex impatiẽtia. reꝑme irã ⁊ sustine ad modicũ. sicut q̃ sustinet vstionẽ cauterij. vel sectionẽ chirurgici. cogitans vtilitatẽ patiẽtie. ⁊ cito sanari incipies ⁊ melius habere. imo hocip̃m expugnare intus. ac exacerbari magne vtilitatꝭ est. qꝛ est purgatio peccati. vicij lima. exercitatio virtutis meritũ glorie. ꝑparatio pacis. Nõ coronabit nisi q̃ legitime certauerit.

Ex nullꝰ debet odiri nec despici malus ꝓpter spem correctionis.

Capitulũ XV

Rancorẽ erga nullũ ĩ corde retine. ad om̃es mite cor ⁊ pacificũ habere stude. nec ꝓ tua offensa nec ꝓ illiꝰ vicio aliquẽ odito. ne fias cũ illo sub specie zeli pariter viciosus. Si nõ ꝯuenit tibi eiꝰ habere familiaritatẽ ꝓpter vite eius deformitatẽ. sic displiceat tibi malũ qđ habet ex se. vt non sit tibi bonũ execrabile. qđ est ex natura in presenti. vel ex gr̃a forsitan in futuro. Multi eĩ mali fiũt postea boni. quod de om̃ibꝰ viuentibꝰ est sperandũ.

Quomodo sit cõuersandũ cũ illis q̃ hominẽ odiũt ⁊ ꝑsequũt

Capitulũ XVI

Quod si aliquis te odiret ⁊ detraherꝫ ⁊ niteret cõfundere ⁊ grauare. si cuꝫ eo in similibꝰ vis ꝯtẽdere nõ vincis eũ nec placas sꝫ ꝓuocas. sicut q̃ canẽ latrantẽ minãdo ꝓuocat ad mordendũ. q̃ si latratus eiꝰ nõ aduertẽdo trãsiret. citiꝰ cõpesceret eum vt abiret. Nã cũ hoc intẽdat om̃is aduersariꝰ vt molestet ⁊ ꝓuocet illũ cui aduersatur si videt te exacerbari ⁊ cõtristari habet qđ querit. ⁊ tãto fortiꝰ instat quomõ te grauet quãto plꝰ vidꝫ valere conatꝰ suos ad id quod intẽdit. Si aũt viderit ꝙ patiẽter sustines ⁊ ꝑtrãsis ac si nõ sentias. confundit ĩ seip̃o ⁊ cõfringent tumẽtes fluctus eiꝰ. et ex indignatõe sua quiescet. vidẽs ꝙ non valet efficere qđ querebat. vt videlicet te ꝯturbaret. vel certe cõfusus cõpunget ⁊ corrigetur exẽplo patiẽtie tue emẽdatus. Ex si forte obstinatꝰ nec corrigit nec desistit te ꝑseq̃ disce aliquid pati ꝓ dño. quia ille q̃ tibi aduersat grauiꝰ torquet semetip̃m q̃ꝫ te. Qui autẽ seipsum morderet ⁊ laniaret in odiũ tui quid te lederet. imo te de se vindicaret. ⁊ ipse non tu morsuũ vulnera sentiret Ita sentias ⁊ de illo qui te odit. se laniat nõ te. Unde tu habeto pacẽ tecũ. ⁊ aliena malicia nõ tibi nocebit. Ex ⁊ si verba mala ⁊ cõtumelias tibi ĩtulerit. discere debes vt om̃ia verba pro sono habeas trãseunte nisi quantuꝫ vales ex eis edificatiõis capere. sed inquantũ ꝑturbare possunt ⁊ scãdalizare. sint tibi vt auiũ garritus ⁊ latratꝰ canũ. hec cũ audis ꝑtransis et nõ curas. Noli similis illi fieri qui tibi dtrahit. quia sicut in illo odibile est viciũ detractionis. ita etiã esset in te. Nemo autẽ in odium aduersarij sui sibimet ꝑscidit nasum. vel eruit oculos. sic nemo sapiens deturpat seip̃m vt sic se vindicet de inimico. qꝛ tunc nõ tristiciã sed leticiã cõferret inimico. Si patienter fers iacula aduersantis alij cõpatiẽtur tibi ⁊ impugnabũt ꝓ te aduersariũ tuũ. te tacẽte ⁊ diligẽt te amplꝰ. Si autẽ te vindicare volueris ⁊ defẽdere resistẽdo aspiciẽt ⁊ despiciẽt vos pariter mordẽtes ⁊ scandali sentur ĩ vtroq̃ Doctrina xp̃i magistri domini nostri est. cuiꝰ te esse discipulũ ꝓfessus es in professione regule. diligere inimicos. benefacere odiẽtibꝰ nos. ⁊ sic nostra benignitate vincere illorũ maliciam. sicut ipse malos mutat in bonos. patienter eos vt ꝯuertant expectando ⁊ beneficijs alliciendo.

De illis qui magis volunt alios corrigere q̃ꝫ se emendare.

Capitulũ XVII

Corrige in te qđ in alio reprehẽdis ⁊ doce te quod vtile vnicuiq̃ agnoscis. feruor tuus agat in te ꝑus Et ita inflammatꝰ alios calefac. sicut ignis proxima ꝑus. ⁊ postea remotiora calefacit. Tu tibi proximꝰ esto in correctione tui. regula ingenij tui ⁊ zelus iusticie tue ꝑmo formet te in exemplar artis tue alijs imitãduꝫ Ostende in proprio opere tuo cuiꝰ peritiesis in opere alieno. Quidam sciunt multa in alijs corrigere. ⁊ vitam aliorum ordinare. in seipsis autẽ multa ĩcorrecta relinquũt nec minimam diligẽtiam adhibent vt proprium statũ ordinent ad profectũ virtutis.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Oñq̄ somniāt si essent i tali statu vl' officio vel dignitate q̄s bñ vellēt illā disponere. suū aūt statū in q̄ iā sunt nec solicite discutiunt. nec emēdāt. Si aliq̄n ammonici p aliū. vel ex casu forte ad se reuersi cogitāt se ad melio/ra extēdere. nec pinde disponūt qualit' h̄ fa/ciāt. vel in eo qō pudēt nō pseuerāt. ꝓsuetu dine dissolutōis z tepore eos ad solita reuo cante.

¶ Ex sensus z cogitatiōes domāde sunt ne p licentiā insoleſcant.

Capitulū. XVIII

Esto tuimet potēs. vt statim ad nu tū ratiōis assuescas tā cogitatiōes cordis q̄s mēbra z sensus corporis a noxijs retraberez i bonis studijs occupare Oculos. manꝰ. linguā. anditū. z cogitatū q̄/si in freno manutene. ne insolēter euagēt ex/tra discipline termios. qz sicut auis vl' bestia ex coertiōe domitā. rursus ex relaxatiōe fi/unt indomita. ita z sensus exteriores z cogi tatiōes z affectiōes iteriores nisi sub distri/cta cautela refrenēt. ex libertatꝫ licētia inso/lescūt. ita vt postea difficiliꝰ redigāt sub rōis magisterio q̄s in ꝓncipio ꝓuersiōis. Inde ē q̄ ꝓuersi difficiliꝰ corrigūt. q̄s nunq̄s adhuc ꝓuersi. sic aialia difficiliꝰ domāt vel māsue/scunt i senectute q̄s i iuuētute. z sensus iuue/nū capaciꝰ est scie q̄s senū. z iueterata arbu sta inflexibiliora sūt q̄s recētia z tenera.

¶ De discussione sui z q̄ sint fugiēda regen/da repmenda z toleranda.

Capitulū XIX

Sepissime discute reipm ꝓsidera sta tū mētis z corpis q̄d desit si deficiat vel pficias. q̄d impediat pfectū. z q̄/modo illi obuiet. aut declinādo. aut resisten do. aut regēdo. aut tolerādo. Pcta declinā da sunt z fugiēda. vicijs ipugnātibꝫ resisten dū. officiū vel alia occasionaliē impediētia regēda z ordināda discrete ad pfectꝰ materi am. aduersitas tolerāda. z p vsum tolerādi fit magꝫ tolerabilis. Et iō tā odiosa est nob aduersitas qz nolumꝰ ꝓsuescere. Si aliquis domesticꝰ tuꝰ vl' vicinꝰ tibi fuerit i corō one/rosus. illi stude magꝫ obsequiosus esse z affabi lis z cito senties remediū illiꝰ morbi.

Ex appetituꝰ q̄ appetit hō diligi ab hoibꝫ est abiciendꝰ

Capitulū XX

Non multū affectes diligi. qz distra/ctio cordis est. z a q̄ querꝫ diligi. illi etiā appetis placere. z tibi etiā admi/scet se z adulatio z sepe simulatio. ne forte di splicere incipias z minꝰ diligi. turbaris etiā q̄n suspicarꝫ te minꝰ diligi q̄s desideras l' spe/raueras. Pauci etiā sunt sibi i sensu affecti onibꝫ z moribꝫ ita ꝓformes. vt nō sit aliq̄n dissensiōis materia int' eos que est dilectio/nis aduersatrix. Ite a feminis velle diligi. etiā p̄ter tēptatiōis laqueū. z occupationis materiā. z turbatiōis occasiones cōtinuas. nota suspitiose obseruatiōis nō carebit. Cō mitte te deo z ab illo diligi stude fideliter. et de alioꝝ circa te dilectiōe relinq̄ illoꝝ arbi/trio z diuine volūtati. Dilectio hoīm fallax est. instabilis. facile ledit. z ad modicū vtilis z sepe nociua. Si dignꝰ fueris diligeris. sin aūt nō est iustū diligi indignū. nec vllā ei/uerentiā exhiberi.

¶ Finiūt viginti passus de fructibꝫ bo/norum religiosorū. siue formula noui cioꝝ doctorꝫ seraphici sctī bonauēture

¶ Sanctus Bonauētura ad dñam Blan kam reginā hispanie De regimine aie.

Primum omniū

Primum necesse habes aīma mea altissi/me. pūissime sanctissime. de opti mo deo sentire.

videlicet
- Certa fide credendo
- Attēta mēte ꝓsiderādo
- Perspicaci ratiōis intuitu cuꝫ ammiratiōe pspiciendo.

Altissime quidē de optimo deo sentis

Si cūcta
- De nihilo creantꝫ z suppor/rantis immēsam potētiā
- Gubernātis z ordinātis in finitā sapientiā
- Judicātis z retribuēntꝫ inde terminatā iusticiā. Fideli pio z pspicaci ꝓtu itu. z credis z āmirarꝫ z pspicꝫ. z extra te epi/ens z intra te igredīs. z ō te trāscēdēs. vt il lud ꝓuacie ꝗcātes. Exultauerūt filie iude pp̄ iudicia tua dñe qm̄ tu dñs altissimꝰ sup oēꝫ terrā nimis exaltatꝰ es sup oēs deos tc.

Pūissime de optio ōo sentꝫ. si eiusdē mise/ricordiā ammirarꝫ āplexarꝫ z bñdicꝫ.

Ut sūme
- Benignā in nostre hūanitatꝫ z mortalitatis assumptiōe.
- Uiscerosam in crucis z mor/tis ppessione
- Liberalē in spiritussctī dona/

tione. ⁊ sacramentorũ institutiõe. cũ seipsuꝫ cõmunicet liberalissime in sacramẽto altarꝫ quatenꝰ illud psal. ex animo cantes. Sua/uis dominꝰ vniuersis. ⁊ miseratiões eiꝰ sup oĩa opa eiꝰ ⁊c.

Sanctissime de optimo deo sentꝫ si eius/dem inexplicabilẽ sanctitatẽ aduertꝫ mirarꝫ ⁊ laudas. atqꝫ illi cũ sanctꝫ seraphin. sanctus sanctꝰ sanctꝰ ꝓclamas. Sanctꝰ primo h̃ est in seipo sanctitatẽ ita sũme ac purissime ha/bens. vt impossibile sit ipm aliq̃d nisi sanctũ velle vel approbare. Sanctꝰ secũdo hoc est sanctitatẽ ita ꝑfecte in alijs diligẽs. vt ipos/sibile sit ipm vere sanctitatẽ seruantibꝫ aut gratie dona subtrahere. aut glorie p̃mia de negare Sanctꝰ ⁊ tertio. hoc est ita seuere op positũ sanctitatꝫ abhorrẽs vt impossibile sit ipm peccata nisi abhorrere. aut reprobare. aut ipunita relinquere. Q si sic senseris cuꝫ legislatore cãtabis. Deus fidelis ⁊ absqꝫ vl la iniquitate iustus ⁊ rectus

Post hoc oculos tue mẽtis ad dei legem cõuerte. que te iubet exhibere.

scꝫ
- Altissimo cor humile
- Pijssimo cor deuotũ
- Sanctissimo cor illibatũ.

Cor inq̃ hũile debes exhibere altissimo

Per
- Reuerentiã in animo
- Obedientiã in facto
- Honorificẽtiã in verbo ⁊ signo.

quatenꝰ ꝑm apostolicã regulã ⁊ doctrinam. oĩa in gloriã dei facias.

Cor aũt deuotũ exhibere d̃bes pijssimo

Per
- Interpellatiõem feruentiũ p̃cum.
- Degustatiõem spũaliũ suauitatũ.
- Actionẽ multipliciũ gratiaꝝ. vt aĩa tua iugit̃ ꝑ desertũ ascẽdat i deũ. sicut v̄gula fumi ex aromatibꝫ myrrhe ⁊ thuris.

Cor vero illibatũ exhiberꝫ debes sanctis simo spõso. vt nullꝰ i te regnet. nec sensu nec ꝯsẽsu. nec affectu corporee voluptatꝫ applau sus nullꝰ terrene malignitatꝫ affectꝰ. quate/nus oĩ exclusa macula peccati possis cuꝫ psalmista cãtare. Fiat cor meũ imaculatũ i iustificationibꝫ tuis vt nõ ꝯfundar.

Attẽde g̃ diligẽter ⁊ vide si hec oĩa a iuuẽ tute seruasti. Q si hec i ꝯsciẽtia repperer̃. nõ tibi hoc attribuas sꝫ dono dei. illiqꝫ gratias agas. Q si te iuenis semel aut pluries i hoꝝ aliq̃ vel pluribꝫ vl̃ forte i oĩbꝫ. aut grauit̃ aut leuiter deliquisse. siue ꝑ infirmitatẽ siue ꝑ ignorantiã siue ex certa sciẽtia inenarrabi libus gemitibꝫ studeas recõciliari deo. Et ad exhibendã emendã illi spũm v̄tutis assu me. vt possis cũ penitẽte v̄acit̃ cãtare ac psal lere. Quoniã ego in flagella paratꝰ sum ⁊ do lor meus i ꝯspectu meo semꝑ.

Debet aũt dolor animi duos h̃re comi/tes vt sit purgatiuꝰ aĩe ⁊ placidꝰ dei.

scilicet.
- Timorẽ diuini iudicij
- Ardorem interni desiderij

Ut recupes
- Timendo cor humile
- Desiderãdo cor deuotũ.
- Dolendo cor illibatũ

Time igit̃ diuina iudicia que sunt abys/sus multa.

Time inq̃
- Uehemẽter ne forte q̃q̃ si ali qualiter penitens adhuc dis/pliceas
- Uehementius ne post hoc de/um offendas
- Uehemẽtissime ne finaliter a deo discedas. semꝑ carẽs lumĩe semꝑ ardẽs igne. nunq̃ carẽs verme nisi ꝑ verã peniten tiã in gratia finali decedas. vt sic cũ ꝓpheta decãtes. Cõfige timore tuo carnes meas. a iudicijs eĩm tuis timui.

Dole quoqꝫ ⁊ satage ꝓpter cõmissa pctã.

Dole inq̃
- Uehemẽter ꝓpter annihilatõꝫ oĩs boni diuinitꝰ tibi dati
- Uehemẽtiꝰ propter impugna/tionẽ christi ꝑ te nati ⁊ ꝑ te cru ci affixi
- Uehemẽtissime ꝓpter vilipẽsio nem dei. Cuiꝰ trãsgrediẽdo leges

Tu
- Inhonorasti maiestatẽ
- Denegasti veritatẽ
- Offendisti bonitatẽ

Totũq̃ vniuersũ
- Debilitasti
- Deformasti
- Deordinasti. dũ diuĩs aduersando statutis iperijs ⁊ iudicijs oĩ/bus tibi seruiẽtibus ꝓpter deũ.

Abusa es
- Naturis
- Scripturis
- Justicijs
- Misericordijs
- Donis gratuitis ⁊ p̃mijs repromissis

Quibꝫ diligẽter cõsideratis luctũ vnigeniti fac tibi planctũ amaꝝ. ⁊ deduc quasi torren tẽ lachrymas ꝑ diẽ ⁊ noctẽ. nõ des requiem tibi nec somnũ oculis tuis.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Desidera nihilominꝰ diuina charismata diuini amoris in deū cōscendēs .qui te peccantem.

Tam
- Patienter sustinuit
- Lōganimiter expectauit
- Misericordit ad pniaz reduxit

Tibi
- Concedendo veniam
- Infundendo grām
- Promittēdo coronam

Dum tamen eidem impēdas vel potius ab ipo suscipias eiqꝫ repēdas sacrificiū ꝯtribulati spūs cordisqꝫ ꝯtriti ⁊ humiliati.

Per
- Cōpunctionē amarā
- Confessionē veridicā
- Satisfactiōem cōdignā

Desidera inqꝫ
- Vehemēter diuinā ꝯplacētiaz p largā imissiōz sanctispūs
- Vehemētiꝰ diuinā ꝯformitatem p expssam imitatiōem xpi crucifixi
- Vehemētissime diuinā ꝯphēsionē p aptā visiōez pris eterni.

vt veraciter cū ꝓpheta decātes. Sitiuit anima mea qñ veniā ⁊ apparebo añ faciē dei.

Porro vt hūc spm vite timorꝫ ⁊ dolorꝫ et ardorꝫ acqras intrinsecꝰ. exerce te foris ad

Omnimodā
- Modestiam
- Iusticiam
- Pietatem

Quatenꝰ iuxta documētū apostoli abnegās impietatē ⁊ secularia desideria sobrie ⁊ iuste ⁊ pie viuas in hoc seculo.

Exerce itaqꝫ temetipaz ad omimodā modestiā vt iuxta apostoli doctrinaz modestia tua nota sit omibꝫ hominibꝫ

Ad modestiā inqꝫ parsimonie

In
- Victu ⁊ vestitu
- Somno ⁊ vigilia
- Ocio ⁊ labore vt i nullo excedas

Ad modestiam discipline

Per moderamē
- Silentij ⁊ loquele
- Meroris ⁊ gaudij
- Māsuetudis ⁊ rigorꝫ. iuxta qd oportūitas exigit ⁊ rcā rō dictat

Ad modestiam honestatis

Per
- Gloriationem
- Ordinationem
- Compositionem.

scilicet
- Actuū motuū gestuū
- Vestimētoꝝ seu habituū
- Mēbroꝝ ⁊ sensuū. iuxta q mo ralis honestas ⁊ reglarꝫ obseruātia id exposcit. vt merito sis ex illoꝝ nūero qbꝫ apls dt Omia honeste ⁊ sm ordinē fiāt in vob.

Exerce te quoqꝫ ad iusticiā vt tibi illud ꝓpheticū possit veracit aptari. Propt ꝟitatē ⁊ mansuetudinē ⁊ iusticiā ⁊c.

Ad iusticiā inqꝫ integrā

Per
- Zelū diuini amoris
- Obseruantiā diuine legis.
- Desideriū fraterne salutis

Ad iusticiā ordinatam.

Per
- Obedientiā ad supiores
- Societatē ad pares
- Castigatiōem ad inferiores

Ad iusticiā perfectā. vt

Omni
- Veritati consentias
- Bonitati faueas
- Malitie aduerseris tā mente qꝫ verbo. qꝫ ope. nihil a gēs alij qd tibi nolis fieri. nihil negās alij qd tibi velis impēdi. q̄tenus illoꝝ sis imitatrix pfecta quibꝫ dicit. Nisi abundauerit iusticia vestra plꝰ qꝫ scribarū ⁊ phariseorū .non intrabitis in regnū celorū.

Exerce te tandē ad pietatē. qꝛ vt dic apostolus. Pietas ad omnia valet ꝓmissiōz habens vite que nūc est pariter ⁊ future.

Ad pietatē inqꝫ diuini cultꝰ attente ⁊ deuote ac reuerenter

scilicet
- Horas psoluēdo canonicas ac quotidiana cōfitendo peccata ⁊ deplorando
- Sacratissimā ꝓ tempe eucharistiā sumendo
- Quotidie missam audiēdo

Ad pietatē saluatiōis animaꝝ

Nūc
- Adiuuādo p orōnū frequētiaz.
- Per sermonū informationē
- Per exēploꝝ incitamēta. vt q audit dicat veni. Hoc tñ sic sapiēter optz fieri vt salutis ꝓprie dispendiū nō incurras.

Ad pietatē releuatiōis corpaliū nccitatū

In
- Supportādo patient.
- Cōsolando amicabiliter
- Subministrādo humilit. hilariter. ⁊ misericordit. Ut sic diuinā impleas legē cū dicat apls. Alter alteriꝰ onera portate. ⁊ sic adimplebitis legē xpi. Ad que omia ꝓsequēda sup omia credo valere memoriaz crucifixi. vt dilectꝰ tuꝰ tanqꝫ fasciculus myrre inter mentis tue vbera iugiter cōmoret. Qd ipe pstare dignet q est benedictus in secula Amen.

Epistola sancti bonauenture ad magistrū innominatū eliminans errorem cōtra regulam beati Francisci. domino respondēte ꝑ seruū suum sanctum Bonauenturam.

Innominato magistro frater Bonauētura spiritū intelligētie veritatis. Proponis charissime vt tibi tres articuli d̄ regula fratrū minoꝝ absoluant̄. de quib⁹ te ostendis plurib⁹ rōnib⁹ dubitare. scz de pauꝑtate. labore manuū. ⁊ studio scholariuz et magistroruz. Cum em̄ regula dicat ꝙ frēs nō recipiant pecuniā ꝑ se vel ꝑ interpositā ꝑsonam. ⁊ rursuz. nec locū nec aliquā rem sibi appropriēt. vident̄ tibi fratres in h̄ regule cōtraire. cū tibi videant̄ pecuniā ꝑ interpositaz ꝑsonā recipe. libros habere ⁊ domos. cū non possint harū rerū quas habent dominos assignare. In labore etiā manuū sibi iniuncto vt videt̄ sub p̄cepto. culpabiles tibi vident̄. cū nec laici laborēt in operibus mechanic⁹. nec clerici manu ꝓpria in libris scribendis. q̄n potius cū magnis sumptibus faciūt eos scribi. acsi apud se haberēt numismatū ꝑcussores. Postremo in studio et magisterio fratres cōdemnas. cū regula dicat ꝙ nō curent nesciētes lr̄as. lr̄as discere. Fratres plerūq̄z tam clerici q̄z magistri qui etiā in seculo parū aut nihil de philosophia audierūt. student. recitant. scriptitant īmo qd̄ plus est laniāt. dissipant. edificant. Nec videt̄ tante humilitat⁹ ꝓfessorib⁹ posse cōpetere nomē magistri. cū hoc videat̄ dominus in euāgelio suis discipulis inhibere. quoꝝ nos dicimur imitatores tanq̄z ꝓfessores euāgelij iesu christi. Hec vt asseris tibi in corde de statu ⁊ salute fratrū scrupulum generāt. ⁊ tuā ꝯscientiā inquietāt. Super hec addis assertionē quorūdā. qui tibi nisi sunt hanc ꝯscientiā de fratrib⁹ fabricare. Intende igit̄ in ea que dictur⁹ sum. dabit em̄ tibi dn̄s precib⁹ gloriose v̄ginis ⁊ beati Francisci rectū in om̄ib⁹ intellectuz.

Supponis ꝙ regula pauꝑtatē p̄cipit. cōmendat laborē. vetat curiositatez. Suppono ⁊ ego. detestans ob hoc receptiōes pecuniarū ꝓprietates librorū ac donorū. Vitupero et ego. īmo nos om̄es ꝑseq̄mur fortiter ⁊ culpam⁹. In hoc cōuenimus. sz ꝙ fratres tales credis. aut si nō credis dubitas. in hoc penitus dissentim⁹. Nec enim h̄ credo nec dubito. certū habens oppositū tanq̄z verū. nō quia nullus in ordine talis sit q̄ non possit culpari in aliquo predictorū. cū nec in duodecim apostol̄ talis ꝑfectio potuerit reperiri. sed cōmunitatē status de qua et tu iniūgis defensandā assumpsi. Vide igit̄ quid sentire debeas de receptione pecunie. Testificor corā deo quoniā veritatem sum exp̄ssurus s̄m meā conscientiā in om̄ib⁹ que subiungā. Nō credo te aliq̄ten⁹ dubitare. q̄n pauꝑibus quātūcunq̄z extremaz vouerint pauꝑtatem liceat recipe elemosynaz. nisi velint se occidere. quod si nephas est licet hoc fratrib⁹. qd̄ nullus sane mentis ignorat. Nō est igit̄ cōtra eorū professionez. si q̄s diues homo hāc eis mīstrat manu ꝓpria. Qd̄ si noluerit potest eis ministrare ꝑ manū serui sui. Qd̄ si ille seru⁹ non possit. sed cōmittat alij. quare nō liceat per manuz terciā. nō videtur. Quare etiam vsq̄z ad decimā manū nō potest. nō video. Ex si diues habēs pecuniā dat victū aut vestitum fratrib⁹ necessariū. nōne potest ip̄e manu sua emere. nōne potest ip̄e pecuniā pro emptione alij cōmittere. et sic ꝑ multas manus in vsus fratrū expendere ꝓ releuādis eorū necessitatib⁹ sine offensione fratrum. Quis sane mentis hoc dubitat. cū pecunia ita sit dn̄i cū cōmittit̄ ꝑsone intermedie. ac si ip̄e dominus eam manu ꝓpria ꝯseruaret. Nisi forte q̄s ita desipiat vt dicat ꝙ pecūia in manu seruient⁹ posita trāseat in eius dominiū. ⁊ desinat esse domini. qd̄ penitus absurdum est. Ex si dicas ꝙ dn̄s simpliciter ⁊ absolute dare intendat fratrib⁹. dico ⁊ ego ꝙ nullus sane mētis dare intendit fratrib⁹ nisi ꝓut competit regule ⁊ ꝓfessioni eorum. Quis em̄ daret elemosynā vt eos faceret ꝑdere vitā eternā. Dat ergo eo modo q̄ fratrib⁹ expedit. scz cōmittendo alicui qui ꝑ se eā dispenset in his reb⁹ quas fratrib⁹ licet accipere. ⁊ sic pecunia illa ꝑ quorūcūq̄z manus transeat nullo mō spectat ad fratres. qꝛ semꝑ est p̄mi dn̄i. Et est ꝑ hoc manifestū ꝙ nec ꝑ se. nec ꝑ interpositā ꝑsonam eā recipiunt. Fateor corā deo ita esse verū in conscientijs fratrū. Ex si mihi forte nō credis.

ramen ipi dño pape. qui in vtroq; iure peritus. ordinis et pfectionis emulator. qui vt ipe testat in ꝓditione regule beato Frāciſco aſtitit. z eius plenū intellectuz agnouit. Qui req̄situs a fratrib; dicit. q; frēs volentib; sibi elemosynas facere pñt fidelem aliquē pſentare. Qui taliter pſentatus. nō est eoꝝ nunci⁹. sed illius pot⁹ cui⁹ mandato solutōnē facit. seu recipientis eandē. Hec sunt verba ipius. Quis ita desipit. vt si dicam alicui. iste fideliter exequet vel custodiet qō ei cōmittes. q; ꝓpter hoc quicquid ille accepit fiat meū. cū etiā licz hec ꝙba nō semper exp̄mant. semp tñ habent in corde. z sp ab alijs credim⁹ sic accipi. Quis g̈ tam improb⁹ vt impugnaret hanc veritatē. p tantoꝝ virorū ꝓscientiā sanā et discretā. p tantam rei euidentiā. z vt nihil desit per sedem apostolicā cōfirmatā. Cert⁹ sum q; tal' portabit indiciū. De libris z vtensilib; quid sentias audi. Clamat regula exp̄sse imponens fratrib; officiū p̄dicādi. quod nō credo in aliqua alia regla reperi. Si igit̄ predicare nō debēt fabulas sed verba diuina. z hec scire nō possunt nisi legāt. nec legere nisi habeant scripta. planissimū est q; de pfectione sic est hz̄e libros sicut est p̄dicare. Et sicut nō obstat ordinis pauptati habere missalia ad cantandū missas. z breuiaria ad horas dicēdas. sic non obstat z biblias ad verba diuina p̄dicanda. Licet igitur libros habere Sed nunq̄d regula sibi ꝓtraria est q̄ alibi mandat. nihil hz̄e. Absit ß vt in ea sit ꝓtrarietas aliq̄ sicut nec falsitas. cū tota de fonte euāgelij sit extracta. sicut mihi qui parū noui facile esset ostendere. Dico ergo q; fratrib; horuz cōcessus est vsus. sed vetat̄ appropriatio. Hā nō dicit regula. Fratres nihil habeāt nec aliqua re vtant̄ qō esset insanū. sed q; nihil sibi approprient. Cui igit̄ horū ꝓprietas assignabit̄. Sic respondeo ego q; cuiuscūq; sit. nō est mea nec ordinis. z ß mihi sufficit ad mee cōscientie puritatē. Ne tñ homib; fugā prare videar dico barū rerū mobiliū gubernatori z ptectori ordinis cardinali potestatē z auctoritatē et ꝓuidentiā a dño papa esse cōcessam. Sicut em̄ dñs papa ait. nec vendi debent mobilia. vel extra ordinez cōmutari quoq; modo. nisi eccl'ie romane cardinalis q̄ fuerit ordinis gubernator sup hoc auctoritatem p̄buerit z assensum. Sed dicis. Hunquid q̄ biblias dant fratrib; intendūt eas dare pape aut cardinali. Dico z ego. Hūq̄d pater q̄ dat bibliā filio intendit labefacere ordinē filij. et filiū suum facere filiū diaboli. Credo te dicere q; nō. Dat igit̄ filio intendens q; ordinis pauptas sit penit⁹ illibata ac p̄ hoc vt ordo vtatur. ꝓprietas autem sit eius. cui⁹ decreuerit pastor ordinis z eccl'ie. At nō credis q; si pater nō possit filio libroꝝ dare nisi p̄ manū alicui⁹. de quo presumeret q; nō esset filij sui p̄dator sed pastor. vtiq; daret vt filio cōmodaret ad vsum. Et in hoc meli⁹ ꝓuisum est ordini domino faciente. Hā si librorū ꝓprietas remaneret penes parētes. sic ministri nō possent auferre fratrib; libros. z essent q̄si ꝓpetui ad vitaz. Hunc autē ordo nihil sibi appropriat in libris. dū ministri libros nec vendere nec alienare auctoritate ꝓpria pñt. nec fratres subditi possunt. dū frequēter resignant. z eis p voluntate ministroꝝ assignant̄ z auferunt̄ Certus sum q; hec est ꝓscientia fratrū. Ut autē nihil remaneat audi de domib;. Dico domos nō esse fratrū. Sed si de solo queris. Dico q; dantiū est et patronoꝝ. Si de edificijs. pari rōne edificantiū vel eoꝝ quorū est solū. q; cedit solo vnius si vnus edificat. vel pluriuz si plures. Dentior etem̄ si nō domin⁹ papa dicit in regula. saluo locorū z domoꝝ dominio illis ad q̄s noscit̄ pti nere. In loco intelligens solū. in domibus edificia supaddita. Unde nec appropriam⁹ nobis locū. cū dicam⁹ esse illoꝝ q; dant impensas. vel cedit solo. Nec etiā vsus appropriam⁹. nisi p̄ voluntate eoꝝ q; fratrib; ꝓcedunt p̄dicta. Certus sum em̄ q; hec est ꝓscientia fratruz. Nō obstat si aliquādo vidisti cōtrariū. quod nō credo. q; in discretiorni⁹ nō ad oēs debet nec ad singl'os retoꝝ queri. Si dicis nos rāq̄ aduenas z pegrinos debere ire de domo in domū. parcat illi de⁹ q; primo hāc stulticiā cogitauit. Nō ne beat⁹ Francisc⁹ edificauit loca. Hunq̄d tanq̄ pegrinus ibat quotidie vnā dictam. Hunq̄d beat⁹ Petrus cū dicat in canonica sua. obsecro vos tanq̄ aduenas z pegrinos rē. voluit q; oēs trāsirent de domo in domuz. Cū em̄ dicat eccl'iastic⁹. vita nequā hospitari de domo in domū. Tam petrus q̄ frāciscus filijs z discipulis suis nō sanctā vitā sed nequā imposuissent. si em̄ p̄ dictuz intellectū nos similes esse pegrinis

mādarent. Sed hoc dictū intelligit. vt nō
currat simil tudo q̄ttuor pedib. sed vt do/
mos in q̄bus habitam⁹ paruz diligamus.
nec ꝓprias reputem⁹. sicut ꝑegrinus q̄ tran
sit in patriā domū non diligit in via tanq̄
ꝓpriam. sed vtit tanq̄ aliena. Qui aliter sa/
pit ipe sua insipiētia manifestat ꝙ nihil om
nino sapit. Quomō ergo posset esse regimē
ꝛ ordo p̄latorū. q̄ ita districte manet in or/
dine beati Francisci. si om̄es essent instabi
les et vagabundi ꝑ orbē. Hoc vero sentit q̄
nihil vidit de ordine. Veniā ad laborez
manuū. vbi taliter insistis. vtrū sit cōsiliuz
vel p̄ceptū. Ego autem dico non intende/
re beatū Franscisci manualē laborez. nec
p̄cipe nec consulere nec monere. sed suppo/
sita ammonitiōe apostoli fratrib nimis vl
minus sollicitis ad laborē dat formā labo
randi. Quidā em̄ sic intendebāt labori ma
nuali. vt necaret i eis deuotio orōnis. Qd
qꝛ piculosum erat. cū actiua debeat deser/
uire cōtemplatiue. dedit eis formā sanctis/
simus pater. vt sic laborent q̄ laborare vel/
lent scirent ꝛ possent. vt sancte orōnis ꝛ de/
uotionis spiritū nō extinguāt. Hoc em̄ se/
quit in textu regule īmediate. Unde atten
de ꝙ nō dicit p̄cipio vel cōsulo fratrib ꝙ la
borent. sed quib dedit dn̄s grām. qd nō so
lum includit potentiā sed voluntatē labo/
rādi. Sicut si diceret. frēs quib dedit do/
min⁹ grām lachrymādi lachrymenť ita mo
deste ꝙ oculos nō amittant. nō p̄ciperet la
chrymari. sic nūc intelligit. Ipe autē de la/
bore manuū vim nō faciebat. nisi ꝓpter oci/
um declinandū. quia cū fuerit regl'e obser/
uator ꝑfectissimus. nō credo ꝙ vnq̄ lucra/
tus fuerit de labore manuū. xij. d. vel eoruz
valorem fratres. sed potissime ad orationē
monebat. Non em̄ volebat ꝙ illā extingue
rent ꝓpter lucrū. Unde ꝓuincialib mīstris
relinquit ꝙ nō ꝑmittant frēs suos ociosos
Ego vna tecū si qui tales sunt iudico argu
endos. ꝛ verberib puniēdos tanq̄ seruos
malos et pigros. Nō tamē ꝓpter hoc tibi di
spliceat. qꝛ satis ibi inuenies copiā laborā/
di tam in studio veritat q̄ in exercitio hu/
militatis. pietatis. ꝛ cuiuslibet alterius vir
tutis. Nā fratrū elemosynas q̄rere. coqui/
nam facere. infirmis seruire. scutellas laua
re. et in om̄ib humilitat exercitijs labora/
re. que dulciora fratrib sunt q̄ multa offi/
cia dignitatis. Sed q̄d dicem⁹ de asceu
dentib ad cathedrā. cū regula dicat ꝙ nō
curent nesciētes lr̄as. lr̄as discere ꝛc. cū etiā
euangeliū dicat ꝙ nolim⁹ vocari magistri.
Dico ego ꝙ regula nō vetat studiū littera/
tis. sed illitterat ꝛ laicis. Vult enim iuxta
apl'm. ꝙ vnusq̄sq̄ in ea vocatiōe qua vocat⁹
est ꝑmaneat. vt ad clericatū de laicatu null⁹
ascendat. nec vult ꝙ clerici fiant laici studi/
um recusādo. alioquin ipe trāsgressor fuis/
set. qui cū paucas lr̄as sciret. postmoduz in
lr̄is ꝓfecit in ordine. non soluz orando sed
etiā legendo. Unde vt scias q̄ntū sibi pla/
cuerit studiuz sacre scripture. audiui ego a
fratre q̄ vidit. ꝙ cū nouū testamentū venis/
set ad manus suas. et plures frēs non pos/
sent simul hr̄e. diuidebat ꝑ folia. ꝛ singul' cō
municabat vt om̄es studerent. nec vnus al
terū impediret. Clericos etiā quos recipi/
ebat ad ordinē in summa reuerentia habe
bat. et in morte mādauit fratrib ꝙ docto/
res sacre scripture in summa reuerētia ha/
berent. tanq̄ illos a quib recipent ꝟba vi
te. Unde cū nomē doctoris veneraret in/
telligebat hoc euāgeliū nō vetuisse. alioq̄n
Paulus apl'us euāgelio cōtradiceret. q̄ se
p̄ma epistola ad Thimo. magistrū gentiuz
vocat. qd maioris impudētie videť q̄ si ab
alijs vocaret. Dico ergo ꝙ s̄m euangeliuz
pompa hui⁹ nomīs ꝯdemnāda est et nulla
tenus appetenda. sed officiū assumendum.
Quos em̄ mag⁹ decet euāgeliuz docere. q̄
qui euangeliū ꝓfitent et seruāt. Naz cū di/
cat euangeliū. qui fecerit ꝛ docuerit hic ma
gnus vocabit in regno celoruz. Quis sane
mentis dicat vt magister ꝛ frater Alexan/
der diues debuerit p̄dicare ꝛ docere. beati
pauꝑes spū. ꝛ pauꝑ effectus debuerit reti
cere. Certe si frēs decet addiscere et rumi/
nare tanq̄ mūda anīalia. verba diuīa. et si/
bijp̄is sufficiūt in docendo. q̄s tam stultus
est vt dicat ꝙ doctrinā quā eos decet face/
re ꝛ docere debeāt a nō facientib mendica
re. Condēno igit tecū in magisterio pom/
pam. sed cōmēdo officiū. Damno frēm mi
norē pomposuz. ꝛ dico eū magisterio peni/
tus iudignū. sed cōmendo studiosum. cre/
dens ꝙ nulli magis q̄ tali cōpetat auctori/
tas docendi euāgeliū iesu christi. Restat igi
tur vt de philosophātib aliq̄d subiūgam⁹.
Audi charissime sicut in ceter⁹. sic ꝛ in hoc
parit cōcordem⁹. Fateor displicent tibi cu
riositates. displicent ꝛ mihi. ꝛ displicēt fra/

tribus bonis.et displicēt deo ⁊ angelis sū/
is. Nec defendo circa scripta puerilia mus/
sitantes.sed detestor eos pariter tecū. Un
de ⁊ tibi et mihi cōsulo vt habeam⁹ zelum
ſm scientiā.ne detestemur plus ꝙ̄ oportet.
Fortasse eīm inter peccata minuta ⁊ venia
lia cōputandū est. Uix eīm grana absq; pa/
leis colligi possunt.⁊ verba diuīa sine ver/
bis humanis. Hec autez oīa separantur
p̄ zelū cōpunctionis et fletū deuotiōis que
faciūt triticū veritatis a verboꝝ paleis se/
parari. Et fortasse videnť aliqui curiosi.q̄
magis sunt studiosi. Si q̄s eīm studeret in
dictis hereticorū.vt eoꝝ sentētias declinā
do magis intelligeret veritatez. nec curio/
sus nec hereticꝰ sed catholicꝰ esset. Cū ver/
ba philosophoꝝ aliq̄ plus valent ad intel
ligentiā veritatis ⁊ erroꝝ confutatiōes.nō
deuiat a puritate in his aliq̄ studens.ma
xime cū multe sint ꝯclusiōes fidei.que sine
his termīari nō possunt. Unde si velimus
nimis stricte iudicare.fortasse ipos sanctos
quod impiū est iudicabim⁹ curiosos. Naz
nullus melꝰ naturā tempis et materie de/
scribit ꝙ̄ Augustinꝰ inquirēdo ⁊ disputan
do in libro ꝓfessionū. Nullus melꝰ exitus
formarū et ꝓpaginē rerū ꝙ̄ ipe sup Geñ.ad
lr̄am. Nullus melꝰ questiōes de aīa ⁊ de
deo ꝙ̄ ipe in lib. de trinita. Nullus melius
naturā creatiōis mūdi ꝙ̄ ipe in lib. de ciui.
dei. Et vt breuiť dicaz.pauca aut nulla po
nunt magistri in libris suis. q̄n illa repias
in libris Augustini. Lege Augustinū ō do
ctrina christiana.vbi ostēdit quō nō potest
intelligi sacra scriptura sine aliaꝝ scientia/
rū peritia. Ostendit etiaz q̄ sicut filij israel
asportauerūt vasa egypti.sic doctores theo
logici doctrinaz phie. Unde multa que nō
didicim⁹ p̄ phos ⁊ de dictis phie didicim⁹
p̄ sanctos. Ac p̄ hoc nō debet tibi esse mirū
si minus fundati intrāres.fiant in scientia
in ordine fundatiores. Sed esto q̄ ista sint
reꝑhēsibilia ⁊ purgāda.nō ꝓpter hoc retra/
haris.q̄ nullus ad hoc cōpellit. sed is ma/
gis amať.qui magis est taliuz aspernatoz.
Nec plati ta ia p̄cipiunt sed ꝓmittunt. Nec
ꝓpter tres vel quattuor vicioſos debet ma/
gister contēnere innocentes Etsi aliq̄ abū/
dent libris ad tempus.aliis pleriſq; multo
plus indigentib⁹ poterint dispensari. cum
multo plures egeant ꝙ̄ abundent. Nec te
moueat q̄ fratres fuerunt in p̄ncipio sim/
plices ⁊ illitterati imo magis debet hoc
te fidem ordinis ꝓfirmare. Fateoꝝ coram
deo q̄ hoc est qō me fecit vitā beati Fran/
cisci eligere.q̄ nō fuit p̄ hominū prudentiā
inuenta sed p̄ christū.⁊ qz opa christi nō de
ficiunt.ostendit hoc opus fuisse diuinum
dū ad consortiū virorū simpliciū etiā sapi/
entes nō sunt dedignati descendere.atten/
dentes illud apostoli. Si q̄s est inter vos
sapiens.stultꝰ fiat vt sit sapiens. Rogo cha
rissime.vt nō nimis abundes in sensu tuo.
nec credas te prudentiorē nec meliorē om/
nib⁹.quos deus ad statū istuz vocauit. etsi
vocauerit te nō recuses. Uale in dño.

Explicit epistola sancti Bonauēture ad magistrum innominatum.

Pater noster Orō hec p̄uilegiata est in tribꝫ. In
- Dignitate. quia a christo composita.
- Breuitate. vt citiꝰ sciat̄. meliꝰ retineat̄. frequentiꝰ dicatur
- Fecunditate. quia omnes petitiōes cōtinet. et vtriusq; vite necessaria complectitur.

Pater nr̄ diuidit̄ in
- Exordium. Pater noster.
- Tractatū. Sanctificetur nomē tuum ꝛc̄.
- Conclusionez. Si enim dimiseritis. Sed hec conclusio non est de integritate orationis.

Exordio datur petenti fiducia. cū dicit̄. Pater noster. nō domine.

In
- Domīo seruit̄ timore. p̄ri amore. Malachie. j. Filiꝰ honorat p̄rem suū. ꝛ seruus dn̄m suū timebit. Si ḡ pater ego suz. vbi honor meus. ꝛ si dn̄s ego sum. vbi est timor meus.

Tractatu ponunt̄ omnia nobis necessaria.

Conclusione infertur necessaria ex p̄missis cōsequentia.

Deꝰ dicit̄ pater nr̄
- Generalit̄ oīm p creationē. Deut̄. xxxij. Nūq̄d nō ip̄e est p̄r tuus q̄ possedit ꝛ fecit ꝛ creauit te. Fecit in corpe. creauit in aīa. possedit in vtroq;.
- Specialit̄ iustoꝝ p adoptionez. Matth̄. v. Estote pfecti sicut et pater vester celestis pfectus est. Luce. xj. Si ergo vos cū sitis mali ꝛc̄.
- Singularit̄ christi p eternā generationē. Joh̄. v. Nō solū soluebat sabbatū sed ꝛ p̄rem suū dicebat deū. Mat. xj. Neq; p̄rem q̄s nouit nisi filiꝰ. ꝛ cui voluerit filiꝰ reuelare.

Pater est
- Primo modo p imp̄ssam imaginem
- Scd̄o modo p appositam gratie similitudinē
- Tercio modo p eternam originem.

Qui es in celis. i. in angel̄. vl̄ celis. i. in sctīs. Sancti em̄ dicūt̄ celi q̄drupliciter. scilicet

Propter
- Vite sublimitatem. Philip̄. iij. Nostra cōuersatio in celis est.
- Bonoꝝ operū claritatē. Phil̄. ij. Inter q̄s lucetis sicut lumīaria in mundo verbū vite continētes. Matth̄. v. Luceat lux vr̄a corā hoībꝫ ꝛc̄.
- Propositi firmitatem. Psal. Verbo domini celi firmati sunt.
- Deum in eis quiescentē p gratiā. Isa. lxvj. Celum mihi sedes est. ps̄. Dominus in celo parauit sedem suam.

Dicit ergo. Pater noster qui es in celis. id est in spiritualibꝫ. vt ad spiritualē mansuetudinem in qua habitat festinare discamus. ꝛ celestia ab eo queramus.

Sanctificetur nomen tuum. Terminato exordio sequit̄ tractatus. qui diuiditur in duas partes. In prima oratur p bonis adipiscendis. In secūda p malis amouēdis. Ibi Et dimitte nobis debita nostra ꝛc̄.

Primo petit̄ p bonis adipiscendis

Sunt bona
- Eterna q̄ petūt̄
  - In p̄miū. Sctīficet̄ nomen tuū. Petimus q̄ ip̄a gl̄ia siue pfecta noticia cōfirmetur in nobis Et hoc erit in gloria pseuerando.
- Spūalia q̄ petunt̄
  - In meritū siue in bonū pseuerantie. Adueniat regnū tuū. i. eccl̄ia vel anīa in q̄ per gratiā regnas. adueniat. i. in finem pueniat.
  - In bonū gratie. Fiat volūtas tua. i. libertas nr̄i arbitrij societ̄ p gr̄am tue voluntati.
- Tpalia q̄ petūt̄
  - In sustentationem siue tempale subsidium. Panem nostrū quotidianū da ꝛc̄.

Scd̄o petit̄ p amouendis malis

Preteritis	Et dimitte no.	Preterita mala	Sūt	Dolenda.
Presentibꝫ	Sz liba n. a ma	Pn̄tia mala		Vitanda.
Futuris.	Et ne n. idu. i tē.	Futura mala		Precauēda.

Expositio orationis dominice

Septē sūt petitiones
- Sctificet no.t.
- Adueniat reg.t.
- Fiat volūtas t.
- Panē no.q̄ti.
- Et dimit.n.d.n.
- Et ne n.indu.
- Sz li.nos a ma.

Septē dona
- Sapia
- Intellect⁹
- Consiliū
- Fortitudo
- Scientia
- Pietas
- Timor

Septē btī tudines
- Regnū celorum.
- Possessio terre
- Consolatio
- Saturitas.
- Die ꝓsecutio
- Visio dei.
- Filiatio dei.

Septē ꝑtutes cō tra septem vicia
- Pauptas spiritus cōtra supbiam siue inanem gloriā.
- Mansuetudo contra iram.
- Lucrus contra inuidiam.
- Sitis iusticie contra accidiam.
- Misericordia contra auariciam.
- Mundicia cordis contra gulam.
- Pax contra luxuriam.

Homo ergo egrotus.deus medicus.vicia languores.petitiones planct⁹.dona antidota. virtutes sanitates.beatitudines felicitates z gaudia.petitiōib⁹ dona.donis virtutes.virtutibus beatitudines obꝯciuntur.z vicia excluduntur.

Sanctificetur nomen tuum
- Petitio sanctificatio
- Donum sapientia
- Virtus pax.
- Beatitudo filiatio dei.
- Vitium contra quod luxuria.

Sctificet no.t. Nomen dei inuenimus
- Terribile. Deut.xxviij. Nisi timueris nomē ei⁹ gl'iosum z terribile. hoc est dominū deum tuū.augebit dominus plagas tuas.
- Admirabile. Psal. Domine domin⁹ noster q̄s admirabile zc.
- Laudabile. Ps. A solis ortu vsq̄ ad occasum zc.

Est g nomen dei
- Terribile quantū ad potentiam.que attribuitur patri.
- Admirabile quantū ad sapientiam.que attribuitur filio.
- Laudabile quantū ad bonitatē.que attribuit spūisancto.

Sanctificatur ergo.id est in nobis firmatur.

Nomen tuum
- Terribile in cognitione summe potestatis.
- Admirabile in cognitione prime veritatis.
- Laudabile in cognitione summe bonitatis.

Dicit ergo.sanctificetur nomen tuū.quasi diceret. Da nobis spirituz sapientie.id est iocunditatem internā.vt gustemus q̄s suauis es.z hoc generet in nobis pacem.z hoc contra luxuriam.quia non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum.

Adueniat regnum tuum
- Petitio aduentus regni.
- Donum intellectus.
- Virtus mundicia cordis.
- Beatitudo visio dei.
- Vicium contra quod gula.

Adueiat regnū tuū Regnū dei dicitur
- Militans eccl'ia. Matth. Mittet filius hominis angelos suos.z colligent de regno eius omnia scandala.
- Doctrina euāgelica. Luce.xvj. Lex z pphete vsq̄ ad iobānez.z ex eo regnū dei euāgelizat.et omnis in illud vim facit.
- Beatitudo eterna. Math.xiij. Fulgebūt iusti sicut sol ī regno patris eor. De h̄ p̄cipue accipit qō hic dicitur. Licet nō incōgrue de alīs accipi possit.

Dicit ergo. Adueniat regnum tuum.quasi dicat. Da nobis spiritū intellectus. q̄ mundati corde intelligamus te in p̄senti regnare per fidem.vt in futuro videam⁹ te regnare q

speciem.z hoc est contra gulam.de qua dicitur. Vinum z ebrietas aufert cor.

Fiat volūtas tua
- Petitio voluntatem dei fieri.
- Donum consilium.
- Virtus misericordia.
- Beatitudo misericordie cōsecutio.
- Vitium contra quod auaricia.

Est voluntas dei ad
- Creationem. Ps. Omnia quecunq; voluit fecit.
- Gratificatōnē.j. Thes.iiij. Hec ē volūtas dei sctificatio vestra.
- Glorificationem. Joh.vj. Hec est voluntas patris mei qui misit me.vt omnis qui videt filium et credit in eum.habeat vitam eternam.

Est ḡ volūtas dei
- Creans.
- Gratificans.z de hac accipitur hic.
- Glorificans.

Dicit ergo. Fiat volūtas tua.q̄si dicat. Da nobis spiritū consilij vt faciamus voluntatem tuam.maxime misericordiā.que perimit auariciam.quatenꝰ misericordiā cōseq̄mur. Scōm illud. Beati misericordes.qm̄ ipi misericordiā consequent. Sicut em̄ auaricia cōsistit in acquirendo z retinendo.ita misericordia in dando z dimittendo. Quid aūt ꝓdest sepius dicere. Fiat voluntas tua.z nolle iuuare. Vult deus apud te esse paupes. vt ꝑ eos saluetis z corpe z aīa. Cū em̄ defuerūt vasa stetit oleū. Vos venitis volūtatē frangendo

Panē nr̄m q̄tidianū
- Petitio panem dari.
- Donum fortitudo.
- Virtus esuries iusticie.
- Beatitudo saturitas.
- Vitium contra quod accidia.

Panē no.q. Est panis
- Corporalis. Genes.iij. In sudore vultus tui vesceris pane tuo.
- Sacramentalis.j.ad Corinth.xj. Quicunq; manducauerit panez hunc et biberit calicem domini indigne z̄c.
- Eternalis. Joh.vj. Ego sum panis viuꝰ. Et ille ꝑcipue dr supsubstl. Hiero. Supsubstantialis panis est q̄ dicit. Ego sum panis viuꝰ z̄c. Qui videlicz vniuersas supat creaturas. Licet aūt sint multi panes mystici. De his tamen tribꝰ exponunt doctores qō hic dicit. Vñ Aug⁹. Panis q̄tidianꝰ dictꝰ vl necessaria huiꝰ vite.vel sacramentum corpis christi. Oportet ergo vt cōiuncte oia ista tria accipiant.vt.s.panē quotidianum petamus.simul z necessaria corpi.z sacramentū visibile.z inuisibile verbum dei. Unde de his tribus potest accipi quod dicit Luce.xj. Amice cōmoda mihi tres panes.

Ergo
- Primus panis est ad corpis sustentationem.
- Secūdus in via ad anime refectionem.
- Tercius in patria ad eternam fruitionem.

Dicit ergo. Panem nostrū supsubstantialem z̄c.quasi dicat.da nobis spiritū fortitudinis.qui multiplici pane roborat animā.ne deficiamus in p̄senti.esuriendo iusticiā.ꝑ quam expellentes accidiā plena iusticia saturabimur in futuro.ꝫm illud. Beati qui esuriūt z sitiunt iusticiam.quoniā ipi saturabuntur.

Dimitte nobis debita nostra
- Petitio dimitti debita.
- Donum scientia.
- Virtus luctus.
- Beatitudo consolatio.
- Vitium contra quod inuidia.

Dimit.no.de.no. Est debitum
- Offense. Matth.xviij. Serue nequā om̄e debitū dimisi tibi.
- Bone vite. Luce.xvij. Cū feceritis oīa que p̄cepta sunt vobis dicite.serui inutiles sumus.quod debuimus facere fecimus.
- Pecunie. Prouer.xxij. Noli esse cuz bis q̄ defigūt manꝰ suas.z q̄ vades se offerunt ꝓ debitis. Agit̄ autem hic de debito offense nō pecunie. Debituz primum

malum.secundũ bonum.tercium indifferens.

Dicit ergo. Dimitte nobis debita nostra.quasi di. Da nobis donum.scientiã ⁊ virtutẽ. luctũ q̃ tam nostra q̃ aliena pctã cogitemus ⁊ defleam⁹.vt nobis debita nostra dimittas. et ita consolationẽ habeamus aduersus inuidiam.que facit hominẽ de alieno bono tabescere. Unde versus. Inuidus alterius rebus marcescit opimis.

Et ne nos inducas in tentationem
- Petitio non induci in tentationem.
- Donum pietas.
- Uirtus mansuetudo.
- Beatitudo possessio terre.
- Uitium contra quod ira.

Et ne nos inducas Est tentatio
- Irritationis. Exodi.xvij. Uocauit moyses nomẽ loci illius tentatio ꝓpter iurgium filiorũ israel. ⁊ quia tentauerunt dominũ dicentes. Est ne deus in nobis.
- Probationis. Jacobi.j. Beatus vir qui suffert tentationem. Thob.ij. Hanc tentationez ideo ꝑmisit domin⁹ euenire illi vt posterꝫ daret exemplũ patiẽtie eius sicut ⁊ sancti Job.
- Male ꝑsuasiõis. Matth.iiij. Accedens tentator dixit ei. Si filius dei es ⁊c.j. Chorinth.x. Fidelis de⁹ qui nõ patiet vos tentari supra id quod potest ⁊c. De hac tercia intelligitur p̃cipue quod dicitur hic.

Dicit ergo. Et ne nos inducas in tentationẽ.q̃i dicat. Da nobis spiritũ pietatis. et mansuetudinem spiritus.vt per spiritũ pietatis vincamus tentationẽ exercendo nos ad pietatem. Et ꝑ mansuetudinem vincamus vitium iram.non reddẽdo malum ꝑ malo.vt ita beati possideamus terram viuentiũ quam ꝑ spiritũ pietatis ⁊ mansuetudinem obtineam⁹. Unde. Beati mites.quoniam ⁊c.

Sed libera nos a malo
- Petitio liberari a malo.
- Donum timor.
- Uirtus paupertas spiritus.
- Beatitudo regnum celorum.
- Uitium contra quod inanis gloria.

Sed libera Est liberatio a malo
- Culpe.ad Roma.vj. Liberati a peccato. serui aũt facti deo.
- Miserie. Roma.viij. Creatura liberabitur a seruitute corruptionis in libertatem glorie filiorũ dei.
- Pene eterne. Osee.xiij. De manu mortis liberabo eos. de morte redimam eos.

Dicit ergo. Sed libera nos ⁊c.quasi dicat. Da nobis spiritũ timoris. vt ꝑ spiritũ timoris vincamus mala.ꝑ virtutem pauꝑtatem spiritus bona adipiscamur. quaten⁹ exclusis vicijs et contemptis terrenis habeamus eterna.scilicet beatitudinem regni celorũ.quod lucifer ⁊ primi parentes ꝑ vitium inanis glorie amiserunt.

Amen. Hiero.aut apud hebreos vnũ ex tribus solet submitti
- Amen
- Salon
- Sela

Significat
- Uere vel fideliter.
- Pacem
- Semper

Nota q̃ dici solet q̃ Amen q̃nq̃ tenetur
- Nominaliter. Apocal.iij. Hec dicit amen testis fidelis et verus qui est principium creature dei.
- Aduerbialiter. vt ibi. Amen amen dico vobis.
- Uerbaliter vt hic. Amen.i.oĩa p̃dicta fiãt nobis ex tua gr̃a.

Finit Pater noster.

Incipit speculū beate marie v̄ginis cōpilatū ab humili fratre Bonauentura.

Quoniaz ut ait beat⁹ Hieronym⁹. Nulli dubiū est. q̄n totū ad gl'iam ⁊ ad laudē ꝑtineat dei q̄cq̄d digne genitrici sue impensum fuerit. iō ad laudez ⁊ gl'iam dñi nr̄i iesu christi aliq̄ de laude et gl'ia gloriosissime mr̄is eius promere cupiens. dulcissimā eiusdē mr̄is salutationez ꝓ materia assumere dignuz duxi. Sed certe ad h̄ opus nimiā oīno fateor esse meaz insufficientiā. ꝓpter nimiā materie tante incōprehensibilitatē. ꝓpter nimiā sciētie mee tenuitatē. ꝓpter nimiā lingue mee ariditatez. ꝓpter nimiā vite mee indignitatez. ꝓpter nimiā ꝑsone laudande laudē ⁊ laudabilitatē. Quis nanq̄ materiā illā incōprehensibilē esse dubitat. de qua sanct⁹ Hiero. ea que sequunt̄ dicere nō dubitat. Qd̄ natura non habuit. vsus nesciuit. ignorauit ratio. mēs nō capit humana. pauet celuz. stupet terra. creatura etiā mirat̄ om̄is celest⁹. h̄ totū est qd̄ ꝑ gabrielē marie diuinit⁹ nunciat̄. ⁊ per christū adimplet̄. Qua de causa de tali tantaq̄ me loqui indignū fateor. Itē quō scientia mea tenuissima. ⁊ mens mea obscurissima dignas marie laudes excogitare sufficiat. cū in his ille illuminate ment⁹ Anselmus deficiat. ait em̄ sic. Lingua mihi deficit. quia mens mea nō sufficit. domina. dña oīa intima mea sollicita sunt vt tantoꝝ beneficiorū tibi gr̄as exoluāt. Sed nec cogitare pñt dignas. ⁊ pudet ꝓferre nō dignas. Beat⁹ quoq̄ Aug⁹. mariaz alloquens ait. Quid dicam de te pauꝑ ingenio. cuz de te quicq̄d dixero mīor laus ē q̄ dignitas tua meret̄. Itez quomō lingua mea rudissima. quomō īterp̄tatiua mea aridissima. ī enarrandis marie laudib⁹ non deficiat. cuz ille dissertissime ligue Augustin⁹ dicat. Quid nos tantilli. quid actione pusilli in laudib⁹ marie referemus. cū omniū nostrū mēbra si in linguas verterent̄ eam laudare nullus sufficere valeret. Item cū laus nō sit speciosa in ore peccatoris. quomō ego miser peccator hō. quō indignissime vite ego homūcio laudes marie audeam sonare cū in his illū dignissime vite Hieronymū audiā trepidare. sic nanq̄ dicit. Timeo satis ⁊ valde ꝑtimesco dū vestris cupio parere ꝓfectib⁹. ne forte sicut improb⁹. ita et indign⁹ laudator īueniar. ꝓfecto cū nec sc̄itas. nec facundia suppeditet vt beatā ⁊ gl'iosam v̄ginē digne laudare queā. Itē. Ad q̄d aque pauxillū mari addā. Ad q̄d modicū lapillū monti adijciam. Sed certe cū Maria diuinis et angelicis laudib⁹ nimiū magnificata sit. quid nostra. quid precipue mea paruitas eius laudibus adijcere possit. Deniq̄ beatus Hieronym⁹ de ip̄a loquens ait. Ut verum fatear. quicq̄d humanis dici pōt verbis. minus a laude celi est. quoniā diuinis ⁊ angelicis est excellentius p̄dicata ⁊ laudata p̄conijs. a ꝓphetis quidē ꝓnunciata. a patriarchis figuris ⁊ enigmatib⁹ p̄signata. ab euangelistis exhibita ⁊ monstrata ab angelis venerabiliter atq̄ officiosissime salutata. Hec om̄ia diligenter pensata. piū lectorem. piumq̄ auditorem mouere debēt merito. vt ignoscat mihi quicquid insufficientie. quicquid impericie ei occurrerit in hoc scripto. Quomō em̄ ego tam insufficiēs cudere valerem ea que tante virginis laudib⁹ digna. tanteq̄ v̄ginis zelatorib⁹ forēt accomoda. cū in his ille tantus zelator ei⁹ ⁊ laudator beat⁹ Bernard⁹ coarcetur. ait em̄ sic Non est qd̄ me delectet magis q̄ de gloria virginis matris habere sermonē. Et causam huius subiūgens ait. Tanto eam affectu deuotionis amplectuntur. honorāt suscipiunt (vt dignuz est) vniuersi. vt licz de ea loqui gestiant omnes. quicquid dicitur de indicibili eoip̄o quo dici potuerit minus gratum sit. minus placeat. minus acceptetur. Hortatur tamen ⁊ cōsolatur me beatus Hieronym⁹ dicens. Et si ad h̄ nemo inuenitur idoneus. votis tamen omnibus cessare non debet quilibet peccator a laudibus. Beatus etiam Augustinus loquens quomodo dei filius matri sue fecūditatem veniendo attulit. et integritatē nascendo non abstulit. Post pauca sic intulit dicens. Tantum quippe donum dei nec fari possumus. ad eius enarrandam magnitudinem paruuli. et tamen laudare cōpellimur. ne tacendo maneamus ingrati. Et certe vidua pauꝑcula q̄ duo era minuta d̄o gr̄tissima obtulit. nō ꝓpter hoc vt offerre debuit. quia magis offerre nō valuit. placuit. Hinc est q̄ ego pauꝑ ingenio. īmo pauꝑri-

mus tam scientia q̃ eloquẽtia hoc exiguuz donum. hoc paupculũ scriptum ad honorem tante regine offerre p̃sumpsi. vt in ipo tanq̃ in quodã obscuro speculo simplicio res eiusdẽ regine amatores. qualis ⁊ quãta sit saltem tenuiter speculent̃. Et q̃ idem scriptũ ad instar rudis speculi aliquantum rep̃sentatiuũ est vite ⁊ gratie ⁊ gl̃ie Marie. ideo nõ incõuenienter appellari potest speculũ marie. Eya ergo benignissima domina mea maria illud exiguũ munus qd̃ dat tibi paup amicus accipito placite. Te em̃ cũ hoc munusculo. te cũ hoc opusculo salutationis tue saluto. te genib⁹ flexis. te capite inclinato. te corde ⁊ ore saluto salutemq̃ dico Aue maria. ⁊ cetera.

Aue maria gratia plena domin⁹ tecũ. benedicta tu ĩ mulierib⁹ ⁊ benedictus fruct⁹ ventris tui. Audi dulcissima ꝟgo maria. audi noua. audi mira. Audi filia ⁊ vide ⁊ inclina aurẽ tuã. Audi gabrielem nunciũ illũ gloriosum. Audi fecundationis tue modũ miraculosum. inclina aurẽ tuaz ad ꝯsensum fructuosuz. audi certe quod a deo patre tibi annũciabit̃. vide quomõ filius dei ex te incarnabitur. Inclina aurem spũisancto q̃ intra te opabitur. Quia ergo habes aures audiendi audi. ⁊ in p̃ncipio audiendoꝝ audi inauditaz hanc salutationẽ Aue maria. Hoc nomen maria. nõ a gabriele sed a fideliũ deuotiõe ⁊ spũssancti inspiratiõe interpositũ est. Ultima quoq̃ clausula videlicet. ⁊ bñict⁹ fructus ventris tui. nõ a gabriele salutante edita. sed ab elyzabeth ꝓphetante addita est. Dicam⁹ ergo singuli. dicam⁹ vniuersi Aue maria ⁊c̃. O vere gratiosa ⁊ venerabilis. O vere gloriosa ⁊ admirabilis salutatio vt ait Beda. quãto humane cõsuetudini inaudita. tãto marie dignitati est ꝯgrua. In hac dulcissima salutatõe quinq̃ dulcissime sententie ordinant̃. in quib⁹ quinq̃ dulcissime cõmendationes siue laudes ꝟginis insinuantur. O vere dulcis insinnatio. Insinuatur nãq̃ in his q̃ purissima. q̃ plenissima. q̃ tutissima. q̃ dignissima. q̃ vtilissima fuerit virgo beata maria. Purissima inquã ꝓpter culpe carentiã. Plenissima ꝓpter gr̃e affluentiã. Tutissima ꝓpter diuinã p̃sentiam. Dignissima ꝓpter ꝑsone sue reuerentiam. Vtilissima ꝓpter prolis sue excellentiã. Q̃ purissima ꝑ culpe carentiã fuerit maria. bene insinuatur cũ dicit̃. Aue. Recte nanq̃ ei dicit̃ a ve. que ab om̃i ve culpe immunissima fuit. sicut vtiq̃ matrẽ dei decuit Anselmo teste qui ait. Decebat vt homis illi⁹ cõceptio de matre purissima fieret. vt ea puritate qua maior sub deo nequit intelligi virgo illa niteret. cui deus pater vnicũ filium quẽ de corde suo equalem sibi genuit. tria dare disponebat. vt esset vnus atq̃ idẽ dei et homis filius. Item q̃ plenissima ꝑ gratie affluentiã fuerit maria bene insinuatur. cũ dicit̃. gratia plena. Et vere plena ⁊ plus q̃ plena. sicut testat̃ Anselm⁹. deuotissime exclamans ⁊ dicẽs. O femina plena et supplena gr̃a de cui⁹ plenitudinis exundantia respersa sic reuiuiscit om̃is creatura. Itez q̃ tutissima ꝑ diuinaz p̃sentiã fuerit maria bene insinuat̃. cũ dicit̃. dñs tecum. Merito dño pñte. dño secũ existẽte maria specialit̃ tutissima ẽ. q̃ dñs pr̃. dñs fili⁹. dñs. ss. sic secũ est q̃ ipa ei specialit̃ familiarissima est. sicut ptz ꝑ beatum Bern̄. q̃ sic dicit. Nec tm̃ dñs filius tecũ quẽ carne tua induisti. sed ⁊ dñs spũssctũs de q̃ cõcipis. et dñs pater q̃ genuit quẽ cõcipis. Item q̃ dignissima ꝓpter ꝑsone sue reuerentiã fuerit maria. bene insinuat̃. cũ dicit̃. bñdicta tu in mlieribꝫ. Nequaq̃ em̃ ꝑsona ei⁹ posset nõ eẽ dignissima q̃ tanta benedictione est reuerendissima. Unde iterũ stupens ⁊ exclamans dic̃ Ansel. O ꝟgo benedicta ⁊ supbenedicta ꝑ cui⁹ benedictionẽ benedicit̃ om̃is creatura. nõ solũ a creatore. sed creator a creatura. Item q̃ vtilissima ꝑ prolis sue excellentiam fuerit maria. bene insinuat̃ cũ dicit̃. et bene. fru. ven. tui. Ad saluandũ nanq̃ mũdum ꝑ hoc vtilissima fuit q̃ ipa fructũ salutis excellẽtissimũ ⁊ potẽtissimũ genuit. ido idẽ deuot⁹ ei⁹ Ansel. ait. Per fecũditatẽ tuam dña ĩmũd⁹ pctõr ẽ iustificat⁹. dãnat⁹ saluat⁹. ⁊ exul reduct⁹. part⁹ em̃ tu⁹ dña mundũ captiuũ redemit. egrũ sanauit. mortuũ suscitauit. Videt̃ charissimi ergo quõ maria ꝓpter culpe carentiã ⁊ ĩmunitatẽ merito ꝑ aue salutat̃. ꝓpter gr̃e affluentiã ⁊ ĩmensitatez merito gr̃a plena cõmemoratur. ꝓpter diuinam p̃sentiam ⁊ familiaritatez merito domin⁹ secum insinuat̃. ꝓpter ꝑsone sue reuerentiam ⁊ dignitatẽ merito benedicta in mulierib⁹ nunciat̃. ꝓpter prolis sue excellen

tiam vtilitatē merito benedictus fructus ventris sui pclamatur. De bis autez singulis ſm ordinem videamus.

Ave maria gratia plena tē. Verbuz bonum et suaue psonem⁹ illud aue quo initiata est nr̄a redemptio ab eterno ve. Personem⁹ inquā singuli. personem⁹ deuotissime vniuersi dicentes. Aue maria aue z aue. z iterū aue. et milies Aue. Ecce charissimi sicut supradictū est sanctissima virgo Maria ꝓpter omīmodā culpe carentiā et immunitatē ꝓpter omīmodā vite innocentiam et puritatē merito ei in p̄n cipio salutationis aue dicitur. Aue vtiqz et absqz ve. Considerandum autem est q̄ tripler est ve a q̄ immunissima fuit ista cui dictum est aue. Est autē ve culpe. ve miserie. et ve gebenne. Est autez ve culpe actualis. ve miserie originalis. ve pene gebennalis. De bis tribus ve nō incōgrue intelligim⁹ quod in Apocalip̄. viij. legim⁹. Audiui inquit Johes vocē vni⁹ aquile volantis p medium celū dicentis voce magna. Ve ve ve habitantibz in terra. Sed ecce quodlibet istorū triuz ve multiplicatur heu p tria ve. vt sic simul sint nouez ve. contra que marie recte dicit. Aue. Nam tria culpe. tria miserie. tria gebēne sunt ve. p quorū carētia ipa merito salutat⁹ per aue. Primo igit⁹ charissimi considerandū est q̄ tripler est ve culpe. videlicz ve culpe cordis. ve culpe oris. ve culpe operis. De bis tribus ve etiā dici potest. Ve ve ve habitantibz in terra. Ve ergo peccatoribz p culpa cordis. sicut dicit in Esaia. xxix. Ve qui pfundi estis corde vt a domino abscondatis consiliū tē. Ve certe pfundis corde ad malum. quia pfunda corda malorū sunt pfunde sentine diabolorū. et profunda sepulchra plena fetoribus viciorum. Ve ergo eis vt dicit Matth̄. xxiij. Ve vobis scribe et pharisei hypocrite. qui similes estis sepulchris dealbatis. que foris apparent hominibz speciosa. intus autē plena sunt ossibz mortuorū et omni spurcicia. O q̄ longe ab isto ve fuit innocentissimum cor Marie. teste Bernardo qui ait. Propriū delictum Maria non habuit. et ab innocentissimo corde ei⁹ etiā penitentia longe fuit. Unde ergo cor Marie penitere debuit cū nunq̄ dignū aliquid penitentie admisit. Ideoq̄ mundissimū cor ei⁹ nō fuit sentina diaboli. nō fuit sepulchrū vicij. imo fuit hort⁹ z paradisus spūssancti. Juxta illud Canticorū. iiij. Hortus conclusus soror mea sponsa. Hortus vt ait Hieronymus. hort⁹ delitiarū in quo cōsita sunt vniuersa florū genera et odoramenta virtutū. Quia ergo Maria tā longe fuit ab isto ve. ideo merito dictū est ei Aue. Item ve peccatoribz p culpa oris sicut dicit Esa. v. cap̄. Ve qui dicitis malū bonum. z bonuz malum. Ve bis et ve omnibz qui ore peccant. sicut in Psal. dicit. Venenū aspidum sub labijs eorū. O q̄s longe ab isto ve fuit sanctissimuz os Marie. Unde beat⁹ Ambrosius dicit. Nihil torpuum in oculis Marie. nihil in verbis procax. nihil in actu verecundū fuit. In ore igit⁹ Marie non fuit fel z venenuz diaboli. sed mel z lac spūssancti. Juxta illud Canticorū. iiij. Fauus distillās labia tua sponsa. mel et lac sub lingua tua. Nonne maria mundissimū lac habuit sub lingua. quādo castissimū illud verbum ait. Quomō fiet istud. Nōne etiā Maria dulcissimū mel sub lingua habuit quādo illud mellifluū verbū dixit. Ecce ancilla domini. Quia ergo a Maria tā longe fuit oris ve. ideo merito dictū est ei Aue. Item ve peccatoribz p culpa operis. sicut dicit Eccl'i. ij. Ve duplici corde et labijs scelestis z manibus male facientibz. Ve duplici corde pro culpa cordis. ve labijs scelestis p culpa oris. ve manibus male facientibz pro culpa operis. O q̄s longe a tali ve fuit oīe opus z oīs vita Marie. ꝓpter quod Bernard⁹ ait. Decuit reginā virginū singularis priuilegio sanctitatis absqz oīni peccato ducere vitam. vt dū peccati mortis pareret pemptorem. munus vite z iusticie oīmibz obtineret. Nota nec corde nec ore nec ope maculam peccati habuit nec cōtraxit. vtvere ei dominus dicere posset. Tota pulchra es amica mea. z macula nō est in te. Sic ergo innocentissima z sanctissima Maria corde fuit absqz ve. ore absqz ve. ope absqz ve. z ideo dictum est ei Aue. Secōo charissimi considerandū est q̄ Maria immunis fuit nō solum a triplici ve culpe actualis. sed etiam a triplici ve originalis miserie. videlicet a ve miserie nascentiū. a ve miserie parientium. a ve miserie morientium. Ve miserie nascētium est ve fomitis nascentes infirmantis. et ve miserie parientium est ve doloris parentes cruciantis. ve miserie morientiū est

ve resolutionis moriẽtes incinerantis. De
his tribꝫ ve dici potest. Ue ve ve habitanti
bus in terra. Ue ergo miserie nascentium
est. ve fomitis nobis innati. quo ꝑm origi/
nalem corruptionẽ tam infirmi ad bonum
et tam proni ad malũ sumus. ꝙ quilibet cũ
fomite natus. quilibet ꝑ fomitẽ infirmus ⁊
plagatꝰ dicere potest illud Hieremie. x. ca.
Ue mihi sup̱ contritione mea. pessima pla/
ga mea. Ego autẽ dixi. Plane hec infirmi/
tas mea est. et ego portabo illaꝫ. Sed heu
non solũ inest nascentibꝫ ve infirmitatis et
miserie adultos ad peccatũ inclinãtis. sed
etiam ve feditatis et culpe paruulos ad irã
obligantis. De qua Apl'us ait. Om̃es na/
scimur filij ire. O q̃ꝫ immunis ab isto ve na
scentium fuit sanctissima natiuitas marie.
que nõ solum ab originali culpa sed etiam
a fomitis miseria inquãtũ ad peccatũ du/
ctiuus erat. sic liberata creditur ꝑ sanctifi/
cationem in vtero vt nunq̃ꝫ ad peccatũ in/
clinata fuerit in hoc mundo. teste Bernar/
do qui ait. Puto ꝙ copiosior gratia sancti/
ficationis in ip̃am descenderit. que non so/
lum ortum eius sanctificauit. sed etiam vi/
tam deinceps ab om̃i peccato custodierit
immunez. Quia ergo natiuitas Marie tã
longe fuit ab isto ve. ideo merito ei dictum
est Aue. Itez ve miserie parientiũ est illud
originalis maledictionis ve. de quo dictuꝫ
est Eue. In dolore paries filios ⁊c̃. De h̃
ve plerisq̃ꝫ p̃gnantibꝫ dici potest generalit̃
quod dominꝰ de quibusdaꝫ p̃gnantibꝫ di/
cit specialiter Matthei. xxiiij. cap̃. Ue au/
tem p̃gnantibus et nutrientibꝫ in illis die/
bus. O q̃ꝫ immunis ab isto ve fuit p̃gnans
⁊ pariens vterus Marie. Augustino teste
qui ait. O q̃ꝫ beata mater ista ẽ que sine cõ/
ta minatione cõcepit. et sine dolore peperit
medicinã. Quia ergo Maria tam longe fu
it ab isto parientiũ ve. ideo merito dictũ est
ei Aue. Itẽ miserie ve morientiũ est ve inci
nerationis. quod homini inflictũ est quan/
do peccanti dictũ est. Puluis es ⁊ in pulue
rem reuerteris. Unde tam de ve morienti/
um q̃ꝫ de ve nascentiũ bene intelligi potest
quod dicit̃ Eccl'iastici. xlj. Ue vob̃ viri im/
pij qui dereliquistꝭ legem domini altissimi.
Et si nati fueritis. in maledictione nasce/
mini. et si mortui fueritis. in maledictione
pars vestra erit. Certe tã pij q̃ꝫ impij nascũ
tur in maledictione fomitis. et mortui erũt
in maledictione pulueris. et tamẽ solis im
pijs ve vtriusq̃ꝫ maledictionis nõ incõue/
nienter hic inculcatur. eo ꝙ ip̃is et fomes
periculosior ⁊ incineratio odiosior esse vi/
deatur. Deniq̃ꝫ iniustꝭ miseria fomitis no/
ciuior. et memoria incineratiõis amarior ẽ
q̃ꝫ iustis. O q̃ꝫ longe ab isto incineratõis ve
fuit (vt credimus) corpus marie sanctissi/
mũ hoc enim corpus est archa sanctissima
dei. quã decuit nõ putrefieri. sed ad instar fi
lij sui ante omnem putrefactionẽ suscitari.
Unde tam de filio q̃ꝫ de matre notabiliter
ait ꝓpheta. Surge domĩe in requiẽ tuam.
tu ⁊ archa sanctificatõis tue. Hec archa de
lignis imputribilibꝫ facta est. quia caro ma
rie nequaq̃ꝫ (vt credimus) putrefacta est.
Ideoq̃ꝫ bene beatꝰ Augustinus ait. Tam
preclarum thesaurũ dignius est celũ serua
re q̃ꝫ terram. tantãq̃ꝫ integritatem merito
incorruptibilitas. nõ putredinis vlla reso/
lutio sequit̃. Si ergo maria eo modo quo
dictũ est longe fuit a nascentiũ ve. longe fu
it a morientiũ ve. et ideo merito ei dictũ est
Aue. Tercio charissimi considerandu
est ꝙ Maria immunis fuit non solũ a tri/
plici ve culpe actualis. nõ soluꝫ a triplici ve
miserie original'. sed etiã a triplici pena ge/
hennalis. Hoc triplex ve cõsistit in penarũ
magnitudine. multitudĩe. longitudĩe. Ue
ergo dãnatis pariter ⁊ dãnandis. ve inquã
ꝓpter magnitudinẽ. ve ꝓpter multitudinem
ve ꝓpter longitudinẽ tormentoruꝫ. De his
etiam tribꝫ ve dici potest. Ue ve ve habitã/
tibus in terra. Ue ergo gehenne cõsistit in
penaruꝫ magnitudine. De hoc ve dr̃ Eze/
chielis. xxiiij. Ue ciuitati sanguinuꝫ. cuius
ego grandem faciã piram. Ciuitas sangui
num est collectio impioruꝫ cuius grandis
erit pira in grandi cõcrematione dãnatoꝝ
O q̃ꝫ longe ab isto ve grandi magnitudis
pene fuit grãdis magnitudo gr̃e ⁊ gl'ie ma
rie. cui contra grandẽ damnandoꝝ penam
infernorum. etiam deus p̃parauerat gran/
dem gloriã in celo. vt sicut fuit grandis in
merito. ita etiã grandis esset in p̃mio. Un/
de ip̃e est thronꝰ ille grãdis de q̃ dr̃. iij. Reg.
x. Fecit rex Salomon thronum de ebore
grãdẽ. Thronꝰ ꝟo salomonis ẽ maria. grã
dis oĩno in gr̃a ⁊ in gl'ia. Propt̃ qd̃ bñ hea
tus Ber̃. ait. Quãtũ gr̃e maria ĩ terrꝭ adep/
ta est p̃ ceterꝭ. tantũ in celis obtinuit glorie
singularꝭ. Quia ḡ maria tã longissime fuit

ab isto ve. ideo merito ei dictū est Aue. Itē ve iehenne consistit nō solum in pene magnitudine sed etiā in penarum multitudine. Unde Esaie. xij. dicitur. Ue anime eorum. quia reddita sunt eis mala. Plurali ter dicit mala. quia plura. imo plurima mala malis redduntur in gehenna. O q̄s longe ab isto ve multitudinis tormentorū sunt in Maria multitudo meritorū et premiorum. cui contra multa damnatorum mala in inferno iam deus p̄parauerat multa bona in celo. ita vt nullus angelus. nullus sanctorum ei equari possit in multitudine z cōgregatione bonorū celestium. Juxta illud Prouerbiorū. xxxj. Multe filie congregauerunt diuitias. tu sola supergressa es vniuersas. Si filias istas intelligam⁹ sanctas animas vel intelligētias angelicas. nunq̄d non supgressa est diuitias v̄ginum. confessorum. martyrum. apostolorū ꝓpheraz. patriarcharum. angelorū. cum iō̄a sit p̄micina virginum. speculuz confessorum. rosa martyrum. registrū apostolorum. oraculū ꝓpheraz. filia patriarcharum. regina angelorum. Quid eīm de diuitijs omniuz horum defuit. Hieronym⁹ enim ait. Mariā si diligentius aspicias nihil virtutis est. nihil speciositatis. nihil candoris z glorie qō ecclesia non desplendeat. Quia ergo Maria tam longissima fuit a predicto ve gehenne. ideo merito dictuz est ei Aue. Item ve gehenne non solū in magnitudine. non soluz in multitudine sed etiā in longitudine siue ꝑpetuitate penarū consistit. Unde in canonica Jude dicitur. Ue illis q̄ in via Cayn abierunt. et errore Balaam mercede effusi sunt. et in ꝓtradictione Chore perierūt. Et post pauca sequit. Quibus procella tenebrarū conseruata est in eternū. Nota q̄ dicit in eternum. et pensa quāta sit illa penarum z tenebrarū longitudo que finez non accipit in eternū. O q̄s longissime ab isto lōgissimo gehenne ve fuit longitudo gl̄ie marie. cui cōtra eternas tenebras in inferno tam domin⁹ p̄parauerat eternā lucem in celo. vt sicut anīa peccatrix sedes diabolo est mirabiliter tenebrosa in eternū. ita maria mediatrix sedes christi mirabiliter luminosa est in eternuz. iuxta illud Ps̄. Thronus eius sicut sol in cōspectu meo. et sicut luna ꝑfecta in eternū. Sic ergo beatissima virgo Maria longe fuit a triplici ve gehenne imo longe fuit a p̄dictis nouem ve. et ideo merito ei dictū est Aue. Nos ergo charissimi oīnes ei dicamus aue. oīnesq̄ oremus. vt ꝑpter suum dulcissimū aue nos oret liberari ab oīni ve. Per dominū nostruz iesum christum filiū suum.

Aue maria. Hoc nomen sicut dictū est supra non angelus sed deuotio fidelium interposuit. De hoc beatus euāgelista Lucas signāter ait. Nomē virginis Maria. Hoc nomen sanctissimū. nomen dulcissimū. nomen dignissimū. tam sanctissime. tam dulcissime virgini. tam dignissime v̄gini cōuenientissime est impositum. Maria eīn amarū mare. maria stella maris. et maria illuminata vel illumiatrix. maria domina interp̄tatur. Maria autez est mare amarū demonibus. z stella maris hominib⁹. et illuminata vl̄ illumiatrix angelicis spiritib⁹. domina creaturis omnib⁹. Maria inquā demonib⁹ est mare amaruz spiritualiter. et Maria hominib⁹ est stella maris officialiter. et Maria angelis illuminatrix est eternaliter. z Maria creaturis omnib⁹ est domia vniuersaliter. Considerandū ergo est q̄ Maria interp̄tatur amarum mare. hoc optime ei competit contra diabolū. Sed nota quomō Maria sit mare. et quomō sit amara. et quomō simul sit amarū mare. Maria est mare gratia affluendo. et Maria est amara filio compatiendo. et Maria est amarū mare diabolū submergendo. Maria vtiq̄ est mare p affluentem spūssancti repletionem. Maria est amara p affligentem filij sui passionem. Maria est mare amarū p submergentem diaboli suffocatōnē. Primo ꝓsidera charissime q̄ Maria dicit mare ꝑpter affluentiam et copiaz gr̄arum. Unde scriptum est Eccl̄iastes primo cap̄. Omnia flumina intrant in mare. Flumina sunt carismata spiritussancti. Unde Johānis septimo. Qui credit in me sicut dicit scptura. flumina de ventre eius fluent aque viue. Hoc autē dixit de spiritu quē accepturi erant credētes in eū. Oīa g̃ flumīa intrāt ī mare. dū oīa carismata sctōz intrāt ī mariā. Flumē ei gr̄e angeloz intrat in mariaz. z flumen gr̄e patriarcharū et ꝓpheraz intrat in Mariaz. et flumē gratie apostolorū intrat in Mariam. et flumē gratie martyrū intrat in Mariam. et flumē gratie confessorum intrat in

Mariã. flumen gratie virginũ intrat i ma/
riam. Omnia flumina intrant in mare. id est
omnes gratie intrant in Mariã. Unde ipa
optime dicere potest illud Ecclesiastici. xxiiij
In me omnis gratia vie ⁊ veritatis. ⁊ in me
omnis spes vite ⁊ virtutis. Quid mirũ si omis
gratia in Mariã confluxit. per quam tan/
ta gratia ad omnes defluxit. Ait enim beatus
Augustinus. Gratia es plena Maria quaz
apud dominũ inuenisti. et hanc p totũ mũ
dum effundere meruisti. Scdo ꝯsidera
carissime ꝙ maria in passione filij sui valde
amara fuit quãdo suã ipius animaz gladius
pertransiuit. Unde ipsa bene potuit dice/
re illud Ruth primo. Non vocetis me noe/
my. id est. pulchram. sed vocate me mara. i.
amaraz. quia amaritudine valde repleuit
me omnipotẽs. Amara fuit Noemy. quia
duo filij sui fuerunt mortui. Noemy pul/
chra et amara. signat Mariam. pulchram
quidem per spiritussancti sanctificationez.
amaram vero per filij sui passionem. Duo
autem filij Marie sunt. homo deus. ⁊ ho/
mo purus. vnius enim corporaliter. alteri
us spiritualiter mater est Maria. Unde
beatus Bernardus ait. Tu mater regis. tu
mater exulis. tu mater dei. tu mater iudi/
cis. et tu mater dei et hominis. cum mater
sis vtriusqꝫ discordiaz inter filios tuos ne/
quis sustinere. Ideo exclamans Anselmus.
ait. O beata fiducia. o tutum refugium ma
ter dei et mater nostra. Isti duo filij ma/
rie ambo mortui fuerunt in passione. vnus
corpore. alius mente. vnus crucis acerbi/
tate. alter mentis infidelitate. Et ideo visce
ra Marie valde repleta fuerunt amaritu/
dine. sicut sanctus Augustinus testatur dicẽs
Illa inquit pia mater immani dolore eiu/
lans. pectora debilitata cõtundens. ita ipius
viscera omiaqꝫ membra fatigauerat. vt in/
cessu deficiens. vix peruenire potuisset ad
christi funus. Uides modo quomõ Ma/
ria sit mare spũssancti. Uides secũdo quo/
modo ipsa sit amara pro morte filij sui.

Tercio considera charissime ꝙ Maria
est mare amarũ diabolo et angelis eius p
ipsam oppressis. quemadmoduz mare ru/
brum amaruz fuit egyptijs in ipo submer/
sis. de quibꝫ habetur in Exodo. xv. Reduxit
super eos dominus aquas maris. O qꝫ ama
rum et timenduz est hoc mare egyptijs. O
qꝫ amara et timenda est hec Maria demo
nibus. Unde beatus Bernardus. Non sic
timent hostes visibiles quasi castrorũ mul
titudinez copiosam. sicut aeree potestates
Marie vocabulũ patrociniuz ⁊ exemplũ.
fluunt ⁊ pereũt sicut cera a facie ignis. vbi/
cunqꝫ inueniunt crebram huius nominis
recordationem. deuotam inuocationẽ. sol/
licitam imitationem. Sic ergo vides cha/
rissime quomõ Maria est mare per afflu/
entiam sue repletionis. quomodo Maria
est mare per vehementiã dominice passio/
nis. et quomodo Maria est mare amaruz
per potentiam diabolice submersionis.

Consequenter considerandũ est ꝙ ma/
ria interptatur stella maris. Hoc optime
conuenit Marie que gerit officium stelle
marine. Legitur enim. et verum est. ꝙ nau/
tarum mos est. vt cum in aliquam terram
nauigare disponunt. vnum sydus eligunt
cuius signo luce radiante in eam quam de
siderant partem possunt sine errore addu/
ci. Tale certe officium est stelle nostre Ma
rie. q̃ nauigantes p mare mũdi in naui in/
nocentie vel penitentie dirigit ad littus ce/
lestis patrie. Propter hoc bene Innocen/
tius ait sic. Quibus auxilijs possunt naues
inter tot pericula pertransire vsqꝫ ad littus
patrie. Certe inquit per duo. scilicet per li/
gnum et stellam. id est. per fidem crucis et
per virtutem lucis quã peperit nobis ma/
ria maris stella. Bene autem Maria stelle
maris cõparatur propter puritatem. pro/
pter radiositatem. propter vtilitatez. Ma
ria enim est stella purissima. stella radiosis/
sima. stella vtilissima. Maria est stella pu/
rissima purissime viuendo. et Maria ẽ stel
la radiosissima. radium eternuz pariendo.
Maria est stella vtilissima. ad littus patrie
dirigendo. Primo ergo cõsidera charis/
sime ꝙ maria est stella purissima sine pecca
to purissime viuendo. Unde de ea dici po
test illud Sapie. vij. Est enim hec speciosi
or sole. et sup omnẽ dispositionem stellarũ
luci comparata inuenit purior. Quidaz le/
gunt hic prior. quidam purior. vtrũqꝫ vero
stelle nostre competit. Maria enim est pri
or. id est. potior siue dignior. Maria etiam
purior est sole et stellis et luce. quia tam di/
gnitate qꝫ puritate solẽ ⁊ stellas ⁊ oẽm lucẽ
superat corpalem imo etiã spũalẽ. i. angeli/
cã creaturaz. De qua dr Gen. j. Diuisit deus
lucẽ a tenebris. i. angelos stãtes a cadẽtibꝫ

Hac vtiq; luce angelica prior et purior est Maria. Prior dignitate. et purior sanctitate. Unde Anselmus exclamãs ait. O benedicta sup mlieres q̃ angelos vinc; puritate. sctõs superas pietate. Vides mõ quõ maria sit stella purissima purissime viuẽdo

Scõo ꝑsidera carissime q̃ maria ẽ stella radiosissima. radiũ eternũ emittẽdo. dei filiũ pariendo. Ipa eñ est stella de q̃ ór Numeri. xxiij. Oriet stella ex iacob. z cõsurget virga de isrl zc. Virga ista est dei filiꝰ q̃ stelle nre marie est radiꝰ. Radiꝰ vtiq; de q̃ cantat. Sicut sidꝰ radiũ zc. De q̃ etiã beatus Bernũ ait. Nec sideri radiꝰ suã minuit claritatẽ. nec virgini filiꝰ suã virginitatẽ. O vere beatissima. o vere radiosissima stella maria. cuiꝰ radius nõ solũ mõm imo etiã celũ. z nõ solũ celũ imo etiã infernũ penetrauit. sicut beatꝰ Bernũ. scribẽs ait. Ipa ẽ ꝓclara z eximia stella ex iacob orta. cuiꝰ radius vniuersum orbẽ illumiat. cuiꝰ splendor etiã infugnis ꝑfulget z inferos penetrat. Vides mõ quõ maria ẽ stella purissima purissime viuẽdo. vides scõo quõ maria sit stella radiosissima filiũ dei pariẽdo. Tercio cõsidera carissime q̃ maria est stella vtilissima nos ad patriã celestẽ dirigẽdo. imo ducendo nos p mare hꝰ secli ad grãm filij sui. rãq; ad portũ paradisi. Unõ ipa est stella illa clarissime fulgens. tres magos ad xp̃m rectissime ducẽs. Maria certe ẽ stella q̃ i fluctibꝰ pñtis vite valde ẽ necessaria. Un Bern. Ne auertas oculos tuos a fulgore hꝰ syderis. si nõ vis obrui procellis. Idẽ. Si insurgũt venti tẽptationũ. si incurris scopulos tribulationũ. respice stellã. voca mariã Igitur carissime ne i mari hꝰ mõi demergaris. stellã seqris. mariã imiteris. Securissimuz eñ ẽ ipam seq̃. sicut idez beatꝰ Bernũ. testat dicẽs. Ipam sequens nõ deuias. ipam rogans nõ desperas. ipam cogitãs nõ erras. ipa tenẽte nõ corruis. ipa ptegẽte nõ metuis. ipa duce nõ fatigaris. ipa ꝓpicia puenis. et sic in temetipo experiris q̃ merito dictũ sit. z nomẽ virginis maria. Sic g̃ vides quõ maria est stella purissima a pctõ. stella radiosissima i filio. stella vtilissima in mõo. His visis ꝑsiderãdũ est q̃ maria etiaz interp̃tat illumiata vel illumiatrix. Hoc silr cõpetit tante vgini. q̃ mirabiliter illumiata est p p̃sentiã dñi. iurta illud Apoc. xviij. Vidi angelũ aliũ descendentẽ de celo hñtem potestatẽ magnã. z terra illumiata est a gl'ia eiꝰ. Filꝰ dei est angelꝰ magni ꝓsilij. Terra vero a gl'ia dei illumiata est maria. q̃ sicut illuminata fuit a gr̃a eius in mõo. ita nũc illuminata est a gl'ia eiꝰ in celo. vt sic illumiata fieret illumiatrix in mundo z in celo. Propter qõ ꝑsideranduz est q̃ maria illuminata. illuminatrix est p exẽpla. p hñficia. p premia. Illumiatrix p exemplavite sue. illuminatrix p hñficia miscõie sue. illumiatrix est maria p p̃mia gl'ie sue. Primo g̃ ꝑsidera carissime q̃ maria est illumiatrix plurimorũ p exẽpla lucidissime vite sue. Ipa est cuius vita gl'iosa lucẽ dedit secl'o. ipa ẽ cuiꝰ vita inclita cũctas illustrat eccl'ias. Ipa eñ ẽ lucerna eccie ad hñ illumiata a deo vt p ipaz ꝓtra tenebras mõi illumineret eccia. Oret ergo eccl'ia. oret fidel'aia z dicat. Quoniaz tu illumias lucernã meã dñe deꝰ meꝰ illumina tenebras meas. Hanc vere lucernaz dñs illumiauit plenissime. z p hanc illũinationẽ tenebras aiaz nraz fugat z fugauit. Hoc bene sentiẽs Bernũ. ait. O maria tu ꝑtutũ tibi inditarũ magnificis exemplis ad imitationẽ tui nos ꝓuocas. sicq; noctẽ nostrã illumias. q̃ eñ vias tuas insectat; fuerit nõ ambulat in tenebris sed hz lucẽ vite. Vides mõ quõ maria est illumiatrix mũdi p exempla lucidissime vite sue. Scõo ꝑsidera q̃ maria ẽ illumiatrix p hñficia lucidissime miscõie sue. p quaz multi in nocte hui; secli illuminati sunt spñaliť. sicut qñq; filij israel p columnã ignis illuminati fuerunt corpaliter. Juxta illud Ps̃. Deduxit eos in nube zc. Maria nobis est columna nubis. q: tanq; nubes ꝓtegit ab estu dinie indignationis. ꝓtegit etiã ab estu diabolice temptatiõis. sicut iterũ dicit in Ps̃. Expãdit nubem. zc. Maria quoq; columna ignis est. illuminãs nos. imo illuminãs mũdum multis miscõie sue beneficijs. Quid nos miseri. nos obtenebrati. quid in nocte hui; seculi facerem⁹. si tam lucidã lucernaz si tam luminosaz columnã non haberem⁹. quid eñ totus mũdus valeret si solem nõ haberet. Propter hoc bene beatꝰ Bernardus ait. Tolle corpus hoc solare quod illuminat mundũ. vbi dies. Tolle mariã hanc maris stellam. quid nisi caligo inuoluens. vmbra mortis ac densissime tenebre relinquñt. Vides mõ quõ maria est illumiatrix p lucidissimã vitã. vides scõo quõ Maria

est illumīatrix ꝑ lucidissimā miscdiam suā.
Tercio ꝯsidera charissime ꝙ maria etiā
est illumīatrix ꝑ lucidissimā gl'iam suaz. q̄ ꝑ
om̄ia illumīat celū sicut sol munduz. iuxta
Eccl'i. xlij. Sol illuminās ꝑ oīa respexit. et
gl'ia dñi plenū est opus ei⁹. Sol illumīans
est maria q̄ est pulchra vt luna. electa vt sol.
pulchra vt luna ꝑ gr̄am. electa vt sol ꝑ glo-
riā. Gloria em̄ dñi plenū est op⁹ ei⁹. Opus
dñi excellentissimū ē maria. Hoc op⁹ sicut
plenū fuit gr̄a dñi in mūdo. sic plenū ē gl'ia
dñi ī celo. Sic ergo illūinās maria in gl'ia
sua. rutilans ꝑ oīa respicit. qꝛ ꝑ omēs ange
los ⁊ ꝑ omēs sctōs glorie sue illumīationē
extendit. Quid mirū si marie pñtia totū il-
luminat celū. q̄ etiā totū illustrat orbē. Ait
em̄ Bern̄. Marie pñtia totus illustrat' or-
bis. ⁊ ipa iam celest' patria clari⁹ rutilat v̄-
ginee lampadis irradiata fulgore. Sic er-
go vides quō maria illumīatrix est ꝑ vitam
suā lucidissimā. quō illumīatrix ꝑ gloriā su
am fulgidissimā est maria. Post predicta
om̄ia ꝯsiderandū est ꝙ maria interp̄tat' do
mina. Hoc quoqꝫ optime cōpetit tāte im-
peratrici. que reuera dña est celestiū. terre-
striū et infernorū. Dña inquā angeloꝝ. dña
hominū. dña demonū. dña vtriusqꝫ ī celo.
dña in mūdo. dña in inferno. Primo cō-
sidera charissime ꝙ maria est dña angeloꝝ.
ipa em̄ signata est in dña Hester regina. de
qua legit' ꝙ sup vnā famulā suaz deliciose
innitebat'. altera aūt famulaꝝ seq̄bat' domi
nā. defluentia in humū vestimenta susten-
tans. Per dñam Hester reginaz. intellige
mariā reginā. due famule quaꝝ dña est re-
gina maria. sunt angelica et hūana creatu-
ra. O q̄ntū gaudendū est nobis miser' ho
minib⁹. ꝙ angeli dñm ⁊ dñam hn̄t ex homi
nib⁹. Verissime em̄ angeloꝝ dña est maria.
Unde Aug⁹. ipam alloquēs. ait. Si te ce-
lum vocē altior es. si matrē gentiū dicā pre
cedis. si dñam angeloꝝ nominē ꝑ omīa esse
cōprobaris. si formā dei appellē digna exi-
stis. Anīa vero humana ē famula. q̄ domi-
nā suā mariā sequit' in mūdo. Sequit' cer-
te colligens vestimēta dñe. scz colligēs vir-
tutes ⁊ exempla marie. Intelligētia v̄o an
gelica est famula. sup quā dña sua Maria
innititur in celo. Innitit' certe tanq̄ fami-
liarissima se angelis sociando. innitit' etiaz
tanq̄ delicatissima in angel' deliciādo. in-
nititur quoqꝫ tanq̄ plenissima se cū sua ple
nitudine angel' cōicando. innitit' insup tāq̄
potentissima angel' impando. Oīb⁹ em̄ an
gelis maria innitit' suo impio. Und' Aug⁹.
ait. Michael dux ⁊ p̄nceps militie celestis
cū oīb⁹ spiritib⁹ āministratorijs. tuis virgo
paret p̄cept'. in defendēdis ī corpe. ⁊ ī susci-
piēdis de corpe anīab⁹ fideliū special'r tibi
dña ⁊ die ac nocte se tibi ꝯmēdātiū. Vides
mō quō maria ē dña angeloꝝ ī celo. Se
cūdo ꝯsidera charissime ꝙ maria ē dña ho
minū in mdo. De hac dña in p̄s. dr. Sicut
oculi ācille ī ma. dñe s. ⁊c. Ancilla dñe ma-
rie ē q̄libet aīa fidelis. īmo etiaz eccl'ia vni-
uersal'. Oculi h⁹ ancille ī manib⁹ dñe sue sp
debēt esse. qꝛ oculi eccīe. oculi oīm nr̄m ad
man⁹ marie sp debēt respicere vt ꝑ manus
ei⁹ aliq̄d boni accipiam⁹. ⁊ ꝑ man⁹ ei⁹ q̄cq̄d
boni agim⁹ dño offeram⁹. Per man⁹ ei h⁹
dñe hēm⁹ q̄cq̄d boni possidem⁹. testāte be
ato Bern̄. q̄ ait. Nihil nos deus hr̄e voluit
qd̄ marie man⁹ nō trāsiret. Per man⁹ q̄z h⁹
dñe offerre d̄o debem⁹ q̄cq̄d boni egerim⁹
q̄madmodū btūs Ber̄. hortat' di. Modi-
cū illud qd̄ offerre desideras. g̃tissimis illis
⁊ oī acceptōe dignissimis marie māib⁹ tra-
dere cura. si nō vis sustinere repulsaz. Bene
nob' charissimi. bñ nob' ꝙ talē dñam habe-
mus. q̄ man⁹ tā liberales hz ad nos. ⁊ tā p̄-
potens est apud filiuz sup nos vt securi ad
ipam ꝯfugere possim⁹ oēs nos. Vn̄ deuo-
tissim⁹ Anſel. q̄ ait. Dña magna cui gr̄as
agit contio leta iustoꝝ ad quā territa fugit
turba reoꝝ. ad te p̄potēs ⁊ misericors dña
ego pctōr anxi⁹ ꝯfugio. Vides mō quō ma
ria est dña angeloꝝ in celo. vides scdo quō
maria est dña hoīm in mdo. Tercio cōsi
dera charissime quō maria ē dña demonū
in īferno. tā potent' eis dñans etiā vt d̄ ipa
accipi possit id p̄s. Virgā v̄tutis tue emit-
tet dñs ⁊c. Virga virtutis est virgo maria.
Ipa est virga aaron florida ꝑ virginitatē. ⁊
fructifera ꝑ fecunditatē. Ipa q̄z est v̄ga de
qua d̄r Isa. xj. Egredie't virga de radi. iesse.
Hec virga v̄go maria. v̄ga virtut' est cōtra
inimicos infernales q̄b⁹ magna v̄tute dña
tur. ⁊ ideo dña tā magna. tā magne v̄tutis
merito a nob' amat'. merito a nob' laudat'. et
merito a nobis exorat'. vt nos cōtra inimi-
cos istos tueat'. Exēpluz dat nobis Anſel.
q̄ tantā dñaz alloquēs ait. Te dña magna
⁊ valde magna te vult cor meū amare. te cu
pit os meuz laudare. te desiderat venerari

mens mea. te affectat exorare aīa mea. quia tuitioni tue se cōmēdat tota ſuba mea. Sic ḡ vides quō maria eſt dña angelor̄ in celo. dña hoim in mūdo. dña demonū i inferno Vides ḡ ex p̄dictis q̄ maria mare amar̄. q̄ maria ſtella mar̄. maria illumiatrix. maria dña pueniētiſſime interp̄tat. Maria ei ama rū mare eſt demonib⁹ puerſis. Maria ſtella mar̄ eſt hoib⁹ puerſis. maria illumiatrix eſt angelis nō auerſis. maria eſt dñans creaturis vniuerſis. Oremꝰ chariſſimi. oremuſ deuotiſſime. oremꝰ mariā r dicamꝰ. Eya mare amar̄ maria adiuua nos vt in ꝑa penitēcia totaliť amaricemur. Eya ſtella mar̄ maria adiuua nos vt p̄ mare ſeculi ſp̄ualiter recificemur. Eya illuminatrix maria adiuua nos vt i gl'a eternal'r illumiemur. Eya dña maria adiuua nos vt tua gubernatiōe r dominatiōe filialiter gubernemur. Per dominū noſtr̄ xp̄m.

Ave maria. Nomē illud affectuoſuz r dulciſſimū nomē id ḡtioſum r nobiliſſimū. nomē id gl'oſum r digniſſimū optime conuenit brē ꝑgini dñe nr̄e. Cōueniētiſſime ꝑgo tā pia vocata ē maria Jpa em̄ eſt maria q̄ r oīm vicio caruit. r oi ꝑtute claruit. Jpa inq̄m eſt maria q̄ a ſeptē vicijs capitalib⁹ fuit immuniſſima Maria em̄ ꝓtra ſuperbiā p̄fundiſſima p̄ hūilitatē. ꝓtra inuidiam affectuoſiſſima p̄ charitatē. ꝓtra irā māſuetiſſima p̄ lenitatē. ꝓtra accidiā indefeſſiſſima p̄ ſedulitatē. maria ꝓ auariciā tenuiſſima p̄ pauptatē. maria ꝓtra gulā tpatiſſima p̄ ſobrietatē. maria ꝓtra luxuriā caſtiſſima p̄ ꝑgenitatē fuit. Hec oia ex illis ſcripturis colligere poſſumꝰ in q̄b⁹ nomē marie exp̄ſſum i uenimꝰ. Primo ꝑsidera chariſſime q̄ maria p̄fundiſſima apud ſe fuit p̄ humilitatem Jpa em̄ eſt maria de q̄ dr̄ Luc̄. j. Dixit autē maria. Ecce ancilla dñi. O mira r p̄funda hūilitas marie Ecce mariā archangelꝰ allo quit. maria gr̄a plena dr̄. ſuppūtio ſp̄ūſſcti p̄ mittit. maria in mr̄em dñi aſſumit. maria iā oīm̄ib⁹ creatur̄ anteponit. maria iā dña celi r terre efficit. r p̄ his oīm̄ib⁹ nō extollit. ſz in his oīm̄ib⁹ mira humilitate deprimit dicens. Ecce ancilla dñi. Propt̄ q̄ bñ ait Beda ſic. Maria nequaq̄ ſe donis celeſtib⁹ q̄ſi a ſe h̄ eſſent extulit. ſz vt magꝭ magiſq̄ donis apta eſſet dīis. i hūilitatē greſſū mēris fixit angelo rñdēs. Ecce ancilla dñi. Hoc eſt cōtra multos q̄ in ꝓſperꝭ r bonoribꝰ. q̄ i ḡtijs r ꝑtutib⁹ nō humiliāt cū maria r cū xp̄o ſed intumeſcūt cū eua r lucifero. Hz certe maríe hūilitas nō ſolū in ꝓbo. ſz etiā in fcto declarat. non ſolū in ꝓbo regalis reſpōſionis ſz in facto legalis purgatiōis. nō ſolū i ꝓbo quo ſe hūiliauit tāq̄ ancillā r ſeruitricē. ſed etiā in facto q̄ ſe humiliauit tāq̄ rea r peccatricē. Jpſa em̄ eſt maria de q̄ dr̄ Luce ſcdo. Poſtq̄ impleti ſūt dies r̄c. O dura r infelix ſuꝑbia. o ſuꝑba r infelix duricia peccatoris. ecce maria abſq̄ oīm̄i pcto legē ſubijt purgationis. r tu miſer plen⁹ peccat̄ nō vis legem ſubire nat̄ factiōis. Secūdo vide chariſſime q̄ maria affectuoſa fuit p̄ caritatē. Jpſa em̄ eſt maria de q̄ dr̄ Luc̄ ij. Exurgēs autez maria abijt in mōtana cū feſtinatōe r̄c. Abiit inq̄ vt viſitaret. vt ſaluaret. vt miniſtraret elizabeth. Vide quō illa viſitatio marie plena fuit charitate. In deſcriptiōe em̄ illi⁹ viſitatiōis maria quater notat. in q̄ caritas marie ad deū r ad ꝓximū plen⁹ declarat. Charitas ꝓximi dr̄ bñ r foueri corde ore r opere Maria aūt charitatē ꝓximi habebat in corde. r ꝓpter h̄ exurgēs maria abijt in mōtana cū feſtinatiōe. Quid em̄ eā ad officiū charitat̄ feſtinare cogebat. niſi charitas q̄ in corde ei⁹ feruebat. Legimꝰ q̄ paſtores venerūt feſtinātes ad p̄ſepiū. r q̄ maria abijt cū feſtinatiōe ad obſequiū. r q̄ Zache⁹ feſtinās deſcēdit ad hoſpitādū dñz. Ue ḡ tardꝭ ad opa charitat̄. Jtē maria charitatē ꝓximi ore fouebat. Jpa em̄ eſt de qua ibidē dr̄. Et factū eſt vt audiuit ſaluratiōez marie elizabeth r̄c Charitas inq̄ ꝓximi ſalutatiōib⁹ r alijs caritatiuis locutiōib⁹ ſp̄ fouēda eſt. Vñ angelus ſalutauit mariā. Maria ſalutauit elizabeth. filiꝰ marie ſalutauit marias eūtes de ſepulcro. dicēs illis. Aucte. Ue eis q̄ ꝓpt̄ odiū ſaluratiōz ꝓximo negāt. Ue r illis q̄ doloſe ꝓximū ſalutāt. ſic iudas cū dixit. Aue rabbi O q̄ dulciter maria ſalutare nouit. O maria dignerꝭ nos p̄ grām tuā ſalutare. Et certe ipa nos libēter ſalutat bñficio r ꝓſolatōe ſi nos eā frequēter ſalutam⁹ ſeruitio r ore. Libēter nos ſalutat cū gr̄a. ſi libēter eā ſalutam⁹ cū aue maria. Jtē maria charitatē nō ſolū corde habebat. nō ſolū ore fouebat. ſed etiā ope exercebat. Jpa em̄ eſt maria de qua ibi dr̄. Hāſit aūt maria cū illa q̄ſi mēſibus trib⁹. Hāſit videlicz p̄ miſterio r ꝓſolatiōe elizabeth. Vñ Amb̄. Quippt̄ officiū venerat officio inberebat. Jtē maria ſic i oīm̄ib⁹

ij

charitatē habuit ad ꝓximū .ita sup oīa cha/ ritatē habuit ad deū. Jpa em̄ est maria ō q̄ ibidē dr. Magnificat aia m. do . Aia quod amat. h magnificat. z in h exultat. Idarco aia marie deū decētissime magnificauit. z in deo firmissime exultauit. qr deū excellentissi me amauit. De cui⁹ amore bonū ꝙbū ōt ma gister Hugo de sctō vic. Quia inḡt in corō ei⁹ amor spūssancti singulariē ardebat. ideo in carne ei⁹ ꝙtus spūssancti mirabilia facie/ bat. Tertio vide charissime q̄ maria mā suetissima fuit p lenitatē. patiētissima ꝫ om nē aduersitatē. Jpa em̄ est maria quā syme on sic alloq̄bat sic Luc. ij. dr. z dixit ad Ma riā mrem ei⁹ Ecce posit⁹ est hic in ruinā z in resurrectōez multoꝝ in ysrael. z in signuz cui ꝓtradicet. z tuā ipi⁹ aiam ptrāsibit gladius. Hic gladi⁹ acutissimā filij sui passionez siue mortē signat. Gladi⁹ corpalis aiam nec occi dere pōt nec vulnerare. sic acutissima christi passio licet aiam marie p cōpassionē ptrāsi/ uit. ipam tñ nec p odiū occidit. nec p impati entiā vulnerauit. Maria em̄ iterfectores fi lij sui nūq̄ odiuit. nūq̄ ꝫ eos impatiēs fuit. Nā si alij martires patiētissimi fuerūt i mar tyrio suo corpali. q̄to magꝫ martyr nr̄a ma ria i martyrio suo spūali. De cui⁹ nobili mar tyrio Hiero. ait. Qr spūaliter z attroci⁹ pas/ sa est gladio passiōis xp̄i pi⁹ q̄ martyr fuit. O mira marie patia z māsuetudo q̄ nō solū patiētissima fuit dū corā ipa filꝰ ei⁹ crucifi/ geret. ſz etiā dū añ crucifixionē ꝓpter ipsam filꝰ ei⁹ vilipēderet. sic Marci. vj. dr. Nonne hic est fabri filꝰ z marie. Ubi post pauca seq̄ tur z scādalizabāt in eo. Reuera faber ē xp̄s ſz q̄ fabricat⁹ est aurorā z solē. Deu q̄ lōge a gr̄a mitissime marie sunt q̄ tā immites. tā i/ patiētes. tā iracūdi sunt sic cōtectales z socij z vicini sepe sentiūt. Quarto vide chari/ sime q̄ indefessissima z studiosissima fuit p sedulitatē in bonis opib⁹ Jpa nāq̄ ē maria illa de qua dr Actuū j. Hi omnes erāt pseue rātes vnanimit in orōne cū mulieribꝰ z ma ria mr̄e ihesu. Maria indefesse pseuerādo in orōne exemplū dedit. q̄m oportet seq̄r non deficere. Et si maria tā sedule orauit i terris quō nō sedule orabit p nob in celis. Propt̄ h nos bñ hortat̄ Aug⁹ dicēs. Omnes marie patrocinia omni nisu implorem⁹ vt dū suppli ci eā obsequio frequētem⁹ in terrꝫ. ipsa nos ꝑce sedula cōmendare dignet̄ in celis. Sz ecce maria nr̄a nō solū orat in orōnib⁹, ſz etiā corde in sctis meditatōib⁹ indefessa fuit z se dula. Jpa em̄ est maria de qua dr Lu. scdo. Maria ꝓseruabat oīa ꝙba hec ꝓferēs i cor/ de suo. Quia ḡ maria nō fuit accidiosa. ido nō fuit ociosa. z iō nō solū mentē in sanctis meditatiōib⁹. nō solū linguā in deuotis ora tionib⁹. ſz etiā man⁹ in bonis opib⁹ sedulꝰ habuit. Propt̄ qō bene sit̄ supra dictū ē mā sit maria cū elizabeth trib⁹ mēsib⁹. Ad quid Rñdet Beda z ait. vt mulieri ꝓuecte etatis ꝙgo iuuēcula mīsteriū sedula ipēderet. Deu q̄ lōge a gr̄a marie est miser accidiosus. cui⁹ z mēs z man⁹ z lingua sūt toties a meritꝫ oci ose. Quinto vide charissime q̄ maria re nuissima fuit p pauptatē. Jpa em̄ est maria de qua dr Lu. ij. Inuenerūt mariā z ioseph z infantē positū in ꝑsepio. Pastores paupe/ res inuenerūt pauperē mariā mr̄em. z paupe rē infantē in paupe loco. nō in pōposa cuna ſz in paupe ꝑsepio. Que vtiq̄ paupcla mat bonū hospiciū habuisset si paup nō fuisset. Jsta dū diligēter attēdis. tūc pauptatē ma/ rie euidēter ꝑpēdis. De qua Joh. chrys. ait Vide pauptatis marie magnitudinē. z qui cūq̄ paup est accipiat ꝙsolatōnez. Quicūq̄ certe ꝓpter deū paup est volūtarie z libenter. vl etiā quicūq̄ paup est necessarie z patiēt. multū ꝙsolari pōt de paupe maria z de pau pere xp̄o. Ab illa ꝙsolatiōe iniq̄ diuites lōge sunt. q̄ lōge aliā querūt. Vñ Luc. vj. Ue vo bis diuitib⁹ q̄ habet̄ hic ꝙsolatiōez vestrā. Nolo tñ desperare diuites. qr nō solū pau/ peres pastores ſz etiā diuites reges paupe/ rē mariā z paupez filiū ei⁹ inuenerūt. sic dr Matth. ij. Et intrātes domū inuenerūt rē Sic illi diuites ipos inuenerūt q̄ munera at tulerūt. paupes ḡ ꝙsolatōz ibi inuenūt per pauptatē. diuites ꝙo p liberalitatē. dū pau/ peres p pauptatē xp̄o ꝙformāt. diuites p li beralitatē xp̄o reformāt. Sexto vide cha rissime q̄ maria tpatissima fuit p sobrietatē. Jpa em̄ est maria cui dr Luc. j. Ne timeas ma. inue. em̄ gr̄am. rē. Nota qō dr. inuenisti ḡ tiā. Nūq̄ maria tāq̄ gr̄am inuenisset. nisi gr̄a mariā in cibo z potu tpatissimā inuenisset. Nō em̄ se cōpatiūt gr̄a z gula. qr ipossibile ē q̄ hō sil sit p gr̄az deo grat⁹ z p gulā ingrat⁹. Bonū ē ḡ q̄rere gr̄am z fugere gulā. sic De/ bre. xiij. Optimū ē gr̄a stabilire cor. ñ elat. q̄ nō ꝓfuert̄ ābulātib⁹ i eis. Nota etiā qō dicit Ecce ꝓcipies i vtero. Nūq̄ maria deū i ve ro ꝓcepisſz si idē vter⁹ ꝫ deū crapulos⁹ fuit̄

ali vter⁹ ille mero estuasz. cū vent mero estu
ans cito despumat i libidinē. vter⁹ g ille q̄ do
incarnato grauidat⁹ est nūq̄ in cibo z potu
intēperato grauat⁹ est. Ūñ Jobes chrys. ait
Comesatrix aut vinolēta maria nunq̄ fuit.
Deu q̄ lōge a gr̄a marie sunt q̄ in cibo z po
tu tōties excedūt. Septimo vide charissi
me q̄ maria castissima fuit p ꝟginitatē. Jpa
est maria de q̄ Luc. ij. dr. Nomē ꝟginis ma/
ria. Extimie castitat̄ marie testē euangelistā
testē ipam mariā. testē habem⁹ angelicā pso
nā. Casta em̄ fuit in ꝟginea carne sic euāge/
liū testat dicēs. Nomē ꝟginis maria. Casti
or fuit maria i virginea mēte sic ipamet testa
tur. ipa em̄ est de q̄ dr Luc. j. Dixit autē ma
ria ad angelū. Quō fiet istud q̄m vir nō co/
gnosco. i. cognoscere nō ꝓpono. Castissima
ꝟo fuit maria in ꝟginea, ple sicut angelus te
stat q̄ de illa maria dixit Matth. j. Joseph
fili dauid noli timere. Ex quo maria ꝟgo de
spūsancto diuina est ple fecūdata. nequaq̄
ꝟginitas ei⁹ tali est ple viciata. sz mirabiliē
est in tāta ple glorificata. Nā in, ple approba
ta. in ple ꝓsecrata. in ple nobilitata. in ꝓmo/
ditata z dotata. cōsignata z ꝓfirmata est tua
ꝟginitas o maria. Propter qd̄ bñ ait Aug⁹.
Mariā virginē veracit̄ p̄dicam⁹ z m̄rem.
cui⁹ virginitatē glorificauit ꝟa fecūditas. et
cui⁹ verā fecūditatē glorificauit intemerata
ꝟginitas. Beat⁹ q̄z Bern̄. ait. Lōge glorioſi
or fuit ꝟginitas ex fecūditate. z fecūditas ex
ꝟginitate. Deu q̄z lōge a gr̄a marie sūt q̄cūq̄
ꝓtinētes nō sunt. q̄ castitat̄ inimici sunt.
Cū g dulcissimū nomē marie tāte vt supra
dictū est sit gratie. iō merito h̄ nomē inuoca
mus orātes. ñm qd̄ beat⁹ Bern̄. orans ait.
Dulcissimū marie nomē inuocātib⁹ seruul⁹
p te regina clemens gr̄e sue munera largiat
ibs tps fil⁹ tu⁹ q̄ cū pr̄e z spūsctō viuit z re/
gnat de⁹ p oia secula seculoz. Āmē.

Ave maria gr̄a plena Ōñsum est su/
pra quō maria ꝓpter purissimā vite
innocētiā merito p aue salutat. Oñ/
dendū aūt est nūc quō p plenissimā gr̄e af/
fluentiā merito gr̄a plena fore cōmemorat.
Aue ergo gr̄a plena. Cōsiderem⁹ charissimi
gr̄am istā. gr̄am marie. gr̄am āmirādā. Cō/
siderem⁹ inq̄z gr̄e marie ꝟitatē. immēsitatez.
multiplicitatē. vtilitatē. Bra nāq̄z marie g̃/
cia verissima. gr̄a immēsissima. gr̄a multipli
cissima. gr̄a vtilissima est. Primo ꝓsidere
mus gr̄e marie ꝟitatē. De hac Gabriel ait
Luc. j. Inuenisti gr̄am ꝛc. Bra vtiq̄z ꝟa est
que apō deū inuenit q̄ ꝟitas est. apud deuz
dic. nō apud dyabolū. Diabol⁹ em̄ gr̄az ma
le ꝓsperitat̄ offert vt eo liber⁹ pecc̄et. Unō
holofernes (q̄ diabolū signat) ait Judith.
xij. Bibe nūc z accūbe i iocūditate. qm̄ inue
nisti gr̄am cor̄ me. Jtē apud deū dicit. non
apō mūdū. qz apud mō m. i apud hoīes mū
danos sepe valde falsa gr̄a. falsa ꝓtritio inue/
nit. Ūñ Eccl. viij. Nō oīm hoī manifestes
cor tuū. ne forte inferat tibi gr̄am falsaz z cō
uicīet tibi. Jtē apud hoines. iō beat⁹ Bern̄.
Queram⁹ gr̄am sz gr̄am apud deū. nā apō
hoīes est gr̄a fallax. Jtē. apud deū dr. ñ apō
carnē. Nā gr̄a carnis falsa est. vtpote carnis
pulcritudo z hmōi. Ūñ Prouer. xxxj. Fal/
lax gr̄a z vana est pulcritudo. qz gratissima
ꝟgo maria falsam gr̄am diaboli. falsam gra
tiā mūdi. falsam gr̄am carnis ꝓtēpsit. Jdeo
merito apō deū gr̄az inuenit. verā itaq̄z z pu
rā. nulla adulterina mixtura viciataz. vt ꝟe
dicere possit id Eccl. xxiv. Quasi balsamū
nō mixtū odor me⁹. Balsamū marie est vn/
ctio gr̄e q̄ maria copiosissime infusa est. Ūñ
Bern̄. loquēs de illo ꝟbo. spūsctūs supue/
niet i te. ait. Preciosum illō balsamū tāta ti/
bi copia. tāta q̄ plenitudine influet. vt copi/
osissime effluat circūquaq̄z. Balsamū misce
ri solet z viciari melle vl oleo. Sz certe bal
samū spūsctī in maria nō fuit mixtū. qz nec
melle carnalitat̄ z mūdane ꝓsolatiōis. nec
oleo vane laudis z adulatiōis fuit viciatuz
Sz qz tā ꝟa z tā pura marie gr̄a fuit. iō bñ
Hiero. de ipa sic dicit. Quicqd in maria ge/
stū est. totū puritas z simplicitas. totū gr̄a z
ꝟitas. totū misericordia z iusticia fuit que ō
celo ꝓspexit. Quicūq̄z g cū maria verā gr̄az
inuenire desiderāt. ipi cū maria oī desiderio
oīm studio ad eū apud quē inuenīt accedāt.
Sic hortat apl's ad Heb. iiij. dicēs. Adea/
m⁹ cū fiducia ad thronum gr̄e ei⁹. vt miseri
cordiā ꝓseqūmur z gr̄am inueniam⁹ in auxi/
lio opportuno. Et nota q̄ q̄cūq̄z vult inuenire
debet gr̄arere. z q̄cūq̄z vult inuenire dz se incli/
nare. Inclinet g se cū maria p hūilitatē ve/
rā. quicūq̄z cū maria inuenire cupit gr̄am ve/
rā. Dr em̄ Eccl. iij. Qnto magn⁹ es hūilia te
in oib⁹ z cor̄ deo inuenies gr̄am. Maria cer
te q̄ verissime se p humilitatē inclinauit. ve/
rissimā gratiā inuenit. vt vere dicere possit.
Respexit humilitatē meā. Secūdo cōsi/
derem⁹ charissimi gr̄e marie immēsitatem.

ꝓpter hāc dicta est gr̄a plena. Immēsa certe fuit gr̄a qua ipsa fuit plena. Immēsum em̄ vas nō potest esse plenū. nisi immēsū sit istō quo est plenū. Maria aūt vas imēsissimuz fuit. ergo illū q̄ celo maior est cōtinere potuit. Quis est celo maior certe ille de q̄ Salomon ait. iij. Re. viij. Si celū z celi celoꝝ te cape nō possunt. q̄nto magꝭ dom⁹ hec quā edificaui. Nō vtiqꝫ dom⁹ ꝑ salomonē edificata. sz dom⁹ ꝑ illā significata deū cape potuit. Tu g̃ imēsissima maria capacior es celo. q̄ quē celi cape nō poterāt tuo gremio ꝑ. Tu capacior es mūdo. q̄ quē tot⁹ nō capit orbis i tua se clau. vis. fact⁹ hō. Si g̃ maria tā capacissima fuit vētre q̄to magꝭ mēte. z si capacitas tā immēsa fuit gr̄a plena. oportuit vtiqꝫ q̄ gr̄a illa q̄ tantā implere potuit capacitatē esset imēsa. Quis immēsitatē Maric pōt mēsurare. Ecce qđ dr̄ Ecc̄i. j. Altitudinē celi. latitudinē terre. z pfūdū abyssi q̄s dimēsus ē. Celū est maria. cū quia celesti puritate. celesti claritate. celestibꝫ alijs ꝓtutibꝫ abūdauit. tū q̄ sedes dei altissima fuit. teste ꝓpheta q̄ dic̄. Dñs in celo parauit sedē suaz. Terra q̄z maria fuit. q̄ fructū illū nob ꝓtulit. de quo idē ꝓpha ait. Terra dedit fructus suos. Abyssus etiā est maria i bonitate z in misericordia. pfundissima. Vñ etiā pfundissimā misericordiā filij sui. p nob interpellat q̄si abyssus abyssum inuocat. Celū g̃ est maria. terra est maria. abyssus ē maria. Quis hui⁹ celi altitudinē. q̄s hui⁹ terre latitudinē. q̄s hui⁹ abyssi. pfunditatē. q̄s inq̄ marie immēsitatē dimēsus ē. nisi ille sol⁹ q̄ ipam nō solum i gr̄a z in gl'ia sz etiā in misericordia taz altissimā. tā latissimā. tā. pfundā opatus est Vñ spēaliter de ei⁹ misericordia ait beatus Bern̄. Quis misericordie tue o bñdicta lōgitudinē z latitudinē. sublimitatē z pfundū queat inuestigare Hā lōgitudo ei⁹ vsq̄ ad nouissimū diē inuocātibꝫ eā subuenit vniuersā latitudo ei⁹ replet orbē terraz. vt sua q̄z misericordia plena sit omis terra. sz z etiā sublimitas ei⁹ supne ciuitatꝭ iuenit restauratōez z. pfundū eius sedētibꝫ in tenebris z vmbra mortꝭ obtinuit redēptionē. Tertio ꝓsiderem⁹ charissimi gr̄e marie multiplicitatē. de qua ipa dicere pōt illud Ecc̄i. xxiij. Ego q̄si therebinth⁹ extēdi ramos meos. z rami mei honorꝭ z gr̄e. Therebint⁹ magna arbor est i syria ꝑm glo. z plu. li. xiij. z habet ramos mlt̄os z extēsos. masculi⁹ hui⁹ arboris non fert fructū. sz tm̄ femia. Cui⁹ fruct⁹ inuenit duplex. videlicet rube⁹ z pallid⁹. z ē iocūdi odoris. Arbor ista arbor ꝓcera z crescēs i syria. est beata ꝑgo maria. Syria em̄ interpretat humectata. Et ꝑe humectata fuit ꝑ gr̄az tota vita marie. q̄ in humore gr̄e creuit ab vtero mr̄is sue. Quid mirꝫ si maria in humore gratie crescat. cū sine humore gr̄e oīs semē arescat. Vñ ō semie dr̄ Luc̄. viij. Aruit. q̄ nō habebat humorē. Rami hui⁹ arboris rami honorꝭ z gr̄e. sunt ꝓtutes z extēpla z bñficia beate marie. Multi em̄ rami sunt multe ei⁹ gr̄e z merita. multe ei⁹ ꝓtutes z extēpla. multe ei⁹ misericordie z bñficia. In his ramis libēter habitāt. in his libēter iubilāt celestes auicule. id est anie sancte. vt de ipis etiā dici possit id Dan̄. iij. In ramis ei⁹ cōuersabant volucres celi. O q̄ late. q̄ longe q̄ alte arbor illa magna. beata ꝑgo Maria ramos suos extēdit. q̄ late ad hoies. q̄ longe ad angl'os. q̄ alte ad deum. Quō aūt ad hos oēs extēdit ramos gr̄az z misericordiarū suaz. Bern̄. exponit dicēs. Maria omnibꝫ sinū misericordie aperuit. vt de plenitudine ei⁹ accipiāt vniuersi. captiu⁹ redēptionez eger curatiōz. tristis ꝙsolatiōz. pctōr veniā. iust⁹ gr̄am. angel⁹ leticiā. denicꝫ tota trinitas gl'iam. filij ꝙsona carnis būane substantiam. Fruct⁹ hui⁹ arborꝭ est ille de q̄ dr̄. Benedict⁹ fruct⁹ vētris tui. Iste fruct⁹ rube⁹ fuit sanguie. pallid⁹ aūt morte. Vñ sponsa dei. id est. aīa sc̄ta ait Cañ. v. Dilect⁹ me⁹ cādid⁹ z rubicūd⁹. ia etiā pōt dicere. Dilect⁹ meus pallid⁹ z rubicūd⁹. Iste q̄z fruct⁹ odore iocund⁹ est deu⁹ aīab⁹. qđ bñ senserat beat⁹ Joh̄es apl's q̄ dño dixit. Ort⁹ tu⁹ in me cōcupiscētias excitauit eternas. O aīa. o anima misericordie odorē hui⁹ fruct⁹ nō sentis. o si sentires nōne post ipum curreres. sicut dr̄ Cañ. j. Curremꝰ in odore vngētoꝝ tuorum. Notabile aūt est q̄ fructū hui⁹ therebinti nō masculꝰ sz femia hꝫ arborꝭ ꝓferre solz. Sic certe fructū vite ihm xp̃m. nō masculꝰ sed femina nō vir sz ꝑgo ꝓtulit. Propter qđ bene Augustin⁹ ait. Electa est ꝑgo mater que sine ꝙcupiscētia carnis ꝙcipet carnē. z sine viro pareret viz. Quarto ꝓsiderem⁹ charissimi gratie marie vtilitatē. De hac dr̄ Prouerbioꝝ. xj. Mulier gratiosa iueniet gl'iam. Ecce vtilitas gr̄e gratiose marie est inuentio glorie ꝑpetue. Utilissima certe fuit gratia marie z sibi z nob. Utilissima iuꝭq̄ fue

gratia marie sibiipsi. Gratia enim delicioſam
gra miraculoſam. gratia gliosam fecit mariā.
Delicioſam i aio. miraculoſam in filio. glo/
rioſam in regno. Delicioſa certe fuit maria
in mēte spūali. miraculoſa in prole ꝙginali.
gloriosa i dyademate eternali. Gra g mentē
z animā marie fecit delicioſam delicijs spū/
alib⁹ tāq̄ dei viui spūalē padiſum. iuxta illō
Eccī. xl. Gra ſicut padiſus in bñdictiōibuſ
Vere padiſus dei fuit in benedictōib⁹ mul
tipliciū deliciaꝝ spūaliū. De q̄b⁹ etiā beatus
Bernū. ait. Quid niſi delicias dixerim dec⁹ ꝙ
ginitatis cū munere fecūditatꝫ. inſigne hūi/
litatiſ. diſtillantē charitatꝫ fauū. mīſericordie
viſcera. plenitudinē gre. p̄rogatiuā glie ſin/
gularis. Itē gra mariā fecit miraculoſam ī
pie. miraculoſo cōceptu z partu. dū miracu
loſe ꝙgo pepit. z miraculoſ⁹ deū cōcepit. de/
um pepit. Ūñ de hac ei⁹ gra bñ dr Luce. j.
Inueniſti gram apud deū ꝛc. De ℔ noie be
atus Bernū. ad mariā loquēs dixit. Intelli/
ge p̄rudēs ꝙgo q̄ntā ex noie ꝑmiſſi filij et cꝝ
ſpēalem gram iueneris apud deū. Itē gra/
tia mariā fecit gliosam. ꝓpter qd bñ ſupra di
ctum eſt. Mulier gtioſa inueniet gliam. O
vere felix inuētrix maria. q̄ tā magna in mū/
do. tā magna in celo. Nulla pura creatura
tantā gratiā in mūdo. nulla tantā gliaz ī ce/
lo inuenit. Et certe tā gram cꝝ gloriā iuenit
apud dñm. q⁹ ſic in pſalmo dr. Gratiā z glo
riā dabit dñs. Sz certe chariſſimi gra ma/
rie nō ſolū vtiliſſima fuit ſibiipsi. ſz etiā nob
ſimo toti hūano generi. Gra enim marie colli/
git malos. impinguat bonoſ. liberat vniuer
ſos. Colligit a culpa. īpiguat gra. liberat a
morte eterna. Dico g q̄ gra Marie colligit
ad miſericordiā. colligit ad eccliam malos
Hoc bñ ſignatū eſt in gra quā in colligēdis
ſpicis a meſſoribus derelictꝫ Ruth inuenerat
q̄ dixit ad booz. Inueni gram in oculꝫ do
mine mi. ꝛc. Ruth interp̄tat videſ vel feſti/
nās. Et ſignat beatā virginē q̄ vere videſ ī
ꝓemplatiōe. z bñ feſtinās fuit in actōe. Vi
dens etiā noſtrā miſeriā eſt. z feſtinās ad im
pēdendā ſuā miſericordiā. Booz interp̄tat
virt⁹. z ſignat illū de q̄ in pſ. dr. Magn⁹ dñs
z magna virt⁹ ei⁹. Ruth g in oculꝫ booz. ma/
ria in oculis dñi hāc gratiā iuenit vt ipa ſpi
cas. i. aīmas a meſſoribus derelictas colligę/
re ad veniā poſſit. Qui ſūt meſſores niſi do
ctores z rectores. O ꝙ magna marie gra q̄
multi ex eis ad miſericordiā colliguntꝫ. q̄ a do
ctoribus z rectoribus tāq̄ incorrigibiles relin/
quunt. Et iō bene beat⁹ Bernū. ait. Maria
tu peccatorē toti mūdo deſpectū mat⁹no af/
fectu amplecteris. foues nec deſeris. q̄ſq̄
horrēdo iudici miſeꝝ recōcilies. Itē gratia
marie bonos īpinguat pinguedie gre. Ūñ
Eccī. xxvj. Gra mulierꝫ ſedule delectabit vi
rū ſuū z oſſa illi⁹ impinguabit. Mulier ſe/
dula maria fuit. de cui⁹ ſedulitate Beda ait
Maria ſecreta dei ore tacito. vigili cū cor
ſedula ſcrutabat. Quis hui⁹ mulieris ē vir
niſi ille quē ipa circūdedit ī vtero. de q̄ dicit
Hiere. xxxj. Creauit dñs nouū ſup terram.
mulier circūdabit vir. Hui⁹ viri oſſa ſunt q̄
cūq̄ in corpe ei⁹. i. in eccl'ia fortes ſunt. Iſta
oſſa ſuffragāte gra marie īpinguant vnctio
nib⁹ gre. Impinguāt inq̄ pinguedine ſpūſ
ſancti q̄ z ille īpinguari cupiebat q̄ dicebat.
Sicut adipe z pinguedie repleat aīa mea.
O q̄s eſtimare valeat quā multe aīe opitu/
lante gra marie ſint p gratiā īpinguate. imo
certe q̄s eſtimare valeat q̄ntā in ipſa maria
fuit impinguatio gratiaꝝ. cui⁹ gra īpingua
ta ſunt tot milia aīaꝝ. Cui⁹ em ꝙtutꝫ pin
guedine ipa caruit. q̄ omniū ꝙtutū ī pinguiſ
ſimū habitaculū fuit. Ait em Johes damaſ
cen⁹. Maria i domo dñi plātata z impin/
guata spū. vt oliua fructifera oīs ꝙtutis ha/
bitaculū facta eſt. Itē gra marie liberat a
morte eterna vniuerſos q̄ liberāt. Hoc bñ
ſignatū eſt i heſter. de q̄ legit ſic. Adamauit
eā rex pl⁹ cꝝ oēs mulieres. z poſuit dyade
ma regni in capite ei⁹. Hui⁹ aūt gre quā he
ſter corā rege habuit duplex legit fuiſſe vtili
tas. Una q ipſa dyadema regni obtinuit.
Alia q ipa gentē ſuā morti addictā a mor/
te eripuit. Sic certe Heſter noſtra btā ma
ria tantā graz corā rege eterno impetrauit.
q p hāc nō ſolū ipa ad coronā puenit ſz etiā
generi hūano morti addicto ſubuenit. Ūñ
Anſelm⁹ ait Quid inq̄t digne referā genitri
ci dei z dñi mei. p cui⁹ fecunditatē captiu⁹ ſū
redempt⁹. p cui⁹ ptū de morte eterna ſū exē/
ptus. p cui⁹ plē pdit⁹ ſum reſtitut⁹. z ꝺ exilio
miſerie ad patriā eterne beatitudīs ſum re/
duct⁹. O g mat gre fac nos filios gre. fac vt
p gram tuā veriſſimā colligamur ad veniā
remiſſiōis. īpinguemur p gram deuotōis. li
beremur a morte dānatōis. p dñm no. ꝛc.

Ave maria gra plena. Adhuc chariſ/
ſimi aliq̄ de gra dulciſſime marie ſūt
dicēda. Cōſiderāda eſt g q̄druplex

marie gra. vicz gra donoz. gra labioz. gra
pulegioz. gra pmioz Prio ꝑsiderate cha
rissimi i maria graz donoz spūssancti. De hac
gra maria gtulabūda dicere ꝑt illō Eccli.xxiiij. In me ois gra vite z veritatis. Quid mirū si
ipa est gra plena vite z veritatis. q̄ mr̄ est eius
quē legim⁹ plenū gre z veritatis. Et q̄d mirū
si in illa virga est tāta donoz spūssancti af
fluentia. in cui⁹ floze spūssanct⁹ req̄euit cuz
tāta donoz suoz effluētia. Maria nāq̄ est
illa virga. z filj⁹ marie est ille flos de quo di
cit Ysaie.xj. Egrediet virga de radice yesse.
z flos de radice ei⁹ ascendet. z requiescet sup
eū spirit⁹ sapiētie z intellect⁹. spirit⁹ cōsilij et
fortitudinis. spirit⁹ sciētie z pietatis. z reple
bit eū spirit⁹ timoris dñi. In hoc floze mi
ra spiritussancti effluētia. de quo in omnē ec
clesiā tā mira fit influentia vt beat⁹ euāgeli
sta Johes dicat. De plenitudine ei⁹ nos oēs
accepim⁹ gratiā p gra. Cū ergo de isto floze
tanta gra redūdet in totū ortū. q̄nto magis
in ipam bu⁹ florīs virgā. in ipam Mariā.
Dicat g̃ maria. dicat secure. In me omis g̃
tia vite z veritatis. Gratia certe vite z verita
tis cōsistit in p̄dictis septē spūssancti donis
Per p̄dicta em̄ septē dona fuit gratia vite z
veritatis i maria. Gratia veritatis ordinauit
mariā in ꝟitate supra se. infra se. intra se. z ex
tra se. Gratia inq̄z veritatis ordinauit mariā
in veritate sup̄ se p donuz sapiētie. infra se p
donū cōsilij. itra se p donū intellect⁹. extra se
p donū sciētie. Gratia vtiq̄z veritatis ordina
uit aiam marie in ꝟitate supra se i sapientissi
ma fruendoz ꝓtēplatiōe. infra se in ꝓsultissi
ma fugiendoz̄ puisione. itra se i certissima
credēdoz cognitiōe. extra se i rationabilissi
ma agēdoz discretōe. Gratia autē vite ordi
nauit vitā marie in bona vita respectu dya
boli. respectu primi. respectu dei. Gra inq̄z
vite ordinauit mariā in bona vita erga dya
bolū p donū fortitudis. erga primū p donū
pietatis. erga deū p donū timoris. Gra vtiq̄z
vite ordinauit vitā marie erga diabolū i for
tissima resistētia. erga primū i pūssima beni
uolētia. erga deū i deuotissima reuerentia.
Hinc ē q̄ spūssctus mariā p domū ꝓueniē
tissime signauit quā sibi sapia icreata cū se
ptē colūnis. septē donoz spūssctī excellētissi
me edificauit. Quicūq̄z g̃ colūnas spūssan
cti cepit desiderare. ipe formā columnaz in
ista domo poterit inuenire. quā p columnis
hmōi debz cū magnis desideriis z ꝑcab⁹ cō
uenire Sil'r quicūq̄z septiformē spūssctī gti
am adipisci desiderat. ipe florē spūssancti in
ꝟga querat. Per ꝟgā em̄ ad florē. p florē ad
spūm in ipo reqescētē quenim⁹. Per mariā
ad xp̄m accedim⁹. z p xp̄m gratiā spūssancti
inuenim⁹. Propter qō bñ mariā alloquens
beat⁹ Bern̄. ait. Per te accessum habem⁹ ad
filiū o bñdicta inuētrix gra. genitrix vite.
mater salutis. vt p te suscipiat nos q̄ p te dat⁹
est nobis. Secūdo ꝓsiderate charissimi i
maria gram labioz. de q̄ in psal. dr. Diffusa
est gratia in labijs tuis. Tāta siquidez fuit
gra labioz in maria vt ipa optime per Ju
dith signari possit. de q̄ dr. xj. Judith. Non
est mulier tal' sup terrā i aspectu. i pulcritu
dine. z i sensu ꝟboz. Reuera non est. nō fuit
nō erit mulier tal' sup terrā q̄lis maria fuit i
aspectu clarissime vite. i pulcritudine mūdis
sime cōsciētie. in sensu ꝟboz. disertissime lin
gue. Gram aūt ꝟboz labioz marie videbi
mus euident. si ꝟba labioz ei⁹ ex euangelio
colligam⁹ diligēter. Inuenim⁹ aūt septez in
euangelio mellifluas sentētias ō mellifluis
marie labijs distillātes. z melliflua labioz
ei⁹ gram optie indicātes. iuxta illō Cañ iij.
Fau⁹ distillās labia tua. Septē mellis stil
le sunt septē dulcissima ꝟba marie q̄ ad āge
lū. ad hoiem. ad deū legit habuisse. Duo ad
angelū. duo ad hominē. tria ad deū. Ad an
gelū maria habuit verbū castitatis z ꝟbū hu
militatis. Uerbū castitatis habuit Maria
ad angelū in labijs q̄n angelo rñdens dixit
Quō fiet istud q̄m vir nō cognosco. Nocē
cōtra impudicos. q̄ nō casta nō pudica. sz i
pudica z turpia z carnalia ꝟba in labijs su
is habēt. Uerbū autē humilitatis ad ange
lū habuit maria in labijs. quādo anglo hu
militer rñdēs dixit. Ecce ācilla dñi fiat mi
hi ſm verbū tuū. Nocest ꝓtra supbos ar
rogantes. q̄ desē nec humilia sentiūt nec lo
quunt. sz verba iactātie z inflatiōis in labijs
suis habēt Irē ad hominē habuit ꝟbū cha
ritatis z verbū veritatis. Uerbū charitatis
in salutatiōe. verbū veritatis in instructōne
Uerbū charitatis ad homunē maria i labijs
habuit q̄n matrē ꝑcursoris tā affectuose sa
lutauit q̄ etiā infans i vtero eius exultauit
Nocest ꝓ rācoz̄osos q̄. primis suis vel cha
ritatiue nō loquūt. vl' omino eis loqui dedi
gnant. Uerbū veritatis maria i labijs habu
it q̄n deficiēte vino mistris dixit. Nōcunq̄
dixerit vob facite. Nocest ꝓ illos q̄ aliqs n

ad bonū ꝫ ad malū instruūt. ⁊ malū eis cō/
sulūt. Ité ad dñm tria ỹba habuit Maria.
Dñs cū deo cꝫ cū angelo vel cū hoīe locuta
est maria.ecq̄ bis angelo.bis hoī.ter aūt dō
locuta est. Heu heu ꝓtra multos q̄ tā parū
cū deo in oratiōibꝫ.⁊ tā multū cū hominib
loquunt in fabulatiōibꝫ inutilibꝫ ⁊ sepe valō
nociuis Habuit aūt maria ad deū ỹbū gtu
latiuū querulatiuū. cōpassiuū. Gratulati/
uū p sui respectiōe. Querulatiuū p filij amis
sione. Cōpassiuū p vini defectiōe. Verbum
gratulatiōis maria ad deū habuit in labꝫs
qñ p eo q̄ dñs hūilitatē suam respexit dixit
Magnificat aīa mea do. Hoc est ꝺ ingtos
q̄ heu p multꝫ ⁊ magnis bñficijs ꝓuas deo
gras agūt.⁊ qñcꝫ p ipa dei bñficia ꝺ deū in
solescūt. Verbū grulatiōis maria ad deum
habuit i labꝫs.qñ filio p triduū amisso di/
xit. Fili q̄d fecisti nob.scq̄t. pr̄ tu⁹ ⁊ ego do/
lētes querebam⁹ te. Hoc est ꝺ indeuotos q̄
cū dolore Jhm nō querūt.qui ipm p subtra
ctionē deuotiōis p ml̄os dies amiserunt.
Verbū cōpassiōis ad deū habuit maria qñ
in nuptꝫs filio dixit.vinū nō hūt. Hoc est ꝺ
immisericordes.q̄s alioꝝ defect⁹ ad pietatē
nō mouēt.nec apud deū nec apud homies
ꝓximos suos ꝓmouēt. Eya nūc aduocata
nr̄a maria. Ecce adhuc necesse est nob vt fi/
lio tuo suggeras p nob qm̄ vinū nō habent
multi ex nob.vinū vtiq̄ gr̄e spūsscti.vinum
cōpūctionis.vinū deuotiōis. vinū spūal' cō
solatiōis. De q̄ beat⁹ Bern̄. sic ait. Quotiēs
mihi necesse est frēs post lachrymosas q̄ri/
monias vestras exorare m̄rem misericordie
vt suggerat benignissimo filio suo qm̄ vinū
nō habeꝫ.⁊ ipa dico vob charissimi si pie a
vob pulsata fuerit nō deerit necessitati vr̄e.
qm̄ misericors ē ⁊ mr̄icordie m̄r. Hā si com
passa ē verecūdie illoꝝ a q̄b fuerat iuitata.
multo magꝫ cōpatiet vob si pie fuerit inuo/
cata. Pēsate frēs ex p̄dictis quant⁹ amicus
marie rex regū fuerit cū ipa tantā gr̄az labi/
oꝝ habuerit. Scriptū quippe est Prouer.
xxij. Qui diligit cordis mundiciā ꝓpter gra
tiam labioꝝ habebit amicū regē. Tertio
cōsiderate charissimi in maria gratiā ꝓuile/
giorū. De hac quidē gratia dicit Luc̄.ꝑmo
Inuenisti gratiā apud dñm. ecce cōcipies i
vtero ⁊ paries filiū.⁊ vocabis nomē ei⁹ Je/
sum. Hic erit magn⁹ ⁊ filⁱ altissimi vocabi/
tur. Vide quō Gabriel asserēs mariā inue/
nisse gr̄am. statim eādē gr̄am specificās sub
iūgit. Ecce inq̄t ꝯcipies i vtero t̄c̄. O q̄s ma
gnū ⁊ oīnib⁹ secul' inauditū ꝓuilegiū q̄ ego
in vtero ꝯcepit.⁊ filiū altissimi peperit. Possu
mus aūt notare septē ꝓuilegia marie. Pri/
uilegiū inq̄s immēsis gratijs esse plenā soli
marie a deo cōcessum Primū marie ꝓui
legiū est q̄ sup oīes hoīes ab oīni peccato
sit purissima. Fuit nāq̄ tā copiosissime in
vtero sanctificata q̄ etiā ad venale peccatū
nūq̄s in tota vita sua fuisse credit inclinata.
Vñ Bern̄. ait. Decuit reginā ỹginū singu/
laris ꝓuilegio sanctitaꝫ ab oīni pct̄o ducere
vitā. que dū peccati mortisq̄ pareret ꝑemp/
torē mun⁹ vite ⁊ iusticie oīnib⁹ obtineret.

Secundū marie ꝓuilegiū est q̄ ipa sup
oīes hoīes fuit gratia plenissima. Vñ hie/
ronym⁹. Ceteris p ptes ꝓstaꝫ.marie vero se
tota infudit plenitudo gr̄e. Et ideo bñ bea/
tus idē doctor gr̄am marie gr̄e angeloꝝ cō
ferēs ⁊ ꝓferēs ait. Beatā ⁊ gl̄iosam ỹginem
mariā credendū est ampliora ꝑmeruisse ỹ/
tutū ꝓuilegia.⁊ ꝓcepisse etiā gratiā ab āge
lis collaudādā. Tertiū marie ꝓuilegiū
est q̄ ipa sola mater ⁊ virgo incorruptissima
est. Hoc ꝓuilegiū beat⁹ Bernard⁹ cōmen/
dans ait. Optimā partē elegit sibi Maria.
optimā plane.q̄ bona est fecūditas cōiuga
lis.melior castitas ỹginalis.optima ỹginea
fecūditas seu fecūda virginitas. Marie ꝓ
uilegiū nō dabit alteri.quia ñ auferet ab ea.

Quartū marie ꝓuilegiū est q̄ ipsa sola
mater filij ineffabilissima est.ipa sola illi⁹ fi/
lij mater est cui⁹ solus de⁹ pater est. Dix su
pra modū q̄ tā maximū ꝓuilegiū creature
cōcessum est. De hoc etiā ꝓuilegio beatus
Bernard⁹ ait. Ipa est nostre ỹginis gloria
singularis ⁊ excellēs ꝓrogatiua marie q̄ fili
um tuū eundēq̄ cū deo patre meruit habe/
re cōmunē. Quintū marie ꝓuilegiū est.
q̄ ipa sup omnē creaturā deo etiā corpora/
liter familiarissima fuit. Nam q̄ nūq̄s crea
ture cōcessum est nec cōceditur in eternum,
ipsa deū nouē mensibꝫ in vtero portauit.ipa
deū vbere de celo pleno lactauit.ipsa deum
multis annis dulciter educauit.ipsa deus si
bi subditū habuit.ipsa deū purū in ample/
xibus ⁊ oscul̄is familiarissime contrectauit
sicut Augustin⁹ euidēter asserit dicēs. Hec
mirꝫ maria vt dignet tibi cōgaudere de⁹ re/
gnans in celis. quē parvulū ex te hominez
natum totiens osculata es in terris. Se
xtum marie ꝓuilegiū est q̄ ipa sup omnez

creaturā apud deū potētissima est. Ūñ Augustin⁹. Ipa meruisti existere mat eiusdē redemptor. Aug⁹. Impetra qđ rogam⁹. excusa qđ timem⁹. qz nec potentiorē meritis inuenim⁹ q̄z te q̄ meruisti existere mater eiusd̄ redēptoris z iudicis. Grande ꝓuilegiū est q ipa ꝑ oīnib⁹ sanctis apd deū tā potētissima est sicut illud Aug⁹. declarat dicēs. Necz dubium qz que meruit ꝑ liberādis ꝓferre pcium. posse pl⁹ oīnib⁹ sanctis liberatis impēdere suffragiū. Sz quid tāte marie potētia prodesset nob si ipa nihil curaret de nobis. Propter ħ charissimi sciam⁹ indubitāter. et p hoc gr̄as agam⁹ incessant. qz sic ipa apud deū oīnib⁹ sanctis est potētior. ita q̄z p nob apud deū oīnib⁹ sanctis est sollicitior. testā/te eodē doctore Augustino q̄ sic ait. Te solā o maria p sancta eccl'ia sollicitā p oīnib⁹ sanctis scim⁹ que ipetras inducias trāsgressoribus vt renūcient suis erroribꝫ Septimū marie ꝓuilegiū est q ipa sup sanctos in gl'ia excellētissima est. Ūñ Hieronym⁹. vtiq̄z cōfidēter sancta ōi canit eccl'ia qđ ō nullo alio sanctor̄ fas est credere. vt vltra angelor̄ vel archangelor̄ merita trāscenderit. ħ quippe ꝓuilegiū quasi nō nature. sz gratie est ꝑ gnis marie. Ecce q̄z gloriosum glorie marie ꝓuilegiū q ipa in gloria gl'iosissima est post deum. Gloriosum gl'ie marie ꝓuilegiū est q q̄c quid post deū pulcr⁹. q̄cq̄d dulc⁹. q̄cquid iocund⁹ in gl'ia est. ħ maria. ħ in maria. ħ p mariā est. Gloriosum oīno gl'ie marie pri uilegiū est q post deū maior gl'ia nr̄a. maius nostr̄ gaudiū de maria est. Ūñ Bernard⁹. Sūma gl'ia est o maria post dōm te videre tibi adherere. in tueptectiōis munimine demorari. Hec igit̄ sunt septē gloriosissima ꝓuilegia marie quor̄ gr̄a obtinem⁹ vitaz gr̄e. Et ideo obsecrare possum⁹ mariā sic Abraam obsecrauit sarā. dicēs Gene. xvj. Dic obsecro q soror mea sis. vt bene mihi sit ꝓpt̄ te. z viuet aīma mea ob gratiā tui. O ḡ maria o sara nostra dic q sis soror nostra. vt ꝓpt̄ te bene nobis sit a dō z ob gr̄am tui viuāt anime nostre i deo. Dic inq̄z charissima sara nostra q sis soror nr̄a vt ꝓpter talē sororem egyptij. i. demōes nos reuereant. vt etiā ꝓpt̄ talē sororē angeli nob in acie ꝓuūgāt. vt isuper ꝓpt̄ talē sororē p̄ z filiꝫ z spūsctūs nostri misereāt Quarto cōsiderate charissimi in maria gratiā p̄mior. de q̄ tamē p ꝓte in septimo marie ꝓuilegio iā tactū est. De hac gratia potest accipi qđ dicit Eccl'i. xxvj. Gratia sup gratiā. mulier pudorata z sancta. Mulier sup oīnes mulieres pudorata. sup oīnes sancta est maria. in q̄ est gratia sup gratiam gr̄a glorie sup gratiā vie. gratia premiorū in celo sup gratiā meritor̄ in mūdo. Hec aūt gr̄a beatitudinis marie ꝓsistit in septē dotibus corpis z aīe. Quodlibet em̄ corp⁹ glorificatū habet q̄ttuor dotes gloriosas. videlicet dotē mire claritatis. dotē mire subtilitatis. dotē mire agilitatis. dotē mire ipassibilitatis. z si oīm beator̄ corpa his q̄ttuor dotibꝫ glorificauit. q̄nto magis corp⁹ istō qđ ipm glorificatorē oīm corpor̄ genuit. Quid mirz si dote claritatis. clarissima sit in celo. que dono sanctitatis tā clarissima fuit i mūdo. De ipsa nāq̄z beat⁹ Bern̄. ait. Adhuc inter pcōres degens tāta añ deū claruisti sanctitate. vt sola solio eterni regis approximare mereris. Itē q̄d mirz si dote subtilitatis subtilissima sit q̄ dono hūilitatis tā subtilissima fuit i mūdo. Ipam em̄ alloquēs beat⁹ Bern̄. dicit. Nunq̄z supra choros angelorū sublimata ascēdisset nisi ꝑus infra oīnes homines humiliata descēdisset. Itē. q̄d mirz si dote agilitatis velocissima sit in celo q̄ dono pietatis tā velocissima fuit in mūdo Ipa nāq̄z abūti mōtana cū festinatiōe ꝓ officio pietatis. de cui⁹ festinatiōis velocitate ambrosi. ait. Quo iā deo plena nisi i mōtana cū festinatiōe ascēdere rz. Nescit tarda molimia spūscti gr̄a. Item q̄d mirz si dote ipassibilitatis ipassibilissima sit i celo. q̄ dono patie z eq̄nimitatis tā ipassibilissima fuit i mōdo. vt ipa nec minimū ipatiētie vl'odū vuln⁹ sentiret. cū suā ip⁹ animā gladi⁹ ptrāsirz. imo etiā signū vulneris signū passiōis ipatiētie. nec legim⁹ nec credim⁹ in maria q̄nq̄z apparuisse. Ūñ Bern̄. ait. Revolue diligēt euāgelice histozie seriē vniuersam. z si q̄d forte icrepatoriū. si q̄d denigz signū certi⁹ indignatiōis occurrerit. mariā ō cetero suspectā habeas z accedere verearis. Cetez si tāta ē gl'ia gl'iosissimi corpis marie q̄nta putas est gl'ia sue btissime aie. Q licet certe beata aīa tres hz dotes ipaz beatificātes. videlicz dotē mire cognitiōis. dotē mire dilectiōis. dotē mire fruitiōis. vl' fm modernos q̄sdā dotē visiōis. fruitōis. tētionis Quocūq̄z aūt mō dotes aime accipiant. certū est q dotes aie marie oīm aiaz doribꝫ ꝓferant. Nā si oīnes beate aie his doribꝫ beatificant in celo. q̄nto magis anima eius que

omniū aiāz beatificatorē genuit i mō.
Quid miz si iā in lucidissima cognitiōe est
aia marie q̄ iā pfundissime vnita est luci et/
ne. Ūñ beat⁹ Bernñ. ait. Profundissimā di/
uie sapie vltra q̄z credi valeat penetrauit ab
yssum. vt q̄ntū sine pſonali vnione creature
ꝺditio patit. luci illi inaccessibili videaf vni
ta. Itē. Quid miz si iā i fecūdissima dilecti/
one est aia marie. q̄d inq̄z miz si p oīibꝫ di/
ligat q̄ oīibꝫ est dilecta. Vere p oīibꝫ. Ait
eñ beat⁹ Aug⁹ ad ipam. Te ipe rex regū vt
matrē verāz decorā spōsam p oīibꝫ diligēs
amoris amplexu sibi associat. Itē quid mi/
rū si iā in iocundissima fruitiōe sit aima ma/
rie. que bñdicto fructu ventris sui pascitur
dulcissime. Ūñ beat⁹ Aug⁹. ait. Marie ani
ma caritate fruit xpi. z glorioſis ei⁹ ample/
xibꝫ semp pſens. semp cōſpiciēs. semp vide/
re sitiēs inestimabiliter pascit. Igit sicut glo
riosissima maria oīes scōs excedit in gra
vie. in gra meritoz. ita oīs sanctos excedit
in gra glorie. in gratia pmiorū. Unde bene
ipa signata est p Hester reginā. de qua legit
q̄ ducta ad cubiculū regis assueri. habuit g̃
tiam z misericordiā corā eo sup oīes muli/
eres. z posuit dyadema regni in capite eius
Hester interpretat⁹ eu acuata. elevata. Hoc
optime cōuenit marie. de qua beat⁹ Hiero/
nym⁹ ait. Elevat sup choros angelorūz. vt
possit speciē vultūq̄z videre saluatoris quē
amauerat. quē cōcupierat ex toto desiderio
cordis. Ista Hester regina beata ꝯgo Ma
ria ducta est in ei⁹ assumptiōe in cubiculuz
regis assueri regis eterni. in cubiculū vtiq̄z
de quo Aug⁹ mariā alloquēs ait. Tu in cu
biculi regij beatitudine gēmis ac margari/
tis ornata cōsistis. Ducta itaq̄z in h̄ cubicu/
lū quietis eterne regina maria gra regis
assueri. id est gram veri regis habet sup oēs
mulieres. i. sup oīes intelligētias angl'icas
z sup oīes beatas aimas. vt sit in maria g̃/
tia sup graz oīm beatoz. Nā reuera i capite
ei⁹ rex regū diadema regni posuit Dyadma
certe tā imp̄ciabile. dyadema tā delectabile
dyadema tā mirabile. q̄ h̄ oīi lingue ienar
rabile. oīi ingenio inscrutabile est. Sic g̃
charissimi vidistis q̄nta gra donorū. quāta
gra labioz. q̄nta gra ꝓuilegioz. q̄nta gra p/
mioz affluētissima sit maria. Rogem⁹ ergo
ipam tantā inuētricē gratiaz. vt z nos faci
at inuenire gram apud dñm. per dominuz
nostrū ihm xpm rē.

Ave gra plena. Nō sufficit archange
lo gram marie simpliciter cōmēdare
sed etiā plenitudinē ei⁹ voluit signā
ter insinuare. cū dixit. gratia plena. O vere
plena z plene plena. adhuc certe nō dixerat
gabriel. Ecce cōcipies in vtero zē. adhuc eti
am nō dixerat. spūssanc⁹ supueniet in te zē
Si ergo añ supuentōnē spiritussancti. si an
te cōceptionē filij dei plena fuit maria. q̄sto
magis post. ꝓpter hoc bñ de ei⁹ plenitudine
z de plenitudinis ei⁹ gratitudine ꝺt Anſel/
mus. Nec milies plenissima ab angelo salu
tata. spiritusancto repleta. plenitudine diui
nitatis afflata. Bñ g̃ plena ꝺr maria. plena
inq̄z illuminatōe sapiētie. plena inūdatione
gre. plena possessiōe bone vite. plena vnctio
ne misericordie. plena fecūdatōne plis pie.
plena pfectiōe eccl'ie. plena resp̄sione odo
rifere fame. plena resultatiōe diuine gl'ie. ple
na etiā fruitiōe eterne leticie. Has nouē ple
nitudines ꝓsiderem⁹ in maria. q̄ nouē ordi
nū angelicoz plenitudies rep̄sentāt in gl'ia.

Primo ꝓsiderem⁹ charissimi q̄ plena est
maria illuminatōe sapie z intellect⁹. Ūñ ipsa
bñ p lunā plenā p̄t. de q̄ ꝺr Prouer.
vij. Nō est vir in domo sua. abijt via lōgissi/
ma. sacculū pecunie secū tulit. i die plene lūe
reuersur⁹. Hic ē vir ille de q̄ Hieremñ. xxxi.
Creauit dñs nouū sup terrā. mulier circū/
dabit viz. Mulier maria. mulier vtiq̄z sexu
nō corruptōe. mī virtutiz dñm nr̄m circūde
dit vtero suo. circūdedit habitu nr̄o. Hic
vir. si tñ (vt ait Joseph⁹) viz appellari fas ē.
tres domos habet. Impatorie maiestatiz est
in palatio habere tres māsiones. videlicet
cōsistoriū. cenaculū. cubiculū. Consistoriuz
est dom⁹ causaz. cenaculū ciboz. cubiculuz
quietis. Sic impator noster q̄ impat vētis
z mari. habet domū causaz mundū. habet
domū ciboz. mō eccl'iā. olim synagogam.
habet domū quietis rational'ē animā. Sz
beu vir iste dñs virtutū a domo mūdi. a do
mo synagoge. a domo aie valde fuit elōgat⁹
qz lōge a peccatoribꝫ sal⁹. Vir ergo iste i do/
mo sua nō fuit quādo p Hieremiā ꝓquerē
do dixit. Reliqui domū meā. dimisi heredi/
tatē meā. Sacculū etiā pecunie secuz tulit.
quia thesauz misericordie z gratie sue a mū
do abscondit. Sz ecce vir iste i die plene lu
ne reuersus est. illi⁹ inq̄z lune de qua ꝺr Cā/
ticoz. vj. Pulcra vt luna. Luna g̃ est maria.
luna plena. maria plēa. Lūe plene maria bñ

cōparata ē. q̄ lumīe sapīe z veritat̄ a sole et/
no plene illumīata est. Uñ maria bñ illumi
nata iterp̄tat̄ siue illumīatrix. Ip̄a nāq̄ lūa
z lucerna nr̄a illumīata fuit a dño. z illumīa
trix fuit mō. iuxta illō pheticū. Qm̄ tu illu
mi. lu. m. In hō lune plenitudie vir reuers⁹
est ī domū q̄n xp̄s p carnē veit in mūdū. O
fe mirabil' hō lune plenitudo. Ecce si Ma
ria plena fuit lumīe sapie. qō a sole etno re/
cepit p̄us q̄z ip̄m p̄cepit. q̄to plenior fuit dū
hūc solē tā mirabiliē p̄cepit z tā totaliē in se
recepit. Et iō bñ plenitudinē sapie marie be
at⁹ Bern⁹ p̄mēdās ait. Extruxit ī maria sibi
domū sapīa celest̄. q̄ adeo mentē ei⁹ r̄pleuit
vt de plenitudīe mētis ei⁹ fecūdaret. z caro
ac ỹgo singulari gr̄a eādē ip̄am sapīam car
ne tectā pareret quā p̄us mēte pura p̄cepat

Scō p̄siderem⁹ q̄ plena ē maria iunda
tiōe gr̄e in affectu. Tāta nēpe inundatō gr̄e
tāta p̄funditas z magnitudo ī maria fuit vt
ip̄a bñ mare plenū dici possit. Juxta illud. j.
Paral'. xxv. Tonet mare z plenitudo ei⁹ Si
cut ī mari aq̄z. sic ī maria sūt p̄gregatōes g̃
tiaz. Uñ scptū est. Cōgregatiōes q̄z aq̄z ap/
pellant maria. Dr̄ q̄z Eccs. j. Omnia flumīa
intrāt ī mare. Omnia flumīa sūt oīa gr̄az do
na. q̄ intrauerūt in mariā iuxta illud Ecci.
xxiiij. In me ois gr̄a vie z v̄itatis zc. Q̄z ple
nū sit h̄ mare. q̄z plena gr̄a sit maria. beatus
Hiero. apit dicēs. Bñ plena q̄ ceter⁹ p ptes
p̄stat. marie p̄o simul se tota infudit plenitu
do gr̄e. Hoc g̃ plenū mare audiam⁹ ꝫ vicia
tonare. Tonet g̃ mare z plenitudo ei⁹. tonet
plenū mare. tonet plena maria. Tonet ꝫ lu
xuriā castitatem p̄ponēdo z dicat. Quō fiet
istō q̄m vi. nō cog̃. Tonet etiā ꝫ superbiā hūi/
litatē sentiēdo. z dicat. Ecce ancilla dñi zc.
Tonet q̄z ꝫ ingratitudinē gr̄as agēdo. z di
cat. Magnificat aīa zc. De plenitudine hō
mar⁹ sil'r in p̄s. dr. Houeat mare z plenitu
do ei⁹. Houeat mare. moueat maria. mo/
ueat certe suspiriis z castigatōnibꝫ. moueat
lacrimis z orōibꝫ. moueat elemosynis z ali/
is veneratiōibꝫ. Houeat inq̄ plene vt no/
bis effundat de sua plenitudine. Attēdam⁹
q̄d nobis beat⁹ Bern⁹ de ea loquat. Ait em̄
sic. Uas liquore plenu⁹ si moueat de facili
subuertit̄ z effundit liquorē. Sic beata vir/
go maria si moueat p̄cibꝫ effundit liquorē ī
nobis. Tertio cōsiderem⁹ q̄ plena ē ma/
ria possessionibꝫ bone vite ī effectu. De hac
plenitudine vere possum⁹ dicere. Domini
est terra zc. Per terrā bene significat maria
de qua sic legit̄ in Jsaia. xlv. Aperiat̄ terra z
germinet saluatorē. Quid terra humil⁹. q̄d
terra vtil⁹. Terrā oīes sub pedibꝫ habē⁹.
z de terra oīes vitā fouem⁹. Uñ em̄ victuz
z vestitū. panē z vinū. lanā z linū. z hui⁹ vite
necessaria nisi de terra z de plenitudine ter/
re habem⁹. Quid g̃ humil⁹. quid vtil⁹ ter/
ra. Similit̄ q̄d humil⁹. quid vtil⁹ Maria.
Ip̄a deniq̄ humilitate sua omniū est ifima
Ip̄a plenitudine sua omniū est vtilissima.
Uite nāq̄ spūalis necessaria habem⁹ de ple
nissima terra maria. Et ideo bene beat⁹ ber
nard⁹ ait. Alti⁹ intuemini q̄nto deuotiōis a
nobis voluit bonorari mariā. q̄ tot⁹ boni
plenitudinē posuit in mariā. vt pinde si q̄d
spei in nobis est. si q̄d gr̄e. si q̄d salutis ab ea
nouerim⁹ redūdare. Sed a q̄ z cui⁹ est tāta
hui⁹ terre plenitudo. audi. Dñi est terra z ple
nitudo ei⁹. z itez. De⁹ est orbis terre et ple/
nitudo ei⁹. Plenitudo terre p̄sistit in fruc/
bus z diuersis possessionibꝫ terre. iuxta illō
p̄s. Impleta est terra possessione tua. Fru/
ctus aūt z possessiōes plenissime terre ma/
rie sunt opa. mores. exēpla. z diuersa merita
sanctissime vite marie. Taliby em̄ possessio/
nibꝫ eā dñs respexit. taliby eā bonis ip̄leuit
Uñ Eccī. xxv. Dñs ī terrā respexit z ip̄leuit
eā bonis suis. De hac ei⁹ plenitudine Hie/
ronym⁹ mētionē faciēs ināt. Talibꝫ ōcebat
ỹginē oppignerare muneribꝫ. vt esset gr̄a ple
na que dedit celis gl'iam. terris deū. pacēq̄
refudit. fidē gētibꝫ. finē vicijs. ordinez vite.
moribꝫ disciplinā Quarto p̄siderem⁹ ebu
rissimi q̄ maria plena est vncriōe misericor/
die. plena oleo pietatis. Unde ip̄a signata ē
potest p illā mulierē. cui clauso ostio domus
sue. oīa vasa int⁹ p̄gregata facta sūt miracu/
lose oleo plena. sm̄ q̄ Helizeus ei p̄dixerat.
iiij. Regū. iiij. dicēs. Cū plena fuerint tolles
Mulier ista est maria. q̄ etiā a filio suo mu/
lier appellata ē. Joh. xix. Mulier ecce fil⁹ tu
us. Hui⁹ mulier⁹ vasa sūt affect⁹ z effect⁹ de
sideria z bñficia q̄ oīa oleo misericordie ple
na sūt ī maria. Uñ de h̄ oleo beat⁹ Bern⁹ de
ne ait. Nec mīxo dña si tā copioso oleo mi
cordis tui p̄fusum ē sanctuariū. cū illud in/
estimabile op⁹ mīsericordie q̄ p̄destinauit ōs
añ secl'a ī redēptiōz nr̄am p̄mū sit ī tea mēi
artifice fabricatū. Dicam⁹ g̃ carissimi dice⁹
marie. Date nob⁹ de oleo vzo. Peram⁹ oleuz
misericordie ei⁹ in mūdo. ne frustra peram⁹

In iudicio. Quāt dom⁹ in q̄ vasa replebant clausa fuit. h̄ optime marie ꝓuenit. De cuius clausura ezechiel ait. Porta h̄ clausa erit z n̄. aperiet. z vir nō trāsiet p eā. qm̄ dñs de⁹ isrl̄ egressus est p eā. Porta marie clausa fuit sera ꝑginali. vir nō trāsiuit p eā amplexu maritali. dñs deus egressus est p eā. natiuitate singulari. Sed certe q̄ ad multiplicatōem olei vasa etiā vicinoꝝ nō pauca collecta fuerūt. ideo q̄z p vasa illa oīes signari possūt. qui plenitudinis misericordie marie participes sunt. Qui aūt sint illi. beat⁹ Bernard⁹ declarauit cū dixit. Maria oīb⁹ sinū misericordie aperuit. vt de plenitudine ei⁹ accipiant vniuersi. captiu⁹ redēptionē. eger curationē. tristis ꝰsolatiōz. peccatoꝝ veniā. iust⁹ gr̄iam. angel⁹ leticiā. denicz tota trinitas gl̄iam filij ꝑsona carnis hūane subam. Quinto charissimi ꝰsiderem⁹ q̄ plena est maria. fecūdatione plis diuīe. De plenitudine illa ītelligere possum⁹ illud Isa. vj. Vidi dñm sedēte sup soliū excelsum z eleuatū. z plena erat dom⁹ maiestate ei⁹. Domus illa in cui⁹ solio dñs sedit est beata ꝑgo. in cui⁹ mentis solio dñs req̄uit. O ꝑe beatissimū. o ꝑe stabilissimū soliū. sic̄ dr. iij. Re. viij. Firmissimū soliū tuū in eternū. Hoc soliū excelsum ē in ītellectu. eleuatū in affectu. Excelsū est q̄z sup homines. eleuatū sup hoīes Excelsum insup ē in gr̄a. eleuatū in gl̄ia. In solio g̃ marie. i solio inq̄ mētis ei⁹ dñs sedebat. z dom⁹ corpis ei⁹ maiestate ꝑbi incarnati plena erat. De hac ineffabili plenitudine beat⁹ Ambro. ait Bñ sola gr̄a plēa dr. q̄ sola gr̄az quā nulla alia ꝰsecuta est vt gr̄e repleret auctore. O ꝑe felix dom⁹ taz felici fecūditate plena. Ait nāq̄z beat⁹ Bern̄. Bñ gr̄a plena q̄ z ꝑgitaz gr̄am tenuit. z fecūditaz gloriā acq̄siuit. Dominꝰ g̃ in solio mētis marie sedit p gr̄am. et domū corpis ei⁹ maiestate sua īpleuit p assūptā naturā. Vñ. iij. Re. viij. dr. Impleuerat gl̄ia dñi domū dñi. tūc ait Salomō. Dixit dñs vt habitaret i nebula. Dom⁹ g̃ dñi maria ipleta ē gl̄ia diuīe maiestatis p nebulā assumpte a do hūanitatis. illā dico nebulā. ō q̄ dr. Eccī. xliij. Medicina oīm i festinatiōe nebule. z ut Eccī. l. Quasi stella matutina in medio nebule z̄. Hā q̄si stella i nebula est ꝑ hū in carne assūpta. Sexto ꝰsiderem⁹ carissimi quō maria fuerit plena ꝑfectiōe vniuersal⁹ eccie. Diuersas z mirificas ꝑfectiōes z gr̄as i diuersis sanctis suis habuit z habet eccl'ia. in q̄z plenitudine videt detēta fuisse maria. vt vere possit dicere illud Eccī. xxiiij. In plenitudine scōz detētio mea. Reuera i plenitudie sctōz marie detētio fuit. dū i mirifica ꝑfectiōe sua plenitudo ꝑfectōis sctōz sibi nō defuit. Sic̄ beat⁹ Bern̄. declarat cū ait. Merito in plenitudine sctōz detētio ei⁹ cui nec defuit fides patriarchaz. spiritus prophetaz. zel⁹ apostoloz. ꝰstātia martyrū. sobrietas cōfessoz. castitas virginū. fecūditas ꝓiugatoz. imo nec puritas āgl'oz. Sc̄ptuz eīm ē eccī. xxiij. In plenitudine scā āmirabit. Ad hoc certe in plenitudine sctōz. nō in plenitudine impioz detētio marie est. q̄ apud eos q̄ pleni sunt sanctitate. nō apud eos q̄ pleni sunt iniq̄tate maria libēter est. Ipa q̄z nō solū in plenitudine sctōz detinet. sz etiā in plenitudie sanctos detinet ne eoz plenitudo minuat. Detinet nimiz ꝑtutes ne fugiāt. detinet merita ne pereāt. detinet demones ne noceāt. detinet filiū ne petōres peccent. Ante mariā nō fuit q̄ sic detinere dominū auderet. testāte Isaia q̄ dixit. lxiij. Non est q̄ inuocet nomē tuū q̄ cōsurgat z teneat te. Septimo cōsideremus quō plena sit maria respersiōe odoriferē fame Sicut eīm ager plen⁹ odoriferaz specierū odoriby. sic maria plena est odoriferis fame sue aspersiōnib⁹. De hac plenitudine accipiam⁹ qđ legitur Gen̄. xxvij. Ecce odor filij mei sic̄ odor agri pleni cui benedixit dñs. Ager iste ē maria in qua thesaur⁹ angeloz. imo totus dei patris abscōdit⁹ est. Felix qui vēdit omnia que habet z emit agrū istū. Dui⁹ agri pleni. plen⁹ odor. est plena marie fama. plen⁹ honor. De h̄ beat⁹ Hieronym⁹ ait. Quia multis repleta erat ꝑtutū odoriby. manās ex ea fragrabat suauissim⁹ odor spiritib⁹ angelicis. De isto odore ipa sancta gloriā dodicere ꝑt Sicut cynamomū z balsamus amenitatis odorē dedi. O dor marie fuit sicut cynamomū exteri⁹ in cortice cōuersatiōis. sicut balsamus interi⁹ in vnctiōe deuotiōis. sic̄ mirra in amaricatiōe castigatōnis. Fuit q̄z odor marie sicut cynamonū in actōe. sicut balsamū in cōtemplatōe. sicut mirra in passione O ꝑe diues z nimis diues q̄ ꝑter alia aromata tā plēa fuit odorifero spūssci balsamo vt bñ ō illo sup illō. spūssc⁹ supueniet i te. beat⁹ Bern̄. loquēs dicat. Preciosum illud balsamū tāta tibi copia. tāta q̄ plenitudine influet vt copiosissime effluat circumquaq̄

Bñ ꝙ dicere potuit de⁹ pater. Ecce odor filij mei sicē odor agri pleni. quasi dicat. Ecce odor filij mei. i. honor filij plēi ex honore plene mris sue est z fame. Un Hiero. ait. Honor matern⁹ ei⁹ est ꝙ de ea nat⁹ est Octauo ꝓsiderem⁹ charissimi quō plena est maria resultatiōe siue exp̄ssione diuine gl'ie. iuxta illud Eccl. xlij. Gl'ia dñi plenū est opus eius. Anthonomasice op⁹ dñi mirabile est maria de ꝙ ór Eccl. xliij. Uas āmirabile op⁹ excelsi. Uere op⁹ mirabile. qr nusq̄ inuenīt simile. Un. ij. Re. x. ór. Nō est factū tale op⁹ ī vniuersis regnis. Nō vtiq̄ in regno celestiū. nō in regno terrestriū. nō in regno infernorum qr nullū tale op⁹ in celo. nullū tale in mūdo. nullū tale in limbo fuit. Hoc em̄ op⁹ plenū est dñica gl'ia. qr sup omnē purā creaturā resultat z relucet plenissime in maria. Hā p̄ter assumptā a ꝟbo naturā nullū est op⁹. nulla est creatura in q̄ tāta diuine gl'ie materia reluceat sic in maria. Gloriā em̄ de restauratione facta in celo. gloriā de redēptione fctā ī mūdo. gloriā de liberatiōe facta in inferno. hz dñs p mariā. hz p plenitudinē marie Et ideo b ñ ait Anselm⁹ sic. Tibi solū loq̄r dña bñficijs tuis plenū esse mundū. inferna penetrauit. celos supauit Per plenitudinē em̄ gr̄e tue que in inferno erāt se letārtur liberata z q̄ supra mundū sunt se gaudēt restaurata. Plenū ꝙ est gl'ia dñi opus ei⁹ maria. qr sicut ór Isa. vj. Plena est oīs terra gl'ia ei⁹. Plena vtiq̄ est oīs terra. plena ē tota maria relucēte in se plenissime diuia gl'ia. Merito aūt oīb⁹ p̄dictis gr̄atijs plenissima ór. que oīb⁹ nō ingr̄tis gratissima credit. sicut beat⁹ Bern. oñdit. q ó ℞ verbo Aue gr̄a plena loquēs sic ait. Bene plena gr̄a. qr deo et angelis z hoī grata. hoib⁹ p fecunditatē. angelis p ꝟginitatez. deo p hūilitatē. Mono ꝓsiderem⁹ carissimi quō plena sit maria fruitione leticie eterne. q̄s em̄ nesciat eā ab his nō exclusam q̄b⁹ filius ei⁹ dixit Joh. xvj. Petite z accipietis vt gaudiū vestr̄ plenū sit. Si ergo omniū ap̄lor imo oīm cū deo regnātiū gaudiū plenū est. q̄nto mris dei gaudiū plenissime est plenū. De hac plenitudine beatus Hiero. inq̄t. Plena siquidez gr̄a. plena deo. plena ꝟtutib⁹. nō potest non possidere pleniter gloriā claritatis eterne. Quid miꝛ si leticiam z gloriā plenā z supplenā hz in regno. q̄ gratiā plenā z superplenā habuit in exilio. Quid certe miꝛ si tā in celo q̄ in mūdo cuius plenitudo sup oēm creaturā sit. de cui⁹ plenitudine oīs creatura virescit. Un Anselmus ait. O femia plena z supplena gratia ꝺ cui⁹ plenitudinis exundātia respersa reuiuiscit oīs creatura. Sic ꝙ charissimi videtis in maria plenitudinē sapie illuminatiuā. plenitudinē gr̄e inūdatiuā. plēitudinē vite fructificatiuā. plenitudinē misericordie subuētiuā. plenitudinē eccl'ie p̄fectiuā. plenitudinē fame respersiuā. plenitudinē diuine gl'ie expressiuā. plenitudinē eterne leticie supergressiuā. Eya ꝙ plenissima ꝟgo maria. nostrā inanes. tā vacuos sic p̄ticipes plenitudis tue facias. vt tādē ad eternā plenitudinē ꝙ tingere valeam⁹. Per dñm nr̄m ihm xp̄m

Ue maria gr̄a plena dñs tecū. Ostē sum est sup quō maria p̄pter puriss. mā vite innocētiā merito p aue salutat. ostēsum est q̄z quō p̄pter copiosissime ꝙ tie affluentiā merito gr̄a plena cōmemorat Oñdēdū aūt nūc est quō p̄pter specialissimā dei p̃ntiā merito dñs secū fore insinuat. Dominus ꝙ tecū. O magne gabriel. magnus ꝺd magne marie de magno dño nūcias. Magnū est qō ei dicis. dñs tecū. Sz dic nobis q̄ntū vel quō secū. Et ecce beat⁹ Aug⁹. in psona gabriel ad ℞ rñdens ait. Dñs tecū. sed pl⁹ q̄z mecū. dñs tecū sz nō sicut mecū. i me licet sit dñs. memetip̄m creauit dñs. p te autem nascitur⁹ est dñs. Dñs ꝙ o maria. sz ds vel q̄nt⁹ dñs. Dñs terre oīm generalit⁹. dñs hoīm sp̄ealiter. dñs tu⁹ singularit⁹ o maria. Dñs inq̄z creature generalit⁹ vniuersal⁹. dominus sp̄ealiter nature rōnalis. dñs singulariter aule tue ꝟginalis o maria. Cōsideran dū est ꝙ charissimi q⁹ dñs iste de q ór. Dñs tecū. ip̄e est generalit⁹ dñs creature vniuersalis. Un Judith. ix. Dñs celoꝝ. creator aq̄r z dñs tot⁹ creature. Et Sap̄. viij. ór. Dim dñs dilexit illā. Omniū certe vniuersaliter. omniū inq̄z visibiliū z inuisibiliū. Iste vniuersalis oīm dñs sic cū Maria fuit q⁹ etiā ipam vniuersalē oīm dñam fec̄. Dñam inq̄z celi z dñaz mūdi. p̄pter qō Anselm⁹ ait. Regina celi z dña mūdi mater ei⁹ q̄ mūdat mūdātibiꝓfiteor q⁹ corp⁹ meū nimis est īmūdum Sz ecce iste vniuersal⁹ oīm dñs ipe est dñs potētissim⁹. dñs sapiētissim⁹. dñs opulēntissimus. dñs indeficiētissim⁹. Dñs em̄ sine potētia. dñs sine sapia. dñs sine opulēcia. dñs sine pmanētia min⁹ p̄fect⁹ dñs esset. Un dominus impotēs. dñs insipiēs. dñs indigens.

dñs deficiens siue nō ꝑmanēs min⁹ repu/
taret. Dñs ꝙ vniuersalis ipe dñs est poten
tissim⁹ volūtate. dñs sapiētissim⁹ veritate.
dñs opulētissim⁹ ꝓprietate. dñs indeficien/
tissim⁹ eternitate. Primo attēdite charissi/
mi ꝙ dñs vniuersalis ꝙ cū maria est cū ipe
dñs potētissim⁹ volūtate sit. bñ de dño isto
ꝓpha ait. Oīa q̄cunq; voluit dñs fecit ⁊c.
vsq; abyssis. Ergo nec in celis. nec in tris.
nec in oīby inferni abyssis. volūtati tam po
tentissimi dñi resistere quisq; pōt. teste mar
docheo ꝙ de isto dño ait Hester. xiij. Dñe
rex oīpotēs in ditiōe tua cūcta sunt posi
ta. ⁊ nō est ꝙ tue resistere possit volūtati. Ec
ce maria. q̄ntus dñs est. q̄ potētissim⁹ dñs
est ꝙ tecū est. Et q⁹ dñs potētissim⁹ poten/
tissime tecū est. iō ⁊ tu es potētissima secuz.
potentissima es ꝑ ipm. potentissima apud
ipm. ita vt vere dicere possis illud Eccl. xx/
iiij. In hierlm prās mea. Hierlm signat ec
clesiā triūphantē in celis. signat etiā eccīaz
militantē i terris. Hā vere tā in celis q̄ i ter
ris ptātem bz mr potentissima creatoris.
quā potentissimā cognoscit Ansel. cū oīās
ait. Exaudi pia. adesto ꝓpicia. adiuua potē/
tissima. vt mūdent sordes mētis mee ⁊ illu
minent tenebre mee. Dñs ꝙ tecuz o maria
potentissima. Scōo attēdite charissimi.
ꝙ vniuersalis dñs ꝙ est cū maria ipe est do
min⁹ sapientissim⁹ veritate. Ipe em est do/
min⁹ de q̄ in ps. dr. Magn⁹ dñs nr et ma/
gna virt⁹ eius ⁊ sapie ei⁹ nō est numer⁹. O
q̄ sapientissim⁹ dñs cui⁹ sapiam nihil falle
re. nihil latere pōt. q⁹ oīa manifesta et oc/
culta nouit. Oīa vtiq; opa nra bona ⁊ ma/
la. oīa verba nra bona ⁊ mala. oīes co/
gitatiōes ⁊ oīa desideria nra bona et ma
la. oīa scit dñs. Un Petrus ait Joh. xxi.
Dñe tu oīa scis. Ecce maria. q̄lis dñs e.
q̄ sapientissim⁹ dñs ꝙ tecū est. ⁊ q⁹ dñs sa/
pientissim⁹ sapientissime est tecū. ⁊ ideo tu
es sapientissima secū. sapiētissima es ꝑ ipm
Tu em signata es ꝑ illā abygail de q̄ dicit
ꝑmi Reg. xxv. Eratq; illa mulier prudētissi
ma ⁊ speciosa. Maria tā prudētissima tam
speciosa fuit ꝙ Anselmus de ipa auda
cter ait. Oīes thesauri sapie ⁊ sciētie i ma/
ria. Dñs ergo tecū o maria sapiētissima.
Tercio attendite charissimi ꝙ dñs vni/
uersalis ꝙ cū maria est. ipe est dñs opulen/
tissim⁹ ꝓprietate. sicut bñ de isto dño ꝓpheta
testatur dicens. Dñi est terra. ⁊c. vsq; in eo.
Dñi certe est nō solū terra ⁊ plenitudo ei⁹.
imo etiā celū ⁊ plenitudo ei⁹. Tui em domi
ne sunt celi. ⁊ tua est terra. q⁹ celū celi domi
no. Dñi hui⁹ oīa sunt ꝓpria celum ⁊ terra.
corpalia ⁊ spūalia. oīs natura. oīs gra.
oīs celestis gl'ia. oīa sunt dñi ꝓpria. Do/
min⁹ ergo ditissimus est. sicut etiā apl's ait
ad Roma. x. Ideo dñs oīm. diues in oīs
qui inuocāt illū. Ecce maria q̄ntus dñs e.
q̄ opulentissim⁹ dñs est ꝙ tecum est. Et q⁹
dñs opulentissim⁹. opulentissime est tecuz.
ideo tu es opulētissima siue ditissima secū.
ita vt vere tibi dici possit illō Prouer. xxxi.
Multe filie congregauerūt diuitias. tu supgressa
es vniuersas. Filia agnes. filia lucia. filia
cecilia. filia agatha. filia katherina. ⁊ multe
alie filie. et multe alie ꝑgines sctē. multe aie
iuste congregauerūt diuitias virtutū ⁊ grāz.
diuitias meritoz ⁊ pmioz. sed maria vni/
uersis diuitijs supgressa es excellentissime
vniuersas. O q̄ diues est maria in gl'ia. q̄
tam diues fuit in miseria. O q̄ diues est in
celo. q̄ tam diues fuit in mūdo. O q̄ diues
est in ania sua. q̄ tam diues fuit i carne sua.
vt etiā beat⁹ Bernh. exclamans dicat. O di/
dues in omnes et super omes Maria de
cui⁹ substātia modica pars assumpta toti⁹
mūdi suffecit soluere delicta. Dñs ergo te/
cū o maria opulētissima. Quarto atten/
dite charissimi ꝙ dñs vniuersalis ꝙ est cuz
maria. ipe est dñs indeficientissim⁹ eterni/
tate. Un habet⁹ Exo. xv. Dñs regnabit in
eternū ⁊ vltra. Et in Ps. de isto dño dicit.
Tu aūt dñe ineternū ꝑmanes. Ecce maria
q̄ntus dñs est. q̄ indeficientissim⁹ dñs est
qui tecū est. ⁊ ideo q⁹ dñs indeficientissim⁹
indeficientissime est tecū. ⁊ ideo tu es inde/
ficientissime ineternū secū. Tu em es thro
nus ille indeficiens. thron⁹ ineternū. thro/
nus filij dei. de q̄ pr ꝓphetā ait. Thronus
eius sic sol in ꝓspectu meo. ⁊ sicut luna ꝑfe/
cta ineternū. Vere ineternū. vnde nō soluz
vere dicim⁹. Tu aūt dñe ineternū ꝑmanes.
sed etiā vere dicere possum⁹. Tu autez dña
ineternū ꝑmanes. Quid mirū si maria ipa
in filio suo ꝑmaneat ineternū. cū ēt bñficia
marie i fuis su. ꝑmaneāt i eternū. Ait ei bea/
tus Bernh. In te o maria angeli leticiā. iusti
grām. pctōres veniā inuenūt ineternum.
Dñs ergo tecum o maria indeficiētissima.
Gaude nūc maria gaude. Ecce dñs poten
tissim⁹ sic est tecū. ꝙ tu es potētissima secū.

Dñs sapiētissim⁹ sic ē tecū. q⁹ tu es sapiētissima secū. Dñs opulētissi⁹ sic ē tecū q⁹ tu es opulentissima secū. Dñs indeficiētissim⁹ sic ē tecū. q⁹ tu es indeficiētissima secum. Eya g̃ potētissima domina esto nobis impotētissimis auxiliatrix. Eya sapiētissima dña esto nob insipiētibus auxiliatrix ⁊ psiliatrix. Eya opulentissima dña esto nobis indigētibus locupletatrix. Eya indeficientissima dña esto nobis deficientibus ꝑpetuatrix in oī bono.

Conseq̃nter ꝑsiderem⁹ charissimi q⁹ dominus iste de q̃ dr. dñs tecū. ipe est dñs specialiter creature rōnalis. sicut ipa rōnalis creatura in ꝓ̄s. ait. Dñe dñs nr̄ tc̄. Dominus oīm vniuersaliē. dñs nr̄ specialiter. sic vtiq̃ dñs nr̄ sicut dr. Isa. xxxiij. Dñs iudex noster. dñs legifer nr̄. dñs rex nr̄. Dñs legifer nr̄ in mūdo. dñs iudex noster ī iudicio. domin⁹ rex nr̄ nos coronans in celo. Iste specialis noster dominus sic cum maria fuit q⁹ etiā ipam specialem nrām dominā fecit. Quod bene beatus Bern̄. recognoscēs ait. Dña nra mediatrix nra. aduocata nra. tuo filio nos reconcilia. tuo filio nos cōmenda. tuo filio nos repsenta. Sed ecce iste nr̄ specialis dñs ipe ē pūssim⁹. dñs iustissim⁹. dñs certissim⁹. dñs notatissim⁹. Dñs em̄ q̃ nō esset pi⁹ in bñficijs. iustus ī iudicijs. dominꝰ q̃ nō eēt certus in ꝓmissis. dñs q̃ non eēt notatus in ꝑticis min⁹ reputaret. Dñs g̃ noster est dñs pūssimus liberalitate. dñs iustissim⁹ equitate. dñs certissim⁹ fidelitate. dñs notatissim⁹ famositate ꝓ. Prio ergo attēdite charissimi q⁹ dñs nr̄ specialis q̃ cū maria est. ipe est dñs pūssimus liberalitate misēdie sue infinite. Ipe em̄ ē dñs de quo ꝓpha ait. Tu dñe suauis ⁊ mitis ⁊ multe misericordie oīb⁹ inuocātib⁹ te. Multe misericordie dñs in multis beneficijs ꝑticularibus. spūalib⁹. eternalib⁹. q̃ ex multa misēdia sua ꝓtulit nobis ⁊ ꝓferre nō cessat. vtinā tantis dñi misericordijs nō sim⁹ ingrati. vtinā domino tā misericordissimo simus valde grati cū Esa. qui de isto dño ait. lxiij. Miserationū dñi recordabor. laudē dñi sup oīb⁹ q̃ reddidit nobis dñs. Ecce maria q̃lis dñs est. q̃ pūssim⁹. q̃ misericordissim⁹ dñs est q̃ tecū est. Et q⁹ dñs misericordissim⁹ misericordissime est tecū. ideo et tu es misericordissima secum. vt vere de te dici possit illud Esa. xvj. Preparabit in misēdia soliū eius ⁊ sedebit sup illud in ꝟitate. Soliū diuine misēdie est maria mr̄ misēdie. in q̃ oēs inueniūt solacia misēdie. Hā sicut misericordissimū dñm ita misericordissimā dñam habem⁹. Dñs nr̄ multe misēdie est oīb⁹ inuocantib⁹ se. et dña nra multe misēdie est oīb⁹ inuocantib⁹ se. Propter q̃ optime Bern̄. dicit. Bileat misericordiā tuā ꝙ go btā qui inuocatā eā in necessitatib⁹ suis sibi memin̄erit defuisse. Dñs g̃ tecū o maria misericordissima. Secō attēdite charissimi q⁹ dñs nr̄ specialis q̃ est cū maria. ipe est dñs iustissim⁹ equitate. sicut bene de dño isto ꝓ̄s. dr. Justus dñs et iusticias dilexit. Et iterū. Justus dñs ⁊ rec. iudicat. Justꝰ certe dñs in oīb⁹ iudicijs suis. in oīb⁹ causis ꝙ oīb⁹ factis suis. sicut ite⁹ in ꝓ̄s. dr. Justꝰ dominus in oīb⁹ vijs suis. Dñs ita iustus est in oī via iusticie. q⁹ ꝓpter nullā psonā declinat a via iusticie. Et ideō bñ de isto dño dicit Sapie. vj. Non subtrahet psonaz cuiusq̃ dñs q̃ est oīm dñator. nec verebit magnitudinē cuiusq̃. qm̄ pusillū ⁊ magnū ipe fecit. ⁊ eq̃liter est illi cura de oīb⁹. Ecce maria q̃lis dñs est. q̃ iustissim⁹ dñs est qui tecū est. Et q⁹ dñs iustissim⁹ iustissime ē tecū. ideo tu es iustissime secuz. Tu em̄ es ꝟga aaron recta. florida. fructifera. Recta imo rectissima p iusticiā ⁊ equitatē. Florida p ꝟginitatem. Fructifera p fecunditatē. Que em̄ eēt virga recta si nō ꝟga aaron eēt recta. Que ania eēt iusta si nō maria eēt iusta. Docet q̃ btūs Bern. dicit. Quis inquā iustus. si nō maria iusta de q̃ ort⁹ est sol iusticie. Dominus g̃ tecū o maria iustissima. Tercio attendite charissimi q⁹ dñs specialis noster q̃ est cū maria. ipe est dñs certissim⁹ fidelitate. ⁊ fidelissim⁹ certitudine. sicut ꝓpha testatur q̃ ait. Fidelis dñs in oīb⁹ ꝟbis suis. Recogitate g̃ verba ista. q̃b⁹ ꝓmisit coronā iustis. ⁊ gehennā iniustis. ⁊ scitote q⁹ dñs fidelis fidelit⁹ ꝟba sua tenebit. fideliter q̃ locut⁹ est implebit sic̄ de isto dño dr. Ezech. xxx. Ego dñs locut⁹ sum ⁊ faciā. Verba vtiq̃ sua dñs fidelissim⁹ fidelissime tenebit. sicut ipe in euāgelio suo dicit. Celum ⁊ terra trāsibūt tc̄. Ecce maria q̃lis dñs est. q̃ fidelissim⁹ dñs est q̃ tecū est. Et q⁹ dñs fidelissimus fidelissime ē tecū. ideo ⁊ tu es fidelissima secū. Tu em̄ es illa fidelissima colūba noe q̃ int̄ summū noe ⁊ mōm diluuio spūali submersum. mediatrix fidelissima existis. Cor⁹ infidel⁹ colūba ꝟo fidel⁹ fuit. Sicut

tua ifidel'. maria fo fidel' inuēta ē. Eua infidelissima mediatrix pditōis. maria fo fidelissima mediatrix salutis fuit. Et ideo btūs Bern. ait. Fidelis mediatrix maria. q̄ salutis antidotum viris z mulieribus ppinauit. Dñs g̃ tecū o maria fidelissima Quarto attēdite carissimi q nr̄ dñs special'r̄ cū maria est. ipe est dñs notissimus famositate. Magni em̄ nois est. teste Hiere. c. x. qui de dño isto ait. Nō est sil'is tui dñe z magn⁹ tu z magnū nomē tuū. Magnū vtiq; fama et laude nomē dñi est in oi pl'o sic̄ ppha ostēdit di. Reges tre z oēs pl'i. pncipes z oīes iudices terre. Juuenes z v̄ginesenes cuz iunioribus laudēt nomē dñi. Hois autē dñi laus z fama nō solū ad oēm pl'm sz etiā ad oīe tp̄s se extēdit. sicut p eundē pphetam pz̄ ait. Sit nomē dñi benedictū. ex h̄ nūc z vsq; in seculū. Jtē nois dñi laus et fama nō solū ad oēm pl'm. non solū ad oīe tp̄s. sed etiā ad oēm locū se extendit. sic̄ tā dict⁹ ppha declarās ait. A solis ortu vsq; ad occasuz laudabile nomē dñi. Ecce maria q̄n tus dñs. q̄s noīat⁹ dñs est q̄ tecū est. et quia dñs notissim⁹ sine famosissim⁹ famosissime est tecū. iō z tu es famosissima z notissima secuz. Tu em̄ bene signata es p illam Ruth. de q̄ legit sic. Sit exēplū v̄rutis ī ef frata. z vocet celebre nomē in bethleem. i. in ecclia. O celeberrimi nois maria quō posset nomē tuū nō esse celebre. q̄ etiaz deuote noīari nō potes sine noīant; vtilitate. Testatur tu⁹ Bern. di. O magna. o pia. o multū laudabilis maria. tu nec nomīari potes q̄n accedas. nec cogitari q̄dē q̄n recrees affectus diligentiū te. tu nunq̄ sine dulcedine diuinit⁹ tibi insita pie mēozie portas ingrederis. Maria g̃ frēs optime signata est p illā famosissimi nois femina z Judith. de q̄ scriptū est. Hec erat in oīb famosissima. qm timebat dñm valde. nec erat q̄ de illa loqueret v̄bū malū. Famosa q̄dē est maria p pter v̄rutes z exēpla sua tā laudabilia. Famosior aūt ppter miscōias z beneficia sua tā inenarrabilia. Famosissima vero propt grās z pulegia sua tā mirabilia Quid em̄ mirabil⁹ q̄s esse matrē z v̄ginē z eē dei matrē. Quid aūt mirū si maria de tant; milib⁹ miscdie siue beneficijs famosa est in mūdo. q̄ tam famosa est de vnico bñficio suo circa theofilū exhibito. Ait btūs Bern. Famosum sūme tue benignitat; testimoniū est p te restaurat⁹ theophylus o maria. dñs g̃ te cū famosissima o maria. Gaude nūc o maria gaude. Ecce dñs pūssim⁹ sic est tecū q tu es pūssima secū. Dñs iustissim⁹ sic ē tecū q tu es iustissima secū. Dñs famosissimus sic est tecū q tu es famosissima secū. Eya g̃ pūssima maria nos impios salua p tuā misericordissimā pietatē. Eya iustissima nos iniustos salua p tuā iustissimaz equitatem. Eya fidelissima maria nos pfidos salua p tuā certissimā fidelitatē. Eya famosissima maria nos infames salua p tuā suauissimā famositatē. Post pdicta carissimi pside/randū q dñs iste de q̄ dr̄ dñs tecū. nō solū est dñs general'r creature vniuersal'. nō solum est dñs special'r creature rōnalis. imo ipe etiā ē dñs singul'arit̄ aule v̄ginal'is sue sanctissime genitric;. Maria singul'arit̄ tā corpore q̄z aīa est aula dñi. dom⁹ dei sctissima de q̄ in ps. dr̄. Domū tuā decet sctitudo domine. O v̄e singul'arit̄ brām domuz q̄ sola tā singularit̄ talē meruit hz̄e dñm. Ecce ei btūs Bern. ait. Tu sola digna inuēta es vt in tua v̄ginali aula rex regū z dñs dñantiū a regalib⁹ sedib⁹ veniēs. p̄mā sibi int̄ filios hoīm mā̄sionē eligeret. Jste singular; marie dñe sic singularit̄ cū maria fuit. q̄ etiaz ipam tā singul'arit̄ dñam fecit. q̄ nec p̄mā similē visa ē. nec hz̄e seq̄ntē. dū ipa singularit̄ dñi filia. dñi mr̄. dñi spōsa. dñi ancilla facta est. Maria em̄ filia dñi singul'arit̄ generosa mr̄ dñi singularit̄ gl'osa. spōsa dñi singulariter speciosa. ancilla dñi singul'arit̄ obsequiosa fuit. Si aūt illa trib⁹ psonis dinis volum⁹ approp̄are possum⁹ dicere. q̄ dñs iste q̄ tam singul'arit̄ est cū maria. ipe est dñs pr̄. dñs filius. dñs spūssctūs. dñs trin⁹ z vn⁹. Jpe est domin⁹ pr̄. cui⁹ maria est filia nobilissima. ipe ē dñs fili⁹. cui⁹ maria ē mr̄ dignissima. ipe ē dñs spūssctūs. cui⁹ maria est spōsa iustissima. ipe ē dñs trin⁹ z vn⁹. cui⁹ maria ē ancilla subiectissima. Maria certe est filia sūme etnitat;. mr̄ sūme v̄itat;. spōsa summe bonitat;. ancilla sūme trinitat;. Primo g̃ attēdite carissimi q̄ dñs iste q̄ tā singularit̄ est cū maria. ipe ē dñs c⁹ filia nobilissima ē maria. De isto ei dño z de illa filia accipi pt qō boos dixit ruth. ij. Bñdicta es a dño filia. q̄ posteriore piam posteriore supasti. Vere bñdicta a dño filia ē maria. a sūmo inq̄ domino c⁹ ipa ē filia. O vere nobilissimi reg; nobilissima filia. q̄ tā multiplici interius or/

nata es gl'ia. vt ꝓe de ea dicere possit. Oīs gl'ia ei⁹ filie regis abint⁹. z ido tanc̄ veriss'ima regis filia ad regnū copiosissime est tracta. teste bto Bern̄. q̄ ait. Tu filia delicata. z oi gr̄a plena. carissima i delitijs tuis tracta es ad gl'iam decoris tui z in signū dilectionis. Ista bn̄dicta filia prioꝛē miam posterioꝛe supauit. Magna ei erga mīos fuit mia marie adhuc exulāt'si mōo. sz m'to maior erga mīos ē mia ei⁹ iā regnāt's in celo. Maioꝛē p bn̄ficia inn̄erabilia nunc oñdit hoīb⁹ miam. qz magis nūc videt innūerabilē hoīm miseriā. Uñ. p splēdoꝛe poꝛis misericordie fuit maria pulchra vt luna. p splēdore ꝓo posterioꝛ mie ē electa vt sol. Hā quē admodū sol lunā supat magnitudie splendoꝛis. sic prioꝛē marie miam supat magnitudo posterioꝛ. Quis ē sup quē sol nō luceat. q̄s est sup quē mia marie nō resplēdeat. Audi q̄d de ꝑ btūs Bern̄. sentiat. ait ei sic. Quē admoduz sol oriē sup bonos z malos indifferenter. sic maria petita nō discutit merita. sed oīb⁹ se exorabilē. oīb⁹ clementissima pbet. oīm deniq̄ necessitatib⁹ amplissimo miserek affectu. Dñs g̃ tecū o maria sic p̄ cū filia nobilissima. Scdo attēdite carissimi q̄ dñs iste q̄ tā singulariter est cū maria. ipe est dñs cui⁹ mr̄ dignissima ē maria. De isto dño et de ista mr̄e dixit Elizabeth Lu. j. Uñ mihi ꝑ vt veniat mr̄ dn̄i ad me. Mater dn̄i. mr̄ z virgo. mr̄ est dignissima. Ipa ē mr̄ q̄ tali filio ē decētissima. Ipa mr̄ est cui talis fili⁹ decentissim⁹ fuit. Ipa est q̄ maioꝛē de⁹ facere nō posset. Maioꝛē mōm posset facere de⁹. mai⁹ celū posset facere deus. maioꝛē mr̄em q̄ mr̄em dei nō posset facere de⁹. Uñ Bern̄. ait. Nec em̄ decebat deum alia mr̄ q̄ ꝛgo. nec ꝛginē ali⁹ fili⁹ q̄ deus. qz nec maior inē mr̄es. nec maior inē filios nasci potuit. Nec itaq̄ mr̄ ē floꝛis misericordie mr̄ solis iusticie. mr̄ fontis sapie. mr̄ regis gl'ie. Mater inquā est ei⁹. cui⁹ misericordia ad dilectionē. cui⁹ iusticia ad timorē. cui⁹ sapia ad agnitionē. cui⁹ gl'a ad spem nos inducit. Maria g̃ mr̄ ei⁹ q̄ effectiue est nr̄a dilectio p misc̄oiaz. nr̄ timoꝛ p iusticiā. nr̄a agnitio p sapiam. nr̄a spes p gl'iam. vt vere ipa dicere possit illud Eccl. xxiiij. Ego mr̄ pulchre dilectionis z timoris z agnitionis z sc̄e spei. Sed nūq̄d sol⁹ xp̄i mr̄ est maria Immo certe qđ iocūdissimuz est. maria nō solū est mr̄ xp̄i singularis. sed etiā mr̄ oīm fideliū vniuersal'. Uñ btūs Ambro. ait. Si xp̄s est credētiuz frater. cur nō ipa q̄ genuit xp̄m credētiū sit mr̄. Eya carissimi oēs nūc gaudeam⁹. nūc oēs gaudēdo dicam⁹. Bn̄dict⁹ frat' p quē maria est nr̄a mr̄. z bn̄dicta mr̄ p quaz xp̄s est nr̄ frat'. Hinc bn̄ Anselm. ait. Dña mr̄ p quā talē frēm hēm⁹ q̄d grās. q̄d laudis tibi retribuem⁹. De⁹ g̃ recū o maria sic̄ fili⁹ cū mr̄e dignissima. Tercio attendite carissimi q̄ dñs iste q̄ tā singularie est cū maria ipe est dñs. cui⁹ spōsa venustissima est maria. Uñ tā de isto dño q̄ de ista sponsa exponi ꝑt illud Osee. ij. Sponsabo te mihi in iusticia z iudicio z in miseꝛia. z in miseratiōib⁹. z spōsabo te mihi i fide. z scies q̄z ego dñs. Ecce pulchra spōsa. pulchra i iusticia z iudicio respectu sui. pulchra i miseratiōib⁹ z mia respectu ꝓximi. pulchra in fide respectu dei. Pulchra vtiq̄ in iusticia vite. z in iudicio sc̄ie. pulchra in mia in affectu. z in miseratiōib⁹ in effectu. pulchra i fide q̄ credidit oīa credēda sup̄ se. z q̄ credidit oīa pficienda in se. iuxta illud Lu. j. Benedicta q̄ credidisti q̄m pficienk i te ea q̄ dicta sunt tibi a dño. Sed ecce spōsa spūsci maria sicut formosissima fuit z ē in conuersatione ita etiā dulcissima est in allocutōe. sic̄ ꝛ Canti. iiij. Fauus dis. z. vsq̄ tua. Q̄s melliflua ꝛba sepi⁹ distillauerūt vulcissima marie labia. Que etiā bn̄ lac et mel sub lingua habuit i duob⁹ ꝛbis q̄ ipa gabrieli respondit. Hōne maria lac sub lingua habuit q̄n lacteū illud ꝓtinētie ꝛbuz rn̄dit. Quō fiet istud. q̄m virū nō cognosco. Hōne etiā mel sub lingua habuit q̄n melliffluuz illud dulcedinis ꝛbū rn̄dit. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi ſm ꝛbū tuū. De melliffluētia nāq̄ buius melliffluī ꝛbi p totū mundū melliffluī facti sunt celi. Maria insup mel sub lingua habuit in melliffluis oꝛōnib⁹ ad deū. lacte ro sub lingua habuit in lactinis collatiōib⁹ ad ꝓximū. Eya g̃ q̄nti decoris z q̄nti dulcoris est illa sponsa summi ꝛsolatoꝛis. Quia inq̄t Aug⁹. Que ē hec ꝛgo tā sc̄a vt ad eā venire dignarek spūsc̄us. tā speciosa vt eam sp̄saz eligeret de⁹. Dñs g̃ recū o maria sic̄ sponsus cū sponsa delicatissima. Quarto attendite carissimi q̄ dñs iste q̄ tam singulariter est cū maria. ipe est dñs cui⁹ ancilla deuotissima est maria. sicut ipamet testatur dicēs. Ecce ancilla dn̄i. Maria ancilla est dn̄i ꝓis. dn̄i fili⁹. dn̄i spūsci. Quid mi-

rū si maria sit hui⁹ dñi ancilla. cū etiaz filia⁹ marie sit hui⁹ dñi seru⁹ ꝑm assumptā a matre naturā. Ipe eīm in ps. ofitek dicens. O dñe q: ego ſuus t. e. ſ. t. z filius an. t. O q̄z bona ancilla. z bon⁹ ancille filius. Heu q̄t sunt male ancille z mali ancillarū filij. Sed q̄d dicit scptura. Eīce ancillā z filiū ei⁹. Legit Heū. xxj. de ancilla sare q⁹ decepisse se videns despexit dñam suā. Mala g̃ ancilla agar ō fecūditate inflat. bona ꝑo ancilla maria de hūilitate fecundat. Ancilla illa superba dñaz despexit. ancillā istā hūilez dñs respexit. sic ipa hūiliter recognoscēs dicit. Respexit humilitatē ancille sue. O aīa xp̄iana dñi ancilla. sic cū maria amplectere fecūditatē vt nequaq̄z deseras hūilitatē. Ut g̃ de boni opis fecūditate nō inferis. sed magis de hūilitate fecundet, attende hūilē ancillā. respice humilē mariā. Ecce ait ancilla dñi. vñ Amb. Uide inq̄t hūilitatē. vide deuotionē. ancillā se dicit dñi. q̄ mr̄ eligit dñi. nec repentino exaltata pmisso est. O vere āmirāda humilitas. ecce nō solū dñi ancilla sed etiā ſuoz dñi ancilla q̄dāmō dignat esse maria. Ipa nāq̄z signata est p illā abygail. p q̄ adducenda cū dauid nūcios misisset. rndit sic legit j. Reg. xxv. Ecce famula tua sit in ancillā vt lauet pedes ſuoz dñi mei. Per bñdictā ancillā mariā q̄si tot serui dñi loti sunt. q̄t fideles ei⁹ suffragijs a pctis mūdati sē. Ipa eīm q̄si tot ſuoz dñi pedib⁹ aquā obtulit. q̄t penitētib⁹ lachrymas cōpūctōis obtinuit. Dñs g̃ tecū o maria tāq̄z cū ancilla deuotissima. Dñs p̄ tecū. dñs filius⁹ tecū. dñs spiritussctūs tecū. Ūñ Bern̄. P̄ inq̄t tecū. q̄ suū filiū facit z tuū. Filius⁹ tecū qui ad cōdendū in te mirabile sacr̄m. miro mō z sibi reseravit genitale secretum. z tibi ſuat ꝑginale signaculū. Spūssctūs tecū q̄ cū p̄re z filio tuum scificat vrez. Dñs g̃ tecū. dñs certe cuius filia es q̄ nulla nobilior. dñs cui⁹ mat es q̄ nulla mirabilior. dñs cui⁹ sponsa es q̄ nulla amabilior. dñs cui⁹ ancilla es q̄ nulla humilior vnq̄z fuit. nec est. nec erit in eternū. Eya g̃ dña. q: dñs tant⁹ ac talis. tantū ac taliter est tecū. fac vt etiā ipe p grām sit nobiscum.

Anselmus.

O Omin⁹ tecū. His dulcissimis ꝓbis ille deuot⁹ btē marie Ansel. deuote alludēs ait sic. Maria obsecro te p grām q̄ sic dñs esse tecū. z te voluit esse secū. fac ꝓpter ipam ꝑm eandē ipam grām miseri cordiā tuā mecum. fac vt amor tui semp sit mecū. z cura mei sp sit tecū. fac vt clamor necessitatis mee q̄diu ipa psistit sit tecum. z respect⁹ pietatis tue q̄diu ego subsisto sit mecū. fac vt cōgratulatio btūdinis tue semp sit mecū. z cōpassio miserie mee sp q̄ntū mihi expedit sit tecū. Dñs g̃ tecū o maria. Tecū. certe cecū. Tecū fuit tecū est. tecum erit. Tecū vtiq̄z sic sol cū aurora ipm ꝓueniēte. tecū sic flos cū ꝟga ipz ꝓducēte. tecū sic rex cū regina ad ipm ingrediēte. Sol nāq̄z oībus lumib⁹ luminosior. flos oīb⁹ floribus pciosior. rex oīb⁹ regib⁹ gloriosior est dñs ies⁹ xp̄s. Aurora vero hūc solē clarissima irradiatiōe ꝓueniēs. Uirga hūc florē mirabilissima emissiōe ꝓducēs. Regina ad hūc regez solēnissima ꝓcessiōe ingrediēs est btissima ego maria. De his singul' p ordinez videamus.

O Omin⁹ tecū. Tecū certe (mus. sicut sol cū aurora de sole ꝓcedēte z ortū sol' ꝓueniēte. z lumīe solis diez initiante. Reuera eīm aurora mōi maria a sole eterno singul'arit' ꝓparata ꝓgrediēs eius dēq̄z solis ortū mirabilit' irradiata ꝓueniēs diē gr̄e tāte solis mōo felicit' initiauit. testāte btō Bern̄. q̄ ait. Sicut aurora valde rutilans in mōm ꝓgressa es o maria. q̄n veri solis splendorē tāte scitatis iubare ꝓcurristi. vt vere diē salutis. diē ꝓpiciatōis. diē quā fec̄ dñs a tāta claritate ūtiari dignū fuerit. Maria g̃ aurora ō q̄ ōr Lā. vj. Que ē ista q̄ ꝓgre. vsq̄z. ꝓsurgēs. Bñ aurore cōparat maria tā ꝓpter se q̄z ꝓpter nos. ꝓpter se specialit'. ꝓpter nos generalit'. Maria ꝓpt' se bñ cōparatur aurore ꝑm scripturaz. Primo ꝓpt' absessum noctis culpe. Scōo ꝓpt' ꝓcessum lucis gr̄e. Tercio ꝓpt' ortū sol' iusticie. Quarto ꝓpter locū sedis gl'e. Primum in plenissima ei⁹ scificatiōe. Scōm in clarissima ei⁹ ꝓuersatiōe. Terciū in mirabilissima filij ei⁹ generatiōe. Quartū in gl'iosissima eius assumptione attendam⁹. Primo attēdite charissimi q⁹ q̄daz felix aurora est maria ꝓpter felicē absessum noctis culpe in sua sanctificatiōe. Ūñ Job maledicēs nocti in q̄ dictū est. ꝓcept⁹ est hō ait. Obtenebrentur stelle ei⁹ caligine. Expectet lucē z nō videat nec ortū surgentis auroze. Quid h̄ p stellas. quid p lucē. q̄d p aurorā signat. Dico q⁹ per stellas anie sctōz. p lucē sctūs sctōz. p aurorā regina sctōz designat. Stelle vtiq̄z oēs sancti sunt. q̄ ordinē morū z disciplinę. cur/

sum q3 feruoris 7 bone vite nō relinquunt 7 sic ꝯtra diabolū vi pugnaturi sunt. Unō de bis stellis bene legit Judicū. v. Stelle manētes in ordie 7 cursu suo aduersus sysarā pugnauerūt. Sysara iterptat tollēs recedentē. 7 signat diabolū qui quēlibz recedentē a deo tollit. Per lucē quoq3 sanct9 sctōz ihesus xp̄s signat. sicut ipe de se oñdit dicēs Joh. viij. Ego sum lux mūdi. q̄ seq̄tur me nō am. in te. Seq̄mur frēs. seq̄mur hanc lucē ne in tenebris ambulātes cadamus in lutuz pcī. 7 in foueā inferni. Seq̄mur aūt nō claudicādo. ſm qō dr. iij. Regū. xviij. Usq3q̄ claudicat' i duas partes. Si dñs est de9 seq̄mini eū. si autē baal seq̄mini illū. Per auroꝛā aūt cui9 ortū nox nō vidit. btā virgo significat. cui9 natiuitatē nox originalis culpe nō initiauit. Nox em̄ cui Job maledicit. nox in q̄ ꝯcept9 est hō. pctm̄ originale est. in q̄ oēs ꝯcipimur. Unde ps. In pctis ꝯcepit me mr̄ mea. Quia q̄ vere oīs scī in pctō ꝯcipiunt. 7 in pctō nascunt. iōo bñ h̄ dr. q̄ stelle p̄ hanc noctē obtenebrant. Sed qr xp̄s nec ꝯcept9 nec nat9 in pctō fuit. iō bñ h̄ dr. q̄ nox ista lucē nō vidit. Quia vero btā ego in pctō ꝯcepta fuit. 3 sine peccato nata. in pctō orta nō fuit. iō nō auroꝛā sed ortū auroꝛe dr nox ista nō vidisse. Hoc est ꝑ illos q̄ ipaz nō solū sine pctō natā. sed etiā sine pctō ꝯceptā dicūt. Cōtra q̄s btūs Bern̄. arguēs ait. Si añ ꝯceptū suum maria sctificari nō potuit. qm̄ nō erat. sed nec i ipo cōceptu. p̄ter pctm̄ qō inerat. restat vt post ꝯceptū in vtero iā exist̄s sctificatione accepisse credat. q̄ excluso pctō sctām fecerit natiuitatē. nō tm̄ ꝯceptionē. Scōo attendite carissimi q̄ q̄dā felix auroza est maria. p̄ter felicē ei9 pgressionē in luce gr̄e. iuxta illud. Que est ista q̄ pgredit q̄si auro. 7c. Sicut ei lux auroze pgredit crescēdo i claritate. sic maria pgrediebat' pficiēdo in claritate gr̄e 7 bone vite. Progrediebat' vtiq3 pficiēdo in oīb9 ꝟtutib9 vniuersalit'. vt i omni ꝟtutū claritate eēt q̄si auroza ꝯsurgens apud se. pulchra vt luna apud p̄timos. electa vt sol apud deū. Progrediebat' q̄z proficiendo in q̄busdā ꝟtutib9 specialit'. de q̄bus btūs Bern̄. ait sic. Feruebat in q̄rēdo gratiā marie caritas. splēdebat in carne ꝟginitas. in obseq̄o hūilitas eminebat. Hanc itaq3 ꝟtutū claritate maria fuit q̄si auroza cōsurgens in rutilāti ꝟginitate. pulchra vt luna in micanti hūilitate electa vt sol in radianti caritate. Felix qui hos trēs fulgores. has trēs ꝟtutes marie secut9 fuerit. per q̄s ipa deū 7 mgr̄m oīm ꝟtutū ꝯcepit testante itez btō Bern̄. q̄ ait. Hāc inuenit grām plena iā gr̄a. vt caritate feruida. ꝟginitate integra. hūilitate deuota fieret. sine virili cōmixtione grauida. sine muliebri dolore puerpera. Tercio attēdite carissimi q̄ q̄dā felix auroza ē maria. p̄ter felicē ortū solis iusticie. Sol nāq3 iusticie christ9 de9 nr̄ mediante auroza sua maria ort9 est in mūdo. ort9 vtiq3 absq3 vllo pctī nubilo. p̄ter qō auroza illa valde rutilās fuit oriēte sole suo. iuxta illud. ij. Regū. xxiij. Sicut lux auroze oriente sole mane absq3 nubibus rutilat 7c. Lux igit̄ auroze est sctitas marie q̄ ipam irradiare dignat9 est. pcessur9 de ipa sol iusticie. De h̄ bene btūs Bern̄. ait. Recte q̄dem o maria auroze officiuz implesti. Ipe ei sol iusticie de te pcessur9 ortū suū quadā matutina irradiatiōe p̄uenies. in te lucis sue radios copiose trāsfudit. Lux hui9 auroze mirabiliter rutilabat. oriente sole absq3 nubibus. i. nascēte xp̄o absq3 origial' pcti obscuritatib9. Ecce hic dr q̄ sol absq3 nubib9 ort̄. Et Exo. iij. dr q̄ rubus absq3 cōbustiōe ignit̄ 7 Dañ. ij. dr q̄ lapis sine mānib9 abscidit'. Quid g̃ p̄ solē. quid p̄ ignē. quid p̄ lapidem nisi xp̄s signat. Ipe em̄ est sol illuminās intellectū. ignis accēdens affectuz. lapis firmans nos cōtra defectū. Dico q̄ xp̄s ihesus est sol illuminās intellectū. iuxta illud Hyllach. iiij. Orietur vob timentib9 nomē meum sol iusticie. Uide ergo si timeas dñm. scriptū quippe est. Qui timet deuz nihil negligit. Item xp̄s est ignis accendens affectum. ait em̄ ap̄s ad Heb. Deus nr̄ ignis ꝯsumens est. Hic ignis nō soluz fuit in rubo vteri virginalis. sed etiā in rubo deuoti cordis est. Hunc nanq3 ignē senserūt q̄ dixerunt Luce. xxiiij. Nonne cor 7c. Ite xp̄s est lapis firmans nos cōtra defectū si bene fundati fuerim9 sup ipm. Un̄ Matth. vii. Descēdit pluuia. venerūt flumia. fla. verunt et ir. in do. illā 7 nō ce. fundata em̄ erat sup̄pe. Ecce nec pluuia beretice eloquēcie. nec flumina mūdane ꝯupiscētie. nec venti humane violentie nocere possunt domui mentis supra petrā xp̄i fundate. Quid ergo ē q̄ sol sine nube ozit̄. rubus sine combustione ignitur. lapis sine mānu abscidit̄ nisi q̄ xp̄s

qui est sol veritat⁹.ignis caritatis.lapis firmitat⁹ siue eternitat⁹.ipe cōcipit⁹ z nascit⁹ sine nube pcī original⁹.sine cōbustiōe ꝓcupiscētie carnal⁹.sine manib⁹ amplex⁹ marital⁹. In ꝓceptiōe em̄ xpi nec pctm̄ p ꝑis.nec ꝓcupiscentiā mꝛis.nec amplex⁹ pꝛis inuenies. Quāt ego tā miraculose ꝓcepit.ß ille facere potuit q alludētia huic miraculo mirabilia multa p̄misit.sicut btūs Augus⁹.testat⁹ q sic dicit. Qui scripsit lapideas tabulas sine ferro.ipe grauidauit mariā spū sctō.et q pduxit panē in heremo sine aratiōe.ipe impregnauit virginē sine coꝛruptiōe. z q fecit virgā sine pluuia germinare.ipe fecit filiam dauid sine semie generare. Quarto attēdite carissimi q q̄daz felix aurora est maria ꝓpter felicē locū eius in gl'ia.z fm ß bene de aurora dī Job.xxxviij. Nunq̄d oñdisti auroꝛe locū suū. Jā certe aurora nr̄a Maria sublimit⁹ locata in celo.locū tenet vicinissimū soli eterno. Cōsiderare aūt possum⁹ triplicē marie locū notabilē. Prim⁹ est q ipsa dn̄m suscepit spūalit⁹. Scōus est q dn̄m suscepit coꝛpaliter. Terci⁹ est q ipam dn̄s recepit eternalit⁹. Ecce triplex locus Marie.

Dico q ꝓmus locus q maria dn̄m suscepit spūalit⁹ est mens marie pacificata z q̄etata.fm q ps̄ dicit. Fact⁹ est in pace loc⁹ eius z habitatio ei⁹ in syon.qō interꝑtat⁹ speculū vl speculatio. Ecce q̄cūq; deū mente speculari desiderat.oꝑtet vt ei in pace mentis locū faciat. Nā sine pace mētis nemo venit ad speculationē ꝓtēplatiōis. vñ apl's ad Heb.xij. Pacē seq̄mini cū oib⁹ z sanctimoniā sine q̄ nemo videbit deū. O q̄s enarrare vl etiā cogitare sufficiat in q̄libus q̄tidie speculationib⁹ scā illa syon.scā illa mens marie fuerit.dū oia illa misteria p oib⁹ moꝛtalib⁹ sibi nota feruētissima sibi mēte reuoluit. De ß bene btūs Hiero.ait. Si q̄ sunt in vob viscera pietat⁹.ꝓsiderate q̄ cruciabatur amoꝛe.q̄ ve desiderio estuabat bec ego. dū reuolueret anio cuncta q audierat z viderat.q̄ cognouerat quātisue mouebat⁹ repleta spūsctō celestiū secret⁹ incitamētis

Itē loc⁹ quo maria cōcepit coꝛpaliter est vterus marie.de quo accipi pōt illud Ben̄. ij. Fluuius q egrediebat⁹ de loco voluptatis Jesus chriſt⁹ de vtero v̄ginis ad irrigā dū paradisum. Paradisus special⁹ est maria.vniuersal⁹ est eccia. Felix irrigatio vtriusq; paradisi p fluuiū ventris marie iesum chriſtū.qui ait Eccī.xxiiij. Dixi irrigabo oꝛtum plantationū mearū. Hinc est q bene sctūs Hiero.loquēs de illis verbis. Vidi speciosaz ascendentē de sup riuos aquarū. ait. Bene de sup riuos āq̄rū.q⁹ sup aquaz refectiōis educauerat eaz dn̄s z nutrierat. de qua multi educti riui oēm irrigāt terrā deliciarū. z infundūt hoꝛtū voluptatis.

Itē locus q̄ mariā dn̄s suscepit mansurā eternalit⁹ in celo est loc⁹ gl'ie.de q̄ dn̄s ad Job loquit⁹. Nunq̄d oñdisti auroꝛe locū suum.q̄si dicat.nō tu sed ego. Nō ad te pertinet oñdere auroꝛe marie locū suuz in celo. sed ad me. Bene aūt dicit suū q̄si appꝛopꝛiando z discernēdo illū ab alīs oīm sctōruz locis. Hinc etiā bene legit⁹.iij. Reg.viij. Intulerūt sacerdotes archam fed⁹ dn̄i in locum suū. Hic certe loc⁹ est sup oēs chꝛoꝛos angeloꝛ. Hic deniq; loc⁹ est in celo dignissimus.testāte btō Bern̄.q̄ ait. Nec in mundo loc⁹ dignioꝛ virginal⁹ vteri thalamo in q̄ filiū dei maria suscepit.nec in celis regali solio q̄ mariā marie fili⁹ sublimauit. Sic q̄ maria ꝓpter se bñ cōparat⁹ auroꝛe. Primo p pter termiationē noct⁹ culpe in plenissima ei⁹ sanctificatōe. Scōo ꝓpter ꝓgressionē lucis gr̄e in clarissima ei⁹ ꝓuersatiōe. Tercio ꝓpter ꝓductionē solis iusticie in mirabilissima filij ei⁹ generatōe. Quarto ꝓpt appꝛopꝛiationē loci gl'ie in gl'iosissima ei⁹ assumptione. Deinde ꝓsiderādū est. q lucidissima ego maria nō solū ꝓpter se sed etiā ꝓpt nos bñ cōparat⁹ auroꝛe. Nā sicut in scriptura q auroꝛā signatū est.ipa nob est ad deū mediatrix.ad angelos pacificatrix.ad demones defensatrix.ad nosipos illumiatrix. Primo attēdite q aurora nr̄a maria nob ē ad deū mediatrix.sic in ps̄.signatū est vbi dicitur. Tuus ē dies z tua est noc⁹.tu fabricat⁹ es auroꝛā z solē. Sicut bñ btūs Greg⁹.ait Dies vita iusti.noc⁹ v̄o vita accipit⁹ pctoꝛis. z tō bñ dn̄s filios isrl' ꝑcedebat p diē in columna nubis.p noctē v̄o in colūna ignis. q⁹ ab ardoꝛe ire sue tanq̄ nubes pios pteꝛgit z tanq̄ ignis impios vrit. Un̄ bñ sol intelligit⁹ xps.sol vtiq; iusticie.q̄ illumiat electos.z vrit reꝓbos. Grauit⁹ q̄q; vrit in mūdo.grau⁹ aūt in iudicio. grauissime aut ē in inferno. De hac triplici vstione intelligi pōt illud Eccī.xliij. Triplicit⁹ sol exurēs montes.i.supbos pctoꝛes.ꝓpter ß bñ refrigeratrice.mediatrice inter nos z solē iustū

indigem⁹. Et iõ bene p̄s. in p̄dicto ꝟsu au/
rorã inter noctẽ ⁊ solẽ ponit mediã. q̄ certe
etiã ordine naturali media est. Aurora ita/
q̄ est beatissima ꝟgo maria. q̄ inter noctẽ ⁊
solem. inter hoĩem ⁊ deũ. inter hoĩem inin
stum ⁊ deũ iustũ ẽ optima mediatrix. opti/
ma ire dei refrigeratrix. Testat̄ btũs Ber̄.
dicens. Securũ iã habet hõ accessum ad
deũ. vbi mediatorẽ cause sue filiũ hz añ pa/
trem ⁊ ante filiũ mr̄em. Fili⁹ nudato corpe
pr̄i oñdit lat⁹ ⁊ vulnera. Maria filio pect⁹
⁊ vbera. Non põt vllo mõ fieri repulsa vbi
ꝯcurrunt ⁊ porant tanta caritat̄ insignia.

Scdo attendite carissimi q̄ aurora nr̄a
maria nobis est ad angelos pacificatrix. si/
cut signatũ est Gen̄. xxxij. Vbi legit̄ q̄ ange
lus q̄ cũ iacob luctabat̄ bñdixit eũ in auro
ra Dicente nãq̄ angelo. Dimitte me. iã em̄
ascendit aurora nõ dimisit eum iacob nisi
ip̄m bñdiceret. In aurora lucta fuit int̄ an
gelũ ⁊ iacob. discordia fuit int̄ deũ. angl'os
⁊ homĩes. Homo em̄ peccãdo offenderat
creatorẽ. Offenso aũt creatore oĩs offendi
tur creatura. q̄nto maḡ illa q̄ creatori ma/
gis est ꝯiũcta. Illa g̊ lucta potuit h⁹ discor
die esse figura. Sed certe adueniẽte auro/
ra. adueniẽte maria pacificati sunt angelus
atq̄ hõ. ita q̄ in ip̄a aurora. in ip̄a ꝟgĩe ma/
ria angelicã benedictionẽ ꝯsecutus est hõ.
Angelus nanq̄ dixit. bñdicta tu in mu. ad
ꝟginẽ. ⁊ p̄ hanc bñdictionẽ ꝟginis hõ ꝯseq̄
tur bñdictionẽ pac̄ ⁊ salut̄ in filio ꝟginis.
benedictionẽ vtiq̄ illã de q̄ apl's ait Eph̄. j
Benedict⁹ deus et p̄r dñi nr̄i iesu christi. q̄
benedixit nos in om̄i bñdictione in celesti/
bus in xp̄o. quã etiã bñdictionẽ ip̄e benedi
ctus fili⁹. bñdicte ꝟginis cõfirmabit qñ di/
cet. Uenite bñdicti pa. ⁊c̄. Jacob g̊ aurore
ascendẽti ⁊ nos marie adueniẽti gr̄as aga/
mus p̄ bñdictõne qua cũ angelo pacificati
sum⁹. Merito certe p̄ aurorã. merito p̄ ma
riã hoĩes cũ angelis pacificant̄. ex q̄ p̄ mari
am ab hoĩb⁹ angelorũ chori reintegrãtur.
sicut Ansel. insinuat dicẽs. O femĩa mira/
biliter singular̄. ⁊ singularit̄ mirabilis. per
quã elemẽta renouant̄. inferna remediant̄.
hoĩes saluant̄. angeli reintegrant̄. Ter
cio attẽdite charissimi q̄ aurora nr̄a maria
nobis est ꝯtra demones defensatrix. sic̄ si/
gnatũ est Job. xxiiij. vbi de homicida et de
fure. ⁊ de adultero d̄r. Perfodiũt ĩ tenebr̄
domos sicut in die ꝯdixerãt sibi. ⁊ ignora/
uerunt lucẽ. Si subito apparuerit aurora.
arbitrant̄ vmbrã mort̄. Homicida diabo
lus. fur diabolus. adulter diabol⁹ est. Ho/
micida inquã est. q̄ gen⁹ hũanum occidit.
Fur quia quecũq̄ potest nobis bona sub/
trahit. Adulter q̄ sponsam dei aniam cor
rumpit. Heu quãta nob̄ mala hmõi ma/
lefici. quãta nob̄ mala spũs maligni faciũt.
Perfodiũt nãq̄ in tenebr̄ ignorãtie. in te/
nebris obscuritat̄. interiores domos men
tiũ nr̄ar̄. domos vtiq̄ de q̄b⁹ in p̄s. dicitur
Deus in domib⁹ eius cognoscet̄. Perfodi/
unt certe tentatiõib⁹ p̄foratiuis domos il/
las in quib⁹ ille libent̄ habitat q̄ Luce. xix.
dicit. Hodie in domo tua oportet me ma/
nere. Perfossis autẽ domib⁹. p̄foratis vsq̄
ad infelicẽ peccati ꝯsensum mentibus. heu
q̄nta mala malefici isti occidẽdo. surando.
adulterãdo cõmittũt in aĩab⁹. Ad euaden/
da g̊ tanta p̄icula vtinã nob̄ aurora appare/
at. vtinã nob̄ maria succurrat. Si em̄ subi/
to apparuerit aurora. si cito nob̄ aduenerit
⁊ sup̄uenerit marie gr̄a ⁊ miscdia. arbitran
tur vmbrã mort̄. i. sic timẽt hoĩes. sic trepi
dant. sic fugiũt. sicut hoĩes timẽt ⁊ fugiunt
vmbraz mort̄. Propter h̄ bñ beat⁹ Bern̄.
ait. Non sic timẽt hostes visibiles quãlib⁹
castror̄ multitudinẽ copiosam. sic̄ aeree po
testates marie vocabulũ ⁊ exemplũ. fluunt
⁊ pereũt sicut cera a facie ignis vbicũq̄ in/
uenerint crebrã hui⁹ nomĩs recordationẽ.
deuotã inuocationẽ. sollicitã imitationez.

Quarto attẽdite carissimi q̄ aurora no/
stra maria nob̄ est q̄ ad nosip̄os illumina/
trix ad bene op̄andũ. Operarij ab ascensu
aurore incipiũt op̄ari. Vñ Neemie. iiij. d̄r.
Nosip̄i faciem⁹ opus. media pars nr̄m te/
neat lanceas ab ascẽsu aurore donec egre/
diant̄ astra. Duo nobis necessaria sunt. vi/
delicet vt bonis op̄ib⁹ insistam⁹. ⁊ ido bene
aiunt edificãtes. Nosip̄i faciem⁹ opus. qd̄
opus nisi de q̄ apl's ait Gal'. vj. Dũ tp̄s ha/
be. o. bo. ad oẽs. Bene aũt dicũt. nosip̄i fa/
ciem⁹. nosip̄i. nõ nr̄i vicarij. Vñ. ij Cor. vj.
In oĩb⁹ exhibeam⁹ nosmetip̄os sic̄ dei mi/
nistros. Sed certe maria nõ nutricẽ aliã.
non vicariã. sed sp̄ semetip̄am exhibuit dei
ministrã. sicut btũs Aug⁹. testat̄ dicẽs. Ma
ria absq̄ dubio op̄e mĩstratrix extitit quez
vtero gessit. partuq̄ p̄susuz aluit ⁊ fouit. in
p̄sepi reclinauit. ⁊ a facie Herodis abscon/
dit fugiens in egyptũ. ⁊ oẽm infantiã eius

pio mẽt affectu est psecuta. ita vt vsq ad mortẽ crucis ab ei⁹ indubitant nõ recesserit ꝓsectatu. nõ solũ gressib⁹ peduꝫ tanꝫ p amore filij. vez etiã imitatiõe mozũ tanꝫ p reuerentia dñi. Necessariũ etiaꝫ nob est vt nõ solũ bonis opib⁹ insistam⁹. sed etiã vt vitijs resistam⁹. z iõ bñ addit de lanceis tenẽdis. Tenere eñ debem⁹ lanceã zeli contra impetũ vicij. ꝓtra impugnationez diaboli. carnis z mundi. De his lanceis bene dicit Piere. tlvj. Polite lanceas induite vos loricis. Lozica iusticie a malo pregimur. sed lancea zeli malũ impugnam⁹. Si lanceã vitij zeli ꝓtra vicia nõ extẽdis in mũdo. deus lanceã ire sue ꝺ te extẽdet in iudicio. Unõ Sap. v. ꝺr Accuet irã dirã in lanceaz. O q̃ lis bellatrix fuit maria cũ sctã zeli sui lãcea. Uñ Bern. Tu bellatrix egregia. ꝑmo eũ q̃ ꝑm⁹ cuã sup⁹ãtauit expugre viriliter aggressa es. vt g̃ bõis opib⁹ fidel⁹ r ĩsistã⁹ z mal⁹ viriliter resistã⁹. necessariũ nob ẽ vt marie exẽplũ inspiciam⁹. marie suffragiuz implozemus. Tũc q̃si ab ascẽsu auroze opamur. qñ irradiãte patrocinio z miscoia marie ad bñ opandũ incitamur. Bene aũt opari debem⁹ donec egrediant astra. ℞ est donec anie nr̃e lucide tanꝫ astra exeũtes de corpib⁹ euolẽt ad astra. Sed sup oia astra iã egressa vel adhuc egressura ad astra. splẽdidissimũ astrũ est auroza nr̃a maria. testãte btõ Bern. qui ait. Tu veri solis expssissima imago inter milia astroz deo assistentiũ ꝟginali puritate ĩ cel⁹ gliosa ꝓfulgẽs. Sic g̃ carissimi vidistis q̃ ꝓuenient auroza dicta sit maria. Dñs g̃ tecũ o maria sicut sol cũ auroza. Eya g̃ dña auroza suauissima. dña maria dulcissima. face etiã nobiscũ esse solez iusticie dñm nr̃m iesum christũ filiũ tuũ. Amen.

Domin⁹ tecũ. Uiso quõ dñs fuit cũ maria sicut sol cũ auroza ipm ꝓueniente. Videam⁹ nunc quõ dñs sit cũ maria sicut flos cũ ꝟga florẽte. Maria eñ est illa virga de q̃ ꝺr Isaie. xj. Egredietur virga de radice iesse. et flos de radice eius ascendet z̃. Dis ꝟbis oculũ mẽtis apponamus. et primo ad virgã. secundo ad florem consideratiõnẽ nostrã dirigamus. Prio ꝑsiderem⁹ charissimi q̃ ꝟga ista. ꝟga regia ẽ ꝟgo maria. sic̃ ꝓtz p btm Amb. q̃ beata ꝟgine alloquẽs ait. Tuipa q̃ dñm genuisti et populo israel. in virgã creuisti. virga de radice iesse surrexisti et floruisti. virga aaron fronduisti z peperisti. Est autẽ maria virga fumea. virga lignea. virga aurea. virga ferrea. Maria est virga fumea incipientibus. virga lignea ꝓficientib⁹. ꝟga aurea ꝑfũmãtib⁹. ꝟga ferrea incozrigibilib⁹ z demonib⁹. Dico q̃ ꝟgo maria est virga fumea incipiẽtib⁹ z penitentib⁹. De hac virga dicit Canticoꝛũ. iij. Que est ista que ascẽdit p desertuz sicut virgula fumi ex aromatib⁹ mirrhe et thuris. z vniuersi puluerꝫ pigmẽtarij. Desertũ est coꝛ pctõris. quod vtiq̃ desertũ est a gra z virtutib⁹. Fumus aromatic⁹. fum⁹ suauis anie. est aspiratio spei venie. Beata itaq̃ virgo maria p desertũ q̃si virgula fumi ascendit quãdo ipa suffragãte coꝛ pctõris fumũ spei venie suscepit. Hic autem fumus generat ex aromatib⁹ mirrhe in ꝓtritione. z thurꝫ in ꝓfessiõe. z vniuersi puluerꝫ pigmẽtarij in multimoda satisfactiõe. Nullũ pissima ꝟgo maria detestũ abhoꝛret. nullũ pctõrẽ despicit. sed q̃cuiq̃ ptrãsierit. suauissimũ spei venie fumũ respergit. Uñ optime btus Bern. sic ait. Pctõrẽ q̃ntũcunq̃ fetidũ nõ hoꝛres. nõ despicꝫ. si ad te suspirauerit. tuũq̃ interuentũ penitẽti coꝛde flagitauerit. tu illũ de desperatiõis baratro piã mãu retrahis. spei medicamẽ aspiras. acto ti mõo despectũ materno affectu ãplecterꝫ foues nec deserꝫ. q̃sq̃ tremẽdo iudici miserũ recõcilies. Itẽ ꝟgo maria ẽ ꝟga lignea ꝟga florida ꝓficiẽtib⁹. De hac ꝟga ꝺr Fluñ. xvij. q̃ ꝟga aaron q̃ vtiq̃ lignea fuit. flozes sil⁹ z fructũ habuit. Per flozes ꝟtutes sign̄t q̃ post trãsitũ diabolice hiemis ĩ coꝛdib⁹ oriunt. sic̃ bñ de his floribꝫ ꝺr Cãti. ij. Jam hiems trãsijt z̃. vsq nr̃a. Trãseat g̃ hiems. trãseat toꝛpoꝛ. q̃ caritas refrigescit. et tunc trez flozes ꝟtutũ appareãt. O q̃ntis floribꝫ ꝟgo florida abundauit. teste btõ Bern. qui ipam alloquens ait. Tu sctoꝛum arcola aromatũ. a celesti consita pigmentario. ꝟtutum omniũ floribus delectabiliter vernãtes. Sicut autẽ p flozes virtutes. ita p fructus opa virtutũ signãt. De his bñ Mat. vij. dicit. A fructib⁹ coꝛũ cognoscetis eos. Quãdo ergo in ꝟtutib⁹ z ꝟtutũ opib⁹ p exempla z merita marie ꝓficim⁹. tunc ꝟga lignea florida et fructifera nob ẽ ꝟgo maria. Itẽ ꝟgo maria ẽ ꝟga aurea ꝑfect⁹ coꝛ tẽplatiuis De hac ꝟga legit q̃ hester cũ duab⁹ pueꝛ ĩgressa ad regẽ assuez cũ p nimio stupoꝛ

pene exanīata fuisset. extēdit ad eā rex vir/
gam aureā ad ꝓfortādū ipam. Hester int̄/
pretat̄ eleuata vel abscōdita. z signat aīam
ꝓtemplatiuā quā in ꝓtēplatiōe eleuat de⁹.
z abscondit in abscōdito faciei sue a cōtur/
batione hoīm. Ista p ꝓtēplationē ingredit̄
ad regē xp̄m. Due puelle cū qbꝫ ingreditur
sunt due vires aīe. videlicet intellectiua. q̄
p̄cedit p cognitionez. z affectiua. q̄ sequit̄ p
dilectionē. Ania aūt q̄ sic ad xp̄m bñ ingres
sa fuerit. ipa p̄ stupore q̄nqꝫ a se deficit. duz
inaccessibilē diuie gl'ie claritatē. vl' terribilē
diuie iusticie scueritatē attēdit. Virga au
rea. ẏga regia. est illa aurea. illa regia virgo
maria. Aurea q̄dē caritate. regia ẏo nobili/
tate. Aurea q̄z p mūdiciā. regia ẏo p iustici
am Aurea insup p incoꝛruptionē z integri
tatē virginalē. regia vero p dn̄ationē z po/
testatē regalē. Hec est felix ẏga q̄ ad aīam
ꝓtēplatiuā ꝓfortādaz clement̄ extendit. q̄n̄
felix virgo maria ꝓtēplatiōi z deuotōi eius/
dē anie tā pia z tā dulcis ingerit. q̄ ex h̄ ipa
ania ꝓtra terroꝛē diuie iusticie. z ad splēdo
rem diuie gl'ie cōfortat̄. Hanc virgā illa cō
templatiua Anselmi aīa ad se extendi desi/
derauit. q̄n̄ tam deuote exclamās dixit. O
pulchra ad intuēdū. amabil' ad ꝓtēplādū.
delectabilis ad amādū. que euadis capaci/
tatē coꝛdis. nunc p̄stolare dn̄a infirmā ani
mā te sequētē. Itē virgo maria est ẏga fer/
rea demoniꝫ z incoꝛrigibiliꝫ. De hac vir
ga nō incōgrue accipi pōt illud p̄s. Reges
eos in ẏga ferrea. O maria ẏga aurea pfe/
ctis. ẏga ferrea duris. virga aurea hoīꝫ. ẏ/
ga ferrea z dura demoniꝫ. arceas demo/
nes a nob. Hoc dn̄a petim⁹. z deuote peti/
mus cū innocētio petente z dicēte sic. Aue
dei mr̄ alma q̄ ex dignitate q̄ dei mr̄ es im/
perare potes demoniꝫ. cōpesce demones
ne nos noceāt. p̄cipe angel' vt nos custodi/
ant. Sic g̃ beata ẏgo maria est nob virga
fumea in nr̄a ꝓuersiōe. ẏga florida i nr̄a cō
uersatiōe. virga aurea in nr̄a ꝓtemplatiōe.
virga ferrea in nr̄a defensiōe. Hanc virgaz
vere cōtemplans z digne āmirans beatus
Bern̄. ait. O virgo virga sublimis ad quā/
tam celsitudinē verticē sctm̄ erigis. vsqꝫ ad
sedentē in throno. vsqꝫ ad thronū maiesta/
tis. qm̄ in altū mittis radices humilitatis

Consequēter ꝓsiderem⁹ carissimi florez
hui⁹ virge. consideremꝰ inquā in virga re/
gia. z in virgine maria quadruplicē florez.
videlicet florē p̄ciose ẏginitatis. florem vir
tuose honestat̄. florem miraculose fecundi
tatis. florem gl'iose imortalitat̄. De flo/
re ꝓmo. Consideremꝰ carissimi in Maria
florem p̄ciose ẏginitatis. q̄ est ipa ẏginitas.
De hoc dicit̄ Ysaie. xxxv. Exultabit solitu
do. z florebit q̄si liliū. Maria q̄uenient so/
litudo dici potuit. q̄ tam libenter solitaria
fuit. quā etiā tanqꝫ libent solitariā angelus
visitauit. Ideoqꝫ bn̄ beat⁹ Amb. ait. So/
lam in penetralibꝫ quā nemo virorū vide/
ret solus. aut reperit solam sine comite aut
solā sine teste. Quō aūt ista solitudo. q̄mo/
do maria ẏgo exultauerit ipa dicat. ipsam
audiam⁹. Et exultauit spūs me. in deo sal/
meo. Hec terre solitudo floruit q̄si liliuz p
virginitatē. O liliū angelicū. o flos celestis.
O vere flos celest̄ quē tantū dilexit apis il
la supcelestis. Dicit em̄ beat⁹ Bern̄. Apis
illa q̄ pascit̄ inter lilia. q̄ florigerā inhabitat
patriā. Autor. q̄n̄ ad ciuitatē nazareth (qđ
interp̄tat̄ flos) aduolauit. z ad suaue olen
tem ꝓpetue virginitat̄ florem pcucurrit. illi/
sedit. illi inhesit. Flos virginitatis q̄s tot
habet folia quot ẏginitas ꝓditiones z pco
nia. O quantū hui⁹ floris coꝛone p mariz
sunt multiplicate. Un̄ beat⁹ Amb. ait. Cū
in toto mūdo ẏgineus flos maria immar/
cessibiles coronas innectat z sceptigerā pu
doris aulā imaculato cōseruet affectu. eo/
usqꝫ integritas p̄seuerauit ad palmā. vt in
puellis trophеū sanctitat̄ arripet. z p vesti
gia mr̄is virginis ad celestē thalamū pue/
niret. Scōo consideremꝰ carissimi ma
ria florē virtuose honestatis moꝛ z vite. et
de h̄ q̄d ipa dicat audiamus. Dicat g̃ illud
Eccl'i. xxiiij. Flores mei fruct⁹ honoꝛ. ho.
O q̄ pulcher est ẏtuose z honeste vite flos
moꝛ z discipline. Sed certe pluralit̄ dī flo
res mei. iō dicam⁹ q̄ tot sunt in moꝛibꝫ flo/
res q̄t ẏtutes. Tot sunt honestevite flores
q̄t sunt ẏtutes vitā honestātes. De his flo
ribꝫ dī Cant. ij. Flores apparuerūt in tra
nr̄a. De his etiā dī Cant. j. Lectul⁹ nr̄ flo
ruit. Ecce flores in tra. flores in lecto inue
nim⁹. Terra mens actiuoꝛ. lect⁹ aūt mens
ꝓtēplatiuoꝛ. Terra inq̄ mēs fructificās i
bōa actiōe. Lectul⁹ aūt mēs q̄tē fouēs i cō
templatione. Siue g̃ sit mens actiua siue
ꝓtēplatiua semꝑ debz floribꝫ esse venusta.
Hoc q̄z notādū est q̄ flos honestatis. imo
flos cuiuslibet ẏtutis q̄si tot bz folia q̄t bo/

na z meritoria habet opa. O qꝫ florida fuit terra. qꝫ floridus fuit lect⁹ marie. q̄ in flori/ de vite honestate florebat oīm vtutū venu state. sicut testat btūs Bern̄. dicēs. Tu san ctor⁹ arcola aromatū o maria a celesti ꝓfita pigmētario. virtutū oīm speciosis floribus delectabilit vernās. int q̄rū pulcherrimos triū in te miramur excellentiā. viola humi/ litat. liliuz castitat. rosa caritat bi sunt.

Tercio ꝓsiderem⁹ carissimi in maria flo rem miraculose fecūditat. Dic flos est ipe fili⁹ ꝙginis. de q̄ specialit dr. Egrediet vir/ ga de radice iesse z flos de radice ei⁹ ascen/ det rē. Eva qꝫ pulcher h flos egressus est si ne pctō nascēdo. z qꝫ misere ꝙtrit⁹ est q̄i pec cator⁹ moriēdo. iurta illud Job. xiij. Quasi flos egredit z cōterit. O qꝫ candid⁹ i egres/ sione. z qꝫ rubicūdus in ꝙtritione fuit flos iste. Flos inḡt angel' delectabil'. flos boīb ad vitā putilis. Vñ Bern̄. ait. Flos ē fil⁹ ꝙginis. flos candid⁹ z rubicūdus el ex mi. flos in quē desiderāt angeli ꝓspicere flos ad cui⁹ odorē reuiuiscūt mortui. Felix sil/ ua q̄ pduxit h⁹ floris virgā. Felix magꝫ vir ga q̄ pduxit hūc florē in silua. Felix super oīa flos. sine q̄ nulla silua nec ꝙga felix esse pōt. Vere felicissim⁹ flos in q̄ spūs dñi sic reḡuit. vt sine ipo nullus grāz spūsscī ha/ bere possit. Testat h btūs Hiero. di. Spi/ ritussanct⁹ q̄ in magna silua hūani generis requiē nō inuenerat. tandē sup hūc florē re quieuit. ita q̄ absq; christo nec sapiēs q̄s eē pōt. nec intelligens nec ꝓsiliar⁹. nec fortis nec erudit⁹. nec pi⁹. nec plen⁹ timoꝛ domi/ ni. Dic flos q̄si tot hz folia q̄t sunt ministe/ ria ꝛeceꝑta. Si hūc florē hāe desideras. ꝙ/ gam floris pcib flectas. Si flos ē nimis al tus diuinitate. ꝙga tñ est flexibilis pietate. Et si flos est rarissim⁹. qz in celo z in ēra nō inuenit nisi vnic⁹. est tñ cōmunissim⁹ tanq; flos nō in orto clausus sed in campo omīb trāseūtibꝰ exposit⁹. Et iō bñ dicere pt xps illud Cant. ij. Ego flos cāpi. Vñ flos cā/ pi dicit. non solū ꝓpter h q̄ oīb patulus ex/ ponit. sed etiaz ꝓpter h q̄ sine oīni cultura hūana pducit. Hoc bñ btūs Bern̄. memi/ nit. cū dixit. Camp⁹ sine oīni humano flo/ ret aminiculo. nō seminat⁹ ab aliquo. non defossus sarculo. nō impinguatus fimo. sic oīno sic ꝙginis aluus florui. sic inuiolata et integra casta marie viscera tanq; pascua eterni viroꝛis ptulere. cui⁹ pulchritudo nō videat coꝛruptionē. cui⁹ gl'ia in ꝑpetuū nō marcescat. Quarto ꝓsiderem⁹ carissimi florem gl'iose immortalitat. De h signatū esse pōt Numeri. xvij. vbi dr q̄ virga aaron flores simul z fructum habuit. In virga a/ aron recta. ꝙgo maria pōt esse figurata. In virga nāq; marie rectitudo. in flore autem corpis glorificati pulchritudo. in fructu ve ro anie ei⁹ beatitudo pōt esse signata. Flo/ tandū eīm est q̄ caro floꝛet in iuuētute sicut in ps̄ dicit. Hanc floꝛet z trāsit. flos aūt perit in morte sicut dr Isa. xl. Exiccatuz est fenū z cecidit flos. Reflozet z i gl'iosa resur rectōne. iurta ps̄. Reflozuit caro mea. Iste flos glorificatōis corpis q̄si tot habz folia q̄t corp⁹ glorificatū hz dotes z pmia. Et cer te quidā scī doctoꝛes ꝓbabilit sentire vi/ dent z rōnabiliter ꝓbare nituntt. et fideles hūc sensum pie amplectuntt. videlicz q̄ bea ta maria iā cū corpe sit assumpta. z corp⁹ iā oīmino cū ania sit glorificatuz. De h nanq; Aug⁹. sic ait. Vera rōne ꝓfitenduz censeo mariā in xp̄o et apud xp̄m esse. In xp̄o. qz i ipo viuim⁹. mouemurz sum⁹. apud xp̄m ad gl'am eternitat assumptā. Vñ digne credi mus letari mariā leticia inenarrabili. aīa z corpe in ꝓprio filio p filiū. ꝓpriū. nec vllaz seq̄ coꝛruptiōis erumnā. quaz nulla secuta est tantū filiū pariēdo integritat coꝛruptio. q̄ oīm integrā pfectāq; genuit vitā. sit cū illo quē in suo gessit vtero. sit apud illū illa q̄ ge nuit. fouit et aluit. Illa maria dei genitrix. dei mīstratrix. dei nutrix. et dei secutrix. de q̄ qz aliter sentire qꝫ dixi nō debeo. alit di/ cere nō ꝓsumo. Hoc cōm h g maria iā dicere pōt. Reflozuit ca. m. Et fm h etiā florē z fru ctū sil' hz. Florē inquā corpis glorificati et fructū spūs glorificati. Florē vtiq; in glori osa corpis pulchritudīe. fructū ꝙo in volu/ ptuosa aīe bītudine. Notādū etiaz ē q̄ fm q̄druplicē florē pdictū ꝙgo maria q̄drupli citer sil' habuit florē ꝙginitat z fructū fecū/ ditat. sil' habuit florē honestat z fructū bu militat. sil' habuit in ple florē būanitatis z fructū ditat. sil' habuit florē imortalitatis in coꝛpoze et fructum beate voluptatis in anima. Hos igitur flores charissimi in vir ga virginea diligamus. et illos nouos gau diorum flores de horto virgineo colliga/ mus. quos vidit. quos collegit. quos no/ bis cōmedauit beatus Bernardus cū ad mariā loquens. dixit. Hoꝛt⁹ deliciarū nob

est tu⁹ sctissim⁹ vter⁹ o maria.qz ex eo mul/
tiplicis gaudij flores colligim⁹ qtiēs reco/
limus mēte. cz magna mlitudo dulcedis
imenso orbi inde pfluxerit. O igit dulcissi/
ma ꝑgo maria.ecce vere dūs tecuz. sic flos
cū ꝑga ipm pducēte.fac g vt etiā dns sit me
cū imo nobiscū.cōicetcz nob florem istū do
minū nostrū iesum christū.Amen.

O Omin⁹ tecū. O dña dño carissima
dño familiarissima dns tecū. O do
mina aptissima dño dignissima. do
min⁹ tecū. Tecū certe fm q sup dictū ē.sic
sol cū aurora ipm pueniēte.sic flos cū virga
ipm pducēte.sicut rex cū regina in palacū
ingrediēte. Viso g quō maria sit aurora so
lem eternū.solē iusticie pueniēs. viso qz quō
maria sit ꝑga florē eternū. florē mie pferens.
Videam⁹ mō quō maria sit regina ad regē
eternū.ad regē gl'e ingrediēs. Maria g ca
rissimi ē regina illa ingrediēs. de q.iij. Re/
gū.x.o2. q ingressa ē regina saba bierl'm cū
comitatu multo z diuitijs. Vere regina est
maria.testāte btō Aug⁹.q̄ ait. Hanc ꝑe fa/
teamur reginā celoz.p eo q regē pepit. Au
ctor. Sed de hac regina disserui in fmōe.
Astitit regina zc.iō nūc de ei⁹ ingressu disse
rendū est. Cōsiderādū est g q mariā ingre/
dientē.egredientē.pgredientē. supgredien
tē inuenim⁹. Egressus est nature.pgressus
gr̄e.ingressus gl'e.supgressus habūdantie.
Egressa ē nascēdo.pgressa proficiendo.in/
gressa pueniēdo.supgressa oīns sctōs exce/
dendo. Egressa ē sine pctō.pgressa sine ex/
emplo.ingressa sine obstaculo. supgressa si
ne t̄mino. Prio ꝓsidera carissime q inue/
nim⁹ mariā egredientē p natiuitatē suā si/
ne pctō. Ipa nāqz pt esse vas illud de q dr.
Prouer.xxv. Aufer rubiginē de argēto.z e
grediet vas purissimū. Rubigo fuit ablata
de argēto qñ ab originali pctō maria sctifi/
cata fuit in vtero.z certe sic egressa est tancz
vas purissimū. Hic distinguēdū ē vas pu/
rū.vas pur⁹.vas purissimū. Vas purū in
egressu fuit.q̄cūqz ex vtero ic sctificat⁹ pcessit
q tū fomes tā ad mortale qz veniale pctm
in ipo remānsit.sic q̄dā dicūt fuisse in hiere/
mia. Vas aūt pur⁹ i egressu fuit. q̄cūqz ex
vtero sic sctificat⁹ pcessit q i ipo fomes fm
q ductiu⁹ est ad effectuz mortal' pctī extin/
ctus fuit.sz ad veniale remānsit.sic in btō io
hāne baptista.de q canit eccl'ia. Ne leui sal/
tē maculare vitā famie posset. Vas vero in
egressu purissimū fuit btā virgo q ex vtero
sic sctificata pcessit.q in ea vt credit fomes
ad effectū tā mortal qz venialis pctī nō re/
mānsit.ꝓter h btūs Bern̄.ait. Ego puto q
copiosior bñdictio sctificatiōis in eā desce/
derit q nō solū ei⁹ ortū scificauerit.vexetiā
vitā ei⁹ deinceps ab oī pctō custodiuit im/
munē. Ablata g rubigīe original' pctī.egre/
sum est ex vtero vas purū in hieremia.vas
pur⁹ in iohe baptista.vas purissimū in ma
ria. Scdo cōsidera carissime q iuenim⁹
mariā pgredientē sine exēplo p grām. Vñ
Canti.vj. Que est ista q pgredit q̄si aurora
p.p.vt luna electa vt sol. His tribꝰ lumino
sis vicz auroze.lune.soli bñ cōparat maria
ꝓpt tria i ipa lucidissime excellētissima. Fu/
it em̄ in corde z mēte ei⁹ excellent lucida ꝑ
ginitas. Fuit in ꝑginitate ei⁹ excellent luci
da fecūditas. Fuit in fecūditate ei⁹ excellē
ter lucida singularitas. Aurora refrigera/
tiua z auibꝰ grāta fuit ista ꝑgo maria. Ipa ei
ꝑginitate sua carnis ardorez refrigerauit.
teste btō Bern̄.q̄ ad eā loq̄ns ait. Tu ardo
rē ꝓcutite ꝓcupie ꝑtute castitatis in tua ꝑgi/
nea carne caten⁹ extinxisti. vt is in cui⁹ con
spectu nec astra mūda sūt tāte mūdicie car
nē tuā iudicauerit.vt eā sue diuine puritati
agglutinare nō desperarit. Ipa em̄ ꝑginita
te sua auibꝰ celi.angel' dei grāta fuit. quia vt
Hiero.ait. Semp est angel' cognata ꝑgini
tas. Propt h bñ legit Ben̄.xxviij. q ange/
lus in aurora bñdixit iacob. Hic iacob spi
ritū castū pt signare q frēm suū.i. corp⁹ suū
suꝑplātauit. h nō solū a pēe.sed etiā ab ange
lo bñdicit in aurora. h est in castissima vir/
gine maria.cui āgel⁹ dixit Luc.j. Bñdicta
tu in mu. Ite pulchra vt luna fuit ꝑgo ma
ria in lumiosa virginitat; fecūditate. Pul/
chritudo em̄ lune ꝓsistit in lumie recepto a
sole. Pensa igit qz pulchra luna fuerit ma/
ria.qñ etern⁹ ille sol tot⁹ recept⁹ z ceptus
est in ipa. Maria g est illa luna in cui⁹ ple/
nitudine ille vir eccie redit.de q Prouerb.
vij.dr. In die plene lune reuersur⁹ est i do/
mū suā. Beata ꝑgo fuit luna plena.qñ ei di
ctum fuit. Aue gratia plena. Item electam
sol fuit maria in lucidissima fecunditat; sin
gularitate.quando non homo purus.non
angelus verus.sed ipe dei filius. ipe sol iu
sticie in sole posuit tabernaculū suuz.dum
in maria cōceptus fuit. Valde certe singu/
lare fuisset.si ꝑgo purum boiem cōcepisset.

mu'to alit singulari⁹ fuisset si ẏgo angelus ꝯcepisset.sz sup oĩa singularissimũ fuit qẏ/go deũ ꝯcepit.deũ pepit. Propt̃ qõ bñ beatus Aug.ait. Merito btã maria singl'aria nob ꝓconio ertollit̃ q̃ singl'are cõmertium mõdo ꝓbuit.cũ tm̃ se a celi fastigia sublimauit.vt ẏbũ in ꝓncipio apud deũ manẽs de supna celi arce susciget. Beata igit̃ ẏgo maria pgressa est q̃i aurora ꝓsurgẽs in imitanda carnis z mentis ẏginitate electa vt sol in adorãda part⁹ ẏginal' dinitate. Tercio ꝓsidera carissime.q⁹ inuenim⁹ mariã ingredientẽ ad gl'iaz celestẽ sine obstaculo. Quis em̃ obstare posset tãte regine cũ tãto comitatu,pgredieti. Ipa nãq̃ sigta ẽ p reginã saba.de q̃ 3o.iij. Reg.x. Et ingressa hierl'm cũ comitatu multo z diuitijs.camel' portãtibz aromata.z aurũ infinitũ nimis.z gẽmas pciosas. Considera in his ẏbis gl'iam ingredientis marie in celestẽ hierl'm. Cõsidera dico ingredientis excellentiã. ingredientis potentiã.ingrediẽtis opulẽtiã. Cõsidera excellentiã in ꝓncipatu.potẽtiã i comitatu.opulentiã in apparatu. Cõsidera certe excellentiã ꝓncipat⁹ regine nr̃e marie in eo q⁹ 3o.regina saba.qõ interptat clamor. Maria em̃ est regina mõi.vbi ẽ clamor gemebund⁹.ẽ etiã regina celi.vbi est clamor iocũd⁹. Clamant em̃ in celo sic 3o. Apoc.iiij. Sanctus sctus sctus dñs de⁹ omps. Nec z ipa regina clamantiz cũ ceteris clamãtibz clamare nõ cessat.testãte Aug⁹.q̃ ait. Tu maria cõciuis celi ciuibz.sine fine chorꝰ ꝺiũcta angelicis.archangelisq̃ sociata.indefessa voce sctus sctus sctus clamare non cessas. Nec vtiq̃ ẽ regina quã ps̃.describẽs ait. Astitit regina rẽ.vsq̃.varietate. Hãc reginã ad regnũ seq̃ pñt fiducialiter q̃cũq̃ ei in mundo fuerint fiducialit̃. Vñ btus Bern. Precessit nos regina nr̃a.pcessit z tam gl'iose suscepta est vt fiducialit̃ seruis ad dñam clamantes.trahe me post te dicãt. Jtẽ ꝓsidera i ingressu regine nr̃e potẽtiã comitat⁹ ipam stipantis.in eo q⁹ 3o.cũ comitatu multo. Ingressa em̃ est maria celestẽ hierl'm cũ comitatu multo potentiũ angelor. Vñ beatus Hiero.ait. Legimus q̃s sepe ad funera z sepulturas q̃rũlibet scõr angl'os aduenisse z alias elector vsq̃ ad celos cũ hymnis atq̃ laudibz detulisse. Et p⁹ pauca. q̃nto magis credendũ ẽ militiã angelor celor cũ suis agminibz festiue obuiã venisse genitrici dei.eãq̃ ingẽti lumine circũfulsisse. et vsq̃ ad thronũ olim sibi añ mũdi ꝓstitutõz paratũ cũ laudibz z canticis spũalibz gduxisse. Jtẽ ꝓsidera in maria opulẽtiã meritorũ in apparatu munez pciosor. Attulit nãq̃ secũ aurũ infinitũ dilectõis dei z primi. gẽmas pciosas ẏrtutũ z donor.aromata bonorũ opez z exẽplor. Parũ ẽ em̃ qõ de thesaur⁹ marie dico.respectu ei⁹ qõ btus Bern.mariã alloquẽs dixit. In manibz inḋt tuis sũt oĩa thesauri miserationũ dñi. Absit vt cesset man⁹ tua.neq̃ em̃ gl'a tua minuet sz augebit cũ penitẽtes ad veniã.iustificati ad gloriaz assumunt. Ingressa igit̃ est mr̃ dñi ad gloriã tanq̃ regina celor.ingressa ẽ cũ multo comitatu angelor.ingressa ẽ cũ diuitijs innumerabiliũ meritor. Quarto cõsidera carissime q⁹ inuenim⁹ supgredientẽ oĩa sctos in supabundãtia meritor z ꝑmior sine termio.iuxta illud ꝓuer.xxxi. Multe filie ꝓgregauerũt diuitias. tu supgressa es vniuersas. Supgressa vtiq̃ es. supgressa certe es in natura.supgressa es in gr̃a.supgressa es in gl'a.vniuersas filias. vniuersas aias.vniuersas ĩtelligẽtias angelicas. o maria. Dico q⁹ maria i natura supgressa ẽ vniuersas filias hoim.dũ qõ natura ñ admittit.ẏgo ꝯcepit.z ẏgo pepit.iuxta illud Jsa.vij. Ecce ẏgo ꝯcipiet z pa.fi. Et nõ solũ ḧ q⁹ ẏgo filiũ sed etiã q⁹ deũ pepit sup oĩm naturã est. Jõq̃ btus Hiero.sic ait. Oõ natura nõ habuit.vsus nescivit.ignorauit rõ.mẽs nõ capit hũana.pauet celũ.stupet ẽra.creatura etiã oĩs mirab celestis. ḧ totũ est qõ per gabrielẽ marie diuinit⁹ nũciab.z p xp̃m adimplet. Jtẽ supgressa est maria in gr̃a vniuersas aias sctor.dũ nõ solũ gr̃a plena sed etiã supplena fuit.teste gabriele q̃ pri⁹ dixit Aue gr̃a plena.z postea subiũxit Spũssanctus superue.in te. Si aũt gr̃a plena fuit.ḡ q̃cũd sibi supueniẽs postea spũs cõtulit.in ḧ vtiq̃ pt⁹ q̃s plena.in ḧ certe supplena fuit Vñ be. Berñ.ait. Veniẽte ia spũsco plena sibi.eodẽ q̃z supueniẽte nob supplenar sup effluẽs fit maria. Jtez supgressa ẽ maria in gl'a vniuersas intelligẽtias angelicas. Jpa em̃ est thron⁹ ille saphireus.q̃ sicut Ezech. j.legit̃.sup firmamentũ angelicũ exaltat⁹ ẽ. Propter ḧ beat⁹ Berñ. bene ait sic. Ascendit plane maria sup omne hũanũ gen⁹.ascẽdit vsq̃ ad angelos sz z ipos quoq̃ trãscẽdit.z celestem omnẽ supgreditur creaturã.

Sic ḡ carissimi maria egressa ꝛ ꝓgressa et ingressa ꝛ supgressa ē. Egressa inq̄ ē nascē/do ad vitā miseroꝝ. ꝓgressa ē ꝓficiēdo i gr̄a ꝓuilegioꝝ. ingressa est pueniēdo ad regnuꝫ celoꝝ. supgressa ē excedēdo gl'iaꝫ oīm btōꝝ Ecce igit dulcissima virgo maria. ecce vere dn̄s tecū. sic sol cū aurora ꝓgrediēte. sic sol cū virga floreēte. sic rex cū regina ingrediente. O igit aurora suauissima fac vt etiā nobiscuꝫ sit sol sapie. O ꝛ̄ga sublimissima fac etiā vt nobiscū sit flos gr̄e. O regina potentissima fac vt etiā nobiscū sit rex gl'e dominus noster ieſus christus.

Benedicta tu in mulieribꝫ. Ostēsuꝫ est sup̄ quō maria ꝓpter puritissimaꝫ vite innocētiā merito p aue salutat. oīsumq̄ est quō maria ꝓpter copiosissimā gr̄e affluentiā merito gr̄a plena cōmēorat. oīsuꝫ insup est quō maria ꝓpt̄ specialissimā dei p̄sentiā merito dn̄s secū fore insinuat. Ostēdendū aūt nūc est quō ꝓpt̄ gratissimā psone sue reuerentiā bn̄dicta in mlieribꝫ nūciat. Ecce igit gl'iosus ille archangelus gabriel gl'iosaꝫ ꝛ̄ginē mariā salutās gl'osa salutatione ipam decētissime ꝓsumauit in bn̄dictione dicēs. Benedicta tu in mulieribꝫ. i. bn̄dicta pl⁹ q̄ oēs mulieres. ac p h̄ q̄cq̄d maledictōis infusum ē p euā totū abstulit bn̄dictio marie. Dicat ḡ gabriel. dicat. benedicta tu i muli. Bn̄dicta inq̄ ꝓpter plenitudinez gr̄e in te venerāde. b n̄dicta ꝓpter multitudinē miscōie p te p̄stande. benedicta ꝓpt̄ celsitudinē psone ex te incarnāde. bn̄dicta ꝓpt̄ magnitudinē gl'e sup te cumulāde. Pēsio pensate carissimi quō ꝛ̄e bn̄dicta est maria ꝓpter plenitudinē gr̄e in ipa venerāde. sicut apte oīndit gabriel di. Aue gr̄a plena. dn̄s tecū. bn̄dicta tu in mulieribꝫ. Benedicta tu i muli. Bendicta tu qz plena es tu. Inuenisti em̄ grām apud dn̄m. ꝛ iō tu es benedicta apud dn̄m. Un̄ btūs Bern. optime de hac benedictōe marie dicit. Per te accessū hēm⁹ ad filiū. o bn̄dicta int̄ mulieres. inuētrix gr̄e. genitrix vite. mr̄ salutis. benedicta tu maria ꝓpter grām. Bn̄dicta inq̄ ꝓpt̄ gratiā cordis. ꝓpt̄ grām oris. ꝓpter grām operis. Bn̄dicta vtiq̄ in corde ꝓpt̄ grām donoꝝ. Bn̄dicta in ore ꝓpt̄ grām labioꝝ. Bn̄dicta in opere ꝓpt̄ grām moꝝ. Vere bn̄dicta ē maria ꝓpter grām cordis. ꝓpter grām donoꝝ in corde. ꝓpt̄ quā cor ei⁹ fuit deliciosissimū sic̄ paradisus dei. ita vt de hac bn̄dicōe merito ītelligi possit illud Eccle. xl. Gr̄a sicut paradisus in benedictiōe. Ibi dicit interli. Fructificās diuersas species ꝛ̄tutum. De his felicibꝫ grāꝝ ꝛ̄tutū bn̄dictōibꝫ aplus dic̄ Eph̄. j. Qui bn̄dixit nos in oī bn̄dictōe spūali in celestibꝫ i x̄po. Si ḡ gr̄a mēt̄ humanā in benedictōibꝫ ꝛ̄tutū delicioſam sacit sic̄ paradisuꝫ dei. q̄nto magis deliciosissima aīa marie fuit sic̄ paradisus dei in benedictōibꝫ donoꝝ spūsscti. imo certe paradisus dei non solū mente sed etiā ventre fuit maria. ꝓtinens in se lignū vite ieſum x̄pm. Un̄ btūs Bern. ait Uere paradisus dei tu es. q̄ mūdo lignū vite ꝓtulisti. de q̄ q̄ mādu caucrit viuet in eternū. Heu q̄ longe est ab hac benedictione marie. cuiuscūq̄ mēs nō est paradisus dei in benedictōibꝫ gr̄e. sed ē sentina diaboli i maledictōibꝫ malicie. Talis em̄ sicut in p̄s. dr. Dilexit maledictionē ꝛ veniet ei. ꝛ noluit benedictōnē. ꝛ elongabit ab eo. Itē carissimi benedicta est maria nō solū ꝓpter grām donoꝝ cordis. sed etiā ꝓpter grām labioꝝ oris. iurta illud p̄s. Diffusa est gr̄a in labijs tuis. ꝓpterea benedixit te de⁹ in eternū. O q̄nta i oꝛonibꝫ deuotissimis. q̄nta in collatōibꝫ vtilissimis gr̄ai labijs marie fuit. O q̄nta ad homines. q̄nta ad angelos. q̄nta ad dn̄m gr̄a semp fuit in labijs marie. Ipe nāq̄ de⁹ verba labioꝝ ei⁹ libenter audiuit. testāte btō Bern. Qui loquēs ipam dicit. Cui placuisti ex silentio iā magis placebis ex ꝛ̄bo. cū ipe tibi dicet e celo. O pulchra inter mlieres fac me audire vocē tuā. Eya q̄ veracissima. q̄ sincerissima sp fuerūt marie labia. ꝛ iō vere bn̄dixit eā de⁹ in eternū. Heu q̄ longe ab hac marie benedictiōe illi sunt. q̄ꝝ labia labijs marie dissimilia sunt. Illi inq̄ in q̄ꝝ labijs nō est gr̄a diffusa sz malicia ꝓfusa est. ꝓterea non bn̄dixit sz maledixit. ꝛ maledicet eos de⁹ in eternū Itē carissimi bn̄dicta ē maria nō solū ꝓpt̄ grām donoꝝ cordis. nō soluꝫ ꝓpter grām labioꝝ oris. sz ēt ꝓpt̄ grāꝫ moꝝ puer satōis. Et de hac bn̄dictōe accipi ꝑt qō dr. Diere. xxxj. Bn̄dicat tibi dn̄s pulchritudo iusticie mons sctūs. Mons sctūs ē sc̄a maria. q̄ bn̄ mōs dr. ꝓpt̄ excellētiā meritoꝝ ꝓpt̄ altitudiē vite ꝛ moꝝ. Hic ē mōs de q̄ sic̄ i daniele legit. Lapis sine mānibꝫ abscissus ē. dū x̄ps de maria sine ope maritali natus ē. Pulcritudo hō mōtis pulcritudo inq̄ iustitie. pulcritudo vite ꝛ moꝝ marie tāta fuit vi

merito in canticis de ipa dici possit. Tota pul. es ami. m. ꝛc. Pulchra vtiq; in vita. pulchra in moꝝ disciplina. ꝛ tota pulchra. Tota certe tota. Quō tota. Audi Hiero. ait eī sic. Quicq̄d ī maria gestū est totū puritas ꝛ simplicitas. totū gr̄a ꝛ veritas fuit. totū misericordia ꝛ iusticia q̄ de celo ꝓspexit. Tali pulchritudini marie dn̄s merito bn̄dixit. Heu q̄ꝫ longe est ab ista bn̄dictōe marie. q̄cūq; talis ē in ope q̄ sicut marie d̄r. Benedicat tibi dn̄s pulchritudo iusticie. sic ei dici pōt. Maledicat tibi dn̄s turpitudo ī iusticie. O q̄nta maledictio erit cū dicet̄. Discedite a me maledicti ineternū. Ecce vidim⁹ o charissima maria q̄ tu es vere bn̄dicta ꝓpter plenitudinē gr̄e. Bn̄dicta inquā ꝓpter grām ꝯscie ꝛ donoꝝ. bn̄dicta ꝓpter grāꝫ lingue ꝛ labioꝝ. benedicta ꝓpt̄ grām vite ꝛ morū. Scd̄o pensate charissimi quō ṽe benedicta sit maria ꝓpter celsitudinē sue bn̄dicte prolis. ꝓpter benedictū fructū sui vētrꝭ. Merito em̄ t̄ra illa bn̄dicta ē. q̄ tā benedictū fructuꝫ ꝓfert. Un̄ ps̄. Bn̄dixisti do. t̄. t. Terra illa ē maria. de q̄ in eodē ps̄. d̄r Veritas d̄ ter. or. est Veritas ē xp̄s q̄ ait. Ego sum via. ṽitas ꝛ vita. Benedicta ē g̊ hec t̄ra ꝓpter bn̄dictū fructū. Bn̄dicta est maria ꝓpter benedictū filiū. Un̄ be. Ber̄. dicit. Nō qꝛ tu benedicta. iō benedict⁹ fruct⁹ ventris tui. sed qꝛ ille te p̄ueniet in bn̄dictōib⁹ dulcedinis. iō tu benedicta. Igit̄ maria ꝓpt̄ ꝓlēpiā benedicta. Bn̄dicta inquā a dn̄o. ab angelo. ab hoīe. Propt̄ prolē vtiq; benedicta est a dn̄o benedictionē ei⁹ opante. bn̄dicta ab angelo benedictōem ei⁹ nūciāte. benedicta ab hoīe benedictōem ei⁹ ꝓphetāte. Vere benedicta ꝓpt̄ prolē est maria a dn̄o benedictionē ei⁹ opante siue donāte. Hoc bene signatū est. ij. Reg. vj. vbi legit̄. Q̄ bn̄dixit domin⁹ obededom ꝓpt̄ archā. Obededom interp̄tat̄ ꝟuus sanguineus. Et bene signat xp̄m. q̄ ꝟuus nr̄ fact⁹ est ꝟuiēs nobis miserꝭ vsq; ad sanguinē. Propt̄ nos em̄ seruus ꝓpt̄ nos sanguine⁹ fact⁹ est xp̄s. Sanguine⁹ in dorso ꝑ flagella. sanguine⁹ in capite ꝑ spinas. sanguine⁹ in latere ꝑ lanceā. sanguine⁹ in manib⁹ ꝛ pedib⁹ ꝑ clauos. H⁹ serui dom⁹ fuit maria de q̄ in ps̄. d̄r. Replebimur ī bonis dom⁹ tue. Archa in hac domo locata xp̄m signat. Christ⁹ eī ꝟuus nr̄. christus vita nr̄a est. In archa vrna aurea ꝛ māna. Archa sctā. carnē sctāꝫ. vrna aurea aīam xp̄i p̄ciosissimā. māna vero diuinitatem dulcissimā signat. Propt̄ hanc archaꝫ ꝓpter iesum xp̄m filiū marie dn̄s benedixit domui marie. O ṽe dom⁹ benedicta. ex q̄ oīm ꝓcessit vita. Ait em̄ Aug⁹. Benedicta tu ī mulierib⁹ q̄ vitā viris ꝛ mlieribꝫ pepisti Itē carissimi ꝓpt̄ prolē benedicta ē maria. nō solū a dn̄o benedictōem ei⁹ opante. sed etiā ab angelo bn̄dictionē ei⁹ nūciāte. sicut ptꝫ in gabriele dicēte. dn̄s tecū. Benedicta tu in mlieribꝫ. Quō tecū. Aug⁹. ait. Tecū ī corde. tecū in vētre. iō benedicta tu secū. qꝛ sic est tecū. Tecū vtiq; tecuꝫ nō tm̄ sic creator cū creatura. sꝫ etiā sicut part⁹ cū paritura. Propt̄ partū ei benedicta es an̄ partū. ꝓpter partū bn̄dicta es ī partu ꝓpt̄ partuꝫ benedicta es post partuꝫ. Vere bn̄dicta q̄ sic partū effudisti. q̄ ante partū. ꝛ in partu. ꝛ post partū ṽgo ꝑmāsisti. ꝛ iō p̄cipue bn̄dicta dici meruisti. qꝛ nō hoīem purū. nō angelū veꝝ. sed hoīem ꝛ angl̄oꝝ dn̄m pepisti. Propt̄ qd̄ bene ait Beda sic. Vere benedicta in mlieribꝫ q̄ sine exēplo muliebrꝭ ꝯditionis cū decore ṽginitatis gauisa ē honore parentꝭ. q̄ q̄ mr̄ et virgo deum ac dei filiū ꝓcreauit. Itē carissimi benedicta ꝓpt̄ prolē est maria. nō solū a dn̄o benedictiōeꝫ ei⁹ opante. nō solū ab angelo benedictōem ei⁹ nunciāte. sed etiā ab hoīe benedictōem ei⁹ ꝓphetāte. sic ptꝫ in elyzabeth. q̄ exultāte in vtero ei⁹ infante. repleta spūscō ꝓphetādo exclamauit di. Bn̄dicta tu int̄ mlieres ꝛ bene. fru. vē. t. Iō vtiq; bn̄dicta. qꝛ benedict⁹ fru. vē. tui. sic ager iō bn̄dict⁹ qꝛ benedict⁹ fruct⁹ ei⁹ ē. Maria em̄ frēs est ager ille benedict⁹ de q̄ d̄r Gen. xxvij. Ecce odor fi. m. si. o. a. ple. cui be. dn̄s. De h̄ btūs Hiero ait sic. Bene ager plen⁹ d̄r. qꝛ maria plena gr̄a ꝓnūciat̄. de cui⁹ vtero credētib⁹ fruct⁹ vite ꝓcessit. O ṽe ager sup oēs agros bn̄dict⁹ ꝓpter fructū. O vere mr̄ sup oēs mr̄es benedicta ꝓpt̄ filiū. ꝟm qd̄ etiaꝫ exclamās beat⁹ Aug⁹. ait. O femia sup femīas benedicta. q̄ virū oīno nō nouit. ꝛ virꝫ suo vtero circūdedit. Ecce vidim⁹ o dulcissima maria. qꝛ tu ꝓpter benedictū filiū ventrꝭ tui es vere benedicta benedictiōe diuīa. angelica ꝛ hūana. Heu q̄ꝫ longe ab ista bn̄dictōe marie st̄ q̄ ꝓpter maledictū fructū opis sui maledictionē īcurrūt dīnā. angelicā ꝛ hūanā. dum maledicti a deo. maledicti ab angel̄. maledicti ab hoīb⁹ erūt ineternū. Tercio pen

sate charissimi quō vere bñdicta sit maria ꝓpter multitudinē miscōie sue. Ipa nāq; p illā Ruth signat de q̄ ōr. Bñdicta es a domino filia. qr ꝓrē miscōiam posteriore superasti. Prior marie miscōia fuit quā exhibuit dus adhuc viueret in mūdo. posterior vero ei⁹ miscōia est quā tā ampli⁹ q̄; p mille ducētos ānos exhibuit de celo. Posterior nāq; priorē supauit. qr ista illā multitudine innumerabiliuz beneficioz excessit. Quis estimare possit q̄; inestimabilit maria ꝓpter miscōiam suā sit bñdicta cū inestimabil' sit ipa ei⁹ miscōia. Et q̄s estimare pōt q̄; inestimabilis sit marie miscōia ꝓpter quaz ipa tā inestimabiliter est benedicta. Hinc ē q̄ beatus Bern̄. exclamās dicit. Quis miscōie tue o benedicta longitudinē z latitudinē z sublimitatē z pfundum queat inuestigare. Benedicta ergo est maria ꝑ ml'tiplici mia quā per eā hō recipit z recepit. Benedicta vriq; est. qr p eā de⁹ homini placabil' est. benedicta quoq; ē. qr p eā hō deo acceptabil' est. bñdicta insup est. qr p eā diabol⁹ homini supabil' est. Dico charissimi q̄ maria benedicta est. qr p eā de⁹ homini placabil' est. sicut signatū est in abygail de q̄ legit. j. Regū. xxv. Q cū dauid offensus occideret vel/let nabal stultū. abygail occurrens offenso placauit eū. Qui placat⁹ dixit. Bñdictum eloquiū tuū. z benedicta tu q̄ phibuisti me ne irem hodie ad sanguinē. z vlciscerer me mānu mea. Nabal stult⁹ signat pctōrē. Omnis eī pctōr stult⁹ est. sed heu sicōr Eccs. j Stultoz infinit⁹ est numer⁹. Abygail maria signat. interptat eī pzis exultatio. Q̄nta pzis celestz in maria. z marie in pze celesti fuit exultatio. cū ipsa dixit. Exultauit spūs me⁹ in deo salu. meo. Sicut autē abygail dñaz uostrā. sic dauid dñz nr̄m signat. Dauid aūt offensus est stulto nabal. qñ domin⁹ offensus ē homī impio. Dauid nabal stulto p abygail placat. qñ dñs impio p mariā reconciliat. Abygail placauit dauid verbis z muneribz. maria placat dñm pcibus z meritis. Abygail vltionē tpalē. maria vero eternalē ꝓuertit. Dū illa humanū. ista vero dīnū gladiū ꝓuertit. Propt̄ hō bñ ait ber. Nemo tā idoneus dña q̄ gladio dñi. p nobis manuz obūciat vt tu dei amātissima p quā p̄mū suscepim⁹ miscōiaz de manu dñi dei nr̄i. Item charissimi maria nō solū bñdicta est. qr p eā de⁹ homī placabilis est. sed etiā ideo bñdicta est. qr p eā hō ꝺo acceptabilis est. eo q̄ p ipam benedictā hō benedictus est. Uñ bene Isa. xix. ōr. q̄ erit isr'l benedictio in medio terre. cui benedixit dñs exercituū dicēs. Benedict⁹ pl'us meus zc. Mediuz terre cui benedixit dñs dici pōt beata ego in q̄ terre medio ichoata est salutis nr̄e bñdictio. iuxta illud ps. Deus aut̄ rex nr̄ añ. s. op. ē sa. in m. terre. De hoc terre medio btūs Bern̄. sic ait. Maria mirabili ꝓprietate terre mediū appellat. Ad illā enim sicut ad mediū. sicut ad archanū dei. sic ad rerū cām. sicut ad negociū seculoz respiciunt. z q̄ habitāt in celo. z qui habitāt in inferno. z qui nos pcesserūt. z q̄ nos sequuntur. Illi q̄ sunt in celo vt resartiank. q̄ in inferno vt eripiank. qui pcesserūt ꝓphete vt fideles inuēiank. q̄ sequunk vt glorificenk. In hō ergo bñdicto terre medio. bñdict⁹ est israel. benedict⁹ est dei pl'us. dū p benedictā dei mr̄em deo est accept⁹. Quid mirū si p benedictā mariā bñdicta z accepta deo sit creatura rōnalis. cū etiā p ipam bñdicta sit creatura vniuersalis. Uñ Ansel. exclamās dicit. O virgo bñdicta z supbñdicta. p cui⁹ benedictionē benedicit oīs creatura. nō solū creatura a creatore. sed creator a creatura. Itē charissimi Maria nō solū bñdicta est q̄ p eā dñs hoī placabil' ē. nō solū q̄; benedicta est. qr p eā hō ꝺo acceptabil' ē. sed etiā ideo bñdicta est. qr p eā diabolus homini supabilis est. Uñ ipa p Judith signata est. de q̄ dicit. Benedixit te dñs in virtute sua. qui p te ad nihiluz redegit inimicos nr̄os. Inimici nr̄i sunt demōes quos btā ego adnihilū redegit. dū z in se z in multis alijs vires eoz cōfregit. sicut btūs Bern̄. testat cū ait. Tu bellatrix egregia. oīm ante faciz tuā milītia spūaliū nequiciarū in fugā ē cōuersa. Fugiam⁹ ergo frēs z ꝓfugiamus ad auxiliū mr̄is dñi in oīmib⁹ vexatiōib⁹ z impugnationib⁹ diaboli. Ipa nāq; est inimicis aiaz nrāz terribilis vt castroz acies ordinata. Et heu qr multiplex est nr̄a miseria p q̄ benedictiōe marie indigem⁹ z miscōia. ideo hāc bñdictionē inuocem⁹ cū btō Ber. qui sic ait. Sit pietatz tue virgo benedicta ipam quā apud deū meruisti grām notā facere mūdo. reis veniā. egris medelā. pusillis coꝛde robur. afflictis ꝺsolationē. pegrinātib⁹ adiutoriū. z liberationē sctis tuis p̄ciby obtinēdo. Ecce vidimus o dulcissima

maria.qz tu es ꝑe bñdicta ꝑ tua multiplici
mificordia. Bñdicta inꝯ es.qz ꝑ te deꝰ hoi
placatꝰ Bñdicta es.qz ꝑ te hō ꝺo gratificatꝫ
bñdicta qz ꝑ te diabolꝰ ab hoie supatꝫ. Heu
ꝯ lōge ab hac marie bñdictiōe est cuicunꝯ
deꝰ placatꝰ nō est.quicūꝯ deo gratꝰ nō est.q
cūꝯ a diabolo subiugatꝰ est.z iō talis a deo
maledictꝰ est. Quarto pēsate cbarissimi q
modo ꝑe bñdicta sit maria ꝓpter magnitudi
nē glie sue.iuxta illud Ezech.xlij. Benedicta
glia dñi de loco suo. Glia dñi est gliosa ma/
ter dñi.q vere bñdicta est ꝓpter gliam quaz
bz de loco suo duplici. Bñdicta inꝯ de lo/
co q filiꝰ eiꝰ apud ipam reꝯeuit i vtero. Bñ
dicta est de loco q ipa apud filiū reꝯescit i ce
lo. Uteruꝯ em locꝰ dignissimꝰ est.sic patet ꝑ
beatū Bern̄.dicēte sic. Hec i mūdo locꝰ di/
gnior ꝛginalis vteri thalamo. in q filiū dei
maria suscepit.nec i celis regali solio q mari
am filꝰ marie sublimauit. Bñdicta g est ma
ria ꝓpter gliam suā.bñdicta vticꝯ ꝓpter glia
suā sublimissimā.copiosissimā. stabilissimā.
Bñdicta dico ꝓpter gliaz suā sublimissimā
dignitate.bñdicta ꝓpter gliam suā copiosis/
simā immēsitate.bñdicta ꝓpter gliam suam
stabilissimā ꝓpetuitate. Dico charissimi q
bñdicta est maria ꝓpt gloriā suā excellētissi/
mā dignitate. De hac bñdictōe accipi pōt ꝙ
bū ps̄. dicētis. Bñdices corone anni.be.tu.
Nota q est annꝰ eqnimitatꝫ.annꝰ seueritatꝫ
annꝰ benignitatꝫ. Primꝰ annꝰ exulantiū in
mūdo. Secūdꝰ exulantiū in inferno. Ter/
tꝰ exultantiū i celo. Primꝰ annus bz dies z
noctes. Secūdꝰ bz noctes z nō dies. Terti
us bz dies z nō noctes. Dico q ꝑmꝰ annus
bz dies z noctes.i.bonos z malos.q simul i
h̄ mūdo sunt. Tot aūt sunt dies z noctes i
hoc āno q̄t sunt boni z mali in mūdo. Se/
cūdus annꝰ bz solas noctes.i. solos pecca/
tores noctibꝰ tenebrosiores. Tot aūt sūt no
ctes in h̄ anno q̄t sunt pc̄tores in inferno.
Tertiꝰ annus bz solos dies.s.solos bonos
die clariores. Tot autē sunt dies i h̄ āno q̄t
sunt iusti i celo. In ꝑmo anno eqnimitatis.
boni z mali eqnimit̄ tolerant̄. In scō āno
seueritatꝫ.mali seuerissime cruciant̄. In ter/
tio anno benignitatꝫ boni benignissime co
ronant̄. Hui⁹ aūt anni bñdicti corona ē bñ
dicta ꝙ maria. Ipa certe est corona oim
diez hꝰ anni.qz ipa est corona oim sc̄oꝝ ce
li. Corona em sup caput poni solet.sic Ma/
ria q̄si sup capita oim sc̄oꝝ locata ē.sic testa
tur beatꝰ Hiero. dicēs. Exaltari meruit sup
choros angl'oꝝ. z puenit vltra q̄ꝯ nr̄e būili/
tatꝫ est nata. Filiꝰ certe marie est sūma scōꝝ
corona.maria ꝙ corona sub corona. Patz
g q̄ꝯ sublimit̄ bñdicta sit corona nr̄a. mr̄ no
stra maria. Oēs g tā sublimit̄ bñdictā seq̄/
mur.bñdictā vticꝯ de q beatꝰ Bern̄.ait. Nō
est nob̄ hic manēs ciuitas .sz eā inq̄rimꝰ ad
quā hodie maria bñdicta puenit. Itē cha/
rissimi bñdicta ē maria nō solū ꝓpter gloriā
eiꝰ excellētissimā dignitate.sz etiā ꝓpt gliam
eiꝰ copiosissimā imēsitate.cuiꝰ copia tāta est
q ad oēs distēdit.z iō merito ab hoibꝫ bñdi
cit.hm q de ipa p significatōz ꝺr Judith.xv
Bñdixerūt eā oīes vna voce dicētes. Tu
glia hierl'm.tu leticia isrl'. tu honorificentia
pli nr̄i. Bñdixerūt eā vticꝯ oēs. Nota q ꝺr
oīes.nā ois est signū vniuersale requirēs
tria appellata. Et ecce q̄si tria appellata sunt
deꝰ.angelꝰ.hō.q mariā bñdixerūt. Deꝰ vticꝯ
bñdixit mariā.pr̄ bñdixit mariā.spūssanctꝰ
bñdixit eā.oīes tres ꝙsone bñdixerūt eaz.
Angelꝰ etiā bñdixit mariā. Prima hierar/
chia bñdixit eā.scōa bñdixit eā.tertia bñdi/
xit eā.oēs angeli bñdixerūt eā. Hō q̄ꝯ bñdi
xit mariā. Jungati bñdixerūt eā. vidue bñdi
xerūt eā. ꝛgines bñdixerūt eā oīes benedi
xerūt eā. Bñdixerūt aūt eā dicētes. Tu glo
ria hierl'm triūphātꝫ.glia inꝯ oim sanctoꝝ
tu leticia isrl' deū ꝛcemplātis. tu leticia inꝯ
oim angl'oꝝ.tu honorificētia ꝓpli ꝓgrinātꝫ
honorificētia inꝯ oim i mūdo iustoꝝ. Bñ/
dictꝰ g sit dulcissimꝰ filiꝰ tuꝰ o maria.q de co
piosissima bñdictōe tua tāta ꝑstat bona in
celo z i terra.vt tā angeli q̄ꝯ boies gratulari
pñt cū Ansel.q ait. Hec tāta bona ꝑ benedi
ctū fructū bñdicti v̄is bñdicte marie ꝓue.
nerūt Itē charissimi maria nō solū bñdicta
est ꝓpter gliam eiꝰ sublimissimā dignitate.ñ
solū bñdicta est ꝓpter gliam eiꝰ copiosissimā
imēsitate.imo etiā bñdicta est ꝓpt gloriaz
eiꝰ stabilissimā ꝓpetuitate. Ipa nāq̄ ꝑ do/
mū illā signat̄ deq̄ ꝑmi Paral'. xvij. ꝺr. Te
dñe bñdicēte benedicta erit i ꝓpetuū. Vere
in ꝓpetuū.sic etiā in psalmo ꝺr. Propterea
bñdixit te deꝰ i eternū. Si g o dulcissima ꝛgo
maria tu es ꝛein mulieribꝫ z sup mulieres.
imo etiā sup viros.imo etiā sup angl'os bñ/
dicta. Bñdicta inꝯ propt plenitudinē gre
quā inueniſti. bñdicta propt celsitudinē ꝑ/
sone quā genuiſti. bñdicta propt multitudi
nē misericordie quā exhibuiſti. bñdicta ꝓpt

magnitudinē glie quā pcepisti. Te igit o nimis bñdicta iuocam⁹. te iplorem⁹. te orem⁹ cū beato Bernardo q̄ te bñdictā orans ait. Fac o bñdicta p gr̄az quā ineniſti. p p̄roga/tiuā quā meruiſti. p misericordiā quā peperisti. vt q̄ mediāte te fieri dignat⁹ ē pticeps īfirmitat⁹ z miſerie nr̄e. te q̄z intercedēte par/ticipes nos faciat beatitudinis z glorie ſue. Amen.

Benedicta tu ī mulieribꝫ. De bñdictione nr̄e ꝯgis benedicte adhuc dicamus. adhuc audiam⁹. Felix maria bñdicta. infelix ꝯo ois aīa maledicta. male/dicti oēs q̄bꝫ dicet. Diſcedite a me maledicti ī ignē eternū. Maledicta certe ois aīa vi/ciosa. bñdicta tu ꝯo maria ꝑtuosa. Maledictionē p septē vicia capitalia mūd⁹ incurrit. bñdictiōz aūt p ꝑtutes ꝑtrarias maria obtinuit. Bñdicta g̃ tu in mulieribꝫ o maria. benedicta vtiq̄z p būilitate ꝑtra supbiā. p charitate ꝑtra inuidiā. p lenitate ꝯ iracundiā. p ſtrēuitate ꝯ accidiā. p liberalitate ꝯ auariciā. p sobrietate ꝑtra gulā. bñdicta p castitate ꝑtra luxuriā. Primo audiam⁹ charisſimi quō bñdicta sit maria p būilitate ꝯ supbiā. Supbi em̄ maledicti sunt sic̄ scr̄tū est. Increpaſti supbos ma. q̄ de. a mā. tu. Contra hāc supbie maledictiōem maria obtinuit būilitat⁹ benedictiōem. Uñ ipa p vallē illam signari p̄t ō qua. ij. Parał. xx. dicit. Vo cauerūt locū illū vallē benedictōis. Si ois humilis est q̄dā dei vallis. iuxta illō Isaie. oīs vallis exaltabit. q̄nto mag⁹ vallis fuit maria. q̄ tāta fuit būilitate pfunda. Quid mirꝫ si ipa fuit vallis vallium q̄ fuit humillima būilū. O q̄ntis ħ vallis bñdicta bñdictionibꝫ ē exaltata p humilitate sua tā pfunda. tā vtili. tā grata. Uñ beat⁹ Augustin⁹ ait O ꝯe beata būilitas marie. q̄ dñm homibꝫ pepit. vitā mortalibꝫ edidit. celos īnouauit. mundū purificauit. padisum aperuit. z homīnū aīas ab inferꝫ liberauit. Vallis q̄nto būilior tāto receptibilior est aquarꝫ. sic z maria gr̄arꝫ. Vallis aūt irrigatiōes aquarꝫ recipit q̄ñqz a supiori. q̄ñqz ab inferiori. A supe/riori q̄dē p pluuias de mōte defluētes. Ab īferiori ꝯo p aquas ō fonte effluētes. Similiter humil⁹ maria q̄si de supiori z inferiori. q̄si de mōte z fonte irrigata ē. cū de diuia z humana filiū sui naka tāta gr̄arꝫ bñdictiōe infusa est. Hec itaqz bñdictio est de q̄ legit Judicū. j. Q̄ cū ara diceret p̄ri suo, da mihi bñdictiōez. dedit ei p̄ſ su⁹ irriguū sup⁹ z inferi⁹. Ara marie typū gerit. q̄ irriguā a p̄ce celesti benedictōz suscepit. Dedit em̄ ei deus p̄ irriguū sup⁹ in x̄pi diuinitate. infer⁹ vero i x̄pi hūanitate. Itē sup⁹ in mēte. infer⁹ i ventre. Itē sup⁹ in charitate dei. infer⁹ in charitate ꝓximi. Itē sup⁹ in ꝓplatiōe. infer⁹ in actiōe. Uel certe p̄ſ ei⁹ celestis dedit ei bñdictionē ineffabil' irrigui sup⁹ in celis. infer⁹ in terris. vt i celis bñdictōz gl̄ie. i terris ꝯo bñdictionē gr̄e possidēs bñdicta esset tā in celo q̄z in terra. ſm q̄ beat⁹ Bern. innuēs dicit. Memēto maria q̄ xp̄s maledictiōz pendit crucis q̄ te suā m̄rem bñdixit in celis. ſz z in terris ab angelo bñdicta. z a cūctis terre generatiōibꝫ merito benedicta p̄dicaris.

Secūdo charisſimi audiam⁹ quō bñdicta est maria, p charitate ꝑtra inuidiā. Invidi nāq̄z maledicti sunt. sic̄ de invido carn⁹ dr̄. Gen. iiij. Maledict⁹ eris sup terrā q̄ aperuit os suū z suscepit sanguinē frīs tui de manu tua. Cōtra invidie maledictiōem maria obtinuit charitat⁹ bñdictōz. Uñ ipa bñ p̄/rā signari p̄t de q̄ dñs dixit Gen. xxij. Benedicā ei z ex illa dabo tibi filiū cui bñdicturꝰ sum. Sara interp̄tat carbo. ħ bene Marie ꝓuenit. q̄ tanq̄z carbo ardore charitat⁹ ignita fuit. Propt̄ qō etiā ipa bene p rubū ardētem signat. p quā fideli cuilibet benedictō g̃ tie ministrat. Unde Deut. xxxiij. dr̄. Benedictio illi⁹ q̄ apparuit ī rubo veniat super caput ioseph. Joseph interp̄tat augmētū. ſignificat quēlibet fidelē divina gr̄a adauctū. Benedict⁹ rubꝫ. z benedict⁹ q̄ p incarnatiōz apparuit ī rubo. p quē tāta venit sup capita fideliū benedictio. Et o ꝯe benedict⁹ carbo tā benedictā flāmā ꝓducēs. benedicta Maria. tā benedictā ꝓlē gignēs. Et illa iquit dñs dabo tibi filiū cui bñdicturꝰ sum. Pēsa g̃ q̄ntā maria charitatē ad deū habuerit. cū de⁹ fili⁹ ei⁹ sit cōpalit. pēsa etiā q̄ntā ad p̄/mū habuerit cū bon⁹ p̄rim⁹ fili⁹ ei⁹ ſpūaliter sit. Si aūt filiꝫ ei⁹ sum⁹. g̃ z frēs filiꝫ ei⁹ sum⁹. Et iō bene de ista m̄re benedicta dic̄ Angel. O benedicta z exaltata nō tibi soli ſz etiam nob. q̄d est. q̄z magnū est. q̄z amabile ē q̄ videō p te euenire nob. q̄ō vidēs gaudeo. q̄ō gaudēs dicere nō audeo. si em̄ tu dña es m⁹ dei. nōne z alij filij tui sūt frēs dei. Tertio charisſimi audiam⁹ quō benedicta sit Maria p lenitate z māsuetudine ꝯ iracūdiā. Iracundi em̄ maledicti sūt. sic̄ scr̄tū ē Gen. xlix.

Maledictꝰ furor eoꝝ qꝛ ꝑtinax. ⁊ indigna/
tio eoꝝ. qꝛ dura. Cõtra hãc ire maledictõez
maria obtinuit mãsuetudis bñdictiõz. Cu
ius reuera tãta fuit mãsuetudo ꝙ nõ soluz
ꝓpria ira caruit. sz etiã irã dñi ad mãsuetudi
nẽ ꝯuertit. Uñ ipa bñ ꝑ Abigail signat cui
dauid dixit. j. Re. xxv. Bñdictũ eloquiũ tuũ
⁊ bñdicta tu q̃ ꝓhibuisti me ne irẽ hodie ad
sanguinẽ ⁊ vlciscerer me manu mea. Proꝑũ
est h̃ mãsuetoꝝ mãsuetis ṽbis frãgere iraz
offensoꝝ. iuxta illd̃ Prouer. xv. Rñsio moll'
frãgit irã. Mãsueta abigail mãsuetã mari/
am signat. Uis nosse q̃z mãsueta fuerit ma
ria. audit beatũ Bern̄. Reuolue inq̃t diligẽ
tius euãgelice historie seriẽ vniuersam. et si
q̃d forte increpatoriũ. si q̃d durũ. si q̃d deni
q̃z signũ tenuis indignatiõis occurrerit in
maria. de cetero suspectã habeas ⁊ accedere
verearis. Ex si plena magꝫ om̃is pietatꝫ ⁊ g̃/
tie. plena mãsuetudinis ⁊ mis̃icordie inue/
neris q̃ ad eã ꝑtinẽt. gr̃as age ei q̃ talez tibi
mediatricẽ benignissima miseratiõe ꝓuidit
in q̃ nihil possit esse suspectũ. Dauid christũ
signat q̃ ꝑ mãsuetissimã mariã mansuescit ⁊
placat. ne se d̃ pctõre ꝑ mortẽ eternã vlcisca
tur. Om̃is em̃ aĩa morti eterna obnoxia an
helare nõ cesset ad tantã marie mãsuetudi/
nẽ. ꝑ qua ipa merito est bñdicta. Dico ergo.
Om̃is spũs moribũdꝰ dicat cũ anselmo di/
cẽte sic. O tu bñdicta sup̃ mulieres q̃ ange/
los vincꝫ puritate. sanctos sup̃as pietate. an
helat moribũdꝰ spũs meꝰ ad tãte benigni/
tatꝫ respectũ. sz erubescit ad tãti nitoris aspe
ctum. Quarto audiamꝰ charissimi q̃mõ
bñdicta sit maria ꝓ strẽnuitate ꝯtra accidiã
Accidiosi ei maledicti sũt. q̃ opa dei strẽnue
⁊ fideliť nõ agũt. Uñ d̃r Hiere. xlviij. Ma/
ledictꝰ q̃ facit opꝰ dei fraudulẽter. Cõtra tor
poris maledictõz maria meruit rigorꝫ bene
dictiõem. Ipa nãq̃z ꝑ illã Jahel signata eẽ
potest q̃ clauo sysarã interfecit. Propter qd̃
Judicũ. iiij. d̃r. Bñdicta inter mulieres Ja
hel ⁊c. Jahel interp̃tat ascẽdens. qd̃ ꝯuenit
marie. q̃ nõ sicut accidiosi d̃scẽdit. sz strẽnue
de ṽtute in ṽtutẽ de inferioribꝫ sp̃ ascendit.
Juxta illud Cañ. iij. Que est ista q̃ ascendit
ꝑ desertũ sicut ṽgula fumi. Ista bñdicta Ja
hel q̃d fecit. certe clauo tabernaculi sysaram
interfecit. Sysara exclusio gaudij interp̃ta
tur. ⁊ bñ diabolũ signat. qꝛ a gaudio celesti
exclusus etiã alios excludere festinat. Imo
heu nos oẽs excluserat ꝑ matrẽ generis hu
mani. cuiꝰ exclusiõis maledictio exclusa ẽ ꝑ
bñdictã mr̃em saluatorꝫ. Uñ bene venera/
bilis p̃s byter Beda ait. Bñdicta tu inť mu
lieres. ꝑ cuiꝰ partũ virgineũ a natis mulieꝝ
maledictõ ꝑme matris exclusa est. Sed q̃d
ꝑ clauũ signat quo caput Sysare ꝑforatur
Quis est clauꝰ iste nisi rigor disciplĩe. Quid
est em̃ rigor discipline accidiosis. nisi q̃si qui
dam clauꝰ in oculis. Rigor vtiq̃z discipline
clauꝰ est dyabolũ acerrime pungẽs. clauus
est dyabolũ rigidissime ꝯfigens. Benedicta
itaq̃z iahel caput sysare clauo interficiẽte cõ
fixit. qñ benedicta maria virtutẽ sathane ri
gore discipline in se extinxit. Bñdicta g̃ iter
mulieres iahel. benedicta inter mlieres ma
ria. Inter q̃s mulieres. audi Bedã q̃ dicit.
Nõ solũ benedicta tu in mulieribꝫ. sed inter
mulieres bñdictas maiori benedictiõe spe/
cialiter insignis Quinto audiamꝰ carissi/
mi quõ benedicta sit maria ꝓ liberalitate cõ
tra auariciã. Auari em̃ maledicti sunt. ij. pe
tri. ij. Cor exercitatũ auari habẽtes maledi/
ctionis filij. ⁊ cetera. Cõtra hãc auari male/
dictiõem maria meruit largitatꝫ ⁊ ꝓfusiõis
benedictiõem. Ipa tãq̃z vena fontana sp̃ fu
it effluẽs. semp̃ larga. ⁊ iõ ṽe bñdicta. Juxta
illud Prouerb. v. Sit vena tua benedicta.
In tp̃alibꝫ vena illa maria plꝰ q̃z larga fuit.
qꝛ large ⁊ ꝑfecte om̃ia ꝯtempsit. Uñ s̃m ex/
positiõem Haymonis. beata dei genitrix lu
nã sub pedibꝫ habuit. qꝛ cũcta tp̃alia despe/
xit. O q̃nte gratie ꝑ hãc venã ad hoĩnes de
fluxerũt. Sit g̃ o eccl̃ia vena tua benedicta.
ꝑ quã tibi tãta affluũt bona. ṽe vena nobil'.
vena spũsancto plena. vena fontis vite. vena
salutꝫ nr̃e maria. Per hãc nãq̃z venã fontis
vite xp̃s ad nos venit. ⁊ ꝑ hãc ad fontẽ vite
ih̃m xp̃m etiã nos venimꝰ. ⁊ ideo vere est be
nedicta. Uñ beatꝰ Bernardꝰ ait. Per te ac/
cessum habemꝰ o benedicta inuẽtrix gratie
genitrix vite. mať salutꝫ. vt ꝑ te suscipiat nos
q̃ ꝑ te datꝰ est nob̃. Sexto audiamꝰ charis
simi quomõ bñdicta sit maria ꝓ sobrietate ꝯ
gulã. Gulosi nãq̃z maledicti sunt. sicut patet
in gula primoꝝ parentũ. ꝓ qua ⁊ ipi ⁊ totuz
genꝰ humanũ maledictõem incurrerũt. Cõ/
tra hãc gule maledictiõem maria obtinuit
abstinẽtie ⁊ om̃is tẽperãtie benedictionem.
merito em̃ cõtra maledictiões gule in para/
diso materiali abũdauerũt benedictiões tẽ
perãtie in paradiso spũali. Juxta illud Ec/
clesiastici. xl. Gr̃a q̃si ꝑadisus ĩ bñdictiõibꝫ.

Tanta gratiaꝝ copia in Maria abūdauit vt etiā ipa gratiosa virgo gratia qdammodo dici possit. Hec aūt gratia videlicet gratiosissima ꝙgo Maria fuit quasi padisus i bñdictiōibꝫ. Sicut eī in padiso materialigula Eue meruit maledictiões penaꝝ. sic in paradiso spūali tpantia marie meruit benedictiões grāꝝ. Unī Augº. ait. Maledictio eue in bñdictiōem vertit marie. Sicut aūt gula eue nō solū maledictōem in anima. sed etiā in corpe. sic maria nō solū bñdictiōem i corpe. sed etiā in aīa. nō solū benedictōz spūalem sz etiā corpalē obtinuit. Maledictō ei eue gulose. fuit parere cū dolore. bñdictō autem marie tēpate. fuit parere sine dolore. teste beato Bernardo q̄ ait. Bñdicta tu i mulieribꝫ q̄ illā generalē maledictōnem euasisti q̄ dictū est. In dolore paries filios. t nihilomin⁹ illā qua dictū est. Maledicta sterilis i israel. ac singularē ꝓsecuta es benedictiōem vt nec sterilis maneas. nec cū dolore parias.

Septimo audiam⁹ charissimi quō bñdicta est Maria p castitatē ꝫ luxuriā. Luxuriosis ꝺz. Maledict⁹ q̄ dormit cū vxore alterius primi sui. t dicet oīs pp̄l⁹ Amen. sic ꝺz Deut. xxvij. Cōtra hāc ip̄tinētie maledictionē maria meruit ꝓtinētie bñdictiōem. sicut signatū pōt esse Judith. xv. vbi ꝺz. Bñdixerūt eā vna voce dicētes. Tu gl'ia hierusalē. tu letitia isrl'. tu honorificētia pp̄l'i q̄ fecisti viriliter t ꝓfortatū est cor tuū eo q̄ castitatem amauerꝫ. t post vir tuū aliū nescierꝫ. iō man⁹ dñi ꝓfortauit te. t eris bñdicta i eternū. In hac casta Judith bñdictiōe pōt bñdictio marie nō solū signari sz etiā p locuz a maiori. pbari. Si eī sic benedicta ē vidua casta q̄to magꝫ ꝙgo casta. maxime tal' ꝙgo q̄ t deū parere. t certe sic parere meruit q̄ ꝙginitatē nō amisit. Propt̄ qō bñ Beda dic. Bñdicta est incōpabiliter q̄ t diuini germinis gl'iam suscepit. t coronā ꝙginitatꝫ seruauit. Notandū aūt est q̄ in scripturꝫ inuenimus. Bñdictā ꝓiugatā. bñdictā viduā. bñdictā virginē. Bñdicta ꝓiugata fuit Sara de qua ꝺz Thob. ix. Dicat bñdictio suꝫ vxorem thobie. Bñdicta aūt vidua fuit iudith. sicut oñsum est. De vidua q̄z bñdicta in ps. ꝺz. Uduā et⁹ bñdicēs bñdicā. Benedicta ꝙo fuit ꝙgo maria. teste angelo q̄ dixit. Bñdicta tu in mulieribꝫ. Bñdicta ḡ q̄ ꝓiugalez bñdicta magis q̄ vidualē. bñdicta maxīe q̄ virginalē amauerit castitatē. Bñdicta certe que cū sara t susanna fuerit casta ꝓiugaliter bñdicta magis q̄ cum Judith t anna fuerit casta vidualiter. benedicta maxime q̄ cū maria fuerit casta virginaliter. Propter qō beatus Augustin⁹ dic. Bonū susanne in cōiugali castitate laudam⁹. sed tamē ei bonū vidue anne. ac multo magis ꝙginis marie anteponim⁹. Uere dignū t iustū ē hoc. Dignū est vt benedicta sit. que cū viro suo vix aliū nō nouit. Justū magis est vt benedicta sit q̄ nec cū viro suo nec post. vix aliū non nouit. Dignū t iustū est vt maxime bñdicta sit que nec suū nec aliū vix nouit. t tñ vix tā immēsum cōcepit. Ideoq̄ Aug⁹. exclamans dic. O femina sup feminas bñdicta. que vix omnino nō nouit. t vix suo vtero circumdedit. Sic ḡ charissimi p humilitate bñdicta. bñdicta p charitate. benedicta p lenitate. benedicta p strenuitate. benedicta p liberalitate. benedicta p sobrietate. benedicta p castitate maria merito fuit. q̄ humilitate excellentissima. charitate opulētissima. lenitate patiētissima. strēnuitate feruētissima. largitate effuentissima. sobrietate abstinētissima. ꝙginitate ꝓtinētissima fuit. Eya ergo tu tā multipliciter benedicta. tu tā feliciter superbñdicta maria. Oram⁹ vt tua benedictiōe nos miseros absolutos ab oīni maledictiōe dignos reddas diuina bñdictiōe. Per dñm nostrū iesum xp̄m rē.

Benedict⁹ fructus vētris tui. Ostensum est supra quō Maria ꝓpter purissimā vite innocētiā merito p̄ne salutat. quō ꝓpter copiosissimā gr̄e affluentiam merito gratia plena cōmemorat. quō p pter familiarissimā dei p̄sentiā dom⁹ secū fore insinuat. Ostēdendū aūt nūc est qō p pter vtilissimā. plis sue excellentiaz. merito benedict⁹ fruct⁹ ventris sui. pclamat. Benedictus ḡ fruct⁹ ventris tui. o benedicta mater filij dei. Hic est ille fructus de q̄. ꝓpha dic Dom⁹ dabit benignitatē. t ra nostra dabit fruct⁹ suos. Qō exponēs Beda dic. Dedit dñs benignitatē. quia ingressui vnigeniti sui virginalis vteri templū spūsceri gratia cōsecrauit. t terra nostra dabit fructū suum. q̄ cadē virgo que de terra corp⁹ habuit. filium genuit. diuinitate quidē deo patri coeg̃lem sed sibi carnis veritate ꝓsubstātialē. Cōsiderandū autē est q̄ fruct⁹ iste fruct⁹ generosissim⁹. fruct⁹ deliciosissim⁹. fruct⁹ virtuosissimus. fruct⁹ copiosissim⁹ est. Fruct⁹ inḡ

generositate sublimissim⁹. fruct⁹ delectabilitate desiderabilissimus. fruct⁹ virtuositate vtilissim⁹. fruct⁹ copiositate vniuersalissim⁹.

Primo cōsideremꝰ charissimi quō fructꝰ veri virginal' generosissimꝰ sit. Generosus quidē est. qz de vtero regali est. Generosior aūt est. qz de vtero ꝑginali est. Generosissimus certe est. qz de vtero paternali. ō vtero inq̄ ꝑis eterni est. Dico charissimi q⁹ generosus est fructꝰ iste. qz de vtero regali. de vtero inq̄ regis Dauid. pdūt sicut sibi dñs ꝓmiserat dicēs in psalmo. De fructu ventris tui ponā sup sedē tuā. Hoc aūt ꝓmissū apostol⁹ testat' dicēs Roma. j. Qui factꝰ est ex semine dauid ſm carnē. Et certe fructꝰ iste generosus z nobilis est. nō solū ꝓpter regē Dauid. sz ꝓpter oēs illos nobiles reges ꝓgenitores suos. p q̄s ſm genealogiā a matheo descriptā ꝓpagat⁹ i mundū venit. Juxta illud Sap. xviij. A regalibꝫ sedibꝫ venit. Itē charissimi fructꝰ iste licet generosus sit ꝓpter vtez regalē. generosior tamē est ꝓpter vteruz virginalē. de quo dicit. Bñdict⁹ fructꝰ vētris tui. vētris vtiq̄ q ſm q⁹ in virga aaron significatū fuit. florē ꝑginitatis simul cū fructu fecunditatis retinuit. Propter qō bene beatus Bernā. ait. Nascit xp̄s ex muliere. sz cui fecūditatis fructꝰ sic accedat vt nō decidat flos ꝑginitatis. Jsta fructꝰ virginal' nobilitas sicut mirabilior ita excellētior est q̄z ꝓma. plus q̄z celi exaltenta terra. O ꝑe mirabilis z inaudita nobilitas. o vere nobil' de ꝑgine natiuitas. Nobilitas (inq̄t Aug⁹) fuit nascentis in ꝑginitate parientis. z nobilitas parientis i diuinitate nascētis. Itē carissimi fructꝰ iste licet generosus sit ꝓpter vterū regalē. generosior aūt ꝓpter vtez ꝑginalē. generosissimꝰ tñ ꝓpter vtez paternalē. Vñ de isto fructu accipi potest illud Osee. xiij. Ex me fructꝰ tuꝰ inuentꝰ est. Originale habet tu⁹. sz septuaginta habēt ei⁹. Dicat ḡ de⁹ pr̄ ad mariā. dicat ad fidelē aīam. dicat ad eccl'iam. Ex me fructꝰ tuꝰ inuētꝰ est. tu⁹ o maria ad hūc fructū pducendū electa. Tu⁹ o aīa ad hūc fructū diligēdū illecta. Tu⁹ o eccl'ia ad hūc fructū ꝓcipiēdum collecta. Tu⁹ inq̄ tuus. Tu⁹ certe corporaliter ꝑ assumptā naturā. tu⁹ spiritualiter ꝑ gratiā. tu⁹ sacramētaliter ꝑ eucharistiā. tuus eternaliter ꝑ gl'iam. Ex me tamē tuꝰ est. qz ex meo vtero genit⁹ est sicut i psalmo scriptum est. Ex vtero ante luciferuz genui te. O vere nimis admirāda. nimisq̄ veneranda nobilitas. q⁹ fructꝰ ventris materni est filius vteri eterni z sapiētia cordis paterni. sicut z beat⁹ Bernard⁹ de isto fructu scribēs ait. Illi⁹ o Maria eris mater cui⁹ deus est pater. filiꝰ potētie z charitatis erit corona tue castitatis. sapiētia paterni cordis erit fructus vteri virginalis. Jsta ḡ fructꝰ generosissimi hui⁹ nobilitas primā z secundā in infinituz sua dignitate ꝓcedit. z omnē intellectū hūanum z angelicū cū sua sublimitate excedit.

Jdeoq̄ bñ de hoc fructu dicit Jsa. iiij. Erit germē dñi in magnificētia z gloria z fructus terre sublimis. Jn magnificētia ꝓpter regalem. in gl'ia ꝓpter virginalē. sublimis ꝓpe eternalē siue paternalē generositatē Secundo ꝓsideremꝰ charissimi quō fructꝰ veri ꝑginalis deliciosissimꝰ sit. Deliciosus quidem est i odore. Deliciosior in specie. Deliciosissimꝰ vero in sapore. Decorē aūt eius fide odorē spe. saporē eiꝰ charitate ꝓcipim⁹. Dico charissimi q⁹ fructꝰ marie deliciosus ē suaui odore. Vñ de ipo bene potest dicere mater eiꝰ illud Eccī. xxiiij. Ego q̄si vitis fructificaui suauitatē odorz. Fructꝰ vitis est ples ꝑginis. Q tñ vere miz est. z mire vez est. teste Augustino. q̄ de ꝫ fructu sic ait. De creatura creator omniū. ꝓcreat⁹ nascit. de riuulo suo fons magn⁹ educit. radix omnuz de virgulto suo nascit. z vitis vera palmitis sui fructꝰ efficit. Fructꝰ vitis vinū est. odor vini delectabilis est. Sic certe odor exēplorū xp̄i. odor ꝓsolationū xp̄i. odor ꝓmissionum xp̄i valde delectabilis est aīme christū sitienti. Et iō sicut odor vini sitientē. sic odor xp̄i trahit post ipm currentē z dicentē Cātic. j. Trahe me post te rē. Q nos miseri heu nō currim⁹ sz vix ꝑpim⁹. signū ē q⁹ de odore huius fructꝰ heu parū suscepim⁹. O si olfactū isaac haberem⁹ q̄ hui⁹ fructus odorē tā longe ꝓsensit. teste beato Bernā. qui sic dic. Huius odoriferi fructꝰ fragrantiā sentiebat q̄ dicebat. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni cui bñdixit dñs. Itē charissimi fructꝰ iste nō solū deliciosus est odore. sed etiā deliciosior ē specie z decore. De hoc nota quod dicit Leuit. xxiij. Sumetisq̄ die primo fructus arborz pulcerrime. Primꝰ dies animā illuminās est fides. Et certe si sumere debemus fructꝰ arboris pulcerrime. Arbor pulcerrima est Maria. Pulcra quidē in foliis ozis. Pulcrior aūtē in floribꝫ cordis. Pulcerrima vero in pulcerrimo fructu ventris.

De quo beat⁹ Bernard⁹ infert sic. Si ingt fructus ille mortis non solū suauis fuit ad vescendū. sed etiā teste scptura delectabilis aspectu. quāto magis hui⁹ vitalis fruct⁹ vi/ uificū decorē debem⁹ inquirere. illū inēz in quē desiderāt angeli pspicere. Pulcer vtiqz fructus xp̄s est q̄ speciosus forma pre filijs hominū est. Si autē pleni⁹ cognoscere vo/ lumus fruct⁹ hui⁹ pulcritudinē recurram⁹ ad ipaz arborē pulcerrimā. requiram⁹ ipaz pulcerrimā eius mr̄em. z dicam⁹ illud Can ticoz. v. Qualis est dilect⁹ tuus ex dilect. o pul. mu. Et ecce ipa respōdens statim dicit. Dilect⁹ meus candid⁹ z rubicūdus elect⁹ ex milib⁹. Ipa candor lucis eterne. Cādid⁹ quidē est diuinitate. rubicūdus aūt huma/ nitate. Candid⁹ quoqz cōuersatione. rubi/ cund⁹ passione. Ecce q̄z pulcer fruct⁹. pter hoc bene de ipo dicit Augustin⁹. Pulcer in celis. pulcer in terris. pulcer in p̄re ꝟbū. pul cer in mr̄e caro z ꝟbum. Hec autē pulcerri/ ma arbor Maria non solū habet pulcerri/ mū fructū ventris. sed etiā pulcerrimos ha bet fruct⁹ mentis. De quib⁹ apostol⁹ ad Ga lath. v. scribens ait. Fruct⁹ autē spiritus est charitas. gaudiū. pax. patiētia. benignitas. bonitas. longanimitas. māsuetudo. fides. modestia. ptinentia. castitas. Itē charissimi fruct⁹ iste nō solū delicios⁹ est odore. z de/ licios⁹ decore. sed etiā delicios⁹ est sa/ pore. Quod bñ illa sancta aīma experta fu/ it que Cāticoz. ij. dicit. Sub vmbra illius quē desiderabā sedi. z fruct⁹ eius dulcis gut turi meo. Quid mīz si fruct⁹ iste tam dulcz est qui tā altus est. Dicit eñ beat⁹ Bernar/ dus. Fruct⁹ quanto altior tanto dulcior. ḡ tu sol⁹ dulcissim⁹. quia tu solus altissimus. Quomō aūt potest altissim⁹ esse ille fructus cui⁹ breuissima est arbor. Sed certe arbor hui⁹ fruct⁹ maria z altissima simul est z bre/ uissima. altissima dignitate. breuissima hūi/ litate. Altissima in oculis dñi. breuissima in oculis suis Que licet ℏ modo sit breuis. fru ctus tamē ei⁹ est valde dulcis. Unde Eccl̄i. xj. dicit. Breuis in volatilib⁹ est apis. z initi um dulcoris habet fruct⁹ eius. Si igit fru ctus vēris Marie in olfactu. in visu. in gu/ stu. delicios⁹ est. Et ideo vere bñdictus est. Sicut etiā beat⁹ Bernard⁹ testat⁹ ē di/ cens. Benedict⁹ fruct⁹ ventris tui. bñdict⁹ in odore. benedict⁹ in sapore. benedict⁹ i spe/ cie. Tertio charissimi cōsideremus quo/ modo virginalis vteri fructus sit virtuos⁹ simus. Nā reuera virtuosus est ad perdito rū saluationē. ad saluandoz multiplicatio/ nem. ad multiplicatorū cōseruationē. Dico charissimi q̄ fruct⁹ iste benedictus virtuo/ sus est ad saluandū siue ad salutē. propt qđ etiā fruct⁹ salutis dicit. Unde Ecclesiastici ꝓmo. Corona sapiētie timor dñi. replēs pa/ cem z salutz fructū. Quid est qđ dicit pacez z fructū. fruct⁹ salutis nostre et pax nostra. il/ le est qui fecit vtraqz vnū iesus christus. Et certe hūc fructū. hanc pacē timor dñi reple/ uit. teste Ysaia q̄ ait. Et replebit eū spiritus timoris dñi. Bene aūt dicit fruct⁹ salutis si ne quo nulla sal⁹ est nobis. iuxta illud Actu um. iiij. Nō est in aliquo alio salus. Et Anſ/ helm⁹. Nō est inquit sal⁹ nisi quē tu ego pe/ peristi. Tu igit o Maria vere es arbor salu tis que mūdo portasti fructū salutis. Sic beatus Bernā exclamās dicit. O vere celestis planta p̄ciosior cūctis. sanctior vniuers. O vere lignū vite qđ solū fuit dignū portare sa lutis fructū. Sed heu multi fructū istū sa/ lutiferū faciūt mortiferū. fructūqz tam mel liferū sibi cōuertunt in absinthiū eternum. sicut Amos q̄nto dicit. Cōuertisti in ama/ ritudinē iudiciū. z fruct⁹ iusticie in absinthi um. Itē charissimi fruct⁹ iste valde est fruo sus. nō solū virtute saluatiua. sed etiā virtu/ te multiplicatiua. Unde etiā in bono expo/ nere possum⁹ qđ scriptū est. A fructu frumē ti vini z olei sui multiplicati sunt. vt frumen tū ad corp⁹ christi. oleū ad animā christi. vi/ nū ad diuinitatē xp̄i referam⁹. Fructū quo qz frumēti ad sacramentū corpis xp̄i. Fru/ crum aūt vini ad sacramentū sanguinis xp̄i Fructū vero olei ad vnguentū spiritussan/ cti referre possum⁹. Ab hoc ergo fructu mł tiplicati sunt filij in eccl̄ia. z multiplicata est eccl̄ia in filijs. Nā oēs filij ventris eccl̄ie sunt hereditas z merces fruct⁹ ventris ma rie. sicut in psalmo dicit. Ecce hereditas do mini filij merces. fruct⁹ ventris. De hoc ꝫz beat⁹ Hieronym⁹ ait. Ipe dñs nat⁹ ex vir/ gine fact⁹ est fruct⁹ vētris. cui⁹ assumpta hu manitas hāc accepit mercedē. vt gētes vo/ care in filijs sint hereditas eius. Itē charis simi fruct⁹ iste benedict⁹ non solū fructu sa/ luatiua virtuosus. nō solū virtute multipli/ catiua virtuosior. sed etiā virtute cōseruati/ ua virtuosissim⁹ ē. Unde de hoc fructu po/ sumus accipe illud Prouerbioz. xj. Fruct⁹

tuſti lignū vite. Sicut em̄ lignū vite qđ fuit in medio paradiſi terreſtris virtutē habuit ſeruandi vitā nature. ſic certe fructus ventris marie. qui eſt lignū vite. ⁊ fructus vite i medio paradiſi eccleſie cōſeruat vitā gratie. in medio paradiſi celeſtis patrie vitam glie Cōſeruat quidez vitā gratie a corruptione culpe. vitā vero glorie a corruptōe omis mi serie. vt ſic recipiam⁹ in fructu marie qđ amiſimus i fructu adā ⁊ eue. ſicut bene notauit Beda dicēs. Benedict⁹ fructus vētris illius. q quē ⁊ ſemen incorruptiōis in agro ſuperne hereditatis quē in adā perdidimus. fructū recipim⁹. Sit ergo benedict⁹ fruct⁹ marie ſalutē dando ſpiritualiter. ſaluādos multiplicādo vniuerſaliter. multiplicatos cōſeruando eternaliter virtuoſiſſimus.

Quarto conſiderem⁹ chariſſimi quomodo ſ̄gnalis veteri fruct⁹ ſit copioſiſſim⁹. Recucra em̄ tā copioſus eſt q̄ animā plene pōt reficere. tā copioſus eſt q̄ oīb⁹ poteſt ſufficere. tā copioſus eſt q̄ nunq̄ poteſt deficere In p̄mo quidē copioſus. in ſecūdo copioſior. in tertio copioſiſſim⁹ eſt. Dico chariſſimi q̄ fruct⁹ iſte benedict⁹ tam copioſus ē q̄ animā rationalē quā tot⁹ mūd⁹ oīſq̄ creatura ſatiare ñ poteſt. fruct⁹ iſte ad ſatietatē reficere poteſt. Unde ſcriptū eſt. De fructu operū tuor ſatiabit terra. Fruct⁹ ventris marie eſt fruct⁹ operū tuor dñe. Tuor vtiq̄ tuor. nō humanor. non mortaliū. ſz tuorum. Tuū em̄ dñe opus eſt tāte virginis p̄paratio. tuū op⁹ eſt gabrielis miſſio. tuū op⁹ ſpiritusſancti ſuperuentio. tuū opus eſt verbi ⁊ carnis vnitio. Taliū operū tuor domine eſt fruct⁹ iſte. quia de talib⁹ operib⁹ quaſi de quibuſdā floribus proceſſit fruct⁹ iſte. Unde etiā in nazareth qđ flos interpretat bñ apparuerūt flores iſti. Dicit em̄ beat⁹ Bernard⁹ In nazareth nunciat chriſt⁹ naſcitur⁹. quia in flore ſperat fructus ꝓceſſur⁹. Terra que iſto fructu ſatiat eſt aīma humana q̄ ad modum terre ſemp eſt germinatiua. ſiue vtiliū ſiue inutiliū herbar. id eſt. cogitationū ⁊ deſideriorū. Iſta inq̄ terra fructu marie ſatiatur. ſicut ſcriptū eſt. Satiabor cū apparuerit gloria tua. Quid mir̄ ſi in gloria ſatient hoc fructu fruētes cū etiā in miſeria ſatientur credentes. Unde Laſſiodor⁹ exclamās dicit. O fruct⁹ ille mirabilis qui humanū genus dulciſſima credulitate ſatiauit. Unde non guſtare peccare eſt. Uide ergo q̄ copioſus iſte fructus eſt qui animā ſatiare poteſt. quā totus mūdus ſatiare nō poteſt Itē chariſſimi fructus iſte benedictus nō ſolū tam copioſus eſt q̄ animā inſatiabilē poteſt plene reficere. ſed etiā tā copioſus eſt q̄ vniuerſitati ſaluādor poteſt bene ſufficere. Dic enim eſt fruct⁹ arboris illi⁹ glorioſe. de qua dicit Dañ. iiij. Fructus ei⁹ nimi⁹. ⁊ eſca vniuerſorum in ea. Uniuerſor certe in dño viuentiū. quieſcentiū. reſurgentiū. Sicut pulcre ſignatū poteſt eſſe Leuit. xxv. vbi dicit. Dabo vobis benedictōem meā anno ſexto ⁊ faciet fructus triū annorū. Annus ſextus etatē ſextā. ſeptimus ſeptimā. octau⁹ octauā ſignat. Iſte annus ſext⁹ eſt ann⁹ plenitudinis. ſm illud apoſtoli Gal. iiij. At vbi venit plenitudo tēporis. miſit de⁹ filiū ſuum. ⁊c. Dicitaq̄ annus ꝓtulit fructū dei filiū. fructum vtiq̄ tā copioſum q̄ per ipm anno ſexto viuentiū. anno ſeptimo quieſcentiū. anno octauo reſurgentiū habem⁹ oīes fruct⁹ animar noſtrar. Ipe ergo eſt fruct⁹ ſufficiens vniuerſitati animar noſtrar. q̄ eſt dominus ſufficiēs vniuerſitati creaturar. Hic autē eſt fruct⁹ ventris marie. teſte Auguſtino qui ait. Illa virgo ſingulari gratia ꝑuenta eſt atq̄ repleta. vt ipm haberet ventr⁹ ſui fructū. quē ex initio habet vniuerſitas dñm. Itē chariſſimi fructus noſter benedict⁹ nō ſolū in hoc copioſus eſt q̄ animas ſatiādas poteſt ad ſatietatē reficere. nō ſolū in hoc copioſior eſt q̄ animar ſatiandar poteſt vniuerſitati ſufficere. ſed etiā tā copioſiſſim⁹ eſt q̄ ſatiādis animab⁹ ⁊ angelis nunq̄ pōt deficere. iuxta illud Ezechiel. xlvij. Non deficiet fructus ei⁹. O infinita copia. o copia defectus neſcia Deficere vtiq̄ nō poteſt copia hui⁹ fructus in eternū. cū ſit copioſiſſime benedict⁹ in eternū. Ait em̄ beat⁹ Bernard⁹. Benedictus fruct⁹ ventris tui qui eſt benedictus in eternū. Sic ergo fructus iſte bñdictus copioſus eſt dū ad ſatietatez reficit. copioſior dū ſatiandor vniuerſitati ſufficit copioſiſſim⁹ dū ſatiādis in ꝑpetuū non deficit. Uides nūc o lector. vides o auditor q̄ generoſiſſim⁹. q̄ delicioſiſſimus. q̄ copioſiſſimus ſit fruct⁹ ventris marie benedictus. Uides inq̄ quomō ſit generoſus ex vtero regali. generoſior ex virginali. generoſiſſim⁹ ex paternali. Uides etiā quomō delicioſus ſit odore. delicioſior decore. delicioſiſſimus ſapore. Uides nihilomin⁹ quō ꝓtuoſ⁹ ſit ad

curandū. virtuosior ad multiplicandū. ꝑtuosissim⁹ ad cōseruandū. Uides insup quomodo copiosus ad satiandū. copiosior ad vniuersitatē. copiosissim⁹ ad ꝑpetuitatē. De duodecim ꝓditiōes hui⁹ fruct⁹ signari pñt p illos. xij. fruct⁹ de q̄b Apoc. xxij. dr. Qm angel⁹ Johi oñdit lignū vite afferēs fruct⁹. xij Et q̄ fruct⁹ iste fruct⁹ vite. lignū vite. oīb⁹ hoīb⁹ ad vitaz ꝓducit. iō merito oīs homo ad laudādū hui⁹ fruct⁹ auctorē inducit. sic scꝛtū est. Cōfiteāt tibi ꝓpli de⁹ cōfiteant tibi ꝓpli oēs ter. de. f. s. Eya nūc bñdicta mat huius bñdicti fruct⁹. fac vt ꝑ fructu fruamur i eternū. Per eundē fructū dñm nostꝝ iesuz xꝑm filiū tuū Amen.

Benedict⁹ fruct⁹ vētris tui. Postq̄m tenuiter vidim⁹ de fructu vētris marie q̄lis z q̄nt⁹ sit z credak. videam⁹ mō quoꝝ sit. z quib⁹ debeak. Fruct⁹ nāq̄ iste nō solū est fruct⁹ vētris sz etiā mētis. Fructus est vētris soli⁹ marie. fruct⁹ aūt mētis cuiuslibet fidelis aie. Fruct⁹ vētris ꝑ carnē fruct⁹ mētis ꝑ fidē. Uñ sanct⁹ Ambrosi⁹ ait. Si ꝼm carnē vna mater est xꝑi. ꝼm tñ mentē omniū fruct⁹ est xꝑs. Oīs eīm aīa ꝓcipit dei verbū imaculata z imunis a vicijs Jgit ꝼm Amb. quecūq̄ mēs hūc fructū sibi voluerit adesse. debet a vicijs imunis esse. Christus eīm fruct⁹ est mētis nō viciose sz ꝑtuose nō viciose ꝑ septē vicia capitalia sz ꝑtuose cōtra septē vicia capitalia. Fruct⁹ g̃ iste est fructus humiliū ꝓtra superbiā. fruct⁹ amātiū cōtra inuidiā. fruct⁹ mitiū ꝫ irā. fruct⁹ laborantiū ꝓtra accidiā. fruct⁹ liberaliū ꝓtra auariciā. fruct⁹ abstinentiū ꝫ gulā. fruct⁹ ꝓtinētiū ꝓtra luxuriā. Prio charissimi videamus quō fruct⁹ iste bñdict⁹ sit hūiliū ꝫ superbiam. De ꝫ eīm accipe possum⁹ qđ dr. iij. Reg. xix. Nōcūq̄ reliquū fuerit de domo iuda mittz radicē deorsum z faciet fructū sursū. De domo iuda fuit beata maria. de domo iuda est q̄libet fidelis aīa. Illa corpalit. ista spūalit. Illa ꝑ carnē. ista ꝑ fidē. Et iō nō solū maria sed etiā quilibet fidelis volēs facere fructū sursum debet radicē mittere deorsum. Radix aūt deorsum mittēda. humilitas est. que ad modū radicis semp ad ima tendens est. Hui⁹ benedicte radicis arbor quanto fuerit ꝓcerior. tāto radix ipa debet esse profundior. Juxtā illud Eccl. iij. Quanto magnus es humilia te in oīb⁹. z corā deo inuenies gratiā. Alioquin arbor quanto maior esset, tanto cit⁹ vento inflatiōis subuerteretur. si non magna z ꝓfunda humilitatis radice firmaretur. Pensem⁹ ergo quantū illius ꝛge radix ꝓfunda fuerit que sic in sublime exire uit q̄ fructū angelis altiorem ferre meruit. fructū vtiq̄ de quo beatus Ambrosius ait. Ipe fruct⁹ est flos radicis de qua Isa. Exiet inquit virga de radice iesse. z flos de radice eius ascēdet. Quecūq̄ aīma hāc humilitatis radicē deorsum miserit. ipa hūc sursuz habebit. Sursuz inq̄ in alto intellectu. sursum in alto affectu. sursum in cōtemplatione. sursum in dilectiōe. Sic ergo fruct⁹ iste benedict⁹ humiliū est. Jdeo maria sup omnes homies fuit hoc dignissima. q̄ sup omnes homies humilitate fuit radicatissima. Propter qđ bñ beat⁹ Bern. exclamans dicit. O virgo virga sublimis ad quantā celsitudinē verticē sanctā erigis. vsq̄ ad thronū maiestatis. quoniā in altū mittis radicē humilitatis Secūdo videam⁹ charissimi q̄ modo fruct⁹ iste benedict⁹ sit amantiū dei z ꝓximū contra inuidā. De hoc accipe possum⁹ illud ps. Ecce hereditas dñi filij merces fruct⁹ ventris. Hoc exponēs beat⁹ Ambrosi⁹ ait. Hereditas dñi filij. sunt. q̄ merces sunt fruct⁹ illi⁹ qui de marie ventre processit Multi ergo filij sunt merces vnici filij qui est fruct⁹ vētris benedicti. Sed vbi rē q̄ meruit hāc mercedē. Meruit certe nascendo. meruit in ꝑsepio iacēdo. meruit circūcisionē sustinēdo. meruit docēdo. meruit opera salutis nostre exercēdo. meruit moriēdo. Meruit inq̄ nobis. xxxij. annis nobis seruiendo. Et ꝓpter hoc iustissime hanc mercedē exigit dicēs Zach. xj. Si bonū est in oculis vestris afferte mercedē meā. Sed certe nō solū filij sunt merces fruct⁹ ventris. sed ipse fructus vētris sanctissimi est merces filij cuiuslibet adoptiui. Qui aūt sunt isti filij. audi. Filiorū est diligere patrē z patris filios. Filij ergo dei z filij ecclesie sunt quicūq̄ deū z ꝓximū diligūt. Uñ apostolus ad Ephes. v. Estote imitatores dei sicut filij carissimi. z ambulate in dilectiōe xc. Et Matthei. v. dicit. Diligite inimicos vestros. bene facite his q̄ oderūt vos. z orate ꝑ ꝑsequēt⁹ z calumniātib⁹ vos vt sitis filij patris vestri qui in celis est xc. Tales ergo filij videlicet amatores dei z ꝓximi sunt merces huius fructus benedicti. taliūq̄ filioꝝ merces est ipe fruct⁹ bñdictus. Sic igitur fructus ille

diligentiū est. z ideo maria sup oēs homines fuit ħ fructu dignissima. qz sup oēs homines fuit caritate affectuosissima. Propt qđ bñ ait beat⁹ Aug⁹. sic. Quis dubitare poterit oīno in affectiōez charitat⁹ transisse viscera marie in ꝗbꝫ ipa que de⁹ est charitas nouē mensibꝫ corpaliter reꝙeuit. Tertio charissimi videam⁹ quomō fruct⁹ marie benedict⁹ sit patientiū z mitiū cōtra ira. De ħ accipiam⁹ qđ dicit Job. xxij. Acꝙesce g̃ illi z habeto pacē. z p ħ habebis fruct⁹ optimos. Acquiescere z pacē habere est mitiū z patiētium. Qui autē tales sunt. ipi p hec fructus optimos habebūt. Duo aūt optimi sūt fructus. vn⁹ virtut⁹. alter vēris. Optimus fructus mentis est charitas. de qua ap'lus ait. Fruct⁹ autē spūs. Fruct⁹ qui ibi enumerā tur. alij quidē sunt boni. alij vero meliores. sz ꝑmus ꝙ est charitas optim⁹ est. p quē alij oēs sicut ostēdit Augustin⁹ boni sūt. Optimus aūt fruct⁹ vēris est christ⁹. Ille nāqꝫ bon⁹ fruct⁹ vētris est quicūqꝫ in vētre sanctificat⁹ est. Ideoqꝫ bon⁹ est fruct⁹ ventris elizabeth. Melior autē fruct⁹ ventris Anne. Optim⁹ aūt fruct⁹ vētris marie. Bon⁹ autē fruct⁹ ventris elizabeth iohānes. Melior fruct⁹ anne maria. Optim⁹ fruct⁹ marie Jesus. Pēsa frater ꝙs sit iste fruct⁹. z de q̃ terra sit pduct⁹. z videbis ꝙ est optim⁹. Audi hieronymū ꝙ ait. Fruct⁹ est ꝙgo de ꝙgine. dñs de ancilla. de⁹ ex hoie. fil⁹ ex matre fructus eterni. O felices ꝙ in omniū castigationū disciplina animū tā patientē habēt z tā patuz ꝙ ex ħ iustissime ꝓsequunt fructū patiētiuz fructū pacatissimū. de q̃ ad Hebre. xij. loqꝫ Oīnis inqt disciplina in p̄senti quidē nō videt esse gaudij sz merozis. postea aūt fructū pacatissimū exercitatis p eā reddet iusticie. Exercitatā g̃ patientiā habētes fructū optimū referūt. iuxta illud Luc. viij. fructū afferunt in patiētia. Sic ergo fruct⁹ iste benedictus est patientiū z mitiū. z ideo maria sup oīs hoies fuit hoc fructu dignissima. quia sup oīs hoies fuit mitissima. ita vt nec oculo nec verbo nec facto tenuissimū impatientie signū ostēdit z patiētissima teste ambrosio ꝙ ait. Nihil torui in oculis marie. nihil in verbis. pcar. nihil in actu verecundum.

Quarto charissimi videam⁹ quomodo fruct⁹ Marie sit exercentiū se z laborantiū contra accidiā. De hoc dicit Sapientie. iij. Bonorū labor gloriosus est fruct⁹. Querē dus g̃ est fruct⁹ iste cū exercitio laboris. Vnde q̃ apis querit fructū mellis. Fructū inqꝫ ꝺ quo Eccī. xi. dicit. Breuis in volatilibus ē apis. z initiū dulcoris habet fruct⁹ ei⁹. Considera charissime quō apis de orto ad ortū de arbore ad arborē. de flore ad florē discurrit p fructu mellis. sic z tu meditatiōibꝫ z desideriis z zelo imitāde virtutis discurre circa exēpla iustoꝝ. z maxime pfectoꝝ. Discurre inqꝫ de orto ad ortū. id est. de statu ad statū. Discurre de arbore ad arborē. id est. ꝺ iusto ad iustū. De flore ad florem. id est. de virtute ad ꝟtutē. de exēplo ad exemplū. Discurre marie sup illū florē in quo inuenies totū diuini mellis fructū. sup illū vtiqꝫ florē q̃ est z flos z fruct⁹. De quo beat⁹ Ambrosi⁹ ait. Flos marie xp̄s ē. q̃ veluti boni arboris fructus. p nr̄e pcessu ꝟtutis nūc floret. nūc fructificat in nob. Laborem⁹ fratres bñ. p hoc fructu. qz bonoꝝ laboꝝ gl'iosus est fructus Flota g̃ nō quorūcūqꝫ laboꝝ sz tm̄ bonorū laboꝝ est fruct⁹ iste. nō em̄ est illoꝝ laboꝝ de quibꝫ ꝺr Sap̄. iij. Sapientiā q̃ abꝟcit z disciplinā infelix est. z vacua est spes illoꝝ. z labores sine fructu. Sic g̃ fruct⁹ iste bñdict⁹ est exercentiū se in bono ꝓtra accidiā. Et iō maria sup oīs homīes fuit hoc fructu dignissima. qz sup oīs hoies in bono fuit exercitatissima. sicut bñ ostēdit Beda q̃ super hoc ꝟbo. Magnificat aia mea dñm. iducit ipam sic loquentē. Totū animi affectū i agēdis gratiaꝝ laudibꝫ offero totū qđ viuo. qđ sentio. qđ discerno in ei⁹ magnitudine cōtēplanda. totū in ei⁹ p̄ceptis obseruādis impēdo. Quinto videam⁹ charissimi quomodo fruct⁹ marie sit liberaliū cōtra auariciaz z maxime illoꝝ liberaliū q̃. p hoc fructu renunciāt oīnibꝫ tēporalibꝫ. iuxta illud Lañ. viij. Vir affert p fructu ei⁹ mille argenteos. relinquēdo sc̄z oīnia. dicit interlinearis. Et iterū glosa dicit. Per mille pfectio. p argentū oīne mundanū accipit. Qui g̃ pfecte omne mundanū. p xp̄o relinquit. ipse q̃si mille argenteos. p hoc fructu tradit. Sed ecce q̃ dare noluerit mille oīnia relinq̃ndo. det saltem aliqua. p hoc fructu pauprbꝫ subueniēdo. vt sit sicut oliua fructifera fructū misericordie ferēdo. Quia vero summ⁹ misericordie fruct⁹ est summa misericordia que ē de⁹. Ideo maria q̃ habet misericordie fructū copiosissime tulit. Ipa sic oliua fructifera. ipa q̃si oliua speciosa i cāpis ꝓueniētissime fuit.

Propt qđ bñ Johes damascen⁹ dic. Maria in domo dñi plātata z ipinguata spū. et oliua fructifera ois fruct⁹ habitaculū facta est. Heu q̄s lōge ab isto fructu misericor. dū z terrena cōcupiscētiū sunt aie auaroꝝ. De quib⁹ ōr Luc. viij. A solicitudinib⁹ z diu. et volup. vite cūtes suffocanť z nō referūt fructum. Dicit quoq; Eccs. v. Qui amat diuitias. fructū nō capiet ex eis. Sic ḡ fruct⁹ iste benedict⁹ liberaliū z tpalia cōtemnētiuꝫ est z ideo maria sup oīes hoies fuit ħ fructu dignissima. qz sup oīes hoies in ꝓmptu tpaliū fuit liberalissima. testāte beato Bernardo q̄ ait. Quicqđ maria bonoris ī populo. quicqđ rex terrenaꝝ ō paterna domo habere potuisset. oīa arbitrata est q̄si sterco/ra vt christū lucrifaceret Sexto videam⁹ charissimi quō fruct⁹ Marie sit abstinētiū ꝓtra gulā. Et de ħ norem⁹ qđ dicit Prouer bioꝝ. xij. De fructu oris sui satiabit bonis. Fruct⁹ marie fruct⁹ oris dici pōt. nō solum qz oris oratiōe z doctrina. sz etiā qz oris abstinētia acquirit. De isto fructu satiabit spiritualib⁹ q̄ p isto fructu abstinēs est a bonis tēporalib⁹. Satiabit bonis de isto fructu q̄ cūq; esurit z sitit corpaliter. magis aūt spūaliter p isto fructu. Un beat⁹ Bernard⁹ ait. Bon⁹ fruct⁹ est q̄ animaꝝ esurientiū z sitiētiū iusticiā. esca z pot⁹ est. Bene q̄ p hoc fructu esuriūt in mūdo qz de ipo satiabunť in celo. iuxta illud Luc. vj. Beati q̄ nūc esuritis qz saturabimini. Dic ḡ p hoc fructu abstinentes. ibi erūt de isto fructu comedentes. Un Isaie. ij. ōr. Dicite iusto. quoniā bene q̄m fructū adinuentionū suarum comedet Sic ḡ fruct⁹ iste benedict⁹ est abstinētiū cō/tra gulā. z ideo maria sup oīs hoies fuit ħ fructu dignissima. qz sup oīes hoies fuit ō gulā rēperatissima. Propter qđ bñ Johes chrysostom⁹ ait. Comesatrix aut vinolenta nūq; maria fuit. nō lenis. nō iocosa. nō cāratrix. nō turpiū ꝟboꝝ amatrix. talia certe intē perantiā sequi solēt Septimo charissimi videam⁹ quomō fruct⁹ vētris marie sit cōtinentiū cōtra luxuriā. De hoc em̄ dicit Sapiētie. iij. Felix sterilis z incoinq̄nata. q̄ nesc. in de. ba. f. in r. a. sanctaꝝ. In respectione inq̄ p gratiā. magis aūt i respectiōe p gl'iaꝫ Et certe fruct⁹ ventris altissimi. fruct⁹ ventris virginalis merito est fruct⁹ cōtinentiū specialis. Cū em̄ p fructū virginis benedictum benedicanť oīes fideles generaliter merito cōtinētes benedicenť p ipm̄ specialiter. p quē etiā cōtinentiū regina benedicta ē pre oīb⁹. vt dicit beat⁹ Bernard⁹ declarās Vere benedict⁹ fruct⁹ vētris tui in quo benedicte sunt oīes gētes. de cui⁹ plenitudie tu quoq; accepisti cū ceteris. z etiā differentius a ceteris. Ue luxuriosis q̄ nullā partē habēt in fructu virgineo. ve miseris qui nullum habēt ramū q̄ possit ferre fructū virgineū. Un de adultera dicit Eccī. xxiij. Rami eius nō dabūt fructū. Igit fruct⁹ iste benedict⁹ est cōtinentiū cōtra luxuriā. z ideo maria sup oīes fuit hoc fructu dignissima. cū sup oīes hoies fuit castissima. sicut bene testat Chryso. dicēs. O ineffabilis laus marie. magis credebat Joseph castitati eius q̄ vtero ei⁹. z pl⁹ gratie q̄s nature. possibil⁹ credebat mulierē sine viro cōcipere q̄m Mariā posse peccare. O igit maria felicissima q̄ re tanq; virtuosissima fructu diuino fuisti dignissima. adiuua nos vt virtutib⁹ ad hunc fructū ptingere valeam⁹. dūm nostr⁹ Jhūs ꝑm filiū tuū Amen.

Benedict⁹ fruct⁹ vētris tui. Vidim⁹ de bñdicto fructu vētris marie ḋs z q̄lis fuit. vidim⁹ q̄s q̄r z qualiūs ite Videam⁹ nūc ad q̄s z ad q̄les effect⁹ necessari⁹ sit. Hā fruct⁹ iste ō malū. fruct⁹ ad bonum necessari⁹ est. Necessari⁹ est quidēp̄ter sex effectus ꝓtra malū. necessari⁹ est etiā ꝓpter sex effect⁹ ad bonū. Hui⁹ itaq; bñdicti fruct⁹ sunt duodecim effect⁹ valde vtiles. sue duodecim vtilitates valde notabiles. p quib⁹ merito eiusdē fruct⁹ laudant oīes bomines. iuxta qđ scr̄ptū est in ps. Cōfiteāť tibi pl'i de⁹. cōfiteāť tibi pl'i oēs. ꝛra dedit fructū suū. Prim⁹ ḡ fruct⁹ effect⁹ est expiatio culpe mortalis. scđs pacificatio inimicitie capitalis. tert⁹ sanatio plage original'. quart⁹ relevatio ī medie mētal' ḋnt⁹ euitatio ire iudicialis. sext⁹ elōgatio pene gehēnalis. septimus renūciatio sūbe tpal'. octau⁹ locupletatō ad rōnalis. non⁹ ꝓsūmatio vite spūal'. decimus m'ltiplicatio eccl'ie vniuersal'. vndecim⁹ reintegratio ruine empirreal'. duodecim⁹ ꝓperuatio gl'ie eternal' Prio ḡ charissimi fruct⁹ marie bñdict⁹ necessari⁹ ē ad expiatiōz culpe mortal'. De ħ exponi pt qđ ōr Isa. xxvij. Iste ois fruct⁹ vt auferāť petīm ei⁹. Ois fructus itelligi pt ille de q̄ beat⁹ Bern̄. loquēs ait. In cruce pēdet ois fruct⁹ vite. qz ipa arbor vite in medio gadisi. Ois ḡ fruct⁹ ē tot⁹

fructꝰ tot⁹ illo. Hic fructꝰ ad ℔ dat⁹ est. ad ℔ nat⁹ est. ad ℔ passus est. vt auferat petrñ hominis. Ipe eñ. sic̃ angel⁹ inqt Matℏ. pmo saluũ fecit pꝓlum suũ a peccatis eoꝝ. Ipse q̃z est de q̃ Johes dixit. Ecce agn⁹ dei. ecce qui tollit pcta mũdi. Iste ḡ agn⁹. iste certe fructꝰ tollit pcta mũdi tã mortalia q̃z venialia. vt q̃ p hũc fructũ purgat⁹ a mortalibꝫ eiusdem fructũ portat. purgatꝰ a venialibꝫ vt fructũ abundãtꝰ ferat. iuxta Joℏ. xv. Omnẽ q̃ facit fructũ purgabit eũ vt fructũ plꝰ afferat.

Secũdo charissimi fructꝰ marie benedictus necessariꝰ est ad pacificatõem inimicitie capitalis q̃ fuit inter deũ ⁊ hoiem. inter angelos ⁊ homies. Unõ Isa. lvij. Creaui fructũ labioꝝ pacẽ. pacẽ ei q̃ longe est ⁊ q̃ ꝓpe est. Fructꝰ ventris marie bene potest dici fructus labioꝝ marie qꝛ dũ de labꝫ suis stillauerũt melliflua ꝗba illa. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm verbũ tuũ. statim cõcepit mellifluũ fructũ suũ. O vere melliflua labia. sicut dꝛ Cãtico. iiij. Fauꝰ distillãs labia tua sponsa. Noꝝ ergo labioꝝ fructũ Jℏm xp̃m deꝰ pater creauit siue fecit pacẽ. Pacẽ inq̃m ei q̃ lõge est p culpã. vt fiat ꝓpe p gratiã. pacẽq̃z ei q̃ ꝓpe est p gratiã. ne fiat longe p culpam. Ipe eñ (sicut apl⁹ ait) est pax nostra q̃ fecit vtraq̃z vnũ. Fructꝰ iste etiã factꝰ est pax inter hoies. q̃ longe est in mũdo. ⁊ inter angelũ. q̃ ꝓpe est in celo. vtrosq̃z pacificauit in patibulo. iuxta illud Ephes. ij. Pacificãs p sanguinẽ crucis ei⁹. siue q̃ in celis siue q̃ in terris sunt. Itaq̃z fructꝰ iste pax hoiũ ad hoiem. pax hois ad angelũ. pax hois ad deũ factꝰ ẽ. Quid miꝝ si p hunc fructũ pacẽ habeat hõ cũ deo. cũ ipe fructꝰ pacificãs sit deus ⁊ hõ. Testat Beda q̃ ait. Terra nostra dabit fructũ suũ. qꝛ ꝛgo maria q̃ de terra corꝑ habuerat filiũ genuit. diuinitate quidẽ deo patri coequalẽ. ſz sibi carnis ꝛitate cõsubstãtialẽ.

Tertio charissimi fructꝰ marie bñdictus necessariꝰ est ad curatiõem plage originalis grauis eñ plaga imo grauibꝫ plagis homo icidẽs in latrones vulneratꝰ est. dũ p origiale peccatũ tã cecꝰ ad vez. tã infirmꝰ ad bonũ tã pnus ad malũ factꝰ est. Sz he plage per hũc fructũ sanant. In hac quidẽ vita in pte sanant p gratiã. in futura vero tota in toto sanabunt p gloriã. Uñ bene legit Apocal. xxij. q̃ angel⁹ ostẽdit Johãni lignũ vite per mẽses singulos reddens fructũ suũ. et folia ligni ad sanitatẽ gentiũ. Lignũ vite est mater vite Maria. vel lignũ vite est lignus crucis. vel etiã lignũ est ipe auctoꝛ vite Jhesus xp̃s. qui est ⁊ fructꝰ vite. huiꝰ folia sanatiua sunt verba ⁊ documẽta edificatiua. Si aũt sanatiua sunt folia eiꝰ. quanto magis sanatiuus est ipe fructꝰ. vt ḡ p hunc fructũ sanemur accedamꝰ ad arboꝛẽ eiꝰ. accedamꝰ inq̃z ad Mariã oꝛãtes cũ Anselmo. q̃ oꝛans ait. Exaudi me dña. sana aiam serui tui pcrõz p virtutẽ benedicti fructꝰ vẽtris q̃ sedet ĩ dextera oñipotẽtis patris sui. Quarto charissimi fructꝰ marie benedictꝰ necessariꝰ ẽ ad releuationẽ inedie siue famis mẽtalis. ne ꝓpter defectũ nutrimẽti deficiãt aimalia dei. Propter qõ bene dicit Joel. ij. Nolite timere aialia regionis. qꝛ germinauerũt speciosa deserti. ⁊ lignũ attulit fructũ suũ. Desertũ qõ sine cultura germiat ⁊ pfert pastũ animaliũ. signare põt mariã. q̃ sine cultura maritali ꝓtulit filiũ. q̃ est pastꝰ omniũ fideliũ. Ideo q̃z bñ de ipa dici põt illud Ezech. xxxvj. Terra illa inculta facta est vt oꝛtus voluptatis. Speciosa huiꝰ felicis deserti sunt speciosa germina celestiũ desideriorũ. speciose herbe operũ bonoꝝ. speciosi flores virtutũ ⁊ donorum. speciosa folia vtiliũ verboꝝ. ⁊ certe speciosus fructꝰ vẽtris sui. qui est pastus omnium iustoꝝ. Maria est desertũ hoc speciosũ. Maria quoq̃z est lignũ hoc fructuosum. de quo dicit. ⁊ lignũ attulit fructũ suũ. O vere mirabilẽ fructũ per quẽ tam fames q̃z sitis releuat animarũ. sicut testat beatꝰ Bernardus dicẽs. Bonꝰ fructus q̃ animarũ esuriẽtium ⁊ sitientiũ esca ⁊ potus est. Nolite ergo timere aimalia dei. nolite timere fideles xp̃i q̃ inedia deficiatis cũ plena pascua in deserto. plenũ fructũ in ligno. plenũ etiã pabulũ in ꝓsepio habeatis. Ait eñ beatꝰ Bernardus. Natus reclinat in ꝓsepio. vt fideles oñes velut sancta aimalia carnis sue alimẽto reficeret. Et beatꝰ Augustinꝰ ait. O ꝓsepe splendidũ in quo nõ iacuit fenũ aimaliũ. sed angelorũ inuentũ est pabulũ. Quinto charissimi necessariꝰ est fructus Marie benedictꝰ ad euitationẽ ire iudicialis. quaz vtiq̃z certã habet omnis iniustꝰ sicut fructũ quo irã iudicij euadere certũ vtiq̃z ḥz oñis iustus. Unde in psalmo dicit. Si vtiq̃z est fructus iusto. v. est deus in. eo. in terra. eos. id est. iniustos. sicut exponit glo. Iniustos nãq̃z iudicabit ds ĩ terra. dũ ĩ iudicio iusti ĩ aere erũt. iniusti vero in terra remanebunt.

quia terrenis ꝫ deū adheserūt. ita vt dicere possent Adhesit i terra veter noster. Dñs ḡ ibi sic vtiqꝫ est fructus suauis iusto. sic vtiqꝫ erit iudex ḡuis iniusto. Ue ḡ eis q̄ fructum tā suauissimū ꝯuertūt sibi in iudiciū amarissimū. sicut dr Amos. vj. Cōuertistis i amaritudinē iudiciū. z fructū iusticie i absinthiū Fructus iusticie. fructus iusti. Justus est fructus marie. De q̄ certe beat⁹ Job ait. Justū fructum dedit terra ꝙgo. qz veritas de terra orta est. Certo charissimi necessarius est fructus marie bñdictus ad elōgationē siue declinatiōem pene genēnalis siue mortꝫ eternal' de q̄ exponere possum⁹ qō dicit. xiij. Reguꝫ. xvij. Transferā vos in terrā fructiferā z fertilē vini. terrā panis z olei ac mellis. z viuetis z nō moriemini. In terrā marie vel i terrā ecclesie trāsferent q̄ toto corde ad ipsam ꝯuertunt. Hec aūt terra valde est fructifera ferēs fructū panis vini olei z mellis dominū nostꝫ ihm xpm. Jpe nāqꝫ nobis est fructus panis ꝙfortātis ꝙtra defectū. ipe nobis est fructus vini ad pfectū. ipe quoqꝫ nobis est fructus olei illuminātis intellectū. ipe insuper nob est fructus mellis dulcorātꝫ affectū. Per hmōi certe fructū viuetꝫ charissimi z nō moriemini morte eterna Bñdicta sit terra huius fructus. bñdictus sup oīa sit ipe fructus p quā exempti sum⁹ a tātis malis. sic etiā bene declarauit Ansel. cū dixit. Quid digne referā genitrici dei z dñi mei. p cui⁹ fecūditatē captiuus sū redēpt⁹. p cui⁹ ptū de morte eterna sum exempt⁹. p cui⁹ plē pdit⁹ sum restitut⁹. z de exilio miserie ad patriā sum reductus. Bñdicta in mulieribus. hec oīa mihi dedit bñdictus fructus vētris tui i regeneratione baptismatꝫ sui. Ue ḡ oīibus ab isto fructu alienis. Scriptū nāqꝫ est. Oīis arbor q̄ nō facit fructū bo. excidet. z in ignē mittet. Septimo charissimi necessarius est fructus marie bñdictus ad renūciationē siue ꝙtēptū substātie tpalis. Uñ Lañ. viij. dr. Uir affert p fructu ei⁹ mille argēteos. relinq̄ndo tpalia dicit interlinearꝫ. Hā sic alia glosa dic. p mille perfectio. p argentū ꝙo oīe mūdanū accipit. vñ q̄si mille argēteos p b fructu dat. q̄cūqꝫ pfecte oīibus tpalibus p xpo renūciat. z vere merito p b fructu oīa tpalia feruēter vilipēdit. quicūqꝫ q̄ p̄ciosissim⁹ sit ille fructus diligenter attēdit dicēs illud Prouer. viij. Melior est fructus me⁹ auro z lapide p̄cioso. z genimina mea auro electo. Uir certe est q̄cūqꝫ tā viriliter est. vir aūt ille viriliter p b fructu ꝙtemnere dr nō solū res z diuitias sed etiā honores z potētias. dicēs illud Judicū. ix. Nō possum deserere dulcedinē meam fructusqꝫ dulcissimos z ire vt iter cetera ligna pmouear. Suauissimi sunt fructus xpi z charitas. Ligna siluaꝫ sic dicit glosa. sunt homies infructuosi eterno incēdio p̄parati. Jgit ꝑpē fructus istos suauissimos viriliter ꝙtēnat honores super ligna siluaꝫ p̄iculosissimos. viriliter ꝙtemnat oīa ꝓpter fructū bñdictū. q̄ est sup oīa bñdictus de⁹ in secula. Octauo charissimi necessarius est fructus marie bñdictus ad locupletationē siue repletionē aīe rōnalis. Uñ dicit Prouer. xij. De fructu oris sui vnusq̄sqꝫ replebit bonis. Dñm iesum nō solū fructū vētris. sz etiā fructū oris nō incōgrue fateamur qz ipi⁹ oris p̄dicatiōe. oris ꝙfessione. oris oratione meremur. Jpm q̄z ore exteriori sumimus sacr̄aliter. ore q̄z interiori spūaliter. ꝑ qō Hiero. ait. Flos marie fact⁹ est fructus vt nos illū comederem⁹. De isto fructu oris vnusq̄sqꝫ replebit fideles bonis spūaliū diuitiaꝫ. bonis inq̄ꝫ ꝙtutū z grāꝫ. De taliū bonoꝝ repletiōe apl's dic Ro. xv. Deus aūt spei repleat vos oīi gaudio z pace i credēdo. vt abūdetis i spe z ꝙtute spūsancti. O ꝙ bēdictus fructus plenitudo. qua replet⁹ est nō solū ager ꝙginis hūc fructū pducētis. sz etiā locus vniuscuiusqꝫ fidelis hūc fructū ꝙtinēt. sicut patet p beatū Hiero. q̄ ait. Bene ager plen⁹ dr. qz plena ꝙgo maria ꝓnunciat⁹ de cuius vtero credētibus fructus vite pcessit. z nos oīes de plenitudine ei⁹ accipim⁹ grām p̄ gratia. Nono charissimi necessarius est fructus marie bñdictus ad pfectionē vite spiritualis Uñ de viro pfecto bñ in ps. dr. Et erit tāq̄ lignū qō plātatū est sec⁹ decursus aq̄ꝫ. rē. vt q̄ꝫ pisperabūt. Quid intelligere debem⁹ p decursus aq̄ꝫ. nisi irrigationes grāꝫ. p q̄s bō dat siue pfert fructū suū dñm ihm christum. Tres aūt hic cōditiōes pfecte vite insinuāt q̄ boiem b fructu fructifeꝫ comitāt. Perfectoꝫ nāqꝫ est tpe suū nō negligere. ꝓpter qō bñ dr. Fructus suos dabit in tpe suo. Perfectoꝫ q̄z est in ꝙbis inutilibus nō defluere. ꝓpter qō bñ addit. z foliū ei⁹ nō defluet. Perfectorū insup est q̄ spūi pspera sunt nō obmittere. ꝓpter qō bñ subiūgit. Oīa q̄cūqꝫ faciet pisperabūt. Uel certe ei q̄ hūc fructū p charitatē tulerit oīa pisperabūt. q̄n sibi oīa bonū cooperant. sicut scriptū est Roma. viij.

Scimus qm̃ diligentib⁹ deũ oĩa coopant in bonũ. Beatus vir q̃ tã pfecte tulerit fructũ istũ vt tps suũ nõ trãseat infructuosuz. vt verbũ sibi nõ defluat ociosum. vt opus sibi nõ pereat ꝛruosum. sicqꝫ sit tãq̃ lignuz fructiferuz spũalit. quẽadmodũ etiã maria fuit corpalit. de q̃ btũs Bernũ. ait. O vere ignũ vite qđ solũ dignũ fuit portare salutis fructũ. Decimo carissimi necessari⁹ ẽ fructus marie bñdict⁹ ad multiplicationez ecclesie vniuersal'. Unde dr Prouerb. xxxi. De fructu manuũ suaz plãtauit vineã. Dñs ie sus sicut bñ dr fruct⁹ ventriz. qz ventre cõcipit. z sicut bñ fructus oris dicit. qz ore sumit. ita bene fruct⁹ manuũ dr. qz manibus bonoz opez acquirit. manib⁹ q̃z sacerdotalib⁹ ministrat. Uñ fructus iste plenissime ẽ fructus marie. fruct⁹ certe ventriz ei⁹ est. q̃a de ventre ei⁹ singularissime nat⁹ est. Fructus etiã oris ei⁹ est. qz ore eius dulcissime cõcatus est. fruct⁹ quoqꝫ manuũ ei⁹ est. qz manib⁹ eius deuotissime attrectat⁹ est. De isto itaqꝫ manuũ fructu maria vel ꝑmitiua eccl'ia sicut exponit glosa. plãtauit vineã. id est eccl'iam vniuersalẽ p orbẽ diffusam. O quõ palmites hui⁹ vinee videlicet fideles eccl'ie. p hunc fructũ multiplicati sunt. duz rectores eccl'ie in cordib⁹ fideliũ eundẽ fructum spũaliter nasci fecerũt. Hinc bene in ps. dicit. Fecerũt fructũ natiuitat'. z bene dixit eis. et multiplicati sũt nimis. Et q̃a eccl'ia de oĩb⁹ generatiõib⁹ est p hũc fructũ multiplicata. Ideo virgo hũc fructũ ꝓducẽs merito ab oĩb⁹ generatiõib⁹ ꝓdicatur beata. Propter qđ bene ipa ait. Ecce em̃ ex hoc beatam me dicẽt oĩes generatiões. De q̃bus verbis loquẽs Bernũ. inducit mariã loquẽtem sic. Ecce iã video qđ futuruz est in me. q̃s fructus pcedat de me. q̃t z quãta bona nõ mihi soli sed oĩb⁹ generatiõib⁹ pueniant p me. Undecimo carissimi necessarius est fruct⁹ marie benedict⁹ ad restauratiõnẽ ruine empirrealis. ruine inquã facte in celo empirreo. De hoc notare possumus q⁹ dñs de medulla cedri plãtare volens dixit Ezech. xxvij. In monte sublimi isr'l plãtabo illud. z erũpet vt germen z faciet fructũ. Mons sublimis est sublimis illa mansio. sublimis illa societas angeloz. q̃ bñ mons isr'l dicit. qz israel visio dei interpr̃at. Et ecce angeli semp sunt in visione dei. testãte eo q̃ ait in eũgelio Matthei. angeli eoz semper vident faciẽ pr̃is mei q̃ in celis est. In isto sublimi monte. in ista sublimi angeloz societate de⁹ plãtauit illud quod de massa pditionis elegit. plãtauit inquã medullã cedri. medullã generis hũani. id est oĩes electos dei. quoz quidã in re. quidã i spe plãtati iã sunt in angelico monte. O vere supoĩa diligendus fruct⁹ ꝓpter quẽ tã sublimiter plãtatur oĩs elect⁹. Libenter hũc fructũ dñm nostrũ iesum christuz portare possum⁹ ꝓpter quez inter angelos iã in spe plantati sum⁹. huic etiã fructui semp gr̃as agimus. cuius gr̃a angeloz vniuersitatem reintegram⁹. Unõ hui⁹ fructus mr̃ maria bene põt gloriari z dicere ꝙba illa que beatus Bernũ. q̃si ex ore marie loquẽs ait. Angelicarũ generationũ numer⁹ p meũ generatum reintegrabit'. z hominũ generatio p adam benedicta p benedictũ fructuz ventris mei ad eternã beatitudinẽ regenerabitur. Duodecimo carissimi necessari⁹ est marie fruct⁹ benedictus ad ꝓpetuationem gl'ie eternal'. q̃ eterna nõ esset nisi p hũc fructum cõseruaret'. Unde dicit Prouerbi. xj. Fructus iusti lignũ vite. Optime fructus iste dict⁹ est lignũ vite. quia sicut lignũ fuit ad ꝛuandã vitã naturalẽ in paradiso terrestri. sic christ⁹ est ad ꝛseruandã vitã eternalem in paradiso celesti. Hec ergo tanta bona que p benedictũ marie fructũ cõsequimur. benedict⁹ ille Anselm⁹ bene aduertit cũ dixit. Hec tanta bona p benedictuz fructum benedicti ventriz bñdicte marie puenerunt. Sic g̃ carissimi audistis quõ benedictus fruct⁹ marie necessarius oĩno est. Primo ad expiãdã culpã mortalez. Scõo ad pacificandã inimiciciã capitalẽ. Tercio ad sanandã plagã originalẽ. Quarto ad releuandã inediã mentalẽ. Quinto ad vitandã irã iudicialẽ. Sexto ad declinãdã penã gehennalẽ. Septimo ad ꝛtemnendã substantiã temporalẽ. Octauo ad locupletandã animã rõnalẽ. Nono ad cõsũmãdã vitã spũalem. Decimo ad multiplicandã ecclesiã vniuersalẽ. Undecimo ad reparandaz ruinã empirrealem. Duodecimo ad ꝛseruãdã gl'iam etrnalẽ. Et ecce hi duodecim effectus siue vtilitates hui⁹ fruct⁹ signari possunt. per duodecim fructus ligni vite. quos oĩes habem⁹ in fructu ventris marie. De quib⁹ duodecim fructib⁹ legit Apocalip. xxij. q⁹ angelus oñdit Johãni lignuz

vite afferens fructus duodecim. Adiuua ḡ nos o bñdicta in mulieribꝫ. vt ꝑ bñdictuꝫ fructū ventriꝭ tui bñdictionē horꝫ duodecī fructuū cōsequmur. Adiuua o ꝑgo fructifera vt ꝑ fructū tuū bis fructibꝫ ita fructuosi efficiamur q ꝑ hos fructꝰ fructu tuo frui ꝑpetuo mereamur. Adiuua o dulcissima vt nobis ꝓcedat dulcedine sua frui ille liberalissimꝰ cōicatoꝛ sui bñdictꝰ fructus ventris tui. Qui cū ꝓe z spūsctō viuit z regnat deꝰ per oīmia secula seculoꝝ. Amen.

Deuotissimi ac seraphici doctoris sancti Bonauēture tractatꝰ supꝫ gaudiosa ambasiata ꝑ archangelū gabrielē ad excellentissimā atq; gloriosissimā ꝑginē Mariā annunciata. Speculū marie vocatus. explicit feliciter.

¶ Incipit tractatꝰ de ꝓparatiōe ad missaꝫ doctoris seraphici scti Bonauēture.

AD honoꝛeꝫ gloriose z indiuidue trinitatiꝭ et ad honoꝛē excellentissimi sacri. scz ꝓciosi coꝛpis z sanguinis dñi nri iesu christi. Describā tibi foꝛmā ꝑ quaꝫ potes leuiꝰ manuduci ad ꝓemptationē tanti mysteriꝫ ac congrue disponi ad eiꝰ ꝓceptionē. quam nō raptim strepitu ꝓboꝝ legere. sed eius sensum efficaciꝰ coꝛdi imꝑmere debes. z ex intimo affectu singula queq; in toto vel in parte ꝓut sonāt sollicite ruminare. Primo igiꝰ accessuꝰ ad mēsam celestiꝭ cōuiuij. iuxta apl'm. Proba teipm z diligenꝰ examīa cū qua fide. qli ꝑposito. quāta caritate. ꝓpter qd aut ꝓpter quā cām accedis. vt sic accedēdo ad mēsam celestiꝭ cōuiuij iuxta apl'm. ꝑbes teipm diligenꝰ examinādo. Attende igiꝰ ista q̄tuoꝛ singula ꝑ se z vide ꝓmo quam fidē hꝫe debes circa veritatē z essentiā hꝰ sacramenti. Credere eīm firmiꝰ debes z nullatenus dubitare fm q docet ecclia catholica z ꝑdicat q in hoꝛa exꝑssionis ꝓboꝝ xꝑi panis materialis atq; visibilis aduenienti viuifico z celesti pani velut ꝓo creatoꝛi honoꝛē deferens locū suū scz visibilē speciem accidentiū ꝑ ministerio z sacramēcali seruitio relinq̄t. q̄ desinēte esse miro et ineffabili modo in eodē instāti ista sequētia sub illis accidētibꝫ veraciꝰ existūt. Primo illa purissima xꝑi caro z sacrū coꝛpꝰ. qō fabricāte spūsctō tractuꝫ fuit de vtero gl'iose ꝓginis marie appensuꝫ i cruce. positū in sepulchro. glorificatū in celo. Scōo q caro nō viuit sine sanguīe. iō necessario ē ibi sanguis ille ꝓciosus q̄ felicīꝰ manauit ꝑ mūdi salute in cruce. Tercio cū nō sit verꝰ hō absq; ania rōnali. ꝓterea est ibi aia gl'iosa xꝑi. excedens in gra oēm ꝓtutē z gl'az z ptātē. iq reposite sunt omēs thesauri sapie z scie dei.

Quarto q christꝰ est verꝰ deus z verus hō. iō ꝓsequenꝰ est ibi deus gl'iosus in maiestate sua Nec oīmia q̄tuoꝛ simul z singula tota simul sub speciebꝫ panis et vini pfecte continenꝰ nō minꝰ in calice q̄ in hostia. nec minꝰ in hostia q̄ in calice. nec in vno defectus supplek alteriꝰ. cū nullus sit. sz in ambobus integrū cōtinek ꝓpter mysteriū deq grandis est ꝓmo. Sufficit eīm credere deū verꝫ z boīem sub vtraq; cōtineri specie eui assistunt angeloꝝ frequētia z sctoꝝ pnia.

Quare christus tm̄ continek sub istis duabus speciebus.

SEd vide q̄ pulchre xꝑs sub bis tm̄ duabꝫ speciebꝫ cōtinek. Primo q panis z vinū optimū sunt nutrimētū totiꝰ boīs. nā panis nutrit carnē z vinū transit in sanguinē. q̄ est sedes aie. Secūdo q eoꝝ vsus est boi ꝓncipaliοꝝ z communioꝝ est z mūdioꝝ z minꝰ fastidiosus habek. iō puritas spūalis refectiōis oportune ꝑ ista significak. Tercio q optime figurant passionē xꝑi q̄ q̄tidie ꝑ hꝫ sacrm memorak. nā panis significat coꝛpꝰ illud triturātū. molitū. pistū in passione. decoctū z assuꝫ igne dīni amoꝝ in camino. i. ara crucis. vinū ꝓo sigficat sanguinē q̄ de vna. s. xꝑi coꝛpe in toꝛculari crucis a calcātibꝫ iudeis exꝑssus ē.

Quarto pulchre significāt coꝛpꝰ xꝑi mysticū scz eccliam collectā ex multis fidelibꝫ ꝑdestinatis ad vitā tanq̄ panis z vinuꝫ ex multis granis z racemis. Cū ergo accedis caue ne dubitādo vacilles z tanq̄ ceꝰ manu tentans innitaris baculo arūdineo scz argumētis naturalibꝫ z rōnibꝫ hūanis querēdo quō ista fieri possunt sicut q̄dāꝫ iudei litigabāt. z quidā discipuli scandalizati abierūt retroꝛsuꝫ. Sed subīce teipm deo z captiua mentē tuā sub iugo fidei quia tantis testibꝫ roboratā vides. Quid eīm dubitationis de hoc sacramento remanet. cū a christo tam exꝑsse traditū. ab apl'is ꝓmulgatū. a sanctis patribꝫ oꝛthodoxis tot ex-

tenarijs annorū p̄figuratū. tantisq; cerimo/
nijs tot miraculis ⁊ ꝓdigijs ⁊ obseruātijs
quasi testimonijs palpabilibꝫ vides cōfir/
matū. Tolle hoc sacramētū de eccl'ia et q̄d
erit in mūdo nisi error et infidelitas. et po/
pulus christian⁹ quasi grex porcoꝝ disper/
sus et idolatrie dedit⁹. sicut exp̄sse patet in
ceteris infidelibꝫ. Sed ꝑ hoc stat eccl'ia. ro/
boratur fides. viret vel viget christiana re/
ligio et diuin⁹ cultus. Vñ inquit christus.
Ego vobiscum sum vsq; ad ꝯsummationē
seculi. Matthei vltimo.

Quare christus corpus suū
dare voluit velatum.

Post etiā notare debes ꝙ sic decuit
christū corpus suū velatuꝫ nob̄ da/
re. Quid enim valeret fides tua si
christus in ꝓpria forma visibilis tibi appare/
ret. certe ⁊ coacte eū adorares. Aut quō car/
nales oculi tātā gloriā ferre possent. Quis
vero nisi insipiens dicat vt carnē crudaꝫ et
homis cruorem in ꝓpria forma sua comede/
re ⁊ bibere debeas. Recedat ergo om̄is du/
bitatio. q; sicut olim diuinitas in vtero vir/
ginali latuit. et fili⁹ dei sub humane carnis
velamine visibil' mundo apparuit. sic ⁊ glo/
rificata humanitas diuinitati ꝯiuncta sub
forma panis ⁊ vini latet vt nobis mortali/
bus cōpetere posset.

De discussione ꝯscientie ante cōmunio/
nem sacram. Et cū quali ꝓposito seu dispo/
sitione accedendū sit.

Secundo ꝓba teip̄m cū quali ꝓposi/
to ⁊ dispositione accedis. Jō discu/
te ⁊ reuolue ꝯscientie domū et vide
ne forte sit intus aliqua turpitudo in men/
te vel macula extra in carne q̄ offendi pos/
sunt oculi illi⁹ qui est sanct⁹ sanctoꝝ. Pri/
mo ḡ rediens introrsus ad iniquitateꝫ tue
mentis quāta mala ab ineunte etate cōmi/
sisti. quāta bona neglexisti. q̄ꝫ breuis vita. q̄ꝫ
incerta mors. q̄ꝫ lubrica ⁊ ꝑiculosa via hu/
ius tempis rumina. ne forte qd̄ absit post
precedentē confessionē ⁊ penitentiaꝫ aliqd̄
in te sit mortale peccatū vel peccādi ꝓpositū
vnde mortua sit tua misera anīa. ac ꝑ hoc a
radice christi ⁊ eccl'ie abscisa. q; ille viuific⁹
panis ⁊ diuin⁹ non p̄stat influxum vite nec
nutrimentū membris abscisis et mortuis.
teste scriptura q̄ dicit. In maliuolā animā
non introibit sapiētia. nec habitabit in cor/
pore subdito peccatꝫ. vnde a talibꝫ sumit' sa/
cramentū et nō res sacramēti id est. christi
gratia et vnitas charitatꝫ eius. comeditur
gustu sed nō reficit spiritū. vadit ad ventrē
sed nō reficit mentē. deglutit' sicut abrotha/
num sine sui lesione. et nō viuificat animaꝫ
nec incorporat eā sibi neq; vnit. sed potius
nausea cōpellente talē christ⁹ euomit velut
cadauer putridū bestijs deuorandū ⁊ aui/
bus. cū scꝫ infelicem animā tradit sathanę
cruciandā. sicut de iuda scriptū est. Quoni/
am post buccellā introiuit in euꝫ sathanas.
Quapropter si talibꝫ laqueat⁹ es caue ne ꝑ
aliq̄ causa vel necessitate absq; debita cōtri/
tione ac ꝓposito penitēdi ac ꝯfessione p̄mis/
sa accedere ad altare presumas. q; horren/
dum est incidere in man⁹ dei viuētis. Sed
heu quot sunt hodie sacerdotes miseri et
sue salutis improuidi q̄ corpus christi i al/
tari velut carnes pecudū manducāt. et in/
uoluti ⁊ contaminati abominatiōibꝫ de q̄/
bus phas nō est dicere sceleratis manibꝫ ⁊
pollutis labijs ꝯtingere nō verent' et oscu/
lari filiū dei ⁊ marie virginis vnigenitum.
Verū si hoꝝ sacrificiū suscipit deus. audeo
dicere mendax est ⁊ socius peccatoꝝ. Insu/
per qd̄ deterius est ad tantā quidā ꝑuene/
runt istis diebꝫ ꝑuersitatē ⁊ stulticiā. vt pu/
tent infelicissimi sua scelera et īmundicias
peccatoꝝ que q̄tidie reiterare ꝓponūt (abs/
q; penitētia ⁊ ꝯfessione) ꝑ sacrā cōmunio/
nem q̄tidie celebrātes expiare. Tales non
sunt sacerdotes sed sacrilegi. nō christiani
sed heretici. ꝓfecto si fidē rectā haberēt aut
peccare timerent aut celebrare cessarent.

Scd̄o non tm̄ cordis sed ⁊ corꝑis atten/
denda est mūdicia. id̄o caue ne īmūdus ac/
cedas. nō tm̄ dico de immūdicia volūtaria
q̄ mortalis est sed etiaꝫ nocturnali siue ca/
suali macula q̄ impedit celebrationem vbi
nō est magna necessitas vel iussio p̄ceptoꝝ.
Vbi ḡ dicta interueniūt ⁊ dicte macule nō
dederis occasionē vel causam ꝑ p̄cedentēꝫ
ꝯcupiscentiā vel inordinatā crapulā. nec se/
cuta est notabilis mētis inquinatio ꝑ remi/
niscentiā vel illusionē fantasticā carnaliuꝫ.
credo ꝙ accedere posses saluo meliori iudi/
cio. maxime si singularꝫ deuotio ratione so/
lennitatis vel alterius similis cause te tra/
heret ad celebrādū. Custodire etiā debes
pudiciciā manuū quantū potes ⁊ oīm mē/
broꝝ tuoꝝ puritatē. vnde tibi ꝯsulo vt p̄ ce/
teris hominibꝫ omni tempe maxime dum

missam celebratur⁹ es caueas ab oī tactu nō solū turpi ⁊ imūdo q̄ fit cū pctō. sed etiā a q̄libet indecēti ⁊ coinq̄nato. Et totū te recolligas vt nec actus nec cogitatio ad aliqd̄ aliud dispgat̄. Et insup curā habeas diligent̄ de mūdicia ⁊ nitore paramētoꝝ altar⁹ ⁊ sacrorū vasoꝝ ⁊ cū honore ⁊ oī diligentia tractet̄ ille qui est angelis ⁊ archangel̄ tremebundus.

¶ Ex quāta caritate q̄ntoq̄ feruore accedendū sit cōmunicaturo.

Tercio ꝓba teip̄m ex q̄nta caritate ⁊ q̄li feruore accedis. Non solū enim mortalia vitāda sunt sed etiā venialia pctā ꝑ negligētiā ⁊ ociuz multiplicata et etiā ꝑ incōsiderationē ac ꝑ distractionē dissolute vite ⁊ male ꝯsuetudinis. licz nō occidant aīam. tñ reddūt hoīem tepidū. grauē ⁊ obnubilatū et indispositū et ineptū ad celebrandū nisi dicti pulueres ⁊ stipule venialiū ꝑ afflatū spūs ⁊ flāmā caritat⁹ vētilentur ⁊ ꝯsument̄ exardescēte igne cordis ⁊ ex ꝯsideratiōe ꝓprie vilitat⁹. Jō caue ne nimis tepidus ⁊ inordinat⁹ accedas. ⁊ incōsideratus. qꝛ indigne sumis. si nō accedis reuerēter circūspecte ⁊ ꝯsiderate. vñ apl̄s. j. ad Corinth̄. xj. Judiciū sibi manducat ⁊ bibit. qd̄ apti⁹ insinuat cū subdit dicēs. Jō int̄ vos multi imbecilles. scz ꝑ fidei incōstantiaz. et infirmi. id ē. graui pctō sauciati. et dormiūt multi scz ꝑ torporē ⁊ desidiaz. O q̄ graues angustie. o q̄nte angustie me vndiq̄ affligētes. accedere indigne horrendū est iudiciū nō accedere ex notabili negligētia vel contemptu dānabil̄ est culpa. Beda. Nā cū sacerdos est absq̄ pctō mortali. et in ꝓposito bono nō hñs legitimū impedimētū. ⁊ non ex reuerentia sed ex negligētia celebrare omittit tūc q̄ntū in ip̄o est priuat trinitatem laude ⁊ gl̄ia. angelos leticia. pctōres venia. iustos subsidio ⁊ gr̄a. in purgatorio existentes refrigerio. eccl̄iam xp̄i spūali beneficio. ⁊ seip̄m medicina ⁊ remedio ꝯtra q̄tidiana pctā ⁊ infirmitates. Quia sic ait Amb̄. Si q̄tienscūq̄ effundit̄ sanguis xp̄i totiēs in remissionē effundit̄. debeo illū semꝑ accipere vt semꝑ mihi pectā dimittant̄. q̄ semꝑ pecco semꝑ debeo accipe medicinā. Jtez ꝑuat se om̄ib⁹ talib⁹ ꝓueniētib⁹ ex sacra cōmunione q̄ sunt pctōꝝ remissio. fomitis mitigatio. ment⁹ illumīatio. interior refectio. xp̄i ⁊ corꝑis ei⁹ mystici incorporatio. ꝟtutū roboratio. ꝯtra diaboluz armatio. fidei certitudo. spei eleuatio. caritat⁹ excitatio. deuotionis augmētatio. ⁊ angeloꝝ cōuiuatio. Jtē nō cōplet sibi iniūctū magne dignitat⁹ obsequiū. nec officiū exercet debite seruitut⁹ dei. ⁊ tñ scriptuz est. Maledict⁹ q̄ facit op⁹ dei negligent̄. Jtē ꝯtemnit christi p̄ceptuz de obseruātia hui⁹ sacramēti. iō xp̄s cōminatur. Nisi māducaueritis carnē filij hoīs ⁊c. Jtem abijcit viaticū sue ꝑegrinationis. exponens se ꝑiculo mortis. qꝛ nisi recipiat alimentū corꝑis christi ⁊ vite vegetationē. efficit̄ sicut aridū membrū ad qd̄ nō transmittit̄ corꝑalis cibi nutrimentuz. Ultimo quātū in se est euacuat diuinū cultū ⁊ latriam creatori debitā ingrat⁹ de bñficijs. Numeri. ix. Si q̄s mūdus est scz a pctō mortali. ⁊ in itinere nō fuerit scz alit̄ impeditus ⁊ nō fecerit phase. anīa illa de ꝓpl̄o suo exterminabit̄. qꝛ sacrificiū nō obtulit deo domino tpe suo. Ergo quātū potes toto conatu ꝑ exercitiū boni opis. lachrymarū ꝯtritionē ⁊ deuotiōis flāmā expelle a te oēm teporem ⁊ negligentiam ne inueniar⁹ respuere tantorū carismatū dona.

¶ Qualiter homo accenditur. et ꝑ que ad celebrandum ⁊c.

Si vis accendi ad amorē ꝯsidera tota mēte ista duo. Prīo illi⁹ sūme caritat⁹ incēdiū q̄ sūma bōitas ⁊ benignitas ꝓ te vermiculo fetido tam penose sustinuit crucis obprobriuz. Scdo illi⁹ nobilissimi corꝑis cibationē. dulcissimāq̄ sanguinis potionē. Primo attēdas illam beatissimā mortē discutiēs cām. Causa autē alia nō fuit nisi necessitas nr̄e redēptionis. Omīs aūt lex ꝓ lese maiestatis offensione offendentē iudicat reū mortis. Huius rei cā cū pctīs exigentib⁹ essem⁹ rei mortis ꝓ recōpensatiōe tanti debiti. miserās deus humane miserie. ⁊ parcēs nr̄e morti ꝓuidit ⁊ cōcessit p̄oribꝫ ꝓ morte hoīm cedem fieri aīaliū. ⁊ offerri sibi hostias ⁊ sacrificia placationis. vt q̄tiens q̄s peccaret totiēs erat ꝓ eo necessariū hostias imolari q̄ oīa figure erāt ⁊ vmbre donec xp̄s caput hūani generis mitteret̄ viua ⁊ rōnabil̄ hostia absq̄ pctō. q̄ ꝓ om̄ib⁹ hoīb⁹ seip̄m ex amore offerret ad mortē ꝓ nr̄e mort⁹ redemptiōe. Sz quia nō debuit pluries mori. eo q̄ illa vna mors satisfecit ꝓ pctīs oīb⁹ factis ⁊ fiendis. ideo sufficit q̄ illā vnam hostiaz corꝑis sui

quondā ꝓ nobis semel immolataꝫ. moriēs relinqueret q̄tidie a nobis ꝓ residuis delictorū mystice offerendā deo pr̄i ꝓ cōmutatione nr̄e mortis cui q̄tidie sumus obnoxij ꝑ pctm̄. Vñ Aug⁹. Iterat̄ q̄tidie hec oblatio licet semel christ⁹ passus sit. qꝛ quotidie peccam⁹ pctis sine quib⁹ mortalis infirmitas viuere nō potest. Et qꝛ q̄tidie labimur. quotidie ꝓ nobis christ⁹ mystice īmolatur. Hec ille. Propter h̄ quicq̄d agit̄ in missa et om̄is ornat⁹ ⁊ cerimonia nihil aliud repre/sentat nisi christi passionē. ob h̄ sup̄ om̄ia ē necessaria xp̄i mortis mēoria in missa. Vñ ip̄e xp̄s Luce. xxij hoc facite in meā cōmemorationē. Et. j. ad Corinth. xj. Quotiens/cūq̄ mādūcabitis ⁊c̄. mortē dn̄i annūciabitis donec veniat scꝫ ad iudiciū. Dū ḡ accedis dic ex toto corde. Ecce celestis pater recolens mortē illā vnigeniti filij tui domini nr̄i iesu xp̄i offero tibi hāc hostiaꝫ quam ip̄e olim obtulit ꝓ mea ⁊ toti⁹ mūdi salute. Ecce ad altare tue maiestatꝫ trāsmitto oblationē viuā. quā tu in miseratōe multa misisti ad altare crucis immolādā ꝓ nob̄. Recordare ergo illi⁹ sacrosctī sudoris q̄si gutte sanguinis decurrētis in terrā. Respice illam virgineā carnē verberib⁹ crudelit̄ flagellatā. colaphis ⁊ alapis cesam. liuorib⁹ tumidā. sputis maculatā. sanguine cruentatā. spinis ꝑforatā. clauis cōfixā. lancea vulneratā. Illa ergo pietas q̄ filiū tuū traxit ⁊ vicit vt in statera crucis toti⁹ mundi pctā libraret. ip̄a te cogat pr̄ mis̄ere nob̄ mis̄erꝫ Respice obsecro nō nr̄a pctā. sꝫ in faciē christi tui. Nō em̄ in iustificationib⁹ nr̄is p̄ces nr̄as ꝓsternim⁹. sed in multitudine miserationū tuarū. Scd̄o si vis ad amorē accēdi ⁊ inflāmari ꝯsidera illi⁹ sacri corp̄is cibationē dulcissimā. ⁊ vide q̄ꝫ bonus ⁊ suauis est spūs eius in nobis q̄ꝫq̄ cōgrua et vtilia ꝓuidit nobis pr̄ noster celestis viuificantia alimenta.

Quare necesse sit anīe nostre recipe sacramentum.

Quia em̄ rōnalis creatura ad hoc facta est vt sit capax ⁊ particeps bonitatis dei. ex q̄ participatiōe viuere ⁊ ad beatū esse ꝑuenire debꝫ. sine q̄ ex se ad nihilū tendit et ad mortē sempiternā. nisi ꝑ cibū viuificantē iugiter vegetet̄ ex participatione diuīe v̄tutis ⁊ gl̄ie. Quā participationē ideo comestionez voco. qꝛ sicut corp⁹ aniale ꝑ cibū viuificat̄ calefit ⁊ impinguat̄. sic anīa rōnalis ꝑ spiritū xp̄i quo frui debꝫ pleno affectu ⁊ intellectu nutrit̄ ⁊ inflāmat̄. Et sicut angeli in patria pleno haustu bibunt de spū ꝑhenni ⁊ viuo fonte lumīs ac satiant̄ ab vbertate dom⁹ eius. Sic sapiētia ante p̄uidit vt rōnales anīas hominum q̄s tā care redemit et ꝑ grām magnificauit ac effecit similes angel' dei. cibaret illo pane quo angl'i nutriunt̄. sine quo nec illi nec isti viuere possunt. ⁊ hoc ꝑ aliquē modū cōuenientē nobis paruulis. qꝛ impossibile est nobis comedere cū isto mortali corpe illū panē vite in soliditate ꝓprie forme scꝫ diuinitatis. Jō vt nobis comestibilē cibū p̄beret sub forma ꝯuenientiori scꝫ panis ⁊ vini corp̄alis dandū ꝓpter ꝯuenientē similitudinē panis ad panē. ⁊ refectiōis ad refectionem. vt sicut angelos viuentes spūs cibat verbo increato. sic mortales homīes cibat v̄bo incarnato in sacr̄o suscepto. vñ dictuꝫ est. panē angeloꝝ mādūcauit homo ⁊c̄. Et ego sum panis viuus q̄ de celo descēdi ⁊c̄.

Itē nota q̄ sicut cura est deo de corpore anīalis cuiuscūq̄ ꝓuidere illi cibū cōuenientē. sic cura est eidē de nutrimēto nobilissimi sui corp̄is mystici. qd̄ est eccl'ia. cui⁹ christus filius dei est caput. nec aliūde debꝫ vegetari ⁊ viuere q̄ꝫ a capite suo. vt oīa membra scꝫ viri iusti vnita ⁊ sibijnuicē coherentia in xp̄o capite ip̄ius spū ⁊ amore nutriantur ꝑ hoc sacr̄m vnitatis ⁊ pacis. ac ꝑ hoc sicut nō est vita corp̄i absq̄ incorp̄atōne cibi ꝯuenientis ei. sic anīe rōnali nō est vita spiritualis sine incorp̄atione et inuisceratōne hui⁹ cibi spūalis sibi cōuenientis. Vñ inq̄t xp̄s. Qui mādūcat me viuit ꝓpter me. Hec autē est differētia inter comestionē corp̄alē ⁊ spūalem. qꝛ ibi cibus comestus transit in substātiā ⁊ nutrimentū comedētis. hic vero comedēs incorp̄atur xp̄o ⁊ trāsit in amorem ⁊ vnitatē spirit⁹ xp̄i. Ideo dictum fuit btō Augustino. Nō ego mutabor in te. sed tu mutaberis in me. id est. in mei similitudinē. scꝫ bonitatez. sctitatem ⁊c̄. sicut ignis ferrū sibi in sil'itudinē cōuertit.

Propter q̄d ⁊ ꝓpter quā causam cōmunicandū sit.

Quarto ⁊ vltimo ꝓba teipsum ꝓpter q̄d aut ꝓpter quaꝫ causam accedis. Et hic dirige aciē mentis ad duo p̄cipue. scꝫ ad purū affectū ⁊ desideriū sctm̄.

Scdo ad debitā intentionē z ꝓpositz necessariū. Primo vide q̄d desideres nec ꝓpter auariciā aut tumorē aut vanā gl'iam aut cōsuetudinē aut alicui⁹ mū dane cōplacentie. aut tpalis fauoris cā accedas sicut m'lti dicebus ist' ꝙ abutunt ad sui pditionē qđ est datum ad salutē. Ue ve ve dñe de⁹ quāti bodie infelices ad sacros ordines accedunt z diuina mysteria accipiūt nō celestē panem sed terrenū q̄rentes. nō spm̄ sed lucrū. non dei honorē sed suā ambitionez. nō salutem aiaz sed questū pecuniaz. non xpo seruire mūdo corde z corpe in sacris mysterijs sed deliciari. ditari. supbire z luxuriari de p̄monio christi z de elemosynis pauperū ac eccl'iasticas dignitates ambiēdo multis litigijs z symonijs potiꝰ rapiūt q̄z assequant. nō vocati a deo sed impulsi a diabolo tāq̄z datan z abyron. Tu aūt hō dei dirige vota tua z desideria ad deū. z vide q̄bz affectionibz z desideriis trahi debeas ad sacra mysteria celebrāda. Primo te trabet ꝓscia z remorsus delictoz sperās p eū q̄si p hostiā oblationis ab omni pctō purgari. Scdo tue infirmitatis intuit⁹ z ꝓsideratio. vt eum q̄si medicinā ad te voces. p quā ab oī infirmitate tuearis. Tercio p̄ssura alicui⁹ tribulationis. vt p eū q̄ oīa pōt ab oīi aduersitate citꝰ libereris z pregarz. Quarto desideriū alicui⁹ gr̄e vl' spūalis bñficij impetrādi. vt p eū cui p̄ nihil negare potest obtineas. Quinto grāz actio p oībz bñficijs tpalibz z spūalibz. tibi z alijs ip̄is. cū nihil habeam⁹ deo retribuere p oībz q̄ retribuit nob aliud q̄z calicē sa. accipe z sacrificare hostiā laudis id est. iesum xp̄m. Sexto caritas z cōpassio primoz. cū p salute viuoz z requie defunctorū nihil efficaci⁹ interpellet q̄z christi sanguis effusus in remissionē pctoz. Septimo laus dei z sctoz. cū nihil habeam⁹ quo possimus deū et sctōs p sua dignitate laudare. q̄z christū sacramēt'lit' deo p̄i offerre z immolare. O trauo dei amor z dilectio. vt eū inuites ad te. ac p iuisceratōnē spiritual' refectiōis in tepo eū delectabiliter amplexeris. Nono sitis z desideriū augende gr̄e. q̄ hoc sacr̄m fontē cōtinet grārū z sanctificationū. z actorē cōtinet salutis dñm nr̄m iesum xp̄m. Ideo dicit eucharistia. id ē. bona gr̄a. Cetera vero sacramēta fluenta sūt z riuuli grārum quibz sanctificamur. Decimo ardor z suspiriū q̄ totis visceribz virtute hui⁹ excessiue caritatis z dulcissime refectionis cupias sc̄tificari ab oīi inq̄namēto carnis z spirit⁹ z eripi ab oīibz periculz z tentatiōibz ac insepabiliter vniri xpo saluatori z cōseruari in suo amore. Ūñ inquit xp̄s Johis xvii. Pater q̄s dedisti mihi. volo vt vbi ego sum illic sint mecū. vt sint vnū sic nos vnū sum⁹. ego in eis z tu in me vt sint ꝓsummati in vnū.

De latria que soli deo debetur.

Secundo dirige mentē tuā ad debitam intentionē z ꝓpositz circa ea q̄ agere debes. Tria autē sunt q̄ celebraturus intrēdere debes. sc̄z deū p latriaz colere. xp̄i mortē memorari. z totā eccl'iaz iuuare. Primo intendas deū p latriā colere. Cultus autē latrie est honor soli deo impensus summo creatori ex debito seruitutis quo obligamur nō solū nr̄a sz nosipos impendere. p suo honore et p eo mori si expedierit ad recognitionē beneficioz suoz z sue immēse bonitatis nob ostense. z̄ß contrito corde z spū humiliato et toto affectu. actu z habitu. gestibz et signis ꝓtestantes nos ante oculos sue maiestatz z sacrificijs ac muneribz eū venerātes referam⁹ ad ip̄m omnē spem nostrā z desideriū nr̄m tanq̄z in finem vltimū. z in eū a q̄ omnia sperātes p̄pter quē omnia expectātes ab eo meritoz z retributionē bonoz nostroz z maloz fm retributionē iusticie sue suiq̄z beneplaciti.

De dulia.

Hijs quoq̄z sanctz exhibet honor z deuotio que dicit dulia. q̄ nō est cultus nec adoratio sed subrogatio et inuocatio vt sint apud deū aduocati p nobis. z oīnis reuerētia q̄ eis impendit ꝓpter deum cui sunt cōiuncti exhibet. Deus autē debet a nobis in īmensum timeri z honorari z amari. Primo ex ꝓsideratiōe sue omnipotētie z iusticie qui nos plenissimo iure dānare pōt z saluare. Est etiā sūme timendus. Exß em̄ timore orit dolor de peccatis. pudor. suspiria. lachryme. tunsiones pectorū. supplicatiōes. ieiunia. discipline. peregrinatiōes z hmōi. Scdo ex ꝓsideratione sue sapie z maiestatis sūme est honorandus. Exß nāq̄z orit veneratio z reuerētia. genuflectiones z incuuatiōes. ꝓstratiōes. oz̄ones. purificationes. ꝓsecratiōes. mundicia sacroz vasoz. paramentoz oznatus. decor. festiuitates. celebritates et solēnita-

tes luminariū. cant⁹ psalmodie. hymnorū. lectionū ꝛ hmōi. Tercio ex cōsideratiōe bonitat⁹ ꝛ clemētie est infinite amādus. Ex hoc aūt amore oriunt⁹ grāyactōes. laudes hymni. būdictiōes vota sctā ꝛ incensatōes ꝛ huiusmodi.

¶ De intentiōe celebrātis missaꝝ solēnia.

Attendere debes vt ex freq̄ntatiōe diuini cult⁹ nomē dei in nob̄ sanctificet. vt a nobis p scitatē vite glorificet in mūdo. vt crescat in orbe cult⁹ et honor dei. vt cognoscat tot⁹ mundus nos esse clericos vn⁹ veri dei ꝛ saluator⁹ iesu christi Intendere debes ꝛ meōrari xp̄i mortē. Et de hoc dictū est sup̄. Intēdere debes totā ecclesiā iuuare. vt scz. ꝓponas deū orare p papa. cardinalib⁹. p̄archis. archiep̄is. ep̄is. doctorib⁹. rectorib⁹. sacerdotib⁹. clericis. monachis. religiosis. monasteriis. ꝛ oībus xp̄o famulātib⁹ p regib⁹. ducib⁹. p̄ncipib⁹. ceteris nobilib⁹. p ginib⁹. viduis. orphanis. pegrinis. afflictis. captiuis. debilib⁹. infirmis. et pōmi pl⁹ dei. Etiā p paganis. scismaticis ꝛ hereticis vt quertant⁹ ad deū ver⁹ ꝛ sctē ecclesie vnitatē. Itē in speciali orare debes p aliquib⁹ causis. caris. s. parentib⁹ ꝯsanguineis ꝛ amicis deuot⁹ ꝛ tibi recōmendat⁹ ac in tua oōne sperātib⁹. Item singularissime p teipso. et si aliquē p̄dictor⁹ fidelīū p̄cipue ꝓpter odiū vel rancorē excludis. vt non sis particeps tanti beneficij mortaliter peccas agens cū odio diuina mysteria.

¶ De confessione celebrātis facienda.

b Is p̄missis post⁹q̄ ex ruminatione p̄dictor⁹ in meditatiōe tua exardescat ignis in corde tuo cuome ꝛ purga fecces pctor⁹ tuor⁹ spū cōtrito ꝛ humiliato memorās quāta cōmisisti cogitatiōe. verbo ꝛ ope. quāta bona omisisti que facere debuisti ꝛ potuisti ꝛ veniēs ad spūalē medicū ꝛ p̄tem dic pctā nō cōmuni et generali ꝯfessione. vt quidā duri corde faciūt palliātes folijs ꝛbor⁹ in generali ꝯfessione sua enormia pctā. et absq̄ verecūdia et dolore talit̄ ꝓferētes vt etiā i plateis possent talit̄ absq̄ ruboꝛe ꝯfiteri. hec nō est ꝯfessio. sed deceptio ꝛ derisio. Sed si vis sanari aperi vulnera tua et de pfundo corde enarra clare et apte q̄ post p̄cedentē ꝯfessionem egisti nō solū opa sed ꝛ cogitatiōes puersas. q̄rū delectatio mentē maculat. nō soluꝝ mortalia sed etiā venialia grauiora que ꝯsciam ledunt ꝛ mordēt. Cetera p modū generalem breuit̄ ꝛ clare exp̄me. Deinde pacta penitētia tibi iniuncta. decanta illos quinq̄ psalmos. scz. Q̄ dilecta. Benedixisti. Inclina. Credidi. De pfundis cū suis ꝓsicul⁹ ꝛ oōnib⁹. Dic etiā si tps supperit illā oōnē. summe sacerdos. q̄ valde efficax est et deuota. postea p̄cedēs ad altare recole xp̄m euntez ad crucē ꝛ fige cor ad ea q̄ in passione gesta sunt. legas clare et distincte ea q̄ legēda sūt nō multiplicādo collectas nimias nec alias legendo ex deuotione vel arbitrio ꝓprio q̄ꝫ quod a sctis p̄ib⁹ institutū est.

¶ Quō sacerdos celebrās se habeat infra sacrum canonem.

C Um autē queneris ad sacrum canonē recollige mentez ne p diuersa vageꝛ. appone diligentiā magnā in signis et actib⁹. maiorē in ꝓbis. maximā in intentiōe. Primo ꝓpter ꝯtinētiā diuinitat⁹ immēse. In memēto tā p vitis q̄ꝫ p defunctis nō fiat cū voce ꝛ ꝓbis cōmēdatio. sz tm̄ mente discurre p quasdā psonas magis intimas. ceteras q̄ꝫ recollige sub cōpendio referens intentōnē ad oēs p quib⁹ antea orasti siue orare p̄misisti. Dū aūt queneris ad Qui p̄die. dirige mentē ꝛ intentionē tuā ad faciendū id qō intellexit xp̄s in sua cena. et qō intendit sctā m̄ ecclia. In cōione autē pausa paulisp. et dic nō lingua vl' labijs sed corde. Dñe mi q̄s es tu. ꝛ q̄s sum ego vt p̄sumā te mittere in latrinā fetidā corporis mei ꝛ aīe mee. Ut q̄d me fecisti vt tibi iniuriam hāc execrandā facerem. Mille em̄ lachrymarū anni nō sufficerēt ad tam nobile sacramentū semel digne p̄cipiendū. quāto magis ego miser indign⁹ sum q̄ q̄tidie pecco et incorrigibilis pseuero. et in p̄tis accedo. sed in infinituꝝ maior est misericordia tua q̄ꝫ miseria mea vnde ꝯfisus de tua pietate p̄sumo te sumere. Nec em̄ duo maxie requirunt⁹ ad congruā p̄ceptionē sacramēti sc̄z. pfunda humilitas cū annihilatōe sui et cōpassio mortis christi.

¶ Quomō se habeat sacerdos post cōmunionem sacram.

P Ost cōmunionē si nō sentis aliquā spiritualē refectionē signū est spiritualis infirmitatis vl' mort⁹. Ignez posuisti in sinū et nō sentis calorem. mel in ore ꝛ nō sentis dulcedinē. Si vero ꝯsolationem sentis aliquā nō tibi tribuas sed sue

bonitati immẽse que etiã et malos et indignos cõsolat. et dicas in corde tuo. Ad me/am miseriã detestandã me cõuicit bñficijs suis. Si mihi pctõri talia fecit q̃d faceret si vitã meã correxero. Ideo totis viribꝫ volo me mutare et sibi semp adherere. Hoc aũt non reputes te posse tuis viribꝫ sed auxilio gr̃e eius. Qõ ipe oibꝫ nob ꝑstare dignet. A.

¶ Explicit tractatus de ꝓparatõe ad missam doctoris seraphici scti Bonauẽ.

¶ Opusculũ Bonauẽ. de instructõe sacerdotꝭ ad se ꝓpandũ ad celebrandũ missam.

AD missam celebrandam sex ꝓsideratões attendende sunt. Primũ est rõnis discretio respectu veritatis. vt scz sciat q̃s q̃d recipe debeat. Quid. qz vex deũ q̃ fecit celũ et terrã. et vex hoiem q̃ p nobis pepẽdit in ligno. Quis/qz hõ nõ bestis p pctm̃. vñ p ceterꝭ repellat a se sacerdos bestialitatẽ petĩ. Scõm mentis devotio rõne et̃ sctitatꝭ. Debet em̃ ꝓsiderare q̃ quẽ recipim⁹ sctũs sctõꝝ est et oĩs sctitatꝭ origo. et ido q̃ntũ põt sctẽ et devote accedat ad ipm. a se expellens oẽm pctĩ rubiginẽ p lachrymaꝝ cõpunctionẽ et oẽm mẽtis amaritudinẽ p orõnis dulcedinem devotionẽq̃. Terciũ ẽ animi reuerẽtia respectu maiestatis. vt. s. ad tã excellentẽ dñm vereat accedere tã vilissima creatura. Si em̃ añ impatorẽ nõ esset dign⁹ stare bõ infect⁹ putredine q̃nto magꝭ dñm recipe in sacro altarꝭ indignus et miser hõ. cuĩ oẽs iusticie sunt sicut pãn⁹ mẽstruate. et si iusticie sunt tales. q̃lia sunt pctã. equidẽ indignissim⁹ ẽ ad hoc oĩs hõ. Consideret tũ q̃ maior dignatio sua q̃s dignitas nr̃a. sua benignitas q̃s miẽia nr̃a. Quartũ est amor et desideriuz cordis rõne sue bonitatis. vnde multũ cauere debꝫ bõne cũ tedio aut corpis torpore ad illud sacramẽtũ accedat in q̃ ꝓtinet sũma bonitas et infinita iocũditas. Uñ mirũ videt quõ i ista receptõe hõ nõ liquescat amore calore/q̃. et quõ nõ absorbet suauitas dulcore. Cõsideret ibi corpus dñi sui si vult ad amorez accendi. et illi⁹ nobilissimi corpis et sanguinis cibationẽ si vult desideriuz puocare et tandẽ refici puocat⁹. Quintũ est p se et alijs affectuosa depcatio et bũilis i ꝑmone rõne sue clemẽtie. Ab ipo em̃ secure põt petere. q̃ dixit. Petite et accipietꝭ. q̃rite et inuenietis. Et ad ħ credo maxime istud sacr̃m esse. vt postulet venia et gr̃a impetret in oblatione isti⁹ excellentissimi holocausti. Secuz est toti⁹ boĩs diligẽtia respectu sue immẽse nobilitatis siue nobilissime immẽsitatis. Si em̃ cũ diligẽtia magna q̃s seruit alicui ꝑncipi ꝑticulari. tãto maiori diligẽtia debet sacerdos dño suo mĩstrare. oĩ vigilãtia ptractare illud dignissimũ sacr̃m ac si nihil faciendũ esset aut nunq̃ aliud facere deberet. Ecce ibi dz esse attentio tota. ꝑpatio sufficiens et distincta vt nil ꝓfusuz aut diminutũ fiat. dz etiã nihilominus ꝓtractatio fieri puidat discreta ac oĩ honestate ornata. vt sic ibi oĩa cũ sũma diligẽtia opet sacerdos. Ad ħ ꝓsulo cuilibet sacerdoti vt p ceterꝭ hominibꝫ se oĩ tpe ab oibꝫ que aliq̃ mõ corrũpãt habitaculũ regis sui polluere pñt siue pauc siue multũ tã occasionaliter q̃s actualit̃ eligeret se quãtũ põt. Tũc aũt ꝑcipue cũ ad missam vadit celebrandã a cũctis se abstineat quãtum põt. et se totũ recolligat in seipo. vt nec sensus nec cogitatio ad aliud diffundatur. suã ꝓsciam discutiat diligenter. et q̃ inuenerit lauandũ lauet cũ abũdãtia lachrymaꝝ. vadat ad ꝓfessorẽ suuz et extra euomat oĩa venenata. et ĩmediate pacta pñia si tũc facere poterit itez recolligat semetipm. et ad diuinã maiestatẽ eleuet mentẽ suã. et ꝓsideret diuinã magnificentiã. et ad ꝓriã miseriam vergat. vt sic videat q̃s magnus est dñs et q̃s paruus est ꝑcuus. ĩmo van⁹ et inutil⁹. Intret q̃ntũ põt in deũ. et in seipo inq̃ntũ potest ad nihilũ redigat. et cũ fuerit abstractus et diuinus effect⁹. q̃si nihil aliud videat. nihil aliud sentiat nisi deũ. et ꝑter deũ omĩa reputet vanitatẽ. tũc cogitet q̃lis fuit erga nos dilectio dei nr̃i q̃ sic. p vili re. ĩmo p tã detestabili voluit sic vnire sibi vilẽ. et in ea vilissima et abhoĩabilissima tã turpia voluit sustinere. Tũc rumiet illã magnificẽtiã caritatꝭ illo inestiabili ardore iflamet. et cũ ignit⁹ fuerit caritate circadilectũ adapiat viscera pietatꝭ p se vilificato afflictor letalit̃ vlneraro ꝓpriat. intra se oĩa ista vulnera trãsformet ac si ipemet eẽt letalit̃ vulnerat⁹. et magꝭ xpi vulnera. et nũc q̃ntũ in isto vulnere q̃ntũ in illo passus sit meditet. Hũc q̃nta fuerit illa flagella extimet diligenter. Et cũ sic i ista meditatiõe cũ xpo fuerit crucifix⁹. qz i isto erigit maxie sacro. Tũc cogitet q̃ illã nobilẽ carnẽ in crucꝭ ara ĩmolatã p nob dignat⁹ ẽ da/

rei cibū z sanguinē ei⁹ effusuz p redēptiōe
hūani generis de latere suo in potū. Hunc
credas q sāguis ille quē recipim⁹ i altari sit
extra corp⁹ ei⁹. Sz tñ z effusuz p nob i pas/
sione recipe debē⁹ sub illa intētiōe. Tūc ei⁹
dilectionē circa nos cōsideret z rumiet illi⁹
magnificētiā sacri. z ꝑ q̄ntū pt. q: vix pt ali/
quā inuestigare scintillā tā imensi amoris dñi
in ꝑ magnifico sacro. Et cū bñ ruminabit
illud magnificū sacrm saluatoris iā q̄dā dul/
cedine celesti inducť hūiliť z reuerenť acce/
dat ad ꝑ sacrm. z cū oī diligētia ꝓsequar. ad
bibis z alijs circūstantijs q̄s in p̄ncipio h⁹
tractat⁹ tractaui. Cū aūt recipe debuerit.
aliā poterit p̄meditari si placet. vtpote di/
cat i corde suo. Ad illud tā nobile sacrm re/
cipiendū nō sufficerēt mille āni ad ꝑpatio/
nē cōdignā. q̄ntomagis ego miser z indignus
sum q̄ quotidie pecco. incorrigibiliť ꝓseuero et
imꝑpatⁿ accedo. Quare dñe me fecisti vt ti/
bi execrādā iniuriā facerē q te pono i la tri/
na pctōz aīe mee. qm̄ nō ē cloaca magis feti/
da q̄ peccatrix aīa mea. vtinā hāc imundā
aīam aliqs fluuⁱ cōpūctōis discurrisset. vt
ibi nō fuisset tanta pctōz sanies congregata.
Dñe q̄d est ꝑ. nūq̄d ibi te ponere debeo. sz
in infinitū maior ē mīa tua q̄ nr̄a miseria.
z iō de tua benignitate cōfidēs te p̄sumo su/
mere. vt sic infirm⁹ accedā ad medicū dul/
cissimuz. vt tua liberer medicina. Quāto ei
plus infirm⁹ suz. tāto pl⁹ indigeo de⁹ me⁹.
z in liberatiōe mea magis apparebit tue īmē/
sitas pietatis. Accedā ad deū meū cōfidēter.
q: infinite sunt mie ei⁹ z secū fruar bonorū
delicijs. ingrediar g̃ spōsa ad sponsuz. secū/
q̄ volo inseparabiliť cōmorari. Nolo amplⁱ
alteri adherere vt cū ipo solo gaudiū habe/
am sine fine. Hec z alia que dicere voluerit
corde dicat nō ore. q: nō credo expedire ibi
ꝓferre alia q̄ illa q̄ in canone cōtinenť. Et
nota q fm meū videre ad efficaciť recipien/
dū valet cōpassio xp̄i z vilificatio z ānihila/
tio sui. q̄ntū pt vilis fiat z indign⁹ in oculis
suis q̄ recipe debet. Cū aūt sacrm expletuz
fuerit cogitet i corde suo p⁹ tā nobilē cibuz
nolo stercora degustare. z cū ipe sit sūma io/
cūditas nolo de ceto affici circa aliquā crea/
turā. Si aūt affectōem ibi nullā habuit. re/
cogitet signū esse ifirmitatis vl' mortis. Ignē
em posuit i sinuz calorē nō sentit. mel posu/
it in ore z dulcedinē nō ꝓcipit. Et iō tal' mi/
seriā suā recognoscat z mutet i melⁱ vitā su/
am. Si vo refectionē ibi recipit nō sibi at/
tribuat sz infinite diuie maiestatis bonitati.
q̄ se ad bonos z malos extēdit. z dicat i cor/
de. In me dñs opať mirabilia ad detestati/
onē miserie mee. z ad quincēdū bñficijs ini/
q̄tatē meā magnā. Hā me mortuū fecit sen/
tire z vermē vilissimum celestia degustare.
Si mihi pctōri talia fecit dñs q̄d faciet si
cor rexero vitā meā. z ꝓtinue voluero i me/
liⁿ ꝓmouere z celestibus dedicare meditatōi/
bus z sibi soli de ceto adherere. qō tñ face/
re potuit auxilio dñi nō ꝓpria ꝓtute. z sic co/
gitat sic ope adimpleat. Oratio. Dñe
deus meus quō ausus sum te alloqui vilis/
sima creatura. naz fetidissimⁿ sum. horribiliť
sum. sterc⁹ vermisq̄ neq̄ssimⁿ z vanissimus
hō. Tu aūt de⁹ deoz dñs dñantiū omne bo/
nū honestū z pulchrū. omis vtilitas. omis ame/
nitas. omis suauitas. fons splendoris. fons
melodie. fons odoris. fons dulcoris. fons a/
moris z intimⁿ dilectōnis ꝑplexⁿ. z tu rogas
me z ego fugio. de me cs sollicitⁿ. de te ñ cu/
ro. mihi sp̄ fuis. z ego te sp̄ offendo. te mihi
tribuis. z ego te ꝓteno. me g̃ vanitatē z nihil
diligis. z te infinitū z ienarrabile bonū sper/
no. fetorē. horrorē. mortalē dolorē tibi o be/
atissime benignissime amātissime sponse ꝑ/
pono. pl⁹ me allicit creata q̄ creator. vani/
tas q̄ etnitas. detestabilissima miseria q̄
sūma felicitas. pl⁹ me iquinat sordes q̄ ele/
uet pulchritudo. fuitⁿ q̄ magnitudo. ama/
ritudo q̄ dulcedo. Hā meliora sunt vulne/
ra diligētis q̄ fraudulēta oscula inimici. z tñ
pl⁹ approbo hoc affectu. fraudulēta oscula
q̄ vulnera diligētis. Sed ne remiscaris dñe
delicta mea vl' parētū meoz sz pietatis tue
viscera z dolorē tuoz vulnez. nō q ego sed
q tu p me sustinuisti ꝓsidera si me vt oñdis
diligis. cur me relinq̄s. cur fatigari ꝑmittis.
Ne g̃ amātissime tene tuos ore. restrige amo/
re. q̄eta dulcore. dulcissime spōse neḡo. ne/
scio. tibi volo fuire tibi adherere toto cor/
de. īmovix picula amare. ꝑ opari i me tu po
tes. tu scis. tu vis z a me exigis. Quid g̃ de/
ficiā i bñplacito meo l' tu i tuo. Obsecro vt
nō ꝑualeat hō sz ds. nolo i hac ꝓprietate de/
ficere. ñ succūbere sz succurre festināt. viuē/
do luxuriose. z me nis z tuas creatas lasci/
ue amādo torā meā subam dissipaui. nunc
recognoscēti miseriā z penuriā meā fame/
lico appetitu ad paterne miscōie viscera re/
deunti me oculis tue pietatis agnosce z di/

gnare me radijs tue gr̃e letabũdis occur/
rere. ⁊ cũ amplexib⁹ pacis ⁊ q̃etis largiaris
oscula. Et recognosco q̃ in celũ ⁊ in totam
curiã celestem ⁊ ecclesiã romanã. ĩmo ĩ om/
nem creaturã tuam et coram te. te contem/
pto peccaui et malum coram te feci. ⁊ certe
nõ sum dign⁹ vocari filius tuus nec mer/
cennarius etiã seruus. aut aliqua vilissima
creatura. sed miserere mei et dele iniquita/
tem meã. vt iustificeris in ꝑmonibus tuis ⁊
vincas cũ iudicaris. q̃ dicũt anĩe mee non
est salus ipi in deo ei⁹. Obsecro iube vt de/
tur mihi caritat⁹ stola. fidei feruẽtis anu/
lus. in calciamẽtis ⁊ eleuãtis ⁊ ꝯfirmantis
spei ꝓtegãtur pedes. vt sic ebrius tuo san/
guine tot⁹ in te resoluar amore. Intret do/
lor tuus intima mea ⁊ omnẽ amorẽ expiet
alienũ. sim tecũ crucifixus mũdo. vt sic mor/
tuus. vita mea sit tecũ abscõdita in deo. O
vita mea. vita felix que abscõdita est ipi mũ/
do et sotiata ipi christo in deo centro suo q̃/
etatur. vnũ est mihi necessariũ ⁊ solũ vnuz
quero. Abscedat ergo fantasmatũ multitu/
do. vnus est dilect⁹ meus. vn⁹ est amor me/
us iesus christ⁹. de⁹ meus. sponsus meus.
Nihil ergo sapiat. nihil delectet. nihil allici/
at nisi iesus christ⁹. totus sit me⁹. totus sim
suus. et fiat cor meũ vnũ cũ ipo. nihil me iu/
dicans scire vel amare vel affectare nisi do/
minũ iesum christũ ⁊ hũc crucifixuz. Ergo
bone iesu recollige me visceribꝫ. refice vbe/
ribus. et inebria vulneribꝫ. Euigila g̃ anĩa
mea ad viscera cõpassionũ quibꝫ plorauit ĩ
infantia sup hierusalẽ. sup lazarũ et in cru/
ce. ĩmo in illis sup te ⁊ egrediat fluuius de
loco voluptatis ad rigãdũ paradisum qui
est in q̃ttuor capita diuisus. Si em̃ egredi/
ebat fluuius lachrymaꝝ de loco voluptat⁹
⁊ omniũ deliciaꝝ. quãto magis debet egre/
di de loco omniũ spurciciaꝝ. Ergo bone ie/
su summis delicijs plenus. plorasti. euigila
etiã anĩa mea ad verba instructionũ. exhor/
tationũ ⁊ ꝓmissionũ. q̃ de verbo vite eter/
ne habes. Euigila ad exprobratões. vulne/
ra. illusiones ⁊ occisiões. ad dolores passio/
nis ⁊ cõpassionis. Attẽdite inq̃t et videte si
est dolor sicut dolor me⁹. ĩmo dñe accedaz
⁊ videbo si est amor sicut amor tuus. Et iõ
nihil nisi te ꝓpter te volo amare. Tu domĩe
me iniquũ pessimũ ⁊ ꝯtẽptorẽ tuũ vilissimũ
fetorẽ stercorũ ⁊ horrorẽ vermiũ amasti tã/
tũ vt tanta ꝓ me dignarer⁹ pati ⁊ sustinere.

Et ego te infinitum bonũ p̃rem pijssimũ.
sponsum dulcissimũ oĩs pulchritudinis ⁊
suauitatis fontale p̃ncipiũ nõ tm̃ diligam
vt saltẽ moriar ꝑ te ꝓ te mũdo. ĩmo moriar
⁊ mihi vt totus tecũ affixus ligno. nihil sen/
tiam nisi te. vt viuã iam nõ ego. viuat aũt in
me christus. Quid g̃ retribuã dño ꝓ oĩbus
q̃ retribuit mihi. Calicẽ sa. ac. ⁊ no. do. ĩuo.
Sic g̃ calix ꝯtinuus in corpe saltẽ supha/
bundãtis gr̃e radicet in corde. melos diui/
ne laudis diffundat. q̃re cõtinue ac indesi/
nenter in ore laudabo deũ meũ ĩ vita mea.
psallã deo meo q̃ꝫdiu fuero. Jocũduz sit ei
eloquiũ meũ. ego vero delectabor in dño.
leuabo ⁊ oñdã ei faciẽ mẽtis. ⁊ in auribꝫ ab
ore meo resonabit ĩmẽsa gr̃aꝝactio et ma/
gnificẽtie sue laudis. Recedãt g̃ de cetero
oĩa vetera de ore meo ⁊ de aĩa mea. q̃ deus
scientiarum dñs est. ⁊ ipi prepantur cogi/
tatiões ⁊ voces. Arcũ fortiũ supabo ⁊ indu/
ar v̄tute ex alto. Gaudens gaudebo in do/
mino solũ. ⁊ implebit cor meũ iubilo. ⁊ om/
nia ossa mea exultabũt in deo meo. q̃ totũ
me offerã saluatori meo. Quiescet cor meũ
in dulcedine bonitat⁹ ĩmẽse. Laudabo ex/
cellentiã gl̃ie sũme ⁊ seq̃r vestigia passionis
acerbe. corp⁹ ꝯculcet. cor eleuet. Laude v̄o
repleat os meũ. vt die ac nocte dei mei ma/
gnitudine tãte vite irremissibilit quiescãt.
Abscedat vanitas. accedat diuinitas. trãs/
formet caritas ⁊ fiam tot⁹ diuinus. aperiat
cor meũ. apiant vulnera. iungant intima et
fiant vnũ cũ christo. Amen.

ARripe illã ⁊ exaltabit te. ⁊ glorificabe/
ris ab ea cũ illã fueris amplexat⁹. Da/
bit capiti tuo augmenta gr̃aꝝ. ⁊ corona in/
clita proteget te. Prouerbiorũ. iiij.

Gloria in excelsis
deo ⁊ grãꝝactio et vox laudis. q̃
nunc ꝑ ꝓphetica mysteria. nunc ꝑ
oracula de celis lapsa. nunc ꝑ lectionẽ euã/
gelicã. nunc ꝑ apostolicã tubã multiphariẽ
multisq̃ modis ad honorẽ v̄ginis marie re/
gine celoꝝ ac angeloꝝ sincerissime nos in/
uitat ac incitat. vt ꝑ ipius sctã merita omni
acceptione dignissima. ex infernoꝝ claustr⁹
arreptos. ãgelice militie nos ascribat. Vñ
licet Salomon v̄ba p̃dicta de sapia ꝓtule/
rit. spũs tũ sctũs illa ad virginẽ p̃cellentem

mariã intellectu mystico reflectit. In quo verbo vos amice charissime ad ipi⁹ amorẽ est alliciens. vestrũq; cor ad ipius amplexũ varijs ꝓmissionib⁹ attrahens ⁊ demulcẽs. Assignat aũt vobis assecutura q̃ttuor dona mirifica. si tã preclara puella nexu spũali vobis fuerit ꝯiuncta ⁊ brachijs desideriorũ feruentiũ a vobis cũ magna reuerẽtia ⁊ deuotione amplexata. Primo affert vob exaltationẽ ibi. ⁊ exaltabit te. Scdo glorificationẽ. ibi. ⁊ glorificaberis ab ea. Tercio grãꝝ habundãtiã. ibi Dabit capiti tuo augmenta grãrũ. Quarto viriditatꝫ ꝑpetue immarcessibilẽ coronã. ibi. Corona inclita ꝓteget te. Unde rogo carissime ⁊ desiderãtissime ne tã nobilẽ ⁊ speciosissimã ꝟginem repellatis. ne tã admirandã reuerẽdissimã reginã virginẽ mariã vilipendatis. Ne si a vobis ꝯtemptã se viderit (non dico tantis fraudemini. verũ qd̃ absit) mala ꝑpetua ĩcurratis. Quapropter ad obsequẽdũ ei sinũ mentis extendatꝫ. ad laudandũ ⁊ glorificandũ eã cor ꝑparate. linguã laxate ac celeri famulatu illi placere festinate Cõstat em̃ q̃ ex ipius accessu remanebitꝫ deuotior. ex ipi⁹ tactu mũdior. ex ipi⁹ amplexu virtute ⁊ grã ꝓfusior ⁊ nitidior. Et vt tãtoꝝ bonorũ vobis aliquã occasionẽ ꝯferã mitto vobis ipi⁹ virginis sacratissime psalteriuꝫ ex scintillula mee paucule intelligẽtie grã ⁊ adiutorio illius conditũ ⁊ cõpactũ. in quo diuersis ꝑconijs eã extolletis. Nũc ipi⁹ virginitatẽ ⁊ castimoniã. Nunc ei⁹ fecunditatẽ ⁊ sanctimoniã. Nunc ei⁹ largitatẽ siue clemẽtiã. Ibi efferetis eã velut plenã om̃i grã. velut repletã om̃i sciẽtia. velut illustratã om̃i sapĩa ⁊ intelligẽtia. Ibi benedicetꝫ fructuꝫ sui ventris gl̃iosi. mẽbra corpis sctĩ. et ꝑrogatiuas anĩe om̃i sctĩtate pollẽtes. Ibi ad ipius laudẽ inuocabitꝫ choros angelorũ et sctõrũ nationes hoĩm. insulas gentiũ. celũ ⁊ pulchritudinẽ luminariũ. ac totũ orbem terrarũ. Ibi eã rogabitis vt destruat vires spũaliũ hostiũ. vt vobis impetret veniam peccaminũ. vt vobis reddat placabilẽ terribilem iudicẽ. ⁊ vt vestrũ finẽ sua illustret presentia. vobisq; obtineat gaudia sine fine mãsura. Igit̃ o charissime hoc tantillũ meum munusculũ ꝑmũ vobis oblatũ gratanter suscipite. fructũq; ex eo ꝓferre satagite. ⁊ in eo matrẽ dei frequẽti⁹ collaudate. si forte pijssima sup̃ vos suũ cõuertat amabilez vultũ. ad suũ amorẽ vos recipiens. vestraꝫ anĩam in p̃nti recreans ⁊ reficiẽs. ⁊ in futura gloria coronã de lapide ꝑcioso vestro capiti supponens.

¶ Incipit psalteriũ beate ꝟginis cõpilatũ ꝑ seraphicũ doctorẽ sctm̃ Bonauenturaꝫ episcopũ Albanẽsem. necnõ sctẽ Romane eccl̃ie p̃s byterũ cardinalẽ. in honorẽ genitricis dñi nr̃i iesu christi toti⁹ humani generis saluatoris.

b Beatus uir qui diligit nomẽ tuũ maria ꝟgo. grã tua anĩam ei⁹ ꝯfortabit. Tãq̃ aq̃rũ fontib⁹ irrigatũ vber. ĩ eo fructũ iusticie ꝓpagab̃. Bñdicta tu int̃ mulieres. ꝑ credulitatẽ cordis sctĩ tui. Uniuersas em̃ femĩas vincꝫ pulchritudine carnis. supas angl̃os ⁊ archangelos excellentia sctĩtatis. Miscd̃ia tua ⁊ grã vbiq; ꝑdicat̃. de⁹ opib⁹ manuũ tuarũ benedixit. Gloria patri et filio.

Quare fremuerũt inimici nr̃i. ⁊ aduersum nos meditati sunt inania. Protegat nos dextera tua mr̃ dei. vt acies t̃ribil̃ ꝯfundẽs ⁊ destruẽs eos. Uenite ad eã q̃ laboratꝫ ⁊ tribulati estꝫ. ⁊ dabit refrigeriũ aĩabus vr̃is. Accedite ad eã in tentatiõib⁹ vestris. ⁊ stabiliet vos serenitas vultus eius. Bñdicite illã in toto corde vr̃o. mĩa em̃ illius plena ẽ terra. Gl̃ia.

Domina q̃d multiplicati sunt q̃ tribulãt me. in tempestate tua ꝑseq̃rꝫ ⁊ dissipabis eos. Dissolue colligatiões impietatꝫ nr̃e. tolle fasciculos pctõꝝ nr̃oꝝ. Miserere mei dña ⁊ sana infirmitatẽ meã. tolle dolorẽ ⁊ angustiã cordis mei. Ne tradas me mãib⁹ ĩimicoꝝ meoꝝ ⁊ in die mortꝫ mee ꝯforta aĩaꝫ meã. Deduc me ad portũ salutꝫ. ⁊ sp̃m meũ redde factori ⁊ creatori meo. Gl̃ia patri.

Cum inuocarẽ exaudiuisti me dña. et e sublimi solio tuo mei dignata es recordari. A rugiẽtib⁹ ꝑparatꝫ ad escã. ⁊ de manibus q̃rentiũ me liberabit grã tua. Qm̃ benigna est mĩa ⁊ pietas tua. in omẽs q̃ inuocãt nomẽ sctm̃ tuũ. Bñdicta sis dña ineternũ. ⁊ maiestas tua in scl̃m. Glorificate eam om̃es gentes in ꝟtute vr̃a. ⁊ cũcti ꝑpl̃i terre extollite magnificentiã eius. Gl̃ia.

Verba mea auribꝫ ꝑcipe domĩa. ⁊ ne auertas a me speciositatem vultus tui.

gnare me radijs tue gr̃e letabũdis occur/
rere. ⁊ cũ amplexib⁹ pacis ⁊ q̃etis largiaris
oscula. Et recognosco q̃ in celũ ⁊ in totam
curiã celestem ⁊ ecclesiã romanã. ĩmo ĩ om/
nem creaturã tuam et coram te. te contem/
pto peccaui et malum coram te feci. ⁊ certe
nõ sum dign⁹ vocari filius tuus nec mer/
cennarius etiã seruus. aut aliqua vilissima
creatura. sed miserere mei et dele iniquita/
tem meã. vt iustificeris in ꝑmonibus tuis ⁊
vincas cũ iudicaris. q̃ dicũt anĩe mee non
est salus ipi in deo ei⁹. Obsecro iube vt de/
tur mihi caritat⁹ stola. fidei feruẽtis anu/
lus. in calciamẽtis ⁊ eleuãtis ⁊ ꝯfirmantis
spei ꝓtegãtur pedes. vt sic ebrius tuo san/
guine tot⁹ in te resoluar amore. Intret do/
lor tuus intima mea ⁊ omnẽ amorẽ expiet
alienũ. sim tecũ crucifixus mũdo. vt sic mor/
tuus. vita mea sit tecũ abscõdita in deo. O
vita mea. vita felix que abscõdita est ipi mũ/
do et sotiata ipi christo in deo centro suo q̃/
etatur. vnũ est mihi necessariũ ⁊ solũ vnuz
quero. Abscedat ergo fantasmatũ multitu/
do. vnus est dilect⁹ meus. vn⁹ est amor me/
us iesus christ⁹. de⁹ meus. sponsus meus.
Nihil ergo sapiat. nihil delectet. nihil allici/
at nisi iesus christ⁹. totus sit me⁹. totus sim
suus. et fiat cor meũ vnũ cũ ipo. nihil me iu/
dicans scire vel amare vel affectare nisi do/
minũ iesum christũ ⁊ hũc crucifixuz. Ergo
bone iesu recollige me visceribꝫ. refice vbe/
ribus. et inebria vulneribꝫ. Euigila g̃ anĩa
mea ad viscera cõpassionũ quibꝫ plorauit ĩ
infantia sup hierusalẽ. sup lazarũ et in cru/
ce. ĩmo in illis sup te ⁊ egrediat fluuius de
loco voluptatis ad rigãdũ paradisum qui
est in q̃ttuor capita diuisus. Si em̃ egredi/
ebat fluuius lachrymaꝝ de loco voluptat⁹
⁊ omniũ deliciaꝝ. quãto magis debet egre/
di de loco omniũ spurciciaꝝ. Ergo bone ie/
su summis delicijs plenus. plorasti. euigila
etiã anĩa mea ad verba instructionũ. exhor/
tationũ ⁊ ꝓmissionũ. q̃ de verbo vite eter/
ne habes. Euigila ad exprobratões. vulne/
ra. illusiones ⁊ occisiões. ad dolores passio/
nis ⁊ cõpassionis. Attẽdite inq̃t et videte si
est dolor sicut dolor me⁹. ĩmo dñe accedaz
⁊ videbo si est amor sicut amor tuus. Et iõ
nihil nisi te ꝓpter te volo amare. Tu domĩe
me iniquũ pessimũ ⁊ ꝯtẽptorẽ tuũ vilissimũ
fetorẽ stercorũ ⁊ horrorẽ vermiũ amasti tã/
tũ vt tanta ꝓ me dignarer⁹ pati ⁊ sustinere.

Et ego te infinitum bonũ p̃rem pijssimũ.
sponsum dulcissimũ oĩs pulchritudinis ⁊
suauitatis fontale p̃ncipiũ nõ tm̃ diligam
vt saltẽ moriar ꝑ te ꝓ te mũdo. ĩmo moriar
⁊ mihi vt totus tecũ affixus ligno. nihil sen/
tiam nisi te. vt viuã iam nõ ego. viuat aũt in
me christus. Quid g̃ retribuã dño ꝓ oĩbus
q̃ retribuit mihi. Calicẽ sa. ac. ⁊ no. do. ĩuo.
Sic g̃ calix ꝯtinuus in corpe saltẽ supha/
bundãtis gr̃e radicet in corde. melos diui/
ne laudis diffundat. q̃re cõtinue ac indesi/
nenter in ore laudabo deũ meũ ĩ vita mea.
psallã deo meo q̃ꝫdiu fuero. Jocũduz sit ei
eloquiũ meũ. ego vero delectabor in dño.
leuabo ⁊ oñdã ei faciẽ mẽtis. ⁊ in auribꝫ ab
ore meo resonabit ĩmẽsa gr̃aꝝactio et ma/
gnificẽtie sue laudis. Recedãt g̃ de cetero
oĩa vetera de ore meo ⁊ de aĩa mea. q̃ deus
scientiarum dñs est. ⁊ ipi prepantur cogi/
tatiões ⁊ voces. Arcũ fortiũ supabo ⁊ indu/
ar v̄tute ex alto. Gaudens gaudebo in do/
mino solũ. ⁊ implebit cor meũ iubilo. ⁊ om/
nia ossa mea exultabũt in deo meo. q̃ totũ
me offerã saluatori meo. Quiescet cor meũ
in dulcedine bonitat⁹ ĩmẽse. Laudabo ex/
cellentiã gl̃ie sũme ⁊ seq̃r vestigia passionis
acerbe. corp⁹ ꝯculcet. cor eleuet. Laude v̄o
repleat os meũ. vt die ac nocte dei mei ma/
gnitudine tãte vite irremissibilit quiescãt.
Abscedat vanitas. accedat diuinitas. trãs/
formet caritas ⁊ fiam tot⁹ diuinus. aperiat
cor meũ. apiant vulnera. iungant intima et
fiant vnũ cũ christo. Amen.

ARripe illã ⁊ exaltabit te. ⁊ glorificabe/
ris ab ea cũ illã fueris amplexat⁹. Da/
bit capiti tuo augmenta gr̃aꝝ. ⁊ corona in/
clita proteget te. Prouerbiorũ. iiij.

Gloria in excelsis
deo ⁊ grãꝝactio et vox laudis. q̃
nunc ꝑ ꝓphetica mysteria. nunc ꝑ
oracula de celis lapsa. nunc ꝑ lectionẽ euã/
gelicã. nunc ꝑ apostolicã tubã multiphariẽ
multisq̃ modis ad honorẽ v̄ginis marie re/
gine celoꝝ ac angeloꝝ sincerissime nos in/
uitat ac incitat. vt ꝑ ipius sctã merita omni
acceptione dignissima. ex infernoꝝ claustr⁹
arreptos. ãgelice militie nos ascribat. Vñ
licet Salomon v̄ba p̃dicta de sapia ꝓtule/
rit. spũs tũ sctũs illa ad virginẽ p̃cellentem

mariā intellectu mystico reflectit. In quo verbo vos amice charissime ad ipi⁹ amorē est alliciens. vestrūq; cor ad ipius amplexū varijs pmissionib⁹ attrahens ⁊ demulcēs. Assignat aūt vobis assecutura q̄ttuor dona mirifica. si tā preclara puella nexu spūali vobis fuerit ꝯiuncta ⁊ brachijs desideriorū feruentiū a vobis cū magna reuerētia ⁊ deuotione amplexata. Primo affert vob exaltationē ibi. ⁊ exaltabit te. Scdo glorificationē. ibi. ⁊ glorificaberis ab ea. Tercio grāꝝ habundātiā. ibi Dabit capiti tuo augmenta grārū. Quarto viriditatꝫ ꝑpetue immarcessibilē coronā. ibi. Corona inclita ꝓteget te. Unde rogo carissime ⁊ desiderātissime ne tā nobilē ⁊ speciosissimā ꝟginem repellatis. ne tā admirandā reuerēdissimā reginā virginē mariā vilipendatis. Ne si a vobis ꝯtemptā se viderit (non dico tantis fraudemini. verū qd̄ absit) mala ꝑpetua īcurratis. Quapropter ad obsequēdū ei sinū mentis extendatꝫ. ad laudandū ⁊ glorificandū eā cor ꝑparate. linguā laxate ac celeri famulatu illi placere festinate Cōstat em̄ q̄ ex ipius accessu remanebitꝫ deuotior. ex ipi⁹ tactu mūdior. ex ipi⁹ amplexu virtute ⁊ grā ꝓfusior ⁊ nitidior. Et vt tātoꝝ bonorū vobis aliquā occasionē ꝯferā mitto vobis ipi⁹ virginis sacratissime psalteriuꝫ ex scintillula mee paucule intelligētie grā ⁊ adiutorio illius conditū ⁊ cōpactū. in quo diuersis ꝑconijs eā extolletis. Nūc ipi⁹ virginitatē ⁊ castimoniā. Nunc ei⁹ fecunditatē ⁊ sanctimoniā. Nunc ei⁹ largitatē siue clemētiā. Ibi efferetis eā velut plenā om̄i grā. velut repletā om̄i sciētia. velut illustratā om̄i sapīa ⁊ intelligētia. Ibi benedicetꝫ fructuꝫ sui ventris gl̄iosi. mēbra corpis scti. et ꝓrogatiuas anie om̄i sctitate pollētes. Ibi ad ipius laudē inuocabitꝫ choros angelorū et sctōrū nationes hoīm. insulas gentiū. celū ⁊ pulchritudinē luminariū. ac totū orbem terrarū. Ibi eā rogabitis vt destruat vires spūaliū hostiū. vt vobis impetret veniam peccaminū. vt vobis reddat placabilē terribilem iudicē. ⁊ vt vestrū finē sua illustret presentia. vobisq; obtineat gaudia sine fine māsura. Igit̄ o charissime hoc tantillū meum munusculū ꝑmū vobis oblatū gratanter suscipite. fructūq; ex eo ꝓferre satagite. ⁊ in eo matrē dei frequēti⁹ collaudate. si forte pijssima sup vos suū cōuertat amabilez vultū. ad suū amorē vos recipiens. vestraꝫ aniam in pñti recreans ⁊ reficiēs. ⁊ in futura gloria coronā de lapide ꝑcioso vestro capiti supponens.

¶ Incipit psalteriū beate ꝟginis cōpilatū ꝑ seraphicū doctorē sctm̄ Bonauenturaꝫ episcopū Albanēsem. necnō sctē Romane eccl̄ie ꝑs byterū cardinalē. in honorē genitricis dñi nr̄i iesu christi toti⁹ humani generis saluatoris.

b Beatus uir qui diligit nomē tuū maria ꝟgo. grā tua aniam ei⁹ ꝯfortabit. Tāq̄ aq̄rū fontib⁹ irrigatū vber. i eo fructū iusticie ꝓpagab. Bñdicta tu int̄ mulieres. ꝑ credulitatē cordis scti tui. Uniuersas em̄ femīas vincꝫ pulchritudine carnis. supas angl̄os ⁊ archangelos excellentia sctitatis. Miscdia tua ⁊ grā vbiq; ꝑdicat̄. de⁹ opib⁹ manuū tuarū benedixit. Gloria patri et filio.

Quare fremuerūt inimici nr̄i. ⁊ aduersum nos meditati sunt inania. Protegat nos dextera tua mr̄ dei. vt acies t̄ribil̄ ꝯfundēs ⁊ destruēs eos. Uenite ad eā q̄ laboratꝫ ⁊ tribulati estꝫ. ⁊ dabit refrigeriū aīabus vr̄is. Accedite ad eā in tentatiōib⁹ vestris. ⁊ stabiliet vos serenitas vultus eius. Bñdicite illā in toto corde vr̄o. mīa em̄ illius plena ē terra. Gl̄ia.

Domina q̄d multiplicati sunt q̄ tribulāt me. in tempestate tua ꝑseq̄rꝫ ⁊ dissipabis eos. Dissolue colligatiōes impietatꝫ nr̄e. tolle fasciculos pctōꝝ nr̄oꝝ. Miserere mei dña ⁊ sana infirmitatē meā. tolle dolorē ⁊ angustiā cordis mei. Ne tradas me māib⁹ īimicoꝝ meoꝝ ⁊ in die mortꝫ mee ꝯforta aīaꝫ meā. Deduc me ad portū salutꝫ. ⁊ spm̄ meū redde factori ⁊ creatori meo. Gl̄ia patri.

Cum inuocarē exaudiuisti me dña. et e sublimi solio tuo mei dignata es recordari. A rugiētib⁹ ꝑparatꝫ ad escā. ⁊ de manibus q̄rentiū me liberabit grā tua. Qm̄ benigna est mīa ⁊ pietas tua. in omēs q̄ inuocāt nomē sctm̄ tuū. Bñdicta sis dña ineternū. ⁊ maiestas tua in scl̄m. Glorificate eam om̄es gentes in ꝟtute vr̄a. ⁊ cūcti ꝓpl̄i terre extollite magnificentiā eius. Gl̄ia.

Verba mea auribꝫ ꝑcipe domīa. ⁊ ne auertas a me speciositatem vultus tui.

Conuerte luctū nostrū in gaudiū. ⁊ tribulationē nostrā in iubilationē. Corruāt ante pedes nr̄os inimici nr̄i. virtute tua eorū capita conteranť. Benedicat te ois lingua. et nomen sct̄m tuum confiteat oīs caro. Spiritꝰ eī tuus sup mel dulcis. ⁊ beredi/tas sup mel et fauum.

DOmina ne in furore dei sinas corripi me. neq; in ira eiꝰ iudicari. Propt̄ honorez nois tui dña. ꝓpiciet nob fructꝰ gl'iosi ventriꝫ tui. De porta inferi ⁊ ō vētre abyssi. tuis sct̄is ꝑcib liberā nos. Apiant nob ianue sempiterne. vt enarremꝰ inet̄nū mirabilia tua. Quia nō mortui neq; ą in iferno sunt laudabūt te dña. sed ą tua gr̄a vitā et/

DOmina mea in te (nā obtinebunt. sperani. de inimicꝫ meis liba me dña. Cōclude ora leonis ⁊ dentes eꝰ. ⁊ labia p/sequētiū ꝓstringe. Nō morerꝫ ꝓpter nomen tuū. facere nob mīam tuā. Splendor vultꝰ tui fulgeat sup nos. vt fuer̄ ꝓscia nr̄a apud altissimū. Si ꝑsequatur inimicꝰ aīam meaz. dña adiutorio tuo ꝓfotter. ne vibret gladi/

DOmina. dñs nr̄ fa/ (um suū ꝓtra me. ctus ē frat̄ nr̄. ⁊ saluator nr̄. Ut ignis i rubo ⁊ ros in vellere. descēdit in te eternuz ꝙbū dei. Spūsctō fecundāte. obūbrauit tibi virtꝰ altissimi. Bñdictꝰ sit mūdissimꝰ cōceptꝰ tuus. bñdictꝰ sit partꝰ tuus ꝙgineus Bñdicta sit mūdicia carnis tue. bñdicta sit dulcedo misc̄ie cordis tui. Gloria.

COnfitebor tibi dña in toto corde meo ⁊ narrabo in pl'is laudē ⁊ gloriā tuā. Tibi eī debeť gl'ia. ⁊ grāzactio ⁊ vox laudis. Inueniēt grām pct̄ores apud deū. per te inuētricem gr̄e ⁊ salutiꝫ. Respirēt ad indulgentiā būiles penitētes. sana ꝓtritiōes cordis eoꝝ. In pulchritudie paciꝫ ⁊ requie opulenta. ciba nos post laborē pegrinati/

TAdña ꝓfido ꝓpter (onis nr̄e. Gl'ia. dulcedinē. mie nois sui. Oculi eius in paupem respiciūt. ⁊ manꝰ eiꝰ ad pupillū ⁊ vidua sunt extente. Exq̄rite illā a iuuentute vr̄a. ⁊ glorificabit vos añ faciē pl'oꝝ. Misericordia illiꝰ nr̄oꝝ auferat multitudinez pct̄oꝝ. ⁊ fecūditatē nobis ꝓferat meritorū. Extēde ad nos brachiū tuuz ꝙgo gl'iosa. ⁊ ne auertas a nob gl'iosuz vultū tuū. Gl'ia.

SAluum me fac mr̄ pulchre dilectiōis. fons clemētie ⁊ dulcor pietatiꝫ. Gyruz terre sola circuis. vt subueniās inuocātibꝫ te. Pulchre sunt vie tue. ⁊ semite tue pacifice. In te refulget species castitatiꝫ. lumē iusticie ⁊ splēdor veritatiꝫ. Amicta solari lumine sic̄ vestimēto. duodeci stellaꝝ corona ru/

USq;quo dña obli/ (tilans radiāti. uisceris me. ⁊ nō liberas me in die tribulationis. Usq;q exaltabit inimicꝰ meus sup me. potētia ꝙtutiꝫ tue cōtere ipm. Aperi oculos mīe tue. ne inimicꝰ nr̄ aduersꝰ nos ꝑualeat. Magnificam⁹ te gr̄e inuētricez. p quaz secla reparanť. Exaltata sup choros angeloꝝ. ante thronū dei ora p nobis.

DIxit insipiēs aduersarius nr̄ in corde suo. pseq̄r ⁊ cōphendā ⁊ interficiet eū manꝰ mea. Exurge dña ⁊ ꝑueni eū ⁊ supplāta eū. destrue oēs conatꝰ illiꝰ. Tuā pulchritudinē sol ⁊ luna miranť. tibi angelice potestates seruiūt ⁊ famulanť. Tuo tactu lenissimo sananť infirmi. tuo odore roseo mortui reuiuiscunt. Virgo dei genitrix quē totus non capit orbis in tua se clausit viscera factus homo. Gloria patri.

DOmina q̄s habitabit in tabernaculo dei. aut q̄s requiescet cū senatorib ꝓpli ꝓpaupes spū ⁊ mundi corde. mites pacifici atq; lugentes. Recordare dña vt loq̄ris p nobis bona. ⁊ indignationē filij tui auertat a nobis. Amplectamur marie vestigia peccatores. ⁊ eiꝰ beatiꝫ pedib ꝓuoluamur. Teneamꝰ eā fortiter nec dimittamꝰ. donec ab ea meruerimꝰ benedici. Gloria.

COnserua me dña. quoniā speraui ite. mihiq; tue stillicidia gr̄e impartire. Aluus tuus ꝙginalis et viscera tua. filium dei altissimi genuerūt. Benedicta sint vbera tua. quib lacte deifico saluatorē enutristi. Confitemini laudes ꝙgini gl'iose. q̄cunq; apud eā grām ⁊ misc̄iam inueniſt. Date magnificentiā nomini eiꝰ. et collaudate i seculū conceptū atq; partū eius.

EXaudi dña iusticiā meā ⁊ amorē. amoue a me tribulationē meā. Cōfitebor tibi in voce exultationis. cū magnificaberꝫ sup me misc̄iam tuā. Imitamini eā sancte ꝙgines dei. vt imitate sunt agnes barbara dorothea et katheria. Honorificate eaz in voce labiorū vestroꝝ. p boc eius grām agatha lucia margaretha ⁊ cecilia susceperūt. Sponsum dabit vobis p̄tis filium. et de paradisi lilijs coronam incōparabiliter radiantem.

DIligā te dña celi ⁊ terre. ⁊ in gētib nomē tuū inuocabo. Cōfitemini illi ti/

bulati corde. et roborabit vos ꝫ inimicos vros. Stilla nob dña grām vbex tuor. ex manāte lacte dulcedis tue refice viscera pu eoꝝ tuor. Religiosi oēs honorate illā. qa ipa ē adiutrix ꝛ via special aduocata. Esto refrigeriū nr̄m gl'iosa mr̄ xp̄i. qr tu es tot⁹ religionis mirabile firmamentū. Gl'ia.

Eli enarrāt gl'iam tuā. zvngētor tuo/rū fragrātia in gētib⁹ ē dispsa. Respira te ad illā pdūi pctōres. ꝛ pducet vos ad indulgētie portū. In hymnis ꝛ psalmis ꝛ cā/ticis pulsate viscera ei⁹. ꝛ stillabit vob grāz dulcedinis sue. Glorificate eā iusti añ thro nū dei. qr fructu ventr⁹ ei⁹ est⁹ iusticiā opati Laudate eā celi celor. ꝛ nomē ei⁹ glorificet

Exaudias nos dña (oīs terra. Gl'ia. i die tribulatōis. ꝛ pcib⁹ nr̄is cōuerte clemētē faciē tuā. Ne pr̄cias nos i tpe mor tis nostre. sed succurre anie cum deserue/rit corpus suum. Mitte angelū in occur/suz ei⁹. p quē ab hostib⁹ defendat. Ostende ei serenissimū iudicē scl'or. q̄ ob tui grāz ve niā ei largiat. Sentiat in penis refrigeriū tuū. ꝛ ꝓcede ei locū inter electos dei.

Domina in virtute tua letabit cor nostr. ri dulcedie nois tui ꝓsolabit aīa nr̄a. De sedib⁹ mitte nob sapiam. p quā in oī ve ritate dulciē illustremur. A carnalib⁹ desi/derijs ꝓcede grām abstinēdi. vt lumen gr̄e in nr̄is cordib⁹ oriat. Q̄ dulcia diligētib⁹ te cloq̄a tua dña q̄z sua suauia sunt tuaz. stillici dia grāz. Gl'iam ꝛ honorē psallaz tibi. et in noie tuo gloriabor in seculū. Gl'ia.

Deus de⁹ me⁹. respiciat in me meritis tuis ꝑgo sp maria. Dña mea clamaui ad te p die ꝛ noctē. ꝛ fecisti cū seruo tuo mīaz tuā. Quia ego sparui in mīa tua. sempit̄nuz a me obprobriuz abstulisti. Deriserunt me inimici mei vndiq̄z. tu aūt sub vmbra man⁹ tue ꝓtulisti mihi refrigeriū bonū. Adorent te familie gētiū. ꝛ glorificēt te oēs ordines

Domin⁹ regit me ꝑgo dei (angelor. genitrix. qr tu amabilē vultū ei⁹ ad me ꝓuertisti. Bñdicti sūt oculi tui splēdidissi/mi. q̄s digneris misericordit̄ ꝓuertere sup nos pctōres. Bñdictū sit lumē ꝛ splēdor fa ciei tue. bñdicta sit gr̄a vultus tui. Bñdicta sit mīa manuū tuarū. bñdicta sit emanatio ꝑginei lact⁹ tui. Bñdicāt te apl'i tui. et ꝓphe dei martyres ꝓfessores ꝛ ꝑgines psallāt tibi.

Domine tra ꝛ plenitudo ei⁹. tu autem sanctissima mr̄ cū eo regnas ineternuz. Gl'iam ꝛ decorē induisti. oīs lapis p̄ciosus amict⁹ ꝛ opimētū tuū. Splēdor solis sup caput tuū. lunar⁹ pulchritudo sub pedibus tuis. Sidera micātia ornant sedile tuum. astra te glorificāt iugit̄ matutina. Memē/to nr̄i dña i bñplacito tuo. ꝛ fac nos dignos glorificādi nomē tuū. Gloria p̄ri.

Ad te dña leuaui aiam meā. in iudicio dei tuis p̄cib⁹ nō erubescaz. Neq̄z illu/dāt mihi aduersarij mei. etenī p̄sumētes de te roborabunt. Nō pualeāt aduersuz me la quei mort⁹. ꝛ castra malignātiū nō impedi/ant gressus meos. Collide impetū eoꝝ in virtute tua. ꝛ cū māsuetudie occurre anime mee. Ductrix mea esto ad patriā. ꝛ me cetui angelorū digneris aggregare.

Iudica me dña qm̄ ab innocētia mea digressus sū. sed qr sparui in te nō infir mabor. Ure cor meū igne amor⁹ tui. et cin gulo castitatis restringe renes meos. Qm̄ mia tua ꝛ clemētia t. añ oc'los meos. ꝛ dele ctat⁹ sum in voce laudis tue. Dña dilexi de corē faciei tue. ꝛ venerat⁹ sum sanctā maie/statē tuā. Cōfitemini nomi ei⁹ qm̄ sc̄m est. enarrāt in sc'is mirabilia ei⁹. Nocturn⁹.

Domia illūiatio mea sit splēdor faci ei tue. ꝛ serenitas gr̄e tue refulgeat mēti mee. Exalta caput meū et ego psallā. psalmū noī tuo decātabo. Ne auer/tas faciē tuā a me. qr spēm ꝛ decorē tuū a iu uētute mea ꝓcupiui. Te amaui ꝛ exq̄siui re gina celor. miam tuā ꝛ grāz tuā ne subtra/has a puo tuo. Cōfitebor tibi i natōnib⁹. et

Ad te dña (thronū gl'e tue bōrificabo clamabo ꝛ exaudies me. i voce laudis tue letificabis me. Miserere mei in die an gustie mee. ꝛ in luce veritatis tue libera me. Benedicta sis o domina. in finib⁹ omnib⁹ orbis terre. Sanctuariuz quod firmaue/runt manus tue. est sanctū tēplū corpis tui. Conscia tua mūda ꝛ imaculata est. loc⁹ ꝓpi ciationis ꝛ habitaculū sc̄m dei. Gl'ia.

Offerte dñe nostre filij dei. afferte dñe nr̄e laudē ꝛ reuerētiaz. Da virtutē sc'is tuis mr̄ sc̄a. ꝛ bñdictōnē laudātib⁹ atq̄ glo rificantib⁹ te. Exaudi gemit⁹ suspirātiū ad te. ꝛ ne spernas vota inuocātiū nomē tuuz. Sit man⁹ tua ad succurrēdū mihi parata. ꝛ aur⁹ tua intēdēs ad depcationē meā. Be/nedicāt tibi cel: ꝛ tra. mare ꝛ orb tra⁹. Gl'a

Exaltabo te dña qm̄ suscepisti me. ab inimiq̄ aduersario liberabis me. Cōuer

tere ad me ⁊ vitifica me. de portis mortis reduc me. ⁊ de fluctib⁹ tribulationū q̄ circūdederūt me. Propt impiū ⁊ magnificētiaz dextere tue. ꝓtere ⁊ dissipa oēs aduersarios meos. Et ego offerā tibi sacrificiū laudis. ⁊ gl'iam tuā deuot⁹ exaltabo. Exultate celi ⁊ iocūdare terra. q⁹ cōsolat⁹ maria seruos suos ⁊ pauper suoꝝ miserebit.

In te dña sperauī nō ꝓfundar in eternū. in gr̄a tua suscipe me. Tu es fortitudo mea ⁊ refugiū meū. ꝓsolatio mea ⁊ ptector mea. Ad te dña clamauī duz tribularer ⁊ exaudisti me de ꝟtice colliū eternoꝝ. Educas me de laqo quē abscōderūt mihi. q⁹ tu es adiutrix mea. In man⁹ tuas dña cōmēdo spiñ meū. totā vitā meā ⁊ die vlti-

2. Beati q̄rū corda te diligunt virgo maria. petā ipoꝝ a te misericordiā diluent. Beta casta ⁊ florigera uberā tua. q̄ florē viriditatis ꝑpetue eruperūt. Decor pulchritudinis tue corruptionē nō videbit. ⁊ vult⁹ tui gr̄a in ꝑpetuū nō marcescet. Bñdicta tu virga iesse sublimis. que te vsq; ad sedētē in throno dilarasti. O virgo regina ipa es via. p̄ quā nos salus de supernis sedib⁹ visitauit. Gl'ia patri.

Exultate iusti in ꝺño maria. ⁊ in rectitudine cordis collaudate eā. Accedite ad eā cū reuerētia ⁊ deuotiōe. ⁊ delectet cor vr̄m in salutatiōe ei⁹. Impendite illi sacrificiū laudis. ⁊ inebriamini ab uberib⁹ dulcor⁊ illius. Influit em̄ vobis radios sue pietatis. et clarificabit vos fulgoribꝰ miscōie sue. Suauissim⁹ est fruct⁹ illi⁹. in ore et in corde sapientis dulcescit.

Benedicā dñam in oī tpe. ⁊ nō deficiet laus eius in ore meo. Magnificate eā mecū. oēs q̄ impinguati est⁊ melle ⁊ lacte recreatiōis ei⁹. In piculis in reb⁹ dubijs ꝺuocate eā. ⁊ in necessitatib⁹ inuenietꝫ auxilium ⁊ refrigeriū dulce. Sumite exemplū ꝓuersationis ei⁹. ⁊ emulamini studia caritatis ⁊ humilitat⁊ illi⁹. Quia ergo dña humilima fuisti. verbū increatū ex te carnē suscipere coegisti.

Iudica dña nocētes me ⁊ ꝺ̄ eos exurge. ⁊ vindica cām meā. Aia mea i te letabit. ⁊ tuis bñficijs deuot⁹ exultabo. Gr̄a ⁊ dulcedine tua pleni sūt celi ⁊ tra. vnde q̄ tuis bñficijs irretisti nos sp. Quocūq; em̄ ꝑgim⁹. occurrit nobis diffusio tui ueri virginal'. Curram⁹ ḡ charissimi ⁊ ita nobilē et dulcifluā virginē salutem⁹. vt in sue dulcedinis gremio quiescamus.

Dixit iniust⁹ vt peccet in abscōdito. q̄ se a malo ꝓposito discedat m⁊ dei. Judina vultū dei sup nos. coge illū pctoribꝰ misereri. Dña in celo mia tua. ⁊ gr̄a tua diffusa est sup terrā. Potētia et ꝟtus in brachio tuo. robur ⁊ fortitudo in dextra tua. Benedictū sit imp̄iū tuuz sup celos. benedicta sit magnificentia tua sup terram.

Noli emulari in malignātib⁹ dña. furore cor ꝺulcifica q̄ gr̄am tuā. Spera te in illa religiosi ⁊ claustrales. ꝓfidite in illa clerici ⁊ secl'ares. Delectamini in laudib⁹ illi⁹. ⁊ exaudiet petitiōes cordis vr̄i. Hec est modicū cū gr̄a illi⁹. q̄ thesauri argenti ⁊ lapides p̄cios̄i. Gl'ia semp sit tibi o regina celoꝝ. ⁊ in vllo tpe noli nos obliuisci.

3. Domina ne i furore arguas me dñs. nec in ira tua corripiat me. Miserere mei dña. quoniam infirm⁹ sum. Dña ne in furore tuo arguas me. neq; in ira tua corripias me. Dñe ne memineris iniquitatū nr̄arum. ecce respice p̄ctm⁹ nr̄os. Dña exaudi orationē meā. auribus p̄cipe obsecrationē meā. In ueritate tua exaudi me. et in iustitia tua. Et non intres in iudiciū cū seruo tuo. quia non iustificabit in cōspectu tuo oīs viuens. Quia p̄sequ⁹ est inimic⁹ aiam meā. humiliauit in terra vitā meā. Collocauit me in obscuris sicut mortuos seculi. Et anxiatus est sup me spūs meus. in me turbatū est cor meū. Memor fui dierū antiquorū. meditatus sum in omnib⁹ operib⁹ tuis. In factis manuū tuarū meditabar. Expandi manus meas ad te. anima mea sicut terra sine aqua tibi. Velociter exaudi me dña. defecit spūs meus. Non auertas faciem tuam a me. et similis ero descendentib⁹ in lacū. Auditam fac mihi mane misericordiam tuam. quia in te speraui. Notam fac mihi viam in qua ambulem. quia ad te leuaui aiam meā. Eripe me de inimicis meis dña. ad te confugi. Doce me facere voluntatem tuam. quia deus meus es tu. Spūs tuus bonus deducet me in terram rectam. Propt nomen tuum dña uiuificabis me in equitate tua. Educes de tribulatione aiam meā. et in misericordia tua disperdes inimicos meos. Et perdes omnes qui tribulant aiam meā. quia ego seruus tuus sum. Dña exaudi orationē meā. auribus p̄cipe obsecrationē meā. In ueritate tua exaudi me. et in iustitia tua. Et non intres in iudiciū cū seruo tuo. quia non iustificabit in cōspectu tuo oīs viuens. Quia p̄sequ⁹ est inimic⁹ aiam meā. humiliauit in terra vitā meā. Collocauit me in obscuris sicut mortuos seculi. Et anxiatus est sup me spūs meus. in me turbatū est cor meū. Memor fui dierū antiquorū. meditatus sum in omnib⁹ operib⁹ tuis. In factis manuū tuarū meditabar. Expandi manus meas ad te. anima mea sicut terra sine aqua tibi. Velociter exaudi me dña. defecit spūs meus. Non auertas faciem tuam a me. et similis ero descendentib⁹ in lacū. Auditam fac mihi mane misericordiam tuam. quia in te speraui. Notam fac mihi viam in qua ambulem. quia ad te leuaui aiam meā. Eripe me de inimicis meis dña. ad te confugi. Doce me facere voluntatem tuam. quia deus meus es tu. Spūs tuus bonus deducet me in terram rectam. Propt nomen tuum dña uiuificabis me in equitate tua. Educes de tribulatione aiam meā. et in misericordia tua disperdes inimicos meos. Et perdes omnes qui tribulant aiam meā. quia ego seruus tuus sum.

Dixi custodiā vias meas o dña. cū pecte gr̄a xp̄i mihi fuit data Dulcore tuo liq̄factū est cor meuz. amore tuo inflāmata sunt viscera mea. Exaudi oꝝonē meaz dña ⁊ depcationē meam. ⁊ ptabescāt aduersarij mei. Dñe mei de cel⁊ ⁊ de altitudine throni tui. ⁊ ne ꝑmittas me in valle miserie conturbari. Custodi pedē meū ne ledat⁊ in fi-

Expectās expe- (ne meo sit gr̄a tua. ctaui gr̄am tuā. ⁊ fecisti mihi fm̄ multitudinē mie noīs tui. Exaudisti p̄ces meas ⁊ eduxisti me de lacu miserie. et de fouea inimici. Multa ⁊ mirabilia sunt dona tua dña. incōpabilia sūt mūera gr̄aꝝ tuaꝝ. Exultēt ⁊ letent⁊ sup te oēs q̄ diligūt te. q̄ odēr⁊ nomē tuū corruāt in infernū. Bñdicta sis ineternū dña. in seculū ⁊ in secl'm secli.

Beata maria intelligit sup egenū ⁊ pauperē. in ei⁹ laudib⁹ ꝑmanētē. Dña angeloꝝ regina mundi. mūda cor meuz igne amoris ⁊ caritatis tue. Tu es m⁊ illuminationis cordis mei. tu es nutrix refouēs mētē meā. Te cupit os meum collaudare. te affectat mēs mea affectuosissime venerari. Te desiderat ania mea exorare. q̄ tuitioni tue se cōmēdat tota substātia mea.

Quemadmodū desiderat ceruꝰ ad fontes aq̄ꝝ. ita ad amorē tuū anhelat aīa mea. Quia tu es genitrix vite mee. ⁊ alitrix repatoris carnis mee. Quia tu es lactatrix saluatoris aīe mee. initiū ⁊ finis totiꝰ salutꝭ mee. Exaudi me dña mūdenť sordes mee. illumina me dña vt illustrenť tenebre mee. Accendať amore tuo tepor meus. gr̄a tua expellatur torpor meus Gloria.

Iudica me dña ⁊ discerne cām meā de gēte ꝑuersa. a serpēte maligno ⁊ a dracone pestifero libera me. Sctā fecunditas tua dispdat eū. btā ꝟginitas tua ↄterat caput eiꝰ. Sctē p̄ces tue corroborēt nos ↄtra eū. sctā merita tua exinaniāt ꝟtutē eiꝰ. Persecutorē anie mee mitte in abyssuꝫ. puteus infernal' deglutiat eū viuētē Ego aūt ⁊ aīa mea in terra captiuitatꝭ mee bñdicā nomē tuū. ⁊ glorificabo te in secula seculoꝝ.

Domina auribꝫ nr̄is audiuimꝰ. ⁊ p̄res nr̄i annūciauerūt nob. Quia ineffabilia sunt merita tua. ⁊ valde stupēda mirabilia tua. Dña innūerabiles sunt ꝟtutes tue. ⁊ inestimabiles mīe tue. Exulta aīa mea et letare in illa. qꝛ ml'ta bona sūt laudatoribꝫ p̄pata. Bñdicta sis regina celoꝝ ⁊ angl'oꝝ. ⁊ bñdicanť a deo laudatores magnificētie

Eructauit cor meū ꝟbū bonū (tue. dña. cū rore mellifluo extitit dulcoratū. Per tuā sctītatē pctā mea purgenť. ꝑ tuam integritatē mihi incorruptibilitas condoneť. Per tuā ꝟginitatē aīa mea a xp̄o adamať. ⁊ sibi amorꝭ vinculo sociať. Per tuaꝫ fecunditatē ego captiuꝰ suꝫ redemptꝰ. ꝑ tuum partū ꝟgineū de morte ꝑpetua suꝫ ereptus. Per tuā prolē dignissimaꝫ ꝑditꝰ sum restitutꝰ. ⁊ de exilio miserie in patriā beatitudinis sum reductus.

Domina refugiū nr̄m tu es in oī necessitate nr̄a. ⁊ ꝟtus potētior ↄterēs inimicū. Bñficijs tuis plenꝰ ē mūdus. supant celestia penetrāt ⁊ īferna. Plenitudie gr̄e tue q̄ in inferno erāt se letanť liberata. Obtentu fecūditatꝭ tue ꝟginee. q̄ sup̄ mūdū sūt se gaudēt restaurata. Per gl'iosuꝫ tue ꝟginitatis sanctissime partū hoīes angeloruꝫ fiunt socij ⁊ cōciues.

Omnes gētes plaudite manibꝫ. psallite in iubilo ꝟgini gl'iose. Qm̄ ip̄a ē porta vite ianua salutꝭ. ⁊ via nr̄e recōciliatōis. Spes penitētiū solamē lugētiū. pax beata cordiū atq̄ salus. Miserere mei dña miserere mei. qꝛ tu es lux ⁊ spes oīm ↄfidētiuꝫ ī te. Per tuā salutarē fecunditatē. placeat vt pctōꝝ venia mihi concedať.

Magna es domina et laudabilis valde. in ciuitate dei celi' in vniuersa ecclesia electorum eius. Ascendisti alternantibus hymnidicꝭ angelicꝭ choris archangel' ↄstipata. rosis et lilijs coronata. Occurrite illi ptātes ⁊ p̄ncipatꝰ. obuiate ei ꝟtutes ⁊ dñatiōes. Cherubin throni ⁊ seraphin exaltate eā. ⁊ ↄstituite eā a dextrꝭ spōsi amātissimi filij eiꝰ. O q̄ꝫ leto aīo q̄ꝫ sereno aspectu suscepisti eā angeloꝝ ⁊ hoīm deꝰ. ⁊ dedisti ei p̄ncipatū sup oēm locū dñationis tue.

Audite hec oēs gētes. auribꝫ ꝑcipite q̄ ingredi cupitꝭ regnū dei. Virginē mariā honorate. ⁊ inuenietꝭ vitā ⁊ salutē ꝑpetuam. Paupes ꝟuos tuos dña. felici cōfederatiōe ↄiūge xp̄o. Esuriē paruuloꝝ tuoꝝ. fructu ventrꝭ tui refice ⁊ sustēta. Remāsisti em̄ incorrupta post partū. ⁊ inuiolata post filium.

Deus deoꝝ marie locutꝰ est. ꝑ gabrielem nunciū suuꝫ dicens. Aue gr̄a plena dñs tecuꝫ. ꝑ te salus mundi reparatur. Speciē ⁊ decorem tuū. altissimi filius concupiscit. Adorna thalamū tuū syon. p̄parare in occursum dei tui. Per spm̄ em̄ sanctū concipies. qui tuū partū faciet virgineuꝫ ⁊

Miserere mei dña. que mr̄ (iocūdū. miscdie nuncuparꝭ. Et ꝟm viscera misericordiarū tuaꝝ. mūda me ab oībꝫ iniquitatibꝫ meis. Effunde gr̄am tuam sup me. ⁊ solitā clementiā tuam ne subtrahas a me. Qm̄ pctā mea ↄfitebor tibi. ⁊ coram te me accuso de sceleribꝫ meis. Fructu ventrꝭ tui me recōcilia. ⁊ pacifica me ei q̄ me creauit.

Quid gloriarꝭ in malicia o maligne serpens. et draco infernalis. Submitte caput tuū mulieri. cuiꝰ fortitudine demergeris in ꝓfundū. Contere eū dña pede virtutis tue. exurge ⁊ dissipa maliciaꝫ eiꝰ. Extingue potentā eiꝰ. et virtutē illius redige ī fauillam. Ut viuētes exultemus in nomīe tuo. ⁊ leto anio dicamꝰ tibi laudem.

Dixit insipiēs īimicꝰ ī corde suo. hoīeꝫ eijciā de tabnacl'o filioꝝ di. Egrediar ⁊ ero spūs mēdax in ore ꝟpentꝭ. ⁊ ꝑ femīam eijciā viꝝ eiꝰ. Sic exaltāť o miser celi a t'ra. sic exaltate sūt cogitatōes dei a cogitatō bꝫ tuis. Noli extolli de casu mulierꝭ. qꝛ mulier conteret caput tuū. Tu illi foueā p̄parasti

z in sagena illius capieris. Gloria.

DOmina in nomine tuo saluū me fac. z ab iniusticijs meis libera me. Ut nō noceat mihi callidit̃as inimici. sub vmbra alarū tuarꝝ ꝓtege me. O dña mea adiuua me. gr̃am tuā largire anie mee. Volūtarie offerā tibi sacrificiū laudis z cōfitebor nomi tuo qm̃ bonū est. Qm̃ ex oi tribulatiōe liberab me. z inimicos meos despiciet oculꝰ meꝰ.

EXaudi dña oratonē meā. z ne ꝓtēnas de ꝓcatōnē meā. Cōtristatꝰ sum in cogitatone mea. qz iudicia dei pterruerūt me. Tenebre mortis venerūt sup me. z pauor iferni inuasit me. Ego aūt in solitudine expecto ꝓsolatōnē tuā. z in cubili meo attēdo mīaz tuā. Glorifica manū z dextrū brachiū tuū. vt ꝓsternant a nob inimici nostri.

MIserere mei dña qm̃ ꝓculcauerūt me hostes mei. q̃tidie omēs cogitationes eorū in malū contra me. Excita furorem et memēto belli. z sup eos effunde iram tuaz. Innoua signa z immuta mirabilia. sentiamus adiutoriuz brachiꝫ tui. Glorifica nomen tuū sup nos. vt cognoscamꝰ qm̃ in seculū mia tua. Stilla nob guttā suauitatis tue. qz tu es pincerna gr̃e dulcoris.

MIserere mei dña miſere mei. qz para tū ē cor meū exq̃rere volūtatē tuā. Et ī vmbra alarꝝ tuarꝝ req̃escā. qz delectabile ē mihi refrigeriū tuuz. Manꝰ tue distillant mirrhā ꝑmā z digiti tui vngēta grārū. Et fragmen malipunici est guttur tuū. z spiramen oris tui suaue ꝓpositū thimiama. Tu em̃ es mr̃ pulchre dilectiōis z anchora spei portas indulgētie z ianua salutis.

SIvere vticꝫ iusticiā loq̃mini. iusticiez miscōie honorate reginā. Ad laudē ei z gloriā ptinet saluatoris. q̃cq̃d honorificū sue impēsum fuerit genitrici. Rose martyꝝ te circūdāt o regina. z lilia virginū ambiūt thronū tuū. Laudate eā sil' astra matutina concentū illi facite oēs filij dei. Glorificate eā celi z tra. mare z flumia ac fundamēta or

ERipe me de inimicꝭ meis dña (bis. mūdi. exurge in occursuz meū regina pietatis. Aurū obrisum in ornamētꝭ tuis. sardius z thopasiꝰ in diademate tuo. Jaspis z ametistꝰ in dextra tua. berillus z crisolitꝰ in sinistra tua. Jacinctꝰ z achates ī pectore tuo. carbūculi scintillātes ī monilib tuis. Mirrha thus z balsamꝰ in manibus tuis. sapbirꝰ z smaragdꝰ in digitis tuis.

DEus repulisti nos ꝓpter pcā nr̃a. z misertꝰ es nob ꝑ ꝗginē mariā. Intercede ꝓ nobis salutifera mr̃ dei. q̃ angelorū et hoim salutē peperisti. Tu em̃ mestꝭ exultatiōnē infundis. z merentib leticiā z dulcorē. Letifica nos dulcifluo sono oris tui. et bñre tuo roseo pfunde corda nr̃a. Tonate illi desup z date illi laudē. glorifica illā terra cū oib habitatoribꝫ tuis. Glia.

EXaudi dña oratonē meā. sup firmaz petrā stabilitas mētē meā. Esto mihi meris fortitudinis. me tuearꝭ a facie crudelis vastatoris. Ut castroꝝ acies sis illi tribul. z viuus corruat in pfundū inferni. Tu em̃ es rutilans z decora. nubes roxifera z ꝓsurgēs aurora. Pulchra es z clara vt luna plenissima. z tāq̃ sol refulget sacer aspect⁹ tuꝰ.

DOnne dña tibi subiecta erit aia mea q̃ saluatorē oim gēuisti. Nemēto nr̃i pditoꝝ saluatrix exaudi planctꝰ cordiū nr̃i. Infunde gr̃am de thesaurꝭ tuis. z vngentis tuis placa dolorē nr̃m. Da nob gaudiū z leticiā vt ꝓfundas bonoꝝ inimicos. Absolue oia pcā nr̃a sana oēs ifirmitates nr̃as.

DEus deꝰ meꝰ. p mr̃em te glorificabo. Uirginalit̃ ei te cōcepit. z sine ãgustia te parturiuit. Bñdicta sis o dña nr̃a z pro bis assiste añ thronū dei. Species z caritas in ꝓspectu tuo. Custodi aiaz meā dña. vt nunq̃z corruat in pcā.

EXaudi dña oratonē meā cum deprecatōne pauore crudel' libera aiam meā. Impetra nobis pacē. z salutē in die nouissimo. Bñdicta sis sup mulieres. z bñdict⁹ sit fructus ventrꝭ tui. Illumia dña oculos meos z illustra cecitatē meā. Da mihi in te fidē tiā bonā in vita z in fine meo.

TE decet hymnꝰ dña nr̃a. in syon laus z iubilatio in hierl'm. Bñdictōez oim gentiū dedit tibi dñs. laudē z gl'iam añ cōspectū ꝓpl'oꝝ. Bñdixit te dñs in mia sua. et thronū tuū cōstituit sup ordines angelorū. Bfram z decorē posuit in labijs tuis et pallio gl'ie induit corpꝰ tuū. Coronā radiantē posuit in capite tuo. z ſrtutū monilib te decorauit.

IUbilate dñe nr̃e (center ornauit omis tra. psallite hymnū noi eiꝰ dare honorificentiā maiestati eiꝰ. Bñdictum sit cor tuū dña. cū quo ardentꝭ z sincerit̃ filius dei dilexisti. Respice pauptatē meā gloriosa ꝓgo. miseriā z angustiā meā ne tardes removere. Aufer tribulationē meā. dulcifica

languore meū. Bñdicat te oīs caro. glīfi/cet te oīs lingua.

DEus misereat nr̄i z bñdicat nob. p illā q̄ eū genuit. Miserere nr̄i dña z roga p nobis. in leticiā bonā ꝓuerte mestitiā nr̄am Illumina me stella mar. clarifica me ꝑgo clarissima. Extingue ardorē cordis mei. re/frigera me gr̄a tua. Protegat me sp gr̄a tua pr̄cia tua illustret finē meū.

SUrget maria z dissipēt inimici ei⁹. Fu/gerant oīes sub pedib⁹ ei⁹. Impetū inimicor⁹ nr̄or⁹ dissipa. destrue oēm iniq̄tatem cor⁹. Ad te dña clamaui i tribulatiōe. z serenasti ꝓsciam meā. Nō deficiat laus tua i ore nostro. z amor tu⁹ de visceribus nr̄is. Pax mlt̄a diligētib⁹ te dña. aīa eor⁹ nō videbit mortem in eternū. Gloria.

SAluū me fac dña. qm̄ intrauerūt cōcu/piscētiar⁹ aq̄ vsq̄ ad aīam meā. Infix⁹ sum i limo pcī. z aque voluptat̄ circūdederūt me. Plorās plorauī in nocte. z dies leticie or⁹ est mihi. Salua aīam meā genitrix saluator̄. qz p te ꝑta sal⁹ data ē oi mōdo. Dux nūciante angelo fuisti obumbrata. z patris sapia p̄gnans z grauidata.

DOmina i adiutoriū meū intēde. z luce misericordie tue illustra mētē meā. Do/te nos exārere bonitatē tuā vt enarrem⁹ mirabilia tua. Ostēde potētiā tuā ꝰ inimicos nr̄os. vt sanctificer̄ in natiōib⁹ pcul. In ira flāme tue mergant̄ in infernū. z q̄ ꝓturbant seruos tuos iueniāt pditiōz. Miserere seruor⁹ tuor⁹ sup q̄s inuocatū est nomē tuū. z ne sinas angustiari eos i rēptatiōib⁹ suis.

IN te dña sperauī nō ꝓfundar i eternū in tua misericordia libera me z eripe me Propē multitudinē iniq̄tatū meaz oppressus sū vehemēter. Facti sūt hostes mei i capite meo. subsannauerūt z derisērūt me q̄tidie. Vide dña qm̄ tribulor. expāde man⁹ tuas succurre peūti. Ne morer̄ ꝓpter gr̄am nominis tui. vt efficiaris mihi i gaudiū et salutem. Gloria.

DEus iudiciū tuū regi da. z misericordiā tuā regine mr̄i ei⁹. In manu tua sal⁹ z vita ꝓsistūt. leticia ꝑpetua z eternitas gl'iosa Respergē cor meū dulcedine tua. fac me oblīuisci miserias h⁹ vite. Trahe me p⁹ te vinculis misericordie tue. z fomētis gr̄e z pietatis tue sana dolorē meū. Cōcupiscētias sempiternas excita i aiam meā. z de gaudio paradisi inebria mentē meā.

QUā bon⁹ israel de⁹. his q̄ colūt matrē suā z venerāt. Ipa est em̄ solatiū nr̄m i laboribus subuēnio optima Obtexit caligie aīam meā hostis. in visceribus meis dña lume fac oriri. Auertat̄ a me ira dei p te. placa eū meritis z p̄cibus tuis. In iudicio p me assiste. cor̄ eo suscipe cām meā z mea sis aduo/

UT q̄d dña repulisti nos. nec (cata subuenis i die tribulatiōis. Ingredia tur oīo mea in ꝓspectu tuo. z voces gemētium ne despexer̄. Terēdit arcū suū ꝰ nos inimic⁹. firmauit dexterā suā z nō est ꝓsolator Disrūpe in nob ligaturā malitiaz suaz. z libera nos dextera tua. Repelle eū in locū p/ditiōis. sempit̄na dānatio suscipiat eū.

CONfitebimur tibi dña z laudabimus nomē tuū. fac nos i tuis laudib⁹ delectari. Cātate ei habitatores terre. z laudem ei⁹ in ꝑl'is nūciate. Cōfessio z magnificētia cor̄ illa. fortitudo z exultatio i throno illi⁹. Adorate illā in decore illi⁹. gl'ificate opificē pulcritudinis illi⁹. Recordam̄i in sempit̄nū misericordie illi⁹. retinete i mēte virtutes et mirabilia illius.

DOt⁹ in iudea de⁹. in israel honorificentia m̄is ei⁹. Dulcis est memoria ei⁹ sup mel z fauū. z amor ei⁹ sup oīa aromata. Salus z vita i domo illi⁹. z in tabernaculo eius pax z gl'ia sempiterna. Honorificate illā celi z terra. qz sūm⁹ artifex hāc mirabiliter honorauit. Date illi oīes creature laudē z stupendā misericordiā ei⁹ extollite ḡtulant̄

VOce mea ad dñam clamaui. z sua gr̄a i tētdit mihi. Abstulit a corde meo mestitiā z merorē. z suauitate sua cor meū dulcorauit. Formidinē meā erexit in ꝓfidentiam bonā. z suo aspectu mellifluo mētē meā serenauit. Adiutorio sancto suo euasi pic'a mortis. z de manu crudelis subterfugi. Gratias deo z tibi mater pia de oīb⁹ q̄ assecut⁹ suz de pietate z misericordia tua.

ATtendite pl'e dei p̄cepta dei. z regine gratie nolite oblīuisci. Aperite cor ad inuestigandū eā. z labia ad glorificandū illaz. Descēdat amor ei⁹ in cordib⁹ vestris. cōcupiscite placere illi. Pulcritudo ei⁹ vincit solē z lunā. ꝓpositio ei⁹ ad ornamēta ꝑtutū. Miserere mei regina gl'ie z honor̄. z ab oīi periculo custodi mentē meā.

DOmina venerūt gētes in hereditatē ōi quas tu merit̄ tuis christo cōfederasti Sit eloquiū tuū dulce cor̄ ipo. z piū ge me.

illi q̄ me redemit. Extēde brachiū tuū ꝯtra hostē crudelē. ⁊ denuda mihi versutiā illius Vox tua dulcis sup̄ omnē melodiā. armonia angelica ei nō valet ꝯparari. Distilla mihi suauitatē gratiaꝝ tuaꝝ. ⁊ tuoꝝ charismatū fragrantiā ⁊ odorē.

Qui regis israel intēde ad me matrē tuam collaudare Expgiscere de puluere aīma mea. pge in occursum regīe celi. Solue vincula colli tui paupcula aīa mea. ⁊ gloriosis laudib⁹ accipe illaꝫ. Odor vite de illa pgredit̄. ⁊ om̄is sal⁹ de corde illi⁹ scaturisat. Charismatū suoꝝ fragrātia suaui. aīe mortue suscitant̄.

Exultate dñe adiutrici nr̄e. iubilate ī leticia cordis vr̄i. Accēdant̄ affeci⁹ vestri in illā. ⁊ inimicos vestros induet cōfusione. Imitemur hūilitatē ei⁹. obediētiā ⁊ mansuetudinē illi⁹. Om̄es gr̄e radiāt ī illa. capacissima em̄ fuit capacitas illi⁹. Currite ad illam cū deuotiōe sancta. ⁊ de bonis suis participabit vobis.

Deus in synagoga iudeoꝝ. de q̄ vt rosa de sentib⁹ pgressa est mat̄ dei. Terge feditatē meā dña. q̄ sp̄ rutilas puritate. Fontē vite influe in os meū. ex quo viuētes aq̄ pfluūt ⁊ emanāt. Om̄es sitiētes venite ad illā ⁊ de fonte suo gratāt̄ vos potabit. Qui hauriet ex eo saliet ī vitā eternā. ⁊ qui bibit ex eo non sitiet vnq̄ꝫ.

Domina mea q̄s simil̄ erit tibi q̄ gratia ⁊ gloria supemines vniuersos. Sicut exaltant̄ celi a terra. sic tu p̄celsior cūct⁹ ⁊ nimis exaltata Vulnera cor meū caritate tua fac me dignū gratia ⁊ muneribꝫ tuis. Liq̄at cura mea in timore tuo. ⁊ ꝯcupiscētia tua cor meū inflāmet̄. Fac me desiderare honorificentiā ⁊ gl̄iam tuā. vt p̄ te recipiar ad pacem iesu christi.

Quā dilecta tabernacula tua dñe v̄tutum. q̄ꝫ amabilia tētoria redemptionis tue. Honorate illā pctōres. ⁊ impetrabit vobis gr̄am ⁊ salutē. Sup̄ th⁹ ⁊ balsamū orō ei⁹ incēsum p̄ces ei⁹ nō reuertunt̄ vacue nec inanes. Intercede p̄ me dña apud xp̄m tuum. neq̄ꝫ derelinq̄s me in morte neq̄ꝫ ī vita. Benign⁹ est em̄ sp̄ūs tu⁹. ⁊ gr̄a tua replet orbem terraꝝ.

Benedixisti dñe domū tuā. ꝯsecrasti habitationē tuā. Hec est speciosa int̄ filias hierl̄m. cui⁹ memoria est ī benedictione. Beatissimā p̄dicauerūt illā āgeli sancti. glorificate illā v̄tutes ⁊ dñatiōes. Populi gētium exq̄rite prudentiā ei⁹. ⁊ inuestigate thesauros mis̄icordie illi⁹. Sentite de illa ī bonitate. ⁊ in simplicitate cordis exq̄rite illā.

Inclina dña aurē tuā ⁊ exaudi me. conuerte vultū tuū ⁊ miserere mei. Distillatio dulcor⁹ tui oblectat aīas sanctoꝝ. ⁊ infusio charitat⁹ tue sup̄ mel dulcissimū. Irradiatio gl̄ie tue dilucidat intellectū. et lux miserationū tuaꝝ pducit ad salutē. Fons bonitatis tue inebriat sitiētes. ⁊ aspectus faciei tue retrahit a peccato. Scire ⁊ cognoscere te est radix īmortalitatis. ⁊ enarrare v̄tutes tuas est via salutis.

Fundamēta vite in aīa iusti. pseuerare in charitate vsq̄ꝫ in finē. Gratia tua releuat pauperē ī aduersitate. ⁊ inuocatio tui nois īmittit ei cōfidentiā bonā. Miserationib⁹ tuis replet̄ padisus. ⁊ a terrore tuo hostis ꝯfundit̄ infernal̄. Qui sperat ī te inueniet thesauros pacis. ⁊ q̄ te nō inuocat in hac vita nō pueniet ad regnū dei Fac dña vt viuam⁹ in gr̄a sp̄ūssancti. ⁊ pduc aīas nostras ad sanctū finē.

Domina auxiliatrix salut⁹ mee. ī die clamaui ⁊ nocte corā te. Ingrediat̄ oratō mea in cōspectu tuo cōsolare cū facie tua mesticiā meā Multiplicata sunt mala in aīma mea. expurga eā de sordib⁹ ⁊ peccat⁹. Virt⁹ tua psequat̄ inimicos nr̄os. ne nos īpediāt ad salutē. Cōfer gr̄am aīme ad resistendū eis ꝯforta cor nr̄m ꝯ ꝯcupiscētias carnis.

Misericordias tuas dña in sempiternū decātabo. Ungēto pietatis tue medere ꝯtritos corde. ⁊ oleo mis̄icordie tue refoue dolores nr̄os. Gratiosus tu⁹ vult⁹ mihi appareat ī extremis. formositas faciei tue letificet sp̄ūm meū egredientē. Excita spiritū meū ad amandū bonitatē tuā excita mentē ad extollēdā nobilitatē ⁊ p̄ciositatē tuā. Libera me ab om̄i tribulatiōe mala. ⁊ ab om̄i peccato custodi aīam meā.

Domīa refugiū facta es nobis. in cūct⁹ necessitatib⁹ nostr⁹. Diffusio gratie tue pducit opatiōes tuas. ⁊ stillicidiū dulcoris tui affectiōes fac̄ sanctissimas. Miserationū tuaꝝ dña recordabor. sacrificiū laudis ⁊ carmen leticie psallā tibi. Qui honorāt te coronā phennē p̄ cinere obtinebūt. ⁊ palliū laudis p̄ sp̄ū meroris. Qui sperant in te amicti lumine induent̄. gaudiuꝫ ⁊ ppetuā leticiam sortientur.

QUi habitat in adiutorio matris dei. i ptectõe ipsi⁹ cõmorabit. Cõcursus hostis nõ nocebit ei. sagitta volãs nõ tãget eũ. Qm̃ liberabit eũ de laqueo insidiãtis. z sub pẽnis suis pteget eũ. Clamate ad illã in periculis vestris. z flagellũ nõ appropinq̃bit tabernaculo vro. Fruct⁹ gratie inueniet qui sperauerit in illa. porta padisi reserabit ei.

BOnũ est pfiteri ꝯgini marie. z psallere illi gl'iam. psperitas est mẽtis. Ann ũcare merita eius letificat intellectũ. z imitar opa ei⁹ exhilarat angelos dei. Qui acquirit gratiã ei⁹ agnoscet a ciuibꝫ padisi. z q̃ habuerit caracterẽ nois eius annotabit in libro vite. Exurge dña z iudica causam nostrã. et ab insurgẽtibꝫ in nos libera nos. Ne retrahas a peccatore dexterã tuã. z excipe gladio tuo iacula vastatoris.

DOmin⁹ regnauit decorẽ induit. matrẽ/q̃ suã ornamẽto coronauit ꝯtutũ. Adimpleat ꝓpiationẽ suã in nobis mater pacis. z viã equitat⁹ doceat suos suos. Qui desideratis sapiam xpi. seruite mꝰi ei⁹ aĩmo reuerẽti. Quis satisfaciet enarrare opa tua domina. et q̃s inuestigabit thesauros mirificor die tue. Sustine deficiẽtes in tẽptatiõibus suis. destina illos in sortẽ ꝯtatis.

DEus vltionũ dñs. sz tu mater mirificor die ad miserẽdũ inflect⁹. Magnificẽtia tua dña ꝑdicat in seculũ. q̃ aũt colũt te inuenient vlã pacis. Seruite illi reuerẽter exultates. z sanabit vos bñdict⁹ fruct⁹ castissimi vẽtris illi⁹. Respice dña humilitatẽ seruor tuor. z laudabũt te in generatiõibꝫ seculorũ. Magnifica nomẽ tuũ in multiplicatõe gr̃a rum tuar. z ne sinas seruos tuos subiacere periculis.

VEnite exultem⁹ dñe nr̃e. iubilem⁹ saluti fere marie regine nr̃e. Preoccupem⁹ faciẽ ei⁹ in iubilatõe z in cãticis collaudem⁹ eã. Venite adorem⁹ z ꝓcidam⁹ añ eã. cõfiteamur illi cũ fletibꝫ pcã nostra. Impetra nobis indulgentiã plenã. assiste ꝓ nobis ante tribunal dei. Suscipe in fine aĩmas nr̃as. z introduc nos in requiẽ eternã.

CAntate plene gr̃e canticũ nouũ. cãtate marie oĩes terrigene orbis. Qm̃ omnes angl'os sanctitate ꝓcellit. z natos mulierũ virtutibꝫ mirabilibꝫ z signis. Formositas z gloria i vultu illi⁹. z gr̃a in oculis eius. Afferte illi gl'iam patrie gentiũ. exultate in ea oĩes creature dei. Admirabile cõmertium habetis p eã. ex qua vocati estis filij dei excelsi. Gloria.

DOmin⁹ regnauit exultet maria in oĩ impio dñationis sue. Adorate eã ciues curie padisi. exaltare eã ꝯgines speciose filie ei⁹. Qm̃ eleuata est sup ꝓncipat⁹ z dñatiões exaltata est sup angelor z archangelor legiones. Patriarche z ꝓphete cõcrepate illi laudẽ. cõcentũ illi facite apl'i martyres q̃ christi Cõfessores cũ virginibꝫ de cãticis syon dicite canticũ ei. z regtiami ei monachi sancti de acceptis triũphis.

CAntate dñe nostre cãticũ nouũ. q̃ mirabilia fecit. In ꝓspectu gentiũ reuelauit mirificordiã suã. in extremis terre auditũ est nomẽ ei⁹. Recordare dña paupez z miseror. z sustẽta eos ope refrigerij scti tui. Tu aũt dña suauis z verax. patiẽs nimis z miseratione plena. Cõculca hostes aiar nr̃ar. z ꝓtumaciã illor elide brachio sctõ tuo.

DOmin⁹ regnauit iracsc̃at populi. maria sub cherubin sedet a dextris. Magna est in syon gl'ia tua dña. z in hierl'in magnificẽtia tua. Cãtate ante eã chori ꝯginales. et adorate thronũ ei⁹ qui sanct⁹ est. In dextera ei⁹ ignea lex. z in circuitu ei⁹ sanctorũ milia. Dãdata ei⁹ ante oculos ei⁹. z iusticie regula in corde eius.

IUbilate dñe nr̃e hoĩes terre. seruite illi in leticia z iocũditate. In toro aĩmo vestro accedite ad illã z in oĩ ꝯtate vestra ꝓseruate vias ei⁹. Inuestigate illã z manifestabit vobis. estote mũdi corde z apprehẽdetis eã. Quibꝫ auxiliata fueris dña erit refrigeriũ pac⁹. z a quibꝫ auerteris vultũ tuũ nõ erit spes ad salutẽ. Recordare nostri dña et nõ apprehẽdent nos mala. succurre nobis i fine z inueniem⁹ vitã eternã.

MIsericordiã z iudiciũ cãtabo tibi dña psallã tibi in exultatiõe cordis cũ letificaberis animã meã. Laudabo nomẽ tuũ z gloriã. z ꝓstabis refrigeriũ aĩme mee. Zelatus sum amorẽ tuũ z honorẽ. ideo defendas cãm meã ante iudicẽ seculorũ. Allectus sz gr̃az bonitate tua. oro ne frauder a spe z cõfidentia bona Cõforta animã meã in nouissimis. z i carne ista fac me cõspicere saluatorem. 5.

DOmina exaudi orõem meã. z (rem clamor me⁹ ad te veniat. Non auertas sacrũ aspectũ tuũ a me. neq̃ abominer⁹ me ꝓtimũ dicia meã Nõ derelinq̃s me i cogitatu z cõsilio inimicor meor. et ne sinas me

cadere in exprobratiōez illoz pessimā. Qui cōfidūt in te nō timebūt colūbrū tortuosuz z qui exaltāt te pconūs euadūt manū achi/ rontis. Per virginalē ꝯceptū tuū da mihi i te ꝓfidentiā bonā. z p admirabilē partū tu/ um letifica animā meā

BEnedic aia mea matri ihu xpi z omnia pcordia mea gl'ificate nomē eiꝰ. Ne ob liuiscaris beneficia eiꝰ. ne gram z ꝓsolatꝰ il/ lius. Gra eiꝰ pctā relaxank. z misericordia eꝰ egritudines repank. Bñdicite ei omēs ꝟtu/ tes celoz. glorificate eā chori apl'oz z pphaz Bñdicite ei mare z insule gentiū. hymnū di cite ei celi z habitatores coz.

BEnedic aia mea virgini marie. honoz z magnificētia eiꝰ in ꝑpetuū. Formosi tatē z pulcritudinē induisti. amicta es domi na fulgēti vestimēto. De te ꝓcedit pctōz me/ dela. z pacis disciplina ac feruoz charitatis Imple nos ꝟuos tuos ꝟtutiby sanctꝫ. z ira dei nō appropinqt nob. Jocūditatē eternaz da seruitoriby tuis. z noli eos obliuisci i cer tamine mortis.

QOnfitemini dñe nre z inuocate nomen eiꝰ. cātate ei gl'iose narrātes ꝟtutes eiꝰ Laudate z exultate eā ꝟgines filie syon. qa despōsabit vobis regē angeloz. Honorate reginā plenā oīni gra. z ꝓplemini cū reue/ rētia sanctissimū vultū eiꝰ. Salꝰ sempitna i manu tua dña. q te digne honorificauerit suscipiēt illā. Clemētia tua nō deficiet a secu lis et̄nis. z mia tua a generatōe i generatōz

QOnfitemī dñe nostre qm̄ bonuz est. p cūctas ꝛby terre enarrate mīsericordias eiꝰ. Longe est ab ipīs ꝓuersatio eiꝰ. a via al tissimi nō declinauit pes eiꝰ. Fons irrigātꝫ gratie ꝓcedit de ore illiꝰ. z emanatio ꝟginal' sanctificās aias castas. Spes de gl'ia qdi si in corde illiꝰ. q deuoto aio honorauerit il/ lam. Miserere nri fulgētissima regina celi. z ꝑsta ꝓsolationē de gra tua.

QOnfitemini dño qm̄ bonū. cōfitemini mri eius qm̄ in seculū misericordia eiꝰ. Innocētiā z viā prudētie oñde nobis dña. z viā intelligētie indica seruis tuis. Timoz deū illustrat itellectū. z amoz tuꝰ exhilarat il lum. Beatꝰ vir cuiꝰ eloquiū est tibi gratū. il/ lius ossa impinguabūt adipe z pinguedine Eloquiū tuū sustētat aiaz imbecillē. z labia tua esurientē aīm refocillāt.

PAratū coz meū dña paratū coz meū. lau des tibi psallere z cātare. Maioz ē ca/ ritas tua cūctis diuitijs. z gra tua sup aurū z lapidē ꝑciosum. Beatitudo z iusticia do/ nank a deo. q aūt de peccatꝫ ꝟuersi fuerit ad te pnie remediū ꝓsequenk. Emissiones tue gra z pax. qui aūt tibi placuerit pcul fiet a p ditione. Esto vmbraculū ꝓtectiōis in tem/ ptatiōiby nostris. expāsio alaꝛ tuaꝛ defen/ dat nos a deuoraāte.

QOmina laudē meā ne despexeris. et̄ dedicatū tibi psalteriū digner̄ accepta re. Respice voluntatē cordis mei. z affectiōz meā fac tibi bñplacentē. Propera ad visitā/ dū ꝟuos tuos. sub tegumēto manꝰ tue illes ꝓseruenk. Illuminatiōz spūssancti p te susci piāt. z refrigeriū ꝺ cupiditatꝫ estū. Dedere cōtritos corde dña. z refoue eos vngēto pi/ etatꝫ a dexteris meis. Bonitas z sanctitas placuerūt tibi. iō regnabis mecū in eternū. Corona īmortalitatꝫ in capite sctō tuo. cuiꝰ fulgoz z claritas nō extinguek. Dilexe nostri dña mr̄ lumis z spēdoris. illumina nos dña veritatꝫ z ꝟtutis. De thesauris tuis in/ funde nobis sapiam dei. z intellectū prudē/ tie ac formā discipline.

QOnfitebor tibi dña in toto aīmo meo gl'ificabo te i tota mēte mea. Opa gre tue cōmorabūk. z testamentū mīsericordie tue añ thronū dei. Per te missa ē redēptio a do populꝰ penitēs habebit spem salutꝫ. Intel/ lectꝰ bonꝰ oīnib⁹ honorātiby te. z sors illoꝝ inter angelos pacis. Bl'iosum z admirabile est nomē tuū. qui illud retinēt nō expauescēt in puncto mortis.

BEatꝰ vir q timet dñam. z beatū coꝛ qđ diligit illā. Jocūdus bō q nō satiatur laude tua. z a relatu ꝟtutū tuaꝛ nō fatigat. Exortū est in corde illiꝰ lumen dei. spūssan/ ctus illumiat intelligētiā eiꝰ. Disperge dña gram tuā paupiby tuis. esurientes refoue z egenos. In memoria eterna fiūt p te noia. ab auditu terribili ñ trepidet coꝛ nrm. Bla.

LAudate pueri mr̄eꝝ dei. gl'ificate senec nomē eiꝰ Bñdicta sit maria mr̄ xpi ipa em̄ est via ad patriā sanctiatꝫ. Excellus sup cherubin thronꝰ eiꝰ. z sedes eiꝰ sup cardinci celi. Sup hūiles vultꝰ eiꝰ. z sup ꝓfidētes in ea aspectꝰ illiꝰ. Dia eiꝰ sup oēm carnē. z de/ mosyna illiꝰ vsqꝫ ad extremū terre.

LAexitu aie mee deh̄ mōo. occurre illi dña z suscipe eā. Cōsolare eā vultu san cto tuo. aspectꝰ demonis nō ꝓturbet illam.

Esto illi scala ad regnū celoꝝ. z iter rectū ad padisum dei. Impetra ei a ꝓe indulgētiaz pacꝭ. z sedē lucꝭ inꝰ fuulos dei. Iustie ꝺuo tos añ tribunal xꝑi. suscipe cām eoꝝ ī mani/

Dlexi mꝝem dei dñi mei. z (by tuis. luꝝ miserationū eiꝰ infulsit mihi. Cir/cūdederūt me dolores mortꝭ. z visitatō ma/rie letificauit me. Dolorē z piculū incurri z recreat⁹ sum gr̄a illi⁹. Nomē eiꝰ z memoriale illi⁹ sūt ī medio coꝛdis nr̄i. z nō nocebit nob icꝰ malignātꝭ. Cōuertere aīa mea in laudē ipi⁹. z iuenies refrigeriū ī nouissimis tuis.

Redid: ꝙ qꝺ locut⁹ sū. gl̄iaz tuā dña oꝛbi tre. Cōpatere aīe mee z dirige illā dignare bñplacitū tuū insinuare illi. Sta/tue illi testamētū pacꝭ z dilectōis tue. ꝑbe il/li ingenui memoriā nois tui. De bñdictiōe vēris tui da mihi sustētatiōz. z de pinguedi ne gr̄e tue dulcoꝛa aīam meā. Disrūpe vicu la petōꝝ meoꝝ. z ō ꝝrutibꝫ exoꝛna faciē anie

Audate dñam nr̄am oēs gē (mee. tes gl̄ificate eā oēs ꝑpli. Qm̄ ꝯfirmata est sup nos gr̄a z mia eiꝰ. z ꝝitas illi⁹ ꝑmanet in eternū. Qui digne coꝛluerit illā iustificabi tur. q aūt negleꝛerit illā moꝛieꝰ ī pctis suis. Labia angl̄oꝝ enarrabūt sapiam eiꝰ. z oēs ciues padisi cātabūt eiꝰ laudē. Bono aīmo accedēres ad illā nō capiēꝭ ab āgl̄o ꝺuastāte

Onfitemi ꝺño qm̄ bonꝰ. cōfitemi mr̄i eiꝰ qm̄ in seclm mia eiꝰ. Amoꝝ illius ex pellit pctm̄ a coꝛde. z gr̄a illi⁹ expiat ꝯsciam pctōꝝ. Via veniēdi ad xꝑm̄ ē appꝛopinq̄re ad il ā. q aūt fugerit eā nō iuenieꝛ viā pacis Qui obduratꝰ est ī pctis sepe iuocet illam. z luꝝ ī suis tenebꝛis oꝛieꝭ. Qui tristat⁹ ī coꝛde suo clamet ad illā. z dulcoꝛati stillicidio ine/

Eati imaculati ī via. q ma (briabiꝭ. trē dñi imitāꝭ. Bti imitatoꝛes būilita tis eiꝰ. bti ꝓncipes caritatꝭ illi⁹. Bti ꝑscruta toꝛes ꝝtutū illi⁹. bti ꝯformes imag ni illius Bti q ꝓceptū z ptū illi⁹ venerāt. bti q ꝺeuo te ei famulāt. Bti q in ea bñt spem z ꝯfidēti am. bti q ꝑ illā suscipiēt felicitatē sempiternā

Etribue fuo tuo dña. viuifica me z fa/ciā volūtatē tuā. Incola ego sū ī terra nihil abscōdas mihi ō amoꝛe tuo. Cōcupi/uit aīa mea. laudē tuā ꝺesideꝛare oī tpe Tu eꝝ salꝰ mea i dño. q me moꝛti adiudicatū li beraſti. Quid ꝓ his retribuā tibi. nisi me to tum dña suscipe me.

Egē pone mihi dña volūtatꝭ tue. scāz sanctissimaz exq̄rā eā sp̄. Deduc me in semita miserationū tuaꝝ mulieꝝ pulcerria q ipam volui. Inclina aīam meā ad super/noꝝ amoꝛē dña z nō ad ipudicicia. Ecce cō cupiui castimoniā tuā a iuuētute mea. ī mi/sericoꝛdia tua ꝯfirma me. Et obſuabo viā testimonioꝝ tuoꝝ ī seculū. z scrutaboꝝ man data filij tui que dilexi.

Emoꝛ esto ſbi tui dñaꝝ ꝓmiceria. in q̄ mihi spem dediſti Hec ī cēpestatū flu/ctibꝫ potēter tenuit me. qꝛ eloquiū tuū viui/ficauit me. Circūdederūt me viri mēdaces. z ꝙgregata sūt sup me flagella z ecce manus tua eripuit me. Cōmunicaui ī bonis oīibꝫ timētibꝫ te. z custodiētibꝫ obnixe mandata tua. Miseratiōibꝫ tuis plena ē terra. iō viaz iustificationū tuaꝝ exquisiui.

Onitatē feciſti cū ſuo tuo dña. ō qua gaudēt angeli. Disciplinā moꝝ tuoꝝ z equitatē tuā doce me. qꝛ ſbis tuis ꝑ cunctꝭ credidi. Bonuz mihi qꝛ onere tuo hūiliaſti me vt seq̄r ꝙuersatōz tuā. Qui amāt fuiētes tibi venerabūt. q aūt abominat⁹ fuerit eos ruet ī eternū. Ueniant mihi sp̄ desup gutte clemētie tue z viuā. qꝛ lex tua scrā meditatio

Efecit ī semitꝭ tuis aīa mea (mea ē dña. z nisi miseratio maxia esset piſſez vtiq̄ ī infirmitate mea. Defecerūt ocli mei ī ꝓcplatiōe tua. velut vter ī pruina a te visa ē aīa mea. Scōm bonitatē tuā viuifica me. z nō obliuiſcar fmōes tuos. qꝛ tibi adherere bonū est. Dispositiōe tua pseuerat mūdus. quē z tu cū deo fundaſti ab initio. Tu⁹ totꝰ ego sū dña saluuz me fac. qm̄ desideraboles erāt laudes tue ī tpe pegrinatōis mee.

Uomō dilexi legē tuā dña. in ꝙspectu meo sp̄. Suauitatū tuaꝝ affluētia coꝛ meū alienauit a me z caro mea mirabilit ex ultrauit ī te. Q̄ dulcia pctōꝝ ibꝫ eloq̄a tua do mina. sup oēm melodiā refectio tua dulcis oꝛi meo. Illumiatio gressibꝫ meis ſbū tuū z lumē ineffabile semitꝭ meis. Quotiēs ex/asperauerūt me pctōꝝ inferni. qꝛ a carita/te tua declinare nolui. ego āt spaui ī te dña

Hiꝭ odio habui. z viā tuā dilexi dña gr̄osa. Adiuua me z salu⁹ ero dña mōi z meditaboꝝ honorificētiā mādatoꝝ tuoꝝ. Fac me sp̄ stare ī timoꝛe tuo. z nō tradaſ me ſgo calūniātibꝫ me. Uernacul⁹ tu⁹ sum ego minim⁹ ī familia tua. Custodi me dña a ne/gligētibꝫ iudicia iusticie tue. Cōtēnes oīs discedēres a seruitio tuo quia iniusta est cō/uersatio coꝝ.

Mirabilia tua testimonia mr̄ alma. z ꝑ/
moniby tuis illumiatū ē coz meū. Vul
tū tuū deꝓcabūt oīs diuites plebis. filie re
gū collaudāt faciē tuā. Ardēs ꝓbū labioꝝ
tuoꝝ vehemēt. q̄ ad te ꝓperat ꝓcipiet illud.
Aūdo agitata sū i ꝓspcū tuo. tene medña sb
tugo tuoz ñ ꝓfūdar Seruiētes tibi pl⁹ alīs
inuadūt dracones inferni. sz tu dña ōfende
Clamaui i toto coꝛde meo ad te (nos
dña ō necessitatiby meis clement eripe
me. Uocē gemit⁹ mei exaudi dña mea. doce
me vt acceptū sit apō te oī tpe. Lōge a nesci/
entiby te sal⁹. q̄ aūt p̄stat i obsequio tuo ꝓcul fi
at a ꝓditiōe. Mia tua rigat vniersū. dña i
salutari tuo viuifica me. Initiū eloq̄oꝝ tuo
rū ꝓtas i eternū. z legē tuā imaculatā non
sum oblitus. Gl'ia.
Principes ꝓsecuti sūt me gr̄tis. z ab iuo
catiōe nois tui trepidat spūs malign⁹
Pax mlta obseruātiby nomē tuū mr̄ dei. z ñ
est ill'scandalū. Septenis hoz̄ decātaui ti/
bi laudes dña. iuxta eloquiū tuū da mihi i/
tellectū. Intret oīō mea i ꝓspectu tuo. vt nō
derelinquā te dña cūct̄ diebꝫ vite mee. qm̄
vie tue mia z ꝓtas. Lōcupiscā i eternū lau
dare te dña. cū docuer̄ me iustificatōes tuas
Ad dñam cū tribularer clamaui. z exau
diuit me. Dña libera nos ab oī̄ ma/
lo. cūct̄ diebꝫ vite nr̄e. Lōtere caput ī̄mico
rū nr̄oꝝ. pede insuperabil' virtut̄ tue Ut exul
tauit spūs tu⁹ i deo salutari tuo. sic verā di/
gner̄ infundere leticiā coꝛdi meo. Ad dñm
accede rogata ꝓ nob. vt ꝓ te nr̄a petā deleāt
Euaui oc'los meos ad te mr̄ xp̄i. ꝓ quaz
venit solatiū oī carni. Auxiliū tuū z gr̄az
tuā nob impēde i oī tribulatōne nr̄a. Custo
di nos dña ego maria ne pctōꝝ laqo capia
mur. Nō dormit neq̄ dormiet pupilla oc'li
tui. vt tua sp custodia pregamur. Angeloꝝ z
boīum te laudat oīs lingua. z añ te oīa ge
nua curuant.
Etat⁹ sum i te regina celi. qz te duce in
domū dñi ibim⁹. Hierusalē celestis ci/
uitas. ad marie p̄mia veniam⁹. Pacē z ꝛidul
gentiā ego nob ipetra. z palmā de hostiboꝝ
triūphū. Lōforta z ꝓsolare coꝛ nr̄m. tue dul
cedine pietat̄. Sic dña nob infūde clemēti
am vt deuote i dño moriamur.
Ad te leuaui oc'los meos regia q̄ regnas
in cel'. Adiutoriuꝫ nr̄m i ꝓtute sit nois
tui. ꝓ te oīa opa nr̄a dirigāt. Bñdicta sis in
celo z i terra i mari z i oī̄ib⁹ abyssis. Benedi
cta sit fecūditas tua. bñdicta sit ꝓginitas et
mūdicia tua. Bñdictū sit coꝛp⁹ tuū sanctuz
bñdicta sit aia tua sanctissima.
Nisi qz dña nr̄a erat in nob inuenissent
nos ꝓcula mlta. Esto ego defensatrix
nr̄a. z añ deū aduocata ꝓpicia Oñde nob do
mina miam tuā. z ꝓforta nos i futurio sāco
tuo. Bñdicāt te scī angeli i celo. bñdicāt te
oēs boies sup terrā. Nō tradas bestiis ani/
mas ꝓfitētiū tibi. ora te canētiū nō obtuer̄.
Qui ꝓfidūt i te mr̄ dei nō timebūt a fa/
cie inimici. Baudete z exultate oēs qui
diligit̄ eā. qz adiuuabit vos i die tribulatio
nis vr̄e. Remiscere miserationū tuaꝝ dña. z
relcua pegrinatōz icolat⁹ nr̄i. Lōuerte ama
bilē vultū tuū sup nos. ꝓfunde z destrue oēs
īimicos nr̄os. Bñdicta sint oīa opa manuū
tuaꝝ dña. bñdicta sint oīa scta miracula tua
Gl'ia pa.
Auertēdo faciē tuā serenissimā sup
nos. letificabis nos ꝓginea mater dei.
Bñdicta sis o sacrariū xp̄i p̄ cūct̄ mulierib⁹
sup terrā. Bñdictū sit gl'iosum nomē tuuꝫ
qō os dñi mirabiliť nomiauit. Nō deficiat
laus tua ō labīs nr̄is. nec caritas tua de ꝓ/
coꝛdīs nr̄is. Qui te diligūt bñdicāt a deo
z q̄ te volūt diligere nō ōfraudēt a fide.
Nisi dña edificaueris domū coꝛdis nr̄i
nō ꝓmanebit edificiū ei⁹. Edifica nos
gr̄a z ꝓtute tua vt manea⁹ firmi i ꝓpetuz
Bñdictū sit elo q̄ tuū z bñdicta sint oīa ꝓ/
ba oz̄ tui. Bñdicāt a deo q̄ te bñdicūt. z i u
stoꝝ nūero cōputēt. Bñdic dña te bñdicen
tes. tne vnq̄ auertas ab eis gr̄osū vltū tuū
Beati oēs q̄ timēt dñam nr̄am. z beati
oīs q̄ sciūt facere volūtatē tuā z bene
placitū tuū. Bñdicti sūt p̄ z mr̄ q̄ te genue
rūt. q̄z memoria ꝓmanet i seculū. Bñdic⁹
est vent q̄ te portauit z bñdicta sint vbera q̄
te lactauerūt. Lōuerte miam tuā sup nos. z
deꝓcabil' esto sup ꝓuos tuos. Intuere et re/
spice oꝓprobriū nr̄m. aufer a nobis cūctas i
iquitates nostras.
Epe expugnauer̄t me a iuuētute mea
īimici mei. libera me dña z vindica me
ab ipis Ne des ill' potestatē in aiam meā. cu
stodi oīa interioꝛa z exterioꝛa mea. Obtine
nobis veniā pctōꝝ. ꝓ te spūsscti gr̄a nob do
tur. Fac nos digne z laudabiliter penitere
vt beato fine ad deū veniam⁹. Placatū tūc
serenissimū. nob ostēde gloriosum fructū
ventris tui.

De ꝓfundis clamaui ad te dña. dña ex/
audi vocē meā. Fiāt aures tue intēdē
tes. ī vocē laudis ⁊ glorificatiōis tue. Libe/
ra me de manu aduersarioꝝ meoꝝ. ꝯfunde
ingenia ⁊ conatꝰ eoꝝ ꝯ me. Erue me in die
mala. ⁊ in die mortꝭ ne obliuiscaris aīe mee
Deduc me ad portū salutis. inter iustos scri
bat nomen meū.

Domina nō est exaltatū cor meuz. neqꝫ
sublimati sūt oculi mei. Bñdixit te do
minꝰ in ꝟtute sua q̄ ꝑ te ad nihilū redegit in
imicos nr̄os. Bñdictꝰ sit q̄ te sanctificauit. ⁊
mūdā de mr̄is vtero te ꝓduxit. Bñdictꝰ sit
q̄ te obūbrauit ⁊ sua gr̄a te fecūdauit. Bene
dic nos dña ⁊ ꝯforta nos ī gr̄a tua. vt per te
añ ꝯspectū dñi p̄sentemur.

Memēto dña dauid ⁊ oīm inuocātiū no
mē tuū. Da nob in noīe tuo fiduciaz. ⁊
ꝯfundant aduersarij nr̄i. Cōsolare nos in
terra ꝑegrinatiōis nr̄e. ⁊ releua pauꝑtatem
nr̄am. Da nob panē lachrymaꝝ ꝟgo sancta
⁊ dolorē pctōꝝ in terra incolatꝰ nr̄i. Redde
nobis ꝓpitiū benedictū fructū vētris tui. vt
spūssancti gr̄a repleamur.

Ecce q̄ꝫ bonū ⁊ q̄ꝫ iocūdū. maria dilige/
re nomē tuū. Vngentū effusum ⁊ aro/
maticū est nomē tuū diligētibꝫ ip̄m. Quoni
am mag̃ mlt̄itudo dulcedinis tue dña. quā
p̄parasti diligētibꝫ ⁊ sperātibꝫ ī te. Esto refu
giū pauperꝝ ī tribulatōe. q̄ꝛ tu es baculꝰ pau
perꝝ ⁊ miseroꝝ. Inueniāt q̄so gr̄am apd̄ de/
um q̄ te ī suis necessitatibꝫ inuocabūt.

Ecce nūc bñdicite dñam oīes q̄ spera
tis ī noīne sancto eiꝰ. Gaudete gaudio
magno q̄ exultatꝭ ⁊ gl̄ificatꝭ eā q̄ꝛ letabimini
ab vbertate ꝯsolatōis eiꝰ. Ecce nūc inūdā/
te vbertate declinabit ī vos ad ꝯsolādum ⁊
letificādū corda vr̄a Bñdicite illā oēs serui
eiꝰ. ⁊ memoriale sit ī desiderio aīe vr̄e. Bene
dicite illā oīs angeli ⁊ sancti dei. laudate in
secula mirabilia eius.

Laudate nomē dñi. benedicite nomen
marie matris eiꝰ. Marie p̄camina fre
quētate. ⁊ suscitabit vobis voluptates sem/
piternas. In aīa cōtrita veniamꝰ ad illam. ⁊
nō stimulabit nos cupiditas peccati. Qui
cogitat de illa in trāquillitate mētis. inueni
et dulcorē ⁊ requiē pacis. Respiremꝰ ad illā
in finitiōe nostra. ⁊ reserabit nobis atria tri
umphantiū.

Confitemini dño q̄m bonꝰ. q̄m ꝑ suam
dulcissimā matrē virginē mariā datur
misericordia eiꝰ. Impetra nobis dña ami/
ciciā Ihu xp̄i. ⁊ custodi ne ꝑdamꝰ innocēti/
am nostrā. Cōprime hostē nostꝝ impio tuo
ne feriat in nobis ꝟtutē charitatꝭ Bona na
turalia cōserua in nob. ⁊ bona gr̄e ꝑ te mul/
tiplicent. Illumina vias ⁊ semitas nostras.
vt noscamꝰ que beneplacita sunt deo. Gl̄ia
patri ⁊ filio ⁊ spirituisancto. ⁊c.

Super flumīa babylōis fleuer̄t hebrei.
nos ꝟo sup iniq̄tates nr̄as lugeamus
Clamemꝰ hūiles ad puerperā ꝟginē. offera
mus ei plāctꝰ ⁊ suspiria nr̄a. Nō inuenit ꝓpi
ciatio sine illa. nec salꝰ sine fructu illiꝰ. Per
illā pctā purgāt. ⁊ ꝑ fructū illiꝰ aīe dealbant
Per illā fit satisfactio pctis. ꝑ fructū illiꝰ sa/
nitas cōdonatur.

Confitebor tibi dña in toto corde meo
q̄ꝛ ꝑ te expt̄ꝰsum clemētiā ihu xp̄i. Au/
di dña ꝟba mea ⁊ p̄ces meas. ⁊ ī ꝯspectu an
geloꝝ cātabo tibi laudes. In q̄cūq̄ꝫ die īuo/
cauero te exaudi me. ⁊ mlt̄iplica ꝟtutē ī ani
ma mea. Cōfiteāt tibi oēs tribꝫ ⁊ lingue. q̄a
ꝑ te salꝰ restituta ē nob. Ab oīm ꝑturbatiōe
libera ꝟuos tuos. ⁊ fac eos viuere sb pace ⁊
(ꝓtectōe tua

Domīa ꝓbasti me ⁊ co/
gnouisti me. ruinā ⁊ trāsgressionē meā
Copiosa fctā est sup me mīa tua. ⁊ dilatata
est sup me clemētia. Impfectū meū aspexit
oculꝰ tuꝰ. ⁊ palpebre tue nouer̄t vias meas.
Affluētiā desiderij sctī habeamꝰ a spūsctō. et
macula pctī nō turpet ꝯsciam nr̄am. Sere
net corda nr̄a lux mīe tue. ⁊ recreet nos tue
(pacꝭ dulcedo

Eripe me dña ab oīm
malo. ⁊ ab hoste inferni defende me.
Cōtra me tetēdit arcū suū. ⁊ in fraude sua ī/
sidiat mihi. Cōstringe vires eius malignas
⁊ obtūde potēter astutias eiꝰ. Cōuerte iniq̄
tatē ipsiꝰ in verticē illius ⁊ in foueā quā fec
cadat festināter. Nos autē exultemus ī ser/
uitio tuo. ⁊ in tuis laudibꝫ gloriemur.

Domina clamaui ad te exaudi me. in/
tende orationi mee ⁊ postulatiōi mee.
Dirigatur obsecratio mea velut incē/
sum corā facie tua. ⁊ in tempe serotini sacri/
ficij ⁊ matutini. Non declinet cor meum in
verbis malignantibus. ⁊ nequitie cogitatus
non subuertāt sensum meū. Fac me assenti
re beneplacito cordis. ⁊ tuis actionibꝫ con/
formari. Gladio intelligētie reuerbera cor
meum. ⁊ igniculo charitatis inflamma men
tem meam. Gloria patri et filio ⁊ spiritui/
sancto ⁊c.

Psalteriū beate uirginis

Voce mea ad dñaz clamaui. ip̄amq̄ humiliter dep̄cat⁹ sum. Effudi in ꝯspectu ei⁹ lacrimā meā ⁊ dolorē meuz sibi exposui. Insidiat̄ hostis calcaneo meo. extēdit ꝯ me rethe suū. Adiuua me dña ne corruā coram eo. fac vt ꝯterat̄ sub pedib⁹ meis. Educ de carcere aīam meā. vt ꝯfiteat̄ tibi ⁊ psallat d̄o forti in ꝑpetuū.

7. Domia exaudi orōz meā. ꝑcipe tuis auribꝫ supplicatōz meā. Persecut⁹ est malign⁹ vitā meā. deposuit ī terra ꝯuersatōz meam. Denig̃uit me caligīe sua. ⁊ anxiat⁹ est nimis spūs me⁹. Ne auertas faciē tuā a me. vt nō corruā cū descēdētib⁹ ī lacū. Emitte lucē tuā ⁊ gr̄am tuā. ⁊ repa denuo vitā meā ⁊ cō-

Benedicta sis dña q̄ in (sciētiā meā
struis ꝟuos tuos ad p̄liū. ⁊ eos roboras ꝯ inimicū. Fulgure ⁊ coruscatiōe dissipa illū. mitte iacula tua vt ꝯfundas illum. Clarifica de alto manū tuā. ⁊ cātēt serui tui laudē ⁊ gl'am tuā. Eleua de terrenis affectionē nr̄am de sempit'nis delitijs refice viscera nr̄a. Cōcupiscētiā supnoꝝ accēde ī cordibus nr̄is. ⁊ d̄ gaudijs padisi velis nos recre

Exaltabo te mr̄ filij dei. ⁊ ꝑ sin (are.
gulos dies cātabo laudes tuas. Generatio ⁊ ꝓpl'i laudabūt opa tua. ⁊ mīam tuā insule expectabūt. Abundātiā dulcoris tui angl'i eructabūt. ⁊ suauitatē tuā scti ꝓnūciabūt. Oculi nr̄i sperāt ī te dña. mitte nob̄ cibū ⁊ escā delectātē. Laudatiōz tuā loq̄t̄ lingua mea. ⁊ bñdicā te ī seculū seculi.

Lauda aīa mea dñam. gl'ificabo eam q̄ diu vixero. Nolite cessare a laudib⁹ ei⁹ ⁊ ꝑ singl'a momēta recogitate illā. Cū exierit spūs me⁹ dña sit tibi cōmēdat⁹. ⁊ in terra ignota p̄sta illi ducatū. Nō ꝯturbēt eū culpe ꝑus cōmisse. nec inq̄etēt ip̄m occursus malignātis. Perduc eū ad portū salutarē. ibi p̄stolet̄ secure aduentū redēptoris.

Laudate dñam q̄m bon⁹ est psalm⁹. iocunda ⁊ decora sit illi nostra laudatio. Ip̄a em̄ medet̄ cōtritos corde ⁊ refouet eos vngento pietatꝫ. Magna est virt⁹ illi⁹. ⁊ clementia ei⁹ nullū habebit finē. Precinite ei in iubilatiōe. ⁊ in cōfessione psalmū canite illi. Beneplacitū est ei sup timētes deū. ⁊ ī eis q̄ sperāt de misericordia eius.

Lauda hierusalē dñam. glorifica illā etiam o syon. Ip̄a em̄ cōstruit muros tuos. ⁊ filios tuos benedicz. Gratia sua te impinguat pacēq̄ donat terminis tuis. Emisit verbū suū altissimus. ⁊ virt⁹ eius obumbrabit illi. Leuem⁹ corda nostra cū manib⁹ ad illā vt suā influentiā sentiam⁹.

Laudate dominā nostrā de celis glorificate eā in excelsis. Laudate eā om̄es homīes ⁊ iumēta. volucres celi ⁊ pisces maris. Laudate eā sol ⁊ luna. stelle ⁊ circuli planetaꝝ. Laudate eā cherubin ⁊ seraphin. troni ⁊ dñationes ⁊ potestates. Laudate eā omnes legiones angelorū. laudate eā om̄es ordines spirituū supnoꝝ.

Cantate dñe nostre canticū nouū. laus ei⁹ in cōgregatiōe iustorū. Letent̄ celi de gloria ei⁹. insule maris ⁊ tot⁹ orbis. Aq̄ ⁊ ignis laudēt eā. frig⁹ ⁊ estus splēdor ⁊ lum̄. Exultatiōes ei⁹ in gutture iustoꝝ. et laudes eius in cetu triumphātiū. Ciuitas dei iocū dare ī illa. ⁊ ꝓ incol' tuis frequēta illi carmē.

Laudate dñam in sanctis ei⁹. laudate eā in v̄tutib⁹ ⁊ miraculis ei⁹. Laudate eā cet⁹ apostoloꝝ. laudate eā chori patriarchaꝝ ⁊ ꝓphetaꝝ. Laudate eā exercitus martyꝝ. laudate eā turme doctoꝝ ⁊ ꝯfessorum. Laudate eā in collegio virginū ⁊ cōtinentiū. laudate eā ordines anachoritarū et monachoꝝ. Laudate eā ꝯuent⁹ religiosoꝝ omniū. laudate eā om̄es aīme ciuiū supuorum. Om̄is spūs laudat dñam nostrā. Gl'a

Cantica

Confitebor tibi dña q̄m ꝑ te placat⁹ est mihi domin⁹ ⁊ consolata est me. Ecce dña saluatrix mea fiducialiter agā in te ⁊ nō timebo. Quia fortitudo mea ⁊ laus mea in dño es tu. ⁊ facta es mihi in salutem. Hauriā aquas in gaudio de riuulo. ⁊ semp inuocabo nomē tuū. Notas facite ī populis v̄tutes dñe nostre. quia excelsum ē valde nomen ei⁹. Exulta ⁊ lauda totū gen⁹ humanū. quia talē dedit tibi mediatricē dominus de⁹ tuus.

Ego dixi circa dimidiū dierū meoꝝ. vadam ad Mariā vt me christo reconciliet. Quesiui residuū annoꝝ meorū in amaritudine anime mee. Generatio mea ablata est. quia pater ⁊ mater ⁊ om̄ia dereliquerunt me. maria autē assumpsit me. Sperabam ī illa mane sero ⁊ meridie. quasi leo sic contriuit om̄ia ossa peccatorum meoꝝ. Et tu dña eruisti animā meam vt non periret. ⁊ de manu canis vnicā meam. Domina saluum me fac. ⁊ laudē tuā cantabo cunctꝫ diebus vite mee o pia mater dñi mei.

Exultauit cor meū in dño. & exaltatū est cornu meū ī dña mea. Quia fecit mihi magna q̄ potēs est. p̄ Mariā matrē ei⁹. Nō est sancta vt es dña nostra. q̄ sola supgressa es vniuersas. Recedāt ḡ vetera de ore nr̄o. & linguis loq̄mur nouis. Exulta & lauda maria syon & hierl'm. qz maria in dña aby israel. Ipa paupem facit & ditat hūliat & sublimat Altior celo. terra latior. est h̄ dña nr̄a.

Cantem⁹ dñe gloriose ꝑgini Marie. in hymnis & confessionib⁹ bñdicam⁹ eā Domina nostra omnipotēs post deū nomē eius curr⁹ pharaonis & exercitū ei⁹ piecit ī mare. Dextera tua dña magnificata est in fortitudine. qz in multitudine mie tue stranisti aduersarios meos. De ore leonis liberasti me dña. & tanq̄ infantē genitū mr̄ suscepisti me O dña carissima mea velut gallina tege me mirabili possessiōe tua. Tu⁹ tot⁹ ego sum et omnia mea tua sūt ꝑgo sup oīa bñdicta. Ponam te sic̄ signaculū sup cor meū. quia fort̄ est vt mors dilectio tua.

Domina audiui auditiōez tuā & obstupui. cōsiderauī opera tua & expaui. Dña op⁹ tuū circa mediū ānoz viuificasti illō. Cōfitebor tibi dña qz abscōdisti h̄ a sapiētib⁹. & revelasti ea ꝓmulis. Operuit celos gl'ia tua & miricordia tua plena ē terra. Egressa es ꝑgo i salute pl'i tui. i salutē cū ꝓpo tuo. O bñdicta i manib⁹ tuis ē reposita nr̄a sal⁹. recordare pia pauptatis nr̄e. Quē vis ipe saluus erit. ita q̄ auert̄ vultū tuū vadit ī interitū

Audite celi q̄ loq̄r de maria. audiat tra ꝓba oris mei. Magnificate ipaz mecū sp. & exaltem⁹ nomē ei⁹ in sec'm sec'i. Generatio prava atq̄ puersa agnosce dñam nr̄am saluatricē tuā. Nūq̄d ipa est mr̄ tua q̄ posse/dit te. & i fide generauit te. Si hāc dimittis ñ es amic⁹ sūmi cesar̄ qm̄ ipe sine ea ñ saluabit te. Utinā sapes & intelligeres ac nouissima puideres. Quēadmodū infans sine nutrice nō potest viuere. ita nec sine dña nostra possis hr̄e salutē. Sitiat ḡ aīa tua ad ipam tene eā nec dimitte donec bñdixerit tibi. Repleat os tuū laude sua. decāta tota die magnificentiā eius.

Benedicite oīa opa dñe gl'iose. lauda te & superaltate eā in secula. Benedicite angeli dñe nr̄e. benedicite celi dñe nostre Benedicat oīs creatura dñam nr̄am. q̄m ipe sic voluit benedici. Benedicta sis o sumi regis filia. que odore preis cūcta lilia. Bñdicta sis corona dñaruz omniū. bñdicta sis gl'a hierusalē. O dor tu⁹ sic̄ agri pleni cui bñdixit dñs. Qui in bñdicētes te redūdat irrigans oīa intima eoz. Qui bñdixerit tibi o ꝑgo beata. sit ille iugiter bñdict⁹. Qui maledixerit tibi rosa cādidissima. sit ille maledictus. Nō recedat de domo seruoz tuoz. vinū olei abūdantia In nōe tuo omne genu flectat̄ celestiū terrestriū & infernoz. Benedicam⁹ deū q̄ te creauit. bñdict⁹ vteraq̄ parēs q̄ te generauit. Bñdicta sis dña in celo & in terra. laudabil' & gl'iosa & superexaltata i sec'a.

Benedicta sis dña & mr̄ dei mei israel q̄ ꝑ te visitauit & fecit redēptiōem plebis sue. Et erexit vnicornu salutaris castitatis tue. in domo Dauid pueri sui. Sicut locutus est ꝑ os Isaie & alioz sanctoz ꝓphetarū ei⁹. Salutē ex inimicis ꝑsta virginū ꝑgo. et de manu oīm q̄ nos oderūt pacē nobis tribue. Et fac misericordiā ꝑ parētib⁹ & nobis vt memor sis testamēti oīpotētis dei. Nō iurauit ad patres nr̄os. abraā & semini ei⁹ in secula Sic sine timore de manu inimicorū nostroz liberati. q̄ete seruiem⁹ illi in sanctitate & iusticia cora te oīb⁹ diebus nostris. Et tu Maria ꝓpheta dei vocaberis. qm̄ nouisti q̄ respexit humilitatez ancille sue. Per quā dedit sciam salutis plebi ei⁹ ī remissionē pcōz eoz. Per viscera multitudinis misericordie tue. visita nos stella matutina orīens ex alto. Illumia tenebras sedētiū ī vmbra mortis. & eas luce dilectissimi filij tui digneris instellare Miserere misericordie mr̄ nobis miser̄ pcōrib⁹ q̄ retroacta pcā penitere negligim⁹. ac multa q̄tidie penitēda cōmittimus. Gl'ia.

Te mr̄em dei laudam⁹. te mariā ꝑginē ꝓfitemur. Te eterni ꝑris spōsam oīs terra venerat̄. Tibi oēs angli & archangeli. tibi throni & ꝓncipat⁹ fideliter deseruiūt Tibi oīes ptātes & oēs ꝑtutes celi celorum. et vniuerse dñationes obediūt. Tibi oēs chori. tibi cherubin & seraphin exultantes assistunt. Tibi oīs angelica creatura incessabili voce proclamat Sancta Sancta Sancta maria dei genitrix mater & virgo. Pleni sunt celi & terra maiestatis glorie fruct⁹ ventris tui. Te gloriosus apostolorū chorus. sui creatoris matrē collaudat. Te beatoz martyrū cetus candidat⁹. christi genitricez glorificat. Te gloriosus confessorū exercitus. trinitatis templū appellat Te sanctaz

Psalteriū beate uirginis

virginū chorea amabil' ꝥginitatis z būilitatis exemplū ꝓdicat. Te tota celestis curia regina honorat. Te p vniuersū orbē eccīa invocādo ꝯcelebrat. Dfem diuīe maiestatis Venerādā te verā regis celestis puerperā. sanctā q3 dulcē z piā. Tu anglox dña. tu gadisi ianua. Tu scala regni celestis. z gle tu thalam⁹ tu archa pietatis z gre. Tu vena mie. tu spōsa z mr regis eterni. Tu tēplū z sacrariū spūssctī. toti⁹ beatissime trinitatis nobile triclinium. Tu mediatrix dī z hoim. amatrix mortaliū celestiū illumiatrix. Tu agonisatrix. pugnātiū aduocata. paupm miseratrix z refugiū pctōx. Tu erogatrix munex. separatrix ac terror demonū z supbox. Tu mūdi dña celi regia. p⁹ deū sola spes nra. Tu sal⁹ te iuocātiū. port⁹ naufragātiū. mifox solatium. peuntiū refugiū. Tu mr oim btōx. gaudiū plenū p⁹ deū. oim supnox ciuiū solatiū. Tu ꝓmotrix iustox. ꝯgregatrix errātiū. promissio pziarchax. Tu vitas ꝓphax. pconiū z doctrix apl'ox. mgra euāgelistax. Tu fortitudo martyx. exēplar ꝓfessox. honor z festivitas ꝥginū. Tu ad liberādū exulē hoiem filiū dei suscepisti i vtex. Per te expugnato hoste antiq sūt apta fidelib⁹ regna celox. Tu cū filio tuo sedes ad dexterā pfis. Tu ipz p nob⁹ roga ꝥgo maria. quē nos ad iudicāduz credim⁹ esse ventuz. Te g̃ poscim⁹ nob⁹ tuis famul' subueni. q̃ pcioso sanguīe filij tui redēpti sum⁹. Et na fac pia virgo cū sctis tuis nos gl'ia munerari. Saluū fac ppl'm tuū domina. vt sim⁹ pticipes hereditatis filij tui. Et rege nos z custodi nos i eternū. Per singulos dies o pia te salutam⁹. Et laudare te cupim⁹ vsq3 i eternū mēte z voce. Dignare dulcis maria nūc z sp nos sine delicto ꝯseruare Dfere pia nob⁹. miserere nob⁹. Fiat mifi/cordia tua mag nobiscū. q3 i te ꝥgo ma. cōfidim⁹. In te dulcis maria speram⁹. nos ōfendas i eternū. Te decet laus. te decet impiū. tibi ꝥt⁹ z gl'ia i secula seculox Amē.

Quicūq3 vult salu⁹ esse añ oia op⁹ est vt teneat ō maria firmā fidē. Quam nisi q̃sq3 integrā iuiolatāq3 ꝥuauerit absq3 dubio i eternū pibit. Qm̃ ipa sola virgo manēs pepit. sola cūctas hereses iteremit Cōfundat z erubescat hebre⁹ q̃ ōt xp̄um ex ioseph semine eē natū. Cōfundat manich⁹ q̃ dic̄ xp̄um fictū hre cor⁹. Palleat ois q̃ ꝟ ipm aliū de nō de maria dic̄ assūpsisse. Jdez nāq3 filiū q̃ est pfis i diuis vnigenit⁹. ē z ver⁹ vnigenit⁹ ꝥgis marie fili⁹. in celis sine mr. i terris sine pre. Hā sic̄ aīma rational' z caro ꝓpter vnionē. de hoie ꝥe nascit. ita de⁹ et dō xp̄s ō maria ꝥgine ꝥe generat. Jndues carnē de carne ꝥgis q3 sic gen⁹ humanū redimi ꝯgruebat. Qui p̄m diuīitatē eqlis pri. scim⁹ ꝥo būanitatē mior pre. Cōcept⁹ i vtero ꝥginis marie angl'o annūciāte de spūsc̄. nō de spūssctūs est p̄ ei⁹. Venit⁹ in mūdū sine pcia carnis ꝥgis mris. q3 sine delectatiōe carnis ꝯcept⁹. Quē lactauit mr vbere de celo plēo quē circūstāt angli obstetricū vice. nūciāres pastoribꝫ gaudiū magnū. Hic a magis muneribꝫ adorat⁹. ab herode in egyptū fugat⁹. A iobāne in iordane baptisat⁹. tradit⁹. captus. flagellat⁹. crucifix⁹. mortu⁹. z sepultus. Cū gloria resurrexit. ad celos ascēdit Spiritūsanctū in discipulos z in matrem mis̄it. Quā demū ipe in celū assumpsit. z sedet ad dexterā filij nō cessans ꝓ nobis filiū ꝯcitare. Hec est fides de maria virgine. quā nisi quisq3 fideliter firmiterq3 crediderit. saluus esse nō poterit.

Kyri eleyson. xp̄e eleyson. Christe audi nos. Xp̄e exaudi nos. p̄r de celis de⁹ marie ꝯditor gloriosus miserere nobis. Fili redēptor mūdi. de⁹ marie nobilis fecūdator miserere nobis. Spūssancte de⁹ marie mirabil' obumbrator miserere nobis. Sancta trinitas vn⁹ deus q̃ mariam glorificas miserere nobis.

Sctā maria q̃ totū mōm illumias. ora p. n.
Sctā maria q̃ tuos ꝟuos exaltas
Sctā maria q̃ ꝓ pctōrib⁹ supplicas
Sctā maria illumiatrix cordiū
Sctā maria fons misericordie
Sctā maria splēdor sctē eccie.
Sctā maria flumē sapientie
Sctā maria ab āgelo salutata
Sctā ma. p spūscm obūbrata
Sctā maria i cel' gl'ificata
Sctā maria rosa veris speciosa
Sctā maria vir̄ frondēs generosa
Sctā maria dulcis ꝥgo z speciosa
Sctā maria a deo pre spōsa electa
Sctā maria ꝥbi dei mr ꝓlecta
Sctā maria a spūsctō preocta
Sctā maria q̃ deū in vtero ꝯcepisti.
Sctā maria q̃ deū z hoiem genuisti
Sctā maria ꝥgo virginū signifera
Sctā maria ꝥga iesse christifera
Sctā maria arbor vite fructifera.

Ora pro nob.

Sancta maria feminaꝝ pulcerrima
Sancta maria humiliū humillima
Sancta maria sanctaꝝ sanctissima
Sācta maria sup oēs diligētius amāda
Sācta ma. sup oēs excellēti⁹ magnificāda.
Sancta maria mater cōditoris
Sancta maria mr̄ redemptoris
Sancta maria mr̄ saluatoris
Sancta maria mr̄ mūdo desiderabilis
Sancta maria inferis terribilis
Sancta maria mater amabilis
Sancta maria virgo plena gr̄a
Sancta maria virgo plena clemētia
Sancta maria pia fundēs solatia
Sancta maria flos z dec⁹ virginalis
Sancta maria fluui⁹ sapiētialis
Sancta maria splēdor z lux orientalis
Sancta maria virtutū celi regina
Sancta maria dom⁹ dei cypressina
Sancta maria celi fenestra cristallina
Sancta maria ꝑpetua lucis aurora
Sancta maria virgo pulcra z decora
Sancta maria melodia dulcꝫ z sonora.
Sancta maria delitiaꝝ dei dapifera
Sctā maria celestꝫ curie picerna Ora ꝓ
Sctā ma. gadisi porta puia nobis
Sctā maria placitū dei vmbraculū
Sancta maria virginū noua exultatio
Sancta maria mulierū ꝑma bñdictio
Sancta maria miseroꝝ pia ꝓsolatio
Sancta maria vera sal⁹ z beatitudo
Sancta maria charitatis magnitudo
Sancta maria pietatꝫ latitudo
Sancta maria mater orphanoꝝ
Sancta maria māmilla puuloꝝ
Sācta maria ꝓsolatio afflictoꝝ
Sctā maria cui āgeli obediūt z obsecrāt
Sctā maria nobilis regina celoꝝ
Sctā maria cui scti z sctē ꝓgaudēt z gtulāt
Sctā maria quā oia laudāt z venerāt
Propitia esto. ꝓce nobis dña
Propitia esto
Ab omni malo
Ab oīi mala temptatiōe
Ab ira z indignatiōe dei
A piclitatiōe z desperatione
A supbia ꝑcipitāte Libera
Ab auaricia deuastāte nos dña
A pctō ire z inuidie cruciāte
A carnis tēptatiōe vndiq; anxiāte
A pctō gule z castrimargie ꝓmaculāte.
Ab incursu bestiis malignātis
Per dulcorē z gaudiū de xp̄i icarnatiōe
Per dolorē z āgustiā de illi⁹ passiōe
Per gaudiū z miracl'm ō illi⁹ resurrectiōe
Per fidē tuā ō spūssci missiōe Libera
Per gaudiū z leticiā ō illi⁹ ascēsiōe nos do
Per gaudiū z leticiā ō tua coronatiōe mia
In hora mortꝫ deuastāte
In iudicis districto examine
Ab inferni horribili cruciamine

Peccatores Te rogam⁹ audi nos.
Ut sanctā ecclesiā pūssima dña ꝓseruare dignerꝫ. Te rogam⁹ audi nos.
Ut iustis gloriā pctōribus gratiā impetrare digneris Te ro.
Ut tribulatis cōsolatiōem. captiuis liberationē impetrare dignerꝫ. Te ro.
Ut famulos z famulas tibi deuote seruientes cōsolari digneris. Te ro.
Ut populū christianū filij tui precioso sanguine redemptū ꝓseruare dignerꝫ. Te
Ut cūctis fidelib⁹ defunctꝫ requiē eternam donare digneris. Te ro.
Mater dei Te rogam⁹ audi nos
Mater charissima z dña nr̄a miser̄e nob. z dona nob ꝑpetuā pacē Amē. kyrie. xp̄e eleyson. kyrie. Pr̄ nr̄. Et ne nos inducas i tem/ptationē.

Ego dixi dña miserere mei. sana aiaꝫ meā qz peccaui tibi. Cōuerte miaꝫ tuā sup nos. z depcabil' esto sup tuos tuos. Onde potētiā tuā ꝺ inimicos nr̄os. vt iustificerꝫ i natiōib⁹ pl'oꝝ. Miserere tuoꝝ tuoꝝ sup qs iuocatū est nomē tuū. zne sinas āgustiari eos i tēptatiōib⁹ suis. Ne, pūcias nos i tpe mortꝫ nr̄e z succurre aīme cū deseruerit corp⁹ suū. Esto nob dña turrꝫ fortitudis. z petra durissima ꝺ inimicū. Adiuua me dña ne corruā coraꝫ eo. fac vt ꝓterak' sb pedib⁹ meis. Exaudi orationē meā z depcatiōeꝫ meā. z ꝓtepescāt adversarij mei. Oremus

Omnipotes sempit̄ne ds q̄ ꝑ nob ō castissima ꝑgine maria nasci dignat⁹ es. fac nos tibi casto corpe fuire z humili mēte placere.
Oram⁹ etiā te pūssima ꝑgo maria mōi regia z angl'oꝝ dña. vt eis qs i purgatorijs ignis examinat. ipetres refrigerīū. pctōrib⁹ idulgētiā. iustꝫ pseuerātiā i bono. Nos q̄z fragiles ab oīib⁹ instātib⁹ defende piculis. Per dominū nostꝝ Jhm christū.

Finis huius psalterij beatissime ac gl'iosissime ꝑginis Marie

Sequit̃ corona de beata Maria ꝟgine. ordinata a sancto Bonauentura.

Cum iocũditate memoriã nois marie celebrem⁹. vt ipa ꝓ nobis itercedat ad dñm nostꝝ Jhm xpm Amẽ. Gaude ꝟgo maria mr̃ xpi que ꝑ aurẽ ꝯcepisti gabriele nũcio. Jesus fruct⁹ vẽtris tui ꝑ te detur nob̃ frui in ꝑhẽni gaudio Amẽ. Añ. Aue maria. p̃s. Magnificat.

Mediatrix dei ⁊ hoim tu digne magnificas dñm q̃ sola ꝯcepisti filiũ q̃ est ꝟa salus humiliũ. hinc oim deũ q̃rentiũ generatio te beatã dicere ⁊ deuote salutare dz dicẽs Aue maria. vsqꝫ. tui. Re. Et beat⁹ vẽter q̃ te portauit dñe ihu xpe. ⁊ beata vbera q̃ suxisti. O igit̃ mediatrix nr̃a maria mater gratie mr̃ misericordie ꝓ nob̃ quesum⁹ intercede vt ꝟe cõpunctiõis ⁊ deuotiõis gr̃am nobis inspirare dignet̃ dilectissim⁹ fili⁹ tu⁹ dñs nr̃ iesus xp̃s Qui cũ ⁊c̃. Gaude q̃ deo plena peperisti sine pena cũ pudorꝫ lilio. Jhs fruct⁹ ⁊c̃. Añ. Alma. p̃s. Ad dominũ cũ. Añ.

Alma redẽptorꝫ mr̃ eximia q̃ tua egressus est claustra ꝟginea. cũ his pacificus fact⁹ est incola a q̃bꝫ dura ꝑpessus est ꝟbera vnde digna es o ꝟgo puerpa. vt oĩs creat̃a te veneret̃ ⁊ bñdicat dicẽs Aue Re. Et btũs O igit̃ alma ꝟgo maria mr̃ dei dignissima ꝓ nobis q̃sum⁹ intercedere dignerꝫ vt sanctũ ꝓpositũ qd̃ deo inspirãte ꝯcepim⁹ ad effectũ salubriter ꝑducere valeam⁹. p̃stante eodem dño nr̃o ihu xp̃o bñdicto filio tuo. Qui cuꝫ pr̃e ⁊ spũsctõ ⁊c̃. Gaude q̃ tui nati quẽ dolebas mortẽ pati fulget resurrectio. Jesus ⁊c̃ Añ. Regina celi. p̃s Retribue ꝟuo. Añ.

Regina celi letare cũ iubilo. nã q̃ pendebat in crucꝫ patibulo. surrexit ꝟe sũmo diluculo. om̃i ablato ꝯtempt⁹ opprobrio. vñ digne om̃is hõ cũ gaudio tibi ꝯgratulari et bñdicere dz dicẽs. Aue ma. Re. Et beat⁹ vẽter ⁊c̃. O igit̃ regina celi dignissima ora ꝓ nobis deũ ⁊ dñm nr̃m Jhm xp̃m vt nos resurrectiõis sue ꝑticipes efficiat in p̃nti ꝑ g̃tiam ⁊ i futuro ꝑ gl'iam. Qui cuꝫ. ⁊c̃. Gaude xp̃o ascẽdente ⁊ i celũ te vidẽte motu fert̃ ꝓprio. Jhs fruct⁹ ⁊c̃. Añ. Impatrix. p̃s. In cõuertendo. Añ.

Imperatrix ⁊ mũdi dña. tu⁹ nat⁹ cũ q̃nta gl'ia nr̃e carnis sũpta materia. capta p̃da ꝯscẽdit ethera. hinc os cordis plenũ leticia. ⁊ lingua nr̃a exultatõe te collaudet ⁊ benedicat dicẽs Aue ma. Re. Et beatus. O igit̃ impatrix ⁊ dña nr̃a benignissima. iure mr̃is impa tuo dilectissimo filio dño nr̃o iesu xp̃o. vt mẽtes nr̃as ab amore terrestriũ ad celestia desideria erigere dignet̃. Qui viuit ⁊ regnat ⁊c̃. Gaude q̃ post xp̃m scãdis ⁊ est honor tibi grãdis i celi palatio. Jesus f. Añ. Aduocata. p̃s. Ad te leuaui.

Aduocata miseroꝝ ad te sunt oculi ꝟuorũ te assumpsit rex celoꝝ sup choros angeloꝝ vbi cei⁹ beatorũ te digne veneret̃ ⁊ benedicit in eternũ dicẽs Aue. Re. Et btũs O igit̃ gloriosissima dña excelsa sup sydera pijssima aduocata nr̃a suscipe laudũ pia precamina q̃ ad honorẽ q̃nqꝫ vulneꝝ filij tui et ad laudẽ sancti nois tui decantauim⁹. ⁊ pro nob̃ q̃sum⁹ intercedere festina. quaten⁹ dulcissim⁹ fili⁹ tu⁹ dñs nr̃ Jhs xp̃s ꝑ suã magnã misericordiã a vinculis pctõꝝ nostroꝝ nos eripiat ⁊ i suo sancto seruitio nos cõseruet ꝯfortꝫ ac finalit̃ ꝑseuerare faciat. nam te nihil negans honorat. Qui cũ deo ⁊c̃.

Finit corona beate ꝟginis

Incipit cursus de passiõe dñi cõposit⁹ a sancto Bonauẽtura Ad matutinas

Domĩe labia mea aperies Re. Et os meũ annũciabit laudẽ tuã. ꝟ. De⁹ i adiutoriũ meũ intẽde Re. Dñe ad adiuuãdũ me festina. Gl'ia pr̃i ⁊ filio ⁊c̃. All'a. Inuitato. Christũ captũ ⁊ derisum flagellatũ ⁊ crucifixum. Venite adorem⁹. p̃s. Venite exultemus dño. Hymnus.

In passiõe dñi q̃ dat̃ sal⁹ homi. sit nostrũ refrigeriũ ⁊ cordis desiderium. Portem⁹ i memoria dolores ⁊ opprobria. xp̃i coronã spineã crucẽ clauos ⁊ lãceã Et plagas sacratissimas om̃i laude dignissimas. acetũ fel arundinẽ ⁊ mortꝫ amaritudinẽ. Hec om̃ia nos satiẽt ⁊ dulciter inebriẽt. nos repleant ꝟtutibꝫ ⁊ gl'iosis fructibꝫ. Te crucifixũ colim⁹ ⁊ toto corde poscim⁹ vt nos sanctoꝝ cetibꝫ ꝯiũges i celestibꝫ. Laus honor xp̃o vẽdito. ⁊ nr̃i causa ꝓdito. passo mortẽ ꝓ ꝓpl'o. in aspero patibulo Amẽ. Añ. Insurrexerũt. p̃s. Quare fremuerũt gẽtes.

Insurrexerũt in me viri sine misericordia ⁊ nõ pepcerũt aĩe mee ꝟ Reliq̃ domũ meã. dimisi hereditatẽ meam. Re. Dedi

dilectã aiam meã in manꝰ pctõꝝ. Pater nr Absolutio. Passio dñi nri iesu xpi pduc/cat nos ad gaudia paradisi. Amen. Jube dñe. Bñ. Per suã passionẽ det nobis dñs suã benedictionẽ. Amen. Lectio prima.

Apprehẽdit pilatꝰ ihm z flagellauit eũ. z milites plectẽtes coronã de spinis i/posuerũt capiti eiꝰ z veste pupurea circũde derũt eũ. z veniebãt ad eum et dicebãt. aue rex iudeoꝝ. z dabãt ei alapas z expuerunt in eũ. acceperũt arũdinẽ z pcutiebãt caput eiꝰ. Tu aũt. Re. Ecce vidimꝰ eũ nõ bñtez speciẽ neq; decorẽ aspectꝰ eius in eo nõ ẽ hõ pcã nrã portauit z p nobis dolẽs. Jpe au tẽ vulneratꝰ est propter iniq̃tates nras. cuiꝰ li/uore sanati sumꝰ. ℣. Vere languores nros ipe abstulit et infirmitates nras ipe porta/uit. Jpe. Jube. Bñ. Per ℣tutẽ scte crucis pduc nos dñs ad gaudia ℣e lucis. Amẽ.

Acceperũt ḡ milites ihm z Lctõ. ij. eduxerũt. z baiulãs sibi crucẽ exiuit i eum q̃ dicit calvarie locꝰ. hebraice aũt gol/gatha. vbi eũ crucifixerũt. z cũ eo alios du/os hinc z inde. mediũ autẽ ihm. Jhs autez dicebat. Pr dimitte illis. Nõ eñ sciunt q̃d faciunt. Tu. Re. O vos oñes q̃ trãsitis p viam attendite et videte. Si est dolor si/milis vt dolor meus. ℣. Attendite vniuersi pplũ z videte dolorẽ meũ. Si est dolor. Ju be. Benedi. Sanguinis xpi aspsio sit no/bis sempiterna salus z ptectio. Amen.

Postea sciens iesus q̃ oĩa Lctõ. iij. psummata sunt vt impleret scriptura dixit. Sicio. Vas ergo erat positũ plenuz aceto. Illi ergo spongiã plenã aceto isopo circũponẽtes. obtulerũt ori eius. Et cũ ac/cepisset acetũ. dixit. Consummatũ est. z in/clinato capite tradidit spm̃. Tu autẽ. Re. Tenebre facte sunt dũ crucifixissent iesuz iudei. Et circa horã nonã exclamauit iesus voce magna. deus meꝰ deꝰ meus vt q̃d de/reliquisti me. Et inclinato capite emisit spi ritũ. ℣. Exclamans iesus voce magna ait. pater in manꝰ tuas cõmendo spiritũ meuz Et inclinato. Glia pri. Et. Ad laudes. Deus in adiutoriũ meũ intende. ꝛc. Añt. Contumelias. Psalmus.

Usq̃quo dñe obliuiscẽris me in finẽ. vsq̃quo nõ auertꝭ faciẽ tuã a me. Qñ/diu ponã psilia in aĩa mea. dolorẽ in corde meo p diẽ. Usq̃quo exaltabit inimicꝰ meꝰ sup me. respice z exaudi me dñe deꝰ meꝰ. Il/lumiña oculos meos ne vnq̃ obdormiã in morte. neq̃ dicat inimicꝰ meus pualui ad/uersus eum. Qui tribulãt me exultabũt si motus fuero. ego aũt in miscõia tua spera/ui. Exultabit cor meũ in salutari tuo. canta bo dño qui bona tribuit mihi z psallaz no mini dñi altissimi. Glia pri. Añ. Cõtume/lias z terrores passus sum ab eis. z dñs me cũ est tanq̃ bellator fortis. Capl'm.

Spiritꝰ oris nri xps dñs captꝰ est p pecca/tis nris. cui diximus. in vmbra tua viuemꝰ in gentibus. Hymnus.

Christũ ducem q̃ p crucẽ redemit nos ab hostibꝫ laudat cetus nr letus exul/tet celũ laudibꝫ. Pena fortis tue mortis et sanguinis effusio corda terant vt te querãt iesu nra redemptio. Per felices cicatrices sputa flagella verbera nobis grata sunt col lata eterna christi munera. Nostrũ tangat cor vt plangat tuoꝝ sanguis vulneruz in q̃ toti simus loti conditor alme siderũ. Pas/sionis tue donis saluator nos inebria qua fidelis dare velis eterna nobis gaudia. A/men. ℣. Dedit pcutienti se maxillã. Re. Fu/it saturatus obprobriis. Ad bñdictꝰ añ. Proprio filio suo nõ pepcit deus. sed p no bis oĩbꝫ tradidit illũ. K. X. K. Dñe. Oõ

O Omine iesu christe q̃ hora ma tutina p nobis cõspui et alapis cedi voluisti. et cũ gla a mortuis resurrexisti fac nos con tumelias et obprobria p tui nomis gloria portare. fac nos resurgere ad virtutes a vi/cijs. vt te videre possimus in galilea cũ di/scipulis. Per dñm nostrũ. Cõmemora/tio de beata ℣gine. Matutino tempe ma rie nunciat̃ q̃a iudeis pfidis christꝰ capti/uatur. z toto corde tremuit z male tracta batur. ℣. Nũq̃ mr̃ ptulit dolores. Re. Ut ma ria filiũ psiderans liuores. Oratio.

Pietatẽ tuã q̃sumꝰ dñe q̃ p nobis mor tẽ subiens tempalez. nec pprio corpori nec materno dolori parcere voluisti. fac vt nos tue mr̃isq̃ passionis memores vobi/scũ felicitatꝫ ppetue simus participes. Qui viuis ac regnas. Ad primam.

Deus in adiutoriũ meũ. Hymnus.

O qui velatꝰ facie fuisti sol iusticie fle/xus illusus genibꝫ cesus quoq̃ verbe/ribus. Te petimꝰ attentiꝰ vt sis nobis pici us et p tuam clementiã pduc nos ad glori/am. Laus. Añ. Faciẽ meam. Pñ.

Judica me deus z discerne cãm meaz

de gente nõ sctã. ab homĩe iniquo ⁊ doloso
erue me Quia tu es de⁹ fortitudo mea. q̃re
me repulisti et q̃re tristꝫ incedo duꝫ affligit
me inimic⁹. Emitte lucẽ tuã et veritatez tu
am. ip̃a me deduxerũt ⁊ adduxerunt ĩ mon
tem sctm̃ tuũ ⁊ in tabernacula tua. Et ĩtro
ibo ad altare dei ad deũ. qui letificat iuuẽ
tutem meã. Confitebor tibi in cithara de⁹
deus me⁹. quare tristꝫ es anĩa mea ⁊ quare
ↄturbas me. Spera in deo qm̃ adhuc cõ
fitebor illi. salutare vult⁹ mei ⁊ deus meus.
Gloria patri. Añt. Faciẽ meã non auerti
ab increpantibꝫ ⁊ conspuentibus in me.
Recogitate eũ qui talẽ sustinuit Capl'm
ↄtra semetip̃m a pctõribꝫ ↄtradictionez vt
nõ fatigemini animis vr̃is deficientes. ℣.
Cũ malediceret̃ non maledicebat. Re. Et
cũ pateret̃ nõ cõminabat̃. ℣. Domĩe exaudi
orõnem meã. Re. Et clamor me⁹. Orõ.
Domine iesu christe q̃ hora diei prima
p nobis pctõribꝫ pilato iudici es pre
sentat⁹ ⁊ marie magdalene apparuisti. appa
re nobis p internã grãm ⁊ da reis verã pe
nitentiã. vt de malis q̃ ↄmisim⁹ nos distri
cte iudicem⁹. ne in extremo iudicio depute
mur supplicio. sed tuis fidelibꝫ associemur
in celestibꝫ. Per dñm. Ad terciã. ℣. De
us in adiutoriũ meũ intende. Hymnus
Hora qui ductus tercia fuisti ad suppli
cia christe ferẽdo humerꝫ crucem pro
nobis miserꝫ Fac nos sic te diligere sctãm
q̃ vitã ducere vt valeam⁹ requie frui cele
stis patrie. Laus. Añ. Domin⁹. Ps̃.
Exaudi de⁹ orõnẽ meã cũ depcor. a ti
more inimici eripe anĩam meaꝫ. Pro
texisti me a cõuentu malignãtiũ. a multitu
dine opantiũ iniquitatẽ. Quia exacuerunt
vt gladiũ linguas suas. intenderũt arcum
rem amarã vt sagittẽt in occultꝫ immacula
tũ. Subito sagittabũt eũ ⁊ nõ timebũt. fir
mauerũt sibi sermonẽ nequã. Narrauerũt
vt absconderẽt laqueos. dixerunt q̃s vide
bit eos. Scrutati sunt iniquitates. defece
runt scrutãtes scrutinio. Accedet hõ ad cor
altũ. et exaltabit̃ de⁹. Sagitte paruuloruꝫ
facte sunt plage eoꝝ. ⁊ infirmate sunt cõtra
eos lingue eoꝝ. Cõturbati sunt om̃es qui
videbãt eos. ⁊ timuit om̃is hõ. Et annũcia
uerũt opa dei. et facta ei⁹ intellexerũt. Le
tabit̃ iustus in dño ⁊ sperabit in eo. ⁊ lauda
bunt̃ om̃es recti corde. Gloria. Añ. Domi
nus tanq̃ ouis ad occisionẽ duct⁹ est. et nõ
aperuit os suum. Capitulũ.
Christus passus est p nobis vobis relin
quens exemplũ vt seq̃mini vestigia ei⁹. qui
pctm̃ non fecit. nec inuent⁹ est dolus in ore
ei⁹. ℣. Proposito sibi gaudio sustinuit cru
cem. Re. Cõfusione ↄtempta. K. X. K.
Domine iesu xp̃e qui hora diei Orõ.
tercia dura p nobis sustinuisti ꝟbera.
et corda fideliũ tuoꝝ sctĩspũs infusione fe
cisti flãmantia. da nobis malũ q̃d fecim⁹ di
gna castigatiõe punire. et flãmas viciorũ
nostrorũ lachrymis cõpunctõis extingue
re. vt dũ deforis ⁊ intus affligimur. tui spi
ritus dulcedine ↄsolari mereamur. Per.
Ad vj. Deus in adiutoriũ meũ. Hymn⁹
Crucem p nobis subijt ⁊ stans in illa si
tijt iesus sacratꝫ manibꝫ clauis fossisq̃
pedibꝫ. Honor ⁊ bñdictio sit crucifixo filio
q̃ nos suo supplicio redẽit ab exilio. Laus
honor. Añt. Posuerũt sup caput eius cau
sam ip̃ius scriptã iesus nazaren⁹ rex iude
rum. Ps̃. Credidi ꝓpter. Capitulũ.
Tradebat autẽ iudicanti se iniuste. q̃ pec
cata nr̃a ip̃e ptulit in corpe suo sup lignum
vt peccatꝫ mortui iusticie viuam⁹. cui⁹ liuo
re sanati sum⁹. ℣. Oblatus est q̃ ip̃e voluit.
Re. Et peccata nr̃a ip̃e portauit. K. X. K. Pi.
Domine iesu xp̃e qui hora diei Orõ.
sexta p salute nr̃a man⁹ in cruce expã
disti. ⁊ quinq̃ vulnera ptulisti. ad te ↄfugi
entes brachijs miscõie clementer suscipe. ⁊
vulnera mentꝫ nostre tuo sana medicamĩe
vt purgati a pctõꝝ sordibus. templũ effici
amur spũssancti. Ad. ix. Deus in adiu
torium meũ intende Hymnus.
Beata christi passio sit nr̃a liberatio vt
p hanc nobis gaudia parata sint cele
stia. Gloria christo dño q̃ pendẽs in pati
bulo clamans emisit spiritũ mundũq̃ sal
uans pditũ. Laus ho. Añt. Et cũ. Ps̃.
Voce mea ad dñm clamaui. voce mea
ad dñm depcat⁹ sum. Effundo in con
spectu eius orõnẽ meã. et tribulationẽ me
am ante ip̃m pnuncio. In deficiẽdo ex me
spiritũ meũ. ⁊ tu cognouisti semitas meas.
In via hac qua ambulabã. absconderunt
laqueũ mihi. Considerabã ad dexterã ⁊ vi
debam. ⁊ nõ erat q̃ cognosceret me. Perit
fuga a me. et nõ est q̃ requirat aĩam meam.
Clamaui ad te dñe. dixi tu es spes mea.
portio mea in terra viuentiũ. Intende ad
depcationẽ meaꝫ. q̃ humiliat⁹ sum nimis.

Libera me a psequentibꝫ me. qꝝ confortati sunt sup me. Educ de custodia aiam meaz ad ꝓfitendū nomini tuo. me expectāt iusti donec retribuas mihi. Gloria patri. Añ. Et cū accepisset iesus acetū. dixit. ꝓsumma tū est. z inclinato capite emisit spīm. Cap. Decebat eū p quē oīa z ꝑter quē omnia facta sunt q̄ multos filios in gl'iam adducere rat. auctorē salutis eoꝝ p passionē ꝓsumari ℣. Tradidit in mortē aiam suaz. Re. Et cū viris sceleratis deputat⁹ est. K.Ɛ. K. Domine eraudi oꝛonē meam. Oratio.

Domine iesu xp̄e q̄ hora diei nona p salute nr̄a humana in mortē aiam tuaz tradidisti z celos ascendisti. viuifica corda nr̄a p infusionem tui amoris. vt te diligere mentecꝫ celestibꝫ inherere. z mortē tuā nostre carnis mortificatiõe imitari valeam⁹. vt dū tua passiõe participes efficimur tue ꝓlationis nos facias esse ꝓsortes. Per. Ad vespas. De⁹ in adiu. Añ. Dignus es. Ɛxaltabo te dñe qm̄ suscepisti me. ps̄. nec delectasti inimicos meos sup me. Dñe deus me⁹ clamaui ad te. z sanasti me. Dñe deduxisti ab inferno aiam meā. saluasti me a descendentibꝫ in lacū. Psallite dño sancti ei⁹. et ꝓfitemini mēorie sanctitatis ei⁹. Quoniā ira in indignatiõe ei⁹. z vita in voluntate ei⁹. Ad vesperꝫ demorabit̄ flerus. et ad matutinū leticia. Ego aūt dixi in habūdantia mea. nō mouebor in eternū. Dñe in volūtate tua. p̄stitisti decori meo virtutem. Auertisti faciē tuā a me. z factus sum ꝓturbatus. Ad te dñe clamabo. z ad deū meū deprecabor. Que utilitas in sanguīe meo. dū descendo in corruptionē. Nunqd ꝓfitebit̄ tibi pulvis aut annūciabit veritatē tuā. Audiuit dñs z miserꝫ est mei. dñs factus est adiutor meus. Conuertisti planctū meū in gaudium mihi. cōcidisti saccū meū z circūdedisti me leticia. Ut cantet tibi gl'ia mea z non cōpungar. dñe de⁹ me⁹ in eternuz ꝓfitebor tibi. Gl'ia p̄ri. Añ. Dignus es dñe accipere librū z aperire septez signacula ei⁹. qm̄ occisus es z redemisti nos deo in sanguīe tuo.

Videm⁹ iesum ꝑter passionē mor- Cap. tis sue gl'ia z honore coronatū vt gr̄a dei p omniꝫ gustaret mortē. Hymnus.

Qui p̄ssura mortis dura soluisti nexus criminū nos ad pacē duc veracez iesu corona virginū. In flagellis potū fellis bibisti amarissime. p pctis ꝑpetratis etne rex altissime. Tue genti recolenti tue mortis supplicīū da virtutē z salutē xp̄e redemptor oīm. In amara crucis ara fudisti riuos sanguinis iesu digne rex benigne. ꝓsors paterni luminis. Sanguis xp̄i q̄ fuisti pemptor hostis inuidi fac sitire da venire ad cenam agni puidi Amen. ℣. Disciplina pacis nostre sup eum. Re. Quia liuore ei⁹ sanati sumus Ad magni. Añ. Recessit pastor nr̄ bonus fons aque viue q̄ aiam suā posuit p ouibꝫ suis z p suo grege mori dignat⁹ est. K.ɛ.k.

Domine iesu xp̄e q̄ hora diei Oratio. vespertina discipulis tuis corpis z sanguinis tui tradidisti mysteria. z ō cruce positus es. depone mentis nostre vicia et ꝑpetrata scelera. vt cū pura ꝓscientia eadez sumam⁹ mysteria. vt sint nobis in remediuz hic z in ꝑpetuū. Per dñm. Cōmemoratio ℣ginis añt. Regina clemētie virgo mr̄ christi. cū videres filiū tuuz in cruce mori. nulli⁹ dolor sil'is tuo dolori. ℣. Que mr̄is angustias posset lingua fari. Re. Cū videret filiuz in cruce clauari. Oratio.

Domine iesu xp̄e ℣ginis marie fili dulcissime q̄ cū ꝑditore cenasti. deinde captus viliter tract⁹ fuisti. p̄sta q̄sum⁹. vt qui tibi z tue sctissime genitrici cōpatimur vobiscū manere sine termīo mereamur. Qui. Ad cōplet. Cōuerte nos de⁹. Re. Et auer. ℣. De⁹ in adiutoriū. Añ. Plangēt eū. ps̄.

Domine de⁹ salutis mee. in die clamaui z nocte coram te. Intret in ꝓspectu tuo oꝛo mea. inclina aurē tuaz ad p̄cem meam. Quia repleta ē mal'is aīa mea. z vita mea i inferno appropinq̄bit. Estimat⁹ sum cū descendentibꝫ in lacū. factus sum sicut hō sine adiutorio inē mortuos liber. Sicut vulnerati dormientes in sepulchris quoꝝ nō est mēor ampli⁹. z ipi de manu tua repulsi sunt. Posuerūt me in lacu inferiori. in tenebrosis et in vmbra mortis. Sup me ꝓfirmat⁹ est furor tu⁹. z oīes fluct⁹ tuos induxisti sup me Longe fecisti notos meos a me. posuerūt me abhominationē sibi. Tradit⁹ sum z non egrediebar. oculi mei languerūt p inopia. Clamaui ad te dñe. tota die expandi ad te manus meas. Nunqd mortuis facies mirabilia. aut medici suscitabunt z confitebūtur tibi. Nunquid narrabit aliqs in sepulchro misericordiam tuā. z veritatē tuā in pditione. Nunquid cognoscent in tenebris mirabilia tua. et iusticia tua in terra oblionis.

Et ego ad te dómine clamaui. z mane ora/tio mea pueniet te. Ut quid dñe repellis oronem meã. auertis faciẽ tuã a me. Pau/per sum ego z in laboribꝫ a iuuentute mea. exaltat⁹ autẽ hũiliat⁹ sũ z ꝓturbat⁹. In me transierũt ire tue. z terrores tui ꝓturbaue/runt me. Circũdederũt me sicut aqua tota die. circũdederũt me simul Elongasti a me amicũ z ꝓximum. z notos meos a miseria. Bl̃ia pr̃i. Añ. Plangẽt eũ q̃si vnigenitũ. qz innocens dñs occisus est. Hymnus.

Qui iacuisti mortuus in petra rex ino/cu⁹ fac nos i te q̃escere scẽtãq̃ vitã du cere. Succurre nobis dñe quos redemisti sanguine. z duc nos ad celestia eterne pacꝭ gaudia. Laus honor xp̃o vendito. Laꝑ.

Christo in carne passo. z vos eadẽ cogitati one armamini. ℣. Et fact⁹ est in pace locus ei⁹. Re. Et habitatio ei⁹ in syon. Ad nunc Añt. Saluator mũdi salua nos q̃ p crucẽ z sanguinẽ redemisti nos auxiliare nob te deꝑcamur deus nr̃. K. X. K. P̃r nr̃. ℣. Do mine exaudi oronẽ. Re. Et clamor. Oro.

Domine iesu xp̃e cui⁹ sudor hora com/pletorũ ꝑ tristicia animi factus est san guineus. z es sepult⁹. a mulieribꝫ es lamen tat⁹. aufer a nobis tristiciã z da verã leticiã z a vanitate scli nos veraciter sepeli. z educ de oculis nr̃is lachrymas pie cõpassionis vt dũ deflem⁹ tua. a te ꝓsolari mereamur h̃ z in celesti curia. Per dñm.

Explicit cursus de passione domini.

Incipit cursus de cõpassione beate vir/ginis eiusdẽ sancti Bonauẽture.

Domie labia mea

do aperies. Re. Et os meũ. De⁹ in ad iutoriũ meũ. Re. Dñe ad adiuuan/dũ zc. Inuitatoriũ. Cũ maria virgine fer uide plorem⁹ in sepulchro posituꝫ. Venite adoremus. Psalmus.

Venite mares femineq̃ plorem⁹ cum maria ỹgine planctibꝫ fruamur inti/mis facies rigãdo lachrymis. Cum maria. Cor nr̃m ploret z oculus nr̃ pungat amo/ris stimulo. beu mr̃ carens cõtagio tã dul ci priuat filio. Venite. Innocens z expers criminis morit miser⁹ bois. merorꝭ simus cõsocij cũ simus causa supplicij. Cũ maria. Bl̃ia virginis filio q̃ in h̃ exilio se dedit tor/mentis asperꝭ vitã reddendo miserꝭ. Veni te adorem⁹. Cum maria vir. Hymnus.

Operatrix clemẽtie rorem infunde gr̃e in meũ cor tam ariduꝫ vt tibi fiat placidũ. Largire q̃ ꝓcipiã tecũ cordis an/gustiã flens mortẽ quã rex patik p quẽ mũ/dus cõstruik. Tuus tractak filius longeꝫ latro vilius. irrisus fert ludibria gẽte valla tur ipia. Sit honor laus deuotio iesu ma/rie filio tenso crucꝭ patibulo p redimendo pl̃o. Amen. Añt. Noctem. Psalmus.

Quo fuerunt me in lacu inferiori. Sup me ꝓfirmatus est furor. Longe fecisti notos meos zc. Tradit⁹ sum z nõ egredie/bar oculi languerũt p̃ inopia. Bl̃ia p̃r̃i. Añt. Noctẽ qua xp̃s capik absq̃ somno du xisti z sopor atis ceterꝭ flens vigil pmãsisti. ℣. Ceteri cũ inter flet⁹ obdormirẽt. Re. Tu sola mestas celebrasti vigilias. P̃r nr̃. ℣. Et ne nos. Re. Sed lib. Absolutio. Roli me derelinquere iesu fili bonẽ fac vt tecũ mori ar tali passiõe. Amẽ. Jube. Bene. Pro no/bis ora crucifixũ ỹgo decora. Amẽ. Lcõ.

Rolem in cruce pendentẽ mesta mat aspiciens lacrimat incessant. pecꝭ la/crũ pcutiens plures mouit ad merorẽ suo plorat querulo natũ videns cruentatum crucis tensuꝫ patibulo aiam meste parentꝭ tũc ptransuit acri⁹ iuxta ybũ symeonis beu passionis gladius. sic dũ plorat mortẽ plis quẽ blaspbemauit pp̃lus solus erat cõsola/tor eius custos z discipulus. Tu autẽ. Re. Consolari mr̃ nõ potuit. sic tractatum vi/dens quẽ genuit. Nec dolorẽ maiorꝭ ba/buit q̃ saluator q̃ tot sustinuit. ℣. Mortem dei videns quẽ aluit nulla mr̃ sic vnq̃ do/luit. Nec do. Jube. Bene. Mors ꝑis dei p̃is vita nob sit pcibꝫ pie mr̃is. Lcõ.

Cum de cruce deposit⁹ ad tumulum portak inter dolores anxios. portan/tes sic affak. sustiere paululũ q̃ dolorẽ meũ plangam z meum dilectissimum deosculer mihi meum dilectissimuꝫ subtrahere noli/te. Si sepeliri debeat me secũ sepelire. Re/cessit sic exanimis se sup corp⁹ iecit z sacrũ vultũ lachrymis rigãdo madefecit. Tu aũ. Re. Dũ videret supplicia ꝑis exꝑsita. torꝯ tur z angustia mr̃ infinita triduano spacio duꝫ langueret ita. Squalet ei⁹ facies nup tam polita. ℣. Pena tã exasperans nũq̃ tã audita. longe sibi carior erat mors q̃ vita. Squalet. Jube. Bene. Sic nob pacifica tremendũ ỹgo pudica. Amẽ. Lcõ.

Filij pñtia mr̃ destituta gabrielez an/
gelũ sic est allocuta. Aue plena gr̃a mi
hi ꝑtulisti. nũc amaritudine suz repleta tri
sti. subsequent inquiens dñs ẽ tecũ. heu ia/
cet in tumulo nec ẽ vltra mecũ. oĩs benedi
ctio quã tu spopondisti mihi. fit ꝯria ꝓpter
mortẽ xp̃i. Tu aũt. Re. Cũ videret ꝙ clau/
so tumulo ꝑuaret tã dulci speculo ꝑdilecto
stans cũ discipulo. Corde plorat magis q̃ꝫ
oculo. ℣. Lachrimaꝝ fluẽte riuulo fletũ mo
uit astanti ꝓplo. Corde. Gl̃a pr̃i. Corde. Ad
laudes. Deus in adiuto. Añ. Fit vox. Ps̃.
Ego sum vermis ⁊ nõ hõ. obprobrium
hoĩm ⁊ abiectio plebis. Oẽs vidẽtes
me deriserũt me. locuti sunt labijs ⁊ moue
runt caput. Sperauit in dño eripiet eum.
saluũ faciet eũ. qm̃ vult eũ. Qm̃ tu es q̃ ex/
traxisti me de ventre. spes mea ab vberib⁹
mr̃is mee. in te ꝓiect⁹ suz ex vtero. Gl̃a pr̃i.
Añ. Fit vox nimis flebil̃ vox nimis amara
mr̃is qñ capit̃ sua ꝓles cara. Capitulũ.
Cum audisset ꝟgo ꝙ fili⁹ eius capt⁹ esset a
iudeis ⁊ ad annã duceret ianuis clausis. sa
crũ pectus tunderet lachrymas effundere
O Gloriosa dña Hymn⁹. (nõ cessauit.
que tua cruciamina. cũ barrabas di/
mittit̃ ⁊ penas xp̃s patit̃. Pastorẽ heu ꝑcu/
tiunt oues disperse fugiũt. te sola cũ disci/
pulo manẽte sub patibulo. Nec mirũ si sis
anxia. visa crudeli furia. te sciens purã ꝟgi/
nẽ genuisti deũ ⁊ hoĩem. Sit honor. ℣. Nũ
q̃ꝫ mr̃ ꝑtulit tã anxios dolores. Re. Ut ma
ria ꝯsiderãs filij liuores. Ad bñdict⁹ Añt.
Tanq̃ꝫ latro capit̃ vndiq̃ꝫ ꝯstrict⁹ cedit̃ cõ/
spuit̃ alapis afflictus. o mr̃is angustie cũ au
diret ictus. ꝓ nobis hec tolerãs sit rex bñ/
dictus. ps̃. Bñdict⁹. ℣. Dñe exaudi. Oro.
Propter terrores illi⁹ cõmotiõis quo
cor tuũ ꝯtremuit ꝟgo btissima qñ au/
disti filiũ tuũ dilectissimũ ab impijs captũ
ligatũ ⁊ ad supplicia tractũ ⁊ traditũ. adiu/
ua nos vt cor nr̃m nũc ꝓ delictis nr̃is ter/
reat̃ ⁊ moueat̃ ad pniam ne mortꝫ in hora
ad occursuz aduersarij paueat. aut ad aspe
ctũ tremẽdi iudicꝫ accusante ꝯscia ꝯtremi/
scat. sed poti⁹ faciẽ suã vidẽs in iubilo dele
ctetur ineffabilit̃q̃ꝫ letet̃. Prestãte eodẽ do
mino nr̃o iesu xp̃o q̃ cũ pr̃e ⁊ spũ sctõ vi. ⁊ r.
Ad ꝑmã. Deus in adiutoriũ. Hymnus.
Iesu nate de ꝟgine ex mistico spirami
ne q̃ mortẽ crucis paterꝫ ꝯfossus plagꝫ
asperis. Amore mr̃is anxie nr̃e parcas mi
serie suiq̃ꝫ fletus copia ꝑducat nos ad gau/
dia. Sit honor. Añ. Stabat maria. Ps̃.
Astiterũt reges terre ⁊ ꝑnci. Dirum/
pam⁹ vincula eoꝝ. Qui habitat in cel̃
irridebit eos. Tũc loquet̃ ad eos ĩ ira sua.
Gl̃ia pr̃i. Añt. Stabat maria mr̃ pia foris
plorans acriter. regẽ mũdi furibũdi dum
Sit tuaꝝ obse/ Capl̃m. (tractarẽt vilit̃.
cro lachrymarũ riu⁹ in corde meo lapideo
meroris motiu⁹. Re. Deo gr̃as. ℣. Per ma/
rie lachrymas pr̃ pietatꝫ. Re. Nob̃ verã glo
riã cõfer cũ beatis. ℣. Dñe exaudi. Oro.
Propter gemit⁹ ⁊ lachrymas q̃bꝫ affici
ebaris ꝟgo dulcissima qñ vidisti filiũ
tuũ dulcissimũ iudici pñtari. acriter flagel/
lari. varijs illusionibꝫ ⁊ obprobijs affici im
petra nob̃ dolorẽ ꝓ pctis nr̃is ⁊ lachrimas
salutifere ꝯtritiõis. ⁊ adiuua nos ne nobis
possit inimic⁹ illudere neq̃ꝫ diuersis ꝓ libi/
tu suo tentatiõibꝫ flagellare. deuictosq̃ꝫ sta/
tuere terribili iudici. sed magꝫ ipi accusem⁹
⁊ iudicem⁹ nosmetipos de excessibꝫ nr̃is et
vere pnie disciplinis flagellem⁹ vt veniã et
grãm in tpe necessitatis tribulatiõis et an/
gustie inueniam⁹ ꝑstante eodẽ ⁊c̃. Ad. iij. ℣.
Deus in adiutoriũ meũ. Hymnus. Iesu
nate de virgine. Añ. Quã putamus. Ps̃.
Quoniã ꝓpter te sustinui obprobriũ. o/
peruit ꝯfusio faciẽ meã. Extrãe⁹ fact⁹
suz fratribꝫ meis. ⁊ ꝑegrin⁹ filijs mr̃is mee
Qm̃ zelus dom⁹ tue comedit me. ⁊ obpro/
bria exprobrantiũ tibi ceciderũt me. Et o/
perui in ieiunio aĩam meã. ⁊ factũ est in ob/
probriũ mihi. Gl̃ia. Añ. Quã putam⁹ ma/
tris mesticiã cũ videret ꝓlis angustiã non
dolor est vt mr̃is ꝟginis plorãtꝫ dei ⁊ hoĩs.
Cum xp̃s ad locũ caluarie duce Capl̃m
ret̃ ⁊ crucẽ sibi baiularet seq̃bat̃ eũ mr̃ me/
stissimas voces emittens et vberes effun/
dens lachrymas pect⁹ sacrum ꝑcutiens. ℣.
Queso mihi misero ꝟginũ regina. Re. Te/
cũ flendi lachrymas vberes ꝓpina. Oro
Propter angustias ⁊ cruciat⁹ q̃s cor tu
uz sustinuit ꝟgo beatissima qñ audisti
filiũ tuũ dilectissimũ adiudicatum morti ⁊
crucis supplicio. succurre nobis tpe infirmi
tatis nr̃e qñ corpus nr̃m dolore infirmita
tis cruciabit̃. ⁊ spũs nr̃ hinc ꝓpter insidias
demonũ. illic ꝓpter terrorẽ districti iudicis
angustiabit̃. subueni inquã nobis dña tũc
ne dãnatiõis eterne ꝯtra nos ꝓserat̃ sentẽ/
tia aut ne flãmis gehennalibus tradamur

eternalit cruciandi. Prestante eodē. Ad sextā. Deus in adiutorium me. Hymnus. Jesu nate de virgine. Añ. Ad locum. Ps.

Aruit tanq̄ testa virtus mea. et lingua mea adhesit faucib⁹ meis. ⁊ in puluerem mortis deduxisti me. Qm̄ circūdederunt me canes multi. cōciliū malignātium obsedit me. Foderunt man⁹ meas ⁊ pedes meos. dinumerauerunt oīa ossa mea. Ipsi vero ꝯsiderauerunt ⁊ inspexerūt me. diuiserunt sibi vestimēta mea ⁊ sup vestē meam miserunt sortē. Gl'ia pr̄i. Añ. Ad locuz supplicij virgo cū venisset postq̄ suū filiū ⁊ crucem cōspexisset. augent planct⁹ ⁊ lachrime multiplicant dolores ⁊ angustie. Capl'm.

Erecta cruce iesus ascendit ⁊ extendit brachia. manus ⁊ pedes clauant. q̄ videns pijssima mater p̄ dolore defecit. ℣. Rosa rubēs vertit heu mortis in pallorē. Re. Cū in terram fluere sacrū videret cruorē. Oratio.

Propter doloris gladiū qui ꝑtrāsiuit aniam tuā virgo dulcissima. qñ filiuz tuum dilectissimū cernebas nudū in cruce leuatū. clauis ꝑforatum. ac ꝑ om̄ia laceratum plagis ac verberib⁹ necnō ⁊ vulneribꝫ adiuua nos vt et cor nostꝝ nunc cōpassionis ⁊ cōpunctiōis gladi⁹ ꝑfodiat diuiniq̄ amoris lancea vnlneret. ita vt om̄is peccati sanguis effluat a pectore nr̄o a noxijs vicijs emūdemur. virtutū indumētis decoremur. semꝑq̄ mēte ac corꝑe de hac valle miserie leuemur ad celestia. quo tandē cum ꝓmissus dies aduenerit ꝑuenire spūꝫ corpore mereamur. Prestante codez dño nr̄o iesu christo filio tuo q̄ cū pr̄e. Ad nonam. Deus in adiutorium meū in. Hymnus. Jesu nate de virgine. Añ. Agnus. Ps.

Tu scis improperiū meum. ⁊ ꝯfusionē meam ⁊ reuerentiā meā. In cōspectu tuo sunt om̄es q̄ tribulant me. improperiū expectauit cor meum ⁊ miseriā. Et sustinui q̄ simul ꝯtristaret ⁊ nō fuit. ⁊ qui ꝯsolaretur ⁊ nō inueni. Et dederunt in escā meam fel. et in siti mea potauerunt me aceto. Añ. Agnus mitis caput excutiens. hely clamat in cruce moriens. plorat mr̄. cum ip̄o patitur. ad clamorem eius fere cōmorit. Capl'm

Clamor christi matrē angustiat null⁹ planctus plangentē satiat. est vtrisq̄ compassionam p̄cessit summa dilectio. ℣. Uirgo filiū tuum in cruce cōclauatum. Re. Redde tuis p̄cibus miseris placatū. Oratio.

Propter grauamen ⁊ tormentū q̄ torquebat spirit⁹ tuus virgo sanctissima qñ iuxta crucē filium tuuz p̄ dolorib⁹ voce magna clamantē te matrē dilectā iohanni cōmēdatā. ī manusq̄ dei pr̄is spiritū cōmēdantē attendebas. succurre nobis ī fine vite nostre. ⁊ maxime tunc qñ lingua nr̄a nequiuerit se ad te inuocanduz mouere. cum oculi nr̄i lumine priuabunt. aures surdescent et obturabunt. om̄esq̄ vires sensuuz nostrorū deficient. memēto pijssima domina tūc q̄ nūc fundim⁹ preces ad aures tue pietatis ⁊ clemētie et subueni nobis in illa hora extreme necessitatis. ac filio tuo dilectissimo cōmenda spiritū nostrū. ꝑ quē tuo interuentu a tormētis ⁊ terroribus om̄ib⁹ eruamur ⁊ ad desideratā celest⁹ patrie requiem ꝑducamur. Prestante codez. Ad vs. Deus in adiutorium meū intende. Ps.

Saluum me fac de⁹ qm̄ intrauerūt aq̄. vsq̄ ad animā meā. Infixus sum in limo ꝓfundi. et nō est substātia. Ueni in altitudinem maris. et tempestas dimersit me. Laboraui clamās rauce facte sunt fauces mee. defecerunt oculi mei dū spero in deū meum. Gloria patriꝫ filio. Añ. Omis etas defleat mortē saluatoris. gloriose ꝟginis p̄ textu doloris. Capitulum.

ibi absit gloriari nisi in cruce domini nostri iesu christi ꝑ quē mihi mūdus crucifix⁹ est ⁊ ego mundo. Re. Deo gr̄as. Hymnus.

Caste parētis viscera pena torquentur aspera. dum illū quē cōceꝑat verbo ꝑuersi verberāt. Illū tractant crudeliter cedunt. cruentant acriter. hec audiens antie matris crescūt angustie. Sed cū ad mortē ducitur. hunc mater trist⁹ sequit. pectus ꝑfundens fletib⁹ afficiens liuorib⁹. In cruce duz extenditur videns mr̄ q̄ morit. nullus dolor amarior. nā nulla proles carior. Sit honor laus. ℣. Nulla nouit genitrix angustias tam duras. Re. Cuz plagas inspiceret ⁊ capit⁹ puncturas. Ad mag. Añ. Uirgo passo filio penas cordis indicat. et plebis in medio dolorē cordis replicat. vrgente supplicio mesta voce supplicat. q̄ quondaz p̄ gaudio cecinit magnificat. Ps. Magnificat. ℣. Domine exaudi. Oratio.

Propter planctū acerbi eiulatus quez ꝓfundo pectoris fonte manāte abscōdere nō valebas virgo castissima. qñ vt pie creditur in amplexus ruebas exanimi cor

poris filij tui de cruce depositi. cuius genas antea nitentes et ora rutilantia. mortis contristabant effundi pallorib. ipmq totū consumptum cernebas liuidū liuoribus. ac pcisum vulnere sup vulnus. auxiliare nob vt nunc sic nostra plangam⁹ facinora et emplastris penitētie peccatoꝝ curem⁹ vulnera. dū coꝛpus nostrū morte deformat. nra tunc rutilet ania candore innocētie. quatinus digni simus frui mellifluis osculis. constringamurq amoroſis amplexib sup oīa dulcissimi filij dñi nostri iesu christi. Qui. Ad Completoꝛium. Cōuerte nos de⁹ sal. Re. Et auerte irā tuā. Deus in adiutoꝛiuz meum inten. Añ. Nos mris cōpassio. Ps. Aduersum me susurrabāt oīes. Uerbum iniquū pstituerūt. Etenī homo pacis mee. Tu autē dñe miserere. Gl'ia patri Añ. Nos matris cōpassio iesu rex insignis secuta voragine gehēnalis ignis. Hymn⁹ O Benitrix egregia cuz iudeos in furia christū videres capere coꝛ tuuz cepit tremere. Alta ducens suspiria tu sequebaris anxia in fletib exuberās ad templū vsq perana. Sit honoꝛ laus. Capl'm. Sepulto dño dispersisq discipulis fides vniuersalis eccl'ie solū in dñi matre manebat. ℟. Post mortē filij virgo cū iohanne p manebat. Re. Parata semp ad carcerem et ad mortē. Ad Nunc dimit. Añ. Passiōis gladius virgo carens crimine tuā ptransiuit animā. oīni cū grauamine qō pmisit symeon plenus sacro flamine cum in templo dixit. Nunc dimittis domine. Oratio. Propter singulas et suspiria indicibilia/q lamēta quib affligebantur intima tua virgo gloriosissima qñ filiū tuum vnigenitū anie tue solaciū tibi sublatū atq sepultum videbas. ad nos exules filios eue ad te clamātes et suspirātes in hac valle lachrymarū. illos tuos misericoꝛdes oculos cōuerte. et iesum benedictū fructuz ventris tui nobis post hoc exiliū ostende. tuisq suffragantib meritis ecclīasticis. fac sacramētis muniri. et fine beato cōsummari. et eterno iudici tandē misericoꝛditer presentari. Prestante eodē dño nostro iesu christo filio tuo qui cū patre ꝛc.

Explicit cursus de cōpassione beate ꝑginis sancti Bonauenture.

Sequit Salue regina ordinatū p sanctum Bonauenturā doctoꝛē seraphicū.

Salue.

Salue virgo virginū stella matutina.
Soꝛdidoꝛū criminū vera medicina.
Consolatrix hoīm q̄ sunt in ruina.
O vere peccaminū vere draconina.

Regina.

Regina regnantiū virgo puellaris.
Peperisti filiū mater singularis.
Sacratū pallaciū dei cōuocaris.
Diuinum auxiliū nobis largiaris.

Misericoꝛdie.

Fons misericoꝛdie dici meruisti.
Atq mater gr̄e que concepisti.
Summū regē gl'ie quē post pepisti.
Largitoꝛem venie mūdo cōtulisti.

Uita.

Uita via veritas est de terra nata.
Et tua virginitas restat illibata.
Nam tua humilitas fuit operata.
Qñ in te diuinitas esset incarnata.

Dulcedo.

Dulcedo dulcedinis fructus benedictus
Uentris tui ꝑginis agnus dei dictus.
Cuius vnda sanguinis homo derelictus.
Totus labe criminis est et demon victus.

Et spes nostra.

Et spes nostra solida es ꝑgo maria.
Uirga desse florida vt in Isaia.
Roze celi madida dicit ꝓphetia.
Pulchra vt nix candida mr̄ dei pia.

Salue.

Salue lux fideliū fulgens vt aurora.
Que es supra liliū pulchra et decora.
Omne qō est noxium tolle sine mora.
Et dei auxilium p nobis implora.

Ad te.

Ad te clamant miseri multū desolati.
Nobis aures aperi pectoris sacrati.
Ut a fauce inferi p te liberati.
Consequamur liberi viam tui nati.

Clamamus.

Clamam⁹ deuoti⁹ ad te suspirātes.
Et affectuosi⁹ te pie ꝓcantes.
Dele quod interi⁹ male cogitātes.
Dessimus exteri⁹ ope peccantes.

Exules.

Exules exilio oīes sumus dati.
Pro parentū vicio gloria priuati.
Paradisi gaudio et exoꝛbitati.
Tuo beneficio sumus reparati.

Expositio misse Bonauenture

Filij.

Filij suspirijs pdere coguntur.
Mundi p miseria p quã inuoluunt.
Ad damnata vicia sepe dilabunt.
Sed misericordia tua fulciunt.

Eue.

Eue lapsus intulit damnũ desperatũ.
Et a nobis abstulit gaudiũ beatum.
Ut post cuam cõrulit virgini incarnatũ.
Quõ morte sustulit diluit peccatũ.

Ad te.

Ad te clamãt iugiter tui famulates.
Et in te fideliter oĩes suspirantes.
Juuamen bũiliter tuũ implorãtes.
Quos misericorditer audias clamãtes.

Suspiramus

Suspiramus fletibꝫ nr̃is p peccatis.
Et multis gemitibꝫ p nos ꝑpetratis.
Sed in te cõfidimus mr̃ pietatis.
Vere penitentibꝫ veniã da gratis.

Gementes.

Gementes recolimus mala retroacta.
Que inique gessim⁹ mente nõ coacta.
Sed in te ꝓfidimus maria intacta.
Ut a te que petim⁹ sint in nob facta.

Et flentes.

Et flentes doloribꝫ mente verecũda.
Lumen nostris cordibꝫ infunde facũda
Uiciorum sordibꝫ benigne munda.
Junge nos celestibꝫ maria iocunda.

In hac valle.

In hac valle miseria multũ tenebrosa.
Hominũ sunt genera multũ fedosa.
Nam eorũ opera sunt ꝓtagiosa.
Propter facta scelera t obprobriosa.

Lachrymarũ.

Lachrymarũ cumuli nõ psunt vl'aque.
Cũ senes t paruuli t plebs vnaquaq;.
Timeant qõ emuli q̃runt circũquaq;.
Et frẽs bui⁹ secli trabũt vsq;quaq;.

Eya ergo.

Eya ergo digne ad nr̃as mentes
Atq; lapsus erige ꝓfocta tremẽtes.
Et errantes corrige te pie q̃rentes.
Miseros nos dirige in te ꝓfidentes

Aduocata.

Aduocata libera coram saluatore.
Postulare ꝑpera cõsuetoq; more.
Et p gente misera benigno fauore.
Natum tuũ mitiga materno amore.

Nostra.

Nostra spes fideliũ semꝑ fuit talis,
Est t erit omniũ mater ꝑginalis.
Ut nobis ꝑsidium ciuitas regalis.
Sit atq; remediũ pulsis pcul malis.

Illos tu misericor. oculos ad nos ꝑuerte.

Illos pios oculos t misericordes.
Conuerte ad famulos in bono discordes.
Et ad malũ sedulos fortꝫ ꝓcordes.
Fr̃e carnis stimulos deleas t sordes.

Et iesum benedictũ fructũ.

Et iesum vnigenitũ fructũ bñdictũ.
Monstra nob inclitũ piũ t nõ ficũ.
Per quẽ gen⁹ pditũ a deo in euũ victũ.
Datũ in interitũ reuirit inuictũ.

Uentris tui.

Uentris tui viscera iesum portauerũt.
Et beata vbera ipm lactauerũt.
Cui iudei vulnera dira intulerũt.
Et ipm post ꝟbera cruci tradiderũt.

Nobis post ℟ exiliũ ostende.

Nobis post ℟ exiliũ benignũ ostende.
Jesum tuum filiũ t nobis impende.
Uerũ patrociniũ t maternũ extende.
Cum ad iudiciũ erimus defende.

O clemens.

O clemens clemẽtia summe bonitat⁹.
Adonay filia flos virginitatis.
Damnatoꝝ venia mater pietatis.
Virginũ leticia stola caritatis.

O pia.

O pia pissima regina celorũ.
Omniũ digna ditissima dei seculoꝝ.
Virgo prudentissima gẽma ꝓfessoꝝ.
Atq; iocundissima laus apl'oꝝ.

O dulcis.

O dulcis dulcissima sup saua melle.
Columba castissima carẽs oĩ felle.
Mater benignissima iuxta nostꝝ velle.
Cuncta fetidissima a nobis repelle.

Maria.

Maria eximia natũ depcare.
Ut q̃cunq; oĩa hec vult recitare.
In tui memoria t te collaudare.
Dignetur in gloria sua collocare.

℣ Expositio misse sancti Bonauenture.

Christ⁹ assistens pontifex. Apl's ad Hebre. dicit illa ꝟba de dño iesu et vero pontifice. Iste nanq; pontifex tante dignitatis est q etiã pontifices t

cerdotes nr̃i in oīb⁹ q̃ in missa faciūt ip̃m re/
psentāt. Uñ vt cū maiori reuerētia z deuo/
tione sacrosctā missaz solēnia audire velitz.
quid missa significet et quō xp̃m tā missa
q̃z sacerdos repñtet cōpendiose dicere vo/
lo. Sciendū igitur q⁹ sacerdos p̄mo capiti
amictū supponit qō humerale dicit. qō vs/
q̃z ad humeros descēdit. z int̄ p̄secratas ve/
stes cōputat. postea albam z cingulo se cin/
git. postea manipuluz in leua manu sumit.
postea stolā longā collo supponit. z eā can/
cellatā in pectore ad modū crucis iuxta vtz/
q̃z latus cinguloten⁹ ligamētis applicat. po/
stea casulā induit. et sic ad altare procedit.
Si q̃s ex his indumētis p obliuionez ali/
q̄d obmitteret grauit̄ peccaret. Quid autē
hec significent breuit̄ videam⁹. Humerale
caput cooperiens signat q⁹ xp̃s q̄ est caput ec/
clesie diuinitatē in hūanitate abscōdit. Al/
ba mūda z longa magnā xp̃i mūdiciā sigt.
q⁹ petr⁹ dicit q⁹ xp̃s pctm̄ nō fecit. nec īuen/
tus est dol⁹ in ore ei⁹. Hāc mūdiciā xp̃s in
baptismo nob tribuit. Linea em̄ alba per
aquā dealbat. z eccīa p baptismū xp̃i candi/
dat. Cingulus designat ꝯginitatē xp̃i z sue
castissime mr̃is quā nos hīe docuit dicēs.
Sint lumbi vr̃i cī. Manipul⁹ in leua est
hūilitas xp̃i in hac vita. vel manipul⁹ in le/
ua designat pugnaz xp̃i p iusticia. ip̃e em̄ p
iusticia pugnauit. mūdū supauit. z diaboli
ptātē deiecit. z idcirco manipul⁹ ī leua cli/
peū vel pugnā p iusticia designat. Ad hanc
nos hortat xp̃s dicēs. Beati q̄ psecutionē
patiunt̄ ppt̄ cī. Stola longa sup̄ collū ante
cor z vsq̄ ad pedes dependēs signat obedi
entiā xp̃i z volūtariā seruitutē p nob. Ipse
em̄ p salute nr̃a fact⁹ est p̄i obediens vsq̄
ad mortē. mortē aūt crucis. z ꝫ designat can/
cellata stola in pectore ad modū crucis. De/
signat etiā crux ī pectore passionē xp̃i quam
circūferre quigili meditatiōe debem⁹. vna
cū sacerdote in corde z corpe p mortificati/
onē frene delectatōis. Designat etiaz crux
ante pect⁹ sacerdotis cācellata pp̄l'm iudaicū
in sinistrā partē transire. q̄ xp̃m occidit z in
ip̃m credere noluit. Popul⁹ aūt gētil' ī xp̃m
credidit z se in dexterā partē p fidez collo/
cauit. qō exp̄ssum ē in Geneſi qñ iacob ne/
potib⁹ suis. vicz manassi z effraim bñdicēs
cancellatis manib⁹. dexterā sup̄ iuniorez. scz
effraim. leuā vero sup̄ seniorem. s. manassen
posuit. z ait. Bñdicat de⁹ puer⁹ illis. Casu/
la. i. parua casa vel dom⁹ signat celū z trax.
q̃ xp̃s sua maiestate implet sic̄ ip̃e dicit p p/
phetā. Celū z trā ego impleo. Casula etiaz
designat caritatē q̃ diligere debemus ami/
cos in deo. z inimicos ꝓpt̄ deuz. sic̄ xp̃s nos
docuit ꝓbo z exēplo. p anteriorē ptē casule
designant amici. p posteriorē inimici Unde
xp̃s dixit. Diligite inimicos vr̃os cī. Dicit
aūt missa a mittēdo. z repñtat legationē int̄
hoīes z deū. De⁹ em̄ mittit filiū suū xp̃m ī
altari. z iterū mittit eccīa fidelis eundē chri/
stū ad p̄em vt p pctōrib⁹ intercedat. Itē añ
inceptionē misse sacerdos dicit confessionez.
q⁹ licet sit nūci⁹ z legatus fideliū. tm̄ se scire
debet pctōrē esse accusans se de pctis suis.
sicut scriptū est. Justus in p̄ncipio accusa/
tor est sui. Signat etiā confessio ante missaz
q⁹ xp̃s p peccatis nr̃is mortu⁹ est. iust⁹ p in/
iustis. vt nos offerret deo p̄ri. et ip̃e christ⁹
in psona pctōr dicit in ps̄. Longe a salute
mea verba delictoz meoz. q. d. pctā populi
mei nō pmittunt me viuere. sed oportet vt
p pctōrib⁹ moriar. z sic eos p̄ri meo recōcili/
ando offerā. Item post confessionē sacerdos
accedēs altare illud osculat. signās p incar/
nationē z passionē xp̃i salutē et pacē iudeis
z gentib⁹ ad fidē xp̃i conversis esse nūciatz.
In dextro ei cornu altar⁹ iudei. in sinistro
vero gētiles designati sūt. Uñ z missa ī dex/
tro cornu inchoat. q⁹ ex stirpe iudeoz xp̃s
hūanitatez assūpsit. Btā em̄ ego maria de
regia stirpe dauid originē duxit. q̃ de spiri/
tusctō xp̃m dñm nr̃m cōcepit. Tandē cho/
rus vel sacerdos introitū misse incipit quē
oēs astātes clerici concorditer cantare debent.
Chor⁹ nāq̄ grece concordia or̄ latine. Qñ
introit⁹ bis cantat p hoc desideriū antiq̄z
patruz designat. in q̄rum psona Isa. dixit
de incarnatione christi quā ꝓphete z patri/
arche desiderabant. Utinā dirūperes ce/
los z descenderes. quorū tandē audiēs cla
morem domin⁹ venit in mundū. sicut ip̃e p
ps̄. dicit. Propter miseriā inopū z gemituz
pauperū nunc exurgā cī. Item q⁹ introit⁹
bis cantat designat q⁹ qui ventur⁹ erat. de/
us z homo in vna psona existeret. Item q⁹
introitus bis cantat z in medio sctā trini/
tas p gl'ia p̄ri collaudat. signat q⁹ christ⁹ de
virgine natus introiuit in hunc mundū et
fidem trinitatis nobis insinuans itez ascē/
dēdo introiuit ī celū. quē multi scoz imita/
ti sunt. q̄ licet hunc mundū p natiuitatē z p

Kyrieleyson.
Quare cãtat nonies?

ꝓpagatione carnis introierũt ⁊ carnalit̃ de parẽtib⁹ nati sunt. tñ p fidẽ sctẽ trinitat̃ in baptismo vel effusionẽ sanguinis p xp̃o sũt renati. ⁊ sic angelic̃ chorꝰ associati. vndeꝫ kyrie el̃. nouẽ decantank. qꝫ dragma decia scꝫ bũana natura q̃ ꝓdita erat [illegible] nouẽ choros angelorꝫ p incarnationẽ xp̃i instaurak. ⁊ qꝫ sctĩ angeli de hac instauratiõe gratulãtur. hymn⁹ angelorꝫ. s. ℟l̃ia in excelsis. quẽ ip̃i in natiuitate xp̃i cantauerũt p sacerdotem letank inchoak. ℟ signãs q xp̃s ꝓ̃t humani generꝫ restauratõnẽ incarnari dignatus est. Que aũt in ℟ hymno sequunk. s. laudamus te vsqꝫ ad finẽ. beat⁹ theleſſor⁹ papa post sctm̃ Apl̃m Petrũ nũero octauus apposuisse dr̃. licet q̃dã sctm̃ hylariũ episcopũ pictauiensem ⁊ doctorẽ p̃cipuũ hec apposuisse ꝓtendãt. Uñ sciẽdũ q cũ kyrie el̃. cantam⁹. dñi dei nr̃i miscoiam ꝓuocam⁹ et vt nr̃i misereak inuocam⁹. Kyrie el̃. interp̃tatur. dñe de⁹ p̃r miserere. xp̃e el̃. dñe Jesu xp̃e fili dauid miserere. Kyrie el̃. dñe spũs sctẽ miserere. ymas em̃ latine signat nobis. q. d. eccl̃ia catholica. Sctẽ p̃r qui filiũ tuũ misisti vt ex ℟gine maria nascerek miserere nobis vt nouẽ chorꝫ angelorꝫ associemur. xp̃e fili dei viui q̃ de ℟gine maria nasci dignat⁹ es. miserere nob. Sctẽ spũs q̃ mariã virginẽ tua gr̃a implesti qñ xp̃m ꝓcepit. miserere nob. Sic aũt trinitatẽ p Kyrie el̃. et xp̃e el̃. inuocam⁹ ⁊ gl̃ia in excelsis subiũgimus. vt oñdam⁹ eundẽ deũ colere in terris quẽ angeli venerank in celis. Post ℟ sequit̃ Oro. q̃ collecta dr̃. eo q oẽs astãtes misse. se debeãt deuote colligere. ⁊ cũ sacerdote fidelit̃ orare Et huic oroni ꝓmittit̃ salutatio scꝫ dñs vobiscum. ⁊ hec salutatio ptinet ad simplicẽ sacerdotẽ. Epi autẽ q̃ sunt vicarij xp̃i salutare solẽt pl̃m in ea salutatiõe q̃ xp̃s salutauit suos discipulos. i. pax vob. q. d. si digne sacris mysterijs intereſſe velitꝫ sitis filij pacis. De salutatiõe minorꝫ sacerdotũ. scꝫ dñs vobiscũ ⁊ rñsione pl̃i. ⁊ cũ spũ tuo. sicut dicit beat⁹ Piero. cuꝫ spũ hoꝝ optat spũs dei esse. qꝫ in spũ rõnali creat⁹ est homo ad imaginẽ ⁊ silitudinẽ dei. Hortatur aũt oẽs circũstãtes vt secũ oret dr̃. Orem⁹. Jã oẽs vanitatẽ postponam⁹. detractiões ⁊ suſurratiões malas in eccl̃ia abijciamus ⁊ deuotõi diligẽtissime intẽdam⁹. ⁊ oroni sacerdotis in missa. eo q ip̃e sacerdos suaꝫ et oĩm circũstantiũ oronẽ ⁊ deuotionẽ in sua

Qui vult gl̃ia i excelsis subiugit Kyrieleyson.

supplicatiõe colligat ⁊ ad deũ p̃ces fundat. quã cũ ꝓcluserit petit vt exaudiri mereak a p̃re. p dñm nr̃m ieſum xp̃m. Uñ si exaudiri volum⁹ dñm ad nos clamantẽ audiam⁹ in epl̃a. ⁊ ei⁹ p̃cepta ip̃leam⁹ inq̃ntũ possĩ⁹.

Epistola em̃ interdũ ex veteri. interdũ ex nouo testamẽto sumit̃. qꝫ vetus testamẽtũ ⁊ nouũ de dño et eius p̃ceptis loquunk. Dicit̃ aũt epl̃a ab epi q̃s est supra. ⁊ stola missio. q̃i de supmis missa. Spũ em̃ sctõ inspirati ꝓphete ⁊ apli locuti sunt oĩes. Sciendũ q in q̃rtis ferijs q̃tuor tp̃m legunk due lectiões. s. ꝓphet̃a ⁊ epistola. In quib⁹ designak q oĩes clerici q̃ ordinandi sunt ⁊ inuestiendi sacris ordinib⁹ in sequẽti sabbato. eruditi debent esse in veteri ⁊ in nouo testamẽto. Uel in duabus lectiõib⁹ designak. q in corpe ⁊ aĩa mundi debẽt esse. Ab hac em̃ q̃rta feria vsqꝫ ad sabbatũ clerici antiquit⁹ examinabank. ⁊ sabbato ordinãdi epo p̃tabank. In quo sabbato q̃tuꝫ lectiones legunk. ad designandũ q oĩes q̃ illo die ordines cõsequunk. illuminatos debẽt habere sensus. vt populuꝫ sibi cõmissum eo mel⁹ regere valeãt. Aꝫ si cecus cecũ ducit ⁊c. Debẽt ergo in mãdatis dñi ꝓseuerare fidelit̃. q̃ eis in lectiõib⁹ et epl̃is frequẽt⁹ recitank. ⁊ ire de ꝟtute in ꝟtutẽ. qõ Graduale designat. Dicit̃ ei⁹ gradiendo. Uñ dñs cuidã dixit. Si vis ad vitam ingredi serua mãdata. Graduale aũt in duob⁹ ꝟsib⁹ termiãk. qꝫ in duob⁹ p̃ceptis caritatis. s. in dilectiõe dei ⁊ ꝓximi vniuersa lex pendet ⁊ ꝓphete. Per caritatẽ aũt merebimur gaudia regni celestꝫ. qõ in alla designak. In celo em̃ sctĩ deũ laudãt. ⁊ alla interp̃tak laudate deũ. Gaudiũ aũt sctõꝝ intermiabile ⁊ ineffabile dr̃. qõ p neuma post all̃a dulce ⁊ lõgũ satꝫ ꝓpe declarak. Solem⁹ em̃ lõgã notã tonãdo p⁹ all̃a sup bãc̃ram a. plixius decãtare. q. d. Gaudiũ sctõꝝ in celis intermiabile ⁊ ineffabile ẽ. Qui aũt ꝓ memorꝫ tractũ. p all̃a cantam⁹. in ℟ meroꝝ ⁊ tristiciã hui⁹ seculi designamus. Sequit̃ de sequẽtijs. Sequẽtie dicunk a sequendo qꝫ antiquũ cantũ secuti sunt. Fecit aũt sequentias nather⁹ abbas sctĩ Galli. Quãdã autẽ monachi grisei sequẽtias nõ cãtãt. q ip̃i antiquũ vsuꝫ nõ sequunk in cantando. Multi etiã p⁹ abbatẽ nather̃ seq̃ntias nouas fecerũt. sicut hermann⁹ ꝓtract⁹. q̃ fecit Aue ꝑclara. ⁊ Sctĩ spũs. ⁊ multi alij quoꝝ

noīs longū cēt dicere. Q aūt ōr añ euāgeli/
um seqntia scti euāgelij. i. seqntia q̄ legi de/
bēt sūt fm Mat. vl' Joh. dicta. Sequit vi/
dere ḡre euāgeliū i aq̄lonari pte legat. z q̄d
p̄ insinuat. Euāgeliū grece ōr bonū nūci/
ans latine. Et q̄d melio nūciās q̄s q̄ filio mis/
sus a pie. dicit. venite bñdicti pr̄is mei. Q
aūt euāgeliū ꝫ aq̄lonē legit. h̄ designt q̄ dñs
iesus q̄ p nob incarnari dignat ē. lucifer z
oēs aereas ptātes debellare venit Jp̄e em̄
lucifer dixit. Ponā sedē meā ad aq̄lonē z si/
milis ero altissimo. Cui dictū ē. Quō cecidi/
sti z̄. Igit euāgeliū legēdū ēvt aq̄lo surgat
z auster veniat. qō ē dicere. vt diabol' fugi/
at z spūssctūs adueniat. Solet aūt legens
euāgeliū pl'm salutare z eis salutē dñi opta/
re q̄tin' corda circūstātiū apiant ad audiē/
da z iplēda v̄ba scti euāgelij. Et rñdet pl's.
Gl'a tibi dñe. q̄ nos ad tuā doctrinā voca/
re z tuo sanguie redimere dignat' es. Si/
gnāt aūt se fideles signo scē crucis in initio
euāgelij siē z legēs euāgeliū. vt ad intelligē/
da v̄ba scti euāgelij ab inanis cogitatiōib'
mūdent. z a dño audire mereant. qō disci/
puli a dño meruērūt audire. Jā vos mūdi
estis, pter fmonē quē locut' sum vob. De/
bēt etiā v̄ba scti euāgelij stādo z denudato
capite ab oīb' z sine baculo vl' reclinatorio
cū reuerētia et tremore audiri. q̄ dñs nu/
dā aptā v̄itatē in euāgelio p̄dicauit. Uñ
male faciūt q̄ eo tpe genua flectūt vl' i ozo/
ne pcūbunt. Dñs em̄ iesus xp̄s dulcissima
v̄ba z mellifl'ua p̄dicauit. q̄ etiā ab extrane/
is cōmēdata sūt. Uñ legit in euāgelio Jo.
Q q̄dā ex' v̄ba audiētes dixerūt. Hunq̄ lo/
cut' est hō sicut h̄ hō loquit. z mirabant de
bis q̄ pcedebāt de ore dei De mirabilib' āt
z de signis q̄ in euāgelijs legunt. stati lecto
euāgelio laici aliq̄d esset dicēdū. Post h̄
sequit. Credo in vnū. q̄ oīa q̄ xp̄s p̄dicauit
z euāgeliste scr̄pserūt firmit' credere debem'.
Hanc fidē catholicā greci symbolū vocāt.
Est aūt triplex symbolū a sctis pr̄ib' editū
Primū videlicz Credo in deū. qō ad hozas
solet dici. Hoc symbolū sctissimi xp̄i apl'i p
singl'as ptículas ꝫposuerūt. z hāc fidē apl'i
p totū ordē diuulgauerūt. Sed sciendū q̄
huic fidei catholice heretici fortissime resti/
terūt impugnātes eam. Sctissimi aūt epi/
scopi. int' q̄s btūs Nicola' ōr fuisse ꝫcilio ni/
ceno habito p' tpa apl'oz hāc fidē catholi/
cā ab apl'is editā diligētissime elucidare cu/
rauerūt. z symbolū h̄. s. Credo in vnū qō in
missa canit' ediderūt. z in missa cātari statu/
erūt. qō statutū in ꝫcilio ꝫstātinopolitano
a multis sctis ep̄is cōfirmat' q̄s ōr fuisse btūs Au/
g'. valde approbatū z firmatū est. Tercium
symbolū ad horam pmā ōr. s. Quicunq̄
vult. btūs Athanasi' alexādrin' eps dino/
scit edidisse. Et hec dicta de symbol' suffici/
ant. Sequit videre de offertorio. Dicit
aūt offertoriū ab offerēdo. eo q̄ pl's oblati/
ones ad altare deferēs. deuotū z fidelē se eē
deo oñdat. Hā sicut sacerdotes solent gau/
dere si multi ad offerendū veniāt. sic apl'i
gaudebāt q̄ñ multi se pl'i deo offerebāt z fi/
dei catholice obediebāt. sic in actib' apl'oz
legit. Solet aūt sacerdos añ offertoriū po/
pulū p dñs vobiscū salutare. z ad ozāduz p
ozem' inuitare. q̄ ordo ꝫueniēs est vt post
p̄dicationē euāgelij iā lecti sequat in corde
laus. in ore fruct'. in ope fides. Preterea
z offerēda ōr. q̄ dño sacrificiū laudis offer/
tur. Sacerdos em̄ accept' oblatōib' a po/
pulis. calicē p̄patū vino z aq̄ z hostia a mini/
stris. post h̄ liber canōis z p̄fatiōis ad sini/
strā partē deferr'. in qua ptē z euāgeliuz
legi solet. sicut supi' dictū est. q̄ gentes do/
ctrinā xp̄i z apl'oz q̄ in sinistro cornu altar'
figurate sunt a iudeis. z deuoti' q̄s iudei su/
sceperunt. Judei em̄ exceptis pauc' doctri/
nā xp̄i repulerūt z apl'os de iudea eiecerūt
Ita vt ipi dicerēt iudeis. Uobis quidē v̄/
bum salutis missum est. quia ergo repulistis
nos. et indignos vos illo iudicastis z eter/
ne vite. ecce cōuertimur ad gentes. Actuū
xiij. Unde si vnū lumen tm̄ ad missam ha/
beatur. ante euāgeliū ad sinistrā partē alta/
ris ponendū est. q̄ cereus fidē signat. q̄ in
christū credimus nos qui ex gentib' veni/
mus. His itaq̄ peractis calix cum patena
adaptat'. in q̄ vinū cū aq̄ limphat'. z cū obla/
ta adhibita sup altare eleuat'. Sciēdū q̄ al/
tare q̄drāgulū designat crucē xp̄i q̄drataz.
Calix sepulchz dñi. Patena lapidē suppo/
sitū. Corpale syndonē mūdā in q̄ inuolutū
est corp' dñi. Rotūditas hostie trinitatē et
et'nitatē dei. Rotūditas ei fine caret z ītio.
Eternitas etiā caret initio. z fine n̄ claudit'.
qō i fine collectāz qñ p oīa secl'a ōr declarat'
Altare qñ ab epo ꝫsecrat' in q̄ttuor cornib'
ad modū crucis oleo pūgit'. Et eccia sangui/
ne cbristi similiter est puncta. Unde cantat'
de crucis stipite. Quē sacer cruor punxit z̄.

Jtē altare pānis albis ꝛ mundis coopiꝫ.ꝛ crux xpi in hūanitate eius in ea pendēte decorat. Jtē in altari sctōꝝ reliq̄e abscōdunt. ꝛ in cruce dñi maxima mysteria repiūt. vicz longitudo. latitudo. sublimitas ꝛ pfundū. Q aūt in calice aq̄ admiscet vino. Hūc dicendū ē. Debet eīm ī modica q̄ntitate vino admisceri. vicz vt aq̄ oīno absorbeat a vino Si eīm qđ absit multitudo aq̄ in calice miscerēt. ita vt vinū vinceret ꝛ eius saporē tolleret sacerdos sanguinē xpi nō ꝓsecraret ꝛ negligentiā magnā cōmitteret. Aqua eīm designat ppl'm Vinū xpi deitatē. qñ aūt aqua admiscet. ppl's xpo adunat. vñ valde timendū ē ne aq̄ obmittat. ꝛ cauenduz ne ppl's a xpo sepet. Hostia aūt iuxta calicē locat. q̄a xps p ecciā īmolat. Hostia etiaz de multis granis ꝓficit. ꝛ cū aq̄ adunat. sil'r ꝛ vinuz ex multis racemis liquat. p que dat intelligi q̄ xps cū multis mēbris p aq̄ baptismū sibi cōiūctis vnū corpus efficit. Vñ dic apls sup ℞ ℣bo. Et erūt duo in carne vna. Sacrm ℞ magnū est. ego aūt dico ī xpo ꝛ in eccia. In festis aūt pcipuis calix ꝛ hostia sil'et altare cū thuribulo incēsant. Per qđ signat q̄ fidelis ppl's vna cū sacerdote oziones singl'as vl' speciales ad sctōs facere debēt q̄z solēnitates special'r pagunt. Sacerdotes eīm in solennitatib collectas ꝑfatiōes. cōitātes in canone mutare solēt. sic ꝛ ppl'i circūstantes speāles oziones doz scis mittere dñt. De his pō. in psona eccie. Dirigat oro mea ꝛc. Deinde ppato calice ꝛ thurificato. sacerdos se hūiliare solet ī oratione ꝛ inclinare. postea ad ppl'm se ꝟtens vt p se oret silent petit. Quid aūt ℞ significet breuit videam⁹. In euāgelio legit q̄ ad pdicationē xpi multi ꝓuertebant. ita vt pharisei dicerēt. Ecce mūd⁹ totus p⁹ eū abiit. ꝛ ꝓter resuscitationē lazari collegerūt pharisei cōciliū. vt nō solū dñm iesum xpm sed etiā lazarū interficerēt resuscitatū. ppt qđ q⁹ xpi nondū aduenerat hora. s. vsq̄ ad diē palmaꝝ se occultabat et secreto orabat ꝛ docebat. qđ silētiū ꝛ inclinatio p⁹ offertoriū sigt. Jtē post diē palmarū discipulos orare hortat. s. añ paraſceuē ne intrēt in tentationē. qđ orare añ secretaz sacerdotis ad ppl'm ſeꝟtentis indicat. Secreta aūt occultā oratione sigt. in q̄ sudor sanguineus de corpe eius distillabat. Jtē dñs nr iudeis obiecit q̄ occiderunt xpbas ꝛ a se missos. cū monita sua spnerēt dixit ad eos. Dico vobis. nō me videbitis amodo. donec dicatis. bñdict⁹ q̄ venit in noie ꝛc. ꝛ sic abiit recedēs vsq̄ ad pfinitū tps a pze se occultabat. In die aūt palmaꝝ vt dictū ē. se eis humiliē offerebat in asino sedēs. tūc adimpletū est qđ dixerat. Nā pueri hebreoruz cum multa turba q̄ ꝓuenerat ad diē festū palce clamabāt dicētes. bñdict⁹ q̄ venit. Et. Osanna ꝛc. que oīa sacerdos in missa repñtat q̄ post secretā. p oīa secula. alta voce decāt. ꝛ pfationē ꝛ sctūs vsq̄ ad Osanna in excelsis in eccia pnūciat. Sciendū q⁹ in pfatiōe tangit progatiua nō paruipendēda. Eccia eīm militans in terris petit admitti voces ipas cū spiritib ꝛ ꝟtutib angelicis in cel. Quo vrique fit si ad monitiones sacerdotis corda sursum hēm⁹ ad dñm. nō ad terrenū deriū. qz sine dubio ima summis ꝓiūgunt. scriptū est eīm. Ubi fuerit corp⁹ illic congregabunt aquile. i. angeli. Cum q̄bus nras voces cū spiritib ꝛ ꝟtutib angelicis in cel admitti petim⁹ sine fine dicētes ter Sanct⁹. qz trinus ꝛ vn⁹ est de⁹. ꝛ ideo tribus viabus sanctus cantam⁹. qz deū potentē in celo. in inferno ꝛ in terra pnunciam⁹. ita vt in nomine dñi oīe genu flectat ꝛc. vel ideo ter sanct⁹ cantam⁹. q. d. Omps de⁹ Sctūs es. fideles tuos in tra ptegēs. Sctūs es angelos in cel ꝛ omēs sctōs inenarrabili gaudio replens. ꝛ hi exercit⁹ tangunt in ℞ verbo sabaoth. qđ interp̄tat exercit⁹. Bñdict⁹ q̄ qui venit in noie dei pris. ꝛ p salute nra carnez assumere ꝛ crucē subire dignat⁹ est. Osanna in excelsis. Osanna interp̄tat salua ꝛ fac. uifica. q. d. eccia. Qui potēs es i excelsis salua nos xpe existētes in tris. Q aūt Osanna bis cantatur duplex stola vel gia sctōꝝ scz corpis ꝛ aie p ℞ insinuat. Vic ē notāduz q̄ ī tribus linguis notissimis missa cātat. hebrea greca et latina. p ℞ intelligi datur q̄ oīs lingua ꝓficeat. qz dñs iesus est in gria dei patris. Hebrea sunt sabaoth. osanna ꝛ his similia. Greca sunt kyrie el. latina euāgelia ꝛ epl'e. Titulus etiā crucis hoc repsentat. s. iesus nazarenus rex iudeoꝝ. q̄ grece hebraice ꝛ latine scriptus fuit. Jtē añ canonē sacerdos digitos lauat. p qđ intelligi datur q̄ solūmō baptizati interesse debēt ꝓsecrationi corpis xpi. Laueat aūt sacerdos ne digitos lotos postq̄ eos lauit ꝛ exterſit de utero diſiūgat. excepto qñ facit signū crucis sup sacrificiū salutare. vel qñ hostiā tangit

Nō em̄ dz eisdē digitis q̄cq̄z nisi hostiā tangere. q̄alqz eos i calice post sumptiōez sacri lauet. Sequit videre de canone misse. quē diuersi scī cōposuerūt. Sz q̄dā scolastic⁹ romane ecc̄ie ad petitionē ap'lici regularie eū ordinauit. Hā fortissimā z scīssimā distinctionē quā xp̄s edidit i medio canonis. sic cor hominis i medio posuit. Cor em̄ hōis dr in medio corpis positū. sic z sacratissima ꝓba cū q̄bz sacerdos corp⁹ xp̄i z sanguinē ꝓficit in medio canonis repiunt. q̄si rege diuio i medio existēte. et sctō exercitu circūstāte. Multi em̄ scī. s. Gelasi⁹. Damasus. Grego. Leo. Sergi⁹ papa. z ceteri multi diuersas clausulas apposuerūt. Sz ap'li solūmō hanc clausulaz. Qui ꝑdie. cū p̄ nr̄ dixerūt. z sic missam cantauerūt. Canō em̄ discrete z sub silentio legēdus est. Discrete vt verba canonis nec nimis velocit sincopando vl nimis ꝓtrahēdo. circūstātibz generet tediū. Vñ ecc̄ia statuit vt canon deuote z sub silētio legat. qđ silentiū hūilitatē xp̄i in sua passiōe indicat. qz corā p̄side stās dūdicat⁹ nihil dicebat. z sicut agn⁹ coram tondente. sic nō aperuit os suū. Est autem initium canonis.

Te igit clemētissime p̄r. Ubi notandū est q̄ hec ꝓiūctio igit. ad p̄fatiōnē z ad sctūs referr q̄ añ canonē cantata sūt. q. d. sacerdos in ꝑsona ecc̄ie. Quia admisisti op⁹ de⁹ vt te cū scīs angel' laudarem⁹ z idē clamarem⁹. Jō clemētissime p̄ te supplices rogam⁹ ac petim⁹ p iesum. vti. id est. vt accepta habeas hec dona. z bñdicas. Sciendū aūt q̄ diuīa puidētia factuz est vt canon ab hac lr̄a T inciper. q̄ sui forma signū crucis oñdit in figura. In plerisq̄z sacramētoriis. i. canonū libris. imago crucifixi depingit. vt nō solū intellect⁹ lr̄e. vez z aspect⁹ figure mēoriā dñice passiōis inspiret. Lr̄a nāq̄z T mysteriū crucis insinuat. dicente dño p ꝓpham. Signa thau i frontibz viroz dolentiū z gementiū. ne ab angl'o p/cutiant. Et q̄ in frontibz p ꝓfirmatōez zvnctionē dñice passiōis deuotissime teneam⁹ Vñ statutū ē a sctis p̄ribz. ne q̄lq̄z sacerdotū in aliquo altari missaz celebraret nisi ibi imago posita fuerit crucifixi. Quam sacerdos intuēs z brachia extensa in ea cernens. p ꝑpli delictis exorādo brachia sua ad eum extēdere ad modū crucis nullaten⁹ erubescat. Paulus nāq̄z dicit, Mihi absit gloriari nisi in cruce r̄c. Vñ qz de sctā cruce vl' de signis crucis hic mētio habita est. pauca ō mysterio crucis hic inserank. Jpa nāq̄z crux est impiū sup humerū saluatoris. O signuz ineffabile z sacramētoz vbertate refertuz. Crux est lignuz vite in medio paradisi. qđ q̄ttuor euāgelioz flumia rigāt. Crux est caritas. i. cubit⁹ in q̄bus ꝓsummata est archa id est ecc̄lia. Crux est ara sup quā īmolauit abrahā ysaac filiū. i. p̄ celestē dñm iesuz xp̄m. Crux est lignū qđ missuz est i marath. i. in mūdū. z dulcorate sunt aque legis. qz p crucē discimus inimicos diligere. qđ vtiq̄z legi veteri testamēti ꝓriū est. Jpa em̄ dicit. Odio habebis inimicū tuū. z oculū p oculo. dentē p dente. Crux est ꝓga cū q̄ petra pcussa est. i. xp̄s. z egressa sūt flumia largissima sanguis z aque. q̄bz anie nr̄e sananť z lauank. Crux est pal⁹ in q̄ erecto serpente eneo. i. xp̄o. oēs q̄ eū fidelit aspiciūt liberank a morsibz serpentiū ignitoz. i. diaboloz. Crux est citharа in q̄ nr̄ dauid. i. xp̄s psallebat. q̄ñ i ea pēdebat. z malignoz spūum īpet⁹ a saul. i. ab hūano genere refrenabat. Crux est duo ligna q̄ colligebat vidua sareptana. i. ecc̄ia. vt sibi z filio panē faceret. qz in cruce panis. i. xp̄s dñs decoct⁹ est. Crux est lignū heliseī. ad qđ ferrū de ꝓfundo natauit. qz p lignuz crucis de abysso mort⁹ sum⁹ extracti. z hoc ab heliseo caluo habem⁹. i. xp̄o in cruce denudato. l' in mōte caluarie crucifixo. Crux est lignū de q̄ dicūt iudei p Hieremiā ꝓphetā. Venite mittam⁹ lignū in panē ei⁹. i. xp̄m i cruce īterficiam⁹. Crux ē palma quā xp̄s ascēdit z fruct⁹ ei⁹ appētēdit. i. redēptionem nr̄am. Crux est clauis dauid q̄ ianuaz celi aperuit z nos intromisit Q aūt tres cruces vltra calicē z hostiā p man⁹ sacerdotis signank. qđ significēt videam⁹. Signāt em̄ tres traditiōes q̄bz fili⁹ dei tradit⁹ ē i mortē. Tradit⁹ em̄ ē fili⁹ a ꝺo p̄re. sic dic ap'ls. Proprio filio suo nō pepcit. sed p nob oīb tradidit illū. H̄ ꝑmū signū signat vbi dr. hec dona. Jtē tradidit fili⁹ scip̄z. de q̄ traditōe dicit Isa. Tradidit i mortē aīam suā. et cū sceleratis reputat⁹ est. et hec traditio signat cū dr. hec munera. De⁹ em̄ h̄ mun⁹ valde libenter acceptat. Jtē xp̄s tradit⁹ ē a iuda discipulo. et hoc in malo. de q̄ traditōe dicit Mat. i. euāg. Qui aūt tradidit eū dedit eis signū di. Quēcūq̄z osculat⁹ r̄c. z h̄ traditio sign̄t i h̄ybo. hec scā sacrificia illibata. qz em̄

ehristus sine pctō natꝰ est ꝛ sine pctō vixit ꝛ innocēs occisus ē. ideo eiꝰ moꝛs sctā est. licet eū iudas mala itētiōe tradiderit. Quia addit sacrificia illibata. i. ꝑfecta nō imolata. ad hoc respicit. qꝛ sacerdos nouū sacrificiū in altari posuit qđ adhuc ꝓsecrari debet. s. panē ꝛ vinuꝫ. vel illibata. i. intacta. vel imaculata. ꝛ sic referꝛ ad ipm xp̄m. quē peccatū nō tetigit nec fedauit. sicut dic̄ Apl's. Qui pctm̄ non fecit ꝛc̄. Sequit. In p̄mis q̄ tibi offeriꝰ ꝓ ecc'lia tua sctā catholica. Utile est valde ꝓ sacrosctā mr̄e ecc'lia oꝛare. Hā qui libenꝛ ꝓ ea oꝛat. omniū bonoꝝ eiꝰ particeps fit. Oꝛat aūt sacerdos cū circūstantibꝫ et sepetit exaudiri a p̄ze. ꝓ ieſum. i. ꝓꝑ ieſū xp̄m filiū suū. vt dictuꝫ est. q. d. Si nos ꝓꝑ pctā nr̄a exaudiri nō meremur. saltē ꝓꝑ ter filiuꝫ tuū nos exaudire digneris. vt ecc'lie tue pacem tribuas ꝛ eā custodias. qꝛ nisi eā custodieris frustra vigilat ꝛc̄. ꝛ pacē nō babebit Digneris etiā eā adunare. qꝛ oīe regnuꝫ in se diuisum desolabiꝛ. ꝛ si tu eā nō reꝛeris ꝓ multa scīsmata turbabiꝛ. Sequit. Una cū famulo tuo papa nr̄o. Hic est notandū q̄ in oī missa ap'lici memoria hñda est. qꝛ ħ est ī ꝓcilijs statutū. Debet aūt sacerdos nō noīare nomē ap'lici sed ꝓ memoriā noīare. Sequit. Et antistite nr̄o. i. epo. Sequitur Et rege nr̄o. s. romanoꝝ sil'r cogitabit. Ecce q̄ fideliꝛ sacerdos ꝓcuꝛ deo in missa ꝓ ecc'lia catholica ꝓ iudicio spūaliꝫ seculari oꝛat. Sequit. Et oīb orthodoxis atq̄ catholice ꝛ ap'lice fidei cultoꝛibꝫ. Ista clausula intelligiꝛ de oīb cardinalibꝫ p̄matibꝫ p̄ziarchis archiepis epis p̄lat's ꝛ ceteꝛs ecc'lie p̄positis vel sacerdotibꝫ ꝛ eoꝝ subditis. ꝓ q̄bus in missa oꝛād̄uꝫ est. Sequitur. Memēto dñe ꝛc̄. Hic attēdēdū est q̄ in ħ loco sacerdos teneꝛ oꝛare ꝓ oīb qui ei aliq̄ beneficia impenderūt. Sequit. Et oīm circūstantiuꝫ. Ecce hic sacerdos oꝛat ꝓ circūstantibꝫ ꝛ eos deo recōmēdat. q. d. O deus tu eoꝝ fidē ꝛ deuotionē melꝰ nosti q̄s ego. ergo coꝛrige in eis q̄cq̄d coꝛrigendū in eis inueneris. Seq̄tur. q̄ tibi offerūt. vsq̄ deo viuo. q. d. sacerdos. Omp̄s deꝰ hoc sacrificiū laudis offerūt tibi circūstātes. ꝛ ꝓ q̄bus oꝛauimꝰ. ꝓ se suisq̄ oīb. vsq̄ deo viuo ꝛ veꝛo. ꝛ reddūt vota sua. Nota q̄ ꝓzem dñi nostri ieſu xp̄i vna cū spūsctō. deū viuū ꝛ veꝝ appellamꝰ. ad differētiā deoꝝ nō viuoꝝ. nec veroꝝ sed idoloꝝ quibꝫ gētes sacrificabāt. Uñ ps̄. Simulacra gentiū argentū ꝛc̄. et iterū. Os hñt ꝛ nō loquenꝛ. ꝛ iō q̄ nō videnꝛ nec audiunt. quō alios exaudire p̄nt. minime. Sequit. Cōmunicantes. vsq̄ ieſu xp̄o. Hic extra vnitatē eccīe nō est locꝰ offerēdi sacrificiū. ꝛ ideo memorie sctoꝝ cōicamus. q̄tinus in cōione sctoꝝ sacrificia offerantur. q. d. eccl'ia militās in terris. Et si nos ꝓpter pctā nr̄a nō meremur exaudiri. cōmunione. i. cetu sctoꝝ. scz beate ꝙginis ꝛ ap'lorū martyrū ꝛ sctoꝝ oīm exaudiri meeamur. Inuocamꝰ em̄ illos. repellere eos non potes. ꝛ qꝛ exauditiōe digni sunt. nos vna cū ipis exaudire digneris. Quare aūt cōmemoratio ꝓfessoꝝ nō fit in canone sic martyrū. duplex est rō. Primo qꝛ martyr grece dic̄ testis latine. Martyres aūt solūmō in canone positi sunt. qꝛ testes passiōis exiſtūt. ꝛ ꝓ xp̄o martyriū ptulerūt. Scda ratio est. qꝛ canō a beato Gelasio papa l'a q̄dā scolastico (sicut dictuꝫ est) editꝰ fuit antq̄ festa confessoꝝ celebrarenꝛ. Poteſt em̄ sacerdos missaꝫ cantare de ꝓfessore. sed oꝛetꝛ non noīet eū in canone. Tandē subiūgaꝛ. oīm sctoꝝ tuoꝝ ꝛc̄. qđ vbiq̄ sacerdos in canone facere p̄t. Et q̄m multe filie. i. aīe sctoꝝ ꝓgauerūt diuitias sctitatꝭ. b̄tā ꝙgo maria ꝓpergressa ēvniuersas. Jō p̄ma ī canone ponit. Sequit. q̄rū meritꝭ ꝛc̄. sicut ꝛ Moyses oꝛauit dicēs. Memēto dñe abraam ysaac ꝛ iacob. quib̄ iuraſti ꝛc̄. ac si dicat. facile ne exaudies. qꝛ sanctoꝝ memoriam me facere iubes. Ecce quomō in missa ima sumis ea iūgūt. ꝛ terrestres q̄dāmō efficiūt celestes. qꝛ militātes in terris. triūphantibꝫ sctis in celis ꝓ oꝛonē canonis vniunt. Uñ sequit. Hāc igiꝛ oblationē. vsq̄ ibi. Dieſq̄ nr̄os i tua pace disponas. que beatꝰ Grego. dꝰ apposuisse. ꝛ hec verba satis plana sunt. ideo dimittātur. Sequit. Quā oblationē ꝛc̄. Notandū est q̄re q̄q̄ signa crucꝭ fiāt sup calicem ꝛ hostiam. Sed sciendū q̄ ꝓ diuersa ꝛ multiplicata signa q̄ in canone fiūt diuersa genera tormentoꝝ q̄ ꝓ nob sustinuit xp̄s designāt. Hec igiꝛ sig̃ significāt q̄ xp̄s in ſsibꝫ ſm carnē passus ē. vt sensꝰ nr̄os illuminaret. Passꝰ ē em̄ ī visu ꝓ velatōez. i. audiri ꝓ derisiōez. in gustu ꝓ fell' ꝛ aceti potatōne. in odoratu ꝓ fetētiū coꝝpoꝝ. q̄n passꝰ ē in loco caluarie. in tactu ꝓ clauoꝝ ꝓfixionē. Jn tribꝫ signis q̄ in ħ loco cōiter sup calicē ꝛ hostiā fiūt. possunt designari tria genera

Horeau

boim qbꝫ xp̃s venditꝰ est a iuda. s. sacerdo/
tes scribe z pharisei. Isti em̃ xp̃m emerũt z
eũ q̃si maledictũ z pscriptũ tractauer̃t. Sz
sacerdos ecõtrario dicit xp̃m esse oblatõez
benedictã. qz bñdictus fructus ventriꝫ ma/
rie. Alscriptã. qz iesus in scpturꝫ vocibꝫ pro/
phetaꝝ p̃signatꝰ assistit p nobis faciei diui/
ne Ratã. qz regnũ eius durat sine fine. Oõ
autẽ due cruces specialit sup calicẽ z hosti/
am hũc signat q̃ iudas venditor z quidam
emptores q̃ ad fidẽ p pniam nõ redierunt.
pter ℟ corpus z aiam pdiderũt. In hac au/
tẽ clausula subsequit. Rõnabilẽ acceptabi/
lẽ facere digneris. q̃si sacerdos dicat. Judei
in veteri testamẽto obtulerũt oblationẽ irra/
tionalẽ. i. inmẽta mutaz rõne carẽtis. Sed
tu scissime z clemẽtissime pr̃ facere digne/
ris oblationez nr̃am rõnabilẽ. vt apud te p
nobis rõnẽ reddat. Acceptabilẽ. q̃tinꝰ tibi
placeat z nos tibi acceptabiles efficiat. Jta
vt panis in altari posit̃ fiat nobis corpus
q̃ corpa nr̃a vinificet. ne etnaliẽ moriamur.
z vinũ sanguis. q̃ aias nr̃as sanctificet. ne
ppetue dãnemur. z ℟ dilecti filij tui dñi nr̃i
iesu christi. q̃ sz xp̃s corpus z aiam saluare
põt. Sequit. Qui pdie q̃z pateret. ℟ est q̃n/
ta feria añ parasceue. accepit panẽ in sctas.
vsqz bñdixit. Nota q̃ in ℟ loco signuz crucꝫ
cũ verbo sonat. Sciendũ aũt q̃ sctã trini/
tas in ℟ loco cũ sacerdote panẽ z vinũ mi/
rabili z occulta z ineffabili bñdictiõe his ℣
bis platis. Hoc est corpꝰ zc. Hic ẽ calix zc.
veraciter bñdicit panẽ z vinum in vez cor/
pus z sanguinẽ xp̃i mutãdo. Sequit. Si/
mili mõ. Postq̃z aũt sacerdos hec oĩa pagit
manꝰ ad modũ crucꝫ adtraq̃z cornua alta/
ris extendit passionẽ dñi repñtãs. z nihil/
omin̄ꝰ q̃ hoc insinuãs q̃ xp̃s dñs p iudeis
z gentibꝫ passus est q̃ in vtriscq̃z cornibꝫ al/
taris designati sũt. vt dictũ est. ita vt ipi ad
viã veritaꝫ redeãt z fidẽ catholicã imitent.
Hunc aũt videndus est q̃re in missa sacer/
dos corpꝰ dñicũ in altũ leuat z fidelibꝫ astã/
tibꝫ ostendit.

C Orpus dñi nr̃i iesu christi multꝫ de
causis eleuatur a sacerdote ĩ missa.
Quaꝝ ꝓma z p̃cipua est ad gratiaz
dei p̃cis quã pctis nr̃is pdidiꝰ obtinendaz.
Solo em̃ pctõ offendit̃ z irritat̃. sicut dicit
ps̃. Irritauerũt deuz in adinuẽtiõibꝫ suis.
Sacerdos igit̃ eleuat in altari corpus xp̃i.
q̃si d. O p̃ celestis peccauimꝰ z te ad iracũ/
diam puocauimꝰ. Sed nũc respice in faci/
em xp̃i filij tui quẽ tibi p̃sentamꝰ z te ab ira
ad miscõiam puocamꝰ. ne ergo auertas fa/
ciem tuã a puero tuo. scz a filio tuo. sed me/
mẽto q̃ dixeris de eodẽ filio tuo. Hic est fi/
lius meꝰ dilectus in q̃ mihi cõplacui. Cor/
rige g̃ in nobis misericordit̃ pter euz q̃cq̃d
inueneriꝫ corrigendũ. z cõuerte nos ad te. et
auerte irã tuã a nobis. Scõa q̃re eleuatur
est ad impetrãdum z obtinẽdũ oĩe bonuz
quo in p̃nti vita z futura necessarij sumus.
Bonũ igit̃ qõ in hac vita indigemꝰ est pax
pectoris quã nemo nisi a pctõ mortali solu/
tus h̃ere potest. Hec est pax de q̃ xp̃us dixit
discipul̃. Pacẽ meã do vobis. Scõm bo/
nũ est caritas. z hec ꝑtus valet ad p̃ntem et
ad futurã vitam. Caritas nãq̃z in hac vita
hoiem dirigit. z ad vitã etnã pducit. Unde
Joh̃. dicit. Qui manet ĩ caritate ĩ deo ma/
net. Eleuat g̃ sacerdos corpꝰ xp̃i. q. d. circũ/
stãtibꝫ. Si obtinere vultiꝫ qõ cupitis. pacez
inẽ vos habete. z charitate mutua diligite.
qz xp̃s p mortẽ suã nos dõ z angel̃ pacifica/
uit. z p caritatẽ nob̃ eterna gaudia cõpauit
Tercio eleuat̃ corpꝰ xp̃i ad remẽorandum
ius nr̃m qõ hẽmꝰ in celo iã in spe. sz tandez
habituri sumꝰ in re. Jus nr̃m qõ in celo ha/
bemꝰ est vita etna. Ũñ Jo. ĩ suo euãg. posit
verba xp̃i sic dicentiꝫ. Ego veni in mũdũ vt
oĩes imitatores mei. s. vitã habeãt in pre/
senti. z habeãt habũdantiꝰ in futuro. Ũñ
hoc ius nr̃m scriptũ est in priuilegio nr̃o. i.
in xp̃o. z ℟ stilo ferreo. qz lancea latꝰ eiꝰ ap/
tum est. z pedes z manꝰ clauis ꝑfixe. Unde
eleuat sacerdos corpus xp̃i in altari. q. d. O
vos angelici spũs. q̃ hic p̃ntes assistitis. te/
stes sitis q̃ vita eterna nr̃i iurꝫ est. z ad hoc
ꝑfirmandũ eleuamꝰ ꝓuilegiuz nr̃m. i. xp̃m
p nobis passum. Quarta rõ est. qz eleuatur
corpꝰ xp̃i ad oñdẽdã potẽtiã dei. Magna
em̃ est potẽtia dei. qz ad ꝓlationẽ istoz ℣bo/
rũ. Hoc est corpꝰ meũ. panis in corpꝰ chri/
sti trãssubstantiat̃. hec ẽ mutatio dextere ex/
celsi. z trãscendit oĩm sensum. Eleuat g̃ sa/
cerdos corpꝰ xp̃i. q. d. prius vidistiꝫ panẽ in
altari. sed mõ ꝓsecratiõe pacta videte verũ
corpus xp̃i. Si g̃ deꝰ tam potent̃ potuit ta/
lẽ mutationẽ facere. potẽs est z nos muta/
re de culpa ad gr̃am. z postmodũ ad gloriã.
Quinta rõ. qz eleuat̃ corpꝰ ad declarandaz
sapiam dei. Dira em̃ z inenarrabili sapi/
entia se oñdit xp̃s nobis inuolutũ. de q̃ in/

uolutiõe dicit nob Isa. Uere tu es deꝰ absconditꝰ deꝰ israel saluatoꝛ. Sciẽdũ in ꝟ loco qꝫ deꝰ z dñs nr̃ ihesus xp̃s. multꝫ de cauꝫ in forma panis se abscondit. Nã si in altari sic appareret sicut est vel sic in cruce corpus eiꝰ distensum est. multi eũ sumere terrerentur. z irent retroꝛsuꝛ. iuxta qõ in euangelio dictũ est. Multi em̃ discipl'oꝛ nouoꝛ christianoꝛũ cũ audissent. nisi manducaueritis carnem filij homis. ex ꝟ territi abierũt retroꝛsum. z iã cũ illo nõ ambulabant. Putabãt em̃ qꝫ deberẽt eũ p mẽbꝛa secãdo discerpere. z sic mãducare. qõ vtiqꝫ hũane fragilitati fuisset horribile. Sed ipe ĩ cena corpꝰ z sanguinẽ suũ sub visibili specie velauit. et ꝑ'lis manducandum tradidit. Alie adhuc sunt rõnes q̃re velaꝟ q̃s ꝓtermitto. Sexto eleuaꝟ corpus xp̃i in altari ad oñendã eius largitatẽ. Que em̃ maioꝛ largitas q̃z vt hõ mãducet panẽ angeloꝝ. Eleuat g̃ sacerdos corpus xp̃i in altari. q. d. O fideles xp̃i gaudete z aspicite. Hec est em̃ celestꝭ ꝑbenda angeloꝝ quã nobis trãsmisit largissimus rex celoꝝ. vt oñi gr̃a z bñdictiõe repleamini. z hoc tangit ibi. vt q̃tq̃t ex hac altaris participatiõe. vsqꝫ ibi. oĩ bñdictiõe celesti z gr̃a repleamur. Sed ve illi q̃ corpus dñi. hãc. s. sacratissimã ꝑbendã sumere non curat. z se ab eo alienat. de quo dicit heliseus ꝓpheta in libꝛo Regũ. Uidebis z nõ gustabis. Multi nãqꝫ videt corpus xp̃i sz heu nõ gustãt. z se p pctã grauia ab eo alienant. Septimo eleuaꝟ corpus xp̃i ad oñendã bonitatẽ xp̃i. Que em̃ maioꝛ bonitas. q̃z qꝫ xp̃s dignaꝟ captiuus esse ĩ altari. vñ ipe dicit in ꝑsona Hiere. ꝓphe. Ecce ego ĩ manibꝰ vr̃is sum. qõ bonũ z rectũ est ĩ oculꝫ vr̃is facite mihi. Nota qꝫ dũ aliq̃s dux ꝓpter suos captiuꝰ tenet nõ dimittit nisi det magnã pecuniã. sic nec nos xp̃m captiuuꝫ dimittere debemꝰ nisi remissionẽ pctoꝝ nobis tribuat. z regnũ celeste ab eo accipiamꝰ. Eleuat g̃ sacerdos corpꝰ xp̃i in altari. q. d. Ecce quẽ totꝰ mũdꝰ cape nõ pot captiuꝰ nr̃ est. g̃ euꝫ nõ dimittamꝰ nisi qõ petimꝰ ꝑ'us obtineamus. Octauo eleuaꝟ corpꝰ xp̃i ad letificandã eccl'iam sctãm p vexillũ exercitꝰ. vñ oẽs qui sub vexillo militãt. gaudiũ z fortitudinẽ accipiãt. In pugna em̃ z militia oẽs sumus. Unde Job. Militia est vita hoĩs. Eleuat g̃ sacerdos corpꝰ xp̃i in altari. q̃si electꝫ dicat. Nolite timere. secure pugnate. Ecce vexillũ nr̃m qõ ꝓpter nos in cruce rubricatum est z depictuꝫ. Ecce dñs ihesus ĩ medio nr̃i est. Nono eleuaꝟ ad christũ imitandũ z sequendũ. Unde vt pctõres eũ sequerẽtur z nõ desperent de spe venie. christꝰ filius dei patris. latus p̃i ꝑsentat vt vulnerꝝ aceruces ostendat. Unde Bernũ. Securũ habeꝰ ad deũ accessum. filiꝰ ostendit vulnera. mater vbera z̃c. Eleuat g̃ sacerdos corpꝰ christi ac si pctoꝛibꝰ z ceteris christianis dicat. Ecce filius dei qui ꝓ nobis extensus et eleuatꝰ est in patibulo crucis sequimini eũ vt saltẽ aliq̃d ꝓ eo patiamini. qꝛ tãta ꝓ nobis passus est. Unde Petrꝰ in epla. Christus ꝑ nobis passus est. g̃ a nobis cõpatiẽdũ est ei. ita vt passiõis eius beneficiũ nunq̃z obliuiscamur. Propt̃ qõ in canone subditur. Unde z memoꝛes. vsq̃z btẽ passionis. In hoc loco recolit̃ memoꝛia dñice passionis. resurrectiõis ascensiõis. Nazꝝ quinq̃ signa que hic fiũt designanꝫ q̃nq̃z vulnera xp̃i. scz duo in manibꝰ. duo in pedibꝰ. z vnũ in latere. Q autẽ tria signa sup calicẽ z hostiã cõmunit̃ fiunt. In ꝟ intelligi daꝫ. qua passio xp̃i vulnerat caritatem. Resurrectio roborat fidẽ. Ascensio letificat spem. Deifr̃a tangunt̃. qñ dicit̃ passiõis. resurrectiõis ascensiõis. Duo aũt signa sequẽtia que fiũt corpus xp̃i z sanguinẽ fiunt designãt infirmũ corpis z aníe imortalitatẽ. Sctí nanq̃ z iusti q̃ in vulneribꝰ xp̃i nidificãt efficiũtur puri siue imaculati. z vitã eternã possidentes z salutẽ ꝑpetuã corpis z anie ꝓsequntes. Nã et hec in ꝟbis canonis tangunt que de christo sic ꝓnunciant̃. Hostiã purã. quo ad primũ. Hostiã sanctã. quo ad scõm. Hostiam immaculatã. quo ad terciũ. Panẽ sctm̃ vite eterne. quo ad q̃rtũ. z calicẽ salutis perpetue. quo ad q̃ntuꝫ. Est em̃ xp̃s hostia pura. electos suos purificãs. hostia sctã. dilectos suos sctificans. hostia immaculata. maculas nr̃as purgans. panis vite eterne. angelos z homĩes reficiẽs z calice sui p̃clarissimo sanguinis inebrians z pfundens. Sequitur. Supra q̃ ꝓpicio. vsq̃z. imaculatã hostiam. Nota qꝫ in hoc loco tres scti veteꝛ testamenti noiant̃. si Abel Abraam Melchisedech qui figurã passionis christi. imo et ceteꝝ sanctissime ꝓprie repsentãt. Abel em̃ obtulit munera de ꝓmogenitis greguꝫ. z ꝑ ꝓmogenitũ obtulit i multꝫ fr̃iby agnũ immaculatũ do p̃i. de q̃ agno dixit Jo. baptiꝰ

Ecce agn⁹ dei ⁊c. Jtē abel a fratre suo cayn
inocēter occidit. ⁊ xp̄s a fratrib⁹ suis iudeis
sz malis p̄mit ⁊ necat. Abraā obediuit do
ad īmolādū filiū. xp̄s fact⁹ ē obediēs p̄ vsq;
ad mortē ⁊ ī man⁹ p̄is tradidit spm̄. Mel/
chisedech obtulit panē ⁊ vinū. vt in Heñ. le/
gif. Erat eñ sacerdos dei altissimi. Et xp̄s
in altari sub specie panis ⁊ vini corp⁹ ⁊ san/
guinē suū offert deo p̄i p nobis. ip̄m nobis
pacificās. Hā melchisedech fuit rex salē. id ē
pacis. xp̄s aūt dr in ℔ loco abel rōe innocē/
tie. Abraā rōne obediētie. melchisedech rōe
clemētie ⁊ sanctitat⁹ eximie. Uñ sequit. sctm̄
sacrificiū. imaculatā hostiā. Hec verba leo
papa canoni addidisse legit. Supplices te
rogam⁹. Jn ℔ loco declinatio sacerdotis si/
gnat inclinatiōz xp̄i qñ inclinato capite tra
didit spm̄. Deberēt g̃ fideles in ℔ loco cū sa/
cerdote fidelissime se būiliare. ⁊ deo aīas su
as p intima suspiria cōmēdare. Hā in hac
clausula quā leo papa magn⁹ cōposuit vsq;
ad memēto. tā. p̄funda ⁊ ipscrutabilia posi/
ta sunt ẏba. vt de eis beat⁹ Grego. q. de re ī
effabili penit⁹ locut⁹ sit. Dic̄ eñ sic. Jube ℔
p̄ferri ⁊c. Quis fideliū dubiuz hr̄e possit in
ipa īmolatōis hora. ad sacerdotz vocē celos
aperiri. angelo⁹ chozos interesse. ima sum/
mis sociari. ⁊rena celestib⁹ iūgi. vnūq; ex vi/
sibilib⁹ ⁊ inuisibilib⁹ fieri. Jtē alibi. Uno eo
dēq; tpe ac momēto ⁊ i celū rapit ministerio
angelo⁹ ad associādū corp⁹ xp̄i. ⁊ añ oc'los
sacerdotis i altari vidēt. Hucusq; Gregori.
magn⁹. Saluo tñ occ'to celestz orac'li eccie
sacro. possunt hec ẏba simplic⁹ itelligi. Ju
beb̄ci. vota fideliū supplicatōes ⁊ p̄ces per
ferri p man⁹ sancti angeli tui ⁊c. Si ei tho/
bia orāte angel⁹ p̄ces ei⁹ obtulit deo. quāto
magz qñ xp̄s cū sacerdote orat ⁊ p̄ces ⁊ ob/
latōes p̄li offerunt in celū. imo ipe xp̄s ma
gni p̄sili angel⁹ p̄ces ecc'ie in missa deo p̄i
offert ⁊ grām refert. Uñ Amb. Nō dubites
inq̄t assistere angelos qñ xp̄s assistit imola/
tus. Sequit. Jn sublime altare tuū. ℔ itelli
git esse sancta trinitas. de q̄ legit. Nō ascen/
des p grad⁹ ad altare meū. qđ ē dicere. Eq̄/
litatē trinitat⁹ crede. nō descēsionē vel ascē/
sionē sic fit in g̃du. Quidā heretici putāt pa
trē maiorē filio. ⁊ hi conāt ascēdere ad alta/
re. sz repellunt a filio. q̄ dic̄. Ego ⁊ p̄r vnū su
mus. Quidā etiā heretici de ℔ altari conāt
descēdere. putātes spm̄scm̄ minorē esse filio
⁊ p̄re. ⁊ hi reuerberāt a patre ⁊ filio in sacra
scriptura q̄ dicit. Spūs vbi vult spirat. Et
Jo. dicit. spūs est de⁹. ⁊ idē dicit in symbolo
athanasij. Qualis p̄r talis fil⁹. talis spirit⁹
sanct⁹. Jn ꝺspectu diuīe maiestatis tue. Al/
tare sancte trinitatis dr sublime. id est. inac
cessibile puro boī. vel incōprehēsibile. Sed
sacrificiū altarz. s. hostia salutaris dñs nr̄ ie
sus xp̄s p mortē ad ℔ altare coeternū p̄ñ in/
troiuit semel. eterna redēptiōe inuēta. sic di
cit ap̄lus. ⁊ apparuit vultui dei. p nobis ī cō
spectu diuine maiestatz ip̄i⁹ p̄ris. Uti. i. q̄tin⁹
vl' vt q̄ ex hac altaris ptcipatōe o sancte p̄r
sacrosanctū filij tui corp⁹ ⁊ sanguinē sūpserī
mus digni sic decet cōmunicādo. Omni bñ/
dictiōe celesti ⁊ gr̄a repleamur p eūdē dñm
nr̄m Jh̄m xp̄m. Jn his trib⁹ signis intelli/
gi dat q̄ necesse habem⁹ vt dñs de⁹ distribu
at corpib⁹ nr̄is castitatē. qđ in p̄mo signo in
telligit vbi dr. ⁊ sanguinē sumpserim⁹. Ju/
stus eñ (vt Abacuc ait) ex fide viuit. ⁊ aīma
hois in sanguīe est. sic̄ dicit moyses. Jtē ne/
cesse habem⁹ vt de⁹ tribuat nob cognitionē
purā. qđ in tertio signo intelligit. qz faciete/
nus sup caput ⁊ pect⁹ imp̄mit vbi cogitatio
nū sedes est. Ergo si seruauerim⁹ ⁊ amauē/
rim⁹ corp̄is castitatē. aiaz puritatē. Bñdi/
ctiōe ⁊ gr̄a in celis merebimur repleri. Jtez
inclinatio sacerdotz in ℔ loco inclinatiōem
capitz xp̄i ī morte signat vt dictū est. Jnclia/
to eñ capite tradidit spm̄. ⁊ tale fecit testam̄
tum fm Amb. q̄ dicit q̄ auctor pietatz i cru/
ce pendēs in singulariby negocijs pietatis
officia diuidebat. p̄secutiōem ap̄lis. pacē di
scipulis. corp⁹ iudeis. patri spm̄. ẏgini para
nimphū. latroni paradisum. chr̄istianis peni/
tētib⁹ crucē cōmendabat. Ergo tollam⁹ cru
cē ei⁹. qđ ī duob⁹ signis q̄ sup corp⁹ ⁊ sanguī/
nē fiūt itelligit. qz p mortē ei⁹ a duplici mor
te. s. corp̄is ⁊ aie liberamur. Si tñ ꝓfessionē
ei⁹ in mēte seruam⁹. qđ in tertio signo exp̄ri/
mit. Hā si cōpatimur ⁊ cōregnabim⁹. sic̄ dic̄
paul⁹. Jtē in trib⁹ signis q̄ in hoc loco fiunt
quidā diuersas passiōes xp̄i intelligi volūt
corp̄is. ⁊ p flagella dissecatōem q̄ ad p̄imū.
sanguis effusionē q̄ ad scām. faciei velatiōz
quo ad tertiū. Uñ sic̄ xp̄s p passionē suā de
hoc mūdo trāsitur⁹ p̄ri spūm cōmendauit.
Sic et nos fideliū defunctoz de ℔ mūdo p
mortē migrātiū ⁊ in fide catholica decedēti
um oipotēti deo cōmēdam⁹. ꝓpter qđ subdi
tur. Memēto dñe ⁊c. Attēdendū est q̄ pia
mater eccia nō solū p viuis sz etiā p defūctz

pp

in psona sacerdotꝭ fidel'r itercedit. certissime credēs q̄ pciosus sanguis xp̄i nō soluz p̄ vi uis sz etiā p mortuis ad redēptiōem p̄sit z li beratiōem a penis ill' dūtaxat. Qui nos p̄/ cesserūt cū signo fidei. i. caritate. In q̄ fide/ les ab infidelib⁹ discernūt. De hac liberatō ne ōt p̄ba ad xp̄m. Et tu in sanguie testamē ti tui extraxisti vinctos tuos de lacu inferio ri. s. de inferno supiori. Zach. ix. Nō est autē orādū p eis q̄ sunt i inferno inferiori. qz ibi nulla est redēptio. z q̄s p certo dānatos sci/ mus. qz vt ōt Aug⁹. Si scirē p̄em meū esse in inferno vbi nulla ē redēptio. nō pl⁹ orarē p eo q̄z p diabolo. Orandū est g̃ p fidelibus defunctꝭ. Qui dormiūt i somno pacꝭ. i. nul/ la hereſi vl' discordia vl' impenitētia ab vni/ tate eccl'ie segregati sūt. licz forte aliq̄ crema bilia vl' correctiōe digna detulerint ō h̄ mū do. Et sacerdos dz p̄mo orare p p̄re z mre. postea p sibi cōmissis. nō tm̄ nomineten⁹ sic supᵖ dictū est. sz memorit̄ ꝛc. Sequit. Oib⁹ in xp̄o q̄escētib⁹ ꝛc. Illi em̄ mortui in xp̄o re quiescūt q̄ in xp̄o moriūt. sic in Apoc. legit. Seq̄t. Locū refrigerij in q̄ lazar⁹ euāgelic⁹ habitabat. lucis ꝛc. s. xp̄s q̄ est lux mūdi. Ipse em̄ est lumē viuētiū. Un̄ ps. Ut placeā coram deo in lumie viuētiū. z pacꝭ. de q̄ pace dixit si meon. Nūc dimittꝭ. vsq̄ in pace. vt indulge/ as p xp̄m dn̄m nr̄m. Qui em̄ indulgētiam z miam ḡrit. iudicē placat z vincit. Seq̄tur. Nob⁹ q̄z pctōribꝰ. q. d. sic dixit ioh. apl's. Si dixerim⁹ q̄m pctm̄ nō habem⁹. nosipsos se/ ducim⁹. z ṽitas in nob⁹ nō est. Et nō est hō q̄ nō peccet licet infans vnius diei sup terrā. Multi nāq̄ ex mīa dei sine peccatꝭ mortali bus viuere p̄nt. sz sine venialib⁹ raro. Seq̄/ tur. De mltitudine miserationū tuaꝝ sperā tib⁹. Si em̄ latro i cruce pēdens ꝓtrit⁹ z ꝓfi tens veniā meruit. q̄re nō mereret xp̄ianus mīcordiā z veniā pctōꝝ ꝓtritus z ꝓfessus Un̄ z vocꝭ exp̄ssio z cordis tūsio manu de/ xtera ꝓtritionē z ꝓfessionez latronis i cruce pendētꝭ ad dextꝝ lat⁹ deo designat. Ipe em̄ ꝓtrito corde ꝓfessus ē. z socio suo in sinistro latere pēdēti dixit. Nos q̄dē digna factꝭ reci pim⁹ ꝛc. Et rn̄dit dn̄s. Amē dico tibi hodie mecū erꝭ in padiso. Un̄ sequit Partē aliquā z societatē ꝛc. Joh. chrys. dic̄ q̄ latro q̄ i cru ce deū ꝓfessus est oēs sctōs in regno p̄uenit Nec mīꝝ ipe em̄ dn̄m i celo regnare ꝓfitebatur. q̄ ab apl'o petro i terra negabat. p q̄ intelligi dat q̄ feruēter penitētes interdū tepi dos sctōs in regno p̄uenīūt. Beata virgo z apl'i adhuc i terra fuerūt. Sanct⁹ ioh̄es ba/ ptista z alij p̄iarche ꝓphete adhuc in lym bo detinebāt q̄n dictū ē latroni. Hodie me cū eris i padiso. i. eris i gaudio. qz vbi xp̄s e ibi gaudiū est z padisus z lux z pax z iocūdi tas. Ipe em̄ xp̄s est lux ꝛa ꝛc. Christ⁹ etiam celū illuminat sic de supna hierusalē dic̄t in Apoc. Ipe em̄ agn⁹. i. xp̄s illuminat eā z sā/ ctis gaudiū infundit. Un̄. Gaudent i celis aīme sanctoꝝ q̄ xp̄i vestigia sunt secuti. quia sequunt agnū quocūq̄z ierit. De hac locuta te in hoc loco ōr. Societatē donare digne/ ris cū tuis sanctꝭ apostol' z martyrib⁹. Qui/ dam dicūt hic intelligi Johem baptistam. Expositores aūt Johem euāgelistā. Licet em̄ in p̄ncipio canonis sit cū ceteris aposto/ lis nominat⁹. nomiat tamē hic. quia duplꝰ/ ci priuilegio gaudet. scz apostolar⁹ vestigior virginitatꝭ. Amoris xp̄i priuilegio merito scōm locū sortit in canone. z cū Stephano qui etiā virgo z martyr fuit. In veteri a te stamēto Jacob patriarcha dilexit Joseph pl⁹ q̄z ceteros filios. eiq̄z duplicē hereditatē tribuit quā tulit in arcu z gladio de amoro rū populo. Et christ⁹ huic discipulo z chꝛi/ stissimo filio duplicē hereditatē z bonorē tri buit vt supra. Notandū q̄ sancta felicitas vidua mater in h̄ loco canonis sanctis hꝭ nib⁹ āteponit̄ z ꝓfertur. Et licet hoc fortita tione antiq̄tatis sit factū. ita vt priuilegio ꝓ ginitatis nō derogēt. Tamē fm Augꝭ in h̄ loco dat intelligi q̄ feruētes z vere penitē tes ꝛginee tediosas z accidiosas exercitio diuinis p̄ire conant. Unde sequit. Intra q̄ rum cōsortiū ꝛc. p xp̄m dn̄m nostrū. Qui ei veniā desiderat irā iudicꝭ placat z miserce diam puocat. ꝓpter q̄d quidā penitens dicit Miserere mei deꝰ fm magnā misericordi a tuā. Virginitas aūt si humilitatē custodiat z feruorē deuotiōis habeat magna mereꝭ p uilegia z p̄rogatiuas gratiaꝝ. Virginib⁹ nā q̄z z martyrib⁹ z p̄dicatoribꝰ fidei christiane aureola in celesti patria reseruat. Nec cum tria genera sanctoꝝ in hoc loco canonis ue niunt. Intra quoꝝ. vsq̄ ad xp̄m dominū nostrū. p quē sz xp̄m. hec oīa. sz pater om li. bona creas. Licet em̄ deꝰ pater in prin cipio. i. in filio creauerit celū z terrā z oēm ge natū eorū z cuncta q̄ fecerat erāt valde bo tamē semp eadē bona creat renouādo. qui ad vinū z panē que in altari offerri debent

Uñ nō solū a sacerdote sz etiā a sancta trinitate benedicunk z ꝓsecrank. z in corpus xpi z sanguinē trāsubstātiādo viuificank. sic patet in ꝑbis que sequunk. Sanctificas viuificas benedicis. In his trib⁹ signis notank tres dies q̄b dñs erat in sepulcro z requieuit ab oñi ope suo qđ patrarat. Nisi em̄ granum frumēti. id est. xp̄s dñs noster cadēs i terrā zc. sz quia granū mortuū est z in terra sepultū. denuo reuixit z pullulauit z fructū multū attulit i electis. Hā sepultura terraz sanctificauit. a morte resurgēs mortuos viuificauit. z benedicēdo panem celestē viuis multiplicauit. Hec in trib⁹ verbis ꝑdictis tāgunk. s. sanctificas quo ad ꝑmū. viuificas q̄ ad secundū. benedicis q̄ ad tertiū. Uñ seq̄k. Et ꝑstas nobis. subintelligik sanctificatōez vt scz p corp⁹ filij tui sanctificemur. hāc viuificatiōem vt p sanguinem ipsi⁹ viuificemur. hāc benedictōez vt ea digne sumēdo a te benedicamur Et ex hoc est tibi deo patri oñipotenti oñis honor z gl̄ia in vnitate spūsscti. Sciendū q̄ in hoc loco in trib⁹ signis notantur tria ꝓpter q̄ xp̄s voluit tres esse dies sue sepulture. s. que sunt i celo restauratur⁹. et q̄ in terra reparatur⁹. z que apud inferos redemptur⁹. Uel in trib⁹ signis hui⁹ loci intelligik sancta trinitas. sicut patet in lr̄a. In ꝑre q̄dem notak auctoritas. In filio eq̄litas. In spūsancto cōmunitas. Q̄ aūt corp⁹ xpi sup calicē in ipa hora leuak z cū ipo calix signak p hoc intelligi dak q̄ mors a xpo supak. vita repak. z gloria dak. de hoc patet in verbis canonis. Per ipm z cū ipo z in ipo. Nota q̄ in hoc loco missa correspōdet oñib⁹ horis canonicis. q⁹ oñia que xp̄s passus est in ea rep̄sentank z memorank. Christ⁹ nāq̄ in matutinis passus est traditionē. ꝟspuitionē. alapaz cesiones. tandem a mortuis resurrexit Hora prima cor̄ pylato derisiones. insultationes. Hora tertia zc. sicut in patris sapientia pleni⁹ cōtinek. De istis septē horis dic̄ ps. Septies in die laudē dixi tibi. zc. Iste septenari⁹ numer⁹ signari potest in septez signis crucis q̄ in hoc loco fiūt cū dicit Sāctificas. viuificas. bñdicis. p ipm z cum ipo z in ipo zc. Hā qui deū deuote laudāt. septē donis spūssancti replenk. z p patrē z filiū sāctificank viuificank z bñdicunk. Q̄ aūt vltimū signū in rta labiū calicis fit cū dicit. In vnitate spūssancti. designat q̄ q̄ adheret deo vn⁹ spirit⁹ cū eo efficik. sicut dicit apl's. Sequitur. Per oñia secula se. qđ alta voce p̄nunciak. z corp⁹ dñi sup calicē z cū calice leuatur. p qđ intelligi dak q̄ tristicia apl'oz de passione dñi ab eoz cordib⁹ ipo reuiuiscēte fugabak. z gaudiū resurrectōis annūciabak Sequik. Orem⁹. vt sic adiuuāte dño a morte peccati resurgam⁹. z in eadē itez nō cadamus. quia xp̄s resurgēs ex mortuis iam nō morik zc. z idcirco peccatū nō dñetur nobis Hā qui facit peccatū (teste apostolo) seru⁹ ē peccati. fugiam⁹ ergo tā horribilē dominuz z ad misericordē dñm z pietatis z dulcedinis reuertamur. Hā z pater oium nō dedignak appellari. quia p̄ misericordiarū z de⁹ tot⁹ cōsolatiōis est. Reuera em̄ vt deū p̄cez nostrū nomiare valeam⁹. diuina informati sum⁹ institutiōe. Fili⁹ em̄ qui dicik coequalis patri ℞ nos docuit. z sic frater noster isti tuit. Ipe nāq̄ est fili⁹ dei p naturā. nos filij ipsi⁹ p gratiā. Ergo pater noster q̄ es in celis zc. Petim⁹ ergo patrē nostrū. z respōdēt clerici circūstantes. Amen. qđ ꝓm Hieronimū hebreū est. z sonat. vt vere z fideliter fiat. q. d. ecclesia astans sacerdoti i missa. O reuerende sacerdos q̄cquid in hac oratiōe petisti z optasti. in te z in nob⁹ veraciter z fideliter fiat z cōpleak. Sequik. Libera nos q̄sum⁹ dñe ab om. ma. p̄te. p̄sen. z futur⁹. vt tui auxilio z te miserāte p̄terita mala deleank. p̄sentia vincank. futura p̄caueank. Et intercedēte beata z gl̄iosa ꝟgine sp dei geni. maria. vsq̄ p eundē dñm zc. In ℞ loco canonis ctio fit cōmemoratio sctōz. In hac oratiōne oñes sancti cōp̄hendunk z includunk. q̄n btē dei genitricis z sctōz apl'oz petri z pauli z ādree noīa recitank. Q̄es em̄ sancti aut p castitatē aut ꝟtutū firmitatē. aut p humilitatē. aut p virilitatē pugne. p iusticia regna celoz adepti sunt. Uñ in btā maria ꝟgine designak castitas. In beato petro ꝟtutū firmitas. In scō paulo hūilitas. In andrea virilitas pugne. p iusticia. vsq̄ ad mortē. Seq̄k. Da. pacius pacē zc. Orat sacerdos cū collecta. p pace. z hōm beat⁹ paul⁹ instituit fieri. Sic dicēdo. s. Thy. ñ. Obsecro igik primū oim fieri obsecratiōes. orōnes. postulatiōnes. grāz actiones. p oīb⁹ hoib⁹. p regib⁹ z his q̄ in sublimitate ꝓsticuti sūt. vt q̄etā z trāquillā vitā agam⁹ in oñi pietate. Orat ḡ ecclesia. p pace tempali ne impediat vel retrahak a pace spūali. Sequik. vt ope misericordie tue adiuti. cōtū ad interiorē z exteriorē religionem

pp z

ptinet. A pctõ sim⁹ sp liberi. z ab oĩi ptur/
batõe. Perturbamur eĩm si pctis mortalib⁹
guamur. z obcecaĸ cor hũanũ. pturbamur
qũ nr̃o arbitrio relinq̃mur. z a nob⁹ dinia g̃/
tia subtrahiĸ z elõgaĸ. qõ ne fiat sacerdos. p
eundẽ. i. pter eũdẽ dñm nr̃m Jhm xp̃m pa/
tris filiũ orat. Sz añq̃ sacerdos in ℔ loco p
eundẽ dñm incipiat. calicẽ discooperit corp⁹
dñi sup calicẽ leuat. diuidẽs ĩ tres ptes. vnã
ptẽ in calicẽ mittẽs. duas extra reseruãs. et
añq̃ vnã ptẽ in calicẽ mittat. alta voce. Pax
dñi. pnũciat. Tria q̃z signa crucis cũ corpo/
re xp̃i in calice signat. Et q̃d ℔ significet bre/
uiter videam⁹. Et p̃mo q̃re hostia diuidiĸ ĩ
tres ptes. quã cãm Sergi⁹ papa determi/
nat sic. Triformis est corp⁹ xp̃i. Pars hostie
in calicẽ missa corp⁹ xp̃i qõ a mortuis resur
rexit z anie vnitũ est mõstrat. Pars comesta
ambulans adhuc sup terrã. Pars in altari
vsq̃ ad finẽ remanẽs. mẽbra xp̃i esse corpo/
ra sctõr. vsq̃ ad finẽ mũdi in sepulcris qui
escẽtia designat. Diuidiĸ aũt sub forma pa/
nis in altari corpis xp̃i spẽs nõ essentia. dei/
tate ĩ sua vnione pmanẽte. q̃ diuidi nõ põt.
Sz in q̃ re fiat corpis xp̃i diuisio vl fractio
oñdit Aug⁹. dicẽs. Oñ xp̃s mãducaĸ. reficit
nõ deficit. Hã z xp̃s carnalẽ sensum discipu
lor̃ redarguit q̃ putabãt ei⁹ carnẽ sicẽ aliã di
uidendã in ptes z ĩ morsus lacerãdã. Diui/
diĸ aũt forma vel spẽs. Cõsecratiõe nãq̃ p/
acta corp⁹ xp̃i sub accidentib⁹ panis velaĸ. q̃
accidẽtia sunt color. sapor. q̃litas. quãtitas.
z forma. Substãtia nãq̃ panis z vini in cõ
secratiõe p v̄ba xp̃i resecaĸ sz accidẽtia rema
nẽt. Hã si accidẽtia auferrenĸ. sacerdos mis/
sam nõ pficeret sz terrereĸ. vñ in ℔ fragilita/
ti humane p̃sulit. Possunt g̃ in trib⁹ ptib⁹
eucharistie tres sub̃e in xp̃o signari. scz dei/
tas. corp⁹. z aĩa. Q aũt vna pticula in calicẽ
mittit. p hoc intelligi daĸ q⁹ caro xp̃i in pas/
sione mortua est. z aĩa immortal'. z deitas i/
passibilis. z ℔ due pticule extra calicẽ rekua/
te repsentãt. Jtẽ in trib⁹ ptib⁹ eucharistie p̃t
sancta trinitas designari. Q igiĸ pticula i ca
licẽ mittit. duab⁹ extra remanẽtib⁹. figurat
q⁹ licet i diuisibilia sint opa trinitat̃. tamen
ſm Augu. ad solũ xp̃m ptinet caro. g̃ pars ĩ
calicẽ missa incarnatũ z passum solũ xp̃z dei
filiũ designat. Due ℣o ptes extra calicẽ kua/
te. imunitatẽ carnis p̃ris z spũsseti figurant
Nõ eĩm p̃r vel spũssanc⁹ est incarnat⁹ vl pas/
sus. vt dicẽ Aug⁹. sed incarnatio ad solũ xp̃z
pertinet. Q aũt in diuisibilia sancte trinitat̃
sint opa. sacerdos innuit cũ hostiã diuidit.
dicens nãq̃ ad patrẽ. Per eundẽ dñm nr̃m
iesum xp̃m. vsq̃ qui tecũ viuit z regnat. vnã
fractionẽ facit. ac si dicerz dividere videor i/
diuisibilẽ. z si xp̃s mortu⁹ est ex humilitate.
viuit tñ ex v̄tute diuinitat̃. in qua semp cũ
patre existens nunq̃ recessit a patre. Lũ ℣o
dicit. In vnitate spũssancti. hãc eucharistie
facit fractionẽ. ac si diceret. licet spũssanctus
obumbrasse v̄gini legaĸ in p̃ceptiõe filij. tñ
a patre eternaliĸ p̃cedens spũssanc⁹. p̃manz
filiũ nunq̃ deseruit. sz sancta trinitas i diui/
sa pmanet. Per oĩa secula seculor̃. Jtẽ eucha
ristia ĩ tres ptes diuidiĸ. i hoc tres ptes cor/
poris xp̃i (qõ est ecclesia) figurank. scz caput
cũ membris. Una ps est ipm caput. s. chri/
stus p̃mitie dormientiũ. Altera ps aiẽ sctõ/
rum in celo triũphantiũ. Tertia ps in terra
militantiũ. Q aũt due ptes seorsum extra
calicẽ seruank. p hoc intelligi daĸ q⁹ xp̃us re
surgens ex mortuis iã non moriĸ. mors illi
vltra nẽ. z qui cũ ipo sunt sancti. Vñ i Apoc
legiĸ. Nõ eiuriẽt neq̃ sitiẽt amplꝰ nẽ. Ter/
tia v̄ro ps in calicẽ ponik. z signat eos q̃ ad
huc in pugna vel militia passionis bui⁹ mũ
di existũt. Jtẽ eucharistia in tres ptes divi/
sa. tres ordines eccl'ie significat. s. virginum.
viduar̃. ꝯiugator̃. Due ergo ptes extra ca
licẽ seruate. celibatũ z sanctimoniã virginũ
z viduar̃ repsentãt. Hã ſm apostolũ. v̄go z
innupta cogitat q̃ dñi sunt. Tertia vero ps
in calicẽ missa statũ cõiugatorũ z passionem
designat. Vñ ipe apostol⁹ dicit. Que ãt nu
pta est cogitat q̃ sunt mũdi. id est. de passio/
nib⁹ diuersis cõiugator̃ tã in reb⁹ q̃ i alt̃is.
Dicẽ eĩm. Tribulatiõez aũt carnis habebũt
hmõi. id est. ꝯiugati. Offerk aũt hostia xp̃i
altari. vt v̄gines z vidue in sanctimonia ple
uerent. z p adiutorio cõiugator̃ ne in tribu
lationib⁹ bui⁹ mũdi positi desperẽt. Jtẽ eu/
charistia in tres ptes diuidiĸ. z offerk ad tria
designata in his versib⁹. Corpis in partes
xp̃i diuisio fit tres. Tincta daĸ viuis. sed ps
nõ tincta supnis. Est donãda reis tertia ps
iustificãdis. Isti versus sic intelligunk. Pri
ma ps missa in calicẽ offerk. p viuis xp̃ianis
qui in miseriis z p̃suris bui⁹ mũdi afflig/
tur z patiunk. quatin⁹ deus mitigare digne
tur afflictiões eor̃. Altera ps extra calicẽ re
seruata offerk ad laudẽ z ad gloriã sanctoꝝ
qui iã triũphant in celo in regno celorum.

Tertia ps offerk p his q̄ sunt i purgatorio. vt a penis cit⁹ liberenk ꝛ absoluank. q̄tinus ꝛ ipe anime in sinu abrae. hoc est in gaudio ꝛ refrigerio assumantur ꝛ gloria sicut ceteri sancti pfruank. Sequit. Anteq̄ tertiā pticulā in calicē mittat. pax dñi alta voce pnūcietur. p qđ vak intelligi q̄ xp̄s a mortuis resurgens triplicē pacē discipulis annūciauit scz pacē tpis. pectoris. ꝛ eternitatis. Hec pacis tria genera designata sunt in tribꝰ signis crucis que sacerdos facit cū corpe xp̄i intra calicē dicēs. Pax dñi sit ſ̄c. ꝛ respōdet chor⁹. Et cū spiritu tuo. q. d. Tu nob pacē optas. ꝛ eadē pax cū spū tuo maneat. quatin⁹ totus in spū mysteriis diuinis insistas. ꝛ spiritualigaudio plen⁹ fias. Hec triplex pax in tribus osculis designak. quia sacerdos altare tribꝰ vicibꝰ osculak. s. in pncipio misse. in medio. in fine. Hā cū christ⁹ nascerek in principio tpis pacē secū attulit. vt ad edictū vni⁹ bois describerek vniuersus orbis. Hec pax designak in pmo osculo. qđ i initio misse sacerdos altari impmit. Secūda pax ē pectoris. ꝛ signak in secūdo osculo qđ sacerdos facit i canone q̄n dicit. Supplices te rogam⁹ Christ⁹ nāq̄ cuz morte p nobis ptulit nos deo ꝛ angelis pacificauit ꝛ pacē pectoris nobis donauit. Et ad hāc pacē cōfirmandam pec⁹ ꝛ lat⁹ cū lancea aperiri voluit. ꝛ ad pacem sui cordis nos intromisit. Tertia pax eternitatis figurata est in vltimo osculo altaris. Christ⁹ nāq̄ cōsummatis oīibꝰ que de eo scripta fuerūt in lege ꝛ pphetis. post in celū ascēdens patri nos recōciliauit. sic ꝛ missa pacta pacē eternitatis nob parauit. Sz notandū q̄ a dñica oratiōe vsq̄ ad finē misse iterdū silētiū celebrak. ꝛ iterdū a sacerdote cāt⁹ l'a clero alta voce ichoak. p ꝟ intelligi dak q̄ xp̄s resurgēs ex mortuis interdū silētium meroꝛ a cordibꝰ discipuloꝝ p suā dulcissimā apparitōz ꝛ salutationē fugauit. Aliquādo ꝫo corpalē p̄sentiā ab eis auferēs. se ꝛ quādo voluit occultauit. Legit etiā christum infra q̄draginta dies apparuisse decies post resurrectionē. ꝛ interim quotiēs voluit se occultasse. Hā in ipsa die resurrectiōis q̄n quies. in ascēsione bis. vt christ⁹ suā resurrectionē cordibꝰ discipuloꝝ ꝛ ascēsionis gloriam corꝝ mētibꝰ ipmeret. et vt ipi discipuli q̄ sursum sunt saperēt. nō que sup terrā. Tempore aūt apparitiōes intra q̄draginta dies facte sunt. Hāc aūt vicissitudinē sacerdos in missa ab oratiōe dñica vsq̄ ad finē misse (vt dictū est) subtil⁹ iam cantādo pulcerrime repsentat. Sequit. Agn⁹ dei. qđ Sergius papa instituit. vt cū fractiōe corpis domini deuotissime cāt⁹. Dicitur aūt agnus ab agnoscēdo. quia matrē suā in magno grege p balatū agnōscit. Sic christ⁹ in cruce positus patrē agnouit p obedientiā. quia factus est ei obediēs vsq̄ ad mortē ſ̄c. Itē agnouit matrē p debitā reuerentiā. quia eā dulcissimo discipulo suo iohāni cōmendauit i morte. Christ⁹ est agn⁹ ꝓpter innocentiā. quia innocēter occisus est. ꝛ ideo plangēdus est Jō canit eccl̄ia. Plangēt eū quasi vnigenitū. qa innocēs de⁹ occisus est. Tātam⁹ g̃ ter agn⁹ dei. q. d. agn⁹ dei qui agnouisti patrē p obedientiā. matrē p reuerentiā. miserere nobis agn⁹ dei qui tollis peccata mūdi p innocētiam. dona nobis pacē. Itē agnus dei ter cā tam⁹ vt liberemur a malis p̄teritis p̄sentibꝰ ꝛ futuris. Post hoc osculū pacis amicꝰ porrigimus añq̄ cōicemus. qđ Innocēti⁹ papa instituit Jn hoc signak q̄ oīis amaritudo corpis a nobis separanda est. quia si ab inuicē discordam⁹. in xp̄i corpe nō manemus. sicut dicit ap̄l's ꝛ euāgelista Johes. Oīis qui odit fratrē suū homicida est. ꝛ scimus q̄ oīis q̄ odit fratrē nō habet ptē in regno dī Teneam⁹ ergo pacē tpis cū primis. pacem pectoris cū nobisipis. scz oīes homines in xp̄o sinceriter diligēdo. vt pacē eternitatis cōsequamur in celis adiuuāte dño nr̄o Jesu ſ̄c. Postea mittit sacerdos partē hostie in calicē dicēs. Fiat hec cōmixtio. Quid autē hoc significet superi⁹ ptractatū est. nisi q̄ sacerdos in hac clausula salutē mētis ꝛ corporis sibi ꝛ oīibꝰ sumētibꝰ corp⁹ dñi eroptat. ꝛ ad vitā eternā. pmerendā ꝛ capescendā p̄paratio salutaris fiat. Hec eīm valde necessaria sunt corp⁹ xp̄i sumere volentibꝰ. vt salutē mētis ꝛ puritatē cordis habeāt ꝛ mundam cōscientiā ad vitā. pmerendā. Deinde sequit oratio. Dñe iesu xp̄e. Jn qua oratiōe petunk tria. a peccatis liberatio. p̄ceptoꝝ dī obeditio. ꝛ a deo nunq̄ separatio. sicut patet i littera. Post hāc orōem memoria dñice passionis breuiter ꝛ memoriter cū oīi deuotione habēda est cōtrito corde ꝛ cōscientia nō ficta. Hic attēdendū est q̄ a sacerdote post hāc oratione dicendū est sub silētio Amen. qđ alibi nō fit in canone nisi post pater nr̄ et in hoc loco. Sacerdos eīm canonē tacite le

git. z ideo nemo ei respõdet amen. nec ipe sacerdos in q̃cũq; loco canẽs subiũgere debz amen. excepto qñ canonẽ finit post hãc orõnem. dñe zc. Amẽ. Finito canone sacerdos se applicat ad susceptiõez sacrosancte hostie. Quidã em̃ sacerdotes de manu. q̃dã de patena sumũt. Hi q̃ õ patena corp⁹ xpi sumũt sumũt i latitudie charitat̃. q̃ in patena figurata est. Interim cãtat̃ cõmunio. ℞ est q̃ discipuli gaudiũ resurrectiõis mutuo sibi nũciauerũt. Post ℞ seq̃t orõ. z signat q̃ vndecĩ discipuli i galilea videtes dñm adorauerũt. Itẽ signat q̃ ĩ cel'p nob orat. repsentatione sue passiõis z vulnez. z q̃ postea itez se ostẽdet. Et p⁹ ℞ dic̃. Ite missa est. z pl'm. bñdic̃. Qõ signat q̃ veniet ĩ iudicio z se nobis ostẽdet. z fidelib⁹ suis dabit benedictõz suam. et tunc leti vadẽt ad mansiões suas. de q̃bus dicit̃ in Johãne. In domo patris mei mansiones multe sunt. Ad quas mãsiones nos perducat ipe pontifex z sacerdos. qui cum patre z spiritusancto viuit z regnat. Amen.

¶ Finit expositio misse sancti Bonauenture.

¶ Laudismus de sancta cruce quem cecinit venerabilis Bonauentura episcopus cardinalis cordis de visceribus

Recordare sancte crucis. qui pfectam vitam ducis. delectare iugiter.
Sancte crucis recordare. z in ipsa meditare insatiabiliter
Stes in cruce christo duce. donec viuis in hac luce. modo pculdubio
Non quiescas non tepescas. in hoc crescas vt calescas. cordis desiderio
Ama crucem mũdi lucem z habebis christũ ducem. per eterna secula
Cruce corpus circũcinge. hanc cõstringe manu pinge. cõsignando singula
Cor in cruce crux in corde. absq; sorde sic cum corde. que tranquillũ faciat
Lingua crux efficiat. crucẽ promat z loquat z nunq; deficiat
Crux in corde crux in ore quodã intimo sapore. det tibi dulcedinem
Crux in membris dominet z vbiq; situet. intra totũ hominem
Cor a cruce sorbeatur z in illã rapiat. amoris incendio
Dissipata carnis rixa. mens sit tota crucifixa spiritali gaudio
Specialem fer amorẽ z precipuũ honorẽ. cruci salutifere
Cum feruore medullarũ. nisu viriũ tuaz velis hanc diligere
In preclara cruce stude z in ipa te reclude. magna cum leticia
Christo sis cõfixus cruci vt tu valeas pduci secum ad celestia
Quere crucẽ quere clauos. quere manus pedes cauos. quere fossa lateris
Ibi plaude ibi gaude. sine fraude summa laude q̃tumcũq; poteris
Istud pactũ non sit fractum. crux p̃cedat omnẽ actũ. vt succedant pspera
Crux est optima medela cõtra zabulontis tela. valde salutifera
Sis in cruce xpi totus. prompto animo deuotus. iubilo dulcedinis
Seruũ dei crux defendit cõprehendit z ostendit. vitam rectitudinis
Cum temptat⁹ z afflictus. derelictus quasi victus. z inter angustias
Non sis piger neq; lentus. sed sollicite intentus. cruce frontẽ munias
Cum quiescis aut laboras. quãdo rides quãdo ploras. doles siue gaudeas
Quando vadis quãdo venis. in solatijs in penis. crucem corde teneas
Crux in omnib⁹ pssuris z in grauib⁹ z duris. est totum remediũ
Crux in penis z tormentis est dulcedo pie mentis z vez refugium
Crux est porta paradisi. in qua sancti sunt cõfisi. qui vicerunt omnia
Crux est mundi medicina. p quam bonitas diuina fecit mirabilia
Crux est salus animaz. verum lumen z preclarũ. z dulcedo cordium
Crux est vita beatorum z thesaurus pfectorum z decor z gaudium
Crux est speculũ virtutis. gloriose dux salutis. cuncta spes fidelium
Crux est decus saluandoz z solatium eoz aq; desiderium
Crux est nauis crux est portus. crux delitiaz ortus. in quo florent omnia
Crux est fortis armatura z ptectio secura. conterens demonia

Crux est arbor decorata. christi sanguine sacrata. cunctis plena fructibꝫ
Quibꝫ anime eruunt̃. cum supernis nutriunt̃ cibis in celestibus
O q̃ꝫ felix ꝑmanebis. nunc in cruce si studebis. donec mundo vixeris
Sine fine letus eris. tu qui sanctam crucē queris. si perseueraueris
Crucem quere crucē gere. christi crucē intuere. vt amore langueas
Summa fide crucē vide. ⁊ plenissime confide donec vitam habeas
Circa crucem exercere. mente debes huic placere. ⁊ hanc corde semꝑ gerere
Hoc est opus salutare. circa crucem laborare. corde ore ⁊ opere
Recordare frater pie. septē vicibus in die. passionis domini
Per quam sumus liberati. ⁊ eterne vite dati. ⁊ supremo lumini
Hanc si amas ⁊ honoras. dicas illi certas horas. adhibendo studium
Horam primā matutinā. trinam sextā vespertinā. nonam completoriū
Quando sedes stas ⁊ iaces. quando loqueris ⁊ taces. fessus cum quieueris
Christū queras in quo speras. crucifixum corde geras. vbicūq̃ fueris
Diligenter pone mentē. super christū patientem. ⁊ sibi cōdoleas
Christi mortē christiane. plange sero atq̃ mane. ⁊ in planctu gaudeas
Qꝫ despectus q̃ꝫ deiectus. rex celoꝝ est effectus. vt saluaret seculum
Esuriuit ⁊ sitiuit. pauper ⁊ egenus iuit vsq̃ ad patibulum
Recordare paupertatis ⁊ extreme vilitatis ⁊ grauis supplicij
Si es compos rationis. esto memor passionis. fellis ⁊ absinthij
Cum deductus est īmensus. ⁊ in cruce tunc suspensus. fugerunt discipuli
Manus pedes ꝑfoderunt. ⁊ aceto potauerunt. summū regem seculi
Cuius oculi beati sunt in cruce obscurati. ⁊ vultus expalluit
Suo corpori tunc nudo non remansit pulcritudo. decor omnis aufugit
Propter hominū peccata. sua caro cruciata fuit inter verbera
Membra sua sunt distenta. ꝓpter aspera tormenta. ⁊ illata vulnera
Inter magnos cruciatus est in cruce lacrimatus. ⁊ emisit spiritum
Suspiremus ⁊ fleamus. toto corde doleamus. super vnigenitum
Qui hec audis ingemisce. ⁊ in istis planctum misce. ⁊ cordis mesticias
Corpus ange. corde plange. mentem frange. manu tange. xp̄i mortis seuitias
Virum respice doloꝝ. ⁊ nouissimū viroꝝ. fortem ad supplicia
Tibi gratum sit ⁊ equū. iam in cruce mori secū. compati cōuicia
Quando vides te afflictum. desolatū ita victum. ꝙ quasi deficias
Christi cogites dolores. graues penas ⁊ merores. sputa contumelias
Bone frater quicquid agas. crucifixi vide plagas. ⁊ sibi compatere
Omni tempe sint tibi quasi spiritales cibi. his gaudenter fruere
Crucifixe fac me fortem. vt libenter tuam mortē plangā donec vixero
Tecum volo vulnerari. te libenter amplexari in cruce desidero
Da dolorem quasi rorem. vt te plorē redemptorē xp̄m. qui te renoues
Non te plices sed felices. cicatrices mille vices. tuas in te refoues
Totum sit quod ego dixi. ad honorē crucifixi. ad laudem ⁊ gloriam
Ut meoꝝ peccatoꝝ gloriosus rex celorum. mihi donet veniā. Amen.

Incipit soliloquiū scti Bonauēture d̄ q̄ttuor mētalibꝫ exercitijs. qd̄ dr̄ imago vite ⁊ dyalogꝰ scti Bonauēture. Prologꝰ.

Flecto genua mea ad pr̄ez dñi nr̄i ih̄u xp̄i. a q̄ oīs pr̄nitas ī celo ⁊ ī t̄ra noiat̄. vt det vob̄ s̄m diuitias gl'e sue ꝟtutē corroborari ꝑ spiritū eiꝰ ī int̄iori hoīe xp̄z ꝑ fidē hītare ī cordibꝫ vr̄is. ī caritate radicati ⁊ fūdati. vt possitꝫ ꝯp̄hēdere cū oībꝫ scīs q̄ sit lōgitudo. latitudo. sublimitas. ⁊ ꝓfūdū. scire etiā supeminētē scīe caritatē xp̄i. vt īpleamī in oēz plenitudinē d̄i. Apl's paulꝰ vas et̄ne electōis. sacrariū diuīe sctificatōis. specl'm ⁊ exēplar supne ꝯtēplatōis. ī ꝟbis p̄missis oñdit nob̄ mētal' exercitatōis ortū. obiectū ⁊ fructū. Mētalis em̄ exercitatio si dz eē pia ⁊ salutifera optz ꝙ habeat potētiā supnaturalit̄ ꝯfortantez. sapientiā regulantē. et clementiā cōsolantem.

Flectat igit̃ aĩma deuota diuine ꝯtemplati
onis amore accẽsa. genua mẽtis añ thronũ
beatissime ⁊ incõprehẽsibilis trinitatis. pul
set humiliter ⁊ postulet sapiẽter dei p̃ris cõ/
formatricẽ potentiã. ne labore depssa succũ
bat. dei filij regulatricẽ sapiam. ne errore se/
ducta a veritate deuiet. dei spũssancti cõso/
latricẽ pietatẽ ⁊ clementiaꝫ ne tedio deuicta
desiciat. Om̃e em̃ datũ optimũ ⁊ om̃e donũ
pfectũ desursuꝫ est descẽdens a p̃re luminũ.
Et s̃m Augustinũ. Om̃e bonũ nostruꝫ aut
deꝰ est. aut a deo est. Uñ nõ immerito ĩ om/
ni boni opis initio ille est inuocãdus a quo
om̃e bonũ originaliter ꝓgredit̃. ꝑ quẽ omne
bonũ exẽplariter ꝓducit̃. ⁊ ad quẽ om̃e bo/
nũ finaliter reducit̃. Hec est illa ineffabilis
trinitas. pater. filiꝰ. ⁊ spiritussanctꝰ. quã tan/
git aplus cũ dic̃. Flecto genua mea ⁊c̃. vsq̃
ibi. vt possitis. Secũdo oñdit istiꝰ saluti
fere mẽtalis exercitatiõis obiectũ. Obiectũ
vero exercitatiõis deuote mẽtis dicunt̃ esse
interiora ⁊ exteriora. inferiora ⁊ supiora. De
bet em̃ aĩma deuota ꝑ mẽtale exercitiũ con/
tẽplationis radiũ reflectere p̃mo ad interio
ra sua. vt videat q̃liter sit formata ꝑ naturã.
deformata ꝑ culpã. reformata ꝑ gratiã. Se
cundo debet cõuertere radiũ cõtemplatio/
nis ad exteriora vt cognoscat q̃ instabil̃ sit
mũdana opulẽtia. q̃ mutabilis mũdana ex
cellentia. ⁊ q̃ miserabilis mũdana magnifi
centia. Debet etiã tertio radiũ cõtemplatio
nis cõuertere ad inferiora. vt intelligat hu/
mane mortꝫ ineuitabilẽ necessitatẽ. iudicij
finalis formidabilẽ austeritatẽ. pene iferna/
lis intolerabilẽ penalitatẽ. Debꝫ quarto cõ
uertere radiũ cõtemplatiõis ad supiora. vt
cognoscat ⁊ sapiat celestis gaudij inestima/
bilẽ p̃ciositatẽ. ineffabilẽ deliciositatẽ. ⁊ inter
minabilẽ eternitatẽ. Hec est illa crux beata
quattuor finibꝫ terminata. in qua o aĩma de
uota cũ tuo dulcissimo sponso Jhu xp̃o de/
bes iugiter meditãdo pẽdere. Hic ẽ ille cur
rus igneꝰ quattuor rotis cõsummatꝰ. ĩ quo
debes post tuũ fidelissimũ amicũ assidue cõ
templãdo celi palaciũ cõscendere. Hec est il
la quadruplex regio. videlicet oriental̃. aq̃/
lonaris. occidẽtalis. ⁊ meridionalis. quã tu
o aĩma quotidie debes ꝑegrinãdo intrare.
⁊ tuũ dilectũ specialissimũ in ea speculãdo q̃
rere ⁊ inuestigare vt possis dicere cũ sponsa
In lectulo meo quesiui ꝑ noctẽ quẽ diligit
aĩma mea. Hec q̃ttuor tãgit apostolꝰ cũ sub
iungit. vt possitis cõprehẽdere cũ oĩbꝫ san/
ctis que sit longitudo. latitudo. sublimitas
⁊ ꝓfundũ. Fructꝰ illiꝰ salutifere exercita/
tionis si digne ⁊ laudabiliter exequat̃. est fe/
licitas eterna. que est q̃d optimũ ⁊ pulcerri/
mũ ⁊ ꝑ se sufficientissimũ. nullo extra se indi
gens. In qua videbimꝰ ⁊ amabimꝰ. vacabi
mus ⁊ laudabimꝰ in eternũ ⁊ vltra eũ qui ẽ
benedictꝰ in secula. Hũc fructũ ꝓmittit apo
stolꝰ quãdo sermonẽ cõcludit dicẽs. Ut im
pleamini ĩ omnẽ plenitudinẽ dei. Hãc ple/
nitudinẽ tũc inueniemꝰ quãdo deꝰ erit vo/
luntati multitudo pacꝫ. ratiõi plenitudo lu
cis. memorie cõtinuatio eternitatis. Tunc
em̃ deꝰ erit om̃ia in om̃ibꝫ. cũ a ratiõe om̃is
error. a v̄itate om̃is dolor. ⁊ a memoria om
nis timor recesserit. ⁊ successerit illa quã spe/
ramꝰ mira serenitas. diuina iocũditas. eter/
na securitas. Hũc tractatũ instigãte cõsciẽ/
tia ꝓpter simpliciores quosq̃. simplicibꝫ ver
bis de sanctoꝝ dictis cõpilaui ꝑ moduꝫ cu/
iusdã dyalogi. In quo aĩma deuota verita
tis eterne discipula meditãdo interrogat. ⁊
homo interior mẽtaliter loquẽdo respõdet.
Ut autẽ ad inestimabilẽ cõtemplatõem isti
us mẽtalis exercitatiõis ꝑueniamꝰ. ab exor
dio incipiamꝰ. ⁊ patrẽ luminũ humiliter in
uocãdo accedamꝰ. genua cordis deuote fle/
ctamꝰ ante thronũ eterne maiestatis. et añ
soliũ indiuidue trinitatꝫ lachrymis ⁊ gemi/
tibꝫ incessanter clamemꝰ. vt deus pater ꝑ su
um benedictũ filiũ donet in spiritusctõ no/
bis gratiã exercitãdi mẽtaliter. vt possimus
cognoscere que sit longitudo. latitudo. sub
limitas. ⁊ ꝓfundũ. vt ꝑ hanc ꝑtingamus ad
eũ qui est om̃is desiderij finis ⁊ complemẽ/
tum Amen.

Capitulũ Primum

¶ Quõ aĩa ꝑ mentale exercitiũ debet radi/
um cõtemplatiõis reflectere ad ĩteriora sua
vt videat qualiter est formata ꝑ naturã. de/
formata ꝑ culpã. reformata ꝑ gratiã. Aĩa

Dic queso o ho/
mo si post deuotã inuocatõeꝫ di/
uine magnificẽtie. ⁊ pꝰ hũilẽ iplo/
ratiõꝫ eterne sapie. ⁊ demũ pꝰ flebilẽ supplicati
onẽ supne pietatꝫ ⁊ clemẽtie. gr̃aꝫ exercitãdi
mentaliter circa quadruplicẽ materiã. vide
licet longitudinis. latitudinis. sublimita/
tis. ⁊ profunditatis obtinerem. quo ordine
inchoarẽ ne meritũ huiꝰ exercitatiõis amit

terem si indebito ordine ignorãter ꝓcederẽ
Ordinis em̃ ignorãtia ꝑm Ambrosiuꝫ sup
psalmũ Bti immaculati. ꝑturbat formã me
ritoꝝ. nec reputat̃ ꝑm eũdẽ ꝑfecta rei cogni
tio in nob̃ existere cũ scim⁹ q̃d sit faciendũ. ⁊
ignoram⁹ quo ordine sit ꝓcedẽdũ. Hõ
O anima. ꝑm Berñ. ad Eugeniũ papã. A
te tua cõsideratio inchoet. ne frustra extẽda
ris ad aliena. te neglecta. Idẽ in meditatiõi
bus. Multi multa sciũt ⁊ seip̃os nesciũt. ali
os inspiciũt ⁊ seip̃os deserũt. deuꝫ querẽtes
ꝑ exteriora deserẽtes sua interiora. q̃bꝫ inte
rior est de⁹. Idcirco ab exterioribꝫ ad interi
ora redeã. ⁊ ab interioribꝫ ad supiora ꝯscen
dam. vt possim cognoscere vñ veni aut q̃ va
dam. vnde sim ⁊ q̃d sim. ⁊ ita ꝑ cognitõꝫ mei
ascendã ad cognitionẽ dei. Itẽ Chryꝝ. sup
Math. dic̃. Nõ minima ꝑs philosophie est
cognitio sui. Itẽ Ambr. in hexameron. Co
gnosce te o homo q̃nt⁹ sis. attẽde tibi vt cõ
sideres q̃d in te intret in cogitatiõe. q̃d exe
at in sermone. Vitã ergo tuã o aĩma quoti
diana discussiõe examina. Attẽde diligẽter
q̃ntũ ꝑficias ⁊ quantũ deficias. qualis sis ĩ
moribꝫ. qualis sis in affectiõibꝫ. q̃ꝫ simil̃ sis
deo ⁊ q̃ꝫ dissil̃is. q̃ꝫ ꝓpe ⁊ q̃ꝫ longe. Illd̃ semꝑ
agnosce ꝙ multo laudabilior ⁊ melior es si
te cognoscis. q̃ꝫ si te neglecto cursus siderũ.
vires herbaꝝ. cõplexiones hoĩm. naturas aĩa
lium cognosceres. ⁊ sciam omniũ celestiũ ⁊
terrestriũ haberes. Redde g̃ te tibi. ⁊ si nõ sꝑ.
saltẽ interdũ rege tuos affect⁹. dirige actus.
corrige gressus. Igit̃ aĩa tene cõsilia sctõrũ.
⁊ ꝑmo radiũ cõtemplatiõis cõuerte ad regi
onẽ orientalẽ. h̃ est ad cõsiderationẽ tue con
ditionis. Diligẽter igit̃ cõsidera q̃ꝫ generose
a summo artifice sis facta ꝑ naturã. q̃ꝫ vicio
se a tua volũtate deformata sis ꝑ culpaꝫ. q̃ꝫ
gratiose a diuĩa bonitate sepe reformata sis
ꝑ gratiã Primo g̃ ꝯsidera q̃ꝫ generose for
mata sis ꝑ naturã. Generositas tua natura
lis cõsistit in h̃ vt estimo. qꝛ tibi naturaliter
ad tui decorẽ impssa ẽ imago beatissime tri
nitatis. Vñ Anselm⁹ in ꝓsologion. Fateor
dñe ⁊ g̃tias ago. quia me creasti ad tuã ima
ginẽ vt tui memor sim. te cogitẽ. te diligam.
Bernard⁹ in meditatiõibꝫ. Scd̃m interio
rẽ hominẽ tria in me inuenio ꝑ que deũ re
colo cõspicio ⁊ cõcupisco. Hec tria sunt me
moria. intelligẽtia. ⁊ volũtas. Cũ em̃ dei re
miniscor. in ip̃o cõdelector. Memoria ei ei⁹
sup vinũ. Cũ intelligẽtia ipsum intueor. q̃n
tum in se sit incõprehensibilis. quia princi
pium ⁊ finis. in angelis desiderabilis. quia
desiderãt in eũ ꝓspicere. in sanctis om̃ibꝫ de
lectabilis. inq̃ntum in eo assidue felices le
tantur. in creaturis omnibus admirabilis
quia om̃ia potenter creat. sapitener guber
nat. benigne dispẽsat. cũ hec intueor ip̃m cõ
cupisco. Cũ deuꝫ ꝑ voluntatẽ diligo. me in
ip̃m trãsformo. Hec est em̃ virtus amoris.
vt talẽ te esse oportꝫ quale est illud q̃d amas
Hec Bernard⁹. Recognosce ergo o anima
mea q̃ꝫ mira ⁊ inestimabilis dignitas est. eẽ
nõ solũ vestigiũ creatoris. quod est cõmune
om̃ibꝫ creaturis. sꝫ esse imaginẽ quod est ꝓ
priũ creature rationalis. Lauda igit̃ aĩma
mea dominũ. lauda deũ tuũ syon. Expergi
scere ⁊ lauda. exulta ⁊ gaude. quia insignita
es dei imagine. decorata similitudine. parti
ceps ratiõis. capax eterne beatitudinis Sꝫ
quia hec modica nõ immerito forte iudica
rent̃ si morte finirent̃. exulta ⁊ lauda qꝛ cuꝫ
ꝑdictis dedit tibi naturã immortalẽ. substã
tiam incorruptibilẽ. durationẽ intermina
bilẽ. vitã perpetuã. Imago em̃ eterne trini
tatis nõ esses si termino mortis ꝑcludi pos
ses. Augustin⁹. xv. de ciuitate dei. O anima
aduerte ꝙ creator tu⁹ post illud esse dedit ti
bi perpetuũ esse. post hoc dedit tibi viuere.
sentire. discernere. sensibꝫ te decorauit. sapiẽ
tia illustrauit. Tuã igit̃ pulcritudinẽ atten
de. vt intelligas qualẽ debeas in te pulcritu
dinẽ diligere. Ex si temetip̃am vt expedit cõ
templari nõ sufficis. cur saltẽ quid de te esti
mare debeas ex iudicio alieno nõ ꝑpendis.
Spõsum habes de cui⁹ pulcritudine si nõ
dubitares. scires ꝙ tã pulcer tam formosus
tam vnic⁹ dei filius tuo aspectu captus nõ
esset. si eũ singularꝫ decor ⁊ vltra ceteros ad
mirãdus nõ traxisset. Hec Augustin⁹. Sꝫ
hec fortasse o anima nimis ingrata tibi vi
dent̃ modica. ꝓpterea audi tertio dignitatẽ
admirabilẽ. ꝙ tãte est simplicitatis ꝙ nihil
potest domũ mẽtꝫ tue inhabitare. nihil po
test in ea mansionẽ facere nisi simplicitas et
puritas trinitatis eterne. Ecce quid dic̃ spõ
sus tu⁹. Ego inquit ⁊ pater ad eũ veniem⁹.
⁊ mansionẽ apud eũ faciem⁹. Et alibi ĩ euã
gelio. Zachee festinans descende. quia ho
die in domo tua oportet me manere. Illabi
em̃ menti illi soli possibile est qui eã creauit
Ipse em̃ est qui intimior intimo tuo esse ꝑ
hibetur. vt dicit Augustinus. Gaude igit̃

o felix aīma q̄ potes esse tāti hospitis hospi/
ta. Bernū. O felix aīma q̄ quotidie cor suum
mūdat vt inhabitantē deū suscipiat. cui⁹ ho
spes nullo bono indiget. qz auctorē omniū
bonoz in se habz. O q̄s beata aīa apud quā
deus sibi requiē inuenit. q̄ dicere potest. Qui
creauit me requeuit in tabernaculo meo. He
gare siquidē ei celi requiē nō poterit q̄ sibi i
hac vita requiē p̄parauit. Hec Bernardus
O aīa nimis es auara si nō sufficit tibi tanti
hospitis p̄sentia. qz scio q̄ tā liberalis est q̄
cōmunicabit tibi de bonis suis. q̄ tā pl⁹ est
q̄ ditabit te de donis suis. Nullo em̄ modo
deceret tantū p̄ncipē. si hospitā suā p̄mitterz
indigentē. Adorna igit thalamū tuū z susci/
pe regē factorē tuū. de cui⁹ p̄sentia exultabit
z letabit tota familia tua. O vere mira z mlt
tum admirabil' sentētia. Rex cui⁹ pulcritu/
dinē sol z luna mirant. cui⁹ magnitudinē ce
lum z terra reuerent. de cui⁹ sapia celestiuz
spirituū agmina illumināt. de cui⁹ clemētia
omniū beatoz collegia satiant. talis tuuz o
anima desiderat hospitiū. tuū cenaculū pl⁹
q̄s celeste palatiū appetit z exoptat. Delicie ei
sue sunt esse cū filiis hoim. Sz si hec adhuc
te nō mouēt ad laudādū creatorē tuū. conuer
te ptemplatiōis radiū ad quartū bñficium.
z cognosce q̄ tāte capacitatis est palatiū tuū.
q̄ nulla creatura sufficit satiare tuū desideri
um. Hugo de sancto victore. O mis iocū di
tas. o is suauitas. o is potētia. o mis opulen/
tia rex creatuz afficere cor humanū potest.
satiare nō potest. Anselm⁹. O mis creatura
que de⁹ me⁹ non est. mihi inopia est. Et q̄re.
Reuera f̄m Grego. in moral'. Aīa humana
que ad deū appetēduz facta est. q̄cquid infra
deū appetit min⁹ est. ideoq̄ iure ei nō sufficit
qđ de⁹ nō est. Jā vt estimo aīa sufficiēter vi/
disti tuā nobilitatē. q̄ est valde laudabil'. cō/
uerte nūc radiū cōtemplatiōis ad tuā super
ceteras creaturas potestatē. q̄ reuera est ad
mirabilis. Hugo de arra aīe. O aīa mea
quid dedit tibi sp̄ōsus tu⁹. respice mōm istū
oīs natura ad hūc finē cursuz suū dirigit.
vt tuis vtilitatib⁹ deseruiat. tuisq̄ oblectamī
tz f̄m distributionē tēpoz indesinēt occur/
rat. Uide iā aīma mea z diligenter cōsidera
q̄ creator tu⁹ sp̄ōsus z amic⁹ totā machinā
mundialē ad tuū ordinauit ministeriū. Ec/
ce angeli purgāt z inflammāt tuū affectum.
illumināt z informāt tuū intellectū. pficiūt z
custodiūt tuū subiectū. Magna dignitas ē
habere tales doctores. ꝓsolatores. z tles cō
seruatores. O aīma si videre posses quanto
gaudio. q̄ntoq̄ tripudio assistūt orantib⁹. i/
tersunt meditātib⁹ q̄nto studio nos i bono
ꝓseruāt. q̄nto desiderio nos z salutē nostrā
eternā expectāt. Celū tibi ōseruit p suū mo
tum. luminaria celi p suū influxū. sol cauſat
tibi diē. luna illumiat tibi nocte. ignis tēpe/
rat tibi aerz frigiditatē. aer tibi mitigat ignis
internā caliditatē. aqua tibi mūdat fetorez.
mitigat tibi sitz. ardorē. z fecūdat terre vigo
rem. Terra ꝓ o te sustētat sua soliditate. fere
at sua fertilitate. delectat sua amenitate. Ec/
ce aīma breuiter discurristi p singula ab in/
ferioribus ad supioza. z inuenisti q̄ oīs cre/
atura ad hūc finē ex diuina ordinatiōe cur/
sum suū dirigit. quatenꝰ tuis vtilitatib⁹ de/
seruiat. tuisq̄ oblectamētis indesinēter oc/
currat. Sed caue aīma mea ne nō sp̄ōsa sed
adultera dicaris. si munera dās pl⁹ q̄ af/
fectū amātis diligis. Augustinꝰ in libro cō
fessionū. Ue tibi si oberras in vestigijs suis
si nutus suos p eo amas. z nō aduertis pur
gate mētis intelligentiā. quid innuat lucī/
la beatissima cui⁹ nut⁹ z vestigia sunt omni
um creaturaz dec⁹ z forma. Adhuc si forte
ignoras te o pulcerrima mulierū. egredere
z abi post vestigia gregū. id est. irrationabili
um creaturaz. que sunt vestigiū creatorz tui
tu vero speculū beatissime trinitatis. ꝑ om/
nib⁹ dignior z excellētior cōprobaris. Et pa
sce hedos tuos iuxta tabernacula pastoris
id est. cōuerte cogitationes tuas ad choros
angeloz. quib⁹ q̄dammodo similis es in/
tura. z cōcuis eris in gloria Anima Jā
satis silui. diu tacui. iam nūc cū verecūdia z
rubore ꝓpellor cōfiteri z dicere q̄ hāc digni
tatē modicū aduerti. Amorē meū heu ego
infelix z misera nimis indigne p̄stitui. facto/
rem meū ꝓpter dona sua nō benedixi. z nō ado/
raui eū toto tēpore vite mee. nimis indigne z
irreuerēter. vane z negligēter viri. Et vt ve/
rum fatear f̄m Bernardū. Quāto p̄ecius
dignitatē meā aspicio. tāto magis vitaz de/
generē me duxisse cōfundor z erubesco. Ti
meo etenim q̄ tāto grauior sit culpa. quāto
dignior z nobilior sit natura. Formido q̄
tāto grauior sit offensa. quāto maior est illi⁹
qui offendit excellētia. Pertimesco q̄ tanto
peior est iniuria q̄nto maiora fuerūt illi⁹ ex
iniuriā irrogaui beneficia. Heu heu domi/

ne deus meus. ex dignitate substantie iam
ppendo vilitatē malicie. ex speciositate natu
re cognosco deformitatē culpe. ex recordati
one bñficior acceptor. intelligo ingtitudi
nē factor meor. Ue mihi misere. iā video.
iā cognosco q̄ q̄quid a sūmo datore accepi
ad vsum vite. miserabilit inflexi ad abusum
prauitat; culpe. Trāquillitatē hūane pac;
ad vsum ouerti vane securitatis. pegrinatō
nem terre p inhabitatiōe dilexi patrie. salu
tem z pulcritudinē corpis redegi i seruitutē
voluptat; vbertatis abūdantiā. nō ad neces
sitatē corpis. sz ad superfluitatē expēdi misere
cupiditatis. tpa serena z blādimēta aer; ad
amorē mihi seruire coegi terrene delectatio
nis. Timeo heu z valde ptimesco vt sil' me
ferire puniēdo debeāt. que vic̄s meis ma
le subiecta seruiebāt. Homo O aīa ali
qualiter iā ppendo q̄ bona est tua cognitio.
Ex verbis em̄ tuis sentio q̄ nō fuit frustra
mea ammonitio. Videt mihi q̄ lumie diui
no sis aliqualit illustrata z tactu veri lumi
nis mota. Quia fm Gregoriū in moralib.
Unusq̄sq dū tactu veri lumis illustrat. si
ipsi ostēdit. vt vnde cognoscit q̄d est iusti
cia. inde erudiat q̄d est culpa qua excecatur
Ūsancti viri quo alt? apud deū virtutu
dignitate pficiūt. eo subtil? indignos se esse
deprehendūt. q; dū proximi luci fiūt. q̄quid
eis in seipis latebat inueniūt. Hec Gregor.
Igit aīma si luce veritatis tacta dignitatez
tuā quā acten? nō attēdisti cognoscis. si cul
pam qua creatorē tuū offendisti intelligis. z
vidisti q̄ gratiose formata sis p naturā. vid
nūc̄ vicios deformata sis p culpā. Anselmus. Reduc aīa erumnosa z misera ad me
moriā enorme delictū z pduc in celū vsq; ru
gitū z lamentū. Cogita aīma pfida dei. adul
tera xpi. q̄d feceris. Dereliquisti in celo castū
amatorē tuū. cōtempsisti factorē tuū. repudi
asti spōsum tuū. turbasti deū tuū. irreueren
ter tractasti sanctū āgelū custodē tuū. Eras
templū dei. spōsa xpi. sacrariū spiritussancti
Que est ista subita cōuersio z repētina mu
tatio. de dei ygine facta est corruptio sathā
ne. de spōsa xpi scortum execrabile dyaboli.
Hec Anselm?. Recordare o aīa ꝓpter quid
vēdideris decorē tuū. ꝓpter q̄d abiecer; ho
norē tuū. p quas tā turpiter fedaueris vultū
tuū. que tāta bona p tam vili p̄cio vēdidisti
O aīma quare te tot bonis spoliasti. quare
frustra tāris te honorib priuasti. quare tot
bona opa neglexisti. tot annos. tot dies. tot
horas sine fructu vixisti. Anima Reco
gnosco o hō q̄ vez loquer;. z nō imerito me
de tāta trāsgressione rephendis. Bernard?
O dñe de? me? quot tpa effluxerūt in q̄bus
sine fructu vt aspicio vixi corā te. quō subsi
stam. quō ad te leuare potero faciē meā. in il
lo magno z terribili examie quādo enume
rari iusser; oīes dies meos grens fructus
in eis. O dñe de? cur intermisi te vllo tpe ꝙ
sari i corde meo. te tota mēte amplecti. i tua
dulcedine delectari. Oia interiora mea vbi
tūc erāt quādo tecū nō erant. cū a te habeat
oīs creatura q̄quid habet desiderabile.
laudabile. delectabile. Hec Bernard? Heu
dñe. nūc intelligo sed cōfiteri erubesco. speci
es z decor creaturarū decepit oculū meū. et
nō aduerti. quia speciosior oīb creaturis
tu es. quib tantūmodo vnā guttā tue inesti
mabilis pulcritudinis cōmunicasti. Quis
em̄ ornauit celū syderib. aerē volucribus.
aquā piscib. terrā plantis z floribus. homies
in corpe diuersis coloribus. in mēte varijs vir
tutib. Hone clementissime pater p te illa ce
lestiū spirituū agmina varijs donis sunt or
nata. Hone p te seraphin ardent dilectione.
cherubin lucēt cognitiōe. de tuis donis iu
dicant throni. de tuis muneribus dominant
dñationes inclite. ex tua virtute pūnt prin
cipat?. ex tua potestate potestates demonu
malicias arcēt. ex tua pfunda potētia mira
cula faciūt virtutes. ex tuo p̄cepto archange
li magnis nūciant maiora. angeli vero mio
ribus significāt minora Sed quid sunt h oīa
nisi tue pulcritudinis modica scintilla. O
bone Jesu fons vniuerse pulcritudis. igno
sce mihi aīme misere q̄ tuā pulcritudinē tā
sero cognoui. tā tarde amaui. propterea mi
serabiliter oberraui. Dulcedo etiā creatura
rum decepit gustū meū. z nō aduerti q̄ mel
le dulcior es. Tu em̄ melliz omni creature
dulcedinē suam. imo tuā cōmodasti. et non
est aliud in creatura dulcedo vel delectatio
nisi tue dulcedinis quā abscondisti timen
tibus te modica demonstratio. Unde dul
cedo omniū creaturarū si quis iuste aduer
tat nihil aliud fac̄ nisi q̄ ad tuā dulcedinez
eternā inuitat. O ihu fons vniuerse dulcedis
z pietat; ignosce mihi q̄ tuā inestimabilem z
melliflua dulcedinē i creatā ñ cognoui nec i
terne mēt; amore ḡgustaui. ꝓpter ea mirabilit
oberraui z animā meaz vsq; modo siliquis

porcor saturaui. sz heu nunq̃ vt timeo ō pane filior tuor mãducaui. ideo sp in delitijs mũdi ieiuna z famelica pmãsi. Gregor⁹. Qz int⁹ gustare nolum⁹ paratã dulcedinẽ ꝓpterea ieiuni z famelici amam⁹ miseri famẽ nostrã. O dulcissime iesu. modo video. modo agnosco q̃ oĩis dulcedo tibi cõtraria. fuit mihi afflictio z magna miseria. Aug⁹ i li. cõfessionũ. Tu eĩ misericordissime de⁹ etiam in peccatis meis sp mihi aderas. pijssime sustinẽs oĩes iniquas delectatiões meas et malas amarissimis respergẽs amaritudinibus. docẽs p flagella si vellẽ sine amaritudine delectari. non possem nisi in te dñe. Hec Aug⁹. Sz heu hãc doctrinã nõ intellexi. pterea oberraui. semp tñ in delicijs meis inquis timui. pditorẽ. timui accusatorẽ. timui reprehensorẽ. formidaui aliquoties ꝓsciaz. expaui multotiẽs infamiã. nõnunq̃ abhorrui gehennã. z tñ heu ego misera int̃ rot tormẽta nõ mutaui volũtatẽ ꝓpriã. Decepit etiam odor create olfactũ meũ. z ignoraui q̃ odor tu⁹ o bone iesu redolet sup oĩa aromata. O bone iesu fons odoris cui⁹ suauitas facẽ inde sinẽter post te currere. z infatigabiliter laborare. Ignosce mihi q̃ tã sero te cognoui. raz tarde in odore vngẽtor tuor post te cucurri. Puto tamẽ z ꝓ ℞ me nõ excuso q̃ odor illius celestis aporhece huic terreno ferori q̃ infecta erã nõ miscet. Decepit etiã son⁹ falsus siue fallax creaturar auditũ meuz. z nesciui nec sensi q̃s dulcia fauciby elector tuor eloquia tua. q̃s suauia auriby amicor tuor ꝓsilia tua. q̃s leuia manib⁹ sanctor tuor mãdata tua. O ihu fons sapie. auctor scie. cõsiliator casti ꝓsilij. fac me vel saltẽ modo audire vocẽ tuã. sonet vox tua in auribus meis. Cũ ãnta amaritudine recogito q̃ fefellit me illa vox miserrima cãtantiũ et dicẽtiũ. Veni te fruamur bonis q̃ sunt. coronem⁹ nos rosis añq̃ marcescãt. z nõ ptereat nos flos tẽporis. Vino pciosor vnguẽtis optimis nos impleam⁹. vbiq̃ relinquamus signa leticie. Hãc vocẽ audiui z nõ intellexi nec aduerti. qñ oĩa vana sunt z risu digna. Oĩa eĩ hec z his silia cito ptrãsierũt. z velut vmbra euanuerũt. Quid eĩ vana hec oĩa amatoribus suis ꝓtulerũt. quẽ eĩ fructũ tũc habuerũt in illis i q̃b nũc ꝓfundunt̃ z erubescũt O dñe de⁹ me⁹. lumẽ cordis mei. panis aie mee. virt⁹ amaricãs mentẽ meã. nõ te amabã. z fornicabar abs te. z fornicãti michi sonabãt euge euge. Amicicia hui⁹ mũdi fornicatio est abs te. O q̃d miseri⁹ misero nõ miserãti sup seipm. Sz inter hec oĩa tu amantissime de⁹ mihi sp aderas. vocẽ tuã frequẽter audiui. inspiratiõr tuã salutiferã sensi. sz nõ cõsensi. O quotiẽs mihi illud salutiferũ ꝓsiliũ inspirasti. Peccasti. q̃esce desine z erubesce. Ad q̃ ego misera morẽ secuta bti Augustini i libro ꝓfessionũ. ꝙba somnolẽta aliquãdo respõdi. Dñe expecta me modicũ. sine paululũ. modo a vanitate quiescã. mõ de malignitate erubescã. oĩa vana z munda na derelinquã. Sz heu illud modicũ z modo nõ habebat modicũ z modũ. z paululũ i longũ ibat. Itẽ Aug⁹ de ꝙbis dñi. Ipa negnicies est res q̃ multos eternaliter occidit. z finaliter in pcis detinet. q̃ se ad vocẽ dñi nõ corrigũt. Vocẽ quidẽ occulte inspirationis audiũt. sz vitam nõ corrigũt. dicẽtes. Eras cras. z subito hostiũ claudit. remanetq̃ peccator foras extra arcã celestis patrie cũ voce corruina. qr ꝓ peccatis gemere nolui⁹ cur colũba. Gregor⁹. Heu q̃s multos i peccatis ꝓpius sua felicitas ꝓstrauit. multos diuturna pax inertes reddidit. eosq̃ illos mor malign⁹ hostis graui⁹ ꝓcutit. q̃ longi⁹ q̃etis vsu negligẽtes inuenit. Itẽ Gregor⁹. Quos ei de⁹ vt puertant diuti⁹ tolerat. nõ cõuersos duri⁹ dãnat. Sz o homo vt tibi mee infelicitatis historiaz ꝓfecti⁹ manifestẽ. ꝓfiteor q̃ hec oĩa mee infelicitati nõ sufficiebãt. sed ad cumulũ dãnatiõis heu mũdana mollicies tactũ meũ nimis mirabiliter deciplebat z ignoraui q̃ tã suauis o bone iesu esset tu⁹ amplex⁹. tã honest⁹ attract⁹ tu⁹. tã deliciosus ꝓiectus tu⁹. Cũ eĩ te amauero mũda sum cũ tetigero casta sum. cũ accepo ꝙgo sũ. Tuus o dulcissime iesu amplex⁹ nõ maculat sz mũdat. tu⁹ attract⁹ nõ inq̃nat sed sanctificat. O iesu fons vniuerse dulcedis et suauitat⁹. ignosce mihi q̃ tã sero credidi. q̃ntũ bz deliciositatis. q̃ntũ honestat⁹. q̃ntũ iocũditatis. qñ leua tue eterne sapiẽtie z cognitionis est sub capite meo. i. rõne. z dextera tue diuine clemẽtie z dilectiõis amplexabit̃ me. i. volũtatẽ Heu me misera q̃d vnq̃ tã dulce. raz suauetã delicioſum z salutiferũ potest expiri. q̃s inter brachia tãti spõsi q̃escere. inter oscula tãti regis z amici felicit̃ obdormire. Hãc dulcedinẽ senserat aĩma deuota qñ optabat dicens. O sculet̃ me osculo oris sui. zc. Aũq̃d has delicias aĩa deuota erat expta quando

orabat ardens. et iã pene deficiẽs p̃ dilecti sui ꝯcupiscẽtia. dicẽs in Cantic. Quis mihi det te frẽm meũ. sugẽtẽ vbera mr̃is mee. vt inueniã te solũ foras. t deosculer te. et iã me nemo despiciat. Apprehendã te. t ducaz te in domũ p̃ris mei. t in cubiculũ genitricis mee. ibi me docebis. t dabo tibi poculũ ex vino ꝺdito. t ex musto malagranatoꝝz meoꝝ. Quis enarrare sufficeret nisi q̃ mente gustasset. quãtũ habet ß verbũ dulcedinis t deuotiõis. qñ bene ponderat et recte cribratur deuota mente. Uñ expositionez deuote menti relinquo. Sed o dñe deus. si hec tam dulcia sunt cogitãti. q̃z dulcia eẽ possunt degustãti. Si tã suauia sunt legenti. q̃z cõsolatoria erũt p affectũ sentiẽti. Augustin⁹. Fac me dulcissime iesu int⁹ gustare p amorẽ. qõ extra gusto p cognitionẽ. fac me sentire p affectũ. qõ sentio p intellectuz. Hec Augustin⁹. Eya dulcissime iesu trãffige salubrerrimo vulnere amoris tui medullas aie mee. vt vere ardeat. langueat t liq̃fiat. t solo tuo desiderio deficiat. cupiat dissolui t esse tecũ. te solũ semp esuriat panem vite celestis. qui de celo descendisti. te sitiat fontẽ vite. fontẽ eterni luminis. torrentẽ vere voluptatis. Te semp ambiat. te querat. teq̃z inueniat. in te dulciꝰ requiescat. Sed q̃ vesania. que infernalis furia tanto tempore a me. phibuit talia t tanta mẽtis mee solacia. tam diuĩa gaudia. tã melliflua cõuiuia. Dic queso o hõ que est tanti mali causa. q̃ tanti periculi ratio. que tanti dãni occasio. Homo. Uideo o aia q̃ iã fatigata laboribꝫ. iã vexata doloribꝫ. vltra inuenire nõ valeas cui tantũ dãnũ illatuz ascribas. Peto igiꝭ vt cũ patientia audias si tibi tanti mali causam demõstrauero. si tibi tanti dãni inimicũ ostendero. Jam p parte hostẽ tetigisti aliq̃liter. tamẽ forte p dolore mentis nõ aduertisti. Habes o aia mea inimicũ domesticũ. hostẽ amicũ. aduersariũ. ꝓpinquũ. q̃ tibi malũ p bono reddidit. t sub specie amicicie crudeliores existẽs inimicus. bis oĩnib⁹ t aliꝭ infinitis bonis te preuauit. Uic hostis salua tua reuerẽtia est caro infelix t misera. multũ tamẽ tibi dulcꝭ et dilecta. Hanc cũ pauisti. inimicũ pessimuz ꝺtra te erexisti. hanc cũ honorasti. hostẽ crudelissimũ ꝺtra te armasti. hanc cũ foris vaꝝz p̃ciosis indumẽtis decorasti. oĩnib⁹ interioribꝫ ornamẽtis te spoliasti. nesciens qõ dicit beat⁹ Gregoriꝰ in omelia. Uñ inquit caro ad temp⁹ suauiꝰ viuit. inde spiritus ineternũ torquebiꝭ t ingemiscet. Et econtra. quo pl⁹ caro premiꝭ. eo plus de spe celesti anim⁹ letaꝭ. Uñ p tanta iniuria nob̃ p te illata cõtinere ampli⁹ me nõ valeo. q̃n tantũ malũ hucusq̃z sub silentio piculose p transitũ reph̃endaz. Scio inq̃t Bernard⁹ in meditatiõibꝫ. o aĩa quendaz q̃ p plures annos tecũ vixit. ad mẽsam tecũ sedit. cibũ de manu tua sumpsit. t in sinu tuo dormiuit. cũ voluit tecũ colloquiũ habuit. hic iure hereditario seru⁹ tuus est. sed q̃ delicate nimis enutristi eũ. t virge pepcisti. leuauit calcaneũ suũ sup̃ caput tuũ. t te in seruitutẽ redegit. O aĩa miserabilis et misera. q̃s te liberabit de vinculo imꝓperij huius. Exurgat de⁹ t cadat armat⁹. t conterantur inimici⁹. Inimici⁹ inquã cõtemptor dei. amicus mũdi. cultor diaboli. Quid tibi videtur ꝺ illo. Si recte sentis. puto q̃ mecũ dices. Reus est mortꝭ. crucifigat. Noli ergo dissimulare. noli differre. noli parcere. crucifige crucifige eũ. Sed in q̃ cruce. In cruce dñi nr̃i iesu christi. in q̃ est salus. vita t resurrectio nr̃a. Recole igiꝭ o aĩa p̃mordia tua. attẽde q̃ es insignita dei imagine. decorata eius similitudine. despõsata fide. dotata spe. p̃electa charitate. redempta sanguine. particeps gr̃e. capax beatitudis. q̃d tibi cũ carne vnde ista paterꝭ. si diligenter cõditiones ei⁹ aduertis. nunq̃z vili⁹ sterquilinũ vidisti. si ei⁹ miserias enumerare velis. q̃z onusta sit peccatꝭ pruriens ꝺcupiscẽtijs. occupata passionibꝫ. polluta illusionibꝫ. cõfusione plena. ignominia repleta. quid de ea habes aliud q̃z cogitatiões fedas et immũdas. Hec Bernardus. Idez. O anima diuina erubesce in similitudinẽ porci commutari. erubesce volutari in ceno q̃ es ꝺ celo. Idem sup̃ Cantica. O aĩa donec̃ carne es. inter spinas versaris. t necesse est vt tentationũ tribulatiões. t impugnationuz aculeos grauit patiaris. Unde dicit tibi i Cantic⁹. Sicut liliũ inter spinas. sic amica mea inter filias. O candens liliũ. o tener t delicate flos. increduli et subuersores sũt tecũ. t cũ scorpionibꝫ habitas. Uide q̃ quõ caute ambules int̃ spinas. Caro t mũdus pleni sunt spinis. cõuersari in his t nõ ledi diuine potẽtie est. t nõ virtutiꝭ hũane. Hec Bernardus. Est t alius inimicus fortis t

crudelis. q̄ mira calliditate omniū discutit consuetudines. ventilat curas. scrutat̄ affectus. ⁊ ibi semp̄ q̄rit cās nocēdi vbi quenq̄ viderit studiosi⁹ occupari. Nouit em̄ h̄ hostis antiquus. ab initio hūani generis inimicus. cui ip̄e illecebras gule ingerat. cui virus inuidie infundat. cui blandimēta luxurie obijciat. cui vana sup̄bie incitamēta p̄mittat. nouit quē metu opp̄rimat. quez gaudio fallat. quē admiratiōe seducat. Habet etiā aliq̄s sibi obligatos. quoꝝ ad alios decipiendos ingenijs vtit̄ et linguis. O anīa fragilis ad resistendū. facilis ad cadenduz. difficilis ad surgenduz. q̄liter isti⁹ crudelis aduersarij laqueos euadere poterꝫ. quem tantis subtilitatib⁹ preditū agnoscis. Hec Leo papa. Anīa Nunc video. iam primitus recognosco. q̄ sicut dicit Aug⁹. consuetudo peccati est q̄ nō facile cognoscit̄ ab eo q̄ ip̄o p̄mit̄. sed mox cū inceperit se quis ab illo alienare. tūc demū cognoscit in q̄nta feditate iacuerat. Igit̄ qꝛ iam aliq̄lit̄ me ip̄am a pctō alienare incipio. et p̄ hoc me et pctm̄ meū agnosco. me ampli⁹ a planctu cōtinere nō valeo. O dn̄e deus me⁹. tu imp̄ssisti mihi amabilē imaginē tuā. ⁊ ego sup̄induxi odibilē imaginē diabolicā. Heu heu miser homuncio q̄ demonis imaginē sup̄impressi sup̄ imaginē dei. Cur nō odi eius imitationē. cui⁹ abhorreo nomē. Ille sponte cecidit. ego volens corrui. Ille nulla p̄cedente vindicta peccauit sup̄biens. ego visa eius pena peccaui cōtemnēs. Ille semel in innocētia est institui⁹. ego multotiēs suz restituta. Ille se erexit cōtra eū q̄ se fecit. ego me erexi ꝯtra eū q̄ me refecit. Ille deū dereliquit p̄mittentē. ego fugi deū p̄sequentez. Ille p̄stat in malicia d̄o reprobāte. ego curro a deo misericorditer reuocāte. Et si ambo ꝯtra deū. ille tn̄ ꝯtra nō req̄rentē se. ego vero ꝯtra morientē p̄ me. Ecce cui⁹ imaginem horrebā. cū in multꝫ me inueniā horribiliorem. Homo Fuge fuge a me o horribilis substātia. fuge teip̄am. exterrita a teip̄a. Ne igit̄ sine rugitu cordis tui toleres horrorē tuū. si toleras non te agnoscis. Nō est hec fortitudo. sed mētis hebetudo. nō est sanitas sed obdurata iniquitas.

Anīa Si me videro. est horror intolerabilis. si nō videro. est mors ineuitabilis. O q̄ infelix q̄ sibi est horribilis. sed tn̄ multo infelicior cui mors eterna ē sensibil̄. Anselmus ī oꝛonib⁹. O p̄ patiētissime. o rex clementissime. tegere nō valeo. excusare neq̄o. ⁊ tn̄ ꝯfiteri nō modicū erubesco. Iā causaz tantoꝝ maloꝝ inuenio. iā qd̄ p̄us male latuit agnosco. Bernard⁹ in meditatiōib⁹. Cor em̄ meū miserū dū futurū nō curauit gaudiū. nec diuinū q̄siuit ꝯsiliū. a seip̄o fuit elōgatū. ⁊ in amore terrestriū occupatuz. dūq̄ elapsum fuit ab illis. ⁊ inuolutū istis. vanitas ip̄m decepit. luxuria polluit. curiositas abduxit. cruciabat̄ inuidia. torq̄bat̄ iracundia. diuidebat̄ auaricia. anxiebat̄ accidia. sicq̄ immergebat̄ oīb⁹ vicijs. qꝛ vnū bonū qd̄ sibi sufficere potuit dereliq̄t. Hec Ber̄. Abeant g̊ mitissime de⁹ in obliuionē coraz te om̄ia male ꝯsumpta mea tp̄a. ⁊ cōcede vt hoc tp̄is mei residuuz forte nimis breue et momentaneū sit tibi honorificū. mihi fructuosum. ⁊ p̄ximo edificatoriū. Iā pijssime deus p̄pter magnitudinē dāni qd̄ infelix et misera miserabilit̄ incurri. video ⁊ recognosco q̄ meip̄am ⁊ pctm̄ meū sufficient̄ vt merui deplangere nō valeo. si tāta debet eē nō immerito pctī detestatio q̄nta fuerit in misera volūtate delectatio Homo O aīa si p̄ te vt asseris nō potes nec sufficis delictum tuuz deplangere. necesse habes te ad aliquez sctōꝝ cōuertere. An ignoras q̄ fm̄ Bernardū securū habes accessum ad deū. vbi matrē habes ante filiū. filiū ante p̄rem Mater p̄ te on̄dit filio peci⁹ ⁊ vbera. filius p̄ri lat⁹ ⁊ vulnera. Putas q̄ vlla poterit ibi esse repulsa. vbi tot sunt charitatis indicia. In pericul̄ ergo ⁊ in angustijs ac in rebus dubijs mariā cogita. mariā inuoca. Nō recedat a corde tuo. non discedat ab ore tuo. Ip̄am sequēs nō deuias. ip̄am rogans nō desperas. ip̄a tenente nō corruis. ip̄a protegente nō metuis. ip̄a duce nō fatigaris. ip̄a p̄picia ad veniā p̄ueuis. Hec Bern̄. Anselmus. Dic igit̄ o anīa cū magna mētis fiducia. O dn̄a si tuus fili⁹ p̄ te fact⁹ est frat̄ noster. nōne tu p̄ ip̄m facta es mater nr̄a. Exultabo igit̄ et letabor. qꝛ quicq̄d iudicabit̄ de me. pendet ex sentētia mr̄is ⁊ fratrꝫ mei. Hec Anselmus. Anīa Cū peccaui in filiū. irritaui matrē. Matrē offendere non potui sine iniuria filij. Quid ergo o hō faciam. quis recōciliabit me filio inimica matre quis mihi placabit matrē irato filio.

Homo Anselmus. O anīa non dubites etsi ambo sint offensi. ambo tn̄ sunt clemen

tes.ambo pñssimi. Fugiat g reus iram iu
sti dei ad piã matrẽ.refugiat reus irã offen
sem̃is ad benignũ filiũ.z dicat. De⁹ qui fa
ce⁹es filiꝰ femine ꝓpter nr̃am miseriã.femia
q̃ facta es m̃ dei ꝓpter miscõiam. aut mise
reamini mihi impie peccatrici.aut ostẽdite
mihi magis misericordẽ. ad quẽ ego mise
ra ꝓfugere valeã. Hec Anselm⁹. Ania
O homo q̃ sanũ ꝓsiliũ tuũ.q̃ ꝓsolatoriuz
est mihi misere verbũ tuuz. Quia qñ pctm̃
meũ recte aspicio. tũc inuenio. tunc agno
sco q elemẽta p pcã mea pollui.celos inq̃
naui.astra celi obfuscaui.dãnatos in infer
no cruciaui.sctõs in celo pturbaui.angl'os
mihi ad custodiã deputatos irreuerenꝫ p
tractaui. Uñ ab oiby his auxiliũ petere pti
mesco. Et q̃ iusti iuste mihi indignati sunt
ad ipos confugere nõ ps̃umo. Nõ O
ania nimia est trepidatio tua.q̃uis placita
sit humiliatio tua. An ignoras q̃ multi de
sanct⁹ peccauerũt.q̃ qualiꝫ nob peccãtibus
misereri debeãt.in suis magnis pctis dixi
cerunt. Cogita moysen ꝓphetã eximium de
diuia potẽtia desperantem. Cogita dauid
regẽ sctissimũ ꝓtra diuinã legẽ adulterio z
homicidio peccantẽ. Agnosce salomonẽ sa
pientissimũ idola vana z pessima adorãtẽ.
Cognosce manassen regẽ iniq̃ssimũ.q̃ plus
q̃ omes reges isrl' peccauerat.qui dicebat.
Peccaui sup̃ numez arene mar⁹.et nõ sum
dign⁹ videre altitudinẽ celi p̃ multitudine
iniq̃tatis mee.hos semp cogita veniã impe
trantes. Sed q̃d plura de sctis veteris te
stamenti. Cogita nũc z aduerte paucos de
sanctis noui testamẽti. Uide matthevz se
dentẽ ad theloniũ pcõrem z publicanũ et
assumptũ in discipulũ. Uide paulũ lapidã
tem stephanũ.z electũ in ap'lm. Uide petz
christũ abnegantẽ.z mox veniã impetrãtẽ.
Uide militẽ christũ crucifigentẽ.z tñ de di
uina miscõia ps̃umentẽ. Uide latronem in
cruce pendentẽ z veniã impetrãtẽ. Postre
mo cogita o aia.q̃ illa famosa z ĩmũde pec
catrix maria magdalena.facta est tã singu
laris z specialis christi amatrix. Omes em̃
q̃q̃ modo cũ deo regnãt. vel olim sic nos
peccauerũt. vl' saltem peccasse potuissent si
eos diuia clemẽtia a pcõ nõ ps̃eruasset. Qz
cuicunq̃ donatũ est vt peccare penit⁹ non
potuerit.nõ est ꝟ nature sed celest⁹ gratie.
Ania Jam nunc secure ꝓphas z reges
implozo.iã nũc audacter ap'los z martyres
inuocabo. ꝓfessozes. ꝟgines z viduas ꝓsta
ter interpello. Sed tñ p̃ oiby his sacratissi
mã dei genitricẽ virginẽ mariã ꝓfidentius
adorabo. Scio em̃ q̃ tã pia dulc⁹ z suauis
est maria.q̃ nec nosci põt q̃n accẽdat.nec
cogitari q̃n recreet affectũ diligẽtiũ se. Hec
est em̃ illa q̃ salutẽ oiby impetrauit.z totius
mũdi repationẽ obtinuit. Hec Berñ. Anse
lmus. O femia mirabiliꝫ singularis.z sin
gulariꝫ admirabilis.p quã elementa reno
uanꝫ.infirmi medicanꝫ.hoies saluanꝫ z an
geli reintegranꝫ. O femia gr̃a plena. de cu
ius plenitudinis abũdantia resps̃a reuiui
scit omis creatura. Berñ. O bñdicta geni
trix vite.inuẽtrix gr̃e.mater salut⁹.p te acces
sum habem⁹ ad filiũ tuũ. vt p te nos susci
piat.q̃ p te dat⁹ est nob. Excuset apud ip̃m
integritas tua culpã corruptiõis nr̃e.hũili
tas tua deo grata o beatissima veniã impe
tret vanitati nr̃e. O bñdicta p gr̃am quam
inueniſti.p ꝓrogatiuã quã meruiſti.p mise
ricordiã quã peperisti.fac vt q̃ mediãte te di
gnat⁹ est fieri particeps infirmitat⁹ z misse
rie nr̃e.te intercedẽte nos faciat participes
gl'ie sue. Hec Berñ. Nõ Jam nuncvt
estimo o ania mea aliq̃liter meritorie ꝙuer
tisti radiũ ꝓtemplatiõis ad videndũ q̃liꝫ for
mata sis p naturaz z quõ deformata p cul
pã. ꝙuerte nũc radiũ tuũ.iã vt spero p cõtri
tionẽ depurata.ad intuendũ q̃liꝫ sis refor
mata p gr̃am. Scire tñ debes q̃ q̃nto pfe
ctius p ꝓtritõis lauacrũ caligo mentis de
tergiꝫ.tãto lucidi⁹ diuine repatiõis bñficiũ
speculaꝫ. Pctm̃ em̃ fm Aug⁹. est tenebra q̃
intellect⁹ obtundiꝫ.z interiorẽ hõ tot⁹ obte
nebraꝫ. Uñ necesse ẽ vt tãto sollicit⁹ mẽta
les oculi⁹a peccati tenebra p cõpunctõis la
chrymas ꝓtinue expurgenꝫ.q̃nto amplius
p hãc ꝓtemplatõis radius obtenebraꝫ. Hec
Aug⁹. Jam igiꝫ o aia in affectiõiby serena
ta.dirige radiũ ꝓtemplatiõis ad intuendũ
q̃ ꝓfunda dei clemẽtia. z q̃ alta di sapiẽtia
q̃q̃ mira dei potẽtia sis p gr̃am reformata
Consydera ꝓmo q̃liter p beneficiũ redẽ
ptionis te a pcõ originali liberauit. An ig
noras q̃ p pctm̃ originale eras bonis na
turalib⁹ z spũalib⁹ spoliata.potestati ꝓnci
pis tenebrarum sublugata.a patria tua re
pulsa z alienata. Sed fm Berñ. Singu
laris illa maiestas mori voluit vt viuerem⁹
seruire vt regnarem⁹.exulare vt repatriare
mur.et adviliss̃ima opera inclinatus est. vt

nos ꝯstitueret sup̄ om̄ia opa sua. Venit eī
filius homīs q̄rere ⁊ saluū facere qd̄ perie/
rat. Venit inquā vt te sup̄buz humiliaret.
Gregori⁹ in registro. Ad h̄ vnigenit⁹ dei fi
lius formā infirmitatꝭ nostre suscepit. ad h̄
inuisibilis nō solū visibilis. sed etiā despe/
ctus apparuit. ad h̄ ꝯtumeliarū ludibria. il/
lusionū probra. passionū tormenta tolera/
uit. vt sup̄bū nō debere esse hoīem doceret
hūilis deus. Aug⁹. Om̄ia bona terrena cō
tempsit de⁹. vt ꝯtēnenda mōstraret. ⁊ om̄ia
terrena mala sustinuit. vt sustinēda doce/
ret. vt neqꝫ in illis q̄reret felicitas. neqꝫ in
istis timeret aduersitas. Venit secundo
vt te p̄ri recōciliaret. Aug⁹. Cū inimic⁹ es/
ses patri ego reconciliaui te. cū longe esses.
ego veni vt reducerē te. cū inter mōtes ⁊ sil
uas errares. quesiui te. inter lapides et li/
gna inueni te. in humeris meis portaui te.
p̄ri meo reddidi te. laboraui. sudaui. caput
meū spinis exposui. man⁹ meas clauis ob/
ieci. lancea lat⁹ meū aperire p̄misi. sanguinē
meū ꝓ te fudi. totqꝫ nō dicā iniurijs sꝫ aspe
ritatibꝫ lacerat⁹ sum ꝓpter te. sed heu ꝓpter
peccatū tuuz te diuidis a me. Venit ter
cio vt te venditū repararet. Aug⁹. Admire
mur. gratulemur. amem⁹. laudem⁹. adore/
mus. qm̄ p redēptoris nr̄i mortē. de morte
ad vitā. de tenebris ad lucē. de exilio ad pa
triā. de corruptiōe ad incorruptōnē. de mi
seria ad gloriā. de luctu ad gaudiuz vocati
sumus. Gregori⁹ nazanzenus. O mira ⁊ in/
audita p̄mixtio. q̄ creator est fit creatura. q̄
immēsus est capit. q̄ diues est in om̄s. pau/
per efficit. Suscepit imaginē carnis mee.
vt imaginē quā fecerat repararet. vt carnez
mortalē īmortalitate dotaret. Expgiscere
nunc o anīa mea. respice in faciē christi tui.
Vide faciē illā quondam splendore nimio
luminosaz ꝓpter te velatā ꝯtra charitatem.
decore speciosaz. inflatā ꝯtra speciositatez.
dulcore gratiosaz. cōsputā ꝯtra gratiosita/
tem. amore desiderabilē. abominabilē con
tra desiderabilitatē. Vide nūc o anīa mea
⁊ diligent ꝯsidera mira et inaudita ꝓdigia
q̄ fecit dn̄s sup̄ terrā. De⁹ illudit vt honore
ris. innocēs flagellat vt ꝯsoleris. iust⁹ cru/
cifigit vt libereris. agnus īmaculat⁹ occidi
tur vt epulerꝭ. sanguis ⁊ aqua de latere lan
ceati emittunt vt poteris. Respice igitur in
preciū redēptiōis. placās offensaz p̄uarica/
tionis. inspice exemplū informatiōis. pre/
stans amminiculū sctificatiōis. aspice auxi
lium ꝓtectiōis. reserās ianuā incarceratio/
nis. suscipe p̄miū retributiōis. ꝯferens gra
tiā iustificatiōis. Aspice o anīa delicata con
templādo assidue. ⁊ fac imitādo p̄fecte fm
exēplar ꝯsummate iusticie. qd̄ tibi in mon/
te monstratū est. h̄ est in christi victoriosissi
ma passiōe. An nō ꝯsideras q̄ delicijs cor/
poralibꝫ estuas. ⁊ christ⁹ dn̄s tuus. rex tu⁹.
sponsus tu⁹. magister ⁊ amic⁹ tuus affligit
om̄i genere penarū. in om̄i parte sensuum.
ab om̄i statu hoīm. Rex illusit. p̄ses iudica
uit. discipul⁹ vendidit. apl'i reliquerūt. pon
tifices. scribe ⁊ pharisei tradiderunt. genti/
les flagellauerūt. turbe ꝯdemnauerunt. ac
milites crucifixerūt. Bern̄. Caput illud an
gelicis tremendū spiritibꝫ. densitate spina/
rū pungit. facies pulchra p̄ filijs hoīm. spu
tis iudeorū deturpat. oculi lucidiores sole
caligant in morte. aures q̄ audiunt angeli/
cos cant⁹. audiūt pctōꝝ insultus. os quod
docet angelos. felle ⁊ aceto potat. pedes q̄/
rū scabellū adorat qm̄ sanctū est. cruci cla/
uo affigunt. man⁹ que formauerunt celos
sunt in cruce extense ⁊ clauis affixe. corpus
verberat. lat⁹ lancea p̄forat. Et quid plu/
ra. nō remāsit in eo aliq̄d liberum nisi sola
lingua. vt ꝓ pctōribꝫ exoraret. ⁊ m̄rem disci
pulo cōmēdaret. Hec Bern̄. Et quid plu/
ra. o fidelis anīa saluator nr̄ nullis aduer/
santiū hostiū tentamētis potuit a nr̄e salu/
tis cura reuocari. Sed q̄ magis ei⁹ nobis
ostendit emulatio. eo grauior nos si hanc
spernim⁹ sequit dānatio. Anīa O ho/
mo. iam diu tacui. qꝛ que ꝓposuisti cuz gau/
dio parit ⁊ luctu deuota mēte recepi. Gau/
dens igit gaudebo in dn̄o. qꝛ me tm̄ dilexit
q̄ vnigenito filio suo ꝓpter me nō pepercit.
O inestimabil' dilectio charitatꝭ. vt ancillā
īmo nec noīe ancille dignā redimeres filiū
tradidisti. O dn̄e iesu christe q̄ ꝓpter me ti/
bi nō pepcisti. cor meū tuis vulneribus ita
saucia. ⁊ mentē meā tuo sanguine ita īebria
vt quocūqꝫ me vertā semp̄ te videā crucifi/
xū. ⁊ q̄cq̄d inspexero mihi appareat tuo san
guine rubricatū. vt sic totus in te tendens.
nil valeā p̄ter te inuenire. nil nisi tua vulne
ra intueri. Hec mihi ꝯsolatio sit tecum mi
dn̄e crucifigi. ⁊ mihi sit intima afflictio ali/
q̄d p̄ter te meditari. Hugo de sctō victore.
Nulla dilectio maior. nulla charitas since
rior. nullus amor fortior. mortuus ē ꝓ me

innocens. nihil in me inueniēs qđ amaret sed beu ḡtiens hāc mirā circa nos diuīe pietatis dignationē aduerto. de nimia ingratitudie mea nō modicū ꝓfundor z erubesco.

Hō Hugo de arra aīe. O aīa derelicta sponsuz tuū. pstituisti amorē tuū. z p tantis bñficijs gras non egisti. qr vt releuaret te illuc vñ ecciderās. ipe descēdere dignat⁹ est. z pie pati qđ tolerabas. Cogita ḡ q̄ntuz diligat te q̄ nō nisi moriēdo a morte voluit liberare te. Dec Hugo. Vñ aīa mea. q̄nto bñficia redēptoris recognoscis digniora. tāto pctā ingratitudinis sūt deteriora. Vide ḡne sis ingrata. cui tāta bñficia sunt collata. Magnū em̄ est pctm̄ ingratitudinis. Quia ſm Bern̄. Ingratitudo est q̄ vent⁹ vrens. ericcās riuulos diuīe miscōie. fontē clemētie z fluēta gre. Attēde igit o anima mea. freq̄nter volue z reuolue i mēte illud horribile verbū qđ ꝓtra ingratos pfert in psona saluatoris dicentis. O aīa vide q̄nta pro te patior. ad te clamo q̄ p te morior Vide penas q̄b⁹ afficior. vide clauos q̄b⁹ cōfodior. audi impropria quib⁹ ꝓfundor. Sz cū sit tant⁹ dolor exterior. cruciat⁹ tñ interior est grauior. cū tam ingratū te expior. Et alibi Bern̄. ꝓtra ingratos in psona christi inuehit dicens. Populeus qđ feci tibi. aut in q̄ molest⁹ fui tibi. rñde mihi. qđ cause est q̄ inimico meo magis libet seruire q̄z mihi. Attēde q̄ ego sum q̄ creaui te. Ego oi b⁹ bonis ditaui te. Et si hec modica videntur ingrata. ego pciosissimo sanguine meo redemi te. Eya aīma mea. nō recedāt hec a corde tuo. nō discedant ab ore. sp gras agenuncq̄ cessa vnigenitū dei filiū p tantis donis bñdicere z magnificare. Sit tibi dilectus p bis oīb⁹ aliq̄n fasciculus myrrhe in corde tuo. aliq̄n iubilus in mēte. laus i ore. melos in aure. Aīa Jā diut⁹ me cōtinere nō valeo. Dic queso. Quid retribuā dño p oīb⁹ q̄ retribuit mihi. Homo O aīa. sicut dicit Bern̄. in meditatōib⁹. tota vitā tuā debes huic. nō imerito q̄ vitā suā p te posuit. et cruciat⁹ duros sustinuit. ne z tu eternos cruciat⁹ sustineres. Quid timbi vel durū esse poterit cū recordat⁹ fueris q̄ ille speciosus in forma dei pro te voluit crucifigi. O q̄z indebita miseratio. o q̄z gratuita dignatio. q̄z inopinata dilectio. q̄z stupenda dulcedo. regem gl'e p despectissimo vermiculo mori z crucifigi. O q̄z dulcis amicus. o q̄z fortis auxiliator. o q̄z prudēs cōsiliator. Aīa O homo fateor z vere recognosco si essent in me oīes vite filioruz adā. oīes dies seculi. z labores oīm hoīm q̄ sunt. fuerūt z erunt. nihil esset ad cōparationē illi⁹ qđ sponsus me⁹ p me sustinuit. qđ p pctis meis fili⁹ dei tolerauit. Cū ḡ donauero ei q̄cq̄d sum z q̄cquid possum. nōne erit sicut stella ad solē. sicut stilla ad fluuiū. z sicut puluis ad montē. Dec Bern̄. Homo O aīa qr tā ꝓsidero q̄ depurato cōtemplatiōis oculo gram diuīe redēptiōis quate a pctō originali sponsus tuus liberauit agnoscis. adhuc modicū p deo loq̄ incipiā. z tibi ad cumulū diuine miserationis q̄liter p ipam a pctō actuali liberata sis ostendaz. Cōuerte igit radiū ꝓtemplatiōis ad bñficiū iustificatōis. z ꝓsidera dñi dei tui graz. q̄z paterne p occultā inspirationē te a pctō reuocauit. q̄z dulciter z q̄z amicabilit alloq̄ndo p interiorē allocutionem te vocauit dicens. Reuertere reuertere sunamitis. id est aīa p pctm̄ misera effecta. vel captiuata vl mortificata. Reuertere inquit o aīa ad me. ego sum creator tuus. Reuertere. ego sum redēptor tu⁹. Reuertere ego sum ꝓsolator tuus. Et si hec modica vident. reuertere vltimo. q̄a ego sum tā liberalis remunerator tuus. Reuertere igit ad me. ego sum qui te tā nobilit creaui. Reuertere. ego suz qui te tā misericorditer p morte meā amarissimā de morte eterna liberaui. Reuertere ad me ego sum q̄ te bonis spūalib⁹ et corpalib⁹ tā multiplicit ditaui. Reuertere vltio ad me o aīa. ego sum q̄ te tā p pparatā felicitatē tā liberaliter remūeraui. Reuertere inquit a pctō cogitatiōis. reuertere a pctō locutōis. reuertere a pctō actiōis. reuertere a peccato assuefactiōis. Reuertere ad me o aīa. te sancti cū magno desiderio expectāt. z ad tuum aduētū angeli exultant. Reuertere vocat te expānsis in cruce manib⁹ iesus christ⁹ Reuertere. tuū reditū pstolat tot⁹ trinitatis abyssus. O aīa hec fuit vox si bñ recollis dilecti inuitantis. Aduerte nūc que furit longanimitas expectantis. O quāto tpe tuū aduentū expectauit. heu quanto tpe te in peccatis tuis tolerauit. O q̄t z quantos ante tuā ꝓuersionem in pctis dānauit. z te semp peccantē misericorditer expectauit. Reuertere adhuc o aīa. christus i cruce te expectans habz caput inclinatū ad te pecca/

tricem ꝛ immundã deoſculandã. habz bꝛa
chia extenſa ad amplexandaz. manꝰ aptas
ad remittendũ. coꝛpꝰ extenſum ad ſe totuz
impendendũ. pedes affixos ad tecũ cõma/
nendũ. latus apertũ ad te in illud intromit
tendũ. Eſto ergo o ania iã columba nidifi/
cans in foraminibꝫ petre. in cauernis mace
rie. ꝓola manus. ꝓola pedes, ꝓola late/
ri. ibi tuta requies. ibi ſecura quies. Hec
Bernardꝰ. Hugo de ſctõ victoꝛe. O ania
ſi digne cogitare poſſes, q̃t ꝗles in tui cõ/
paratiõe abiecti ſunt. q̃ tibi darã gratiã con
ſequi nõ meruerũt. Elegit g̃ ꝛ p̃elegit te ſpõ
ſus tuus. elegit te in oĩbꝫ. aſſumpſit ex oĩ
bus. amauit p̃ omnibꝫ. An ignoꝛas q̃ feda
p̃us fuiſti. q̃ polluta ꝛ diſſoluta p̃us extiti/
ſti. Ipe te lauit lauacro regeneratiõis. pa/
uit cibo dulciſſimi coꝛpis. Ipſe tibi dedit
veſtimẽta virtutũ. quibꝫ nuditatẽ tuã tege/
res ꝛ te adoꝛnareſ. Ipe ꝓtulit aromata bo
noꝛũ operũ. quibꝫ fetoꝛẽ peccati effugares.
dedit ſpeculũ ſcripture in q̃ faciẽ tuã agno/
ſceres. Hec Hugo. O ania vidiſti longani
mitatẽ expectãtis. iam nũc cõuerte radiuz
ꝓemplatiõis ad benignitatẽ iuſtificantis.
Cogita diligent' vnde tibi poſt hec omnia
tam ineſtimabil' gr̃a. vt eiꝰ mereaꝛis eẽ ſpõ/
ſa. in quez deſiderãt angeli, ſpicere. Berñ.
Quid ergo retribues dño ꝓ oĩbꝫ que re/
tribuit tibi. Tribuit eĩm tibi ꝓ gratiã vt ſis
ſocia menſe. ſocia regni. ſocia thalami. Vi/
de quibꝫ bꝛachĩjs a te ſit amplexandꝰ. qui/
bus labĩjs deoſculãdus. q̃ te tanti eſtima/
uit. vt te ſuo ſanguine mundaret. ꝛ ꝓpter te
ſomnuz mortis acciꝑet. Ania Fateoꝛ
iam ꝛ recognoſco. experioꝛ et intelligo me
multo plura bis a deo meo recepiſſe. ſed ꝓ
bis oĩbꝫ nihil dignũ beneficijs tantꝰ deo
retribuiſſe. Bernardꝰ in meditatõibꝫ. Mi
ſericoꝛdias dñi ineternũ cantabo. qz ſeptẽ
in me miſericoꝛdias factas ꝓſidero. ꝓ quas
ſuã ineſtimabilẽ pietatẽ euidentiſſime reco
gnoſco. Primo q̃ a multꝫ peccatis me con/
ſeruauit. Secũdo q̃ me peccantẽ non ſta/
tim dãnauit. ſed me ꝓlongãte iniquitatem.
ipe ꝓlongauit pietatẽ. Tercio q̃ coꝛ meum
imutauit. vt fierẽt ei dulcia q̃ ꝓius erãt a/
mara. Quarto q̃ me penitentẽ miſericoꝛ/
diter recepit. Quinto q̃ ꝓtinẽdi ꝛ emẽdan/
di mihi virtutẽ ꝓſtauit. Sexto q̃ dedit mi
hi gratiã ꝑmerendi. Septimo q̃ mihi tri/
buit ſpem obtinẽdi. Dic mihi iã o homo ꝓ
pter diuinã clementiã. q̃d ꝓ bis oĩbꝫ do/
mino meo retribuã. ne fiam indigna ꝓcipi/
endis ſi ingrata fuero inuẽta de perceptis.
Augꝰ. Quid g̃ retribuã dño. niſi q̃ diligaz
ꝛ gr̃as agam. cõfitear ꝛ laudez dicã nomini
ſuo eterno ꝛ bñdicto. Quoniã tã paratꝰ eſt
mihi dimittere mala. ꝛ tã ineſtimabilia cõ/
ferre bona. Gratie eiꝰ deputo q̃ ꝑcã mea
q̃ſi glacie ſoluit. gr̃e eius deputo quecunq̃
mala nõ feci. ꝛ ideo oĩa mihi reputo dimiſ/
ſa q̃cunq̃ a meipo duce non ſunt cõmiſſa.
Hec Auguſt. in libꝛo ꝓſeſſ. Homo O
ania ſcito q̃ quicq̃d tibi dilectꝰ tuus cõtu/
lit. quicq̃d ꝓpter te ſuſtinuit, totũ in chari/
tate ꝓpetua (qua te dilexit) ꝓſumauit. Uñ
(ſicut eſtimo) nec meliꝰ nec decentꝰ q̃ ꝑ di
lectionẽ retribuit q̃ ex ſola dilectiõe ꝓdo/
natur. Ania Eya mi dñe deꝰ meus. ſi
hec ita ſe habẽt. q̃ntũ ego infelixꝛ miſera di
ligere deberem deũ meũ. q̃ me creauit cum
nõ eram. redemit cũ perierã. ꝛ de multꝫ pe/
riculis liberauit me. qñ errabã reduxit me
qñ ignoꝛabã docuit me. qñ peccabaz coꝛꝛi/
puit me. qñ ꝓtriſtabar conſolatꝰ eſt me. qñ
ſteti tenuit me. qñ cecidi erexꝛit me. quando
iui duxit me. quãdo veni ſuſcepit me. Hec
ꝛ multa alia fecit mihi deus meꝰ. de quibꝰ
dulce mihi erit ſemp loq̃. ſemp cogitare. ſp
gr̃as agere. vtinã ꝓ omnibꝫ beneficijs ſuis
poſſem eũ laudare ꝛ amare. Cũ eĩm fm au/
ctoꝛem de ſpũ ꝛ ania. cũctis ſit ꝑſidens. ſin/
gulos implẽs. vbiq̃ ꝑſens. cunctoꝛ curam
agens. et tã ſinguľ q̃ oĩbꝫ ꝑuidens. ita nõ
totũ ad cuſtodiã meã occupatuz video. q̃ſi
omniũ oblitꝰ fuerit ꝛ mihi ſoluz intendere
velit. Sic eĩm ꝑſentẽ ſe mihi exhibet. ſemp
ſe paratũ offert. ſi me paratuz inuenerit. vt
quocũq̃ meverto non me deſerat. niſi ego
ꝓius deſeram eũ. Hec ꝓ bis oĩbꝫ q̃ illi
retribuã habeo niſi tm̃ vt diligaz. Hec au/
ctoꝛ de ſpũ ꝛ ania. Berñ. O bone ieſu. quo/
tiens poſt immẽſas ꝛ innũerabiles lachry/
mas. q̃tiens poſt varios ſingulꝰ ꝛ gemitꝰ.
me ſauciatã ꝛ iam pene deſperantẽ vnctiõ
vnctione miſericoꝛdie tue. ꝛ oino pene defi
cientẽ excepiſti gaudentẽ. nec dereliq̃ſti de
venia ꝑſumentez. Sed ſup hec oĩa mihi
te bone ieſu amabilẽ nõ imerito reddit ca/
lix paſſionis quẽ bibiſti. opus nr̃e redẽpti/
onis quod ſuſcepiſti. Hoc eĩm eſt q̃ totum
amoꝛẽ meũ vendicat ſibi. hoc eſt quod me/
am deuotionẽ blandiꝰ allicit. ꝛ iuſtꝰ ſtrin/

git. z vehementᵉ afficit. Et eᵐ vbi te humi liasti. vbi te natura libᵒ radijs exuisti. ibi caritas plᵘs effulsit. gᵈa amplᵘs radiauit. Hec Bernᵘs. Adiuro vos (inqt ania in cantic̃) si lie bierᵗm. vt si inueneritis dilectū. nūciate ei qᵈ amore langueo. Bernᵘs. Nō operit aīma quē diligit. qᵈ pᶊenterᵉ oīb credit. q̄ de corde suo nō recedit. Augᵘs. Amo te dñe. z impatiens est amor. nec lachrymis sedatur. donec amori dek qđ amak. Nihil eᵘ mestitiā ꝓsolatur. quisqz nō aspicik qđ desiderak. Aia

Sed nūqd o hō ille tenek deū diligere. q̄ se gaudet talia q̄lia ego cōmisi mime cōmisisse Hō O ania nō te qsqz irrideat ab eo egrᵈ sanari oportet. a q̄ sibi prestituz est vt nō egrotaret. vl forsan vt maiores labores cautᵘs euitaret. Et iō deū tantundē imo reuera amplᵘs diligat. qᵈ p quē me video tantᵘs pctōz meoz languoribᵘs exui. per eū se videt tantᵘs doloribᵘs ñ implicari. Hec Augᵘs. in li. ꝓfessionū. Hiero. Sine amore charitatis q̄uis qsqz recte credat. ad beatitudinē tū venire nō potest. qᵈ tanta est charitas vt etiā ꝓphetia z martyriū sine illa nihil esse credank. nullū p̄miū charitati compensak. Charitas eᵐ oīm ꝛtutum obtinet ꝓcipatū. Augᵘs. Da mihi te deᵘs meus. redde te mihi. amo te. z si parū est amem validius. Nō possum metiri vt sciā q̄ntū desit mihi amoris tui ad id qđ satis ē. vt currat vita mea i amplexᵘs tuos. nec auertak donec abscondak in absc̃dito vultᵘs tui. Hoc tamen scio qᵈ male mihi est p̄ter te. z oīs copia q̄ deᵘs me non est. mihi egestas est. Hec Augᵘs. Ania Nūc g̃ o hō qᵈ p his oīb dilectū dilectorē meū vt dixisti diligere debeo. dic q̄so quātū aut quō ipm diligā. q̄tenus sibi vicissitudinē tante dilectiōis repēdam. Hō O ania q̄uis ꝛm Bernᵘs. causa diligēdi deū. deᵘs sit. modus ꝛo diligendi eū sit sine modo diligere. possumᵘ tñ modū aliquē ex ipis sacre scripture locis inuestigare. Ipe eᵐ q̄ tibi dilectionez tribuit modū diligēdi oñdit qñ dixit. Diliges dominū deū tuū ex toto corde tuo. ex tota aīa tua. z ex tota fortitudine tua. Dilige igitur ania amore singulari deū p̄em. q̄ te tā nobiliter ex nihilo creauit. deū filiū q̄ te tā inestimabiliter p te moriēdo reformauit. deum spm̃sc̃m q̄ te tā misericordit z tā dulciter sepius ꝓsolādo a pctō ꝓseruauit. z in bono ꝓfortauit. Dilige igik deū p̄em fortiter. vt nullo alieno amore piculose vincaris. dilige deū filiū sapienk. vt nullo alieno amore dolose seducaris. dilige deū spm̃sc̃m dulciter. vt nullo alieno amore venenose inficiaris. Uel aliᵗ ꝛm Bernᵘs. Disce a christo o anima christiana. quēadmodum debeas diligere christū. Dilige dulciter. prudēter z fortiter. Dulciter vt amore illᵘs oīs amor alius tibi vilescat. z ipe solus sit tibi mel in ore. melos in aure. iubilus in corde. Dilige prudenter. vt amor tuus in eo solo z in nullo alio ꝓtinue inardescat. Dilige fortiter. vt tua fragilitas oīa dura z aspera gaudenter p ipō sustineat. vt dicas. labor meᵘs vix est vnᵘs hore. z si amplius ē nō sentio p amore. Hec Bernᵘs. Hieronymᵘs. Ita christianᵘs p amorē in christuz iugit intendat. vt oīa libenter p ipm sustineat donec ad ipm ꝓueniat. Hec Hiero. Amemᵘs christū. z eᵘ semp q̄ramᵘs inherere amplexibᵘs. z facile videbik oīa qđ est difficile. Ambᵘs. O ania sp in mēte tua ptracta q̄s dulciter christᵘs te dilexit in incarnatiōe. q̄s prudenter in ꝓuersatiōe. z q̄s fortiter in passiōe Hugo. Nulla dilectio maior. nulla caritas sincerior. nullus amor fortior. mortuus est p te innocēs. nihil in te iueniēs qđ amaret. Hec Hugo de sc̃ō vic. Ania. Dic q̄so o hō salua reuerētia tua. nō ex curiositate. sed ex būilitate. non ex p̄sumptōe s̄z potiᵘs ex deuotiōe interrogo. Et qđ est qđ amo cū deuz meū amo. Hō O aia si tua q̄stio eēt p̄sumptuosa. tūc nimis eēt viciosa sed qᵈ ex deuotiōe originak. deuotā rñsionez merek. Audi g̃ qđ dicit ille magnᵘs amator dei. Augᵘs. in lib. ꝓfek. Cū deuz inqt amo. non amo speciē aut decᵘs. nō tps. nō candorē lucis istᵘs amicū oculis. nō dulces melodias. nō vnguenta suauit redolētia. nō māna. nō mella. nō mēbra carnis amplexibᵘs acceptabilia nō hec amo cū deuz amo. Sed qđ amo. Amo lucē q̄ndā. q̄ndā vocē. quēdā odorē. q̄ndam cibū. quēdā amplexū interiorⁱs hominis mei. vbi fulget aie qđ nō capit locus. vbi sonat qđ nō capit tempᵘs. vbi redolet qđ non spargit flatᵘs. vbi sapit qđ nō minuit edacitas. vbi heret quod nō diuellit satietas.

Ania Dic q̄so o hō vel paululū de charitatis ꝛtute. q̄ cognita ad diligēdū deū fortius animᵘs inardescat. Hō. Reuera o ania charitatis fructᵘs magnᵘs est. sed occultᵘs. Ipa eᵐ ꝛm Aug. in aduersitatibᵘs tolerat. i ꝓsperitatibᵘs tēperat. in durⁱs passiōibᵘs ē fo-

tis. in bonis opib⁹ hilaris. in tentatiõe tu/
tissima in hospitalitate liberalissima. inter
veros frēs letissima. int falsos patiētissima
Ipa ē int obprobria secura. int odia bene/
fica. int iras placida. int insidias innocēs. i
iniqtate gemēs. i vitate respirās. Hec Au/
g⁹. de laude caritat⁹. Bern̄. O felix amor ex
q̄ ortt strenuitas mox. puritas affectuum.
subtilitas intellectuū. sctitas desideriorū.
claritas operū. fecūditas virtutum. dignitas
meritor. sublimitas pmiorū z bonor. O
dulcedo amor⁹. o felix amor dulcedis. pme
dat te cor meū. z nectare tuo repleant⁹ vísce
ra aīe mee. Hec Bern̄. Idē. O aīa q̄s dulc⁹
est cibo caritat⁹. q̄ fessos alleuiat. debiles ro
borat. mestos letificat. Jugū nāq; vitat⁹ fa
cit suaue. z on⁹ ei⁹ leue. Idez. Fateor dñe.
nō sustinui pond⁹ diei z est⁹. sz iugū suaue z
on⁹ leue porto. Op⁹ em̄ meū vir est vni⁹ ho
re. z si pl⁹ ē nō sentio p amore. Sz q̄d plura
Hugo de sctō vic. O aīa tāta ē vis amoris
vt talē te necesse ē esse. q̄le ē illud qđ amas.
Et cui p affectū oiūgeris in ipi⁹ sil'itudinē
ipa q̄dāmodo dilectiōis societate transfor
maris. Hec Hugo.

¶ Capl'm III Quō aīa p mētale exer/
citiū dz radiū otēplatiōis ouertere ad exte
riora. vt cognoscat q̄s instabil' sit mundana
opulētia. q̄s mutabil' mūdana excellētia. et
q̄s miserabilis mūdana magnificētia.

Anima.

Am video quo
niā miser ē oīs anim⁹ tūc⁹ ami/
cicia rebo tpalibo q̄ cū labore acq̄
runt⁹. cū timore possident⁹. cuz dolore amit/
tunt⁹. Sed btūs ē q̄ amat te dñe. z inimicū
pter te. z amicū in te. Sol⁹ em̄ nullū carū
amittit. cui oēs in te chari sunt. te vo nemo
amittit. nisi q̄ te dimittit. q̄ aūt te dimittit q̄
vadit. nisi ad te placido a tratuz. Hec Au/
g⁹. Idē. O charitas q̄ sp ardes z nunq̄ ex/
tinguer⁹. Caritas de⁹ me⁹ accēde me. Ju/
bes vt amem te. da qđ iubes z iube qđ vis.
Jubes certe qđ otineā a ocupiscentia car/
nis. a ocupiscētia oculor. z ambitōe seculi.
Augus⁹. Din⁹ te dñe amat q̄ aliq̄d tecū a/
mat. qđ pter te nō amat. Amb. O bō ame/
mus xpm z ei⁹ sp inherere q̄ram⁹ amplexi/
bus. z facile videbit⁹ oīa difficile. Hō
Brego. O aīa iā vt video recognoscis q̄s
felix z q̄s beat⁹ est q̄ in solo exultat⁹ deside/
rio p amorē figit⁹. q̄ nec pspitate extollit⁹. nec
aduersitate q̄ssat⁹. z duz nihil hz in mūdo qđ
diligat. nihil est in mūdo qđ ptimescat. Dec
Brego. in mora. Cōuerte igit⁹ o aīa nūc ra/
diū otēplatiōis ad ea q̄ sunt intra te. Ē ad
mōm istū sensibilē. vt ipm et ea q̄ sunt i ipo
despicias. z eo despecto amplius in amore
spōsi inardescas. Din⁹ em̄ eū amas si ali/
q̄d cū eo appet⁹. qđ pter ipm z in ipo nō di/
ligas. Tanto ei fm Brego. q̄s ab illo sup/
no amore disiūgit⁹. q̄nto inferius delectat⁹.
z citi⁹ ad deū ouertit⁹. q̄ nō hz in h̄ secło vn/
de delectet⁹. Et fm glo. sup Exodo. Tanto
q̄s ab iferioz amore disiū git⁹. q̄nto ad sola
et na amāda subleuat⁹. Cetera igit⁹ creatura
tibi vilescat. vt creator tu⁹ in corde sol⁹ dul/
cescat. Aug⁹. Volue igit⁹ sp z revolue. n̄ tm
exaudit⁹ sed etiā exple tis. nō tm exdicit⁹. sz
etiā exfact⁹. q̄s instabil' sit mūdana opulen/
tia. q̄s mutabil' mūdana excellētia. q̄s falsa z
miserabil' mūdana gl'ia. O mīe em̄ fm Bre.
qđ hic eminet. multo pl⁹ meroze afficit⁹ q̄s
bonore gaudeat. Greg⁹. Ecce b⁹ mōi ama/
tores nūdinas b⁹ seculi pambulāt. alīj di/
uitias. alīj bonores. alīj gl'iam q̄rētes. Sz
q̄d de diuitijs dicā. q̄ cū labore acq̄runt⁹ cū
timore possident⁹ cū dolore amittūt⁹. Quid
de bonore referā. In loco sublimi positus
es. nūq̄d nō eris iudicād⁹ ab oīb⁹. lacerād⁹
ab oīb⁹. Nunq̄d in bonore sine dolore. in p
latiōe sine tribulatione. in sublimitate sine
vanitate esse q̄s poterit. Quid de gl'a dicā.
Nihil aliud est nisi q̄dā vana aurīū inflatio
Nūquid et ipa est sine iudicio. Respice q̄s
antecedis. z cogita qz in oīb⁹ inuidie semia
p̄bes. Totiens angelo apostate silis ē ro/
lo. q̄tiens p̄esse desidero. Hec Bern̄. Hie/
ro. Nihil nāq; seculo rebus q̄ seculi fugaci⁹
est. q̄s cū tenere cupim⁹ amittim⁹. Vidisti
imperatores. vidisti p̄fectos. vidisti exercit⁹.
victorias z triūphos. heri fuerūt. hodie nō
sunt. heri q̄si flos apparuerūt. hodie q̄si fe/
nū aruer⁹t. Nihil itaq; bonū ē nisi qđ ppetu
um est. Hec Hiero. Anīa O bō si bec
ita se bñt. q̄d est qđ miseri boies q̄rūt. dum
mūdi vanitates appetūt. O q̄ntuz excecati
sunt q̄ mūdi gl'iam q̄rūt. Greg. Nōnulli dū
q̄rū dā gl'iaz cernūt. magnū aliq̄d existimāt
atq; vt talia mereant⁹ exoptant. Cū vo eos
moriētes aspiciūt eor q̄s vana sit gl'ia cum
gemitu fatent⁹. z dicunt. Ecce q̄s nihil est bō
Hec Brego. Hō O anīa charissima. z

quid sunt mūdana oia nisi ḡdā vana somnia. Et quid pfuit superbia aut diuitiarū iactātia amatoribus suis. Trāsierūt em̄ omīa tanq̄ vmbra ⁊ tanq̄ nauis q̄ pertransit fluctuante aquā. cui⁹ nō est inuenire vestigiū. In malignitate em̄ sua psumpti sunt. Heu q̄s plurimi etiā nullū signū reliq̄runt. Ubi sunt pncipes gentiuz. ⁊ q̄ dñati sunt sup bestias que sunt sup terrā. Qui argentū thesaurizauerunt. ⁊ aurū congregauerūt. q̄ ciuitates ⁊ castra extruxerūt. reges et regna bellādo deuicerūt. Ubi sapiens. vbi scriba. vbi inq̄sitor hui⁹ seculi. vbi salomon sapientissimus vbi alexāder potentissim⁹. vbi samson fortissimus. vbi absalon speciosissim⁹. vbi assuerus gliosissim⁹. vbi cesares potentissimi. vbi reges. vbi pncipes inclyti. Quid pfuit eis inanis glia. breuis letitia. mundi potentia. magna familia. carnis voluptas. diuitiaz falsitas. concupiscentie suauitas. Ubi risus. vbi letitia. vbi iactātia. vbi arrogātia. Ecce generositas sanguis. pulchritudo corporis. forma elegās. iuuenilis decor. pdia. palacia immēsa. supellex. adde ⁊ mundi sapiam. de mūdo sunt hec oia. ⁊ mūdus q̄ suū est diligit. ⁊ cū mūdo nō diu subsistūt. Trāsibit em̄ mūdus ⁊ concupiscētia eius. Bern̄. Tu ḡ si recte sapis. si tecū lumē oculoz est. desine sequi que psequi misez est. q̄ possessa onerant. amata inquināt. ⁊ amissa cruciant. Tu ḡ relinque hec omīa pter eū q̄ est sup omīa. Hec Bern̄. Fuge ḡ ⁊ confuge o ania ad vrbē refugij h̄ est ad vitā religiosaz vbi possis de pteritis agere pniam. ⁊ in presenti obtinere grām. ⁊ felicit̄ pstolari futuram gloriā. Nō te retardet pctōz pscientia q̄ vbi supabūdauit iniq̄tas. supabundare psuevit ⁊ grā. Nō pniaz austeritas ipsa te deterreat. Non em̄ pdigne sunt passiones hui⁹ tpis ad pteritā culpā que remittit. ad psentem grām q̄ immittit. ⁊ ad futurā gloriaz q̄ pmittitur. Hec Bern̄. Ania Jā falsitatē ⁊ instabilitatē mūdi agnosco. sz nescio q̄ vinculo detēta adhuc auertere mentē nequeo. Nō Certe si diligent̄ o aia ⁊ prudenter periculū tuū q̄ de mūdo incurris aduerteres. pculdubio animū a seculi vanitatib⁹ cohiberes. Grauis em̄ ⁊ nimis periculosa est mūdana psuersatio. q⁹ sm̄ Bern̄. Periclitat castitas in delicijs. hūilitas i diuitijs. pietas in negocijs. fides in multiloquio. caritas in h̄ nequā seculo. O aia debilis ⁊ infirma q̄ tā facilis es ad decipiendū. tā prona ad cadendū. tā difficil̄ ad surgendū. An ignoras q⁹ sicut difficile ē arborem iuxta viā positā fructū pulcherrimos vsq̄ ad maturitatē seruare. sic difficile est hoiez iuxta seculū viuentē iustitiā imaculatā vsq̄ in finē pseruare. Hec Chrys. Itē August. in epl̄a quadā. Vincula hui⁹ mūdi habent asperitatē verā. iocunditatē falsaz. certū dolorē. incertā voluptatē. durū laborez. timidā quietē. plenā miseriā. nullā beatitudinē. inanē spem. O ania si h̄ in mente portares. mundū ⁊ ea q̄ in mūdo sunt cōtēneres. Et q̄d est charissima q̄ diligis. quid ē q̄ appetis. quid ē q̄ in mūdo quers. Si pl̄ationē diligis. q̄d aliud facis nisi q⁹ vitā tuā cōfundis An ignoras q⁹ mōstruosa res est grad⁹ summ⁹. ⁊ anim⁹ infimus. sedes pma et vita ima. lingua magniloqua. ⁊ man⁹ ociosa. sermo multus ⁊ fruct⁹ nullus. vult⁹ grauis et actus leuis. ingens auctoritas ⁊ nutās instabilitas. Hec Bern̄. Sed forte diceres. pl̄ationē quidē appeto. sed in ipa bene ⁊ sctē viuere intendo. Laudo. sed raro q⁹ laudare valeaz inuenio. Unde sp timeo q⁹ dicit Grego. in registro. Ita sibi regentiū ⁊ subditorū merita cōnectunt. vt sepe ex culpa psidentiū fiat deterior vita subditoz. Et sepe ex merito plebiū delinquat vita pastoz. Si sapientiā mundi quers. o quāto periculo te cōmittis. Bern̄. Heu q̄t ⁊ quātos mūdi maledicta sapiētia supl̄ātauit. ⁊ pceptū in eis diuinū extinxit spm̄. quē vehement⁹ dñs accēdi voluit. An ignoras q⁹ sapiētia mūdi terrena est. aialis ⁊ diabolica. inimica salutis. suffocatrix vite. ⁊ mr̄ cupiditat̄. Hec Bernard⁹. Aug⁹. Qui sine salvatore salutē vult querere. et sine vera sapiētia estimat se prudentē fieri posse. nō san⁹ sed eger est. nō prudens sed stult⁹ est. et in egritudine laborat assidue. Qui em̄ crescit in scientia ⁊ nō in bona vita. elongat̄ a deo. sicut dicit algazel. Tu ergo si sapiēs esse desideras discas in terris. quorū scientia pseueret tecum in celis. Hec Hiero. Hic studeas q̄lit̄ ad ip̄m queniaz. quē semel vidisse est oia didicisse. Hec est illa eterna veritas. sine qua om̄e sape desipe est. quā solā cognoscere p̄fectū scire est. Aug⁹. Infelix hō qui scit oia alia. te aūt nescit. Beat⁹ aūt q̄ te nescit. etiā si alia nesciat. Si autez te ⁊ alia nouit. non pter illa beatior. sed pter te solum beatus.

Anselm⁹. Sz fortasse diuitias mūdiales. pompas secl'ares. z delicias carnales o aia mea dil'gis. z ꝓpter hꝫ mūdū inuite derelinquis. Sed attēde cꝫ caduca z fragilia sunt hec. Dic vbi reges. vbi ꝓncipes. vbi oīm ꝑ dictoꝝ dilectores. Timeo q̄ ml'ti ex ipis heu extermiati sūt. z ad inferos descēderūt Quid nūc eis pdest supbia. ꝗd diuitiaꝝ ia ctantia. Qui em̄ plus diligit mūdū cꝫ deū. seculū cꝫ claustrū. gulā cꝫ abstinētiā. luxuriam cꝫ ꝓtinētiā sequit diabolū. z ibit cuz eo ad eternū suppliciū. Aug⁹. Qui florēt felicitate seculi. percūt ꝟrute dei. florēt ad tēpus. peunt inet'nū. florēt falsis bonis peūt verꝫ tormētis. Idē. Si in hꝫ secl'o aliq̄d nos habere delectat. deuz q̄ possidet oīa expedita mēte possideam⁹. z in ipo habebim⁹ q̄cq̄d felicit' z setē desideram⁹. Bre. Nec diuiti ob sunt opes si eis bene vtak. nec paupem egestas ꝓmēdabilē facit si int' inopias sordes pcti nō caueat. Sz adhuc o aia inuenies qđ obꝟcias dicēs. Mūdū despicio. ſz ami cos. parētes z cognatos derelinq̄re nō valeo. Friuola o aīa est hec obiectio. Berñ. Fidelis ꝑmo z oī acceptiōe dign⁹. Si impiū est ꝓtēnere pꝛem vl' mꝛem ꝓpter christū pꝟissimū est. O dirū pꝛem. o seuā mꝛez. imo nō parētes sz pemptores. q̄ te malunt pire cū eis cꝫ regnare sine eis. Hiero. Licz sparso crine z scissis vestib⁹. vbera q̄b⁹ te nutrierat mꝛ oñdat. licet i limine pꝛ iaceat. p ꝓtēptā mꝛem. p calcatū pꝛem pge siccis oculꝫ. z ad vexillū crucꝫ euola. Solū pietatꝫ gen⁹ est in bis fuisse crudelez. Chryso. An ignoras o aīa q̄ q̄ habet iesum. hz pꝛem et matrē z oēm amicū. Quid seq̄ris mortuos. sequere viuū. z dimitte mortuos sepelire mortuos suos. Aia Jā ex ꝟbis tuis o hō ꝑpendo. z ex multis exꝑimentis cognosco. q̄ etiā mūdus in seipo aruit. Sz adhuc heu in multoꝝ cordib⁹ florez. qui amaritudies mūdi dil'gūt. fugiētē sequunt. labentē amplectunt. dic q̄ est tante cecitatꝫ rō. Hō O aīa an ignoras q̄ tā delicata z tā nobilis es a sponso tuo auctore oīm cōdita. q̄ sine dilectiōe esse nō potes. Hiero. i epl'a ad eustochiū. Difficile est būanā aīam non amare. necesse est em̄ vt mēs nr̄a ad q̄scūq̄ trahak affect⁹. Unō ꝑm Berñ. etiā oportet q̄ aut in sūmis aut i infimis delectet⁹. Jgitur ꝑm Bre. in moza. Quia sunt nōnulli q̄ vitā suā negligūt. dū trāsitoria appetunt. et eterna nō intelligūt. vl' intellecta ꝓtemnūt. dolorē nō sentiūt dū vulnerati sunt. Unō heu se miseri in bonis eē putāt. exiliū quasi patriā diligūt. z in cecitate q̄si lumīs claritate exultāt. Ecōtra electoꝝ mētes dū cuncta trāsitoria q̄si nulla ꝓspiciūt. ad q̄d sunt ꝓdite req̄rūt. Cūq̄ eoꝝ affectui nihil extra deū sufficiat. in sola ꝓtēplatiōe cōditoꝛ⁹ q̄escunt. supnis itereſſe ciuib⁹ appetunt. z adhuc in mōo positi extra mōm surgūt. Hec Bre. Idē sup ezechielē. Dulcedo videk esse in reb⁹ būanis. sed eis q̄ nullaz de celestib⁹ dulcedinē expti sūt. Quia dū mens būana mīn⁹ eterna intelligit. tāto dulc⁹ in tpalib⁹ req̄escit. Sed si q̄s iā cordis lingua gustauerit q̄ sit illa dulcedo celestiū ꝓmioꝝ. huic q̄nto dulc⁹ fit qđ int⁹ videt. tāto magis in amaritudinē vt.k oīne qđ foris sustinet.

Aīa He q̄so o hō ꝓcrastines mihi aliq̄d de mūdāo z celesti gaudio edisserere. q̄ren⁹ vtriusq̄ natura ꝑfect⁹ cognita. vnuz ver⁹ despiciā. z ad alterꝝ assequnduz studios⁹ me extendā. q̄z puto q̄ sic bonū ñ amak nisi cognoscak. ita malū nō deuitak nisi intelligak.

Hō O aīa estimo q̄ mūdanū gaudiū (si tñ pōt dici gaudiū. z nō pot⁹ flagellū incognitū) nunq̄ ꝑfecte cognoscit. nisi cū ꝑfecte despicit. Un̄ sicut a ꝑfectꝫ mūdi ꝓtēptoribꝫ tradit. mūdanū gaudiū potissime ꝓpter q̄nq̄ ꝓtēptibile est hūdū. Primo q̄ hzi litatē in obiecto. Quid em̄ est seculi letitia. Rñdet Aug⁹. impunita neq̄cia. i. luxuriari. inebriari. comesatōnib⁹ vacare. vanitatib⁹ intēdere. z p bis in hac vita nihil mali sustinere. Putāt em̄ mali se esse in delicijs cum nō corrigunt ꝑ suis neq̄cijs. Et ignorāt q̄ sic dicit Aug⁹. nihil infelici⁹ ē felicitate peccantiū. q̄ penalis infirmitas nutrit. z mala volūtas roborak. Scdo hz impuritatez in subiecto. Anima em̄ peccatꝫ deformata. est subiectuz mundani gaudij. que letak cū malefecerit. z exultat in reb⁹ pessimis. Un̄ bene dicit beat⁹ Hiero. q̄ ridere et gaudere cū hoc seculo. nō est factuz bomis sentati. sed frenetici. Reuera o anima coꝛ müduz nō cum hoc seculo immūdo. sed cū deo in deo letū est z iocundū. Tercio hz breuitatem in seipo. q̄z gaudiū hypocrite ad instar puncti. Hypocrita est bic mund⁹. cuⁱ gaudiū est ad instar puncti. quod nec latuz nec longū nec altum est nec ꝑfundū. Aug⁹ sup Jobez. Leticia seculi vanitas est. cum.

magno desiderio sperat vt veniat. z nō po/
test teneri cū venerit. O aīma q̄ breuis. q̄
fragilis z q̄ caduca ē mūdana leticia. Bre/
ues em̄ dies hoīs sunt. Quarto habēt
tristiciā in ēmio. q: ducūt heu miseri i bōis
dies suos. z i puncto ad infernū descēdūt.
Extrema em̄ talis gaudij luctus occupat.
Immo o ania si vales discernere. tale gau/
dium habz semp tristiciā admixtaz in actu
suo. q̄a semp necesse est q̄ p̄sumat seua ptur
bata p̄scientia. An ignoras o aīa q̄ nō diu/
tius pdurat leticia q̄ est in comedendo z bi
bendo. q̄ durat tristicia q̄ ē esuriendo z si/
tiendo. sic est de oīb⁹ alijs. Quinto ha
bet miseriā magnā in affectu. p̄cio. q: est spi
ritualis gaudij impedimētū. O ania agno
sce q̄ miser est h̄ mūdus. z q̄ miserrimi qui
sequunt ip̄m. Semp em̄ mūdana gaudia
excluserūt homines a btā vita. Bern̄. O q̄
vilis est q̄ inutilis ē mūdana p̄solatio. z q̄
plus est metuendū. q: vere ac sctē cōsolatio
nis est impedimentū. Renuas igit̄ o ani/
ma mea in mūdo delectari. si vis de di me/
moria consolari. Hec Bern̄. Aug⁹. Cetera
creatura vilescat vt creator in corde dulce/
scat. Ania Jā mundū despicio. iam fal
sam leticiā. verā tristiciā. falsam dulcedinē
z verā mundi amaritudinē agnosco. z ob h̄
nō immerito hec oīa s̄m tuū p̄silium p̄tem
no. Sed q: sicut asseris sine dilectione esse
nō valeo. dic queso q̄d agā. quo me cōuer/
tam. vbi dilectionē p̄uenientē inueniā.

Homo O ania si teip̄az p̄fecte cogno
sceres. et tui p̄gnitione mundū z oīa q̄ in
mūdo sunt p̄tēneres. z discere posses quaz
p̄solationē i tua dilectōe affectare nō imeri
to deberes. O ania si te naturā celestez in/
telligeres. p̄culdubio terrenā p̄solationez
abhorreres. Erubesce igit̄ cōsolari i sceno.
que es de celo. Erubesce in imis delectari.
que nō potes nisi in summo satiari. Natu/
ra es (vt puto) celestis. z celestē p̄solationē
(sicut estimo) naturalit̄ si carnal' insania p/
mitteret appetis z req̄ris. Bern̄. O q̄ dulce
z delectabile esset. adiūcto diuini amoz̄ cō
dimento. s̄m naturā viuere. si carnalis insa
nia nos p̄mitteret. qua sanata. statim natu/
ralib⁹ natura arrider. Ania Et q̄d est p
p̄rie s̄m naturā viuere. Hō Propr̄ijssi
me s̄m naturā viuere est in terr̄ celestē vitā
ducere. ab exterioribus ad interiora redire.
ab interioribus ad supna ascendere. z facere
oīa s̄m nobilissimū q̄d est in homīe p̄cel/
lens. h̄ est s̄m intellectū. Hec phs. iiij. ethi.

Ania Potest ne aliq̄s in terris. z i hac
lachrymaz valle celestē vitā ducere. Ho
mo O ania si de meis ꝓbis tanq̄ homīs
pct̄oris dubitas z mirar̄. audi Augustinū
z ap̄lm paulū. Ecce q̄d dicit Aug⁹. Cū eter
num aliq̄d p cognitionē z amorē capimus
mente iā non in hoc mūdo sumus. Unde
est quod dicit apostol⁹. Nostra cōuersatio
in celis est. O ania mea puto igit̄ q̄ verius
es vbi amas q̄ vbi animas. q: quicq̄d dili
gis ip̄a dilectiōis vi in eius similitudinem
trāsformaris. Si q̄ celestia contēplaris. si
celestia diligis quomō iā nō in celis cōmo/
raris. que celestib⁹ spiritib⁹ in vita assimila
ris. Ania Heu heu iā me infelicem et
miserā. miserabiliter multo iā tempe exce/
catam sentio. que tanto tempe p cognitio/
nem in tempalib⁹ z terrenis reb⁹ oberraui.
Mundanis z vilib⁹ me p amorez alligaui.
de quib⁹ paucā consolationē. multam vero
amaritudinē z desolationē. modicaz z val/
de exilem leticiā. sed variam z sepe magnaz
cordis tristiciā sumpsi. Dic ergo iam que/
so o homo q̄ est celestis consolatio. z si quo
modo possem ad ip̄am ptingere in hac val/
le lachrymaruz z miserie. Quid est quod in
deo meo inuenio. cū tam libenter z tam fa/
ciliter oīa p̄pter ip̄m cōtemno. cū dico in/
tra meipsum cū gaudio. Deus cordis mei
deus pars mea in eternuz. Quid est quod
in illa breuissima hora i dilecto meo degu/
sto. cū oīa dura et amara z aspera gaudē/
ter z hilariter p̄pter ip̄m sustinere totis viri
bus cōcupisco. z dico. Mihi adherere deo
bonū est. Et quis me separabit a charitate
christi. Homo Scōm Bern̄. o anima
hec cōsolatio nihil aliud ē q̄ gratia quedā
deuotiōis. p̄cedens de spe venie. et gustus
boni. licet exiguus. z suauissima quedā de/
lectatio. qua benign⁹ deus afflictam recre/
at aniam. q̄ ania ad deū req̄renduz inuitat
z ad diuinū amorē accenditur vehemēter.
Hugo de sctō victore. O ania q̄d putas est
tam dulce z tā suane. q̄d in recordatione di
lecti deuotas anias solet tangere. z tā sua/
uiter afficere. vt iam totalit̄ a seipis aliena/
ri incipiant. Exhilarat p̄sciētia. z in obliui/
onē venit oīm doloz̄ memoria. exultat ani/
mus. clarescit intellect⁹. coz illuminatur. af
fectus iocundat. Jā nesciūt vbi se ē cōspi/

ciunt. z ꝙsi amplectib⁹ amoris aliq̃d int⁹ te/
nẽt. z nesciũt q̃d sit. et tñ totis viribꝫ tenere
ꝓcupiscũt. Lucrak̃ q̃dãmodo delectabilit̃
anim⁹ ne recedat ab eo. ꝙsi in eo finez oĩm
desideriorũz inuenerit. Hec Hugo. Bern̄.
Nonnunq̃ ꝙsi clausis ocul' bone iesu ad te
inhiãti mittis mihi ĩ os cordis. qđ nõ licet
mihi scire q̃d sit. Saporẽ q̃dẽ sentio dulce
dinẽ adeo ꝓfortanẽ. q̃ si ꝓficerek̃ in me. ni/
hil vltra q̃rerem. Hõne h'icẽ iubil⁹ cordis.
Grego. Jubilus dr̄ ineffabile mẽtis gau/
diũ. qđ nõ abscondi. nõ ꝑmonib⁹ apiri põt.
Sed tñ quibusdã motib⁹ apik̃. licet nullis
ꝓprietatib⁹ exꝑmak̃. Unde ꝑs. Beat⁹ pl's q̃
scit iubilationẽ. Nõ dicit. q̃ loquik̃. sꝫ q̃ scit.
qz iubilus q̃dẽ sciri põt intellectu. sed dicto
seu verbo exꝑmi nõ põt. Bern̄. Jstũ aũt gu
stum cũ accipio. nullo corpis visu. nllo aie
sensu. nullo spũs ĩtellectu aduertere me si/
nis quid sit. cũ accepo z ruminare volo. et
dꝰudicare ei⁹ saporez. statim trãsit dulcor
eius. deglutio quidẽ illud quicq̃d est in spe
vite eterne. sed opatiõis ei⁹ virtutẽ diu ru/
minãdo. oĩmib⁹ anie venis et medullis q̃si
vitalẽ quendã succũ optabã infundere. vt
ab oĩmib⁹ alijs affectib⁹ desipet. z illud solũ
sapet. sed festinat trãsire. z cũ de inq̃sitione
vel acceptiõe eius vl' visu formata quedaz
liniamenta mẽorie gestio arti⁹ impssa com
mittere. vel etiã memoriã labilẽ scripto iu/
uare. experimẽto cogor dicere id enãgelicũ
Nescis vñ veniat aut q̃ vadat. Hec Bern̄.
Que putas o ania est tã dulcis tãq̃ suauis
delectatio. certe hec est cõsolatio diuina.

Ania O hõ q̃s mihi ꝟ tribuat. vt hec
tam inexpta ꝓsolatio in cor meuz pueniat.
vt maloꝝ meoꝝ obliuiscar. ac mũdanã cõ/
solationẽ despiciã. z ma ipa felicit̃ aliena/
ri incipiã. Hõ O aia. magnũ est qđ de/
sideras. inestimabile donũ est qđ exoptas.
Uñ vt estimo hũano studio nõ põt obtine/
ri. hũano merito vix põt ꝑmereri. sed a deo
hũilib⁹ ꝑcib⁹. z a digne dispositꝫ ex sola diui
ne pietatꝫ ꝓdescẽdentia vix põt impetrari.
O mẽ em̄ aurũ in cõparatiõe illi⁹ arena est
exigua. z argẽtũ illi cõpatũ tanq̃ nihilũ re/
putak̃. Aia O hõ dic rogo q̃lis dz esse
dispositio. q̃ ordinari debz ad impetrãduz
orantis affectio. Hõ De hac materia
multũ posset dici ab exptꝫ. sed qz inexpтuz
me esse recognosco. etiam pauca me dicere
erubesco. Uñ timeo ne dicak̃ ꝺ me. Quare
tu enarras qđ nõ degustas. q̃re tãq̃ indi/
gnus laudas qđ ignoras. Ania O hõ
noli timere cũ reuerẽtia z hũilitate q̃ audi/
sti z legisti deuote ꝓponere. Multi ei de re
bus magnis z arduis alijs vtilit̃ ꝓposuerũt.
qđ nõ de ꝓpa exptia sꝫ alioꝝ scia didice/
rũt. Hõ Jã cũ alitq̃ audacia loq̃r. Haz
vires q̃s impitia denegat. caritas submini
strat. Uñ sic̃ sentio sic refero. Puto salvo
meliori iudicio. si vis te ad hãc celestẽ dul/
dinẽ degustãdã ꝓpare. debes eẽ depurata.
exercitata z eleuata. In ꝑmo hec celest' dul
cedo odorak̃. ĩ scõo degustak̃. z tercio aliq̃
vsq̃ ad ebrietatẽ sumik̃ z porak̃. Prio di/
co q⁹ debes eẽ depurata a peccis. ab affectio
nib⁹ inordinatꝫ. a tpali ꝓsolatõe. z a creatu/
raꝝ inordiata dilectiõe. qz ꝺm Ber. Errat
oĩno si q̃s illã celestẽ dulcedinẽ huic cineri.
diuinũ illud balsamũ huic venenoso gau/
dio. charismata illa spũssceti h⁹ seculi illece/
bris misceri posse arbitrak̃. Sed postq̃ a
talib⁹ aia fuerit purgata. lachrimosis gemi
tib⁹ depurata. z cãdidata doloroſis fletib⁹.
qz dignũ est dicit Aug⁹. q⁹ mens illa sp ipse
dolores iueniat. q̃ derelicto creatore sp ipse
z ĩ creatura gaudia q̃rebat. Pulchre igitur
Bre. ĩ moza. c. iij. sup illo ꝟbo. Anq̃ ꝓmedã
suspiro dic̃. Comedere aie ẽ supne luc' ꝓ
platiõib⁹ pasci. Suspirat q̃ anq̃ comedat.
qz q̃ se ĩ ꝟ exilio p desideriorꝝ celestiũ lamẽ/
ta ñ hũiliat. et ne patrie gaudia ñ degustat.
Aꝟitatꝫ em̄ pabulo ieiuni sũt. q̃ i hac pegri
nationis inopia letank̃. Scõo dz mens
esse exercitata in bonoꝝ ppetratõe. z malo
rũ ppessiõe. Beati ei q̃ lugẽt. qm̄ ipi cõsola/
bunk̃. Quia q̃s amor ꝟitatꝫ afficit. refectio
ꝓsolatiõis pascit. Bern̄. O bone iesu. q̃tis
post innũerabiles lachrymas z gemit⁹ lau
ciatã aiam meã vnxisti vnctiõe miscdie tue
z nõ quã pene desperantẽ excepisti. ꝓsolatãt
de venia ꝑsumentẽ dereliq̃sti. Ecce quõ/
ciũ rex honestaꝝ in ipis est. Uñ revera q̃/
uis in initio arta sit via q̃ ducit ad vitã. p/
cessu tñ tpis inestimabil' dilectiõis dulcedi
ne dilatak̃. O igit̃ q̃ bta ꝓsolatio q̃ diuini/
tus infũdit laborãtib⁹ ꝓpo. Terciũ ĩ q̃
aia inebriak̃ hac dulcedie ẽ mentꝫ elevatio.
qñ feliciter anim⁹ a terrenis abstrahitur. z
miro q̃dã modo supra seipm. supra mũdũ.
imo sup oẽm creaturaz eleuak̃. vt iã dicere
possit aia. Introduxit me rex ĩ cellaria sua
Hec est illa cella vinaria. in qua introduc̃

aia. vbi bibit de vino ꝺdito inestimabilis
deitatis. et de lacte albissimo incōtamina-
bilis humanitatꝭ. O ania hinc bibūt ami-
ci. sed inebriantur charissimi. O felix ebrie
tas quā sequit mētis z corpis tā casta z san
cta sobrietas. Hinc efficit aima more ebrij
gaudēs z letabūda in aduersis. fortꝭ z secu
ra in periculis. prudēs z discreta in ꝓsperꝭ. li-
beralis z pia in ꝺonādis inturꝫs. z tandē
quiet z somnolēta recūbens i amplexibus
diuinis. cū leua spōsi spōsaꝫ sub capite ami
cabiliter sustētat. z dextera dilecti dilectaꝫ
familiariter amplexat. Ania O hō cō-
fitear cū būilitate z cū reuerētia. qō accidit
mihi aliqū licet heu praro. q cū magna vio
lentia circa ꝺuersiōis mee ꝓmordia. animū
a terrenis abstraxi. z ad celestia ꝓēplanda
cū conatu nimio eleuaui. Intraui cum tre
more. circūspexi cū rubore. vidi choros an
geloꝝ. palacia z gaudia ꝓiarcharū z ꝓphe-
tarū. apl'oꝝ aspexi tabernacula. z martyrū
cōuiuia. virginū z ꝓfessoꝝ solacia. elemosy-
nā videlicet alicui⁹ ꝓsolatiōis a singul' pe-
tij. micas decidētes de mensa dñoꝝ deside
raui nec obtinui. Sed qō auditu lamenta
bile est. mor ab oib⁹ vt pegrina z incognita
repulsa fui. Quid g ꝓfuit mihi laborioſa
mētis eleuatio. quā nulla secuta fuit cōsola
tio. Homo O ania non fuit sine causa
repulsio hec tā desolatoria. Puto q hec fu-
it causa. qz voluisti esse socia ꝓsolatōis añ q
fuisti socia passiōis. voluisti esse particeps
remuneratiōis ante q imitatrix ꝑfectꝭ. Sa
tage ergo ꝓmo esse socia angeloꝝ p purita-
tem z innocētiā. socia ꝓiarchaꝝ z ꝓphetaꝝ
p humilitatē z fidei ꝓfidentiā. stude eē filia
apl'oꝝ z martyrū p charitatē z patientiaz.
confessoꝝ z virginū p pietatē z ꝓtinentiā. z
tunc audacter in B exilio saltez cū filio ꝑdi-
go pij ꝓis elemosynā obtinebis. Ania
O homo iā q vana z insipida sunt oīa
trāsitoria agnosco. z ob B mundū despicio.
ꝓsolatōnē seculi vilipendo. mūdana quoq
gaudia sicut venena mortifera fugio z con
temno. vitā etiā ꝑteritā q si mortuā plango
z mētē meā miserā gemitib⁹ z fletib⁹ abluo
z repurgo. et si aliqū inter lachrymas z ge-
mitus odorē diuine suauitatꝭ vel modicuz
sentio. adhuc tamē cibū angeloꝝ et vinum
amicoꝝ infelix z misera. ieiuna z sitibunda
nō degusto. Berñ. Nō accessit adhuc domi
ne ꝺe⁹ me⁹ coꝝ meū ad multitudinē dulce-
dinis tue. quaꝫ abscōdisti timētib⁹ te. foris
em⁹ et⁹ odore vtcunq sustentor. qō est mihi
sup odorē balsami. cunctiq generꝭ suauia
odoramēta. O dñe deus. si tā nobil' ē odor
q dul'cis est tue dulcedinis sapor. Si tan-
te ꝑfectis est modica degustatio. q̄ntū iocū-
ditatis habz felix inebriatio. O quis mihi
det vt venias i cor meū. z inebries illud vi-
no tuo. et amplectar te ꝺe⁹ meus. Hō
Scōm Aug⁹. o ania deuota loḡr salua
reuerētia. nimis estis auara z vtinā nō pre
sumptuosa. vires vr̄as ꝓpendite. merita cō
siderate. ꝑfectes discutite. z tūc si placet suf
ficiat vobis magꝭ in odore diuinoꝝ vnguē
torū cū adolescētulis būiliter currere. q̄ p̄
sumptuose sup merita postulare. Ania
O homo q dur⁹ z onerosus es mihi mi
sere anīe ꝓsolator. q parcus (si fas est dice-
re) diuine bonitatꝭ es dispensator. Auda-
cter dico. tacere nō valeo. mihi odor nō suf
ficit. modic⁹ gustus plene nō reficit sed affi
cit. ebrietatē affect⁹ meus appetit z requirit
Scio q dicit. Bibite amici et inebriamini
charissimi. si deꝑmit indignitas petentis.
spem tamē erigit pietas ꝓmittentꝭ. O ho-
mo quō dubitare valeo. q̄n parat⁹ sit dare
dona sua q ꝓ me nō dedignat⁹ est pati ma-
la mea. An ignoras q multos de dei pieta-
te docuisti. qō de beato Augusti. didicisti.
sic dicente. Erubescat hūana pigricia. plus
vult deus dare q audeat homo postulare.
Idē de vera religione. De⁹ dedit nobis pi
gnus spirit⁹. in quo sentiam⁹ eius dulcedi
nē. z deguste⁹ ipm fontez vite. in q sobria
ebrietate irrigemur. tanq lignū qō planta
tū est sec⁹ decursus aquaꝝ. Chryso. Nil oī-
potentiā dei clariorē reddit. q ꝙ oīnipotē-
tes facit eos q sperant in eo. nā deo p spem
innixū animuz. nulla fraus. nulla illecebra
poterit. vel stantē deiicere. vel durantez su-
perare. Erubescat nūc humana desperatio
et maledicta sit pusillanimitatꝭ trepidatio.
que diuitē z nimis liberalē in oīes q̄ inuo
cant illū. estimat illis q spem ꝑfectaz ponūt
in illū. sua posse beneficia denegare. Nun-
q ꝺ nō ꝑ eter⁹. apud quē nulla est trāsmu
tatio. ex sola liberalitatꝭ īmēsitate filiū suū
misit. in q dedit totū qō habuit. totū quod
potuit. totū qō ille fuit. Si ꝓ sua liberali-
tas. suā infinitā bonitatez mō diminueret.
forsan nō imerito nr̄a ifirmitas trepidaret
Sed qz ex seipo. nō ex accidēti dono bon⁹

est. ex sue bonitatꝭ cõicatione nõ diminuit. ex aliene bonitatis additiõe nõ augetur.

Homo O ania magna est fides tua. valde fortꝭ es in spe ꝛ ꝓfidẽtia. Et q̃uis spes q̃ ꝓcedit ex meritꝭ ꝑ̃ris ꝛ diuie clemẽtie cõfidentia. meritoria sit. laudabilꝭ ꝛ sctã. cõsulo tñ sane anteq̃ ad q̃rẽdã ebrietatez supra te ascẽdas. ꝑus ꝑ tui ꝓsiderationẽ salubriꝭ infra te descẽdas. vt discas tuũ spõsum reuerenꝭ timere anteq̃ incipias suũ secretũ cubiculũ introire. quẽ nõ soluz timere debes cũ irascit. verũetiã cũ suauissime ꝛ delicatissime blandit. Cap. III.

¶ Quõ aia ꝑ mẽtale exercitiũ dz radiũ cõtẽplatiõis ꝓuertere ad inferiora. vt intelligat hũane mortꝭ ineuitabilẽ necessitatẽ. iudiciũ finalꝭ formidabilẽ austeritatẽ. pene infernalis intolerabilẽ penalitatẽ. Ania

O Quaeso homo breuiꝭ que sint illa inferiora ad q̃ mea ꝓsideratio ẽ ꝓuertẽda. Ascẽdere festino. ebrietatẽ diuie ꝓsolationis q̃ro. in inferioribꝫ diu morari nõ valeo. Jã dilecta tabernacula tua dñe virtutũ desidero. habitare i atrijs dñi totꝭ viribus ꝓcupisco. Hõ Nec inferiora fũt o ania mea vt te ꝓuertas. ꝛ videas mortꝭ ineuitabilẽ necessitatẽ. ꝛ ingemiscas diuini iudiciũ infallibilẽ eꝺtatẽ siue ꝧitatẽ. ꝛ cõtremiscas penaꝫ infernaliũ intolerabilẽ aspitatẽ. ꝛ expauescas. Cõsidera igiꝭ freq̃nꝭ. volue ꝛ revolue diligenꝭ. q̃ mors non ꝑt declinari. q̃ hora mortꝭ nõ ꝑt inuestigari. q̃ tps a deo p̃ ordinatũ nõ ꝑt imutari. Jsido. In rebꝫ humanis nihil certi⁹ morte. nihil incerti⁹ hora mortꝭ. Hõ miserek inopie. nõ reuerek potentiã. nõ respicit moꝫ aut generꝭ excellentiã. nõ parcit iuuẽtuti vl' etati. seniby ẽ in iuuenis. iuuenibꝫ i insidijs. Aia Audio q̃ nr̃m viuere nihil aliud ẽ q̃ ad mortẽ trãsire. cur tpalia diligunꝭ. q̃ tã incerto tpe possidenꝭ. Cur tãto tpe vitã istaz desideram⁹. in q̃ q̃nto ampli⁹ viuim⁹ tãto pl⁹ peccam⁹. q̃nto vita longior tãto culpa nũerosior. Quotidie nãq̃ crescũt mala ꝛ subtrahunꝭ bõa. Quis ei ꝓsiderare valeat q̃nta mala ꝑ momẽta tpm ꝓpetramus. ꝛ q̃nta bona negligimus. Grauis siq̃dẽ culpa ẽ. cũ nec bona facim⁹ nec bona cogitam⁹ sed mentẽ ꝑ ania ꝛ inutilia vagari ꝑmittim⁹ Hõ Sicut dicit Grego. Carnales mẽtes o aia idcirco tpalia diligũt. qz vita carnis q̃ fugitiua sit mime ꝓpendũt. Hã si velocitatez trãsitꝭ ei⁹ aspicerẽt. hãc etiã. psperitatẽ modice dura/turã mime amarẽt. Jdẽ. Vita mea nauigãti silis est. siue dormiã siue vigilẽ. sp vado festin⁹ ad mortẽ. O vita pñs q̃ multos decipis. q̃ dũ fugꝭ nihil es. dũ videꝭ vmbra es. dũ exaltaris fum⁹ es. dulcis es stulꝭ. amara sapientibꝫ. q̃ te amãt nõ te cognoscũt. q̃ te fugiũt ipi te intelligũt. Alijs te ꝑmittis longã vt decipias. alijs breuẽ vt desperatione inducas. Auctor de spũ ꝛ aia. Jugi meditatõe animũ nr̃m exerceam⁹. ꝛ miserias nostras ꝓsiderem⁹. Cũ dolore vitã istã intrauim⁹. cũ labore viuim⁹. cũ timore exituri sumus. Berñ. Quotꝺ degim⁹ in hac regiõe vmbre mortis. in ifirmitate corpis. i cõflictu ꝛ in loco tẽtatiõis. si diligent aduertim⁹ triplici incõmodo miserabiliꝭ laboramus. Faciles em̃ sum⁹ ad seducẽdũ. debiles ad resistendũ. ꝛ fragiles ad opandũ. Aia Jã video q̃ inutiliꝭ in ꝧ tpe viuiꝭ. nisi felicꝭ ad cõpandũ meritũ q̃ in ecnitate viuat iõ nõ eẽt curãdũ q̃ diu eẽt viuẽduz. sz potꝭ q̃ bñ in hac vita opandũ. Quia ꝛ si alicui q̃ bñ viuat ꝓdonek. tũ vt diu viuat certũ ẽ q̃ nulli ꝓcedik. Berñ. Est igiꝭ vita secura. vbi ꝓscia pura. vbi mors sine formidie expectatur. cũ dulcedine adesse optak. ꝛ cũ devotione acceptak. Hõ O ania si hec ita sebabere intelligis. audi ꝓsiliũ meũ. ꝛ i hac vita q̃diu durat. cõpara tibi vitã illã q̃ sp durat Dũ viuis i carne morere mõdo. vt p⁹ deo viuere icipias. Berñ. Intellige q̃ venientez mortẽ nul⁹ let⁹ ꝛ hilarꝭ suscipit. nisi q̃ se ad ipam dũ viueret bonis opibꝫ ꝑpauit. Atq̃ de q̃ fm Senecã. Insipiẽs. i. pctõr ꝛ criminosus moriẽdo mortẽ incipit. sz sapiẽs ꝛ virtuosus moriẽdo mortẽ vincit. Aia O hõ video q̃ bonoꝫ mors ẽ brã. mors vero pctõꝝ infelix ꝛ misera. Hõ O ania fm Berñ. Bona est iusti mors ꝑter reẽm. melioꝫ ꝑter nouitatẽ. optima ꝑter securitatẽ Ecõtra mors pctõꝝ pessima. ꝛ bene pessima. mala in mũdi amissione. peior i carnis sepatiõe. sz pessima in duplici vermis et ignis ꝓtritiõe. ꝛ qõ oĩm pessimũ est i diuie cõtẽplatiõis ꝑuatiõe. Aia Jã sat⁹ ō morte dixisti. dic modo de statu finalis iudicii.

Hõ O ania facio qõ hortaris. sed rogo audi cũ patiẽtia. Scire debes q̃ ꝑ̃uis de morte meditari sit horribile. de statu/

nalis iudicij cogitare vt estimo nō min⁹ est formidabile. qz null⁹ tūc poterit fallere sapiētiā flectere iusticiā. inclinare clemētiā. declinare vltiōis z iuste retributōis sentētiā. Bern̄. Considera igit aīa mea cū tremore. qd erit de te i die nouissimo. qñ ꝺ te de cogitatōibꝫ loq̄tur ꝺscia. qñ te de tuis actōibꝫ oibꝫ accusabūt clemēta. qñ ꝺ te crux christi portabit in testionīū. qñ ꝝbera ip⁹ ꝺ te clamabūt. vulnera ei⁹ allegabūt. clauī loquēt. cicatrices ꝙrentur. O angustie. hinc erūt pcā accusantia. inde terrēs iusticia. intus vrens ꝺscia. subꝫ horrēdū chaos inferni. supꝫ iudex iratꝰ iusti iudicij. forꝟ mūdus ardens. intꝰ iusticia iudicātꝟ terrēs. Et si iust⁹ vix tūc saluabit. impi⁹ z pcōr vbi parebūt. in quā ptē se ꝓmēt. latere erit ipossibile. apparere intolerabile. Ansel. in medi. O aīa peccatrix. lignū inutile. z aridū. eternis ignibꝫ deputatū. qd rñdebis in illa die qñ exiget a te vsqꝫ ad ictū oculi oīne tp̄s tibi impēsuꝫ q̄liter sit a te expēsum. Eya eya aīa mea. qd tūc erit de cogitationibꝫ vanis z ociosis. de ꝝbis leuibꝫ z locosis et ridiculosis. de opibꝫ inutilibꝫ z infructuosis. Amb. sup Lu. Ue mihi si pcā mea ñ defleuero. ve mihi si media nocte ad ꝓtēdū tibi nō surrexero. iam securꝫ ad arborē posita ē. faciat fructū q̄ pt. fructū qdē ꝓnie. O anima siue vigiles siue dormias. sp in auribꝫ tuis illa horribil' tuba resonet. surgite mortui venite ad iudicium. O aīa nunqꝫ excidat a tua mēoria. Ite maledicti in ignē eternū. venite bñdicti pcipite regnū. O qd p̄t lamētabili⁹ z tribilius cogitari q̄ꝫ ite. z qd delectabili⁹ exꝓmi q̄ꝫ venite. Due sunt voces. q̄ꝫ nihil horribilius vna. z nihil iocundi⁹ altera poterit audiri. O aīa sepāra te mō a mūdo. vt tunc possis manere cū xp̄o. Fuge mō mūdū vt sequarꝫ deū. declina mō prauoꝝ societates z cōsortia vt tūc valeas seq̄ btōꝝ agmina. Post hec oīa querte radiū ꝓtēplatōis ad repbōrū tormenta. vide q̄ꝫ sint varia. q̄ꝫ aspera. q̄ꝫ intolerabilia. Bern̄. ad eugeniū. Ego horreo ꝝmē mordacē. z morte vivacē. O gehēnalis regio fugiēda. vbi est ignis ardēs. frigus rigēs. ꝝmis imortalis. fetoꝝ intolerabilis. z mallei pcutientes. vmbre palpabiles. cōfusio pcōrū. innodatio vinculoꝝ. horribiles facies demonū. Aug⁹. in qdā sermone. Ue illis qbꝫ ꝓpabit dolor ꝝmiū. ardor flāmaꝝ. sitis sine potu. fletꝰ z stridor dētiū. lachryme oculoꝝ. vbi mors optat. sed nō habit. vbi null⁹ ordo sz sempit⁹ horror inhabitat. Quis putas tūc erit merorꝟ q̄ tristicia. q̄s luctꝰ. qñ sepabunt iniq̄ a ꝺsortio instoꝝ z tradent ptāti demonū. z ibūt cū eis i supplicīū eternū. ibiq̄ sp erūt sine fine i luctu. planctu z gemitu. pcul a gaudijs paradisi. nunqꝫ refrigeriuꝫ suscepturi sed p multa milia annoꝝ cruciandi. nuqꝫ tñ heu miseri liberādi. ibi torquēs z punīs nō fatigabit ibi q̄ torquet nunqꝫ morietꝰ. Sic em̄ ignis ille ꝺsumet vt vitā tñ semp seruet. sic vetera tormenta patient vt sp innouentur. sic sine spe venie z miscōie semp viuēt. vt tñ morianꝫ. sic morianꝫ vt tñ nunqꝫ consumanꝫ.

Ania O bō q̄re in inferno vt dicis mors querit z nō inuenit. Et q̄re punit eternalit qō cōmittit tpalit. Hō Quia fm Grego. quib⁹ in ꝟ seculo vita offert z nolūt accipere. in inferno q̄rent mortē z nō poterunt inuenire. Idē. Iniqui libent voluissent sine fine viuere. vt potuissēt sine fine i iniq̄tatibꝫ ꝑmanere. Ad districti q̄ iudicis iusticiā ꝑtinet vt nunqꝫ careāt supplicio. q̄rū mens in hac vita nunqꝫ voluit carere pcō. Hieronymus. O mors q̄ꝫ dulcis esses q̄bꝫ tam amara fuisti. te solū mō desiderāt q̄ te tam vehement odiebāt. O aīa si hec ꝑdicta vident tibi tribilia. audi q̄ sūt bis oibꝫ q̄uora. Chrys. sup mattheū. Si mille gehennas mihi ꝓponas. nō tñ reputo sic ab illius gl'iose societatꝫ iocūditate expelli z exosum fieri creatori. O aīa terribil' est gehēna. sed tribilior facies iudicis irata. sed qō oīm vincit terrorē est a btissime z iocūdissime trinitatis ꝺtēplatōe elōgatio eterna. Chrys. Excludi a bonis eternis. z alienū effici ab his q̄ ꝑpauit deꝰ diligētibꝫ se tātū generat cruciatuꝫ. vt si exteri⁹ nulla pena torq̄ret. hec sola sufficeret. z meli⁹ eēt mille milia flāmaꝝ sustinere q̄ꝫ xp̄i faciē māsuetissimā iratā videre. et ab ipa eternalit discedere. O si deꝰ sic egit cū angelo supbiēte q̄d de te erit terra z cinere. Ille supbiunt in celesti palacio. ego autē in sterquilinio. Quis non tolerabiliorem in diuite superbiaꝫ q̄ꝫ in paupe asserit. Ue mihi si tam dure et potēter est punita supbia in angelo q̄liter ī me misera z paupcula est iudicanda. O pie iesu xpter nomen tuū fac mecū misericordiā z obliuiscere superbū. puocantē. respice miseꝝ hūiliter invocantē. et recognosce benignissime qō est

tuū. absterge qđ est alienuz. Miserere dñe
dū est tp̄s miserēdi. ne damnes in tpe iudi/
candi. Uerū est q̄ ꝯscia mea meruit dāna/
tionē. pnia nō sufficit ad satisfactionē. Sz
certū est q̄ tua miscđia oēm supat offensio/
nē. Hec Anselm⁹ in meditatiōib⁹. Aug⁹. in
medita. Noli dñe sic attendere malū meuz
vt obliuiscarz bonū tuū. O bone dñe si ego
admisi vnde me dānare potes. tu nō amisi
sti vnde saluare soles. Grego. in omel'. O si
hō intelligere posset q̄d āmiratiōis habet.
ecce spōsus venit. q̄d dulcedinis. q̄ parate
erant intrauerūt cū eo ad nuptias. q̄d ama
ritudinis. ⁊ clausa est ianua. O ania q̄d plu
ra. Prosper de vita ꝯtēplatiua. Cogita q̄n
tū sit malū a facie xp̄i separi. ab illo gaudio
diuine ꝯtemplatiōis excludi. btissima san/
ctoꝝ oim societate p̄uari. mori vite eterne.
⁊ viuere morti sempit'ne. pfundo fluctuan/
tis gehenne immergi. edacissimis vermib⁹
ineternū dilaniari. nec finiri tribulationes
incendij fluctuantz. strepit⁹ pati baratri fu
migantis. amara caligine oculos obcecari.
nō sentire qđ illumīat. sed sentire qđ cruci/
at. Hec Prosper. Aug⁹. Tanta erit ī infer/
no vis doloris. vt se nō ferat alias intentio
cogitatiōis. Anīa. Jā timore cōtremi/
sco. iam horrore deficio. dic queso o hō ad
q̄d valet tā lamētabilis meditatio. Ho/
mo. O anīa puto q̄ p̄dictoꝝ ꝯtinua ⁊ de
uota meditatio est pctōꝝ medela. ⁊ ad que/
q̄ bona agenda ⁊ mala sustinēda salutife/
ra excitatio. Bern̄. in epl'a q̄dā. Uigilias ti
mes. manuūq̄ tuarū labores. Sz leuia st̄
hec meditāti flāmas ꝑpetuas. Recordatio
tenebraꝝ facit nō horrere solitudinē. si fu/
turā de v̄bis ociosis cogitas discussionez.
non displicebit silentiū. fletus ille ⁊ stridor
dentiū añ oculos mētz sepe reducti. pares
tibi reddūt mattā ⁊ culcitrā. Aug⁹. in q̄daz
sermone. Mens hūana mūdi huius illece
bris ⁊ ꝯcupiscētijs deuicta. fugit laborē. ex/
petit voluptates. ⁊ vix ad h̄ ducit' vt a se cō/
suetudines vite p̄oris excludat. Sed cū ce
perit cogitare futuri iudicij necessitatē ⁊ pe
narū eternaliū crudelitatē. voluntariū bel
lū indicit passiōib⁹. mota vl' spe p̄mij. vel ti/
more supplicij. vim facit p̄stinis desiderijs.
⁊ violent' vincere seip̄am ꝯtendit. Hec Au
gustin⁹. Unđ v̄sus. O felix mortale gen⁹. si
semp̄ haberet. Eternū p̄ mente bonū. finē/
q̄ timeret.

¶ Capitulū IIII Quō ania p̄ menta/
le exercitiū dz radiū ꝯtēplatiōis cōuertere
ad supiora. vt cognoscat ⁊ sapiat celest' gau
dij inestimabilē p̄ciositatē. ineffabilē delici/
ositatē. ⁊ intermīabilē eternitatē.

Anima.

Iam nunc o ho
mo me miserā in hac lacrima/
rū valle p̄iectaz satis terruisti.
licet ñ infructuose docuisti. Miserere etiā
nūc mihi misere. ⁊ fac iā sicut dudū p̄misi/
sti. Propone paululū de felicitate ꝑpetua.
si forte valeā ex h̄ cape aliq̄ mētis solacia. q̄z
alternis vti delectabile est. q̄z s̄m Aug⁹. si/
ue plectendo siue ignoscēdo siue deterrēdo
siue ꝯsolādo sp̄ bene agit' vt vita hoim cor/
rigat'. Attende hō q̄ generosus ē anim⁹ ho
minis. sepe facili⁹ ducit' leuib⁹ ⁊ blandis q̄
terribilib⁹ ⁊ aduersis. sepe magz allicit pro
missis ⁊ ꝯsolatorijs q̄ cogat' minis ⁊ t'rori/
bus. Unđ soror nr̄a sponsa trahi cupiebat
odore celestiū vngentoꝝ. sapore diuinoꝝ
charismatū. ⁊ sic cū sponso currere. ⁊ viā mā
datorū iā nō ex timore sed amore delectabi
liter adimplere. Homo O aīa veꝝ eē
p̄fiteor qđ loq̄ris. sed heu multi sunt q̄ deū
nolūt imitari ī p̄sperz. Uñ necesse ē eos de
terreri ī aduersis. Multi em̄ sunt q̄ diuina
charismata. vl' p̄pter cecitatē nō intelligunt
vl' p̄pter negligētiā vanis occupatōib⁹ per/
dūt. Uñ vt estimo de⁹ ex sue infinite boni/
tatis īmēsitate. sp̄ parat⁹ eēt magz ꝯsolatio
nib⁹ fouere q̄ aspitatib⁹ terrere. si hoīes eq̄
dispositi eēnt vt suā dīnā ꝯsolatōz recipent
Que adeo p̄ciosa ⁊ delicata est q̄ nullo mō
decet vel expedit vt indifferent' oīb⁹ tribua
tur. Tu ḡ si post hec tibi p̄posita ad hanc a/
spiras. vide q̄ habeas purgatū intellectuz.
⁊ bene dispositū affectū. Quia s̄m Augu.
summū bonū nō nisi purgatissimis mētib⁹
cernit'. Et puto q̄ multo min⁹ nō nisi valde
bene dispositz affectib⁹ degustet'. A multis
em̄ in hac vita valde limpide speculat'. a q̄/
bus etiā mīme degustat'. Uñ idem Augu.
Fac me dñe p̄cor degustare p̄ affectū. qđ ī/
telligo p̄ intellectū. fac me sentire p̄ amorez
qđ sentio p̄ agnitionē. Anīa Dic que/
so o hō q̄ debēt dispositionē ī affectu ⁊ intel
lectu p̄cedere. vt vel saltē ad modicā mētis
ebrietatē valeā celestē dulcedinē cōtēplādo
degustare. Jam em̄ dudū in speculatione

mentē exercitaui. z heu adhuc nunq̄ vt ti/meo vel modicā stillā illi⁹ celestⁱ dulcedinis sensi. Multa de scr̄ō. vita z ꝙuersatiōe legi. multa de natura. de opatōibꝫ z ordinibꝫ angelo. nōnulla etiaꝫ legi de inestimabili diuinitatis vnitate. de incōprehēsibili diuinitatis trinitate. plura de btō. oīm inestimabili felicitate. Et q̄ñ ꝑdictis toto studio mentē occupaui. heu adhuc ieiuna z fame/lica pmāsi. z semp cū beato Augustino clamaui. Fac me clemētissime p̄ gustare p affectū qđ sentio p intellectū. z tñ nō profeci. Sepi⁹ etiā longo studio fatigata. et mihimetipi irata. clamaui cū ꝓphera. expectā domicas q̄ cadūt de mensa dñoꝝ in aula celi/ca. Usq̄quo dñe obliuiscerⁿ me in finē. vs/q̄quo auertis faciē tuā a me. Quia z si me indignā ad manducandū filioꝝ panē iudicaui. māducare saltē micas minutissimas decidētes cū magno desiderio expectaui. sed heu vt frequēti⁹ aperto ore inhians in vacuū laboraui. Homo O ania ꝑdicta que lamētabiliter es ꝙuesta accidunt ex duplici causa. Aliq̄n ex valde pia z salutifera diuine bonitatⁱ dispensatiōe. Unde Gregⁱ. in moral. Differre solet p̄ pius voces petentiū ad temp⁹ vt desideria crescant. et eo magⁱ exaudiantur ad meritū. quo citi⁹ nō exaudiunt ad votū. Idē in omelia. Sancta desideria ex dilatiōe crescūt si aūt ex dilatione deficiūt. desideria nō fuerūt. Deus em̄ q̄uis p pietatē est clemētissim⁹. tñ aliq̄n cōtingit vt ß qđ libentissime tribuit ꝓtrahit. vt discas magna multū z ardenter desidera/re. z adepta sollicit⁹ cū gr̄arū actiōe ꝙserua/re. Aliq̄n etiā beneficiū ꝓtrahit ex postulātis inordinata dispositiōe. Bernard⁹. Erat oīno si q̄s illā celestē dulcedinē huic ci/neri. diuinū illud balsamuꝫ huic venenoso gaudio. charismata illa spūssancti hui⁹ seculi illecebris misceri arbitrat. Sed tam o ania ne diuti⁹ te ꝓtrahā. nec ampli⁹ te p exꝑectationē affligā. purga intellectū a vanis z inutilibꝫ pantasijs. a naturalibꝫ z curiosis rōnibꝫ. ab extraneis z scientificⁿ occupationibꝫ. Purga etiā affectū a culpa. a culpe sequela. a culpe occasiōe vl causa. Erige rationē. dilata z expande affectionē. intra in gaudiū dñi. qđ nec ocul⁹ in hac vita pfecte vidit. nec auris audiuit. nec in cor hominⁱ ascendit. Et ardesce igit⁹ o ania amore z desiderio supne vite scr̄ōrū. vbi est actio nō operosa. reꝙes nō desidiosa. vbi vita sine defectione. laus diuia sine cessatiōe. Hec Aug⁹. Bernard⁹. Gaude igit⁹ z exulta. ac mercedē laboris tui cōsidera. q̄ reuera ē tā multa q̄ nō p̄t nūerari. tā magna q̄ nō ꝑt mensurari. tā p̄ciosa q̄ nō p̄t estimari. tā copiosa q̄ nō p̄t termīari Ania O hō multa iam dixisti in genere. dic q̄so p singula ī specie. q⁹ magⁿ itelligim⁹ q̄ specialit⁹ distinguūtur q̄ generalit⁹ exꝑmunt Hō O aia q̄d dicere valeo cū futuꝝ gaudiuꝫ aspicio. tā pene p̄ āmiratiōe deficio. q⁹ gaudiū erit int⁹ z extra. subt⁹ z supⁿ. circū z circa. Gaudebis igit⁹ in oīb⁹. gaudebis de oīb⁹. Gaudiū tuū vt puto ꝑfiguratū est in apocalypsi p illā mulierē btām q̄ amicta fuit sole et luna sub pedib⁹ ei⁹. z corona. xⁱⁱ. stellaꝝ in capite ei⁹. Mulier ista vt estimo est aia beata eterni regⁿ filia. spōsa z regina. Filia p naturę creationem. spōsa p gr̄e adoptionē. regina p gl̄ie collationē. Hec bñ dr̄ amicta sole q⁹ decorata splendore claritatⁿ deifice. coronata dignitate felicitatⁿ eterne. In q̄ felicitate ob specialē decorē sunt. xⁱⁱ. gaudia. p xⁱⁱ. stellas figurata. p que decorat⁹ et ornat⁹ felicitas supna. Hec gaudia debes tu o anima q̄tidie deuota mēte trāscurrere. z nulla p̄ntis miserie z incolat⁹ ꝙsolationē q̄rere z spe illi⁹ gaudij oēm tribulatōnē vite ꝑsentis patient⁹ et gaudent⁹ sustinere. Beda. O ania nō turberⁿ. si mali in ß mūdo florent. z tu pateris. ipi gaudēt. tu ꝓturbaris. Vali heu nihil hñt ī celesti gaudio. nec cures tu si nihil habuerⁿ in ß seculo. sed spe illi⁹ gaudij q̄ tendis. q̄d in via aduersitatⁿ occurrit. affect⁹ tuus gaudent⁹ et patient⁹ sustineat. Hec Beda. Bern̄. O aia si te aliq̄n delectant mundana gaudia. falsa h⁹ seculi gl̄ia. breuis z caduca potētia. illic mentē euoca. z oīa reputabis vt stercora. Hiero. Curre igit⁹ o aia mea. nō passib⁹ corpis. sed affectibus z desideriis. q̄n nō solū angeli z beati. sed z angelo. z beato. dñs z mgr̄ te exꝑectat. Expectat te de⁹ pater tanq̄ filiā dilectissimā. deus filⁱ tanq̄ spōsaꝫ dulcissimā. de⁹ spūssanct⁹ tanq̄ amicā sibi gratissimā. Expectat te de⁹ pater vt heredē vniuersoꝝ bonoꝝ te ꝙstituat. deus filⁱ vt te fructum sue natiuitatⁿ z p̄ciū sui p̄cio sissimi sanguinis deo p̄ri offerat. deus spūssanct⁹ vt sue eterne beatitudinis z dulcedinis participem te faciat Expectat te illa btissima oīm

celestiũ spirituũ eterni regꝭ familia. vt tẽ in suũ collegiũ suscipiat. Tu ḡ ip̄oꝝ societatẽ sup oĩa desidera. cũ magna verecũdia illuc venires si eã in hac lachrymarũ valle non amasses. Quotiens ḡ tevana huiꝰ secl'i delectat ambitio. q̄tiens viderꝭ in hoc mũdo aliquẽ gloriosuꝫ. statim ad celũ mẽte trãsgredere. ⁊ esse incipe qđ futura es. Reuera estimo o anĩa si hec celestia gaudia iugiter in mẽte teneres. de h̄ exilio quoddã suburbiũ celestis regni ꝯstrueres. in q̄ illã et̄naꝫ dulcedinẽ q̄tidie spũaliter p̄libando degustares. Quia cũ aliq̄d eternuꝫ mente capimus. iã nõ in hoc mũdo. sed in celo habitamus. Augꝰ. Tanta est o aĩma vis tue dilectionis. ꝙ ibi veriꝰ habitas vbi ꝑ ꝯtemplationẽ amas. q̄ꝫ vbi ꝑ essentiã anĩas. Bern̄. Hoc est charissima anĩa regnũ dei. qđ ĩtra nos est. quod heu miserabilit̄ negligimus. cũ foris ad inania ⁊ vana fusi sumꝰ. Gregꝭ. Fusi sumꝰ foras. de regno dei qđ ĩtra nos est nihil curãtes. forꝭ q̄rimꝰ ꝯsolatiõꝫ de rebꝫ vanis et insaniis falꝭ. ita ꝙ iã religiõis antique deuotioneꝫ amisimus. adeo ꝙ nec speciẽ ip̄ius retinemꝰ. Tu ergo o anĩa eterni regis filia. audi mente deuota. et inclina aurẽ tuã ad sctã et salutifera cõsilia. vide ꝑ ꝯtemplationẽ celestis regni ꝯsolationem. obliuiscere ꝑ ꝯtemptũ ⁊ detestationẽ populũ tuũ. ⁊ domũ p̄ris tui. hoc est mundũ. diabolum. teip̄am. ⁊ oẽm vanã ambitionẽ. Vide igit̄ ⁊ deuota mente ꝑtracta. qualiter illi diuini ⁊ celestes spũs. q̄ p̄ntis vite ⁊ miserie periculũ euaserũt. q̄ꝫuis ab illiꝰ eterni solis splendore se nunq̄ꝫ possint auertere. aliqñ tñ radiũ sue ꝯtemplatiõis ꝯuertũt ad inferiora. aliqñ ad supiora. aliqñ ad interiora. aliqñ ad exteriora. Cõuertũt inquã ad inferiora. ⁊ gaudẽt ex triplici causa Primo ꝙ tã impios. horribiles ⁊ crudeles hostes ꝑ diuinã potentiã supauerunt. Scđo ꝙ omnes defectus ⁊ pctã. vel ꝑ diuinã sapientiã vitauerũt. vel iam duduꝫ cõmissa correxerunt. Tercio ꝙ tã lamẽtabiles ⁊ intermĩabiles cruciatꝰ eternos ꝑ diuinã clementiã euaserunt. O anĩa q̄nto putas gaudẽt q̄tidie gaudio. qñ tot vident a carne ⁊ mũdo ⁊ diabolo supari. tot tam diuersis peccatꝭ de quibꝫ nunq̄ꝫ merent̄ veniã inq̄nari. tot eternaliter sine fine dãnari. Reuera tũc puto ꝙ de morte trãsisse ad vitã. vite duplicat gaudium. O dñe deꝰ si nũc tã graue periculuꝫ est in bello. quantũ tũc erit gaudiuꝫ de triumpho. cũ post deuictũ triũphatũq̄ꝫ mundũ. submerso impio pharaõe et exercitu eiꝰ in mari rubro tenẽt oẽs electi tympanũ. cũ maria psallẽtes ⁊ cantãtes. laudãtes ⁊ benedicẽtes dñm vna voce dicẽtes. Cantemus dño. gloriose em̄ ⁊c̄. Tunc ꝯstituẽt̄ duo cherubin. h̄ est duo chori electorũ. seꝫ innocentes ⁊ penitẽtes. clamãtes alter ad alterum. Sãctꝰ sctũs sctũs dñs deꝰ sabaoth. Sanctus deꝰ p̄r. q̄ nos a mũdo. a carne ⁊ diabolo tam potent̄ liberauit. Sanctꝰ deus filius q̄ nos a pena ⁊ a culpa tã sapient̄ iustificauit. Sanctꝰ deꝰ spũssctũs. q̄ nos tam clementer ab eternis tormẽtis p̄seruauit. Plena est oĩs terra gl'ia eius. q̄ nos de mundi miseria ad celestꝭ regni gaudia euocauit. O anĩa qual' tibi erit dies illa. cũ ad hãc felicem choreã fueris assumpta. ⁊ cũ om̄e tormentũ tibi si pie vixeris. si patient̄ sustinueris. ꝯuertet̄ in eternũ iubilũ. Tũc de om̄ibus his laudabis dñm deũ tuũ labiis exultatiõis. dicẽs. Miscđias dñi ineternuꝫ cantabo. Quo cantico ꝭm Augꝰ. in li. de ciui. dei. qđ cantat̄ in laudẽ gl'ie christi. cuius sanguine liberati sumꝰ. nihil erit iocundiꝰ illi ciuitati ⁊ nihil dulciꝰ. Tu ḡ cũ tentationibꝫ ꝓbaris. cũ ꝑsecutiõibꝫ impugnarꝭ. cũq̄ꝫ in h̄ seculo variis tribulatiõibꝫ infestarꝭ. tunc mẽte in celũ euola. et cogita ꝙ h̄ nõ est aliud nisi eterni gaudij materia. Et tũc ꝭm Grego. cõsideratio p̄mij minuit vim flagelli. Grego. Si ꝯsideremꝰ que ⁊ q̄nta sunt q̄ nobis ꝓmittunt̄ in celis. vilescũt anĩo oĩa q̄ sunt in terrꝭ ⁊ reuera nõ tm̄ bona q̄ delectabiliter possidemꝰ. verũctiã mala q̄ lamẽtabiliter sustinemꝰ. Bern̄. Non sunt cõdigne passiões huiꝰ tp̄is ad p̄teritaꝫ culpam que dimittit̄. ad p̄sentẽ gratiã que imittit̄. ⁊ ad futurã gloriã que ꝓmittit̄. Quã tu tunc o anĩa cũ gaudio possidebis qñ ꝑfecte itelliges ꝙ in mũdo cuꝫ tanto ꝑiculo q̄pleriq̄ꝫ opprimunt̄ vixisti. ꝙ demonis fallaces astutias quibꝫ multi decipiunt̄ vicisti. ꝙ cruciatus et̄nos q̄bꝫ ĩnũerabiles affligunt̄ euasisti. Anĩa O homo q̄ꝫ sana et salutifera est hec tua ꝯsolatio. qꝛ cũ hec q̄ ꝓposuisti aduerto. consolationẽ ex spe nõ modicã recipio. Sed o dñe deus. q̄d putas tunc erit. cũ hoc qđ modo spero veracit̄ possidebo

Homo O anĩa modica sunt hec q̄ audisti. imo cõparatiue q̄si nulla sunt q̄ men-

te pcepisti. sed parūp oculos mentales eri/
ge. t quāta sint gaudia que de his pcipias.
q̄ iuxta te sunt deuota mēte frequēt⁹ volue t reuolue. Attende igit⁹ t ꝯsidera locum
speciosum. quē tibi diuīa sapientia edifica/
uit. Attende t victū delicioſum. ornatū cu/
rioſum. thesaurū p̄cioſum. quez tibi eterna
potētia ꝯgregauit. Attende etiā collegiuz
famoſum. cū quo de diuīa clemētia mens
tua eternalit⁹ exultabit. O ania attende
q̄ gloriosa q̄ famoſa q̄ gaudioſa ē ista do/
mus dei. ciuitas celest⁹. manſio ſecura. pa/
tria cōtinens totū qđ delectat. Bernard⁹.
Attende q̄ clara q̄ lumioſa q̄ ſplendida ē
ciuitas que nō indiget ſole neq̄ luna vt lu/
ceant in ea. ſed ipſe dn̄s ſol iuſticie. candor
lucis eterne. lux ei⁹ est. t lucerna ei⁹ agnus.
O ania attende q̄ alta t q̄ ſpacioſa q̄ pul/
chra t ſpecioſa q̄ decora t famoſa est ciui/
tas illa. quā ornat p ſeipam trinitas beatiſ/
ſima. O q̄ gloriosa dicta ſunt de te ciuitas
dei. O iſrael q̄ magna ē dom⁹ dei. et ingēs
locus poſſeſſiōis ei⁹. O ania illic ꝯtempla/
re tabernacula patriarchaꝝ t ꝓphetaꝝ. ba/
bitacula apl'oꝝ t martyrū. cenacula cōfeſſo
rum t virginū. palaciū celeſtiuz ſpirituum.
thronū illū beatiſſime trinitat⁹ ſpecioſiſſi/
mū. O ania hic licet ſis corpe. illic eſto men
te. O ania trāſuola omia. ſcrutare oīa. viſi/
ta omia. ingredere cuncta p ordinez oſtia.
quouſq̄ q̄enias ad ſummi regis palacia.
ibi ſit mens. t hic erit reꝯes. Aug⁹. O ania
in illa ſcā ciuitate libent⁹ ſtudeas morari. li
benter cōuerſari. qz ibi est vita ſine morte.
iuuentus ſine ſenectute. lux ſine tenebris.
pax imturbabilis. Sedebit em̄ popul⁹
meus in tabernaculo fiducie t in reꝯe opu
lenta dicit dn̄s. Scdo attende victū de/
licioſum. ornatū curioſuz. t thesaurū p̄cio/
ſum. Et q̄s erit ibi nr̄ cibus. niſi ille agnus
beatiſſim⁹. ille mūdus t imaculatus ieſus.
dei p̄is t marie ꝑginis fili⁹. de quo ſanct⁹
ſpiritib⁹ miniſtrabunt ad oēm ſufficientiā
fercula nobiliſſima. Nobilia quidē de ip⁹
candidiſſima hūanitate. ſed nobiliſſima de
ipius ſupbeatiſſima diuinitate. Tūc enim
ania ingredit⁹ ad degustandū diuinitatem.
egredie⁹ ad p̄libandū humanitatez. et pa/
ſcua inueniet ad omnē ſufficientiā t ſatieta
tem. O q̄ beati ſunt q̄ ad cenā nuptiarum
agni vocati ſunt. Ibi etiā beata vita in ſuo
fonte bibit. Vñ huic humane vite aliq̄n a/
liq̄d aſpergit vnde in tentatiōib⁹ fortit⁹ iu/
ſte. t panter t prudent⁹ viuat. Ibi ſemp ad/
erit ſitis atq̄ ſatietas. ſed miro q̄dā modo
longe aberit a ſiti neceſſitas. longe a ſatieta
te faſtidiū. Inebriabuntur em̄ ab vbertate
dom⁹ tue. t torrente voluptat⁹ tue potabis
eos ſm̄ ꝓphetā. Alia Et q̄n hoc. Ho
mo Eſtimo q̄ nō p̄us. niſi quādo ille de/
licioſus pincerna ſummi regis. ſplēdor pa
terne glorie. candor lucis eterne. figura di/
uine ſubſtātie. ſpeculū ſine macula clarita
tis deifice. in quē deſiderāt oēs illi celeſtes
ſpūs p̄ſpicere. q̄n talis et tant⁹ p̄cinget ſe.
t faciet illos diſcūbere. et p̄ſonalit⁹ trāſiens
miniſtrabit illis. O ania hic devota men/
te p̄tracta q̄ntū gaudiū tunc illi boni ſpūs
ꝯcipiant ex tā ſtupenda dignitate miniſtrā
tis. ex tā miranda charitate cuiuſlibz ſoda
lis cōuiuātis. ex ferculoꝝ delicioſa opulen
tia. ex miniſtroꝝ numeroſa freq̄ntia. ex mu
ſicorū inſtrumentoꝝ t aliꝝ p̄ſallentiū can
tantiū t laudantiū regē glorie. deū dei filiū
dulciſona reſonāt⁹ a. In hoc celeſti magno
ſtupendoq̄ cōuiuio audies angelos iubi/
lantes. virgines chorizātes. apl'os p̄ſallen
tes. martyres tripudiātes. ꝯfeſſores laudā
tes. patriarchas t ꝓphetas iocūdātes. om/
nes ſctōs t electos dei vnanimiter patrem
t filiū et ſp̄m̄ ſanctū collaudātes. et vna vo
ce dicētes. Sanct⁹ ſctūs ſanct⁹ dn̄s deus
ſabaoth. plena est om̄is terra gl'ia ei⁹. O q̄
glorioſum est regnū in quo cum chriſto re/
gnant om̄es ſancti. amicti ſtolis albis. ſe/
quunt⁹ agnū quocūq̄ ierit. O ania quō pote
rit ibi eſſe alicui⁹ boni carentia. cū tam va/
ria ſit exultandi materia. Tunc em̄ aperi/
entur om̄es illi theſauri eterni dei. vbi ſūt
om̄es diuitie. om̄es delicie abſcōdite. t da/
bunt⁹ a p̄re eterno vnicuiq̄ varia et p̄cioſa
munera ſm̄ ſua merita. Sz ſi adhuc nō
ſufficiunt iſta. attende tercio iuxta te omne
ſctōꝝ collegiuz. qđ ad beatitudinis tue cu/
mulū diuīa clemētia ꝯgregauit. Quia nul/
lius boni ſine ſocio iocūda est poſſeſſio. ſic
dicit Seneca. Vide igit⁹ q̄ lingua. vl'q̄s in/
tellectus cape ſufficiat illi⁹ ſupne ciuitatis
q̄nta ſint gaudia. angeloꝝ choris intereſſe
cū btiſſimis ſpiritib⁹ gl'ie ꝯditoris ſemp aſ/
ſiſtere. t ab illoꝝ beatiſſima ſocietate nūq̄
diſcedere. ſed ꝯtinue cū ip̄is t de ip̄oꝝ gau
dio in p̄petuū exultare. Anſel. Ibi em̄ a ſin
gulis om̄es. ibi ab oīb⁹ ſinguli cognoſcent.

Nec quenq̃ latebit. qua patria. q̃ gẽte. qua stirpe. q̃s ꝺditus sit. Ibi em̃ erit tam beata ⁊ pfecta charitas iustoꝝ. ꝙ vnusq̃sq̃ intantũ ꝺiliget ꝓximũ suũ quãtũ seipm. Ex q̃ illud estimabile sequet bonũ. ꝙ ita vnusq̃sq̃ de alteri⁹ bono vel gaudio gaudebit. sic de merito ꝓximo. Proinde cũ incnarrabilis sit numer⁹ electoꝝ. q̃sputas narrare sufficiat gaudiũ beatoꝝ. Hec gaudia Hieronymus in fine epl̃e ad eustochiuꝫ describens ait. Egredere q̃so o aia paulisp de papilione corpis. vt in ostio stans videas dei gloriã ꝓtrãsire. ⁊ pñtis laboꝝ ante oc̃los pinge mercedẽ. Qualis tibi erit dies illa. cum maria mr̃ dñi tibi occurret chozis comitata ꝟgineis. cũ ⁊ ipe spõsus tibi cũ oĩb⁹ sanctis occurret dicẽs. Surge veni ꝓpera amica mea. formosa mea. colũba mea. iã hyems trãsiit. imber abiit ⁊ recessit. Tũc angli am mirabunt de tua gl̃ia dicẽtes. Que est ista q̃ ascendit de deserto. delicijs affluens. innixa sup ꝺilectũ suũ. videbũt te filie syon ⁊ laudabũt. Tunc illa centũ q̃ draginta q̃ttuor milia in ꝓspectu throni ⁊ seniorꝫ tenebũt citharas. ⁊ cantabũt cãticũ nouũ Tũc secura in amplex⁹ sponsi euolabis cũ iubilo dicens. Inueni quẽ ꝺiligit aia mea tenui cũ nec dimittã. Hec Hiero. Tunc filij septẽ illi⁹ magni Job. q̃ est magn⁹ sup oẽs q̃ morant in illa beata orientaliũ regione. faciẽt cõuiuia singuli in die suo. ⁊ inuitabũt sozorẽ suã. te ꝺsortẽ suã. Et dicẽt tibi singuli. Bibe nunc. ⁊ accumbe cũ iocunditate. qz inueniſti gr̃am coraz summo ꝓncipe. Et tu respõdebis cũ gaudio dicẽs. Bibã ⁊ hilari or fiam. qz magnificata est hodie aia mea ꝑ oĩb⁹ ꝺieb⁹ vite mee. O vere laudita magnificentia. o leta ⁊ iocũda excellẽtia. qualꝫ nunq̃ in h̃ seculo est audita. Puto ꝙ omis hui⁹ mũdi pompa in cõpatiõe illi⁹ esset vilis modica gutta. Aia O homo iã diu tacui. iã satis silui. qz que ꝓposuisti cũ delectatione ⁊ ãmiratione nimia audiui. ne queso ꝓtrahines. q̃n speciali⁹ et pfecti⁹ mihi aliq̃ de hoc celestiũ spirituuꝫ cõuiuio exponas. qz tam pri⁹ aliq̃ ꝺ hoc tetigisti. sed nimis cito ꝓtrãsisti. Hõ O aia mallẽ itez q̃ ꝑtis sub silẽtio ꝓtrãsire. q̃q̃ vel modicũ de hoc celesti secreto mysterio ore polluto proferre. vel etiã mẽte cõcipe. qz q̃ adhuc mundialib⁹ ⁊ supuacuis reb⁹ beu sepi⁹ implicoꝝ q̃ adhuc beu ꝺeu siliq̃s porcorũ cũ ceteris mũdanis pascor. de tã familiarib⁹ diuinoꝝ spirituũ operatiõib⁹ loq̃ erubesco nimium et cõfundor. Quia tũ pũs votis tuis ꝓtraire nõ valeo. ꝓponã breuit q̃ aliq̃n spũ instiguãte licet indign⁹ mẽte ꝓtracto. Quis em̃ i illa celesti aula. vbi plenitudo omis boni in oĩb⁹ illis pfecta est. q̃uis ibi pro differẽtia meritoꝝ quedaz data sint excellent. nihil tñ ibi est inestimabilis diuĩe pietatis immẽsitate fm Grego. possidet singularit. Omnia em̃ sunt oĩb⁹ cõmunia. ꝓter eũ qui oĩb⁹ est oĩa. Ibi em̃ virgo gaudebit de sctẽ viduitatis merito. ibi vidua exultabit de caste ꝟginitatis ꝓuilegio. ibi cõfessor de martyris iocundabit triũpho. ibi martyr tripudiabit de ꝓfessoꝝ bravio. ibi ꝓpheta laudabit de ꝓtriarcharũ pia cõuersatione. ibi patriarcha exultabit de ꝓphetarũ fide ⁊ speculatiõe. ibi apl̃i ⁊ angeli gaudebũt de merito omniũ inferioꝝ. ibi oĩes inferiores letabunt de gl̃ia et corona superioꝝ. Et illius em̃ sctẽ ⁊ pfecte charitatis vinculo sit et. vt vnusq̃sq̃ habitur⁹ sit in alio. quod nõ habet in merito ꝓximo. Ania O homo nec ad huc ista sufficiũt mentẽ meã quietare. vnde q̃so ne ꝓtrãseas mihi aliq̃ de dicto conuiuio sigillatim ⁊ distincte explicare.

Homo O aia nosti ꝙ balbutiẽs ꝛ vt possumus excelsa dei resonam⁹. Nec mirũ. qz cũ simus min⁹ idonei ad intelligẽduꝫ quõ possum⁹ esse sufficiẽtes ad loquẽdũ. cũ illa que lippiẽtib⁹ oculis ꝓtemplamur. verius sint q̃z intelligant. ⁊ veri⁹ intelligant q̃ exprimant vocib⁹. Ne te tñ diuti⁹ ꝓtrahaz. audi q̃d imaginat intellect⁹. licet adhuc modicũ deguſtet affect⁹. Puto ꝙ illi septẽ filij de q̃bus supra memoraui⁹ sunt oĩes sci ⁊ electi dei spũs altissimi patris heredes et filij Hi cõuiuia vnusq̃sq̃ in die suo facũt. q̃n seinuicẽ celestib⁹ gaudijs pascunt. In q̃ de meritis suis singuli iuxta dataz sibi gl̃iam sercl̃a deliciosissima ꝓpinãt. Primo igit die ꝓmogenit⁹. h̃ est ille celestiũ angeloꝝ numerus. q̃ nõ imerito noĩe ꝓmogeniti censent. qz priores sunt creatiõe ⁊ conuersatiõe ad deum. a q̃ nunq̃ recesserũt ꝑ pctm̃. sed sp̃ imobili charitate summo pri adheserũt. ⁊ illaz hereditatẽ btãm celestiz regni ꝓres oĩb⁹ felicit̃ possederũt. Isti tibi o aia in suo ꝓprio conuiuio. diuersa fercula deliciosa ⁊ preciosa ꝓpinãt. cũ vnusq̃sq̃ ordo de eo q̃ excellẽt⁹ recepit in munere gaudia specialia admix-

strat. Jam cogita o aīa q̄le tibi ferculū p/
pināt illi summi spūs seraphici ordinis. q̄
adeo vicini illi eterno p̄zi sunt q̄ inter ipos
z hunc nulli alij spūs intersint q̄ ipm ime/
diati⁹ ꝓtemplenť. z suis bonis eternis pfe/
ctius pfruanť. Quale putas hi pināt gau/
diū de nature nobilitate. q̄le de ꝓtemplati
onis claritate. q̄le de dilectiōis sinceritate.
Hi ergo ℞ est illi q̄ seraphin noīanť. istud
cōuiuiū ornāt ardore diuīe caritatis. che/
rubin splendore etne claritaťs. throni eq̄ta
te diuine maiestaťs. Hoc etiā cōuiuiū glori
ficant dñatiōes. de dñandi sup alios excel
lentia. p̄cipatus de p̄cipiendi inferioribꝫ
magnificentia. ptātes de auctoritate mali/
gnos spūs coercēdi. Hoc etiā cōuiuiū bo/
norificāt virtutes de ptāte miracula faciēdi.
archangeli de dignitate supioza nūciandi.
angeli de agilitate minoza diuīe scie secre/
ta reuelādi. Ecce vides q̄liter singuli men
tes beatoz celestibꝫ gaudijs pascūt. de bis
q̄ ab illa supcelesti aula specialit⁹ in munere
receperūt. Nec est mirāduz q̄ hec p̄dicta et
multa alia nob adhuc occultioza illi spirit⁹
in nostrū gaudiū nobis p̄pināt. q̄ tā fidelit
tā dulciter tamq̄ amicabilit in hac lachry
marū valle nos custodiūt. z nos ad illā ex/
terne beatitudinis patriā p̄ducere totis vi/
ribꝫ ꝓcupiscūt. Bernū. O si q̄s cognosceret
quēadmodū p̄ueniūt p̄cipes cōiūcti psal/
lentibꝫ in medio iuuenculaz timpanistria
rū. videret itaq̄ q̄ cura. quo ve tripudio in/
tersunt cantātibꝫ. assunt oxātibꝫ. insūt medi
tātibꝫ. supsunt q̄escētibꝫ. p̄sunt p̄curantibꝫ.
O aīa ieiuna z famelica. si vel vnā micam
q̄ cadit de mēsa dñoxū in ℞ cōuiuio. aperto
mentis oze sumpsisses. puto q̄ hāc pegrina/
tionē ex tunc impatienť tolerares. Puto si
vnā gutta de vino potus ei⁹ degustasses.
oēm hui⁹ secli dulcedinē fastidires. Gregs.
in moza. Si coz semel in celestibꝫ p degu
stationez subaudi figiť. q̄s abiecta sint mor
cernit q̄ pus alta videbanť. O aīa mea
dilecta. de ꝓuinio p̄zarchaxū. ꝓpheta. apo
stoloz. martyxū. ꝓfessoz. ꝟginum. q̄ p alios
ser filios nō imerito p̄figuranť. q̄d dicam.
Unusq̄sq̄ em hoz tot in conuiuio suo ꝓpo
net fercula. q̄t habuit in hac vita virtutum
opa. Et q̄s enarrare sufficiat q̄ntū gaudiū
q̄libet aīa suscipiat de sctoz p̄zarchaxuz
hūilitate pfectissima. de ꝓpheta. credulita
te certissima. de apl̄oz charitate ardentissi
ma. de martyxū stabilitate z patiētia. de cō/
fessoxū pietate z clemētia. de ꝟginū castita/
te z ꝓtinentia. Reuera vox z lingua deficit.
q̄ intellect⁹ capere nō sufficit. q̄ntū sit gaudi
um angelozū chozis interesse. cū brissimis
spiritibꝫ glie ꝓditoris assistere. p̄sentez dei
vultū cernere. incircūscriptū lumē videre.
nullo metu mortis affici. de incorruptiōis
perpetue munere letari. O q̄s felix tibi erit
hec dies. cū fueris ad hereditatē patrū tuo
rū reuersa. z q̄n ab his oīnibꝫ cū inestimabi
li gaudio fuerit assumpta. z ad thalamū sū/
mi regis feliciter introducta. Jā nunc exp/
giscere o aīa mea. z cū illa famosa regina sa
ba. cū aromatibꝫ virtutū. cū thesauris bono
rū operū. cū magno apparatu celestiū desi/
deriozū. ascende in illā hierusalē supnam. z
ꝓtemplare diligenť singula. z vide q̄ vitas
vincit famā. gl'ia exuperat omnē loquelā. si
forte posses ex admiratiōis magnitudine
extra humanū spīm rapi. z miro quodā mo
do in diuinū spiritū trāsformari. vt dicere
incipes cuz petro in magno cordis iubilo.
Dñe bonū est nos hic esse. hic p̄. hic soror.
hic frater. hic patria. O dñe p̄mitte nos ℞
esse z ab hinc nunq̄ discedere. Amb. Fugi
amus o aīa in patriā verissimā. qz illic est
patria ad quaz cōditi sumus. p̄a quo creati
sumus. ibi est hierusalē ciuitas supna. q̄ est
mater nra. Anselm⁹. O aīa tanq̄ debz eē
in hac vita mortali amor z desideriū pue/
niendi ad illud ad qđ facta es. z dolor quia
nōdū ibi es. z timor ne forte nō pueniās vt
nullā letitiaz sentire debeas. nisi de his q̄
tibi aut auxiliū aut spem ꝓferunt pueniendi.
Aīa O homo dū hec aliq̄n cogito
dū hec tacita mente mecū ptracto. quid est
qđ tunc interlucet mihi. z pcutit cor meum
sine lesione. z inboxesco z ardesco. Augus.
Intromittor aliq̄n mētalit in affectū mul/
tū inusitatū. nescio quā dulcedinē. que si p/
ficeret in me. nescio q̄d erit qđ vita ista non
erit. sed recidiuo onerosis ponderibꝫ. et re/
sorbeor solitis curis. hic esse valeo nec volo.
illic eē volo nec valeo. miser vtrobiq̄. Hec
Aug⁹. in li. cōfes. xj. Hō O aīa puto q̄
hec celestia sine p̄libatiōe dulcedinis non
possunt a digne dispositis cogitari. Sz ne/
scio q̄d tunc erit cū pfecte in re sine enigma
te poterūt degustari. Uñ nō est miranduz
si p̄libatio raliū tibi incutit hui⁹ exilij rediū
qz nihil est magis amaz q̄s postq̄s aīa cōsue/

uit talīū ꝓgustatiōe ꝓsolari. si rursum ince/perit mūdialib⁹ z trāsitorijs ꝫplicari. Hinc est q⁹ aīa laborat. luctat et anxiat. illic sp esse cupit. nec sufficit. hic eē cōpellitur. sed illic post ℞ qō ꝓgustatū est ascendere conat. Jā em̄ gustato spū desipit oīs caro. Audisti gaudium beatorum de his que sunt infra te. z de his que sunt iuxta te. Aide modo si potes quale gaudium futurum sit de his que sunt intra te. Hō em̄ remunerabit in corpe z in mente. z istoꝝ eterna z inseparabili vnione. Corpus em̄ nr̄m ex q̄ttuor elemē/tis est cōpositū. vnde q̄ttuor dotib⁹ erit re/munerādū. Terra tūc habebit eternā im/mortalitatē. aq̄ oīmodā ipassibilitatez. aer maximā agilitatē. z ignis splēdidissimā claritatē. Tūc fulgebūt iusti sicut sol. et tanq̄ scintille i arundineto discurrēt. Absterget em̄ de⁹ oēm lachrymā ab oculis sctoꝝ. z iā nō erit amplⁱ neq̄ luct⁹ neq̄ clamor. neq̄ dolor. sed sempiterna pax z letitia. In sempiterna patria corda btoꝝ sibīnuicē in claritate lucēt. z puritate trāslucent. ibi vnius/cuiusq̄ vult⁹ aspicit z ꝓscia penetratur. ibi vnius cuiusq̄ mentē ab alteri⁹ oculis corpulentia nō abscōdit. Etiā mor vbicūq̄ voluerit anim⁹ statim aderit corp⁹. Aug⁹. Si/cut em̄ tūc anim⁹ pfectissime obedit creatorī. ita corp⁹ promptissime obtēperabit suo motorī. Tam potentē tūc faciet de⁹ aīam vt ex ei⁹ beatitudine plenissima redūdabit in corp⁹. ex q̄ redundātia habebit vigorez impassibilitat⁹. splendorē claritat⁹. aptitudinē subtilitat⁹. promptitudinē agilitatis. Jbi erunt oīes sensus in actib⁹ suis. Jbi em̄ oculus videbit decorē speciosissimuz. gust⁹ sentiet saporē dulcissimū. olfact⁹ odorabit odorē suauissimū. tact⁹ amplexabit obiectū deliciosissimuz. audit⁹ immutabit ꝑ sonū iocundissimū. Jbi em̄ cū mens i ex/ultatione rapit. lingua in canticum laudis eleuat. Aīa O bō audiui iā dudū mirabilia. z cū vera sint hec omīa. q̄d aliud est hec pñs vita nisi quedā mortis vmbra.

Hō O aīa bene dixisti. q⁹ tpal' vita eterne vite cōparata. mors ē port⁹ dicēda q̄z vita. Jpe em̄ q̄tidian⁹ defect⁹ corruptōis q̄d est aliud q̄z quedā plixitas mort⁹. Ergo sci viri q⁹ hui⁹ vite breuitatē indesinent aspiciunt. q̄si q̄tidie morientes viuūt. z iō se nō mā/suros sollicit⁹ pparāt. q⁹ hec oīa nihil esse ex fine semp pensant. Sed carnales mentes ideo ꝑsentia diligunt. q⁹ vita carnis q̄z fugitiua sit mīme ꝑpendūt. Nā si velocitatem trāsit⁹ eius aspicerēt. hāc etiā ꝑsperaz minime amarēt. Hec Grego. Aug⁹. Recedat g̃ o aīma amor vite pñtis. z accedat ardor vite aduenientis. vbi nulla aduersitas turbat. nulla necessitas angustat. nulla molestia inq̃etat. sed pennis leticia regnat. z cō/sidera q̄nta sit felicitas futura. vbi nullum erit malū. nullū latebit bonū. vacabitur deo laudib⁹. q̄ erit oīa in oīb⁹. Jbi em̄ nulla desidia cessabit. nulla indigentia laborabit. ibi esse nr̄m nō habebit mortē. nosse nostr⁹ nō habebit errorē. amare nr̄m nō habebit offensionē. Jbi aberit oīs tarditas. oīs corruptio. oīs deformitas. oīs ifirmitas. Jbi celū nouū z terra noua. Jbi sil'es erim⁹ angelis dei. z si nō etate. certe tū felicitate. Augusti. O aīa mea illā vitā amplecti debueras. vbi vita sine morte. iuuētus sine senectute. gaudiuz sine tristicia. pax sine discordia. volūtas sine iniuria. lux sine tenebris. regnū expers cōmutatiōis. Sedo ꝓsidera quantū gaudeat anim⁹ cū resumpserit tale corp⁹ q̄le iā audisti. nō tale q̄le cū ingenti dolore sustinuisti. z cū magno certamine deuicisti. de q̄ sepi⁹ tibimet impatiēs patiens et irascens clement dixisti. Quis liberabit me de corpe mort⁹ hui⁹. Non certe tale. sed iā pfecte obediens z spūale. Tale inquā tale qō tibi erit in ꝓtēplatiōis solaciū. z i eterne felicitat⁹ augmentū. Aīa Miranī sup oīb⁹ his nō sufficio. z p magnitudīe admiratiōis in inq̃sitōe deficio. Unū tū scire desidero q̄liter mens q̄ in pñti vita a deo cō templatiōe p corp⁹ depmit. illic q ipm in cō templatiōe adiuuet. Hō O aīa scrupulosa est hec q̄stio. sed q⁹ magn⁹ est curiosa q̄z deuota. breuis erit rñsio. Aīa em̄ tunc ꝑtute diuīna aliū habebit modū intelligēdi q̄z in via. Nec est mirādū si p loco z tempore mutat ordinē z modū agendi creatu/re. q̄ est fabricator z auctor vniuersal' natu/re. Jn reb⁹ em̄ mutabilib⁹ tota rō facti est potentia facientis. Certū est q ipa aīa nūq̄ resumptionē corpis appeteret. si resumpti etiā q̄ntūcūq̄ gl'iosum diuīnā ꝓtēplationē impediret. Nā ꝑm Augustini sniam et doctrinā. ipe anie sctē desiderāt corpis resumptionē. z expectāt iteratā vnionez ipius. q̄a ipa q̄ sine eo nō pōt consummari felicitas. nec satiari iocūditas. Adeo em̄ vehemēr

ania corpus desiderat. q etiã aliqliter eius ꝓplationẽ impedit et retardat. Bernar. O misera caro fetida ⁊ feda vnde tibi hec glia q anie sctẽ qs deꝰ insigniuit sua imagine, ꝓuio redemit sanguie. te desiderãt. te expectant. ⁊ ipaꝫ sine te nõ põt ꝓsummari felicitas. nec satiari iocũditas. Augꝰ. Cũ aia ℔ corpꝰ nõ aiale iã sed spũale recepit. pfectũ habebit sue nature modum. obediẽs ⁊ imperãs. viuificata ⁊ viuificãs. Tũc ineffabili felicitate fiet. vt sit ei glie qđ fuit sarcine. O aia cogita qlis tibi tũc erit glia. cum induta fuerꝫ illa stola noua ⁊ splendida. ornata oi lapide ꝑcioso. i. corpe glificato. In q̃ tot fulgebunt gẽme ꝑciosissime q̃t sũt virtutes in mẽte. Tũc vt puto cantabis cũ iubilo canticũ nouuꝫ dño dicens. Gaudens gaudebo in dño. q induit me vestimento salutis. ⁊ indumẽto leticie circũdedit me. ⁊ tanq̃ sponsam decorauit me corona. Adhuc vide tercio ⁊ diligenᵗ ꝓsidera si tantuꝫ gaudiũ habitura sis q̃si de alieno. q̃d hauries de ꝓprio. Quis eñ enarrare sufficeret quantũ gaudiũ. q̃ stupendã gliam. q̃ incõprehensibilẽ laudẽ ⁊ magnificentiã habitura sis a trinitate btissima. a sctõꝝ oĩm societate felicissima. ꝓ eo q corpus tuũ ꝓpriũ tã viriliter ꝓ clipeũ castitatꝫ ⁊ ꝓtinẽtie supasti. ꝓ eo q mundũ tã potenᵗ ꝓ gladiũ pauptatꝫ ⁊ indigentie debellasti. ꝓ eo q diabolũ pessimũ tã fortiter ꝓ hastã hũilitatis ⁊ obedientie effugasti. ꝓ eo q oĩb cogitatiõib. omnib affectiõib. singulᵗ inordinatis motib tã virilit restitisti. Aduerte si potes quantã laudẽ habitura sis ab his q̃s ꝓbo ⁊ exẽplo ad meliora ꝓuocasti. Et q̃d plura. ꝓ singulᵗ cogitatiõib. locutiõib. actiõib virtuosis. specialẽ ⁊ eternalẽ laudem suscipies. Et id qđ tibi in te defuerit. illa celestꝫ ⁊ diuina beatorꝫ societas charitate mutua adimplebit. Quia vnusq̃sq̃ habebit ibi in proximo qđ sibi deficit in merito ꝓprio. O aĩma hec cogita. hec mente ptracta. cũ tibi pie viuenti inferunᵗ aduersa. ad hec mẽte euola. cum premit corpꝰ. cũ fremit mũdus. cũ insidiaᵗ diabolus ad hec recurre. his mentẽ delinire. Quia id qđ in ꝑsenti est momentaneuꝫ ⁊ leue tribulatiõis nr̃e. supra modũ ⁊ i sublimitate eternũ glẽ pondꝰ in nob opaᵗ Sꝫ q reuera id solũ ⁊ verꝫ gaudiũ ẽ qđ ñ de creatura sꝫ de creatore cõcipiᵗ. cui oĩs cõpata aliũde iocũditas merore ẽ, oĩs suauitas dolor ẽ. ⁊ postremo oĩe qđ delectari ꝑt molestiũ ẽ. ꝑm Bernñ. Igiᵗ ꝓsulo o aĩa q tã ꝓ premissa tãq̃ excitata. dispositа et inuitata ad auctorẽ tuũ te ꝓuertas. ⁊ q̃ntũ gaudiũ ab eo illi beati spũs recipiãt diligenᵗ ꝓsideres ⁊ aduertas. q oĩe gaudiũ ꝓpriuꝫ vel est accidentale. et ob hoc nõ satiat sed excitat. vt est illud qđ beati spũs de his q̃ infra vel iuxta ipos sunt accipiũt. vel est ꝓsubstãtiale. ⁊ ob ℔ non sufficit ⁊ afficit. vt est illud qđ de his que intra ipos sunt cõcipiunt. Hoc vero gaudiũ qđ de supioribꝫ hauriũt soluꝫ substantiale vocaᵗ. q ꝓ hoc solũ affectꝰ rõnalis creature satiaᵗ. Hugo de sctõ victore. O mis iocũditas. o mis suauitas. o mis dulcedo rerꝫ creatarũ afficere cor hũanum põt. satiare nõ põt. Ania Dic q̃so o homo q̃le ⁊ quãtũ sit istud gaudiũ. q hoc solum desidero. hoc est qđ ꝑ oĩbꝫ cõcupisco q scio q hec omnia etiã si habenᵗ sine illo nõ solũ nõ sufficiũt. sed etiã aniam iciunaꝫ. famelicã ⁊ miserã derelinquũt. Homo

Aia tu querꝫ quale ⁊ quãtũ sit istud gaudium. Interrogaui oĩa intima mea. ⁊ mihi narrare nõ sufficiũt. Anselꝰ. Si ei singula que ꝑdicta sunt bona sunt ⁊ iocũda. cogita mente q̃ntũ sit illud bonum delectabile qđ ꝓtinet iocunditatẽ oĩm bonorꝫ in se. nõ qualẽ in rebꝫ creatis exptis sumꝰ. sed tñ differentẽ quãtũ differt creator a creatura. q̃ tanto bono fruek. q̃d volet erit. ⁊ q̃quid nolet nõ erit. Hec Anselmꝰ. Leſariꝰ. Beatam vitã facilꝰ est ꝓsequi q̃ enarrare. cuiꝰ cursus sine termino. vsus sine fastidio. refectio sine cibo. sub antiq̃s ꝓpetuisq̃ gaudiꝫ sp noua iocũditas. ⁊ sine timore amittendi ꝓtinuata felicitas. Hec Leſariꝰ. Augꝰ. Premiũ ꝓtutis est q virtutẽ dedit. eiq̃ seipm q̃ nihil maius aut meliꝰ esse possit repmisit. Quid eñ aliud ẽ qđ ꝓpham dr. ego ero illorꝫ deꝰ. nisi ego ero vnde satienᵗ. ego ero q̃cũq̃ ab oĩbꝫ honeste desiderank. Augꝰ. de ciui. dei. Ipe est finis desideriorꝫ nr̃orꝫ. q̃ sine fine videbiᵗ. sine fastidio amabiᵗ. sine fatigatione laudabiᵗ. hoc munus. hic affectus. hic actus. ꝑfecto erit oĩa in oĩbꝫ. Hec Augꝰ. Puto tñ ne diutius te ptrahã. q̃uis reuera inestimabile sit illud gaudiũ ⁊ ineffabile. estimo tñ q de tribꝫ pueniat q triplex gaudiuꝫ illos btõs spũs letificat ⁊ delectat. Gaudent eñ delectabiliter i ꝑfecta ⁊ clarissima diuine claritatis ꝓplatione.

gaudent dulciter in melliflua ⁊ suauissima diuine bonitatꝭ degustatiõe. gaudẽt sempiternaliter in trãquilla ⁊ securissima diuine maiestatis tentõne. Scis em̃ o aĩa ꝙ trib⁹ viribꝫ naturalibꝫ p̃emines in tua sub̃a. habes em̃ vim rõnalẽ. que nõ ꝑfecte illuminatur nisi ꝑ p̃me veritatꝭ apertã cognitionẽ. ⁊ vim ꝯcupiscibilẽ q̃ nõ satiat̃ nisi ꝑ summe bonitatis ꝑfectã dilectõnẽ. vim quoq; irascibilem q̃ nõ quietat̃ nisi ꝑ eterne maiestatis securã cõprehensionẽ. De his tribus dicit beat⁹ Berñ. sup̃ Cantica. Qui replet in bonis desideriũ tuũ. ip̃e futur⁹ est rõni plenitudo lucis. voluntati multitudo pacis. memorie ꝯtinuatio eternitatꝭ. Quare tristis es o aĩa mea ⁊ q̃re ꝯturbas me. Spera in deo qm̃ adhuc cõfitebor illi. cũ omis error a rõne. om̃is dolor a voluntate. et a memoria om̃is timor recesserit. et illa successerit quã speram⁹ mira serenitas. plena suauitas. ⁊ eterna securitas. O aĩa q̃ntuꝫ putas gaudẽt ⁊ letant̃. qui illud eternitatꝭ speculũ iugiter ꝯtemplant̃. in quo om̃ia p̃terita. p̃sentia ⁊ futura. que summe beatitudini cõpetunt aptissime speculant̃. Augustinus. Dũ ad illã supernã lucẽ patrꝭ luminũ venerim⁹. totũ qd̃ in creaturis esse potest intelligem⁹. Anselm⁹. Tunc iusti scient cuncta q̃ deus fecit scienda. Et quid est qd̃ nescire p̃nt. q̃ scientẽ oĩa vident. Aĩa

Et quõ simplicitas h̃ ꝑmittit. Homo

Fulgenti⁹. Sicut ꝑ speculũ vitreũ trina nobis visio demõstrat̃. qꝛ nosip̃os. ip̃m speculũ. ⁊ quicq̃d p̃sens est videm⁹. sic ꝑ speculũ diuine claritatꝭ ip̃m deũ ⁊ quicq̃d presens est. i. nosip̃os ⁊ creaturas alias cognoscemus. Anima. O beata veritas. iam video ꝙ sine te sape desipere est. te ꝟo nosse ꝑfectũ scire est. Homo O aĩa q̃ naturaliter scire desideras. h̃ speculũ videre affecta. in illo studere ⁊ legere desidera. q̃a h̃ semel vidisse est om̃ia didicisse. Ibi reuera videbit̃ et reputabit̃ stulticia. platonis theoria. aristotelis ph̃ia. empedoclis theoreumata. hypocratis scrutinia. ptolomei astrologia ⁊c̃. quia q̃cquid hic de ꝟitate intelligim⁹. minima pars eoruꝫ est que ignoramus. Sed tũc o aĩa videbis ⁊ afflues. ⁊ mirabit̃ ⁊ dilatabit̃ cor tuũ. Anima.

Et q̃d videbo. Homo Regẽ celi in decore suo. Beda. Splendor eterne pulchritudinis est tante suauitatꝭ. tanteq; dulcedinis. vt etiã ip̃i angeli q̃ sole sunt incomparabiliter clariores. eo satiari nõ possunt Tunc g̃ afflues delicijs in stupenda diuĩe claritatis cognitõe miraberis in tuiip̃ius deliciosa ꝯsideratiõe. dilataberꝭ in omniũ creaturarũ ꝑfecta speculatiõe. O ꝯtemplatio stupenda ⁊ admirabilis. O cõsideratio deliciosa ⁊ delectabilis. O speculatio gaudiosa ⁊ ineffabilis. O q̃ꝫ digne dictũ est de te dñe deus meus. Melior est dies vna in atrijs tuis sup̃ milia. Quia s̃m Augustinũ tanta est pulchritudo iusticie. tanta ẽ iocũditas lucis eterne. vt etiã si non liceret amplius in ea delectari q̃ꝫ vni⁹ diei hora ꝓpter hoc solũ innũerabiles hui⁹ vite dies. pleni delicijs ⁊ circũfluentia bonoꝝ tꝑaliũ. recte meritoq; despicerent̃. Tam pulchra em̃ est ⁊ suauis. vt ea visa nihil ampli⁹ posset desiderari. ⁊ omnẽ vincit dulcedinẽ. ⁊ oẽm exuperat ꝯcupiscentiã. Aĩa Est ne aliq̃d aliud cuius visio delectet. cui⁹ ꝯtemplatio letificet. Homo O aĩa q̃uis hec sola sufficeret si nulla alia adesset. est tamen adhuc vna vt de aliorũ omniũ pene innumerabiliũ iocũda visione taceã. que mirabilit̃ omniũ celestiũ spirituũ mentes letificat. et miro quodã modo nescio quo iestimabili gaudio oẽm beatã creaturã inebriat. videre scꝫ illius celestꝭ regine deificam claritatẽ. ⁊ sue beatissime ꝓlis glorificatã humanitatẽ. Quis o aĩa vel cogitare sufficiat q̃ntũ gaudiũ generat. illã matrẽ miscdie. reginã pietatis ⁊ clementie videre. iam non recumbentez cũ paruulo vagiente in p̃sepio. iã nõ lachrymantẽ. circũeuntẽ. q̃rentẽ et dicentẽ. nunq̃d quẽ diligit aĩa mea vidistis. cũ ꝑdiderat dilectissimũ infantuluꝫ in triduo. sed eũ nũc inspicientez in sempiterno gaudio. Jã em̃ nõ ꝯturbabit̃ ꝯfugiẽs i egyptũ a facie herodis. qꝛ ip̃e ascẽdit in celuꝫ. herodes aũt in infernũ. Jã nõ ꝯturbat̃ circa plurima q̃ fecerunt filio suo iudei. qꝛ oĩa subiecta sunt ei. Jã certe nõ eiulantẽ. vociferantẽ. clamantẽ ⁊ dicentẽ. Quis mihi det vt ego moriar pro te fili mi Absalon. cum staret ꝓpe vnigenitũ filiũ suuꝫ pendentez ⁊ morientẽ in patibulo. Jam nõ lamentantẽ lachrymabiliter cum sibi daretur discipulus ꝓ magistro. seruus ꝓ dño. creatura pro creatore. quasi alien⁹ ꝓ vnigenito ⁊ dulcissimo filio. Sed hanc quondaꝫ ꝓpter nos tã miserã. tantis meroribꝫ plenam. iam nunc

inestimabiliter sup oēm creaturā exaltatā. regnantē cū christo in trinitatē supbenedicte palacio cantantē. iubilantē ⁊ dicentem. Tenui illū nec dimittā. Venite ad me omnes q̄ laboratis ⁊ onerati estis. ⁊ ego reficiam vos. Et illud. Trāsite ad me omēs qui ꝯcupiscitꝫ me ⁊ a generatiōib⁹ meis adimplemini. O ania mea mēte deuota ꝑtracta. q̄ꝫ sit plenū omī suauitate gaudiuꝫ. videre hoiem homis ꝯditorē feminā oīm ꝯditoris genitricē. fratrē nostrū quondā ꝑditū. abiectū ⁊ despectū. nunc inuentum. nūc reuersum. nūc regnantē. nunc omīb⁹ impantem. O quis mihi det te fratrē meū sugentē vbera mr̄is mee. vt inueniā te foris ⁊ deosculer te labijs deuotiōis. āplecter te brachijs dilectiōis. ⁊ iā me nemo despiciat. cū introduxero te in cubiculuꝫ cū dulcedine suauissime fruitiōis. Hanc fruitionē desiderabat ille deuot⁹ Anselm⁹ in meditationib⁹ qn̄ dicebat. O dulcissime puer qn̄ te videbo. qn̄ ante faciē tuā apparebo. qn̄ satiabor pulchritudine tua. qn̄ videbo vultuꝫ tuū desiderabilē in quē desiderāt angeli ꝓspicere. Ve anie te nō amanti. te nō q̄renti. q̄ si mundū diligit. peccatis seruit. nūq̄ꝫ est quieta. nunq̄ꝫ secura. Nihil q̄so sine te mihi placeat. nihil dulcescat. nihil speciosum. nihil p̄ter te arrideat p̄ciosum. vilescāt oīa p̄ter te. qd̄ tibi est aduersuꝫ mihi sit molestū. ⁊ tuū beneplacitū sit meū indeficiēs desideriū. Tedeat gaudere sine te. d̄lectet gaudere tecū ⁊ flere tecū. O bone iesu si tā dulce est flere de te. q̄ꝫ dulce est gaudere de te. Hec Ans. Ania O hō iā amore vidēdi dn̄m creatorē meū langueo. ardore cernendi iesum frēm meū. redēptorē meū deficio. Jā desiderio intuēdi illā v̄ginē gl'iosam mr̄em redēptorꝫ mei vulnerata ingemisco. O bone iesu qn̄ videbo gaudiū meum qd̄ desidero. o qn̄ apparebit gl'ia ei⁹ q̄m esurio. o qn̄ veniet ꝯsolator me⁹ quē expecto. O si qn̄ inebriabor ab vbertate dom⁹ eius ad quā suspiro. Jā grauis ē mihi oīs creatura ad videndū. q̄ꝛ nimis incōpabiliter supeminet pulchritudo a q̄ ꝓcesserunt hec oīa. Homo O ania expecta cū patientia. vt crescāt tua desideria. q̄ꝛ scriptuꝫ est modicū ⁊ nō videbitꝫ me. ⁊ iteꝝ modicū ⁊ videbitꝫ me. Ania O modicū longū o modicū nimis prolixū. q̄ꝛ etsi modica sūt merita. longa tn̄ sunt desideria. Homo

O ania si longa ⁊ magna videnꝫ tibi tua desideria. quib⁹ estuas ad eternā gloriaꝫ et claritatē ꝯtēplandā. q̄nto putas desiderio estuare debeas ad eternā bonitateꝫ ꝑfecte diligendā. ad summā maiestatē eternaliter possidendā. Si em̄ hec om̄ia summe non diligeres. quomō de visione gauderes. etsi bene videres ⁊ intelligeres. et tamē secura mēte nō possideres. quō beata ꝑmaneres. Augustin⁹. Jbi igit̄ vacabim⁹ ⁊ videbim⁹. videbim⁹ ⁊ amabim⁹. amabim⁹ ⁊ habebimus. Jp̄e em̄ est finis desideriorꝫ nostrorꝫ. q̄ sine fine videbit̄. sine fastidio amabit̄. sine fatigatione in eternuꝫ laudabit̄. Una em̄ ibi et tota virt⁹ est amare qd̄ videas. ⁊ summa felicitas eternaliter hr̄e qd̄ amas. Jbi beata vita in suo fonte plene ⁊ ꝑfecte bibit̄. Unde miro quodā modo ⁊ delectabiliter imp̄ssa sitis simul atq̄ꝫ satietas alternat̄. sꝫ longe a siti necessitas repellit̄. longe a satietate fastidiū amouet̄. Hec Aug⁹. Sed ne te iam o ania diuti⁹ ꝓtraham. audi q̄d de p̄dictꝫ om̄ib⁹ celestib⁹ gaudijs dicit ille deuotus Anselm⁹ in fine ꝓsologion. Excita te inq̄t nunc o ania mea. ⁊ erige totū intellectū tuū. ⁊ q̄ntū potes cogita attente. q̄ꝫ delectabile sit illud bonū qd̄ ꝯtinet iocunditatē omniū bonorꝫ. Si iocūda est vita creata q̄ꝫ iocunda est creatrix essentia. Si iocūda est salus facta. q̄ꝫ iocūda est salus q̄ fecit omnia. Si amabil' est sciētia de creaturꝫ. q̄ꝫ delectabilis est illa q̄ est de reb⁹ increatꝫ. Cur ergo ꝑ multa vagaris querēdo bona creata. Ama vnū i quo sunt om̄ia. Si delectat pulchritudo. fulgebūt iusti sicut sol. Si libertas aut fortitudo. sil'es erunt angel' dei in celis. Si longa ⁊ salubris vita. est ibi sanitas eterna. Si satietas aut ebrietas. satiabunt̄ de gloria. ⁊ inebriabunt̄ ab vbertate dom⁹ dei. Si melodia. ibi canunt angeli. Si societas ⁊ amicicia. ibi est beatorꝫ societas ⁊ omniū vna volūtas. Si honores ⁊ diuitie. gl'ia ⁊ diuitie in domo ei⁹. Si securitas et certitudo. ibi omniū temporum eterna longitudo. O cor humanū. cor indigens. cor expertū erumnas. imo obrutum erumnis. quantū gauderes si his omnib⁹ abundares. Interroga intima tua. si cape possint tantū gaudiū suū de tāta btitudine sua. Sed si homo de tāta beatitudine vix capiet gaudiū ꝓpriuꝫ. quō capax erit tantorum gaudiorū quantus est numer⁹ electo-

rum. vbi vnusq̃sq; tm̃ diligit proximũ suũ quantũ seip̃m. ⁊ tantũ de suo gaudio gaudet quãtũ diligit. Ita etiã quisq; plus absq; estimatiõe de dei q̃ de sua ⁊ oĩm electoꝝ gaudet felicitate. qꝛ sicut deũ toto corde tota ania tota mente diligit. ita ad plenitudinẽ gaudij illi⁹ totũ cor. tota ania. tota mẽs nõ sufficit. Quia tantũ gaudebũt quantuz amabũt. tantũ amabũt quantũ videbunt. Certe nec oculus vidit. nec auris audiuit. nec in cor homis ascẽdit quantum te amabunt ⁊ cognoscẽt scti dei. Oro deus meus. cognoscã te. amem te. vt eternalit gaudeaz de te. Et si nõ possum ad plenũ in hac vita crescat saltẽ hic noticia tui ⁊ amor. vt ibi sit plenum gaudiũ. hic sit in spe. ⁊ ibi sit in re. Dñe pater ꝑ filiũ tuũ hic iubes ĩmo consulis petere. ⁊ ꝓmittis accipe. vt gaudiuz nostrũ plenũ sit. Peto dñe quod ꝑ admirabilem consiliariũ tuũ ꝯsulis petere ⁊ ꝓmittis accipe. vt gaudiũ nostrũ sit plenũ. meditet de hoc mens mea. sermocinet os meũ. loquat inde lingua mea. esuriat ania mea. sitiat caro mea. donec intret in gaudiuz dei mei. qui est trinus ⁊ vnus benedictus in secula. Amen.

¶ Finit soliloquiũ sancti Bonauẽture de quattuor mentalib⁹ exercitijs.

¶ Prologus Bonauenture in itinerariũ mentis in deum.

In principio primum priucipiũ (a quo cũcte illuminatiões descendũt tanq̃ a patre luminũ. a q̃ est om̃e datũ optimuz. et om̃e donũ ꝑfectũ) patrẽ scz eternũ inuoco ꝑ filiũ eius dñm nostrũ iesum christũ. vt intercessione sctissime v̄ginis marie genitricis eiusdez dei ⁊ dñi nr̃i iesu christi. et beati francisci ducis ⁊ p̃ris nr̃i det illumiatos oculos mentis nr̃e. ad dirigẽdos pedes nostros in viã pacis illi⁹. que exuperat omnẽ sensum. quã pacẽ euãgelizauit ⁊ dedit dñs noster iesus christ⁹. cui⁹ p̃dicatiõis repetitor fuit pater nr̃ sanct⁹ Francisc⁹. in omni sua p̃dicatiõe pacẽ in p̃ncipio ⁊ fine annuncians. in om̃i salutatiõe pacẽ optans. in omni ꝯtemplatiõe ad extaticã pacẽ suspirans. tanq̃ ciuis illi⁹ hierusalez. de qua dicit ille vir pacis. q̃ cũ his qui oderũt pacẽ erat pacificus. Rogate q̃ ad pacẽ sunt hierusalez. Sciebat em̃ q̃ thron⁹ salomonis nõ erat nisi in pace. cũ scriptuz sit. In pace fact⁹ est locus ei⁹. ⁊ habitatio ei⁹ in syon. Cũ igit exemplo beatissimi p̃ris nr̃i francisci hãc pacem anhelo spũ querere ego pctõr. q̃ loco illius p̃ris beatissimi post ei⁹ transituz septimus in generali fratrũ mĩsterio. ꝑ oĩa indignus succedo. ꝯtigit vt nutu diuino anno post ip̃i⁹ beati p̃ris trãsitũ. xxxiij. ad montẽ aluerne tanq̃ ad locũ quietũ. amore q̃rendi pacẽ spũs declinarẽ. ibiq; existens dum mente tractarez aliq̃s mẽtales ascẽsiones i deũ. inter alia occurrit illud miraculũ. qd̃ ĩ p̃dicto ꝯtigit loco ip̃i btõ frãcisco. de visione videlicz seraph alati instar crucifixi. In cui⁹ ꝯsideratiõe statim visum est mihi q̃ visio illa p̃tenderet ip̃i⁹ p̃ris nr̃i suspensionez in cõtemplãdo. ⁊ viã ꝑ quã ꝑuenit ad eam. Nã ꝑ senas alas illas recte intelligi possũt sex illumiationũ suspensiões. quib⁹ ania q̃i quibusdã gradib⁹ ⁊ itineribꝫ disponitur vt trãseat ad pacẽ. ꝑ extaticos excessus sapientie christiane. Uia aũt nõ est nisi ꝑ ardentissimũ amorez crucifixi. qui adeo paulum ad terciũ celum raptuz transformauit in christum. vt diceret. Christo cõfixus sum cruci viuo ego iã non ego. viuit autẽ in me christus. Qui etiã adeo mentem Francisci absorbuit. quod mens in carne patuit. dũ sacratissima passiõis stigmata i corpore suo ante mortẽ per bienniũ deportauit. Effigies igit sex alarũ seraphicarũ. insinuat sex illuminationes scalares. que a creaturis incipiunt. ⁊ perducũt vsq; ad deum. ad quem nemo intrat recte nisi ꝑ crucifixũ. Naz qui non intrat per ostium in ouile. sed ascendit aliunde. ille fur est ⁊ latro. Si quis vero ꝑ hoc ostium introierit. ingredietꝫ ⁊ egredietur ⁊ pascua inueniet. Propter quod dicit Johes in Apocalypsi. Beati qui lauãt vestimẽta sua in sanguie agni. vt sit potestas eorũ in ligno vite. et per portas ingrediantur ciuitatẽ. Quasi diceret. Qꝛ per contemplationẽ ingredi nõ potest hierusalez supnam nisi ꝑ sanguinez agni intret tanq̃ per portam. Non em̃ dispositus est aliquo modo ad contẽplatiões diuinas. que ad mentales ducunt excessus. nisi cũ daniele sit vir desideriorꝫ. Desideria autẽ in nobis inflãmantur dupliciter. scilicet ꝑ clamorẽ orationis. que rugire facit a gemitu cordis et

per fulgorē speculatiōis. qua mens ad radios lucis directissime ⁊ intentissime se cōuertit. Igit ad gemitū ozonis p xp̄m crucifixū (p cui⁹ sanguinez purgamur a sordib⁹ vicioz) primū quidē lecrozē inuito. ne forte credat q̄ sibi sufficiat lectio sine vnctiōe. speculatio sine deuotiōe. inuestigatio sine ammiratiōe. circūspectio sine exultatione. industria sine pietate. scientia sine caritate. intelligētia sine humilitate. studiū absq; diuina gr̄a. speculū absq; sapīa diuinit⁹ inspirata. Preuentis igit diuia gr̄a humilib⁹ et pīs. cōpunct⁹ ⁊ deuot⁹. vnctis oleo diuine leticie ⁊ amatorib⁹ diuīe sapie. ⁊ ei⁹ desiderio inflāmatis. vacare volentib⁹ ad deū magnificandū. amandū ⁊ etiā degustandum. speculatōes subiectas ꝓpono. insinuans q̄ parū aut nihil est speculū exterius ꝓpositū. nisi speculū mentis nr̄e versum fuerit ⁊ politū. Exerce igit te homo dei ꝑ⁹ ad stimulū ꝓscientie remordentē. ante q̄s oculos eleues ad radios sapiētie in ei⁹ speculo relucētes. ne forte ex ipa speculatione radioz. in grauioz incidas foueā tenebraz. Placuit aūt distinguere tractatū in septē capitula. premittēdo titulos ad facilioz̄ intelligētiā dicendoz. Rogo igit q̄ magꝫ pensēt intentio scribentꝫ q̄s op⁹. magis dictoz sensus q̄s sermo inculc⁹. magꝫ veritas q̄s fmonū venustas. magꝫ exercitatio affect⁹ q̄s eruditio intellect⁹. Qđ vt fiat. nō est hanc speculationū ꝓgressus ꝓfunctorie trāscurrēdus sed morosissime ruminādus.

¶ Finit prologus.

Incipiūt capitula.

Primū capitulū de gradib⁹ ascēsionis in deū. ⁊ de speculatiōe ip⁹ per vestigia ei⁹ in vniuerso. Secūm de speculatiōe dei in vestigiis suis in ꝫ sensibili mūdo. Terciū de speculatiōe dei p suā imaginē. naturalib⁹ potēt̄iis insignitā. Quartū de speculatiōe dei in sua imagine donis gratuit⁹ reformata. Quintum de speculatiōe diuīe vnitatis p ei⁹ nomen primariū. qđ est esse. Sextū de speculatione beatissime trinitat⁹ in ei⁹ nomīe. qđ est bonū. Septimū de excessu mētali ⁊ mystico. in q̄ requies dat intellectui. affectu transliter in deū p excessum trāseunte.

¶ Incipit speculatio pauperis in deserto.

Primum capitulū de gradib⁹ ascensionis in deū. ⁊ de speculatione ip⁹ p vestigia eius in vniuerso.

Beatus uir cuius est auxiliū abs te. ascēsiones in corde suo disposuit in valle lachrymaz in loco quē posuit. Cū beatitudo nihil aliud sit q̄z summi boni fruitio. ⁊ summū bonū sit sup̄ nos nullus pōt effici beat⁹. nisi sup̄ seip̄m ascendat. nō ascensu corpali sed ascensu cordiali. Sed supra nos leuari nō possum⁹ nisi per fortitudinē sup̄iorē nos eleuātē. Quātūcūq; em̄ gradus interiores disponank. nihil fit nisi diuinū auxiliū comitet. Diuinū aūt auxiliū comitat eos. q̄ petūt ex corde humilit⁹ ⁊ deuote. ⁊ hoc est ad ip̄m suspirare i hac lachrymarū valle. quod fit p feruentem oratiōnē. Oratio igit mater ⁊ origo est sursum actionis in deū. Ideo Dionysius in libro de mystica theologia. volens nos instruere ad excessus mentales ꝓmo p̄mittit oratiōnē. Oremus igit ⁊ dicamus ad dominū deum nostrū. Deduc me dñe in via tua. et ingrediar in veritate tua. Letet⁹ cor meum vt timeat nomē tuū. In hac oratiōe orando illumīamur ad cognoscēdū diuine ascēsionis gradus. Cū em̄ fm statū ꝓditionis nostre ip̄a rerū vniuersitas sit scala ad ascēdendū in deum. ⁊ in reb⁹ quedā sint vestigium. quedā imago. quedā corpalia. quedaz spūalia. quedā tempalia. quedaz euiterna. ac p hoc quedā extra nos. quedā intra nos ad hoc q̄ gueniamus ad primū principiuz considerandū. q̄ est spiritualissimū et eternum. et supra nos. oportet nos transire p vestigiū quod est corpale ⁊ temporale ⁊ extra nos. et hoc est deduci in via dei. Oportet etiā nos intrare ad mentez nostrā que ē imago dei euiterna ⁊ spiritualis ⁊ itra nos. et hoc est ingredi in veritatē dei. Oportet etiā nos trāscendere ad eternū spiritualissimū et supra nos. aspiciēdo ad ꝓmum ꝓncipium. et hoc est letari in dei noticia et reuerentia maiestatis. Hec est igit via trium dierū in solitudine. Hec est triplex illuminatio vnius diei. et prima est sicut vespera. secunda sicut mane. tercia sicut meridies. Hec respicit triplicē rerum existentiā. scilicet in materia. in intelligētia. ⁊ in arte diuina. fm quaz dictum est. fiat. fecit. et factum

est. Hec etiã respicit triplicẽ substantiaz in christo. q̃ est scala nr̃a. scz corpalẽ. spũalez z diuinã. Scõm hũc triplicẽ pgressum. mẽs nr̃a tres habz aspect⁹ ꝑncipales. Unus est ad corpalia exteriora. ſm quẽ vocat aníalitas seu sensualitas. Alius intra se z ĩ se. ſm quẽ ꝺr spũs. Tercⁱ⁹ est sup̃ se. ſm quẽ dicit mens. Ex q̃bꝫ oĩbꝫ disponere se debz ad ꝓscendendũ in deuz. vt ipm diligat ex tota mente. ex toto corde. z ex tota anía. in q̃ consistit pfecta legis obſuatio. z simul cũ h̃ sapientia christiana. Quoniã aũt q̃libet p̃dictoꝝ modoꝝ geminat̃. ſm q⁹ contingit cõsiderare deũ vt alpha z o. seu ĩq̃ntũ contingit videre deũ in vnoquoq̃ p̃dictoꝝ modorũ. vt p speculuz. z vt in speculo. seu q⁹ vnaquecq̃ istaꝝ ꝓsiderationũ habet cõmiscere alteri sibi ꝺiuncte. z bz ꝓsiderari in sua puritate. Hinc est q⁹ necesse est hos tres g̃dus ꝑncipales ascẽdere ad senariũ. vt sic de⁹ sex diebꝫ pfecit vniersum mũdũ. z in septio requieuit. sic minoꝝ mũdus sex g̃dibꝫ illuminationũ sibi succedentiũ. ad quietẽ ꝺtẽplationis ordinatissime pducat̃. In cui⁹ rei figura sex gradibꝫ ascẽdebat̃ ad thronũ salomonis. Seraphin (que vidit Isaias) senas alas habebant. Post sex dies vocauit de⁹ moysen ꝺ medio caliginis. Et christus post sex dies. vt ꝺr in Matheo duxit discipulos in montẽ. z trãsfiguratꝰ est ante eos

Juxta igit̃ sex grad⁹ ascẽsionis in deum. sex sunt grad⁹ potẽtiaꝝ anie. p q̃s ascendimus ab imis ad summa. ab exterioribꝫ ad intima. a tpalibꝫ ad eterna. scz. sensus. imaginatio. rõ. intellect⁹. intelligẽtia. z apex mẽtis seu synderesis scintilla. Hos grad⁹ habem⁹ in nobis plãtatos p naturã. deformatos p culpã. reformatos p gr̃az. purgãdos p iusticiã. exercẽdos p scientiaz. pficiendos p sapientiã. Scõm em̃ ꝓmã nature institutionẽ creat⁹ fuit hõ habilis ad ꝺtẽplatiõis quietẽ. z iõ posuit eũ de⁹ in paradiſo delicarũ. Sed auertẽs se a ꝺo lumĩe ad cõmutabile bonũ. incuruat⁹ est ipe p culpã. ꝓpriã z totũ gen⁹ suũ p originale pctm̃. q̃ dupliciter infecit hũanã naturã. s. ignorãtia mentẽ. z ꝓcupiscẽtia carnẽ. ita q⁹ excecat⁹ homo z incuruat⁹ in tenebris sedet. z celi lumẽ nõ videt nisi sibi succurrat gr̃a cũ iusticia ꝺtra ꝓcupiscentiã. z scia cũ sapiẽtia ꝺtra ignorãtiã. q̃ totuz fit p iesum xp̃m. q̃ factꝰ est nob a deo sapia z iusticia. z sanctificatio z redẽptio. Qui cũ sit dei ẏtus z sapia. sit verbum incarnatũ plenũ gr̃e z veritat̃. gr̃am z veritatẽ fecit. gr̃am scz charitat̃ infudit. que cũ sit de corde puro z ꝓscia bona. z fide non ficta. totã aiaz rectificat. ſm triplicẽ ip⁹ aspectũ supra dictũ. Scientiã veritat̃ edocuit ſm triplicẽ modũ theologie. scz symbolice ꝓprie z mystice. vt p symbolicã rectevtamur sensibilibꝫ. p ꝓpriã recte intelligibilibꝫ. p mysticam rapiamur ad supmẽtales excessus. Quicũq̃ g̃ vult in deũ ascẽdere. necesse est vt vitata culpa deformãte naturã. naturales potẽtias sup̃ dictas exerceat. ad gratiã reformantẽ. z h̃ p oꝛonẽ. ad iusticiã purificantẽ. z h̃ in ꝓuersatiõe. ad sciam illuminãtem. z h̃ in meditatiõe. ad sapiẽtiã pficientẽ z h̃ in ꝺtemplatiõe. Sicut igit̃ ad sapiaz nemo venit nisi p grãm. iusticiã z sciam. sic ad ꝺtemplationẽ nemo venit nisi p meditationẽ p̃spicuã. ꝓuersationẽ scrãm z oꝛonez deuotã. Sicut igit̃ gr̃a fũdamẽtũ ẽ rectitudinis volũtatis. z illustratiõis p̃spicue rõnis. sic p̃mo oꝛandũ est nob. deinde scẽ viuendũ. tercio spectacul' vitat̃ itẽdẽdũ. z intendendo gradatim ascẽdenduz. q̃usq̃ veniat̃ ad montẽ excelſũ. vbi videat de⁹ deoꝝ ĩ sõ Qm̃ igit̃ p⁹ ẽ ascẽdere q̃ descẽdere ĩ scala iacob. ꝑmũ graduz ascẽsionis collocem⁹ in ímo. ponendo totũ istũ mundũ sensibilem nobis tanq̃ speculũ. p q̃ trãseam⁹ ad deũ opificẽ sum mũ. vt sim⁹ veri hebrei trãseuntes de egypto ad terrã p̃mib⁹ repromiſſam. simus z christiani cũ xp̃o trãseuntes ex hoc mũdo ad p̃em. sim⁹ z sapie amatores que vocat z dic̃. Trãsite ad me oẽs q̃ ꝺcupiscit̃ me. z a generatiõibꝫ meis adimplemini. A magnitudine em̃ speciei z creature cognoscibiliter poterit hoꝝ creator videri. Relucet aũt creatoꝛis summa potẽtia. sapientia z beniuolẽtia in rebꝫ creatis. ſm q̃ h̃ tripliciter nũciat sensus carnis sensui interiori. Sensus em̃ carnis aut defuit intellectui rõnabiliter inuestigãti. aut fidelit̃ credenti aut intellectualit̃ ꝺtemplãti. Contẽplans ꝺsiderat rez existentiã actualẽ. credẽs rerũ decursum habitualẽ. ratiocinãs rerũ pcellentiã potentialẽ. Primo mõ aspectus ꝺtemplantis res in seipis ꝺsiderãs. videt in eis pondus. numerũ z mensurã. Pondus quo ad sitũ vbi inclinant̃. numerũ q̃ distinguũtur. z mensurã q̃ limitant̃. Acp hoc videri eis modũ. speciẽ z ordinẽ. necnõ substãtiã.

virtutē ꝛ opationē. ex quibꝫ ꝺsurgere ꝑt sicut ex vestigio ad intelligendū potentiam. sapientiā ꝛ bonitatē creatoris immensaz. Scō modo aspectꝰ fidel' ꝺsiderans hunc mundū. attēdit originē. decursum ꝛ terminū. Ā fide credimꝰ aptata esse secula ꝯbo vite. Fide credimꝰ triū legū tpa. secz nature scripture ꝛ grē sibi succedere. ꝛ ordinatissime decurrisse. Fide credimus mundū ꝑ signale iudiciū terminādū fore. In ꝓmo potētiam. in scō. prudentiā. in tercio iusticiam summi ꝓncipij aduertēres. Tercio modo aspectꝰ ratiocinātz inuestigās videt quedā tm̄ esse. quedā aūt tm̄ esse ꝛ viuere. quedaz vero esse viuere ꝛ discernere. Et ꝓma q̄dez esse minora. scda media. tercia meliora. Videt iterꝫ quedā tm̄ esse corpalia. q̄dam partim corpalia partim spūalia. ex q̄ aduertit aliq̄ esse mere spūalia tanq̄z vtriscz meliora ꝛ digniora. Videt nihilominꝰ quedaz esse mutabilia ꝛ corruptibilia. vt terrestria. q̄dam mutabilia ꝛ incorruptibilia. vt celestia. ex quo aduertit quedā esse īmutabilia ꝛ incorruptibilia. vt supcelestia. Ex his ꝑ visibilibꝫ surgit ad ꝺsiderandū dei potentiaz. sapiam ꝛ bonitatē. vt entē. viuentē ꝛ intelligentē. mere spūalē ꝛ incorruptibilē ꝛ intrāsmutabilē. Hec aūt ꝺsideratio dilatat ꝰm septiformē ꝺditionē creaturaꝝ. que est diuine potētie. sapiētie ꝛ bonitatis testimoniū septiforme. Si ꝺsideret cunctaꝝ rerū origo. magnitudo. mltitudo. pulchritudo. plenitudo. opatio ꝛ ordo. Origo nanq̄z reruz ꝰm creationē. distinctionē ꝛ ornatū q̄ntuz ad opa ser dierū diuinā ꝓdicat potentiaz. cuncta de nihilo ꝓducentē. sapiam. cuncta lucide distinguentē. ꝛ bonitatē. cuncta largiter adornantē. Magnitudo aūt rez ꝰm molē longitudinis. latitudinis ꝛ pfunditatis ꝰm excellentiā virtutz longe lateq̄z et pfunde se extendentz. sicut ptz in diffusione lucis ꝰm efficaciā opatiōis intime. ꝓtinue ꝛ diffuse. sicut ptz in opatiōe ignis. manifeste indicat immēsitatē potētie. sapie ꝛ bonitatis trini dei. q̄ in cūctis creaturz ꝑ potentiā. ꝑsentiā ꝛ essentiā incircūscriptus existit. Mltitudo vero rerū ꝰm diuersitatē generalem. specialē ꝛ indiuidualē. in substantia. in forma seu figura ꝛ efficacia. vltra omnē humanā estimationē. manifeste triuz ꝓdicrarū conditionū in deo. īmēsitatē insinuat ꝛ ondit. Pulchritudo aūt rerū ꝰm varietatē luminū. figurarū ꝛ colorū. in corporibꝫ simplicibꝫ. mixtis ꝛ etiā cōplexionatis. sicut in corpibꝫ celestibꝫ et mineralibꝫ. sicut lapidibꝫ ꝛ metallis. plantis et anialibꝫ. tria ꝓdicta euidēt' ꝓclamat. Plenitudo autez rerū ꝰm q̄ materia est plena formis. ꝰm rationes semiales. forma est plena vtute. ꝰm actiuā potentiā. virtꝰ est plena effectibꝫ ꝰm efficientiā. idipm̄ manifeste declarat. Operatio multiplex. ꝰm q̄ est natural'. ꝰm q̄ est artificialis. ꝰm q̄ est moralis. sua multiplicissima varietate oñdit immēsitatē illiꝰ virtutis. artis ꝛ bonitatz. que q̄dē est oibꝫ causa essendi. rō intelligēdi. ꝛ ordo viuēdi. Ordo aūt ꝰm rōnē duratiōis. situatiōis et influentie. secz ꝑ ꝓus ꝛ posteriꝰ. supius ꝛ inferius. nobiliꝰ ꝛ ignobiliꝰ. in libro creature insinuat manifeste ꝓmi ꝓncipij ꝓmitatē. sublimitatē ꝛ dignitatē quātū ad infinitatez potentie. Ordo vero diuinaꝝ legū. ꝓceptoꝝ ꝛ iudicioꝝ. in libro scripture immēsitatē sapientie.. Ordo aūt diuinoꝝ sacramentorū beneficioꝝ ꝛ retributionū in corpe ecclesie immēsitatē bonitatis. ita q̄ ipe ordo nos ꝓmū ꝛ summū potētissimū ꝛ sapiētissimū ꝛ optimū euidētissime manuducit. Qui igitur tantz rex creataꝝ splēdoribꝫ nō illustratur cecꝰ ē. q̄ tantz clamoribꝫ nō euigilat surdus est. q̄ ex oīnibꝫ his effectibꝫ deum non laudat mutꝰ est. q̄ ex tantis indicijs ꝓmuz ꝓncipiū nō aduertit stultꝰ est. Aperi g̃ oculos. aures spūales admoue. labia tua solue. ꝛ cor tuū appone. vt in oibꝫ creaturis deum tuū videas. audias. laudes. diligas et colas. magnifices ꝛ honores. ne forte ꝺtra te vniuersus orbis terraꝝ ꝺsurgat. Ā ob hoc pugnabit orbis terrarū cōtra īnsensatos. ꝛ ecōtra sensatis erit materia gl'ie. qui ꝰm ꝓphetā possūt dicere. Delectasti me domine in factura tua. ꝛ in opibꝫ manuū tuarū exultabo. q̄z magnificata sunt opera tua dñe. oīnia in sapia fecisti. impleta est terra possessione tua.

¶ De speculatione dei in vestigijs suis iß sensibili mōo. Cap. II. ꝛ gradus scōus.

SEo quoniā circa speculū sensibiliū nō solum contingit ꝓtemplari deū ꝑ ipa tanq̄z ꝑ vestigia. verūetiā in ipis inquantū est in eis ꝑ essentiā. potentiā ꝛ ꝑsentiaz. Et hoc ꝺsiderare est altꝰ q̄z ꝓcedens. ideo bu-

ſſ

iusmodi ꝯsideratio secundū tenet locum. tanq̄ secūdus ꝯtemplatiōis gradus. quo debem⁹ manuduci ad cōtemplandū deuz in cunctis creaturis q̄ ad mentē nostrā intrant ꝑ corꝑales sensus. Notanduz igit̄ ꝙ iste mūdus sensibil' (qui dicit̄ macrocosmus) intrat ad animā nostraz. q̄ dicit̄ microcosmus. id est minor mūdus ꝑ portas quinq̄ sensuū. ꝟm ipoꝝ sensibiliū apprehensionē. oblectationē ⁊ dijudicationē. Qd̄ patet sic. Nā in eo quedā sunt generātia. quedā generata. quedā regentia hec ⁊ illa. Generantia sunt corꝑa simplicia. scz corꝑa celestia. et q̄ttuor elemēta. Nā ex elemētis per virtutē lucis recōciliantꝫ ꝯtrarietatem elementorū in mixtis. habēt generari ⁊ ꝓduci quecūq̄ generant̄ ⁊ ꝓducunt̄ ꝑ operationē virtutꝫ naturalis. Generata vero sūt corpora ex elemētis cōposita. sicut mineralia. vegetabilia. sensibilia. et corꝑa hūana. Regentia hec ⁊ illa. sunt substātie spūales. siue om̄ino ꝯiuncte. vt sunt anīe brutales. siue cōiuncte seꝑabiliter. vt sunt anīe rationales. siue om̄ino separate. vt sunt spirit⁹ celestes. q̄s philosophi intelligētias. nos angelos appellam⁹. Quib⁹ ꝟm phos cōpetit mouere corꝑa celestia. ac ꝑ hoc eis attribuitur administratio vniuersi. suscipiēdo a prima causa scz deo virtutꝫ influentiā. quā refundunt ꝟm opus gubernatōis. qd̄ respicit rerū ꝯsistentiā naturalē. Scd̄m autē theologos attribuit̄ eisdem regimen vniuersi ꝟm imperiū summi dei. quātū ad oꝑa reparationis. ꝟm q̄ dicunt̄ administratorij spirit⁹. missi ꝓpter eos q̄ hereditatē capiūt salutis. Homo igit̄ qui dicit̄ minor mūdus habet q̄nq̄ sensus q̄si q̄nq̄ portas. ꝑ quas intrat cognitio oīm q̄ sunt in mūdo sensibili ī animā ipius. Nā ꝑ visum intrant corꝑa sublimia ⁊ luminosa. ⁊ cetera colorata. ꝑ tactū vero corꝑa solida ⁊ terrestria. ꝑ tres vero sensus intermedios intrāt intermedia. vt per gustū aquea. ꝑ auditū aerea. ꝑ odoratū vaporabilia. que aliq̄d habēt d̄ natura humida. aliq̄d de aerea. aliquid de ignea seu calida. sicut ptz in fumo ex aromatib⁹ resoluto Intrant igit̄ ꝑ has portas tam corꝑa simplicia q̄ etiaz cōposita ex his mixta. Quia vero sensu percipim⁹ nō solū hec sensibilia particularia. q̄ sunt lux. sonus. odor. sapor. ⁊ quattuor ꝑmarie qualitates quas apprehendit tact⁹. verūetiaz sensibilia cōmunia. q̄ue sunt numer⁹. magnitudo. figura. quies ⁊ motus. et om̄e qd̄ mouet̄ ab alio mouet̄. ⁊ quedā seipis mouent̄ ⁊ quiescūt. vt sunt anīalia. dū ꝑ hos quinq̄ sensus mot⁹ corporū apprehendim⁹. manuducimur ad cognitionē motorū spiritualiuz. tanq̄ ꝑ effectū in cognitionē causarū. Intrat igitur quātū ad tria rerū genera in aniam humanā ꝑ apprehensionē tot⁹ mūdus iste sensibilis. Hec autē sensibilia exteriora sunt. que ꝑmo ingrediunt̄ ad aīam ꝑ portas quinq̄ sensuū. Intrāt inquā nō ꝑ substātias suas sed ꝑ similitudines suas. ꝑmo generatas ī medio. ⁊ de medio in organo exteriori. ⁊ de organo exteriori in interiori. ⁊ de hoc ī potentiā apprehensiuā. Et sic generatio speciei in medio. ⁊ de medio in organo. ⁊ conuersio potētie appꝫhensiue suꝑ illā. facit apprehensionē omniū eorū que exteri⁹ anīa apprehendit. Ad hāc apprehēsionē si sit rei cōuenientꝫ sequit̄ oblectatio. Delectat̄ autez sensus in obiecto ꝑ sil'itudinē abstractaz ꝑcepto. vel rōne speciositatis. sicut ī visu. vel rōne suauitatis. sicut in odoratu et auditu. vel rōne salubritatꝫ. sicut in gustu et tactu appropriate loquēdo. Om̄is aūt delectatio est ratiōe ꝓportionalitatis. Sed q̄m species tenet rōnez forme. virtutꝫ ⁊ operatiōis. ꝟm ꝙ habet respectū ad ꝑncipiū a quo manat. ad mediū ad qd̄ transit. ad terminū in quē agit. ideo ꝓportionalitas aut attendit̄ ī similitudine ꝟm ꝙ tenet rationē speciei seu forme. et sic dicit̄ speciositas. qꝛ pulchritudo nihil aliud est q̄ equalitas nūerosa. seu quidā partiū situs cum coloris suauitate. Aut attendit̄ ꝓportionalitas inquantū tenet rationē potētie seu ꝟtutis. ⁊ sic dicitur suauitas. cū viri⁹ agens nō improportionaliter excedit recipientē. qꝛ sensus tristat̄ in extremis. ⁊ in medijs delectat̄. Aut attēditur ꝓportionalitas inquātū tenet rōnem efficacie ⁊ impꝫssionis. que tūc est ꝓportionalis q̄n agens impꝫmendo replet indigētiaz patientis. ⁊ h̄ est saluare ⁊ nutrire ipm. qd̄ maxime apparet in gustu ⁊ tactu. Et sic apparet quō ꝑ oblectationē delectabilia exteriora. ꝟm triplicē rationē delectādi. ꝑ similitudinē intrāt in aniam. Post hāc apprehēsionē ⁊ delectationē fit dijudicatio. qua nō solū dijudicat̄ vtrū hoc sit albū vel nigrū. qꝛ hoc solū ꝑtinet ad sensum exteriorez. nō solū vtrū sit salubre vel nociuum. quia hoc

ptinet ad sensum interiorē. verūetiam qua dīudicat et ratio reddit q̄re hoc delectat. Et in hoc actu inquirit de rōne delectationis. q̄ in sensu pcipit ab obiecto. Hoc ē autem cū querit ratio pulchri. suauis et salubris. z inuenit. quia hec est ꝓportio equalitatis. Ratio aūt equalitatis est eadē in magnis z paruis. nec extendit dimēsionibus. nec succedit seu trāsit cum trāseuntibꝫ. nec mortibꝫ alterat. Abstrahit igit a loco. tpe et motu. ac p hoc est incōmutabil'. incircūscriptibilis. interminabilis z oīno spiritual'. Dīudicatio igit est actio. q̄ speciē sensibilē sensibiliter p sensus acceptā. introire facit. depurādo z abstrahendo in potentiā intellectiuā. Et sic tot' iste mūdus introire habet in aiam humanā p portas ānq̄ sensuum. sm tres opationes p̄dictas. Hec autem oīa sunt vestigia. in quibꝫ speculari possumus deū nostrū. Nā cū species apprehēsa sit sil'itudo in medio genita. z deinde ipi organo impssa. z per illā impssionē in suuz principiū. scz in obiectū cognoscenduz deducat. manifeste insinuat q̄ illa lux eterna generat et se similitudinē seu splendorē coequalē. consubstantialē z coeternalē. Et q̄ ille q̄ est imago z similitudo inuisibilis dei. z splendor glē. z figura substātie eius. q̄ vbiq̄ est p ꝓmā sui generationē. sicut obiectuz in toto medio suā generat similitudinez. p gr̄am vnionis vnit. sicut species corporali organo. indiuiduo rōnalis nature. vt p illā vnionē nos reduceret ad p̄rem. sic ad fontale principiū z obiectū. Si g oīa cognoscibilia habēt sui speciē generare. manifeste pclamant q̄ in illis tanq̄ in speculis videri potest eterna generatio v̄bi imaginis z filij. a deo patre eternalit emanātis. Scōm hunc modū species delectans vt speciosa. suauis z salubris insinuat. q̄ in illa ꝓma specie ē ꝓma speciositas. suauitas z salubritas in q̄ est summa ꝓportionalitas et equalitas ad generantē. in q̄ est virt'. non p phantasma sed p veritatez apprehensiōis illabens. in qua est impssio saluans z sufficiēs. z omnē appbendētis indigentiā expellens. Si ergo delectatio est ꝓiunctio ꝓuenientis cū ꝓuenīente. z sol' dei similitudo tenet ratione summe speciosi. suauis z salubris. z vnitur sm vitatē z sm intimitatē z sm plenitudinē replentē omnē capacitatez. manifeste videri potest q̄ in solo deo est fontalis z vera delectatio. z q̄ ad ipam et oīmibꝫ delectationibꝫ manuducimur requirendā. Excellentiori aūtē modo z imediatiori dīudicatio ducit nos in eternā veritatē. tercio̊ speculandaz. Si em̄ dīudicatio habet fieri p rationē abstrahentē a loco tpe z mutabilitate. ac p hoc a dimēsione. successiōe z trāsmutatione. p rationē immutabilē z incircūscriptibilē. z interminabilē. nihil autem est oīno imutabile. incircūscriptibile. z interminabile. nisi q̄ est eternū. oīne autē quod est eternū est de' vel in deo. Si ergo oīa quecūq̄ certi' dīudicam'. p hmōi rationē dīudicam'. patet q̄ ipe est ratio omniū rerū. z regula infallibilis. z lux veritatis. in q̄ cuncta relucēt infallibilit. indelibiliter. indubitanter. irrefragabilit. indīudicabilit. incōmutabiliter. incoartabiliter. interminabiliter. indiuisibiliter z intellectualiter. z ideo leges ille p quas iudicam' certitudinaliter de oīmibꝫ sensibilibꝫ in nostrā considerationē venientibꝫ. cū sint infallibiles et indubitabiles intellectui apprehendentis. sint indelibiles a memoria recolentiz tanq̄ semp p̄sentes. sint irrefragabiles et indīudicabiles intellectui iudicantiz. quia (vt dicit Augustin') nullus de eis iudicat. sed p illas. necesse est eas esse incōmutabiles z incorruptibiles tanq̄ necessarias. incoartabiles tanq̄ incircūscriptas. interminabiles tanq̄ eternas. ac p ꝫ indiuisibiles tāq̄ intellectuales z incorporeas. non factas sed increatas. eternalit existentes in arte eterna. a qua z p quā z sm quā formant speciosa oīa vel formosa. z ideo nec certitudinaliter iudicari possunt. nisi p illā q̄ nō tm̄ fuit forma cūcta ꝓducens. verūetiā cūcta cōseruans z distinguens tanq̄ ens in oīmibꝫ formā tenens. z regula dirigēs. z p quā diiudicat mens nr̄a cūcta que p sensus trāit in ipaz. Hec autē speculatio dilatat sm cōsiderationē septem differentiarū numerorū. quibꝫ quasi septez gradibꝫ cōscendit in deum. sm q̄ ostēdit Aug'. in libro de vera religione. z in sexto musice. vbi assignat differentias numeroz gradatim cōscendētiū ab his sensibilibꝫ vsq̄ ad opificē omniū. vt in oīmibꝫ videat deus. Dicit em̄ numeros esse in corpibus. z maxime in sonis z vocibus. et bos vocat sonantes. Numeros ab his abstractos. et in sensibꝫ nr̄is receptos. z bos vocat occursores. Numeros ab aia

ꝓcedentes in corp⁹. ſicut ptz in geſticulationib⁹ z ſaltationib⁹. z hos vocat ꝓgreſſores. Numeros in delectationib⁹ ſenſuū ex conuerſione intentiōis ſup ſpeciē receptam. et hos vocat ſenſuales. Numeros in memoria retentos. z hos vocat memoriales. Numeros etiā p quos de his oīmib⁹ iudicam⁹. z hos vocat iudiciales. q̄ vt dictū eſt neceſſario ſunt ſupra mentē tanq̄ infallibiles z indūdicabiles. Ab his autē imprimūtur mentib⁹ noſtris numeri artificiales. quos tamē inter illos grad⁹ nō enumerat Auguſtinus. qz cōnexi ſunt iudicialib⁹. et ab his manāt numeri ꝓgreſſores. ex quib⁹ creant numeroſe forme artificiatorū. vt a ſummis p media ordinat⁹ fiat deſcēſus ad infima. Ad hos etiā gradatim aſcēdamus a numeris ſonantib⁹. mediantib⁹ occurſorib⁹. ſenſualib⁹ z memorialib⁹. Cū ergo omnia ſint pulchra z quodāmodo delectabilia. z pulchritudo z delectatio nō ſint abſq̄ ꝓportione. z ꝓportio primo ſit in numeris. neceſſe ē oīa eſſe numeroſa. ac p hoc numerus eſt p̄cipuū in animo cōditoris exemplar. et in rebus p̄cipuū veſtigiū ducens in ſapientiā. Quod cū ſit oīmib⁹ euidentiſſimū z deo ꝓpinquiſſimū. ꝓpinq̄ſſime quaſi p ſeptē differentias ducit in deū. z facit euz cognoſci in cūctis corporalib⁹ z ſenſibilib⁹. dūq̄ numeroſa apprehendim⁹. in numeroſis ꝓportionib⁹ delectamur. z p numeroſarū ꝓportionū leges irrefragabiliter iudicam⁹. Ex his duob⁹ gradib⁹ primis. quib⁹ manuducimur ad ſpeculandū deū in veſtigijs. quaſi ad modū duarū alarum deſcendentium circa pedes colligere poſſum⁹. q̄ oīes creature iſtius ſenſibil⁹ mundi. animū cōtemplantis z ſapientē ducūt in deū eternū. propeo q̄ illi⁹ primi p̄ncipij potentiſſimi. ſapientiſſimi z optimi. illius eterne originis. lucē z plenitudinis. illi⁹ inquā artis efficientis. exemplātis z ordinantis. ſunt vmbre. reſonantie z picture. ſunt veſtigia. ſimulacra et ſpectacula. nobis ad cōtuendū deum ꝓpoſita. z ſigna diuinit⁹ data. Que inquā ſunt ſicut exemplaria vel poti⁹ exempla. ꝓpoſita mentib⁹ adhuc rudib⁹ z ſenſibilib⁹. vt p ſenſibilia que vidēt tranſferant ad intelligibilia que nō vident. tanq̄ p ſigna ad ſignata. Significant autē huiuſmodi creature huius mūdi ſenſibilis inuiſibilia dei partim. qz deus eſt oīmis creature origo. exemplar z finis. et oīmis effectus eſt ſignū cauſe z exemplatū exemplarē. z via finis ad quez ducit. partim ex ꝓpria repſentatōne. partim ex ꝓphetica p̄figuratiōe. partim ex angelica operatione. partim ex ſupaddita inſtitutiōe Oīmis eīm creatura ex natura eſt illi⁹ eterne ſapientie quedā effigies z ſimilitudo. ſz ſpecialiter illa q̄ in libro ſcripture p ſpiritū ꝓphetie aſſumpta eſt. ad ſpiritualiū p̄figurationē. Specialī⁹ autē ille creature. in q̄rum effigie de⁹ angelico miniſterio voluit apparere. Specialiſſime vero ea. quam voluit ad ſignandū inſtituere. que tenet nō ſolum rationē ſigni ſm nomen cōmune. vez etiā ſacramenti. Ex quib⁹ oīmib⁹ colligitur q̄ inuiſibilia dei a creatura mundi per ea que facta ſunt intellecta cōſpiciunt. ita q̄ q̄ nolunt iſta aduertere. et deū in his omnib⁹ cognoſcere. benedicere et amare inexcuſabiles ſint. dū nolunt trāſferri de tenebris in admirabile lumē dei. Deo autē gratias p ieſum chriſtū dominū noſtrū. qui nos de tenebris trāſtulit in admirabile lumen ſuum. dū per hec lumina exteri⁹ data. ad ſpeculū mentis noſtre. in q̄ relucent diuia diſponimur ad reintrandū.

¶ De ſpeculatōne dei p ſuā imaginē. naturalib⁹ potentijs inſignitā.

Capitulū III. z gradus tercius.

QVoniam autem q duo gradus p̄dicti. ducēdo nos in deū p veſtigia ſua (p que i cunctis creaturis relucet) manduxerūt nos vſq̄ ad hoc. vt ad nos reintrarem⁹ in mentem ſcz noſtraz. in q̄ diuina relucet imago. Hinc eſt q̄ tā tercio loco ad noſmetipſos intrātes. et q̄ſi atriū ſozinſec⁹ relinquentes. in ſanctū ſcz anteriori parte tabernaculi. oīnari debem⁹ p ſpeculū videre deuz. vbi ad modū candelabri relucet lux veritatis in facie noſtre mentis. in qua ſcz reſplendet imago beatiſſime trinitatis. Intra igit ad teipm de q̄m mens tua amat feruētiſſime ſcire ipaz. nec ſe poſſet amare niſi ſe noſceret. nec ſe noſceret niſi ſui meminiſſet. quia nihil capimus p intelligentiā quod nō ſit p̄ſens apud noſtrā memoriā. Et ex hoc aduertis animā tuā triplicē habere potentiā. nō oculo carnis. ſed oculo ratōis. Conſidera igit harū triū potentiarū opationes z habitudines. et videre poteris deū p te tanq̄ per

imaginē.qđ est videre p speculū z ī enigma te. Operatio aūt memorie est retētio z re ꝑsentatio.nō solū ꝑsentiū z coꝛpaliū z tem poꝛaliū.verūetiā succedentiuꝫ.simplicium z sempiternaliū. Retinet nāq; memoria ꝑte rita p recoꝛdationē.ꝑsentia p susceptionez. futura p ꝓuisionē. Retinet etiā simplicia si/cut ꝓncipia quantitatū cōtinuaꝝ z discre/tarū.vt punctū.instans. z vnitatē.sine qb⁹ impossibile est meminisse aut cogitare ea q̄ ꝓncipiank p hec. Retinet nihilomin⁹ sci/entiarū ꝓncipia z dignitates.vt sempiter/nalia z sempiternaliter.qꝛ nunq; ꝑōt sic ob liuisci eoꝝ dūmodo ratiōe vtak. q̄n ea au/dita approbet.z eis assentiat.nō tanq; ō no/uo ꝓcipiat.sed tāq; sibi innata z familiaria recognoscat. Sicut ptꝫ.si ꝓponatur alicui de quolibet affirmatio vel negatio.vt.oīe totū est maius sua parte.vel q̄cunq; alia di gnitas.cui nō est ꝓtradicere.admittit rati/one. Ex ꝓma igit retentiōe actuali oīm tē/poraliū.ꝑteritoꝝ.scz ꝑsentiū z futuroꝝ.ha bet effigiē eternitatis.cui⁹ ꝑsens indiuisibi le ad oīa tꝑa se extendit. Ex scōa apparet q̄ ipa nō solum habet ab exteriori formari p phantasmata.verūetiā a supiori suscipiē/do z in se habēdo simplices formas.que nō possunt introire p portas sensuū z sensibi/liū phantasias. Ex tercia habeꝫ. q̄ ipa ha/bet lucē incōmutabilē sibi ꝑsentē. in q̄ me/minit inuariabiliū veritatū. Et sic p opera tiones memorie apparet q̄ ipa ania est ima go dei z silitudo.adeo sibi ꝑsens z eum ha/bens ꝑsentē q̄ cū actu capit.z p potentiaz capaz eius est.z particeps esse pōt. Ope ratio autē virtuz intellectiue est in ꝓcepti/one intellect⁹ terminoꝝ.ꝓpositionū et illa/tionū. Capit autē intellectus terminoꝝ si/gnificata.cū cōprehendit qđ est vnūquod/q; p diffinitionē. Sed diffinitio habet fie/ri p supioza.et illa p supioza diffiniri habēt vsq; quo veniaꝫ ad supna z generalissima.q̄ bus ignoratis nō possunt intelligi diffini/tiue inferioza. Nisi igit cognoscaꝫ quid est ens p se.nō ꝑt plene sciri diffinitio alicuius specialis substātie. Nec ens p se cognosci pōt. nisi cognoscaꝫ cū suis conditiōib⁹. que sūt vnum.verū.bonū. Ens autē cū possit cogi tari vt diminutū.z vt cōpletū.vt impfectuz et vt pfectū.vt ens in potētia.z vt ens in a/ctu.vt ens fm quid.z vt ens simpliciter.vt ens in parte.z vt ens totaliē.vt ens transi/ens.z vt ens manens.vt ens p aliud.et vt ens p se.vt ens pmixtū nō enti. z vt ens pu rum.vt ens dependēs.z vt ens absolutuz. vt ens posteri⁹.z vt ens ꝑus.vt ens muta/bile.z vt ens īmutabile.vt ens simplex.z vt ens cōpositū.cū priuatōes z defect⁹ nulla/tenus possint cognosci nisi p positiōes. nō venit intellect⁹ noster vt plene resolnēs in tellectū alicui⁹ entiū creatoꝝ. nisi iuuek ab intellectu entis purissimi. actualissimi. cō/pletissimi z absoluti.qđ est simplicit z eter/nū ens.in q̄ sunt ratōes omniū in sua puri tate. Quō autē sciret intellect⁹ hoc esse ens defectiuū z incōpletū.si nullaz haberet co/gnitionē entis absq; oīi defectu. Et sic de aliꝭ ꝓditiōib⁹ plibatis. Intellectū aūt ꝓpo/sitionū.tunc intellect⁹ nr̄ dicit veraciter cō prehendere.cū certitudinaliē scit illas ve/ras esse.z hoc scire ē scire.qm̄ nō potest fal/li in illa cōprehensiōe. Scit em̄ q̄ veritas illa nō pōt aliter se habere. Scit igit veri/tatem illā esse incōmutabilē. Sed cū ipsa mens nr̄a sit cōmutabilis.illaz sic incōmu/tabiliter relucentē nō potest videre.nisi per aliq̄m aliā lucē oīno īcōmutabiliē radiātē. quā impossibile est esse creaturā mutabilē. Scit igit in illa luce q̄ illumīat oēm hoīem venientē in hunc mōm.q̄ est lux vera z ver/bum in ꝓncipio apud deū. Intellectū autē illationis tūc veraciter ꝓcipit nr̄ intellect⁹. quādo videt q̄ cōclusio necessario sequit ex ꝑmissis.quod nō solū videt in terminis ne cessarijs.verūetiā in cōtingentib⁹.vt si ho/mo currit bō mouet. Hanc autē necessari/am habitudinē ꝓcipit nō solū in reb⁹ enti/bus.verūetiā in nō entib⁹. Sicut em̄ i ho/mine existēte sequit. si homo currit. homo mouet.sic etiā nō existente. Huiusmōi igit illatiōis necessitas non venit ab existentia rei in materia.qꝛ est ꝓtingēs.nec ab existen tia rei in ania.qꝛ tunc esset fictio si nō esset ī re. Venit igit ab exemplaritate ī arte eter/na.fm quā res habēt aptitudinē z habitu/dinē ad inuicē ad illi⁹ eterne artis repsenta tionē. Oīnis igit vt dicit Augustin⁹ in lib. de vera religione.vere ratiocinantiꝫ lumen accendit ab illa veritate.z ad ipam nitit p/uenire. Ex q̄ manifeste apparet.q̄ cōiunct⁹ sit intellectus noster ipi eterne veritati.dī nisi p illā docentē nihil verū potest certitu/dinaliter cape. Videre igit p te potes veri/tatem.que te docet.si te ꝓcupiscētie z phan/

tasmata nō impediāt. z se tanq̄ nubes inter te z veritatis radium nō interponant.

Operatio autē virtutis electiue attendit in cōsilio. iudicio z desiderio. Consiliū aūt est in inquirēdo quid sit melius. hoc an illud Sed melius nō dicit nisi per accessum ad optimū. Accessus autē est fm maiorē assimilationē. Nullus igit scit vtrū hoc sit illo melius. nisi sciat illud optimo magis assimilari. Nullus autē scit aliquid alij magis assimilari. nisi illud cognoscat. Non enim scio hunc similē esse petro. nisi sciam vel cognoscā petrū. Oīm igit consilianti necessario est impssa noticia summi boni. Judiciū autē certū de psiliabilib. est p aliquā legez. Nullus autē certitudinaliter iudicat p legem. nisi certus sit q illa lex recta sit. z q ipaz iudicare nō debet. Sed mens nra iudicat de seipa. Cū igitur nō possit iudicare de lege per quā iudicat. lex illa superior est mente nra. z p hanc iudicat fm qō sibi impressa est. Nihil autē est supius mēte humana. nisi solus ille q fecit eam. Igit in iudicando deliberatiua nostra ptingit ad diuinas leges. si plena resolutione dissoluat. Desiderīū aūt principalit est ipius quod maxime ipm mouet. Maxime autem mouet quod maxime amat. Maxime autē amat esse beatum. Beatū autez esse non habet. nisi per optimū et finē vltimū. Nihil autem appetit humanū desideriū nisi summū bonuz. vel quod est ad illud. vel qō habet aliquā effigiem illi⁹. Tanta est vis summi boni. vt nihil nisi per illius desideriū a creatura possit amari. Que tunc fallit z errat. cū effigiē et simulacrū pro veritate acceptat. Vide ergo quomō ania deo est propinqua. et quomō memoria in eternitatē. intelligentia in veritatē. electiua potētia ducit in bonitatē summā fm opationes suas. Scōm autem harū potentiarū ordinē. originem z habitudinē ducit in ipam beatissimā trinitatem. Haz ex memoria orit intelligētia. vt ipsi⁹ proles. qa tunc intelligimus cū simili tudo q est in memoria resultat in acie intellectus. que nihil aliud est q verbū. Ex memoria z intelligētia spirat amor tanq̄ nexus amborū. Hec tria scz mens generans. verbū z amor. sunt in ania. quo ad memoriā. intelligentiā et voluntatē. que sunt consubstantiales. coequales z coeue. se inuicē circūincedentes. Si igit deus perfect⁹ est spirit⁹ habet memoriā. intelligentiaz z voluntatē. habz et verbū genitū. et amorē spiratum. q necessario distinguunt. cū vnus ab altero producat. nō essentialiter. nō accidētaliter. ergo psonaliter. Dū igit mens seipam considerat p se tanq̄ per speculuz. cōsurgit ad speculandā trinitatez beatam. patris. verbi z amoris. triū personarū coeternarū. coequaliū z consubstantialiuz. ita q q̄libet triuz in quolibet est aliorum. vnus tamē nō est alius. sed ipi tres sunt vnus deus. Ad hanc speculationē quā habz anima de suo pncipio trino z vno. per trinitatem suarū potentiarum. p quas est imago dei. iuuat p lumina scientiarū que ipam proficiunt et informāt. et trinitatē beatissimaz tripliciter repsentāt. Nam oīs philosophia aut est naturalis. aut rōnalis. aut moralis. Prima agit de causa essendi. z iō ducit in potentiā patris. scōa de ratiōe intelligendi. z ideo ducit in sapiētiaz verbi. tercia de ordine viuēdi. z ideo ducit in bonitatez spūssancti. Rursus pma diuidit in metha physicā. mathematicā z physicā. Et prima est de rerū essentijs. scōa de numeris z figuris. tercia de naturis. virtutib. z opationibus diffusiuis. Et ideo pma in pmū principiū patrē. secūda in eius imaginē filium. tercia ducit in spūssancti donū. Secunda diuidit in grāmaticā. que facit potētes ad exprimendū. logicā. que facit psicaces ad arguendū. rhetoricaz. que facit habiles ad psuadendū siue monenduz. Et hec similit insinuat mysteriū beatissime trinitatis. Tercia diuidit in monasticā. iconomicā z politicā. Et pma insinuat primi principij innascibilitatē. secūda filij familiaritatez. tercia spūssancti liberalitatē. Oīnes aūt iste scientie habent regulas certas z infallibiles. tanq̄ lumina z radios descēdentes a lege eterna in mentē nostrā. Et ideo mens nra tantis splendoribus irradiata et supfusa. nisi sit ceca. manuduci pt p seipam ad cōtemplandā illā lucem eternā. Hui⁹ autez lucis irradiatio z consideratio sapiētes suspēdit in admirationē. z ecōtra insipiētes q nō erudunt vt intelligāt. ducit in perturbationē. vt impleat illud pphetici. Illuminās tu mirabiliter a montibus eternis. turbati sunt omnes insipientes corde.

¶ De speculatione dei in sua imagine donis gratuitis reformata.

Capitulū IIII. z gradus quartus.

Ego quoniaz nō solum p nos transeūdo. vexetiā in nobis ꝛtingit ꝛtemplari primā principiū. et hoc maius est q̄z p̄cedens. ideo hic modus ꝛsiderandi ḡtuz obtinet ꝛtemplationis gradū. Virū autem videk cū ostensum sit q̄ de⁹ ita ꝓpinquus sit mentibꝫ nostris. q̄ tā paucoꝝ est in seipis p̄mū principiū speculari. Sed rō est i promptu q̄ mens humana sollicitudinibꝫ distracta. nō intrat ad se p memoriā. phantasmatibꝫ obnubilata. nō redit ad se p intelligentiaz. cōcupiscentijs illecta. nequaq̄z reuertik ad seipm p desideriū suauitatis interne z letitie spūalis. Ideo totaliter in his sensibilibus iacēs. nō potest ad se tanq̄z ad dei imaginē reintrare. Et q̄niā vbi q̄s ceciderit. necesse habet ibidez recumbere. nisi apponat quis z adiuuet vt resurgat. nō potuit ania nostra pfecte ab his sensibilibꝫ releuari ad cōtuitū sui. z eterne veritatis in seipa. nisi veritas assumpta forma hūana in christo. fieret sibi scala reparās priorē scalaz. que fracta fuerat in adam. Unde q̄ntūcunq̄z sit illuminat⁹ q̄s lumie nature z sciētie acquisite. nō potest intrare in se. vt in seipo delectetur in dño. nisi mediante christo. qui dicit. Ego sum ostiū. p me si q̄s introierit saluabitur. z ingredietk z egredietk. z pascua inueniet. Ad hoc aūt ostiuz nō appropinquam⁹ nisi in ipm credam⁹. sperem⁹ z amem⁹. Necesse est igitk si reintrare volum⁹ ad fruitionē veritatis. tanq̄z ad paradisuz q̄ ingrediamur p fidem. spem z charitatē mediatoris dei z hoim ihesu christi. q̄ est tanq̄z lignū vite in medio paradisi. Supuestiēda est igitk imago mētis nre tribꝫ virtutibꝫ theologicis quibꝫ ania purificatk. illuminatk z pficitur. z sic imago reformatk. reficitk. z cōformis supne bierusalē efficitk. z pars ecclie militantis q̄ est proles fm apl'm bierusalez celestis. Ait em. Illa que sursum est bierusalē libera est que est mr nra. Ania igitk credēs. sperans z amans ihesum christū. q̄ est verbuz p̄is incarnatū. increatū z inspiratū. s. via. veritas z vita. dū p fidē credit in christū. tanq̄z i verbū increatū. qđ est verbuz z splendor p̄is. recupat spūalē auditū z visum. audituz ad suscipiendū christi sermones. visum ad cōsiderandū ipius lucis splēdoꝛes. Dū autē spe suspirat ad suscipiendū verbū inspiratum. p desideriū z affectū recupat spiritualem olfactū. Dū charitate cōplectik verbuz incarnatū. vt suscipiens ab ipo delectationē. z vt trāsiens in illud p extaticū amoreꝫ. recuperat gustū z tactū. Quibꝫ sensibꝫ recuperatis. dum sponsuz suum videt et audit. odoratk z gustat et amplexatk. decantare potest tanq̄z sponsa canticum canticoꝝ. quod factū fuit ad exercitium cōtemplatiōis fm hunc quartū gradū. quez nemo capit nisi q̄ accipit. qz magis est in experiētia affectuali q̄ in ꝯsideratiōe rationali. In hoc nāq̄ gradu recuperatz sensibꝫ interioribꝫ. ad videndū summe pulchruz. ad audiendum summe armoniacū. ad odorandum summe odoriferū ad degustādū summe suaue. ad apprehendendū summe delectabile. disponik ania ad mētales excessus. scz p deuotionem. āmiratiōnē. exultationē. fm illas tres exclamatiōes q̄ fiunt in canticis canticoꝝ. Quaꝝ ꝓma fit p supabundantiā deuotionis. p quā fit ania sicut virgula fumi ex aromatibꝫ mirrhe z thuris. Scda p excellētiā admiratiōis. p quā fit ania sicut auroza. luna z sol. fm pcessum illuminationū suspendentiū aniam ad ammirandū sponsum cōsideratū. Tercia p supabundantiā exultationis. p quā fit ania suauissime delectationis delicijs affluens. innixa totalitk sup dilectū suū. Quibꝫ adeptz efficitk spūs noster hierarchicus ad ꝓscendenduz sursum. fm ꝓformitatē ad illā bierusalē supnaz. in quā nemo intrat nisi ꝓus p gratiā ipa in coꝝ descendat. sicut vidit Johes i apocalypsi sua Tūc aūt in coꝝ descēdit. qñ p reformationē imaginis. p ꝓtutes theologicas. z p oblectationes spūaliū sensuū. z suspensiōes excessuū. efficitk spūs noster hierarchicus. scz purgatus. illuminatus. et pfect⁹. Sic etiā gradibus nouē ordinum insignitk. dum ordinate in eo interius disponitk nunciatio. dictatio. ductio. ordinatio. roboratio. imperatio. susceptio. reuelatio. vnitio q̄ gradatim coꝝrespondēt nouē ordinibus angelorū. ita q̄ triū ꝓmo dictoꝝ gradus respiciūt in mente humana naturā. tres sequētes in dustriam. z tres postremi gratiā. Quibꝫ habitis anima intrādo in seipam. intrat in supernā bierusalē. vbi ordines angeloꝝ considerans. videt in eis deū. qui habitans in eis. omnes eoꝝ operatur operationes. Unde

dicit Bern̄. ad eugeniū. Q̄ de⁹ in seraphin amat vt charitas. in cherubin nouit vt veritas. in thronis sedet vt eq̄tas. in dn̄ationibꝫ dn̄atur vt maiestas. in p̄ncipatibꝫ regit vt p̄ncipiū. in potestatibꝫ tuet vt salus. in virtutibꝫ opat vt virt⁹. in archangel' relevat vt lux. in angelis assistit vt pietas. Ex quibꝫ oīnibꝫ videt deus oīnia in oīnibꝫ per ꝓtemplationē ip̄i⁹. in mentibꝫ in quibꝫ habitat p̄ dona affluentissime charitatis. Ad hui⁹ autē speculatiōis gradū. specialiter t p̄cipue amminiculat ꝓsideratio sacre scripture diuinit⁹ immisse. sicut ph̄ia ad p̄cedentē. Sacra em̄ scriptura p̄ncipaliter est de opibꝫ raparatiōis. Unde et ip̄a p̄cipue agit de fide. spe t charitate. p̄ quas virtutes habet anima reformari. et specialissime de charitate. De q̄ dicit apostol⁹. q̄ est finis p̄cepti. fm q̄ est de corde puro. conscientia bona. et fide nō ficta. Ip̄a est plenitudo legis vt dicit idem. Et saluator noster asserit totam legē. ꝑpheta sq̄z pendere in duobꝫ p̄ceptis eiusdē. scz in dilectione dei et p̄rimi. q̄ duo innuunt in vno sponso eccl'ie iesu christo. qui simul est p̄xim⁹ t deus. simul frater t domin⁹. simul etiā rex t amicus. simul verbū increatū et incarnatū. formator noster t reformator. alpha et o. Qui etiā summus hierarcha est. purgans. illuminās et p̄ficiens sponsam. scz totā eccl'iā. et quālibet animā sanctā. De hoc igit hierarcha et eccl'iastica hierarchia ē tota sacra scriptura. p̄ quā docemur purgari. illuminari. et perfici. et hoc fm triplicē legem in ea traditaz. scz nature. scripture t gratie. Uel potius fm triplicem partē eius p̄incipalem. scz legem moysaicā purgantē. reuelationē ꝑphet̄icam illustrantē. t eruditionez euangelicā perficientē. Uel potissimū fm triplicem eius intelligentiā spiritualē. scz tropologicam. que purgat ad honestatē vite. allegoricam. que illuminat ad claritatē intelligentie. anagogicā. que perficit per excessus mentales et sapiētie ꝓceptiones suauissimas. fm tres virtutes p̄dictas theologicas. et sensus spirituales reformatos. t excessus tres supra dictos. t actus mentz hierarchicos. quibꝫ ad iteriora regredit mēs nostra. vt ibidē speculetur deū in splendoribus sanctorū. et in eisdem tanq̄z in cubilibus dormiat in pace et requiescat. sponso adiurante q̄ non excitetur donec de⁹ voluntate p̄cedat. Ex bis autē duobꝫ gradibus medijs p̄ quos ingredimur ad cōtemplandū deū intra nos. tanq̄z in speculū ima ginum creatarū. et hoc quasi ad modū alarum expansarū advolandum. que tenebāt medium locum. intelligere possumus q̄ in diuina manuducimur p̄ ip̄ius anime rationalis potentias. naturaliter insitas. quātum ad earū operationes. habitudines. et habitus scientiales. fm q̄ apparet ex tercio gradu. Manuducimur etiā per ip̄ius anime potētias reformatas. t hoc gratuit' virturibus. sensibꝫ spiritualibꝫ. t mentalibꝫ excessibꝫ. sicut patet ex quarto. Manuducimur nihilomin⁹ p̄ hierarchicas operationes. scz purgatiōis. illuminatiōis t p̄fectionis mentiū humanaruz. per hierarchicas reuelationes sacrarū scripturarū nobis p̄ angelos datarū. fm illud ap'li. q̄ lex data ē p̄ angelos in manu mediatoris. Et tandez manuducimur p̄ hierarchias t hierarchicos ordines. q̄ in mente nostra disponibant instar superne hierusalē. Quibꝫ omnibus luminibꝫ intellectualibꝫ mens nr̄a repleta a diuina sapiētia tanq̄z dom⁹ dei inhabitat. effecta dei filia. sponsa t amica. effecta christi capitis membrū. sozor t coheres. effecta nihilomin⁹ spūssancti templū. fundatum p̄ fidē. eleuatū p̄ spem. t deo dedicatuz p̄ mentis t corpis sanctitatē. Quod totuz facit sincerissima charitas christi. q̄ diffundit in cordibꝫ nostris p̄ spm̄sanctū qui datus est nobis. sine q̄ spiritu scire nō possumus secreta dei. Sicut em̄ q̄ sunt hois nemo scire p̄t nisi spūs hom̄is q̄ est in illo. ita q̄ sunt dei nemo scit nisi spūs dei. In charitate igit radicemur t fundemur. vt possimus cōp̄hendere cū oīnibꝫ sanctis. q̄ sit longitudo eternitatis. que latitudo liberalitatis. que sublimitas maiestatis. et qō profundum sapiētie iudicantis.

¶ De speculatione diuine vnitatis p̄ eius nomen p̄marium quod est esse.

Capitulū V. et gradus quintus.

QVoniam autez ꝓtingit ꝓtēplari deū. nō solū extra nos. t intra nos. sed et supra nos. Extra nos per vestigiū. intra nos p̄ imaginē. t supra nos per lumen. qō est signatū supra mentē nostrā. qō est lumē veritatis etne. cū ip̄a mēs nr̄a imediate ab ip̄a

veritate formek. Qui exercitati sunt i ꝑmo modo intrauerũt ia in atriũ añ tabernaculũ. q vero in scõo intrauerũt in scta q aũt in tercio intrãt cũ summo põtifice in sctã sanctorũ. vbi supꝫ archã sunt cherubin gle. obumbrãtia ꝓpiatoriũ. ꝑ q intelligim⁹ duos modos seu grad⁹ ꝺteplãdi dei inuisibiliũ etna. quoꝝ vn⁹ ꝓsak circa dei essentialia. alius ꝓo circa ꝓpria ꝓsonaꝝ. Prim⁹ mod⁹ ꝑmo ⁊ ꝑncipaliter defigit aspectũ in ipm ee. dicens. q q est. est ꝑmuꝝ nomẽ dei. Scõus mod⁹ defigit aspectũ in ipm bonũ. dicens. ß esse ꝑmũ nomẽ dei. Primũ spectat potissime ad vet⁹ testamẽtũ. qõ maxime ꝑdicat diuine essentie vnitatẽ. Uñ dictũ est moysi Ego sum q sum. Scõm ad nouũ qõ determinat ꝓsonarũ pluralitatẽ. baptizãdo i nomine ꝑris ⁊ filij ⁊ spũssancti. Ideo mgr noster christ⁹ volẽs adolescentẽ q suauerat legẽ. ad euãgelicã leuare ꝓfectionẽ. nomẽ bonitatis deo ꝑncipaliꝫ ꝑcise attribuit. Nemo inq̃t bon⁹ nisi solus de⁹. Damascen⁹ igit se quẽs moysen dicit. q q est. est ꝑmũ nomen dei. Dionysi⁹ seq̃ns christũ dicit. q bonũ ẽ ꝑmũ nomẽ dei. Uolẽs igit ꝺtemplari dei inuisibilia q ad essentie vnitatez ꝑmo defigat aspectũ in ipm ee. ⁊ videat ipm ee adeo in se certissimũ. q nõ põt cogitari nõ ee. qa ipm est purissimũ. nõ occurrit nisi in plena fuga nõ esse. sic ⁊ nihil in plena fuga ee. Sicut igit oino nihil. nihil bz de esse. nec ꝺ eis ꝺditiõibꝫ. sic ecõtra ipm esse nihil bz de nõ esse. nec actu. nec potẽtia. nec fm vitatẽ rei. nec fm estimationẽ nr̃am. Cũ aũt nõ esse ꝑ natio sit essendi. nõ cadit in intellectuz nisi ꝑ esse. esse aũt non cadit ꝑ aliud. q⁹ oñe qõ intelligit aut itelligit vt nõ ens. aut vt ens in potẽtia. aut vt ens in actu. Si igit non ens nõ põt intelligi nisi ꝑ ens. ⁊ ens in potẽtia nõ nisi ꝑ ens i actu. ⁊ esse noiat ipm purũ actũ entis. esse igit est qõ ꝑmo cadit in intellectu. ⁊ illud ee est qõ est pur⁹ act⁹. Sz hoc nõ est esse particulare. qõ ẽ esse artatũ. q⁹ ꝑmixtũ est cũ potẽtia. nec esse analogũ. quia mime bz de actu. eo q mime est. Restat igitur q illud esse est cẽ diuinũ. Uira igit est ccitas intellect⁹. q nõ ꝓsiderat illud qõ ꝑ⁹ videt. ⁊ sine q nihil põt cognoscere. Sz sicut ocul⁹ intent⁹ in varias colorꝫ differentias. lucẽ ꝑ quã videt cetera. nõ videt. ⁊ si videt nõ tñ aduertit. sic oculus mẽtis nr̃e intent⁹ in ista entia particularia et vniuersalia. ipm esse extra oñe gen⁹ (licet primo occurrat menti. et ꝑ ipm alia) tñ nõ aduertit. Uñ verissime apparet q sic oculus vesptili onis se bz ad lucẽ. ita se bz oculus mentis nostre ad manifestissima nature. Quia assuefact⁹ ad tenebras entiũ ⁊ phantasmata sensibiliũ. cũ ipam lucẽ summi esse intuet. videt sibi nihil videre. nõ intelligẽs q ipsa caligo summa est mentꝫ nr̃e illuminatio. sic q̃ videt oculus purã lucẽ. videt sibi nihil videre. Unde igit ipm purissimũ esse si potes. ⁊ occurret tibi q ipm nõ potest cogitari vt ab alio acceptũ. ac ꝑ hoc necessario cogitatur vt oñimode primũ. qõ nec de nihilo. nec ab alio põt esse. Quid enim est ꝑ se si ipm esse nõ est ꝑ se. nec a se. Occurret etiaz tibi vt carens oñino nõ esse. ac ꝑ ß vt nũq̃ incipiẽs. nunq̃ desinẽs. sed eternũ. Occurret etiã tibi vt nullo modo in se habẽs nisi qõ est ipm esse. ac ꝑ hoc vt cũ nullo cõpositũ. sed simplicissimũ. Occurret etiaz vt nihil habens possibilitatꝫ. q⁹ oñe possibile aliquo mõ habz aliqd de nõ esse. ac ꝑ hoc vt summe actualissimũ. Occurret vt nihil habens defectibilitatꝫ. ac ꝑ hoc vt perfectissimũ. Occurret postremo vt nihil habẽs diuersificatiõis. ac ꝑ hoc vt summe vnũ. Esse igit qõ est esse purũ. ⁊ esse simplicit. ⁊ eẽ absolutũ. est esse primariũ. eternũ. simplicissimũ. actualissimũ. ꝓfectissimũ. ⁊ summe vnũ. Et sunt hec ita certa q nõ potest ab intelligente ipm esse. cogitari hoꝝ oppositũ. ⁊ vnũ horũ necessario iſert aliud. Nã q⁹ simplicit est esse. ideo simplicit primũ. q⁹ simpliciter primũ. ideo nõ est ab alio factũ. nec a seipso potuit. ergo eternũ. Itẽ q⁹ primũ ⁊ eternũ ideo nõ ex aliꝫ. ergo simplicissimũ. Itẽ qa primũ. eternũ ⁊ simplicissimum. ideo nihil est in eo possibilitatꝫ cũ actu ꝑmixtũ. ⁊ ideo actualissimũ. Quia primũ. eternũ. simplicissimũ. actualissimũ. ideo ꝓfectissimuz. Tali oñino nihil deficit. nec aliqua põt fieri additio. Quia primũ. eternũ. simplicissimum. actualissimũ. ꝓfectissimũ. ideo summe vnũ. Qõ eñ ꝑ oñimodã supabundantiã dicit. dicit respectu omniũ. Qõ etiaz simpliciter ꝑ supabundantiaz dicit. impossibile est vt ꝓueniat nisi vni soli. Unde si de⁹ noiat esse primariũ. eternũ. simplicissimũ. actualissimũ. ꝓfectissimũ. impossibile est ipm cogitari nõ esse. nec esse nisi vnũ solũ. Audi igit israel. de⁹ tuus. de⁹ vn⁹ est. Si hec vides in

pura mentꝫ simplicitate. aliq̄liter ꝑfunde/
ris eterne lucis illustratione. Sed habes
vnde subleueris in admirationē. Nā ip̄m
esse est primū ⁊ nouissimū. est eternū ⁊ p̄sen
tissimū. est simplicissimū ⁊ maximū. est actu
alissimū ⁊ īmutabilissimū. est ꝑfectissimū et
immēsum. est summe vnū ⁊ tamē om̄imo/
dū. Si hec pura mēte miraris. maiore lu/
ce ꝑfunderis. dū vlteriꝰ vides. qꝛ ideo ē no
uissimū. quia primū. Quia em̄ est primuꝫ.
om̄ia opaꝛ ꝓpter seip̄m. ⁊ ideo necesse est ꝙ
sit finis vltimꝰ. initiū ⁊ ꝯsummatio. alpha
⁊ o. Ideo est p̄sentissimū. q̄a eternū. Quia
em̄ eternuꝫ nō finiꝛ ab alio. nec deficit a se/
ip̄o. nec decurrit ab vno in aliud. ergo nec
habet p̄teritū. nec futurū. sed esse pn̄s tm̄.
Ideo maximū. qꝛ simplicissimū. Quia em̄
simplicissimū in essentia. ideo maximuꝫ in
virtute. quia virtꝰ quāto plus est vnita. tā/
to plus est infinita. Ideo īmutabilissimuꝫ
qꝛ actualissimū. Quia em̄ actualissimū est.
ideo est actꝰ purus. Et qđ tale est. nihil no/
ui acquirit. nihil habitū perdit. ac per hoc
nō potest mutari. Ideo immēsum. quia ꝑ/
fectissimū. Quia em̄ ꝑfectissimū. ideo nihil
potest cogitari vltra ip̄m meliꝰ. nobiliꝰ. nec
dignius. ac ꝑ hoc nihil maius. et om̄e tale
est immēsum. Ideo om̄imoduꝫ quia sum/
me vnū. Quia em̄ summe vnū. iō est om̄is
multitudinis vniuersale p̄ncipiū. Ac ꝑ hoc
ip̄m est vniuersal' oīm causa efficiēs. exem/
plans ⁊ terminās. sicut cā essendi. rō intel/
ligendi ⁊ ordo viuēdi. Est igiꝛ om̄imoduꝫ
nō sicut oīm essentia. sed sic̄ cunctaꝝ essen/
tiarū supexcellētissima ⁊ vniuersalissima et
sufficiētissima causa. Cuiꝰ virtꝰ qꝛ summe
vnita ī essentia. iō sūme infinitissima ⁊ mul
tiplicissima in efficacia. Rursus reuertē/
tes dicamꝰ. qꝛ igiꝛ esse purissimū ⁊ absolu/
tū. qđ est simpliciꝛ esse. est primariū ⁊ nouis
simū. ideo est oīm origo ⁊ finis cōsummās.
Quia eternū ⁊ p̄sentissimū. ideo oēs dura/
tiones ambit ⁊ intrat. q̄si simul existēs eaꝝ
centrū ⁊ circūferētia. Quia simplicissimuꝫ
⁊ maximū. iō totū ītra oīa. ⁊ totū extra oīa.
ac ꝑ hoc est sphera intelligibil'. cuiꝰ centruꝫ
est vbiq̄ ⁊ circūferētia nusq̄. Quia actualis
simū ⁊ īmutabilissimū. iō stabile manēs mo
ueri dat vniuersa. Quia ꝑfectissimū ⁊ īmē/
sum. iō est intra oīa. nō inclusum. extra oīa
nō exclusuꝫ. supra om̄ia nō elatū. infra oīa
nō prostratū. Quia vero est summe vnuꝫ ⁊
om̄imodū. ideo est om̄ia in oībꝫ. q̄uis om
nia sint multa. ⁊ ip̄m nō sit nisi vnuꝫ. et hoc
qꝛ ꝑ simplicissimā vnitatē. ⁊ serenissimā ve/
ritatē. sincerissimā bonitatē. est in eo omis
virtuositas. om̄is exēplaritas. ⁊ oīs cōmu
nicabilitas. ac ꝑ hoc ex ip̄o. ⁊ ꝑ ip̄m ⁊ in ip̄o
sunt oīa. Et hoc qꝛ om̄ipotens. omnisciēs.
⁊ om̄imode bonū. qđ ꝑfecte videre est eē be
atum. sicut dictū est Moysi. Ego ostendā
tibi om̄e bonum.

¶ De speculatōne beatissime trinitatis in
eius nomīe quod est bonū.

Capitulū VI. et gradus sextus.

Post considerati
onem essentialiuꝫ eleuādus est
oculus intelligētie ad cōtuitio/
nē beatissime trinitatꝫ. vt alter cherub iux/
ta alterū statuaꝛ. Sicut aūt visiōis essen/
tialiū ip̄m esse est principiū radicale. et no/
men ꝑ qđ cetera innotescūt. sic ꝯtemplatio
nis emanationū ip̄m bonū est p̄ncipalissi/
mū fundamētū. Vide igiꝛ ⁊ attende. q̄niaꝫ
optimū qđ simpliciꝛ est. quo nihil meliꝰ co/
gitari potest. ⁊ hoc tale sic est. ꝙ nō pōt co/
gitari nō esse. qꝛ om̄ino meliꝰ est esse q̄ꝫ non
esse. sic est ꝙ nō potest recte cogitari. q̄n co/
gitetur trinū ⁊ vnū. Nā bonū diciꝛ diffusi/
uum sui. Summū igiꝛ bonū summe diffu
siuū est sui. Sūma autē diffusio nō potest
esse nisi sit actualis ⁊ intrinseca. substātial'
et hypostatica. naturalis ⁊ voluntaria. libe
ralis ⁊ necessaria. indeficiēs et ꝑfecta. Nisi
igiꝛ in summo bono eternaliter esset ꝓdu/
ctio actualis ⁊ consubstātialis et hypostati
calis eque nobilis. sicut est ꝓducens ꝑ mo/
dum generationis et spirationis. ita ꝙ sit
eternalis principij eternaliter cōprincipi/
antis. ita ꝙ esset dilectus ⁊ cōdilectus. ge/
nitus scilicet ⁊ spiratꝰ. hoc est pater et filius
et spūssanctus. nequaq̄ꝫ esset summum bo
num. quia nō summe se diffunderet. Nam
diffusio ex tempore in creatura. nō est nisi
centralis vel punctalis respectu immensi/
tatis bonitatꝫ eterne. Unde ⁊ nō potest ali
qua diffusio cogitari maior illa. ea videlicꝫ
in qua diffundens cōmunicat alteri totaꝫ
substantiā ⁊ naturā. Non igiꝛ summuꝫ bo/
nū esset si re vel intellectu illa carere posset.
Si igiꝛ potes mentis oculo cōtueri puri/
tatem bonitatis. que est actꝰ purꝰ principij
charitatiue diligentꝫ amore gratuito ⁊ de/

bito. ⁊ ex vtroq̄ ꝑmixto. q̄ est diffusio plenis
sima ꝑ modū nature ⁊ volūtatis. q̄ est diffu
sio ꝑ moduz verbi in q̄ om̄ia dicunt. et per
modū doni in quo cetera dona donantur.
potes videre ꝑ summā boni cōmunicabili
tatē necesse eē trinitatē p̄ris ⁊ filij ⁊ sp̄ūssan
cti. In quibꝫ necesse est ꝓpter summā boni
tatē esse summā cōmunicabilitatē. ⁊ ex sum
ma cōmunicabilitate summā ꝯsubstantia
litatē. ⁊ ex summa ꝯsubstātialitate summaz
ꝯfiguralitatē. ⁊ ex his summā coequalitatē
ac ꝑ hoc summā coeternitatē. atq̄ ex om̄i
bus p̄dictis summā cointimitatē. qua vnꝰ
est in altero necessario ꝑ summā circūinces
sionē. ⁊ vnus operat cū alio ꝑ om̄imodā in
diuisionē substātie ⁊ virtutꝫ ⁊ operationis
ip̄ius beatissime trinitatꝫ. Sed cū hec cō
templaris. vide ne te existimes cōprehēde
re incōprehensibilē. habes em̄ adhuc ī his
sex conditiōibꝫ cōsiderare. quod vehemen
ter in stuporē admiratiōis inducit oculuz
mentis nostre. Nā ibi est summa cōmuni
cabilitas cū ꝑsonarū ꝓprietate. summa con
substātialitas cū hypostasum pluralitate.
summa cōfiguralitas cū discreta ꝑsonali
tate. summa coequalitas cuz ordine. sūma
coeternitas cum emanatiōe. summa coin
timitas cū emissione. Quis ad tantorū mi
rabiliū aspectū nō cōsurgat in ammiratio
nē. Sed hec om̄ia certissime intelligimus
esse ī beatissima trinitate. si leuamꝰ oculos
ad supexcellentissimā bonitatē. Si em̄ ibi
est summa cōmunicatio ⁊ vera diffusio. ve
ra est ibi origo et vera distinctio. Et q̄a to
tum cōmunicat. nō pars. idem ip̄m datur
quod habet. et totū. Igitur emanans ⁊ ꝓ
ducens. et distinguunt ꝓprietatibꝫ. et sunt
essentialiter vnū. Quia igitur distinguunt
ꝓprietatibꝫ. ideo habēt ꝑsonarū ꝓprietates.
et hypostasum pluralitatē. et originis ema
nationē. et ordinē nō posterioritatis sed o
riginis. ⁊ emissionē nō localis mutatiōis.
sed gratuite inspiratiōis. ꝑ rationē auctori
tatis ꝓducentꝫ. quā habet mittēs respectu
missi. Quia vero sunt vnū substātialit. ideo
oportet q̄ sit vnitas in essentia. et forma et
dignitate. ⁊ eternitate ⁊ existētia ⁊ incircū
scriptibilitate. Dū ergo hec ꝑ se singillatim
consideras. habes vnde veritatē ꝯtemple
ris. Dum hec adinuicē confers. habes vn
de in admirationē altissimaz suspendaris.
Et ideo vt mens tua ꝑ admiratōnē in ad
mirabilem ascēdat cōtemplationez. hec si
mul sunt cōsiderāda. Nam ⁊ cherubin hoc
designāt. que se mutuo aspiciebāt. Nec hoc
vacat a mysterio q̄ respiciebāt se ꝟsis vul
tibus in ꝓpiciatoriū. vt verificet illud quod
dicit domin⁹ in Johāne. Hec est vita eter
na vt cognoscant te solū verū deū. ⁊ quē mi
sisti iesum christū. Nā admirari debemus
nō solū conditiōes dei essentiales ⁊ ꝑsona
les in se. verūetiā per cōparationez ad sup
mirabilem vnionē dei ⁊ hominis in vnita
te ꝑsone christi. Si enim cherub es essen
tialia dei ꝯtemplando. ⁊ miraris q̄a simul
est diuinū esse primū ⁊ nouissimū. eternuz
⁊ p̄sentissimū. simplicissimū et maximū seu
incircūscriptuz totum vbiq̄ ⁊ nusq̄ cōpre
hensum. actualissimū et nunq̄ motū. per
fectissimū ⁊ nihil habens superfluū nec di
minutū. ⁊ tamē immēsum ⁊ sine termio in
finitū. summe vnū ⁊ tamē om̄imodū. vt om
nia in se habēs. vt om̄is virtꝰ. vt om̄is veri
tas. vt om̄e bonū. Respice ad ꝓpiciatorium
⁊ mirare q̄ in ip̄o principiū primū iunctuz
est cū postremo deus cum homīe sexto die
formato. eternum iunctū est cū homīe tem
porali in plenitudine temporū de virgine
nato. simplicissimū cum summo cōposito.
actualissimū cū summe passo ⁊ mortuo. ꝑ
fectissimuz ⁊ immēsum cū modico. summe
vnū ⁊ om̄imodū cū indiuiduo composito.
⁊ a ceteris distincto. homīe scz iesu christo.
Si autē alter cherub es ꝑsonaruz propria
contēplando. et miraris cōmunicabilitatē
esse cū ꝓprietate. et consubstantialitatē cum
pluralitate. configurabilitatē cū personali
tate. coequalitatē cum ordine. eternitatem
cū ꝓductione. cointimitatez cū emissione.
q̄ filiꝰ missus est a patre. ⁊ sp̄ūssanctus ab
vtroq̄. q̄ tamē semꝑ est cū eis. ⁊ nunq̄ rece
dit ab eis. Respice in ꝓpiciatoriū et mirare
quia in christo stat ꝑsonalis vnio cū trinita
te substantiarū ⁊ naturaruz dualitate. stat
om̄imoda ꝯsensio cū pluralitate volunta
tum. stat dei ⁊ homīs cōpredicatio cū plura
litate ꝓprietatū. stat coadoratio cū plurali
tate nobilitatū. stat coexaltatio super omia
cū pluralitate dignitatū. stat condomina
tio cū pluralitate potestatū In hac autem
ꝯsideratiōe est ꝑfectio illuminatiōis mētis.
dum q̄si in sexta die videt hominē factum
ad imaginē dei. Si em̄ imago est silitudo
expressiua. dū mens nostra contemplat in

christo filio dei q̄ est imago dei inuisibilis p naturā. humanitatē nostraz tā mirabilit̄ exaltatā. tam ineffabilit̄ vnitā. videndo simul in vnū p̄mū z vltimū. summū z imuz. circūferentiā z centrū. alpha z o. causatū et causam. creatorē z creaturā. librū. s. scriptū intus z extra. iā p̄uenit ad quandā rem p̄fectam. vt cū deo ad p̄fectionē suaꝝ illuminationū. in sexto gradu q̄si in sexta die p̄ueniat. nec aliq̄d iam ampli⁹ restet nisi dies requiei. in q̄ p mentis excessum req̄escat humane mentis p̄spicacitas ab omni ope qd̄ patrarat.

¶ De excessu mentali z mystico. in q̄ requies dat̄ intellectui. affectu totalit̄ in deuz p excessum trāseunte. Cap̄. VII.

HIs igitur sex cōsiderationib⁹ excursis tanq̄ sex gradib⁹ throni veri salomonis. quib⁹ p̄uenit̄ ad pacē. vbi ver⁹ pacificus in mente pacifica tanq̄ in interiori hierosolyma req̄escit. tanq̄ etiā sex alis cherub. q̄b⁹ mens veri ꝯtemplatiui. plena illustratōne sup̄ne sapiētie valeat sursum agi. tanq̄ etiā sex dieb⁹ p̄mis in quib⁹ mens exercitari habet. vt tandē p̄ueniat ad sabbatismū quietis. Postq̄ mens nr̄a cōtuita est deū extra se p vestigia z in vestigijs. intra se p imaginē z in imagine. supra se p diuine luc⁹ similitudinē sup̄ nos relucentem. z in ip̄a luce. s̄m q̄ possibile est s̄m statū vie z exercitium mentis nr̄e. cū tandē in sexto gradu ad h̄ p̄uenerit vt speculet̄ in p̄ncipio p̄mo z sūmo z mediatore dei z hoīm iesu christo. ea q̄rū similia in creatur⁹ nullaten⁹ repiri possūt. z que oēm p̄spicacitatē humani intellectus excedūt. restat vt hec speculādo trāscendat z trāseat. nō solū mundū istū sensibilē. verꝝ etiā semetip̄am. in q̄ transitu christ⁹ est via z ostiū. christ⁹ est scala z vehiculū. tanq̄ ꝓpiciatoriū sup̄ archā dei collocatū. z sacramētū a seculis absconditū. Ad qd̄ ꝓpiciatoriū qui aspicit plena ꝯuersione vult⁹ aspiciendo ad eū in cruce suspensum. p fidez. spem z charitatē. deuotionē. āmirationē. exultationē. appreciationē. laudē z iubilationem. pascha hoc est trāsitū cū eo facit. vt p virgā crucis trāseat mare rubrū. ab egypto ītrās desertū. vbi gustet manna absconditū. z cū christo req̄escat in tumulo. q̄si exteri⁹ mortuus. sentiens tn̄ quātū possibile est s̄m statum vie qd̄ in cruce dictū est latroni coherenti christo. Hodie mecū eris in paradiso Qd̄ etiā ostensum est beato Francisco. cū in excessu ꝯtemplatiōis. in monte excelso (vbi hec q̄ scripta sunt mente tractaui) apparuit seraph sex alarū in cruce ꝯfixus. vt ibidem a socio ei⁹ (qui tunc cū eo fuit) ego z plures alij audiuim⁹. vbi in deū transijt p ꝯtemplatiōis excessum. z posit⁹ est in exemplū p̄fecte ꝯtemplatiōis. sic p̄us fuerat actionis. tanq̄ alter iacob mutat⁹ in israel. vt om̄es viros vere sp̄uales de⁹ p eū inuitaret ad hmōi transitū z mētis excessum. magis exemplo q̄ v̄bo. In hoc aūt trāsitu si sit p̄fectus oportet q̄ relinquant̄ om̄es intellectuales opatiōes. z apex affect⁹ tot⁹ trāsferatur z trāsformet̄ in deū. Hoc aūt est mysticū z secretissimū. qd̄ nemo nouit nisi q̄ accipit. nec accipit nisi q̄ desiderat. nec desiderat nisi quē ignis sp̄ūssancti medullit⁹ inflāmat. quē christ⁹ misit in terrā. Et ideo dicit Apl's hanc mysticā sapiaz esse p spiritū sanctū reuelatā. Quoniā igit̄ ad h̄ nihil p̄ natura. modicū potest industria paruz est dandū inq̄sitioni. z multū vnctioni. parum dandū est lingue. z plurimū interne leticie. parū dandū est verbo z scripto. z totuz dei dono. scz spirituisctō. paꝝ aut nihil dandū est creature. z totū creatrici essentie. patri z filio z sp̄ūisctō. dicendo cū Dyonisio ad deum trinitatē. Trinitas sup̄essentialis. z superdeus z sup̄optime christiāoꝝ inspector theosophie. dirige nos in mysticoꝝ eloquiorū sup̄incognitū z sup̄lucentē. z sup̄sublimissimū verticē. vbi noua z absoluta et incōuersibilia z incōmutabilia theologie mysteria. s̄m sup̄lucentē absconditum occulte docent⁹ silentij caliginem. in obscurissimo (qd̄ est sup̄manifestissimū) sup̄splendentez z in q̄ om̄e relucet. z inuisibiliū sup̄beatorū splendorib⁹ sup̄implentē inuisibiles intellectus. Hoc ad deū. Ad amicū autem cui hec scribunt̄ dicat̄ cū eodē. Tu autē o amice circa mysticas visiōes corroborato itinere. z sensus desere. z intellectuales opatiōes z sensibilia z īuisibilia. z om̄e nō ens z ens. z ad vnitatē vt possibile est inscius restituere ip̄i⁹ qui est sup̄ oēm essentiā z scientiā. etenim teip̄o z om̄ib⁹ immēsurabili z absoluto pure mentis excessu. ad sup̄essentialē diuinarū tenebrarū radium. om̄ia deserēs. z ab om̄ib⁹ absolui⁹ ascēdes. Si autē quer⁹

quomō hec fiant. interroga grām. non do/
ctrinā. desideriū. nō intellectū. gemitū orō
nis. nō studiū lectōis. sponsuz. nō magistr.
deū. nō hoīem. caliginē. nō claritatē. nō lu/
cem. sed ignē totaliť inflāmantē. ⁊ in deū ex
cessiuis vnctionib. ⁊ ardētissimis affectio/
nib transferentē. Qui quidē ignis de⁹ est.
⁊ hui⁹ camin⁹ est in hierl'm. ⁊ christ⁹ homo
hūc accēdit in feruore sue ardentissime pas
sionis. quez solus ille vere ꝑcipit. qui dicit.
Suspendiū elegit aīa mea. ⁊ mortem ossa
mea. Quā mortē q̄ dil git videre pōt deuz.
quia idubitanť verz est. Nō videbit me hō.
⁊ viuet. Moriamur g̊ ⁊ ingrediamur in ca
liginē. imponam⁹ silentiū sollicitudinibus
ꝯcupiscētijs ⁊ fantasmatib. trāseam⁹ cum
christo crucifixo ex hoc mūdo ad p̄rem. vt
ostenso nob p̄re dicam⁹ cū philippo sufficit
nobis. Audiam⁹ cum paulo. Sufficit tibi
gr̄a mea. Exultem⁹ cū dauid dicentes. De
fecit caro mea ⁊ cor meū. deus cordis mei.
⁊ pars mea de⁹ ineternū. Benedictus dn̄s
ineternū. ⁊ dicat om̄is ꝑpl's. fiat fiat.

Finit Itinerari⁹ mentis in
deū sancti Bonauenture.

Incipit ꝓlogus in paruū bonū scti Bo/
nauenture. qd̄ alias incendiū amoris dicit
vel regimen ꝯscientie. vel fons vite.

Vigilans uero
animā meā tanq̄z frigiditate te
nebratā calescere conor. quā in
deuotiōe desertā scio incendi. ⁊ ingenti ni/
mirū desiderio sup terrigenas eleuari. Nō
em̄ in ocio aduenit mihi affluētia amoris
eterni. neq̄z dū corpaliť fuerā nimis aggra
uatus. ⁊ fatigat⁹ p̄ itinere ardorē ip̄m spe/
cialē potui sentire. aut etiā īmoderate occu
patus solacijs vel cuidā vltime dispositiōi
dedit⁹. imo me in talib refrigescere depre/
hendi donec iterū postposit⁹ om̄ib q̄b ex/
terius possem detineri. solūmō saluatoris
aspectib assistere ꝯtenderē. in internisq̄z o/
dorib īmorare. Istū ergo librū offero intu
endū nō ph̄is. nō mūdi sapiētib. non ma/
gnis theolog⁹. infinit⁹ q̄stionib implicat⁹.
sed rudib ⁊ indoct⁹. mag⁹ deum diligere q̄z
multa scire conātib. Nō em̄ disputādo sed
agendo scieť ars amādi. Arbitror aūt ea q̄
hic cōtinenť ab istis q̄stionarijs. ⁊ in oī sci/
entia sūmis. sed ī amore christi inferiorib
nō posse intelligi vnde nec eis scribere de/
creui. nisi postposit⁹ ⁊ oblitis cūctis que ad
mūdū ꝑtinēt solis ꝯditoris inardescāt de/
siderijs mancipati. Primo q̄dē vt oēm ter/
renā dignitatē fugiāt. oēm ostentationem
scie ⁊ vanā gl'iam odiāt. ac demū pauꝑtati
altissime se ꝯformātes. orādo ⁊ meditādo.
diuine dilectiōi iugiter assistāt. Sic nimi/
rū apparebit eis interi⁹ igniculus q̄dez vir/
tutis increate. ⁊ cōponens cor eoꝝ ad capi
endū calorē q̄ cuncta caligo ꝯsumeť. eleua/
bit eos in ardorē amabilē ⁊ amenissimū. vt
tꝑalia trāscendāt ⁊ thronū teneāt in termi
no trāquillitat⁹. Quo em̄ scientiores sunt
eo aptiores sunt vel eēnt ad amandū si ve/
re spernerēt seip̄os ⁊ ab alijs sperni gaude
rent. Proinde q̄r hic vniuersos excito ad
amorē. amorisq̄z supferuidū ac supnatura
lem affectū. vtrūq̄z ostēdere conabor. istius
libri titulus incendiū amoris dicať.

Ecce descripsi
eam tibi tripliciter Prouer
bioꝝ. xxij. Cū om̄is scia de/
beat gerere trinitat⁹ īsigne.
p̄cipue illa scia q̄ in sacra scri
ptura doceť. debet in se rep̄sentare vestigiū
trinitatis. Propter h̄ sapiēs eā tibi triplici
ter descripsisse dicit. ꝓpter triplicē ip̄i⁹ intel/
lectū sp̄ūalem. moralē scz allegoricū ⁊ ana/
gogicū. Hic aūt triplex intellect⁹ rn̄det tri/
plici actui hierarchico. scz purgatōi. illumi
nationi ⁊ ꝑfectioni. Purgatio aūt ad pacez
ducit. Illumīatio ad veritatez. Perfectio
ad charitatē. Quib ꝑfecte adeptis. aīa bea
tificať. ⁊ s̄m hoc q̄ circa hec versať. suscipit
meriti incrementū. In hoꝝ igiť triū cogni
tione dependet scia toti⁹ theologie. ⁊ meri
tū vite eterne. Sciendu g̊ est q̄ triplex est
modus exercendi se circa hanc triplicez vi
am. scilicet.

Legendo	Lectio est diffusior.
Meditādo	Meditatio ē breuior.
Orando	Or̄o est cōpendiosior.

Lectio em̄ hui⁹ triplic⁹ vie totā ꝯtinet sa
crā scripturā. imo fere omnē sanā doctrinā
sicut on̄sū ē. s̄. in tractatu de reductiōe om
niū artiū ad theologiā. Quidā ali⁹ liber
habet sic. Sciendū igiť q̄ triplex est mod⁹
exercendi se circa hanc triplicē viam. scilicz

meditando. orando ⁊ ꝯtemplando.

Primo meditationis formaꝫ breuiter libeat intueri. Sciendum ergo ꝙ tria sunt in nobis. ꝑm quorum vsum in hac triplici via exercemur. scꝫ.

Stimulus cōscientie.
Radius intelligentie.
Igniculus sapientie.

Si ergo vis purgari. verte te ad conscientie stimulum. Si illuminari. ad intelligentie radiū. Si perfici. ad sapientie igniculū ꝑm consiliū beati Dionisij ad Titum. vbi eum hortatur dicēs. Uerte te inquit ad radium ⁊c̄. Ad stimulū conscientie debet homo exercere seip̄m. hoc modo meditando in via purgatiua. scilicet vt

Primo seip̄m exasperet.
Secundo exacuat.
Tercio dirigat.

Nam
- Exasperādus est recordatione peccati.
- Exacuend⁹ circūspectiōe sui
- Rectificandus consideratiōe boni.

Peccati autē recordatio dꝫ esse in hunc modum. Ut arguat se animus

De
- Multiplici negligentia.
- Multiplici ꝯcupiscētia.
- Multiplici nequicia.

Fere enim omnia peccata et mala nostra. siue contracta. siue acta. reduci possunt ad hec tria.

¶ Circa negligentiā autez attende ꝙ p̄mo debet recogitare homo. si in se fuerit negligentia. scilicet

Cordis custodiendi.
Temporꝫ expendēdi.
Finis intendendi.

Hec enim tria sunt ab om̄ib⁹ summa cū diligentia obseruanda. scilicet

Ut cor bene custodiat̄.
Ut temp⁹ vtiliter expendatur.
Ut finis debit⁹ in om̄i ope p̄figat̄.

Scd̄o dꝫ hō cogitare si negligēs fuerit in orōne. in lectiōe ⁊ in boni opis executiōe In his trib⁹ debet vnusquisq̄ diligēter ac sollicite se exercere ⁊ excolere. vt possit fructum bonū dare in tp̄e suo. eo ꝙ vnū horū sine altero nequaq̄ sufficiat.

¶ Tercio debet cogitare sollicite si negligens fuerit Ad penitendū. Ad resistenduꝫ Ad ꝓficiendū. Debet em̄ vnusq̄sq̄ cū summa diligentia deflere culpā cōmissam. Repellere tentationē diabolicā. Proficere de vna virtute in aliaꝫ. vt sic possit ꝑuenire ad terram ꝓmissam.

¶ Circa concupiscentiā aūt debet cogitare homo si in eo viuat scilicet

Concupiscentia voluptatis.
Cōcupiscētia curiositatis.
Concupiscentia vanitatꝫ. Que sunt radices totius mali.

¶ Primo igitur recogitanda est ꝯcupiscētia voluptatis. que tunc in homine viuit si fuerit in eo scilicet

Appetitus
- Dulcium
- Mollium
- Carnaliū

Hoc est

Si hō q̄rat
- Cibaria saporosa.
- Uestimēta deliciosa.
- Oblectamēta luxuriosa.

Que oīa nō solū rep̄hēsibile est appetere cū ꝯsensu. sed etiā dꝫ hō respuere p̄mo motu.

¶ Scd̄o recogitanda est concupiscentia curiositatis si viuat vel vixerit in homine.

¶ Hoc autē dep̄henditur.

Cū q̄s appetit
- Scire occulta
- Uidere pulchra.
- Habere chara.

In oīb⁹ his est viciū auaricie ⁊ curiositatꝫ. Multū rep̄hensibile est hoc in homīe.

¶ Tercio recogitanda est ꝯcupiscētia vanitatis. q̄ tunc viuit in hoīe. si in eo fuerit.

Appetitus
- Fauoris.
- Laudis.
- Honoris.

Que omnia vana sunt. ⁊ hominē vanū reddunt. ⁊ ita fugienda sunt sicut cōcupiscētia mulierū. Et de omni tali debet conscientia arguere cor humanū.

¶ Circa nequiciā autē debet cogitare hō si in se vigeat vel aliq̄n̄ viguerit scilicet

Iracundia
Inuidia
Accidia. Que faciunt hoīem nequā

¶ Primo cogitanda est iracundie nequicia. que consistit

In
- Aio
- Sig̃
- Uerbo

vl̄ i
- Corde
- Facie
- Clamore

vl̄ in
- Affectu.
- Affatu.
- Effectu.

¶ Scd̄o recogitāda est neq̄cia inuidie.

Que i aliena
- Prosperitate tabescit.
- Aduersitate hilarescit.
- Mendicitate refrigescit.

¶Tercio recogitāda est nequicia accidie. ex qua oriuntur. scilicet

Suspitōnes male.
Cogitatiōes blaspheme.
Detractiones maligne.

Omnis eñ talis nequicia admoduz detestanda est. Ex hac trifaria recordatione triplicata. debet exasperari stimulus cōscientie. ⁊ amaricari ania. vt possit homo consequi salutē.

Viso qualiter exasperari debeat stimulus cōscientie ī recordatiōe peccati. videndū est qualiter sit exacuendus stimulus in circūspectione sui. Tria autem debet homo circa se circūspicere. scilicet

Diem mortis imminentē.
Sanguinē christi recentē.
Faciem iudicis p̄sentē.

In his trib⁹ acuitur stimulus conscientie contra omne malū.

¶Prīo nāq; acuit̄ dū ꝯsiderat hō diē mortis

Quia est { Indeterminabilis. Ineuitabilis. Irreuocabilis.

Quē si diligent̄ inspiciat. diligentissime laborabit. vt dū temp⁹ habet purget̄

Ab omni { Negligentia. Concupiscentia. Nequicia.

Quis enim moraret̄ in culpa. qui nō ē certus de die crastina.

¶Scdo acuit̄ duz ꝯsiderat homo sanguinem christi effusum.

Pro { Hūano corde excitando Eodem abluendo Ip̄o mollificādo. Vel effusum ꝑ humana immūdicia mūdificanda. ꝑ humana morte viuificāda. ⁊ ꝑ humana ariditate fecūdanda. Quis eñ tam hebes vt ꝑmittat in se regnare culpā negligētie. concupiscentie. vel neq̄cie. q̄ cogitat se ꝑfusum illo p̄cioso sanguine.

¶Tercio acuit̄ dū ꝯsiderat hō faciē iudicis

Que est { Infallibilis. Inflexibilis. Infugibilis.

Nullus eñ pōt aliq̄ modo fallere ei⁹ sapientiā. Flectere iusticiā. Effugere vindictaz Quia ḡ nullū bonū irremuneratū. nullum malū impunitū. q̄s nō acuet̄ ex hac cōsideratione contra om̄e malū.

Post hec videndum est quō stimul⁹ ꝯscientie sit rectificādus in cōsideratione boni. Tria autē sunt bona meditanda. in quorū acq̄sitione rectificat̄ stimulus ꝯscientie. scilicet.

Strennuitas contra negligentiā.
Seueritas contra ꝯcupiscentiā.
Benignitas contra nequiciā.

His eñ trib⁹ habit̄. fit ꝯscīa bona. mūda ⁊ recta. Et h̄ est qd̄ d̄r Mich. vj. Indicabo tibi hō q̄d sit bonū. ⁊ q̄d domin⁹ req̄rat a te. Utiq; facere iudiciū ⁊ diligere miscdiaz et sollicitū ambulare cū deo tuo. In q̄b⁹ verbis tangunt̄ illa tria p̄dicta. Silr ⁊ dñs h̄ eadē tāgit ī luca di. Sint lūbi vr̄i p̄cincti.

¶Primo igit̄ inchoandū est a strēnuitate. q̄ viā p̄bet aliis. Licet aūt eā sic describere Strēnuitas est q̄dā vigor animi excutiēs omnē negligentiā. ⁊ disponens aīam ad faciendū bona opera. scilicet

Vigilanter.
Confidenter.
Eleganter.

Hec est q̄ viā p̄bet ad oīa bona sequētia.

¶Scdo sequit̄ seueritas. q̄ est quidam vigor animi restringens oēm ꝯcupiscentiā. ⁊ habilitans animā. ac feruentē reddens eā ad amorem. scilicet

Asperitatis.
Paupertatis.
Vilitatis.

¶Tercio sequit̄ benignitas. que est quidā dulcor anime. excludens omnē nequiciaz. ⁊ habilitans animā.

Ad { Beniuolentiā. Tolerantiam. Internā leticiā.

Et hic ē termin⁹ purgatiōis ꝟm viā meditationis. Nā oīs ꝯscīa mūda leta est ⁊ iocūda. Qui igit̄ vult purgari. ꝟtat se mō predicto ad stimulū ꝯscie. In p̄dicta tñ exercitatione a q̄libz p̄missoꝝ p̄t inchoari nr̄a meditatio. Trāseundū est etiā ab vno ī aliud. ⁊ tādiu īmorādū. q̄usq; trāq̄llitas et serenitas acq̄rat̄ ⁊ ꝑcipiat̄. ex q̄ orit̄ spūal' iocunditas. Qua adepta ꝓmpt⁹ est anim⁹ vt sursum tendat. Incipit ḡ via ista a stimulo ꝯscie. ⁊ terminat̄ in affectū spūal' leticie. exercet̄ in dolore. ⁊ ꝯsummat̄ in amore.

¶De via illuminatiua.

Secundo loco post viā purgatiuam sequit̄ illuminatiua. In q̄ se dz hō

exercere ad radiũ intelligentie. hoc ordine.
Nam radius intelligentie.

Est
- Primo ꝓtendẽdꝰ ad mala dimissa.
- Secundo dilatãdus ad beneficia commissa.
- Tercio reflectẽdꝰ ad p̃mia ꝓmissa.

Protenditur autez radius intelligẽtie ad mala dimissa. dum sollicite pensant̃ mala que dominꝰ indulsit. que tot sunt quot sunt peccata que cõmisimus. ⁊ tam magna quantis eramus malis astricti. et quantis bonis priuati. Et hec meditatio satis patet ex precedenti. Nec hoc solum attendendum est quanta mala cõmisimus. sed etiaz considerandũ est in quanta mala incidissemus si dominꝰ ꝑmisisset. Et cum hec diligenter pensantur. per radiũ intelligẽtie tenebre nostre illuminant̃. Et talis illuminatio cõiuncta debet eẽ g̃titudini affectionis. alioquin non est illuminatio celestis ad cuius splendorem videmus sequi calorem. Unde gratie hic agende sunt pro dimissione malorum cõmissorũ. vel possibiliũ committi.

- Infirmitate.
- Necessitate.
- Voluntatꝫ ꝑuersitate.

¶ Secundo videndũ est qualiter iste radius intelligentie dilatet̃ in ꝯsideratiõe beneficiorũ cõmissorũ. que quidẽ sunt in triplici genere. Quedã enim

spectãt ad
- Complementũ nature.
- Adiutoriũ gratie.
- Donũ suꝑabundãtie.

Ad cõplementũ nature spectat quod dedit deus ex parte corꝑis. scilicet

- Membrorũ integritatẽ.
- Complexionis sanitatẽ.
- Sexus nobilitatem.

Ex ꝑte sensus dedit
- Uisum ꝑspicuũ.
- Auditum acutũ.
- Sermonẽ discretũ.

Ex parte aĩe dedit
- Ingenium clarum.
- Judiciũ rectum.
- Animũ bonũ.

Ad adiutoriũ autẽ gratie spectat primo ꝙ dedit gratiã baptismalẽ.

Qua
- Deletur culpa.
- Restituit̃ innocentia.
- Confertur iusticia.

Et per hoc dignũ facit vita eterna.
Scdo ꝙ dedit gratiã penitentialẽ.

q̃ntũ ad
- Animi voluntãtẽ.
- Tꝑis oportunitatẽ.
- Religionis sublimitatẽ.

¶ Tercio ꝙ dedit gr̃az sacerdotalẽ. ꝑ q̃m fec̃

- Dispensatores doctrine.
- Dispensatores indulgentie.
- Dispensatores eucharistie.

In quibꝫ omnibꝫ ꝯm plus ⁊ minus dispensantur verba vite.

Ad donũ autẽ suꝑabundãtie spectat ꝙ primo dedit totũ mundũ. scilicet

- Inferiora ad obsequiũ.
- Paria ad meritum.
- Superiora ad patrociniũ.

¶ Secundo dedit filium suum.

Et hoc
- In fratrẽ ⁊ amicũ.
- In nostrũ p̃cium.
- In cibũ quotidianũ.

- Primũ in incarnatione.
- Secundũ in passione.
- Terciũ in altaris ꝯsecratione.

¶ Tercio dedit spiritũ sanctũ.

Et hoc
- In signaculũ acceptatõis
- In p̃uilegiũ adoptiõis.
- In anulũ desponsatiõis

¶ Et ꝑ hoc fecit animã christianã.

Uere
- Suam amicam.
- Suam filiam.
- Suam sponsam.

Hec omnia sunt mira ⁊ ineffabilia. et in eorũ meditatione ad modũ sponse aĩa debet esse deo grata.

Tercio circa viam illuminatiuã videndũ est qualit̃ iste radiꝰ intelligentie ꝑ meditationẽ est reflectẽdus. vt ad fontẽ totiꝰ boni reuertat̃. recogitãdo p̃mia ꝓmissa. Cõsiderandũ est ergo sollicite ⁊ frequẽter pensandũ. ꝙ deus q̃ nõ mentit̃. credentibꝫ diligentibꝫ se ꝓmisit veraciter.

- Amotionẽ omniũ malorũ.
- Associationẽ omniũ sanctoꝝ.
- Impletionẽ oĩm desideriorꝝ ĩ seipso.

qui origo est ⁊ finis oĩm bonorum. Qui est tantũ bonũ ꝙ

Excedit
- Omnẽ petitionẽ.
- Oẽm desiderij dilatatõez
- Omnẽ estimationẽ.

Et nos tanto bono dignos reputat. si diligimꝰ ⁊ appetimꝰ eũ suꝑ omnia. ⁊ ꝓpter se. Et ideo cũ om̃i desiderio ⁊ affectu ac beniuolẽtia debemus in ip̃m tendere.

De via vnitiua ⁊ ꝑfectiua.

Postremo sequit̃ q̃liter nos exercere debem⁹ ad igniculuz sapie. Hoc aũt faciendũ est h̃ ordine. Quia iste igniculus sapie sollicite ac diligenter.

Est
- Primo ꝯgregandus.
- Scõo inflãmãdus.
- Tercio subleuandus.

Congregak autẽ p reductionẽ affectõis ab omni amore creature. A cui⁹ amore reuocari debet affectio. Oẽm amor creature nõ pficit. z si pficit nõ reficit. z si reficit non sufficit. Jõ ois amor talis ab affectu debet oẽino elongari. Scõo inflãmãdus est igniculus iste. z h̃ exꝯuersione affectionis sup amorẽ sponsi. Et h̃ quidẽ fit. vl̃ comparando ipm amorẽ ad seipm. vel ad effectuz supnorũ ciuiũ. vel ad ipm sponsum. Tunc autẽ hoc fit quãdo attendit q̃ p hunc amorem potest in nobis suppleri oẽis indigentia. z q̃ per amorẽ est in beatis omnis boni abundantia. et q̃per amorez habek ipi⁹ summi desiderabilis p̃sentia. Hec eẽ sũt que affectũ inflãmant. Tercio subleuandus est igniculus iste. z hoc supra oẽe sensibile. imaginabile. z intelligibile. hoc ordine vt homo immediate de ipo quem perfecte optat diligere.

Primo meditando discat q̃ ille quẽ diligit

Nõ est
- Uisibilis.
- Audibilis.
- Odorabilis.
- Gustabilis.
- Tãgibilis
- Sensibilis.

Immo totus desiderabilis.

Secundo cogitet q̃ ille quem diligendo querit

Nõ est
- Terminabilis.
- Figurabilis.
- Numerabilis
- Circũscriptibil̃
- Cõmutabilis.
- Imaginabilis.

Sz tot⁹ desiderabilis.

Tercio cogitet q̃ ille quem diligit.

Nõ est
- Demõstrabilis.
- Diffinibilis.
- Opinabilis
- Estimabilis
- Inuestigabilis.
- Intelligibilis.

Sed tot⁹ desiderabilis.

Exbis autem liquide patet. qualiter ad sapientiã sacre scripture pueniri potest. meditando scilicet

Circa viã.
- Purgatiuam.
- Illuminatiuã.
- Perfectiuã.

Et nõ solum sacre scripture ꝯtinẽtia. imo ois meditatio nr̃a dz versari circa ista. Nã ois meditatio sapiẽt̃ aut est circa opa bũana. cogitãdo scilicet q̃d hõ fecerit. z q̃d debeat facere. z que sit rõ mouẽs. Aut circa opa diuina. cogitãdo scz q̃nta de⁹ homini cõmiserit q̃ oia fecit. ꝓpter hoiem. q̃nta dimiserit. z q̃nta reꝓpratiõis z glorificatiõis. Aut circa vtrozũq̃ ꝓncipia. q̃ scz sunt de⁹ z aia. q̃liter hec ad inuicem sunt copulanda. Et in hoc debet stare oẽis meditatio nr̃a. qz est finis ois cognitionis z opationis. z est sapiẽtia vera ĩ qua est cognitio pverã experientiã. In hmõi autẽ meditatiõe. tota aia nr̃a debet esse intenta fm vires suas. scz fm rationẽ et synderesim. scientiã z voluntatẽ. Nã in hmõi meditatiõe. Rõ pcunctãdo affert ꝓpositionem Synderesis sentẽtiando pfert diffinitionẽ. Cõscientia testificãdo infert ꝯclusionẽ. Uolũtas p̃eligendo defert solutionem. Uerbi gr̃a. Si q̃s velit meditari circa viã purgatiuã. debet rõ querere q̃d debeat fieri de hoie. q̃ tẽplũ dei violauit. Synderesis rñdet. q̃ aut dz dispdi. aut lamẽt̃ pnie purgari. Conscia assumit. Tu es ille. g̃ vel oportet te dãnari. aut stimulis pnie affligi. Deinde volũtas p̃eligit. s. q̃ recusat dãnationẽ etnã. z assumit volũtarie pnie lamẽta

Iurta hũc modũ ĩ vĩs alĩs incedẽdũ ẽ.

Sequitur de oꝛone

quõ p eaz veniak ad sapiam sacre scripture.

Postq̃ dixim⁹ q̃liter ad sapiam veram pueniak. legẽdo z meditãdo. videndũ est nũc qualiter ad ipam puenitur oꝛando. Sciendũ aũt est q̃ in oꝛone sunt tres grad⁹ siue ptes ipam pficiẽtes.

Quoꝛ
- Prim⁹ est deploratio miserie.
- Scõus imploratio misꝛdie.
- Tercius exhibitio latrie.

Latrie aũt cultũ deo exhibere nõ possum⁹ nisi ab eo gr̃az cõsequamur. Misericordiam vero dei ad dandã gr̃am nõ possumus inflectere nisi p deplorationẽ z expositionẽ nr̃e miserie z indigentie. Nã ois pfecta oꝛo debet hr̃e istas tres partes. Nõ eẽ sufficit vna sine altera. nec pducit ad metã pfectã. z ideo hec tria sunt semp iungenda.

Deploratio aūt miserie circa q̄mcūq; miseriā fit. siue ꝓ ꝑpetratiōe culpe. siue ꝓ amissione gr̄e. siue ꝓ dilatiōe gl'e. hec tria dz hr̄e scz dolorē. pudorē ⁊ timorē. Dolorē ꝓpt̄ dānū siue incōmodū. Pudorē ꝓpt̄ opprobriuz siue inhonestū. Timorē ꝓpt̄ ꝑiculū siue reatū. Ex mēoria em̄ p̄teritoꝝ orit̄ dolor. duz recordat̄. Quid omisit. qꝛ precepta iusticie. Quid cōmisit. qꝛ ꝓhibita culpe. Quid amisit. qꝛ ḡtuita vite. Ex intelligētia pñtium orit̄ pudor. duz attēdit. Ubi sit. qꝛ longe in imo q̄ fuerat ꝓpe ī sūmo. Qual' sit. qꝛ feda ī luto q̄ fuerat pulchra imago. Que sit. qꝛ ancilla q̄ fuerat libera Ex ꝓuidētia futuroꝝ orit̄ timor. dū p̄cogitat. Quo tēdat. qꝛ ad ī/feros ꝓperat gressus eiꝰ. Quid occurrat. q̄a iudiciū ieuitabile. iustū tñ. Quid asseq̄tur. qꝛ stipendiū mortꝫ et̄ne. Imploratio āt miscōie circa quācūq; gr̄am inuocet̄. dz eē. Cū affluētia desiderij. qd̄ habemꝰ a spūscō. q̄ postulat ꝓ nob̄ gemitib̄ inenarrabilib̄. Cū fiducia spei quā habemꝰ a xp̄o. qꝛ mortuꝰ ē ꝓ nob̄ oīb̄. Cū diligētia iplorādi subsidij. qd̄ q̄rimꝰ a sctis oīb̄. Qñ eī hec tria concurrūt. tūc iplorat̄ efficacit̄ dīna miscōia.

Affluentiā desiderij habemꝰ a spūsctō.

Quia
- Per ip̄m sumus a patre in filio p̄destinati eternaliter.
- Per ip̄m renati in baptismo spiritualiter.
- Per ip̄m congregati in ecclesia vnanimiter.

¶ Confidentiā spei habemꝰ a xp̄o dño.

Qui ꝓ nobis
- Obtulit se in cruce in terra.
- Offert̄ a mr̄e eccl'ia in sacramēto altaris in sui mēoriā.
- Apparet vultui patris in celo in gloria.

Diligentiā implorandi subsidij a sanctorū consortio habemus.

Ab angeloꝝ mīstrantiū patrocinijs
A beatoꝝ triūphantiū suffragijs.
A iustoꝝ militantiū meritis.

Exhibitio autē latrie ex quacūq; gr̄a deus colatur. debet habere tria.

Primo em̄ ob gr̄am impetrandaz debet cor nostrū incuruari ad dei reuerentiā ⁊ adorationē.

Secūdo debet dilatari ad beniuolentiā ⁊ gratiarūactionē.

Tercio debet eleuari ad complacentiam ⁊ mutuā allocutionē.

Que est sponsi ⁊ sponse. quā docet spūssanctus in canticꝫ. In q̄ si recto ordine fiat mira est exultatio ⁊ iubilatio. ita vt ducat̄ homo in excessuz. ⁊ faciat aīam dicere. Bonū est nos hic esse. Et hic debz oro nr̄a terminari. Nec ante debz hō desistere. donec ingrediat̄ in locū tabernaculi admirabil' vsq; ad domū dei. vbi in voce exultatiōis est sonus epulantis. Ut aūt incurueris ad reuerentiā. admirare īmensitatē diuinā. ⁊ intuere modicitatē tuā. Ut dilater' ad beniuolentiā attende benignitatē diuinā. ⁊ vide indignitatē tuā. Ut eleuer' ad cōplacentiā. recogita charitatē diuinā. ⁊ ꝯsidera tepiditatem tuā. vt ex huiꝰ collatione ꝑuenias in excessum mentis.

¶ Sciendum autem ꝙ reuerentiam debemus exhibere deo tripliciter. Primo tanq̄ patri.

A quo
- Formati.
- Reformati.
- Educati.

Scd̄o tāq̄ dño a q̄
- Eruti de ore inimici.
- Redēpti de carcere iferni.
- Conducti in vineaz dñi ꝓ munere paradisi.

¶ Tercio debemus exhibere deo reuerentiam tanq̄ iudici.

Corā q̄
- Accusati. Accusat em̄ clamor conscientie.
- Conuicti. Cōuincit enim euidentia vite.
- Confessi. Cōfitet̄ em̄ aspectꝰ diuine sapie vnde ꝯ nos d̄ iure debeat snīa ꝓferri. Et p̄ma q̄dē reuerentia dz esse magna. scd̄a maior. tercia maxia.

Uñ
- Prima est ad modū inclinatiōis
- Scd̄a ad modū genuflexionis.
- Tercia ad modū prostrationis.

In
- Prima nos subijcimus.
- Secunda nos deijcimus.
- Tercia nos abijcimus.

In
- Prima reputamus nos paruos.
- Secunda minimos.
- Tercia vero nullos.

Beniuolentiā autē debemꝰ sil'i mō deo tripl'r exhibere. s. magnā. maiorē. maximā.

Magnā ꝯsideratōe īfirmitatis nr̄e.
Maiorē ꝯsideratōe magnitudinis gratie sue.
Maximā consideratiōe immēsitatꝫ misericordie sue.

Vel
Magnam ꝑ cõmissis.
Maiorẽ pro dimissis.
Maximã pro ꝑmissis.

Vel
Magnã ꝑ cõplemẽtis nature.
Maiorẽ ꝑ indumẽtis gratie.
Maximã ꝑ donis superogãtie.

In
Prima cor extenditur.
Secũda aperit. Cantic. v. Aperi mihi soror mea.
Tercia effundit. Treñ. ij. Effũde sic aquã cor tuũ añ ꝯspectũ dñi.

¶ Complacentiã aũt triplici modo debemus deo exhibere toto corde.

Primo vt sic coapteť cõplacẽtia nr̃a ad deuz. vt vnicuiqꝫ placeat ꝙ solꝰ deus placeat sibi.

Scdo vt ei hoc placeat ꝙ ipe placeat soli deo.

Tercio vt ei ħ placeat ꝙ ĩ hac complacentia ceteri cõmunicent.

In
Prima est magna.
Secuda maior.
Tercia maxima.

In
Prima est amor gratuitus.
Secunda est amor debitus.
Tercia ẽ amor ex vtroqꝫ ꝑmixtus.

In
Prima crucifigit mũdus homini.
Scda crucifigitur homo mundo
Tercia crucifigit homo pro mundo.

vt ꝑ omnibꝫ velit hõ mori. vt ꝛ ipi placeant deo. Et hic est gradꝰ ꝛ statꝰ ꝑfecte charitatis. ante cuiꝰ assecutionẽ nemo dꝫ se estimare ꝑfectũ. Tũc aũt hãc ꝑfectionẽ hõ assequitur qñ cor suũ ĩuenit nõ solũ volũtariũ. sed etiã auidissimũ ad moriẽdũ ꝑ salute ꝓxioꝝ ſm ꝙ apl's dicebat. ij. Coꝝ. xij. Libentissime impendar. ꝛ suꝑimpendar ego ipe ꝑ aĩabus vr̃is. Ad hãc ꝑfectã dilectionẽ ꝓximi nõ ꝑueniť nisi ꝑus ꝑueniať ad ꝑfectã dilectionẽ dei. ꝓpter quez diligiť ꝓximꝰ. q̃ nõ ẽ diligendus nisi ꝓpter deũ. Et ꝓpterea ad intelligendã ꝑfectionẽ in dilectõne dei. sciendũ est ꝙ sex sunt gradꝰ q̃bꝫ paulatim ꝛ ordinate ꝓcediť. vt ad ꝑfectionẽ ꝑueniať

Quoꝝ
Primus est suauitas.
Secundus auiditas.
Tercius saturitas.
Quartus ebrietas.
Quintus securitas.
Sextus trãquillitas.

¶ Primus itaqꝫ gradꝰ est suauitas. vt homo addiscat gustare q̃ꝫ suauis est dñs. Et ħ quidẽ fit vacãdo ꝛ sabbatizãdo ei ꝑ sanctas meditatões. ſm qđ diciť in p̃s. Reliq̃e cogitationis diẽ festũ agent tibi. Qđ q̃dẽ fit qñ meditatiões circa amorẽ dei. suauitatẽ pariũt in corde. Scđs gradꝰ est auiditas. qñ scz ania assuefieri cepit circa illaz suauitatẽ. ꝛ nasciť in ea tãta esuries. vt nihil possit eã reficere. nisi eũ quẽ amat possederit ꝑfecte. Qđ qꝛ nõ põt in p̃senti attigere. quia adhuc longe ẽ. ꝯtinue excedit ꝛ egrediť extra ꝑ amore extaticũ. clamans ꝛ dicẽs illud beati Job. vij. Suspendiũ elegit aĩa mea. ꝛ mortẽ ossa mea. Et illud p̃s. Quẽadmodũ desiderat ceruus ad fontes aq̃rum. ita desiderat aĩa mea ad te deꝰ. Terciꝰ gradus est saturitas. q̃ oritur ex ipa auiditate. Qui ei vehemẽtissime deũ desiderat. ꝛ sursum ferť. iam om̃e qđ deorsum videt. vertiť ei in fastidiũ. Vñ q̃si saturatꝰ nõ põt refectionẽ inuenire in aliq̃ citra ipm dilectũ. Et sicut saturatꝰ si cibũ sumat. incurrit potius abominationẽ q̃ꝫ refectõnẽ. sic in ħ g̃du charitas facit circa om̃e creatũ. Prouer. xxvij. Ania saturata calcabit fauũ. Quartus gradus est ebrietas. que oriť ex saturitate. Ebrietas aũt in ħ consistit. ꝙ q̃s tãto amore diligat deũ. vt iã nõ solũ fastidiat solacium terrenũ. sed etiã delecteť ꝛ q̃rat tormẽtũ ꝑ solacio. ꝛ amore illius quẽ diligit delecteť in penis. opprobrijs ꝛ flagellis. cũ apl'o ij. Corinth. xij. Vñ sicut ebriꝰ seipm denudat sine pudore. ꝛ sustinet plagas sine dolore. sic in isto intelligendũ est. Vñ Actuũ. v. Ibãt apl'i gaudẽtes a ꝯspectu concilij. qm̃ digni habiti sunt ꝑ noĩe iesu cõtumeliã pati. Quintꝰ gradꝰ est securitas. que oriť ex ebrietate. Ex ħ em̃ ꝙ ania sentit se tm̃ amare deũ ꝙ libenť sustinet ꝓpter ipm om̃e dãnũ ꝛ om̃e opprobriuz. iã foras mittiť timor. et tantã cõcipit aĩa spem de adiutorio dei. vt nullo modo existimet se posse separi ab eo. In ħ gradu erat apl's cũ dicebat. Quis nos separabit a charitate christi ꝛc. Certus sum em̃. qꝛ neqꝫ mors neqꝫ vita ꝛc. poterit nos separe a charitate dei. q̃ est ĩ christo iesu dño nr̃o. Rom̃. viij. Sextꝰ gradus est vera ꝛ plena tranquillitas ꝑ quaz est tanta pax ꝛ req̃es in ania. vt quodãmodo sit in silentio et somno ꝛ velut in archa noe collocata. vt nullo mõ ꝑturbeť. Quis ei p̃t inq̃etare mentẽ quã nullus cupiditatis stimulꝰ inq̃etat. nullus timoris aculeus agitat. In

ſſta mente par eſt. z ſtat⁹ vltimus. z quies. z ibi requieſcit ver⁹ ſalomon. qm̄ in pace factus eſt loc⁹ ei⁹. Et ideo valde ꝺueniente iſti grad⁹ ſignificant ꝑ illos ſex grad⁹. q̄b aſcēdebat ad thronū ſalomonis. iij. Reg. x. z. ij. Paralip. ix. Et ꝓpter ħ dicit Canti. iij. Aſcēſum purpureū media charitate conſtrauit. Quia impoſſibile eſt ad iſtā tranq̄llitatē ꝑtingere niſi ꝑ charitatē. Hac aūt acq̄ſita. facillimū eſt homini facere om̄e quod eſt pfectionis. ſiue agere ſiue pati. ſiue viuere ſiue mori. Studendū eſt igit ad pfectū charitatis. cū pfect⁹ eius inducat pfectōnē omnis boni z ꝓplemētū. Ut igit ſint ad manū p̄dicte differētie nota q̄ q̄ ad hāc pfectionē vult pficere. debet ꝑ meditationez ſtimulum conſcientie.

Primo
- Exaſperare.
- Exacuere.
- Rectificare.

Et ſic ad radiū intelligentie tranſire.

Jp̄m
- Protendendo.
- Dilatando.
- Reflectendo.

Et ſic ad igniculū ſapientie tranſire.

Jp̄m
- Congregando.
- Inflāmando.
- Subleuando.

Et ſic ꝑ orationez primo debet deplorare miſeriam ſuā.

Cū
- Dolore ꝓpter damnum.
- Pudore ꝓpter opprobrium.
- Timore ꝓpter periculū.

¶ Scō dz implorare diuinā miſericordiā.

Cū
- Vehemētia deſideriꝰ ꝑ ſp̄m ſcm̄.
- Fiducia ſpei ꝑ chriſtū crucifixū.
- Aſſiſtentia patrocinij per ſanctorum ſuffragiū.

¶ Tercio debet exhibere latriā. exhibendo.

Deo
- Reuerentiam.
- Beniuolentiā.
- Complacentiā.

Ut p̄mo ex parte dei ꝓcedat admiratio diuina. q̄ſi maior ꝓpoſitio. Scō ex parte noſtra ſequat conſideratio q̄ſi aſſumptio. Tercio fiat latrie plena exhibitio. q̄ſi cōcluſio.

Qui aūt ſic excitauerit ſe ꝓtinue z intēte. pficiet in charitate ſm̄ ſex grad⁹ p̄dictos. q̄bus ꝓuenit ad pfectionē tranq̄llitat⁊. vbi ē multitudo pac⁊. z q̄ſi quidā finis q̄etis nr̄e quā dñs reliq̄t apl̄is. Unde nota q̄ apl̄us in q̄libet ſaluratiōe optabat gr̄am z pacez. gr̄am tanq̄ꝫ primo ordialē. pacē ſicut cōſplementū. Ad thimotheū aūt interponit miſericordiā que eſt vtriuſq̄ principiū.

¶ Nota q̄ in miſſa cogitandū eſt de negligentia circa corpus chriſti.

¶ Nota de ſacramēto q̄ dñs ꝓpter nos ſp totus ibi eſt. z nos raro vl̄ nunq̄ꝫ ibi totiſumus ꝓpter eum.

Jtē q̄ ibi eſt p̄ciū redēptiōis nr̄e. z nō liberamur. z ħ ſtat ꝑ nos. Jtē q̄ ibi vere eſt de⁹ z nō videm⁹ eū. ad quē videndū creati ſumus. Jtē q̄ ibi eſt paratior ad liberandū nos. q̄ꝫ nos a miſeria liberari Jtē q̄ ipe ad ſalutē nr̄am inſtituit ħ ſacr̄m. z tā ſtudioſe. Nos vero tepidi. imo toti frigidi ħ ꝓſecramus. Jtē q̄ ipe ibi eſt cū angelor⁊ frequētia nos cū magna cordis irreuerētia. Item q̄ ipe ibi ardens eſt ꝑ nr̄a dilectiōe. nos ibi remiſſi in gr̄arū actione. Jtē q̄ ipe ibi eſt alij angelor⁊ ad nr̄am refectionē. z nos nō guſtamus eū ꝓpter nr̄am corruptionē. Jtē q̄ quicq̄d diſpergim⁹ ꝑ culpā. ipe ibi ꝓgregat ꝑ gr̄am. nec tū grati ſumuſ. Jtē q̄ ipe ſe ibi offert p̄ciū redemptiōis nr̄e ſine tedio. nec tū liberamur oīno. Vis ꝫ ſcire q̄ q̄nta z quib⁹ debeas. Primo chriſto oēm vitā tuā ponere. q̄ ipe ſuā poſuit pro tua. z crucians diros ſuſtinuit. ne tu ꝓpetuos ſuſtineres. Sed cōfer p̄mia oīnis vite filioruz adā. z oēs dies ſeculi. z labores oīm hoīm q̄ fuerūt. ſunt z erūt. nihil erūt ad cōparationē illi⁹ corpis. q̄ꝫ ſpectabile z etiā ſtupendū eſt virtutib⁹ ſupnis. in ꝓceptu de ſpiritu ſcō. in ortu de v̄ginc. in vite innocentia. in doctrine affluētia. in coruſcatōib⁹ miraculor⁊. in reuelatiōib⁹ ſacramētor⁊. Sicut igit exaltan⁊ celi a terra. ſic exaltata eſt vita illi⁹ a vita hoīm. que tamē poſita eſt pro vita noſtra. Sicut enī nihil ad aliq̄d nullā habet cōparationē. ita vita nr̄a ad vite illius ꝓportionez. Cū illa nulla dignior ſit. noſtra nulla miſerior poteſt eſſe. Cū ergo ei me deuouero. quid queſo ſum. Nōne ſicut ſtella ad ſolē. gutta ad fluuiū. lapis ad montē. Sed non huic ſoli debitor ſum. cui nihil retribuere poſſum. Exigunt a me ꝑterita peccata mea futurā vitā meaz. vt faciam dignos fruct⁹ penitentie. z recogitē oēs annos meos i amaritudine aie mee. Sed ad ħ quis idoneus. Peccaui ſuper numerū arene maris. z mul. ſunt pec. mea. et nō ſum dignus

aspicere celū ꝛc. Qđ igit̄ sine numero est q̄/
modo numerabo. Quō sufficiā. cum cogar
reddere debitū vsq; ad nouissimū q̄dran
tem. Sed ꝛ delicta q̄s intelligit. Quātū pe
niteam. q̄ntūlibet me affligā ꝛ macerem. ꝑ
pter nomē tuū nō ꝓpter penitētie meritū ꝓ/
piciaberis dñe pctō meo. ait iust⁹. multū ē
em̄. Cū igit̄ quicq̄d vis. q̄cq̄d sapis. q̄cq̄d
habes. quicq̄d potes. huic vni rei dedicaue
ris. nunq̄d aliq̄d est. vel in aliq̄d cōputan/
dū est. Sed ꝛ terciū debitorē ostendā tibi.
qui nō min⁹ acriter q̄; veraciter sibi vendi/
cat vitā tuā. Puto em̄ ꝙ possidere deside/
ras gloriā illā. quā nec oculus vidit. nec au
ris audiuit ꝛc. regnū oīm seculorū. viuere ī
eternuz. in ꝑpetuas eternitates. Credo ꝙ
velis eq̄lis esse angel' dei. et in plateis sup/
ne hierusalē melos angelorū audire. et vi/
dere quicq̄d est illud vl'erit qñ de⁹ erit oīa
in om̄ib⁹. Nōne ad hoc totū te. ꝛ q̄ntūcūq;
vndiq; trahere poter⁹. dare oportebit. Et
cū om̄ia impleuer⁹. nō tñ credas ꝯdignas
esse passiones hui⁹ tp̄is vel corp̄is ad futu
rā gloriā que reuelabit̄ in nobis. Quid di/
ces. ꝛ si quartū debitorē adduxero ī mediū
q̄ sibi iure primat⁹ tres sup̄iores excedere
velit. Ecce in ianuis est q̄ fecit celū ꝛ terraz.
Creator tu⁹. tu creatura. Tu ꝟuus. ille do/
min⁹. Ille figulus. tu figmētū. Totū ḡ qđ
es illi debes. a q̄ totū habes. Illi p̄cipue do
mino q̄ ꝛ fecit te ꝛ bñ fecit tibi. q̄ ꝛ tibi mini
strat sideꝝ cursus. aeris tēperiē. iocūditatē
terre. fructuū vbertatez. huic reuera totis
medullis. totis visceribꝫ seruienduz est. ne
forte indignatōis oculo te respiciat ac de/
spiciat. ꝛ conterat te ineternū. Expone igit̄
mihi cui hoꝝ q̄ttuor ꝓponis reddere qđ de
bes. cū vnusq̄sq; tā interius q̄; exterius ex/
actor sit. vt te singulariter possideat.
Eya dñe. vim patior. rñde ꝓ me. qꝛ hoꝝ q̄t
tuor q̄libet de iure me tenere pōt ꝛ suffoca/
re. In man⁹ tuas cōmēdo sp̄m meuz. tu ꝑ/
solue om̄ib⁹. tu ab omnib⁹ me libera. qꝛ tu
es de⁹ ꝛ nō hō. ꝛ qđ apud hoīes impossibi/
le est. possibile est tibi dñe de⁹ noster.

Sequitur de cōtem

platione. quō ꝑ eam ꝑueniendū sit ad sapi
entiā sacre scripture.

Postq̄; aūt dixim⁹ q̄liter ad sapiam
nos exercere debeam⁹ ꝑ meditatio
nē ꝛ orōnē. nūc breuiter tangam⁹ q̄
liter ꝯtemplādo ad verā sapiam ꝑuenitur.
Per ꝯtemplationē nanq; trāsit mens nr̄a
ad sup̄nā hierusalē. Ad cui⁹ instar eccl'ia est
formata. ꝟm illud Exo. xxv. Inspice et fac
ꝟm exēplar qđ tibi monstratū est in monte
Necesse est em̄ eccl'iam militātē cōformari
triūphanti. ꝛ merita p̄miis. ꝛ viatores bea/
tis ꝟm ꝙ possibile est. In gl'ia aūt triplex ē
dos. in qua ꝯsistit ꝑfectio p̄mij. scz

Summe pacis tentio.
Sūme veritatis visio.
Sūme charitatis fruitio.

Et ꝟm hoc distinguit̄ triplex ordo ī sup̄ma
hierarchia celesti. scz thronoꝝ. cherubin et
seraphin. Necesse est igit̄ vt qui vult ad illā
beatitudinem ꝑ merita ꝑuenire. istorū triū
similitudinē ꝟm ꝙ possibile est in via sibi cō
paret. scilicet

Ut habeat { Soporem pacis.
Splendorē veritatis.
Dulcorē charitatis.

In his em̄ trib⁹ requiescit deus. ꝛ habitat
tanq̄; in solio ꝓprio. Necesse est igit̄ vnūq̄d/
q; triū predictoꝝ ꝑ tres gradus ascendēdi
distinguere ꝟm triplicē viam. scz

Purgatiuā. q̄ ꝯsistit in expulsiōe pctī.
Illuminatiuā. q̄ ꝯsistit ī imitatiōe xp̄i.
Unitiuā. q̄ ꝯsistit in susceptōe sp̄ūsctī.

Ita ꝙ q̄libet via hz grad⁹ suos. ꝑ q̄s ascen
ditur ab imo. ꝛ tendit̄ vsq; ad summū.

Gradus aūt ꝑueniēdi ad soporē pa
cis sunt isti septem.

¶ Primo occurrit pudor ī recordati/
one flagicij. Et h̄ quantū ad q̄ttuor. scz

Magnitudinem.
Multitudinem.
Turpitudinem.
Ingratitudinem.

¶ Scđo occurrit timor in circūspectōe iu
dicij. ꝛ hoc quadruplic⁹. scilicet

Dissipationis operis.
Excecationis rationis.
Obduratiōis voluntat⁹.
Condemnatiōis finalis.

¶ Tercio occurrit dolor in estimatiōe dā/
ni. ꝛ hoc ꝟm quattuor. scilicet

Quātū ad amissionē diuine amicicie.
Quantū ad ꝑditionē innocentie.
Quantū ad vulnerationē nature.
Quātū ad dissipationē vite p̄terite.

¶ Quarto occurrit clamor in imploratio/
ne subsidij quadruplicis. scilicet

Dei patris.
Filij redemptoris.
Virginis matris.
Ecclesie triumphantis.

¶Quinto occurrit rigor in extinctione formitis siue incentiui q̄druplicis. scilicet
Ariditatis. que est desidia.
Peruersitatis. que est malicia.
Voluptatis. que est ꝯcupiscētia.
Vanitatis. que est supbia.

¶Sexto occurrit ardor in appetitu martirij. z ꝓpter quattuor. scilicet
Propter pfectionē: Remissionis offense. Purgatiōis macule. Satisfactiōis pene. Sanctificatiōis ꝯcupiscētie. alias exactiōis ꝯcupiscentie

¶Septimo loco occurrit sopor in obumbratione christi. vbi est status et requies. quando homo sentit se protegi sub vmbra alarum diuinarū. vt non vratur ardore cōcupiscentie. nec timore pene. Ad quod nō potest peruenīri nisi per appetitum martyrij. nec ad appetitum martyrij. nisi extinxerit incentiuum. nec ad extinctionem incentiui nisi implorauerit subsidium. nec ad implorationem subsidij. nisi deploret damnū nec ad deplorationez damni. nisi timeat iudicium. nec ad timorem iudicij. nisi recorderur z erubescat flagiciuz. Qui ergo vult habere pacis soporem. procedat fm ordinem predictum.

Gradus aūt pueniēdi ad splendorē veritatis. ad quē pueniť imitatione christi. sunt isti septem. scz
Assensus rationis.
Affectus compassionis.
Aspectus admirationis.
Excessus deuotionis.
Amictus assimilationis.
Amplexus crucis.
Intuitus veritatis.

In quibꝫ hoc ordine pgrediendū est.

¶Primo cōsidera. quis est q̄ patitur. et ei subdere p rationis assensum. vt credas firmissime ipm veraciter.

Esse: Dei filium. Omnīū rerū principium. Saluatorē hominū. Retributorē meritorꝫ omniū.

¶Scdo ꝯsidera q̄lis est q̄ patiť. z ei consigurare p cōpassionis affectum. scz

Ut cōpatiaris ei tanq̄ꝫ: Innocētissimo. Ditissimo. Nobilissimo. Amantissimo.

¶Tercio cōsidera q̄nt⁹ ē q̄ patiť z ad ipm egredere p admiratōis aspectū. z attēde q̄

Immēsus: Potestate. (ipe est. Speciositate. Felicitate. Eternitate.

Igiť admirare immēsam: Potestatē adnihilari. Speciositatē decolorari. Felicitatē tormentari. Eternitatē mori.

Quarto ꝯsidera q̄ de cā patiť. z teipꝫ obliuiscere p deuotōis excessum. Qz patiť scz

Pro: Tua redemptione. Tua illuminatione. Tua sanctificatione. Tua glorificatione.

¶Quinto ꝯsidera. q̄li forma patiť. z ipsuꝫ induere p assimilatiōis amictū. Passus est eū sicut verus agnus.
Libentissime. respectu proximi.
Seuerissime. respectu sui.
Obedientissime. respectu ꝑris.
Prudētissime. respectu aduersarij.

Stude igiť ad habendū habitū fm effigiem imitationis christi. scilicet
Benignitatis.
Seueritatis.
Humilitatis.
Perspicacitatis.

¶Sexto considera quanta sint que patiť z crucem amplectere p passionis desiderium vt sicut christus passus est
Vincula. vt impotens oīpotentia
Conuicia. vt vilis bonitas.
Ludibria. vt stulta sapientia.
Supplicia. vt iniqua iusticia.

Sic z tu considera passionem crucis. ꝫ est passionem

Plenam: Iniurijs in rebus. Cōtumelijs in verbis. Ludibrijs in signis. Supplicijs in tormentis

¶Septimo cōsidera quid ex hoc cōsequitur q̄ patiť. z veritatis radiū intuere p ōtemplatiōis oculuz. Qm̄ ex hoc q̄ agn⁹ passus est. septē signacula libri aperta sūt. Apocal. v. Liber iste est vniuersalis rerū noticia. in qua septē crāt clausa homini. que q̄dē sunt

ꝑpassionis christi efficaciā reserata. s. Deꝰ admirabilis. Spūs intelligibil'. Mūdus sensibilis. Paradisus desiderabil'. Infernus horribilis. Uirtus laudabilis. Reatus culpabilis.

¶ Primo em̄ deꝰ admirabilis manifestatꝰ est nobis ꝑ crucē esse sūme ⁊ inscrutabilis sapiētie. sūme ⁊ irrep̄hensibilis iusticie. sūme ⁊ inenarrabilis miscōie. Sūma ei sua sapiētia decepit diabolū. Sūma sua iusticia quesiuit redemptiōis p̄ciū. Sūma sua misericordia ꝑ nobis tradidit filiuꝫ suum. Que si diligēter considerent̄. deū nob̄ clarissime manifestant.

¶ Scdo spūs intelligibil' nob̄ manifestatus ē ꝑ crucē. s̄m differētiā triplicē. scꝫ.

Quāte
- Sit benignitatꝫ. q̄ntū ad angelos
- Sit dignitatꝫ. q̄ntū ad homīes.
- Sit crudelitatis. quantū ad demones. Nam

Angeli ꝑmiserūt crucifigi dn̄m suum.
Dei filiꝰ crucifixꝰ est ꝓpt̄ genꝰ humanū
Et h̄ ad crudelē suggestionē demonū.

¶ Tercio mūdꝰ sensibil' nob̄ manifestatꝰ ē ꝑ crucē. qm̄ est locꝰ tenebrarū plenꝰ. in quo

Regnat
- Cecitas. qm̄ lucē verā ⁊ summam nō cognouit.
- Sterilitas. qm̄ iesuꝫ christū tanq̄ꝫ infructuosū despexit.
- Impietas. qm̄ deū ⁊ dn̄m suum ⁊ amicū ⁊ innocentē dānauit ⁊ interfecit.

¶ Quarto paradisus desiderabil' nob̄ manifestatus est ꝑ crucem. in quo est

Fastigium totius glorie.
Spectaculū omnis leticie.
Promptuariū oīs opulentie.

Unde deꝰ ꝓpter illā habitationē nob̄ restituendā. factꝰ est ꝑ nobis homo. scilicet.

Uilis
Miser
Pauper

In quo celsitudo abiectionē induit. iusticia reatum subijt. opulentia egestatē suscepit. Nam altissimꝰ imꝑator accepit seruitutez abiectā vt sublimaremur in gloriā. Iustissimus iudex subijt reatū penalissimū. vt iustificaremur a culpa. Opulentissimꝰ dn̄s suscepit egestatē extremam. vt locupletaremur in copia.

¶ Quinto infernus horribilis manifestatus est nobis ꝑ crucem. locus vtiq̄ꝫ plenus

Omni
- Egestate ⁊ penuria
- Uilitate ⁊ ignominia
- Calamitate ⁊ miseria

Unde si necesse fuit hec christū pati ꝓpter peccati deletionē. multo fortiꝰ oportet hec pati dānatos. ꝓpter iustā meritorum suorū retributionem.

¶ Sexto manifestata est nobis ꝑ crucem virtus laudabilis. quantū scilicet

Sit
- Preciosa
- Speciosa
- Fructuosa

Uere
- Preciosa. qꝛ potiꝰ voluit christꝰ vitā corꝑalem ꝑdere. q̄ꝫ virtuti contraire.
- Speciosa. quia in ip̄is ꝯtumelijs relucebat.
- Fructuosa. qꝛ vnus actus ꝑfecte virtutis infernū spoliauit.

celum aperuit. ꝑdita restaurauit.

¶ Septimo manifestatus est nobis ꝑ crucem reatus culpabilis. quantū sit detestabilis. cū ad sui remissionē indigeat.

Tam
- Magno precio
- Grandi piaculo
- Difficili medicamento.

Ecce igit̄ hēs quō ī cruce oīa māifestantur si bn̄ ad hec septē reducant̄. Oīa em̄ ad hec septē reducunt̄. Un̄ ip̄a crux ꝟe beata

Est
- Clauis
- Porta
- Uia
- Splendor veritatis.

Quā qui deuote sibi tollit. ⁊ sequit̄ christū iuxta modum p̄assignatū. nō ambulat ī tenebris. sed habebit lumen vite.

Gradus aūt ꝑueniēdi ad dulcorem charitatis sunt isti septē. scilicet.

Uigilantia sollicitans.
Cōfidentia confortans.
Cōcupiscētia inflāmans
Excedentia eleuans.
Complacentia quietans.
Leticia delectans.
Adherentia ꝯglutinans.

In q̄bꝫ h̄ ordīe ꝓgredi debes. q̄ vis ad ꝑfectionē charitatꝫ ⁊ amorꝫ spūssctī ꝑtingere.

¶ Prīo g̊ necesse ē vt vigilātia te solliciter. ꝓpt̄ spōsi ꝓmptitudinē. adeo vt possis dicere illud p̄s. Deꝰ deꝰ meꝰ ad te de luce vigilo. Et illud sponse Cāti. v. Ego dormio et cor meū vigilat. Et illud Isa. xxvi. Anima

mea desiderauit te in nocte. sed ꝛ spū meo i ꝓcordijs meis. de mane vigilabo ad te.

¶ Scō ovt ꝓfidētia te ꝓfortet ꝓpter sponsi certitudinē. adeo vt vere possis dicere. In dño ꝓfido. Et illud. In te dñe speraui. Et illud Job. xiij. c. Etiā si occiderit me in ipo sperabo Tercio vt ꝓcupiscētia te inflāmet ꝓpter spōsi dulcedinē adeo vt possis dicere Sicut ceruꝰ desiderat ad fontes aq̄rū. ita desi. aīa mea ad te deꝰ. Et illud Cant. viij. Fortis est vt mors dilectio. Et illud. Quia amore langueo. Quarto vt excedētia te eleuet ꝓpter spōsi celsitudinē. adeo vt possis dicere cū ps. Q̄ dilecta tab. r. dñe ꝝ. Et illō Canti. j. Trahe me post te ꝛc. Et illō Job vij. Suspendiū elegit aīa mea. Quinto vt cōplacētia te ḡeret ꝓpter spōsi pulchritudinē adeo vt possis dicere illud spōse Canti. iij. Dilectꝰ meꝰ mihi. ꝛ ego illi. Et illō Cā ti. v. Dilectꝰ meꝰ candidꝰ ꝛ rubicūdꝰ electꝰ ex milibꝫ. Sexto vt leticia te delectet ꝓpt spōsi plēitudinē. adovt possis dicere. Scōz multitudinē doloꝝ meoꝝ in cor. m. cōso. r. le. a. m. Et illud. Q̄ magna multitudo dul. tue dñe. Et illud ij. Thorinth. vij. Repletꝰ sum ꝓsolatōe. supabūdo gaudio ꝛc. Se ptimo vt adherētia te ꝓglutinet ꝓpt amoꝛ sponsi fortitudinē. adeo vt possis dicere illud ps. Mihi aūt adherere deo bonū est. Et illud pauli. Quis nos sepabit a carita te christi. In his em̄ ḡdibꝫ ordo ē. nec sta tus ē añ vltimū. nec ad illū pueniꝫ nisi p ḡ dus int̄medios. ꝛ mutuo se pariūt. Et in p mo viget ꝓsideratio. i ceteꝛ ꝓo seq̄ntibꝫ do minaꝫ affectio. Vigilātia ei ꝓsiderat q̄ ho nestū q̄ ꝓferēs q̄ delectabile sit diligere de um. Et ex h̄ q̄si nata ꝓfidētia parit cōcupi scentiā. ꝛ illa excedentiaz. q̄usq̄ pueniaꝫ ad copulā. ꝛ osculū ꝛ amplexū dilecti ꝛ aman tissimi. Gradus ptinētes ad purgatio nē sic distinguunꝫ.

Possunt aūt dicti ḡdꝰ aliē distingui. ꝛ q̄si in idē redeūt. vt p̄mo distiguā tur gradus purgationū sic.

Propt
- Flagicium erubesce.
- Judicū cotremisce.
- Damnū ingemisce.
- Remediū imploza subsidiū.
- Aduersariū extingue incēdiū.
- Brauiū anbela ad martyriū.
- Umbraculū a ꝓxima ad xp̄m.

¶ Gradus ptinentes ad illuminationē sic distinguuntur. Nota.

Quis patiꝫ. ꝛ credens captiuare.
Qualis q̄ patiꝫ. ꝛ cōdolens amaricare.
Quantꝰ q̄ patiꝫ. ꝛ stupens admirare.
Qua de causa patiꝫ. ꝛ ꝓfidens p̄care.
Quali forma patiꝫ. ꝛ sequēs assimilare.
Quāta q̄ patiꝫ. ꝛ ardens ampletare.
Quid ad hoc consequiꝫ q̄ patiꝫ. ꝛ intel ligens contemplare.

¶ Bn̄dus vie vnitiue sic distinguunꝫ.

- Vigilantia solliciter ꝓpter sponsi pm ptitudinem. (tudinē.
- Confidētia corroboꝛer. ꝓpter eiꝰ certi
- Cōcupīa inflāmet. ꝓpt eiꝰ dulcedineꝫ.

Te
- Excedentia eleuet ꝓpter eius celsitu dinem. (ctitudinē.
- Complacentia alliciat ꝓpter eius pul
- Leticia inebꝛiet ꝓpter amoꝛ eius plē nitudinem. (titudinē.
- Adherentia cōglutinet ꝓpter eius fo

Ut dicat sp deuota aīa i corde ꝛ oꝛe suo.

Ad dñm
- Te quero
- In te spero
- Te desidero
- In te ꝓsurgo
- Te accepto
- In te exulto
- Tibi finaliter adhereo

¶ Nota q̄ gradꝰ ꝓficiēdi p̄nt etiā aliter di stingui fm triplicē differētiā triplicatā tri plici hierarchie ꝓsonā. Vlā cuilibet ꝓficere volenti necessaria sunt tria. scz.

Amaritudo	Et h̄ pꝰ lap
Gratitudo	sū. Si ei hō
Similitudo	nō peccasset.

duo sufficerēt. s. gr̄itudo ꝛ sil̄itudo. Gratitu do vicz ꝓpter gr̄az. sil̄itudo ꝝo ꝓpter iustitiā Sz nūc etiaz necessaria est amaritudo ꝓpt medicinā. Pctā em̄ p delectationē ppetra ta. nō p̄nt purgari aliq̄ mō aut deleri. nisi cōtrario p afflictionē ꝛ amaritudinē.

¶ In ipa aūt amaritudine debet.

Esse
- Ponderatio maloꝝ cōmissoꝝ ꝓpter ꝓprias nequicias.
- Perpessio doloꝝ ꝓpt xp̄i ag̃stias.
- Postulatio remedioꝝ ꝓpter ꝓpri miserias.

¶ In gratitudine aūt sil̄i modo debet

Esse
- Admiratio bn̄ficioꝝ ꝓpt creatiōz de nihilo (onē de pcā.
- Accumulatio meritoꝝ ꝓpt repa
- Actio gr̄aꝝ ꝓpt ereptōnē de iferno

Fuit em̄ Creatio ad imaginem.
Redēptio p ꝓpriū sanguinē
Ereptio vsq; ad celi altitudinē

In silitudine etiā pari modo dz esse.
Aspectus veritatis eleuat⁹ ad supiora.
Affect⁹ charitatis dilatat⁹ ad exteriora.
Act⁹ virilitatis ordinat⁹ ad interiora.

Eleuatio ad supiora debet diligent fieri p aspectū veritatis. z hoc.

Per Contēplationē dei. intelligentia
Circūspectionē vniuersoꝝ. scientia
Captiuatōz iudicioꝝ. fide formata

Itē dilatatio seu extēsio circa exteriora dz fieri diligent p affectū charitatis. z hoc.

P Appetitū deliciarū celestiū. sapiētia
Amplexum rōnabiliū. amicicia.
Contemptū voluptatū carnalium. modestia.

Itē ordinatio siue exercitatio circa interiora dz fieri diligent p actū virilitatis. z hoc

P Aggressum difficiliū. strēnuitate.
Actū laudabiliū. magnanimitate.
Amplexū humiliū. humilitate.

Purgatio aūt in amaritudine.

In q̄ est Cōtritio respectu sui. dz esse dolorosa p tristiciā. ꝓpter mala p̄mētia teip̄m. christū z ꝓximū.
Cōpassio respectu christi. dz esse timorosa p reuerētiā. ꝓpter iudicia latētia. z tn̄ vera licet incerta. sicut tempus dies z hora.
Cōmiseratio respectu ꝓximi. dz esse clamorosa p ꝯfidentiā. ꝓpter patrocinia sp̄ parata p deuz. p christū. z p suffragia sanctoꝝ.

Illuminatio in silitudine in q̄ est aspectus veritatis p̄me. qui debet

Esse Erectus ad incōprehensibilia.
Extentus ad intelligibilia.
Exinanitus ad credibilia.

In q̄ etiā est affect⁹ charitatis qui debet.

Esse Erectus ad deum.
Extentus ad ꝓximū.
Exinanitus ad mundū.

In q̄ etiā est act⁹ virilitatis. qui debet

Esse Erectus ad cōmendabilia.
Extent⁹ ad cōmunicabilia.
Exinanit⁹ ad ꝯtemptibilia.

Sequit p̄fectio in gratitudine. in q̄ est Vigilantia exurgēs ad canticū. ꝓpter beneficioꝝ vtilitatez. Leticia exultans ad iubilū ꝓpter donoꝝ p̄ciositatē Beniuolentia accendens ad amplexū. propter dantis liberalitatē.

Nota q̄ aspect⁹ veritatis debet esse erect⁹ ad incomprehensibilia. z hec sunt mysteria summe trinitatis. ad q̄ erigimur ꝯtemplando ea. z hoc dupliciter. Vel p positionē. vel p ablationez. Primū ponit Augustin⁹. scd̄m Dionisi⁹ Per positionē p̄mo intelligim⁹ in diuinis esse quedā vt cōmunia. q̄daz vt ꝓpria. quedā vt appropriata. quedā sunt media inter hec z illa. Intellige g̃ z ꝯtēplare si potes circa deū cōmunia. z vide q̄niaz de⁹ est Essentia p̄ma. Natura p̄fecta. Vita beata. Que necessariā habēt ꝯsequētiam.

Iterū intende z vide si potes. qm̄ de⁹ est Eternitas p̄sens. Simplicitas replens. Stabilitas mouēs. Que silr ꝯsequentiaz habēt z cōnexionē naturalē. Postremo attende z vide qm̄ de⁹ est Lux inaccessibil. Mens inuariabilis. Pax incōprehensibilis. Que nō tm̄ essentie vnitatē. sed etiā includūt p̄fectissimā trinitatē. Lux quidez tanq̄ parens generat splendorē. lux autē z splendor ꝓducunt calorē. ita q̄ calor procedit ab vtroq; licet nō p modū p̄lis. Si ergo de⁹ vere lux est inaccessibil. vbi splēdor z calor est substātia. ibi hypostasis vere ī d̄o est pater z fili⁹ z spūsscūs. Que sunt ꝓpria diuinarū p̄sonaꝝ. Mens etiā tanq̄ p̄ncipiū cōcipit z ꝓducit a se verbū. a q̄bꝫ emanat amoris donū. Et hoc in om̄i mēte p̄fecta est repire. Si g̃ de⁹ est mens inuariabilis. planū est in deo esse p̄ncipiū p̄mū. verbū eternū. z donū p̄fectū. que sunt ꝓpria diuinarū p̄sonarū. Pax etiā includit nexū plurimoꝝ. Perfecte autē necti nō possunt nisi sil̄es. Similes aūt esse nō possunt. nisi ambo a tercio. vel vn⁹ ab altero. Sed in diuinis nō p̄nt ambo esse a tercio eodez modo. Necesse est g̃ q̄ si in diuinis est vera pax q̄ ibi sit p̄ma origo. eius imago. et vtriusq; cōnexio. Deinde in diuinis sunt appropriata s̄m triplicē differentiā. Prima appropriata sūt Vnitas. Veritas. Bonitas Attribuit vnitas p̄ri. q̄a origo. Veritas filio. qz imago. Bonitas spirituisctō. q̄a connexio. Scd̄a appropriata sunt. potestas. sapiētia. voluntas. Attribuit ptās p̄ri. quia est principiū. Sapiētia filio. qz est verbuz. Voluntas spūisctō. qz est donū. Tercia appropriata sunt. altitudo. pulchritudo. dulcedo. Attribuit altitudo patri. ꝓpter vnita/

tez ꝛ potestatē. Nihil eñ aliud est altitudo q̄ singularꝫ ꝛ vnica potestas. Pulchritudo filio ꝓpter veritatē ꝛ sapientiā. Nā sapiētia multitudinē idearū. veritas autē equalitatem includit. Pulchritudo autē nihil aliud est q̄ eq̄litas numerosa. Dulcedo spirituisctō. ꝓpter bonitatē et voluntatē. Ubi ei summa bonitas est iūcta cū voluntate. ibi est summa charitas ꝛ summa dulcedo.

Est igit̄ in deo Altitudo terribilis. ꝛ hic est stat⁹ erectionis. Pulchritudo mirabilis ꝛ hic est stat⁹ ꝯtemplatiōis. Dulcedo desiderabilis. ꝛ hic est stat⁹ glorificatiōis. Hec est igit̄ erectio ꝑ viā affirmatōis. Sed alia est eminētior ꝑ viam negatiōis. Quoniā vt dicit Dionisi⁹. Affirmatiōes incōpacte sūt Negatiōes vero licet min⁹ videant̄ dicere. plus tamē dicūt. Et hic mod⁹ erectiōis est per abnegationē triū. ita q̄ in negatiōibus illis sit ordo. incipiendo ab inferioribꝫ vsq̄ supiora. Est etiā supeminētis positiōis inclusio. Ut cū dicit̄. deus nō est q̄d sensibile sed supsensibile. nec imagīabile sed supimaginabile. nec intelligibile. sed supintelligibile. nec existēs hoc vel hoc. sed super omē ens. Et tunc veritatꝫ aspectus fert̄ in mentis caliginē. ꝛ altius eleuat̄. ꝛ ꝓfundi⁹ egreditur. ꝑ eo q̄ excedit se et omē creatum. Et hic est nobilissim⁹ eleuationis mod⁹. Sꝫ tamē ad hoc q̄ sit ꝑfect⁹. ꝑexigit aliuꝫ. sicut ꝑfectio illuminationem. ꝛ sicut negatio affirmationē. Hic autē modus ascendēdi tanto est vigorosior. quāto vis ascēdens est intimior. tanto fructuosior. quāto affectio ꝓximior. Et ideo vtile valde est in illa exerceri. Ut ergo in hac eleuatiōe veritatꝫ aspectus se valeat exercere. nota q̄ in prima hierarchia veritas est aduocāda ꝑ gemituꝫ et orationē. ꝛ hoc est angelorū. Audiēda ꝑ studium ꝛ deuotionē. ꝛ h̄ est archangelorum. Annūciāda ꝑ exemplū ꝛ ꝑdicationē. et h̄ ē principatuū. In secūda hierarchia veritas est Adeunda ꝑ refugiū ꝛ cōmissionem. ꝛ hoc est potestatuꝫ. Apprehendēda ꝑ zelū ꝛ emulationē. ꝛ h̄ est virtutū. Associāda per sui ꝯtemptū ꝛ mortificationē. ꝛ hoc est dominationū. In tercia hierarchia v̄itas est Adoranda ꝑ sacrificium et laudem. et h̄ est thronorū. Admirāda ꝑ excessum ꝛ contemplationem. ꝛ hoc est cherubin. Amplexanda per osculum ꝛ dilectionem. ꝛ hoc est seraphin.

¶ Nota diligenter ꝑdicta. quoniā in illis ē fons vite.

¶ Finit paruū bonū. vel regimē cōscientie scti Bonauēture q̄d vocat̄ fons vite.

¶ Incipit ꝓlogus in tractatū scti Bonauenture doctoris seraphici de septē itineribus eternitatis.

Cum qui uenit ad me nō eiīciā foras Joh. vi. Sanct⁹ Aug⁹. de cognitiōe vere vite dicit in ꝑncipio. Cum christ⁹ veritas ꝛ vita dicat. Hec ē vita eterna vt cognoscāt te verū deū soluꝫ. Constat ꝓfecto naturā rōnalē ad h̄ solū esse factā vt factorē suū verū deū intelligat. intelligēdo diligat. diligēdo in eo q̄ est eterna vita eternaliter ꝑmaneat ꝛ beate viuat. Ex q̄ cōcludit di. Diuinitatis g̊ essentiā rōnabilit̄ inuestigare vt ē possibile. est ad vitā eternā festinare. Hanc g̊ negligēdo ignorare est vtiq̄ ad mortē indeficientē dānabilit̄ ꝓperare

In his v̄bis oñdit beat⁹ Aug⁹. generaliter eternitatꝫ esse duo maneria. Unū q̄d est vita eterna Alterū q̄d est mors amarissima. Innuit etiā Augus. hic in his verbis istorū eternorū maneriorū duo itinera. q̄ ad primū ꝑuenitur ꝑ rationabilē inuestigationē cū amore. Ad scd̄m per damnabileꝫ omissionē cū dolore. Domin⁹ autem iesus christ⁹ (q̄ est via in q̄ imus. veritas ad quaꝫ ꝑuenim⁹. vita in qua ꝑmanebim⁹) in v̄bis ꝓpositis ostendit specialit̄ ꝛ ꝑncipalit̄ vtrūq̄ maneriū ꝛ eorū itinera. Unū intrinsecū ꝛ quasi secretū ꝛ eternū in se. quia ipe est anime patria ꝛ habitatio. vt dicit̄ in libro d̄ spiritu ꝛ anīa. Aliud ostendit maneriū extrinsecum ꝛ extra se. q̄d est eternū anīe exilium in quo s̄m Mattheū est flet⁹ ꝛ stridor dentium. Itinera autē ad primū maneriū ꝛ intrinsecū dicit domin⁹ esse s̄m multiplicem accessum ad se. Itinera vero ad scd̄m maneriū ꝛ extrinsecū dicit s̄m multiplicē recessum a se. Unde Aug⁹. in libro soliloquiorꝫ ꝑmo dicit. Deus est a q̄ auerti est cadere. i quē conuerti est surgere. in q̄ manere est cōsistere. De isto ergo intrīseco secreto ꝛ eternali manerio ꝑmo videnduꝫ est. postea de

itineribus quibꝫ accedit ad illud.

Circa primū igit scz circa intrinsecū secretum ⁊ eternale maneriū sunt septē ꝑ ordinem notāda q̄ sunt necessaria ad dicendorū cognitionē. Notandū est igit ꝑmo q̄d illud intrinsecū secretū in christo dicat.

Scdo q̄liter in illo intrinseco secreto varie māsiōes distinguant. Tercio ꝑm q̄d homo ad illud intrinsecū secretū admittat

Quarto quibꝫ pedibꝫ spūs noster illud intrinsecū secretū ingrediat. Quinto q̄liter spiritꝰ noster in illo intrinseco multipliciter esse dicat. Sexto qualit spiritꝰ noster in illo intrinseco stabilit et ꝑpetuatur.

Septimo que ⁊ q̄t sunt itinera ꝑ que ad illud intrinsecū ꝑuenit ⁊ intratur.

Distinctio prima.

Primo notandum est q̄d sit illud intrinsecū secretū ⁊ eternale maneriū in christo. De quo sciendū ꝙ cū in christo sit duplex natura. humana ⁊ diuīa. Diuina autē sit om̄i creature maxime intrinseca. vt ait Aug⁹. ⁊ Hugo sup. vij. angelice hierarchie. Ideo intrinsecū illud in christo est diuīa ꝑsona in humanitate eiꝰ abscōdita. ita ꝙ christi hūanitas est via ad diuinitatē. Vñ August. exponēs illud Joh. xiiij. Ego sum via dicit. Verbū assumēs humanitatē factū est via. Ambula per hoīem si vis venire ad humanitatē. ⁊ ꝑuenies ad deū scz ꝑsonā verbi. in q̄ sunt absconditi om̄es thesauri sapiētie ⁊ sciētie dei. Proculdubio si nō esset aliqd̄ intrinsecū in christo secretū ad qd̄ intrandū inuitaret nos. nō dixisset Johis. x Ego sum inq̄t ostium ⁊c. vsq̄ inueniet. Ego sum ostiū sensui ꝑ corꝑale obiectū. Videte inquit manꝰ meas et pedes meos. qꝛ ego ip̄e sum Luce xx. Ego sum ostiū intellectui ꝑ fidē reseratum. Vñ Isaie. vij. dicit. Nisi credideritis nō intelligetꝭ. Ego sum ostiuz volūtati per charitatē apertū. Caritas nō vult scire mediū inter se ⁊ dilectū. imo vt dicit Hugo super. vij. angelice hierarhie. Amor siue charitas suo acumīe om̄ia penetrat donec ad dilectū veniat. Per me ergo ostiū si q̄s introierit ꝑ fidē ⁊ charitatē ad meā intrinsecam ⁊ absconditā dīnitatē saluabit. Quia siue ingrediat ad meā diuinitatē ꝯtemplādam. siue egrediat ad meā humanitatē imitandā pascua vtrobiq̄ inueniet eterne viriditatis ⁊ salutꝭ. Et de pascuis hūanitatꝭ intratur ad pascua diuinitatꝭ. Qd̄ oñdit Hugo bene in ꝓlogo suo sup angel. hierar. vbi dicit sic. Propterea iesus carnē assumptaz in eduliū nobis ꝓposuit. vt ꝑ cibum carnis inuitaret nos ad gustū diuinitatꝭ. In his pascuis sponsa ꝯstituta dixit. Comedi fauum cū melle meo. Canti. v. Fauū sicut dicit Origenes est cera virginea loculis vel cellulis distincta q̄ sūt melle replete. Quid ergo aliud est. Comedi fauū meū cuz melle meo nisi gustaui dulcissimā diuinitatē in cera virginee humanitatꝭ absconditā cum ip̄o absconso. De isto intrinseco absconso Aug⁹. loquēs sup Johem q̄si admirando exclamat di. O magnū penetrabile ⁊ secretū dulce. O secretū sine tedio. sine amaritudine malarū cogitationū. sine interpolatione tentationū ⁊ dolorū. Hoc est gaudiū de quo dicit saluator. Intra in gaudiū domini tui. Hec Aug⁹. Et sic ptz intrinsecū domini iesu christi.

Distinctio secūda.

Secundo videnduz est q̄liter in illo intrinseco christi varie māsiones vl maneria distinguant. De q̄ notandū est ꝙ ꝑ ostiū intrātes ad interiora domꝰ nō om̄es eq̄liter locant. sed ꝑm maiora merita vl minora ꝑsonaꝝ. Und Bern. ser. lv. Canti. dicit. Vnaqueq̄ anīa deuota inueniet sibi secretū cū spōso. vt dicat illd̄ Isaie Secretū meū mihi. secretū meuz mihi. q̄a nō om̄ibꝫ vno loco dat frui grata ⁊ secreta sponsi p̄sentia. sed vt cuiq̄ paratū est a p̄re. Nō em̄ nos ip̄m elegimꝰ sed ip̄e nos elegit. ⁊ posuit nos. ⁊ vbi a deo vnusq̄sq̄ positus est. ibi est. Hec Bern. Vñ notandū ꝙ q̄dam ex ingredientibꝫ intrinsecū secretū domini iesu recipiunt in domū sctē cōpunctionis vt maria magdalena in domo simonis Luce. vij. In palaciū ꝯtinue meditationis. vt dauid q̄ dicit. Meditatio cordis mei in cōspectu tuo semꝑ. In mēsam dulcꝭ refectionis vt petrꝰ. q̄ dicit. Si tñ gustastꝭ qm̄ dulcꝭ est dñs. Pe. j. ca. ij. c. In cubiculū solitarie ꝯtemplatiōis vt Johes q̄escēs in pectore dñi. Joh. xiij. In amplexꝰ amorose vnionis. vt sponso dicit. Canti. v. Leua eiꝰ sub capite meo. ⁊ dextra illiꝰ amplexabitur me. Spūs tñ sponse iā om̄es istas māsiones visitauerat. Sed Bern. ser. lv. aliter

distinguit istas mansiones. di. Denicq vna mulier cōpuncta sec⁹ pedes dñi iesu sorti/ta est locū hui⁹ secreti. sed altera sue deuoti/onis fructū siue secretū ad caput inuenit. si tamē altera. Porro Thomas in latere. Jo hānes in pectore. Petr⁹ in sinu patris. Pau lus in tercio celo secreti hui⁹ gratiā sunt as secuti. Et sequit. Prior mulier strauit sibi in tuto hūilitatis. Posterior in solido spei. Thomas in solido fidei. Johes in lato ca/ritatis. Paul⁹ in intimo sapiētie. Petr⁹ in veritatis luce. z sic apud spōsum mansiōes multe sunt. Hec sunt vba sancti Bernardi in euāgel'. Erāt appropinquātes ad iesum. Et Hugo de sctō victore libro. ij. de clau/stro anie. c. lx. videt has mansiones distin/guere q̄si ad modū distinctionis angelica/rū mansionū. Uñ sup primū angelice hie/rarchie dicit Hugo. Scōm illā nāq; por/tionē qua nūc dona gratiaz differenter pci/pimus merito. postea vt hic p mentis ꝓtem/plationē. vel illic p retributionē in numerū .i. in māsiones transiu⁹ angelorū. z etiā fm differentiā pgressionū z incremēta illumi nationū. z fm gradus spūaliū pfectuum in nobis differenter trāsim⁹ in numerū angelo rū. Et tā Grego. q̄z Hugo in. uij. libro. c. lx. hec exemplicāt dicentes. Oportet z in hac vita manētes ꝓformare se celestib⁹ mansio nib⁹ p aliquā imitationē q̄ volunt ascende/re ad illas. Uñ dicit vterq;. Sunt nōnulli q̄ parua capiūt. sed tñ illa pie fratrib⁹ nūcia re nō desistunt. Illi itaq; in numerū. i. man siones angelor⁹ currūt. Et sunt nonnulli q̄ diuia largitate refecti. secretor⁹ celestiū sū/ma cape valent z nūciare. quo g̃ isti nisi int angelorū māsiones deputant. Et sunt alij q̄ mira faciūt signa valent opant. quo g̃ isti nisi ad supnarū virtutū sortē z mansionem cōgruūt. Et sunt nōnulli q̄ etiā de obsessis corp⁹ib⁹ demones fugāt. z virtute oratiōis ej̄ciunt. itaq; isti mansionē suā inter pote/states sortiunt. Et sunt nōnulli q̄ acceptis virtutib⁹ elector⁹ hominuz merita trāscen/dūt. ideo electis fratrib⁹ ꝓncipant. vbi g̃ isti nisi in mansionib⁹ ꝓncipū sortem accipiūt. Et sunt nōnulli q̄ sic in seipis cūctis vicijs z desideri⁹ dñant. vt ex vite mūdicia dij in ter homies vocent. quo g̃ isti nisi int dñati ones currūt. Et sunt nōnulli q̄ dū sibimet ipis vigilāter dñantur. et se discutiūt semp deo inherētes, ℔ in munere accipiūt vt re/cte alios iudicēt in his velut in throno de⁹ residens cūcta mirabiliter examinat et di/spensat. quid g̃ isti nisi throni cōditoris sui sunt. z ad supernarū sediū māsiones ascri/bunt. Et sunt nōnulli q̄ plenitudinē sciētie accipiunt vt cherubin iure nomient. q̄a di/lectione dei et primi pleni sunt. Di sortem māsionis sue inter cherubin ꝓcipiunt. Et sunt nōnulli q̄ superne ꝓtemplatiōis faci/bus accensi in solo conditoris sui desiderio anhelant. nihil iā in hoc mūdo sapiunt sed solo eternitatis amore pascunt. terrena q̄q; abiciunt. cūcta tempalia mente transcen/dunt. amant z ardēt atq; in suo ardore re/quiescūt. amādo ardent. loquēdo alios ac/cendunt. z q̄s loquēdo tangūt ardere pri/nus in dei amore faciūt. quid g̃ istos nisi se raphin dixerim. z q̄ nisi inter seraphin mā/sionis sue sortem accipiūt. Sequitur. Ad hos ergo vicos vt in eis sine fine ꝑmaneāt venient. qui modū quē prediximus in ℔ secu lo p posse suo tenēt. Hec ille. Et his cōcor/dat Hieronym⁹ q̄ dicit. Parate sunt in ce/lo diuerse māsiones diuersis virtutib⁹. q̄a nō plene acceptant sed opa rē.

Distinctio tercia.

Tercio videndū est fm quid homo in illud intrinsecū z secretū domini admittat z introducat vel intromit tatur. Circa quod notandū q̄ cū in ho/mine sit corpus z ania z spiritus vt dicē Ori/ge. sup Canti. Oportet videre fm qō isto/rū triū homo ad illud intrinsecū admittat z introducatur. De quo sciendū q̄ cum christus dicat vt legit Johis. ca. iiij. Spiritus est deus. z q̄ adorat eum in spiritu z verita/te. id est. in deuotione z cognitione oportet adorare. Hec autē cōueniūt spiritui huma no. ergo fm spiritū oportet adorare z intra/re. Item cū deo maxime assimilemur fm spiritū. fm quē etiā sum⁹ ad imaginē z simi litudinē dei. et fm hoc sumus capaces dei. vt dicit August. xiiij. de trinita. ergo fm spi ritū ingredimur. q̄ est supremū z optimus in homie. Item fm corp⁹ nō possumus in/gredi illud intrinsecū. cū corpus nō possit locari nisi in loco corporali. Item cū ania vt corpus animet necessario insit ei vt for/ma. nec sic possit se extendere extra corpus ad eterna. cū Apl'us ad Philip. dicat ca. iij. Nostra cōuersatio in celis est. non fm cor/pus sed fm mentē. nec fm aiam vt animat

corpus. vt patet ex glo. ideo necesse est vt p
spm nrm tanq̃ optimũ i nob accedam⁹ ad
illud speciale intrinsecũ secretũ domini ie/
su. qa ipe misit spiritũ suũ vt spiritũ nostrũ
leuaret post ipm. vt ait Richar. in plogo li/
bri de trini. z qa Richar. in libro de exter/
minatõe mali. ca. vltimo dicit. oportet an
teq̃ introire liceat in illud intimũ secretuz
quies̃ z supme trãquillitatis archanuz vt
fiat ista valde mirabilis diuisio. nõ corpo/
ris z anie dissolutio. sed alia hac multo mi/
rabilior multoq̃ glorioſior diuisio. videli/
cet anie z spiritꝰ quã in nobis operari solet
sicut testat Apl̃us ad Hebre. iiij. Uiuus ẽ
sermo dei z efficax. z oĩ gladio ancipiti pe
netrabilior z ptingens vsq̃ ad diuisionem
anie z spiritꝰ. Hec ille. Ex quo oportet vi
dere q̃liter iste spiritꝰ ab ania diuidatur. vt
ab oĩbꝫ exoneratꝰ ascẽdat ad illud intrin
secum z secretũ quietis. De q̃ notat Richar.
in libro de extermiatione mali. ca. vltimo.
z auctor libri de spiritu z ania. vbi vteriꝰ
exponẽs predictũ verbũ Apli ad Hebre.
iiij. dicentẽ. q̃ sermo dei ptingit vsq̃ ad di/
visionẽ spiritꝰ z anie. cõcordant p oĩa. di
centes sic. Nihil in creaturis hac diuisione
mirabilius cernit. vbi illud q̃d essentialiter
vnũ est atq̃ indiuiduũ in seipo quandã di
uisionem patiat. neq̃ in homie vno alia est
essentia eius spiritꝰ atq̃ eius anie. sed vna
eadẽq̃ substãtia intelligit. sed tamẽ ad di
stinctionẽ ponit gemina nomiatio eiusdez
essentie. Una supior per spiritũ. alia inferi
or distinguatur. z hoc per animã. Sequit.
In hac itaq̃ diuisione ania z quod anĩale
est in imo remanet. Spiritꝰ autez z quod
spirituale est ad suprema euolat. et ab infi
mis diuidit vt ad suprema eleuet. ab ania
scindit̃ vt domio iungat. quoniã qui ad/
hret domio vnus spiritꝰ est. O q̃ felix di
uisio z mirabilis separatio. vt quod corpu
lentũ est z feculentuz deorsum remanet. q̃d
spirituale z subtile est vsq̃ ad speculationẽ
diuine glorie sublimat. z in eandez imagi
nem transformat. pars inferior cõponit̃
ad summã pacẽ z tranquillitatẽ. dum pars
superior sublimat ad gl̃iam z iocunditatẽ.
Hic vteriꝰ ponit. Ex quo apparere potest
q̃ quãto spiritꝰ noster ab oĩbꝫ tempalibꝫ
z etiã ab ipa anima vel etiã a seipo diuidit
q̃ tanto facilius z perfectiꝰ illud spirituale
intrinsecũ z eternale maneriũ pfectius ac/
cedit z ingredit. Et ideo notanduz est q̃
spiritꝰ noster aliquãdo in tantũ a corpore
et ania diuidit vt spiritꝰ in spiritu esse asse/
rat z quãdoq̃ vt spiritꝰ supra spiritũ esse dicat
z quãdoq̃ spiritꝰ sine spiritu credat. Pri
mo dico q̃ spiritꝰ humanꝰ quãdoq̃ a cor/
pore in tantũ alienat z ab ania distrahitur
vel diuidit vt spiritꝰ merito in spiritu eẽ di
catur. Quod ostẽdit Richar. libro. v. de cõ
templa. ca. xv. loquẽs de Johãne euange/
lista dicit sic. Nõne spiritꝰ in spiritu eẽ tunc
recte asserit quãdo exteriorꝫ omniũ obliui
scitur. pariter z ignarꝰ est omniũ eorꝫ que i
corpore corpaliter agunt. z illa solũ intelli/
git p memoriã vel intellectũ que in spiritu
z circa spiritũ attractant. Quare Johes in
Apocalip̃. bene dicit. Fui in spiritu in do/
minico die. Uel sicut dicit ibidez Rich.
An hoc est spiritũ in spiritu esse. semetipm
intrare z intra semetipm totuz colligere. et
ea que cõtra carnẽ seu etiã in carne gerunt
interim penitꝰ ignorare. Sed Haymo su
per Apocalip̃. sic exponit dicẽs. Johes sic
fuit in spiritu q̃ tamẽ ipam carnẽ funditus
nõ deseruit. sed spiritui eternitatis adhesit
mens eiꝰ. z a spiritu docẽte assumptus fuit
spiritꝰ docendꝰ. ideo tã mirabilia et pfun/
da vidit. Secũdo dico q̃ spiritꝰ humanus
quãdoq̃ in tantũ amoris feruore supꝫ
se rapit vt merito spiritꝰ supra spirituz esse
dicat. Unde Hugo super. vij. angelice hie
rarchie dicit. Acumen amorꝫ est cum oĩa
trãscendendo despicit. Superfluidũ autẽ
amoris est cũ etiã semetipm ptemnẽdo re/
linquit. z in cõparatione dilecti se despicit.
et modo miro fit vt p dilectiõis ignez in il/
lum sustollat qui est supꝫ se. z per vim amo/
ris expellatur z exeat etiã a se. nec se cogitet
dum deũ soluz amat. Hec ille. Hoc modo
Petrus fertur raptꝰ fuisse supra se. quare i
Acti. dicit. xij. cap̃lo. z petrus ad se reuersꝰ
dixit zc. Quod Richar. exponẽs libro. v. de
ptempla. ca. xij. dicit. Hoc sane non impru/
denter dicit q̃ petrus longe supꝫ hoiem fu/
it. quia longe a semetipo z supra semetipm
recessit. alioquin nõ erat a quo ad se reuer/
teretur. Tercio dico q̃ spiritꝰ humanus
in tantũ a seipo quasi diuidit. vt spiritꝰ sine
spiritu esse dicat. Unde. iij. Regũ. x. legitur
Q videns regina saba sapientiã salomo/
nis et domũ z habitacula zc nõ habebat vl
tra spirituz. Quod exponens Richardus

libro.v.de ꝯtempla.ca.xxij.dicit. Nõne re/
cte dicit̃ spiritũ semetip̃m nõ habere qñ in/
cipit a semetip̃o om̃ino deficere.⁊ a suo esse
in sup̃mundanũ quendaꝫ ⁊ vere plusq̃ mũ
danum vel humanũ statum transire.et mi/
rabili transfiguratiõe spirit⁹ ille ab huma/
no videatur in diuinũ deficere.ita vt ip̃e iã
nõ ip̃e.eo dumtaxat tempe quo incipit do/
mino altius inherere.qui autẽ adheret d̃o
vnus spirit⁹ est.⁊ sic totus illud diuinitatꝭ
archanum intrat. clamans cũ Psalmista.
Defecit in salutare tuum anima mea. Hec
ille.

Distinctio quarta.

Quarto videndũ est quib⁹ pedib⁹ et
gressibus spirit⁹ noster in illud in/
trinsecum secretuꝫ ⁊ spirituale ma/
neriũ ingrediat̃. De quo notanduꝫ ꝙ si/
cut dicit Vercelleñ.sup̃ Canti. Pedes no/
stri spirit⁹ sunt intellect⁹ ⁊ affect⁹. quib⁹ fre
quẽter anĩa deuota carpit itinera eternita
tis. Ratio autẽ hui⁹ est.ꝙ spirit⁹ noster p̃ in
tellectũ et affectum se ad eterna extendit.et
ea attingit aliq̃liter. Unde Hugo libro p̃/
mo de archa Noe dicit. Hoc est ad deũ ten
dere et ad ip̃m p̃tingere.semp̃ eum per de/
sideriũ querere.p̃ cogitationẽ inuenire.⁊ p̃
gustum tangere. et cõmentator Hugo sup̃
vij.angeli.hierar d. Mentes celestes siue
spirit⁹ rationales ad interiora mẽtis cogni
tione ⁊ dilectione accedunt ⁊ proximi fiunt
k̃m excellentissimã collocationẽ quam ha/
bent iuxta deũ vbi est intrinsecũ spirit⁹ no/
stri vt supra dictũ est. Sed notanduꝫ ꝙ
pedes spirit⁹ nostri oportet esse mundos ⁊
puros quia nihil inquinatũ intrabit intra
secretum domini iesu.et cũ pedes spiritus
humani quãdoq̃ tangãt terram mediãte
sensualitate.⁊ etiaꝫ ne puluis terrenus eis
adhereat.ideo indigent frequẽti lotione et
mũdatiõe. vt ostendit domin⁹ quãdo dixit
illud Johis xiij. Qui lot⁹ est non indiget
nisi vt pedes lauet.id est.q̃ sine peccato mor
tali est.nõ indiget capitis lotione. Cui⁹ ra/
tio est.quia caput nostri spirit⁹ est intelligẽ/
tia que in viris sanctꝭ imediate cõiungitur
deo.vt dicit beat⁹ Aug⁹.in suo libro de spi
ritu ⁊ anĩa.ideo lotione nõ indiget. Nec ta/
les indigent lotione manuũ. qꝛ opera eoꝝ
munda sunt ꝓpter mundiciaꝫ capitis ea in
deum ordinãtis.sed indigent lotõne pedũ
Cui⁹ ratio est k̃m Augusti.et Orige. Quia
impossibile est hoĩem aliquãdo nõ peccare
venialiter.⁊ nõ habere aliquã inordinatio
nem in sua sensualitate ꝓpter cõtinuã con/
uersationẽ in terris.ex qua ꝯtrahit̃ aliqua
macula impuritatis in affectu.⁊ ex hoc ru/
ga obscuritatis in intellectu. Unde Orig.
dicit. Ego impossibile puto nõ contamina
ri extrema anĩe et infima eius.q̃q̃q̃ quis p̃/
fectus quo ad homĩes reputet̃.ideo charis
simi discipuli dñi sunt qui solũ peduꝫ indi/
gent lotione. Hos pedes bene lotos timu
it coinquinari sponsa quãdo dixit Cantic.
v. Laui pedes meos. Glosa.i.cogitationes
meas.quib⁹ aliquãdo terraꝫ tangere sole/
bam.quos secretis fletib⁹ cõpunctiõis ab/
lui vt intrare merear celestẽ patriaꝫ. Quõ
ergo iterũ coinquinabo illos. Vercellens
dicit. Quomõ coinquinabo illos iteꝝ vm/
bris ⁊ imaginib⁹ temp̃aliũ cũ etiaꝫ intelle/
ctuales op̃ationes ⁊ forme in hoc loco i su/
perintellectuali exercitio reputent̃ macule
⁊ offendicula. Hec ille. Secũdo notan/
dũ est.ꝙ q̃a multa offendicula ⁊ diuersa in
istis itineribꝫ eternitatis sunt quib⁹ spirit⁹
noster impedit̃ ⁊ retardatur ab ingressu il/
lius intrinseci secreti.ideo oportet vt spiri/
tus noster nõ solũ habeat pedes ab ĩmun/
dicijs lotos sed etiã ad ambulandũ exerci
tatos ⁊ agilitate veloces. Vñ Dionysi⁹.iij.
angelice hierarchie.dicit. Ex pedes in scri/
ptura significãt virtutẽ motiuã acute pene
trantẽ ⁊ velocem.i.semp̃ tendentẽ in diuĩa.
⁊ sequit̃.ꝓpter quod alatos theologia Isaie
vj.figurauit pedes sanctoꝝ intellectuũ.q̃d
significat reductiuã velocitateꝫ ⁊ supernis
inuectiuã ab omni terrestri deprimentem.
Hec Dioynisi⁹. Horũ pedũ velocẽ agilita
tem habuit ꝓpheta dauid cũ dixit. Qui p̃fe
cit pedes meos q̃si ceruorũ. Q̃d Grego.ex/
ponens.xxvj.moraliũ.dicit. Ceruus cũ iu/
ga montiũ ascendit. queq̃ aspera ⁊ obiecta
transgredit̃ donec ad sup̃iora eleuet̃.nõ so
lum currit sed etiã saltat.ita etiã electorum
mentes quecũq̃ sibi obuia respiciũt ꝯtem
plationis saltu trãscendũt donec se ad su/
perna euehũt. Tercio notandũ ꝙ opor/
tet ꝙ pedes spirit⁹ nostri nõ solũ ad ambu/
landũ sint expediti sed etiã p̃ amorẽ ad pe/
netrandũ acuti.vt spirit⁹ potent̃ om̃ia trã/
sire possit.di.cũ Ps̃.⁊ i deo meo trãgrediar
murũ. Q̃d Grego.exponẽs.xxvj. mora.di/
cit. Murus est omne quod itineri nostro

obijcitur cū ad dilectum transit. quē trans/
gredimur cū pre amore supne patrie om/
nia huius mundi obiecta calcamus. Hec ille.
Et sicut dicit Augustinus in epla ad mace/
doniū. Ire ad deum tanto nobis melius est
quāto magis ad illū imus quo nihil meli/
us est. Imus autē non ambulādo sz amā/
do. quē tanto habebimus p̄sentiorē quāto
amorem quo in eū tendimus habebimus pu/
riorem. Hec Augustinus. Gressus ḡ menta
les ⁊ pedes spiritus nō sunt corpales sed spi
rituales. Et ideo Grego. xxj moral. dicit.
Ad se quippe venire p̄cipit deus nō gressi/
bus corporis sed pfectibus amoris ⁊ spiritus.
veritate dicente Matth. xj. Venite ad me
omēs qui laboratis. Et Augusti. sup Psal.
lxxv. Iter tuum volūtas tua est. amando
ascendis. negligendo descendis. stans ī ter
ra in celo es. si diligis deū. ⁊ sic patet de pe/
dibus spiritus.

Distinctio quinta.

Quinto videndū est qualit spiritus
nr̄ in illo intrinseco manerio multi
pliciter esse dicat. Circa quod no
tandū est. q cū Aplus ad Collos. ij. dicat.
q in domio iesu sunt omēs thesauri sapien
tie ⁊ scientie dei absconditi. quis potest in/
uestigare ⁊ enarrare magnitudinē ⁊ multi
tudinem diuitiarū ⁊ deliciarū istius intrin
seci ⁊ secreti cubiculi nisi quantuz quilibet
per fidē illuminatus. ⁊ per charitatē inflam/
matus in illo habitare consueuerit. ⁊ p ali/
qualem experientiā didicerit. Unde dicit
Bern. in sermo. xxij. sup Canti. sic. In h ar/
chanum. in hoc sanctuariū dei. si quem for
te vestrū aliqua hora sic rapi. ⁊ sic abscon/
di contigerit. vt nemo eū noceat vel auocet
aut perturbet. vel sensus egēs. vl cura pun
gens. vel culpa mordens. vel ea certe q̄ dif/
ficilius amouent irruentia imaginum cor/
poralium fantasmata. poterit quidem hic
cū ad nos reducitur gloriari dicēs. Intro
duxit me rex in cubiculū suum. Et ibidem
quasi admirando exclamat dicens. O vere
quietus locus est quem nō imerito nomie
cubiculi censuerim. in quo deus non turba/
tus ira. nec velut distractus cura pspicit. sed
pbatur voluntas eius bona ⁊ beneplacens
⁊ pfecta. Uisio ista nō terret sed mulcet. in/
quietā curiositatez nō excitat sed sedat. nec
fatigat sensus sed trāquillat. hic vere quie
tus dominus quiescit. deus trāquillus qui
tranquillat omīa. ⁊ q̄etū aspicere quiescere
est. Hec Bern. Hi q̄ secreta istius cubiculi
ingrediunt. siue gazophilacij secretū inha
bitant p veram fidē ⁊ charitatē magni sunt
q̄a magna audiunt. ⁊ percipiūt magna in/
troducti in plenitudinē eternoꝝ ⁊ diuino/
rū thesauroꝝ in illo absconditoꝝ. Et ideo
Bern. sermo. xxxj. sup Canti. dicit. Ubi q̄
magni sunt fide ⁊ charitate. digni īueniun/
tur vt inducant in omnē plenitudinez dei.
nec in omībus apothecis sapientie aliquos
deus scientiaꝝ dominus arcendos censet cu
pidos veritatis nō conscios vanitatis. Et
infra sic dicit. Istiusmodi sapiētibus spiriti/
bus magnus occurrit sponsus. ⁊ magnifica/
bit facere cū eis. emittens lucē suam ⁊ veri
tatē suam. eosq̄z adducens et deducens in
montē sanctuz suum ⁊ in tabernacula sua.
Regem in decore suo videbunt p̄euntez se
ad speciosa deserti. ad flores rosaruz. ad li/
lia cōuallium. ad amena hortoruz. ad irri/
gua fontiū ⁊ ad delicias cellariorū. ad odo
ramenta aromatū. postremo ad ip̄a secre/
ta cubiculi. Isti sunt thesauri sapiētie ⁊ sci/
entie dei absconditi penes spōsuz. Hec sūt
pascua vite p̄parata in refectionē animarū
sanctarū. beatus vir qui impleuit desideriū
suum ex ip̄is. Hec Bern. Sed pculdubio
si spiritus humanus quasi ab anīa diuisus. ⁊
corpore qñq̄z illud intrinsecū lucis mane/
rium ingrediat solus. ⁊ intus recipiat redi
ens de regione lucis illius itrīseci ad aīaz ⁊ cor
pus. ip̄e enarret quales diuitias acceperit.
qualia v̄ba audiuerit. ⁊ quales delicias gu
stauerit. si tamē enarrare potest. q̄a Gregs.
libro. xv. moral. dicit. Sepe amantis animus
tante ꝯtemplatiōis munere implet vt vide
re valeat qd omīno loqui nō valeat. Si au
tē enarrare nō poterit. saltem vt alter moy
ses descendens a cōsortio dñi in aīa ⁊ cor/
pore aliqua signa ⁊ testimonia secū ferat te
stificantia q in regione lucis fuerat. Dicit
em̄ Hugo in libro de tribus dietis sic circa
finem. Ecce dū de illo diuino interne con/
templationis secreto reuertimur quid no/
biscum afferre poterimus nisi lucem. Lucez
de regione lucis venientes portamus. Hoc
em̄ decens ⁊ necessariū est. vt cū a lucis re/
gione venimus ad fugandas nr̄as tenebras
nobiscū lucem apportemus. Et q̄s scire pote
rit q ibi fuerimus si illuminati nō redimus.
Sed si vidimus patris potentiā. apportemus

lucem diuini timoris. Si vidim⁹ filij sapi/
entiã apportem⁹ lucẽ veritatis. Si vidim⁹
spũssancti clemẽtiaz. apportemus lucẽ dile/
ctionis. Potẽtia torpentes excitet ad timo
rem. Sapiẽtia ignorantie tenebris exceca/
tos illuminet. Clemẽtia calore caritatꝭ fri/
gidos inflãmet. Hec ille.

Distinctio sexta.

Sexto videndũ est q̃liter spirit⁹ no/
ster cũ in illud intrinsecũ maneriũ
eternale fuerit introduct⁹ in illo sta
biliat̃ ⁊ ꝑpetuet̃. ita tñ ꝙ ad imperiũ regis
egrediat̃ ⁊ ingrediat̃ ad naturã humanaz
imitandã ⁊ ꝯtemplandaz diuinã. De q̃
sciendũ est ꝙ spirit⁹ noster in illo archano
secreto ꝑ veram fidẽ collocat̃ ⁊ stabilitur. ⁊
ꝑ sanctã charitatẽ in eodẽ ꝑpetuat̃. De fi
dei collocatione ⁊ stabilitiõe dicit Dionisi/
us de diuinis nomib⁹. ca. vij. Ex circa veri/
tatem vere existentẽ ⁊ nõ errantez versat̃ fi/
des diuina. q̃ est stabil̃ collocatio credẽtiũ
collocans illos in veritate. ⁊ firmãs simpli
cem veritatẽ intransmutabili ydẽptitate in
ip̃is credẽtib⁹ habẽtib⁹ cognitionẽ veritatꝭ.
⁊ ideo credentez in veritate nihil mouebit.
teste scriptura Roma. viij. Nihil mouebit
a leticia que est ꝑm veram fidẽ. sed habebit
in ea ꝑmanentiã ĩmobilis ⁊ intrãsmutabil̃
ydẽptitatis. Sequit̃. Qui em̃ veritati vni/
tus est ex ip̃a vnione bñ nouit qd̃ bene sen/
tit. q̃uis multi corripiãt ip̃m tanq̃ mentis
excessum passuz siue furiosum. ip̃e tñ bene
nouit seip̃m nõ furentẽ vt errãtes ei impo/
nunt. sed ꝑ simplicẽ veritatẽ semꝑ eandez ⁊
eodẽ modo se habentẽ liberatũ ab instabi/
li ⁊ variabili diuisione cõtra errorem. Hec
Dionisius. Ex his apparere potest quomõ
fides spiritũ nostrũ in illo intrinseco mane
rio iesu collocat ⁊ stabilitat. Isa. vij. Si nõ
credideritis nõ ꝑmanebitis. scz in deo. Et
Eusebi⁹ in glo. sup̃ illud Luce. xij. vbi the/
saurus vr̃ est ibi ⁊ cor vestruz erit. dicit sic.
Qui mentẽ applicauerit ad celestia ibi men
tem habebit. vt videat̃ solo corpe cũ homi
nib⁹ cõuersari. anĩo vero iam sit aggressus
mansiões celestes. Hec ille. De charita/
tis autẽ ꝑpetuatione. id est. qualit̃ spiritus
noster in intrinseco dñi iesu ꝑpetuet̃. No/
tandũ ꝙ cũ Joh. in p̃ma ca. c. iiij. dicat. De⁹
charitas est. ⁊ q̃ manet in charitate in deo
manet. ꝯ q̃diu spũs manet in charitate. tã/
diu manet in deo siue ĩ intrinseco dñi iesu.
sed spũs nr̃ in eternũ põt in charitate ma/
nere cũ adiutorio dei. ꝯ ineternũ põt mane
re in deo. Vñ in libro de spũ et anĩa dr̃. Ex
anĩa habet in se amorẽ quo semꝑ põt stare
cũ deo. Ex aũt spũs nr̃ in eternum possit
stare cũ deo ⁊ manere in charitate ostendit
apl̃s ad Rom̃. viij. vbi dicit. Quis põt nos
separare a charitate christi. q̃i dicat. Nemo.
ĩmo nulla creatura sicut ip̃e postea ꝓbat. ꝯ
nulla creatura põt nos eijcere ab illo ĩtrin/
seco. nec ip̃e de⁹ vult eijcere. vt ip̃e dic̃ Joh.
vj. Q̃diu em̃ sum⁹ charitate vestiti licz nos/
ip̃os ꝑ pctm̃ eijcere possim⁹, nõ tamẽ distã/
tia locali cũ deus sit vbiq̃ sed distãtia dissi
militudinis. Dicit em̃ Aug⁹. j. de trini. Nõ
locoꝝ interuallis sed sil̃itudine accedit̃ ad
deũ. ⁊ dissil̃itudine discedit̃ ab eo. Ex autez
nulla creatura possit nos separe a charita/
te dei q̃ nob̃ in christo dat̃. oñdit apl̃s ibidẽ
di. Cert⁹ sum ꝙ neq̃ mors. s. quaz minant̃
separabit nos a charitate dei. Cui⁹ rõnẽ assi
gnat Aug⁹. de morib⁹ eccl̃ie. d. Licet corp⁹
nr̃m possit mori. tñ ip̃m q̃ diligim⁹ deuz scz
anĩa mori nõ põt. nisi dũ nõ diligit deũ. cui
mors est nõ diligere deũ. ꝙ nihil aliud ẽ q̃
ei in diligẽdo aliq̃d p̃ponere. Alia ẽ rõ ꝑm
Amb̃. Quia mors erat sctis occasio eundi
ad p̃miũ ꝓmissuz ⁊ q̃si ianua. ꝯ mors nõ p̃t
nos separe a charitate xp̃i. ꝯ nõ p̃t abijcere
ab eo. Scd̃o neq̃ vita inq̃t apl̃s. s. ꝓmis
sa p̃t nos separe a caritate. Cui⁹ rõnẽ assig̃t
Aug⁹. in libro de morib⁹ eccl̃ie. d. Quia de
us est fons vite. sicut ꝯ nemo separat a fon/
te aque ꝓmittendo aquã. ita nemo separat
a fonte vite ꝓmittẽdo vitã. Vnd̃ dñs dicit
Joh. v. Qui credit in me habebit vitã eter
nã. Tercio inq̃t apl̃us. Neq̃ angeli neq̃
p̃ncipat⁹. neq̃ v̄tutes. neq̃ inferiores. neq̃
medij. neq̃ supiores poterũt nos separe a
caritate dei. Cui⁹ rõ est ꝑm Aug⁹. qr ange/
li cũ inherem⁹ deo nõ sũt mente nr̃a potẽti
ores. ĩmo toto mũdo supior est mens inhe
rens deo. vt ait Aug. de morib⁹ eccl̃ie. Quõ
ergo separabũt nos a charitate xp̃i. ad quam
nos etiã hortant̃. ꝯ nec nos eijciẽt Quar
to inquit apl̃s. Neq̃ instãtia. i. instãtes mo/
lestie nos a deo separabũt. Cui⁹ rõ est ꝑm Au
g⁹. de morib⁹ eccl̃ie. Quia eo ip̃o eas leuio/
res sentim⁹ q̃ ei a q̃ nos separe moliunt̃ ar/
tius inherem⁹. caritas em̃ oĩa sustinet. ⁊ est
vita morientiũ. ait Aug⁹. de laude caritatꝭ.
ꝯ nõ separat sz vnit Quĩto inq̃t apl̃s. Neq̃

futura. l. pmissio futuroꝝ nos a caritate separabūt. Cui⁹ rō est fm Aug⁹. de moribus eccle. Quia q̄cq̄d boni futuroꝝ est certi⁹ p mittit de⁹. z nihil est ipo deo meli⁹. q̄ pfecte inhereūtib⁹ sibi iā pñs est. g̃ nec talia separāt a caritate. g̃ nec eiciūt a deo. Sexto in q̄ apl's. Neq̄ fortitudo. i. violētia alic⁹ potent nos separe a caritate dei. neq̄ altitudo. i. pspitas. neq̄ pfūdū. i. adūsitas poterūt nos separe a caritate xpi. neq̄ alia creatura. Cui⁹ rōnē innuit apl's in eodē ca. d. Oꝝ bonis oīa coopant in bonū. g̃ nō sepant nisi nos velim⁹. p caritatē g̃ q̄ (vt dic̄ apl'us j. Coꝝ. xiij.) oia pōt. oia sustinet. z nūq̄ excidet spūs nr̄ in illo intrinseco vbi est fons vite. z caritas pōt manere semp. maxie cuꝝ charitas volūtates nr̄as ad deū q̄si ad centrum suū. priū inclinet. z nos sibi incorporet. voluntas pfecte ꝺcoꝛdet. que maxime amantiū refectionē ꝺsummant z ꝓpetuant Vñ Johis. vj. dicit dñs Eū q̄ venit ad me nō eiciam foras. Qđ Aug. exponit d. Veniamus ad deū. intrem⁹ ad deū. z incorporemur ei. vt nos nō faciam⁹ voluntatē nr̄ā sed voluntatē dei. z non eiciet nos foras scz in exilium tenebraꝝ eternaꝝ. sed sive ingrediamur sive egrediamur pascua inuenietis nostrā nutrientia charitatez. que nos ꝓpetuat i christo. quia qui manet in charitate in deo manet. j. Johis. iiij.

Distinctio septima.

Septimo posteꝛ visum est quid sit illud intrinsecū secretū z eternale manerium in christo. z qualit̄ in illo intrinseco varie mansiones distinguuntur. et fm quid homo in illud intromittat. Uiso etiā quid spūs in hoīe dicat. z quib⁹ pedib⁹ illud intrinsecū ingrediat. z q̄liter human⁹ spūs in illo ditat. stabilit̄ z ꝓpetuat. Uidendū est q̄ z quot sunt itinera p q̄ ad illud intrinsecū secretū et eternale maneriū spirit⁹ humanus accedat z ingrediat Circa qđ sciendū est q̄ (sicut ꝺ in lib. de spū et ania) duo sunt loca inter q̄ spūs human⁹ exist̄s ad vtrūq̄ se mouere pōt sive itinerare. Deus em̄ est in sūmo. mūd⁹ vero in imo. Ille scz de⁹ in eodē statu eternitatis sue īmobilis exist̄it. ideo ipe solus est eternitate mēsurabilis. Cui⁹ rō est. qz sic̄ Boeci⁹ in de ꝺsolatione dicit. Eternitas est interminabil' vite tota sil' z pfecta possessio. q̄ nulli creature cōuenit. sed soli deo. vt ptz ꝺsideranti b⁹ differentiōis ptes. Iste aūt mūd⁹ cursu mutabilitatis sue sp̄ instabil' fuit. z iō tpe mensurat. qz tps est mensura mot⁹ mutabiliū rer̄. nō pmanentiū. sed succedentiū vt sit. z iō talia dicunt tpalia. Rōnalis aūt spūs q̄i in q̄daꝝ medio est ꝺstitut⁹. sed mediū oporter pticipare naturā extremoꝝ. ꝓpter cōnectionē vniuersi. z iō oportet q̄ spūs nr̄ in aliq̄ cōueniat cū eternis. z in aliq̄ cū tpalib⁹. Cum eternis ꝺuenit in ħ q̄ fm substantiā oīno ē stabilis ꝓpetuo. in eternū manens. z iō q̄ ad ħ nō mensurat tpe trāseunte. qz illo corrupti bilia mēsurant. nec mēsurat eternitate. qz illa soli deo ꝺuenit. g̃ necessario mēsurat mēsura media. s. euo qđ est q̄dā pticipatio eternitatis. Unde Dion. de di. no. dicit. q̄ euū ꝺz q̄eta et tota sil' vita. Et Dam̄. li. iij. c. j. dic̄ q̄ euū nō est temp⁹ nec ps tpis. sed qđ sil' ptē dic̄ cū eternis scz fm ꝓpetuationē. Unde i li. de spū z ania ꝺz. Spūs human⁹ q̄dā cōditionis sive excellētia huic mutabilitati que deoꝛsum ē supeminet. q̄si creat⁹ in oꝛizonte eternitatis. z iō ad illā q̄ est apud deū īmutabilitatē nōdū ꝓuenit. q̄uis ptingere posslt cū angel'. Spūs ei nr̄ cōuenit cū tpalib⁹ in hoc q̄ fm opatiōes aliquas est mutabilis. z in eis successiones patit̄. Unde in lib. de spū z ania dicit. Si spūs noster in his qui deoꝛsum transeūt se p cupiditatē immerserit. statim p infinitas distractiones sive itinera rapiet̄. z a seipo quodā modo diuisus dissipabit̄. et ideo quo ad istas opationes tempalis efficit̄. qz tpe mēsurat. De hac instabilitate z mutabilitate dicit Hugo ꝺ archa noe sic. Dū coꝛ nr̄m sive spūs nr̄ p desideria fluere cegit q̄si in tot diuisum est quot sunt ea que concupiscit. Hinc nascitur motus sine stabilitate. labor sine requie. cursus sine quentione. ita vt semper sit inquietus spiritus noster donec illic inherere ceperit vbi desiderio suo nihil deesse gaudeat. z ea que diligit semper mansura confidat z credat. Hec ille. Ex quo concluditur q̄ necesse est q̄ spiritus humanus habeat aliquas operationes que maneāt fm suā substātiā. licet vna alteri succedat. qđ a ccidit vbi sūt operationes intrinsece intellect⁹ z affect⁹. maxie qñ in eēnis figunt̄. q̄s opatiōes exercere posslt spūs būan⁹ etiā si celū staret. vl' si nullū esset tps. vtz p Aug. nec mirū cum sit spūs būan⁹ sup tps exūtens in carne tpali.

De septem itineribus eternitatis

Dicit em̄ Grego. mora. Subleuata mens id est. spirit⁹ extra terminos tempoꝝ ducit̄ etiā cū a carne in tempe tenet̄. ⁊ in libro de spiritu ⁊ anīa. Si spūs human⁹ ab hac infima distractione que deorsum est erexerit se. ⁊ hec infima deserēs atq; paulatim se in vnū colligens secū esse didicerit. tanto amplius in vnū colliget̄. quāto magis desiderio ⁊ cognitione sursuz eleuabit̄. donec tandem om̄ino īmutabilis sit. ⁊ ad illā veraz ⁊ vnicā que apud deū est immutabilitatē ꝑueniat vt ꝑpetuo sine om̄i mutabilitat̄ vicissitudine req̄escat. iam ī intrinseco domini ꝑfecte collocat̄. Hec ille. Ex his ptz ꝙ sicut spirit⁹ humanus ex inordinato amore tempaliū aggrauat⁹ ascendit ab eternis ꝑ aliqua itinera iniq̄tatis deorsuz ad temporalia. sic spirit⁹ human⁹ ex ordinato amore eternorū alleuiat⁹ ascendit sursum ꝑ itinera recte equitatis ad eterna. ⁊ sicut ille ꝑ septem itinera obliq̄ descendit ad tꝑalia. ita iste ꝑ septē itinera recta ascēdit ad eterna. ꝓpter q̄d itinera eternitat̄ nūcupant̄. Itinera ergo eternitat̄ ducētia ad intrinsecuz secretū ⁊ eternale maneriū dn̄i sunt hec scz Eternorū recta intentio. Eternoꝝ studiosa meditatio. Eternoꝝ limpida cōtemplatio. Eternoꝝ charitatiua affectio. Eternorū secreta reuelatio. Eternoꝝ experimētalis ꝑgustatio. Eternorū deiformis operatio. Ad itinerandū autē in his septez itineribꝫ eternitatis dn̄s amorose inuitat spiritū humanū ostendēs ⁊ ꝓmittens ei septē āminicula cooperātia ad ambulandum in itineribꝫ eternitatis. Istā autē inuitationē mens humana diligent̄ aduertat. Quia sicut dicit Vercelleñ. sup Canti. Nihil est q̄d ad cōtinuos sponse ꝓfectus eam ꝓmoueat efficacius q̄ deū imitari. ⁊ ab eo inuitari effectiue. Hoc q̄dem exercitio ꝯtinuo vniformiter ꝓficiunt celestes substātie q̄ non cessant post spōsum ingredi. Tot⁹ em̄ cursus amoris in assiduaꝛ cōtinua huiusmōi inuitatione cōsistit. vt in fine libri Canti. patet. dicit ꝯ. v. Surge ꝓpera amica m. columba mea. formosa mea ⁊ veni. Amica. q̄ amās ⁊ amata. Ego em̄ diligo diligētes me. Prouer. viij. Columba mea. q̄a spū simplificata Matth. x. Estote simplices sic̄ colūbe. Formosa mea. q̄a ad imaginē ⁊ similitudinem dei facta Gene. j. Surge igit̄ a tꝑalibꝫ ad eterna tendendo. ⁊ ꝓpera. eterna in uestigando. ⁊ veni. eternitatē meā ingrediendo. Hui⁹ petitiōis reddit causaz. di. Surge ꝓpera amica mea ⁊ veni. q̄a iā est itinerandi oportunitas tēporanea. q̄ iā hyems transijt peccati infrigidātis ⁊ itinera ambulantiū obliquātis. Quia iam est itinerū optata facilitas. q̄a iam imber abijt ⁊ recessit cure distrahentis ⁊ itinerantes impedientis. Quia iā est itinerantiuz amena iocūditas. q̄a iā flores apparuerūt in terra nr̄a. Quia iam temp⁹ vernale venit ex p̄sentia diuini solis in terra nostre carnis. Quia iā est ꝑ ambulantiū alleuiata agilitas. q̄a iam tempus putatōis aduenit. quo spiritus noster exonerat̄ ab om̄ibꝫ supfluis ⁊ vanis. Quia iam est viarū reuelata veritas. q̄a vox turturis audita est in terra nr̄a verbi incarnati omnē veritatē docent̄. Quia iā est viatici desiderati satietas. q̄a ficus ꝓtulit grossos suos. scz pater fons dulcedinis filium panē om̄is suauitatis. ⁊ spiritū sanctū potū sobrie ebrietatis. Quia iā est medij odorifera suauitas. q̄ vinee florentes odorē suum dederūt. i. potētie fecunde dederūt odorez bone fame ex operibꝫ odoriferis. q̄a bonus odor christi sunt. ij. Corinth. ij. Igit̄ surge. ꝓpera amica mea ⁊ veni. Unde dicit Orig. Quis iā nō surget. q̄s nō ꝓperet. aut q̄s nō veniet vbi tot vtilitatū insignia cōcurrūt. Singula istoꝝ āminiculoꝝ applicabūt̄ singul̄ itineribꝫ vt patebit īfra. ⁊ hec itinera abscōdita sūt a sapiētibꝫ ⁊ prudētibꝫ h⁹ mūdi. ⁊ reuelata sūt paruul̄. i. hūilibꝫ. Vñ abacuc iij. Incuruati sūt colles mdi. i. sapiētes ab itineribꝫ et̄nitat̄ ei⁹. i. obliq̄ti sūt aviis rect̄ et̄ni dei. q̄ q̄ a recta via declināt. q̄nto plus vadūt tāto pl⁹ a termīo recte vie recedūt. ⁊ q̄to pl⁹ se sapiētes mdi ab et̄na ꝯitate auertunt. tāto pl⁹ stulti facti ī tꝑalibꝫ euanuerūt dicētes. Sol intelligētie nō est ort⁹ nobis. lassati sum⁹ in via iniq̄tat̄. viā dn̄i ignorauim⁹. Sap. v. Cū ꝯ Aug⁹. xiiij. ⁊. xv. de tri. dicat. ꝙ spūs nr̄ ad imaginē ⁊ sil̄itudinē dei et̄ni creat⁹ sit. ⁊ ex h̄ et̄nitat̄ capax sit. ⁊ ex h̄ sortiat̄ q̄ndā iā ꝑticipationē dū etiā s̄m substātiā ⁊ s̄m aliq̄s opationes intrinsecas sit supra temp⁹. q̄a in euo q̄d est q̄dā eternitatis participatio. vt sup̄ dictū est. iō spūs nr̄ humiliat⁹ ⁊ cōtrit⁹ ⁊ a deo amorose inuitatus ad veniendu ꝑ itinera eternitatis ad suum intrinsecū secretū ⁊ eternale manerium secure ⁊ gaudens cū Psalmista petat.

dicens. Deduc me domīe in via eterna.

PRimum igitur p̄ iter eternitatis (q̄d est eternorū recta intentio) spīritus humanus desiderio eternoz ab oīb alleuiatus z ad pambulandū incitat⁹ z expedit⁹ primo aggrediatur. vnū eternum intēdendo. vnū eternū attendendo. vnū eternuz ingrediendo. in vno eterno ꝑmanēdo. ꝓpter vnū eternum quod est optimū z necessarium z finis quierās z ꝓsummans multitudinem omniū desideriorū in vnū. quod non auferet ab eo in eternū. vt patet Luce p. Sed q̄a nemo itinerat q̄ vias itineris ignorat. ideo ad cognitionē istius vie siue itineris q̄ est eternorū recta intentio. oportet ser considerare p ordinē. Primuz est. que sit necessitas ist⁹ itineris. z quare alīs itineribz p̄mittat. Secundū est. q̄d sit intentio. z a qua potētia anie oriat. Tercium est qualiter intētio deiformis et eterna efficiat. Quartū est. p̄ que signa intentio recta simpler z perfecta cognoscatur.

Quintū est qualiter p̄ intentionē rectaz ad intrinsecū eternum iesu spīrit⁹ accedat z ingrediat. Sextū qualit̄ spīrit⁹ humanus ad veniendū p̄ iter illud ad intrinsecū eternum iesu dulciter z amanter ab eo inuitatur.

Distinctio prima.

PRimo igitur videndū est que sit necessitas ist⁹ itineris q̄ est eternoz recta intentio. et quare alia itinera p̄cedat. Circa quod notandū est q⁹ cum intentio finē actionis z itineris nob p̄stēdat vt dicit Grego. xxviij. moral'. vbi sic dicit. Intentio priusq̄z se in actione exerceat. hoc ipsū quod appetit cōtemplat. Item cū intentio actionē dirigat nostrā in operatiōe. vt dicit Grego. ibidē. vbi dicit sic. Una q̄q̄z actio intentionē suā q̄si intuentez oculū sequit̄. vt dicit Grego. xxviij. moral'. vbi dicit sic. Sicut fabrica colūnis. columne autez basibz fulciunt. ita vita nostra virtutibus. ꝑfectes vero intima intentiōe subsistunt. Item rōnabiliter ster intentiōis alia itinera p̄cedere debet. Vñ Grego. ibidez dicit. Vigilanti cura p̄ cuncta opera intētio nostra nobis pensanda est. vt nihil tempale in his que agit appetat. sed totū se in solidita-

tem eternitat⁹ figat. ne si extra fundamentum nr̄e actionis fabrica ponatur. totū opus in nihilū soluat. quia etiā summa opera inaniter fiunt si intentiōes cordiū extra eternitatis certitudinē deflectūtur. Nec ille. Et ibidē dicit. Si recta intentio in operatione nō tenetur. totū opus amittitur et deturpat. si autez recte intendim⁹. bonum opus efficitur. etiā si minus bonū extra videatur. Plane ergo patere potest istius itineris necessitas in ordine respectu aliorū.

Distinctio secūda.

SEcundo videndū est quid sit intentio. z a qua potētia anie oriat. De quo notandū est q⁹ sicut dicit Anselmus libro de cōcor. p̄resci. z li. ar. Volūtas est instrumentū seip̄m mouens z oīa alia instrumēta quib⁹ sponte vtimur. z que sunt in nobis. vt manū. linguaz. visum. z cetera huiusmōi. z que sunt extra nos. vt stiluz. securim. z cetera huiusmōi. z facit oīes voluntarios mot⁹. ipa vero se suis affectiōib⁹ mouet in finē desideratum. z ideo sola voluntas elicit actum intentionis ꝓprie dicte z p̄ncipaliter. sed a rōne siue intellectu dirigente siue dictante. Et nota q⁹ hec intentio nō fit sine amoris desiderio. q⁹ quanto maior est amor finis. tanto vehemētior est motus intentiōis in finem. ita q⁹ amor mouet in finē desideratuz. sed intentio omnia p̄ que amor potest cōsequi hunc finez desideratū ordinat z disponit ad illius finis cōsecutionē. Vñ glosa sup illud ꝑs. In laqo isto quē absconderūt. dicit. q⁹ pes anime est amor. z eo mouet anīa ad locuz q̄si ad terminū ad quē tendit. i. ad dilectionez bonā vel malā. quo se gueniſſe ad amorē letatur. amor autē est actus volūtatis. Ex quo patet q⁹ intentio ꝓprie z p̄ncipaliter est act⁹ voluntatis elicientz z libere ordinantz et mouentis in finez z a ratiōe directus. Et nota q⁹ ista intentio vt est a voluntate p̄ gratiam formata non solū actualis sed z habitualis facit actū z opus meritoriū. Cuius ratio ē. quia ꝑter naturalē bonitatē que est in actu volūtat⁹ eoip̄o q̄ est ens tota alia bonitas ip̄i⁹ est ex ei⁹ sufficienti ordine intētiōis ad debitū finē. Tūc aūt ē sufficiēs ordo q̄n ex p̄te agentz p̄ intētionē bonam fit ordinatio act⁹ sui i debitū finem. z q̄n ex parte actus est q⁹ sit ordinabilis ad illū finem. talis enī

ordo includit bonitatē esse in actu que sibi debet ex obiecto debito et ex forma debita. que est charitas. et ex circūstantia et ex debito fine. Deficiente autē altero istorū actus vitiosus est. Ex q̄ patet q̄ etiā actus indifferens p ordinationē debitā. et debitū finez fit meritorius. ḡa intētio recta si sit actualiter a voluntate elicita mediāte gratia addit aliquā bonitatē supra habitū cui debet premiū substātiale. Per actus eīm volūtatis elicitos ex gr̄a meremur vitā eternam. Ex his etiā ꝓz q̄ intentio actualis est ꝑfectior et magis meritoria habituali q̄ addit aliquā bonitatē supra habitualē. Vñ Gregor. xxiij. moral. dicit. Sicut lucerna corporis est oculus carnal' lucens toti corpi. ita per radiū intentiōis illustrant itinera actiōis. et Luce. xj. dicit dñs. Intētio sicut lucerna fulgoris illuminabit te.

Distinctio tercia.

Tercio videndū est q̄liter intētio rectificet. et ex hoc deiformis et quasi eterna efficiat. De quo notandū est q̄ sic dicit Hugo lib. p̄mo de archa noe. Cor hominis q̄d prius amore diuino stabile et firmū in eternitate ꝑsistit. ḡa vnū amando. vnū ꝑmansit. postq̄ autē p desideria terrena defluere cepit q̄si in tot diuisuz est quot ea sunt q̄ cōcupiscat. ergo fm diuersitatem cōcupiscētie siue amoris erit diuersitas intentionis. Vñ Bern. sup Cant. sermo. xl. ostendit. q̄ si amās turpia appetit. etiā intētio turpis erit et sedans faciē anie vel spūs et si honesta etiā intētio recta erit. Unde Bern. ibidē describit diuersas intentiones fm diuersas affectiones. Primo ergo fm Bern. est quedā intētio puersa et iniqua. vt illa que ꝓcedit ex volūtate affectata carnaliter. siue ex amore carnali tendēs ad finez q̄ cōtrari⁹ est vltimo fini et eterno. vt est intentio illoz qui terrena sapiūt. quoz deꝰ venter est. q̄ intendūt gule. vt magis possint exercere actus luxurie. Talis intētio est obstinatoz et tempaliū. Vñ Bern. ibidem dicit. Tendere nō in deū sed in seculū. secularis anie est. vt dictū est. et habet talē faciē fetidissimā feroze peccati. Secūdo est intentio quedā ficta et falsa. vt q̄ ꝓcedit ex voluntate affectata mēdaciter. tendēs in deum apparent et false et nō vere. ḡa ꝓpter fauorē hominū. de qua dicit Bern. ibidez. Tendere q̄si in deum sed nō ꝓpter deuz hypocrite plane anie est. omnē decorē anie exterminantis. et totam illā fedantes ꝓpter turpitudinez hypocrisis. Tercio intētio quedā est obliqua et mercēnaria. vt que ꝓcedit ex voluntate affectata pusillanimiter tendēs in deuz nō ꝓpter deū sed p̄sentis vite necessaria. ex qua recuruat ad se. Vñ mercēnaria est ḡa veris filijs nō cōuenit. vt patet p ambro. q̄ dicit in glo. Luce. iij. sic. Filius q̄ habz sanctū spiritū pignus in secūlari corde mercedis lucra nō querit. sed seruat ius heredis. De hac intentiōe dicit Bern. ibidē fmone. xlj. sic. Si autē intentio solū vel maxime obvia te p̄sentis necessaria se ad deuz cōuertit. nō quidē fece hypocrisis fetidā. pusillanimitatis tamē vicio dicim⁹ obscurā et min⁹ acceptam. eo q̄ nō querit deū ꝓpter se. ideo p̄dicta itinera sunt obliqua et tempalia nō eterna Quarto quedā intentio est recta q̄ est et ꝓpter deū p̄ncipaliter et ꝓpter ipm directa. que est actuū bonoz. et hec ꝓcedit ex voluntate affectata spūaliter. i. estu diuini amoris calefacta. q̄ voluntas sic estuās intentionē ad ꝓsecutionē eterni finis desiderati operando impellit. liq̄faciendo in deū dirigit. nec eā sistere nisi in deo eterno sinit. Unde Orige. Cant. ca. v. dicit. Qui sctō desiderio intus estuat ad q̄dlibet opus bonū abilis inuenit. quia nihil duri in corde. i. in intentione portat qō nō feruore estuātis desiderū in deū liquescat. Nec Orige. Nec tamē intentio ꝑfectū decorem nō habet p omnia. ḡa adhuc circa multa est occupata. licet ꝓpter deum. Unde Bernar. vbi supra dicit. Porro in aliud tendere q̄ in deū. et tamen ꝓpter deum nō ociū marie. sed maribene negocium est. Absit autē vt que huiusmōi est quicq̄ dixerim illā habere deforme. nec tamen ad perfectū affirmauerim pueniſſe de coris. quippe que adhuc sollicita est et turbatur erga plurima. et nō potest terrenoruz actuum vel tenui puluere nō aspergi. quez tamē facile citoq̄ deterget in hora sctē deuotionis vel dormitionis casta intentio et bone cōscientie interrogatio ad deuz. Nec Bernard⁹ fmo. xlj. sup Cant. Quinto intentio quedam est recta simplex et magis īmediata et odore finis eterni dulciter allecta. que est cōtemplatiuorum. et illa ꝓcedit ex volūtate finis eterni affectiua experimentaliter. Experimentalis enim odor vltimi finis omnia alia aliq̄ mō ꝓtemnere fa

dit. ex quo intentionē in nullo alio fine qui/
escere facit. sed eā quātū potest vltimo fini
immediate vnit. Dicit eñ Hugo super. vij.
angelice hierarchie. q̄ experiētia est mr̄ vel
magistra intelligētie. ⁊ q̄ ille optime verita
tem nouit q̄ eā nō audiēdo solū. sed etiā gu
stando ⁊ faciēdo didicit. In tali eñ experi
entia intētio nō ambulat. sed q̄si currit. In
odore inq̄t sponsa currem⁹ vnguentoꝝ tu
orū Canti. ij. Hec intentio tēdit in dñm so
lum imediate quātū potest. ⁊ ꝓpter ip̄m. sed
vt pluries nō totaliter ꝓpter ip̄m soluz. sed
etiā querit ꝓpter se meditari ⁊ cōsolari. reti/
nens adhuc aliq̄d de ꝓprio. vt dicit Bern̄. ⁊
ideo tal' intentio diuisa est. Talis clamat
cū Petro. Ecce nos reliquim⁹ om̄ia ⁊ secu/
ti sum⁹ te. q̄d ergo erit nobis. Math. v. Et
cū Ps̄. Inclinaui cor meū ad faciēdas iu/
stificatiōes tuas in eternū. ꝓpter retributio
nē. Quā tamē intentionē dñs nō reprehen
dit. q̄ nō p̄ncipaliter q̄rebat mercedez. sed
dñi voluntatē. cū multi tales sint in eterna
domo p̄ris. vt ptz Luce. xv. Sexto intē
tio quedā est imediata simplificata ⁊ deifi/
cata ⁊ amore finis eterni totaliter attracta.
Et hec est beatoꝝ in patria. ⁊ inde intentio
fit intētio eterna. ⁊ elicit̄ a volūtate affecta/
ta deiformit̄. Deificatio autē (vt dic̄ Bern̄.
libro de diligēdo deū. parū post mediū) ni/
hil relinq̄t in volūtate admixtū vel ꝓprium.
sed totū p intentionē dirigit in deū. Vñ di
cit ibidē sic. O pura ⁊ defecata intentio vo
luntat̄. eo certe defecatior et purior q̄ in ea
de ꝓprio nihil iā admixtū relinquit̄. eo sua/
uior ⁊ dulcior q̄ totū diuinū est q̄d sentitur.
sic affici deificari est. sic oēm tunc in sanctis
q̄ sunt in patria humanā affectionē quodā
ineffabili modo necesse est quiescere. ⁊ a se/
metip̄a liquescere. atq̄ in dei penit⁹ trāsfor
mari voluntatē. alioq̄n quō om̄ia in om̄ib⁹
erit de⁹. si in homine aliq̄d de hoīe superit.
manebit quidē substātia. sed in alia forma.
in alia gl'ia. aliaq̄ potētia. ⁊ videtur sentire
Bern̄. hoc impossibile fieri nisi post resum
ptionē corporuz cū beati adhuc ante resū/
ptionē corporū desiderio naturali appetāt
vnionē corpoꝝ suoꝝ. Hec Bern̄. Idē sen/
tit Aug⁹. de appetitu corporū. vt ptz lib. xv.
sup Genesim.

Distinctio q̄rta.

Quarto videndū est p que signa re/
cta ⁊ simplex intentio cognoscatur.
Circa q̄d notādū ē q̄ hui⁹ intenti/
onis aliq̄ signa sunt q̄si exteriora. ⁊ q̄ ad ho
mines ⁊ q̄dā interiora. ⁊ q̄ ad ꝯsciētiā. Si/
gna g̃ exteriora recte ⁊ simplic̄ intentiōis (
s̄m Orige. sup Canti. c. vij. exponens illud
Q̄ pulchri sunt gressus tui ⁊c̄. sunt quinq̄)
Loquēs g̃ de multa pulchritudine gressu/
um intētionaliū dicit. Spōsa calciata pul
cherrime incedit. q̄si rectissima intentione.
Post sctōrū exempla incedit calciata. s̄z hy
pocrita nudo pede incedit. q̄ deū sequitur
corrupta intentiōe. caret eñ exemplari pel
le. vterq̄ tamē ex fructib⁹ suis cognoscitur.
Et ponit ibi q̄nq̄ signa recte ⁊ simplicis in
tentiōis. p que illi ab istis distinguuntur.

Primū signuz est humane laudis dete/
statio. ⁊ dicit̄ glorificatio. Und̄ Matth. vj.
Cū facis elemosynā noli tuba canere ante
te. sicut hypocrite faciūt. De h̄ dicit Chry/
sostom⁹. Tuba est om̄is act⁹ p quē opis ia/
ctantia demonstrat̄. Secūdū signuz est
sobria tristicia ⁊ exultatio mēt̄. Vñ Mat/
thei. vj. Cū ieiunatis nolite fieri. Vñ Ori/
ge. ibidē. Nō inueni veri⁹ signum boni cor/
dis q̄ si erūpat foras dulcedine ment̄ ⁊ fre
quētia sobrie exultatiōis ⁊ tristicie. Ter
ciū signū est ordo correctiōis. vt p̄mo a te/
ip̄o incipias. ⁊ post alios corripias. Unde
Matth. vij. Hypocrita eijce primū trabez
de oculo tuo. ⁊ tūc videbis eijcere festucaz
de oculo fratr̄ tui. Et Origen̄. ibidē. Nisi
fallar nihil aliud appet̄ nisi apparere iust⁹.
dū me corripis et te negligis. aut si me et te
corripis q̄re a me incipis ⁊ nō a te. Quar
tū signū est benignitas cōpassiōis. Math.
xxiij. Ve vob̄ scribe hypocrite q̄ alijs clau/
ditis regnū celoꝝ ⁊ imponit̄ eis g̃uia one/
ra ⁊c̄. Greg̃. Qui bon⁹ est corde. benign⁹ ē
cōpassiōe. Quintū signuz est imobilitas
mētis tā in aduersis q̄ in ꝓsper̄. q̄ vt alter
Job acceptat di. Si bona accepim⁹ d̄ ma/
nu dñi. cur nō sil'r ⁊ mala c. ij. Vñ Greg̃. ex
ponēs illud Job. j. Erat simplex ⁊ rect⁹ di.
Simplex ⁊ rect⁹ ē ille q̄ in aduersis ñ fran
git̄. q̄ ad tp̄alia nō inclinat̄ vl' incuruat̄. qui
ad sup̄iora totus erigit̄. q̄ dñi volūtati hūi/
lit̄ subijcit̄. hec Gre. Hec Orig. breuit̄ enu/
merat d. Q̄ pulchri sūt gressus tui in calca
neo tuo filia principis. Si in op̄ibus que
agis laudē humanā vitas. si sobrie exultas
si primo te corripias. si alijs benignitatem
exhibeas. si patientiā in aduersis ostēdas.
Hec sunt signa exteriora Post hec p̄mo

videndū est de signis interioribꝫ recte ꝫ simplicis intentiōis. Dē ℔ nota q̄ Bernū. libro de p̄cep. ꝫ dispen. dicit sic. Si interior oculus intētiōis vere sit simplex. duo arbitror illi necessaria esse. scz charitatē in intentiōe. ꝫ veritatē in electiōe. Prio necessaria est charitas in intētiōe. Cui⁹ rō est. q̄ caritas intentionē ad oīa illa q̄ ad finē sunt p̄ncipaliter intenta dirigit ꝫ extēdit. et p ℔ artius vnit. cū in oibꝫ vnū intendit ꝫ ad vnū tēdit ꝫ oīa q̄ntū p̄t cū illo vnire q̄rit. Unū Grego. in pastora. di. Caritas diuisa vnire consueuit. coꝫ iusti diuidi p multa cōpellit. qđ tanto artiꝰ in deo colligit q̄nto illud latiꝰ p sctā desideria spargit. Scđo ad ℔ q̄ oculus intētiōis sit rectꝰ ꝫ vere simplex req̄rit veritas i electiōe. q̄ illa nō sinit errare circa finē intentū. Unū Bernū. ibidē dicē. Quō deniq̄ simplex erit oculꝰ intentionaꝫ. cū ignorantia veritatꝫ etiā q̄ bonū diligit et malū nesciꝰ agit. Sed illiꝰ nō imerito oculū simplicē duxerim cui neutrū bonū desit. qꝫ ista duo oculū intentiōis faciūt simplicē. s. amoꝫ boni ꝫ cognitio veri. Hec Bern. Sic igit nec charitas intentionē sinit ante finē intentū stare. nec ꝓritas sinit eā circa finē errare. Veritas em̄ nō amat angulos nec ei diuersoria placēt. ait Bernū. Igit opꝰ p intētionē bonā agit q̄n illa charitate ꝫ veritate munit. spm̄ igit rectū innoua in viscēribus meis.

Distinctio quinta.

Quinto videndū est q̄liter p intētionē rectā ꝫ simplificatā spūs humanus intrinsecū ꝫ eternale maneriū dñi ihesu accedat ꝫ ingrediat. Dē ℔ nota q̄ cum recta ꝫ simplex intētio sit q̄dā tendētia sine obliquitate. ꝫ simplex sine admixtiōe in eternitatē a volūtate desiderata. ꝫ a rōe dictata. ꝓsequēs est q̄ intentiōis tendētia cōtinua est eternitatꝫ ꝓsiderate approximatio et attingentia ꝓtinua. Unū Hugo ꝓmo li. de archa noe. dicit sic. Hoc est ad deū tendere spū q̄ desiderū q̄rere. p cognitionē inuenire ꝫ p gustū tangere. Intentio charitate ꝫ veritate munita oīa tpalia derelinquat. et ad eterna redeat donec intentio. tentio fiat. vt dicere possit. Inueni quē diligit aīa mea. tenui euꝫ nec dimittā. donec eū introducā in oēs mentis capacitates tā cōmunes q̄ singulares. vbi intētio oīb inferioribꝫ superet. extra mūdū ꝓstituit. in eternis collocatur ꝫ quietat. Unū Gregꝫ. xxv. moꝫ. dicit sic Si semel in appetitiōe celestis patrie fortꝫ stabilitate animꝰ per intentionē figitur. minus rerū temporaliū ꝓturbatione vexatur A cūctis quippe exterioribꝫ motibꝫ eandeꝫ intentionē suā quasi quendā secretū secessū petit. ibiq̄ incōmutabili in herēs ꝫ murabilia cūcta transcēdens. tā ipa tranquillitate quietꝫ sue in domo scz in mūdo extra mundū est. Excedit quippe oīa ima intentiōe summoꝫ. ꝫ cunctis rebꝫ quas nō appetit. libertate quadā supesse se sentit. nec tempestatē rerū temporaliuꝫ intꝰ sustinet. quam intuet fortis. qa terrena omnia q̄ concupita opprimere mentē poterāt. despecta subiacent. Unde ꝓphetā dicit. Statue tibi speculam. qꝫ dū quisq̄ speculat summa superminent infima. Hec Gregoriꝰ. Si igit spiritus nr̄ in se bene ordinatꝰ cū oīmodꝫ actionibꝫ in vnū se colligat. sursum ad eterna tēdat. ꝫ licet q̄ ad aliq̄ instabilis ꝓmaneat. intentione tamē in eternitate stabilis ꝓsistit. que nō nisi in eternis stabilit. Dicit Gregꝫ. ꝫ Hugo libro. iiij. de archa noe. Qđiu homo ordinē sue nature tenuit q̄uis p actionem variaret. interiꝰ tamē p intentionem et amoꝫ stabilis ꝓmansit qꝫ vnū intendebat ꝫ ꝓpter vnū oīa faciebat. vnū diligebat et omniū voluntatū atq̄ actionū suarū finem ad vnū referebat creatorē suū. q̄ solus sufficiebat. Hec ille. Et Basiliꝰ exponens illud Luce. x. Porro vnū est necessarium. dicit. Uniformis est vita christiana. ad vnā tendens intētionē. scz gloriā dei. multiformis vero ꝫ varia est vita eoꝝ que deformis sunt p libitu suo variata.

Distinctio sexta.

Sexto videndū est q̄liter spūs adueniendū p iter recte ꝫ simplicꝫ intentionis ad eternū intrinsecū dñi ihesu. dulcit ab eo inuitat. dicēte. ij. c. Cāti. O amica mea ꝓpter intentiōis tue simplicitatē Nā tā in q̄rere interiorꝫ ꝓplationis q̄ in exercitio exterioris actionis. ꝫ in ꝓsolatiōe angelice allocutiōis me solū intēdebas. cum me in lectulo quesisti. ciuitates circuisti. vicos pambulasti. custodes angelicos sustinuisti. Cant. iij. quare ptāsitis his oīmibus singularis me singulariē inuenisti. tenuisti. Surge. si em̄ amica mea es. surgendum est tibi. p tue intentiōis stabilitatez ad me incessant tendēdo. qꝫ ꝫ si me vt amicum inuenisti. nonduꝫ tū ad plenuꝫ cognouisti.

Quere ergo facie m meā semper cum Ps. Quia qui sine fine est amādus sine fine est querēdus. Ait Aug⁹. in glosa. O columba mea ꝓpter intentiōis simplicitatē ⁊ vnitatē. Una em̄ est colūba mea Canti. vj. q̄ vt dic̄ Vercelleñ. ibidē. vnica simplicē habēs intuitū. vnde signat pnrā intelligentiā ꝯtemplans diuinā simplicē essentiā. ex quo simplificata magis fuit Matth. x. Estote simplices sicut columbe. Propera ꝓpter intentiōis tue agilitatē mihi ꝯtinue approximādo. q̄a ꝑ ꝯtinuā desiderati finis intentionē ꝯseq̄ris ꝯtinuā approximationē ad me qui sum ꝑncipiū ⁊ finis Apocal. xxj. Principiū te liberalit̄ creans. finis te finalit̄ quietās. O formosa mea ꝓpter intentiōis tue deiformitatē. Ipa em̄ intētio ait dñs Luc. xj. q̄si lucerna fulgoris illuminabit te. vt iā nihil ꝓpriū in te reliquer⁹ qd̄ in te amorose nō ordinaueris ꝓpter qd̄ tota pulchra es amica mea. ⁊ macula nō est in te. Canti. iiij. Veni igit̄ ad meā diuinitatē. q̄ intentiōis tue tēdentia non quiescit nisi in mea eternitate. q̄ est secretū meū intrinsecū ⁊ eternale maneriū. Veni autē. quia iā est itinerādi temporanea oportunitas. q̄a iam hiems trāsijt. Qd̄ Vercellens̄ exponēs ait. Hiems multiplici intēperie itinerātes ꝑpedit. Math. xxiiij. Orate ne fuga vr̄a fiat hieme vel sabbato. Hiemis igit̄ noie inq̄t Vercellñ. intelligunt̄ q̄libet impedimēta vel offendicula itinerū eternitat⁹. Hoꝝ aūt itineꝝ offendicula sunt ꝯcupiscētia carnis. ⁊ ꝯcupiscētia oculoꝝ. ⁊ sup̄bia vite. cū om̄ib⁹ familijs suis. sed hec om̄ia iā sunt diminuta. q̄ iam hiems trāsijt. Hec ille. Et estas solis eterni incarnati ꝟbi iā in terra nr̄a apparuit. et ideo iā tēporanea itinerādi ē oportunitas. ideo dicit Vercelleñ. Hec itinera sibi carpit sponsa ꝑ totā seriē canticoꝝ sponso vocante. illuminātē. adiuuāte. supportāte ⁊ amplexante. celestib⁹ paranimphis obseq̄a sua impendentib⁹. Hec ille. O dñe de⁹ veni ergo amica mea. q̄ iā hiems pctī intētōis tue ascensum retrahent⁹ trāsijt. Veni colūba mea. q̄ iā hiems peccati intentiōis tue agilitatē retardant⁹ abijt. Veni formosa mea q̄ iā hiems pctī intentōnē pulchritudinis tue deturpant⁹ recessit. Veni autem amica mea ꝑ intentiōis tue singularitatem. vt me eternalit̄ amplexeris. Veni colūba mea ꝑ intentiōis tue deiformitatē. vt me eternaliter fruar⁹. Ego em̄ ꝑpetua dilectiōe dilexi te. Hiere. xxxj. ad quam fruitionē eternam nos ꝑducat qui in eternum regnat eternꝰ deus in eternū bñdict⁹. Amen.

Secūdū iter eternitatis ꝑ qd̄ spūs human⁹ tēdit ad intrinsecū secretū ⁊ eternale maneriū dñi iesu. i. ad eternā eius diuinitatē est eternoꝝ studiosa meditatio. De q̄ itinere sunt septē ꝑ ordinē notanda. Primū est q̄re iter studiose meditatiōis īmediate iter recte intētiōis seq̄tur. Scd̄m est q̄d sit meditatio. ⁊ q̄liter a cogitatiōe distinguat̄. Terciuꝫ est q̄lit̄ in itinere meditatiōis de⁹ spm̄ hūanū illuminet ⁊ ꝯfabulet̄. Quartū est q̄liter spūs human⁹ in itinere meditatiōis deū alloq̄tur. Quintū est q̄lit̄ allocutio dīna ītrinseca a nr̄a meditatiōe distinguat̄ Sextū est qualit̄ spūs human⁹ ꝑ iter meditatōis eternitatē iesu ingrediat̄. Septimū ē q̄liter spūs hūan⁹ adveniendū ꝑ iter meditatiōis ad eternitatē a iesu inuitat̄.

Distinctio prima.

Primo igit̄ notādū est q̄lit̄ iter studiose meditatiōis iter recte intentōis sequat̄. ⁊ q̄ isti⁹ itiner⁹ sit necessitas. De quo notandū est ꝙ cū radius recte ⁊ simplicis intentiōis spiritui humano eternum ⁊ beatificū finē om̄is ꝯsolatiōis vl' cōsummatiōis q̄i speculatiue ꝑostendat. Qd̄ necessariū est. q̄a nisi spiritus human⁹ finē illum aliq̄liter ꝑcognosceret. nesciret q̄ tenderet vel vbi quiesceret. ⁊ nisi illū finem aliqualit̄ desideraret ⁊ inueniret nunq̄ q̄rere curaret. sed vagus ⁊ ꝓfugus sup̄ terram vt alter cayn a facie domini ꝓiectus nūq̄ stabilis ꝑmaneret. vt dicit Hugo libro ꝑmo de archa Noe. meditatio studiosa ꝑ omnia discurrēdo ad hunc finē intentū inuestigādo q̄si practice q̄rerat ⁊ inueniat. ⁊ spirituꝫ ad illū cū animi rōne ⁊ exultatione nō desistat adducere. ideo rōnabiliter īmo necessario iter meditatiōis īmediate sequit̄ iter intentionis. Vñ Richar. libro ꝑmo de archa mystica dicit sic ca. iiij. Meditatiōis studium est semꝑ quouis industrie labore qualibet animi difficultate ardua q̄q̄ app̄hendere. obscura irrūpere. occulta penetrare. donec veritatē diu quesitā inueniat. ⁊ aīm siue spiritū ad veritat⁹ ꝯtemplationē cū ad-

miratione z exultatione adducat. Hec ille. Hec etiã duo itinera mutuo se iuuãt. Intentiõi duo sũt necessaria. s. amor boni z cognitio veri. vt supꝫ dictũ ẽ. sz meditatio hec duo augmẽtat z ꝓfortat suo feruore. qz ꝯm Pẽs. In meditatiõe mea exardescet ignis. qz intẽtionẽ ad cognitionẽ veri illũiat. et q̃ ad desideriũ boni finis inflãmat. erq̃ intentio meditationẽ in finẽ intẽtũ z desideratũ rectiꝰ dirigit z vehemẽtiꝰ ipellit. Itẽ intẽtio finẽ itineris oñdit. meditatio vero viaz ad sũma z eterna pãdit. z q̃ sint necessaria itineri puide disponit. ait Bernũ. in ser. de scõ andrea. Ex his ptz q̃re iter meditatõnis sequitur iter intentiõis. z eiꝰ necessitas.

Distinctio secunda.

Secũdo vidẽdũ est q̃d sit cogitatio. ne spũs hũanꝰ p viaz cogitatiõis p via meditatõis iter arripiat. Oportet scire q̃d sit cogitatio. z q̃d meditatio z q̃ liẽ inter se distinguanꝫ. De q̃ nota qꝫ Richar. li. j. de archa mystica. c. iij. diẽ sic. Sciendũ qꝫ vnã eandẽq̃ materiaz hũtia aliẽ p cogitationẽ intuenꝫ. aliẽ p meditationẽ ruminanꝫ. Multũ ei a se inuicẽ differũt hec. ꝯ̃uis q̃ꝫ in materia ꝯueniãt. Et iõ dicit Richꝫ. ibidẽ. qꝫ cogitatio est ipiꝰ ani aspectꝰ. ad euagationẽ ꝓnus. Ipa em̃ singulꝝ pene momentꝫ ꝓsuescit se ad incepta z friuola relaxare. z sine vllo discretiõis freno ad oĩa se ingerere vel ꝓcipitẽ dare. Meditatio vero vt dicit idẽ est studiosa mẽtis intẽtio ad inuestigandũ diligẽt intendẽs. et est quidꝰ animi intuitꝰ ad ꝛitatꝫ inq̃sitionẽ vehemẽt occupatꝰ. Ex his ptz multiplex istoꝝ differẽtia. vt oñdit Richꝫ. ibidẽ. c. iij. d. Cogitatio p diuersa queq̃ lento pede gradiꝫ sine respectu quentiõis passim huc illucq̃ vagaꝫ. Meditatio vero sepe p ardua z aspera ad directiõis finẽ cũ magna ani industria p uenire nitiꝫ Scõo differũt. qz cogitatio serpit. meditatio incedit. z vt plũmũ currit.

Tercio differũt. qz cogitatio est sine labore z fructu. meditatio vero cum labore z fructu. Quarto differũt. qz cogitatio spagis motiꝫ de vno in aliud trãsit. meditatio aũt sp circa vnũ aliq̃d incessanꝫ incedit. Quinto differũt. qz cogitatio oriꝫ ex imaginatione. z ideo q̃q̃ est sine rõne. Ad cuiꝰ intellectũ nota qꝫ sicut dicit Richꝫ. in li. de beniamin. c. xviij. duplex est imaginatio Una est bestialis. alia rõnalis. Bestialis sine vtilitate z deliberatiõe huc illucq̃ discurrit. qõ z bestia facere põt. Rõnalis aũt est illa q̃ imaginamur diuersa cõponẽdo vꝫ diuidendo put volumꝰ. qõ bruta nõ possunt sic facere. Meditatio em̃ oriꝫ ex rõne. Uñ q̃q̃ transit in ꝓtemplationẽ p ãmiratõem z exultationẽ. Hec ille. Et sic apparet q̃d sit cogitatio. z q̃d meditatio. z q̃liter inꝫ se differunt z ꝓueniunt. vnũ tñ p altero freq̃nter ponit. quia cogitatio in meditationẽ ꝓuertitur dicit Richar. libro. j. c. iij.

Distinctio tercia.

Tercio qz allocutio diuĩa illũinans mirabiliter a montiꝫ eternis meñ tẽ hoĩm ad ambulandũ ad eterna inducit z alleuiat viã. Et ideo notãdũ est q̃liter in itinere meditatiõis deꝰ spm̃ humanũ alloquaꝫ. z de eternis q̃q̃ q̃si ꝓfabulatur. ne sicut dicit Bernũ. itinerãtes laboriꝫ fatigenꝫ. sermoniꝫ delectati. Dicit nanq̃ Bernũ. ser. xxxj. sup Cant. sic. Deus q̃si viator quispiã itinerãtiꝫ se associãs. iocundis ꝓfabulatiõiꝫ suis a labore vie omnem hoĩem releuat z cõmutat. ita vt eo discedẽte loquanꝫ. Nõne cor nostrũ ardens erat in nobis. duꝫ loquerek nobis in via. Hec ille. Primo g̃ videndũ est q̃liter deꝰ in meditationiꝫ nr̃is cũ spũ nostro loquaꝫ z ꝓfabuletur. De quo notãdũ qꝫ Dionisiꝰ in pncipio angelice hierar. dicit. Pr̃ eternꝰ lumẽ generat simplicissimũ in essentia z ipm̃ vniuersale lumẽ ab ipo pr̃e ꝓdiens ad cõmunicandũ sui cognitionẽ z participationẽ non solũ admittit celestes mentes sed z ad nos p distributionẽ bonitatis sue venit. vt nos ab infimis sepatos suscitet ad sui desiderium z cognitionẽ. z remota mẽtis distractione cõuertit nos ad ꝓgregantꝫ pñs visionẽ eternã. Hec ille. Et ꝫ est lumẽ qõ illumĩat oẽm hoĩem venientẽ in hunc mundũ. q̃ntuꝫ in se est. Johꝫ. j. sed diuĩa illumiatio ẽ inspirata dei locutio. Uñ Grego. ũ. moral. dicit. Quasi in audiẽtiꝫ dicik qõ videntiꝫ inspiraꝫ. Et Augꝰ. de triplici habitaculo dicit sic. Dei locutio ẽ occulta inspiratio. qua mentiꝫ suã voluntatẽ z suã veritatẽ ostendit visibiliꝫ. Sic z Grego. ꝑmo moꝝ. oñdit qꝫ deꝰ nos alloquiꝫ p inspirationẽ mentẽ intrinsecã. Uñ z. xxx. moꝝ. diẽ sic. Loquitur q̃ppe deus intrinsecꝰ silentẽ sonans inuisibili lingua cõpunctiõis. z q̃nto plenius intellectus auditur. tãto ab exterioꝝ desideriꝝ strepitu

pfectius audiēs auertik. vt cuz ꝓpha dauid dicat. Audiā ḋd loquat in me dñs de⁹ ⁊c. In bis ḋ uertunt ad cor. i. mentē in q̄ de⁹ ranꝯ in imagine sua habitare dignat. quō est uol habitaret etern⁹ ⁊ nō loq̄ret de eternis. Sed nota ḋs hāc dīnā allocutionē audiat. Ad ꝟ rñdet dñs in Matth. xj. di. Qui hz aures audiēdi audiat. Et Apoc. ij. Qui hz aures audiēdi audiat ḋd spūs dicat ecclesijs. Ob exponēs Rich. ibidē dicit Aures audiēdi hz ille ḋ spm̄ habet intelligendi. ⁊ affectū diligēdi ⁊ ꝓmerēdi ea q̄ dicunt vel ꝓmittunt. Uñ dñs loquēs iudeis surdis q̄nū ad auditū interiorē siue sensū spūalem dixit. Quare nō cognoscitis loq̄lam meā. qz nō potestis audire sermonē meum. qz ex deo nō estis. sz ex pīe diabolo estis. ḋ in veritate nō steterit. ⁊ iō mēdax est. sed ḋ ex deo est ꝟba dei audit. ⁊ si ḋs sermonē meū seruauerit mortē nō gustabit in etnū. sed ḋ viuit habz sensus interiores spūales viuaces. sz nō oīs hūt eos exercitatos ⁊ aptos ad audiēdū ꝟbū dei. Nisi eiñ sensus auditꝰ ⁊ interior exercitet ⁊ a iesu apiat. spūs nr surdus ⁊ mutꝰ ad audiendū efficit. vt de talib⁹ dicatur illud ps. Aures hūt ⁊ nō audiēt deū intus loquentē. nec eiñ est spūs in ore ipoꝝ ad deū alloquēdū. His ꝯcordat Greg. xxvij. moz. vbi dicit sic. Uox dñi audit cū gre eius aspiratio mēte cōcipit. cū sensualitas occulte nre surditat rumpit. tūc auditꝰ reparat. De ꝟ nota infra. vj. itinere. dist. iiij. Sed q̄lit sensus interiores reparant ⁊ exercitant docet apl's ad Ro. viij. vbi dicit. Si spū facta carnis mortificaueritis. viuetis. sc̄z fm spm̄. Qui aūt fm spm̄ viuūt q̄ spūs sūt sentiūt. i. spūalia et⁹ sapiūt. Cuius rō est. qz vnificato spū viuificant ⁊ sensus spūs vt i spiritualib⁹ exercitent ⁊ delectent in eis. sc̄z in spūalib⁹. qō nō solū vez ē de sensu interiori audit⁹ sed etiā de oib⁹ sensib⁹ interioribus. Ob etiā ꝓbat in lib. de spū ⁊ aīa. vbi dr sic. Cū exterior sensus carnis bono suo vtit. interior sensus q̄si obdormit. Nō ei cognoscit bona interiorꝭ sensus ḋ iocūditate exteriorū bonoꝝ capit. Hā qui in carne viuit. i carne sentit. ⁊ dolores carnis fugit q̄ntum pōt. ⁊ ꝑsolatiōes q̄rit carnis. sed tal' vulnera anie prorsus ignorat. iō nec medicinā q̄rit eis. Cū aūt mortuus fuerit sensus anie ḋ viuit in carne. tūc viuificare incipiet sens⁹ interior ḋ sentit semetipm. vt tūc sciet dolores suos spūs. ⁊ sentire incipiet sua vulnera. ⁊ etiā oblectamēta sua. ⁊ tanto pfectius q̄nto intimius. Hec ille. Tales ḡ cuz iam hūt interiorē auditū aptū audiūt deuz in se loquentē. vt dicāt illud ps. Ignitū eloquium tuū vehemēt. ⁊ ꝟus tu⁹ dilexit illud. Hota de ꝟ infra itinere. vj. di. iij. Etiā nota q̄ sicut ptz ꝑ Greg. ij. moz. De⁹ non oēs eq̄lit alloquit in meditatiōib⁹ suis. nec vnūquēq̄ hoiez oī tpe eq̄lit alloq̄t. sed put vnicuiq̄ opus est. Quare ⁊ dñs discipul' dixit Joh. xvj. Multa habeo vob dicere sed nō potestis portare mō. Item sciendū est q̄ dñs multiplicit loquit nob. s. acriter arguēdo. Apoc. iij. Quos amo arguo et castigo. Ob Rich. ⁊ Haymo exponētes dicūt vt ad illd ḋ dñs suadet nos ꝓducat. ꝓponit arguere ⁊ castigare q̄s amat. iō libent tolerāda sunt eius ꝟba ⁊ ꝟbera. Terribilit cōminādo Job. xv. Si ḋs in me nō māserit mittet foras sicut palmes ⁊ arescet. ⁊ in ignē mittet ⁊ ardet. Prudent docēdo Joh. xv. Vos dixi amicos. Quare. qz oia q̄ a pīe meo audiui nota feci vob. s. q̄ necessaria ad salutez fuerūt. ait Criso. Matt. v. Aperiēs os suum docebat eos. di. Beati paupes spū. qm̄ ipoꝝ est regnū celoꝝ. Utilit suadendo. Apoc. iij. Suadeo tibi emere aurū ignitū ꝟbatū vt locuples fias. Per auruz vt dicit Rich. ibidē. signat charitas. que vt aurum fulget. que dilectiōe feruet. q̄ in tribulatiōe fornacem examinatiōis sustinet. Hec ille.

Ueraciter ꝓmittēdo. Joh. xiiij. Qui diligit me sermonē meū seruabit. ⁊ pr̄ meꝰ diliget eū. ⁊ ad eū veniem⁹. ⁊ mansionez apud eū faciem⁹. Hic tria ꝓmittit. sc̄z dilectionē. visitationē ⁊ mansionez. Quid maius bis.

Dulciter ꝓsolando. Canti. v. Comedite amici mei. ⁊ inebriamini charissimi. Comedite corpus meū. bibite sanguinē meum ⁊ inebriamini diuinitate mea. Uerbuz caro factū est vt cib⁹ angeloꝝ fieret cib⁹ hoim. ait Grego. Familiariter susurrando. Job iiij. Pozro dictū est ad me verbū abscōditū ⁊ quasi furtiue suscepit auris mea venas susurrū eius. Ob Grego. exponēs. v. moral. dicit q̄ ꝑ verbuz absconditū allocutio intime aspirationis intelligit. que mentez siue spiritū ꝓtingens subleuat. ⁊ tempales cogitationes deprimens hanc eternis desiderijs inflāmat. vt nihil nisi supna cogitare libeat ⁊ cūcta inferiora ꝓtemnat. Abscondi-

tum igit ꝟbū audire est locutiões sctiſpūs in corde ꝓcipe. quē mūd⁹ audire nō pōt. qz spm̄scm̄ accipe ñ pt. q̄ ad diligēda inuiſibi/lia nō aſſurgit. Hec Greg. Et ſequit. Et q̄i furtiue ſuſcepit auris mea venas ſuſurrū ei⁹. vbi dic̄ Greg⁹. Suſurriū occulti verbi est ipa locutio aſpiratōis intrne. Uene autē ſuſurrū dicunt eaz cogitatiões. q̄b⁹ becipa aſpiratio ad mentē ducit. Uenas igit ſup/ni ſuſurrū auris cordis furtiue ſuſcipit. q̄ſubtilitatē locutiōis intime afflata mēs ra ptim z occulte cognoſcit. Niſi em̄ ab exteri oribꝫ deſiderijs ſe abſcōdat. intrna nō pene trat z occultat vt audiat. z audit vt occultet Hec ille. Uerba b⁹ dīni ſuſurrū q̄ntꝫ ſic ſt abſcondita et occulta vt in intimis audita extra dici nō poſſint. Unde dicit Greg⁹. xv. moral⁹. Riuuli ſpūalū donoz ī amāt⁹ men/te ita de celeſtibꝫ ſubtilit⁹ currūt. vt p os car nis explicari non poſſint. Hec g̃ nemo ſcit niſi q̄ accipit. Apoca. v. vbi dicit Haymo. q̄ ad h̄ p̄deſtinat⁹ est. Uel vt dic̄ Aug. ibidez. Qui accepit p expientiā vel p reuelationē. Sic igit apparet q̄liter de⁹ ſpūz nr̄m ī me/ditatiōibꝫ alloquat⁹. Diſtinctio q̄rta.

Quarto videndū est q̄liter ſpūs no/ſter ſiue mens nr̄a in meditat⁹ōibꝫ ſuis deū ſe alloquētē alloquat⁹. Cū em̄ de⁹ vt iā ſupza dictū est ſpm̄ ſiue mentē nr̄am in meditatiōibꝫ q̄ntꝫ tā amicabilit⁹ et dulcit⁹ alloquat⁹ vt ſpūs nr̄ q̄ſi āmirādo cū ꝓpha clamet. Q̄z dulcia fauc̄ibꝫ meis eloq̄a tua. ſup mel oꝛi meo. cōdecens z neceſſe est vt ſpūs nr̄ deū alloquētez ſe būilit⁹ z dulcit⁹ cū reuerētia z cū gr̄arū actiōe alloquat⁹. De hac allocutione dicit Bern⁹. ſer. xvij. ſuper Cant. ſic. Sicut q̄ndā moyſes q̄i amicus ad amicuz cū dño loq̄bat⁹. z dñs rñdebat. ita z nunc int⁹ verbū et aīam ac ſi int⁹ duos vicinos familiar⁹ admodū celebrat⁹ allocu tio. Hec mirū. Ex vno em̄ fonte amoz⁹ vni/cuiq̄ influit diligere inuicē z ꝓfoueri piter. dulciora g̃ melle volant bincinde tot⁹ in ſe ꝟba ſuauitatis et mutui ferunt⁹ aſpect⁹. ſcti indices amoꝛis. cū dicat alter in Cant. Ec ce tu pulchra es amica mea. z ſtatim altera dicat. Ecce tu pulcher es dilecte mi. Ibiō. Lectulus nr̄ floꝛid⁹. Hec ille. Primo igi tur de iſta locutiōe notādū est q⁹ de⁹ ſūme affabilis vt ſpm̄ ſiue aīam ad hāc allocutio nē animet z incitet ipe ꝓz alloquit⁹ eā dul/citer inuitādo ad ſe alloquēdū dic̄s Can/ti. v. Sonet vox tua in auribꝫ meis. i. deſ/deriū tuū. Et reddit illi⁹ rōnez dic̄s. Uox em̄ tua dulc⁹. qz ꝓcedit a fonte dulcedinis inſpirate charitatis. z ex fonte candide z ſa pide veritatis. ideo in ſpū z veritate ſonent in auribꝫ meis. Et q̄a verba tua exteriora dulceſcūt ex dulcedine verboz interiorū. ideo fauus diſtillās ſunt labia tua. Canti. iiij. q̄ntū ad verba exteriora. qz mel dulcis charitatis. z lac candent⁹ veritatis ſub lin/gua tua abſcōdita ſunt. q̄ntū ad verba inte rioꝛa. ideo eloquiū tuuz dulce Canti. v.

Scōo de iſta allocutione nota q̄d ſit os anie vel ſpūs. q̄d lingua quibꝫ deū alloqui/mur. Grego. xx. moral⁹ dicit. Qos cordis .i. aīe est meditatio ſiue cogitatio. alias p/pheta nō diceret. Labia doloſa in corde et corde locuti ſunt. Ex habundātia em̄ cor/dis os loquitur tam ſpūale q̄z corpale. ſiue bonum ſiue malū. Lingua vero ſpirit⁹ ſiue anie quid ſit. oſtēdit Bern⁹. ſer. iiij. ſup Can tica dic̄s. Uerbū dei est ſpūs. z anīa est ſpi ritus. z habēt linguas ſuas quibꝫ ſibi ſe al/terutrū alloquunt⁹. p̄ſentiq̄z ſe indicēt. Et verbi diuini lingua ē fauoꝛ dignatōis. Ani me vero lingua est feruoꝛ deuotiōis. Et ſe/quit ibidē. Elinguis est anīa atq̄z infans q̄ hanc nō habet. z nullaten⁹ potest illi eſſe/mocinatio cū verbo dei. ideo cū verbū bu/iuſmodi linguā mouet. volens ad animaz loqui. nō potest anīa nō ſcire vel ſentire et⁹ ſermonē. Uiuus est em̄ ſermo dei z efficax et penetrabilioꝛ oīi gladio ancipiti. grin/gens vſq̄z ad diuiſionē ſpiritꝰ z aīe. Et rur/ſum cū ſua verba mouet anīa. ꝟbū dei mul to min⁹ potest latere. nō ꝓpe bocq̄ vbiq̄ p/ſens. ſed magꝭ ꝓpter boc q̄ niſi ipo ſtimulā/te deuotiōis ligua mime ad loquendū mo uetur. Hec oīa Bern⁹. z Greg. Tercio neceſſariū puto circa iſtā allocutionē ſpiri/tualē ſcire quid ſint ꝟba ſpirit⁹ z anie. z q̄/ter diuerſimode deū alloq̄tur aīa. Deꝟ di cit Grego. v. moral⁹. ſic. Aniarū verba ſunt ipa deſideria. Nā ſi deſideriū ſermo nō eſt. ꝓpheta nō diceret. Deſideriū coꝛdis eoꝝ audiuit auris tua. Magnū deſideriuz est magn⁹ clamoꝛ. Tanto g̃ minus clamat⁹ q̄s quāto min⁹ deſiderat. z tanto maioꝛez vo/cem in aure incircūſcripti ſpirit⁹ exprimit. quāto ſe in eius deſiderio plenius fundit. Inde dicit Aug⁹. x. lib. ꝓfes. Et nota q̄ ni/hil coꝛpale in ſpūali allocutiōe imaginādū

est. Unde Bern. sermone. xlvi. sup Canti. dicit. Quotiēs legis vl' audis verbū eternuz ⁊ aniam piter colloq. ⁊ seinuicē intueri. noli imaginari corporeas voces. vel apparere corporeas imagines. qr hec locutio ꝟbi est infusio doni. ⁊ respōsio anie est admiratio cū grarūactione. Hec Bern. Sed qr Grego. ij. mor. dicit. Uox aie p distincta ꝟba se explicat dū se p innumeros modos admiratiōis format. Ideo notādū est q̄ ania siue spūs human⁹ ꝟm diuersa desideria ⁊ diuersos modos admiratiōis diuersimode deū alloquit in suis meditatiōib. Qui licz sint infiniti. tn̄ ad septē reducunt. Qñqz em̄ eū anim⁹ alloquit vt deū fideliter orando. vt qñ in meditatiōib suis desideria sua in vera fide ⁊ sincera charitate soli deo exhibet. qd soli deo debet. Matth. iiij. Dominū deū tuū adorabis. ⁊ illi soli seruies. Ueri adoratores sunt q̄ eū in spū ⁊ veritate adorant. Joh. iiij. Ita q̄ ꝯcordat cult⁹ exterior interiori. Soli aūt deo seruit cū tot⁹ homo in deū p intentionē ordinat. Ut creatorē vehemēter admirādo. vt qñ cū stupore mentis diuinoꝝ operū ⁊ pfectoꝝ magnitudinē rimat. p grad⁹ admiratiōis ascēdendo vsqz ad mētis excessum. ait Richar. lib. v. ca. xv. vt clamet cū apl'o. O altitudo diuitiarū sapiētie ⁊ scie dei ⁊c. Et ps. Q̄ magnificata sunt opa tua dñe. Ut pr̄em confident depcando. vt qñ desideria filialis necessitatis ad paternā ꝯfidentiā humilit clamāt. dicēdo. Pr̄ nr̄ qui es in celis ⁊c. In q̄ om̄es petitiōes nobis necessarie includūt Grego. xv. mora. dicit. Uera postulatio nō est in vocib oris sed in cogitatiōib cordis Ualentiores voces apud secretissimas aures dei nō faciūt ꝟba nr̄a sed desideria petitoria Ut donū hūiliter honorādo. vt qñ se inutilē reputās ꝟuū nihil boni sibi ascribit. sed om̄ia a dño largitore oīm se gratis recipe cognoscit. Unde Grego. xvj. moral'. dicit. sic recitās illud Ps. Dixi dño de⁹ meus es tu. qm̄ bonoꝝ meoꝝ nō eges. ⁊ dicit. Talis vere nob dñs est q̄ bono serui non indiget. sed bona cōfert. Ut iudicē horribiliter timendo. vt qñ trepidis desiderijs reatū ⁊ infirmitatē ꝓpriā cū cōfidentia infinite miscōie insinuat. dicēs illud Job. x. Loq̄r in amaritudine anie mee. vbi dicit Grego. Amaritudo pñtis pñie extinguit supplicia sequētis ire. q̄re cōfidenter dicit. Noli me ꝯdemnare. Si autē dicis. nō ꝯdēnabo te. ergo indica mihi cur me ita iudices. Rñdz dicens p apl'm. Cū a dño iudicamur corripimur. vt non cū hoc seculo damnemur.

Ut sociū familiarit cōfabulando. vt qñ ania diuina allocutiōe refecta ecōuerso seipam cū grarūactione in feruore desideriorū socialit se exhibet. ⁊ familiarit se alloq̄ntem alloquit. Q̄ autē societas possit esse inter deū ⁊ aniam. dicit apl's. j. Corinth. j. sic. Fides est p quā vocati estis in societatez filij eius. ⁊ pma Joh. j. ca. Si in luce ambulam⁹ sicut ⁊ ipe in luce est. societatē habebimus adinuicē. Q̄ autē mutuo se ⁊ socialit alloquant ptz supra. vbi dr. q̄ de⁹ q̄siviator itinerantib sese associat. ⁊ iocūdissimis cōfabulationib suis a laboreuie releuat omnē hoiem ⁊ cōmutat ⁊c. Ut sponsuz dulciter susurrādo. vt qñ p magnitudine amoris occulta ⁊ intima desideria nec ad plenū formare valet nec plene exprimere. Cū em̄ domin⁹ deus cū ania susurret vt sup dictū est. necesse est vt ania cū deo susurret. Susurriū autē diuinū vt ait Grego. v. moꝝ. est cū aniam tā intima inspiratiōe alloquit vt p os carnis exprimi nō possit. Sic ⁊ susurrium aime est. vt cū ad intima sua reducta fuerit p diuinū susurriū concipiat verba q̄ per os carnis exp̄mere nō potest. Hoc autem susurriū nō fit nisi in silentio ⁊ in solitudine. Ideo dicit dñs p ꝓphetā Osee. ij. Ducam eā in solitudinē. ⁊ ibi loquar ad cor ei⁹. Ducit autē in solitudinē vocando eam ad sua intima vt sola cuz solo loquat. in nullo impedita. Unde Canticoꝝ vltimo dicit. impedite. Fac me audire vocē tuam. ac si dicat. Ego intim⁹ menti sum. tu autē exteri⁹ adhuc quasi longe distas. ait Uercelleñ. ⁊ ideo vox tua quasi exterior minus audibilis tanq̄z frigida. ⁊ ideo min⁹ gratiosa. et iō fac me audire vocē tuam in intimis ardentissimorū desideriorū. Unde Uercelleñ. exponens idē verbū dicit. Sponsus trahēs se ad interiora supnarū allocutionū. vt animā ad interiora desideriorū ꝓuocet. et eo feruētiora desideria ī ea suscitet. dicit. Fac me audire vocem tuā in intimis tuis. Nō em̄ est spōso vox audibilior q̄z feruens desideriū sui. Hec ille. Ex quo ptz ait Uercellenſ. q̄ dñs ostēdit nihil nobis esse salubrius. nihil in nob esse deo iocundi⁹. nihil in portione marie esse pfecti⁹ q̄z in feruore de-

siderioꝝ extaticoꝝ in diuinū radiū exten/ toꝝz incessant exerceri semp in supnis. io/ cundādo in intima dei allocutiōe. Ibi au/ dit verba archana q̄ non licet homī loq̄. ait Hugo sup. vī. angel. hierarchie.

Distinctio quinta.

Quinto qr similima sūt cogitata no stre mentꝭ sermonibꝫ veritatꝭ. ideo necesse est vt arbitror scire qualiter allocutio diuīa a nostra meditatiōe z cogi/ tatione distinguat. De q̄ notandū est q̄ cū ꝑm Aug⁹. de triplici habitaculo. allocu/ tio dei sit diuīa inspiratio qua mētibꝫ nr̄is suā voluntatē z suā veritatē inuisibilit ostē dit. Meditatio autez humana sit studiosa mentis intētio ad inuestigandū veritatez. diligēter insistens cū labore. ait Richard⁹. planū est q̄ meditatio humana ab allocuti one diuīa multiplicit distinguit. Primo distinguunt hec. qr allocutio diuīa p̄cedit z inchoat meditationē humanaz. Dicit em̄ apl's. ī. ad Corinth. iīj. q̄ nō sum⁹ sufficien tes cogitare aliq̄d ex nob tanq̄ ex nob. q̄n/ to min⁹ sumus sufficiētes aliquid medita/ ri ex nobis tanq̄ ex nob. cū meditatio pfec/ tior sit cogitatiōe. sicut dicit Richar. lib. j. ca. iīj. Sufficiētia autē nr̄a ex deo est. Unō Ecci. xxxiīj. Cor homīs fantasias parit ni si ab oīnipotēte inuet z illustret. Nisi ḡ allo cutio diuina siue inspiratio mentē ad me/ ditandū excitet z inspiret spiritui q̄d. quali ter z quādo de diuinis sit meditandū. hu/ mana meditatio vana et inutilis remanet. qr in ea nō exardescit ignis deuotōnis. sed ignis vanitatꝭ et cupiditatis. Scōo di/ stinguunt. qr allocutio diuīa meditationē humanā instruit z verificat. Allocutio enim diuina ex inspiratiōe diuīa ꝓcedit. a verita te infallibili docens loqui z meditari cele/ stia. z supnaturalia oñdit vt supra dictū ē. Meditatio autē ozit ex rōne būana. vt di/ cit Richar. li. j. ca. iīj. Qualit ergo rō medi/ tationē de celestibꝫ instruet vel verificabit cū ipa sine inspiratiōe z vnctiōe que de om nibꝫ docet vt ōr j. Joh. ij. ca. nō possit se ex/ tendere ad supnaturales veritates. z iō cir ca talia ceca z muta est. Qui em̄ de terra est de terra loquit. Joh. iij. vbi dicit Augus. q̄ homini ꝑm se ꝯsiderato nō ꝯuenit loq̄ nisi terrena. Talis em̄ ex ꝓpr̄ijs loquit. z ataliis homo nō ꝓcipit ea q̄ dei sunt. Talis iniqui tatē meditat⁹ est in cubili suo. ait p̄s. id ē. in corde suo. de q̄ exeunt furta. homicidia z. diuina aūt allocutiōe aduenīēte z audita i interiori inspiratiōe tota meditatio instrui tur z verificat. In inspiratiōe em̄ idē est di cere z illuminare. audire z videre. Quia si/ cut dicit Greg. ij. moral. q̄si audiri dicit q̄d videntibꝫ inspirat. Loquēdo veritas doce tur. illuminādo veritas videt. Dec ille. Ex perientia p̄dictoꝝ ptz. Quia cū ex habūdā tia cordis os loquit. tam cordis q̄z corpor⁹ De corde sic inspirato nō exeūt cogitatōes male. furta. homicidia z cetera talia. sed me/ ditatiōes odorifere. verba dulcia. vt talis ania dicere possit illud Canti. j. Fascicul⁹ mirrhe dilect⁹ meus mihi. int vbera mea cōmorabit. Dilect⁹ inter vbera. i. in mea me moria ait glosa cōmorat p cōtinuā medita tionē. vt fasciculꝰ mirrhe q̄ corpa a putre/ dine cōseruat. z vermes mortificat ait Ver cellenk. z iō fasciculꝰ mirrhe signat suauissi mā fragrantiā sanctaꝝ meditationū de do. que mentē a putredine z corruptiōe morta liū p̄seruat. z vermes. i. offendicula medita tionū mortificat. Talis meditatiōis eloq̄/ um est dulce. Canti. iīj. Tercio patet di/ stinctio inter allocutiōem diuinā z medita tionē. qr allocutio dīna meditatōnē būanā pficit z ꝯsummat. Dicit nāq̄ Dion. in pn/ cipio angel. hierar. Q̄ bona naturalia pfi/ ciunt p bona supnaturalia. De bonis autē naturalibꝫ aīe dicē glo. sup pncipiū Lāt. sic. Omnes anie motōnes vniuersitatꝭ cōditor creauit ad bonū. scz eternū. ad qđ tū p se p/ uenire nō poterāt nisi supnaturalibꝫ pfice/ rent. Unde ōr ibidē. Disce mot⁹ anie tue z natural' amoris incēdiū ad meliores trās/ ferre. scz ad supnaturales pfectiōes. Mo/ tus em̄ anie tā intellectuales q̄z affectuales iter deū z aiam in meditatiōibꝫ q̄i q̄dā nun cū discurrūt. q̄ inutiles z indigni erūt in cō spectu dei. nisi lumīe veritatꝭ z feruore cari tatis p diuinū alloquiuz p̄ueniant. alioq̄n si homo ex ꝓpr̄ijs loquat mendax inuenit. Dec em̄ dona supnaturalia faciūt motus mentis tā intellectuales q̄z affectuales di/ gnos z acceptos in ꝯspectu dei tāq̄ filios iude z bierl'm. De istis nūcijs loquens Ri/ char. li. iīj. de ꝯtemp̄. ca. xiīj. dicit sic. Quo/ tidie nisi fallor q̄ meditatiōi z locutiōi insi/ stitis dei nūcios suscipit⁹. Quotiens em̄ et abditis scripture recessibꝫ nouos intellect⁹ eruim⁹ quid aliud q̄z quosdā dilecti nostri

nuncios recipim⁹. huic sane negocio subꝛ/
uit oīis sacra lectio. sagaꝯ meditatio. A/
liꝰ nanq; legētiby. aliꝰ meditātiby diuinoꝝ
secretoꝝ internunciꝰ occurrūt q̄ dilecti no
stri ad nos mādata pferunt ⁊ de singul' in/
struunt. Nō eīm decet amātes mutua stu/
dia murmuꝯ in alterutrū desideria nescire.
neq; sufficit estuanti aīe. ardentiq; deside/
rio semel audire. Obsecro g̃ manda reman
da. Nunq⁹ medius inter nos discurrat. q̄
me de singulis instruat. doceat me nō solū
sup statum meuꝝ. sed ⁊ de statu tuo. doceat
quō apud te sit. vel q̄d tibi de me placuerit.
Hec ille. Sed qual' differētia inter nun
cios veroꝝ falsos sit. ⁊ quō cognoscamus
docet Rich. lib. v. ca. ij. di. sic. Diuin⁹ nunci⁹
peu dubio est p quē diuine volūtatis bene
placitū cognoscim⁹. p quē ad eternoꝝ co/
gnitionē illumīamur. p quē ad eternoꝝ de/
sideriū inflāmamur. Hec ille. Ex q̄ ptz isto
rū nunciorū differētia. Nunciātes eīm nob
q̄ sunt cōtra dei voluntatē vel de mūdanis
vel de his q̄ sunt carnis sunt falsi nunciꝰ q̄
carnis sunt sentiētes. q⁹ caro ⁊ sanguis re/
uelauit eis. Aliꝰ vero sapiūt q̄ dei sunt. quia
pater reuelauit eis. g̃ ex fructiby eoꝝ cogno
scetis eos. Prouerb. xxv. Aqua frigida aie
sitienti. bonꝰ nunci⁹ de terra longinq̄. Sz
Bern̄. sup. xxxiij. sup Cant. aliꝰ distinguit
inter allocutionē diuinā ⁊ meditationē hu
manā. di. sic. Sunt quedaꝝ ꝟba nr̄i sponsi
ad nos nostre meditatōes de ipō ⁊ de eius
gl̄a. elegantia. potētia ⁊ maiestate. ⁊ non so/
lū hec sed ⁊ cū ver sam⁹ auida mēte testimo
nia eius. ⁊ iudicia oīs ei⁹. ⁊ in lege eius me
ditamur die ac nocte. sciam⁹ p certo adesse
sponsuꝝ. atq; alloqui nos. vt nō fatigemur
laboribꝫ. sermonibꝫ delectati. Tu ergo cuꝝ
tibi talia volui aīo sentis. nō tuā putes co
gitationē sed illū agnosce loquentē q̄ apud
ꝓphētā dicit. Ego q̄ loquoꝝ iusticiā. Sequi
tur. Si sil'ia eīm sunt cogitata nr̄e mentis
sermonibꝫ veritatis in nobis loquentis. nec
facile q̄s discernit q̄d intus coꝝ suū portat.
q̄d ve intus audiat. nisi q̄ prudent' aduer/
tit dīm in euāgelio loquentē. Quia de coꝝ
de exunt cogitatōes male. ⁊ illud. Quid co
gitatis mala in cordibꝫ vestris. ⁊ loquit mē/
daciū qui de ꝓpꝛijs loquit. Apl's aūt. Non
sumus sufficiētes inquit cogitare aliq̄d ex
nobis tanq; ex nobis. subaudis. bonū. sed
sufficiētia nr̄a ex deo est. Sequit. Cū ergo
mala in coꝛde versam⁹. nr̄a cogitatio est. si
bona. sermo dei est. Illa coꝛ nostruꝝ dicit.
hec audit si bona sunt. Audiā ait ꝓpheta q̄d
loquat in me domin⁹ de⁹. qm̄ lo. pa. in pl'e.
suam. Itaq; pacē. pietatē. iusticiaꝝ deus in
nobis loq̄tur. nec talia nos cogitamus ex
nobis. sed in nobis audim⁹. Ceterū homi
cidia. adulteria. furta. blasphemias. et his
sil'ia de coꝛde exeunt. nec illa audim⁹ sed ea
dicimus. Seq̄tur. Fiunt tamē qñq; i coꝛ/
dibus immissiones p angelos malos. vt in
coꝛde iude misit diabol⁹ vt̄. nec talia de coꝛ
de exeunt sed ei immittunt. Quid autez in
his tribuat coꝛdi. vl' quid hosti. ⁊ quando.
incertū est mihi. sed ꝟ quidē sine periculo ē
Sed sane aliud est vbi piculose imo dāna/
biliter errat. atq; vbi certa regula p̄figit. ne
qō dei est in nobis. dem⁹ nobis. putantes
verbi visitationē. nostrā cogitationē. Quā/
tū ergo distat bonū a malo. tātuꝝ distāt ista
duo a se. q̄niā nec de verbo malū. nec de coꝛ
de exit bonū. nisi forte qō ꝓius de ꝟbo cō/
cepit. Sciant eīm inimici gr̄e absq; gratis.
nec ad cogitandū bonū sufficere coꝛ huma
nū. sed sufficiētia ei⁹ ex deo est. Et sciāt q̄ co
gitant bonū vocē dei esse. nō coꝛdis prolez
existere. Vide autē q̄niā verbū dei qō egre
ditur de oꝛe dī nō reuertit ad eū vacuū. sed
ꝓperatur. et facit oīa ad q̄ misit illud. vt
dicere possis. ⁊ tu gr̄a dei in me vacua non
fuisti. Sequit. Felix mens cui indiuidu⁹
comes vbiq; se affabilē p̄bet. cui⁹ indefinē/
ter oblectata suauitate facundie. a carnis
molestijs ⁊ vicijs sese vendicat. omni hora
redimēdo temp⁹ a dieby malis. quoniaꝝ ta
lis nō ꝓturbabit sicut dicit scꝑtura q̄cquid
acciderit ei. Hec oia Bern̄.

Distinctio sexta.

Sexto videndū est qualit̄ spirit⁹ no
ster in itinere studiose meditatiōis
intrinsecū secretū. eternū maneriuꝝ
dñi iesu ingredi conatur. Circa qō no/
tandū est q⁹ cū verbū eternū se spiritui nr̄o
in meditatiōe sua q̄si quendā viatoꝛē iocū/
dissimis ꝓfabulationibꝫ associet. ipm de tē
poralibꝫ abstrahendo. de eternis instruen/
do. ad eterna inuitando. vt ex p̄dictis pate
re potest. ideo necesse est vt spūs noster tē/
poralia fugiat. q⁹ ex hoc eternis appropin/
quat. ⁊ ad interioꝛa deserti cū moyse itrat.
vt de eternis audiat. in solitudine medita/
tionis assidue ꝑmaneat. in eterna introeat

ꝛ cũ apl'o paulo cõuersatõez in celis habe/
at. vt cũ Ps. dicere possit. Ecce elõgaui fu/
giens. ꝛ mãsi in solitudine. Qđ verbum ex/
ponẽs Berñ. sup Cantic. dicit sic. Nõ fuit
ꝯtentus exire nisi et longe se faceret vt q̃e/
scere posset. ꝛ si trãsilisti carnis oblectamen
ta vt minime iã obedias cõcupiscẽcijs ei⁹.
nec tenearis illecebris ꝛ curis. pfecisti ꝛ se/
parasti te. sed nõdũ te elongasti. nisi ꝛ irru/
entia vndiq; fantasmata corporeaꝝ simili/
tudinũ trãsuolare mentis puritate p̃uale/
as. Hucusq; noli tibi promittere requiem.
Erras si circa te inuenire estimas locuz se/
cretũ quietis ꝛ solitudinis. serenũ luminis
ꝛ habitaculũ pacꝭ. Hec Berñ. Sed no
ta ꝙ hec solitudo meditatiõis in mente est
humana. vt dicit Grego. iiij. moral'. vbi di/
cit sic. In solitudĩe manere est a secreto cor
dis terrenorũ desideriorꝫ tumult⁹ expelle/
re. ꝛ in vna intentiõe eterne patrie amorez
intime quietꝭ anhelare. Sequit'. A tumul/
tu rerũ tempaliũ magnũ quendaz secessum
petierat. quietã mentẽ. in qua tanto verius
deũ cerneret. quãto hunc cũ se solo solũ in/
ueniret. Hec ille. Vñ Ps. manens in soli/
tudine illa ait. Expectabã eum q̃ saluũ me
fecit a pusillanimitate spũs et tempestate.
In q̃bus v̄bis dicit se ꝓpheta a duob⁹ ma/
lis liberatũ in solitudine. q̃ cõsueuerũt im/
pedire ambulãtes in tenebris eternitatis.
scz a pusillanimitate spiritus ꝛ tempestate.
Primũ est interi⁹. scđm est exteri⁹. Pri/
mũ scz pusillanimitas ẽ ex defectu fidei ex
quo om̃ia interiora impedimẽta oriunt'. qꝛ
spũs sine fide infirm⁹ est vsq; ad mortem.
Ab hac pusillanimitate in solitudĩe tm̃ sal/
uatus fuit. vt dicat. Quoniã in te eripiar a
temptatiõe. ꝛ in deo meo trãsgrediar mu/
rũ. Qđ Grego. exponens. xvj. moral'. dicit.
Murus est om̃e qđ itineri nr̃o obijcit'. sed
murũ trãsgredimur. cũ p̃ amore illius ob/
iecta omĩa in mũdo calcam⁹. Scđm scz
tempestas est ex defectu charitatꝭ. ex q̃ ori/
unt' impedimẽta itinerantiuz ab exteriori.
qꝛ omĩs tempestas exterior frequẽter ge/
nerat interiorẽ nisi assit charitas q̃ oĩa suf/
fert. Ab hac tẽpestate in solitudĩe p̃s. tm̃ li/
berat⁹ fuit vt diceret. qm̃ in solitudine expe
ctabam pfecit pedes meos tanq̃ ceruorũ.
Qđ Grego. xxviij. moꝝ. exponẽs dicit. Ele
ctorũ mentes cerui dicunt'. dũ queq; q̃ in h̄
mũdo obuiantia obsistere sibi ꝯspiciũt. cõ/
templatiõis saltu trãscendũt. ꝛ more ceruo
rũ despectis terrenarũ rerũ sentib⁹ in sup/
na. i. eterna se euehunt. Hec ille. Igit' i hac
meditatiõe solitaria sola cũ solo secure ma
net a tpalib⁹ abscondita eternis veritatib⁹
meditatiõe fidei ꝛ charitatꝭ feruore viuifi/
cata ꝛ stabilita. Qđ etiã Hugo lib. iij. de ar
cha Noe oñdit dicẽs. Si p studiũ medita/
tionis assidue cor nostrũ inhabitare ceperi
mus. iã quodã mõ tempales esse destitim⁹
ꝛ q̃si mortui mũdo facti. intus cũ deo viui/
mus. tũc quicq̃d fortuna extra molit' facile
ꝯtemnim⁹. qꝛ ibi fixũ est nostrũ desideriuz.
vbi mutabilitati nõ subiacem⁹. Ecce iã stu
diosa mentꝭ meditatio intantũ se exercuit ꝛ
pfecit ꝙ in ꝯtemplationẽ trãsiuit. Et hoc ẽ
qđ dicit Richar. lib. j. ca. iiij. sic. Veritatez p
meditationẽ diu quesitã tandẽ inuentam
mens solet cum auiditate suscipe. mirariq;
cũ exultatiõe. eiusdẽ quoq; admiratõi diu/
tius inherere. ꝛ h̄ est iã meditãdo meditati
onẽ excedere. ꝛ p meditationẽ in ꝯtẽplatio
nẽ transire. sicut etiã cogitatio q̃nq; in me/
ditationẽ trãsit. Hec ille. Ex his apparere
põt quõ spirit⁹ human⁹ p meditatõnẽ eter
norũ a tempalib⁹ recedit ꝛ eternis inheret.
vt dicat cũ apl'o. Nr̃a ꝯuersatio in celis est.
ad Philip. iij. ꝛ cũ Ps. Transiuim⁹ p ignez
ꝛ aquã. ꝛ eduxisti nos in refrigeriũ.

Distinctio septima.

Septimo videndũ est qualit' spirit⁹
human⁹ ad veniendu; p iter studi/
ose meditatiõis ad intrinsecũ ꝛ et'/
num dñi iesu secretũ. ab ip̃o dulcit' inuitat'.
dicente Canti. ij. Surge ꝓpera amica mea
colũba mea. formosa mea ꝛ veni. Cui⁹ in/
uitationis subiũgit allectiuuz di. Veni. q̃a
iã est itinerãdi optata facilitas. Jã em̃ im/
ber cure tempalis distrahentꝭ ꝛ impedien/
tis ambulãtes in itinere meditatiõis abijt
ꝛ recessit. ꝛ qꝛ pluuia estiualis descẽdit. ꝛ ve
nit in vellus virgineũ. colligẽdo dispersio/
nes meditationum. ad cõgregantꝭ patris
vnitatẽ. ꝛ simplificatã et'nitatez. Dicit ergo
aĩam inuitãdo O amica mea ꝓpter medi
tatiõis tue amorosaz assiduitatẽ q̃ est incẽ/
tiua amorꝭ. qꝛ in ea exardescit ignis. ait p̃s.
Qđ Hugo li. iiij. de archa noe exponẽs di
cit. Sicut ligna ignẽ nutriũt. sic cogitatio/
nes siue meditatiões desideria pascũt. q̃re

Canti.j.dixit.meditatrix et̃noꝝ. Fasciculꝰ mirrhe dilectꝰ meꝰ mihi.int̃ vbera mea cõmorabit̃.i.in memoria mea.ait glo. siue meditatiõe. Surge ꝑ meditatõnis tue extẽsionẽ a tꝑalibꝫ in eternitatẽ. vt ꝑmo egrediaris cũ ysaac in agrũ ad meditandũ. Secũdo extendas te in celũ cũ apl̃o ad conuersandũ.ad Philip̃.iij. O colũba mea.propter meditatiõis tue columbinã simplicitatẽ. Isaie.xxxviij. Meditabor vt colũba. Vercellens̃ dicit.ꝙ colũba habet simplicẽ intuitũ.ꝛ signat purã ꝛ simplicẽ intelligentiã. Ex pura autẽ ꝛ simplici intelligẽtia oriunt̃ pure ꝛ simplices meditatiões. que sũt deo gratissime. Propera ꝑ meditatõnis tue agilitatẽ. Quã agilitatẽ desiderabat q̃ dixit. Quis dabit mihi pennas sicut colũbe.ꝛ volabo ꝛ requiescã. Quã agilitatẽ obtinuit cũ dixit. Si ascẽdero in celuꝫ tu illic es.si descendero ad infernũ ades. Si sumpsero pennas meas diluculo ꝛc̃. O formosa mea ꝓpter meditatiõis tue pulchrificatã puritatẽ. Meditatiõis em̃ sedula exercitatio circa eterna mentẽ purificat a temporalibꝫ abstrahẽdo.ꝛ eã pulchrificat ꝛ formosam facit ad eterna extendendo.vt cum Ps̃.dicat. Meditatꝰ sum in nocte.scꝫ temporaliũ.exercitabar.me ad eterna extendẽdo.ꝛ scopebã spũm meũ.nõ solũ a tempalibus fugiendo.sed etiã vmbrã tꝑaliũ sil̃itudinũ ꝛ imaginũ om̃ino abstergẽdo. De hac extensione ad eternitatẽ dicit Augꝰ. li.j.de trini.ca.xiij. Mens q̃nto magꝭ se extendit ad illud qd̃ eternũ est. tanto magꝭ se extendit ad illud qd̃ format̃ ad imaginẽ dei.ꝛ iõ querẽda est facies dei semꝑ.vt imago magis reformet̃.donec s̃m apl̃m in eandẽ imaginem transformet̃. vt dicat illi deus illud Cantic̃.iiij. Q̃ pulchra es ꝛc̃. Veni igit̃ ad meũ intrinsecũ.ꝛ intra in gaudiuꝫ domini tui.veni iam ingressa vt amplius ingrediaris.qꝛ post me ingredi nõ cessabis. Hiere. iij. Et huiꝰ amorose inuitatiõis subiungit amorosum allectiuũ dicẽs. Surge velociter ꝛ veni.qꝛ imber abijt et recessit. Quod Vercellens̃ exponẽs dicit. Imber ẽ aqua hiemalis a celo fugiens.ꝛ in terrã corruẽs. frigefaciens.ꝛ in mltas guttas seu partes diuidens.lutũ generans.ꝛ itinerãtes impediens.ꝛ signat affectũ cure tempalis.q̃a lubricũ ꝛ deorsum trahit.ꝛ q̃si iusta necessitate mentẽ retrahit a suspendio spirituali in eterna spectacula.ꝛ ad sollicite tractãda negocia terrena vehemẽter vrget. Unde spiritualis mentis feruorẽ sepe tepefacit.vel etiã totaliter extinguit.licet quidã ꝑfectissimi inter maiores exemplo angelico precedãt ꝛ ĩcedãt erecti. Exo.xxiij ꝛ.xxxij. Inferius agunt sursum erecti.scꝫ per rectam et deuotam intentionẽ. Iste ymber est.vitandus in vsu et intentione. Hec ille. Sed q̃a iste ymber siue aqua hyemalis abijt et recessit.et ymber estiualis siue aqua sapiẽtie salutaris aduenit que iter meditatiõis nostre ab eternis non impedit sed promouet. dirigit et perficit.ideo veni. Nam hec aqua estiualis spiritũ tuum in meditationibꝫ ad veniendũ ad meam eternitatẽ sursum erigit.ad meã eternitatem salire facit.ad meaꝫ eternitatem introducit. Unde Johis.iiij. dicit iesus sol estiuus. Aqua quam ego do fiet in eo fons aque salientis in vitam eternaꝫ. In his verbis veritas innuit ꝙ aqua estiualis a fonte vite oritur. quia apud deum est fons vite.ait Psalmista.ꝛ ideo meditationem nostrã sursum trahit per desiderium eternorũ. quare Psal.dicit. Sitiuit anima mea ad deũ fontem viuuꝫ. Secundo innuit ꝙ aqua estiualis spiritui nostro ad velociter veniendũ per meditationeꝫ multipliciter cooperat̃. tum quia sitim spiritus itinerantis ad eterna quo ad temporalia extinguit. quia aqua illa fiet in eo fons aque fluentis per omnes valles anime.qui antem intra se habet fontem sitire non potest.ait Crisostomꝰ. Item spiritui itineranti ad eterna vigorem tribuit. quia est aqua viua viuificans omnes potentias anime. Item spiritũ itinerantẽꝫ ad eterna non ire sed salire facit.quia est aqua saltare faciens. Tercio aqua hec estiualis spirituꝫ itinerantem reformat et perficit.quia ad vitam eternam introducit. quia nõ saltat ad temporalia sed salit in vitam eternaꝫ.vt dicitur hic. Ad quam vitaꝫ nos perducat pater ꝛ filius ꝛ spiritussanctus.vnus deus.benedictus in secula seculorum. Amen.

Tercium iter eternitatis ꝑ qd̃ spũs humanus venit ad intrinsecũ ꝛ eternũ maneriũ iesu.est eternoꝝ limpida cõtemplatio. Ad cuiꝰ itineris maiorẽ noticiã septeꝫ ꝑ

ordinē sunt notāda Primū que sit istius itineris necessitas. ⁊ q̄re iter meditatōis i-mediate sequit̄. Scd̄m est q̄d sit cōtemplatio. ⁊ q̄liter descriptio ei⁹ intelligatur.

Terciū est q̄lit̄ ꝯtemplatio a meditatiōe speculatiōe ⁊ intuitiua visione distinguat̄.

Quartū est q̄liter ꝯtemplatio ꝑm diuersos grad⁹ diuersimode a diuersis diuidat̄.

Quintū est q̄ntā iocunditatē spūs hūanus in itinere ꝯtemplatiōis experiatur.

Sextū est q̄lit̄ ꝑ iter ꝯtemplatiōis spūs eternū maneriū iesu ingrediat̄. Septimū est q̄liter spūs human⁹ ad veniendū ꝑ iter ꝯtemplatiōis ad secretū iesu inuitatur

Distinctio prima.

PRimo igit̄ videndū est q̄ sit necessitas isti⁹ itineris. scz ꝯtemplatiōis eternoꝝ. ⁊ q̄re imediate iter meditationis sequat̄. De q̄ sciendū ꝙ cū meditatio eternoꝝ sit quedā inuestigatio ⁊ inq̄sitio cū magna animi industria veritatꝫ eternorū. nec ab inq̄sitiōe desistat donec qd̄ q̄rit inueniat q̄ntū potest. planū est ꝙ spirit⁹ human⁹ ꝑ ip̄am meditationē in eternis nō figit̄. nec quietat̄ donec ꝑ ꝯtemplationez ei ostendat̄ ꝙ ꝑ meditationē q̄rebat̄. sed q̄cito quesitū inuenit̄ ⁊ spūs illi q̄si acq̄escēdo cū āmiratione inherere cepit. tācito meditatio esse desinit ⁊ in ꝯtemplationez trāsit. ait Rich̄. lib. j. de archa mystica. cap̄. iiij. vbi dicit sic. Per meditationē veritatē diu quesitā tandēqꝫ inuentā mens solet cū auiditate suscipe. mirari cū exultatōe. eiusdē quoqꝫ āmirationi diuti⁹ inherere. ⁊ hoc est iam meditationē meditādo excedere. ⁊ ꝑ meditationē in ꝯtemplationē trāsire. Propriuz est em̄ ꝯtemplatiōi iocūditatꝫ sue spectaculo cū admiratiōe inherere. Meditatiōi vero ꝓpriū est sua ꝓmotione semꝑ in vlteriora tendere. Hec ille. Ex his igit̄ patere potest isti⁹ itinerꝫ necessitas. qꝛ mot⁹ ⁊ inuestigatio meditatiōis imꝑfect⁹ ⁊ min⁹ vtilis ꝑmaneret sine termīo ⁊ quiete ꝯtemplatōis. cū meditatio t̄mīet̄ ⁊ trāseat in ꝯtēplatōez tāq̄ in illud qd̄ ꝑfecti⁹ est. Ex his etiā ptz ordo isti⁹ itineris ꝯtemplatōis ad iter meditatiōis. ex q̄ studio meditatōis spūs humanus surgit in iter cōtēplatōis. vt ait Rich̄. ⁊ ꝑ veritatꝫ ꝯtēplationē hō ꝯuertit̄ ad iusticiā ⁊ ꝯsummat̄ ad gl̄iam. ⁊ sic ptz ꝑmū.

Distinctio secūda.

SEcūdo videndū est q̄d ē ꝯtēplatio. ⁊ qualiter descriptio ei⁹ intelligatur. De quo notādū est ꝙ contemplatio ꝑm potissimū statū est act⁹ intellectus nō impediti. gr̄a sanati. in et̄na spectacula directi. ⁊ āmiratione suspēsi. Sic videt̄ Rich̄. ꝯtēplationē describere li. j. de archa mystica. c. iiij. vbi dicit sic. Contēplatio ē libera mētis ꝑspicacia in sapīe spectacula cū āmiratiōe suspensa. In hac descriptiōe innuunt̄ q̄ttuor que ꝯtēplantibꝫ sunt necessaria. Primū est libere ꝯtēplatōis mot⁹ ab oībꝫ exonerat⁹. ⁊ i nullo impedit⁹. vt Rich̄. ibidē dicit. Contēplatio libero q̄dā motu ⁊ ꝑm spontaneū nutū huc illucqꝫ circūfert̄. ⁊ nullo difficultatꝫ obstaculo a discursiōis sue impetu impeditur. q̄n ꝯtemplatiua ꝯtēplet̄ quātuz potest. Ex h̄ apparet ꝙ spūs ꝯtēplatiu⁹ dz esse sine pctō. qꝛ q̄ peccat seru⁹ est pcti. ⁊ vincul' eius ligat̄ ne sursum ferat̄. Debet etiā esse liber a desiderio ⁊ cura tꝑaliū. q̄ sunt iuga dure seruitutꝫ. Liber aūt spūs dimittit̄ qn̄ calcatis t̄renis desiderijs ab appetitiōe tꝑalium in securitate mētis exonerat̄. Hec Grego. iij. moꝝ. Scd̄m qd̄ necessariū est ꝯtēplātibꝫ qd̄ hic ponit̄ in descriptōe ē ꝙ ocul⁹ cōtemplationis sit ꝑspicax. i. gr̄a sanat⁹. Dicit em̄ Hugo commētator sup angel'. hierar. ꝙ triplex est oculus. Est em̄ oculus carnis quo videt homo ea q̄ sunt extra se. et ocul⁹ rōnis quo videt homo ea q̄ sunt intra se. ⁊ ocul⁹ ꝯtemplatōis quo videt homo ea que sunt supra se. Oculus carnis apert⁹ ē oculus rōnis lippus. ⁊ oculus cōtemplationis clausus est. Hec ille. Igit̄ necesse est vt oculus ꝯtemplatōnis ꝑspicax sit ⁊ sanet̄. oportet igit̄ scire quattuor. Primo quid oculus ꝯtemplatōnis dicat̄. scd̄o qualit̄ oculus sanatur. tercio q̄d sit aspect⁹ eius. quarto q̄d sit visio eius. Hec q̄ttuor dicit Aug⁹. libro de spiritu ⁊ anīa. om̄i anīe necessaria esse. et ostendit q̄dlibet eorū dicēs. Spirit⁹ dicit̄ mens rōnalis. vbi est quedā scintilla tanq̄ oculus aīe ad q̄m ꝑtinet imago ⁊ cognitio dei. Sequit̄. Oculus ḡ anime est mens. et hec ab om̄i labe corporis debet esse pura. ⁊ tunc est sana. Mentꝫ aūt aspect⁹ est rō. intellectus vero visio. Hec omni anime necessaria sunt. id est. vt oculos habeat. et sanos vt aspiciat. et vt videat. Sequit̄. Sanos ocl'os hꝫ cū ab amore taliū cupiditatū purgata ē atqꝫ remota. s. ab imagībꝫ. Aspicit cū in dei lumīe ocl'os figit. sꝫ videt cū in

ista ꝺtemplatiõe cõspicit quanta sint gaudia. quãta leticia. quãta serenitas. quãta iocunditas. Sanitas facit illaz securã. aspectus rectam. visio beatã. que est finis aspectus. Hec ille. Iste est oculꝰ ꝺtemplationis de q̃ dicit sponsus Canticoꝝ. iiij. Vulnerasti cor meũ in vno oculoꝝ tuorũ. id ẽ tua intelligentia simplificata penetrasti oĩa. p tingẽdo ad cor meũ. z ꝓpt̃ te vulneratuz fuit ex amore intimo quo dilexi te. Terciũ quod ponit in descriptiõe cõtemplationis est q̃ oculus ꝺtemplatiõis in spectacula sapientie eterne sit direct⁹. qõ notat̃ q̃ hoc q̃ dicit. in sapiẽtie spectacula. Ex hoc autẽ patet q̃ Richar. hic nõ accipit ꝺtemplationẽ vt est actus intellect⁹ precise sed etiaz vt saporosam dilectionẽ includit. Hã sapiẽtia a sapore dicit. vt dicit Bernũ. z obiectũ sapiẽtie ꝺncipale z primariũ est ipe deus sub ratione q̃ verũ excitatiuũ voluntatis ad eius saporosaz dilectionẽ. z actus sapiẽtie est cõtemplari deũ. nõ quocũq̃ modo sed ex dilectione cũ quadã experimẽtali suauitate in affectu. Igit̃ spectacula sapiẽtie sunt cognitio veri z amor siue sapor boni. Dicit ei Linconiẽn. sup. vij. angel'. hierar. Q̃ sapiẽtia oritur ex amore que ꝓrũpit in lumẽ cognitionis z saporẽ gustationis. sicut ex calore prumpit lux et flãma. Hec ille. Actus igit̃ cõtemplatiõis duo includit. scz cognitionẽ z saporosaz dilectionez. z dilectio adiuuat cognitionẽ. Uñ ꝑm mensurã dilectionis dispensat̃ z modus manifestatiõis ait Richard⁹. iiij. de ꝺtemplatione ca. xviij.

Quartũ qõ ponit̃ in descriptiõe cõtemplationis est mentalis suspensio ex ãmiratione causata. z notat̃ in hoc q̃ dicit ãmiratione suspensa. De hac ãmiratiõe dicit Richardus lib. v. de archa mystica. capᷤ. ix. Ex nouitate rei que est supᷤ nostrã estimationẽ oritur ãmiratio. ex ãmiratione autẽ accrescit attentio. et ex attentione cognitio. et ex his mentis suspensio. q̃ sicut dicit ibidez. Dũ hũana intelligẽtia diuino lumĩe irradiata intelligibiliũ ꝺtemplatiõe suspendit̃. dum in eoꝝ ad miratiõe ad modũ aurore distendit̃. quãto semp ad altioza vel ad mirabiliora ducit̃. tanto ampliꝰ tantoq̃ copiosius ad modũ aurore dilatat̃. Unde q̃nto ab infimis fit remotior. tãto a semetipa purior et ad sublimia subtilior inuenitur. Ex quo sequit̃ q̃ tanto in̾ suꝑioribꝫ diutiꝰ suspenditur. quãto a retrahentibꝫ dilatat̃ z elongatur. De hoc suspendio dicit Job. Suspendiũ elegit ania mea. Qõ Uercellenſ exponẽs dicit sic. Suspendium illud est extensio mentis in eterna spectacula. vt cũ fieri potest nunq̃ ex intentiõe vo' untatis sed sola interpellatione necessitatis acies mentis inde flectat̃ vt dicit pᷤs. Oculi mei semp ad dominũ.

Distinctio tercia.

Tercio videndũ est qualit̃ ꝺtemplatio differat a cognitiõe meditatõis speculatiõe. z ab intuitiua cognitione. Hec em̃ quendã ordinẽ z gradũ habẽt inter se. Hã cogitatio que orit̃ ex imaginatione transit z terminat̃ in speculationem. Speculatio ꝯa partim orit̃ ex rõne z partim ex intelligẽtia trãsit z terminat̃ in contemplationẽ. Contemplatio autẽ que orit̃ ex intelligentia transit z consummat̃ in intuitiuam cognitionẽ. Hec em̃ oĩa in hoc cõueniunt cũ fuerint ordinata q̃ dirigunt in diuinũ aspectũ. sed tamẽ differũt. et hec differẽtia predictorũ q̃ttuor a cõtemplatione potest cognosci per q̃ttuor que in contemplationis diffinitiõe ponunt̃. quaz Richard⁹ ponit in lib. ij. ca. iiij. Primo differt cõtemplatio a cogitatiõe ꝑ hoc. q̃ in descriptione ꝺtemplatiõis ponit̃ q̃ sit libera. Unde Richar. libro. j. de archa mystica ca. iij. dicit sic Cõtemplatio libero volatu. quo cunq̃ eã fert impet⁹ mira agilitate circũfertur. Cogitatio autẽ ꝑ deuia atq̃ lento pede siue respectu quentõis passim huc illuc vagatur. Et ꝯa cogitatio ex imaginatione orit̃ ideo q̃nq̃ sine ratiõe mouetur. vt dicit Richard⁹. z ideo min⁹ libera est q̃ contemplatio. q̃ ex intelligẽtia ꝓcedit z oritur. imo cogitatio ratiõi subiicit̃ que ẽ infra intelligentiã. et per eaz regit̃. Unde Grego. lib. j. moral'. sic dicit. Cogitatiões ad modũ ancillarũ ratiõi subiiciunt̃. quia si a domo mẽtis ad momentum quasi absente domina. cogitationũ se clamor velut ancillarũ turba multiplicat. vt autẽ ratio ad mentez redierit mox se confusio tumultuosa compescit. et quasi ancille ad iniunctum opus sedacite reprimunt. dum cogitationes protinus se causis proprijs ad vtilitatem subdunt. Hec Gregoriꝰ. Et sic̃ Richard⁹ li. j. ca. iiij. dicit. Si cogitatio q̃nq̃ rõe moueat̃ vt ad cognoscendũ aliquid ambiatur. z ad

hoc vehemēter ⁊ fortiť insistat iā nō est co/
gitatio sed modū cogitatiōis cogitādo ex/
cedit. ⁊ cogitatio in meditationem transijt.
Scdo igiť sciendū est ꝙ ꝯtēplatio etiaꝫ
differt a meditatiōe ꝑ hoc ꝙ in descriptiōe
ꝯtemplatiōis poniť ꝙ ipa est mentꝭ ꝑspica
cia. De q̄ sciendū est ꝙ ꝑspicacia est actꝰ in/
telligentie. Intelligentia autē vt dicit au/
ctor libri de spū ⁊ ania est ea vis anīe q̄ sup/
poniť deo immediate qua de diuinis q̄n/
tū homini possibile est cognosciť. Sed si/
cut dicit Richar. de archa mystica lib. j. ca.
iij. Ex intelligētia oritur cōtēplatio. ex rati/
one autē oriť meditatio. ex hoc ipe ostēdit
quātū cōtemplatio excedat meditationeꝫ.
ex quo ptꝫ etiā differētia eoꝝ. Vñ Richar.
dicit sic. Ecce tria. imaginatio. ratio. intelli
gētia. Inter hec intelligētia obtinet supre/
mū locū. imaginatio infimū. ratio mediū.
⁊ omīa que subiacēt sensui inferiori necesse
est ea subiacere sensui supiori. sed nō econ/
uerso. Vñ cōstat ꝙ cuncta q̄ imaginatio vl'
ratio cōprehēdit sub intelligētia cadunt. et
etiā illa que nec imaginatio vel ratio cōpre
hendit. Sequiť. Vide q̄ꝫ late cōtemplatio
nis radiꝰ se expandat q̄ omīa lustrat. ⁊ quō
cōtemplatio sub vno visionis radio ad in/
numera se extendit. Sequiť. Per intelligē
tiam siquidē sinus mētis in immēsum ex/
pandiť. ⁊ cōtemplātis animi acies acuitur.
vt capax sit ad multa cōphēdēda. ⁊ perspi/
cax ad subtilia penetrāda. Hec ille. Et pro
pter hoc dicit Richar. ibidē. Ꝙ meditatio
in cōtemplationē. cōtemplatio in meditati
onē transit tanq̄ꝫ in illud qd̄ ꝑfectiꝰ est. id ē
aliquē gradū cōtemplatiōis. qui diciť spe/
culatio. q̄ nō est ꝑfectus gradꝰ cōtemplati/
onis. licet vnū ꝑ alio ponať. vt ptꝫ. Ter/
cio sciendū est ꝙ cōtemplatio differt a spe/
culatione ꝑ hoc. q̄a in descriptiōe cōtēpla/
tionis poniť ꝙ fertur in sapiētie spectacu/
la. De q̄ nota ꝙ ꝟm Augꝰ. libro. xv. de trini.
Speculatio diciť cū aliq̄d nō in se sed per
imaginationē suam videť. ⁊ in enigmate. i.
obscure. Richar. lib. v. de archa mystica di
cit. Quis cōtemplatio ⁊ speculatio ꝑ inui/
cem soleāt poni. ⁊ in hoc sepe scripture sen/
tentie ꝓprietatē obnubilēt ⁊ inuoluāt. aper/
tius tamē ⁊ expressius q̄n veritatē sine aliq̄
inuolucro vmbrarūq̄ꝫ velamine in sui pu/
ritate videmꝰ. Ex q̄ apparet ꝙ cōtemplatio
in speculationē sapiētie clariorē aspectū ha
bet q̄ꝫ speculatio ⁊ gustū sapidioreꝫ. Vnde
Richar. ibidē exponēs illud p̄s. Montes
exultauerunt vt arietes. ⁊ colles sicut agni
ouiū. dicit. Colles ad agnoꝝ siľitudinē ex/
ultant q̄n immēsa illa intime solēnitatꝭ tri/
pudia eos vsq̄ꝫ supra semetipos leuat. vt ce
lestiū secretorū archana saltē ꝑ speculuꝫ in
enigmate videre valeāt. mōtes vero q̄si ad
instar arietū exultant q̄n maiores in iocun
ditatꝭ sue excessibꝫ in pura ⁊ simplici verita
te vident. ⁊ minores vt iā dictū est vix ꝑ spe
culum in enigmate videre valēt. Hec ille.
Expedit etiā scire ꝙ Lincoñ. cōmentator
Dionysij loquēs de speculis spūalibꝫ sup
iij. ange. hierar. dicit. Ꝙ specula spūalia pu
ra. clara ⁊ plana spūaliter p̄mo recipiūt ra/
dios solares sibi incidētes īmediate a fon/
te luminis. ⁊ tale diciť lumē cōtemplatiōis
cōtemperatū tamē in oculo ꝯtēplantis. vt
infra patebit. ⁊ secūdario lumē receptū spe
cula refundūt in eos q̄ luminis sunt capa/
ces. nō tamē ꝟm claritatē illā qua ipi recipi
unt. sed ꝟm cuiuslibet capacitatē. ⁊ hoc dici
tur lumē speculatiōis. qꝛ mediāte speculo
spūali recipiť. vel ꝑ scripturā. vel doctrinā.
vl' ꝑ exēpla ab illumiatis specul' ꝓcedentia.
quēadmodū speculū materiale p̄mo a luci/
do suscipit radios sibi incidentes. q̄s refle/
ctit in oculos ꝯspicientꝭ. q̄s oclos tāq̄ꝫ sibi
iā mediāte specl'o ꝓporcionatos recipit. q̄s
tñ in fonte lumīs ꝓpť nimiā refulgētiā ocu
lus debil' īmediate videre nō potuit. vt ptꝫ
ad sensuꝫ. nec lumē speculare ita efficaciter
rep̄sentat lucidū ocul' videntꝭ sic lumē īme/
diate receptū a lucido. vt ptꝫ in ꝑspectiua. ⁊
in epistola Jacobi vbi diciť ca. j. Ꝙ cōside/
rans vultū suum in speculo statim oblitus
est ⁊c. Quarto sciendū est ꝙ ꝯtemplatio
differt ab intuitiua cognitiōe ꝑ h̄ ꝙ in de/
scriptione ꝯtēplatiōis poniť āmiratiōe su/
spensa. Suspensio em̄ dicit q̄si q̄ndaꝫ vio/
lentā eleuationē. dū ania natiue sue possi/
bilitatis supgrediť termios. Vñ Rich. li.
v. de archa mysti. c. xiiij. dicit sic. Proculdu
bio cū aīa sctā de interno q̄daꝫ tripudij sui
applausu a semetipa excutitur. dum supra
semetipsam mentis alienatiōe vrgetur. dū
in celestibus tota suspenditur. dum ange/
licis spectaculis tota immergiť natiue pos
sibilitatis terminos supgressa videť. ꝓpter
qd̄ ania ꝯtemplatiua freq̄nter ad inferiora
dilabiť. Vñ sequiť ibidē. Nōne velut terra

a terra suspendit qñ homo sup hoīem duci
tur. cui p exprobrationē a dño dicit. Ter/
ra es ⁊ in terrā ibis. Sequit. Terra recte
dici pōt q̄dlu luteas inhabitat domos. et
terrenū hz fundamētū. Sed Greg. x. mo/
ral. dicit sic. Anīa a ꝯtēplatiua vita infirmi
tatis sue victa pondere lassatur. ⁊ tanto ce/
lerius labit q̄nto carnis claustra trāsgredi
ens supra semetipam ire conat. sed aīa in/
tuitiue cognoscēs deū nunq̄ ad inferiora
relabit sed sine intermissiōe ⁊ fatigatiōe de
um ineternū dulcit intuet. qd in corpe cor/
ruptibili fieri non pōt. De quo plenius nota
q̄nto itinere. Uñ dicit Diony. v. angel. hie/
rarchie fm cōmentatorē. Deus qui semp vni
formiter ⁊ eq̄liter bonus ⁊ pulcher est ⁊ quia
habz in se simplicissime oēm speciē deside/
rabilē. ⁊ fm omīa est totus desiderabilis. iō
plenarie intime ⁊ irreuocabilit in se trahit
oīm suoꝝ cōprehensoꝝ desideria. Hec ille.
Omēs igit iste differētie sunt fm clariorez
⁊ minus clarū aspectū ad deū. ⁊ q̄dlibet p̄
dictorū termiat in sequēs se tanq̄ ī pfectius
sic etiā ꝯtemplatio pficiēdo terminat in in/
tuitiuā cognitionē tanq̄ in suā pfectionez.
Uñ glosa Luce. x. dicit. vita ꝯtēplatiua hic
incipit. et in celesti patria pficit. qr amor est
ignis q̄ hic ardere incipit. sed cū ipm quez
amat videbit. amplius in amore ignescit. Et
Grego. in mora. exponēs illud luce. x. Ma
ria optimā partē elegit q̄ nō auferet ab ea.
dicit. Actiue vite opa cū corpore trāseunt.
ꝯtēplatiue autē vite gaudia melius ex fine
cōualescunt. ⁊ sic ptz differētia p̄dictoꝝ.

Distinctio q̄rta. Articulus p̄mus.

Quarto videndū est q̄lit ꝯtemplati/
onis iter p diuersos gradus vel mo/
dos fm varias ꝯsideratiōes sctōrū
⁊ diuersas traditiōes doctorū distinguat.
vt p hoc verius. breuius. securius iter ꝯtēplati
onis eligamus. ⁊ p hoc ad eternū intrinsecū
dñi iesu verius pueniamus. Sed ad intelle
ctū istoꝝ hoc p̄notādū est. Ex aliud sūt gra
dus ꝯtemplatiōis. ⁊ aliud sunt gradus pue/
niendi p diuersas dispositiōes ad ꝯtēplati
onē. Gradus ꝯtēplatiōis sunt quidā pgres
sus ⁊ pfectus intellectual cognitiōis ⁊ sapo/
rose dilectōis ad ꝯtemplādū deū sub rōne
veri ⁊ boni. Und Grego. xxij. moral. dicit.
Gradus dicunt mēsure crescentiū virtutū
Tales autē gradus pfectuū sunt īnūerabi
les. Gradus autē ad ꝯtemplationē dispo/
nētes sunt illa q̄ adiuuāt ⁊ disponūt grada
tim intellectū ⁊ affectū ad ꝯtemplanduz. et
sic oīs creatura est q̄si quedā scala p quā
gradatim ascendit ad ꝯtemplandū deum.
cū creature sint create ꝓpter electos. Loq̄n
do tamē fm cōsuetū modū gradus ꝯtempla
tionis dicunt illa incremēta ꝯtēplatiōis. ⁊
ille dispositiōes q̄ magis intellectū et affe/
ctum coadiuuāt ad ꝯtēplandū. ⁊ q̄ distincta
sunt ⁊ tradita a sanctis doctoribus. Uñ Gre/
go. xxij. mora. dicit. Gradus vocant incre/
mēta virtutū distincte tradita a sanctis. Ne/
cessitatē autē istoꝝ graduū ꝯtemplationis
oñdit Grego. xxij. moꝝ. dicēs sic Nemo in/
fima deserēs repente fit summus. qr ad obti/
nendū pfectionis meritū oportet vt mens
q̄tidie in altū q̄si q̄busdā ascensiōis gradi/
bus pueniat. Uñ ⁊ recte Ps. dicit. Ibunt
de virtute in virtutē. donec videat deus deo
rū in syon. Et idez. Deus in gradibus eius co/
gnoscet. scz ꝯtemplatiōis. cū suscipiet eam
cōtemplator. Similit Lincoñ. sup angel.
hierar. ostendit necessitatē istoꝝ graduū p
exemplū dicēs sic. Sicut oculi carnis infir
miores p̄us suscipiūt lumē solis obscuruz
et magis coloribus supfusum. Deinde magis
ꝯfortati suscipiūt illud a coloratis medijs
coloribus. ⁊ postea visu roborato plus susci/
piūt illud supfulgidū coloribus albis. dein/
de vero plus aucta sanitate suscipiūt illud
fulgentibus coloribus supfusuz vt speculis. et
tandē oculis pfecte sanatis suscipiūt solarē
radiū. nō autē alicui supfusum sed in se pu/
rū ipm solez in ipo puro solari lumine irre/
uerberate cōspicientes. Sic etiaz oportet
mētis oculū infirmiorez p̄us assuefieri ad
cōspiciendū lumē sol intelligētie in grossio
ribus. deinde in subtilioribus. donec tandē ex
ipa luminis datiōe multis multiplicit supfu
sa extēdamur ⁊ restituamur in simplicē ipius
radiū. Hec ille. Ex p̄dictis apparet q̄ tā in ra
dioso lumīe ꝯtēplatiōis speculatiue q̄ī sa/
poroso gustu ꝯtēplatōis practice oz paula
tim et g̃datim pficiēdo ascēdere. ⁊ ascēden/
do clarius cognoscere deū. qr sicut dicit Hu
go sup angel. hierar. Quāto magis crescit
ascensio. tanto magis crescit cognitio. do/
nec oculus intellectualis magis ac magis
illuminet et confortetur. et affectus menta
lis magis purificetur et inflāmetur. et to/
tus homo exterior et interior in deum or/
dinetur. ⁊ hoc verius ⁊ pfectius videtur fieri

p gradus illos q̄ mentē ad sil̄itudinē celestis hierarchie purgāt. illumināt z pficiūt. Ait eñ Hugo cōmētator sup. iij. angel'. hierarchie. q̄ oportet q̄ mens q̄ deū vult ꝓtēplari primū purget. postea illuminet. z deinde pficiat. q̄ nisi p̄cederet purgatio nō sequeret illumiatio. z nisi esset illumiatio nō veniret ꝓfūmatio siue pfectio. z tales magis appropinquāt diuinitati. Quāto aūt magis appropinquāt tanto veri⁹ ꝓtēplant. Tales autē grad⁹ Diony. in angeli. hierar dicit esse tam in mēte angelica q̄m in mēte hūana bene ordinata. Un̄ fm ꝓmētatorē linconien. z Hugo. z Vercellen. dicit Diony. Addaz ego z ex habundāti nō incōueniēs q̄ vnaquecq̄ mens angelica vel hūana bñ ordinata hz in sua singulari psona p̄mas. medias z vltimas ordinationes z ꝟtutes z sursumactiōes hierarchiaz illumiatiōes manifeste distinctas. Hec Diony. Hec ꝟba exponens cōmētator Vercellen. sup. vj. c. Isaie z in plogo sup Canti. dicit sic. Qualiter in singul' mentib⁹ hierarchic⁹ disponant tres hierarchie. z in singul' eaz tres ordines iuxta angelicā dispositionē. videlicet i infima angeli. archangeli z p̄ncipat⁹ videndū est. Per hos eñ mens bñ ordinat ad exteriora vel respectu exteriozz. In media mentis hierarchia sunt ptātes. ꝟtutes z dñatiōes. p hos ordinat respectu interiozz. In sūma mentis hierarchia sunt throni cherubin z seraphin. p hos ordinat respectu supiozz. Et has nouē ordinatōes vocat Vercellen. nouē grad⁹ ꝓtemplatiōis quib⁹ reducimur i diuinā monadē. Et psequit ibi de singulis gradib⁹. p̄mittēs q̄ infima mētis hierarchia cōsistit in ei⁹ natura. media i industria. tercia in gr̄a. q̄ incōparabiliter excedit vtrāq̄. In prima opat natura. in sūma sola gr̄a. in media industria z gr̄a. Et sequit. Infimus ordo infime hierarchie q̄ ōz angelic⁹ continet p̄mas z simplices ap̄hensiōes naturales tam intellect⁹ q̄m affect⁹ sine aliq̄ dictatione cōmodi vl' incōmodi. q̄ tanq̄ angeli. s. nunciū aliq̄d simplicit annūciāt. Ecce Vercellen. subtilit incipit ab infimo gradu itellectualis opatiōis z affectiōis. q̄ sunt prime z simplices ap̄hensiones. z ascēdit paulatim z gradatim p cacumia colliū eternoz̄ vsq̄ ad sūmos apices intellect⁹ z affect⁹ vt patebit infra. Medius ordo infime hierarchie ꝓtinet naturales dictatiōes ap̄prehensoz vtrū videant cōmoda vl' incōmoda. ex his fit āmiratio p̄ncipaliozz q̄m sit p̄ma

Tercius ordo vl' grad⁹ infime hierarchie ꝓtinet appetit⁹ vel fugas ap̄hensoz fm dictationes cōmodi vl' incōmodi. Fuga aūt est mali. z appetit⁹ boni. z ita iste ordo p̄bet ducatū inferioribus in diuia. q̄d signat noie p̄ncipatuū. Hec Vercellē. Ecce p hos tres ordines z grad⁹ infime hierarchie mentis hūane fit bō bene ordinat⁹ respectu exteriorū. dū p̄mi z infimi grad⁹ intellect⁹ et affectus fuerit bñ ordinati. q̄d fit dū sibi obiecta simplicit ap̄hendūt discretiue discernūt. sincere bona appetūt z mala fugiūt. Un̄ Bern̄. sup Canti. dicit. Beata mēs quā totā sibi vendicāt sapor boni z odiū mali. hoc est reformari ad sapiam. Quart⁹ ordo vl' grad⁹ qui est infimus in media hierarchia mētis. ꝓtinet volūtarios mot⁹ intellect⁹ et affect⁹ a libero arbitrio iā exceptos distantia boni z mali cū delibatōne rōnis examinātes z ordinātes mentē q̄ntū est in ipis p diffinitiuā sententiā ad petendū z q̄rendū totis viscerib⁹ intellect⁹ z affect⁹ sūmū bonum. z ad repellendū oia obstacula. Nomē autē ptātis signat ordinē fm Dionysium.

Quint⁹ ordo q̄ est medi⁹ medie hierarchie mentis. ꝓtinet robora ꝟtutū. valida naturaliū z gratuitaz ad exequēdū fortit q̄d a ptātib⁹ recte decretū est. q̄d notat nomie virtutū. Sextus qui summ⁹ est i media hierarchia mētis. ꝓtinet autētica impia liberi arbitrij. q̄b⁹ apices intellect⁹ z affectus tota ꝟtute suspendunt ad suscipiendū diuinos supaduent⁹ q̄ntū possibile est libero arbitrio adiuto a gr̄a. Et hmōi suspēdij z imperij ac libertatis sublimitas vocat nomine dñationū. In isto aūt ordine mens adhuc sobria extendit ad radiū supiorez vsq̄ summos nature t̄minos. Et infra. Mens itaq̄ ꝓtēplatiua decursis seriatim q̄nq̄ gradibus ꝓtemplatiōis p̄dict⁹ in culmen sexti aciē figens in ordine dñationū mentis nitit in theozicos excessus. cupīes i ordinē thronorū mentis assumi. Hec Vercellen. Ecce p hos tres grad⁹ medie hierarchie mentis hūane fit bō bene ordinat⁹ respectu interiorū. i. ad seip̄m. ita vt totū regnū anie pacificet dū primo p gradū infimū potestatiue ordinata viriliter repellunt oīa offendicula mētis bene ordinate. z deo ꝓformit operāte vt sine vlla ordis ꝓfusiōe z pturbatiōe

tendat ad finē vltimū ad quem creata est. ⁊ dū scdo ꝑ gradū mediū mens in ꝟtute valida ⁊ incōcussa exequit̄ om̄es opatōes intellectus ⁊ volūtatis siue affect⁹. deo ꝯformit̄ opante ad deū seu finē intentū ꝯseq̄ndum quātū pōt iuxta grām ⁊ virtutes a deo acceptas. ⁊ dū tercio ꝑ gradū summū medie hierarchie plena libertate ⁊ in nullo impedita. ⁊ deo ꝯformit̄ opante vt possibile ē intellect⁹ ⁊ affect⁹ cū om̄i familia sua liberi in eterna extendunt̄ ꝗ ordinatio interior⁹ hominis est necessaria. qꝛ sicut dic̄ Hugo sup̄ sū ange. hierar. Sicut sine gr̄a opari vanū est. ita p̄ter ordinez opari ac ꝯtra ordinē ꝑuersum est. Et qꝛ sic̄ dicit Lincoñ. ibidem. Ordo dr̄ ptās a deo tradita ad disponēdū sacra om̄ia ptāti sue subiecta. iō hō interior ordinat⁹ ꝑ istos tres grad⁹ fit etiā ordinat⁹ respectu interiorū. Septim⁹ ordo q̄ est infim⁹ in sup̄ma vel sūma hierarchia mentis ꝑ mētis excessuz susceptiu⁹ est diuini supaduent⁹. Vñ thronoꝝ nomīe censet̄. ⁊ quot sunt sinus mētis siue capacitates illius supsubstātial' solaris radij supsimplicis in essentia ⁊ multiplicis in efficacia. tot sunt throni mētis. Throni aūt inconcussi collocant̄ stabilit̄. ⁊ sunt susceptiui dīni superaduēt⁹. ⁊ sunt deiformes et familiariter apti ad deū in se suscipiēdū. Hec Uercellē. Hugo ꝟo idē dicit. Subsellia dei. i. sedilia subleuant̄ ꝑ dignitatē. collocant̄ ꝑ stabilitatē. deū aduenientē in se suscipiūt ⁊ ferūt. qꝛ fiunt ad susceptiōes apti. Hec ille. Octauus ordo siue grad⁹ q̄ est medi⁹ in summa hierarchia mētis. sic̄ dicit Uercell'. cōtinet oīmodā cognitionē intellect⁹ ⁊ affect⁹. itellectus attracti diuīa dignatione. q̄ nō valet ascēdere ꝑ se. ⁊ attracti affect⁹. affectionē tñ ⁊ summitatē intellect⁹ attracti nō extendētis. simul em̄ attrahunt̄ ⁊ q̄si coambulant ipe affect⁹ ⁊ intellect⁹ vsq̄ ad nouissimū defectū intellect⁹. q̄ est in sūmitate h⁹ ordinis cherubin. quē intellect⁹ etiā attract⁹ nō excedit. sed ibi hz sue cognitionis ⁊ sui lumīs ꝯsūmationē. Vñ ordo siue gradus ille cherubin vocat̄. Hec ille. Et sup̄ ange. hierar. ca. vij. dicit sic. Ex māifestatio interp̄tatōis hui⁹ nois cherubin. signat ꝙ substātie hui⁹ ordinis siue grad⁹ hñt virtutē excellent̄ cognitiuam ⁊ diuīoꝝ misterioꝝ inspectiuā. et sup̄me influitiōis luminū diuīoꝝ post seraphin susceptiuā p̄ncipaliter. ⁊ ꝯtemplatiuā diuine pulchritudinis. quā etiā cōicant inferioribꝫ. Nonus ordo siue grad⁹ qui est summ⁹ in sūma hierarchia mētis. continet p̄ncipalia in deū suspiria supintellectuales extēsiōes ⁊ immissiōes. feruidos fulgores. ⁊ fulgidos feruores. ad q̄ruz oīm sublimes excessus ⁊ excedētes sublimitates intelligētia trahi nō pōt. sed solus affect⁹ p̄ncipalis deo vnibilis. Sequit̄. In h̄ ordine offerūtur deo orōnes castissime. q̄bꝫ deo assimilamur. Iste ordo spōsum amplexat̄. et sponsi amplexibꝫ admittit̄. speculum nescit. marie partē ꝑcipit q̄ nō auferet̄ ab ea. Luc̄ x. De isto ordine siue gradu ꝯtēplatiuo in inferiores ordines ⁊ gradus seriatim. i. ordinate fluit diuini lumīs inundatio. Hec ille. Ecce ꝑ hos tres grad⁹ supne hierarchie mentis hūane fit hō creat⁹ et bene ordinat⁹ respectu supnoꝝ. scz respectu dei. dū primo ꝑ gradū infimū oēs throni siue mētis capacitates deo aperiunt̄. ⁊ ab ipo inhabitant̄. Et dū scdo ꝑ mediū gradū om̄s intellectuales actiōes ad deū ꝯtemplādū intime q̄ntū possibile est ⁊ veracit̄ dirigunt̄. ⁊ dū tercio ꝑ sup̄mū gradū om̄s volūtatis affectiones ad deū diligendū totalit̄ ⁊ finalit̄ reducunt̄. vt deū in om̄ibꝫ ⁊ oīa in deo ordinate diligāt. In h̄ gradu fuit anīa ꝯtēplatiua cōstituta q̄n dixit ipa Canti. v. Ordinauit in me charitatez. Qd exponēs Uercell'. dicit. Per ordinē seraphicū oēs inferiores ordines siue grad⁹ participāt lumīa diuīa. ⁊ hierarchie disponunt̄. i. inferiora ⁊ exteriora ꝑ media. inferiora reducunt̄ ad supiora. scz ī deuz ordinata charitate. Unde bene dicit. Ordinauit in me charitatē.

Articulus secūdus.

Richardus aūt in li. de ꝯtemplatione li. j. c. vj. ponit sex grad⁹ vl' species ꝯtemplatōis q̄si quasdā dispositiones ⁊ itinera ad eternitatē. Et sic̄ cōmentator Diony. infimū gradū intellectual' et affectualis opatiōis q̄ sunt simplices app̄hēsiones incipit ⁊ instituit. ⁊ ascēdere gradatim docet ꝑ cacumina colliuz eternoꝝ vsq̄ ad sūmos apices intellect⁹ ⁊ affect⁹. vt sup̄patuit. ita Richar. ponēdo sex grad⁹ ꝯtemplatiōis instituit p̄mū gradū ⁊ infimum in imaginatiōe. q̄ nō est aliq̄s gradus intellectualis opationis. sed longe inferior est intellectu ⁊ affectu. ⁊ ab illa ascēdit gradatim vsq̄ ad cognitionē increate ꝟitatis. omnez

humanū intellectū excedentē. z etiā vsq; ad excessum hūane mētis. Uñ Rich. li. iiij. c. v. dicit sic. Nos debem⁹ a nouissimis incipere scientie nře pmotionē paulatim subleuare z p exteriora noticiā ad inuisibiliū cognitionē ascendere. Cū em exteriora sciam apprehendere in eoz doctrina exercitatos sensus habuere debes ad altiora ascendere. et spūaliū creaturaz sciam cōparare. Hec ille. Primū g gradū siue infimū Rich. dicit esse imaginationē. z fm solā imaginationē. Uñ Anti. vj. dicit sic. Tūc ptēplatio nřa i gradu imaginatiōis versat. z fm solā imaginationē formak qñ nihil arguēdo q̄rim⁹. z ratiocinādo iuestigam⁹. sed libere mens nřa huc illucq; discurrit q̄ eā in h̄ genere speculatiōis āmiratio rapit. q̄ orīt ex his q̄ sensu corporeo hauriunt. dū imaginamur q̄s sūt multa z varia z pulchra z iocūda. Taliū ei forma z imaginatio in ꝯsiderationē adducta inferūt stupore z āmirationē. sed necessariū est h̄ scire q̄ duplex est imaginatio. vt dictū est. Dicit nāq; Rich. in lib. qui dicitur beniamin. c. xviij. Q imaginatio alia est bestialis. vt illa qñ circa ea q̄ ante vidimus vl fecim⁹ sine vtilitate z absq; oñi deliberatione huc illucq; vaga mente discurrimus. Utiq; hec bestialis est. z iō ad ptēplationē nō pertinet. Alia ē imaginatio rōnalis. vt qñ aliqua imaginamur rōnabilit ex his q̄ videmus. z illis sepe vtimur in ptēplatiōe. Hec ille. Et licet imaginatio nō sit aliq̄s grad⁹ intellect⁹. est tñ ordinata dispositio ad intellectū. q̄a sicut dic̄ Rich. imaginatio rōni famulat. z ideo aliq̄lit grad⁹ ptēplatiōis dr.

Scōus grad⁹ ptēplatiōis fm Rich. est q̄ in imaginatiōe cōsistit tñ fm rōnem formak atq; pcedit rōcinādo circa ea q̄ imagitioni p̄sentant. qō fit qñ ea q̄ in imaginatione versam⁹ z ad pmū gradū ptēplatōis pti nent rōne querim⁹. z inuenim⁹ z inuēta in ꝯsiderationē cū āmiratione adducim⁹. In pmo itaq; gradu res istas imagiamur. In scōo aut ē gradu rerū vtilitatē. rōnē z ordinem z ceteras ꝯditiōes rimamur. speculamur z miramur. Hec itaq; ptēplatio i imaginatione ꝯsistit fm talē rōnem. q̄a circa ea rōcinādo pcedit. Hec ille. Hic grad⁹ est superior pcedēti gradu. eo q̄ ratio in eo opak. licet cū imaginatione q̄ rōni subiicit. Dicit em in li. de spū z ania q̄ imaginatio ad rōnem nō ascēdit sed infra remanēs eā aliq̄liter deducere pōt. z q̄si a longe q̄daz ostēdit ad que nō pōt puenire. z iō bene ponit gradus ptemplatiōis. q̄ p eū spūs humanus magis appropinquat z ascēdit ad cognitōem vere ptemplatōis q̄s pcedēs grad⁹. Multa em rō ꝯcludit ex imaginatiōe. actione assumpta. q̄ cōtinue assistit rōni famulando. etiaz sensu absente siue q̄escente. Tert⁹ grad⁹ ptemplationis vt dicit Rich. est q̄ in rōne fm imaginationē formak. Isto autē gradu ptēplatiōis tūc veraciē vtimur vt inquit Rich. qñ rez visibiliū silitudine. in rerū inuisibiliū speculationem subleuamur. Sequit. Hec ꝯo speculatio in rōne ꝯsistit. q̄ his solū que imaginationē excedūt p intentionē z inuestigationē insistit. vt q̄ sunt inuisibilia. Dicit aūt iō fm imaginationez formari. q̄ ex rerū visibiliū imaginatione in hac speculatiōe silitudo trahit vnde in rerū inuisibiliū inuestigatiōe anim⁹ adiuuetur. Et hic grad⁹ pfectior est pcedentib⁹. ex eo q̄ iste se extendit ad ptēplationē inuisibiliū z spūaliū. licet ex imaginatiōe visibiliuz silitudinē trahet in sui adiutoriū. Uñ Rich. li. de beniamin. c. v dicit sic. Cū scriptū sit q̄ inuisibilia dei a creatura mūdi p ea que facta sunt intellecta ꝯspiciunt. manifeste ex h̄ colligi pōt q̄ ad inuisibiliū cognitionē nunq; rō ꝯsurgit nisi ei ancilla suaviter licet imaginatio rōni visibiliū formā representaret. Per rez em visibiliū speciē surgit ratio ad rez inuisibiliū cognitionē q̄tiens his adiuta illa trahit ad quādā silitudinē.

Sed ꝯstat q̄ sine imaginatiōe corpea nestiret sine q̄rū cognitiōe ad celestiū cognitionē vel ptēplationē nō ascēderet. Quartus grad⁹ fm Rich. est q̄ in rōne z fm rōnē formak. qō vtiq; fit cū semoto oi officio imaginatiōis solū alīus anim⁹ intendit. q̄ imaginario nō nouit. sed q̄ mens ex rōcinatiōe colligit. vel p rōnē depehendit. Tali em speculationi tunc insistim⁹ qñ inuisibilia nřa q̄ p experientiā nouim⁹ z ex intelligētia capimus in ꝯsiderationē ducim⁹. z ex eoz cōsideratiōe in celestiū anioz z supmū danoz intellectuū ptēplationē assurgim⁹. Sequit. Hec aūt ptēplatio in rōne ꝯsistit. q̄ sensibilib⁹ semotis solū itelligibilib⁹ intēdit. Et hec q̄dē ptēplatio ab illis vtiq; inuisibilib⁹ nřis videt initiū sumere z fandamētū capere que būanū animū ꝯstat p experientiā intellectuale nosse. z p cōem intelligētiā ptēplationes

cõprehẽdere. sed tñ p hac ꝑte het ꝓtẽplatio etiã in rõne recte dr ꝓsistere. qr ipa inuisibi lia nra a rõne cõphẽdunt. z in eoipo rõcina tionis modũ mime supgreditur. Hec ille. Dic gradꝰ ꝓtẽplatõis pfectior est ꝑcedẽti/ bus. eo qꝺ tã a corpalib; q̃ tpalib; magr elõ gat. z spũs magis in eo purificat. z eternis vnit. Vñ Rich. ibidẽ dicit. q in hac ꝓtẽpla tione anim; hũanꝰ pmuz pura intelligẽtia vtit. q̃ semoto ois imaginatiõis officio ipa intelligẽtia nra in h̃ pmũ negocio seipam p seipam ingerere videt. Hec eñ p seipaz o/ perat. z q̃si p speciẽ ꝓtemplatur. Hec ille.

Quintꝰ gradꝰ ꝓtẽplatiõis esse dr q̃ est su pra rõnẽ. sed nõ ꝑter rõnẽ. In hac aũt ꝓtẽ/ plationis speculatiõe mẽtis subleuatione ascendim⁹. qñ ea ex dina reuelatiõe cogno/ scim⁹ q̃ nulla rõne hũana plene cõphende re valem⁹. z nulla rõcinatiõe nra intellige/ re z inuestigare sufficim⁹. Talia sunt illa q̃ de diuitatis natura in illa simplici essentia credim⁹. z scpturaz diuinaz auctoritate ap/ probam⁹. Sequit. Ergo ꝓtẽplatio nra tũc veracit supr rõem ascẽdit qñ id anim⁹ p mẽ tis subleuationẽ credit qꝺ hũane capacita tis metas trãscẽdit. Et supr rõem nec tñ pt rõnẽ censenda est. qñ ei qꝺ p intelligẽtie aci em cernit humana rõ ꝺire nõ pt. ãn potius facile acquiescit. z sua attestatõe alludit. Hec ille. Et h̃ gradꝰ est pfectior z sublimior ꝑce/ dentib; gdib. eo q ista ꝓtẽplatio ẽ supr rõnẽ Circa qꝺ nota q sic dicẽ Rich. li. iiij. de ꝓtẽ/ platiõe. c. ij. Quedã sũt infra rõnẽ. vt q̃ sen/ su corporeo ꝓcipim⁹. Quedã ẽm solã rõnez sunt. vt q̃ rõne inuestigam⁹. Quedã supr rõ nẽ sunt. vt q̃ vel p reuelationẽ vl q̃ nullꝰ sen sus corporeus pt attingere. z nulla rõ hũa na penetrare. sed tñ veracit ea esse credim⁹ licet nec experimẽto nec intellectu cõphen/ dere possim⁹. Sextꝰ gradꝰ ꝓtẽplatiõis ẽ q̃ in his vsat. q̃ sunt supr rõnẽ. z videnr esse ꝑter rõnẽ seu etiã ꝓtra rõnem. In hac vtiq; supma oiq; dignissima ꝓtẽplatiõis specu/ la tũc anim⁹ veracit exultat atq; tripudiat qñ illa ex diuini lumis irradiatione cogno scat atq; ꝓsiderat. qꝺ omis hũana rõ recla/ mat. Talia sũt pene oia q̃ de psonaz trini/ tate credere iubemur. de qꝺ cuz hũana rõ ꝓsulr nihil aliud q̃ ꝺire videt. Iste gradꝰ ꝓtẽplatiõis pfectior est oib; ꝑcedẽtib; eo q in eo pura intelligẽtia opat q̃ ad ꝓtẽplatio nẽ ꝺine maiestat; admittit. Vñ Rich. li. iiij. ca. v. dicit sic. Quãtũ q̃so est qꝺ intelligẽtia hũana q̃tidie ad illos supcelestiũ aiox theo/ricos excessus nitit. z q̃q; etiã p diuie di/ gnationis bñplacito ad illa sũme maiesta/ tis magnalia ꝓtẽplãdo subleuat. Hec aũt subleuatio q̃ q̃q; extendit vsq; ad mentis eleuationẽ fit ex trib;. q̃q; ex magnitudie deuotiõis. q̃q; ex magnitudie admiratio nis. q̃q; ex magnitudie exultatiõis. vt se/ metipam oino nõ capiat. sed supr semetipaz eleuata in alienationẽ trãseat. Magnitudi ne deuotiõis mens supr semetipam eleuat qñ tanto celestr desiderñ igne succendit. vt amoris intimi flãma vltra hũanũ modum excrescat. q̃ aiam hũanã ad cere silitudinẽ liquefactã a pstino statu penitus resoluat. z ad instar fumi attenuata in supna eleuet. z ad summa emittat. Magnitudie admira/ tionis aia hũana supr semetipam ducit qñ diuio lumie irradiata z sũmi sũme pulchri tudinis admiratiõe suspensa tã vehementi stupore cõcutit. vt a suo statu fundit⁹ cõcu/ tiat. z in modũ fulgoris chorruscantz ex de spectu sui in se ad ima deiciat. z tãto subli/ mius z celerꝰ p summoz desideriũ reuer/ berata z supr semetipam rapta in sublimia eleuat. Magnitudine ꝺo exultatiõis z io/ cunditatis mens hũana supr semetipam ra pit z a se alienat qñ intima illa eterne suaui tatis habundãtia potata. ĩmo plene inebri ata. qꝺ sit. qꝺ fuerit penit⁹ obliuiscit. z i alie nationis excessu tripudij sui nimietate tra ducit. z in supmũdanũ affectũ quẽdaz sub quodã mire felicitatr statu raptim trãsfor/ mat. Hi sunt igit gradꝰ ꝓtẽplatiõis ẽm Ri chardum.

Articulus tercius.

Sed auctor libri de spũ z ania consi/ derans qꝺ etiã Diony. dicit in epla ad Titũ. q hõ ex duabꝰ naturr con stat. ania scz z corpe. Ania rõnali q̃ simplex est in essentia. et ex corpe cõposito. vt iuxta vtriusq; nature ꝓprietatẽ illuminet diuinis cognitiõib;. z vt mens et⁹ puras z simplices z intimas sensibiliũ signorũ intelligentias segregantes ab ipis signis conspiciat. et vt sensualitas eius dẽ p nature ꝓprietatez coo/ peret mentali cognitioni. vt sic ad diuia ex tendat. z ideo ꝓtemplatiõe oportet vti sen/ sibilib; formis. in quib; diuia inuisibilia im mundis. i. carnalib; abscondant. z spũalib; manifestent. Ideo auctor ꝑdictꝰ pmũ gra/ dum ascendẽdi in deũ dicit esse in sensuuz

opatõne.p quã ꝯcipiunt res corpales. Secundũ in imaginatiõe.p quã ꝯcipiunt corporaliũ similitudines. Terciũ in rõne.p quaz ꝯcipiunt rez nature siue rõnes. Quartũ in intellectu p quẽ ꝯcipiũt spũs creati. Quintũ in intelligẽtia p quã ꝯcipit spũs increatus. Sextũ in sapia.p quã aperit spũal' gustus. Et auctor ꝓdict⁹ addit ibidẽ. Quicqd sensus ꝯcipit.imaginatio repsentat. rõ investigat.intellect⁹ iudicat. memoria seruat intelligentia cõphendit. id ad ꝓtẽplationẽ adducit.sed sapia gustare facit. Sequitur. Sic fit ascẽsus ab inferioribꝫ ad supioza.z a summis dephendit ima.z cũ ab inferioribus ad supioza.i. tpalibꝫ ad eterna ascẽdere volumus.ꝑus occurrit nobis sensus tãgẽs primũ iter. deinde imaginatio. postea rõ. intellectus.intelligẽtia.z in sũmo est sapia. Et statim subdit diffinitiões ꝓdictoruz dicens. Sensus est ea vis anie q̃ rez corporeaz corporeas ꝯcipit formas pntes.que varie z multiplicit oñdunt suũ creatorem. Unde Bern̄.sup Canti.sermo.xxxv.dicit sic. Quid est q hic est tãta formaz varietas atq numerositas specieꝫ in rebꝫ ditis. nisi quidã radij diuinitatis monstrãtes quidez q vere est a q̃ sunt. nõ tñ q̃d sit prorsus diffinientes. Itaqꝫ de ipo vero vez vides sed nõ ipm verũ vnde ꝑ gen⁹ videndi cõmune est.in pmptu eñ est iuxta apl'm oñi venti rõne invisibilia dei p ea q̃ facta sunt intellecta ꝯspicere. Hec ille. Et hec est a tpalibus ad eterna ingressio. ait Aug⁹. de vera religione. Scõm gradũ dicit esse imaginationẽ. Est aũt imaginatio �means eũ ea vis anie q̃ rerũ corporeaz corporeas recipit formas. absentiũ. pntiũ. ꝓteritoꝝ z futuroruz. qñqꝫ vt sic ipa inẽ sensum z rõnẽ q̃si ancilla interñm z seruũ discurrat.z q̃cqd exteri⁹ hauritp sensum carnis intellectui repsentat ad obsequiũ rõnis. Ex ꝑ apparet q imaginatio simplicior est z nobilior potẽtijs sensitiuis.cũ ipa sola similitudines obiectoruz oim sensuũ in se recolligat.z q̃ ad aliq̃d q̃si ab ꝑ loco z ꝑ tpe abstrahat. vt ptz p Rich.lib.de pꝛiarchis.c.v. z.vj. q̃re imaginatio animã magis facit appropinq̃re eternis q̃ sensus exteriores. Unde Rich.dicit q rõ ad invisibiliũ cognitiones nunq̃ assurgeret nisi ei ancilla sua imaginatio visibiliũ formas repsentaret.sine q̃rũ cognitiõe ad celestiũ cõtemplationẽ nunq̃ ascẽderet. Merito ergo gradus ꝓtemplatiõis potest dici dispositiue saltem. Terci⁹ gradus ascendẽdi ad deũ siue ꝓtemplãdi dicitur esse in rõne. Ratio autẽ means eũ est ea vis anie que rerum corporeaz naturas. formas. differẽtias. ꝓpria z accidẽtia ꝯcipit. oñia incorporea.sed nõ extra corpa. Abstrahit eñ a corpalibus q̃ fundãtur in corpibꝫ nõ actiõe sed ꝯsideratione. Natura nẽpe ipi⁹ corpis means quã omne corp⁹ est. nullũ corpus est. Hec rõ sensũ mẽtẽ acuit. veraq̃ a falsis distinguit.z imaginem dei in se cõseruat. Hec ille. Ex quo apparet q rõ sensum z imaginationez incõparabilit excellit dignitate.z excedit opere. Unde anĩa p rõnẽ nõ solũ deũ esse cognoscit.sed etiã ei⁹ capax fit. vt ptz p Aug⁹. xiij. z. xv. de trini. Hã p rõnẽ anĩa de deo meditatur. meditãdo cõtemplat. de⁹ ꝓtemplat⁹ amat.z vere amat⁹ babet.imo sicut dicit Augusti.in originali. Hec est vis nature diuinitatis vt creature rõnali iã rõne vtente nõ oñino ac penit⁹ possit abscondi. vnde ẽ vere gradus ꝓtemplatiõis rõ. Quart⁹ gradus means eũ est in intellectu. Intellect⁹ autẽ means eũ est ea vis anie q̃ invisibilia ꝯcipit sicẽ angelos. animã. oẽm creatũ spiritũ.z sic intellectus accept⁹. ad ꝓtemplatiõem coperat. qz importat quãdã intimã ꝓtẽplationẽ Dicit eñ intellect⁹ q̃si int⁹ legens. penetrat eñ vsqꝫ ad essentiã rei. qz obiectũ intellect⁹ est quicqd est. vt dz. iij. de anĩa. Accipit etiã intellect⁹ qñqꝫ vt est virt⁹ intellectual'. sine vt est habit⁹ ꝓncipioꝝ naturaliuz q̃ sub lumine sunt naturali.z sic intellect⁹ oñdit veritatẽ infallibilit. Dicit nãqꝫ in li. de spũ et ania.z Aug⁹. ij. sup Gen̄. q intellectuali visione nunq̃ fallit ania. aut eñ tãtũ intelligit z verũ est. aut si vez nõ est. nõ intelligit.z ꝺ intellect⁹ sic accepi⁹ dicit aspectũ manifestum z infallibilẽ circa ꝓncipia.z sic accep⁹ intellectus etiã coopat ad ꝓtemplationez. Accipit eñ aliq̃n intellect⁹ vt est donũ spũs sancti.z sic intellect⁹ est habit⁹ supnaturalis ꝓncipioꝝ supnaturaliũ. que sunt articuli fidei.z sic nominãt quãdã excellentiã cognitionis penetrãdi ad intima cognoscibilia. Unde Grego.lib.j.mox. dicit. Intellectus in die suo cõuiuiuz parat in mente. q in eo q audita penetrat. reficiendo cor. tenebras eius illustrat. Nam lumen intellect⁹ sic acceptũ ita se habet ad ꝓncipia que nobis naturaliter innotescunt. sicut se habet lumen

naturale ad ea ꝓncipia que ꝓmo dialiter cognoscim⁹. sed lumē naturale infallibilit veritates ꝓncipioꝝ naturales ostēdit. Ita z donuz intellect⁹ supnaturales veritates infallibiliter ostēdit. Unde intellect⁹ sic acceptus est ver⁹ z necessari⁹ ꝓtemplatiōis gradus. Quint⁹ grad⁹ ascēdendi ad eterna siue ꝓtemplādi ꝑm eū est intelligentia. Est autē intelligētia vt ibidē dicit ea vis anime que imediate supponitur deo. cernit quippe ipm supmū verū z incōmutabile. Et infra dicit sic. Intelligētia est vis anīe qua de diuinis q̄ntuz homini possibile est cognoscit ad celestia archana penetrāda. que vt dicit Boeci⁹ paucoꝝ est hominū. Ex q̄ patet q intelligētia excellit intellectū in sua actione z ab ea differt. z q est pfectior grad⁹ cōtemplationis. Q etiā Rich. videt sentire. q̄ lib. ꝓmo de ꝓtemplatiōe. c. iij. dicit sic. Per intelligentiā siquidē sinus mentis in immēsuz extendit. z ꝓtemplātis animi acies acuit. vt capax sit ad intelligibilia cōprehendenda. z pspicat ad subtilia penetranda. Et nunq̄z ꝓtemplatio pōt esse sine viuacitate intelligentie. Sequit. Etiā quotiēs ꝓtemplātis animus dilatat ad ima. quotiēs elevat ad summa. quotiēs acuit ad scrutāda. q̄tiens agilitate mira z pene absq̄ mora rapit per innumera. et quadā vi intelligētie hoc esse nō dubitat. Hec ille. Sextus grad⁹ contemplationis siue ascendēdi ad eterna ꝑm ꝓdictū est in sapiētia. que sequit intelligentiā. q sicut dicit idē. vt visio mētis est intelligentia. sic mētis gustus est sapiētia. Illa ꝓtemplat. ista gustat z delectat. Sed hic ꝓmo notādū est q sapia quedā est que acquisita est p studiū humanū que ē virt⁹ intellectualis. De qua loquit phus in metaphisica sua. Et hec p rōnis inuestigationez inquirit rectū iudiciuz de diuinis. z act⁹ intellectuales z oēs opatiōes anīe pficit. ꝑm eū quārū potest. Quia sic dicit Seneca i epla 1. Sapiens ad oēm incursuz inuict⁹ z intentus est. Nā si pauptas. si luctus. si ignominia. si doloꝝ impetū facit. rō tamē refert intrinsec⁹. z cōtra illa ibi. et inter illa sapiēs plenus est gaudio z incōcussus. cū dīs expers viuit. Hec ille. Ideo pōt dici aliquis gradus ꝓtemplatiōis. Alia est sapientia q̄ desursum est infusa. vt dr Jaco. iij. Et ꝟ est donū spūssancti. Et ad istā nō soluz ptinet ꝑm iudiciū rectū ꝓtemplare diuina sed gustare z regulare hūanos act⁹ excellentiori modo q̄z sapia q̄ est virt⁹ intellectual. vt pote magis depinquo deū attingēs. z experiens p quādā vnionē spūs z aie ad ipm vt directa p regulas legis eterne. De ista sapientia loquēs Bernū. lib. de amore dei dic sic. Sapiētia a sapore dicit. sapor autē iste in gustu quodā est. Gustū aūt illū nemo exprimere pōt nec etiā ille qui merek gustare. sed dicere pt. Gustate z videte q̄niā suauis est dominus. Hoc gustu ꝑm apl'm gustat dei verbuz. gustant etiā diuitie seculi venturi. Et sequit. Hic gust⁹ si defuerit solus. omnes alū sensus scz spūales q̄tuor languescunt. Gustū autē sequit quedā saporis dulcedo. quā in interiori suo sentiēs anīa quodā modo singulari q̄ suscipit cūcta discernit z diiudicat. seqz z oēs sensus vegetat z cōfirmat scz interiores. Hi sunt grad⁹ cōtemplationis ꝑm illū.

Articulus quartus.

Ad hos grad⁹ siue species ꝓtemplationis supdictoꝝ doctoꝝ q̄i omniū alioꝝ doctoꝝ grad⁹ z species ꝓtemplatiōis mediate vel imediate pōt reduci. vt ptz de sex gradibꝫ ꝓtemplatōis origenis. quos declarat sup Cant. ij. c. vbi dicit sic. Contēplatorē verū z iubilatorē certū te iudico si ꝓmo pficiat te actio. Dic Origis. subtiliter ꝓsiderat q vbi vita actiua terminat z pficit. q ibi vita ꝓtemplatiua ordinate incboatur z gradatim sursum tendit z pficit. donec in visionē intuitiuā ꝓsummat. Unō ꝓprie loquēdo de ꝓtemplatiōe. pfectio actionis nō est grad⁹ ꝓtemplatiōis. sed pōt dici status quidā resultās a summa pfectiōe vite actiue q̄ necessario pcedit tanq̄z dispones potētias ꝓtemplatiuas ad act⁹ suos nō impeditos sed pfectos. Brego. vj. moꝝ. dicit sic. Qui arcē ꝓtemplatiōis ascendere desiderāt ꝓus necesse est vt in ope actionis pfecte se exerceāt. Et p tanto dicit gradus ꝓtemplatiōis. Scōo. ꝑm Origis. ver⁹ cōtemplatoꝝ es si in te est sensuū exterioꝝ retentio siue retractio ad iteriora z collectio eoꝝ in vnū. Hoc em̄ est greges. i. sensus bestiales minare ad interiora deserti p itinera eternitatis. ait Bercell'. Hoc fit q̄n inuisibilia dei a creatura mūdi p ea q̄ facta sunt intellecta ꝓspiciunt. z sempiterna virt⁹ eius z diuinitas. Hec est sic dicit Aug⁹. li. de vera religione a tpalibꝫ ad eterna regressio. z ex

vita veteris hoīs in nouū hoīem reforma
tio. vt sup̄ patuit. Tercio ver⁹ ꝯtēplator
es qñ est in te oīm imaginabiliū transitus.
qñ mente om̄ia imaginabilia transcendis.
Talis ꝯtemplator sic̄ dicit Bern̄. ser. liij. su
per Canti. fuit q̄ dixit. Elongaui fugiens ⁊
mansi in solitudine. Nō em̄ fuit ꝯtent⁹ ex/
ire nisi longe se faceret vt posset quiescere.
Sequit̄. Trāsilisti carnis oblectamēta vt
minime iā obedias ꝯcupiscētijs ei⁹. nec te/
nearis illecebris. ꝑfecisti ⁊ sup̄asti te. sed nō
dū elongasti. nisi ⁊ irruentia vndiq; fantas
mata corporeaꝝ sil'itudinū trāsuolare mē/
tis puritate p̄ualeas. Hec ille. De quo vide
supra dis. vj. Quarto verus ꝯtemplator
es si trāscendisti om̄ia rōnalia ꝓpter fantas/
mata ⁊ alia impedimēta ⁊ retardantia ani/
mā ad sup̄iora ꝓperantē. De h̄ dicit Rich. li
bro p̄mo de ꝯtemplatiōe. c. viij. sic. Contē/
platio nr̄a tunc veracit̄ supra rōnē ascendit
qñ id animus ꝑ mētis subleuationē cernit
qđ humane capacitat̄ metas trāscendit. vt
sunt illa q̄ de diuinitat̄ natura ⁊ de simpli
ci eius essentia credim⁹. Et licet illa ꝯtēpla
tio supra rōnē sit. nō tñ p̄ter rōnē censenda
est qñ ei qđ ꝑ intelligentie aciē cernit̄. hūa/
na ratio ꝯtraire nō pōt. q̄n poti⁹ ei facile ac/
quiescit ⁊ sua attestatiōe alludit. Hec ille.
Quinto ver⁹ ꝯtemplator es si sursū tra
ctus es sup̄ om̄ia intelligibilia in caliginez
ignorātie. Et hic grad⁹ ꝯtemplatiōis est de
quo loquit̄ Diony. c. j. mysti. theo. dicēs sic.
Adhuc restat p̄ncipalior dei cognitio q̄ fi/
gurat̄ in eo ꝙ moyses separat̄ ab his q̄ lo/
cū dei secū videāt ⁊ subtrahit̄ illis visis ⁊ in
trat in caliginē ignorātie Exo. xxiiij. ⁊ vnit̄
incōprehensibilitati diuine quā non pene/
trat intelligētia que vere est oīm clarissima.
⁊ in se claudit ⁊ secretissime celat om̄es co/
gnitiones cōprehēsiuas tanq; in causa pri/
ma oīm. ⁊ ꝑ eam om̄is vnit⁹ deo (q̄ est sup̄
om̄ia) ꝯstituit̄ in excellētia quā neq; rō in/
uestigat nec intellect⁹ speculat̄. ⁊ ab om̄ib⁹ ⁊
q̄si a seip̄o segregat̄. ⁊ ꝑ vnionē dilectiōis q̄
effectiua est vere cognitiōis vnit̄ deo intel/
lectualiter ignoto. cognitiōe multo melio/
ri q̄ sit cognitio intellectual'. in eo ꝙ intel/
lectualē cognitionē dereliquit. ⁊ sup̄ intelle
ctū ⁊ mentē deū cognoscit. Hec Diony. s̄m
cōmētatorē Vercelleñ. dic̄. hec req̄re pleni
us sup̄. Sexto ꝯtēplator es si in te ē vni
formis fixio intelligētie pure ⁊ ab om̄ibus
oīno denudate. ⁊ ꝯformis affectio volitiue
potētie ꝑ om̄ia. in nullo impedite i vno fon
tali p̄ncipio celestiū gaudioꝝ. qđ est de⁹ tri/
nus ⁊ vn⁹. Vñ Orige. ibidē p̄dicta in vnū
recolligens dicit. Contēplatorē verū et iu/
bilatorē certū te iudico si p̄muz te perficiat
actio. si rōnabilia celesti motu ꝑcurras. si
intelligibilia felici et illumiata fide cogno/
scas. si in p̄mo vero ⁊ in sūmo bono intelli/
gentiā ⁊ voluntatē totā tuā ponas. fugens
vnde teneritudinē tuā nutrias. bibas vnd̄
gaudeas. haurias vnde nunq̄ deficias. Hi
sunt grad⁹ ꝯtemplatiōis s̄m Origenē.

Distinctio quinta.

Quinto videndū est q̄ntā iocundita
tem ⁊ vtilitatē sp̄us hūan⁹ in itine/
re vite ꝯtemplatiue experiat̄. Nam
deo ꝑ totū illud iter associat̄ ꝯtinue. Pri
mo ḡ videam⁹ q̄liter sp̄us in h̄ itinere dul/
citer a dño ꝯsolat̄. De q̄ nota ꝙ Luce. x.
de vita duarū mulieruz legit̄ scz marthe et
marie. de quib⁹ dic̄ Greg. li. vj. moꝝ. Quid
ꝑ marthā exterioribꝫ obsequijs occupataz
nisi actiua vita signat̄. Que stetit. qꝛ sic di/
cit glosa. Vita actiua in laborioso desudat
certamine. q̄ ⁊ querulabat̄ de sorore. qꝛ tur
bata circa plurima vite actiue. Vñ Bern̄.
sermo. xlj. sup̄ Canti. dicit. Cū aīa in actio/
ne sua in aliud tendit q̄ in deū. q̄uis h̄ faci
at ꝓpter deū tñ nō hoc est marie ociū sz mar
the negociū. que adhuc sollicita est ⁊ turba
tur erga plurima. ⁊ nō potest t̄renoꝝ actuū
vel tenui puluere nō respergi quē tamen ci
to facileq; deterget in hora sctē deuotionis
vel dormitiōis casta intētio. q̄ est intende/
re ⁊ querere solū deuz ꝓpter ip̄m solū. qđ ꝓ/
priū est sponse ⁊c̄. vt sup̄ p̄mo itinere di. iij.
Ex quo ptz ꝙ itinerātes in vita actiua fre/
quēter turbant̄. sed sp̄us ambulās in itine
rib⁹ vite ꝯtemplatiue a deo dulcit̄ cōsolat̄
post actiuaz. Vñ Grego. li. vj. moꝝ. dic̄. Qꝛ
ꝑ mariā que ad pedes dñi residebat audi/
ens verbū dñi vita ꝯtemplatiua exprimit̄.
que ex h̄ a dño cōmendata fuit. qꝛ optimaz
partē elegit que nō auferet̄ ab ea. Que aūt
illa optima pars fuit q̄rit Rich. lib. p̄mo de
ꝯtemplatione. c. j. vbi dicit sic. Que est pars
optima quā elegit maria nisi vacare ⁊ vide
re q̄ suauis est domin⁹. Nā maria sedens
secus pedes dñi audiuit verbuz illi⁹. Sū/
mam itaq; sapientiā dei in carne latitantez
quē oculus carnis videre non poterat au

diendo intelligebat. z intelligẽdo videbat. q̃a credebat. Et in hũc modũ sedẽdo. audiendo sũme veritatis ꝓtemplatiõi vacabat. Sequit. Hec est pars que electis z pfectꝫ nunq̃ auferet. z sane est negociuz qõ nullo fine terminat. Hã veritatis ꝓtemplatio in hac vita inchoat. sed in futura vita iugi ꝑpetuitate celebrat. Per veritatꝫ sane ꝓtemplationẽ homo erudit ad iusticiã z cõsũmatur ad gliam. Hec ille. Scõ videamus q̃liter humanꝰ spũs ambulãs ꝑ itinera vite ꝓtemplatiue deo familiari amicicia vnit Johis eñ vltimo ca. legit. qꝺ dñs dixit Petro. Sic volo eũ manere donec veniã. Tu me sequere. Ubi dicit Augꝰ. qꝺ ꝑ hos duos aplos signant due vite. Una activa ꝑ Petrũ. altera ꝓtemplatiua q̃ signat ꝑ iohannẽ euangelistã. De petro ꝑ quẽ significat activa vita dixit dñs. Tu me seqre. ꝑ imitatiõnẽ pferendo mala tempalia. Vita igit activa petri est i labore. altera scz ꝓtemplatiua iobis in requie. Una est in ope actiõis. altera in mercede ꝓtemplatiõis. Prima agit dum facit bonũ z declinat a malo. q̃ tñ finitur. De iobe vero dixit dñs. Sic euz volo manere donec veniaz. Ubi dicit glo. Nolo eũ ꝑ martyrium ꝓsummare sed expectabit placidã absolutionẽ carnis sue. qñ ego veniẽs recipiã eũ in eternã beatitudinẽ. Uñ hec vita ꝓtemplatiua dic inchoat. z in futura vita ꝓsummat. Hanc vitã dñs in iohanne inchoauit qñ volentẽ nubere. sibi familiariter associauit. quaz multis familiaribꝰ signis amicicie cõtinuauit donec euz inuitando dulcit in eterna beatitudine ꝓsũmauit. Hec vita ꝓtemplatiua est summũ bñficium qõ cõferri põt anie. Habet eñ sibi antecas pfectissimas z supmas z vltimas delectationes ꝓsequẽtes ẏtutes. dona. beatitudines z fructꝰ. magnificatiuas z cõtentiuas z vnitiuas spũs creati rõnalis z dĩ increati tanto felicꝰ quãto imediatꝰ. sicut dicit Origeñ. sup Canti. Signa familiaritatis patẽt in euãgelio. Tercio videamꝰ q̃liter spũs humanꝰ ambulãs ꝑ itinera vite ꝓtemplatiue vigili somno quietat z illuminat post luctam vite actiue. sic ꝑtz Geñ. xxviij. de iacob. q̃ post luctã z somnũ ꝓtemplationis didicit videre spũalia. vt diceret. Vidi dñm facie ad faciez. z salua facta est anima mea. Uñ Hugo lib. iiij. de claustro anie. c. xij. dicit sic. Tunc ex iacob fit israel qñ post sudatiões bone opatiõis puenit ad lucem ꝓtemplatiõis. Tũc exultabit iacob z letabitur israel. Igit ꝑ iacob luctantẽ signat vita activa q̃ cõtra vicia luctat. In q̃ lucramine z si spũs nõ mortificat. vt plurimũ tñ infirmat z fatigat. vt clamet cũ ꝓs. Afflictꝰ sum z humiliatꝰ sum nimis. Per israel vero videntẽ signat vita ꝓtemplatiua q̃ in via dormiẽs celestia ꝓtemplat. Quid nãq̃ est dormire in via ait glo. nisi in ꝑsentis vite transitu a rerũ tempaliũ amore labentiuz oculos mentis claudere. Hos oculos cõcupiscentie aperuit diabolꝰ q̃s innocentia clausos tenuit. Hec glo. Iste somnꝰ tñ placet deo vt cũ contestatiõe iuramenti phibeat tales excitari a somno tali z pausatione dĩ. Canti. v. Adiuro vos filie hierlm ne exsitetis neq̃ euigilare zc. Qõ exponẽs Origꝫ. dicit. Cõiurationẽ tuã audiui dñe. quã nisi fallor sponse tue actꝰ z status curabat. status optimꝰ. actus ꝑcellentissimꝰ tibi incũbens sine medio. te videns in iubilo. in te quiescens sine tedio. de te hylarescens sine modo. a te ꝑmanentiã accipiens sine termino. Hec ille. Quarto videndu est q̃liter spũs humanꝰ ambulans ꝑ itinera vite contemplatiue facie pulchrificat z visu clarificatur. Richar. lib. de. xij. ꝓphetarchis ca. j. dicit Duas vt legimus vxores iacob cognoscit. Una lya. altera rachel vocabat. Lya fuit fecundior. Rachel fuit formosior. Lya fecunda sed lippa. Rachel sterilis sed formosa. singularꝫ. Per lyam signat vita activa. ꝑ rachel vita cõtemplatiua. Ad lyam ptinet flere. dolere. gemere z suspirare. z ideo recte talis vxor lya. hoc est. laboriosa vocat z minus videns. Sed ad rachel que interꝑtat visum principiũ vel ociũ ptinet meditari z cõtemplari. discernere z intelligere. Sequitur. Sed q̃d dulcius q̃d ve iocundius potest esse q̃z oculũ mentis ad summe cõtemplationẽ sapiẽtie erigere. Ad hãc itaq̃ contemplatõnẽ cũ ratio dilatat merito rachel nomie honorat. Hec ille. Ex hac autẽ contemplatione summe sapiẽtie facies mentis pulchrificat. Exemplũ de Moyse Exodi xxxiij. Cuiꝰ facies splendida fuit facta ex cõsortio sermonis dñi. vt iudei nõ possent intendere in eam. Similit ex hac ꝓtemplatione visus mentis clarificat. Exemplũz de sctõ Benedicto de q̃ narrat beatꝰ Grego. libro dyal. ij. Qꝝ cũ in oõne ꝓstitutꝰ quẽdaz

radiuz diuini solis aspiceret totus mundꝰ ante oculos suos adductꝰ videbaꝯ. vbi vidit etiã aniam germani epi capuani in spera ignea in celũ ferri ab angelis. Et Greg. dicit ibidẽ. Quid mirũ q mundũ añ se collectũ vidit qui subleuatꝰ in mentẽ lumine z cõtemplatione extra mundũ fuit. Hec ille Spiritꝰ igiꝯ in itinere ꝓtemplatiõis et facie pulchrificaꝯ z visu clarificaꝯ. De hac cõtemplatiõe pulchrificante dicit Hugo sup vij. angel. hierar. sic. Cõtemplatio est deifica similitudo. qz dũ p eam illumiati lucentes fiunt. qdãmodo ipꝰ luminis lucentẽ similitudinem accipiũt. Hec ille. Et Grego. lib. vj. moz. Vita ꝓtemplatiua speciosa est in aniã ꝓtẽplãtis, ꝓpter qõ dr anie ꝓtemplatiue. Tota pulchra es amica mea. Cãti. iij.

Quinto spũs humanꝰ ambulãs in itineribꝫ vite ꝓtemplatiue dulciter z multipliciter reficiꝯ. Hã cibaꝯ primo vt fortificeꝯ. Comedere aũt aniẽ spũale est supne lucis contemplatiõibꝫ pasci. ait Grego. v. moraꝯ. De hac refectiõe dicit Grego. sup Ezech. parte ij. omel. v. sic. Contẽplatiua vita amabilis valde dulcedo est q̃ supẽ semetipam animã rapit. celestia aperit. terrena aũt debere esse ꝓtemptui ostẽdit. spũalia oculis mentis patefacit. corpalia abscondit. vt taꝯ cõtemplatꝰ dicat illud Cãti. Ego dormio z cor meũ vigilat. Vigilanti etenim corde dormit p hoc q dũ interiꝰ ꝓtemplãdo pficit. ab inquieto corpis ope foris q̃escit. neq; adhuc tñ pẽs deꝰ in sua claritate cõspicit. sed q̃dã sub ipa speculaꝯ aniã vnde refecta pficiat. z post adhisionis gl̃iam ptingat. Hec ille. Hanc refectionẽ aniã ꝓtemplatiua gloriaꝯ se esse expertaz. dicẽs Canti. ij. Fructꝰ eius dulcꝫ gutturi meo. Vbi Orige. sic dicit. Da mihi dñe fructũ dulcẽ. fructuz vite aĩe mee. altus est. attolle desideriũ. benedictus est. sanctifica obsequiũ. imputribilis est. purifica affectũ. suauis est. letifica aĩam Item in h̃ itinere vite ꝓtemplatiue spũs reficitur potu inebriantẽ gr̃e. Unde aniã cõtemplatiua Canti. v. oñdit se hanc potationẽ inebriantẽ expertã esse cũ dixit. Introduxit me rex in cellã vinariã. vbi glosa dicit Qñcito guttur meũ dulcedinẽ gr̃e eiꝰ attingit. ita me recreaꝯ spũ z ab amore terrenorũ in supna translatã sentio ac si in cellã introducta nouo suo meri odore z poculo inebriata sim. Sed hãc refectionẽ spũs ambulans in vijs vite actiue vix z raro expꝫ. Uñ Augꝰ. in epla ad Heb. dicit. Contemplatiui nõ actiui amare z gustare pñt sincerũ bonũ. ad qõ gustandũ necesse est cessare a tumultu mũdi, ꝓpter qõ esuriunt z sitiunt modo actiui. qz nõ habẽt gustꝰ sensuz exercitatũ. Sexto spũs humanꝰ ambulans in itineribꝫ vite ꝓtẽplatiue a labore vie releuaꝯ p diuinã allocutionẽ. Uñ Luc. xxiiij. dicꝫ. Hõne cor nr̃m ardens erat in nobis dũ loqueret nob in via. Qõ exponẽs Grego. dicit sic. Ex audito sermone inardescit animꝰ. corporis frigꝰ recedit. fit mens in superno desiderio antia. audire libet p̃cepta celestia. z quot mãdatis instruiꝯ q̃si tot sacibus inflãmaꝯ. Et idẽ Grego. ij. lib moz. dicit sic. Cũ in itinere comes iungiꝯ. via q̃dez nõ subtrabiꝯ. sed de societate comitꝯ labor itineris leuigaꝯ. Item cũ spũ illo in itinere ambulãte q̃ncz deꝰ ꝓfabulaꝯ vt supꝫ patuit. vbi dicit Bernꝫ. Deus q̃si viator quispiã itinerantibꝫ sese associãs. iocundissimis cõfabulationibꝫ suis a labore vie omnẽ releuat comitẽ. z q̃plura ibi de hoc. Itẽ cũ spiritu ambulante in h̃ itinere ꝓtemplatiõis deus habet dulcia susurria. Uñ Origen. exponens illud Cantico. v. Vox dilecti. dicit sic. Qñ ad cor reduco q cũ ꝓtemplãtibꝫ sua susurria habet deꝰ. quibꝫ tãto fortius clamat quãto efficacius susurrat. nõ sine admiratione cõmendatã te habeo. q hanc vocez z tenuisti mente. z cõmẽdasti ore. dicẽs. Vox dilecti zc. vbi dicit glo. Baudeo ꝓlatoriã vocẽ eius audiẽs. z dũ eius faciẽnõduz video. tamẽ sublenato ad celũ animo aliquã suauitatẽ future beatitudinis p̃gusto. Talli igiꝯ allocutione spiritꝰ a labore vie sic releuatur. Septimo spiritꝰ humanꝰ ambulans in itineribꝫ vite ꝓtemplatiue vltra oñia inferiora mentaliꝯ eleuaꝯ. in celestibꝫ floribꝫ spiritualiꝯ cõmoraꝯ. z in scta trinitate ineffabiliꝯ iocundaꝯ. Unde Hugo in pncipio tercij libri de claustro anie. ca. v. dicit sic. Contẽplatio claustrũ anie dicit. in cuꝰ sinu dum se recipit animꝰ sola celestia meditatur. a terrenis separaꝯ. a turba carnalium cogitatõnũ longe ponit. dulces carnis refugit effectꝰ. vagos sensuũ astringit motus. in domino delectaꝯ. angelica dulcedine fruitur. legit in libro vite. ꝓ silentio pacem tenet. in choro virtutũ seruat concordiam morũ. summi patris potentiã consi-

derat. sapientiaꝫ filij inuestigat. spūssancti benignitatē amat. Dum hec tria cōtempla tur. tribꝰ modis cōsolat̄. Hec ille. Hos autem tres modos cōsolādo potest experiri ꝑ vero. q̄ in itinere cōtemplationis ambulans experit̄ in memoria patrē āmonentez ⁊ trahentē ad verbum suū iesum christum audiendū. Quia sicut dicit Johis. vj. Nemo venit ad me nisi pater meꝰ traxerit euꝫ. ꝑ internā inspirationē. Item consolatur q̄ experit̄ in intelligētia filiū patris illuminātem. ad patrē suum cognoscendū. quia sic̄ dicit Matth. xj. Nemo nouit patrē nisi filius. ⁊ cui voluerit filius reuelare. Item consolatur q̄ experit̄ voluntatē spiritūsanctuꝫ afficientē. ad patrē ⁊ filium amplexanduꝫ ⁊ tenenduꝫ. quare in amore qui appropriat̄ spiritui sancto pater ⁊ filiꝰ tenent̄ ⁊ amplexantur. Quod ostēdit Augusti. vj. libro de trinita. ca. vj. Spiritꝰ ambulās in itineribus vite actiue sepe ab huiusmōi consolationibꝰ impedit̄ ⁊ amaritudinibꝰ replet̄ur. Unde Origenes super Cantica. v. cap̄. dicit. Qui terrenis inheret. inuenire non potest nisi quod in terrenis latet. scilicꝫ amaritudinem ⁊ dissipationē. Sunt ⁊ alie multe vtilitates contemplationis.

Distinctio sexta.

Sexto videndū est quomō ꝑ iter cōtemplatiōis spiritꝰ noster ad intrinsecum secretū domini iesu ingrediatur ⁊ ab exterioribꝰ abscondat̄. q̄uis ex p̄dictis gradibꝰ cōtemplationis satis patere posset qualit̄ spiritꝰ humanꝰ ꝯtemplando ingrediat̄ in eternū maneriū iesu. Cū Hugo sup̄ primū angel̄. hierar. dicit. q̄ qnāto magis crescit a seip̄o ascensio. tanto magis crescit cognitio donec oculꝰ intellectualis magis ac magis illuminet̄ ⁊ cōfortetur. ⁊ affectus mētalis magis purificet̄ ⁊ inflāmetur. ⁊ totꝰ in deo quietet̄. et istum ascensum docent p̄dicti gradus cōtemplatōnis. planum est q̄ ꝑ eos potest cognosci qualit̄ spiritus cōtemplatiuꝰ in illud secretū intrinsecum dñi iesu ingrediat̄ ⁊ abscondat̄. Tamen ꝓpter istiꝰ manerij vtilitatē notanduꝫ q̄ cū dominꝰ dicat Exodi. xxxiij. Nō videbit me hō ⁊ viuet. necesse est vt spiritꝰ ꝯtemplatiuus mūdo p̄us moriat̄. ⁊ mūdus sibi moriat̄. ⁊ extūc interna ingrediatur. ⁊ in eis abscondat̄. Quid est autē spiritū ꝑ cōtemplationē illud intrinsecū secretū intrare nisi ab omībꝰ tempalibꝰ absolui ⁊ elongari. et in eterna extendi ⁊ in eis abscondi cōtinuis ꝓfectibꝰ. donec totꝰ homo exterior ⁊ interior in deuꝫ ordinet̄ ꝓut possibile est statui vie. Unde Grego. lib. xiiij. moral̄. dicit sic. Cōtemplatiōis penna nos subleuat. atq̄ a nobis ad illū erigimur intuēduꝫ raptim. ⁊ intentiōe cordis ⁊ dulcedine ꝯtemplationis aliq̄ modo a nobis imus in ip̄m. et hoc ire est requiescere. dissimilit̄ tn̄ requiei diuine assimilamur. et imitamur requiem dei. Nā sequit̄ ibideꝫ. Nāq̄ vt btī simꝰ ⁊ eterni. eternū imitabimur ineternū. ⁊ magna nob̄ est et̄nitas imitatio et̄nitat̄. nec exortes sumus eiꝰ quā imitari possumꝰ. Hec Greḡ. Oportet em̄ verꝫ ꝯtēplatorē mori mūdo vt mūdus sibi moriat̄. vt ī nullo ꝯtēplatio eiꝰ impediat̄. Dicit em̄ Greg. li. xviij. moꝝ. sic. Quisq̄s sapīam q̄ deꝰ ē videt. huic vite funditꝰ morit̄. ne iā amore eiꝰ teneat̄. Talis fuit ille verꝰ ꝯtēplator Paulꝰ qn̄ dixit. Mihi mūdus crucifixꝰ est. ⁊ ego mūdo. Qd̄ Grego. exponēs li. v. moꝝ. dicit sic. Mūdus q̄dem ei crucifixus fuerat. qꝛ hunc cordi suo iā mortuū nō amabat. sed seip̄m mūdo crucifixerat. qꝛ talem se exhibere studuit. vt ab eo quasi mortuus cōcupisci nō posset. Et seq̄tur. Sancti igit̄ viri ab importunitate desideriorū tempaliū. a tumultu inutiliuꝫ curarū. a clamore ꝑstrepentiū turbationū semetip̄os sacri verbi gladio mortificare nō desinunt. atq̄ intꝰ ante dei faciē in sinu mentis abscondūt. Und̄ recte ꝑ Ps̄. dicit̄ Abscondes eos in absconditovultus tui a ꝑturbatione hominū. Quod q̄uis ꝑfecte postmodū fiat etiā nūc ex magna parte agitur. cū a tempalibꝰ tumultibꝰ ⁊ eoꝝ delectatione in interiora rapiunt̄ vt mens eoꝝ dū in amore dei tota tendit̄. nulla mūdi ꝑturbatione laceret̄. Hinc est q̄ Paulus ꝯtemplatione mortuos q̄si in sepulchro absconditos discipulos viderat. quibus dicebat. Mortui em̄ estis. ⁊ vita vr̄a abscondita est cū christo in deo. Hec ille.

Distinctio septima.

Septimo videndū est q̄liter spūs humanꝰ ad veniendū ꝑ iter iocūde cōtemplationis ad intrinsecū secretū dñi iesu ab eo inuitet̄ Cant̄. v. dicēte. Surge ꝓpera amica mea. colūba mea. formosa mea ⁊ veni. Cuiꝰ inuitatiōis subiungit al-

lectiuū dicēs. Ueni. qz iā est itinerādi ame/na iocunditas. qz flores apparuerūt in ter/ra nostra. Jam eī temp⁹ vernale aduenit ex p̄sentia diuini solis incarnati. Uñ Ori/genes sup Canti. dicit sic. Jpo sole iusticie oriente hyems trāsiit. z ver fidei calore spi/ritussancti terrā soluit z flores virtutuz p/ducit. Ergo o amica mea ꝓpter ꝓtempla tionis tue amoroſuz affectū. vulneraſti cor meū. sponſa mea. penetrādo dulciſluā dul/cedinē in vno oculoꝝ tuoꝝ Canti. iiij. sicut exponit Uercelleñ. i. intelligētia tua attra/cta z simplificata in ꝓtemplatiōe pulchr tu dinis mee. Surge mētaliter p amoroſe ꝓtemplatiōis surſum actionē. vt sic dic̄ glo ſa sup illud Matth. vj. Reſpicite volatilia celi. Sola ꝓtemplatiōe iā in celo degas q̄i auis celica nō terrena. O colūba mea ꝓpter ꝓtemplatiōis tue radioſum aſpectū. qz ocu li tui columbarū. Canti. iiij. vbi dicit gloſa Sensus tui spūales ꝓtemplatiōe. spūaliū rerū excellētia reuerēdi sunt z simplificati. ideo magis confortati. Propera. Jſaie. xl. Aſſumēt pennas vt aquile. volabūt z non deficient. Aquila sic̄ dicit Hugo sup. xv. an gel'. hierar. auis est altifera. z cito volans. et signat agilitatē spūs rc̄. O formoſa mea p/pter ꝓtemplatiōis tue speciosuz obiectum. Ex pulchritudine eī obiecti beatifici mē/tes ꝓtēplatrices beatificanť z pulchrifican tur. Uñ Diony. in angel'. hierar. dicit. De⁹ pulchros facit suos cōtēplatores z amato/res. Juxta illud. ij. ad Coꝝ. iij. c. Nos autē reuelata facie gloriā dñi speculātes. in ean/dē imaginē trāſformabimur rc̄. Tali cōtē/platrici dr Canti. ij. Oſtende mihi faciē tu/am. Facies eī tua decora. nō decore cor/porali sed decore vero z spūali z interiori.

Ueni ḡ de labore ad requiem. de dolore ad ꝓsolationē. de labore ad impaſſibilitatē

Ueni ad interiores theorias vnitiue cō templatiōis tanḡ ad interioza deserti. vbi iā apparēt flores. i. splendores celeſtiū sapien tie. qui ibi apparēt in ꝓtemplatione clara. q̄ prius te latebāt in ꝑma desideriozꝝ extensi/one. Job. xlij. Auditu auris audiui te. nūc autē oculus me⁹ videt te. Ueni apta sūt prata. apparuerūt herbe florētes. Prouerb. viij. Uarios flores z odoriferos z spūales i ecclesia ꝓducētes. Uñ Grego. sup Ezech. parte. j. Omel'. vj. exponēs illud Ben. xxvij. Odor filij mei sicut odor agri pleni dic̄. A/liter redolet flos vne. p quē signanť p̄dica/tores doctrinis inebriatos. Alie flos olei id est. miſericordes. q̄ lucent z refouēt debi les. Aliter flos roſe. i. martyres exēplis fra grantes. Aliter flos lilij. i. virgines candi/dam famā spirātes. Aliter flos viole. i. hu/miles purpurā celeſtis vite seruātes. Alie spica. i. ꝓfecti z maturi. opa bona fructificā/tes. dicit Grego. Orige. Quis iā nō surgat q̄s nō ꝓperet. aut quis nō veniat. vbi torri litatis insignia ꝓcurrūt. Per illud iter flori de ꝓtemplationis fideliť z amoroſe ambu lare tribuat nobis qui est eternoꝝ via. veri tas z vita. Amen.

Quartū iter eter/nitatis

Quartū iter eternitatis ꝑ quod spūs humanus venit ad intrinſecū secretū z et/num maneriuz ieſu. est eternoꝝ caritatiua affectio. Ad cuⁱ⁹ itineris maiorē cogniti onē septē sunt noranda. Primo q̄re iter caritatiue affectiōis iter ꝓtemplatōis ime/diate sequať. Secōo q̄d sit caritatiua af/fectio. z quō sit iter ad eterna vt verius co/gnoſcatur. Tercio q̄liter caritatiua affe ctio a naturali affectiōe vel acq̄sita dilectōe distinguať. Quarto quib⁹ signis ꝓiectu ris caritatiua affectio q̄litercūq̄ manifeſta tur. Quinto q̄liť caritatiua affectio a san ctis z doctoribꝫ ꝑ gradⁱ⁹ dinidať. Sexto q̄liter spūs noſter ꝑ iter caritatiue affectio/nis eternū maneriū ingrediať. Septio q̄liter spūs nr̄ ad veniendū ꝑ iter caritati/ue affectiōis ad eterna a dño inuitať.

Distinctio prima.

Primo igiť videndū est q̄liter iter ca/ritatiue affectiōis iter ꝓtemplatio/nis imediate sequať. Deho cno/ta q⁹ qz affectio caritatiua tanḡ posterior ꝑ ficit ꝓtemplationē. Dicit eī Augⁱ⁹. viij. liť. de trini. c. penulť. Q̄nto flagrantⁱ⁹ deum diligimⁱ⁹ rāto certius sereniusq̄ eū videmⁱ⁹ ideo caritatiua affectio dr imediate seq̄ cō/templationē tāḡ excellētior z pfectior. z pfi ciens intellectū ꝓtēplatiuuz. Uolūtas em tanḡ posterior i ordie apit intellectui suz pfectionē. Cuⁱ⁹ signū est. qz volūtas impat intellectui q̄rere z inuenire noticiā q̄ est pfe ctio ītellectⁱ⁹. z partⁱ⁹ mēt̄. sic oñdit Augⁱ⁹. li. de t. c. viij. Et Hug. sup. vij. āgel'. hier. dic̄ sic. Dilctō supemiet scie. z maior ē q̄s ītelligē tia. Pⁱ⁹ ei diligiť ds q̄s intelligať. z dilectio

intrat ⁊ appropinquat vbi sciētia foris stat. Et istꝰ dicti reddit rōnem. di. sic. Nec mirū. qꝛ dilectio semꝑ amplꝰ p̄sumit ⁊ ꝯfidit. semꝑ acutū habet penetrās om̄ia. ⁊ seq̄ns impetū ardentis desiderij. nec dissimulare valet donec ad amatū perueniat. Hec ille. His ꝯcordat Gilbertꝰ porretanꝰ sup Canti. sermo. xxxviij. vbi dicit sic. Scientia inflat. caritas ꝑflat. caritas intimior est q̄ꝫ scientia. ⁊ ad secretiora ꝑtingit. Om̄ia em̄ iteriora ꝑflat spūs amoris. quo ⁊ scrutat̄ profunda dei. Hec ille. Nullū etiā bonuꝫ ꝑfecte noscit̄ q̄d nō ꝑfecte amat̄. sicut August. lxxxiij. q̄stionū. q. xxxv. dicit. Unde Eccl̄i. ij. dicit̄. Qui timetis deū diligite illū. ⁊ illuminabit corda vr̄a. Rōnabilit̄ igit̄ caritatiua affectio sequit̄ ꝯtēplationē tāq̄ꝫ ꝑficiēs eā. q̄uis incognita amari om̄ino non possint s̄m Augustinū.

Distinctio secūda.

Secundo videndū est. q̄d sit caritatiua affectio. vt ex hoc spūs cognoscat q̄liter ip̄a sit iter ad et̄na. De quo p̄mo sciendū est q̄ amor. dilectio ⁊ caritas in scriptura freq̄nter ꝑ eodē accipiuntur. vt dicit Dionysi. iiij. de dīnis noīb. vbi dicit. Cōmunit̄ ⁊ vniformit̄ vtendū est in diuinis noīe amoris nomīe dilectiōis siue etiā caritat̄. Et Augꝰ. vj. de trini. dicit. q̄ nihil aliud est caritas nisi amor boni. Est igitur sciendū sic̄ dicit Diony. iiij. de dīnis nominib. vnꝰ est amor increatꝰ q̄ sua supsubstantiali ⁊ vniuersali appetibilitate ingignit amorē creatū om̄ib rebꝫ. q̄ amor creatꝰ est quedā inclinatio ⁊ coordinatio amant̄ ad bonū amatū. ⁊ iō Diony. distinguit ibidez diuersos amores s̄m diuersas inclinationes ad bonū appetibile. di. Q̄n amorē nominamꝰ siue diuinū siue angelicū. siue ītellectualē siue naturalē. designamꝰ noīe amoris quādā virtutē vnitiuā. vbi dicit cōmentator. Amor est cōnexio ⁊ vinculū q̄ oīm rerū vniuersitas ineffabili amicicia insolubiliq̄ꝫ vnione copulant̄. Et cōmētator expōit ⁊ declarat istos amores ibidē. Ex q̄bꝫ magis q̄d amor siue charitas sit apparebit.

Amorē naturalē vocāt inclinationez ad bonū. q̄ nō p̄supponit cognitionē aliquaꝫ. q̄ inest om̄ib rebꝫ a creatore indita. q̄ inclinētur ad ꝯseruationē sui esse. q̄d est bonū eis. Un̄ Job. xxxvij. frumētū desiderat nubes id est. naturalē hꝫ inclinationē ad h̄ bonū.

Amorē aīmalē vocat inclinationē ad bonū. q̄ p̄supponit cognitōnē sensitiuā. ⁊ h̄ tm̄ est in his in q̄bꝫ est sensibil̄ appetitꝰ. vt ī homine ⁊ in brut̄. Amorē intellectualē vocat inclinatōnē ad bonū. q̄ p̄supponit cognitionē rōnis. vt cōmētator ait. q̄ est in hoīe. ⁊ h̄ amor distinguit̄. Quia q̄n est inclinatio ad bonū q̄ nō p̄suppōit nisi naturalē cognitionē bōi absolute. ⁊ ē a volūtate ⁊ delibatiua respectu boni relati ad aliud vt ad finē. vel circūstans. vl̄ ad aliq̄d aliud. tūc ē amor electiuꝰ. q̄ ꝓprie d̄r dilectio. Si āt ille amor fit ꝑ quē sit acceptꝰ deo ⁊ dignꝰ remunerari in eterna vita. amor caritat̄ est siue gratuitus. ⁊ h̄ amor necessariꝰ est. vt sic̄ intellectus ꝑ fidē q̄d est lumē supnaturale eleuat̄ ad btīfici obiecti supnaturalez cognitionē. ita ⁊ affectꝰ siue volūtas ꝑ supnaturalē habitū caritatis eleuat̄ ad btīfici obiecti supnaturalē affectionē vt ifra patebit. Amorē aūt angelicū vocat inclinationē in bonū. q̄ p̄supponit altiorē cognitionē q̄ꝫ sit cognitio hūana. ⁊ iō angelus fortiꝰ inclinat̄ ī bonū cognitū ⁊ ꝑfectiꝰ. Un̄ Linconien̄. cōmētator sup. v. angel̄. hierar. dicit sic. Angl̄i ex rōnis habundātia scientes id q̄d appetunt esse vere desiderabile ⁊ vehemētissime ⁊ intime ⁊ tot̄ viribꝫ desiderādū ⁊ amādū amore puro. ⁊ nō in aliud tendēte. illud intēdūt ita fortit̄ ⁊ inauertibilit̄ q̄ illa intētio a nulla ꝑtāte ⁊ potētia intercipi pōt vl̄ impediri. ⁊ sic amor intellectualiū tēdit in eis inuisū bonū q̄d est verꝫ ⁊ summū bonuꝫ. Hec ille.

Amorē ꝟo dīnū Diony. de dīnis no. iiij. ponit p̄existentē supsubal̄r ī bono ex bono ad existentiā emanātem. q̄ ⁊ rursus ad bonū ꝯuertit̄ in q̄ dīnꝰ amor mōstrat̄. sic̄ q̄dā eternꝰ circulꝰ hn̄s sui int̄miabilitatē ⁊ p̄ncipij carentiā. circūambulātis ꝓpter bonū ex bono ⁊ in bonū ꝑ q̄ndā circulationē nō errantē. ⁊ ip̄e amor in eodē ⁊ s̄m idē ꝓcedens sꝑ in se manet. ⁊ ad se restituit̄. Hec ille. De isto amore dicit idē sic. Audeo ⁊ ꝑ vero dicere. qꝛ ip̄e deus omniū tam pulchro ⁊ bono amore omniū ꝑ habundantiā habūdātem ⁊ amatiue bonitatis quasi extra seip̄m fit ꝓuidendo omnibꝫ existentibus. ⁊ ꝑ amorem ⁊ bonitatem trahitur. ⁊ ex eo quod est super omnia ad id quod est in omnibꝫ deducitur s̄m virtutem supersubstantialē facientem extasim. sed a se ingressibilez ꝓpter q̄d deum zelotē vocāt tanq̄ꝫ habundanter

amātē existētiā. ⁊ excitātē mētē ad feruēs desideriū ipi⁹. Uñ amabil' ⁊ diligibil' dr̄ iq̄ntū est plenitudo bonitatis et pulchritudinis cūctis apparentib⁹ dr̄ deus amor ⁊ dilectio inquātū ipe est v̄tus mouens ⁊ q̄si sursum agens om̄ia ad se naturalit' appetēduz quē/admodū adamas quiescēs facit ferrū moueri. Hec Dionysi⁹. Ex his om̄ib⁹ ꝯcludit dicēs. Qñ ergo amorē nomiam⁹ siue diuinū siue angelicū. siue intellectualē siue animalē siue naturalē. designam⁹ noīe amorꝫ quādā virtutē vnitinā ⁊ cōcretiuā mouentem supiora ad ꝓuidentiā inferioꝝ ⁊ coordinatā ad cōtinuā ⁊ mutuā habitudinē inferioꝝ ad cōuersionē ad supiora. Ex quib⁹ om̄ib⁹ apparere pōt ꝙ amor est virt⁹ vnitiua amātis cū amato.

Distinctio tercia.

Tercio ne spūs humanus arripiat iter naturalis affectiōis. vel acq̄site dilectionis ꝑ itinere caritatiue affectionis. expedit videre q̄liter affectio caritatiua siue gratuita a naturali affectiōe ⁊ acq̄sita dilectiōe vel amore differat vel distinguat'. De quo notādū est ꝙ sic̄ di. Hugo de scō victore in lib. q̄ incipit Accipe frater carissime. Affectus est spontanea quedā ac dulcis ipius animi ad aliq̄d inclinatio. Et qꝛ sicut ipe dicit ibidē. Scd̄m variā inclinationē affectionū ⁊ motuū variant' nostri amores. ideo vt de om̄ib⁹ affectiōib⁹ ⁊ motibus quib⁹ amor nr̄ multiplicit' variatur quis illoꝝ maxime sequēdus sit ⁊ q̄liter vt cōpetent' fiat ⁊ respuēdus sit. vel etiā reprimend⁹ subtili⁹ est inquirendū. Per hoc patebit in q̄ amores isti cōueniūt ⁊ differunt. Sunt aūt sicut oppositi idē q̄nq̄ amores ⁊ affectiōes quib⁹ inclinamur ad aliquez vel aliquid. Prim⁹ est affectus naturalis. de quo dicit Hugo ibidez sic. Natural' affect⁹ est cuiuslibet ad carnē suaz. Nemo em̄ carnem suā odio habuit. Itē matrꝫ ad filium. nō em̄ pōt mater obliuisci infantē vteri sui Itē homis ad domesticū suū. Qui em̄ curam domesticoꝝ non habet. fidē negauit. ⁊ est deterior infideli. Hunc sane affectuz sic̄ nō admittere impossibile est. ita nō seq̄ sūme virtutꝫ est. nisi rōne regulet'. Semp̄ em̄ iste affect⁹ mollia suggerit. ⁊ suaue ⁊ iocundū. quod terrenū. qd̄ voluptuosuz. qd̄ delicatū libenter amplectit'. Qd̄ vero asperum. qd̄ voluntati ꝯtrariū om̄i horrore refugit. quo circa hui⁹ affectiōis executio amor ꝑuersus est. Hic amor a saluatore interdicit' cū dicit. Qui amat animā suā ꝑdet eā. Proinde sctūs Aug⁹. dicit. Si male amas tūc odisti. si bene oderꝫ tūc amasti. Sequitur. Qui em̄ amat s̄m talē affectū vtiq̄ odit. qꝛ qui diligit iniquitatē odit aniam suā. q̄ vero odit s̄m illū affectū s̄m rōnē diligit. Naturale quidē est ꝙ hō erga se ⁊ suos affectū habet. sed amorē s̄m affectū habere nō debet. Hec ille. Ex ab isto affectu naturali affectio caritatiua differat. ptz. qꝛ ista cū homine nascit'. illa vero a deo inducit'. vt dicit idē Hugo Scd̄s est affect⁹ carnal' de q̄ dicit idē sic. Carnalis affectus duplex est. Plerūq̄ em̄ neq̄ v̄tus neq̄ viciū est. sed est quedā exterioꝝ homis habitudo. animuz intuentis sibi inclinās facile. Quippe cū alicui⁹ forma est elegātior ⁊ sermo suauior. venustus aspect⁹. etiā ignorātis qualis ipe sit ꝓuocat ⁊ ꝑstringit ip̄m affectū. Hoc in puero moyse apparuit ꝙ ꝓpter elegantē formaz trib⁹ mensib⁹ cōtra p̄ceptuz pharaonis abscondebat'. ⁊ a filia ipius pharaonis in filium fuit adoptat⁹. Porro ⁊ q̄ ad noxiā voluptatē in qualibet specie suauitatis male blanda cōpungit. motū carnalis affectus nemo sani capitis dubitabit. Hic carnalis affectus fuit Dauid ad speciē Bersabee. p̄uenit incautū. p̄uentum dissoluit. dissolutum obruit. Hic affectus sapientiā salomonis absorbuit ⁊ carnali libidine dissolutū. in spiritalis fornicatōis baratrū ⁊ nephandissimā ydolorū culturaz deiecit. Hec ille. Talis affect⁹ nō meretur habere nomen amoris veri. sed vt dicit Diony. v. de angel'. hierar. ⁊ ij. de diuinis nomi. est longinquū ydolum veri amoris ⁊ plen⁹ anxietate. Affectio autez caritatiua plena est iocunditate. Unde Richar. de trini. Sicut caritate nihil est meli⁹. ita ⁊ nihil est iocūdius. Tercius affect⁹ est officialis. de quo Hugo ibidem sic dicit. Officialē affectū dicimus qui meritorū vel obsequioꝝ exhibitoruz quorundā animos inclinat. qui q̄uis sit periculosus. tamē admittēdus est. ne sis ignar⁹ vel ingratus ab officio. Cauendus est ne tam homini impartiat' q̄ vicio. Quid magis cauēdū est q̄ ne obsequijs vel mūerib⁹ illect⁹ aut foueas vicia aut viciosa. Proinde i mūerib⁹ vel obsequijs suscipiēdis mag̃ hñda ē discretio. Et attēdēdū est ad ꝑsone

dignitatē vt si forte tāti meriti sit vt affect⁹ officialis trāseat in rōnalē. vt quē cepimus diligere q⁹ nobis gratus. diligi incipiat q⁹ ꝑtutib⁹ adornat⁹. z retributio ſm rōnē nō ſm affectū impendat. sed z desideriuz quo amari pūtia desiderat. vel act⁹ q̄ ipa pūtia cōparat rōnē sequat nō affectū. Iste q̄z affectus ꝺ hoiez sine alterius cause respectu sponte cōplectit ꝑ oia tempereꝝ. Ab isto affectu multū differt affectio caritatiua. quia ista q̄rit q̄ sua sunt. ꝑ caritatē aūt singla sūt oim. z oia singulor. q⁹ nō q̄rit q̄ sua sūt. ait Grego. xxviij. li. mor. Quart⁹ est affect⁹ rōnalis. de q̄ Hugo ibidē sic dī. Rōnal affectus ḃ est ꝺ ex ꝺsideratione aliene ꝑtutis oborit. vicz cū ocul nr̄is cuiuslibz ꝑtus vel sctās explorata vl fama diuulgata mētez nostrā dulcedinis suauitate pfundit. Seqūtur. Dicē affect⁹ ꝺ nos audita triumphali martyz passiōe. suauissima cōpungit deuotione ac memorabiles actus p̄cedentiū q̄si sub oculis delectabili meditatiōe depingit z ad primi dilectionē ꝓtēplatis ei⁹ virtutibus accēdit. ꝓpter qđ ꝓstat hūc affectuz esse pfectiorē. Etēm nō modicū ꝑtutis indiciū est ipe amor ꝑtutis exq̄ ad actū ꝑtutis excitabitur. Hec ille. Ab isto affectu differt affectio caritatiua. q⁹ ista rōne mediāte ab exē/plis exteriorib⁹ orit z excitat. Affectio vero caritatiua a spūsctō ad amādū etiā pcōres inflāmat. z bonoz exēplis multo dulci⁹ afficit. vt ptz ꝑ apl'm vl ꝑ alios sctos Quintus ē affect⁹ spūalis. sic dicit⁹. q⁹ vel a spū ī/mittit vel a spū orit. vel a spū inspirat. Et ḃ affect⁹ est triplex. q⁹ q̄ñz īmittit a spū maligno. q̄ñz orit a spū hūano. z q̄ñz inspirat a spū diuio z sctō. A spū maligno affect⁹ immittit vt dicit Hugo ibidē q̄ñ inclinat ali/quē ad vicia. Illo affectu maligno fili⁹ David ꝓbe in sororꝝ exarsit amplex⁹. Istū/q̄ affectū misit in cor iude vt dñm traderet Illo affectu inclinat ad quecz turpia. Unde ꝓba. Spūs ingt fornicatiōis decepit eos Qui autez affectio caritatiua differat ab illo planū est. q⁹ ab illo ꝺriat. a spū autē hūano tā erimnata ingenuitate q̄z exstudiosa z exercitata exq̄sitione oriunt q̄ñz affect⁹ amorosi ad summū bonū diligendū. qđ ē sūme appetibile. z sūt simillimi affectōi caritatiue siue gratuite. Nā si accipiat grad⁹ maxim⁹ caritat⁹. q̄ (testāte veritate in euāgelio) ē vt aiam suā ponat q⁹ ꝑ amicis suis. similez gradū expuris naturalib⁹ inueniūt multi ascendisse. Unde Aug⁹. li. j. de ci. dei. c. xviij narrat q⁹ multi vtilitatē reipublice ꝓprie vite ꝓponebāt. Et exēplificat de H. xviij. li. ca. xviij. Et Tull⁹ lib. j. de officijs dicit q⁹ duo erāt p̄cepta platonis volētib⁹ reipublice p desse. Primū vt vtilitatē ciuiū sic tueant vt q̄cūq̄z agāt ad eā referāt. obliti comodoruz suoz. Scōm p̄ceptū fuit vt totū corp⁹ reipublice curēt p̄ncipalit. nedū aliquā partē tueant reliq̄s deserāt. A spū aūt diuio affectus caritatis infundit. vt patebit. q̄ licet in multz differat a p̄dictz. in multis tñ ꝓuenit cū eis. ꝓpter qđ difficile ē distinguere inter istas affectiōes. s. caritatiuā. naturalē z acq̄sitā. ꝓpter silitudinē actuū suoz Et tñ isti habit⁹ differūt. qđ certū est ꝑmo q̄ntuz ad originē. q⁹ caritas gr̄uita a solo deo supnaturalit infundit. Unde ad Ro. v. Caritas dī diffusa ē in cordib⁹ nr̄is ꝑ inhabitātez spūm sctm. Illa autē. s. naturaľ ꝑ naturā cū hoie nascit. z altera ꝑ exercitiū acq̄rit. Scōo differūt q̄ntū ad substātialitatē. q⁹ caritas gratuita ē viuificatiua. purior et feruētior. q⁹ nunq̄z est sine spūsctō q̄ dat in ea. neutra aūt aliaz viuificat. Tercio differūt q̄ntū ad formalitatē. q⁹ caritas gr̄uita alias ꝑtutes vl habit⁹ informat z pficit. vt dicē Amb. Utriq̄z aūt illoz manēt informes z ipfecti sine ista. Quarto differūt q̄ntū ad finis capacitatez. q⁹ caritas gr̄uita spūm hūanū a culpa educit. in grām ꝺducit. z deo vnit. et gaudio ꝓhenni z iubilatiōe ꝓsūmat z perficit. Unde Raban⁹ in quodā sermone dicit sic. Caritas siue amor diuinus est ignis in meditatione. mentē purificās a sordib⁹ viciorū. Lux est in oratione. mentē irradians claritate virtutū. Mel est in grārū actione. mentē dulcorās dulcedine diuinoz bene/ficiorum. Uinū est in cōtemplatione. mentem inebriās iocunda delectatione. Sol est in eterna beatitudine. mentē clarificans serenissimo lumine z suauissimo calore exhilarans ineffabili gaudio. in ꝓhenni iubilatione. Hec ille. Nullū istorū potest perficere sine charitate. nec naturalis amor nec acquisita dilectio. Bern̄. sup Cant. sermo. l. sic distinguit dicēs. Est affectio quā caro siue natura gignit. Est affectio quā caro regit. Est affectio quā sapia cōdit. Hec vltia ꝑmā illumiat. scōam remunerat. ꝑma q̄dez est dulcis. sed turpis. scōa ē sicca. sz fortis. tex/

cia suauis ⁊ pinguis. q̃ gustat q̃m suauis ē dñs. Hec ille. Certa tñ differētia in his nō potest haberi. Distinctio quarta.

Articulus primus.

Quarto igit videdū est quib⁹ signis vel ꝓiecturis caritatiua affectio vt a deo inspirata est q̃litercūq; cognoscat. Circa qđ sciendū q̃ q̃uis mgr i sententijs li. iij. notificare nitat habitū caritatis di. Caritas est ⁹tus gratuita volūtatez in esse scđo ꝓficiēs. in ordine ad actū diligēdi ꝓmpte ⁊ facilē ꝓpter se ⁊ supē oia summū bonū. Et licet habit⁹ notificent p eoꝝ act⁹. tñ vt supra patuit. qz act⁹ caritatis ⁊ act⁹ amoris naturalis ⁊ acq̃site dilectōis sunt simillimi. ideo nō possum⁹ certitudinaliter scire vtrū habeam⁹ habitū caritatiue affectiōis qđ nō absq; rōnabili causa a deo ordinatū est. ⁊ tō oportet nos esse cōtentos aliq̃b⁹ signis ⁊ cōiecturis q̃b⁹ aliq̃lit ꝓfidimus nos hz̄e caritatē gratuitā. Et qz ista signa et cōiecture oriunt ex actib⁹ caritatis quoꝝ aliqui ex ipa caritate oriunt. aliq̃ ex ipa imperant. ⁊ hoꝝ aliq̃ sunt caritatis incipientiū. et alij sunt caritatis ꝓficientiū. ⁊ alij caritatis pfectoꝝ ꝓpter qđ scti ⁊ doctores aliq̃ dicunt aliq̃ signa esse caritatis iā roborate. ⁊ aliqua esse caritatis signa iā pfecte. Et signa caritatis iā genite siue infuse. sic dicit Bern̄. in sermone de oib⁹ sctis. sunt q̃ttuoꝝ q̃ ibi numerat dī. sic. Primū signū caritatis genite siue infuse est dolor de culpa ꝑterita. Rō huius est. Caritas ⁊ culpa mortal' opponunt. ⁊ ideo simul stare nō pñt in eadez volūtate. ideo q̃n caritas est in volūtate expellit culpam p dolorē ꝓtritōis. Vñ Aug. ome. viij sup Joh̄em dicit sic. Radix oīm bonoꝝ est caritas. ⁊ radix oīm maloꝝ est cupiditas. ⁊ simul ambe nō pñt esse. qz nisi vna radicit⁹ euulsa fuerit. alia plātari nō pōt. Ergo dolor ꝓtritōis signū est habite caritatis. cum vtraq; simul in volūtate eē nō possit. Secundū signū caritatis genite ꝼm Bern̄. ibid̄ est summū ꝓpositū cauēdi futura pcā cū effectu. Cui⁹ rō est. qz hz̄e ꝓpositū cauēdi oia pcā mortalia cū effectu nec p amorē naturalē nec p acq̃sitā dilectionē pōt diu q̃s hz̄e sine gr̄a siue caritate adiuuāte. Vñ Aug⁹. li. j. retrac. c. viij. dicit q̃ volūtas ipa nisi gr̄a dei liberet a seruitute q̃ facta est ⁹tua peccati ⁊ p gr̄am adiuuet recte pieq; viui a mortalib⁹ nō pōt. licet em̄ ꝓpter libertatē posset vitare q̃dlibet pctm̄ mortale signatū. nō tñ ꝓpter infirmitatē pōt diu oia in cōmuni vitare q̃n in aliqđ incidat. ergo diu esse sine mortali pctō signū est caritatis iam habite. Sine mortali. i. sine ꝓscia mortal'. Tertiū signū est caritatis genite. ꝼm Bern̄. ibid̄ est delectatio in auditu diuini sermōis. Rō huj⁹ est. qz amātes delectant in ꝼmonibus mutuis. siue sint ꝼmones inspiratiue scripti siue exteri⁹ auditi. vt ex illis capiant experimētū mutuoꝝ affectuū q̃s charitas silentio tegere nō pt. Nos em̄ amantiū est (ait Criso.) vt amorē suū silentio tegere ñ queāt. Vñ ⁊ Bilbert⁹ por. sup Cāt. ser. xv. Jō caritas inspiratiōe. i. interna locutione nō est ꝺtēta. sed sacri sermōis institutiōes velut clipeos vndiq; mēoriter apꝓhēdit. sed nec his ꝓtenta q̃si vociferando clamat. Nunciate dilecto qz amore langueo. vbi dic̄ glo. Illis volētib⁹ docere. ista flagrans amore ꝓloquit. Ex his appāret q̃ delectatio in auditu ⁹bi dei est signū caritatis genite. Quartū signū caritatis genite est ꝓmptitudo boni opis. Rō h⁹ signi ē qz caritas maxie est opatiua. qz ipa ē amoꝝ finis. ⁊ tō impat oēm actū ordinatū vl' ordinabilē in hūc finē. Vñ Grego. in omel. sup Joh̄. Si quis diligit me dicit. Nūq; amor est ociosus. opat em̄ magn̄ si ē. si aūt opari renuerit amor nō ē. Et ibidē ꝓbatio dilectōis est exhibitio opis. Et Ber̄. sup Cant. Magna res ē amor. ⁊ si ad suū recurrit ꝓncipiū si suo origini reducit. si refusus suo fonti. sq; ex eo sumat vñ iugit fluat. igit opatio bonorū opeꝝ signū ē caritatis hite. Quintū signū caritatis iā genite ponit Amb. in li. ō sil'tudinib⁹ vbi dī. Q̃n aliq̃s de defectu alicui⁹ tristat spūali. ⁊ de ꝓfectu alioꝝ spūali letat. signū ē caritatis. Et Aug. in vna epla ad hyponēses dī. Qui nō dolet ō malo ꝓximi nō est i eo caritas ꝙpi. Rō h⁹ signi ē. qz cum ꝼm Dion̄. caritatis ardor sit ⁹t⁹ vnitiua. iō nitit oia liq̃scere ⁊ in vnū ꝓflare. vt i ipa vniant. Vñ Gre. sup Eze. dic̄ sic. Ecce q̃l ē caritas q̃ diuersitates mētiū accēdit. ꝺcremat ꝓflat. ⁊ q̃i i vnā spēz auri reformat. Sz hāc ꝓflationē vnitiuā defect⁹ spūaliū impedit. pfectus pficit. ideo caritas facit de vno tristari ⁊ de altero letari. Vñ apl's. j. ad Corinth. dic̄. q̃ caritas ñ ꝓgaudet iniq̃tati. sz magn̄ ꝓgaudz ⁹itati. igit tristari ō ōfcū spūaliū ⁊ gaudere de eoꝝ pfectu signū est caritatis.

Articulus secūdus.

Secūdo quidā tradūt alīq̄ signa caritatis iā roborate siue pficientis. Et licet multa sint signa istī⁹ caritat̄. tñ ad̄q̄ sufficiāt magis vtiliora. Primuz igit̄ signū iā roborate z pficient̄ caritat̄ est frequēs z iusta discie examiatio. nō solū de peccatis mortalib⁹ sed etiaz de venialib⁹. Rō hui⁹ signi est. qz sic̄ caritas opponit̄ pctō mortali. ita feruoz caritatis opponit̄ veniali. vt ipm expellat ab aīa. ne spūiscō displiceat. qz omnes officinas mētis visitat z mūdat. Unde Greg. j. li. moz. z bn in ser. de penth. Spūs scūs pfecto monet. mouet z docet. monet mēoriā. mouet volūtatē. z docet rōem. nec mimā pcīi paleaz intra cordis qō possidet habitaculū patit̄ residere. sz statim igne subtilissime circūspectōis exurit. Hec ille. De q̄ igne Amb. sup illō Lu. xij. Veni ignē mittere. Dicit ignē. qz aurea vasa dñice dom⁹ meliorat. fenū vero cōsumit z stipulā. Cum igit̄ frequēs examiatio discie sit a spūsctō p fauorē caritat̄. planū est qz ipa est signū roborate caritat̄ q̄ opit multitudinē pctōrū.

Scōm signū pficient̄ caritat̄ ingenite est cōcupie diminutio. Rō hui⁹ signi est. q̄a quāto caritas diligēs deū magis augmētat. tanto magis bō a concupīa tpaliū elongat. ex q̄ ipa concupia intātū diminuit. Unde Aug. in enchiri. dicit q minuit concupīa crescēte caritate donec veniat ad magnitudinē q̄ maior esse nō possit. Ubi aūt nō est caritas ibi regnat cupiditas. regnat autē cupiditas qñ desideriū veri z boni expellit z saporē. Qualiter aūt sapor mali siue concupiscētia in homine oriat. z q̄liē p saporosaz sapīam expelat. Rēdre infra itinere. vj. di. iij. Terciū signum charitatis proficientis est sensuum interiorum siue spiritualium vitalis exercitatio. Ratio istius signi est. qz sic̄ exercitatio sensuū cozpaliū signū est cozpalis vite. ita exercitatio sensuū spūaliū signū est spūalis vite. Sūt nāq̄ q̄nq̄ sensus interiores ī mēte. sic̄ sunt q̄nq̄ sensus exteriores ī cozpore. sic̄ dī in li. de spū z aīa. z Bre. j. li. moz. dicit. Habitare in cozpe aīam pbāt vitales sensus. ita habitare in aīa spīm pbat vita spiritual̄. Illud exvisuz auditu dinoscit. istud ex caritate z alijs virtutib⁹ pbat. igit̄ ex caritate siue dilectiōe q̄ est vita aīe sm Hugonē de arra aīe sensus interiores viuificant̄ z exercitant̄. iō pfect⁹ interioz̄ siue spūal̄ exercitatiōis signū est aug mētate dilectiōis q̄ oīa exercet in finē. i. ordinat. De hac exercitatiōe sensuū rēdre supra di. iij. Quartū signū caritatis est studiosa mandatoz dei obseruatio. Rō hui⁹ signi est. Quia obseruatio mandatoz vera sine caritate fieri nō potest. Unde dñs dicit sic. Qui diligit me sm̄o nē meū seruabit. z pī me⁹ dili. eū. z ad eū veniem⁹ z māsionē apud eū faciem⁹. Ubi exponēs Grego. in omel. dicit sic. In q̄rūdā corda venit z māsionē nō facit. qz tpe temptatiōis ab eo recedūt. In q̄rundaz corda venit z māsionē facit. q̄a sic amoz siue caritas deitat̄ eos penetrat vt ab amoze tpe tēptatiōis nō recedāt. Qualit̄ aūt caritate nō pficeret q̄ fontē dilectiōis in se hret z iā aliqualit̄ gustaret. Unde Aug⁹. dicit. Si tu qui verā requiē q̄ post hāc vitā pmittit̄ queris etiā hanc int̄ amarissimas vite h⁹ molestias suauē iocūdāq̄ gustabis si ei⁹ q̄ eā pmisit pcepta seruādo dilexer̄. Et sic pz quartuz signū caritat̄ pficient̄. Quintū signū caritatis pficientis est diuinaz veritatū ma nifestatio. Rō hui⁹ signi est. q̄a amoz est signū cōmunicatiōis. z ideo amic⁹ reuelat z cōmunicat amico suo secreta sua q̄si nō credens ea ponere extra se. sed in eo q̄ est sicut ipe. Amic⁹ em̄ me⁹ est q̄si alter ego. ait q̄daz Unde Richar. lib. iij. de ctemplatiōe. ca. xvj. dicit sic. Si vis noscere q̄a subtilitas diuinarū reuelationū sit manifestū diuine dilectionis indiciū. audi. ia nō dicā vos seruos inquit dñs. sed amicos. q̄a omnia nota feci vobis que audiui a pīe. q̄a ex magnitudie diuine dilectiōis pendet mod⁹ diuīe reuelatiōis. Et idē dicit sic. Certū igit̄ signū tibi sit q̄ dilectū tuū minus diligis. z ab illo min⁹ diligeris si ad theoricos excessus nōdū vocantē sequi meruerīs. Ex q̄ pz q̄ crescente reuelatiōe crescit z dilectio. Et signū quintū caritatis pficient̄ pz sic.

Articulus tercius.

Tercio quidā tradunt quedā signa charitatis iam pfecte. put potest pfici in via. Quia sicut dicit Prouerb. iij. Justorū semita q̄si lux splendens procedit z crescit vsq̄ ad perfectā diem. sz pfecte charitatis. Et ideo sciendū est q̄ in viatoribus duplex ē pfectio caritat̄. Una est necessitat̄ z sufficiētie. Alia ē priuilegiate sctitat̄ z excellētie. Has pfectōes tāgit pīs li. iij. de vita ctēpla. vbi dic̄ sic. In hac vita pfecti

sunt illi q̄ pfecte diligūt. q̄ volendo qō vult
de⁹ nullis pcīs quib⁹ offendit de⁹ acquie-
scunt. z semp ad ꝑfectes hūdas se extendūt.
Perfectionē necessitat⁹ tāgit cū dicit. Qui
volendo qō vult de⁹. z hanc hz q̄cunq; ma-
net in charitate. z ad hāc pfectionez inuitat
dñs Deut. xvj. di. Perfect⁹ eris z absq; ma
cula corā dño deo tuo. Absq; macula crimi
nali. s. ait glo. Perfectionē aūt excellētie tā
git Prosper cū dicit. Semp ad ꝑfectes ha
bendas se extendūt. Vñ hō in epl'a quadā
dicit sic. Indefessuz ꝓficiēdi studiū z iugis
conatus ad pfectōem. reputat⁹ pfectio. Hz
q; apl's ad Rom̄. vij. dicit. Velle mihi adia
cet. pficere aūt nō inuenio. iō plena caritas
q̄lis erit in patria nullo mō in via hīj pōt.
Propter qō signa talis pfecte caritat⁹ h nō
querunt. sed signa pfecte caritat⁹ put in via
haberi pōt q̄runt. Est igit⁹ notādū q⁹ signa
caritatis pfecte duplicit cōsiderari pñt. q̄a
quedā habent⁹ ex actib⁹ exterioribus. z q̄dam
q̄si ex actib⁹ interioribus. z licet de vtrisq; mul
ta assignari pñt. tñ ō vtrisq; q̄nq; ad pśens
sufficiāt. Primū igit⁹ signū extrinsecū ca-
ritatis pfecte est si q̄s ꝓ salute ꝓximi mori
parat⁹ est. Ratio ist⁹ signi est. q. sic dic̄ Au
g⁹. lib. de gra. z libe. ar. Parua caritas non
sufficit ad implēda magna mādata. vt sunt
mori ꝓ christo vel ꝓ fratrib⁹. z cetera hmōi.
sed req̄rit⁹ ad hoc caritas magna. i. perfecta
Vñ sup epl'am Joh. dicit Aug⁹. Perfecta
caritas hec est. vt q̄s ꝓ fratrib⁹ sit mori pa-
rat⁹. sicut z Orige. etiā exponit illud Cant.
vij. Ascendā ad palmā dicit. Volūtas pa-
tiendi pbauit q. veracit⁹ amauit. z tāto erat
amor altior quāto patiēdi ꝓ eccl'ia volūtas
erat paratior. Hec ille. Et dñs Johis. xv.
Maiorē hac dilectionē z̄c. Signū igit⁹ p-
fecte caritatis est si aliq̄s parat⁹ est mori ꝓ
salute ꝓximi. Scōm signū extrinsecū p-
fecte caritatis est si inimicos diligit. z eis ꝓ
pter deū bene facit. Rō hui⁹ signi est. Quia
sicut dic̄ Hugo de arra aie. Amor transfor
mat amantē in sil'itudinē amati in q̄ntū ꝑt.
nō solū q̄ntū ad substātiā sed etiā q̄ntuz ad
opatiōes arduas z difficiles. Cū g̃ de⁹ ama
tur. q̄ diligit inimicos z bñ facit eis vt ipse
ostendit Math. v. di. Diligite inimicos ve
stros. z bñ facite eis. vt sitis pfecti sic̄ et pa
ter vr̄ pfect⁹ est. z h nō possit fieri ꝓ quālibz
dilectionē sed ꝓ pfectā. q. dicit Aug⁹. in en-
chiri. q⁹ talis dilectio pfector̄ est. z Orig. su
per Cant. dicit. In exhibitiōe pietat⁹ pba
tur magnitudo amoris. iō illud verū est si-
gnū. diligere inimicos ꝓpter deū dilectum.
Terciū signū caritat⁹ pfecte extrinsecuz
est. si oīa aduersant⁹ ia gaudent⁹ suscipit z pa
tiēter finit. Rō hui⁹ signi est. Quia caritas
pfecta mentē ab amore hui⁹ vite q̄si totalit
auertit. z occidendo q̄si insensibilez reddit.
q. penas tpales z mortem ꝓtemnere facit.
Vñ Grego. omel'. ix. dicit sic. Fortis est vt
mors dilectio. q. sic mors corp⁹ interimit.
sic caritas vite eterne ab amore tpaliū men
tē auertit z occidit. Hā mentē quā pfecte ca
ritas absorbuerit ad terrena fortis deside-
ria velut insensibilē reddit. neq; sctūs quil
bet mori ꝓ dño potuisset in corpe. nisi pus
a terrenis desideriis in mente mortu⁹ fuis
set. Hec ille. Caritas em̄ omia sustinet. ait
apl's. i. ad Cor. xiij. Vñ apl's ibant gauden
tes a conspectu ꝓcilij z̄c. Et q̄ ptzfitas istius
signi. Quartū signū pfecte caritat⁹ extri-
secū est. si oīb⁹ renūciare parat⁹ sit. z sequi
xp̄m. Rō hui⁹ signi est. quia pfecta caritas
oīa rēnuit q̄ ei⁹ officiuz impediūt. Vñ apl's
oīa arbitrat⁹ est vt sterc⁹ vt dilectū lucrifa-
ceret. Sed tpaliū ꝓcupiscētia mazie impe-
dit officiū caritatis. Dicit em̄ Aug⁹. l. xxvij.
q. xxvij. q⁹ caritatis venenū est spes adipi-
scendoz tpaliū. z nutrimētū caritat⁹ est im
minutio cupiditat⁹. pfectio vero caritat⁹ est
vbi nulla est cupiditas. De h dicit Gre. vij
li. moz. c. ix. Sūt nōnulli iustoz q̄ ad cōtē-
plandū culmē pfectōis dū ad altiora interi
us appetūt. exteri⁹ cūcta derelinquūt. q̄ rebz
habitis se nudāt. g'lia bonoz se expoliāt. q̄
desideriozz internoz assiduitate se affligūt.
de exterioribz hre ꝓsolationē nolunt. quib⁹
paul⁹ dic̄. Mortui estis z vita vra abscōdi
ta est cū xp̄o. Hec ille. Et sic pz q⁹ renūciare oīa
z seq̄ xp̄m. ei⁹ voluntatē faciēdo signū est p-
fecte caritat⁹. Vñ Jo. p. ca. c. ij. dicit. Qui
nat verbū dei vere in eo caritas dei pfecta
est. Quintū signū pfecte caritat⁹ extrinse
cū est. si nihil aliud q̄ solū deū timuerit. Rō
hui⁹ signi est. q. sic dicit Jo. i. epl'a. c. iij. Per
fecta caritas foras mittit timorē. Qō expo
nēs Hilbert⁹ porreta. s. xviij. dicit sic. Cari
tas ꝓximi caret liuore. sed caritas xpi caret
timore. Hec em̄ nihil penale hz. timor aūt
penaz hz. g̃ in xpi caritate nō erit timor nisi
filialis. Quid em̄ timebit charitas veteres
offensas. q. multitudinē pcōz̄ operit caritas

Quid infirmitatem ꝓprie ꝓsciētie timebit ne decidat. qz fortis vt moꝛs dilectio. Quid tē poꝛales ꝓpꝛo timebit molestias finibiles. cū nec quidē si eterne fuerint defatigari aut nec euanescere poterit dilectio ꝓsummata. i. pfecta. Rō iō amat charitas vt peat ſz magꝭ vult foꝛ in eternū pire penalit q̄ꝫ puari vſu amoꝛis iternalit. Hec ille. Ex his patere ꝑt q timoꝛē expellit charitas pfecta. Quidam eriā ponūt signū iſti⁹ amoꝛis coꝛpalis vt faciē pallozē. coꝛpis languoꝛē. actiōis toꝛporem. ꝛ cetera hmōi. Sed illa sunt signa tam amoꝛ carnalis q̄ꝫ spūalis. vt cōit ꝓz.

Articulus quart⁹

Ultimo videndū est de signis intrinsecis charitatꝭ pfecte. Sūt em̄ q̄daz actiōes charitatꝭ pfecte q̄si int⁹ manētes a charitate elicite vl impate. ꝛ tāto sunt veriora q̄nto interiora. Qnto em̄ charitas pfectioꝛ. tāto acutioꝛ. ꝛ ad intima ꝓtingēs. vt patet ꝑ Hugo. sup. vij. angel'. hierarch. ideo intimioꝛes ꝛ pfectioꝛes elicit actꝰ. Primū igit signū intrinsecū charitatꝭ pfecte sunt ꝑ/funda ꝛ itima suſpiria mētis. Rō huiꝰ signi pōt esse talis. qz q̄n memoꝛia rei amate intima mētis tāgit. statim suſpiria amoꝛosa q̄si quosdā nūcios amoꝛꝭ expellit. donec eā ꝓsenna dilecti viſitet ꝛ viſu reficiat. Unde Gregoꝛ⁹. v. lib. moral'. adducēs illud Job. Anteqū comedo suſpiro dic. Dēs ad inſpiratiōnē fulgoꝛꝭ intimi suſpiriꝭ vegetata ꝓualescat. qz eū amoꝛ vitatis afficit ꝛ refectio cōtemplatiōis paſcit. Tepidꝰ aūt amoꝛ ℞ non facere ꝓt. ſz amoꝛ pfectꝰ. Patz g̃ q̄ intima suſpiria sunt signū charitatꝭ pfecte. vt idem et Rich. dicit. Secūdū signū charitatꝭ pfecte sunt alta desideria. Rō iſti⁹ signi est. quia Aug⁹. lib. xij. cōfeſſi. dic sic. Omnia pōderibꝫ suis agunt. ꝛ loca sua petūt. grauia deoꝛsuꝫ vt lapis. ſurſum leuia vt igniſ. Nec extra loca sua exeūt q̄si inq̄eta. ſz qō est pondꝰ i coꝛporalibꝫ. est amoꝛ i spūalibꝫ. Unde dicit idem Amoꝛ meꝰ pondꝰ meū. eo feroꝛ q̄cūq̄ feroꝛ. dono tuo accēdimur ꝛ ſurſum ferimur. Ergo q̄nto amoꝛ magꝭ accēdit. tāto desideria amoꝛosa pfectꝰ ſurſum ferunt. nec q̄escunt donec ad locū suū. ſ. ad amatū deū pueniāt. Unde ſequit. Inardeſcim⁹ ꝛ im⁹ ꝛ ascēdimus ascēſiones i coꝛde ad pacē in hierl'm. Simile dic lincoñ. sup. iij. angel'. hierarch. Et Gregoꝛ⁹ lib. vij. moral'. dic sic. Sancti viri cuꝫ desideriū eternitatꝭ anhelāt. in tāta altitudine vite se subleuāt vt audire iā q̄ mūdi sunt graue sibi ac deꝑmēs pondꝰ credāt. Valde em̄ intollerabile estimāt q̄q̄d id non sonat qō intꝰ amāt. Sequit infra. Et multiplicata charitate maioꝛibꝫ desideriꝭ estuāt. ꝛ iaꝫ puenire ad vitā spūs etiā ꝑ cruciatꝰ coꝛporꝭ anhelāt. Ex q̄ ꝓtz q̄ alta desideria q̄ in summū desiderabile rendūt. signa pfecte charitatꝭ sunt. Idē dic Rich. in tractatu de charitate. Tertiū signū ꝛ intrinsecū pfecte charitatꝭ sunt cogitatiōes lāguide. Rō istius signi est ista. Fulgēti⁹ in q̄dā sermone dic sic. Necesse est vt q̄ ꝑcessit dilectiōis thesaurus id est. amatū. illic sequat cogitatōis affectꝰ. i. desideriū amoꝛosum. Jō vitas ait. Ubi em̄ thesaurꝰ tuꝰ est. ibi ꝛ coꝛ tuū erit. Sequitur Ut g̃ celestia thesauriſem⁹. celestia diligam⁹ Uis g̃ nosse vbi thesauriſaſ. attēde q̄d amaſ attēde ꝛ q̄d cogitas. ꝛ ita fiet vt thesauꝛꝰ tuus ex tuo amoꝛe recognoſcas. ꝛ amoꝛē tuū iudicio tue cogitatiōis intelligas. Hec ille. Si g̃ cogitatiōis affectꝰ est vbi est thesaurꝰ amoꝛis. i. amatū. planū est q̄ cogitatio faſtidit oīe aliud ab amato. Un̄ gloſa sup illō Cañ. ij. Adiuro vos fi. hieru. vt annūcietis dilecto. qz amoꝛe lāgueo. dic sic. Pꝛe magnitudine amoꝛꝭ oīa tpalia sunt mihi faſtidiuꝫ vñ langueo. Lāguoꝛ aūt iſte causaꝫ ex amoꝛe pfecto. Un̄ Orige. ibidē diſtiguit int amoꝛē ſimplicē ꝛ ardoꝛē ꝛ languoꝛē. dicēſ. Amāt inq̄t incipiētes. ardēt. pficiētes. languēt pfecti. g̃ cogitatiōes lāguide sūt signū amoꝛꝭ pfecti. Sil'e oñdit Rich. infra. Quartū signū intrinsecū amoꝛꝭ pfecti sunt expectationes tedioſe. Rō huiꝰ signi ē. qz sicut dic Iiconieñ. sup. vij. angel'. hierar. Amoꝛe rendēte in rē amatā nihil veloci⁹. nihil acutius. nihil subtili⁹ aut penetrabili⁹. qz sua naꝛa nō q̄escit donec subaliter totā penetrauerit. ꝑfunditatē. ꝛ ptrāſierit amabilis totalitatem q̄ntū pōt. Et idē. q̄n cursus iſti⁹ amoꝛꝭ ipedit vel retardaꝫ q̄litercūq̄ tota mēs turbatur ꝛ expectatōe attediaꝫ. Qz sic dic Rich. lib. iij. de ꝓtem. c. xxj. Amāti omis mora nimis lōga videꝫ. expectatio onerosa. clamat cū sancto Job. Teder aiam meā vite mee. Qd exponēs Grego. ix moral'. dic sic. Pēs vita vileſcere. i. tedere icipit dū diuꝰ amoꝛ dulceſcere cepit. i. pfici. Un̄ amās pfecte cū tedio q̄dā faſtidit oīe qō cursum amoꝛꝭ impedit. Jō Hilbertꝰ poꝛretan⁹ ℟. xj. dicit sic. Sicut amoꝛ terrenaꝛ occupatōnū ipatiēs

est. suis satis habet inseruire negocijs. ocio gaudet. quiete fouet. ad internā dilectiōem libera tpa habere volēs. Sequit. O q̄ dulcis est amāti animū dimidiare cū xpo t mūdo. Et q̄ dulce est in dilectiōis iura pegrias admittere curas. t celeste secretū secularibꝫ infestari turbis. Sequit. Amor nihil magis vult q̄ amare. Hec ille. Et sic patet q̄rtum signū charitatis pfecte Quintū signū intrinsecū pfecte charitatis sunt affectiōes extatice. Extasis aūt est excessus mentis ait Papias. Hō hui⁹ signi est. qz sicut dicit Dionysi⁹. iiij. de diuis no. Amor in deū tendēs est faciēs extasim spūs. Et reddit hōem ibidez dicēs. Quia amor nō pmittit amatores esse suūpsoz p mētis sobrietatē. sz eoz q̄ amātur p mētis excessum. sed illi q̄ sui non sunt alioz extra se sunt. Quia sicut dicit Bernū. libro de pcep. t dispen. paz añ finē. Hō est p̄sentior nr̄ spirit⁹ vbi aīat q̄ vbi amat. Nō tamē intelligēdū est quantū ad conatū affectionis. Huc aūt excessum nō potest facere nisi charitas pfecta q̄ p fortē inclinationem causat tendētiā vehemētē in rem amatā. Nō ostēdit Dyonisi. ibidē p exemplū dicens sic. Uñ beat⁹ Paul⁹ in amore dei magnifice excellēs dicit Gal. ij. Uiuo ego. iā nō ego. vivit aūt in me xp̄s. Sequit. Hoc aūt dicē verus amator. t extasim passus viuēs deo t ñ sibi. Hec exponēs vercellēn. in plo. sup Lāticē. dicit sic. Uiuo ego vita naturali. iam nō ego p imitationē excellentiā ad eternitatis immensitatē q̄si absorpta t suo officio suspēsa dirigor moueor doceor t regor vita supersubstātiali cui vnior. qua repleor. viuit autē in me christ⁹. id est. sic anima sobria me regit naturaliter t disponit ad omnē actū interiorem. sic virt⁹ xp̄i cui vnior gratuite me vivificat t ad oīa disponit. Sequit. Hec dixit sicut ver⁹ amator. Ver⁹ amator est qui i solū t summe t ꝑfecte diligibile t desiderabile i mediate. t ꝑpter ipm supintellectualiter tendit. Hec ille. Et sic patet quintū signū charitatis pfecte. Sunt tamē plura alia signa caritatis pfecte. sed hec ꝑpter breuitatē ad p̄sens sufficiant.

Distinctio q̄nta Articul⁹ p̄mus.

Quinto videndū est qualiter charitiua affectio a sanctis doctoribus distinguat⁹ p grad⁹. Dicit em̄ Augusti. sup can. Job. sic. Nunq̄d mor vt nascat charitas. iā p̄ozsus pfecta est. imo vt pficiat⁹ nascitur. cū fuerit nata nutrit⁹. cū fuerit nutrita roborat⁹. cū fuerit roborata pficit⁹. t cū ad perfectū venerit dicit. Cupio dissolui t esse cū christo. Ex quo patet q⁹ in charitate sunt diuersi gradus. Et qz Augustin⁹ in epla ad Macedoniū dicit sic. Tāto nobis melius quāto magis ad deū im⁹ quo nihil melius est Im⁹ autē nō ambulādo sz amādo. quē tanto habebim⁹ p̄sentiozē. q̄nto eundē amoriz quo in eū tendim⁹ potuerim⁹ habere purioriz. Hec ille. Et q̄m maior t minor puritas in gradibꝫ inuenit⁹ charitatis. ideo de gradibꝫ eiꝫ videndū est. quō ab infimis ascēdamus ad medios. t p medios veniamus ad sūmos. qz vt ait Gregori⁹ moza. xxij. Nemo repēte fit summ⁹. sed p grad⁹ ad summū pducitur. Propter qō notandū est. q⁹ quidaz distinguēdo grad⁹ charitatis siue amoris ꝑtuiti incipiūt ab infimo gradu amoris ascēdēdo vsq̄ ad grad⁹ amoris violēti. Et quidam alij docēt ascēdere vltra p grad⁹ amoris violēti vsq̄ ad grad⁹ amoris seraphici

Primo igit⁹ notandū q⁹ quidā doctor vt Cantuar. sup canti. incipit rōnabiliter abinfimo gradu charitatis siue amoris gratuiti ascēdendo p sex grad⁹ vsq̄ ad gradus amoris violēti siue vehemētis. dicēs. Hō omnis amor inducit languorē siue vulnerat. sed vehemēs amor. q̄ habet sex grad⁹ precedētes. quos enumerat ibi dicēs. Prim⁹ amorē gradus intēporalis siue incōparabilis. t iste est cōmunis omniū electoz. Secūd⁹ gradus est incōtaminabilis. t iste est mūdi contemptoz t religiosoz. Tert⁹ gradus est amor insatigabilis. t iste amor est ingiter p̄ficiētiū t cōfessoruz. Quart⁹ gd⁹ est amor insepabilis. t iste est bonoz cōtemplatiuoz

Quint⁹ grad⁹ est amor insuportabilis. t iste est christi martyz siue victorū. Sext⁹ g̃/dus est amor insatiabilis. t iste est ingiē desiderantiū. vt solitariorū. His sex gradibꝫ decursis. sequit⁹ amor violent⁹ inducens languorē Prim⁹ gradus charitatis siue amoris t infim⁹ est amor intēporalis. q̄ est cōmunis oīmibꝫ electis. q̄ est tante ꝑfectionis q⁹ omne peccatū mortale ab aīma expellit. t deū supomnē creaturā diligit. Et hic grad⁹ est necessitatis. vt ostēdit dñs in euāgelio Matthei. v. vbi dicit. Qui diligit patrē t matrem. nō est me dign⁹. Ergo sup oīnia diligendus est de⁹. Unde Anē. monol. c. xxx. dicit. q⁹ creatura rationalis nibil debet diligere

nisi summā essentiā aut ꝓpter illā. Ratio isti us est.quia in q̄ est summa diligibilitas. sū/ me debet diligi. hoc aūt est dc̄. Secūd⁹ gradus amor⁹ charitatiui est amor incōta/ minabilis.z hic grad⁹ est mūdi cōtemptorū qui tāte est virtutis vt hominē a mundana cōuersatiōe abstrahat ne mens polluat z ne charitas ab ope impediat. Unde Johes. j. cano. sua.c.ij. dicit sic. Si quis diligit mun/ dum.nō est charitas patris in eo.qm̄ omne qđ in mūdo est.aut est cōcupiscentia carnis aut cōcupiscētia oculoꝝ. aut superbia vite. Ratio ist⁹ est.qz ignis amoris vt dicit Lin coniēn.in angel. hierarchia. sepat ethroge/ nia z vnit homogenia.sepat em̄ oīne incon/ uenies ab amato. Tert⁹ grad⁹ charitati ui amoris est amor infatigabilis. Et iste est iugiter ꝓficientiū z ꝓi cōfessorū.q̄ est tante virtutis vt aiam nō sinat q̄escere donec iue niat quē diligit. Unde Lañ.iij.dicit. In le/ culo meo q̄siui p̄ noctē z̄c. Surgā circuibo p vicos z plateas querēs quē diligit aīma mea. Qđ exponēs Orige.dicit. Querēdus es dñe cū frequētia laboꝝ.nūc in lectulo lu mine veritat⁹.nūc p noctes feruore charita tis.abiecta supstitione naturalis rationis. Sequit. Inuenit amor te inuenit.quia qui te amat te habet vt amet.amat vt habeat z ne te in eternū pdat. Hec ille. Quart⁹ grad⁹ amoris charitatiui est amor insepabilis Et hic est assidue cōtemplātiū. Et hic gradus tāte virtutis est vt ꝓ minuis stimulis agitꝫ mē tem ꝓ platoris ad cōprehēdendū dilectū. donec tādē dicat. Inueni quē diligit aīma mea. Et dicit Bcr. Quis te nō teneat domi ne Jhū q̄ tenentē te spe fortificas. pfectōne decoras.pseuerātia cōducis. remuneratiōe pducis. Ego aūt nō dimittā te nisi benedi/ xeris mihi z nūcꝫ dimittā te. quia nō bñdi/ cis nisi tenentē te. Istū gradū videt habuis se apostol⁹ cū dixit Roma.viij. Quis separa bit nos a charitate xp̄i z̄c. Quint⁹ gradus amoris gratuiti est amor insupabilis.et hic est xp̄i martyꝝ z aduersitatibꝫ nō cedentiuꝫ. q̄ est tāte fortitudinis. vt in libro de moribꝫ eccl̄ie dicat Aug⁹. Nihil tā duꝝ atq̄ ferreuꝫ qđ nō igne amoris vincat. Et Hieronym⁹ in quodā ꝑmone dicit. Nihil amātibꝫ durū est.null⁹ labor difficilis. Sequit. Amem⁹ z nos xp̄m z facile videbit esse omne difficile. Ratio hui⁹ est.qz sicut dicit Augustin⁹ ō san cta vidnitate. Nullo mō oneroſi sunt amo/ res amantiū.sz ipi delectāt.sicut venantiuꝫ aucupantiū z piscantiū labores. In eo em̄ qđ amat aut nō laborat. aut labor amatur. Amor aūt reddit min⁹ sensibilez.ait Augu.

Sextus grad⁹ amoris gratuiti est amor insatiabilis. Et hic est iugiter desiderātiuꝫ. z solitariuꝫ. Hic grad⁹ tāte fortitudinis est vt nihil sibi sufficiat ꝓter vnū solū qđ amat. z ad ipm̄ semp ampli⁹ in hac vita sitit z desi/ derat. Ratio hui⁹ est.qz sicut dicit Rich.lib. de charitate. Charitas ista semp inuenit qđ adhuc ꝺcupiscere potest.qz quicq̄d agit desi deriū ardētis aīme nō satiat.sitit z bibit.bi/ bendo sitim nō extinguit. sz quo ampli⁹ bi/ bit.eo ampli⁹ sitit. Auida em̄ imo z insatia/ bilis aīme sitis vel esuries nō sedat sed irri/ tatur. Sequit. Quid q̄so amore sceleſtius. molesti⁹.acerbi⁹.cū sitim suā nec resistendo tēperare nec inebriando possit extinguere. Hec ille. Ecce q̄ iste grad⁹ amoris tā se extē dit ad violentiaz quandā amātis vt clamet cū psalmista. Sitiuit aīa mea ad deū fontē viuū. Unde Lañ.idē dicit. Istis sex gradi/ bus decursis.sequit amor inducēs languo rem.q̄ est grad⁹ amoris violēti. Et ideo nūc de illo dicendū est.

Articulus secūdus.

Dē gradibꝫ igit̄ amoris violenti lo/ quēs Richard⁹ in tractatu de cha/ ritate dicit sic. Uis magna dilectio/ nis. magna virt⁹ charitatis. multi grad⁹ in ea.z in illis magna differētia.z quis eos di/ stinguere vl̄ saltē dinumerare sufficit. Et di numeratis aliquibꝫ gradibꝫ idē dicit. Su/ pra tū oīes grad⁹ dilectionis est amor iste ardens z feruēs q̄ cor necessitat z medulli/ tus trāsfigit vt veraciter dicat. Vulnerata charitate ego sum. Et sequit. Cogitem⁹ er/ go que sit supeminētia caritatis xp̄i. que di/ lectionē parentū vincit.amorē ꝑ plis superat affectū carnis trāscendit vel extinguit.insu/ per z animā suā in odiū vertit. O violentia dilectōis. O violētia charitatis xp̄i. O excel lentia z supeminētia charitatis xp̄i. Hic est de quo loqui volum⁹ de vehemētia charita tis.ō supeminētia pfecte enumeratiōis ascē dendo ad opa violēte charitatis. z inuenio q̄ charitas vulnerat. charitas ligat. chari/ tas languidū facit.charitas defectū inducit Quid horꝝ nō violentū.q̄d horꝝ nō validū. Hec oīnia Rich. Et post hoc ꝓsequit dicēs.

Prim⁹ igit̄ gradus violenti amoris est.

quando mens desiderio suo resistere nõ po
test q̃n vulneret̃. Nõne tibi corde ꝑcussus vi
detur quãdo ille igne⁹ amoris acule⁹ men/
tem hoĩs medullit⁹ penetrat. affectũq; trãs
uerberat. intm̃ vt desideriũ siue estũ cohibe
re animo nõ valeat. desiderio ardet. affectu
estuat. anhelat ꝓfunde ingemiscẽs. ⁊ lõga su
spiria trahens vt dicat. vulnerata charitate
ego sum. Sed nota ꝙ amor violent⁹ nõ so
lum vulnerat amatrices aĩmas. sed etiã cele
stes substãtias. imo etiã ip̃m fontẽ amoris
deũ vulnerat. Unde vercelleñ. exponẽs illd̃
Cant̃. Filij matris mee pugnauerũt cõtra
me. dicit. Filij sunt substãtie sup̃ne ciuitat̃.
ex qua ip̃a assidue spũalia ꝑcipit alimenta.
pugnauerũt cõtra me. pugnãtes corporali/
ter spiculis acutis mutuo se feriũt ⁊ pũgunt
sic mẽtes cõtẽplatiue spiculatões volatiles
feruẽtia desideria. subtilia ⁊ acute penetra/
tiua immittũt. Primo quidẽ in ꝑanimphos
prorsus eisdẽ ꝑtransitis in spõsum dirigũt
sagittas acutas volatiles. violẽti scz amor̃.
vt dicat. Uulnerasti cor meũ soror mea spõ
sa. Cant̃. ij. Et sequit̃. Ex quo a diebꝫ Johã
nis regnũ celoꝝ vim patit̃. Math̃. xi. ex tũc
em̃ regnũ celoꝝ quasi violenter rapit̃ ab his
qui stimulo violẽti amoris agunt̃. Mẽtes
em̃ celestes ad similitudinẽ pugnantiũ his
spiculationibꝫ ⁊ desiderijs occurrẽtes lumi/
nib⁹ feruidis ⁊ penetratiuis illos ꝑfundũt.
⁊ ad sui ip̃aꝝ excessum quasi ad quandã spi
ritualẽ mortẽ ꝓuocant quã eligũt ossa Job
vij. vt viuãt vita sponsi. Hec vercelleñ. De
signo hui⁹ amoris Rich̃. vbi supra dicit sic.
Hec tibi aĩme vulnerate certa sunt signa. ge
mitus ⁊ suspiria. vult⁹ pallens atq; tabescẽs
que om̃ia operat̃ amor vehemẽs. Sz post
subiũgit vtilitates isti⁹ gradus dicens. In
p̃mo isto gradu spirit⁹ iste intrat super mel
dulcis ad aĩam. ⁊ inebriat eã intm̃ vt habe/
re dicat̃ mel ⁊ lac sub lingua sua. Et parũ p⁹
dicit sic. Hic est ille cibꝫ celestis qui egrediẽ/
tes de egypto solet reficere. ⁊ ꝑ solitudinem
ducere ⁊ pascere. Hoc est illud mãna abscõ/
ditũ qd̃ nemo scit nisi qui accipit. nõ per do
ctrinã sed ꝑ exp̃ientiã. Et hic est ille dulcor
suauitatis spũalis. ⁊ tenera suauitas que so/
let lactare ⁊ alere ⁊ ad maturitatẽ paulatim
ꝑducere. Et infra. hoc ergo estimo ꝑ dilecti/
onis gradũ agit̃ vt dũ mens sepe visitat̃. se/
pe reficit̃. sepe inebriat̃. quãdoq; ad maiora
audiẽda ꝓuocatur. ⁊ ad secundũ gradũ cha
ritatis disponit̃. Hec ille. Secundũ gra
dum amoris violẽti inq̃t Richard⁹ dixim⁹
illũ qui ligat. sicut primũ diximꝰ. qui vulne/
rat. Nõne inq̃t sine om̃i cõtradictione aĩm⁹
ligat⁹ est quãdo omniuz obliuiscit̃. vt aliud
meditari nõ possit. quia q̃cquid agat. q̃cq̃d
dicat. semꝑ hoc mẽte reuoluit. ꝑhenniq; me
moria retinet. hoc dormiẽs somniat. hoc vi
gilans om̃i hora tractat. Unde facile est ꝑ/
pendere vt arbitror quomõ hic grad⁹ prio/
rem gradũ trãscẽdit. qui mentẽ homis nec
ad horã quietã esse ꝑmittit. Sequit̃. Recte
itaq; dictũ est ꝙ prior grad⁹ sit qui vulnerat
secund⁹ sit iste qui ligat. licet ergo ligare mi/
nus sit quandoq; q̃ vulnerari. tamẽ maior
violẽtia videt̃ esse si postq̃ aliquis percussus
deijcit̃. deiect⁹ deprehẽdit̃. deꝑhensus abdu
citur. abduct⁹ incarcerat̃. incarcerat⁹ cathe
natur atq; ligat̃. ⁊ iam om̃ino captiu⁹ tenet̃.
Quid horꝝ queso mai⁹ ⁊ violenti⁹. Ille liber
est. iste autẽ a loco in quo detinet̃ recedere ñ
potest. Sic vtiq; qui a secũdo gradu violẽ/
te charitatis absorpt⁹ est quicq̃d agat. quo/
cunq; se vertat ab illa vna ⁊ intima solicitu/
dinis sue cura auelli nõ potest. quia ligatus
est. Hec ille. Sed que sũt vincula quibꝫ spi/
ritus siue anim⁹ sic ligari potest. Respondz
idẽ dicẽs. Si vultis audire de charitate li/
gante ꝓpheta Osee. xj. dicit. In funicul̃ adã
trahã eos in vinculis charitatis. Sz quid
sunt isti funiculi adã primi parẽt̃ nostri. ni/
si munera dei. In magna em̃ gloria creat⁹
fuit. Quid igit̃ sunt ista charitatis vincula.
nisi dei beneficia bona nature. bona gratie
⁊ bona glorie. His em̃ beneficẽtie vinculis
debitores obnoxios nos fecit quia naturã
cõdidit. gratiam cõtulit. ⁊ gloriã repromisit.
Ecce funicul⁹ triplex. Funicul⁹ autẽ triplex
difficile rumpit̃. Seneca dicit. Qui benefi/
cium accipit. libertatẽ vendidit. Sequitur.
Adiecit aũt dñs adhuc noua vincula chari
tatis. que manu valida multiplicat sup̃ nos
vt nos sibi arti⁹ astringat que enumerariñ
possunt. Hec ille. Cũ his cõcordat vercell̃.
qui exponẽs eandẽ auctoritatẽ dicit sic. In
funiculis adã trahã eos. id est. in vincul̃ ca/
ritatis. Ip̃e siquidẽ deus mentẽ mouet i se
suo amore. adducitq; suis ꝑticipationibꝫ. q̃
bus solũ cognoscit̃. Quãte autẽ ille sint q̃s
nouit. Richard⁹ igit̃ quasi cõcludẽdo dicit.
Sicut in p̃ori gradu degustata suauitas sa
tiat animũ. trãsfigitq; affectũ. sic ib̃ secũdo

gradu inspecta claritas cogitationez ligat. vt illi⁹ obliuisci vel aliud cogitare nō possit Vincula illi⁹ alligatura salutis. Eccl'i. vj.

Ad tertiū itaq; gradū violēti amor⁹ ascē/dit. quādo omnē aliū amorē excludit qñ nihil preter vnū vel nisi ꝓpter vnū diligit. Sequitur. In hoc itaq; tertio gradu violente charitatis nihil om̄ino satisfacere potest p̄ter vnū. sicut ⁊ nihil sape potest nisi propter vnū. vnū amat. vnū diligit. vnū sitit. vnū cō/cupiscit. ad vnū anhelat. in vnum suspirat. ⁊ vno inardescit. in vno req̄escit. vnū soluz est in quo reficit. vnū solū ex quo satiat. nil dulcescat. nil sapit. nisi hoc vno cōdiat. Sequit Quicq̄d vltro se offerat. quicq̄d spōte occurrat. cito reijcit. cito ꝯculcat qd̄ suo affectui ñ militat. vel ei⁹ desiderio nō deseruiat. Sed quis hui⁹ affect⁹ tyrannidē digne describat quoniā om̄e desideriū expellit. om̄e studiuz excludit. om̄e exercitiū violēter opprimit qd̄ sue cōcupiscētie deseruire nō cōspicit. Quicquid agat. q̄cquid fiat. quicq̄d cogitet. inutile imo intolerabile videt nisi in vnū sui desiderij finē cōcurrat Cū aūt frui potest eo qd̄ diligit om̄ia pariter se habere credit. sine illo aūt horrēt om̄ia. corpe deficit. corde tabescit ac languescit. cōsiliū nō accipit. ratiōi nō acquiescit. nullā ꝯsolationē admittit. sz clamat cū sponsa. Nūciate dilecto quia amore langueo. Cañ. ij. ibi ait glosa. Pre amoris magnitudie om̄ia tēporalia sunt mihi fastidio. Sequitur. Terti⁹ itaq; grad⁹ est amor⁹ quādo mēs rapit in deū luminis abyssum. ita vt human⁹ anim⁹ in hoc statu omniū exteriorꝫ oblit⁹ penit⁹ nesciat seip̄m. tot⁹q; trāseat in deū suū. In hoc itaq; gradu cōpescit plene carnaliū desideriorꝫ turba. Et fit in celo silentiū q̄si dimidia hora. In hoc nāq; ḡ/du dū mens a seipsa alienat. dū in illud diuinū secretariū rapit. dū ab illo diuini amoris incēdio circūdat. intime penetrat ⁊ inflāmatur. seip̄am penit⁹ exurit. ⁊ diuinū quendaz affectū induit. ⁊ inspecte pulcritudini ꝯfigurata tota in aliā gloriaz trāsit. In hoc statu aīma in illū quē diligit liquescit ⁊ in seip̄a tota languescit. vt dicat. Fulcite me floribꝫ. stipate me malis. qr amore langueo. Hec ille.

Sed nota q̄ triplex est languor. Prim⁹ est defect⁹ corpis ex intēsione feruoris. amoris. vel charitatis. Unde glosa dicit sic. Jaz aīma supradictis cōfortata ita in amore dei ardet vt p̄ nimio ardore languor carnis immineat. Crescēte em̄ virtute mētis. d̄crescit fortitudo corpis. ait glo. sup illd̄ Gen. xxxij Angel⁹ dñi tetigit neruū ⁊c. Itē est alius languor charitatis respectu tempaliū. Unde glosa ibidē. Q̄to inquit ad amorē spōsi se accēdit mens. tāto ab amore tēporaliū lāguescit. Itē est ali⁹ languor respectu tribulationū. Habet eī amor plagas suas s̄m Augu. que quādoq; amarissime infligūtur. De his tribꝫ dicit Origenes sic. O si sic languescat seru⁹ christi in spe eterne visiōis. vt caro pressa nō lasciuiat. mūdus fallax nō inuoluat. tribulatio vtilis eos custodiat. cum quo suis in tribulatiōibꝫ est ip̄e de⁹. p̄s. Cuz ip̄o sum in tribulatiōe ⁊c. Et Richard⁹ concludēs ī fine dicit sic. Prim⁹ gradus affectū sauciat. ⁊ sic secūdus sauciatū ligat. sic terti⁹ actionē implicat vt anim⁹ circa aliqua occupari nō possit nisi quo eā voluntatis diuine nutus trahit vl' impellit. Et sic qui ad hūc tertiū gradū amoris ꝓfecerūt. nil iā propa volūtate agūt. nihil om̄ino suo arbitrio relinquūt. sed diuine dispēsationi om̄ia cōmittunt. Hec ille. Sed hic caute intelligas. vt nō coopatiōem totaliter excludas creature Unde Rich. idē addit dicēs. Sic artifex liquefactis metallis formā quācūq; voluerit imprimit. sic aīma in illo statu ad omnē diuine volūtatis nutū se facile applicat. immo spōtaneo quodā desiderio ad om̄e ei⁹ arbitriū seip̄am accōmodat. ⁊ iuxta diuini bene placiti modū omnē volūtatē suā informat. vt obediat cū christo vsq; ad mortez. Huic em̄ exēplari quilibet se debet cōformare qui vult summe charitatis gradū attingere.

Quart⁹ grad⁹ violēte charitatis est vt ait Richard⁹ ibidē. quādo estuātis animi desiderio iā om̄ino nihil satisfacere potest. ⁊ ido ad defectū ducit. Sequit. Quis hui⁹ supremi grad⁹ violentiā digne pensare sufficiat. quid queso cor homis ꝓfundi⁹ penetrat. vehementi⁹ exagitat. cū sitim suā nec resistēdo tempare. nec inebriando extinguere possit. In hoc quarto gradu est amor insupabilis quia alij affectui etiā maiori nō cedit. Inseparabilis est qr a memoria nunq̄ recedit. singularis est. quia sociū nō recipit. insatiabilis est. quia ei satisfieri nō poterit. Sequitur. Quāta est excellētia ip̄i⁹ amoris q̄ oēm aliū affectū excedit. Quāta queso vehementia que mentē quiescere nō sinit. quāto obsecro violētia charitatis q̄ omnē aliū affectuz

violenter expellit. quanta supeminentia cui omnino nihil sufficit. O excellentia amoꝛ. O violentia dilectiõis. O charitatis vehementia. O emulatiõis supereminẽtia. Et infra dicit. In primo gradu aque multe non potuerũt extinguere charitatẽ. In secũdo gradu aĩma ponit dilectũ suũ sup coꝛ suum sicut signaculũ. eo q illum oĩno obliuisci nõ potest. In tertio gradu si dederit homo omnẽ substantiã suã p dilectiõe. quasi nihil despiciet eã. eo q in re alia delectari non possit. In quarto gradu fortis est vt moꝛs dilectio. ꝛ dura vt infernus emulatio. eo q ei sit dulce q̃cq̃d p ꝺo facere vl̃ sustinere possit. Hic eñ omnẽ aliũ affectũ expellit et vincit. Si eñ ad aliquid affectũ habemus quod ꝓter deũ nõ diligimus. pfecto adulterinus affectus est. q̃ summe charitatis cõstantiaꝫ frangit. viresq̃ eius minuit inquãtũ ad alienа aniмã trahit vel impellit. Sequit. In p̃mo igit gradu diligit deꝰ ex coꝛde. In secundo ex toto coꝛde. In tertio ex tota aĩma. In quarto autẽ ex tota virtute. Et infra dicẽ ꝼm aliquẽ modũ aĩma in hoc gradu efficit immortalis ꝛ impassibilis. Immortalis. quia a vita separi nõ potest. Certꝰ sum. inq̃t apostolus. q̃ neq̃ moꝛs neq̃ vita neq̃ aliq̃ creatura ꝛc. Hõne impassibilis ꝼm aliquez modum videt que illa dãna nõ sentit. que ĩ omni iniuria hilarescit. ꝛ quicq̃d inferꝛ ei ad penaz. totũ ꝑsumit ad gloriã. vt cũ apostolo dicat. Libenter gloriabor in infirmitatibꝫ meis ꝛc. Et apostoli ibãt gaudẽtes ꝛc. Nonne hic gradus amoꝛis violẽti videt animũ hominis quasi in amentiã vel in sanctã insaniam vertere dũ nõ sinit eã in emulatione modum vl̃ mensurã tenere. Hõne summe amẽtie videt esse verã vitã repellere. summã sapientiã redarguere. omnipotẽtie resistere. Hõne vitã repulit qui ꝑ fratribꝫ a christo separari cupit. sicut ille qui dixit. Aut dimitte illis hanc notã. aut dele me de libro in q̃ me scripsisti. Hõne sapientiã arguere voluit vel docere qui ad deũ loquit dicens. Absit a te dñe vt rem hãc facias ꝛ occidas iustũ cũ impio. fiatq̃ iustꝰ sicut impiꝰ. Non est hoc tuũ facere. Hõne omnipotẽtie resistere temptat quia irã eius mitigare homo ꝑsumpsit atq̃ ꝓualuit. quãdo dominꝰ sentẽtiã mutauit. Ecce in quantã ꝑsumptiõis audaciã ꝓsumptio charitatis solet mentẽ hominis erigere. Hec oĩa Rich. ꝑpoltere tũ.

Articulꝰ tertius

De gradibus autẽ seraphici amoꝛis nũc dicendũ est. Nõ q̃ nos simules actus amoꝛis exercere ĩ hac vita possimus. sed q̃ nos studeamꝰ aliqualiter imitari eos inquantũ possumꝰ in diuino amoꝛe. Primo igit videamꝰ de amoꝛe angelorum in cõmuni. De quo sciendũ est. q̃ sic Dyonisiꝰ dicit. v. ãgelice hierarchie. ꝼm trãslationẽ vercelleñ. Amoꝛ diuinũ angelorum intelligere oportet immaterialit. qui est supra mentẽ ꝛ desideriũ indeclinabile in aliud. ꝛ irremissibile a ꝓprio feruoꝛe cõtemplatõis diuine. ꝛ p excellsum oĩs substãtie in solos sponsi amplexꝰ tendẽtis. ꝛ nulla anxietate afflicte vt accidit in desideriꝫ carnaliũ voluptatũ. quaꝝ appetitꝰ plenus est anxietate. et infra desideriũ nõ volens coerceri vl̃ remitti ꝓpter sui fortitudinẽ. ad id quod appetit. et incõuertibilitatẽ ad id quod nulla actõe valet intercidere. ꝓpter hoc q̃ pure deũ et simpliciter desiderãt. ꝛ nihil est quod possit eos ab eius amoꝛe reuocare vl̃ retardare. Et q̃ semp deus est vniformis ꝛ equaliter bonus ꝛ pulcer. ꝛ quia ipe habet in se simpliciſſime omnẽ speciẽ desiderabilẽ vt sapientiã. bonitatẽ. pulcritudinẽ. eternitatẽ. omnipotẽtiaꝫ. ꝛc. ꝛ ꝼm oĩa est totꝰ desiderabilis. Cañ. v. Ideo trahit plenarie intime irreuocabiliter i se omniũ suoꝝ oĩa desiderabilia cõprehẽsoꝝ. Dec ille. Et cũ hoc concoꝛdat ille Linconiẽñ. cõmentatoꝛ ibidẽ dicit sic. Angelice rationis abũdantia sciẽtes illud quod appetunt esse desiderabile. ꝛ vere ꝛ vehementissime ꝛ totis viribꝫ desiderandũ ꝛ amandum amoꝛe puro. ꝛ nõ in aliud tendente. Illud i tendunt ita fortiter ꝛ tam inauertibiliter. q̃ illa tentio a nulla potentia intercidi potest vel impediri. ꝛ est ipe amoꝛ tentio ꝛ ꝓgressio ad aliud. ꝛ amplexꝰ illius adepti. nec aliqua ratione aut modo aliquo retinet aut remittitur coꝝ tentio in illud aut ꝓgressus aut illud adeptũ amoꝛis amplexu deserit. Dec ille. Ex his apparet quantũ amoꝛ angelorum excedit amoꝛẽ nostrũ. saltẽ quantũ ad actuꝫ ꝛ opatiõem. Non inueni in scriptura sacra ꝙ̃ duꝫ amoꝛis angelici distincte traditos nisi seraphin. De quoꝝ amoꝛe Dyonisiꝰ. ca. vii. angelice hierarchie loquẽs ponit q̃nq̃ gradus vel magis quinq̃ ꝓpinquates dicẽs. Cõgruũ est vt in supremis substãtijs ordinet̃ p̃ma hierarchia que sup ceteras exaltat̃, ꝛ ar-

ci deū immediate collocat. ad quam tanq̄ deo proximā principali⁹ deferunt. primo di influitiōes ⁊ pfectiones. Et illi⁹ hierarchie ordo p̄mus seraphin. id est. calefaciētes ⁊ incendentes interp̄tant. Sequit. Interpretatio autē isti⁹ nomis seraphin incendētes vl' calefacientes iuxta naturales proprietates ignis qui incēdit ⁊ calefacit. nobis significat eternā mobilitatē substantiaꝝ illius ordīs circa diuina. ⁊ incensibilitatē ⁊ caliditatem ⁊ acutū ⁊ sup̄feruidū. Alia translatio habet. ⁊ excedentē feruorē sempiterne motiōis eorū in deū que attentissima est ⁊ irremissibilis. ⁊ in aliud desiderabile nunq̄ declinās Hec verba occultissima sunt. ideo linconien̄. cōmentator exponēs ea dicit sic. Ad hos deiformes habitus tā excelsos ⁊ a nostra infirmitate longinquos. ⁊ visui nostro tā absconditos exponēdos om̄ino minores sumus. Verisimile est em̄ hoc esse de archanis verbis que paul⁹ in raptu suo audiuit que homini nō licet loqui. Hec tamē Dyonisio q̄si specialissimo discipulo ⁊ celesti eius ꝯciui locutus est. que iste vt existimo nō omnibus cōmuniter sed puritate intelligētie ⁊ diuinis illuminationib⁹ ⁊ gratia priuilegiatis. ac p̄ hoc super hoīem eleuatis decreuit cōmunicare. de quoꝝ numero ego nō sum. tamē cōmunicabo ea inquantū possum. Hec ille. Similiter cōmētator Hugo ostēdit subtilitatē istoꝝ verboꝝ. ⁊ dicit sic. Si quod sentio dicam. primū hoc fateor q̄ verba audiui aut nō homini dicta aut nō dicta ab homine. Nam p̄ hominē ea dici tam magnuz mihi videt vt nihil ampli⁹ homini dari possit. Et quia forte verba illa ab istis nata sūt qui audiri potuerūt. dici nō debuerūt. Nā ille qui hoc dicebat vsq̄ ad tertiū celū p̄uenerat ⁊ intrauerat in p̄adisum dei. ibiq̄ verba audierat. de verbo quedā secreta omino ⁊ p̄xima silentio vsq̄ ad que auris humana non cōtingeret que nemo audiret. nemo sciret. Intus em̄ audiebant ibiq̄ dicebantur ⁊ nō poterāt exire foras vbi erat homo. p̄pterea ab eo qui int⁹ erat ⁊ valde int⁹ introrsus audiri potuerūt. sed his qui foris erant dici non debuerūt. ne tamē qui foris erant derelinquātur si ab eo qui intus erat nō vocarent. nata sunt verba de verbis sicut de v̄bo nata fuerāt. de verbis que intus seruari debuerūt. verba que foris proferri debuerant. de immēsis magna. de occultis obscura. de impenetrabilib⁹ profunda. que a nobis audita sunt tanq̄ tonitrua. vtrū intellecta nescio. Et addit ibidē. Si hec nō gustātur. nō amātur. ⁊ si nō intelligunt vane audiunt. In amore autē fit gustus. id est. experientia que est magistra intelligētie ⁊ nostra cōsummatio. Hec ille. Igit qui volunt hoc p̄fecte intelligere primo experiant. Narrata aūt difficultate istoꝝ verboꝝ. p̄dictoruz doctoꝝ expositiōem videam⁹ vtrorūq̄ Prima igit p̄prietas seraphici amoris siue sup̄mus grad⁹ s̄m Dyonisiū est semp̄ mobile. De quo lincon̄. ⁊ cōmētator Hugo ꝯcorditer dicūt. Ex auctor volēs ostēdere p̄prietates amoris q̄ feruēt seraphin. sic ea significauit p̄ ignē. sic eoꝝ deiformes habit⁹ signat p̄ ignis p̄prietates. Ignis nāq̄ p̄prietates sūt. sempiterna nō interrupta mobilitas. caliditas. acumen penetratiuū ⁊ velocitatis acutum ⁊ sup̄feruidū. quia in termino calidū sibi eoꝝ que cōtingit est assimilatiuū. Et infra sequit. Eadē ignis p̄prietas que d̄r motio amoris. vt estimo signat actionē ⁊ amationē nō interruptā nec finitā quiete vl' pausatione ab agēdo Que em̄ pōt esse alia amoris motio nisi eius actualis amatio que nō in illis celestib⁹ substātijs sicut in nobis q̄nq̄ quiescit ⁊ finit. sed sempiterne agit existēs intenta vt nō desistat q̄nq̄ ab agēdi motiōe ac p̄ hanc intētionē irremissibilis ab amandi intensiōe ⁊ indeclinabilis ⁊ inflexibil' ab amando ordinate amatū. ⁊ indeclinabile ad aliq̄d aliud inordinate amanduz. Sequit. Hmōi g̊ sp̄ motione p̄dicto modo attēta. et p̄ h̄ irremissibilis ⁊ indeclinabil' sp̄ mobilis circa diuīa. p̄mo docet manifestatiue cognominatōz seraphin. Hugo cōmētator addit hic. d. q̄ motio dilectōis q̄ ad sup̄iora ē intēta. itima ⁊ inflexibil' d̄r. put autē fit ad obiecta. i. inferiora reductiue ⁊ actiue exēplatiuū noiat. mot⁹ em̄ ille q̄ in sup̄iori ē ꝯtēplatio. in inferiori ē opatio. ⁊ ad sup̄iora tēdit vt in eis req̄escat. ad inferiora tēdit vt ea ad se reducat. sursum charitas mouet vt illic maneat. deorsū vt redeat. Preterea motio caritatꝫ i sup̄ioribꝫ q̄dē ad inferiores reductiua ⁊ actiua d̄r. reductiua ī eo q̄ illos ad creatorē suū eodē igne caritatꝫ succēdēs cōuertit. Actiua v̄o ī eo q̄ illos accepta claritate illustratos ad illi⁹ volūtatē ꝯponit. Propt' qd̄ itaq̄ dilectō illoꝝ ꝯtēplatiua fctā ē inferioꝝ ad sup̄iora occasio tentendi. ⁊ s̄m superiora

incendēdi tanq̄ recalificās ista scz inferiora
z resuscitans in ꝯsimilē caliditatē vt semp ar
deant. sed nō equalit̄. Mobile igit̄ amoris
est vt nō torpescat dilectio nostra neq̄ tepe/
scat. Hec Hugo ibidē. Secūda ꝓprietas
vel grad⁹ seraphici amoris est incessabile z
infinibile. Et hec ꝓprietas amoris differt a
p̄ma. Et cōmētator lincoñ. reddit rōem dif
ferētie dicēs. Sic̄ hec ꝑticula. semp mobile
tollit interruptiōz motiōis in amatiōe. sic h̄
adiunctū incessabile vel infinibile tollit ter/
minationē duratōis. Vel forte in ꝯt lincoñ
ꝑ hoc q̄ dic̄ auctor incessabile vel infinibile.
intēdit exp̄mere hāc ꝓprietatē amoris ad sili
tudinē ꝓprietatis ignis. videlicet q̄ sic̄ ignis
nō habz terminū in agēdo dū inuenit aptā
materiā ī quā possit trāsire. Sic amor z ei⁹
actio nō habēt terminū in agēdo dū inueni
unt materiā aptā in quā pñt trāsire. de⁹ aūt
infinit⁹ est. qz infinite potētie. sapīe. bonitatꝭ
iusticie. z mīe zc̄. De ip̄o igit̄ dictus amor in
ip̄m trāsiens sp̄ inuenit aptā materiā ī quaz
naturalit̄ apt⁹ nat⁹ est trāsire. z ignis qui est
amor apt⁹ nat⁹ accēdi. Sequit̄. Amor igit̄
z amoris motio in diuīa. terminū nō habet
in agēdo. Signat̄ igit̄ ꝑ mobile sp̄ sempiter
nitas p̄uans interruptōz. z duratōis inter
minationē ꝑ incessabile v̄o z infinibile amo
ris z amatiōis signat̄ augmētabilitas p̄uās
terminū augmētatiōis seu intēsionis z ma/
gnitudinis. Vñ ver⁹ z cōsuet⁹ sermo quo d̄r
Mod⁹ amādi deū est q̄ sit sine mō z mēsu/
ra. Secūdo idē declarat dicens. Si scibilia
sunt infinita. saltē ex infinitate specieꝝ nūeo
rum z figuraꝝ. z his ꝑ se accidētibꝫ. z intelle
ctus naturaliter amat om̄ia scibilia scire zc̄.
Tertio idē declarat ꝑ reflexionē amorꝭ sup
omnē suū actū respectu oīm v̄tutū. Aduer
tendū est q̄ ꝑ p̄dicta duo noīa. s. ꝑ mobile et
incessabile seu infinibile ex vi s̄monis nō si/
gnat̄ act⁹ sz ad p̄tactos amoris act⁹ natural̄
aptitudo. Hec om̄ia lincoñ. z ibidē addit di
cens. Motio igit̄ illoꝝ spirituū sūme diuini
tati appropinquātiū incessabilis d̄r. z intēta
ꝑ intima z inflexibilis. qz a se ꝑ amoris desi/
deriū in deū tendēs z mobilis sp̄ est. z nūq̄
in se subsistit z intēta vt in illū ꝑgat. z intima
vt ad exteriora nō defluat. inflexibilis vt ad
alia extra ip̄m z p̄ter ip̄m non diuertat. mo/
bile ad inquisitionē excitat. incessabile ad ꝑ/
seuerantiā cōfirmat. Hec ille. Tertia ꝓ/
prietas siue gradus seraphici amoris est ca
lidum. De quo dicit Hugo in cōmento q̄ h̄
tertio loco ꝯueniēter ponit̄. quia sicut mo/
bile p̄cedit vt inquisitionē excitet. z incessa/
bile sequit̄ vt ad ꝑseuerantiā cōfirmet. ita ca
lidum sequit̄ vt sensum viuificet. z acutū se/
quitur vt ad apprehēdendū penetret. z vlti/
mo superferuidū sequit̄ vt adhesionē z am/
plexū quietū manifestet. Require plura ibi
si vis. Linconieñ. autē de calido loquēs di/
cit sic. Sicut p̄ma actio pōderosi vel leuis ē
inclinatio ad vniuersalē locū. sic actio v̄tutꝭ
seu potētie amatiue est inclinatō ad natura
le amabile. Hec tñ actio nōdum multiplex
est amatio. sic̄ inclinatio pōderosi vel leuis
nondū actualis est motio ad locū naturalē
cū frequēter sit inclinatio ad quietē rei incli
nantis altero ꝓhibēte actū motiōis. Hanc
igit̄ inclinationē v̄tutis amatiue puto signi
ficari ꝑ calidū. motionē aūt ad naturaliter
amabile amplexādū existimo significari per
acutū. Ideo sequit̄. Ip̄az aūt rei amate am
plexationē semp intētionē seu cū illa adhesi/
onem. z in illā quietationē manifestari ꝑ su
perferuidū. Caliditas em̄ naturaliter est i/
clinatiua subiecti in dilatationē z diffusiōez
sui in omnē partē. Gaudiū aūt est animi dif
fusio. sed amor est res que ꝑ se z sola z sua est
gaudiosa z dilatabilis. Cū igit̄ amor sit res
per se dilatatiōis z diffusiōis participatiua
Quapropter z inclinatio ad actū amorꝭ est
inclinatio ad actū dilationis z diffusionis.
Vnde cōueniēter hec inclinatio nomie ca/
lidi est expressa. Calor nāq̄ qui int⁹ est non
videt̄ z mouet virtutē incendij latētis. sz qd̄
mouet videt̄. et exq̄ videt̄. intelligimus vim
magnā z violentiā fortē caloris qui latet z nō
videtur. Calor iste sine tumultu z actōe sen
sitiua ad amorē ingredit̄. vt ingressus illius
sibi assimilet. z tandē potēter a seip̄o eijciat.
z tandē per calorē totus ignescat. De isto
gaudioso amore dicit richardus sic. Amor
est dulcedo saporis intimi. z quanto arden/
tius amat. tanto suaui⁹ gustat. Et amor est
gaudiū spei. quia vbi amor. ibi spes. z vbi ē
spiritualis amor. ibi est spirituale gaudium

Quarta ꝓprietas siue gradus seraphici
amoris est acutū. Quod exponēs cōmenta
tor dicit sic. Acutū significat quendā impe/
tum amoris. z vehementiā desiderij arden/
tis z penetrātis vt ibi sit vbi est ip̄m amatuꝫ
cum ip̄o z in ipso. vt non solum ab ipso ca/
lidum sit, sed transeat acutum in ipsum.

Poterat em̃ calidū esse. z quasi de lōge cali/
dum fieri. vt hoc z esset satis amare absentē
z psentē nō videre. vel p̃sentissimū possidere
Sed nō erat iste amor pfectus nisi acutus
faceret sibi foramē z trāsiret oīa z penetra
ret donec ad dilectū pueniret. imo potius i
dilectū iret. Si em̃ in dilectū non vadis ad
huc foris amas. neq; acutū habes dilectio/
nis. z torpēs diuisus es manēs extra z ali⁹
a dilecto. z nū nō efficeris cū ipo. Amor au
tem te vult vnū facere cū ipo. z ido penetrat
oīa z appropinquat q̃ntū potest ad vnum
ipm. Unde ꝓpheta ait. Ubi erat impet⁹ spi/
ritus illuc gradiebant. Impet⁹ acutus est.
Et infra dicit Acutū nō quiescit donec itret
z penetret z dicat. Tenui eū nec dimittā do
nec introducā eū in domū matris mee. z in
cubiculū genitricis mee. Sed tamē ipm ad
te introductū. nō quolibet modo. vt sez sub
sistat extra apud te. vel i partib⁹ tuis. siue an
te hostiū dom⁹ tue. aut etiā solūmodo i do/
mo tua. q; hoc nō esset signū magne dilecti/
onis. nisi vsq; ad thalamū pueniat z cubicu
lum ingrediat. z vsq; ad interiora penetret z
in intimis requiescat. Ipe aūt ingredit vt z
tu ingrediaris ad illū. Hec ille. Linconien.
illud verbū exponit dicens sic. Acutū dicit
tam q̃ subtile z penetratiuū est q̃s quod in
motiōe velox est. Inhiatiōe autē tendente i
rem amatā nihil veloci⁹. Unde nihil acuti/
us. nihil subtili⁹ amore. aut penetrabilius.
q; natura nō quiescit donec naturaliter to/
tam amabilis penetrauerit virtutē z ꝑfun/
ditatē z totalitatē q̃ntū potest. hoc igit exisi
mo significari p acutū. Hec ille Quinta p
prietas siue grad⁹ seraphici amoris est sup/
feruidū. Qđ linconien. exponit. Primo oñ/
dit quid sit feruidū. z quid sit supferuidum.
Dic ergo sic. Feruere dicunt q̃ impresso ca/
lore supra se sursum ferunt. z ꝓprio pondere
in se redeūt. huiusmodi sup se leuatiōes z in
se relapsus vicissitudinarie feruores dicunt
Sancti itaq; viri q̃ exarserūt sanctispiritus
gratia. se offerūt in deū. z ex ꝓprio pōdere re
cedūt in se ab actuali supra se eleuatōe. Hec
vicissitudinātes cōgrue dici possunt spiritu
feruētes. z q̃ in hoc supeminēt. supabundā/
ter supferuidi dicunt. Sed orit questio
si angeli quorū amor defixus in deū non te
scit aut remittit. aut aliquo modo decli/
nat ab ipo quomō dici possunt feruētes. z si
seruentes dici nō possunt. quomodo super/
feruidi dicunt. Respōdz linconien. q̃ potest
dici q̃ sicut dei cognitio in se est sicut mane.
z cognitio el⁹ in creaturis est velut vespe. sic
amor in se est eleuatior. z amor ipsi⁹ in crea/
turis depressior. Et in hoc vtroq; ipsi⁹ amo
re sese naturaliter ad inuicē cōsequente qua
si quedā vicissitudo feruor est spūalis. cuius
supeminētia est esse in termino possibilis si
bi intēsionis. Uel forte (inquit Linconien)
posset dici q̃ amor q̃ deū angeli amplexant
supferuidus est. q̃ est intēsus ad summū. nō
lentescit nec remittit. sed imobiliter p̃stat in
tentiōis sue summitatē. Si em̃ vis caloris
sursuz ferētis ꝓtes liquide feruētis supra se
posset ea portare z sustinere in sua sup se ele
uatione. ita vt neq; caloris remissione. neq;
ꝓprio pondere relaberent ad inferi⁹. Liqui
dū huiusmodi vsitato modo loquēdi nō di
cerēt feruere. sz verissime dicerēt supferuere
cū maioris virtutis esset id eleuare z quieta
re in sua eleuatiōe supra se q̃s id solū eleuare
absq; quietatiōe. z statim laberēt inferius.
Et sic patet cognominatio seraphin. Docz
etiā hec ꝓprietas ist⁹ potentie amatiue pri/
mum actū q̃ est inclinatio. z̄ sequēter secun
dū actū qui est motio animi ad naturaliter
amatū intendēs ipm penetrare vt possibile
est. z deinceps docet tertiū z vltimū actū ist⁹
potētie amatiue q̃ est cū amato iam ade
pto adhesio z quietatio. Intelligе tamē pri
oritatē z posterioritatē nature. non tēporis.
Hec ille. Hugo v̄o cōmētator exponēs p̃/
dictū verbū. s. superferuidū. d. Amonet nos
hec res ad magis cogitare de supferuido q̃s
de calido z acuto. Hostis em̃ quō id qđ fer/
uet quadā caloris incēdij sui violētia iacta/
tur extra se. tollit supra se. z facit motioz ma/
gnam inuisibili estuatiōe. Qđ em̃ ꝓs acutū
fuit in dilectiōe. obsistētia oīa penetrans.
supferuidū fit. iam bullies in seipso stare nō
valens. Acutū em̃ amoris est cū oīa tran/
scendēdo despicit. supferuidū aūt cū etiā se
ipsum cōtemnēdo relinquit. Hā qui hoc so/
lum appetit qđ amat in illi⁹ cōparatiōe. etiā
seipm ꝓtemnit z despicit. Neq; em̃ vere hoc
solū appeteret si vel semetipm cū illo amarz.
Non aūt hoc facere potest nisi magna z sin/
gularis dilectio. vt ꝓ amore illi⁹ quod so/
lum diligit. ille etiā qui amat quodā modo
a semetipo despicit. Sic ergo miro modo
p dilectiōis ignē sustollit qui etiā supra se p
vim amoris expellitur. vt exeat etiam a se.

Quomodo igit feruet ꝛ quō bullit corde q̄ pceptū amoris supni ignē dū in illū solum qui sursum est appetendū ferk cogitatione et desiderio extra se pijcik. ꝛ supra se elevak. nec se cogitat dū illū solū amat. Et in fine ꝯclu/dit dicens. Ecce dixim⁹ mobile illi⁹ dilectionis incessabile ꝛ calidū ꝛ acutū ꝛ superferuidum. ꝛ intentū ꝛ intimū. ꝛ inflexibile ꝛ extemplativū ꝛ reductivū. ꝛ activū. ꝛ recalificans. ꝛ resuscitās. vt ex istoꝝ aliquali cogitatione imitemur. vt possum⁹ in amando celestes substantias.

Distinctio sexta

Sexto videndū est qualiter spūs noster p charitativā actionē intrinsecū ꝛ eternū secretū dñi Jhu ingrediak.

Circa qō notandū est. q⁹ amare deū est accedere ad ipm. ꝛ intrare ꝛ gustare quoniā suavis est dñs. Et hoc oñdit Gregorius. xv. moraliū dicēs sic. Supiora amare iam sursum est ire. dūcq; magno ōsiderio ad celestia anim⁹ inhiat. miro modo hoc ipm qō accipere querit. hoc iā degustat. Et Gregor⁹ super Ezech. dicit. Quantū quisq; amat. intrā ad ingressum regni appropinq̄t. Inquantū vero ingredi negligit. intrā recusat. Rō istorum est. q⁹ ver⁹ amor siue charitas nullū patitur mediū inter se ꝛ obiectū qō est de⁹. sed vehemēter tēdit in ipm imediate. ꝛ ideo nūq̄ quiescit donec oīa trāseat. ꝛ ad ipm ꝛ in ipm veniat. vt Hugo sup. vij. angel. hierar. dicit. Dilectio siue amor impetū sui ardētis desiderij sequēs amato appropinquat q̄ntū potest. ꝛ eo ampli⁹ sitiens intrare ipz cupit. ꝛ esse cū xpo. ꝛ tam ꝓpe vt si fieri potest h̄ idē ipm sit qō ipm est. ideo sup oīa verius. citius. pfect⁹ puenik ad deū gressibꝰ affectionū. nō gressibꝰ pedū. Unde Augustin⁹ i epistola ad Macedoniū dicit sic. Tāto nobis meli⁹ est q̄nto magis ad illū im⁹. quo nihil meli⁹ est. Im⁹ autē nō ambulādo sed amando. quē tāto babebim⁹ pīentiorē. q̄nto eū dē amorē quo in eū tendim⁹ potentior⁹ habere puriorē. Nec em̄ charitas vt dicit auctor de spiritu ꝛ aīma. est via dei ad homines. ꝛ via hominū ad deū. Per charitatē nāq; venit de⁹ ad homines. venit in homines. Per charitatē eligūt homines deū. diligūt deū. ꝛ ad deū currunt. ꝛ ad deuz pueniūt. Sic familiaris est deo charitas vt mansionē habere nolit vbi charitas nō fuerit. Et ibidē dicit sic. Anima nāq; quā dei pietas respicit. humilitas subiicit. penitētia ducit. iusticia deducit. obediētia cōducit. pseverantia pducit. devotio introducit. puritas cōiungit. charitas vnit. Sequitur. Habet aīma in se amorē quo sp̄ potest stare cū deo. Si igit charitatē habemus. ꝛ deū habem⁹ ꝛ in eo manemus. quia de⁹ charitas est. De hac materia reḡre plus in hoc quarto itinere q̄si p totū.

Distinctio septima

Septimo videndū est qualiter spirit⁹ human⁹ ad veniendū p iter charitative affectionis ad intrinsecū ꝛ eternum secretū dñi ab ipo amicabiliter invitatur Cant. iij. dicēte. Surge propera amica mea. columba mea. formosa mea. et veni. Et hui⁹ invitatiōis allectivū subiungit dicēs. Veni. quia iā est ambulantiū alleviata agilitas. quia temp⁹ putatiōis advenit. id est. omniū supfluoꝝ ꝛ grauantiū depositio. Dicit ergo. Amica mea ꝓpter tuā vnitivā caritatē. Charitas em̄ est fortissimū vinculū amicicie. quia ipa est vinculū pfectionis. sic dicit apostol⁹ ad Col. iij. Imo fortis est vt mors dilectio. Can. viij. Surge ꝓpter dilecti tui attractivā amabilitatē. Ego em̄ trabo te monēdo sicut amatū ꝛ desideratum. ꝛ trabo te in vinculis adā ꝛ in funiculis charitatis. Ozee. xj. id est. in vnitivis attractionibꝰ prime dilectiōis. ait Ubertinus. O columba mea ꝓpter charitatis tue sinceritatē. Charitas sincera est (ait Bernard⁹ in libro de diligēdo deū) qua ꝓximi bonū eque diligimus vt nostrū. Hā qui mag⁹ aut certe solū diligit suū bonū. Quinck nō caste diligere bonū qō propter se diligat nō propter ipsum homo fm̄ ꝓpheta cōfitebitur tibi cū benefeceris ei. Propera ꝓpter charitatis tue velocitatē. Nihil em̄ velocius est amore acuto tendēte in rē amatā. ait Lincoñ. sup. vij. angelic. hierar. cui etiā hora brevis lōga videk. vt s.

O formosa mea ꝓpter charitatis tue pulchritudinis formositatē. Can. vij. Quā pulcra es ꝛ quā decora charissima i delitijs. ibidē dicit Orige. Mirabilis laus tua nō ex tuo sz ex eo q̄ diligit te. Fide ei polles. spe nites. caritate luces. iusticia splēdes. fortitudie rutilas. prudētia fulges. tēperātia cādes. Veni p iter charitatis nō dimisse. sz integre. que sit ex toto corde. id est. fm̄ Augu. toto intellectu sine errore. et tota aīma. i. ex tota volūtate sine contradictione. ex tota mēte. i. memoria sine oblivione. Si vnū illoꝝ deest. integre non venis. Du

lus autē īuitationis subiungit allectiuum. dicēs. veni. quia tēpus putatiōis aduenit. i. om̄ia aggrauātia ⁊ impediētia spiritū itinerantē in itinere charitatis sunt amota. quia charitas opit multitudinē peccatorū. nō q̄rit que sua sunt. ⁊ alleuiātia itinerātes collata sunt. scz palmites omniū habituū v̄tutū. Uercellens exponēs hec verba dicit. In vite putant. id est. resecant sarmenta. que si in vere manerēt. fructū multiplicē sed min⁹ nobilem pferrēt. Sic inquit in mēte sunt v̄tutes ⁊ mot⁹ qui apti sunt in vita actiua fructificare. sed illi fruct⁹ min⁹ reputant respectu fructuū vite cōtemplatiue. Luce. x. Maria optimā partē elegit que ⁊c. Similiter intellectus speculatiu⁹ fructificat in diuinoꝝ cognitione p creaturaꝝ inuestigationē. sed ille fruct⁹ min⁹ nobilis est. quia enigmatic⁹ est respectu cognitiōis vnitiue. vt patet. vij. de diuinis noīb⁹. vbi dicit Dyonisi⁹. Est iterū diuinissima cognitio dei qua ip̄e cognoscit p ignorantiā. quādo scz mens ab omnib⁹ ī/tellectualib⁹ ⁊ intelligibilib⁹ recedēs. ⁊ tandem seip̄am excedēs vnit radijs eterne sapientie inscrutabilis pfunditatis. Et sequit. Quotiēs ergo supitellectualiter exercemur ad diuinū radiū. totiēs opus est vt resecem⁹ intellectuales opatiōes. vt docet Dyonisius p̄mo de mistica theologia. ⁊ similiter creaturarū silitudines. vt innuit Exod. iij. vbi dictū fuit Moysi. Solue calciamēta de pedibus. Pedes sunt intellect⁹ ⁊ affectus. q̄bus spirit⁹ noster eternū deū accedit. vt supra dictum est. Qui pedes mūdandi sunt ab om̄ibus pellib⁹. i. creaturaꝝ similitudinib⁹. quos sponsa dixit se lauisse Cañ. v. vbi dicit v̄cellens. Pedes meos id est affectū ⁊ intellectū quib⁹ carpsi itinera charitatis laui ⁊ purgaui vel purificaui. quō iterū inquinabo illos vmbris ⁊ imaginib⁹ tempaliū. Cū etiā intellectuales opationes ⁊ forme in hoc loco. id est supintellectuali exercitio reputentur vmbre ⁊ offendicula. Hec ille. Et hec sufficiāt p quarto itinere charitatis

Quintum igitur iter eternitatis p quod spiritus noster venit ad intrinsecū secretum ⁊ eternū maneriū dñi Jesu est eternoꝝ occulta reuelatio. Reuelationes autē eternorū sunt studiosissime cōsiderande ⁊ assidue ruminānde. quia sicut dic̄ vercelleñ. super Cātica. c. p̄mo. Assidua reuelationū spiritualiū ruminatio prebet assiduā cognitionū ⁊ exultationū mentꝫ incremētū ⁊ ex hoc excessum eternoꝝ ⁊ ingressuꝫ occultorum cōsequit. Sunt aūt ad maiorē hui⁹ itineris cognitionē septē cōsideranda p ordinē Primo qualiter iter occulte reuelationis eternoꝝ iter charitatiue affectiōis seq̄tur. Secūdo qualiter reuelatio eternoꝝ occulta dicat. ⁊ qualiter distinguat. Tertio qualiter p sensibilē reuelationē eternoꝝ admittat Quarto qualiter p intellectualē reuelationē eternoꝝ spūs noster ad eterna introducat Quinto qualiter p supintellectualē reuelationē eternoꝝ spūs noster eternitati vniat Sexto qualit supintellectualis reuelatio eternoꝝ a nobis acquiratur. Septimo qualiter ad iter occulte reuelationis eternoꝝ spirit⁹ noster a domino inuitatur.

Distinctio prima

Primo igit videndū est qualiter iter occulte reuelatōis eternoꝝ iter charitatiue affectiōis sequat. De hoc p̄t assignari ratio talis. Cū s̄m Augustinū. xiij lib. ꝯfessi. Charitas siue amor sit pondus īclinās amātē ad amatū. ⁊ appropinq̄re facit amato q̄tū p̄t. vt etiā trāsformet amantē in amatū s̄m Dyoni. Q̄to ḡ ꝓpinq̄us ē amās amato. tāto veri⁹ subtili⁹ ⁊ pfecti⁹ sibi r̄uelatur amatū. Unde Hugo sup. vij. angel. hierarchie dic̄. Cōstat vt q̄ ardenti⁹ diligūt. pfundi⁹ ꝯspiciūt. ⁊ subtili⁹ discernūt. Et quia magis pfunde pspiciūt. pculdubio euidēti⁹ cognoscūt. Ergo rectissime q̄to et̄na magꝫ amāt. tāto pfecti⁹ cognoscūt. Et sic v̄ificat v̄bū Rich. dicētꝫ li. iiij. de ꝯtem. Ex magnitudine dilectōis pēdet mod⁹ diuīe reuelationis. iō rōnabilit illud iter sequit p̄cedens iter ex q̄ pēdet mod⁹ diuīe reuelatōis.

Distinctio secūda

Secūdo vidēdū est q̄lit reuelatio et̄noꝝ dicat occulta. ⁊ q̄lit distinguat De p̄mo notādū q̄ reuelatio diuīoꝝ d̄r occulta qr nō nisi ī occulto pcipit. Siue em̄ reuelatio put ē occultoꝝ manifestatio p exteriores figuras fiat. siue p sacras scp̄turas. siue p illuminatiōes inspiratas. siue p collocutiones exteri⁹ expressas. semp fit ī occulto vt ostendit Hugo lib. iiij. de archa noe. vbi dicit q̄ in reuelatiōib⁹ necessaria est secreta hītatio ⁊ mētꝫ collectio ⁊ vnio. Uñ dicit sic.

Scrutemur scripturas ⁊ inueniemus virū aut nūq̄ deū fuisse locutū in multitudie. sz quotiēscūq̄ inoresceret voluit aliq̄d hoīb⁹ nō gēnib⁹ ⁊ populis. sz vel singulis vl' admodū paucis ⁊ a cōmuni hominū frequētia segregatis. vel p nocturna silētia. Uñ in cāpis ⁊ solitudinib⁹ ⁊ mōtib⁹ ⁊ vallib⁹ se manifestauit. sicut locut⁹ est cū Noe. cū abraā. cū isaac. cū iacob ⁊ moyse. samuele. dauid. ⁊ oīb⁹ pphetis. Et seq̄t. Quid est q̄ sp loquit i secreto de⁹. nisi q̄ nos ad secretū vocat. ⁊ q̄ cum paucis loquit nisi q̄ nos colligat siue vniat Et dic ibidē sic. Sil'is rō est grē de⁹ obscure loquit in scripturis nisi q̄ ꝑitas malis abscondat ⁊ bonis reuelet. Sil'e dic de⁹ i euāgelio. ne margarite pedib⁹ porcoꝝ ꝑculcent Sil'e dic Dyoni in mystica theolo. loquēs ad Thimoteū. Et his patere ꝑt scōm sz q̄ reuelatiōes distinguāt. Nō em oīes equaliter a sensibilib⁹ abstrahūt. nec equaliter in intellectu exercitāt. nec eq̄liter supintellectu aliter sursum extēdunt. iō necesse fuit vt quibusdā fierēt reuelatiōes sensibilit. quibusdā intellectualit. ⁊ quibusdā supintellectualit. ꝙs reuelatiōes legim⁹ Moysi factas Exo. iij. q̄ exiuerat egyptū tpalē ad interioza desideri vt illas nūciaret filijs isrl'. de egypto exire desiderātib⁹. vt testabat clamor coꝝ. ad dñz vt ꝓgerēt iter triū dieꝝ in solitudinē. q̄ ꝑt intelligi tres reuelatiōes. Prima reuelatio sensibil' ⁊ simpl'r viuētib⁹ fit. egyptū h⁹ mundi exire desiderātib⁹. Uñ q̄busdā ꝑtib⁹ fiebant sensibiles reuelatiōes. vt exēplificat dyonisi⁹. c. j. angel'. hierar. sic pastorib⁹ ⁊ quibusdā alijs. Hec reuelatio ad intrādū ad etna allicit. Secūda reuelatio est intellectual' q̄ fit intellectualit viuētib⁹ in filijs israel de egypto h⁹ mūdi exeūtib⁹. iā intellectualiter ambulātib⁹. Et ħ reuelatio ad etna introducit. vt iij. c. patebit. Tertia reuelatio ē sup̄intellectual'. Et hec tm̄ fit vnis mētibus ⁊ egressis de egypto. ⁊ in interioribus deserti existētib⁹. vt moysi. Et hec reuelatio etnitati vnit. vt patebit infra capl'o. v. Istas reuelatiōes mens ꝓcipit q̄ in intimis ⁊ imis stare ꝓsuecuit. ait Rich. Et sic patet secundū. sz qualiter reuelatio distinguat.

Distinctio tertia

Tertio videndū est de q̄libet istaꝝ reuelationū. Et ꝓmo de sensibili. q̄lit spūs noster ꝓ eā ad excessum etnoꝝ allicit. De q̄ notandū est. q̄ hec reuelatō fit plebi simpl'r viuēti. de egypto tpali iā exire desiderāti ad terrā ꝓmisse eternitatis Et hec reuelatio vt dic Rich. sup Apoc. ca. j. sz sensibilis fit duplicit. Fit em̄ q̄nq̄ ꝓ signa sensibilia. vt q̄n res videt corpalib⁹ sensib⁹ extra absq̄ significatōe mystica. vt pharaoni ⁊ hmōi. q̄ nullū sensū spūalē vl' mysticū intellexerūt. Et sic nō fuit reuelatio facta illis q⁹ vltra sensum nihil manifestatū fuit Est ⁊ alia reuelatio sensibil' siue visio corpalis. q̄ fit sensib⁹ exterioribus. vt q̄n res vident i q̄b⁹ latet significatio mystica. q̄lis facta fuit patribus veteris legis ⁊ noue. vt dictū est. ⁊ patz ꝓ Dyoni. c. iij. angel'. hierar. q̄ mysteria noue rūt. vt abraā. isaac. ⁊ iacob. ⁊c. Necessitas huj⁹ reuelatōis fuit vt dic Dyoni. i epla ad Tytū. vt hō q̄ ꝓstat ex duab⁹ naturis. anima sz rōnali. q̄ simplex est i essentia. ⁊ corpore cōpositō inxta vtriusq̄ nature ꝓprietatē illuminet diuis cognitiōib⁹. vt ⁊ mēs et⁹ puras ⁊ simplices ⁊ intimas signoꝝ sensibiliū intelligētias segregate ab ipis signis cōspiciat et sensualitas eiusdē ꝓ nature ꝓprietatē coaptetur mētali cognitiōi. ⁊ sic ad diuina extendat Hec ille. Et ꝑm Augs. de ꝑa religiōe. Sic uisibilia dei a creatura mūdi ꝓcepta q̄ facta sūt intellecta ꝓspiciūt. ⁊ sempiterna et⁹ virtus ⁊ diuitas. Et hec ē a tpalib⁹ ad eterna ꝓgressio ⁊ ex vita veteris hoīs in nouū hoīnem reformatio. Hec ille. Quia iā sensualitas ordinate coopat cognitioni mētali. Hec reuelatio sensibilis facta fuit moysi cū de rubo ardenti dñs sibi sensibilit apparuit in subiecta creatura. ⁊ dixit. filijs israel dices. Ego sum de⁹ abraā isaac ⁊ iacob. ħ nomē mihi est i eternū In hac reuelatiōe sensibili oñdit dñs ignez diuitatis. in q̄ verbū paternū oñdit suā sensibilē denoiationē. in q̄ cōiungit eterna cum tpalib⁹. spūalia corpalib⁹. patriā cpalib⁹. cuz dic. Ego sum de⁹ abraā isaac ⁊ iacob. Ego i quit sum. q⁹ esse meū eternū ⁊ imutabile est. Nō etiā oñdit Joh. viij. dicēs. Ānq̄ abraā fieret ego sum. Et dic Hieroni. ad Marcel De⁹ q̄ exordiū nature nō hz. ꝑ se nomē esse tie tenuit. Ego sum de⁹ abraā isaac ⁊ iacob. de⁹ aūt sum viuoꝝ nō mortuoꝝ. Mat. xxij Ego sū de⁹ abraā isaac ⁊ iacob. Ergo abraam isaac ⁊ iacob viuūt. sz nō viuunt i tpali mutabilitate. nō exilij h⁹ calamitate. sz etna hereditate. q⁹ nomē ħ mihi i eternū est. Dices ḡ filijs israel. Ego sum de⁹ abraā isaac iacob. eos alliciēdo vt egyptū tempoꝝalem

corruptibilē ꝛpegrinū egrediant ad terram hereditat̄ patribꝫ ꝓmissam ꝛ datā. terrā in/ ꝫ eterne stabilitat̄ ꝛ veritat̄. terrā eterne beatitudinis ꝛ hereditat̄. Hā vt dicit Aug⁹. in ꝑmone de natiuitate dñi. Hat⁹ est nob xp̄us in xpo mobilitate vt nos ꝓducat ad patris eternitatē. Fact⁹ est de⁹ homo vt hō fierꝫ deus. Veniat igit mō nō corpaliter ſz mētalit memoria eterna cogitādo. qz sicut Aug⁹. iiij de tri. c. xvij. cū eterna cogitam⁹ nō sumus i hoc mūdo quē iā trāscendim⁹. veniat etiā intellectui eterna ꝓtēplatio. qz. xviij. moral. dicit Grego. In sanctis fit eternitas aspiciendo dei eternitatē. veniat etiā volūtati eterna amādo. qz sicut dic Grego. j. moral. Unusquisq electoꝝ adhuc in mūdo posit⁹ corpe. mēte amāte. etiā extra mūdū surgit. Et. xv. dic. Supiora amare iā sursum ē ire. cunctꝫ magno ꝺsiderio ad celestia inhiāt miro modo ꝺlectāt. Sic igit patet qualit sensibilis reuelatio etnoꝝ ad eterna allicit.

Distinctio quarta

Quarto videndū est qualit ꝑ intellectualē reuelatiōez eternoꝝ spūs noster ad eterna introducit. q̄ fit intellectualit viuētibꝫ. vt filijs isrl̄. de egypto hui⁹ mūdi mētalit iā egrediētibꝫ ꝛ ad eterna tendētibꝫ. Et hec reuelatio nō fit oculꝫ carnis. ſz mēris. vt dic Richard⁹. Et fit duplicit. qz q̄dꝫ fit q̄ ꝑ spūm scm̄ anim⁹ illuminat⁹ formalibꝫ rerꝫ visibiliū similitudinibꝫ ꝓmōstratis siue ꝓsentat̄ ad inuisibiliū cognitiōz ducit. qualit Johes vidit i Apoc̄. ꝛ tm̄ veritatez intellexit. Hec reuelatio ad eterna ducit q ꝑ eā intellect⁹ in inuisibiliū ꝛ eternoꝝ cognitiōz erurgit ꝛ ꝓducit. vt dic Richard⁹.

Secūdo mō fit hec reuelatio eternoꝝ sine visio intellectual vt dic Rich. q̄m spiritus human⁹ ꝑ internā inspiratiōz suauit tactus nullis mediātibꝫ rebꝫ visibilibꝫ ad celestium cognitiōz erigit. sicut vidit ꝓpha qui vidit in spū. Et Haymo sup Apoc. ꝺcordat vbi dic Intellectual visio siue reuelatio fit q̄dꝫ nō ꝑ corpales res. nec ꝑ sil̄es. ſz ipa ꝑsona ꝑ se ipam manifestat videntibꝫ. qđ ꝓprie electoꝝ ē Matth. xvij. Caro ꝛ sanguis nō reuelauit tibi ſz pr̄ me q̄ in celis est. ꝑ interioꝛē inspiratione. ait ps. Audiā q̄d loquat̄ in me dñs de⁹. Hec occulta reuelatio eternoꝝ videt in nui ꝑ qđ dictū est moysi Exo. iij. q̄ in ite/ rioꝛibꝫ deserti dictū ē sibi. dices filijs israel. Qui est. misit me. hic apparet q hec reuelatō fit intellectualit viuētibꝫ. qz filijs isrl̄. ꝛ in interioꝛibꝫ mētis. qz interioꝛa deserti ingredientibꝫ. Unꝺ vercell̄. in plo. sup Lañ. dicit sic. Populo israelitico mādatur nomē intellectuale. ſ. qui est. siue. ens. qđ est emanatio ꝑsonalis existētie a causa causalissima. Et Damꝺ. li. j. c. iij. dic. q qui est. ꝓncipali⁹ est nomē omniꝫ noiꝫ dei. q̄ de deo dicunt. Totū em̄ in seipo cōprehēdit velut quoddā pelag⁹ infinitū ꝛ interminatum. Hic ꝺcordat Augustin⁹. v. li. de tri. c. ij. Et qz illud ꝑbū est. significat p̄s nūc eternitat̄. ß qđ ambit oēs differētias tpis. put ꝺ deo ꝺr. iō mentē siue intellectū a tpalibꝫ ad eterna. a sensibilibꝫ ad intelligibilia ducit ꝛ ꝓtrabit. vsq ad nūc eternitat̄ qđ varietates tpis nescit vt tles dicāt illud ꝑbi. Hra ꝓuersatio in celis est Sz sciendū est q ista reuelatio intellectual eternoꝝ nō fit nisi intelligētibꝫ ꝛ interioꝛa ingredientibꝫ. vbi oīe velū remouet̄ ab eis. Hā reuelatio ꝺr q̄si velī remotio ab oculis intellectualibꝫ quā remotiōz petiuit dauid dices Reuela oculos meos ꝛ ꝺsiderabo mirabilia de lege tua. De ß velamie dic apl̄s. ij. ad Corinth. iij. Usq in hodiernū die velamen in lectiōe veteꝝ testamēti manet nō reuelatū. qđ in xpo euacuat̄. Nos aūt reuelata facie gl̄iam dñi speculātes in eādē imaginem trāsformamur a claritate i claritatē tanq̄ a dñi spū. Uelamē g̃ a xpo euacuat̄ vt nob pr̄ manifestet̄. Matth. xi. neq̄ pr̄em q̄s nouit nisi fil⁹. ꝛ cui voluerit fil⁹ reuelare. xp̄m aūt spūsanct⁹ clarificat nō in se ſz in nob. vt ipe Joh. xvj. dicit. Cū venerit paclit⁹ ille me clarificabit ꝛ docebit vos oīa. qz amoꝝ diuin⁹ oīe velū remouet. ꝛ oēm ꝛitatē docet. Unꝺ apl̄s. j. Coꝛ. ij. Nobis aūt reuelauit deus ꝑ spm̄ suū q̄ oīa ꝑscrutat̄ etiā ꝓfunda dei. Et j. Joh. ij. Unctio docebit vos oīa. ſ. spūsscūs

Distinctio quinta

Quinto videndū est q̄lit ꝑ supintellectualē reuelatiōez eternoꝝ spūs noster eternitati initat̄. Sz hic ꝓmo occurrit dubiū. q ī reuelatiōe ista supintellectuali videt̄ includi oppositū i adiecto. quia vt ait Papias. Reuelatio ē manifestatio eorū q̄ fuerūt abscōdita. ſz abscōdita reuelant̄ cū intelligūt̄. q̄ aūt intelligunt̄ nō sunt supintellectualia. g̃ nulla reuelatio ꝺr supintellectual. Sz ad hoꝝ cognitiōz habēdā est notādū q ꝑm sctōs. augustinū. gregoriū.

dyonisiꝰ. z alios doctores bonos. hoi a dō donāt diuersi habitꝰ supnaturales ad suuꝫ finē q̄ est supnaturalē cōprehēdendū vl cōsequēdū. donāt em̄ intellectui habitꝰ supnaturales ad suū finē cognoscendū. vt fides. z scia diuinoꝝ ꝛc. Donāt etiā volūtati supnaturales habitꝰ ad deū diligēdū. vt charitas siue amoꝝ gratuitꝰ ꝛc. Sz habitꝰ charitatis excellit oēs habitꝰ itellectꝰ vt fidē z spem et sciam ꝛc. vt expresse oñdit aplꝰ. j. Co. xiij. vbi primo enumeratꝫ aliquib actib z habitib intellectꝰ z volūtatꝫ. maioꝝ aūt horꝝ infert est charitas. Et oñdit ibidē q̄ nullꝰ habitꝰ vel actꝰ intellectꝰ est meritoꝝ sine habitu volūtatis q̄ est charitas. z q̄ habitꝰ intellectꝰ aliqualit cuacuabūt ꝓpter impfectiōz eoꝝ ī patria. Habitꝰ aūt volūtatꝫ ꝓpter suā pfectiōez pmanebūt ī patria. sz pfectiones eliciūt actꝰ. vt patz. z iō actꝰ dilectiōis hic pfert actui cognitiōis tāq̄ pfectior. Vñ Matth. xxij. ōr. q̄ dilectio est primū z maximū mādatū. Itē actui dilectiōis ꝓuenit vnire z trāsformare. vt dicē Dyoni. de diui. no. vt visū est supꝝ. hoc aūt nullꝰ attribuit itellectui ꝓprie. Ex his igitur ptz plane q̄ actꝰ dilectiōis excellit z pcedit actū cognitiōis itellectual in aliq̄ gradu Inq̄tū aūt eū excellit intrīn cū excedit attingēdo deū in aliq̄ gradu dilectiōis. ad quem actꝰ intellectual extēdi nō pōt. qz supintellectual est saltē in hac vita. qz in pria videbimus deū sicē est. vt ōr. j. Jo. iij. Hec obstat qd dicē Aug⁹. Incognita neq̄q̄ pñt amari. qz ē noticia aliq̄ nō intellectual. sz affectual seu experimētalis. vt statim patebit. Cū pdictꝫ cōcordat Hugo cōmētator Dyonisij sup. vij. angel. hierar. dicēs sic. Intelligas quāta est vis veri amoꝝ z dilectiōis. si tn̄ intelligi pōt qm̄ dilectio supeminet scie. z maioꝝ est itelligētia. pl⁹ eīm̄ diligit q̄z intelligit. Intrat dilectio z appropinq̄t. vbi scia foris stat. Et reddit rōnē. Quia amoꝝ inq̄t pſumēs z confidēs amato. suo acumine penetrat oia. impetū sequēs ardētꝫ desiderij sui. nec dissimilari valens donec ad amatū queniat. z eoipo āplꝰ adhuc sitiēs itrare ipm. z esse cū ipo. z esse tāpe. vt si fieri possit h̄ idē ipm sit qd ipe. Ecce expresse dicē q̄ verꝰ amoꝝ dei vnit deo īmediatꝰ q̄z intellectio. z qđ intellectꝰ nō capit. Sic g̃ talis noticia affectual est supioꝝ itellectuali. Cū his concordat p oīa vercellenſ. sup Lañ. dicēs q̄ affectꝰ z intellectꝰ simlꝫ coambulāt vsq̄ ad nouissimū defectū intellectus. vbi hz sue cognitiōis z sui lumis cōsummationē. Affectꝰ aūt adhuc ptinet pncipalia in deū suspiria. supintellectuales extēsiones. z immissiones. feruidos fulgores. z fulgidos feruores. ad quoꝝ oim sublimes excessus z excedētes sublimitates itelligētia trahi non pōt. sz solū pncipalis effectꝰ deo vnibilis. et h̄ idē post dicē. Tāta est ꝑtus veri amoris et puleri q̄ nō solū facit hoies z angelos excedere ꝓpriā naturā vt in deū ascēdāt. sz etiam deū q̄si naturā ꝓpriā egredi vt ad creaturas ḡsi infra naturā suā pcedēdo descēdat. Et h̄ vt dicē Dyoni. iij. de diui. no. audendū est dicere p̄ bitate. cū tn̄ sit īegressibilis a se. licz ipe suā immēsitatē nr̄e capacitati cōtemperet eo īmutato. Hec reuelatio supintellectualis eternoꝝ fuit facta moysi in interioribꝰ defixo ꝓstituto. querēti a dño qđ sibi nomen esset. Respōdit dñs in subiecta creatura dicens. Ego sum q̄ sum. vt ōr. vercel. ego sum esse in se reflexū. vl entitas. q̄le nomē nō ꝓcipit nisi ab apice pncipal affectiōis. q̄ eternitati vnit q. d. Ne nemo potest cognoscere nisi p me ipm. Vñ nomē qđ querꝫ est mirabile qđ nemo scit nisi q̄ accipit. Apoc. ij. vbi dicē Aug⁹. Nisi q̄ accepit p reuelatiōz vel experientiā. vel sicut dicē Haymo q̄ ad h̄ destinat est vt experimēto cognoscat. Ex q̄ patz q̄ reuelatio hec nō fit nisi mētibꝰ seraphicis in interioribꝰ deserti existētibꝰ. i. in caligine occulti silentij in q̄ reuelate z ꝛe apparet deꝰ supintellectualiter. vt dicit Lincoñ.

Distinctio sexta

Exto cū reuelatio eternoꝝ ista sit superintellectual z iō cogitari nec dici possit. vt supra patuit. Jōportꝫ videre q̄liter sit attingēda z obtinēda. Circa qđ notandū est q̄ Dyoni. in li. de mystica theologia volēs thimoteo oñdere accessuꝫ ad istā reuelatiōz supintellectualē eternorū. docet eū derelinq̄re oēs reuelatōes sensibiles. z oīes reuelatōes itellectuales tā naturales q̄z supnaturales. z oīa sensibilia z itelligibilia. donec ingrediat caliginē occulti silentij. in qua reuelate z ꝛe apparet dūs supintellectualiter. Ubi Dyonisiꝰ. c. j. dicit sic ſm trāslationē abbatꝫ. Tu aūt amice thimotee ad hoc q̄ capax fias mysticaꝝ ꝓtemplationuꝫ siue reuelationū incorporari sic radio diuino. derelinque sensus. z sensibilia exercicia z intellectuales operatōes z oīa intelligibilia z tocti conatu big cōprime te. z si est vbi pos-

sibile cōsurge ignote z supintellectualit ad vnionē dei.que est sup omnē cognitionem. Istud verbū cōsurge ignote.exponit lincolniēn.cōmentator dicit sic. Surge z restitue te incognite vt possibile est ad vnionē dei.i. eius q̄ sup omnē cognitionē est.que quidem restitutio vl resurrectio fit p ipsi⁹ solis⁹ forte desideriū z amorē supferuidū.que nulla rationalna inuestigatione potest esse cognita. Et infra dic. Cessans em in ista caligine ab opatione cognitiois.sz estuās desideriū solius dei pfecte ab ipo incogniti.ipi soli vnit z cognoscēs videt in ista caligine sup intellectum.qz ad h cognoscendū nō posset intellectus human⁹ z inoculat⁹ attingere.nō q̄ intellect⁹ dicat inoculat⁹ a p̄uatione potentie visiue.sz a p̄uatione oīs act⁹ visiui dū oculatur in illa caligine. Sequit. Et bi sūt gradus ascēsionis in spūalē caliginē signati per ea que sunt hystorice facta Moysi. Et is ē mod⁹ habēdi se in caligine illa donec diuinus rad⁹ vere incircūuelate appareat.z se reuelet dicto modo. Hec lincoñ. Grad⁹ igit ascēsionis ist⁹ sunt. p̄mo derelinquere omnia sensibilia.secūdo oīa intelligibilia. tertio ingredi caliginē vbi apparet de⁹. Cū his pcordat q̄s p oīa vercel.cōmētator in cōmento suo sup mysticā theologiā.ca.j. vbi p eandē hist⁹iā moysi oñdit grad⁹ ascēdendi caliginē mysticā.in q̄ se de⁹ incircūuelate reuelat. Un dic ibi.q̄ moyses Exo8.xxiiij.p̄mo missus est se purgare a multitudine sensibiliū.z deinde z a nō puris separari.z p⁹ oīnē mundationē audit sonū buccine z tonitrua videt z fulgura micātia z radios ml'tos emittētia.z post separatus a multitudine popularī cū aaron z nadab z abiu z septuaginta senioribus in israel tāq̄ rōnabilibus ascēdit. z tūc fuerūt sibi reuelata intelligibilia.s. eterne archetipie siue rōnes exēplares oīm creaturaz q̄ in deo sunt.quaz intellectuali ispectione deū cognoscim⁹.quibus nihil diuinius oculis itellectualibus ītuemur. Hec ille. Tertio dic.sz adhuc restat p̄ncipalior dei cognitio.q̄ figurat in eo q̄ moyses post p̄dicta separat ab his q̄ p̄dicta secū viderāt.z subtrahit illis visis.z intrat in caliginē ignorantie. vt patet Exo.xxiiij.z vnit incōp̄rehēsibilitati diuine quā nō penetrat intelligētia.q̄ omnū clarissima z in se claudit z celat secretissime oēs cognitōes cōp̄rehēsuas. Exēplū hui⁹ plane videt in luce stellari quō abscondit̄ in luce solari in meridie. Sequit. Et oīnis vni⁹ deo p eā qui est sup oīa p̄stituit̄.in excellētia quā nec rō inuestigat.neq; intellect⁹ speculat.z quasi ab oīnib⁹ talis quasi a seipo segregat.p vnitionē dilectionis q̄ est effectiua p̄ cognitōnis vnit deo intellectualit cū ignoto.z cū cognitiōe multo melioꝛi q̄s sit cognitio in eo q̄ intellectualis est. In eo q̄ cognitionē intellectualē derelinq̄t sup intellectū z mentē deū cognoscit. Hec ille. Exp̄dictis patere p̄t q̄ reuelatio sup intellectual' nō fit p intelligibilē cognitiōem sed p ardentissimā imo supferuidā dilectionis exp̄imentalē noticiā. Ex his etiā apparz sicut dic lincoñ.q̄ hec reuelatio q̄ fit incircūuelate z p̄ absq; symbolis z imaginib⁹. Fit sui nudam apparitionē solū fit his q̄ trāscendunt immūda oīa.i.terrena oīa.q̄ amore cōtracta maculāt amantē mentē z etiā pura q̄ nō maculāt mentē cōtingentē q̄ ascendunt sup ascēsionē omnū sanctaz extremitatum h̄ est.ascēdunt sup oīnes act⁹ oīnis v̄tut̄ apprehēsiue agētis q̄ntū possibile est intense.z derelinquūt oīnia diuia lumia illustrantia. z introeūt in caliginē h̄ est actualē ignorāti am oīm. Ubi p̄ est vt eloquia aiūt q̄ est sup oīnia.solū em ibi inuenit z tenet. Qual' ibi inuenit nō est effabilis. Hec ille. Cui tal'revelatio facta fuerit dicat illud Matthei.vj. Cōfiteoꝛ tibi p̄ dñe zc.

Distinctio septima

Septimo videndū est qualiter spūs buman⁹ ad veniendū p iter occulte reuelatiōis ad intrinsecū secretū dñi ab ipo inuitat Can.ij.dicēte. Surge,ppera amica mea.formosa mea z veni.z hui⁹ inuitatiōis subiūgit allectiuū dicēs. Quia iam ambulātib⁹ reuelata est v̄itas.qz tā vox turturis audita est ī terra nr̄a.i. vox paterni v̄bi reuelātis omnē veritatē in terra būanitatis nostre Dic ḡ. O amica mea,ppter secretoz reuelatiōem. Joh.xv. Uos dixi amicos qz oīnia q̄ audiui a patre nota feci vobis.noticia exp̄imētali.dic Grego.i omel'. Surge ad reuelationū pfectionē a sensibili ad intellectuale.ab intelligibili ad supintellectuale.z p̄m p̄s. Dispositi ascēsiones ī corde suo in valle lachrymaz. O colūba mea,ppter reuelationū exercitatoꝛ. Can.ij. O culi tui sicut colūbaz sup riuos aquaz.id ē.vt dic v̄cell'.innitētes aq̄s sapie.que deriuant a fonte sapie.in q̄b⁹ mētes colūbine tāq̄s in puro

spe culo ꝺtēplant reuelatiões mētē simplifi/
cantes ꝛ purificātes. Propera,ꝑꝑ reuela
tionū plenissimā effusionē. Uñ colūbe q̄ re
sident in mētis suspēdio q̄etate iuxta fluēta
plenissima.ꝛ ꝑ quā vt dicit vercell.q̄tū mor
talibꝫ ꝺcedit ad plenissimas sapīe essentialis
copias accedit.quaꝝ plenitudo nulla effusi
one diminuit. Hec vercell. O formosa mea
ꝑter reuelationū radiosam illūinatoꝛ. Uñ
Isa.lviij. Implebit dñs splēdoꝛibꝫ aīam tu
am.ꝛ eris q̄si ortꝰ irriguꝰ cuiꝰ nō deficiūt aq̄
Exēplū de moyse cuiꝰ facies ex ꝺsortio dñi
splēdida facta est.vt videri nō posset oculis
coꝛpalibꝫ. Veni,ꝑꝑ diuinaꝝ reuelationū
certā directioꝛ.ꝑs. Specie tua ꝛ pulcritudi
ne tua tē.qꝛ vox iā turturis audita est ī terra
nostra.gemitu amoroso cantās. Ego sum
via veritas ꝛ vita. Joh.xiiij. Ego sum via ꝑ
quā tutissime ibis.ego sum ꝟitas ad quam
certissime ibis.qꝛ iā finis enigmatꝭ est. Ego
sum vita in q̄ eternaliꝫ ꝑmanes. Qui em̄ in
uenerit me inueniet vitā. Prouer.viij.ꝝ veni
qꝛ mens q̄si auis turturea īuenit sibi niduꝫ
ꝺtinue māsionis ab eterno turture ꝑpatuꝫ.
vbi reponat pullos suos.ī. oñes castos et
amoroſos ꝺceptꝰ caste mētis.ꝛ casto ꝛ amo
roso turture.ī.ꝟbo paterno auditos ꝺceptꝰ
ꝛ gemitꝰ. Uñ glo.dic̄. Turtur est xp̄s ama/
toꝛ castitatꝭ.cuiꝰ vox audita est ī terra nr̄a.ī.
in humanitate.in q̄ verbū paternū denūci/
at nobis amenissimū aduenisse tps verꝭ ꝛ tē
pus gr̄e in q̄ nobis reuelabit oīa que audi/
uit a p̄re. Joh.xv.dū sicut dic̄ Grego. Affe/
ctus nr̄i imꝑmunꝫ diuīo amoꝛi cui nihil oc
cultaꝫ. Uñ vercell.exponit illud ꝟbū dicēs
sic. Turtur est soliuagꝰ.ꝛ signat mētis ꝟtutē
vnitiuā ꝛ supintellectualē.q̄ nidificat ī ame/
nissimis locꝭ virētibꝫ ꝛ assiduis ꝺtēplatiuis
mētibꝫ.ꝛ pullos vt turtur fouet nocte ī sup/
lucēti caligine occulti silētij Amē.

Sextū iter eterni/

tatis ꝑ qđ spūs nr̄ venit ad intri
secū secretū ꝛ eternale maneriuꝫ
dñi ihu est eternoꝝ experimentalis
ꝑgustatio ꝛ noticia. Nisi em̄ esset in nob eter
noꝝ quedā spūalis ꝑgustatio.nō dicerꝫ. ꝑs
Gustate ꝛ videte q̄m suauis est dñs tē. Ad
maioꝛē huiꝰ itineꝛ noticiā septēꝑ ordinem
sunt notāda. Primo igit videdū est quid
hec experientia dicaꝫ.ꝛ q̄re ꝑcedētia itinera se/
quaꝫ. Secūdo q̄ꝝ potētiaꝝ ꝟsta experimē/
talꝭ noticia dicaꝫ Tertio q̄lit spūales sensꝰ
potētiaꝝ ab experimētali noticia ipediāt q̄r/
to q̄lit ꝺteriores sensꝰ spūales repāt lꝭ refoꝛ
mant. Quinto qualit ꝑ gustū ꝺteriores
spūalē eterna ꝑgustant. Sexto qualit q̄/
libet sensus ꝺterioꝛ spūalis eterna experiat
Septimo qualit spūs noster ad venien
dū ꝑ iter experientie ad intrīsecū dñi ivitat

Distinctio prima

Primo igit videdū est q̄d ꝟ experientia
dicaꝫ.ꝛ qualit alia itinera sequatur.
De q̄ notandū est.q̄ siē dicit papias
q̄ experiētia idē est qđ noticia. Uñ experientia
videt esse obiecti cuiuslibꝫ potētie p̄tialis
actꝰ ꝛ noticia. Actꝰ em̄ vitales attingunt sua
obiecta actiue vl passiue vl vtroq̄ mō. ſm
quosdā. alias potētia nō fieret in actu. Uñ
si oñes hoies dicūt mihi ꝟ esse dulce ꝑ hoc
nō habeo noticiā experimentalē de illo.etiam
quātūcūq̄ ꝑbēt ꝑ rōes.ſz opinionē vel fidē
vel sciam possem hr̄e. Sz si gustꝰ me attigit
gustabile.vl attingit ab illo.tūc habeo noti/
ciā experimentalē illiꝰ. Sil est de gustu inte/
riori ꝛ aliꝭ sensibꝫ spūalibꝫ. Uñ si ego lego
vel audio ab aliq̄ q̄ dulcis sit dñs,ꝑter hoc
nō habeo noticiā experimentalē de ꝟ. nisi gu/
stus spūalis attingat a dulcedine diuia.vt
dicat cū spōsa. Fructus eiꝰ est dulcꝭ gutturi
meo. Lañ.ij. vbi loquit ꝺ gustu spūali.vt pa
tet in glo. Et ista noticia experimētal ꝑfectis
moꝝ est. Uñ dicit Bern̄.sup Lañ. Quicūq̄d
de tuis occultis scimꝰ o dñe Jhu aut scꝑtu
ra docēte.aut te reuelāte.aut certe qđ ꝑfectis
simoꝝ est gustādo didicimꝰ.i.experiēta. Et q̄
patere pōt scōm s.q̄ istud iter experimentalis
noticie eternoꝝ rōnabiliter sequit̄ innera ꝑ
cedentia. Quid ꝑdest nāq̄ multa cognosce/
re ꝛ intelligere nec illa expiri. nec ad aliquez
vsum illa habere.q̄ experientie noticia q̄q̄ ē
necessaria. Unde Hugo cōmentatoꝛ super
vij.angelice hierarchie.dicit sic. Nō facit ꝑfe
ctum cognitio ꝟtutis nisi ꝛ habitꝰ virtutis ꝑ
experiētia subsequaꝫ. Magistra em̄ intelli/
gēdi est experientia.ꝛ illa optime iudicij veri/
tatē cognouit.qui cā nō audiēdo solū ſz gu/
stando ꝛ faciēdo didicit. Sequit. In experi/
entia nāq̄ ꝛ habitu virtutis cognitio ꝑfecte
veritatis.quia in sola intelligēdi illuminati
one inchoaꝫ. Hec ille. Ad hanc experientiam
hortaꝫ Petrꝰ prima cano.c.j.dicēs. Si em̄
gustastis q̄ꝝ dulcis est dñs.rationabiliter ite/
rq̄ iter experimētalis noticie eternoꝝ sequit̄

pcedentia itinera tāq̄ illa pficiēs.

Distinctio secūda

Secundo videndū est quaꝝ potētiarū z quoꝝ sensuū exp̄imentalis noticia esse dicat. Circa qđ notandū est q̄ in libro de spū z aīma dr sic. Duo quidē i homine sunt sensus. vn⁹ interior z alius exterior. z vterq̄ bonū suū habet in quo pficitur. Sensus exterior reficit in cōtemplatōe humanitat̄. sens⁹ iterior īcēplatiōe diuinitatis. Propterea eīm deꝰ factꝰ est homo vt totū hominē beatificaret. z tota cōuersio hominis esset ad ipm. z tota dilectio esset i illo cū a sensu carnis videt p carnē. z a sensu mētis p diuinitat̄ cōtemplationē. Sequitur. Nocerat totū bonū homis vt siue ingred̄eretur siue egrederet pascua in suo factore inueniret. Et ifra dicit. Cū homo ꝓstet ex carne z aima. z in carne sint q̄nq̄ sensus. s. visus auditꝰ. olfactꝰ. gustꝰ. z tactus. quos tamē nō mouet absq̄ aime societate. ita aīma similit habet q̄nq̄ sensus suo modo. qr spūales rēs nō corpalibꝫ sensibꝫ sz spūalibꝫ rimāde sunt. Et sequit. Vñ diuina vox in Deutero. ait. Videte q̄ ego sum deꝰ. Ecce spūalis visus. Et in Apoē. Qui habet aures audiat q̄d dicat spūs ecclīs. Ecce spūalis auditꝰ. Et in ps. Gustate z videte q̄m suauis est dominꝰ. Ecce spūalis gustꝰ. Et apl's. Bonꝰ odor xp̄i sumꝰ. Ecce spūalis olfactꝰ. Et i euāgelio Fi de mulierē se tetigisse magis q̄z corpe oñdit. dicēs. Quis me tetigit. Ecce spūalis tactus Et sequit. Sic mō cū oīmi cautela seruādū est q̄d ad corpis sensus. z q̄d ad aie dignitatem ptineat. Hec ille. Ex his plane ptz q̄ sicut experiētia corpaliū fit sensibꝫ corpalibꝫ. ita expientia spūaliū fit in mēte spūalibꝫ sensibꝫ.

Distinctio tertia

Tertio videndū est qualit̄ sensus nostri interiores spūales ab illa experimētali noticia impediūt. De quo notandū q̄ sensus spūales dupliciter impediunt ab exp̄imētali noticia. Vnū impedimentū est ex natura corrupta. aliꝫ est ex nostra negligētia. De p̄mo impedimēto bernardꝰ i mōe. lxvj. sup Cañ. dicit sic. Sapore interiorē p̄didim⁹ ab ipo pene exordio generis nr̄i. Vñ exquo cordis palatū sensu carnis q̄lente infecit virꝰ serpentis antiq̄ cepit nō sape bonū. ac sapor noxꝰ subintrat z insipiētia mulierꝫ. i. sensualitat̄ saporē bōi excludit. qr serpētis malicia z astutia mulieris insipiētiā circūuenit. Hec ille. Iste morsus serpētinꝰ fecit sensus interiores langue scere z tabescere. Ex tūc eīm visus interior spiritual' tenebr̄escit. auditꝰ surdescit. olfactꝰ tabescit. gustus amarescit. z tactꝰ crassescit. vt clamet p̄pheta. Oculos habēt z nō videbūt aures habēt z nō audiēt rc. Tales manent in tenebris exterioribꝫ carnis. De īpedimento secūdo dicit in libro d̄ spū z aīma sic. Hoc bonū magnū qđ habuit ex duplici ssu. s. interiori z exteriori bene ordinato malū magnū secutū est. quoniā p̄dito bono qđ intus erat egressa est aia ad bona aliena q̄ foris crāt. z pactū fecit cū delectatiōibꝫ seculi. requiescēs in illis. nō attendēs homo boni sui interi⁹ absentiam. eo q̄ cōsolatiōes suas cerneret in bonis alienis. Hā cum exterior sensus carnalis bono suo foris vtit. interior sensus q̄si obdormit. Non enim cognoscit bona interioris sensus q̄ iocūditate bonoꝝ exterioꝝ capit. De hoc vide hic p̄imo mēbro pleni⁹. qualiter vtrūq̄ impedimētū tollitur. s. experimentalis noticie. Itē in tertio itinere aliqua inuenies de eodē.

Distinctio quarta

Quarto videndū est qualiter sensus interiores spūales reformant vel reparant. Circa qđ sciendū est q̄ cōtra p̄imū impedimētū. s. corruptōz nature necesse est vt a Jhū sensus nostri aperiātur anteq̄ eterna experiant. Vñ Bern. libro d̄ amore. c. xix. dicit. Dñs post suā resurrectōz loquēs discipulis. ait euāgelista Luc. xxiiij aperuit eis sensum vt intelligerēt scripturas. Cum eīm inq̄t Bern. scripturaꝝ interioreꝫ sensum z virtutē miraculoꝝ z sacramētoruꝫ dei ceperim⁹ nō solū intelligere sed etiā quadā vt ita dicā expientie manu palpare z tractare. quod nō fit nisi quodā ꝓscientie sensu z experiētie disciplina. intelligētis z scientis bonitatē dei z virtutē. q̄z potēti bonitate. cū efficaci virtute in filiꝫ gratie opꝰ ipsi⁹ gratie operat. tūc demū sapiētia qđ suū est exequit tūc quos dignos iudicat. vnctiōe sua docet de oīmodꝫ. tūc apposito bonitatis sigillo. omnia pectora nostra vnctiōe illa z emollit z ipīmit z ꝓformat. Et si q̄ dura. si q̄ rigida iuenit. inculcat z infrigit. donec leticia dei salutaris accepta z sapie spū p̄ncipali ꝓfirmata. aia leta z sctā decāret ad deū. Signatū ē super nos lumē vult⁹ tui domine. dedisti letitiam in corde meo. z idē sup Cañ. sermone

xxxvj. Sapiētia assiduē vincit malicīā id ē cōcupiscentiā in mētibꝫ ad quas intrauerit. saporē mali quē illa inuexit sapore meliore exterminās. Intrās em̄ sapiētia duz sensus carnis infirmat. intellectū purificat. cordis palatū sanat z repat. sanato palato iaz sapit bonū. Sapit z ipa sapiētia qua in bonis nihil est melꝰ. Dec ille. Cōtra impedimētum secundū. scz nostrā negligentiā. necesse ē vt sensus exteriores sopiant. z a sua vagatione restringant. quia tunc interiores excitant z exercitant. Unde tertio moral'. Greg. dic̄ sic. Si exterior euagatio sensus claudit. interior sensus aperitur. Cuiꝰ rationē reddit Hugo de archa noe. vbi dicit. Dentes ḡs cure carnales exagitāt nō ꝓhendūt sapidam sapiētiā. sed qui minorat actu ipse inuenit eā. quia dū animꝰ ab exterioribꝫ ad interiora abstrahit. ad seipm colligit. z robustior ad cōtemplāda celestia euat. z cū a delectatione exteriori abstrahit. necesse est vt aliquid spūalis gaudij p̄gustare incipiat. ne si oīno a delectatiōe māserit alienꝰ ḡsi semē aridū sine humore ad gramē sapie nō ꝙuale scat. Sequit. Fit ḡ diuina gr̄a inspirāte. vt mēs sic abstracta. z terrenis desideriis exuta statim ḡdā insolita leticia pfundat vt amplꝰ amaz esse agnoscat qō deseruit q̄ magis dulce sentit qō inuenit. Sequit. Illas mēteꝫ interne dulcedis desideriū trahit. ḡs nullꝰ ꝓcupiscētie carnal' affectꝰ fligauit. Dec ille

Distinctio ānta

Quinto vidēdū est qualit̄ p interiorē gustū spūalē eterna p̄gustāt. Circa qō sciēdū q̄ nisi gustꝰ spūalis esset in nobꝭ dñs nō diceret. Qui māducat hunc panē viuet in eternū. Jo. vj. De gustu eternoz spūali ōt Ber'. li. de amore dei. c. xix. Dēs ē quedā vis aīme q̄ inberemꝰ deo z fruimur. Fruitio aūt h̄ in sapore q̄dā est dinio. Quare sapia a sapore dr. sapor aūt iste in gustu q̄dā est. Gustū aūt istū nemo p̄t digne exp̄mere. nec etiā q̄ merek gustare. sz p̄t dicere. Gustate z vi. q̄m suauis est do. Dec Ber'. Dic̄ etiam Greg. omel'. xxvj. Suauitatē eiꝰ nō cognoscit̄ si hāc mīme gustaſ. Et q̄ ḡ gustū illum nēo p̄t exp̄mere sz solū p experiētiā noscit. ideo oportet viā q̄rere q̄lit̄ spūs nr̄ ad istā gustꝰ experiētiā possit p̄tingere. De q̄ notādū est q̄ ihs q̄ est sapia p̄ris sapida. qz in eo est sapor omis suauitat̄ z delectamēti. Primū exiuit (vt dic̄ Hugo sup. plo. ange. hierar.) p creaturā mūdi. manifestauit seī opibꝫ suis. z ceperat videri visibilit̄ inuisibil' p effectū suū visibilē. Et ille exitꝰ sapie causabat i sensibꝫ nostr̄ exterioribꝫ q̄ndā noticiā eternoz scīētialē. q̄a fm aplm. Inuisibilia dei a creatꝰa mundi p ea q̄ facta sūt intellecta ꝙspiciūt. sempiterna q̄z virtꝰ eiꝰ z glia z diuitas. Et licet illō lum̄ sapie aliquē causet saporē in sensibꝫ. vt p̄z p ps. Delectasti me dñe i factura tua z̄. nō illa delectatio fit sp̄ ex gustu sapiētiali. oleo ḡtie ꝙdito. nec illa noticia est exp̄mētalis sed discursiua. Sc̄o vt dic̄ Hugo ibidē. exiuit sapia p̄ris incarnata. z facta ē lumē in testa. vt nos illumīaret z ad p̄rem reuocaret. Et ille exitꝰ sapie sine manifestatio causabat in sensibꝫ nr̄is interioribꝫ q̄ndā noticiā eternoz credibilē. supnaturalē. z iō notabilior est p̄cedēte qz supnaturalia dona pficiūt naturā vt dic̄ Dyo. Sz nec illa noticia ē exp̄mētalis. qz experientia repugnat fidei. vt p̄z p Gre. Tñ ex noticia fidei firma m̄ltiplex noticia ꝙsolatio habek. vt p̄z p Dyo. de di. no. ca. vñ vbi dic̄ sic. Fides diuia est stabil' collocatō credētiū. collocās illos i p̄itate. ꝙfirmās simplicē p̄itatē ītrāsmutabili idētitate i ipis credētibꝫ Et credētē in p̄itate teste scp̄ta Roñ. vij. nihil mouebit a leticia q̄ est fm veraꝫ fidē. sz habebit i ea pmanētiā inobil' z intrāsmutabil' idētitat̄. Qui ei p̄itati vnitus est ex ipa vnione bñ nouit qñ bñ sentit. cuius mēti corripiāt eū tāḡ mēt̄ excessū passū Tertio vt ōt Hugo. sapia icarnata q̄ se p̄uisibilia manifestat voluit oñdere quō ipa aiorꝫ cibus z refectio ē. Et iō carnē assumptā nobꝭ eduliū. posuit i sacr̄o. vt p cibū carnis ad gustū inuitaret diuitat̄. Dec ille Egressa est ḡ sapia p̄ris z q̄si iā panificata. vt etiam dicat. Ego sū panis vite. z p̄ dat vobꝭ panē de celo vez q̄ de celo descēdit. Jo. vj. Igit ihs in sacramēto ē verꝰ cibꝰ z ꝑe gustabil'. vt p gustū corpis eiꝰ pueniat ad gustū diuitat̄ eꝰ. quia ipe est via fm hūanitatē ad eiꝰ diuinitatē. vt supꝰ dictū est. Sūme āt necessariuz est ad h̄ vt ad gustū ītime diuitat̄ ptingat̄ p corpus eiꝰ i sacr̄o. q̄ sensus corpal' aliq̄ sensibili signo foueat z determiet. z vt itellectꝰ lumie supnaturali fidei ꝙfortet. z vt volūtas caritate inflāmet. z sic p spūalē māducatiōz corpis ip̄i ad gustū abscōdite diuitat̄ ptingat. Sz cce. h̄ ihs dic̄ Jo. x. Ego sū ostiū. p me si q̄s introierit saluabit̄ z pascua inuenie. Ego sum ostiū sensui corpali p sig̃ sensibilia mōstrāa

Ego sū ostiū intellectui p fidē pfectā reserā. Ego sū ostiū volūtati p caritatē feruidā. gustatū. z habitatū. Ego inq̄z sū ostiū sensui p sīg sensibilia mōstratū i sacro p sensibiles spēs sacramētales panis z vini. q̄ significāt pfectā refectiōz. Sīg em sensibilia aliud faciūt i cognitōz venire. Vñ Hu. vbi supra dr. Ne būana infirmitas p̄tractū carnis i assumptōe abhorreret. iō p̄sueti edulij spēby carnē velauit. vt sensus foueret dū cō suera ḡcipit vt etiā intellect⁹ credēdo z affectus diligēdo determīate dirigeret ad cibū būc quē p̄ sanctificauit. Jo. vj. sub spēby panis z vini. q̄ etiā signāt pfectā refectiōz esse in h sacro vt ait. Jtē ego sū ostiū intellectui p fidē pfectā reseratū. Vñ Chry. i tracta. dr symbolo dr. Fides est lumē aie. ostiū vite. fūdamentū salutis etne. z Isa. vij. Nisi crediderit nō intelligetis. q̄ p fidē intrat ad p̄tatis cognitionē. Vñ Aug⁹. sup Jo. dic. noli itelligere vt credas. sz crede vt itelligas. Intelligere em̄ est merces fidei. Fides mūdet te vt itelligere repleat te. Hec ille. Intellect⁹ em̄ būanus sine radio fidei circa diuīa est q̄si cecus. Vñ ipossibile est q̄ itellect⁹ attingat corpus xp̄i vt exhibit sub spēby sacramētalib⁹ nisi lumine supnaturali certissime fidei illumīet z dirigat. alias nōvidebit riuulos flumis rorētis butiri z mellis. Job. xx. Qō exponens Gre. xxx. moral. Butirū nascit ex carne. z sīgt xp̄i būanitatē. mel vo descēdit ex acre. et sīgt xp̄i diuinitatē. Ex his duob⁹ descēdūt septē riuuli p̄platōis būanitatis. z septē diuitatis q̄s solū fideles i tāta plenitudine q̄nq̄z recipiūt vt videāt qō dicere nō valēt. Attigit ei fides inaccessa. ait Ber. sup Can. xmo. lxix. q̄ intellect⁹ p fidē illuminat⁹ z p̄fortat⁹ attingit hāc vitatē indubitanter q̄ xp̄s ve est in sacramēto. z diuitas ve est in xp̄o. Jtē ego iēs ve sum ostiū volūtati p caritatē feruidā apētū gustatū z inhabitatū. q̄ q̄ māducat meā carnē z bibit meum sanguinē. i me manet z ego i eo. Jo. vj. Hec aūt māducatio fit spūaliter. Māducare aūt spūaliter ē attingere ad rē h⁹ sacri. Res aūt h⁹ ē duplex. vna p̄tenta z signata. z ē xp̄s iteger q̄ p̄tinet sub spēbus panis z vini. Alia ē res signata z nō p̄tēta. et hec est corp⁹ xp̄i mysticum. Ille ḡ māducat spūaliter q̄ xp̄o p̄iūgit p fidē z caritatē. Fides p̄tinet ad cognitōz. caritas ad refectōz. ideo etiā vnit corpi xp̄i mystico. i. eccl'ie Ex ista ei māducatiōe oriť attingētia spūal'. alias xp̄o nō icorparemur dū carnē ei⁹ gustā⁹. De ista aūt incorpatiōe Aug⁹. sup Jo. dr. O sacrm pietatis. o signū vnitatis. o vinculū caritatis. q̄ vult viuere accedat. credat. incorporet. vt viuificet. Et Hu. sup. vij. ange. hierar. dicit q̄ ista māducatio dr viuifica. q̄ viuos secū efficit oēs q̄b⁹ se māducādū p̄bet. Dicat ḡ mā/ducās illō Can. v. Comedi fauum cū melle meo. Fau⁹ sic dic Orig. est cera p̄ginea. cellulis distincta. melle repletis. Quid ḡ est aliō Comedi fauū cū melle meo. nisi māducare corp⁹ p̄ginee carnis dulcissima diuitate repletū. z sic p gustū būanitatis puenit ad gustū diuitatis. z iō ad p̄libamē eternitatis

Distinctio sexta

Sexto notādū est q̄lit q̄libet sensus interior spūal' etna expiat. De q̄ sciendū est q⁹ Ber. li. de amore dei. c. xv. dr Sic corp⁹ h̄z suos q̄nq̄z sensus q̄b⁹ aie p̄iūgit vita mediāte. sic aīa h̄z suos q̄nq̄z sensus q̄b⁹ deo siue etnis p̄iūgit mediāte charitate Quare apl's dr. Nolite p̄formari huic seculo sz reformamini in nouitate sensus vr̄i vt p̄betis. i. exp̄imēto sciatis q̄ sit volūtas dei bona. bñplacēs z pfecta. Sequit. Per sens⁹ corp̄is veteramur z huic seculo p̄formamur. Per sensū vo mētis renouamur i agnitiōe di siue eterno. Et infra. c. ix. dr. Sic oēs sens⁹ corporales. s. visus audit⁹ odorat⁹ tact⁹. sine sē su gust⁹ infirmāt z ebetāt i opatiōibus suis sic añ aduētū Jēu mediatoris oēs sensus nostri spūales lāguebāt. p̄pt absentiā gust⁹ spūalis vl' sapiētial'. q̄ nec dū fuit incarnata. nec q̄si gustata. a cui⁹ gustu q̄sto diuti⁹ abstinē⁹. tāto sensus iteriores magis deficiūt z ifirmātur i actib⁹ suis circa etna. Vñ Gre. xxx. moral'. exponēs illō Job. xxvij. Attenuet fame robur ei⁹. z iedia iuadat costas ei⁹. sic dr Et rōnali aīa h̄z hō vt i ppetuū viuat. z tñ bois inid robur attenuat fame. q̄ aīa ei⁹ nulla interni cibi refectōe pascit z iedia iuadit costas ei⁹. q̄ spūali refectōe subtracta sensus mētis deficiūt. z tūc cogitatōes suas nec r̄gere nec tueri p̄nt. q̄ fames iterna sensus mētis extenuat. z iō se forīs extēdūt ad rpalia sp̄etis eternis q̄ eis nō sapiūt. Adueniēte aūt gustu sapie ait Ber. vbi s. c. xix. tūc seq̄t q̄dā dulce do saporis. quā i interiori suo sentiēs aīa mō q̄dā singl'ari q̄ suscipit cūcta discernit z dīju dicat. seq̄z omēs sensus vegetat z p̄firmat. Hā h̄ panis spūal' est ō q̄ dr Sap. xvj. Panē tū panē dedisti eis de celo sine labore omne

delectamentū in se habentē. ꝛoīs saporꝫ suauitatē. Et ideo iste panis sapiētialis nobis in sacramēto charitatꝫ exhibit⁹. maxie attingentie est. Attingit em̄ oēs sensus interiores intim̄ vt in oīb⁹ mād̄ucātib⁹ eū maneat ꝛ ipi in eo. vt nō moriant in eternū. sed in eternitate viuāt ꝛ maneāt. Joh. vj. Diuinissima igit eucharistia i se habēs delectamentū omnē sensū interiorē attingēs. sensum visus spūalis excitat ad expiendū eternoꝝ cōtemplatiōz. sensū audit⁹ spūalis excitat ad expiendū eternoꝝ affectiōz. sensū tact⁹ spūal' excitat ad expiendū eternoꝝ tētionē. sensuz gust⁹ spūalis excitat ad expiendū eternoꝝ p̄ libationē. Nisi istis sensib⁹ interioribꝫ eterna aliqualiter i hac vita expirent. Greg. mora. v. nō diceret. Sic eternitas p̄ inhiantē mētem sine spē cernit. sine sono audit. sine motu suscipit. sine loco retinet. sine corpe tāgit. ꝛ cū mens fantasmata imaginationū corpalium abūcit. iā aliqualit eternā diuinitatem ꝟspicit. quā si nec dū q̄d sit apprehēdit. agnouit tm̄ certe q̄d nō sit. Videam⁹ g̃ de singulis sensib⁹ interioribꝫ Primo igit Jhs panis vite i sacramēto māducat cū verei se habeat delectamentū oīm̄is suauitatis oim sensuū spūaliū. Et cū ipe sit candoꝝ lucꝫ eterne ꝛ speculū sine macula. Sap. vij. Attigēs sensum visus interioris hois iā aliqualiter exercitatū. ipm excitat ad eternoꝝ recipiendā ꝟtemplatiōz vel inspectiōem. Vñ Grego. xxiij. moral'. exponēs illud Job. videbit faciē eius in iubilo dicit sic. Plericꝫ ꝟtemplatione q̄dā retributiōis eterne. etiā prius q̄z spolient carne hilarescūt. dū in iubilo faciez dei cōspiciūt. qō fit cū aliquis spūalē oculū in radio eterni solis figit. ibi lumē viuēs videt. quia iā oīm̄i mutabilitatis vicissitudine atꝫ obumbratiōe calcata veritati eternitatis inheret. eiꝫ inhērēdo quē cernit ad similitudinē incōmutabilitatꝫ assurgit. atꝫ i semetipam auctoris sui incōuersibilē speciem dū recipit assumit. Que em̄ ad mutabilitatē p̄ seipam lapsa est. ad imutabilitatis statum immobilē vidēdo formal'. Hec Gregorius Dui⁹ sensus expientiā habuit q̄ dixit. Dilectus me⁹ candid⁹ ꝛ rubicūd⁹ ꝛc. Lañ. v. Experimētalit loquebaf ait vercell'. Secundo Jhs panis sacramētal' cū sit ꝟbū patris verbū aūt est noticia declaratiua cū amore vt ait Aug⁹. li. ix. de tri. attingēs aures spūales in sacramēto excitat eas ad expiendū allocutionē de eternis. qz quantū in se est semper notificat eterna. ꝛ illumiabit oēm̄ hominē. Āima aūt nisi hēret aures spūales abiles ad audiendū eterna ihs nō dixisset. Qui hꝫ aures audiēdi audiat. Math. xiij. ꝛ Lu. viij. Dñs aūt (vt dic̄ Gregꝫ. sup Ezech. omel. ij) nō querit aures corpis sꝫ mētis. Et Apoc. ij. dicit idē. Qui habet aures ꝛc. vbi dt Rich. Ille hꝫ aures audiēdi q̄ hꝫ sensum intelligēdi ꝛ affectū diligēdi ea que p̄mittunt. ꝛ idez dicit Haymo. Auris carnis tm̄ ad audiendū ꝟsistit. auris ꝟo cordis auditu simul ꝛ intellectu viget. Vas aures ꝟbū patris multipliciter alloquit. vt supra dictū est in inire meditatiōis. Et Aug⁹. sup Gen. ad literā dicit. Sapiētia fili⁹ dei nō cessat loq̄ occulta inspiratōe ad intellectualē creaturā. Sꝫ Grego. xiij. moral'. dic̄. Vñ exterior auditus aperit. inde interior obsurdescit. Dul' allocutiōis expientiā habuit q̄ dixit. Vox dilecti mei. vbi dic̄ glo. Gaudeo ꝟsolatoriā eius vocē audiēs. dū ei⁹ faciē nōdū video. tm̄ sublenato ad celū aīo aliquā suauitatez ꝑgusto fute beatitudis. ꝛ b̄ in p̄ūti seculo. Dec glo.

Tertio ihs panis sacramētalis. Luꝫ sic dicit Dyoni. iij. ange. hierar. existit fontana copia susceptionū diuinaꝝ suauitatū refundens de sua plenitudine diuinissimas fragrātias. iō olfactū interiorē spūalē excitat et aperit ad expiēdū eternoꝝ odorē. vt Jobes euāgelista tāq̄ exptus diceret. Odor tu⁹ domine excitauit in nob cōcupiscētias etnas.

Sꝫ hic nota q̄d sit olfact⁹ spūalis in aia. ꝛ in angelis. De h̄ dic̄ lincoñ. cōmētator sup angel'. hierar. sic. De olfactiua ꝑte discretiua odoꝝ q̄ int⁹ suscipiēdo agit dic̄ Dyon. signare susceptiuū bñ redolēt. h̄ est bñ cōplantis gr̄e diuie. Et. iij. eccle. hierarch. dic̄ Dyoni. sic. Si sensibiliū aromatū susceptio moderata viz olfactiuā nostrā sanā delectabiliter refouet piter ꝛ intellectualē sensū nostrū spūalis suauitatꝫ discretiuū ab appetitu inordinato purgatuz. susceptio diuini boni odoris sancta delectatiōe nos replebit. Dauius odoris expiētiā habuit q̄ dixit. In odorem vngentoꝝ tuoꝝ currim⁹ post te. vbi dic̄ Bern̄. sic. Et si dñs suauis vniuersis. maxie tm̄ domesticis. ꝛ q̄sto q̄s sibi familiari⁹ nec meritis ac mētis puritate aperiat ꝛato ei arbitroꝝ recētioꝝ aromatū ꝛ vnctiōis suauioris sentire frāgrātiā Porro i hmōi nō capit intelligētia nisi q̄tū expiētia attigit. Dic̄ ide

Deo igit̄ gras q̄ odorē noticie sue mānifestat p nos i oi loco. j. Lo. ij. Quarto iesus panis sacramētal'. Luz sit sūme attingētie. q: ipe se dat i cibū. z manet i cibato z cibat' i eo. vt dr Jo. vj. z ħ in maxīa caritate vbi fit verissima attingētia aīe z dei spūal'. Sz notandū q: hugo in li. d archa noe. pmo dic sic Ad deū attingere est sp p desideriū eū q̄rere z p cognitionē inuenire. z p gustū tāgere Ex quo patet q: attingētia ista bz q̄sdā gradus p quos de⁹ accedit z inuenit z attingit. non accessu locali nec tactu corpali sed similitudine spūali accedit ad deū. z dissimilitudine a deo recedit. vt dic Aug⁹. li. vij. de trinitate Prim⁹ igit̄ grad⁹ est quo de⁹ accedit cū p desideriū querit. q̄uis em̄ de⁹ vt desiderat ſm aliq̄d vt pñs nō habeat. tm̄ necesse est vt etiā ſm aliq̄d pñs habeat. alias ñ desideraret. Dic em̄ Bre. in omel'. Profecto q̄ deum deliderat iā bz quē amat. z tm̄ habit⁹ amplius querit. q: sine fine est q̄rend⁹. vt ait Aug⁹. exponēs illud ps. Querite faciē ei⁹ sp. Secund⁹ grad⁹ q̄ de⁹ attingit est cū p cognitōz inuenit. Cognitio em̄ est act⁹ vital'. Actus aūt vitales attingūt sua obiecta vt dictū est supra. al's dilect⁹ nō dixisset dilecte. Vulnerasti cor meū in vno oculoz tuoz. Cañ. iiij. intelligētia tua penetrāte ait ꝓcell'. sz attingētia manet impfecta nisi id q̄ pñs est cognitioni. fiat pñs z volūtati amāti. Quia Aug⁹ in epla ad dardanū dic. q: q̄dā deū cognoscūt q̄ tm̄ deū. ppt̄ ħ nō habēt. q: si eū vt deus cognouerūt. nō tm̄ vt deū glorificauerūt. ait apls ad Ro. j. Terti⁹ grad⁹ q̄ de⁹ attingit est cū de⁹ p amorē tenet z amplexat. z spūaliter māducat. Hi aūt act⁹ z grad⁹ sunt p̄ncipiū ipi⁹ affect⁹ z volūtati. Vñ Aug⁹. ix. d trini. c. vj. dic. q: volūtas bz vnū. p̄riū actū qui est act⁹ tenēdi siue amplexādi. z q̄si possidendi. q̄s act⁹ nō p̄t hre intellect⁹. Hā possessio nō est intellect⁹ cognoscēti. sz volūtati. hūtis sic sanitas sani nō est medici cognoscētis. sz sanie habētis. Vñ z actū gustandi ñ habz intellect⁹ sz volūtas. q: gust⁹ est i charitate sicut dic Rich. sz charitas vl' dilectio est actus volūtati. Hā sic dic Rich. li. iiij. d ꝓplatiōe ca. xv. Sic de⁹ p memoriā audit. p intelligētiam videt. ita p affectū amplexat z attingit. Dunc tactū spūalē expta fuit q̄ dixit. Leua ei⁹ sub capite meo. Leue noie intelligūt splē dores intellect⁹ speculatiui q̄ ad gustū viatoris ptinēt. dextre noie q̄ patriā signat intelligit supintellectualis vnitio ad deū. q̄ speculū nescit. z q̄si ad p̄miū inchoat tāq̄ arra z pign⁹. ij. Lor. v. nec auferet. Luc. x. quare dixit spōsa Cañ. iij. Tenui eū nec dimittā illum. post tā excessiuos amplex⁹ z ineffabiles Nec vercell'. Quinto ihs est panis super substalis. sic pz Mat. Jō grīssima z sufficientissima refectio angl'oz z hoīm. vt dr i psal. Jō attingēs gustū interioz mētis. apit euz ad eternoz dulcedinē gustandā. Vñ ꝓcell'. sup Cañ. dic. Nihil ē q̄ ita grā mētib⁹ p̄stet refectionē sic panis supsubstātialis. Nec em̄ refectio nō fit p speculū sz p diuine dulcedinis expientiā. iuxta q: gust⁹ z tact⁹ nō exercenť p speculū sic visus. z in hac dei ptici patiōe fundať portio marie q̄ nō auferetur ab ea. Sz hec est p̄ncipalis ruine antiq̄ reparatio q̄n in p̄mo ād spoliati fuim⁹ z vulnerati in naturalib⁹. Nec ille. Quis āt iste panis habeat oīe delectamētū z omnē sapozē suauitatez. z sanet oīs infirmitates nostras. ſm ps. nō tm̄ in oīb⁹ sapit eq̄liť. Dicit nāq̄ Ber. ser. xxxij. sup Cañ. De⁹ nō vniformiť sapit oīb⁹. Optet nāq̄ p varijs aīe desiderijs diuīe p̄tie gustū variare. z infusū sapozē diuīe dulcedis diuersa appetēris. aīme aliť atq̄ aliť oblectare palatū. Hi tū ei different sapit iste panis vite et̄ne repbis z electis. Vñ Bre. xj. moral'. exponēs illd Job. Aurez ꝓba dīudicat. z fauces comedētez sapore. dic sic. Job i his ꝓbis aliq̄d d repbis. aliq̄d de electz inuere videť. q: ꝓba sapie q̄ repbi audiūt tm̄. electi nō solū audiūt sz etiā gustant. vt eis in corde sapiat q̄d reproboz nō mētib⁹ sz solūmodo auribus sonat. Aliď nāq̄ est cibū noiatim audire solūmodo. aliud ꝓo est gustare Electi itaq̄ cibū sapie sic audiūt vt degustēt. q: ħ q̄d audiūt ipis p amorē medullit⁹ sapit. reprobi ꝓo qualit̄ sapiat ignorant. Aliud em̄ est aliq̄d scire de deo. z aliud q̄d cognoscit̄ faucib⁹ intelligētie gustare. Illa ei dicta i sapie radice solidata sūt q̄ p viuē di vsum z actuū exp̄imētū ꝓualescunt. Nec Bre. Sz vt supī dictū est oportz volētē gustare hūc panē supsubalē hre sēsus exercitatos Nos sensus interiores videť b. aug⁹ būisse q: x. lib. ꝓfess. ait sic. Quid amo cū deū meum amo. certe nō exteriora. sz q̄ndā lucē z q̄ndā vocē z quendā odorē z quendā cibū z quendam amplexū interioris hominis mei. vbi fulget aīe mee lumē. q̄d non capit loc⁹. z vbi sonat verbū q̄d non rapit tempus. vbi olet

odor quē nō spargit vētꝰ. z vbi sapit cibus quē nō minuit edacitas. z vbi heret qō non diuellet satietas. Hec amo cū deū meū amo Hec Augꝰ. Ex his ptz q̄liť sensus iteriores nr̄i etna expiank. Un̄ z Rich. li. de tri. ca. iij. dic̄. Nō dz nob sufficere illa etnoz̄ noticia q̄ est p visū solū nisi z apprehēdamꝰ illā q̄ est p intelligētiā si nec dū sufficimꝰ ad illā q̄ est p expientiā. Hec ille.

Distinctio septima

Septimo vidēdū est q̄liť spūs nr̄ adveniēdū p iter expimētalis p̄gustationis etnoz̄ ad intrinsecū dn̄i ihu iuitak ab ipo dicēte Can. ij. Surge, ꝓpera amica mea. colūba mea z veni. z hꝰ inuitationis subiūgit allectiuū. d. q̄ ficꝰ ptulit grossos suos. i. q̄ iā est desiderati viatici optata suauitas. Tūc nāq̄ est itinerādi securitas. q̄n itinerās suauiť reficik. z itinerātis virtus augmētak. donec cū ꝓpheta ad montē dei oreb pueniak. Dic̄ igiť o amica mea, ꝓpter experimētalē mei māducatiōem. Hōne comedisti fauū meū cū melle meo. i. dulcedinē diuinitaz̄ cū corpe z sāguie mee hūanitaz̄ Hoc em̄ ꝓriū est amicꝫ meis vt comedāt z bibāt z inebriēť charissimi. Can. v. vt corpꝰ meum comedāt z sanguinē meū bibāt. z expientia ī tima mea diuitate inebrienk. Hoc em̄ ꝓriū electoꝝ est. dic̄ haymo sup Apoc̄. Surge ad meā expimētalē cohitatiōz. vt vbi sū ego z tu sis. q̄ ex hac māducatōe mei tu manes in me z ego maneo ī te. Jo. vj. tanq̄ mihi iā incorpata. Ego quidē ī altissimis habito. z thron⁹ meꝰ ī colū. nu. Jō Surge o colūba mea, ꝓpt expientie tue simplicē fruitiōez z singularē. Solū em̄ querꝫ expiēdo frui presentia mea. Un̄ dixisti. Renuit ꝯsolari aīma mea. memor fui dei z delectatꝰ sū. Qō expones Greg. vj. moral. dic̄ sic. Qui de tpalium amissiōe nō lugeo. ō tpaliū abūdātia ꝯsolari neq̄q̄ possum. z tn̄ memoria dei solū delectatꝰ sū. Si igiť tn̄ ōlectak ī sola memoria dei. dicat cū Ber. Sup mel z oīa ei⁹ dulcis p̄nūtia Propa, ꝓpt expiētie tue pfectōz z delectatiōz. Oro ei spūales delitias plꝰ expirꝫ tāto auidꝰ appetꝫ eas, ꝓpera igiť veire ad me fontē oīm delitiaꝝ. Hā etiā celeritas ī desiderio mora ē. vt ōt Seneca. O formosa mea, ꝓpt expiētie tue radiosā multiplicatōez Expiris ei me te visitātē pꝰ pietē stātē. p cācellos, pspiciētē. ī mōtib⁹ saliētē. Can. ij. Itē expiris me te alloquentē, te odore meo sp̄ attingentē. te reficiētē z ampletantē rē. vt ptz in cāt̄ico amoꝝ p totū. Un̄ Ber. s. l viū. sup Can. dic̄. Attēdite spōse deuotōz atq̄ solertiā sine expientiā q̄ vigili vtiq̄ oculo. s. expiriētie obꝑuat spōsi aduentū. z deinceps oia ipsi⁹ intuek. Uenit em̄ illa, accelerat, ꝓpiat, adest, respicit, alloquik. z nihil hoz momētoz spōse industriā fugit. Hec ille. Uenit igitur ad expientie tue cōsummatōem. q̄ ficul ꝓtulit grossos suos. In q̄ ostēdit sue visitationis dulce allectiuū. Quid p ficꝰ ꝓueniēꝰ intelligi p̄t, ꝓducentē fructū dulcedis q̄ p̄ eternꝰ. ꝓncipiū ois dulcoris q̄ ptulit nobis grossos infinite dulcedis z refectiōis. s. b̄ū suū. z spm̄ scm̄. ꝯsubales z coetnos. Uerbū suū infinite dulcedis ptulit incarnatum. vt nob essz ī redēptiōz. z panē sup substāntialem vt esset nob in refectōz. q̄ descēdit de celo nobis ꝓparatꝰ. z babēs in se omne delectamētum. z oēm sapozē suauitatis. vt p ip̄m dulciter reficiamur ī via ne deficiamꝰ. sz ad eternū p̄rem reducamur. Ecce ōr bug. sup pmū ange. bierar. Unū ferculū ꝓponik ī mēsa dn̄i sz nolt ꝓtēnere. Cōtinet em̄ in se oē bonum. Sz hāc refectōz nō oēs gustāt. Ipa ei vna est z singl'arꝫ. q̄ cū aliena z extranea delectatiōe z dulcedie nō p̄cipik. Dr̄ domestica. q̄a amicꝫ z familiaribꝫ tm̄ ꝓparak. ōr vnifica q̄a vnū secū efficit oīs q̄bꝫ se sumēdā z p̄cipiēdā p̄bet. Hec ille. Fic⁹ etiā patna, ptulit nobis spm̄ scm̄ ꝯsubalē z coetnū. q̄ est fons infinite dulcedis, saliēs ī vitā etnā. Spūs ei meꝰ sup mel dulcꝫ. ōr Eccī. xxiiij. A q̄ ois dulcedo emanat. Un̄ Bre. li. ix. moral. ōt q̄ vnctio spūsci facē ꝓtenere inferiora z eleuat ad supiora. z q̄ dulcedo eiꝰ h̄ sentiri p̄t nō dici. Hūc grossū infinite dulcedis p̄ nob ptulit dū nob eū ī sensibilibꝫ signis misit. z q̄tidie ī uisibiliť electꝫ mittik. q̄ itinerātes p septē dona q̄si p septē dies. z p septē refectōes spūales nos ad ꝯuiuiū etnoz̄ colliū ꝓducit. Unde Bre. s. li. mora. ōt. q̄ vnūq̄q̄ donū spūsci diē spūalē facē in mēte p suā illumiatōz. z q̄libet die ꝯuiuiū facē p suā dulcedinē. Intellectus ī die suo ꝯuiuiū facit z ꝓparat. q̄ eo q̄ audita penetrat reficiēdo coꝝ tenebras e illustrat. Sapiētia ī die suo ꝯuiuiū facē. quia mentē eternoz̄ spe z certitudine reficit. Consilium in die suo cōuiuiū exhiber. quia dum p̄cipitē esse, phiber. ratiōe animū replet. Fortitudo in die suo conuiuiuz facit. quia dum aduersa non metuit trepidāti menti ꝯbos

ꝓfidētie apponit. Sciētia in die suo ꝓuiuiū ꝓparat. qz in vētre mētis ignorātie ieiuniuz sepat. Pietas in die suo cōuiuiū exhibet. q̄a cordis viscera misericordie opib⁹ replet. Timor in die suo ꝓuiuiū facit. quia dū ꝓmittimentē ne de ꝓsentib⁹ supbiat. de futuro illā cibo spei cōfortat. Hec ille. Et sic itinerans ad eternitatē cōfidēter z velociter icedit. Et hec dona sanctisꝑus sunt quedā ꝓfectiōes aīme ꝑ quas reddit bene mobilis ad eterna ꝓsequendū. z exercitata ad experiēdū. q̄a ꝑfectis oīa dūdicat. Ad cui⁹ eternitatis plenā experientiā nos ꝓducat eterna sapiētia benedict⁹ deus Amen.

Septimū iter eternitat⁹ ꝑ qđ ꝑus nr̄ venit ad intrisecū secretū z eternale maneriuz dñi ihu est eternoz meritoria operatio sive deiformis. i. diuie operatiōi ꝓformis

Alie eñ opa nr̄a essent iter ad eterna. dominus nō diceret Matth. xvj. se redditur⁹ vnicuiq⁹ ꝓm opa sua Opa eñ illoz sequūt illos sicut dicit Joh. Apoc. xiiij. Ad maiorem aūt hui⁹ itineris noticiā habendā septē sūt notāda. Primo q̄re iter meritorie operationis p̄cedētia itinera subsequat. Secūdo q̄re natura rōnalis ad hoc facta est q̄ opet. z eternū finē ꝑ hoc cōsequat. Tertio qua re homo ꝓm duplicē naturā corꝑalē scilicet z ꝑualē opari denotet. Quarto qualiter operatio vtriusq⁹ nature corꝑalis scz z ꝑualis deiformis efficiat. Quinto qualit⁹ diuersi grad⁹ vtriusq⁹ operationis vl' ꝑs distinguāt Sexto qualit⁹ ꝑus ꝑ vtrāq⁹ vitā scz actiuā z ꝓemplatiuā ad eterna ingrediat Septimo qualit⁹ ad veniendū ꝑ iter meritorie operatiōis a dño inuitet.

Distinctio ꝓma

Primo qualit⁹ istud iter p̄cedētia seq̄tur. Notandū est q̄ cū aliquis i ꝑū/alib⁹ exercitat⁹ fuerit ad eterna direct⁹ ꝑ rectā rōnem vel intētionē. cū fuerit i itinerib⁹ eternitatis expedit⁹ ꝑ frequentē meditationē. cū fuerit ad eterna direct⁹ ad limpidā ꝓemplatōem. cū fuerit ad eterna iclinatus ꝑ feruidā dilectōem. cū fuerit de eternis instruct⁹ ꝑ multiplicē reuelationē. cum fuerit eterna exp⁹tus ꝑ dulcē p̄gustationē. vt de oīib⁹ patuit supra. quid modo restat ni si vt eterna ingrediat ꝑ deiformē z meritoriam operationē. Quid nā p̄dicta oīa valerēt si ea deiformis operatio nō cōsummaret. Nō eñ perfectū facit cognitio ꝑfectis nisi subsequatur habit⁹ virtutis in operatiōe. ait Hugo sup. vij. angelice hierarchie. Et in libro d̄ tribꝰ dictis dicit sic circa finē. Quid nobis ꝓdest si in deo cognoscim⁹ maiestatis celsitudinē. z nullā nobis inde colligim⁹ vtilitatem. Si eñ de illo intimo diuine ꝓtēplationis secreto reuertimur. q̄d nobiscuz afferre poterim⁹ nisi lumē exēplaris operationis z̄c. vt supra in ꝓlogo dis. v. quare iter meritorie operationis rōnabiliter p̄dicta sequit.

Distinctio secūda

Secūdo sciendū est q̄ natura rōnalis ad hoc facta est vt operatiōes ꝓpas opet. z ꝑ h̄ gratia mediāte finē suuz vltimū ꝓsequat. ꝓpter hūc eñ finē cōdit⁹ est homo. vt op⁹ ꝓpter qđ fact⁹ est opet. z nō solum ne a vita eterna sive a suo fine excludat sz etiā ne quasi naturali sua ꝑfectione ꝓuet. Qđ lincoñ. cōmentator sup. iij. angel'. hiera. sic ostēdit dicens. Facta est rōnalis natura nō solū ꝓpter inherere deo ꝑ dilectōnē dei. sz etiā operari ꝓm sacras ordinatōes bene ad ꝓximū ex dilectiōe ꝓximi. z si p̄dicto modo nō operat. tūc fine ꝓpter quē facta est caret. cuz neutra dilectio sine altera ꝑmāeat. ac ꝑ hoc cassa z vana est. z ideo indigna subsistere. etiam ꝓm existentiā naturalē ei diuinit⁹ datam ꝓpter hmōi finē. Sic eñ ꝓm apl'm. q̄ non laborat nō māducet. sic oīne qđ op⁹ ꝓpter qđ factū est sue negligētie vicio nō facit. existentie sue naturalis fulcimēto ꝓuari debz. vt videlicet plenitudinē integrā. z integritatez plenā existētie naturalis nō retineat. sic ꝓimus angel⁹ z ꝓmus homo nō opantes ꝓm sacras ordinatiōes gratie ꝓprie. recedentes volūtarie z elōgantes se a ꝑ se ente z ꝑ se esse deciderūt in corꝛuptionē natural' existentie nō q̄ ipa caderēt in penit⁹ non esse. sed q̄ ipa vt ꝓtractū est a ꝓprie integritatis plenitudie deciderūt. z ꝓpter auersionē ab illo qui solus ꝑ se est z cōuersionē ad aliud qđ ꝑ se nō est aut deficient est. dicunt magis non existere q̄ existere. Hec ille. Et ideo non licet ociari a bono ope. Ocia eñ sine lr̄is mors ē. ait Seneca. z viui hois sepultura. Et Bern̄. i sermone ad solitarios dic. Nihil p̄ciosi⁹ tpe qz sicut capillus nō peribit de capite. sic nec momentū pibit de tpe quin oporteat reddere rōnez. Igit⁹ natura rōnalis facta ē vt operetur. z ꝑ h̄ finē suū ꝓsequat.

Distinctio tertia

Tertio videndū est. q̄ cū homo ꝯstet ex duplici natura. corpali scz ⁊ spūali ideo duplices opationes debet operari. vt ꝑm vtrāq̄ naturā ad eterna passibꝫ opationū dirigat̄ ꝑ intentionē rectā in finē vltimū qui est deꝰ eternus. vt sic totꝰ homo cū tota familia sua spirituali bene ordinet̄ ⁊ pacificet̄ ⁊ regnū efficiat̄ eterno deo. Nisi eī deus regnū suū in nobis habere posset. nō dixisset Luce. xvij. regnum dei intra vos est Hoc aūt regnū nō est esca vel potus. sed iusticia ⁊ pax ⁊ gaudiū in spūsancto. Justicia iustificās iudicia cordis siue ratōis. pax trāquillans impia facultatis. gaudiū adimplēs desideriū volūtatis. Et Gregoriꝰ exponēs illud verbū dicit. Hec sūt quasi imago ⁊ arra ꝑhennis leticie futuri seculi. Istaꝝ opationum tā spiritualiū q̄ꝫ corpaliū ordinē ⁊ directionē in finē scz deū. bene ostēdit ⁊ docet auctor libri de spiritu ⁊ aīma dicēs. Nobilis est creatura aīma. Ciuitas nāq̄ dei est. d̄ qua tā gloriosa dicta sunt q̄ ad imaginem ⁊ similitudinē d̄i facta est. Hec ciuitas hierusalē merito appellata est. quia ad fruendū visione illiꝰ pacis summe. q̄ facit vtraq̄ vnuz creata est. Mens eiꝰ paradisus est. in q̄ duz celestia meditat̄. quasi in paradiso voluptatis delectat̄. Domꝰ etiā summi patrisfamilias est aīma ꝓpter vnitatē moꝝ. Sponsa xp̄i ꝓpter dilectionē. Templū spiritussancti propter sanctificationē. Sequit̄. Ciuitas regis eterni. ꝓpter concordiā ciuiū. Et quia nulla est ciuitas absq̄ populo. disposuit in ea conditor noster populū triplicis gradus. id est. sapiētes ad cōsulendū. milites ad pugnandum artifices ad ministrandū Ciues huius ciuitatis sunt naturales ⁊ ingeniti anime vigores tanq̄ꝫ indigene. quorū distincti sunt gradꝰ. Alij superiores. alij medij. alij inferiores. ad similitudinē angelice hierarchie Superiores sunt quidā intellectuales sensus. medij rationales. infimi aīmales. quorum hec differētia est. Animalis siue sensualis appetit sensibilia Rationalis discernit ⁊ discretionis oculo aspernat̄ ea. Intellectualis ꝑtrahit ea ad diuina. Sequit̄. Intellectuales igit̄ sensus sunt tanq̄ꝫ anime ꝯsiliarij dicētes ei. Deū time ⁊ mandata eius obserua. ꝓpter hoc est eni omnis homo. Rationales sunt milites qui hostes cōcupiscentiarum īpugnant ꝑ arma iusticie, Animales siue sensuales sensus sunt tanq̄ꝫ rustici ⁊ artifices mechanici qui corpalibꝫ rudimentis insistūt. ⁊ corpori necessaria ministrāt. Sequitur. Hanc triplicē vim aīme scz sensualē rationalē ⁊ intellectualē philosophi partes aīme vocauerūt. nō integrales sed ꝟtuales. quia potētie eius sunt. Hec om̄ia in libro ꝑdicto. Tota igit̄ ista familia pacificata ⁊ q̄libet in suū officiū ⁊ opus ordinata ⁊ directa ⁊ regi suo plene subiecta. om̄es extranei regnum aīme turbātes eijciant̄ ⁊ excludātur. Extranei aūt sunt (vt dicit Richardꝰ libro quarto de cōtemplatiōe. c. xv.) om̄es cogitatus tā vani q̄ꝫ noxij qui nulli nostre vtilitati seruiūt. ⁊ similiter turba inordinatarū affectionū ⁊ solicitudinū. quas om̄es oportz eijcere. vt regis nostri legibꝫ. ⁊ dilecti nr̄i amplexibꝫ quanto liberiꝰ tanto iocundiꝰ liceat inherere. Qui absterget omnē lachrymā ab oculis eorū. Ex his apparet q̄ homo scd̄m vtrāq̄ naturā debet operari. cū ꝑm vtrāq̄ sit beatificabilis.

Distinctio quarta

Quarto videndū est. Cū Dyonisius vij. ecclesiastice hierarchie dicat q̄ ex scriptura edocemur q̄ iā in hac vita deiformē vitā inchoamꝰ. quā in celo cōsummabimꝰ. qualiter vtraq̄ nostra operatio. s. spūalis ⁊ corpalis deiformis. i. diuīe opatōi ꝯformis efficiat̄. Nisi em̄ aliqualit̄ possemꝰ nos deo pr̄i nr̄o ꝯformit̄ opari tāq̄ꝫ filij. dn̄s nō dixisset. Estote ꝑfecti sic ⁊ pr̄ vr̄ celest̄ ꝑfectꝰ est. Math. Sic em̄ imaginē dei patris nr̄i habemꝰ ī mēte vel tenemꝰ. ita etiā vt dei filij simꝰ. dēmꝰ silitudinē tenere in opatiōe. Nā eiꝰ filij sumꝰ cuiꝰ opa facimꝰ. dicit dn̄s Jo. viij. Vn̄ ⁊ Dyoni. v. c. eccl. hierar. dic. t. Uniꝰ cuiusq̄ hierarchice. i. bn̄ ordiate ꝑsone ꝑfectio ē. ad dei imitatōz ꝑm ꝓpriā opationē reductā esse. ⁊ fieri coopatricē. qd̄ efficacius oībꝫ diuinā ingignit ꝯformitatē. ⁊ fac̄ re ꝑsentare diuinā opatōz ī seip̄o ꝑm qd̄ possibile ē. Juxta illd̄. j. Co. iij. Dei em̄ adiutores sumꝰ. Notādū igit̄ q̄ dyo. v. eccle. hierar. dic̄ ne illumīatiōes diuiaꝝ opatōnū ꝯfuse ⁊ indistincte videāt̄. iō tā angelici q̄ꝫ eccl̄iastici gradus sūt diuisi ī ꝑmas. medias. ⁊ vltias sanctas opatiōes ⁊ ordies ꝑm hierarchicas discretiōes. i. ordinatas distinctōes. Et. c. x. angelice hierarch. dic̄. q̄ vnaqueq̄ mens bene ordinata tam angelica q̄ꝫ humana habet in se primas. medias. vltimas. siue infimas

ordinationes ⁊ virtutes. ⁊ sursumactiones. ſm quas vnusquisq; angel⁹ ⁊ homo hierarchic⁹ ⁊ bene ordinat⁹ percipit ſm ꝓpriā capacitatē dei purgationē ⁊ illuminatiōem ⁊ perfectionē. que sunt deiformes opatōnes operari esse hierarchicos. id est. bene ordinatos ad similitudinē angelice hierarchie. vt videlicet ſm sup̄mas opationes simus bñ ordinati ad deū. ſm medias sim⁹ bene ordinati ad nosmetip̄os. ſm vltimas siue infimas simus bene ordinati quantū ad exteriora. et sic erim⁹ totaliter ordinati. ⁊ opationes nostre deiformes ⁊ deo accepte erūt. quia ꝑ eas purgamur. illuminamur. ⁊ ꝑficimur. ⁊ extūc erim⁹ idonei ad purgandū illuminanduz ⁊ ꝑficiendū alios dispositiue. qꝛ sumus coadiutores dei. q̄ sol⁹ hoc facit effectiue. De hoc vide supra itinere tertio ⁊ quarto. Primo igit̄ vt tanq̄ bene ordinati deiformiter operemur q̄ ad deū ad similitudinē angelice hierarchie. In qua (sicut dicit Bernard⁹. v. de cōsideratione) de⁹ in seraphin amat vt charitas. in cherubin noscit vt veritas. in thronis sedet vt equitas. Oportet etiā nos q̄ntum possum⁹ deū summū bonū diligamus. vt summā veritatē cognoscam⁹. vt summaz equitatē in nobis teneam⁹. ⁊ sic erim⁹ bñ ordinati quo ad deū ꝑ deiformes opationes. Quia sicut dic̄ Lincoñ. sup angel. hierarch. Intellect⁹ human⁹ in suo supremo gr̄a adiutus habz vt ferueat amore cū seraphin. luceat sciētia cū cherubin. spiritualis fact⁹ iudicet om̄ia cū thronis Secūdo vt tanq̄ bene ordinati circa nosmetip̄os deiformes opatiōes opemur ad similitudinē medie angelice hierarchie. In qua sicut dicit Bern̄. vbi supra. De⁹ dñat̄ vt maiestas. operat̄ vt v̄tus. tuet̄ vt sal⁹. oportet vt etiā nos om̄e impediens ꝑticipationē diuine dñationis superem⁹. vt opa omniū v̄tutū ſm gratiā nobis datā studiose agam⁹. vt om̄ib⁹ inordiatis motib⁹ ⁊ impulsionib⁹ potēter resistam⁹ ⁊ illa vt possum⁹ inferiorib⁹ cōmunicemus. ⁊ sic erim⁹ bene ordinati in nobis ꝑ deiformes opationes. qꝛ sicut dicit linconieñ. vbi supra. In media hierarchia nostra oportet q̄ dñemur cū dñationib⁹. vt fortes sim⁹ cuz virtutib⁹. vt ordinati sim⁹ cum potestatib⁹.

Tertio vt tanq̄ bene ordinati ad exteriora opemur deiformes opationes ad similitudinē infime angelice hierarchie. In q̄ deus vt dicit Bernard⁹ vbi supra. regit vt p̄ncipium. reuelat vt lux. assistit vt pietas. oportet vt om̄ia exēplariter ad primū principiuz reuocem⁹. vt lumē veritatis verbis ⁊ factis alijs ostēdamus. vt opa pietats omnib⁹ deuote exhibeam⁹. ⁊ sic erim⁹ ordinati quo ad exteriora ꝑ deiformes operatōes. quia sicut dicit Linconieñ. vbi supra. In vltima nostra hierarchia oportet vt p̄ncipemur cū p̄ncipib⁹ scz media ad primū principiū reducēdo. vt reuelemus veritatē cū archangelis. ⁊ pie assistam⁹ indigēti cum angelis. Ut igit̄ dicit Dyonisi⁹. v. ca. ecclesiastice hierarchie. diuinitas celestes animos p̄us naturaliter mūdat. postea illuminat. ⁊ illuminatos perficit. ad opationes ꝑfectionis deo ꝯformes Hec ille.

Distinctio quinta

Quinto vidēdū est qualiter in vtrisq; operatiōib⁹ diuersi grad⁹ vel species distinguant̄. Sed qꝛ de opationib⁹ spiritualib⁹ ꝓut respiciūt vitā ꝯtemplatiuā supra dictū est in tertio itinere distinctione quarta de gradib⁹ cōtemplatiōis. Idō modo dicendū est de gradib⁹ opationū. ꝓut respiciūt vitā actiuā. Et primo dicēdum est de gradib⁹ operationū virtualiū ꝓut ordināt̄ ad proximū. Secūdo vt ordināt̄ in ꝓpriū subiectū. ⁊ tertio ꝓut ordināt̄ ad deum.

Grad⁹ operationū virtualiū ꝓut modo loquor de virtutib⁹. cōsistunt in quattuor v̄tutib⁹ cardinalib⁹. quaꝝ quelibet habz plures grad⁹. vt ostēdit Macrobi⁹ libro p̄mo de quattuor virtutib⁹. vbi recitat dicta platonis. qui distinguit q̄ttuor genera virtutū. quaꝝ quedā dicunt̄ politice. quedā purgatorie. quedā purgati animi. quedā exemplares. Prime ordināt hominē quo ad ꝓximū secūde quo ad subiectū ꝓpriū. tertie quo ad deū. quarte ꝑficiūt alias. Politice sunt q̄bus boni viri reipublice cōsulunt. vrbē tuentur. parētes venerant̄. liberos amāt. ꝓximos diligūt. ciues suos bene gubernant.

Purgatorie virtutes sunt inquantuz ab his animū ad diuina trahūt Purgati animi virtutes sunt inquantū animū innixum diuīs expeditū tenēt. Exēplares siue heroice sunt q̄ in solo d̄o sūt. nō vt in nob̄ sz incōparabilit̄ excellētiori mō a q̄b⁹ oēs v̄tutes ī nos influūt ⁊ opant̄ ⁊ ꝯsistūt. Notādū est igit̄ q̄ macrobi⁹ ibidē quālibet istaꝝ v̄tutū distinguit ⁊ diffinit. ꝑ q̄s diffinitōes patent eaꝝ gradus siue species et proprietates.

De septem itineribus eternitatis

Primo igit diffiniens prudentiã primaz virtutũ cardinaliũ vt est virtus politica dicit. Prudẽtia est ad ratiõis normã vniuersa dirigere. Secũdo vt est virtus purgatoria diffinit eã sic. Prudentia est mũdũ istuz z oĩa que in eo sunt diuinoz cõparatione despicere. Tertio vt est virt9 purgati aĩ diffinit eam sic. Prudẽtia est diuina nõ quasi in electiõe alijs pferre. sed quasi nihil aliud sit intuere. qõ pfectoz est. Exemplarz aũt prudentia vt est in deo. est ipa mens diuina. vel diuine mẽtis regula. qua disponit vniuersa in celo z in terra. Hec ille. Ex his apparere potest q primus grad9 prudẽtie vt est virt9 politica facit finẽ in oĩib rationabilit operari. z cũ hominib honeste uersari. Secundus grad9 prudentie vt est virt9 purgatoria mentẽ alt9 erigit. qz dũ mũdana despicit. eterna siue celestia prudẽter appetit. Tert9 gradus prudẽtie vt est virt9 purgati animi mẽtem plen9 pficit dũ eã in eternis figit. quia sola eterna appetit. Exẽplaris aũt prudẽtia que in solo deo est pdictos gradus inchoat deducit z cõsummat. qz oĩis prudẽtia ẏa a deo est. vt patet. Secũdo Macrobi9 secundã virtutẽ cardinalẽ. s. fortitudinẽ diffinit. Et primo vt est virt9 politica dicens. Fortitudo est que habet mentẽ sup metũ erigere. z nihil nisi turpia formidare. Secũdo vt est virt9 purgatoria diffinit eã sic. Fortitudo est animã nõ terreri corpis cruciatu ductu pbie pcedente. Tertio vt est virt9 purgati animi. est passiones nõ vincere. sed animo penit9 ignorare. Exẽplaris fortitudo que in deo est. est q sp idẽ est. nec vnq̃ muratur Ex his patere potest q primus grad9 fortitudis vt est virt9 politica hominẽ facit oẽm timorem p vtilitate reipublice postponere. z turpia formidare. Secũdus grad9 fortitudis vt est virt9 purgatoria. mentẽ magis confortat vt nulla pena talis eã terreat. qz ad sola eterna fortiter anhelat. Tert9 grad9 fortitudinis vt est virt9 purgati animi. mentem in eternis figit. quia cũ oĩa cõtraria vicerit. repugnare oĩno z cõfidenter ptemnit. Exemplarz aũt fortitudo que in deo est pdictos grad9 inchoat. deducit. z consummat. Ipa eĩ attingit a fine vsq̃ ad finẽ fortiter. suauiter disponẽs oĩa. Tertio Macrobius virtutẽ cardinalẽ tertiã. scz temperantiam diffiniẽs primo vt est virtus politica dicit sic. Temperantia est virt9 que i nullo moderationis metã excellit. Secũdo vt est virtus purgatoria diffinit sic. Tperantia eẽ oĩa relinquere nisi quantũ natura reqrit. Tertio tempantia vt est virt9 purgati animi. est terrenas cupiditates nõ reprimere. sed obliuisci. Exemplarz autẽ tẽperantia que in deo est. sic est q in se ppetua intẽtione uersa est Ex his apparet q primus gradus temperantie vt est virtus politica hominẽ ab excessu z defectu custodit. quia ei mediũ virtutis in oĩi opatione ostẽdit. Scõs grad9 temperantie vt est virt9 purgatoria mentẽ ad eterna perfecte dirigit quia omnẽ superfluitatẽ rerũ grauantiũ firmiter excludit. Tertius gradus tẽperantie vt est virtus purgati animi mentẽ eternis infigit. quia cõcupiscentiam oĩis inordinati cõcupiscibilis penitus extinguit. Exemplarz autẽ tẽperantia que in deo est pdictos grad9 temperãtie inchoat. deducit. z perficit. quia oĩi creature numerum. pondus. z mensurã tribuit Quarto Macrobi9 virtutẽ quartã cardinalẽ. scz iusticiã vt est virtus politica diffinit dicẽs Iusticia est mundũ istũ despicere. z seruare vnicuiq̃ qõ suũ est. s. sibi ipsi. z primo z deo. Secundo insticia vt est virt9 purgatoria est ad veram positi viã sentire. Tertio iusticia vt est virtus purgati animi est cũ diuina mente ẏpetuo federe sociari. Exẽplaris iusticia vt deo est. est q phenni lege a supna sui operis ẏtinuatione nõ flectit. Hec ille. Ex his patet q primus grad9 iusticie vt est virt9 politica hoiem ab oĩ iniq̃tate custodit. z cũ oĩibz pacifice uersari docet. Secũd9 grad9 iusticie vt est ẏt9 purgatiua mentẽ ad eterna directe trahit. qz iusto ordini recteroĩs pfectẽ cõsentit. Tert9 grad9 iusticie vt est virt9 purgati aĩ mentẽ in eternis figit. qz illã cuz deo ppetuo sociat federe. Exemplarz aũt iusticia vt in deo ẽ pdictos grad9 inchoat. deducit. z pficit. que omnẽ creaturã ppetua z inflexibili lege iuste regit. Ex his aliqualit pz quõ grad9 opationũ virtualiũ differenẽ sunt in actiuis z ptẽplatiuis. z q̃liter ẏ virtutes. vt sunt ẏtutes politice hõ ordinat in opatoĩbz suis q̃ ad primũ. ẏ ẏtutes vt sunt purgatorie ordinat quantũ ad seipm. vt sunt ẏtutes purgati animi quantũ ad deũ. Alias virtutes exẽplares q̃ in deo sunt solo pficiunt fm magis z minus. put opantes in fide z charitate opera lucis. eas pfect9 vel minus pfecte pticipãt vel imitant.

Distinctio sexta

Sexto videndū est qualiē p vtrasq; opationes. s. interiores z exteriores hois. siue vite actiue siue ꝓtēplatiue spūs humani ad intrinsecū z eternale manerīū ihu ingrediat. De q̄ notandū est q̄ sic dic̄ p̄sper in libro de vita ꝓtēplatiua. Licet vita actiua z ꝓtēplatiua itineribus disparib incedāt. ad eandē patriā tñ tendūt. Actiua vita ait p̄sper habz solicitū cursum. ꝓtēplatiua vo habz gaudiū sempiternū. q̄ nō auferet ab ea in eternū. Ite in ꝓtēplatiua vita regnū ḡpit. in actiua regnū acq̄rit. Hec. s. actiua facit te plurimoz bonoz copia opez pulsare ianuā. Hec. s. ꝓtēplatiua vocat ꝓ summā dos in patriā. In hac sez actiua ꝓtēnit mūdus. in illa videt de⁹. Hec ille. Cū his ꝓcordat Aug⁹. in ℓmōe de dedicatōe tēpli. vbi dicit sic. Sic malis opib q̄ quibusdā vectib z seris vite nob ianua claudit. ita absq; dubio bonis opib aperit. igit nō soluz bonis opib hois interioz sz etiā bonis opib hominis exterioz quenit ad eterna. q⁹ de⁹ reddit vnicuiq; ℓm opa sua. Opa ei illoz sequūtur il.os. Apoc. xiiij. Qui bona opa facit q̄d aliō q̄z ad eterna q̄si quibusdā passib tēdit. Et qui eternā vitā querim⁹. q̄d aliud q̄z q̄dā itinera agim⁹ p q̄ ad patriam festinam⁹. ait Grego. xxij. moral. Quia q̄z̄uis i vsu operis sit tpalitas. tñ in intērione dz esse eternitas.

Et notādū. q̄ sicut p opa interioz hominis vt p ꝓtēplationē q̄nq; fit q̄daz p̄libatio eterne vite. ita p opa exterioris hois fit in eo aliq̄ similitudo aliqua vel imago eterne vite sicut dic̄ Bern⁹. in li. de amore dei. vbi dic̄ sic. Sic̄ in sanctitate vite z hois interioz ꝓtemplatōe z fruitiōe diuinitatz tā future vite bti tudinē plibare i hac vita videt z imitari. sic etiā de corpoz ipoz glorificatiōe quā plene ibi ḡcepturi sunt in hac vita nō nihil ḡcipiūt. Accepta em illa gra quā habitātes in vnū seipis in deo z deo in seipis fruunt ipi⁹ carnis sentiūt vicisse oēs ꝓtradictiones. vt vniuersa substātia carnis non sit eis nisi instrumentū boni opis. Hā z si ipse⁹ miserijs z infirmitatib ꝓtabescūt. ex hipso in interiori hoie fortis⁹ qualescūt. q̄n em infirmor. tunc fortior sum z potēs. ait ap̄l⁹. Sequit. Sensus ipi nouā ḡcipiūt quandā z ḡpe spūalē ḡtiam oculos simplices z aures obtēperātes z aliquādo in feruore oratiōis tanta cordis ignota quadā fragrātia inspirat. tāti gust⁹ z si nō gustando suauitas. tanta p mutuum tactū spūalis charitatis incentiuū. fit vt videant sibi intra seipos spūalis gratie cuiusdam voluptatz gerere paradisum. Ulte⁹ etiā z toti⁹ corporis cōpositione. vite z morum z actuū decore. mutue etiaz seruituris in illis deuotis exhibitiōib z pijs susceptiōib cuiusdā gratie beneplacito sibi ꝓuenīūt inuicē z cōuiuūt. vt vere sit cor vnū z aīa vna. Hi miz corpoz suoz gloriā iā hic inchoant vel inḡciāt. z puritate cōscientie z intime cōuersationis gratia pfecte habituri eā in futura z pbenni vita. puūciant. Hec Bernardus. Potest ḡ buman⁹ spūs dicere. Ingrediar i locū tabernaculi tui.

Distinctio septima

Septimo videndū est q̄liter spūs human⁹ ad veniendū p iter deiformis actiōis siue meritorie opatiōis ad intrinsecū z eternū manerīū dñi Jhu. ab ipso amorose inuitat dicēte Cant. v. Surge. propera amica mea. formosa mea. colūba mea. z veni. Dic̄ igitur. O amica mea. ꝑpter opationis mee hierarchicā imitatiōem. Can. v. Amica inḡt mea. q⁹ man⁹ tue stillāt mirram. Nō exponēs vercel. dic̄ sic. q̄ p man⁹ stillantes mirrā signāt opatiōes hierarchice ordinate. Hā sic̄ de⁹ stillat dona gratz z pfectōez opationū ꝑme angelice hierarchie z illa istillat medie. z media vltie. vt pz p totā angelicā hierarchiā. ita aia i suo supmo a deo recipiet suā pfectiōz suaz opationū circa supioza. et illa stillat i mediā pfectionē suaz opationuz circa supioza. z illa stillat i mediā pfectionē suaz opationū respectu iteriorz. sic z illa stillat i vltimā mētis hierarchiā pfectōz suarū opationū respectu exteriorz. z h̄ est stillatio ḡtuite mirre q̄ opatiōes p̄seruat a putredine vane laudis. z feroze bñami fauoris. Surge. ꝑpt opatiōis tue oñsionē rectā. vt p̄ celestis honorificet. z prim⁹ edificet. q⁹ opa tua sunt plena cora deo meo. Apoc. iij. Opa sūt plena cora deo vt Haymo ait q̄ ꝓtutes date vicijs non cōmaculātur. et exterius humana gloria nō queritur. Plenitudo enim legis est dilectio. ait apostol⁹ Romano. xiij. O columba mea. ꝑpter operū tuoz fecundā parturitionem. Quasi em columba que est auis fecunda. aquas steriles mundi fugiēs z ad meū intrinsecū z eternuz manerīū quasi ad archam salutis confugiēs portans ramū oliue virētib foljs. i. amorosā volūtatē

plenā opib⁹ bonis. ibi vt colūba fecunda in foraminib⁹ petre nidificās eterna secura p/turis opa luc⁹. Unī Ber. sup Cañ. exponēs illud ꝟbū dicē sic. O amica mea. si quietē de/sideras. si securitatē affectas. si fecūditatem amas. assume pēnas sic colūba z volās nidi fica in vulneribꝫ ihu xpi. nusq̄ q̄es gratior. nusq̄ securitas tutior. nusq̄ fecūditas vbe rior. vbi hauries quod pullis mīstres. Pro pera. ꝑpe opatiōis tue spūalē refectōz. Dicit em̄ Orige. sup Cañ. De natura boni oper⁹ est q̄ ad ip̄i⁹ multiplicatiōz multiplicet⁹ etiā dilectio z delectatio. z q̄si quoddam ꝯdimē tū tibi spūalis cibi est hilaritas bñ opatiua Hā bonū opatū facit dulcedinē in gustu et gaudiū in corde. Et Grego. xxj. moral'. dic̄. Comedere aie est bonis opib⁹ satiari Er go ꝑpera. O formosa mea. ꝑpter ope⁹ tuoz̄ deiformē ordinatiōz. Deiformis aūt ordi atio vt dic̄ Lincoñ. sup. iij. angel'. hierarchie. est renouatio spūs rōnalis. z ꝯformatio ip̄i⁹ ꝑut possibile est fm tria. s. amorē. scientiā. et opationē ad deū. ad qđ deiforme attīgit no stra possibil' assimilatio ad ip̄m. vt amor re/ferat⁹ ad spm̄. scia ad filiū. opatio ad patrem Sequit⁹. Est em̄ in nob ꝑmo amor boni in genere. deinde scia bono⁹ i specie. de quib⁹ ꝑcedit in opationē singulariū bono⁹ scito/rū z amato⁹. Et q̄si ꝯcludit dicēs q̄ rōnalis⁹ creatura dz vt possibile est fm amorē. sciam z opationē deo assimilari. z ad ei⁹ imitationē reduci deiformit⁹. Et veni. ꝑpe opatiōis tue plenā remuneratōz. Merces em̄ mea mecū est. dare vnicuiq̄ fm opa sua. Apoc. vltimo Veni q̄ ad me de libano spōsa mea. veni co ronaber⁹. Cañ. iiij. Hoc ꝟbū exponēs ꝑcel. dicit. Q oēs tres hierarchie spōse cādore lu cis eterne ꝑfuse sunt. q̄si mōtes eleuati. z io i libanū ꝯuerse sunt. q̄ interꝑtat cādidatio. q̄/reter dr veni. Primo igit⁹ dr. veni sponsa mea de infima hierarchia tua. q̄ ꝑfusa est lu mine ꝟtutū politica⁹. ꝑ q̄s charitate iā for/matas opar⁹ ordinate circa oīa exteriora ex emplo z doctrina alios ad me reducendo.

Scdo veni de media tua hierarchia q̄ ꝑ/fusa est lumīe ꝟtutū q̄ dicunt purgatorie. ꝑ q̄s opar⁹ ordinate circa oīa tua interiora. habit⁹ ꝟtutū z don⁹ deiformit⁹ exercendo z ꝑficiēdo. vt dictū est. Tertio veni de su/pma tua hierarchia q̄ ꝑfusa est lumīe ꝟtutū que dicunt purgati aī. ꝑ q̄s opar⁹ ordinate circa supioza deū sincerit⁹ ꝯtemplādo z forti ter amādo. z sursū tēdēdo vt coroner⁹. Pro opib⁹ em̄ infime hierarchie coronaber⁹ co/rona gaudiosa. Unī Eccī. l. Circa te corona frat⁹ q̄si plātatio cedro⁹ in mōte libano. q⁹ de oīnib⁹ ꝑ exēplū z doctrinā tuā conuersis gaudebis. Secūdo ꝑ opib⁹ medie hierar/chie coronaber⁹ corona speciosa. Unī Apo calip. xij. In capite ei⁹ corona. xij. stellarum. Per duodenariū signat⁹ vniuersitas ꝑfectō nis alicui⁹. vt p⁹ Aug⁹. in li. de ciuitate dī. Tertio ꝑ opib⁹ supme hierarchie corona/beris corona gl'iosa interminabil' eternitat⁹ Unī Prouer. xxvij. Corona tribuet⁹ ei i gene ratiōe z generatiōz. i. in sempiternū. Coro/na nec b⁹ ꝓncipiū neq⁹ finē i figura. z signat eternitatē. q̄ nec fine nec ꝓncipio clauditur. Veni igit⁹ spōsa mea. q⁹ mihi z tibi oīa cōia sunt. Unī Bern. ꝓmone. vij. sup Cañ. dic̄ sic Hō sunt inuenta eq̄ dulcia ꝟba quib⁹ ꝟbis aie q̄si dulces adinuicē exꝑmūt affect⁹ quē/admodū spōsus z spōsa. quib⁹ q̄ppe oīa cōia sunt nihil ꝑriū. nil a se diuisum bōnib⁹. vna vtriq̄ hereditas. vna dom⁹. vna mēsa. vn⁹ thor⁹. vna caro. z fm ap'm. de⁹ z aīa vn⁹ spī rit⁹. Ultimo dñs subiūgit hui⁹ sēte imitatio nis dulce allectiuū dicēs. Veni. q⁹ vince ro rētes odorē dederūt. q̄ odor isti⁹ itiner⁹ me/diū facit odorifer⁹. z fugat z expellit venena ta. Quid aūt ꝑ vineas florētes z odorē spar gētes ꝯueniēt⁹ intelligit⁹ q̄s fecūde mēt⁹ po tentie z capacitates odorifere illi⁹ sapide sa piētie p̄is. q̄ est vera vit⁹. Joh. xv. quā p̄r ce lestis agricola in mētib⁹ humanis q̄ in orto vineaꝝ sac⁹ inspiratiōib⁹ plātat. sacramētis vegetat. z bonis opib⁹ maturat. put ḡdatim ip̄am vineā excolit vt fructificet. Unī Hu/go lib. iij. de archa noe dic̄ sic. Docet vere li gnū vite ꝟbū patris. sapia dei q̄ in cordibus sanctoꝝ tāq̄ in paradiso inuisibiliter primo ꝑ timorē seminat. p⁹ ꝑ gram rigat. ꝑ dolorem morit. ꝑ fidē radicat. ꝑ deuotiōz germinat ꝑ cōpunctiōz orit. ꝑ desideriū crescit. ꝑ cha/ritatē roborat. ꝑ spem viret. ꝑ circūspectiōz frōdet z extēdit ramos. ꝑ disciplinā floret. ꝑ ꝟtutē fructificat. ꝑ patientiā matureſcit. ꝑ mortē carpit. ꝑ ꝓcēplatiōem cibat. Deciſe.

Cū igit⁹ (vt dic̄ Dyoni. iiij. eccl'i. hierar. Jhs q̄ est ꝟa sapiētia patris sit fontana copia su/sceptionū diuinaꝝ suauitatū. z refundat de plenitudine sua diuinissimas fragrācias su/ue odores ad deiformes itelligētias. in q̄b⁹ mētes suauit⁹ delectate. z scīs z odorifer⁹

susceptionib⁹ adimplete vtunk intelligibili
alimēto. penetrāte ad intimos suos intelle/
ctuales sin⁹ fm suā diuinā ptcipatiōez. bñ
olentiū distributionū. planū est q̄ hi q̄s sa/
pida sapiētia inhabitat sacris susceptionib⁹
quasi vinee florētes fecundank. habit⁹ virtu
tum. z fructib⁹ bonoꝝ opeꝝ pficiuntur. z sic
tot suaues odores alīs dant q̄t exēpla odo
riferoꝝ opeꝝ euaporāt. Unde Paulus. ij.
ad Ebor. ij. dicit. Deo aūt gratias q̄ odorē
notic̄ie sue manifestat p nos i oīi loco. Bo
nus eīi odor xpi sum⁹ his qui salui fiūt. qui
bono odore recreank. z his q̄ pereūt qui bo
num odorē abominank. sicut bufones bo/
num odorē vinee florētis. De hoc odore re
quire supra itinere. vj. Vinee igit̄ florētes di
cunk fecūde mēt̄ potētie. z capacitates odo
rifere quas celestis agricola inhabitās z ex
colens fac̄ eas floridas z odoriferas. Flori
das p verbū veritatis. odoriferas p spīm ca
ritatis. Dyonisi⁹ scdo de diuis noīb⁹. ca. ij.
dicit sic. Qx fili⁹ z spūssanctus q̄si quedā pul
lulatiōes a patre originē habēt. z quasi q̄dā
flores z supsubstātialia lumīa ab ipo lumīe
vel patre luminū existūt. Unde agricola ce
lestis dicit. Ueni auster pfla ortū meum. vt
fluāt aromata illi⁹. Qd verbū exponēs ver/
celleñ. dicit. Spōsa hic inuitat̄ ad pfectiōez
hierarchice opationis Auster eīi est vētus
calidus z pur⁹. z p eū potest intelligi ꝟbum
quantū ad puritatē veritat̄. z spūssanct⁹ q̄n
tum ad calorē charitatis. dicit igit̄ agricola
celestis. Ueni auster. pfla ortū meū. id est. su
premā hierarchiā quā speciali⁹ zelo tāq̄ or
tum voluptat̄ fecundam opib⁹ veritatis z
odoriferis exēplis. vt pducant vinū germi/
nans ꝟgines z virgineas mētes. z aromata
illi⁹ z ptcipatiōes luminū odoriferoꝝ fra/
grant̄ mētis fluāt hierarchice. id est. fluant
de sūma mētis hierarchia in mediā. z ō me
dia in infimā. vt sic mens exerceat̄ ad perfe/
ctiōem hierarchice opationis. scz vt fortiter
z incessanter extēdat̄ sursum ad deū ad hau
riendū diuinū odorifer⁹ lumē. qō vineā ma
xime fecūdat z pficit. z secūdo haustū lumen
odorifer⁹ firmiter in se custodiat et exerceat.
Tertio illud lumē odorifer⁹ alīs oīib⁹ si/
ne decremento lumis sui veris doctrinis et
odoriferis exēplis cōmunicet vt dicere pos/
sit illud Eccī. xxiiij. Ego sicut vitis fructifi/
cauī odorē suauitat̄. Tota igit̄ trinitas has
vineas inhabitat. pr̄ i mēoria oparios ad la
borādū excitās sacr̄ ispiratiōib⁹. fili⁹ i intelli
gentia oparios ad prudēter laborandū cla/
ris veritatib⁹ illuminās. Spūssanct⁹ in vo
luntate oparios ad laborandū exemplariē
feruidis affectionib⁹ inflāmans. Unde ori
genes sup Cañ. vj. c. dicit sic. Deliciosus in/
tuit⁹ memorie p patrē cōfortate. intelligētie
p filiū illuminate. z volūtatis p spūmsctūm
expedite ad opandū. q̄ deo existēte in vine/
is engaddi tāto ero remotior. q̄nto sterilita
ti ꝓpinquior. Et ibidē dicit O amica mea cō
uertere in requiē tuā. i. i deū tuū. vt in te tāq̄
in speculo imaginē suā expressiuā repsentet
in te ineffabiliter delectet̄. z familiariter cō/
gratulet̄. te eleuet innouādo. te innouet de/
corādo. te decoret amādo. te amet inhabitā
do. te a casu futuro pseruet pcauēdo. z te le/
tificet de ꝓuersione gratias agēdo. Dec ille.
Spūs igit̄ noster ad veniendū iam a dño
amorose inuitat⁹. z ex hoc ad ambulādū p/
dicta itinera eternitatis vigorose animat̄. et
amorose z gratiose a patre tract⁹ competenē
petit dilectū inuitantē hoꝝ itineꝝ esse socius
ducē. ductorē z cōuersatorē. quia ipe est via
veritas z vita. Joh. xiiij. Ipe est via p quaz
imus. Isa. xxx. Hec est via ambulate in ea.
Et Augustin⁹ sup Johem dicit sic. Uerbū
assumēdo hoīem factū est via. ambula p ho
minē z puenies ad deū. Ipe est ꝟitas p quā
pueniem⁹. q̄ ꝟitas est finis enigmatuz. Un
Joh. pma cano. c. iij. Uidebim⁹ eū sicuti est.
Neq̄ patrē quis nouit nisi fili⁹ z cui volue/
rit fili⁹ reuelare. Ipe est vita in qua pmane/
bim⁹ in eternū. Prouerb. viij. Qui me inue
nerit. iueniet vitā. s. eternā Dicit igit̄ spirit⁹
amans cōfidēter illud verbū Cantico. vij
Ueni dilecte mi ad sitibundā eternoꝝ intē
tionē. quantū ad iter primū. s. recte intētiōis
ingrediamur in agrū p deuotā eternoꝝ me
ditatiōem. quantū ad iter secundū. cōmore/
mur in vallib⁹ p limpidā eternoꝝ ꝓtempla
tionē quantū ad iter tertiū. mane surgam⁹
ad veniendū p inebriantē eternoꝝ dilectōz
quantū ad iter quartuz. Uideam⁹ si vinea
floruit. p pullulantē eternoꝝ reuelationē q̄n
tum ad iter quintū. si flores fructū pturiūt.
p experimētalē eternoꝝ pgustationē. q̄ntuz
ad iter sextū. Si floruerūt malapunica. per
colliū eternoꝝ deiformē opationē. quantū
ad iter septimū. Sic ibit homo in domum
eternitat̄ sue. Eccs. xlvi. In qua sic dic̄ au/
ctor de spū z aīa erit manifesta visio. plena

cognitio. vera dilectio. firma ꝓiunctio. societas individua. similitudo ꝑfecta. vita beata in eternuꝫ ꝛ vltra in perpetuas eternitates. Odor aūt ꝛ dulcedo ꝑlibat ꝑdictoꝝ ꝛ gustatura ꝑ spiritib⁹ ambulātib⁹ in ꝑdictis itineribus exquo velociꝰ currūt. Unde Gregoriꝰ xv. moral. dicit. Supiora amare iā sursum ire est. dūꝫ magno desiderio ad celestia bomo inbiat miro modo hīm qō accipe querit iā degustat. Exq̄ spiritꝰ itinerās maxime cōsolat. cōsolatꝰ currendo calescit. calefactꝰ deuotione mollescit. mollificatꝰ amando liquescit. liquefactꝰ feruēdo sursum effluit. vt nusq̄ nisi in eternitate sistere ꝛ quiescere velit. Unde Origē. sup Lam. c. ij. dicit sic. quasi ammirādo Diuine cōsolatiōis dulcissimꝰ affectus vt audio est liquefactio. Liquescit em̄ mens cū deuotiōe mollescit vt sponsus in ea suauiter cubet ꝛ nihil ei dure obsistat. Liquescit dū deuotiōe calescit vt dilectus i ea calorē diuini amoris inueniat. vt quasi q̄dam cōtactus spūalis fiat. qui maximā delectationē generat. Liquescit. quia dū deuotione supefluit vt deꝰ solū plenū dominiuꝫ in ea obtineat. tūc omēs motꝰ. omēs nisus. omēs impetꝰ eius eternitate feliciter terminat. Hec ille. Ad quā domuꝫ eternitatis nos ꝓducat cōducat ꝛ inducat q̄ est trinus ꝛ vnus deꝰ in eternū benedictꝰ. Amen.

Explicīt septē itinera eternitatis a sancto Bonauentura doctore seraphico compilata.

Incipit tractatus de quattuor virtutib⁹ cardinalib⁹ sancti Bonauenture.

De quattuor virtutib⁹ cardinalib⁹ sunt ꝑtutes politice i. sciētie de gubernatione ciuitatū. purgatorie purgati animi. ac exēplares. Seneca. Quattuor ꝑtutū spēs multoꝝ sapiētū sentētijs diffinite sunt. q̄b⁹ animꝰ humanꝰ cōptus ad bone statē vite possit accedere. Quaꝝ prima ē prudentia. Secūda magnanimitas. Tertia cōtinentia. Quarta iusticia. Singule igit̄ bonestū ꝛ bñ morigeratū faciūt virū. Gregorius. Solidū nostre mētis edificiū prudentia. tempantia. fortitudo. iusticia sustinent. In his igit̄ q̄ttuor virtutib⁹ tota boni operis structura cōsurgit. Unde quattuor paradisi flumina terra irrigat. quia dū his q̄ttuor virtutib⁹ cor infundit. ab oīni desideriorꝫ estu tēperat. Cardinales appellant. ꝙa sicut ostiū vertit in cardine ꝛ regit. ita bis rectis cardinales rectificat aīma in suis viribꝫ. Nam prudētia rectificat vim rationalem. Fortitudo siue magnanimitas irascibilem. Temperātia siue cōtinentia concupiscibilē. Justicia vo rectificat omēs vires. Ipa em̄ iusticia apprehēdit omēs virtutes ad prim. vt est liberalitas. ꝛ ordinātes ad seipsum. sicut est penitētia ꝛ innocētia. Et ordinantes ad deū. sicut est latria pietas ꝛ obedientia. Et ideo iusticia dicit retinēs omēs ꝑtutes. quia nō tm̄ est specialis sed generalis virtꝰ cōprehēdens totiꝰ animi rectitudinē. cum ꝑa dicat rectitudo volūtatis. Nota ꝙ virtutes cardinales homo in oīnib⁹ opib⁹ instruitur ꝛ cōtra vicia armat. Primū fit dupliciter. quo ad se ꝙ prudentiā. ad primū ꝙ iusticiam. Secundū etiā dupliciter. Inspersꝙ tempantiā. in aduersis ꝙ fortitudinez armat. Augustinꝰ. Prudētia est in ꝑcauendis insidijs. Justicia in subueniendis miserijs. Fortitudo in ꝑferēdis molestijs. Tempantia in coercēdis delectationib⁹ prauis. Politice dicunt̄ put sunt in recto regimine rationis. Purgatorie put sunt in victoria viciorum. ꝛ respiciūt prim interiora. ꝛ prim exteriora. Purgati animi dicunt̄ quādo deuictꝰ vicijs possessor virtutū quiescit. raro insurgētib⁹ motib⁹ prauis primis. Exemplares dicunt̄ que in mēte diuina cōsistūt. Hā idee in deo sunt ꝛ omniū rex exēplar est. Nota ꝙ quelibet virtꝰ cardinalis potest coaptari singulis virtutib⁹ iā premissis. Hā prudentia. put est virtꝰ politica vt ait Macrobius est ad ratōis normā que cogitat ꝛ q̄ agit vniuersa dirigere ꝛ nihil ꝑter rectū facere vel velle. Secūdo prout est virtꝰ purgatoria ē mūdum ꝛ omia que in mūdo sunt diuinoꝝ cōtemplatiōe despicere. Tertio put est virtus purgati aī. est sola diuina noscere ꝛ ea tangꝫ nihil sit aliud intueri. Exemplaris aūt est ipsa mens diuina cui omia nuda sunt ꝛ aperta. ꝛ disponit vniuersa que in celo sunt ꝛ que in terra sunt ꝛc. Primus gradꝰ facit bominē in omnib⁹ rationabilit operari. ꝛ cum hominib⁹ honeste cōuersari. Secūdus mētem alt⁹ erigit. quia cū mūdana despicat. eterna ꝛ celestia prudenter appetit. Tertꝰ mētē

plenius pficit dū eam in eternis figit. ḋa so/
la eterna celestia bona cōcupiscit. Quartus
qui in solo deo est p̄dictos gradus inchoat
deducit z cōsummat. qz oīs vera prude
tia a dño deo est. Seneca. Quisquis prudē
tiam sequi desideras. tūc p rationē recte vi/
uas. z oīa prius estimes z ppēses. Si pru
dens esse cupis in futura pspectū intende.
z que possint cōtingere cūcta añ ponē. nil
tibi subitū sit sed ante totū pspicias. Nam
qui prudēs est nunq̄ dicit. non putaui id fi
eri. quia nō dubitat sed expectat. nec suspi/
catur sz cauet. Si prudētiā amplecteris. vbi
q̄ idem eris. z put varietas exigit rez. ita te
accōmodes tempi. Sermo tuus non sit ina/
nis. sed aut suadeat aut moneat aut cōsolet
aut precipiat. lauda parce. vitupa parcius. Nā
similiter reprehensibilis nimia laudatio sicut
immoderata culpatio. Illa siquidē adulati
one. ista malignitate suspecta ē. Si prudēs
est animus tuus tribus tempibus dispenset. presen
tia ordina. futura puide. preterita recordare
Nam q̄ nō de futuro premeditat. in omnia
incauus incedit. p̄pone animo tuo mala fu/
tura z bōa. vt illa sustinere possis. ista mode
rari. Nō semp sis in actu sed interdū animo
tuo dato requiē. Sed z ipa requies plēa sit
scientie studijs z cogitationibus bonis. Nam
prudēs nunq̄ marcet ocio. Aliquādo aīus
remissum nunq̄ dissolutū habet. Nō te mo
neat auctoritas dicētis. nec quis sz quid di
catur attēdito. nec q̄ multis sed qualibus pla
ceas cogites. Prudētia est bonaꝝ rerum
z malaꝝ discretio vtraq̄. cū fuga mali z ele/
ctione boni. de qua p̄cedit circumspectō do
cilitas cautio. Circūspectio est cautela con/
trariorum viciorum qua fugimus auariciā z caue/
mus p̄digalitatē. Docilitas est potētia eru/
diendi. hoc ordine vt p̄us te z postea alios
instruas. Cautio est prudētia discernēdi vi/
cia. virtutū speciē inferentia. Prudentia ī
se diuidit. In cognitionē p̄sentiū. Prouer.
iij. Precedāt palpebre tue gressus tuos. id
est cōsilia tua facta tua p̄ueniant. Secūdo
in memoriā p̄teritorum. Ezechias. Recogita/
bo tibi oēs annos meos rē. Tertio in p/
uidentiam futurorum. Boetius. Nō sufficit ī/
tueri q̄ situ est ante oculos. prudētia rerū
exitus metit. In circūspectionē contrariorum
Prouerbiorum. xiiij. Est via que videt homi/
ni recta. nouissima autē illius ducūt ad mor/
tem. Quinto in cohibitionē peccatorum. Pau
lus. Castigo corpus meū z in seruitutē redu
go. Sexto in exercitationē virtutū. Eccle/
siastes. ix. Quodcūq̄ potest manus tua face/
re instāter opare. Secūda virtus cardi/
nalis est tempantia. que put est virtus poli/
tica. est nihil appetere penitendū. in nullo le
gem moderatiōis excedere. sub iugo rōnis
cupiditatem domare. Secūdo put est pur
gatoria. oīa relinquere inquantū natura
patitur que corpis vsus requirit. Tertio p
ut virtus purgati animi. est terrenas cupi/
ditates nō solū reprimere sed penitus obli/
uisci. Quarto put exemplaris que in deo ē.
sic est q̄ in se ꝑpetua est. in intentiōe conuer/
sa est. Primus ab excessu z defectu custodit. qz
ei mediū virtutis oīm tempe ostēdit. Secū
dus mentē ad eterna pfecte dirigit. quia su/
perfluitatē rez grauantiū firmiter excludit
Tertius mentē in eternis figit. quia concu
piscentiā oīs inordinati cōcupiscibilis pe
nitus extinguit. Quartus p̄dictos gradus
inchoat. deducit z pducit z pficit. quia omni
creature numez pondus z mensurā tribuit
Seneca. Si cōtinentiā diligis circumcide
supflua. z in artū desideria cōstringe. Consi
dera tecū quantū natura deposcat. non q̄n/
tum cupiditas spectat. palatū tuū fames ex
citet. nō sapores. nec ad voluptatē sed ad ci/
bum accedas. nec p̄sentibus delitijs inhere/
bis. nec desiderabis absentes. Si cōtinen/
tiam diligis turpia fugito anteq̄ accidant.
nec q̄cq̄ aliud magis verēs q̄ teipsum. om/
nia preter turpitudinē tollerabilius crede.
a verbis quoq̄ turpibus te abstine. quia licē
tia eorū impudentiā nutrit. Si ꝑtinens es
opus est cōtinue affectiones adulationum
repellere. quoꝝ sermones animū quadā vo
luptate resoluūt. Si cōtinens es. z animi z
corpis motus obserua ne indecori sint. nec
ideo cōtemnes quia latent. Nā nihil differt
si nemo videat cū ipse videas. Eunctis esto
benignus. nulli blandus. z paucis familiaris
omnibus equus. bone fame. neq̄ ire seminator
neq̄ inuidus aliene felicitati. ad iram tardus
ad misericordiā pronus. in aduersis firmus.
in prosperis cautus z humilis. virtutū occul/
tator sicut viciorum. rari sermonis sed loquen
tium patiēs. Que nosti sine arrogantia po/
stulanti impties. que nescis sine occultatio/
ne ignorātie. tibi postula humiliter umparti
ri. Notandū q̄ tempantia est virtus cuius
potentia resistendi illecebris in nobis impe

tus facientibus. ex qua ꝓcedit ꝯtinētia. que est virtus ab illecebris castitas. sobrietas. ꝑcitas qua retinem⁹ retinenda. largitas. moderantia. honestas. abstinentia. verecundia modestia. omniū rerū moderatio. Tertia cardinalis virtus est fortitudo politica que est animū supra periculi metū erigere. nihilq; nisi turpia timere. Secūda purgatoria ē animo nō terreri cōtra queq; aduersa. Tertio purgati animi est passiones non solum vincere corꝑis. sed animo penitus ignorare Exemplaris que in deo est ꝙ semꝑ idez est nec vnq̄ mutat̄. Ex his potest patere ꝙ primus gradus hoīem facit omnē metū ꝓ vtilitate reipublice postponere. ⁊ nihil nisi turpia formidare. Secūdus magis confortat vt nulla pena carnalis eū terreat. quia ad sola eterna fortiter anhelat. Tertius mentem in eternis figit cū cōtraria viderit repugnare animo. ⁊ cōfidenter cōtemnit. Quartus ꝑdictos grad⁹ inchoat deducit ⁊ consūmat Jp̄e attingit a fine vsq; ad finem fortiter. ⁊ disponit om̄ia suauiter. Seneca. Magnanimitas que et fortitudo dicit̄ si insit aīmo tuo. viues cū magna fiducia. liber. intrepid⁹ alacer. Magnū animi humani bonū est finem hui⁹ vite intrepidū expectare. Si magnanim⁹ fueris nunq̄ iudicab̄ tibi cōtumeliam fieri de inimico. dices non mihi nocuit sed nocendi animū habuit. ⁊ cū ipsum in potestate tua videris. vindictā putab̄ vindicare potuisse ⁊ non fecisse Scito em̄ magnuz ⁊ honestū vindicte eē genus ignoscere. Erꝫ magnanim⁹ si pericula non appetas vt temerarius. nec formidas vt timidus. Nā timidū non facit animū nisi reprehēsibilis vite cōscientia. Fortitudo est immobilis int̄ aduersa animi laboꝝ ⁊ periculoꝝ susceptio. q̄ nec aduersitatis incursu frangit̄. nec ꝓsperitatis blandimēto eleuat̄. De qua oritur magnanimitas. fiducia. securitas. patientia. ꝑseuerantia. longanimitas. humilitas. mansuetudo. ⁊c̄. Quarta virtus cardinalis est iusticia politica. que est mundū despicere. et seruare vnicuiq; qd̄ suū est. scz sibiꝑsi ⁊ ꝓximo ⁊ deo. Purgatoria est ad veram viā ꝓximi consentire. ⁊ vniuscuiusq; virtutes ī suo vigore seruare. Tertio purgati animi. est cū diuina mente ꝑpetuo federe sociari. Exemplaris iusticia q̄ in deo est ꝑhenni lege a sempiterna operis sui cōtinuatione nō flectitur Primus grad⁹ ab om̄i iniquitate custodit. ⁊ cum om̄ib⁹ hominib⁹ cōuersari facit. Secundus mentē ad eterna trahit. quia iusto ordine rationis ꝑfecte cōsentit. Terti⁹ mentem in eternis figit. quia illaz cum deo eterno ꝑpetuo federe sociat. Quart⁹ predictos gradus inchoat. deducit. ⁊ perficit qui omnem creaturā sua ꝑpetua ⁊ inflexibili lege iuste regit. Ex his patet quomodo per virtutes cardinales vt sunt politice homo ordinatur in oꝑationib⁹ suis quo ad ꝓximū suū per virtutes que sunt purgatorie ordinatur ad seip̄m. Purgati animi ad deū. Seneca. Justicia est nature decus. tacita ꝯuentio.

¶ Explicit tractatus de quattuor ꝑtutibus cardinalibus edit⁹ a sancto Bonauentura doctore seraphico.

¶ Sequunt̄ octo collatōnes sancti Bonauenture. facte in conuentu tholosano. Et ꝑma de verbi incarnatione

Vide aīma mea innouata mirabilia veritatis. Nec om̄ia videre possum⁹ q̄ fecit iunctura cōfederās deū ⁊ hominē in verbo quod factuz est qd̄ fecit deus ⁊ ostendit nobis. Primo vis videre eternitatē nouā. quia q̄ filius dī est eternaliter. caro factus est tempalit̄. Vide anima mea non poterat te redimere nisi haberet preciū. nec debebat s̄m legē nisi esset ꝓpinquus. Homo ꝓpinquus erat sed precium nō habebat. Deus preciū habebat. sz ꝓpinquus nō erat. non debebat nisi homo. non poterat nisi deus. Fact⁹ est ergo de⁹ homo propinqu⁹. ⁊ factus est noster Jesus vir preciosior auro ⁊ homo mūdo obriso. Isa. xiij. Sacculū pecunie tulit secū. quia deus homo in carne apparuit. ⁊ verbū in carne q̄ si pecuniā in sacco abscondit ⁊ hominē reuz redemit. Secundo admittit immēsitas breuitatē. quia verbū abbreuiatū fecit dn̄s super terrā. Verbū inq̄ diuinitate immensum. est positiōe presepij abbreuiatū. Vide anima mea dulcia mirabilia ⁊ omnino tibi necessaria. Tua necessitas non minus q̄ dī filio supplebat̄. sed tua possibilitas non capiebat immēsum ⁊ maior erat necessitas q̄ capacitas. Propter quod mirabilis dispēsatō

consilij charitatis diuine ꝓuidit vt scz daret nobis filiū quo indigebam⁹. ⁊ paruulū quē capere poteram⁹. Ideoq̄ paruul⁹ nat⁹ ē nobis. ⁊ fili⁹ datus est nobis. Tertio admittit pulcritudo obscuritatē. quia q̄cq̄d iocūditatis habeo si nō possum videre tā immē se charitatis donū. quid mihi ꝓdest. Unde in nostro Jhu apta est illa facies in quā desiderāt angeli ꝓspicere sacco mortalitatꝭ nostre. vt nō soluz visibilē cernerem⁹ inuisibili specie. sz nobis similē amarem⁹ in nr̄a carne Unde Apoc. vj. Fact⁹ est sol sicut saccus cilicinus. Sol iusticie xp̄s deus noster. qui ē splendor gl̄ie ⁊ figura substātie patris. Ad Hebre. j. Speciosior plane sole ⁊ sup omnē dispositōem stellaꝝ luci cōparatus inuenit̄ prior. ⁊ tamē ꝓpter nos fact⁹ est quasi saccus cilicinus ꝓpter asperitatē. Quarto admittit celsitudo abiectiōem. imperiū seruitutez. quādo nō ad me sed infra me descēdit. quādo hodie iacuit ad pedes animaliū ille cui⁹ gloriosi pedes vix erāt accessibiles altissimis angeloꝝ. Ecce ip̄e benedictus deus omnia fecit ex parte sua vt eū habeam⁹. fit homo vt ei attineā. fit paru⁹ vt eū accipiā. fit visibilis vt eū agnoscā. fit humilis vt eū attingam.

Quinto fortitudo admisit infirmitatē. sapientia simplicitatē. Ego sum reus ⁊ coram eius sapiētia venire erubesco. Ego aduersarius ⁊ ideo ab eius potētia cōtremisco. Cōmissa mea īquit pauesco ⁊ ante te erubesco. Ideo mira di benignitas que semꝑ magnificauit benefacere nobis. suā abscōdit sapiētiam in simplicitate ne erubescā comparere fortitudinē in infirmitate. ne pertimescā accedere. Ip̄e em̄ est qui portat om̄ia verbo ꝟtutis sue. Ip̄m inq̄ tale verbū factum est caro ⁊ nō solū homo passibilis. sed etiā in paruulitate mihi similis. ⁊ carne mortal' Sexto iusticia subijt reatū. quia ne dicas quid ꝓderit accedere nec negociū meū contingat complere. Hec aūt est mea necessitas. quia concept⁹ sum in omni malo ⁊ priuat⁹ omni bono ꝓpter culpā meā ⁊ debitā penam ⁊ indigeo a malo releuari ⁊ in om̄i bono restitui Et ideo stupendo cōsilio iusticia subijt reatum vt iustificemur a malo. opulentia defectum vt locupletemur in bono. Eū enim q̄ nō nouerat om̄ino peccatū. scz innocentē iesum qui peccatū nō fecit. nec inuentus ē dolus in ore eius. Fecit deus peccatū ꝓ nobis id est. peccati nostri reatū sibi imposuit. Dominus posuit in eo iniquitates omniū nostrū. vt efficeremur iusticia dei in illo. O ꝟe felicem necessitatē. quia ex quo de⁹ homo iesus nostrū reatū assumpsit soluendū. vel necesse fuit deū odire seip̄m. quod est impossibile. vel recōciliari hominē reū. quod q̄dez est deo acceptabile ⁊ ab ip̄o intentū. Septimo subijt opulētia egestatē vt locupletemur in regno. Scitis gratiā dn̄i nostri Jesu xp̄i. quoniā cū esset diues ꝓpter nos egenus fact⁹ est vt illius inopia diuites essem⁹. O quantū deberem⁹ esse locupletati. quib⁹ deus tm̄ dedit q̄ nud⁹ ⁊ pauper remāsit. Vide felicē necessitatē in qua se posuit ꝓ nobis Amore nostro ebri⁹ benedictus iesus. quia necesse est hominē restitui in regnū. vel Jesum regē a regno exulare priusq̄ ip̄e nr̄am assumpsit inopiā. ⁊ simul in vnū conueniūt diues ⁊ paup. Sic ergo anima mea tu⁹ Jesus de⁹ eternus assumpsit nouitatē vt ei attineas. immēsus breuitatē vt eum accipias Pulcritudo obscuritatē vt eū attingas. sapientissim⁹ simplicitatē ne erubescas. Fortissimus infirmitatē ne cōtremiscas. Justissimus reatū vt iustificeris a malo. Opulentissimus defectum vt locupleteris in bono Hec Ubertinus.

De timore dn̄i Bernard⁹

Aqua sapiētie salutaris fons vite et initiū sapiētie timor domini est. Optime refrigerās animā. in omnibus noxijs desiderijs estuātē. iacula inimici potens extinguere. ⁊ ꝑ om̄ia pietati ꝓximoruz timor dn̄i p̄ferendus est. Qui timorē domini semꝑ habet pre oculis vie eius pulcre. et om̄es semite eius pacifice. Stat propositū dei. stat semita pacis super timētes eū. ip̄oꝝ ⁊ dissimulās mala ⁊ remunerās bona. Ut miro modo eis bona ⁊ mala cooperentur ī bonū. In veritate didici nil tā efficax ad g̃tiam ꝓmerendā. retinēdā recuperādā q̄ si oī tpe corā deo īueniarꝭ. nō altū sape sz timere Beat⁹ es si cor tuū triplici timore repleuerꝭ vt timeas q̄dē ꝓ accepta gr̄a lōge ampli⁹ ꝓ amissa. lōge pl⁹ ꝓ recupata. Time g̃ cū arriserit gratia. time cum abierit. time cū denuo reuertit̄. Cum adest time ne indigne opereris ex ea. Si recesserit multo magis timendum. qz vbi tibi deficit gratia ibi deficis ⁊ tu Time ergo subtracta gratia tanq̄ mox casurus. Time quia reliquit te custodia tua. Pro om̄i tempe time deū ⁊ ex om̄i cord̄ tuo

Tunc demũ si plene si perfecte timueris dabit tibi saporem charitatis.

De obedientia

Vt igitur obedientia religiosi deo sit acceptabilis. Ideo debet esse prompta sine dilatione. deuota sine dedignatione. voluntaria sine contradictione. simplex sine discussione. perseueras sine cessatione. ordinata sine deuiatione. iocunda sine turbatione. strenua sine pusillanimitate. vniuersalis sine exceptione. Qualiter nos audimus nostros superiores. taliter nostras exaudit deus orationes. Hec Augustinus. Vt autẽ melius valeas esse obediens. cogita semp quãdo vox precipientis sonat in auribus tuis. q̃ vocẽ istam nõ tanq̃ ab homine audias. sed tanq̃ ab ipso deo. Item non est obediens sed negligẽs qui secundus expectat mandatũ. Itẽ Bernard⁹. Ut parum est esse subiectũ deo. nisi sit omni creature humane propter deũ. siue abbati tanq̃ precellenti siue ab eo prioribus cõstitutis Ego plus dico paribus subdere. subdere t minoribus. Et si vis in iustitia esse perfectus. vade ad minorem. subdere inferiori iuniori inclinato. Nota Climach⁹. Si quis erga patrẽ subiectionẽ suam conscientiã ad summum possedit mundã. iste de cetero per singulos dies mortẽ quasi somnum. magis vero vitam expectans nõ conturbatur. cognoscẽs in solido quia nõ ipse in tempe separationis sed qui preest reddet ratiõem. Idem. Quãdo absente eo qui preest vultũ ipsius imaginamur. hũc nobis astare putantes. t omnẽ collocutionẽ vel sermonem vel cibũ vel aliud quippiã cum suspicamur odire in nobis auertimus. tũc cognoscamus quia legitimã obedientiã vere exequimur.

De verecundia.

Nescio an quicq̃ gratius verecundia ad ornatum in moribus hominũ esse queat. Q̃ pulcra hec t q̃ pulcra gẽma in vita t vultu adolescẽtis. q̃ vera et minime dubia bone nuncia spei. bone indolis est index. virga discipline est illi qui pudendis affectibus imminẽs. lubrice etatis motus. act⁹ q̃ leues coerceat. reprimat insolentes. Quid ita turpiloquij t omnis deincepsturpitudinis fugitans. Sonor continentie est indiciũ columbine simplicitatis testis innocentie. lampas pudice mentis iugiter lucens. t nihil in ea turpe vel indecorum resi-

dere attemptet. q̃ nõ ilico probat. Illa expugnatrix malorum. t ꝓpugnatrix puritatis innate. specialis glorie cõtinentia est. fame custos. vite decus. virtutis sedes. virtutum primitie. nature laus. t insigne totius honestatis. Quid tam amicũ verecũdo animo q̃ secretum. Sed quid tam propriũ verecundie. q̃ proprias vitare laudes. vitare iactãtiam. Quid tam indecor. maxime adolescẽti. q̃ ostentatio sanctitatis.

De taciturnitate

Silentij amicus appropinquãt deo. t latenter colloquens a deo illuminatur. Sollicitus de exitu circumcidit sermonẽ. t qui luctum anime possidet quasi ignem auertit multiloquiũ. Hec Climachus Bernard⁹. Bonum silentium a iactantia. bonũ a blasphemia. bonũ a murmure t detractione. Sileat a nobis lingua maledica. lingua blasphema. lingua magniloqua. quoniã bonũ est in hoc triplici silentio salutare dñi prestulari. Ita cum ab his taceas ne dederis silentiũ deo. loquere illi contra iactantiã in confessione. vt obtineas veniam de ꝓterito. loquere in gratiarũactione contra murmurationẽ. vt ampliorez inuenias gratiã in presenti. loquere in oratione contra diffidentiã. vt consequaris gloriam in futuro. Confitere inq̃ preterita peccata. t pro ꝑsentibus gratias age. t deinceps ora studiosius p futuris. vt ne ipse quidem sileat. a remissione. ab immissione. aut a promissione. Item. Juge silentiũ t ab oĩi stre pitu seculariũ perpetua quies. cogit celestia meditari. Porro continentie labor et rigor disciplineꝑ psalmorũ t hymnor dulcedine releuantur. Pudor de preteritis noue cõuersationis rẽperat austeritatez. venturi timor iudicij pio cedit charitatis fraterne exercitio. Tedium t accidiã procul pellit sanctarũ varietas obꝛuationũ. labor t latebre t voluntaria paupertas hec sunt monachorum insignia. hec vitã solent nobilitare monasticam.

De deuotione Bernardus.

Renuat consolari anima mea in alienis. si vis in dei amore delectari. delicata siquidẽ consolatio est. nec omnino tribuit admittentibus alienam. Cuius mens ad alienas inhiat consolatones. t nõ penitus renuit in caducis t transitoriis cõsolari. ipse sibi profecto subtrahit celestis g

ſam conſolatiõis. Errat omnino ſi quis ce
leſtem illã dulcedinẽ huic carni diuinum il/
lud balſamũ huic veneno cariſmata illa ſpi
ritus miſceri poſſe huiuſmodi illecebris ar/
bitratur. Non amat veritas angulos. ĩ me/
dio ſtat diſciplina omniũ. omnium ſtudijs
delectat. Item ſancta aĩma ſola eſto vt ſoli
illi ſeruies teipſam quẽ ex omnib⁹ elegiſti ti/
bi. Fuge publicuz. fuge domeſticos. ſecede
ab inimicis ⁊ intimis. nihil tibi ⁊ turbis. ni
hil cum multitudine ceterorũ. Ipſum obli/
uiſcere populũ tuum. ⁊ domũ patris tui ⁊cõ
cupiſcet rex decorẽ tuum. Secede ergo. ſed
mente nõ corpore. ſed intẽtione ſz deuotiõe
ſed ſpiritu. Solus es ſi cõmunia non cogi/
tas. ſi non affectas p̃ſentia. ſi deſpicias quod
multi ſuſcipiũt. ſi faſtidias quod oĩes deſi
derant. ſi iurgia deuitas. ſi damna nõ ſenti/
as. ſi non recorderis iniuriarũ. Cibus aĩme
gratia dei dulciſſimus. ſane ⁊ omnẽ habens
ſuauitatẽ ⁊ delectamẽtum ſaporis. non mo
do delectat ſed reficit ⁊ medetur. Quattu/
or ſunt ſigna que oſtendũt p̃eſentiã gratie
dei. In primis ſi cor in ſe eſt pacatum ⁊ qui
etum. quia in nulla re requieſcit. ⁊ impletur
cor niſi in ſolo deo cuius ⁊ cetera affici qui/
dem poſſunt. implere autẽ nõ poſſunt. Se
cundum quãdo mens ⁊ animus ad deuoti
onem inclinari ſe ſentit. Tertiũ in p̃eſentia
gratie tũc plus ſolito facies hominis hyla/
reſcit ⁊ benignam ſe oſtẽdit Quartum ẽ fere
idem. videlicet cũ in moribus exterioribꝫ pl⁹
homo eſt compoſit⁹ atq; ordinatus.

De diligentia

Vam eſt qõ multos a perfecta ⁊ fer
uenti emendatiõe retrahit. Horror
difficultatis ſeu labor certaminis.
Quoniã vero illi maxime p̃e alijs in virtu
tibus p̃ficiunt. qui ea que ſibi magis cõtra/
ria ⁊ grauia ſunt. virilius vincere niruntur.
Nam vbi homo plus p̃ficit ⁊ gratiã ampli/
orem merek. ibi magis ſeipm vincit ⁊ in ſpi/
ritu mortificat. Duo ſpecialiter ad magnaz
emendationẽ iuuãt. videlicet ſubtrahere ſe
violenter. ad quod natura vicioſe inclinak. ⁊
ferueter inſtare. p bono quo amplius quiſ
indiget. Nociuuz eſt negligere vocatiõis
ſue propoſitũ. ⁊ ad non cõmiſſa ſenſum icli/
nare. Religioſus qui ſe intente ⁊ deuote in
ſanctiſſima vita ⁊ paſſione domini exercet.
omnia vtilia ⁊ neceſſaria ſibi abundanter ibi
inueniet. nec opus eſt vt extra Jeſum aliq̃d
querat. Religioſus feruid⁹ omnia bene po⁊
tat ⁊ capit que illi iubenk. Religioſus negli/
gens ⁊ tepidus habet tribulationẽ ſup tri/
bulationẽ ⁊ ex oĩ parte anguſtiã. quia inte
riozi conſolatiõe caret. ⁊ exteriorẽ querere p
hibetur. Religioſus extra diſciplinã viuẽs
grauí patet ruine. Qui latiora querit ⁊ re/
miſſiora. ſemp in anguſtijs erit ⁊c. vt patet ĩ
deuoto libello de imitatione dñi noſtri ihu
chriſti.

De diſciplina.

Primo omniũ iugo diſcipline inſolẽ
tia morũ domanda eſt quouſq; di/
rius ac durius ſenioꝛ attrita legib⁹
humiliek et ſanek ceruicoſa voluntas. bonũ
q; in ſe nature qõ ſubiendo amiſerat. obe/
diendo recipiat. Accedit nimiꝛ diſciplinatiſ
moribꝫ bonũ nature. quo reddik homo ſua
uis ⁊ mitis. homo ſine querela. neminẽ cir/
cumuentẽs. neminẽ cõcutiens. neminem le
dens. nemini ſe ſupextollens aut preferens
O q; cõpoſitũ reddit omnẽ corporis ſtatuz
nec nõ et mẽbris habitũ. diſciplina ceruicẽ
ſubmittit. ponit ſupciliũ. cõponit vultum. li
gat oculos. cachinnos cohibet. ſtringit gu/
lam. irã ſedat. formar inceſſum. Hã demo/
nachis ordinatis ⁊ inordinatis dicẽ abbas
paſtor ſic. Qui querulooſus eſt. monach⁹ nõ
eſt. Qui maliciã in corde tenuerit. monach⁹
non eſt. Qui iracund⁹ eſt. monach⁹ non eſt
Qui elat⁹ ⁊ verboſus eſt. monachus nõ eſt.
Qui ꝑe eſt monachus ſemp eſt manſuetus
humilis. charitate plenus. ⁊ timorẽ dei ſem
per ⁊ vbiq; pre oculis habet vt non peccet.
Jtẽ Johes abbas mõtis ſynai dicit. Mo/
nachus eſt qui ſolũ que õi ſunt agit cogitat
⁊ loquit. ꝛpõ vnitus in oĩ tempe loco ⁊ ne
gocio. Monach⁹ eſt violẽtia nature indeſi/
nens. ⁊ cuſtodia ſenſuũ indeficiẽs. Mona/
chus eſt ſanctificatũ corp⁹. expurgatum os
⁊ illuminata mens. Et q̃ſputas eſt fidelis ⁊
prudẽs monach⁹ q̃ ſub obedientia ſubiectõe
⁊ labore doloreq; calorẽ ſuũ cuſtodit inextĩ/
guibilẽ. ⁊ vſq; ad ſuũ exitũ ignẽ igni. ⁊ feruo
rẽ feruori. ⁊ amorẽ amori. ⁊ deſideriũ deſide
rio. ⁊ ſolicitudinẽ ſolicitudini quotidie non
ceſſauit. Uñ ⁊ Bernñ. Jlle vere eſt monach⁹
qui deuotionẽ tenet in choro. patiẽtiã in ca/
pitulo. diſciplinã in labore. meditatiõz in le
ctione. feruorẽ in oratiõe. caſtitatẽ in ẽptatiõe
tollerãtiã ĩ aduerſitate. hũilitatẽ ĩ p̃ſpitate.

¶ Expliciũt octo collatiões s. Bonauenture

Alphabetū religioſorum

Incipit alphabetū paruū bonī monachī in ſcola dei ordinatū a ſancto Bonauētura doctore ſeraphico.

Vias tuas domine demonſtra mihi ⁊ ſemitas tuas edoce me. Obſecro te deꝰ meus doce me vias bone vite p ſalute anime mee. Magiſter

Lectio prima

Ama neſciri ⁊ pro nihilo reputari. hoc tibi ſalubrius eſt ⁊ vtilius q̄ laudari ab hominibus. Lectio.ij.

Beniuolus ſis omnib⁹ bonis ⁊ malis ⁊ nulli oneroſus.

Lectio tertia.

Cuſtodi cor tuū ab euagatione. os tuuz ab ociosa locutione. ⁊ceteros ſenſus ſub rigore diſcipline.

Lectio quarta

Dilige ſolitudinē ⁊ ſilentiū. ⁊ inuenies quietem magnā ⁊ cōſcientiā bonam. Vbi em̄ multitudo. ibi frequēter ſtrepitus et mag̃ diſtractio cordis.

Lectio quinta

Elige paupertatē ⁊ ſimplicitatē. ⁊ cum paucis ſis cōtentus. ⁊ nō facile murmurabis.

Lectio ſexta

Fuge homines ⁊ ſeculi rumores. quia non potes eſſe ſatis deo ⁊ hominib⁹. eternis et tranſitorijs.

Lectio ſeptima

Gratias age deo ſemp. corde ⁊ ore qualiter cūq̄ tibi ſuccedit in grauamine ⁊ dolore. Nā deus oīa puide diſpenſat in mundo vero ⁊ recto iudicio ab eterno.

Lectio. viij.

Humilia te in omnib⁹ ⁊ ſub omnib⁹. ⁊ inuenies gratiaz ab hominib⁹. eris quoq̄ deo acceptus ⁊ hominib⁹ dilectus. ⁊ dyabolus fugiet citius prop̄e humilitatis virtutē ſibi valde contrariā.

Lectio nona

In oīm̄i opere bono habeas intentionē puram ad placendū deo. qui inſpector ē cordis. ⁊ diligit iuſtos ⁊ puros.

Lectio decima

Kariſſimos reputa amicos ⁊ patronos q̄ te premūt ⁊ vituperāt. ſi ei recte ſapis ⁊ cōſideras. lucrū inde acquires. nam p̄ſunt tibi in bono qui obſunt in malo.

Lectio. xj.

Labore ⁊ dolore cū gemitu ⁊ fletu' acquirē regnū dei. delitijs ⁊ honorib⁹ p̄ditur paradiſus. Lectio. xij.

Magnū donuz dei eſt pauperē eſſe in hoc mundo. p̄pter chriſtū. ⁊ infimū tenere locuz. Magna ſuꝑbia altū petere graduz. ad alta ſemp dyabolus ſuadet. honores ambire. fugere deſpectū. vt cadat aſcenſor eius retrorſum. cū ad breue dñatus fuerit pauperū. Minima dona p̄magna reputa. eris ⁊ dignus maiora accipe.

Lectio. xiij.

Neminē ſpernas. nulli noceas. afflictor egeno condoleas. ⁊ nunq̄ te extollas.

Lectio. xiiij.

Omne tempꝰ cū deo vtiliter expendas. Nihil em̄ preciosi⁹ tempe. in quo p̄mereri potes regnū dei in p̄petuuz. Omnib⁹ quoq̄ te amabilē. benignū. ⁊ affabilē ſine diſſolutione exhibeas. Oīa bona ad laudē dei referas. ⁊ ſine conſilio ⁊ deliberatione nil facias. Lectio. xv.

Primo ſemp quere in opere tuo an deo placeat vel diſpliceat. nec timore nec amore age cōtra conſcientiā tuā. In dubijs ad ſcīpturam ⁊ obedientiā p̄lati tui recurre. nec tibi ipſi nimis cōfide. Prius diſce tacere q̄z loqui. potiuſq̄ velis inſtrui q̄z docere. Turpius eſt em̄ velle latere q̄z apparere.

Lectio. xvj.

Quecūq̄ ad te non p̄tinent de his nō iudices. nec te intromittas vt ſemp pacē habeas. Qui cōmunia ſectatur ⁊ ſingularia vitat magis diligēt ⁊ citius ad bonū finez p̄ueniet. Qui tempeſtiue facit quod debet. letior poſtea erit.

Lectio. xvij.

Reuertere ad interioza cordis tui. ⁊ claude oſtia oris tui ne vagari incipias per varia deſideria mundi conſilio dyaboli. Nocent mala audita. temptāt pulcra viſa. turbant illata vituperia. Recede ergo ab homine iracundo. indocto. diſſoluto. ⁊ mane in ſilētio cum deo.

Lectio. xviij.

Sobrius eſto in victu. modeſtus in veſtitu. prouid⁹ in verbis. honeſtus in moribus. maturus in conſilio. fortis in aduerſis. humilis in opprobrijs. ⁊ humilis in proſperis. gratus in beneficijs. hilaris in deſpectis. patiens in doloribus. diſcretus in omnibus agendis.

Lectio.xix.

Time deum offendere in minimis negligẽ/
tijs ⁊ defectibꝫ tuis. Noli presumere in bo
nis. nec desperare in aduersis. Timor dei
facit recedere a peccato. ⁊ sollicitat in bono
ope. vt bonũ bene fiat. Totũ te deo cõmit/
te. ⁊ qđ tibi ẽ graue. fiet cito portabile. Pax
tua in patiẽtia multa. Leuis est om̃is tri/
bulatio ꝓ vita eterna.

Lectio.xx.

Uende deo om̃ia cõmoda tua. ⁊ dabit tibi
solatia meliora gratia aduenięte in vna ho
ra. Nemo ditior. nemo liberior eo. q̃ se ad
om̃ia deo dat. ⁊ christũ amãdo emit. qui
mundũ cruce redemit.

Lectio.xxj.

Xp̃s sit vita tua. lectõ tua. meditatio tua. lo
cutio tua. Jp̃e desideriũ tuũ. lucrũ tuũ. to/
ta spes tua ⁊ merces tua. Si aliud queris
q̃ pure deũ. damnũ patieris. laborabis et
requiẽ non inuenies.

Lectio.xxij.

Ymnos ⁊ psalmos canere monachoꝝ est ⁊
clericoꝝ. quibꝫ cõgaudent angelorũ chori
laudãtes deũ iugiter in regno celoꝝ. Ser/
uire carni mors, cibꝫ vermiũ. nidus demo/
num. vita peccatorũ. fomes morborũ. cor/
ruptio corporũ. inquinatio morũ. perditio
bonorũ. acquisitio multoꝝ malorum ⁊ do/
lorum. Seruire deo. beatitudo anime. sa/
nitas corpis. prudentia spiritus. vita cele/
stis. dulces ymnos deo cantat qui ĩ tribu/
latione sua deũ semꝑ laudat. Initium ⁊ fi/
nis om̃is boni religiosi. deum corde ama/
re. ore laudare. ⁊ fratrẽ suum exemplo edi/
ficare.

Lectio.xxiij.

Zachee frater descende de altitudine secu/
laris scientie. veni ⁊ disce in scola dei viaꝫ
humilitatis. mansuetudinis. ⁊ patientie. ꝑ
quam possis christo docente ad eterne be/
atitudinis gloriã secure ꝑuenire. Amen.

Conclusio

Scribe monache alphabetũ istud in corde
tuo. quasi in libro vite. ⁊ per singulos dies
cartulã istam inspice. ⁊ bonos mores assue/
sce. pauca sunt verba. sed magna hñt my/
steria ⁊ perfectorum opa. Ornant exterius
⁊ quietãt interius. Ꝯtemptu ⁊ suijpsi⁹ ab
negatione incipit vita boni religiosi mo/
nachi. ⁊ proficit vsq̃ ad contemplationem
dei.

mũdi

Finit alphabetũ ꝑuum boni mo/
nachi in scola dei. ordinatũ a san/
cto Bonauentura.

Incipit alphabetũ

religiosorum incipientiũ. ordinatũ a sancto
Bonauentura doctore seraphico.

Ama paupertatẽ. sis vilibus content⁹
Bonis semꝑ actibꝫ iugiter intentus
Caue multiloquiũ. studeas silere
Deum om̃i tempe ꝑ oculis habere
Esuriem amplectere. gulã refrenãdo
Fratrũq̃ cõuiuia segniter sectando
Gaudere cũ gaudentibꝫ. cũ flẽtibꝫ plorare
Humilibꝫ cõsentiẽs. maiores honorare
In omnibꝫ obediens. ꝑlatoq̃ parebis
Karitatẽ insuꝑ cũ om̃ibꝫ tenebis
Lumbos stringe lubricos dñi timore
Mundãs cordis oculũ casto cũ pudore
Nihil seruans ꝓpriũ nudũ sequẽs xp̃m
Onus leue sufferẽs. mundũ vincẽs istum
Passum xp̃m recole corde gemebundo
Querẽs dei gloriã nil aliud in mũdo
Resistendo vicijs orando feruenter
Sacramentũ sumere debes reuerenter
Tu motũ mentis cõprime irã mitigando
Uanaq̃ colloquia sollicite vitando
Xp̃o frui cupiẽs. cellam frequẽtabis
Yesum suꝑ om̃ia sic dulciter amabis
Zelo dei feruens charitatis igne
⁊ in te peccantibꝫ ignoscas benigne

Non nomen sed factum
Nõ ṽbũ sꝫ adiectũ fac̃ beatũ

Incipit mistica the

ologia doctoris seraphici sancti Bonauen/
ture ordinis minorum a quibusdã ascripta
Heinrico de palma. a quibusdã alijs. a plu
ribus tamẽ ascribit̃ sancto Bonauenture.

Uie syon lugent
eo q̃ non sit qui vadat ad solẽ/
nitatem. Licet Hieremias
propheta dixerit hoc verbum
captiuitatem populi sui deplo
rans. tñ hoc poterit speculator q̃sq̃ itelligẽs

exclamare. tantā captiuitatē animaꝝ. tātaꝫ declinationē a semitis iusticie ⁊ vijs equitatis in mūdo vniuerso discernēs. Vie em̄ dicūtur amantiū desideria animaꝝ. quibꝫ ad deū ⁊ ad supernā ciuitatē hierusalē sup omnem rōnem ⁊ intellectū. etiā in terreno corpore habitātes aīe subleuant̄. Que vie etiā lugere dicunt̄ eo ꝙ non sit qui ad tantaꝫ solennitatē aspiciat. Eo ꝙ abiecta vera sapientia. tam cler⁹ q̄ popul⁹ mundanis delitijs vel inutilibꝫ curiositatibꝫ se immergat Sed quod multo magis est dolendū ⁊ cordis lachrymis incessabiliter lamentandū. ꝙ multi religiosi. mlti etiā viri famosi reputati (veluti quondā popul⁹ israelitic⁹ relicto cultu creatoris sui manufactis ydolis seruierūt) Sic relicta vera sapiētia qua deus sol⁹ perfecte interi⁹ colit̄. ⁊ a solis amantibꝫ adorat̄ diuersis sciētijs ⁊ fabricationibꝫ multiplicium argumentoꝝ inuēticijs quasi quibusdā ydolis miserabiliter mentē impleuerūt. In quibꝫ sic absorbent̄ dyabolo instigāte. et sic mens ipsoꝝ in istis totaliter possidet̄. vt vera sapiētia locū in eis non inueniat. Nā hac pessima occupatiōe quā de⁹ dedit filijs hominū infeliciter captiuant̄. ita vt non sit spiraculū quo suū creatorē anima ꝑ flammigeras amoris affectiones cōtingat. Nō enim ad hoc animaꝫ creauerat vt contra suā generositatē multitudine quaternoꝝ ouinaꝝ pelliū repleret̄. sed ad hoc vt esset sedes sapientie. ⁊ in ipa rex pacificus ciuitatis supne. scꝫ deus altissim⁹ resideret. Sapiētia enim hec que mistica theologia dicit̄. a paulo apostolo est edocta. a Dyonisio ariopagita suo discipulo cōscripta que ideꝫ est qd̄ extensio amoris in deū. ꝑ amoris desideriū. quātum distat ortus ab occidēte. omniū creaturarū scientiā incōparabiliter p̄excellit. Nā alias sciētias mūdi doctores edocent. sed hec a solo deo immediate. nō mortali homine sꝫ spiritu edocet̄. Ista diuinis illuminationibꝫ ⁊ distillatiōibꝫ celestibꝫ scribitur in corde. illa vero penna anseris ⁊ atramento scribitur ī pelle. Ista vero dicit sufficit. nā ꝑ istā anim⁹ causam inuenit. scꝫ deū creatorē suum. et in ipo qui est fons bonitatis toti⁹ ⁊ beatitudinis immediatissime cōquiescit. Alia v̄o nūq̄ dicit sufficit. Nam iustū iudiciū est vt qui non curādo de summa sapientia. a sūma veritate deuiat. veluti totus in tenebris inuoluatur. ⁊ sic per vana ⁊ deuia anima infatuata humanis inuentionibꝫ insensata discurrat. Item ista affectū inflammat. intellectuꝫ illuminat. alia vero q̄ pluries īuenīēs ex vera sapiētia cor eleuatū inflat. q̄ pluries varijs opinionibꝫ ⁊ diuersis erroribꝫ intellectum obtenebrat.

Suasio

Igitur relicta humana sapiētia. curiositate sciētie inutilis. argumentationū ⁊ opinionū capturis. religiosa anima ꝑ amoris accensionē ad fontē omnium desiderādo ascēdat in quo solo reperiat veritatē. Sed qꝛ hec summa sapiētia nō potest ab homine edoceri. subdit̄ quomodo q̄libet quātumcūq̄ laycus in scola dei existēs hanc sapientiaꝫ ab ipo immediate recipiat sup omnē intellectū. per amoris affectum. quā null⁹ philosoph⁹. nullusq̄ alius scolaris secularisq̄ magister nulla humana itelligentia quātūcūq̄ studeat apprehēdit.

Triplex est igit̄ via ista ad deū. s. purgatiua. qua mens ad discendā verā sapientiā disponit̄. Secūda vero illuminatiua dicit̄. qua mens cogitando ad amoris inflammationē accēdit̄. Tertia vnitiua. qua mens sup omnē intellectū rationē ⁊ intelligentiā a solo deo sursum dirigit̄ Nā sicut videmus in pōtibꝫ dum fiūt ꝙ pus ligna supponunt̄ vt firmitas muri lapidei superius edificet̄. ⁊ ꝑfecto edificio iā ligna supposita penit⁹ āmouent̄. Sic ⁊ mens cū primo sit in amore imꝑfecta. post ad amoris ꝑfectionē meditādo cōsurgit ⁊ cum ꝑ multuꝫ exercitiū in amore vnitiuo fuerit cōfirmata ⁊ ꝓpter multas flāmigeras amoris affectiones siue aspirationes supra seipsam creatoris sui dextera subleuata. citius q̄ cogitari possit sine omni cogitatione p̄uia vel comitante quotienscūq̄ placet. centies vel millesies de die vel de nocte in deo afficitur. ad ip̄m solū possidendū innumerabilibꝫ desiderijs aspirando. Sic em̄ quilibet nou⁹ discipulus ad perfectionē huius scientie gradatim ascendat. vt primo ī via purgatiua que est puerilis ⁊ incipientiū studiosissime se exerceat. que sic incipit. Iusticia ⁊ iudiciū preparatio sedis tue. Postea autē per mensem vnum vel duos. s̄m ꝙ diuino superirradiāte lumine sibi videbitur expedire ad amorem cogitando consurgat. Ex si presumptuosum forte alicui videatur ꝙ anima inuoluta peccatis multiplicibꝫ audeat a xp̄o

amoris petere vnionē. in seip̄o cogitet nihil esse piculi. Dū primo osculat̄ in pede p pctō rum recordatōz. Scdo ī manu p bñficioꝝ sibi collatoꝝ recognitōz. Tertio ascēdat ad osculū amorꝫ ip̄m solū desiderādo ⁊ ip̄i soli affectib⁹ flāmigerꝫ adherēdo. vt ꝑm ꝙ subsequēter videbit̄ dicēdo orōnem dñicā. put p ip̄am mēs cogitādo ꝯsurgit. ordinate ascēdat. Quarto se exercēdo ꝑm viā illā q̄ illuminatiua dr̄. q̄ ibi icipit. Nox illuiatio mea in delicijs meis. Cōscēdit aīa ad mlto eminētiorē gradū ⁊ statū. in q̄ etiā q̄tiēscūq̄ vult sine aliq̄ cogitatiōe p̄uia in deo afficit̄. qd̄ ad plenū nō pōt aliq̄ hūana industria edoceri. sz exercēdo p viā purgatiuā ⁊ illuminatiuaz aīa exp̄imētalit̄ p̄cipit solo d̄o interi⁹ dirigēte ⁊ docēte. qd̄ nō p̄t via aliq̄ mortali vel eloquētia reserari. qd̄ nec aristoteles nec plato nec aliq̄s mortal̄ aliq̄ ph̄ia vl̄ scīa p̄t nec potuit nec poterit itelligere. qd̄ sol⁹ amor docz interi⁹ vt discat oīs rōnal̄ aīa a sūmo doctore ⁊ eterno acq̄rere sciam. in q̄ oīs rōꝫ itellect⁹ deficit. ⁊ affect⁹ p amorē disposit⁹ trāscēdēs oēm hūanā intelligētiā supenatat. sola amoris vnitiui regl̄a ad ip̄m q̄ est fons toti⁹ bonitatꝫ sp̄m dirigēte. Hec igit̄ ē mystica theologia. i. occult⁹ ꝑmo diuin⁹ q̄ mens ardore disposita liguis affectionū xp̄m suū dilectū occulto alloq̄t̄. in cui⁹ mystico tractatu sic p̄cedit̄. Prīo manifestat̄ via purgatiua ī q̄ declarāt̄ tria. Prīo quō aīma purgari debeat. Scdo quō ꝟa orōe gr̄e abūdātia impetrat̄ Tertio quō pctōꝝ plenā de pctis indulgētiam ꝯseq̄t̄. Scdo duo manifestāt̄. Prīo de via illumiatiua subdit̄. vbi p̄mo docet̄ quō mēs vsualit̄ p dñicā orōnem meditādo ad amorē ꝯsurgat. Scdo quō p eādē viā in expositiōe orōis dñice oīs scp̄tura anagogice totū referēdo ī deū sp̄ualit̄ exponat̄. Tertō determiat̄ de via vnitiua q̄ incipit ibi. O sapiētia q̄ ex ore altissimi ⁊c̄. Ubi p̄mo māifestat̄ q̄ta vite sublimitas ⁊ q̄ta ꝟtutū ꝯsummatio p mysticā sapiaz ad h̄ vt magꝫ appetatur ab ip̄is exercētib⁹ acq̄rat̄. Q̄ si forte alicui legēti nimis difficile videat̄. vel ꝓpt̄ scīe p̄fūditatē. vl̄ ꝓpt̄ ꝟboꝝ obscuritatē. tñ tāgat tertiā viā q̄ est sup oēm itellectū exerceat se ī via purgatiua ⁊ via illumiatiua subseq̄nte. ⁊ stati exp̄iet̄ ⁊ itelliget ī seip̄o solo d̄o iteri⁹ opante q̄cq̄d de tertia via iueniet ī scp̄to. vel audiet ab aliquo. Nā in hac sapia necesse est vt in seip̄o p̄mo p̄cipiat exp̄imētalit̄ ꝟitatez, ⁊ deinde sniam oīm ꝟboꝝ q̄ ad mysticā sapientiā p̄tinēt in cōparatōe cuiuslibet doctrie facillimā iudicabit. Hec em̄ sapia ī h̄ differt ab om̄ib⁹ alijs sciētijs. qꝛ in hac p̄mo oportet vsum hr̄e in seip̄o q̄ꝫ ꝟba intelligere. ⁊ practica hic p̄cedit theoricā. In alijs sciētijs necesse est p̄mo ꝟba intelligere q̄ꝫ q̄ addiscitur scīa habeat̄. Que inq̄ꝫtū a nobiliori doctore acq̄rit̄. intm̄ citius possidet̄. ⁊ ita fit vt in ip̄a aliq̄s deo docēte sit p̄fectior discipul⁹ q̄ꝫ in aliqua liberaliū artiū p̄fecte intelligēs magister. vl̄ in arte mechanica bon⁹ faber Secūdo scz in illo loco. Accedite ad eū ⁊ illu. ⁊c̄ docet̄ quō p om̄es creaturas tā supiores q̄ꝫ inferiores aīma rōnalis ad amorē creatorꝫ obtinendū p̄fecte instruit̄ Tertio ip̄i⁹ mystice theologie text⁹ manifeste exponit̄. in q̄ licet sint pauca verba. tñ est q̄si infinita snia. Qua p̄fecte intellecta tā libroꝝ bti Dyonisij difficultas q̄ꝫ toti⁹ veterꝫ ⁊ noui testamenti sensus mystic⁹ verus amantib⁹ elucescit. Nā sicut ab vno fonte deriuāt̄ plures riuuli. q̄ q̄si in infinitos fluuios deriuant̄. ⁊ sicut ab vno pūcto cētrali p̄cedūt q̄si īfinite linee sic intellectꝫ illis pauculis ꝟbis q̄ ibi exponunt̄. in q̄b⁹ sp̄us edocet̄ quō vniri d̄o debeat ī suo sūmo apice ꝯstitut⁹. ⁊ ibidē exp̄imentalit̄ iueniet toti⁹ sapie originē. Ex q̄ ꝯiūctione mēs de inferiorib⁹ sciētijs p̄clare intelligēdis sacre scp̄ture expositōib⁹ ꝟbis idoneis ī p̄dicatiōe ad inflāmāda corda audiētiū fidel̄ discipul⁹ mltiplicit̄ ⁊ affluētissime erudit̄ Quarto subdūt̄ octo industrie ī q̄bus aīa ad acq̄rēdā istā sapiaz. ⁊ ꝯseruādā habitā sagacit̄ edocet̄. Ultio ꝯ aliq̄s sciolos hāc sup̄mā sapiaz īpugnātes ⁊ dicētes ꝙ nūq̄ꝫ cōsurgit affect⁹ nisi p̄meditādo ⁊ cogitādo. disputatō sb̄dit̄. auctoritatib⁹ ⁊ rōib⁹ ip̄oꝝ error ꝯuicit̄. ⁊ h⁹ sapie ꝟitas efficaci⁹ enodat̄ ꝙ sine media p̄eūte discretōe sz solo amorꝫ vehiculo sup̄ seip̄az q̄tiēscūq̄ vult exp̄imētal̄r aīa sb̄leuat̄. qd̄ nec rō itelligit nec itellect⁹ speculat̄. sic ibi dr̄. gustate ⁊ videte.

De via purgatiua

IUsticia ⁊ iudiciū p̄paratio sedis tue ⁊c̄. Cū em̄ aīma p mētis affectū ad p̄fectā sp̄ōsi celestis vnionē p̄uenire desiderat. necesse est vt q̄ pane angeloꝝ q̄ beati sp̄us reficiunt̄ in gl̄ia adhuc ī miseria degens q̄si quibusdā micis cadentib⁹ appetit satiari. triplici officio angeloꝝ q̄si gradatim ascēdēdo in missiōe diuie influētie subleuet̄

Cū em̄ dicat beat⁹ Dyoni. in hierarchia angl'oꝝ. q triplex sit angeli officiū. s. purgare. illuminare. z pficere. oportet vt aīa que vult ascēdere ad illū altissimū panē in p̄senti in quo mētes angelice absorbent in gl'ia. velut eoꝝ imitatrix p̄mo purget. secūdo diuinis fulgoribꝫ illuminet. tertio q in suprema apice affectiue cōstituta vnitiui amoris culmine pficiat. Primo g̃ dicendū est de p̄ma via. s. purgatiua. que est q̃si puerilis z incipientiū. p quā mens adhuc rudis disponit sine mortaliū hominū documēto sol' in sistēs doctrinis celestibꝫ vt exp̄imētalit q̃q̃ sit simplex vel laic⁹ ad practicā nō ad theoricā illuminatōꝝ. diuina mānifestatōe necessario subleuet. Ante em̄ q̃ illa sapia q̃ de⁹ est beatissim⁹ in spū rōnali veluti in domo p̄pria ꝓquiescat. iuxta illud. Aīa iusti sedes ē sapie. oportet vt de ipa iudiciū z iusticia fiat Judiciū vt sic a creatore suo se auertēdo. (sicut fit in oīni pctō mortali) ipm ꝓtēpsit creatorē p creatura lamētabiliter relinquēdo. sic ipa humiliet totalit. vt humiliatio ipi⁹ incipiētis. intm̄ ipi⁹ clementiā puocet inq̃ntū ipsi⁹ ꝓtempt⁹ diuinā ꝓtra se īniam in peccatis añrioribꝫ puocauit. oportet etiā vt ibi sit iusticia. vt illa aīa que aliq̃n delectatōꝝ creatoris in delectatione creature pctis suis exigentibꝫ cōmutauit q intm̄ doleat. vel saltē se nō dolere doleat vt diuīe iniurie fm iudicium ipi⁹ tā misericordis videat fm būanaꝝ iniuriā aliquaten⁹ satisfactū. iuxta illd. Q̃tum glorificauit se z in delitijs fuit. tm̄ date illi tormentū z luctū. vt fm artē medicine p duo ꝓtraria. s. p humilitatē ꝓtra p̄istinū cōtemptū p dolorē de peccatis ꝫ p̄istinā delectationē. q̃i nascēs denuo illi q̃ est sūma maiestas z indeficiēs bonitas p vnitiuū glutinū ardētissimi amoꝝ vniat. Dicendū est ergo quō humiliatio z dolor de pctis quadā necessitate ꝓgruēte acquirat. Et licet ꝫ via purgatiōis pueril' aliquibꝫ videat maxie respectu sequentiū. tñ nisi p istā mens circa diuina negociari accedēs. solicita z attēta pertrāseat. nunq̃ in p̄ncti vita ad cognitionē de diuinis. nec ad ardorē vnitiui amoꝝ practici poterit accedere. nec ab istꝫ inferioribꝫ suoo possessoꝝ deuorātibꝫ seq̃strari.

De modo purgatiuo

Jc g̃ debet aīa se humiliare vt p̄mo recolat pctā sua ī aliquo loco occultissimo. z maxie in secreto noctꝫ silentio. z maiora succincte ne diabol⁹ sibi īferat ad ōlectatiōꝝ vñ debuit hīe medicinā faciē suā dirigēdo in celū. z put potest. sic maiora peccata sua vsq̃ ad decē vl' duodecim coraꝝ deo q̃si ipi loquēdo enumeret z enumerando suspiret. ipm deū in oīnibꝫ exaltādo z se in oīnibꝫ dep̄mēdo. put poterit. dicēdo. Domine ihu xp̃e vl' quocūq̃ mō sibi mel⁹ placuerit. Ego sum ille pctōr nequissim⁹. miserrimus. infelicior. nequissimis abominabilior. q̃ tua maiestatē in tot z tātis criminibus offendi vt illa enumerare nō sufficiā. sic nec arena maris p̄ multitudine numerari pōr. z ibi suspiret vel gemat. put efficac⁹ poterit. Quia sic̄ lima opat in ferro vt in q̃libet ip⁹ singulari fricatiōe aliq̃d de ipi⁹ ferri rubigine expellat. sic q̃libet suspiriū vel gemit⁹ aliquid de rubigine pcti etiā post infusionem gr̃e relictū eliminat. Et sic magꝫ ac magꝫ aīa se purgās ad p̄cipiēda q̃ ratio nō inuehitur vel intellect⁹ speculat. diuino subsidio vl' desiderio eleuet. Et vt intent⁹ dolore ꝓstringatur. anim⁹ ad sui ꝓfusionē z humiliatiōꝝ diuina būficia p̄mo in generali. secūdo in speciali attētissime coraꝝ deo. put mel⁹ poterit sibi ingrato diuinit⁹ collata recordet. Primo q ip̄m quo ad spēm tā nobilē creaturā d̄ nihilo sic creauit dicens. Nōne tu dñe me ad imaginē tuā cū nihil antea essem in tā nobile esse. pduxisti. vt te tenerē p gr̃am in p̄nti z te facie ad faciē ꝓtēplarer in gl'ia. z ego itm̄ p̄uocaui districtū iudiciū tuum vt nisi mihi subuenias magꝫ nō nasci q̃ ad lucē plenis vite pduci mihi misero pfuisset. Secundo būficiū incarnatiōis recordet sic dicēs. Nōne tu dñe es ille rex altissim⁹ angeloꝝ. intm̄ p me teip̄m adnihilās vt nostras miserias z pegrinatiōes itineris ad similitudinē cuiuldā paupis humilit⁹ sustineres. Et ego dñe nō me humiliādo ꝫ intm̄ impudēter extollendo tuā maiestatē ꝓtēpsi. in miserias hui⁹ vite momētaneas te fontē tot⁹ beatitudinis cōmutādo. q̃ ergo fugiā. si ascēdero in celuꝫ tu illic es. si descēdero ad infernum. ades.

De secūdo aliquātulū insistēdo pcurrat ad tertiū. s. ad recordatiōꝝ dñice passiōis. sic dicēs. Nō suffecit tibi dulcissime dñe ihu xp̃e q̃ intm̄ teip̄m inclinares vt manēs de⁹. carnis mortal' humanitatē assumeres. ꝫ insuper ꝓpt̄ vniuersoꝝ mortaliū miserias subleuādas tā dira ꝟbera. tā innumerabilia vulnera tolleraſti. vt a plāta pedis vsq̃ ad ꝟticē

nō esset mēbrū in corpe tuo qō nō sanguīe tuo sacratissimo spargerē. Quid g̃ faciam miserrim⁹ q̄ mortis tue sum causa nō tm̄ vicem p̄uice nō rependēs. sed te in fecib⁹ meis puocās vt digno iudicio deberet contra me pugnare tot⁹ orbis terraꝝ. a sūmo celi cardine vsq̄ ad vltimū cētrū inferni. Surgant g̃ creature oīes z veluti dño ꝓprio famulātes de me vindicēt suū ꝓprium dñm z creatorē ibi cogitet de passiōe dñi aliq̄ntulū vt p vulnꝰ lateris vsq̄ ad ꝓtactū diuinitatis occulte latentis interiꝰ p expimentū amoris attingere mereaꝝ. Nec em̄ tria sūt in generali q̄ nō sibi tm̄ sed z oīb⁹ alijs altissimus ꝓdonauit. Que inq̄ntuz sunt generalioꝝ intātū indicāt maiorē diuinā clemētiam. Postea cogitet in speciali q̄ sibi non oīm alijs p̄ter totiꝰ ꝓsolatiōis subsidiū cōtulerit. quē marie ad religionē fratꝝ minorū diuia clemētia puocauit. q̄m ista via purgatiua solū est eoꝝ q̄ a vita secl'ari veluti columba vel turtur in desertū in secessum vidēlicet ꝓtēplatōis (licet adhuc debiles) supra seipos auolare nitunꝝ amotionē omis culpe mortal' q̄ ad iudiciū ꝓscientie necessariū supponens.

Beneficia specialia.

Primo g̃ recogitet q̄t digniores q̄t potētiores q̄t etiā ad babūdantiorem influentiā diuīe gr̃e magis multiplicīe ꝑparatos reliq̄t ipe altissim' i miseriis z mūdanis voraginib⁹ inuolutos. et te de tenebris miserie cōuocauit ad suā incōmutabilē veritatē Scō nō tm̄ respectu miserie moderne sibi beneficiū collatū recogiter. sed z illud diuinū bñficiū respectu infernalis miserie ptractet. q̄ multi q̄ non tantū q̄ntū ipe diuīe maiestatis oc'los offenderūt sempit'ne maledictiōis penis ꝑpetuis detinent. z ipe q̄ multo plus idē meruerat. nō meritis ꝓprijs sed dono ꝓditoris gratuito ad gr̃e radiū in p̄nti vocāt et ad p̄mium etne beatitudinis in futuro. Similitudinez duoꝝ latronū recolēs. q̄ruz vnꝰ ab aliq̄ regē terreno ꝓdignꝰ suspendit. alter ꝯo plus ꝓiore delinquēs sola regis terreni clemētia licet meritis ꝓtradicētib⁹. ipi efficit cōmēsalis. gl'am nō ignominiā reportādo. Terciō illud ad qō vocāt recolat. q̄ eū non ad regulā b̄ti Augustini vl' benedicti redēptoris gr̃a reuocauit. sed ad illā sacratissimam quā ipemet elegit q̄n ducꝰ est in deſto vbi q̄draginta dieb⁹ z noctib⁹ cōtinuis ieiunauit. z in maria pauptate p mūdū p̄dicauit. z saluti oīm ardētissime intendit Et p̄cursor suus ꝓprie instituit ipaz in seipo ſuas z nobis seruādū mōstrauit. Intantū alijs regimin⁹ sublimior regula inq̄ntū doctrinaz humanā diuinū eloquiū p̄excellit. Siz z sic ꝑsistens in oꝛone nō tm̄ cogitet in seipo sed ad deū imediate dirigat eloquiū suū tā pecata sua q̄z bñficia in generali z speciali humilit' referēdo. tm̄ cū quodā ordie ista l' alia ſm q̄ ipm dñs int⁹ docuerit recolēdo. Sic p recordationē pctōz z diuiōz beneficioz ꝓfusis iā viā būiliatiōis incipiat sic dicens

Dñe p̄ totiꝰ miseratiōis nō possuz tibi satisfacere de malis q̄ cora te miserabilit' p̄tractaui. nō tibi rñdere valeo ad beneficia q̄ mihi miserrimo ꝓtulisti. sed q̄ me interficere nō debeo nec valeo. tu me infelicē interfice. sed si tibi ſ̄ nō placet mitte angelū tuū gladiatorē q̄ de me vindictā accipiat. Sed si ſ̄ ꝑter miscōiam nō vis adīplere qō merui. q̄ me interficere nō possum. tm̄ ſ̄ qō in me est facio. me q̄si latronē tuū tibi reddo i ꝑpetuū seruientē. nūq̄z dieb⁹ meis vlteri⁹ a tuo seruicio recedentē. Tūc ꝑsternat se i faciē z q̄ntūcūq̄z poterit seipm būiliet deplendo. z altissimū offensuz exaltādo. et inq̄ntū humili⁹ intātū etiā citi⁹ et habūdāti⁹ gr̃am diuie miscōie ꝓuocabit. Et tūc de necessitate oportet q̄ q̄ñ p̄ſſim⁹ p̄videt ipm sic cora se būiliatū. dolorē ꝓferat de peccatis vl' saltē dolorē q̄ nō dolet. vt p ista duo cōtra duo p̄dicta ania purgata recuperet iā q̄ndā qō erat deperditū. z sibi q̄nq̄z m'to ampli⁹ q̄z antea idipm restaureꝝ. Siz si etiā dolorē nō poterit q̄ ad effectū cōseqū p ea que dicta sūt. tm̄ q̄libet nocte succincte ſ̄ teneat qō dictū est. q̄ creatori sufficit q̄ñ hō facit qō in se est. necnō ipe dñs ret eritū expectās q̄nq̄z se subtrahit vt z ista faciēs dolorē nullū vel ꝓsolationez ſueniat vt ei⁹ patiētia ad tps p diuinā sustinentiā cōprobeꝝ. zvt sibi postea ampliorꝝ ꝓsolatio z de pctis ꝓtritio diuinitus cōferaꝝ. Sed q̄ q̄ p̄dicta sūt nō p̄nt fieri sine gr̃a speciali. sequit' de impetratiōe gr̃e p modū oꝛādi. put ad vitā purgatiuā p tinet. Sicut em̄ oculo corpis vl' sensuali ō ioculatoribus in curijs magnatū cernit' q̄ cupiētes aliqō tpale cōmodū a p̄ncipe incōfusibilit' obtinere. p̄mo ipm multiplicīe cōmēdāt. deinde qō intēdūt sibi postulāt condo

nari.sic z nouꝰ ioculatoz spūalꝫ.mūdū dece/ ptoꝛē despiciēs dz ordinate pcedere. Cū eī deꝰ in se sit innoiabilꝫ.ipm tñ in suis effecti/ bus noiamꝰ.z p ipos ipꝰ magnificētiā col/ laudamꝰ. Primo eñ fm q ipe ē ois crea ture tā corpalꝫ q̄z spūalꝫ pncipiuz z ozigo. Scdo aliq̄ntulū submissiꝰ put se bz ad cō templātes in gl'a.s.mētes angelicas z hūa/ nas.z ipas pteplatōe sue indicibilꝫ pulchri tudinis quā videt sic est brificās i ß ab ipis oēm eliminās ptātez. Tercio adhuc isto submissiꝰ put ad oēs creaturas se bz.quib ipe tāq̄z altissimꝰ impat.z oēs tā rōnales q̄z irrōnales sue obtempāt maiestati. Quar to respectu nobilissime creature q̄ est hō.et pmo respectu eoꝝ q̄ sūt in caritate famulā/ tiū suo creatoꝛi.in ß q ipis adhuc degētib in hac vita miserie supposiꝰ pr̄ suppositz fi/ liis mlta encenia intnaꝝ psolationū veluti q̄dā future dine btitudis siue brificatōnis indicia boib q̄ nihilū existētib veluti filiis altissimꝰ pōndit. Quito z vltio respectu existētiū i pctis q̄b in q̄ntiscūq̄z pctis diuti us sua scelera,ptelātes extiterint pulsātib ad ianuā dine pietatz.ipos dīna clemētia i sinū sue caritatz recolliget.z ppetratz pctis sic indulget vt sepiꝰ ab ipo quē sic abboiabi lit offenderūt q̄nq̄z plꝰ q̄z innocētes vberio ra z pciosioza bñficia illapsa celitꝰ psequāt. In his eñ dīna bōitas ex pmordiali diffu sionis gr̄e mānifestatōe vsq̄z ad feces existen tiū in pctis oñdit Et ß q̄nq̄z breuit in q̄nq̄z his vocabulꝫ includūt.s.bonꝰ. pulcherrimꝰ dñs.dulcꝫ.misericors. Et postq̄z in his cō/ mēdatꝰ fuerit illud qđ intēdit plenariaz re missionē de ppetratis sceleribz secure pote rit postulare. Iste eñ modꝰ postulādi et orādi edocet vbi spōsus dicit sponse. Vox tua dulcꝫ z facies tua decoza.s.p interiorez purgatōem obtenebrātē caliginē expellen do.z vox dulcꝫ.vt in q̄libz ꝟbo spōsus etꝰ in aliq̄ spālit cōmēdet. Et ß pprie appellatio nes sūt cātica cāticoꝝ.z intm a pte anie. vt q̄cūq̄z mens ad deū se erigit.in ipis voca/ bulꝫ inuolutā dulcedinē iueniat.ne p multi loq̄s enarratōes z vocales platōes animꝰ in tāto colloq̄o euageꝛ.sz in his illectꝰ vl' al lectꝰ infra se totalr aduneꝛ. Sic g̃ dicat q̄ti ens potit bono mō isti psili.bone.pulcber/ rime.dñe.dulcꝫ misericors.miserere hꝰ pctō/ ris quē redemisti sanguīe tuo pcioso. In ß solū attēdēs q̄ sibi de malꝫ ppetratz pcat cle mētia saluatoꝛ.nō qđ in q̄libz ꝟbo inclu/ dit theorice speculādo sz affectuose orādo pt illa vl' psil'a dicere put dicēs nouerit ma iozē affectōez i istz vl' psil'ibz repire. Sz ad ß vt mēs desiderū ppletōz obtineat nccē ē ipaz dīnā influētiā imitari. vt sicut ipe sol spūalꝫ hirl'm ciuitatz supne q̄ntū est de se bonos z malos radijs bōitatz sue illustrat.sic nō tm̄ p ppinq̄s sz p oīb ill' q̄cūq̄z sūt btissime tri/ nitatz imagie insigniti torꝫ viscerib depeꝛ illꝰ clemētiā saluatoꝛ.vt sic oēs creauit.oēs redēit.ita oīb indistincte dignet mīcoꝛdie subueire. Et i ß irrefragabilr citꝰ dīnā mi sericoꝛdiā,puocabit l'obtiebit in q̄ntū boim creatoꝛ vniuersoꝝ z oīm mortaliū redem ptoꝛ vestigia (suā caritatē sup oēs btissime diffunderꝫ) fuerit imitatꝰ. nisi q̄nq̄z ad hoīa p se z p alijs.singl'aribz oīoib coarteꝛ peri/ tio.sz sp caritas hēat se diffundere.cūdēaf/ fectuosū modū quē p se.ēt poib exoꝛās sol licitꝰ alleget.q̄tū ē de modulo sue puitatis sic d. Bone.dñe.pulcherrie.dulcꝫ.mīcoꝛꝫ mīsere oīm pctōꝝ q̄s redēisti pcioso sāguie tuo. Et tūc inq̄ntū potit hēat istā imagina/ tionē q̄n dīc.mīsere.vt torꝫ mūdꝰ suo crea/ toꝛi inclineꝫ pvez cultū z reuerētiā ꝺdignā

Sz qz mēs oīa ista nō pt p nimia carna litate z fribilitate,put eēt expediēs ipara/ re.oz q̄ ad istar illoꝝ q̄ hñt aliqđ magnū in curie regal' palacio vl' sūmi pōtificꝫ expedi/ re.q̄ videtes se ñ posse,ppositū ꝺfeq̄.adeunt aliquē magnū de curia.vt qđ p seū pōt ipꝰ mediatoꝛꝫ intcedēt reuerētia ipetret.Q si ille pauꝑ aliquē magnū z pcellētē iuene/ rit q̄ has ꝺditōes hēat vt sit būil'ad audie/ dū pces pauperꝝ.gl'osus i curia.vt ch ipo si ncce fuerit ml'ti alū p alio intcedāt dilectꝰ sūmo pōtifici.vt ei dilctōe astrictꝰ nihil re lit penit denegare absq̄ vlla calūnia.paup suū desideriū obtiebit. Sz qz ista intelctōs alios in suplatiō gdu excellētissime i btā ꝟ/ gine repiunt ad ipaz ꝺfugiat sic d. Tu q̄tus misericoꝛdissima p oīb alijs.būilꝰ pctōri/ bus te inclinās.potentissima.qz p te ruine angelice repant.p te sctis vite ianua apiuꝛ z iō te clamāte p pauꝑ tecū omēs pīl' acca mabūt regi etno amātissimo.quē tuis sacꝛ/ vberib allactasti.z iō ineffabili glutino ca/ ritatz tibi ꝺiūctꝰ ē. Rogo vt p te mea iopia subleueꝛ.vt sic p te de pctis meis,pria pur/ gationē obtineā.vt tādē ipm in isto amoꝛ ꝺstringā.quē tu toꝛ viscerib dilexisti.z tūc

dicat et. Aue maria q̄dragīta vicib⁹ vl' q̄nq̄/
gīta. sz ꝛcio nūero si voluerit diuidēdo. vl'
ille put sibi melī videbit. Hoc q̄ī ī signū
dilcōis ꝛ spūal' homagū reddēs ei q̄tidie p
tributo. ipaz ñ in pictura pietz nec ī sculptu
ra ligned. sz i celo attēte ꝛ affectuose salutāz
ad ipaz imediate suā faciē dirigēdo. Hec ē
via purgatiua ꝛ ipī⁹ expeditio q̄ m'to plus
i corde pt cari⁹ recolligi q̄z scpto vl' ꝓboten⁹
nūerari bāc purgatōez recordet incipiens
breuit ꝛ succincte ꝛ ꝓa sibi latissima via cito
apparebit. Prolog⁹ de via illūiatiua.

Det viā purgatiuā mēs ad illūiatiuā
imediate erigit. ꝑm illō ꝑs. dicētis.
Ascēsiōes ī corde suo disposuit ī val
le lacrīaz. q̄z p gemit⁹ ꝛ lacrīas aīa a rubigi
nib⁹ pctōrū abluit. ꝛ pḡ imediate ad suscep
tionē dīni radij ꝓpat. Cui⁹ nc̄itas sic ap
paret. ꝓmo a pte recipiēt̄z. nā sic ī speculo ma
teriali videm⁹ q̄ si sit ibi flat⁹ vl' aliq̄d obte
nebrās. facies būana q̄uis se ei obūciat ñ
ñ resultat. Sz cū absterſū fuerit. ī ipō faci
es būana appet. vt si ēt specl'm rōne būana
uterēt ad ista ſps p illō q̄d in seipō recipit
ipm⁹ ē silitudo repñtās cogsceret. Sic cū
a rōnali spū erit elimiata caligo offuscās iā
ille sol spūal' gr̄e sue radios imittit. q̄ q̄tū ē
de se cōlit⁹ oib⁹ se infūdit. imo q̄d pl⁹ ē. q̄z sic
radi⁹ solis material' stat imobil' ad fenestrā
ꝛ stati cū sibi aptū ē nūq̄z retrocedēs nunq̄z
de sua naturali bōitate se retrahēs. sz pot⁹
domū inferiorē ꝓ⁹ obscuratā irradiat. sic ve/
rus sol iusticie citat̄z supne c⁹ sol iste mater'
obscurā gerit silitudinē l' imaginē. nihil ali
ud expectat ēt imobilit' ꝓsto stās ad ianuaz
nili vt p aliquā absterſionē sibi adit⁹ ꝓpare
tur. vt i mēte veluti ī lectulo felicit̄ ꝙescat
p spūalū splēdorū irradiatōes. aīaz sibi de
sponsatā insignīēs. ꝛ sic a pte recipiēt̄z ꝛ a p/
te influētis irradiatio spūal' purgatōem cō
sequit. Sz ꝫ idē māifestat p ipoz distantiū
ꝓūcatōem vnitiuā. Sic ei in sapia dr̄. ipa sa
pīēria ē cādor lucis ēt̄ne ꝛ speculū sine macu
la. oz g̈ vt aliq̄ ꝓsimilata ꝓformitas qñ p ve
rā amoz⁹ vnionē mēs būana cādori lucis ēt/
ne vnit. ꝛ ꝓus semota ab ipa oī obtenebran
te caligie speculo sine macula ꝓformet̄ l' cō
paret. Uñ oz ꝓmo q̄ mēs sit q̄ speculū si
ne macula. ꝛ stati ad suscipiēdū lucis splēdo/
res diniores disponit. ꝛ sic cū fuerit curata
ēt̄ne sapie ꝓformet̄. Sz de q̄ lumīe intelli/
gat̄ q̄ mēs anagogice ꝓsurgēs ad ēciam viā
vnitiuā erigit sciendū q̄ sic sol materiał vi
det in corpe ēmiato infer⁹ vt ipm videm⁹ ī
pariete. videt̄ ēt ī radio suo. s. in aere. videt̄
ēt in seipō vt in fonte solari. Sic radi⁹ dīn⁹
ēt spūi appet tripl'r. Appet ei in sacra scptu
ra q̄n sub cortice lr̄e p aliq̄d donū intelligē
tie sens⁹ anagogic⁹ iuenit. q̄ mēs sic p q̄ndā
radiū ad amorē sui creatoz⁹ multipl'r ꝛ mi/
rabilit̄ erudita erigit. De isto radio q̄ facit
sp splendere spm̄ btūs Diony. ī diui. no. sic
dic̄. Indicibilia āt casto silētio venātes ad
lluceſcētes nob⁹ in scīs eloquūs splēdores
exercemur ꝛ ab ipīs illūiamur. Scōs ra
di⁹ a sole spūali miſſ⁹ resplēdet in spū. ꝛ bis
solis radijs mēs ēt̄nis spectacul' suspēsa cū
q̄dā ēt āmiratōe ad meditādū de supcele/
stib⁹ erudit̄. de rōib⁹ ēt̄nis vl' ēt̄na generati
one. vl' nexu spūsscti ꝛ de hmōi. q̄z sic p sola/
res radios resplēdētes ī aere nō p aliq̄d ali
ud lumē sensibile ocul⁹ mat̄ialis ad ꝓēp'a
tionē solis erigit̄. sic ocul⁹ intelligentie p ra
dios imiſſos a sole spūali nō p aliquā aliaz
discipliatā sciaz. vl' mozt̄al' doctoz⁹ idustriā
ad cognitōem occultoz supceleſtiū eleuat̄.
Et de hac btūs Diony. ad titū scribēs dic̄.
Uerte te ad radiū. q. d. Nō aliū doctorē. nō
aliud exēplar assumas ad pcipiēda dīna. sz
ītra teipm ingredere. ꝛ p radios tibi datos
desup ad ꝓēplatōem dīnoz⁹ art⁹ te exerce
. q̄z sic rōnalis spūs nobilior est inferioribus
creaturis cet̄is. sic nobili⁹ p imiſſos bōitatis
radios appet dīna sapia ī ipo. De tercio
ꝫo radio vbi ipe fons tot⁹ btitudis appet
(q̄d raptu fit) ꝑt̄ mitto (q̄d sit. q̄ñ mēs rapit̄
a corruptōez sensificatōe mēbroz⁹ carnaliū
remota. q̄tū possibile ē. gr̄a trahēte natur̄ā
dono cōditoz⁹ gr̄uito mēs ad supna rapit̄.
ipm facie ad faciē ꝓēplās. c⁹ gl'oso aspectu
supna curia iocūdat̄). De ꝑmo radio lati
tante sub scptura ē pñs intētio p quē ad a/
morē vnitiuū ascēdit̄. Scōs radi⁹ amo/
rē sep⁹ comitat̄. q̄z q̄tto pl⁹ p affectōes amo
ris mēs fonti lumīs appinq̄t intīm efficaci⁹
veluti ipī vicinior (sicuti d̄ auroza ꝙsurgen
te vidē⁹ q̄ ꝑmo ptes ꝛpinq̄s illūiat) radijs
dinioribus adipleat. Per viā ꝫo ꝛciā qñ mens
suspirūs insatiabilib⁹ suspirat dilecto tota/
lit̄ vniri. ad ꝛciā irradiatōez in q̄ pl⁹ agit̄ q̄z
agat dinit⁹ subleuat̄. ꝛ sibi diuti⁹ suspiranti
dr̄ a dilctō. Amice. ascende supi⁹. De hac
btūs Diony. ī mystica theologia. post q̄z di
xit. Cōsurge ignote ad ei⁹ vnitionē q̄ ē sup
mentē ꝛ cognitōem. vbi tradit amoz⁹ vniti/
ui practicā. vbi. s. ad ineffabile mysteriū con

surgit affect⁹ qō ig̃rat intellect⁹. postea subdit. d. ad thimotheū sic. Sic ei oīa a te auferēs z ab oī irretētibili z absoluto. munde ad dīnaz tenebraz radiū sursū agerś. Uñz in ꝯsurrectōe vnitiui amoris dic̄. ꝯsurge. ḡa sil' ibi opaī natura z gr̃a. postea dic̄. sursum agerś. qz ibi ñ natura sz gr̃a mēs ad exp̄imē talē z īmediatā cognitōem celestiū eleuaī z p illā anim⁹ ad istā disponit. Sz qz ō via illūiatiua ē pñs intētio. dicēdū ē quō lumē in scp̄turś appet. Deinde quō p istud lumē ad ēcia viā. s. vnitiuā ascēdam⁹. Et q̄ omib⁹ pateat q̄ in oī scp̄tura sctā iste radi⁹ latitat velut lumē ī testa. subdit exēplū in vno. s. in ozone dñica. vt sil' ex vniuerso nouo z veteri testamēto ab vniuerś ꝓitaś discipul' cōpzobeī. z vt nō sit aliqd ꝓbū qō non colloquijs sponsi z sponse interi⁹ repleaī.

Sequit de via illuminatiua.

Ox illuminatio

n mea ī delicijs meis zc̄. Nor em̄ ħ vocaī obscur⁹ cortex scp̄ture exterior. l' etiā oīs insensibil' creaīa p quam mēs īteri⁹ irradiaī ad ħ q̄ anagogice ī vnitiui amoris delicijs ꝯq̄escat. Uia ei purgatiua rñdet ordini āgeloz. nā ibi tūc p̄mo purgaī aīa ad ħ q̄ p̄mo ōs in ipa veluti in loco mōo resideat. Ista ātvt dictū ē rñdet cherubin. cherubin plēitudo scie interp̄taī. em̄ āt p artē h⁹ theorice scie lumē acq̄rit. z tāta sapiēcie dilataīō ī scp̄turś vt q̄ ꝓba ī nouo z veteri testamēto. q̄t creature in mōo. tot hēat aīa intelligētias l' ēmōes. totū ad deum ad pūctū amoris oīa referēdo. vt postea appareb̄it. ēcia āt. s. vnitiua rñdet seraphin. q̄ interp̄taī ardēs. ibi ei in tāto ardore ferī aīa in deū vt maxie corp⁹ p extēsionē affectuum z motuū qñq̄ mirabilit affligatur.

Diēdū ē q̄ triplex ē anagogia Una q̄ est ō deo ī se vt mētes celestes btificās in gl'a. vt dz ō dauid. q̄ erat q̄dā hō ad lr̃az. q̄ dz optim⁹ ꝑpugnator. z moralit sigt aīam. q̄ ita dz virilit pugre ꝺ diabolū. ꝺ ipm etiā insurgēdo. ꝯspuēdo. ne se ipaz p̄mittat tā vili dño subiugare. z a dulcissimo ihu xp̄o ī ꝑpetuuz separi. Dauid ēt dz golyā p̄cussisse. sigñs allegorice dñz ihm xp̄m q̄ diabolū supauit. pacē p̄p̄o suo acq̄rens zc̄. Dicit ēt dauid pulcher aspectu. inestimabilē pulchritudinē dīne subē sigñs. in sue pulchritudis visiōe leticia indicibili letificantś in regne btitudinis ēt ne oēm mētem angelicā z hūanā. Uñ ī Jo. xvij. ca. dz. Hec ē vita ēt na. vt ꝯgnoscāt te solū deū verū. z quē misisti ihm xp̄m. Et ħ ē anagogica expositio. fm q̄ deū btificātē respicit. Alia ē anagogia q̄ respicit ecciam militātē. inq̄ntū ī spōsi āplexib⁹ totaī r inauerībilit pseuerat vt hirl'm ad lr̃am q̄dā dz ciuitas. Hierl'm. n. ciuitas optie munita z fortissimis murś circū data dicebaī. z sigt ipam fidelē aīam moralē. q̄ dz īteri⁹ muniri armis ꝑtutū gr̃e z amoris. sine q̄bz armis null⁹ vnq̄ potuit nec poterit diabolo resistere aduersanti. q̄ etiā dz exteri⁹ murś fortib⁹ circūdata esse. z ħ in honesta ꝯuersatōe. z q̄nq̄ ferꝺ suū mortificatiōe q̄bz amoris vnitiui regnātis ītegritas inexpugnabilit ꝯseruaī. Scio in ħ q̄ sedes regni dz. ecciam venturā fidelium sub xp̄o ꝓncipe figurabat. in q̄ regnat ipe rex pacific⁹. sub c⁹ psona q̄ndā dicebat Isa. Deus legifer nr̃. ipe veniet et saluabit nos. regens militātē ecciam exemplo vite z ꝺbo doctrie. Tercio hirl'm interp̄taī visio pacis. qō ecciaz triūphātē signat. in q̄ sūt habitatores pacifici. qz illi⁹ felici pūtia ḡtulantur dicētes z clamātes (gaudioz ciuitatś ēt ne suppleniss̄ima p̄mia admirantes) Melior est dies vna ī atrijs tuis sup milia Et hec est anagogica expositio. Quid sit anagogia. ꝑprie dz anagogia idē qō sursum actio. Ubi ēt recte inē sursū actū z illuz ad quē sup̄ se aspirādo ardēti⁹ eleuaī distāta ānotaī. Uñ ꝑprie neq̄ int btificantē alissimū z illos q̄s ipa patꝛia beatificat. neq̄ silr ecōtra ē ꝑprie sursū actio extēsiua. sed potiꝰ tāq̄ cū rege exñtes felicit in thalamo ipo trāquillitate āmirabili ꝯqescūt. z tanq̄ sup se iā in ipo exñtes ad ipi⁹ vnionē vl' imitatiōnē desiderabilē vlteri⁹ nō aspirāt. Sz ħ ꝑprie spōse adhuc a sponso pegrināti cōpetit. q̄ adhuc tāq̄ distās ipi insatiabiliter spirit⁹ vniri desiderat. qō in sepatōe anie a corpe in trāquillitate vite pleniss̄ime obtinebit. fm quā sapiam anagogicā currūt cātica cāticoz. cū dicit. Osculet me osculo oris zc̄. z illud. Trahe me post te zc̄. Et itez. Teni dilecte mi z egrediamur i agrz zc̄. Que petitiōes nihil aliud sūt q̄ ignita suspiria inquiete affectōes. dilectū ad sui sursū actōem felici⁹ obtinēdā ardēti⁹ ꝓuocātes. Silr et exp̄te spōsi ad spōsam. cū dicit. Aperi mihi soror mea. spōsa mea. z itez dicit. Veni de libano veni zc̄. z itez dic̄. Surge ꝑpera amica mea zc̄. Que spōsi colloq̄a nihil aliud le

ꝫ radiatiões scintillãtes emisse ab ipo. affectũ ad ardẽtiora desideria ꝛ inq̃eta suspiria importune incitantes.

Per q̃d ars anagogica acq̃rat. acq̃rit ei ista ars magꝫ p amorꝫ vnionẽ ꝑm quã vt dictũ ẽ pñs ẽ intẽtio. hãc vbiq̃ iclusa ꝫ sacra pagia oñdẽtes. exẽplũ ponam⁹ in vno. vt sile ī alijs sacre pagie locꝫ idẽ oñdat ꝛ nelongi⁹ ꝫ exẽplũ ꝓtrahã. ꝓmo subdit in oõne dñica. pr̃ nr̃ cẽ. Sic ei ī sensu lr̃ali artificialr̃ ꝓcedẽdo. sic ẽt ī anagogico ꝓmo captat benivolẽtia infũdẽtꝫ. scõo petitiões suas mltiplicat. Sz ꝓmo ab ipa dilect⁹ ī trib⁹ ꝓpue cõmẽdat captãdo ipi⁹ benivolentiã ī suis petitõib⁹. vt sua bñficia ꝓferẽti dño ascribẽs idẽ dñs fauorabiliꝰ hẽat. Primo vt pfecte ꝛ spũalr̃ generatõis ꝓncipiuꝫ. scõo vt sue bõitatꝫ velut q̃ddã diffusiuũ. tercio ī habitaculi ꝛ mãsiõis dignitate diuũ q̃ tãq̃ rem ꝓcellẽs hitare dignat vbi ẽ firmũ hitaculũ siue tabnaculũ ꝛ decore mltiplici interi⁹ decoratũ. Primũ p pr̃. scõm p nr̃. terciũ p cel̃. Impcat ꝓmo illud qđ ẽ ꝑm ꝓprietatẽ vocabuli anagogice ad sensũ misticũ trãsferẽdo. Verbi gr̃a. Pr̃ ad lr̃az nihil aliud ẽ nisi q̃ de se aliq̃d emittẽdo filiũ ꝓgenerat. sic anagogice trãsferẽdo verissime pr̃ ille ꝺr̃ q̃ tũ nõ naturalr̃ sz adoptive mltos filios generat a se germẽ amorꝫ ꝺificatꝫ emittẽdo q̃mẽs pfectã natiuitate gignit. qñ viuere tã in ꝑa vita incipit. sine q̃ a naꝛa q̃ztũ ad verũ oñe nihil penit⁹ efficit. verꝰ ꝛ efficaciꝰ ꝓgrediẽs qñ de ꝺo ꝑo q̃ est ꝑa vita nascit ꝑ amorẽ q̃ztũ qñ de nihilo q̃ztũ ad eẽ nature ī natiuitate capabili duxit ꝓmo ꝺialẽ originẽ. a q̃ ñ tm̃ vt ꝓncipio affluẽtissimo vitã emittendo celi⁹ generat. ab ipo sensũ ꝛ motũ spũalẽ recipiẽs. q̃ ꝑe vite ꝓncipalr̃ attestãt. sz vsq̃ ad pfectã etatẽ claritatis etne. ꝛ qñ ipe videbit facie ad faciẽ micas panis ꝙsolatõis inetne recipiẽs. ſ. ꝺi corroborãtꝫ ꝛ ꝙfortãtis amorẽ ab ipo pr̃no affectu mifi cordit educat. ꝛ ꝗ totũ iportat ꝗ q̃ ꝺicẽ pr̃. mistice occultatũ vt ẽ tot⁹ vite fontale ꝓncipiũ. Sequit nr̃. vbi laudat ipi⁹ br̃itudis iclusa diffusio. q. ꝺ. Tu es ille q̃ rõe tue latissime bõitatꝫ ñ singl̃ares ꝙsonas ꝙsideras. sz oẽs rõnales spes q̃ztuz et te ẽ ꝓmissos a te radios ad te trahis. vt nõ aliq̃ q̃ztũcuiq̃ excellẽtiori ꝛ ꝑclara religione eminẽtes te fontaneã bõitatꝫ originẽ sibi aꝑiare valeãt. sz vt nõ sit mẽs bũana vl̃ angelica q̃ se abscõdat a calore tuo naturalit abstractiuo. ꝗ ꝑ nr̃ anagogice iportat.

De triplici ꝓprietate. Sequit. q̃ es ī celis. Hic captat benivolẽtia a rõe excessiue l̃ ꝑcelsiue mãsiõis. Celũ int̃ alia ꝑcellit triplici ꝓprietate. Est. n. ꝓtinue mobile. firmũ ꝛ varijs syderib⁹ ī ipo refulgentib⁹ adornatũ. ꝗ ad sensũ anagogicũ trãsferẽdo spõsa spõsũ in suo cubiculo collocãs. ī secreto cordis armario ꝺz hac ꝓpriete triplici adornari. Primo q̃ sit firma. ꝛ ꝑm ꝗ loq̃t sic. O dulcissime tu q̃ es ī cel̃. i. illaꝫ mẽtiũ thalamũ inhitãs interiorẽ iã ñ tm̃ pñtialr̃. potẽtialit. essentialit. vt ī alijs creaturꝫ. sz ꝑe teipm qui es hospes iocũditatꝫ ꝛ solaciũ sensibilit ꝛ familiarit repñtãs. his q̃ ob amorẽ tuũ efficaciꝰ obtinẽdũ. valefaciẽtes cet̃is delectãtoib⁹ dederũt libellũ repudij. ꝛ tibi soli q̃etãti mentes ī amore viuẽtes. ꝓtinuata suspiria ipedimẽtis resecatꝫ. glutino amorꝫ suauissimi colligati. tibi firmissime ꝛ ineradicabilit adhesirũt. vt sit ẽt ī ipis fortꝫ vt mors dilectio. vt ī cãticis cañ. ad suã radicatõem firmiorẽ spõsa ꝓclamãs ad paranymphoꝝ subsidia. scz angloꝝ q̃by tãq̃ socijs adiuuat ita di. Fulcite me floribus. stipate me malis vos q̃ videtis eũ facie ad faciẽ. vr̃is ꝙsolatõib⁹ ipm ad mihi subueniẽdũ vberiꝰ puocando. qr̃ langueo calore vnitiuo. estuãs ipm totalit amplecti desidero quẽ adhuc paupcula ī miseria etñs tã iocũdũ dñm exꝑimentalit ꝓcognosco. De scõa ꝓpriete. Seq̃t alia ꝓprietas. ꝓtinue mobile. tũc em̃ mẽte ꝑfissim⁹ spõsus et⁹ certissime visitat ꝛ eam inhitat qñ nõ tã laboriosa tarditate ī vnitiuis motib⁹. sic cũ eẽt in status icipiẽtꝫ et⁹ ꝺio se sursũ erigẽdo affligit. sz diuturno exercicio tãtã agilitatẽ affectõnũ dño merek bñficio. ꝛ gr̃am effluẽtissime largitatꝫ accipe. vt q̃tiẽscũq̃ vult q̃i sine afflictõe inq̃etiua suoruz desiderioꝝ dilcõ mẽtꝫ vt sursũ ardent agat afficit. tũc ipaz ꝺs ꝑtutũ spũalr̃ inhitat. nõ tm̃ actu ꝓtinuo (qđ ẽ sup vires ꝙditõis bũane ꝓpt laꝛatões ꝑtutũ). sed ꝓtinua abilitate mot⁹ amorꝫ ꝑm libitũ suũ eliciẽte facilitat. ꝛ affect⁹ motui firmamẽti sile. Vñ q̃ ī pmislento gdu ꝛ debili. vago ꝛ tepido ad modũ testudis ãbulabat. nũc currendo celerit. ita vt mõres ꝛ colles. i. dignitates tã ecclie casq̃ mũdanas ipas vilipendẽdo trãsiliat ꝗ ẽ. qr̃ ī pte exaudita ẽ ei⁹ petitio cũ iteri⁹ voce suspirioꝝ diutissime ꝓclamet. ita. trahe me p⁹ te. Quia g̃ tracta ẽ ab illo q̃ sol⁹ ꝑt

ipam sup se eminenti⁹ eleuare. pus lenta. ia currit i odore vngētoꝝ suoꝝ. qz nimirū ar/ dentioribꝫ desiderijs solito ad spōsi āplex⁹ erigit. qz de encenijs hierl'm ciuitatꝫ supne veluti q̄busdā micꝫ cadētibꝫ de mēsa dn̄oꝝ suoꝝ q̄ exptmentalit̄ p̄cesserūt degustauit. Quia g̃ nō tm̄ spōso apuit. ob c⁹ amorē mū dana gaudia ipam offuscātia ꝛculcādo re/ spuit. sz pulsanti ad ostiū cupiēti ītroire in occursū prexit. i affectōes flāmigeras ꝛsur gēdo. q̄ nō ꝑ se ipm sz ꝑ ipaz intrādo iha bitat. cibū solide affectōis apportans. vt ce/ net cū ea z ipa secū. Dic em̄ i loco cōtinuo mobili dilect⁹ req̄escit. Deq̄tur de tcia ꝓprietate. diuersis syderibꝫ adornatū. Cum em̄ ꝑtutes efficatioꝛe ꝑtute siue purgatioꝛe indigeāt. nōdū plene floridꝫ z p̄clar⁹ dilect⁹ mentē inhabitat. cū inordīatio viriū. z īmode sta delectātio sensuū mētē nubilosa caligine obtenebrēt. z qz lipos adhuc bz oc'los ñ ē accepta acceptiōe g̃tissima ecno Jacob qui de⁹ altissim⁹ ē. c⁹ pedibꝫ oia sūt subiecta. vt ab ipo in copulā despōsatōis idiuidua assu mat. Quare. qz nll'a ꝓuenientia luc̄ ad tene/ bras. sz cū ꝑtutes sūt purgate lumīe ꝑtutū clariori ab interiori īmūdicia. vt mēs ꝑtu/ tū splēdoꝛe fulgeat. sic firmamētū syderibꝫ resplēdeat. ita vt sue irradiatōnis claritate ml'tiplici z dignitate sui lumis aspectu spō/ si ad sui placidā ꝓspectōem ꝓmoueat. vt ēt lumiosa g̃e z ꝑtutū in mēte ml'tiplicata cla ritate placitas exteri⁹ i ꝓspectu hoim faciat apparere. z sic ipm dilectū altissimū i suo de coꝛe iā ꝓuocat. vt ipam familiari⁹ inbitare dignet. Qđ cito assequitur cū ipe dilect⁹ istō ampli⁹ q̄z ipa desideret vt pus mēdica. mō regina. pus mūdanis delicijs intēta mise/ rabilit̄ sedebat ad sinistrā. mō trāsformati/ one amorꝫ trāseat ad dextrā. Que etiā pus offuscata z iuoluta pctō leuitatꝫ mō pciosis/ simi amorꝫ auro textū induit vestimētū. ꝑ sordida diuerſ vicijs. mō formosa ꝑtutum fulgētiū ml'tiplici coloꝛe refulgeat in tantū vt paranymphi. i. amici spōsi. s. angl'i purga tionē victoriosaz acceptātes. dicāt sponso. Astitit regīa a dextrꝫ tuis i vestitu deaura/ to. Laptata beniuolētia subdit de petiti

Sanctificet nomen tuū (onibus. Septē petit. q̄z prima q̄ttuoꝛ boni adeptionē. alia mali remotionez re/ spiciūt. Prio em̄ petit int'illa q̄ttuoꝛ. vt di/ lectū suū sine ꝓrio retardāte possideat. Se cūdo vt nō i aliq̄ se obliq̄ns limites regl'ar ritatꝫ trāsiliat. Tercio vt ipe brissim⁹ ñ tm̄ sibi id qđ ipa sentit. sed oīb⁹ alijs pctōibꝫ p ipi⁹ miam īnotescat. Quarto vt i ꝓsecuꝫ ab ipo bn̄ficijs ꝑ ipi⁹ māductiuā sustētatōnē inauertibilit̄ i oīb⁹ pseueret. Prio vt dicuz est vocabuli ꝓprietas assumit̄ ad sensū ana/ gogicū trāsferēdo sctm̄. z idē ē qđ sine tra. Sine tra g̃ efficiat̄ nomē tuū i me. qđ no/ mē ē mirabile. Vñ i li. Judic̄ Quid q̄r⁹ no mē meū qđ ē mirabile. Tūc ei mūdanis de licijs deturpātibꝫ z imbuta trenis desi/ derijs aīa male viuēs i amore. trāsllitatē sere nā ingentē itelligere cordis leticiā necsenti re vllaten⁹ potuit. qz erat hōz nō de⁹. carna lis z nō diuin⁹. amore deificāte est ab boīb⁹ oīb⁹ sepat⁹ cū eōs. trenis. s. affectōibꝫ iept⁹ insensatꝫ z carnalibꝫ desiderijs traberetur. Sm̄ illud Jsa. xxxj. Egypt⁹ hō z nō de⁹. Sz cū extensiōibꝫ ignitꝫ a' iq̄ntulū ad exptmēta lē z diuiniorē leticiā mēs amātis attingit. cū nōdū trenis affectibꝫ se sentiat expedita qz ad h̄ ꝑtus ꝓpria nō sufficit. sciēs se duo cō traria sil' nō posse possidere. trenā pondero sitatē ob carnē coꝛruptibilē infer⁹ attrahē tē petit a dilecto instāti⁹ remoueri. cū ꝓꝛ oblectatio respectu dignitatꝫ seq̄nſ leticie iā vilescat. cū rōe oppositōis spūal'iocūdita tis prioꝛ gaudij denudat amaritudinē. cū radi⁹ intioꝛ lz nō sit in pfecta plenitudie. tū mūdi deceptōem z turpitudinē apti⁹ mani festet. vt sic rubigie ꝓsūpta. igne amoꝛ⁹ leuis effecta. pēnis affectōnū sup⁹ elevata z stu/ pefacta admirabilē in pñti certissime senti/ at. quē aduenā ig̃rabat. vt p ml'tas affectio/ nes z ꝓtinuata desideria ml'to tpe deside/ratū iueniēs dicat āmirās p̄ gaudio. Vere tu es de⁹ absc̄dit⁹. tūc em̄ nomē qđ ē mira bile scificat̄ q̄n i sua petitiōe exaudit. vt tra remota. i. carnalitate sol⁹ spōsus cū sola spō sa mirabil'r pñtet. Sequit̄ scđa petitio.

Adueniat regnū tuū. Tūc ei regnuz dei i aīaz vēit ꝓpetuo solio stabiliti q̄n intātū ꝑt⁹ ardēt⁹ amorꝫ p̄valeri spū vt nō solū inordiatōes int'ioꝛ sensuum velocissima insurrectōe virilit̄ cōp̄mēs dia toti⁹ regni spūal' appareat. sz cū ꝑtute ipius amorꝫ oīa acta iudicio rōis p̄tanſ. vt illud qđ pl⁹ dilecto placere decreuerit sp in om actu exerceat. iā se cū suo coꝛpe obsequio p si⁹ dilecti adnihilās ꝑ radios immissos ab ipo p̄cogitās q̄ bn̄placita sūt illi. z ipa cum.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

discretiõe inauertibilit exequat. z si non spactu. hora tñ ꝓsueta faciat oꝛonẽ nisi aliq̃ ꝺ cã exteriozi vl maiozꝭ obediẽtia ꝓpeditus. volũtas tñ i ꝓspectu dilecti appeat ñ ianis. vt iã in oibꝫ nõ q̃rat q̃ sua sꝫ q̃ dei fm apostolũ. vt iã in ipa regnet sol⁹ de⁹. cũ iã seipaz volũtas sacrificiũ medullatũ obtulerit. ꝺa iustũ ẽ vt in ipo a q̃ creata ẽ finalit ꝓdescat. ipe sol⁹ in ipa resideat. vt sub ipi⁹ regno refuet intacta. vt i ipo refrigeriũ suaue ineniat. z dicat ꝑ gaudio. Sub vmbza illi⁹ quez desideraui sedi. z subdit rõem. qꝛ fructꝰ ei⁹ dulcis gutturi meo. Tũc em̃ ve regnũ adueniꝛ. qꝛ sub vmbza i li⁹ altissimi sedet q̃ est rex regũ dñs dñantiũ. quẽ ipa ꝓfecte obtinet. qñ vt dictũ ẽ volũtatẽ suã fm q̃ hũane fragilitati cõpetit deo totalit ꝓsecrauit nulli creature penit⁹ subiacẽdo. Tercia petitio. Lũ em̃ ve nõ diligat. nisi quẽ diligit z velit eũ ab oibꝫ venerari. petit spõsa (que ꝓcelũ signat vt dictũ ẽ) vt id qõ sentit. aliꝭ patõibꝫ q̃ ꝑtã denotank miserico:dit ino tescat. vt ipe q̃ sol⁹ est colẽdus. z insatiabilit adoꝛãd⁹. sic se benignũ pctõibꝫ reuelatiõe exhibeat vt scintillã ꝓtaz z stillaz roꝛ. ipm vnice attingẽtis ipoꝝ mẽtibꝫ imptiendo distribuat. vt oĩs lingua exardescẽtis affectionis intioꝛ q̃ sol⁹ spũs creat⁹ spm̃ increatũ alloquit ꝓficak exprimẽtalit cogscẽdo vbi ẽ ineffabile indiciũ q̃ dñs nr̃ ihs xps in gl̃a est dei pr̃is. diligẽtibꝫ ipm. z derelinquẽtibꝫ trena gaudia ad multo illis p̃cioſioza munera multiplr ꝓferẽdis. Scda rõ q̃re in gl̃a pr̃is eẽ dr̃. vt p amoꝛ desideria vere diligentẽ ipm ad sue integritatꝭ vnitatẽ misericoꝛdit erigẽdo. sue sollicitudini cõpatiẽs in sinu suo imobilit collocet sic dñs dic. in ꝑpetua caritate dilexi te. ideo attraxi te miserans tui.

Fiat volũtas tua sic in celo. s. firmo. ꝑtinuo. mobili. diuersis lũibꝫ adoꝛnato. vt dictũ ẽ anagogice reducendo. i tra. i. pctoꝛibꝫ. s. q̃ nõ imerito tra ꝓprie noiank. qꝛ longe a regiõe ignis sunt positi. p cui⁹ ꝓsupiõnẽ purgatiuã ania leuigak. vt in tris eplis celestes amãdo z desiderando obtineat mãsiões. qꝛ vbi amat ibi ꝓprie inhabitat. Hoc nomẽ tra nõ ꝑt exponi anagogice p essentiaz sꝫ tñ p cãm. qꝛ sic amoꝛ ẽ causa vt mens oĩa bona p amoꝛẽ obtineat. sic absentia illi⁹ ẽ cã oĩs defect⁹. s. penalis z culpabilis. i. venial⁹ z mortal⁹. Et ꝟ est qõ dictũ est q̃ pctoꝛ tra dr̃. qꝛ a leuitate amoꝛis igniti distanti⁹ elongak. z in talibꝫ q̃ culpaz dicũt. vel dicũt de se defectũ est ars alia exponendi anagogice. vl qꝛ ꝓprietatẽ de se nõ habẽt q̃ sponse tendentiã ad dilectũ respiciat. qꝛ hec exponunk p amoꝛis absentiaz. sic alia creatura vel scriptura aliquã ꝓprietatez habz in se inclusam. qua sponsa ad spõsum erigit. ad sensum anagogicũ transferẽdo. vt sic vnitiui amoꝛis p̃tia fit cã omnis boni. sic ei⁹ absentia occasionalit est p̃tia omis mali. nõ q̃ carentia sit aliqꝺ in spũ. sed qꝛ p carentiã amoꝛis ania nõ hz retinaculũ iam vaga p deuia. qꝛ effrenata discurrit. z incurrit omnẽ miseriã. z nõ imerito. qꝛ denigrata est sup carbones facies ei⁹. z intantũ viluit regio dyademate ꝓhibita. s. deo omnipotenti amatoꝛi suo. vt oĩes amici ei⁹ spreuerũt eã. scz angeli. z facti sunt ei inimici. qꝛ iã nõ est ipis mẽtibꝫ celestibꝫ ꝓformis affinitate amoꝛis. iõ ipi scz anie inimicari dicunk qꝛ a sui subsidio. s. deo oĩ̃ipotẽti ꝑuata regali signaculo. elongata. Non igit imerito dr̃ q̃ ania caret omni bono cũ amoꝛe ꝑuak. qꝛ iniq̃tates sue diuiserũt ink se z deũ suuz. scz illũ quẽ nec oculus vidit nec auris audiuit. nec in coꝛ homis ascẽdit quẽ ꝓparauit deus his q̃ diligunt illũ. Subtilit ergo z luculent ista meditenk quõ p cãm vel p essentiã vl amoꝛẽ saliente in vitã eternã claritatꝭ eterne ampliozẽ radiũ z gaudiũ haurientẽ quõ etiã ista que nũc dicta sunt manifestissime cõprobank. Quarta petitio.

Panẽ nr̃m zc. Pro se em̃ et p alĩs p augmentũ amoꝛ surſum agi desiderat. vt supꝝ se eleuata fonti totius beatitudinis existẽs ꝓpinquioꝛ. sic in verbo refectibili satiek vere. vt in ipo immutabilit cõfirmata. delectationẽ inferioꝛẽ miserabilem tanq̃ ea nõ indigẽs de cetero nõ mẽdicet. Scit em̃ q̃ statꝰ ad creature vel carnis ꝓsolatõem q̃rendo. plabik si nõ refectiõe superceleſti. panẽ vicz angeloꝝ q̃ ẽ amoꝛ. cui⁹ haustu sugẽs delicias in fonte btitudinis eterne ꝓtinue aliq̃ntulũ satiek. iõ panẽ petit. id ẽ augmẽtũ amoꝛꝭ. q̃ solo infirma soliꝺantur. z debilia fortificank. z famelica satiank. sed petit ipm̃ hodie. sed q̃tidianum ꝑmittit ordinate ꝓcedẽs. Quotidianũ nomiat. qꝛ nec p diẽ nec p horã nec p instãs ꝑt mẽs vera vita viuere. nisi stilla roꝛis viuificãte ꝓtinue ꝑfundak. qꝛ sic ania est vita coꝛporĩ. sic

amor vita spūum. De q̄ z etiā de bis p q̄lb
ania nō sufficit. paranymphi dilecto referē
do gr̄as dicūt illi. Uitā petijt a te z tribui
sti ei dñe. q̄ nō est ad tps mometanea. vt est
vita corpis. sed i lōgitudinē dieꝝ vsq; in se
culū z in sec'm sec'a pmanebit. qz amor quo
spōsa vinēdo total'r adamauit spōsū nō de
ficiet in fuso. sed tm̄ augmētabit. vt cōpleat
pmo. pphetic⁹ quē ipe altissimus p os Isaie
edidit xxxj. d. Dicit dñs cui⁹ ignis ē i syon.
z camin⁹ in hierl'm ⁊c. Uel aliter pt dici pmo
q; de mēte anagogica ē pñs intētio. Nisi. n.
semel i die pane sensibili corp⁹ reficeret ani
male. corpalis fortitudis amitteret vigorē.
sic nisi mens i motibꝫ amoꝛ vnitiui semel i
die aspirādo ad osculū se extēdat (nisi fo
te q̄nq; in agrū ad se exercendū exiuerit. vl'
aliq̄ modesta reḡe corpali vl'aliq̄ de cā spū
ali). vir est q̄n in seipa efficiat tepida. z de p
fectōne sue altitudis q̄d nō amittat. nec mi
rū. qz spōsus pstolat ad ostiū. d. Surge, pe
ra amica mea et veni. Si g̃ in nimia more
ptelatōe se absentat ipe nō imerito idignat
z ab ipa se subtrahit ad tps sep⁹. Et ꝛ ita
intenso habitu vt pus hūc diligat. tm̄ dicit.
Quesiui p noctē quē diligit aīa mea. quesi
ui nec inueni. Hoc ē, pprie p noctes q̄rere vi
delicz p creaturas ꝛsurgere z dilectū i eis
dē q̄rere. vt q̄dā dicere voluerūt. q; q̄rere p
noctes erat q̄rere p creaturas vl' p vestigia
creaturaꝝ. sed h̄ anagogico z vnitiuo mo
tui nō conuenit. cū sine oī speculo affect⁹ amo
re subleuāte. ipi fonti bonitat; ere inhere
at. Sed tūc p noctē dī q̄rere. q̄n aliq̄ ō cau
sa mens i suis sursum actōibꝫ impedit. vt i
quē pmo lucide z expedite et pclare sine te
nebra mouebat q̄nq; caliginosaz se sentiat.
vt etiā affect⁹ a cogitatōe fantastica i illo in
quē mouet vir valeat separi. qđ fit q̄nq; pr̄
suā negligentiā. vl' alijs de causis. vt postea
apparebit. Quesiui g̃ z nō inueni i tāta agili
tate affectionū ardētiū vt solebā. Petit etiā
hodie. h̄ est. in pñti vita rōne eternitat; que est
simplex z vnica. q̄ in amore viuētibꝫ incipit
in pñti. qz amoꝛ ille q̄ spōsus i vita ista dili
git idē est nūero cū illo q̄ in eternitate bntifica
toꝛ oim vniet. z h̄ est qđ dī. hodie. qđ vnita
tem z claritatē signat. z iō pñs vita dī vt di
ctū est in rōe ꝛtinuatōis. pñs dī. qz cū amo
re inheret veri⁹ z veraci⁹ vino z pane refici
tur. q̄ aliqđ corp⁹ alij corpi sensibili p aliqđ
glutinū vl' vinculū materiale copulet. Et h̄
est qđ ait diuin⁹ apl's aspirant; aīe vnitiua
suspiria collaudās. Qui adheret deo vnus
spūs ē ⁊c. Bene g̃ debēt pñtia nō immerito
appellari. vbi nō tm̄ pñtialit spōsa dilecti a
stat aspectibꝫ. sed cū ipa vnū a diuino ap'o
hierarcha ist⁹ sapie noīat. Hodie etiā luce
importat. qz tūc sibi se ozik sol iusticie. cum
radijs solaribꝫ ad supiora instruit eleuari. z
iō in cantic⁹ auroza merek appellari. Ubi ꝛ
Que ē ista q̄ pgredit quasi auroza ꝛsurgēs
Tūc ei pane vite iā incipit refici. cū ad mo
dū auroze crescēdo in amore eleuādo ⁊tute
ipi⁹ amoꝛ; in motibꝫ egrediētibꝫ se sentit ex
perimētalit sursū agi. Qđ exprimentū ne fa
cultas errādi indoct; z puer; dek nihil ali
ud ē nisi expeditio motuū z surrectio ardē
tissima p eosdē. qđ nō min⁹ a mēte exercita
ra pcipit q̄ oculus corpal' bouē sensibilem
trāseuntē p semitā ꝛtēplek. Qđ g̃ sibi iā inci
pit ad pñs supponit cū in sequētibꝫ h̄ argu
ment; irrefragabilibꝫ cōprobek. Quia g̃ si
bi iā incipit eternitas z sponsi pñtia. z lux ē
refulgere inter.⁹ dic̄ de talibꝫ magnus bie
rarcha apl's. Nr̄a conuersatio in cel'est. qz est
iā latio solis iusticie sup terrā. i. mētē aman
tē adhuc terrestri corpi sociatā. p qđ licet a
sui tendētia multipl'r retardek. tm̄ flante au
stro manuductiue dīne inspiratōis p radi
os diuinit⁹ imissos ad diuiniora suscipien
da desup apik. cū maxime a pte inferiori re
spectu mūdanoꝝ delectabiliū obturak. z h̄
supioꝛ portio q̄ deo vnik a pte inferiori tre
stri nō celica m'tas iportunitates sentire se
pissime l'iuita. Claudat g̃ ntūcūq; affect⁹
ostiū ne ad īferiora respiciat. sz ad diuinam
sursū actōem fidel'r ad h̄ aspiret. vt sibi a di
lecto dicak iā cenante cū ipa. Oꝛt⁹ cōclusus
es sozoꝛ mea spōsa. oꝛt⁹ ꝛclusus. fons signa
tus. q̄ oꝛtus dī flores rosa odoꝛ; q̄ ideo cō
clusus dī. vt null⁹ aduersari⁹ vl' ꝓquus
particulā veri amoꝛ; obtineat. nisi ille de q̄
dicit. q̄ solus rōe sue floride honestat; nihil
aufert penit⁹ sz pot⁹ reficit. de seipo iocun
dū ꝓbibēs testimoniū d. Ego flos cāpi. z li
liū ꝛualliū. q̄ nō extra ipaz sz pot⁹ interio
rē bitationē appetēs. z ad h̄ efficaci⁹ ipledā
mēti paupcule altissim⁹ se iuitās vt ipaz vi
noꝛ pane reficiat. i. ꝛsolatōez iocūde dinita
tis tribuat sic. d. Aperi mihi soꝛoꝛ mea. ami
ca mea. colūba mea. qz caput meū plenū est
roze. iā ꝛditōem ꝓuocatricē appōit z multi
plicē ipaz m'tipl'r z dulcit ꝓuocando. vt ex

ptē dilecti plēa designatio hēak. q' p ipm ñ steterit ḡn mēs pfūdis būficijs donis z fulgoribꝫ plenarie repleak. Caput plenū rore noiat. qz sic a capite descēdit mot' z sensus ad mēbra iferiora q̄ vite ⁊ facie attestank. sic ab ipo altissimo q̄ caput ē tot' eccīe. vita a' morꝫ z sensus leticie vnitiuis mentibꝫ illabuntur. Quinta petitio.

Equik. Et dimitte nob debita nostra tē. Ubi reḡrit spōsa a tribꝫ istā tius libari. Prīo a malo culpe veni alis. qz mala mortal'a elōgata sūt ab ipa p pter ipi' radicatōez ī deo ab ipa dilecto. secūdo a malo piculi. qō ē vtrūq;. z culpe z pene respiciēs. tercio a malo pene p qō cōtracū in culpaz freḡnt incidim'. Prīo a malo venialiū q̄rit sollicite libari qō nō nisi p donū amorꝫ poterit ab ipo totaliter obtineri. Quia eī mēs lumis nihil hz nisi inq̄ntuz ꝓpando se a suo sole spūali ipi ꝓpate se inuertibilit infundente irradiatōem recipit. Q̄ vo p inordinatōes viriū iteriox vl' ineptas delectatōes sensuū q̄rens alibi requiem q̄ i fonte bonitatꝫ vl' beatitudis aliq̄ntulum ab ipso obliquatur et obliquata dispergitur. nisi ab ipo lumine fonte claritatis illustrek (aima eī p venialia aliq̄ntulū obfuscak) sitra suo desiderio q̄rēs alibi delectari q̄ ille sibi nō sufficeret ḡ sola visione pulchritudis sue z attactu dulcedis reficit oēm mentē angelicā z hūanā. nō īmerito a suo desiderio retardak. Petit ḡ attētissime libari ne a suauib desideriox eloquijs sponsus ad sui subsidiū vl' subuētōez vocatus retrabak. z iō sub pſona ipi' gementis trenas cogitatōes extirpare radicit' nō valent' dī i libro Sapie. corp' qō corrumpit aggrauat aiam. z trena inhibitio deprimit sensū mlta cogitātē. Cū eī multa de iferioꝛib cogitat z voces creaturaz recipit affitientes iteri' intāto a sūmis subuētōib distanti' elongak. Quia inq̄stū mēs pl' circa diuersa cogitādo distrahit. intāto min' in fonte britudis adunak. z tūc corp' aiam aggrauare dī. qz q̄dlibet hoz ad sibi locū naturaliē cōpetentē tēdit. iō ē in pugna continua. z est mentꝫ aggrauatio. qz aia tēdit ad deū q̄ solus est sibi loc' sufficiēs. corp' vero rōne ponderositatꝫ semp hz circa terrestria delectari. Uel aliť pt dici. ne ꝓpter suā obfuscationē z obliquationē a decorāte lumine in tanti sponsi pūtia quā intimis visceribꝫ amplecti desiderat indecent ornata iudicetur ab ipo cū min' speciosa spōsa et' illi appareat. q̄ in ipa solū pulchritudinē interiorē ad sibi spōsaz assumēdā specialit' ꝓtēplak q̄a tūc est acceptū et' eloquiū qñ p mētis interiorē pulchritudinē supcelesti pulchritudini ꝓformak. De q̄ ipam p̄cipue āmonet ī cantic' dulciter alloquēs hāc. Uox eī tua dulcꝫ z facies tua decora. qz tu' affect' non sapit nisi celestia. z facies tua nō ē ī mlt'itudine venialiū vl' carnalib affectōib deturpata. iō tuū mihi suaue ē colloquiū. cū ß clamo. te p pulsū affectōnū alloquēs. z facies tua decora z ad dignitatē nuptiaz regaliū ꝑpata. qz nō ē macula ī te. q̄ tñ nō nisi p sanctū amorē extīguik. Quia cū mēs ꝓsurgendo ad vnionē q̄ īmediate p motū amorꝫ ac q̄rik mēs ꝓpus obliq̄ta rectificak. vt p istam rectificatōem z ꝓsurrectōez affect' tāq̄ gutta aque q̄ cadēs ī ignem sibi culpa venial' p sui ꝓcrescētiā vl' adunatōez īportunū nullo mō valeat ingerere nocumētū. Illa etiā debita cognoīat q̄b obligati ꝑt illā rōne iusta alic' pene debitores efficimur. cū mēs ī ipo q̄ ē fa bītudo min' delectak. cū ex deliberatiōe alibi q̄ ī ipo reḡes appetik. q̄ solus mētis hūane desiderio ē plenissim' z sufficiēs ꝓsolator. ita vt ipamet vitas ō sua plenitudine. prestek ad suā sufficiētiā alios p uocādo. d. Uenite ad me oēs q̄ laboratis z onerati estꝫ ī supioꝛ affectionuz laborioso exercicio. sz tñ dulci. qz cū ꝑt elōgatōnē incolat' miserie z dilatōez gl'e oneratos vos eē dicitꝫ. z corꝛee sarcine corpulenta subtia retardari. z ego reficiā vos nō ali'. q̄ suz sapiētia etna oriens ex alto. q̄ diuinas ꝓsolationes vestra desideria quietātes non tm̄ in futuro sed impartiar etiā in pūti. Hā q̄a mitis sum z humilis corde. ideo ꝓuocantibus meā affluentiā p ꝓtinua desideria me inclino. nō paupes despiciēs. qz hūilis sum corde. qz inq̄stū trenis diuitijs mēs fuerit paupioꝛ intātuz ad regales nuptias veluti ꝓformioꝛ sup humane nature limites mihi vnēdo citi' elcuabo. Q̄ō vos nō p speculationē attēdatꝫ. sz videre p gustū iteri' peuntē. qz nō videbitꝫ nisi ꝑmonē ꝑphe īpleueritꝫ sic dicentꝫ. gustate z videte qm̄ suauis ē dom̄in'. qz tūc erit reḡes. z ꝑpe murmur aspirātis aie iā cessabit. cū creatorē seipa maiorē ī seipa ꝓsenkit q̄escētē. z ß ē qō posteadī. Et inuenietis requiem animabus vestris.

z tunc amor⁹ iugū erit leue z on⁹ facile. Nā iugū amoris sua dignitate z iocūda allicie/tia sic ligat interi⁹ volūtatem. vt nihil pene sentiat q̄ ceruicē suā supposuerit ad ꝑ iugū suauissimū sustinendū. nā ꝫ ꝓsuetudinē alio⁹ iugoꝝ illud manifestissime in suis sustinentib⁹ cōprobat. nā aliud iugū trahentes ab ipo ceruices inclinat inferi⁹. iugū aūt illud intātū sustinētes eleuat vt cōmorātes in tra faciat in celestib⁹ hītare. vt supra nos/metipos extendendo spūum ꝓcues faciat supnoꝝ. Jō ꝙ leue dr̄. q̄ ab inferioribꝫ mētē alleuiās z ipm ad supioza sup̄ seipm sta/tuendo est leuigās. Suaue ētdr̄. q̄ ipm sustinēs vinit vita angeloꝝ nō hoim. Qō mō impfecti⁹ sed i sepatōe corpis z aīe plenissi/me felicit obtinebit. Uel iō suaue dr̄. q̄a in tāta leticia z iocūditate intioꝝ aīe facit vitā istā amarā deducere. q̄ sibi iā vita gl'e incipit vt iocūditas mētis penalitates corpis ꝑpt̄ sui habūdātiā exuper absorbēdo. Leue etiā dr̄ ꝑpt̄ intioris aīe pinguedinem veluti auē pinguē z pinguedie repletā carbonib⁹ i veru apositā. vt frigoꝝ egestas vl' estas vl' calo⁹ impor⁹ nō sibi ingerāt aliq̄ nocumentū vt merito ꝓsentiat q̄ sibi antea spō sus ꝓmiserat. d. Ego ꝓtector tu⁹ sum. cū iugo meo suaui allicerꝫ. z merces tua magna nimis cū me i gl'a videbis. meipm nō aliud tūc tue militie stipendiū recipies. sꝫ nimis. q̄ tuū gaudiū nūc tibi vsq̄ ad cōpletam cognitionē subtrahe. sed cū meū iugū sustie pax in mi⁹ia. q̄lis ero in gl'a misericordi⁹ti bi cōmunico.

Sequit. Et ne nos zc. Tūc em mēs in tēptatōem inducit q̄n tāt⁹ blandicijs vl' seducijs mēs illaq̄ara voluit. vt iā in pte ꝓsentiat huic nepbario opi ad q̄d inclinari a seductore versutissimo instanti⁹ āmonet. Petit g̃ sponsa nō de dilecti ꝓtinua subuentōe diffidēs sꝫ carnis humane fragilitatē ꝓsideras vt ab isto piculo liberet. q̄ tunc scit se firmit liberari. q̄n beni gnissimo ꝓtectori p radiātissima amoꝝ desideria p̄nat. z iō obnixe sp intendit p affectiones surſū agi vt illū mereat attingere. z suis affectōis clamoribꝫ puocare. de cuius misc⁹dia ꝓfisa hostiū cuneos tēptatores fortissimos ꝓspuēdo ob dilecti ꝓfidētiā vilipēdit. q̄ sibi iā dudū p ꝑs. pmiserat. q̄ i me sperauerit liberabo eū. ptegā eū q̄n cognuit nomen meū. Itē alia elt rō, vicz ꝑpt̄ importunas hostiuz īsidias q̄ intm̄ fm q̄ aduersari pmittunt ꝓcurrētes i spōsaz insaniūt. inc̄z tū creatori imediate subiecta se ab ipoꝝ dominio distāt⁹ elōgauit. z qō fortiori tēptatiōe nō ꝓualēt. ml'tiplici iportunitate z frequētia tēptatōis ml'tiplicꝫ hāc furibūd⁹ p/sequūt. spantes ꝑ q̄ iordanis adhuc ifluat i os eoꝝ z sternāt sibi auꝝ q̄i lutū. Tūc em iordanis ifluit i os ōmonū q̄n riuulo amoris a fonte bōitatꝫ vl' bītudis etne exeūte p quē vita descēdit i spm̄ intrupto veluti secretissimo aqueductu p ptes corpis riuuli mūdanaꝝ cupiditatū z vnde ꝓcipitātes dignitatū terrestriuz. suffocato balsamo affectuosi amoꝝ p quē aīa i suis desideriis loquit ipetuosis fluctib⁹ aīam repleuerint. z tūc auꝝ q̄i lutū sternit q̄n amor suauissim⁹ creatorꝫ suo decore aīam pulchrificās. z dignitate ꝓcelsa insigniēs. i amorē creature faciē supiorē aīe sordidantē lamētabil⁹ cōmutat. Jō liberari se postulat. ipm desiderijs puocādo. vt sibi ille iā nolut deficere ob cui⁹ amorē efficaci⁹ obtinēdum trena gaudia z regnū diaboli cōculcauit. Et iō sibi q ꝑpham desiderāti dilect⁹ repromisit. vt vicz suā petitōem nō solū exaudiēs. sed i suā ēpratiōe tāc̄z felix dux z comes sua iocunda p̄nia ipam total'r liberabit. z pvictoria z fidelitate ipi⁹ pugnādo ipaz coronā gl'e p̄mi abit. sic. d. Clamauit ad me z ego exaudiam eū. Cū ipo sum i. zc. Tercia rō ē ꝑpt̄ quaz petit a piculo liberari. q̄ mēs vnita deo iā nō q̄rit q̄ sua sūt. felicē inseqns mgr̄m q̄ facit solē suū oriri sup bonos z malos. z pmittit sup iustos z iiustos. i. bonitatꝫ sue radios i bonis submittēs. z deinde p ipos ad seipz attrahēs. sup malos ēt expectans fortinsec⁹ sic radi⁹ solarꝫ ad fenestrā clausaz expectat de nata bonitatꝫ sue nullaten⁹ retrocedēs. sꝫ pulsans ꝓtinue. ne p defectū ipi⁹ ꝓferent⁹ vllus sp̄s rōnal'ꝭpian⁹ vicz. infidel' aliq̄s vl' iude⁹ dini amoꝝ iopiā patiat. Qui g̃ fidel' diligit laboret attēt⁹ tā orōe iteriori q̄ etiā spūali q̄dā exercitio cū viderit ml'tiplicē. vt vt plant⁹ z veri⁹ pferā infinitā stragē aiarū vt oēs ad vitā amoris mutui suscitent. z excecati ocul' interioribꝫ ad cognitōez pueniāt lucidissime ꝑitatꝫ. Quia g̃ mens vnita deo rōe amicicie a dilecto ꝑt q̄ plima bñficia pcōrib⁹ ipetrare. q̄ fideliū ac ꝑfectiū amicoꝝ ē p oia idēvelle z idē nolle. z cū ad ꝑ dat opaz solicitā. ꝑt multā orādo z obsecrando

dilectū auferre ꝑdā ab hostib⁹. z in ꝫ indi/
gnatiōē furibūdā incurrere. z iō petit ꝓ oī
b⁹ ab ipo⁹ laq̄is libari. Sz vltia ē rō fm
q̄ magr cōuenit pñti tractatui. q⁹ exprimēto
ꝓcōgnit q̄ꝫ suaue sit dilectū tā benignū dili
gere. ꝫ morte amarius reputat q̄ī modico
tāpillo ꝓsentiat. vt a tā felici ꝓsortio nec mō
nec ꝓpetuū sepet. imo ēt intolerabile dedec⁹
vt mēs q̄ sentit pie q̄ sit ista iocūditas. aurē
indiare ad inimico⁹ colloq̄a. mūdana gau/
dia. vl' frenas diuitias digneť tāq̄ꝫ q̄d sit ꝺe
bonū ñ exprimētal'r cognisset. cū ipa maxie
felicit' edocta anias peccatrices iurgauerit
q⁹ ab ista fontali bōitate mirabil'r recesserit
sic d. Arguet te malicia tua. z auersio tua i/
crepabit te. Postea subdit rōez. d. Scito z
vide q⁹ dur⁹ z aspe⁹ ē reliq̄sse te dñm deus
tuū. duplicē infelicitatē ipa⁹ significās incur
risse. q⁹ p maliciā creature inferiori iuerecū/
de adhesit ꝓpt' delectātōez hūanā. iusto dī iu
dicio ñ oblectātōez sz amaritudinē pori⁹ re
portabit. vt q̄ satiari voluit i ipis delectātio/
nib⁹ creatur⁹ infinitꝫ amaritudib⁹ repleat.
q⁹ q̄to delectātō mūdana sp⁹ secreta ingredit
tāto venēo pestifero lām tabil'r aīa adiplect.
ñ tm malicia. q̄ spreto creatore create adhe
sit. sua inferiori vilitate arguit. sz diuisio a fō
te tot⁹ brūdis increpat. q⁹ sic ipe ē sūmus
bonū z solū. z iō oīa dicunť bōa inq̄ntū ipm
cōplen⁹ ꝓticipāt. Qđ ñ bñ ꝓticipat bonū. ñ
dz aliq̄ꝺ appellari. qđ tm impossibile ē. z sic ipe
sons iocūditat⁹ z leticie riuulos sue btūtu/
dinis mētib⁹ ipartit. z fm recipiētiū ꝓpatio
nē q̄busdā min⁹ q̄busdā magis mirificordit
se ifundit. Qñ g aīa diuidit a fonte illo sine
q̄ nihil ē gaudū nisi inq̄ntū ab ipo inferi⁹ de/
riuat. nō ē mir si aīa diuisa ab ipo trist⁹ effi/
cit. q⁹ aq̄duct⁹ amor⁹ p quē iocūdant anīa a
creatore exprimētalit' leticiā obtinebat int/
cisus rūpit. z iō ꝓtinuo tor̄pore cū se mēs i/
fra seipam recolligit increpat. q⁹ abscisa nō
sentit illū a q̄ tota iocūditas emanat⁹ descē
dit. z aīa ista ꝓsiderās. inaudita leticia circū
dat. z singl'are gaudiū comitat. a q̄ piculo p
affectōes z dilecti desideria totalit' expedit
z victoriosissime liberat. q⁹ ꝓpter illꝺ qꝺ sen/
tit subiectas sibi delicias vilipēdit. intātuꝫ
de inimicꝫ triūphās. vt qꝺ sibi credūt infer
re ad ignominiā. ipa extinde p virilē insurre
ctionē i ipis ampliorē dilecti gratiā z vnio/
nem strictiorem z cor̄onaꝫ glorie consequa
tur.

Sequit. Sed liba nos a malo Amē
Petit ꝫ libari a mltis ꝓnitatib⁹ ex/
citātib⁹ ad pctm. q⁹ cū sup oēm esti/
mationē mēs exprimētalit' edocta ad itimio
rē vnitionē aspiret. z ad dilectū suū sursum
agi desideret. tñ q̄ñq̄ rōe corpis trestris et
carnis inimicāt⁹. sp⁹ sursū actiōi intēt⁹ a cel'
ad sēsuū ꝓcupiscibilia appetēda obliquat. z
q̄ñq̄ nitēs sup se erigēdo bītare p amorē in
celo. q̄ñq̄ iuenit se p cognitōez i luto. Quia
g ꝫ etecrabilit' testat vt mēs q̄ est tot⁹ trini
tat⁹ sacrariū libidinosas allocutōes recipi
at. l' ad aliud iuerecūde ex deliberatōe se in/
clinet. ꝓpt' qꝺ sp⁹ cōtēptibil' hēat. petit ab
ist⁹ mltiplici desiderio libari. nō ꝓpt' penā vi
tādā q̄ sibi debeat. sz ne obfuscatōez incur/
rat q̄ possit i aliq̄ a suo dilecto min⁹ appciabil' iudicari. Uñ oz q⁹ ad illū benignissimū
pez p quē ē i vita amor⁹ generata sic aurez
affect⁹ inclinet. z ocl'm intellect⁹ apiat interi⁹
vt tāto ardore dilcōis pri spūali adhereat z
ad ei⁹ māsionē aspiret. vt p ipi⁹ amore obli/
uiscat patriā z pentes. vt sine ꝺtaminatōne
vniuscuiusq̄ causati alt⁹ vel creati ꝓgineo
decore adornata. illi celesti sp⁹o ꝓcupisci/
bil' hēat. cui ēt ille altissim⁹ cōicari cupiēs.
ipa⁹ ad imaginē suaꝫ creauit ex nihilo. tot⁹
ēnitat⁹ imagie insignitā. ad sibi solū tā i via
q̄ in pria ignīti amor⁹ obsequiū ipendēdū.
Audiat g iugit' p dauid. ꝓpham ipi⁹ āmoni/
tionē dulcissimā iuitātis. Audi filia z vide
z incli. au. zē. z ita mltiplicat⁹ suspirijs p a/
mor⁹ efficaciā plēarie potit obtīere. q⁹ ꝓma
natitate q̄ñ aīa ifūdit has corruptōes a car
ne recipit q̄b⁹ sepe ad inferiora plabit. sic ecō
uerso scōa natiuitate q̄ pfecte i deo nascit p
fecta existit. ꝺie ꝓpostero caro aspgitur a
mēte interiori pinguedie. vt p quā aīa in ꝓ
ma natitate fuerit sanciata in scōa ei⁹ pun/
cta effectu amor⁹ vngēti odoriferi distillāt⁹
ꝓpus ꝓria. ab ipa recipiat sanitatez. vt mens
rōe obediētie inferior⁹ viriū iā pte reforma/
ta z suo ꝓmordiali ꝓncipio ꝓcordās regnet
i carne celit⁹ obtēta victoria. sponso laudes
debitas referēdo decātet p dulci bñficio ex
audita. s. imissiōe ignis i spū z ros⁹ in carne.
penalitates ip⁹ feridas extinguētis iā ipm
spōsū i affectu libratis possidēs. iam in luce
ambulās. iā de somno carnis exprecti⁹ ipi⁹
subsidio. iam ad ipm ꝓsurgēs attenti⁹ vigi
lat. dicēs. De⁹ de⁹ me⁹ ad te de luce vigilo.
Sitiuit i te zē. Cū. n. iā ē a penalitatib⁹ libe

rat⁹ affect⁹.vt ipis nō subiaceat.vigilare ad ianuā ip⁹ icipit ardēt⁹.affectōibꝫ ꝯcupiscē do intēt⁹.vt ab ipa intētōe iā caro silere īci piat ꝛ spūi ꝯsentire cui dicbꝫ oībꝫ aīa fuerat inimica. Sic g̃ pz ꝑ sile datū i vno. q̃ mira bil'scia abscōdit i scp̃turꝭ.q̃ lata.q̃ ꝓfunda. q̃ sapozosa.q̃ nobil' q̃ docet spōsa se ab inferioribꝫ separe.vt regalibꝫ nuptijs g̃ta ꝛ ac cepta i postez bēat. Null⁹ g̃ abigat q̃n tot⁹ tert⁹ noui ꝛ vetis restīnti ꝼm viā anagogicā de spōsi ꝛ spōse colloquijs l'eoz altricati onibꝫ amoze ꝑuio.lumie ꝯcomitāte valeat explicari. Nec solū scp̃ture sz ēt oēs creature q̃cūq̃z sint ab vltio cētro iferni ꝓxūssime ad ℔ idē induci valeāt cū istā sapiaz ꝛ istas nobiliozes ꝓperates i se occultata hēant.q̃ facilit pōt desup irradiāte lumie enodari.

Sequit de via illūitiua. Illūiatiua duplex est.practica ꝛ theozica. Prio dicēdū ō practica.q̃ mēs actual'r cogitādo ꝯcēdit ad deū.scdo dicet de theozica quō oīs scp̃tura ad deū anagogice reducat. Dicto ꝯo quō sens⁹ anagogic⁹ latitat i scp̃tura.dicēdū ē quō p istā viā illūiatiuam ascēdit ad vnitiuā.ꝛ iste decurs⁹ fundat sup ℔ ꝼbū ps. In meditatōe mea exardebit.ig.zc. Quia adhuc mēs ꝓficiēs ē indispositā ad ℔ q̃ expedite ferat affectōibꝫ anagogicꝭ in directū.oz ꝯ prio aliq̃ntulū meditet eo mō q̃ dictū ē vt p cogitatōez ꝑuiā aliq̃ntulū inciꝑiat scintillādo afficī illū i quē i ꝛcio statu sine oī cogitatōe ꝯcomitāte l' ꝑuia q̃tiēscūq̃z vult sine obstaculo surſū eleuet.ad quā expeditōzcū ꝓfecte potit attingere oīs ab ipa sapia i sua ꝯsurrectōe cogitatio l' meditatio abscidet.qz cogitatio ibi ñ ē nisi vt p ipaz affectio accēdat. Sic g̃ vsualit p meditatōez p̄dictā ꝓficiat.ꝑmo sic dictū ē ꝓprietatē vocabuli ad sensū anagogicū trāsferat.postea illud ad amorē reducat.ꝛcio q̃ ipo ꝺo afficiat. Verbi gra. Pr̄.i.tu es ille q̃ filios spirituales ꝓgenerās mediāte vinificatiuo germine.tūc g̃ ero ꝺe fili⁹ tu⁹ q̃n teꝺo amoze cōstringā.o q̃n diligā te.ꝯstringā te īrimis viscerib⁹. Sil'r p ℔ q̃ dī nr̄.i.tu es ille q̃ latissīme diffūdis bōitatē.si g̃ ꝺe te amarē tūc aliq̃d ī me tue latissime diffusionis stillares.o q̃n te tā ardent⁹ amabo vt tua lata bonitas ī me aliq̃ntulū appeat. Sil'r p ℔ q̃ dī ī cel'. ꝛ sic de alijs oīa anagogice trāsferēdo. ꝛ sic p meditatōem ꝑuiā p istas aspiratōes affectio amoꝛ paulati accēdit.ꝛ sicut stuppa radio solari exposita ꝓio exiccat ꝛ statī accendit.sic p istas aspiratōes dilectū ꝓuocātes ad mētꝭ eleuatōez magꝭ ac magꝭ accēdit vsq̃q̃ ad vnitiuā eleuatione ē affectio sustolat. Sic dicat. Pr̄ nr̄ q̃ es ī cel'.ꝼm igit ꝺoctrinā ꝓ dictā sic dicat.pr̄.i.tu es illez.vts. Sequit q̃ es ī cel'.o aīa mea miserabil' q̃n ad istar celi clara efficiers ꝛ nitida vt diuersaꝝ ꝺoctruz syderibꝫ adornata.tūc.n.bone pr̄ī me bitare dignant.ꝛ libenē te sentiā q̃n te amoze ardētissimo ꝯstringā.ꝛ p flāmā amoꝛ aīa miserabil' plena fecibꝫ expurgabit.stati in me tūc certissime subitrabis ꝛ mōm ꝯscie mee hospitiū inuenies. Sequt.scrificet no.tu. O bone pr̄ q̃n tua noticia sctificabit.i. sine ꝛa efficit in nob miserꝭ.qō tūc erit q̃n oī carnalitate depulsa tu sol⁹ sup oīa diligeris.o q̃n igit te tenebo.nō.n.tūc ꝛa ī me locū hēbit. q̃n tu dulcꝭ pr̄ p tuā grām ꝛ amorē ī me habitab. Adueniat reg.tuuz. Ue mihi pctōri vult q̃nq̃z ī me bitare ꝛ regre ianis gl'a q̃nq̃z gulositas.q̃nq̃z luxuria. Sz nolo regrein me nisi te pr̄ bone.tūc ꝺe ī me regnares sine re te ardent amarē.naz in solo amoze ardet ani veluti in ꝓprio hospitio requiescꝭ.o q̃n igit p glutinū amoꝭ ardētissimi te tēbo vt ī me regnare incipias.ꝛ sol⁹ ad regnādū i regno meo tenebroso aduenias. Fiat volū.t.s.in ce.ꝛ in t. Tūc.n. volūtas tua ꝓmordial'r efficiet in me q̃n ꝼm fragilitatē būanā ego miser ꝼmis ꝛren⁹.tue volūtati oīno ꝯsentiam. sic illi bti ꝯps q̃ in cel're facie ad faciē ꝓplātur. Sz q̃s me dulcissime de⁹ tibi faciat cōsentire nisi sola amoꝭ vehementia. q̃ ꝺrias volūtates ꝯiūgit.ꝛ hoiem nouit i teipo qui diligerꝭ ꝯformare.ꝛ miro mō trāsformata claritate in claritatē Q̃n igit te o bone dñe ex toto diligā ꝛ glutino dilectōis vnie⁹ tibi soli ꝯsentiā. Panē nr̄m q̃.zc. O panis ageloz q̃n tua refectōne dulcissima reficiar.in ℔ eīm ageli bti viuūt in pria incꝛtū bone pr̄ affectōibꝫ flāmigerꝭ te ꝓtingūt. O q̃n panē amoꝭ hēbo vt ō codē cibo ī pñti nutriar q̃ angl'i scrī i gl'a satiār.vt ō micis cōdā q̃ cadūt ō mēsa dñi mei.o bone pr̄ būc panē da nob sp.qz ineꝛuz ē coꝛ nr̄m donec ℔ celesti pane aliq̃ntulū ꝯfortet.q̃ iō q̃tidian⁹ dī q̃ntū pl⁹ cōcedit intīm desiderio q̃tidiano reficit babūdāt⁹. Et dimitte nob debita nostra zc. O bone creditoꝛ quādo debita peccatoꝛum meoꝛ quoq̃modo cē dimissa cognoscā.nā sicut pctm̄ meū me tibi reddidit

inimicũ a te me miser separando. sic amor me vnĩedo tibi oĩa dimitti cogeret z te mihi q̃n dã offensũ placatũ efficeret z redderet gratiosũ. P qñ igĩt re amore ꝓtingã vt oĩ petõ dimisso mihi placatũ noticia expũẽtali te sentiã. Et ne nos zc. O bone pr̃ h̃ peto ñ de bonitate diffidens tibi inseparabil'r colligari amor̃ glutino sciẽs q̃ erũ odor tue dilcõis me miser ad se trahit facil'r. tãto ligamie ligat⁹ sum astrict⁹ oĩa ꝟia vilipendẽdo. z te solo inuẽto tibi inseparabil'r adherebo. o q̃s iuuabit me vt te solũ astringã q̃ sol⁹ bon⁹ z dulc̃s hospes aĩe mee. mõ turbidũ secur̃ efficias. Ꝟz libera nos a malo Amẽ. A malo nõ tm̃ pene infernal' sz z purgatorij. ñ tm̃ pr̃ h̃ peto vt effugiã tormẽta. sz ne diu ĩ purgatorio detẽ⁹ nimis ꝓte' eĩ desideriũ meũ faciẽ tuã plenã gr̃a videdi ĩ quã ãgeli desiderãt spicere. Ꝟz si ego te ardent' diligerẽ tũc amor reconciliãs penã ifernalẽ p offensa debitã absolueret si te amarẽ. sic flamma amor̃ pcor̃ rubigies exureret. vt i vlti mo mor̃ exitu affectõibꝫ flãmigeris expurgat⁹ ad te diu desideratũ sine dilatiõe me⁹ spũs euolaret. Igĩt q̃n te h̃ ardore diligã q̃ z penã excutiar z a dilatõe absoluar. Quod ipe pstare dignet̃ zc. Hec̃k de via vnitia

O Jcto de via illũiatiua z quõ actualit̃ ipaz ad vnitiuã ascẽdit̃. Sec̃k de via vnitiua q̃ sit. Scõo de psuasiõibꝫ ad ipaz. Tercio ꝺ industriꝫ q̃bꝫ mẽs firmissime solidar̃. z h̃ ꝓtinet ad practicã et ad vsũ. Qẽt si aliq̃s simplex nesciat ordinare saltẽ quoq̃mõ doleat. sc̃do etiã si nesciat meditari in sc̃ptura vt dictũ ẽ saltẽ aspiret ad amorẽ. d. sp ĩ suis oꝛonibꝫ. O dñe q̃n te dulcissimo amore ꝺstringã. z sic q̃ztũcunq̃ simplex vl'laic⁹ potit p dolorẽ de pctis velut p osculũ pedis. p recordatõnẽ bñficiorũ velut p osculũ man⁹ vsq̃ ad osculũ oris qꝺ est ĩ desideriũ amoris attingere. d. Osculet̃ me osculo oꝛ sui zc. z h̃ iã p̃ sũptuosa nõ iudicabit̃ si ꝑmo ĩ osculo pedis z man⁹ se exercear z postea ĩ alio tpe ad osculũ oꝛ aspiret.

O Sapia q̃ ex ore zc. Hec autẽ via vnitiua sumit̃ in ꝟbis ist̃ vbi dr̃. O sapia q̃ ex ore altissimi pdisti. attingẽs a fine vsq̃ ad finẽ fortit̃. z disponẽs oĩa suauit̃. veni ad docẽdũ nos viã prudentie. Verba eĩm sũt aspirãt̃ eccie z desiderantis edoceri ab ipo q̃ ẽ fons tot⁹ bonitat̃ z oꝛigo. Licet eĩm ꝟba ista ꝓprie sint de ipa sapia increata q̃ est dei fil⁹ vt possit intelligi in ex exitu et no sũmi pr̃s effluẽtia bõitat̃ apparuit. tñ h̃ de ista sapia put tpaliter mittit̃ se ipam rõnali spũi manifestãs ẽ pñs intẽtio. q̃ describit̃ a btõ Diony. ariopagita doctore egregio in. vij. de diui. no. sic dicẽte. Sapiẽtia ẽ dignissima dei cognitio p ĩgrantiã cognita p̃m vnionẽ q̃ est sup̃ mẽtẽ qñ mens ab oĩbꝫ alijs recedẽs postea seipam dimittens vnita ẽ supsplẽdẽtibꝫ radijs inscrutabili z pfũdo sapie illũiata. Hec est illa sapia xp̃ianor̃ z tot⁹ trinitat̃ icluſa z deifica diffusione dĩnit⁹ illapsa fidelibꝫ q̃ mẽtes amãtiũ celesti rore pfuse nõ aliqꝺ emolimẽtum tpale. nõ aliq̃ dona sp̃si. s. grãm. ℣tutẽ l' gloriã. sz ip̃m q̃ ẽ tot⁹ deiformis emanationis p̃ncipiũ scintillãtibꝫ affectõibꝫ. insatiabilibꝫ desiderijs. vnitiuis aspiratõibꝫ ip̃m solũ tãgere vl' stringere nõ aliud affectãtes. ip̃i vniri desiderãt. Cõsurrectio g̃ p vnitiui amor̃ affectões flãmigeras sup̃ oĩe officiũ intellect⁹ in sup̃mo affectiue apice ꝺstituta. ip̃a ẽ sapia intẽta ad pñs q̃ idẽ est qꝺ mistica theologia. q̃ ip̃a mẽs ignita linguis affectõnũ occultissime dilectũ alloquit̃. q̃ ñ alic⁹ mor̃ tal' industria reserat̃. sz solũ dĩna mifatõne seipaz mãifeste pdit. q̃ in his ꝟbis laudat̃ put ẽ et̃na. inc̃ztũ rõe sue imẽsitat̃ a fine vsq̃ ad finẽ attigit. Sil'r put est tpal' inc̃ztũ suauit̃ cuncta disponit. s. rõnales sps. Quõ g̃ p hãc rõnal' sps ab ipa felicit̃ instruct⁹ respectu oĩm suauit̃ disponat̃ dĩno desup irradiante lumĩe oñdem⁹. Prio respectu supcelestiũ. cũ eĩm ĩ ipa btissima trinitate sit a p̃re fil⁹ egrediẽs. ab vtroq̃ spũssctus amor ver⁹ pcedẽs. ꝺnectẽs p̃rem z filiũ. sic a fonte bonitat̃ supne sapia vnitiua pcedẽs mẽti adhuc viãti inferr⁹ illapsa. vniẽdo ipaz cõnectit increato spũi. vt sic p̃ z fil⁹ licet sint distincti. tñ vnũ dicũt̃ rõe amor̃ cõnectẽt̃. sic p ista sapiam q̃ sola mẽs sup̃mo spũi iberet tãta nobilitate (licet nihil sit) pfrui pmerek. vt vnũ dicat̃ cẽ cum illo ab ap'lo sic dicente Qui adheret deo vn⁹ sps est. Hec aũt ordinatio nõ tm̃ appet rõe ordis psonar̃ p vnitiui amor̃ sapiaz acq̃sitã sz rõe dinor̃ actuum. q̃r cũ isti duo act⁹ sint coetni z ꝺsubstãtiales ĩ ipo btissimo do. vicz seipm cogscere z seipm diligere. ĩ h̃ q̃ mẽs ĩ ipo ardẽt̃ z isalibili cogr̃one p ardorẽ cogscit veluti ĩ amor̃ ĩardescẽs meridião calore recubãs z ardẽs ĩ ipo q̃i idicibili ardore se diligit. z p h̃ipz itimi⁹ ñ tm̃ p creaturaz sẽsibilẽ ipi put possibile ẽ ꝺformat̃ z ĩ ip̃m amore deifico trãsformat̃

Sic mēs dispositā exp̄ssissima eknox actu
um ē imitatrix. sz ñ tm̄ vt ē ordo psonax. nc
tm̄ actuū dinox eknitas. sz ip̄e ds btissim⁹ ē
tot⁹ creake tā mēt ǯ āgelice q̄ hūane. tā crea
ture sensibilē q̄ insensibilē fontale p̄ncipiuz.
Uñ zi ꝑ solū isinuak excellētia creature qñ
in id p̄ncipiū a q̄ būit originē p̄mordialē re
uertik. qz rōnalis sp̄s ab ipo imediate cōdi
tore creat⁹ ipi⁹ eknitat ǯ insignit⁹ imagie āpli
ore dignitate ceras iferiores excellit. z tunc
dino iudicio pfect⁹ z reformat⁹ existit qñ p
amorē excessiuū cogētez limites trāscēdere
nakales ipi vnik extatica amox ǯ surrectōe
a q̄ p̄mordialik exiuit. vt iā circul⁹ ekn⁹ i ipo
appere icipiat. ad illū a q̄ exiuit p̄mordialik
reuertēdo. Sz z ip̄e ǯditor ekn⁹ ñ tm̄ ē to/
ti⁹ creake p̄ncipiū z origo. sz z oīa suis rōib
eknis sic ordie incōcussibili regulāk. vt oīa
q̄q dīna regulāte puidētia finalr i suis or
dinib ǯqescāt. sic mēs p ītimas affctōes cō
surgēs q̄dā medio mirabili ipaz carnē irro
rādo pfūdit saltē q̄ ad ꝑ vt īnata corruptio
paulati sic debilitek i ipa inq̄tū mēs p ardē
ti⁹ exercitiū ad supna extēdik. qm̄ dina mi/
seratōe hac victoria pfruik. vt inq̄tū p amo
rē integr se subīcit. p̄po creatori intm̄ caro
spūi subiecta nakali inditōi. ipi⁹ iussiōi ob/
tēpet. dino iudicio ǯseq̄k. vt sic mēs ē ǯcors
sui ǯditoris p amorē puecta. sic seq̄k corpis
subiecti z mēt ǯcordia vt i p̄po corpe veluti
in reg̃ p̄sideat z dicat cū ps. Sitiuit ī te aia
m. q̄ mul. ti. ca. m. Sz z ip̄e altissim⁹ creator
nō tm̄ voluit creature p̄esse vt factor. l' dīna
rivt rector. sz ēt a fine tpz q̄i a celsitudīe ma
iestat ǯ exiliēs cū miser ǯ pegrinari īstituit. tā
dē in pegrinatōis tmio ad supnas māsiōes
ǯscēdit. sz z ipi sic existēti ī carne reuertēti in
celū mēs p extaticū amorē dispositā cōfor/
mis efficik. q̄ i sua p̄mordiali creatiōe liba a
suo creatore pgredik. Sz z corruptōi cor/
poree nēcitas ǯiūcta. subiecta mltiplici fui
tuti mēdica efficik. sz ī postex supcelesti īmis
sione diuturno aspiratōnū ardentiū exerci
cio eleuata iā q̄dāmō areā ekne felicitat ǯ/
tingit. qz vbi amat ibi inhitat. z i illo ad q̄m
tēdit desideriox iportuna tēdētia veluti in
naturali tmio ǯqescit. z sic q̄ in p̄ncipio al/
tissim⁹ exñs. scōo q̄ ad statū būanū mēdic⁹.
tercio glificat⁹ ascēdēs in celū appuit ipi p
vnitiuā sapiam ǯformak vt merito dicak in
apoc. de ꝑis amātib iā q̄dāmō sibi reddita
p purgamētū flāmei amoris inocētia pue/
rili. Hi sequūk agnū q̄cūq ierit. Sz tm̄ nō
tm̄ in respectu ip̄i⁹ ǯditoris ǯ istā sapiaz mēs
vniēs in amore modis p̄dict ǯ disponik. sed
etiā respectu iubilantiū btox in gl'a. q̄ ad ꝑ
q̄ vita. reqes ekna q̄ ē de⁹ btissim⁹. finis vni
cus. desideratissim⁹. imediat⁹ ǯstituik vtris
q̄. Sz in ꝑ tm̄ ē dīa q̄ mēs glificata iā i eo
p assistētiā p̄ntialik ǯqescit. hec. i. mēs corpi
vnita insatiabilib desideriis veluti absens
sursū trahik ineffabili ardore vt tm̄ sibi in/
timi⁹ vniak aspirat. et ista dicat. Trahe me
post te. in odore vngētox tuox currimus.
illa. i. mens glificata dicat. Introduxit me
rex in cellā vinariā tē. Ite illa mens supna
ǯiūctōe cū spōso pfectissime iā obtēta felici
tate indicibili delectak. mēs ꝙo ista ǯiūcta
hac sapia licet tēdat supr⁹ tm̄ q̄tuz ē de suis
motib anagogicis in ipo actuali exercitio si
ne oī mulcebri vnctōe vl' delectatōe ǯsistit.
sed port⁹ ē ibi miro mō corpalis afflictio. sz
in ꝑ solū letitia q̄ in ista actuali tēdētia di/
recte z sine aliq̄ obliq̄tōe ǯsurgit veluti la/
pis ad cētrū inferi⁹ i ip̄m btissimū q̄ est sue
dignitati loc⁹ vnicus naturalik corrñdēs.
Uñ multi decipiūk i hac p̄bia minus exp̄ri
existimātes i motib anagogicis celesti dul/
core mētē cōsurgentē multipl'r irrotari. cū
ex̄rio mēs laboriosissima sursū actōe agak
z ex extensiōe sp̄s sit q̄dā corpis eneruatio
spūalis sepatio. z mēbrox ēt corpaliūex ipe
tuositate motuū anagogicox. prēlio. fm il/
lud Job. Suspendiū elegit aia mea z mor
tē ossa mea. Uñ ipet⁹ anagogicos corp⁹ su
stinere ñ posset sine mag̃ afflictōe nisi gau/
diū sp̄s de ip̄i⁹ directa tēdētia tēparet. Ite z
mens btā ǯtinuo z indiuisibili exercitio in
ipo sūmo bono veluti ekno dulcore affick.
hec tm̄ iterscalari z intēso in ip̄m ǯsurgit. cu
ius mot⁹ rectissime est ad istar emissiōis sy/
deris scintillāt ǯ. si ille imissiōes ex liba volū
tate p̄cederēr. qz illi mot⁹ anagogici sūt q̄si
subitanei vt stati p⁹ ǯsurrectōem mēs infra
seipam infert⁹ plabak. itex z itex ǯsurgit. et
itex infra seip̄m cadit. Ite mēs glificata in
ipo c⁹ pulchritudinē facie ad faciē cōtēplat
ardentissima vnitōe cōiungik. z sz ibi sint si/
mul vnitio z dilectio. tm̄ cognitio naturalit
p̄cedit dilectōnē. sz mēs ꝑ buic ǯsurrectōi
actualr intēdēs (put ē ꝑ intētio ois rōnis z
itelligētie) suis motib radicit⁹ fscidit officia
nā itellect⁹ ex cōicatōe carnis corrupte fāta
sūs ē admixt⁹. iō dz ī ǯsurrectōe amox amo
ueri. sed ī patria purgabik in q̄ carnis cor/
ruptio deponek, z iō p solā affect⁹ ignitī cōl/

surrectionē erigit. qz ibi affectiua itelligētia incōpabilit excellit vt iā cito pbabit. Et licet ibis z multis alijs mēs anagogice consurgēs a mētibꝫ glificatꝫ incōpabilit excedat. nī mediante ista sapia vtraqꝫ eadē vita supcelesti viuificat. z eodē pane desiderabili vtraqꝫ reficit. sz p istā eandē sapiaz ad cō formitatē put possibile ē spūi viatori mētibꝫ angelicis ordiate disponit. qz ipe angel⁹ ē suba itellectual' ab oi corpali depssiōe penitus absoluta. gaudioz lucis etne immutabili claritate absorpt⁹. sed cū dina sapia donoꝫ tuito sue irrefragabil' bonitatis mētiui anti affectionū extēsarū noticia exprimētali seipaz pnētē denūciat. oc'os itelligētie apit rōne appropinq̄tōis ad ipam. qz ipe in se p pnissime est lux z claritas. z exinde ex eo q̄ spūs ipi q̄ē supioz stricti⁹ p amoz ptactum pūgit. nō imerito pl⁹ rescindit carnal' affectio. z exinde i carne sup carnez extēsa magis ac magis absorbet. z sic p desideria amoris vitā ducēs angelicā dicat cū apl'o. mihi viuere xps ē z mori lucr. Inq̄ntū g̃ mens p pedes affectionuꝫ in ipo q̄ est ꝑa vita aspirat ardēt⁹ q̄etari. intātū min⁹ carnali affectōe pūgit cū sentiat ea q̄ sūt spūs. z p ꝓis magis ac magis in do absorbet. z sic q̄dāmō per istā sapiam licz misera q̄ ad tria p̄dicta i magnā distātia vitā angelicaz imitat. Sz p istā eandē sapiam rōnal' spūs ordiatissime infra seipm disponit. qz illud signū mēdicationis hūane ifallibile cōpbat qñ i alia creatura extra seipam egredies tendētie sue z sui etiā appetit⁹ regimē existimat repire. qa cū mēs hūana ceteris visibilibꝫ creaturis excellētioꝛ iudicet ipam eminenti⁹ z pleni⁹ sapiētia supcelestis inhītat. qz ē imago. certa ꝑo vestigia. Tūc g̃ cū thesauꝛ dine sapie aia occultatū reseratū dina bōitate in seipa p cepit. iā nō egena alteri⁹ delectabil' mēdicitate fulcit. iā nō a sui p̄mordiali nobilitate degenerās. infra seipam inclusaz q̄dā iocūditate relicta ex intimioꝛ evnitiōe cū deo cōtinua iocūditate letat. d. cū dīno Job. nolens ab ipso de ceto separi. In nidulo meo moriar. z sicut palma multiplicabo dies. z nō tantū disponit aniam inq̄ntū facit ipam infra seipaz q̄escere alienā mēdicitatē extirpans. sed etiā rōe p̄ciositatis suiipi⁹ existentis in mēte. inq̄nto em̄ nobilioꝛ seu san⁹ possessus habit⁹. intāto pl⁹ spūs angelic⁹. qz si omnes thesauri. oīe p̄cios̄ delectabile. q̄cq̄d ocul⁹ potest videre. rō inuestigare. intellectus pcipe. nihil ipa mēs rōne ipi⁹ q̄ solus de⁹ i corde possidet reputat. sz cor̄ oi sapiente affirmat. tāq̄ lutū estimabit aut in cōparatiōe illi⁹. Quare. qz tāta ē nobilitas in ipa z dignitas z attrabētia. vt oīa q̄ desiderant. huic nō valeāt cōpari. Nobilitas ēt ipi⁹ nō tm̄ apparet rōe suiipi⁹ existentis i spū sed z rōne alioꝛ multoꝛ gratuitoꝛ vl' gratis datoꝛ vel acq̄sitoꝛ q̄ magis int' cetera appetibilia iudicant. Per ipaz em̄ certificat fides. corroborat spes z caritas inflāmat. Certificat em̄ fides in h̄ q̄ mēs sensibilit' se sentit trahi infallibili notitia i illuz q̄ est solus desiderū quietatiuū. z h̄ scit ita vere l' veri⁹ q̄z oculus material' videat materiale obiectū. Et g̃ cū illū i quē tēdit. ist⁹ ꝓsurrectōibꝫ infallibilit sic cognoscit iā q̄dāmō mēs certificat q̄ ille est ver⁹ de⁹. ver⁹ dñs quez fideles colit. vl' etiā cū incipiētes z pficiētes ad istā sapiam habeāt p bñficia incarnatōis z passionis ptingere. z p hui⁹ ꝓsiderationē i ipsa diuinitate affect⁹ magis ac magis inflāmat. oportet q̄ mens cū iā est in ipa sapia actualit' eleuata q̄ recto ordīe ad illud ptingat. z sicet ꝓsequēti cōnexionē dinitatis z humanitatis cognoscat. Sed z cū mens p istā sapietiā de multis q̄ ad fidē ptinēt (licet adhuc misera (certificet ad plenū. sciat q̄libet fidelis aīa q̄ exq̄ mens ad istā sapiam ptingit. si oēs mūdi sapientes. oēs pbi. prestarent z ꝓfiterent z dicerēt. tua fides nō ē ꝑa fides. q̄nimo deciperis. ipe ꝑrio respōderet. Vos oēs fallimini. z ego sol⁹ verā fidē teneo. multo felici⁹ q̄z p rōnes z inuestigatōes. p amoris vnitionē hūs in corde infallibile firmamentū. vt dicat cū apl'o. Scio cui credidi z certus sum z̄. sic certificat fides p hāc sapiaz

Sz z corroborat spes. qz cū spes sit certa expectatio future btitudis. intātū p istaz sapiaz corroborat. vt iā q̄i de obtinēda futura gl'a nō timeat. qz sic videm⁹. q̄ q̄nto domicelli alicui p̄ncipi diuꝛnioꝛi exercicio familiari⁹ obsequūt. fit vt quē p̄mo timebāt vt dñm ex q̄dā familiaritate iā timoꝛ ad reuerētiā maiestatis resiliēs penit⁹ euanescit. vt de ipi⁹ familiaritate z bōitate ꝓfidentes nullat en⁹ se credant ab ipo de ceto separi. Isto mō ad itellectū anagogicū referēdo. mens prius trepida per affectiones et desideria vnitiuam familiaritatem consequitur. vt ipsius dilecti dono in ipsa quedam mera

ꝯfidentia relinquak vt oīs timor pungitiu⁹ nisi p modū cautele ab ipa radicit⁹ extirpek vt dicat cū apl'o. Quis me sepabit a charitate xp̄i. fames an gladi⁹ ꝛc. imo etiā nec instantia nec futura. Per istā etiā sapiaz inflāmak caritas. integrak ꝛ pficik. qz cū ipe deus beatissim⁹ sit ignis cōsumēs. intātum a spū viatoris oīmodā frigiditatē expellit in ḡntū p amoris extensiōes ipi interi⁹ approximak. qz cū sic p modos anagogicos ad ipius intrimiorē vnitionē aspirat solis spū alib⁹ radijs exurentib⁹ se exponit. et veluti stuppa a solarib⁹ radijs exposita ab igne desup imisso accendik. Uñ iste sol mentes dz exurere tripl'r. qz ipe p se augmētat ardorē i spū ꝛ mediāte ardore obstacula resecat q̄ amorē impediūt vt ardenti⁹ inflāmek. ipse spūalia bñficia supaddit quib⁹ ipe amor in ipo pficik. Itē ipe facit mentē exurere ad ħ q̄ ardētissime ipe de⁹ vnice diligak. Exurit etiā ista sapia mentē vt in oēm primū sicut i seipm ħ amore ferneat. vt iterū ipa insatiabilib⁹ desiderijs vsq; ad plenissimā vnitionē aspirare languida nō desistat. nō tm̄ ꝥtutes p istā sapiam pfectū obtinēt pncipatuz. sed ꝛ mens oīm phie. oī inuestigatiōi rōnis oīm speculatiōi. theologice etiā inq̄sitiōi p̄ponik. Natural'r em̄ phia ipam cām oim p ħ q̄ apparet in sensibilib⁹ creaturis cognouit creatorē. affirmās infallibili argumento q̄ tanta creaturarū bonitas. tā mirabilis ordo. tāta earundē imensitas nō nisi ab vno oīnipotētissimo creatore pdijt. ꝥm illd apli Inuisibilia dei a creatura mūdi p ea que facta sunt ītellecta ꝺspiciunk. sempit'na et⁹ q̄z ꝥtus ꝛ diuinitas. ꝛ sic venit phs ad cognitionē. Sed cū tot⁹ mūdus nihil sit in cōparatione spūs rōnalis ꝥm ipi⁹ sapie increate protestationē dicentis. Ludens erā in orbe terraz ꝛ delicie mee esse cū filijs hoīm. Uñ totus mūd⁹ est sicut paru⁹ lud⁹ in q̄ paululuz apparet pulchritudo respectu mentis angelice vel hūane. Uñ q̄a nihil de intimis mētis ꝺditiōib⁹ habuerūt stricta ꝛ mendica ē naturalis cognitio. ꝛ huic sapie ḡntum distat ort⁹ ab occidente incōpabilit substernitur. Itē respectu ꝺsideratōis methaphisice vel theorice q̄ ambe sub rōne entis vl'ei⁹ differentiaz vel practicaz intentionuz. scz sub rōne vni⁹ veri vel boni deū simplicissimū apphendunt. Mens aūt p istā sapiam sub nulla rōne p̄dicta sine aliq̄ cogitatu cō comitante vel p̄cedēte motū amoris habz apicē ipi⁹ affectiue ipm q̄ est summū bonuz apphendere modo indicibili. ad quā apprehensionē nec intellect⁹ ꝺsurgit nec intelligē tia speculak. Quō aūt ħ fit et quō intellect⁹ possit diuidi ab affectu in theorica bui⁹ practice oñdik. ꝛ de his q̄ ad ħ ptinēt sup illud mystice theologie. Consurge ignote ꝛc.

Uidēdū est quō respectu inferiorū mēs suauit' disponak. respectu em̄ corpis subiecti. dictuz est supi⁹ q̄ñ summe sapie regenti mundū mens p istā sapiaz ꝺformak. sed tñ addendū vlteri⁹. q̄ sicut sessor in equo ꝛtute freni iumentū sibi subiectū vertit ad libitū ad dextrū vel sinistrū. sic cū mens p istaz sapiam erecta non curuata existat in corpe ꝛtute ipi⁹ amoris veluti in q̄dā freno spūali sensuū exterioz reꝑmit inordinatōes. vt ad nutū ꝛ ad impiū ipius ad quē tendit p̄ut pōt melio⁹ oīm regimē tā in viribz q̄z i sensib⁹ equalit' regulet ꝛ faciet i suo subiecto tabernaculū ꝥm exēplar q̄ sibi in mōte hoc monstratū est. ꝥm q̄ dīno moysi (vt habet in Exodo) sub typo diuina sapia iperauit. Sed etiā p istā sapiam mens respectu omniū mūdanoz disponit. q̄bz p ipam verissime dñak. Q̄ō sic apparet. Si em̄ alicui⁹ princeps terren⁹ vniuerso orbi p̄esset. ꝛ hret tot delicias. diuitias ꝛ honores. q̄t oīes mortales habuerūt ab initio mūdi. ꝛ in his oblectari disponeret iā ipis subijceret duz ab eis quietē vel aliquā beatitudinē vel pfectionē quā nō hz ō se obtinere appeteret. Qui ergo in his delectak ipis vere subijcit. Solus ḡ ille est dñs q̄ sic oīnia inferiora vilipēdit vt nihil terrenū p amorē inquietū ꝺtingat. q̄a tūc in vilipensionē oia sub suis pedibus ꝺculcank. In hoc ḡ regno dñak aīa cū nō alibi q̄rens requiē. supnis desideriis se extendit. di. cū apl'o. Omia reputaui vt ster cora vt xp̄m lucrifacerē. Idcirco petrus et paulus gl'iosi pncipes ẽre vocank. Sub typo etiā dictū est filijs isr'l ab ipa veritate incōfusibilit' ꝓmittēte sic. Oīnis tra quā calcauerit pes vester vra erit. Si ḡ q̄s vilipendit cū calcat oīa. multo veri⁹ q̄z mūdi principes oīmib⁹ dñak. Sed ꝛ p hanc sapiam respectu inimicoz suauit' disponik. tū rōne ireptionis eoz. tū rōne fortitudis. Sagaci em̄ versucia instanti⁹ inimici puigilāt quō deo mentē vnitā a suo dilecto valeāt separe sed p istā sapiaz liberank. qz haustu amoris

sonti luminis appropinqt. z ex ipa appropin
quatõe diuis radijs necessario illustrat. q/
bus etiã ꝓfutissimas tẽptatiões z palliatas
z sub specie bonitat ꝓtẽtas cito z sagaciter
deꝓhendit. tũc host sagacitas ꝓfutat. quia
fm q in pueris ōr. Frustra iacit rethe añ
oculos pẽnatoꝝ. q p affectõnũ desideria vo
lant sic nubes z qsi colũbe ad fenestras su/
as. sic legit in Isaia. Disponit etiã respectu
ipi fortitudis. qz tãta vehemẽtia ipi inherz
quẽ diligit veracit. vt pot millesies se pmit
teret iugulari q̃ semel ex deliberatõe dilecti
offensam incurreret. z ad istã fortitudinẽ ob
tinendũ habz ista duo coadiutoria. vt velu
ti de ꝓpria familia ipi dilecti creatoris diri/
gãt dextera pregat. fm illud Sapie. Justo
rũ aĩe in manu dei sunt. z illud a parte sui
qz in fortissimis tẽptatiõibz ab inimicis p
pellerẽt intẽsi. veluti puer ꝓsurgit ad mẽm
ꝓtoꝝ. z ꝓsurgit cũ ab alieno timet ledi. Sic
mens in fortissimis tẽptatiõibz ad subsidi/
um illi quẽ diligit ad ipm aspirãs intẽsius
recurrit. z iste mod vincẽdi demones inter
alios est ꝑclar. Per istã sapiam tpantie ꝺ
rus ducit ad pfectũ. ex ꝺ em est in tẽperãtia
humana q hõi gula vl luxuria vl alijs car
nis illecebris omissa ꝺa delectatõe q̃ est ex
iunctiõe dei z aie miserabilit delectat. Cũ
igit multo maior sit illa delectatio q̃ est i deo.
q̃ q ei i carne. sicut deꝰ melior est q̃ vlla cre/
atura in q̃ carnales hoies delectant. (In/
qntũ em de ꝺa illa delectatiõe mens sensibi
liter erigit. intm vehemẽti carnalẽ delecta/
tionẽ respuit z illũ inueniẽs i lectulo amoꝝ
q est ꝺa iocũditas. sic dic. Mihi aũt adhe/
rere deo bonũ est) Igit hac habita ab ipsa
cetera alia de facili vilipẽdit Per mysticã
etiã sapiam iusticia pfecta acquirit. qz ꝺa iu
stitia hec est. reddere deo qd suũ est. z sibi qd
suũ est. z primo suo qd suũ est. Primo em p
istã sapiam vnitiuã reddit deo qd suum est
Nã p quẽlibet motũ ꝓsurrectõis aĩa consti
tuit añ deũ. p affectioꝝ etiã amoꝝ anima q̃/
rit q̃ dei sunt nõ q̃ sua sunt. nã aliter non est
ꝺa dilectio nisi plꝰ dilectũ q̃ seipm amãs di
ligat. ipe amoꝝ etiã ipam ꝗescere nõ ꝑmittit.
nisi in eo quẽ diligit. qz sicut pondꝰ lapidis
nõ ꝑmittit ipm ꝗescere donec ad terrã suuz
locũ naturalẽ ꝓueniat. sic nec amoꝝ spũalis
ꝑmittit in alio q̃ in solo deo ꝗescere. q̃ est oĩ
um spirituũ vltra quẽ nihil desiderat termi
nus naturat. Nõ tm reddit deo qd suuz est
p istã sapiam. sꝫ z aie reddit qd suũ est. i eo q̃
p gr̃am pficit in seipa. Quia fm phm. aima
pficit ꝺ rutibz z sciẽtijs. igit tũc est ibi sũma
aie diligẽtis pfectio. qñ ille q̃ est fons toti
sapie. z ois sapiẽtia sine sciẽtia creata tã in su
perioribz q̃ in inferioribz ab ipo emanauit.
spũaliter p seipm mentẽ inhabitare dignat.
Uñ verꝰ q̃ alijs in loco materiali sedeat.
habitat deꝰ in aia ipa que diligit ipm. et hoc
spũali habitatiõe vt dictũ est qz ipe caritas
est. z q̃ est in charitate q̃ est verꝰ amoꝝ in deo
manet z deꝰ in eo. vt in canonica Joh. legit.

Per hãc igit reddit primo qd suũ est. et in
eodẽ amore q̃ diligit pr̃ z filius. Ex ꝺ em q
aĩa suũ creatorẽ diligit. omnẽ etiã rõnalem
creaturã diligit. q̃ ipi patris eterni est ima/
gine insignita. Ex eo ei q pr̃ diligit. ex eo ve
nit feruẽs aiaꝝ sola dilectio. ex eo em multi/
plicant orõnes ꝓ animab depditis liberan/
dis. Ille etiã idẽ amoꝝ gemit multiplicat vt
aĩe ad ꝓpriũ creatorẽ reuertãt vt sez mortue
p peccatũ. p vitã gr̃e diuie suscitent. Sicut
Hieremias clamat dicẽs. Quis dabit capi
ti meo aquã z oculi meis fontẽ lachrymarũ
vt plorẽ sup interfectos pplũ mei die ac nocte.

Quõ etiã p hãc disponit respectu meriti
fm omnẽ affectionẽ theologicã planuz est.
qz quotiẽscũq mẽs i deũ immediate move
tur. vitã eternã totiẽs ꝓmeret. z quotiẽscũ/
q vult aia sic disposita põt actualiter affici
velocissimis motibz. tm intercisis. z plꝰ q̃ di/
cere valeã eleuari meret in gl̃ia in qualibet
ꝓsurrectõe istoꝝ. z qz singulari merito est re
spõdens gl̃ia singularꝫ excepta subali corõ/
na de visione pulcritudis diuine. ꝓstat q ꝺ
hãc sapiaz sibi corone inumerabiles cumu/
lant. Cõcludẽdo q̃ a primis sic p istã sapi
entiã mẽs ignita pficit. vt ad instar circuli q̃
est pfecta figura inter alias i pẽsenti z in futu
ro mens a sensibilibz egressa reuertendo in
idẽ quasi ptractiõe ab eodẽ pũcto in eundẽ
punctũ directissima ordinatõe regreditur

O q̃ sapiẽtia eterna. qz nullꝰ mortaliũ põt
manifestare istã ammirabilẽ z increatã sapi
entiã q̃ a te fonte vite imediatissime ꝓcedit.
Veni ad docẽdũ nos viã prudẽtie. qz cõtra
vsum aliaꝝ sciaꝝ in ista sapia practica prece
dit theorica. Primo q̃ subdit de practica. q̃
mens purgat in ꝓmavia. In scda illumiat.
In tertia pficit vt hec sapia fm triplicẽ viã
vltime hierarchie rñdeat. s. purgatiua thro
nis, illumiatiua cherubin, vnitiua seraphin

Quia ḡ hec sapiẽtia vt dictū est ꝑsuaderi ꝑt ab homie sz nō doceri. iō subdit hec triplex via p quā quilibet q̄ntūcūq; simplex doctrinā istā celestē nō humanā q̄ ad vsum diuinitus obtinebit. Tu beatissime de⁹ altissime q̄ natura es inuariabil'. incōmutabilis p te stans. oīm bonoꝝ ⁊tus ꝓncipaliť ꝓditua. q̄ aspectu tuo angl'os reficis. tu q̄ es increata sapia. q̄ mētes angelicas ⁊ celestes tuis radijs ꝑclaris irradias tāq; viuifica ⁊t⁹. ita amatores tuos adimples vt ab infimis sepatos suscites nos ad tui desiderium ⁊ cognitionē. ⁊ remota oi mētis distractiōe conuertas nos ad aggregātis ꝑtis vnitatē q̄b⁹ in hoꝛrea claritatis eterne dispersiones cōgregas israelis. Amen.

Sequiť ḡ ꝓmo q̄ sit ista sapia. Scdo de ꝑsuasiōi⁹ ad ipam. Tertio ō in dustrijs p q̄s mēs in ipa firmissime solidet. ⁊ hec ꝑtinēt ad ꝓtica. i. ad vsuz. q̄ etiā si aīma simplex fuerit ita q̄ nesciat oꝛdinare. saltim aspiret ⁊ quoq; mō doleat. Secūdo etiā si nesciat meditari in scriptura. vt dictū est. saltē aspiret ad amoꝛē. d. sempi oīb⁹ suis oꝛōib⁹ ⁊ petitiōib⁹. O dñe quādo te strictissimo amoꝛe ꝓstringā. ⁊ sic q̄ntūcūq; simplex vl' laic⁹ poterit p doloꝛē de ꝑtis veluti p oscūlū pedis. p recoꝛdatiōz bñficioꝝ. veluti p oscūlū man⁹ vsq; ad oscūlū oꝛis q̄ est in desideriis amoꝛis ascēdere dicens. Osculet̄ me oscūlo oꝛis sui. Et hec iā ꝑsumptuosa nō iudicabit. si ꝓmo in oscūlo pedis ⁊ man⁹ se exerceat. ⁊ postea in alia hoꝛa ad oscūlū oꝛis.

Sequiť de tertia via. Accedite ad eū ⁊ illuminamī ⁊c. Cū eīm de⁹ beatissimus lucē inhabiter inaccessibilez. ſm q̄ ait diuin⁹ apl's. Luz oīs rōnalis creatura distet ab ipo gradib⁹ infinitis. ad ħ q̄ luc⁹ etne suppulcris claritatib⁹ illustret. necesse est aīam q̄si a se egredi. ⁊ gratuito bñficio creatoꝛis supi⁹ eleuari. vt sit aliq̄ approximatioꝛ aliq̄ assimilata ꝓformitas inter creaturā recipientē ⁊ ipm benignissimū influentē. ideo dicit diuin⁹ ꝓpha. Accedite ad eū ⁊ illuminamini. vt illud ꝑcedat ⁊ imediate illuminatō ꝓsequet̄. ibi ḡ tāgit cōplete isti⁹ libri materiā in q̄ cursu extraneo q̄li ꝺ oīes diuios ⁊ theologicos tractatoꝛes nō p speculū creature vl' ingenij inuestigatiōe vel intellect⁹ exercitio docet ad cognitiōz imediatā creatoꝛis attigere. sz p amoꝛz vnitiui aspiratōes flāmigeras. q̄b⁹ nō tm̄ q⁹ de⁹ est. sz etiā q̄d sit de⁹ beatissim⁹ ipe ꝓncipiū tot⁹ beatitudinis ⁊oꝛi go infallibiliter adhuc degētes in miſia ꝑ, gustam⁹. q̄ intm̄ excedit cognitōz rōis vl' intelligētie. vt dicet postea. inq̄ntū sol cunctis alijs planetis pulcrioꝛ. ⁊ stella matutina ceteris syderib⁹ fulgētib⁹ fulgētioꝛ vniuersis. q̄ reuelank abscōdita. q̄ reseranť occulta. q̄ nō humanis ⁊ terrenis fac amantē intēdere sz poti⁹ supra seip̄m eleuatū imediate diuinis ⁊ celestib⁹ insistere disciplinis. Quia ḡ amoꝛ estuās ad vnionē dilecti aspirat ardēt⁹. surſum trahit spūm vt fonti veri lumis appꝛopinquet. q̄ sol⁹ facit accedere ad illū q̄ est oꝛiens ex alto. hos q̄ in tenebris ⁊ vmbra moꝛtis sedēt illuminās. vt p ipm moriua ⁊ cognitiua cōpletissime suas ꝑfectiōes obtineāt vt mens ardoꝛe amoꝛz ⁊ decoꝛe luminis a suo dilecto misericoꝛdit̄ decoꝛet̄. q̄m nō soluz p amoꝛē vnitiuū gl'ia eterne beatitudis in recessu spūs a coꝛpe possidet̄. nec solū vitā celestē ducere ꝓtingit in terris. nō tm̄ humanā suis surſum extēsiuis siue excessiuis actib⁹ mentē interi⁹ sollicitāt. sz insup in aīa incōparabiliť p amoꝛz vnitiui desideria ꝑfectioꝛ ampliꝛz cognitiōis relinquit q̄ studēdoꝛl' audiēdo vel p rōnis exercitia cōquiratur.

In ħ ergo ꝑti ope q̄ a me ad declarandū beati Dyonisij mystică theologiā cōscribit est ꝑs intētio oīdere theoꝛicā ibi iclusam. quō aia creatoꝛi suo inhereat. ⁊ ipi efficaci⁹ veluti dilecta dilectissimo radicabiliť vniat̄. Ubi ꝓba paucissima sunt. sz infinita sentētia sicut manifestissime in sequētib⁹ apparebit. q⁹ in hac vnitiua sapiētia nō ab eo q̄d extra in scripta redigit. sz ab eo q̄d intus ꝓcipit mētis extensa vnitio. ad suū dilectissimū cupiētis attingere. ipi⁹ dono gratuito recipit incrementū. Stil⁹ aūt ist⁹ libri simpliciter ⁊ pure anagogic⁹ est. nisi q̄doq; ꝓpter piū auditoꝛē ad inferi⁹ aliq̄d q̄q; descēdat. ad sensuz anagogicū manifest⁹ explicandū. vt solū pure amātes hāc suprēmā sapientiā vnitiuā in seip̄is ꝓcipiāt. ⁊ a mūdisapientib⁹ vl' mūdana amātib⁹ neq; quo ad intellectū neq; quo ad affectū vllaten⁹ capiat.

Finis aūt est attēdere quomō aīa ad ip̄m vnionē totis viscerib⁹ debeat aspirare. vt arrā glorie ⁊ dyadema nuptiaꝝ regalū valeat ꝓcipe in ꝑti. q̄d oīs rationalis spūs tanq; suā beatitudinē debet appetere. ꝓter q̄nq; ratiōes que ante ꝓncipale videndū. ad

quidius recipiendū que in sequētibꝫ dicen
tur plurius ꝓmittunt ¶Prima igit rō sumi
tur respectu rōnaliū creaturaꝝ z mūdano/
rum actuū. tres alie respectu pfectōis ipaꝝ
psonaꝝ q̄ p vnionē amoris in pñti felicit ob
tinet. Ultima rō rōe ꝓtinuatiōis pfectus z
augmēti quo mēs seipa fortior efficit semp.
z p amore dilecti ad maiora sp seipam extē/
dere cupiēs. donec in recessu ipi⁹ a corpe si/
bi sol iusticie ipm visura facie ad faciē sic est
oriat. In ꝓma em insipiētia omniū mortali
um z maxime religiosoꝝ oñdit. Dic em q̄/
dam sanct⁹ dicit. Uniuscuiusq; artis idustri
us aperitor cūctos labores z picula atq; di
spendia eq̄nimiter libēterq; sustērat. z hoc i
agricolis z negociatorib⁹. z in militib⁹ exem
plo sensibili cōprobat. Nā z agricola nunc
torridos solis radios. nūc pruinas z glacies
nō declinās. terrā infatigabilit scindit z in/
domitas agri glebas freq̄nti subigit vome
re. vt tā cūctis sentib⁹ expurgatā. vniuersq;
germinib⁹ absolutā. in modū solubil⁹ arene
exercēdo ꝓminuat. hūc solū finē intendēs. s.
ceptionē copiosaꝝ frugū. eruberantiū se/
getū. nō alias adeptuꝝ se esse ꝓfidens q̄ vel
ipe vitā secur⁹ ducere vl suā possit subaz am
pliare. Si g̃ tot laboribꝫ. tot calamitatib⁹ i
cessant estuat vt possit terren⁹ terrena susci
pere p modicū tpis in ipis quietudinē iuē/
turus. nō imerito oīs aīa tot⁹ trinitatis in/
signita imagine. z maxie religiosus q̄ ad hoc
obtinendū efficaci⁹ vt deo eterno vniat. stri
ctius p alijs se succinxit. In q̄ tanq; in fon/
te beatitudis leticiā in pñti z gl'iam in futu/
ro p vnitiua desideria poterit exhaurire Et
si in ꝓncipio alīq̄ forsitan difficultas vel car
ni repudiata intollerabilitas videat. tñ cito
in tā iocūdo dilecto desideratā requiē pote
rit inuenire. q̄ in ingressu est via artissima.
fm Salomonē in lib. Sapie dicentez. In
paucis vexati. i multis bñ disponent. z nō i/
merito. q̄ ille citissime a q̄ oīe gaudium et
oīs iocūditas emanauit. Scōo videm⁹ q̄
illi q̄ negociationū solēt exercere cōmercia.
nō incertos pelagi timēt casus. nulla discri
mina phorrescunt dū ad finē quest⁹ solicite
attēdentes h̄ oīa ꝓpeti hilariter ꝓuocāt. Q̄
si tales corp⁹ z aiam tāto subijciūt discrimi/
ni incessant. q̄to deberet rōnalis spūs ices/
sabili devotiōe inardescere. vt illū suauissi/
mū inueniret q̄ sua iocūda pñtia p amorem
vnionis obtēta. oēm ab ipo eliminaret ege/
statē. zoēm ab ipo inopiā remoueret. et non
vltra ipz vagari ꝓmitteret. nō vltra oblecta
mēta adulterina i creaturis alijs mēdicarz
cū ipe beatissim⁹ inueniret exp̄imētalit ho/
spitat⁹ q̄ est oīm mētis tendētie sufficiētis/
simus q̄tator. De q̄ dic aīa cū ipi⁹ sentit io/
cundā pñtiam Job. In lectulo meo mori/
ar z sic palma multiplicabo dies. nolēs iam
ad ꝓsueta discurrere iā būana ꝓsolatiōe nō
indiget. q̄ iā illi vnita est in q̄ oīm languoꝝ
suoꝝ tā corpaliū q̄ spūalīū inuenit saluber
rimā medicinā. Tertio etiā videm⁹ q̄ hi
q̄ militie mūdialis ambitiōe libidinosa iflā/
mant. dū ꝓspiciūt honoꝝ ac potētie finē. ex
ercitia pegrinationū vel picula non sentiūt.
nec pñtib⁹ crūnis bellisq; frāguntur dū ꝓposi
tū sibi dignitatis finē cupiūt obtinere. Si g̃
in tot miseriis inuoluunt vt ad modicū tpis
laudib⁹ hoīm vēto inanis gl'ie eleuent. hoc
sufficiēs ꝓmiū reputantes p oīm ꝓpessis
multipl'r tā in spū q̄ in corpe fatigatiōibus
Quid dignū possit pagere mēs rationalis
creaturaꝝ nobilissima. respectu tñ sui crea/
toris mēdica. vt ad illa tāta dignitatis ꝓmia
ueniret vt illi a q̄ creata de nihilo ꝓmordi/
alem originē habuit i amoris vnitiui desi/
deriis vnirēt. z tāto honore i ꝓspectu crea/
toris digna valeat iudicari vt minus q̄ mu
sca. min⁹ q̄ nihil. ꝓncipis vite spōsa. regis an/
gelor⁹ dilecta ꝓpriissime valeat appellari. et
ad tantū honorē ab altissimo creatore mi/
nima ꝓuocēt. sic dicēte in cāticis. Aperi mi/
bi sozor mea colūba mea z̄c. Dicto quō p
act⁹ mūdanoꝝ z secularīū mēs ad tāta dile
cti gaudia ꝓuocāt. Dicēdū est quō p creatu
ras rōnales z irrōnales ad quiescēdū i suo
creatore multiplicit excitāt. ¶Primo in sensi
bilib⁹. Scōo in vegetabilib⁹. Tertio i aiatis
rōnantib⁹ z irrationātib⁹. Uide quia ad
istud edulīū ad qō alīq̄ exp̄imentali noticia
aīal brutū gustui delectabile exestuat. cur/
rēdo cū impetu sine discretōe accelerat. Cū
g̃ rōe p̄dicta mens habeat vnū solū delecta
bile obiectū in quo ꝑa requies z oīs satietas
parit cōbinant. diuio iudicio misera iudica
tur. vt tāto delectabili sibi p̄sentialit z im/
mutabilit existenti misera defraudet. cū brūta
ad suū delectabile cū tāta festinatōe accele/
rent sensibilit obtinēdū. z ista nō vult faciez
suā erigere ad illā verā sapiam vnitiuā de q̄
ab increata sapiētia in libro Sapie dr. Oīa
mihi bona venerūt parit cū illa. Dic ei oīa.

vt nihil in mẽte ipsi⁹ pñtia remaneat incompletũ. Dic̃ bona. nõ bonũ dicit vt multiplicatione in mẽte diligẽtis diuinoꝝ beneficiorum insinuet. Venerũt dic̃ p hoc non a se signans sz ab illo obtinere. s. ex influẽtia ipius dilecti misericordit influẽtis. Dicit pariter. cũ in seipa aĩma nihil boni habuerit. et si q̃d fuit multiplica amaritudine replebat. cũ illa dicit. vt nõ solũ possessione ip⁹ vnitiue sapientie mens intern⁹ impingueꝰ t medullaruꝫ ip⁹ multiplicatis fructib⁹ irroreꝰ. Sed et multa dilecti encenia. s. splẽdores t distillationes multiplices pñtiam vnitiue sapientie comitanꝰ. vt tã p ipam q̃ cũ ipa mẽs experimenta gl'ie obtineat in pñsenti. Miserabilis q̃ debet aĩma reputari si illud qõ videmus in sensibilib⁹. nos rõnales non facim⁹ t respectu momẽtanei delectabilis pigritantes circa inferiora lamẽtabiliter occupati. cõtra etiã cordis humani generositatẽ impudent t miserabiliꝰ dormitem⁹. Hoc etiã apparet ī vegetabilib⁹ vt in arboꝛib⁹ q̃ vt stabiles sint t in cõcussione ventoꝝ immobiliꝰ maneant in terra. radices imittũt. pfundi⁹ ab humore ipsi⁹ terre in q̃ figunꝰ recipiẽtes fortificabile nutrimentũ. vt etiã ramos supi⁹ emittẽtes ꝓpter immissionẽ firmissimã sine sui cõfractione in suo loco firmissime pseuerent. Sic mẽs p amorẽ vnitiuũ supra se erecta p penetratiuas affectionũ radices in eo cui p amorẽ vniꝰ radicata infigiꝰ. in qua infixione vnionis stille roris eterni exhauste p amorẽ maxie rõne redũdantie ip⁹ fontis omniuꝫ delitiaꝝ t plenitudis p importunitatẽ vnitiui amoris q̃si quibusdã radicib⁹ ad stipitẽ affect⁹ descendũt inferi⁹. mentẽ sic fortificantes in ipo vt inauertibiliꝰ ad spõsuꝫ sine obliquitate pfectu ꝓtinuo ascẽdat. vt etiã corroboratione motuũ amoris q̃ hic radices ꝓprie nominanꝰ rami ceteraꝫ potẽtiarũ oim pfundanꝰ. t inde sic fortificata vt non iã ad modũ arũdinis spũaliũ ventoꝝ turbine q̃tiatur. Et sic̃ humoꝛ arbores facit virescere florere t fructificare. t nihil hoꝝ sine virtute ip⁹ humoris arboꝛ materiaľ obtineret penitus. sic t humoꝛ amoris facit florere actioꝛib⁹ ad magis placẽduꝫ dilecto cõceptiõib⁹ q̃plurimis. t fructũ opeꝝ sine extinanitiõe p ferre folia ꝟboꝝ nõ de ariditate mũdanoꝝ nisi ea vilipẽdendo. sz ꝺ his q̃ placẽt illi quẽ diligit facit amoꝛ viriditate ꝑpetua appare re, vt illi⁹ ꝓmissionis veritatẽ exꝑimẽtali no

ticia in seipis ꝓcipiãt. quã iã dudũ degẽs interris t cũ miseris habitãs dilect⁹ promiserat dicẽs. Mẽsurã bonã t ꝓfertã t coagitatã t supefluentẽ dabũt in sinũ vestrũ. Hoc em̃ ꝓmittit de⁹ altissim⁹ aĩe aspirãti. q̃ ad instar insensibiliũ materialiũ arboꝝ p amoris mot⁹ ignitos in ipo infigiꝰ. t qõ videt in creatura q̃s expertẽ t insusceptibilẽ delectatõis t iocũditatis cognoscit. H ipa misera apperat. cui tot delectabilia ꝓmia a collatore oim ꝓmittunꝰ. t qne sint ista in sua ꝓdicta insinuãtur. Mensurã dicit. qz cuilibet se ad suã infixionẽ sollicite disponẽti dabꝰ amoꝛ. id est. ꝓfecti amoris vnitio. que mẽsura ꝓprie ꝺr. Mas ipa sola quãtitas aie mensuraꝰ vt desideratam ꝓfectiorẽ vnionẽ citi⁹ t efficaci⁹ apprehẽdat. ardenti⁹ q̃s amare desideret. t fm suorũ desideriorum mẽsurã apportãdo secũ encenia ipe altissim⁹ paupcule se infundit. q̃ vere bona affectũ mẽtis erigẽdo deo eterno diligentẽ vniẽs nõ bono ꝓ ꝓticipatiõem sed ſmo bono. ampliori bonitate mentẽ sibi vnitã deificãs. vt eo sola bona dicatur t melioꝛ oĩnis mẽs angelica t humana. in qua amoꝛ trãsformãs creaturã in creatorẽ abundãs redũdauerit. vt iste sol⁹ nobilissim⁹ habitus. bon⁹ anthonomasice debeat nominari qz in eo q̃ sol⁹ bon⁹ est fm ip⁹ sniam facit in deũ sua extẽsione deifica aĩam trãsformari. cui⁹ fructũ multiplicatiõe t eruberãti abundãtia vires t ꝟtutes aĩme pfundẽs vt rõne redũdantie ip⁹ nihil maneat vacuũ. t ideo cõferta statim ꝺr. Sz etiã qz ex pñtia vnitiui amoris ex q̃ tot⁹ homo respergit est ubi q̃ dam virtutũ creatio. vt vna motũ alteri⁹ ꝓoccupare cupiat. ideo coagitata ꝺr. Et quia ver⁹ amoꝛ tãq̃ ignis estuãs nõ pot sic adhibita diligẽtia coopiri cineribꝰ. q̃n sp quo ad aliq̃d calorẽ emittẽdo alijs emicat. sic amoꝛ supefluentiã opaꝰ vsq; ad ꝟba exteri⁹. qz ꝺ his circa q̃ vertit mẽtis affectio ꝟba libẽt⁹ ꝓferunꝰ ipa mens quadã limitatiõe amoris ꝓponderãs vt os qõ est nunc⁹ quo mẽs ꝓmittit qõ sentit interi⁹ ꝓferat diuina nõ hũana. celestia nõ terrena. Unde pot dici mẽsura amoris fm quã affect⁹ potẽtias suas dirigit multiplici exhauritiõe corroboꝛat. virtutes creatas ad opandũ exagitat. vt etiam ad ea que sũt exteri⁹ se extendẽs sua dignatiõe t ex deliberatiõe loqui vel facere nilꝺ ꝓtinentib⁹ ad ipam suũ possessorẽ nõ ꝓmittat ullo modo. Inde ꝙ ꝺz aĩa lamẽtabiliter

excitari vt laboret instanti⁹. s. vt ꝓncipiuz in ceptiõis vbi quasi rota est vnitiue sapientie difficultas aggrediat audaci⁹. vt tãto citius manẽs immobilis i loco sibi cõnaturali sue ꝑmordiali origini naturalit cõpetẽti firmis sime radicet. Dicto quõ ꝑ exempla sensi/ biliũ z vegetabiliũ mens ad suũ delectabile obiectũ debeat excitari. zin suo loco natura li inuertibilit radicari. dicendũ est quomõ ꝑ etꝑla inanimatoꝝ ad idẽ efficaci⁹ excitet. Sic oĩa corpalia locis sibi cõpetentibus ꝓseruant. sic spũalia scz mẽtes angelice z hu mane locũ habẽt ꝓpriũ nõ ad instar corpali/ um dimensionũ sz sue ꝓtẽdentie z ne redigã tur in nihilũ ipa sua dextera ꝓtinentẽ. Sic em corp⁹ ratiõe sue põderositatis statim ad locũ naturalẽ vt in ipo quiescat naturaliter deportat. sic mens donec ꝑfecte ꝓstringat il lum q̃ sua dignitate nõ potest nõ appeti per pond⁹ amoꝝ vsqꝫ ad ipsi⁹ vnionez a supnis collata. sine q̃te vaga. sine refectiõe fameli/ ca mẽdicabit quãtũcũqꝫ extraneis delitijs vel honoribꝫ occupet. tamẽ nullaten⁹ satia/ bitur nisi illũ cui⁹ est imitatrix imago. ipsuz ꝑ cõtactũ amoris quẽ vnicũ naturaliter ap petit fuerit assecuta. z nisi in signo iugis leti cie ipa se pñtem annũciet. mẽtis importu/ na tẽdentia nõ quiescit. Et hoc in Joh. euã gelio. c. vj. insinuatũ habem⁹ a diuino petro p ceteris amãte ardenti⁹. sic dicẽte. Uiderat em vbiqꝫ inopiaz z in ipo solo cui loquebat ꝑsentialiter ꝑfectaz quietẽ inueniens dicit. Dñe ad quẽ ibim⁹. verba vite eterne habes dñm vocat. qz ipm colit oĩ postposita cre atura. potest em appellare dñm. cũ amoꝝ nõ deriuet ad aliud sz ꝓuertat ad ipm a q̃ tãqꝫ a fonte ꝓmordialit emanauit Et sic dic. Ad quẽ ibim⁹. q̃re vero nõ esset recedenduz ab eo in ꝑsona amantiũ subdẽs efficacissimam rõem. Uerba vite eterne habes. non verba oris exteri⁹ sed mẽtis interi⁹. tuas distillatõ nes multiplices immittẽdo. qbꝫ multo effi/ caci⁹ q̃ ꝑ argumẽta vel creaturas vel q̃cũqꝫ alia verba vite eterne incognita gaudia tuis amatoribꝫ manifestas. vt ipsa sentiẽtes fm diuinũ apl'um cetera oĩa vt stercora repu tent vt te lucrifaciãt. Quarto respectu ra tionalium. Cũ naturalit aima fm suas po tentias obiectꝫ cõpetẽtibꝫ ꝑfici desideret. scz ad arduũ. vez. z delectabile aspiret se exten dẽdo supi⁹ vt illi ineffabili vniat q̃ est sũma maiestas. incõmutabilis ꝑitas. indeficiens bonitas. De istis breuit ptrãseo. quia ꝺ hiſ infer⁹ oportet determiare plixius. Tamen ad pñs sic verã arduitatẽ increatã esse aĩma nõ reputet in eis in quibꝫ quãtũcũqꝫ alijs ꝑ excellẽs artioribꝫ honoribꝫ eleuet ipam ne/ cesse est tã mẽtis q̃ corpis vt sensibiliter cõ/ probem⁹ mẽdicitati. z subiectiõi multiplici subiacere. Sz tũc solũ mens in obtẽtu vere arduitatis ꝓgaudet qñ ꝑ intimã amoꝝ vni onẽ tãta libertate ꝑfruit q̃ nõ potest cogno/ sci nisi ab illis q̃ ipam exꝑimẽtali noticia ꝑ/ sentiũt. vt diabolũ nõ timeat. mortalẽ homi nẽ nullaten⁹ ptimescat. vt tumult⁹ pene eter ne nõ sentiat. vt susceptionẽ mortis ample/ ctẽdo gaudeat. vt que immediate ꝑ veram vnitionẽ creatori ꝓprio se subiecit in oĩibꝫ liberã ipi⁹ ꝓmissionẽ ꝓsequat dicẽtis in Jo. Si fili⁹ dei vos liberauerit vere liberi eritis Tũc ei vere fili⁹ dei liberat qñ dextrã amo ris ipam extẽdendo porrigit. vt ipi inhere/ at oĩ creatura supposita nihil sub deo pẽa/ le amãti in vnitiuis desideriꝫ dñet. Et hec est rõ. qz in loco tuto ꝑ infixionẽ amoris se firmiter collocauit. nihil aliud timet extrin/ secũ nec etiã ipm in q̃ habitat cũ amoꝝ fami liaris minas illi⁹ quẽ diligit facit obliuisci. Uñ dicit ipa ꝑitas in Joh. Hec locut⁹ sum vobis vt in me pacẽ habeatis. in mũdo aũt pressurã habebitꝫ. tũc em quãdo dñs mẽti loquit z seipm ꝑ spiritaliũ influitionũ collo quia pñtẽ denũciat. statim pax sequit qz ipe est ab oĩi seruitute radicit⁹ liberat⁹. q̃ etiaꝫ altissim⁹ mũdanis pssurã habendã ꝓmittit qz dignũ est vt q̃ venerãdissime maiestati se ipm ꝑ amorẽ vez nõ subijcit. ab oĩi creatu ra misera cõculcet vt oĩis creata suũ vindi cet creatorẽ. illũ afflictiõe multiplici ꝺculcã do. q̃ nolẽs ei ꝑ amorẽ subijci. dñm ꝓpriũ de/ relinquẽs. adherẽs vilitatibꝫ alijs quasi ille nõ esset ver⁹ deus vilipẽdit. Uñ q̃nto aima inheret ꝑ ardentiorẽ amorẽ intim⁹ deo i tã/ to efficaci⁹ ab oĩi subiectiõe libera i regno ꝓprio felici⁹ iocundatur Dicto q̃ ibi est ve rus honor in illi⁹ amoris vnione repositus in quo est toti⁹ subiectiõis ꝓuatio. Dicẽdũ quomõ ratio in ipo inuenit veritatẽ. sz quia ꝑsentis speculatiõis est q̃ vera illuminatio ex amore relinquit. ideo dicendũ est quomõ volũtas in ipo z nõ in alio ꝑfectissime satie/ tur. cũ ad ipsi⁹ ꝓtigerit in pñti existẽs viatrix beatissimã vnionẽ. tamẽ sicut diffusi⁹ dicet postea cũ mẽs i seipa ignobiliori nõ q̃escat.

sibi cōsolatio vel delectatio terrena nō suffi
cit. licet in ipis quādoq; ꝓtra sua naturalia
lamentabilit occupet. Et hoc. quia oīe de/
lectabile si vez est quietat desideriū sine ten
dentiā appetentē. sed oīe terrenū quātūcū/
q; suauis estimari valeat appetitū reliquit fa
melicū. z nisi forsan ad horā totaliter inqui
etū vt apparet sensibiliter in omnib. g i mū/
danis oblectatiōib nunq; appetit tendētia
ꝙquiescit. Quidnā g mens ꝓdicta faciet.
Unū. s. solū restat. vt ad ipm psentialē vnio/
nem acceleret quē solū seipa meliorē inuenit.
qui sol habet thesauz iocūditatis in seipso
absconditū. quē cū quis p experimentalē no/
ticiā inuenit. vadit z vēdit oīa p gaudio. z
emit agrū illū. Ager em dicit amoris vniti
ui planicies. in q mens currit p ignota desi/
deria pedib affectionū fulcita. in quo the/
saur absondit inuenit. quādo p amoz ex
ercitia ille qui est ꝑa iocūditas p spiritualez
noticiā vel enceniū aliquod spūale psens ē
sensibiliter cōprobat. p cui amore adepto
mens hilarit cetera oīa vilipēdit. cū quis
vel qualis sit ille quē diligit in affectu perce
pit. cū se supra se ad ipm directe extēdit dile/
cti dextera subleuat vt ea que ꝑus audierat
veri q; illa que sensibiliter cōspicit manife/
stius cōprobet. nō immerito ꝓpter hoc dic
sermo dauitic. Melior est dies vna i atriis
tuis sup milia. qa dū p atria planicici amo/
ris mens aspirādo pcurrit celeriter pl sen/
tit iu vna die de mētali leticia q; in milib di
erū valeat in variaz rez ineptis oblectatiōi
bus expiri. z die in atrio nominat. qz mens
dū nō p istā planicie pcurrit sciat se mltipli/
ci obtenebrante caligine obfuscari

Sequit de obiecto rōnali qđ etiā veri
tas dicit. Ista em veritas rationali
spiritui respōdens nō in ꝑtate crea
ta ꝙspicit. qz oīs veritas a falsitate. a dece
ptione. ab opinione est penit elongata. z nō
ibi de veritate increata fit mētio. sed de crea
ta hic loquit. qz ꝓpter hoc q veritas ignorat
ideo accōmodat falsitas. ideo sequit ꝺceptō
ideo multiplicat opinio. Et hoc est. qz veri/
tas occulta nō potest cognosci nisi in lumi/
ne desup radiāte. scz quo abscōdita diuina i
telligim tanq; mediāte lumine sicut mate/
riali lumīe dirigēte visualē radiū ad obiectū
sensu exteriori corpalia sensibilia indecepti/
biliter capiunt. Si ergo lumē diuinū defi
ciat iam creata veritas in mendaciū ꝙuerte
tur. nō ꝓpter defectū ipi sed ꝓpter vel rema/
nentē cecutiētis mētis obfuscatiōem vel i se
pcipe intelligibilis veritat radiū nō valētis
Cū g fm q; sensibiliter videm quasi ois ve/
ritas sit maxime de diuis (nisi illa quib p fi
dem acquiescim) in dubitatōem vel opini/
onē cōuersa. iam nō pure p humanā doctri
nā veritatē mens rōnalis apprehēdit. Ut g
inueniat veritatē. ad amoz vnionē ꝓperet. z
verius q; corp p materiale vinculū vl arti/
ficiale glutinū vel incastratura labore opa/
toris industriū corpi alij cōiungat. mens p
amoris osculū vnit illi (fm diuinū aplum)
qui lucē inhabitat inaccessibilē. z tūc sibi di
lectū suū timore filiali timēti pariter z amā
ti pmissionē diuini ꝓphete Malachie ꝓcē/
tur dicētis. Vobis timētib no. me. oriet sol
iusticie. tūc diuinā misericordiā supradictā
misericordit cōsequet. Accedite ad eū z illu
minami. Cui reddit in septimo diuinoz
nominū dyonisi rōnem. Quia qñ mens ar
ca illa que sunt create veritatis addiscēda i/
mergit affectū finalit. nō vnit illi vt suo splē
dore mltiplici decoret. qui facit solē suū ori
ri sup bonos z malos. sic dicēs. qñ mens ab
oīib alijs recedēs. seipm postea dimittēs.
vnita est supsplendētib radijs. pfunde i/
pscrutabili sapie illuminata. Unde ꝑus di/
cit vnitaq; inscrutabili sapiētie illumiata vt
oīi mēti insinuet q; nō nisi mediāte vnione
amoris mentē summo z inaccessibili caligā
tis veritas quo ad pfunda z iscrutabilia pe
nitus cognoscat

Sequit vltimo. s. de pfectu mētis di/
ligētis p amore dilecti ad maiora se
extēdere diligētis vel cupiētis. Nō
em sicut humani phi q illa q; quoḡmodo ca
pere poterāt intellectu. fastu supbie inflati.
attribuere ꝓtempserūt illi fontali principio
a quo in mentib oīm rationaliū spirituum
oīis veritat radi emanauit. sz ecōtrario
inquantū sensibilib mens maiori ꝺsiderio
inardescit. qz p verā sapiam mēs edoct alcit
se p sui merita que ipa possidz nullaten pos
se obtinere. in gratiaz lauacib collatori om
niū se diffundit. vt in q̄ntū ab ipo ampliora
recepit. in tāto se humiliorē i suis oculis re/
putādo abijciat. vt nō furti diuino iudicio
arguatur. vt ea in quib nihil habet sibi ri/
buendo ꝓpij animi elatōne inanescat. Ista
ergo sunt duo brachia q̄b mediantib mē/
tis sursumactio affectuū multipliciū ꝙcipit

incrementū. qz ab vna ꝑte seipam disponē/
do ꝓparat. ab alia ꝑte diuinā influentiā ꝓ/
uocando ipi⁹ dono gratuito puenire ad ma
iora z copiosiora ꝑmia ꝓmereꝝ. In hoc em̄
q ipa que habet nō sibi attribuit sed oīa
redigit ad laudē omniū largitoris cōcauita
tem in se exarat cōtra seipm veri⁹ ꝓpugnan/
do. qua pluuia diuinaꝝ gratiaꝝ exuberans
mōtes z colles trāsiliens. locis humilioribꝫ
se infundit. vt q̄to maioris humilitatis fuerit
cōcauitas. intāto amplioris gr̄e susceptibi
lis habeaꝝ. z hoc. qz oīis creatura inq̄ntū
suā recognoscit ꝑncipiū seipaz annihilat. vt
que de nihilo creata est. intāto pl⁹ recogno/
scit magnificentiā creatoris. cū ipi soli esse z
oīe bonū attribuat. iam nō immerito dici
tur. De⁹ superbis resistit humilibꝫ aūt dat g̃ti
am. Aliud aūt est brachiū etiā a ꝑte dexte
re q̄ iuuaꝝ mēris desideria vt ardenti⁹ soli/
to mens in ipi⁹ exercitijs exerceaꝝ. quia duz
p amoris vnionē aīma sentit que dei sunt. ꝓ
rumpit in laudē ipsi⁹ multimodā. que laus
sup oīa exceptis amoris exercitijs ad cō/
ferendū collaudāti ad maiora ꝓuocat largi
entē. dū in ꝑsona taliū collaudantiū dic̄ Jo
bānes in Apoc̄. Benedictio claritas z sapi/
entia z grāzactio ⁊c. Unde frequēs benefi/
cioꝝ cogitatio est quasi q̄dā tuba intonans
in auribꝫ dilecti vt sibi ampliora cōdonenꝝ.
Ista em̄ beneficioꝝ diuinoꝝ frequēs medi
tatio stimulat ipm vt se totaliter diffundat
in ardentioribꝫ obsequijs affluētissimi crea
toris. Unde Dauid in ꝑsona taliū dic̄. In
meditatōe mea exardescet ⁊c. qz dū diuina be
neficia meditādo recogitat intim̄ ad ample/
tenda maiora ꝑ amore cōferentis animus
inardescit.

Dicto de bis ꝓpter que vnitiua debet
ab oi rōnali spiritu cōcupisci. z ꝑ cō/
sequēs illa in q̄bꝫ ipa sapiētia deter/
minata diffusi⁹ ꝓtineꝝ. pūtis intētionis est i
quirere quō vnitiua z mystica sapiētia vale/
at obtineri. tria ꝑncipaliter in hoc ope oste/
dēres Primo de sapiētia ipa in generali ſm
q alternatim duplex intellect⁹ theorice i scri
pturis cōscribit. Secūdo de mystica theo/
logia quantū ad sui ꝓparatiōem. id est. de re
mouēdis obstaculis vt ꝑus inuia in subse/
quēti planissima habeaꝝ. Tertio de vnitiua
sapiētia in seipa cōsiderata. Dicto q ratō
naturalis spūs nisi summo bono inhereat.
nō potest in alio aliquo q̄etari. Dicendū est
de industrijs ꝑ quas amor ardenti⁹ incitat
z iuuat vnitiuū desideriū ad hoc q dilectus
ipm erigēdo. oculo respiciat pietatis. z ꝑ in
telligit ꝑ hoc qō dicit postea. Inspectrix di/
uine sapiētie. Ad quā notādū cū bona assue
factio sit hoīs arduj possessi iūtiale ꝑncipiuz
q̄ttuor ibi de necessitate cōcurrūt. ad hoc q
ꝑfecte respiciaꝝ diuinit⁹. z vnitiuā desidera/
tissimā ꝓsequaꝝ. quoꝝ vnū est interi⁹ in mē/
te. secundū a corꝑe. tertiū a loco. quartū a ꝑte

Primo em̄ sicut videm⁹ q q̄n sol fulget i
virtute sua in meridie reuerberaꝝ oculi a
solaribꝫ radijs z etiā obfuscaꝝ. iō necesse ē
ad ꝫ q fontē solis directe aspiciat vti q̄daz
ordie. Prio videlicet claꝝ aliq̄d aspicere vl⁹
etiā ipm solē in ortu cōsurgētis aurore. dein
de ipm circa horā tertiā. postea etiā ꝑ assue/
factionē ipm poterit in meridie videre. sic
mens post q̄ tā oīa terrena dimisit. post/
q̄ etiā a gaudijs mūdanis se penit⁹ seq̄stra/
uit. tm̄ est inuoluta multiplici obtēperāte ca
ligine. que adhuc nō ꝑmittit ferri spm̄ expe/
ditis motibꝫ i obiectū. Sibi g̃ necessaria est
industria. qz nemo repēte fit summ⁹. vt siue
habeat deuotiōez siue nō. siue sentiat se cali
dū vel frigidū. tm̄ vt postea ꝓfici⁹ diceaꝝ. pul/
set ad ostiū diuie bonitatis affluentissimā mi
sericordiā obsecrādo. vt illū dilectū ꝑ amo/
rē estuātē sentiat. q ipam creauit ad suā ima
ginē ad sibi soli amoris obsequia impēdenda.
nō g̃ a suo ꝓpio ꝓposito desistat. sz tm̄ pulset
ſm sue q̄uitatis modulū donec ꝑ q̄tē amoris
vocē dilecti suauit⁹ audiat ꝓsolātē. Ecce ego
ipe sum. vt habeaꝝ in Jo. Et ꝫ est qō ōt beat⁹
Dyoni. in ō diuinis no. Secūda industria
est. vt cū in ꝑncipio mltū elongatū ab ardo
re vnitiui amoris se sentiat ꝑ quē dz dilecto
ꝓiūgi. (qz ꝫ est supra mortal' hoīs facultatē
q miseraꝝ distās tāti amoris vnionē appetat)
necesse ē vt illos q̄ in epytalamio cū ipo letā
tur i gl'ia totis viscerib⁹ orādo inclinet vt illū
q̄ iā nō ipm amāt sz ardēt in ipo totaliter ꝑ
ipoꝝ supplicatōz scintillā ardoris existēs in
miseria recipe mereaꝝ. nō ardorē ipoꝝ desi/
derās sed ō micis q̄ cadūt de mēsa dn̄i ad in
star catuli desideraꝝ satiari. z maxie cuz ista
duo dederit ſm psalmiste ꝓsiliū dicētis. Le
uauī oculos meos i mōtes ⁊c. statim subdit
Unde veniat auxiliū mihi. cū Job ꝓsilium
obliuioni nō dederit. z ad aliquē scrō ꝓpuer
tere. qz licz tāq̄ regales ꝓsortes oīs mētes
āgl'ice z sci excellētiores sint attētiōe ꝑcipua

exorandi. tamē vnū specialē habeat cui pci/
puum impēdat obsequiū. vt cū semp nō pos/
sit ad diuina intēdere illos suos defect⁹ im/
pleat q̄ in celesti gloria ipsi⁹ semp astat aspe/
ctibus. qui videt eū reuelata facie. quem ipe
laudat incessanti iubilo. h⁹ p suffragia amo
rem cōsequi desiderans qui q̄ntū etiā de se
vix est dign⁹ ad plantā pedis dilecti sui ocu
lum eleuare. Q̄z quia ibi dictū est q̄ mētes
angelice z sancti beati in gl̄ia sunt precipue
depcādi cū illa felix ciuitas ex hominibus
ꝓstat z angelis. ipos angelos reuereri non
negligat sz vocē audiat Raphaelis loquen
tis p Tobia adhuc calliganti dicētis. Ego
obtuli orōem tuā dño. hoc sibi dicens in p/
sona aīme ascēdere cupiētis. Hi sunt enim
expeditissimi panymphi q̄ mentiū pias af/
fectiones dilecto offerūt vt suis miseratiōi/
bus de sua naturali bonitate immutabili
ter inclusis defectū supplere debeāt. Hi sūt
qui nobis tot insignia impendūt obsequia
qui nostre beatissime redemptiōis in incar
natiōe verbi mediatores pacifici extiterunt
qui nobis pacē de celo redditā nunciauerūt.
creatoris z creature iā pace reformata p vi
te ꝓncipem dñm nostrū Jesum xp̄m ipm. p
nobis collaudādo. gratias reddēdo. solen/
niter beata gaudia humano generi redden
do. siue nūciandi iocūdi nunci affuerunt. z
suū angelū a diuina bonitate a sua primor/
diali origine ad sui custodiā deputatū reue
reatur. depcando attenti⁹ vt ipe paup attin
gere valeat p amorē illū in cui⁹ amplexibus
ipse absorpt⁹ luce inaccessibili felice beatitu
dine iocundab. vt audire valeat illud quod
Danieli ꝓphete in ꝓsona anime diligētis di/
citur ab eodē. q̄ vir desiderioz es tu. Quid
em̄ poterim⁹ illi beatissimo cōductori z cō/
solatori nostro respōdere q̄ tam dulciter ad
monet vt creatori suo pfecte etiā aīma inbe
reat. si in charitate debilis. si absciſa p pecca
tum est ab ipo. q̄ ad fontē vite mortua iam
aīma reuertat. q̄ mentē pfectā tot splendori
bus ea q̄ ipe pcipit ipi obijciens multz mo/
dis irradiat. suis excitatiōibꝫ accēdit. suo cō
sortio magna leticia iocundat. z maxime cū
em̄ suā paruitatē mens facta est cōformior.
cū idem sape desiderat in quo ille totaliē ab
sorbetur. Tūc em̄ facilis est transit⁹ vt mēs
ea que sibi angel⁹ obijcit recipiat quādo nō
tm̄ in natura sed etiā in gratia est propzti/
onabilis ꝓuenientia. quādo est eiusdē amo
ris affinitas. licet vnus minus alio radicet
Et sicut est impossibile arenā maris et stel/
las celi ab homīe enūerari. sic sunt ipsi⁹ būfi
cia circa nos infinita. Jp̄e em̄ est orantibus
assistens. eūtes cōcomitās. dormiētes pte/
gens z defendēs.

Sequit de tertia industria que est in
mō quo ad corp⁹ quantū ad orāres
in vnitiuis desideriꝫ existēdi. z tam̄
modū multiplicē orādi nobis exp̄ssum i sa/
cra pagina videam⁹. Prim⁹ in Moyse q̄
erect⁹ in corpe manus extētas ad celū erige
bat. Secūd⁹ Salomonis in li. iij. Para/
lip. vj. qui geniby flexis faciē suā versam ad
terrā man⁹ ad celū dirigebat Tert⁹ est in
nouo testamēto in beata Magdalena que
pstrata ad terrā in faciē beatos pedes beni
gni redemptoris lachrimis rigauit Quar
tus i sedēdo quē habem⁹ in Joh. ab ipa ma
gdalena dū ipa sedebat ad pedes dñi in silē
tio plus orās interi⁹ in desiderio cordis q̄ i
labijs oris exteri⁹ Quint⁹ a dño iesu xp̄o
qui p̄em vt ab eo calix passionis si possibi
le esset trāsiret exorauit. Sextus i cruce
quādo manib⁹ extentis erect⁹ corpe p̄n spi/
ritum cōmendauit Septimus ab aplis
Jesum ad patrē ascendentē desiderio conver
tendi ad ipsos in corpe erecti facie versa ad
celū orabāt interi⁹. Cū ergo sm̄ diuersas af
fectiones vel cogitatiōes diuersus mod⁹ re
periat ab orātiby oportun⁹. tamē in ista spe/
cialiter necesse est q̄ corpus totaliter sit ere
ctum z facies versa ad celū superi⁹. quia sm̄
dispositionē actōis spiritui respondentē for
matur. Unde si mens quādo se extēdit i ar
dore motuū. vnionē dilecti desideras. faci/
em versus terrā inclinaret. impediret actua
lis tendētia. vel in pte maxima cessaret. cum
ipm desiderādo appetat qui est supra ipsum
ineffabiliter collocat⁹. sm̄ beatū Dyonisiū si
bi in mystica theologia desiderata gaudia p
mittēdo dicētē. surſū agerſ ad illuz q̄ est sup
oēm substaz z cognitōez. Ūñ vl corpe totaliē
erect⁹ stādo vl geniby flexis necesse ē mētē p
modos anagogicos ꝓsurgere rōe ꝓuenientie
sic dictū ē. sm̄ q̄ etiā videm⁹ in illis q̄ d aliq̄
materia cogitāt subtili⁹ se pfundādo. vl etiā
in his q̄ loquūt de arduis ē necessaria cor/
poz dispositio. vt sp se interioribꝫ q̄ō exteri⁹
ꝓfiguret. tamē in meditādo vel flēdo p pec/
catis p̄t ibi eē alia dispositō corpal'. vt ad sili
tudinē publicani trā respiciat inferi⁹. q̄ sua

benignū redemptorē cōtra se ad iracundiā
puocauit. Et sil'r ꝑm alia spūalia exercitia
meditādo vl' cogitādo ꝑt cē dispositō alia z
alia. Talis in anagogica actione necessaria
est dispositio que dicta est superi⁹. qz cuz ar
dendo afficiē vnionē desiderās loqꝫ ad euz
sic attēte z veluti si eū videret facie ad faciez
Cū ergo licet sit vbiqz. tamē vt est in celo di
rigak amātis eloquiuz. Cū ergo loquak ad
eū quē in celis adorat. superi⁹ est necesse fa
ciem cōuertere. cū ibi eū desiderādo puocet
in ipm totaliter trāsformari. Dicto de in
dustria. que est i dispositōe corpis ad hoc vt
cit⁹ respiciak ab illo cui solū placere ꝓcupi
scit. Dicendū est de quarta industria que est
ratiōe tpis. Sicut em̄ videm⁹ in necessitu
dine corpis q esca sibi cōperēs semel vl' bis
in die tpe suo ꝓpinak. sic aīma q in amore vi
uere desiderat. hora debita z tpe⁹ gruo lum
bos suos accingēdo se ꝑparet. z tps oratiōi
cōstituat. vt mens pane z vino in tali amore
refecta. quotidiano ꝓuiuio nō ꝓriuek. cū ml'
to nobili⁹. multo suaui⁹ ab amāte illud iue
niak ꝓuiuiū q̄ i pastu corpis carnis refectō
sentiak. nō ei dignū est vt dña melliflui amo
ris prandij lāguescat inedia z garrule famu
le hora debita z tpe oportuno carnale desi
deriū impleak. Et q talis sit tpis oportuni
tas manifestū est. qz sicut ex frequēti bñage
re relinquik habit⁹ in ania sic cū mens elege
rit tps orōni maxime de nocte specialit̄ de
putatū. ꝑm illud dauiticū ꝓphēticuz. Et nox
illumiatio mea in delitijs meis. quedā affa
bilis cōplacētia in mēte remanet. vt sp suū
exercitiū illa hora impleat in q se ad deū di
rigere ꝓsueuit. z si etiā q̄qz distat vt nō i ho
ra assueta ꝓpter aliqd aliud impedimētum
mēs se in orōne extēdat. a seipa arguik. et nō
modicū q̄qz affligik. si ꝓ causa mi⁹ bone
sta remaneat. qz iā hora ptransijt in q mens
dilecto inhererē ꝓsueuerat. sibi firmā amoz
refectionē ministrāti. z spūalis leticie odori
fera pocula ꝓpināti. Si aūt de hora cōpetē
ti sit questio q̄ mens diuinis laudibz se extē
dat. audi dñm ꝓphām loquentem. In die
mādauit dñs miſicordiā suā z nocte cāticū
ei⁹ qd̄ mazie dr. qz tūc mi⁹ videk ab oīibz
hoibz. qz tūc quasi oīa silēt tumultuantia.
maxime qz tūc dormit popul⁹ christian⁹. cu
ius ratiōe charitaz causam debet assumere
nō tm̄ affiniū sed oīm filioz baptismatis vt
ipe tūc vigilet viscerosis orationibz ꝓtegēdo.
vt leo circūiens querēs quē devoret in ipsis
nō ꝑualeat quos pr̄ omniū viuentiū imagi
ni filij sui ꝓformauit. Tūc em̄ ad ampleuz
dñi sui iardescz cōsurgere. ster puigil custos
qui de nocte ꝓ q̄libet vt pater su⁹ seipm im
molauit hostiā viuentē Sequik de quin
ta industria q̄ est ratiōe loci. Cū em̄ antiqu⁹
seductor ꝓ primū laboris initiū. z ꝓ alios effe
ctus videat q mēs a sui dominio totalit̄ vo
lens recedere aspirās ad regnū. multo no
bilius sub alis dilecti desiderās ꝓtegi. ad e⁹
dominiū se trāsferri ei⁹ felicitati inuidēs tē
ptando circuit. vt quē sub specie aperte mali
cie nō potest decipe sub specie boni. suspirā
tē ad alta miserabilit̄ decipiat. sic ei obiciēs.
Veritas in euāgelio suos discipulos āmo
net. Luceat lux vestra corā hoibz vt videāt
opa vestra bona z glorificēt pr̄em v. q̄ i celis
est. Tu q̄ debes in loco publico z apto insi
stere orationi vt alij simpliciores ꝓ tuū exem
plū manuducriue su ꝓi⁹ attrahank iusticia z
sanctitate. nō solū tuū ꝓfectū. ꝓriū desiōres
sz ꝓ te multitudo nō modica ad cōsimile ti
bi spūale exercitiū multo pl⁹ exēplo vite q̄m
ꝓbo doctrine eminenti⁹ puocek. Ideo loc⁹
occult⁹ requirak vt ex illo ꝓ qō debet cōsecq
vnitiui amoris gl'iam ꝓ obmissionē circum
stātie nō incidat in ruinā. nō tm̄. ꝓriā sentē
tiā sz creatoris sui audiat in euāgelio fideli
ter edocentē. Cū oraueris intra cubiculuz
tuū. z clauso ostio ora patrē tuū qui est in cel'
qz licz ꝓ modicū tpis ab hoste maligno orās
in publico. pacifice relinquak. vt ipi⁹ ꝑdicta
ammonitio i corde orātis radicek amabili⁹
tm̄ postea timeat ne orōem suā ponat in ore
hominū z tanqꝫ meliorē se alijs reputās vl'
sanctū se iudicās. sic interi⁹ manescat. vt si
bi dicak a dño. Tu vero odisti disciplinam
meā. euāgelij cōsiliū nō tenendo. z proiecisti
sermones meos retrorsum. scz multiplicium
cōsolationū attēte orantiū quib⁹ sol⁹ deus i
mēte tanqꝫ ipis loquēs se p̄sentē annunciat
vt vnde cōsurgēdo superi⁹ collatori respon
dere debuerat gratiaz actiōes multimodas
ꝓ beneficio nō suis meritis sz gratis exhibi
to. retrorsum. ꝑiciat se ad fauorē humanuz
in laude hominū prosternendo. Et licz hec
industria. ꝓpter instantia z multimoda peri
cula attēte ab omnib⁹ obseruari debeat. ta
men nou⁹ amās de nouo cōsurgere cupiēs
cū mag cautela custodiat cū adhuc habeat
arūdineū amorē qz ml'tū pl⁹ siue mai⁹ pic'm

iminz ei q̄z illi q̄ i duello spūali diuti⁹ se exercēs tāq̄z clipeo amoꝛ ia ꝓtect⁹ ia aptꝫ oculꝫ cognoscēs machinatiōes hostiles veluti expert⁹ miles de inimico psecutoꝛe nouit sagacius triūphare. qꝛ tūc securi⁹ pōt se alīs oīa dere q̄ pōdere amoꝛ coꝛ suū interi⁹ in dño protectoꝛe benigno nō sine multis laboꝛib⁹ collocauit. Dicto de ānta industria qua diuinā amās inspectiōz occasionalit ꝑmerek. Dicēdū est de alia q̄ est ex multiplicatōe spūaliū. qꝛ fm q videm⁹ in materiali refectione aialiū coꝛpoꝛ si aliq̄d ceterꝫ magꝫ delectabile ad vescēdū ꝓtinue ꝓpineꝛ cū ex eiusdē cōtinua t diuturnioꝛi replicatiōe gust⁹ sensibilis fatigek nouoꝛ alioꝛ refectiōz appetēs. licet ꝑmū suau⁹ q̄ztū in se est ab oīb⁹ iudicek. t qū pl⁹ recentiū epulaꝛ supuenerit copiosioꝛ multitudo. satiabil⁹ q̄z in vno reficitur t pl⁹ interi⁹ ingerūk. sic mens si horā quā sibi ad diuia collo q̄a dedicauit totalit in extēsiuis siue excessiuis motib⁹ aspirās ad sponsi vnionē expēderet ꝓpt fatigatōz coꝛpis nō sustineret spūs. cū sīc dictū est ex amoꝛ ipoꝛtuna tēdentia nō modica afflictio imo maxia capiti t pectoꝛi q̄b⁹ ampli⁹ spūs radicak. t p ꝓsequēs mēbris alīs coꝛpis igerak. iō epulas recēres sibi multiplicet. t maxīe circa tā vnū p̄cipuū t p̄claꝛ. t duo alia adiacētia comitenk. p̄ncipale sit deuotissima oꝛō t castissima affectio q̄ spōso ꝓpter seip̄m vniri desiderat. Sz ad ꝑmū p̄ncipiū maxīe incipientib⁹ sit cogitatio de passiōe dñica necessaria. quō ꝓ pctis nr̄is radicit⁹ extirpādis rex gl'iosus seip̄m obtulit. intiñ ꝓ nob⁹ deo p̄ri obediēs vt morte crudelissima dānaretur. ita vt a plāta pedis vsq̄ ad verticē nō fuerit in eo sanitas. t nō esset ps q̄ nō sanguine sanctissimo respsa vniuerk aspiciētib⁹ appareret. Uñ cogitatio de carne ē ad ingrediēdū ad diuinitatē amoꝛ interi⁹ latitātꝫ ianua. et in signū illi⁹ lat⁹ suū sacratissimū ferro lācee apiri voluit. vt nō nisi ꝑ plagas illi⁹ mens ī diuinitatꝫ intimis radicek. qꝛ fm q̄ dicetur alibi. cogitatio de passiōe t refectio in eadez dignitati aie non sufficit. sz solū ille q̄ carnis velamie seip̄m ab humanis aspectib⁹ abscōdebat. Jdeo diuin⁹ apl's ammonet oēm animā sup se cōsurgere aspirantē. Christo inq̄t semel in carne passo t vos eadē cogitatōe armamini. qꝛ ia m'tū diuinitati beatissime appropinquat q̄ humanitati ipi vnite ꝑ cōpassionē imitatricē passionis ptractādo tā preciosa vulnera interi⁹ cōformak. q̄ tūc sine aliquo retinaculo cogitationū de carnis passione poterit dimittere. quia ia finē in ptec/secutus solū in ipo intim⁹ desiderat radicari. p cui⁹ obtētu de plagꝫ ostiariis cogitabat illud est exercīj p̄ncipiū spēale. Sequit̄ tertio subsequēte. s. quo nō modicū diuinaz misericordiā siue respectiōz misericordie p/uocabit. ℞ est alioꝛ pctoꝛ expositoꝛ bostib⁹ in peccatꝫ obdormitoꝛū in fecib⁹. in delictis mortuoꝛ cōpassio. Jn ℞ em̄ apparet filiak et amoꝛosa dilectio q̄n illis cōpatiēdo q̄ ad patris sui imaginē creati sunt vt illū imitātes in vita regnēt sancti in gl'ia. videat sic miserabiliter alios laceratos. t alios sic excecatos recognoscat. vt vix vnic⁹ maxime ꝺ adultis inter centū inueniri valeat q̄ illū videre in gl'ia mereak. in quē desiderāt angeli p/spicere. cū sibi illud decretū obstupescēduz ediderit. q̄ mihi ministrat me sequak. qꝛ qui cū q̄z viuēs homo sedulū famulatū p̄stiterit siue altissimo in bonis siue dyabolo in peccatis. iusto dei iudicio post recessū aie a coꝛpoꝛe illi⁹ glorioſis vl' miserabilib⁹ agminib⁹ cōiungek cui⁹ cōplebat dū viueret volūtatē Si g̃ materiali gladio videā aliquē coꝛpaliter iugulari vl' pfoꝛari. vel cuiuscūq̄z potētioꝛib⁹ pedib⁹ suffocari. naturali affectu miserie ipi⁹ cōpatioꝛ. Quō g̃ mēs se dicat p̄fz amare rōnaliū spirituū. cū tot filios sua ingnitos imagine videat crudelissimoꝛ bostili⁹ pedib⁹ suffocari t illuc eos introducere vbi oēs gutte aquaꝛ t folia arboꝛ cit⁹ certo numero redderēk. q̄z desistāt lamētabilit ꝓclamare illa ꝓba q̄ dñs sibi ꝑ Job virū diuinū p̄dixerat. Pereat dies in qua nat⁹ sum t noꝛ in qua dictū est. ꝛcept⁹ est bō. t postea imediate Cur except⁹ genib⁹. cur lactat⁹ vberibus. cur egressus de vtero nō statim perij Rationē huiꝰ rei duplicē reddit sibi diuin⁹ ꝓpheta. Prima erit ex mirabili cruciatu in q̄ coꝛp⁹ t anima q̄z diu de⁹ erit in gloria insimil punienk. qꝛ pariter deliquerūt. Dic Isa. vlt. Uermis coꝛ nō moriek. t ignis eoꝛ non extinguek. qꝛ vermis est remoꝛsus cōsciētie q̄ penam doloꝛis sensibilē. t pēnā damni ferre meruit. in eternū dolens de perpetratis in seculo. que ia non p̄sunt. sed singulariter doloꝛem incurrunt. fm q̄ de talibus dominus in libro Sapientie p̄testatur. Quid nobis p̄fuit superbia zc. Sz t pēnā dāni ꝓminak altissimus ꝑ Isa. ꝓphaz dicēs

Tollak impi⁹ ne videat gloriã dei. Et bene ipm vocat impiũ. qz sol⁹ amor mentẽ in pria pietate facit vitã deducere. quo verus cultor creatori ꝓprio exhibek Digno ergo di iudicio a beatissima fruitiõe illi⁹ separando tollik qui dũ vixit in corpe nõ se sic ꝓparando dispositit vt bonitati increate amoz vinculo cõiungerek. Tũc em vere tollik quãdo mortẽs i tenebris a felici diuisiõe divie pulcritudinis peccatz suis exigẽtibz separatur. Et hoc est qđ sequitur. ne videat gloriã dei. Qui vita brutali vixit in terris nõ essz iustũ iudiciũ q vita angelica in cognitiõe veritatz eterne z amore beatitudinis increate in quibus cõsistit gl'a in celis iubilãs ꝓfruak. quõ ergo iã bilaris aparebit q̃ tot patris sui benignissimos filios vidit in tã inestimatz doloribz cruciari. Ideo dicebat diuin⁹ apostolus ad Thoz. Sollicit⁹ nõ ꝓ vno tm̃ sed ꝓ oñi cõgregatiõe fideliũ. Quis em infirmatur z ego nõ infirmor. ꝙs scandalisak et ego nõ vror. Quia mẽbrũ viuũ z efficax. z vnitũ ꝓpo capiti nõ videk. qui dolores cõmembrorũ suoz z eoz vulnera insanabilia nõ ꝑsentit. Nec q̃ divina industria nõ modicũ celestẽ ad se inclinãs clementiã. vt sapiẽtia oriẽs et alto infer⁹ ꝓfundak. q̃ ad hoc totz tã obsecrationibz q̃z pijs affectiõibz cõpassione linitis tã verbis ignitis in ꝑdicatiõe ad pl'um i oñibz laborãs attẽt⁹ vt divina maiestas i immissiõe sapiẽtie z doctrine vel fidei sic in i sericorditer inclinek vt omnis creatura ꝓ q̃ pnceps gl'ie in terris dignat⁹ est apparere q̃ cũq̃z sit ab oriẽte in occidentẽ. ab aquilone i septẽtrionẽ ꝓpian⁹ iude⁹ vel gentilis sic ad verã cognitiõz veritatis ꝓtingat. vt illu⁹ felici ꝓsortio nõ ꝑuek. q̃ nõ ꝓ vno tm̃ sz ꝓ omnibz seipm in ara crucis impciabile ꝑciũ ꝓdonauit. z illi⁹ beata visiõe nõ careat. ad quẽ solũ ꝓtemplãdũ z amandũ creata est. vt z mens patrẽ benignũ dñm nostr̃ Jhm̃ xp̃m secrari desiderãs supporret pijs oratiõibz attẽtis z accẽtis pctã omniũ viuentiũ vt illi conformek qui ouẽ pditã in ouile claritatis eterne portãs in ꝓprijs humeris pri suo restauravit. Nõ em divin⁹ ꝓpheta Hiere. fuit rangz membr̃ mortuũ sz viuũ z efficax. qui vidẽs suũ populũ a rege neq̃ssimo tã atrociter suffocari dicebat. Quis dabit capiti meo aq̃m z oculis meis fontẽ lachrymar̃ vt plorẽ super interfectos pl'i mei die ac nocte. Habuchodonosoz em̃ dyabolũ. babylon cõfusionem tartareã. Hieremias aiam̃ deo vnitaz ꝑ amorẽ ꝓprijssime signat. Sic em̃ moyses q̃ sol⁹ vir fuit. licet esset mitis in gẽte sua z ceteris mãsuetior appareret. man⁹ suas leuãs ad celũ oratiõis ignite clipeo z hasta amorz fortitudinis extẽta vsqz ad celũ deũ exercituũ attingente. ꝓmeruit vt virtute ipi⁹ isrl el popul⁹ Amalech superaret. sic etiã eiusdez ꝛtute amoris q̃ deo erat vnit⁹ eundẽ pl'um sic ꝓtexit. vt dñs ei diceret. dimitte me vt populũ istũ deleã. qz sic dñm affectuose oriõis vinculo ligauerat ne pl'o isrl pena condigna crimin̄ib⁹ inferrek. Si em duo ꝓncipis alicui⁹ negociatores famulãtes existerent. z alter eoz sp̃ circa cõmodũ ꝓprium negociarek attenti⁹. alter ꝙ vtilitatẽ totius familie domini sui se effundẽs sollicite ꝓcuraret. citi⁹ a domini sui largitate potiora bñficia acciperet. q̃z ille q̃ de singl'ari ꝓfectu pijs circa afflictos carẽs viscerib⁹. seruili fidelitate lucra spẽalia. ꝓcurauit Jsta duo tãq̃z duoz comitãtia iocũda mẽtis desiderãtis tendẽtiã adiuuãt vt a suo desiderio z tẽdentie termio nõ fraudek. Primũ q̃ z ꝑcipuũ ꝓcedit. vt dictũ est. s. affici circa passionẽ z plagas redẽptoris. ꝑ q̃ ad ꝓfectã inherẽtiã sub intram⁹ tm̃ sepe iaz cessat. maxime in q̃busdã qñ mens i ipsa divinitate sine impediẽte obstaculo via iã apta ꝑ exaratiõnẽ supioz ardentiũ potest dilecto solito ꝓfect⁹ adherere. Sz ista que est ex cõpassione ꝓximi respectus divini. puocatrix cõpassio nũq̃z cessat. imo mẽs q̃to ardenti⁹ afficik. tãto ipm orat attẽt⁹ vt ipe miseroz viscerib⁹ vulneratis salubrẽ misericordie z pietatz adhibeat medicinã vt in ꝑsummata iusticia exist̃s dicat cũ btõ Job. Sẽper creuit mecũ miseratio. z ab vtero egressa est mecũ. Tũc ei sp̃ crescit misatio qñ nõ ꝓprijs affectiõibz spũali iocũditate attẽdit ꝓtinue. sz infeliciũ misie ꝓdescẽdit. Tũc ab vtero secũ egredik ab illo istãti. s. qñ ab emanatione fecũditatz divie vitalẽ amorẽ mẽs recipit q̃ ꝓmit⁹ nat⁹ diuio ꝓspectui z ꝛtutibz angelicz apparuit ad ipoz vitã ꝓsil'em trãsformat⁹ Ultima idustria ẽ q̃ in sapia anagogica dinoscik ab ipi⁹ amatoribz totz viscerib⁹ amplectẽda qz si oñe ꝓfusũ z inordinatũ eoipso corruptibilez istabile iudicak. similit ecõuerso oẽ ordinatũ stabile z sue ordinationis decẽtia iudicabik stabilitũ Jdcirco discipul' ꝓfectz ẽ cũ diuturniori exercitõ sagacit laborãdũ cũ suas oriões l' psalmos l' imnos l'

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

quecũq; alia dixerint. vt stabiliãt in se nũeꝝ dicendoꝝ. Itẽ q̃d p̃mo. q̃d secũdo. q̃d t̃tio. nisi fraterna charitate vel necessitate aliqua vel obediẽtia maioris aliquantulũ retardẽtur. semp̃ id ⁊ eo mõ quo decreuerint studeant adimplere. q̃ ex isto felici exercitio r̃linquit̃ quedã abilitatio in mẽte. de q̃ sepe aĩm⁹ nõ modicũ ꝯtristat̃ si aliqua negligẽtia vl' ĩertia ꝯsuetũ exercitiũ derelinquat. immo q̃ in p̃ncipio ip̃i⁹ exercitij spũalis laboriosum videbat̃ spũi postmodũ quasi versum in cõsuetudinẽ suo d̃core alliciat. vt iã frigiditas versa in calorẽ. tarditas in velocitatẽ. maxime q̃ amore vnitiuo trahit̃. exp̃imẽto infallibili cõprobet̃ Vñ in cãticis spõsa petit trahi dicẽs. Trahe me post te. Et statĩ subdit̃. In odore currem⁹ vngentoꝝ tuoꝝ. quia ex q̃ amor attractiu⁹ ⁊ sursum actiu⁹ in sup̃mũ affect⁹ iam inflãmãdo immittit̃ in ip̃aꝫ spõsam in sui dilecti desiderãtissimũ sinũ collocando. iam mira agilitate currere incipit vt quotiẽscũq; voluerit vnitiui amoris desiderio veluti quodã ardore sibi sparso diuinit⁹ in ip̃m ardentissime se extẽdit.

Dicto de p̃suasionib⁹ ⁊ industrijs q̃bus mẽs sup̃ intellectũ ad p̃cipiendã sciam vnitiuã attingit. subdit̃ ip̃a sapia a deo ĩmediate edocta a magistro hierarcha Paulo apl'o tradita. a dyonisio ariopagita stilo anagogico ⁊ occulto conscripta ip̃am ad Thimotheũ veritat̃ discipulũ destinãte. ⁊ sic dicẽte. Tu aũt thimothee amice circa mysticas visiões forti ꝯcertatiõe sensus derelinq̃. ⁊ intellectuales opatões ⁊ oĩa sensibilia ⁊ intellectualia. ⁊ oĩa existẽtia et nõ existẽtia. ⁊ sic̃ est possibile ignote cõsurge ad ei⁹ vnitionẽ q̃ est sup̃ omnẽ sub̃am ⁊ cognitionẽ. etenĩ excessus tuijpsi⁹ ab om̃i irretẽtibili ⁊ absoluto. mũde ad sup̃substãtialẽ diuĩarũ tenebraꝝ radiũ sursũ ager̃. Videas aũt vt null⁹ indoctorũ ista audiat. ⁊c̃. In h̃ v̄bo Pauli apl'i sapia sup̃ma includit̃. ⁊ culmen toti⁹ p̃fectiõis vt possibile ẽ in via. ⁊ tota p̃funditas libroꝝ dyonisij ariopagite q̃ perfecte cognito q̃cq̃d est sup̃ intellectũ in libris dyonisij leui⁹ om̃i estimatiõe efficit̃. Unde ista ꝯsurrectio q̃ p̃ ignorãtiã d̃r nihil aliđ est nisi ĩmediate moueri p̃ ardorẽ amoris sine om̃i creature speculo absq; p̃uia cogitatiõe sine etiã motu intelligẽtie cõcomitãte. vt solus affect⁹ tãgat. ⁊ in ip̃o actuali exercitio nihil cognoscat speculatiua cognitio. ⁊ ille est oculꝰ q̃ spõsus in cãticis a spõsa d̃r vulnerari. Qđ ⁊ vnũ esse p̃hibet̃ ip̃i⁹ testimonio dicẽtis. Vulnerasti cor meũ soror mea sponsa ĩ vno oculoꝝ tuoꝝ. Vñ cũ sit triplex cognitõ vna videlicet q̃ p̃ speculũ creaturaꝝ sensibiliũ respicit. q̃ docet̃ a Richardo đ sancto victore in archa mystica. vbi p̃. xlij. ꝯsideratio nes olim in p̃pl'o israelitico ab egypto ad terram p̃missionis veniẽte exp̃ssissime figuratas docet p̃uenire. ⁊ p̃ sex grad⁹ ascẽdere ad oĩm creatorẽ. Alia est q̃ intelligẽtie exercitio p̃ immissionẽ spũaliũ radiorũ docet p̃mam cãm p̃ effectũ cognoscere ⁊ in om̃e exẽplatũ p̃ ꝯsideratiõꝫ exẽplar̃ ad veritatẽ ĩmutabilẽ p̃uenire. De qua Aug⁹. in lib̃. de magisterio ⁊ v̄a religione intelligẽti fac̃ nõ modicã mentionẽ. Alia est ist̃ multo excellẽtior p̃ amorẽ ardẽtissimũ vnitiuũ q̃ actualit̃ sine om̃i medio animũ disponẽte ardẽtissime fac̃ in dilectum suis extẽsionib⁹ sursũ actiuis ꝯsurgere. q̃ mystica theologia tradita in apice affectiue ꝯsurgit. q̃ cõsurrectio ignorata vel per ignorãtiã d̃r. vt remoto om̃is imaginatiõis ratõnis intellect⁹ vel intelligẽtie exercitio p̃ vnitionẽ ardẽtissimi amoris id sentiat in p̃senti qđ intelligẽtia cape nõ sufficit. imo qđ poti⁹ est. om̃is speculatiua cognitõ totaliter ignorat. q̃ inq̃nto seraphin nobilior est cherubin. inq̃ntũ amor ver⁹ om̃i habitu ab origine p̃mordiali indito vl' gratis dato vel g̃tum faciẽte p̃fectior Inq̃ntũ potẽtia motiua potẽtia cognitiua excellẽtior. itm̃ cognitio p̃ amorẽ vnitiuũ q̃ꝫtũ ad diuinoꝝ secretissima penetrãda om̃i cognitiua apprehẽsione p̃clarior est. Vñ ⁊ hec a beato dyonisio incõparabilit̃ om̃s alias excedẽs diffinit̃ sic Sapiẽtia ẽ dei diuinissima cognitõ p̃ ignorantiã cognita. ⁊ nõ tm̃ p̃clarior. imo etiã est vniuersalior ⁊ vtilior alijs sciẽtijs cognitionib⁹ ⁊ apprehẽsionib⁹ d̃r. Qui nõ tm̃ affectũ supra se erigit. ⁊ amore extatico p̃fecte vnit spõso altissimo creaturã. s̃ꝫ insup̃ itm̃ eleuat intellectũ vt mlto pl⁹ om̃i prudẽtia ⁊ cognitione diuĩs fulgorib⁹ illustret̃. q̃ꝫ aliquo igenij exercitio valeat obtineri. Unde de illa dicit Dyonis̃. in. vij. de diuĩs noĩb⁹. Hãc igit̃ irrationabilẽ ⁊ amentẽ ⁊ stultã sapiam excedentẽ. laudãtes dicim⁹. q̃ est oĩs mẽtis ⁊ rationis ⁊ oĩs sapie ⁊ prudẽtie causa. ab ip̃a ẽ om̃e ꝯsiliũ. ab ip̃a est etiã oĩs cognitio ⁊ prudentia. ⁊ in ip̃a sunt om̃es thesauri sapiẽtie ⁊ scie abscõditi. vbi p̃ sapiam ⁊ cognitiõem

completa vtriusq; potētie pfectio denotat. Ipam eīm vocat irrōnabilē. qz nec ipam rō appēdit nec rōne iuestigādo vtik. amentē etiā vocat. i. sine mēte z sine itellectu. qz nec ipa in suo exercicio vtik itellectu. qz vsq; ad rā summā cognitionē intellect⁹ puenire nō suffic. Stultā tē vocat. qz sine vsu oīmode intelligētie i affectu ista sapīa ꝟsurgit quaz nulla intelligētia penit⁹ appēdit. In ꝟ/bis eīm positis a Dionysio pfecte tradit h sapia. subdik pmo qd sit amouendum. scdo quō ꝟsurgendū. Et cū etiā in ista ꝟsurrecti one ania sit in statu duplici. s. vt pficiēs z vt pfecta. Primo subdik qd remouēdū in pri mo statu. ibi. sensus derelinqne. scdo cōsur rectio. qñ dī. cōsurge ignote. vsq; ibi. eteīm excessus tuūpius tē. Hysticas eīm visiōes appellat ipe Dionys⁹ in tota phia sua que trāscendit ois entis ꝟsideratiōes qñ itellectiua cognoscit ex ipo affectu pcedente nec ecōtra. z ista est verissima z certitudinal' co/gnitio ab oīni errore z opione et fantastica deceptiōe penit⁹ elōgata. Uñ z hec q̄ dicta sunt z q̄ dicenk sine in theorica siue i practica sapie que affectiue directōez ꝟspiciūt sine dubitatōne z opione corā tot⁹ mundi phis z doctoribꝫ irrefragabilit affirmank. z ido hec cognitio mystica vocak. i. occulta. tū qz pauci ad ipaz recipiēdā se disponunt. tū qz occulte ꝟsistit in corde. vt nec stilo nec ꝟ/bo ad plenū valeat enodari. In illa mysti/ca cognitiōe vbi affect⁹ dñak. iubek z sensus z intellectus radicit⁹ derelinqui. Primo a parte ipārū viriū appēdentiū. vbi dicit. sensus z intellectuales opatōes. scdo a par te ipoz obiectoz. scz sensibiliū z intelligibi liū. cū dicit. sensibilia z intelligibilia. Sed ne absurdū illō videak sensus debere dere linqui. subdik rō. qa ista sapia nō est sic alia scia. q̄ est ex pexistenti sensibiliū cognitōne. sed est port⁹ desup ꝼm regulā beati Jacobi dicentis. A q̄ hec sapia vocak oīne bonū. om ne datū optimū. z oīne donū pfectū desur/sum est descēdens tē. Si oīne donū. mul/to forti⁹ hec sapia q̄ est optima portio ma/rie que amoris dilecti igne succensa ardebat desiderio. qz igit hec appēhensio est desup z nō subt⁹ iubet sensus exteriores extirpari. qō nō tm̄ de sensuū exteriorū officio intelligē/dū est. sed etiā de sensibꝫ interioribꝫ. qz nec sub rōne dulcis vl' odorabilis siue olfacti/bilis qō idē ē. vl' pulchri l' melodiosi vl' suauis ipe de⁹ beatissim⁹ appēhenditur. cū hec omia appēhensione rōnis p̄nia dirigank. et hec vnitiua appēhensio sit sup̄ mentē z rōnē sicut dictū est. oportet q̄ speculatiuuz disci/pulū hāc alibi baurire sapiaz q̄ in eis que appēhensionē speculatiue cognitōis respici unt. z in ꝟ apparet but⁹ sapie mira z appēci/anda nobilitas. z eiusdē diuitas. Et q̄re di uinissima in diffinitōe Dionysū appellak in hoc q̄ ania q̄si seipam expoliare necesse est z amorē diuinit⁹ collatū affectui veluti pe/disequū insectari. z p ista diuinā sursū acti onē intellectui habituali cognitōe cū tactu amoris relicta diuinissima informari non tm̄ de simplici appēhensione ipoz sensuum intelligendū est. sz etiā de delectatiōe eorū/dē put motiuā respiciūt. qz hec est ip⁹ sapie q̄ summe p̄paratiuū q̄ a sensibꝫ exterioribꝫ inordinata delectatio i creatura. put melⁱ poterit efficacit rescidak. vt quoq̄modo de us finis mediat⁹ vl' imediat⁹ vel finis vlti/mus req̄ratur. qz q̄nto plus i ipis imergit. tanto debilⁱ⁹ ad diuia ꝟsurgit. vt dicat cum ꝑs. Renuit ꝟsolari aia mea. a q̄ etiā reddit illⁱ⁹ rēnuitōis delectationū rō. ab eo sic di/cente. z delectat⁹ sum z exercitat⁹ sum z de/fecit spūs me⁹. supple dū se exercet mēs mo/tibꝫ anagogicis ad dinia z directa tēdentia suūp⁹ ad deū delectak. deficit spūs ab bis delectatōibꝫ que sibi a sensibꝫ corpis exteri us instigatōe diabolica offerunt. Qō etiaz de delectatōe sensuū iterioz dicendū ē. qa nec ab ipo vero diligente debz diligi dulce do. vl' suauitas cōcupisci. qz ipe solus appe titur. nisi q̄nq; hac de causa ipam dulcedi/nem vl' suauitatē appetat. vt ad intimiorem vnionē efficacius affect⁹ z importunⁱ⁹ inar descat. Uñ tota ista sapientia est in ardenti desiderio collocata. vbi oē ens vl' vis z offi ciū itellectualis virtut; extirpari z derelin/qui pcipit. Nā q̄nq; vis intellectualis mul ta de diuinis participat. maxime q̄n theo/rijs diuinioribꝫ illustrak. Sed qa alia vis est in mente multo illa eminētior. cui⁹ mo/tibꝫ mens ignita erigit ad sapiam. pfundio rem. tū rōne sugiorīs apicis ipius affecti/ue. tū rōne ardoris ipam supius erigent;. q̄ sup habit⁹ gratuitos z infusos rōe sue im/portune extensiōis z dignitat; in rōnali spi ritu obtinet p̄cipatū Uñ cōmētator Ger cellens sup mystica theologia. sic dicit. In hoc libro aliū et incōparabilit pfundiorem

modū cognoscēdi deū tradidit supintelle/ctualē z supsubstātialē. quē iō gētiles ꝓphetia nō apꝓhendit. qz nō q̄siuit nec esse putauit. nec vim fm quā diffundit in aīa dephēdit. Putauit em̄ summā vim cognitiuaz inesse intellectui. cū sit alia q̄ nō min⁹ excedit itellectū q̄z intellect⁹ rōem. vl' rō imaginatōem scz ꝓncipalis affectio. z ipa ē scintilla sinderesis. q̄ sola vnibilis est spūiscrō. i. dīno. Et hac de causa cū incōpabilit totius intellectus suspēdat officiū mentis supma affectio ab ea secludi ꝓcipit nō tm̄ opatōes, put exeunt a vi sensitiua vl' intellectiua eliminari iubent. sed etiā obiecta ipārū omia sensibilia z itelligibilia ꝓmo ea q̄ sensu exteriori ꝓcipiunt. Cū vero rōnalis creatura constet ex duplici natura. corpali. s. z spūali. vtraq̄z habet sibi obiectū rndens. cū fm cuiuslibz capacitatē etna veritas ꝓcipiat. quō sensibiles hoīes sunt q̄ nō nisi sensibilia cognouerūt veluti fm hītes intellectū obtusuz z affectū recuruū. ideo nec bonitatē nec veritatē diuinā in se ꝓcipiūt. Sed z tm̄ ne sint omnino exptes cognitōis diuīe posuit de⁹ altissim⁹ sensibiles creaturas. vt inuisibilia dei ꝓ ea q̄ facta sūt intellecta ꝓspicerent. vt fm dauiticū fmonē aliās excusatōem nō habeat. vt se abscōdat a caloze ei⁹. cū egress⁹ bonitatis ipi⁹ a sūmo vsq̄z ad sūmū in oīb⁹ creaturis resplēdeat, sed a filijs voluit increata sapia ista sensibilia amoueri. vt multo felici⁹. multoq̄z veri⁹ in thalamo affect⁹ secretiori interi⁹ i lectulo amoris collocatū sentiant. quē iudei z ceteri phi ꝓ creaturas discurrendo mēdicāt. Vñ ab ipa veritate verus orans in spū ingredi infra cubiculū vbi inueniat thesaurū occultū ꝓcipit. nō tm̄ mō sensibilē, put sensui exteri ori rndz. sed etiā, put est obiectū sensuū interioꝝ. nec sub rōe apꝓhensiua ipi⁹ btissimi dei, put est dilect⁹ pulcherrim⁹ z suauis p mentis desideria anagogica appetat. ne ipa aīa q̄ velut filia bz soli desiderio ꝓditoris inherere. refectionē suā veluti mercenaria ipudent inqrat. nisi rōe supius dicta. s. vt in ipm̄ aliq̄ dulcedinis vl' suauitatis nutrimēto allecta insaciabilius z z imensi⁹ inardescat. Intelligibilia em̄ generalit euelli admonent. qz fm q̄ alibi dicitur cū oīes hoīes naturalit scire desiderāt in nulla tm̄ scie noticia vl' cognitiōe rōnalis spūs tendētia ꝓhēscit. nisi ꝓme veritatis iocunda cognitiōe letet. quā solā inuenit nobilitati būane intelligētie rndentē. Si g̃ sciat oēm naturā elemētoꝝ cōplexiones corporū. virtutē astroꝝ. cū omīa illa viliora sint. rōnalis spūs peni⁹ nō quiescit. sed potius sic labit. vel etiā luxuriat cū ydolo creature seipa infimioris (nisi redigat ad finē vltimū) inuoluat. Cū etiā tante nobilitatis sit spūs vt species angelicas etiā fastidiat peni⁹ cōstrictus z errabundus nisi quoād mō ad cognitionē illi⁹ a quo exijt originalit z victor z triūphans ꝓtualit reuertat. Oetiaz si oīa creata vellēt scire reducēdo ad finez debitū. vt ꝓ illa creator cognosceret. ab ipo tm̄ respectu illi⁹ sapie totū oportet relinq̄re. qz mens imediate ipm ꝓ ineffabilē cognitionē relictū ex amoris vnitiōe cognoscat. Et de illa cognitiōe in mystica theoria fm terciā trāslationē sic dr. ꝓ vnitionē dilectōis q̄ est effectiua vere cognitōis vnit deo intellectualit ignota. cognitione multo meliori q̄z sit aliq̄ intellectual' cognitio rē. nō tm̄ intelligibilia in q̄ verbo respectu exercitij istius oīs finalis cōplacētia cognitōis de oi creatura tā inferiori q̄z supiori relinq̄ ꝓnadet z etiaz existētia z nō existētia. ꝓ que duo oīs modus speculatiu⁹ apꝓhēdēdi diuinā naturā excludit. Existētia hic dicunt rōes etne in mēte diuīa quib⁹ aliq̄d extractū in creatura inferi⁹ cognoscit. qz ordinatissim⁹ ꝓcedendi modus in būanis ad diuina certitudinalit repit. q̄n mens supⁿ se ꝓiecta mouet imediate in deū veluti in fm̄inū sine etiam cōmixtiōe alteri⁹ cuiuscūq̄z creature supioris vl' inferioris. Quia g̃ ꝓsiderādo rōnes etnas mens inq̄ntū ab ipis egredientē creaturā cōsiderat intātuz a ꝓte altera infra se/ipam sinit vt nō totalit supⁿ seipam integraliter erigat. qz ergo sapia vnitiua oēm cōtēplationē vel ꝓsiderationē in suis motibus creature relinq̄t. ad suū vnicū intelligibile supⁿ seipam aspirās. iō respectu ipi⁹ existentiū (lz sit nobil contēplatio) dimitti ꝓcipit. cū sit ibi aliqua incuruatio z ꝓceptio naturalis. z iō mens ꝓ istā relatiuā contēplationē nō relinquit oīmodā būanā apꝓhensionem vt oīno veluti ꝓ aliā mens supⁿ naturales limites collocet. Sed z nō existētia iubent āmoueri respectu ascēsionis illi⁹ sapie Nō existētia ꝙo hic appellant fm q̄ nihil exemplatū i creatura repit. vt omis ꝓsideratio de trinitate z ordine ꝓsonaꝝ. quia illud nunq̄z in creaturis apparet exemplatum ꝓ

aliqs generet aliquē q̄ sit idem qđ ipe. q̄ruz
q̄libet sit vere existens suba. nunq̄z q amor
cōnectens aliqs sit equal' z existens suba cū
ipis amantib'. Ita g̃ speculatio int' specula
tiuas ꝓemplatões excellētissima relinqui
iubet. nō q̄a bona nō sit z nobilis. sed qz est
alia supior apphensio ī mēte hūana p quā
solā excellētissime supm' spūum attingat'. q̄
sola optima portio marie dr. alia vero p ra
chel signat'. contēplatio vero sensibil' in cre
aturis p lyam. z hec est rō. qz intātuz mens
diuin' ad supcelestia z eminētius attingit
inq̄ntū ipis mag' appropinq̄t vl' in ipm de
um intim' trāsformat'. q qz nulla est cōtē
platio speculatiua que hz vtutē trāsforman
di. sed sol' amor extēsiuus deificās. ideo il
le solus diuia apphendit ad cui' pedē nul
la ꝓemplatio cognitiua sz port' q̄i de lon
ge pspiciens aliquaten' se extēdit. Ideo in
vñ. de dinis nominib' sic dr. oportet aūt vide
re mentē nostrā hāe vtutē ad intelligendū
p quā inuisibilia respicit. vnitionē aūt excē
dentē mentz naturā p quā cōiungit' ad ea q̄
sunt supa ipam. ꝑm hāc igit' differētiā opor
tet intelligere nō ꝑm nosipos sed totos nos
ipos istitutos z totos deificatos zc. Q̄ a
ita derelinq̄re est difficile. ideo cōcertatiōe
z forti conatu mentz ista resecari iubentur.

Dicto de his q̄ oportet derelinq̄ necessa
rio. subdit' de ipa cōsurrectōe vnitiua. vbi p
mo notat' cōditio cōsurgentz qñ p ignoran
tiā dr. z ipa cōsurrectio extēsiua. vbi dr. con
surge. Et illud qđ ipa ꝓsurrectio solū z pci
pue ascēdit. cū dr. ad eius vnitionē que ē zc.
Sed cū omis apphensio iā dicta sit extra
mysticā ꝓsurrectionē. cū in illa oportet esse
ignorantiā. iō totalit' oculū intellect' rescin
dere oportet q̄ in ipa ꝓsurrectōe sp vult il
lud apphendere ad qđ tendit affectio. Ūñ
maxima aduersatio in ista ꝓsurrectōe est ve
hemens inhērētia intellect' cū affectu. quā
ñ rescindere necesse est p magnū exercitiū
cui' cause dicte sunt supr'. qz vel fantastice
vl' circūscriptibiliter. vl' modo limitato appre
hendit. z quō ℔ possit fieri dr in mystica the
ologia sup illud. Cōsurge ignote. qz ibi ele
uatio est vehemētia tendētie affect' q̄ intel
lectū post se relinq̄t. pura g̃ affectiua cōsur
rectio nunq̄z est nisi totalit' intellectiu' ocu
lus rescindat'. z ℔ est qđ in ipo mystice theo
logie pncipio dr. Dino aūt ignorata nota
tione omis cognitōis. z melī' vnit' ex eo q̄
nihil cognoscit sup mentē eleuata cognitio
Ūñ hec est necessaria ꝺditio ad istā eleua
tissimā apphensionē q̄ in ipa eleuatiōe va
cet omis cognitio speculatiua. qz ipa est ig
nota inte lectui. et ipam relinq̄ necesse est si
ad cognitōnē sup mentē desiderat puenire
Et quātū in ipa cōsurrectiōe intellectus se
cōmiscet affectui tm̄ est ℔ de ipuritate. z in
q̄ntū plus intellectiu' oculus totalit' exce
cat' (qđ fit nō nisi p magnū exercitiū z labo
rem) intātū oculus affectiu' ī suis extēsio
nib' liberi' z icōparabilit' eminētius eleuat'.
Et p qualecunq̄z exēplū materiale illud pt
videri in aspiratōe z respiratōe anhelit'. qz
sic ex interioribz sine omi deliberatōne. pce
dit ista emissio. sic sine deliberatōe affectus
ignit' q̄ est sup omnē intellectū tendit ad il
lū cui soli pfecti' vniri desiderat. z habz suā
actionē ab omi intelligētia totalit' separa
tam tanta latitudīe a pte supioi z pmptitu
dine coadiut'. vt mira velocitate motuū ci
tius etiā q̄z cogitare valeat rōe ad instar a
spirantz z respirantz ꝺsurgat. Cui' vt supra
dictū est velocitate motuū ardore extēsiuo
z importunissimo eorūdē sic mendicās nul
lius valorz reputat' z rescindit'. licz impor
tune se misceat oīs speculatiue cognitōnis
exercitiū. qđ qz nō pōt dici. nec sufficient'
boten' explicari ꝑm illud mystice theologie
ij. Hūc aūt ab inferioribz ad supmū ascen
dens ꝑm mēsurā ascensiōis ꝓtrahit' z post
oēm ascensionē tot' sine voce erit z tot' vni
etur ineffabilit' zc. Quia doctrinā hui' pcla
re sapie sibi soli increata sapia refuare volu
it. vt sciat oīs mortal' creatura q̄ est doctor
in celo q̄ solā sapiam verā suis scolaribz p ce
lestes imissiōes z sue claritatz radios mani
festet. Scōa rō est. vt omes sapiētes mū
di ꝓfutet. cum simplex vetula vl' rustic' pa
scualis ad isti' sapie ꝓsurrectōez pfecte pos
sit attingere. dum tm̄ mō ꝓdicto se ꝓparet q̄
nulla p̄habita scia vl' mortali industria app̄
hendit. Tercia etiā rō ī libro sapie dr. qz
oīm supboz z sublimiū colla, pria vtute cal
cauit. qz q̄ntūcūq̄z p̄clar' q̄ntūcunq̄z cleric'
oibz alijs gl'iosior existat. fimbrias h' sapie
nō attingit. q̄ sup mētē eleuata cognoscit ni
si p viā puerilez. s. purgatiuam. supposito q̄
mortalit' peccauerit. ad vnitiuaz se ꝓparet.
dolens z gemēs q̄ collatorez tot' sapie ad
indignatōem ꝑ se pctis anterioribz ꝓuoca
uit. Colla g̃ supboz z sublimiū vsq̄z ad hu

militate tē puerorū incipientiū necesse est incuruari. Uñ est ibi illud ꝓpheticū impletuz in quo sapia sapientiū reprobat. z sola purgatiue inferioz̄ hūilitas ab illo supmo erigit. q̄ deponit potētes de sede z exaltat humiles. Subdit etiā respectu cui⁹ fit illa cō surrectio. cū dr̄ cōsurge ignote. s. ad vnitōez illius altissimi. q̄ sup mentē z cognitionē. z hec cā partim supra dicta est. quia nec ibi gr̄a nec gl'a l' dimissio pene. l' aliq̄d aliud req̄rit ist̄z ds̄iderijs sursū actiue ꝯsurrectōis. s̄z ipe solus cui soli ꝓpter se in ꝯculcatiōe vehemētiū desideriorz̄ mens vniri aspirat. qui sub ista apphensione obtent⁹ put ab affectu tēdente pcipit supra omnē mentē hūanaz z cognitionē attingit. vt nō solū esse ipm absolute respiciat. sed z mod⁹ apphendēdi ipm q̄ vt dictū est quādo affect⁹ tangit sup mētem ducit z rōnē. Uñ rota ista sapia in ℞ solo pficit. vt ipa affectiua in suo supmo apice ꝯstituta p abscisionez toti⁹ intellectualis operatōis nihil aliud q̄z soli deo vniri desiderat. z q̄ hoc ē difficile. subdit ꝓpt hoc. Et sic est possibile. vsq̄quo possit cum ps̄. dicere. Disrupisti dñe vincula mea. tibi sacrificabo hostiā laudis. Quia cū p̄dicta impedimēta mediāte diuio auxilio (scz oīa sensibilia z intelligibilia. z maxīe imixtio intellectiue q̄ semp vult apphendere illū in quē tēdit affect⁹) pfecte siue extensiōis vnitiue vincula dirumpunt. tūc libera ipa affectiua veluti q̄dā auicula solis pēnis affectionū ardentiū. puecta tanta libertate pfruit. vt q̄tienscūq̄ vult moueat ardentissime in deuz. sic etiā vt oīas affectionū desiderio in mentis affectu q̄ntū possibile est ī via sic attente exoret. ac si ipm videret facie ad faciē. q̄nq̄ etiā vt sup ipam mens erecta motu z cōsurrectione q̄ totalit̄ extra corpus videat. z iō dicit sic possibile est. Quia nulla mens nisi īmissione diuia ℞ pcipit ꝛm illud in ꝓmo d̄ diuis nomib⁹. Hā sup substātiale scīam ignote supsubstātialitat̄z q̄ sup rōnē z intellectū z subam ipam ipi tribuere conuenit tm. ad supius respiciēti q̄ntū theorico⁹ eloquorum radius se īmittit ad splēdores superiores etiā. qō idē est q̄ illa scīa q̄ est p ignorātiā. vt dictū est. sol⁹ dei doctrina pcipit. z in q̄ntū plus affect⁹ de theoricz eloquijs. s. diuinis influitōib⁹ q̄b⁹ mens cū dilecto garrula iocundat recipit. intātū deus solus in mente intimi⁹ se īmittit. vt ipe q̄ est ꝓa sapia p diuiniores radios p̄clari⁹ cognoscat. posstea subdit. Etem excessus tuūpt⁹ q̄ nō tm creaturā sapia vnitiua fundit⁹ eradicari purgit. sed ipm specialit̄ intellectū mortificat. z soli dine influētie se submittit. z de illo excessu apl's dicit ad Corinth⁹. Sive mēte excedim⁹ deo rē. z p istū ꝯtinuatū excessum ignem amoz̄ aia efficaciorē ꝯsequēs sepatōez z purgatōem p suas extensiōes flāmeas et ꝯsumētes rubigines efficaci⁹ pmerebit. q̄z primo cū p istā incipit ꝯsurgere. q̄ sicut est duplex purgatio. s. p aquā z p ignē i corpalib⁹. sic z in spūalib⁹. q̄ via ꝓma purgativa p dolores z frequētes attritōnes purgat z plachymas. sed multo efficaci⁹ illa q̄ est p consurrectōem ardoz̄. Uñ p istū excessuz ardoris iā leuis ab oī irretētibili. s. mūdano delectabili z absoluto. s. ab oī aliena affectōne mūdus ad dīne incōphensibilitat̄z claritatē iā penit⁹ ablat̄z obstaculis z absolut⁹ ips a vinculis agilime sursuz agit. Uñ iste ordo ꝯsurgendi. Prio oportet q̄ z ꝯsideratione z amorē sensibiliū derelinq̄t z ꝓtemplationē oīm intelligibiliū z pur⁹ ꝯsurgat affectus sine admixtiōe itellect⁹ in illuz q̄ē in sua tendētia cognoscit q̄tatiuuz desideriū. vt ipi intimi⁹ vniat. Et p istā diuturnoruz motuū anagogicoz̄ ꝯsurrectōem magn̄z ac magn̄z affectus extēdit. z q̄i q̄busdā flāmeas scintillis mens purgat efficaci⁹. z ab amore carnaliū alibi req̄em inueniēs. sine carnis murmuratiōe necessario sequestrat multo plus q̄z antea. z exinde affect⁹ puris motib⁹ fit agilior. vt q̄tienscūq̄ vult sine meditatōe intellect⁹ p̄uū ardētissime moueat. Uñ primo dicit cōsurge ignote. z post ℞ dic. sursuz agen̄z. q̄i diceret. q̄ i ꝓncipio exercicij ꝯsurrectionū anagogicaz̄ affect⁹ aper cū difficultate ꝯsurgit. sed p amorē excessiuū ips⁹ supse. z p efficaciorē purgatōem q̄i sine difficultate ad libitū ꝯsurgit. z motuū agilitate mirabilit̄ leuigat. vt licet in ipo motu anagogico natura z amor ꝑiter ꝯcurrāt. tñ efficaci⁹ iā remot̄z impedimēt̄z z exinde maiori īmissione desup aduenīente. multo pl⁹ ardor amoz̄ q̄z vigor affect⁹ naturā facilitatē z agilitatē motuū incōparabilit̄ opet. z bocest q̄ dicebat. cūcta auferēs rē. vbi duo maxime q̄ oportet derelinq̄ tangunt. scz oīne irretētibile et oē absolutū. quoz̄ ꝓmū respicit affectum. q̄ in quocūq̄ afficit̄ creato illi necessitate cōiungit. z p ꝯsequēs irretitur. z tunc

minus agilis ad cōsurrectionē diuinoꝝ effi/
citur.sed nō tm̄ irretentibile sed oīe absolutū dr. Absolutū dr omne quod sua ꝓpria
forma cognoscit hns esse distinctū.cuiꝰ om
nē speculationē vl cōtemplationē amoueri
necesse est.qz sic oīe irretētibile īmūdū red
dit affectū dū in creatura seipa vilioꝝ dele
ctak affectꝰ.ita p scom īmūdus efficit intel
lectus.i.tenebrosus.qz dū tm̄ hūana scien/
tia speculatiua replek.in cōparatōe illius sa
pietie q̄ est p supsplendētes diuinos radios
q̄ quadā obtenebrāte caligine obfuscatur.
Sed z illud verbū vltimū nō tm̄ de agilio
ri surrectōe est.sed z de cognitōe suprema
ipꝰ intelligētie.qz fm sapiam bti Dionysij
illa sola vera est cognitio de dīis q̄ experi/
mētali noticia sursū actiue ꝓsurrectōis re/
linquit. Uñ diuina miseratiōe fm q̄ cōpetit
ꝓsurgenti ꝑ accidit.vt q̄ mens p multoꝝ
temporum curricula aspirauit.vt suū dilectū
intimꝰ sibi cōiuncta ardētioꝝ vinclo amo/
ris ꝓstringeret ad modicū,put capax est p/
ut fit in raptu visio beata cōcedit.marie cū
ab irretentibili z absoluto sit mūda. z erigi
tur cū ad diuinaꝝ tenebrarū radiuꝫ.s.lumē
diuie incōprehensibilitatiꝫ q̄ ibi vocak tene
bra.fm q̄ in epla dr ad Thy.sic. Diuina cali
go lumen est inaccessibile in q̄ habitare deꝰ
dr.z inuisibil quidē existēs,ꝓpter excedentez
claritatē zc. Uñ sapia illa est in mente ante
cognitōem.z sic diuinꝰ aspirāti a dilecto dr.
Amice ascende supi⁹. Uñ ꝓmo dr.cōsurge
tibi sursum agerꝫ.qz in cōsurrectōe vnitiue
sapie natura opak z gra.in ista aūt suprema
opatōe intelligētie sola gra eleuās imedia/
tissime opak q̄ntū ad ipam eleuatōem raptꝰ
put mens sic in corpe erigit.vt a sensibꝫ cor
porꝫ sequestrek.cū in ista vltima intelligen/
tie eleuatiōe tā itellectiua q̄ affectiua potissi
me officiū consūmatū.nō p modū patiendi
sed agēdi actuū suoꝝ obtineāt. Postea dr.
Vide aūt ne q̄s indoctorū ista audiat. Et
hoc q̄dem āmonet in fine ꝓmi de dīis no
minibꝫ.sic scribēs ad thy. loquēs de cogni/
tione p amorē preuiū.d. Apponam in scris
ta.fm dina traditōez collocātes. z ipa ab
indoctoꝝ vsibꝫ z derisionibꝫ auferētes ma
gis ipos illos si talit sunt.tales q̄dez homi
nes ab impugnatōe dei i hoc liberātes zc.
Docidē sepissime āmonet in alijs libꝫ su/
is. Et hec est rō quā ipe assignat statim po
stea.qz putāt ea q̄ fm ipos est cognitōne co
gnoscere eū q̄ ponit tenebras latibulū suū.
qz nō pñt deū apphendere nisi sub rōne bo
ni vl verivl dulcꝫ.z sic de alijs. Et ista sapia
anagogica est quedā theorica ꝑ se distincta
z diuersa ab oīi speculatiua sapia.q̄ omnē
rōnis apphensionē trāscendit. Et qz mul/
ti sapientes z doctores hoc videre nō ꝓualēt.
hanc summā sapiam irridēt. z in hoc ꝑ ose
quēs deū altissimū collatorē hui⁹ sapie im
pugnāt. Jō cū beato Dionysio sed qō ma/
gis cū dño iesu xpo rogo illū q̄cūq; hoc scri
ptū inspexerit ne indoctꝫ hui⁹ mūdi docto/
ribꝫ phis carnalē vitā ducentibꝫ vllatenus
manifestet.nisi hac via puerili velint incipe
scz purgatiua via. z citiꝰ q̄ꝫ aliq̄s esset non
tm̄ in aliqua liberaliū artiuꝫ.sed i arte me/
chanica industriꝰ opator.in seipis sola diui
na īmissione gradatim ascēdentes oīa que
dicta sunt multo melius z multo iocūdius ex/
perimētali noticia veracissima approbabūt
Sed hec scribere volui ad ꝑ q̄ minꝰ expti
in ista sapia corroborato itinere semitas di
rigant scientes q̄ citissime iuenik q̄ si in ꝓn
cipio purgatōis vl extatice ꝓsurrectōis dif
icultas mirabil sentiak.tm̄ in paucꝫ vexati
citissime i multꝫ bene disponenk.ita vt expe
rimēto videāt oīe qō oculus nō vidit nec
auris audiuit.nec in cor hois ascēdit.ꝑ etiā
in pñti videre pñt q̄ ipi p dilectionē huiꝰ su
preme sapie inberebūt.vt iā mēs dicat. Te
neo eum nec dimittā.sed licz ab indoctꝫ q̄si
stulta hec sapia videak subdik theorica.vbi
p rōnes z argumēta ꝓcedik.vt quō mēs cō/
surgere valeat.quō remouēda obstacula.q̄
vnitiōe media.z multa alia q̄ ad ꝑ gtinēt ad
ꝓfectatōem hūane phie. Sed z ne ascensus
tante sapie videak irrōnabil argumētꝫ tam
naturalibꝫ q̄ theologicis q̄ anagogicꝫ sum
ptis a rōnibꝫ eternis euidentiꝰ disputak. Et
ideo sapia Dionysij difficillima videk.quia
modꝰ ꝓcedēdi sup oēm rōnem existit.z sola
spūsancti influitōe ꝓcipik marie de dīis no/
minibꝫ.vbi dr q̄ nō asseuerak hec doctrina
in ꝓsuasionibꝫ hūane sapie ꝓbis.sz i demon
stratiōe a spūsctō more ꝓtuꝫ in supmo api/
ce fm quā ineffabilibꝫ z ignotꝫ ineffabiliter
z ignote cōiungit zc. Uñ ergo spūsctus mo
uet apicē affectiue. fm Ps. tange montes z
fumigant.tunc tota ꝓfunditas sapie Dio/
nysij vbi intellectū accedit.sup omnē disci/
plinē alterius leuitatē certissima z leuissima
cōprobak. Et ideo amātissima. quia sine oī

dubitatione ⁊ opione ꝓcedit. ⁊ ideo qꝝ primo oportet cognoscere practicaꝫ q̄ꝫ theoricā vt illa leuissima cognoscat. iō theorica ogatiuā consequit. Pax ergo omīb amatoribꝫ vere sapie ⁊ diuie bonitatis influentia concedat. Amen. Questio.

HD manifestationē illoꝝ occultoꝝ ⁊ mysticoꝝ que dicta sunt sup veritate querit difficilis questio. in qua cuilibet intelligēti veritas huiꝰ sapiētie manifestius illucescit. Querit igit vtrum scz ania ꝑm suū affectū possit aspirando vel desiderādo moueri in deū sine aliq̄ cogitatōe intellectus ꝓuia vel cōcomitante. Videt qꝝ semp sit necessariū ꝓcogitare anteq̄ꝫ ꝓ extēsionē amoris affectꝰ moueat in deū. Primo auctoritatibꝫ sic. qꝝ dicit in Ps̄. In meditatione mea exardescit ignis. ergo ꝓmo oportet qꝝ mens ꝑmeditet cogitando anteq̄ꝫ in ipm dilectū igne amoris cōsurgendo ꝓ affectionē. affectꝰ interiꝰ inardescat. Itē Augustinꝰ. Inuisa possumꝰ diligere. incognita aūt nequaq̄ꝫ. ergo ꝓmo oportet rōcinando vl intellectualr cogitādo cognoscere anteq̄ꝫ affectu amoris aliqd diligat. cogitatio igit affectionē amoris necessario precedit.

Hoc idez ꝓbat rōnibꝫ. ⁊ ꝓmo rōne sumpta in diuinis sic. Ania em̄ in deū quē diligit ꝓ amoris desideriuz actualit se extēdēs vocat deifica vel deificata in. vij. de diuinis nominibꝫ. nā ꝑm qꝝ possibile est creature ꝓ extensionē amorꝫ trinitati supexcellentissime ꝓformat. Sed in trinitate ita est. qꝝ ꝑm ordinem nature ꝓmo est pater q̄ est sūma potentia. scdo filiꝰ qui est ꝑris noticia vl sūma sapia. tercio est spūssctūs q̄ est verꝰ amor. q̄ sic erit in ania que ꝓ extensionē amoris ꝑm modū sue paruitatis vt possibile est trinitatem beatissimā nitit imitari. qꝝ ꝓmo ibi erit de ipo ad quē tendit aliq̄ cogitādo vl intelligendo noticia anteq̄ꝫ amorꝫ desiderio in ipm possit aspirādo ꝓsurgere. q̄ cogitando cognoscere semp ꝓcedit affectionē amoris.

Itē ꝑm qꝝ dicit beatꝰ Dionysiꝰ. eccia militans imitat ꝑm qꝝ possibile est eccliam triumphantē. ergo ania fidet volens ꝓ amorē ꝓsurgere gradatim. ꝑm qꝝ est in ordinibꝫ angeloꝝ ꝓsurgit. ⁊ maxime mētes amantiū vl time hierarchie ꝓparant. in q̄ sūt tres ordines. scz throni cherubin ⁊ seraphin. Igitur necessariū est in ania ꝓsurgere actualit volente. qꝝ tres ꝓprietates vl officia istoꝝ triū ordinū imitet. Primo qꝝ sit thronꝰ. i. qꝝ cerra scz mūdanos honoꝝes. carnales affectiones. terrenas deliciaſ. vt solus deꝰ in ea sede ꝑparata in ipa resideat penitꝰ derelinquat.

Scdo qꝝ sit cherubin qd intelligit plenitudo scie. ⁊ hoc fit mediāte lumine diuinitꝰ imisso. q̄ mediante mens sup intellectualit cogitādo ꝑm humanā intelligentiā diuina cognoscit ⁊ celestia apprehendit. Postea oportet qꝝ sit seraphin. q̄ est ordo supmuli. qꝝ in illū quē ia mens cherubica cognouit. postea affectꝰ ipm solū desiderādo non aliud. ꝑ affectōes flāmigeras inardescat. ⁊ tūc est seraphin q̄ interptat ardens. Cū ei cherubin. cui appropriat cogitantꝫ cognitio ordinate ꝑcedit seraphin q̄ interptat ardor amoris. igit sic erit in aīa que ꝑ triplex officium angelicū nitit imitari qꝝ ꝓ cogitationeꝫ cognoscere ꝑcedit actualiter ardere. vt sine cogitatōe ꝓuia nullatenꝰ ꝓsurgat amorꝫ affectio. Itē ania ꝓ amorē cōsurgens nitit illis beatꝫ mentibꝫ sctōrū q̄ contēplant deū facie ad faciē ꝓformari. sed illis illic ꝑmo ē videre q̄ꝫ amore inherere. qꝝ nisi illā indicibilē plenitudinē intelligēdo cognoscerent. nullatenꝰ ipi ignitis affectōibꝫ in q̄rū delectatione britudo cōplet inauertibiliē adhererent. iō nisi nobis ꝓus esset cogitatio seu cognitio q̄ꝫ affectio amorꝫ ia nō cōformaremur mentibꝫ sctōrū in glia. qꝝ sic vident diuinā pulchritudinē vt in ipa ꝓ amorez sup omnē intelligentiā interiꝰ affectōibꝫ delectent. in his ergo intelligere ꝑcedit amare.

Itez ꝑm qꝝ ania in suis potētiꝫ ordinat. sic eodē mō naturalit ordinate vidi moueri. sed ego video qꝝ a sua ꝑmordiali creatōe ania tres hz potētias naturalit distinctas scz memoriā. intelligentiā ⁊ voluntatē. Memoria nihil aliud est in nob q̄ꝫ imētio diuine silitudinis. Intelligētia est in nob illud mediāte q̄ naturalit nō inuestigādo nec ratiocinādo q̄libet ania suū creatorē cognoscit. Volūtas est illa potētia ꝓ quā aīa sunz creatorē diligit ⁊ in ipm naturalit tēdit. ⁊ cer isto vltimo est rō q̄re affectꝰ humanꝰ nō potest satiari ad plenū ꝑ cupidꝫ diuitijs. delicijs ⁊ honoribꝫ. cū in solū deū tēdat. vt in ipo finaliter cōquiescat. Cū igit potētie intelligētie in q̄ est cogitatio vl cognitio ꝑcedit potentiā voluntatꝫ naturalit. in q̄ est ardor vl amoris affectio. igit morꝰ intelligētie. qui ē cogitare ꝑcedit motū voluntatꝫ q̄ ē amare.

nullꝰ igiꝫ intellectꝰ sine cogitatõe ꝑuia po/
terit amorꝫ affectiõe ꝛsurgere q̃ntũcũq; ig/
nitis affectõibꝫ vt diuinitꝰ eleuek. Itez ħ
idem videk in apꝑhensiua z ī motiua sensi/
bili. Ad ꝓmo necessariũ ē. vt illõ ad qõ ima
ginarie diligẽdũ mouear. q; il'ud antea sen
sibiliꝫ ꝑcognoscã. ante igiꝫ oportet me cõꝑ
hendere oculo exteriori vl' alio sensu aliqõ
de'ectabile q̃ in ipõ delecter vt illud hñdũ
desiderem. Igiꝫ sic erit in cognitiua z moti
ua rõne supioꝝ q; deũ siue aliqõ aliud dele/
ctabile anteriꝰ cogitẽ. q̃ ad ipm possim in/
teriꝰ affectõibꝫ aspirare. vl' in ipo aliq̃tenus
delectari. g̃ ꝑcogitare sp ꝑcedit amore cõ/
surgere. Itẽ fm q; dic̃ beatꝰ Dionysiꝰ in
ꝓncipio mystice theologie in ꝛsurrectõe a/
moris oportet oẽm intellectũ derelinque/
re z cogitatõez de creaturꝫ sensibilibꝫ. z etiã
tam de deo q̃ de angel'. sed illud ponere vi/
dek stultissimũ. q̃d em faciat animꝰ si nõ po
terit cogitare de deo vl' trinitate vl' angelis
Videk etiã tunc esse ī nube vl' in mari. q̃ cũ
semꝑ cognitio intellectꝰ ipꝫ amorẽ dirigat.
alik em sapia mystica nõ videk sapia sed ab/
usio vl' stulticia. Itẽ oñe illud qõ appre/
hendik. apꝑhendik sub aliq̃ intentiõe entis
scz aut vt vnũ. aut vt verꝫ. aut vt bonũ. g̃ de
us quoq̃mõ apꝑhendak. apꝑhendek sub rõ
ne entis vt est sũma vnitas. aut vt est sũma
veritas. aut etiã vt est sũma bonitas. Cum
igiꝫ nullo istorũ modoꝝ possit apprehendi
nisi ꝑ cogitationẽ. nã si apꝑhenderẽ vt vnũ
oporteret me cogitare de vnitate. si vt verũ
de veritate. si vt bonũ de bonitate. igiꝫ cum
amoris apꝑhensio apꝑhendat deũ inq̃ntũ
est bonũ. oportet necessario q; ꝑus ibi sit co
gitatio ꝑuia de ipa bonitate. q̃ in ipaz actu
aliꝫ ꝑ amoris affectiõez moueri. g̃ ꝛc̃. Cõ
tra. Videk q; sine cogitatõe ꝑuia vl' cõcomi
tante affectꝰ ꝑ amorẽ dispositꝰ libere moue
atur in deũ. z ꝓmo auctoritate magni hie/
rarche dionysij in ꝓn. mystice theologie di
centꝫ ad Thy. sic. Tu aũt amice thymotee.
circa mysticas visiões fortꝫ cõritõe sensus
derelinque. z intellectuales opatões z om/
nia sensibilia z intelligibilia z omia existen/
tia z nõ existentia. z sicut possibile est igno/
te consurge ad eius vnitionem que est su/
per omnem substantiã z cognitõez ꝛc̃. Cũ
igiꝫ fm ħ in ꝛsurrectõe amorꝫ mystica opor
tet derelinquere oẽm intellectualẽ opatõez
vl' cognitõem. z solũ fm vnitõem amorꝫ af/
fectuosi ꝛsurgere. q̃ est sup oẽm intellectuꝫ
z cognitõem. Igiꝫ sine cogitatõe ꝑuia vere
amans amoris affectõe cõsurgit. In tercia
translatiõe Dionysij dꝛ in mystica theolo/
gia ꝑ vnitõem dilectõis q̃ est affectiua vere
cognitõis. vnik deo itellectualik ignota co/
gnitione multo nobiliori q̃ sit cogitatio in
tellectual'. z in eo q; cogitatõem intellectua/
lẽ derelinquit sup intellectũ z mentẽ deũ co
gnoscit ꝛc̃. Cũ igiꝫ vt ibidẽ dꝛ ds nõ pos/
sit cognosci ꝑ intellectualẽ cogitatõem. co/
gnoscik verissime ꝑ tactũ amoris. igiꝫ vt pla
ne dꝛ necesse est oẽm intellectuꝫ derelinq̃re
z solũ ꝑ amoris affectũ ī deũ ꝛsurgere. Itẽ
dꝛ in. vij. de dīnis nomīb. oportet aũt vide
re nr̃am mentẽ hr̃e vtutẽ ad intelligendũ ꝑ
quã intelligẽda inspicit. vnitõem aũt exce/
dentẽ naturã mentꝫ ꝑ quã cõiungik ad ea q̃
sunt sup ipam. fm hanc igiꝫ dina oportet ī/
telligere non fm nos sed nos totos. totos
ipis statutos. z totos deificos ꝛc̃. Igiꝫ licz
in humanis ꝓmo oportet itelligere q̃ affici
in vera tamẽ z exprimẽtali cognitõe diuioꝝ
oportet ꝓmũ sentire ꝑ amorẽ q̃ ipm deũ q̃
sentik intelligẽdo cogitare. g̃ oportet cõsur/
gere ꝑ amorẽ vt ex isto statu cognitõis ī ipa
mente vera cognitio relinquak. nã illud scz
de diuinis qõ exprimẽtalik sentit affectꝰ. ve/
re etiã intelligit intellectꝰ. Itẽ in eodẽ ca
pitulo dꝛ de mystica sapia sic. Hanc igiꝫ ir
rõnabilẽ stultã z amentez sapiam excedentẽ
laudantes dicimꝰ q; est ois mentꝫ z rõnis z
omis sapie z prudẽtie causa. z ī ipa est om/
ne cõsiliũ. z ab ipa omis cognitio z prouden
tia. z ī ipa thesauri sapie z scie absc̃diti ꝛc̃.
Cũ igiꝫ ipam irrõnabilẽ vocet. nõ g̃ per rõ/
num iuestigatõez ꝓcedit. z cũ ipam stultam
appellet. nõ ꝓcedit sic̃ alia scolastica sciẽtia.
Ad ordinate ꝓcedẽdo ꝓmo ꝙscimꝰ oñe il
lud qõ diligimꝰ. si g̃ mistica theologia ꝓmo
ꝑ rõnes cogitãdo vl' meditãdo ꝓcederet si
cut videmꝰ in alijs nõ stulta a btõ dionysio
vocarek nec amens. i. sine mẽte. nã sine oñi
mentali cogitatõe vl' meditatõe affectꝰ amo
ris accendik. igiꝫ ex affectu amorꝫ relinquik
in mente cognitio nõ ecõuerso ꝛc̃. Itẽ ꝑs.
Gustate z videte ꝛc̃. Cũ igiꝫ gustare affectũ
respiciat amorꝫ. videre aũt intellectꝰ cogita
tionẽ vl' meditatõem. g̃ ꝓmo oz motu amo/
ris ꝛsurgere q̃ occultissimũ deũ itellectua
liꝫ cogitãdo cognoscere. nã hec ē regula ge/
neral' in mystica theologia q; ꝓmo oz hr̃e

practicā q̄z theoricā.i.vsum exercicij i corde q̄z ipi⁹ rei vl' eor̄ q̄ dicunt hr̄e noticiam.

Jtē illud idē appet autoritate cōmētatoꝝ Uercellenſ sup mysticā theologiā dicentſ. Jstud sapie negocij sensus imaginatōis. rōnis.intellect⁹.tā practici q̄z theorici vsus z officia suspēdit.z excludit oēm itellectuz z oīne itelligibile z ens z vnū z verū.z trāſcēdit speculū z enigma.z ipi dino spūi apicez affectōnis p̄ncipal' dīna dignatōne vnit rē.

Jgit nō req̄rit in mystica affectōe aliq̄ cogitatio vl' cognitio itellect⁹ Jtē h idē.pbat p rōnē in dīnis sumptā.qz mens rōne pficitur fm q̄ gradatim ascēdēdo ordiate ad diuina ꝓsurgit.sed ego video q̄ i ipa diuitate sunt tres psone.s.pr̄ z filius z spūſſctūs. pr̄ē summa potētia.filius summa sapiētia.spiritussanct⁹ amor cōnectēs.sz spūſſctūs q̄ē ver⁹ amor fm naturā z etiā fm nr̄am itelligentiā.nō fm tps est vltia psona i dīnis. Hā p̄mo est itelligere pr̄em generātē.scdo filiū genitū.tercio spūſcm̄ ꝓcedētē ab vtroq̄z. vltim⁹ q̄ z nobis ꝓpinq̄or est spūſſctūs. cū q̄ nia gradatim ascēdendo ordinate ꝓficiat oporter q̄ hēat p̄mo amorē q̄ appropriatur spūiſctō (qz spūſſctūs nob⁹ est affinior) anteq̄z habeat intelligētiā cogitādo.vl' etiā sapientiā q̄ appropriat filio. amoris igit affectio p̄cedit cog̃scere.z nō ecōuerso. Jtem aīa fm q̄ a deo fonte tot⁹ bitudinis recipit influentiā ad instar eccl'ie triūphantiſ ꝓficitur.sz ostat fm Dionyq̄ ordo seraphin q̄ interp̄tat ardens p̄mo vberi⁹ z pfecti⁹ recipit influentiā a deo q̄z ordo cherubin q̄ interp̄tat plenitudo scie. q̄ affect⁹ p ardorē amoris q̄ rñdet seraphin p̄mo z p̄ncipaliter afficit z mouet in deū q̄z intellect⁹ illud qō affectus desiderat cogitādo itelligit.qō intelligere rñdet cherubin.q̄ p̄mo affect⁹ mouetur i deū sine cogitatōe p̄uia intellect⁹ sz potius ipm seq̄tur. Jtē spūs rōnalis recipit a deo influentiā prio z p̄ncipaliē in q̄n tū ipi est affinior.sz affect⁹ maxie p amorez dispositi⁹ est sup̄m⁹ in rōnali spū.z p ꝓseq̄ns spūi increato ꝓpinquior.igit tangit apex affectus a deo p īmissiones igni amoꝝ in spū tanq̄z deo ꝓpinq̄or añq̄z habeat ipm appr̄hēdere intellect⁹ q̄ est potētia.multo pl⁹ affectu a creatore sup̄mo distātior.igit sp mouetur p̄mo affect⁹ in deū q̄z intellect⁹ cogitando intelligat. Jtē cū de⁹ q̄ gradib⁹ infinitis distet a q̄libet creatura ad hoc q̄ ipe ī ista miseria aliquā tū cognoscak.oz aiam sic approp̄inq̄re eidez vt quoq̄modo attingak ab ipa. cū q̄ solus amor faciat aīam approp̄inquare ad deū p sui extensionē.igit inq̄tū mens amat attentiꝰ intātū fonti lumis approp̄inquat.z per cōsequens inquantuz ꝓpinq̄or ē fonti lūis p amorē.intātū pl⁹ itellect⁹ illumiak ab eo p cognitiōez p̄mo igit in dīnis ē ardēdo amare q̄z intelligendo cognoscere. Hic soluunk argumenta.

Solutio. Dicendū fm beatū Dionysiū in p̄ncipio mystice theologie sapia ista dr̄ solū xp̄ianor. Unde fit dei cognitionē supponit z caritatiſ fūdamentū. Uñ nullus mortal' q̄ntūcūq̄z sit phs vl' sciens hanc sapiaz q̄ est i sup̄mo affectu mētis būane facultatē trāſcendens nec potuit nec poterit app̄hēdere rōnū iuestigatōe vl' intelligētie exercicio.sz solis filijs a solo patre etno ꝓsolationē expectātibus.p̄no etiam affectu misericordiē reserak.z iō mystica.id est clausa vl' occulta dr̄.qz a pauc⁹ cognita.

Uñ notādū q̄ dupler ē mod⁹ app̄hēdēdi fm duplicē naturalē potentiaz p̄ringēdk ad deū.nā q̄libet aīa hz potentiā intelligendi.z h est potētia intellect⁹.z potētia amādi q̄ affect⁹ dr̄.q̄bus deū app̄hendit q̄ē sūma veritas z sūma bonitas. Uñ intellectu apprehendim⁹ veritatē.affectu attingim⁹ bonitatē. Hcōm hec duo ē dupl'er via excellentie. Una q̄ dr̄ ꝓtēplatio.z h figurak p rachelem q̄ dr̄ venusta aspectu.qñ mens.illumine desup infuso dīnit⁹ hz meditādo.cogitādo solū celestia ꝓtēplari Alia ē affectu z h dr̄ ardor amoriſ.qñ.s.igne spūſcti desup misso aīa flāmigeriſ affectōibz ad solū deuz aspirās ipm solū desiderat.vt sibi p stricto rē amorē intimi⁹ vniak.z h dr̄ optia portio marie q̄ ardebat desiderio.vt dr̄ in Johe. Uñ sic nouū testamētū p̄stāt⁹ est veteri.sic via amoriſ siue pfectōis q̄ est i ardore amoriſ q̄ est designata p mariā ē nobilior oi meditatiōe vl' ꝓtētōe itellectuali q̄ designak p rachelē. Sz notādū q̄ ad h q̄ ysitas efficaci⁹ videak q̄ dupler ē ꝓtēplatio in itellectu. Silr z ardor amoriſ dupl'r acq̄rit i affectu. q̄dā em̄ ē meditatio l' ꝓtēplatio ab iferioribus ad supioza.q̄dā ecōuerso.s. descēdens a supioribz ad iferioza. De p̄ma dr̄miat Richard⁹ de scō victo.i archa mystica. oñdēs p q̄dragitaduas meditatōes l' ꝓsideratōes in creaturſ quō mens lumie itelligētie deco

rata ad cognitõem sũmi creatoris dz attingere. z sic israelitic⁹ ppl's puenit ab egypto p q̃dragintaduas mãsiões ad trã pmissiõis. sic aia fidel' p illas q̃dragintaduas ꝓsideratiões in sex g̃dibꝰ ordiatas vsq; ad cognitiones sũme vitat; attingit oi rõnali spũi adoptatã. Alia ẏo ꝓtẽplatio ẽ ecõuersio pcedens. nã mẽs lumĩe desup imisso fm regulas vitat; z rõnes et'nas q̃s fm dĩnas illuminatões in seipa pcipit meditãdo de iferioribꝰ creatur; indicat. z fm q̃ ãplioꝛi lumie aia desup irradiãdo infundit. sic intãto ifalibil⁹ fm illas cãs z rões q̃ sunt idẽ qđ de⁹ a q̃is creatura exẽplata z ideata pmordialit exiuit vitatẽ in creatur; z in oibꝰ affectibꝰ multo meli⁹ q̃; rõcinando anim⁹ pscrutat. nõ tm intelligẽdũ ẽ ḋn ista ꝓtẽplatio in affectione timiet. alit nlla eẽt. de istis vero nihil ad pñs. Multo ei excellẽtioꝛ z ml'to amabilioꝛ z ad obtinẽdũ facilioꝛ ẽ ardoꝛ amoris. Dz ad istũ ardorẽ amoris ẽ duplex mod⁹ attingẽdi. vn⁹ scolastic⁹ z cõis. alt⁹ mystic⁹ z secret⁹. Prim⁹ em̃ ẽ p modũ inq̃sitõis z eluatiõis. z incipit ab inferioribꝰ vsq; ad sũmũ p exercitiũ diuturni⁹ ascẽdẽdo Uerbi gra. mod⁹ em̃ amãdi deũ p meditationẽ puiã iste est. Primo em̃ fidel' discipul⁹ sensu exteriori siue oculo ꝓspicit creaturas exteriores. deinde etiã aliq̃ntulum ascẽdẽdo qđ ĩ ãpcepit oculo exteriori ĩ imaginatõe repositũ ꝓseruat. deinde magꝭ eleuãdo rõcinando z ꝓferẽdo vna cũ creatrice oĩm necessario inuenit. z sic puenerũt pbi ad cognitionẽ dei. Nã ipi vidẽtes tantã creaturarum magnitudinẽ tã decorã ordinatõem. tantã vtilitatẽ earũdẽ p ß ipi z q̃libet ali⁹ vnũ creatorẽ potentissimũ. sapientissimũ. optimuꝫ infallibilit cognouerũt. z ß p potẽtiam aie supioꝛẽ sensu exteriori z imaginatõe que rõ nuncupat. Deinde ex ista ꝓsideratõe creaturarũ q̃dam habit⁹ p pdicta in intellectu relinquit. vbi pmordiale fundamẽtũ creaturarũ relinquit z esse nõ tm̃ p ꝓspectioneꝫ creaturarũ. sed p irradiationẽ z illuminationẽ imissam q̃dãmodo mens a deo ad contemplãda dina pclari⁹ eleuat. z ß potentia vocat intellectiua siue intellect⁹ q̃ solũ in meditatõe pura ꝓsistit. Ultimo ois meditatio vl' ꝓtẽplatio sine affectiõe amoris subsequẽte parũ pdest aut nihil. Unde dic̃ Aug⁹. q̃ licet sp volitãdo cogitare z amãdo inherere vt sp cognitio vl' meditatio pcedat affectionẽ amoris. scdo etiaz aia fidel' sine oibꝰ aliꝭ creaturꝭ p solã cognitõnem imissam a deo ĩ ipo afficit. Alt⁹ aũt mod⁹ ꝓsurgẽdi in deũ ẽ ml'to his oibꝰ nobilioꝛ. pdictꝭ etiaz ad hñdũ facilioꝛ. z ß est sapia vnitiua que ẽ in amoris desiderio p affectões flãmigeras supi⁹ aspirãdo. q̃ diffinit a btõ Dion⁹. i. viij de dĩnis noibꝰ sic. Sapia ẽ diuinissima oi cognitio p ignorantiã cognita fm vnitionẽ sup mentẽ q̃n mens ab oĩm aliꝭ recedẽs postea etiã seipam dimittẽs vnita ẽ supersplendentibꝰ radiꝭ inscrutabili z pfundo sapie illuminata. Unde in hac sapia fm q̃ dicitur ĩ ꝓncipio mystice theologie sic sensus z sensibilia derelinq̃ intelligibilia z nõ intelligibilia zc. Unde ista sapia sine oi inuestigatiõe vl' meditatiõe puia amanꝭ affectũ sursum trahit. Unde non ibi oportet cogitare nec de creaturꝭ nec de angel' nec de trinitate. ḋa ß sapia ñ p meditatõz puiã sz p affect⁹ desideriũ hz aspirãdo ꝓsurgere Dz notãdũ q̃ ista sapia alio mõ intelligit in pficientibꝰ. alit in pfectꝭ. Proficiẽtes em̃ necesse hñt se purgare p viã q̃ dicta ẽ. s. p hũilitatẽ z ꝓtritõem. z illuminatõnẽ p modũ oꝛonis. z postea aliquãtulũ cogitando ipi deo desup inflammanti occurrere. nõ tm̃ meditando de deo l' angelis. vt dictũ est. sed ꝓsurgẽdo fm illaz viam q̃ imediate seq̃tur viã purgatiuã ĩ expositione minoꝛi de pater nr̃. q̃ est oꝛo ĩ spũ z veritate. Sed postq̃ affect⁹ se exercendo diuturnius vel cogitãdo fm q̃ ibi dz diligenti⁹ se exteriit. tũc dimittit ois cogitatio vl' meditatio z solũ p amoris desideriuz q̃tienscunq; vult vel de die vel de nocte. intus vel extra ad vnitionẽ ipi⁹ dilecti soluz aspirans anim⁹ ꝓsurgẽdo se erigit. z ibi amoris affectio pcedit cogitationẽ. nã illud qđ sentit affect⁹ vere itelligit itellect⁹. z sic dicituz ẽ de ꝓtemplatiõe q̃ duplex est. Una q̃ ascendit alia q̃ descẽdit. sic in affectõe amoris. nã fm viã scolasticã q̃ dicta est ascẽdit ab inferioribꝰ creaturꝭ vsq; ad affectũ amoris. in sapientia aũt mystica cõtrariũ est. nã ille ver⁹ amoꝛ q̃ est spũsctũs tercia ꝑsona ĩ dĩnis et vltima respectu oꝛdis ꝑsonaꝝ nobis ẽpinquioꝛ z ꝓma in cõsurrectione affectiua ĩ deum. Unde ipe spũsctũs p ignẽ amoris tãgit z inflãmat supmũ affectiue apicem. z indicibiliter sine oĩ cogitatiõe vel rõnis discretione ad se trahit. Unde sic lapis suo pondere trahitur z ferꝭ naturaliter ad sũ centrum

inferi⁹. sic aper affect⁹ suo pondere et directione ĩmediate ꝛ sine aliq̃ obliquatõe. absq̃ omi puia vl' cõcomitãte cogitatiõe surſũ ferk in deũ. Uñ illa potẽtia que est affect⁹ ꝛ supmũ in spũ hois spũisctõ ĩmediate amoris vinculo est vnibilis. Et hec potẽtia vt est supmũ in spũ q̃i ab omnib⁹ ignorak. nisi ab illis in q̃bus ab igne sctiſpũs ĩmediate affect⁹ tangik ꝛ mouek. Uñ Dionysi⁹ hanc virtutẽ vocat ĩmediate motã a spũsctõ. ꝛ fm istã pcedit tota ipa mystica theologia. ꝛ dic sic. Est ꝛ nunc a nobis lex pdiffinita. veritatem de deo docẽs nos asseuerare nõ in psuasibilib⁹ humane sapie verbis. sed in demonstratiõe a spũ more theoricaꝝ virtutũ fm quã ineffabilik ꝛ ignite. ineffabilik ꝛ ignote cõiungimur fm meliorẽ nre intellectualis ſturis ꝛ opatõis vnionẽ ꝛc. Unde fm istã virtutẽ motã a spũsctõ ĩmediate ẽ multo maior de deo cognitio q̃ꝝ p omnẽ intellectum vl' rõnẽ inuestigãdo. Uñ pmũ tangik supmus aper affect⁹ fm quẽ mouek p ardorem in deũ. ꝛ ex isto ꝓtractu relinquik in mẽte verissima cognitio intellect⁹. nã illud solum qđ sentit de diuinis verissime apphendit intellect⁹. vt dz in fine principũ mystice theologie. sic p vnitionẽ dilectõis que ẽ affectiua vere cognitõis vnik deo intellectualiter ignoto ꝛc. Ex qua etiã vnitiõe ingeniũ ad inuestigãda occulta mirabilik clarescit. p hanc etiã imaginaria ꝛ fantastica dirumpunk. p hãc etiã sensuũ exteriorũ inordinatio q̃i quodã retinaculo interiori refrenak vsq̃ etiã ad carnis sensualitatẽ. corruptõez corpoꝝ pestiferorũ mortificando affectus ibi. ignite affect⁹ redundat. nã quãto mens plus aspirãdo erigik. tanto plus debilitak ipius carnis male inflãmantis corruptio. Per hoc p magna pte scolastici ꝛ mystici doctoris diuersitas ptz. nã fm diuersos intellectus vtriusq̃ pcedũt argumẽta.

Respõdek ad rõnes prius factas.

Nunc rñdendũ est ad rõnes pri⁹ factas. Ad pmũ dicendũ q̃ illud. ĩ meditatõe mea exar. ignis ꝛc. intelligik in pficientib⁹. nã qz in talib⁹ nõdum adhuc ardor amoꝛs habũdat. ꝓpter hoc opoꝛtet q̃ aliquãtulũ affect⁹ meditãdo fm illaz viã que dicta est in expositõe minori dñice oꝛonis. nõ aũt cogitãdo de angelis. de supcelestib⁹. de deo vl' trinitate efficaci⁹ excitek. qđ tñ in tercio statu in via vnitiui amoꝛs p fecto iã exercitato cogitatio ꝑuia dimittit. sicut videm⁹ in pontib⁹. q̃ in pontꝛ edificatione ligna lapidib⁹ supponunk. postea iam ꝛstructo edificio muri lapidei firmitate pcta cũcta ligna amouenk. qz sine ipoꝝ obsequio structura muri lapidei põt pstare imobilis. Sic etiã h̃ in pficientib⁹ cogitatio p̃dicto mõ pmittik. deinde sequik affectio amoris. qua pfectõe obtenta rot⁹ cogitationis vl' meditatõis ꝑuie vl' cõcomitanꝛs obsequiũ vt sup̃ dictũ est ãmouek. Ad scõm dicendũ q̃ illud bene ꝓcedim⁹. Inuisa posſum⁹ diligere. incognita nequaq̃. nã sapia mystica supponit cognitõem dei. Uñ in ꝓncipio mystice theologie vocak sapia tpiano rũ. Uel alit. qz duplex est cognitio. vna pcedit amoris affectũ. In pmo eiñ affectu vel pcessu fm viã scolasticã cõmunẽ. est ibi primo cognitio p creaturas de deo vl' p intellectum anteq̃ in ipo amoris affectio accẽdatur. ꝛ fm hoc illud Augustini. intelligik. Dz in pcessu mystico fm Dionysiũ amoris affectus intellect⁹ cogitationẽ pcedit. vt dictuz est. ꝛ de vtraq̃ loquik ꝓpha dauid. Uñ q̃ꝝ ad pmũ dic. In meditatõe mea exar. ignis De alia. Accedite ad eũ ꝛ illumi. s. p cognitionẽ veritatis. ꝛ ista cognitio est certior q̃ꝝ ma ꝛ infallibilior. sic multotiẽs aliqđ p aliqua signa que videnk in ipo esse delectabile ad vescendũ cognoscik. ex q̃ cognitiõe ad h̃ vt comedak appetit⁹ videntꝛ q̃ꝝ pluries inardescit. postea qñ illud gustak amplioꝛ ꝛ certioꝛ cognitio ex ipso gustu relinquik q̃ꝝ illa esset q̃ ipm gustũ pcesserat. sic ꝛ in his eodẽ modo intelligik. Ad terciũ in diuinis ꝛc. dicendũ. q̃ vez est fm modũ cõem ꝛ ipa aia actualit cõscendẽte. fm aũt pcessum mystic cõtrariũ est. ꝛ sic pcedit ista obiectio alterius partꝛ. qđ ptz in pcessu ipoꝝ argumẽtorũ. Per h̃ patz aliud de cherubin ꝛ seraphin. vez est q̃ntũ ab infimis supi⁹ ascẽdendo. ꝛ sic cogitatio pcedit amoꝛẽ. sic cherubi pcedit seraphin. Tertiũ aũt est descẽdẽdo. nã pmo ꝛ pncipalit recipit influentiã a deo seraphin q̃ꝝ cherubin. ꝛ sic sil'r descendẽdo p mo mouek affect⁹ p amoꝛẽ i deũ q̃ꝝ illud qđ sentit affect⁹ pcipiat intellect⁹. ꝛ sic currit secũda ps Tertie ptis. Ad q̃ntũ dicẽdũ q̃ nõ est sil'e de beatꝛ ꝛ viatoribus. Illaz beati ipam claritatẽ lucis eterne vident facie ad faciem absq̃ vlla ãmixtiõe fantastica vl' corpis corruptione. obtenebrante caligine. vl' medio

contẽplantes. z ideo est ibi sũma ordinatio qz nullũ est ibi impedimentũ. iõ ꝓmo naturaliter intellect⁹ diuinã pulchritudinẽ apprehendit q̃ in ipa affect⁹ vnione indissolubili delectek. In viatoribꝫ licet amẽt existentes in corpe. tamẽ sicut dic̃ phus intellectus human⁹ est fantasie ãmirt⁹. iõ omne intelligibile z maxie summuz intelligibile. qõ est de⁹ ipe fantastice apphendit. q si etiã p amorẽ z illumiationẽ diuinit⁹ imissaz ab intellectu ãmixtio fantastica separek. semp tamẽ intellect⁹ q̃ntũcunq̃ celit⁹ illuminek. deũ modo finito z limitato apphendit. qui nõ imensus z infinit⁹ est. et iõ oĩis intellectualis cogitatio semp est impura z imũda Et ideo in pñti si vera sit cõsurrectio mystica iubet ipam Dionysi⁹ ab amoris affectu totalit sequestrari. z p solũ ardoris amorẽ cõsurgere. qz si tot⁹ sit desiderabil sicut in canticꝭ dr. nõ tamẽ totus cõphensibil nec i pñti nec in futuro. Et inq̃ntũ efficaci⁹ i ipa cõsurrectõe oĩis intellectiua cognitio rescindit intantũ ardoris affect⁹ veluti liber supenatans citius qõ desiderat apphẽdit. Et hoc summe cauendũ est vt nulla cognitio intellectual⁹ se amoris vnitiui cõsurrectioni admisceat. Ad sextũ dicenduz est. q solutũ est ſm duplicẽ modũ consurgendi p amorẽ vt dictuz est. nec̃ de trinitate nec̃ ō angelis. Per illud idẽ soluit septimũ Ad octauũ dicendũ est. q licet mod⁹ cõsurgendi mystice stult⁹ z irrõnabil ignorãtibꝫ hãc sapiam videak. tamẽ sapientissime z mira ꝓcedit ordinatiõe. nã solo pondere z discretione amoris affect⁹ verius z certi⁹ z infallibilius in ipm quẽ diligit ferk q̃ oculus corporalis aliq̃ sensibile videat. vel intellectus possit de deo p cogitatõem aliquã apphendere veritatẽ. Si querit. qd igit cogitabo cũ de deo cogitare nõ debeã nec de angelis dicendũ q solũ aspirat z cogitabit. vnde tũc sine aliq̃ cogitatõe de deo vl de alijs si mens ſm viã purgatiuã est aliq̃ten⁹ ꝑparata si nesciret alia dicere nisi ꝟ mõ ꝓsurgere. dicens sic. O dñe q̃ te diligã. q̃ te constringã. si hoc sepissime frequentaret cit⁹ se sciret exprimẽtalit inflãmari q̃ si de secretissimis celestibꝫ z etna generatiõe vl ꝓcessione milies cogitaret. Und̄ ista est optima stultitia. de q̃ dicit beat⁹ Dionysi⁹ sic. Hãc igit stultã z irrõnabilẽ z amentẽ sapiam excedẽt laudãtes dicim⁹. q ois est mentis z rõnis z prudẽtie cã. sic̃ dictũ est supꝰ in opponẽdo. Ad nonũ dicẽdũ. q de⁹ ſm ꝓsurrectionẽ illi⁹ sapie apphendit p modũ entis. nec vt vnũ. nec vt verũ. nec vt bonũ. Sz q̃ ista vis anie supma q̃ est apex affect⁹ tangit ab igne amoris illo motu z tactu scintillat affectus aspirãdo in deuz. iõ beat⁹ Dionysi⁹ istos doctores scolasticos z speculatios cõfutat. qz omia se scire existimãt. cũ tñ de vera sapia q̃ mens ad deũ trahit parũ aut nihil nisi forte cõiecturãdo vl opinando cognoscãt. z talibꝫ nõ debere vllaten⁹ istã verã sapiam ꝑparari. ad Thy. scribẽs dicit sic. Vide aũt ne q̃s indoctoꝝ ista audiat. Indoctos dico q̃ existẽtibꝫ sunt firmati rẽ. z intales irridẽs sic infert statim post. q̃ sua estimatione credũt dina ꝑcipe ingenio vel scie plenitudine. sic indoctos aũt dicoꝝ. z post vere putãtes ea q̃ ſm ipos est cognitiõe scire eum q̃ ponit tenebras latibulũ suum rẽ. Et ħ est. qz ista cognitio est totalit supꝫ mentẽ. z vbi oĩis intellect⁹ deficit q̃ nõ apphẽdit nisi sub rõne veri vel boni. Mystica vero theologia p apicẽ affectõis docet discipulos veritatis ꝓsurgere p amorẽ. imo quod plus est nunq̃ actualit mens posset istꝭ motibus ꝓsurgere si aliq̃d cogitaret ꝓsurgens imo mirabilit deprimerek a sua elevatione affectio. sed pot⁹ intellectiuã q̃ pedissequã subtractã relinquit inferius. z sine sui obsequio ad dilecti vnionẽ consurgit motibus sursum actiuis. ab ipa eminentius elevata plus distat ab ea q̃ ab ortu solis meridies. z hoc quotienscunq̃ vult de die sine nocte centies vel millesies si corpus posset sustinere. z q ita sit. exemplo materiali ad ꝑsens vtar vt valeas intelligere. Considero motum lapidis suo pondere naturalit descendentis ad centruz. Sic p pondus amoris affectus dispositꝰ in deũ sine oĩi cogitatione vel deliberatiõe ꝓsurgit veluti in suũ cẽtrum se extẽdens. z motibꝫ istis se elevat in cõtinuo desiderio. cuius complementum et intuitus quietem in eterna beatitudine obtinebit. nisi quãdoq̃ ad modicũ temporis sicut est in raptu diuina subleuatione supseipm non natura sed gratia sublimek. Sz si hoc non potest percipere doctor speculatiuus vel scolasticus discipulus audiat ab apostolo qui fuit principalis hierarcha huius sapientie quã nullus sapiẽtiũ grecoruz intelligere potuit. quoniã hec sapiẽtia solũ

spiritali examinatiõe cognoscit. De q̃ loqui
tur Cor. d. Spũs nr̃ spũi diuio vnit⁹ sen/
tit q̃ sunt ei⁹. ⁊ hec sapia est quã int̃ pfectos
loquebat. Vñ hoc est illud qd̃ dñs pmisit
apl'is cum dixit. Induimini v̄tute ex alto.
Vñ sicut sacerdos induit se a capite. sic aĩa
induit a pte sũmi affectus. Vñ p̃mo tangit
igne spũ sctĩ q̃ aliqua cogitatio veniat. Pa
tet g̃ euident q̃ aĩa vere amãs põt consur
gere in deũ p affectũ accenso amor⁊ deside/
rio sine aliq̃ cogitatione preuia ⁊c.

¶ Explicit mystica theologia sctĩ Bona/
uenture doctoris seraphici.

¶ Incipit fasciculari⁹ doc. seraphici sancti
Bonauẽture de exercicijs spũalib⁹.

Scire debes q̃
q̃uis omĩa q̃ in diuĩa scriptu/
ra repiunt. ĩmo celũ ⁊ t̃ra ⁊ om
nia que ĩ eis sunt de deo loquant ⁊ instruãt
nõ tñ omĩa ꝯueniũt ad vtilit̃ meditandũ. s⁊
ea debes poti⁹ ad meditandũ suscipe vnde
ampli⁹ timore cõcutier⁊ vl' accender⁊ ad a/
morẽ. Sunt aũt quedaꝫ generalia circa
que frequẽti⁹ exercitia deuotiversant. vide
licet mẽoria pctõrũ qua cõpungunt ad cõ/
punctionẽ vel dolorẽ. Memoria mortis q̃
vt omĩa hui⁹ mũdi oblectamẽta gl'am ⁊ ho
norẽ altũ statũ vilipendãt accendunt. Me
moria extremi examĩs. q̃ inflãmant ad bo/
na opa pagẽda. vt tũc cũ iust⁊ mereant acci/
pere p̃miũ meritoꝝ. Memoria penarũ in/
fernaliũ. qua oĩa illicita licet dubia respu/
ant timore tormẽtoꝝ. Memoria celest⁊ glo
rie. vt hic q̃escant ⁊ exultent in spe. ac vt illic
sint digni gl'a nitant se ver⁊ v̄tutib⁹ adorna
re. Memoria bñficioꝝ dei. ⁊ maxĩe bñficij
incarnatõis. ne gr̃e largitori ĩueniant ingra
ti. Vt aũt de his cogitare eo promptius
ad manũ valeas. habeas aliq̃ generalia vñ
tu valeas plura elicere. De vnoq̃q̃ p̃misso/
rũ hic inserunt. vt data occasiõe sapienti sa
pientior fiat. ⁊ ex pauc⁊ plura eliciat sic ipsi
cõgruit cogitãti. Esto igit̃ anĩal mundũ
ruminãs ⁊ reuoluẽs ea ⁊ ip̃is sil'ia in corde
tuo vt ita inutilia ⁊ vana possis a memoria
remouere. Qualit̃ fiat mẽoria pctõꝝ.

Vt tibi de memoria tuoꝝ pctõꝝ na
scat cõpunctio. talib⁹ stimulis te cõ/
cute meditando. Cogita ⁊ vt sentire valeas
diligent̃ stude q̃ntũ vnũq̃dq̃ pctm̃ deo di/
spliceat. Reuolue q̃ supbia eiecit lucifer⁊ d̃
celo. Inobediẽtia adã de paradyso piecit.
Luxuria subuertit zodomã ⁊ gomorram. ⁊
pene totũ mũdũ in diluuio submersit. Xp̃s
p pctõ mortẽ sustinuit amarissimã. ne pctm̃
inultũ remaneret ⁊ sue iusticie nõ satis fie/
ret. Cogita scd̃o q̃ de⁹ alit̃ iudicare non
poterit q̃ opa nr̃a merent. Est em̃ de⁹ equi
tas quedã intelligibil'. incõuertibil'. atq̃ in/
declinabil'. nõ min⁹ maloꝝ pena q̃ btõruꝫ
gl'a. Igit̃ tibi reddet iuxta opa tua. Nõ igit̃
palliem⁹ vl' blãdiamur nobis. quia non est
ita durũ ⁊ deus est misericors. Cogita de
peccatis tuis p̃terit⁊ ante cõuersionẽ. cogi/
ta q̃ multa sunt in locutiõe. opere ⁊ consen
su. In cogitatione tot sunt q̃ nequeas nu/
merare. Cogita q̃ turpia precipue ad car/
nalia. in q̃bus tamẽ minus ĩmoreris ne de
lectatio surrepat. Cogita q̃ grauia q̃b⁹ de/
um offendisti. ⁊ rursum xp̃m q̃dãmõ cruci/
fixisti. Cogita de peccat⁊ post cõuersionem
tuaꝫ. q̃ semp tam negligens tã tepidus tot
annis sine pfectu fuisti. ⁊ vide de singul' tu/
is criminib⁹. numera ea si potes in cõspectu
dñi. ⁊ pete veniam de p̃teritis. adiutoriũ de
p̃sentibus. cautelã cõtra futura. Deinde
cogita inquanto satisfecisti p istis. certus q̃
quicq̃d hic nõ reddider⁊ ĩ futuro a te exige
tur vsq̃ ad minimũ quadrantẽ. Nullũ em̃
malũ impunituꝫ erit. sicut nec aliquod bo/
num irremuneratuꝫ. Demum cogita q̃
iudicia dei sunt inscrutabilia. nescis si in
gratia. nescis si vere cõuersus. quid in te la/
teat quod deuꝫ nõ latet. sed offendit. nescis
si pseueraturus. Hec rumina. hec cogita. ⁊
si bene sentis ea non altum sapies de teip̃o.
caue tamen desperationẽ si pfundius hu/
iusmodi meditatõnib⁹ te ĩmerseris. atq̃ ita
huiusmodi meditationes digere vt nõ ab/
sorbearis tristicia nimia ⁊ deiectiõe. sed vt
instigeris ad vite emendatõeꝫ ⁊ tolerantiã
omniũ tribulationũ.

Generalis mod⁹ ad formãdũ meditati/
ones de morte.

De morte tua ita poteris formare
meditationes tuas. Primo vt ho/
ram mortis semper suspectam ha/
beas. Cogita q̃ improuise mors veniet.
quia sicut fur q̃n minime putab. q̃n mime

disposuisti. quando adhuc diutius viuere sperabas. ⁊ tamen adhuc multa agere cogitasti ꝓut experientia quotidiana te satis sufficienter docet et docuit de pluribus tibi notis. Reuolue deinde ordinē q̄ ad mortē deuenit. ⁊ habe te nōnunq̄ sic si statim eēs moriturꝰ. ⁊ meliꝰ senties que sequunt. Cogita igit qualit p̄cedit mortē grauissima infirmitas. cuiꝰ alie infirmitates nō sunt nisi sic p̄cones. vide grauitatē huiꝰ infirmitatꝭ. Cogita horrorē naturalis inclinatōis appetentꝭ ꝑmanere. Cogita deinde cū iā homo sentit se hic trāsituꝝ. siue medicꝭ h̄ dicentibꝰ. siue si ipe ꝑ se senserit. q̄ntus tūc erit clamor cōscie. q̄ntus remorsus in eo q̄ se non disposuit. Tūc em̄ ipa pctā ad memoriā cōfluunt ⁊ cogita de singul' pctis tuis ⁊ passionibꝰ ꝓprijs singularit. q̄ntū tūc de eis dolebis qꝛ nō vicisti. Cogita si tali articulo mortis esses ꝯstrictꝰ ⁊ vicijs ⁊ ꝯcupiscētijs ligatus. q̄nto desiderio desiderares vnā horaꝫ vl' annū sanitatꝭ ꝓ emendatōe. Cogita homo cū ad illā horā venerꝭ. ⁊ hinc trāsibis. ⁊ tp̄s p̄teritū cōparauerꝭ ad et'nitatē ad quā trāsibis. q̄ꝫ breue tibi videbit. tota vita tua apparebit tibi breue somniuꝫ. ⁊ ita tibi erit totū tempꝰ ac vita. ac si ꝑ modicū spaciū puta iter medie leuce ꝑrexisses. Cogita etiam q̄ntꝰ erit dolor ille. cū vides q̄ ꝓpt' tā paruā delectationē illa sempit'na gaudia amisisti. Cogita q̄ꝫ amara erit sepatio cuꝫ ab his q̄ viciose dilexisti separeris. puta ab honore tuo. q̄ hic ī alto statu totꝭ viribꝰ honorē q̄sisti ⁊ a voluptatibꝰ. ⁊ sic de alijs. Considera dispositionē morientꝭ quō totū corpus nigrescit ⁊ rigescit. oculi contabescūt. Cogita quō demones sint ibi tāq̄ꝫ rugiētes parati ad escam expectātes. deinde imagīare quō anīa ī egressu a corpe suo cū incipit ꝯsiderare regionē ignotā q̄ tot demōes eā expectēt q̄ꝫ inuite exiret. q̄ꝫ libent' rediret ad corpus suū. sed nō p̄t. qꝛ clause sunt fenestre sensuū ⁊ aditꝰ vitales. Cogita quō tūc singuli sp̄s viciorꝫ ad eā occurrēt q̄rētes sua ī eis. Spiritus supbie. supbiā. spūs luxurie q̄rit luxuriā. q̄libꝫ q̄ sua sunt. ⁊ sic de alijs Ultimo aduerte quō aīa egressa de corpe statim statuit añ tribunal iudicꝭ et feret snīa que ex hoc tūc vsq̄ꝫ in et'nū non reuocabit. Et vbicūq̄ꝫ tūc lignū ceciderit ibi manebit. Demū cogita q̄ tandē corpꝰ tradit sepulture ⁊ ꝑpetue obliuioni. hospes h̄ fuit vnius noctis ⁊ abijt. ⁊ memoria eiꝰ recessit a t'ra. Poterꝭ aūt modū hunc ꝯriū sumere d̄ morte iustorū. nā iusti vidētes se de h̄ mūdo migraturos gaudēt in testimonio cōscie. exultāt q̄ liberant' de istis miserijs. qꝛ hic nō fuerāt ligati cōcupiscentijs. nō dolent hinc exire. et sic de alijs.

Generales modi ad formandū meditationes de penis infernalibꝰ.

De penis īfernalibꝰ. imaginare ip̄m infernū s̄m quasdā sil'itudīes a sanctis sup hoc positas. Aspice igit' chaos horribilissimū. lacū subterraneū. puteū ꝓfundissimū. ⁊ totū ignitū. Itē imaginare ciuitatē magnā ⁊ horribilē ⁊ penitꝰ tenebrosam obscurissimis ⁊ t'ribilissimis flammis succensaꝫ. clamātibꝰ. vlulantibꝰ ⁊ plangentibꝰ vniuersis p̄ inexplicabilibꝰ doloribus. ⁊ sil'es sil'itudines poterꝭ cogitare. Cogita de penarū acerbitate. Dicit' eī ignis ille ad ignē nostrū tanti esse calorꝭ quāti noster ignis ē ad depictū Et ita cogita d̄ frigore ⁊ fetore. Huiꝰ penalitatꝭ acerbitas patꝫ ex stridore dentium. ex gemitu ⁊ planctu ⁊ blasphemia. ⁊ sic de alijs. Cogita de penarū multiplicitate. Ibi em̄ est ignis inextinguibil' obscurissimꝰ. frigus intolerabile fetor horribil'. tenebre palpabiles. Ibi erit pena in om̄i sensu. In visu ꝑ horribiles visus ⁊ aspectꝰ demoniorū. In auditu per lamentabiles gemitꝰ ⁊ clamores de miserabili societate ⁊ crudelitate tortorū sine oī misericordia. in torquēdo nō fatigant' nec ad miscdiam cōmouent'. Insultabūt dicentes. vbi nūc gloria. vbi nunc altꝰ status. vbi superbia. Cogita quō nūc ibi ꝑ membra q̄bꝰ quis peccauit eisdē puniat'. ⁊ omībꝰ mēbris malus penā sustinebit. Cogita etiā de pena interiori. videlicꝫ remorsu interiori conscie ⁊ vermis eorꝫ q̄ nō morieť. Quis potest sufficient' cogitare quātū doleant q̄ illā penā modicis laboribꝰ ⁊ breui tpe nō euaserunt. Itē interne passiōes maxime regnabunt ī eis. erunt em̄ maxime iracūdi ⁊ inuidi: ⁊ erūt ita simul sic canes rabidi. Itez recordabunt' prioꝝ delectationū ad augmentū pene. Unde ibi lamentabunt' dicentes. Quid nobis ꝓfuit supbia. Cogita de duratione penarū. q̄ scꝫ nunq̄ꝫ sit finē habitura Non post mille milia annorū. īmo nō post tot annos quot anni p̄nt in milibꝰ numerari. quia nulla ibi redēptio. nullꝰ ibi finis.

Generales modi meditandi circa extremum iudiciū.

De extremo examīe cogita q̄nt⁹ tūc fiat terror. Ip̄a em̄ angelica tuba. mirabilia. t̄rēda scz fulgura choruscationes ꝑcutiēt corda hoīm ⁊ pauere facient. Cogita si potes magnitudinē ire iusti iudicꝫ venientꝫ ꝯ eos q̄ eum offenderūt. Et q̄ntū mali terrebunt̄. Imaginare quō et q̄ꝫ amara fiet ibi diuisio. Ponent̄ omēs iusti. humiles. mites ad dexterā. Suꝑbi. inuidi luxuriosi ⁊c. ad sinistrā. āmodo nō ꝯiūgēdi. Nūc sunt duo ī mola vna. in domo vna ⁊c. ⁊ vn⁹ assumet̄ ⁊ vnus relinquet̄. Cogita q̄d timoris. ⁊ q̄d horroris. q̄d āmiratōnis erit suꝑbis. elatis hui⁹ mūdi cū se abiectos viderint. ⁊ pauꝑes. viles ⁊ despectos. q̄s insanos putabāt ad dexterā xp̄i in gl'ia viderīt assistentes. Tūc pniam ītra se agētes dicēt. Ecce hi quos habuimus in derisum aliq̄n Ecōtra iusti stabūt in magna ꝯstātia aduersus eos q̄ se angustiauerūt Cogita quomō oīꝫ opeꝝ ibi ⁊ cogitatōnū fiet redditio. Hierusalē scrutabit̄ in lucernis. i. hi qui appare bunt velut scti inuestigabunt̄ ibi. ⁊ q̄cq̄d in eis occultū fuerit ad lumen veniet. Testes erūt diabol⁹ q̄ oñdet nobis oīa q̄ fecimus. vbi ⁊ q̄n ⁊c. Itē ꝓpriū scelus. ⁊ toi⁹ mūd⁹ dabit testimoniū ꝯtra pctōres. Cogita q̄modo xp̄s exhibebit passiōis sue insignia. ⁊ q̄mō ꝑ illā xp̄s exprobrabit q̄ eā ꝯtēpsimus. Cogita de illo horribili tonitruo ⁊ irreuocabili snīa. Ite maledicti ⁊c. Cogita d̄ dulcissima inuitatōe iustoꝝ ad sempit̄nā cenā ꝑ illā vocē Venite ⁊c. Cogita q̄ꝫ magna sint oꝑa miscdie ⁊ pietatꝫ. cū ea solū xp̄s ad iudiciū suum adducere videat̄. Cogita q̄ iusti ibūt in vitā et̄nā. iniusti ī suppliciuꝫ sempit̄nū. Et hec duo loca ꝑ chaos magnū diuisa semꝑ ꝑmanebūt.

Generales meditationes de gloria celesti.

De gaudijs suꝑcelestib⁹ imagīare locum illū ꝑ imaginarias sil'itudines a sctīs ꝓ nostra capacitate inuētas Est em̄ ciuitas ex auro purissimo. gēmisq̄ꝫ ꝑciosis mirabilit̄ constructa. singule porte ex singulis margaritis. ⁊ camp⁹ spaciosissimus ac speciosissim⁹ oīm florū pulchritudine decorat⁹. Ibi estatis amenitas. ibi odoris suauitas ⁊c. Cogita quātū potes q̄ntū erit gaudiuꝫ ex visione sctīssime trinitatꝫ in qua relucet exemplar omīs pulchritudīs, omīs bonitatis. omīs suauitatꝫ. q̄ꝫ vidēdo omīa scienda scies. ⁊ quicq̄d volueris habebis in illa. In illa em̄ visione beatificaberꝫ. Cogita de visiōe hūanitatꝫ xp̄i. q̄ hic fuit ꝓpter nos pauꝑ ⁊ vilis hō. ibi sublimis de⁹ ⁊ homo. Cogita de gaudio qd̄ habeb̄ ibi ex societate gl'ose v̄ginis. omniū scōrū. apl'oꝝ. martyrū. confessoꝝ. v̄ginum. ⁊ de cuiuslibꝫ gaudio gaudebis ⁊ tu. Cogita de dotibus q̄s ibi corp⁹ tuū recipiet. q̄ sunt īmortalitas impassibilitas. summa agilitas. ⁊ maxima speciositas. Cogita de dotib⁹ anīe q̄b⁹ ipsa anīa replebit̄. que sunt plenitudo scīe ⁊ leticie. Cogita de istꝫ dotib⁹. q̄ꝫ multa alia cōsequeris. videlicꝫ securitatē. qua nō timebis eijci. nō timebis a temptatōe vinci. inde tibi libertas summa. inde sanitas. inde voluptas. inde amicicia. inde honor. inde cōcordia. Et breuit̄ habebis ibi quicq̄d voluerꝫ. ⁊ quicq̄d noluerꝫ nō habebis.

Breuis modus meditandi circa beneficia dei.

Vt circa beneficia dei innumera aliquē modū habeas meditādi ⁊ memoriā tuā reformādi. Scias q̄ in his triplici cōsideratiōe potes tuas meditationes variare ⁊ dilatare. vt nūc tua quidez meditatio verset̄ circa ip̄m bñfactorē. nunc circa teip̄m cui bñfecit. nūc circa ip̄a beneficia q̄ tibi multiplicit̄ elargit̄. Considera q̄ ip̄e bñfactor tu⁹ dñs de⁹ ita tibi bñfacit. vt nihil a te repetat. nec te nec aliq̄ creatura indiget. Cōsidera q̄ sit īfinite potētie. cui⁹ potētiā declarat vniuersitas ⁊ mlt̄itudo creaturaꝝ suaꝝ. Cōsidera q̄ sit īmēse sapie. ⁊ h̄ attēde ex pulchritndīe ⁊ ordīe toti⁹ vniuersitatꝫ. Attēde igit̄ q̄nte sit bonitatꝫ. si h̄ talis tantusq̄ꝫ dñs modicū enceniolū tibi tribuit. īmo q̄nte bonitatꝫ q̄ tant⁹ de tantillo dignet̄ cogitare. Cōsidera q̄ꝫ sollicita sit tāta maiestas circa te ī tribuendo bñficia mō q̄ tibi magꝫ expedit. ab et̄no disposuit tibi ea dare. ab et̄no ⁊ semꝑ actualissime cogitauit ⁊ talia tibi bñficia p̄ordinauit. Ita sollicit⁹ circa te sic̄ circa integrū orbē vl' vniuersitatē creaturarū. Ita em̄ hic magn⁹ rex tibi ⁊ circa te intendit ac si vacaret singulis. Et h̄ affectū tuū nō modicū ad gratitudinem ⁊ amorē accenderet si singula beneficia diuina toti generi hūano collata. ita tibi attraheres ⁊ ita te ex eis ad gratitudinem intelligeres obnoxiū. ac si tibi soli fuissēt collata.

Verbi gr̃a. ac si ꝓ te solo crucifixus. fact⁹ homo ꝛc̃. ꝓpter te solũ creasset celũ ꝛ terraꝫ. Et h̄ docet nos Criso. Affectu etiã tãto beneficia illa dat ꝙ si etiã q̃d mĩmũ daret gratissimũ merito deberet esse. Perpetua inq̃t caritate dilexi te. ꝛ ex ꝑpetua ꝛ maxĩa caritate donat sua bñficia. Attende q̃ꝫ sis vilis. q̃ꝫ plen⁹ maliciis ꝛ ꝯcupiscẽtiis sicut tibi superi⁹ satis est oñsuꝫ cũ diceret̃ de discussione tui ꝛ ꝓpria cognitõe ꝛ de mẽoria peccatorũ.

Circa bñficia forma dupliciť meditationes. Primo circa h̄ ꝙ mala tua benigne tibi remisit. Scdo ꝙ innũerabilia tibi cõtulit dona ꝛ munera. Dimisit em̃ tot mala q̃t fecisti. De q̃bꝫ sup̄ dictũ est. ĩmo dimisit tot q̃t facere potuisti. a q̃bꝫ te p̄ꝫuauit. Attende q̃ꝫ longanimiť te expectauit in pctis ꝛ non occidit sic̃ meruisti. Circa bñficia ãt que dedit tibi cogita q̃ꝫ mlta. q̃ꝫ bona. q̃ꝫ vtilia. q̃ꝫ magna q̃s enũerabit ea. q̃s intelliget. q̃s loquet̃. Attamẽ vt hic habeas modũ cogitãdi. cogita quõ dedit tibi dona nature. dona gr̃e. dona sup̄excellẽtie. Percurre aliqua de singul̃. nã in q̃libet sunt multa bona valde. De dono nature ẽ ꝙ creauit te in tpe ꝛ ꝙ ab eterno te disposuit creandũ. nõ creauit te pecus sed hoĩem. dedit visuꝫ. auditũ ꝛc̃. Et singul̃ creauit sensibꝫ ea q̃ sibi cõgruunt oblectamẽta. Itẽ dedit aĩam ĩmortalẽ. cui dedit rõnẽ. ingeniũ. industriã. q̃ oĩa materialia põt intelligere. Dedit mentẽ vel intellectũ q̃ immateriales spũs deũ ꝛ angelũ intelligeret. ꝓpter te oĩa in t̃ra creauit. Oĩa elemẽta ad tuã vitã. oĩa aniantia ad tuũ nutrimentũ. Dona gr̃e. Primo ꝙ volũtatẽ tuã ab eo auersaꝫ ad se reuocauit. ꝛ ei gr̃am sue iustificatõis infudit. q̃ solũ ab eo descendit. Dedit voluntatẽ vt velles te emendare Tũc ꝛ locũ ordĩauit vt possis. Ad donũ sup̄excellẽtie spectat ꝙ ꝓpter te fecit siliũ suum incarnari vt esset amic⁹ tuus. frat̃ tuus q̃ ꝓpter te mortu⁹ est ꝛ crucifixus. ꝛ seip̄m dedit in altarꝫ sacr̃o. Misit tibi sp̄m sctm̃. ꝛ h̄ in signaculũ acceptatõis. in priuilegiũ amoris. in anulũ desponsationis. Cogita q̃ꝫ multa ab initio egit mirifica cũ genere hũano. ꝓpter gen⁹ hoĩm locut⁹ est cũ patribꝫ. apparuit ĩ figurꝫ. loq̃bat̃ in ꝓphis. Eduxit de egypto. induxit in t̃raꝫ. pmissiõis. ꝛ infinita mirabilia. Ut q̃d aũt hec omĩa fecit nisi vt ꝑ figuras. ꝑ ꝓphetas intellectũ tuũ in cognitione veri illumĩaret ꝛ affectũ tuũ detraheret ad amorẽ boni.

De cena dñi ꝛ preparatione ad susceptionem corpis christi.

Sed sup̄ omĩa q̃tidie ꝛ maxime dñici corpis sacramẽta sũptur⁹. memoriã facias illi⁹ deuotissimi mysterij q̃d in cena dñi p̄mit⁹ erat institutũ. Siquidẽ postq̃ꝫ agnũ paschalẽ typicũ cũ suis discipulis dñs iesus comedit more iudeoꝝ. tũc veꝝ agnũ paschalẽ comedẽdũ dedit. Consecrauit em̃ corpus suuꝫ atq̃ꝫ discipul̃ suis tradidit ad manducandũ. quibꝫ ꝛ ptãtẽ tradidit idip̄m ꝯsecrandi aliisq̃ꝫ tribuendi. O vere magna munificẽtia. o inaudita largitas o caritas sup̄excellens. q̃ seip̄m dat q̃d poterit negare. q̃d vltra faceret. omĩa q̃ potuit ꝓ nobis fecit. omĩa q̃ habuit nobis dedit. dedit regnũ suũ. dedit ꝛ seip̄m. ideoq̃ꝫ in hac cena dicebat. Hec q̃tienscũq̃ꝫ feceritis in mei cõmemorationẽ facite. In memoriã scꝫ eorũ que ꝓ te in carne gessi. ꝙ ꝓpt̃ te derisus. illusus. crucifix⁹ sum. In mei inquit memoriã hoc sacr̃m oĩm sacramentoꝝ excellentissimũ egrotꝫ est medicina. ꝑegrinãtibus dieta. debilesq̃ꝫ ꝯfortat. valentes delectat. languorẽ sanat. sanitatem ꝫuat. fit homo mãsuetior ad correptionẽ. patiẽtior ad laborẽ. ardentior ad amorem. sagacior ad cautelã. ad obediendũ ꝓmptior. ad gr̃arũ actionẽ deuotior. Aduerte tñ ꝙ effectus sacramẽtoꝝ solet esse ꝫm dispositõeꝫ ꝛ p̄paratõnẽ suscipientiũ. Neq̃ꝫ em̃ iudas p̄missa dona suscepit qui corpus dñi suscepit (si tñ suscepit) Ideoq̃ꝫ tibi sũmope studendũ est vt quantũ potuerꝫ ante susceptionẽ digne te p̄pares. Qui em̃ corpus ꝛ sanguinẽ domini indigne sumit. iudiciũ sibi mãducat ꝛ bibit. Tria aũt sunt q̃ exigit a te hui⁹ sacramẽti digna susceptio. s. corpalẽ mũdiciã puritatẽ cõscientie. ꝛ actualẽ deuotionem. Corpalis aũt mũdicia aliqñ ex decenti. aliqñ ex necessario req̃sita. Puritas aũt cõscie p̄sertim a criminibꝫ ip̄a est necessaria. Ideo vide vt ante susceptionẽ hui⁹ sacr̃i cõtritionẽ habeas. atq̃ꝫ si fieri põt añ cõspectuꝫ dñi hũiliter lachrymas fundas q̃bꝫ te laues a pctis tuis que fecisti. ꝛ q̃ omisisti. ꝛ que facere potuisti corde. ore ꝛ ope. Actualẽ aũt deuotionẽ in te faciunt timor ꝛ amor. Timor incutit reuerentiã. Amor aũt desiderium ꝛ affectũ. hẽas reuerẽtiã ꝛ timorẽ. Terribilis em̃ ẽ h̄ mẽsa ad quã cũ debita reuerẽtia

ꝛ ꝯgrua vigilãtia necesse ẽ vt accedas. Si/ q̃dẽ in hac sacerdotali mẽsa nũc pñs ẽ xps. ꝛ q̃ vltimã cenã cũ apl'is cenauit. ipe istã q̃z ꝓsecrauit. Hõ em̃ hõ est q̃ apposita. s. panez ꝛ vinũ corpus xpi facit ꝛ sanguinez, sed ille q̃ p nobis crucifix⁹ est xps. sacerdotꝫ ore ꝓferunt. ꝛ dei ꝟtute ꝛ gr̃a cõsecrant. Quõ tu igit ad illã mensaz. ad pñtiã xpi ad tactum dei filij intrepid⁹ audes accedere. quem io bãnes baptista tãgere ꝓtremiscit. Petrus apl'orũ ꝓnceps a se p̃ formidine repulit dicens. Exi a me dñe. q̃a homo peccor sũ. Cogita q̃ iste quẽ tu sumis erit iudex tuus. Ti me igit ne si indigne sũpseris ꝛ sine reuerẽtia post mortẽ inuenias iratũ cũ ad eius tribunal pñtat⁹ fuerꝫ iudicand⁹ quẽ tremunt ptãtes adorãt dñatões. Deniq̃ cogita q̃ licet mille milibꝫ annoꝝ te ad ħ sacr̃m p purgas oꝛones. sctissimas ꝓparationes ꝓparauerꝫ nihil esset ad ꝓdignã susceptõem. etiã si haberes merita oim sctoꝝ. q̃nto magꝫ tu qui sine deuotõe. sine ꝓparatiõe accedis. Itẽ attende ꝓriã vilitatẽ modo supl⁹ dicto. ꝛ reputabis te indignũ. ꝛ acr̃es reuerentiã ꝓgruam. ꝛ ħ valet maxime p hui⁹ sacramenti susceptiõe vt q̃ntũ poterꝫ fias vilis in oculꝫ tuis. Habe etiã desideriũ ad hui⁹ reuerẽdi sacramẽti susceptõem. Panis em̃ iste vt dicit Aug⁹. esurie q̃rit homis interioris. Diuersi aũt diuersimode affectũ ad susceptionẽ hui⁹ sibi formãt sacr̃i. Alij em̃ trahunt amoꝛe vniõis xpi vt dilectũ in se sepi⁹ ãplexent. alij trahunt desiderio sanatõis passionũ suarũ ꝛ maloꝝ desiderioꝝ. vt cũ q̃ medicũ aduocent p quẽ ab oĩ infirmitate curent. Alios trahit ꝓscia delictoꝝ. eo q̃ ħ sacramentũ institutũ est in remissionẽ pctoꝝ. alios trahit amoꝛ ꝛ cõpassio ꝓximi vt succurrãt p hanc hostiã viuis siꝫ ꝛ defunctis.

Ut aũt desideriũ tuũ accendaꝫ cogita q̃ xps oim ad se accedentium dolores tulit ꝛ oões infirmitates nras ipe portauit. Mulier accedẽs retro sanata est. peccatrix pedes osculãs est mũdata. chananea dũ ꝓportune sequit est exaudita. Leprosi accedẽtes curati sunt. demoniaci. paralytici ꝛ cũcta nature mõstra dũ accedũt ꝛ credũt salutẽ ꝓsequunt. Hãꝛtus ex illo cribat ꝛ sanabat omnes. Publicani ꝛ pctoꝛes accedẽtes veniã merent. nec eoꝝ ꝙuia desperit. Igit cum feceꝫ q̃d in te est accede ī fide ꝛ fiducia sperans de infinita dei pietate. Debes etiã ꝑcipue añ hui⁹ sacr̃i susceptõem deuotissime xpi passionẽ ꝓcurrere. nã specialit in me moꝛiã passiõis ħ sacr̃m legit institutũ. Si aũt q̃ris q̃ re affectu magꝫ debeas excolere timoꝛis. s. ꝛ reuerẽtie. an amoꝛ ꝛ desiderii. an debeas vt multi cũ ipoꝛtuna desideriũ festinãtia anbelare. an vt nõnulli reuerẽtie ꝛ timoꝛ magnitudine. magnitudinẽ sacr̃i attendẽs ꝛ ꝓriã infirmitatẽ ꝓsideras magis debeas affectu retrahi ꝛ elõgari Ad hoc scr̃i rñderũt vtrq̃ affectũ cõmẽdãtes. vniuscuiusq̃ ꝓscie q̃d ei melꝰ visum fuerit relinquẽtes. Festinauit siquidẽ zacheus vt dñm gaudẽs in domũ suã susciperet. Centurio ꝓrie infirmitatꝫ ꝓsci⁹ repulit eũ dicens Dñe nõ sum dign⁹ vt intres sub tectũ meũ Unũ tñ est q̃ omibꝫ generalit tutũ videt. vt scz ex reuerẽtia timẽtes spem ꝛ desideriũ nõ relinquam⁹. vt ex spe ꝛ fiducia nõ amittam⁹ timoꝛẽ ꝛ reuerentiaz. Sed sp iter hec vtraq̃ ꝓsidẽtes ꝛ timidi fluctuem⁹ Ait etiã sctus Gregoꝛi⁹. nihil nob⁹ securꝰ q̃z sub spe timere. Simplicit tñ loquẽdo dubiũ nõ ẽ q̃n melioꝛ sit affectꝰ amoꝛꝫ q̃z timoꝛꝫ. sed q̃d est simplicit melius. in casu est sepe peius ꝛ pluribꝫ periculosius.

De generali materia exercendi in passione domini.

Circa passionẽ dñicã in q̃ tẽp ceteꝛꝫ exercitꝰ ardenti⁹ ꝛ deuoti⁹ exerceꝛbis. vt ea q̃ in sacris euãgelijs legeris ad tuã deuotionẽ meli⁹ scias reflectere ꝛ dirigere ad ꝓriã vtilitatez. Scire debes q̃ tria sunt in q̃bꝫ tua ꝓsideratio circa mortẽ saluatoris nr̃i spaciosissime speculatur.

Sunt aũt hec tria opus. modꝰ. ꝛ causa. Opus vt ipam passionez sic facta a sanctis euãgelistis narrat studioseꝛ deuota mente ptractes. ꝛ iuenies xpi mirabilẽ patientiã ꝛ excitaberꝫ tu ad cõpassionez. Cũ aũt sacr̃m diuine scz passiõis historiam in mẽte tua reuoluis vt ad lr̃am materiã nr̃e redẽptiõis ꝓtẽpleris. diligent debes ad ħ niti. vt q̃ties audis iesum l'xpm hoc feciss̃e l' sustinuisse. p nomẽ iesus in mẽte tua repñtet nec solus deus nec solũ hõ nec sola deitas vl' hũanitas. sed ī mente formabis ꝛceptũ ꝓponens q̃ simul est deꝰ ꝛ hõ. ꝛ in q̃ deitaꝰ hũanitas sine essentiaꝝ pmixtiõe in vno suppoſto ꝙuenerũt. Itaq̃ xps vl' iesus cũ dr. deꝰ ꝛ homo ꝛ ꝓsona deitatꝫ ꝛ hũanitatꝫ designat Ita q̃d deꝰ fecisse dr̃ boiez fecisse firmit

fide catholica retinemus. q̃cq̃d hō sustinuit deū credam⁹ z cogitem⁹ sustinuisse. Verbi gra. Cū legis xp̃m fleuisse sup lazar vl' hierusalē. in mēte pcipies nō nudū hoiem. qm̃ cū min⁹ mirabile est hoiem fleuisse. sic cum audies xp̃m in cruce pepēdisse nō hominez solū in mēte cogita sz hoiem deū z amplius miraberis. z multo pl⁹ ad deuotiōz accēderis. z moueberis ad cōpassionē. Et quidē oīibꝫ fidelibꝫ ihs vel xp̃s deū hoiem repñtat. sed q̃nto illud lucidi⁹ z clari⁹ attēdere poteris. tāto eris deuotior in xp̃i vita. morte. miraculis z factis. Secūdo circa op⁹ passiōis xp̃i vt magis accēdaris ad cōpassionē. debes diligēter aduertere quotiēscūq̃ legeris. aut i passiōe xp̃i aliquas penalitates xp̃o ifflictas eodē genere penalitatis. seu eodez genere pene xp̃m in passione sua vltra omnē estimatiōem fuisse afflictū. qō ex multis causis poteris psiderare q̃ te vt passiōis xp̃i amaritudinē sentias multū mouebūt. si bñ cōsideras vnuſq̃sq̃ hō in eodē gradu penalitatis pl⁹ min⁹ ve patit quāto pena pl⁹ minus ve senserit. vt notū est. Tāto em̃ q̃sq̃ penaz facili⁹ z acri⁹ sentit q̃nto natura fuerit viuacior. sensus ei⁹ facili⁹ pcipit. Sz xp̃s erat viuacissim⁹. ideo q̃libet pena ei inflicta erat ei grauissima. Cogita ḡ si illa crucifixio et illa clauatio manuū z pedū. de q̃ pheta ait Foderūt man⁹ me. z̄c. alteri fuisset cuiuis hominī intolerabil'. q̃ grauior z acerbior xp̃o in sua natura delicatissima z nobilissima et viuacissima. Itē erat pēa eo grauior q̃ a peculiari suo pl'o iflicta. cui merito dicere poterat. Popul'e me⁹ q̃d facere debui tibi z nō feci. Tu aūt q̃d pei⁹ mihi retribuere potas q̃ fecisti. Itē pena xp̃i erat in oīi sensu z in oīi mēbro. sic̄ inuenies si bñ op⁹ passionis in mēte tractaueris. Itē deuote imaginare i teriorē xp̃i penalitatē q̃ forte exteriori pena nō erat minor. imo forsitan multo maior. q̃ interior pena causabat in eo ex zeli feruore pbūano genere. i q̃ tñ q̃ ad maiorē ptē videbat passiōz suā fore iutilē Itē h̄ interior pēa surrexit ex tristitia cōpassiōe, sue dilectissime mris. Itē ex nr̄a cecitate z ingratitudie Cū igit̄ legeris vl' in mēte revoluis quō xp̃s fuit flagellat⁹. derisus. illusus. ꝓspu⁹. crucifixus. z̄c. noli solū cogitare de pena exteriori. sz ita dñm Ihm respice in talibꝫ penis quasi hoiem deū exteri⁹ sūma penalitate afflictū z etiā vltra q̃s humana mēs cōprehēdere pt interi⁹ tribulatū z doloro̅sum. Et vere si ita respicis xp̃m in q̃uis afflictiōe ꝓstitutum si nō ꝓdolores valde mirandū est. Cū reuera si pfecte cōprehēderes aīal brutū ita inexplicabili pena affligi humanitatis aspectu ꝓpateretur. q̃nto magis dño deo. Et hec de opere

Circa modū aūt patiēdi si diligēs fueris z deuote rimaris inuenies p̄cipue humilitatē mititatē. z generalit̄ oīm ꝓtutū exēplar imitandū. Ut aūt modū patiēdi in xp̃o i te melius sentias. debes i oīibꝫ q̃ de passiōe xp̃i legis vel cogitas sp in mēte tua revoluere q̃ modo xp̃s se habuit in ꝓbis. in rñsionibus in factis in penis. quō se habuit tā interi⁹ q̃ exteri⁹. z quō illa put loco z psonis cōgruebat optimo mō formabat. z h̄ poteris in euāgelio inuenire. vl' certe si ibi nō est exp̄ssum ex reipo forma. Hā null⁹ xp̃ian⁹ ignorat q̃n in oīibꝫ optimo mō se habuit. Igit̄ de modo ita debes cogitare cū ꝓbi gra legis. Stetit ihs añ pylatū p̄sidē z̄c. Cogita ꝓmo modū statōis q̃s humilis fuit. forte inclinato capite. demissis oculis. Deinde de mō platiōnis ꝓboz q̃s leni z dulci voce ꝓtompsit. ita vt te ꝺlectaret audire aliquē hoiez ita loq̃ntem. Hā vox ei⁹ min⁹ dulcis q̃s facies decora Deinde cogita quō interius se habuit. zplanū est q⁹ sterit cū sūma humilitate. nō habēs inuidiā ꝓtra pilatū z iudeos sed cōpassionē Sic cogita q̃n iudei clamauerūt crucifige z̄c. quō xp̃s ea audiuit. certe sūmo dolore et ex cōpassione z zelo. z tñ exteri⁹ humiliter se habuit. z sic oīa ptractās imitare modum xp̃i se habēdi f̄m locū z tpa. z inuenies oēm virtutē in xp̃o z optimū modū q̃ se h̄e potuit. Hactenus aūt diligēter attēde modū q̃ interius se habuit cōpassione z zelo. Circa tertiā scz cām ita semp lege z cogita de passione redēptoris tui vt scias q⁹ tu es causa. Passus est em̃ ꝓpter tuā redēptionē. illuminationē. iustificationē. z glorificatōez. ita sp attrahe tibi z h̄ beneficiū q̃si sit ꝓpte solo passus. vt supra dictū est. Ita cogita sp vt quid q̃d legeris vel cogitaveris q̃si dicat xp̃s. hoc feci vt sequaris vestigia mea. Te humiliet. patiens sis. tolles crucē tuā z sequaris me. q⁹ ñ est seru⁹ sup dñm suū.

Passio xp̃i breuit̄ collecta ad modū fasciculoz

Prim⁹ fasciculus dñica die

Fasciculus mirre dilect⁹ me⁹ mihi. iter vbera mea cōmorabit̄. loquit̄ aīma deuota designās xp̃i amaritudinez

se simul collectã ingiẽt in suo pectore circũ/ ferre. Ut aũt tu etiã quicũqꝫ memoriã tuã p meditationẽ mortis xp̃i reformare desi/ras in pmptu habeas fasciculos. q̃ ī memo ria tua cõmorent. passionẽ xp̃i hic tractaꝫ so lũmodo ordine euãgelioꝝ inseruim⁹ cõpen diose. vt ex illis pauc⁹ ſm illa tria que dicta sunt op⁹. modũ ꝫ causam habeas materiaꝫ copiose meditãdi. ꝫ de pancis plurima col ligas. Cogita igiẽ quõ solẽni illa cena de q̃ supra dictũ est celebrata. ꝫ hymno dicto xp̃s de⁹ ꝫ homo vidẽs appropinq̃re tps suũ sur rexit vt iret ad montẽ. hoc est opus qõ fecit Cogita igiẽ vt supra dictũ est de modo quõ se habuit intus ꝫ extra. Eundo fugã disci/ pulos p̃dixit. Petrũ asseruit se ter negatuꝝ ꝫ alia que loquebaẽ. hoc iteꝝ op⁹. Cogita q̃ modo exteriori ꝓba illa deprompsit. ꝫ quali interiori ptulit affectu. sic facias vbiq̃. nec op⁹ semp est repetere. Assumpto petro iaco bo ꝫ iohe ait. Tristis est aia m. vsq̃ ad mor tem. Relictis illis sol⁹ orat in mõte. Finita tertia vice orõne ex imaginatiõe mortis ꝫ ī/ terno dolore ꝫ timore fact⁹ est sudor eius si cut sanguis. innuẽs ineffabilẽ penã per hoc Nã de nullo tale aliquid legim⁹. Tũc ange lus vn⁹ suũ dñm ꝓfortauit. Cogita quomõ xp̃s inimicꝫ suis obuiauit ꝫ spõte se obtulit ꝫ verbo suo eos in terrã pstrauit. Deinde a iuda osculaẽ. a iudeis capiẽ. trahiẽ. vincitur ꝫ ad domũ anne deduciẽ. Et oĩes discipu li fugerũt. Et hic sit tibi fasciculꝰ vn⁹ memo rie cõmẽdand⁹. Et hic si placet potes aspi/ cere xp̃m quis sit iste q̃ ista patiẽ. ꝫ te subdas ei p rõnis assensum Crede igiẽ ꝫ cogita ip̃z esse veraciter dei filiũ omniũ ꝓncipiũ. salua torẽ oĩm. ꝫ retributorẽ omniũ.

Fasciculus secũdus

Ad domo anne ꝓfessus veritatẽ a fi/ uo nequã pcutiẽ. Cogita hic opus. modũ ꝫ causam vl̃ saltẽ aliq̃d eoꝝ si cut tibi ꝓgrũit. Deinde in domo caiphe scri be ꝫ pharisei expectabãt adduciẽ. illudiẽ. et pcutiẽ tãq̃ blasphem⁹ Falsum testimoniũ queriẽ ꝫ nõ inueniẽ. a põtifice adiuraẽ. a pe/ tro ter negaẽ. sz xp̃s respiciẽs petrũ exire et flere amarissime cõpulit. Mane facto ad pylatũ vinct⁹ ducit. Cogita modũ q̃ ipi eum ducebãt qz pessime tanq̃ latronẽ ꝫ malefi/ cũ zẽ. Judas vidẽs q̃ petebãt xp̃m ad mor tem tm̃ in seipo doluit q̃ tã dulcẽ hominez tradidit vt se laqueo suspẽderet ꝫ retulit pe/ cuniã. cũ qua empt⁹ est ager sicut p̃dixit hie remias. cora pylato multipliciẽ innocenter accusaẽ. mittiẽ ad herodẽ. ab eo vt fatu⁹ illu/ diẽ ꝫ irridet. Hic diligẽtissime ꝓsidera q̃lis est qui patiẽ ꝫ ei ꝓfigurare vt cõpatiaris in/ nocentissimo. mitissimo. amãtissimo. ꝫ nobi lissimo. Et h̃ sit fasciculꝰ secũdus

Fasciculꝰ tertius.

Post hoc petẽtib⁹ iudeis dimittit p̃ lat⁹ barrabã ꝫ tradidit ih̃m ad cru/ cifigendũ vict⁹ importunitate iude/ orũ ꝫ timore cesaris. Tũc iesus more ꝫ sce/ mate regũ multipliciẽ illudiẽ. clamide indu itur. spinis coronaẽ. arũdine pcutiẽ. vt rex i derisum adoraẽ. Hic homo cogita modus attẽde causam quõ scz xp̃s se habuit et quõ iudei se habuerũt. cãm quare tãta sustulit. vadẽs vt crucifigaẽ. p̃priũ portat patibulus. pl̃us sequebaẽ ꝫ mulieres flẽtes q̃bus ait. Nolite flere super me. zẽ. In mõte caluarie crucifigiẽ. Et h̃ diligẽter ptracta modũ cru cifixionis. Aut em̃ ꝓmo crucem ereꝛerũt. ꝫ xp̃s ascẽdit ad crucẽ. aut certe crucẽ posue/ runt ī terrã ꝫ ibi eũ clauis affixerũt. Nã alĩ mod⁹ nõ apparet. Et hic tertio specialiꝫ cõ/ uenit ꝓsiderare q̃nt⁹ est iste q̃ tãta patitur vt ad ip̃m posset egredi p ammiratõis aspectũ qz immẽsus ẽ potestate. speciositate. felicita te. ꝫ eternitate. Admirare igiẽ maiestatẽ an nihilari. speciositatẽ decolorari. felicitatem tormẽtari. eternitatẽ mori. Et hic tert⁹ fa/ sciculus. Quartus fasciculus

Pendẽs xp̃s ī cruce sitit. Cogita op⁹ quõ xp̃s pẽdet. cogita modũ ꝫ cau/ sam. cogita q̃ sitit. orat p crucifixori bus. blasphemaẽ in cruce. irridet a p̃tereũti bus. a ꝓncipib⁹. a latrone. tyrul⁹ verissim⁹ ꝫ indelibilis. Jh̃s nazarenꝰ rex iudeoꝝ scribi tur. Stat mat̃ iesu dolorosa sub cruce. quã respexit ꝫ Johi cõmisit. Fiũt tenebre. desi/ gnans tandẽ q̃nta sua esset pena ꝫ q̃ huma nitas fuit deserta. ī eo q̃ nulla fuit redũdan tia supioꝝ viriũ in q̃b⁹ fruebaẽ ad inferio/ res q̃b⁹ patiebaẽ. Clamabat Hely hely zẽ. Accepto aceto. ꝓsummatis iã oĩb⁹ cũ nihil restabat agendũ clamãs alta voce tradidit spũm. innuẽs q̃ q̃diu vellet. tãdiu viueret. ꝫ q̃ null⁹ aiam suã a se tolleret. sz q̃ ipe spon te eã poneret. Et hic debes ꝓsiderare quali forma passus est assimilatõis amictu. Pas/ sus est em̃ sicut ver⁹ agn⁹ liberalissime respe ctu p̃rimi. seuerissime respectu sui. obedien/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tissime respectu patris. prudētissime respectu aduersarij. Stude igit ad habendū habitū scōm effigiē modi se habēdi. s. benignitatis. sencritatis. humilitatis. z pspicacitatis. Et hic sit fasciculus quart⁹

Fasciculus q̄ntus

Latronū ossa ꝓfringunt. xp̄i os non cōminuit ne figura de ℞ euacuetur Lat⁹ eius apit vñ pfluūt ecclesie sacramēta. relū scandit. sepulcra mortuorum aperiunt. vñ inde mortui in die resurrectiōis cū xp̄o resurgerēt. Hic cōsidera q̄ntus p te passus est. z crucē amplectere p passiōis desideriū. vt sicut ipe passus est iniuriā. ꝓuicia ludibria. supplicia. sic z tu passionē xp̄i imitādo amplectere. p eo omnē passionē plenā in iuriis. ꝓuicijs. ludibrijs. z supplicijs. Et hic fasciculus quintus.

Fasciculus sextus

Passio xp̄i nō solū reformat memoriam p deuotā meditatiōz. nec solū inflāmat desideriū ad deuotōz. q̄nimo ꝑcipue illustrat intellectū z ducit ad cognitionē veritatis. Siquidē in vniuersitatis cognitiōe septē erāt clausa añ xp̄i passionē. q̄ sunt in ei⁹ passiōe reserata. De q̄b⁹ intelligi potest illō Apoc. Apta sunt sigcula septē Primū signaculū fuit de⁹ ammirabil. q̄ p crucē manifestat⁹ est esse sūma sapiētia. i eo q̄ diabolū decepit. Sūma iusticia inq̄ntum q̄siuit redēptiōis ꝓmiū. Sūma misericordia q̄ tradidit. p nobis filiū. Secundū signaculū fuit spūs intelligibil. q̄ manifestat⁹ est p passionē q̄nte sit benignitatis q̄ntum ad angelos q̄ pmiserūt xp̄m crucifigi. Quāte dignitatis q̄ ad hoīes. nā ꝓpt eos xp̄s est crucifix⁹. q̄nte crudelitatis q̄ ad demōes. q̄ dīm deū suū fecerāt crucifigi Tertiū signaculū est mūd⁹ sensibilis. q̄ in morte xp̄i pbat esse loc⁹ tenebraz. In q̄ regnat cecitas. q̄ lucē verā nō cognouit. In q̄ regnat sterilitas q̄ xp̄m infructuosum reputauit. Impietas q̄ innocētē ꝓdēnauit Quartū sigculū fuit padisus q̄ p crucē apparet esse loc⁹ glie. letic̄ie. z opulētie. in eo q̄ xp̄s ꝓpt ei⁹ restitutionē fact⁹ est vilis paup z miser Quī eo p mortē xp̄i infern⁹ manifestat⁹ est esse plenus oīi egestate. vilitate. z pauptate. quia si hec passus est ꝓpter pcī deletiōez. multo magis dānati hec patient. ꝓpter iustā op̄z retributiōz Sextū signaculū fuit vt⁹ laudabilis q̄ p crucē xp̄i. pbat esse p̄ciosa. speciosa z fructuosa. Preciosa q̄ xp̄us añ voluit vitā corpalē pdere q̄ ꝓtrariari ꝓfuti. Speciosa q̄ in ꝓtumelijs relucebat. Fructuosa q̄ vn⁹ pfect⁹ actus xp̄i ꝓfuit infernū spoliauit. celū aperuit. pditū restaurauit Septimū signaculū p crucem aptū est. z i eo q̄ apparuit reat⁹ culpabilis q̄ detestabilis sit cū ad sui remissionē indigeat tā magno precio. tā grādi piaculo. tā difficili medicamēto

Fascicul⁹ septimus nō passionis sed resurrectionis.

Tertia añ die xp̄s victor mortis resurrexit z nos resurrecturos monstrauit. Si igit xp̄o passo fuisti cōpassus. nūc resurgēti ꝓgaude. Cogita deuote qualit aīa xp̄i ad infernū descēdit. Quid ibi egit z de gaudio sanctoz patz z tristicia demonioz. Cogita de timore custodū. Cogita de custodia angeloz circa sepulcrū. q̄ cū nūc refert vn⁹ sol⁹ sedere. nūc stare supra lapidē. nūc in sepulcro. nūc duo. z hi diuersi mode. p q̄ oñ dit multitudo angeloz circa sepulcrū. z varia visitatio mulierz. Cogita q̄ modo amor z desideriū magdalenā z alias femias frequēter cogebat currere sepulcz dñi visitare. Cogita de varijs xp̄i apparitionib⁹. Cogita de dulcib⁹ ei⁹ colloquijs cū discipulis. Cogita cur xp̄us voluit in galylea apparere nisi vt debeas a vicijs trāsmigrare Vñ pasca transit⁹ sz z in galilea. id est. trāsmigratiōe z mutatiōe corpoz nostroz in regno celoz xp̄m videbimus post generalem resurrectionē.

Post quadraginta dies resurrectōis ascēdens xp̄s in altū captiuā duxit captiuitatē sctōz p̄m. Meditare ō gl'iosa. pcessiōe ascēdentiū cū xp̄o. nā sancti sequebāt. angeli veniētes obuiabāt. z tūc inter se q̄stiones illas formabāt. de q̄b⁹ Isaias Quis est iste q̄ venit zc. Cogita de tristicia ap'loz z angeloz gaudio. Cogita de angel' redeūtib⁹ z ap'los ꝓsolātib⁹. Disce tu ascēdere ad xp̄m sz p ascēsiones ꝑus dicras vt relinq̄s hic viciū. q̄ nullū viciū ascēdit cū salvatore. vt dicit Augustin⁹.

Deinde de celo dñs in linguis ignis misit spm̄ scm̄. Vide quō deinde apostoli fuerūt ꝓfortati z in charitate fundati. Meditare cur spūsctūs in igne cur i linguis. cur i vtrisq̄ simul. z cur i alijs creaturis apparuit. z stude ꝓprietates rerum talium in te hre. Cogita effect⁹ z dona spūsci

ꝛ multa silꝫia circa spūssctī missionē. signacꝫ militātis sub gula. s. somnū. cordis duriciā. ociositatē. risus ꝓcacitatē. cōtradictionem ꝛ insensibilitatē.

Nota de duoby necessariꝫs veris bellatoribus.

Eya nūc milites xp̄i bellū spūale ingressuri induite vos armatura dei. arripite gladiū ꝛ scutū. gladiū virilitatꝫ ꝛ strenuitatꝫ. scutū patiētie vt sitis patiētes in sustinēdo eoꝝ impetꝰ ꝛ dolores

De certamine ꝺ gulā

Videt aūt incipiēdū certamen ꝑmo ꝓtra gulā. qꝛ cꝫdiu gula in nob dñatur. alioꝝ vicioꝝ certamia magꝫ occulta videre nō possumꝰ. Itē vt Grego. dic Multi qñq; ardua ꝛ magna incipiūt sꝫ ꝗa gulā nō vincūt. ea que fortiter egerūt. turpiter ꝓdunt. Qui em̄ neq; in ꝓpria terra. id est naturali carne debellare. quō vincet ī terra longinqua. Est aūt gula inordinatꝰ ꝛ immoderatus appetitꝰ cibi.

Remediū gule

Onia illa q̄ faciūt aiam interiꝰ vtiliter occupari in viribꝫ aialibꝫ ꝛ q̄ eiꝰ desideriū ī ternū augēt. remedia sūt ꝓtra gulam. imo cōtra oīa vicia carnalia. Hinc est qō dic Hiero. ad rusticū. Ama sciētiā scripturaꝝ ꝛ vicia carnis nō amabis. Hinc est q̄ dic Johes Climachꝰ etiā ī hac materia exptissimꝰ q̄ carētia doloꝝ ꝛ oblīuio mortis est occasio gule. Breuit quelibꝫ vacātia vl̄ vacuitas a desideriꝫs bonis. a meditatiōibꝫ sunt origo vel augmētū ꝓcipuuꝫ vicioꝝ carnaliū. Remedia igit sūt timor mortꝫ iudicij ꝛ inferni bñ cordi impressus si hō interiꝰ occupaꝝ circa desideriū regni celoꝝ. desideriū ꝑfectiōis. imo qōlibet bonuꝫ internū desideriū. vt deuotio. maxīe cōpunctio lacrime. oro. hec em̄ intꝰ cor hois occupant. Et ſm Hieronimū desideriū desiderio. affectꝰ affectu expellit.

De ꝟtute sobrietatꝫ ꝛ de eiꝰ gradibꝫ

Sobrietas arcē ꝓcupiscibilitatꝫ ꝺ gulam deberet custodire. Est em̄ ꝟtus q̄ corꝓis alimēta cū moderamie admittunt. Et dꝫ sobrietas ꝓcipue esse vigil ꝓtra gulā. videt ne excedat ī cibi q̄litate. sꝫ ꝺ quātitate difficile discernit. Hic tñ in oīmbus pōt esse ꝓtinētie finis. ne qs iuxta mensurā capacitatꝫ sue saturitatꝫ onerek ingluuie. Prim⁹ grad⁹ sobrietatis est vt patienter sustineas ꝛ feras cū nō poterꝫ bre cibuꝫ vel potū ad libitū. Secūdus est etiā vel le bis q̄ possunt bñ amore sobrietatꝫ paupꝛtatis ꝛ boni exēpli carere. Tertiꝰ posse abstinere sine difficultate ab habitis delectabilibus.

De pugna ꝛ natura luxurie

Igulā nō vicerꝫ sꝫ ipa te vicerit. statim aduocat sororē suā. i. luxuriā. cuius aduētꝰ indicia sunt q̄ p naturaꝫ eiꝰ poterꝫ agnoscere. Statim em̄ in vi cōcupiscibili accēdit amore ꝛ inclinatiōꝫ ꝛ affectū ad femias. aut suscitat motꝰ in carne. ꝛ ꝑ potes videre p motꝰ carnis ꝛ titillatiōes. Aliq̄ magis ī aīa p affectiōꝫ ꝛ inclinatiōeꝫ ad actū illicitū vl̄ ad ꝓsonā affectu illicito. Et hūc modū affectꝰ potes ꝓsiderare p imagines mulieꝝ ī te depictas.

De remediꝭ luxurie

Contra illud viciū est certamē lōguꝫ ꝛ duꝝ. imo ꝛ o viribꝫ nr̄is ꝟ specialiē nō possumꝰ ꝓficere. Un̄ radicale remediū ſm Augꝫ. in pluribꝫ locis libri cōfessionū de ꝓtinētia ꝛ alios sctōs est. vt hō coꝛ suū būiliet ꝛ cognoscat ꝓpriā fragilitatem. recurrat ad misericordiā dei. Sūt quedā remedia q̄ magꝫ luxuriā remouēt ab aīma. vt ꝓtritio spūs. frequēs oro. ꝓtinua meditatō mortis. inferni. ꝛ similiū ꝑmissoꝝ. Horū remedioꝝ rō patet ex hīs q̄ dicta sunt ꝺ gula. Itē repressio interioꝝ affectionū ꝛ malaꝝ cogitationū. qō fit maxīe p alia deuota ꝛ spūalia desideria. Itē sunt q̄dā remedia q̄ magꝫ restringūt luxuriā. abstinere a carne. ꝛ ciuniū. Maxime aūt est tenēdū ꝺ hoc vinum equale moderatūq; ieiunū. Itē opꝰ manuum instabiles cordis ꝓpagatōes coercens

Sūt quedā q̄ directe iuuāt ꝓtra vtraq;. i. luxuriā tā in carne cꝫ in aīa sicē custodia diligēs sensuū. Hi em̄ sunt fenestre p q̄s ꝟ viciū intrat. Itē fuga societatꝫ mulieꝝ. nec familiaritatē hre cū eis. nec solꝰ cū sola maxīe in secreto loco loq̄. nec domos eaꝝ ſm hieronimū frequētare. Primꝰ gradꝰ castitatis est. vt virilit cū labore abstineas ab actu carnis. cū ꝓposito sic manēdi. ꝛ neges sp cōsensū motiby illicitꝫ. Secūdꝰ vt p remedia ꝓdicta ꝛ alia silꝫia caro tua spūi tuo subiugeꝝ vt rarꝰ tēpterꝫ ꝛ facilꝰ tēptatio cediꝭ. impando magꝫ cꝫ reluctādo. Tertiꝰ gꝺ castitatꝫ ē. ita domitas hre ꝓcupiscētias carnis. vt vix rarissime ꝛ tenuissime sentias et

talē te induisse affectū vt cū nausea ꝛ horro
rem inde audias vt loquaris.

De phylargiria vel auaricia.

Post luxuriā sequit phylargiria vel
auaricia q̄ passio vexat repefactos i
seruitio dei. Hā raro impugnat cer/
tātes legitime. pfertim si sub alteri⁹ degunt
cura. Remediū tibi sit vt scīes aliquā artem
labore manuū victū ꝛ vestitū ꝓquirēs. illis
sis ꝓtētus. Jō deo ꝓfide q̄ nō relinq̄t spe/
rantes in se. Sūma remedioꝝ. si vis auari
ciam ad plenū vincere. relinque omia q̄ ha/
bes ꝛ alteri⁹ cure te cōmitte. cū alijs viuēs i
cōmuni. Huic aūt vicio in ꝓncipijs obsta.
vt nō admittas desideriuꝫ cuiuscq̄ rei. Sic
enī hoc viciū in ꝓncipio facile vincit. ita si se
mel admittit pōt cūctis difficilꝰ excludi.

Primꝰ gradꝰ q̄ pficis ꝓtra h̄ viciū in ꝓtē
ptu mūdi est. nihil hr̄e iniusti. ꝛ diuitijs nō
abuti ad petīm. ꝛ elemosynā facere Secū
dus est nihil hr̄e superfluū. ſz necessarijs esse
ꝓtentū. Sz multi necessitatē suā valde am
plificāt. ſz nō est tutū vt hō in multꝫ sibi ꝓfi
dat ſz potꝰ alteri. Tertiꝰ est nihil posside
re in h̄ mūdo ſz dūtaxat capere vsum necessa/
rium ꝛ frequēter pati penuriā. cibo. potu. ꝛ
vestitu De ira ꝛ remedijs eius

Tria p̄dicta vicia arcē ꝓcupiscibilita
tis oppugnāt. Quartū aūt viciū qō
est ira debellat vim irascibilē. ꝛ ē no
cua bestia sibi nocēs ꝛ alios scādalizans.
virꝰ mortiferū animā interficiēs. ꝛ spīm sanc
cū expellēs. Cū aūt ira vim irascibilē ob/
tinuit. statim introducit ibi suā familiam q̄
sunt rixa. tumoꝝ mētis. ꝓtumelia. clamoꝝ. i/
dignatio. ꝛ blasphemia. Remedia ꝫ iram
sunt ista. ꝑmo os tacēdo cōprimere ꝛ accen
sam flāmā in corde suffocare Nota aūt q̄
fm Āmb. in li. de officijs verꝰ pliatoꝝ eouscq̄
p tumorē meditatione ēcq̄ mortis ꝛ similiuꝫ ꝛ
materie deotā cōpunctiōꝫ (q̄ fm Climachū
ita extinguit ira ꝛ īdignatio sicē ignis aqua)
morꝰ ire deberet reꝑmere ꝛ māsuefacere vt
morꝫ trāquillitas vsu quodā ꝛ affectiōe ꝛ p
posito in naturā ꝓtrā. Multū iuuat ꝫ iraꝫ
si quotiēs q̄s in ira recesserit iā sopita ꝑmo
tione seipm dure redarguat ꝛ cōprehēdat ꝛ
humiliē reū se det toto corde ab illis veniā
petēs q̄s offendit Gradꝰ aūt q̄rto ꝓtra ira
ascendit patēt ex dictis. Primꝰ est ire resiste
re cohibēdo linguā. mēbra ꝛc. ne excedat fo
ria. Secūdꝰ est cū hō iā p exercitia didicē nō
turbari ex aduersis. ſz est quasi in loco mu/
nito nō curās ea q̄ sibi fiāt ꝓtraria. Tertiꝰ
est gaudere ꝛ in tribulatiōibꝫ gl'iari cū assūt
ꝛ desiderare cū desunt.

De inuidie natura ꝛ ortu eius.

Quintū certamē est ꝓtra iuidiā quā
beatꝰ Gregoriꝰ ponit int vicia capi/
talia. eo q̄ ex sui rōne habet q̄ alia vi
cia inde sequant. Licet Cassianꝰ ꝛ Jsidoꝝ
eā inter capitalia non enumerēt. eo forsitan
q̄ ipa ex vicio capitali suā ducit originē Ut
aūt huiꝰ viciꝫ naturā p suū effectū in te com
p̄hendas scire debes q̄ inuidia est dolor ō
bono alteriꝰ. Jnuidie enī obiectū est bonū
fraternū in q̄ntū est sibi malū. Hoc aūt con
tingit dupliciter vel tripliciter. Uno modo
in q̄ntū sibi īminet malū. vt si inuidemus q̄
inimicꝰ noster vl' aliqs q̄ nobis nō placꝫ fit
noster plat⁹ timētes ne nos ōpmat. ꝛ hoc in
casu staret sine pctō. Alio mō q̄n respicimꝰ
bonū ꝓximi nō q̄ sibi inuidemꝰ illud. ſz q̄a
dolemꝰ illud nob abesse. ꝛ h̄ est interdū bo/
nus zelꝰ. Tali enī inuidia debemꝰ oīs ten
dere ad humilitatē. charitatē ꝛ obedientiaꝫ
Alio mō fit ist̄ud in q̄ntū bonū fratris est di
minutiuū nr̄e ꝑcipue gl'ie Uñ inuidia est ꝑci
pue circa illa in q̄bꝫ gl'ia cōsistit. Uñ genera
liter vanegloriosi ꝛ pusillanimes sunt inuidi
q̄ isti timēt minui gl'iam suā. illi timēt facili
ter supari. Hec inuidia vbicūq̄ venerit fili/
as suas secū adducit. q̄ sunt odiū. susurratō
detractio. exultatio in aduersis ꝓximi. ꝛ af/
flictio in ꝓsperis eius.

Quō ad dilectiōꝫ ꝓximi deuenit

Huidiam ꝙo dilectio ꝓximi expellit
Jō de ipa dilectōe ꝓximi aliq̄ dicā⁹.
Et ꝑmo q̄bꝫ medijs dilectiōꝫ inter
nos mutuo seruare possum⁹ Deinde quō q̄
libet se talē exhibere debeat vt ꝛ ipe diligat
ab alijs ꝛ alios ipe diligat. Et ex his suffici/
entia remedia inuidie apparebūt. De ꝑmo
scias q̄ pfecta ꝙa ꝛ indirupta dilectio solū i/
ter tales inuiolabiliꝫ seruat. q̄ sunt vniꝰ ꝓpo
siti. vniꝰ nolle ꝛ velle. ꝛ q̄dammō victjs oīb
expurgati. vt in xvj. collatōe prīm ōr. ꝛ ita sū
ma dilectio erit i pria. ꝛ fuisset ꝙa in paradiso
si nō ꝑmꝰ hō cecidisset. Attamē sunt q̄dā re/
media q̄bꝫ dilectio int nos acq̄rit ꝛ seruat.
ꝛ si nō pfecta. Primū est q̄ etiā inuidie ē
sūmū remediū vt vnusq̄sq̄ toto corde oīa q̄
mūdi sūt ex q̄bꝫ ꝓtētio. rixa vl' inuidia oriri
ꝑt cordialiꝫ ōspiciat ꝛ calcet. siue sint diuitie

situe honores. Scõm. ne ḋs sapiẽs sibi seq̃ tur ꝓriã suã volũtatẽ nulli acq̃escẽs. z ꝑ cau sat maxie discordiã z rãcorẽ. Tertio vt sci/ at q̃ vtilia sũt ac necessaria postponẽda bo/ no charitaꝛ. Hã si habeã fidẽ ita vt mõtes trãsferã. Si linguis hoim loq̃r z angelorũ. charitatẽ aũt nõ habuero nihil mihi ꝓdest. Jõ sup oĩa exercitia in oĩ̃ib⁹ opib⁹ ꝑ oĩbus debem⁹ q̃rere fraternã charitatẽ. Hec est ali q̃d qõ tm̃ angeli z dñs angl'oꝛ in nob inue nire desiderãt. sic̃ fraternã vnionẽ z mutuã caritatẽ. Quartũ vt vnusq̃sq; sumope ira/ cundiã z alia q̃b⁹ frẽm offendit caueat z de/ uitet. z si qñ ꝺ fratrẽ excessit. hũilit satisfaci/ at. si qñ frat' ꝓtra eũ rancorẽ sine cã ꝺcepisꝛ q̃tũ in ipo est studeat pacificare. Hec habẽ tur in collatõe pf̃m. xvj.

De accidia

Extũ certamẽ est ꝓtra accidiã. Cui⁹ natura est vt tediũ boni generꝛ. ani/ mi torporẽ causet. mentẽ q̃uet tristi/ cia. ad somnũ z dissolutiõꝛ inclinet. horrorẽ loci. z celle fastidiũ. fratꝛ ꝓcẽptũ z aspernati onẽ gignit. nil opis libet. maxie spũal'. Haꝛ interdũ op⁹ manuale arripit vt possit spũa/ lia orões z sil'ia relinq̃re Dui⁹ filie sũt ma licia. i volũtas machinãdi malũ. desperatõ pusillanimitas. rãcor. i. odiũ inueteratũ. tor por circa ꝓcepta dei. euagatio mẽtis circa il licita. Sũmũ remediũ ꝓtra accidiã ẽ. nũ q̃ tedere sꝛ repugnãdo accidie obuiare z vi cere eã laborãdo. Attamẽ hõ ꝑt opa sua va riare vt nũc oret. nũc legat. nũc meditetur z̃ vt si vnũ nõ sapiat. sapiat saltẽ aliud sic̃ febri citãti habẽti gustũ infectũ apponunt multa fercula. Jtẽ ꝓtra tediũ cordis valꝛ varietaꝛ actiõis. Jtẽ valet ꝓpũctio. Qui enĩ luget se/ ipm̃ nõ nouit accidiã. Ait Climach⁹. Liget q̃ iste tyrãn⁹ memoria offensionũ z delictoꝛ z pcutiat ope manuũ z intẽta meditatõe fu turoꝛ bonoꝛ.

De tristicia z pugna ꝓtra tristiciã

Nota q̃ tristicia mala ẽ dupler. Nam q̃ñq; tristicia ꝺr generaliꝛ ita q̃ vsq; circa oẽs passiões. nã in oĩ passiõe ẽ inuenire tristiciã z delectatoꝛ fm̃ q̃ suũ ob/ iectũ adipiscit vl' ab ea repellit. Et hãc tristi ciã supabis inq̃ntũ singula vicia extirpaue/ ris. si multũ multũ. si paꝛ paꝛ. oĩno autẽ si oĩno ipam necas. sꝛ ad ꝑ ḋs idone⁹. Alia ẽ spẽalis circa diuĩa tediũ. z ista ꝑt cõphendi sub accidia. Tristicie oꝛigo difficilꝛ est co/ gnoscibil' eo q̃ taꝛ multas habeat origines oĩa met vicia z affectões. Cõtra ꝑ duo vicia accidiã z tristiciã pugnat charitas dei q̃ nũ q̃ est ociosa ꝺ accidiã. Ad quã charitatẽ triplici gẽdu puebarꝛ. Prim⁹ sic vti licitꝛ con cessis vt tm̃ illicita deuites. Scõs est feruẽ tiori desiderio oĩa q̃ dei sunt studiose facere in se. z ĩ alĩs ꝓmouere. Terti⁹ ẽ tãto affectu estuare ad deũ q̃ q̃si sine ipo viuere ñ possit Valet etiã ꝺ tristiciã denota ꝓfabulano in bona societate memoria benignitaꝛ z mi/ sericordie dei. Jtẽ deuot⁹ cãt⁹. vt ꝺt Jacoby

De vana gloria

Joĩa p̃dicta vicia vincꝛ qõ sine ma ximis laboribꝫ z multꝛ doloribꝫ nõ fit. si tm̃ fit tũc ampli⁹ a vana gl'ia ca/ uere debes. Hec ei occulte ꝓtribꝫ se igerit ita vt vix a spũalibꝫ sp valeat ꝓpẽdi. Hec est multiformiꝫ vana. sp z oĩb⁹ vanitatẽ in gerẽs ĩ vestitu. ĩ apparatu. in loq̃la. i taciturnitate. Si veste p̃ciosa indutus fuerꝛ. adest si humil' fuerꝛ. ampli⁹ gl'iat'. si loq̃ris. gaudꝫ vñ dixerꝛ. si taces. laudat te velut humilem. Jpa sp suggerit z magnũ desideriũ ingerit ad illa in q̃b⁹ laus z honoꝛ ꝓsistit. etiã p ma/ gna picula z laboꝛes. z maioꝛẽ fortitudinẽ ꝺat suis amatoribꝫ q̃ spes beatitudis veri/ p̃liatoribꝫ. Hec eadẽ bestia suggerit gẽdũ ꝛe ricat⁹. p̃s byterij. z dyaconat⁹. Si q̃s tũ eꝛ vellet cogere. nã p se ñ vult. ne ipse appetere videat'. Vide sup ꝑ exẽplũ libꝛo de institutꝛ cenobioꝛ cassiani. Hõ p̃t varietates b⁹/ stie explicari. sꝛ vbicũq; eã piecerꝛ sp stat acu leo recto sic̃ tribul⁹. Jpa est sic̃ alleũ quotiẽ vnũ tegmẽ remouerꝛ aliõ adhuc int⁹ habet vbi aũt ipa itrauerit. mr̃em dolosam sequũ tur filie puerse. q̃ sũt inobediẽtia. ꝓtẽtio. ia/ ctantia. hypocrit'. ptinacia. discordia. nouo rũ p̃sumptio seu iuẽtio. Quã vanã gl'iam si vincere ꝺsideras. caue sũmo studio ne q̃q; intẽtõe gl'e icipias facere. cogitãs illõ salua torꝛ. Recepert mercedẽ suã. Et illud. Qui de⁹ dissipauit ossa eoꝛ q̃ hoib⁹ placẽt ꝓfusi sũt. qm̃ de⁹ spreuit eos. Jtẽ illud. Si adhuc hoib⁹ placerẽ. xp̃i ser⁹ nõ eẽm. Scõo debe/ res niti illõ q̃ bõa intẽtõe icepisti. sili custo dia ab inq̃natõe gl'ie custodire. Jtẽ q̃quid sing'lare ẽ z vñ laus z gl'ia possꝛ ꝓri sp vitã dũ est bellãti ꝺ hãc bestiã. Hã ꝓncipiũ ꝓua/ tiõis vane gl'e fm̃ climachũ est custodia oꝛꝛ z amoꝛ hũil' societatꝛ. ignominia ꝓsumata. coꝛã mlt'itudie mirabiliꝛ adinueiri. Chrꝛ.

Unicū vane glie remediū. orare deū vt ipe te liberet. De pugna ō supbiā

Vltima aggrediēda ē ipa supbia. vicioz regia. vicioz radix. frutū oim deuoratrix. q̄ tāte ē fortitudis z scue ritat̄ vt lucifez eiceret ō celo. Attamē puer dauid i dño ꝓfidēs p hūilitatē goliā q̄ntali ber esset̄ stature enormitate erect̄ pstrauit. Est āt supbia duplex. vna spūal̄ pulsans. s. fruosos ō pfectōe. alia carnal̄. q̄ min⁹ pfectos pulsat de aliq̄ excellētia exteriori. Hā prime est cordis suo mag̃ merita sibi depigere. spiritualē gr̄az attribuere sibi. q̄stū de⁹ eū diligat cogitare. mirari q̄ nō faciat mirabilia. turbari q̄ de⁹ ñ dat sibi nescio q̄d spāle. alios velut carnales despicere. Et ħ est m̄ltuz piculosa z plᷣ q̄ vicia carnalia. Nullū viciū est q̄ ita oēs frutes exhauriat. cūctaq̄ iustitia z scitate hoiem expoliet quēadmodū ħ supbie malū. Qui āt h⁹ neq̄ssimi spūs laqueos vult euadere. dz i singul̄ in q̄bz se senserit frutibz pfeciſſe dicere ex snīa. Bñra di sūid q̄ sū. z cogitare deū ee q̄ opaī in nobis z velle z pficere ꝓ bona volūtate. Itē diligēter ꝓsiderare q̄ bona nr̄a nō sūt a nob̄ sz dona dei. de q̄bz districte sum⁹ rōz reddituri. Itē bona nr̄a q̄ꝫ mult̄z mal̄ sunt pmixta. tepiditate hypocrisi z̄c. Itē ꝓsiderare q̄ꝫ m̄ra sint in nob̄ mala z viciosa. Itē attendere meliores nob̄ hoies z angl̄os. vt ita i cōpatione vilescamus nobis. De supbia carnali

Carnal̄ aūt supbia his idicijs demōstrat̄. Est clamosa dū tacz amara z indignabūda. z idissoluta i leticia. Risus ei⁹ irrōnabil̄ z sine cā. i tristicia sua ē severa. dura. reph̄ēdit cū rācore nō ex ꝓpassione. vba pfert passim sine aliq̄ cordis gūitate vl̄ pōderatōe. Expers patie. caritat̄z. aliena audacē iniuriat. sz pusillanimit̄ iniuriā patit. difficile alijs obedit. exhortatōz r̄cipe spernit. ꝙpria volūtate pmanēs. sz vult ꝙpria statuere nūq̄ alteri⁹ diffinitōi acq̄escere. ñ vult ꝓsiliū ab aliq̄ recipe mag̃z sibi credēs q̄ꝫ sapientibz. Hūc remediū ꝑmū ē obediētia simplici cord̄ suscepta z hūilit̄ exhibita. Scōz vt ītimo cordis affectu fribz nr̄is hūilitatē exhibeam⁹. i nullo eos ledre acq̄escētes. Itē sp̄ niti exercere nos i hūilibz opibz vilibz z despect̄z officijs. puta mīstrare i coq̄na. lauare scutellas. purgare domū. sp̄ vilia officia eligere. hūil̄ dicu. hūilibz gest̄z icedere. Hec si i ꝓsuetudinē venerit cor ad hūilitatē iclinat. Itē honorē fugere mag̃z sp eligere mīstrare q̄ꝫ mīstrari. supba vocabula z nom̄ iactātie etiā a ꝙpria familia diuitare. Itē oīa sig̃z q̄cq̄ facta iactātiā l̄ vanitatē p̄tēdētia declinare. Hūilitas q̄ ō supbiā pugt̄ tres hz gd⁹. Prim⁹ ē vt hō seip̄z cognoscat ifirmū. iopē boni viciosū. et si q̄s alios hz defect⁹. z ñ eleuet se sup̄ se. Scōs ē cū hō se ō̄siderat ab alīs reputari q̄lē se ipe nosc̄it i ꝟitate. s. vilē. iopē. supbū. z̄c. Tert⁹ ē q̄n hō etiā i magnis frutibz z honoribz ñ extollit̄. z nihil sibi ex ħ blādit̄. totū i illū refundēs a q̄ totū accepit. z ei integrū restituēs. Tal̄ fuit hūilitas xp̄i z tal̄ angl̄oz z sctōz i gloria Finit fasciculari⁹

Incipit tractat⁹ sancti Bonauenture ō septem gradibz cōtemplationis

Contemplatiuoz̄

Caḷinos obtut⁹ acui. z ip̄oz̄ spūale palatū pfūdi dapibz supne dulcedinis affectās. septē gd⁹ eo gl̄iosissimos q̄ scia expiētie pbatissimos i mediū cēsui ōducendos. refatōe q̄z odoriferaꝫ fido q̄ tā itellectui splēdoz̄ copia. q̄ꝫ affectui dīfici dulcoz̄ affluētia pfūsime mr̄is thearchice exalabit. Primū igr̄ dicā⁹ ignē. scōz vncrōz r̄tiū extasim. q̄rtū speculatōz. q̄ntū gustū. sextū q̄retz septimū gl̄az. Prio ei aīa ignit̄. ignita iungitur. vncta rapit̄. rapta spec̄al̄ ꝓtēplat̄. ꝓtēplās gustat. gustās q̄scit. ħ i via pñt aq̄ri. ñ tū subito sz gd̄ati. Citi⁹ āt ħ expit̄ q̄ freq̄nti⁹ spūalibz se exercet. Septi⁹ i pria ꝓfert abūdāti⁹ his q̄ se i p̄cedētibz gdibz exercuer̄t. Ignis ē vehemēs diui calor̄z l̄ amor̄z feruor ex camio supsplēdēt̄z hierl̄z flabellat⁹. Dignit̄ calor ꝓtēplatiui siue sci actiui viri aīaz cū se ad orādū deū effudrit i ꝓspēu di. subito eaz valō plucido splēdore irradiās q̄ꝫ plimū ignit. z arētes mot⁹ affectōes q̄z accēdit malosq̄z ꝓcremat z exafflat. tepoze iflāmat. z torpore exp̄gisc̄ere facē. atq̄z ipaz torā aīaz velut vesptinū qōdā z pīguissimū holocaustū dino ꝓspectui repñtat. ituet̄ tūc z gaudz. ōs adest z pauet illa. Ille imissū ignē augz vt magis caleat. illa ozas affectōes colligens nutrit. vt eo ap̄li⁹ magz reddat̄ icēdū. q̄ abūdāti⁹ sub mīstrat̄ matia accēdēdi. Sup hūc gdū pedē fixit q̄ p̄t dicere cū ꝓpha. Ēcaluit cor meū intra me. z i medi. m. exar. ig. Et iterꝫ Inflāmatū ē cor meū z renes mei ꝑmutati sūt. Unctio ē velut q̄dā rose⁹ liq̄z q̄ p totam aiam̄ se diffundens ipam erudit. corroborat

ꝛ ꝓfortat. disponẽs eã suauiter ad veritatis luculẽtias suscipiẽdas atq; pariẽ ꝓtemplã/das. Hac celica vnctiõe plinit⁹ fuerat q̃ di/cebat. Unxit vnctiõe misericordie sue. De qua rursum dic̃ dauid. Sicut ros hermon q̃ descẽdit in montẽ syon. Hermon interp tat lumẽ exaltatũ. Habet aũt signare infini tissimã iesu bonitatẽ. Ipe eteni de se dicit. Ego sum lux mũdi. Que quidẽ lux ō terra in crucẽ. de cruce vero fuit sup pulcritudinẽ celoꝝ omniũ exaltata. ita vt licet sp potuerit nũc aũt ꝓuenienti⁹ ꝓpter sue humanitat̃ su perpulcrificã claritatẽ adiectã dici queat su persplẽdens candor. ꝛ supcandẽs splendor illi⁹ eterne ꝛ fe'icissime regionis. Ros igit̃ mõtis hui⁹ descẽdit in montẽ syon. i. cõtem/platiui viri mentẽ. ipsi⁹ ꝓcordia tã irrigãdo fecundãs. q̃ fecũdando irrigãs. ꝛ calorem scz primi grad⁹ leniter tẽperãs. ne pl⁹ arde/at q̃ oportet. Quod eĩm purificat ignis cõ/cremãdo. hoc vnctio mulcet suã pinguedi/nem ꝓfundẽdo. vt capificilior sit diuinorũ ꝛ pulcrificor radior ab eternaliter oriente auroza ditissime emanãtiũ. quib⁹ quidẽ sa/lubriter plustrata ita ſm apostolũ docet̃ de oĩib⁹. vt nequaq̃ quisq̃ ibidẽ loc⁹ ignorã/tie tenebris pateat. vbi fulgeat copia tã glo rioſi luminis. Extasis est deserto exterio re homĩe suũpsi⁹ supra se voluptuosa q̃daz eleuatio ad supintellectualẽ diuini amoris fontẽ. mediãtib⁹ sursum actiuis virtutibus ꝓ viri⁹ se extẽdens. Uirtutes sursum acti/uas voco humilitatẽ ꝛ puritatẽ. Humilita/te eteni fit exterioris homĩs desertio. purita te vero interioris homĩs sursum actio. quẽ quidẽ ad fontalẽ ꝓducẽs radiũ ibidẽ hau/rit sanctas thearchici amoris ꝛ inolitas in fluitiones. Quaꝝ gratia posterioꝝ oblitus ad ãterioza empyrei ꝛ suplucidissimi taber/naculi se extẽdit. Est ei extasim faciẽs amoꝝ diuin⁹. nõ dimittẽs suũpsoꝝ amatores esse sed amandoꝝ. vt testat̃ secretoꝝ dei cõscius dionysi⁹. Igit̃ si in vera ꝛ nõ ficta dei chari tate sum⁹ ꝛ amore. in sancta extasi sum⁹. ĩte/riorẽ hoĩem ad anteriora extẽdente. exterio ris vero sicut posteriorĩs obliuisci faciente.

Speculatio est beatoꝝ ꝛ supcelestiũ. ꝛ so li deo scibiliũ diuitiaꝝ intellectualis ꝛ affe/ctualis pia inuestigatio. Cõtemplant̃ autẽ hi duo. scz intellect⁹ ꝛ affectus. sz intellectus longe dissimiliter ab affectu. Cũ eĩm anim⁹ cõtemplatiu⁹ sensib⁹ spiritualib⁹ suspensis, synderesim in specula eterna extendit. aper intelligẽtie ꝛ principalis affectio pariter fe/runt̃ mutuo in diuina se ꝓmouentes. ꝛ cõiu ter ascẽdentes illa speculãdo. hec desiderã/do. Precurrẽte autẽ intelligẽtia nec ingre/di queunte. vtpote ꝓ speculũ videns. foris remanet. Affectio vero que nescia est specu/li intrans vnit̃ ſm illud. Qui adheret deo vn⁹ spiritus est. Ingressoq; intellectu q̃ an te conatu suo ingredi nõ poterat. a superes/sentiali ꝛ supintellectuali deifica bonitate hilariter excipit̃ affectio ipa. Susceptamq; superferuide ipam desiderantẽ ꝛ se sursum ꝓ viri⁹ impingentẽ. ipam in se ꝓfundt̃ tra hens tam intelligẽtie superclaroꝝ radiorũ pulcrificans claritatẽ fontani splendoris. q̃ affectioni thearchici ꝛ supimmensi saporis suauiter sanctũ desideriũ nutriens. suauita tem suplucidissimã elargit̃. Postea illis sic gustantib⁹. illã magis desiderantib⁹. magis seipam diuina bonitas immittit. ꝛ abundã tius superfulget. quoniã multũ diligunt il/lam summã veritatẽ. hoc summũ bonũ. Fe lix nimis qui hui⁹ gradus collẽ attingit. hic plane angelificatus in ꝑsenti. futurã iam in choauit vitam. Ex quibus fuerat qui dice/bat. Nos autẽ reuelata facie gloriã dei spe/culantes. in eandez transformamur imagi/nem a claritate in claritatẽ. tanq̃ a domini spiritu. Ubi potissime diuinus ille aposto/lus vtilitatẽ expressit cõtemplatiõis. Quid enim est reuelata facie gloriã domini specu/lari. nisi remota omni impuritate faciez no stre intelligẽtie velante. gloriã dei. id est. taz superignotã ꝛ simplicissimã ꝛ supersplẽden tem eternitatis claritatẽ. q̃ superineffabilẽ ꝛ humanis mentib⁹ non capificilẽ omnino supercelestiũ substantiarũ supertranquilli/simã pacẽ. pie. pure. deuoteq; rimari. Quid vero est taliter speculantes in eandẽ imagi/nem trãsformari. nisi quia causa supactiue suauitatis sunt hec eadẽ que imaginati su/mus. vt nos a nobis abstractos ꝛ in seipsa absorptos. ata torrente voluptatis nos po/tant. vt necesse sit de terrenis in celestes. de carnalib⁹ in spirituales. de hominib⁹ in q̃ ammodo angelos transformari. Sic ergo intelligo verbũ. in eandẽ imaginẽ transfor mari. id est. in eadẽ imaginata. Bene autez dicitur a claritate in claritatem tanq̃ a do/mini spiritu quia ab ipo domini spiritu ma nuducti supsanctissimis diuinis splẽdor⁹

adimplemur. z p ꝫ de cognitiõe in cognitõz pficim⁹. sicut p ppbetã dicit. In lumíe tuo videbim⁹ lumẽ. Hec cõtemplatio vel inue/stigatio q̃si nihil hz piculi vel laboris. i ani/mo pio puro z vacãte. habet vtilitatẽ ineſti mabilẽ. etiã si nihil inuestiget. Dust⁹ autẽ est sup ineſtimabilis diuíe dulcedinis p̃sua/uis quedã z inolita p̃libatio. ex cellario san ctisp̃us in sanctoz ꝓtẽplatiuoz aias distil/lata. Prelibatio dico. qm̃ p modicũ valde ẽ q̃ nobis ex ista tã sup magna multitudine diuíe dulcedinis tribuit. qđ puíſiue z supi/effabili thearchica bonitate fieri nõ est du/biũ. Dũ eñ stillatim eternis z supsuauib⁹ il lis influitiõib⁹ recreamur. frequẽti⁹ nosip̃os oratiõib⁹ extẽdim⁹. atq; ad cumulos oĩmo/de plenitudinis anhelam⁹. Quis aũt vtrũ q; facũt tñ pl⁹ alliciũt q̃ reficiũt diuine ille p̃libatiões. efficiũt eñ esurie. nõ saturitatez pariũt. Beneficio hui⁹ grad⁹ cognitio expe rientie tribuit. p quã supcelestiũ substãtiaruz cognitiõi cõformamur. Quicqđ eñ diuine mẽtes nouerũt. h illi⁹ experiẽtia ꝓbauerũt. Quia sic sol terris. sic ipa simplici cognitiõi p̃lata est. Glorioſi z felices illi q̃ sup ẏticem b⁹ grad⁹ elevati sunt. Eructãt plane hi ab/undantiã suauitatũ eternaz nuptiarũ. va/cant z vidẽt q̃ suauis est dñs. Quies est tor⁹ aime mira quedã z suauis trãquillitas p infusam nobis ex frequẽtia oratiõis dul/cedinẽ ꝓcreata. Solis valde spũalib⁹ expe rientia hui⁹ quietis cõcedit. quib⁹ z dat etiaz ipas supcelestes substãtias ꝓtemplãdo trã scendere. Supignota eñ bonitas ipis fa/miliaris seipam eis immittit. z ipi tota ẏtu te dilatato sinu sancti desideriũ potẽter susci piũt beatas immissiões. aĩmalib⁹ z p̃sump/tuosis oñino incognitas. Sic igit puris sanctoz ꝓtemplatiuoz animab⁹. tã insueto nutrimẽto ditissime adimpletis splẽdescit ipoz ratio. dulcescit cõcupiscẽtia. hylarescit irascibilis. ex dilectiõe quoz deificã illã q̃/tem nõ ambigim⁹ emanare. Hic grad⁹ glo riosioz p̃cipuior est. q̃ vltimo modo gradui qui solũ patrie est appropinq̃t Deseptimo tacendũ cẽsui q̃ loquẽdũ. qm̃ nulli vi/atoz ascẽsus siue visio hui⁹ grad⁹ patere po tuit nisi illi ce' esti paulo qui se raptũ vsq; ad huiusmodi p sacrã scripturaz asserit. Felix certe sup dulcissime z glorioſissime virginis marie aia cui hoc datũ est in via quod nulli sanctoz aliquãdo possederũt. Portauit er/go illã gloriã a qua portant ceteri Ascendit illa gradũ hũc p fidei cognitionẽ. descendit ille ad eã p carnis assumptionẽ. Quid hũc gradũ. hanc gl'iam censeã dicis. Nihil alid q̃ ipm quẽ pepit. quẽ lacte virgineo educa/uit. manib⁹ eburneis ꝓtrectauit. dulcissimo gremio fouit. pudicissimo vultu blandieba tur. castissimo amplexu ꝓplexa est. dominũ nostrũ Jesum xp̃m. qui est benedict⁹ in se/cula seculoz Amen.

¶ Finit tractatus sancti Bonauen ture ordinis fratrũ minoꝝ de se/ptem gradib⁹ cõtemplationũ.

¶ Incipit tractatul⁹ sancti Bonauenture de q̃nq; festiuitatib⁹ pueri iesu.

Cum sym uiroꝝ venerabiliũ (quos in ecclesia dei diuina irradiatio amplius illu/strauit. z celestis deuotio abun/danti⁹ inflãmauit) sentẽtiã z doctrinã. dul/cis iesu meditatio. verbi incarnati diuia cõ templatio. deuotã aĩam sup mel z omnia vn/gentoz fragrãtiã odoramẽta suaui⁹ z dulci us inebriat. pfecti⁹ ꝓsolat z cõfortat. hinc est q̃ cũ me a cogitationũ incidentiũ tumultu paululũ subtraxissem. z intra memetipsum cogitarẽ tacit⁹ q̃d de diuina incarnatiõe in hoc tpe in mẽte ptractarẽ vñ aliquã ꝓsolati onẽ spũalẽ reciperẽ. in qua diuinã dulcedi/nem in hac lachrymaz valle p speculũ ẽgu starẽ. vt ea aliquantulũ deguſtata. tpalem z fantastică cõsolationẽ ꝑfectius fastidirem. i/cidit mẽti mee secreti⁹ q̃ aĩma deuota bene dictũ dei patris verbũ z filiũ vnigenitũ me/diãte gr̃a spũaliter posset ẏtute altissimi ꝓci pere. parere. noiare. cũ beatꝰ magꝰ quereret adorare. z demũ deo p̃ri ſm legẽ moysi i tẽ/plo feliciter p̃sentare. z sic tãq; ẏa xp̃iane re/ligionis discipula q̃nq; festa q̃ de puero ie/su agit eccl'ia mẽte deuota cũ oñi reuerẽtia valeat celebrare. Jgit sic humilit ꝓcepi. ver/bis hũilib⁹ ꝓsequi. ꝓordãtias auctoritatuz brevitatꝰ cã ptermisi In q̃ tractatu breui z hũili styl'o modicũ deuotõis meditãdo dul/cissimũ ihm q̃s legẽdo ꝓcipiat. ipm tãq; om/niũ bonoz p̃cipiũ fontẽ z auctorẽ laudet. gl'ificet z bñdicat. si nihil vl' min⁹ sufficienter digne scribẽti. vl' forte sibi minus deuote z humilit legenti ĩputet z ascribat.

De quinq festiuitatib⁹ pueri iesu

Prima solēnitas de cōceptiōe pueri ihu. Primo igit purgato itellectu ⁊ tritio nis lauacro ⁊ inflāmato ⁊ eleuato affectu dilectiōis igniculo. castis medi tatiōib⁹. deuotis cogitatiōib⁹ ptractandū est qualit iste benedict⁹ dei fili⁹ xp̄s iesus sit a deuota mēte spūaliter cōcipiend⁹. Cū anima deuota. vel spe celestis p̄mij. vel timore eterni supplicij. vel tedio in hac lachrymarū valle diuti⁹ ⁊ morādi. mota ac stimulata nouis inspiratiōib⁹ visitat. sanctis affectiōib⁹ i flammat. meditatiōib⁹ celestib⁹ anxiat. ⁊ tā dem abiectis ⁊ despectis veteribus defectib⁹ ⁊ pristinis desideriis. nouo viuēdi ꝓposito a patre luminū. a quo oīe donū optimus. ⁊ datū pfectus. spūaliter spū gratie fecundat. q̄d aliō agit q̄ q⁹ supueniēte ⁊ tute altissimi. ⁊ obumbratiōe celestis refrigerij carnales cō cupiscētias mitigat. mētales oculos ad vi dendū cōfortat ⁊ adiuuat. pater celestis di uino quodā semie aiaz grauidā facit ⁊ fecū dat. Post hūc ꝓceptū sacratissimū pallet in facie p̄ verā humilitatē in ꝓuersatiōe. fastidi um cibi ⁊ pot⁹ ꝓcipit in mēte plenario mū dialiū cōtemptu ⁊ abiectiōe. desideria vari ant in affectiōe ex diuersoz bonoz ꝓposita i tentiōe. aliq̄n etiā infirmari ⁊ egrotare inci pit aīa in ꝓprie volūtatis abiectiōe. Jam em̄ incedit tristis ⁊ turbulēta ꝓter veterem delictoz ꝓpetrationē. p tpis omissiōe. p ho minū adhuc in mūdo mūdialiter viuentiū societate ⁊ ꝓuersatiōe. Jam paulatim gra ue ⁊ tediosum incipit esse oīe qō foris est. ⁊ foris cernit qō intus p̄cipit ⁊ audit. O fe lix cōceptus quē talis sequit mūdi ꝓtēptus ⁊ celestiū opationū appetitus. Jā q̄uis ad huc modico gustato spiritu desipit caro cū gemitu. Jā aīma cū maria mōrana ascende re incipit. post talēq̄ cōceptū fastidiunt ter rena. desiderant celestia ⁊ eterna. Jā fugere incipit societatē illoz q̄ terrena sapiūt. ⁊ ap petit familiaritatē eoz q̄ celestia ꝓcupiscunt Jā incipit aīma cū maria ministrare eliza beth. h̄ est illis q̄s diuina gr̄a amplius p di lectiōz inflāmat. Et hoc valde notabile mi tisq̄ necessariū est. q̄nto magis sea mōo ab strahūt. tāto familiari⁹ se bonis amicabiles ⁊ familiares reddūt. vt tāto ampli⁹ ipis ma loz ꝓsortiū desipiat. q̄nto dulci⁹ bonoruz ⁊ spūaliū honesta ꝓuersatio eoz affectū affiē ⁊ inflāmat. Quia fm beatū Brego. q̄ scō vi ro adheret. accidit vt ex ei⁹ assiduitate visio nis. vsu locutiōis. exēplo ꝓuersatiōis accen dat in amore vitatis. pctoz tenebras fugiat. amore diuīe lucis inardescat. Unde Jsid. Bonoruū societatē require. Accidit em̄ vt si fueris soci⁹ ꝓuersatiōis. eris ⁊ soci⁹ virtutū. Hec cogitet fidelis aīma q̄ casta. q̄ sancta. q̄ deuota fuerint illaz sanctaz colloquia. q̄ diuina salutifera cōsilia. q̄ mirāde sanctita tis mutue societatis opa. dū vnaq̄q aliā ver bo ⁊ exēplo puocabat ad meliora. Dicto deuota aīma facias. si te de spūsctō ꝓcepisse noua celestis vite desideria sentias. fuge ma loz ꝓsortia. ascēde cū maria. quere viroz spi ritualiū ꝓsilia. imitari stude pfectoz vestigia. ꝓtemplare bonoz ꝓba opa parie ⁊ exempla. fuge p̄uersoz venenosa ꝓsilia. q̄ sp̄ puertere querūt. impedire appetūt. lacerare non desi stunt. noua sanctis spūs inspirata desideria. ⁊ sepe sub specie boni ⁊ pietatis. vir⁹ ifundūt impie tepiditatis. dicētes. Nimis magnū est qō incipis. nimis arduū qō ꝓponis. intole rabile qō facis. vires tibi nō suppetūt. virtu tes naturales deficiūt. caput ꝓfundit. oculi destruunt. infirmitates diuersimode nutri unt. ptisis. paralysis. calcul⁹ ⁊ vertigo capis. oculoz caligo. sensuū bebetudo. ratōis ob nubilatio. viriū destructio. his oīib⁹ subia cebis nisi ab inceptis abstineas. ⁊ cōmodo corpali ampli⁹ intēdas. statū tuū nō decent talia. p hec diminuit honor tu⁹ ⁊ reuerētia. Uides q̄ iā fact⁹ ē magister disciplīne ⁊ me dicus corpis q̄ nec mores ꝓprios cōponere nouit. nec curare ꝓpriā infirmitatem mētis Heu heu q̄t ⁊ q̄ntos maledicta mūdialiuz ꝓsilia supplātauerūt. ⁊ cōceptū in eis sp̄s̄ sanctū dei filiū extinxerūt Hec est illa potio misera ⁊ mortifera. psuasio dyabolica. que i multis spūalē ꝓceptū impedit. in pleriscq̄ cō ceptū iam p̄ ꝓpositū formatū. vel p votū iā p fectū interficit ⁊ extinguit. Hz sunt ⁊ alij q̄ vident ⁊ forte sunt boni ⁊ religiosi. sz tamen salua eoz reuerētia nimis timidi. nō atten dētes nōdū abbreuiatā manū dñi vt salua re nequeat. nec cōsiderātes nondū diminu tam pietatē altissimi q̄n iuuare valeat. habē tes zelū dei. sz nō fm sciam. dū ex cōpassiōe corpalis afflictōis. vel forte ex timore natu ralis defectiōis. dū alios vident viriliter age re. q̄ ipi iā dudū bonū ⁊ sanctū iudicabāt. ⁊ tamē nō audebāt inchoare. retrahunt ho mines ab opib⁹ pfectiōis. Dissuadēt ea que excedūt statū vite cōmunis. destruūt sancta

cōsilia diuine inspiratiōis. quoꝝ cōsilia rōe vite quāto magis sunt auctētica. tāto magꝭ inueniunt̄ piculosa. Alij dicūt ꝛ multū calli de ex antiqui hostis adinuentiōe obijciunt. Si talia vel talia feceris. sanct⁹ ꝛ bonus religiosus ꝛ deuot⁹ iudicaberis. Et cū in te nō dum sit qđ esse in alijs putaris. in ꝓspectu summi iudicis tua magna grauia ꝛ horrenda peccata cognoscētis. re⁹ eris ꝛ amittis meritū opis. ꝛ simulator ꝛ hypocrita reputaberis Talia ꝛ similia exercitia dicūt ōbere esse illoꝝ q̄ nihil mali fecerūt. q̄ sancte ꝛ innocēter vixerūt. q̄ oīa ꝓpter deū dimiserūt. q̄ toto tempe vite sue deo pfecte adheserūt. Sz ꝓhos deo deuota ꝛ dilecta aīa deuita. monstrem ascēde cū maria Paul⁹ nō sine peccatis vixerat nō diu deo seruierat quādo in tertium cēlū rapiebat. ꝛ dñm facie ad faciē ꝓtemplabat. Maria magdalena tota supba. tota ambitiosa. tota mūdanis vanitatibꝫ intēta carnis cupiditatibꝫ dedita. nō lōge post ad pedes iesu inter apl'os sanctos sedit. Et cū intētione deuota doctrinā pfectōis audiuit. Prima omniū in modico tpe videre deum meruit. alijsq̄ ꝝba veritatis ꝓstanter ꝓposuit. Nō em̄ est ꝓsona ꝝ de⁹ acceptor. non pēsat nobilitatē generis. nō diuturnitatem tpis. nō multitudinē opis. sz feruorē amplioꝝ ꝛ charitatē maiorē deuote mētis. Non em̄ pēsat qualis aliq̄n fuisti sz q̄lis esse amodo cepisti. Nā taliter ꝓsulentiū cōsilia eēnt multū rēpensibilia si nō excusarent̄ simplicitate. licet nō approbāda Tu ergo o anima diuino semie grauida. fuge indocta cōsilia. si nō habes oculos linceos. noli abijcere humanos. melⁱ est partē habere q̄s toto carere. malū est pdere ꝓpter pdidisse. ꝛ stultuz est nolle pficere ꝓpter ōfecisse. si nō potes saluari p innocentiā. studeas saluari p penitētiā. si nō potes esse katherina vel cecilia. nō ꝓtēnas esse Maria magdalena vel egyptiaca. Si pdidisti iuuentutē. noli amittere senectutē si vixisti in maris fluctibꝫ. moriaris in litoris sinibꝫ. Igit̄ si te sentis sancto ꝓposito dei dulcissimū filiū iesum cōcepisse. predicta venena mortifera fuge. ꝛ festina desideria ꝛ affecta more ꝓturiētis feliciter ad ꝑtuz peruenire. Sz notandū est q̄ beata ꝝgo non statim post ꝓceptiōez pepit filiū. sz decursis nouē mēsibꝫ genuit xp̄m qđ nō vacat a mysterio. q̄ nō est oīm spūi credēdū. Sz o aīa deuota q̄n nouis illustratiōibꝫ vel reuelationibꝫ illustraris vel illuminar̄ insolitis inspiratibꝫ. magne pfectiōis ꝓpositꝫ intrinsec⁹ inflāmaris. nō statim de tuo ꝓsilio ad opus ꝑpera. sz bene tecū ꝛ cū bonis ꝛ potissime cū illis qui in talibꝫ sunt exp̄ti delibera. vtrū q̄ inspirata sunt liceāt. deceāt. ꝛ expediāt. vtrū dictis ꝓphetaꝝ sint ꝓsona. vtꝝ doctrīs apostoloꝝ ꝛ sanctoꝝ doctoꝝ aliqualit̄ sint ꝓtraria. ꝛ etiā vtꝝ exēplis sanctoꝝ sint similia vl' dissimilia. ꝛ ad op⁹ festina. l' statim absoluas te ab his in tua ꝓsciētia. q̄ piculosum est tales inspiratiōes diu ꝛ frequent̄ in mēte cōcipe. ꝛ tū ad affectū boni opis modicū vl' nihil ꝑperare.

Secunda solēnitas de natiuitate pueri iesu.

Secūdo igit̄ attēde ꝛ ꝓsidera qualit̄ benedict⁹ dei fili⁹ spūaliter nascat̄ in mēte. Nascit̄ em̄ cū post sanū ꝓsiliū post discussum sufficiēter negociū. post iuocatū diuinū patrociniū. sanctū ꝓpositū pducit̄ ad effectū. cū iam aīa incipit agere. ope ꝑficere. qđ diu ptractauit in mēte. cū iam incipit viriliter agere qđ iā dudū ꝓponebat pficere. sz tū semp formidabat inchoare. q̄a timebat deficere. In ista beatissima natiuitate angeli iubilāt. deū glorificāt. pacē p̄dicāt Quia dū qđ diu mēte cōceptū est ad effectū boni opis pducit̄. pax interior reformatur. Nō em̄ in regno aīme pax diuina bñ gerit̄. quādo caro spūi ꝛ spūs carni reluctatur. q̄n spūs solitudinē. ꝛ caro affectat multitudinē q̄n spūm xp̄s. ꝛ carnē mūdus. q̄n spūs q̄rit quietē cōtemplatiōis cū deo. ꝛ caro appetit honorē ꝑlatiōis in seculo. Ecōtra postq̄ caro spūi subiugat̄. postq̄ bonū op⁹ qđ diu ꝑ carnē est impeditū pducit̄ ad effectū. pax et exultatio interior reformat̄. In ista natiuitate nō audit̄ clamor lamētabil'. nō sentitur dolor lachrymabil'. nō ꝓcipit̄ cruciat⁹ miserabil'. sz āmiratio de integritate. exultatio de nouitate. ōi gl'ificatio ō strenuitate. O q̄s beata natiuitas quā tāta seq̄t̄ angl'oꝝ ꝛ hoīm iocūditas. O igit̄ q̄s dulce ꝛ delectabile esset̄ naturā oparī. si ysania nos ꝓmitterz. q̄ sana ra statī naturalibꝫ grā arridet. iā exp̄it̄ q̄ verū est illud euāgelicū dictū. Tollite iugum meū sup̄ vos ꝛ discite a me q̄ mit̄ sū ꝛ hūil' corde. ꝛ inuenietis requiē aiabꝫ vr̄is. Jugū em̄ meū suaue ē ꝛ on⁹ meū leue Sz notāduz est ho aīa deuota si te ꝫ iocūda ōlecter natiuitas. debes eē ꝓmo maria. nā maria ip̄rat̄

amaꝝ mare. illumiatrix ꝛ dña. Esto ḡ amarum mare ꝑ lachrymosam ꝓtritiõez. vt ꝓ peccatꝫ ꝓmissis amarissime doleas. vt ꝺ bonis omissis ꝑfundissime igemiscas. de diebus neglectis ꝛ ꝑditis incessanꝰ te affligas Esto secũdo illumiatrix ꝑ honestã ꝓuersationẽ. ꝑ ꝟtuosam opationẽ. ꝛ studiosam aliorũ in bono informatiõz. Esto tertio domina sensuũ. carnaliũ ꝓcupiscẽtiaꝝ. oĩm opationũ tuaꝝ. ꝛ oĩes actiões ꝓm rectũ dictamrõnis faciaſ. ꝛ i oĩib⁹ tuã salutẽ ꝛ ꝓmi edificatõem. diuinã laudẽ ꝛ gl̃iam appetaſ ꝛ requiras. Hec est illa felix maria q̃. ꝑ peccatis ꝑpetratis dolet ꝛ ingemiscit. que ꝟtutib⁹ fulget ꝛ clarescit. q̃ carnalib⁹ delectatõib⁹ dominaꝰ. Ab ista maria ih̃s xp̃s cũ gaudio sine dolore absq; laboze spũaliter nasci nõ dedignaꝰ. Post hãc felicẽ natiuitatẽ cognoscit ꝛ gustat q̃ suauis est dñs ih̃s. Reuera suauis est q̃n nutriꝰ sanctis meditatiõib⁹. quãdo balneaꝰ deuotis ꝛ calidis lachrymaruꝫ fontib⁹. q̃n inuoluiꝰ castis desideriozꝫ velaminib⁹. portaꝰ sancte dilectiõis ĩ amplexib⁹. osculaꝰ crebris deuotiõis affectib⁹. ꝛ foueꝰ in interiozꝫ mẽtis sinib⁹. Nõ em̃ ad ꝟ nasciꝰ vt abiciaꝰꝭ vt cũ summa diligẽtia more regaliũ infantiũ custodiaꝰ Hic nota fidelis aĩma q in te ꝓtingũt illa signa spũaliter. q̃ ĩ xp̃i natiuitate ꝓtigerũt visibiliter. Multis em̃ signis ꝛ ꝑdigijs ꝓm doctoꝝ sn̄iam ꝛ doctrinã est illa bn̄dicta natiuitas cõprobata Hã in ciuitate romana muri tẽpli paciſ fundit⁹ corruerũt. Sodomite in toto orbe morte subitanea interierũt. Uinee engaddi illa nocte flozuerũt ꝛ fructũ balsami ꝓtulerũt. Fons aq̃ mutat⁹ est in fontẽ olei ꝛ fluxit vsq; in tyberim. ꝛ manauit tota nocte illa. Stella magna apparuit q̃ formã pulcri pueri habuit. ꝛ i capite crux splẽdebat Tres soles apparuerũt in oriẽte. ꝛ paulatim ĩ vnũ corp⁹ solare sunt redacti. In die media circulus aure⁹ apparuit circa solẽ. ꝛ i medio circuli ꝟgo pulcerrima pueꝝ gestãs ĩ gremio. Et q̃d plura. Jstã natiuitatẽ beatissimã angeli mirabiliꝰ ꝑdicabãt. pastozes nũciabãt. aĩmalia bruta cognoscebãt. Ecce iã vidisti qualib⁹ signis ꝛ ꝑdigijs est visibiliꝰ mõstrata natiuitas saluatoꝛ. Sz iam aduerte diligẽter fidelis aĩma q̃ cupis esse iesu maꝰ ex gr̃a. vtꝝ in te spũaliter inouata sint ꝟ signa. immutata mirabilia. vt sic possis aliqualiꝰ certificari de hac natiuitate salutifera. Aduerte diligẽter. cõsidera frequẽter. an aliq̃d in te corruerit. Tẽplũ ꝟ est appetitꝰ vane ambitiõis ꝛ supbie. vtꝝ ceciderit ydolũ. i. affectus false possessiõis ꝛ auaricie. Utrũ ne adhuc incurrũt sodomite. ſ. carnalis delectationis ꝛ ꝓcupiscẽtie. Hec sunt q̃si ꝑma signa istiꝰ natiuitatiſ salutifere. q̃n iã aĩma se sentit euacuatã ab ambitiõe ꝑ ꝟtutẽ humilitatis. alienatã ab auaricia ꝑ desideriũ paupertatis. purgatã a macula luxurie ꝑ amoꝛẽ castitatiſ Post hec ꝓsidera cũ magna diligẽtia vtruꝫ adhuc floreat aliq̃d vinea balsami. i. multitudo sanctaꝝ affectõnũ. vtꝝ fluat fons olei id ẽ. de tuo corde exeãt opa misericordie. vtꝝ ille tres soles. i. tres theologice ꝟtutes oriantꝰ in oriẽte. i. in deuota mẽte. ꝛ vniantꝰ inter se mutua federatiõe. Uide etiã si stella noue claritatiſ. i. diuine cognitiõis adhuc aliq̃d fulgeat. Si circul⁹ aure⁹ iuxta solẽ. i. sancta affectio iuxta cognitionẽ appareat. Si ꝟgo cũ puero illic sedeat. i. si oꝛõ pura cũ deuotõne sincera in affectiõe ꝑmaneat. Post ꝟ omnia si adoꝛẽt aĩmalia. i. ꝑfecte obediat sensitiua. Si querũt reges. i. desideriꝫ ꝛ affectiones nouis ad ih̃m mouenꝰ ꝟtutes intellectuales. Si angeli. i. oĩes habitꝰ ꝟtuosi ꝑ mẽtis hilaritatẽ iubilẽt. ꝑter mẽtis trãquillitatẽ pacẽ nunciẽt. ꝑter cordis serenitatẽ iesum ꝑdicẽt. Et postremo subtiliꝰ ꝓsidera si pastozes. i. sancte meditatões paruulũ natũ iesum tibi datũ in ꝑsepio inueniãt. Prese pe est ꝓsciẽtia inferi⁹ clausa ꝑ xemptũ mũdanoꝝ. supi⁹ aptaꝑ desideriũ eternoꝝ. Hic est loc⁹ reꝛetiõis pauꝑis regis. Illicp⁹ natiuitatẽ a mr̃e reponiꝰ. ibi a pastoꝛib⁹ inueniꝰ O felix ꝑsepe q̃ ꝓtines. Regẽ gl̃ie in te inuenio vt iumẽtũ. ꝛ refectoriũ angeloꝝ. ꝺ tepascunꝰ bruta aialia. ꝛ reficiꝰ aĩma deuota. te licet imꝛoꝑe tñ felicẽ ꝑdico. ſz multo felicioꝛem dico deuotã ꝓsciam. q̃ nõ est id qꝺ tu ꝑ essentiã. Sz tñ ꝓtinet spũaliter qꝺ tu ꝓtinebas coꝛpaliter.

Tertia solẽnitas de impositiõe nomis pueri Jesu.

Tertio ꝓsiderandũ qualiꝰ ille beatus⁹ infantul⁹ spũaliter nat⁹ sit nominãd⁹ Et puto q nõ poꝛest noiari cõgruentiꝰ q̃ iesus. qz scriptũ est. Uocatũ ẽ nomẽ ei⁹ iesus. qꝺ vocatũ est ab angelo priusq; cõcipeꝰ in vtero. Hoc est nomẽ sacratissimũ a ꝓphetis ꝓphetatũ. ꝟ est nomẽ ꝟtuosũ gratiosum. gaudiosum. deliciosũ. gloriosũ.

Virtuosum qz supat hostes. ꝯgregat ciues regat vires. reuocat mētes. Gratiosum. qa in ipo habem⁹ fidei fundamētū. spei firmamentū. charitatis augmentū. iusticie cōplementū. Gaudiosum. qz iubil⁹ in corde. melos in aure. mel in ore. splēdor in mēte. Homen vngz delitiosum qđ pascit cogitatū. leniz platū. vngit inuocatū. reficit scriptū. instruit lectū. Nomē reuera gloriosum. qđ dedit cecis visum. surdis auditū. sermonē mutis. vitā mortuis. z gressum claudis. O nomen benedictū qđ oñdit tantū ꝟtutum effectum. O aia siue scribas siue legas siue doceas. siue aliud qđcūqz op⁹ facias. nihil tibi sapiat. nihil tibi placeat nisi Jesus. Nomē dulcissimū tuū infantulū in te spūaliter genitū Jesus. Habeat sibi q nomiat dei fili⁹. splēdor glorie. imago substātie. verbū patris. virtus omnipotētis. heres vniuersoz. rex regū. dominus dñoz. Habeat sibi q đz xp̄s. i. vnctus z dñ. qz in ꝓbetā vt claruit in doctrine eruditiōe. in pugilē sicut patuit in diaboli ꝺbellatione. in sacerdotē sicut oñdit in patrz reconciliatione. in regē sicut mōstrabit in p̄mioꝝ retributiōe. Habeat hec oīa sibi cū suis beatis cōmunia. Sit tm̄ tibi Jesus. id ē saluator i hui⁹ vite incolatu z miseria. Saluet inqz te a mūdi vanitate q̄ te impugnat. a demonis falsitate q̄ infestat. a carnali fragilitate que te cruciat. Clama deuota interrogat hui⁹ vite flagella. O iesu saluator mūdi salua nos. q̄ p crucem z sanguinē redemisti nos. salua inqz dulcissime saluator ꝓfortando debilē. ꝓsolando flebilē. adiuuādo fragilem. ꝓsolidādo instabilē. Sz heu vnum est qđ cū fletu referā. qđ nō vacat a mysterio. q nō statim vt nascit circūcidit z nominat. sz fm leges dies octaua expectat. Puto q p septenariū q̄ in octenario includitur. vniuersitas diuinaz z moraliū ꝟtutū cū vnitate z vinculo pacis figurat. Quia postqz omnia p fortitudinē aduersa tolerauit. p iusticiā miseros z egētes sustētauit p ꝛpantiā cōcupiscētias supauit. p prudentiā mūdi z antiqui hostis insidias declinauit. Adhuc p⁹qz p fidē deū omniū creatorē intellexit. per spem in eū tāqz remuneratorē in oīb⁹ opibus suis aspexit. p charitatē eū tāqz omniū bonoz largitorē toto corde dilexit. Et demū die octauo circūcisis ab aia oīb⁹ fantasticis imaginatiōib⁹. oīb⁹ vanis z inutilib⁹ cogitatiōib⁹. pacatis oīb⁹ aie motib⁹. z inordinatis affectiōib⁹. p exercitiū ꝟtēplationis in dño dulciter requiescit. Tūc puer noiat. tūc dulce nomē iesus imponit. tūc ei⁹ dulcedo sentit z gustat. tūc expit ꝟtutez. tūc ꝓcipit iocunditatē. O q̄ntā sepius sensit dulcedinē post illā beatā nois impositiōez illa felix mater natural z vera mater spūalis virgo maria. qñ ꝓcepit in hoc nomie demonia eīci. cecos illuminari. infirmos curari. mortuos suscitari. miracula cumulari. Sic certe tu o aīa mater spūalis merito debes gaudere z exultare qñ tu ꝓcipis in te z ī alīs q tu⁹ benedict⁹ fili⁹ Jesus demones fugat in peccati dimissiōe. cecos illuminat in vere cognitiōis infusione. mortuos suscitat in g̃tie collatiōe. infirmos curat. claudos sanat paralyticos z ꝓtractos rectificat in spirituali cōfortatiōe. vt iā efficiant fortes z viriles p gr̃am. q̄ ꝓus erāt debiles z infirmi p culpam. O q̄z felix z beatū nomē qđ tantā meruit habere ꝟtutē z efficaciā. Aliqñ letificat aliqñ vsqz mētis ebrietatē infundit. z suam dulcedinē cōmunicat.

Quarta solēnitas de magoz adoratiōe

Quarta solēnitas q̄ cōsistit in magorū adoratiōe. Postqz etiā aīma istuz dulcissimū puez p gr̃am spūalit cōcepit. pepit z noiauit. tres reges. i. tres aīme vires que bñ reges dicunt. que iā carni ꝓncipant. sensib⁹ dñant. in solis diuinis studiis sicut decet vere reges occupant. puerū iā p effect⁹ multiplices eis reuelatū in ciuitate regia. Hēst in toti⁹ mūdi machina estimant esse querendū. Querūt igit meditatiōib⁹. requirūt affectiōib⁹. interrogāt deuotis cogitatiōib⁹. vbi est q̄ nat⁹ est. Vidim⁹ stellā ei⁹ ī oriēte. vidim⁹ claritatē eius fulgentē ī deuota mēte. vidim⁹ splendorē eius radiantē in intimis aīme Audiuim⁹ eius vocē q̄ est dulcissima. Gustauim⁹ ei⁹ dulcedinē q̄ est suauissima. Percepim⁹ ei⁹ odorē suauissimum Expti sum⁹ ei⁹ amplexū delicioſissimū. Jā herodes redde rūsum. ostēde dilectū. monstra infantulū desideratū. Propter tuā gloriam videndā nō venim⁹. ꝓpter tuā gratiaz obtinendā nō ꝓperauimus. ꝓpter tuā maiestatē adorandā nō festinauim⁹. Tua enim gratia ipi⁹ est factura. tua maiestas ipi⁹ creatura. tua iocūditas sua est potētia. tua opulentia ipi⁹ vmbra. tua nobilitas. tua magnificentia est sue infinite bonitatis z nobilitatis modica scintilla. In te inuenim⁹ q̄ ipm

cognoscimus amam9 z desideram9. non in quo requiescere debeam9. Tu9 honor z decus est sui decoris nut9. Dic igit ne ptrahas vbi est qui nat9 ē. Ubi est ergo lōgitudo breuis. magnitudo leuis. altitudo subdita. latitudo angusta. Ubi lux lucēs. aqua sitiens panis esurīes. Dic nobis vbi potētia regit sapiētia instruit. virt9 sustentat. verbū pfis lactat. Dic nobis vbi etern9 dei fili9 infans inueniet. Ubi splēdor pat̄ne glorie pānis īuolutus cernit. Ubi audiem9 in cunabul vagientē qui est miseror cōsolatio. Ubi videbim9 inter brachia infantulū baiulatū. q̄ est angelor z hominū. celor z creaturaruz omniū cōseruator z solidatio. Hūc desideramus. hūc querim9. O dulcissime. o amātissime puer eterne. infans antique. quādo te videbim9. quādo te inueniem9. quādo añ faciē tuā apparebim9 Tedet gaudere sine te delectat gaudere tecū z flere tecū. Omne qđ tibi est aduersum nobis est molestū. tuū beneplacitū est nostr indeficiēs gaudiū z desideriū. O si tam dulce est flere de te. q̄ dulce erit gaudere de te. Ubi ḡ es quē querimus Ubi es quē in oīb9 p oīb9 desideram9 z affectam9. Ubi es q̄ nat9 es rex iudeoruz. lex deotor. dux miseroruz. lux cecor. vita morientiū. sal9 eterna eternaliter viuētium. Et sequit respōsio ꝓueniens. In bethleem iude. Bethleē dom9 panis. Juda ꝓfitens interptat. Ibi em̄ xps inuenit vbi post confessionē criminū panis celestis vite. id ē. doctrina euāgelica audit. rumiat. z deuota mēte retinet. vt ope impleat z alīs adimplenda ꝓponat. Ibi puer iesus cū maria matre inuenit. vbi post lachrymosam ꝓtritiōez. post fructuosam ꝓfessionē dulcedo celestis cōsolationis aliquādo inter abūdantissimas lachrimas ḡustat vbi oratio quē pene desperantē inuenit. gaudentē z de venia pſumentē derelinquit. O felix maria a qua Jhs cōcipit. de qua iesus nascit. z cū qua tā dulcit z gaudēter iesus inuenit. Sed notāduz est hic q̄ iesus quesit9 legit a regib9. z hoc vt ipm cū oīi reuerētia adorarēt. A doctoribus vt ab ipo veritatis documēta cū summa diligētia audirēt. A spōsa vt sue suauitatis dulcedinē p secreta colloquia degustarz A maria matre vt ipm ꝓditū repiret. et ab ea se ampli9 nō alienaret. Sic vos o reges hoc est. deuote aīme vires naturales queritе cū regib9 terrenis vt adoretis. munera offeratis. Adorate cū reuerētia. quia creator z redēptor z remunerator. Creator in naturalis vite formatiōe. Redēptor in spiritual vite reformatōe. Remunerator in eterne vite collatiōe. O vos reges adorate cū reuerentia q̄ rex potētissim9. Adorate cū decentia. quia magister sapiētissim9. Adorate cū leticia q̄ ꝓnceps liberalissim9. Adorate in q̄ gaudēter quia est dux equitatis. Adorate decēter. quia est lux veritat. Adorate feruenter. quia est fax charitatis. Hec sufficiat vobis oratio nisi cōcomitet oblatio. Offerte in q̄ aurū dilectionis ardētissime. Offerte thus cōsolationis deuotissime. Offerte myrrhā cōtritionis amarissime. Aurū dilectionis ꝓpter bona collata. Thus deuotionis ꝓpter gaudia ꝓparata. Myrrhā ꝓtritionis ꝓpter peccata ꝓpetrata. Aurū offerte ei ne diuinitati. Thus aime sanctitati. Myrrham corpor passibilitati. Querite etiaz o reges cū doctoribvt vobis pandat secreta sue inscrutabilis sapiētie. vt ostēdat magnalia sue ammirabilis potētie. vt vos doceat beneplacita sue volūtatis z ꝓplacētie. Querite in q̄ cū reuerentia quomō oīa tā potenter de nihilo creauerit. quomō cūcta tā sapiēter i vniuerso ordinauerit. quomodo singula tā clementer suo inestimabili bono decorauerit. Querite humiliter si homi9 fas est in hac vita inuestigare qualiter ille tres ꝓsone coequales z coeterne subsistāt i vna z indiuidua substātia. z hoc in trinitate beatissima. Qualiter ille tres substātie videlicet carnis z aīme z deitatis cōueniāt i vna ꝓsona. z hoc in xpi incarnatōe sacratissima Qualiter ab eterno pater a nullo. fili9 a patre solo. spiritus sanct9 ab vtroq3 Ipe quem queris doctor est z cognitor oīs veritat. a quo oīs veritas principaliter queritur Post quē veritas exēplariter ꝓducitur Ad quē oīs veritas finaliter reducit z ordiatur. Ipe est doctor qui docet omnē veritatem. Veritatē vite. quā in multis destruxit lutosa gulositas. veritatē doctrine quā heu i pleriq3 excecauit voluptuosa vanitas. veritatē iusticie. quā effugauit piculosa auiditas. Querite ergo vos reges deuoti iesum. vt vos doceat omnē veritatē. Veritatē vite vt sciat qualiter vos ipos vtiliter regere debeatis. Veritatē doctrine vt cognoscat q̄liter subiectos laudabiliter dirigatis. Veritatem iusticie vt intelligatis qualiter deo

seruiliter seruiatis. Querite etiã Jesum ali/
quando cũ spõsa dilectissima in orto delici
arum. vbi deambulat cũ adolescẽtulis. vbi
lilia colligit cũ virginibus. vbi comedit fru/
ctus pomorũ suoꝝ cũ iuuenculis. Querite
in cella vinaria vbi cenam suã prepauit. ad
quã suas specialissimas amicas (que sequũ
rur cũ quocũqꝫ ierit) tm̃ inuitauit. vbi pcin
gere se z faciet eas discũbere z trãsiens perso/
naliter ministrat eis. vbi amministrat fercu
la varia de pinguedine sue eterne nobilissi/
me z secretissime diuinitatis. vbi ꝓpinat po/
cula sue dulcissime z castissime humanitatꝫ
Certe illic bibũt amice. sed inebriant charis
sime. Querite tandẽ in cubiculo. vbi requi/
escit cũ sponsa inter amplexus z oscula. vbi
cubat in meridie quãdo splendor eterne ve
ritatis tã luculẽter lucet. ardor supne chari
tatis tã dulciter ardet. Jbi instillat auribꝰ
spõse secretissima sue ꝓfunde z inscrutabilis
sapiẽtie. Jbi donat altissima munera sue sũ
me z incõparabilis magnificẽtie. Jbi iocat
ibi blandit. ibi cõsolat. ibi dilectã alloquit.
dicens. Pete qõ vis z dabit tibi. O qꝫ felices
qui Jesum in hoc cubiculo secretissimo in/
uenit. qui hoc cubiculũ intrare presumũt.
O qꝫ pauci eũ in orto delitiaꝝ inueniũt. sed
paucores in cella vinaria reperiũt. paucissi
mi vero nõ nisi secretissimi amici cubiculuꝫ
intrare ꝑsumunt. Quia scriptũ est. Adiuro
vos filie hierusalẽ ne suscitetis neqꝫ euigila
re faciatis dilectã donec ipa velit. Unde suf
ficiat vos o reges q̃ adhuc terrena sapitis.
qui adhuc tempalia disponitis q̃ Jhm ali
quãdo post diligentẽ inquisitiõem in prese/
pio inueniatis. Uestra eñ ꝓscientia adhuc
forte nõ est facta ortus deliciaꝝ. vbi florent
sancte meditatiões. redolẽt virtuose opera/
tiões vbi vigẽt deliciose affectiões. Hec for
te min⁹ ꝓfecte dici potest cella vinaria vbi il
la celestia fercula odorant. illa vina angeli/
ca gustant. quibꝰ amici aliquãdo hic in ter/
ris ꝑsolãtur. Sed heu minime vt timeo di
ci potest cubiculũ omnibꝰ creaturis abscon
ditũ. soli spõso prepatũ stratũ z ornatũ. vbi
sponsus cũ sponsa. dilect⁹ cum dilecta reqꝫ/
escit inter secreta z indicibilia sui familiaris
oscula. vbi sepe audiunt talia z tam archana
que quidẽ intelligunt sed nõ dicunt. qa for
te vel exprimi nequeũt. vel ab hominibꝰ ẽm
bominẽ viuentibꝰ percipi nũqꝫ possũt. Si
tamen ex abũdantia diuine pietatis aliquã
do ipm̃ post fletũ z planctũ. post luctũ z ge/
mitum. post positũ seculare negociũ ad mo
dicum vidistis in orto deliciaꝝ. vel forte qõ
magis verũ est ante fores adhuc vob̃ clau/
sas ꝑ foramen inspexistis in cellã vinariam
z vidistis spõsum ornatũ z succinctũ. transe
untẽ. ministrantẽ. ꝓpinãtem suis amicis va
ria fercula z vina deliciaꝝ. z statim ignota z
incognita. nec adhuc ad talia admittenda.
per ianitores expulsi z repulsi fuistis. et ite/
rato heu ad solita z mũdana redijstis. Sed
tamen post hoc ad cor reuersi. nõ immemo
res illi⁹ iocunde societatis quã gaudio cor/
dis in orto deliciaꝝ asperistis. Necnõ z illi⁹
beatissime iocũditatis z solẽnitatis quã de
solatam ꝑ rimulã inspexistis. de qua nescio
quale solatiũ. sed tamẽ tale quod exuperat
omnẽ sensum z omne bum̃ mundi cõmuniuꝫ
per spiramentũ modicũ sensistis. Tũc cum
Maria matre Jesum perditũ cũ dolore et
merore querite. Currite cũ planctu z gemi/
tu post Jesum querendũ. Querite tũc z flẽ/
tes dicite. O quãdo te inueniemus cõsola/
torem quẽ expectamus. Quãdo te inueni/
mus gaudiũ nostrũ quod desideram⁹. O
si anima nostra adhuc redire semel valeat.
z si nõ ad amplexus z oscula. saltem vbi re/
dolet ortus deliciaꝝ. z suauissime fragrat cel
la vinaria. Jam aima per teipsam quere di
lectum tuũ quẽ cõcepisti. tuus est filꝰ quem
genuisti. z quare dimisisti a quo tot z tam i/
solita gaudia suscepisti. O vos reges inclíti
vos principes z defensores z cooperatores
mei. Uos hacten⁹ quesiuistis vt regem qui
vos sua gratia coronaret. vt doctorẽ q̃ vos
sua sapiẽtia illustraret. vt cõsolatorem q̃ sua
clemẽtia vos reficeret. Hunc superest vt ego q̃
ram filiũ quẽ perdidi dilectuꝫ. quem amisi
amantissimũ Jesum meũ. quẽ heu infelix z
misera i templo dimisi. postqꝫ denuo ad va
na z falsa z inania me cõuerti. Heu me dere
lictam z desolatã z omni ignominia plenaꝫ
reliquit. Quare suis consilijs nõ acquieui.
Quare in suis monitis nõ permãsi. Quã/
diu suam ꝑsentiã per veraꝫ solatiõem sensi.
affuit mihi omnis boni abundantia. qꝫdu
ipsum habui oĩbꝰ bonis abundaui. Sꝫ
heu qꝫ infelix z qꝫ miserabilis propter pau/
pertatem amisi diuitias. propter asperitatẽ
postposui delicias. propter curã et sollicitu
dinem dereliqui quietẽ magnam z spirit⁹
dulcedinem. propter alienũ neglexi meipm̃

propter hominē regendū perdidi deū me/
um. dilectū meū. consolatorē meū. dulcissi/
mum Jhm filiū meū. Quid ergo faciam. q̄
vadam. vbi querā. vt iterato ipsum inueniā
Aliquoties propter p̄dicta ipsum amisi. sz
denuo adiuuante z reuelāte clementissimo
patre misericordiaꝝ deo. in cui⁹ vinea labo
ro. cui⁹ voluntati de consilio maiorū deser/
uio. ad cui⁹ gloriam ampliandā me dulcis
iesu solatijs per occupationem cordis sepius
priuo. propter cui⁹ honorē cōseruandū va/
rijs tribulationib⁹ me expono. ipso ex soli/
ta pietate auxiliāte. perditū cū ingenti cor/
dis gaudio post varios singultus z gemi/
tus etiaz inter abūdantissimas lachrymas
reperi z inueni. O vtinā ipum adhuc semel
taliter inuenirē. puto q̄ amplius nō dimit/
terem. sed totis viribꝫ retinerez. Quid ergo
faciam. Surgā z querā quem diligit aīma
mea. postq̄ occupationes z sollicitudines di
mittam. ad orandū me conferā. Et si ħ non
sufficiunt inter cognatos z notos. id est. spi/
rituales z deuotos ipm queram. Jpi sunt ī
quibus habitat. ipsi sunt cū quibus mora/
tur quando ab alijs amittit. Hi sunt cum
quib⁹ tanq̄ in solitudine latitat. quādo ipz
a me miser strepitus cogitationū fluctuan/
tium fugat. Heu quādo illis similis fui. tūc
habui. tūc tenui. tūc amplexatus z osculat⁹
fui Jesum. quē nūc curis distracta. sollicitu
dinibus occupata z afflicta lamentabiliter
amisi. Dicite ergo o vos religiosi. vos ab/
stracti. vos solis diuinis meditationib⁹ de/
diti. num quē diligit aīma mea vidistz Cer
te scio q̄ habetis. scio q̄ bene scitis. quia sen
titis z gaudetis. Reddite ergo in charitate
quod nō amittitis. cōmunicate quod non
dimittitis. Et si in me propter distractōem
ad horam feruor dilectionis tepuit. habit⁹
tamen dilectiōis vt spero non cessauit. Et
si propter occupationem familiarē dilecto al
locutiōem intermisi. a charitate tamen ipsi⁹
non recessi. Et si propter proximorū vl' mo
dicam edificationem ipi tota mentis intenti
one non adhesi. desiderū tamen reuerten/
di in mente habui. Et reuera vt verū fatear
non ad gloriā dico sed tm̄ ad reuocandum
ad dilectū perditū humiliter allego. non p/
pter meū lucrum sed ꝓpter suū consiliū. non
propter meā ambitiōem. sed propter suam
eternam gloriā z honorem. nō propter pre
lationis laudē. sed proximoꝝ salutem. curz
z sollicitudinib⁹ dedita. Quare ergo prope
hoc q̄ pia intentione etiā quasi z gemēs fa
cerem. dilecti p̄sentia saltem aliquādo. et si
raro consolari non deberez. Non essz equū
sed si fas esset dicere iniustū z impiū. quod
pijssimus Jesus nō statuit. quod diuina lex
nusq̄ approbauit. Sepe enim ꝓpter amici
voluntatē dulcis amici p̄sentia intermitti/
tur. vt postmodū cum ampliori amborū io
cunditate reparet. Sic z ego propter ipm
aliquando deseruī. Si propter suā gloriaz
ampliandā. labores. persecutiōes. detracti/
ones. impugnationes sustinui. Si his om
nib⁹ z his similib⁹ etiam vsq̄ ad defectū re/
pleta fui. z ad ipsum gemens z amēs redeo
nunquid ipsi⁹ solatio vt vel modicū in tri/
bulatione respirē carebo. Quid ergo est. Di
lectus meus loquit̄ mihi. Quid est quod ꝓ
ipsum in euāgelio clamatur. Venite ad me
omnes q̄ laboratis z onerati estis z ego re/
ficiam vos. Nunquid ego qui propter ho/
norem ei⁹ dici pondus z estus sustineo. sal/
tem post laborē de micis que cadūt de men
sa domino⁹ suoꝝ refici non debeo. Absit
ergo ne solūmodo vobiscū o vos ꝓtempla
tiui morabitur dilectus. z laborans agrico
la sit cōtemptus z abiectus. Oportet tamē
sicut scriptura testatur laborantē agricolaz
aliquando de fructib⁹ celestis patrie p̄liba
re. et hoc ne deficiat in labore. Sic aposto
li inter varia opprobria. martyres inter fla/
gella. virgines inter cruciat⁹ z verbera sen/
serunt dilecti solacia. Jbāt gaudentes a cō
spectu concilij. collaudantes z benedicētes
dominū. quoniā digni habiti sunt pro no/
mine Jesu contumeliā pati. Sic confesso/
res et heremite. monachi z anachorete. p⁹
vigilias z ieiunia inter lachrymas et gemi/
tus senserunt diuina gaudia. Sic rectores
doctores. et ecclesiarum fideles p̄lati. post/
q̄ laboribus z curis sunt extenuati. de beni
gnitate dulcis Jesu ipōrum pijssime dulci/
ter sunt corda refecti. Non em̄ Maria ihm
frequenter habuit sola. sed etiam a martha
post predicationem hilariter et gaudenter re
ceptus fuit. Ego ergo in domino confidēs
et de diuina clementia tam multipliciter p
bata et exemplariter ostensa p̄sumēs. dul
cissimum Jesum aliquando queram cum
maria matre in templo. aliquando cū spon
sa in cubiculo. aliquando cū discipulis i cō
sistorio. aliqū cū regib⁹ in diuersorio.

Quinta solennitas de ꝓsentatione pue/ri Jesu in templū.

Quinto z vltimo consideret fidelis anima qualiter natus parul⁹ per diuersoꝝ operū cōsummatiōem z nominat⁹ per celestiū dulcedinuꝫ degustatiōem. z quesit⁹ z inuentus adorat⁹ z honoratus. per spiritualiū munerū ꝓsen/tatiōem in templū sit ꝓsentandus domino offerendus. z hoc per debitarū gratiarum deuotam z humilē actionē Igitur postq̄m felix anima mater Jesu spiritualis per isti⁹ benedicti filij cōceptiōem purgata per peni tentiam. postq̄ aliqualiter iam post natiui/tatem cōfortata per gratiā. postq̄ etiam est iam per impositiōem benedicti nomis con solata medullit⁹. z tandē in adoratione cuꝫ regiū est informata diuinitus. quid aliud restat nisi vt in celi sancti hierusaiez portek. z in templū diuinitatis ꝓsentek deus dei et virginis filius. Ascende igitur spiritual' ma ria nō iam in montana. sed in celestis hieru salem habitacula beate trinitatis z indiui/due vnitatis. Flecte humiliter mentis ge/nua in superne ciuitatis palacia. Ibi ante thronū eternitatis deo patri filiū tuum re/presenta. laudādo. glorificando. z bñdicen/do patrē z filium cū sancto spiritu. Lauda cum iubilo deū patrē. per cui⁹ inspiratiōem bonū propositū concepisti. Glorifica cum gaudio deū filiū. per cui⁹ informationē cō/ceptum propositū opere pfecisti. Benedic z sanctifica sanctū spiritū. per cui⁹ consolati onem in bono exercitio bacten⁹ perstitisti. O anima deū patrē in omnib⁹ donis suis z bonis tuis glorifica. quia ipe est qui te de seculo per occultā inspiratōem euocauit. di cens. Reuertere reuertere sunamitis. reuer tere reuertere. Deū filium tuū in omnibus factis tuis magnifica. Ipe enim est qui te de demonis seruitio per secretā suaz informa/tionē liberauit dicens. Tolle iugum meuz super te. Jugū demonis abijce. Jugū suuz amarissimū. iugū meum suauissimū. Jugū suum sequit⁹ cruciat⁹ eternus z tormenta. iu gum meū sequit⁹ fructus suauissimus z re/quies opulenta. Jugū suū si quando dulce dinem exhibet. falsa est z momentanea. scz dulcedo. Jugum meū quādo dulcedinem confert z leticiā vera est z salutifera. Ipe su os seruitores modicuz aliquando extollit. ne in eternū confundat. Qui autē honorifi cat me sic ad momentū humiliat. vt eterna liter glorietur z regnet. Jsta fuit doctrina q̄ te dei filius aliquādo per se. aliquādo p suu/os doctores z amicos reformauit. a demo/nis falsa ꝓsuasione. a carnis z mundi blan da deceptione liberauit. Deum z spiritūsan ctum semp benedic z sanctifica qui te p suaz consolatiōem mellifluaz in bono confortz/uit dicens. Uenite ad me oīes qui labora tis z onerati estis z ego reficiā vos. Quali/ter enim o aīma tenera z delicata fragilis z infirma. delicijs mūdi assueta. gaudijs hu/ius seculi tanq̄ feciby vinarijs more porco rum inebriata. qualiter potuisses inter tot z tanta antiqui hostis retia. inter tot falsa cō/silia. inter tam varia impedimēta. inter taz innumerabilia amicoꝝ consanguineorum z aliorū propinquoꝝ a via mortū vulneran/tium iacula in bono perstitisse. qualiter po tuisses tot funiby peccatoꝝ circumamplexa in bono profecisse. si non spiritus sancti gra/tia fuisses misericorditer adiuta z sepi⁹ dul citer consolata z refecta. In ipsum igitur re funde oīa opera tua. tibi nihil retine. Dic cum pura z deuota mentis intentiōe. Om/nia opera mea operat⁹ es domine. In con/spectu tuo nihil sū. nihil possum. de tuo mu nere est q̄ subsisto. sine te nihil agere possuz Tibi clementissime pater misericordiarum quod tuū est offero. tibi cōmendo. tibi com mitto me indignam z ingratā omnibus do nis tuis per te mihi collatis humiliter reco gnosco. Tibi laus tibi gloria tibi gratiarū/actio. o beatissime pater maiestas eterna. qz me per tuā infinitaz potentiā de nihilo cre asti. te laudo. te glorifico. tibi gratias ago. o beatissime fili. claritas paterna. quia me p tuam eternā sapiētiam de morte eterna li/berasti. te benedico. te sanctifico. te adoro. o beatissime spiritus alme. quia me per tuaz benedictam pietatē z clementiam de pecca/to ad gratiam. de seculo ad vitam religiosā de exilio ad patriam. de labore ad requiem. de merore ad iocundissime z delicioissime beate fruitionis dulcedinē reuocasti. Quā dulcedinē nobis dulcis Jesus ꝓcedat. Qui cum patre zc.

¶ Finit tractatus domini sancti Bo nauēture doctoris seraphici de q̄n q̄ festiuitatiby pueri iesu.

¶Incipit tractat⁹ sancti Bonauenture doctoris seraphici. de ecclesiastica hierarchia.

Prima pars

Inuisibilia dei p ea que facta sunt intellecta cōspiciunt. vt ait apost⁹ ad Roma. j. g. Sempiterna q̄q; ei⁹ virtus et diuinitas. A magnitudine em̄ spēi et creature cognoscibiliť poterat creator hoꝝ videri. Sapi. xiij. c. Ex quo apparet manifeste q; human⁹ intellect⁹ ad inuisibiliū et intellectualiū ꝓtemplatiōz ascendere nō poterit nisi p visibiliū et sensibiliū cōsideratiōz dirigať. Impossibile nāq; est (vt dic̄ Diony. in hierar. anglica. ca. j.) aliť nob lucere diuinū radiū nisi varietate sacroꝝ velaminū anagogice circūuelatū. iō theologia poetic⁹ sacris informatōibꝫ vsa ē vt ex rer⁹ visibiliū similitudinibꝫ allegorice locutiōes et mystici intellect⁹ trāssumptōnes formenť. et sic sensibilibꝫ z visibilibꝫ spūalia et inuisibilia coaptenť. Hui⁹ rei gr̄a p̄sens opusculū et si laborioſum. mihi tñ et aliis p uulis i xp̄o lac petētibꝫ vt spero nō infructuosum. offero ad edificatōz dom⁹ dñi qui est sublimis gl'iosus in secula seculoꝝ. In quo agiť de ꝓprietatibꝫ rer⁹ naturaliū q̄s ſm̄ puritatē meā nūc tropologice. nē allegorice. nec nō et q̄q; anagogice rebꝫ spūalibꝫ cōpaui. iunioribꝫ relinquēs materiā exercitij. sensibilia isensibilibꝫ. et carnalia spūalibꝫ coaptā di. et cū rer⁹ naturaliū ꝓprietates ipaꝝ sequātur subas ſm̄ ipaꝝ distinctiōez subaꝝ. et ordinē erit distinctio et ordo ꝓprietatuz. q̄s in alio opusculo p se positas et distinctas poteris p ordinē repire.

Primo igiť ō spūali suba actu et potētia a materia separata est agēdū. cui⁹ ꝓprietates et differentias in p̄cedenti opusculo traditas poter⁹ diligēti⁹ intueri. sz q̄ntū ad p̄ns spectat negociū. est notādū q; inť ꝑncipalē et ꝓpriā significatōz angel⁹ metaphorice ad significādū diuersa i sacra scriptura est trāssumpt⁹. q; vt beat⁹ ait Greg⁹. noīe angeli nūc xp̄s. nūc inst⁹. nūc gr̄a seu ꝑtus figuraliť nūcupať. xp̄s igiť rōne assumpte hūanitatiz ō⁹ angel⁹ ꝓpť missionē. Angelus em̄ mittit et mittiť. sic xp̄s a p̄re i mūdū missus ē. Isa. vj. Quē mittā et q̄s ibit nobis Matth. xv. Nō sum missus nisi ad oues domus isrl̄. Et in Joh. xij. Honorifico eu⁹ q; me misit. Exod. xxiij. a. Mittā vobis angelum p̄cursorē vt eiciā amorreū ꝛc. z Exo. xxiij. Ecce ego mitto angelū meū q; p̄cedat te z custodiat te in via z introducat in terrā ꝛc. Un̄ xp̄s sic missus more angeli alios misit. Matth. x. Ecce ego mitto vos sicut oues. z Luc. x. Rogate dñm messis vt mittat operarios ꝛc. Jō ō⁹ Judic. vj. dixit angel⁹ dñi ad gedeonē. Uade z scito q; misero te z liberabis israel. z in Hiere. j. Ad oīa quecunq; mittā te ibis ꝛc. Secūdo ꝓpter illuminationē. Angel⁹ em̄ illumiat z illuminať. sic xp̄s diuinitaz lumine replet⁹ ad illuminandū sedētes in tenebris z vmbra mortis mūdo est dat⁹. Joh. j. Lux in tenebris lucet ꝛc. Isa. xlix. Dedi te in lucē gentiū vt sis sal⁹ ꝛc. Apoc. xviij. a. Uidi angelū aliū descēdētem de celo habentē potestatē magnā z terra illumiata est a gl'ia ei⁹. ꝛc. Et in Actib. xij. b. angel⁹ dñi astitit z lumē refulsit in habitaculo carceriz. Nā vbi xp̄s est. tenebra esse nō p̄t.

Tertio ꝓpter purgationē. q; angel⁹ purgat z purgať. z xp̄s in matris vtero diuia ꝑtute ab oīni imūdicia fomitis est purgatus z actu z potēcia ab oīni corruptōe vicij liberat⁹. z fide corde credēciū purificat z adtotius mūdicie puritatē nos informat. In cui⁹ rei figura ō⁹ Judic. xij. dixit angel⁹ ad manue. Abstineat puer ab oīni immūdo. vinū z sicerā ꝛc. isa. vj. Volauit vn⁹ ad me et seraphin z dixit. Ecce tetigi labia tua. z auferet iniq̄tas tua z mūdabiť petm̄ tuū. Quarto ꝓpter ꝓfectionē. q; angel⁹ ꝓficit z ꝓficiať. et xp̄s nō solū est purgat⁹ a malo. imo ꝓfectus est in oīni bono. z est cā tot⁹ nr̄e ꝓfectionis. Luc. vj. c. Perfect⁹ oīnis erit si fuerit sic magister ei⁹. Un̄ in signū sūme ꝓfectiōis oīnia terrena fugere docuit. In cui⁹ rei figurā dixit angel⁹ ad Jacob Gen. xxxj. Surge egredere de terra hac reuertens i terrā natiuitatis tue ꝛc. ℏ angel⁹ est xp̄s q; monet vt de terrenis fugiam⁹. z ad terrā viuentiū ingredi festinem⁹. Quinto ꝓpť mediatiōz. Nā angelus inť deū z hoīes est medi⁹. z ℏ congruit xp̄o q; est mediator dei z hoīm. mūdū. s. deo reconciliās z ad p̄ris amicicia nos reducēs. z pro nob ꝓtinue intercedēs. j. Joh. j. Aduocatum habem⁹ apud p̄rem xp̄m Jhm̄ q; interpellat p nob. Job. xxxiij. Si fuerit p eo angel⁹ loquēs. miserebiť ei⁹ z dicet. libera aiam ei⁹ ne descēdat i corruptōz. Sexto ꝓpter mysticā refectiōz. Nā angel⁹ diuio alimēto replē

tus nos reficit z xps pris cõplẽdo volũtatẽ reficiẽ. Joh.iiij. Meꝰ cibꝰ est vt faciã volun tatẽ eiꝰ ⁊c. Et sic refectꝰ et spualiẽ z sacramẽ taliter nos reficere non desistit. Sapie.xvj Angelorũesca nutriuisti ppm tuũ z patũ pa nẽ de celo pstitisti.iij. Re.xix. tetigit eũ ange lus z dixit. surge z comede. Septimo ppter inferiorꝫ regimẽ siue gubernatoꝫ. Ange lorꝫ enim regimi h inferiora deputãt. vt in Ecc.xvij. In vnãquãqꝫ gentẽ ppposuit re ctores ⁊c z h angelo magni ꝯsilij. i. xpoꝯsue nit q oim electorꝫ mẽtes in sua custodia su scipit z tutela. Joh.xvij.d. Quos dedisti mi hi ego custodiui et nemo ex eis perijt nisi fi lius pditiois. ⁊c. Eccs.v. Ne dicas coꝝ an gelo nõ est puidẽtia ⁊c. Exo.xxiij. Tollẽs se angelꝰ dñi q pcedebat castra filiorꝫ isrl. abijt post illos ⁊c. qz xps q oẽs pcessit doctria z exẽplo oẽs sequi custodie bñficio. Psal. Immittit angelꝰ dñi ⁊c. Bernñ. O qꝫ desidẽ rãt ciues angelici ciuitatẽ sue ruinã restaura rio qꝫ solliciti vt veniãt lapides viui q̃mo do discurrũt medij int nos z deũ gemitꝰ no stros portãtes nõ dedignãt nob fieri socij. q pnob iã sunt mistri. Expectat nos creata ilã ml'titudo. ve tibi q̃cũqꝫ es q redire iã desideras ad lutũ reuerti ad vomitũ. In q̃ uis diuersorio angelo tuo reuerẽtiã age ne audeas illo pñte qõ me videte nõ auderes.

Nomine angeli iustꝰ intelligit. z pcipue vir spualis z religiosus z ois litteratꝰ seu plat p angelo cõpat. sic Johes baptista ppt pdi catiõis excellentiã spualis vite eminẽtiã an gelꝰ a dño nũcupat. Matth.xj. h est de quo scriptũ est. Ecce ego mitto angelũ meũ. ⁊c. Itẽ Joh. in Apoc. rectores septẽ eccliaꝝ an gelos vocat. Apoc.j. z.ij.et.iij.c.z.j. Eo.iiij. d. Spectaculũ facti sumꝰ mũdo z angelis z hoibꝫ. Et.vj.a. An nescitꝭ qz angelos iudi cabim⁹ Et.xj.b. Mulier habeat velamẽ su per caput suũ ppter angl'os Cõparat aũt viri iusti angel' ppter septẽ. Primo ppter mũ dicã cordis z puritatẽ ꝙuersatiõis. Hã an gelꝰ ab oĩi corpulẽtia z ꝯditiõe carnea est sepat⁹. Spũs eĩ carnẽ et ossa nõ hz. Sic vir iustꝰ nihil hz in se admixtiõis carnal' de lectatõis. imo sic adeps ab oĩi carne sepat Ecci.xlvij.ps. Qui facit angelos suos spũs ⁊c. Ideo legit angelus carnes cõsumpsisse Judic.vj. Extẽdit angelꝰ dñi summitatẽ ꝙ ge et tetigit carnes ascẽditqꝫ ignis de petra z carnes azimosqꝫ panes ꝙsumpsit. Vir eĩm spualis cũ ꝙga penitẽtie q̃q̃d in eo carnali tatis est ꝙsumere solet z p omia abolere.

Itẽ scõ ppter limpiditatẽ diuine cogni tionis. Angelꝰ eĩm deiformẽ habz intellectũ. Unde eiꝰ intellectꝰ deo immediate cõiungi tur z influẽtia occulti lumis illustrat. Sic vir iustꝰ suũ sensum z intellectũ deo reddit ꝙformẽ z nõ de se psumit sz vt amplius mere atur p fidẽ illumiari z pfectꝰ in diuinis in strui se deo subijcere ñ postponit. ij. Co.x.c. Destruẽtes p arma spualia oẽm altitudinẽ extollentẽ se aduersus sciam dei. z i captiui tatẽ redigẽtes oẽm intellectũ in obseqũ chri sti. j. Thi.iij. Qõ manifestũ est in carne iusti ficatũ est in spũ. apparuit angelis pdicatum est in gẽtib⁹. Itẽ tertio ppter humilitatem subiectiõis. Hã inferior angelꝰ subest supio ri z obedit sine murmure z indignatõne. qz supior pest sine tyrãnica inferiorꝫ oppressiõe. In q̃ notat q̃nta debeat ꝙformitas esse int imperiũ platorꝫ et obedientiã subditorum Hã sicut platorꝫ monere est cũ mãsuetudie ita subditorꝫ est humilit iustis iussionibus obedire. sic ꝺr ad Heb.vlt.c. Obedite ppo sitis vestris z subiacete eis. Ipi eĩm vigilãt p aiab⁹ vris vt cũ gaudio h faciãt nõ gemẽtes Uñ in signũ talis obediẽtie ꝺr in Zacha.ij. Uli⁹ angelꝰ egrediebat in occursum angli q loq̃bat in me z dixit. Curre z loq̃re ad puerũ istũ ⁊c. Ecce cũ q̃nto moderamie maiorꝫ pcipit z cũ q̃nta hũlitate alter eiꝰ impio acq̃escit. j. Pet. j.c. aias nras castigãtes in obe diẽtia charitatꝭ z fraternitatꝭ amore simpli ci ex corde. Itẽ q̃rto ppter rectitudinẽ in tentiõis. Hã angelꝰ vt dic̃ Gregoriꝰ in oĩi suo ope deũ inspicit. et nihil aliud q̃ diuine volũtatis regl'am diligit vl' req̃rit. ita ei ex teriora diuino nutu angeli pagũt q̃ mentis acie ab ipo nõ deflectũt. Jõ ꝺr Matth.xviij q angeli eorꝫ sp videt faciẽ pris. Gregorius Semp videtꝭ oĩa faciẽ intuẽt q nulla in tẽtiõis dissimilitudie ab ipiꝰ pñtia remouẽt ij. Regꝭ.xix. Tu dñe mi q̃si angelꝰ dei es. fac qõ bñplacitũ est tibi. qz q deuz ꝙa intẽtione cordis diligit. ab ipiꝰ volũtatis bñplacito ñ recedit. Itẽ q̃nto ppter sedulitatẽ z diligẽ tiã admistratiõis Angelꝰ eĩm ad sctoꝝ mini steriũ ꝙtinue ꝺputãt. z subẽ sue agilitate ad pagendũ q̃libet iniũcta subito ꝙcitat. Om nes eĩm sunt admistratoriꝝ spũs missi ppter eos q capiũt hereditatẽ salutis. Sic absqꝫ dubio viri angelici angelorꝫ numero ascri

bunk q̄ p alios salute laborꝫ ministeria assu
mere nō verenk. Isaie.xviij. Ite angli velo
ces ad ꝓphm rē. Vñ magnū obtinēt angloꝝ
officiū q̄ docēdo rīducēdo vite exemplo ad
deū errātes allicīūt rꝙuertūt. de q̄ Ja.vlti.
Qui ꝙuerti fecerit pctōrez ab errore vie sue
aiam ei⁹ saluabit a morte rē. talī fuit angel⁹ q̄
dixit ad agar Gen.xvj. Reuertere rhūiliare
sub mānu dñe tue rnoli timere rē. talī etiā fu
it angel⁹ de q̄ dicē manue Judicē.xiij.c. Obse
cro dñe vt mittas angl'm vt veiat itez rdo
ceat nos q̄d ō puero q̄ nascitur⁹ est facere ō
beam⁹. Itē sexto ꝓpt ꝓtinuitatē dulcedis
ꝓtēplatiōis. Angel⁹ ei sic admistrādo ōo ser
uit q;ꝓpt hoim fuitiū a ꝓtēplatōis itimis ñ
recedit vt ōt Greg. Hā qñcūq; ad exteriora
exeūt. ab iteriori ꝓtēplatōe nō recedūt. qz il
lum sp aspiciūt q̄ pñs est q̄cūq; vadūt. Sic
vir spūal' talit' circa exteriora se occupat. vt
deuotōis spm nō extinguat. Vñ qñ exterise
cus p bonoꝝ exercitatōnes opez fatigak in
corpe. itrinsec⁹ reficik in mēte. Vñ Osee.xij
b. In fortitudie sua direct⁹ ē cū angl'o. rīua
luit ad āgl'm rꝙfortat⁹ ē. fleuit rrogauit eū.
Gen.xxviij. Vidit angl'os descēdētes rascē
dētes p scalā rē. Scala sīē ibi ōt glo. cui⁹ ca
cumē tāgebat celū sigt xp̄m q̄ est via recta p
ducēs ad deū. p hāc scalā descēdūt viri spūa
les cū angel' mistrādo. ascēdūt rꝙtēplando
Dañ.vij. Milia miliū mistrabāt rē. Joh.j.
Videbitꝫ angl'os ascēdētes rdescēdentes
sup filiū hois. Itē septio ꝓpt fixū rstabilē
motū dilectōis q̄ amoꝝ āgelic⁹ tāq; ignis si
ne termio i deū mouek. iō sep⁹ angl'i i specie
ignis legūk apparuisse vt i Exo.iij.a. apparu
it dñs. i. angel⁹ in q̄ erat dñs i flāma ignis ō
medio rubi. rvidebat q; rubꝫ ardebat rnō
ꝙburebak rē. Rubꝫ est vir spūal' spinis pnie
circūplex⁹. mediū rubi ē coꝝ viri iusti de cui⁹
medio erūpe dz flāma iextinguibil' charita
tis. Ean.vl. Lāpades ei⁹ lāpades ignis at
q; flāmaꝝ. ps. mistros suos fac flāmā ignis
Ō igne coꝝ accēsū ardet rnō ꝙburik. qz nulla
aduersitate frāgik. nullo etiā mortꝫ metu ab
illo quē diligit sepak. ij. Re.xiij. sic angelus
dñi sic ē dñs me⁹ rer. q̄ nec bñdictōe nec ma
ledictōe mouek. Jō ōt Act.vij.d. Angel⁹ do
mini apparuit moysi i igne rubi. ri Judi.xiij
Angel⁹ dñi cū flāma pit ascēdit i celū Itē
angel⁹ ōt gra dei siue ꝙt⁹. Hūc angelū dñs
mittit qñ alicui grām infundit. Dañ.iij. an
gel⁹ dñi descēdit i fornacē rō. pis eni est ꝙcu
piscētie ac fomitꝫ icentiuū extinguik qñ āge
lus i fornacē mittik i. qñ diuia gra cordi in
fundik rꝙt⁹ aie inspirak. Uirt⁹ em ōt q̄si vi
rū tuēs. vl' q̄si virēs int⁹. qñ duplicē hz effe
ctū. nā aiam sua pñtia tuek ac ꝙfuat rornat
atq; decorat. sic angel⁹ boiez custodit rfuat
aiam etiā illumiat pficit rinformat. iō dicik
in Act.vij. Uidert vultū stephani q̄si vultū
angl'i. r Hester.xv. Uidi te dñe q̄i āgl'm dei
Ualde ei mirabil' es rfacies tua plēa gra
Dr̄ ḡ gra angel⁹ ōi p quē mēs hūana pcipis
sime custodik. p quē pctm expellik rptās de
monū i aia euacuak. Exo.xxxiij. Angel⁹ me
us p̄ceder te rcustodiet i via reūciet amor
reū. chananeū rē. septē noīa gētiū ponit. p q̄
septē p̄ncipalia pcā itelligit q̄ supueniēs ḡ
tia eīcit penit⁹ rexcludit. Et sūt nouē gene
ra gra q̄ ꝓpatōz hñt ad nouē ordies ange
lox. q̄x vsu ad angloꝝ eqlitatē puenik. Prīa
igik gra est gra dilectōis siue caritatꝫ Lu.vj.
Si diligitꝫ eos q̄ vos diligūt q̄ ē vob gra.j.
Jo.iij. Maiorē gram ñ habeo q̄z vt audiā fi
lios meos in ꝟitate ābulare. Ista gra a dño
aīe īmissa ipaz inflāmat rp feruorē amoris
ordini seraphin ipaz assimlat rꝙformat. vñ
in Lu. Ignē veni mittere i terrā. rq̄d volo
nisi vt ardeat. ri Trenis.ij. De excelso mīsit
ignē i ossibꝫ meis Secda gra ē gra sapie r
diuie cognitōis. puerb.iij. Inuenies gram r
disciplinā bonā coram ō⁹ rhoib⁹. Eccī.xviij.
In me ois g. vite rꝟitatꝫ. puerb.xxij. Sup
aurꝫ rargētū ē gra bona. r Eccī.xx. Uir sa
piēs amabilē se faciet gre aūt fatuoꝝ effūdē
tur. Hec gra mētē illumiat rituitū anie ad
deū videdū p fidē abilitat rinformat. ps. Pre
ceptū dñi lucidū illuians oc'los Per hāc g̃
tiā ordo cherubī in aia collocak. q̄ñ mens a
sensu carnali abstracta ad susceptōz diuī lu
mis p cognitōz ꝟitatꝫ ꝓpak. ps. Ascēdit sup
cherubī rvolauit rē. Ezech.xxviij. Tu che
rub plen⁹ sapia rdecore Tertia gra ē ptē
platōis siue spūal' delectatōis q̄ exp̄lenitu
dine diuie dilectōis rcognitōis i aia gene
rak. Exo.xxxiij. dñe si iueni gram coram te ostē
de mihi faciē tuā rē. r Eccī.xl. Gra rspēz ō
siderabit oculꝰ. rsup Ō virides satiōes. Hec
gra mētē q̄etat rpacificat rvelut sedē q̄etis
mā ad diuī supaduēt⁹ susceptōz ꝓpar coap
tat. rsic thronoꝝ ordinē repñtat. aia etiā in
sti sedes sapie ē. Eccī.xxiij. Thron⁹ me⁹ in
colūna nubis. Colūna nubea ē aia p ptēpla
tiōz suspēsa releuata. i q̄ dei fili⁹ tāq; i trono

recēscit Quarta gr̄a ē benigne seueritatis siue seuere liberalitatis ad bñ pessendū Da gna ei gr̄a dei ē q̄ plati sic exequāt ꝺ delinquētes iusticiā vt benignitatē z miaz nō dimittāt. Eccī.xxxij.a. Curā illoꝝ habe vt ornamētū gr̄e accipias z coronā ac dignitatē ꝓfectis.z.xxxv.a. Retribuet gr̄az q̄ offert similaginē.z q̄ facē miaz offert sacrificiū.z.xliij Sūt hoies mie ituētes gr̄az i oculis eoꝝ sicut nis z. Hec gr̄a ordiat plātos r̄spectu suoꝝ subditoꝝ vt sciāt q̄lit̄ se debeāt iferioribꝫ cōformare.z sine tyrannide dñari. Eccī.xxxij. Rectorē te posuerūt noli extolli.esto i illis q̄si vn⁹ ex ipsis.z sic ꝓfigurat ordī dñationū. ad Col.iij. Dñi q̄ iustū ē facite fuis vīis.sciētes q̄z vos dñm habetis i celis.j. Pe.v. Hortor dñantes i clero.sz forma gregis fcī ex aīo.z cū venerit princeps pastoꝝ p̄cipietis imarcessibilē coronā glie. Quita gr̄a est hūilitatis ad obediēdū. Eccī.iij. Qrto magn⁹ es tāto pr̄e hūlia i oib⁹ z cor̄ deo inuenies gr̄am.q̄m magn⁹ est potētia dei soli⁹ z ab hūilibꝫ honorat.ij. Pe.v. Hūilibꝫ dat gr̄az. Hec gr̄a ordinat subditos r̄spectu suoꝝ supioꝝ vt ōbi tā reuerētiā eis ipēdāt. Eccī.xxxij. Audita cēs z reuerētia accedet tibi bona gr̄a.z sic p hāc gr̄az ordi p̄cipatuū ania ꝓformatur Magn⁹ ā princeps ē cui ꝓpria volūtas ñ p̄cipat. Eccī.x. Pr̄icipat⁹ sensati stabilis erit. Job.xxix.b.senes assurgētes stabāt z p̄nces cessabāt loq̄. z digitū supponebant ori suo z. Heū.xxij.b. princeps ōi es apud nos. ps. Pueneūt p̄ncipes ꝓiūcti psallētibꝫ. z.

Sexta gr̄a ē patie z lōganimitatis.j. Pe.ij c. Hec ē gr̄a si ꝓpt̄ ōi ꝓsciaz sustinet ās tristicias patiēs iuste.q̄ ei gr̄a ē si peccātes suffertis. Eccī.ij.in dolore sustinez i hūilitate tua patiaz habe. Hec gr̄a docz r̄sistere tēptatōibꝫ.z aduersas demonū coercere potestates Eccs.r. Si spūs ptātē habētis ascēderit super te ne dimiseris locū tuū. Locū suū dimittit q̄ impatiam demoni cedit cū dicat petr⁹. Resistite diabolo z fugiet a vob. Vñ p patiam ꝓformat hō ordī ptātū. Maria em ptās ē p patiaz seipm.mōm.z diabolū supare. puer.xvj. Melior ē vir patiēs viro fortiz q̄ dñat aīo suo expugnatore vrbiū.j.mach iij. Accingimini viri potētes z. ps. Accingere gladio tuo sup femur tuū potētissime.

Septia gr̄a ē pudicicie z castitatis. Sap. viij. Neo p̄t ee ptnēs nisi ds det Et hoc ōi donū est. Hāc ei sup gr̄az ē mulier scā z pudorata. Eccī.xxvj. Itē Deut. xxiiij. Si ñ inuenier mlier gr̄az cor̄ viro suo ꝓpt̄ aliquā feditatē. abominabil' erit mlier hmōi. Hāc ei deo a luxurioso penit⁹ ōnegat. Hec gr̄a hominē facē ꝓtuosū vt virilit̄ oēs mot⁹ sensualitatis rebellātes ꝓterat z allidat. ps. Virilit̄ agite z ꝓfortet cor vr̄m Et hoc ꝓt⁹ referet ad ordinē ꝓtutū q̄z ē officiū naturā lapsā vl' corruptā miraculose repare. ñ ei est mal⁹ miraculū q̄s i carne p̄ter carnē vincre. hoc ei nō est hūane nate sz anglice. vt ōt Hiero. ps. Dextera dñi fecit ꝓtutē. dex. do. z. Octaua gr̄atia est eloq̄ntie ad docēdū. p̄s. Diffusa ē gr̄a in labiis tu. puer.xxij.b. xpt̄ gr̄az labioꝝ hēbit amicū regē. In puer. In labijs sensati inuenietis gr̄a. Hec gr̄a ordiat aīaz ad gdū archangeloꝝ. q̄z ē docere. Dañ.viij. Gabriel facitelligere visiōz.z.c.ix.f. Egressus sū vt docerē te z itelligeres. Hab'.iij. Labia sacerdotū custodiūt sciaz z. Mona ē gr̄a mie z pietatis ad ꝓpatiēdū Eccī.xxix. Elemosina gr̄az homis ꝓtuabit q̄i pupillā.z.xx. Fatuo.i.auaro ñ erit amic⁹.z ñ erit gr̄a i bonis illi⁹. Hec gr̄a ꝓformat mētē ordi angl'oꝝ. q̄ oēs suas gr̄as nob cōicāt. q̄ bonis nr̄is ꝓgratulātur Lu.xv. Gaud⁹ est gaudiū z. z nr̄is miserijs ꝓpatiūt. isa.xxxiij. Angli pacis amare flebūt z Jud.ij. Ascēdit ange⁹ ō loco flētū Cū ꝑz dionysiū. hierarchia sit sacraꝝ z rōnaliū rerū ordiata ptās. debitū i subditis retinens p̄ncipatū. manifestū ē triplicē ee hierarchiā fm triplicē ordinatā a ōo ptātē. s. diuinam. angelicā z hūanā. Est itaq̄ p̄ma hierarchia supcelestis siue diuia. q̄ ꝓsistit i trib⁹ increatis ꝓsonis. Scōa ē celestis siue āgelica q̄ ꝓsistit i bonis angel' z beatis. Tertia ē subcelestis. s. hūana. q̄ in p̄destinatis hoib⁹ pficit. z p̄cipue in platis. Hec aūt hierarchia hūana ad similitudinē celestis hierarchie ordiata ē et dispsita et ꝑz maiorē vl' minorē gr̄e siue ptātis p ceptiōz i maiori vel miori siue i excellētiori z inferiori gdu ordinatissime ꝓstituta. Vñ i Job.xxxviij. Nūq̄d nosti ordinē celi. aut rationē ei⁹ pones i terra z. Nosse celi ordinē est cognoscere supnaꝝ ꝓtutū ordinatissimam dispositōz. Et⁹ rationē in terra ponere. ē vitā et officiū hoīz q̄s diu in terra sūt fm similitudinē celestiū spirituū sancte et reuerēter ordinare Vñ. ix. sūt ordines ordinādoꝝ. sic ix sūt sci ordies āgl'oꝝ. Est ei ordo epoꝝ p̄sboꝝ diacōoꝝ sbdiacōoꝝ acolitoꝝ exorci. lect. p̄saꝝ. hostiarioꝝ. sic̄ moysi dictū est Exo.xxv. In

spice z fac fm exēplar qđ tibi ī mō. mon. est. z Sap. ix. ōr. Dixisti me edificare tēplū z altare fm silitudinē sancti tabernaculi qđ p/ parasti ab initio ꝛc. z. s. Paral. xxviij. Oīnia inqt dauid euenērt ad me scpta māu dñi vt intelligerē opa exēplarꝝ Hra itaqꝫ exēplaria sunt scōꝝ angl'oꝝ agmina ordinata vt. s. fm ipoꝝ ordinatōꝫ distinctiōꝫ z opatiōꝫ. nr̄am qꝫtū possibile ē ordinem ꝓuersatōez. vt igit illa omittā ꝓ rōe difficultatꝫ z plixitatꝫ q̄ dic diony. in eccliastica hierar. h̄ sufficiat de hoc ista vice ꝙ eccl'ia militās ī suis mēbris dis/ ponit fm silitudinē eccl'ie triūpbātis. z h̄ q̄ ad ordinatōꝫ. q̄ ad scīam. z q̄ ad actōꝫ Est ei hierarchia vt d. dio. ordo diui⁹ scīa z act⁹. dei forme similās z ad inditas ei diuinit⁹ illūi/ nationes ꝓportionalit⁹ ascēdens. In ordine notat distinctio illoꝝ q̄ p ordinatū officiū a dño maiorē vl' minorē recipiūt ptātē. In sci entia notatur discretio. in actione vero mi/ nisteriū. Sine ordine em̄ p̄sumptio ē actio. sine actōe negligētia ē ordo. sine scia z discre tione est actio rep̄hensibil' z ordo inutil'. z iō tam in ordine qꝫ scia z actōe z hoim z ange loꝝ ptās dei vniformitatē imitat. z fm mo/ dū z mēsurā sue illumiatōnis ī ordine suo p ficit. et recte discernēdo z bñ opando ad dei ꝓformitatē qꝫtū possibile ē ascēdit. tūc vero angl'oꝝ hierarchie q̄by p imitatōꝫ z vite con formatōꝫ dū tres electoꝝ hoim ordines fm trinas ꝓditiones siue differētias singul'ap/ ꝓpatas cōpanᵏ. Et hi tres saluādoꝝ stat⁹ significāᵏ p illos tres qs dic ezechiel liberā dos Ezech. xiiij. Si fuerīt ī ciuitate hi tres viri. s. daniel noe z iob. nū liberabūt aīas su as. Daniel q̄ abstinētie merito obtinuit in/ telligētiā visionū. tipū gerit claustraliū z re ligioſoꝝ q̄ ꝓtinue gra z excellētia abstinētie q̄ nō solū abstinēt ab illicit̄. vez etiā a licitꝫ ꝓcessis merēᵏ ampli⁹ illumiari. Noe autē q̄ archā gubernauit formā gerit p̄latoꝝ p q̄z sciaꝫ z regimīs industriā electi ī archa eccie ꝓstituti a diluuiū. i. pcti piculo merēᵏ libera/ ri. Per iob ꝙ cet⁹ actiuoꝝ et ꝓiugatorum numer⁹ poterit designari. pietatꝫ opib⁹ mia cō probat⁹. Job em̄ fuit cōiugat⁹. Tres igit sūt ordines electoꝝ. s. religioſoꝝ siue ꝓtem/ platiuoꝝ p̄latoꝝ z actiuoꝝ. De his dicitur Mat. xxiiij. duo erūt ī lecto in agro z i mo/ la. Hā illi q̄ sunt ꝓtēplatiui ī cubiculo diuie suauitatꝫ recēscūt. q̄ ꝙ p̄lati sunt in agro re gimīs correctiōis. p̄dicatōis officio se expo nūt. sz q̄ ꝙe subditi sunt z actiui laborē mo/ le nō renuūt z a boni exercitio nō desistunt ꝛc. Iste igr̄ triplex stat⁹ saluādoꝝ p q̄ndā ap ꝓpriatiōꝫ videᵏ cē ꝓpabilis triplici statui a/ geloꝝ. Inᵏ q̄s fm ordinū differētiā q̄dā sūt ꝓmi. q̄dā ꝙo vltimi. sz q̄dā itermedij. ꝓmi q̄/ dē ordis hierarchici debēt esse tres ordies. scz angeli de ordine seraphin q̄ amoꝝ incē/ dio p ceterꝫ feruēt. cherubin q̄z q̄ cognitōis ꝓuilegio gaudēt. z throni q̄ iustitie ppēdicu lo de alīs ēminēt. angelis boꝝ trīū ordi/ nū q̄ officioꝝ dignitate sunt ceteris sublimi ores ꝓpabiles sunt viri sūme pfectōis. reli/ gioſi videlicet et claustrales. q̄ tāto maioriꝫ meriti estimanᵏ. q̄ꝫto ad altiorē vite pfectōz ex voti ꝓpositō obliganᵏ. Et iō nomē z offi/ cium angl'oꝝ q̄ deo sūt viciniores sibi vēdi cant. q̄ amoꝝ incēdio inflāmati ac sapientie dono p̄diti diuie iusticie se ꝓformāt. Unī ōr seraphin. i. ardētes vl' incēdentes ꝓpter in/ censionē et feruorē charitatꝫ. Cherubin qđ plenitudinē celestꝫ sapie et cognitiōez diuie ꝟitatꝫ. throni ꝙo ꝓpt amorē iusticie et ꝓpen diculū eq̄tatꝫ Dicūᵏ igr̄ ꝓmo seraphin qz angeli illi⁹ ordis diuini amoꝝ incēdio p̄ ceteris inflāmati alioꝝ sūt inflāmatiui. sic religi oſi q̄si ignei. illos ad amorē dei z ꝓximi iflā/ māt. ad q̄z corda nūc ꝙbo nūc exēplo appro pinquāt. Eccl̄i. xlviij. Surrexit helyas sicut ignis. z fmo ei⁹ sic̄ facla ardebat. z Luc. vlt. Nōne cor nr̄m ardēs erat ī nob ꝛc. et iō an/ geli ordis seraphi nō solū dicūᵏ calidi. imo supferuidi. Hā q̄ feruet calorꝫ violētia. nunc extra se iactatᵏ. nūc s̄ se tollitᵏ. sic mēs religio/ sa ī dei amore feruida nūc supꝫ se p deuotōz rapitᵏ. infra etiā vt q̄n suīpsi⁹ obliuiscitᵏ. nūc ad ꝓxim inflāmādū diffundit̄ et dilatatᵏ. i se stare nō valēs. nūc volēs alios attrahere. z sibi ico⁹pare satagit et conatᵏ. Job xxxix. fer uēs et fremēs absorbebit terrā ꝑs. Qui fac angl'os suos spūs et mi. su. flāmā ignis. et ī Apoc. x. a. Uidi angl'm c⁹ facies erat vt sol. et pedes ei⁹ vt colūna ignis. Iō ōr Isaie. vj Volauit ad me vn⁹ ex seraphi et ī manu ei⁹ calcul⁹ ignit⁹ quē tulerat ō altari. z tetigit os meū ꝛc. Itē scdo qz ī se mobiles alioꝝ sūt motiui Unī z volasse legūᵏ ī Isa. sic religioſi spū diuie dilectōis moti mobiles sūt inſis supioꝝ sine more dispēdio obtpando. z alīs exemplū obedientie relinquendo. rales pfi cere impata nō pcrastinant. sed velut volu/ cres ad oīm̄e qđ ꝑcipiᵏ aduolant z festinant

Ideo de veloci taliū obediētia dr Isaie.lx. Qui sunt isti q vt nubes volāt.z Isaie.xviij Ite angeli veloces.z Sap.vij. Oīnib⁹ mobilib⁹ mobilior est sapia. Ezech.j. Quocūq; ibat spūs rote leuabant sequentes eū.spūs em vite rē. Spūs vite est charitas q vita ē anime.q em nō diligit manet in morte.j. Joh.iij. Spūs quidē vite ꝓncipiū est motus z opatiōis in corde. Uñ si fuerit spūs vite i corde.mobilē efficit hoiem z agilē ad quālibet victorioſam actionē. Prouer.xxj. Uidisti hoiem velocē in ope suo. rē. Itē tertio acuti sunt z penetratiui.penetrāt em ꝓtemplādo ad interiora velamis.i.ad secretissima deitatis.sic ꝓtemplatiuor affect⁹ p desiderīū semp in deū tēdit.z extra se nō effluēs ad aliud p̄ter ipm z extra ipm non diuertit. Eccī.xxiij. Gyr celi circuiui sola.z pfundū abissi penetraui.z.j. Cor.ij. Spūs oīa scrutatur etiā pfunda dei. Et Job.xxviij. Oīne pciosum vidit ocul⁹ ei⁹,pfunda fluuior⁹ scrutat⁹ rē. Tā acut⁹ z penetratiu⁹ fuit paul⁹ q in pscrutatōe celestiū archanor⁹ vsq; ad celū tertiū introiuit. Sap.vij.acut⁹ scz Itē quarto sūt inferior⁹ z suppositor⁹ reductiui. q; ꝗs seraphin igne charitatis accēdūt. ad deū q surſū est deducūt z ꝓuertūt. Sic affectus viri spūalis igne charitatis succensus nūc se extēdit ad deū p ꝓtemplatiōem.nunc ꝯ ad primū p cōpassionē. Ad deū mouet vt in eo ꝓquiescat.Ad primū vt ipm ad deum reuocet z reducat. Jac. vlt. Si errauerit q; a vitate z ꝓuerterit eū aliq;. scire debet rē. Leuit.xix. Si errauerit bos vel asinus reduc eū rē. Itē q̄nto actiui z exēplificatiui q; nō solū inferiores accendūt. verū etiā z ordinate diligēdi formā tribuūt.quia angelos inferiores informāt qualit⁹ p amorem pfectū redeāt in deū.z ꝑm superiora pficiant z incedāt. Et ℞ prie religiosis cōgruit. quos dñs secularib⁹ posuit i exēplū. vt ꝑm ipor⁹ imitatiōem mores prauos corrigant. z rēptis terrenis celestia appetāt z acq̄rant Sic z ysa.nud⁹ z discalciat⁹ dat⁹ est i signū z portentū egyptijs z ethyopib⁹ z quibusdā aliis. Isaie.xx. Uita itaq; religioſor⁹ exemplar est mūdanor⁹. Similiter vita z cōuersatio sancta platorū forma est z reformatio vite subditor⁹. Deut.xvij. Describet sibi ꝛ deuteronomiū legē.z accipiet exemplar a sacerdotib⁹ leuitice trib⁹.z habebit secū rē. Et Zach.xiij.d. Adā exēplū meū ab adolescētia mea.et Joh.xiij.d. Exēplū dedi vob rē. et.j. Thi.iiij.f. Esto exemplū fideliū in ꝛbo i fide et in castitate. Mali aūt sctor⁹ angl'orū omisso exēplo se exhibēt' exēplar pditionis. sic Achaz q̄ misit exēplar altaris damasci in hierlm.iiij. Re.xvj.d. Qd quidē vident facere aliq; de modernis.q̄ hoc seculo nequā se ꝓformāt.relictis et abiectis patrū et regule īstitutis.vt dici possit illud Job.xvij. Posuit me q̄si in puerbiū vulgi et exēplū sū. Relinquūt alijs exēplū culpe. erūt posteri exēplū pene. Ezech.v. Eris opprobriū et blasphemia exēplū et stupor cūctis gētib⁹.et.ij. Pet. ij.b. Ciuitatē sodomor⁹ in cinerē redigens euersiōe dānauit.exēplū eor⁹ q̄ impie acturi sunt ponēs rē.z canonica iude. Ciuitates finitime sil'i mō exfornicate.z abeūtes p⁹ carnē alterā.facti sūt exemplū ignis etni penas sustinētes. Itē sexto angeli ordinis seraphin sūt holocausti purgatiui. q; nō solum sunt purgati a corruptiōe mali.imo ab ipfectiōe oīs boni.in q̄b⁹ nulla adest mali corruptio.nec de esse alicui⁹ boni pfectio ꝓpbat. z ℞ potissime ꝓgruit virt⁹ angelicis z pfectis q̄ se dño medullatū holocaustū penit⁹ obtulerunt.q̄ velut angeli igneī i se etiā leuiorib⁹ culpe maculā nō admittūt .imo oēm mali speciē in se z in alijs annihilāt et ꝓsumūt. Malach.iij. Erit ꝗsi ignis ꝓflās.z sedebit z purgabit filios leui Eccī.iiij. De negligētia purga te cū paucis.nec solū sunt puri z immunes a corruptiōe mali.verū etiā ab impfectiōe boni. Deut.xxiij. Perfectio tua et doctrīa tua a viro sctō rē. Sic etiā dictū est abrāā Deū xvij. Ambula cor̄ me et esto pfect⁹.iō dicūt seraphin ad isaiā Isaie.vj. Auferet iniq̄tas tua.et peccatū tuū purgabit.in q̄ notat purgatio oīmis mali Et sequit in eodē capitulo Isa.vj. adh erit decimacio.et ꝓuertet z erit in oīsionē sic terebint⁹ et sicut quer⁹ expādens ramos suos.semen sanctū erit qd̄ sterit in ea. Ecce pfectio tot⁹ boni que consequit purgatiōem mali Itē septimo sūt illuminatiui et oīmis tenebrose obscuritatis fugatiui.luciformē em̄ et illuminatiuam habent ꝓprietatē.vt dic Dionys⁹. qd̄ virt⁹ spūalib⁹ potissime cōuenit.quos deus velut luminaria in firmamēto.id est.in eccl'ia collocauit.q̄b⁹ dr Joh.viij. Uox estis lux mūdi. et ideo oīmes tenebras in se et in alijs discutiunt.et lucis spūales radios vndiq; circūspargūt. Job.xxxviij. Per quā viā spgit lux

Et ad Ephes. v. Ut filij lucis ambulate in dilectiõe. Et ad Phil. j. Inter q̃s lucetꝫ tã/ q̃ꝫ luminaria ꝛc. ꝛ Dan. xij. Fulgebũt iusti siue docti sic̃ splẽdor firmamẽti ꝛc. Noie igit̃ seraphin q̃ deo immediatiꝰ ꝯiungunt̃ ꝛ in diuinis laudibꝫ voces frequẽtiꝰ emittere dinoscunt̃. viri religiosi ꝛ spũales nõ immerito intelligunt̃. q̃ viciniores sunt deo ꝑ ꝯtemplatiõem ꝛ laudis ꝯtinuatiõem. sicut d̃r Isa. vj. Clamabat alter ad alterũ ꝛ dicebant. Sanctꝰ sanctꝰ sanctꝰ ꝛc. ꝛ ꝓpter charitatis incensionẽ. cuiꝰ excessus siue incensio plus exigit̃ in ip̃is q̃ꝫ in alijs. p̃sertim cũ ipsi sint altare dñi in quoꝝ corde ꝛ corpe iuge sacrificium dño ĩmolat̃. ꝛ ideo ignis in hoc altari est cõtinue accẽdendus. vt patet Leuitici. j. Ignis ꝛc. De istis autẽ angelis ordinis seraphin septẽ specialiter exprimũtur scꝫ ꝙ stabãt. ꝙ duo erãt que stabant. ꝙ bis sex alas habebãt. ꝙ se velabãt. ꝙ volabant. ꝙ clamaudo requiẽ nõ habebãt. ꝙ tollẽtes lapidẽ ignitũ de altari labia Isaie emundabant. Ista om̃ia exigunt̃ in viris angelicis ꝛ spiritualibꝫ quo ad statũ ꝑfectionis. Ex nãq̃ꝫ duo fuisse dicunt̃ refert̃ ad mutue cohabitatiõis associatiõem. siue ad mutuam gemine charitatis exhibitiõem. quia inter pauciores q̃ꝫ inter duos esse nõ põt ostensio charitatis. Luc. x. Misit binos ꝛ binos ante faciẽ suã ꝛc. Eccl. iij. Melius est duos esse simul q̃ꝫ vnũ. habẽt em̃ emolimentũ societatis sue ꝛc. Ideo duo angeli missi sũt simul sodomã. Gen. xix. quoꝝ vnus gentẽ ꝑuersam subuerteret. alter vero iustũ Loth cum sua familia liberaret. Ad vtrũq̃ꝫ ministeriũ complendũ vnꝰ angelus suffecisse potuisset. duos tamẽ simul misit dominꝰ vt societatẽ mutuã in angelis ꝛ hominibꝫ cõmendaret. ꝛ ad augmentũ ꝛ cõseruatiõem charitatis societatẽ esse necessariã demonstraret Ps. Ecce q̃ꝫ bonũ ꝛc. ideo dicunt̃ duo fuisse in agro. duo in lecto. Matth. xxiiij. Ex aũt secũdo sup̃ templũ stabãt. scꝫ ꝙ nõ sedebant. nõ iacebãt. sed fixi ꝛ erecti sup̃ vtrũq̃ꝫ pedẽ stabãt refert̃ ad erectã affectionis ꝛ intentionis eleuationẽ ad celestia ꝛ ad fixam ac immobilẽ eternoꝝ cõtemplatiõem. Ps. Stantes erãt pedes nostri. in a. t. hierl'm. Hiere. vj. State sup̃ vias vestras ꝛ videte ꝛ interrogate que sit via bona. Et ĩ psalmo. Mane astabo tibi ꝛ videbo. Et Abacuc. ij. Sup̃ speculã meã stabo ꝛc. Sap. xviij. Celum attingebat stãs in terra. Ideo d̃r angelus stetisse iuxta arã templi ꝛc. Apocal. viij.

Tertio bissenas alas habebãt. quia sex erãt vni. sex alteri. ꝛ h̃ habet referri ad plenitudinẽ opeꝝ charitatis ꝛ misericordie q̃ necessario sup̃ obseruatiõꝫ decalogi superogãtur. q̃bꝫ viri spũales velut duodecim pẽnis siue alaꝝ fulcimẽtꝫ a terrenis ad celestia eleuant̃. Sex itaq̃ꝫ ale vniꝰ sunt sex opa misericordie q̃ exhibent̃ ꝓximo respectu corpis. s. reficere esurientẽ. potare sitientẽ. cooperire nudũ vestimẽtũ nõ habentẽ. visitare infirmantẽ. recolligere paupem trãseuntẽ hospicio. sepelire morientẽ. De q̃bꝫ d̃r Mat. xxv. ꝛ Thob. j. ꝛ. ij. Sex v̄o ale alterius sunt sex opa spũalia ꝓximo exhibita ex ꝑte mẽtis. s. ꝯuertere errantẽ. instruere ignorantẽ. ad g̃tiã suscipe penitentẽ. diligere ꝑsequentẽ. arguere delinquentẽ. defendere innocentem. Talibꝫ alis a dextris ꝛ a sinistris electoruꝫ mentes ad celestia eleuant̃. Ps. Si assumpsero pẽnas meas diluculo ꝛc. Ezechiel. j. Pẽne coꝝ erãt iuncte alteriꝰ ad alteꝝ ꝛc. Et Apoc. xij. Date sunt ei ale vt volaret ĩ desertũ a facie draconis ꝑsequẽtis. Ex autẽ seraphin velabãt faciẽ ꝛ pedes. refert̃ ad hũilẽ religiosoꝝ intẽtionẽ. nõ em̃ intẽdũt sua merita ꝓpt̃ hoĩm laudẽ publicare. sicut faciunt hypocrite q̃ stãt in angulis plateaꝝ orãtes vt videant̃ ab hoĩbꝫ. Math. vj. sꝫ vt d̃o placeant q̃ videt in abscondito. student bona que faciũt occultare. Math. vj. Nesciat sinistra tua q̃d faciat dextera. Caput itaq̃ꝫ corpus ꝛ pedes velãt ꝛ tegũt q̃ nec in p̃ncipio. nec in fine. nec in medio de bonis q̃ faciunt laudari appetũt ab hoĩbꝫ vl' req̃rũt. Seraphin q̃nto dicunt̃ volasse. ꝛ h̃ refert̃ ad ꝑfectionẽ iustoꝝ ꝛ meritoꝝ ml'tiplicatõꝫ. Nã auis volãs ꝑ ml'tiplicatũ alaꝝ motũ ꝛ sepiꝰ iteratũ aera petẽs a terra se elõgat. Sic viri sancti nõ ꝑ ociũ ꝛ torporẽ. ĩmo ꝑ bonoruꝫ opm exercitiũ ꝛ laborẽ relictis terrenis celestibꝫ appropinquãt. p̃s. Quis mihi dabit pẽnas ꝛc. Clamor sexto seraphin iugẽ significat diuĩe laudis sine intermissiõe cõtinuationẽ. sic ꝯtinue ꝓrumpũt electi ex desiderio vidẽdi deũ. p̃s. Ad videndũ in bonitate electoꝝ tuoꝝ. ad letãdũ in leticia gentis tue vt lauderis cũ here. Clamabãt aũt seraphin. sanctꝰ sanctꝰ sanctꝰ. iõ eĩ ꝓrũpũt electi p̃cipue r̃ligiosi ĩ triplicẽ laudẽ d̃i. qꝛ ip̃e scũs scõꝝ electos suos scificat ab amore m̃danoꝝ

sparãdo z sepatos in via meritoꝝ pmouẽ/
do. z in fine iã sanctificatos ꝑ sanctificatõis
cõsummatiõem in gl'ia pmiando. Est itaq;
iugiter laudãd⁹. qz efficit hominẽ sanctuz z
mundũ in penitẽtia. sanctiozẽ in iustitia. sã/
ctissimũ vero in gl'ia sempiterna. Joh. xvij.
Sanctifica eos i veritate vt z ipi sanctifica
ti sint z ꝓsummati i vnũ sicẽ ego z tu vnũ su/
mus. Q; ꝙo septimo labia Jsaie polluta
cũ calculo tangebãt z mũdabãt. habz refer
ri ad sanctoꝝ z religiosoꝝ mistica cordiã z cõ/
passionẽ q; ꝑ gr̃az ipos sanctificantẽ i se pur
gati secularib⁹ etiã z alijs immũdis pctõrib⁹
cõpatiẽtes feruẽtissimis z deuotissimis ora
tionũ suffragijs coꝝ sanctificatõi coopank.
Sic moyses suis pcib⁹ mariã lepr̃osam z i
mundã sanitati z mũdicie restituit. vt patet
Nũeri. xij. z Job vlt. Seru⁹ me⁹ iob orabit
p vob. faciẽ ei⁹ suscipiã vt vob nõ ĩputẽ stul
ticia. Et seq;. Cõuersus est dñs ad pniam
iob. cũ oraret ꝓ amicis suis zc̃. Ex q; patz ma
nifeste q; mlt̃ũ coopank bonoꝝ suffragia ad
peccatoꝝ iustificatõem z emẽdatiõem. Et h̃
de ordine seraphin dicta sufficiãt.

Sicut viri pfecti ꝓfigurank ordini se
raphin ꝓpter excellẽtiã feruẽtissime
dilectiõis. ita assimilank ordini che/
rubin ꝓpter plenitudinẽ sapie z p̃rogatiuaz
limpidissime cognitiõis q; in virꝭ spualib⁹
dinoscik p̃ ceteris relucere. Cherubin q;pe
plenitudo sapie iterp̃tak. qõ absq; dubio vi
ris spualib⁹ cõuenit. ꝑ q;z corda spũs sapie
affluẽtissime se diffundit. j. Eoꝝ. ij. Sapiẽ/
tiã loq̃mur int̃ pfectos. sz nõ sapiaz ꝓncipũ
bui⁹ seculi q; destruek. sz loq̃mur sapiam in
mysterio abscõditã. quã nemo ꝓncipũ bui⁹
mũdi cognouit. zc̃. Jsti⁹ sapie celestz radi
us p spũm sctm̃ in cordib⁹ viroꝝ spualiũ dif
fundit. sic ibidẽ sequit. Nobis aũt reuelauit
de⁹ p spm̃ scm̃ suũ. qz spũs scrutak omnia zc̃
Dee sapia nõ est mundana q; inflat sz illa q;
edificat. Prima em̃ est terrena. de q; dr̃ Luc.
xvj. Prudẽtiores sunt filij hui⁹ seculi filijs
luc. z hec est in auaris z negocijs. ꝓterea ẽ
animalis. de qua ad Roma v. Prudentia
carnis mors est. hec est in voluptuosis. quia
ĩa sapiẽtia nõ inuenik in terra suauiter viuẽ
tium Job. xxviij. Est insup diabolica. et hec
est in supbis z in inuidis. de quib⁹ Jsaie. v.
Ve qui sapiẽtes estis in oculis vestris zc̃. z
in Diere. iiij. Sapiẽtes sunt vt faciant ma
la. sed in maliuolã animã nõ introibit sapi/
entia. Sap̃. j. Jõ ad verã z pmanentẽ sapiẽ
tiam q; de sursum est recurrendũ est. Hec ei
est pudica. pacifica z modesta zc̃. Jacobi. iij
Nã mentẽ quã inhabitat purificat z pacifi/
cat z q̃etat. Et iõ isti⁹ sapiẽtie plenitudo pfe/
ctoꝝ mẽtes angelis ordinis cherubin pa/
rificat z ꝓfigurat. Jõ dr̃ Malach. ij. Labia
sacerdotꝭ custodiũt sciam z le. de ore ei⁹ re.
qz angel⁹ dñi exercituũ est. Et in h⁹ rei figu
rã dr̃ Exo. xxv. Duos q;z cherubin facies ex
vtraq; pte oraculi. cherub vn⁹ erit i latere vno
z cherub alter in latere altero zc̃. Jstud ora
culũ est cor hũanũ in q; opter deũ adorare i
spũ z veritate. Joh. iiij. In q; quasi a sinistrꝭ
erigik cherub q; ad sciam in humanis. vt scz
sciam⁹ qualik in medio h⁹ praue z puerse na
tionis sapiẽter ꝓuersemur. in alia ꝙo pte oꝝ
esse cherub q; ad sapiam necessariã in diuis
vt scz f[illegible] spm̃ diuine sapie nos celestib⁹ cõ/
formem[illegible] z sic cherubin vocabulũ in pñti
z in futu[illegible]o sciam significat. Pñt itaq; viri p
fecti dici cherubin ꝓpt̃ multa q; fm traditõꝝ
beati dionysij ist⁹ angel' spẽalit approbank. z
pmo ꝓpt̃ deificã visionẽ. iõ em̃ deiuidi dicũk
qz diuini lumis influẽtia pmo z ꝓncipalit
irradiãt q; in dei visiõe sublimioꝝ gl'a extol
lunt. Et h̃ iõ. nã viri spũales angel' q;dẽ che/
rubin cõpabiles deũ vidẽt ꝑ cognitiõez z ꝑ
scie mũdiciã. sibi adherẽt i sepabiliter p amo
rem. z sic de nũero cherub efficiũk. ad quoꝝ
eq̃parantiã se deuenisse vite z gr̃e merito di
noscũt. j. Paral. xxviij. Aurꝫ parissimũ dedi
vt fieret ex eo sil'itudo cherubin fm opa exẽ
plarꝭ zc̃. Aurꝫ purissimũ purã significat cõ/
scientiã z mundã q; in viris spũalib⁹ potissi/
me inuenik ꝓpt̃ quã vita angelica in ea sil'is
potissime repik. Nã nulla creatura puritati
angelice in pñti poterit adeq̃ri q; ipi⁹ angeli/
cam puritatẽ quantũ in se fuerit ꝓtemplerit
imitari. Jtẽ secũdo ꝓpter singularẽ diuini
lumis susceptõz. qz lux diuia sup ipos trã/
fusa ipos singulariter illumiat. vt oib⁹ sub se
ꝓstitutis ipis mediãtib⁹ euidẽtissime se oñ/
dat. ꝓpter qõ cherubin plena fuisse oculis le
gunt. Ezech. j. z. x. z Apoc. iiij. qz viri angel'
cherubin cõpati circũspectiõis gr̃a z puidẽ
tie dono circũdati. sunt vndiq; luminosi vt
non solum ꝓpria. verũ etiã z accendãt vigilã
ti studio aliena. Et ideo forsan facies che/
rubin mutuo se legunt respexisse quia vn⁹/
quisq; alterius debz esse oculus z alieno pcu
lo velut ꝓpio cũ discretõis moderamiẽ ꝑire

Itē tertio ꝓpter sibi infuse sapie cōmuni/
cationē. Hā occultū supme sapiētie donum
siue lumē qđ diuinit⁹ accipiūt ad alios trās
fundūt. sic iusti talentū qđ ex dei dispēsatōe
recipiūt nō ponūt sub modio sz sup cande/
labrū. qđ oīnib⁹ q̄ntū in se est cōmunicāt eq̄
liter z exponūt. Sap. vj. Sacramēta di nō
abscondā. sz ponā in lucē sciam z nō ꝓeter/
ibo veritatē zc. Uex erubescere pñt inuidi
z emuli q̄ donū dei nitunt sibi solū vēdica/
re. Cōtra qđ Hūe. xj. Quid ināt emularis
p me. q̄s tribuet vt oīnis popul⁹ ꝓpheter. et
det singulis spūm suū. Itē quarto ꝓpter
diuine q̄etis pparatiōem. Ūñ Dionys. eos
diuīe q̄etis hospites siue receptores cogno
minat. ex eo eīm q̄ lumē capiūt. loc⁹ luminis
fiunt. Qui igit̄ p amorē z quietē cōsciētie dō
desup veniēti in suo affectu locuz pparant.
angel' cherubin sepformāt. iō forsan dicit̄ se
dere sup cherubin. q̄ quos q̄etos humiles
z māsuetos inueniet in ipis familiari⁹ requi
escit. Isa. xj. Requiescet sup euz zc. Ps. In
pace fact⁹ est loc⁹ eius. z in syon h.e. Isa. lxvj
Sup quē requiescet spūs me⁹. nisi sup mans.
zc. Itē q̄nto ꝓpter īmediatā secrete dei sa
pientie circuitiōz. Hā angeli cherubin īme/
diate quidē deo assistūt p incōmutabilitatē
ꝓtemplatōis z veritatz. circueūt tñ semp ad
mirando z laudādo incōprehensibilē. pfun
ditatē diuine maiestatz. Hā q̄nto cōtempla
tionis acie pfundi⁹ diuinitatz secreta cōpre
hendere satagūt. tāto se min⁹ cōprehendisse
p oīnia recognoscūt. Sic reuera est de pfe/
ctis q̄ nōdum se cōphendisse arbitrant. imo
quāto videnk esse ꝑfutib⁹ z gratiis pfectio/
res. tāto se reputāt oīnib⁹ inferiores. z cum
aliq̄ reputāt eos vsq̄ ad dei secretiora iā pe
netrasse vix putāt se adhuc talia inchoasse.
Eccī. xviij. Cū pfūmauerit hō tunc incipit.
Luc. xvij. Cū oīnia bn̄ feceritis. dicatz Ꝗui
inutiles zc. Itē sexto ꝓpter deifici alimen
ti vnificā repletiōem. q̄ nō esset p oīnia bea
tus angelo⁹ stat⁹ si multa de secretis dei ca
perēt intellectu. z tñ vacui remanerēt i affe/
ctu. Iō dicit q̄ multa quidez z inaudita de
dei secretis intelligūt. sz singuli summā refe
ctiōem spūalē qua deo incorporank inueni/
unt. z p internā dulcedinē diuine voluntā/
ti vniti ab ipo nō recedūt. Sic viri spiritua
les multa capiētes intellectu vberi⁹ se z ali/
os reficiunt quāto ꝓfundiora de occultz di
uine sapiētie apprehēdunt. Hieremie. xxxj.
Inebriabo aīmas sacerdotū pinguedie zc
Et Isaie. lv. Audite zc. Isti⁹ alimenti dulce
dinē tāto iusti pfecti⁹ recipiūt z sentiūt. q̄n
to sensus corpis z affectiōes corde pur⁹ cu/
stodiunt atq̄ regūt. Ideo abrāā pri⁹ ange/
lorum pedes abluebat quos temparo cibo
reficere disponebat. Hen. xviij. Afferā pau/
xillum aque z lauenk pedes vestri zc. Soli
cīñ boni z mūdi ad esum angelicū admitti
tur. Sapie. xvj. Prepasti populo tuo escaz
angelor zc. Itē septimo ꝓpter situs collo
cationē. Hā supne virtutes ex parte dextre
re collocātur. demones vero sinistrā tene/
re videnk. Ezech. x. Cherubin stabāt a de/
xteris domus zc. Et hoc est ꝓpriū electorū
z perfector vt sint filij dextere sicut munda
ni filij sunt sinistre. Nam oues a dextris be
di vero a sinistris i iudicio locabunk. Mat
thei. xxv. In cui⁹ rei figurā abrāā dexteraz
tenuit. Loth vero tenēs sinistram in sodo/
mam declinauit. Hen. xvij. Ideo etiā posuit
iacob manū dexterā sup caput manasse. sini
stram vero sup caput effraim. Genesis. xlix
Manasse obliuio. Effraim vo frugifer vel
fructificatio interp̄tatur. Qui hic gaudent
bonis tpalib⁹ quib⁹ applaudit mūdus. sunt
effraim. z putāt se dexterā felicitatis obtine
re. Ps. Beatū dixerūt populū cui hec sunt.
Religiosi vero q̄s obliuiscik z abijcit mūd⁹
sinistrā hr̄e partē a reprobis oppināt. Sa/
piētie. v. Hi sunt q̄s aliquādo habuimus i
derisum zc. sz in fine cancellabunk man⁹. qa
mali sinistrā cū rubore obtinebūt. boni vo
cum honore dextrā obtinuisse se gaudebūt
quando dicek. Amice ascende super⁹. z erit
tibi hono⁹ coram simul discumbētib⁹. aliis i/
cipientib⁹ obtinere nouissimū locū cum ru
bore. Item octauo ꝓpter inferiorū exci/
tatiōem. Hā angeli ordinis cherubin infe/
riores angelos excitant in diuine ꝓtempla/
tiōis admiratōz. z qđ ō deo p cognitōis do
num ꝓcipiūt. inferioribus innotescūt Et hoc
ꝓuenit religiosis verbo z exēplo sec'lares al
licere ad laudē z cognitionē creatoris. Eze/
chiel'. x. Cū ambularēt cherubin ibāt pariē
z rote iuxta ea z cū eleuarēt alas suas vt ex/
altarenk ō terra nō residebāt rote sed iuxta
erant. stantib⁹ illis stabāt zc. Ex quo mani/
festum est q̄ ex profectu vel defectu religio/
sorum z clericor dependet pfectus vl' defe/
ctus laicor. Judith. viij. Et nūc frēs vos q̄
estz ꝑsbi i ꝑplo dei ex vobis pēdet aia ꝑlor.

Itē nono ꝓpter diuine volūtatis manifestationē. Hā mediātib⁹ angelis cherubin diuina volūtas in supioribꝫ innotescit. Ideo dr. Hūe.viij.g. Audiebat vocē loquentis ad se dep̄piatorio qō erat sup archā inter duas alas cherubin. inde ꝛ loquebat ei. Sic religiosi ꝛ litterati viri sunt q̄si interp̄tes dī ad aures simpliciū laicoꝝ ꝛ ip̄oꝝ laicoꝝ ad aures dei. Exo.xix. Moyses retulit verba dñi ad populū. ꝛ vice versa pl̄i ad deū. Et Ezech.j. Sonꝰ alaꝝ cherubin erat q̄si sonꝰ aquaꝝ multaꝝ quasi vox sublimis dei. Hā pfecti verba populoꝝ referūt ad deū in orōne ꝛ gratiaꝝ actiōe. ꝛ verbū dei annūciāt populo i p̄dicatiōe. Videāt igit̄ q̄ fideles sint interp̄tes. nō amore. nō odio vel timore alicuⁱ⁹ p̄sone ꝛ diuinū p̄silīū peccatoribꝫ occultantes. Talis interpres fuit Paulꝰ q̄ dicit Actuū.xx. Nihil subtraxi vobis vtilium q̄n annūciarē vobis ꝛ docerē publice testificās oīmib⁹ pniam ꝛ fidē ꝛc. Itē decio ꝓpt̄ speciem custodie paradisi deputatiōem. Nam cherubi velut ianitoribꝫ custodia ianue paradisi fuit deputata. vt patet Geñ.iij.g. Collocauit cherubin ꝛ flammeū gladiū atq̄ ẏsatiem ad custodiendā viā ligni vite. Et hoc videt esse ꝓpriū officiū religiosoꝝ ꝛ doctoꝝ ꝛ prelatoꝝ. vt tā ex vite merito q̄ ex officio viā artā que ducit ad vitā in se custodiant. ꝛ alīs ostēdere nō desistāt. vt dicere possint illud Hiere.v. Hec est via ambulate in ea. sz nō debz esse sine gladio versatili ꝛ flammeo vr pfectus.

Tertiꝰ ordo ꝑme hierarchie vocatur ordo thronoꝝ. in q̄bꝫ diuina iusticia potissime reḡescit. p quoꝝ ministerium diuie equitatis excellētia benigne ꝛ sapiēter iudicās vniuersa hoīb⁹ innotescit. sicut dic̄ ps. Sedet sup thronū q̄.iu.iu. Et Eccli.j. Unꝰ est altissimꝰ creator oīm potēs ꝛ meruēdus nimis. sedēs sup thronū dominans deꝰ. Uñ hi angeli in quib⁹ deꝰ resident ꝛ cuncta subiecta ordinat ꝛ disponit dicunt throni. quia sicut thronꝰ subiicit̄ residēti. sic angeli illi⁹ ordinis diuine iusticie sunt subiecti. exquo p̄sidētis auctoritas declaratur. ꝛ ip̄oꝝ subiectoꝝ thronoꝝ. id est. angeloꝝ humilitas cōmendat. Hā sup humiles spiritu dñs requiescit. Et ideo viri spirituales ꝛ pfecti siue sint religiosi siue p̄lati significāt̄ p thronos ratiōe iusticie ꝛ humilitatis. sicut p cherubin ꝓpter excellentiā sapientie. ꝛ sicut p seraphin ratiōe charitatis. Hā illa que de thronis p appropriationē dicunt. in viris sanctis p imitatiōem diuine iusticie ineniunt. De p̄rietatib⁹ aūt thronoꝝ ðt dionysius. q̄ sunt sedes dei altissimi. compacte id est. q̄nienter p̄iūcte. ab oīmi libere subiectione diuini supaduētus susceptiue. deifere. ꝛ ab oīmi extremitate remote ꝛc. Et hec cōditiones q̄ibus ꝓprie dicant̄ de angel⁹ tertij ordinis. q̄niūt tñ p appropriationē virt̄ sāctis qui possunt dici viri ignei vel flammei quo ad pfectiorē cognitiōis ꝛ feruoꝛē caritatis. Dañ.vij. Thron⁹ eⁱ⁹ flamma ignis. ibi glosa Origenis. Throni dei sunt monachi ꝛ heremite ꝛ p̄similes q̄ in vno loco desidentes ꝺo militare studēt. nec p loca discurrunt in quoꝝ quietē cordib⁹ quiescit deus. q̄ bene flāma nuncupat̄. q̄ dilectiōe dei ꝛ p̄rimi ꝛ desiderio celestis patrie inflāmant̄. Dicunt̄ etiā throni eburnei. ꝓpter mundiciam cordis ꝛ candoꝛē innocētie ꝛ castitatis. Uñ significant̄ p thronū eburneū quē fecit Salomon de eboꝛe grandē. ij. Paral.ix. ꝛ iij. Regū.x. Hā in cordib⁹ eburneis. i. mūdis ꝛ castis dñs requiescit q̄ pascit̄ inter lilia donec inclinent̄ vmbre ꝛ aspiret dies. Et ideo in ẏginali vtero velut in throno eburneo diuinitas nouē mēsib⁹ reḡeuit. Cañ.v. Uenter tuus eburneꝰ. distinct⁹ saphiris. Ille ingꝝ vēter de quo Luc̄.x. Beatꝰ venter q̄ te portauit. Qui vtiq̄ fuit eburneꝰ vēter vl̄ thronus q̄ntū ad extinctionē fomitis ꝛ ꝺcupiscentie tā originalis q̄ actualis. ꝛ quo ad ꝓuilegiū ꝓtinētie singularis. Itē sunt throni gemmei. varijs scz gēmis ꝛ lapidib⁹ p̄ciosis insigniti quantū ad mētis cōstantiā ꝛ patientie firmitatē. Ezech.j. Silitudo throni quasi aspectꝰ saphiri. et Apoc̄.iiij. Sedes erat posita in celo ꝛ sup sedē sedēs. ꝛ aspectꝰ eⁱ⁹ quasi aspectꝰ lapidis smaragdi. Saphirꝰ est solidus lapis celestis ꝛ aerei coloris. ꝛ significat illos q̄ firmi sūt ꝛ stabiles ꝛ extrinsecas mūdi tribulatiōes. ꝛ ħ ob spem eternoꝝ ꝛ bonoꝝ celestiū futuroꝝ. sic̄ fecit Eleazarus. ij. Machabeoꝝ. vj. q̄ dixit. Dñe tu scis qr cū a morte possem liberari duros corpis sustineo cruciat⁹. ꝛm aliā ẏo trāslationē ꝓpt timorē tuū ħ libent̄ patior. Smaragdꝰ ẏo q̄ lapis ē mūdꝰ ꝛ ꝛ impetuosum sanguinis influxuꝝ vtilis significat illos qui in amore castitat⁹ roborati inatas rebellēs ꝛ se corpis passiones. sic̄ fecit apl̄s. j. Coꝝ.ix. Castigo

corp⁹ meū z in seruitutē redigo .zc. Jaspis ꝓo q̄ est gēma fugās fantasmata.illos signi ficat q̄ temptationes demonū supant.z ip̄o rum fantasticas vincunt illusiones z decli nant.sicut apostol⁹ qui dixit. Nō ignoram⁹ astutias ei⁹ zc. Et talib⁹ gēmis.id est. viris solidis ī fide z op̄e ꝓtuosis p̄parat dñs tro nū suū.sic ꝺr de hierl'm celesti.tron⁹ dei dice bat. Matth.v.in Thob penul. Ex saphyro z smaragdo edificabit z ex lapide p̄recioso. zc. Jtē throni sunt nubes p cōpassionez z pietatē in quib⁹ dñs residēs velut de q̄bus dum nubib⁹ pluēs p ipas subuenit miſ̄is afflictor. Eccī.xxxv.g. Speciosa est dei mi sericordia in tp̄e tribulatōis.q̄si nubes plu uie in tp̄e siccitatis.z Prouerb.xx.g. Mise ricordia z veritas custodiūt regē.z robora bitur clemētia thron⁹ eius. De h̄ throno ꝺr Eccī.xxiiij. Thron⁹ me⁹ in columna nubis

Jtē iusti dicunt throni dñi.sz q̄si aurei p incorruptibilē iusticiā z inflexibilē eq̄tatem Nā aur⁹ incorruptibile est z vix flexibile. sic iustia Sap̄.j. Justicia ꝑpetua est z īmortal' zc. Et in eodē.iij. Justi in ꝑpetuū viuent.z ideo in eis velut in throno aureo firmor so lido dñs requiescit.sic Assuer⁹ qui ī throno aureo z in solio regni sui residebat. Hester. xiiij.d. Prouer.xxv.a. Aufer iniquitatē z im pietatē de vultu regis z firmabit Possūt etiā dici iusti throni syderei siue stellei.z hoc p trāquillitatē ꝓsciētie z pfectā cordis hūili tatē. Nā quāto homis cōscientia humilian do se magis indignū reputat.tāto circa cele stia obtinenda ap̄li⁹ se coaptat zad deū in se suscipiendū tāto est abilior. q̄nto in sui ꝓsi deratiōe humilior iudicat. Ps. Thron⁹ ei⁹ sicut sol in cōspectu meo.z sicut luna pfecta. zc. Sol quidē z luna cōputant inter sidera q̄ q̄ꝫuis corpali dimēsione z ꝓtuali effectu z operatione sint maxia.tamē minima ſm sens⁹ aspectū iudicant. Et h̄ humilib⁹ cōgruit. q̄ q̄nto in mūdo min⁹ reputant.tāto sunt ma iores. Sapie.v. Nabuim⁹ eos in derisum z ī similitudinē ip̄roperij z finē illor sine ho nore. z ecce quomō cōputati sunt inter fili os dei zc. Sancti itaq̄ viri q̄ tā multipli ci causa dei dicunt throni.angelis tertij or dinis cōparant,ꝓter altissime pauptatis p fessionē. Nā illud reputam⁹ altius quod est a centro remot⁹. Tales sunt paupes spiri tu quor est regnū celor. Matth.v. Qui cū terrenis nihil cōmune possidēt. z ideo supi orem in celestib⁹ locū habent.ij. Thor.viij. a. Altissima cor pauptas abūdauit in divi tias simplicitatis eor zc. Alta quidē ē pau pertas q̄ tollit superflua. Altior q̄ distribuit z licita z p̄missa. Sz altissima sibi subtrahit etiā necessaria.sicut illa vidua q̄ in gazophi lacio de suis necessarijs duo dedit minuta Marci.xij. Alt⁹ est igit paup spū superflua abijciēs.sic Abraā Gen.xiij.q̄ dixit.iuro ti bi zc. Altior ꝓo a licitis abstinēs.sic david q̄ abstinuit ab aq̄ qñ sitiuit.ij. Para.xxij. Sz altissim⁹ est ea q̄ vident necessaria nō admit tens. Isa.lviij.g. Sustollā te sup altitudinē terre.z cibabo te hereditate iacob p̄is tui. zc. Jtē throni angeli sūt cōpacti.i. ꝓuenie ter aptati z ꝓiūcti. qr mutue caritat⁹ iūcu rā aliq̄ relaxāte iniuria nō deserūt sz ſm na ture sue z gr̄e capacitatē dñi supueniētē ap tissime recipiūt.z receptū de se vlteri⁹ nō re pellūt. Et h̄ ꝓuenit sanctis viris z pfect⁹ vt sint cōpacti sic throni p mutue charitatis z affectiōis indissolubilē cōpaginationē.sz in oib⁹ se deo coaptātes sibi ī suis affectib⁹ im mutabilē ꝑparēt māsionē. Ad Ephes.iij. Erescam⁹ in charitate ī illo q̄ est caput er q̄ totū corpus ipi cōpattū est z cōnexū p oēm iunctura zc. Nā in illis qui sunt vniti z cō pacti in charitate sine oīmi scissura z affectio nis sepabilitate deus pacis requiescit zc.

Jtē ab oīmi ignominiosa subiectōe sunt liberi quantū ad omnimodā seruitut⁹ pec cati euacuationē Nam throni q̄ꝫuis ꝺo sint subditi.nō tamē seruiliter sunt oppressi.tāto magis sunt liberi q̄nto ei magis sunt subie cti cui seruire est regnare zc. Seruit⁹ itaq̄ nimis ignominiosa z turpis est peccare Nā qui facit peccatū seruus est peccati. vt dicit apostol⁹. Deo vero subijci z eius iussis ob temperare sūma est libertas z iam cū Chri sto in spiritu cōregnare. Ad Romanos.v. Liberati a pctō serui facti estis iusticie zc. Veri ergo serui sunt in quor mentib⁹ p ma liciam regnat dyabol⁹. Sed vere liberi sūt quor corda p gratiā inhabitat deus Jtē sunt deiferi p legis diuine voluntariā sup portationē. Nā tūc deū ferre dicimur q̄n ſ dei sue p̄cept⁹ volūtarie subijcimur.ad Col los.v. Glorificate z portate deum in corde z corpore vestro. Tanq̄m ergo throni deum ferimus quando p̄ceptorū suorum one ra comportamus. Cant.iij. Ferculum fec sibi Salomon zc. Jtē diuini supaduēt⁹

susceptiui.z ꝑ primodā volūtatis cū deo cō formationē. Hā ad illos deꝰ sine obstaculo puenit vbi irradictionē volūtatis improbe nō agnoscit.z iō thronū cordis oportet disponere z aptare si ipam in nob voluerimꝰ habitare Sap.j. Nō habitabit i corpe subdito peccatis.z iō sola domꝰ cordis est ꝓpanda ornāda.ne forsitā ad nos declinās recedat eo q thronū vel sedē paratā nō inueniat.iiij. Reg.iiij. Vir dei sctūs est iste q trāsit p nos Faciamꝰ ergo ei cenaculū z ponamꝰ i eo lectulū mēsam z sellā z candelabꝝ.vt cū venerit maneat apud nos ꝛc. Itē throni angeli ab oīi extremitate sunt remoti.q ei qui sine fine z pncipio est.in q̄ nō ē repire extremitatē imediate sunt ꝓiūcti.z ꝑ referꝝ ad ꝓtutis mediatōem siue virtutꝫ existentꝫ i medio electionē quā viri sctī angelorū exēplo eligūt.z ab extremitate viciorꝝ se subtrahentes ad ꝓtutis mediū tendūt.z bonis etnis q̄ sine extremitate sūt p ꝓtutis opa se ꝓiungunt. In medio se tenēdo pficiūt q̄ p fidez z charitatē mediatori dei z hoīm adherendo ab ipo p volūtatis discrepantiā nō recedunt. In medio se tenent q̄ oīnib indifferenē sine acceptiōe psone iusticiā exhibent. ij. Paral. xix. Nō est apud deū iniq̄tas neq̄ psonaꝝ acceptio.neq̄ cupido munerū ꝛc.z Prouer.xviij. Accipe psonā impij i iudicio nō est bonū ꝛc.hi mediū nō tenent sz ad extremitatē tendūt.z iō throni dei non sunt q̄ colūt psonā potentꝫ z amici sunt mūera tribuentis. Prouer.xix. z Isa.lix. Corruit in platea vitas.z cā paupis nō potuit ingredi ad eos. Boni ꝛo z electi iō throni dei sūt.q paupib sic diuitib eq̄liē se exponūt. Prouer.xxix. Qui i vitate iudicat pauperes throni⁹ eꝝ in etnū firmabit ꝛc. Itez throni angelici deo psidenti nō coacte sed sponte nec sunt subiecti.z iō eorum ministerium potius est felicitatis q̄ necessitatis.z ꝑ referꝝ ad voluntariā electoꝝ obediētie subiectionē. Coacta em̄ seruicia deo nō placēt. ij. Cor.ix. Nō ex necessitate sed ex hylaritate ꝛc.z in Ps. Volūtarie sacrificabo tibi ꝛc. z Exo.xxxv.d. Obtulerūt mēte promptissima z deuota ꝓmicias dñoꝛc. In corde ita q̄ deuoto z ex deuotiōe ad obediēdū pmpto dūs suauit velut in throno requiescit. In cuꝰ rei figurā spūsscūs sic̄ columba descendit z requeuit sup caput dñi q̄n iohi voluntarie subditus ab ipo voluit baptizari. Luce.iij.z Joh.j. Vidi spm̄ q̄i columbā de celo descendentē z manentē sup eū ꝛc. Patet itaq̄ ex p̄dictꝫ q̄ in viris sctis z religiosis ille explex ordo celestis p q̄ndā assimilationē ꝓfigurat.et q̄b cōuincit q̄ subsequētis hierarchie triplex ordo in bonis rectoribꝫ z platis p q̄ndā exp̄ssam silitudinē reperit. Hā media hierarchia cōtinet dñationes.ꝓtutes z ptātes ꝛm Dionysij ordinationē. Hā dñatōes vsum dñandi edocēt. ꝓtutes vigorē cōformādi se deo inferioribꝫ virilit exhibent.ptātes malicia aduersarioꝝ cohibent atq̄ arcēt. Istis tribꝫ angeloꝝ ordinibꝫ.quoꝝ noīa sonant in dñium ꝓtutē z ptātem omis platōis auctoritas coꝛrūdet Hā omis platio est ꝓpter tria ꝓncipaliter a dño ordinata.q ꝛ ipos vult deꝰ hoīes p fidem veritatis z mores sctitatis ad dei silitudinem reformare.vel lites rescindere ac discordes ad cōcordiā reuocare. aut coercere rebelles z malicia reformare. Ad moꝝ disciplinā z correctionē est instituta dignitas sacerdotalis.ad reformandā ꝓcordiaꝝ inꝰ hoīes z pacē cōseruandā ordinata est auctoritas iudiciaria.ad malicia coercendam cōcessa est ptās secularꝫ. impialꝫ scz z regalꝫ. Prima auctoritas est pure spūalis. Tercia est pure tpalis.sed media est mediocris.scz partim spūalis.partim tpalis. Illi igit qui p̄minent in ministerio pontificali siue sacerdotali.assilank ordini dñationū. Qui vero ex officio p̄cellūt in auctoritate iudiciali.cōformitatē hñt cū ordine ꝓtutū. Sed q̄ alios trāscendūt in potētia seclari cōfigurank ordini ptātū. de quib p ordinē aliq̄ sūt breuiter in mediū pferenda.

Secunda pars.

Dmiationes ita

Dq̄ dicunk angeli p̄mi ordinis medie hierarchie. Sic aūt ꝛm Jsi. nuncupank. q ꝛ inferioribꝫ angelꝫ dñantes. eos instruūt z informāt q̄lit in platōis officio debeāt subditos ad deificā silitudinē revocare.z sine tyrānide subditoꝝ facta liberalit ordinare. Un̄ dicit Diony. Homiatio dñationū absolutā z liberā anagogē absq̄ vlla tyrānica dissilitudine liberalit seueraz z ab oīi subiectōe ignominiosa remotā declarat.q.d. Sicut p anagogen.i.p excellentiā vniuersalē sup alios angelos sine subiectione eleuank.ita p nullā tyranidez ad de/

pressionē aliorū inclinank. quorū dominatio ⁊ liberalis est ⁊ seuera. que liberal' in benignitate. seuera in ptāte. ⁊ hoc ꝓprie conuenit plātis q̄ in spūalib⁹ singularit' dominātur. sicut sacerdotib⁹ ⁊ epis qui in spūali officio iudicank omib⁹ digniores. Dicunk ita q̄ illi q̄ presunt pure in spūalib⁹ dñationes qz verū dñium est qñ superank vicia ac virtuosa opera in regno aīe siue eccl'ie dominank. non autez possunt extirpari mala vt bona efficacit' dominenk nisi p prelatoz ministeriū quib⁹ celit⁹ collata est auctoritas. vt p ipoz officiū ⁊ sacrāmētoz mysterium euacuenk vicia. ⁊ mores in hoib⁹ corrigank. ⁊ sic subditorū mentes p morū disciplinam ad deiformē similitudinem reformenk. Et ideo apud plātos aīaz istius dñatōis auctoritas a domio est relicta. vt ipīs cooperantib⁹ peccati seruit⁹ penit⁹ auferak. et vera libertas spūs electis mentib⁹ p ipoz ministeriū cōferak. Sapie. ix. In sapia tua cōstituisti hominē vt dominarek creature tue que a te facta est vt disponas orbez terre in equitate. ⁊ in directione cordis ⁊ in iusticia xp̄ē. q. d. ideo dominiū homini sup hoiez cōtulisti vt coz auersi homis p iniusticiā mediante iusticia ad deū iterato dirigak. Recognoscant igit pontifices christi ac sacerdotes q̄ a dominatore vniuerse tre recepe/runt supremū dominiū ⁊ a dieb⁹ seculi. nō solū homib⁹ imo et angelic⁹ spiritib⁹ penit⁹ inauditū. qz vt dicit Bern̄. nec regib⁹ nec seculi hui⁹ potestatib⁹ legit' attributū. vt illō cōficiat quotidie ꝓsecrat⁹ in sacerdotem in altari quod dei fili⁹ diuinitat⁹ ꝑtute ꝓfecit in cena paschali. vbi fuit remunerans ⁊ munus. cibans et cibus. cōuiua et cōuiuiū. offerens et oblatū. Istud donū plātis est collatū nō ad turpem questū extorquendū nec ad superbiendū vel subditos q̄litercūq̄ opprimendū. sed potius ad vere libertatis statū per sacerdotū officiū ⁊ sacramentoz mysteriū reducendū. Zacha. vj. Sedebit et dominabit et erit sacerdos in solio suo. ⁊ erit consiliū pacis inter eos. ⁊ erūt corone memoriale in templo dñi. Dicunk igit christi sacerdotes dñationes. non quia debent domiari in clero vt supbiant sed vt form̄ gregi ex animo se ostendāt et ad angelorū conformitatē verbo ⁊ exēplo ꝓmoueāt subditos et adducāt. j. Petri. v. nō vt dominantes in clero xp̄ē. Illi igit qui plenā in spiritualib⁹ a domio receperunt auctoritatez nō imerito domiationib⁹ cōformank. ⁊ hoc p̄cipue ꝓpter illa q̄ appropriata de ist⁹ angelis recitenk Primo ꝓpter clericalis auctoritatis libertatē. nā in hoc istoz angeloz dignitas cōsistit q̄ nullius pedestris subiectionis oppssiōe oppressa sit vt dic̄ Dionys⁹. et hoc quidē clero cōuenit q̄ libertatem nō modicā laicis oīno ⁊ pedestribus incōparabilē a dño recipere meruit. vt dici possit illud Ps̄. Nō fecit taliter oīni natiōi. Uñ omniū iumētoz ⁊ reptiliū et ēvolatiliū dñatio est vniuersalit' clericis et viris spūalib⁹ attributa. Gen̄. j. Dñamini pis. ⁊ volu. xp̄ē. et Deutero. xv. Dñaberis omib⁹ natiōib⁹ ⁊ null⁹ tibi dñabit. Itē scdo ꝓpter ꝑfectū modū ⁊ dñandi qualitatē. Nā angeli ist⁹ ordinis sic inferioribus ꝑsunt q̄ nullā tyrannicaz violentiā illis q̄ sibi subiecti sunt inferunt. sed simplicit' eis in omib⁹ ꝯdescendunt. qđ vtiq̄ clericis cōuenit vt talit' se habeāt circa laicos q̄ eoz vita videak bñe cōformitatez ad angelos supdictos. Itez tercio ꝓpter ipoz clericoz celestē intentionē siue intentionis puritatē. Nā isti angeli dicunk a Dionysio sursum actiui. qz cōuersi ex suo ordie alios inferiores ꝙuertūt ⁊ ꝓfecti in se alios ꝓficiunt et alios ex suo lumīe illumiare satagūt ⁊ intendūt. Et istud manifestū est cē angelicū. vt illi q̄ ꝑsunt verbo ⁊ exemplo alliciant ꝙuertendos. ⁊ ꝓficiant ꝓficiēdos vt sic cortina cortinā trahat. ⁊ q̄ audit dicat veni. Apocal'. vlt. qz q̄lis est dñs vel rector ciuitatis. tales sunt q̄ habitāt in ea xp̄ē. Itē quarto ꝓpter officiū clerical' necessariā liberalitatē. Nā angeli ist⁹ ordinis dicunk liberales et seueri. qz benignitatē habēt ⁊ seueritatē in liberalitate. sic et plāti ordinis ecclesiastici liberales sunt i casu necessario pariē ⁊ seueri. Liberales quidē ⁊ benigni circa humiles et ꝓuidētes. Duri vero circa reprobos et rebelles. qz q̄s nō possunt cenira ecclesiastica reducere ad veritatez vite q̄ benignitatē. nituntk reducere p seueritatez. sic legit' Aplus fecisse ad Titum ⁊ ad Thimotheū. cum dixit. Increpa obsecra xp̄ē.

Item q̄nto ꝓpter quandā vite ⁊ morū secularib⁹ disparitatē. qz sicut dicunk angeli dominationū oīni. s. dissimilitudine segregati. qz nihil indecēs nihil inhonestū diuine similitudini cōtrariū in angel' illius ordinis inuenit. et hoc vtiq̄ angelice puritati cōso-

num est. vt q̄ alios tangūt ⁊ alijs corrigen/
do dñant. nō subiaceant vicijs q̄bꝫ verboꝝ
morsibꝫ aduersant. sicut faciūt illi q̄ p̄dicāt
nō furandū furant. ⁊ q̄ dicunt nō mechan/
dū mechantur. Roma. ij. de q̄bꝫ Isa. xxviij
Audite illusores q̄ dñamini sup̄ ꝓpl'm meū.
Tales sunt hypocrite q̄ multa dicūt ⁊ im/
ponunt alijs ⁊ suū digituꝫ nō apponūt. qui
vtiq̄ illusores sunt. q̄ꝛ decipiūt q̄bus adu/
lant. Isa. iij. Popule meꝰ q̄ te beatū dicunt
⁊c. Item sexto ꝓpter statꝰ potestatū dña/
bilitatē. nā illi veri sūt dñi q̄ ita dñant alijs
q̄ sunt etiā dñi ꝓprie voluntatꝭ. sic̄ de istꝭ an
gelis dic̄ Dionysiꝰ. q̄ sunt verā dñationem
indesinent desiderātes. q̄ vtiq̄ istis cōgru/
it q̄ ita alijs p̄sunt q̄ ꝓprie cōscientie dñium
nō omittunt. Prouerb. xvj. Melior ē pati/
ens viro forti ⁊ q̄ dñat ⁊c. Nequaq̄ꝫ ei sunt
reputandi dñatores hoīm alioꝝ q̄ ꝯui sunt
viciorū. Gen. iiij. Sub te erit appetitus tuꝰ
⁊ tu dñaberꝭ illiꝰ. ⁊. iij. Sub ptāte viri eris.
⁊ ipe dñabit tui Itē septimo ꝓpter fixam
⁊ stabilē affectꝰ imutabilitatē. sicut dr̄ d̄ do
minatōibꝫ ⁊ ad nullū vane apparēs sꝫ ad ve
re existens totalit sunt cōuersi. q̄ꝛ ad nullū
inane ⁊ trāsitoriū se cōuertunt. sed sp̄ illū q̄
verus est. deū scꝫ aspiciūt. ⁊ sibi in oībꝫ pla/
cere ꝯcupiscunt. Nō igit clericꝭ cōuenit va/
nitates ⁊ insanias mūdi falsas aspicere. qui
dñatori vero semp̄ debēt assistere. ⁊ dñato/
rū vel dñationū nomē vel officiū se estimāt
obtinere. Thob. iiij. Nunq̄ꝫ in tuo sensu su
perbiā dñari p̄mitte ⁊c. Patet igit q̄ digni
tas clericalꝭ q̄ in sua radice ꝯsiderata est pe/
nitus spūalis. merito est ꝯsona ordini do/
minatōis q̄ sic p̄cedit alios īferiores ordi/
nes q̄ illos illumīat. p̄ficit ⁊ purgat. ⁊ tamē
ab illis nō illuminat nec p̄ficit nec purgat.
q̄ꝛ sicut spūs dignitate ⁊ officio p̄cellit cor/
pus. sic ptās spūalis dignior est q̄ꝫ secularꝭ.
⁊ ideo bene sortit nomē dñatōis. Uñ rega
lis ptās subiacet ptāti ⁊ auc̄tati spūali. sic̄ ī
p̄ma Pe. ij. dr̄. Vos estis gens scā regale sa
cerdotiū ⁊c. nā temp̄ale regnū velut q̄ddaꝫ
adiectū subiacet sacerdotio ī nouo testamē
to. sed in veteri testamēto sacerdotiū subfu
it regno. Uñ dr̄ Exo. xix. Elegi vos in po/
pulū peculiarē in sacerdotale regnū ⁊c. vbi
regnū ponit substātiue. sed sacerdotiū ad/
iectiue. ⁊ ideo reges tūc poterant amouere
ab officio summos sacerdotes. sic̄ salomon
amouit abyathar. ij. Reg. ij. d. Jam ꝟo pos

sunt sacerdotes ⁊ pontifices ex cā amouere
reges ⁊ deponere imp̄atores. sic̄ sepius acci
dit ⁊ visum est. q̄ñ scꝫ eorū malicia hoc exi/
git ⁊ reipublice necessitas sic req̄rit. summꝰ
vero pontifex penes quē p̄ma in terris resi
det auctoritas nō a rege. nō a p̄ncipe secula
ri. nō ab homīe iudicat. sed soliꝰ dei iudicio
reseruat. Spūalis em̄ homo iudicat om/
nia ⁊ a nemine nisi a solo deo iudicat. Sed
vt possint tales p̄sone liberius spūalibꝫ va/
care vt nunc p̄ verbi vite p̄dicationeꝫ. nunc
vero p̄ sacramentoꝝ ministrationē populū
sibi subditū ad deiformē similitudieꝫ refor
mare. necesse fuit alios assumere in partem
sollicitudinis q̄ in diuersis negocijs ⁊ cau
sis eis assisterent. ⁊ onus eoꝝ sub portarēt.
temp̄alia em̄ spūalibus sunt annexa. ⁊ de/
facile spūale officiū impedirēt. nisi causas ⁊
lites ex temp̄alibꝫ orientes aliq̄ p̄ iusticiā de
ciderent ⁊ diffinirent. ideo dixit Jethro ad
moysen Exo. xviij. Ultra vires est negoci/
um. solus sustinere nō poterꝭ. esto tu popu/
lo in his q̄ ad deū p̄tinent. vt referas que di
cunt ad deū ostendasq̄ cerimonias ⁊ rituꝫ
colendi deū. viāq̄ꝫ p̄ quā ingredi debeāt et
opus q̄d facere debeant. Prouide g̊ viros
potētes ⁊ timentes deū in q̄bus sit veritas
⁊ oderint auariciā. ⁊ cōstitue ex eis qui iudi
cent ꝓpl'm in omni temp̄e. Leuiusq̄ꝫ tibi sit
partito ī alios onere. Et tales sunt decani.
p̄positi. archidiaconi ⁊ q̄cunq̄ꝫ iudices siue
ordinarij siue delegati q̄ lites sopiunt ⁊ de/
cidentes causas. discordes ad ꝯcordiaꝫ re
uocant et reducunt. et tales sua officia ꝓui/
de et virilit exequētes ꝯformitatē hñt cum
ordine ꝟtutū qui sequit ordinē dñationuꝫ.
nā sine ꝟtute nō potest tale expediri officiū.

Virtutes itaq̄ꝫ dicunt angeli scd̄i or
dinis medie hierarchie. q̄ sic vocant
vt dicit Dionysiꝰ. ꝓpter fortē ⁊ īmu/
tabilē virilitatē ad susceptionē diuīaꝝ illu/
minationū. nullatenꝰ infirmā sed viriliter
in dei imitationē reductā. deiformē motuꝫ
non detelinquentē. sꝫ firmit fetentē in sup̄/
essentialem et potentificā ꝟtutem deiformi
ter ꝓuenientē. Hec omīa figuratiue intelle
cta sunt ad illos q̄ iudicandi recipiūt pote/
statem referenda. Nā vt pax et cōcordia in
christi eccl'ia habeat iusticia a domīo est or
dinata. Justicia em̄ et pax se inuicē conco/
mitantur. Ps̄. Suscipient mōtes pacē po
pulo et colles iusticiā. quia non esset pax in

montiby.id est.in supbis homiby nisi eēt iu/
sticia in colliby.i.in bonis z humiliby plat̄
ac iudiciby in quiby virilitas siue ꝓtuositas
angelica requirit.vt nec benedictōe nec ma
ledictione a rectitudine iusticie moueātur.
sicut de dauid.ij.Reg.Tu autē domine mi
rex es sicut angel⁹ dei q̄ nec maledictōe nec
benedictione mouet.Fortis igit et virilis
debet esse iudex.ne timore.odio vl'amore a
vigore iusticie deflectat.Eccli.vij.Noli q̄re
fieri iudex nisi virtute valeas irrumpere
iniq̄tates.ne forte erpauescas faciē poten/
tis.z Sap̄.vj.Audite reges z iudices qui
iudicatis terrā.vobis data est virt⁹ ab altis
simo ꝛc.et Eccli.xliij.Homies diuites in
virtute pulchritudinis studiū habētes pa/
cificantes in domiby suis.Sunt igit virtu
tes quo ad virilē iusticie executionem.Ps̄.
Virilite agite. Item ꝓpter ꝓtuosaz iusti/
cie defensionē.nā pro iusticia agonizare et
vsq̄ ad mortē certa.p iusticia ꝛc.Nā quādo
subditi vident plātos pusillanimes trepi/
dos de facili pterrent.Zacha.xiij.Percuti/
am pastorē ꝛc.Hiero.Nunc scito nullū es/
se christianū q̄ nec meruit nec ꝯcupiscit.E/
zech.iij.Ut adamantē z silicē posui te ne ti/
meas eos ꝛc.In silice duro.z adamante so
lido et oīis ferri attractiuo.significat iudi
cis cōstantia z fortitudo cui semp associan
da est patiētie mānsuetudo.que q̄nq̄ attra/
bit etiā in malicia obstinatos.viriliter igit
dicunt viri angelici virtutū celestiū imitato
res esse iusticie ꝓpugnatores.ne dici possit
illud Ezech.xiij.Nō ascendistis ex aduerso
nec opposuistis vos ꝛc. Item virtutiby celi
cōparant ꝓpter diuie sapiētie imitationem
quā semp debent iudices i suis sentētijs p̄
oculis retinere.Humana em̄ iusticia diui/
nā debet,put est possibile imitari.z ne erret
p ignorātiā diuīo lumie illustrari.Sapie
v.Diligite lumē sapiētie q̄ pestis popul' ꝛc.
ne dicat illud Hiere.v.Forsitan pauper z
stulti ignorāt viam dñi z iudicium dei sui.
Ideo igit ꝛc.z Isa.lvj.Nescierūt saturitatez
ipsi pastores ignorauerunt intelligentiam.
et ideo dī de virtutiby q̄ virilit̄ p susceptio/
nē illuminationū reducunt ad dei imitati/
onē.Nā qui a deo illuminant sine offendi/
culo ipius iusticiā exequunt.Ps̄.Dñe in lu
mine vult⁹ tui ābulabūt.z in iusticia tua ex
altabunt. Item ꝓpter celerē cause paupe
rū determiationē.Nā vera iusticia cum fu/
erit nota iudici nō est ab executiōe retardā
da imo statim diffiniēda z pmulganda.z p̄
cipue in causis pauperū quaz dilatio cis
multiplicit est nociua.z ideo dī q̄ virtutes
deiformē motū nō derelinquūt.q̄ virtuo/
si iudices ognita causa paup̄is iudicare nō
differunt.sic nec de⁹ de quo dī Eccl.xxxv.
Dñs nō elongabit.sed iudicabit iustos.et
faciet iudiciū.z fortissim⁹ nō habebit i illis
patientiā ꝛc.Nā sine more dispendio sūt in
nocentes absoluēdi.rei vero puniēdi.

Item per voluntariā auaricie fugā.et mu
nerū declinationē.Nā munerū cupiditas
multū solet eneruare vires iudicior.Exo.
xxiij.Nō accipies munera que excecāt etiā
prudentes z subuertūt verba iustor.z De/
utero.xvj.q.ij.Nō accipies p̄sonā neq̄ mune
ra q̄ excecāt ꝛc.z ideo eis ognuit gd dicit̄
virtutiby q̄ ad potentificā z supessentialem
virtutē pueniunt.id est.in suis motiby ope
riby solum deū z nō ꝓpriū cōmodū attēdūt.
Sic ꝓtuosi iudices z plati nihil faciūt pro/
pter lucrū.sed omia pagunt ꝓpter deū.quia
nō hominū est iudiciū sed diuinū.j.Para/
lip̄.xix.b.Videte inquit q̄d faciat⁹.nō enim
hoīm exercet⁹ iudiciū sed dei ꝛc. Item ꝓpt̄
celerem z virilē oppressorū liberationē.naz
iudex ꝓtuosus innocent oppressos viriliter
eripit.z facienti iniuriaz tot⁹ viriby se oppo/
nit.Prelati em̄ z iudices angeli sunt.et an/
gelorū officiū gerunt.quoz ministeriū ē de
mones coercere a violentia et ab obsessis
corpibus virilit̄ remouere.Thob.vij.Ap/
prehendit raphael demoniū ꝛc.z Dan̄.vj.
Misit de⁹ angelū suū z cōclusit ora leonū
ꝛc.Tanq̄ demōes sunt crudeles impij ty/
ranni.innocētū z pauper oppressores.Isa.
xix.Dabo eos in man⁹ dominor crudeliū
ꝛc.Hiere.vj.Crudelis est z nō miserebit.et
ideo ꝓtuosū est raliū insolentiā repmere.et
vi oppressos p iusticiā liberare.Prouer.xx/
iiij.Erue eos qui ducunt ad mortē.q̄ si di/
xeris vires mihi nō suppetūt ꝛc.z Job.xxix
Eo q̄ liberassem pauperem vociferantez.
et pupillū cui nō erat adiutor.Conterebaz
molas iniqui.et de fauciby illi⁹ ꝛc.z.j.Regū
xvij.Pascebat seruus tuus gregez patris
sui.et veniebat leo vel vrsus z tollebat arie
tem de grege.z psequebar illos z percutieba
z eruebam de ore eorū ꝛc.et ideo dī in Isa.
j.Judicate pupillo.subuenite oppresso

Item ꝓpter alienę fame vel pecunie ab/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

late et debite vel subtracte plenariā restitu/
tionē. et i hoc assimilāt eoꝝ officiū ministe/
rio ꝓtutū. qz per angelos illi⁹ ordis fiūt mi
racula et membra corpis a suis vsibus de/
pauperata z deprauata in statū ꝑstinuz re/
staurank. Et hoc cōuenit iudicib⁹ et ꝑlatis.
famā proximi iniuste lesam et possessionez
vel pecuniā vi ablataz integre restaurare p
sententiā. z ipos lesores ad satisfactionē cō
pellere et emendā. Et hoc figurāt in. j. Re.
xx.e. Eruit dauid omia que tulerāt amale
chite. nec defuit quicqz de spoliꝭ. sed omia
quecūqz rapuerāt retulit z reduxit. et. ij. Re
gū. xij. b. Quē reddet i quadruplū zc. Sic
salomon. audita causa duaꝝ mlierꝝ sup ra
ptu pueri. reddidit infantē mri sue. iij. Re.
iij. g. Et tm̄ de eccl'iasticis. Sicut aūt pla/
ti spūales et iudices i suis officiꝭ cōformi
tatē habēt ad domiatōnes z ꝓtutes. sic re/
ges z pncipes seculares celestes debēt imi/
tari potestates. Hā potestates dicunt ange
li quoꝝ potētia speciali aduerse potestates
coercent. ne tantū ledant quātū desiderāt.
Unde dic̄ Dionysi⁹. Sanctaꝝ ptātum co/
gnomiatio docet potentē z bene ornatā z i
cōfusam circa diuīas susceptōes ordinatio
nē. nō tyrannice iferiora ꝓtute potestatiua
pcipitantē. sed potenter in diuīa reducentez
z ad potentificā causalē potentiā quantum
fas est assimilantē z ad deuz q̄ princeps est
omis potestaꝭ. ꝑm hierarchicā dispositōez
inferiora cōuertentē. diuinā z lucentē potē
tiā in iferioꝛib⁹ resplendere facientē zc. Un
de āgeli illi⁹ ordinis refrenāt z coercēt om/
nes hierarchicā ꝑlatōis et subiectōis ordi/
nationē impedientes. Unde ꝑlatōis potesta
tem a subdituꝭ cōtemni nō ꝑmittūt. z subdi/
tos per violentiā ab iniqꝭ dñis opprimi nō
sinunt. imo oīm iniurie istoꝝ z illoꝝ obui
ant potentissime z resistunt. In his omib⁹
debent reges z pncipes seculares sanctas
z celestes intueri ptātes. scz vt sapienter re/
gant. ordiate viuant. z potenter malū repri/
mant z vindicēt. innocentib⁹ parcāt. z iniu/
riā fieri psonis miserꝭ nō ꝑmittāt. vt etiā de
susceptā ptāte nō supbiant. sed pori⁹ humi
lib⁹ descendāt. Iste cōditōes in habētib⁹
ptātem requirunt. qz huiusmōi reges z pn
cipes a do recepisse ptātē hmōi dinoscunt.
Ordinata igit erit ptās secularꝭ z ꝑm simi/
litudinē celestiū ptātū dispositā si i potesta/
te cōstituti fuerit sapientes. s. nō ꝑm volun/
tatis impetū. sed ꝑm rōnis gubernaculuz i
singulis pcedentes. sicut dī Prouerb. j. Au
diens sapiens sapiētior erit. z intelligēs gu
bernacula possidebit. ideo salomon in pn/
cipio regni sui petiuit sapiam. iij. Re. iij. vbi
dixit. Domie de⁹ tu me fecisti regnare p pa
tre meo. z ego sum puer paruul⁹ ignorans
egressuz z introitū meū. Da g̃ seruo tuo cor
docile vt possit iudicare populū tuum z di
scernere int̄ bonū z maluz zc. Sicut ei nec
in spūali iurisdictōe sic nec i tempali sine sa/
pientia z discretōe est agendū. ideo p̄cipit in
Deut. xvij. Cū sederit rex in solio regni sui
faciet sibi ꝺscribi deuteronōiū ꝟba. z accipiat
exemplar a sacerdotib⁹ leuitice trib⁹. et ha/
bebit secū zc. Ideo puecte etatis homies
z senes solebant eligi in pncipes z in reges
qz nō in pueris sed in antiqꝭ sapia reperit
ꝑpter hoc roboam pdidit regnū. qz iuuenis
existens derelicto cōsilio seniorꝝ. iuuenū cō
silio acquieuit. iij. Reg. xij. Ecc̄s. x. Ue ter/
re cui⁹ rex est puer zc. Itē similes sūt po/
testatib⁹ celestib⁹ si ornati moꝛib⁹ z vitaz bo
nam z innocentez subditꝭ ostendant. Nihil
em̄ prodest vestiri purpura. diademate insi
gniri. gēmis lucētib⁹ splendere. z moꝛib⁹ in
cōpositꝭ sordescere z fetere. ideo dicunt po/
testates bene ornatā z incōfusaz accepisse a
dño ptātem. Hā sicut dic̄ poeta. Uirt⁹ non
querit extra. Nō eget exteri⁹ q̄ moꝛib⁹ int⁹
habundat. Nobilitas sola est animū q̄ mo
rib⁹ ornat. Dñs itaqꝫ nō attendit in poten/
tib⁹ mundi vl' carnis nobilitatē siue corpo
ris siue habit⁹ venustatē. sed nobilitatē mo
rū z ꝺscientie puritatē. j. Reg. xvj. d. Non re
spicias vultū eius neqꝫ altitudinez stature
eius. qm̄ abieci eū neqꝫ iuxta intuitū homi
nis ego video zc. Itē ptātib⁹ sunt similes
qz amore iusticie aniati. omnē maliciā sunt
in reprobis vindicātes. z pacē pturbantes
publicā ꝑsequētes. sicut de iuda. j. Mach.
iij. dī. Persecut⁹ est in vīs. pscrutās eos q̄
populū cōturbabant z succendit eos flam
mis zc. Est em̄ ptās regū et pncipum inter
homies a domio ordiata vt ipoꝝ metu ma
loꝝ audaciā refrenet. que q̄dem tm̄ inuale
sceret q̄ si nō resisteret ptās publica. etiā hu
mana societas penit⁹ dissiparet. Jō dī Ro
ma. xiij. a. Omis aīa sublimioꝛib⁹ potesta
tib⁹ subdita sit zc. j. Machab. iij. Accingimi
ni et estote filij potētes. et estote parati. quia
melius est mori zc. Jō etiā dī Exo. xviij. Eli/

ge de oīi plebe viros potētes ⁊c. ⁊ in Ps. Sup femur tu. po. Itē vere sunt ptātes q̄ nō tyrannica crudelitate sed potiꝰ hūana imo angelica benignitate subditos regunt ⁊ custodiūt innocētes. vt ptz Hester. xiij. a. Cū pluribꝫ gentibꝫ imparē ⁊ vniuersuz orbem mee ditōi subiugassem. nolui nequaq̄ abuti potētie magnitudīe. sed cū clementia ⁊ lenitate gubernare subiectos vt absq̄ terrore vitā trāsigētes optata pace fruerenk. ⁊ ideo de ptātibꝫ dī q̄ nihil ab eis tyrānice p ficik. sed oīa cū māsuetudine pagunk. Eccli. iij. Itē ptātes sunt q̄ seipos ꝓsiderant et de suscepta ptāte nō supbiūt. imo quāto videnk alīs esse magꝫ auctoritate et potentia trāscendētes. tanto habūdantiori hūilitate sunt alīs ꝓdescendētes. sicut dic̄ Eccli. iij. Quāto maior es tāto plꝰ te būilla i omibꝫ. sicut ipe dei filiꝰ q̄ omibꝫ pfuit. oīm potentissimus se in omibꝫ exhibuit infirmiorē. malens potiꝰ p humilitatis māsuetudinē q̄q̄ p ptātis fortitudinē mundū miserū pducere ad salutē. Ps. Nō in fortitudine equi ⁊c. Ille igik illis potētissimis ⁊ supnis spiritibꝫ ē filiōr q̄ alios benigne regendo est humilior. Dañ. iiij. Cognoscāt viuētes qz dñabik excelsus in regno hoīm ⁊ humillimū hominē ꝓstituet sup eū. Eccli. x. In manu dei potestas vniuerse terre. Itē pacē generalis ecclesie sunt potentissime pcurātes. Hā tanta subeunt mala boīm q̄ nequaq̄ dei ecclesia in pace ꝓquiescit nisi potētifica regū et pncipū puidentia subueniret. ij. Mach. iiij b. Videbat sine puidētia regali impossibile dari pacē relꝭ. nec simonez posse cessare a stultitia sua ⁊c. Et ideo recognoscere debēt pncipes seculares q̄ idcirco gladiū portāt. vt p auctoritatē ⁊ potestatē illis ꝓcessaz pax ecclie vniuersalie tueak. ⁊ humana audacia metu potētie pncipū restringak. Rom. xiij. Vis nō timere ptātem. bonū fac ⁊ habebis laudē ⁊c. Itē lucentē dei potentiā sunt i istis inferioribꝫ resplendere faciētes sicut ō potestatibꝫ dic̄ Dionysiꝰ. qz sicut in eis relucet diuīa bonitas ⁊ veritas et ptās mediantibꝫ angel' superioribꝫ. ita ptātes āgelos inferiores reducūt ad ꝓsil'es gr̄e ⁊ glorie participationes. Tales vtiq̄ debēt esse huius mūdi potestates. vt nunc p iusticiā ⁊ seueritatē. nunc vero p clementiā ⁊ benignitatem populū simplicē ad dei reducant cognitionem. ⁊ potentes ad inuiolabilē legū diuine iusticie obseruatiōz. Eccli. xliij. Dominantes in potestatibꝫ suis homies magna virtute ⁊ prudentia pditi. Ps. Fecit solē in potestatē diei. lunā ⁊ stellas in potestatē noctis. q. d. sicut sol potestate illumiat ⁊ pficit diez. luna vero decorat noctē. sic boni prelati ad modū solis p exempla benignitatis et clementie alliciunt ad amorē. ⁊ p rigorez iusticie formidinē incutiūt ⁊ terrorē. Per timorem quidē a tenebrosis operibꝫ reuocāt. sz per clementiā ⁊ amorē ad bonuz puocant. exhylarant ⁊ cōfortant. Prouerb. xix. Sicut fremitꝰ leonis ita ⁊ regis ira. ⁊ sicut ros sup herbam. ita hylaritas eiꝰ. merito igitur nomie potestatū intelligunk reges ⁊ principes siue dñi secularīū et mundanoꝝ. quibꝫ est obediendū in his que ad suū pinēt pncipatum. vt ptz Roma. xiij. ⁊ j. Pe. ij. Serui obedite dñis vestris. ⁊ in eodē. Sive regi tanq̄ pcellenti ⁊c.

Tercia pars.

Tercia hierarchia

Vt fm Dionysiuz. cōtinet pncipatꝰ archangelos et angelos. Et bi tres ordines referunk ad statū subiectōis sicut pcedentes tres respiciūt statū plationis. In subditz aūt tria ꝓsiderank. scz obedientia respectu dei ⁊ plati. ⁊ vite innocētia respectu sui. ⁊ miscōia respectu primi. vt sic viuant iuste quo ad deū. ⁊ platis eiꝰ exhibē do obediētiā debitā ⁊ reuerentiā. sobrie q̄ ad se. innocēt viuēdo ⁊ ꝓseuādo vite mūdiciā. ⁊ pie q̄ ad primū. ei liberalit subueniendo ⁊ impartiēdo miscōiam. Vñ q̄ maiorū suoꝝ impio hūilit acquiescūt pncipatibꝫ ꝓfigurank. Qui ꝓ vite ꝓtinētiā fuant ⁊ innocēt viuūt archangel' assimilank. Sz illi q̄ opibꝫ pietatz ⁊ elemosyne sua pctā redimūt ⁊ indigētibꝫ liberalit subueniunt angelos imitāk. Subditi igik būiles ⁊ pe obedientes pncipatibꝫ. ꝓtinētes siue innocentes archangel'. misericordes ⁊ penitētes angel' cōparank.

Pncipatꝰ aūt dicūk angeli vt dicit Ysido. q̄ p ceterz possidēt donū reuerētie. vñ eoꝝ ministeriū ē docere homines exhibere vnicuiq̄ reuerentiā fm gradū suū. vt sic dñationū subsidio superiores i onere regimis adiuuank. ita subditi scīoꝝ pncipatuū psidio ad obediēdū suis superi-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ribꝫ ꝓuocenꝫ. De istꝫ ꝺē dicit Diony. Sci ꝓncipatꝰ ad ꝓncipalē ꝓncipatuꝫ deiformiꝫ sunt motiui ꝛ iferiozꝫ ordinatōe scā ꝛ ꝓueni enti reductiui ꝛ ad supꝫncipalē oīs princi patꝰ ꝓncipē toraliꝫ ꝙuersiui. ꝛ ordiatiōis eiꝰ manifeste ostēsiui ꝛc. Istꝫ igiꝫ angelis siles sunt vere obediētes. per volūtarie rei impate adipletōnē. vt. ſ. siē ꝺesiderāt sibi p̄ esse sine tyrānide ꝛ oppſſione. ita libēti aīo ꝓbono obediētie sciāt ꝛ velint subesse sine rebellione animi ꝛ volūtatis ꝓtradictōe. nā sicut tyrānica supioꝝ oppressio ꝓlatiōis iu ra violat. ita subditoꝝ insolentia obediētie ꝓncipatū ꝺestruit ꝛ eneruat. Qui ergo su is maioribꝫ humiliꝫ obtempant ꝙ donū re uerentie in se ꝓncipatuī ordinē repſentant Judic. v. Principes israel q̄ volūtarie vos obtulistis discrimini bñdicite domino ꝛc.

Itē scdo ꝙ ꝺebitā reuerentie exhibitōez q̄ cui honorē. honorē. cui timorē. timorez. Ro. xiij. flectione in assurrectiōe. Leuit. xix. Coraz cano capite surge ꝛc. De his oīb ꝺr̄ Job. xxix. Senes assurgentes stabāt. prin cipes cessabant loqui ꝛ digitū supponebāt oriſuo. vocē suā cohibebāt duces ꝛc. Itē tercio ꝙ humilē diuie ptātis recognitionez q̄ ꝺum suis supioribꝫ obediunt. ꝺei ptātez in illis quibꝫ obtempant recognoscūt. Uñ homini nō obediūt. sed potiꝰ ꝺeo quē in ho mine ꝓsiderāt ꝛ attendūt. Unde Alexāder macedo redarguꝰ a suis principibꝫ q̄ sum mū sacerꝺotē iudeoꝝ. sicut principem ado raſſet. Rñdit. q̄ nō hoiem adoraſſet ſz ꝺeū in homie. q̄ sibi in tali effigie in somnis ap paruisset. ꝛ totiꝰ orbis principatū sibi ꝓmi sisset. Et ideo nō est attēꝺendꝰ bō q̄ p̄cipit ꝛ impat. sed ꝺeꝰ q̄ p̄cipientiū corda inhabi tat. ꝛ legē obediētie ipīs mediantibꝫ p̄cipit ꝛ ꝺemādat. ad Col. iij. Serui obedite ꝺñis vestris nō ad oculū seruientes q̄si placētes homiby. sed qō facitis ex anio opamini siē ꝺño ꝛ nō sicut homiby. ꝛ. ſ. Coz. vij. Nō ego p̄cipio sed in me ꝺñs. ꝛ. ij. Coz. xiij. An expe rimentū queritiſ eius q̄ in me loquit christꝰ Domo igiꝫ nō est nisi organū ꝙ qō ꝺeꝰ loq̄ tur. Exo. xix. Ego veniā ad te i caligine nu bis. vt audiat me ppl's loquentē ad te. ꝛ cre ꝺat tibi in ꝑpetuū. Et iō nō homi facit iniu riā q̄ nō obedit sed ꝺeo cuiꝰ ordinatōi resi stit. Roma. xiij. Sicut ꝙ ꝓncipatꝰ mediantibus supioribꝫ ordinibꝫ ad obediēdū sum mo principi. ꝺonū reuerentie recipiūt. ꝛ idē ꝺonū ad reducendos inferiores ꝙ obediē tie legē eis cōmunicāt ꝛ trāſfundunt. sic ho mines q̄ principatibꝫ sunt ꝓformes medi antibꝫ suis supioribꝫ ad supꝫncipem oīs ptātis. ſ. ad ꝺeū toraliꝫ cōuertunt. ꝛ ipīꝰ im perio humerū subꝫiciētes ad dignitatē ꝓn cipatuū ꝛ āgeloꝝ ꝓsortiū obediētie merito reducunt Isa. ix. Factꝰ est ꝓncipatꝰ eiꝰ sup būerū eiꝰ ꝛc. Itē q̄rto ꝓpter libertatis ꝙe acq̄sitionē. Nulꝰ em̄ ꝙe liber eē poterit qui nō ſm ꝓncipatuū assimilatōez obediētie le gibꝫ penitꝰ se subiecerit. Nā q̄ vere obedi ens esset oēm creaturā sibi subiciblē inueni ret. Nā omis creatura. vt ꝺicit Augꝰ. homī obediret si simpliciꝫ creatoris impio obedi ret. imo ipe ꝺeꝰ nihil penitus subtraheret ab hoīs obediētia si se nō subtraheret a di uina. Et hoc ptz. q̄ ꝛ q̄ꝺiu antiqui suis p̄ce ptis simpliciꝫ ꝛ p̄cise obediebāt. etiā ꝺeū o bedire humanis iussionibꝫ versa vicissitu ꝺine sentiebāt. vt ptz Josue. x. Nō fuit post vel ante tā longa ꝺies. obediente ꝺeo voci homīs ꝛ pugnāte ꝓ israel. Unde ptz q̄ qui vere est obediēs summū principē ꝺeū sibi subicit ꝛ habere ꝓformitatē cū sūmis prin cipibꝫ se oñdit. Itē q̄nto subditi ꝛ in sub iectōis statu ꝓstituti ꝓfigurant ordini ꝓnci patuū. ꝓpter suoꝝ supioꝝ modestā supporta tionē. q̄ si subditi spū supbie inflati ꝓlatoꝝ officio resisterent modis oīb spūalē eccl'ie principatū impediret. Et iō in officio ꝓlati onis ꝓstituī nō est leuiꝫ derogāꝺū nec eis facilē ꝺetrahendū. q̄ ℞ oīno ꝓtrariaꝫ offi cio principatꝰ. Exo. xxij. Dñs nō ꝺetrahes ꝛ ꝓncipi ꝓpli tui nō maledicesꝫ. ꝛ Prouer. xxj Uerbosus ꝺissipat p̄rices. Et iō sic non ꝺecet subditū obloqui ꝓlato. sic non expe ꝺit ipm maioreꝝ ꝺe facili adhibere fiꝺē. qñ sinistra vl' ꝺetractoria ꝺicuntur ꝺe subdito seu mīstro. Prouer. xxix. Princeps q̄ libenꝫ audit ꝙba mēdacij. oēs mīstros hz impios ꝛc. Itē sexto ꝓpter exp̄ssam diuie ꝺilectio nis ostensionē. De p̄cipatib em̄ ꝺr̄ q̄ sūt supsubstātialis ordinatōis manifeste ostē siui. id est. ordinate ꝺilectionis. Nam supe riores ordines quibus mediantibus suas recipiunt illuminationes singulari modo ꝺiligunt. ꝛ in signū amoris inferiores ange los ad supioꝝ ꝓformitatem ordinatissime ꝓmouent ꝛ reducūt. Et hoc cōuenit bonis subditis vt suis p̄latis obediant vt ꝺomio ꝺeo. ꝛ eisꝺē nō ex timore sed ex amore reue

rentiã z honorẽ exhibeant z impendãt. Ec cli iij. Filij sapiẽtie ecclia iustor. z natio eo rũ obedientia z dilectio. et ad Heb. vltimo Obedite ꝓpositis vestr̃s z subiacete eis. vt cũ gaudio hoc faciant z non gementes ꝛc. Eccĩ. xxv. d. Timor dñi initiũ est dilectionis. Talis timor reuerẽtie debet prelatis z non seruilis. De quo dicit ad Roma. xiij. Vis nõ timere potestatẽ ꝛc. Unde tales q̃ suos diligunt ꝓlatos. a domino versauice singulariter diligi ꝓmerent. Eccĩ. iij. Eris tu velut filius altissimi obediens. et miserebitur tui magis q̃ mater. et Judicũ. v. Anima mea diligit ꝓncipes israel ꝛc. Irez se primo ꝓpter voluntariã correctiõis suscepti onẽ. Hã qui angelici ꝓncipatib⁹ in vita z in moribꝫ assimilant. libenter sustinent correctionẽ. z correcti nõ ad iram vel odiuz prouocant. Quicq̃d em̃ dñationes z potestates ꝓncipatibꝫ influunt vel infundũt. hoc benigno affectu ꝓncipatus recipiũt z admittũt Eccĩ. ij. Quicq̃d tibi applicitũ fuerit accipe. z in dolore sustine. et in humilitate tua patientiã habe ꝛc. Hã correctio siue disciplina est anie medicina. que si ad temp⁹ vuln⁹ mordeat tamẽ sanat. Et ideo prudẽs non odit medentẽ. imo diligit z sustinet corrigẽtem. Prouerb. xxviij. Qui corripit hoiem. gratiã postea inueniet apud eũ magis q̃s ille q̃ per lingue blandimẽta decipit. Job. vj Increpationẽ dñi ne oderis. q⁹ ipe vulnerat et medet ꝛc. Ex quo ꝓtz q⁹ homies asperi z amari q̃ nolunt corripi nõ possunt sanari. Prouerb. xxix. Homo q̃ dura ceruice se corripientẽ cõtemnit. repentin⁹ ei supueniet interit⁹. z sanitas eũ nõ sequet. Amos. v. Oderũt in porta corripientẽ. z pfecte loq̃ntem abhomiati sunt ꝛc. Stulti sunt tales qui obloquunt z murmurãt cõtra disciplinam. Isa. xxxij. Stultus stulta loquet. scz murmurando cõtra ꝓlatos z corripientibꝫ se detrahendo. et sequit. ꝓnceps vero ea q̃ digna sunt ꝓncipi cogitabit ꝛc. Nõ vtiq̃s facit q̃ cogitatũ suũ sic disponit et ordinat vt omia velit sustinere patienter. z corrigẽti nõ resistat. Talis princeps fuit Job. qñ dixit. Hec sit cõsolatio mea vt affligens me dolore nõ parcat. In subdit̃s vero nõ soluz exigit obedientia respectu ꝓlati imo et vite mũdicia z innocẽtia respectu sui. Hũdos em̃ z imaculatos subditos z mĩstros requirit dñs. similit̃ z ꝓlatus. Ps. Ambulans in via imaculata hic mihi mĩstrabat ꝛc. tales fuerũt pueri dauid. vt ptz. i. Regũ. xxj. Si mundi sunt pueri a mulieribꝫ manducent. z rñdit dauid. Cõtinuim⁹ nos z vasa puerorũ sctã sunt. Exigit autẽ in eis triplex mũdicia. scz mũdicia cordis. nã beati mundo corde ꝛc. Matth. v. Prouerb. xxi. Qui diligit cordis mũdiciã ꝛc. Itẽ mũdicia oris Job xxj. Hec passus sum absq̃ iniquitate cũ haberẽ mũdas ad deũ preces. iõ angel⁹ legit mundasse labia ysaie. vt ptz Isaie. vj. Itẽ mũdicia corꝑis. Isa. lij. Hũdamini q̃ fertis vasa dñi. z Job. viij. Si mund⁹ et rectus incesseris. z ad Titũ. ij. d. Ut mundaret sibi ꝑp̃lm acceptabilẽ ꝛc. z j. Cor. vij. a. Hundem⁹ nos ab inq̃namẽto carnis. z spũs ꝑficientes sanctificationẽ. Sic sanctificati z mũdi assimilant sanct̃s archangelis q̃ ꝓncipatibꝫ imediat⁹ sociant. z archangelus ad v̄ginẽ est trãsmissus. vt ꝑ hõderet q⁹ magna est cõuenientia int̃ virgineã castitatem et archangelicã dignitatẽ. Dicunt autẽ archangeli qui ad nunciãda maiora a summo ꝓncipe transmittunt. q̃ inter angelos iferior̃ ordinis ꝓncipatũ habere dinoscunt. q̃ a principatibꝫ accipiũt illumiatões quas postea angelis manifestãt. Et ideo dicit Dionys⁹. q⁹ ordo angelorũ cõmunicat cũ ꝓncipatibꝫ et ordinibꝫ supioribꝫ quãtuz ad susceptionẽ illuminationũ z sui ad sup̃ principale ꝓncipiũ conuersionẽ. cõmunicat etiã cũ inferioribꝫ ꝑ ipos ad deũ reductionem. Hã vniti deo mediantibꝫ alijs ordinibus supioribꝫ ꝑ amorẽ angelos inferioris ordinis. z homies nitunt vnire deo quẽadmodum et ipi sunt vniti. z ideo vnificã et simplificam dicunt habere virtutẽ. Unde status cõtinentiũ merito cõparat ordini archangelorũ q̃ per vite mundiciã merent obtinere illius ordinis dignitatẽ. sicut dicit dom⁹ Matth. xxij. In resurrectõe neq̃ nubent neq̃ nubent. sed erũt sicut angeli dei.

Cõformes igit̃ debẽt esse archangel'q̃ntum ad ꝫscientie puritatẽ. vt. s. cor mens z ꝫscientia ab imaginatiõe et appetitione carnalitatis sit remota sicut natura archangelica ab omni tali cõditõe esse dinoscit̃ aliena. Et ideo non solũ expedit talibus a carnis passiõibꝫ abstinere. verũetiã illecebrã carnis saltẽ in mẽoria nõ tenere Lu. vl. Sps carnẽ z ossa nõ hz. z ĩ ps. Qui fac̃ ãgl'os suos spũs. In c⁹ rei signũ ꝓceptũ ẽ filijs caarth.

q mundarēt altare a cinere ꝛ inuoluerēt il/lud purpureo vestimēto ꝛ p o neēt cum va sis ministerij. Laath. dolens vel penitens interpratur. Filij itaq; caath filij sunt peni tentie ꝛ doloris q altare ꝑpij cordis debēt emundare. non solum ab igne luxurie imo etiaz et cinere. id est. a reliquijs imundicie. scz a memoria ꝛ cogitatiōe. sicut dr Heñ. xix. Accestes in oñi circaregione ꝛc. et tunc di gnierunt huiusmodi cū vasis tabernaculi et ignis receptaculis inolui. i. sanctoꝝ arch angelorū societati adequari. si videl icz fue rint in purpureo cōtinentie vestimēto vn dicz inoluti. Jtez secūdo ꝓpter officij di gnitatē. Nam int celestiū spirituū ministe ria legunt archangeli habuisse in oñibꝫ di gniora. vt patet i Gabriele. qui ꝑginitatis filiū ꝑdixit de virgine nasciturū. Similit ꝛ michaele. qui populū israeliticū ꝑdixit de captiuitate babylonica exiturū. Dañ. x. similiter ꝛ in Raphaele. q missus ē ad thobiam curandū. qui ꝑdixit se demoniū fugaturū. vt ptz Thob. vj. Fumus ei⁹ extricat oñe gen⁹ demonioꝝ ꝛc. Et in istis tribꝫ offi/cijs ꝑuilegiatis vident hīe cōtinentes assi/milationē cū archangel' ꝑtaratis. Nam cō/tinentia sanat a vulnere ꝓcupiscētie mentē ꝛ spūalem reparat in anīo visionē. Nā libi/do affectū corrūpit ꝛ sauciat. intellectū ve/ro obtenebrat ꝛ excecat. vt ptz in samsone. qui p libidinē ꝛ vires corpis amisit. ꝛ exocu latus ab hostibꝫ fuit. Judic. xvj. Jdē etiam ptz in illis seniby. de quibꝫ dr Dañ. xiij. Ex arserūt i cōcupiscētia eius. ꝛ euerterūt sen/sum suū. ꝛ declinauerūt oculos suos. vt nō viderent celū neq; recordarent iudicioꝝ iu stoꝝ. Si vir archangelic⁹. ꝓtinens. s. ꝛ mū/dus raphaelis cōsilio piscē arripit. ꝛ contra oēm spūs infirmitatē cordis ꝛ fellis parti/culā apponere nō desistit. Piscis est christ⁹. sicut dic̄ glo. sup fine Jobis vic'. Piscis as/sus est christ⁹ passus. Cui⁹ cordis particu/la. i. dilectio in pforatione cordis nob ostē/sa. est potissime ad fugā ꝛ declinationē om/nis malicie motiua. Fellica aūt passionis eiusdē amaritudo est oīs turpitudinis ꝓcu piscētie purgatiua ꝛ cecitatis ac caliginis spi ritual' absersiua. Ad tale collirium mittit Joh. Apoc. iij. dicēs. Jnunge oculos tuos collirio ꝛc. Cōtinētia etiaz a babylonica ꝓfusione liberauit ꝛ libertati gl'e filioꝝ dei suos imitatores restituit vl' restaurauit. et iō archangel⁹ michael q ꝑpl'o captiuo ꝓfuit annūciatur⁹ ꝑpl'i liberatōem. danieli i vesti mentis lineis se oñdit ꝛ auro mūdo cinctus fuit. Dañ. x. b. Jn quo dat nob intelligi q il li soli ab vltima corruptōe nature ꝛ gre libe rabunt. q hoc duplici mūdicia scz mentis et corpis vestiunt. Eccēs. ix. Oīni tpe sint vesti menta tua candida ꝛc. ꝛ Apocal'. Beatus q custodit vestimēta sua ne nud⁹ ambulet. Ad hoc etiā ꝓtinētia diuīe inhabitatōi hominē ꝑparat. q: de⁹ mētes castas inhitat ꝛ freqn tat. ꝛ iō archangel⁹ gabriel mūdissimus ad mariā mūdissimā est specialit destinatus. ꝛ aduent⁹ auctoris tot⁹ mūdicie nūciatus. ꝛ hoc vt omis ꝓscientia hic aduertat. q: mū/dus de⁹ mētes imūdicie subditas nō sub/intrat. Sap. j. Nō habitabit ꝛc. Jtem vi ta ꝓtinētie assimilat dignitati archangeli/ce ꝓpter corpis assumpti q̄litatē. Nā angel⁹ cū sit incorporeus nō nisi ꝓpter nostrā istru ctionem corpis assumit effigiem siue repre/sentationē. Et iō archāgel⁹ apparēs ſm hu mane capacitatis apꝓhensionē ꝛ castitatis cō mēdatōem mortalibꝫ se oñdit. sic̄ ptz in Da niel. x. vbi ō michaele iudeoꝝ ꝓncipe ꝛ arch angelo ſm q dic̄ glo. sup illud. vir vestit⁹ li/neis ꝛ cinct⁹ auro obrizo apparuit. cui⁹ corp⁹ fuit q̄si crisolit⁹. ꝛ facies ei⁹ q̄i species fulgu/ris. ꝛ oculi ei⁹ vt lampas ardens. ꝛ brachia ei⁹ ꝛ pedes sicut sil'i tudo eris candētis. Hec quidē de archangelo michaele sūt dicta. sic̄ expresse dicit glo. cui⁹ ibidē cōmendat corꝓ/pus. describit etiā ꝛ vestitus. nam vestis li/nea candida et circa renes deaurata. corp⁹ etiā fuit gēmeum. igneū et eneum. Jn quo ostendit q duplex est cōtinentia. scz corpo/ralis. que quidē cū difficultate acquiritur. difficilius retinet. sed difficillime imo im/possibiliter vsq; in finē sine gratia custodi/tur. Vestis itaq; linea siue cādida refertur ad castitatis honestatem. qua hominis ani/m⁹ mirabiliter decorat. deaurata vero ad eiusdem refert cōtinentie charitatē siue ꝑ/fectionē. cui oīnis virtus inestimabilis vel incōparabil' reputat. Eccl. xxvj. Nō ē equa ponderatio ꝓtinentis aie Jsa. xlij. Preciosi/or erit vir auro. ꝛ hō mūdo obrizo. Qui fuit silis crisolito lapidi. s. maris effigiem prefe/renti. igni siue fulguri. ꝛ eri candenti. oīmo/dam significat mentis puritatē. que q̄dem acquirit per amaritudinē contritōis. ꝛ hoc crisolito designat. ꝛ per inflāmationē dele/

ctionis. z hoc in igne vel fulgure figurat. et p inuincibilē instantiā z continuationem operatiōis. z hoc ī ere candente demōstrat zc̄. z hoc est qđ dicit Ezech. j. Erat aspectus animaliū q̄si aspect⁹ scintille eris candentis. z sicut splēdor ignis z fulgur coruscantis. z quasi visio mar⁹ zc̄. Item cōparant cōtinentes archangelorū ordini ꝓpter vnificam simplicitatē. Hā vniti per gratiā et amorē alios nituntur inferiores ad diuinā reducere vnionē. vt dicit Dionysi⁹. Et h̄ ꝓpꝛie cōuenit cōtinentibꝫ q̄ diuie simplicitatis sequētes puritatē diuisas carnaliū affectiones nituntur abstrahere ab illicitis et reducere ad mentē z corporis castitatē. quia cortina cortinā trahit. sicut dī Apocal'. vlti. z in Ezech. j. Erant autē penne cōiuncte alterius ad alteruz zc̄. Ideo angeli se mutuo exhortant ad sanctitatē. Isa. vi. Clamabat alter ad alterū dicēs. Sanct⁹ sanct⁹ sctūs zc̄. j. ad Thimo. iiij. Esto exemplū fidelium in verbo. ī conuersatiōe. in fide z castitate.

Item ꝓpter singularez quā habēt cū domino familiaritatē. Hā archangeli specialissime dicunt domīo assistere. sicut sibi ꝓ ceteris magē familiares. Luce. j. Ego sum gabriel q̄ asto ante deum zc̄. z in Thob. xij. Ego sum raphael vn⁹ ex septē q̄ astant ante deū. Et vtiq̄ cōtinentibꝫ cōuenit. qui ratione vite incorrupte domīo familiari⁹ vident adherere. sicut de innocentibꝫ dicitur Apocal'. xiiij. Virgines em̄ sunt. z sequunt agnū quocūq̄ ierit. Ideo Jobes ẏgo permanens maiorē familiaritatē cum virginis filio habuit z cōtraxit Sapie. vj. Incorruptio facit ꝓpinquū deo.

Vltimus ordo est angelorū. Hñ angeli sunt celestes spūs vltimā hierarchiam pficientes. q̄ imediate se habent ad ecclesiasticā hierarchiam vt eā purgent. pficiant z illumient. vt ipis mediantibus sit sursum ad deū actio. cōuersio. cōmunicatio z vnitio. vt dic̄ Dionysi⁹. Est autez angelus nomē officij nō nature. semp enim spūs sunt. sed cū mittunt angeli vocantur. Unde illumiatiōes quas ex superioribꝫ accipiunt ad nos deferunt. z ꝑm diuersos gradus vitam humanā ordināt z disponunt. z ad diuinā cognitionē nos adducūt. Unde sicut alijs ordinibꝫ subsunt. ita hominibꝫ pre/sunt. z ideo sursum se extendūt p dilectiōem deorsum ꝓgrediunt q̄ hominū gubernati/onem. Et istis angel' potissime assimilātur boni subditi quo ad exercitiū miserie z cō/passionis. qz em̄ nos diligunt. iō dona gratiarū que a deo recipiūt nobiscū diuidūt. et diligūt quantū in eis est. laborāt vt ad diuine gr̄e participationē nos ꝓducāt. Et q̄ꝫ uis deo assistant p cōtemplationē. mouent tñ ad nos p dilectionē. z que ī secreto ꝓtemplationis hauriūt. sanct⁹ aniab⁹ cōmunicāt z trāsfundūt. Sic viri spūales angel' se cōfigurātes opib⁹ pietat⁹ intendunt. z sua indigentibꝫ distribuūt liberalit̄ z impendūt. Eccl'i. xliiij. Isti sunt viri misericordie zc̄. hoc docuit Thob. iij. Si multū tibi fuerit liberter tribue. z si exiguū tibi fuerit. etiā exiguū impartiri stude. Prouerb. xv. Per misericordiā z fidem zc̄. Matth. v. Estote misericordes zc̄. Talis fuit Job. q̄ dixit. Ab infantia creuit mecū miseratio. z de vtero egressa est mecū. Et ille est vere misericors q̄ totum suū cor impendit miserijs ꝓximorū.

Itez angelus qz nō dependet a materia corpali trāsiens p materialia z sensibilia ab ipis non coartat. nec ī aliquo coinq̄natur. sic boni actiui trāseuntes p bona tpalia nullam ab illis ꝓtrahūt infectionē. Hā ipoꝝ corda nō dependēt a tra. Ps̄. Diuitie si affluant nolite cor apponere. Nō sic est d̄ auaris quoꝝ affectus omīno depēdet a terrenis. Ps̄. Conglutinat⁹ est in tra venter nr̄. Job. Qui de tra est de tra loquit. Isa. xxiv. De tra musitabit eloquiū tuum. z Eccl'i. x. Nihil ē iniq̄us q̄ amre pecuniā. Itē angelus illis q̄ magē ei sese cōformāt z vicinꝫ appropinq̄nt. pl⁹ se cōicat. z iō cōpatur luci. Gen̄. j. z Lu. j. z Act. xij. Hā sic lux trāsparētia z dyaphana manifesti⁹ illumiat. ꝓtracta aūt z tr̄estria ꝓpt̄ grossitudinē sibi resistētez nō penetrat nec īmutat. sic lux angelica sibi appropinq̄ntes pfecti⁹ illumiat z illustrat. z iō vbi obstaculū iprobe volūtat⁹ inuenit per hmōi affectū tr̄enū z grossū se nō diffundit Sap̄. j. Spūs discipline effugiet ficū. In q̄ p xp̄m angelicū instruimur q̄ntū in nob est omib⁹ benefacere. sed p̄cipue domestic⁹ fidei humanitat⁹ obsequiū pensius exhibere. et p̄cipue illis qui nobiscū maiorem habent in ꝓfuosis operib⁹ conformitatē. Eccl'i. xij. a. Si bñ feceris. scito cui bene feceris. Paup em̄ iust⁹ iniusto ꝓponēdus est. q̄uis rempe necessitat⁹ bonis z mal' sit elemosina facienda. Luce. vj. Omni petenti te tribue.

Ideo etiã in figura ignea legunt angli ap/
paruisse Ezech.j. Dañ.vij. Judic.xij.iij. Re
gũ.xix.z.iiij. Regũ.ij. quia vis ignea omnia
penetrat et oibꝫ purificat. z tñ pfectius illa
immutat q̃ subtiliora sunt. z in sua suba pu
riora. z ad susceptõem sue impssionis sunt
habiliora Itẽ angeli velocitate sua natu
rali subito z in tpe inintelligibili opant. iõ
cõparantur ventꝭ. Ezech.j.z.iij. Reg.xix.et
Cant.iiij. z in Ps. Volauit sup pẽnas ven
torꝫ. Nã ventꝰ velocit agens nõ valet deti/
neri. subito venit. z subito recedit. z cãz mo/
tus nõ cognoscimꝰ. z vbi se occultat. nõ vi/
demꝰ. sic z angeli. In hoc etiã assimilant vi
ri misericordes angel. qꝛ statim qñ paupis
indigentiã pcipiunt manũ adiutricẽ. z tãq̃
venti nunc occulte. nũc manifeste ad subue
niendũ pauperi se exponũt. sicut fecit bea/
tus Michael. q̃ subito z occulte sic ventus
ad subleuationẽ inopie sui populi psiliuit.
Eccli.iiij. Cor inopis ne afflixerꝭ z nõ pro/
trahas datũ angustiãti. Job.xxxj. Si ex/
pectare feci oculos vidue. Vñ exẽplo ange
lorꝫ instruimur festinant z occulte siue inin
telligibilit paupi subuenire. Et hoc ẽ ꝯtra
aliquos qui paupibꝫ bene pmittunt. sed p/
missum nõ pducunt ad effectũ. Contra qd
dicit Prouerb.iij.f. Ne dicas amico tuo. va
de z reuertere cras dabo tibi. cũ statim pos
sis dare. Itẽ virtꝰ angelica vniformit est
pmanens z indefessa. ido semp depingunt
in forma homis iuuenis. z hoc ꝓpter viuifi
cam angelorꝫ virtutẽ semp cõualescentẽ. et
nunq̃ deficientẽ. vel ad antiq̃tõnẽ ptingen
tem. Et hoc congruit iustis q̃ a bono ꝓposi
to nõ deficiunt. sicut faciũt aliqui qui libe/
rales z pdigi sunt in iuuẽtute. sed ad auari
ciam se cõuertunt in senectute. z tunc potis
sime i horrea ꝯgregant z tempalia coadu/
nant quãdo morti vicinius appropinquãt.
Luce.xij. Hac nocte repetent aniam tuam
zc. sed vir angelicꝰ nunq̃ torpescit ab exer/
cicio operũ charitatis. imo tanto plus pfi
cit in virtutibꝫ quãto procedit amplius in
diebꝫ. sicut de Aser dicit Deuter.xxxiij. Si
cut dies iuuẽtutis tue. ita z senectus tua. et
in Ps. Senectꝰ mea in miscdia vberi. sicut
z Caleph cũ esset octogenarius ita fortꝭ fu
it ad gradiendũ z pugnanduz. sicut tempe
iuuentutis. z in Ps. Renouabit vt aquile
iuuentꝰ tua zc. Item angeli habẽt virtu/
tem motiuã semp in diuia pcedentẽ. z ideo
angeli alati z pennati describunt Ezech.j.
z Isa.vj. Alis em̃ z pennis a tra volucres
eleuant. sic boni z angelici viri alis gemine
charitatis ab amore terrenorꝫ affectu z vo
luntate separant. z ad celestia mente ab om
ni cura terrenorum expedita eleuant. Iste
sũt due ale que date sunt mulieri vt fugeret
in desertũ. Apocal.xij. z Isaie.xl. Assument
pennas vt aquile. Et ideo describunt an/
geli in figura aquile. z significãt sublimem
ascensum angelorũ z hominũ in diuina. qñ
que sursum sunt diligũt. z nõ que super ter
ram. Alas quidẽ nõ aquile. sed potius mil/
ui habẽt impij raptores et auari. pauperuz
oppressores. quibꝫ nõ eleuant ad celum. sed
potius deprimunt ad infernum. Zacha.v.
Date sunt ei ale milui. et delata est in cam/
pum sennaar. quod iterpretatur fetor. z si/
gnat infernũ. vbi deferunt impij duplici a/
la adiuti. scilicz ala cupiditatis. z ala mali/
gnitatis. de q̃bus Hiere.ij. In alis tuis in/
uentꝰ est sanguis pauperũ. Item angeli
tanta lege obedientie sunt astricti q̃ nunq̃
ad aliud deflectunt nisi ad illud solũ ad q̃d
dei ipis psidentis nutu z imperio ducunt.
z ideo in figura equorũ sepius describunt.
Nam sic equus circũducit freno. sic ipi di/
uino imperio circumagunt. Ita viri sancti
in statu subiectionis cõstituti velut equi ad
dei laudẽ infrenati ab obedientie legibus
nõ recedunt. sz nunc se exhibent deo tanq̃
albos equos p vite mundiciã z castitatem.
nunc etiã nigros p humilitatem. nunc ru/
beos siue igneos per feruidã caritatez. nũc
varios per multiplicꝭ meriti diuersitatem.
De his equis dicit Zacha.ij. z Apoca.iiij.
z.iiij. Regũ.ij. z Job.xxxix. Quis prebebit
equo fortitudinez. z Prouerb.xxij. Equus
parat ad bellum zc. z Zacha.x. Ponam du
ces iuda q̃i equũ glorie in bello. Et.ij. Ma
chab.x. Apparuerunt aduersarijs de celo vi
ri quinq̃ in equis. frenis aureis decori zc.
z in his puritas ꝯscientie. z ductilitas obe/
dientie designant. nam talibꝫ frenis dei iu/
menta refrenantur. quia a voluntatis pro
prie impetu voluntarie coartant. Jaco.iij.
Equis frena in ora mittimus ad consenti/
endũ nobis z om̃e corpus eorũ circumferi
mus zc. Item angeli q̃uis ad diuersa et
contraria sint missi. tñ in se ꝯrijs affectõibꝫ
z animi motibꝫ non afficiunt. z iõ vestim̃ta
varia sz aureis zonis ꝯstricta hũisse dicũt.

Za.iij.t apoc.j.f.t.vij g.t Dañ.x. Hã angelus hz virtutẽ fuandi firmit t coadunandi t suas t subditoz affectões. vt singule t vniuerse in deuz iustificent t ad ipm reducant sic vestes ne decidãt circa corp zona colligant. t hoc priũ est existẽtibz in activa vita vt q̃uis corpa circa diuersa sint distracta. corda tñ quo ad intentionẽ finis sp in dño sint vnita. sic fuerũt corda discipuloz Act. iiij. Erat omiũ cor vnũ t ania vna in dño. Varia ipa vestimẽta varia sunt frtuũ opa q̃ zona charitat q̃ est vinculũ pfectois ad finẽ vnicũ vniunt. Luc.xij. Sint lumbi vri pcincti t lucerne tc. lumbi q̃dẽ cingulo castitatis. sed pect zona aurea charitat Eccli.xlv. Circumcinxit eum zona iusticie tc.

Item qñ ad exteriora mittunt ozones t merita singuloz vl demerita sub certo iusticie pondere t mẽsura ad deũ reducere pbibent. vt ptz Thob.xij. Jo instrumẽta mensurãdi t põderãdi i mãibz gestar videt Eze.xv.a. Apoc.xxj.c. t Amos.vij.c. q̃bz sunt similes viri iusti. q̃ nõ solũ pria vetetia aliena nitunt apud deũ in ozonibz t gratuactionibz hre recõmẽdata. Eandẽ em mensurã gre t glie a iusta dei puidẽtia pfuturã desiderãt quã exprio merito a sũmo iudice iã expectant. ij. ad Thimo.iiij. De reliq repolita est mihi corona iusticie tc.

Quarta pars.

Vauit deus firmamentũ celũ tc. Uiso q̃libet ordines angelorũ figuratiue possint adaptari diuersis ordinibz hoim electoz. nunc ad intuẽdas celi t celestiũ corpoz. pprietates est breuit trãseundũ. Et cũ sit multiplex celũ. ex psideratõe pprietatũ corporũ celestiũ. multiplicẽ possum elicere mysticũ intellectũ. Dicit em Deut.x.c. En dñi dei tui celũ est t celũ celoz tc. ibi dic glo. Nonnulli dicũt. vij. esse celos. Primũ aereũ. scõz etherẽũ. terciũ olimpũ. q̃rtũ igneũ. q̃ntũ firmamẽtũ. sextũ aqueũ siue cristallinũ. septimũ empireũ. Hoie igit celoz itelligere possum statũ t dignitatẽ tam hoim q̃ angelorũ electoz. quoz uersatio in celis est. Celi itaq̃ noie q̃q̃ in scriptura intelligit puritas angeloz. q̃q̃ dignitas sctoz. q̃q̃ potestas siue auctoritas. q̃q̃ sublimis vita t uersatio iustoz. q̃q̃ occultatio diuioz iudicioz. Celo igit primo. s. empireo puritas angelica cõparat. de q̃ dicit Basil celũ pr mũ est naka simplicissimũ de corpulẽtia habens naturã subtilissimã t tã solidissimaz pmũ mũdi inferioz ptentiuũ. ordinatiuz t informatiuũ. qõ pter suã dignitatẽ singulare dei sedes siue habitaculũ nuncupatũ. Hec oia beatissimis spiritibz cõgruũti q̃bz singularit reẽlescit de p aptiss mã t ordinatissimã volũtatis pformitatẽ. Isa.vlt. Celũ mihi sedes est tc. Ps. Dñs in celo sedes ei. t itez. Dñs i celo parauit sedẽ suaz. t Apoc.xij. Apertũ est ostiũ in celo t sup sedẽ sedens tc. Dicunt itaq̃ angeli celũ pter oim modã incorruptõem t nature sue puritatẽ. nihil em hñt corpulẽtie q̃ ab oibz corpis passiõibz sunt diuis. iõ dr Exo.xxiij. sub pedibz ei. q̃si op lapidis saphiri t q̃si celum cũ serenũ est. Uñ sic celũ serenũ serena t pura natura angeloz cui nulla prorsus adhereret oppilatio carnaliũ passionũ. nulla attingit infectio motuũ vl affectionũ. Itẽ secũdo subtilissimi sunt q̃ntuz ad intelligẽtie pspicacitatẽ. Ps. Qui fecit celos i itellectu. Quia q̃nto sunt deo viciniores. tãto i secretis dinis t archanis dei sunt subtiliores. et ad videndũ oia in speculo aptiores. Ezech. xxviij. Plen sapia t decore tc Itẽ tercio solidissimi sunt q̃ntũ ad nature incorrupte ppetuitatẽ t firmã ac stabilẽ in deo voluntatẽ Job.xxxviij. Tu forsitan cũ eo fabricates celos. q̃ solidissimi q̃ ere fusi sunt. ibi glosa. Angelici spũs q̃ in celestibz sunt diti p celos exprimunt. q̃ ab integritate etiaz accepte fortitudinis nulla mutabilitat rubigie cõsumũt. iõ dr i Ezech.j. Firmamẽtũ q̃d erat sup caput anialiũ erat q̃si aspectus cristalli. Cristallus firmã soliditatẽ hz t radiũ solis in se recipiens ignẽ emittit. sic dini spũs solliditatẽ hñt in stãtia frtuose actõis t pspicacitatẽ in pceptõe dine illumiatõis. Apoc. xxij. oñdit mihi fluuiũ aqueum viuẽ tãq̃ cristallũ. procedentẽ de sede dei. p fluuiũ cristallinũ de sede procedentẽ possum itelligere habũdantiã frutis t gre quã diuia frus p angeloz ministeriuz in nobis opat. Itẽ q̃nto quantitate. sunt maximi nõ p dimẽsionẽ sz p virtutẽ t ptatẽ. Immẽsam em hñt altitudinẽ q̃ ad diuioz pceptorũ imensam latitudinẽ q̃ ad cõpletissimã dilectionẽ. magnã. pfunditatẽ q̃ ad secretoz cognitionem. Ecci.xlij. Altitudinis firmamẽtũ pulchritudo ei tc. Isa.xl. Quis mẽsus est pugillo

aquas.z celos palmo ponderauit. Glo.vt diuia maⁱ celestiū spū um potētiā ponderat.z ozdines numerat z mēsurat Itē ānto q̄litate sunt lucidi sicut celi p scie z sapientie claritatē. Aaz celestes spūs illuminant a fonte p̄mi lumis p sapie receptionē. z alios illumināt p gr̄e suscepte cōicationē. Apocal'.xvij.a. Vidi angelū descendentē de celo hītem ptātē magnā. z illumīata est terra a gl'ia eⁱ⁹.z Luce.ij. Angelⁱ⁹ dñi steterit iuxta illos.z claritas ꝺi ꝺ celo circūfulsit eos z.z Actu.xij. Angelus dñi astitit et lumen refulsit z̄c. Itē sexto figuratōe sunt speri q̄ p̄ginuatōis p̄templationē.q̄ mens angelica a fonte p̄mi luminis p̄mas recipit in fruitiōes q̄s postea ad alios diffundit z diffundendo z cōicando illos quib⁹ cōicat ad deū reuocat z reducit. Vñ affectⁱ⁹ angelicⁱ⁹ circularit mouet.q̄ p̄mo mouet in deū ꝺ deo in primū p dilectionē.z itez a proximo mouet in deū p dilectōis extensionē z cōtinuationē. Ezech.j. Ibāt z reuertebant in similitudinē fulguris coruscantⁱ. In q̄ nota⁹ motⁱ⁹ circularis in angelica affectione. Fulgur em̄ sic̄ ibi dic̄ glo. ab igne exit.z discurrens subito ad ignē tanq̄ ad matricem redit.sic spūs angelicⁱ⁹ a deo gr̄e influentiā p p̄templationē recipit z cōicando alijs p gratiarū actionē ad deū q̄ est ignis p̄sumēs redire nō desistit.exit ministrādo redit z laudando z p̄templādo. Eccl.xxiij. Gyrus celi circuiui sola z̄c. Ps. Circuiui z īmolaui i tabernaculo eius hostiā vocifera.z̄c. Apoc.vij. Omnes angeli stabāt in circuitu throni.z Ezechiel'.j. Splendoꝛ erat i circuitu eⁱ⁹. Itē septimo situ sunt supmi.nō p circūscriptionē sed p dignitatē.nā dignitate nature z officio excellūt alias creaturas.sic̄ celū alia p̄excellit elemēta. Tanto em̄ sunt oib⁹ superiores q̄nto deo p familiaritatē z gr̄az sunt ꝓpinquiores. Job.xxxj. Suspice celū z cōtemplare etbera q̄ altiora te sit.ibi glo. In celo z in etbere supnas accipe possumⁱ⁹ potestates.q̄s iubemur vt intueamur. vt cū angelicos spūs longe a nob⁹ distare ꝓspicim⁹. ab ipo creatore spūum q̄ntū differam⁹ cognoscam⁹. Itē octauo oim inferiora sunt ꝓtentiui q̄ntū ad caritatē. Hā ex affectu dilectiōis angeli boib⁹ electis administrant et in esse gr̄e detinent z ꝓseruāt sic̄ ꝺ in Ps. Angelis suis deⁱ⁹ mādauit ꝺ teneāt custo.te z̄c.et iterū. Immittit angelus dñi in circuitu z̄c. Sap.j. z ℞ qꝺ ꝓtinet oia sciam hz voc'. Heste.xiij. Dñs es oim illoꝝ q̄ ambitu celi cōtinent. Itē nono oim inferioꝝ ordinatiui. Hā circuli celi ordinate se intersecāt.z ℞ inferiora nūc calore nūc frigore ordinant z īmutant.sic celestes spūs in se ordiati alioꝝ sunt ordiatiui. Job.xxxviij. Nūq̄d nosti ordinē celi aut rōnē eⁱ⁹ pones in t̄ra z̄c. Ordinē celi noscere est dispositōem supnaꝝ ꝛtutū videre. Rationē eⁱ⁹ ponit in t̄ra q̄ vitā suam disponit ſm celestia.z angeloꝝ patrocinio affectionē suā erigit ad et̄na. Hiere.xxxi. f. Templū iuxta ordinē suū fundabit z̄c.ad Bal'.ij. Ordinata est lex p angl'os in manu mediatoris. Ex his igit nouē celi ꝓpriet⁹ manifestū est angelicā naturā i scptura celū aptissime nūcupari. Celoꝝ etiā nomie apl'i scti p̄ñt merito designari. de q̄b⁹ Job xxvj. Spūs dñi ornauit celos. vbi dic̄ Bre go. Nisi apl'i xp̄i ꝓmissa paracliti dona p̄cepissent.nullo ꝛtutⁱ decore claruissent. Hec vitā celestē z cōuersationē spūalez aduocauit Isa.lij. Posui ℞ba mea in ore tuo vt plātes celos z̄c. Hi sunt celi q̄ vbiq̄ enarrauer⁹t gl'az dei q̄ celos stabiliuit prudentia cuius roꝛe nubes ꝓcrescūt. Prouer.iij. Nam sctōꝝ apl'oꝝ vita piter z doctrina vniuersⁱ⁹ mūdus q̄si roꝛe q̄dā salutifero medullit⁹ irrigat. Deut.penult'. Caligabūt celi roꝛe.ibi dicit glo. Tūc apl'i fuerūt q̄si celi roꝛe pleni q̄s subtili z suaui doctrina xp̄i celit⁹ sunt ībuti. Hō em̄ fructificat q̄ꝺ hⁱ⁹ roꝛis pfusionē fecūdat. Jō Isa. p̄ñtiā apl'oꝝ desideras exclamat.xlv.dicēs. Rorate celi desup.z nubes pluāt.z̄c. Fuerūt itaq̄ apl'i q̄si celi sed aerei in ip̄oꝝ vocatiōe.q̄ñ.s.a t̄rena ꝓuersationē eleuati.diuinis laudib⁹ z ꝓximoꝝ pfectib⁹ a dño sunt deputati. Hā aer a t̄ra eleuat z sube sue subtilitate celo assimilat. Et ꝓpter ꝓximitatē quā hz in celo sepⁱ⁹ i scpturis aerⁱ⁹ interstitiuz celū nūcupat.sic̄ Hat. xiij. Aues celi comederūt illud.z ī ps. Super eā volucres celi hitabūt Job.xij. Volatilia celi docebūt te. Hā apl'i doctoresⁱ fidei ꝛtutū pēnis ꝺ t̄rēis eleuati p̄dicatōis discursu p mōmvniū sū circūuolauer⁹t.z velut celi aerei nūc tonātes minis.nunc pluētes doctrinis.nūc miracul' coruscātes sopitoꝝ corda in pctis salubr̄it cōmouerūt.sic̄ scptuz ē in ps. Illuxerūt coruscatōes tue orbi t̄re. vidit z cōmota est t̄ra. z Judic.v. t̄ra mota est celi distillauerūt aq̄s. Itē celi.s.etherei sic

facti in ipor pfectiõe. siue in pfecta vite xpi imitatiõe. Ether ei naturã ignis imitat. ignis est xps q est ignis psumẽs. Deut. iiij. cui⁹ puritatẽ tã in vita q̃ i doctrina apli p⁹ eor vocationẽ pfectissime sunt secuti. Job xxxv. Suspice celũ z intuere z templare ethera zc. q. d. Cõsidera ethereã z celestẽ cõuersationẽ i apl'is q exẽplo xpi oĩa cõtẽpserũt in xpo vt suo regi essent sil'es q bitat in supnis. Prouerb. viij. Qñ ẽgrauerat celos aderã. qñ ethera firmabat sursuz. Itẽ celi ignei sũt effecti i spũsscti missiõe qñ a xpo vocati. z ipi⁹ vestigia plenissime imitati. ignee celesti in aduentu spũscti sunt repleti. z q̃q̃d in eis fuerat infirmitat' vl' impfectõis in isti⁹ ignis pñtia penit⁹ est psũptuz. Sopho iij. In igne zeli mei deuorabit ois tra zc. Treñ. iij. De excelso misit ignez in ossibꝫ meis. i. caritat' feruorẽ in apl'is. p q̃z ignea puersationẽ vniuersal' eccia amore xpi ẽ vndiq̃ inflãmata. Zach. xij. Ponã duces iuda sic caminũ ignis i lignis. z sic facẽ ignis in feno. z deuorabũt ad dexterã z sinistrã omnes pp'los zc. Duces iuda fuerũt apl'i p̃mitiui q dicunt eccl'iar pncipes z belli xpi triumphales duces. q caritat' camino succẽsi q̃q̃d fuit in se z in alijs ligni. stipule vl' feni oino annihilauerũt. z pp'los credẽtes p fidẽ z amorẽ xpo incorporãtes in igneã z celestẽ puersationẽ trãstulerũt. Leuit. ix. g. Egressus ignis a dño deuorauit holocaustũ z ligna z adipes sup altare. z iij. Reg. xviij. Cecidit ignis dñi de celo et vorauit holocaustũ z ligna z lapides. puluerẽ q̃z z aquã que erat i aqueductu lambẽs. oĩa eñ pctã mortalia z venialia carnalia z spũalia velut puluerẽ z ligna spũs ignite caritat' p apl'or ministeriũ i hoibꝫ psumebat z i celestẽ acigne am naturã puertebat. Itez q̃i celi siderei refulserũt in miraculor ppetratõe. qñ. s. diuino spũ repleti miraculis claruerũt z veritatẽ fidei quã docebãt pdigior ostensione. z celestis frutis approbatiõe tã efficacit' affirmarũt q nec sapiẽtes mũdi nec etiã tyrã norgladij fulgorẽ fidei extinguere potuer̃t Abacuc. iij. Jbãt in splendore fulgurantis haste tue. Hã fulgore miraculor q̃si cũ basta petr⁹ z paul⁹ simonẽ magũ deiciebant. z neronẽ romanor pncipẽ frtuosis opibus deuincebãt. Judic. v. De celo dimicatũ est ptra eos. stelle manẽtes in ordine suo zc. et tot itaq̃ syderibꝫ refulserũt q̃t miraculis et frtuosis opibꝫ claruerũt. iõde Gen. j. q fecit deus stellas z posuit eas in firmamẽto celi vt lucerent zc. z xv. Suspice celũ z numera stellas. sic erit semẽ tuũ. Ecci. xliij. Speciẽ celi est gl'a stellar. Itẽ cristallini effecti sẽ celi in ipor passione. qñ nulla iniuria. nulla tormenti violentia potuerũt a fide christi diuidi vel auelli. vt pt̃z Rom. viij. vbi dr. Quis nos sepabit a caritate xpi. Vñ fidez quã dicebant p passionis pstantiã roborabant. z ad moriendũ p fide alios animabãt. Ezech. j. Similitudo firmamenti. q̃i aspectus cristalli horribilis. Cristallus pmo est aqueus z fluidus. sed pstante vento coadunatione partiũ fit solidus atq̃ dur⁹. aque⁹ z fluidus fuit petr⁹ qñ ad vocẽ ancille dum mori timuit auctorẽ vite se noscere denegauit. sed p venti flatũ. i. p spũscti aduentũ fuit ipe in firmitatẽ cristallinã subito indurat⁹ qñ dixit Actu. v. Nos nõ possum⁹ non loqui q̃ vidim⁹ z audiuim⁹. Ecci. xlij. Celauit cristallus ex aqua. Celi vero empirei facti sunt in eor glorificatiõe. nã celũ empireum totũ splendidũ est. nihil bñs tenebraz. qñ sctis glorificatis puenit. q̃rũ splẽdor celi splendorẽ supauit. Thob vlt. Luce splendida fulgebis Ecci. xlij. Vas castror i firmamento celi resplendens gl'iose. Dan. xij. Qui docti fuerint fulgebũt sic splendor firmamenti. Bap. iij. Fulgebũt iusti et tanq̃ scintille dis. zc. Isa. lxiij. Implebit splendoribꝫ ossa tna zc. Patet itaq̃ q merito sancti apl'i dicti sũt celi. q̃bꝫ assimilari debẽt plati ipor succes̃sores. noie eñ celor itelligit auctoritas iudic' z plator. q sic in officij dignitate. sic in merito z vite sctitate celestẽ aplorũ puersationẽ debeñt in seipis exhibere. Auctoritas ei aplica i celestibꝫ sacris distribuẽdis. in q̃bꝫ vite misteriꝫ exponẽdis. i sopiendis litibꝫ z iudiciꝫ faciẽdis ad eccl'iarũ plat⁹ est ex ordinatõe dñica diriuata. Celestis igit' debẽt esse frutꝰ z nature q̃ se ceteros debẽt de celestibꝫ expedire. In hꝫ rei figurã dñs mãna de celo pluit. Exo. xvj. de celo docuit. Exo. xx. f. Audistꝰ q̃ de celo locut⁹ sum vob. de celo etiã leges z iudicia bre or ppl'o pmulgauit. vt pt̃z Deut. v. z Exodi. xx. vt sic celi nomie nos patent istruere q̃ officiũ ꝰficiendi panẽ vite. docẽdi et z iudicãdi alios. nullus sibi assumeret q̃ celestẽ naturã scia z moribꝫ nõ bñet. Propter q̃ dic̃ pr̃, Annũciabũt celi iusticiaz q̃. Nõ

em̃ ꝑñt annũciare dei iusticias hoies impij
z terreni. ꝓs. ꝓctõr dixit de⁹ q̃re tu enar-
ras iusticias meas. Sed celi.i. celestes viri
q̃rũ cõuersatio in celis ẽ. ad celeste officium
sunt digni. Dicunt aũt ꝑlati celi ꝓpt plura.
Primo q̃ sunt lumiosi z lumis diffusiui sic̃
celũ qđ bonis ꝑlatꝫ ꝓuenit q̃ sunt lumiosi i
sep ꝓscie puritatẽ. z lumen ad alios diffun-
dũt ꝑ doctrinã z sctẽ ꝓuersatõis claritatẽ. q̃
b⁹ dicit dñs. Vos estꝫ lux mũdi. z Mat. v.
Luceant opa vr̃a coꝝ homib⁹. z Eccl. xliij.
Species celi gl̃ia stellaꝝ mũdũ illuminãs
z̃. Sic lucidi fuerũt apli z alij ꝓres ꝓmiti-
ui. vt ꝓtz in moyse. q̃ ex ꝓsortio dei in mõte
tantã ꝓtraxit claritatẽ in facie ꝙ ei⁹ vultuz
nõ poterãt iudei intueri. Exo. xxxiij. Plu-
rimi aũt ꝑlati moderni tꝑis hãc claritatez
ꝑdiderũt. Vñ dici ꝑt illud Hiere. xlij. Aspe
ꝛ celos z nõ erat lux i eis. z Isa. xlij. Splẽ-
dor celi nõ expandet lumẽ suũ. z Ezech. xx
xij. Cũ extinct⁹ fuerꝫ nigrescere faciã celos.
Et q̃ ꝑlati nec in vita nec in scia sunt lumi-
nosi. iõ nõ est mirũ si subditi fuerit tenebro
si. sic̃ Thob. q̃ dixit. In tenebris sedeo z lu-
men celi nõ video. Amos. viij. Tenebrescere
facia trã in die lumis z̃. Itẽ scõo vni-
formit sunt motiui z in suo motu velocissi-
mi. Celũ em̃ ẽ mobile z inq̃tũ. cui⁹ mot⁹ ẽ
reuolubilis sup mediũ. i. sup axem. in quo
oñdit bonoꝝ ꝓlatoꝝ diligẽtia z solicitudo
circa curã z salutẽ suoꝝ subditoꝝ. q̃ more ce
li ꝑdicando mouent. Eccl. xxj. Celi celorũ
mouebunt in ꝓspectu ei⁹. Virt⁹ em̃ moti
na celi rapit firmamẽtũ ab oriẽte in occidẽ-
tẽ. z iterꝫ redit de occidẽte ad orientẽ. sic vir
ꝑfect⁹ a q̃ete ꝓꝑlatõis ꝓcedit ad laborẽ ꝑ
dicatõis. z iterꝫ pacto exercicio opis ꝓcedit
orando. sic̃ fecit moyses q̃ postq̃ fregerat vi
tulã z corripuerat ꝓp̃lm ait ad ꝓp̃lm. Pecca
stis pcm̃ maximũ. reuertar ad dñm. si quo
mõ quiuero ipm̃ depcari ꝑ scelere isto. Re-
uersusq̃ ad dñz ait. Obsecro dñe aut dimit
te ei hãc notã z̃. Exo. xxxij. Sic aũt obse-
crantes libent⁹ exaudit de⁹. Osee. ij. In die
illa ego exaudiã celos. z celi exaudiẽt terrã.
De ℏ motu circulari dr̃ Ezech. j. Ibãt z re
uertebanť in silitudinẽ sul z̃. z in Job. xx-
xvij. Lustrauit cũcta ꝑ circuitũ z̃. z Eccs. j
Lustrans vniuersa i circuitu ꝓgit spũs z i
circulos suos reuertit. sed mouẽdo se z cir-
cueundo celũ sp volvit circa axem. cui inni
tens mediũ nunq̃ derelinq̃t. Axis est cbri-
stus cui ꝑ intentionẽ z amorẽ sp adheret et
innitit vir ꝑfect⁹. z talis mediũ ꝓtuꝫ nõ de
serit q̃ mediatori deiz hoim in oĩb⁹ suis opi
bus se ꝓiũgit. Itẽ tercio celũ ꝓtinuatiõe
sui mot⁹ est ꝓncipiũ generatõis z corruptio
nis effectiuũ. z ℏ ꝓprie ꝓuenit ꝑlatꝫ q̃ filios
gr̃e ꝑ euãgeliũ dño generãt z ꝓtutũ germia
in subditoꝝ cordib⁹ radicãtes. viciũ extra-
hũt z extirpãt z iuꝝ doctrie salutarꝫ irrigãt
z fecũdãt. Isa. lv. Quõ descẽdit ỏ celo iberz
nix z inebriat terrã. z fundit eã z germiare
facit ipam. sic ꝓbũ qđ ꝓcedit z̃. z Joele. iij
Celi dabũt rorẽ suũ. z tra dabit fructũ suũ
Si celi tpe nr̃o essent roriflui. i. ꝑlati essent
dono celestꝫ sapie repleti tũc vtiq̃ pl̃ares z
subditi fructiferi fierẽt z fecũdi. sed q̃ ꝑlati
aridi sunt z duri. iõ nõ ꝓficiũt subditi. Deu
tero. xxviij. Sit celũ sup̃ te eneũ. z tra quaz
calcas ferrea. z sequit. De celo descẽdat sup
te cinis. Itẽ q̃rto celũ est sidez errantiuz
repsiuũ. nã violẽtia sui mot⁹ planetas eua
gantes retrahit z motu diurno ab oriẽte in
occidentẽ post se rapit. Stelle errãtes sub-
diti sunt peccãtes. cano. iude. Sidera sunt
errãtia q̃b⁹ pcella tenebraꝝ reſuat. z Job
iij. Obscurent̃ stelle caligine ei⁹ z̃. ibi Gre-
go. Quos serpẽs tortuosus dur⁹ ꝑ malicĩã
ad necẽ pcutit fuisse latẽtes hypocritas ve-
lut stellas caliginosas oñdit. vt q̃les interi⁹
fuerint latent̃ in ꝓsperꝫ. euident̃ pateat i ad
uersis. De his stellis Job. xxv. stelle nõ sũt
mũde in ꝓspectu ei⁹. Nox sidez motũ inor
dinatũ celi. i. iusti ꝑlati celestiꝫ legis iudicio
reꝑmũt. q̃n taliũ excessus corrigũt z correz
ctos ad frugẽ meliorꝫ vite ꝓducũt z cõpel
lunt. j. Thes. vlt. Corripite inq̃etos. ꝓs. Le
li distillauerũt a facie dei isrl z̃. Tũc cele-
stes animi nõ furoris grandinẽ sed imbris
dulcedinẽ stillãt q̃n diuinã clementiã circa
pctõres intuentes nõ cũ seueritatꝫ impetu.
sed blandientꝫ animi affectu mentes corri-
gunt z castigãt. ꝓs. Corripiet me vir iust⁹
in misericõia z increpabit me z̃. Hieremi. x. g.
Corripe me z nõ i furore ne forte z̃. Itẽ
q̃nto celũ est inferiorꝫ informatiuũ. inferiora
em̃ sũt i superiorib⁹ tãq̃ in ꝓprijs formis. vt di
cit ꝓhs. q̃ ꝑm varias corpoꝝ impssiões fi-
guranť z formanť species inferiores. z ℏ pla-
tis ꝓgruit q̃ꝝ vita vite subditoꝝ dr̃ i oñib⁹
esse forma sic̃ dicit ꝓc. in can̄. j. v. forma fa-
cti gregis exaio z̃. t. ij. ad Thes. iij. d. Ipsi
scitis q̃lit̃ oportet vos imitari nos. q̃m non

inquieti fuim⁹ ⁊c. ⁊ sequit. nō q̄ nō habueri
mus ꝓtātē sed vt nosmetipos darem⁹ vob
formā ad imitādū nos. ⁊ ad Phil. iij. Imi
tatores mei estote ⁊ obſuate eos q̄ ita am
bulāt sic hētis formā nr̄am. Forma em̄ de
bēt esse subditor̄ in doctrina ſtitat⁹. Ro. ij. e
Cōfidis te esse ducē cecor̄. mgr̄m infantiū
hūtē formā scie ⁊ veritat⁹ in lege. ⁊. j. Thes. j
Forma facti est⁹ oīb⁹ credētib⁹ in macedo
nia. Itē in mūdicia castitatis. j. ad Thi. iij.
In oīb⁹ p̄be temetipm exēplū in ꝓuersatōe
fide ⁊ castitate. Itē in excellēria būilitatis.
Ecci. xxxviij. In brachio suo formabit lutū
⁊ añ pedes suos curuabit ſtutē suaz. Pria
forma īformat aīam ex pte rōnal⁹. scōa ex p
te ꝓcupiscibil⁹. tcia ex pte irascibil⁹. Sed ne
aliq̄d ī subdit⁹ relinquat nō formatū īfor
mādi sūt a suis supioribꝫ vltīa forma. ſ. for
ma pfectissime caritat⁹. de q̄ dr̄ Bap. viij. a
Amator fact⁹ suz forme ill⁹. Ist⁹ forme ī
pressor fuit paul⁹ cū dixit. Imitatores mei
estote sic filij carissimi. ⁊ ābulate in dilcōne.
Ad tales informatōes celestes ī subdit⁹ ī
primēdas inuitauit de⁹ moysen cum dixit.
Fac oīa ſm formā q̄ tibi in mōte mōstrata
est. Act. vij. f. ⁊ Exo. xxv. Opa itaq̄ platon
velut q̄dā exēplaria celestia obꝭciēda sunt
ocul⁹ subditor̄. Ps. Qm̄ videbo celos t. o.
d. t. Itē sexto celū ē oīm motuū inferior̄
dimēsiuū. Nā mot⁹ celi ē ꝑmuz tpis subie
ctū ⁊ oīm motuū inferior̄ mēsura. Vñ qui
motū corpis celest⁹ nō ꝓsiderat ī cōputati
one tpis multū errat. Hic auctoritas ⁊ iu
risdictio platon regl'a ē ⁊ mēsura subditor̄.
nā inxta ordinatū motū voluntat⁹ supior̄
moueri debēt corda ⁊ volūtates inferior̄.
Ipor̄ em̄ ē officiū subiector̄ corda discute
re. ⁊ de singl'or̄ fact⁹ rōem ⁊ cōpotū exigere
qz de fact⁹ subditor̄ reddituri sūt rōem q̄
dicet illud Hiere. xiij. Ubi ē grex q̄ dat⁹ ē ti
bi pec⁹ inclitū tuū. Ezech. iij. De manu tua
req̄rā. ⁊. iij. Re. xx. Custodi virū istū q̄ si ela
psus fuerit erit aīa tua p aīa ill⁹. ⁊ ad He
bre. vl. Ipi quigilāt. q̄ reddituri rōez p aīa
bꝰ vris. ī mot⁹ ⁊ affectōes oportet mēsura
re. ⁊ cogscere merita singl'or̄ sic dic salomō.
Diligent cogsce vultū pecor⁹ tui. ne. ſ. ptin
gat errare ī reddēdo rōnem. Job. xxxviij.
Quis enarrabit rōnem celor̄ ⁊c. Difficile
vtiq̄ ē enarrare eā districtā req̄ret a platis
de subdit⁹ rōem. q̄ dicet vnicuiq̄. Redde
rōem, villicatōis tue. Isa. xxxij. g. Uisitabit
dñs sup militiā celi in excelso. ⁊ sup reges q̄
sunt sup t̄ram. Itē septio celū aq̄z supior̄
⁊ inferior̄ ē discretiuū sic dr̄ Gen. j. Posuit
firmamētū in medio aq̄rū. ⁊ diuisit aq̄s ab
aq̄s. ⁊ significat platos eccie q̄ fidei firmita
te ⁊ fortitudīs robore ꝓtēplatiuos q̄ supe
riores aq̄s sursuz tenēt ne labant⁹ ad iferio
ra. ⁊ secl'aribꝫ negocijs se implicēt. ⁊ secula
ribꝫ īplicitos q̄ aq̄s mobiles sub se coercēt
ne trāq̄llitatē ꝓtēplatiuor̄ pturbēt. Discer
nūt etiā int⁹ bonos q̄ celestē hūt puritatez. ⁊
malos q̄ carnalē hūt fluiditatē. spūales sz
sursuz tenēdo p ꝓsolationē. carna es depri
mēdo ⁊ ꝓpellendo subire correctōem. Uī
ta etiā platon int⁹ vitā ꝓtemplatiuā ⁊ actiuā
q̄ in medio firmata est. ⁊ q̄ ex vtraq̄z cōpa
cta cor̄ etiā diligētia se dr̄ inꝑponere medi
am int⁹ b⁹ mūdi diuites ⁊ tyrānos. et inter
paupes ac infirmos. ne sināt violentiā di
uitū trāsire in oppssionē paupez. nec inso
lentiā paupez in fraudē ⁊ ꝓtēptū potentiū
siue suor̄ dñor̄. iō ī ps̄oa bōi plani dr̄ de io
seph Ecci. xlix. f. Natus ē hō ꝓnceps firma
mētū gent⁹. stabilimētuz ꝓpl'i ⁊c. Prope igit
noie celor̄ significat⁹ in scptur⁹ ptās platō
rū q̄ auctoritate ⁊ potētia xp̄i eccīam dispo
nūt ⁊ gubernāt. sicut celi inferiora mōi ele
menta ordināt ⁊ imutāt Celi etiā dicunt
religiosi ⁊ ꝓtēplatiui. celor̄ etiā noie intelli
gūt sctūtas religiosor̄ siue celest⁹ ⁊ sublimis
ꝓuersatio ꝓtemplatiuor̄ in q̄z mēbꝰ paci
ficis ⁊ quiet⁹ dīna virt⁹ tanq̄z in cel' singula
rit⁹ req̄escit. Isa. vlt. Celum mihi sedes ē ⁊
t̄ra ⁊c. De his celis dicit ps̄. Cōfitebunt ce
li mirabilia tua dñe. Hi celi sūt claustrales
⁊ ꝓtemplatiui q̄ ad celestē vitā dīna gr̄a ele
uati in dīne laudis ꝓfessiōe cōtinue pseue
rāt. qz sic dicit glo. añ suā ꝓuersatōez ad pe
nitentiā heri fuerāt vorago ebrietat⁹. hodie
ad deū ꝓuersi effecti sūt ornamētū sobrieta
tis. heri cenū luxurie. hodie decus tpantie.
heri blasphematorez. hodei dī laudatores.
heri seruiebāt creatur⁹. hodie effecti sūt serui
creatoris. Dicunt añ tales celi ꝓt plu
ra. Prio ꝓpter remotissimā ab amore t̄reno
rū elongatōem. Nā celū eēs spacijs a cen
tro t̄re ē remotissimū. sic cōtēplatores cele
stiū ab oī cura tpali abstracti locuz sibiven
dicāt supiorē. deo. ſ. ⁊ angel'is ꝓpiorē. sicut dic
aīa ꝓtemplatiua. Ecci. xxiij. Ego in altissi
mis habito ⁊c. Prouer. xxv. Celū sursuz et
t̄ra deorsum. sic cor̄ regū inscrutabile. ⁊ine

scrutabilis ē affectio illoꝝ q̄ bene se regunt. Hō a carnalib⁹ p̄t exp̄iri q̄d dulcedis de dō suo sentiūt q̄ ꝓtemplatōis volatu p celestia se diffundūt. iō via aquile in celo a salomone difficilis iudicat. Prouer. xxx. q2 q̄d ꝓtē platiue mētes in raptu ꝓtēplatōis de diuia dulcedine hauriūt a mūdi amatoribꝫ ignorāt. Ecci. xxij. Virtutē altitudinis celi ipse ꝑspicit. De ist⁹ celi altitudine iā multi corruerūt q̄ celestē gr̄am parui pendētes ad amotē trenoꝝ velut canes ad vomitū redierūt. z p̄fessiōis sue altitudinis iā oblīti mundi bul⁹ i mundicijs adhesert Isa. xxiij. Quō cecidisti ō celo lucifer q̄ mane oriebar⁹. corruisti in trā ꝛc. de ℔ alias. Scō. ꝓp̄t celestis mūdicie imitatōez. Hā ꝓpter subtilitatē sue essentie celi sūt purissimi z ab oīs corruptōis imūdicia alieni. sic̄ dicit Ar⁹. corp⁹ celi non ingredit corruptio nec generatio ꝛc. sic ꝓtēplatiui celestē puritatē emulant. z in oi cordis et corpis mūdicia puritati celesti p̄fessionē ꝓtinētie ꝓformant. Et iō in castis lucidis religioso⁹ mētibꝫ speciali⁹ reqescit p̄s. Ponā thronū ei⁹ sic̄ dies celi. Eze. j Similitudo throni q̄ erat sup firmamētū erat q̄si aspect⁹ saphiri. Saphir⁹ celestē repñtat puritatē p̄t z colorē. z significat mūdiciaz z castitatē. cui⁹ gr̄a viri spūales thron⁹ dī fieri pmerent. p̄s. Dñs i celo parauit sedē suā.

Tercio ꝓp̄t ordinatā obediētie volūtarie ꝓtinuationē. Hā celū cursuz suū ordine q̄etor imperturbato pagit. z ab eodē p̄ncto i idē cōtinue se reuoluit. z B ꝓgruit religiosis q̄ spū diuio cōmoti sine tedio z murmure ñ cessant cursuz iniūcte obediētie p̄viribꝫ adimplere Hier. xxxj. g. si defecerint leges celi coz̄ me dicit dñs. tūc semē isr̄l deficiet vt nō sit gens coraz me cūctis diebꝫ ꝛc. Hunc motū velut stelle erratice q̄dā retardāt z obedientie legibꝫ obuiātes z volūtatis ꝓprie motibꝫ inniterēs q̄etā claustri quersationē dissipant z pturbāt. Apoc. xij. Factū ē p̄liū magnū in celo z draco pugnabat ꝛc. Dicit q̄ q̄ stelle erratice mutuo ꝓueniūt in capite vl̄ cauda draconis vl̄ ꝓrie se aspiciūt. tūc celū pturbat z freq̄nt oriunt tempestates z eclipsis nūc lune. nūc solis i capite vl̄ cauda draconis ex mutua p̄iunctiōe vl̄ directa oppositōe p̄creat. Stelle euagātes sūt quersi claustrales a rectitudie regl̄aris discipline p̄cāpos licentie deuiātes q̄ nūc ꝓueniūt in draconē p fraudulentā ꝑspiratōem. nūc ex aduerso se aspiciūt z mutuo se opponūt per mutuā defensionē ex q̄z lite z ꝑspiratōe turbatiōis nō modice scandala pl̄ima sepi⁹ oriunt. z ipi religiosi q̄ p famā velut celi relucere deberēt. fame sue iacturā p taliū insolentiā patiunt Apoc. vj. Sol fact⁹ ē niger tāq̄z saccus cilicin⁹. z stelle ceciderūt de celo ꝛc.

Itē q̄rto ꝓpter armoniacaz circuloꝝ celi ꝓportionē. Hā in celo q̄dā sūt circuli supiores. q̄dā inferiores. q̄dā aūt dicunt solstitiales. q̄dā eq̄noctiales. q̄dā estiuales. quidā hyemales. Sic i religioso⁹ collegio velut in celo q̄dā vicē gerūt p̄latōis. z hi sunt solstitiales. in q̄z vita z quersatiōe sol iusticie dz erp̄sius relucere Ecci. xxij. In oī gente posuit rectores. z oia opa illoꝝ velut sol in ꝑspectu dñi. Alij sūt sic̄ eq̄noctiales. illi. s. q̄ in statu subiectōis dies z noctes eq̄re z cōtinuare in dei laudibꝫ nō desistūt. q̄. s. in media nocte ad cōfitendū dño surgūt. z in die media seu meridie laudes laudibꝫ accumulāt z adiūgūt. de q̄bꝫ Isa. lxj. Tota die z tota nocte nō cessabūt. Ps. Vespe z mane et meridie narrabo z ānūciabo z exau. z Isa. vj. Clamabāt sc̄ūs sc̄ūs sc̄ūs ꝛc. p̄s. Tota die laudē dixi tibi. Circuli ꝙo estiuales qui polo appropinquāt z ꝓsus ꝓtrē celi plus se eleuāt. sunt ꝓtēplatiui q̄ ab oī sollicitudine tpali se elongāt z in sublimitate ꝓtēplatōis celestibꝫ se ꝓformāt. Job. xxij. Excelsior celo ē z sup̄ stellaz ꝓtutē sublimat. Sz p circulos hyemales q̄ tre sunt viciniores significant boni actiui z officiati q̄ officio administratōis intenti tpalia p̄curāt. z ea q̄ sunt alijs necessaria officiosissime administrant Job. xxxviij. Precipit hyemis pluuijs z imbribꝫ fortitudis sue Ge. viij. Estas z hiems nox z dies nō req̄escēt. Prelati igit̄ z subditi actiui z ꝓtēplatiui velut q̄dā celestes circuli officioꝝ gradibꝫ ab inuicē sūt distincti. nexu tñ indissolubil⁹ caritat⁹ p̄t sunt cōiuncti. sicut dic̄ apl's ad Eph. iiij. Totū corpus cōpactū z cōnexū p oēm iūcturā subministratiōis ꝛc. Itē q̄nto ꝓpter oīmodā ꝓrietat⁹ remotionē celo nihil ē ꝓriū vt dic̄ p̄hs. maxime q2 ex ꝓrijs p̄ribꝫ nō cōponit. z iō nō p̄t celū alīq̄ corruptio subintrare. sic int̄ viros spūales z celestes nulla ꝓrietas i affectu. nulla disparitas in victu. nulla singular⁹ diuersitas in vestitu dz inueniri. imo ipoꝝ concordia attestat q̄ p̄ virtutibꝫ q̄z i moribꝫ p̄manent incorrupti. Job. xxv. Qui facit cōcor-

diam in sublimiby suis. z Ecci. xxv. Cōcor/dia fratꝝ amor primoꝝ. vir z mlr bñ ꝓsenti entes zc. vbi g rixe z diuisiōes z ꝛrie partes sunt i claustris. ibi sūma ē corruptela. Osee viij. Diuisus ē cor eoꝝ. iō nūc interibūt. Hā ꝛrietas ē cā corruptōis. sic vnitas siue simplicitas incorruptibilitaꝛ. Act. iiij. Erat oi bꝰ cor vnū et aia vna in dño. ps. Qui hitare facit vnꝰ moꝛis in do. Soph. iiij. vt iuocēt oēs nomē dñi z seruiāt ei humero vno. Osee ij. Cōgregabunt filij isrl et filij iuda pit zc. Ūñ discipuli ꝓgregati in vnū. spūsctm re cipe meruerūt. Act. ij. Itē sexto ꝓpt ordinatā orbiū celi eleuationē z depssionē. Dicūt em phi q et ordinato orbiū motu z eoꝝ graui et accuto z interciso ꝓcessu incredibil armonia ꝓcreat. sic viri celestes oia ordinate faciētes suauē reddūt melodiā. qñ. s. ꝺ ꝓemplatōe ad actionē. de lectiōe ꝓcedunt ad orōnē. qñ supiores iuste z benigne pssūt sine tyrānide z iusta subditoꝝ oppssiōe. et inferiores māsuete subsūt sine murmure z ꝓdictōe. qñ q psunt ad subditos ꝓdescēdūt p cōpassionē z amorē. et illi q subsunt ordinate exhibēt suis supioriby reuerētiā debitā z honorē. ex tali ordinato ascēsu z descensu dulcꝫ ꝓcentꝰ generat. Job. xxxviij. Concentū celi qs dormire faciet. sz h ꝓcentꝰ iam minꝰ in celi orbiby. i. a claustraliby inuenit. Apoc. viij. Factū ē silentiū in celo fere p dimidiā horā. Ecce ī multꝫ locꝫ insurgūt subditi ꝺ plato. z plati ꝺ subditos ingrassant. et sic ꝓcentꝰ celi ī taliby vl silet penit vl plimū impedit. boni tñ istud silentiū tāq̄ periculosuz z nociuū infringūt. q. s. ordinate et pacifice viuūt Apoc. xviij. Audiui vocē in celo sic vocē cytharedoꝝ cytharizantiū ī cytharis suis. z cantabāt q̄ canticū nouum.

Itē septio ꝓpt cautissimā meritoꝝ suoꝝ occultationē. Hā celū inꝑpolate aliq̄ de suis ꝓtentꝫ aspicientiby repñtat. sz pla z nobiliora ab oculi intuentiū subtrahit et occultat. et ꝫ religiosi vitā celestē hñtiby ꝙuenit vt aliq̄ de suis ꝓtutiby oñdant aliqñ ad edificationē primi. sed pla abscondāt ꝓpt hūiliatiōnē sui. ꝟm doctrinā dñi dicentꝫ Matth. vi. Tu cū orauerꝫ intra cubiculū tuū. z clauso ostio ora pzem tuū in abscōdito zc. z ī eodē. Faciē tuā laua ne videarꝫ hoiby ieiunās. sz pri tuo q videt in abscōdito. et in eodem. v. Attēdite ne faciatꝫ iusticiā vr̄am cora hoiby zc. Qui igit celicā ducūt vitā nō oia oiby re uelent ꝓpter ostentatōnē. sed qñ aliq̄ oportet facere ꝓ mis ad exēplū in occulto faciant q ad intentōnē. Hā nobiliora i celo plꝰ celant q illa q in firmamēto sensibiliē intruentur. Sap ix. Que in pspectu nr̄o sunt inuenimꝰ cū labore. q aūt in celi sunt qs inuestigabit. q. d. nullꝰ ꝓ merita scrōꝝ occulta cognoscere nisi ille solus q sup oēs celos cōsiderat. et lumē eiꝰ sup oēs termios tre. Job xxxvij ille solus vota hūiliū respiat z approbat q solus celi occultissima inuestigat. Ps. Quis sic dñs deꝰ nr̄ q in al. ba. zc. Hypocrite vo q in seipis celi speciem mēiunt se hre plura bōa q̄ hēant fingere nō verenk. Nau iij. f. Plures feciſti stellis celi negociatōnes tuas. Sed tales stelle nō sunt stellevere. qz in celi corpe nō sunt fixe. z iō sp peūt cadūt in fine. sic q̄sdā flāmulas stellis silles de celo in noctiby cadere sepiꝰ ē videre. Jō in apoc. dicunk stelle ꝺ celo cecidisse. et Lu. xxij. Hā vt dicit Grego. hypocritaꝝ opa q̄ suis ad tē pus inꝑ iustoꝝ merita lucere videank. i fine tñ qz a fructu sūt vacua fundit adnullank. Job xx. a. Si ascēderit in celū superbia eiꝰ z caput eiꝰ nubes tetigerit zc. et Abdie. j. Inter sidera posuerꝫ nidū tuuz zc. et Isa. xiij. In celū ascendā. sup astra celi exaltabo soliū meū. z ps. Posuerūt in celū os suū zc. sz q veri sunt celi in dei absōsa sua occultant opa. et iō stabilia ꝑmanēt vsq̄ in posteꝝ atz fixa. Ecci. xxix. Cōclude elemosynā in sinu pauꝑis z orabit p te. z ꝺerit tibi sup aurū.

Itē octauo ꝓpt ꝓtinuā influentiā z ꝛrutꝫ diffusionē. nā ꝛrus celestꝫ p singla se diffundit elemēta. Sic religiosi bona q̄ de sup receperūt oiby indigentiby cōicant. z mie opa ꝟm vniuscuiusq̄ indigētiā singul administrāt z ad imitatōnē pzis celestꝫ q misericors est z misericordes diligit. z illis specialē grāz infundere ꝓsueuit. sic dicit ps. Dñe in celo mia tua zc. Bti em misericordes qm ipi misꝓse. Mat. v. Religiosi itaq̄ pietatꝫ opa diligentes sunt celi in q̄by thesauri dñi reponūtur. q inspiratōe dīna necessitatꝫ tpe pauꝑiꝰ diffundunk. Deut. xxviij. Aperiet dñs thesaurū suū optimuz celū vt pluuiaz tribuat tre tue in tpe suo. Patet ex ꝓdictꝫ q celorū noie religiosi in scpturꝫ sepiꝰ denotank. q int ceteros electoꝝ gradꝰ celis potissime cōformank rōne subtilitatꝫ diuie scpture. in q velut in celo oia occulta xpi z eccie mysteria ꝓtinenk Isa. xxxiij. Cōplicabūt sicut liber

celi ꝛc̄.et Eze.j. Apti sunt celi ꝛ vidi visiões dei.ꝛ xp̄i.apo. Aptā ē tēplū in celo ꝛ visa ē arcba testamēti i celo. Nā sic celū est p̄ncipiuz illumiatōis ꝛ irradiatōis totꝰ mōi sensibil' sic totꝰ p̄fatis cognitio exordiū a diuis elo quijs accipit ꝛ scripturaꝝ.ps. Declaratio ſmo nū tuoꝝ il. Nā mādatū lucerna ē et lex lux. Prouer.vj. Uñ q̄cq̄d p̄ponit̄ p̄phetice rōis q̄cq̄d asserit̄ mūdane sapie.argumētis.siue ritati theologice non ꝺsonat a nata celi discrepat ꝛ discordat.vt dicere possit mōi sapientijs scripturaꝝ p̄fatꝰ. Sic exaltant̄ celi a tra.sic vie mee a vijs vr̄is Isa.lv. Itē sedūdo p̄tus celi ē cā viuificatōis inferioꝝ et sensificatōis.q̄ nihil viuit nec sensū p̄cipit vbi celi radi⁹ nō p̄tingit.exq̄ māifeste ꝺuincit q̄ois mens vel ꝺscia mozit̄ ad eꝰ interioza vbi vite p̄tus nō ingredit̄.qđ exp̄ꝰ petrus dixit Jo.vj. Ad quē ibim⁹.p̄ba vite et nebēs.ꝛ ps. Eloquiū tuū viuificabit me.et dñs Jo.vj. Uerba q̄ locut⁹ suz vob̄ spūs ꝛ vita sunt.ꝛ Ecci.xlviij. Sustulisti mortuū ab inferis de sorte mortꝭ in p̄bo dei tui. Et iō scriptura dina spūaliť intellecta intellectū viuificat affectū Jo.j. Uita erat lux hoim. j.Thes.iiij. Tuba dī descēdet de celo ꝛ mortui q̄ in xp̄o sunt resurgēt p̄mi ꝛc̄. Tuba de celo canens ē vox p̄dicatoꝝ de secretis scripture celestia exprimens resonans ꝛ exponens. Ad tube sonitū resurgent mortui de sepulchris pc̄oꝝ Jo.v. Hora venit et iam nūc est q̄ oēs q̄ in monumentꝭ sunt audiēt vocē filij dei ꝛc̄. Itē tercio rōe obnubilationis.q̄ celū q̄ in suo p̄prio circulo sp lucidū est ꝛ serenū ſm nr̄m aspectū,p̄pt̄ interpositionē vapoꝝ sepi⁹ appet nubilosuz.sic scriptura diuini⁹ spirata.figurꝭ ꝛ enigmatibꝫ est sepi⁹ inuoluta vt carnalibꝫ ꝛ indignis scripturaꝝ lateāt misteria.q̄ tñ p̄fijs mentibꝫ.sapientijs ea q̄ sunt spūs lucida sūt ꝛ aperta. Genē. ix. Cum obduxero celum nubibꝫ apparebit arcus meꝰ ꝛc̄. Oñq̄z em̄ p̄pter aliq̄z impietiā. q̄nq̄z etiā p̄pter hereticoꝝ maliciā sunt celāda quedā scripture ꝛ fidei sacr̄a. Et h̄ faciendū est corā simplicibꝫ ꝛ infirmis ne subtilia et sublimia capere nō valentes a recto deuient.sil'r coraz infidelibꝫ ne blasphement. Nō em̄ debem⁹ sanctū dare canibꝫ.neq̄ spargere margaritas corā porcis.ne forte ꝺculcent eas ꝛc̄. Nat.vij.b. Jōo p̄ceptū fuit q̄ nulli videret̄ vasa sanctuarij nuda exceptis sacerdotibꝫ filijs aaron. Num.iiij. Jō oportuit archā ꝛ alia tabernaculi vasa obuolue re pellibꝫ iacinctinis.ne fortitan alij aliq̄ curiositate.secreta tabnaculi intuētes morerent̄.sicut ibidē dic̄. Claritatē itaq̄z celi obuoluit nubibꝫ et obducit.q̄ scripturaꝝ subtilia subticens.simplicia ꝛ intellectu facilia p̄ponit.simplicibꝫ aūt exponit. Radi⁹ em̄ luminis celestis q̄ visum aq̄le acuit ꝛ ꝺfortat obtundit visuz noctue ꝛ excecat. Uñ q̄ debilis ē vis̄.i.parui itellect⁹ nō ꝺz alta ꝛ insensibilia pscrutari.ne de claritate nimia obtenebrēt ei⁹ anim⁹ vñ putabat illūiari. Prouer.xxiij.a. Ad opes q̄s br̄e nō poterꝭ ne erigas oculos tuos. Faciēt em̄ sibi pēnas et volabūt in celū. Hoc sciēs dñs dixit nicodemo Jo.iij. Si dixi vob̄ t̄rena ꝛ nō creditis.si dixero vob̄ celestia quō credetꝭ.ꝛ Eccli.iij. Altiora te ne q̄sierꝭ.ꝛ in plibꝫ ꝺi opibꝫ nō fuerꝭ curiosus ꝛc̄.et sequit̄. Nō ē necesse q̄ abscondita sunt videre oculꝭ tuis. Itē q̄rto rōne secundatōis. Nam calore celesti piter ꝛ rore oīa p̄creant̄.nec aliq̄d in tra crescendo,p̄ficit nisi vbi calor celestꝭ se spargit ꝛ humor rotis aut pluuie celestis se diffundit. Scriptura tota ignea est. illuminās p sapiam intellectū.ꝛ ad amorē inflāmās affectū. Ps. Ignitum eloquiū tuū vehementer ꝛc̄. Deut.xxxiij. In dextera eⁱ⁹ ignea lex et Hiere.xx. Fact⁹ ē ſmo dñi in corde meo q̄si ignis estuans clausus in ossibꝫ meis.et Prouer.xxx. Omis ſmo dñi ignitus clipeus ꝛc̄. Clipeus est cū pregit.ignitus cū accēdit. Celū igit̄ igneū diuinū est verbū dū inflāmat. Ps. Eloquiū dñi inflāmauit eū ꝛc̄. Rotifluum autē est dū fecundat. Inflāmat em̄ cor ad dilectionē. Fecundat velut pluuia aut ros ad opationē. Deut.xxxij. Concrescat vt pluuia doctrina mea. fluat velut ros eloquiū meuz. et Job.xxix. Stillabat sup eos eloquiuz meū.expectabāt me sicut pluuiā.et os suum apiebant q̄i ad imbrem serotinū. Ui ergo talis caloris et humoris de agro cordis ſtutis germen p̄rumpit in fructū opationis. Isa. Quō descendit imber de celo.et nō reuertit̄. sed infundit terram et inebriat eā.ꝛ germinare eaz facit ꝛc̄. Job.xxix. Ros in messiōe mea morabit̄ ꝛc̄. Maledicta aūt terra que rotifluis celi gutis cōtinue infundit̄.ꝛ tñ sterilis inuenitur Heb.vj. Terra q̄ spinas,p̄fert et tribulos. reproba est ꝛ maledicto p̄xima. Deute.xxviij. De celo descendet sup te cinis ꝛc̄. Nō

fit in puersis theologis qui rore celi quoti/
die pluunt semp tamē remanēt sine fructu.
Item q̄nto rōne pmanētie ⁊ infinite du
rationis. Celū em̄ inter om̄ia corpora ma/
gis durabile est ⁊ firmū. ⁊ ideo est ppetuuz.
quia cū non sit cōpositū ex cōtrarijs nō ha/
bet in se principiū dissolutionis. et hoc cō/
uenit scripture veritatꝭ que tante est firmi/
tatis q̄ nō potest arte vel ingenio immuta/
ri. Ps. Statuit ea ineternū ⁊ in seculū secu
li. preceptū posuit ⁊ non p̄teribit. Prouer.
xij.e. Labium veritatꝭ firmum erit in per/
petuū. Ps. Que procedunt de labijs meis
non faciaz irrita. ij. Petri.j. Habem⁹ firmi/
orem propheticū sermonē. Unde. omēs sci
entie que in firmitate isti⁹ scripture nō sunt
fundate inutiles sunt atq̄ vane. Hiere.x.
Omēs leges gentiū vane sunt. Sapie.xiij.
Uani sunt omēs homies in quib⁹ nō sub/
est sapiētia. Roma.ij. Euanuerūt in cogita
tionib⁹ suis. dicentes se esse sapientes. stul/
ti facti sunt. Unde sapiētes hui⁹ seculi q̄ in/
genia sua fundant in sapientia hui⁹ mundi
nihil habēt celestis penitus firmitatis. sed
doctores boni v̄tute dīni v̄bi sūt firmissimi
sicut celi. Ps. Uerbo dñi celi firmati sunt.
Daniel.xij. Fulgebūt sicut splendor firma
menti. Job.xxxviij. Solidissimi sunt qua/
si ere fundati. Itē sexto ratiōe ornatus ⁊
cōpositionis. nam ꝓpter variū stellarum or
natum nihil est pulchrius q̄ sit celuz. Sic
diuina sapientia que in scriptura diuīa scul
pta est ⁊ celata expositionib⁹ varijs q̄si qui/
busdam radiantibus stellis multipliciter
est ornata. Relucet em̄ diuina veritas nūc
in hystoria. nunc in allegoria. nunc in ea ru
tilat sensus tropologic⁹. nunc irradiat ana
gogicus intellectus. Eccī.xliij. Species ce
li est gloria stellarū. Sapie.viij. Dedit mi/
hi scire anni cursus et stellarum dispositio
nes ⁊c. Varijs itaq̄ scripture diuīe senten
tijs quasi coruscantibus celi astris omniū
errorum ⁊ phantasmatū tenebrositas effu/
gatur. et relucet veritas fidei qua totius ec
clesie supficies decorat. Job.xxxvij. Su/
per omēs celos considerat ⁊ lumen illi⁹ su/
per omnes terminos terre. Tempore ve/
ro antichristi istius celi ornatus splendid⁹
obfuscabitur quādo verbi diuini predica/
tio ab hereticis ⁊ tyrannis prohibebit. ⁊ ve
ritas fidei latens in scripturis varijs here/
ticorum figmentis, insuper ⁊ phisicis argu
mentis multipliciter impugnabitur. Dañ.
viij.d. Magnificatū est cornu modicū vs/
q̄ ad fortitudinem celi ⁊ deiecit de stellis ⁊
conculcauit eas et abstulit iuge sacrificiuz
et deiecit locuz sanctificationis eius ⁊c. A
pocal.vj. Celum recessit sicut liber inuolu/
tus. ⁊ montes ⁊ insule de loco suo mote sūt
Nam liber diuine sapiētie qui modo omni
bus est apertus. tempore psecutōnis extre
me claudetur vndiq̄ ⁊ erit omnib⁹ obuolu
tus. et tunc montes ⁊ insule mouebuntur.
quia tam prelati q̄ subditi. tam contempla
tiui q̄ actiui qui voluerint esse stabiles in
fide et in lege domini pmanere. iniquitatez
persecutionis demonis et antichristi cū su
is fugere compellentur. Prouerbio.xxix.e.
Cum defecerit prophetia dissipabitur po
pulus. qui vero custodit legem beatus est.
Patet itaq̄ q̄ veritas diuine sapientie que
in scriptura sacra velut in celo occultatur.
congrua similitudine celesti corpori com/
paratur. doctores sacre scripture per ratio
nes pretaxatas celi sepius nuncupantur.
quia mundum illuminant per vitam ⁊ do/
ctrinam. Danielis.xij. Qui docti fuerit ful
gebunt sicut splendor firmamenti. ad Phi
lip.ij. Inter quos lucetis sicut lumiaria in
mundo verbū vite continētes ad gloriam
meam in die christi. quia nō in vacuū cucur
ri. neq̄ in vacuū laboraui. Itē p̄mo quia
mortuos in peccatis viuificant ⁊ sensificāt
ad vitam. eos inducendo ad penitentiaz si
cut fecit dauid qui quos voluit viuificauit.
et quos voluit mortificauit. ij. Reg.viij. Nā
bonorum confessorum ⁊ doctorum consi/
lio qui viuunt munde ⁊ peccato mortifican
tur vt viuant deo. mortificant carnem. sed
spiritui vitam conferunt spiritualem. j. Pe
tri.iij. Mortificati quidez carne. viuificati
autem spiritu. et ad Colos.iij. Mortui estꝭ
et vita vr̄a abscondita est in christo. ad hāc
vitam perducit solertia doctorum et sacer/
dotum. ex quorum consilio dependet vita
subditorum. Judith.viij. Uos qui estis p̄
s byteri in populo dei. ex vob̄ dependet ani
ma illorum. ad eloquium vestrū illorū cor/
da eriguntur. Ideo legitur domin⁹ dixisse
discipulis ad predicandum destinatis. In
firmos curate. mortuos suscitate. Matth.
x.b. Sicut leo qui vocis rugitu suscitat ca/
tulum mortuū. sic strennuus doctor rugi/
tu predicationis ⁊ correptōis reuocat sub/

ditos ad vitam spiritalē. Prouerbio.xxiij. Virga percutis eum ⁊ animā eius a morte liberabis ⁊c. Sic viuificatiui tanq̄ celi et inferiorū sensificatiui fuerunt doctores ⁊ sacerdotes primitiui. sed de modernis sacerdotibus potest dici illud Ezechie.xiij.f. Violabant me ad populū meum vt interficerent animas que non moriuntur. et viuificarent animas que non viuunt. mentientes popl'o meo ⁊c. Osee.vj.g. Particeps sacerdotum in via interficientium pergentes de sychem. Item secūdo propter subditorum exemplum se humiliant. et tam in parcitate victus q̄ in humilitate habitus corpora sua cruciant ⁊ castigant. sicut iohānes baptista qui erat vestitus pilis camelorum. Marci.j. ⁊ Matth.iij. Sic helias.iiij. Regū.j. de q̄ dicit. Vir pilosus ⁊ zona pellicea accinctus renib⁹. ⁊ illi similes sunt celo cuius claritas non deficit. q̄uis nebulis vel nubibus obducatur. quia sub asperitate penitentie eorum sanctitas amplius augmentatur. Isaie.l. Induam celos tenebr⁹ ⁊ ponam saccū operimentuz eorum. quod fit quādo diuina virtute sub sacco vel cilicio penitentie celestis thesaurus occultat. Sic legit ciphus Joseph argenteus ⁊ ad auguriandum optimus in sacco beniamin fuisse occultatus. Genes.xliiij. Ciphus argenteus est sacerdos clarus scientia. mundus vita. cui⁹ oris ministerio quasi cipho mundo auditorib⁹ doctrine salutaris eloquiū p̄fulgebat. Talis ciphus fuit paul⁹ sicut ibidē dicit glo. in cui⁹ corde celestis doctrine poculuz ꝓpinatur. Ezech.xvj. Tulisti tibi ciphos et vasa aurea ⁊ argentea ⁊c. ⁊ Salomon dicit Ecclesiastes.ij. Feci mihi ciphos et vrceolos in ministerio ad vina fundenda. ⁊ supgressus sum opib⁹ om̄s qui ante me fuerūt in hierl'm. Vrceoli sunt doctores dum vinū celestis sapientie hauriunt ⁊ recipiunt. ciphi vero quādo gratiā celitus receptā alijs tribuunt ⁊ diffundūt. Tales ciphi in sacco beniamin. id est. filiorū dextere reponūtur. quia sub habitu humilitatis ⁊ penitentie vsq̄ ad tempus preuisum a patre abscondunt. sed aperto sacco statim prodit q̄ preciosum vasculum in sacci orificio continet. quia anima resoluta a corpis ergastulo. euidenter solet de⁹ ostēdere quantū dilexit thesauros repositos ī sacco. Ps. Concidisti saccū meū ⁊ circūdedisti me leticia. Item boni doctores cōparant celis. quia celesti more alios rore celestis gratie infundunt ⁊ humore deuotionis ad cōpunctionis gratiā ip̄os ꝓuocant ⁊ inuitant. Nam multi om̄ino aridi ⁊ indeuoti accedunt ad predicationē vel cōfessionem qui bonorum sacerdotū suffragio ante suum recessum de celo consolationem ⁊ lachrymarū imbre copiosius cōpluti recedunt in optimo proposito fructiferi. q̄ prius estimabantur penitus steriles ⁊ infecūdi. Genes.xxvij. De rore celi ⁊ de pinguedine terre erit benedictio tua. Cantic.v. Caput meū plenū est rore ⁊ cincinni mei guttis noctium. Ideo de confessoribus et de doctoribus quos reliquit deus ad mundi secundationē. dicit Michee.v.c. Erunt reliquie iacob in medio populoꝝ multoruz. sicut ros a domino. ⁊ quasi stille super herbam que nō expectat virū ⁊ nō prestolat filios hominū. Et erunt reliquie iacob in gentibus ī medio populoꝝ multorū quasi leo in iumentis siluarū. ⁊ q̄si catulus leonis in gregib⁹ pecorū. Isa.xlv. Rorate celi desup ⁊ nubes pluāt iustū ⁊c. Itē scd̄o fixi sunt ⁊ ꝯstantes p om̄imodā patiētiaz. sicut celi q̄ ita sunt firmi ⁊ stabiles q̄ de nulli⁹ cōtrarij motus impetu p̄nt dissolui. sic doctores et p̄dicatores christi cuz nulla corpis iniuria possunt frangi. Ps. Patientes erunt vt annuncient. Prouerb.xix. Doctrina viri p patientiā noscit ⁊c. Unde. sicut celū a superioribus aquis nō deprimit nec ab inferiorib⁹ eleuat. sic nec iustus doctor erigit in ꝓsper⁹ nec deijcit p pusillanimitatez in aduersis. Aque enim supiores significant prospera. Job.xij. Si continuerit aquas omīa siccabunt. si emiserit eas subuertent terrā. Inferiores vero significant q̄uia ⁊ aduersa. Treno.iij. Aque inundauerūt sup caput meū. ⁊ dixi perij. Inter has aq̄s stant boni īmobiles atq̄ firmi. Josue.iij. Ingressis sacerdotib⁹ iordanē steterūt aq̄ supiores īstar montis intumescētes. q̄ aūt īferiores erāt in mare solitudīs descēderūt ⁊c. Uñ sacerdotes portātes archā ad moduz celi int̄ medias aq̄s fuerunt tuti. Isa.xliij. Cū transieris p aq̄s tecū ero ⁊ flumīa nō opient te. Sic heliseus diuisis aq̄s iordanis trāsiuit intrepidus. helie pallio q̄ in celū rapt⁹ fuerat p̄munit⁹. iiij. Reg.ij.c. Helie palliū de celo derelictū est xp̄i exēplū nob̄ datū in subsidiū. vt

nec mundi ꝓspera timeam⁹ nec aduersa. ad Heb. xij. a. Curram⁹ ad ꝓpositū nob certamen aspiciētes ꝛc. Jtez celesti decorank sic celi ornatu. q̄ntū ad vite ꝓfectionē. z ꝑtū tū decentiā. z celestē in moribꝫ disciplinam Job. xxvj. Spūs dñi ornauit celos. Ubi dicit Greg⁹. Quot sūt dona p̄dicātiū. tot sē ornamēta celoꝝ. Quē ornatū enūerat ap'ls ꝯ. Thi. iij. a. Oportet ep̄m ee prudētē. sobriū. pudicū. hospitalē. modestū. ornatuz ꝛc. Hūc ornatū celestē p̄figurabat habitus sacerdotꝯ. Exo. xxviij. Fecit suphumerale. ō auro et iacincto. purpura. coccoq̄ bis tincto z bisso retorta opere plumario. z posuit in rōnali doctrinā z ꝟitatem ꝛc. Sap. xviij. In veste poderꝯ ei⁹ erat descript⁹ tot⁹ orb tra. Celūq̄ nō sūt vbi tales ornat⁹ desunt sic est videre i puersis sacerdotib⁹ in q̄z vita nō relucet sol feruentꝯ caritatꝯ. nec resplendet luna mie z pieratꝯ. nec refulgēt stelle mū dicie z castitatꝯ.. nō cōparēt etiā ꝓstellatiōes xij. signoꝝ. i. nō relucet in eis nec appet vestigiū vite z ꝓuersatōr̄ s. xij. ap'loꝝ. nō hyades. nō plyades. nō oriona cū interioribus austri. q̄m nec ꝟtutes interiores. s. purgati anī ad ꝓtēplatiuā ptinentes nec exteriores vicz purgatorie z pollitice vitā exteriorez q̄ ad actiuā dirigētes iā in eccīe doctoribꝫ vix inueniunt. z iō tot⁹ eccie spēs in tenebrā et deformitatē ē mutata. Job. ix. Qui precipit soli z nō ort. z claudit stellas q̄i sub signaculo. sequit. Qui facit arcturū. orionaz hyadas z interiora austri. z in Here. xij. Aspexi celos z lux nō erat in eis. z iō mlta imināt mūdo picula. qz vbiq̄ deficiūt in doctoribꝫ z sacerdotib⁹ b⁹ mōi celica ornamēta. sic dr̄ Act. xxvij. Neq̄ sole neq̄ sideribꝫ appentibus p plures dies. et tēpestate non exigua ingruēte oīs spes salutꝯ ablata ē. Jtē q̄rto sicut celi vniuersal'r extēduntur Isa. xl. Qui extēdit celos z expādit eos sic tabnaculū ad ihitādū. nulla eiñ ē celi pticula q̄n eq̄liť expansa inueniať z extēsa. sic xp̄i sacerdotes ad celi silitudinē nihil retinēt nō extensum. Extendūt eiñ linguā. cor. z manuz. Cor inq̄z extendūt ad deū p deuotōem. ad primū p cōpassionē. De ꝑmo ps. Ania mea sic tra sine aq̄ tibi. De scdo dr̄ Job. xxx. Cō patiebať aia mea paupi. z Isa. lviij. Cū effuderis esurienti aiam tuā ꝛc. Linguā etiā extendūt ad deū in oronez ꝓtinua grazactōe ad primū in doctrinaz p̄dicatōe. De primo Eccī. l. Jterauit oronē suā volēs oñderet/ tutē dei. z post. Rursuz orauit deū oīm qui magna fecit in oi tra. ps. Labijs exultatōis lau. os me. De scdo dr̄ Prouer. vl. Os iuz apuit sapie z lex cle. in lin. ei⁹. Silr man⁹ extendūt ad deū p suplicationē. ps. In nocti b⁹ extollite man⁹ vr̄as in scrā. Sic moyses extēdit man⁹ suas in celū z cessauerūt toni trua. Exo. ix. f. Ad primū ꝯo extēdūt man⁹ p subuentionē z necessitatꝯ primi subleuationē. Prouer. vl. Manū suā apuit inopi. z palmas suas extēdit ad paupem. Sic martin⁹ tāq̄ celū fuit extēsus ad deū q̄n oculi et manibꝫ in celū intent⁹ iuictū ab oronē spīm nō relaxabat. Silr ad primuz q̄n etiā nec palliū sibi sine paupis solacio retinebat. et iō ꝓpt tantā caritatꝯ extēsionē celū extensuz potuit merito nūcupari. ps. Extēdēs celū sic pellē. z Isa. xlv. Dan⁹ mee tetendeŕt celos. z oī militie eoꝝ demandaui. z Here. x. Prudētia sua extēdit celos. Propt istas et alias supp̄positas celi ꝓpetates z nalas merito doctores scp̄ture celo cōpank. Sicut noie celi signk sci supl⁹ noiati. sic z nomie firmamēti. Jdē ē ei firmamētū qđ z celū. sic dr̄ Ben. i. Vocauit firmamētū celū. Singularit'r pt vocari firmamētū nala nr̄a a xp̄o assūpta z i ipo in vnione p̄sone cū dinitate vnita. de q̄ ps. Fiat man⁹ tua sup viz dextere tue. z sup filiū hois quē cōfir. ti. Rāedē ptoꝝ nr̄ sup oīa de⁹ ver⁹. z facť sup oia bōp fect⁹ fm naturā assūpte hūanitatꝯ firmamētū nuncupak. ps. Dñs firmamētū m. z re. m. Ezech. i. Aspect⁹ firmamēti q̄si aspect⁹ cristalli ꝛc. Natura ei nr̄a ꝑsq̄ assumeret fuit tra. postq̄ aūt ab auctore ē assūpta z sup angelos subleuata fcā ē firmamētū. z iō silis ē cristallo q̄ ex aq̄ ꝯgelata idissolubilē ꝯbit firmitatē. Quia igit corꝑ redēptoris vsq̄ ad mortē passiōibꝫ z penis subiacuit. aque fluxibilitatē i se būit. qz nascēdo. crescēdo. esuriēdo. sitiēdo. moriēdo. p momēta tpm mobilit decurrit. c⁹ curſū intuēs ꝓpha ait. Exultauit vt gigas ad currēdā viā ꝛc. Iz i resurrectōis gl'a ꝟtutē incorruptōis obtinuit z i cristallinam firmitatem natura ꝑmo mutabilis mutata fuit. Dicit itaq̄ xp̄s hō firmamentū rōne firme et fixe vnionis q̄ humana nala i vniōe p̄sone i xp̄o idissolubilr copulať Eze. i i firmamēto qđ erat sr̄ caput cherubin q̄i lapis saphir⁹. Lapis saphir⁹ ē xp̄s dñs q̄ est lapis angularꝯ in se deū z ho

minē vniens. hoies z angl'os q̄ pietes duos associans z pl̄ gens sibi p fidē z amorez infitos retinēs etiā ab ip̄o fauore z gr̄a ñ recedens. Col'.ij.b. In sp̄ū vobiscū sū gaudens z videns ordinē v̄m z firmamētū ei⁹ q̄ in x̄po est fidei v̄re. z sequit ibidē. Superedificati z ꝯfirmati in illo in gr̄az actōne zc. Quia igit ipe tot⁹ eccie militant⁹ z etiā triumphant⁹ ꝯgruū ē fundamētū. iō bñ vocatur firmamētū. Et q̄ fundamētū celeste ē z ñ terrenū. iō dr̄ lapis saphir⁹ Isa.liiij. Fūdabo te i saphir⁹. z Exo.xxiiij. Sub pedib⁹ ei⁹ q̄ opus lapidis saphiri zc. z.ij. Thi.ij. Firmū dei fundamētū stat. Mat.vij. Fūdata erat sup̄ fir.pe. Itē scdo rōe mediatōis. nā sic firmamñtū ē inf aq̄s supiores z īferiores mediū collocatū. sic mediator dei et hoim fm q̄ bō p̄ze minor. tū in q̄ntū dei fili⁹ oi creatura supior. ima z sūma. iuisibilia z sensibilia recōciliat z in se medio recolligit z adunat ad Col'.j. In ip̄o ꝯdita sūt vniuersa i celo in tra. visibilia z iuisibilia Gen̄.j. Posuit firmamētū i medio aq̄r̄. et diuisit aq̄s ab aq̄s zc. iō q̄ mō discernit z diuidit inf inferior z supior bonor z malor spūaliū l' carnaliū merita. eq̄ iudicio diuidet z discernet inf p̄mia aut flagella. Vñ Mat.xij. Cuius ventilabr̄ i māu ei⁹ zc. Prouer.xxj. Sic diuisiões aq̄r̄ ita corda regū in manu dñi.

Itē 6cio rōe vniuersal' ꝯfuatōis īferior et cōprehensiōis. Nā firmamētuz īfra sue spere circūferētiā oia sensibilia cōprehēdit. z p alterū generatōis vl' corruptōis officiū q̄cq̄d est deē z suba vniuersi custodit nec destructionē p̄mittit. Sic x̄ps ars z sapia dī p̄zis infra sinū sue ptāt⁹ p̄destinatos ꝯtinet z p̄scitos. nec p̄destinatōis filios finaliť p̄mittit ire ad interitū. nec p̄scitos ex toto i nihilū. Nā filios gr̄e p̄fuat ad gl'az. reprobatiōis ꝯo filios fuat ad iehēnā. vt sic in bōis imutabil' dei gr̄a cōmēdak. ita et⁹ inflexibil' iustitia q̄ videbit i reprob timeak Eccī.iij. Tpe casus sui iueniet firmamētū. z.xxvij. Justicia et⁹ pteget te z i die agnitōis iuenies firmamētū. Itē q̄rto rōe dine inhitatōis. Nā cū de⁹ sit in oi creatura. celū tū siue firmamētū p spāli sede sibi vēdicat. q̄ ibi singularit̄ z excellent̄ opando maiestat⁹ sue p̄sentiā mānifestat. vt dic̄ Dam̄. sic būanitas q̄ de v̄gine ē assūpta. singl'are dinitat⁹ habitaculū ē effecta. q̄n v̄bū caro factū est z habitauit in no. Col'.j. Cōplacuit oēm plenitudinē inhitare. z p eū oia recōciliari zc. de p̄parato hitaculo suo. iij. Re.viij. cū ozauerit in loco ß tu exaudies i celo in firmamento hitacli tui zc. Exo.xv. Sanctuariū tuū q̄ō firmauerūt man⁹ tue. z i eodē. Firmissimo hitaculo q̄ō op̄. zc. Jō.n. dinitas x̄pi būanitatē inhitat vt hoies p hoiem depcātes audiat z eor̄ postulatōib⁹ ꝯdescēdat. p̄ter q̄ō oēs collecte z ozones eccie p x̄pm nr̄m finiunt. Col'.ij. in q̄ hitat plenitudo diuinitat⁹ corpalit. z est⁹ in illo repleti zc. Itē ānto rōe circular⁹ reuolutōis. circulare ei formā h̄z firmamñtū z motū oblīq̄ volubilē. si ei firmamētū moueret⁹ in directū q̄ ad nos generatio rer̄ inferior̄ nō p̄ficeret. et tal' forma q̄ est pfecta z nobilissima nobilissimo corpi erat danda. q̄r tal' figura ꝯtinuo motui ei⁹ fuit necessaria. Circular⁹ imo circul⁹ pfectissim⁹ est ip̄e x̄ps. in q̄ due extremitates linee velut in puncto vniunt. Nā dinitas q̄ oīm rer̄ caput ē z p̄ncipiū cū natura būana q̄ finis erat oīm creatur̄ z vltio in eē p̄ducta in ip̄o x̄po velut in puncto i vnione p̄sone ē p̄iuncta. z tāta firmitate roborata. Firmate em̄ sūt due nature i vna p̄sona. sic q̄ vna ab altera nūq̄ poterit separi. et iō p̄rie x̄ps nomē obtinet firmamēti cui⁹ mot⁹ z opatio circular⁹ est. De sinu. n. p̄zis in v̄gīnis vter̄ est ingressus. deinde p mōm z limbū p̄gredies iter̄ ad p̄zem ē reuersus Jo.xvj. Exiui a p̄ze z veni in mōm. z iter̄ relinq̄ mūdū z vado ad p̄rem. Eccs.j. Orit⁹ sol z occidit. z ad locū suū reuertit⁹ girat p meridiē et flectit⁹ ad aquilonē zc. Ecce mot⁹ x̄pi reflexus z obliqu⁹. Attingit em̄ a fine v̄sq̄ ad finē fortit⁹ z disponit oia suauit⁹ Sap̄.viij. q̄ nunc flectit⁹ ad aquilonē. i. ad pct̄ores in duratos p miscōiaz illor̄ corda ad p̄niam remolliēdo. nūc v̄o ad meridiē. i. ad bonos i feruore caritat⁹ existētes ip̄os cōsolando. Eccī.xliij. In meridiano exurit trā zc. Esdre.ij. Cōuertit⁹ in gyro celi. z iter̄ reuertit⁹ in eundē locū i vno die. Itē sexto rōe fortissime ip̄ssiōis z aggregatōis lumis in centro. Nā cū sit firmamētū corp⁹ sperici⁹ z luminosum et cōcauū z ꝯuexū cui⁹ medius et centrū ex oīi parte ex se emittit radium ad suū mediū. Vñ cum terra teneat vicē cētri. manifestum est q̄ in terra fit radior̄ lumis maxima aggregatio. z ex ifluētia radiorum maria fit variar̄ spēr̄ p̄ductio z generatio. Firmamentū igit lucidū z ꝯuexū sig̃t x̄pm

dñm q̄ est lux ꝙa illūians oēm hoiez venien
tē i hūc mōm Jo.j. cui⁹ sperica rotunditas.
id est etna ptās oia ꝓtinet z sustētat. c⁹ lumi
nositas oia illustrat. cui⁹ ꝙueritas oim bo
norū grāz z donoz plenitudinē cōmensu
rat. Joh.j. Uidim⁹ eū q̄ vnigenitum a pre
plenū gre z ve. Ab isti⁹ igit firmamēti cōue
xitate ad coz hūanū velut ad ꝓriū centruz
trāsfundunt radij grāz Jo.j. De plenitudi
ne ei⁹ oēs recipim⁹ grām p grā. Plena igit
fit impssio z coadunatio celestiz lumis i coz
de hois q̄ ad ipi⁹ iustificatōem. Plenioz q̄n
tū ad illustrationē sapie z vitatis inspirati
onē. Plenissima ꝙo q̄ ad ꝓsūmatōez iusticie
z finalē caritatiz in hoie pfectionē z ꝓfuatio
nē. Ro.xij. Plenitudo legis ē caritas. De p/
ma dz i ps. Plena ē iusti. der. ei⁹. z itez i ps.
Flumē dei repletū ē aqs zc. A xpo. n. velut
a fonte pcedit flumē pñie q̄ aīa a sordib⁹ ab
luitur z purgat. z ad videndū lumē desup
veniēs disponit z habilitat Joh.ix. Abij la
ui z vidi. Dañ.xvij. Dies ozbis erat limpi/
do replebat lumie zc. De scdo dz. Replebit
tra scia dñi. q̄ aq̄ marisopientis. De tercio dz
in ps. Dies pleni inueniunt in eis. z Job.x/
xxvj. Cōplebūt dies suos in bono z ānos
suos in gl'a. Lañ.v. Residēt sup fluēta ple/
nissima. Talib⁹ radijs a xpo effluētib⁹ tāq̄
a firmamēto nobilissimo ꝓtutū z meritoz
species in electoz cordib⁹ pcreant. Ecc.xx
xiij. Jpe est firmamētū ꝓtutis. regimē ardo/
ris z vmbraculū meridiei. depcatio offensi/
onis. adiutoziū casus exaltās aīam. z illu
minās oculos. dans sanitatē. vitā z benedi
ctionē. q. d. Ecc⁹. a xpo velut a firmamēto ef
fluit ꝓtutis pdite restitutio. ardoris ꝓcupie.
z diabolice inflāmatōis repssio. psecutōnis
mitigatio. de offensis remissio. z apud pez
p pctis ꝓpiatio. j. Jo.ij. z Dañ.x. a ruina et
casu subleuatio ps. Cū ceciderit nō collide
tur. Prouer.xxiij. Septies cadit iust⁹. af/
fectiōis ad celestia eleuatio. j. Reg.ij. Ut se/
deat cū pncipib⁹ ps. Exalrauit aīam meā. se
cretoz reuelatio. collatio ipassibilitatiz. do
nū imortalitatiz. bñdictio etne hereditatis.
Ps. Illic mādauit dñs bñdictōnē. zvitāzc
Ista decē bona velut decē radij a xpo exeūt
ad pfectionē hoim emanare z effluerevndi
q̄ nō desistunt. Gen.vj. Cataracte celi apte
sunt. z facta ē pluuia magna zc. z.iiij. Re.vij
Si fecerit de⁹ cataractas celi apire nunq̄d
poterit esse qđ loq̄ris zc. Itē septio rōne
inflāmatiōis. nā firmamētū illud inflāmat
ad qđ p cōtactū appropinq̄t. Hoc xpo cōue
nit q̄ sibi gra z fauore ꝓiūctos ad diuinum
amoꝛē inflāmat penit⁹ et accendit. vt ptz in
apl'is. q̄ tanto feruētioꝛi igniculo sūt accēsi
q̄nto mag⁹ sibi vicini meruerūt fieri p fami
liaritatis gram z ꝓpinqui. Deut.xxxiij. Qui
appropinq̄nt pedib⁹ ei⁹ zc. Uñ doctrina xpi
ignea ipos fecit feruidos penit⁹ z ignitos.
Treñ.j. De excelso misit ignē in ossib⁹ meis
z erudiuit me dñs. Ezech.j. Uidi spēm ei⁹
q̄i spēm electri. z q̄i aspectū ignis intrinsec⁹
zc. Loquit de sedente in throno sup firma/
mētū. q̄ vtiq̄z sigt xpm cui⁹ hūanitas signifi
cat p electrū qđ ē metallū et auro z argēto
cōpositū subtili artificio ꝓflatuz. Nā i auro
incoꝛruptibili aie xpi imoꝛtalitas. in argen
to candido z mūdo assūpti coꝛpis puritas
designat. ex his duob⁹ xp̄s ꝑm hoiez est foꝛ
mat⁹. q̄ ꝑm vtrāq̄z naturā argēto mūdioꝛ et
auro obꝛizo pcios̄ioꝛ inestimabilit arbitra
tur. Istud electrū intrinsec⁹ vidit igneū. qz
coꝛpus xpi cū aīa deo q̄ est ignis ꝓsumēs
ineffabilit est vnitū. Isti⁹ sedentiz spēs a me
dio coꝛpis z surszuz videbat ardēs intrinse
cus z latēs. a lūbis ꝙo deoꝛsuz ignis splen
dens exteri⁹ z apparēs. Nā xpi⁹ tus cū sup/
nis spiritib⁹ q̄ntū ardeat hūana rō nō ex/
cogitat. Isa xxxiij. Quis pt bitare cū igni/
bus sempitnis zc. Ezech.xxviij. In medio
lapidū ignitoz ambulasti. A lūbis aūt de/
oꝛsuz appet ignis splēdēs. qz in q̄ntū apl'os
z alios gre filios accenderit p facti euiden/
tiā oib⁹ est apparens. Nā in lūbis sedes ē ge
neratōnis. z iō a lūbis deoꝛsum in circuitu
splendere dz. qz in illis q̄s p gratz gignit am
pliozi gra feruescere se oñdit. Leuit.x. Sci
ficaboꝛ i his q̄ appropinquāt mihi zc. Nos
siq̄dē latet q̄ntū xpi ꝙtus accendit illos qui
sunt in patria. sed p multa exēpla videm⁹ q̄
liter a sua gra igniunt q̄s p ꝙbū vite genuit
hic in via. z iō bñ firmamētū dz. qz mens q̄
ab eo tangit accendit subito z ignit. Itē
octauo rōe impmutabil fixionis. qz firma/
mentū in sua natura imutabile pmanet z p
sistit. et q̄tuis inferioza vartijs impssiōib⁹ al
teret z imuter. tñ mutabilitatē inferioꝛ coꝛ
poꝛ i se nō recipit nec admittit. Hec firma
mēti ꝓpetas ē i xpo mānifesta. c⁹ bōitatē hūa
na puersitas nō supat. cui⁹ miam ad vltiaz
penā create malicia ñ inclinat. qz ex innata
sibi bonitate sp punit citra meritū et remu/

nerat sup dignū. Abacuc.iij. Cū irat⁹ fuer⁊ misēdie recordaber⁊. Ps. Irat⁹ es z miser⁹ es nob. imo qñ exigēte iusticia tāq̄ irat⁹ aliq̄s punit. in puniēdo tñ irascentis passiōnē nō sentit. Sap.xij. Tu dñator ⁊ tutis cū tranq̄llitate iudicas. z cū magna reuerētia disponis nos. Ps. Durabis eos z mutabunt. tu aūt idē ipe es ꝛc. z Hume.xxiij. Nō est de⁹ q̄ hō vt mētiat. necvt filⁱ homis vt mutet. z Malach.iij. Ego sum de⁹ z nō mutor. z Jac.j. Apud quē nō ē trāsmutatio ꝛc. Permanēs itaq̄ vitas est ī xpo fixaq̄ bonitas. sic̄ est pmanēs fixio vel stabilitas in firmamēto. Eccl.vj. Amic⁹ fixus erit tibi coequal. q⁹ pmanet in die necessitat⁊. Item nono rōe īmēse magnitudis z incōprehensibilis dimēsionis. Hā sic̄ celi altitudo vl̄ latitudo sup vticem celi gradit ꝛc.ij. Esdre.iiij. Excelsum ē celū ꝛc. Job.xj. Excelsior celo est. z q̄d facies. Ps. Sup celos ē gl'ia eius. Firmamētū q̄dē q̄ñq̄ cū tra videt ⁊iungi. vt ptz in nro orizonte sine ī tmio nr̄i visus. tñ q̄ntū distat a nro capite tm̄ vel plus distat ab orizonte. Sic xps in tra visus. cum hoⁱlib⁹ uersat⁹. ī nullo differre ab alīs mortalib⁹ est putat⁹. Unde dixerūt. Unde huic sapiētia. nōne h̄ est fili⁹ ioseph z marie ꝛc. Falsa tm̄ fuit eor opinio. sic̄ falsa est oculi visio vbi putat adeq̄ri tre superficiem firmamēto. Isa.lv. Sicut exaltāt celi a tra. ita vie mee a vīs vr̄is ꝛc. Ps. Elevata ē magni. tu. super ce. Patet igit̄ ex p̄dict⁊ q⁹ hūanitas assūpta p̄dictis rōib⁹ celū fuit q̄ firmamētū ēvocatū. Nec caret natura z ꝓprietate celesti ⁊go beatissima. ad cui⁹ vtez subintrāduz p incarnatōnē ⁊bi ē dīnitas inclinata qñ ⁊m Ps. Inclinauit celos z descēdit. ibi ⁊bum dei se inclinauit z carne indutū ad nos venit. sic̄ ibi exponit glo. Celi itaq̄ puritatē ī se dre debuit maria. de cui⁹ mūdissimis pticulis illa purissima caro ⁊bi celest⁊ vnibilis est assumpta. Ecce celū z celi celoꝝ deitatis magnitudinē ad plenū cape non pñt. sic̄ dr̄ iij. Reg.viij. z ad cōprehendendā magnificentiā gl'ie scitat⁊ ei⁹ ⁊tutes celestes nō sufficiunt. z tñ maria ipm cū plenitudie deitat⁊ genuit. ad c⁹ susceptionē tot⁹ mūd⁹ nō sufficit nec suffecit. Sap.xj. Tanq̄ momētū state re est ante te orbis tra⁹. z tanq̄ gutta roris antelucani ꝛc. z Isa.xl. Ecce oēs gentes q̄ nō sint. sic sunt corā te ꝛc. Patet igitur q⁹ maria deū incōprehēsibilē totū z plenuz in se nullaten⁹ susceppisset nisi virtute z gr̄a celi magnitudinē transcēdisset. Celo igit̄ celica ⁊go cōparat. q⁹ celo nihil puri⁹. nihil sublimius. nihil pulchri⁹. nihil vtili⁹. nihil cōmunius. nihil veloci⁹. nihil pfecti⁹. nihil durabili⁹ inf corpa visibilia inueni. Celo igit̄ nihil est puri⁹. z p̄pter nature sue trāsparētiā z dyaphanitatē. z p̄ gl'iosissime ⁊gini cōvenit ꝓpter oīmodā ipi⁹ mūdiciā z castitatem. Hā p sanctificatōis gr̄am in vtero matern⁹ extitit ab oīs original' culpe feditate depurata z ad susceptōz ⁊bi vite añq̄ nasceret dispositā z p̄ordiata. Ps. Parata ē se. tu. ex tūc ꝛc. Hā q̄ ab eterno p̄electa ē z p̄destiata in dei scia vt ad tātā gl'iaz assumeret. ī matno vtero a spū sctificāte p̄uēta ē z sctificata. vt ī tpe a p̄ze luminū p̄fixo mr̄ dei fieri mereret. Prouer.viij. Ab eterno ordiata sum. z anteq̄ tra fi. ꝛc. z Eccl.xxiiij. Ab initio z añ secla creata sū. i. q̄dā p̄uilegiato mō creari p̄uisa vt ecclesiā ficerer celū in q̄ de⁹ nouo mō resideret. Ps. Dñs ī celo para. sedē su. Isa.vl. Celuz mihi sedes ē ꝛc. Hāc sedē sibi parauit oīm artifex sapia xps in ⁊ginali sctificatōe. ipam sedē subītrauit. z in ipa q̄uit ī ip⁹ ⁊gis fecundatiōe. Unū p̄figurata ē p thronū salomōis quē fecit de ebore grādē.iij. Re.x. z p sedile vl̄ ferculū q⁹ fec̄ sibi salomō de lignis libani. cui⁹ ascēsus fuit purpure⁹ z reclinatoriū aureū Cañ.iij. Hec oīa de his sedib⁹ dicta puritati ꝓueniūt ⁊ginali. q⁹ pura fuit ī vtero. purior in mūdo. purissima h̄ rutilat nūc in celo. Prīa refert ad ort⁹ ip⁹ scificationem q̄ntū ad feditat⁊ originał ablatōem. sc̄da ad ei⁹ miraculosaz fecūdatōez q̄ñ nō soluz per spīm sctm̄ supueniente p̄nitas fomit⁊ est extincta. imo etiā oīs ptās peccādi ab ipa est ablata. z in gr̄a ē totalit̄ firmata. Tercia refertur ad ei⁹ gl'iosam in celo collocationem q̄ñ penitus ablata oīm infirmitate corpali in naturā celestem p īmortalitatis dotē est mutata. Prima itaq̄ puritas s. originał significatur ī sede facta de lignis libani. Haz illa ligna sunt cedrina que habēt naturam z ꝓprietatem imputribilitatis z emittūt spiramen fragrantie et odoris. Et hoc conuenit eius mūdissimis membris p sanctificationis gratiaz a motib⁹ fomitis alienis. Eccl.xxiiij. Ego q̄si liban⁹ non incisus euaporaui. z sic̄ balsam⁹ nō mixt⁹ odor me⁹. Liban⁹ fuit p innocētiā nō incisus p peccādi ipotētiā. z iō euaporauit odorē balsamo im

pmixto suauiozē. Hā tota massa in adā corruptioni fomitē est admixta. z sic p̄ p̄sequēs adulterata. licet ꝟginis corpusculū ab hac corruptela est p̄ gr̄am liberatū. z iō effudit odorē suauissimū tāq̄ balsamū impmixtū. id est filiū cuius odor est sic̄ odor agri pleni cui benedixit dns Beñ. xxvij. Scōa puritas. s. ꝟtualis quā ꝓtraxit ex ꝓceptiōe ꝟbi significat in mūdicia throni eburnei. Eburneū candidissimū z solidissimū nihil bñs in se ꝓcauū vel porosuz. designat mūdiciā marie ꝟgineā p̄ p̄ntiā ip̄i⁹ ꝓcepti ꝟbi in totius gr̄e plenitudie solidatā. Hā ip̄a sola plena gr̄a int̄ mulieres est repta. cui⁹ intellect⁹ replet⁹ est aptissima fidei veritate. sic̄ bt̄ā dixit elyzabeth Lu. ij. Beata q̄ credidisti bis q̄ dicta sunt tibi a dño. Eius etiā affect⁹ replet⁹ est feruēt̄issima caritate. Eburneū ꝟo .i. virgineū corp⁹ repletuz est maiestate. z iō significat p̄ soliū in q̄ sedere vidit dñz Isa. Uidi inq̄t dñm sedentē sup̄ soliū excelsuz z eleuatū. z plena erat dom⁹ a maiestate eius zc̄. Excelsuz siq̄dē fuit hoc soliū qz sup̄ cōditionē nature corrupte a fomite liberatum. Eleuatū aūt ē dictū qz sup̄ hoiem ne peccā di bēat potētiā. ē p̄ gr̄e bñficiū ꝓfirmatum. Pura itaq̄ fuit nascēdo. Purior dei verbū ꝓcipiēdo. Purissima ꝟo oēs molestias corrupti corpis in sua assūptōe finalit̄ euadendo. z iō bñ cōparabil̄ ē celo rōe incorruptionis z oīmode puritatis Itē sic̄ celo int̄ corporalia q̄ ad se nihil sublimi⁹. qz nihil a centro t̄re remoti⁹. z ꝟ forsitan ꝑpt̄ disparē circūferētie z centri q̄litatē. nā cētrū suo pondere petit imū. sperꝟo circūferētia sua leuitate tendit sursū vsq̄ ad sūmū. sic ꝟgo bñdicta a mole fomitis z amore carnalis affectionis p̄ gr̄am absoluta tota a mūdano cōsortio differēs z recedēs vita z moribꝫ in celestibꝫ locata Eccī. xxiiij. Ego i altissimis habito. z qz in altissimis. z in auditu dei ꝓficiꝫ sp̄ māsit. z aliq̄d ꝑpter celestia int̄ mundi p̄spera nō curauit. iō significat Beñ. xxviij. p̄ scalā quā vidit iacob cui⁹ cacumē tangebat celū. z dñs innix⁹ scalez Scala celica p̄ q̄m ptz ascēsus ad etna ē maria. q̄ a iacob est visa in somnis. qz marie p̄ntia p̄fisa est multiplicit̄ a ꝑphis. Latera ht̄ scale sunt tribꝫ due scz sacerdotalis z regal̄. ex q̄bꝫ maria cōtraxit originē ꝑm carnē. Gradus interscalares sunt ei⁹ ꝓuilegia z dignitates singl̄ares. ht̄ scale cacumen in deo ē z ei ꝓiūgit̄ p̄ celestez cōuersationē. Apoc. xij. Signū magnū apparuit in celo. mlr amicta sole zc̄. De ista in herētia cū celo dic̄ Beñ. O ꝟgo ꝟginū virga sublimis in q̄ sublime tuū sctm̄ ꝟticez erigis. vsq̄ ad sedentē i throno. vsq̄ ad dñz maiestat⁹. nec id q̄dē mirū est. qz mitt⁹ in altū radices hūilitat⁹. Per hāc scalā descēdit angelus magni cōsilij vt nr̄am assumeret infirmitatē Eph̄. iij. Qui descēdit ip̄e ē q̄ ascēdit sup̄ oēs celos vt ip̄leret oia. Per hāc ēt scalam angeli ascēdūt. s. q̄ angelicā vitā ducūt. Hiero. In carne studeam⁹ p̄ mariam ascēdere ad ip̄m q̄ p̄ ip̄am ad nos descēdit. vt p̄ eam ip̄i⁹ inueniam⁹ gr̄am. qui p̄ eaz ad nr̄am dūcit miseriā. Per te habeam⁹ ascensuz ad filiū o bñdicta inuēt̄rix gr̄e. genitrix vite. mater salut⁹. vt p̄ te nos suscipiat qui per te dat⁹ est nobis. Patet itaq̄ q̄ maria tanq̄ celuz locū sup̄remū sibi vendicat nos z hereditatis celestis amatores celestibꝫ coadaptat. Eccī. xxiiij. In hereditate dñi morabor zc̄. Item celo nihil est pulchri⁹. nihilq̄ aspectui est iocundius. z hoc ꝑpter ordinatissimā cōtemptoꝝ ip̄ius varietatem. Hā sol z luna z cetera sydera fixa vel nō fixa ornant mirabilit̄ firmamētū. sic illa gl̄osa virgo celo simillima post suū filiū q̄ est speciosus forma p̄ filiꝭ hoim̄. imo p̄ mult⁹ milibus angeloꝝ. inter oēs creaturas ē pulcherrima. z ad intuendū magis grata. Jō dicit Eccl̄iastic⁹. xliij. Altitudo firmamenti pulchritudo ei⁹. Species celi gl̄ia stellarū zc̄. Stellarū gl̄iosa numerositas. virtutuz z gratiaꝝ singulariū est diuersitas. quibus miscēdie mater inestimabilit̄ decorat. Eccī. xliij. Uas castroꝝ in excelsis in firmamēto celi resplendēs gl̄iose. Jō describit̄ Apoc. xij. q̄ mulier illa celestis fuit amicta sole et corona. xij. stellarū in capite ip̄ius. Uñ angeli admirantes ip̄ius pulchritudinez. put possūt ip̄i⁹ gloriā p̄ similitudinē corporū celestiū exprimūt z describunt Caū. vi. Que est ista q̄ pgredit̄ sicut aurora ꝓsurgēs. pulchra vt luna. electa vt sol zc̄. Sole eni nihil pulchri⁹ ē de die. luna nihil pulchri⁹ de nocte. aurora nihil formosi⁹ i ꝓfinio vtriusq̄. Progressa ē igit̄ vt aurora i nascēdo p̄ mōz pgressa ē q̄ luna i ꝟtutibꝫ p̄crescēdo. egressa ē de mūdo. singl̄arē gl̄e dignitatez. q̄ sol p̄ ceterꝫ obtinēdo. Aurora siq̄dē finis ē noctis z p̄ncipiū diei subseq̄ntis z indiciū sol̄ ia in p̄rimo orientis. Sic maria i suo ortu fuit

ꝗ̄ finis ꝛ ꝯsummatio culpe originalis. ꝛ euacuatio oīs tenebre ſpūalis. Fuit etiā lucis vere ꝑambulū indiciuz ꝛ future gr̄e in mundū ꝓueniēs argumētū. qz ortus virginis aduentū annūciauit in primo saluatoris. ij. Reg. xxiij. Sicut lux aurore oriente sole rutilat. ꝛ sic herba germinat de terra ⁊c. ꝛ Osee. vj. Quasi diluculū ꝑparat⁹ est egressus eius ⁊c. Dicit ꝙ virgo esse. qī aurora cōsurgens. ꝙ gr̄am ipam sctificantez a corrupcione ſpūalis ꝛ corpalis culpe se erigens. qz nō iacuit iclinata ex toto ꝙ culpā originalē sic iacent nō renati. nec sedit partim erecta partim ꝓstrata hūs ꝓnitatez ꝓcupiē sic būt baptizati. sed dī ꝓsurgens. i. ex toto ad cēstia se erigens ꝛ extendēs. qz nullū i ipa remanſit inclinatiuū vel motiuū ad peccādū. Bern̄. Copiosissima sctificatōis gr̄a descendit in Mariā dei matrē. que nō solum sanctificauit ei⁹ ortū. sed a pctō eā custodiuit immunē. Ps. Tu fabricatus es auroram ⁊ solē. Unū sicut veniente aurora babūdat ros. sic nascente ꝟgine ros benedictōis ꝛ gr̄e incepit mundi supficiem infundere et corda credentiū adimplere. Judic. vj. Cōpresso vellere ros repleuit terraz. sic māna iacuit qī ros in circuitu castroz manevl' aurora ꝓsurgente. Exodi. xvi. Jō etiā Jacob surgente aurora meruit accipe bñdictionē. Bern̄. xxij. Et ideo ꝙ bñdictiōibz gr̄e ꝛ gl'ie repleri desiderat accedat ad auroram. reꝙrat ꝛ Mariā. Job. xxxviij. Precepisti diluculo ꝛoñdisti auroze locū suū. Pulchra vero fuit vt luna quo ad gr̄am ꝓceptionis. qa luna soli ꝓiuncta radiū solarē recipit. ꝛ accensa radiū receptū ad terram trāſfundit. Sic maria paternū radiū dei verbuz caro factū in se cōcepit. ꝛ ꝓceptū sine ꝟginitatis detrimento pepit et trāſfudit. Ecci. xlij. A luna signū diei festi ⁊c. Pulcherrima aūt vt sol facta est ꝙ ad gl'iam sue assumptōnis qñ oīes creaturas in lumiositate dignitatis. in feruore caritat̄. in magnitudine ptātis transcendere meruit. sic sol cetera sydera ꝓcellit. Ecci. xxvi. Sicut sol oriēs in altissimis dei. sic bone mulieris species ī ornamentū dom⁹. Sicut igit̄ pulchritudo firmamēti ꝓsistit in bis ꝛ alīs corpibz luminosis. sic pulchritudo marie in ꝓdict̄ opibz virtuosis. Jtē celo nihil vtilius. qz ex ꝟtute ꝛ influentia celi mortua ꝛ inueterata reuiuiscunt ꝛ renascunt. ꝛ ꝙ ꝓsumpta fuerāt renouantur. nec pōt aliq̄d viuere vbi ꝟtus desit per effluens non pōt ꝓuenire. Et ß virgini gl'iose ꝓgruit. a cui⁹ ꝟtute ꝛ gr̄a vita vniuscuiusq; oriť ꝛ ꝓcedit. Ecci. xxiij. In me omnis gr̄a vite ꝛ veritat̄. in me omis spes vite ꝛ ꝟtutis. Sicut ꝙ celū suos emittit radios ad vegetationē ꝛ sensificationē inferioruz. sic virgo celestis radios miscōie trāſfundit ad viuificationē pctōrū. ꝛ ad ꝓseruationez electoz. Prouer. iij. Sapiēcia inspirat vitā filijs suis Cant. iij. Emissiōes tue paradisus maloz ⁊c. Sic em̄ paradis⁹ a se emittit flumia ꝛ fontes ꝓtinue emanātes. herbas ꝛ arbores fructificātes. sic m̄ mie a se emittit riuulos ꝛ fontes gr̄arū ꝙbz corda arida infundunt ꝛ imbuunt. ꝛ fruct⁹ ꝟtutū ꝙbz affectiōes illoz ꝙ esuriūt iusticiā fructuosis opibz nutriunt. Jō signat ꝙ paradisuz voluptatis quē plantauit dñs a ꝓncipio in q̄ posuit hoiem quē formauit Bern̄. ij. qz ī beata ꝟgine ē reposit⁹ in incarnatōe ille celest̄ hō. s. xp̄s nō ab hoie sed a solo deo. Hester. j Fecit rex regū cōuiuiuz in vestibulo horti ꝓsiti ad modū densi nemoz̄. Hort⁹ ē virginis vter⁹ in q̄ rex regū nr̄e mortalitat̄ vestibus ē indut⁹ Cañ. viij. Hort⁹ ꝓclusus soror mea sponsa. Hic hort⁹ ad modū densi nemoris ē ꝓsit⁹. qz in ipa oīm ꝟtutū genera sine mensura ꝛ nūero sūt inserta. De ꝟo plātatiōes nō ſrene s̄z celestes ꝛ spūales sūt insertiones. Deut. xxx. ij. De pomis celi ꝛ roze. de pomis fructuū solis ꝛ lune erit benedictio tua. Et iō ꝙ aridos vl'etiā mortuos in pctis se sentiūt ad mariā debēt festinare. qz in ipa velut in celo aut in paradyso oīa p̄dicta poterūt inuenire. Ecci. xxiij. Adimplet quasi eufrates sensuz ꝛ m'tiplicat qī iordanis in tpe messis Jteꝛ celo nihil ē cōius. ꝛ ß est ꝓpter ei⁹ imensurabilē q̄ntitatē. qz q̄ntū de se est oīb⁹ se eq̄liť cōmēsurat. ꝛ luminis sui radios indesinenť oīb⁹ admīstrat. Sic innata ꝟginis bonitas a nullo se subtrahit. sed oīb⁹ se cōmūicat ꝛ diffundit. nisi illi forsitan ꝙ voluntarie se ab ea illumīari negligit vel ꝓtemnit. Job. xxv. Sup quē nō fulget lumen illi⁹ ⁊c. Unū ꝛ ipa dicit Ecci. xxiij Ego feci vt oriretur in celo lumen indeficiens ⁊c.

¶ Explicit tractatus scī Bonauēture doctoris sera. de ecclīastica hierarchia.

Tabula

Prologus meditationū vite dñi nostri iesu christi. j.

De meditatōibꝫ eoꝝ q̄ precedūt incarnationē xp̄i. z ꝑmo ō sollicita ꝓ nob angelorū intercessiōe. ij.

De cōtentione inter misericordiā z iusticiā veritatē z pacē. iij.

De vita Marie ỹginis. Ibidez habenk septē petitiōes b. ỹgis. Ibidē habek q̄ beata virgo nullā grām donū z virtutē habuit a deo sine magno labore ꝓtinua oꝛone ardenti desiderio. ꝑfunda deuotiōe z mltis lachrymis. iiij.

Incipiūt meditatōes vite dñi iesu. Primo de incarnatiōe ei⁹ Luce. j. Ibidez habek de excellētia h⁹ festiuitat⁹ ex multis. v.

Quō dña iuit ad Elyzabetb. Ibidē habek q̄ illa duo cantica Magnificat z bñdict⁹ dñs de⁹ israel in nazareth in domo zacharie facta fuerūt. vj.

Qualit Joseph voluit dñam dimittere occulte. Ibidē quō de⁹ ꝓmittit suos tribulationibꝫ vexari z tēptari ad ipꝝ corona nam. vij.

Secunda feria.

De natiuitate dñi Luc. ij. Ibidē ō magna pauptate. būilitate z afflictiōe Marie Joseph z pueri iesu nouiter nati. viij.

De circūcisione dñi Luc. ij. Ibidē de fletu pueri z marie in circūcisione ꝓpter dolorē quē sensit in carne sua z̄c. ix.

De Epiphania seu manifestatiōe dñi. Ibidē plura multꝫ notabilia de pauptate et humilitate. x.

De mora dñe apud p̄sepe. xj.

De purificatiōe btē ỹginis Luce. ij. xij

Tercia feria.

De fuga dñi in egyptū. Ibidē plura bona cū diligētia ꝓsideranda. xiij.

De reditu dñi de Egypto. Ibidez q̄ ioh̄es fuit prim⁹ heremita z ꝓncipiū z via religiose viuere volentiū. xiiij

Quō puer iesus māsit in hierl'm. Ibidē q̄ nō debem⁹ turbari q̄n tribulatōes habemus. cū etiā mſi nō pepercit dñs. ad suos em̄ eas venire ꝓmittit in signuz sue dilectionis. xv.

Quid fecerit dñs a duodecio anno vsq̄ ad ꝓncipiū. tricesimi. Ibidē habek ad verbū salomonis dicētꝫ. Melior est patiēs viro forti. Et q̄ dñak aio suo expugnatore vbium. Ibidē nota magnū passum de bumilitate. xvj.

De itinere dñi iesu ad baptismū. Ibidez q̄ dñs petijt elemosynā. Ibidē tres gradus būilitatis. Ibidez q̄ duplex est būilitas. Ibidē q̄d est pugnare ꝓtra deū z resistere veritati. Ibidē q̄ būilis est iust⁹. Ibidem nota plures auctoritates Bern̄. de bumilitate. Ibidē de castitate z caritate. xvij.

De ieiunio z temptatōibꝫ dñi iesu. Et de reditu ei⁹ ad matrē. Matth. j. Lu. iij. Joh. j. Ibidē nota q̄tuoꝛ q̄bꝫ pueni k ad cordis puritatē. Ibidē nota de oꝛone plura bona. Ibidē quō exēplo dñi resistēdū sit gule. Ibidē quare z ꝑ quibꝫ deus fecit miracula. xviij

Quarta feria.

De aptione libꝛi i Synagoga. Lu. iij. ix.

De vocatione discipuloꝝ. de ꝓma Joh. primo. de scōa Luc. v. de ꝛcia Mat. ij. Marci. j. de vocatōe Mat. ibidē. Mat. viij. Luce. v. xx.

De miraculo facto ad nuptias. Et de puersione aque i vinū Joh. ij. xxj.

De sermone dñi in monte Mat. v. Ibidē dñs sermonē in monte incepit a paupertate. xxij.

De seruo centurionis z filio regulī liberatꝫ a dño Mat. viij. Lu. vij. Joh. iiij. xxiij.

De paralitico missō ꝑ rectū a dño liberato Matth. viij. Mar. ij. Luce. v. xxiiij.

De socru Symonis liberata Matth. viij Mar. v. Luce. iij. xxv.

De dormitōe dñi in nauicula. Matth. viij Marci. iiij. Luce. viij. xxvj.

De filio vidue a domino suscitato Luce. vij. xxvij.

De puella suscitata z martha creata Mat' ix. Mar. ij. Luce. viij. Ibidē habek vulgare notabile ad humilitatis custodiam fm Bernardū. xxviij.

De cōuersione Magdalene. Ibidē manifeste apparet q̄ dñs discalciat⁹ ibat. Ibid notabile de charitate. xxix.

Quō Joh̄es misit discipulos ad christum Matth. ix. Luce. vij. xxx.

De obitu Joh̄is baptiste Mat. iiij. Mar. vj. Luce. vij. Ibidem quō Crisostom⁹ cōmendat sctm Joh̄em. xxxj.

De locutione dñi cū samaritana ad puteū. Joh. iij. Ibidē notāda sunt tria pulchra valde vtilia. xxxij.

Dñs fuit duct⁹ vsq̄ ad supciliū montis vt

ꝑcipitaret. Luc. iiij. Ibidē habet quō ru/
pis cessit dño latitāti xxxiij.
De habēti manū aridā curato a dño Da
thei. xij Mar. ij. Luc. vj. xxxiij.
De multiplicatiōe panū. Matth. xiiij. ⁊ xv.
Mar. vj. Ibidē habet ꝙ dñs se diligētib⁹
⁊ ꝑcepta ipi⁹ sequētib⁹ manū suā nō clau/
dit q̄n eis subueniat qñ expedit eis. xxxv
De fuga dñi qñ voluerūt eū facere regē. Jo
hā. vj. Ibidē nota ꝓtra mūdi honores. vi
delicet ꝙ ꝙ delectant honore in piculo ⁊ ꝑ
cipicio magno sic ꝙ multis ratiōib⁹ oñdit
Ibidē ꝙ ambitiōis via adoratio diaboli
est qua videlicet ad honores mūdi ⁊ gl'am
queniendū suis ille adoratōib⁹ pollicetur
Quō dñs orauit in mōte ⁊ de/ (xxxvj.
scendēs ambulauit sup aquas vbi petrus
mersus est. Matth. xiiij. Mar. vj. Joh. vj
Ibidē plura bona ⁊ vtilia habent de ꝓtu
te ⁊ efficacia orōis. Ibidē petitōes cordis
in trib⁹ ꝓsistūt. Ibidē cōmendatio beati
Berñ. multū ac diligēter attēdenda. Ibi/
dem ꝙ tribulatio est nobis necessaria.
Ibidē ad dictū Ber. Felix ꝙ passiōes cor
poris sui ꝓpter iusticiā ordinat vt q̄cūq̄ pa
tiāt ꝓpter dei filiū patiat. Ibidē spūssanct⁹
boi ad sex ꝓcedit. Ibidē patet ex ꝟbis ber
nar. ꝙ tribulatōes nob expediūt xxxvij
De chananea. Matth. xv. Mar. vij. Ibi
dem nota tres ꝟtutes in chananea. s. fides
magna. orōis pseuerātia. ⁊ humilitas pro
funda. Ibidē q̄s fideliē angeli nri nob ꝟsui/
unt nos custodiēdo xxxviij
Quō aliqui ex ꝟbis iesu scandalizati fuerūt
Matth. xvj. Mar. vij. Joh. vj. Ibidē ꝙ p
pter alteri⁹ scandalū nō debem⁹ recedere a
ꝟtate iusticie triplici ex rōne. xxxix
De retributiōe relinquentiū oia. Matth. ix
Luc. v. Ibidē Berñ. multipl'r oñdit verū
esse ꝙ oēs relinquētes tpalia ⁊ seq̄ntes
dñm centuplū erūt accepturi in ꝟ mūdo ⁊
vitā eternā in futuro. xl.
Qualiter dñs questuit a discipulis q̄d di/
cerēt de eo. Matth. xvj. Mar. viij. Lu. ix.
De trāsfiguratiōe dñi in mōte (xlj.
Mat. xvij. Mar. ix. Lu. ix. xlij.
De electiōe ementiū ⁊ vendentiuz de tēplo.
Mat. xxj. Lu. xix. ⁊ Jo. ij. xliij.
De pbatica piscina Joh. v. Ibidē nota tria
digne ꝓsiderāda sup eo ꝙ dñs humiliter
iuit ad infirmū ⁊ sibi more solito loq̄bat.
Ibidem, ne sis fratris iudex temerarius
⁊c. xliij.
Quō discipuli vellebāt spicas ꝓpter famem
Matth. xij. Lu. vj. Ibidē. in eo ꝙ discipu
li dñi vellebāt spicas ꝓpter famē ad mlt'as
ꝟtutes ꝓficere possum⁹. Ibidē de paupta
te poss. vocatorū. Ibidē ꝙ nostra pauper
tas xp̄i pauptati cōpari nō potest. ꝓbatur.
Ibidē cur ipe saluator cui⁹ est aurū ꝓter
argentū sacrā in suo corpe dedicat paup/
tatem. Ibidē vere magna abusio ⁊ nimis
magna vt diues velit esse vermicul⁹ vilis.
ꝓpter quē de⁹ maiestatis dñs sabaoth vo/
luit esse paup. Ibidē nota ꝓclusionē ꝓ pau
pertate. Ibidē nota quedā ꝓtra gulā. Ibi
dem corpi debet sanitas nō voluptas
Ibidē corpi debet puritas. Ibidē de mo
do ⁊ causa bibēdi vinū. Ibidē de abstinē/
tia. Ibidē abstinētia tpanda est in trib⁹ ca
sib⁹. Ibidē de discretiōe que mater est ꝟtu
tum ⁊ ꝓsūmatio ꝓfectōis. Ibidē de ꝓmen
datiōe discretiōis. Audi Berñ. xlv.

Quinta feria

De ministerio marthe ⁊ marie. Lu. iiij. Ibi
dem de ordine ꝓtemplatiōis ⁊ ꝙ duas ha
bet partes. xlvj.
Prima ꝑs actiue ꝑcedit ꝓtemplatiuā. Ibi/
dē introducit ꝟmo. Intrauit ihs. q. xlvij
Qualiter ꝓtemplatiua ꝑcedit secundā ꝑtez
actiue. Ibidē de orōe. Ibidē nota septē q̄
ꝑcedūt bñ ꝑdicātē ⁊ bonū doctorē xlviij.
De exercitio actiue. Ibidē auctoritas cum
diligentia notāda. Ibidem triplex est ma
lum. xlix.
De exercicio vite ꝓtēplatiue. .l.
De trib⁹ generib⁹ ꝓtemplatiōis. .lj.
De ꝓtemplatōe hūanitat⁹ xp̄i. Ibidē aucto
ritas bñ ⁊ diligēter notāda lij.
De ꝓtēplatiōe celestis curie. liij.
De ꝓtēplatiōe maiestat⁹ dei. Ibidē q̄ttuor
sūt spēs ꝓtēplatiōis. liiij.
De mō viuēdi in vita actiua. Ibidē auctō/
ritas Berñ. bñ notāda. lv.
De mō viuēdi i vita ꝓtēplatiua. Ibidē itro
ducit ꝟmo tert⁹ Intrauit ihs. lvj.
De q̄ttuor impedimētis ꝓtēplatōis. Ibidē
introducit ꝟmo q̄rt⁹ Intrauit ihs. Ibidē
nota de cōmēdatōe pauptatis. lvij.
Q vita ꝓtēplatiua ꝑferē actiue. Ibidē itro
ducit ꝟmo q̄nt⁹ Intrauit ihs. Ibidē soli/
tudo ⁊ reclusio noia miserie sūt ⁊c. lviij
Q ex trib⁹ causis ꝓtēplator⁹ se reducit i acti
uā. Ibidē Berñ. pulcre declarat ꝙ fides

Tabula

sine operibꝫ mortua est. lix.
Quomō dñs iesus p̄dixit iudeis q̄ ecclesia deuoluerek ad gentiles sub similitudie cultoꝝ vinee qui filiū sui dñi occiderūt Mat. xxi. Mar. xij. Lu. xx. lx.
Q̄ voluerūt capere dñm ihm in ꝑmōe Mat. xxij. Mar. xij. Lu. xx. lxj
De ceco de hiericho illumiato a dño Jesu. Lu. xviij. Jbidē de virtute fidei z oratōnis de quo plura ponunk ibidē exempla q̄ orationis importunitas nō displicet deo imo placet. Jbidē duplex est pudor. Jbidē de verecundia. lxij
Qualiter dñs intrauit domū zachei. Luce xix. Jbidē de virtute orōnis. nā desideriū magna vox est. z magna orō est. lxiij
De ceco a natiuitate illuminato a dño. Jo. ix. Jbidē de ingratitudine Hā multū commendabilis est virtus gratitudinis z deo accepta. z detestabile vicium ingratitudinis. lxiij
Qnomodo dñs abscōdit se z fugit de tēplo quādo iudei volnerūt eū lapidare. Joh. ix lxv.
Quō alia vice iudei voluerūt lapidare dñm. Joh. x. lxvj
De resuscitatōe lazari. Joh. xj lxvij
De maledictōe ficus. Matth. xxi. Mar. xi. Jbidē quid ꝑ ficus maledictionē sit intelligendum. lxviij
De muliere in adulterio apphēsa lxix
De ꝓspiratiōe iudeoꝝ ꝓtra ihm. Et ō fuga eius in ciuitatē effrem. Jo. xj. lxx.
Quō dñs iesus redūt in bethaniā vbi magdalena vnxit pedes eius. Matth. xxvj. lxxj.
De aduētu dñi in hierusalē sup asello. Matth. xxi. Mar. xi. Luc. xix. Joh xij. Jbidē quomō in suo honore vituperauit bonorabilē pompā mūdi. Jbidem q̄ domin⁹ iesus tribꝫ vicibꝫ legit fleuisse tribus ex causis. (lxxj. lxxij
Quomodo domin⁹ iesus mortē dixit matri. lxxiij.
De cena dñi Mat. xxvj. Mar. xiiij. Lu. xxij Joh. xiij. Jbidē notandū de mensa z modo sedendi in cena. Jbidē q̄ ꝓtemplatiu⁹ nō debet secretū sui dñi reuelare. Jbidem nota exemplū q̄ndq̄ ꝛtutū xpi in cena. Jbidem nota circa hec verba q̄ domin⁹ dixit. hoc facite zc. Jbidē ex sermone dñi q̄ndq̄ ꝑncipaliter sunt cogitāda. lxxiij.

Sexta feria.

Meditatio de passione dñi i generali. Jbidem. in ꝟ opusculo nulla sunt posita ꝟ domini passiōe nisi que ꝑ sacrā scripturā vel dicta sanctoꝝ vel opiniones approbatas affirmant z dicunt. lxxv.
Meditatio passionis dñi ante matutinas Jbidē q̄ dñs iesus pluries legit orasse ꝓ nob. cūcte aduocat⁹ nr. nūc cāt̄ p se orabat Jbidē animaduertēdū est ꝓtra impatiēti am nostrā. q̄ dñs tribꝫ vicibꝫ orauit antequā a patre respōsionē acciper. Jbidē quadruplex volūtas fuit in xpo. Jbidē ꝗmodo dña secessit ad parietē z in oratiōem se ꝓuertit ad pr̄em. lxxvj.
Meditatio passiōis xpi hora ꝑma lxxvij
Meditatio passionis xpi hora tertia. Jbidem quomō ista que passus est xps i matutinali. ꝑma z tertia hora videnk vehemētissimi dolores esse sine crucifixiōe. z amarissimi z horrores valde stupēdi z valde ferentia ꝓpassionē. lxxviij.
Meditatio passionis xpi hora sexta z nona Jbidem de modo crucifixionis. Jbidem de alio modo crucifixionis. Jbidē quomō mater cōmēdabat patri filiū z filiꝰ sibi cōmēdabat matrē lxxix.
Meditatio passionis xpi hora nona. Jbidem xps dixit septē verba que in euāgelio scripta sunt. Jbidē christus clamabat in cruce. In manus tuas zc. q̄ ita magn⁹ erat q̄ in inferno audiebak. lxxx.
Nonā de aptione lateris. lxxxj.
Meditatio de dño hora vesptina lxxxij
Meditatio de sepultura domini hora cōpletorij. lxxxiij
Meditatio post completoriū. lxxxiij.

Sabbato

Meditatio de domina z sociabus die sabbati. lxxxv
Meditatio de dño iesu die sabbati descendente ad inferos. lxxxvj
Canticū sanctoꝝ de limbo lxxxvij.

Dominica die

De resurrectione domini. z ꝑmo quō apparuit matri sue lxxxviij.
Quomodo maria magdalena z alie marie venerūt ad monumentū. Matth. xxviij. z Marci. xvj. De hoc habetur in Luca. z Joh. xx. Itē Luc̄ xxiij. lxxxix.
Q̄ domin⁹ apparuit marie magdalene Luce. xxiij. z Joh. xx. xc.
Q̄ dñs apparuit tribꝫ mariis xcj.
Iterum de eodem xcij

Iterum de eodē xciij.
Q domin⁹ apparuit Joseph. de h̄ habet̄ in euāgelio nicodemi xciiij.
Q domin⁹ apparuit iacobo minori. de hoc habet̄ ad Co.xv. xcv.
Q domin⁹ apparuit petro. Lu.xxiiij. cxvj
De reditu dñi ad sanctos patres post resurrectionē. ⁊ decātatio eoꝝ xcvij.
Q domin⁹ apparuit duob⁹ discipulis euntib⁹ in emaus xcviij.
Q domin⁹ apparuit reclusis in die resurrectionis. Lu.xxiiij. Joh.xx. xcix.
Q domin⁹ apparuit discipulis in octaua p̄sente thoma. Joh.xx. .c.
Q dominus apparuit discipulis in galilea Math.xxviij. cj.
Q domin⁹ apparuit discipulis ad mare tyberiadis. Jo.xxj. cij.
Q dñs apparuit pl⁹ q̄ q̄ngentis simul. j. ad Cor.xv. ciij.
De duodecim apparitionib⁹ domini post resurrectiōem. ciiij
De ascensione dñi cv
De missione spūssancti cvj
Excitatio desiderij ad patriā per mort⁹ appetitum. cvij
De modo meditandi vitam domini Jhu ⁊ conclusione libri. cviij.

Finit tabula

Incipit ꝓlogus meditationū vite domini nr̄i Jhu xp̄i s̄m deuotū sanctū Bonauēturam.

Capitulū primū.

Inter alia uirtutum ⁊ laudū p̄conia de sanctissima v̄gine cecilia legit̄ q̄ euāgeliū christi abscōditū sp̄ portabat in pectore. Qd̄ sic intelligi debere videt̄. q̄ ip̄a de vita dñi Jhu ī euāgelio tradita quedā sibi deuotiora p̄elegerat. ī quib⁹ meditabat̄ die ac nocte corde puro ⁊ integro. attētōe precipua ⁊ feruēti ⁊ cuꝫ plena circulatiōe reincipiēs iterū. ⁊ dulci ac suaui gustu ruminās. ea in archano pectoris sui collocabat. Simile tibi suadeo faciendū. Sup̄ om̄ia nāq̄ inter spiritualis exercitij studia hoc mag⁹ necessariuꝫ. magisq̄ ꝓficuū credo. ⁊ qd̄ ad celsiorē gradū p̄ducere possit. Ausq̄ eni inuenis vbi sic doceri posses ꝯtra vana blandimēta ⁊ caduca. cōtra tribulatiōes ⁊ aduersa. cōtra hostiū temptamēta ⁊ vicia. sicut in vita dñi Jesu q̄ fuit absq̄ om̄i defectu p̄fectissima. Ex frequenti em̄ ⁊ assueta meditatiōe vite ip̄i⁹ adducit̄ aīma in quandā familiaritatē cōfidentiā et amorē ip̄i⁹. ita q̄ alia vilipendit ⁊ cōtemnit. Insup̄ fortificat̄ ⁊ īstruit̄ quid facere. q̄d vefugere debeat. Dico p̄mo q̄ iugis meditatio vite dñi Jesu roborat ⁊ stabilit mētez cōtra vana ⁊ caduca. vt patet in p̄dicta beata cecilia. que ita cor suuꝫ repleuerat de vita xp̄i q̄ in ip̄am vana intrare nō poterāt. Uñ in pompa nuptiaꝝ existēs vbi tot vana gerunt̄. cantātib⁹ organis ip̄a stabili corde soli deo decantabat dicēs. Fiat dñe cor meum ⁊ corp⁹ meū immaculatū vt nō cōfundar.

Secūdo fortificat cōtra tribulationes ⁊ aduersa. vt patet in martyrib⁹. Circa qd̄ sic dicit Bernard⁹ in. lxj. sermone sup̄ Cātica. Inde tollerātia martyrij ꝓuenit q̄ in christi vulneribꝫ tota deuotiōe versetur et iugi meditatōe demoret̄. In illis stat martyr tripudians ⁊ triūphans. toto licꝫ lacerato corpore. ⁊ rimāte latera ferro. Ubi ḡ tunc anima martyrꝫ. Nēpe in visceribus Jhu. ⁊ vulneribꝫ nimiꝝ patētib⁹ ad introeundū. Si ī suis esset visceribꝫ. scrutās ea ferrū. profecto sentiret. dolorē nō ferret succumberet ⁊ negaret. Hucusq̄ Bernard⁹. Inde est q̄ non solū martyres sꝫ ⁊ cōfessores in tribulationib⁹ ⁊ infirmitatib⁹ suis tantā patientiā habuerūt ⁊ tota die habēt. Si legas de beato Francisco ⁊ de beata virgine Clara matre ac ducissa tua. poteris inuenire quomodo ī multis tribulationib⁹ penurijs ⁊ infirmitatib⁹. nō solū patiētes. sed etiā hilares existebant. Idē quotidie videre potes in ducentib⁹ sanctā vitā. hoc ideo quia ip̄oꝝ aīe nec erāt nec sunt in eoꝝ corporib⁹ sꝫ in xp̄i ex deuota meditatiōe vite ipsi⁹. Tertio dico q̄ docet circa gerenda vt nec hostes nec vicia irruere vel fallere possint. hoc ideo quia p̄fectio virtutū reperit̄ ibidē. Ubi em̄ virtutes excelse paup̄tatis. eximie humilitatis. ꝓfunde sapiētie. oratiōis. māsuetudinis. obediētie. patiētie. ceterarūq̄ virtutū exēpla et doctrinā sic inuenies sicut in vita dñi virtutū. De hoc sic breuiter ait Bernard⁹ sermone xxij. sup̄ Cātica. Incassum ꝓinde quis laborat in acquisitōe virtutū. si aliūde eas sperādas putet q̄ in dño virtutū. cui⁹ doctrīa seminariū prudētie. cui⁹ misericordia op⁹ iusticie. cui⁹ vita speculū temperātie. cui⁹ mors

insigne est fortitudinis. Hucusq; Bernar/
dus. Qui ergo eũ sequit errare non potest
neq; falli. Ad cui⁹ virtutes imitãdas ⁊ adi/
piscendas ex frequenti meditatione cor ac/
cendit ⁊ animat. [illegible] diuina illuminat virtute.
ita q ⁊ virtutẽ induit. ⁊ a veris falsa discer/
nit. adeo vt plures fuerũt illiterati qui mag
pfunda dei mysteria cognouere. Unde cre/
dis q beat⁹ Francisc⁹ ad tantã virtutũ co/
piam ⁊ ad tam luculentã intelligentiaz scri/
pturaz. ad tã etiã perspicacẽ noticiã fallaci/
arum hostiũ ⁊ vicioꝝ puenerit. nisi ex fami/
liari cõuersatõe ⁊ meditatione domi sui ihu
Propterea sic ardẽter afficiebat ad ipaz. vt
quasi sua pictura fieret Nã in cunctis virtuti/
bus q̃ pfectius poterat imitabat eandez. et
tandẽ complẽte ac pficiente ihu per impssio/
nem sacroꝝ stigmatũ fuit in eũ transforma/
tus totaliter. Uides ergo adq̃ excelsũ gra/
dum meditatio vite xpi pducit. sed ⁊ tanq̃
fundamentũ efficax ad maiores cõtempla/
tionis sublimat grad⁹ quia ibidẽ inuenitur
vnctio. q̃ paulatim purificans ⁊ eleuãs ani/
mã docet de omib⁹ de quib⁹ non est sermo
ad psens. Nũc autẽ te in ipas vite xpi medi/
tationes aliqualiter introducere cogitaui.
sed vellẽ q hoc a magis experto. magisq; do/
cto accipes. quia in talib⁹ maxime insuffici/
ens sum. Uerũtamẽ iudicans melius fore
aliqua vtcũq; dicere q̃ penitus tacere. Ex/
periat impotẽtiam meã. ⁊ familiariter tecuz
loquar rudi ⁊ impolito sermone. tum vt me/
lius possis que dicunt cape. tũ vt non aurẽ
sed mentẽ studeas inde reficere Non est eñ
in ornatis sermonib⁹ sed in dñi ihu medita/
tionib⁹ insistendũ. Ad quod etiã Hiero. do/
ctrina inducimur dicẽtis Sermo rudis vs/
q; ad cor penetrat. politus autẽ pascit aures
Spero aũt q ruditati tue confert aliquid
mea modicitas. sz ⁊ in hoc magis spero. q
si te in his exercitari sedula meditatiõe vo/
lueris ipm dominũ d q̃ loquimur magistꝝ
habebis. Nõ aũt credas q omia que xpz
dixisse vel fecisse cõstat meditari possimus.
vel q omia scripta sint. Ego vero ad maio/
rem impressionẽ ea sic. ac si ita fuissent nar/
rabo put contingere vel cõtigisse credi pos/
sunt. sm quasdã imaginarias repsentatões
quas anim⁹ diuersimode pcipit. Nam ⁊ cir/
ca diuinã scripturã meditari. exponere ⁊ in/
telligere multifarie put expedire credimus
possumus. dũmodo non sit cõtra veritatez
vel iusticie. q̃ doctrine. ⁊ non sit contra fi/
dem. ⁊ contra bonos mores. Cũ autem me
narrantẽ inuenies. ita dixit vel fecit domin⁹
iesus. seu alia que ĩtroducũt. si illud per scri/
pturã probari non possit. non aliter accipi/
as q̃ deuota meditatio exigit. Hoc est. pin/
de accipe. ac si dicerẽ mediteris. q ita dixit
vel fecit domin⁹ Jesus. ⁊ sic de similibus
Tu aũt si ex his fructũ sumere cupis. ita te
psentẽ exhibeas his que p dominũ Jesum
dicta ⁊ facta narrant. ac si tuis auribus au/
dires. ⁊ oculis ea videres. toto mentis affe/
ctu diligẽter delectabiliter ⁊ morose omnib⁹
alijs curis ⁊ solicitudinib⁹ tunc omissis.
Quare te pcor dilecta filia vt hunc laborez
meũ quẽ ad laudẽ domini Jesu ⁊ tuum pfe/
ctum ⁊ meã vtilitatẽ assumpsi. letanter susci/
pias. ⁊ letanti⁹ deuotius ⁊ sollicitius te exer/
ceas in eodẽ. Initiũ de incarnatione sumẽ/
dum est. sed quedã ipaz precessisse meditari
possumus. tã in celis circa deuz ⁊ angelos
suos beatissimos. q̃ in terris circa virginez
gloriosissimã que mihi videntur primit⁹ ex/
plicanda. Et iõ de ipis videam⁹.

De solicita pro nob intercessione angelo/
rum. Capl'm. ij.

Cum p longissima tempa vltra spaci/
um quinq; miliũ annorũ miserabi/
liter iaceret gen⁹ hũanũ. ⁊ null⁹ ppter
peccatũ primi homis ascẽdere posset ad pa/
triam. beatissimi angelici spiritus compati/
entes tãte ruine. ac de sua restauratione sol/
liciti. licet etiã pluries pmo. tamen aduenie/
te plenitudine tẽporis deuoti⁹ ⁊ instantius
taliter supplicarũt domino. pcidentes in fa/
cies suas ante thronũ eius simul omes cõ/
gregati. ⁊ dixerũt. Domine placuit maiesta/
ti vestre ⁊ rationalẽ creaturã. scz hominem.
ppter vestrã bonitatẽ vt ipe essz hic nobiscũ.
⁊ vt nobis ex ipso nostrarũ contingeret re/
stauratio ruinarũ. Sed ecce pereũt omnes
⁊ nemo saluat. et in tot annorũ curriculis h
videmus q de omnib⁹ hostes nostri trium/
phant. ⁊ de ipis non nostre ruine sed tarta/
ree spelunce replent. Ut quid ergo domine
nascũtur. quare tradunt bestijs anime con/
fitentes tibi. ⁊ si sm iusticiã vestram hoc fi/
at. tamen misericordie temp⁹ est Et si primi
parentes vestrũ mandatũ incaute trãsgres/
si sunt. subueniat misericordia vestra. Me/
mentote q ad similitudinẽ vestram creastꝝ
eos Aperite dñe misericordit manũ vestrã

ꝛ implete oē aīal bñ dcōe. oculi omnium spectant ad vos. sicut oculi seruorum ad manꝰ dominoꝝ suoꝝ donec misereamini ꝛ subueniatis remedio salutari humano generi.

De contentiōe inter misericordiā ꝛ iusticiam. veritatem ꝛ pacem.

Capitulum. iij.

HIs dictis. misericordia pulsabat viscera patris vt subueniret. secuꝫ pacem habēs. Sed cōtradicebat veritas. habēs secū iusticiam. Et inter eas magna cōtrouersia facta est. prout narrat beatus Bernardꝰ pulcro ꝛ longo stilo. sermōe primo de annūciatione. Sed ego succincte vt potero referā summā. Frequēter em̄ ip̄ius dicta melliflua intendo adducere. sꝫ plerūq; cum exceptione ꝓpter prolixitatē vitandam. In hoc ergo loco hec est dicti sui summa dicebat dño misericordia. Nunquid in eternū ꝓijcies domine. aut obliuisceris misereri. ꝛ hoc ei longo tempe susurrabat. Respondit dominꝰ. Uocent̄ sorores vestre q̄s contra vos paratas videtis ꝛ eas parit̄ audiamus. Quibꝫ vocatis incepit misericordia. Eget miseratione diuina creatura rationalis. quoniā misera facta est. ꝛ miserabilis valde. venit tempꝰ miserēdi eius. iā preterijt. Ecōtra veritas. Oportet dñe impleri sermonē quem locutꝰ es. Totus moriatur adam cū omnibꝫ qui in eo erant quādo preuaricādo pomū gustauit. Dixit misericordia. Ut quid ergo dñe me fecisti? Scit enī ip̄a veritas q̄ ego perij. si nunq̄ misereberꝫ Ecōtrario ip̄a veritas. Si predictā tuam sententiā p̄uaricator euaserit. perijt ꝛ v̄itas tua. ꝛ nō permanet in eternū. Fuit ergo hec questio missa ad filium. Ip̄a autē veritas ꝛ misericordia corā eo eadē dicebant. et addebat veritas. Fateor dñe q̄ bono zelo mouetur misericordia. sed nō s̄m sententiā. que potius p̄uaricatori vult parcere q̄ sorori. At misericordia. Tu neutri parcis. ꝛ tanta indignatiōe seuis cōtra preuaricatorē vt īuoluas pariter ꝛ sororē. Sed nihilominꝰ veritas fortissime allegat. Dñe contra te questio intorquet̄. ꝛ est cauendū ne verbum patris euacuet̄. Dixit pax. Parcite vobis a v̄bis istis. virtutū non est honesta contentio Uides controuersiā magnā ꝛ rationes fortes ꝛ efficaces. Nō videbat̄ quomodo erga hominē possent ꝛ misericordia ꝛ veritas cōseruari. Scripsit aūt rex sententiā. quā paci que ꝓpinquius ei stabat dedit legendā. sic continentē. Hec dicit Perij si adam nō moriatur. Et hec dicit. Perij si nō misericordiam consequat̄. Fiat mors bona. ꝛ habent vtreq; qd̄ petūt. Obstupuer̄t oēs in v̄bo sapiētie. ꝛ ꝯsenser̄t q̄ moriat̄ adā mīaꝫ ꝯseq̄ndo. Sꝫ q̄rūt quō mors p̄t fieri bōa. cū horribilis sit ip̄o auditu. Rñdit rex Mors peccatoꝝ pessima. sꝫ mors sctōꝝ p̄ciosa ꝛ ianua vite. Inueniat̄ qui ex charitate moriat̄. non obnoxius morti. ꝛ sic mors non poterit tenere innoxiū. sed faciat in ea foramen ꝑ qd̄ transeāt liberati. Placuit sermo. Sꝫ vbi talis poterit inueniri respōderunt. Redijt ergo veritas ad terrā. ꝛ misericordia remāsit in celo. Nam iuxta prophetiā. Dñe in celo misericordia tua. ꝛ veritas tua vsq; ad nubes. ꝛ circuit orbē terraꝝ. Et nemo mūdus a sorde nec infans vnius diei. Sed a misericordia ꝑlustratur celū. ꝛ neminē inuenit q̄ sufficientē ad hoc habuit charitatē. Om̄es enim serui sumꝰ. ꝛ qui cū bene fecerimus dicere debemꝰ. quia inutiles serui sumus. Et cū nullus inueniret̄ qui maiorē charitatem haberet vt animā suā pro seruis inutilibus poneret. Redeūt ad constitutā diē anxie plurimū. nō inuento qd̄ desiderabāt dixit pax. Uos nescitis quicq̄ nec cogitatis. non est qui faciat bonū h̄. nō est vsq; ad vnū. sed qui dedit consiliū ferat auxiliū. Intellexit hoc rex ꝛ ait. Penitet me fecisse hominē. Penitētiam me agere oportet ꝓ homine quē creaui. Et vocato gabriele dixit. Uade dic filie syon. Ecce rex tuus venit. Hucusq; Bern̄.

Uides ergo q̄ magni periculi fuit et est peccatū. ꝛ q̄ magna difficultas sit remediū inuenire. In hoc ergo consenserūt predicte virtutes. p̄cipue in persona filij. Nam persona patris aliqualiter videt̄ terribilis ꝛ potens. ꝛ sic suspicari q̄dammodo potuissent pax ꝛ misericordia. Persona vero spiritus sc̄ti benignissima est. ꝛ sic suspicari poterant veritas ꝛ iusticia. Unde persona filij tanq̄ media accepta est ad hoc remedium faciēdum. hoc autē non ꝓprie. sed appropriate intelligas Tunc ergo impletū est illud propheticum Misericordia ꝛ veritas obuiauerunt sibi. iusticia et pax osculate sunt. Et hec de his que in celis contingere potuerunt possumꝰ meditari.

De vita Marie virginis ꝛ septem petitionibus eius.

Capitulū.iiij.

Circa virginem ex qua incarnatio facta fuit meditari possumus vitā ipsius. Unde scire debes ꝙ dum esset triū annorū fuit a parentibus oblata in templum. et ibi stetit vsq; ad decimūquartū annum. Quid autē ibi fecerit scire possumus ex reuelationib; suis factis cuidam sue deuote. Et creditur ꝙ fuit sancta Elizabeth. cuius festuz solenniter celebramus. In quib; hec inter alia continentur. Cum inquit pater meus ⁊ mater mea me dimiserūt in templo. statui ī corde meo habere deū in patrem. ⁊ deuote ac frequenter cogitabam quid possem facere deo gratuz. vt dignaretur mihi dare gratiam suā. et feci me doceri legē dei mei. Ex omnib; preceptis diuine legis tm̄ tria precepta precipue seruaui in corde meo. videlicet Diliges dominū deum tuū ex toto corde tuo. et ex tota anima tua. et ex tota mente tua. et ex omnibus viribus tuis. Item diliges proximuz tuum sicut teip̄m. Item habebis odio inimicum tuū. Ista inquit seruaui in aīo meo. et statim om̄es virtutes comp̄hendi que in ipsis continētur. et ita volo te facere. Aīma autē aliquam virtutez habere non potest si deū toto corde non diligat. Ab isto eī amore descēdit om̄is gratie plenitudo. sine qua nulla virtus ī animā descēdit. nec p̄seuerat in anima. sed fluit vt aqua. nisi suos inimicos. id est. vicia et peccata habuerit odio Qui vult ergo suā gratiam habere et possidere. oportet eū cor suum ad amorē et odium ordīare. Volo ergo te facere vt faciebā ego. Surgebā enim semp̄ in noctis medio ⁊ pergebā ante altare templi. ⁊ tanto desiderio ⁊ tanta voluntate ⁊ tanta affectione q̄nta poterā ⁊ sciebam petebā gratiam ab omnipotenti deo obseruādi illa tria precepta. ⁊ om̄ia alia mandata legis. Et sic stando ante altare septem petitiōes domino faciebam que sunt he. Primo enim petebam gratiā qua possem implere dilectionis preceptum. scilicet ipsum diligere ex toto. ⁊c̄.

Secundo petebaz gratiam qua possem diligere proximū s̄m voluntatem ⁊ beneplacitum suū. ⁊ vt faceret me amare omnia que ipse amat ⁊ diligit. Tertio petebaz vt me faceret odire ⁊ fugere omnia que odit.

Quarto petebā humilitatem. patientiā. benignitatē. ⁊ mansuetudinē. ⁊ omnes v̄tutes per quas efficerer gratiosa ante conspectum suū Quinto petebā vt faceret me videre tempus in quo esset nata illa beatissima virgo que debebat filiū dei parere. et vt conseruaret oculos meos vt possem eā videre. linguā vt possem eam laudare. manus vt possem ei seruire. pedes vt possem ire ad seruitiū suum. genua vt possem adorare dei filium in gremio suo. Sexto petebā gratiam obediendi mandatis ⁊ ordinationib; pontificis templi. Septimo petebam vt templū ⁊ vniuersum populū suū ad seruitium suū conseruaret His auditis dixit ancilla christi. O dulcissima domina non eratis vos gratia ⁊ virtutib; plena. Respondit beata virgo. Pro firmo scias ꝙ ita me r̄putabam reā et vilissimam ⁊ gratia dei indignam sicut tu. Propterea petebā sic gratiam ⁊ virtutes. Et iterū. Filia tu credis ꝙ omnem gratiā quā habui habuerim sine labore sed non est ita. immo dico tibi ꝙ nullam gratiā donum vel virtutē habui a deo sine magno labore. continua oratione. ardenti desiderio. p̄funda deuotione. multis lachrimis. ⁊ multa afflictione. dicendo. cogitādo semper placita sibi sicut sciebam ⁊ poteram. excepta sanctificatiōis gratia qua sanctificata fui in vtero matris. Et addidit. pro firmo scias ꝙ nulla gratia descendit in aīam nisi per orationē ⁊ corporis afflictionem. Postq̄z autē dedimus deo que per nos possumus licet sint pauca. ipse venit in animaz secum ferēs ista altissima dona ꝙ videt̄ anima in seipsa deficere. ⁊ perdit memoriam. ⁊ non recordat̄ se fecisse vel dixisse aliquid d̄o gratum. ⁊ tūc videt̄ sibi ipsi vilior ⁊ despectior q̄z vnq̄z fuerit. Hucusq; de dictis reuelationibus. Beat⁹ vero Hieronymus d̄ vita ipsi⁹ sic scribit. Hāc sibi regulā beata virgo statuerat. vt a mane vsq; ad horam tertiam orationibus insisteret. A tertia vsq; ad nonam externo ope se occuparet. A nona vero iterū ab oratione nō recedebat quousq̄z dum illi angelus appareret. de cuius manu escam accipere solebat. ⁊ meli⁹ in d̄i opere ⁊ amore proficiebat. Fiebat vt in vigilijs inueniretur prior. in sapientia legis dei eruditior. in humilitate humilior. carminibus dauiticis elegantior. in charitate gratiosior. in puritate purior. in omni virtute perfectior. Erat enim constans ⁊ immobilis. ⁊ cum quotidie melius transisset hanc irascentem

ac meli⁹

nullus vel vidit vel audiuit. Omnis sermo eius ita erat gratia plenus. vt cognosceret ī lingua eius deus. Semp in oratione et in scrutatione legis dei permanebat. Et erat solicita circa socias suas ne aliqua ex eis in vllo sermone peccaret. ne aliqua in risuz vocem suam exaltaret. ne aliqua iniurias aut superbiā contra parem suaz exerceret. Sine intermissione benedicebat deum. z ne forte in salutatione sua a dei laudibus tolleretur. si quis eam salutabat. illa pro salutatione sua deo gratias respondebat. Deniqz primū ab ipsa exijt vt dum salutant homīes sancti deo gratias dicant. De esca quam de manu angeli accipiebat. ipsa reficiebat. Quā vero a pōtificibus templi accipiebat. pauperibus erogabat. Quotidie videbat ei angelus loqui. z quasi charissime sorori vel matri obtēperabat ei. Hucusqz Hieronymus. In decimoquarto autem anno fuit beata virgo maria desponsata Joseph per diuinā reuelatōnē. z redijt in nazareth. quod qualiter fuerit factū. inuenies in legēda de natiuitate sua. Et hec sunt que ante īcarnationē domini Jesu possumus meditari. ipsa rumines bene z delecteris in eis. toto affectu ea memorie commēdando z opere adimplendo quia deuotissima sunt. Nūc ad incarnatiōem veniamus.

De incarnatione christi
Capl'm quintum

Postq̄m autem venit plenitudo tēporis vel deliberasset. quomodo ordinauit summa trinitas humano generi prouideri per incarnationem v̄bi propter nimiā charitatem suam qua ipsum genus humanū diligebat. commouente eum misericordia sua. z nihilominus ad instantiam supernorū spirituū. z beata virgo Maria redisset nazareth. vocauit deus omnipotens Gabrielē archangelum et dixit ei. Uade ad dilectissimā filiam nostram Mariā desponsatam Joseph. super om̄es creaturas nobis charissimā. et dic ei q̄ filius meus concupiuit speciē suam. et sibi eaz elegit in matrem. z roga eam vt ipsum letāter accipiat. quia per eum salutem toti⁹ generis humani operari decreui. z obliuisci volo iniurie mihi facte. Attende hic z recordare que tibi in principio supra dixi. vt discas omnibus que dicunt. z fiunt te exhibere presentem. Hic ergo imagineris z aspicias deum vt potes. quia incorporeus est. sz aspice eum tanq̄m magnū dominū sedentē in solio excelso. vultu benigno. pio. et paterno quasi reconciliari volentem. siue reconciliatum esse. hec verba dicentē. z Gabrielem facie hilari z iocunda flexis genibus et inclinato vultu timoroso z reuerenti ambasiatam domini sui attente suscipientem.

Surgēs igitur gabriel iocundus z gaudens volitauit ab altis. z in humana specie in momento fuit coram virgine Maria in thalamo domuncule sue manente. Sz nec "cito" sic volauit quin preueniret a deo. z sanctam ibi trinitatē inuenit. que preuenit nuncium suū. Scire namqz debes q̄ excelsum incarnationis opus totius trinitatis fuit. licet sola persona filij fuerit incarnata. quēadmodū sicut tunicam induenti duo ex lateribus eius stantes adiuuarēt eum et tunice manicas tenerent. Nunc ergo et hic bene aspice z tanq̄z ipsi facto presens existeres. intellige omnia que dicunt z fiunt. O qualis fuit z nunc est in meditatione tua illa domuncula vbi tales sunt z talia exercētur Nam licet vbiqz sit sancta trinitas. tamē ibi nunc aliquo singulari modo esse mediteris ratione singularis operationis. Ingressus ergo Gabriel paranymph⁹ fidelis ad virginē mariam dixit. Aue gratia plena dominus tecū. Benedicta tu in mulieribus. Ipsa vero turbata nihil respondit. Non fuit turbata turbatione culpabili. nec de visione angeli. quia eos sepe videre solita erat. sed iuxta verba euangelij turbata fuit ī sermone eius cogitans de nouitate talis salutationis. Non enim sic eā consueuerat salutare. In qua salutatione cum videret se de tribus cōmendari. nō poterat humilis dn̄a non turbari. Cōmendabat eī q̄ esset gratia plena. z q̄ domin⁹ erat secū. z q̄ erat bn̄dicta sup omnes mulieres. At humilis nō potest sui cōmendatiōem sine rubore z turbatione audire. Turbata ergo fuit ex verecundia honesta z virtuosa. Cepit etiā timere an h̄ esset verz. nō q̄ n̄ crederet angelū v̄ra loqui. sz ex eo q̄ ꝓpriū est in humilib⁹ q̄ non examināt suas v̄tutes sz defectus poti⁹ ruminat. vt sic sp ꝓficere possint reputātes magnā v̄tutē puā. z puū defectū magnū valde Tāq̄z g̊ prudēs z cauta pauida z pudorosa nihil r̄spōdit. Quid enī rn̄disset? Disce et tu

nō

nō exemplo suo tenere silentiū ⁊ taciturnitatez amare. quia magna ⁊ vtilis valde talis virtus est. Nam ipa bis prius audiuit q̄ semel responderet. Abominabile em̄ est virginez esse loquacē. Angelus em̄ causam sue dubitationis cognoscēs dixit. Ne timeas Maria. nec verecūderis de laudib⁹ quas dixi tibi. quia sic est veritas. Nec soluz ipsa gratia plena. sed eā toti generi humano recupasti ⁊ reinuenisti a deo. Nā ecce concipies ⁊ paries altissimi filiū. qui te elegit in suā mr̄em. saluabit om̄es in eū sperātes. Tunc ipsa respondit. nō tamē confitēdo nec negādo cōmendationes p̄fatas. sed de alio certificari volens de quo modo plus dubitabat. s. ne perderet virginitatē suaz Quesiuit ergo ab angelo hui⁹ cōceptionis modū dicēs Quō fiet istd̄. que virginitatē meā firmissime domino meo deuoui. nec in perpetuū hoīem cognoscā. Et angelus. Fiet ꝑ operationez spiritussancti. qui te singulari modo replebit. ⁊ eius virtute cōcipies salua tibi virginitate tua. ⁊ ideo fili⁹ tuus vocabit̄ filius dei. Nihil em̄ ei est impossibile. Nam elizabeth cognata tua cū esset senex ⁊ sterilis. iam sūt sex menses q̄ filiū virtute dei cōcepit Intuere hic p̄ deo ⁊ meditare qualiter tota trinitas est ibi expectās responsionē ⁊ ꝯsensuz huius sue filie singularis. amāter ⁊ delectabiliter aspiciens verecundiā eius et mores. ⁊ verba. Et etiā qualiter angelus diligēter ⁊ sapienter inducit eā. ⁊ ordinat verba sua. stans inclinatus et reuerēs coram dn̄a sua vultu placido ⁊ sereno. fideliter exequēs ambasiatā suam. ⁊ attēte obseruans verba domine vt possit congrue respondere. et super hoc opere mirifico perficere dn̄i volūtatem Et qualiter etiā domīa stat timorate ac humiliter. facie pudorosa preuenta ab angelo. q̄si ex improuiso in verbis istis nō extollitur neq̄z se reputat. Et cū audit magnalia de se qualia alicui nunq̄z dicta fuerunt totuz diuine gratie ascribebat. Disce ergo ei⁹ exemplo esse pudorosa ⁊ humilis quia sine his v̄ginitas parū valet. Gaudet prudentissima virgo ⁊ auditis verbis angeli consensit. Et vt in suis reuelationib⁹ continet̄ ꝓfunda deuotione genuflexit. ⁊ iunctis manib⁹ dixit. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi s̄m verbum tuū. Tūc filius dei statim totus ⁊ sine mora ītrauit vterum v̄ginis. ⁊ ex ea carnem assūpsit. ⁊ totus remansit in sinu patris. Potes autem pie imaginari qualiter ipse filius tanq̄z obedientiā ⁊ laboriosam legationē suscipiens. patri se inclinauit ⁊ recōmendauit. ⁊ in eodem instanti anima creata ⁊ infusa fuit. ꝑfectus homo s̄m om̄ia corporis lineamēta sed paruulus valde. ita q̄ ī vtero postea naturaliter crescebat vt alij. sed non fuit dilata infusio anime vel membroꝝ distinctio vt ī alijs. Erat em̄ perfect⁹ deus sicut perfectus homo. ⁊ ita sapiēs ⁊ potens vt est modo. Gabriel aūt tunc cū domina sua similit̄ genuflexit. ⁊ parū post cum ea surgens se iterꝝ inclinans vsq̄z ad terrā ⁊ valefaciens ei disparuit. ⁊ ad patriā rediens hoc narrauit. et fuit ibi nouū gaudiū ⁊ nouū festum ⁊ exultatio magna nimis. Dn̄a vero tota inflammata ⁊ in amore dei magis solito succensa. sentiēs se concepisse genib⁹ flexis gr̄as egit de tanto dono. humiliter ⁊ deuote supplicās eidē vt eam dignaret̄ instruere. ita q̄ in his que circa filiū suum faciēda occurrerēt. faceret sine defectu. Considerare autez debes quanta est hodierna solennitas. ⁊ iubilare in corde tuo ⁊ agere dies leticie. Inaudita est em̄ vsq̄z tunc a seculis. nec vnq̄z fuerat solēnitas talis. nāq̄z hodie est solennitas dī patris qui nuptias fecit filio suo in desponsatione humane nature quā hodie filius sibi vniuit inseꝑabiliter. Hodie est ⁊ solennitas nuptiaꝝ filij ⁊ dies natalis eius in vtero. s̄z postea erit ex vtero. Hodie est solēnitas sanctispirit⁹. propter hoc opus mirificum ⁊ singulare ipsi⁹ incarnationis. quod eidē attribuitur. ⁊ hodie incepit ostēdere benignitatē singularē humano generi. Hodie est solēnitas gloriosa dn̄e nostre que a patre in filiaz. a filio in matrē. ⁊ spiritusancto in sponsam. est recognita ⁊ assumpta. Hodie est solennitas toti⁹ celestis curie. quia inchoatur eorū reparatio. Hodie est multomagis solennitas humane nature quia eius salus incepit ⁊ redemptio. ⁊ totius mūdi reconciliatio. et sublimata est atq̄z deificata. Hodie nouam obedientiā suscepit filius a patre de nostra peragenda salute Hodie a summo celi egrediens exultauit vt gygas ad currendam viam ⁊ se reclusit in orto vteri virginalis. Hodie etiaz fact⁹ est q̄i vnus ex nobis ⁊ frater noster. et cepit peregrinari nobiscum. Hodie de celo lux v̄a descēdit ad tollēdas ⁊ fugādas nr̄as tenebras Hodie pais viu⁹ q̄ dat vitam mūdo decoquitur in virginalis

veri clibano. Hodie verbū caro factum est. vt habitaret in nobis. Hodie clamores et desideria patriarcharū z prophetarū exaudita sunt z impleta. Clamabāt desiderio inenarrabili z dicebāt. Emitte agnū domine. zē. Et iterū. Rorate celi desuper. Et iteruz Ysaiā dirūperes celos z descēderes. Et iterum. Dñe inclina celos tuos z descende. Et iterum. Dñe ostēde nobis faciē tuam zē. Et talia mlta de quib tota scriptura est plena. Nam hodiernā diē vehementissime expectabant. Hodie est principiū z fundamentum omnū solennitatū z initiū toti nostri boni. Hā vsq nūc indignat est domin cōtra gen humanū, pter transgressionē pmorum parentū. sed ammodo videns filiū hominē factū non vlteri irascet. Hodie dicit esse tempis plenitudo. Uides admirabile opus z solennissimū factū sit istud. totum est delectabile. totū iocundū. totum desiderabile. z cū omni deuotiōe suscipiendum. in iubilatiōe. leticia z exultatione ducendum z omni veneratiōe dignissimū. In his ergo meditare. in his delectare z iocūdaberis. et forte ostēdet tibi dñs ampliora zē.

Quomodo beata virgo visitauit Elizabet. Et quomodo Magnificat z Benedictus facta fuerunt.

Capitulum sextum.

Post hec recogitās domina verborū angelique dixit de cōsobrina sua elizabeth. eā visitare, ponit ad congratulandū eidē. ac etiam seruiendū. Fuit ergo via cū Joseph spōso suo a nazareth ad domū ipsius que distabat a hierusalē per q̄tuor deam vel q̄ndecim miliaria vel circa. Non ergo retardat asperitate vel longinquitate vel sed cū festinatione iuit. quia nolebat diu i publico videri. Et sic non erat exceptu fi la aggrauata. vt alīs mulieribus ptingit. nō enim fuit domin Jesus onerosus matri.

Conspice ergo hic quomodo vadit sola cum spōso suo regina celi z terre. z nō equeß sed pedes. nō ducit frequentiā militum vel baronū. nō camerariū z domicellarū comitatum. Uadit autē cū ea pauptas. humilitas z verecūdia. omniūq virtutū honestas Est z domin secū magnā z honorabilē comitiuā habet. sed nō seculi vanā z pōposaz. Cū aūt intrauit domū salutauit elizabeth. dicēs. Salue sozor mea elizabeth. Illa vo exultās z tota exhilarata. z accēsa spiritusā cto surgit z amplexat eā tenerrime. z exclamās p gaudio dixit. Bñdicta tu inē mulieres z benedict fructus vētris tui. Et vnde hoc mihi vt veniat mater dñi mei ad me zē. Cū em virgo salutauit elizabeth replet est in vtero Johānes spūsancto. repleta est etiam z mater. Nec pri replet mater q̄ filī. sz filī repletus. replet z matrē. non quidem in aīma matris aliq̄d efficiendo. sed p spīmsanctum aliq̄d in ea fieri, pmerendo. eo q ī ipso spūssancti gratia affluētioz refulgebat z prioz gratiā sensit. Et sicut illa Mariā. sic ille aduentū dñi sensit. z ideo exultauit. z illa pphetice locuta est. Uide quāta virtus sit in verbis dñe. quia ad eoz pnunciationē ofertur spūssanct. Sic em abundāter ipsa erat plena q ei meritis ipe spiritussanct etiam alios replebat. Respōdit autē maria ad elizabeth dicēs. Magnificat aīma mea dñm zē. totū ibidem cōplens canticū iocūditatz z laudis. Deinde se ad sedendū ponēteß domina humilima ad inferiozē locū se poit ad pedes elizabeth. sed illa in cōtinēti exurgēs z hoc nō patiēs erexit eā z pariter ōsederūt Querit aūt dña de modo sue cōceptionis z elizabeth de modo sue. Et hec sibi mutuicem narrant letāter. z laudāt deū de vtraq conceptiōe. z in gratiarū actione ōsistunt z agūt dies leticie. Et stetit ibidē dña quasi mensibus trib ministrās z seruiēs ei in omnibus que poterat. humiliter. reuerēter. z deuote. quasi oblita se matrē dei esse z totius mūdi reginā. O qualis dom. qualis camera. qualis lectus. in qua z quo pariter cōmorāturz requiescūt. tales matres talib filijs secūdate. maria z elizabeth iesus z iohānes Sūt z tibi magnifici senes. s. Zacharias z ioseph.

Adueniēte ergo tempe suo pepit Elizabeth filiū quē dña leuauit a terra. z diligenter aptauit vt expediens erat. Paruul autē ipam quasi intelligēs aspiciebat. z cum euz matri porrigere vellet. caput ad eam vertebat z in ea solū delectabatur. z ipsa letanter colludebat eidem. amplexabat z osculabatur iocunde. Considera magnificentiā Johannis. Null vnq̄m talem baiulam habuit. Multa alia magna priuilegia reperiuntur ō ipso quib non insisto ad presens. Die autem octauo circumcisus est puer. z vocatus est Johannes. Et tunc apertū est os zacharie z pphetauit dicēs. Benedictus dominus deus israel. zē. Et sic in domo illa ꝫ

duo cantica pulcerrima. scz Magnificat et Benedict⁹ facta fuerūt. Domina ꝙ stans postaliquā cortinā ne videret ab hominib⁹ qui cōuenerāt ad circumcisionē Johis auscultabat attēte ad canticū illud in quo de filio suo fiebat mentio. z oīa cōferebat in corde suo sapiētissime. Tandē valefaciens elizabeth z zacharie. ac benedicens Johanni redīt ad domū sue habitatiōis in Nazareth. In qua reuersione pauptatē eius ad memoriā reuoca. Redit em̄ ad domuz in qua nec panē nec vinū nec alia necessaria est inuentura. Sed nec possessiōes habebat nec pecuniā. Stetit bis trib⁹ mensib⁹ apud illos forte opulētos. Hūc autē redit ad pauptatem suā. z vt ꝓpꝛijs manib⁹ laborando victum pcuret. Cōpatere sibi z in amorē paupertatis accēdere.

¶ Quomodo Joseph voluit dimittere mariam. z quomodo de⁹ pmittit suos tribulari. Capitulū. vij.

CUm autē simul habitarēt domina z spōsus eius Joseph z crescēte Jesu in vtero matris. ꝑpendēs ioseph ipam grauidā esse. doluit vltra modū. Attende hic bene quia mlta pulcra discere poteris. Si dubitas quare domin⁹ voluit matrē suā habere virū cū semp vellet eā virginem esse. Respōdet ꝓpter tria. vt scz ne grauida infamaretur. vt viri ministerio z societate frueret. Et vt diabolo partus filij dei occultaret. Cōspiciebat ergo Joseph cōiugem suā semel z pluries. dolebat z turbabatur. z eidē vultū ostēdebat turbatū. et oculos auertebat ab ea tanq̄ a mala. suspicans eam ex adulterio cōcepisse. Videns q̄modo de⁹ permittit suos tribulatiōibus vexari z temptari ad ipsorū coronā. Cogitabat autē eā occulte dimittere. Vere de hoc dici potest ꝙ eius laus est in euāgelio. Dicit em̄ ibi ꝙ erat vir iustus. magne nāq̄ virtutis erat. Cū em̄ cōmuniter dicat ꝙ quasi sume verecūdie. doloris. z furoris sit viro. adulterium vxoris. tamen ipe virtuose se temperabat z accusare nolebat. patienter hanc magnā pertrāsibat iniuriā. non se vindicāns sed pietate victus cedere volens. occulte volebat eam dimittere. Sed nec domina pertransiuit absq̄ tribulatione. perpendebat enim z videbat eū turbatū. z de hoc etiam ipsa turbabat. Humiliter tamen tacebat z occultabat donum dei. Potius volebat reputari vilis q̄ ipsum sacramētū dei ꝓpalare z de se aliquid loqui quod ad iactantiā putaretur pertinere. Rogabat autē dominum vt ipe remediū apponere dignaret. et hanc sibi z viro suo tribulationē auferret. Videns q̄ magna tribulatio z anxietas erat eis. sed domin⁹ puidit vtriq̄. Misit ergo angelum suū qui dixit ioseph in somnis q̄ vxor eius de spiritusancto cōceperat z vt confident z gaudēter staret cū ea. Unde tribulatōe cessante redīt consolatio magna. Sic et nobis contingeret si in tribulationib⁹ patientiaz habere scirem⁹. Nā deus post tempestatem tranquillum facit. Nec dubitare debes quia nō permittit eas ad suos venire nisi p vtilitate eor. Quesiuit Joseph de hac conceptione mirifica que ei dīa diligenter narrauit. Remanet ergo z stat Joseph gaudēs cū sua cōiuge benedicta Et vltra q̄ dici possit eam casto diligit amore. z curā ipsi⁹ fideliter gerit. z domina cū eo cōfidenter moratur. z in sua pauptate leetanter viuūt. Stat etiā domin⁹ Jesus reclusus in vtero vsq̄ ad menses nouē more alior. Stat benigne ac patienter sustinet z expectat tempus debitum. Cōpatere sibi q̄ ad tantā humilitatis ꝓfunditatē deuenit. Multū ergo debemus hāc affectare virtutē. nec vnq̄ debemus ad elationē vel ad nostri reputatiōnē ītumescere. quādo tātū se inclinauit domin⁹ maiestatis. Et de hoc [illegible] solo beneficio huius tam plixe pro nobis reclusionis. nunq̄ ei digne possemus satisfacere. Sed saltim corde hoc cognoscam⁹ et gratias eidem toto affectu agamus. q̄ nos ex alijs assumere dignatus est. vt vel hoc modicū rependam⁹ eidē vt recluſi stemus ad seruitium suū. Ipsi⁹ quippe beneficium est hoc. nō nostrū meritū. z quidē permaximū multūq̄ acceptabile ac venerabile est. Nō em̄ ad penam sed ad tutelā recluſi sumus z in arce religionū tutissima collocati. Ad quam hui⁹ nequissimi mūdi venenose sagitte vl' tumultuosi maris procelle. nisi nostra temeritate attingere non poterūt Conemur ergo toto posse. mente recluſa z abstracta ab omnibus caducis. eidem cordis puritate vacare. nō quia corporalis reclusio nihil aut parum sine mentali prodest. Eidem etiam domino Jesu in hoc compatere q̄ est in continua afflictione. Et fuit a sue conceptionis ꝓmordio vsq̄ ad mortē. ex eo scz q̄ patrem quem

ſamme diligebat/cognoſcebat ꝓpter idola re/linqui a peccatoribꝫ ⁊ inhonorari. ⁊ ex com/paſſione quã habebat ad aĩas ad imaginez ſuã creatas ꝙs cernebat miſerabiliter et ꝙſi vniuerſaliter dãnari. ⁊ erat ſibi maior pena ꝙ fuerat paſſio corpalis. Nam ꝓpter hãc tol/lẽdã ſuſtinuit illã. Vides ꝙ pulcra fercula hic tibi ꝓpinata ſunt. ſi vis eoꝝ ſentire dulce/dinem. ea rumina diligẽter ⁊ ſepe.

Secunda feria

De natiuitate xp̃i ⁊ aliꝫ. Capl'm. viij

Dueniente autez

anouẽ menſiũ termino. exiit edictuz ab imꝑatore vt deſcriberet vniuer/ſus orbis. ſcz quilibet in ciuitate ſua. Cũꝫ ioſeph ire vellet in ciuitatẽ ſuã ſcz bethleez. ⁊ ſcire inſtare temp⁹ part⁹ ſue ꝑiugis. duxit eam ſecũ. Vadit g̃ iterũ dña hoc lõgo itine/re. Nã bethleẽ eſt ꝓpe hieruſalẽ ꝙ ãnꝫ vl' ſex miliaria. Ducit autẽ ſecũ bouẽ ⁊ aſinum. ⁊ vidit ſicut paupes mercatores beſtiarum. Cũ aũt fuerũt in bethleẽ. quia paupes erãt (nã multi ꝑcurrerãt ꝓ eadẽ cauſa) hoſpitiũ inuenire nõ potuerũt. Cõpatere hic dñe ⁊ cõſpice ipam delicatã ⁊ iuuenẽ (quindecim eñ erat annoꝝ) ex lõgo itinere fatigatã. ⁊ cũ verecũdia inter gẽtes cõuerſantẽ. querẽtem vbi quieſcat ⁊ nõ inuenit. Oñes licentiãt eã ⁊ ſociũ ei⁹. ſic cogũt diuertere ad ꝙdã viã co/opertã vbi boues tempe pluuie diuertebãt. Ibidẽ ioſeph ꝙ erat magiſter lignari⁹ forte aliqualiter ſe clauſit. Hũc aũt diligẽtiſſime ĩ/ſpice oñia. maxime qz referre intendo ꝙ ab ipa dña reuelata ⁊ oſtẽſa fuerũt. put a ꝙdaz ſancto nr̃i ordinis fidedigno habui. cui pi/o reuelata fuiſſe. Cũꝫ veniſſet hora part⁹ ſcz in media nocte dñice diei. ſurgens ꝓgo ꝓdiauit ad quandã columnã. ꝙ ibi erat. Ioſeph vero ſedebat meſt⁹. ex eo forte ꝙ ñ poterat ꝙ decebãt parare. Surgẽsq; ⁊ acci/piens de feno ꝓſꝑis. ꝓiecit ad pedes domi/ne ⁊ vertit ſe in aliã partẽ. tũc filiꝰ dei eterni exiẽs de matris vtero ſine aliqua moleſtia vel leſione in momẽto. ſicut erat in vtero ſic fuit extra vterũ. ſup fenuz ad pedes matris ſue. ⁊ mater in cõtinenti ſe inclinãs. recolli/gens eũ ⁊ dulciter amplexans poſuit in gre/mio ſuo. ⁊ vbere de celo pleno a ſpiritu ſan/cto docta cepit lauare ſiue linire ipſum ꝙ to/tum cũ lacte ſuo. quo facto ꝛuoluit eũ ĩ velo capitis ſui. ⁊ poſuit eũ in ꝓſepio. ⁊ tũc bos ⁊ aſinus flexis genibꝫ poſuerũt ora ſuper ꝓ/ſepium. flãtes per nares ac ſi ratione vten/tes cognoſcerẽt ꝙ puer ſic pauperrime con/tectus calefactiõe tẽpore tãti frigoris indi/gebat. Mater vero flexis genibꝫ adorauit. ⁊ gratias agẽs deo dixit. Gratias tibi ago dñe ſancte pater qui filiũ tuũ mihi dediſti. ⁊ adoro te de⁹ eterne. ⁊ te filiũ dei viui ⁊ me/um. Ioſeph aũt ſimiliter adorauit eũ ⁊ acci/piens ſellã aſini ⁊ extrahẽs de ea cuſtinellũ de lana ſiue boza poſuit iuxta ꝓſepe vt do/mina ſup eo ſederet. Ipa ergo ſe poſuit ibi ad ſedendũ. ⁊ ſellã poſuit ſubtus cubituz. ⁊ ſic ſtabat domina mũdi tenẽs vultũ ſuũ ſu/per ꝓſepe innixa oculis ⁊ toto affectu ſup dilectiſſimũ filiũ ſuũ. Hucuſq; de reuelati/one His ergo ſic oſtẽſis diſparuit domi/na ⁊ remãſit angel⁹ ⁊ dixit eidẽ laudes ma/gnas. quas etiã ille mihi dixit. ſed nec diſcẽ/di nec ſcribẽdi aptitudinẽ habui Vidiſti ortũ ſacratiſſimi principis. vidiſti ſimul ⁊ ꝓ/tum regine celeſtis. ⁊ in vtroq; artiſſimam paupertatẽ potuiſti cõſpicere. multis neceſ/ſarijs indigere. Hanc virtutẽ altiſſimã do/min⁹ reinuenit. Hec eſt illa euãgelica mar/garita ꝓ qua emenda oñia ſunt vendenda. Hec eſt toti⁹ ſpiritualis edificij primũ fun/damentũ. Nã cũ ſarcina tẽporaliũ rerũ ſpi/ritus ad deũ nõ poteſt aſcendere. de qua di/cebat beatus Franciſc⁹. Paupertatez fra/tres noueritis eſſe ſpiritualẽ viam ſalutis. tanq; humilitatis fomentũ ⁊ perfectiõis ra/dicem. Cui⁹ eſt fruct⁹ multiplex ſed occult⁹ Magna ergo nobis eſt verecũdia ꝙ eã nõ amplectamur toto poſſe. ſed oneramur ſu/perfluis. quãdo mũdi domin⁹ ⁊ dña mater eius eã ſic ſtrictiſſime ac ſtudioſiſſime ſerua/uerũt. De qua ſic dicit Bernard⁹ in ſermo/ne ꝑmo in vigilia natiuitatis dñi. qui ſic ĩ/pit Sonuit vox. Abundabat in terris hec ſpecies ⁊ neſciebat homo preciũ eius. Hãc itaq; dei filiꝰ concupiſcens deſcendit. vt eaz eligat ſibi. ⁊ nobis quoq; ſua eſtimatione fa/ciat ꝑciоſam. Adorna thalamũ tuũ. ſed hu/militate ⁊ pauꝑtate. in his complacz ſibi pã/nis. maria teſtimoniũ perhibẽte. His ſerui/cis delectat inuolui ⁊ abominationes egy/ptiorũ immola deo tuo. Hucuſq; Bernar/dus. Idẽ in quinto ſermone natiuitatiſ. ſer/mo incipit Benedict⁹ deus ⁊ pater. Deniq; populũ ſuũ conſolatur. Vis noſſe populũ eius Tibi ꝓelectus eſt pauper ait homo ſim

Nota

cor dei. Et ipe in euāgelio. Ue vobis in/
ḡt diuitib; q̄ habetis hic ꝓsolationē vestrā
Quid eī cōsolet eos qui suā habēt ꝓsolati/
onē. Nō ꝓsolat xpi infantia garrulos. ñ cō/
solant xpi lachryme cachinnātes. nō ꝓsolāt
panni ei⁹ ambulātes in stolis. nō ꝓsolāt sta/
bulū z p̄sepe. amātes p̄mas cathedras i sy/
nagogis. Vigilātib; pastorib; annūciat gaudiū
noue lucis. z eis nat⁹ dr esse saluator. Pau/
peribꝫ atꝫ laborātibꝫ. nō vobis diuitib; qui
vestrā habetꝫ ꝓsolatōem z ve ~~irā~~ diuinum.
Ducuscꝫ Bernū. Potuisti etiā attendere in
vtroꝫ pfundissimā humilitatē i hac ipa na/
tiuitate. Nō eī sunt stabulū dedignati. nō
bestias. nō fenū. z cetera vilia. Hāc ꝥ tutem
in oīib; actib; tā dñs ꝗꝫ dña pfectissime ꝥ/
uauerūt z nobis cōmendauerūt. Hitamur
ḡ oīm quo possum⁹ studio ipam amplecti.
qz sine ipa nō est sal⁹. Nulla eī opatio nr̄a
cū supbia deo placere pōt. Hā ꝥm beatū au
gustinū. Supbia fecit angelos demones.
humilitas facit hoies angelis sil'es. Et ber
nard⁹ sc̄ḋo de visione Isaie. Qualē putas
necesse est hoiem inueniri. q̄ repudiati locū
angeli sortiaꝫ. Semel turbauit supbia re/
gnū illud. cōcussit muros. etiā pstrauit ex
pte. z pte nō modica. Quid ergo? Nūq̄d nō
odit ciuitas illa. z vehemēter hmōi pestē ab/
ominaꝫ. Certi estote frēs. eū qui supbis nō
pepcit angelis. nec hoīb; pcitur⁹ ~~ston~~ est
ꝓtrari⁹ sib; ipsi. Ducuscꝫ Bernū. Potuisti eti/
am attēdere in vtroꝫ. maxīe in puero Ihu
nō q̄ā corp̄is afflictiōem. De qua sic dicit
Bernū. in tño ꝥmone natiuitatꝫ dñi. Nascitur
^elt ḋi fili⁹ cui⁹ ī arbitrio erat q̄cūqꝫ vellet elige/
re tēpꝰ elegit q̄ molesti⁹ ^p̄sertim paruulo
z pauꝑis mr̄is filio. q̄ vix p̄anos haberꝫ ad
inuoluendū. p̄sepe ad recl̄inandū. z cū tāta
esset necessitas. nullā audio pelliū fieri men/
tionē. Et infra. Christ⁹ vtiq̄ q̄ nō fallit. ele/
git q̄ carni molest⁹ est. Illud ḡ meli⁹. illud
vtili⁹. illud pot⁹ eligendū. Et q̄ḷq̄s aliō do
ceat vel suadeat. ab eo tāqꝫ a seductore cauē
dum est. Et infra. Et tū frēs ipe est. pmissus
olim p Isa. vij. paruul⁹ scīes reprobare ma
lū z eligere bonū. Malū ḡ voluptas corp̄ib̄.
bonū ꝥo afflictio est. Siquidē z hāc elegit.
z illā reprobaꝫ puer sapiēs. ꝥbum infans.
Ducuscꝫ Bernū. Uade z tu fac sil'r. Discre/
te tamē vt nō excedas posse tuū. Et de his
ꝥ tutib; alias poterit dici. Redeam⁹ ad do/
mū natiuitatis. Pato itaqꝫ dño. angelorum
multitudo ibi existēs suū deū adorauerūt.
z cōfestim ad pastores iuerūt. qui erāt ibi p/
pe forte p miliare. nūciantes eis ipam nati/
uitatē z etiā locū. Exinde ascenderūt in ce/
lum cū canticꝫ z iubilo. cōciuib; suis ea sil'r
nūciantes. Tota igiꝫ supna curia exhilara/
ta. magnoꝫ facto festo. z laudib; z gratiarū
actionib; deo patri exhibitis. venerūt oīs
quotq̄t ibi erāt succ̄ssiue p ordīes suos vi/
dere facīē dñi dei sui. z adorāres eū cū omni
reuerētia z etiā mr̄em ei⁹ laudē eidē z canti/
ca p̄sonabāt. Quis eī eorū auditis nouis
remāsisset in celo q̄n visitasset dñm suū sic
humiliter cōstitutū in terra. In nullo eorū
hec supbia cadere potuisset. Et ideo ḋr apo/
stol⁹ ad Hebre. j. Et cū introducit primoge/
nitū in orbē terraꝫ dicit. Et adorēt eū oīs
angeli dei. Hec meditare de angelis iocun/
dū puto qualiter cūqꝫ se habuerit veritas.
Uenerūtqꝫ pastores z adorauerūt eū. refe/
rentes q̄ audierūt ab angelis. Mater vero
prudētissima oīa q̄ de ipo dicebank ꝓser/
uabat in corde suo. Illi aūt gaudētes abie/
rūt. Genuflecte z tu q̄ tīm distuliſtiꝫ adora
dñm deū tuū z postea mr̄em ei⁹. z reuerēter
saluta sanctū senē ioseph. Deinde osculeris
pedes pueri ihu iacētis i p̄sepio. z roga do/
minā vt eū tibi porrigat vel pmittat accipe.
Accipias eū inter brachia tua. retine z intu/
earis facīē ei⁹ diligēter. ac reuerēter deoscu/
lare. z delectare i eo. Cōfidenter ḃ facere po/
tes. qz ipe ad peccatores venit. p cor̄ salute
z cū eis humilit̄ cōuersat⁹. Et tādem se ipm
dimisit in cibū. Un benignitas sua patient⁹
se tāgi. p tuo velle pmittet. Nec imputabit
p̄sumptiōi ſz amori. sp tamē cū reuerentia z
timore hec facias. qz ipe sanctussanctor̄ est.
Postea redde ipm matri. z cōspice diligent⁹
q̄ studiose z sapiēter gubernat eū. lactat ac
cetera ei facit obsequia. Sta z tu adiuua eā
si potes. In his delectari. iocūdari. ac sedu/
lo meditari memēto. z quantū potes famu/
leris dñe z puero ihu. z intuear̄ faciē eius
sepe. i quā desiderāt angeli ꝓspicere. Semp
tamē vt dixi cū reuerētia z timore ne patia/
ris repulsam. Reputare eī te debes indi/
gnam taliū cōuersatione. Meditari debes
etiā cū gaudio q̄nta sit hodierna solēnitas.
Hodie nāqꝫ natus est xp̄s. z sic vere ē dies
natalis regis eterni z filij dei viui. Hodie fi/
lius dat⁹ est nobis. z puer natus est nobis.
Hodie sol iusticie qui erat in nubilo clare

rtalisit. Hodie sponsus ecclie electorū caput pcessit de thalamo suo. Hodie desiderata faciē ostēdit fōrma speciosus p filijs hoim. Hodie factus est ille hymnus angelicus Gla in excelsis deo. Hodie pax hoīb ēanūciata vt in eodē hymno cōtinet. Hodie vt etiā cātat eccl'ia p totū mōm melliflui facti sunt celi. z in tra canūt angeli. Hodie pimus appuit benignitas z hūanitas saluatoris dei nri. Hodie adoratus est de ī sil'itudīe carnis pcī. Hodie illa duo miracula ptigerit q̄ supant oēm intellectū z sola fides apprehēdere pt. s. q̄ deus nascit. z ꝑgo parit. Hodie alioꝝ miraculoꝝ claruit mlt'itudo Demq̄ oia q̄ dicta sunt de incarnatōe q̄ hic clarē elucescunt. ibi inchoata. h manifestata. Vide nūcilla. z istis meditatōib illa contige. Hodie g̃ē dies ista iubilatōis z gaudij z leticie magne nimis. Hā rome de q̄dā taberna dicta emētoria (q̄ milites ibi spacando z remēdo necessaria ea q̄ stipēdijs suis venerāt expendebant) fons olei largissime manauit de tra. z p totū diē largissimo riuo fluxit. z circulus ad moduz celestis arcus circa solē in toto orbe appuit. z rome statua aurea quā romul⁹ in suo palacio posuerat q̄ phetabat nō cadere donec ꝑgo pareret. Itarim vt ꝑs nat⁹ est. corruit. In q̄ loco capit⁹ papa eccliam scte Marie que nunc dr trans tyberim cōstituit.

De circūcisiōe z fletu dñi. Cap. ix.

Octauo aūt die circūcisus est puer. Duo autez magna hodie facta sunt Unū. q̄ mūdatū est nomē saluti. q̄ ab etno sibi ipositū erat. z ab angl'o vocāū pulcz in vtero concipet. hodie fuit declaratū z notatū. Et vocauerūt nomē eius Ihm. Jesus aūt dr saluator. q̄ est nomē super oīe nomē. Nec est em vt Apl'us petr⁹ ait. aliud nomē sub celo in q̄ nos oporteat saluos fieri. Scōm q̄ hodie factū fuit. q̄ incepit dñs iesus suū sacratissimuz sanguinē p nobis effundere. Tēpestiue em cepit p nobis pati. q̄ pctm nō fecit. p nris pctis hodie portare incepit. Cōpatere tu ei. et plora cū illo. q̄ hodie fortit plorauit. Hā i illa solēnitatib⁹ multū gaudere debem⁹ ꝑpter nram salutē. sed multuz cōpati z dolere ꝑpt suas angustias z dolores. Audistī in nativitate ihū afflictionē habuit z penuriaz. z ut alia h etiā fuit. q̄ q̄n mr posuit eū in ꝑsepio ad caput ei⁹ posuit quēdā lapidē interposito forte feno. et vt habuit a frē nro q̄ vidit. z adhuc ille lapis apꝑet ad mēoriā ibidem murat⁹. Credas q̄ libētius posuisset puluinar si habuisz. sed cū aliud nō hret q̄d poneret. cū cordis amaritudīe posuit illuz lapidē. Audis z hodie q̄ sanguinē suuz fudit. Fuit em caro ipi⁹ cū cultello lapideo īcisa. Nōne g̃ cōpatiendū est ei. Jta. sic certe z mri. Plorauit g̃ puer iesus hodie ꝑpter dolorē quē sensit in carne sua. Hā verā carnem z passibilē habuit sic ceteri hoies Dz eo plorāte credis ne q̄ mr potuerit lachrymas ptinere. plorauit g̃ z ipa. Quā plorātē filiꝰ stans in gremio ei⁹ aspiciens. paruulā manū suā ad os. z vultū ei⁹ ponebat q̄ inuitu rogans eandē ne ploraret. Quā ei tenerrime diligebat. a ploratu cessare volebat. Sil'r z mr cui⁹ viscera totalit' cōmouebant in dolore z lachrymis filij. z nutu z ꝑbis cōsolabat eū. Intelligebat em tanq̄z prudentissima voluntatē ei⁹. q̄z uis nōdū loq̄ret Et dicebat. Fili si vis me a ploratu cessare. cessa z tu. Hō em possum te plorante nō plorare. Et tūc ex cōpassione mris filiꝰ a singultib⁹ desistebat. Pater ꝑo z ipi⁹ z suos oculos tergebat. z vultū vultui applicabat. Lactabat eū z omīb⁹ q̄b⁹ poterat modis ꝑsolabat. Et sic faciebat q̄tiens plorabat. q̄d forte sepe puerōz moze faciebat. ad oñendaz miseriā nature būane quā vere assūpserat. z ad occultanduz se ne a diabolo cogn̄oscer̄et Cantat nāq̄z de ipo eccīa. Vagit infans inter arta tē. Hodierno aūt tpe cessat circūcisio corpalis. z hēm⁹ baptismū q̄ est maioris gr̃e z mīoris pene. Dz debem⁹ hr̃e circūcisionē spūalē z oīa superflua reīcere. z h̃ est q̄d pauptatē cōmēdat. Hā ver⁹ paup est ꝑe spiritualit' circūcisus. Et hāc ꝑm Bern̄. pauc̄ verbis tradit Apl's di. Habētes victū z vestitū his ptenti sim⁹. Spūalis etiā circūcisio dz esse in oīb⁹ sensib⁹ corpis nri. videdo. audiendo. gustādo. tangēdo. paucitate vtamur. z maxīe in loq̄ndo. Loq̄citas est viciū pessimū z deo z hoīb⁹ odiosuz z displicibile Un̄ debem⁹ esse circūcisi lingua. i. pauca et vtilia loq̄. Signū leuitatz est multū loqui. Un̄ silentiū est ꝑtuosa res. z nō sine cā in religionib⁹ ordinatū. Et circa hāc materiā sic dicit beat⁹ Gregz. Ille loq̄ veraciť nouit q̄ prius bene tacere didicerit. Censura em silentij est ꝑbi necessariū instrumētū. Idem alibi. Qui sensu leues sunt. z in locutōes p-

cipites erũt. qz qđ leuis ꝓcĩa ꝓcipit leuius ptin⁹ lingua ꝓmit. De ℟ etiã dic̃ Bernũ. i ephie ſmone q̃ incipit In opib⁹ dñi. Jã vero de lingua q̃s neſciat q̃z multũ inq̃nauerit nos. p vaniloq̃a z mẽdacia. p detractõeſ z adulatõeſ. p̃ba malicie ſiue iactãtie. Pro his oĩb⁹ neceſſaria ẽ ydria q̃nta. ſilẽtiũ. ſ. cuſtos religiõis. in q̃ eſt fortitudo nr̃a. Jdẽ alibi. Ocioſitas mr̃ nugaꝝ eſt. z nouercaꝝ tutũ. Jnt̃ ſeculares multe nuge. ſunt in ore ſacerdotũ blaſphemie. Sed z ſi nuge incidũt interdũ. ferende fortaſſe ſũt. ſz inferẽde nũq̃. ꝓſecraſti em̃ os euãgelio. illicitũ eſt tã ratiõb⁹ agere illud.

De ephia ſiue apparitione dñi. Capl'm. x.

Oje aũt terciodecimo puer ihs manifeſtauit ſe gẽtib⁹. i. magis q̃ gẽtiles erãt. Attende circa diẽ iſtũ. qz vix inuenies aliq̃ feſtũ ſic ab eccĩa ſolẽnizatũ z multiplicatũ in antiphõis. rñſoriꝫs z ſmõib⁹ z alijs q̃ ad ſolẽnitatẽ ptinẽt ſic illud. Nõ q̃ ſit maius oĩb⁹ alijs. ſz qz multa et magna tali die facta ſunt p dñm ihm. z maxĩe circa ipaz ecclesiã. Primũ eſt qz hodie ipa eccĩa ſpõſa recepta eſt ab eo ĩ ꝓſona magoꝝ. qz eccĩa ex gẽtib⁹ maxĩe ꝓgregata eſt. Haz die natalis ſui appuit iudeis in ꝓſona paſtoꝝ. q̃ iudei nõ receperũt p̃bũ dei niſi pauci ex ipſis. Hodie vo appuit gentib⁹. z ℟ eſt eccĩa electoꝝ. Vñ feſtũ hodiernũ eſt. xpĩe feſtũ eccĩe z fideliũ xp̃ianorũ.

Scõm. qz eccĩa eſt hodie deſpõſata ab eo. z eidẽ vere ꝓiũcta p baptiſmũ. quez tali die ſuſcepit. ſ. reuoluto. xxix. anno. Et iõ letant̃ cantaꝝ. Hodie celeſti ſpõſo iũcta eſt ecclesia rẽ. Hã in baptiſmo deſpõſaꝝ aĩe xp̃o. q̃ a ſuo baptiſmo ſũpſit virtutẽ. z aniaꝝ baptizataꝝ congregatio vocaꝝ eccĩa. Tercium. qz tali die. ſ. reuoluto ãno p⁹ baptiſmũ fecit p̃mũ miraculũ ad nuptias. qđ etiaz ad eccl̃iam z ſpũales nuptias p̃t adaptari Videt etiã poſtea feciſſe tali die miraculuz de multiplicatõe panũ z piſciũ. Sz p̃ma tria eccĩa hodie repũtat. illud autẽ nõ. Videſ q̃z venerabil' eſt dies illa. q̃z dñs elegit ad tot magnifica z mirifica. Cõſideraꝫ q̃ eccĩa tot magna bñficia hodie ſibi a ſuo ſponſo exhibita. grata exiſtere volẽs. exultat. iocundaꝝ z iubilat. z hũc diẽ magnifice ſolẽnizat Dicam⁹ q̃ de p̃mo. qz de alijs ſmo erit ſm ordinẽ vite ipi⁹ xp̃i. Sed de p̃mo ope. ſ. ꝺ magoꝝ aduentu ad xp̃m nõ eſt intẽtõnis mee narrare moralitates z expoſitões q̃ ſic diligent̃ p ſctõs tradite ſunt. Qualit̃ q̃z venerũt magi ab oriente hieroſolymã. z qđ int̃ eos z herodẽ actũ ſit. z de ductu ſtelle. z q̃re talẽ oblationẽ fecerũt. z de alijs hmõi. legas textũ euãgelij z ſctõz expoſitões z iuenies. Ego em̃ in ℟ z in alijs vite xp̃i actib⁹ intendo vt in ꝓncipio tibi dixi alĩq̃s meditatões tangere ſm q̃ſdã imaginarias repñtatiões q̃s aĩa diuerſimode pcipe p̃t ſm q̃ geſta fuerũt p ipm. vel ſic fuiſſe credi pñt. De expoſitiõib⁹ aũt raro intromittere me cogitaui. tũ qz ad ℟ inſufficiẽs ſum. tũ etiaz qz nimis eſſet longa materia. Jn pñti q̃ negocioſis p̃ſens z ꝓſpice bñ ſingl'a. qz vt alias tibi dixi ℟ eſt tota vis baꝝ meditationũ. Venerunt q̃ iſti tres reges cũ multitudĩe magna z honorabili comitiua. z ſtat añ illud tugurium in q̃ nat⁹ eſt dñs ihs. Dña ſentit ſtrepitum z tumultũ. z accipit pueꝝ. Intrãt illi domunculã z genuflectũt z adorãt dñm puerũ ihm reuerẽt. honorãt vt regẽ z adorant vt deum. Vide q̃z magi fuit coꝝ fides. Quid ei erat credere q̃ ille puerul⁹ ſic vilit̃ indutus. cuz paupcula mr̃e inuent⁹. z in loco ſic abiecto. ſine ſocietate. ſine familia. ſine oĩ ornatu eẽt rex z de⁹ ver⁹? Et tñ vtrũq̃ crediderũt. Tales duces z talia primitiua nos oportebat hr̃e. Stãt q̃ genuflexi coram eo. colloquũt cũ dña. vel p interpretẽ vl' p ſeipos. qz ſapientes erãt. z forte linguã hebraicam ſciebant. Querũt ab ea de cõditõib⁹ iſt⁹ pueri. Dña narrat. z illi oĩa credũt. Cõſpice bñ ipos qz reuerent̃ z curialit̃ loquunt̃ z audiũt. Cõſpice z dñam. qz cũ rubore in p̃bis z oculis ad terrã demiſſis ac cũ verecũdia loquit̃. non delectaꝫ loqui nec videri. Dñs tñ dedit ei vigorẽ in ℟ magno opere. Quia illi repñtabãt vniuerſam eccleſiã futurã ex gẽtib⁹. Cõſpice z puerũ ihm. nõdũ loquit̃. ſed ſtat cuz maturitate z grauitate tãq̃ intelligẽs. z benigne reſpicit illos. z illi multũ delectant̃ i eo. tã viſu mẽtali tanq̃ int⁹ edocti z illuminati ab eo. q̃z corpali. qz ſpecioſus erat p̃ filijs hoĩm. Tandẽ conſolatõe magna recepta offerũt eidẽ aurũ thus z mirrhã. apientes theſauros ſuos. z ponẽtes aliquẽ pannũ vt tapetũ ante pedes dñi ieſu obtulerũt. ſ. chlibet illoꝝ illa tria in maxĩa q̃ntitate p̃cipue de auro. Alias em̃ p parua oblatõe ñ oportuiſſet aperiri theſauros. qz parua de leui baiuſſent ad man⁹ ſeneſcalli eoꝝ. Et tunc reuerent̃ z deuote oſculati ſunt pedes eius.

Quid si tunc puer sapientissimus vt eos magis cōsolaret ⁊ in amore suo roboraret. porrexerat etiā deosculandā manuz. Signauit etiā eos ⁊ bñdixit. Illi g̃ se inclinantes ⁊ valefaciētes cū magno gaudio recesserūt. ⁊ p aliā viā reuersi sunt ī regionē suam.

Quid aūt de auro isto factū putas qđ erat sic magni valoris? Nunq̄d dña reseruauit sibi. vl' depositū fecit. vel nunquid emit domos. agros ⁊ vineā? Absit. nō curat de talibus paupertatis amatrix. Zelans g̃ dña fortiter ꝑ paupertate. ⁊ intelligēs filij volūtatez tā int⁹ docent⁹ q̄ foris signa oñdent⁹. quia vultū forte auertebat ab auro ⁊ vilipenderat. totū infra paucos dies paupib⁹ erogauit. Graue em̄ erat sibi sarcinā tenere vl' deferre. Uñ sic ista totalit' expenderat. ꝙ qñ ītrauit in tēplū nō habuit vnde vnū agnuz emeret quē offerret ꝑ filio. sed emit turtures vel colūbas. Unđ rōnabile ē credere ꝙ magna fuit oblatio magoꝝ. ⁊ ꝙ dña zelans paupertatē (qꝛ plena caritate) dedit eā pauperib⁹. Uides p̄coniū paupertatis. ⁊ in duobus h̄ attēde. Primo qꝛ hodie puer ih̄s elemosynā recepit vt paup ⁊ etiā mr̄ sua. Secūdo qꝛ nō solū nō curabāt acq̄rere vl' congregare. sed etiā q̄ dabant retinere nolebāt Semp in eis crescebat desideriū paupertatis. Sed nunq̄d circa hūilitatē aliq̄d attendisti. Si bñ aduertit' etiā hūilitat⁹ cernit' ꝑfunditas. Sūt em̄ qui se viles ⁊ abiectos reputāt in aīo suo. ⁊ in ocul' suis nō extollunt'. sed nō sic esse volūt in ocul' alioruz. nec patiunt' vilipendi ab alijs vl' derideri. ⁊ suā vilitatē vel defect⁹ nolūt alijs innotescere ne vilipendant'. Non sic fecit hodie puer ih̄s oīm dñs. q̄ ⁊ alijs suos defectus vilia patēre voluit. ⁊ nō paruis aut paucis. sed magnis ⁊ multis. s. regib⁹ ⁊ socijs eoꝝ q̄ pluribus. Et ī tali casu ⁊ tpe in q̄ multū erat timendū. Nam cū illi venirēt vt inuenirēt regē iudeoꝝ quē etiā deū esse putabāt. dubitare poterāt ne talib⁹ de ipo visis. reputātes se fatuos ⁊ delusos. recederēt sine fide ⁊ deuotiōe. sed nō dimisit hūilitat⁹ amator. dans nob̄ exēpluz ne sub spē alicui⁹ appent⁹ boni recedamus ab hūilitate. Et ꝙ discam⁹ etiā ī alioꝝ ocul' viles ⁊ abiecti velle apparere.

De mora dñe apud p̄sepe. Cap. xj.

Expeditis igit' mag⁹. ⁊ v̄sus patriā suam regressis ⁊ totis eoꝝ oblatōnib⁹ erogat⁹. adhuc stat dña mūdi cū puero suo ih̄u. ⁊ nutricio suo sctō sene Joseph apud p̄sepe in illo locello patienter vsq̄ ad q̄dragesimā diē. ac si esset q̄daz ml'r alia de ꝓpl'o. ⁊ puer iesus eēt hō pur⁹. ⁊ indigerēt legis obs̄uatiōe. Sz qꝛ nolebāt p̄rogatiuas singl'ares legē obs̄uabāt vt ceteri. Nō sic faciūt multi q̄ in cōi ꝯgregatōe degentes sibi speciales p̄rogatiuas exigūt fieri. ⁊ ab alijs tāq̄ honorabiliores volūt in talib⁹ discerni. sed h̄ nō patit' hūilitas v̄a. Stabat g̃ domina more aliaꝝ. dictā diē expectās ingressura in tēplū. Stabat vigilās ⁊ attēta sup custodia dilecti filij sui. O de⁹ cū q̄nta solicitudīe ⁊ diligētia ip̄m gubernabat ne ī minimo eēt defect⁹. Cū q̄ta etiam reuerētia ⁊ cautela ⁊ q̄ timore ip̄m ꝯtrectabat quē sciebat esse deū suū ⁊ dñm suū. flexis genib⁹ accipiebat ⁊ īponebat eū in cunis. Cū quāta etiā iocūditate ⁊ cōfidētia. ⁊ auc̄te materna ip̄m amplexabat'. osculabat'. stringebat dulcit'. ⁊ delectabat' in eo quē sciebat esse filiuz suū. q̄ sepe curiose intuebat' euz in vultu. ⁊ singul' partib⁹ ei⁹ sacratissimi corpis. q̄ seriose ac pudent' tenella mēbra fascina cōponebat. Sic em̄ fuit hūillima. sic fuit ⁊ prudētissima. Uñ in singul' officijs ⁊ obsequijs vigilanti ⁊ dormiēti sedule mīstrabat. nō solū infantulo sed grādeuo. O q̄ libent' eum lactabat. Uix fieri potuit q̄n magnā etiam alijs femīs inexptā dulcedinē in tal' filij lactatiōe sentiret. Sz ⁊ de sctō sene Joseph refert Berñ. se credere ꝙ pueꝝ ih̄m sup genua sua tenēs eidē freq̄nt' arrisit. Stante g̃ dña apud p̄sepe. sta ⁊ tu cū ea iuxta p̄sepe. ⁊ delectare freq̄nt' cū puero iesu. qꝛ v̄tus exit ab ip̄o. Quelibet aīa fidelis ⁊ maxīe religiosa ꝑsona. a die natiuitat⁹ dñi vsq̄ ad purificationē deberet saltē semel in die apud p̄dictum p̄sepe dñam visitare. adorare pueruz ih̄m ⁊ mr̄em ei⁹. affectuose meditari de paupertate. hūilitate ⁊ benignitate ip̄oꝝ.

De purificatiōe beate v̄ginis. Ca. xij.

Adueniente aūt q̄dragesima die ꝓut in lege statutū erat. exijt dña de stabulo tū puero iesu ⁊ ioseph. ⁊ iuerūt de bethleem in hierl'm q̄ sunt q̄nq̄ vel sex miliaria. vt s̄m legē sisterēt eū dño. Uade ⁊ tu cū eis ⁊ iuua portare pueꝝ. ⁊ ꝯspice attēte singula q̄ dicunt' ⁊ fiunt. q̄ deuotissima sunt. Adducūt g̃ dñm tēpli. ad tēplū dñi. Cunq̄ intrassent templuz. emerunt duos turtures. aut duos pullos columbaꝝ vt offerrent ꝑ

eo sicut p pauperib⁹ fiebat. Et q̄ erāt pauperi/
mi. credēdū ē magis de pullis colūbar. q̄ z
p minori p̄cio iueniunt. z iō in lege ponunt
in vltīo loco. z euāgelista tacet de agno qui
erat oblatio diuitū. Et ecce symeon iust⁹ in
spū venit in templū. vt sic rēsuz accepat. vide/
ret xp̄m dñi. Cū aūt festinant veniēs vidis/
set eū. statī cognuit eū. pphetico spū. z accele/
rans genuflexit z adorauit eū inter brachia
mris. Puer aūt būdixit eūs. alpiciēs mrez
inclinauit se. oñdens se velle ad eum ire. q̄
mr intelligēs q̄uis admirās. porrexit euz
symeoni. Ille aūt gaudent⁹ z reuerent⁹ in vl/
nis suis eū recipiens surrexit. bñdicēs deū
z dixit. Nūc dimittis fuū tuum dñe z̄c. Deīde
de passiōe ip̄i⁹ pphetauit. Supuenit z ipa hoza
pphetissa anna z adorās eū. sil⁹ d ipo loq̄batur.

Maria vero de his admirās. oīa p̄ fuabat
in corde suo. Deinde puer ihs extēdēs bra/
chia ysus mrem. ad eā redijt. Postea vadūt
ad altare. pcessionē facientes q̄ hodie repre/
sentat⁹ p vniuersuz mōm. hcedūt alacrit⁹ illi
duo venerabiles senes. s. Joseph z symeon
tenētes se p man⁹. z cū exultatōe magna iu/
bilantes z psallētes. Confitemini dño q̄m
bon⁹ q̄m in sec'm z̄c. Fidelis dñs in oībus
verb⁹ suis z̄c. Q̄m h est dñs de⁹ nr ineternū
z in seculū sec'i. ipe reget nos in sec'a. Su/
scepim⁹ de⁹ miam tuā in medio templi tui.
Sequit⁹ mr portās regē ihm. z anna associat
eā. vadēs ex latere cū reuerētia iubilans. et
ip̄a gaudio indicibili laudās dñm. Ab istis
g̃ fit pcessio. paucis q̄dez sed valde magnis.
repñtantib⁹. q̄ de oi genere hoim sunt int
eos. de masculis z femīs. senib⁹ z iuvenib⁹.
virginib⁹ z viduis. Cū aūt puenerūt ad al/
tare. mr cū reuerētia genuflexit z offert di/
lectissimū filiū suū deo p̄ri suo dicēs. Acci/
pite p̄ excellētissime vnigenitū vrm. quem
fm mādatū vīe legis vob offero. q̄ p̄moge/
nit⁹ mris est. Sed rogo p̄ vt eū mihi red/
datis. z surgēs dimisit ip̄m super altare. D
de⁹ q̄lis est oblatio ista. nunq̄ a sec'o tal' fa/
cta fuit nec fiet. Respice bñ singula. Stat
puer ihs sedēs sup altare. sic q̄libet ali⁹ pue/
rulus. z facie matura respexit mrem. z alios.
z humilit⁹ et patient⁹ expectat q̄d deinceps
fieri debeat. Adducunt⁹ sacerdotes z redi/
mit⁹ dñs oīm tanq̄ fu⁹ q̄nq̄ siclis more ali/
orū. Sicus erat gen⁹ monete. q̄bus a ioseph
sacerdoti solutis. mater letant⁹ reaccepit fi/
liū. Accepit etiā de manu ioseph p̄dictas a/
ues vt eas offerat. z genuflectēs z tenēs eas
in manu sua. eleuat⁹ ocul⁹ z in celū porrect⁹
eas obtulit dicēs. Accipite clemētissime p̄r
bāc oblatiōnē z munusculū. z p̄mū donum
q̄ paruul⁹ vī vob hodie de sua pauptate p̄/
sentat. Sed z puer ihs man⁹ suas ad aues
porrigēs. oc'os ad celū leuauit. z nōduz lo/
quēs gestib⁹ vna cū mre offerebat. z posue/
rūt eas sup altare. Vidisti q̄les sūt obla/
tores isti. mr z filij. Nunq̄d potuit talis ho/
stia q̄uis pua repudiari. Absit. sed pot⁹ p
man⁹ angelor⁹ fuit in sup̄ma curia p̄ntata z
valde acceptata. ita q̄ tota curia iubilās ex/
ultauit. Postea ego sctā discessit de hierlm
z visitauit Elyzabeth. volēs videre iobem
p̄ suscq̄ de partib⁹ illis discederet. Vadet tu
sp cū ea q̄cūq̄ ierit. z adiuua portare iesum
Cū g̃ veniss̄et ad cā. festū magnū fecerūt. et
maxie de pueris suis. Sed z pueri lerabāt
ad inuicē. z iob⁹ q̄i intelligēs reuerēter se
bēbat erga ihm. Accipe z tu reuerent⁹ iobez
q̄ hic puer magn⁹ corā dño. si forte bñdi/
xerit tibi. Aliq̄b⁹ aūt diebus ibi mora p̄tracta.
discedūt volēres ire nazareth. Si aūt in p̄/
dictis vis informari. de būilitate z paupta/
te p̄siderata oblatiōe z redēptōe ac legis ob/
seruatiōe. de facili potes aduertere.

Tercia feria.

De fuga dñi in egyptū. Lap'm. xiij

Cum ergo per/
gerēt ysus nazareth nescientes
adhuc sup h p̄silio dñi. z q̄ he/
rodes pararet se ad necē pueri
iesu. Angel⁹ dñi appuit ioseph i somnis di/
cens ei. vt cū puero z mre fugeret i egyptū.
q̄ herodes volebat aīam pueri p̄dere. Jo/
seph vero euigilās z excitās mrem. dixit ei.
Ip̄a incōtinēti surgēs. nulla mora p̄tracta
voluit iter arripe. p cussa eīm sunt ad bāc vo
oīa viscera ei⁹. z circa filij sui salutez nolebat
negligēs inueniri. Ergo de nocte incōtinē/
ti ceperūt ire ysus partes egypti. Cōspicer
meditare p̄dicta z infra scpra. z quō pueri
ihm dormientē ele uāt z p̄patere ip̄is. z at/
tende h diligent⁹. q̄ multa bona p̄siderare
potes in pñti negocio Prio p̄sidera quō
admodū dñs in sua p̄sona suscepit aliq̄n p/
spera. aliq̄n aduersa. Et cū sil⁹ tibi p̄tigerit.
nō sis impatiēs. Nā iuxta montē inuenies
vallē. Ecce eīm in natiuitate sua xp̄s magni/
ficat⁹ fuit a pastoribus tāq̄ de⁹. z p̄ post partuz

parū circūcisus fuit tanq̄ pctōr. deinde ve/nientes magi eū plurimum honorauerūt. z nihilomin⁹ ipe in stabulo remanens stabat iné bestias z plorabat vt cuiusdā homūcu/li filꝰ. postea pñtat⁹ erat in tēplo quē multū cernerūt symeon z anna. z nūc ab anglo dr q̄ fugiat in egyptū. z de multꝫ talib⁹ poterꝫ in vita sua ꝓpendere q̄ ad nr̄am instructio/nē possum⁹ retorq̄re. Cū g ꝓsolationez ha/buerꝫ tribulationē expecta. z ecōtra. Uñ in eis nec certolli nec frāgi debem⁹. Dat enim dñs ꝓsolatōes ad spem sublenādā ne defīi/amus. Et tribulationē ad hūilitatē ꝓuan/dā. vt cognoscētes miseriā nr̄am sp i suo ste/mus timore. Ad nr̄am g instructōnē hec fe/cisse meditemur. z etiā vt se diabolo occul/taret Scdo ꝓsidera circa dei beneficia z ꝓsolatōes q̄ q̄ ea pcipit nō dz se pferre non pcipienti z q̄ nō pcipit nō deīciak anio. nec bñ inuideat. Hoc dico. qz angelorꝫ locuti/ones fiebāt ioseph. z nō mr̄i. cum tm̄ lōge ea esset inferior. Itē z q̄ pcipit licet nō pcipiat p suo velle. nō dz esse ingrat⁹ nec murmura/re. cū etiā ioseph q̄ tant⁹ erat apud deū non palā sed i somnis tales allocutiōes pcepit.

Tercio ꝓsidera quō deꝰ pmittit suos p/secutōib⁹ z tribulatōib⁹ vexari. Tūc em̄ ma/gna erat tribulatio mr̄i z ioseph. cū viderēt puerꝫ ad occisionē q̄ri. q̄d em̄ graui⁹ audire poterāt? Et erat eis in ꝑ tribulatio magna. qz licet scirēt eū filiū dei esse. tm̄ poterat sen/sualitas eorꝫ turbari z dicere. Dñe de⁹ om/nipotēs. q̄d opus ē q̄ iste tu⁹ filius fugiat? Nō potes hic eū defendere? Et etiā in hoc erat tribulatio q̄ in trā longinquā ꝓporte/bat eos ire q̄ā ignorabāt. z p vias aspas cuz ēnt inhabiles ad eūdū. Dña ppt̄ iuuētutē. ioseph ꝓpter senectutē. ipe etiā puer quē portare hēbāt vix erat duorꝫ mēsiū. z pegri/nari hēbant in trā aliena. z paupes q̄i nihil hñtes. Qa em̄ ista sunt afflictōis materia. Ta g cū tribulatꝫ patiētiā habe. nec credaꝫ sibi ab eo ꝓuilegiū dari. q̄d nec sibi tribuit nec mr̄i. Quarto ꝓsidera benignitatē dñi. Uides em̄ quō z q̄cito pſecutionē patit̄. et fugā de tra natiuitatꝫ suc. z tā benigne cedit furori illi⁹ quē poterat ꝓdere in momento. Profunda ē hec hūilitas. z patiētia magna Nolebat em̄ sibi vicē reddere nec offendere eū. sz fugiēdo insidias ei⁹ vitare. Sic z nos facere tenemur. obiurgātib⁹. s. vel reꝓbēdē/tib⁹ vel plequntib⁹ nō resistere. vel de ipis vin/dictā expetere. sz patienk eos portare z ipo/rū furori cedere. z q̄d plus est p eis orare. vt alibi dñs i euāgelio docet. Fugiebat ergo dñs ante faciē fui. imo potius fui diaboli. Portabat eū mr̄ tenera z iuuenis valde. et sctūs ioseph multū senex in egyptū p viam siluestrē. obscurā. nemorosaz. asperā z inha/bitatā. p viā etiā valde longam. Dicit q̄ ad iter cursorꝫ sunt. xq̄. vel. xv. diete. p eis autē fuit forte iter duorꝫ mensiū z pluriuz. Ju/erunt em̄ vt dr̄ p desertū illud p q̄d transiue/rūt filij isrl. in q̄ steterūt. xl. annis. Sz quō faciebāt de victu secū portādo. Ubi etiam z quō de nocte q̄escebāt z bospitabank. Ra/ro em̄ domos i illo deserto iueniebāt. Cō/patere g eis. qz labor difficil⁹ z magn⁹. z lon/gus est tā ipis q̄ puero ihu. z vade cuz eis. z adiuua puerꝫ portare z fuias i oibꝫ in q̄b potes. Nō deberet videri nob labor p no/bisipis pniaz agere. p q̄b tantus labor ab alīs z a talib⁹ totiēs est assumpt⁹. De his aūt q̄ ipis in deserto z p viā ptigerūt qz pau/ca autētica inueniunk. referre nō curo. Cū g egyptū intrauerūt oia ydola ipi⁹ puincie corruerūt sic p Isaiā fuit ꝓphetatum. Jue/rūt ergo ad q̄ndā ciuitatez q̄ vocak Helio/polis. z ibidē aliquā domunculā ꝓducētes habitauerūt ibidē p septē annos tāq̄ pegri/ni z aduene. paupes z egeni. Sed hic oc/currit pulchra pia z cōpassiua valde medi/tatio. Aduertas bñ q̄ sequunk. Unde em̄ z quō viuebāt isti tāto tpe? Nunq̄d mēdica/bāt? Legik autē de dña q̄ colo z acu q̄rebat sibi z filio necessaria. Suebat ergo et fila/bat mūdi dña. pauptatꝫ amatrix. Multuz p oēm modū isti pauptatē dilexerūt. z eidē pfecte vsq̄ ad mortē fuauerūt fidē. Sz nū/q̄d ibat ipa p domos petēdo pānū z alia in q̄b oparet? Oportuit em̄ h̄ p vicinia i notes/cere. alias vacasset a talib⁹ opib⁹ qz ille mu/lieres nō poterāt diuiare. Sed z cū ihs ce/pit esse q̄nquēnis vl̄ nō. Nunq̄d z ipe porta/bat ambasiatas mr̄is. petēdo p ipa ea in q̄/bus opari valeret? Nō em̄ hēbat aliū scuti/ferū. Sed z nūq̄d reportabat opa facta. pe/tens expte mr̄is. solutionē z pciū? Nōne in talib⁹ erubescebat puer ihs. fili⁹ dei altissi/mi. z etiā mr̄ ipm mittēs? Sz q̄d si aliq̄ries dū opus reddidisset z pciū peteret mr̄ aliq̄ supba. rixosa z loquax. iniuriose rñdit. op⁹ factū accepit. eū sine pcio expulit. z sic vacu⁹ domū redijt. O q̄t z q̄nte fuit iniurie adue/

nis. q̄s dñs vitare nō venit sz suscipe. Quid etiā si aliq̄n domū rediens. z famē patiens. more puerorū petīt panē. nec vnō daret habuit mr̄. Nōne in his z sil'ib⁹ totalit̄ ꝓcutiebant viscera sua. Cōsolabat' ꝛ̄bis filiū suū. ope vt poterat. ꝓcurabat. z sibi forte aliq̄n subtrahebat de victu vt filio reſuaret. Hec z his sil'ia de puero ihū meditari potes. dedi tibi occasionē. Tuꝛo sic videbit' extēdas z pseq̄ris. sisz paruula cū paruulo ihū. nec parui pēdas talia būilia. z q̄ puerilia videt' meditari de ipo. Uident' em̄ dare deuotionē. augere amorē. accēdere feruorē. inducere cōpassionē. puritatēz simplicitatē ꝓferre. z hūilitatz z pauptatz vigorē nutrire z ꝓservare. familiaritatē z ꝓformitatem facere. ac spem eleuare. Hā ad sublimia ascendere nō valem⁹. sed qō stultū dei est sapiēt⁹ ē hoīb⁹. z qō infirmū. potēt⁹. Uidet' etiā taliuz meditatio supbiā tollere. cupiditatē eneruare. ac curiositatē ꝓfundere. Uides q̄t bona inde ꝓueniūt. His g̃ vt dixi cū paruulo paruula. z cū grādescēte grādescas. sp tñ būilitate ꝓfuata. z seq̄ris eū q̄cūq̄z ierit. z intueaꝛis faciē ei⁹ sp. Sed nunq̄d in supiozib⁹ attendisti. q̄s laboꝛiosa fuerit eoꝝ pauptas. z q̄s verecunda. Et si ex ope manuū victū q̄rere oportebat. q̄d de vestimētis dicem⁹. q̄d de vtensilib⁹. s. lectz z alijs intra domū opoꝛtunis. Nunq̄d duplicia hēbāt. nunq̄d superflua. nūq̄d curiosa. Hec ꝺ pauptatē sunt. et iō etiā si hr̄e posset nollet ea pauptatz amatrix. Sed z nūq̄d dña suendo vl' alias operādo. faciebat more q̄rūdā opa curiosa. Absit. Faciat hec q̄ tp̄s p̄dere nō curat. Nō ei poterat ipa in tāta posita egestate tp̄s in vanis expendere. sed nec alias fecisset. Est ei piculosissimū viciū. z maxīe tpib⁹ nr̄is. Uis videre quō. Attēde p̄mo quō tp̄s ad laudē dñi ꝓcessum. expendit' ꝺ ipm in vanis. multū em̄ pl⁹ de tpe occupat q̄s expediat curiosum op⁹. z ꝟ malū est valde. Scō qꝛ facienti est cāvane gl'e. O q̄tiens aspicit. recogitat z mente reuoluit. etiā qñ nō opat'. z etiā qñ dz dīnis intēdere. vt pulchꝝ op⁹ faciat. z extinde se reputat et vult reputari. Tercio qꝛ ei cui facit est cā supbie. tali ei oleo ignis supbie nutrit' z magz accēdit'. Sic ei rudia z grossa sunt būilitatz fomēta. sic ista supbie Quarto qꝛ ē materia retrahēdi aiam a deo Hā iuxta btm̄ Greg⁹. Tanto q̄s a superno amoꝛe diliūgit' q̄nto inferi⁹ delectat'. Quinto qꝛ est ꝺcupīa oculoꝝ. de trib⁹ vnuꝝ ad q̄ oīa pctā de mūdo reducunt'. Ad nihilū ei talia curiosa valēt. nisi vt extinde oculi vane pascant'. Quotiēs aūt q̄s in talib⁹ delectabilit' evane oc'os pascit tā q̄ facit. q̄s q̄ poꝛtat z vtit'. totiēs offendit. Detto qꝛ mꝛoꝝ alioꝝ est laq̄us z ruina. nā talia respicientes. multis modis offendere p̄nt. Uel malū exemplū ꝯndo. vl' delectabilit' aspiciēdo. vl' simile ꝺcupiscēdo vl' iudicādo vl' murmurā do vl' detrahēdo. Cogita g̃ q̄tiēs de⁹ offendi p̄t anteq̄z illa curiositas sit deleta. de oībus aūt illis ipe q̄ tale op⁹ facit est cā. Und etiā si tibi dicerē q̄ talia p me faceres. k' certissime scires me talib⁹ vti velle. tu facere nō deberes. qꝛ nulla de cā pctō ꝓsentiendū est z ab offensa dei est omnib⁹ modis abstinēdum. Quanto g̃ magz offendis si tuo motu ad solā cōplacentiā facis. volēs magz placere creature q̄s creatoꝛi. Hec igit' facūt q̄ secularit' viuūt. Talia em̄ sunt ornamēta mūdi z blasphemia dei. Sed q̄ in puritate cōscientie viuere intēdit. miroꝝ quō hec facere audet z se hac fece fedare. Uides q̄t mala ex tali curiositate ꝓueniūt. Adhuc est aliud malū z peius. s. q̄ curiositas directe obuiat pauptati. Et vltra oīa p̄dicta est etiā ꝟ q̄ leuis z vani z incōstantz animi ē indiciū. Hec aūt oīa de curiositate dixi. vt tu curiosa deuites. Ab ipis igit' tā faciēdis q̄s vtendis tāq̄z a venenoso serpēte oīno abstinere curato. Nō tñ intelligi dz q̄n aliq̄n liceat facere opa pulchra. z potissime in his q̄ dīno cultui mācipant'. In q̄bꝫ tñ oīno ꝺordinata affectio. intētio z delectatio sūmope cauenda est. z ab aīo sollicite longe ꝓpellenda.

De hac aūt curiositate sic dicit Bernū. i sermonib⁹ ad clericos ca. xij. Spectacula vana. rogo q̄d coꝛpi p̄stāt. q̄d ve aīe ꝓferre vident'. nā certe nihil in hoīe cui curiositas p̄sit inuenies. friuola. p̄sus z inanis ac nugatoria ꝓsolatio. z nescio q̄d illi duri⁹ imꝑcerniſi vt sp bēat q̄d req̄rit. q̄ iocūde q̄tis p̄ fugitās. curiosa inq̄rendi delectat'. Sz rediēam⁹ ad dñam in egyptū. a q̄ digressionē fecim⁹. ꝓpter maledictū curiositatz viciū. et ꝓspice ipam i laboꝛib⁹ suis. suendo z filādo. texendo. quō facit ea fidelit'. būilit' z sollicite. hūs nihilomin⁹ diligentissimā curā super filio suo. z sup gubernatione dom⁹. necnon vigilijs z oꝛōib⁹ iuxta posse ē sp intēta. Tu g̃ toto affectu eidē cōpatere z ꝓsidera q̄ nō

habuit oīno grat̄ regnū dei dn̄a regni. Sed ⁊ illud forte ꝯtingebat freq̄nt̄ ꝙ aliq̄ue bone matrone vidētes ei⁹ pauptatē. aliq̄ trāsmittebāt eidē. q̄ hūilit̄ ⁊ cū gr̄aꝝactiōe recipiebat. Sed ⁊ sctūs ioseph senex aliq̄d opabatur i arte lignaminis. Undiq̄ꝫ igit̄ occurrit cōpassiōis materia. cū q̄ tandē cū aliquam morā cū ea ꝯtraxer̄ pete licentiā recedēdi. ⁊ bn̄dictōe recepta p̄mo a puero ih̄u. deinde a mr̄e. postea a ioseph/genib⁹ flexis cū lacrimis ⁊ cōpassione magna. valefacias eis. q̄ꝛ tāq̄ꝫ exbāniti ⁊ exules a patria sua sine aliq̄ cā remanēt ad pegrinādū ibidē p septē annos. in sudore sui vultus victuri.

De reditu dn̄i ex egypto. Ca. xiiij.

Completis septē ānis q̄b⁹ ielis pegrinat⁹ est i egypto. angel⁹ dn̄i appuit ioseph in somnis dicēs. Tolle puerū ⁊ mr̄em ei⁹. ⁊ vade in t̄rā isrl̄. Defuncti ei sunt q̄ q̄rebāt aīam pueri. Qui accepit puerū ⁊ mr̄em ei⁹ ⁊ redijt in t̄rā isrl̄. ⁊ cū puenit ibi. audiēs ꝙ archela⁹ fili⁹ herodis regnaret ibi. timuit illo ire. Et iteꝝ admonit⁹ ab angelo iuit i galyleā ciuitatē nazareth. Fuit aūt redit⁹ ei⁹ circa festuꝫ ephie. s. scd̄a die put in martilogio legit̄. Vides etiā hic sic̄ fuit tactuꝫ in supiori tractatu. quō dn̄s dat ꝯsolatiōes ⁊ reuelatōes p partes. ⁊ non ita plenas vt appetit⁹ exposceret. qd̄ ex duob⁹ i h̄ facto ꝑpendere potes. Tū q̄ꝛ in somnis nō palā vt tibi dixi. tū etiā q̄ꝛ nō vna vice sel̄ sed p duas vices ei dixit ad quē locū ire deberet. Et dicit glo. ꝙ h̄ fecit dn̄s q̄ꝛ ex freq̄nti visitatōe q̄s certior reddit̄. Vn̄ q̄lescūq̄ꝫ sunt nob̄ debēt videri magne. ⁊ inde simus grati. q̄ꝛ sp ex pte sua facit qd̄ nob̄ vtili⁹ esse cognoscit. Nūc aūt circa dn̄i reditū insistamus. Circa quē diligent̄ attēde. q̄ꝛ pia est h̄ meditatio valde. Redeas g̊ in egyptuꝫ gr̄a visitādi pueꝝ ih̄m. quē cū extra int̄ pueros forte inuener̄. ipe te vidēs occurret tibi. q̄ꝛ benign⁹ ⁊ affabilis ⁊ curial̄ est. Tu vero genuflectens osculer̄ pedes ei⁹. ⁊ post int̄ brachia ip̄m suscipias ⁊ aliq̄ntulū cū eo q̄escas. tandē forte dicet tibi. Data est nob̄ licentia in t̄rā nr̄aꝫ. ⁊ cras hinc recedere debemus. bona hora venisti. q̄ꝛ redibis nobiscuꝫ. cui alacrit̄ rn̄deas. te ex h̄ multum gaudere. ⁊ ꝙ eū optas seq̄ q̄cunq̄ꝫ ierit. ⁊ in his collocutionib⁹ delecter̄ cū eo. Dixi iā tibi. ꝙ hmōi q̄ puerilia vident̄ meditari. multū valēt. ⁊ postea ad maiora trāsmittūt. Postea ducet te ad mr̄em. ⁊ curialit̄ honorabit. tu ꝟo genuflectens. fac ei reuerētiā ⁊ sctō seni ioseph. et req̄escas cū eis. Mane seq̄nti die videb̄ aliq̄s bonas matronas de ciuitate. ⁊ etiaꝫ homines veniētes ad sectandū eos vsq̄ꝫ extra portā ciuitat̄, ꝓpter placabilē ⁊ sctām ꝯuersationē ip̄oꝝ. Predixerāt ei discessuꝫ suū p viciniā p plures dies. Primū q̄ꝛ nō ē ꝯueniens ꝙ subito q̄i furtim inde recederēt. secus tn̄ fuit qn̄ venerūt in egyptū. q̄ꝛ timuerūt mortē pueri. Incipiūt em̄ recedere ⁊ ioseph cū homib⁹ p̄cedit. ⁊ dn̄a sequit̄ a longe cū matronis. Tu vero accipiēs pueꝝ p manū vade in medio an̄ mr̄em. nā ip̄m post se nō dimittet. Cū aūt sūt extra portā. ioseph nō se patit̄ ampli⁹ sociari. Tunc vero aliq̄s ex illis diues cōpatiēs pauptati eoꝝ. pueꝝ vocat vt aliq̄s ei denarios tribuat p expensis. Verecundat̄ puer accipe. tn̄ pauptatis amore manū parat. pecuniā accipit verecūde ⁊ gr̄as agit. sic ⁊ plures fecerūt. Vocatur etiā a matronis. ⁊ sil̄r faciūt. Nec min⁹ hic mr̄ verecundat̄ q̄ꝫ fili⁹. Verūtn̄ hūilit̄ gr̄as eis egit Vere hic eis cōpati potes. cum ille cui⁹ est t̄ra ⁊ plenitudo ei⁹. p se ⁊ mr̄e ⁊ nutricio suo sic pauptatē artā elegerit. ⁊ in tanta penuria vixit. Multū in eis relucet paupertas sctissima. ⁊ nob̄ amabilē ⁊ imitabilē oñdunt. Tandē gr̄as agētes eis valefaciūt oīb⁹. ⁊ suum arripiūt iter. Sed quō redibit puer ih̄s adhuc tener infantul⁹. difficilior em̄ mihi videt̄ redit⁹ q̄ꝫ accessus. nā qn̄ venit in egyptuꝫ ita paruulus erat ꝙ portari poterat. nunc aūt sic magnus est ꝙ portari non p̄ualet. et sic paru⁹ ꝙ p se ire nō potest. Sed forte aliquis ex illis bonis viris dedit vel accomodauit aliquē asellū sup queꝫ ire posset. O puer egregie ac delicate. rex celi ⁊ terre quātū laborasti p nob̄. ⁊ q̄ꝫcito cepisti. Bene ꝓph̄a i vr̄a p̄dixit ꝑsona. Paup sum ego ⁊ in laborib⁹ a iuuentute mea. Penurias magnas. labores arduos. ⁊ afflictiones corpis ꝯstantissime assūpsist̄. habuistis vosip̄os q̄i odio p amore nr̄o. Certe solus hic labor de q̄ nunc tractam⁹ ad plenā redemptionē sufficere debuisset. Accipe ergo puerū ih̄m ⁊ pone sup asellū. ac fideliter ducas eū. ⁊ cum descēdere voluerit letant̄ eum in brachijs suscipias ⁊ aliq̄ātuluꝫ teneas. saltē quousq̄ꝫ veniat mr̄ ei⁹. q̄ aliq̄ntulum tardius siue plani⁹ ambulat. tūc puer ibit ad eam. eritq̄ꝫ mr̄i requies magna. re-

ceptio filij. Vadunt g̃ z trãseunt p̃ desertuz
p̃ qõ venerũt. z in ipo itinere sepe poterãt eis
cõpati. hũtes parũ q̃etis. z respice eos fati
gatos. z ex labore deuictos tã de die q̃ de
nocte. Cũ aũt fuerũt ꝓpe finẽ deserti inue
nerũt iohem baptistã. q̃ iam ibi pniam age
re cepat. cũ tñ nullũ hr̃et pctm̃. Dicit̃ q̃ lo
cus iordanis in q̃ iohes baptizauit est ille
vnde transierũt filij isrl'q̃ venerũt de egy
pto p̃ dictũ desertũ. z q̃ ꝓpe illũ locuz in ipo
deserto iohes pniam fecit. Vñ possibile est
q̃ puer ihs inde trãsiens in reditu suo inue
nit eũ ibidẽ. Mediteris g̃ quõ suscepit eos
alacrit̃. z ibi aliquãtulũ subsistẽtes comede
rũt cũ eo illa cruda cibaria. Tandẽ in men
sa recreatione spũs habita. valefecerunt ei.
Tu aũt z in aduentu z in recessu genuflecte
iobãni. deosculãs pedes eius. bñdictionez
petens z ei te recõmẽdans. excellẽs ei z val
de mirabilis a cunabilis est puer iste. Ipse
em̃ fuit p̃m⁹ heremita z p̃ncipiũ z via religi
ose viuere volentiũ. Fuit ꝑgo purissimus.
fuit p̃dicator pmarim⁹. fuit plus q̃ ꝓpha. fu
it etiã martyr gl'iosus. Postea transeuntes
iordanẽ applicauerũt ad domuz elyzabeth.
vbi magnũ z iocundũ festũ factũ fuit inter
eos Et ibidẽ audiẽs ioseph q̃ archelaus fi
lius herodis regnabat i iudea. timuit. z ad
monit⁹ in somnis ab angelo iuerũt in galy
leã in ciuitatẽ nazareth. Ecce reduxim⁹ pu
erũ ihm̃ de egypto. z eo reuerso ꝑcurrũt so
rores dñe. z alij ꝑsanguinei z amici ad visi
tandos eos. Ipi aũt in nazareth q̃escunt. z
paupem vitam ducũt. Extinde aũt vsq̃ ad
duodecimũ etat̃ annuz pueri ihu aliq̃d nõ
legit̃ de ipo. Dicit̃ tñ z verisimile est q̃ ad
huc ibi est fons de quo puer ihs deferebat
aquã mr̃i. Faciebat em̃ hmõi fuitia matri
hũilis dñs. nõ em̃ hẽbat aliuz seruientem.

Potes etiã hic meditari q̃ cũ mr̃e ꝓpria
sez sorore dñe veniebat iohes euãgelista. q̃
tũc erat ãnoz q̃nq̃. Nã legit̃ de ipo q̃ obiit
anno a passione dñi. lxvij. etatis ꝯo sue an
no. xcviij. z sic tpe passionis dñi hẽbat. xxx.
annos. cũ dñs hr̃et. xxxiij. vel paz plus. Cũ
ergo in hoc reditu domin⁹ esset. vij. annoz.
iohannes erat q̃nq̃. Intuere itaq̃ ipos stã
tes simul z cõuersantes sicut dominus da
bit tibi. Hic enim fuit postea ille discipul⁹
quẽ familiari⁹ diligebat iesus.

Quõ puer iesus remansit in hierusalẽ.

Capitulum. xv.

Cum aũt esset annorũ. xij. ascẽdit cũ
parẽtibz in hierl'm ꝑm ꝯsuetudinez legis
z p̃ceptũ diei festi. z durabat p̃ dies
octo. Laborabat g̃ etiã nũc puer ihs itine
ribz longis. z vadit vt honoret p̃rem suũ ce
lestẽ in festis suis. Est em̃ amor sũm⁹ inter
p̃rem z filiũ. sed maior erat ei afflictio. z do
lor cordis acerbior. de inhonoratiõe p̃is
in pctõz multiplicũ cõmissiõe q̃ de hono
re parentis z exterioris pompe festi letitia.
Stabat g̃ dñs legi obtuans legẽ. z inter ali
os ꝑuersans humilit̃ q̃i q̃libet aliq⁹ paupcu
lus. Consũmat̃ aũt diebz festis precedentibz
parentibz ipe i hierl'm remãsit. Attende hic
bene. z oibz q̃ dicunt̃ z fiũt te pñtem exhibe
as. Valde em̃ deuota materia z pficua est
hec. Dixi aũt iã tibi sup̃ ca. vj. in p̃ncipio q̃
nazareth vbi dñs hũitabat a hierl'm distat
xiij. vel. xv. miliaria vel circa. Cũ ergo mr̃ z
ioseph p̃ diuersas vias incedentes venerũt
in sero ad locũ. vbi dicta expleb̃at z vbi ho
spitari deberẽt. videns dña ioseph sine pu
ero quẽ cum ipo redisse credebat. querit ab
eo. vbi est puer. z iste ego nescio. non redijt
mecũ. tecũ em̃ eũ redisse credebam. Tũc il
la dolore vehementi cõcussa cũ lachrymis
dixit. nõ redijt mecũ. Video q̃ nõ bene filiũ
meũ custodiui. z velociter cepit irep̃ do
mos. z q̃ decent̃ potuit illo sero circuibat.
querẽs de ipo z dicẽs. Vidistis vos filium
meum? z vos vidistis ne filiũ meũ? z vir p̃ do
lore z ardore desiderij se sentiebat. Joseph
vero sequebat eandẽ cũ fletu. Quo non in
uento. qualẽ quietẽ habere poterant tuipa
cogita z maxime mater que ipm̃ artius di
ligebat. Et licet a notis cõfortaret̃. non ta
men poterat cõsolari. Quid em̃ erat p̃dere
iesum? Conspice bene ipam z vehemẽt cõ
patẽ. eiq̃ in angustia est ania sua. nunq̃ ex
quo nata fuit vsq̃ tunc fuit in tãta. Nõ ergo
turbemur q̃n tribulatiões habem⁹. cũ etiã
matri nõ pepcit dñs. Ad suos em̃ eas pmit
tit venire. z signũ sunt sue dilectõis. Nobis
aũt expedit eas habere. Tandẽ dña in ca
mera se recludens. ad oratiõnẽ z planctum
se cõuertit. dicẽs. O deus z pater eterne de
mentissime ac benignissime vobis placuit
mihi dare filiũ vestrũ. sed ecce p̃didi eum. z
nescio vbi sit. Reddite eũ mihi. O pater fol
lite mihi amaritudinẽ istã z oñdite mihi fili
um meum. Respicite p̃ afflictionez cordis
mei z nõ ad negligentiã meã. Incaute em̃

me habui. sed ignorãs feci. sed ꝓpter bonitatem vestrã reddite ipm mihi. qz sine ipso viuere nõ possuz. O fili dilectissime vbi es? quid est de te apud quẽ nũc hospitaris? Aũ quid ad patrẽ tuũ redisti in celũ? Scio em̃ q deus es z dei filꝰ. Sed quomõ mihi nõ dixisses? sed z nunq̃d insidiose ab aliquo es quesit? Scio em̃ q verus homo es ex me natus. z alias te ab herode quesituz in egyptũ portaui. Pater tuꝰ te ab oĩ malo custodiat fili mi. Indica mihi fili mi vbi sis z veniam ad te. vel tu redi ad me. parce mihi hac vice. qz nunq̃ amplius contiget mihi vt te custodiã negligent. Aunq̃d aliquã offensam feci tibi fili mi? ꝓpter quã ergo causaz recessisti a me? Scio q dolorẽ cordis mei cognoscis. O fili mi ne tardes venire ad me. Aunq̃ exquo natꝰ es vsq̃z modo sine te fui. comedi vel dormiui. nisi nunc solũ. mõ aũt sum sine te z nescio qualit hoc factuz sit. tu scis qz tu es spes mea. vita mea. z omne bonũ meum. z sine te esse nõ possum Indica g̃ mihi vbi tu es. z quomõ te valeã inuenire. Talibꝫ z similibꝫ dictis se mater p noctez angustiabat sup dilecto filio suo. Manevero sequẽti die tempestiue domũ exeũtes. querebant eũ etiã p circũstantia loca. nã p plures vias patebat redit. Sicut q̃ de senis vellet redire pisas. posset ire p podium bonichi z p colle z p alia loca. Die ergo sequẽti ibant p alias vias q̃rentes eũ int cognatos z notos. quo etiã tunc nõ inuento mat q̃si sine spe anxiabat z nõ poterat consolari. Tercia vero die redeũtes in hierusalem inuenerũt eũ in templo sedentez in medio doctorũ. tunc ipa videns eũ exhylarata q̃si reuiuiscens genuflexit z cũ lachrymis deo g̃as egit. Puer aũt iesus videns matrẽ venit ad eã. quẽ ipa inter brachia suscipiẽs et stringẽs z oscula dulciter. ponit vultuz ad vultũ. z tenẽs eũ in gremio suo aliquãtulũ cũ eo sic reꝛeuit. neq̃z em̃ tũc aliq̃d p teneritudine dicere potuisset. Postea respiciens eum dicit. Fili q̃d fecisti nob sic. ego z pr̃ tuus dolẽtes q̃rebam9 te. Et ille. q̃re me q̃rebat[ur] Nesciebatis q̃z i bis em̃ q̃ pr̃is mei sunt oz me eẽ? Quod verbũ illi nõ intellexerũt. Dicit g̃ ei mater. Fili volo q redeam9 ad domuz nostrã. nõ vis redire nobiscũ? Et ille. ego faciam q̃ placuerit vob. z redijt cũ illis nazareth. Vidisti g̃ afflictionem mr̃is in pdicto negocio. Sed q̃d fecit pdictꝰ puer i isto triduo. Conspice etiã eũ attente quomõ se reducit ad aliq̃ hospitale pauperũ. Etiã cũ verecundia petit se hospitari. z ibidẽ comedit z hospitabat cum pauperibꝫ iesus pauper. Conspice eũ sedentem inter doctores vultu placido. sapienti z reuerenti. z audiebat z interrogabat eos q̃si ignorans. quod ex humilitate faciebat. z etiã ne illi verecũdarent super mirabilibꝫ respõsis ei. Cõsiderare autẽ potes in pdictis tria valde notabilia. Primuz q q̃ deo vult adherere. nõ debet inter cõsanguineos ꝓuersari. sed ab eis discedere. Nam z puer iesus a se dimisit dilectissimã matrẽ. cum operibus patris sui intendere voluit. z etiã postea quesitus inter cognatos z notos inuentꝰ non fuit. Secundũ q qui spiritualiter viuit non miret si aliquãdo mente arida remanens videt sibi se esse derelictũ a deo. cum etiã matri dei hoc cõtigerit. Nõ ergo mente tabescat. sed diligent eum querat i sacris meditationibꝫ z bonis operibꝫ pstendo. z reinueniet eũ. Terciũ q non debet quis esse ꝓpũ sensus vl ꝓprie voluntatis. Naz cũ domin9 iesus dixisset q oportebat euz operibus patris intẽdere. mutauit consiliuz. z matris voluntatẽ secutus est. z recessit cuz ea z nutricio suo z erat subditus illis. In q̃ etiã admirari potes humilitatẽ ipius. de q̃ plenius infra primo dicemus.

Quid dominꝰ fecit a duodecimo anno vsq̃z ad tricesimũ annũ. Capm. xvj.

Reuersus ergo dominꝰ iesus a templo z hierusalẽ cum parentibꝫ suis i ciuitatẽ nazareth. erat subditus illis. z habitauit ibidem cũ eis ab inde vsq̃z ad pncipiũ tricesimi anni. Hec in scripturis reperit q̃ in toto isto tempore aliq̃d fecerit quod mirabile videt valde. Quid ergo meditabimur z imaginabimur ipm fecisse? Stetit ne dominꝰ iesus otiosus tãto tẽpore. vt nihil faceret dignũ recitatõe z scriptura? Si enim fecisset. cur non fuisset scriptum sicut reliqua facta sua? Omnino stupor videt. Sed attende hic bene. quia patenter videre poteris q̃ nihil faciendo fecit magnifica. Nihil enim de factis suis a mysterio vacat. sed sicut virtuose operabatur. sic virtuose tacebat. quiescebat. z se subtrahebat. Magister ergo summus aliquãdo docturus virtutes z viam vite. cepit a sua

iuuentute opa facere ꝓtuosa. sed mō mira/
bili ⁊ incognito. ac retroactꝫ tpib⁹ inaudito.
se vicz reddendo in ꝓspectu hoim inutilē ⁊
abiectū ⁊ insipientē. vt deuote ⁊ sine oīi te/
meraria assertiōe cogitari pōt. Nulla tū in
hac meditatōe tibi affirmo. q̄ p auctē sacre
scripture vel doctoꝝ sacroꝝ non ꝓbant. vt
etiā in ꝓncipio tibi dixi. Subtrahebat g̃ se
a ꝓspectio ⁊ ꝙuersatōe hoim. Ibat ad syna/
gogā (.i. eccīam) stabat multū tibi in oꝛone.
in loco viliori se ponēs. redibat domū. sta/
bat cū mīre. ⁊ aliqñ suū nutricium adiuua/
bat. ptrāsibat eundo ⁊ redeundo int hoīes
ac si nō videret hoīes. Mirabant cūcti cer/
nētes iuuenē tā speciosum nihil facere qđ
apparebat laude dignū. Expectabāt em̄ q̄
magnifica faceret. ⁊ opa ꝓbi viri. Cū em̄ pu/
er erat. pficiebat etate ⁊ sapia coꝝ deo ⁊ ho/
minib⁹. sed crescēs ⁊ ꝓueniens a. xij. āno vs/
q̄ .xxx. ⁊ vltra. nulla opa faciebat ptendētia
speciē aliquā ꝓbitatis ⁊ virilitatꝫ. stupebant
vehementer ⁊ deridebāt eū dicentes. Iste est
qđā inutil⁹. ipe ē idiota ⁊ hō de nihilo ⁊ stul/
tus ⁊ insipiēs. Nec etiā lr̄as discit. ⁊ int gen/
tes in ꝓuerbiū venit. q̄ erat grādis ⁊ captī/
uus. Et hūc viuendi moꝛē sic tenacit tene/
bat ⁊ ꝓtinuabat⁊q̄ apud oēs cōiter erat vi/
lis. ⁊ abiect⁹ reputabat. Qđ bñ ante q̄ꝓphe/
tā dictū fuit in ꝑsona ei⁹. Ego sum vermis ⁊
nō hō ⁊c. Vides g̃ qđ faciebat nihil facien/
do. reddebat se vilē ⁊ abiectū vt dixi oīib⁹.
sed an ꝑ tibi paꝛ videt. ipe qđē non indige/
bat sed ego. Certe in opib⁹ nr̄is nullū mai⁹
reputo nec difficiliꝰ cognosco. Ad altissimū
gradū mihi ꝓueniss̄e videt. q̄ ad hoc ꝓuenit.
vt ex coꝛde ⁊ aīo vero nō ficto ita se vincit
ac dñat aīo suo. ac supbo supcilio carnīs sue
q̄ nolit aliq̄d reputari. sed spīi vt abiect⁹ et
vilis. Hai⁹ est ꝑ q̄ vincere vꝛbes iuxta sen/
tentiā Salomōis ꝓuer. xvj. dicētꝫ. Me/
lioꝛ est patiēs viro forti. ⁊ q̄ dñat aīo suo ex
pugnatoꝛe ꝛbiū Usq̄ q̄ g̃ ꝓueniat ad hūc
gradū nihil tibi videaꝛ fecisse. Nā cū in ve/
ritate oēs sim⁹ inutiles etiā cū oīa bñ fece/
rimus iuxta ꝛbum dñi. q̄uscq̄ in ꝑ abiectio/
nis gradu nō sum⁹. adhuc ī ꝓitate nō sum⁹.
sed in vanitate ꝓsūtim⁹ ⁊ ambulamus. Qđ
etiā apl's māifestr̄ oñdit di. ad Gal'. vj. Qui
se existimat aliq̄d esse cū nihil sit. ipe se sedu/
cit. Si g̃ q̄ras quare dñs ihs hoc faciebat.
Rñdeo tibi. nō qꝛ indigeret. sed vt nos in/
strueret. Uñ si nō discim⁹. inexcusabiles su/
mus. Abhoīabile ꝓsus est. si se erigit ꝑmi/
culus ⁊ vermiū esca futuꝰ. vbi sic se humili/
ans abiecit dñs maiestatꝫ. Si aūt absur/
dū alicui videat. q̄ sic inutilit staret. ⁊ q̄ euā
geliste multa obmiserūt. ⁊ silia dicat. rñde/
ri pt. q̄ nō erat inutile tante ꝛtutꝫ exēplū ꝓ/
bere ⁊ facere. imo erat vtilissimū ⁊ oīm ꝛtu/
tum rectū ac stabile fundamētū. Sed ⁊ex
ꝛbis ipi⁹ in euāgelio Joh. xvj. sic habem⁹.
Cū venerit paracl⁹t⁹ quē ego mittā vob a
ꝑe spūs veritatꝫ q̄ a ꝑe ꝓcedit. ille testimo/
niū ꝓhibebit de me. ⁊ vos testimoniuz ꝓhi/
bebitis. qꝛ ab initio mecuz estis. s. ꝓdicato/
res. Et petꝰ in electōne scī Matthie apl's
dicit. Oꝛtet ex his viris ⁊c. q̄ intrauit int
nos dñs ihs incipiens a baptismate iohis
⁊c. Tūc aūt erat incipiēs q̄ annoꝝ .xxx. sed
nec ipe iohes eius p̄curso⁹ fuisset. si dñs ie/
sus ꝑus eo ꝓdicare cepisset. Itē si ꝑus ince/
pisset. quō nō fuisset not⁹ in tot annis a vi/
cinis. q̄ dicebāt. Nōne ꝑ est fabri fili⁹. cū po/
stea in paruo tpe fili⁹ dauid vocaret etiaz a
socijs. Si g̃ citius incepisset. vel aliq̄ nota/
bilia fecisset. scripta essent vl saltē aliqua ex
eis. nec sic ex toto oēs euāgeliste tacuissent.
Hoc aūt qđ dico videt ipe Beriñ. sentiret
habebis in ꝓmo tractatu in vltima auctē
Quōcūq̄ se habeat ꝛitas. ego sic meditari
piuz valde puto. Fabricabat g̃ dñs ihs sic
faciendo gladiū hūilitatꝫ vt q̄ꝓpham fuerat
dictū ei. Accingere gladio tuo sup femur tu/
um potētissime. Nullo q̄ꝓpe decēti⁹ gladio
q̄ hūilitatis. decebat supbū aduersariū iu/
gulare. Nā gladio sue magnitudinis nō le/
gim⁹ q̄ fuerat vsus. sed potiꝰ ꝓtrariū. p illo
tpe. q̄ maxime indiguisset. scz tpe passiōis.
Idē ꝓpheta ꝓq̄stus est ad deū ꝑtem. p filio
dicens. Auertisti adiutoriuz gladij eius. ⁊
nō es auxiliat⁹ ei in bello. Habes g̃ quō
dñs ihs cepit ꝑus facere q̄ docere. Doctu/
rus ei erat. Discite a me qꝛ mit' suz'. ⁊ hūilis
coꝛde. Hoc g̃ ꝓmo facere voluit. ⁊ nō ficte.
sz ex coꝛde faciebat. sic ꝛe. ⁊ ex coꝛde hūilis
erat ⁊ mitis. Nō poterat i eū cadere simula/
tio. sz potiꝰ intīn fundauit. ⁊ pfundauit se in
hūilitate ⁊ vilitate ⁊ abiectōe. ⁊ sic etiā se in
ꝓspectu oīm ānihilauit. q̄ etiā postq̄ ꝓdica/
re incepit. ⁊ loq̄ altissima ⁊ dīna. ⁊ etiā face/
re miracula ⁊ magnifica opa. non reputa/
bant eū. sed vilipendebant ⁊ deridebāt di/
centes. Quis est hic? Nonne hic est fabri fi/
lius? et alia similia derisoria et despectiua.

Uerificatū ḡ ē ꝛ hūc ītellectū ꝟbū apl̄i dicē/
tis. Exinaniuit seipm formā ſui accipiēs. ꝛ
nō solū cuiuscq ſui p incarnationē. sed iuti/
lis fui p būlē ꝛ abiectā ꝟuersationē. Uis ḡ
videre q potētissime hūc gladiū sibi accin/
xerit. ꝟsidera singulos actꝰ. sp in eis relucet
būlitas. vidisti in supioribꝫ. reducas bñ in
memoriā. Habemꝰ in seqntibꝫ etiā ī multꝫ.
q augmentatā vsq ad mortē fidē ei ſuauit.
etiā post mortē. necnō etiā pꝰ ascēsionem.
Nōne in fine lauit pedes discipl'oꝝ: Nōne
būliat? vltra q̄ dicī posset crucꝫ patibulꝫ
sustinēdo? Nōne pꝰ resurrectōez glorificatꝰ
vocabat discipl'os suos frēs? Uade (dixit
magdalene) ꝛ dic frīby meis. Ascēdo ad pa/
trē meū ꝛc. Nōne etiā pꝰ ascēsionē locuꝫ est
paulo būlitē q̄ ad cōparē suū. Saule saul
le q̄d me pseq̄ris? Necibi noīauit se deū ne/
q ibm. Nōne ꝛ in sede maiestatꝫ sue ꝟsistēs
dicturꝰ est ī die iudicij? Quādiu fecistꝫ vni ex
bis frīby meis mīmis. mihi fecistis Nō sine
cā ꝟtutē bāc tñ amauit. Sciebat em̄ sicut ē
ceis pcti supbia sic fundamētū oīs bonit sa/
lutis būlitas. Sine ꝟ fundamēto frustra
fit edificiū. Uñ nec de ꝟginitate nec de pau
pertate nec de aliq̄ ꝟtute vel ope sine būli/
tate ꝟfidas. Hic ḡ ipam fabricauit. i. oñdit
q̄liē possit acq̄ri. s. p vilificationē ꝛ p abiecti
onē suiꝰ? in suo ꝛ alioꝝ ꝟspectu ꝛ p ꝟtinuū
exercitiū būliū opeꝝ. Uade ḡ ꝛ tu fac sil'r.
si būlitatē vis adipisci. Oportet enī q p̄ce/
dat būliatio. i. sui vilificatio ꝛ exercitatio vi/
liū opeꝝ ꝛ būliū. De q̄ sic ait Bern̄. in epl'a
ad egregiū canonicū secularē. Hūlitas ad
quā vtiq ducit būliatio. totꝰ est spūalis fa
bruce fundamētū. Sicdē būliatio via est
ad būlitatē. sicē patia ad pacē. sicē lectō ad sci
entiā. Si ꝟtutē appetꝫ būlitatꝫ. viā nō refu
gias būliatōis. Nā si nō poterꝫ būliari. nō
poterīs ad būlitatē puehi. Idē. extriū. Cā
nico. Oportet būliē sentire de se. nutentē
ad altiora. ne dū supꝑ se attollik. cadat a se.
nili in se firmiē p verā būlitatez fuerit soli/
datꝰ. Et q̄ nisi būlitatꝫ merito maxīa mi/
nime obtinenk. ꝓterea q̄ prouehēdꝰ est cor/
reptiōe hūliak. hūlitate merek. Tu ḡ cū te
būliari videꝫ. habeto signū illud in bonū.
oīno argumētū est gr̄e appropinq̄ntꝫ. Nā sic
ante ruinā exaltak cor. ita ꝛ añ exaltationez
būliak. Sane vtiq legꝫ. deū. s. ꝛ supbis re
sistere. ꝛ būlib⁹ dare gr̄am. At paꝛ est. cū p
seipm nos būliat deꝰ. si tunc libenk accipi/
mus. nisi q̄n ꝛ p aliū ꝟ facit. sapiamꝰ simīliē.
Q̄obrē accipe hꝰ rei mirabile documentū
de sctō david. Aliq̄n maledictū est ei etiā a
ſuo. at ille nec cumulatā iniuriā sensit. q ꝛ p/
sensit gr̄az. Quid mihi ait ꝛ vob filij saruie
O vere hoīem ſm cor dei. qui seꝰlciscēti po/
tius q̄q exprobrāti succēsendū vel irascēdū
putauit. Uñ ꝛ secura ꝟscīa loq̄bat. Si red
didi retribuenti. ꝛc. Et de hac ꝟtute hec ad
pñs sufficiāt. Et redeam⁹ ad intuendos
actꝰ ꝛ vitā dñi iesu speculi nr̄i. sicē p̄ncipa/
le nr̄m ꝓpositū. Igīk te oīby pñtē exhibeas
vt sepiꝰ tibi dixi. Et ꝟsidera illā sup oēs ali
as bñdictā familiā paruā. sed valde excelsā
paupem ꝛ būlē vitā ducentē. Felix ioseph
senex q̄rebat q̄ poterat de arte lignamīs.
dña vero acu ꝛ colo ꝟpcio laborabat. Facie/ //p
bat ꝛ alia domꝰ obsequia q̄ multa sūt. vt tu
meliꝰ nosti. Parabat victū sponso ꝛ filio et
alia expedientia faciebat. nō em̄ hēbat ſui/
entē. Cōpatere ḡ sibi quā sic suis manib⁹ la
borare oportet. Cōpatere etiā dño ihū. q̄a
ipe eā adiuuabat. fideliē laborabat ī bis q̄
poterat. Uenit em̄ vt ipe ait mīstrare et nō
mīstrari. Nōne ḡ ꝟponēda mēsula. cubilib⁹
aptādis ꝛ alīs secretioribꝫ domꝰ eaz adiu/
uabat. Intuere ḡ eū bñ būlia obsequia per
domū facientē. Et nihilominꝰ etiaz dñam ꝛ ioseph ꝙ vite nr̄e ꝛ ḡ laborā
intuere. Cōspice etiā q̄liē ipi tres sil'come/
dūt ad vnā mensulā p singl'os dies. nō lau/
tas ꝛ exq̄sitas. sz paupes ꝛ sobrias cenas su
mentes. Et q̄liē postea colloquunk. nō in/
ania ꝛ ociosa ꝟba. sed plena sapīa ꝛ spūsctō.
nec mīꝰ mēte reficiunk q̄q corpe. Et q̄liter
pꝰ aliq̄lē recreatōnē ad oꝛonē se ꝟuertūt in
cubilib⁹ suis. nō ei erat eis domꝰ ampla sz
pua. Meditare ēt tria cubicula. s. vnū p q̄
libet eoꝝ. ꝛ intuere dñm ihm sup vnū in se/
ro pꝰ oꝛonē se cōponere p singulas noctes
tā lōgissimi tpis sic būliē. sic vilik. vt q̄cūq ſpraao
alꝰ paupcul⁹ dē pl'o. sic etiā pseuerank q̄li/
bet sero in ꝟ sto deberes euz aspicere. O
deꝰ abscondite q̄re sic affligebatꝫ corpꝰ istō
innocentissimū. vnius q̄ppe noctꝫ pegrina/
tio sufficere debebat ad totius mūdi redē/
ptionē. Amoꝛ ad ꝟ cōpellebat īmēsuꝫ vehe
mentꝫ zelabatꝫ p oue pdita. vīs humerꝫ ad
celestia pascua reportāda. Uos rex regū et
deꝰ et ne qui oīm penuriā subleuatꝫ. oīa sub
ministratꝫ. oīb⁹ abūdanē. put exigit ē q̄q cō
ditio. Uob tātā pauptatē vilitatē ꝛ aspitatē
vigilādo. dormiēdo. abstinēdo. comedēdo.

z alijs vijs oib⁹ actib⁹ p tã longa tpis spa/cia refuastis. Ubi g sũt q̃rẽtes ocia corpis. q̃rentes curiosa ornamẽta z varia? Nõ di/dicim⁹ in scola b⁹ mgri q talia volum⁹. sed z nunq̃d sapiẽtiores eo sum⁹? Ipe nos docu/it ꝟbo z exẽplo hũilitatẽ. pauptatẽ. afflictio/nẽ corpis z laborẽ. Seq̃mur g sũmũ mgrm q̃ nec fallere vult nec falli pt. Et bñtes iux/ta doctrinã apli victũ z vestitũ. his cõtenti sim⁹ ad ꝯgruentẽ necessitatẽ. nõ suphabun/dantiã. Alijs etiã ꝟtutuz exercitijs z spũali studio ꝯtinue indesinent z vigilãtissime in/sistentes tẽ.

De baptismo dñi no/stri ihesu christi. Capl'm. xvij.

COmpletis g. xxix. annis etatis sue. q̃/bus vt dictũ est sic penose vixerat z abiecte. Dicit dñs ihs mri. Temp⁹ est vt vadã z glorificẽ z manifestẽ pfem me/um. z oñdã me mõo z operer aiaz salutẽ. p q̃ me pr̃ huc misit. Cõfortet g mr̃ bona. qz cito redibo ad te. z genuflectẽs hũilitat magister petijt bñdictionez. Ipa ꝟo sil'r genu/flectens z cũ lachrymis eũ amplexãs tener/rime dixit. Fili mi bñdicte vade cũ bñdicti/one pris tui z mea. esto mẽor mei. citoq̃ re/dire memẽto. Sic g reuerent se licentians ab ea z nutricio suo Joseph. iter arripuit a nazareth ihesus hierl'm ad iordanez vbi erat iohes baptizãs. q̃ loc⁹ distat a hierl'm. xviij miliaria. Uadit aũt sol⁹ dñs mõi. nõdũ em̃ hẽbat discipulos. Intuere g eũ p deo dili/gent quõ vadit solus. pedib⁹ nudis. p tam longa itinera. z vehement eidẽ cõpatere. O dñe. q̃ transit. Nõne vos estis sup oẽs re/ges tre. O dñe. vbi g sunt barones z comi/tes. duces z milites. equi z cameli. elephan/tes z curr⁹. baruesij z famuli z frequẽtia co/mitiue? Ubi sũt q̃ vos circũdẽt z defendãt ab irruentib⁹ turbis. vt moz est alioz regũ z virorz magnorz? Ubi sunt tubarz clangor. instrumentorz sonit⁹. z vexilla regalia? Ubi sunt q̃ pcedãt ad hospicia z necessaria ppa/rãda? Ubi sunt honores z pompe q̃b⁹ nos ꝟmiculi vtimur? Nõne dñe pleni sunt celi z tra gl'a vra? quõ g sic itis inglori⁹? Nõne vob estis cui mille milia mistrabãt i regno vro z decies cẽtena milia assistebant? Cur g sic solus incedit z calcãdo tram pedib⁹ nudis? Sz nõ estis i regno vro mõ. quã puto cãz. Hã regnũ vrm nõ est dr̃ h mõo. Extinanist vosipm sumẽdo formã serui. nõ regis. Fact⁹ estis sic vn⁹ ex nob. pegrin⁹ z aduena sic oẽs pres nri. fact⁹ estis ꝟu⁹ vt nos reges fiam⁹. Uenistis em̃ vt nos ad regnũ vrm adduce/ret. viã ponẽdo añ oculos nros p quã illuc ascẽdere valeam⁹. Sed q̃re illã negligim⁹. q̃re vos nõ seq̃mur. q̃re nõ hũiliamus nos/ipos. q̃re honores z pompas. caduca z va/na sic auide q̃rim⁹ z tenem⁹? Certe qz re/gnũ nrm ẽ de h mõo. nec ꝯsideram⁹ nos ẽ pegrinos. z ꝓterea oĩa ista mala incurrim⁹. O vani filij hoim. cur vana p veris caduca p firmis z certis. tpalia p etnis acceptam⁹. z sic studiose amplectimur? Certe bone dñe si mẽte fixa suspirarem⁹ nos ẽ pegrinos et aduenas. facilit vos seq̃remur. z ex his visi/bilib⁹ tm̃ necessaria sumẽtes nõ retardare/mus post vos currere i odorẽ vngẽtorz ve/storz. Essem⁹ em̃ sine sarcina z ista trãsito/ria q̃i iã trãsacta reputarem⁹ z leuit sperne/rem⁹. Uadit g dñs ihs sic hũilit cõtinuat dietis q̃lsq̃ queniat ad iordanẽ. Cũ g vẽit ad iordanẽ. inuenit iohem baptizantẽ pctõ/res. z turbã magnã q̃ illuc ꝯcurrerat ad p/dicationẽ ipi⁹. Habebãt ei eũ q̃i xpm. Di/cit g ei dñs ihs. rogo te vt me cũ ist baptiz/zes. Johes ꝟo intuẽs z eũ spũ cogscens. ti/muit z reuerenter dixit. Dñe ego a te debeo baptizari. Cui dñs ihs. Sine mõ. Sic ẽ decet nos iplere oẽm iustitiã. Non dicas h mõ. nec me diuulges. qz nõdũ vẽit tps me/um. sz me baptiza. nũc em̃ ẽ tps hũilitat. et Mat. iij. ilõ implere volo oẽm hũilitatẽ. Attende g tu etiã hic de hũilitate. nã loc⁹ est de ipa tra/ctãdi. Et debes scire q̃ sic in h loco dic glo. Hũilitas hz tres grad⁹. Prim⁹ est subdere se maiori z nõ pferre se eq̃li. Secũs ẽ subde/re se eq̃li. z nõ pferre se miori. Terci⁹ z sum/mus ẽ subdere se miori. z hũc gradũ h tenu/it xps. z iõ oẽm hũilitatez implevit. Uides quõ augmẽtata est ei⁹ humilitas a pcedenti tractatu. Subiecit em̃ hic se ꝟuo suo. se vili/ficat z ꝟuũ suũ iustificat z magnificat. Sed in alio ꝯsidera quõ creuit hũilitas. nã vsq̃ mõ ꝯuersat ẽ hũilit q̃i inutil⁹ z abiect⁹? Hic etiã pctõr voluit appere. Pctõribus ei pdica/bat iohes pniam z baptizabat. Et dñs ihs int eos. z corã eis voluit baptizari. Dic au/tẽ quãtũ ad h sic dicit Bern. ꝑmo ꝟmõe epl phanie. Inter popl'ares turbas ad baptis/mũ iohis aduenit. Uenit tãq̃ vn⁹ de pplo q̃ solus erat sine peccato. Ut eũ tũc crederet filiũ dei. q̃s putaret dñm maiestat. Valde q̃dẽ hũiliat dñe. nimis abscõdet. sz iohes

latere nō poterſ. Hucuſq; Bern. Et licz idē
dicā poſſet de circūciſiōe. qz ibi voluit appa/
rere pctōr. cū ꝟ plus. qz ꝟ corā turba publi/
ce. ibi occulte. Sed nōne ꝟ timendū fuerat
cū ipe amodo vellet intēdere ad pdicandū
ne ſpernerer tāq; pctōr. Sed nō ꝓpterea di/
miſit būilitat; mgr ān. pfundiſſime ſe hūili
auit. Ipe g̃ voluit appere qđ nō erat ī abie/
ctionē z deſpectuz ſui. ſp nos inſtruēdo. At
ꝟtra. nos volum⁹ appere qđ nō ſum⁹ ī lau/
dem z gl'am nr'am. Si qđ eī in nob videt
ēphitat; oīdim⁹. defect⁹ ꝟo celam⁹ cū ſim⁹
pctōres z mali. Qual' humilitas nr'a. Audi
ſup ꝟ nō me ſz Bern. q̃ ait ſmo. xlij. Canti.
Eſt hūilitas quā caritas formatz inflāmat
z eſt hūilitas quā nob ꝟitas parit. z nō bz
calorē. atq; ꝟ qđē in cognitōe. illa in affectu
ꝓſiſtit. Etēm ſi tu temetipm int⁹ ad lumen
ꝟitat; z ſine diſſimulatōe ſpicias. z ſine pal/
patione diūdices nō dubito ān hūilieris.
tu in ocul' tuis fact⁹ vilior tibi ex hac vera
cognitōe tui. q̃nis necdū fortaſſe illud eſſe
putaſ in ocul' alior. Cuis g̃ humil'. ſed de
ope iterim ꝟitat;. z mīme adhuc de amoris
infuſiōe. Nā ſi ꝟitat; ipa q̃ te tibi veraciter
atq; ſalubrit demōſtrauit. ſic ſplēdore illu/
minat⁹ vita affectus amore fuiſſes. voluiſſes
ꝑcul dubio qđ in te ē eandē de te oēs tenere
ſniam quā ipa apd te ꝟitatē hr̃e cognoſcis
Sane q̃ dixerī. qm̃ plerūq; nō expe/
dit inoteſcere oīb⁹ oīa q̃ nos ſcim⁹ de nob.
atq; ipa veritat; caritate z caritat; veritate ve/
ramur palā fieri qđ noceat aḡſcēti. Quoān
ſi ꝟuato amore tui rent⁹. detines pit' ītra te
indiciū veritat; incluſuz. cui dubiuz ē min⁹
te veritatē diligere. cui ꝓtiū ꝑfers l' cōmo/
dū vel honorē. Et infra. Tūc ſi tā apud te
metipm būiliat⁹ fuer;. neceſſaria illa hūili/
tate quā ſcrutās corda z renes ꝟitas ſenſi/
bus ingerit aie vigilant;. adhibe voluntatē
z fac de neceſſitate ꝟtutē. qm̃ nll'a ēūt⁹ ſine
ꝓuenientia voluntat;. Sic aūt fiet illud. ſi
nolis alit' appere foz; q̃ te inuenis int⁹. A/
lioān time. ne ꝺ tei ꝓpo legas. Qm̃ doloſe e/
git in cōſpectu ei⁹. vt ꝟueniat' iniq̃tas ei⁹ ad
odiū. Pond⁹ int⁹ z pond⁹ abhoīatio ē apd
deū. Quid eī Tu te depciaz; in ſecreto apd
teipm ꝟitatis trutina ponderat⁹. z foz; alte/
r⁹ pcij mētiens. maiori te pondere vendis
nob q̃ ab ipa accepiſti. Time deum et noli
hāc rē peſſimā facere. vt quē hūiliat veritas
extollat volūtas. Hoc eī ē reſiſtere ꝟitati.
ꝟ pugnare ꝟ deū. Magis aūt acq̃eſce deo.
z ſit volūtas ſubdita ꝟitati. nec tm̃ ſubdita.
ſed z deuota. Nōne deo inq̃t ſubiecta erit
aīa mea? At paz ē eſſe ſubiectū deo. niſi ſiat
oī hūs ne creature ꝓpter deū. ſine abbati tā/
q̃ ꝑcellenti. ſiue ꝓlatis ab eo ꝓſtitutis Ego
pl⁹ dico. ſubdere pariter. ſubdere z miōribus
Hic eī decet nos inq̃t iplere oēm iuſticiā
Vade z tu ad minorē. ſi vis ī iuſticia eē pfe/
ctus. defer iſeriori. miori te inclinato. Hucu/
ſq; Bern. Idē ſmo. xlvij. Cant. ſic dicit.
Quis iuſt⁹ niſi humil? Deniq; cū ſe ma/
nib⁹ baptiſte. ſ. fui dñs inclinaret. z ille ex/
pauesceret maieſtatez. Sine inq̃t. ſic decet
nos implere oēm iuſticiā. ꝓſūmatōem pfe/
cte iuſticie in hūilitat; pfectōe ꝓſtituēs. Ju
ſtus g̃ hūilis. Hucuſq; Bern. Nec aūt iu/
ſticia in ꝟ appet in būili. qz reddit vnicuiq;
ius ſuū. nō ſumit alienū. ſed honorē dat dō
z ſibi retinet vilitatē. Hoc ꝟo mel⁹ cogno/
ſces ſi ꝓſideraueris iuſticiā elati qui bona
dñi ſibi attribuit. De q̃ idez Bern. ſic dicit
lxxxiij. Cant. Sic ēt de magnis bōis mala nō mini
mauiri ſolēt. cū facti eximij de bonis domi/
ni. vtimur donis tāq; nō datis. nec damus deo
gl'am Ita ꝓfecto q̃ maxime videbant⁹ pa/
cepta gr̃a. p̃reddita mimi reputāt apud de/
um. Ego aūt parco vob⁹ ne ſus ſum modeſti/
oribus vocib⁹. maxio mīmoq;. ſed qđ ſentio
nō exp̃ſſi diſcrimē inuolui. ipe nudabo. op/
timū peſſimūq; dixiſſe debuerā. Nā vere z
abſq; dubio eo ān̄ſq; peſſim⁹. q̃ optimus ē. ſi
hoc ipm q̃ optim⁹ ē aſcribit ſibi. Frēpe peſ/
ſimuz ꝟ. q̃ ſi dicat ān̄s. Abſit. Agnoſco. Hr̃a
dei ſum id qđ ſum. ſtudeat aūt captare gl'am
p gr̃a quā accepit. nōne fur ē z latro? Audi
at q̃ talīoī ē. Ex ore tuo te iudico ſue nequā
Quid nequi⁹ ſuo vſurpante ſibi gl'am dñi
ſui? Hucuſq; Bern. Vides quō ꝓfectio iu/
ſticie ī hūilitate ꝓſiſtit. z nō ſurripit honorē
deo. nec ſibi attribuit q̃ non dz. certe nec le/
dit ꝓxim. nō eī dīūdicat eū. nec alicui ſe p̃/
fert hūilis. ſe miorē oīb⁹ reputat. z locū no/
uiſſimū eligit ſibi. De q̃ idē Ber. ſic dic Cā/
ti. xxxvij. Quid ſcis o hō ſi vn⁹ ille quē for/
te oīm viliſſimū atq; miſerrimū reputas. c⁹
vitā ſceleratiſſimā ac ſingularit' fediſſimaz
horres. z ꝓpterea illū putas ſpnēdū. nō mō
p te. q̃ forte iam ſobrie z iuſte z pie vinere te
confidis. ſed etā pre ceteris omnib⁹ ſcelera/
tis tanq; omniū ſceleratiſſimum. quid ſcis
inq̃t ſi melior z te z illo mutatōe dextere ex/

celsi in se q̄dez futur⁹ sit. in deo vero iā sit. Et
ꝓterea nō mediocrē nō vel penultimū. nō
ip̄m saltē int̄ nouissimos eligere locū nos
voluit. Sed recūbe int̄ in nouissimo loco.
vt solus vicz oīm nouissim⁹ sedeas. treꝯ ne-
mini nō dico p̄feras. sz nec cōpare p̄sumas
Hucusqꝯ Bern̄. Nec būilitatz virt⁹ multi-
pliciby auctatiby cōmendat ab eodē Bern̄.
Dicit em̄. lxxxv. Cant. Magnates z subli-
mis ꝑtus humilitas. q̄ ꝓmeret qđ nō docet.
digna adipisci qđ nō valet addisci. digna a
ꝑbo z de ꝑbo cōcipe. qđ suis ipa ꝑbis expli-
care nō ꝑt. Cur hoc? Nō qz sit meritū. sed qz
sic est placitū coz̄ ā p̄ꝑbi sponsi aīe ihesu xp̄i
dn̄i nr̄i q̄ est sup oīa de⁹ bn̄dict⁹ in secula.
Idē in sermo. de gradib būilitatz. Humili-
tas ē virt⁹ q̄ hō verissima sui cognitōe sibi
ipi vilescit. Idez in ꝓmo. de natiuitate dn̄i.
Sola ꝑtus būilitas lesē ē caritatz repatio.
Idē in epla ad hereticū. Sola ꝓfecto non
solet gl'iari. nō nouit p̄sumere. ꝓtēdere non
ꝓsuevit būilitas. nō ꝓtendit iudicio. nō ꝑtē-
dit iusticiā. qz vere būilis est. Porro būili-
tas deo nos recōciliat. deo placz in nobis.
Idē sup Missus ē gabriel. Hemp solet eē
diuīe gr̄e familiarz ꝑtus būilitas. Mimirū
ꝓfuāde būilitatz gr̄a dīna solet pietas ordi
nare. vt q̄nto ꝙs plus ꝓficat. eo min⁹ se repu-
tet ꝓfecisse. Hā vsqꝯ ad extremū exercitū spi-
ritual' gradū si ꝙs ꝓfecerit aliq̄d ei de ꝓmi
grad⁹ ip̄fectōe relinquet. vt vir ꝓmū sibi vi-
deat adept⁹. Idē ibidez. Pulchra ꝓmixtio
ꝑginitatz z būilitatz. Hec mediocrit placet
deo illa aīa in q̄ būilitas cōmēdat ꝑginitatē. z ꝑ-
ginitas exornat būilitatē. Sz q̄nta putas
veneratiōe digna ē in q̄ būilitatē exaltat fe-
cunditas. z part⁹ ꝓsecrat ꝑginitatē? Audis
ꝑginē. z audis humilē. Si nō potes ꝑgini-
tatē būilis. imitare būilitatē ꝑginis. Lau-
dabil' virt⁹ ꝑginitas. sed magz būilitas ne-
cessaria. Illa ꝓsulit. ista p̄cipit. Ad illā inui-
taris. ad istā cogerz. De illa dz. q̄ p̄t cape ca-
piat. de ista dz. Nisi q̄s efficiat sic̄ paruulus
iste nō intrabit in regnū celoꝝ. Illa ḡ remu-
nerat. ista exigit. Potes deniqꝯ sine ꝑginita-
te saluari. sine būilitate nō potes. Pōt inq̄ꝯ
placere būilitas. q̄ ꝑginitatē deplorat amis-
sam. Sine būilitate audeo dicere. nec ꝑgi-
nitas marie placuisset. Sup quē inq̄t req̄-
escet spūs me⁹? nisi sup būilē z q̄etū ⁊c. Si ḡ
maria humil' nō fuisset sup eā spūsctūs nō
req̄euisset. Si nō sup eā req̄euisset. nec im-
pregnasset. Quō em̄ de ipo. sine ipo cōcipet?
Patet itaq̄. qz vt de spūsctō ꝓcipet. sic ipa ꝑ
hibet. respexit dn̄s būilitatē ancille sue. po-
tius q̄z ꝑginitatē. Un̄ cōstat qz vt placeret
virginitas. būilitas ꝓculdubio fecit. Quid
dicis ꝑgo supbe? Maria se virginē oblita.
gloriat de būilitate. Et tu negligēdo būili-
tatē blandirz tibi de ꝑginitate? Respexit ait
illa humilitatē ancille. Que illa virgo vticz sue
sctā. virgo sobria. virgo vticz deuota. Nun
quid tu castior illa? nunq̄d deuotior? nūq̄d
tua forte pudicicia gratior castitate marie.
qđ scz sine būilitate placere sufficias ex tua.
illa nō potuit ex sua? Deniqꝯ q̄nto bono-
rabilior es ex singulari munere castimonie.
tanto tibi tu maiorē iniuriā facis. q̄ ꝑ
decorē fedas ꝓmixtiōe supbie. Idē in epla.
ad Henrz. ep̄m. Caritas. castitas z humili-
tas nulli⁹ colorz sunt. sed nō nulli⁹ decoris.
nec mediocris decorz. q̄ dīnos q̄z delectari
p̄ñt aspect⁹. Quid castitate decori⁹? q̄ mun-
dū de īmundo ꝓceptū semine. de hoste do-
mesticū. angelū deniqꝯ de hoie facit? Diffe-
runt q̄dē int̄ se angel⁹ z pudic⁹ hō. sed felici-
tate. nō ꝑtute. z si ill⁹ castitas felicior. hu⁹
tñ fortior eē cognoscit. Sola ē castitas q̄ in
h̄ mortalitatz loco z tpe statū q̄ndā imortal'
gl'ie repñtat. Sola int̄ solēnia nuptiaꝝ. nu-
ptiaꝝ morē illi⁹ btē regiōis vendicat sibi. in
q̄ neqꝯ nubēt neqꝯ nubent. p̄bēs q̄dāmō iā
celestz illi⁹ ꝓuersatōis exptiā. Vas inte-
rim fragile qđ portam⁹. in q̄ z crebro pdita
mur. tenet castitas i sctificatōem instar odo-
riferi balsami. q̄ ꝓdita cadauera incorrupta
ꝑuanc. sensus ipa z art⁹ ꝓtinet z ꝑstrigit. ne
dissoluanc i ocios. ne corrūpāc i desideriꝯ.
ne carnis voluptatiby cōputrescāt. Nec q̄n-
talibet venustate sui. castitas eminere appa-
ret sine caritate. tñ nec p̄ciū hz. nec meritū.
Nec miz. qz absqꝯ illa nec bonū fidei fusci-
pic. etiā si mōtes trāsferat. Scientia nec il-
la q̄ linguis loquic angeloꝝ. martyriuz nec
illud. si tradidero iq̄t corp⁹ meū ita vt ar-
deā. neqꝯ cū illa q̄dlibet exiguū respuic. Ca-
stitas sine caritate. lampas sine oleo. subtra-
be oleū. lāpas nō ardet. tolle caritatē casti-
tas nō placz. Jā ō triby q̄ ꝓposuim⁹. sola tra-
ctāda ē būilitas q̄ duaby ꝓmissis ꝑtibꝰ ī-
tm̄ est necessaria. vt absqꝯ ista. ille nec esseꝝ-
tutes videanc. Hempe vt castitas siue cari-
tas obtineat. būilitas mereat. Qm̄ būilib⁹
de⁹ dat gr̄am. Seruat būilitas etiā virtu-

mag̃

tes acceptas. qz nec reḉescit spūs nisi sup q̄/
etū z būlem. Quatas ꝑsūmat. nā virt⁹ in in/
firmitate pficit. H ē in būlitate. inimicā oīs
gre oīsq; initiū pcti debellat supbiā. z tam a
se q̄ ab alīs ꝟtutiby supbā illi⁹ ꝓpulsat tirā/
nidē. Que q̄dē supbia ex alīs q̄buscūq; bo/
nis viriū suaz magis capelolet incremētū.
Sola hec oīm ꝓpugnaculū q̄ddā fris ꝟtu/
tū. eius fortit resistit malicie. obuiat p̄sum/
ptioni. Hucusq; Berñ. Igit habuisti mlta
z pulchra de būlitate in tractatu p̄nti a ve/
rissimo Berñ atq; būllimo. Vide vt ea ēt
q̄ de alīs ꝟtutiby tangit. mēte intelligas et
ope cōpleas. Sed iā ad baptismū dñi re/
deam⁹. Postq; g̃ ioh̄es vidit dñi volūtatez
obediuit z eū baptizauit. Nunc ergo eū bñ
ꝓspice. Spoliat em se dñs maiestaz sic̄ q̄li/
bet alius bomūculus. z mergit in aq̄s frigi/
dis. tpe frigoris magni. p nr̄o amore opat
nr̄am salutē. ꝓstituēs sacr̄m baptismi. z la/
uans crimia nr̄a. Desponsat g̃ vniuersalez
ecc̄liam. z singularit oēs aīas fideles. Nam
i fide baptismat⁹ despōsamur dño iesu xp̄o.
dicēte pba in psona ip̄i⁹. Sponsabo te mi/
bi in fide. Uñ hec solēnitas z hec operatio
magna z vtilis valde est. Et iō cantat ecc̄ia
Hodie celesti sponso iūcta est ecc̄l'ia. q̄m
in iordane lauit xp̄s ei⁹ crimia. Et in H ope
excellentissimo. tota se trinitas mō singula/
ri manifestauit z descēdit. z reḉeuit spūssan/
ctus sup eū in spē colūbe. z vox p̄ris intonu/
it. Hic est fili⁹ me⁹ dilect⁹ in q̄ mibi bene cō/
placui. In H aūt loco dicit Berñ. Ip̄m in/
ꝺt audite. Ecce dñe iesu. vel nūc tā loq̄re. li/
centiā loq̄ndi hēs a p̄ze. Q̄diu dei ꝟtus et
dei sapia q̄i infirm⁹ aliq̄s z insipiēs lates ī
plo⁹. Q̄diu nobilis rex. z rex celi. fabri filiū
te pater⁹ appellari q̄ter z putari? Etem Lu/
cas euāgelista testat. q̄m adhuc fili⁹ ioseph
putabat. O būlitas virt⁹ xp̄i q̄ntū ꝓfūdis
supbiā mee vanitat⁹. parū aliq̄d scio vl' ma/
gis scire mibi videor. z iā silere nescio. nam
impudent z imprudent me ingerēs z ostēn/
tās promptul⁹ ad loq̄ndū. velox ad docen/
dū. tard⁹ ad audiendū. Et xp̄s cū tāto tpe
silebat. cū seip̄m absc̄odebat nunq; inanez
gloriam metuebat. Quid timeret ab inani
gl'ia. q̄ est vera gl'a p̄ris? Utiq; timebat. sed
nō sibi. nob timebat ab illa q̄by nouerat eē
timendū. Hob cauebat. nos instruebat. ta/
cebat ore. sed instruebat opere. z q̄ docuit
postea ꝟbo. iā clamabat exemplo. Discite a
me q; mitis suz z būlis corde. Hā de ifan/
tia dñi pax aliq̄d audio. extunc iā vsq; ad
būc. xxx. annū nihil iuenio. Hūc vero iam
latere non p̄t. q; tā manifeste demonstrat a
p̄ze. Hucusq; Berñ. Et H est auct⁹ quā in
sup̄iori tractatu allegaui. p quā hēs quō si/
luit dñs ih̄s būlit ad nr̄az instructōez. Vi/
des g̃ vbiq; redolere būlitatem. De hac li/
bent tibi loq̄r. q; magnifica ꝟtus z valde est nōnuia.
ea plurimū indigem⁹. eoq; studiosi⁹ q̄rēda
affectuosiusq; amāda. q̄ dñs in singul' suis
actiby tam signant studuit eā obꝟuare.

¶ De ieiunio z tēptatōibus xp̄i. Itē de redi/
tu eius ad nr̄em. De q̄ttuor q̄by pueni⁹ ad
cordis puritatē. De ozone plura bona. De
resistendo gule. Quare z p quib⁹ deus fecit
mirabilia. Capl'm. xviij.

Postq; dñs ih̄s fuit baptizat⁹ incōti/
nenti prexit in desertū sup quendā
montē ibi ad q̄ttuor miliaria vl' cir/
ca. q̄ vocat quarētana. z ieiunauit. xl. diebꝫ z
xl. noctib⁹. z iuxta Marcū erat ibi cū bestiis

Cōsidera g̃ hic z attente ꝓspice ip̄m. plu/
riū ei ꝟtutū exēpla tibi demonstrat. Uadit
em in solitudīe. ieiunat. orat z vigilat. iacet
z dormit in plana t̄ra z būlit cū bestiis con/
uersat. Cōpatere g̃ ei q; sp z vbiq; sed H ma/
xime vita sua penosa est z corpis afflictiua.
Ac eius exēplo disce ab eo in his exercitari

Hā q̄ttuor H tangunt q̄ spū alis exercitij
sunt. z mirabilit seinuicē adiuuant. s. solitu/
do. ieiuniuz. ozo. z afflictio corpis. Et p ista
maxīe puenire possum⁹ ad cordis puritatē.
q̄ puritas vtiq; ē nimiū poptāda. eo q; in se
oēs ꝟtutes q̄dāmō cōphēdit. Cōtinet ei ca/
ritatē. būlitatē. patiam z ceteras ꝟtutes. et
remotionē oīm vicioz. q; cū vicijs vl' cū de/
fectu ꝟtut⁹ nō stat puritas cordis. Et xp̄te/
rea ī collatōibus sc̄tōz patz tradit q; totū ex/
ercitiū monachi dz eē ad cordis puritatez
hñdā. Nec eni ē p q̄d hō meret videre deū. quā
dicēte dño ī euāgē. Bti mōdo corde. q̄m ipi
deū videbūt. Et fm Berñ. Qui clarior ē. il/
le deo ꝓpinq̄or. Esse aūt clarissimū q̄ eisse ē
Ad hāc āt hñdā. mlt̄ū valz ozo ferues z assi/
dua. de q̄ plen⁹ infra doceber⁹. Hz ozo cū
crapula vl' ingurgitatōe corpis vl' ei⁹ molli/
cie vel ociositate paz valet. Et iō requirit
ieiunium z afflictio corpis. discreta tamen.
Naz indiscreta impedit omne bonū. Prop/
terea ad oīm predictoz ꝓsūmatiōez videt
facere solitudo. Nam cū tumultu z strepitu

nō pōt decenť oratio fieri. z videre z audire multa. vix fieri pt sine impuritate z offensa Ingrs enī intrat p fenestras nras ad aias Et iō dñi exēplo vade in solitudinē. i. q̄ntū potes te sepa ab aliaz ꝓsortioz sis solitaria si vis ei ꝓiūgi z p puritatē cordis eū videre. fuge etiā collocutōes z maxīe secularīū ꝓsonaz. Nō q̄ras nouas deuotōnes z amicicias. Nō impleas oc'los z aures fantasmatib⁹ vanis. z oīa q̄ q̄etē animi z trāq̄llitatē mētis pturbāt tāq̄z venenosa z aīe inimica deuita. Nō enī sine cā scti pres petebāt nemora z loca remotissima ab oī hoīm ꝓuersatione. Et nō sine cā mandabāt his q̄ in cenobijs remanebāt. q̄ essent ceci surdi z muti. Ut autē ꝟ melio⁹ intelligas. Audi q̄d sup ꝟ dicit Bernñ. ser. xl. Cant. Tu inq̄z si ad spūsancti incitamēta moueris. z inardesc'dare operā quō aīam tuā facias sponsaz dei. sedeas fm ꝓpheta solitarius. qm̄ leuasti te sup̄ te. Dño sup̄ te ē angeloz dño desponsari. An nō sup̄ te. adherere deo. atq̄z vnū spm̄ esse cum eo? Sede itaq̄z solitari⁹ sic turtur. nihil tibi et turbis. nihil cū multitudine ceteroz. etiāq̄z ipsū tuū obliuiscere pl'm z domū pris tui. z cōcupiscet rex decorē tuū. O scta ania sola esto. vt soli oīm serues teipam. quē ex oīb⁹ tibi elegisti. Fuge publicuz. fuge z ipos domesticos. secede ab amicis z ab intimis z ab illo q̄ tibi mīstrat. An nescis te verecundum hre sponsuz. z q̄ nequaq̄z suā velit tibi īdulgere pūtiā. pūtib⁹ ceterz? Secede g̃. sed mēte nō corpe. sed intentiōe. sed deuotiōe. sed spū. Spūs enī ante faciē tuā xps dñs. spiritusq̄z reḡit nō corpis solitudinē. q̄q̄z interdū z corpe nō ociose te sepas cū oportune potes. pīertim tpe ozois. Et infra. Solus es si nō cōia cogites. si nō affectes pūtia. si despicias q̄ multi suscipiunt. si fastidias q̄ multi desiderāt. si iurgia deuites. si dāna nō sentias. si nō recorderis iniuriaz. alioq̄n nec si solus corpe es. sol⁹ es. Vides ne posse te esse solū etiā int' multos. z int' multos cū solus es? Solus es in q̄cūq̄z hoīm cōuersetis frequētia. tm̄ caue aliene ꝓuersationis esse aut curiosus explorator aut temerari⁹ iudex. Hucusq̄z Bernñ. Vides quō necessaria sit solitudo. z quō nō sufficit corpal' sine mentali. Sed vt mētalis habeať oportet corpalē esse artissimā. vt mens p exteriora nō effluat. vt se cū sponso suo recolligere possit. Igit' toto affectu. toto posse tuo coneris imitari dñm ihm spōsum tuū z solitudie z oīone z ieiunio z corpis afflictōib⁹ discretis. In eo vero q̄ cōuersať cū bestijs. discet int' alios hūilit' ꝓuersari. z eq̄nimit' tolerare etiā eos q̄ tibi videnť aliq̄n irrōnabilit' se hre. Ipm aūt dñm sepe in hac solitudie visita. ꝓspicies eū q̄lit' ꝓuersať ibidē. Et mane q̄liter iacet de nocte in cra Quelibz enī aīa fidelis deberet eū in die semel ad min⁹ visitare. Maxīe ab ephia vsq̄z ad. xl. dies q̄bus ibi manebat. Cōpletis aūt. xl. diebz dom in⁹ esuriuit. Tūc temptator accessit ad eū volens explorare vtz fuisset fil⁹ dei. Temptauitq̄z eū de gula dicēs. Si fil⁹ dei es. dic vt lapides isti panes fiāt. sed nō potuit magistrū decipe. Taliť enī rūdit. z sic se habuit. q̄ nec in tēptatōe gule succubuit nec scire aduersari⁹ potuit. quod voluit. Nō enī negauit nec asseruit esse filiū dei. sed eū auctoritate scpture cōuicit. Et nota hic exemplo dñi esse resistēdū gule. Nā ab ea inchoandū est si vicia volum⁹ supare. Videť enī q̄ gule succūbit imbecillis reddať ad alia vicia deuincēda. Sic enī dicit glo. in loco isto sup Math. Nisi ꝓus gula refrenet frustra ꝓtra alia vicia laborat. Postea diabol⁹ assumpsit eū z portabat eū in hierl'm. q̄ distat inde p. xviij. miliaria vl' circa. Has autē locoz distātias q̄s pluries in ꝟ opusculo tibi narro. ab his audiui q̄ in illis prib⁹ fuerūt. Cōsidera hic benignitatē z patientiaz dñi. Permisit ei se portari z ꝓtrectari ab illa cruenta bestia. q̄ suū z oīm amatoz suoz sanguinē sitiebat. Statuēs aūt eū sup pinnaculū tēpli. temptauit eū de vana gl'a. silr volens explorare qō sup̄. Sed z ꝟ auctoritate scpture deuincit z sua intentiōe frustratur. Et tunc g̃ fm Bernñ. sup pīs. Qui habitat. Quia dñs nihil oñdit diuinitaz arbitrat⁹ est hostz eū esse hoiem. tēptauit eū tercio vt hoiem. Exinde g̃ assumēs eū reportauit in montē excelsuz ꝓpe dictū montē de q̄rentana p duo miliaria. z tūc tēptauit euz de auaricia. sed z ꝟ homicida ille succubuit Vidisti quō dñs ihesus fuit ꝓtrectat⁹ z temptat⁹. Miraris g̃ si nos tēptemur. fuit etiā ipe alias tēptat⁹. Un Bernñ. dicit. Qui q̄rtā temptationē de dño nō legit. ingrat scpturam. q̄ dicit q̄ tēptatio est vita hois sup terram. Apl's q̄z dicit eū fuisse tēptatū p omia p silitudiē absq̄z pctō. Victoria itaq̄z facta. venerūt angeli z mīstrabāt ei. Hic aūt dili-

genter attẽde z ꝓspice dñm comedentẽ so/
lum circũdatũ angelis. z ꝓsidera bñ oĩa
que sequẽt. qz pulcra sunt z deuota valde.
Et ꝙro ꝙd angeli ministrabãt vt comede/
ret post tã longũ ieiuniũ. De hoc scꝑtura ñ
loquit. Possum⁹ aũt hoc victoriosum pran/
diũ sic volum⁹ ordinare. Et quidẽ si ei⁹ po/
tentiã ꝓsiderem⁹ expedita ẽ questio. qz res
quas vellet creare z de creatis hr̃e poterat
p sue arbitrio volũtatẽ. Sz nõ inuenim⁹ qꝫ
hac potẽtia p se vl' p discipulis suis vsus fu/
erit. p turbis aũt fecit q̃s pauit duab⁹ vicib⁹
in multitudine magna de panib⁹ pauc'. De
discipulis aũt legim⁹ qꝫ eo pñte spicas vel/
lebãt ꝑpter famẽ z ꝓmedebãt. Sil'r cũ fati/
gat⁹ ex itinere sedebat sup puteũ loq̃ns cuz
samaritana. nõ ꝺr qꝫ creauit cibos sz qꝫ misit
discipulos in ciuitatẽ ad querendũz cibos.
Hec est verisimile qꝫ p miraculũ, qz miracl'a
faciebat ad alior⁹ edificatõz z in pñtia pluri/
um. sz hic nõ erant nisi angeli. Quid g̃ circa
h̃ medirabim? In mõte nãq illo nõ erat ha/
bitatio hoĩm. nec cibi pati. sz aliũde pata ci/
baria portauerũt angeli ei. sic ꝓtigit danieli
Cũ eñ abacuc ꝓpheta parasset pulmentũ p
messorib⁹ suis. portauit eũ angel⁹ dñi p ca/
pillos de iudea in babylonẽ ad danielez vt
comederet. z postea in mõmẽto eũ reporta/
uit. Immoremur g̃ hic. z hũc modũ assuma/
mus z iocũdemur cũ dño in h̃ prandio suo.
sentiatqꝫ mr̃ sua excellẽtissima de hac eadez
iocũditate z victoria. Pie aũt ac deuote sic
meditemur Veniũt angeli sathana repulso
in multitudine magna ad dñm Jh̃m xp̃m.
z adorãtes eũ ꝓciderũt in terram dicentes
Saluete dñe ih̃u de⁹ z dñs noster. z dñs hu/
militer ac benigne recepit eos z cũ capit' in/
cinatiõe cogitãs se fore boĩem minoratuz
paulomin⁹ ab angel'. Dicũt ei angeli. Domi
ne multũ ieiunast'. ꝺd vultis vt vob̃ pem⁹?
Et ille. Ite ad mr̃em meaz charissimã. et si
ꝺd hz ad man⁹. deferte. qz ꝺ nullis cibis sic
lꝏet vescor sicẽ de suis. Tũc duo ex ipis p/
gentes in mõmẽto fuerũt ea. z eã reueren/
ter salutãtes ambasiatã faciũt z modicũ pul/
mentũ. qꝺ sibi z ioseph̃ z panẽ cũ tobalia et
alijs oportunis portãt. Et forte dña etiam
aliqꝺs pisciculos si potuit ꝓcurauit. Reuersi
q̃ parãt in plana terra. z mẽse bñdictiõz so/
lẽniter pagũt. Cõspice aũt eũ hic bñ i singu/
lis q̃ agit. Sedet eñ in terra cõpositꝰ ac cu/
rialit. z sobrie comedit. circũstant angeli mi/
nistrãtes dño suo. Alius seruit ei de pane. ali/
us de vino. alius parat pisciculos. z alij cãtãt hymnũ
de cãticis syon z iocundant. z die festũ agũt
cozã eo. Si liceat dici. ꝓmixtũ est h̃ festũ cõ/
passione ꝓmaxia ꝑpter quã z nos deberem⁹
plorare. Cõspiciũt eñ eũ reuerẽter. z ꝓside/
rãtes deũ z dñm suũ z toti⁹ mũdi creatorẽ q̃
dat escã oĩi carni sic bũiliatuz. z sustẽtatiõe
cibi corꝑalis indigentẽ. z comedentẽ sicẽ ce/
teros de ꝑplo. mouent cõpassiõe, damares z
diceres. O dñe q̃nta fecistis. oĩa opa vestra
sunt plena stupore. adiuuate me vt ego ali/
qua patiar p vob̃. q̃ p me tot z tãta sustinui/
stis. Certe h̃ sõlũ te in ei⁹ amore deberet ve/
hemẽter accẽdere. Tandẽ sumpta refectiõe.
dicit angelis vt reportẽt res. z dicãt mr̃i qꝫ
cito redibit ad eã. Ipis autẽ reuersis ꝺt oĩ/
bus. Redite vos ad pr̃em z ad gaudia vr̃a.
me eñ adhuc ꝑegrinari oportet. Rogo aũt
vos vt me recõmendetꝫ patri z toti curie ce/
lesti. Qui ꝓcedẽtes in terrã z bñdictiõez pe/
tentes. ea recepta redierũt ad patriã. ei⁹ iuꝭ
sa cõplẽtes. z de ei⁹ victoria. z de his nouis
totã celestẽ curiã impleuerũt. Dñs aũt ih̃s
volẽs redire ad mr̃em cepit de mõte descen/
dere. Cõspice nũc etiã bñ eũ. quõ sol⁹ vadit
pedib⁹ nudis dñs oĩm. z ei vehemẽter cõpa/
tere. Venit aũt ad iordanẽ. quez Johes vi/
dens ad se venientẽ. oñdit eũ digito dicẽs.
Ecce agn⁹ dei. ecce q̃ tollit pctã mundi. ipse
est sup quẽ vidi spm̃scm̃ quiescentẽ quando
baptizaui eũ. Et etiã altera die duz videret ihesũ
ambulantẽ iuxta iordanem dixit sil'r. Ecce
agn⁹ dei. Tũc andreas z etiã vn⁹ ali⁹ ex disci/
pulis iohis iuerũt post ih̃m. Benign⁹ autẽ
dñs sitiẽs eoz salutẽ. vt daret eis de se fidu/
ciã. vertit se ad eos z dixit. Quid q̃ritis. At
illi dixerũt. Rabi ybi habitas. z ipse duxit
eos ad domũ in q̃ tũc se reducebat in ptib⁹
illis. z steterunt cũ eo illa die. Postea duxit
andreas petz frẽm suũ ad ih̃m. quẽ alacriꝰ
suscepit. Sciebat eñ q̃d de eo erat factur⁹.
Et dixit ei. Tu vocaberꝫ cephas. z sic in ali/
qualẽ noticiã z familiaritatẽ venit cum eis
Postea volẽs dñs ih̃s redire in galyleã ad
mr̃em discessit de ptib⁹ illis z cepit reuerti.
Quẽ etiã nũc cõpatiẽdo respice z vade sem/
per cũ eo. Hã sol⁹ vadit more solito nudis
pedib⁹ p tã longã quattuordecim miliario/
rũ viã. Tũ aũt domũ deuenit mr̃ eũ vidẽs.
vltra qꝫ dici posset exhilarata surgit. occur/
rit. z in amplex⁹ strictissimos recipit. cui ipe

LD

^ sibi puideret

^ sup eo. Et credo q li corde affectuoso
z hor eũ respicẽs. z cũ aliq̃lit' dili
geres. ex valida cõpassione

^ parauerat

se reuerēter inclinauit ⁊ etiā nutritio suo io/
seph ⁊ cū eis more solito māsit.

Feria quarta

De apertione libri in synagoga

Capitulum.xix.

Hucusq3 per dei
b grām vitā dñi Jhu ordinate teti/
gim⁹. paꝝ vel quasi nihil d̄ his q̄
sibi cōtigerūt. vel ꝑ ip̄m facta sunt obmittē/
tes. Sed nō sic deinceps facere intēdo. Ni/
mis em̄ esset longū om̄ia que dixit ⁊ fecit. in
meditatiōes redigere. maxime qꝛ nostre so/
licitudinis dꝫ esse facta xp̄i ꝯtinue more be/
ate cecilie portare in secreto pectoris nostri
Igit̄ aliqua ex gestis ei⁹ colligam⁹ in q̄bus
meditādo versemur assidue. ⁊ h̄ vsq3 ad pas/
sionē suā. Ex tūc em̄ nihil est obmittēdum.
Alia etiā nō debem⁹ ex toto dimittere q̄n ꝑ
loco ⁊ tp̄e meditemur in eis. Meditatōnes
aūt nō intēdo deinceps ꝓlixius tractare ni/
si ꝑraro. Sufficit em̄ q̄ rē ꝑ eū gestā vel di/
ctam añ oculos mētis ponas. ⁊ q̄ cū eo cō/
uerseris et familiaris ei fias. Nā in h̄ vide/
tur haberi maior dulcedo ⁊ deuotio effica/
cior. ⁊ quasi tot⁹ fruct⁹ haꝝ meditationū ꝯsi/
stere. vt vbiq3 ⁊ sp̄ intuearis eū deuote ī ali/
quo actu suo vt qñ stat cū discipulis suis. qñ
cū peccatoribꝫ. qñ etiā loquit̄ eis. qñ p̄dicat
turbe. qñ vadit ⁊ qñ sedet. qñ dormit et qñ
vigilat. qñ comedit. ⁊ qñ alijs mīstrat. qñ sa/
nat egrotos. ⁊ qñ alia facit miracula. In his
aūt ⁊ similibꝫ ꝯsidera om̄es gest⁹ suos. maxi/
me ꝯtemplās faciē ei⁹ si potes imaginari qd̄
sup̄ oīa p̄dicta mihi videt̄ difficili⁹ Illd̄ etiā
attēte obs̄ua si forte ip̄e te cū benignitate re/
spiciat. Et tibi hec sint ꝓ recursu ⁊ doctrina
omniū q̄ sequūt̄. ⁊ vbicūq3 narrauero si alit̄
non exp̄ssero singulares meditationes. vel
istas omisero. recurras ad hūc locū ⁊ suffic̄
tibi. Ad narratiōem aūt sequētiū accedam⁹

Postq̄3 g̊ dñs Jhs redijt a baptismo cō/
uersabat̄ humilitat̄ magister humiliter. vt
ante solit⁹ erat. Cepit tñ paulatim se manife/
stare aliquibꝫ docēdo ⁊ p̄dicādo occulte Nō
em̄ ꝑ totū annū sequentē p̄dicatiōis officiū
publice d̄r assumpsisse videlicet vsq3 ad mi/
raculū de nuptijs. qd̄ fuit eodē die quando
fuit baptizat⁹ anno reuoluto. Et si aliqñ p̄/
dicabat. ⁊ discipuli baptizabāt. nō tñ adeo
p̄dicatōem ip̄am ꝑ se ⁊ suos frequētabat añ
iohānis īcarceratōꝫ sicut post. ex hoc nobis
tribuēs stupēde humilitat̄ exemplū. dū io/
hanni se lōge ⁊ lōge inferiori in p̄dicationis
officio ꝓut ex sup̄ioribꝫ pie ꝑcipi aut cogita/
ri potest humilit̄ deferebat. Nō g̊ cepit cum
boatu ⁊ pompa sꝫ humiliter ⁊ paulatim.
Quadā g̊ die sabbati dū esset in synagoga
cū alijs in eccl̄ia iudeoꝝ. surrexit legere in li/
bro Jsaie. ⁊ legit locū vbi scriptū est. Spūs
dñi sup̄ me. ꝓpter qd̄ vnxit me. euangelizare
paup̄ibꝫ misit me. Et tūc cū plicuisset librū
dixit. Hec scriptura impleta est hodie in au/
ribꝫ vestris. Cōspice g̊ eū quō humiliter su/
scipiēs lectorꝫ officiū benigno ⁊ placito vul/
tu legit inter eos et exponit scripturā. Et q̄/
modo humilit̄ se incipit manifestare dū di/
cit. Hodie impleta est h̄ scriptura. i. ego suꝫ
ille de quo loquit̄. Et ora omniū erāt in eū
intēta ꝓpter efficaciā verboꝝ. ⁊ aspectū hūi/
lem ⁊ decoꝝ. Fuit em̄ pulcerrim⁹. fuit etiaꝫ
eloquētissim⁹. Et de vtroq3 sic ꝑ ꝓphetaꝫ di/
ctū fuerat. Speciosus forma p̄ filijs hoīm
diffusa est grā in la. tuis.

De vocatione discipulorum

Capitulum.xx.

Cepit etiā dñs ihs vocare discipl̄os
⁊ se sollicitū reddere circa nr̄am salu/
tem sp̄ hūilitate seruata. Et vocauit
petrū ⁊ andreā tribꝫ vicibꝫ. Prima de q̄ di/
ctū est supra. qñ erat circa iordanē. ⁊ tūc ī ali/
qualē venerūt ei⁹ noticiā. Secūda de naui.
qñ ceperūt pisces. vt narrat Lucas. Tūc eī
secuti sunt eū aīo redeūdi ad ꝓpria. Ceper̄t
tñ audire doctrinā ipsi⁹. Tertia de naui vt
narrat matthe⁹ cū dixit. Venite post me fa/
ciā vos piscatores hoīm. tūc relict̄ rethibꝫ
secuti sunt eū. Sil̄r vocauit Jacobū ⁊ Jo/
hannē in p̄dict̄ duabꝫ vicibꝫ vltimis. Et in
eisdē locis ꝯtinet̄ de ip̄is. in q̄bꝫ cōtinet̄ de
petro ⁊ andrea. vocauit etiā iohem d̄ nupti/
is. vt dic̄ Hiero. In textu tñ euāgelij nō ha/
bet̄. Itē vocauit philippū dicēs. Seq̄re me
Sil̄r mattheū publicanū. De mō v̄o voca/
tiōis alioꝝ nō est scriptū. Cōsidera g̊ ⁊ ꝯspi/
ce eū in p̄dictis vocatiōibꝫ ⁊ ꝯuersatione cū
ip̄is. q̄3 affectuose vocat eos. reddens se eis
affabilē ⁊ domesticū ⁊ obseq̄osum. attrahēs
eos int⁹ et extra. ducēdo etiā eos ad domū
mr̄is. et familiarit̄ vadēs ad domos eoruꝫ.
Docebat ⁊ instruebat eos et curā d̄ ip̄is ha/
bebat p̄cipuā sic̄ mr̄ de vnico filio. Dicit̄ q̄
beat⁹ petr⁹ referebat q̄ qñ in aliq̄ loco dor/
miebat cū eis. surgēs de nocte. et si aliquem

ꝙ inueniebat discoopertū recooperiebat tol. qz tenerrime diligebat eos. Sciebat ei qđ de ipis erat factur⁹. q̄uis essent homies rudis ꝺditiōis z humilis natiōis. tñ p̄rinci/pes mūdi z duces in bello spūali omniū fi/deliū cōstitutur⁹ eos erat. Et ꝺsidera p deo a qualiby cepit eccl'ia. Noluit em̄ dñs elige/re sapientes z potentes hui⁹ seculi. ne ip̄os p/biati ascriberēt opa que fiēda erant. sz sibi hec reseruauit z in sua bonitate potentia et sapiēcia nos redemit.

De cōuersione aq̄ in vinū ad nuptias.

Capitulū. xxj.

Quamuis dubiū sit cui⁹ fuerant nu/pte in chana galilee sic magister i hi/storia scolastica tāgit. Nos tñ medi/temur fuisse iohis euāgeliste qđ habet in p/logo sup Joh. vbi Iero. affirmare ꝺ vide/tur. In eis dña nra fuit. nō tñ inuitata tāq̄ extranea. sz q̄si maior z dignior z p̄mogeni/ta inter sorores. fuit i domo sororꝫ q̄si in do/mo sua z tāq̄ admīstratrix z dña nuptiaruz Qđ ex tribꝰ colligere possum⁹. Primo ex eo q̄ in eis ꝓtinet q̄ mr̄ Jesu erat ibi. z de iesu z discipulis q̄ erāt vocati. z sic de alijs q̄ ibi fuerūt intelligi debet. Cū ergo soror ei⁹ ma/ria salome vxor zebedei iuisset ad eam naza/reth. q̄ distat a loco de chana p q̄ttuor mili/aria vel circa. dicēs q̄ volebat facere nupti/as filio suo iohi. ip̄a iuit cū ea z ꝓuenit aliq̄t dies ad ꝑparatōz. ita q̄ q̄n alij erāt inuitati ip̄a iā erat ibi Sc̄ō ex eo colligere possu/mus q̄ ip̄a ꝓpēdit defectū vini. vñ ip̄a non erat sic vna ex discūbentibꝰ. sz sic̄ p cui⁹ ma/nus res ibāt. Et iō vidit ibi deficere vinuz Si ei tūc discubuisset. nunq̄d iuxta filium inf hoies mater verecūda surrexisset. Et si alibi iter mulieres nūq̄d ꝓpendisz defectū vini mag⁹ q̄z alie. z si ꝓpendisset nūq̄d surre/xisset de p̄sidio z iret ad filiū. Jncōueniētia hec viderent. Et iō verisimile est q̄ tūc non discūbebat. De ipa nāq̄ dicit q̄ erat valde obsequiosa. Tertio colligit ex eo q̄ ip̄a p̄/cepit mīstris vt irēt ad filiū z facerēt qđ mā/daret. Et sic videt q̄ p̄cepisset eis z q̄ nuptie gubernabāt p ea. z iō sollicita fuit ne ibi de/fectus ꝓtingeret. Jgit ꝑm modū hūc cōspi/cit dñm Jhm inf alios comedentē sic vnum quēuis de pl'o. z sedentē in loco hūili. nō in/ter maiores. put ex loco ip̄o colligim⁹ Non em̄ sup̄bor more volebat p̄mos recubit⁹ in/cenis. nā doctur⁹ erat. Cū inuitat⁹ fuer. ad nuptias recūbe in nouissimo loco. Jpse ꝙ cepit ꝑ⁹ facere q̄ docere. Cōspice etiā do/minā obsequiosam alacrē z sollicitā in cūctis faciēdis z p̄bentē z ostendentē mīstris quid z qualiter discūbētiby deferāt. Eunq̄ ꝑ fi/nem ꝙuiuꝫ redirēt ad eā ministri dicentes Nō habem⁹ pl⁹ de vino q̄ apponamus eis. Ip̄a rñdit. Ego ꝓcurabo q̄ habebitz. expe/ctate parūper. z reiēs ad filiū q̄ humiliter vt dixi sedebat in fine mēsę ꝑpe ostiū camere. di/xit ei. Fili mi hic vinū deficit z hec nra soror est paup z nescio qualit̄ habere possemus. Qui rñdit. Quid mihi z tibi ē mulier? Dura vidēt rñsio sz ad nram instructiōez fuit. sm Bern̄. q̄ in ℔ loco sic dic̄ sm̄ōe. ij. i epipha/nie. Sermo incipit. In opibꝰ dñi. Quid ti/bi z illi dñe? Nōne qđ filio z mr̄i q̄d ad illaz ꝓtinet q̄ris. cū sis benedict⁹ fruct⁹ vētris e⁹ immaculati? Nōne ip̄a est q̄ saluo pudore cō/cepit z sine ^ te pepit? Nōne ip̄a est in cu/ius vtero nouē mēsibꝰ morat⁹ es. cui⁹ virgi/neis yberibꝰ lactat⁹ es. cū q̄ iā duodecī ānoꝝ fact⁹ de hierl'm descēdisti. z eras subdi/tus illi? Hūc g̃ dñe q̄d molest⁹ es illi dicens Quid tibi z mihi? Multū ꝓ omnē modū. Sed iam manifeste video. q̄ nō velut indignans. aut ꝓfundere volēs ꝙginis mr̄is teneraz verecūdiā dixeris. Quid mihi z tibi. Veni/entibꝰ em̄ ad te iuxta p̄ceptū ministrz. nihil cū etat⁹. facis qđ suggessit. Ut q̄d g̃ fratres. vt q̄d rñderat ꝑ⁹. Vtiq̄ ꝓter nos. ut ꝙuersoꝰ ad dñm iā nō sollicitet carnaliū cura pa/rentū. z necessitudines ille nō impediāt ex/ercitiū spūale. Q̄diu em̄ de mūdo sum⁹. de/bitores nos ꝓstat esse pentibꝰ. At postq̄ re/liquim⁹ nosmetip̄os. multo magz ab eoz so/licitudine liberi sum⁹. Vñ legim⁹ frēm q̄n/dam in heremo ꝙuersantē. cū ad eū carnalis frater auxiliū gr̄a aduenisset rñdisset vt adiz alterꝫ fratrē eoz. cū ille vtiq̄ iā obisset. Cun/q̄ admirat⁹ q̄ venerat rñderet. q̄ ille obijt. heremita q̄z se sil'r obisse rñdit. Optime er/go docuit dñs ne solliciti sim⁹. sup ꝓpinquiꝰ carnis nr̄e pl⁹ q̄ religio postuler. q̄n ip̄e ma/tri z tali mr̄i rñdit. Quid mihi z tibi ē muli/er. Sic z in alio loco. Cū suggereret ei q̄dā q̄n mr̄ ei⁹ z frēs foris starēt. querētes ei loq̄ Rñdit. Que ē mr̄ mea z frēs mei? Ubi mo/do sunt q̄ tā carnalit̄ z inanit̄ sup carnalibꝰ ꝓpinq̄s suis soliciti sūt. ac si adhuc viuerent ~~cū eis~~ z ipi cū eis. Hucusq̄ Bern̄. De hac q̄ rñsione mr̄ nō diffidēs sz de sua benigni/

LL z

inte ꝑsumēs redijt ad ministros z dixit. Ite ad filiū meū et ꝗcꝗd vob dixerit facite. qui ēūtes impleuerūt iuxta dñi mādatū idrias aqua. Quo facto dixit eis. Haurite nūc z ferte architriclino In ℏ aūt nota ꝑmo discretionē dñi. qz ꝑmo misit magis honorabili viro. Scōo qz ipe sedebat lōge ab eo cū diceret. ferte illi. ꝗsi ab eo remoto. Tz cuz ille sederet in loco magis honorabili. colligere possū⁹ qz dñs noluit ibi sedere iuxta eū imo elegit sibi hūiliorē locū. Ministri ḡ dederūt vinum illi et alijs. diuulgātes miraculū. ꝗnia ipi sciebāt quō factū fuerat. z crediderūt in eū discipuli ei⁹. Finito aūt cōuiuio dñs Jesus vocauit Johem seorsum dicēs. Dimitte hāc vxorē tuā z sequere me. qz ad altiores nuptias te ꝓducā. ꝗ secut⁹ est eū. In ℏ ergo qz dñs nuptijs iterfuit matrimoniū carnale approbauit tāq̄ a deo institutū. Tz ī hoc qz vocauit Johem de nuptijs aptē dedit intelligere qz lōge dignior est spūale mrimoniū q̄ carnale. Recessit ḡ inde dñs Jesus volēs his q̄ ad salutē hoīm ptinēt deinceps publice z palā intēdere. Pri⁹ aūt voluit reducere mrem ad domū suā. Talē em̄ dñam. talē societatē hre decebat. Accipit ḡ z eā z Johem z alios discipulos z iuerūt in chapharnauz ꝑpe nazareth. z post aliq̄t dies nazareth Cōspice ḡ eos p viā qualit⁹ vadūt pariter. mat⁹ z fili⁹. humilit⁹ vadūt z pedestres. Tz multz amāter. O q̄les duo sunt illi. nūq̄ alij tales duo in terra visi fuerūt. Cōspice etiaz discipulos reuerēter sequētes z auscultātes verba dñi. Nō em̄ ipe erat ociosus. semp quippe aliq̄d boni faciebat aut dicebat. nō poterat in tali comitatu tediū cōmeantibus generari.

De ℓmone dñi in mōte quē incepit a paupertate Capitulum. xxij.

Conuocās dñs ihs discipulos seorsum a turbis ascēdit cū eis in mōtē thabor ꝑpe nazareth ad duo milia/ria vt eos imbueret eloquijs suis. Decebat em̄ q eos ꝑfus z sup alios instrueret. q̄s sup alios ꝓstitutur⁹ erat mgr̄os z duces. Tunc eos ḡ de multz instruxit. z sermo ille pulcerrim⁹ fuit z copios⁹. Nec mirz qz os dñi cōpilauit eū. Docuit aūt eos de beatitudinibz. ō oro nes ieiunio z elemosyna. alijsq̄ plurimis ad ℏtutes ptinētibz. q̄ in ipo euāgelio poterz reperire. Legas cuz diligēter z sepe. z cōmēda memorie q̄ in ipo dicunt. qz spūalissima sūt

Et tñ nūc nō ꝓsequor. qz nimis foret longū nec tales expositiōes bñ vident sp in mēditatiōes cadere. Quis ad tuā instructiōz tralia z auctoritates sanctoz. Hoc ḡ dicto. gisse sufficiat q dñs initiū ℓmonis huius pauptate incepit. dans itelligere q pauptas est tot⁹ spūalis exercitij ꝑmariū fundamentū. Nō em̄ expedite pōt sequi xp̄m pauptatz speculū q̄ oneratꝰ est ī tpalibz rebz. Nec est liber sz seru⁹ q̄ animi affectōz subijcit istis rebus trāseuntibz. Idcirco dixit. Beati pauperes spū ꝛc. Et⁹ em̄ rei ḡ affectuose diligo me seruū spōte ꝓstituo. Hā amor est aīe pōdus. portās eā quocūq̄ ipe ferat. vt dicat Aug. xiij. ꝯfes. Et iō nihil oīno est amādū nisi deus. vl mere ꝓpter deū. Merito ḡ beat⁹ dicit paup. q̄ ꝓpter deū cetera vilipēdit. Jā em̄ ꝑ magna pte deo suo ꝓiunct⁹ est. De hac pauptate sic dic Berñ. in. iij. ℓmo. de aduentu. Magna q̄dā pēna est pauptas q̄ tā cito volat in regnū celoz. Hā in alijs frutibz q̄ sequunt ꝓmissio futuro tpe indicat. pauptati nō tā ꝓmittit q̄ dat. Un̄ z in pūti tēpore enūciatū est. qm̄ ipoz est regnū celorum. Videm⁹ em̄ paupes alijs. q̄ si verā pauptatem haberēt nō adeo pusillanimes inuenirētur z tristes. vtpote reges z reges celi. Sed aliq̄ sunt q̄ pauper esse volūt. eo tñ pacto vt nihil eis desit. z sic diligūt pauptatē vt nullā inopiā patiant. Idē ℓmone. xxj. Lañ. Ergo si exaltat⁹ fuero a terra. (audacter dico) oīa trabā ad meipsum. Nec em̄ temerarie vsurpo mihi fris mei vocē cui⁹ me induo similitudinē. Q̄ si ita est. nō putēt diuites huius seculi. frēs xp̄i sola possidere celestia. q̄a audiūt dicentē. Bti pauperes spū qz ipoz est + dent z terrena. z q̄dē tanq̄ nihil habentes. oīa possidētes. nō mēdicātes vt miseri. sz vt dñi possidētes. eo ꝑ certo magis dñi. q̄ minus cupidi. Deniq̄ fideli hoī tot⁹ mūd⁹ diuitiaz est. Tot⁹ plane. qz tā aduersa q̄ ꝑspera ipi⁹ eq̄ oīa seruiūt ei z coopant i bonum. Ergo auar⁹ terrena sitit vt mēdicus. fidelis ꝓtēnit vt dñs. Ille possidēdo mēdicat. iste cōtemnēdo seruat. Quere a quis corum q̄ insatiabili corde lucris tempalibz inhiant. q̄dnā de his sentiat. q̄ sua vendētes z dātes pauperibz. regna celoz ꝑ terrena mercātur substātia. vtrū sapiēter agāt necne. ꝓcul dubio respōdebit sapiēter. Quere item aur q̄s approbat ipe q̄s nō facit. nō possum inquiet.

^ textū

^ regnū celoz. ſſ nō eos inq̄ ellimēt sola celestia possidere. q̄ ea sola audiūt ī pmissione. Polli. +

Quare pfecto qz dña auaricia non pmittit. qz liber nō est. qz nō sunt sua q̄ possidere vi/deā. sz nec sui iuris. Si ꝓo tua sunt. expēde ad lucra. ꝛp terrenis celestia cōmutato. Si nō vales. fatere te pecunie tue nō dominuz esse dieā. sz seruū. custodem nō possessorem. Huculsz Berñ. Sz redeam⁹ ad medi/tationē. Cōspice ḡ ꝛ ꝓsidera dñm iesum hu/militer in terra sedentē sup illo mōte. ꝛ discipulos suos circa eū. quō stat inter eos q̄ sit vnus ex eis. ꝛ quō affectuose benigne ꝛ pul/cre ꝛ efficacie eis loquit inducēs eos ad di/ctos act⁹ virtutū. Et sp vt supza in generali ꝓsideratiōe tibi dixi respicere coneris faciē eius. Cōspice in discipulos quō reuerēt hu/militer ꝛ cū tota mētis intētione aspiciūt eū. ꝛ auscultant illa ꝓba mirifica. ꝛ ea memorie cōmendāt. ꝛ iocūditate magna fruunt tā in verbis q̄ in aspectu. In hac aūt ꝓsideratio/ne iocūderis. ꝛ tu aspiciēdo ac si videres eū loquentē ꝛ approximādo eis. si forte vocata fueris. ꝛ immorādo ibidē vt dñs tibi dabit Cōpleto ꝓo ꝓmone cōspice illū dñm Jhm vnā cū discipulis ipis descendētē de mōte. ꝛ cū ipis familiariter loquentē. etiaz eūdo p viā. ꝛ quō ille simpliciū cetus gregatim seqt eum. nō curiose ordinat⁹. sz sicut pulli post gallinā. vt q̄libet meli⁹ audiat magis eidez nitit approximare Et quō turbe sibi affectu/ose occurrūt. ꝛ infirmos eidē sanādos offe/rūt. Jpe ꝓo sanabat oñes.

De seruo centurionis ꝛ filio reguli a do/mino liberatis. Mat. viij. Lu. vij. Joh. iiij.

Capitulū. xxiij.

Capharnaū vero erat q̄dā cēturio. i. centū militū ductor. ꝛ seruū hēbat i firmū. Audiit ḡ fide plen⁹ ad dñm iesum vt eū curaret. Humilis aūt dñs rñ/dit. Ego veniā ꝛ curabo eū. qđ cū sciuit Cē/turio. remisit ad eū dicēs. Dñe nō sum dign⁹ vt intres sub tectū meū sz tm̄ dic ꝓbum ꝛ sa/nabit puer me⁹. Jesus aūt cōmendās fidē eius nō inuit vlteri⁹. ꝛ seruū absentē sanauit. Cū aūt in eadē ciuitate esset quidā regul⁹. i. gnus rex. iuit ꝓsonalit ad iesum rogās eum vt veniret ad domū suā ꝛ sanaret filiū suū i/firmū. At iesus ire noluit. filiū tamē sanauit In his aūt ꝓsidera meritū fidei. ꝛpter Cen/turionē. ꝛ humilitatē dñi volētis ire ad ser/uum. ꝛ reguli pompā refugiētis. Cōside/ra etiā q̄ nō debem⁹ acceptare ꝓsonas. Pl⁹ eñ honorauit hic dñs seruū militis q̄ filiū regis. Sic ꝛ nos debem⁹ nō ad oculos fui/re. nec ſm exigentiā exteriozis pōpe. sz ſm i/tentionē vl bonitatē ei⁹ q̄ seruitio indiget. ꝛ nō ex cōplacētia sz ex caritate ſuiam⁹

De paralitico missō p tectū ꝛ a dño cura/to. Matth. viij. Mar. ij. Luce. v.

Capitulum. xxiiij.

In ciuitate ꝓdicta capharnaū cū do/min⁹ iesus doceret in q̄dā domo. et essent ibi ꝓgregati pharisei ꝛ legis do/ctores multi. ex oi castello iudee ꝛ hierusalē. Venerūt q̄dā volētes ingredi domū cū pa/ralitico quē portabāt vt a dño sanaret. Cū q̄z pter multitudinē nō possent ascēderunt sup tectū dom⁹. ꝛ inde intromiserūt eū ꝛ po/suerūt eū añ iesum. dñs ꝓo iesus vidēs fidē eoz dixit. Dimittunt tibi pcta tua. Jpi aūt pharisei ꝛ legis doctores obseruātes eū ex malicia intra se dicebāt ipum blasphemasse deū. qz sol⁹ de⁹ potest dimittere pcta. ꝛ ipi ℞ attribuebāt sibi quē puz hominē esse crede/bant. Ait ergo benign⁹ ꝛ humilis dñs scru/tans corda ꝛ renes hoim. Quid cogitatis mala in cordibz vr̄is. Et addidit. vt sciatis. qz fili⁹ hois habet potestatē in terra dimit/tendi pcta ꝛc. Hic q̄ttuor sunt meditāda Primū ꝓspicacitas intellect⁹ xp̄i. q̄ cogitati/nes illoz vidit. Secūdū qz ꝛpter pcta veni/unt infirmitates. ꝛ ex absolutōe a peccatz ali/quādo ꝓtigit liberatio infirmitatū. sic etiaz habebis infra ō curato apud piscinā. cui ōz a dño ne ampli⁹ peccet. ne deteri⁹ sibi ꝓtin/gat. Tertiū ꝓsidera q̄ztū magnū sit merituz fidei. nā etiā alteri⁹ fides alteri ꝓdest. sic sup ꝓme habuisti in ſuo centurionis. Sic ꝛ i/fra habebis in chananea in cui⁹ fide filia fu/it sanata. Hoc quotidie cōtingit in puerz q̄ baptizant. q̄ si ante annos discretiōis mori/ant in alteri⁹ fide suscipiūt arrā ꝛpter quam in merito xp̄i saluāt. qđ est ꝓtra quosdā he/reticos maledictos Circa quartū meditan/dū de ipo inter illos sedēte ꝛ benigne mali/gnis rñdente ꝛ miraculū faciēte. recurre su/pra ad generalē considerationē quam tibi dedi.

De socru symonis liberata.

Capitulū. xxv.

Contigit dñm Jesum in ciuitate ꝓ/dicta chapharnaū diuertere in do/mū symonis petri. vbi soc⁹ ei⁹ ma/gnis febribz tenebat. Humil ḡ dñs familia/riter tetigit manū ei⁹ ꝛ curauit eā. adeo vt in

ꝓtinēti surrexit ꝛ ei ꝛ discipul' mistrauit Sz
qđ ministrauit eis nō est scḣtū. Cogita g̃ qꝫ
in domo pauꝑis pauꝑtaꝫ amatori aliqua ci
baria grossa ꝛ q̃ cito pari poterāt eis appoſi
ta sunt. Cōsidera etiā ipm dñm ihm inuātē
ꝓparare. maxīe in domo discipuli sui. Et q̃
uis humilia cogita. siue de tabula ponēda.
siue de straꝫ lauādis ꝛ silibꝫ. Talia em̄ oia
faciebat būilitaꝫ magister q̃ mistrare vene
rat ꝛ nō mistrari. Et se familiarit' ad seden
dū ponebat i medio mēse ꝛ comedebat ala
criter. p̄cipue cū in prādio relucebat pauꝑ
tas quā sic amabat.

De dormitiōe dñi in nauicula
Capitulū. xxvj.

Patrās dñs ihs in nauiculā cū disci
pulis suis. posuit se ad dormiēdum
tenēs caput sup ceruicali. Ipe enim
multū vigilabat de nocte i oꝛōibꝫ. multūqꝫ
de die in ꝓdicatōibꝫ laborabat. Cūqꝫ dormi
ret orta tēpestate discipuli piclitari timebāt.
sz nō audebāt eū excitare. Timore tandē co
acti excitauerūt eū dicentes. Dñe salua nos.
perim⁹ Qui surgēs increpauit eos ꝺ modica
fide. ꝛ imꝑauit mari ꝛ ventis ꝛ cessauit tēpe
stas. In ꝓdictꝫ g̃ actibꝫ suis ituere ꝛ respice
cū fm generalē regulā siue traditōz sup̄ tra
ditā. Hoc tū ḣ ꝓsiderare potes qꝫ licet nob
circa nos ꝛ facta nr̄a dñs videaꝫ dormire.
maxīe qñ tribulamur. ipe tū diligētissimus
est sup̄ custodiā nr̄am. Et idcirco debemus
esse in fide ꝓstātes. ꝺ nihilo hesitātes.

De filio vidue a dño suscitato
Capitulum. xxvij.

Cum semel iret dñs iesus versus ci
uitatē naim obuiauit multitudī bo
minū portātiū quendā iuuenē filiū
vidue mortuū ad sepulcꝝ. Pietate g̃ pi⁹ do
min⁹ ihs mot⁹ tetigit feretꝝ ꝛ portātes stete
rūt. Ipe aūt dixit. Adolescens tibi dico sur
ge. ꝛ statim surrexit q̃ fuerat mortu⁹ ꝛ reddi
dit eū mr̄i sue. Omes aūt stupuerūt ꝛ lauda
uerūt dñm. In cōsideratiōibꝫ vero recurre
vt supra.

De puella suscitata ꝛ martha curata
Capitulū. xxviij.

Ad petitōnē cuiusdā ex ꝓncipibꝫ ibat
dñs ihs cū eo ad sanādū filiā suam.
Cū g̃ turba magna iret cū eo. inter
erat q̃dā mlier g̃uit' infirma q̃ ꝺr fuisse mar
tha sꝛor marie magdalene q̃ intra se dice
bat. Si tetigero tm̄ fimbriā vestimēti eius
salua ero. ꝛ cū timore approximās tetigit rli
berata ē. Dixit aūt dñs iesus. Quis me tet
git? Et rn̄dit petr⁹. Dñe turbe cōp̄mūt te ex
affligūt. ꝛ tu dicis. qs me tetigit? Vide ḣ pa
tientiā dñi. Hā sepe cōp̄mebaꝫ a turbis. qa
volebāt ei approximare. Ihs aūt sciebat qđ
dicebat Et itez dixit. Ego sensi ꝑtutē ex me
exīsse. Tūc martha negociū publicauit Li
bēter eā dñs curauit cū q̃ multā familiari
tatem postea habuit. Et tūc dixit ei. Fides
tua te saluā fecit. In ḣ g̃ miraculo habes fi
dei cōmēdatōz. Habes etiā qꝫ dñs vult mi
racula nota esse ꝓpt' vtilitatē cōem. sz q̃tū in
se ꝓpter humilitatē abscōdebat. vt ḣ etiā ha
bes. qđ em̄ diuina fecerat ptāte. fidei illi⁹ at
tribuebat. Habes etiā hic qđā valde nota
bile ad būilitaꝫ custodiā. sic beat⁹ Bern̄. ḣ
mō introducit. Quilibet pfecte dño fuiēs
pōt appellari fimbria q̃si vltia ps vestimēti
dñi. ꝓpt' suā humilē reputatōz Qui g̃ ad di
ctum statū puenerit qꝫ sciat se a dño exaudi
ri i liberādis infirmis vl' alijs miracul'. non
extollaꝫ ꝓpterea. nec sibi attribuat qz nō ipe
sz dñs facit. Quis em̄ hic martha tangeꝫ
fimbriā ad cui⁹ tactū se liberari ꝓfidebat. et
sic ꝓtigit. nec tñ a fimbria sz a dño ꝺr⁹ libera
tiōis exiuit. Et ꝓpterea ipe dixit. Sensi ꝺu
tem ex me exīsse. Nota g̃ hoc bñ ꝛ nihil bo
ni tibi i ꝓpetuū attribuas. qz totū est a dño
iesu. Tandē dñs iesus iuit ad domū princi
pis ꝛ inuentā filiā mortuā suscitauit.

De ꝙuersione magdalene ꝛ alijs
Capitulum. xxix.

Curialissim⁹ dñs inuitat⁹ q̃dā die a
symone leproso iuit ad prandēdum
cuz eo. qđ facere solit⁹ erat. tū ex sua
curialitate. tū ex benignitate ꝛ zelo quē ha
bebat ad saluādas aīas p̄ qđ de celo descē
derat Ūñ comedēdo cū hoibꝫ ꝙuersando
cū eis ad amorē sui eos attrahebat. tū etiaz
ex amore pauꝑtatiſ. Hā ꝛ ipe pauꝑrim⁹ erat
ꝛ de mūdi b⁹ suba. p se ꝛ suis nihil sūpserat.
Humilit' g̃ ꝛ cū gr̄aꝛactiōe speculū humili
tatiſ iesus cū inuitabaꝫ recipiebat. p loco ꝛē
pore. Audiēs aūt magdalena qꝫ i domo sy
monis ꝓdicti recūberet. q̃ iā forte ipm sepe
ꝓdicantē audierat ꝛ ardēter amabat. licz nō
dum ḣ ꝑpalasser. tacta dolore cordis intrin
secus p peccatiſ suis ꝛ amoris ei⁹ igne succē
sa. ꝓsideras qꝫ sine ipo salutē obtinere non
poterat. ꝛ ampli⁹ differre nō valēs. perrexit
ad locū ꝙuiuṁ. faciez iclinata ac ocul' in ter

rum demissis añ quinas trãsiẽs nõ quieuit donec puenit ad dñz ac dilectũ suũ. z tũc illi/co ad pedes ei⁹ pstrata. viscerosõ dolore pit⁹ z rubore repleta de pctis suis, pcumbens z ponẽs vultũ sup ipi⁹ pedes cũ ꝓfidẽtia q̃dã qa iã intra se eũ sup oĩa diligebat cepit fort/iter fletibꝫ atq; singultibꝫ abũdare ac tacite intra se dicere. Dñe mi firmit̃ credo scio at/q; ꝓfitẽor vos deũ ac dñm esse meũ. In mł/tis ãt z magnis offendi maiestatẽ vestraz. z multiplicaui pcã sup numer̃ arene maris. sed ad vestrã mirĩcordiã ꝓfugio iniq̃ et pec/catrix. doleo z cõpungor. veniã peto. emen/dare peccata parat z nũq̃ a vra obedietia diss/cedere ꝑpono. Nõ patiar q̃so repulsam a vo/bis. qz aliud refugiuz nec me posse hr̃e scio. nec hr̃e volo. qz vos solũ sup oĩa diligo. Nõ g̃ me repellatz a vobis. sz de meis sceleribus me punite vt libet. mirĩcordiã tñ peto. In/terim aũt lacrime decurrẽtes largit̃ pedes dñi balneauerũt z lauerũt. Vñ ꝟ manifeste habere potes q̃ dñs iesus discalciatus ibat. Tandẽ a fletu cessans. z cũ ꝑpedit indignũ iudicãs q̃ fuę lacrime pedes dñi ꝓtigissent capillis suis eos abstersit. Jõ aũt capill. q̃a secũ aliud p̃ciosi⁹ nõ habebat q̃ eos tergeret. z etiã qz ea q̃bꝫ ad vanitatẽ vsa fuerat ad vti/litatẽ ꝑuertere intẽdebat. Et etiã ne vultuz a pedibꝫ dñi elõgaret. z amore crescẽte oscu/labat eos dẽ amanter sepe. Et qz etiaz pedes ipi⁹ dñi ꝑpter itinera squalidi erãt. eos vnge/bat p̃cioso vngẽto. Cõspice g̃ bñ ipam z sup bis morose mediter̃z ob deuotiõez ei⁹. q̃ ita singularit̃ a dño fuit dilecta. Et etiã qz solẽ/ne festũ fuit ꝟ valde. Cõspice etiã dñm ibm q̃ benigne suscipit eaz. z q̃ patienter sustinet q̃d fac̃. Cessat̃z q̃escit a comedẽdo donec negociũ cõpleat̃. Cessant etiã quine z oĩs sup hac nouitate mirãt. Symon aũt vehe/mẽter eũ iudicabat ĩ corde suo q̃ a tali femi/na se ꝑmittebat tãgi q̃si nõ esset ꝓpha. nec eã cognosceret. Dñs aũt cogitatõibꝫ cordis ei⁹ rñdens se ver̃ oñdit ꝓphetã. Et exẽplo obi/tor⁹ puicit. Et volẽs apte demõstrare q̃ oĩa in dilectiõe ꝓsumãt̃ dixit. Dimittũt̃ ei pecca/ta multa qm̃ dilexit multũ. Et ad eam dixit. Vade in pace. O verbũ delectabile z suaue q̃ libẽter illud magdalena audiuit. z q̃ iocũ/de recessit. Et ꝑfecte ad eũ cõuersa. deincepſ sancte z honeste vixit. ac eidẽ z matri eius ꝑ seuerãter adhesit. Meditare g̃ hec dilige/ter z tantã charitatẽ imitari digner̃z. que ꝟ maxime ꝟbo z ope sic a dño cõmẽdat̃. Hic em̃ expresse habes q̃ charitas inter deuz et peccatorẽ pacẽ reformat. Vñ z beat⁹ Jacob⁹ dicit. Q̃ charitas opit multitudinẽ pctorũ. Jtaq; cũ caritas oẽs ꝟtutes informat. nul/laq; deo placet sine caritate. vt ad ipam ha/bendã tota ꝟtute nitar̃z q̃ te sponso tuo x̃po iesu acceptã faciet. Aliq̃s ó ipa auctoritates adducã in mediũ. Dic̃ g̃ de ipa Berñ. xxix. Cañ. Charisma ꝓptimũ charitas est̃ plãe incõpabile q̃d noue spõse celestis spõsus to/tiẽs inculcare curabat. Hũc q̃dẽ dicẽs. In ꝟ cognoscẽt oĩes q̃ mei estis discipuli si di/lectionẽ habuerit̃z ad inuicẽ. Hũc ꝟo mãda/tum nouũ do vob vt diligatis inuicẽ. z hoc est p̃ceptũ meũ vt diligatis inuicẽ. Jtẽ orãs vnũ eos fore. sicut ipe z pater vnũ sũt. z pau/lo post. Deniq; q̃dnã huic cõparãdũ pute/mus. q̃ ipi p̃ferẽt martyrio ac fidei trãsferẽti mõtes. Hoc est g̃ q̃d dico. Pax nobis a no/bis sit. z oĩe q̃d extrinsec⁹ minari videt⁹. nõ terret qz nõ nocet. Jdẽ. xxvij. Cañ. Quanti/tas cuiusq; aie estimet̃ de mẽsura caritatis quã habet. vt ꝟbi gra. Que multũ hz chari/tatis. magna sit. que pax̃ pua. q̃ ꝟo nihil ni/hil. dicẽte apostolo Si caritatẽ nõ habuero nihil sũ. Q̃ si quãtulãcunq; hr̃e cepit. vt sal/tez diligẽtes se diligere curet. ac salutare fra/tres suos. z eos qui se salutãt. iam nõ nihil quidẽ illã animã dixerim. que in ratiõe dati et accepti. socialẽ saltẽ retinet charitatem. Verũtm̃ iuxta sermonẽ dñi q̃d ampli⁹ facit⁹? Nec amplã ꝑinde nec magnã. sed plane ãgu/stam modicãq; cẽ[illegible]ã quã adeo mo/dice charitatz esse cognouerim. Ut si grãde/scat z ꝑficiat. ita q̃ trãsiens limites ãgusti hu⁹ obnoxiũq; amoris. latos fines bonitatis g̃/tuite tota libertate spũs apprehẽdat. q̃ largo q̃tinꝫ q̃dã gremio bone volũtatz ad oẽm seipsam curz extẽdere ꝑim/diligẽdo vnũquẽq; tãq; seipaz/nũq̃d iã illi recte dicetur. q̃d ampli⁹ fa/cis? Quippe q̃ seipam tã amplã fac̃. amplũ ĩ/q; gerit caritatis sinũ q̃ cõplectit̃ vniuersos. etiã q̃bꝫ nulla se nouit carnis necessitudine iunctã. nulla spe ꝓcipiẽdi cõmodi cuiuscũq; illectã. nulla ꝓcepti retributõe obnoxiã. nullo õniq; oĩa astrictã debito. nisi illo sane de q̃ ꝛ. Re/mini q̃cq; debeatis nisi vt inuicẽ diligatis. Ver̃ si adiicias etiã vsq; quaq; viz facere re/gno caritat̃z vt vsq; ad vltios ei⁹ termios oc/cupare illud pius inuasor ꝑualeas. dum ne inimicis quidẽ viscera claudere pietatz exi/

stimes. bñfacias his q̄z q̄ te oderūt. ores p̄ psequētiby z calūniantiby te. necnō z cū ipis qui oderūt pacē. esse pacificus studeas. tūc p̄sus latitudo celi latitudo au̇e. z altitudo nō dispar. sed nec dissimilis pulcritudo. Implekq̄z demū in ea qō dr̄. Extēdēs celū sicut pelle. In q̄ tā mire latitudinis altitudis z pulcritudinis celo. summ⁹ z imm̄ēsus atq̄z gl'iosus nō modo dignāter habitat. sed z spaciose deambulat. Hucusq̄z Bern̄. Vidisti g̃ q̄z sit vtilis q̄z necessaria charitat̄ virtus sine q̄. pfecto impossibile est placere dō. cū qua sine dubio placet quicūq̄z Igit toto corde. tota mēte. totaq̄z ꝑtute studeas ipam hr̄e. q̄ te libēter faciet oia dura z aspa. p̄ deo portare z p̄mo.

Quō iohes misit discipulos ad ihesum
Capitulum xxx.

Gloriosus miles z p̄cursor dñi Jhu iohes baptista cū esset in vinculis. i carcere a⁹ herode ꝓt iusticie ōfensionē. qr redarguebat eū q̄ tenebat vxorem fratr̄ sui viuēris. volēs inducere discipulos suos vt seq̄rent dñm ihm. cogitauit eos ad ipm mittere. vt auditis ꝟbis z visis opibus eius exardescerēt in amorē ip⁹ z sequerētur eū. Iuerūt g̃ ad eū z ex p̄te Johis dixerunt Tu es q̄ ventur⁹ es an aliū expectam⁹? Dom⁹ aūt ihesus magnā turbā tunc habebat corā se. Cōspice bñ ipm quō vultu placido recepit nūcios iohis. z quō sapiēter p̄mo factis z postea ꝟbis rñdit eis. In eor g̃ p̄ntia surdos sanauit z mutos z cecos z alia multa miracula fecit. z tp̄lo p̄dicauit z postea ill' inter alia dixit. Ite z renūciate iohāni q̄ audistis z vidistis. Iuerūt g̃ z ea retulerūt Johanni. q̄ ea libētissime audiuit. Illi aūt discipuli post mortē Johis firmiter xp̄o adhesērūt. Dñs ihesus post illor discessum valde iohem corā populo collaudauit. s. q̄ erat pl⁹ q̄z ꝓpheta. q̄ inter natos mulier̄ maior eo n̄ surrexerat. z de alīs vt in euāgelio habes. Tu g̃ aspice dñm Jhm sp z dū p̄dicat z dū p̄dicta miracula facit vt sup̄ habuisti.

De obitu Johānis baptiste
Capitulū xxxi.

Hic pōt occurrere meditatio de morte ip⁹ beati iohis baptiste. Cū g̃ herodes ille neq̄ssimus z adultera illa pessima sil' forte p̄ditissent ipm occidere. vt pcti sui redargutiōz nō haberēt. ꝓtigit vt in die ꝓuiuñ. saltāti misere filie ip⁹ herodiadis dare. caput iohis. z sic fuit i carcere decollatus. Vide q̄nt⁹ vir z q̄z vilit̄ z q̄z enormiter regnāte ac impante neq̄cia occubuit. O ds qualit̄ h̄ fieri p̄misisti. q̄d est h̄ cogitare q̄z liter moriat iohes. q̄ tāte pfectōis z sc̄itatis erat vt putare. esse x̄ps. Igit si vis bñ h̄ negociū rumiare post nepharia opa eor. cogita Johis magnitudinē z excellētiā singulārē. z tūc poter̄ stupere. Audisti aūt i supiori tractatu qualit̄ fuit a dño cōmēdat⁹ in multis. Audi nūc quō nūc cōmēdat eū beatus Bern̄. in q̄dā ſmōe sic dicēs. Illa mr̄ z magistra oīm eccl'ia r romana eccl'ia de q̄ dictum. Ego p te rogaui petre vt nō deficiat fides tua. i honore iohis baptiste post salvatoris nomē p̄secrata ē z signata. Dignū nāq̄z fuit vt singularē amicū sp̄se ibi p̄cheriz vbi p̄ncipatū p̄ oñdit. Crucifigit petr⁹. paulus gladiat. Iz tñ dignitas remaneat p̄cursori. Purpurat roma mlt̄itudie martyr̄. tota sibi mitas bt̄ō refundit p̄riarche. Johes vbiq̄z maior. i oīby singularis ſin miraby sup oēs Quis sic gl'iose annūciat⁹ est? q̄s sic spēaliter intra mr̄is vter̄ sp̄ūsct̄o legit fuisse repletus? quē legist̄ intra mr̄is vter̄ exultasse? Cuius natiuitatē audistis eccl'iam celebrare? q̄s sic beremū cupiuit? q̄s sic sublimit̄ legit̄ p̄uersatus? Quis p̄niam z regnū celor̄ p̄m⁹ oñdit. q̄s regē gl'ie baptizauit? Cui se p̄mū trinitas sic apte reuelauit? Cui tale testimoniū p̄buit dñs ihs xp̄s? quē sic honorauit eccl'ia? Johānes p̄riarcha īmo p̄riarchar̄ finis et caput. Johes ꝓpha īmo pl⁹ q̄z ꝓpha. qr quē venientē nūciat. digito mōstrat. Johes angel⁹. s̄z int' angl'os electos salvatore testāte cū dic. Ecce ego mit. ā. me. ꝛc. Johes apl's. s̄z apl'orū p̄m z p̄nceps. qr fuit bō missus a dō. Johānes euāgelista. s̄z euāgelij p̄m⁹ ānūciator. p̄dicās euāgeliū regni dei. Johes ꝟgo. imo ꝟginitat̄ insigne pudicicie titul⁹. castitat̄ exemplū. Johes martyr. s̄z martyr̄ luū. Inter natiuitatē mortēq̄z xp̄i martyr̄ꝝ stātissima forma. Jpe vox i deserto clamāt̄. p̄cursor iudic̄. p̄co ꝟbi. Jpe ē helyas. vsq̄z ad eū lex z ꝓphe. lucerna lucēs z ardēs. Silētio trāseo q̄ sic nouē angl'or ordib⁹ inst⁹ est vt etiā ad seraphi apicē trāsferat. Hucusq̄z Ber. Audi nūc q̄lit̄ eū ꝓmēdat iohes os aureū in ſmōe q̄dā sic dicēs. Johes scola ꝟtutū. magisteriū vite. sc̄itat̄ forma. norma iusticie. ꝛc. si g̃ ad iuicē ꝓpas excellētiā z dignitatē iohis. z ꝓfunditatē sceler̄ eor̄ qui ipsum occidēr̄.

merito habebis materiã stupẽdi z murmurandi. si fas sit dicere. etiã ꝓtra deũ. Haz ad hũc talẽ z tantũ mittit speculatoꝛ vt amputet caput eiꝰ. ac si esset aliqs vilissimꝰ z pessimus homicida z depopulatoꝛ. Cõspice ergo eũ reuerẽter z cũ dolore qualit ad iussuz vilis z nequã speculatoꝛis collũ parat. hũiliter genua flectit. z grãs deo agẽs ponit sacratissimũ caput sup aliquo trũco vl lapide. z patiẽter ictꝰ sustinet quousqz totaliter abscidatur. Ecce quõ vadit Johes amicꝰ intimꝰ z dñi ihu cõsanguineꝰ. z dei maximꝰ secretarius. Uere magna nobis cõfusio q̃ patiam in quibuscũqz aduersitatibꝫ nõ habemꝰ Johãnes innocẽs mortẽ. z talẽ mortẽ sustinuit patiẽter. Et nos plerũqz peccatꝛ aggrauatiꝛ ira dei digni nõ possumꝰ etiã paruas iniurias z grauamĩa tolerare. imo plerqz nec verba. Dñs aũt Jhs erat tũc in ptibꝫ iudee sz nõ in terra illa. Cũ aũt obitꝰ eius fuerat ibi nunciatꝰ. fleuit pius deꝰ pugilẽ suũ z pso brinũ. fleuerũt etiã discipuli eiꝰ cuz eo. fleuit beata ỹgo que ipm natũ de terra leuauit. et tenerrime eũ dilexit. Sed dñs consolabat matrẽ suã. ipa vero dicebat. Fili quare nõ defendisti eũ ne sic moꝛeret. Cui filius. Reuerenda mr nõ expediebat ei talis defensio Nã ipe ꝓ meo patre moꝛtuꝰ est. z ꝓ defensione sue iusticie. cito autẽ erit in eius gl̃ia. Ipe em̃ pater nõ intẽdit suos defendere tali modo in hũ mũdo. qz nõ sunt hic diutiꝰ moꝛaturi. nec coꝛ patria hic est sz in celis. Johãnes solutꝰ est a vinculis coꝛpis. nec est vis i modo moꝛiẽdi. fecit hostis in eũ quantũ potuit. sz ipe regnabit cũ patre meo in eternum. Igit cõsoleris charissima mater. qz Johãni semꝑ erit bñ. Postea ỹo aliquibꝫ elapsis diebꝫ. discessit dñs Jesus de ptibꝫ illis z redijt in galileã. Tu aũt p̃dictis omnibꝫ te pñtẽ exhibeas z ea mediteris deuote. z q̃cũqz dñs ierit eũ sequerꝛ.

De locutione cum samaritana Capitulũ. xxxij.

Cum dñs ihs de iudea in galileã rediret. q̃ via est. xxxij. miliariꝰ et amplius vt pluries tibi dixi. z trãsiret samariã fatigatꝰ est ex itinere. Cõspice ꝓ beo eũ hic quõ fatigatẽ plane incedit. sepe fatigatꝰ est. z tota vita ipi laboꝛiosa fuit. Posuit ergo se ad sedendũ sup quendã puteuz. z quiescebat. Discipuli aũt iuerũt ad ciuitatem ad querẽdos cibos. Uenit ergo mulier quedã que vocabat lucia ꝓ aqua ad ipm puteũ. Dominꝰ aũt cũ ipa ĩcepit loqui. z de magnis factis tractare. z seipm eidẽ manifestare. De quibꝫ aũt cũ ea loquebat. z qualit discipuli redierũt. z qualiter ad verbũ mulieꝛs ciuitas ei obuiã venit. z qualiter ipe iuit cum eis stetit z discessit. nõ intendo referre. plana est em̃ euãgelica hystoꝛia. Lege ipam z ipm dñm Jesum cõspice in oĩbꝫ actibꝫ.

Ex ipa aũt histoꝛia quedã pulcra z vtilia nota. Et ꝓmo humilitatẽ dñi iesu. Tum q̃a solus remansit humilis dñs discipulis in ciuitatẽ eũtibꝫ. Cõfidẽter em̃ se habebant ad eum. Tũ etiã qz cũ illa mulierecula sola ꝺ tã magnis factis sic tractabat humiliter. ac ꝺ pari loquebant ad inuicẽ. Nõ em̃ dedignabatur eã. sz talia cũ ea dicebat q̃ si multꝰ sapientissimis respõdisset de talibꝫ. magnum fuisset. Nõ sic supbi faciũt. Si em̃ ampullosa verba sua funderẽt inter paucos. ne duz cum vno. ea ꝑdita reputarẽt. sed nec illos iudicarẽt dignos suscipe verba sua. Secũdo pauptatẽ ipi z coꝛpis afflictiõz ꝓsidera. sz z humilitas est immixta cũ eis. Habes eĩ hic q̃ discipuli iuerũt ad ciuitatẽ ad querẽdũ cibos. z quesitos poꝛtauerũt. z volebant q̃ manducaret. sz vbi mãducasset. certe ibi ad puteũ vel ad aliquẽ riuũ siue fontẽ. Uidꝺ ergo qualiter fatigatꝰ ac famelicꝰ reficiebat Non credas q̃ hac sola vice casu sic factum fuerat. sed ꝑm cõsuetudinẽ suã. Unde apte hic colligere potes q̃ humilis dñs ac pauperatis amatoꝛ cũ ibat ꝑ mũdũ. sepe comedebat extra ciuitatẽ z hominũ habitatiões ad aliquẽ riuũ vel fontẽ. quãtũcũqz fatigatꝰ vel afflictꝰ foꝛet. Nõ habebat etiã exquisita cibaria. nõ vasa curiosa. nõ delicata vina. sz habebat aquã puram ex ipo fonte vel riuo Qui vineas fecũdabat. z creauerat fontes. z oĩa que mouent in aquis z panẽ tãqz pauper sedens in terra humiliter comedebat.

Tertio cõsidera quomõ intentꝰ erat studio spũali. Nam cũ discipuli eũ vt comederet inuitarẽt. dixit. Ego cibũ habeo mãducare quẽ vos nescitis. Deꝰ cibꝫ est vt faciã voluntatẽ eius qui misit me. nec voluit mãducare. sed expectabat illos qui veniebant de ciuitate vt eis primo predicaret. ꝓꝰ operari volens ea que spiritus erant. non coꝛporis. quãtumcunqz tunc indigeret. Cõspice ergo eũ in predictis z eius virtutes studeas imitari.

Quomodo voluerūt ꝓcipitare dominū de supercilio montis.

Capitulum xxxiij.

Cum rediſſet dominꝰ Jeſus nazareth. z illi ab eo miracula peterēt. et ipe eos miraculis indignos oſtēderet. furore accēſi expulerūt eū extra ciuitatē Benignꝰ ꝙ dominꝰ ante eos fugiebat z illi ꝓſequebant eū. Quid tibi videt. Intm̄ furor eoꝝ exarſit z creuit q ipm vſq; ad ſupcilium mōtis duxerūt vt eū inde ꝓcipitarent. Dñs ꝙo diuina ꝙtute tranſiēs ꝑ mediū illorum ibat. nondū eī mori elegerat. Et dic̄ hic gloſa. Qꝛ ꝛ q cū dñs ihs de manib⁹ illoꝝ elapſus de mōte deſcēderet. z ſub rupe lateret. ſaxū ſubterfugit z locū ei dedit c̄ſta erat ſua capacitas ac ſi fuiſſet de cera. z ruge veſtis ipi⁹ ibi remāſerunt ac ſi ibi ſculpte eſſent. Cōſpice ergo eū ante eos fugientē z latentē ſub rupe. z cōpatere afflictionib⁹ ſuis. z in humilitate ac patientia ipſum imitari coneris.

De habēti manū aridā z a dño curato

Capitulū xxxiij.

Quadā die ſabbati docebat dñs Jeſus in ſynagoga. Et ibi erat q̄dam habēs manū aridā. z fecit eū Jeſus ſtare in medio z queſiuit ab illis ſapiētib⁹. ſi liceat in die ſabbati bene facere. Jpi vero tacuerunt. Dixit ergo ihs habēti manū aridam. Extēde manū tuā. z ſanat⁹ eſt. Pluries in die⁹ ſabbatoꝝ fecit dñs miracla ad ꝓfusionē iudeoꝝ. q̄ carnaliter legē intelligebant. quā de⁹ ſpūaliter obſeruari volebat. Nō em̄ in die ſabbati a bono erat abſtinendū z opib⁹ charitat⁹. ſed a peccatis z opib⁹ ſeruilib⁹. At illi ſcandalizabant inde multū. z cōſpirabāt ꝓtra eū ac dicebant. Nō eſt hic homo a deo qui ſabbatū nō cuſtodit. Dñs autē ꝓterea nō dimittebat. imo ſtudioſius faciebat vt eos erueret ab erroꝛe. Cōſidera eū ergo in p̄dictis opationib⁹. z eius exēplo nō ceſſes a bono ope. q̄uis alius inde ſcandalizet iniuſte. A bono nāq; opere neceſſario ad ſalutē aīme ac etiā ad pfectū ſpiritus conferēte. ceſſare nō debes ꝓpter alicui⁹ ſcādalu. A cōmodo vero corpali fm perfecte charitatis exigentiā abſtinendū eſt ꝓpter ſcandalū fratris. Propter q̄ dicit apoſtolus ad Roma. xiiij. Bonū eſt non māducare carnē z nō bibere vinū. neq; in quo frater tuus offendit aut ſcandalizatur. aut infirmatur.

De multiplicatōe panū. z quomodo ſedi ligentib⁹ ſubuenit.

Capitulū xxxv.

Deuab⁹ vicib⁹ legit q benignꝰ dominꝰ multiplicauit paucos panes. z inde multa milia hominū ſatiauit Tu tamē redige in vnā meditatiōem. z ea cōſidera verba z facta ipi⁹. Dixit enim tunc Miſereoꝛ ſup turbā. q̄ ecce iā triduo ſuſtinent me. nec habēt q̄d manducēt. z ſi dimiſero eos ieiunos deficiēt in via. Quidā enim ex eis delōge venerūt. Et poſtea panes mltiplicauit ita q oēs comederūt abundanter. Cōſidera ergo hic plura z bona. z ſpeciaſiter quomō dñs Jeſus erat miſericoꝛs et curialis z gratꝰ. quō diſceret⁹ z circūſpectus

Primo g cōſidera q erat miſericoꝛs. ꝺa miſericoꝛdia traxit eū ad ſubueniendū illis. z ideo dic̄ miſereoꝛ ſup turbā. Nā z miſericoꝛdia ei⁹ plena ē terra Scōo erat curialis z gratꝰ ex cā quā aſſignat. q̄ ecce iam̄ tri duo ſuſtinēt me. Vide curialitatē z gratitudinē magnā ac mirabilez. Nā q̄ſi ꝑ b̄ficio ab eis recepto ſic loq̄t. cū in ꝙtate ipoꝛ bonū eſſet z nō ſuū. Sz ſic eſt vt alibi dt. Delicie ſue ſunt eſſe cū filijs hoīum. cū ſibi nihil boni accreſcat. nob⁹ aūt pueniat ſal⁹. Illos aūt q̄ eū ſequūt z ꝓcepta z monitiōes ei⁹ cuſtodiūt diligit dñs. nec manū ſuā eis claudit q̄n ſubueniat cū expedit eis. Tertio diſcretus z circūſpect⁹ fuit. eo q ꝓſiderabat eoꝝ indigētiā z ipotētiā. q̄lit⁹ deficere poterāt. z q̄liter alicq eoꝝ delōge venerāt. Vides g c̄ſ ſapida z c̄ſ melliflua iſta ꝙba fuerūt. Sic q̄tidie nob⁹ ſpūaliter ꝓtingit. Nō em̄ habem⁹ q̄d māducem⁹ niſi ipe det. z ſi via deficimus ſi nos ieiunos dimittit. z ſine ipo nō poſſum⁹ nob⁹ aliq̄ ſpūali negocio ꝓuidere. Nō g habeam⁹ elatiōis materiā cū de manu dñi aliquā ꝓſolatoꝝ ꝓcipim⁹. vl cū aliquē pfectum ſpūal exercitij ſentim⁹ q̄ nō a nob⁹ ſz ab ipo eſt. Et iō ſi bn̄ attēdim⁹ c̄ſto pfectiores fuerint ſui dei. z ꝺo ꝓpinq̄ores. z in donis eius excellētiores. tāto humiliores videbis. quia nihil ſibi attribuūt niſi pcā z defect⁹. z q̄to q̄s ei magis appropinq̄t. tāto eſt ampli⁹ illuminat⁹. z ideo dei magnificētiā z miſericoꝛdiā clari⁹ videt. z ſic in eo locū habere nō poteſt ſupbia vel vana gloria. que ex ignorātie cecitate pcedūt. Nō ei q̄ deū vl ſe bn̄ cognoſceret z examinaret. ſuperbire poſſet.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Est etiã lõga via q̃ ad deũ venim⁹. Et spe-
cialit̃ de me z mei silib⁹ loquor. q̃ in tã lõgã
regionẽ ab eo discessim⁹ ꝓpt̃ pctã. Ad euz g̃
redies q̃ꝺ̃ de lõga via venire. Post ꝟba g̃
dicta. fecit xp̃s facta. Lõspice g̃ eũ qualit̃ il-
los panes accipiẽs z pr̃i gr̃as agẽs dedit di-
scipulis vt ꝓponerẽt turbe. z ĩ manib⁹ eorũ
ista multiplicauit. vt oĩes ꝑ suo libito co-
mederẽt. z multa superãt fragmẽta. Lõside-
ra etiã qualit̃ aspicit illos comedere. z in io-
cũditate eoz letat̃. Lõspice etiã illos quali-
ter sup illo miraculo mirãt̃. z vn⁹ ad alterũ
inde loquẽdo letant̃. z cũ gr̃az actiõe mãdu-
cant. nõ solũ corꝑaliter. sz saltẽ aliq̃ ex ipsis
mẽtaliter forte refectionẽ ꝓcipiẽtes. Sz nũ-
quid fuit tibi dña nostra. vt z ipa de panib⁹
libẽter mulierib⁹ porrigeret. z de ipaz recre-
atione gauderet. Scriptura de ꝟ nõ loqui-
tur. Tu aũt meditare pũt dñs tibi donat.

De fuga dñi qñ voluerũt eũ facere regẽ
Itẽ cõtra mundi honores.

Capitulũ. xxxvj.

Postq̃ dñs satiauit turbas vt i supi-
ori tractatu ꝺtinet̃. illi voluerũt euz
facere regẽ. Lõsiderabãt nãq̃ꝙ pos-
set eoz necessitatib⁹ subuenire. z sub tali re-
ge videbant eis nõ posse egere. Dñs aũt ihs
cognoscẽs volũtatẽ eoz fugit ab eis in mõ-
tem. ita q̃ illi nõ ꝓpenderũt nec eũ inuenire
tũc potuerũt. Voluit g̃ tpalit̃ honorari. Et
vide quõ ꝑe z nõ ficte hũc fugit honorem.
Misit eñ discipl'os ꝑ mare z ipe ascẽdit in
montẽ. vt si eũ vlter⁹ int̃ discipulos q̃rerẽt.
ipm inuenire neq̃ret. Discipuli aũt nolebãt
separi ab eo. sz ipe coegit eos ĩtrare in naui-
culã z trãsfretare. Bonũ erat ipoz desideri-
um. stare sz velle cũ dño suo sp. sz ipe alit̃ ꝓ-
videbat. Lõspice nũc g̃ eos quõ iuite ab eo
discedũt. z quõ dñs ihs coegit eos. sõndens
penit⁹ se ita velle ꝙ vadãt in nauẽ sine ipo. z
tũc ipi humilit̃ obediũt q̃ꝺ̃ tũcũq̃ gũe z duz
videbat eis. Dic q̃tidie spũalit̃ nobiscũ facit.
Nollem⁹ eñ ꝙ ipe a nob⁹ discederet vllo tpe
sz ipe alit̃ se hz cũ aĩa. vadit z redit ꝑ suo vel-
le. sz ꝑ nr̃o bono. Propt̃ qõ audire te volo.
q̃d in hac victoria dicat Berñ. Ait ei sic ser-
mone. xxxij. sup Cañ. Cũ spõsus vigilijs et
obsecratõib⁹ z ml'to imbre lacrimaz q̃sit⁹ affu-
erit. subito dũ teneri putat̃ elabit̃. z rurs⁹ la-
crimãti z insectãti occurrẽs cõphẽdi patit̃.
sz mime retineri⁹ dũ subito q̃ꝺ̃ e manib⁹ euo-
lauit̃. si institerit ꝓcib⁹ z fletib⁹ deuota aĩa
denuo reuertet̃. z volũtate labioz eiꝰ non frau-
dabit eã. Sz rursum moz dispebit z nõ vi-
debit̃. nisi itez toto desiderio req̃rat̃. Ita g̃
z in hoc corꝑe põt esse de pñtia spõsi freq̃ns
leticia sz nõ copia. qz z si visitatio letificat. sz
molestat vicissitudo. z ꝟ tãdiu necesse est pa-
ti dilectã. donec sel' deposita corꝑoree sarci-
ne mole auolet z ipa leuata pẽnis desiderio-
rum suoz libere iter carpẽs ꝑ cãpos ꝺ̃ tẽpla-
tiõis. z mẽte sequẽs expedita dilectũ q̃cũq̃z
ierit. Hec tñ vel in trãsitu ꝑsto erit sic oĩ anie.
nisi illi dũtaxat quã ingẽs deuotio z deside-
riũ vehemẽs z ꝑdulcis affect⁹ spõsam ꝓ-
bat z dignã. ad quã gr̃a visitãdi accessuz ꝟ-
bum decorẽ induit forma sponsi accipiens.
Itẽ in ꝓmone. lxxiiij. Cañ. Forte iõ subtra-
xit se q̃ auidi⁹ vocaret̃. teneret̃ forti⁹. Nam z
aliq̃n simulabat se longi⁹ ire. nõ qz ꝟ volebat.
sz qz volebat audire mãe nobi. qñ aduespa-
scit. Ergo isti⁹ modi piã simulatiõz. imo salu-
tarẽ dispẽsatiõem. quã tũc corꝑaliter ꝟbũ coz-
pus interdũ exhibuit. nõ cessat idẽtidẽ ꝟbũ spi-
rit⁹ mõ suo spũali cũ deuota sibi aĩa sedulo
actitare. Preteriẽs teneri vult. abiẽs reuo-
cari. z ire quidẽ illi dispẽsatoriũ. redire ꝺo sp
volũtariũ est. vtrũq̃z aũt plenũ iudiciũ. hac pe-
nes ipm hoz rõ. Hũc ꝺo cõstat in aĩma fie-
ri hui⁹ cemodi vicissitudines eũntis z redeũ-
tis ꝟbi. sic ait. vado z venio ad vos Itẽ mo-
dicũ z nõ videbitis me. z itez modicũ z vide-
bitis me. O modicũ z modicũ. o modicũ et
longũ ꝓie dñe. modicũ dicis q̃ nõ videbi-
mus te. Saluũ sit ꝟbũ dñi mei. z multũ lõn-
gũ et valde nimis. Verũtñ vtrũq̃z verũ. z mo-
dicũ meritis z nõ modicũ votis. Habes vtr-
q̃z in ꝓpha. Si morã fecerit inq̃t expecta eum.
qz veniet z nõ tardabit. Quõ nõ tardabit si
morã fecerit. nisi q̃ ad meritũ satis est. nõ tñ
satis ad votũ. Porro anima amãs vot⁹ fer-
tur. z trahit̃ cõsideriis. dissimulat merita. ma-
iestati oculos claudit. aperit volũtati. ponẽs
spem in salutari z fiducialiter agẽs ĩ eo. In-
trepida deniq̃z z inuerecũda reuocat ꝟbum.
z cũ fiducia repetit delicias suas. solita liber-
tate vocãs nõ dominũ sed dilectũ. z dicens.
Reuertere dilecte mi. Idẽ decimo septimo
Cañ. Vas alternare vices non cessat ĩ his
qui spirituales sunt. vel quos potius spiri-
tuales perinde ipse creare intendit. visitans
diluculo. z subito probans. Hucusq̃z Ber-
nardus. Habes ergo quomodo dominus
iesus spũalit̃ visitat aĩaz atq̃ ab ea discedit

z quid tūc aīma facere debeat. reuocare eīm debet eū solicite z instāter. Interim autē patiēter sustinere discessum spōsi z exēplo discipulorū hic obedientiū sine ipo nauē intrāti/um sustinere pcellas z ipi⁹ adiutorio liberationē expectare. Sz redeam⁹ ad ipm dominū ihm. Ingressis nāq; discipulis i mare. ipe sol⁹ ascēdit. z sic euasit man⁹ illoz q̄ eū querebāt. Uides eīm q̄nto studio z cautela fugit z declinauit regni honorē. Exemplū nobis dedit vt z nos sil'r faciam⁹. Nō eīm p se sz p nobis fugit. Cognoscebat nāq; q̄nte sit temeritat; si ad honores aspirem⁹. honor eīm de maioribꝫ laqueis est ad captiōem. et grauioribꝫ pōderibꝫ ad aīaz subuersionem. q̄s ego cognoscā. siue sit honor plātiōis z potentie siue scie. Uix eīm fieri pt q̄ q̄ delectat honore. in piculo z pcipitio magno non sit Ul'qō per⁹ est. iā pcipitio collisus. z h̄ ostendā tibi pluribꝫ rōnibꝫ Prima q; anim⁹ vltra modū in honore delectat z sollicitus est quō ipm ꝓseruet z augeat. At f̄m beatū gregoriū. Tāto q̄s a supno amore disiūgit. q̄nto inferi⁹ delectat Secūda q; intēdit ad habēdos amicos seq̄ces z cōplices. q̄bꝫ mediantibꝫ z adiumātibꝫ tueat z augmētet honorē. ꝓpter qō multa occurrūt in q̄bꝫ ꝑ deū z ꝓsciam. ꝓhiā ad taliū amicoz cōplacētiam opat. vt illos p se faciat opari. Tertia q̄a emulat habētes z detrahit eis. vt ipe magis bonorat⁹ remaneat. z sic in odiū z in inuidiam labit Quarta quia se putat z reputari optat honore dignū. z sic cadit in elatōem z supbiā. Sz iuxta ap'lm. Qui existimat se aliq̄d esse cū nihil sit. ipe se seducit. Et ꝓterea dic̄ dn̄s in euāgelio. Cū oīa bn̄ feceritis. dicite serui inutiles sum⁹. Sz qn̄ dic̄ hoc. q̄ vult honorari. Quinta q; nō f̄m spm̄ ambulat sz f̄m carnē. nō eīm habet aīm adunatū z eleuatū ad celestia. sz vagū z ad multa sparsum. Sexta z vltima. q; exq̄ in honore incipit delectari. intm̄ allicit q̄ satiari non pōt. z nouos q̄tidie z maiores ꝓcurat. z quanto plures recipit tāto ad plures anhelat. q; sp honorabiliorē solito z digniorē in suis z aliorū oculis esse se credit. z sic labit in ambitionē q̄ est viciū pessimū z multoz aliox vicioz radix z causa. De hmōi malignitate audi nō me sz Bernardū q̄ sic ait i f̄mone. vj. sup. p̄s. q̄ habitat. sermo incipit. Solet i diuinis. Ambitio inq̄t subtile malū z secretuz vir⁹. pestis occulta. doli artifex. m̄ hypocrisis. liuoz; parēs. vicioz origo. criminum fomes. ꝥ tutū erugo. tinea sāctitat; excecatrix cordiū. ex remedijs morbos creās. generāq; ex medicina lāguorē. Et q̄ntos hec pest; nequit supplātatos. turpiter q̄z deiecit. vt ceteri quiq; q̄s latuit effossor. subitā expauescerent ad ruinā. Quid ꝥo hūc vermem alit q̄z mētis alienatio z oblīuio veritatis? Aut q̄d nisi vitas hūc ꝓpendū vestigat ꝓditorem z negociū arguit tenebraz? Nimiz hec est q̄ dicit. Quid ꝓdest hoī si mundū vniuersum lucret. se aūt ꝓdat z detrimētū sui faciat? Et idē. Potētes inq̄t potēter tormēta patiētur Hec est q̄ sedula suggestione reducit i mentē q̄z sit in ambitu frīuola ꝓsolatio. graue iudiciū. vsus breuis. finis ignot⁹. Et ideo tertia tēptatio dn̄i de ambitiōe fuit. q̄n omnia regna mūdi. ꝓmisit si cadēs adorares eum. Uides ne q̄ ambitōis via adoratio diaboli est. q̄ videlicet ad honores mūdi z gloriā pueniendū suis ille adoratoribꝫ pollicetur? Idē in f̄mone q̄rto de ascēsione dn̄i. Lupidi siquidē sum⁹ ascēsionis. exaltatōem cōcupiscim⁹ oīes. Nobiles eīm creature sumus. z magni cuiusdā aī. ideoq; altitudinem naturali appetimus desiderio Sed ve nobis si voluerim⁹ eū seq̄ qui ait. Sedebo in mōte testamēti in lateribꝫ aquilonis. Heu miser in lateribꝫ aq̄lonis. Frigid⁹ est mons ille. nō te seq̄mur. Potestatis habes ꝓcupiscētiā. altitudinē ꝓsumis potentie. Quitū vlq; hodie feda sequunt infeliciaq; vestigia tua. imo ꝥo q̄z pauci euadūt. quibꝫ nō dominādi libido dn̄ēt. Quē seq̄mini miseri. quē seq̄mini? Nōne iste est mōs in quē ascēdit angelus. z diabol⁹ fact⁹ est? Ul illud aduertite. q̄ post casum suū inuidia cruciāte male sollicitus de supplātando hoīe. sil'em ei montē alterū demōstrauit Eritis inq̄t sicut dī scientes bonū z malū. Et ista potestat; ambitio angelū felicitate ꝓuauit angelica. Scientie etiā appetit⁹ hoīem im mortalitat; gl'ia spoliauit. Lonet q̄s ascēdere in montē potestat; quātos putas habebit ꝓtradictores. q̄stos inueniet ꝛepulsores. q̄nta obstacula. q̄z difficilē viā? Quid si tandē adipisci eū cōtigerit. qō oprabat? Potētes potēter ait scriptura tormēta patient. vt p̄ntes sollicitudines et ārietates q̄s ipa ptās pit omittā Lupid⁹ alter est inflātis scie. q̄z tū laborabit. q̄z tū anxiabit spūs ei⁹. z tamē audiet. nec si te ruperis apprehēdes. In amaritudie morabit oculꝰ

ci⁹ ꝯtiẽs videre ꝺtigerit cui se posteriorẽ iu/
dicet. aut ab alijs reputari putet. Quid cuꝫ
intumuerit multũ? Perdã inq̃t dñs sapiẽti/
am sapiẽtũ. z prudẽtiã prudentiũ reproba/
bo. Jã ne multꝫ imorer. vidistis vt arbitror
q̃ fugiend⁹ nob sit mons vterq̃. si p̃cipitiũ
angeli. si casum hois expauescim⁹. Mõtes
gelboe nec ros nec pluuia veniat sup vos.
Quid tũ agim⁹? Ascẽdere sic nõ expedit. ascẽ/
dendi tenemur ꝺcupiscẽtia. q̃s docebit nos
ascẽsum salubrẽ. q̃s nisi de q̃ legim⁹? Qm̃ q̃
descẽdit ipe ẽ q̃ ascẽdit. Et ab ipo demon/
strãda erat nob ascẽsionis via. ne ductoris
imo seductoꝛ iniq̃ aut vestigiũ aut ꝺsilium
segremur. Quia g̃ nõ erat q̃ ascẽderet. ꝺscẽ/
dit altissim⁹ z suo nob descẽsu suauẽ ac salu/
brem dedicauit ascẽsum. Descẽdit de mõte
potẽrie carnis infirmitate circũdat⁹. ꝺ mon/
te descẽdit scie. qm̃ placuit deo p stulticiã p̃/
dicatiõis saluos facere credẽtes. Quid eim̃
tenello corpe z infantilib⁹ mẽbris videt in/
firmꝰ? q̃d indoctꝰ apparet puulo q̃ sola ma/
tris vbera nouit? Quis ꝑpotẽtioꝛ eo/cui⁹ oĩa
mẽbra clauis sunt affixa. cui⁹ dinumerãtur
oĩa ossa? Quis insipiẽtioꝛ videt eo q̃ trade/
bat in mortẽ aiam suã. z q̃ nõ rapuit tũc ex/
oluebat? Vides q̃ multũ descẽderit q̃ tũ a
potẽria q̃tũ a sapia exinaniuerit seip̃m. sed
nõ potuit altꝰ in montẽ ascẽdere. nec suã ex/
celsꝰ cõmẽdare caritatẽ. Nec mirꝫ si descẽ/
dẽdo xp̃s ascẽdit. qñ ꝑoꝛ vterq̃ cecidit ascẽ/
dendo. Itẽ in ſmone. ij. de ascẽsione q̃ inci/
pit solẽnitas. Propterea charissimi p̃seue/
rate in disciplina quã suscepistꝭ. vt p humili/
tatẽ ad sublimitatẽ ascẽdatis. q̃ hec ꝟa est.
z nõ est alia ꝑter illã. Qui aliter vadit. cadit
ponꝰ q̃ ascẽdit. q̃ sola est hũilitas q̃ ascẽdit
q̃ exaltat. hec est q̃ sola ducit ad vitã. Et i/
fra. O quersitas. o abulio filioꝝ adã q̃cũ
ascẽdere difficilimũ. descẽdere aũt facilimũ
sit. ꝛpi z leuiꝰ ascẽdunt z descẽdunt difficili⁹
parati ad honoꝛes. ad celsitudines graduꝫ
ecclĩasticoꝝ. ꝛpis etiã angelicis humeꝝ foꝛ/
midãdos. Ad sequẽdũ aũt te dñe Jesu vix
inuenit⁹ vl̃ qui trahi patiat⁹. q̃ velit duci p vi/
am mãdatoꝝ tuoꝝ. Hucusq̃ Berñ. Ha/
bes g̃ ex ꝺdictis qualiꝫ ad vez honoꝛẽ ꝑtin/
gere possis. s. p humilitatẽ. z qualiꝫ fugiẽd⁹
est dictꝰ talis z falsus honoꝛ. Sz forte blan/
diunt sibi aliq̃ ambitiosi scie ac honoꝛ sub
specie lucri animaꝝ. q̃si sic meli⁹ possint intẽ/
dere alioꝝ saluti. Sed audi q̃d eis rñdeat
Berñ. in ſmone ad clericos. c. penul. dicẽs.
Utinã q̃squis sic intrat si fieri posset tam fi/
deliter ministraret q̃ fiducialiter se ingessit.
At difficile fortassis ac impossibile est vt ex
amara radice ambitiõis. suauis fruct⁹ ꝓde/
at charitatis. Hucusq̃ Berñ. Ad ꝟ aũt vt
honoꝛes vilipẽdas vt ꝺdecet necessaria est
ꝟtutis p̃cellẽtissime magnitudo. Nã sic dicẽ
Chrys. sup Matth. Tale q̃d est vti bñ ho/
noꝛib⁹. ac si aliq̃s cũ puella speciosissima cõ/
uersẽt z leges accipiat. ne in ipam vnq̃ ocu/
los inꝺiciat impudicos. Jdeoq̃ ꝑculdubio
valde fortis op⁹ est aio. vt q̃s potestate vl̃ ho/
noꝛe sibi cõcesso in his q̃b⁹ oportet vtat

Quomodo dñs oꝛauit in mõte z descen/
dens ambulauit supꝛa aq̃s z multa plura

Capitulũ. xxxvij.

Sicut i supioꝛi tractatu habuisti. do/
min⁹ Jhs coegit discipulos itrare
nauẽ. z ipe ascẽdit in montẽ. Cõplea/
mus g̃ q̃d dñs opat⁹ est post illud miracu/
lũ de panib⁹. q̃ illa materia ꝓtigua est. et ea
que istꝭ trib⁹ tractatib⁹ ꝓtinent. sil̃ facta fue/
runt. Jpa tñ diuisi vt meli⁹ posses capere. z vt
eoꝝ moralitates possent clarius explicari.
Postq̃ g̃ discipuli nauẽ intrauerũt. ipse in
montẽ ascẽdit z ibi stetit in oꝛõe vsq̃ ad q̃r/
tam vigiliã noctis. id ẽ. vsq̃ ꝑtes tres noctꝭ
recesserãt z quarta restabat. Ex quo habes
q̃ dñs Jesus pnoctabat in oꝛõib⁹. z pluries
legit eũ oratiõi intẽdisse. Cõspice g̃ eũ qua/
liter oꝛat. z se humiliat coraꝫ patre. Querit
solitaria loca z sol⁹ vadit ad eas. affligit se et
vigilat vigilias lõgas. Intercedit pastoꝛ fi/
delis p ouib⁹ suis. Oꝛat eim̃ nõ p se sz p nob.
tanq̃ aduocat⁹ noster z mediatoꝛ apud pa/
trem. Oꝛat etiã vt exẽplũ nobis daret oran/
di. Frequẽter eim̃ discipulos monuit ꝺ hoc
z ope cõprobauit. Dicebat nãq̃ eis. quoni/
am oportet sp oꝛare z nõ deficere. Et quõ i/
portunitas oꝛõis ipetrat q̃ꝺ poscit. ꝓponẽs
eis exemplũ ad ꝟ de iudice z vidua vt ha/
bes in Luca. xviij. Hortabat eos etiã ad cõ/
fidentiã impetrãdi petita dicẽs. Petite z da/
bitur vobis. Ad hoc aliud ꝓponẽs exẽplũ ꝺ
amico qui ꝓpter importunitatẽ amici peten/
tis panes necessarios cõmodat. vt similiter
habeat in Luc. xj. Et hoc dicebat vt nob cõ/
mendaret virtutẽ oratiõis. Est quipe ꝟtus
eius inestimabilis z efficax ad oĩa ꝑficua
impetrãda z nociua remouẽda. Si vis eim̃
patiẽter tolerare aduersa. sis homo oꝛõnis

AA

Si vis tēptationes ⁊ tribulatiōes superare. sis homo oratiōis. Si vis prauas affectiones ꝺculcare. sis homo orōis. Si vis astutias sathane cognoscere ac eⁱ⁹ fallacias vitare. sis homo orōis. Si vis letāter viuere in ope dei. ⁊ laboris ⁊ afflictiōis viā incedere. sis homo orōis. Si vis spūali vita te exercere ⁊ carnis curā nō agere in desideriis. sis hō orōnis. Si vis vanas muscas cogitationū effugare. sis hō orōis. Si vis aiam tuā sanctis ⁊ bonis cogitatiōibꝫ. desideriis feruoribꝫ. ⁊ deuotionibꝫ impinguare. sis hō orōis. Si vis cor tuū virili spū ⁊ ꝺstantiꝑposito in dei bñplacito stabilire. sis hō orationis. Denicꝫ si vis vicia extirpare ⁊ virtutibꝫ imbui. sis bō orōnis. In ea em̄ recipit sanctus spūs vnctio. q̄ de oīmbꝫ mentē docet. Itē si vis adꝺtemplatōz ascēdere ⁊ frui amplexibꝫ spōsi. sis hō orōis. Ad eā nāqꝫ ꝺtemplationē ⁊ celestiū degustatiōez ꝑ orōnis exercitiū deuenit. Uides q̄ magne potētie et ꝑfectionis sit oratio. Ad quoꝝ omniū ꝺfirmationē omissis scripturarꝫ. pbatōnibꝫ. hoc tibi sit ꝑ efficaci. pbatōe q̄ audim⁹ ⁊ videmus q̄tidie ꝑ expiētias. illiteratas psonas ⁊ simplices ꝑdicta ⁊ alia plura maiora ꝑ ꝑfectē orationis fuisse adeptos. Uultuz g̃ aīam debēt ad orōem dare oīes q̄ xp̄m imitari desiderāt. ⁊ p̄cipue religiosi. qbꝫ maior debz cē vacādi copia. Quare te hortor. tibiq̄ q̄tuz possum mādo districti⁹ vt ꝑ ꝑncipali exercitio tuo sumas orōem. nihilqꝫ aliud (necessariis curis tm̄ exceptis) te delectet nisi oratō. q̄ nihil tm̄ te delectari debet q̄ morari cuz dño. qđ ꝑ orōem fit. Ut aūt meliorꝭ hortatoris fungar. audi melliflua q̄ sup ista materia narrat Bern̄. Dicit em̄ sic. ix. ꝓmo. Can̄. Quibꝫ studiū est frequēter orare. expti sunt qđ dico. Sepe corde tepido ⁊ arido accedimus ad altare. orōi incūbim⁹. ꝑsistentibus aūt repēte infundit gr̃a. pinguescit pect⁹. replet viscera inundatio pietatis. ⁊ si sit qui ꝑmat lac cōcepte dulcedinis vbertim vbera fundere nō tardabūt. In ꝑncipio q̄dragesime in ꝓmone q̄nto q̄ sic incipit. Charitas qua ꝑ nobz cē. Quotiēs inq̄t de orōe loquor. verba quedā hūane cogitatiōis audire mihi videor in corde vzo. Quid em̄ est q̄ licet nūq̄ ab orōne cessem⁹. vix vnq̄ expiri videat aliq̄s nostꝝ q̄s sit orōnis sue fruct⁹? Sicut ad orōem accedim⁹. sic ⁊ redire videmur. et nemo rñdet nob verbuz. nemo q̄q̄ donat. q̄ laborasse videm⁹ in cassū. Sz qđ in euāgelio dicit dñs? Soluite ait iudicate terrā et celū. q̄ iudicū iudicate. Qđ ē autē iudicū iudicū. nisi iudicū fidei? Q̄m iust⁹ ex fide viuit. Ergo iudiciū fidei sequere. nō expimentū tuū. q̄m fides quidē vera ⁊. sed expimentū fallax. Que est igit veritas fidei nisi qđ ꝓmisit filius dei? Quicqd aūt orātes petitis credite q⁹ accipietis ⁊ fiet vob. Nemo vestꝝ fratres ꝓpendat orōem suā. Dico eⁱ vobis q⁹ ipe ad quē oram⁹ nō ꝓpēdit eā. ꝑus q̄ egressa sit ab ore nostro. ipe eā scribi iubet in libro suo Et vnū e duobꝫ indubitāter sperare possumus. q̄m aut dabit qđ petim⁹. aut qđ nouit ē nobis vtil⁹. Nos em̄ qđ orem⁹ sicut oportet. nescim⁹. sz miserē ille sup ignorātia nr̃a. ⁊ orōem benigne suscipiēs. qđ nobis aut oīno nō est vtile. aut nō tā cito dari necesse est minime tribuit. orō tñ infructuosa nō erit. Ita sane si fecerim⁹ qđ monemur in. ps. Sz si delectemur in eo. Delectare in dño ⁊ dabit tibi petitiōes cordis tui. Sz cōsidera q⁹ petitiones cordis dixerit q̄s approbat iudiciū rōnis. Nec habes q⁹ causer̄. sz vnde magis toto affectu in gr̃az actiōe verser̄. q̄n q̄dem tanta sup te cura est deo tuo. vt quotiēs q̄rz qđ tibi iutile est. nō te audiat sup bocsz mutet illud vtiliori dono. sicut pater carnal⁹ ꝓ vulo querēti panē ⁊ cultellū. nō cōsentit sed magis ipi panē qđē ei dederit ipse frangit. ⁊ [illegible]

Porro petitōes cordis i tribꝫ sistere nec video q̄d ꝑter illa que elect⁹ quisq̄ sibi debeat postulare. Duo q̄dē hui⁹ tpis sunt. s. bōa corpis ⁊ bona aīme. tertiū aūt beatitudo vite eterne. Nec mireris q⁹ bona corpor⁹ a dō dixerim esse querēda. quoniā eⁱ⁹ sunt corpalia oīa sicut spūalia bona. Ab eo em̄ est petendū ⁊ sperandū. nobis est euenire vt possim⁹ in eⁱ⁹ seruitio sustentari. Uerūtñ ꝓ necessitatibꝫ aīme orādum est nobis ⁊ frequētius ⁊ feruētius. i. ꝑ obtinenda gr̃a dei aiēq̄ virtutibꝫ. Sic ⁊ ꝑ vita eterna tota pietate. totoq̄ nobis orandū est desiderio. vbi nimirum ⁊ corpis ⁊ anime plena ꝑfecta est beatitudo. Sit ergo orō que ꝑ tempalibus est circa solas necessitates restricta. Sed oratio que ꝑ ꝑfectibꝫ aīme est. ab oīmi impuritate libera ⁊ circa solū beneplacitū dei intēta. Sit ea que fit ꝑ vita eterna. in oīmi humilitate ꝑsumens de sola miseratiōe diuina.

Itē. lxxxvj. ꝓmone sup Can̄. Nō modo locum sed ⁊ tempꝰ obseruare oportet euz qui sibi orare voluerit. Tempꝰ feriatū comodosius aptiusq̄. maxime aūt cū ꝑfundum noscurnus sopor indicit silentiū. tūc planeliberior exit purioꝝ oratio. Cōsurgei noctē

^ q⁹ ab alys frequēt audiui. ⁊ nōnūq̄ exptꝰ sū in corde meo.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

inquit in principio vigiliaꝝ tuaꝝ. et effunde
sicut aquā cor tuū ante cōspectū dñi dei tui
Q̄ secure de nocte ascēdit oratio. solo arbi/
tro deo sanctoq̄ angelo q̄ illaꝫ supno altari
suscipit p̄sentandā. Q̄ grata ꝛ lucida. verecū
da. colorata rubore. q̄ serena ꝛ placida. nul/
lo interim turbata clamore vel strepitu. q̄
deniq̄ mūda ꝛ sincera nullo respersa pulue
re terrene sollicitudinis. nulla aspiciēte lau/
de seu adulatiōe tēptata. Propter h̄ igit̄ spō
sa nō minus verecūde q̄ caute ꝛ lectuli secre
tum petebat. ꝛ noctis orare. h̄ est. verbuꝫ q̄
rere volēs. Unū est em̄. alioquin non recte
oras si orādo p̄ter v̄bū aliq̄d q̄ras. aut qd̄ p
pter verbū nō queris. qm̄ in ipo sunt om̄ia.
ibi remedia vulneꝝ. ibi subsidia necessitatū
ibi resarcit⁹ defectuū. ibi ꝓfectuū copie. ibi
deniq̄ q̄cquid accipe vel habere hominib⁹
expedit. q̄cq̄d decet. q̄cquid oportꝫ. sine cau
sa ergo aliud a v̄bo petit̄ cū ipm sit om̄ia. nā
si ista tempalia cū necesse est postulare fami
liarius videmur. si verbū in causa est vt qui
dem dignū est. nō vtiq̄ illa. sed h̄ poti⁹ queri
mus ꝓpter qd̄ alia postulam⁹. Hucusq̄ ber
nard⁹. Audisti igit̄ v̄ba pulcerrima altis/
simi ꝯtemplātis. ꝛ orationū dulcedinē d̄gu
stantis bernardi. Rumines ea si vis vt sapi
ant tibi. Ideo aūt libēter ipi⁹ verba ī h̄ opu
sculo intersero ꝛ adduco. qꝛ nō solū spiritua
lia sunt ꝛ cor penetrātia. sꝫ ꝛ decore plena et
ad dei seruitiū excitātia Ipe em̄ fuit eloq̄n
tissimus ꝛ spū sapiētie plen⁹ ꝛ sanctitate pre
clar⁹. quēte desidero imitari ꝛ ipsi⁹ monita
ꝛ verba ope exercere ꝓpter qd̄ sepe tibi ꝓpono
eundē. sꝫ redeam⁹ ad dñm iesum. Dū igitur
dñs esset orās in mōte discipuli erāt ī mari
afflicti ꝛ angustiati vehemēter qꝛ vētus erat
eis ꝯtrari⁹ ꝛ nauis ꝓcellis ꝛ fluctib⁹ iactaba
tur. Cōspice g̃ eos ꝛ cōpatere eis qꝛ in mag̃
sunt tribulatiōe ꝛ angustia. Tēpestas em̄ i/
uasit eos ꝛ tp̄s nocturnū est ꝛ absq̄ domīo
suo sunt. Quarta aūt vigilia noctis descen
dit dñs de mōte. ꝛ ambulās supra mare ap
propinq̄uit eis Cōspice g̃ eum bñ hic ꝓ d̄o
ꝛ vide quomō fatigat⁹ ex vigilia longa ꝛ orō
ne ꝓlixa. sol⁹ descendit noctis tempe de mō/
te laborioso ꝛ forte petroso pedib⁹ nudis. et
quomō vadit supra mare firmo vestigio sic̄
sup terrā. Cognouit g̃ creatura suū creato/
rem. Cū aūt appropinquauit naui discipu/
li timētes clamauerūt. putantes esse fantas
ma. At benign⁹ dñs nolēs ampli⁹ eos vexa
ri. securauit eos dicēs. Ego sum nolite time
re. Tūc petrus ꝯfisus de potētia dñi ad ius
sum eius cepit ꝛ ipe supra mare ambulare.
sꝫ postea titubās cepit mergi. sꝫ dextera do/
mini eū ne demergeret̄ erexit. In hoc autē
loco dicit glosa sup Matth̄. sic. Sup mare
ambulare facit eū vt ostēdat diuinā potēti/
am. Mergi facit ne infirmitateꝫ obliuiscat̄
ne putet se equalē deo ꝛ ne supbiat. Intra/
uit autē dñs nauē. cessauit quassatio ꝛ om/
nia sunt placata. Discipuli vero eū reueren/
ter recipiūt. multūq̄ gauisi sunt ꝛ in quiete
magna remāserunt Cōspice bene ipm ac di
scipulos in om̄ib⁹ p̄dictis. quia pulcra ꝛ de/
uota sunt valde. In h̄ igitur facto moralit̄
cōsiderare potes. quia dñs quotidie sic no/
biscū facit spūaliter. patit̄ ꝛ sustinet vt electi
affligant̄ in hoc mūdo in interiori ꝛ exterio
ri homīe. qꝛ flagellat omnē filiū quē recipit.
Qui em̄ extra disciplinā sunt. vt ait aposto/
lus ad Hebre. nō filij sed adulteri sunt. Ex
pedit aūt nobis tribulari ꝛ affligi hic. Nam
inde erudimur. inde virtutes acquirimus.
ꝛ acquisitas ꝯseruam⁹. ꝛ quod mai⁹ his est
inde futura ꝛ eterna p̄mia expectamus. Et
ideo nō debem⁹ in eis frangi vel esse impa/
tientes. sed ipas affectare ꝛ diligere. Sꝫ q̄a
magna a multis tamē incognita est vtilitas
tribulationū. ꝛ idcirco talib⁹ difficiles ꝛ im/
portabiles vident̄. Ut tu instruaris ꝛ patiē
ter eas sustineas adduco tibi more solito v̄/
ba bernardi. q̄ ait sic sermone. xvij. super p̄s.
Qui habitat. Utilis est tribulatio que ꝓba
tionē operat̄. ducit ad gloriā. Cum ipo suꝫ
inquit in tribulatiōe ꝛc̄. Agam⁹ ergo grati/
as patri misericordiaꝝ qui nobiscū est ī tri/
bulatione. ꝛ in om̄i tribulatōne nostra nos
ꝯsolatur. Res eī vt dixi necessaria est tribu/
latio que in gloriā vertit̄. que mutuat̄ ī gau
dium. Gaudiū sane longū quod nemo tol/
let a nobis. gaudiū multū. gaudiū plenum.
Res necessaria ē ista necessitas que parit co
ronam. Nō ꝯtemnam⁹ fratres. semen modi
cum est. magn⁹ exinde fruct⁹ exurgit. Forte
insipidū. forte acerbū est. forte granuꝫ syna
pis. Non ꝯsiderem⁹ que vident̄ sed que nō
vident̄ in eo. Que em̄ vident̄ tempalia sunt
que non vident̄ eterna. Et infra. Cum ipo
in tribulatiōe sum ait dñs. ꝛ ego non aliud
meritūq̄ tribulationē requirā. Mihi adhe
rere deo bonū. Nō solū autē sed ꝛ ponere in
dño d̄o spem meā. quia eripiā ꝛ glorificabo

eum. cũ ip̃o sum in tribulatione. Delicie in/
quit mee cũ filijs hominũ. Descẽdit vt ꝓpe
sit his qui tribulato sunt corde. vt nobiscuꝫ
sit in tribulatiõe nostra. Erit aũt quãdo ra/
piemur in nubibꝫ obuiã xp̃o in aera. ⁊ sic sp̃
cũ dño erimus. Si tñ curemus eũ interim
habere nobiscũ. Bonũ mihi dñe tribulari.
dũmodo ip̃e sis mecũ. q̃ꝫ r̃gnare sine te. epu
lari sine te. sine te gloriari. Auꝫ ꝓbat fornax
⁊ viros iustos tẽptatio tribulatiõis. Quid
trepidamus. q̃d cũctamur. q̃d refugimus
hũc caminũ. Seuit ignis. sed dñs nobiscũ
est in tribulatiõe. Si deus nobiscũ quis cõ
tra nos est. Nihilominꝰ quoqꝫ si ille eripit.
quis est q̃ eripiat de manu eius. Postremo
si iste glorificat. quis humiliabit. Idẽ. xxv.
sermone Cañ. Non solũ igit̃ in spe sꝫ gloria
mur in tribulatõne. Libẽter ait gloriabor ĩ
infirmitatibꝫ meis vt inhabitet in me v̄tus
xp̃i. Optãda infirmitas que xp̃i virtuti cõ/
pensat̃. Quis dabit mihi nõ solum infirma
ri. sed destitui ac deficere penitꝰ a memetip̃o
vt dñi virtutũ v̄tute stabiliar. Nã virtus in
infirmitate ꝑficit̃. Deniqꝫ ait. Quãdo infir/
mor tũc fortior sum ⁊ potẽs. Idẽ. xliij. Pro
pterea spõsa nõ fascem sꝫ fasciculũ dilectuꝫ
dicit ꝙ leue p̃ amore in ip̃is ducat quicq̃d
laboris immineat ⁊ doloris. Bene fasciculꝰ
qꝛ paruulꝰ natꝰ est nobis. Bene fasciculus.
quia nõ sunt cõdigne passiones huiꝰ tẽporꝫ
ad futurã gloriã que reuelabit̃ in nobis. Id
em̃ inquit. qd̃ in p̃senti est momentaneũ ⁊ le
ue tribulatiõis nostre supra modũ in subli
mitate eternũ pondꝰ glorie opabit̃ in nobis
Erit igit̃ quãdoqꝫ nobis ingens cumulus
glorie q̃ modo est fasciculꝰ mirre. An nõ fa/
sciculus cuiꝰ iugũ suaue est. ⁊ onus leue. nõ
quia leue in se. nec em̃ leuis passionis aspe/
ritas mortis amaritudo. sꝫ leuis tñ amanti
Idẽ sermone. vij. sup̃ psalmũ Qui habitat.
sup̃ istũ versum A sagitta. Si magnũ illud
eccl̃ie corpꝰ cõsiderare libet facile satis ad/
uertimꝰ longe acriꝰ impugnari sp̃uales vi/
ros ip̃iꝰ eccl̃ie q̃ꝫ carnales. Agit hoc sane su
perba sempꝫ inuidiosa malicia. ꝑfectiores
quosqꝫ vehemẽtiꝰ pulsans iuxta illd̃. Esca
eius electa. Agit inq̃ꝫ ⁊ nõ sine certa diuini
dispẽsatione cõsilij. qui quidẽ imꝑfectiores
nõ sup̃ illd̃ qd̃ possunt ferre tẽptari permit/
tit. faciẽs cũ temptatiõe ꝓuentũ. ⁊ ꝑfectiori/
bus nõ modo gloriosiores sꝫ numerosiores
parat ex hoste triũphos ⁊ lõge ampliori so/
licitudine ⁊ calliditate multiplicẽt ꝑs aduer
sa vulnerare in nobis dexterã satagitq̃ꝫ sini
stram. nec tã corꝑis ꝓfecto q̃ꝫ cordis labo/
rat auferre sub̃am. Et infra. Illic autẽ stu/
diosius repugnandũ vbi grauior vrget ne/
cessitas. vbi totuꝫ belli imminet pondꝰ. vbi
colluctatiõis ratio vniuersa cõsistit. Unde
nobis tota parat̃ aut victꝫ ignominiosa ca
ptiuitas vnde vĩcẽtibꝫ gloria triumphalis.
Hec deniqꝫ gratia ⁊ misericordia dei in ser/
uos eiꝰ ⁊ respectꝰ in electos illiꝰ vt in eorũ in
terim sinistrã quidẽ velut dissimulãs dexte
re semp̃ studiosus ꝓtector assistat. Hinc est
ꝙ de ip̃o ꝓpheta testat̃. Prouidebã dñm in
cõspectu meo semp̃. qm̃ a dexteris est mihi
ne cõmouear. Utinã mihi semp̃ a dextrꝫ sis
iesu bone vt semp̃ teneas manũ dexterã me
am. Scio em̃ ⁊ certus sum ꝙ nulla nocebit
aduersitas si nulla dominet̃ iniq̃tas. Ton/
deat̃ interim ⁊ tundat̃ sinistꝫ latus. pulset̃ ĩ
iurijs. vellicet̃ opprobrijs. libens illud expo
no dũ a te custodior. dũ sis ip̃e ꝓtectio mea.
sup̃ manũ dexterã meã. Idẽ in s̃mone. lxxx
v. Cañ. Aliud est aĩmo virtute agi. aliud sa/
pientia regi. aliud dñari in v̄tute. aliud i su/
auitate deliciari. Licet nãqꝫ sapia potens ⁊
virtꝰ suauis existat vt tñ ꝓprias quibuscũqꝫ
reddamꝰ vocabulis significãtias. vigor vir
tutẽ. sapiam placiditas animi. cũ spirituali
quadã suauitate demõstrat. Hanc puto ab
apostolo designatã. vbi post multa hortam̃
ta ad virtutẽ ꝑtinẽtia. adiecit ꝙ sapiẽtia est ĩ
suauitate in sp̃ũsancto. Igit̃ resistere vim vi
repellere que vtiqꝫ in ꝑtibꝫ v̄tutis deputant̃
honor quidẽ sꝫ labor. Nõ est em̃ idẽ ip̃m ho
norẽ tuũ laboriose defendere ⁊ quiete possi
dere. Nõ idẽ virtute agi ⁊ virtute frui. Quic
quid virtꝰ elaborat. sapiẽtia fruit̃. ⁊ quod sa
piẽtia ordinat ⁊ deliberat. moderat̃ virtus
⁊ exequit̃. Sapientiã scribe in ocio ait sapi/
ens. Ergo sapiẽtie ocia. negocia sunt. ⁊ quo
ociosior sapiẽtia eo exercitior in genere suo.
E regione virtꝰ exercitata clarior est. eoqꝫ ꝓ
batior quo officiosior. Et si quis sapiẽtiam
v̄tutis amorẽ diffinierit. nõ mihi a verꝫ de/
uiare videt̃. Ubi aũt amor est. labor non est
sed sapor. Et forte sapiẽtia a sapore denoĩa/
tur. quasi virtuti accidẽs quoddã velut con
dimentũ sapidam reddat que ꝑ se insulsa ⁊
aspersa qd̃ammõ sentiebat̃. Nec dixerim re
p̃hendendũ si quis sapiam saporẽ boni dif/
finiat. Itaqꝫ ad virtutẽ spectat tribulatões

fortiter sustinere. ad sapiam gaudere ī tribulationib. Cōfortare cor tuū ⁊ sustinere dominū. Ḋtutis quidē est. gustare ⁊ videre qm̄ suauis est dñs. sapie est. Et vt magis ex proprio bono nature bonū vtrūq; clarescat modestia animi. pbat sapiam. ꝓstātia vīz Ḋtutis dicit. Et bñ post Ḋtutē sapia cū virt⁹ sit qdam stabile fundamētū sup qđ sapia edificz sibi domū Idē in ēmone de passione domi Felix q̄ passiones corpis sui ꝓpter iusticiā ordinat vt q̄cq̄d patit ꝓpter dei filiū patiat. q̄tenus ⁊a corde tollat murmuratio. ⁊in ore verset grāz actio. ⁊vox laudis. q̄ sic extulerit scīste tollit grabatū suū ⁊ vadit in domū suam. Grabatū nostr⁹ corp⁹ est in q̄ ꝑ pus lāguidi iacebam⁹ seruiētes desideriis ⁊ ꝓcupiscētiis nris. nos portam⁹ illō cū spūi cogimur obedire. Idē in ēmone de pēthecosten tertio. q̄ incipit Liberēter. Vere multiplex spiritus q̄ tā multiplicit filiis hominū inspiratur. vt nō sit q̄ se abscōdat a caloze eius. Si quidē ꝓcedit eis ad vsum. ad miraculuz. ad salutē. ad auxiliū. ad solatiū. ⁊ ad feruorem. Ad vsum quidē vite. bonis ⁊ malis. dignis pariter ⁊ indignis oīa bona abūdantissime tribuēs. ita vt videat hic discretiōis limitez nō tenere. Ingrat⁹ est q̄ in his q̄z bñficia spiritus nō agnoscit. Ad miraculū in signis ⁊ pdigiis. in varijs Ḋtutib⁹ q̄s ꝑ quoz libet man⁹ opat. Ipe est antiqua miracula suscitans vt ex pūtib⁹ fidē astruat ꝓteritoꝝ. Ez q̄ nōnullis hāc q̄z grām sine ꝓpria vtilitate largit. tertio infundit ad salutē cū ī toto cor de nostro fuertimur ad dñm deū nostrum. Porro ad auxiliū dat cū in oīm colluctatōe adiuuat infirmitatē nr̄am. Hā cū testimonium ꝑhibet spūi nostro q̄ filij dei sum⁹. ea inspiratio est ad ꝓsolatōem. Dat etiā ad feruorem cū in cordib⁹ pfectoꝝ vehemēt⁹ spirās validū ignē charitatis accēdit. vt nō solum ī spē glie filioꝝ dei sz etiā in tribulatiōib⁹ gloriemur. ꝓtumeliā gl̄iaz reputātes. opprobriū gaudiū. despectiōz exaltatiōz. Oīmibus nob⁹ ni fallor dat⁹ est spūs ad salutē. ad feruorem nō ita. Pauci em̄ sunt q̄ ꝑ spū replent. pauci q̄ studeāt emulari. ꝓtēti sum⁹ angustijs. nec respirare in libertatē illā. nec saltem ad illā spirare conamur. Ducuscz bernardus. Uides igit q̄s pulcerrimis ⁊ pl̄ib⁹ ratiōib⁹ nob⁹ oīdit facūdissim⁹ Bern̄. q̄ tribulatiōes nob expediūt. Nō igit mireris si dñs ꝑmittebat discipulos suos q̄s ita diligebat vexari ꝑcellis. vtilitatez ipoz etinde cognoscēs. Pluries em̄ legit eoz nauiculaz fluctib⁹ ⁊ ꝓtrarijs vētis exagitatā. sed nūq̄ submersam. His g̃ monitis cor tuū stabilire ac ordinare pcures. vt in ꝓtingentib⁹ aduersis. ⁊ in q̄buscūq; displicētijs ⁊ patiēter ⁊ letāter te habeas ⁊ in via spūs te ita exerceas vt ei⁹ repleta feruore etiaz appetas ꝑ amore dñi Ihū tribulari. q̄ in se ⁊ suis banc viā excelsam tenuit ⁊ monstrauit.

De chananea.

Itē quō angeli nr̄i nobis fidelit̄ seruiūt. Capitulum. xxxviij.

Cum dñs ihs labozās circuiret p̄dicādo ⁊ infirmos curādo accessit ad eū mulier chananea. i. de terra chanaan q̄ erat gētilīū ⁊ nō iudeoꝝ. rogās eum vt liberaret filiā suaz q̄ a demonio vexabat. Erat em̄ fidēs in eo q̄ ꝑ facere posset. Et dño nō rñdente. nihilomin⁹ instabat ⁊ pseuerabat clamās ⁊ petēs ab eo misericordiā. intm̄ vt discipuli ꝑ ea rogarēt. Cūq; dñs respōderet. nō debere dare panē filioꝝ canib⁹ ipa se humiliās rñdit. vt saltē more canis de micis posset hr̄e. ⁊ sic meruit exaudiri. Conspice g̃ dñm ⁊ discipulos ⁊ ipam in predicz. iuxta cōsideratiōem generalē quā dedi tibi supꝝ. Nihilomin⁹ etiā ꝓsidera Ḋtutes h⁹ mulieris. ⁊ eas ad totā tuā vtilitatē ꝓuerte. que maxīe tres fuer̄t. Prima fuit fides magna. vt etiā vsq; ad filiā se extēderet. ⁊ de ipsa fuit cōmendata h̄ a dño. Secūda fuit oratōnis pseuerātia. Et nō solū pseuerās fuit. sz etiaz importuna. quā importunitatē etiā dñs acceptat. ⁊ eā inuitat. vt in ꝓri tractatu certa habuisti. Tertia fuit būilitas. pfunda. nam nec negauit se canē. nec dignā putauit se inter filios reputari. vl̄ hr̄e panē integrū. sz ꝓtēta fuit de micis accipe. Un̄ valde se būiliauit ⁊ iō q̄ postulauit obtinuit. Sic ⁊ tu si corde integro fideli ⁊ puro in oratōne pseuerās coram deo tuo te humiliauerz indignā te ꝑputans oīmi bono suo. certissime credas q̄ q̄c q̄d petierz obtinebis. Et sic ap̄li rogauerūt p chananea. sic ⁊ angel⁹ tu⁹ p te rogabit ⁊ offeret oratōem tuā dño. Sup q̄ audi Bern̄ sermone. lxxj. Can̄. dicentē. Suspirāti aīe mee frequēter imo sine intermissiōe orāti ⁊ afflictāti se p desiderio. cū interdū deliderat⁹ ille q̄ ita querit miserat⁹ occurrit. puto illi de ꝓpria experientia ꝓuenire vt dicat cū hieremia Bon⁹ es dñe sperātib⁹ ī te. aīe querenti te

Sz z angel⁹ ei⁹ q̄ vn⁹ est de sodalib⁹ spōsi. ī hoc ipm deputat⁹ minister ꝓfecto z arbiter secrete mutueq̄ salutatōis. Is inq̄ quō angelus tripudiat. quō colletat z ꝺdelectat. et ꝺuersus ad dñm dic̄ Gras ago tibi dñe maiestatis. qz desideriū cordis ei⁹ tribuisti ei. et volūtate labioꝝ ei⁹ nō fraudasti eū. ipe qui ī oīmi loco sedul⁹ quidē pedissequ⁹ aīe nō cessat solicitare z assiduis suggestionib⁹ mouere dicēs. Delectare in dño z dabit tibi petitiones cordis tui. Et rursum. Expecta dñm. z custodi viā ei⁹. Itē si mor̄ fecerit expecta eū. qz veniēs veniet z nō tardabit. Ad dñm aūt. Sic̄ ceru⁹ inq̄t desiderat ad fontes aq̄rum. ita desiderat ista ad te de⁹. Desiderauit te in nocte sz z spūs ei⁹ in ꝓcordib⁹ ei⁹ de mane vigilauit ad te. Et itez. tota die expandit ad te man⁹ suas Dimitte illā qz clamat post te. Cōuertere aliquātulū z depcabilis esto. Respice de celo z vide z visita desolatā. Fidelis paranymph⁹ q̄ mutui amoris ꝓscius sz nō inuid⁹. nō suā q̄rit sz dñi gl̄iam. discurrit medi⁹ inter dilectū z dilectā. vota offerēs. dona referēs. excitat istā. placat illū. Interdum q̄z licet raro repñtat eos pati sibi. siue hanc recipiēs. siue illū adducēs. Siquidem domestic⁹ est z not⁹ in palacio. nec vereatur repulsam z q̄tidie videt faciem patris.

Nucusq̄ Berñ. Vides q̄z fideliter angeli nr̄i seruiūt nob. Exq̄ aūt occurrit de ipis aliqua loquēdi materia. Scire te volo q̄ magnā erga eos reuerētiā habere debemus. z eos q̄tidie laudare. honorare. ac eis gr̄aruz actiōes referre tenemur. z in coꝝ ꝑsentia qui sp nobiscū assunt nihil illicituz. nihil turpe cogitare dicere vel opari debem⁹. De q̄ etiā a beato Berñ. monemur q̄ sic dic̄ sup psal. Qui habitat. in. xij. ꝓmōe. Angelis suis mādauit de te vt custodiāt te in oīb⁹ vīs tuis. Qr̄ā tibi debet ꝟ verbū inferre reuerētiam. afferre deuotiōz. ꝓferre fiduciā. Reuerētiam ꝓ pñtia. deuorōz ꝓ beniuolētia. fiduciam ꝓ custodia Caute ambula vbi assunt angeli sic̄ eis mandatū est. in oīb⁹ vīs tuis. In quouis diuersorio. in quis angulo. angelo tuo reuerētiā habe. nec tu audeas illo ꝑsente qd̄ videte me nō auderes. z paulo p⁹. Assunt igit̄ tibi nō tm̄ mō tecū. sz etiā ꝑ te. assūt vt ꝓtegant. assunt vt ꝓsint. Quid retribues dño ꝓ oīb⁹ q̄ retribuit tibi. Siquidē ei soli honor z gl̄ia. Quare ei soli. qz ipe mādauit. Et oīe datū optimū nō nisi ab illo est. Ue-

rūtamen si ille mandauit. ipis q̄z qui z ei⁹ tāta charitate obediūt. z nob subueniūt in tā ta necessitate ingratos esse nō licet. Simul g̃ deuoti. sim⁹ grati tātis custodib⁹. z reuere amur eos z honorem⁹ eos q̄z tū debemus.

Nucusq̄ Berñ. Habes g̃ in ꝑdictis cōmēdatū angelor̄ obsequiū z adiutoriū z oīs virtutē. Hāc tenere studeas z illis oēm quā potes reuerentiā exhibe.

Qualit̄ aliq̄ ex ꝟbis dñi scādalizati fuer̄t Capitulū. xxxix.

Non mirer⁹ si aliq̄n ex ꝟbis z factis nostris scādala oriunt quātūcūq̄ fideliter z bñ fiāt. cū ipi dño q̄ errare nō poterat pluries ꝓtigerit. Dū em̄ quadā vice pharisei dñm interrogarēt q̄re discipuli nō lauabāt man⁹ q̄n māducabāt. Dñs durere spōdit eis. increpās q̄ exteriorē mūdiciam nō interiorē querebār. de q̄ illi scādalizati sūt sz dñs nō curauit. Alia vice cū spūalia ꝟba doceret in synagoga. aliq̄ ex discipulis eius tāq̄z carnales nō intelligētes recesserūt. sed ad. xij. discipulos ait. Nūq̄d z vos vultz abire. Et petr⁹ ꝓ se z alīs rñdit. Dñe ad quem ibim⁹. ꝟba vite eterne habes. Cōsidera g̃ eū in ꝑdictis z alīs silib⁹ quō cū ꝓtare loq̄bat z docebat ꝓtatē nō curās de scādalo puorū z insipientiū. Notādū igit̄ ꝓmo q̄ ꝓpe alteri⁹ scādalū nō debem⁹ recedere a virtute iusticie. Scōo q̄ de interiori mūdicia magis q̄z de exteriori honestate curare debem⁹. qđ etiā alibi exꝑss⁹ dñs dixit. s. Luc. xj. Tertio q̄ spūalit̄ viuere debem⁹. ita q̄ ꝟba dñi non videāt nobis extranea sic̄ illis discipul⁹. qui q̄n xp̄s dixit ī Joh. vj. Nisi māducaueritis carnē filij hois. tc. nō poterāt sustinere. sz recesserūt. sz post⁹ cognoscam⁹ ipa esse ꝟba vite et̄ne vt vna cū duodecim ipm imitemur perfecte.

De retributione relinquentiū omnia. Capitulum. xl.

Cum fidel⁹ z prudēs discipul⁹ simon petr⁹ q̄reret a dño ihū p se z socijs ō retributōe ipoz. Rñdit dñs int̄ alia qz oīes q̄ tpalia dimittēres ipm seq̄rēt. centuplū accipiēt ī ꝟ mūdo z vitā et̄nā i futuro Nota bñ hāc retributiōez. z gaude gaudio magno z gr̄as z laudes dño referas toto affectu. q̄ ad talē negociatiōem te adduxit vt manualit̄ de vno centū lucrer⁹ z nihilomi⁹ etiā vitā eternā. Hoc aūt centuplū spūalium. nō corpaliū rex ē. videlicz ꝓsolationū iter-

nax ꝛ frutū ꝗs p expiētias cognoscim⁹. nō
p doctrinā Cū em aia gustat odorē paupta
tis. castitatꝭ nitorē. ꝛ patīe ceteraꝝq; frutuz
ꝛ delectak in eis. nōne centuplū reccpisse vi
dek tibi. Et si vlter⁹ ascēdat vt visitationez
ihū recipiat ei⁹ pñtiam gloriek. nōne tunc
recipit pl⁹ ꝗ millecuplū oim ꝗcūq; fuerint.
ꝛ quōcūq; fuerint ꝙ p eo dimiserat. Uides
quō verꝝ est qō loquit fitas. nō fallit qn cen
tuplū reddat in ℔ seculo. etiā nō tm semel sz
pluries. ꝛ sepe aīe sibi deuote. adeo vt sic affi
ciat eā vt nō solū ꝙ reliqt. sz totū mūdū arbi
trek stercora vt spōsum suū lucrifacere pos/
sit. Ut aūt sup ℔ cētuplo pleni⁹ instruarꝭ au
di qd inde dicat Bernū. sup ℔ euāgelio. c. lvij
Si forte adhuc secularꝭ qspiā dicat. Onde
mihi centuplū qō pmittis ꝛ libēs vniuersa
relinq̄. Ut qd oñdam. Fides em nō hz me/
riū cui būana rō pbet expimentuz. An hoī
oñdenti pot⁹ ꝗ veritatē crederes pmittēti.
Deficis scrutās scrutinio. Nisi credideriꝭ nō
intelliges. Hāna abscōditū est. qō i Apoc.
nobis. victori pmittit nomē nouū qō nemo
nouit nisi ꝙ accipit. An nō deniq; oīa pos
sider cui oīa coopank in bonū. An nō cen
tuplū hz oim ꝙ implek spūsctō. ꝙ xp̄m habz
in pectore. nisi ꝙ lōge pl⁹ ꝗ cētuplū est visi/
tatio paditi spūs ꝛ pñtia xp̄i. O magna ml̄
titudo dulcedinis tue dñe quā abscōdisti ti
mētib⁹ te. pficiēs eis ꝙ sperāt i te. Uides q̄/
mō memoriā abūdantie suauitatꝭ hui⁹ eru
ctuer aia sancta. exp̄mere gestiēs ꝓba multi
plicet. Q̄ inq; magna multitudo. ℔ est. cētu
plū. adoptio filioꝝ ꝛ libertas vt spūs. primi
ac delicie charitatꝭ. gl̄ia ꝓscie. regnū dei qō
intra nos est. Hō vtiq; esca vel pot⁹ sz iusti/
cia ꝛ pax ꝛ gaudiū in spū sancto. gaudiū sane
nō mō in spe gl̄ie sz in tribulatiōib⁹. Hic est
ignis quē voluit xp̄s vehement accēdi. Hec
bras ꝙ andreā fecit amplecti crucē. laurēti/
um deridere carnifices. stephanū in morte
p lapidātib⁹ flectere genua ad oroz. Hec il/
la par q̄m suis reliqt xp̄s qñ dedit ꝛ suā. siq̄
dem donū ꝛ pax ē electꝭ dei. Pax vtiq; pris.
ꝛ donū future glorie. Illa supat oēm sensū.
sz ꝛ huic qcqd sub sole placet. qcqd i mūdo
capisak nō pōt cōpari. Hec gr̄a deuotōis
ꝛ vncio docēs de oīb⁹ quā exp⁹ nouit. iner
p⁹ ignorat. quā nemo scit nisi qui accipit.
Ducusq; Bernū. Gaude ḡ ꝛ letare vt dixi ꝛ ḡ
tias age ꝙ ad ℔ cētuplū recipiēdū vocata es
ꝛ hāc gradisum sepe ingredere quā ex oroīs
studio ꝓsequi poteris.

Qualit dñs q̄siuit a discipul' qd diceret
de eo Capitulū. xlj.

Uenies dñs ihs in ptes cesaree ꝓhi
lippi. q̄siuit a discipulis qd diceret ō
ipo. ꝛ etiā qd inde ipi sentirēt. ꝛ ō ali
is. Quida rñderūt ꝛ dicebant. Alij ꝛc. De se
aūt dixit petr⁹. p se ꝛ alijs. Tu es xp̄s fili⁹ di
uini. Et dñs ad eū. Tu es petr⁹ ꝛ sup hanc.
ꝛc. Et tūc dedit ei p se ꝛ successoribꝫ suis cla
ues ligādi atq; soluēdi sup terrā. Cōspice
igit eū ꝛ etiā ipos iuxta generalē formā supi
us tibi traditā. Et nota ꝙ etiā ℔ habes ꝙ
petrū quē ita magnificauerat. pax p⁹ voca/
uit satbanā. eo ꝙ ꝓpt amorē carnalē quē ipse
petr⁹ habebat ad ip̄m. dissuasit ei de passiōe
sua vt nō fieret. Sic ꝛ tu dñi exēplo habeas
oēs p aduersarijs q̄ p corpali alleuiatōe ab
exercitio ꝛ bono spūali te trahere vellēt

De trāsfiguratiōe dñi in monte
Capitulum. xlij.

Assumēs dñs ihs tres ex discipulis
ascēdit in montē thabor. ꝛ trāsfigu/
rat⁹ est añ eos. oñdēs se eis gl̄iosum.
Uenerūt insup moyses ꝛ helyas loquentes
cū eo ō passiōe sua futura. Dicebāt aūt. Do
mine nō expedit vt moriarꝭ. qz vna gutta sā
guinis tui redimeret mūdū. Dñs aūt Jhs
dicebat. Bon⁹ pastor aīam suā ponit p ouī
bus. sic ꝛ facere me optet. Affuit ibi spūssan
ctus in spē nubis lucide ꝛ vox p̄ris facta est
in nube dicēs. Hic est fili⁹ me⁹ dilect⁹ in quo
mihi bñ cōplacui. ip̄m audite. Discipuli ꝓ
ceciderūt in terrā. ꝛ cū excitati sunt nō vide
rūt nisi dñm ihm. Cōspice igit bñ p̄dicta. et
te pñtem exhibeas. qz magnifica sunt.

De eiectiōe ementiū ꝛ vendentiū ō tēplo.
Capitulū. xliij.

Duab⁹ vicib⁹ eiecit dñs ihs emētes ꝛ
vendētes de tēplo. qō int ei⁹ magna
miracula deputat. Hā licet alias eū
vilipēderēt. tūc tm oīes añ eū fugierūt. Et
ꝗuis essent multi nō se defenderēt. sz ipe so/
lus cū ḡbusdā funicul' oēs eiecit. Et ℔ iō qz
terribilē se eis oñdit in facie. Accēsus est em
zelo vehemēti (eo ꝙ p̄ su⁹ sic inhonorabat
ab illis. marie i loco vbi magꝭ honorari de/
bebat) fec ipas eiectōes. Cōspice bñ ip̄m et
cōpatere qz ipe cōpassiōis dolore plenus est
Ac nihilomin⁹ time. Nos ei ꝙ in tēplo dī su
m⁹ de spēali ꝛ magī ip̄i⁹ gr̄a deputati. si secu/
laribꝫ negocijs (vt illi faciebāt) nos iplicem⁹

cū ad laudē ei⁹ sp debeam⁹ intēdere. merito
eiectiōz ab eo z indignatiōz ipi⁹ timere pos/
sum⁹ z timem⁹. Si g̃ nō vis ꝑ timore vexari.
nulla rōe vel cū secularib⁹ curs vel negocia/
tionib⁹ te audeas iplicare. Opa q̃z curiosa
ne fecerꝫ. q̃ tps laudib⁹ dei debitū occupāt.
z pōpis secularib⁹ correspōdent

De probatica piscina

Item ne sis fratris iudex temerarius.

Capitulum. xliij.

Erat in hierlm q̃dā ꝯgregatio aq̃rū
in q̃ lauabāt oues de q̃b⁹ fiebant sa/
crificia. In ea ōr fuisse lignū crucis.
Quolibet aūt āno cū sel' cōmouebat ab an/
gelo. sanabat aliq̃s infirm⁹. s. q̃ descēdebat i
aquā p⁹ ei⁹ ab angl'o motionē. Vñ multi p/
pterea infirmi iuxta eā cōtinue morabāt⁹
Erat aūt ibi q̃dā infirm⁹ iacēs i g̃bato pali/
ticus p. xxxviij. ānos. Hūc igit ihs q̃dā die
sabbati sanauit. Cōspice eū hūiliter eūtē ad
infirmū z loquētē more solito. In ꝑ igit fa/
cto tria nota Primū qz sic hic dns reqsiuit i/
firmū si vellet sanari. ita nob⁹ sine nr̃o cōsen/
su salutē nō dabit. z inexcusabiles sunt pec/
catores nō ꝓsentiētes volūtati dñi z fue sa/
luti. Qz ꝯm Aug⁹. Qui creauit te sine te. nō
iustificabit te sine te. Hecū dū cauere dēm⁹
ne relabamur a dño. qz si sanati a dño reci/
diuam⁹. digne nr̃a ingratitudo acri⁹ puniet
sic huic dixit dns. Vade noli ampli⁹ pecca/
re ne deteri⁹ aliq̃d tibi ꝓtingat. Tertio quia
maligni de oīb⁹ pdūt. sic boni d oīb⁹ lucrāt
Nā cū hic liberat⁹ portaret g̃batū z diceret
ei a iudeis q ꝑ nō licebat i die sabbati. ipse
rñdit. Qui me saluū fec̄ ille mihi dixit. tolle
grabatū tuū. Nō dicebāt. q̃s est ille q̃ te sal/
uū fecit. Et sic accipiebāt qđ possent repbē/
dere. nō qđ poterāt laudare. Sic z carnales
hoīes sepe in malā iudicāt ptē. q̃ videt et q̃si
de oīb⁹ pdūt. Spūalit aūt viuētes oīa
referūt ad laudē dei siue sit ꝓsperitas siue sit
aduersitas. z nō dubitāt q̃n recte oīa fiāt. do
cūcta vl' recte opante vl' iuste pmittēte z oīa
in bonā ptē interptant. iuxta doctrinā bea/
ti bernardi q̃ sic ait. xl. s. Cant. Caue aliene
ꝓuersatōis esse aut curiosus explorator aut
temerari⁹ iudex etiā si ꝑ ea actū q̃d deprē/
hēdas. nec sic iudices primū. magꝫ aūt excu
sa intētionē si opa nō pores. puta ignorātiā.
puta subreptiōz. puta casum. Q si oēm dissi/
mulatiōz rei certitudo recusat. suade nihil/
omin⁹ ipe tibi z dicito apō temeritm. vehe/
mens fuit nimis tēptatio. Quid de me illa
fecisset si i me accepisset similiter potestatem
Hucusq̃z Bernardus. Q aūt d oīb⁹ lucrā/
tur spūales. etiā de suis z alienis peccatis z
de reb⁹ nociuis. z etiaz de diaboli opib⁹. sic
docet beat⁹ Bernū. s. v. Cañ. Irrationalis z
brutal' spūs z si ad spūalia nō ptingat. ad ea
tñ capescēda p suo corpali tpaliq̃z obsequio
noscit iuuare illos q̃ oēm vsum rez tpaliuz
ad fructū trāsferūt eternū. vtētes ꝑ mundo
tāq̃z nō vtētes. z si q̃ aiantia q̃stū ad vsū sui
repiant incōmoda. z si nociua. z si etiā gnia/
osa tpali boīum ꝓstat esse saluti. nō tñ deest
eoz corpib⁹ vñ coopent in bonū his q̃ scōz
ꝓpositū vocati sūt sancti. z si nō cedēdo in ci/
bū. aut exhibēdo misteriū. certe ingeniū ex
ercēdo iuxta eū q̃ vtiq̃z oī vtēti rōne ꝑsto est.
Omunis discipline ꝓfectū pbēs. q̃ inuisibilia
dei p ea q̃ facta sunt intellecta cōspiciūt. Nā
z diabol⁹ eiusq̃z satellites cū sit corsp mali/
gna intētio nocere q̃dē sp cupiūt. Hz si bo/
ni emulatores fueritꝫ. absit vt obsint. magis
aūt ꝓsunt. z nolētes coopant i bonū bonis
Est em̃ q̃ bonū opat nō volēs siue hō mal⁹
siue angel⁹ mal⁹. z ꝓstat nō fieri ꝓpt eū qđ fit
p eū. cū ꝓdesse nullū bonū possit iuito. Jgr̃
ei quidē dispēsatio tñ credita est. sz nescio q̃
modo grati⁹ iocūdiusq̃z sentim⁹ bonū qđ p
malū dispēsatorē mīstrat. Jpa est g̃ cā cur z
p malos de⁹ faciat bona boni. s. ñ aūt vt opa
eoz indigeat i bñ faciēdo. Jtē. liiij. Cañ. ser.
Quid supbis terra z cinis. z de angel' trāsi/
uit dns execrās eoz supbiā. Ergo repudia
tio angl'oz fiat emēdatio hoīm. sc̄ptū est ei
ad eoz correptōz. Cooper⁹ mihi in bonū ei
am diaboli malū. z lauē man⁹ meas i sāgui
ne pctōris. Qualit⁹ inq̃t. audi. Supbo certe
diabolo horrēda z formidolosa maledictio
intorq̃t. Si sic est actū cuz eo q̃d de me fiet
terra z cinere. Ille in celo tumuit. ego i ster/
quilinio. Quis nō tolerabiliorē in diuite su
perbiā q̃z i paupe dicat Ue mihi si tā dure i
potētē illo aniaduersum ē. q̃d de me exiguo
z misero z supbo. Bernū. s. xiij. Cañ. loquēs
de spōsa eccl'ia. Que p⁹ multa pctā venit ad
dñm. nā de gentib⁹ collecta q̃ idola colebat.
q̃d eidē de synagoga improperabat. Sic em̃
in suā vtilitatē eā torquet dicēs. Jpa est cui
pl⁹ dimissum ē z q̃ pl⁹ diligit. qđ emula im
perat ei ad ꝓuiciū. ꝑ sibi ipa inflectit ad com
modū. Inde mā suetior ad correptionē. in/
de patiētior ad laborē. ide ardētior ad amo

rem. inde sagacior ad cautelã. inde humilior p cõscientia. inde acceptior p verecundia. inde ad obediendũ paratior. inde ad grãrũ actionẽ deuotior ac solicitior. Hucusq; bernard⁹. Vide quõ spũaliter viuẽtes oĩa in tẽptant in bonã ptẽ t ð oĩib⁹ lucrũ faciũt Sis g spũalis t oĩa tibi cedent in bonuz Et valet hmõi ꝓsideratio etiã ad tolerãtiaz tribulationũ t tẽptationũ t aĩ quietẽ. Nam p hmõi ꝓtinuũ exercitiũ ad tantã trãquillitatẽ animi ꝙs posset puenire. q⁹ vix t raro ð aliqua re turbaret. vl' haberet locũ in eo qõ ait sapiens Nõ cõtristabit iustũ quicquid ei acciderit.

Quomodo discipuli xpi vellebãt spicas. Item de paupertate.

Capitulũ. xlv.

Discipuli dñi ihu quadã die sabbati esurientes cũ nec haberent vñ ꝓcurarẽt qõ comederẽt. ibãt p agros in q̃bus erãt segetes. t vellebãt spicas. fricabãt manib⁹ t comedebãt. Reph̃ edebant autẽ a phariseis dicẽtib⁹ hoc nõ licere die sabbati. Dñs defendebat eos t multa talia faciebat dñs in die sabbati vt dixi supꝰ de habẽti manũ aridã sanato. Tu aũt discipulos ituerez cõpatere eis i tãta necessitate ꝓstitutis. q̃uis ipi gaudẽtes ℔ facerẽt ob paupertaz amorez. quã añ oĩes ſtrutes t beatitudines cõmẽdauerat eis eoz mgr̃ t dñs. Quid tñ est cogitare ꝓncipes mũdi pñte oĩum ꝓditorez ad tã tenuẽ paupertatẽ reductos. vt tali pabulo more aĩaliũ oporteat sustentari. Aspiciebat eos dñs t cõpatiebat eis q⁹ tenerrime diligebat eos. sz nihilomin⁹ gaudebat. t tã ꝓpt eos q̃s in ℔ multũ mereri sciebat. q̃z ꝓpt nos q̃b relinq̃bat exẽplũ In ℔ em exẽplo ad mlt̃as ſtutes ꝓficere possum⁹. Nã ℔ mirabiliꝫ paupras relucet. põpa mũdi ꝓtẽnẽda oĩdiꝫ sumptuositas t saporosa cibor̃ ꝓparatõ destruiꝫ t gule voracitas cũ turpi sua vnctuositate t insatiabili appetitu totaliꝫ eneruatur Tu g ℔ animaduerte t tãto exẽplo totis viscerib⁹ eã amplectere. q̃ sic emicuit in dño. t dña mr̃e sua. t ꝑfat̃ mũdi ꝓncipib⁹. t oĩb⁹ q̃ eoz exemplũ pfecte imitari voluerũt. Sz attẽde ð q̃ pauptate itelligere debes. Scio em q⁹ in monasterio ꝓstituta paupertatẽ professa es t nihil hr̃e potes. de q̃ gras age deo tuo. t ipam inuiolabiliꝫ fua. Sz vlteri⁹ te ascẽdere volo. qõ tñ a pfessiõe nõ discrepet. ꝙnimo pfessio ipa sine ℔ intellecta ſbal' esſz t vacua. Dico igiꝫ de illa pauptate q̃ radicatur i corde. ſtutes em̃ in aĩa collocãde sunt nõ in exterioꝛib⁹. Optie g pfessionẽ paupertis imitaꝛ si cordeꝛsentias. Nã si reꝛ penuriã exteriꝰ pateaꝛ. qz forte nõ abũdas. vt sensualitas vellet. interiꝰ aũt cupiditatẽ habeas. t plꝰ q̃z necesse sit deliberato aĩo appetas nõ viuis in pauptate. sz i egestate. qz nõ est ℔ pauptas ſtuosa t meritoria. sz egestas laboriosa t demeritoria. Sufficit em̃ ad pdẽdũ meritũ t ad oĩe petiñ ppetrãdũ ꝓcupiscentia cũ ꝓsensu. t cũ tali pauptate nõ credas te posse assurgere ad oꝛõz vl' ꝓtẽplatõz vl' cẽtupli ꝓseq̃ retributõz Qñ em̃ coꝛ terrenaꝛ cupiditatũ põdere aggrauatũ surſũ possz ascẽdere. t qñ ipo luto t fece coinq̃natũ t terrenũ t grossum effectũ. ad dei t celestiũ puritatẽ posset appꝛopinq̃re. Igiꝫ corde diligas pauptatẽ. p mr̃e assume illã. placeat tibi decoꝛ ei⁹. delecteꝛs in ea. nũq̃z p re aliq̃ ipam ledere velis. Nihil habeas t nihil oĩno habere velis vltra necessitatẽ. Et si q̃ris q̃ erit illa necessitas. Rñdebo q⁹ q̃nto intimi⁹ pauptatẽ dilexeꝛs. tãto subtili⁹ de necessitate iudicabis. Illa nãq̃z necessaria sũt sine q̃b⁹ esse nõ possum⁹. Vide g ea sine q̃b⁹ esse como de potes. t illa nec hr̃e nec petere nec ꝓcurare nec a spõte dãtib⁹ recipe velis. Nec tñ dominũ Ihm pfecte in pauptate imitari poteris q̃stũcũq̃z testrinxeꝛs. nec video q⁹ nostra paupras sue possit eq̃pari. q̃stũcũq̃z sit a nobis totꝛ conatib⁹ obſuata. Et ℔ tibi breuiꝫ oĩ do vna t pulcra rõe omissis aliꝭs q̃ reddi pñt. s. qz de⁹. t qz ditissim⁹ t dñs oĩm. t qz pfectissim⁹ t hmõi. sz eã rõz adduco. qz ipe nõ solũ penuriã pauptatꝭ sz etiã e⁹ opꝛobriũ assumpta ẽ. t p amore ðí ſtuosa reputat t ẽ. t iõ ñ opꝛobriosa sz honorifica ꝛputat etiã apud malos. ipi⁹ ſo ñ sic. Nõ ei cognoscebat t nesciebat q⁹ volũtarie pauper eẽt. sz necessaria paupras pit opꝛobriũ t ꝓtẽptũ. Cũ g esset absq̃ domo t possessionib⁹ t oĩ hmõi subasciẽtib⁹ vniuerſ magꝭ hẽbat ꝓtẽptui. hmõi ei paupes ab oĩb⁹ culcãt. t si sapiẽtes sũt ñ credit e. s. si nobiles nihilomi⁹ ꝛridẽt t ꝓtẽnũt. imo qõ pl⁹ ẽ t nobilitas t sapia t pbitas t ois ſt⁹ i reputatõe hoim videt i eis extincta. deñciũt ei q̃ ab oĩb⁹ vt nec aicicie antiq̃ nec sãguis vincla psint eis vt plimũ. cũ oẽs tl'es aicos l' ꝙsanguineos hr̃e ꝛcusent Vides bñ quõ nec e⁹ pauptati eq̃pari nec eũ imitari

potes ī tā, pfunde pauptatē z hūilitatē abiectiōe. Propterea ñ sūt ptēnēdi paupes mōi q ipm dñm repñtāt. Igr desiderabiľ ē multū h ꝟt⁹ pauptatē. z maxīe a nob q eā pmisim⁹. Jpam itaq; pterea oī reuerētia z deuotiōe obſuare curato. Si ꝟo etiā vis Berñ audire. attēde qd ō ipa loqť ſ. ūij. ō aduētu. Imitemur qad possum⁹ eū q dilexit sic pauptatē vt q̄uis ī mānu ei⁹ essēt fines trē. tñ nō habuit vbi caput suū reclinaret. ita vt discipulos adherētes ei legim⁹ fame opulsos spicas māibꝰ fricasse cū p sata trāsirēt. Idem ūij. ſ. ī natiuitate dñi inqt. Cur ipe saluator cui⁹ ē auc pit z argētū sacrā i suo corpe ōdicat pauptatē. Aut certe cur pauptas ipa tā solicite enarrať ab āgl'o. Hoc inqt vobis signū. inuenietē infantē pānis inuolutū. In signū positi sūt pāni tui dñe ihu. ſz ī signū cui a multē vsq; hodie ꝺdicit. Exēplū ōdit nob vt z nos ita faciā⁹ Utilior siqdē in ꝓflictu lorica ferrea q̄ stola linea. licz oneri sit illa. hec honori. Idē in ſ. ūij. ō resurrectōe. Vere magna abusio z nimis mag. vt diues velit esse ꝟmicul⁹ vil' ꝓpt quē ōs maiestatē dñs saboth voluit eē paup. Idē i epl'a ad ducē Lōrad. Hō ei pauptas ꝟt⁹ reputaſ. ſz pauptatē amor. Amicicia paupe regū aicos ꝓstituit amor pauptatē reges. Regnū celoꝝ deniq; paupe ē. Beat⁹ q p⁹ illa nō abūt q̄ possessa onerāt. amata inqnāt. amissa cruciāt. Huc usq; Ber. Habes igr apl'oꝝ exēplo z auctoritatibꝰ bti Ber. pdictē. z i alīs positē supꝰ ō natiuitate dñi. z de ſmōe ipsi⁹ ī mōte. q̄liter pauptatē tāq; ꝟtutē excellētissimā debes affectare. Sz de abstinētia z ꝺ gulositatem qd dicem⁹ q̄ silr in h exēplo relucet. Et qdē de istē ꝟtutibꝰ tractare pter ꝓncipale ꝓpositū est. maxīe ꝓpt multiplicitatē auctoritatū. sed qz vtilitatē tuā ꝓsidero q̄ in talibꝰ nec expta es nec apta doceri nec ī q̄bꝰ legas habeas libros. iō studiose tibi scribo de ipis vt saltez p hūc modū innotescat tibi ꝟtutū natura in q̄bꝰ eaꝝ magistꝝ cui⁹ vitā ꝓncipaliť inqrim⁹ valeas imitari. Cōtra gulā igiť scire debes multū esse insistēdū z bellū ꝓtinuū esse ſz oīno vitandā. Multū qdē sancti pres et q spūalis exercitꝫ fuerūt. ī h studuerūt. Cōtra quā audi qd dicat Berñ. in ſ. ad clericos ca. xij. Uñ h tāta pusillanimitas z abiectō tā miserabilis. vt egregia natura. capax eterne beatitudinis z gl'ie magni dei. vtpote cuius sit inspiratiōe cōdita, similitudine insignita. cruore redēpta. fide dotata. spū adoptata. miserā nō erubescat sub putredie hac corpore coꝝ sensuū gerere seruitutē. Merito plane nec eos qdē apprehēdere potest. q̄ talem deserēs spōsum. tales sequiť amatores Insan⁹ siquidē labor pascere sterilē. q̄ non parit. z vidue bñ facere nolle. omittere curā cordis. z curā carnis agere in desiderio. impinguare cadauer putridū. qō paulo post vermiū esca futuꝝ nullaten⁹ dubitas. Huc usq; Berñ. Habes igiť quō vitāda est gulositas. ſz ꝺdescēdere possum⁹ corpi ad necessitatē suā z sanitatē. Uñ idē Ber. in ſmonibꝰ breuibꝰ. c. xxxiij. sic ōt. Sūt aūt oīa bōa corporꝫ. z q̄ ei solūmō debeam⁹ sanitas. Nihil aūt vltra ei dādū est. nihil q̄rēdū. ſz h termino obligādū z firmādū ē. cū fruct⁹ ei⁹ null⁹ sit. z mors sit finis illi⁹. Q si voluptati fuiť. nō sanitati. h de naťa nō est. ſz sub natura. q̄ morti man⁹ dat. cū mgr̄az ꝓstituit voluptatē. Jñ etiā est q mlti ad tā bestiales impet⁹ descēderūt. vl' vt dicā ver⁹. ceciderūt vt voluptatē pferāt sanitati. vl' illis epul'sepissime voluptenť q̄s sciūt difficiles z acutissimas subsequi passiones. Sic aūt corpis necessitas est sanitas ita cordis necessitas est puritas. quo turbato oculo nō videbiť de⁹. z cor humanū ad h factū est vt suū videat creatorē. Si ꝟo sanitati corpis solicita est, puidenda custodia. puritati cordis tāto est soliciti or impēdenda. q̄nto ps ista dignior illa ꝓuicitur. Jtē. lxvj. Lañ. Suspitōez generat mihi obſuatio ista ciboꝝ. Uextū si de regula medicoꝝ hoc pfers nobis. nō repbendim⁹ curā carnis quā nemo vnq; odio habuit. Hucusq; Berñ. Hoc tñ faciendū nō est superstitiose vel nimis curiose vel vltra q̄ expediat. Unde q̄ñ nō babem⁹ acru impedimentū corpale, pter qō appetamus vl' fugiamus ciboꝝ obseruātiam. illā tenere ac phisice viuere nō debem⁹. Uñ idē Berñ. xxx. ſmone Lañ. Uides ne ſnia mgr̄i mei carnis sapiam cōdemnari p quā vtiq; aut in luxuꝝ voluptas dissoluiť. aut ipa q̄z valitudo corporis vltra q̄s optet appetiť. Et p⁹ Quid ꝟo pdest tpare a voluptatibꝰ ī inuestigādis diuersitatibꝰ ꝓplexionū ciboꝝ varietatibus exquirēdis q̄tidianā expēdere curā. Legumina inqt ventosa sunt. caseus stomachuꝝ grauat. Lac capiti nocet. Potum aque nō sustinet pectus. Caules nutriunt melancoliam. Coleram autem porri accendunt.

Pisces de stagno aut d lutosa aqua mee pe
nitus cōplexioni non cōgruūt. Quale est h
vt in tot fluuijs. agris. ortis. cellarijs ve. re/
periri vix possit quid comedas. puto te que
so monachū esse nō medicū. nec de comple/
xione iudicandū. sed de pfessione. Parce ob
secro primuz quieti tue. parce deinde labori
ministrantiū. parce grauamini dom⁹. parce
consciētie. cōscientie dico nō tue sed alteri⁹. il
lius videlicet q̄ ppe te sedens ⁊ edens quod
sibi apponit. de tuo singulari ieiunio mur/
murat. scandalū quippe ei est aut tua odiosa
superstitio aut duricia quā forte putat illius
qui tibi habet puidere. Frustra quidē sibi
blandiunt de exemplo pauli hortātis disci
pulū nō bibere aquā. sed modico vti vino p
pter stomachū ⁊ frequētes suas infirmita/
tes q̄ attendere debēt primū quidē aposto/
lum minime sibijpsi rē istiusmodi suadere.
sed neq̄ discipulū eque expetere sibi. Dein/
de nō monacho hoc intimari sz episcopo cu
ius vita tenere ⁊ adhuc nascēti eccl'ie perne/
cessaria esset. Thimothe⁹ hic erat. Da mihi
alterū thimotheū ⁊ ciba etiā si vis auro ⁊ po
ta balsamo. Ceterū tu tibimetipi dispensas
miseri⁹ tui. Suspecta est mihi fateor tue ipi
us vite dispēsatio. ⁊ vereor tibi illudi sub te/
gmine ⁊ nomine discretiōis a carnis prudē
tia. Id te saltē volo esse admonitū. vt si tibi
ista auctoritas apostoli placet de bibēdo vi
no. modico qd ille adiunxit non ptermittas
Hucusq̄ Bernardus. Habes igit ex pdi/
ctis auctoritatibꝫ sanitati corpis posse intē
di. sed a supsticiosa obseruatione ciborū ca/
uendū Sz quid de abstinentia. Audi nō
me sed Bern. eundē. qui sic dicit sm̄one ter
tio de ascēsione. Nō em̄ spūs ⁊ caro ignis et
tepiditas in vno domicilio cōmorant. pre/
sertim cū tepiditas ipi dño soleat vomitum
puocare. Si em̄ apli carni adhuc domini/
ce adherētes que sola sancta. qr sanctus san
ctoꝝ erat. spiritusancto repleri nequiuerūt.
donec tolleret ab eis. tu carni tue que sordi
da est ⁊ diuersaꝝ spurciciaꝝ fantasijs reple/
ta. astrici⁹ ⁊ conglutinat⁹ illū meracissimuz
spūm nō te posse putas suscipe nisi istis car
nalibꝫ cōsolationibꝫ fundit⁹ renūciare tem/
ptaueris. Reuera cū incepis. tristicia imple
bit cor tuū. Sz si pseueraueris. tristicia con
uertet in gaudiū Tunc em̄ purgabit affect⁹
volūtas renouabit vel noua creabit. vt om
nia que pus difficilia. imo impossibilia vi/
debant. cū multa pcurrant dulcedine ⁊ aui
ditate. Itē. lxvj. Cañ. Non redarguim⁹ pau
lum q̄ castigat corpus suū ⁊ in seruitutē re/
digit abstinēdo a vino quia in vino luxuria
est. aut si modico infirm⁹ vtat. iuxta ꝯsiliuz
apostoli. abstinebo a carnibꝫ ne duz nimis
nutriā carnē. simul ⁊ carnis nutriā vicia Pa
nem ipm cū mēsura studebo sumere. ne one
rato ventre stare ad orandū tedeat. ⁊ ne im/
properet etiā mihi ppheta q̄ panē meū come
derim in saturitate. Sed nec simplici q̄dez
aqua ingurgitare me assuescā. ne distēsio sa
ne ventris vsq̄ ad titillatiōem ptingat libi/
dinis. Idē in epistola ad Robertuz mona/
chum. Uinū ⁊ simila mulsum ⁊ pinguia cor
pori militāt. nō spiritui. frixuris nō aīma sa
ginatur sz caro. Piper. zinziber. ciminū. sal/
uia. ⁊ mille huiusmodi species salsamētorū.
palatū quidē delectāt sed libidinē accēdūt.
prudēter sobrieq̄ ꝯuersanti satis est ad om
ne cōdimentū. sal cū pane ⁊ fame qua sola ñ
expectata necesse est alias atq̄ alias de ne/
scio quibꝫ succis extraneis cōfici pmixtiōes
que videlicet palatū reparēt. gulā prouocēt
⁊ excitent appetitū. Idē i epistola ad fratres
de monte dei Ubi cepit spirit⁹ reformari ad
imaginē cōditoris sui mox etiā reflorescens
caro ex volūtate sua incipit ad reformatōez
spirit⁹ reformari. Nā etiā ad sensum suū in
cipit eam delectare q̄cquid delectat spiritū.
Insup ⁊ pro multiplici defectu suo ex pena
peccati multipliciter sitiēs ad deum. nōnū/
q̄ etiam cōtendit pcedere rectorē suum. De
lectatiōes enim nō perdim⁹ sed mutamus a
corpe ad animā. a sensibꝫ ad conscientiā Pa
nis furfure⁹ ⁊ simplex aqua. oleū vel legumi
na simplicia nequaq̄ res delectabiles sunt
sed in amore ⁊ eterne delectatiōis desiderio
ventri bene morigerato. gratāter ex his sa/
tisfacere posse notū est. Ualde delectabile ē
q̄ milia pauperꝝ ex his vel ex aliquo horuz
delectabiliter satisfaciūt nature. Facilimuz
quippe ⁊ delectabile esset adiuncto dei amo
ris cōdimēto sm̄ naturā viuere si īsania nos
viuere pmitteret. q̄ sanata statim arrideret
naturalibꝫ nata. Eodē ⁊ de labore rusticus
duros hz hūeros. fortes lacertos exercita/
tio h fac si i ea cū tpe inolescit. volūtas facit
vsū. vsus exercitiū. exercitiū i oi labore vires
submīstrat. Hucusq̄ her. Ex his auctatibꝫ
ꝯstat apte abstinētiā pl'imū ꝯm̄dabilē oīo eē
faciēdā. Eā nāq̄ tā ātiq̄ pres q̄ b. francisc⁹

ac ducissa tua beata Clara vt in eoruz vita
patet artissime seruauerūt. Videt tamē ꝑm
eundē Bernardū in tribꝫ casibꝫ abstinentia
temꝑanda. Primꝰ cū fieret cōtra volūtatem
ꝑlati. hoc em̄ nullo modo fieri debet. Secū
dus qñ fieret cū notabili scādalo sociorum.
Magis em̄ ꝯfert ad exercitiū spūale ex cha
ritate vti vita cōmuni. q̄ꝫ ex scādalo fratris
sup̄ vitā cōmunē spēalez abstinentiā exhibe
re. Tertiꝰ casus est qñ fierz vltra corꝑis pos
sibilitatē. Nā indiscreta abstinētia nō virtu
tis sz vicij esse ꝑhibet. Vñ de his sic dr̄ Ber.
xix. Cañ. ꝑmōe. Nō vultis esse cōtenti cōmu
ni vita. nō sufficit vob̄ regulare ieiuniū. non
solēnes vigilie. nō imposita disciplina. non
mēsura quā vob̄ ꝑtimur in vestimētis vl' ali
mētis ꝑuata ꝑfertis cōmunibꝫ. Qui vr̄i cu
ram sel' nobis credidistꝫ. q̄d rursum de vob̄
vos intromittitis. Nā illā qua totiēs domi
nū ꝯsciētijs vestris testibꝫ offendistꝫ. ꝓpriam
scz voluntatē vr̄am ecce nūc iterꝫ magistruz
habetis. nō me. Illa vos nature docet nō ꝑ
cere. rōni nō acq̄escere. nō obtꝑare sanctorū
ꝯsilio vel exēplo nō obedire nobis. An ne
scitis qꝛ angelꝰ sathane multotiēs trāsfigu
rat se in angelū lucꝫ. Sapiētia est deꝰ. ꝛ vult
se amari. nō solū dulciter sz sapiēter. Vnde
apl'us. Rationabile inq̄t sit obsequiū vestꝫ
Alioq̄n facilime zelo tuo spūs illudet erro
ris si sciam negligas. nec habet callidus ho
stis machinamētū efficaciꝰ ad tollendaz de
corde dilectiōz. quā si efficere possit vt icau
te ꝛ nō cū ratiōe ambulet Idē ꝑmone. xxxiij
Cañ. Videas ꝓchpudor illos īportune su
perflua q̄ritare q̄ ꝑus necessaria obstinatis
sime recusabāt. q̄ꝫ q̄ꝫ si q̄ in sua forte iuicti ob
stinatiōe ꝑdurāt indiscretiꝰ abstinētes. ꝛ sin
gularitate notabili ꝯturbātes eos cū q̄bus
habitare debēt vniꝰ moris in domo haud
scio sane an se estimēt pietatē retinere. cū hu
iusmodi mihi videnꝫ ꝛ longiꝰ abiecisse. Nā
q̄ sapiētes in oculis suis decreuerūt apd̄ se
nec cōsilio acquiescere nec ꝑcepto videant
q̄d rñdeant. nō mihi sz dicēti. qm̄ q̄si pecca
tum ariolādi est repugnare. ꝛ q̄si scelꝰ ydola
trie nolle acq̄escere. Premiserat aūt. qꝛ meli
or est obediētia q̄ꝫ victima. ꝛ auscultare ma
gis q̄ꝫ offerre adipē arietū. id est. abstinētiaz
ꝯtumaciū. Idem. lxiiij. Cañ. ꝑ. Quid illud
qd̄ nos quoq̄ꝫ totiēs in domo ista ꝛ tā gra
uiter inquietat. notabilē loquor quorundā
q̄ inter nos sunt suꝑsticiosamq̄ꝫ abstinenti
am. ex qua se om̄ibꝫ sibiq̄ꝫ omnes molestos
reddūt. quomō nō hec ipa discordia tā ge
neralis ꝛ sue illiꝰ ꝯsciētie dissipatio est. ꝛ qd̄ ī
ipo est grādis vinee huiꝰ quā plātauit dex
tera dñi. nostre. s. omniū vnanimitatꝫ d̄mo
litio. Ve homi ꝑ quē scādalum venit. Qui
scādalizauerit inq̄t vnū de his pusillis. du
rum est qd̄ sequit. q̄ꝫto duriora meret q̄ tan
tā ꝛ tam sanctā multitudinē scādalizat. Du
rissimū ꝓrsus iudiciū portabit quicūq̄ꝫ ē il
le. Idē ꝑmone. iij. in circumcisiōe Illis q̄ ad
deuotiōis gratiā ꝑueniūt. vnū dicit restare
periculū. ꝛ om̄ino timenduz eis a demonio
meridiano. Ipe em̄ sathanas trāsfigurat se
in angelū lucis. Hoc est ḡ timendū ei q̄ tā
ta delectatiōe om̄ia facit ne dū sequit affecti
onē. corpꝰ destruat ꝑ immoderatā exercita
tionez. ac deinde necesse habeat nō sine ma
gno spiritualis exercitij detrimēto circa de
bilitati curā corꝑis occupari. Ergo ne icur
rat qui currit. illuminari necesse est lumine
discretiōis. que vtiq̄ꝫ mater est virtutū ꝛ cō
summatio ꝑfectiōis. Hec nimiruz docet ne
quid nimis vl' minꝰ fiat. atq̄ꝫ hec est octaua
dies in qua circūcidit puer. quia discretio
vera circūcidit vt nec plus nec minꝰ fiat. nā
ꝛ qui nimius est. fructū boni operis abscidit
non circūcidit. sicut qui tepidus est minꝰ fa
cit. In hac igit die nomen imponit ꝛ nomē
salutis. nec de eo qui sic cōuersatur dubitez
dicere q̄ꝫ suā ipiꝰ salutē operet. Vsq̄ꝫ ad hūc
em̄ diem dicere possunt angeli qui nouerūt
secreta celestia. sed ego nūc primū ei fiducia
liter nomen salutꝫ impono. At vero qꝛ om
nino rara ista auis est in terris. huiꝰ discreti
onis locū fratres suꝑpleat virtus obedien
tie. vt nec plus vel minꝰ vel aliter q̄ꝫ impera
tum sit faciatis. Idē in epistola ad fratres
de monte dei. Sunt corporis exercitia ī q̄
bus necesse est corpus laborare. sicut sunt
vigilie ꝛ huiusmodi. que quidem spiritualia
non impediūt sed adiuuāt si cum ratione ꝛ
discretione fiant. Que si ex indiscretiōis vi
cio sic agātur. vt deficiente spiritu vel lang
uente corpore spiritualia impedianꝫ. qui sic
est crudelis corpori suo. tulit bonuz effectū.
spiritui affectū. proximo exemplū. d̄o hono
rem. sacrilegꝰ est. ꝛ omniū horū in deū reus.
non q̄ꝫ ꝑm sensum apostoli non videat etiā
humanū hoc. ꝛ non deceat ꝛ nō debeat. ꝛ nō
iustum sit caput aliquando dolere in serui
tio dei Quod olim sepe vsq̄ꝫ ad dolorem

laborauit in vanitate seculi. esurire vētrem vsq; ad rugitū. qui sepe replet⁹ est vsq; ad vomitū. sed mod⁹ in omnib⁹ est habēdus. Affligendū est corp⁹ aliquādo. sed nō ꝓterendum. Hā et corpalis exercitatio ad modicū quidē valet. z pietas ad oīa vtilis est ꝓter qđ ad modicū sed nō in cōcupiscentijs cura est carnis agēda. alenda vero est sobrie z cū quadā spirituali disciplina. neq; in mō neq; in qualitate eius neq; in quātitate appareat aliquid qđ ñ deceat seruū dei. Hucusq; bernardus. Sz vt virt⁹ discretiōis tibi melius innotescat. audi breuiter quid de ipl⁹ commendatiōe dicat idem Bernū. Fmone. xxiij. Cañ. Virt⁹ liquidē discretōnis absq; feruore charitatis iacet. z feruor vehemēs absq; cōsideramēto ꝑcipitat. Ideoq; laudabilis cuiq; deest vt feruor discretionē erigat. z discretio feruorē regat. Idē Fmone. Cañ. Discretio quidē virtuti ordinē ponit. ordo modum tribuit z decorē etiā z ꝑpetuitatē. Deniq; ait. Ordinatiōe tua pseuerat dies. diez virtutē appellās. Est igit discretio non tā virtus q; quedā moderatrix z auriga virtutuz ordinatrixq; affectuū z morū doctrix. Tollebat z virt⁹ viciū erit. ipaq; affectio naturalis in ꝑturbationē magis cōuerteꝫ extermiñūq; nature. Hucusq; Bernard⁹. Habuisti igit ex ꝑdictis quomō in hoc discipulorū cētplo destruit superfluitas z gulositas. Sz quomodo pōpa mūdi etiā destruat. nōduz tibi dixi. quod tamē ꝑsequi non intēdo. sed nec ex toto omittēs. sed ꝟ dicere sufficere puto ad ꝑsens q; hoc exemplo renouata videtur prime etatis beata simplicitas. in q; erāt homines cōtenti fructib⁹ arborū z radicib⁹ herbaꝝ z simplici aqua. Si igit sic hodie fieret. non indigerem⁹ molēdinis nec clibanis nec vtensilib⁹. z apparatu rerū nec suppellectilia varia z pomposa in quib⁹ humanus gen⁹ est inextricabiliter intricatū.

Feria quinta

De ministerio marthe z marie. Item de ordine cōtemplationis z q; duas hz ꝑtes.

Capitulū. xlvj.

Cum quadaz ui ce dñs ihs iret bethaniā ad domū marthe z marie. ipe toto affectu diligētes eū reuerēter ac multū alacriter susceperūt eundē. Et martha qđē soror marie se in cōtinēti pauit ad refectionē bonorabilē ei z discipulis ꝑcurandā. Maria ꝟo ad pedes dñi se posuit. Et cū dñs nolēs existere ociosus more suo loq̄rek ꝟba vite eterne. ipa oculis z auribus in eū intēta iocunda bat in ꝟbis suis. vltra q̄ dici possit. nec q̄c/q̄ aliud cogitabat. Martha ꝟo moleste ꝟtulit. z eā cōpelli a dño ad laborandū secuz in ministerio postulauit. sed ꝓtrariā sentētiam reportauit. z mariā optimā ꝑtē elegisse audiuit. Maria ꝟo que in verbis dei q̄escebat ad clamorē sororis q̄si a somno euigilās de q̄ete sua timuit. z facie inclinata in terraz siluit. Sz post dñi rñsionē securi⁹ z iocūdi⁹ sedit. Deinde ꝑata refectiōe. z dño cessante loqui ꝓtinuo surgit. aquā manib⁹ ei⁹ parat. z deinceps eidē sp assistēs fidelissime seruit. Cōspice bene dñm ingredientē. z illas ipm letissime susꝯipiētes z deinceps alia in ꝑdictis eorū actib⁹. q; pulcerrima sunt. Scire autē debes q; p istas duas sorores dicūt sācti duplicē vitā intelligi. s. actiuā z ꝓtemplatiuā. De q̄b⁹ tractare lōga materia est. Sz quia tibi expedire credo nō longū tractatū habere. tñ tibi aliqua inde scribā. tū q; beatus Bernū. in diuersis locis ipm copiosissime tractat. tū quia vtilissim⁹ spūalissimus z valde necessari⁹ est. Hā fm ꝑdictā duplicez vitā cōtinue viuimus. z qualiter nos viuere oporteat ignoram⁹ frequēter. qđ est magnuz piculum z iactura nō leuis. ꝑcipue religiosam vitā gerentib⁹. Est igit vita actiua q̄ designat ꝑ martham. Sz actiue vite sicut ex dictis bernardi colligere possum⁹ due sunt ꝑtes. Prima ꝑs qua q̄s se exercet ad suā ꝓpriā ꝑticipaliter vtilitatē corrigēdo se. emēdādo a viciis. z informādo ꝟtutib⁹. Et id idē secundario fit ad vtilitatē etiā ꝓximi ꝑ opa iusticie z obsequia pietatis z charitatis. Scōa pars eius est quō q̄s ꝓncipaliter suū exercitiū ꝓfert in vtilitatē ꝓximi q̄ꝫ ad suū etiā mai⁹ meritū vt alios regēdo docēdo z adiuuādo i aiaꝝ salutē. vt faciūt ꝑlati z ꝑdicatores z hmōi. Et int̄ has duas ꝑtes vite actiue ē vita ꝓtēplatiua. vt iste sit ordo q; ꝓmo q̄s se exerceat z laboret i oroē. z sacraꝝ studio lr̄aꝝ z aliis opib⁹ bonis z obsequiis i ꝓximis ꝓpter q̄si corrigēdo se a viciis z acq̄rēdo ꝟtutes. Scōo q̄escat i ꝓtēplatōe solitudiem mēte q̄rēs z soli deo vacās toto posse. Tertio p ꝑdicta duo exercitia ꝟtutib⁹ ꝟa sapia ibui⁹ z illūiat⁹ z feruid⁹ effect⁹ ad aliox salutē itēdat. Pro igit vt tetigi oꝑtz q; i ꝓxia actie vite ꝑtes mēs expurget,

depurek ꝛ roborek ꝑ exercitia virtutū. dein/ de in ꝯtemplatiua informek illuminetur et instruak. postea cōfidenter potest ad aliorū ꝓfectus exire vt eos possit adiuuare. Qꝫ autem iste sit ordo rectus. istis auctoritatibus ꝓbatur. ꝛ ꝑmo q̄ prima ꝑs actiue precedat ꝯtemplatiuam.

Actiua precedit contemplatiuam

Capitulum. clxvij.

Dicit enī Bernū. in quinto sermone ō assumptiōe dñe. Intrauit Jesus in castellū. he due sorores Martha et maria. id est. opatio ꝛ intellect⁹ exceperūt illum. Jesus aūt cū ad illas venit duo ꝓfert ꝯgruentia singulis. virtutē ꝛ sapientiā. ꝟtutem opationi. sapientiā intellectui. Unde ꝛ ab apostolo p̄dicak dei ꝟtus ꝛ dei sapientia Sed q̄d est q̄ intrantē euꝫ martha excipit. discurrit. ministrat. Maria vero sec⁹ pedes sedens ingressi. in eius verbū cor suspendit nisi quia ꝑus est actio. postea vero ꝯtemplatio. Quisq̄s enī ad intelligentiā puenire desiderat. ꝓfecto necesse est vt ꝑus ꝑ opera bona se diligēter exerceat. sicut scriptū est. Fili concupiscēs sapientiā cōserua iusticiam. et deus p̄bebit illā tibi. Et alibi. A mandatis tuis intellexi ꝛ fide purgās corda eoꝝ. Qua fide. Fide p dilectionē operante. Idē. clxj. Cañ. En forte appetis ꝛ ipe ꝯtemplationis quietē diligis ꝛ benefacis. tū nō obliuiscarꝫ q̄by lectulū spōse legꝫ sparsū. Ergo cura ꝛ tu tuū similiter circūdare bonoꝝ floribꝫ opeꝝ virtutū exercitio tanq̄ flore fructū. sanctuꝫ ociū puenire. alioq̄n delicato satis ocio dormitare voles si nō exercitat⁹ quiescere appetas. ꝛ Lye fecūditate neglecta. solis cupias rachel amplexib⁹ oblectari. Sed ꝛ ꝓposterus ordo est ante meritū exigere premium. ꝛ ante laborē sumere cibū cū dicat apostol⁹ Qui nō laborat nō manducet. A mandatis tuis intellexi. inq̄t vt scias nisi vt obediētie mandatoꝝ ꝯtemplatiōis gustum penit⁹ nemini deberi. Nō igiꝫ putes de ꝓprio amore quietis sancte obediētie actib⁹ seniorum ve traditionib⁹ p̄iudiciū nullaten⁹ faciendum Alioq̄n ñ dormiret recū spōsus ī lectulo tuo Illo p̄sertim quē tibi ꝑ obediētie flor⁹ cicutis ac vitricis inobediētie aspersisti. ꝓpter q̄d nō exaudiet orōnes tuas. vocatusq̄ non veniet. Hec enī dabit inobedienti copiā suitatus obediētie amatoꝝ. q̄ mori q̄ nō obedire maluerit. Sꝫ neq̄ approbat tue ꝯtēplationis inane ociū. q̄ dicit ꝓphām. Laborauit sustinēs. signās tps quo exul celo ꝛ p̄ria summe q̄etis opat⁹ est salutē in medio terre Miror valde impudentiā aliquoꝝ q̄ inter nos sunt. q̄ cuꝫ oīes nos sua singularitate tractauerīt. sua ipatientia irritauerint. sua inobediētia coinq̄nauerint. audent nihilominus ad tā fedū cōscientie sue lectulū. oi oratiōnū instātia tot⁹ puritatis dōm inuocare Ut cū extēderitis ait man⁹ vestras. auertā oculos meos. ꝛ cū multiplicaueritis orōeꝫ nō exaudiā. Quid enī Lectul⁹ nō est florid⁹ magis aūt ꝛ putrid⁹ est. ꝛ tu regē glorie trahis. Ad pausandū hoc facꝫ an ad causandū Pergis ḡ tu tota die expādere ad deū tuuꝫ man⁹ tuas. q̄ fratres tota die molestas. vna nimiter impugnas. a bonitate te sepas. Et q̄d vis me facere inq̄t. ꝓfecto vt primo q̄dē emēdes ꝓsciam ab oī iniquitate ire ꝛ disceptatiōis ꝛ murmuris ꝛ liuoris ꝛ q̄cq̄d animo cōuersari cognoscik aut paci fratrū aut obediētie senioꝝ. de cordis habitaculo eliminare festines. Deinde etiā circūdare tibi flores bonoꝝ q̄ꝫ actuū ꝛ laudabiliū studiorū atq̄ odoramēta ꝟtutū. i. quecūq̄ sunt ꝟa quecūq̄ iusta. quecūq̄ sancta. quecūq̄ amabilia. quecūq̄ bone fame. si qua virt⁹. si qua laus discipline. Hec cogitare in his te exercere curato. Ad istiusmodi secure vocabis spōsum. qī cū introduxeris eū veraciter dicere poterꝫ ꝛ tu. quia lectul⁹ noster floridus redolēte nimiꝝ conscientia pietatē sed pacem sed māsuetudinē. sꝫ iusticiā. sꝫ obediētiā sed hilaritatē sꝫ humilitatē. Hec Bernardus. Ex p̄dictꝫ apparet quomodo ꝑs actiue quā vocauit p̄mā p̄cedit ꝯtemplatiuā

Oratione. Itē septē que p̄cedunt bonum doctorem

Capitulū. clxviij.

Sequit videre qualit⁹ ꝯtēplatiua p̄cedit actiuā in scōa ꝑte ipi⁹. ꝛ sic ꝯtemplatiua stat ī medio inter ipas duas ꝑtes actiue. Dic igiꝫ Ber. ē. clxvij. Cañ. Hāc cauēdū ē. aut dare q̄d nob accepim⁹. aut q̄d erogādū accepim⁹. retiere. Rē ꝓfecto xp̄i retines tibi si (ꝟbi cā) plen⁹ ꝟtutib⁹ cū sis fortiꝫ nihilomin⁹ donis scie ꝛ eloq̄ntie adornat⁹. metu forte aut segnicie aut min⁹ discreta hūilitate ꝟbū bonū q̄d possꝫ ꝓdesse multis iutili. imo ꝛ dānabili ligas silētio. Certe maledict⁹ q̄ fruīta absc̄dis ī ꝑplis. Rursū q̄d tuū ē spgis ꝛ p̄dis si pulꝫ ifundarꝫ tu tot⁹ simplen⁹ festinas effundere ꝯtra legē arās i

pmogenito bouis ⁊ ouis. pmogenitū tūdēs
Nimiꝝ vita atq; salute quam alteri das. te
fraudas dū sana vacuꝰ intētione. glorie in/
anis vēto inflaris. aut terrene cupiditatis
veneno inficeris ⁊ letali apostemate turgēs
interis. Qobrē si sapis conchā te exhibebis
⁊ nō canalē. Hic siquidē pene simul recipit ⁊
refundit. illa vero donec impleat expectat. ⁊
sic quod supabūdat sine suo damno cōicat.
sciēs maledictū qui ptē suā fecit deteriorem
Et infra. Ceteꝝ tu frater cuiꝰ firma satis ꝓ
pria salus nondū est. cui caritas adhuc aut
nulla est. aut adeo tenera. aut arundinea. q̄
om̄i flatui cedat. om̄i credat spiritui. om̄i cir
cumferat doctrine vēto. imo cui tāta est cha
ritas ⁊ vltra mandatū q̄dē diliges ꝓximuꝫ
tuū plus q̄ꝫ teip̄m. ⁊ rursum tantilla vt ꝯtra
mandatū fauore liquescat. pauore deficiat.
ꝑturbet tristicia. auaricia cōtrahat. ꝓtraha
tur suspitiōe. ambitionibꝰ inq̄etet. cōuicijs
exagitet. curis euisceret. honoribꝰ tumeat. li
uore tabescat. tu inq̄ꝫ in ꝓprijs teip̄m sentiēs
qua nā dem̄tia queso aliena curare. aut am/
bis aut acq̄escis. Sꝫ audi q̄d cōsulat cauta
vigilq; charitas Nō vt alijs inquit sit remis
sio. vobis aūt tribulatō. sꝫ ex equalitate No
li nimiū esse iustꝰ. Sufficit vt diligas ꝓxim
tuū tanq̄ꝫ teip̄um. hoc q̄ppe est ex equalitate
Implete p̄us. ⁊ sic curato effundere. Gemi
na prudēsq; charitas affluere cōsueuit nō
effluere. Fili mi ne ꝑefluas ait Salomon
Et aplus. Propterea inq̄t debemꝰ intende
re his q̄ dicunt ne forte ꝑefluamꝰ. Quid ei.
Tu ne paulo sanctior. sapiētior salomone.
sed iā audite que ⁊ q̄nta saluti ꝓprie sunt ne/
cessaria. q̄ ⁊ quāta infundi oporteat priusq̄ꝫ
effundere p̄sumamꝰ. accedit medicꝰ ad vul/
neratū. spūs ad animā. Quā em̄ nō reperi/
at gladio diaboli vulneratā. q̄d ei p̄mo opꝰ
est. Reuera vt tumor vel vlcꝰ qd̄ forte super
creuit in vulnere añ om̄ia amputet. abscin/
dat itaq; ferro acuto cōpunctionis vlcꝰ in/
ueterate cōsuetudinis. Sꝫ est acerbus do/
lor. Leniat ꝓinde vnguēto deuotōis. quod
nō est aliud nisi cōcepta de spe indulgentie
exultatio. Hāc cōtinendi parit facultas. et
victoria de peccato. Jā gratias agit ⁊ dicit.
Dirupisti vincula mea. tibi sacrificabo ho/
stiam laudis. Deinde apponit medicamen/
tū penitētie. malagma ieiuniorū. vigiliaruꝫ
orationū. ⁊ si qua sunt alia penitentiū exer/
citia. In labore cibandꝰ est cibo boni operꝫ
ne deficiat. Ex opus sit cibus. inde doceris
Meꝰ inquit cibꝰ est vt faciā voluntateꝫ pa/
tris mei. Itaq; comitent penitētie labores
pietatis opera que cōfortant. Magnā ait
fiduciā prestat apd̄ altissimū elemosyna. Ci
bus sitim excitat. potandꝰ est. Accedat cibo
boni opis. oratiōis potus cōponēs i stoma
cho cōscientie quod bñ gestū est. ⁊ cōmēdās
deo. Orando bibit vinū letificās cor homi
nis. vinū spiritꝰ quod inebriat ⁊ carnalium
voluptatū infundit obliuionē. humectat i/
teriora arētis cōscientie. escas bonoꝝ actu/
um dirigit ⁊ deducit ꝑ quedā anime mēbra
fidem roborās. spem cōfortans. vegetās or
dinansq; charitatē ⁊ impinguans mores.
Sumpto cibo potuq;. quid restat nisi vt
pauset egrotꝰ ⁊ quieti cōtemplationis post
sudores actiōis incūbat. Dormiēs in ꝯtem
platione. somniat dñm ꝑ speculū siquidē in
enigmate. non aūt facie ad faciē interim in/
tuetur. Cū sic nō tam spectati q̄ꝫ cōiectura
ti idq; raptim ⁊ quasi sub quodā choruscа/
mine scintillule trāseuntis tenuiter vix atta
ctu inardescit amore. ait. Anima mea desi/
derauit te in nocte. sed ⁊ spiritꝰ meus in pre
cordijs meis. Talis amor zelat. hic decꝫ a/
micū vel amorem sponsi Hinc necesse est q̄
ardeat fidelis seruus ⁊ prudēs quem cōsti/
tuit dominꝰ super familiā suam. hic replet.
hic feruet. hic ebullit. hic iaꝫ securꝰ effundit
exundās ⁊ erumpēs ⁊ dicens Quis infir/
matur ⁊ ego nō infirmor. Quis scandaliza
tur ⁊ ego non vror. predicet. fructificet. ino/
uet signa ⁊ immutet mirabilia. Non est quo
se immisceat vanitas. vbi totū occupat cha
ritas. Siquidē plenitudo legis ⁊ cordis ē
charitas. si tamen plena. Deus deniq; cha/
ritas est. et nihil est in rebus quod possit re/
plere creaturaꝫ factā ad imaginem dei. nisi
charitas deus qui solus maior est illa. Eaꝫ
nondū adeptus periculosissime promouet
quātūlibet videat alijs pollere virtutibus.
Si habuerit omnē scientiam. Si dederit
omnē substantiā suam pauperibꝰ. Si tra/
diderit corpus suū ita vt ardeat absq; cha/
ritate. vacuus est En quanta prius ifun/
denda sunt vt effundere audeamus. Primo
quidē compūctio. Secundo deuotio. Ter
tio penitentie labor. Quarto pietatꝫ opus.
Quinto orōis studiū. Sexto cōtemplatōis
ociū. Septīo pleitudo dilectōnis Hec oia
opat vnꝰ atqꝫ idē spūs s̄m opatōꝫ q̄ infusio

appellat. quatin⁹ illa q̄ infusio dicta est pure z ob ℔ tute iā administret ad laudē z gl'iam dñi nostri ihu xpi. Jtē. lvij. Can. Nec siquidem ſa z casta ꝓtēplatio habet vt mētē quā diuino igne vehemēter succēderit. tāto iterdum repleat zelo z desiderio acq̄rendi dño qui eū sic diligat. vt ociū ꝓtemplatōis p studio p̄dicatiōis libētissime intermittat. Et rursum potita vot̄ aliquatēn⁹ in hac parte. tāto ardenti⁹ redeat in idipsum. cū to se fructuosi⁹ intermisisse meminerit. Et itez̄ sumpto ꝓtēplatiōis gustu valenti⁹ ad ꝙq̄renda lucra solita alacriter recurrat. Ceterū interbas vicissitudies plerūq̄ mēs fluctuat. metuēs z vehemēter estuās. ne forte alteri horū dū suis affectiōibꝫ hincinde distrahitur. pl⁹ iusto inhereat. z sic vtroq̄ vel modicuz a diuia deuiet volūtate. z fortassis aliq̄d tale sanct⁹ iob patiebat cū diceret. Si dormiero. dico qñ consurgā. z rursum expectabo vesperā. ℔ est. z quiet⁹ neglecti opis z occupat⁹. p turbare nihilomin⁹ q̄etis me arguo. Vides vir̄ sanctū inter fructū opis z somnū ꝓtemplatiōis grauit̄ estuare. z in bonis licet sp versantē. sp tū quasi de malis pniaz agere. z dei cū gemitu momētis singulis inq̄rere volūtatē. Unicū quippe in hmōi fme diū seu refugiū oro est. q⁹ frequēs gemitus ad deū vt q̄d qñ z quaten⁹ nos facere velit assidue nob demonstrare dignet. Hucusq̄ Bern̄. Patet igit̄ ex p̄dictis quō due sunt ptes actiue vite. z quō int̄ eas est cōtēplatiua. z p ꝙsequēs z de mō z ordine ipaz̄. Restat vt de ipis singularit̄ inspiciam⁹. Sz de tertio mēbro. i. de scōa pte actiue. qualit̄ ad lucrū aiaz̄ z ad vtilitatē p̄rimi sit exeūdum. nō intēdo tractare. q⁹ tu⁹ stat⁹ ℔ nō requirit Sufficit tibi in ℔ totū studiū tuum ponere vt vicijs emēdata ac virtutibꝫ imbuta p primam partē actiue. deo tuo vacare possis p cōtemplationē.

De exercitio actiue vite
Capitulum. xlix.

De ipa q̄ actiua q̄q̄uis in pte iā habueris z maxie in fmone. xlvj. Cantic. Tñ adhuc alias eiusdem bernardi auctoritates adducā vt cauti⁹ vicia fugere. ac pleni⁹ v̄tutes valeas adipisci. Dicit itaq̄ idē in eisdē cāticʒ. Seminate vob ad iusticiam. merite spem vite. z tūc diuinū illumiate vob ait lumē scie. Ultimā posuit sciam tāq̄ picturā q̄ statū hr̄e nequeat sup inane. z ideo illa duo p̄misit z subiecit illi tāq̄ si solidum aliq̄d picture substerneret. Secur⁹ iā intendā sciēcie si vite pus p bñficiū spei securitatē accepo. Tu igit̄ semina sti tibi ad iusticiaz si ex ſa noticia tui euigilasti timere deum. te ipsum hūiliasti. fudisti lachrymas. elemosynas p fudisti. ceteriq̄ pietat̄ actiōibꝫ mācipasti. si ieiunijs z vigilijs afflixisti corp⁹. si pectus tunsiōibꝫ. celos clamoribꝫ fatigasti. ℔ si quidē seminare est ad iusticiā. Semina sūt bona opa. bona studia. semina lacrime sunt Jbāt em̄ inq̄t z flebāt mittētes semina sua. Idem in fmone. ix. Can. in p̄sona spōse loquētis ad sodales spōsi z petētis osculum. i. ꝓtēplatiōis excessum sic dic̄. Si cura est ei vlla de me. Osculet̄ me osculo oris sui. nō sū ingrata sz amo. z en gr̄a ip⁹ multis iā annis caste sobrieq̄ viuere curo. lectioni insisto. resisto vicijs. orōni incūbo. frequēter vigilo. ꝛ temptatiōes. recogito annos meos in amaritudine anie mee. sine querela me arbitror q̄stū in me est ꝙuersari int̄ frēs. supioribꝫ potestatibꝫ subdita sum siue egrediēs z regrediēs ad ip̄iū seniorꝭ. Aliena nō cupio. mea poti⁹ z me paric̄ dedi. in sudore vultus mei comedo panē. Ceteq̄ qō in his oibꝫ est totū ꝓstat de ꝙsuetudine. de dulcedie nihil. Dā data forsan vtcūq̄ adimpleo. sz aia mea sic̄ terra sine aqua in illis. Ut igit̄ holocaustū meū pigue fiat oscule⁹ me queso oscalo oriz̄ sui. Idē. lvij. Can. Tu q̄z si donū qō desup accepisti nob ꝓtubernaliꝭ tuis libēter impartiariz̄. Si te exhibeas vbiq̄ int̄ nos officiosum. si affectuosum. si gtū. si tractabilez. si humilē. testimoniū habebis ab oibꝫ q⁹ fragrares z ip̄e vnguētis optimis. Omis i nobis q̄ fraēnas infirmitates tā corporeq̄ aiarum nō solū patiēter supportat. ℨ insup si licet ei z si valet iuuat obsequijs. ꝓfortat alloq̄is. ꝓsilijs informat. Si ℔ nō pōt ꝓpter discipliną. solicitet saltē orōibꝫ. solicitari nō cessz infirmo. Omis inq̄z q̄ talia opat̄ in nob. bonum omino spargit odorē inter frēs. odorē de vnguētis optimis. balsamū in ore. hmōi frater in ꝙgregatiōe mōstrat̄ digito. dicunt de eo omes. Hic est fratz amator z pli⁹ istr⁹. hic est q̄ multū orat p populo z vniuersa sancta ciuitate. Idē in fmone de solēnitate petri z pauli. Hi sunt magistri. q̄ a mgro oim vias vite pleni⁹ didicerūt z docēt nos vsq̄ in hodiernū diē. Quid igit̄ docuerūt vl̄ docent nos sancti apli. Nō piscatoriā artē. nec

scenofactoriā vl' q̄cq̄d hmōi est. nō platonē legere. nō aristotilis ꝟsutias iuersare. nō sp discere z nūq̄ ad ꝟitatē sciam puenire. Docuerūt me viuere. putas pua res sit scire viuere Magnū aliq̄d. imo maximū. Nō viuit q̄ supbia inflat. q̄ luxuria sordidat. q̄ ceteris inficit pestibꝰ. qm̄ nō est ħ viuere sz vitā confundere z appropinq̄re vsq̄ ad portas mortis. Bonā aūt vitam ego puto z mala patiz bona facere. z sic pseuerare vsq̄ ad mortem. Dī vulgo. Qui bñ se pascit bñ viuit. sz mēdica est iniq̄tas sibi qm̄ nō bñ viuit nisi q̄ bonum facit. Arbitror aūt q̄ tu q̄ in ꝯgregatiōe es bñ viuis. si viuis ordinalit̄ socialit̄ humiliter. Ordinaliter tibi. socialiter alīꝭ. humiliter deo. Ordinalit̄ vt in ꝯuersatiōe tua solicitus sis obseruare vias tuas in cōspectu dñi z in ꝯspectu ꝓximi. cauēs z tibi a pctō. z illi a scādalo. Socialit̄ vt studeas amari z amare. z blanduz te z affabilē exhibere. supportare nō solū patiēter sz z libēter infirmitates fratꝝ tuoꝝ tā moꝝ q̄z corpoꝝ. Humiliter vt cū hec oīa feceriz. spūm vānitatē studeas exufflare. q̄ ex hmōi nasci solet. z q̄tūcunq̄z illū senseriz. nega oīno ꝯsensum. Hic z in patiēdo malū. qm̄ triplex est. triplicē oportz adhibere puidētiā. Est em̄ qđ a te pateris. qđ a primo. qđ a deo. Primū est austeritas ꝓnie. Scōm vexatio aliene malicie. Tertiū flagellū correptiōis diuīe. In eo qđ a te pateris debes volūtarie sacrificare. qđ a ꝓximo patiēter ferre. qđ a deo sine murmuratione z cū grāzactiōe sustinere. Hucusq̄z Bernū. Et hec de exercitio ꝑme ꝓtis actiue sufficiant ad pēns.

De exercitio vite contemplatiue Capitulū. l.

Equit̄ vt de ꝓtēplatiua videam⁹. ō qua sic dic̄ Ber. lij. Cañ ꝓterea dulcissim⁹ spōsus leuā suā capiti sponse supposuit q̄ten⁹ in sinu suo eā q̄escere faceret z dormire. Et nūc custos ill⁹ dignatissime z benivolētissime vigilat sup eā. ne adolescētulaz crebris minutq̄z necessitatibꝰ inq̄etata vigilare cogat. Nō me capio p̄ leticia q̄ illa maiestas tā familiari dulciq̄z ꝓsortio nr̄e sese inclinare infirmitati mīme dedignat. z sagna deitas aīe exulātis intreꝓnubia non despicit. Si sic ī celo esse nō ambigo vt lego in terra. sentit. p certo aīa qđ cōtinet pagina nisi q̄ nō sufficit oīno ista exꝑmere q̄tuz capere illa tūc poterit. sz nec q̄tū iā p̄t. q̄d putas illic accipiet q̄ hic tāta familiaritate donatur vel dotat vt dei brachijs amplecti se sentiat z dei sinu foueri. dei cura. custodia z studio custodiri. ne dormiēs forte a quopiā donec vltro euigilet excitet. Nō est autez is spōse somn⁹ dormitio corpis. Magis autē istiusmodi vital' vigilq̄z sopor. sensum interiorē illumiat. z morte ꝓpulsata vitaz tribuit sempiternā. Reuera em̄ dormitio ē. q̄ tñ sensum nō sopiat sz abducat. Est z mors qđ ñ dubi⁹ diterim. qm̄ apls q̄sdā adhuc i carne viuētes. cōmēdando sic loquit̄. Mortui eī estis z vita vīa abscondita est cū xp̄o in deo. Proinde z ego nō absurde spōse extasim vocauerim mortē. q̄ tñ non vita sz vite eripiat laqueis vt possit dicere Ānia nr̄a sicut passer erepta est de laqueo venātiū. Intermedios nāq̄z laq̄os in hac vita incedit̄ q̄ vtiq̄z totiēs nō timēt. quotiēs scrā aliq̄ z vehemēti cogitatiōe aīa a semetipa abripit̄. si tñ eousq̄z mēte secedet vt auolet z hūc cōmunē trāscēdat vsum z ꝯsuetudinē cogitādi. Eteni frustra iacit̄ rethe añ oculos pēnatoꝝ. Quid ei formidet luxuria vbi nec vita sentit̄. Excedēte q̄pe aīa. z si nō vita. certe vite sensu. necesse etiā est vt nec vite tēptatio sentiat̄. Quis dabit mihi pēnas sic colūbe z volabo z requiescam. Utinā hac morte ego frequent̄ cadaz vt euadā laq̄os mortis. vt nō sentiā vite luxuriātis mortifera blādimēta vl' obstupescā ad sensum libidis. ad estū auaricie. ad iracū die z impatiētie stimulos. ad angores solicitudinū z molestias curaꝝ. Moriat̄ anima mea morte iustoꝝ. vt nulla illaq̄et ūiustitia. nulla oblectet iniq̄tas. Bona mors q̄ vitaz nō aufert sz trāsfert ī melī⁹. Bona q̄ nō corpus cadit. sz aīa subleuat̄. vex hec hoīm est sz aīa mea moriat̄ morte etiā si dici p̄t ange lorꝝ vt pñtiū memoriā excedēs. rex se inferi orū corporeaꝝq̄z nō mō cupiditatibꝰ sz z sollicitudinibꝰ exuat. sitq̄z ei pura cū illis ꝯuersatio cū q̄bꝰ est puritatē sollicitudo. tal' vt oppinor excessus aut tñ aut maxīe ꝓtēplatio dr̄. Rerū eteni cupiditatibꝰ viuēdo nō teneri būane ꝓtut̄ est. corporꝝ ꝓ sollicitudinibꝰ speculādo nō inuolui angelice puritatis est. vtiq̄z tñ diuini muner̄ est. vtrūq̄z excedere. vtiq̄z temeriꝑm trāscēdere est. sz lōge vnū. alterū nō lōge. Beat⁹ q̄ dicere p̄t. Ecce elōgaui fugiēs z māsi ī solitudine. Nō fuit ꝓpēt⁹ exire nisi z lōge se faceret vt posset q̄escere. trāsilisti carnis oblectamēta vt mīme iā obedias

ꝯcupiscētijs ei⁹. nec teneaꝛ illecebꝛis ꝓficiē
do sepasti te. sꝫ nondū elōgasti nisi ꝛ irruen/
tia vndiqꝫ fantasmata coꝛpoꝛeaꝫ silītudi/
nū trāsuolare mētis puritate ꝓualeas. Huc
usqꝫ noli tibi ꝓmittere requiē. erras si citra
inuenire te existimas locū q̄etis. secretū soli/
tudinis. lumis serenū. habitaculū pacis. sꝫ
da mihi q̄ illuc venerit ꝛ incūctant fateoꝛ q̄
escentē q̄ merito dicit. Cōuertere aīa mea ī
requiē tuā. qꝛ dñs bñ fecit tibi. Atqꝫ hic ꝑei
solitudine loc⁹ ꝛ in lumie habitato. Puto ḡ
in solitudine hāc exisse spōsam ibiqꝫ p̄ ame/
nitate loci int̄ amplex⁹ spōsi suauiter obdoꝛ
misse. i. spū excessisse. qñ ꝓhibite sunt adole/
scētule exp̄gefacere illā q̄ad ipa voluerit At
illō qualit̄. Nō simpl̄r neqꝫ leui vt assoleꝫ cō
monitiōe ꝓhibite sūt. sꝫ omio noua ꝛ insue/
ta ꝓtestatōe p capꝛeas ceruosqꝫ campoꝛum
Quo q̄dē genere feraꝫ videnꝫ mihi satis cō
gruenꝫ exp̄sse sctē aīe exute coꝛpib⁹ simul et
q̄ cū deo sunt angeli. nimiꝫ ꝑt acumen vi/
sus ꝛ salt⁹ celeritatē. Utrūqꝫ ℔ siquidē vtriſ/
qꝫ spiritib⁹ ꝓuenire cognoscim⁹. Nā facile ꝛ
petūt sūma ꝛ ītima penetrāt. Quoꝫ q̄ꝫ ī cā/
pis designata ꝓuersatio euidenꝫ liberos at
qꝫ expeditos sigt ī ꝓtemplatione discursus.
Quid sibi vult igitur adiuratio fctā p ist⁹
Profecto ne inq̄te adolescētule audeant le
ui ex cā euocare dilectā a tā reuerēdo colle/
gio. cui absqꝫ dubio toties admiscek. q̄riens
ꝓtēplādo excedit. Pulcre itaqꝫ hoꝛ aucto/
ritate terrenꝫ. a q̄ꝫ societate ꝓlat⁹ euelli illā.
ipaꝫ ip̄oꝛtunitate. Ponik sane in voluntate
ip̄i⁹ ꝛ vacare sibi. ꝛ cure illaꝫ intendere. ꝑt
opoꝛtere iudicauerit. cū verak excitari ab ill⁹
q̄usqꝫ ipa velit. Nouit spōsus q̄ꝫ flagret di
lectiōe erga ꝑrimos spōsa. ꝛ satꝫ ꝑria chari/
tate solicitari mrem de ꝓfectib⁹ filiaꝫ. nec se
vllo pacto ill⁹ subtractuꝝ seu denegaturaꝫ.
q̄ꝫtū ꝛ q̄riēs op⁹ fuerit. ꝑtereaqꝫ secureqꝫ di
scretioni ei⁹ credendā cēsuit hāc dispēsatōꝫ
Ducusqꝫ Berñ.

De tribꝫ generib⁹ contemplationis. Capitulū. lj.

Scire aūt debes ꝓtēplatiōis tria esse
genera. duo p̄incipalia ꝑter ꝓfectos.
tertiū addik ꝑ impfectꝫ. Duoꝫ ꝓfctō
rū sūt ꝓtēplatio maiestatꝫ dei. ꝛ ꝓtēplatio ce/
lestꝫ curie. Tertiū ꝑ incipiētib⁹ ꝛ ipfectꝫ ē cō
tēplatio hūanitatis x̄pi quā in ℔ libello tibi
describo. Et iō ab hac tibi incipiendū est si
vis ascēdere ad maioꝛa, alias ñ tā ascēdere
q̄ ruere posses. Vide igik q̄ꝫ necessaria sit tē
bi h⁹ libelli doctria. Hunqꝫ eñ ad sublimia
dei mēte eleuare te posse ꝓfidas nisi ī hac te
diligenꝫ ꝛ lōgo tpe exerceas. Sup hac autē
materia ōt sic Ber̄. lxū. Lañ. Duo liḡt cōtē/
platiōis genera esse. Unū de statu ꝛ felicita
te ꝛ gl̄ia ciuitatꝫ supne. q̄ vel actu vl̄ ocio in/
gens illa celestiū ciuiū occupata sit multitu
do. Alteꝫ de reg⁹ ip̄i⁹ maiestate. eternitate. ꝛ
diuīitate. Illa ī materia esca ī petra. sꝫ ℔ q̄n/
to difficil⁹ cauak. tāto suaui⁹ qō inde cruis
sapit. ꝛ paulo p⁹. Sꝫ qꝛ nō ex oi se interim p
te adhuc ad petrā ꝓfrandā accedere eccl̄ia
pōt. neqꝫ oīm est q̄ in eccl̄ia sūt sacra diuine
volūtatꝫ inspicere aut apꝛehēdere p semet/
ipos ꝓfunda dei. iō nō solū in foꝛamib⁹ pe/
tre sꝫ etiā in cauernis macerie habitare oñ/
dik. Ergo ī pfectis q̄dē q̄ rimaꝛiꝛ penetrare
archana sapie ꝛ puritate ꝓscie audēt ꝛ intel
ligētie acumie p̄ñt. habitāt ī foꝛamibus pe
tre. de reliq̄ in cauerna macerie. vt q̄ ī petra
fodere p semetipos. aut nō sufficiūt. aut nō
ꝓsumūt. in macerīa fodiāt ꝓtēti ꝛ gl̄iam san
ctoꝛ mēte intueri. Si cui nec ℔ q̄dē possibi
le sit. huic sane p̄ponе ihm ꝛ hūc crucifixuꝫ.
vt ꝛ ipe absqꝫ suo laboꝛe habiteꝛ ī foꝛamini
b⁹ petre in q̄b⁹ nō laboꝛauit. Judei i his la/
boꝛauerūt ꝛ ipe ī laboꝛes infideliū ītroibit
vt sit fidel̄. Nec verēdū q⁹ patiak repulsam q̄
ꝛ vocak vt intret. Ingredere inq̄t in petraꝫ
absc̄ōdere fossa humo a facie timoꝛis dñi et
a gl̄ia maiestatꝫ ei⁹. Infirme adhuc ꝛ inerti
aie fossa oñdik hum⁹. vbi lateat donec ꝓua
lescat ꝛ ꝓficiat vt possit ꝛ ipa p se cauare sibi
foꝛamia in petra p q̄ intret ad interioꝛa ꝑbi
aī vticꝫ vigoꝛe ꝛ puritate Et si intrauerim⁹
fossam humū illā q̄ ait. foderūt man⁹ meas
ꝛ pedes meos. nō erit ambigēdū de sanita/
te aie vulnerate q̄ in ea demoꝛabik. Quid ei
est tā efficaꝫ ad curādū ꝓscie vulnera necnō
ad purgādū mētis aciē q̄ꝫ x̄pi vulneꝫ sedu/
la meditatio. Uel donec purgata ꝛ sana fu
erit. nō videbo q̄liť illi aptari possit qō dicik
Oñde mihi faciē tuā. sonet voꝛ tua ī auri/
b⁹ meis. Quō deniqꝫ faciē suā oñdere audꝫ
vl̄ leuare vocē cui ꝛ latere indicik. Absc̄ōde/
re inq̄t fossa humo. Quare. qꝛ nō est pulcra
facie nec digna vt videak. nō erit digna vide
ri q̄ꝫdiu nō erit idonea videre. cū aūt p iba/
bitatiōꝫ fosse humi ī sanādo oculo interioꝛi
tm̄ ꝓfecerit vt reuelata facie speculari gl̄iaꝫ
dei ꝛ ipa possit, tūc demū q̄ videbit fiducia/

liter iã loquik voce z facie placens. Placeat necesse ẽ facies q̃ in dei claritate intẽdere pt negz eñ illud posset nisi clara q̃z ipa esset et pura. vtiqz trãsformata ĩ eandẽ quã ꝓspicit claritaꝛ imaginẽ. alioqn ipa dissiliꝫ tudie re/ siliret insolito reuerberata fulgore. q̃ cũ pu/ ra purã intueri poterit ꝟitatẽ. tũc faciẽ spon sus videre cupiet z vocem audire. Hucusqz Berñ. Vides oñz necessaria sit tibi vite chri/ sti meditatio. nã vt ex auctate patz. nisi in ea depureꝛ nũqz ad sublimia dei ascẽdere po/ terꝛ. Uñ vigilanꝫ z indesinenꝫ exercerꝛ ĩ ea. Vidisti etiã quõ tria sũt genera ꝓtẽplatiõis qz bũanitaꝛ xpi. celestꝛ curie. ac maiestaꝛ di uine. Scire aũt debes q̃ in q̃libet haꝫ duo sunt mẽtis excessus. intellectual' z affectual' De qbꝫ sic dicẽ Berñ. ẽ. xliꝛ. Eañ. Luꝫ duo sint brẽ ꝓtẽplatõis excessꝰ. ĩ intellectu vnꝰ. z alter in affectu. vnꝰ in lumie. z alter in feruo re. vnꝰ in agnitiõe. alter in deuotiõe. Pꝰ sa/ ne affectꝰ z pectꝰ amoꝛe calẽs. z sancte deuo tionis infusio etiã z vehemẽs spũs repletus zelo. nõ plane aliũde q̃z ex cella vinaria ꝟoꝛ tanꝫ. Hucusqz Berñ. z ĩ alꝭs z in isto

De ꝓtemplatione humanitatis xpi
Eap'm. liij.

Dicit q̃ circa ẖ ꝑmũ in ꝟmõe tertio ꝺ ascẽsione. ꝟmo incipit. Hodie celo/ rũ dñs. Duo sunt q̃ in nob purgan da sunt. s. intellectꝰ z affectꝰ. intellectꝰ vt no/ uerit. affectꝰ vt velit. Intellectꝰ dico tũc deꝑ mitꝫ cũ multa cogitat. cũ non colligit se circa vnã z vnicã meditatiõz q̃ ꝓcipitꝫ de ciuitate illa cuiꝰ ꝑticipatio etꝰ in idipm. Affectiones ẖo q̃ corpe corrupto diuersis passiõibꝫ affici untꝫ mitigari nũqz pñt. ne dicã sanari donec voluꝛtas vnũ querat z tẽdat ad vnũ. sz xps ĩ tellectũ illumiat. xps affectũ purgat. Uenit eñ filꝰ dei z tot z tãta mirabilia ĩ mũdo ope ratꝰ est vt nõ imerito intellectũ nostꝝ ab om nibꝫ mũdanis rebꝫ euocauerit vt sꝑ cogite/ mus z nũqz cogitare sufficiamꝰ. qꝛ mirabi/ lia fecꝭ. Uere latissime nob ad spaciandũ in telligẽtie cãpos dereliq̃t. z tozzẽs istaꝫ cogi tationũ ꝑfundissimꝰ est. Quis eñ cogitare sufficiat q̃liter reꝝ deꝰ ꝓuenerit nos. venerit ad nos. subuenerit nob. z singularis maie/ stas voluit moꝛi vt viuerem⁹. fuire vt regna rem⁹. exulare vt repatriarem⁹ z vsqz ad fui/ bilissima opa inclinari. vt cõstitueret nos sup ꝑa sua. Uñ nob in his ꝟitas. vñ charitas ĩ ẖ seculo negz. in ẖ mũdo q̃ posiꝰ est in mali gno putas erit. Qui intellectũ illumiet. qui inflãmet affectũ erit si ꝙuertamur ad xpum vt velamẽ de coꝛdibꝫ auferaꝫ. Jdẽ sermone xliij. Eañ. Fasciculꝰ mirre dilectꝰ meꝰ mihi inꝰ vbera mea ꝙmorabitꝫ. Et ego fratres ab ineũte mea ꝙuersatõe ꝑ aceruo meritoꝝ q̃ mihi deesse sciebã. hũc mihi fasciculũ colli/ gare z inꝰ vbera mea collocare curaui. colle ctũ ex oñibꝫ anxietatibꝫ z amaritudinibus dei mei. Pꝛimũ videlicz infantiliũ illaꝫ ne/ cessitatũ. deinde laboꝝ qs ꝓtulit in ꝑdican/ do. fatigationũ in discurrẽdo. vigiliaꝝ ĩ oraꝛ do. tẽptationũ in ieiunãdo. lachrymaꝝ ĩ cõ/ patiẽdo. insidiaꝝ ĩ colloq̃ndo. postremo pe riculoꝝ in falsis fratribꝫ. ꝙicioꝝ. sputoꝝz clauoꝝ. hoꝝqz similiũ. q̃ in salutẽ nr̃i generꝭ silua euãgelica copiosissime noseꝛ ꝓtulisse. Hec meditari diti sapiaz. in his iustitie mi hi ꝑfectiõz ꝟstitui. in his plenitudinẽ sciẽtie in his diuitias salutꝭ. in his copias merito rum. ex his mihi interdũ potꝰ salutaꝛ amaꝛ ritudinis. ex his rursum suauis vnctio ꝟso latiõis. Hec me erigũt in aduersis. in ꝓspe/ ris repmunt. z inter leta tristiaqz vite pũtis via regia incedẽti. tutũ ꝑbent vtrobiqz du/ catũ. hinc inde mala imminẽtia ꝓpulsando. hec mihi mũdi iudicẽ cõciliauit. dũ tremen dũ potestatibꝫ mitẽ humilẽqz figurãt. dũ nõ solũ placabilẽ sz amicabilẽ repñtant eũ q̃ in accessibilꝫ est ꝓncipibꝫ. terribilis apud regeꝭ terre. Propterea ẖ mihi in oꝛe frequẽter siẽ vos scitꝭ. ẖ in coꝛde sꝑ sint deꝰ scit. hec stilo meo admodũ familiaꝛia siẽ apparet. ẖ mea subtilioꝛ interioꝛqz pẖia. scire ibm z hũc cru cifixũ. Hucusqz Berñ. Et ẖ de ꝓtemplatõe humanitaꝭ sufficiãt qꝛ totũ hũc libꝝ de ipa habes. Scire tñ debes q̃ hãc ꝓtẽplatiõem nõ oportet q̃ ꝑcedat vita actiua qꝛ de rebuꝰ coꝛpalibꝫ est. s. de actiõibꝫ xpi ꝟm bũanitatẽ vñ tãqz facilioꝛ nõ tm̃ ꝑfectioꝛibꝫ sz etiã ru/ dibꝫ ꝓponiꝫ intuẽda. tũ qꝛ in ea siẽ in actiua z a vicijs purgamur z ꝟtutibꝫ imbuimur. vñ hec cũ actiua ꝙcurrit. Cum igiꝫ dꝛ q̃ actiua debet ꝑcedere ꝓtẽplatiuã. vez est i alꝭs sub limioꝛibꝫ suis generibꝫ. s. celestis curie z ma iestatis dei. q̃ tm̃ ꝑfectis reseruanꝫ. z iõ ista de humanitate xpi rectꝰ z ꝓpꝛiꝰ meditatõ q̃z ꝓtemplatio noiari dz. De ꝑdictꝭ aũt duabꝫ etiã ꝑ auctates Berñ. videam⁹.

De ꝓtẽplatõe celestꝭ curie Eaꝑ. liij.

Dicit q̃ de celesti curia ꝓtẽplãda hoc mõ. lxij. ꝟmo. Eañ. Licebit vnicuiqz

nostr̃ in hoc tpe mortalitatis. nũc quidẽ patriarchas reuisere. nũc ꝓo salutare ꝓpheras nũc senatui immisceri apl'or̃. nũc martyrũ inseri chorꝭ. sꝫ z beatar̃ ẏrtutũ stat⁹ z mãsiones a minimo angl'o vsq̃ ad cherubin et seraphin tota mẽtis alacritate pcurrendo lustrare ꝑt quẽq̃ sua deuotio feret apud q̃s magꝭ afficiẽ immittẽte sibi spũ ꝑt vult. si fuerit z pulsauerit ꝓfestim aperiẽ ei. Idẽ. xl. fmone de ascẽsione dñi. Felix meditatio in ꝓspectu dñi est sp. q̃ in corde suo delectatõe scẽ dextere dñi vsq̃ in finẽ sedula cogitatõe reuoluit. Quid illi graue poterit videri q̃ semper tractat mẽte ꝙ nõ sint ꝓdigne passiões hui⁹ tpis ad futurã gl'iam. Quid ꝓcupiscere poterit in h̃ seculo neq̃. cui⁹ ocul⁹ semp videt bona dñi in terra viuẽtiũ. sp videt etna premia. Quis mihi tribuat vt oĩes surgẽtes stetis in excelso z videatis exaltatõem q̃ ventura ẽ nobis a dño. Quid eĩ tã bonuz est. imo. q̃d aliud bonũ videẽ q̃ in bonis animã ꝺmorari. qñ q̃dẽ adhuc corp⁹ nõ potest. Quis eĩ ex vob secũ cogitãs futurã illã vitam sꝫ letitiã. sꝫ iocunditatẽ. sꝫ beatitudinez sꝫ gloriã filior̃ dei Quis inq̃ talia tranq̃lla secũ ꝓscietia voluẽs. nõ ꝓtinuo de plenitudine intime suauitat⁹ eructat. dñe bonuz est h̃ nos esse. Nõ sane in hac erũnosa pegrinatõne vbi corpe detinemur. sꝫ i suaui ac salubri illa cogitatõe in q̃ corde versat. Quis dabit mihi pẽnas sicut colũbe z volabo z requescã Obsecro vos frẽs mei nõ grauenẽ corda vestra i cogitatiõib⁹ secularib⁹. Exonerate obsecro corda vr̃a graui mole terrenar̃ cogitationũ. Formate i cordib⁹ vr̃is iã nõ mõ patriarchar̃ z ꝓphar̃ tabernacula sꝫ oĩes domos illi⁹ curie celestis z multiplices mãsiones ẽm eũ q̃ circuibat imolãs i tabernaculo dñi hostiã vociferatiõis z psalmũ illũ dicens dño. Q̃ dilecta tabernacula tue dñe ẏrtutũ. ꝺcu. z de. aĩa mea i atria dñi. Circuite z vos frẽs cũ pietat⁹ z deuotiõis hostia. visitãtes aĩo sedes supnas. z multas q̃ in domo pr̃is sunt mãsiones. humilit̃ pternẽtes corda vr̃a añ thronũ dĩ z agni cũ reuerẽtia. supplicãtes singul'or̃ dinib⁹ angl'or̃ pẽiarchar̃ numer̃. cuneos ꝓphar̃. senatũ apl'or̃ salutãtes. cõspiciẽtes coronas martyr̃ purpureis rutilãtes floribꝫ. redolẽtes lilijs. choros ẏginũ admirãtes atq̃ ad melliflui nouĩ cãtici sonũ q̃tũ ꝑualet infirmitas cordis erigẽtes auditũ. Dec recordat⁹ sum ꝓpha loquit̃ z effudi in me aĩam meã. qm̃ trãsibo i locũ tabernaculi admirabilis vsq̃ ad domũ dei Ducusq̃ Berñ. Et hec de celestis pr̃ie templatõe sufficiãt.

De ꝓtemplatiõe maiestatis dei. Itẽ q̃t⁹ tuor̃ sunt genera ꝓtemplationis.

Capitulũ. liij.

Veniam⁹ aũt ad sublimiorẽ ad quaz credo paucos attingere. videlicz ad ꝓtemplatoz dñi. Reuereamur tñ q̃ dicit Berñ. vt ab eo aliqualit̃ introducti tẽptem⁹ si qñ dñs dignet aliq̃d gratũ indere. Dicit ḡ fmone Lañ. xlj. q̃ incipit. collũ tuũ. loquẽs de sodalib⁹ sponsi. i. angel' dicẽtibus. murenulas aureas faciem⁹ tibi. vermiculatas argẽto. Auz diuinitat⁹ est fulgor. argentũ sapie q̃ desursum est. Doc auro fulgẽtia quedã q̃si varietat⁹ signacula spõdent se figuraturos hi q̃b⁹ id ministerũ ẽ supni aurifices atq̃ ĩternis aĩ auribꝫ inserturos. qõ ego nõ puto esse aliud q̃ texere quasdã spiritales sil'itudines. z ĩ ipis purissima diuine sapie sensata. aĩe ꝓtẽplatis ꝓspectib⁹ iporta re vt videat saltẽ p speculuz in enigmate qõ nondũ facie ad faciẽ valet vllate⁹ intueri. Diuina sunt z nisi exptis pr̃sus incognita q̃ effamur quõ videlicz in h̃ mortali corpe fiõ adhuc hñte statũ z necdũ ꝓpalata ꝓspicuis h̃ stãtia lumĩs interni. pure interdũ ꝓtẽplatio ẏtatis ptes suas agere intra nos vel ex pte ꝑsumit. ita vt liceat vsurpare alicui nostrũ. cui hoc datũ desup fuerit illud apl'i. Nũc cognosco ex pte. Itẽ ex pte cognoscim⁹ z ex pte ꝓphetam⁹. cũ aũt diuini⁹ aliq̃d raptim. et veluti in velocitatẽ chorusci lumĩs interluxerit mẽti. spũ excedẽte. sine ad tempamẽtũ nimũ splẽdorꝭ. sine ad doctrine vsum continuo nescio vñ assunt imaginatorie q̃dã rer̃ inferior̃ sil'itudines. infusis diuini⁹ sensib⁹ accõmodate. q̃b⁹ q̃am mõ adumbrat⁹ purissim⁹ ille ac splẽdidissim⁹ veritat⁹ radi⁹. et ipi aĩe tolerabilior fiat. z q̃b⁹ cõicare illũ voluerit capabilior. Existimo tũ ipas formari in vob sctõr̃ suggestiõib⁹ angl'or̃ sic ecõtrario ꝓtrarias z malas ingeri imissiões p angelos malos dubiũ nõ est. Idẽ. lxij. Lañ. f. q̃ incipit Colũba mea. Felix mens q̃ sibi in hac maceria frequẽter cauare studuit. sꝫ q̃ i petra felicior. Licet q̃dẽ cauare i petra. sed ad hoc purior̃ mẽtis acie op⁹ ẽ z vehemẽtiori oĩno intẽtione. etiã z meritꝭ potioribus sanctitatis. Et ad hoc q̃s idone⁹. Nepe ille

qui dixit. In ꝓncipio erat ꝟbū z ꝟbum erat apud deū z deꝰ erat ꝟbū. Nōne tibi videtur ipsis se ꝟbi penetralibꝫ imersisse. z de abditis pectoꝛ ꝗndam eꝰ intime sapie sacrosā/ tā eruisse medullā. Dz in petra ꝗsto difficilē cauak. tāto suauius qđ inde eruis sapit. Nec vereaꝛ illud qđ scriptura minak scrutatoribꝫ maiestatꝛ. tm̄ affer puꝝ z simplicem oculū. nō opꝛimeꝛ a gl'ia sz admitteris nisi nō dei sz tuā q̄sieris gl'iam. Alioq̄n sua q̄sq̄ opꝛimik. nō dei gl'ia dum ꝓcliuꝰ in ista ad illā leuare ceruicē nō cernik. Nimiꝝ ḡui cupiditate hac excussa secure fodeam⁹ in petra in q̄ thesauri abscōditi sapie z scie sunt. Dz si adhuc dubitaſ. audi ipam petrā. Qui operank in me nō peccabunt. Quis mihi dabit pēnas sic colūbe z volabo z req̄escā. Ibi iuenit requiē māsuetꝰ z simplex vbi dolosus oppꝛimik z elatꝰ z cupidꝰ inanis gl'ie. nō opꝛimik q̄ nō scrutatoꝛ est maiestatis sz volūtatꝛ. Ad qđ maiestati attinet interdū quidē et in ipam intēdere audet. sz q̄si admirās nō quasi scrutās. sz si q̄ꝫ ꝓ excessum rapi in illā contingat. dicit⁹ dñi ē iste. dignāter leuās hominē. nō hois temeritas insolēter dei alta persuadēs. Cū ḡ apl's raptū se memoret vt ausum excuset. q̄snā alter p̄sumat mortaliū buic se diuine maiestatꝛ horrēdo scrutinio proꝓꝛius intrare conatibꝫ. z ꝓportunꝰ ꝓtēplatoꝛ pauēda irrūpe in archana. Scrutatores, pinde maiestatis tāq̄ꝫ irruptoꝛes dici reoꝛ. ñ q̄ rapiunk in eā. sz q̄ irruūt. Ipi itaq̄ꝫ oppꝛimunk a gl'ia. ḡ formidulosa scrutatio maiestatis At volūtatꝛ tā tuta q̄ꝫ pia q̄d nisi tota diligēcia scrutādo instē sacramēto gl'e volūtatis cui mihi pendū ꝓ omia scio. Suauis gl'ia que nō aliūde q̄ꝫ de ipꝰ suauitatꝛ ꝓtemplatiōe. pcedit q̄ꝫ de diuitiaꝝ bonitate infinite miseratiōis intuitu. Deniq̄ꝫ vidimꝰ gl'iam hāc q̄si vnigeniti a p̄re. totū nēpe benignuꝫ z vere paternū qđ apparuit gl'e in hac parte Nō me opꝛimet gl'ia ista. totis licet viribus intēdentē in se. ego potꝰ impmar illi. Eteni reuelata facie speculātes in eandē imaginē trāsformamur cū ꝓfirmamur. Absit autē vt in gl'ia maiestatꝛ z nō magis in volūtatꝛ modestia dei ab hoie ꝓformitas p̄sumak. Gl'ia mea h̄ est si vnq̄ꝫ de me audiero. Inueni hominē ꝟm coꝛ meum. coꝛ spōsi. coꝛ patris sui ipm qualē. Estote ait misericordes sic pr̄ vr̄ q̄ in celis est misericoꝛs est. Hec forma quā videre desiderat cū eccl'ia dic̄. Ostēde mihi faciē tuā. forma pietatꝛ est z māsuetudinis. Hāc cū oīmi fiducia leuat ad petrā cui simil' est. Accedite inq̄t ad eū z illuminamī. z facies vestre nō ꝓfundenk. Quo pacto humilis ab humili ꝓfundek. a pio sancta. a mansueto modesta. Non plane abhoꝛrebit a puritate petre pura facies spōse. nō magꝫ q̄ꝫ a ꝟtute ꝟtus. a lumīe lumē. Idē sup h̄ euāgelio Intrauit Ihs in qđā castellū z̄. Due iste soꝛoꝛes duas vitas amatoꝛis pauptatꝛ signt. Quidā cū martha soliciti dño ihu duo pulmēta p̄parāt. s. coꝛrectiōz opis cū salsamēto ꝓtritiōis. z opꝰ pietatꝛ cū ꝓdimēto deuotionis. Di ꝟo q̄ cū maria soli deo vacāt ꝓsiderāntes q̄d sit deꝰ in mūdo. q̄d in hoib. q̄d in angelis. q̄d in seipo. q̄d in reꝓbis ꝓemplāk. q. deꝰ q. mūdi rector z gubernatoꝛ. hoīm liberatoꝛ z adiutoꝛ. angeloꝝ saporꝛ z decoꝛ. in seipo ꝓncipiū z finis. reꝓbozꝝ terroꝛ et erroꝛ. in creaturꝫ imutabilis. in angelis desiderabilis. in seipo incōphensibilis. in reꝓbis intollerabilis. Hucusq̄ꝫ Berñ. In hac aūt maiestatꝛ ꝓtēplatiōe q̄ttuoꝛ modis speculamur. de q̄bꝫ idē Berñ. sic dic̄. Quattuoꝛ sūt ꝓtēplatiōis spēs. Prima z maxia ꝓtēplatio est admiratio maiestatꝛ. h̄ req̄rit coꝛ purgatum. a vicio libeꝝ. atq̄ꝫ exoneratū a peccatis vt facile a supbia leuek. z interdū q̄ꝫ p aliq̄s mozulas stupoꝛe z extasi suspēsuꝫ teneat ad iuuantē. Hecūda aūt necessaria ē huic Est em̄ intuēs iudicia dī q̄ sane pauido aspectu dū vehemēti⁹ ꝓcurit mentez intuēris. fugat vicia. fundit ꝟtutes. iniciat ad sapiam. hūilitatē kuat. Tertia ꝓtēplatio occupak vl' potius ociak circa memoriā bonoꝝ z ne dimittat ingratū. solicitat memoꝛantē ad amoꝛez bñfactoꝛis. Quarta est q̄ retro sūt obliuiscēs in sola q̄escit expectatōe reꝓmissoꝝ. q̄ cuꝫ sit meditatio eternitatꝛ (siquidē q̄ ꝓmittunk eterna sunt) lōganimitati ac etiā pseuerātie dat vigoꝛē. Hucusq̄ꝫ Berñ. Et h̄ de ꝓtēplatione maiestatꝛ dei sufficiāt ad pñs.

De modo viuendi in actiua vita

Itē auctoritas Berñ. bona. Ca. lv.

Postq̄ꝫ vidimꝰ de exercitio vtriusq̄ꝫ vite. s. p̄me ꝓtis actiue z etiā ꝓtēplatiue. Restat videre quē modū tenere valeamꝰ vt in ipam possimꝰ faciliꝰ introduci z eā efficaciꝰ adipisci. Scire ḡ debes q. ꝓma ꝑs actiue req̄rit socialē int' alios ꝓuersatiōz. sic ꝓtēplatio solitudinē. iō aūt in actiua ꝓuersandū ē

inter alios.qz meli⁹ z citi⁹ q̄s ꝓpositū suū cō/
sequet. Erubescit em̄ int' alios ō vicijs que
hz.z de ſtrutib⁹ q̄s nō habz .z iō in vi⁹ q̄z se
corrigit.qō in solitudine nō ꝓtingit.qz in ea
nec ipe q̄q̄z ꝓpēderet.nec esset q̄ corrigeret
nec corā q̄ erubesceret. Propterea ꝓficit in
correctiōib⁹ z moribꝫ alioꝝ cū est in ꝯgrega/
tione.conat em̄ vitare defect⁹ de q̄b⁹ alij cor
ripiunt z displicēt.z adipisci ſtrutes in q̄bus
alij cōmendāt z placēt. Sic g̃ te facere optz
donec fueꝛ in actiua vt caute obſues z vi/
tes tua z alioꝝ vicia ſm modū ſup̄dictum i
pluribꝫ locis.maxie i exercitio actiue. Cōsi/
dera diligent' q̄ ibi dicta sunt de ſtrutibus z
vicijs.z ſm ea viuere stude quō teip̄am exa/
minare z ad ſtrutes alioꝝ aspicere debeas z
imitari.z exinde būiliari z timore sp mane/
re.qz tu sil'es ſtrutes nō habes. Sic g̃ docz
Bern̄.ſ.liij. Can̄. Nō sine cā ab heri z nu/
diusterti⁹ inuasit me lāguoꝝ ai.z mēt̄z hebe/
tudo insolita q̄dā inertia spūs. Currebā be
ne.ſz ecce lapis offensiōis in via. ipegi et coꝛ
rui.ſup̄bia inuēta est i me. z dñs declinauit
in ira a seruo suo. Hinc ista sterilitas anime
mee z deuotōis inopia quā patioꝛ. Quō ita
exaruit coꝛ meū.coagulatū est sic̄ lac.factū ē
sicut terra sine aq̄.nec cōpūgi ad lachrymaſ
queo.tāta est duricia cordis meditatōes so
litas nō inuenio. Ubi illa inebriatio spiritꝰ
vbi mētis serenitas z pax z gaudiū in spūsā
cto. Jō ad opus manuū piger. ad vigilias
somnolēt⁹.ad irā p̄ceps.ad odiū ꝓtinax.lin/
gue z gule ī dulgētioꝛ. segnioꝛ z obtusioꝛ ad
p̄dicatiōes.heu oīes mōtes i circuitu meo
visitat dñs.ad me aūt nō appropinq̄t. Nam
aliū q̄dē intuecoꝛ singularꝫ abstinētie.alium
ꝰo patiētie admirāde.aliū aūt sūme humili
tatꝫ z māsuetudis.aliū multe misericordie z
pietatꝫ.illū in p̄eplatiōe frequēter excedere
būc pulsare z penetrare celos oratiōnū ista
tia.alioq̄z in alijs p̄minere ſtrutib⁹. Nos ī/
q̄z cōsidera oīes feruētes.oīes deuotos.
oīes in xp̄o vnanimes.oīes in donis ce/
lestib⁹ z gr̄a affluētes tā q̄z spūales . Reuera
mōtes q̄ a dño visitant z spōsum in se salien
tē frequēter recipiūt.ego aūt hoꝛ in me inue
nio nihil. Quid me aliud putē q̄z vnū e mō/
tib⁹ gelboe.quē p̄terit in ira z in indignatio
ne sua ille cetereꝝ oīm benignissim⁹ visita/
toꝛ. Filioli hec cogitatio tollit extollentiam
oculoꝝ.ꝓciliat gr̄am.viā sponsi salt⁹ ꝑat
Volo vos nō p̄cere vob⁹ z accusare vosmet
ip̄os quotiēs forte in vobis vl' ad modicuꝫ
tepere gr̄am. ſtutē lāgueſcere dep̄henditis
ℏ facere hoīs est.q̄ curiosus circūspectoꝛ est
sui z scrutatoꝛ viaꝝ suaꝝ ac studioꝝ. atq̄z in
oīm⁹ sp suspectū babz arrogantie vicū ne
surrepat. In ſtate didici nil eq̄ efficax esse
ad gr̄am ꝓmerēdā.retinendā.z recup̄andā.
q̄z si oīm tpe coꝛā deo inueniaꝛ ñ aliū sape/
re sz timere. Beat⁹ hō q̄ sp est pauid⁹. Idem
in ep'la ad frēs de mōte dei. Discito tibi p̄e
esse z vitā ordinare.moꝛes cōponere.temet
ip̄m iudicare.z temetip̄m apō temetip̄m ac
cusare.sepe etiā ꝯdēnare nec ip̄unitū dimit
tere.sedeat iudicās iusticia.stet rea.z temet/
ip̄m accusans ꝯscia nemo te pl⁹ diligit. nēo
fideli⁹ iudicabit. Hanc p̄terite noctis sac a
temetip̄o exactiōem z vēture diei tu tibi in/
dicito canonē. Uespe p̄terite diei rōez exige
z supueniēris noctꝫ fac indictōem .sic distri/
cto nūq̄z aliū de lasciuire vacabit. Singul'
hoꝛꝫ ſm cōis instituti canonē sua distribue
exercicia.cui spūalia spūalia. cui t̄palia t̄pa/
lia.in q̄b⁹ sic exoluat oīne debitū spūs deo.
coꝛp⁹ spūi.vt si q̄d fuerit intermissum.si q̄d
neglectū.si q̄d ip̄fectuꝫ suo mō.suo loco.suo
tpe.nō habeat ip̄unitū siue irrecōpensatum
Idē in ſmone de tpe.lxxiij.ſ. Qrū putas.
Ego illos admiroꝛ q̄z tū vereoꝛ ī coꝛ meo
q̄z tū amplectoꝛ charitat⁹ affectu. q̄ velut ne
sciētes eos q̄s secū q̄tidie videt vnum forte
aut duos vl' etiā plures q̄s in maioꝛi seruo/
re spūs videt sibi ex oīb⁹ eligūt.z cū ipsi foꝛ
tasse meliores sūt.semp tñ sibi ꝓponūt.z ꝓpo
nūt sancta in dño studia z exercitia coꝛpalia
seu etiā spūalia. Ue inq̄t vn⁹ ex nr̄is qz mo/
nachū in vigilijs vnū ꝯsideraui.in quo.xxx.
ſtutes ī numeraui q̄z vix vnā in me inuenio
z fortasse nullā. Ille tantā habebat q̄z ℏ
ip̄a religiose emulatiōis humilitas. Dicita
q̄z fruct⁹ sit mei ſmonis vt altioꝛa sp atten/
das.qz in eo ꝯstat plenitudo humilitat⁹. Hā
si forte in re aliq̄ maioꝛ tibi fratre alia tibi g̃/
tia collata videt.ſz si in multis.si bon⁹ emu/
latoꝛ fueris iudicare te poteris inferioꝛem.
Quid si forte laboꝛare aut ieiunare pl⁹ isto
potes.z ille patiētia supat.humilitate prece/
dit.supeminet charitate.quomō tota die cir
ca illud qō videris habere insipiēti cogita/
tione versaris. Esto magis sollicit⁹ vt scias
q̄d desit tibi.ℏ em̄ melius. Uucusq̄z Bern̄.
Uides q̄z magnū est circūspicere z examia
re scip̄m z etiā alios vt in suā vtilitatez mo/

res cor cõuertat. In hoc igit te multũ exerceas dũ fueris in actiua sp tenẽdo charitatis humilitatẽ z pietatis obsequia. Super oĩa vero teneas meditatões vite xpi z orationẽ qz in vtrĩq miro modo illuminaberis circa vicia z ỹtutes. z sup oĩa alia exercitia in eis ad puritatẽ aĩ pficies. ad quã tonis viribꝫ te intẽdere oportet. qz oĩes ỹtutes cõtinet vt dixi supra de ieiunio dñi. Et si bñ aucẽtates supra de ꝓtẽplatiõe positas ĩ tellexisti. tãto ds maiori puritate se munire debet. qnto ad celsiorẽ ꝓtemplatiõꝫ ascẽdere cupit. Depurat aũt aĩa in meditatiõibꝫ vite xpi. z marie passiõis ipi⁹. vt habuisti supra ĩ generalibꝫ ꝓtẽplatiõibꝫ ex ꝑmone. lxxij. Cãnẽ. Depurat etiã in orõe q̃ vicina z prima ẽ ꝓtẽplatiõi. z qñ orõ laboriosis sudoribꝫ ipetrat. ꝓtẽplatio amene ḋescẽdo degustat. Et hec de mõ vite actiue sufficiãt.

De mõ viuẽdi in vita ꝓtemplatiua.

Capitulũ. lvj.

IN ꝓtẽplatiua ỹo aliter z lõge aliẽ te viuere oportet Cõtemplator em̃ soli deo vacare dz z manere in solitudine saltẽ mẽtis. de q̃ habuisti supra ỗ ieiunio dñi. Nihil igit ad eũ de aliq̃bꝫ rebꝫ cõibꝫ vel xpĩs. nihil ad eũ de primis q̃stũ ad obsequa corpalia pillo tpe. sz a rõne z deuotiõe z cõpassione intẽdit ad eos. Nihil etiã ad eũ de sepõ. Oĩa breuit dz post tergũ ꝓĵcere. et tãq̃ insensibil' z mortu⁹ esse vt soli deo vacare possit. nisi eũ necessitas implicet vl'initũ. Oportet em̃ q̃ hanc sapiam discat ĩ ocio. vt habuisti supõ in tractatu de ꝓtẽplatiõibꝫ ex ꝑmone Bernũ. sup Cañ. pl. Oportet q̃ minorẽ actu. z taceat exẽplo marie q̃stũcũq̃ z q̃tienscunq̃ interpellet. z ipi⁹ exẽplo dimittat dñm rñdere z facere. vt oĩa dignatissime puidẽtie sue cõmittat Sup bis aũt audi bernardũ more suo facũde loquẽtẽ Dic em̃ sermone. v. de assũptõe dñe sic. Habz martha dũ agit formã bñ opantz. maria ỹo spẽm exprimit ꝓtẽplantz. dũ sedet. dũ tacet. dũ interpellata nõ rñdet. sz tm̃ in dei ỹbũ toto mẽtz studio intẽdit. ac solã quã diligit gr̃am diuine cognitiõis cetera respuẽs medullic⁹ bauriat. fortisq̃ vt insensibil' reddit dũ int⁹ ad cõtemplãda dei sui gaudia felicissime rapitur Et paulo p⁹. Nõ miremur quẽpiã laborãtẽ z dñi opantẽ si aduersus frẽm vacantẽ murmurare videam⁹. qz z ℟ in ℟ euangelio legim⁹ martham fecisse aduersus mariã. Q̃ autẽ maria murmurauerit aduersus marthã eo q̃ ei⁹ actiõibꝫ iplicari nollet. nusq̃ oĩo repit. neq̃ ei vtilit̃q̃ agere ꝓpetẽt sufficeret. z curis exterioribꝫ deruire. z interi⁹ sapie desiderijs vacare. De ipa q̃ppe sapia scptũ est. z q̃ minorat actu pcipiet illã. Propterea maria sedet imotaq̃ manz. nec vult iterrũpe silẽtiũ q̃tez ne iocũdã amittat ꝓtẽplatiõis dulcedinẽ. psertim cũ ipm int⁹ audiat dñm dicentẽ. Vacate z videte q̃ suauis ẽ dñs. Jtẽ in ꝑmonem iij. de assumptõe eiusdẽ. Putas ĩ domo in q̃ xps susciꝑit. vox murmurz audiet. Felix domus z btã spẽgregatio. vbi de maria Martha ꝓquerit. Nã mariã martbe emulari prius indignũ. ꝓsus illicitũ est. Alioq̃n vbi legis mariã causantẽ. qz soror mea relict̃ me solã ministrare. Absit absit. vt q̃ deo vacat. ad tumultuosam aspiret fratꝛ officialiũ vitam Martha sp insufficiẽs sibi z min⁹ idonea videt. Alijsq̃ magis id opis qõ administrat optat ĩponi. Vide aũt ꝓrogatiuã Marie q̃ in oĩ cã habet aduocatũ. Jndignat siquidẽ pharisc⁹. cõquerit soror z etiã discipuli murmurãt. vbiq̃ maria tacet. z ꝓ ea loquit xps. Videat g̃ maria quẽadmodũ vacet z videat q̃m̃ suauis ẽ dñs. Videat int̃q̃. q̃ deuota mẽte. q̃ trãq̃llo sedeat aĩo. sec⁹pedes ih̃u puidẽs aĩo sp ĩ ꝓspectu suo. et ỹba ex ei⁹ ore excipiẽs. cui⁹ affect⁹ amabil'. z eloq̃um dulce. Diffusa est em̃ gr̃a i labijs ei⁹. et ẽ speciosus forma ꝑ filijs hoim. imo sup oẽm gl'iam angl'oz. Gaude z gr̃as age maria q̃ ptẽ optimã elegisti. Beati ci oculi q̃ videt q̃ tu vides. z aures q̃ merẽt audire q̃ tu audis Beata plane q̃ venas diuini susurrij pcipis in silẽtio. in quo vtilit̃q̃ bonũ est homini dominũ expectare. Simplex esto non tm̃ sine dolo. sz etiã absq̃ multiplicitate occupatiõnũ vt tecũ sit ꝑmocinatio ei⁹. cui⁹ z vox dulcis z facies decora. Unuz caue ne incipias abũdare in sensu tuoz velispi⁹ sape q̃ oportet. ne forte dum lucẽ sectaris impingas tenebras illudente tibi demonio meridiano. Ducusq̃ Bernũ. Vidisti q̃m̃ ꝓtẽplator dz oĩa dimittere occupatões z exercitia corpalia. q̃ occupatõ rectẽ opponit vacatiõi. z ẽ vnũ ỗ maioribꝫ ipedimẽtz q̃ possit hr̃e ꝓtẽplatoz nã pl'ibꝫ mõis ipedit eũ. z ñ solũ cũ ẽ i occupatõe sz ex ꝑ ea. z ꝑmo rñdẽdo mẽtẽ solicitã z iq̃etã circa id qõ fec̃ l' facere h̃z. z ec̃ flinq̃ndo imagiatões z fãtasmata q̃ ml'rũ ipedit ꝓtẽplatẽ. De q̃tuor ipedimẽtz ꝓtẽplatiꝭ

Capitulum.lvij.

Nunc vtiqz videam⁹ q̄ impediūt ꝓtēplationē. Sūt aūt impedimēta ei⁹ q̄ttuor. de q̄b⁹ sic ꝺt bern. xxiij. Can. In ℔ archanū ꝓtēplatōis z in ℔ sanctuariū dei si quē forte nr̄m aliq̄ hora sic rapiz sic abscōdi ꝓtigerit vt mīme aduocet aut ꝓturbet l' sensus egēs vl' cura pūgēs. vl' culpa mordēs. l' certe ea q̄ difficilī⁹ amouēt irruētia imaginū corporeaz fantasmata. poterit q̄dē hic cum ad nos redierit gliari z dicere. Introduxit me rex i cubiculū suū. Hucusqz Bern. Primū igit impedimētū ꝺt q̄ ē sensus egēs. scz corpis. Intm̄ ei aīa ad corp⁹ afficit q̄ ea i ali q̄ sui pte vl' sensu defectū notabilē patiente ꝓtēplari nō delectat. Tpe igr̄ infirmitatis ñ est loc⁹ ꝓtēplatōis nisi dñs facerz de gratia spēali. Sile ꝓtingit cū valida fames vl' sitis vl' frig⁹ iminet vl' aliꝺ corpis impedimentū Scōm impedimētū ꝺt q̄ ē cura pūgēs. i. solicitudo curaz z occupationū. z ℔ satis p̄t ee claz p auctates supꝓ primo positas. Idē eti am Bern. plixioribꝫ ꝝbis narrās ipedimēta ꝓtēplatōis i q̄rto ℞mōe de assumptione dñe. Int alia ꝺt q̄ sic puluis inect⁹ i oculū corpalē impedit visū. sic cura terrenoz actuum oc'm itelligētie ꝓfundit. atz a ꝓtēplatōe veri lumis excludit. Tertiū ipedimētū dic. q̄ ē culpa mordēs. i. pctm̄. z ℔ duobꝫ modis p̄t ꝓtingere. Primū cū pctm̄ est i aīa. Scōo cū fuit z deletū est p ꝓtritiōz z ꝓfessiōz. sed in memoria reuocat. vtrūqz ei impedit ꝓtēplationē. vt i eodē ℞mōe refert sic int alia dicēs Q̄ sic tenebre ipediūt visū corpalē. sic pctm̄ cū est in aīa ipedit ipaz qz tenebrosa ē (scz ad ꝓtēplāduz req̄rit puritas z pulcritudo aie) z sic tūc nō ē loc⁹ ꝓtēplatōi. Sil'r sic sanguis vl' humor ꝓcret⁹ fluēs i oc'm ipedit visū. sic pctm̄ cū redit i memoriā ifluit i aiaz z ipedit visū ei⁹. z ꝓpterea cauere debes tpe ꝓtēplatōnis cogitare sup pctis. Qi q̄dē tpe nos debem⁹ pctōres reputare. scz signanter ñ dēmus cogitatōz nr̄az reflectere sup aliq̄ vl' aliq̄bus pctis tpe q̄ volum⁹ ꝓtēplare. Et de ℔ idem Bern. sic ꝺt. lvij. ℔. Can. Dēm⁹ q̄z mariam ꝓtēplātē in ill' q̄ pcessu lōgioz tpis coopāte gra dei i aliq̄d meli⁹ z leti⁹ pficere poterunt q̄n iā de indulgētia p̄sumēres. nō tā ꝝsari inter se soliciti sūt tristē imaginē pctōz q̄z certe in lege dei meditari die ac nocte insatiabiliter ꝺlectari. interdū etiā reuelata facie gloriā spōsi cū ineffabili gaudio speculātes in eandē imaginē trāsformāt z ꝺ claritate i claritatē tāq̄z a dñi spū. Hucusqz Bern. Quartū impedimētū ꝺt q̄ sūt fantasmata corporeaz imaginū. z ℔ ē difficilī⁹ aliꝰ supdict⁹. z ꝓpterea ꝓmēdat intm̄ i ℔ statu solitudo. Optz eim̄ ꝓtēplātē ee mutū z surdū z cecū. vt videt nō videat. audiēs nō itelligat nec loq̄ delectet. ℔ ē vt ita sit abstract⁹ ab his trāsitoriꝰ z ita deo ꝓiūct⁹ q̄i audiēdo. vidēdo. loq̄ndo nō minuat cursū suū. sz fugiat q̄cūq̄ p̄t. si q̄n necessitas ad id cogit. nō secū reportet imagines q̄ p bas fenestras intrāt ad aiaz nr̄az Vñ nō ꝺz ꝓtēplatiu⁹ sic actiu⁹ obꝰuare mores alioz ne inde fantasmata reporz. Dl'to g̃ magis tu debes a secularīū collocutōne cessare q̄cūq̄z ꝓiūcti sint vt inde tepl'ies monui. Si q̄n etiā obedientia vl' necessitas l' obsequiū vl' recreatio ad aliq̄d laborādū vl' opandū te ipellit. fidelit facias. sz nō sic adhereas volūtate vl' delectatōe vt inde reporres imagines. ne postea deo vacās ipediaris De q̄ sic ait Bern. xxx. c. ad frēs de mōte ꝺi. Aliq̄d opandū est manib⁹ qꝺ iniūgi solet. ñ tā q̄ aīm delectādo detineat ad horā q̄z qꝺ spūalib⁹ studijs delectatioz ꝓfuet z nutriat in q̄ si remittat ad horā anim⁹ nō resoluat. vñ se facile mox vt ad seipm redeundū visū fuerit expediat absqz ꝓtroversia inberēt⁹ volūtatis absqz ꝓtractu delectatōis vl' memorie imaginātis. Hō eim̄ vir ꝓpter mulierē sz mulier ꝓpter vir̄ nō spūalia exercitia ꝓpt corpalia. sz corpalia ꝓpt spūalia. ꝓpterea sic viro creato collatū vl' cōpatū est ei adiutoriū sil'e sibi ex ipa bois suba. sic cū in adiutoriū spūalis studij necessaria sint corpalia. non tm̄ in ℔ sp eque ꝓuenire vident sil'tudine z affinitate. Hic meditari qꝺ scribat. vel scribere qꝺ legat. Subdiualia tamen exercitia sic sepe etiā spiritū exhauriūt vt cū grauiori ruraliū operū exercitio sit magna contritio corpis vsqz ad cōtritiōem vel humilitatē cordis. z fatigationis sue pressure exprimunt sepe vehemētioris affectū deuotiōis Seru⁹ tm̄ bon⁹ z prudēs ad ociū sepe ꝓpat laborē. nec in eū dissoluit sz p eū magis i seipz colligit q̄ sp p ocul' hūit ñ tā qꝺ agit sz quod agēdo itēdit ois ꝓsūmatōis attēdēs finem. hucusqz ber. Videt q̄z vigilat cauere oz ne i manualib⁹ laboriciꝰs aīum occupes. Noui enim in hoc q̄cūq̄ impedimentū ꝓtēplatōis icurres ꝓpt curā solitudinū Et ℔ de ipedimētis ꝓtēplatōis dicta sufficiāt. Ex q̄bꝰ mānifeste

apparere potest q̄ sit nociua intricata curio/
sitas. q̄ totā animā inficit ꝛ facit inquietā et
impurā. Q̄ etiā nociua sit cupiditas ꝛ con/
gregatio rer. ꝛ p cōsequēs q̄ sit p̄ciosissima
būdicta pauptas. q̄ animā expeditā ꝛ purā
deo ꝓtinue repñtat. Non aūt te moueat vt
supra dixi. q̄ ꝓtemplatiu⁹ primis nō intēdit
nā intēdit deo. ꝛ in ei⁹ dilectiōe actiuū exce/
dit. ſz actiuus excedit ꝓtemplatiuū in dile/
ctione primi. De q̄ dic̄ Bern̄. lx. Cañ. Dico
aūt p gr̄am dei que in nobis est ꝛ sic̄ nō hr̄e
ꝛ vineas. Ficus q̄dē q̄ suauiores in moribꝫ
sunt. Vineas ꝙ dō qui spū feruētiores. Om/
nis q̄ se inter nos cōiter socialiterq̄ habz. ꝛ
nō solū sine querela ꝙuersat inꝫ frēs. ſz etiā
cum multa suauitate fruendū se oīmibꝫ pre
ber in oīi officio charitaꝫ. Quid eī illum
vitē agere ficus ꝙuenientissime dicā. iā q̄ vi
nee sūt seueriores nobis q̄ suauiores se ex/
hibēt in spū vehemēti agētes zelātes p di/
sciplina vicia acerrime corripiētes. aptātes
sibi cōuenientissime vocē illā. Nōne qui ode
rūt te dñe oderā. ꝛ sup inimicos tab. Itē zel⁹ do/
mus tue comedit me. Et mihi q̄dē illi in di
lectiōe primi. isti i dilectiōe dei eminere vidē
tur. Ducusq̄ Bern̄. Vides q̄m cōtēplatiui
ad q̄s maxie spectat zelare p deo. pferūtur
actiuis in dilectiōe dei. ℞ tñ discrete itellige.
q̄ nūq̄ cōtēplatiu⁹ primi caritatez omittit.
ſz pncipali⁹ intēdit deo ꝛ secūdario ptio. q̄/
uis hūm determinatōz recipiat. Hā rudis
ꝛ inapiētis cōtēplantiꝫ est oīno q̄ stricti⁹ po
test soli deo vacare ꝛ i solitudine mētis ꝛ eti
am corpis si pōt manere vt etiā zelū dei ꝛ se
ipm ꝛ primū vel zelo dei negligere videat.
cū ipa solitudis naīa id req̄rat. ꝛ maxie q̄n/
do spōsi visitatōe ꝛ frequētia iocūdat. alias
em̄ de facile posset eradicari. Cū ꝙ iā perfe
ctus ꝛ sublimat⁹ est p lōgū cōtēplatōis exer
citiū. tūc p deo fortit zelat ꝛ p anie salute. vt
habuisti supra ex ꝟmone Bern̄. xvij. Cañ.
in hoc tractatu. ſ. quō cōtemplatiua p̄cedit
secundā ptē actiue. Cū ꝙ necessitas immi
net. quilibet cōtēplatiu⁹ quomōcūq̄ incipi
ens p charitate primi ociū intermittit Un
de idē Bernard⁹ sic dicit. l. Cañ. Quantē de
niq̄ hominē deo loq̄ quis dubitet. Quoti/
ens tamē caritate iubēte abducimur ꝛ auel
limur ꝓpt̄ eos qui nostra indigent opera vl̄
loquela. quotiēs pie cedit negocioꝝ tumul
tibꝫ pia quies. quotiēs bona cōsciētia poni/
tur codex vt opi manuū insudet. quotiēs p
administrādis terrenis iustissime ipis sup/
sedemus celebrādis missarū solennīs. Quo
do ꝓposterus. sed necessitas nō habet legez
Ducusq̄ Bern̄.

Uita ꝓtemplatiua p̄fert actiue.
Capitulū. lviij.

Quia ḡ in p̄cedēti auctoritate Bern̄.
ex ꝟmone. lx. Cañ. habuisti q̄ ꝓtem/
plātes p̄ferunt actiuis in dilectione
dei. videt q̄ ꝓtemplatiua p̄ferat actiue. De
quo idē Bern̄. ꝟmone. v. de assumptōe dñe
sermo incipit Intrauit Jhs. sic dicit. Quid
tñ sibi vult fratres q̄ optimā partē Maria
dr elegisse. Ubi iā erit q̄ aduersus eā pferre
solem⁹. si quādo forte administrātis Mar
the turbatiōem in eq̄litate iudicare volue/
rit. Melior est iniq̄tas viri q̄ benefaciens
mulier. vbi erit illud. Si q̄s mihi ministra
uerit honorificabit eū pater me⁹. ꝛ illō. Qui
maior est vestr̄ erit minister vester. Postre/
moq̄ ꝙsolatio est laborāti quasi in eⁱ⁹ suggil
lationē ptē sororis attollere. Unū igit arbi
tror e duobꝫ. vt aut de electione maria lau/
det q̄ ps ipa q̄tum in nobis est sit in oīmibꝫ
eligēda. aut certe vt neutr̄ defuisse dicatur.
nec in ptē aliquā p̄cipitasse sniam. ſz ad obe
dientiā p̄ceptoris in vtrūlibet sit pata. Quis
em̄ sic̄ dauid fidelis egrediēs ꝛ ingrediēs ad
impiū regis. Deniq̄ inq̄t. patū cor meū nō
semel tm̄. ſz ꝛ secūdo ꝛ vacare tibi ꝛ primis
ministrare. Hec plane ps optima que ñ au
feret hec mēs optima q̄ nō mutabit quocūq̄/
q̄ vocaueris eā Bonū em̄ acquirit gradū q̄
bene ministrauerit. forte meliorē. qui bñ va
cauerit deo. optimū aūt q̄ pfect⁹ est i vtroq̄
Unū aūt dico adhuc si tamē id de martha
licet suspicari. Nōne em̄ q̄i ociosam reputat
se videt q̄ sibi dare possit adiutricē. Sz car
nalis est ꝛ oīmino nō pcipit ea que sunt spūs
dei si q̄s forte vacantē aiam suā de vacatiōe
redarguit. Audiat ḡ optimā esse hanc ptē q̄
maneat in eternū. Nunq̄d em̄ nō rudis q̄
ammō videt aia q̄ diuine ꝓtemplatiōis pe/
nitus expers illā intrauerit regionez. vbi ſ
vnū oīm opus. vnū studiū. eadē vita. Item
xl. Cañ. Duo quedā in intētōe quā faciē aie
dixim⁹ necessario requirunt. res ꝛ causa. id
est. q̄d intēdas ꝛ ꝓpt̄ q̄d. Ex his sane duobꝫ
aie vl̄ decor vl̄ deformitas iudicat. Et infra.
Porro intēdere in aliud q̄ in deū. tñ ꝓpt̄ de
um nō ociū marie sed marthe negociuz est.
Absit aūt vt que hmōi est quicq̄ dixerim.

ſūā bñe difformē. nec tñ ad pfectū affauerīz
pueniſſe decorz. Quippe q̄ adhuc ſollicita ē
z turbata erga plūma. z nō p̄t ꝛenoz actuū
vel tenui puluere nō reſpgi. Quē tā cito faci
leq̄ detergeret vl' in hora ſancte dormitiōis
caſta intētio z bone ꝓſciētie interrogatio in
deū. Igit ſolū inq̄rere deū ꝓpter ipm ſolum
h̄ plane eſt vtrāq̄ bipartite intētionis faciē
bñe pulcerrimā. atq̄ id primū ac ſpāle ſpon
ſe cui merito ſingulari ꝓrogatiua andire cō
ueniat. pulcre ſunt gene tue ſic turturz. Jdē
in epl'a ad frēs de mōte dei. Solitudo z re
clusio noia miſerie ſunt. Cella aūt nequaq̄
debet eſſe rec lusio neceſſitatz. ſz domiciliuz
pacis. hoſtiū clauſum nō latebrē ſz ſecretuz
Eū q̄ em̄ de⁹ eſt. nunq̄ min⁹ eſt ſol⁹ q̄ cū ſo
lus eſt. Tūc em̄ fruit gaudio ſuo. tūc ipe ſu
us eſt ad fruendū deo in ſe z ſe in deo. Tūc
in luce veritatz in ſereno mūdi cordis vltro
patet ſibi pura ꝓſcia. z libere ſe infundit af/
fecta de deo memoria. z vel illumiat intelle/
ctus z bono ſuo fruit affect⁹. vl' libere ſeip̄z
deflet hūane fragilitatz defect⁹ ꝓpter hoc ſz
formā ꝓpoſiti vri habitātes in celis. poſtq̄ i
cellis excluſo a vob toto ſeculo. totos vos i
cluſiſtis cū deo. Jdē in eadē epl'a. Ociū nō
eſt vacare deo. imo negociū negocioz Huc
uſq̄ Bern̄. His auctoritatib videt q̄ vi
ta ꝓplatiua p̄ferat actiue. z etiaz alias au/
ctoritatef habuiſti i h̄ tractatu. q̄ ad hoc ip̄z
faciūt. z etiā ſupra ſub capl'o quō dñs fugit
qñ turbe voluerūt eū facere regē. ex ſmone
xxxij. Can̄. Que aūt ſit maiorz meriti de⁹ no
uit Crederē tñ q̄ q̄ maiori amore fert magz
mereat. ſz in ꝓplatiua videt q̄s magz affici
ad amorē. z valde magnū eſt ſpeculari deū
frui deo. ꝓuersari cū deo. z el⁹ cognoſcere vo
luntatē q̄ ad ꝓplatiuū ſpectāt. Dec em̄ eſt
degustatio mercedis patrie q̄uis impfecte
z raro. Et h̄ videt tenere ſancti. ſ. q̄ ꝓplati
ua ſit maiorz meriti q̄ actiua. Sz q̄cq̄d ſit.
dñs vult de vtriq̄. z ſic multa in vno corpe
mēbra nō eundē actū h̄nt. ita nos multos i
eccl'ia multz modis dño ſuire oportz. et nō
oib idē ſpūs dat. ſz alij dat ſmo ſapiētie z̄c
Unuſq̄ſq̄ igit in ea vocatōe in q̄ vocat⁹ eſt
maneat. z q̄ apt⁹ eſt ꝓplatōi moret in ea. q̄
ꝛo miſterio ꝓmoz exerceat ſe in ipo. Haz
z dñs ſic hic dixit de maria. q̄ optimā ptem
elegit. ita cū petro ſuas oues recōmendauit
ſub ſui amoris exam̄ie trib ei vicib h̄ impſ
ſit. Et h̄ ſenſu pōt intelligi qō Bern̄. ſcribit
ſmone. iij. in aſſumptiōe dñe dicēs. Suſci/
piat martha dūm in domū cui nimirū cre/
dita diſpēſatio eſt dom⁹. Suſcipiant ceteri
coadiutores ei⁹ ſinguli p̄ q̄litate miniſterū
excipiāt xp̄m. ſeruiāt xp̄o. miſtrēt ei i mēbriſ
ſuis. Ille infirmis fratrib. ille paupib. ille
in ſuſcipiēdis hoſpitib z pegrinis. q̄bus ita
ſolicitis circa frequēs miſteriū. Videat ma
ria q̄ſtū ad dūm vacet z videat q̄m ſuauis ē
dñs. Hucuſq̄ Bern̄. Tu igit q̄ ſtat⁹ tu⁹ il/
lud exigit. ꝓtemplatiuā totis viribz aſſume
p̄miſſa actiua moris. p quā puenit ad ipam
Et gaude z grās age dño ihu q̄ ad hāc te p
tem vocauit quā optimā eſſe dixit.

Ex trib cauſis ꝓtemplator reducit ſe ad
actiuā. Jtē de eo q̄ fides ſine opib mortua
eſt. Capitulum. lix.

Quamuis aūt pluries ſupra tactū ſit
q̄ ꝓtemplator ſoli deo vacare debet
ac cetera omittere. hoc ſcias genera
liter eſſe verz. ſz nō ſemp. Hā trib ex cauſis
a iocūda ꝓtemplatiōe ſe ad temp⁹ ſeparat et
ſe recipit in actiuā. Una cauſa eſt ꝓpter lucz
animaz. vt habuiſti ſupra quō ꝓtemplatiua
p̄cedit ſecundā ptē actiue. ex ſmonib. xvij.
z. lxij. Can̄. Dicit etiā idē Bern̄. ſic. lxj. Can̄.
Surge amica mea z ſpōſa mea z veni. Cō/
mendat ſpōſus multā dilect onē ſuā iteran
do amoris voces. Hā iteratio. affectiōis ex
preſſio eſt. Et q̄ rurſū ad laborē vineaꝝ di
lectā ſollicitat. oſtēdit q̄ ſit de animaz ſalu/
te ſolicit⁹. Hā vineas aīmas eſſe iā audiſtis
Spōſam tñ nunq̄ vt memī in toto h̄ ope/
re adhuc nomiauī. niſi modo cū ad vineas
itur cū vino charitatis appropinquat. Huc
uſq̄ Bern̄. Scies q̄ ſponſa voluntatē ſpō
ſi zelātis animaz ſalutē. exit ad temp⁹. vide/
licet cū eſt neceſſariū ad ipam opandā. z po
ſtea redit ad ipam ꝓtemplatiōz. Alia cā inter/
mittende cōtemplatiōis eſt ratione officij i
minentis. Hā cū prelatus ſubditoꝝ neceſ/
ſitatib intēdere habet. omittit tūc ꝓtempla
tionē. De quo idē Bernardus de ſeipo lo/
quens ad monachos ſuos q̄ qñq̄ nimium
infeſtabāt euz. ſic dicit. lxij. Can̄. Rara ſatis
mihi ad feriandū a ſupueniētib ꝓcedit ho/
ra. ſupſedeo ne magis impatiētie exempluz
videar dare infirmis. puſilli em̄ domini ſūt
in eum credētes. nō patiar vt ex me ſcanda/
lum patiātur. nō vtor hac poteſtate. magis
aūtē ipi me vtantur vt libet. tantum vt ſal/
ui fiant. parcent mihi ſi nō pepercerint. z in

eo post requiescā si nō me inquietare timuerint p necessitatib⁹ suis. gerā eis morem q̄ ad potero. tin ip̄is seruiā deo meo q̄diu fuero in charitate nō ficta. Nō querā que mea sunt. nec qđ mihi est vtile iudicabo. Ꝟ solum depcor vt fiat acceptū eis fructuosumq; ministeriū meū si forte mihi ex hoc inueniam i die mala misericordiā in oculis patris eoꝝ. Idē ad vtrāq; causam de p̄dictis. sermone ſj. Cañ. sic ait. Loq̄r vobis exp̄imentū meū qđ exp⁹ sum. si qñ sane cōperi. p̄fecisse aliq̄s vestꝝ ex meis monitis. tūc nō piguit fateor curā p̄tulisse. Ꝑmonis. p̄rio ocio z q̄eti. Cuz em̄ verbi gr̄a post sermonē iracund⁹ q̄spiaz reperit mutat⁹ in mitē. superb⁹ in humilē. pusillanimis in fortē. Porro mitis. humil. fortis in sua quispiā gr̄a excreuisse. z seipo melior fact⁹ esse cognoscit. ſz z q̄ forte tepebant z languebāt circa spūale studiū torpentes et dormitātes ad ignitū eloquiū dn̄i referbuisse z euigilasse videnť. z q̄ deserto fonte sapientie foderāt sibi p̄prie volūtatis cisternas nō valētes aq̄s p̄tinere. p̄terea ad oñe ſiū/ctum ḡuato corde vl' arido murmurabant. nullū in se habētes deuotiōis humorē. Di inq̄z cū de roze ꝟbi z pluuia volūtaria quaz segregauit de⁹ hereditati sue refloruisse. p/bant in ope obediētie. facti in oñib⁹ voluntarij z deuoti. Nō est dico vobis vñ subeat mentē q̄si p intermisso studio iocūde p̄templatiōis tristicia. cū talib⁹ fuero circūdatus floribꝰ atq; fructib⁹ pietatis. patiēter aueller ab infecūde rachelis amplexib⁹. vt de Lya mihi ꝛuberēt fruct⁹ p̄fectuū vestroꝝ. minime p̄rsus pigebit me intermisse q̄etis p cura Ꝑmonis cū video in vobis germinare semen meū atq; augeri incremēta frugum iusticie vestre. Charitas em̄ q̄ nō querit que sua sunt id mihi tā dudū facile p̄suasit. nil. s. desiderabilium meoꝝ vestris p̄ferre vtilitatib⁹. Qrare legere scribere meditari z q̄ sunt alia spiritualis studij lucra. hec arbitratus sum p̄pter vos detrimēta. Hucusq; Bern̄.

Tertia causa intermittēde p̄templatiōis est quādo more suo recedēte spōso non sentit aīma solitas ꝑsolatiōes. Vadit em̄ z redit spōs⁹ p̄ suo velle. put habuisti in capꝰ ꝓxv. quo dn̄s fugit qñ turbatē. Cū igitur recedit aīma languet ex desiderio ei⁹. z toto conatu suo reuocat eū dicēs cū sponsa in cāticis. Reuertere dilecte mi. Ꝟ nec tunc redit inuocat sodales spōsi. id est. angelos in auxiliū suū z dicit. Adiuro vos filie hierusalem. vt si videritꝭ dilectū meū nūcietis ei q̄a amore langueo. Ꝟ ꝟo nec sic redire dignatur aīma sciēs voluntatē spōsi. reducit se in actiuā. vt vel sic fructificet spōso. Nō em̄ decet p̄templatorē esse desidiosum. Dicit igit tūc spōsa. Fulcite me floribꝰ. stipate me malis. q̄ amore langueo. De Ꝟ sic ait Bernardus. Fidē florē. fructū actū intellige. nec i/cōgrue vt opinor tibi videbit si aduertas quō instar floris necessario p̄cedēt⁹ fructū. bonūq; op⁹ fide oporteat p̄ueniri alioquin sine fide impossibile est placere deo. Paulo attestāte. magis autē eque ipo docēte. Oñe qđ nō est ex fide etiā peccatū est. Itaq; nec sine flore fructū. nec sine fide op⁹ bonū. ſz z fides sine opib⁹ mortua est. sicut inutiliter q̄z flos apparet vbi nō sequit fruct⁹. Igit ex bonis opib⁹ fides non ficta radicabit. recip;et p̄solationē mens assueta q̄etis quotiēs sibi lux vt assolet p̄templatiōis subtrahit. Quis enim nō dico cōtinue ſz vel diu dū in Ꝟ corpore manet lumine cōtemplatiōis fruitur. Ut quotiēs vt dixi corruit a cōtemplatiua. totiēs in actiuā se recipiat. Inde nimiꝝ tanq; e vicino familiar⁹ redit in idip̄m. quoniā sunt inuicē cōtubernales he due. z cohabitant pariter. Est quippe soror marie Martha. Neq; em̄ z si a cōtemplatiōis lumie cadit. patit tamē vllaten⁹ se incidere tenebras peccati seu ignauiā ocij. Sane in luce bone op̄ationis se retinēs. vt scias etiā opera lucez esse. Luceat lux vestra inquit cor̄ā hominib⁹. quod nō dubiū de operib⁹ fuisse dictū que homines poterāt intueri. Hucusq; bernardus. De sunt igit tres cause. p̄pter quas cōtemplator a iocūda cōtemplatōe recedit. z se recipit in actiuā. q̄uis inuitus in hac vltima ex dispensatiōe tamen diuina. z in qualibet earū aduertere potuisti ex auctoritatibus Bernardi. q̄ ad temp⁹ hoc facit z redit ad cōtemplationē. Ꝑ hecipsa sunt in argumentū q̄ p̄templatiua p̄ferť actiue.

Eya deo gratias expediti sum⁹ de tractatu p̄templatiōis. Copiosa materia est z vtilis valde. in qua nō soluz de ipa p̄templatōe ſz de multꝭ alijs z q̄si de toto studio spiritaľ exercitij poterꝭ edoceri. Igr̄ eā attēte diligere diligēt ope adiplere conerꝭ. nec tñ credas me tibi oia i p̄dicto tractatu ꝛtulisse q̄ bern̄. in tractat. sed sufficiant tibi que dicta sunt ꝛc.

Quō dñs dixit iudeis q̄ ecclīa deuoluere-
ret ad gētiles sub similitudine cultoꝝ vinee
qui filiū dñi sui occiderūt. Ca.lx.

Dnōm⁹ ac redēptor nr̄ zelās aiaꝝ sa-
lutē p q̄bꝫ venerat posit⁹ z suā. oī-
bus modis nitebat eas ad se attra-
here. z ō inimicoꝝ fauc⁹ extirpare. Unde
q̄nq̄ vtebat ꝓmoniꝭ blādis z hūilib⁹. q̄nq̄
increpatoriꝭ z durꝭ. q̄nq̄ exēplis z similitudi-
niꝭ. q̄nq̄ signis z ꝑtutib⁹. q̄nq̄ minis z ter-
roriꝭ. z variabat modos z remedia salutis
put expedire videbat p loco z tpe ac psonaꝝ
audiētiū varietate. In ꝟ aūt loco fuit vsus
ꝺ ꝓncipes z phariseos ꝑbis durꝭ z exemplo
terribili z adeo iusto z ꝺo q̄ ipi ijdē ꝺ se tule-
runt sniam. Proposuit em̄ eis pabolam de
cultoriꝭ vinee q̄ nūcios dñi venientes p fru-
ctib⁹ occiderūt z etiā filiū ei⁹. Querēs autē
q̄ pena digni essent puniri ab illo dño. rñde-
rūt. Malos male pdet. z vineā suā locabit
alijs agricolis. Jhs ꝟ approbans itulit sic.
Auferetur vob regnū dei. i. ecclīa. z dabit gen-
ti faciēti fructū ei⁹. i. gētilib⁹. ex q̄bꝫ sum⁹ nos
z vniuersalis ecclīa. Interposuit etiā exem-
plū de lapide angulari q̄ significabat ipm. z
debebat iudeos ꝓfringere. Et tūc illi intel-
ligētes q̄ de ipis pabola esset. nō correcti sꝫ
magꝭ irati sunt. q̄ eos excecauerat eoꝝ mali-
cia. Tūc aūt ꝺspice ipm in p̄dictꝭ humiliter
quidē sedentē int̄ illos phariseos. sꝫ cuꝝ au-
ctoritate loquētē z cū potestate z vigore ꝑtu-
tis enūciantē eis casum p̄riū.

Quō voluerūt Jhm cape in sermone
Capitulum.lxj.

Sicut multꝭ modis dñs ihs nitebat
opari iudeoꝝ salutē. ita ecōtrario illi
oib⁹ q̄bꝫ potērāt modis conabāt ad
ei⁹ detractōꝝ z interitū. Cogitauerūt igit̄ eū
decipe sꝫ defecerūt scrutātes scrutinio. Di-
serūt aūt ex deliberato ꝺsilio discipulos su-
os cū familiarib⁹ herodis regꝭ vt q̄rerent si
liceat dare cēsum cesari an nō. Cogitabāt eī
q̄ ex ꝟ eū redderent exosū vl̄ cesari vl̄ turbe
iudeoꝝ. q̄i non possꝫ nisi ꝺ se rñdere. At ipe
scrutator cordiū cognoscēs eoꝝ maliciā. rñ-
dit q̄ q̄ ad deū ptinebāt deo. z q̄ ad cesarē ce-
sari redderēt. vocās eos ipocritas. q̄ verbis
blādis aīo fallaci loq̄bant. Illi q̄ sua itētōe
fraudati cū ꝑfūdia recesserūt. Cōspice igr̄ at
tēte ipm vt supꝰ i generali traditōne hūilsti. z
etiā ꝺsidera ꝟ q̄ ñ vult dñs q̄ plati z dñi tpa-
les i suo debito defraudēt, vñ pctm̄ ē z inhi-
bitū nō soluere pedagia z gabellas z decias
z datiua alia. q̄ p tgales dños debite z ꝛḡli-
ter ordinant.

De ceco illumiato i hierícho z mlta alia
Capl'm lxij.

Benignissim⁹ dñs q̄ ex nimia carita-
te ō sinu p̄ris p nra salute descendit.
scies q̄ tps sue passiōis instabat ad
eād. ꝑsus hierl'm se p ipa suscipiēda pauit.
quā z diuitus tūc p̄dixit sꝫ nō intellexer̄t eū.
Cū igr̄ approp̄iq̄ret hierícho ceꝯ q̄dā sedēs
iuxta viā z mēdicās. cū itelligerz a turbis eū
inde trāsire. fortit̄ cepit clamare mīaz. z licet
īcrepar̄et a turba ñ ꝑcūdabat nec tacebat.
Ad cui⁹ fidē z feruoꝛē dñs ihs respicies fec̄
eū ad se adduci z dixit. Quid vis vt faciā ti-
bi. O dulcissimū ꝟbū. q̄d vis vt faciā tibi. et
ceꝯ ad eū. dñe vt videā. Et pl⁹ dñs ꝺcessit di-
cēs. Respice. z sic eum illumiauit. Cōspice q̄
dñm ihz z curialitatē ei⁹ diligēt. Et ꝺsidera
ꝟ de ꝟtute fidei z ororis z q̄ ororis ꝺportuni-
tas ñ displicet ꝺo. imo placet. Sil'e būisti s̄
ō chananea. z ipe doc⁹ in ꝟ eodē ca. q̄ opter
sp oꝛare z ñ deficere. dās exēplū ō iudice a q̄
vidua ex ꝺportunitate ipetrauit qđ petebat.
Alibi etiā dat exēplū ō eo q̄ de nocte como-
dauit panes ex ꝺportunitate petēt. Et sic p
seuerātib⁹ ī petitōe fac̄ dñs q̄cūq̄d iuste ac de-
bite petūt a deo vt dicat singul'. q̄d vis vt fa-
ciā tibi. z fac̄. imo pl⁹ etiā sepe fac̄ q̄ petāt et
q̄ audeat hō petere. vt habes exēplū in Za-
cheo. de q̄ infra. p̄rio dicem⁹. Igit̄ p̄stāti
habeas q̄ q̄cūq̄d fidelit̄ z pseuerant̄ petieris
a dño obtinebis. Nec ꝑcūdari debes sicut
nec ille ceꝯ nec chananea nec zacheꝯ ꝑcun-
dati fuerūt petere grās. z eas obtinuerunt.
Sic nec nos ꝑcūdari dēm⁹ fuire ꝺo. z pec-
catū ꝺponere. z grās nob̄ necessarias postu-
lare. Dre nāq̄ pudoꝛē ꝑcūdiā ptinz q̄nq̄
ad magnā ꝟtutē. z q̄nz ad magnū viciū. ō q̄
sic ꝺt Ber̄. ī li. ō laude noue milicie. c. xij. Est
pudor adducēs pctm̄ z pudor adducēs glo-
riā. Bon⁹ pudor q̄ peccasse aut certe peccare
ꝺfunderꝭ. Et lz oīs hūan⁹ arbit̄ forte absit.
diuinū tm̄ tāto ꝑcūdi⁹ reuererꝭ aspcm̄. q̄nto
ver⁹ cogitas illū pl⁹ q̄ hoīez puꝛ ē. tātoq̄
eū gui⁹ offendi a pctōre. q̄nto ꝺstat lōgius ē
pctm̄ ab illo. Dmōi pculdubio pudor fu-
gat opprobriū. pat gl'az. dū pctm̄ oīno ñ ad-
mittit. aut certe admissū z penitēdo punit z
ꝺfitēdo expellit. Dz cū gl'a nr̄a ꝟ ē testi. ꝺscie
nr̄e. q̄d si q̄sq̄ ꝺfiteri ꝺfūdit, z inde compūgit

talis pudor pctm̃ adducit. z gl'iam de ꝓsci/
entia gdit. qñ malum qđ ex pfundo cordis
cõpunctõe conat expellere z pudor inept⁹
ꝓstrictor labior oĩno non pmittit exire. O
verecũdia expers rõnis. inimica salutȝ. to/
tius ignara honorȝ z honestatis. ita ne ve/
recundũ est homĩ vinci a deo. z pinde dicit.
Humiliamini sub potenti manu dei altissi/
mi. Summũ victorie gen⁹ dine cedere ma/
iestati. z auctoritati mr̃is eccl'ie nõ reluctа/
ri summ⁹ honor z gl'ia. O puersitas nõ pu/
det inq̃nari. z ablui pedes pudet. Est pu/
dor iusta sapientẽ adducẽs gl'iam. si vide/
licet peccare pudeat vl' peccasse. z ita vl' cer/
ta gl'ia nõ carebit. reducẽte nimirũ pudore
quẽ culpa fugauerat. Idem. lxxxvj. Lanc.
Nescio an q̃ꝫ̃ grati⁹ verecundia aduerti
in moribꝫ hoĩm queat. q̃ est certe oĩm orna/
tus etatũ. sed tenere gr̃a verecũdie in tene/
rioꝛi ampli⁹ z pulchri⁹ enitescit. Quid ama/
bilius verecũdo adolescẽte. q̃ꝫ pulchra hec
z q̃ꝫ splendida gẽma moꝛ in vultu z vita a/
dolescẽtis. q̃ꝫ vera z mĩme dubia. bone spei
nuncia. bone indolis index. Virga discipli/
ne est illi q̃ pudẽdis affectibꝫ iminẽs lubri/
ce etatis mot⁹ actusq̃ leues coherceat z cõ
primat insolẽtes. Quid itaq̃ turpiloquij z
omnis deinceps turpitudinis verba fugi/
tans. Verecundia sooꝛ cõtinẽtie est. Nul/
lum eque mãifestum indiciũ colũbine sim/
plicitatis. z iõ etiã testis inocẽtie. Lampas
est pudice mẽtis. iugit lucens vt nil ĩ ea tur/
pe vel idecoꝛ residere attẽptet. qđ nõ illa il/
lico pdat. Illa impugnatrix malorũ. z ꝓpu/
gnatrix puritatȝ innate. special' gl'ia ꝓsciẽtie
est. fame custos. vite decꝰ. ꝓtutis sedes. ꝓtu/
tum pmitie. nature laus z insigne toti⁹ ho/
nestatȝ. ruboꝛ ipe genaꝝ quẽ fortе inuexerit
pudor q̃ntum gr̃e z decoris suffosso afferre
vultui solet. Usq̃ adeo germẽ animi bonũ
verecũdia est. vt z q̃ male agere nõ verẽtur.
videri tñ verecũdank. opa nimiꝝ tenebraꝝ
z digna latebrȝ occultãtes. Quid tã amicũ
verecundo aio q̃ꝫ secretũ. Deniq̃ oꝛarevo/
lentes iubemur intrare cubiculuȝ vtiq̃ se/
creti gr̃a. Illud q̃dẽ ad cautelã ne palã oꝛã/
tib⁹ nob laus hũana. oꝛonis furet fructuȝ.
frustret affectũ. sed q̃d tã ꝓpriũ verecũdie q̃ꝫ
ꝓprias vitare laudes. vitare iactãtã. Quid
tã indecoꝛ. maxie adolescenti q̃ꝫ ostentatio
sanctitatȝ. Bona comitatio secure oꝛonis.
si pmittas verecũdiã. Ducusq̃ Herñ. Que

aũt in hui⁹ ceci ꝓsideratiõ eveniũt. potes cõ/
siderare de duob⁹ alijs cecis tũc a dño illu/
minatis. s. qñ exiuit de hiericho. Iste em̃ fu/
it añ ingressum illumiat⁹. De illis autez dr̃
Matth. xx. ca. z Mar. x. vbi ponit nomen
vni⁹. Hã eodẽ mõ vt iste clamauerunt z re/
sponsuȝ z lumẽ a dño receperũt.

Qualiter dñs intrauit domũ Zachee.
Capitulũ. lxiij.

Cum dñs iesus ingrediẽs ciuitateȝ
hiericho ambularet p eã zache⁹ pn/
ceps publicanoꝝ hoc audiẽs z de/
siderans vehement eũ videre. nec valẽs p/
pter multitudinẽ turbe. qr statura pusillus
erat. ascẽdit in arboꝛẽ sicomoꝝ vt vl' sic eum
videre posset. Jesus aũt cognoscẽs z acce/
ptans fidẽ z desideriũ ei⁹. dixit. Zachee fe/
stinans descẽde. qr hodie ĩ domo tua opoꝛ
tet me manere. Tũc ille descẽdit z eum cum
magno gaudio z reuerẽtia suscepit. ac ei cõ
uiuiũ magnũ ꝓparauit. Uidisti curialitatẽ
dñi iesu. Plus dedit zacheo q̃ꝫ ipe deside/
rasset. dedit ei seipm. qđ ille ausus petere nõ
fuisset. Dic igit habes de ꝓtute oꝛonis. Hã
desideriũ maxia voꝛest. z magna oꝛo ẽ. Et
iõ dicit ꝓpha. Desideriũ pauper exaudiuit
dñs. ꝓpara. coꝛ. eoꝝ audiuit auris tua. Et
Hoysi dixit dñs. Quid clamas ad me. cũ
ipe oze tũc taceret sed coꝛde loq̃rer. Cõspi/
ce q̃ eũ sedentẽ. comedentẽ cũ illis pctoꝛib⁹.
posuit se in medio mẽse cũ zacheo. z aliquẽ
ex illis honoꝛãs posuit in capite. familiarit
z domestice ꝓuersabat. vt eos ad se attrahe
ret. Cõspice etiã discipl'os libent cũ eisdem
pctoꝛib⁹ ꝓuersantes. colloquẽtes cũ eis. et
eos ad bona opa ꝓfortãtes. Sciebãt enim
hãc esse voluntatẽ mgr̃i sui. z salutẽ eoꝝ cu/
piebant.

De cceo a natiuitate illuminato.
Capitulũ. lxiiij.

Cum iret dñs iesus hierl'm. vidit ce/
cũ a natiuitate cui⁹ nomẽ dr̃ fuisse
Cedoni⁹. z inclinans se bũilis dñs
fecit lutũ de sputo z liniuit oculos ei⁹. mit/
tens eũ ad natatoriã syloe vt lauaret. Iuit
ille cecus z oculos lauit z lumẽ recepit. Qđ
miraculũ fuit solẽnit examiatũ ab illis ma/
liuolis. z cessit in ꝓfusionẽ ipoꝝ. Uide histo/
riã euãgelij. qr satis plana et pulchra ẽ. In
ꝓdictis aũt ꝓspice dñm ih̃m iuxta generalẽ
traditionẽ tibi datã. z ꝓsidera q̃ꝫ magna fu/
it hui⁹ ceci gratitudo. qr ita virilit z ꝓstanꝫ

defendit partez dñi ihu ante ipos pncipes maiores iudeoꝝ. nec in vno ꝟbo pepcit eis cũ tñ adhuc ñ vidisset dñm iesum. Multũ cõmendabil' est virt⁹ gratitudĩs ⁊ deo accepta. ⁊ detestabile viciuz ingratitudĩs. De q̃ materia sic dicit Bern. ſmo. l. Cant. Disce ad singula dona gr̃as agere. Diligent' inq̃t ꝯsidera que tibi apponunt'. vt nulla vicz dei dona a debita gr̃aꝝactione frustrent'. Non grãdia. nõ mediocria. nõ pusilla. deniq̃z iubemur colligere fragmẽta ne pereãt. i. non mĩma bñficia obliuisci. Nunquid nõ perit qd̃ donat' ingrato. Ingratitudo inimica ẽ anĩe. exinanitio meritoꝝ. virtutũ dispersio. bonoꝝ pditio. Ingratitudo est vent⁹ vrẽs. siccans sibi fontẽ pietatis. rorẽ miscdie. fluenta gratie. Hucusq̃z Bern.

Quõ dñs fugit de templo ⁊ abscõdit se qñ iudei voluerunt eũ lapidare.

Capitulũ. lxv.

Ecce modo incipiũt mysteria passionis dñi Vñ raro amodo auctes adducam. vt circa passionẽ ⁊ ei⁹ p̃ambula possem cõmodi⁹ ĩmorari. Dũ g̃ q̃daz vice dñs iesus p̃dicaret in tẽplo. ⁊ diceret ĩter alia. Si q̃s sermonẽ meũ ſuauerit. mortẽ nõ gustabit ineternũ. Et illis rñdentib⁹ ergo tu es maior pr̃e nr̃o abraaz q̃ mortu⁹ est. Dixit dñs ihs. Anteq̃z abraam fieret ego sum. Ex q̃ verbo sumẽtes occasionẽ q̃si impossibile vel mendaciũ loq̃ret'. tulerunt lapides vt lapidarẽt eũ. Ipe vero abscõdit se. ⁊ exiuit de tẽplo. nõdũ em̃ venit hora passionis sue Cõspice g̃ bñ h̃ eũ cũ dolore vehementi. quõ dñs oĩm sic vilipendebat' ab illis neq̃ssimis seruis. ⁊ quõ volens eoꝝ furori cedere abscondit se in aliq̃ loco templi post aliquã columnã vel int' aliq̃s psonas. Intuere ipm ⁊ discipulos meste ⁊ inclinato capite tanq̃z imbecilles ⁊ debiles recedẽtes.

Quõ alia vice voluerũt lapidare iesum.

Capitulũ. lxvi.

Cum quadã alia vice in festo enceniorũ. i. in festo dedicatiõis tẽpli dñs iesus esset in porticu salomonis circũdederunt eũ lupi illi rapaces cum furore maximo stridẽtes dentib⁹ ⁊ dicẽtes. Usq̃z q̃ tollis anĩas nr̃as. Si tu es christ⁹. dic nobis palã. At mitissim⁹ agn⁹ humilit' respondit eis dicẽs. Loquor vob ⁊ nõ creditis mihi. Opera q̃ ego facio in nomĩe patris mei testimoniuz phibent de me. Conspice ipm nunc bñ p deo ⁊ totũ negociũ. Ipe quidez eis humilit' loquebat'. Illi vero cuz furore caninis latratib⁹ pstrepebãt in eũ ex omni parte sic eũ circũdabant. Tandẽ nõ potuerũt occultare venenũ cordis. Acceperũt igitur lapides vt iacerẽt in eũ. Sed dñs ihs nihilomin⁹ blando ſmone locut⁹ est eis dicens. Multa bona opa oñdi vobis. propt' qd̃ eoꝝ opus vult' me lapidare. Et illi inter alia. q̃ tu hõ cũ sis facis teipm deuz. Vide mirabilẽ insaniã. Ipi volebãt eũ scire christum. ⁊ q̃ ꝟbis ⁊ opib⁹ hoc cõprobabat. volebant eũ lapidare. nec aliquã excusationez hr̃e pñt. q̃n potuerunt ⁊ debuerũt credere dñm iesum fuisse filiũ dei. Quia ꝟo necduz venerat hora ei⁹. exiuit de manib⁹ eoꝝ et recessit trãs iordanẽ ad locũ vbi iohes baptizauerat. q̃ distat a hierl'm p. xviij. miliaria. ⁊ ibi stabat cũ discipul' suis. Conspice g̃ tam eũ q̃z discipulos ꝯtristatos recedere. et eis cõpatere toto posse.

De resuscitatione lazari. Cap. lxvij.

Presens miracl'm vald̃ celebre multũq̃z solenne cũ deuotõe meditãdũ occurrit. ⁊ iõ sic te attentã exhibeas. ac si pñs fuisses his q̃ hic dicta vl' facta fuerunt. ⁊ libent' ꝯuerseris. nõ solũ cũ dño iesu ⁊ discipulis ei⁹. sed etiã cũ ista benedicta familia sic dño deuota ⁊ a dño dilecta. s. lazaro. martha ⁊ maria. Languẽte igit' lazaro sorores ei⁹ p̃dicte q̃ familiarissime dño erant. ad eũ miserũt ad locũ in quẽ recesserat. s. trãs iordanẽ. vt in supiori tractatu cõtinet'. dicẽtes. Lazar⁹ frat' nr̃ quẽ amas infirmat'. Et ampli⁹ nõ dixerũt. vel q̃ h̃ sufficiebat amãti ⁊ bñ intelligenti. vl' q̃ timebãt ipm ad se vocare cũ scirẽt maiores iudeoꝝ insidiari eidẽ ⁊ cupe mortẽ ei⁹. Dñs aũt iesus audito nuncio siluit p duos dies. et p⁹ dixit discipul' int' alia. Lazar⁹ mortu⁹ est. et gaudeo ꝓpt' vos. q̃ nõ erã ibi. Vide mirabilẽ bonitatẽ ⁊ dilectionẽ dñi. ac solertiã circa discipulos suos. Indigebãt adhuc maiori robore ⁊ ꝟtute. vñ ipe libent' opabat' eoꝝ pfectũ. Redierũt igit' ⁊ venerũt ꝓpe Bethaniam. Martha ꝟo cũ sciuit. exiuit ei obuiã. ⁊ pcidens ad pedes ei⁹ dixit. Dñe si fuisses h̃. frater me⁹ nõ fuisset mortu⁹. Dñs ꝟo rñdit resurgeret. ⁊ de resurrectiõe adinuicez tractauerũt. Postea ꝟo mittit eam pro maria. Hanc enim dñs singularissime diligebat.

Ipa vero vt sciuit. festina surrexit et venit ad eū. z pcidens sil'ia verba Martha dicebat. Dñs aūt iesus videns dilectā suam afflictā. lachrymosaz z desolatā de fratre suo. nō potuit etiā ipe lachrymas ꝯtinere. Uñ tunc lachrymat⁹ est iesus. Consp̄ice nūc bene ipm z illas. z etiā discipulos. An nō credis q̄ ipi fuerūt lachrymati. Post aliquaz mozulā sic plozātib⁹ cūctis dixit dñs iesus Ubi posuistis eum. Ipe em̄ hoc sciebat. sed more būano locut⁹ est. Tunc ille dixerunt. Dñe veni z vide. z ducebāt eū ad sepulchz. Uadit igit dñs iesus medi⁹ inter duas sozores. ꝯsolans z ꝯfortans eas. Ipe ꝯo tūc de sua pñtia ꝯsolabat. q̄ q̄i omnis doloris ꝯois rei oblite in eū solūmodo intēdebant Lūqz sic incederēt tres simul p viā. dicebat magdalena. Dñe q̄liter fuit vobis ex quo recessistis a nobis. dolor vehemēs fuit mihi de vro recessu. z nunc cū vos redisse audiui magnū gaudiū habui. sed nihilominus timui z multū timeo. Scitis em̄ q̄nta machinant aduersum vos p̄ncipes z maiozes nostri. ꝯpterea nō fuim⁹ ause mittere vt veniretis. Gaudeo q̄ venistis. sed rogo vos pro deo vt caueatis vobis ab illoz insidijs. Dominus aūt rñdebat. Nō timeatis. q̄ pater super bis puidebit. Et sic colloquēdo ad inuicem venerūt ad monumētū. Tunc iussit dñs iesus eleuari ex eo lapidē suppositum. sed ꝯtendebat martha dicēs. Dñe fetet. q̄ driduan⁹ em̄ est. O de? vide mirabilē amorē ilstarū sozoꝝ erga dñm iesum. nolebant em̄ q̄ fetoz tāgeret nares eoꝝ. Nihilomin⁹ tamen imo multo magis dñs fecit lapidē eleuari. Quo facto ipe dñs iesus eleuat⁹ oculis in celū. dixit. Gratias tibi ago p̄r q̄m audisti me. ego aūt sciebā q̄ semp me audis. sz ꝓpter istos dico vt sciant. quia tu me misisti. Aspice nūc bene ipm sic orantem z ꝯsidera zelū eius ad aniaz salutez. Deinde clamauit voce magna dicēs. Lazare veni foras. Et statim reuixit z pslijt foras. ligat⁹ tamen sicut fuerat sepult⁹. Discipuli ꝯo ad dñi pceptū soluerūt eū. Qui solut⁹ z etiā p̄dicte sozores genuflectētes grās egerunt dño iesu de tanto beneficio. z duxerūt eū ad domuz suā. Stupuerūt aūt q̄ ibi fuerāt z hec viderāt. z diuulgatū fuit miraculū adeo vt multitudo magna a hierl'm z alijs partib⁹ veniret ad videndū lazarū. z p̄ncipes iudeoꝝ se ꝯfusos reputātes. de ipo occidendo cogitauerunt.

De maledictione ficus. Ca. lxviij.

Quāuis em̄ fidem hystozie maledictio ficus z p̄sentatio adultere in tēplo credant fuisse post aduentū dñi iesu in hierl'm sup asello. q̄ tñ videt aptius nil post ipm aduētū meditari. nisi de sua cena z passione. z eaz circūstantijs. ō cogitaui ista duo h̄ ponere. Cū igit dñs iesus videns ꝯsus hierl'm esuriret vidit ficū ornatam z pulchrā de foliis. z appropinquans z nō inueniēs ficus. maledixit ei. z statī aruit ita vt mirarent discipuli. Cōspice igit eum z discipl'os in p̄dict⁹ iuxta formā generalez sup̄ tradita tibi. Consp̄ice etiā q̄ mystice h̄ factū est a dño. cū sciret nō esse tp̄s ficuum. Per talē igit arborē virentē foliis intelligi pūt verbosi z loq̄ces sine opib⁹. necnō etiaz hypocrite ac simulati q̄ exteriorē apparentiam hītes interi⁹ vacui sunt z infructuosi.

De muliere in adulterio ap̄bensa. Capitulū. lxix.

Uigilabant in malicijs suis pessimi p̄ncipes z pharisei ꝯtra dñm iesuz z sollicite ptractabāt quō eū p astucias z fallacias vincerēt. z odibilē pl'o redderent. sed retoꝛq̄bant eos sagitte eoꝝ. Cū igit q̄dā ml'r fuisset in adulterio deprehensa. z ꝯsulegē deberet lapidari. adduxerūt eā ad ipm in tēplo. q̄rentes q̄d de ipa faciendū esset. q̄i volētes eū ponere in ꝑplexitatē. vt si legē seruandaz diceret notaret de crudelitate z īmiscōia. si nō seruādā. notaretur de īiusticia. Sapiēs aūt dñs eoꝝ rbetia cognoscēs. z declinare sciens inclinauit se būiliter. z digito scribebat in tra. vt dicit glo. q̄ scribebat pctā eoꝝ. Erat igit illa scriptura tante ꝯtutis. q̄ q̄libet eoꝝ cognoscebat in ea pctā sua. Dñs aūt erigēs se. dixit. Qui sine pctō est vīm. p̄m⁹ in illā lapidem mittat. Et iterū se inclinauit curialis dñs. etiā p emulis z aduersarijs suis ne verecūdarent. At illi discesserūt oēs. z euanuerūt eoꝝ astucie. Mulierē aūt monitā ne amplius peccaret dñs iesus licenciauit. Cōspice igit bene ipm in oīb⁹ p̄dictis fact⁹ ꝯbis.

De cōspiratōe iudeoꝝ ꝯtra iesum. Et de fuga ei⁹ in ciuitatē effrem. Capl'm. lxx.

Appropinquāte tp̄e q̄ dñs iesus dispoſuerat nr̄am redēptionē p effusionē p̄cij sanguis opari. armauit diabolus satellites suos z acuit corda eoꝝ

ꝯtra ip̄m dn̄m vsq̄ ad occisionē ip̄ius. ⁊ ex bonis opib⁹ dn̄i. maxime aūt ꝓpter suscitationē lazari magis ac mag⁹ accēdebant tā/q̄ mag⁹ inuidia tabescētes. Nō valētes igitur suū furorē ꝓtelare. collegerūt pōtifices ⁊ pharisei ꝯciliū. in q̄ Caypha ꝓphetāte deliberauerūt ip̄m agnū innocentissimū occidere. O prauū ꝯciliū. O pessimi duces ꝑpl'i. ⁊ ꝯsiliarij nequissimi. Quid agit⁹ miseri. q̄d vos furor exagitat tant⁹. q̄ ordinatio ē hec. q̄ causa occisiōis dn̄i dei vr̄i. Nōne ip̄e ī medio vr̄m est quē tn̄ nescit⁹. ⁊ intelligit oīa verba vr̄a. ⁊ scrutat̄ renes ⁊ corda. Sed sic fieri oportet vt desiderast⁹. in manib⁹ vr̄is tradidit eū pr̄ suus. ꝑ vos occidet̄. sed nō ꝓ vobis. Ip̄e quidē morie⁊ ⁊ resurget vt saluet ꝑpl'm suū. ⁊ vos ꝑibit⁹. Diuulgatū fuit istud consiliū. sed sapiēs dn̄s volens dare locum ire. ⁊ etiā q⁊ nōduz erāt oīa cōpleta. abijt in regionē iuxta desertū ī ciuitatē effrem. ⁊ sic fugit humil' dn̄s ante faciē nequissimoꝝ ꝟuorū. Cōspice g̊ p̄dictos nepharios in suo ꝯsilio pessimo estuātes. Cōspice etiaz dn̄m iesum. sil'r ⁊ discipulos recedētes tanq̄ imbecilles ⁊ pauꝑes. Quid tu putas magdalenā dixisse. Sed ⁊ q̄lis animi mr̄ dn̄i iesu erat. cū sic eū recedere videret ⁊ audiret causam. q⁊ volebāt eū occidere. Potes hic meditari dn̄am ⁊ sorores ei⁹ tunc remāsisse cū magdalena. ⁊ dn̄m iesum eas om̄es cōsolatas fuisse de cita sua reuersione.

¶ Quō dn̄s iesus redijt in bethaniam vbi maria magdalena vnxit pedes eius.

Capitulū. lxxj.

Sicut in supioribꝫ ad instructionez nr̄am dn̄s iesus fugiēdo vsus ē prudentia. on̄dēs q̄ ꝓ loco ⁊ tꝑe furorē ꝑsequētiū caute declinare debem⁹. ita nunc vtitur fortitudine. q⁊ debito tꝑe īminente sponte redit vt se offerat passioni. ⁊ se in manus ip̄oꝝ ꝑsequētiū tradat. sicut alias fuit vsus tꝑantia cū fugit honorē q̄n turbe voluerūt eū facere regē. ⁊ ecōtrario vsus ē iusticia cū voluit tanq̄ rex honorari q̄n ꝑpl's cū ramis arboꝝ occurrit eidē. satis modeste tn̄ ip̄m honorē voluit. ⁊ iō asellū ascēdit. vt hic refert Bern̄. in ꝟmone diei oliuaruz. Istis igit̄ q̄ttuor ꝟtutib⁹. s. prudētia. fortitudīe. tꝑantia ⁊ iusticia vsus ē dn̄s ꝟtutū propter nr̄am instructionē. Dicunt̄ aūt cardinales esse ac p̄ncipales. q⁊ ab eis om̄s alie ꝟtutes morales descendūt. Nō igit̄ estimādus est fuisse vari⁹ vel incōstans sic̄ nec aliq̄s alius q̄ ꝟm diuersos casus in diuersis virtutib⁹ se exercet. Redit igit̄ dn̄s ih̄s die sabbati ante diē palmarū in bethaniā que est ꝓpe hierl'm q̄i ad duo miliaria. ⁊ ibi fecerunt ei cenā in domo symonis leprosi. sed ⁊ ibi fuerūt lazar⁹. martha ⁊ maria. Erāt em̄ forte ꝯsanguinei vel multū domestici eiusdē simonis. Tunc autē maria fudit sup caput ei⁹ librā vnguēti p̄ciosi. et ex eo vnxit ei caput ⁊ pedes. Et q̄d alia vice fecit in eadē domo ex ꝯtritione. nunc faciebat ex deuotione. diligebat em̄ eū sup om̄ia. ⁊ de obsequēdo eidē satiari nō poterat. Sed murmurauit de hoc ꝓditor iudas ꝓ qua dominus rn̄dit ⁊ eā debito more defendit. nihilomin⁹ tn̄ ꝓditor indignat⁹ remāsit. et inde ꝓditiōis occasionē assumpsit. ⁊ die mercurij sequēti dn̄m iesum ꝓ. xxx. argēteis vendidit. Conspice igit̄ eū cenantē cū illis suis amicis. ⁊ cōuersantē cū eis. illis pauc⁹ dieb⁹ scz vsq̄ ad passionē suā. Sed ampli⁹ in domo lazari. dom⁹ nanq̄ ip̄i⁹ ⁊ sororis ei⁹ erat suū refugiū generale. ibi comedebat de die ⁊ dormiebat de nocte cū discipul' suis. Ibi etiā mat̄ ei⁹ dn̄a nr̄a cū sororib⁹ q̄escebat. et multū honorabāt eā om̄es. ⁊ maxime magdalena semꝑ sociando eā. nec ab ea vllaten⁹ discedendo. Conspice ergo ip̄am dn̄am. q⁊ stat timore ꝑterrita d̄ dilectissimo filio suo nec se ab illo vllo tꝑe seꝑabat. ⁊ cū domin⁹ defendēs magdalenā a murmure ꝓditor⁹. dixit. Mittens hec vnguētū hoc in corpus meū ad sepeliendū me fecit. An nō credis q̄ hui⁹ ꝟbi gladius mr̄is aīam ꝑtransiret. Quid em̄ de morte sua poterat exp̄ssius dicere. Sil'r ⁊ om̄es alij stabāt ꝑterriti ⁊ anxijs cogitatōib⁹ pleni colloquētes adinuicem. vn⁹ cū altero hincinde. more illoꝝ qui hn̄t dura ⁊ aduersa tractare. ⁊ maxīe timebant q̄n ibat in hierl'm. q̄d faciebat q̄libet die. Multa em̄ ab ista die sabbati vsq̄ ad diē cene locut⁹ est iudeis. ⁊ oꝑatus est palā in hierl'm. de q̄b⁹ nō intendo referre nisi de aduentu sup asello. ne meditatio ip̄i⁹ impediat̄. Sum⁹ em̄ in ianuis passiōis. Unde totū tuū recollige sp̄m ne ad alia sit distractus. vt tā ad hec mysteria q̄ p̄cedunt q̄ ad ip̄am passionez mente vacua curis. ⁊ valde ꝑuigil possis intēdere. ⁊ interim libent̄ conuerseris in bethania cū p̄dictis.

¶ De aduentu dn̄i in hierusalez sup asello.

Ibidē quō ihesus dr̄ tribꝫ modis fleuisse.
Capitulū.lxxij.

FRequētabant mysteria.implebant scripture p dñm ihm.appropinq̄nte tpe q̄ zelabat remediū mundo ꝓferre p̄prij corpis passionē. Igit die sequenti sūmo mane.s.die dñica parauit se ad eūdū in hierl'm nouo ⁊ incōsuero mō. sed sic̄ fuerat ꝓbetatū. Cunq; pgere vellet mr̄ pio affectu retrahebat eū.dicēs. Fili mi q̄ vis ire.tu scis ꝓspirationē ꝓtra te factā.quō vadis inter eos? Rogo te vt nō vadas. Dil'⁊ discipulis alijs videbat intolerabile q̄ ibat ⁊ vt poterāt retrahebant eū. Dicebat magdalena.nō eatis mgr̄ p deo. Uos scit̄ q̄ desiderāt mortē vr̄am. Si vos itis i man⁹ eorū.hodie vos capient.⁊ habebūt intentuz suū.O de⁹ quō diligebāt eū. ⁊ quō erat eis amarū ⁊quid lederet ipm. Ipe ꝯo aliter disposuerat q̄ vniuersoꝝ salutē sitiebat. ⁊ respōdebat eis. Uolūtas p̄is mei est q̄ ego vadam.sinite.nō timeatis.qr ipe defendet nos.⁊ hoc sero huc redibimus illesi. Cepit igit ire.⁊ illa parua comitiua sed fidel' secuta est ipm. Cū aūt venit bethphage.s.in viculū quendā in medio itineris.misit duos discipulos in hierl'm vt sibi adducerēt asinā ⁊ pullū eius.alligatos i loco publico ad ministeria pauperū deputatos. Quo facto dñs ihs p̄mo sup asinā.⁊ paꝝ post sup pullū humiliter ascendit.sup quos discipuli vestimenta sua posuerant. Et sic ecꝯtabat dñs mūdi.⁊ cū̄ꝫ iustissimū foret eum honorari. honor⁹ tñ tpe talibꝫ dextrarijs ⁊ falerꝫ vsus fuit. Conspice nūc bene ipm.⁊ vide quō in hoc suo honore vituparit honorabilē pompam mūdi. Nō em̄ fuerūt hec aīalia frenis ⁊ sellis deauratꝫ ⁊ falerꝫ sericatꝫ ornata more stulticie mūdialis.sed vilibꝫ pānis ⁊ duobus funicul' cū esset rex regū ⁊ dñs dñoꝝ. Turbe aūt cū sciuerūt iuerūt obuiā ei.⁊ vt regē cū laudibꝫ ⁊ canticꝫ cū vestiū suaꝝ ⁊ ramoꝝ arboꝝ stratione ac leticia magna susceperūt eū. Immiscuit aūt cum ista leticia fletū. Hāq; cū vidit hierl'm fleuit sup illā dicens. Quia si cognouisses ⁊ tu supple fleres Et debes scire q̄ tribꝫ vicibꝫ legim⁹ dñm iesum fleuisse. Una de morte lazari.s.būanaz miseriā. Alia h̄ scz būanā cecitatē ⁊ ignorā̄. Hic em̄ fleuit.qr nō cognouerūt tps visitatōis sue. Tercia vice fleuit in passiōe sua scz būanā culpā ⁊ maliciā.qr videbat q̄ passio sua oīb⁹ sufficiebat.⁊ tñ nō oīb⁹ ꝓficiebat.qr nō reprobis ⁊ durꝫ corde ac impenitētibꝫ. Et de hac refert apl's ad Heb.dicēs. de tpe sue passiōis. Quia cū clamore valido ⁊ lachrymis exaudit⁹ est p sua reuerētia De his tribꝫ vicibꝫ habek in textu.sz ⁊ alias tenet ecc'lia q̄ fleuit.s. infantul⁹. ⁊ iō cantat. Uagit infans inter arta posit⁹ p̄sepia. qō faciebat vt mysteriū incarnatōis diabolo occultaret. Cōspice g̃ bene ipm nūc flentē.nā ⁊ flere deberes cū eo. Flet em̄ largiter ⁊ fortiter.qr nō simulate sz vere dolebat cum ipis Uñ corde amaro flebat illoꝝ piculū etnale Predixit etiā tūc ipoꝝ excidiū corpale. Cōspice etiā discipulos q̄ diligenter vadūt iuxta eū cū tremore ⁊ reuerētia. Ipi sunt barones ⁊ comites sui domicelli ⁊ dextratores. Cōspice etiā mr̄em cū magdalena ⁊ alijs feminabꝫ seq̄ntes attēte post eū. Hec credere debes q̄ ipo flēte potuerūt mr̄ et alij sui lachrymas ꝓtinere. Intrauit g̃ dñs ihs cum isto triūphoꝝ honore turbaꝝ in ciuitatē.de q̄ ciuitas cōmota est. Uenit aūt ad tēplum ⁊ eiecit emētes ⁊ vendētes. Et hec fuit scōa eiectio. Et stetit dñs iesus publice in tēplo p̄dicans pl'o ⁊ rñdens p̄ncipibꝫ phariseis vsq; q̄ sero. Et lz sic honorat⁹ fuisset ab illis. nō est inuent⁹ alīq̄s qui eū etiā ad bibendū inuitaret. Tota igit die ipe ⁊ sui ieiunauerunt.⁊ sero cū eis bethaniā redijt. Cōspice ergo ⁊ nunc bñ ipm.qr valde būiliter vadit p ciuitatē cū illis pauc̄ q̄ sic honorifice venerat mane. Ex q̄ potes ꝓsiderare q̄ parū est de mūdano curandū honore.q̄ sic terminatur in breui. Potes etiā ꝓsiderare quō magdalena ⁊ alij gaudebāt qñ honorabāt a turbis.⁊ multo magis qñ bethaniā redierunt illesi.

¶ Quō dñs ihesus morte suā p̄dixit matri.
Capitulū.lxxiij.

Hic potest interponi meditatio valde pulchra.de q̄ tñ scptura nō loq̄tur. Cenāte nāq; dño iesu die mercurij cū discipulis suis in domo Marie et marthe ⁊ etiā mr̄e ei⁹ cum mulieribꝫ in alia parte dom⁹. Magdalena mistrās rogauit dñm dicēs. Dgr̄ sitis meor q̄ facietis pascha nobiscū. Rogo vos vt hoc nō denegetis mihi. Quo nullaten⁹ acq̄escente.sed dicente.q̄ in hierusalē faceret pascha. Illa recedens miro cum fletu ⁊ lachrymis. vadit ad dñam.⁊ his ei narratis rogat vt ipa euz

ibi ī paschate teneat. Cena igit̄ facta. vadit dn̄s iesus ad mr̄em. et sedet cū ea seorsum colloquēs cū ea. ⁊ copiā ei sue pn̄tie p̄bens quā in breui subtractut⁹ erat ab ea. Cōspice nūc bene ip̄os sedentes. ⁊ quō dn̄a reuerenter eū suscipit. ⁊ cū eo affectuose morat̄. ⁊ sil'r quō dn̄s reuerent̄ se habz ad eā Jp̄is igit̄ sic colloquētib⁹ Magdalena vadit ad eos. ⁊ ad pedes eoꝝ sedēs dicit. Dn̄a ego inuitabaz mgr̄m vt hic faceret pascha. ip̄e vero videt̄ velle ire in hierl'm ad paschanduz. vt capiat̄ ibi. Rogo vos vt nō ꝑmittatꝫ euz ire. Ad quē mr̄. Fili mi rogo te vt nō sic fiat. sed faciam⁹ hic pascha. Scis em̄ ꝙ insidie ad te capienduz ordinate sunt. Et dn̄s ad eā. Mater carissima volūtas p̄ris est. vt ibi faciā pascha. qꝛ tp̄s redēptiōis aduenit Modo īplebunt̄ om̄ia q̄ de me scp̄ta sunt. ⁊ faciēt in me quicq̄d volent. At ille cū ingēti dolore hec audierūt. qꝛ bene intellexerūt ꝙ de morte sua dicebat. Dicit igitur mr̄ vix valens v̄ba formata ꝓferre. Fili mi tota cōcussa sum ad vocē istā. ⁊ cor meū dereliquit me. Prouideat pr̄. qꝛ nescio q̄d dicā. Nolo sibi ꝯtradicere. sed si sibi placeret. roga euz vt differat ad pn̄s. ⁊ faciam⁹ hic pascha cuz istis amicis nr̄is. ip̄e vero si sibi placebit poterit de alio mō redēptōis sine morte tua ꝓuidere. qꝛ om̄ia possibilia sunt ei. O si videres int̄ hec verba dn̄az plorantez. modeste tn̄ ⁊ plane. ac magdalenā tanq̄z ebriā d̄ magistro suo largit̄ ⁊ magnis singultib⁹ flentē. forte nec tu posses lachrymas ꝯtinere. Cōsidera in quo statu esse poterant qn̄ hec tractabant̄. Dixit em̄ dn̄s blande ꝯsolans eas Nolite flere. scitis ꝙ obediētiā p̄ris me implere oportet. sed ꝓ certo ꝯfidite. qꝛ cito reuertar ad vos ⁊ tercia die resurgaz incolumis. In monte igit̄ syon s̄m volūtatē p̄ris faciā pascha. Dicit autē magdalena exq̄ nō possumus eū hic tenere. simus ⁊ nos in domo nr̄a in hierl'm. sed credo ꝙ nūq̄z habui pascha sic amarū. Acq̄euit dn̄s ꝙ ⁊ ip̄e ī dicta domo facerent pascha.

¶ De cena dn̄i. Itē de mensa ⁊ mō sedendi in mēsa. Exemplū q̄nq̄z virtutū xp̄i in cena Item q̄nq̄z ex s̄mone dn̄i. Cap̄. lxxiiij.

Aduenientе iā ⁊ imminēte tp̄e miserationū ⁊ miscdiaꝝ dn̄i iesu q̄ disposuerat saluā facere plebem suā ⁊ eā redimere nō corruptibili auro ⁊ argēto sed p̄ciosissimo sanguine suo, voluit cenā facere cū discipulis suis notabilē anteq̄z ab eis ꝑ mortē discederet in signū memoriale recordationis. ac etiaz vt cōpleret mysteria q̄ restabant cōplenda. Fuit aūt hec cena magnifica valde. ⁊ magnifica sunt que fecit ibi dn̄s iesus. Ad q̄ intuenda te cū sūma attentione pn̄tem exhibe. qꝛ si hoc digne ⁊ vigilanter fecerꝫ nō patiet̄ te curialis dn̄s redire ieiunā. Circa ip̄am igit̄ q̄ttuor p̄ncipaliter q̄ ibi notabilit̄ facta fuerūt. meditāda occurrunt. Primo ip̄a corporalis cenatio. Scd̄o pedū discipuloꝝ ꝑ dn̄m iesum ablutio. Tercio sacramēti sui sacratissimi corporis institutio. Et q̄rto pulcherrimi s̄monis ꝑ ip̄m cōpositio. De quib⁹ ꝑ ordinē videamus. Circa p̄mū attende ꝙ petrus ⁊ iohes iuerunt iussu dn̄i iesu ad q̄ndā amicum suū in montē syon. vbi erat cenaculuz grande stratū ad parandū pascha. Sed et dn̄s cū aliis discipul' die iouis aduesperante die ciuitatē intrauit. ⁊ ad ip̄m locum iuit. Aspice nunc igit̄ eū stantē in aliq̄ parte domus ⁊ colloquētē cum suis discipulis salubria. ⁊ interim in cenaculo parabat̄ ꝓ eis ꝑ aliq̄s de. lxxij. discipulis pascha. Legit̄ nāq̄z in legenda scti Marcialis ꝙ ip̄e cū aliq̄b⁹ de. lxxij. discipul' fuit ip̄o die sero ad ministrandū dn̄o iesu qn̄ lauabat pedes discipuloꝝ suoꝝ. Cū aūt essent om̄ia in cenaculo parata dilectissim⁹ iohes q̄ sollicite ibat ⁊ redibat ad parandū ⁊ iuuandū in p̄paratione p̄fata. venit ad dn̄m ih̄m dicēs. Dn̄e vos potestis cenare qn̄ placet vobis. quia om̄ia sunt parata. Conspice nūc bene ⁊ morose om̄ia q̄ dicunt̄ ⁊ fiunt. qꝛ viscerosa sūt valde. nec abbreuiāda sunt sic̄ cetera dn̄i iesu facta. sed poti⁹ dilatanda. In h̄ igit̄ est maxima vis oīm meditationū de ip̄o. sed ⁊ amoris isti⁹ magꝫ. s. ꝓpter excessiua insignia. que in hac cena facta fuerūt. Surgit ḡ domin⁹ iesus ⁊ discipuli ei⁹ cū eo. Johes vero ei⁹ lateri se iungens ab eo se deinceps nullaten⁹ sep̄auit. Nullus em̄ sic fidelit̄ ac familiarit̄ adhesit ei sicut iohes. Nā cū capt⁹ fuit introiuit cū eo in atriū p̄ncipis sacerdotū. nec in crucifixiōe. nec in morte nec post mortē dimisit eū q̄usq̄z fuerat ip̄e sepultus In hac aūt cena iuxta eū sedit. licet esset minor aliis. Intrāt aūt cenaculū omēs. lauāt man⁹ ⁊ circūstantes mēsam deuotissime benedicunt. Aspice bene ꝑ singula. Scire autē debes ꝙ ip̄a mēsa erat ī terra. ⁊ more au-

tiquor in cra sederūt ad cenā. Erat autem mēsa q̄dra vt credit. de pl'ib tñ tabell'. quaz ego vidi rome in eccia lateranēsi. z ego eam met mēsaraui. Est aūt in vno q̄dro duorū brachior z triū digitor vel palmi vl' citra. ita q̄ licet arte tñ in q̄libet q̄dro vt creditur tres discipuli sedebāt. z dñs ihs būilit in q̄ dā angulo. ita q̄ oēs in vno catino comedere poterāt. Et pterea nō intellexerūt eū discipuli qñ dixit. Qui intingit mecū manū i parapside hic me tradet. qr oēs piter intingebāt. Bñdictiōe igit facta p dexteraz dñi. sedent circa mēsam. iohe sedente iuxta dominū ihm xpm. Agn⁹ paschal' tūc eis defertur. Sed attēde q̄ dupliciť poteſt h meditari. Uno mō q̄ sedeāt sic iā dixi. Alio modo vt stent recti cū bacul' in manib comedētes agnū cū lactucis agrestib. z ita observantes q̄ in lege dñi mādant. dūmō postea eos mediterſ sedere ad aliq̄d māducādum vt ex pl'ib locis text⁹ pt colligi. qr nec iohānes recūbere sup pect⁹ dñi alit potuisset nisi sedendo. Delato g̃ agno paschali asso. accepit eū ver⁹ z īmaculat⁹ agn⁹. s. dñs ihs q̄ erat i medio illor tāq̄ q̄ ministrat. scidit q̄ eū i frusta. discipl'is alacrit porrexit. z ad comedendū pfortat. Ipi ꝙ comedebāt. sed alacritatē nō capiebant semp pauidi. ne nouitas ptra dñm fieret. Cenātib aūt eis patefecit factum aptius z int' alia ita ait. Desiderio desideraui h̄ pascha māducare vobiscū anteq̄ patiar. Un⁹ aūt vr̄m me traditur⁹ ē. Hec vox in corda ipor vt gladius acutissimus intrauit. z comedere cessauerūt. aspicientes scipos inuicē z dicentes. Nunq̄d ego sum dñe. Aspice nūc bñ ipos z cōpatere tā dño ihu q̄z ipis. qr in magno dolore sūt positi. Ipe aūt pditor ne viderent hec ꝙba pti nere ad ipm comedere nō cessauit. Johes vero ad instantiā petri q̄siuit z dixit. Domine q̄s est q̄ tradet te. Et dñs ihs tāq̄ singulari dilecto familiarit ei apuit. Johes vero stupefact⁹ z cordialit gladiat⁹ ꝙsus eū se inclinauit z sup pect⁹ ei⁹ recubuit. Petro aūt dñs nō dixit. qr vt dicit Aug⁹. Si ipm sciuisset. dentib pditorē discerpsisset. Sed p petrū signant actiui. p iohem ptēplatiui vt dicit Aug⁹. in eadē Omel'. euāge. qō legit i festo scti iohis. Un̄ habes h argumentū q̄ ptēplatiu⁹ nō intromittit se de actib extrinsecis. de ipis etiā offensis dñi vindictā non exp̄rit. sed gemit interi⁹ z per orones se ad deū ꝙuertit. z forti⁹ ei p ptēplationē approximans. eiq̄ inherēs. oīa sue dispositōi cōmittit. Nā aliq̄n ipe ptemplatiu⁹ ex zelo dei z aniaz exteri⁹ exit. vt sup pleni⁹ habuisti i tractatu de vita ptēplatiua. Dic etiā hēs q̄ nec ipe iohes dixit petro. cui⁹ ad ipi⁹ nutū dñm q̄siuisset. Ex q̄ potes colligere q̄ cōtemplatiu⁹ nō debet secretū sui dñi reuelare. Legit aūt de beato Francisco q̄ reuelationes occultas nō reuelabat exterius nisi q̄ntū fraterne salutſ vrgebat zelus. vel sup ne reuelatiōis dictabat instinct⁹. Nūc igit ꝙspice dñi benignitatē quō dilectū suū supra pect⁹ suū retinet tā benigne. O q̄z tenerrime se adinuicē diligebāt. Cōspice etiā alios discipulos multū mestos ad hāc dñi vocem nō comedētes. sed seinuicē aspicientes z sup his consiliū capere nescientes. Hec de primo articulo sufficiant. Circa scōm vero diligent attende. His nāq̄ sic se būtib. surgit dñs ihs a cena. surgūt statim z discipuli ignorātes q̄ ire velit. Ipe aūt descēdit cū eis in locū aliū inferius in eadē domo vt dicunt q̄ locū viderūt z ibi oēs sedere fecit. aquā iubet sibi afferri. ponit vestimenta sua. lintheo se p̄cingit. z aquā mittit in peluim lapideā vt lauaret ipor pedes. recusat petr⁹ z tot⁹ stupefact⁹ rē suo iudicio sic indecentē declinat. Sed audita xpi cōmiatiōe sapient ꝙsiliū mutauit in melⁱ⁹. Considera nūc bene singulos act⁹. z cū admiratōe conspice q̄ gerunt. Inclinat se sūma maiestas z būilitatis mgr̃ vsq̄ ad piscatorſ pedes. stat incuruat⁹ z genib flexis. corā ipis sedētib Lauat. pr̄ijs manib. abstergit. deosculat q̄ oīm eor pedes. Sed z illud superaltat būilitatē q̄ z ipi. pditori eadē obsequia ipe p̄bet. O z o cor nequā z oi duricia duri⁹ si sic ad tantā būilitatē nō emolliris. si sic dominū maiestatſ nō vererſ. si sicvsq̄ ad ipius sp tibi būficia semp̄q̄ innocentſ seuis interitū. O z ve tibi miser. tu q̄dē obdurat⁹ qō cōcepisti parturies. nō tñ ipe. sz tu pibis. Admiranda ē g̃ merito tāta būilitatſ z benignitatis pfunditas zc. Hoc aūt cōpleto mīsterio redit ad locū cene. z iter recūbens. eos ad suū exēplū imitādū pfortat. Potes aūt hic meditari q̄ dñs ihs exēpluz dedit nob isto sero q̄nq̄ magnaz ꝙtutū. s. būilitatis vt dictū est laudo. Caritatſ in sacro corpis. z i ſmone q̄ est monitſ caritatſ plen⁹. Patiētie in sustinēdo. pditorē suū. z mlta obprobria

qñ fuit captꝰ ꝛ ductꝰ vt latro. Obediētie in
eūdo ad passionē suā ꝛ mortē ex obediētia
pfis. Ozonis ī orando in orto trib⁹ vicib⁹.
In his ḡ ꝑtutib⁹ eū imitari conemur. Et h̄
de scdo articulo. Circa terciū ꝙo meditā
do obstupesce illā clarissimā dignationē ꝛ
dignatissimā caritatē q̄ nob tradidit semet
ipm ꝛ reliq̄t in cibū. Cū ḡ lotꝫ discipulo⁹ pe
dib⁹ itez recubuisset volēs finē dare legali
b⁹ institutꝫ ꝛ sacrificijs ꝛ nouū incipe testa
mētū. seipm sacrificiū nouū facit. ꝛ accipi
ens panē oculos ad pfem eleuās. ꝙfecit al
tissimū sacrm corpis sui. ꝛ dās discipulis su
is dixit. Hoc ē corpꝰ meū qđ ꝓ vob tradet
Silr ꝛ calicē dī. Hic ē sanguis meꝰ q̄ ꝓ vo
bis effundet. Aspice nūc bñ ꝓ deo. quō dili
genē fidelit ꝛ deuote pdicta facit. ꝛ manib⁹
ꝓprijs cōicauit illā dilectā ꝛ bñdictā familiā
suā. Et tandē ī amoꝫ recordationē. subiun
git dī. Hoc facite ī meā cōmēoratōnē. Hoc
est illud mēoriale qđ aīam gratā cū ipm su
scipit māducando vl fidelit meditādo de
beret totā ignire ꝛ inebriare. ꝛ ī ipm dñm ꝓ
amoris ꝛ deuotōis vehemētia totalr trans
formare. Nihil ei mat⁹. car⁹. dulc⁹ ꝛ vtil⁹
nob relinq̄re potat q̄s seipm. Ipe nāq̄ quē
in sacro sumim⁹ ille idē est q̄ de ꝙgie mirabi
lit incarnat⁹ ꝛ nat⁹. ꝓte mortez sustinuit. ꝛ q̄
resurgēs ꝛ gl̄iose ascēdēs sedet a dextrꝫ dei.
Et ipe est q̄ creauit celū ꝛ trā ꝛ oīa. ꝛ q̄ ea gu
bernat ac ēt moderat. Ipe est a q̄ dependet
sal⁹ tua. in cui⁹ volūtate ꝛ ptāte ē tibi dare
vl nō dare gl̄am paradysi. Ipe ē q̄ est ī tali
hostia modica oblat⁹. ꝛ tibi exhibit⁹. Ipe ē
dñs ihesus xp̄s fili⁹ dei viui. Et h̄ de tercio
articulo. Circa q̄rtū vero ad oīm cumu
lū superfluentē attēde alia dilectōis ī̄signia
Facit em̄ eis ꝙmonē pulcherrimū. plenum
dulcedie. ꝛ amoꝫ carbonib⁹ ignitū. Cōica
tis nāq̄ discipul⁹ ꝛ pessimo iuda (ꝙm Aug.
sup pō. xl. licet ꝙm alios nō fuerit in cōicati
one) dicit ipī iude dñs ihs. Qđ facꝫ fac ci
tius. Ille aūt infelix egrediēs iuit ad p̄nci
pes sacerdotū. qb⁹ eū p̄cedenti die mercurij
vendiderat. xxx. argēteis. ꝛ petijt ab eis co
hortē ad ipm capiendū. Interim ꝙo dñs
ihs fecit discipul⁹ dictū ꝙmonē. Exc⁹ ornā
ta. vtili ac venerāda magnitudie q̄nq̄ p̄nci
palit meditādo assumo. Primū q̄lit pdi
cens eis discessuz suū eos ꝙfortauit. Dice
bat nāq̄. Adhuc modicū vobiscū sū. sed nō
relinquā vos orpbanos, Vado ꝛ venio ad
vos. Itez aūt videbo vos. ꝛ gaudebit cor
vr̄m. Hec ꝛ his silia q̄ succincte ptrāseo di
cebat eis q̄ corda ipoz totalit ptranūbāt ꝛ
penetrabāt. Nō em̄ de suo discessu poterāt
aliq̄d tolerare. Scdo circa ꝙmonē medi
terꝫ q̄lit cordialit ꝛ instant instruxit eos de
caritate dicēs plib⁹ vicib⁹. Hoc ē mādatuz
meū vt diligatꝫ inuicē. Et in h̄ cogscēt oīs
q̄ discipl⁹ mei est⁹ si dilectionē habueritis
adinuicē. Et alia hmōi q̄ in textu plen⁹ po
terꝫ repire. Tercio circa ꝙmonē mediterꝫ
quō monuit eos ad obꝙuantiā mādatoz su
oz dī. Si diligitꝫ me mādata mea ꝙuate. ꝛ
si p̄cepta mea ꝙuaueritꝫ manebitꝫ ī dilectōe
mea. Et alia hmōi. Quarto circa ꝙmonē
mediterꝫ q̄lit det eis ꝓfidētiā ꝑ tribulatōes
q̄s eis p̄dicit eēventuras. Hoc mōi mūdo
pssuras hēbitꝫ. sed ꝓfidite q⁹ ego vici mōm.
Et itez si mūd⁹ vos odit. scitote q⁹ me ꝓio
rē vob odio habuit. Mūd⁹ q̄dē gaudebit.
vos aūt cōtristabimī. sꝫ tristicia vr̄a ꝙtek in
gaudiū. Quito circa ꝙmonē est meditan
dū q̄lit ipe dñs ihs tādē aspicies in celuz se
ꝓuertit ad p̄em dī. Pr̄ ꝙua istos q̄s dedi
sti mihi. cū essem cū eis ego ꝙuabā eos. Hūe
aūt venio ad te. Pr̄ scē ego ꝓ eis rogo nō ꝓ
mūdo. ꝛ nō ꝓ his tm̄. sꝫ ꝓ eis oīb⁹ q̄ i me cre
dituri sunt ꝓ eos. Pr̄ q̄s dedisti mihi volo
vt vbi ego sum ꝛ illi sint mecū. vt videāt cla
ritatē meā. Et alia hmōi q̄ vere erāt corda
scindētia. Mirū certe quō discipl⁹ q̄ tā ve
hement dñm ihm amabāt ad h̄ ꝙba subsi
stere potuerūt Si ḡ q̄ in h̄ ꝙmone dicta fūt
attēte discussꝫ ꝛ meditādo rumiaueris di
ligent. ꝛ in eoz dulcedie req̄ueris merito
inardescere poterꝫ ad tantā dignationē. be
nignitatē ꝛ ꝓuidentiā. indulgētiā ꝛ caritatē
ꝛ etiā ad alia ꝓ eū h̄ fero facta. Cōspice ḡ eū
dū loquit. quō efficacit. deuote ꝛ delectabi
lit loquēs. imꝑmit discipul⁹ suis q̄ narrat. ꝛ
pascit in amenitate aspect⁹ ei⁹ atq̄ ꝙborū.
Cōspice aūt discipulos quō stāt mesti. capi
tib⁹ inclinatꝫ. lacrymantes. ꝛ suspiria mag̃
dātes. pleni sunt tristicia vsq̄ ad sūmū. ꝛ de
h̄ ꝓtas ipamet ferebat testimōiū dī. Quia
hec dixi vob. tristicia impleuit cor vr̄m. In
ter alios aūt ꝓspice iohem cidē familiarius
coherentē. q̄lit attēte ꝛ diligent aspicit buc
dilectū suū. ꝛ teneri⁹ anxiat⁹ oīa ꝙba ei⁹ re
colligit. Ipe em̄ solūmō describēs ea tradi
dit vere nob. Int alia q̄s dicit eis dñs ihs.
Surgite eam⁹ hinc. O q̄nt⁹ pauor tunc in

eos intrauit. nesciētes q̄ vel q̄lit̄ ire deberēt
z de ip̄i⁹ sepatione plīmū formidātes. z ni/
hilomin⁹ postea locut⁹ est eis cōplēdo sm⁹
nē in alio loco eundo p̄ viā. Cōspice nūc di/
scipulos eūtes post eū z cū eo. quō q̄libet q̄
magis pōt magis ei approprīar. congregati pgē/
tes. sic moris est pullos pgere p⁹ gallinā. i/
pellendo eū mō vn⁹. mō ali⁹ ex desiderio ap/
propinq̄ndi z audiēdi ꝓba ip̄i⁹. Ipe vero li/
benē sustinebat ab eis. Tandē cūctis cōple/
tis mysteriis vadit cū eis in ortū trās tor/
rentē cedron. z ibi suū p̄ditorē z armatos ex/
pectauit. Terta feria.

Meditatio de passiōe dn̄i in generali.

Capitulum.lxxv.

O Curritnunc ut
de passione dn̄i nr̄i ihu x̄pi ptra/
ctem⁹. Qui g̃ in passione z cruce
dn̄i gl'iari desiderat. sedula cordis meditati/
one dz in ipa p̄sistere. cui⁹ mysteria z q̄ cir/
ca eā facta sunt si toto forēt p̄specta intuitu
mentis. in nouū vt puto statū adducerēt me/
ditantē. Hā pfundo corde z totis viscer̄ me/
dullis cā p̄scrutāti multi assūt pass⁹ inspera/
tiex q̄hn nouā cōpassionē. nouū amorē. no/
uas ꝑsolatiōes. z p̄ dn̄s nouū q̄ndā statū su/
sciper. q̄ sibi ꝑsagiū z p̄ncipalia gl'e viderēt.
Ad hūc aūt statū ꝓsequndū credere tāq̄s ig/
nar⁹ z balbutiens q̄ totā illuc mentis aciēvi/
gilantib⁹ ocul' cordis. omissisq̄ aliis curs ex/
traneis dirigi oporteret. z q̄ q̄s se pūtē ex/
biberet oīb⁹ z singul'q̄ circa dn̄icā ip̄az cru/
cē passionē z crucifixionē ꝓtigerūt. affectuo/
se. diligēt. morose z pseuerant. Te g̃ hortor
vt si vigilant' attēdisti p̄missa q̄ de ip̄i⁹ vita
dicta sūt. h̄ m'tū vigilāti⁹ totū apponas aīm
totāq̄ vtutez. q̄ h̄ maxie apper illa caritas
ei⁹ q̄ corda nr̄a deberet totalit̄ concremare.
cūcta ꝙ cū modificatōe solita accipe. s. q̄ sic
meditari poterūt vt narrabo. Nō ei in hoc
opusculo aliq̄d affirmare intēdo q̄ nō p̄ sa/
crā scpturā vl' dicta scōz vl' opiones appro/
batas affirmat vl' dz. Videt aūt mihi nō i/
cōgrue dici q̄ nō solū illa penal' z mortalis
crucifixio dn̄i. s. ea q̄ p̄cesserūt eādē. sūt ve/
hemētissime cōpassiōis. amaritudis z stu/
por. Quid enī ē cogitare q̄ ipe dn̄s nr̄ sup
oia bn̄dict⁹ ds. ab hora q̄ de nocte capt⁹ est
vsq̄ ad sextā crucifixiōis sue horā. fuit i bel
lo ptinuo. doloribus magnis. obprobriis. il/
lusiōib⁹ z tormētis. nō ei sibi dat' vl' modica
reqes. Sz in q̄li erat bello z ꝓflictu audi z
vide. Ali⁹ ip̄m dulcē z mitē z piū ihm appre/
hēdit. ali⁹ ligat. ali⁹ insurgit. z ali⁹ exclamat.
ali⁹ impellit. ali⁹ blasphemat. ali⁹ exputt in
eū. z ali⁹ verat. ali⁹ circūvoluit. ali⁹ interogat.
ali⁹ ꝑ eū falsos testes inqrit. z ali⁹ inqrētes
associat. ali⁹ ꝑ eū falsuz testimoniū dic̄. aliuſ
q̄ accusat. ali⁹ deludit. z ali⁹ oculos eius ve/
lat. ali⁹ facie ei⁹ pulcherrimā cedit. ali⁹ cola
phizat. ali⁹ eū ad colūnā ducit. z ali⁹ expoli
at. ali⁹ dū ducit̄ pcutit. ali⁹ vociferat. z alius
eū insultant' ad vexandū suscipit. z alius ad
colūnā ligat. ali⁹ in eū impetū facit. z ali⁹ fla/
gellat. ali⁹ eū purpura in cōtumeliā vestit. z
ali⁹ spinis eum coronat. ali⁹ arūdinē in ma/
nu ei⁹ ponit. ali⁹ furibūde reaccipit. vt spi/
nosuz caput pcutiat. ali⁹ nugatorie genufle/
ctit. ali⁹ deridet genuflexione. z pla ei intu/
lerūt obprobria. ducit̄ z reducit̄. spuit̄ z repba
tur. volvit̄ z circā flectit̄ huc atz illuc tanq̄s
stult⁹ z stultissime ibecill'. sz tāq̄s latro z im
pūssim⁹ malefactor. mō ad annā. mō ad cay
phā. mō ad pylatū. mō ad herodē. rursuz ad
pylatū. z ibidē mō int⁹. mō forīs ducit̄ tracta
tur. De⁹ me⁹ q̄d est h̄. nōne tibi videt h̄ du/
rissimū. amarissimū z p̄tinuū z magnū bel/
lū. Sz expecta parūper z duriora videbis.
Astāt ꝑ eū ꝓstant p̄ncipes z pharisei senio/
res z milia pp̄li. acclamat ab oīb⁹ vnanimit̄
vt crucifigat̄. Crux hūerīs tā fractis z lacera/
tis īponit̄ in q̄ crucifigit̄. Cōcurrūt vndiq̄s
ciues z aduene. tā maiores q̄s ribaldi. vini/
q̄s potatores. nō ad cōpatiēduz sz vilissime
deridēdū. nēo ē q̄ eū agscat. sz luto z īmun/
dicijs īpetuose eū cōmaculāt z affligunt. z
dū ig̃miniā suā portat fact⁹ ē ill' in gabolaz.
Ꝑ eū loq̄bāt̄ q̄ sedebāt i porta z in eū psalle/
bāt q̄ bibebāt vinū. impellit̄ z anxiat̄. trahit̄
z accelerat̄. z sic flagellat⁹. fatigatus. tot⁹q̄s
macerat⁹ z obprobrijs saturat⁹ vsq̄ ad sūmū
nō sinit̄ reqescere. nō ee in ocio. vix p̄t refo/
cillare spm̄ q̄usq̄ puētū ē ad caluarie locū.
vticq̄ īmū dissimū z fetidissimū. Et oia cū i/
petu fecerūt z furore. In ipo ār loco finis z
q̄es bello ponit̄ ꝺ q̄ tractam⁹. sz est illa q̄es
aspior bello. Est crucifixio z lectus doloz.
Ecce qualis quies. Vides g̃ quomō vsq̄s
ad sextam horam passus est longum et du
rum bellum. Vere intrauerūt aque vsq̄ ad
aniam suā. z circūdederūt eū canes multi.
terribiles. fortes z feroces. z ꝓsilū maligna/
tium eū obsedit q̄ dire z vt gladi⁹ bis acut⁹

exacuerūt in cū linguas z manꝰ. Ex his ergo q̄ dicta sunt expedita videnꝫ q̄ de passione dñi dici pñt sūmatim in tribꝫ horꝫ ꝑmissis vsq; ad sextā. s. matutinali. ꝑma z tcia. Sed nō sic nō est rāta amaritudo z pena dñi ihu sic leuiꝫ ptractāda. ꝓpter qō reflecte oculos z intēde. Magna em̄ z multiplex cōsideratio supest. multūq; penetratiua z pia. dūmō vt dictuꝫ est exhibeas te pñtem. Hec em̄ in quadā generalitate sunt dicta. Sed videamus singula diligenꝫ. Nō em̄ dꝫ nos tedere ista cogitare q̄ ipm dñm nō teduit tolerare.

Meditatio passiōis xpi añ matutinas. Capitulū. lxxvi.

Reassume g̃ meditatiōes istas a ꝑncipio passiōis z pseq̄re p ordinē vsq; in finē. de q̄bꝫ sic mihi videꝫ modus tangā. tu ꝯo vt placet exerciterꝫ in ampliorib⁹. vtr tibi dñs ipe dabit. Attēde g̃ ad singula ac si pñs esses. z cerne eū attente. cū a cena exiens ꝑmone cōpleto in ortū cū discipulis. s. vadit. Ultimo nunc intra z ꝑpende quō affectuose. socialiꝫ ac familiariꝫ eis loquiꝫ. z ad orōnē hortaꝫ. quō etiaꝫ ipe pusillū. i. p iactū lapidis ꝓgrediēs hūiliꝫ ac reuerenꝫ positis genib⁹ orat pr̃eꝫ. Dic parūper subsiste z mirabilia dñi dei tui mēte pia reuolue. Orat nūc dñs ihs. Sed hactenꝰ legiꝫ pluries sic orasse. sed ꝑ nob tūc vt aduocatus nr̃. nunc aurē ꝑ se orabat. Cōpatere z admirare ꝑfundissimā suā humilitatē. Cū em̄ sit deꝰ patri suo coeternꝰ z coeq̄lis. obliꝫ videꝫ se deū esse. z orat vt hō. stat tanq̄ q̄libet homunculꝰ de ꝓlo dñm orās. Considera etiā ꝑfectissimā obedientiā. Quid ei orat. certe orat patrē vt hora mortis ab eo trāsferatꝫ hꝫ hoc expedire vt non moreꝝ si ei placeret. z tñ nō exaudiꝫ ꝑm aliquā dico voluntatē q̄ in eo erat. Fuit tñ in eo multiplex volūtas. vt iā dicā. Et hic etiā tu cōpatere q̄ vult pr̃ vt penitꝰ moriaꝫ. z ei q̄uis vero z vnico z filio ꝓprio nō pepcit sed ꝑ nob oīmb⁹ istū sic tradidit. Sic em̄ dilexit mundū. vt filiū suū vnigenitū daret. Dñs aūt iesus hanc obedientiā suscipit z exequiꝫ reuerenꝫ. Vide in tercio loco indicibilem ad nos caritatē tā pr̃is q̄ filij. cōpassiōe. admiratione. veneratiōeq; dignissima. Propter nos hec mors indiciꝫ z sustineꝫ ꝑ nimiaz caritatez ipoz. Orat g̃ dñs ihs pr̃em plixe dicēs. Di pr̃ clementissime. rogo te vt exaudias oꝛonē meā. z ne desperetꝫ depcatiōnem meā. Intende mihi z exaudi me. qz cō tristatꝰ sum in exercitatiōe mea. z anxiatꝰ est in me spūs meꝰ. z in me turbatū est cor meum. Inclina g̃ ad me aurē tuā. z intende voci depcatiōis mee. Tibi pr̃ placuit me ī mū dū mittere vt ꝑ iniuria tibi ab hoie facta satisfacerē. z statim cū voluisti. dixi. Eccevado Et sic̄ in capite libri scriptū est de me vt facerē voluntatē tuā sic volui. veritatē tuaz z salutare tuū annūciaui. Paup fui z in labꝛib⁹ a iuuētute mea. faciens voluntatē tuaz z oīa q̄ mādasti feci. Paratꝰ sum etiā cōplere q̄ restant. Si tñ pr̃ mi fieri pōt tolle a me tantā amaritudinē q̄nta mihi parata ē ab aduersarijs meis Vides em̄ pr̃ quanta aduersant aduersuz me. z q̄t z q̄nta mihi imponūt. ꝓpter q̄ accipe aiam meā ꝯsiliati sunt Sed pr̃ scē si feci ea. si est iniq̄tas ī manib⁹ meis. Si reddidi retribuētib⁹ mihi mala. decidā merito ab inimicꝫ meis inanis. Ego em̄ q̄ tibi placita sunt feci sp. Ipi ꝯo posuerūt aduersuz me mala ꝑ bonis. z odiū ꝑ dilectione mea. z discipulū meū corruperūt. z suū ducē ad me ꝓdendū fecerūt. z appenderūt mercedē meā triginta argēteis. q̄b⁹ apꝓciatꝰ sum ab eis. Rogo te pr̃ mi vt transferas a me calicē istū. Si aūt aliter tibi videꝫ Fiat volūtas tua z nō mea. Dz exurge pr̃ in adiutoriū meū. Festina vt me adiuues. Dato em̄ dilectissime pr̃ q̄ me nesciērūt filiū tuū. qz innocētē vitā cū eis duxi. z multa bona eis ꝓtuli. nō deberēt pr̃ sic mihi ee crudeles. Recordare nāq; q̄ steterim in cōspectu tuo vt loq̄rer ꝑ eis bonū. vt auerterē indignationē tuā ab eis. Sed re. nūq̄d reddiꝫ ꝑ bono malū. Ipi aūt foderūt foueam aīe mee. z mortē turpissimā parauerūt. Tu vides dñe. ne sileas. ne discedas a me. q̄m tribulatio ꝓxia est z non est q̄ adiuuet. Ecce in ꝯspectu tuo sunt q̄ tribulāt me. q̄rētes aiam meā. Improperiū expectauit cor meū z miseriā. Et rediēs dñs ihs ad discipulos suos excitās eos z de orādo ꝯfortat Et itez scō z tercio ad orōnē redit in tribꝫ scz diuersis locꝫ distātib⁹ ab inuicē ꝑ iactuz lapidis. nō q̄ntū q̄s excutiēs brachiū ꝓice re posset. sed q̄ntū sine magꝝ violētia lapidē mitteret forte q̄nta ē lōgitudo domoꝝ nr̃a rū vt habeo a fratre nr̃o qui fuit ibi. Et adhuc in ipis locis sunt vestigia ecclīarū que ibi facte fuerūt. Rediens g̃ ad orōnē vt dixi

scdo z tercio eundē sermonē orauit z addi/dit. Pr̄ iuste si sic decreuisti. vt penit⁹ crucz patibulū subeam. fiat voluntas tua. Sed recōmendo tibi dilectiss̄mā matrē meaz. z discipulos meos q̄s hucusq; seruaui. Pater mi serua eos āmodo. Et interim sacratiss̄im⁹ ille sanguis corpis sui in moduz sudoris erūpens in hac agonia siue certamine. dū prolixi⁹ orat vsq; ad terrā habūdant decurrit. Cōsidera nunc g̃ eū. quāta nūc est aime sue angustia. Sed z hic illud aniad/uerte ꝓtra impatientiā nr̄am. q̄ dñs tribvicib⁹ orauit anteq; a pr̄e rūsionē acciperet Cū autē sic orat anxiat⁹ dñs iesus. Ecce angelus dñi. ꝓcepo militie celestis exercit⁹. Michael scz astitit ꝓfortans euz z dicens. Saluete de⁹ me⁹ iesu. Ego oꝛonē vestrā z sudorē vr̄m sanguineū pr̄i vestro obtuli in ꝓspectu toti⁹ curie supne. z oīes ꝓcidētes supplicauim⁹ vt calicē hunc trālferret a vobis. z rūdit pater. Nouit dilectiss̄im⁹ filius me⁹ iesus q̄ hūani generis redemptio q̄s sic optam⁹. sine sanguis sui effusione sic decenter fieri nō pōt. z ideo si salutē vult aniaruz oportet eū ꝓ eis mori. Quid g̃ discernitis. Tunc rūdit dñs iesus angelo. Salutē anim̄az oīno volo. z idcirco pot⁹ eligo mori vt saluent anie q̄s ad imaginē suā pr̄ creauerat q̄s velim nō mori z nō aīe redimant. Fiat ergo voluntas p̄ris mei. Et angel⁹ ad eū. Confortamini g̃ z virilit agite. excelsuz em̄ decet magnifica facere. z magnanimuz ardua tolerare. Cito ptrāsibunt penalia z succedunt ꝑpetuo gl'iosa. Dicit pr̄ q̄ semp vobiscū est. z q̄ mr̄em vestraz z discipulos ipe fuabit. iposq; incolumes vobis reddet. Et būilis dñs reuerent z bumilit suscipit hāc ꝓfortationē etiā a sua creatura. ꝓsiderās se esse minoratū paulomin⁹ ab angel' dū est in hac valle misera tenebrarū. z sic ꝓtristabat vt homo z valefecit ei. Et sic ex ꝓbis angeli fuit ꝓfortat⁹ vt homo rogās vt eū patri ac celesti curie cōmendaret. Surgit g̃ tercio ab oꝛone tot⁹ sanguie madefact⁹. quē conspice tergentē sibi vultū. vel etiā forte i torrente lauantē. totūq; afflictū reuerenter cerne. eiq; intime cōpatere. q̄ sine ingenti acerbitate doloris ꝟ sibi ꝓtingere nullaten⁹ potuit. Dicūt tamē sapiētes et expositores q̄ orauit dñs iesus patrē. nō tam timore patiendi. q̄ miscōia ꝓris ꝑpli. q̄ cōpatiebat iudeis. q̄ ꝑ sua morte seuissima ꝑderent. Nō em̄ ipi occidere euz debebāt. q̄ ex ipis erat z in lege eoꝛ continebat. z tanta eis bñficia impendebat dū orabat pr̄em ꝓ salute iudeoꝛū. z dicebat. vt credat multitudo gentiū nō recuso passionē. Si vero iudei excecandi sunt vt alij videāt. nō mea volūtas sz tua fiat. Fuit em̄ in xp̄o tunc q̄druplex voluntas. s. volūtas carnis. z ꝟ nullo mō volebat pati. Volūtas sensualitat⁹ z ꝟ remurmurabat z timebat. Volūtas rōnis. z hec obediebat z ꝓsentiebat. Nā iuxta Isaiā dr̄. Oblatus est q̄ ipe voluit. Et fuit in eo voluntas diuinitat⁹. z hec impabat z sniaz ipa dictabat. Igit̄ q̄ver⁹ erat hō. vt homo erat i magna angustia posit⁹. Et ideo intime cōpatere ei. z cōsidera z vide diligent' oēs act⁹ z singulas affectiōes dñi dei tui. Venit aūt ad discipulos suos dicēs. Dormite iā z requiescite q̄ ibi aliquātulū dormierunt. Bonus autē pastoꝛ vigilat sup custodiā gregis sui pusilli. O grādis amoꝛ. Vere in finē dilexit eos. cū in ranta posit⁹ agonia eoꝛuz ꝓcurat quietē. Videbat aūt a longe aduersarios suos venientes cū facibꝫ armis. Nec tñ discipl'os excitauit nisi cū ꝑpe z iuxta eos erāt. tūc dixit eis sufficit. satis dormistis. ecce q̄ me tradet appropinq̄t. Et adhuc eo loq̄nte venit añ illos nequā iudas. pessim⁹ mercator. z oscular⁹ est eū. Dicit em̄ q̄ moꝛ erat dñi iesu discipulos q̄s emittebat in osculo recipe redeūtes. z ꝓpterea ꝓditoꝛ ille i signū ih̄m ꝑ oscul̄ū tradidit. z ꝑcedens alios cum osculo redijt. q̄i di. Nō sum ego cū istis armatis. sed rediens more solito te oscul'oꝛ z dico. Aue Rabi. O vere ꝓditoꝛ. Intuere g̃ bñ z ꝑsequēs dñm vide quō patient' z benigne suscipit ipi⁹ infelic⁹ amplex⁹ z oscula ꝓditoris. cui⁹ paulo ante pedes lauerat. z sūmo cibauerat cibo. Et quō se patit̄ capi. ligari. ꝑcuti z furibūde duci. Ac si eēt malefactoꝛ. z oīno ipotēs ad se defendendū. Quō etiā cōpatit̄ discipul' suis fugiētibꝫ z errātibꝫ. Sed z ipoꝛ dolores cernere potes. quō inuiti z dolētes gemit⁹ z suspiria dabant. z velut oꝛpbani z timore ꝑriti recedebant. z magis ac magis eoꝛ augebat dolor. cū videbāt z dñm suuz sic vilit' trahi. z canes istos trahētes eū ad victimā. z illū q̄i agnū mansuetissimū sine resistētia ipos sequi. Cōspice nunc eū quomō ducit̄ ab illis neq̄ssimis de torrente sursū bierl'm festinant⁹ z antemanibꝫ post tergum ligatis exclamidatus

tunica supcinctus nō curiose. capite disco/ opertus. z curu⁹ ex fatigatiōe z vebementi acceleratione incedēs. Cū aūt pūtak prin/ cipibꝫ sacerdotū Anne z Cayphe z alijs se/ nioribꝫ ꝯgregatis. illi q̄ leo capta preda ex/ ultant. ipm examināt. falsos pcurāt testes q̄ eū ꝺdemnāt. z expuunt in ei⁹ sacratissimā faciē. oculos velant. colaphisant. alapis ce/ dunt. dicētes. pphetiza q̄s est q̄ te pcussit. et multis obprobrijs eū vexant. z in omibꝫ se patient habebat. Et hic in singul' eū ꝺspice z cōpatere. Tandē illi maiores recesserunt mittētes eū in quēdā carcerē ibi subt⁹ sola riū qui adhuc videri pōt. vel ei⁹ vestigiuꝫ. z ligauerūt eū ad q̄ndā columnā lapideā. cu ius pars postea cōminuta est. z adhuc ap/ paret vt habeo ex frē nr̄o q̄ vidit. Dimise/ runt nihilomin⁹ alios armatos ad tutiorē custodiā qui eū p totā noctē residuā vexaue runt. derisionibꝫ z maledictis vacātes. In/ tuere g̃ qualit' audaces z pessimi cōuiciant eidē dicētes. Credebas tu melior z sapiēti/ or esse pncipibꝫ nr̄is. q̄ stulticia erat tua. nō debebas agere os tuū ꝓtra eos. quō fuisti ausus sic facere. Gz nūc apparet sapia tua vt stes modo sic tuis cōuenit paribꝫ. dign⁹ pculdubio es morte. z tu eā habebis. z sic p totā noctē modo vn⁹ z mō alius insultabat verbis z factꝫ ꝓtra eū. q̄nta credis dicunt z faciunt hi mercenarij obprobrijs vilissimis indiscrete z irreuerent' ei insultāt. Intuere nunc dn̄m verecunde z patient' tacentē ad oīa tanq̄ in culpa depbensuꝫ. z vultu in terrā demisso z sibi cōpatere vehement'. O dn̄e ad quoꝫ man⁹ venisti. q̄nta est patiētia tua. Vere ista est hora tenebraꝝ. Et sic ste/ tit rect⁹ ad illā columnā ligat⁹ vsq̄ ad ma/ ne. Interim aūt iohes vadit ad dn̄am z so/ cias in domū magdalene cōgregatas. in q̄ cenā fecerāt. z narrat cūcta que dn̄o z disci/ pulis ꝓtigerūt. Tūc indicibil' planct⁹. eiula tus z clamor fact⁹ est ibi. Intuere eas z cō/ patere. qr in afflictiōe pmaxima z dolore ve bemētissimo sunt de dilecto dn̄o suo. qr be ne vident z credūt nunc ipm dn̄m mortiu/ rū. Tandē dn̄a secedit ad parietē. z in oz/ onē se ꝓuertit dicēs. P̄r reuerēdissime. pater pijssime. p̄r misericordissime. recōmēdo vo bis filiū meū dilectissimū. Non sitis ei cru/ delis. qr cūctis est benign⁹. P̄r et ne mori etur ne fil⁹ meus ihs. Nihil em̄ mali fecit. Sed p̄r iuste si redēptionē vultꝫ būani ge/ neris. p aliū modū obsecro faciat'. oīa nāq̄ possibilia sunt vob. Rogo vos p̄r sctissime si placet vob nō moriat' fil⁹ meus ihs. libe rate ipm de mānibꝫ pcōz. z reddite ipm mi/ hi. Ipe ꝓpter obedientiā vr̄am z reuerētiaꝫ nō se iuuat. Dereliq̄t seipm z tanq̄ imbecil lis z impotēs est int' istos. Uñ vos illū dn̄e adiuuate. Hec z his silia orabat dn̄a cū af/ fectu suo toto z conatu. z cū magna amari/ tudine cordis sui. Cōpatere nūc ei quā sic cernis afflictam.

Meditatio passionis xp̄i hora ꝑma. Capitulū. lxxvij.

Qne aūt tempestiue redierūt pnci/ pes z maiores pp̄li z fecerūt eū liga/ ri man⁹ post tergum. dicētes. Veni nobiscū latro. veni ad iudiciū. hodie cōple bunt maleficia tua. mō tua sapia apparebit. z ducebāt eū ad pylatū. z ipe tanq̄ inocens sequebat eos cū esset agn⁹ innocētissimus. Cū aūt mr̄ ei⁹. iohes z socie. (Hā z ipe sum/ mo mane exierūt foras vt venirēt ad eum) occurrerūt ei in biuio z vidētes eū sic viru/ perabilit' z sic enormit' a tanta multitudine duci. q̄nto repleti sunt dolore dici non pos/ set. In isto aūt mutuo ꝓspectu fuit dolor ve bementissim⁹ vtriusq̄. Hā ipe dn̄s multuꝫ affligebat' ex cōpassione quā bēbat ad suos z marie erga mr̄em. Sciebat em̄ q̄ ppt' ipm dolebāt vsq̄ ad anīe a corpe auulsionē. Cō sidera g̃ z intuere diligent' p singula. Sunt em̄ pmultū. imo pmaxie cōpassiua. Ducit' g̃ ad pylatū. z ille mulieres a longe sequunt'. qr appropinq̄re nō pōt. Accusat' tūc ab illis in multꝫ. z pylat⁹ ipm misit ad herodē. He/ rodes ꝓo cupiēs videre de suis miracul' ga uisus est. sed nec miraculū ab illo hr̄e potu/ it. neq̄ verbū. Igit' ex hoc reputās eū stul/ tū fecit in derisione ipm indui veste alba. z remisit eū pylato. Et sic vide q̄liter nō solū malefactor. sed z stultus est ab oibꝫ illis re/ putatus. Ipe aūt oīa patientissime tole rabat. Intuere etiā hic eum dū ducit' z re/ ducitur. demisso vultu z verecunde incedē tem. z omnū clamores. cōuicia z subsanna tiones audientem. z forte lapidum. pcussio nes z immundiciarū aliarum fetores susci pientem. Et etiam matrem z suos intuere discipulos cum indicibili merore a longe stantes z inde ipsum sequentes. Reducto aūt eo ad pylatū illi canes cū audacia mag atoꝫ ꝓstātia ꝓsequuntur suas accusationes

Sed pylat⁹ causam mort⁹ nō inuenies in eū.ipm dimittere nitebat. Dixit ergo Jpm corripiā z dimittā. O pylate tu dñm tuū castigas.nescis q̄d agis.q⁹ nec morte nec flagella merek. Recte ageres.si te ad suū nutū corrigeres. Jussit aūt eū durissime flagellari.Spoliak ergo dñs.z ad columnā ligak z diuersimode flagellak. Stat nud⁹ coꝝ oībus iuuenis elegās z verecūd⁹. speciosus forma p̄ filijs hoim.suscipit spurcissimoꝝ flagella dura z dolorosa.caro illa innocētissima z tenerrima.mundissima z pulcherrima. Flos oīs carnis z tot⁹ hūane nature. replek liuoribz z fracturis. Fluit vndiq; regius sanguis de oīb⁹ partib⁹ corpis. sup adik.reiterak z spissatur liuor sup liuorem.et fractura sup fracturaz.q̄usq; tam tortoribz q̄ inspectoribz satigatis solui iubek. Columna aūt ad quā ligat⁹ fuerat vestigia cruoris oñdit sicut in hystorijs ptinek. Dic ergo eū diligenk considera p longā morā.z si hic nō cōpateris coꝝ lapideū puta te habere. Tūc implet⁹ ē q̄d ait Jsaias ꝓpheta. Vidimus iñq eū.z nō erat aspect⁹.z reputauim⁹ eum q̄ leprosum z humiliatū a deo. O dñe iesu ꝙs fuit ille tam audax z tā temerari⁹ qui te spoliauit.z q̄ illi audaciores q̄ te ligauerūt. sed q̄ illi audacissimi q̄ te tam durissime flagellauerūt. Sed tu sol iusticie tuos radios subtraxisti.z iō facte sūt tenebre ac tenebre rūptās. O mēs sunt te potentiores. Amor tuus.z iniq̄tas nr̄a sic te imbecillē fecerūt. Maledicta sit tanta iniq̄tas ꝑ qua sic affligeris. Soluto dño a colūna ducunt eū sic nudatū sic flagellatū.p domū scrutādo prō pannis q̄ sparsim in domo ꝓiecti fuerūt ab expoliatoribz. Intuere eū sic bene afflictuz z trementē durissime. Erat em̄ frig⁹ sic dicit euāgeliū. Cū se vellet reuestire ꝓtendūt quidā impijssimi dicētes pylato. Dñe. Dic se facit regē. Vestiem⁹ eū.z more regio coronem⁹. Et accipiētes q̄ndā clamidē sericā rubeā z turpē. vestierūt eū z spinis coronauerunt. Cerne g̃ eū in singulis actib⁹ z afflictionib⁹ suis.q⁹ oīa facit z sustinet q̄ z ipīvolunt.purpurā suscipit.sup caput spineā coronā portat.arundinē manu tollit.et ipīs genuflectentibz z vt regē salutantibz tacet z patientissime obmutescit. Cerne nūc i amaritudine cordis.z maxime caput ipī⁹ plenū spinis,arundine sepe pcutik. Et vide depsso collo cū dolore tā magno acerbos ictus tunc suscipit. Perforabāt nāq; caput ei⁹ sacratissimū acerbissime ille spine ac totū madere faciebāt sanguie. O miseri quō tremēdū adhuc apparebit vobis illud caput regale q̄ vos nūc pcutitis. Jlludebāt em̄ ei tā q̄ regnare volenti z nō valenti. O ia aūt sustinet.q⁹ eoꝝ seuicia nimia erat. sz nec illis suffecerat q̄ ad maiorē illusionē toram corhorrē ꝙgregauerāt.sed z coꝝ ipō pylato et toto ꝑplo adducūt eū foras publice sic illusum z portantē spineā coronā z purpureuz vestimentū. Cerne nūc ꝑ deo quō etiā stat facie ad terrā demissa coꝝ tanta multitudine vociferante z clamāte. Crucifige eum z insup eū deridente z insultāte q̄i sapiētiores eo fuerint.z quō appareat q̄ ipe se insipienter habuerit ꝓtra ꝓncipes z phariseos.q̄ sic eū aptari fecerūt z ad talē finē ꝑducunt. Et sic nō solū dolores z penas sed etiā obprobria suscipiebat ab eis.

Capitulū.lxxviij.

Petit g̃ tota mꝝtudo iudeoꝝ vt crucifigak. Et sic ꝺdemnak a misero iudice pylato. Nō recordank būficioꝝ z opeꝝ ei⁹.nec mouenk ꝑpter innocentiā ei⁹. z qō crudele videk nō retractank ꝑpter afflictionē quā ei ꝑus intulerūt.sed gaudēt ꝓncipes z maiores q̄ intentionē prauā ꝑfecerunt. Ridēt z deridēt eū q̄ est verus deus z etern⁹.z morte accelerāt reducik int⁹.spolia tur purpura.z stat nud⁹ coꝝ eis.z datur ei reuestiendi licētia. Attēde hic diligenē z cōsidera staturā ei⁹ in singulis partib⁹.qvt untime cōpatiaꝝ z simul pascaꝝ. Auerte parūper oculos a diuitate z eū purū hoīez cōsidera.z videbis iuuenē elegantē. nobilissimū z innocentissimū z amātissimū.totū autē flagellatū.z sanguine liuoribusq; respersum.pānos suos vndiq; ꝓiectos sparsim ō ra colligere.z cū q̄dā verecūdia reuerentia z rubore se coꝝ eis q̄uis irridētib⁹ reuestire ac si foret oīm infim⁹.derelict⁹ a deo z oī auxilio destitut⁹. Intuere etiā eū diligēter z pietate ac cōpassiōe moueaꝝ.nā mō colligit vnā.mō aliā.z coꝝ illis se reuestit. Redeas post ad dinitatē z ꝓsidera illā imēsaz etnā z incōphensibilē z imperatoriā matestatez incarnatā.se flectentē hūilit.ad trā inclinātē z pānos recolligentē se cū reuerētia z ruboꝛe sil⁹ vestientē.ac si eēt hō vilissim⁹.imo seruus empticius sub istorū dominio ꝓstitutus.et ab eis ꝓ aliquo excessu correct⁹

etiã castigatus. Intuere etiã cum diligent & humiliratẽ ei⁹ admirare. & eidẽ ꝓforma te ipm. eisdẽ etiã ꝓsideratiõib⁹ cõpatiens. Intuere potes eundẽ cũ ad columnã ligat⁹ sic enormit flagellat. & eo reuestito ducũt eum foras ne mortẽ vlteri⁹ differãt. Et tunc venerabile lignũ crucꝭ longũ & grossum & multũ graue ponũt sup humeros ei⁹. qõ agnus mansuetissim⁹ patient suscipit & portat. Et vt dz in hystoꝛ̃ opinio est crucez dñi. xv. pedes habuisse in altũ. & tũc ducit & accelerat. & obprobꝛ̃s saturat vt supi ꝓncipio tractũ fuit hora matutina. Duct⁹ aũt fuit foras cũ socijs suis duob⁹ vtiq; latronib⁹. Ecce hec est sua societas. O bone ihesu q̃ntã verecundiã faciũt vobis istiꝛi amici. latronib⁹ vos associãt. sed & deteri⁹ faciũt q̃ crucem vob⁹ portandã impoꝛ̃ũt. qõ de latronibus ipis nõ legit. Vñ nõ solũ iuxta Isaiã. cũ iniquis deputat⁹ est. sed iniquoꝝ iniq̃oꝝ Indicabilis est dñe patiẽtia vã. Cerne igit hic eũ bene. quõ vadit curu⁹ subtus crucez & vehement anbelat. Cõparere g̃ ei q̃ntũ potes in tot angustijs & ludibꝛioꝝ renouationib⁹ posito. Et q; vere mesta mr eius ꝑter multitudinẽ gentiũ ei appropinq̃re nõ poterat nec videre iuit p aliã viã breuioꝛẽ cũ iohanne & sociab⁹ suis vt alios ꝓcedens ei approximare valeret. Cũ aũt extra portã ciuitatis in ꝓcursu viaꝝ eũ habuit obuium. cernens eũ oneratũ ligno tã grandi. qõ primo nõ viderat. semimortua facta ẽ ꝑ angustia. nec verbũ ei dicere potuit. nec dñs ei. q; accelerat⁹ erat ab eis q̃ eũ ducebãt ad crucifigendũ. Ulteri⁹ aũt dñs ꝓcedens paꝝ post ꝓuertit se ad mulieres flẽtes. & dixit eis. Filie hierlm nolite flere super me sed sup vosipas flete zc. sicut in euãgelio pleni⁹ ꝓtinet. Et in his duob⁹ locis apparẽt vestigia ecclesiaꝝ adhuc q̃ ibi facta sunt in mẽoriã hoim vt habui a fratre nr̃o q̃ vidit. q̃ etiaz dicit q; mons caluarie vbi fuit ꝑs crucifixus stabat a porta ciuitatis q̃ntuz locus nr̃ a porta scti Germani. Vñ nimis lõga portatio crucis erat. Cũ ergo vlteri⁹ ꝓcessisset & ita esset fatigat⁹ & ꝓfract⁹ q; amodo portare nõ posset. crucẽ deposuit. Illi aũt pessimi differre nolentes mortẽ suã. timẽtes ne sniam eius reuocaret pylat⁹. q; oñdebat volũtatem dimittẽdi eũ. cogerũt quendã crucẽ portare. Ihm aũt sic exoneratũ vt latronẽ ligatũ ad caluarie locũ duxerũt. Nõne igit hec que i matutinali. ꝓma & tercia hora passus est vident tibi sine ista crucifixione vehemẽtissimi dolꝛis esse & amarissimi & horꝛoꝛes valde stupendi. Certe sic puto & ad cõpassionẽ faciẽtia motiua. q̃nimo valde inferẽtia passionẽ. Hic cõpleta vident q̃ de his tribꝰ dicenda sunt ad pñs. Videam⁹ ergo nũc que ꝓtigerũt in crucifixione & morte. s. hora sexta & nona. Postea videbim⁹ de his q̃ ꝓtigerunt post mortẽ. s. hora vesptina & cõpletorij.

Hora sexta. Capl'm. lxxix.

Cum g̃ dñs ihesus ductu impioꝝ ad caluarie locũ fetidũ puenit. cõspicere potes opariosꝭ malosꝭ vndiq; ne/quiter opari. His aũt toto mentis intuitu te pñtem exhibeas. & intuere diligent cuncta q̃ sunt ꝓtra dñm tuũ. & q̃ dicunt & fiunt ab ipo atq; p ipm. Videas g̃ oculis mentz alios figere crucẽ in terrã. alios parare clauos & martellos. alios parare scalas & alia instrumẽta. alios ordinare q̃s q̃d facere debeat. & alios ipm spoliare. Spoliat etiã et nudus est nũc tercia vice cozã tota multitudine. renouant fracture p pãnos carni applicatos. Hũc ꝓmo mater ꝓspicit filiũ suuz sicut captũ & raptatuz dolore mortis affligi. Tristat etiã supi modũ. & cũ rubore q; videt eũ totalit nudũ. nã & ei nec femoralia dimiserũt. Accelerat ergo & approximat filio. amplexatur & cingit eum capitis sui velo. O in quãta amaritudine est nunc ania sua. non credo q; eiꝭbũ dicere potuit. si amplius facere posset. vtiq; voluisset. sed ampli⁹ nõ potuit euz adiuuare. Eripit enim filius suus de manib⁹ eius furibunde ad pedẽ crucis.

Hic modũ crucis diligent attende. Ponunt due scale. vna retrorsum ad brachiuz dextrũ. alia ad sinistrũ brachium. super q̃s malefici ascendũt cum clauis & martellis. Ponit etiã alia scala ex parte anteriori. attingens vsq; ad locuz vbi debebant pedes affigi. Conspice nũc bene singula. Compellitur domin⁹ ihesus crucẽ ascendere p banc scalam paruã. Ipe aute sine rebellione & cõtradictione facit humiliter quicq̃d volũt. Cũ ergo in superiori parte istius parue scale puenit ad crucem. renes vertit. & illa regalia aperit brachia. & extendens manus pulcherrimas. in excelsũ eas porrigit suis crucifixoꝛibus. Aspicit in celum patri dicens. Ecce hic sum pater mi. vsq; ad crucem me

humiliari voluisti.p amore z salute generis humani placet.accepto z p eis me tibi offero.qs dedisti mihi z frēs esse voluisti.accepta igit z tu pr z deinceps placabilis esto mei amore z oim maculas veteres absterge z elonga ab eis.me pro eis tibi offero pr. Qui aūt retro crucē est.accipit manū eius dexterā z eā fortit cruci affigit. Quo facto ille q est in latere sinistro accipit manu sinistram z trahit qntū potest z extendit z alium clauū imittit.pcutit z cōfigit. Descēdūt post hec de scalis z remouent oēs scale. Pendet dns et grauedine corpis dorsū trahentis solū clauis infixis manib sustentat. Alibi lomin occurrit z ali. z p pedes qntuz pōt eū trahit.et eo sic extento ali cōfigit ei pedes clauo durissimo. Sunt tñ q dā qui credūt q nō hoc mō fuerat crucifix.sz cruce extenta in tra.eū eleuauerūt z crucē fixerunt in terrā. Q si hoc magis placet.ispice quō ipm capiūt despicabilit sic ribalduz vilissimū.z psternunt sup crucē in tra furibunde.brachia ipi accipiētes.z post violē tam extensionē cruci durissime affigentes. Silit de pedib factū intuere qs traxerūt qntū violentissime potuerūt. Ecce crucifixus est dns iesus.z sic i cruce extēsus q dinumerari oia ossa eius possent.sic ipe cōq rit p.pbaz. Fluunt vndiq sacratissimi sanguis riuuli ex ill magnis scissurs. Siccq angustat est q se mouere nō pōt nisi in capite. Illi tres claui sustinēt tot corpis pōdus.dolores acerbissimos tolerat.z vltra q dici possit vl cogitari affligit. Pendet inter duos latrones.vndiq pene.vndiq obprobria.vndiq cōuicia. Hā sic coangustato a cōuicijs nō parcūt. Alij blasphemant dicētes. Vah q destruis tēplū dei. Alij vero.seipm nō pōt saluuz facere. z alia dicunt multa cōuicia. Si filius dei est descendat de cruce vt credam ei. Sed z milites q crucifixerūt eū.diuiserūt sibi vestimēta ei i ipi pūtia. Et hec oia dicunt z fiūt pūte matre sua mestissima. Cui cōpassio multum augmētat filio passionē. Et ecōtrario.ipsa cū filio pendebat in cruce.et pti elegit mori cū ipo q ampli viuere. Undiq sunt angustie.z tormēta sentiri poterant.narrari vero nullaten poterāt. Stabat mr iuxta crucē filij z inter crucē ei z int crucē latronis nō auertebat oculos a filio.angustiabat vt ipe. z toto corde orabat ad pr̄em.dicēs. Pater z de eterne.placuit vobis vt filius meus crucifigeret.nō est temp vt a vobis repetā.sed videt in ānta angustia est nūc aīa sua. Rogo vt mitigetis ei penā.si placet. Pater recōmendo vobis filiū meū. Et filius sili orat pr̄em p ea.et tacite intra se dicebat. Pr mi. vides quō affligit mr mea. Ego debeo crucifigi nō ipa.sed mecū est in cruce. Sufficit crucifixio mea.q totius pli porto petā.ipa nihil tale merek. Vides eā desolatam.tota die meroze pfectā. Recōmēdo eā tibi.dolores ei tolerabiles faciae. Erāt autez iuxta crucē cū dna iohes z magdalena z due sorores dne.s.maria iacobi z salome.z forte ēt alie. Et de bis sim cōtenti in hoc nr̄o tractatu.que oīs z maxīe magdalena dilecta iesu discipula vehement flebant. Nec ō suo dño dilecto ac magistro poterāt consolari. Cōpatiebant dño z dne z sibīpis. Sepe renouabat eis dolor. qz semp eis renouabat cōpassio.cū in cōuicijs vel in factis suo dño noua passio addebat.

Meditatio passionis dñi hora nona Capitulū.lxxx.

Dnin aūt in cruce pendēs.vsq ad exitū spūs nō fuit ociosus.sed faciebat z docebat vtilia p nob. Unō dixit septē ẏba q scripta repiunt in euangelio. Primū fuit in ipo crucifixiōis actu. cū orauit p suis crucifixorib di. Pr ignosce illis qz nesciūt q̄d faciūt. Od verbū magne patiētie magnicq amoris indiciū pstat. z etiā fuit indicibilis caritat. Secōm fuit ad mr̄em cū dixit. Hr. ecce filius tuus.z ad iohem.ecce mr tua. Nō vocauit eaz matrē.ne p amoris vehement teneritudie amplius ipa doleret. Terciū fuit ad latronem penitentē cū dixit. Hodie mecū eris in paradyso. Quartū fuit Hely hely lama.zc. boc est deus me.de meus.vt q̄d dereliq sti me.q.d. pr tantū dilexisti mūdū vt me.p ipo tradidisti.z dereliquisse me videris. Quintū fuit cū dixit. Sitio. In q ẏbo fuit magna cōpassio mris z sociarū ei z iohis. Et illis pessimis magna fuit leticia. Hā licet exponi posset q sitiebat aiaz salutez.tñ in ẏitate sitiuit.qz sanguis effusiōe erat totus exiccat int z ēt arefact. Et cū illi maligni cogitare nō possent in quo eum plus nocerent.tamē vexandi nouam materiam acceperūt. Uñ dederūt ei bibere acetū mixtū cū felle. Maledict eorum furor. quia

ptinax ꝛ q̄ntū poterāt nocuerūt. Sextū ꝟbum fuit Consūmatū est.q.d. ꝓ obediē/tiā quā mihi dedisti pfecte cōpleui. Adhuc ꝓ etiā q̄cq̄d vis mihi filio tuo ꝑcipe.paratꝰ sum q̄cq̄d restat vlteriꝰ adiplere. Ego ei in flagello paratꝰ sum. sed totū qđ de me scri/ptū est. ꝟsummatū est. Si tibi placet ꝓ. re/uoca me mō tibi. Et ꝓ ad eū. Veni dilectiſ/sime fili mi.oīa bene feciſti.nolo q̄ ampliuſ anxieris. Veni q̄ in sinu meo ꝛ inꝫ brachia mea te ſuſcipiam. Et extūc languere cepit mō morientiū.mō claudēdo oculos.modo aperiēdo.ꝛ caput inclinare.mō in vnā ptez mō in aliā.deficientiby oīby viriby. Tandez addidit septimū ꝟbum cū clamore valido ꝛ lachrymis ꝓi dicēs. ꝓ in manꝰ tuas cō/mendo spm̄ meū. Et hec dicēs emisit spm̄. inclinato capite sup pectꝰ ꝟsus pzem.q̄ gra/tias agēs q̄ ipm̄ reuocabat ꝛ tradēs ei spi/ritū suū. Ad hūc clamorē ꝟsus fuit cen/turio q̄ ibi erat.ꝛ dixit. Vere filius dei erat iste.audiēs q̄ clamās expirasset. Hā alij ho/mines cū moriunꝫ clamare nō pñt.ꝛ ideo in eū credidit. Fuit aūt ita magnꝰ ille clamor sicꝫ a sapiētissimo viro intelleri. q̄ vsq̄z in in/fernū fuit auditꝰ. O q̄lis tūc erat aīa mr̄is cū sic penose videbat eū deficere.languere. lachrymari ꝛ mori. Credo q̄ vl ꝑpter angu/stiarū multitudinē absorta erat.ꝛ q̄ insensi/bilis facta. vl semimortua facta est.nunc q̄/dē multomagꝫ q̄z cū obuiauit ei crucē por/tanti. Quid tūc magdalena fidelis ꝛ dilecta discipula. Quid iohes p̄ oīby dilectꝰ. Quid alie due sorores dñe faciebāt Sed q̄d face/re poterāt replete erāt amaritudine.cōple/te doloribꝫ.inebriate absinthio.irremedia/bilit oēs flebāt. Ecce g̃ pendet dñs in cruce mortuꝰ. redit tota multitudo. remanet mr̄ mestissima cū illis q̄ttuor. ponūt se ad sedē/dū iuxta crucē. ꝟplanxꝰ dilectū suuꝫ. expe/ctant a dño auxiliū.quō ipm̄ rehabere ꝛ se/pelire tunc valeāt. Et tu si ꝟplatꝰ bñ fue/ris dñm tuū. ꝟsiderare potes q̄ a planta pe/dis vsq̄z ad verticē nō est in eo sanitas.nō ē in eo mēbrū. nec sensus corpis q̄ sūmā affli/ctionē infirmitatē seu passionē nō senserit.

Habes g̃ q̄ de crucifixione ꝛ morte i sex/ta ꝛ nona hora ꝓtigerūt.q̄ modicitati mee. vel tue ruditati scribēda videnꝫ ad pñs.tu aūt studeas deuote fideliꝫ ꝛ sollicite his oī/bus inhērere.nunc de his q̄ post mortē cō/tigerunt dicam.

De apertione lateris christi. Lapitꝰ.

Ommorātiby g̃ ꝛ sedentiby reueren/da dña nr̄a Maria atq̄z iohe.mag/dalena et sororiby mr̄is dñi ab vna parte ꝓpe crucē.ꝛ aspiciētiby q̄ sine intermissi/one dñm ihm̄ pendentē sic in cruce inter la/trones.sic nudū.sic afflictū. sic mortuū.ꝛ sic ab oīby derelictū.ecce armati mlitiveniebāt a ciuitate ꝟsus eos.q̄ mittebanꝫ vt ipis cru/cifixis crura frāgerēt.occiderēt eos ac sepe/lirent.ne corpa in cruce pendētia i magno die sabbati remanerēt. Tunc dña ꝛ oēs sur/gunt ꝛ aspiciūt ꝛ vidēt eos.ꝛ nesciūt q̄d hoc esse possit. Renouaꝫ dolor. timor ꝛ tremor crescit. Multū quidē dña timet ꝛ nescit q̄d faciat.ꝛ ꝟtens se ad filiū mortuū. dixit. Fili mi dilectissime q̄re redeūt isti. Quid facere ampliꝰ tibi volūt. Nōne te occiderunt. Fili mi putabā eos satiatos esse de te.sed vt vi/deo adhuc te mortuū ꝑsequunꝫ. Fili mi ne/scio q̄d faciā. te defēdere a morte ñ potui.sz veniā ꝛ stabo iuxta crucē tuaz ad pedes tu/os. Fili mi roga ꝓm tuū vt eos tibi placa/biles faciat.ego aūt qđ potero faciā. Et oēs tunc q̄nq̄z flentes iuerūt ꝛ apposuerūt se añ crucē dñi ihesu. Appropinquāt aūt illi cū fu/rore ꝛ strepitu magno.ꝛ videntes latrones adhuc viuere.frangūt eis crura ꝛ ipos occi/dunt.deponūt ꝛ in aliquā fossaz velociꝫ il/los proꝟciūt. Redeūtiby aūt ipis ꝟsus do/minū ihm̄.timēs mr̄ ne sil r faciāt cum filio suo.tacta dolore cordis intrinsecus cogita/uit ad arma sua currere.s.ad būlitatē inna/tā ꝛ genibꝫ positꝫ ꝛ brachijs cancellatis vul/tu lachrymabili ꝛ voce rauca.sic eos alloq̄/tur dicēs. Viri frēs rogo vos ꝑpter deū al/tissimū ne ampliꝰ me vexare velitis in dile/ctissimo filio meo. Ego em̄ sum mestissima mr̄ ei. ꝛ scitꝫ frēs q̄ nunq̄z vos offendi.nec iniuriā aliquā vobis feci.ꝛ si filꝰ meꝰ visus est vob ꝓtrariꝰ. ipm̄ demisistis ꝛ ego vob re/mittā oēm iniuriā ꝛ offensaz.ꝛ mortem filij mei. Dāc tñ misericordiam mecū facite. ne ipm̄ ꝓfringatꝫ. vt saltē integrū valeaz tradere se/pulture.nō expedit vt eꝰ crura frāgank. vi/detis em̄ q̄ iā mortuꝰ est ꝛ migrauit. Hora em̄ est postq̄z discessit. Johes ꝟo ꝛ magda/lena ꝛ sorores mr̄is dñi stabāt genuflexi cū ea ꝛ amarissime oēs flebāt. O dña q̄d est qđ agitis.ad pedes nephādissimoꝝ statis.ibi oratis inexorabiles.pietate creditꝫ flectere crudelissimos ꝛ impijssimos.et humiliare

superbos. Abhominatio est superbis humilitas. Incassum laborat. Unus autē longin⁹ nocte tunc impi⁹ z superbus sed post conversus z mar/tyr z sctūs. porrigens lanceā delonge. eorū pces z rogamina ꝓtēnens. lat⁹ dñi ihu cor/rū vulnere grādi aperuit. z exiuit sanguis z aqua. Tunc mr semimortua cecidit inter brachia magdalene. Johes ꝓ dolore vr/gente. assumpto vigore insurgit ꝑ illos di/cens. Viri neqssimi. q̄re banc impietatē fa/citis. Nōne videtis q̄ mortu⁹ est. vult⁹ etiā mrem ei⁹ mestissimā occidere. discedat⁹. qr nos eū sepeliem⁹. Tunc illi sic deo placuit discesserūt. Excitat autē dña surgens q̄i eui/gilans q̄rens q̄d sit de dilecto filio suo. Re/spondent ei. nihil eē factū de eo. Postea su/spirat z anxiat z respicit filiū suū vulneratū dolore mort⁹ atterit. Vides q̄tiēs mortua est bodie. totiens certe. q̄tiēs ꝓtra filiū suum videbat fieri nouitatē. Ūñ vere impletū est in ea qđ sibi dixerat symeon Tuā inq̄t ipi⁹ aiam gladi⁹ ptransibit. Sed nunc vere filij corp⁹ z mris aiam bui⁹ lancee gladius pfo/rauit. Ponūt autē omnes se iterꝝ ad sedendū iuxta crucē. quid facere debeāt nescientes. Corp⁹ eim deponere z sepelire nō pñt. qr vi/res nō sūt sufficientes. nec instrumēta quib⁹ deponere ipm pñt. Recedere āt sic eo rema/nente nō audent. z diu sic remanere nocte appropinqnte nō valent. Vides in q̄nta p/plexitate sunt. O de⁹ benigne. quō ꝑmittis tuā ex omnib⁹ electā mundi speculū reclina/toriū vrm sic tribulari. Temp⁹ autē esset vt aliq̄ntulū respirasset.

Hora vespertina meditatio. Ca. lxxxiij

Iterū autē vident alios plures ꝓpiā venientes. q̄ erant ioseph ab arima/thia z nicodem⁹. ducētes secū alios portātes instrumēta quib⁹ corp⁹ deponāt de cruce. z portabāt q̄i centū libras myrrhe z aloes. z veniebant ad sepeliendum dñm. Tunc surgūt oēs cū timore magno. O de⁹ quāta est ista afflictio bodie. Circūspiciens aut iohes dixit. Ego cognosco ibi ioseph z nicodemū. Tunc dña resumpt⁹ viribꝫ dicit Bñdictus de⁹ nr qui mittit nob auxilium. memor fuit nri. z non dereliq̄t nos. Fili oc/curras eis. Vadit q̄ iohes eis obuius velo/citer. z attingēres se adinuicem amplexant cū fletu magno. nō valentes ꝑ magnā horā adinuicē sibi loq̄. ex cōpassiōis teneritudi/ne z habundātia fletus z doloꝛ⁹. postea ve/niunt aduersus crucē. Querit ioseph q̄ sint ibi cū dña. z q̄d sit de alijs discipul. Dicit il/li iohes istas q̄ ibi sunt De discipul aut rn/det se nescire. qr nullus ibi fuit bodie. Que/rit etiā de bis q̄ circa dñm facta sunt. z nar/rat ei iohes ꝑ singula. Cū aut fuerūt ꝑpe lo/cum. genuflectentes z flentes adorauerūt dñm. Applicātes āt recepti fuerūt reuerent⁹ ꝑ dñam z alias socias genuflexo inclinan/tes vsq̄ ad terrā. Silr ipi genuflectentes cū ploratu magno. sic steterūt ꝑ longā morā Tandē dña dicit. Bñ facitis bñtes memo/riā mgri vri. qr multuꝫ vos dilexit. z fateor q̄ in aduētu vro visum est mihi nouā oriri lucez. Nescieba⁹ eim q̄d facere deberem⁹. dñs vobis retribuat. Et illi. Dolem⁹ ex to/to corde nro de bis oīb⁹ q̄ ꝓtra eū facta sūt Prevaluerūt eim impij ꝓtra iustū. libent⁹ eū eripuissem⁹ de tāta iniusticia si potuissem⁹. saltē boc modicū obsequiū dño z mgro no/stro ꝓstabim⁹. Surgētes ḡ parauerunt se ad deponendū corpus ihu. Tu aut vt alijs loc⁹ dixi tibi diligent⁹ z morose modū depo/sitōis attende. Ponunt due scale a lateribꝫ crucis opposite. Joseph ascēdit sup scalā la/teris dextri. satagit extrahere clauū ipi⁹ ma/nus. Sed difficile est boc. qr clau⁹ grossus z longus est in ligno valde cōfixus. et sine magna suppressione man⁹ dñi nō videt pos/se fieri. sed nō est vis. qr fidelit facit. z domi/nus totū acceptat. Euulso illo. iohes ánu/it ioseph dictuꝫ clauum sibi porrigi. ne ipm dña videat. Deinde nicodem⁹ aliū extra/xit manus sinistre. z clauū simili⁹ dat iobā/ni. Descendit nicodem⁹ z iuit ad clauū pe/dis. Joseph vero sustentabat corpus dñi. Felix quippe ipe ioseph q̄ corpus dñi me/ruit sic amplexari. Tunc pendentē manum dexterā dña suscipit reverent⁹ ponit ad vul/tum suū. intuet z osculat cū lachrymis vali/dis z suspirijs doloꝛosis. Euulso aut clauo pedū. paulisper descēdit ioseph. z oēs ac/cipiunt corpus dñi z ponūt in terraz. Dña suscipit caput cum scapulis in gremio suo. Magdalena vero pedes apud q̄s tantaz gram olim inuenerat. Alij circūstant. omnes faciunt planctū magnū sup eū. omnes enim plangunt eū q̄i vnigenitū amarissime.

Hora cōpletorij. Cap. lxxxiij

Post aliquā morulā cum nox appro/pinquasset rogat ioseph dñam vt p/mittat eum volui lintheaminibus

ꝛ sepeliri. ipa ꝯtendebat dicēs. Nolite ami-
ci mei tā cito filiū meū accipe. vel me cū ipo
sepelite. Flebat aūt lachrymis irremedia-
bilib. Aspiciebat vulnera manuū ꝛ laterꝫ.
modo vnū. mō aliud. Aspiciebat vultuꝫ eiꝰ
ꝛ caput. ꝛ videbat spinaꝝ puncturas. depi-
lationē barbe. faciē ex sputis ꝛ sanguine de-
turpatā. ꝛ caput tonsuꝫ. ꝛ de fletu ꝛ aspectu
nō poterat satiari. Legit aūt in quadā scri-
ptura ꝙ dñs ꝺuote sue reuelauit ꝙ ipe ton-
sus fuit capillis ꝛ depilatꝰ barba. sed euan-
geliste nō scripserūt omia. Et q̄dē ꝙ ipe fu-
it tonsoratꝰ. nescio ꝓbare ꝑ scripturā. Sed
de depilatiōe barbe pōt ꝓbari. Dicit enim
Hieremias in ꝑsona dñi. Corpꝰ meū dedi
ꝑcutientib. ꝛ genas meas vellentib. Unꝺ
ipa mr̄ hec fidelit aspiciebat ꝛ morose vide-
re volebat. Tardāte aūt hora dic̄ Johes.
Dña ꝯdescendāꝰ ioseph ꝛ nicodemo ꝛ ꝑmit-
tamus aptari et sepeliri corpus dñi nr̄i. qꝛ
ꝓpter nimiā morā possent pati calūniā a iu-
deis. Ad hanc vocē tanq̄ grata ꝛ discreta. ꝛ
cogitans ꝙ ipi iohi cōmissa est ꝑ filiū. nolu-
it amplꝰ ꝯtendere. ꝛ signans ꝛ benedicens
eū ꝑmisit aptari ꝛ inuolui. Tūc iohes ꝛ ni-
codemus ꝛ alij ceperūt inuoluere corpus ꝛ
aptare cū lintheaminib vt mos erat iude-
is. Dña tñ semꝑ tenebat caput ipiꝰ in gre-
mio suo qꝺ sibi reſuauit aptādū. ꝛ magda-
lena pedes. Cū ergo venerūt ad crura ꝓpe
pedes. dicit magdalena. Rogo vos vt ꝑmit-
tatis me aptare pedes apud q̄s sum miseri-
cordiā cōsecuta. Quib ꝑmittentib illa pe-
des ipos tenebat. ꝛ videbat deficere ꝑ do-
lore. ꝛ q̄s alias lachrymis cōpūctiōis riga-
uit. nūc multo magꝫ vndis lachrymaꝝ do-
loris ꝛ cōpassionis largit lauit. Aspiciebat
pedes sic vulneratos. ꝑforatos. desiccatos
ꝛ sanguiatos. amarissime multū flebat. Nā
vt veritas de ipa ꝑhibuit testimoniū. dile-
xit multū. ꝛ ideo fleuit multuꝫ. ꝛ maxīe in h̄
vltimo obsequio mgr̄i et dñi sui. sic afflicti.
sic flagellati. sic vulnerati. sic mortui. ꝛ in ni-
hiluꝫ sic redacti. Vix cor sibi in corpe stare
poterat ꝑ dolore sed bñ cogitari potest ꝙ si
posset. libenter ad pedes dñi sui expirasset.
Nō videbat remediū doloris nec ꝯsueue-
rat ei in talib obsequi. Nouū ꝛ vltimuꝫ est
hoc obsequiū qꝺ ei nunc ꝑstat. ꝛ in h̄ ꝑstan-
do amaricat anīa sua. qꝛ nō pōt illud face-
re vt vellet intime. ꝛ deceret. Vellet em̄ to-
tum corpꝰ lauare. vngere ꝛ bñ aptare. sꝫ nō
est tempꝰ ꝛ locꝰ. Nō em̄ poterat plꝰ. nō po-
terat aliud. facit qꝺ pōt. saltem pedes lauit
cū lachrymis. tandeꝫ deuote abstergit am-
plexatur. deosculat. inuoluit ꝛ aptat fidelit
quantū meliꝰ nouit ꝛ potest. Sic ḡ aptato
corpe. respiciunt ad dñam vt ipa cōpleat. ꝛ
om̄es planctū reincipiunt. Tūc ipa videns
ꝙ amplꝰ differre nō pōt. Ponit vultū sup
faciē dulcissimi filij sui. ꝛ dicit. Fili mi ī gre-
mio meo te mortuū teneo. durum est valde
diuortiū mortis tue. Jocūda ꝛ delectabil
fuit inter nos cōuersatio. ꝛ sine q̄rela et of-
fensa fuimꝰ inter alios. q̄uis tu dulcissime
fili mi vt nocens sis mō occisus. Fideliter
fili mi ſuiui tibi ꝛ tu mihi. sed in hac pugna
tua dolorosa. nec pat tibi auxiliari voluit.
nec ego potui Tu teip̄m dereliq̄sti propter
amorē generis hūani. qꝺ redimere voluisti
Dura penosa ꝛ nimis penosa est ista redē-
ptio. de qua gaudeo ꝓpter salutē hoim. Sꝫ
in tuis dolorib ꝛ morte tua multū affligor
vehement. qꝛ scio ꝙ nūq̄ peccasti et sine cā
tam amare occisus es. tā morte turpissima
Modo ḡ fili mi disiūcta est nr̄a societas. et
me a te nūc oportet separi. Sepeliā ergo te
ego mr̄ tua mestissima. Sed postea q̄ ibo?
Ubi etiaꝫ morabor fili mi? Quō sine te vi-
uere possim? Tecū ergo libentius sepelirer
vt vbicūq̄ esses. ego similit essem tecū. Sꝫ
ex quo nō possum corpe. sepeliar tamē men-
te. anīam meā in tumulo sepeliā cum corpe
tuo. eā tibi dimitto. eā tibi cōmendo. O fili
mi q̄ anxia est separatio ista. Et iterum ex ha-
bundātia lachrymaꝝ. multo meliꝰ lauit fa-
ciē filij. q̄ magdalena pedes. Abstergit au-
tē faciē eius ꝛ deosculās os ꝛ oculos eiꝰ. in
quodā sudario caput ip̄m inuoluit ꝛ diligē-
ter aptauit. Tandē iterū benedixit ꝛ signa-
uit eū. Et tunc om̄es adorātes eū flexis ge-
nib ꝛ pedes eiꝰ deosculātes. accipiūt ꝛ por-
tant ad monumentū. Dña tenebat caput ꝛ
scapulas. magdalena pedes. Reliq̄ vero sta-
bant in medio. Erat ꝓpe locū crucifixionis
sepulchrū quātū est longitudo eccl̄ie nr̄e vl
circa ī qua sepelierūt eū reuerent. flexis ge-
nib ꝛ cū fletib magnis ꝛ singultib ꝛ suspi-
rijs crebris ꝛ multꝫ. Quo sepulto mr̄ iterū
bñdicit amplexat eū et stat sup dilecto filio
suo. Sed eleuātes eam posuerūt magnuꝫ
lapidē ad ostiū monumēti. De hoc monu-
mento dicit Beda. ꝙ fuit domꝰ rotunda de
subiacente rupe excisa. tante altitudinis vt

vir hō manu extenta culmē posset attingere. introitū habēs ab oriente. in parte vero aquilonari locꝰ dñici corpis de eadē petra factꝰ est. septē pedes hñs longitudinis.

Meditatio post cōpletoriū.

Capl'm. lxxxiij

Volens aūt ioseph redire in ciuitatē post officiū sic cōpletū. dicit domie. Dña mea ego vos deꝑcor ꝓpt̄ deuz ꝛpter amorē filij vr̄i ꝛ mgr̄i mei si placet vt diuertatis in domū meā. scio em̄ q̄ domuz ꝓpriā nō habetꝭ. vtamini mea vt vr̄a. q̄a oīa mea vr̄a sunt. Sil'r ꝛ nicodem. O q̄lis cōpassio. Regina celi nō hꝫ vbi caput suuz reclinet. ꝛ hos dies lugubres ꝛ viduitatis sue sub alieo tecto ducere oportebit. Vere dies viduitatis sunt isti. q̄ dñs ihs erat ei filꝰ ꝛ sponsus. pr̄ ꝛ mr̄. ꝛ oīne bonū. ꝛ oīa simul eo mortuo pdidit. Vere vidua est et derelicta. ꝛ q̄ diuertat nō hz. Tūc ipa se inclinans hūiliꝫ ꝛ gr̄as agens. rñdit se esse cōmissam iohi. Quib⁹ iohes adhuc eā rogantib⁹ rñdit q̄ volebat eā ducere in montē syon in domuz in qua mgr̄ cenauit heri sero cū discipul'. ꝛ ibidē stare cū ea volebat. Illi ꝙ inclinātes se dñe. ꝛ adorātes sepulchrū abierunt. Et isti vt euāgeliū dicit remanserunt sedentes ꝓtra sepulchr̄z. Appropinquāte aūt nocte dicit iohes dñe. Nō est honestū hic nimis morari vel de nocte in ciuitatē redire. ꝛ iō si vobis placet dña recedamus. Tunc dña surgēs ꝛ genuflectēs ad sepulchrū amplexaꝫ. bñdicensq̄z sepulchr̄z dicit. Fili mi nō possuz ampliꝰ stare tecū. ego recōmendo te pr̄i tuo. Sublenatis ēt oculꝭ in celū dicit cū lachrymis ꝛ affectu magno. Pater e'ne. recōmendo vobis filiū ꝛ meaz aiam quā dimitto. Et recedere tūc ceperūt Cū aūt venerūt ad crucē. ibi genuflexit ipa ꝛ adorauit crucē dicēs. Hic req̄euit filiꝰ meus. ꝛ hic est pcios̄simꝰ sanguis ei⁹. Sil'r et oīes fecerūt. Cogitare nāq̄z potes q̄ ipa ꝑma fuit q̄ crucē adorauit. Exinde recedunt ihs̄ ciuitatē. ꝛ ꝑ viā se sepe ꝙtebat retrospiciens. Cū aūt fuerūt in locꝫ vltra quē sepulchrū ꝛ crucē amplꝰ videre nō potuerūt. vertit se. iclinauit. genuflexit ꝛ deuotissime adorauit. sil'r ꝛ oīes fecerūt. Appropinq̄ntes ad ciuitatē sorores dñe. velauerūt eā tanq̄z viduā. coopientes q̄i totū vultū suuz. ꝛ ꝑcedebant. Dña aūt int' iohem ꝛ magdalenaz seq̄bat mestissime sic velata. Tūc magdalena volens in ingressu ciuitat̄ sumere viā q̄ ducit ad domū suā. ꝛ illuc eos ducere. ꝑuidit sibi ante. ꝛ dic̄. Dña mea ꝑcor vos amore mgr̄i mei vt eamus ad domū nr̄am. ꝛ ibi melꝰ stabim⁹. scitis ei⁹ quō libent̄ veniebat ad eā. Ipa vr̄a est ꝛ oīa mea vr̄a sunt. Rogo vt veniat̄. Et hic plangere inceperunt. Dña aūt tacente ꝛ annuēte ihs̄ iohem adhuc illa rogat iohem. Ipe vero rñdit. Decenti⁹ est vt eam⁹ vsq̄z montez syon. ꝛ matrie q̄ sic rñdebam⁹ amicꝭ nr̄is. tu potiꝰ venias cū ea. Tunc magdalena rñdit Bene scis q̄ veniā cū ea q̄cunq̄z ierit. ꝛ nunq̄z dimittā eā Intrantib⁹ aūt illis ciuitatē. ꝑcurrunt vndiq̄z ꝛ gines ꝛ matrone bone cuz ꝑpendere eam potuerūt ꝛ associāt eā ꝑ viā ꝓsolando. sed magnꝰ vtiq̄z fit ploratꝰ. sed ꝛ boni boiēs cōpatiebant̄ eidē ꝑ q̄s transibāt ꝛ mouebātur ad fletū. dicentes. Certe magna iniusticia est facta hodie ꝑ ꝓncipes nr̄os. ꝓtra filium istiꝰ dñe. ꝛ deꝰ ꝑ eo magna signa ostendit. caueāt q̄d fecerint. Cū aūt venerūt ad domū. tūc ipa se vertens ihs̄ dñas. ꝛ gratias agens deuotissime inclinauit. Ipe ꝙ inclinātes se ꝛ genuflectētes oīes ceperūt facere planctū magnū. Intrauit ḡ dña domū ꝛ magdalena. ꝛ due sorores sue. Johānes vero ponēs se sup ostio. rogauit oīes vt redirent ad domos suas. q̄ tarda hora erat. ꝛ gr̄as agens eis. ostiū ille clausit. Tūc dña ꝑ domū circūspiciens sic dicebat. Fili mi dulcissime vbi es. q̄ hic te nō video. O iohes vbi est filiꝰ meus. O magdalena vbi est pr̄ tuus q̄ te sic tenerrime diligebat. O dilecte sorores vbi est filiꝰ noster. Recessit a nobis gaudiū nostrū. dulcedo nr̄a. ꝛ lumē oculorū nostrorū. Recessit autez cū magna angustia. vos audistis. Et hoc est q̄d mihi magis auget dolorē. q̄ recessit totus afflictus. totus lacerat⁹. totꝰ anxius ꝛ sitibundus. coactus. opp̄ssus ꝛ violent⁹. nec ei potuimus in aliq̄ subuenire. oīes reliquerūt eum. ꝛ pater eiꝰ oīnipotēs deꝰ noluit euz iuuare. Et q̄cito facta sunt ista. vos vidistis. Cuius vnq̄z vl'sceleratissimi homis fuit sic accelerata ꝛ fulminata dānario. O fili hac nocte captꝰ fuisti. ꝑfide traditꝰ. mane in tercia ꝓdemnatꝰ. ꝛ in sexta crucifixꝰ ꝛ ita mortuus es. O fili q̄z amara est ista sepatio tua. ꝛ memoria turpissime mortꝭ tue. Tandē iohānes rogans vt desisteret. ꝑsolatꝰ est eaz. Tu autē si vires tuas experiaris. sciesvtiq̄z

eis parare ꝛ seruire. cõsolari ꝛ ꝓfortare eaz q̃ parũper comedat. ꝛ alios ad comedẽdũ cõforta. q̃ adhuc ieiuni sunt. Et postea benedictione a dña ꝛ a singulis aliꝫ suscepta discedas.

Meditatio de dña ꝛ sociab⁹ die sabbati. Capitulũ. lxxxv.

Q Ane aũt sabbati. stabant in domo ianuis clausis dña et alie socie vnaçũ iobãne afflicte ꝛ dolorose tãq̃ orphane ꝛ plene meroze. nõ loquẽtes sed memorãtes sedebant simul. aspicientes se mutuo raptim. sic cõtingere consueuit magna pressura ꝛ calamitate grauatꝫ. Pulsatũ autẽ fuit ad ostiũ ꝛ timebant. q̃ omia timuerunt. securitas em̃ eorũ discesserat. Tamẽ iobãnes ibat ad ostiũ. ꝛ aspiciẽs cognouit petrũ ꝛ dixit. Petr⁹ est. Et dña. Aperias ei. Ingredit igit̃ petrus verecũde cũ singultibꝫ magnis ꝛ fletibꝫ. ꝛ tunc omnes plozare ceperũt. nec verbũ loqui poterãt p̃ meroze. Postea veniũt successim ꝛ alij discipuli etiã plozãtes. Tandẽ cessantes a fletu incipiũt de dño suo loqui. Dicit g̃ petr⁹. Ego verecundoz in meipo. nec deberẽ in cõspectu vestro loqui vel homibꝫ apparere. q̃ dñm meum q̃ me tantũ diligebat. sic reliqui ꝛ negaui. Similit̃ ꝛ alij cũ ꝓcussione palmarũ lachrymarũq̃ effusione. seipos redarguebãt q̃ dñm suũ dulcissimũ sic reliquerãt. Tũc dicit dña. Magister bon⁹ ꝛ pastoz fidel̃ recessit a nob. ꝛ nos remanem⁹ velut orphani. sed spero firmit̃. q̃ cito rehabebim⁹ ipm. ꝛ vos scitis. q̃ benign⁹ est filꝰ meus ꝛ vos multũ diligebat. Nõ dubitetis. q̃ bene reconciliabit̃ ꝛ libent̃ remittet omnẽ offensã siue culpã. Tant⁹ autẽ fuit ꝓmissione patrꝭ furoris impet⁹ cõtra eum. ꝛ ita ꝓualuit malozũ audacia. q̃ non potuissetis eũ iuuare. etiã existẽtes cũ eo. ꝛ tõo nolite turbari. Respõdit petr⁹. Vere dña mea ita est vt dicitꝭ. nã ꝛ ego q̃ tm̃ initia vidi. tanto fui timoze ꝓcussus in atrio cayphe q̃ vix credebam me posse euadere ꝛ eũ negaui. nec fui mẽoz verbozũ quibꝫ hoc p̃dixerat mihi. q̃sq̃ me respexerat. Tũc magdalena querit q̃d ei p̃dixerat. ꝛ respõdit de negatiõe. ꝛ narrat ei totum. Et addidit q̃ eis alia plura dixit in cena de passione sua. Tũc dicit dña. Vellem audire de bis q̃ dicta ꝛ facta fuerũt in cena per eoz. Et petr⁹ annuit iobi vt ipe referat. Jobãnes ꝓo incipit ꝛ narrat totũ. ꝛ sic tam de bis q̃z de aliꝫ q̃ fecerat dñs ihs cũ eis. narrant adinuicẽ. modo vn⁹. modo alius. Sicq̃z totã diẽ de ipo sermocinãdo ꝓcurrunt. O q̃z attente auscultabat magdalena sed multũ attenti⁹ ipa dña. O q̃tiens i ipsa die dicebat in narratiõe gestoruz. Bñdict⁹ sit filꝰ meus ihs. Intuere g̃ eos diligenter ꝛ cõpatre. q̃ sunt in afflictiõe magna. imo ꝓmaxima hodie ꝓstituti. Quid em̃ ẽ videre q̃ dña celi ꝛ terre. ꝛ ꝑnceps ecclesiaz ꝛ oĩs populoz. ꝛ duces toti⁹ diuini exercit⁹ sic moroſi stãt recluſi in domũcula quadã. nescientes q̃d facere debeãt. nisi q̃ se ꝓfortãt. cõferentes de factꝭ ꝛ verbis dulcissimi dñi sui. Dña tamẽ stabat mente trãquilla ꝛ pacata. q̃ certissimã spem habebat de resurrectione filij sui. Et in ea sola remãsit fides in ipa die sabbati. ꝛ ꝓterea dies sabbati attribuit ei. Nõ tamẽ poterat ipa dña gaudenẽ stare ꝓpter mortẽ filij sui dulcissimi ihu christi. Sero aũt facto post solis occasum cũ licuit opari. maria magdalene ꝛ altera maria iuerunt emere aromata ꝑ faciẽdis vnguentis. Sero etiã p̃cedẽti cũ redierãt a sepultura dñi. ceperũt parare vsq̃z ad solis occasum. postea siluerũt. Nã sabbatũ obseruare oportebat a solis occasu diei venerꝭ. vsq̃z ad aliuz occasum. Nũc ergo vadunt emere aromata. Intuere tu illas diligenẽ incedẽtes mestis vultibꝫ more viduarũ. ꝛ se applicantes ad aliquã apothecã alicui⁹ forte deuoti dñi eis cõpatientꝭ. ꝛ libenẽ satisfacientis volũtati earũ. Ipe vero postulant aromata ꝛ eligunt quãtũ possunt meliora. ꝛ p̃cio soluto redeũt. parãtes se ad faciẽda vnguenta domio suo. Conspice ergo diligenter quomõ humiliẽ ꝛ deuote ꝛ fidelit̃ laborant ꝑ dño suo cũ lachrymis magnis ꝛ suspirijs intimis. Dña vero ꝛ apli aspiciũt et forte adiuuãt. Quibꝫ factis. nocte siluerũt. Et hec quidez est meditatio die sabbati de dña. sociabꝫ ꝛ discipulis.

Sabbato die.

Meditatio de domino iesu die sabbati descendenti ad infernũ.

Capitulũ. lxxxvi.

V Enit etiã hoc in considerationẽ nunc. q̃d sc̃z fecerit dñs ipa die sabbati. Statim cũ mortuus fuerat descẽdit ad inferos ad sc̃os patres. ꝛ stabat cũ eis. ꝛ tũc fuerũt

in gl'ia.nã visio dñi.gl'ia est pfecta. Considera hic ꝯ z attende q̃nta fuerit ei⁹ benignitas in infernũ descẽdere.q̃nta caritas.q̃z ta ꝯ humilitas. Poterat em̃ vnũ angelum ad eos mittere z oĩes suos suos liberare z sibi pũtari vbi voluit. Sed ℔ nõ sustinuisset amor su⁹ infinit⁹.z bũilitas sua. Per semetipm ꝯ descendit.z nõ vt suos. sed z vt amicos visitaret dñs oĩm.z stetit cũ eis ibidez vsq; ad diẽ dñicã,ppe auroꝛã. Cogita bñ de his z admirare z imitari coner⁹. Jubilauerũt aũt scti pres in suo aduẽtu.et repleti sũt iocunditate imensa.oĩa displicẽtia,pcul expulsa.z stabãt in laudibꝫ z cantic⁹ coꝛam eo. Quas laudes potes ℔ mõ meditari. Jmaginãdo eos ac si essent cũ coꝛpibꝫ suis.sicut post resurrectõnẽ erũt. Sil'r z aiam illã benignissimã dñi nr̃i ihesu xp̃i. Cũ ꝯ p̃senserũt ei⁹ saluberrimũ aduẽtũ. occurrerũt ei gaudent⁹ seipos exhortãtes atq; dicẽtes. Benedict⁹ dñs de⁹ isrl'.q̃ visitauit z̃.

Canticũ sctoꝛ de lymbo Ca.lxxxvij

Leuate capita vr̃a.q̃ ecce venit redẽptio vr̃a. Consurge.ꝛsurge hierl'm solue vincula colli tui.ecce saluatoꝛ venit soluere nos a vinculi'. Tollite portas p̃ncipes vr̃as.z eleuamini porte eternales et introibit rex gl'ie. Adoram⁹ te xp̃e z bñdicimus tibi amãtissime de⁹ nr̃. Et ꝓcidentes adoraverũt eum cũ gaudio z leticia magn... Ipos aũt ꝛsidera q̃ cũ reuerẽtia z ingenti exultatione z vultibꝫ iocũdis stant et dicunt p̃dicta coꝛã eo.z in hmõi laudibꝫ canticis z iubilatiõibꝫ steterũt in lymbo.vsq; ppe auroꝛã diei dñici. in ꝛspectu etiã multitudinis angl'oꝛ ibidẽ exultentiũ. z cũ eis iubilantiũ. Tunc accepit eos dñs educẽs ab inferis in exultatõe.z añ eos gl'iose,pcedẽs posuit in paradyso deliciaꝛ. Aliq̃ vero mirula facta cũ eis iocunde.z cũ helyaz enoch eũ recognoscentibꝫ.dixit eis. Temp⁹ est vt exeãt coꝛp⁹ meũ.vadã et reassumaz illud.q̃ oĩes pcidẽtes dixerũt. Jte dñe rex glorie z cito redite si placet.q̃ gl'iosissimũ coꝛpus vr̃m videre plimũ affectam⁹. Habes ergo q̃ circa dñm ih̃m z mr̃em ei⁹. z discipl'os z sctos pres meditari possis in die sabbati añ resurrectionẽ. Uex q̃ totã passionẽ dñi ih̃u tibi sine auctoritatũ interpositõe transcurri.ne anim⁹ ad aliud q̃z ad ipam passionẽ se conuerteret.cogitaui vl' nunc auctoritates aliq̃s tibi referre vt eaꝛ lectio mentẽ excitet ad ipam feruenti⁹ z deuoti⁹ meditandã. Accipe ꝯ Berñ. moꝛe solito in q̃busdam sentẽtijs sic dicentez. Jesu christo debes totã vitã tuã.q̃ ipe vitã suã posuit pro vita tua. z cruciat⁹ amaros sustinuit. ne tu ꝑpetuo sustineres. Si em̃ cõferrent⁹ in me omẽs dies filioꝛ adam.z omẽs dies seculi. z laboꝛes oĩm hoim q̃ fuerũt z q̃ sunt.z qui erunt. nihil esset ad cõparationẽ illi⁹ coꝛporis.q̃ spectabiles stupendũ est ꝛstrutibꝫ etiã supnis.in cõceptu de spũ scto.in oꝛtu de v̄gine.in vite innocẽtia. in doctrine affluẽtia. in chorꝛuscatione miraculoꝛ.in reuelationibus sacramẽtoꝛ. Sicut igit⁹ exaltat⁹ est celi a terra.ita exaltata est vita sua a vita nr̃a.que tñ posita est. Et sic̃ nihil ad aliq̃d nulla habet cõparationẽ.ita vita nr̃a nulla habz ad vitã illi⁹ ꝓportionẽ.cũ illa dignioꝛ.ista miseꝛioꝛ esse nõ possit. Cũ ꝯ deuouero quicq̃d sum quicq̃d possuz.nõ est sicuti stella ad solez.gutta ad flumẽ.lapis ad montẽ. granũ ad aceruũ. Idem.xj. Canticoꝛ. Hõ simplex aut modica xp̃i exinanitio fuit. sed semetipm exinaniuit vsq; ad carnẽ.ad mortẽ.ad crucem. Quis digne penset q̃nte fuerit humilitatis.mãsuetudinis.dignatiõ⁹ deũ maiestatis carne indui.mulctari morte.turpari cruce. Sed dicit aliq̃s. Nũ valuit opus suum reparare creatoꝛ absq; ista difficultate. Valuit.z maluit cũ iniuria sui. ne pessimũ atz odiosissimũ viciũ ingratitudis.occasionẽ vltra repiret in homie. Sane multũ fatigatiõis assumpsit.q̃ multe dilectiõis hominẽ debitoꝛẽ teneret.ꝛmoneretq; ad gratiarũactiões difficultas redẽptiõis.quẽ minus deuotũ esse fecerat cõditiõis facilitas. Quid em̃ dicebat hõ creatus et ingratus. Gratis quidẽ ꝛdit⁹ sum.sed nullo cõditoꝛz grauamie vel laboꝛe. Siquidẽ dixit z fact⁹ sum quẽadmodũ z vniuersa. Sed obstructũ est os loquẽtiũ iniqua. Luce clari⁹ patz q̃ntũ modo o hõ,p te dispendiũ fecit.de domino suus.de diuite paup.caro de verbo.z de dei filio hois fieri fili⁹ nõ desperit. Demẽto tã te.z si de nihilo factũ.nõ tñ de nihilo redẽptũ. Sex diebꝫ ꝛdidit oĩa.z te interoĩa. At ℣o p totos triginta ãnos. opat⁹ est salutẽ nr̃am in medio tre. O q̃ntuz laboꝛauit sustinens carnis necessitates.hostis tẽptatiões. Hõne sibi crucẽ aggrauauit ignominiã.mortis sibi accumulauit horꝛoꝛem.

Jtẽ.xx. Cantic̃. Sup oĩa reddit te ama/

bilez mihi iesu bone calix quē bibisti. opus nr̄e redēptiōis. Hoc oīno amore nr̄m facile vendicat totū sibi. Hoc inq̄z est qđ nr̄am deuotionē z blandi⁹ allicit. z iusti⁹ exigit. et artius stringit. z afficit vehemēti⁹. Multū q̄ppe laborauit in eo saluator nec in oi mūdi fabrica tantū fatigatōis auctor assūpsit. Illa deniq̄z dixit z facta sūt. mādauit z creata sunt. At vero hic. Et in dictis suis sustinuit ꝓtradictores. z in factz obꝑuatores. et in tormētis illusores. z in morte exprobratores. Idē. xxij. Cantic. Ad cumulū pietatis tradidit xp̄s in mortē aīam suā. z de ꝓprio latere ꝓtulit p̄ciū satisfactiōis q̄ placaret patrē. Per qđ plane ad se versiculū illū traxit. Apud dn̄m misericordia z copiosa apud eū redemptio. Prorsus copiosa. qz nō gutta sed vnda sanguis largit̄ p quinq̄z partes corpis emanauit. Quid tibi debuit facere. z nō fecit. Illuminauit cecū. soluit vinctū. reduxit erroneū. reconciliauit reū. Quis nō p⁹ illū libenter alacriterq̄z currat. qz ab errore liberat z errata dissimulat. z q̄ deinde viuendo merita tradit. p̄mia mortēdo conquirit. Quā excusationē habz q̄ in odore hoz̄ vnguentoz̄ nō currit. nisi ad quez forte mīme odor ꝑuenit. Et eteī in oēm t̄ram exiuit odor vite. qm̄ misericordia dn̄i plena est t̄ra. et miserationes ei⁹ sup̄ oia opa ei⁹. Ergo q̄ vitalem hāc sparsaz vbiq̄z fragrantiā nō sentit. z ob hoc nō currit. aut mortu⁹ est. aut putridus. Idē. xxv. Cantic. Nō erubescit spōsa nigredinē quā nouit p̄cessisse inspōso. cui similari q̄nte etiā gl'ie ē. Nil g̃ pinde gl'iosi⁹ est q̄z christi portare obprobriū. Un̄ vox illa prorsus exultatōnis z salutis. mihi absit gl'iari nisi in cruce dn̄i nr̄i iesu christi. Grata ignominia crucz ei q̄ cū tot ingrat⁹ nō est. Nigredo est. sed forma z sūlitudo dn̄i. Vade ad scr̄m Isaiā. z describet tibi q̄lem illū in spū viderit. Quē nāq̄z aliū dixit virū doloris z scientē infirmitatē. z qz nō erat ei species neq̄z decor? Et addidit. Nos putauimus eū q̄ leprosuz z pcussum a deo z humiliatū. Ip̄e aūt vulnerat⁹ est ꝓpter iniq̄tates nr̄as. Attritus est ꝓpter scelera nr̄a. z liuore eius sanati sum⁹. Deniq̄z seip̄m fecit pctm̄. z nigrū dicere verear? Intuere sane pānis sordidū. plagis liuidū. illitū sputz. pallidu⁹ morte. Idē. xxiij. Cantico. Quid ei magis deforme z nigz oculis spectātiū occurrebat q̄z cū expāsis in cruce manib⁹ medi⁹ duoz̄ nequā. risum malignātib⁹ daret. fletū fidelib⁹? z solus erat risui q̄ soluf poterat eē terrori. solus bonori esse debuerat. Idē lxj. Cant. Petra refugiū herinaciis. et vbi tuta firmaq̄z infirmis req̄es nisi in vulneribus saluatoris? Tanto illuc securior habito. q̄nto ille potētior est ad saluādum. Fremit mūdus. p̄mit corp⁹. diabolus insidiat. Nō cado. fundat⁹ eī⁹ suz sup̄ firmā petrā. Peccauī pctm̄ grāde. turbabit̄ ꝑscia. sz nō ꝓturbabit̄. qm̄ vulnez dn̄i recordabor. Nempe vulnerat⁹ est ꝓpter iniq̄tates nr̄as. Quid tā ad mortē qđ nō xp̄i morte saluat. Et infra. Clamat clauus. clamat vuln⁹. q̄rere deus sit in christo mūdū reconciliās sibi. ferrū p̄trāsūt aīam ei⁹. z approp̄inquit cordi. vt nō iā nesciat cōpati infirmitatib⁹ nr̄is Patz archanū cordis p foramīa corpis. Patz illud magnū sacr̄m. Patēt viscera misericordie di nr̄i in q̄b⁹ visitauit nos oriēs ex alto. Quid ni viscera p vulnera pateāt? In q̄ eī⁹ dari⁹ q̄z in vulneribus tuis eluxisset. q̄ tu dñe suauis z mitis es z multe misericordie? Maiorē ei miserationē nemo hz. q̄z vt aīam suā ponat q̄s p addictis morti z dānatis. Idem q̄z vt credit in quodā sermone de cruce. Meditare inquit positionez crucifixi corpis. z vide si aliq̄d est in eo qđ nō ꝓpet ad p̄em. pro te. Diuinū illud caput multiplici spinaz densitate densatū. vsq̄z ad cerebri teneritudinez cōfixū est. dū cōfigit spina. Spinis pctōrū suoz̄ ait dn̄s ꝓphetā. circūdedit me populus ille Ad qđ t̄n ne doleret caput tuū. ne tua vulneraretur intentio. Caligauerūt in morte oculi sui. z illa lumiaria q̄ illumināt orbem. ad horā extincta sunt. Nōne illis obtenebrāti⁹ tenebre facte sunt sup̄ oēm t̄rā. z illa duo magna lumiaria cū alijs lumiarib⁹ submota sunt? Hoc aūt totū factū est. vt auerterentur oculi tui ne videāt vanitatē. z si viderēt nō adhererēt. Aures ille q̄ in celis audiūt. sanct⁹. sctūs. sctūs. dn̄s de⁹ sabaoth. audierūt in t̄ris. demoniū habes. z crucifige crucifige eū. Ut qđ illō. ne aures tue obsurdescerent ad clamorē pauperis. ne reciperēt auditum vanū. ne detractionis virus apertis ꝓpicijsq̄z suscipent. Speciosa illa facies. speciosi forma pre filijs hominū. spuris illita. afflicta colaphis. addicta delusionibus est. Sic nanq̄z scriptū est. Ceperunt cōspuere in eū z pcutere faciem eius. z illudere ei dicentes. Prophetiza quis est qui te pcussit? quare hoc? vt facies tua illuminaret? illuminata ꝓfirmaret? z diceret de te. Vultus ei⁹

Auribus

nō sunt ampli⁹ in diuersa mutati. Os illud
qd docet angelos. ⁊ homines instruxit/qd
dixit ⁊ factū est. felle potatū est ⁊ aceto. Sz
hoc factū est. vt veritatē ⁊ iudiciū loqueret
os tuū. ⁊ ꝯfiteret dñm deū suum. Man⁹ il/
le que fundauerūt celos extense sunt ī cru/
ce. clauisq; ꝑforate durissimis. vt man⁹ tue
extenderent ad inopē. ⁊ dicere posses. Aīa
mea in manib⁹ meis semp. Qd tenemus ī
manib⁹ nō facile obliuiscimur. Sic et q̄
aīam suā bone opationi imp̄mit. non tra/
dit eam obliuiōi. Pectus illud in quo sunt
omēs thesauri sapiētie ⁊ scientie dei abscon/
diti. lancea militari ꝑfossum est. vt pect⁹ tu
um a prauis cogitationib⁹ mundaret. mun
datū sanctificaret. cōseruaret sanctificatū.
Pedes illi quorū scabellum adorare debe/
mus. quia sanctū est. dura transfixione con
fossi sunt vel cōfixi. ne pedes tui festinarēt
ad malū. sed currerent ad viā mandatoruz
domini. Quid plura. Foderūt manus eius
⁊ pedes eius. dinumerauerunt omnia
ossa eius. Pro te carnē ⁊ animā suā posuit.
vt corpus ⁊ spiritū tuū sibi vendicaret. to/
to se totū recuperauit. In stimlo amoris
sup mirandis beneficijs humane redēptio
nis. Expergiscere nunc aīa mea. excutere
de puluere. ⁊ cōtemplare virū hunc memo/
rabilem quē in speculo euāgelici sermonis
quasi p̄sentez intuearis. Attende aīa mea
Quis est iste qui ingredit habens imaginē qi
regis. ⁊ nihilomin⁹ serui despectissimi con/
fusione replet⁹. Coronat⁹ incedit. sed ipsa
eius corona etiā cruciat⁹ est illi. ⁊ mille pun
cturis speciosum ei⁹ caput diuulnerat. Re
gali purpura induitur. sed poti⁹ in ea despi
citur q̄ honorat. sceptrum in manu gestat.
sed eo ipo reuerendū eius caput ferit. Ado
rant coram ipo positis in terrā genibus et
regem clamant. ⁊ cōtinuo ad conspuenduz
amabiles eius genas subsiliunt. Maxillas
palmis concutiunt. ⁊ honorabile collū ex
honorant. Uide anima mea. quomō vir
iste per omīa coartat ⁊ spernitur. Sub cru
cis onere dorsum incuruare iubet. et suam
portare ignominiā ad locum deduct⁹ sup/
plicij. myrrha potat ⁊ felle. In cruce sub/
leuatur. ⁊ dicit. Pater dimitte illis. quia ne
sciunt quid faciunt. Qualis est hic q̄ in om
nibus p̄ssuris suis nec semel os suum ape/
ruit vt aliquid querele aut excusatiōis. aut
cōminationis. aut maledictiōis aduersus
maledictos canes illos ꝓferret. Sed no/

effudit
uissime verbū benedictionis sup īimicos su
os. quale a seculo nō est auditū. Quid hoc
viro mansuetius. quid benigni⁹ aīma mea
vidisti. Adhuc autē attentius intuere q̄
grandi admiratiōe ⁊ tenerrima cōpassione
dign⁹ appareat. Uide nudū ⁊ vulneribꝫ la
ceratuz. in medio latronū. cruci ignominio
se ferreis clauis affixum. aceto in cruce po/
tatum. ⁊ post mortē lancea in latere vulne/
ratū. ⁊ copiosos sanguīs riuos ex q̄nq; vul
neribꝫ manuū pedū ⁊ laterꝫ effundentem.
Fletū deducite oculi mei. ⁊ liq̄sce aīa mea.
sup ꝯtritiōe amabil' viri h⁹ quē in tāta ama
ritudīe tot vides affectuz doloribꝫ. Respice
dñe scē pr̄ de sctūario ⁊ de excelso celoꝝ ha
bitacl'o. ⁊ intuere hāc sacroscām hostiā q̄m
tibi offert magn⁹ pontifex nr̄ sctūs puer tu
us dñs ih̄s. ꝑ pctīs fratꝝ suoꝝ. ⁊ esto placa
bilis sup multitudīe malicie nr̄e. Ecce vox
sanguīs frīs nr̄i ih̄u clamat ad te de cruce.
Ecce gl'a ⁊ honore coronatus. in dexte
ra maiestatꝫ tue astat vultui tuo ꝑ nob. ca/
ro ei ⁊ frat' nr̄ est. Respice dñe in faciē xp̄i scē pr̄
tui. q̄ tibi obediēs vsq; ad mortē fact⁹ ē. nec
recedāt ab ocul' tuis cicatrices ei⁹ ī ꝑpetuū
vt memierꝫ q̄tā ab eo ꝑ pctīs nr̄is satisfacti
onē recepis. Utinā dñe appēdant in statera
pctā. q̄bꝫ irā meruim⁹. ⁊ calāitas quā ꝑ nob
pass⁹ ē īnocēs fili⁹ tu⁹. Certe h̄ ḡuior appa
rebit et magꝫ digna vt ꝓpt' ip̄az effūdas su
per nos miam q̄ sūt illa. ut ꝑ ip̄is nr̄is
ꝯtīeas ī ira mīas tuas. Gr̄as tibi pr̄ referat
oīs līgua sup habūdātia bōitatꝫ tue q̄ vni/
co filio cordis tui ñ pepcisti. sz ꝑ nob illū tra
didisti ī mortē. vt ip̄m tāq̄ fidelē aduocatū
hr̄em⁹ ī cel' corā te. Et tibi dñe ih̄u fortissīe
zelotes q̄d gr̄aꝝ q̄d r̄tributiōis digne retribuā
ego homo puluis ⁊ cinis ⁊ vile figm̄tū. q̄d
ei ꝑ mea salute facere debuisti ⁊ non fecisti.
Ab imo pedis vsq; ad sūmū v̄ticis totū in
aq̄s passionū te demersisti. vt me totū de il
lis extraheres. Et ītrauerūt aq̄ vsq; ad aīaz
tuam. Nā ⁊ aīaz tuā ī mortē ꝑdidisti. vt meā
ꝑditā mihi redderes. Ecce me duplici de/
bito obligasti. Nā ⁊ ꝑ eo qd dedisti debitor
tibi sum. ⁊ ꝑ mea q̄dē aīa bis a te mihi da
ta. semel ī creatōe. ⁊ semel in redemptione.
Quid magis iuste tibi reddā q̄ ip̄am. ñ ha
beo. Pro tua aūt p̄ciosa aīa ita ꝯtribulata lū cā
q̄d ab hoīe digne rependi possit nō īuenio.
Nā ⁊ si celū ⁊ terrā ⁊ omnē ornatū eoruz ꝑ
ea possem rependere. certe vsq; ad mensurā
debiti nullaten⁹ attingere possem. Ut autē

idipm qđ z habeo z possibile mihi est retri/
buã tibi.tui dñe muneris est. Diligẽdus es
mihi toto corde.tota mente.tota aĩa.tota
fortute.z tua mihi sequẽda vestigia.q̃ pro me
mori dignat⁹ es. Et quõ fiet illud in me ni/
si p te. Adhereat aĩa mea post te.qz tota vir/
tus eius pendet ex te. Hucusq; Bern⁹ z ẽcelm⁹
Habes igit beatũ Bern⁹. more suo melliflu
eructuantẽ de dñi ihu passione melliflua z
pulcherrima. Videas ne in vacuũ ea reci/
pias. Sed toto corde.totoq; affectu ipius
auctoritatib⁹ incitata in dñica passiõe verse/
ris.qz ipi⁹ passionis meditatio sup oĩa ali/
as q̃ de vita ipius occurrere pũt nosci emi/
nere. De cetero ad resurrectionẽ ipi⁹ dñi ie/
su accedamus.

Dominica die.

De resurrectione dñi.z quomõ ꝑmo ap
paruit matri dñica die.

Capitulũ.lxxxviij.

Veniens dom⁹
iesus cũ bonorabili multitudie
angelor̃ ad monumẽtũ die do/
minico sũmo mane.z reaccipiẽs corp⁹ illud
sanctissimũ.z ipo monumẽto clauso.pcessit
ꝓpria virtute resurgendo. Eadẽ aũt hora.s.
summo mane maria magdalene z iacobi z
salome.licẽtia petita ꝑus a dña.ceperũt ire
cũ vnguentis ad monumentũ. Dña autez
domi remãsit.z orabat dicẽs. Pater clemẽ/
tissime.pr̃ pijssime.sic scitis.mortuus est fi/
lius me⁹.inter duos latrones cruci fuit affi/
xus.z ego eũ sepeliui manib⁹ meis. Hz po/
tẽs estis dñe eũ mihi restituere incolumem
Rogo maiestatẽ vestrã.vt eũ mihi reddat⁹.
Quare tardat tantũ ad me venire. remitti/
te obsecro eũ mihi.quia nõ quiescit anima
mea.nisi videã ipm. O fili mi dulcissime q̃d
est de te.q̃d agis.q̃d morã ꝓtrahis.rogo te
ne ampli⁹ differas venire ad me. Tu em di/
xisti tercia die resurgã. Nõne fili mi.est ho/
die tercia dies. nõ heri.sed ꝑus heri.i.nudi
ustercius fuit dies illa magna z amara val/
de.dies calamitat⁹ z mortis. tenebraꝝ z ca/
liginis.sepatõis z mortis tue.g̃ fili mi ẽ bo/
die tercia dies. Exurge g̃ gl'a mea z oĩe bo/
nũ meũ z redi.sup oĩa desidero te videre.
cõsolet me tuus redit⁹ quã sic ꝓtristauit dis/
cessus. Reuertere g̃ dilecte mi Veni dñe ie/
su.veni spes mea vnica. veni ad me fili mi.

Ea ergo sic orãte z lachrymas dulater
emittente. Ecce subito dñs iesus venit i ve/
stib⁹ albissimis.vultu sereno.speciosus.glo/
riosus z gaudẽs.z dixit ei q̃i ex latere. Sal/
ue sctã parens. At illa statim reuertens. Es
tu inquit fili⁹ meus iesus. Et genuflexit ad/
orans. Cui filius. Mater mea dulcissima.
ego sum. Resurrexi z adhuc tecũ sum. Eis
autẽ surgentib⁹ ipa cũ lachrymis ꝑ gaudio
amplexans eũ.z vultũ vultui applicans for/
titer stringebat reflescens totalit sup eum.
z eã alacriter sustẽtsbat. Postosedentibus
eis pariter.diligent z curiose intuebat eun/
dẽ in vultu z cicatricib⁹ manuu; z p totum.
Querens si oĩis dolor ab eo discesserat.
Et ille. Reucrẽda mr̃.omis a me dolor ab/
scessit.z mortẽ z dolorẽ z omnes angustias
superaui.nec de cetero inde aliq̃d sentiam.
Et illa. Benedict⁹ sit pr̃ tuus q̃ te mihi red/
didit. Exaltatũ z laudatũ sit nomen eius z
magnificatũ in secula. Stant g̃ z colloquũ
tur adinuicẽ gaudẽtes. z pascha ducentes
delectabilit z amãter. Et narrat ei dñs ihs
q̃liter ꝓpr̃m suũ liberauit de inferno.z oĩia
q̃ fecit in isto triduo. Ecce nunc g̃ magnum
pascha.

Quomõ maria z alie due marie venerũt
ad monumentũ.

Capitulũ.lxxxix.

Magdalena ꝙ z alie due marie ibãt
vt dixi ad monumentũ cũ vnguen/
tis. Dũ g̃ fuerũt extra portã ciuita/
tis revocabãt ad memoriã afflictões z pe/
nas mgr̃i sui.et in oĩib⁹ locis in q̃b⁹ aliq̃d
notabilit ꝓtra ipm vl'p ipm factũ fuerat ali
q̃ntulũ subsistebãt genuflectẽtes z osculan
tes terrã.gemit⁹ z suspiria dãtes z dicẽtes
Hic obuiauim⁹ ei cũ cruce sup collo q̃ mr̃
eius semimortua ẽ. Et hic se ꝙtit ad mulie
res. Hic crucez deposuit fatigat⁹. Et super
isto lapide se appodiauit parũper. Hic fuit vbi
sic crudelit z fortit impulerũt eũ vt veloci⁹
ambularet.z q̃i eũ currere coegerunt. Hic
spoliauerũt eũ z totũ nudũ fecerũt. Et b̃ eũ
cruc⁹ patibulo affixerũt. Et tũc cũ magno
clamore z inũdatõe lachrymar̃ ꝑcidentes
in facies suas adorauerũt crucẽ. z osculate
sũt eã.ꝑciosa adhuc dñi sanguie rubricatã.
Deinde surgẽtes z eũtes ihs̃us sepulchr̃.di
cebãt. Quis reuoluet nob⁹ lapidez ab ostio
monumẽti. Et aspiciẽtes vider̃t revolutũ la
pidẽ z ãgelũ dñi sedẽtẽ sup eũ q̃ dic⁹ eis. No/
lite timere vẽ. vt ĩ euãgr̃. ꝓtinet. Ille autez

fraudate spe sua. qz putabãt corpus dñi inuenire. nõ attendẽtes ad verba angeli conterrite redeũt ad discipulos dicẽtes corpꝰ dñi esse sublatũ.

Quõ dñs apparuit marie magdalene.
Capitulũ. xc.

Tunc ergo petrꝰ z iohes cucurrerũt ad monumentũ. Cõspice bene eos. currũt ipi. currunt magdalena z socie post eos. omẽs currũt ad querendũ dominũ suũ coz suũ z aiam suã. Currũt multum fidelit. multũqz feruenter. multuzqz anxie. Cũ autẽ puenerunt ad monumentũ respicientes in ipõ nõ inuenerũt corpꝰ. sed viderunt lintheamina z sudariũ z recesserũt. Cõpatere ipis qz in afflictõne magna sunt. Querunt dñm suũ z nõ inueniũt. z nesciũt vbi eũ amplius q̃rere debeant. g̃ dolentes z flentes discesserũt.

Q dñs apparuit tribus marijs.
Capitulũ. xcj.

Maria autẽ remanserũt ibidẽ. z respicientes in monumentũ viderũt duos angelos stãtes in albis q̃ dicunt eis. Qd̃ queritꝭ. viuentez cũ mortuis? Ille autẽ nec tunc attenderũt ad verba eoz. nec aliquã consolationẽ acceperũt de visiõe angelorũ. qz nõ querebãt angelos sz dñm angelorũ. Iterũ ille due marie cõterrite z q̃si absorte elongauerũt se inde aliquantulũ. z sedebãt dolẽtes. Joh. xx. Magdalena vero nesciens qd aliud facere deberet. qz sine mgro suo viuere nõ poterat. z ibi eũ nõ inueniebat. z vbi eũ quereret ignorabat. stabat ad monumentũ foris plorãs. Iterũ ergo respiciẽs in monumentũ. qz semp sperabat ibi eũ reuidere vbi eũ sepelierat. Vidit ipos angelos sedentes q̃ dicunt ei. Muli/er qd ploras. quẽ queriꝭ? Et illa. Tulerunt dñm meũ z nescio vbi posuerũt euz. Vide mirabilẽ opationẽ amoris. Paulo ante audierat ab vno angelo qz resurrexerat. z postea a duobꝰ. qz viuebat. z nõ recordabat. sz dicit nescio. Amoz hoc faciebat. qz vt dicit hic Origenes. Aia sua nõ erat vbi ipa erat sed ibi erat vbi mgr̃ suus erat. Nesciebat cogitare. loqui. nec audire nisi de ipo. Cũ aũt ista sic plorares nec de angelis aliqd curaret. amore suo mgr̃ suus nõ poterat amplius se tenere. Dñs g̃ iesus refert hoc mri et dicit qvult ire ad psolandã eam. q̃ hoc multũ acceptat. z dicit. Fili mi benedicte. Vade in pace z psoleris eã. quia multũ te dilexit. z de tua morte multũ doluit. z memẽto redire ad me. z amplexans dimisit eũ.

Iterum de eodem.
Capitulũ. xcij.

Venit ergo ad monumentuz in orto vbi erat magdalena. z dicit ei. Mulier quẽ queris. quid plorasꝭ Et illa cum nõ cognoscẽs adhuc vt ebria rñdit dicens. Dñe si tu sustulisti eũ. dicito mihi vbi posuisti eũ. z ego eũ tollam. Conspice bene eam. quomõ lachrymabili vultu supplicit z deuote eũ exorat vt doceat eam illũ quẽ q̃rit. semp ei sperabat audire aliqua noua de suo dilecto. Tunc dominꝰ ad eã dixit. Maria. Ipa vero q̃i reuiuiscens et cognoscens eũ ad vocẽ. cũ indicibili gaudio dixit. Rabi id est. mgr̃. Dñe vos estis quẽ querebã. q̃re tãdiu vos mihi celastis. z currẽs ad pedes osculari volebat. Dominꝰ vero volens animũ suũ eleuare ad celestia. vt nõ q̃reret euz amodo in terra. dixit. Noli me tangere. Nõ dum enim ascendi ad patrẽ meuz. sed dic fratribꝰ meis. Ascendo ad patrẽ meũ z patrez vestrũ zc. z addidit. Nõne pdixi tibi qz tercia die resurgerez. quomõ igit me in sepulchro querebas. Et illa. Dico vobis magister qz tantꝰ dolor de acerbitate passionis z mortis vre coz meũ repleuerat. qz oim obli/ta de nibilo recordabar nisi de corpe vestro mortuo. z de loco vbi sepeliuerã ipm. z iõo vnguentũ hoc mane detuleraz. Benedicta sit magnificẽtia vra q̃ resurgere z ad nos redire dignata est. Stant g̃ simul dilecti cuz iocũditate z gaudio magno. Ipa vo curiose aspicit euz. z int̃rogat de singul. z rñsum alacritatis recipit. Nunc g̃ z hic est magnũ pascha. licet aũt sic a pncipio dñs ei responderet. vix credere possuz q̃n eũ familiariter tãgeret anteqz inde discederet. osculãdo pedes z manꝰ. sed dispensatiue sic fecit a pncipio. vl qz talẽ se oñdebat q̃lis erat in corde suo. fm cõem expositionẽ. vel qz vt dixi volebat animũ suum erigere ad celestia fm qz Berñ. innuere videt. Pie nãqz credi pt. qz quã sic amant z singlarit añ oẽs q̃ scpti reperiunt visitabat. ad letificãdã eã non turbandã faciebat. Hysterialit g̃ nõ ptinacit dixit illud verbũ. qz nõ ptinax neqz durus benignissimus dñs est z maxime diligentibus se. Post aliqualẽ vero mozulã discessit dominꝰ dicens. qz alios oporteret eum vi-

sitare. Tūc magdalena q̄i alterata, sicut no/
lens ab eo vnq̄ discedere dicit. Dñe vt vi/
deo vestra cōuersatio nō erit amodo nobi/
scum sic cōsueuerat. Rogo ne obliuiscami/
ni mei. Memētote dñe tot bonorū q̄t mi/
hi contulistis. ⁊ familiaritatis ⁊ dilectionis
quā habuistꝭ ad me. ⁊ recordamini mei do/
mine deꝰ meus. Et dñs ad eam. Noli time/
re. cōfide ⁊ cōstans esto. qꝛ semp ero tecum.
Tunc ip̄a bñdictione ab eo recepta. ⁊ chri/
sto discedente venit ad socias. ⁊ nūciat hoc
eis. Ille vero de resurrectiōe dñi gauden/
tes. sed q̄ nō viderant eū dolentes. recedūt
cum ea.

Iterū de eodem.
Capitulū. xciij.

Cum g̊ iste tres marie in simul pge/
rent anteq̄ venirēt ad ciuitatē. appa/
ruit eis dominꝰ iesus dicēs. Auete.
Ille vero vltra q̄ dici posset exhylarate p/
cidentes tenuerūt pedes eiꝰ. Hic ergo simi/
liter ⁊ querūt ⁊ aspiciūt. ⁊ rñsum iocūditatꝭ
accipiūt. ⁊ faciūt magnū pascha. Dicit autē
eis dñs iesus. dicite fratribꝰ meis vt veniāt
in galyleā. ibi me videbūt sicut predixi eis.
Uides q̄ mgr̄ humilitatꝭ vocat discipl'os
suos frēs. Nunq̄d hanc virtutem dimisit.
Tu autē si in p̄dictis vis intelligentiā ⁊ cō/
solationē habere. recordare de his q̄ superi/
us tibi dixi. vt scꝫ in om̄ibꝰ locis ⁊ factis ita
sis anio ac si pñs esses corpe. Et idez de in/
fra dicendis.

Dominꝰ apparuit Joseph.
Capitulū. xciiij.

Discedēs ergo dñs iesus ab eis. ap/
paruit ioseph q̄ euꝫ sepelierat. Ca/
ptus em̄ erat ꝓpterea a iudeis et re/
clusus in quodā cubiculo diligent' sigillato
⁊ post sabbatū eū interficere volebāt. Appa/
ruit ergo ei dominꝰ iesus ⁊ faciē eius exter/
sit. ⁊ osculū dedit. ⁊ inde saluis sigillis in p/
priā domū reportauit.

Dominꝰ apparuit Jacobo minori.
Capitulū. xcv.

Apparuit etiā dñs iesus iacobo mi/
nori. q̄ vouerat se nō comesturū nisi
videret dñm resuscitatū. Dixit g̊ ei
⁊ his qui cū eo erant. Ponite mēsam. Dein/
de panē accipiens. bñdixit ⁊ dedit ei dicēs.
Comede dilecte frater mi. qꝛ filiꝰ hoīs sur/
rexit a mortuis. Ista vero refert Hierony/
mus.

Q̄ dñs apparuit Petro.
Capitulū. xcvj.

Cum aūt magdalena ⁊ socie redeun/
tes domū narrarēt discipul' resur/
rexisse dñm. Petrꝰ merens q̄ dñm
suū non viderat. nec q̄escere valens ꝓpter a/
moris vehemētiaꝫ. Discessit ab eis ⁊ solus
ibat versus sepulchrū. Nesciebat enim vbi
eū alibi q̄reret. Dū ergo pgeret dominus ie/
sus apparuit ei dicēs. Pax tibi simon. Tūc
petrus pcutiens pectus suū et pcidens in
terrā cū lachrymis. dixit. Dñe dico meam
culpam. qꝛ te dereliqui. ⁊ pluries negaui. ⁊
osculatꝰ est pedes eius. Dominus aūt ip̄m
erigens. osculatꝰ est eū dicens. Pax tibi. no/
li timere. omnia pctā sunt tibi dimissa. ego
bene sciebā ⁊ p̄dixi tibi. Nunc g̊ vade ⁊ con/
firma frēs tuos. ⁊ cōfide qꝛ mortē ⁊ omnes
inimicos vr̄os ⁊ aduersarios deuici. Hic g̊
sil'r fit magnuꝫ pascha. Stāt ⁊ colloquunt'
adinuicē. ⁊ diligent' petrꝰ aspicit eū ⁊ singu/
la notat. Bñdictiōe v̄o accepta. rediens ad
dñam ⁊ ad discipulos oīa narrauit. Scire
aūt debes q̄ de apparitōe facta dñe nihil cō/
tinet' in euāge. iō aūt ip̄am posui. ⁊ añ alias
p̄misi. qꝛ de ip̄a videt' tenere ecc̄ia. vt ī legen/
da de resurrectōe dñi plenꝰ habet'.

De reditu dñi ad sctōs p̄res post resur/
rectionē. Capl'm. xcvij.

Dominꝰ ergo ih̄s cū discessit a petro
qꝛ nondū visitauerat sctōs patres
post resurrectionē suam quos ī pa/
radyso deliciarum dimiserat. rediit ad eos
procedens in stola candida cum multitu/
dine angelorum. Quem ip̄i in tanta gloria
ꝯspicientes a longe cū indicibili exultatiōe
⁊ iubilo canticꝭ ⁊ laudibꝰ suscipiūt eū dicen/
tes. Ecce rex nr̄. Uenite occurramꝰ saluato/
ri nr̄o. Magnū principiuꝫ ⁊ regni eius nō
erit finis. Dies sanctificatꝰ illuxit nob̄. Ue/
nite om̄es ⁊ adoremꝰ dñm. ⁊ pcidentes in
terrā adorauerunt eū. ⁊ surgētes ⁊ stantes
cū eo reuerent' ⁊ iocunde cōpleuerunt lau/
des suas. dicētes. Uicit leo de tribu iuda.
refloruit dñe caro nr̄a. adimples nos leti/
cia cum vultu tuo. delectatiōes in dextera
tua vsq̄ in finē. Resurrexisti gl'ia nostra. ex/
ultabimꝰ ⁊ letabimur in te. Regnū tuuꝫ re/
gnū omniū seculorū. ⁊ dominatio tua vsq̄
in generatione ⁊ generatōem. Et nos non
discedimus a te. resuscitabis nos ⁊ nomen
tuuꝫ exaltabimꝰ. Precursor pro nobis in/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

gressus est pontifex factꝰ in eternū. Hec ē dies quā fecit dñs. exultemꝰ ⁊ letemur i ea. Hodie illuxit nob dies redēptiōis repatio-nis antique felicitatis eterne. Hec est dies quā fecit dñs ⁊c. Hodie p totū mūdū mel-liflui facti sunt celi. qz dñs regnauit a ligno Dñs regnauit decorē indutꝰ est. indutꝰ est dñs fortitudinē ⁊ pcinxit se. Cantate ei can-ticū nouū. qz mirabilia fecit. Saluauit sibi dextera eiꝰ ⁊ brachiū sctm eiꝰ. Nos aūt po-pulus eiꝰ ⁊ oues pascue eiꝰ. venite adorem⁹ eū. Apropinquāte aūt hora vesptina dicit eis dñs ihs. cōpatior fribꝰ meis. qz ppter mor-tem meā ꝓtristati ⁊ ꝓcriti dispergunt sicut oues errātes. ⁊ multū desiderāt me videre. Vadā ergo ⁊ oñdaz me ipis. ꝓfortabo ⁊ cō-solabor eos et cito reuertar ad vos. At illi pcidētes dixerūt. Fiat dñe vt dixistis.

Q dñs apparuit duob discipul' euntib in emaus. Capitulū. xcviij.

Cum ergo duo ex discipul' eius irēt ihsus castellū emaus quasi iam de-sperati de ipo. ⁊ irēt tristes. de his q̄ acciderant ꝓferētes. venit dñs ihs ⁊ iunxit sēpis in specie pegrini. ⁊ ibat cū ipis increpans eos. ⁊ rūdens. ⁊ ꝓferēs ꝓba salubria. vt in euāgelio habes. Tandē coactꝰ ab eis intrauit cū illis ⁊ manifestauit se ipis. Dic aūt diligent' attende ⁊ ꝓsidera bonitatem ⁊ benignitatē dñi tui. Prio qz ñ potuit eiꝰ feruens amor sustinere suos sic errare ⁊ tri-stari. Vere fidus amicꝰ est fidelis comes. Et benignus dñs iungit se ipis. querit tri-sticie causam ⁊ exponit eis scpturas. inflā-mans corda eoꝝ ad omnē rubiginez extir-pandā. Sic q̄tidie nobiscū facit spiritualit' Si em̄ grauati aliq̄ pplexitate vel accidia de ipo loq̄mur. statim adest ꝓfortans ⁊ illu-minans corda nra ⁊ etiā inflāmans i amo-rem sui. Optimū em̄ est cōtra tales pestes loqui de deo. Un̄ dicit pphā. Q̄ dulcia fau-cib meis eloquia tua dñe. sup mel ⁊ fauum ori meo. Et iterū. Ignitū eloquiū tuuz ve-hementē ⁊ ser. tu. dilexit illud. Sil'r etiā co-gitare de deo. Un̄ idē pphā. Concaluit cor meū intra me. ⁊ in meditatōe mea exarde-scet ignis. Sedo ꝓsidera bonitatē eius nō solū ex amore vt dixi. sed etiā ex būilita-te pfunda. Conspice nāq; ipm quō humili-ter vadit cū eis. Vadit nāq; cū suis q̄i vn⁹ ex eis dñs oīm. Hōne tibi videt ad p̄mor-dia humilitatꝭ redisse. Exēplū nobis est si-mile faciendi. Sed ⁊ in alio attēde dñi hu-militatē. qz nō est dedignatꝰ hos discipl'os inferioris gradꝰ. Nō em̄ erant isti de apl'is. sed de alīs minoribꝰ discipul'. ⁊ tm familia-riter iungit se ipis. vadit et loquit'. Non sic elati. Nollent em̄ nisi cū precipuis viris et magnarū opū cōuersari ⁊ ambulare. Itez in alio relucet hic sua būilitas. Nā si cōside-ras elatos. videbis q̄ nolūt ampullosa ver-ba sua spargere inter paucos. sed dñs etiaz cū duob loquit' archana sua. nō vilipendit paucos. imo nec etiā vnū. sicut fecit olim cū samaritana. Tercio ꝓsidera dñi bonita-tez q̄ntū ad pīs negociū quō instruit disci-pulos suos in moribꝰ. reficit ⁊ ꝓsolat'. Con-spicias ergo cum quō fingit se longius ire. vt eoꝝ augeat desideriuz ⁊ inuitet' ⁊ teneat' ab eis. ⁊ quō postea benigne intrat cuz eis. Panē accipit ⁊ benedicēs suis sacratissimis manib frangit ⁊ porrigit. ⁊ seipm eis reue-lat. Et q̄tidie hoc facit nobiscū inuisibilit'. Nā teneri vult ⁊ inuitari p̄ desideria. orati-ones ⁊ sctās meditationes. Et ideo semper orare oportet ⁊ nō deficere vt ipe docuit q̄-liter ista fecit ad nostrā eruditionē. vt. s. at-tendam⁹ ad opa pietatis ⁊ hospitalitatꝭ. Et quō non sufficit diuīa eloquia legere vl' au-dire nisi opere cōpleant'. De hoc in Omel'. Grego. sup hoc euāgelio poterꝭ plenꝰ edo-ceri. Nō aūt dedit istis suis discipulis ma-gnā sui copiā. sed statim porrecto eis pane euanuit ab oculis eoꝝ. Nā etiā alios conso-lari volebat cū quib tamē etiā istos est cō-solatus.

Q dñs apparuit reclusis in die resurre-ctionis.

Capitulum. xcix.

Redierūt aūt pdicti duo discipli' statim in hierl'm. ⁊ inuenientes alios disci-pulos ꝓgregatos. absente Thoma eis ista narrauerūt. Ut parit' audierūt. Qz surrexit dñs ⁊ apparuit simoni. Tunc dñs ihs intrās ad eos ianuis clausis. stetit in medio eoꝝ ⁊ dixit eis. Pax vob. Discipuli vero pcidētes in trā. ⁊ suā culpaz dicētes. q̄ sic eū dereliquerāt. ipm alacrit' susceperūt. Dñs g̃. Surgite inq̄t frēs mei. qz oia pcta sunt vob dimissa. Stat g̃ familiarit' int eos. ⁊ oñdit eis manꝰ ⁊ latꝰ. ⁊ apit eis sensū vt i-telligāt scpturas ⁊ cognoscāt resurrectōez suā Petit ab eis si hēant aliq̄d ad māducādū. ⁊ manducat coram eis partem piscis assi. ⁊

fauum mellis. Insufflat in eos. ⁊ dicit eis. Accipite spm̄ sctm̄. Uides quō ista sūt plena om̄i iocūditate ⁊ leticia. Gauisi sunt ḡ discipuli viso dño. Letant̄ corā eo q̄ añ erant pauefacti. O q̄ libent̄ eidē illa porrexerunt vt comederet q̄ fidelit̄ ei ministrabāt. et q̄ iocunde assistebāt ei. Conspice etiā dñam ibidē esse. qꝛ discipuli ꝯgregabāt se ad eaꝫ. Uide ḡ eam indicibili gaudio ista ꝯspicere ⁊ iuxta filiuꝫ familiarit̄ sedere. ⁊ sic̄ expedit seruire alacrit̄. Dñs etiā ihs libent̄ suscipit om̄e seruitiū de manib⁹ ei⁹. ⁊ eā reuerent̄ honorat corā discipulis. Nō autem omittas magdalenā dilectā discipulā ⁊ apl'oꝝ apostolā. Conspice etiā qualit̄ more solito sedꝫ ad pedes mgr̄i sui. diligent̄ audit ꝟba eius ⁊ si quid pōt etiā ip̄a gaudiose ac toto affectu eidē ministrat. O q̄lis tunc est domūcula ista. ⁊ q̄ gratiosuꝫ habitare in ea. Nonne tibi videt̄ etiā nūc hic esse magnū pascha. si aliquid deuotiōis habes. puto ꝙ sic. Sed parū stetit tunc dñs cū eis. qꝛ iā erat q̄si sero. Tñ forte etiā ip̄i coegerūt eū aliq̄ntulū plus stare. rogātes ne sic cito recederet. An nō credis ꝙ magdalena sedēs ad pedes iuxta eū. teneret ꝑ pānos eū ꝯfident̄ ⁊ cū reuerenti audacia. ne discederet ita cito. Erat ei indutus vestimētis albissimis. vestib⁹ gl'ie sue. Sic em̄ eū tenebat. nō p̄sumptuose sed ꝯfident̄ faciebat sic diligens. sic dilecta. nec dño displicebat. Teneri vult dñs vt ptꝫ in duob⁹ discipul' sup̄ euntib⁹ in emaus. Tandē dñs reuerētia mr̄i exhibita. sil'r ⁊ ab ea recepta licentia. bñdicens om̄es recessit ab eis. Ip̄i vero ꝓcidentes. de cita reuersione rogauerūt eundē. Remāserunt aūt famelici ⁊ sitibundi de dño de q̄ tantā copiā habere ꝯsueuerant. eū sepe suspirijs ⁊ desiderijs reuocantes. Uidisti q̄tiens hodie habuisti pascha. nā om̄s iste apparitōes ī die paschatis fuerūt. Sed forte audisti sed nō sensisti. qꝛ nec forte in passiōe cōpassionē habuisti. Credo em̄ ꝙ si in passione compati scires ⁊ mentē hr̄es vnitā ⁊ nō sparsaꝫ ad secularia vl' sup̄flua vl' curiosa. in q̄libet vice sentires pascha. Et hoc de q̄libet die dñico ꝯtingere posset. si mēte integra dieb⁹ venerꝫ ⁊ sabbati te cū passione dñi p̄parares. Maxime dicente apl'o. Si fuerim⁹ socij passionum. erimus ⁊ ꝯsolationū.

Ꝗ dñs apparuit discipulis in octaua pasche ⁊ erat cū eis Thomas.

Capitulum. c.

Aduenientе aūt die octaua resurrectionis. iteꝝ apparuit dñs ihs discipulis ianuis clausis. ⁊ erat thomas cū eis q̄ prima die cū eis nō fuerat. ⁊ cū alij narrassent ei. qꝛ viderant dñm. Rñdit. Nisi videro in manib⁹ ei⁹ fixurā clauoꝝ ⁊ mittam digitū ⁊c̄. vt in euāgelio ꝯtinet̄. non credam. Dicit ḡ pastor bonus ⁊ de pusillo suo grege sollicit⁹. pax vobis. Deinde dicit thome. Infer digitū tuū huc ⁊ vide man⁹ meas. ⁊ affer manū tuā ⁊ mitte in lat⁹ meum ⁊ noli esse incredul⁹ sed fidelis. Tūc thomas ꝓcidens tetigit cicatrices dñi. ⁊ dixit. Dñs meus ⁊ de⁹ meus. Hoīem em̄ vidit ⁊ deuꝫ credidit. Dixit etiā suā culpā de h̄ ꝙ ip̄e dereliquerat eū. sic̄ ⁊ alij dixerūt. Dñs aūt erigens euꝫ dixit. Noli timere. om̄ia pctā sunt tibi dimissa. Hoc aūt de thome dubitatiōe dispensatorie ꝑmissum est vt euidentiorib⁹ argumētis resurrectio dñi ꝓbaret̄. Conspice aūt hic diligent̄ eū. ⁊ ꝯsidera solitā benignitatē. humilitatē ⁊ amorē feruentē ip̄ius. quō scꝫ thome mōstrat ⁊ alijs discipul' vulnera sua. vt tolleret oēm obscuritatē de cordib⁹ eoꝝ. ad ip̄oꝝ ⁊ nr̄am vtilitatē. Reseruauit q̄ꝫ sibi dñs cicatrices vulnerū maxīe ꝓpter tria. scꝫ vt faceret apl'is fidē de sua resurrectione. Et vt ip̄as ostēdat pr̄i qñ vult placare eū ⁊ interpellare ꝓ nob̄. Est em̄ noster aduocat⁹. Et etiā vt eas mōstret reprobis in die iudicij. Stat ḡ dñs ihs cum matre ⁊ discipulis suis ꝑ aliquā morulā loq̄ns de regno dei. ⁊ ip̄i cū eo in leticia magna audientes ista ꝟba excelsa ⁊ aspiciētes faciem ei⁹ plenā gaudio ⁊ decore. Attende bñ eos circū circa stantes. sed dñam familiari⁹ iuxta eum. magdalenā vero sp̄ ad pedes eius ꝯsidera. Sta ⁊ tu reuerent̄. a longe tñ. si forte miscd̄ia mot⁹ faciat te vocari. Tandeꝫ dicit eis ꝙ vadāt in galyleā in montē thabor vt dr̄. ⁊ ibi apparebit eis. Et bñdictiōe data discessit ab eis. Ip̄i vero remāserūt vt p̄us famelici ⁊ sitibundi de eo sed plurimū confortati.

Ꝗ dñs apparuit discipulis in galylea.

Capitulū. cj.

Post hec discipulis ad dictū locum ꝑgentib⁹ iteꝝ apparuit eis dñs ihs dicēs. Data est mihi oīs ptās in celo ⁊ in terra. Ite docete om̄es gētes baptizantes eos in noīe pr̄is ⁊ filij et spūssancti.

docẽtes eos seruare q̃cũq̃ mãdaui vobis z ꝓtestami. qz ego vobiscũ sum oĩb⁹ diebꝫ vsq̃ ad ꝓsummatõz seculi. adorauerũt aũt eũ in suo aduẽtu z stãt etiã nũc cũ magna iocũditate eũ eo. Cõsidera bñ eoz ea q̃ dicta sũt mõ ipis. Hã magnifica sunt valde. Manifestat eis qualit̃ est dñs oĩm. dat eis mãdatũ de ꝑdicãdo. dat formã baptizãdi. dat etiaz vigorẽ eis ꝓmaximũ. dũ dicit q̃ sp erit cum eis. Vides q̃ntã iocũditatẽ dat eis z q̃t oĩdit eis insignia charitatiz. His g̃ dictꝫ ꝑ dñz data eis bñdictõe disparuit ab eis.

Q dñs apparuit discipulis ad mare tyberiadis Capl'm. cij.

Discipuli ꝯo adhuc remãserũt in galilea. Iuerũt aũt q̃dã vice piscatum ad mare tyberiadis septẽ ex ipis z ꝑ totã noctẽ nihil ceperũt. Mane facto dominus itez apparuit eis z stetit i littore maris Attẽde aũt hic q̃ acta sunt qz iocundissima sũt. Querẽs g̃ dñs si aliq̃d cepissent. rñdẽtibus nõ. dixit. Mittite in dexterã nauigiũ rethe z inuenietiz. Miserũt g̃ z multitudinem magnã ceperũt. Dixit itaq̃ ioh̃es petro. dominꝰ est. Tũc petrꝰ nudꝰ exñs succinxit se tunica z festinꝰ venit ꝑ mare. alii ꝯo nauigio venerũt. Et cũ descẽdissent viderũt piscẽ positũ sup prunas z panẽ patũ. Dñs eĩ h̃ eis parauerat. Fecit etiã accipi de piscib⁹ coz z assari z sil'r cũ eis comedẽs fecit ꝙuiuiũ z festũ magnũ cũ eis in littore marꝫ. Et ꝙsuete humilitatiz sue more mĩstrans eis panẽ eis porrexit. fregit piscẽ z sil'r dedit eis. Stãt g̃ reuerẽter z multũ alacriter isti septẽ discipuli cũ dño suo parit̃ cũ eo comedẽtes. Aspiciũt facieꝫ desiderabilẽ z iocundã z exultãt i cordib⁹ suis. Accipiũt de sacratissimis manib⁹ ei⁹ escas delectabiles z reficiũt̃ nõ min⁹ spũaliter q̃ corpalit̃. O quale ꝙuiuiũ est illud. Cõspice bñ singula z si potes pascarꝫ cũ eis Attẽde nihilomin⁹ q̃ sequũt̃. qz pulcerrima sunt z vtilissima. Hã cõpleto isto solẽni ꝙuiuio dic̃ dñs petro. Diligis me pl⁹ his. et petrus. Dñe tu nosti qz amo te. dic̃ ei dominꝰ Pasce agnos meos zc̃. Sic ter interrogãs recõmẽdauit ei gregẽ suũ In q̃ dñi benignitatẽ solitã ꝙsidera. charitatẽ z humilitatem. Apte em̃ vides quõ diligẽter affectuose impmit reiterat z recõmẽdat petro aĩas nr̃as. Itez aũt dñs post hec ꝑ dixit petro mortez ipi⁹ dicẽs. Cũ esses iunior cingebas te zc̃ significãs q̃ ꝑ passionẽ crucꝫ clarificatur⁹ essz deũ. Et cũ de iohe petrꝰ q̃reret. hic autẽ q̃d. Dñs rñdit. Sic eũ volo manere donec veniã. q. d. Nolo q̃ ꝑ viã passiõis me sequat̃. sz in senio z ꝯtemplatiõe reꝺescet. q̃uis alii discipuli intelligerẽt q̃ nõ moreret̃. sz nõ erat h̃ magnũ donũ cũ melꝰ sit dissolui z esse cũ xp̃o. Attẽdisti q̃s multa z q̃s magnifica facta z dicta sunt in hac apparitiõe. Post h̃ disparuit dñs ab eis z more solito redijt ad sctos pres. Discipuli ꝯo cũ magno gaudio remãserũt z postea redierũt in hierl'm zc̃.

Q dñs apparuit plus q̃s q̃ngentis fratribus simul. Capitulũ. ciij.

Itez aũt apparuit dñs plꝰ q̃s q̃ngentis fratrib⁹ simul. vt dicit apostolus Sz quo loco aut qñ nõ est scptum. Sz stans benignꝰ dñs inter eos ꝑdicans z loquẽs de regno dei. magna eos iocũditate repleuit.

De duodecim apparitionibus. Capitulũ. ciij.

Habes g̃ duodecim apparitiões dñi post resurrectiõem vsq̃ ad ascẽsiõez absq̃ duab⁹ cũ ascẽsione ꝓmo dicẽdis. z sic fuerũt q̃ttuordecim. Scire tñ debes q̃ in euãgelio nõ sunt scripte nisi decem. Hã quõ apparuit mr̃i nõ est scriptuz in aliquo loco. sz sic pie credit̃. Quõ aũt apparuit ioseph ab⁹ i euãgelio nicodemi. Quõ etiam iacobo scripsit apl's ad Ebr̃. z etiam refert beatꝰ Hiero. De ista etiã de q̃ngẽtiz fratrib⁹ scribit beatꝰ apl's ibidẽ. Alie ꝯo scpte sunt in euangelio. Potes etiã meditari de pluribus. Hã verisil'e est q̃ benignissimꝰ dñs sepe mr̃em z discipulos visitabat z magdalenã dilectã discipulã. ꝓtinus z exhilarans eos q̃ sic vehemẽter de sua passione fuerãt ꝓtristati z ꝓterriti. Ob̃ etiã beatꝰ Augustinꝰ sentire videt̃ dicẽs de tpe post resurrectiõem. Hõ oĩa inq̃t scripta sunt. crebra erat ei⁹ cum eis cõuersatio Et etiã forte ipi sancti pres maxime abrahã z dauid ad quos specialiter facta fuit ꝓmissio de filio dei veniebãt cũ eo ad videndã illã suã excellentissimã filiã matrem dñi. q̃ ꝑ eis oĩb⁹ gratiã inuenit z genuit redemptorẽ O q̃s letãter eã respiciebãt z reuerẽter se inclinabãt eidẽ z oĩ qua poterãt benedictiõe replebãt q̃uis nõ videret̃ ab ea Potes etiã ꝓsiderare in hoc benignitatẽ charitatẽ z humilitatẽ dñi more solito. de quib⁹ sepe fecim⁹ mentionẽ. z in oĩbus factis ei⁹ relucẽt. Q etiã postq̃s gloriose vi-

cerat z resurrexerat pegrinari adhuc voluit p q̄draginta dies vt suos discipulos cōfir/maret z roborare. Digne nāq; post tot an/nor curricula. p⁹ tot labores z afflictiones. p⁹ tā ignominiosaz z acerbā morte. poterat triūphator ad suā gl'iam remeare. z p suos angl'os ꝓfirmare z ꝓfortare apl'os p suo nu/tu. Sz qz ℔ nō patiebaf charitas sua. perso/naliē voluit ꝓuersari cū eis apparēs eis p q̄/draginta dies in mlt'is argumētis. z loq̄ns de regno dei. Pro eis fec ℔ z p nobis. sz nō aduertim⁹. Dilexit z diligit te vehementer z nō diligit. cū ad talē ac tm̄ ignē nō solū cale/fieri sz ardere debeam⁹. Hūc ad ascēsionem veniamus.

De ascēsione dñi Capitulū. cv.

Circa dñicā ascēsionē te vigilē esse oz vt si vnq̄ toto mēt̄ conatu te pñtez exhibuisti ꝓbis z fact̄ei⁹. nūc facias multomag̃. Hā hec solēnitas oēs supat ali/as vt clari⁹ infra tibi ostēdā Et saltē ℔ te ani/met ad attentionē q̄ nūc dñs discessur⁹ est corpali pñtia. cōpleto sue pegrinatōis cur/su. Ūñ ꝓba z facta ipi⁹ sunt attēti⁹ ꝓsideran/da. Quelibet em̄ aīa fidel' debet spōsum su/um. dñm suū. z deū suū in ei⁹ discessu vigilā/tissime obſuare. z q̄ p eū dicūf z fiūt viscero/sius mēte amplecti. z eidē se deuoti⁹ z hūli⁹ recōmēdare. z totaliē aīmū suū ab alīs ab/strahere. Quadragesimo itaq; die a resurre/ctiōe scies dñs ihesus qz venit ei⁹ hora vt trās/eat ex ℔ mūdo ad pr̄em. cum dilexisset suos. nūc ꝓo in finē dilexit eos. Accipiēs g̃ de pa/radiso terrestri sctos pr̄es z alias aīas stās z bñdicēs helye z enoch ibi remanētibꝫ ad/huc viuētibꝫ. venit ad discipl'os suos q̄ erāt in cenaculo ī mōte syon cū matre ipi⁹ z alīs z apparēs eis. voluit etiā añ discessum suum prandere cū ipis in signū memorialis. dile/ctiōis z gaudij. Oñibꝫ g̃ simul comedētibꝫ cū leticia magna in ℔ vltimo ꝓuuio dñi sui. Dic eis dñs ihs. Tps est vt reuertar ad eū q̄ misit me. vos aūt manete ℔ in ciuitate q̄s/q; induami ſrute ex alto. qz infra paucos di/es replebimi spūsctō. put vobis ꝓmisi. Po/stea ibitis p vniuersum mūdū ꝓdicātes euā/gelīū meū baptizādo credētes. z eritʒ mihi testes vsq; ad vltimū terre. Exprobrauit eti/am eis incredulitatē eoꝝ qz bis q̄ viderant eū resurrexisse. s. angelis suis nō crediderūt Hoc nūc maxīe facit cū de ꝓdicādo dicebat quasi daret eis intelligere. multomagis de/bebatis vos angel' credere etiā añq; me vi/deretis q; gētes q̄ credēt vobis ꝓdicātibꝫ. z me nō videbūt. Fecit etiā ℔ vt cognoscētes defectū suū remanerēt humiliores. oñdens eis in suo discessu q̄tū placebat ei hūilitas. z quasi eā peculiariter recōmendaret eisdez Querētibꝫ aūt eis de tēpibꝫ futuris noluit rñdere. qz nō expediebat eis. Stāt g̃ come/dūt z loquunf z gaudēt, ꝓpter pñtiaz dñi sui sz nihilomin⁹ turbati, ꝓpter discessum. Tāta em̄ amoris teneritudine diligebāt eū q̄ etiā verba discessus sui nō poterāt equo animo sustinere. Quid aūt dicā de mr̄e iuxta eum prandēte q̄ sup oñes sic intense eū amabat An ñ credis q̄ ad hec ꝓba discessus filij. ma/terne dilectiōis tacta z cōmota dulcedine re/clinaret caput suū sup filiū. z recūberet sup/pect⁹ ei⁹. Hā si iohānes ℔ fecit in cena. nunc multo magʒ meditari potes de ipa. Ūñ su/spirās cū lachrymis eū rogabat dicēs. Fili mi si discedē vis ducas me tecū Dñs aūt cō/solat⁹ eā dicebat. Rogo mater carissima ne feras molestē discessum meū qz vado ad pa/trē. Te aūt remanere ℔ expedit ad temp⁹ p/pter ꝓfirmādos credētes. postea veniaz ad te z assumā te ad gl'iam meā. Ad quē mater Fili mi [illegible] dilectissime. fiat volūtas tua. naz nō solū remanere sz z mori grata sum p aīa/bus p q̄bꝫ z mort⁹ fuisti. sz esto memor mei Dñs aūt eā z discipulos z magdalenā z ali/as ꝓsolabaf dicēs. Nō turbef cor vestrū ne/q; formidet. nō relinquā vos orphanos. va/do z venio ad vos z semp ero vobiscū. Tā/dem dicit eis q̄ exeāt in montē olīueti. qz i/de volebat ascēdere. z tūc disparuit ab eis. Mater ergo z oñes alij sine mora ierunt ad dictū montē q̄ est ab hierl'm ad vnū mi/liare. z ibidē iterꝫ apparuit eis dñs. Ecce q̄/modo habes hodie duas apparitiōes. Tūc amplexat⁹ est matrē valefaciēs ei. z mr̄ eum tenerrime. Discipuli aūt z magdalena z om/nes alij, p̄cedētes z lachrymātes deosculari sunt pedes ei⁹. Ipe vero suos apl'os erigēs benigne oscular⁹ est. Cōspice nūc eos bene/cūcta que fiūt. Cōsidera nihilomin⁹ sāctos patres ibidē existētes. inuisibiliter tamen. q̄/modo libēter z reuerēter intuētur dominā. z affectuose benedicūt. p quā tantū beneficī/um ꝓsecuti sunt. Quomō etiā intuenf illos excelsos pugiles z duces diuini exercit⁹. qs inter oēs elegit domin⁹ ad expugnandu z/et vincendū vniuersum mūdū. Tādē ꝓpleto

cunctis mysterijs cepit dñs Jesus eleuari ab eis z ascẽdere ꝟtute sua Tũc mater z omnes alij pcidebãt in terrã. Et dicebat domina. Fili mi bñdicte memor esto mei. z ꝓpter discessum nõ poterat lachrymas continere. gaudebat tñ multũ q̃ filiũ suũ sic gl'iose cernebat petere celũ. Sil'r z discipuli ei⁹ dicebant. Dñe ꝓ te dimisim⁹ omia. esto memor nostri. Jpe ꝟo eleuatis manib⁹. facie seren⁹ z gaudẽs regio more coronat⁹ z ornatus triumphalit ferebat in celũ. Bñdicẽs eis dixit Cõstantes estote z viriliter agite q̃ sp vobiscum ero. Ascẽdebat aũt secũ ducẽs illã nobilẽ multitudinẽ iter pandẽs añ eos vt dixerat Hicheas ꝓpha. Dñs itaq̃ gloriosus cãdidus z rubicũd⁹. splẽdens z gaudiosus pcedebat eos. viã eis oñdens. z ipi cãtantes z iubilãtes letissimi sequebant eũ dicentes. Cantem⁹ dño q̃ ascẽdit sup occasum. dominus nomẽ illi. Cõfiteant dño misericordie ei⁹ z mirabilia ei⁹ filijs hoim. Benedict⁹ es dñe de⁹ noster q̃ saluos facis sperantes i te. deducẽs populũ tuũ in exultatiõe. z electos tuos in leticia. Exaltare sup celos de⁹. z sup omnẽ terraz gl'ia tua vt liberent dilecti tui. Ascẽdens in altũ pspex̃ iter facies nobis. producens nos in refrigeriũ. educis vinctos tuos in fortitudine. desideriũ nostr̃ tribuens nob. Intrabim⁹ in domũ tuã z in cõspectu angelor̃ tuor̃ tibi psallem⁹. Sl'ia laus z honor tibi sit rex xpe redemptor. Regna terre cãtate deo psallite dño. Interim aũt michael ꝓposit⁹ paradisi pgens ad priam nũciauerat q̃ dñs ascẽdebat. Ecce omes spirituuz ordines seriatim p acies suas occurrerũt ei dem vn⁹ ex eis nõ pmãsit q̃ nõ veniret obuiam dño suo. z inclinãtes se cũ omi qua poterãt reuerẽtia deducebãt eũ cũ hymnis z cãticis ineffabilib⁹. Quis em̃ posset cant⁹ z iubilos q̃ ab ipis fiebãt explicare Aduenerũt ꝑncipes ꝓiucti psallẽtib⁹ z dicebãt. Alleluia all'a all'a. noie q̃ in dñi rex bñdicte venis. Nũc tibi regnãti pangim⁹ ecce melos. All'a all'a all'a. Benedict⁹ es dñe q̃ sedes sup cherubin z intueris abyssos. all'a all'a. Dignus es dñe omi laud z honore all'a. Quia victoriam gloriose fecisti. alleluia. Cõfiteant celi mirabilia tua dñe. all'a z virtutẽ tuam. Ecce nũc ascẽdunt trib⁹ trib⁹ dñi all'a. vt cõfiteantur z dicãt tibi all'a. Ad letandũ in leticia gẽtis tue. vt lauderis cũ hereditate tua alleluia all'a all'a. In huiusmodi cãticis z pfessionib⁹ dñm honorabãt vtrimq̃ corã ipo exultantes. z eidẽ festũ honorificũ cũ omni reuerẽtia faciẽtes. Et q̃s posset hoc gaudiũ enarrare. Sz illud q̃s dicere posset q̃ tã beatissimi spũs q̃z sanctissimi pres simul habuerẽt cum sibi ad inuicẽ occurrerũt Supni ergo spũs reuerẽtia ꝑus dño exhibita z canticis⁹ expletis. illis cũ magna iocũditate dicebãt Principes populor̃ bñ vos venire gratulamur all'a Cõgregati estis cũ deo vestro all'a z vehemẽter eleuamĩ all'a. Psallite ei q̃ ascendit sup celũ celi all'a all'a. Et sancti pres alaciter respõdebant. Principes populi dñi. all'a. Custodes z adiutores nostri all'a. Gaudium vob z pax all'a. Psallite z vos regi nostro all'a. Exultate deo adiutori nostro all'a all'a all'a. Simul etiã se ad inuicẽ adorãtes dicebãt. In domũ dñi letãtes imus. all'a. alleluia. Simul nos capiet vrbs veneranda dei all'a. Oues pascue dñi portas ei⁹ z atria intremus all'a. in hymnis z cantic⁹ alleluia Domin⁹ em̃ virtutũ nobiscũ alleluia. susceptor noster est all'a all'a. Uides g̃ q̃ omes iubilabãt z psallebãt. Nã iuxta prophetam Ascẽdit de⁹ in iubilatõe z domin⁹ in voce tube. Ascẽdit aũt dñs Jesus plane ꝓpter cõsolatiõem matris z discipulor̃ quousq̃ eũ poterãt videre. Extũc aũt nubes suscepit eum ab oculis eor̃. z in momẽto cũ omib⁹ angelis z predictis patrib⁹ sanctis fuit in patria Sic em̃ dicit pdict⁹ ꝓpheta. Ponis nubem ascẽsum tuũ q̃ ambulas sup pẽnas ventor̃. Penne ventor̃ dicunt summitates vẽtor̃. id est. ptes ille que pcedunt z velociores sũt Et ipe adhuc velocius ascẽdit ex quo nubẽ interposuit. Stabãt ergo mater z discipuli z magdalena z alie flexis genib⁹ z intuebantur in celũ euntẽ illũ quousq̃ poterãt. O q̃d erat videre dominũ sic gloriose ascendẽtem z quid si q̃s potuisset videre z audire beatissimos spirit⁹ z aĩmas sanctas cũ eo pariter ascẽdẽtes. forte p̃ gaudio sepata fuisset anima talis a corpe. z cũ eis etiã ascendisset Cũ ergo sic vultib⁹ adhuc eleuatis aspicerẽt. ecce duo angeli steterũt iuxta illos in vestib⁹ albis dicentes. Viri galilei quid statis aspicientes in celũ. Hic iesus qui a vobis assũptus est in celũ. sic veniet quẽadmodũ vidistis eũ euntẽ in celũ. Redite ergo in ciuitatẽ z expectate sicut dixit vobis. Considera hic quomõ ꝺ ipis domin⁹ fuit solicit⁹. Nam statim cũ euanuit ab oculis eor̃ misit angelos

suos ne nimiũ ibidẽ stantes fatigarent̃. ⁊ vt cõfortarent̃ audiẽtes angelicũ testimoniuꝫ cõcordare secũ de ascẽsione domini sui. Auditis ergo his verbis dña humiliter rogauit angelos illos vt eã recõmendarent filio suo. Illi vero se vsqꝫ ad terrã inclinãtes eidem libẽter susceperũt mandatũ eiꝰ. Similiter apostoli magdalena ⁊ om̃es alij dixerunt eis. Illis itaqꝫ disparẽtibꝫ ip̃i redierũt in ciuitatẽ ad montẽ syon. ibiqꝫ morabãtur expectãtes vt dñs ihs mãdauerat eis. Dominꝰ autẽ Jesus cũ vniuersa p̃dicta felici ⁊ magnifica multitudine aperiẽs ianuas paradisi vsqꝫ tũc humano generi clausas triũphaliter intrauit. ⁊ gaudẽter patri genuflectẽs ait. Pater gratias ago tibi qui mihi dedisti victoriã de om̃ibꝫ aduersarijs nostris Ecce amicos nostros qui captiui tenebantur eos tibi p̃sento. Sꝫ ⁊ fratribꝫ ⁊ discipulis meis quos in mũdo reliqui. ꝓmisi mittere spiritũ sanctũ. Rogo te pater mi vt impleas ꝓmissionẽ. ⁊ eos recõmendo tibi. Tunc pater erigẽs eũ fecit eũ sedere a dextris suis ⁊ dixit. Bñdicte fili mi omnẽ potestatem et iudiciũ dedi tibi. De istis discipulis ⁊ d̃ missione spũssancti ꝓ tuo velle disponas. Omnes aũt sancti patres ⁊ beatissimi spiritꝰ qui adorãtes ꝓciderãt in facies suas corã patre surgẽtes reinceperũt cantica sua ⁊ iubilabãt corã deo laudes. Si em̃ moyses ⁊ filij israel post transitũ marꝫ rubri cecinerũt carmẽ dño dicẽtes. Cantemꝰ dño gloriose ⁊c̃. Et maria ꝓphetissa soror eiꝰ ⁊ relique mulieres eã sequẽtes in tympanis ⁊ choris dño deo canebãt. q̃nto magis nũc cũctis aduersantibus supatis. Similiter cũ dauid deducebat archã federis dñi in hierusalẽ. totꝰ populus canebat legitime. ⁊ dauid cuꝫ cantoribꝫ cytharã ꝑcutiebat. ⁊ om̃es laudabãt coram dño in cytharis suis ⁊ tympanis. et Dauid saltauit totis viribꝫ corã dño. quanto nunc magis id faciebãt qui vere sunt cũ dño ĩ tãto gaudio constituti. Et si Johannes vt in Apocal̃. refert. audiuit vocẽ in celo centum quadragintaq̃ttuor miliũ cytharedorũ cytharisantiũ in cytharis suis. ⁊ cantabant q̃si canticũ nouũ ante sedẽ dei ⁊ agni. Quodcunqꝫ gaudiũ illud significet. ego multomagis ip̃m hodie cõtigisse meditabor. Om̃es ergo ibidẽ constituti psallũt. om̃es exultãt. omnes letant̃. om̃es cantãt. om̃es gaudent. omnes iubilãt. om̃es manibꝫ plaudũt. omnes chorisant. om̃es iocundant̃. om̃es tripudiant. Vere nũc in superna hierusalẽ auditur canticũ leticie ⁊ ꝑ om̃es vicos eius ab vniuersis dicit̃ Alleluia. Nunq̃ꝫ ab origine mũdi tale festũ ⁊ tam solẽne pascha celebratum est. nec vnq̃ꝫ erit forte nisi in die iudicij cũ omnes ibi p̃sentabunt̃ electi cũ corporibus gloriosis. Et ꝓpterea tibi dixi in principio q̃ hec solẽnitas omnibꝫ cõsideratis cũctis supeminet alijs. Percurras singulas ⁊ videbis si verũ loquor. magnũ pascha et solenne festũ est incarnatio dñi. ⁊ initiũ om̃is nostri boni. sed hoc nobis nõ sibi. Nam ip̃e tũc in thalamo virginali inclusus est. Magnum etiã pascha est natiuitas eius. sꝫ et illud nobis. Nã sibi compatiẽdũ est. quia ad tantã pauꝑtatẽ vilitatẽ ⁊ penuriã natꝰ est. Magnũ similiter quo ad nos festũ est passio eius. quia tũc om̃ia nostra peccata deleta sunt. Nihil em̃ vt ait Gregoriꝰ nobis nasci profuit. nisi redimi ꝓfuisset. sed ꝓpter tormenta durissima ⁊ mortẽ turpissimã quam sustinuit. nec sibi fuit nec nobis esse dꝫ materia gaudij ⁊ leticie. Magnũ insuper et solenne ⁊ verũ pasca est resurrectio ipsiꝰ domini iesu. tam ꝓ se q̃ꝫ ꝓ nobis. quia ip̃e gloriosus triumphator apparuit. et nos iustificati sumꝰ. venerabilis itaqꝫ multũ. ⁊ ideo singulariter in ip̃o cantat eccl̃ia. Hec dies quam fecit dominꝰ ⁊c̃. Et s̃m beatũ Augustinũ in sermone suo. Hec dies sanctior vniuersis. quod exponi potest de p̃cedentibꝫ. Naꝫ hec dies ascẽsionis maior ⁊ sanctior videt̃. quia licet resurrexerit dñs. adhuc tamẽ ꝑegrinatur in terris. adhuc est clausa paradisi porta. adhuc sancti patres nõ iuerũt ad patreꝫ que om̃ia in ascẽsione cõpleta sunt. ⁊ si bene inspicias quicq̃d deus fecit vsqꝫ modo. fecit vt ꝑueniret ad hũc finẽ. ⁊ sine hoc om̃ia sua opera erãt imꝑfecta. Nã celũ ⁊ terra ⁊ om̃ia que in eis sunt. facta sunt ꝓpter hominez. homo autẽ ꝓpter gloriã habendã. Ad ip̃am ꝟo vsqꝫ hodie nullꝰ quantũcunqꝫ iustꝰ ꝑtingere poterat post peccatũ. Vides q̃ꝫ magnificus ⁊ mirificꝰ sit iste dies. Similit̃ magnuꝫ pasca valde dies penthecostes. ⁊ eũ multuꝫ solẽnisat ecclesia ⁊ recte. quia tũc donũ summum recepit. scꝫ spiritũ sanctũ. sed ⁊ illd̃ nobis non sibi. Sed hodiernꝰ ascẽsionis dies est ꝓprie festũ solennissimũ dñi Jesu. quia hodie incipit sedere ad dexterã patris ⁊ requiẽ capit a peregrinatiõe sua. Et etiã ꝓprie festũ

est omniū supnoꝝ spirituū. quia nouū gaudium suscipiūt a dño suo. quē ante ibi i humanitatis forma nō viderāt Et quia hodie primo restaurari incipiūt ruine ipoꝝ in tanta multitudine beatoꝝ. et ꝓprie illoꝝ egregiorum patriarcharū ꝓphetaꝝ. z animaꝝ sanctarum qui ad supernā patriā hodie primitus intrauerūt. Si ergo festū facim⁹ de aliquo sancto migrāte ad celos. quanto magꝭ de tot milibꝫ. z q̄nto magis de sanctosancto rum. Est etiā festū dñe que filiū suum regali dyademate sublimatū sic vidit tanq̄ dñm verū sup excelsa cōscendere. Est etiā nihilominus ꝓprie festū nostrū. quia humana natura hodie super celos est exaltata. Et quia nisi christ⁹ ascēdisset. illud ipm etiā donum spiritussancti ꝓ quo sic merito solēnisamus recipere nequibam⁹. Unde ipe dicebat discipulis suis. Expedit vobis vt ego vadam. si enim nō abiero paracli⁹ nō veniet ad voꝭ Ad robur autē dicti mei adduco Bernardum. q̄ de hac die sic loquitur in ꝑmone de ascensione dñi. solennitas ista carissimi gloriosa est. Cōsummatio enī z adimpletio est reliquaꝝ solennitatū. z felix clausula est totius itinerarij Jesu christi filij dei viui. Merito quidē solēnitatis z leticie dies agit. q̄ndo sol ille supcelestis sol iusticie. nostris se p̄sentauit obtutibꝫ. Magna quoq̄ letitia et exultatio multa nimis quādo cōfisso sacco leticia circūdatus est z nostre dedicauit primordia resurrectōis. Verū tamen quid mihi z solēnitatibꝫ istꝫ. si cōuersatio mea vsq̄ adhuc detinet in terris. Dico ergo non multo min⁹ mihi tolerabilior videt exilij hui⁹ habitatio q̄ gehenna. Deniq̄ nisi ego abiero. paracli⁹ non veniet ad vos. Vides ne quē admodū ceterarū solennitatū ea quam hodie celebram⁹ z cōsummatiōez habeat z fructum declaret z augeat gratiā. Sicut enim cetera oīa ꝓ nobis fecit qui ꝓ nobis nat⁹ est. ita quoq̄ ipsi⁹ ascensio propter nos fcta est z facit ꝓ nobis. Hucusq̄ Bernardus

Manifeste ergo videas q̄ solennior est dies ista omnibꝫ alijs. Et anima que bene diligeret dominū Jesum magis hodie exultaret q̄ in aliquo die anni. Unde ipe dicebat discipulis Si diligeretis me gauderetꝭ vtiq̄ quia vado ad patrē. Et propterea credo me recte dixisse q̄ nunq̄ in patria fuit aliq̄ dies adeo solennizata vt ista. Durauit autē gaudium z exultatio tāti festi vsq̄ ad diem pentheeostes. z per hūc modū potest meditari. Ascensio enim dñi fuit hora sexta. Hā primo comederat hora tertia cum discipulis suis. Q̄uis ergo oīes in patria vltra q̄s dici posset exultarent. tamen prima die vsq̄ ad aliā sextā sequētis diei angeli fecerunt singulariter festum. z domin⁹ Jesus ostēdit vel fecit aliquā singularē familiaritatē z consolatiōem. Secūda die fecerunt archangeli. Tertia principatus. Quarta potestates. Quinta virtutes. Sexta dominationes. Septima throni Octaua cherubin. Nona seraphin. Hi sunt nouē ordines angeloꝝ Et sic hec durauerunt vsq̄ ad sextam sabbati vigilie penthecostes. Extunc festum fecerunt sancti patres vsq̄ ad horā tertiam dei dominice.

De missione spiritussancti.

Capitulū. cvj.

Tunc his completis. dixit dominus iesus patri. Pater mi recordare ꝓmissi mei quod feci de spiritusancto fratribꝫ meis. Cui pater. Fili mi multū gratum habeo quod ꝓmisisti. temp⁹ est vt impleatur ꝓmissum tuū. Dic ergo ad spiritum sanctū. Rogam⁹ te vt descendas ad discipulos nostros. z eos repleas. consoleris. robores. instruas. z cumulū virtutū z gaudiorū conferas eis. Et statim venit z descendit in linguis igneis sup centū z viginti discipulos simul congregatos. z eos repleuit oīi gaudio. Cui⁹ virtute discipuli vigorati docti z accensi ac illūinati totū mundū circūcurrerunt. z ꝓ magna parte sibi subiecerūt. Nihilomin⁹ tamen superni ciues etiā postea laudauerūt z semp laudāt dominū. z habēt dies leticie z nunq̄ deest ibi solennitas z gratiarumactio z vox laudis. Scriptū est em. Beati qui habitāt in domo tua dñe. in secula seculoꝝ laudabunt te. Festinem⁹ itaq̄ et nos ingredi in illam requiē vbi tanta super abundat indefectibiliter leticia. z ad patriā nostram totis conatibꝫ suspiremus. Odiamus hui⁹ miseri z putridi corporis nostri compagē. z eius curā non faciam⁹ in desiderijs. qō nos hic detinet carceratos z peregrinos a tanto bono. Dicam⁹ ergo cū apostolo. Infelix homo quis me liberabit de corpore mortis hui⁹. Et iterꝫ Q̄diu in hoc corpore sumus pegrinamur a dño. Et iterum Cupio dissolui z esse cū christo. Desideremus eius dissolutionē. z eā continue postu

lemus a domino. quia p nos eā cū salute cō sequi non valem⁹. Et iterū. Saltē moriamur mundo t pompis t cōcupiscentijs ei⁹ Abstrahamus nos corde forti t pseuerāti ab his rebus caducis t a miserijs t breuibus cōsolatiunculis harū visibiliū rerū que inficiunt t vulnerāt animas nostras Ascēdam⁹ autē mente cū domino vl' pot⁹ ad dominū t cum ipo in celis sit cōuersatio nostra. Et sic facientes nō ex toto sim⁹ peregrini t aduene vt in tempe visitatiōis nos ad se dignetur assumere ipe de quo loquimur domin⁹ noster Jesus xp̄s qui est super oīa deus benedict⁹ t laudabilis in secula seculorum Amen.

Excitatio desiderij ad p̄riam per mortis appetitū. Capitulū. cvij.

Habes ergo ex p̄dictis dilectissima filia vitā dñi iesu tibi p maiorē partē i meditatiōibus traditā. Suscipe reuerenter libēter t gaudēter p̄dicta. t in eis tota deuotione. hilaritate ac solitudine quersari nō pigriteris. quia hec est via tua t vita tua. hoc est fundamentū sup quo poteris magnum edificiū cōstruere. Ab hoc te incipere oportet si vis ad sublimiora ascēdere. put in pluribus locis superi⁹ habuisti. Hā hec vite xp̄i meditatio non solū p se dulciter pascit. sed ad maiorē cibū transmittit. Hec em̄ sūt que domin⁹ gessit in carne. sed longe sublimius est eū in spiritu itueri. ad quod p hās scalā peruenire poteris. sed in hac interim i morandū. De quo sic ait Bernard⁹. ix. Cāticoz. Ego hanc arbitror p̄cipuā inuisibili deo esse causam q̄ voluit in carne videri. et cū hominibus cōuersari homo. vt carnalium videlicet q̄ nō nisi carnaliter amare poterāt cūctas primo ad sue carnis amorē affectiones retraheret atq; ita gradatim ad amorē p̄duceret spūaliū. Et infra. Dōstrabat discipulis altioris amoris gradū cuz diceret. Spirit⁹ est qui viuificat. caro non p̄dest q̄c q̄z. In carnis igit̄ deuotione interim cōsolet̄ qui viuificantē spiritū nō habet. eo dū taxat modo quo habēt illi qui aiunt. Spiritus ante faciē nostrā christ⁹ dominus. Et item. Si cognouim⁹ christuz sm̄ carnē. sed nūc iam nō nouim⁹. Hā alias quidē nequaq̄z sine spūsancto vel in carne diligit̄ christ⁹. t sine illa plenitudine. cui⁹ tamē mensura denotionis hec est vt totū cor illa suauitas occupet. totū sibi ab amore vniuerse carnis ac carnalis illecebre vendicet. Hoc quippe toto corde diligere est Alioquin si carnis mee quālibet cōsanguinitatē vel voluptatē forte p̄fero carni dñi mei (p quod me videlicet min⁹ ea implere cōtingat que i carne manens verbis t exēplis me docuit) nonne liquide ꝓstat q̄ toto nequaq̄z diligo corde cū illud diuisum habēs. partē impēdere videar carni ei⁹. partē introquere ad p̄riam. Denicq̄z ait. Qui amat patrē aut matrē plus q̄z me. nō est me dign⁹. Ergo vt breuiter dicaz Toto corde diligere est oīe quod blandit̄ de carne p̄pria vel aliena. sacrosancte carnis amore postponere. in quo t mūdi eque gloriam ꝓhēdo. quia gloria mūdi est gloria carnis. t qui ea delectant̄. carnales esse non dubiū est Vides quomō etiaz carnalis est hec meditatio respectu spūalis. hoc nō accipias vt minuat̄ deuotio. sz vt feruor crescat ad maiora. ad que tamē p hanc trāseūdo te venire oporteat. In hac etiā ferueat tu⁹ affectus. vt in eā te totā immergas. Bona est em̄ hec meditatō carnalis p quā vita carnalis excludit̄. cōtemnit̄ t vincit mund⁹. Sz t sic faciēdo stabilices mentē. erudiēs ad virtutes. t animi robur accipies. vt in plogo tibi dixi. Hec ergo meditari. sit tota t vna intentio tua. requies tua. cib⁹ tu⁹. t studiū tuum. Nam ex his nō solū p̄dicta bona conseqeris. nec solū crūt tibi gradus ad celestis patrie t ad maiestatis cōtemplatiōes. sz etiam erit cōtinua t ꝑpetua cōsolatio tua. Nō enim q̄ ad maiorē ꝓtemplationē ascendunt hās dimittere debēt p loco t tempe. alioquī viderent̄ hās quasi vilē cōtemnere. quod esset magne superbie. Unde recordare qō habuisti supra in tractatu hmōi ꝓtemplatiōis sc̄z de humanitate xp̄i ex fmone. lxiij. Cant. qualiter beat⁹ Bernard⁹ q̄ fuit altissim⁹ cōtemplator hās nūq̄z dimisit. Et reuide que ibi de hac dicunt̄ ab eo. t quomodo eam extollit.

De mō meditādi vitā xp̄i. t ꝯclusio libri. Capm̄. cvij.

Volo aūt tibi tradere modū quē teneas in meditādo p̄dicta. ne si forte reipam crederes ꝓtingere extrēdi ad oīa que supra repies ēsi p molē grauēne gligereris. maxime cū credā meditatiōibus predictis vni⁹ hebdomade spaciū cōuenire Igit̄ scire debes q̄ meditari sufficit solū factum qō dūs fecit. vel circa eū contigit fieri.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vel dici fm historiã euangelicã te ibidẽ pre/sentẽ exhibẽdo. ac si in tua p̃sentia fierent. p ut simplicit aĩmo in dictis cogitãdi occur/rit. Moralitates autẽ z auctoritates quas ad tuã instructionẽ in h̃ ope posui. nõ expe/dit in meditatõem adduci. nisi si qua virtus amplectẽda vel viciũ detestandũ ipa prima facie cogitatiõis occurrat. Eliges g̃ in his meditãdis aliquã horã quietã. postea infra diẽ poter̃ discere moralitatẽ z auctoritates z eas studiose memorie cõmendare. qõ om/nino te facere cõuenit quia pulcerrime sunt z quete quasi ĩ tota vita spirituali valeãt in/formare. Meditationes vero sic diuide. vt die lune incipiẽs pcurras vsq; ad fugã dñi in egyptũ. z eo ibi dimisso die martis pro eo rediẽs mediteris vsq; ad aptionẽ libri in sy/nagoga. Die mercurij exinde vsq; ad mini/sterii marie z marthe. Die iouis abinde vs/q; ad passionẽ. Die vener̃ z sabbati vsq; ad resurrectionẽ. Die vero dñica ipam resurre/ctiõem z vsq; in finẽ. Et sic p singulas heb/domadas facias vt ipsas meditatiões tibi reddas familiares. Qõ ẽnto magis facies tãto facili⁹ tibi occurrẽt atq; iocundi⁹. Labẽ/ter cõuerseris cũ dño iesu. z vitã ipsi⁹ ranc̃ euangeliũ ad imitationẽ beate cecilie in cor/de studeas inseparabiliter collocare

De cetero tps est signãdi libz. sz ne meis verbis illud fiat de vberib⁹ patris Bernar/di. de quib⁹ tibi tot flores z tã pulcros decer/psi. fiat cõclusio in nomĩe illi⁹ qui est liber si/gnatus. dñs noster Jesus xp̃s. ad cui⁹ lau/dem tot⁹ est liber. q̃ beat⁹ Bernard⁹ quantũ ad p̃sentẽ materiã spectat. sic ait sup Cañ. f/mone. xv. sup illo verbo. Oleũ effusum no/men tuũ. Est pculdubio inter oleũ z nomẽ sponsi similitudo. nec ociose spiritussanct⁹ alterutrũ cõparauit. Ego aũt dico in tripli/ci qualitate olei. qõ lucet. pascit. z vngit. Si vos nõ mel⁹ habeat̃. fouet ignẽ. nutrit car/nem. lenit dolorez. lux. cib⁹. medicina. Uide idẽ nunc z de spõsi nomĩe. Lucet p̃dicatu. pascit recogitatũ. inuocatũ lenit z vngit. Et pcurram⁹ singula. Unõ putas in toto orbe tãta z tam subita fidei lux. ñ ap̃dicato iesu. Nonne in hui⁹ nominis luce de⁹ nos voca/uit in admirabile lumẽ suũ. quib⁹ illumina/tis z in lumine isto videntib⁹ lumen. dicat merito Paul⁹. Fuistis aliquando tenebre. nunc autẽ lux in dño. Nec tm̃ lux est nomẽ iesus. sed z cib⁹ est. An non totiens cõforta/ris quotiens recordaris? Quid eque men/tem cogitãtis impinguat. quid ita exercita/tos reparat sensus. virtutes roborat. vege/tat bonos mores atq; honestos. castas fo/uet affectiões? Aridus est oĩis anime cib⁹. si nõ oleo isto infundat. Insipidus est si nõ hoc sale condiat. Si scribas. non sapit mi/hi nisi sonuerit ibi iesus. Jesus mel in ore. in aure melos. in corde iubilus. Sed est z me/dicina. Tristatur aliquis vestruz. veniat in cor iesus. z inde saliat in os. Et ecce ad exor/tum nominis hui⁹ quod est lumen nubiluz omne diffugit. redit serenum. Labit quis ĩ crimen. currit insuper ad laqueum mortis desperando. nõne si inuocet nomen Jesus. confestim respirabit ad vitam. Cui aliquã/do si stetit ante faciẽ salutaris huius nomĩs infuit duricia vt assolet cordis. ignauie tor/por. z rancor aĩe. languor accidie? Cui fons forte siccatus lachrymarũ. inuocato iesu. nõ continuo erupit vberior. fluxit suauior? Cui in periculis palpitanti z trepidanti. inuoca/tum virtutis nomen nõ statim fiduciam p̃/stitit. depulit metum? Cui queso in dubijs estuanti z fluctuanti. nõ subito ad inuocati/onem clari nomĩs emicuit certitudo? Cui ĩ aduersis diffidenti. si nomẽ adiutorij sonu/it. defuit fortitudo? Nimirum morbi z lan/guores animi isti sunt. illud medicina. De/nicz et probare licet. Jnuoca inquit me in die tribulationis z eruam te z honorifica/bis me. Nihil ita ire impetũ cohibet. super/bie tumorẽ sedat. sanat liuoris vulnus. re/stringit luxurie fluxum. extinguit libidinis flammã. sitim tempat auaricie. ac totius in/decoris fugat prurigine. Siquidem cũ no/mino Jesum. hominẽ mihi propono mitez z humilẽ corde. benignũ. sobriũ. castũ. mi/sericordem. z omni denicz puritate ac sancti/tate conspicuũ. eundẽ ipm̃ deũ omnipoten/tez qui suo me z exemplo saner z roboret ad iutorio. Hec omnia mihi sonãt cuz insonu/erit Jesus. Sumo itaq; mihi exempla de homine z auxiliũ a potẽte. illa tanc̃ pigmẽ/tarias species. hoc tanc̃ vnde acuã eas z fa/cio confectionem cui similem medicorũ ne/mo facere possit. Hoc tibi electuarium ha/bes o anima mea reconditũ in vasculo vo/cabuli huius quod est iesus. Jesus saluti/ferum certe. quicz nulli vnc̃ pesti tue inueni/atur inefficax. Semp tibi in sinu sit. semper in manu. q̃ tui oẽs in ihm̃ z sensus dirigant.

RR 4

et actus. Deniq; ꝛ inuitaris. Pone me inq̄t signaculū ī corde tuo. signaculū in brachio tuo. sed hec alias. Nunc vero habes vnde ꝛ brachio medearis ꝛ cordi. Habes inq̄m in nomine Jesu vnde act⁹ tuos vel p̄uos corrigas vel min⁹ ꝑfectos adimpleas. Itemq; vñ tuos sensus aut serues ne corrumpant̄. aut si corrumpant̄ sanes. Idem. xlv. Canticoꝝ Q̄ pulcer es angelis tuis dñe Jesu in forma dei. in die eternitatis tue. in splendoribꝫ sanctorū ante luciferū genit⁹. Splendor et figura substātie patris ꝛ quidē perpetu⁹. minimeq; fucatus candor vite eterne. Q̄ mihi decorus es dñe mi in ip̄a tui hui⁹ positione decoris. Etenim vbi te exinanisti vbi naturalibꝫ radijs lumen indeficiēs exuisti. ibi pietas magis emicuit. ibi charitas plus effulsit. ibi amplius gratia radiauit. Q̄ clara mihi oriris stella ex iacob. q̄ꝫ lucidus flos ꝺ radice iesse egrederis. Q̄ iocundū lumen ī tenebris visitasti me oriens ex alto. Q̄ spectabilis ꝛ stupend⁹ etiā virtutibꝫ supernis ī conceptu de spiritusancto. in ortu de virgīe. in vite innocētia. in doctrine fluent⁹. in choruscationibꝫ miraculoꝝ. in reuelationibꝫ sacramentoꝝ. Q̄ deniq; rutilans post occasū sol iusticie de corde terre resurg⁹. Q̄ formosus in stola tua. demū rex gl̄ie in alta celorū te recipis. Quomō nō ꝑ omnibꝫ his omnia ossa mea dicēt. Dñe quis similis tui? Hec ḡ similiaq; puto in dilecto intuentē sponsam aduertisse cū diceret. Ecce tu pulcer es ꝛ decorus. neq; hec sola. sed insup aliquid ꝓcul dubio de natura decoris superioris. qd̄ nostrum om̄ino p̄teruolat intuitū. ꝛ effugit experimentū. Ergo iteratio vtriusq; decoreꝫ substantie designauit. Hec Bernardus. Deo gratiaꝝ actio ꝛ beato Bernardo seruo suo dulci ꝛ fideli Amen.

dilcē mi

¶ Expliciūt meditatiōes q̄s scripsit sctūs Bonauētura de passione domini nr̄i Jesu christi.

Opus contemplationis doctoꝝ seraphici sancti Bonauēture ꝑ heddomadā.

Feria secūda.

Flos prim⁹

Jesus ineffabilis ꝑsona trinitatis.

Tres fructus

Attende ad matutinum

Personaꝝ trinitatē in essentia diuinitatis.

Personaꝝ equalitatē in excellētia maiestat⁹

Persoāꝝ eternitatē ī ꝑmanētia īmutabilitat⁹

Flos secund⁹.

Jesus actor mirabilis in omnibꝫ creatis.

Tres fructus

Attende ad primam

Dei potentiā in reꝝ creatione

Dei sapientiā in ip̄aꝝ ordinatione

Dei beniuolentiā in vniuersi ꝑfectione

Flos terti⁹

Jesus factor amabilis humane dignitat⁹.

Tres fructus

Attende ad tertiam

Angelicā diuisionē in status differentia

Humanā trāsgressionē ī tēptatōis violētia

Diuinā retributōꝫ in meritoꝝ exigētia

Flos quartus

Jesus ꝓmissus patribꝫ saluator desperat⁹.

Tres fructus

Attende ad sextam

Humanā calamitatē ī multa deordinatōe.

Demonis īportunitatē ī multa ꝑsecutione

Diuinā pietatē in frequēti repromissione.

Flos quint⁹

Jesus ꝓmotor ꝓuidus materne dignitat⁹

Tres fruct⁹

Attende ad nonam

Marie mirabilē ꝯceptōꝫ absq; inq̄natione

Puelle mirabilē educatōem ī tēplū oblatōe

Virgīs mirabilē ꝺspōsatōꝫ ioseph copulatione

Flos sextus

Jesus aulā ingrediēs clause virginitatis

Tres fructus

Attende ad vesperas

Trinitatis dignationē in ꝯdescensione

Angeli salutationem cū deuotione

Marie responsionē humili submissione.

Flos septim⁹

Jesus iohem visitās vtrisq; nōdum natis.

Tres fruct⁹

Attende ad completoriū

Pueroꝝ ꝯuenientiū in vtero exultationem

Matrū occurrentiū ī mysterio ꝯg̃tulatōeꝫ

Patrū audientiū mysterij admirationem

Oratio

Aue iesu verbū dei. factor orbis sal⁹ rei. promissus diuinit⁹. honor mr̄is. incarnatus ꝺ maria. nōdū nat⁹ p̄cursori agnit⁹

Feria tertia flores ꝛ fruct⁹ arboꝝ sctissime vite

Flos p̄mus

Jesus mūdū ingrediēs ī bethleē est nat⁹

Tres fructus

Attende ad matutinum
Naturarū ꝓuenientiū diuersitatē
Circumstantiaꝝ ꝓcurrentiū ꝓgruitatē
Miraculoꝝ attestantiū nouitatē.
Flos secundus
Jesus cultro vim patiēs.ab euo sic vocat⁹.
Tres fructus
Attende ad primam
Legis grauē rigorē in sua obseruatione.
Pueri magnū honorē in nois impositiōe
Parentū magnū dolorē ī pueri circūcisiōe.
Flos tertius.
Jesus magꝰ sol oriēs ꝑ stellā est mōstrat⁹.
Tres fructus
Attende ad tertiam
Magoꝝ magnā diligētiā ꝑ puerovidendo
Judeoꝝ magnā īsipiētiā qō nozūt ffellēdo
Pioꝝ magnā indigētiā defectū sustinēdo.
Flos quartus
Jesus cū pareturꝝ legaliter oblat⁹
Tres fructus
Attende ad sextam
Offerentiū mirā hūilitatē ꝛ deuotionē.
Oblatoꝝ mirā dignitatē ꝛ significatōem.
Recipiētiū mirā iocūditatē ꝛ exultatōem.
Flos quintus.
Jesus occisis pueris in egyptū fugatus.
Tres fructus
Attende ad nonam
Herodis ꝛ iudeoꝝ emulatiōꝫ xp̄z ꝑsequendo
Pueroꝝ ꝛ matꝝ ciulatōem ī pueros pdēdo
Pioꝝ exulationē in egyptū fugiendo.
Flos sextus
Jesus in templo pdit⁹ paret mr̄i vocat⁹
Tres fructus
Attende ad vesperas
Jesu mirabilē sapiam in iudeos docēdo
Parētū incōsolabilē diligētiā ī puer q̄rēdo
Filij imitabilē obediētiā piā mr̄ez seq̄ndo.
Flos septimus
Jesus iordanis flumine iohāne baptizat⁹
Tres fructus
Attende ad completoriū
Baptizati sublimē dignitatē ī lato testionio
Baptiste ꝑfundā humilitatē ī suo ꝓconio.
Baptismaꝫ grandē scītatē ī suo mysterio.
Oratio
Aue Jesu puer nat⁹.circūcisus. visitatus a magis.legaliter īmolatus.effugat⁹.mr̄i pa/rens.baptizatus in aqua realiter
Feria quarta flores ꝛ fructus
Flos ꝑmus

Jesus deserto abstinēs a demone tēptat
Tres fruct⁹
Attende ad matutinum
Jesu abstinentiā in corꝑis domatione
Jesu sapiam in hostis confutatione
Jesu reuerentiā in angeloꝝ ministratione.
Secūdus flos
Jesus not⁹ discipulis ad nuptias vocat.
Tres fruct⁹
Attende ad primā
Jesu ꝓudentiā in discipuloꝝ vocatione
Apl'oꝝ obediētiā in ꝑmpta imitatione
Matris benīuolētiā in vini ꝑcuratōe.
Terti⁹ flos
Jesus doctor circuiēs labore fatigat.
Tres fructus
Attende ad tertiā
Doctorē veracissimū moribꝫ ꝛ sermone
Laborē grauissimū in circuitione
Populū rudissimū in informatione
Quart⁹ flos
Jesus pastor reficiēs a turbis frequētat
Tres fructus
Attende ad sextā
Pastorē benignissimū sollicitū ꝑ grege.
Populū sollicitū ꝑ tempali rege.
Jesum laudis incuriū q̄ fit humana lege.
Flos quintus
Jesus infirmos medicās a scribis repbat
Tres fructus
Attende ad nonam
Medici diligentiā medicinā gratꝫ dantis.
Morbi pestilētiā quotidie augmētātis.
Infirmi negligētiā medicinā nō curātis
Flos sextus
Jesus nature imperās demonijs minatur
Tres fructus
Attende ad vesperas
Jesu mirā potentiā qua demones coegit
Rez obedientiā quas p̄cepto subegit
Mirā expientiā illoꝝ quos elegit
Septim⁹ flos
Jesus corā discipulis monte transfigurat.
Tres fructus
Attēde ad cōpletoriū
Testiū auctoritatē in vilu ꝛ ſmone
Jesu magnā claritatē in trāsfiguratōe
Discipuloꝝ iocūditatē ī dicta visiōe
Oratio
Aue ihu ī dekto degēs vocās ī apto pasto/res ꝛ ꝑdicans.turbas pascēs .egros curās demoniacos ꝓuras.mōte te clarificās

Opus contemplationis

Feria quinta flores z fruct⁹.
Flos prim⁹
Jesus iumēto insidēs ploratꝰ rex honoratꝰ.
Tres fructꝰ
Attēde ad matutinum
Jesu mirā humilitatē in eꝰ aſinatione
Turbe obſequioſitatē in ꝓceſſione
Urbis tāte calamitatē in lachrymatione.
Flos secundꝰ
Jesus templū ingrediēs mēſas vertit iratꝰ
Tres fructꝰ
Attēde ad primam
Jesu exemplaritatē in tēpli viſitatione
Jesu dignā autoritatē i phariſeoꝝ ꝓfutatōe
Jesu amandā pietatē i adultere defenſione
Flos tertiꝰ
Jesus ſuſcitat lazaꝝ a martha hoſpitatꝰ
Tres fructꝰ
Attende ad tertiam.
Judeoꝝ ingratitudinē in eſuriētꝫ expulſiōe
Sororꝝ amaritudinē in lazari ſuſcitatōe
Jesu mirā gratitudinē in hoſpite ꝓſolatōe
Flos quartꝰ
Jesus in domo ſimonis vnctꝰ donat reatꝰ
Tres fructus
Attende ad ſextam.
Marie pniam in publica contritione
Phariſei falſā reuerētiā i ieſu rēphenſione
Jesu piā ſniam i peccatricis excuſatōe
Flos quintus
Jesus matris ſuſpiria ſolatur ꝑturbatꝰ.
Tres fructus
Attende ad nonam
Matris deſolatiōem cū pia ſupplicatione
Filij conſolatiōem cū pia excuſatione
Diſcipuloꝝ cōpaſſionē cū pia admiratione
Flos ſextus
Jesus a iuda venditꝰ. a iudeis damnatꝰ
Tres fructus
Attende ad veſperas
Jude cupiditatē in magiſtri venditione.
Judeoꝝ iniquitatē in ſua emulatione
Jesu longanimitatē in humili ꝓmiſſione
Flos ſeptimus
Jesus in cena ſeruiēs. ſuis panis ſacratus.
Tres fructus
Attende ad completoriū
Charitatis beneficiū in ieſu miniſtratione.
Prauitatis veneficiū in iude obſtinatione.
Pietatis exercitiū in diſcipuloꝝ deuotōe
Oratio
Aue ieſu ſuſcitatoꝝ vnctus. culpe relaxatoꝝ.
rex aſello inſidens. zelū habens. conſolatoꝝ
matris. venditꝰ. ſacratoꝝ panis. cenā faciēs
Feria ſexta flores z fructus
Flos prim⁹
Jesus orās circundatꝰ captꝰ z ſubſannatꝰ
Tres fructus
Attende ad matutinum
Jesu ꝓceſſum doloroſum i pene ꝑgustatiōe
Lupoꝝ acceſſum doloſum in agni captōe
Diſcipl'oꝝ ꝛceſſū timoroſū i mgri ꝺrelictōe.
Flos secundꝰ
Jesus coꝛā iudicib⁹ ſpretꝰ z accuſatꝰ
Tres fructus
Attende ad primam
Phariſeoꝝ iniquitatē in ſua inq̄ſitione
Jesu mirā humilitatē in ſua reſponſione.
Diſcipuloꝝ anxietatē i mgri ꝓſecutione
Flos tertiꝰ
Jesus flagellis liuidus conſputꝰ coronatꝰ
Tres fructus
Attende ad tertiam
Jesu innocētiam ſine excuſatione
Judicum ſententiā ſine ratione
Maloꝝ truculentiā ſine miſeratione
Flos quartus
Jesus damnatꝰ crucifer. eſt cruci ꝓclauatꝰ.
Tres fructus
Attende ad ſextam
Patientꝫ violentiā in triplici gravitate
Pendentꝫ irreuerentiā i nephāda ſocietate
Mirā impenitētiā gētis obſtinate
Flos quintꝰ
Jesus morte mirabilis. agnꝰ pſchi oblatꝰ
Tres fructꝰ
Attende ad nonam
Qꝫ pie ieſus cōdidit in cruce teſtamentū
Qꝫ libere ſe obtulit patri p tormentum
Qꝫ grāde mundi ꝑtulit machina lamentū.
Flos ſextus
Jesus apto latere eſt cruci declauatꝰ
Tres fructus
Attende ad veſperas
Corpꝰ pendēs exanime abſq̄ oīmi decore.
Aquā apto latere fluentē cum cruore
Corpꝰ de crucis ſtipite tollēres cū merore
Flos ſeptimꝰ
Jesus vnctꝰ cū lacrimis i tumulo locatꝰ
Tres fructꝰ
Attende ad completoriū
Materna deſideria in corpis obſeruatiōe.
Deuota miniſteria in ſepulcri ꝓparatiōe.
Planctꝰ z ſuſpiria in corpis tumulatiōe.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Oratio
Aue ihu oraspstratꝰ coram turbis accusatus
factꝰ plagis liuidꝰ. agnꝰ cruce eleuatꝰ. mortis
inde delatꝰ in sepulcro positꝰ.
Sabbato Flos ꝑmus
Jesꝰ victor ad iferos. calcas hostes trasiuit
Tres fructus
Attende ad matutinum
Saluatoris imperiū in morte triūphādo.
Patrū desideriū in iesum expectādo
Angelorꝫ ministeriū in iter ꝓparando.
Flos secundus
Jesus parentū vincula cū gaudio ꝓtriuit
Tres fructus
Attende ad primam
Inferni vllulationē in eius fractione
Demonū ꝓfusionē in ꝑde resignatione
Patrū exultationē in paradisi aptione
Flos tertius.
Jesus mris discipulos meroribꝫ vniuit
Tres fructus
Attende ad tertiam
Matris dolorē intimū i lacrimis fūdēdo.
Fratꝫ timorē maximū ꝫ insimul latēdo.
Judeorꝫ furorē pessimū i sctos ꝓsequēdo
Flos quartus
Jesus sui memoriā tormētis stabiliuit.
Tres fructus
Attende ad sextam
Loci vilitatē in iesum ꝓdendo
Tormentorꝫ atrocitatē in xꝑm puniēdo
Militū ferocitatē in plagas inferēdo
Flos quintus.
Jesus testes mltiplices pꝰ mortē acqsiuit.
Tres fructus
Attende ad nonam
Judeorꝫ disceptationē i signis q̄ viderūt
Mortuorꝫ resurrectōz q̄ apparuerūt
Fideliū ꝓfirmationē q̄ xꝑo crediderūt
Flos sextus
Jesus feruorē magdalene ꝫ oīm ꝑsciuit
Tres fructus
Attende ad vesperas
Discipulorꝫ reuerētiā in mris ꝓsolatione
Mulierꝫ diligentiā in vnguēti ꝑparatiōe
Militū insipientiā in sepulcri munitiōe.
Flos septimus
Jesus solutꝫ patribꝫ ad tumulū rediuit.
Tres fructus
Attende ad completoriū
Patrꝫ ptā, pulsionē in tumuli regressione
Corꝑis glorificatōz in eiꝰ reassumptione
Custodū ꝓfusatōz i lapidis amotōe.
Oratio
Aue ihu mors leene. solꝰ orbis plāctꝰ plene
linquēs testimoniū i tormētꝫ plene ne peat
crux magdalene. spes resumēs tumulū
Dñica die ad matutinū Primꝰ flos
Jesus surgēs apparuit suis glorificatus
Tres fructꝰ huꝰ floris
Attende ad matutinum
Discipulorꝫ anxietatē in ihu recordatiōe
Magistri benignitatē i freqnti apparitiōe
Omniū iocūditatē in crebra ꝓfortatiōe.
Secūdus flos ad primā
Jesus scādit ad dexterā pris rex honoratꝰ.
Tres fructꝰ eiꝰ Attende
Amorosam dilectiōz dū suos ꝓsolatur
Dolorosam afflictionē dū iesus sepat
Angelorꝫ ꝓgratulationē dū iesus exaltat
Tertiꝰ flos ad tertiā cū fructibꝫ suis
Jesus emisso spū ꝑ orbem ꝑdicatus.
Attende
Donorꝫ magnitudinē ad pior ꝓfortatōem
Linguarꝫ multitudinē ad fidei ꝑdicatiōem
Miraculorꝫ valitudinē ad gētiū ꝓuersiōez
Quartꝰ flos ad sextā cū fructibꝫ eius.
Jesus sup angelicos matrē exaltat statꝰ.
Attende
Sanctorꝫ diligētiā in dñi occursu
Filij reuerentiā in materno amplexu.
Matris excellentiā in filij ꝓsessu
Ad nonā q̄ntꝰ flos cū fructibꝫ suis
Jesus in celi curia ꝑ nobis aduocatus
Attende
Jesu sollicitudinē in nostra ꝓtuitione
Humanā ingratitudinē in grāꝫactione.
Finis incertitudinē in meriti expectatiōe
Sextꝰ flos ad vesperas cū fructibꝫ suis
Jesus iudex eqssimꝰ rex oibꝫ ꝑlatus
Attende
Infallibilē veritatē in dijudicādo
Jnuincibilē potestatē in remunerādo
Inflexibilē equitatē in ꝓseuerando
Ad cōpletoriū septimꝰ flos cū eiꝰ fructibꝫ
Jesus sctorꝫ glia finis desideratꝰ
Delicias abūdātiā cū ꝓa trāqllitate
Attēdō Amicorꝫ ꝓcordātiā cū mera caritate
Eēnā ꝓseuerātiā cū sincera iocūdita
Oratio (te.
Aue ihu surgēs leo. scādēs mittēs ꝓ tro/
pheo spm. glificās mrez. iudex iustꝰ. deo ꝓ
astās. ꝑ me reo. finis beatificās Amen
¶ Finit opusculū s. Bonauē. meditatōnū

De septem uerbis domini

¶ Incipit opus sancti Bonauēture valde deuotū de septē ꝟbis dñi nr̄i ihu xp̄i i cruce

Primū verbum.

Jesu salutꝭ hostia — Salutis sacrificiū.
Jesu salutis gr̄a. — Salutis beneficiū
Jesu tuta fiducia — Tutū refugiū.

Tu ꝓ hūano gene fede scele re vt — captiuū redime Exulē reduce reb culpas nr̄as tolle

Tu ꝓ diuino munere vt nos deo ꝓiūgeres
Nō recusasti vincula. nō flagella. nō ꝟbera
Nō latronū patibula. nō liuores. nō vulnera
Sz dū te crux suscipet. z hostꝭ i te fremeret
Dū malleꝰ ꝓcuteret. z clauꝰ carnē scinderet
Dū sensū dolor augerz z sacer sāguis fluerz
Dū passio te p̄meret. āgustiaq̄ crescerēt
P̄rem rogasti ꝓ eis. vt tāq̄ ignorātibꝫ
Tuis ignoscat hostibꝫ. ac te crucifigētibꝫ
Dicēs P̄r ignosce illꝭ qz nesciūt q̄d faciūt

Oratio

O mitꝭ patia. o mansueta mititas
O immēsa clemētia. o immēsa benignitas
Qui vt ouis mitissima nō ꝓmis q̄rimoniā.
Qui vt mr̄ charissima iā excusas iniuriā
Ut aīa dulcissima tenes benivolētiā
Ut volūtas p̄ssima ꝓbes misericordiā
Ad te vadit spes aīe. ad te clamāt suspiria
Ad te decurrūt lacrime. z pulsant desideria
Cōfidēt dicentia. ignosce nobis dñe

Secundū verbū

Jesu largitor venie. iesu solamē tristiū
Jesu laus penitētie. iesu spes penitentiū
Dū pēderes innocꝰ. hoꝛ in pena socꝰ
Dū te vnꝰ argueret. z stulte rep̄henderet
Dū insultās iurgerz z blasphemādo dicerz
Si tu es dei filꝰ salua temetip̄m z nos
Esto tibi ꝓpicius sicut saluasti alios
Dū alē hūc corripet z hūc stultū oñderet
Dū se malū ꝓcederet. z te iustū assereret
Dū ad te se ꝓverteret. z supplex tibi diceret
Memēto mei dñe dū ad tuū ꝓueneris
Regnū plenū dulcedine. dū te regē oñderꝭ.
Tu amās pniam. corda trahēs ꝑ gr̄am.
Nō solū hāc memoriā ꝓcessisti. sz gl̄iam
Dicēs Amē dico tibi hodie mecū erꝭ i ꝑadiso.

Oratio

O ꝓmpta dei caritas. ꝓmpta misericordia.
O ꝓmpta liberalitas. ꝓmpta munificētia
Ad te currit deuotio. ad te redit memoria
Cor̄ā te fit ꝓfessio. tibi patēt p̄cordia
Ideo cū fiducia tibi p̄camur dñe
Qui es sine malicia solꝰ z sine crimine
In tua patiētia memēto nostri dñe

Tertiū verbum.

Jesu lux z rex gl̄ie fili dei z hois
Jesu flos pudicicie fili marie virginis.
Dū hec ego sanctissima toto plēa doloꝛibꝫ.
Genitrix amātissima tot ꝓfecta meroꝛibꝫ
Tua mr̄ charissima tota ꝓcussa fletibꝫ
Nutrix diligētissima tota fracta singultibꝫ.
Juxta crucē assisteret z te p̄dēte cerneret
Dū tormēta ꝓspiceret z p̄ luctu deficeret
Tu vidēs mr̄em flebilē p̄ssam amaritudīe.
Patrē tā venerabilē d̄ gnā beatitudīe.
Videns q̄z discipulū amatū z amabilē
Fidelē dei famulū iohēm vita nobilē
Alloquēs ambos dulciter pie vocꝭ oraculo
Cōmēdasti benignit mr̄em xp̄i discipulo
Dicens mr̄i Mulier ecce filius tuus
Deinde discipulo Ecce mater tua

Oratio

O qualis ꝑmutatio o q̄nta inequalitas
O qualis desolatio o q̄ matris acerbitas
Dū custos mr̄i tradit̄. ꝑ mgr̄o discipulus
Dū ꝑ mr̄em suscipit̄. ꝑ deo vir pauperꝰ
Dū mr̄i custos mittit̄. ꝑ r̄ge simplex famulꝰ
Sic tue iesu gr̄e me cōmēdo humiliter
Tuoq̄ ꝓuidētie me cōmitto penit̄
Ut exorāte ꝟgine. ꝓ nob̄ stet suppliciter
A peccatoꝛ turbine simꝰ securi iugiter

Quartū verbum

Jesu patris ingeniti virtus z sapientia
Jesu cuiusq̄ cōditi tenor z ꝓsistentia.
Tu ꝟtute mirabili panes multiplicaueras
Tu ꝟtute ꝓsili stellā infans induxeras
Defunctos suscitaueras opa mira feceras.
Morbos oēs sanaueras totū orbē forma/
Tu ꝟtute tribili dēmonia cieceras (uerat
Tu virtute ꝓsili hostes tuos ꝓstrauerat
Sz affixꝰ patibulo p̄ri factus obediēs
Jussu p̄ris vt vinculo victꝰ manēs z patiēs
Qui vult q̄ hāc angustiā vt firmꝰ sustincat
Hec dictā potētiā te liberās exerceas
Quapropt̄ tuo sensui cōdolens naturalit̄
Clamorē ꝓfers plāctui dicēs lamētabilt̄
Hely hely lamazabatbani. hoc est. deus
Deus meus vt q̄d dereliquisti me

Oratio

O lamentū mirabile salutē agēs hoīm
O inocēs cor̄ hūile pēas deplorās criminū
Ad te fert me ꝓpassio ꝑ me te pati sentio
Ante te me p̄icio tecuq̄ lr̄cū facio
Hā iste lucꝰ vtilis est mihi ꝑ solatio
Qui mihi p̄mialis sit in eterno gaudio.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Quintum verbū sequit̄.
Jesu dulc̄ memoria sitibūda dilectio.
Jesu dulc̄ fiducia letabūda refectio.
Dū extēsus existeres sup arā patibuli.
Dū imolat⁹ ageres redēptionē ppl'i.
Dū te nudū aspiceret mūd⁹ īstar spectaculi
Dū lamentū oñderet sup te vult⁹ seculi.
Dū hostes de te luderēt ⁊ noti tui fugerēt.
Dū claui mēbra tēderēt ⁊ nerui se ꝯherent
Dū vulnera tumescerēt ⁊ hūores defluerēt
Dū carnes ꝯtremiscerēt ⁊ v̄tutes arescerēt
Sitim sūpsisti feruidā. siti aōre lāguidā.
Sitim v̄tutū cupidā nr̄e salutis auidā.
Benigne dicēs sitio hoīm fidē cupio.
Salutēq; desidero ꝓ q̄ pati me offero.
Oratio.
O sitis saluberrima exoptās amicicias.
O sitis cordis intima frāgēs ꝯcupiscētias.
Presta vt ad te sitiā ⁊ ista siti ardeā.
Prauā siti effugiā donec ad te fontē trāseā
Potūq; vite hauriā q̄ felix semp maneā.
Et deū meū videā sctām ingressus patriā.
Sextū verbum.
Jesu nr̄a redēptio. iesu redēptor oīm.
Jesu nr̄a dilectio. iesu salus credentiū
Dū ꝑ crucis mysteriū diligent̄ ꝑageres.
Redēptoris officiū vt hoīem redimeres
Sustinēdo suppliciū vt inde nos eripes.
Cōsūmās sacrificiū tue carnis ⁊ sanguis
Cōsūmans pac̄ p̄liū salutaris certamīs.
Cōsūmans trāsitoriū cursum h⁹ imaginis
Cōsūmās opificiū redēptōis hoīs. (ficeres
Dū mort̄ horā cerneres dum hac vita de/
Dū finē iā ꝯtingeres dū oīa ꝑficeres.
Ut in sūma ꝯcluderes dixisti ꝯsūmatū est,
Nā iesus crucifix⁹ est ⁊ agn⁹ īmolat⁹ est.
Sāguis ei⁹ effusus ē ⁊ p̄ciū solutū est.
Diabol⁹ deuict⁹ est ⁊ bellū cōsūmatū est.
Cirographū deletū ē ⁊ hō iā redēpt⁹ est.
Oratio.
O bonitas bone iesu q̄ es nostra iusticia.
O veritas vere iesu q̄ es nr̄a scientia.
O caritas care iesu q̄ es nr̄a redēptio.
O sanctitas sctē iesu nr̄a sanctificatio.
Cōsūma nob̄ gr̄am ⁊ ꝯsumma iusticiā.
Consūma ꝯscientiā ⁊ ꝯsumma leticiā.
Septimū verbum.
Jesu via rectissima iesu salutis ostium.
Jesu porta tutissima iesu ꝓtector omniū
Jesu salubris v̄itas ⁊ lux mentē illuminās
Jesu vite felicitas dulcor in corde iubilās.
Dū in extremis ageres vt aīam deponeres
Dū hāc vitā deseres vt ad lībū descēderes
Volens viā oñdere ꝑ quā debem⁹ ꝑgere.
Volēs cūctos īstruere q̄ facti st̄ d̄ pu'uere.
Volens illū oñdere q̄ p̄t nos defendere
In q̄ debēt ꝯfidere q̄ mortē debēt cape.
Tuū sacratū spm̄ tuo pr̄i sanctissimo.
Cōmēdasti ꝑ gemitū s̄mone deuotissimo.
Dicēs pr̄ ī man⁹ tuas cōmēdo spm̄ meū.
Et inclinato capite fix⁹ in crucis stipite.
Acriter cruentato te turpit̄ ⁊ indebite.
Tu emisisti spm̄ ⁊ orbis talē fremitū.
Ex quisq; ꝑ circuitū tuū ꝑcepit obitū.
Ut cūcta fletū facerēt ⁊ elemēta tremerēt
Ut saxa se dirūpent ⁊ sepulchra se pāderēt
Ut t̄remot⁹ fieret velū tēpli se scinderet.
Ut luna retrocederet solq; ꝯtenebresceret
Ut mūd⁹ ingemisceret ⁊ nat̄a flens diceret
Ego lugens deficio vel deo inest passio.
Oratio.
O mors mors lacrīabil' sup q̄m plorāt oīa
O mors mors lam̄tabil' sup q̄m flēt īnoxia
O mors mors āmirabil' q̄ suscitāt̄ mortui.
O mors mors amicabil' q̄ exaltant̄ strēnui
O mors sacra mors nobil' ꝑ q̄m delēt̄ scele
O mors pia mors vtil' ꝑ q̄m donāt̄ p̄mia (ra
Presta vt hec memoria nos teneat ꝯtinue
Et stimulet p̄cordia corq; pungat assidue
Ut mēti lumē influat ⁊ in agēdis instruat.
Ut nos a culpis exuat ⁊ vite donū tribuat

¶ Explicit opus de septez verbis dñi san/
cti Bonauenture.

¶ Philomena aptata passioni dñi ꝑ septez
horas canonicas. doctor̄ seraphici sancti
Bonauenture.
Philomena p̄uia tpis ameni.
Que recessuz nūcias imbris atz sceni
Dū mulcescis aīos tuo cantu leni.
Aue prudētissima ad me q̄so veni.
Veni veni mittā te q̄ nō possum ire.
Ut amicū valeas cantu delinire.
Tollens ei⁹ tristia voce dulcis lire.
Quē heu modo nescio v̄bis cōuenire.
Ergo pia suppleas meū impfectū.
Salutando dulciter vnicū dilectū.
Eiq; denuncies qualit̄ affectum.
Sit cor meū iugit̄ eius ad aspectū.
Ex si querat aliq̄s quare te elegi.
Meum esse nunciū sciat. qz legi.
De te quedā ꝓpria. que diuine legi.
Et optato munere placēt summo regi.

Igit̃ carissime audi nunc attente.
Nã si cant⁹ volucris hui⁹ ꝓues mente.
Eius imitatio spiritu docente.
Te celestem musicũ faciet repente.
De hac aue legit̃ ꝙ cũ deꝑhendit.
Mortẽ sibi ꝓpriam. arborẽ ascendit.
Summoq; diluculo rostrũ sursũ tendit.
Diuersisq; cantib⁹ totã se impendit.
Cantilenis dulcib⁹ ꝑuiat aurorã.
Sed cũ dies rutilat circa ꝑmã horã.
Eleuat ꝑdulcius vocẽ insonorã.
In cantando nesciens pausaꝫ siue morã.
Circa vero terciã q̃i modũ nescit.
Quia semꝑ gaudiũ cordis eius crescit
Vere guttur rũpit̃ sic vox inualescit.
Et quo cantat alti⁹ plus ⁊ inardescit.
Sed cũ in meridie sol est in feruore.
Tunc disrũpit viscera nimio clamore.
Oci oci clamitat illo suo more.
Sicq; sensu deficit cantus ꝑ labore.
Sic quassato organo hui⁹ philomene
Rostro tñ palpitans fit exanguis pene
Sed ad nonã veniens morit̃ iã plene.
Cum toti⁹ corꝑis disrumpunt̃ vene.
Ecce dilectissime breuiter audisti.
Factũ hui⁹ volucris. sed si meministi.
Diximus iã primit⁹. qꝛ cantus isti
Mystice ꝯueniũt legi iesu christi.
Restat vt intelligo esse philomenã.
Animã virtutib⁹ ⁊ amore plenã.
Que dũ mente ꝑagrat patriã amenã.
Satis delectabilẽ texit cantilenã.
Ad augmentũ etenim sue sctẽ spei.
Quedã dies mystica demonstrat̃ ei.
Porro beneficia que de manu dei.
Homo ꝯsecut⁹ est sunt hore diei.
Mane vel diluculũ homĩs est status
In quo mirabiliter homo est creat⁹
Hora prima q̃n est de⁹ incarnatus.
Terciã dic spacium sui incolatus.
Sextã cũ a ꝑfidis voluit ligari.
Trahi cedi conspui dire cruciari.
Crucifigi deniq; clauis terebrari.
Caputq; sanctissimũ spinis coronari.
Nonã dic cũ morit̃ q̃n ꝯsummat⁹.
Cursus est certaminis q̃n superat⁹.
Est oĩno zabulus ⁊ hinc ꝯturbat̃.
Vespera cũ christus est sepulture dat⁹
Diem istũ anĩa meditans in ortis.
Sue facit termiuũ spiritalis mortis.
Scandens crucꝫ arborẽ in q̃ leo fortis
Vicit aduersariũ fractis portis mortis.

Statim cordis organa sursum eleuãdo
Suum a diluculo cantũ inchoando
Laudat ⁊ glorificat deũ replicando
Sibi q̃ꝫ mirificus fuit hanc creando
Pie inquit ꝯditor q̃n me creasti.
Quã sit tua pietas larga declarasti.
Nam ꝯsortẽ glorie tue cogitasti.
Facere gratuite gratis quã amasti.
O q̃ꝫ mira dignites mihi est ꝯcessa.
Cum imago dñi mihi est impressa.
Sed creuisset ampli⁹ dignitas possessa.
Nisi iussum dñi fuisset transgressa.
Nã tu summa charitas tibi coherere.
Me volebas iugit̃ sursumq; habere.
Dulce domiciliũ tecũq; manere.
Et me velut filiã alere docere.
Extunc disposueras in id adunare.
Celicis agminib⁹ teq; mihi dare.
Sed ꝓ tanta gr̃a quid recõpensare.
Possum prorsus nescio nisi te amare
Vnica suauitas vnica dulcedo.
Cordiũ amantiũ salutaris predo.
Totũ quicq̃d habeo vel sum tibi dedo
Deniq; depositũ meũ tibi credo.
Oci cantat tale cor gaudens in ꝑssura.
Dicens qꝛ dignũ est vt a creatura.
Diligat̃ opifex talis mente pura.
Ei cũ extiterit de se tanta cura.
Sic mens h̃ diluculũ trãsit meditãdo.
Sed ad ꝑmã trãsferens vocẽ exaltãdo.
Tempus acceptabile pie ruminãdo.
In quo venit dñs carne se velando
Tunc liquescit anĩa tota ꝑ amorẽ.
Pauida ꝯsiderans omniũ auctorẽ.
Vagientẽ puerũ iuxta nostrũ morẽ.
Et curare veterẽ velle se languorẽ.
Plorans ergo clamitat o fons pietatis.
Quis te pannis induit dire pauꝑtatis
Tibi quis ꝯsuluit sic te dare gratis.
Nisi zelus vehemens ardor charitatꝫ.
Digne zelus vehemẽs est hic ardor dict⁹.
Cui⁹ est dominio rex celoꝝ victus.
Cui⁹ sanctis vinculis capt⁹ ⁊ ꝯstrict⁹.
Pauꝑis infantuli pannis est amict⁹.
O ꝑdulcis paruule puer sine pari.
Felix cui datũ est te tunc amplexari.
Pedes man⁹ lambere flentẽ ꝯsolari.
Tuis in obsequijs iugiter morari.
Heu me cur nõ licuit mihi demulcere
Vagientẽ paruulũ. ⁊ cũ flente flere.
Illos artus teneros siue cõfouere.
Eiusq; cunabulis semꝑ assidere.

Puto pius paruulus hoc nō abhorreret.
Imo more paruuli forsan arrideret.
Et flenti pauculo fletu ꝺ doleret.
Et peccanti facile veniā faueret.
Felix qui tunc tpis mris singulari.
Potuisset precibꝫ ita famulari
Vt in die sineret semel osculari.
Suum dulcē paruulū eiqꝫ iocari.
Oꝫ libens balneū ei ꝓparassem.
Oꝫ libens humeris aquā apportassem.
In hoc libens virgini sp ministrassem.
Paupisqꝫ paruuli pannulos lauassem.
Sic affecta pia mens sitit pauptatē.
Libi parsimoniā vestis vilitatē.
Labor ei vertit in iocunditatē.
Vilem esse seculi dicit venustatē.
Ergo sic infantiā christi retexendo.
Horę ꝑme canticū strēnue canendo.
Transitū ad terciā facit recolendo.
Quantū christꝰ passus est hoies docēdo.
Tunc cū fletu recitat illius labores.
Sitim famem frigora estus z sudores
Que dignanꝫ ptulit ꝓpter pctōres.
Dum illoꝝ voluit innouare mores.
Vor amoris flatibꝫ tota cōcremata.
Oci oci clamitat quis hec beata.
Mundo mori cupiens cuꝰ vita lata.
Cui fetet seculū sic est delicata.
Clamas ergo dñe dulcis ꝓdicator.
Exulū refugiū pauperꝫ amator.
Qui es penitentiū pius ꝺ solator.
Post te debēt currere iustus z pctōr.
Justi quippe regula. vite es doctrina.
Peccatorū speculū. miti disciplina.
Fessis z debilibꝫ efficax resina.
Egris z languentibꝫ potens medicina
Primus in hoc seculo charitatꝭ scolā.
Instauraſti. q̄rere docens dei solam.
Gloriā. deponere grauē mūdi molā.
Et sic posse ꝓdītā rehabere stolā.
Sed hanc scolā temere mūdꝰ irridebat.
Spernens z annihilās q̄q̄d ꝓmittebat.
Tua vero bonitas vices nō reddebat.
Imo penitentibꝫ totū ignoscebat.
Quippe cui ꝓprium erat misereri.
Diligi desiderans magis q̄ timeri.
Ubera nō verbera ꝓferens austeri.
Preceptoris noluit more reuereri.
Hec in adulterio nouit deꝑhensa.
Oꝫ sit tua pietas scilicet immēsa.
Magdalena sensit hoc cū ei offensa.
Est dimissa. multiplex gr̄a impensa.
Et quid multa dicerē quot sunt ꝺ secuti.
Eius magisteriū a suis abluti.
Uicīs. sunt moribꝫ optimis imbuti.
Et ab hostis inuidi fraude facti tuti.
Felix cui licuit sub hoc ꝑceptore.
Conuersari iugit. z ab eius ore
Mel celeste sugere. cuiꝰ ꝑ dulcore
Amarescunt cetera. plena sunt fetore.
Hec z multa talia dū mens meditat.
Ad reddendas gr̄as tono ꝓparat.
Ad laudandū dñm magis inflāmat.
Sicqꝫ hore tercie cantꝰ terminat.
Oci oci anima clamat in hoc statu.
Crebro fūdēs lachrymas sub ℍ incolatu
Laudans z glorificās magno cū conatu.
Christū. q̄ tot ptulit suo ꝓ reatu.
In hac hora ania ebria videt.
Sed circa meridiē calor cū auget.
Ut amoris stimulis magis ꝓfert.
Hor ab illa passio christi recenset.
Plorans ergo respicit agnū delicatū.
Agnum sine macula. spinis coronatū
Liuidū verberibꝫ. clauis ꝓforatū.
Per tot loca lateris fossa cruentatū.
Tunc exclamat pia mens oci cū lamētis
Oci oci miserā. quia mee mentis
Turbat statū pallidus vultꝰ morientꝭ
Et languētes oculi in cruce pendentꝭ
Hiccine decuerat inquit te benignū.
Agnū mortis exitū pati tā indignū.
Sed sic disposueras vincere malignū
Et hoc totū factū est ob amoris signū
Hec amoris signa sunt z postrema ꝑmis
Copulans associat sūma figens imis.
Mōstrās vt sic mortēs nos aīales nimis
Dū te totū fuderes tot aptis rimis.
Tu amicꝰ nouus es tu es nouū mustū.
Sic te vocat sapiens. z est satis iustū.
Totus em̄ filꝰ reddens dulcē gustū.
Fundens carnis doliū licet vas venustū.
Tantis signis penitēs monitꝰ iā credat
Q̄ ꝑcordialiter christꝰ ei se dat.
Ista signa recolā ne me sarban ledat.
Flam peccati rabiem nihil ita sedat.
Ista signa recolens oci oci clamo.
Dulcis iesu q̄rulor q te minꝰ amo.
Stringi tē cupio discipline chamo.
Sicut ꝑ me captꝰ est charitatꝭ hamo.
Quātū hamū charitas tibi ꝑsentauit.
Mori cū ꝑ homīe te sollicitauit.
Sed z esca placida hamū occupauit.
Cū lucrari aīas te ꝑ hoc mōstrauit.

Te quidē aculeus hami nō latebat.
Sed illi⁹ punctio te nō deterrebat.
Imo hunc impetere tibi cōplacebat.
Quia desideriū esce attrahebat.
Ergo ꝓ me misera quā tu dilexisti.
Mortis in aculeū sciens impegisti.
Cū te pr̄i victimā sctām obtulisti.
Et in tuo sanguine sordidā lauisti.
Quis miret igit̄ pro te si suspiro.
Juncta sine meritis tā zelanti viro.
Nā affectū alitis meū modo miro.
Pro me vitā finiens exitu tam diro.
Vere iam nō debeo tm̄ suspirare.
Imo iuxta ꝟbū iob crines lacerare.
In cauerna lateris nidulū parare.
Et extremū spiritū illic exalare.
Plane nisi moriar tecū nō quiescā.
Oci oci clamitans nunq̄ ꝯticescā.
Ab hoc desiderio vere nō tepescā.
Q̄tūcunq̄ seculo ꝓpter hoc vilescā.
Tunc vt demens clamitat veniāt laniste
Qui affigant miserā cruci tue christe.
Erit em̄ exitus mihi dulcis iste.
Sic amplector moriēs ꝓprijs vlnis te.
Vere sic nō aliter rabies doloris.
Qua cor meū singul̄ terebrat̄ horis.
Deliniri poterit. nisi tu dulcoris.
Fons habūdans medic⁹ mei sis doloris
Plane dulcis medic⁹ es q̄ nunq̄ pungis.
Sed a corde viciū leniter emungis.
Nā quos tibi firmit̄ ꝑ amorē iūgis.
Tuis charismatib⁹ semꝑ eos iūgis.
Heu q̄ dānabiliter mūdus est cecat⁹.
Qui cū sit ab hostib⁹ dire vulnerat⁹.
Hunc declinat medicū cū assit p̄parat⁹
Languido apiens suū dulce lat⁹.
Heu cur bn̄ficia christi passionis.
Penes te memorit̄ hō nō reponis.
Per hanc em̄ rupti sunt laq̄i p̄donis
Per hanc xp̄s maximis te ditauit bonis.
Suo quippe corpe languidū te pauit.
Quē in suo sanguīe grat⁹ balneauit.
Demū suū dulce cor tibi denudauit.
Vt sic innotesceret q̄ntū te amauit.
O q̄ dulce balneū esca q̄ suauis.
Que sumēti digne fit paradysi clauis
Et ei quē reficis nullus labor grauis.
Licet sis fastidio cordib⁹ ignauis.
Cor ignaui siquidē minime ꝑpendit.
Ad q̄d xp̄s optimū suū cor ostendit.
Sup alas positū crucis nec attēdit.
Ex reclinatorij vices hoc p̄tendit.

Hoc reclinatoriū q̄uotiens monstrat̄.
Pie menti totiens ei glutinat̄.
Sicut ꝛ accipiter tot⁹ inescat̄.
Sup carnē rubeā ꝑ quā reuocat̄.
Post hoc clamat anīa q̄i dementata.
O reclinatoriū caro cruentata.
Per tot loca ꝓpter me. cur nō vulnerata.
Tecū sum. dū moreris nō sum colligata.
Licet tn̄ misere sit istud negatū.
Mihi quidē eligā nouū cruciatū.
Gemitū videlicet iugēq̄ ploratū.
Donec mundi deserā grauē incolatū.
Post hec dulc⁹ aīa plus ꝛ pl⁹ feruescens
Sensu toto deficit corpe tabescens.
Jā vix loqui sufficit sed affectu crescēs.
Suo lecto decubat vtpote languescens
Ergo dulc⁹ gutturis organo q̄ssato.
Lingua tm̄ palpitās sonitu sublato.
Sed ꝓ verbis pia mens fletu cōpensato
Lamentat̄ dn̄m corde sauciato.
Sic languenti siquidē nil nisi plorare.
Libet ꝛ satagere suspirare.
Suos em̄ oculos nescit reuocare.
A christi vulneribꝫ aut cor separe.
Sic est aūt anim⁹ illius illect⁹.
Quasi ei pn̄s sit moriens dilect⁹.
Et a cruce minime retrahit aspect⁹.
Quia ibi oculus vbi est affectus.
Gemit⁹ suspiria lachryme lamenta.
Sibi sunt delicie cib⁹ alimenta.
Quib⁹ noua martyr est interim intenta.
Sic suo martyrio p̄bent incremēta.
In hoc statu respuit q̄cq̄d est t̄renū.
Mundiq̄ solaciū reputat venenū.
Sed ad nonā veniens morit̄ ad plenū
Cū amoris impet⁹ carnis rūpit filū.
Nam cū ꝯsummatū est recolit clamasse.
Hora nona dn̄m. ꝛ sic expirasse.
Quasi simul moriens clamat penetrasse.
Vocē istā suum cor. atq̄ lacerasse.
Ferre tandē impotens iaculū tā forte.
Morit̄ vt dictū est sed felici morte.
Nam pandunt̄ ꝓtinus ei celi porte.
Dignā vt intelligat se sanctoꝝ sorte.
Requiem ꝓ anīa tali nō cantam⁹.
Imo est introitus misse gaudeam⁹.
Quia si ꝓ martyre deū exoramus.
Vt decretū loquit̄ sctō derogam⁹.
Eya dulcis anīa eya dulcis rosa.
Liliū conualliū gemma preciosa.
Cui carnis feditas extitit exosa.
Felix tuus exitus morsq̄ p̄ciosa.

Felix q̄ iam frueris requie cupita.
Inter sponsi brachia dulciter sopita.
Eiusq̄ spiritui firmiter vnita.
Ab eode̅ pcipis oscula mellita.
Jam ḧescūt oculi.cessant aqueducꝰ
Nā aperte pcipis spei tue fructus.
Quia p quē seculi euasisti fluctus.
Tuos inter oscula ꝺsolak luctus.
Dic dic dulcis aīa ad q̄d vltra fleres.
Habes celi gaudiū tecū cur lugeres.
Nam solus est oīm cui tu adheres.
Et si velles amplꝰ certe nō haberes.
Sed iā metrū finio nesim tediosus.
Nā si vellem scribere q̄z deliciosus.
Sit hic status aīe q̄q̄z gloriosus.
A malignis dicerer fallax z mēdosus.
Quicq̄d tñ alij dicūt frater care.
Jstā nouā martyrē libens imitare.
Cunq̄z talis fueris christū depcare.
Ut te cantꝰ martyrū doceat cantare.
Frequētemꝰ canticū istud sororꝭ pia.
Ne nos frangat tedio vite huiꝰ via.
Nam letantē aīam in hac melodia.
Post hanc vitā suscipit iesus z maria.
Ergo soror tuū cor ita citharizet.
Se baptizet lachrīs plāctu martyrizet.
Christo toris viribꝫ sic nūc organizet.
Ut cū christo postea semp solennizet.
Tunc cessabūt gemitꝰ z planctus dolorū.
Cū adiūcta fueris chorīs angelorꝭ.
Nā cantando trāsiles ad celestē cꝺoꝝ.
Nupta felicissimo regi seculoꝝ.

Deo gratias.

Bonauētura de vicijs z eoꝝ remedijs.

Prologus.

Plurimoꝝ instantia req̄siuit cū fm regulā debeamꝰ p̄dicare vicia z vtutes vt vicioꝝ naturā si naka dēat dicediſſerā z eoꝝ remedia ponā (vtutuz enī laudes alibi satꝭ me dixisse credūt) pietati fidei reluctādū nō cēseo.puū libellū grato recipiāt aīo. Cuiꝰ diuisio ē bimēbris.scz in ptē q̄dāmō phemialē.z p̄ncipalez.q̄ incipit ibi.Quedā sūt generalia remedia. Prima ps loquit̄ de radicibꝫ vicioꝝ.z bz plura capitula.vt pater in pcessu.

Q Volūtas nulli debuit esse subiecta nisi soli deo.z quō z q̄re.

Uolūtas nulli debuit eē subiecta nisi deo nec tñ ḧ coacte.sed sponte vt possit ei ad meritum reputari.z ita potit peccare.z non peccare. Nō ad ḧ vt peccaret cū posset. sꝫ ad ḧ vt si nō peccaret cū posset.ex ḧ laudabil̄ fieret z digna p̄mio apud deū. vl̄ si sponte peccaret eēt digna ꝺfusiōe z supplicijs.cū sciret q̄ nō deberet peccare.z posset vitare.

De duplici appetitu aīe.

Item cū facta eēt aīa vt eēt capax sūme bitudis.in q̄ hꝫet sūmā gl̄az z sūmā delectāt̄oez. Jō a ꝺo q̄ē sūma bitudo datꝰ fuit aīe duplex appetitꝰ naka lit̄ ad ḧ vt ista desideraret z studeret obtinere.z cū obtinuisset tāto iocūdiꝰ possideret q̄to ardēti us ꝺcupisceret. Datꝰ fuit ei appetitꝰ gl̄e talis vt nulla sufficeret ei p̄t supnā gl̄am.

Et appetitꝰ delectāt̄ois talis vt nō satiaret eā aliq̄ nisi sūma.z vtraq̄ ē in solo deo.z ita nihil sufficit aīe p̄t ꝺū Et iste appetitꝰ vocak ꝺcupiscibilitas. Jtē ex ḧ orta est alia vis in aīa.q̄ cū tm ꝺcupisceret bonū sūmū docēte vi rōnali p q̄ꝺ bti ficanda erat.naka lit̄ horrebat z detestabak z repellebat oīe q̄ꝺ ad hāc obtinēdā ꝺtraria bak ei. Et itē ḋcḋ ad eā obtinēdā z cōfuandā pdesse ei poterat fortit̄ appḧendit z tenuit. Hec vis vocak irascibilitas.iuxta ire sil̄itudinē q̄ fortit̄ indignak ꝺrīs.z fortit̄ tenet q̄ꝺ cupit. Per vim rōnalē cognuit bonū z meliꝰ z optimū.p vim ꝺcupiscibilē appetiuit bonū z meliꝰ. bonū amplius. z optimū maxīe. Per vim irascibilez tenuit z inhesit bono.z q̄ ei ad ḧ pdesse poterāt feruide apḧendit.z ea q̄ ei obesse poterāt dedignanter repulit z fugit. Q Oēs vires aīe post lapsum bois deoꝝdiate sūt nō tñ subtracte.

Sed cū hō suadente diabolo sponte ad pctm̄ ꝺsensit ꝺ dei pḧibitionez. tūc vires aīe oēs sil̄ z potētie q̄ date ei fuerāt ad sūmū bonū cognoscēdū.appetēdū z fruendū deoꝝdiate sūt z q̄i subuerse.non tñ subtracte sꝫ fedate z puerso mō se hñtes sic̄ organū musicū.q̄ꝺ q̄ñ integꝝ z bñ ordinatū ē dulcē reddit melodiā.q̄ñ ꝺo ꝺfractū fuerit z deoꝝdinatū.horrēdū stridoꝛ.p cantu emittit. Quia ei hō amoꝛe visibiliū ab inuisibiliū amoꝛe cecidit.sola visibilia expetit pena cognoscit.sola ea diligit.sol̄ eis inheret z inuisibilia q̄ nō sint postponit.imo z nescit.ita q̄ pauci induci pñt ad credēdū si sit aliq̄d extra ea q̄ videm̄ z coꝛpe sentimus. Et ita rō ceca ē in aīa q̄ nec agnoscit scīpaz.cū

ſpa ſit ex his q̄ oculis carnis videri nō p̄nt. z ſic nō ſolū ceca ē ſed etiā ſtulta. qz ceꝯ credit multa q̄ nō videt. z ħ est in infidelibus. Inde factū est vt hō appetat trena z vilia z feda. z illis p amorē inhereat z p magno reputet qñ ea poterit adipiſci.

De appetitu ſublimitatis z quare datus ſit homini.

APpetitꝰ bonoꝝ datꝰ fuit ei vt altiſſimū bonorē deſideraret. ſ. deo placere. amicū dei eſſe z filiū z heredē z deo ſimilari. z ei ꝓregnare. nō ex equalitate potētie ſed ex imitatiōe bonitatiſ. Itē vnus cū deo fieri ſpūs. z eq̄lis angel' fieri. z nulli ſubeſſe niſi ſūmo dño oīm. Itē vt ſe tante dignitatiſ agnoſceret. eo q̄ imaginē dei in ſe hēret. nec vlli inferiori ſe dignaret ſubiicere ſoli oīm dño ſubiectꝰ z obediēs z ex amore deo adherēs. z reliq̄ ſub deo p eiuſq̄ dignitate eſtimās z vtens creature miſterio ꝓ ſua vtilitate z dñi volūtate. Hec erat ſcā ſuperbia. oēm docens deſpicere vilitatē. z ſola etna bona appetere z diligere. Ecōuerſo mō appetit boiꝝ placere. gl'az ab eis q̄rere. q̄ fallax est z vana. z magni aliq̄d ſe eſtiat hō. ſemetipm ſeducēs cū ſit miſer z vacuus boni. z alios in cōpatiōe ſui ſpnit z ſubiicere ſibi cupit. q̄ forte meliores ſunt. z gl'ak in diuitijs q̄ ſunt tra z lutū. z iactat ſe de vanis z malis. ſic' farui q̄ gl'iank qñ inuoluti ſunt luto. Et ſic boies mutauerūt gl'am ſuā i ſil'itudinē vituli comedentis fenū. qz oīs caro fenū. z oīs gl'ia eiꝰ q̄ſi flos feni. Exaruit fenū z flos eiꝰ decidit. ita ſctā ſuperbia degenerauit in vicioſam ſuperbiā.

Qtriplex eſt ſuperbia.

ESt ātē triplex ſuperbia. Prīa ſibimet ipi nimis placere. z maiorē ſe reputare q̄ſ ſit in ꝟitate. Hoc ē initiū omis pcī. Scōa appetere z ſtudere alijſ placere z maior velle ab eis credi q̄ſ ſit iuſtū. Hec ē inanis gl'a. Tercia ambire alios z ꝓire z ſub ſe velle alios eſſe. Hec eſt ambitio. Sic decepta ē ſuperbia. z vult alios ſecū decipi dū cupit ſe maiorez putari q̄ſ ſit. ſic magꝰ decipit gartionē vt putet ſe in eq̄ ſedere z ſedet ſup faſciculū palee In ħ g̃ ꝓtrariat deo. qz cum oīa ſubiecta ſint ei. ipa vult eſſe ſuꝑi z ſpoliat deū debito honore. i. ſuo vniuerſali dominio q̄ntū est in ſe. z ingrata est ei de beneficijs que accepit de q̄bꝫ ꝓriā gloriā querit nō dei a quo habz oīe bonū. De ramis autez alijs ſuperbie q̄ de ipa pullulāt ꝓtereo. qz alibi repiunt cū ſuis deſcriptōibꝫ vel diffinitionibꝫ. Si q̄s q̄rat maxie in ſūma vicioꝝ. piculoſior etiā ſepe est illa q̄ extollit de bonis gr̃e q̄ de bonis nature vel fortune.

De bonis gr̃e nature z fortune.

BOna gr̃e ſunt virtutes ſcie z opa de genere bonoꝝ. vt p̄dicare. ieiunare z ſil'ia. Bona nature ſunt q̄ naꝯa cōtulit. vt nobilitas. pulchritudo. fortitudo. ingeniū z ſil'ia. Bona fortune ſūt diuitie. dignitates. honores z ſil'ia. q̄ ex q̄dā fortuna plus q̄ꝫ dant illis q̄ naꝯa z ſtutibꝫ ſ'eriores ſunt alijſ. nō tū ſine aliq̄ dei puidētia licet ſepe cedat eis ad malū ex merito ſuo.

Quō ſuperbia mentē excecat.

SUperbia etiā ita mētē excecat vt cum plꝰ habeat etiā minꝰ aḡſcat. Hoc viciū p̄cipue ipedit nos ne maiora bona accipiamꝰ a deo. cū ipe ſit largiſſimꝰ. z deſideret multiſ modis cōicare nob multū ō bōis ſuis. qz valde diligit nos. Dū āt idignos nos reddit ſuperbie reatꝰ gr̃e dei. aut qz ſi plꝰ daret nob extolleremur. aut ingti efficeremur aut nō digne i gr̃a oparemur. z ſic grauioſ pctī rei efficeremur. Ūñ ſepe magiſ ē clemētie pcentiſ dñi negare ampliora gr̃e dona q̄ꝫ irascentiſ. deꝰ nāq̄ ſuperbis reſiſtit. q̄i fue potētie rebellibꝫ. būilibꝫ āt dat gr̃am. in q̄bꝫ p tumorē elatōis nō defluit qđ eis infundit. Perdit nob etiā meritū bonoꝝ opeꝝ. q̄ p būano fauore fecerimꝰ. z ſepe ſuperbia aſſūit palliū būilitatiſ emule ſue. vt ſub noīe eius gl'am callide acq̄rat. vt qz captādo gl'az ſaltē fugiendo eā aſſequat. q̄ ſic vmbra ſequit fugientē. z fugit inſequentē. Qbona nr̃a qñq̄ occultare dēmꝰ qñq̄ ecōuerſo.

VAde nota q̄ bona nr̃a debemꝰ qñq̄ boibꝫ oñdere aliq̄n occultare. Sil'r mala nr̃a aliq̄n apire aliq̄n celare.

Bona nr̃a ad q̄ tenemur ex p̄cepto dei l' ecc̄ie vl' ad q̄ ex mādato voto aſtringimur dēmꝰ oibꝫ oñdere. vt fidē. caritatē. iuſticiaz. ꝟitatē. caſtitatē. obediētiā z ꝓfectuz mūdanoꝝ. q̄ ſi boies i nob nō viderēt cū ſciāt nos ad ea teneri ſcādalizarent' z reputarēt nos p̄uaricatores voti nr̃i. De bꝰ. dī. ſic luceat lux vr̃a ꝛc. Aliq̄n ꝟo bona nr̃a occultare dēmꝰ q̄ ſpecial'r accipimꝰ vt gr̃az int'ne devotōis vl' q̄ poſſent nob ſingularē laudem parere. vt ſing'larz abſtinētia z vigilie z oīones z elemoſyne ad q̄ nō tenemur. de quibꝫ

ñis docet in ſmone habito in monte.

Qx mala nr̃a qñq̃ abſcondere debem⁹.

Dimittit mala nr̃a qñq̃ abſcõdere debem⁹ ne q̃s ſcãdalizet de nob vl' ſumat exẽplũ imitãdi nos in ſiliby. vñ dupl'r peccãt q̃ apte peccãt. qz z deum offendũt z primo fodiũt foueã q̃ incidat p malũ exẽplũ Si aũt ſine culpa nr̃a vl' ſpecie mala aliq̃s ex ſua malicia ſuſpicat ỹ nobis mala z nõ vult recipe excuſationẽ nr̃am tũc habeam⁹ patientiã. Sicut x̃ps tacuit i paſſione de multis ex inuidia accuſat⁹. Dixit ei Si vob dixero nõ creditis mihi zc̃. Aliq̃n mala nr̃a apire debem⁹. ſ. in ꝓfeſſiõe ꝑuata de ꝑuatis. z manifeſta de manifeſtis z in viſitationiby z redargutõiby. Impfectiones q̃z nr̃as nõ debem⁹ erubeſcere cõfiteri. z defectus virtutũ. ne q̃s exiſtimet nos ſup̃ id qđ videt in nob. Sinañ in bono ope gl'ia vana nos pulſat. nõ acq̃eſcam⁹ ei. nec tñ bonũ opus dimittam⁹. marie ſi ſit vtile z neceſſariũ. Sepe etiã putam⁹ nos laudari p aliq̃ facto vel dicto. qđ forte alij nõ aduertũt. qz ſic nos nõ oĩa penſam⁹. q̃ oẽs circa nos faciũt. ita nec ipſi oĩa attendunt q̃ nos facim⁹.

Aliq̃n ꝙo deſpiciũt nos poti⁹ q̃s laudẽt. maxime ſi vl' modicũ depẽdũt nos appetere laudẽ p his q̃ facim⁹. Etiã ſi forte aduleñ nob in faciẽ ſic eſt ꝙſuetudo leuiby boĩbus. ad placitũ cuiuſlibet loq̃. vnde ỹ tales ſagittas vane gl'ie. nõ indigem⁹ tã fortit' pugnare q̃s prudent' eas manu ꝓſilij abigere. ſic muſcas leues flabello remouemuſ. Hec ſunt muſce morientes que pdũt ſuauitatez vngenti.

De appetitu delectationis. z quare ſit homini datus.

Appetit⁹ etiã cõmodi vl' delectationis dat⁹ fuit boĩ vt ỹſideraret ſũmã delectationẽ q̃ eſt in deo. z ſũmã beatitudinẽ z quietẽ impaſſibilẽ. vl' etiã ipaſſibilitatẽ z vt delectaret' in habitq̃ vt felicior eſſet. qz onoroſe ſunt delicie ſine delectatõe. z q̃nto delectatio auidior tanto delicie iocũdiores. Quõ ſpũal' delectatio mutata eſt in carnales delicias.

Dunc ãt appetit⁹ ille ſpũaliũ delicia/rũ ex pctõ mutat⁹ ẽ in carnales delicias vt appetat ea in q̃by ſenſualitas delectat. q̃ ſe ꝙcupia carnis z ꝙcupia oc'oz.

In q̃d ꝙcupia carnis ſe diffundit.

Concupia carnis diffũdit ſe i luxuriã. z mollicie veſtiũ. z quietẽ carnis. z ſomnolentiã q̃ oĩa ſpectãt ad ſenſũ tact⁹. Itẽ ad gulã q̃ ẽ delectãtio guſt⁹ Itẽ ad alioz ſenſuũ delectatões vt audire carnal'r delectãtia z odorare. Cõcupia oc'oz q̃rit videre pulchra. z hẽ ẽciosa z ita generat auaricia ex oĩby iſtis Job. Oĩe qđ ẽ i mõdo aut ẽ ꝙcupia carnis aut ꝙcupia oc'oz. aut ſupbia vite. Ex ſupbia vite generat auaricia. qz ad h̃ q̃rit ditari vt ãpli⁹ hõret. Ex ꝙcupia carnis ſil'r auaricia generat. qz ad h̃ vult ditari vt voluptuoſus epulet z luxuriet. z comodi⁹ viuat abſq̃ defect⁹ ſollicitudine. Ex ꝙcupia ẽt oc'oz generat auaricia. ſ. vt videat pulchra z hẽat ad libitũ i q̃by oblectet' auz z argẽtũ gẽmas. veſtes. agros. ẽras. familias. ſpectacla z ſil'ia. ỹderat tñ ỹs boĩ corp⁹ ꝑt ſpm rõnale. z ꝙceſſerat ei delectãri. ẽt i ſẽſibilib ſz ordinate moderate z hõeſte vt p ſenſuũ delectãtionẽ ſurſũ moueret' z pmoueret' ad ſpũalez cognitõez. delectãtõez z fruitõz. vt appeteret coitũ hõeſte z ſiñ viciosa libidie. ꝙgruo tpe ad generãdũ filioſ. q̃ etne btitudis ꝓticipes eẽnt. vt appeteret cibũ z potũ p ſuſtẽtatõne nate. z alia q̃by ad h̃ idigebat. ſz diſſipato ordine ꝙdite a ỹo nate p pctm̃ oĩa mõ puerſa ſunt. z ad ſenſuales delectãtiões dilapſa. q̃s cũ timet pdere triſtat' z iraſcit. q̃s cũ non hz p libitu. tedio afficit. z illos q̃s credit ſibi fore ipedimẽto ne adipiſcat' q̃ cupit. vl' p q̃s timet ſe amittere q̃ diligit. odit. Et illis q̃ videt hr̃e q̃ cupit iuidet. qz ſcit q̃ q̃ diu ali⁹ hz oz eũ carere. z ſic oritt inuidia cui annexũ eſt odiũ vicioſuz. Et ita ẽt oritt ira. Sic ẽt oritt accidia bñs ex vno latere ãnexã triſticiã. ex altero corpore diſſolutõis z pigricie. Oĩa ꝙo pctã z vicia ex vno fonte oriũt. i. ſupbia z ex duoby riuul' deriuant. i. malo amore et malo timore. z triplex fomẽtũ ea accẽdit cõcupia carnis. ꝙcupia oculoz z ſupbia vite.

Iſta ſt' q̃i matia z occaſio boĩm ad tẽptationẽ q̃ mũd⁹ ꝓpõit nob hõres. diuitas z voluptates. In nob ãt q̃druplex defect⁹ ẽ vñ ad malũ. pni ſum⁹. ignorantia. ꝙcupia. malicia infirmitas. Ignorantia excecat ne verũ cognoſcam⁹ z errem⁹. In iudicio boni z mali ꝙcupia emollit ad appetendũ viſibilia z delectabilia carni. malicia eraſpat z amaricat cor ad irã triſticiã inuidiã z odiũ. Infirmitas debilitat ad rſiſtẽdũ malo. z iherẽdũ bono Hec q̃tuor icidi⁹ ex pẽa ꝓmi pcti z origial'r cõtrahim⁹ ea ex pctõ in q̃ naſcimur filij ire.

Ex his ꝓdeũt septẽ capitalia vicia. de q/
bus ꝙi maioꝛib⁹ ramis cetera vicia pullu/
lant. Hec sũt septẽ capita draconis ī Apo
cal'. z septẽ demõia in marco de maria mag
dalena ꝑ xp̃m eiecta. Itẽ septẽ gẽtes q̃ tra z
pmissiõis occupauerãt ne filij isrl'in ea pa/
cifice hitarent. qꝛ nos arcẽt hec vicia ab in/
troitu regni celestꝭ nisi ea studeamus expu
gnare z subiugare. docet aũt vet⁹ hist̃oria si
ue traditio apud grecos sic Clemẽs testat.
Q̃ lle gentes ꝓmo expulerãt filios sem de
tra illa. De cui⁹ stirpe descẽdit abraã z isrl'.
Uñ cũ dñs p̃cepit filijs isrl'gentes chana/
neoꝛũ expugnare z terrã eoꝛ possidere. vi
dẽt ꝓm hoc nõ aliena trã violent⁹ vsurpasse
sed dño vniuersoꝛ obedisse. vt trã suã recu
perarẽt. expulsis his q̃ eã iniuste detinebãt
Hec aũt ī figura facta sũt nr̃i. z vires aie
z affectiões signt q̃ a creatoꝛe bñ facta sũt. z
ad bonũ vsũ insite boi. vt. s. etna z vtilia q̃/
reret p eas. z q̃ exꝑtõ in viciũ mutate sunt
reformare studeam⁹ z ꝑtutes mutare z ex
pulsis vicioꝛ coꝛruptõib⁹ inserere ꝑtutes.

Quid sit supbia.

Supbia est amoꝛ ꝓprie excellentie q̃
bõ alta cupit. scip̃m altũ reputãs et
ab alijs volens reputari z alios p̃cellere
Inuidia ẽ odiũ aliene ꝓsperitat⁹ q̃ bõ dolz
aliũ sibi coequari vel p̃ferri z cupit ei malũ
z de bono eis dolet. Ira ẽ indignãt⁹ ani
mi turbulẽta cõmotio qua bõ q̃dãmõ furit
z estuat. vt qñ aliq̃d occurrit ei qõ est ꝺ̃riũ
volũtati. Accidia ẽ tediũ boni exanitoꝛ/
poꝛe. dũ aut irrõnabil'tristicia mẽtẽ aggra
uat aut dissolutio coꝛdis ad vana alia ma/
gis inclinat. Auaricia ẽ cupiditas pl⁹q̃ ꝛ
necessariũ sit bñdi ꝛpalia. Gula ẽ inoꝛdi
nat⁹ edẽdi appetit⁹ vel imoderat⁹. Luxu
ria ẽ illicit⁹ ardoꝛ libidis vl'illicita expletio
libidinose delectatõis in actu. siue in moꝛo
sa cogitatiõe. Et licet ħ mõ vicia sint z pctã
ħ est ex culpa boĩs z pena pcti. Deus tñ de
dit ea homĩ in q̃ntũ sũt naturales affect⁹ vl'
mot⁹ appetituũ ad bonũ z ad mot⁹ virtutũ
qꝛ de⁹ nihil mali fecit sed cũcta sũt bona val
de. Expugnatio g̃ vicioꝛ nõ ẽ aliud nisi re/
formatio naturaliũ affectionũ z motuũ ad
statũ a ꝺditoꝛe dispositũ. vt sup̃ aliq̃ntulũ
dictũ ẽ de appetitu sublimitat⁹. q̃ dat⁹ ẽ boi
vt appetat celestia z dꝺna z spernat terrena
z vilia. q̃i indignioꝛa se. Hoc mõ dilapsus
est ad ifima vt appetat terrenos honoꝛes z
vanos z falsos. De affectu inuidie
z ad quid sit homini dat⁹ naturalit̃.

Inuidie affect⁹ naturalit̃ insit⁹ ẽ ho
mini nõ vt inuideat ꝓio de bono
q̃ bñe ꝑt. nec vt cupiat alicui malũ
vel faciat. sꝫ vt odiat vicia z pctã i se z i alijs
inuideat z diabolo q̃ tot aĩas ausert deo. z
alij adiutoꝛes ei⁹ imo vicarij diaboli vt he
retici z subuersoꝛes aĩaꝝ. q̃ spoliãt aĩas ek/
na btitudie. z q̃tũ in ipis ẽ spoliãt ipm celũ
maioꝛi gaudio qõ ibi foꝛet si pl'es illic veni
rẽt. cũ singuli q̃ sũt multã leticiã faciãt oib⁹
ciuib⁹ celi. Salua tñ et ne p̃destinatõis rõ/
ne. q̃ nullũ ibi defectum suspicari ꝓmittit.
Isti sunt hostes nr̃i z odio bñdi inq̃ntũ ta
les sunt q̃ nos ꝓdere et nalit̃ q̃rũt. nõ illi q̃
sperank adhuc ꝺciues nr̃i futuri in gl'ia ce
lesti. etiã si adhuc videank inimici.

De affectu ire z ad q̃d sit boi datus.

Ire affect⁹ ẽ dat⁹ boi vt iracak vicijs
z mal'suggestiõib⁹ z ex indignatiõe
nõ patiak se trahi ī ꝺsensuꝫ pcti z re
ꝓmat malos mot⁹ i se. z in alijs vbi ꝑ tꝑ opoꝛ
tune z vt vlciscak dei iurias z trãsgressiões
iusticie. Et tũc dꝺ zel⁹ iusticie. Sicut legit
xp̃s irat⁹ fuisse ꝓbarisei⁹ z alijs nõ recta a/
gentib⁹ z alij sci viri. Hũc ira ī vicioz de/
formata z ꝺ rõnẽ i furoꝛe ꝑsa est z q̃i in insa
nia vt moꝛe frenetici irrõnabil'r moueatur
bõ ꝺ boiem. ꝺ aĩcũ z ꝓxim. ꝺ seip̃m etiã ali/
q̃n. z ꝺ scõs z ꝺ deũ. z ꝺ isensibilia z irrõna/
bilia q̃ nec male nec bñ sciũt agere nisi siẽ na
tura ipellit. z vbi etiã agꝛscim⁹ nos iuste mo
ueri ñ possũ⁹ q̃nq̃ ipetũ iracũdie cohibere.

De affectũ tristicie z ad q̃m vsũ dat⁹ sit boi

Imilit̃ affect⁹ tristicie dat⁹ ẽ boi vt
doleat de pctis suis. s. z aliẽis. z me/
rens sit de dilatione patrie. timeat
supplicia inferni. doleat de impfectiõe sua.
cõpatiak aliene afflictiõi. vt ꝑ maturitatem
vtilis luct⁹ excludat leuitatẽ vane leticie q̃
est mr̃ dissolutõis z nutrix. Sed ħ bona
z ꝑm deũ tristicia puersa facta mutata est i
tristiciã sec'i. mortez operantẽ in desperati
onẽ z diffidẽtiã z irrõnabilẽ merorẽ.

De affectu gaudij z ad q̃d sit dat⁹ boi.

Affect⁹ gaudij dat⁹ fuit boi vt gaude
ret in deo z in spe eternoꝛ bonoꝝ z
in intuitu beneficioꝛ dei. z ꝺgauderet ꝓio
in bonis ei⁹. z delectaret i laude dei. z i bõis
opib⁹ z fastidiret omnia vana z inutilia z
iocundaret⁹ in opib⁹ dꝺnis. et ex ħ efficeret

placer z agilis ad seruitutē dei. Ex mo/
do puersum est in dissolutionē z vanitatez
vt hō gaudeat de insanijs z falsa affluentia
tpaliū rerū. z honorū z voluptatū. de risu z
fabul'. z turpibꝫ ludis. z fastidit oīa q̄ ōi sūt.
z insipida sunt ei. z tedet eū interesse diuinis z
pigritat ad studia deuotōis z virtutū z eua
gat corde circa inutilia z vana z immūda. z
grauiores labores corpis libenti⁹ i alijs oc
cupatōibꝫ z negocijs tolerat. q̄s q̄ insisteret
spūalibꝫ z diuinis. Uñ accelerat ab eis absol
ui q̄ tori⁹ pōt. z negligent' facit id qō fac. nisi
forte lucrum vl' laudem speret inde ꝓsequi
vel cōmodū tpale.

Quō ex tristicia gignit' tediū boni.

Ex inordiata nāq̄ tristicia gignit' te/
diū boni dū nō libet facere vl' disce
re aliq̄d boni vel cogitare vl' loqui.
Silr ex dissolutōe tediū bōi nascit'. dū tm̄
intēti sum⁹ vanis leuitatibꝫ q̄ tedet nos spi
ritualibꝫ studijs intēdere. z q̄i anxiamur cū
debem⁹ auelli ab ocio vel ioc⁹ z actibꝫ scur/
rilibꝫ z seriosis exercitijs occupari. Uñ q̄i li
gati catuli ad stipitē renuēte aio cogimur i
teresse diuinis. z hō est accidie viciū sz fastidiuz
boni. In hoc etiā multi religiosi laborant
z pauci supant. De affectu auaricie.

Affectus etiā auaricie dat⁹ fuit ho
mini vt eēt cupid⁹ magni meriti a/
pud deū z magnaꝝ ꝑtutū z mlt⁹rū
bonoꝝ opez. z vt multas aīas lucrarel deo
docēdo. orando. bonū exemplū dādo. z in/
uitādo vel iuuādo ad ꝓfectuz salutz. z vt hō
nō eēt ꝓtent⁹ boni qō iā hz̄et. nisi laborarel
vt meritū augerel ei z gra z opa virtutum.
Sed mō dilapsa ē ad cupiditatē tpaliū
pecunie possessionū. z q̄rūlibꝫ rez etiā viliū
q̄ colligit hō q̄i sp debeat viuere. z mundus
pire. vt ꝓgreget q̄ntū valz. ne cū mūd⁹ peat
nō inueniat vnde viuat. sic ptz p exēplū noe
imminente diluuio cōportauit escas q̄s hz̄et
q̄n oia diluuio pissent. z q̄nto hō morti ap/
propinq̄t tāto studiosi⁹ aggregat z custodit
z vt oñdat q̄z sit irrōnabilis auaricia. eo ma
gis colligere satagit q̄ min⁹ indiget. Dic q̄
multū viaticū fert ad breuē viā. z q̄ sūptuo/
sz domū ꝓstruit p vn⁹ noctz hospicio. Jō
aūt de⁹ voluit nos sp incertos esse de hora
mortis. vt pauca de tpalibꝫ cogitem⁹. q̄ oīm
hora timerem⁹ pdere. z multa ō eternis ad
que semp sine intermissione ꝓperam⁹.

De appetitu victualiū z q̄re sit boi dat⁹.

Appetitus victualiū dat⁹ est nobis
p corpe vt sustentrem⁹ naturā z possi
mus durare in fuicio dei. z multuz
mereri. Etem moderat⁹ z parcus victus z
vniformis diutius ꝓseruat naturā. dū non
opprimit vires eius. sed reficit z sanitatē cō/
seruat. vniformis dicta. q̄z natura ptēperat
se ei z nō turbat ex nouis semp z ignot⁹ esc⁹
Unde quidaz tales claustrales diutissime
sani viuunt. Sed appetit⁹ ille naturalis
modo effusus est in voluptates z superflua
tes vt nō simus ꝓtenti vnde sustentet' natu
ra sed vnde oblectet' palat⁹. Et cū talibꝫ as/
sueti fuerim⁹ z natura se eis ptēperauerit z
aliq̄n tenuiori victu debem⁹ esse ꝓtenti. na/
tura remurmurat ꝓpter dissuetudinez. Uñ
putamus nos statim adeo debiles z infir/
mos. q̄ victu paupe nō possimus viuere. z
sub discretiōis velamie delicata importu/
ne z inuerecūde incipim⁹ q̄rere nolētes ex/
periri. q̄z sic natura p ꝓsuetudinē ad delica
ta ē lapsa. ita etiā p ꝓriā assuefactionē possz
reduci ad cōpetēs moderamē vict⁹ parcio
ris. sic videm⁹ in mꝛia ꝑte mundi. q̄ parce
viuūt gentiles. iudei. paupes xp̄iani. quoꝝ
q̄dā depauperati mō rā sani sunt sic olim i
delicijs fuerāt. De spūalibꝫ delicijs z gustu
interne dulcedinis pascimur. q̄ in cōpatōe
oīm mūdi delicias supant. sic multi expti
sciunt. Uix etiā iā est mētio vel efficax de
sideriū aut studiū etiā in⁹ illos q̄ sibi alti vi
den⁹ in religione. imo deride⁹. despicit'. z q̄i
stulticia z abhoīatio iā hr̄. z ab alijs religio
sis hmōi ꝓsecutōez patiūt' z demōiaci repu
tant' z heretici dicūt'. Quātū ꝙo spūales ip̄i
sint q̄ deuotōis gr̄az sic despiciūt z ꝓsequūt'
discāt ab ap̄lo. q̄ et aīales appellat eos. q̄ nō
itelligūt q̄ sūt spūs dei. q̄z stulticia ē ill'. Hō
tm̄ laudo vl' approbo deceptores z deceptos. q̄
spm̄ suū vel alienū p spū dei sequūt' z sedu/
cunt'. sz ꝓbandi sunt spūs z sic iudicādi zc.

De affectu dilectōis z ad q̄d sit boi dat⁹.

Affect⁹ dilectōis dat⁹ fuit boi vt di/
ligeret deū sup oīa. z se z ꝓximū ꝓpt
deū z ꝓm deū z oīa opa dei diligere
ret ꝓpter factorē. q̄libet iuxta suā dignitatē
z vteret ministerio creature ad dei volūta/
tē. z suā eternā salutē. z hoꝝ oīm delectātōez
z vsū referret ad ꝓditoz dilectōem z cogni
tionē donec ad ip̄m gueniret. in quo sunt z
viuunt omnia ꝑm eternā rōnem. Sed ille
affectus q̄i extinctus z dilapsus ē in amorē

carnis z turpes dilectões. vt iā non diligat nisi p sua tpali vtilitate z carnali delctātiõe z turpi voluptate. Licz ēt vsus carnal' ꝯcubit⁹ dat⁹ fuerit hoī i mādat⁹ ad plios ꝓpagationē ꝺo educāde. z etnā btitudinē cū ꝺo z angel' possessure. nõ tñ mõ ples ſz delctātio in ꝟ ope q̄rit. z ſi ples desiderat ꝓ mūdana iocūditate vl' ꝓ etrne hereditat⁹ successiõe q̄rit. vl' honoris augmēto. vel vt ples amici hēant in etra. vñ dolēt q̄ puuli decedunt q̄ multo tut⁹ moriunt post baptisma añq̄ꝫ p mortale petm̄ pdāt vitā etnā. q̄ꝫ postea i etate adulta ꝓpt dubiū q̄les futuri sint. z ꝓpter multiplices laq̃os petī q̄s valde pauci euadūt. De spe ad quē vsum data sit hoī.

Spes data est homini q̄ ꝯfidat ꝺ bonitate dei vt speret a deo gr̄am ꝯse qui in pñti z gl'iam in futuro. pcõz ventā si peniteat z tpalē sustētatõez sic expedit. z libationē a maloꝝ ꝯseruationē i bono

Sed spes modo ꝯfusa est vt aut minus sperent hoies q̄ꝫ debēt. aut plusq̄ꝫ iustū est. tantū ꝯfidūt quidā de bonitate dei qꝺ etiā saluet eos in pctis ꝺtra iustitiā z veritatē suam. vt imundos collocet in celo cū angelis mūdissimis. Et rursum alij deficiūt tantū diffidentes de deo q̄ si ꝙuertant⁹ non velit eis dare pseuerātiā in spū vel sustentationē p corpe. q̄i deus ꝓpi⁹ sit inimicis suis duz in pctō manent. impropi⁹ amicis suis iustis z penitentib⁹ querētib⁹ ipm. z q̄i peccatores pascat liberalit' z saluet. z ꝙuersos deserat z fame perire sinat. cū nec dñs affligat fame aiam iusti. ℣ s. Junior fui zc.

Quare timor sit datus homini.

Timor etiā datus fuit homini vt timeret deum z timeret ab eo separari z eū offendere z puniri ab ipo z damnari. Modo timet tm̄ aduersitatē temporalē z incõmodū corpis z detrimentum honoris z futura z eterna mala nõ timet q̄i nunq̄ꝫ futura sint. z q̄si tm̄ modo mine sint sine effectu. que dicunt de futuro iudicio et eternis supplicijs. vel q̄ facili⁹ euadat ea q̄ꝫ dicat. Timet etiā hoiem magis vel bestiaz vel rem insensibilē q̄ꝫ deū omipotentē quē offendit. cū tamen horrendū sit incidere in manus dei omipotentis zc.

De pudore ad quid sit dat⁹ homini

Pudor etiā dat⁹ fuit homini a ꝺo vt pudeat euz indigna agere vel egisse generi suo. hoc est. peccasse z seruuz peccati esse factū z mancipiū diaboli z omnis turpitudinis z inhonestatis z segniciei z vilitatis. Modo autē pudet nos futuris dei. cui omia seruiūt vel volūtarie vel necessarie. Pudet etiā nos imitari deum in humilitate. patientia. pauptate. religiõe. obedientia z despectiõe z cõtumelijs z ꝯfusione. cū non sit deo dign⁹ qui euz erubescit corā homib⁹ confiteri. vel etiā imitari. cū magna gl'ia sit seruo sequi dñm suū. eodē modo sentiendū est de oīb⁹ que a deo accepimus. De intellectu mētis z ingenio z corpore z mēbris eius. de substātia tempali et honore z ptāte z de tempe q̄ viuim⁹. z de oibus q̄ in mūdo seruiūt homi. omia hec data sunt nob⁹ vt inde seruiam⁹ creatori nr̄o vt z nobis vitā mereamur eternaz. z primos nobis cū trahamus ad vitā. Sed ecõtra nos omia q̄ ad vsum vite vel meritū glie accepimus. ad vsum cõuertim⁹ culpe. Sed cūcta que ad vsum prauitat⁹ inflexim⁹ ad vsū nobis vertent⁹ vltionis siue p penā siue p penitentiā. Per penā videlicet vt cū caro tēptat nos. vel affect⁹ carnales z appetit⁹ inordinati affligūt nos. vel substātia exterior auferat nobis. vel aeris intēperies. vel terre sterilitas. vel corpis infirmitas nos cruciant vel cū alit' affligimur. vt p q̄ peccauim⁹ p̄b⁹ z puniamur. Et si volūtarie toleram⁹ p ꝺo purgamur a pctis q̄ meruim⁹. z coronamur p patia z bona volūtate quā p deo toleram⁹. Si aūt iuite nihilomin⁹ oz nos puniri hic vel in futuro. z p impatiam aggrauam⁹ vel augem⁹ culpā. z p ꝺñs etiā meritū pene.

De descptõe vicioꝝ z remedijs eorū.

Nunc de singl'oꝝ vicioꝝ natā vel descptõe ꝺsiderem⁹ aliq̄. z ꝺ remedijs q̄b⁹ curant⁹. Cū virt⁹ nõ aliud sit q̄ꝫ vicioꝝ pfecta curatio vel carētia vicij fm q̄ istā materiā respicit. q̄ si vicij inordinat⁹ ē motus vel affect⁹ naturalis corrupt⁹. ei⁹ cõtrariū est ꝟtus. i. affect⁹ vel appetit⁹ ordinatus ad illud z fm illud q̄ a ꝺctore dat⁹ fuit. vt añ patuit in exemplis.

Ex triplex est supbia.

Superbia est triplex vt sup̄ dictū est. Prima species ē. Cū aut hõ pl⁹ placet sibi q̄ꝫ debeat z maiorez se existimet q̄ꝫ sit in veritate. Sequit de scōa. Aut cū alijs desiderat placere z studet. amore gl'ie ꝓprie volens magn⁹ reputari z honorari z laudari. cū soli deo honor z gl'ia ꝓprie

debeat. q̄ sol⁹ essentialit bon⁹ est. z a q̄ habet̄ omīe bonū. Uñ q̄cq̄d boni nob⁹ usurpamus deo furamur. īmo decipim⁹ nos. attribuentes nob⁹ qđ nō est verū. Sic meretrix mentit se honestā pbā z formosaz. cū nō sit. Dec est inanis gl'ia q: vacua vitate z utilitate salut'. De tercia. Cū vult alīs p̄eminere singularitate gl'e z honore l' dñio et plat̄e z impio. z despicit ceteros z dep̄mit.

Q Supbi q̄tuor modis decipit.

Decipit aūt q̄druplicit'. vel putās se bīe qđ nō bz. aut plus bīe q̄z habz. aut singularit' p̄ ceteŕ bīe. aut ex se vel p̄ suis meritis bīe.

Tria sunt q̄ vicia in nob⁹ expellūt z vtutes opant'. z que sint.

Tria sunt aūt q̄ vicia in nob⁹ expellūt z vtutes opant'. gr̄a dei et industria ꝓpria z necessitas. Gr̄a dei infundit vtutes. Industria coopat' gr̄e ex libero arbitrio et nēcitatē q̄uertit in vtutē. Sine nēcitate sepe. z sine gr̄a nunq̄z ōt eē vtus. Et liberi arbitrij ꝓsensu q̄busdā infundit gr̄a virtutes cū modico vl' nullo labore industrie. ꝓprie z nō sine volūtat⁹ ꝓsensu. cū sine volūtat⁹ cōsensu nullū sit meritū. sic illis q̄s p̄uenit ds in būdictōib⁹ dulcedis sue Bap̄. Qui d lucet. i. in diluculo icipient⁹ etat⁹. i. capac⁹ itelligentie. vigilauerit ad illā nō laborabit. Assistentē eīm foris suis iueniet illā. i. gr̄am sapiēie z vtutis. Sic ap'los z alios q̄nq̄z maxime in p̄mitiua eccīa legimus repente spū scō repletos ad vtutes z dona z diuersa carismata scī spūs. Gr̄a excitat volūtatē. z instruit z roborat vt industrie agat ad p̄fectū vtutis z salut⁹. Necessitas aūt alia ē volūtaria cui se hō subīcit. vt q̄ obligant se voto ad obediētiā z castitatē z paupratē z sil'ia. vl' vadunt ad infideles p̄dicare. si illis postea euenit aliq̄d pati. vl' agere qđ libenter euaderent. vident nēcitate cogi. qđ tñ volūtariū ē q: ad h̄ sponte se obtulerūt. z potī⁹ pati volūt q̄s a ꝓposito resilire. Alia ē coacta quā hō inuit⁹ tolerat. nec tñ p̄t effugere vel paup tas secli. infirmitas corp̄is. despectio. p̄secutio. tēptatōes aliq̄. vel alie diuerse tribulationes licz p̄mo inuit⁹ tolerat z cū murmure tñ postea cum videt eē ineuitabiles incipit q̄nq̄z volūtatez flectere. z facere de nēcitate virtutē. z incipit tūc mereri. z coopat illa necessitas ad magnū p̄fectū vtutuz ad q̄s vit alit⁹ peniret. Et h̄ est qđ dī de q̄busdā Cō pelle intrare. Et illud qđ orat eccīa ad deū z ad te nr̄as etiā rebelles cōpelle. ꝓpici⁹ volūtates. h̄ est. fac de inuolūtarijs volūtarios z ad ea q̄ scis nob⁹ expedire etiaz p̄ aduersa cū nolum⁹ te i. p̄spis seq̄. p̄s. Imple facies eoz ignominia z̄ē.

Q Industria in tribꝰ ꝓsistit.

Industria in tribꝰ ꝓsistit in puida cōsideratiōe. in labore conat⁹. z in p̄seuerāti diligētia. Per ista tria adiuuāte gr̄a vicia subiugant z vtutes obtinent. Sz gr̄a q̄sdā sic p̄uenit. vt aut multa facilitate. īmo cū mlta suauitate faciāt bonuz z declinēt a malo. aut ita accēdit volūtatē eoz vt cū magn feruore q̄dā faciēda. ꝓmpte aggrediāt q̄uis dura z difficilia. q̄sdā vo sibi ita q̄dāmō relinq̄t vt cū aliq̄d boni agere debēt nec esse se h̄ñt stimul' z calcaribꝰ pungere q̄i pigrū anial. vt gnior sit ei difficultas supandi torp̄orē cordis q̄s laborē actōis sustinendi. Isti z si nō h̄nt desideriū feruēs currēdi p⁹ dñm. h̄nt tñ desiderium desiderij. orātes se trahi cū spōsa q̄i q̄ agilitatē currēdi nō h̄nt. Juxta illud. Cōcupiuit ania m. desiderare iustifi. t. z̄ē. Volūtatē bonā h̄nt. sz pigrā z tepidā z nō feruētē. ꝓmū felici⁹ ē. scōm laborioſ⁹. Quoz ām maiorꝰ sit meriti. puto nemi nē p̄fecte existiare posse nisi eū q̄ spūuz ponderator ē. s. de⁹. q: scōi si luctādo vincunt seipos. vt p̄ ꝓsuetudinē pugne sui potētes fiant. magne vtutꝰ ē. Primi maiori indigent cautela ne seducant'. q: diuitie facilit' acq̄site. p̄digali⁹ solēt diffūdi q̄s q̄ paulati z cū difficultate elaborant'. Scōi aūt q̄s se p̄fectē vincant. difficultate sepe lassati vel q̄i t'riti ex labore desperāt de victoria z de q̄uentiōe ad mediū z finē q̄ tendūt. z intermittūt studiū p̄fectōis. z ad alias occupatōes se q̄uertūt q̄i diffidētes de ꝺo q̄ nolit eos introducere ī trā ꝓmissiōis. p̄ quā signat' p̄fectio puritat⁹. sic filij isr'l in deserto tedio labor⁹ z tioze difficultat⁹ de supandis hostib⁹ deuicti. detraxerūt tre ꝓmissiōis z mortui sūt in deserto. p̄ter paucissimos. h̄ ē p̄ter caleph z iosue. q̄ p̄ter designt eos q̄ caute z virili' p̄ tēptatōes trāseunt vsq̄ī sinē p̄seuerādo. Jō int' tot de seculo q̄i de egypto egressos tā pauci p̄ueniunt ad ꝓfūmatā p̄fectionē. q: aut seducti callidis tēptatōib⁹ z deceptōib⁹ inimici aut tedio labor⁹ z difficultate fracti viaz p̄fectōis deserūt vel aggredi nō p̄sumūt.

¶ Q q̄dā sūt generalia remedia ꝺ vicia.

Quedam etiā sūt generalia remedia ꝓtra vicia expugnāda et ad ꝑtutes obtinēda. Quedā aūt sunt q̄ cito et pfecte pducūt hominē ad sanitatē mentis. quedā tardi⁹ et impfecti⁹. Efficaciora aūt remedia ꝓtra oīa vicia sunt. Paupras vt. s. in oīb⁹ patiaris penuriā. nō soluz in his q̄ desideras. q. illa est oīm. etiā ditissimorū. qui plus cupiūt q̄z habent. sed etiā in his ꝺb⁹ necessario indiges. hoc est i victu. in vestitu. hospitio. ministris et sil'ib⁹. Scōm despectio hoīm. vt sis ꝓtēptus et vilipendaris. et nō cureris. et in nullo singularit honoreris sed poti⁹ ꝓfunderis et exprobreris et vituperis. et hoc sepe etiaz ab amicis. donec tumor elatiōis penit⁹ cōprimat in te. Uñ vides quātū paupes mundi tolerāt a diuitib⁹. et q̄z patient q̄ nō ferrēt si haberēt diuitias et honores. Terciū est strēnuū magisterū. vt cogaris facere q̄ inutilissime facis et dimittere q̄ libenter faceres et nil bñe nisi q̄ dat. nil velle accipere nisi q̄ necesse ē. nil agere nisi q̄ videt et q̄ iubet. nec loq̄ nec esse alicubi nisi ad nutū alteri⁹. et nil dissimilet q̄cq̄d negligis q̄n aspere rep̄hendaris et puniaris donec curuitas ꝓprie volūtatis plene in te ad formā rectitudinis reflectat.

Quartū elongatio a ꝓsortio sectariū. q. sic aqua turbida si ponat seorsū a frequntia trāseuntiū purificat magis ac magis. Ita mens religiosa a secl'o seq̄strata min⁹ afficit circa terrena. et celestia magis incipit desiderare et puri⁹ intelligere et facili⁹ cogitādo inhere eis. Quintū frequēs est oro. Hec eluat mentē sup̄ se ad deū et impetrat ab ipso curationē languor⁹ et vicior⁹. et sanitatē ꝑtutū. Sextū est q̄libz afflictio vl' tribulatio aduersitatis. vt labor. infirmitas. ꝓsecutio tēptatōes. infamia et sil'ia. q. sic lima purgat et splendere facit metallū. ita tribulatio et afflictio abradit rubiginē vicior⁹. Unō Grego. Qui desiderat plene vicia vincere. studeat būilit purgatōis sue flagella tolerare. Si aūt p̄mo est molesta ad sustinendū aduersitas. p ꝓsuetudinē ꝓtinuā fit de die in diē tolerabilior q̄sq̄z tā nō curet. vel etiā diligat ꝓpter ꝓfectū sue suauitatis vel sanitatis. q̄ exinde puenire sentit. Exēplum de cauterio q̄ p̄mo acerbū est. sed mortua carne nō dolet et supfluos et noxios hūores educit. Unde orat ꝓpha. Proba me dñe et tempta me. Septimū ꝺtinua mortis et retributōis meditatio. q̄ facit vicia timere et ꝑtutib⁹ studere. Sicut aūt arte medicine ꝺria cōtrarijs curant. ita vicia exercitior⁹ ꝺtrarior⁹ remedijs curant. vt superbia būiliatiōe. gula sobrietate. et impatiētia aduersitate. et sic de alijs.

De specialib⁹ remedijs vicior⁹.

Nunc ḡ de specialib⁹ remedijs vicior⁹ singulor⁹ videndū est que et si nō possum⁹ oīa scire l' describere. pauca tñ exp̄lib⁹ cōsiderem⁹. sic paupes q̄ non p̄ñt multas medicinaz diuersitates et efficaces hñre ꝓficiūt sibi de vilib⁹ herbis vngēta. quib⁹ liniāt dolores suos. Primū superbie remediū est ꝓsideratio ꝓprie vilitatis tā in corpe q̄z in aīa. tam illi⁹ q̄ nobis cū ceteris cōis est q̄z illi⁹ quaz in nob⁹ singularit cognoscim⁹ in occulto sine in apto. siue sit natural' siue accidental'. Cōsidera vilitates siue infirmitates corpis. q̄d fuim⁹ q̄n cōcepti. q̄n in vtero nutriti et nati. q̄d sumus intrinsec⁹ sub cute. q̄ sordes ebulliūt p aperturas siue p meat⁹ corpis. q̄z facile deperit dec̄ q̄d i nob⁹ pulchrū et validū apparet. q̄ mors semp ꝓpinquat. vanis gaudijs ita finē impone vt cū esse desierūt nec fuisse puteūt. cōq̄les post mortē tūc erim⁹. Itē q̄ exteriores honores et diuitie nō sunt nr̄e. Naturaliter diuitie terra sunt. et de tra tollunt. vt pecunie et possessiōes. Honores nō impendunt hoi ꝓpter se. sed p questu q̄ inde sperat. sicut vultures et canes accurrūt ad cadauera q̄z diu sperāt inde saturari. sed cū totū corroserint q̄ nisi sicca ossa remanēt relinquunt cadauer. Itē bona mētis nr̄a nō sunt. sed dona dei et rōnē inde reddituri sum⁹ districte. vt scia. ingeniū. ꝑtutes. Mala nr̄a pure mala sunt et ex pluribz circūstantijs q̄uia. et gratuito supplicijs digna. Bona nr̄a nō pure bona sunt. sed multiplicit impfecta. Nam pigricia desidia. vana gl'ia. hypocrisis. tepiditas et vane cogitatiōes. et cetera vicia sepe viciant bona q̄ facim⁹ et maculant sacrificium nostrū tā orationū q̄z actionū. vt minus sit deo acceptū et min⁹ nobis meritorū. Item exposita sum⁹ pluribz periculis et eterne dānationi. et infinitis supplicijs et pluribz vicijs et peccatis onerati et multis miserijs subiecti. Uñ ergo superbit terra et cinis hō tam vilis.

Scōm est se exercere in būilib⁹ opibus.

vilibus ꝛ despectis officijs ꝛ rusticanis laboribꝫ humili habitu incedere. hūiles mores ꝛ verba ḃre humilia. locū nouissimū eligere. nihil iactātie aut ostētatōis ꝓtendere. Hec ꝛ his similia. cū in ꝓsuetudinē ꝑsa fuerint mentē ad hūilitatē inclinant. Si autē vana gl'ia ꝛ supbia mētē pulsat ꝑ hmōi humiliatione. ℏ est ex nouitate vel raritate huiusmōi hūiliatōis. Hā ꝑ longū vsuz ista vanitas euanescit. Ps. In deo faciem⁹ ꝑtutē ꝛc. Terciū supiores ꝛ meliores se attēdere. tam hoies q̄ ipm dñm ihm xpm deuz ꝛ hoiem vt in eoꝝ cōpatione sibimet vilescat hō ā se aliquid esse putat. sicut locusta ad gigantē. calcul⁹ ad montē. gutta ad flumen. ꝛ ℏ tam faciendo bona q̄ patiendo aduersa. pannosus garcio vilescit int̄ purpuratos. Sic ꝛ nos debiles ꝛ paupes ꝑtutibꝫ. respectu magnoꝝ sctōꝝ siue ante nos fuerint siue nobiscū. Q̄ triplex est inuidia.

Inuidia triplex est. Prima non gaudere de bono alteri⁹. ꝛ nō dolere de malo alteri⁹. ℏ est ꝓtra charitatē ꝑ/ primi quē tenemur diligere sic nosipos met cū nemo de ꝓprio bono non gaudeat vel de malo nō doleat. Scōa est dolere ꝛ torq̄ri in bonis alteri⁹ ꝛ gaudere ꝛ optare malū eius ex odio ꝑsone. Vaz qui dolet de tpali ꝑsperitate alic⁹ vel de aduersitate ei⁹ gaudet. q̄ videt ita expedire eidem. vel cōi vtilitati eoꝝ nō ex odio ꝑsone nō est iuidie deputandū. sicut iust⁹ iudex q̄ ideo punit vel destruit malefactores. ne vel ipi graui⁹ dānent si diuti⁹ in malis ꝑsperent. vel per eos pax cōmunis turbet. Tercia insup. pmouere malū alteri⁹ verbis ꝛ factis. ꝛ bonū impedire vel deprimere.

Sequit alia distinctio triplicis inuidie.

Item alia distinctio inuidie. Grauis inuidia est malū ꝑ malo reddere. grauior aūt odire eū q̄ nihil nocuit tibi. grauissima aūt malū reddere ꝓ bono ꝛ odio ḃre aliquē qui bon⁹ est sic iudei christū. Itē malū est ledere aliquē in rebus. peius in honoribꝫ vel corpe. pessimuz aūt imo diabolicū ledere ꝛ nocere aliquem in ania q̄ ad salutē eternā. Item negare indigenti beneficiū pcrīm est. etiā si sit inimic⁹ Non impedire aūt malū ei⁹ si possis grauius. pfectoꝝ aūt est bonū inimici ꝓmouere ꝛ etiā diligere ex affectu. Quidaz putant se innocentes si negāt illis quos nō diligunt. salutationem suā. sed examinēt se quō esurienti inimico cibū ministrēt. quē nō sine ꝑ prio damno darēt si salutationē quam sine damno dare possent negauerūt. maxime si desiderent ꝛ acceptent. Ideo aūt inuidia ꝛ odiū deo ꝓtraria sunt. q̄z singulariter charitati (que deꝰ est) opposita sunt. et cōmune bonū q̄ dei largitas oīmbꝫ cōmunit creauit equalibꝫ inuidet. ꝛ eos odit quos deus creauit ꝛ redemit ꝛ diligit de quibꝫ spes est q̄ ad vitā eternā pueniant.

De tribus remedijs ꝓtra inuidiam.

Primū remediū cōtra inuidiam est. q̄ nō etiā summū est. nihil amare vel cupere eoꝝ q̄ mūdus habz ꝛ amat. vt honores. diuitias ꝛ voluptates. Tpalia em̄ quo pluries diuidunt̄ eo partes minores fiūt. ꝛ q̄ ea appetit inuidet alijs illa bōtibus dū necesse est aliuz carere q̄ alter habet. Celestia aūt ꝛ diuīa q̄ pluries participant eo magis dilatant̄ ꝛ habundāt. vt virtutes. sapiētia. ꝛ dona spūsci ꝛ similia. que participatiōe nō minuunt̄. Scām est cogitare q̄ si ali⁹ nō haberet illud vnde ei inuides. tū tu nō haberes. Tū cupias alteri q̄ sine dāno tuo habz. ne frustra de aliena felicitate torquearꝭ.

Remediū ꝓtra odiū ē tiere vindictā dei qui nō remittit homi pctā sua q̄diu ipe tenet odiū ad primū suū. Debet etiā cogitare q̄ q̄nq̄ oportet eū primo recōciliari. si vult saluari. vnde meli⁹ est cito hoc fieri q̄ tardius. ne homo interim sit in piculo damnationis. ꝛ pdat bona que interim opat̄. Futuri em̄ domestici in domo pacis celestꝭ ℏ debent etne pacis fedus inchoare. q̄z quanto hic feruētior dilectio. tanto illic iocundior fruitio etne pacis. Terciū est vt studeas illi q̄ magis ꝓtrari⁹ est tibi obsequiosior eē ꝛ affabilior. Per hec em̄ lenis coꝛ eius si est intelligens vel saltē coꝛ tuuz. Aplus. Noli vinci a malo. sed vince in bono malum. et si esurierit inimic⁹ tuus tē. Quid pdest homini meminisse iniuriaꝝ diu nisi vt amplius inquietet ꝛ affligat semetipm. Sufficit diei malicia sua. Tanta enī nobis sunt molesta. quātūcunq̄ studem⁹ in nobis esse pacifici. q̄ si sup ℏ volum⁹ ea nob aggrauare ꝑ odij ꝛ rancoꝝ cōseruationē citi⁹ obruemur q̄ oīa resistēdo vincam⁹. Poti⁹ iuxta apostolū dare locū ire debem⁹. i. cedere ꝛ nō resistere malo. maluz ꝑ malo reddendo. Q̄ si

volumus oēs oppꝛimere ꝙs aduersarios patimur iterū alij insurgūt z nos ꝑ̄ succūbemus ꝙ̄ oēs eliminem⁹. Qui vero se ipm ꝙ patientiā vincit oēs aduersarios superauit. Hiere. Bellabūt aduersus te.sed nō ꝑualebunt. Exemplū de martyribꝫ sanctis. Odiū qñq̄ nascit ex inuidia.aliquādo ex ira diu retenta.

Q Triplex est ira.

IRe triplex est q̄litas. Pꝛima subito z ex facili causa moueri.vt ex leui facto vel ꝓbo vl' ex sola vana suspicione. Aliqñ etiā cōtra insensata cōmouemur z irascimur brutis et lapidibꝫ z ligno z huiusmōi sine rōne. Scōa vehementer inflāmari. Aliqñ em̄ ira tm̄ in corde accenditur aliqñ z facies inflammat z deformat.aliqñ etiā gest⁹ z mores mobilitate quadaz notabili agitant.ex q̄ interioꝛ animi cōmotio demonstrat.vnde sternutatio nariū.pallor vl' rubor vultus.depressio palpebraꝝ.tremor labioꝛū.inq̄etudo tot⁹ corpis. Aliqñ ꝑ verba erumpit vel clamores vl' ꝑ cōuicia.cōtumelias.maledictiōes z mīnas z ꝑ iurgia z ꝑ iuria z blasphemias. Aliqñ q̄i febris cōcutit corp⁹. vel q̄i frenesis mentē in furoꝛē vertit. Aliqñ manus mouet ad ledendū alium vel seip̄m.ita vt sibimet qñq̄ manus initiat vel ea q̄ parauerat abꝯciat et destruat. Aliqñ nō sinit admittere q̄ sibi sunt vtilia vt cibū z bmōi.z multa alia ira opat.z pacē coꝛdis turbat.z rōnē obnubilat z memoriā cōfundit. Et sicut fum⁹ hospitē de domo expellit.ita ira spīm scīm (qui sup quietū tātū modo reqescere q̄rit) de coꝛdis habitaculo excludit. Ps. In pace fact⁹ est locus eius.

Tercia q̄litas ire est diuturna cōmotio que aliqñ raucoꝛē fouet.q̄dā habēt de ꝑma qualitate magꝭ z min⁹ de scōa z tercia.q̄daz de scōa.quidā de tercia.q̄dā habūdāt i vna ip̄az.quidā in duabꝫ.q̄dā in tribꝫ.z bi sunt pessimi. Ira ꝓtrariat virtuti māsuetudinis patiētie et mititatꝭ.z deboneſtat disciplinaz moꝛū z facit incōsideratū.q; nec deū timet nec hoīem reuereꝛ. Ira etiā non bz misericoꝛdiā.nec hūilitatē ꝓtendit z excecat intellectū.sicut fum⁹ oculis.sic ira coꝛdi.

De quinq̄ remediꝭs ire ꝑmo.

REmedia ire sunt q̄nq̄. Pꝛimū est ꝓuida ꝑmeditatio illoꝛuz q̄ ꝑñt occurrere tā verboꝛ q̄ factoꝛ ꝓtrarioꝛū. vt ante pugnā se homo ad patiētiā ꝓparet z hostē q̄i in insidiꝭ parat⁹ expectet. vt eo min⁹ ꝑturbent veniētia q̄ fuerint ꝑuisa. Qui em̄ debēt in duello pugnare aīm pugnā solent artē pugnādi exercere z addiscere vt ict⁹ aduersarij sciant.quidere.scuto excipere.ne improuidi vulnerenk z superenk. Nā qui ꝑmū tunc vult armari.q̄n iam hostes irruūt in eū.spaciū non dabit ei ad muniendū se.nec ꝑ stupoꝛe consiliuz inuenit q̄ euadat. Secōm est os cōpꝛimere tacēdo. z accensam flāmā ire in coꝛde suffocare.ne si euapoꝛare ꝑmittat.increscat.z alios incēdat.sicut de igne materiali sept⁹ experimur Ad hoc em̄ duo ista hostia lingue deus dedit dentes z labia ne facile ꝑsiliat ad nocendū.maxime cū int⁹ accēsa fuerit ignis furoꝛ vel īfecta liuoꝛis veneno. Ecci. Facito oꝛi tuo hostia. Ps. Pone dñe custodiā oꝛi.ꝛc.

Terciū est cōuertere se ad alia negocia quibꝫ se coꝛ occupet loquēdo vel aliq̄d tractando.vt sic obliuiscat cōmotionis sue.sic̄ qui vult ignē extinguere subtrabat ardētia ligna vt sic diuisus deficiat. materia ei per partes subtracta. Prouerb. Cū defecerint ligna extinguet ignis. Quartū remediū est verecundia qua hō modestus erubescit disciplīne sue detrimentuz incurrere.z alios scandalizare z vim facit sibimet.repmēdo iram vel etiā alios mot⁹ inoꝛdiatos ne boneſtatis sue dispendia patiat. Hic etiaz timoꝛ reprimit irā.sicut videm⁹ in fuis qui a dñis sepe dure castigank nec audent leuiē cōtra murmurare.ne forte peioꝛa eis inferank. Si hoc ꝑ timoꝛ būan⁹ q̄to magis timoꝛ dei si vere insit mēti.z maxīe amoꝛ ip̄i⁹ boni. Tantū potēs ē q̄sq̄ malo resistere q̄n tū amoꝛ boni in coꝛde ei⁹ affectu ꝓualuerit

Quītū est assuefacere se stati cū sentiē cōmotio admittere ꝓsilia prudētie. ppendēdo q̄ nociua sit ira cūdia. q̄ ledit ꝓsciam. ꝓfundit famā.alios scandalizat.coꝛ inq̄etat.spm̄ sctm̄ effugat.toꝛmēta merek. Ecōtra q illōꝑ q̄ irascimur iā ineuitabile est.si factū ē vel fieri oꝑtet.z q̄ nihil ꝓficiem⁹ irascēdo nisi q̄ malū duplicam⁹. Tanta em̄ in B sec'o occurrūt aduersa.q̄ si etiā oēm diligētiā apponim⁹. q̄liter ea nobismet mitigem⁹ leuiē patiendo.tm̄ vix oia portabim⁹.q̄to magis si voluerim⁹ nobis ea exaggerare ꝑ impatiētiā z retinere in coꝛde ꝑ rancoꝛē.nec expellere vt euanescat sic̄ fum⁹.ante obruemur z suffocabimur.q̄ possim⁹ oia resistendo su-

perare. sicut illi qui ꝺtinuũ fluxũ reumatis nõ excreant suffocant. Quid volumus ꝺba ꝺtuelioſa aduerſuꝫ nos ꝓlata retinere. q̃ iã cũ aura tranſierũt. q̃ nihil nocuerũt nobis ꝙntũ fuit in ſe nec in rebus nec in corpe nec gr̃am dei nob auferrẽt. nec honorem apud boies. ſi nõ ꝓ impatiẽtiã offendim⁹ noſmet ipos. imo poti⁹ magis grati ſum⁹ deo z hominib⁹. ſi ꝺtumelias patimur q̃ſ ſi nihil aduerſi pateremur. Sic eſtimem⁹ ꝙba male dicoꝝ z detractoꝝ. ſicut latrat⁹ canũ vl̃ clamores anſerũ quos ꝺtra nos clamare audimus. z nõ curam⁹. Qui alteruꝫ ꝺtumelioſe viruperat ſeip̃m magis q̃ illũ deboneſtat.

Exemplũ. Ecce aliq̃n in itinere intemperies aeris affligit nos. z cũ euaſerim⁹ letamur. z triſticie prioris obliuiſcimur. nec adꝺcim⁹ vt iterato ꝺtriſtem⁹ nos de priori incõmodo qõ iã ꝑterꝛ. ſic etiã debem⁹ ꝑteritaꝝ obliuiſci iniuriarũ ac ſi non fuerint. z gaudere q̃ ſuſtinuim⁹. qz cũ tribulatio pertranſierit. meritũ eius adhuc manet. Cogitare etiã debem⁹ q̃ nemo ĩ hac vita ſine aduerſitate viuit. etiã qui ſeculo ſeruiunt ſepe grauioꝛa patiunt. Exemplũ. Itẽ quãta ſuſtinuerunt ſancti z marꝛe martyres. z ſup oĩa ipe dñs ieſus chriſt⁹. z ſi ipe tanta paſſus eſt ꝓ nobis. nõne eſt dignũ ſi nobis aliqua toleram⁹ ꝓ chriſto. z ꝓ magna gl̃ia nr̃a z remiſſione pcõꝝ nr̃oꝝ ꝓ quib⁹ h̃ libentius modica pati debem⁹ q̃ in futuro plurima z acerbioꝛa. Hec z his ſil̃ia prudenter z ſepe cogitando. impetũ iracũdie z impatiẽtie facilius ſuperam⁹.

Q viciũ accidie tres habet ſpecies.

Accidie vicium tres habet ſpecies. Prima eſt quedã amaritudo mentis qua nihil letuꝫ vel ſalubꝛe libet tedio paſcit. fugit hominũ cõſoꝛtiũ. faſtidit gaudia queq̃. Hec eſt quã ap̃l⁹ ſeculi triſticiã appellat. que mortẽ operat. pcluis in deſperationẽ z diffidentiã. ꝓna ad ſuſpiciões. que patientẽ aliq̃n inſtigat ad neceꝫ ſuũꝑius luctu irrõnabili oppꝑſſa. Hec aliq̃n naſcit ex pcedenti impatientia. aliq̃n ex retardato vl̃ impedito deſiderio cupite rei aliq̃n ex pcedentib⁹ melancolicꝯ humoꝛib⁹. z tunc medicoꝛ eſt adhibere remediũ poti⁹ q̃ religioſoꝝ vel theologoꝝ. Scõa ſpẽs eſt toꝛpoꝛ quidã pigredinis q̃ ſomnũ amat z oĩa cõmoda coꝛpis. hoꝛret laboꝛes. fugit aſpera queq̃. frigus. opationẽ. ocio delectat. Heſt eſt pigricia ꝓpꝛie. Tercia ſpecies eſt que ſola faſtidit ea q̃ dei ſũt. ad alia agilis eſt z alacer. oratio eſt ei inſipida. et a laudib⁹ dei ſe abſentat. vbi caute põt et audet z feſtinat explere velociter oꝛones debitas. z ne nimis afficiat tedio earũ aſſumit interim alias cogitatiões z occupatiões. q̃/bus intendat donec pficiat hoꝛas vel orationes cõſuetas. Rumoꝛibus paſcit. ludis delectat. Excogitat negocia quib⁹ occupet. nihil magis eſt ei oneroſũ. q̃ intendere deo z his q̃ ſpectant ad ſtudiũ z pfectũ ſpũalem Cella ei carcer eſt. Euagari aũt tam mente q̃ coꝛpe extra clauſtrũ diligit. z querit multipharia occaſione. Oĩis rigoꝛ diſcipline ſpũalis grauis eſt ei z murmurat econtra. z ꝙquerit de duricia ꝑlatoꝝ. z diſciplina zelantiũ. Hoc accidie viciũ ſignũ eſt ingratitudinis. qz tanta beneficia ꝺtulit nobis dom̃in⁹ z cõfert quotidie. q̃ fidelis ſeruus dei nunq̃ deberet ei⁹ obſequiũ faſtidire. nec ab eius laude ceſſare. Itez ſpoliat nos multis meritis z ꝑmijs in celo. Tantã em̃ gloriaꝫ oĩi hoꝛa negligim⁹ quãta bona interim facere poſſem⁹ ſi nõ ocioſe ea trãſirem⁹. z nulla vel modica hoꝛa ꝑteritq̃ aut mereamur aut demereamur. Item cũ in multꝯ offenderim⁹ deũ. cõueniens eſt vt temp⁹ qõ adhuc reſtat nobis ad viuendũ tãto meli⁹ expendam⁹. vt redimam⁹ tempuſ quod male amiſimus.

De remediꝭ accidie.

Remedia accidie hec ſunt. Primũ z efficaci⁹ cogere ſe ad illa ſpũalia ſtudia q̃ faſtidit maxime hõ. z precipue ad oꝛonẽ z celebꝛatõnẽ diuiꝛ tãdiu ꝙſq̃ ꝓ dei gratiã vertat nobis in oblectationẽ. Si aũt differat talis gr̃a. nihilominus de laboꝛe luctaminis meritũ accreſcet z ꝑtus roboꝛat. z per conſuetudinẽ magis ac magis tedium minuet. Deus em̃ nõ requiret a nobis quod nõ dedit. ſcilicet gratiã deuotionis. ſed ꝫ vult vt queramus. z cum dederit cõſeruem⁹ z gratias ei agam⁹. Poſſibile em̃ eſt aliquẽ q̃nq̃ ml̃to pl⁹ mereri in pugna laboꝛis ꝓ obtinenda deuotiõe. etiaꝫ ſi nõ proficit q̃ſ ſi multe deuotionis foꝛet ſine laboꝛe. qz de iſto poſſet foꝛſitã extolli. z meritũ diminui. de illo autẽ coꝛ humiliatur et meritũ conſeruat.

¶ De remediꝭ cõtra triſticiã.

Contra tristiciam aũt maxime valet frequẽs memoria benignitatis dei. ⁊ intuitus beneficiorum eius. Ad cuius bonitatẽ pctã oĩm nr̃m sunt sicut gutta ad pelagus totius maris. Itẽ vt sit libenter cum bona societate. maxĩe q̃ de deo sepe loquantur deuote. Unde psallente dauid. spũs malus a saul recedebat. Itẽ Jacobus. Tristatur aliq̃s ĩ vobis. oret equo aĩo et psallat. Sic em̃ cor hylarescit ⁊ spũs tristicie effugatur. Occupatio etiã ꝓdest tristibus vt obliuiscantur tristicie. Pigro vtilis est laboris exercitatio ⁊ cõsuetudo incõmodi cogẽte strẽnuo magisterio. vt nõ possit remisse agere p̃ tedio laboris nisi debilitas sit ĩ cã. Cõtra tediũ cordis.

¶ Item ꝯtra tediũ cordis valet varietas actiõis vt ab vno trãseat ĩ aliud opus bonũ.

Ex seruus dei in q̃ttuor debet se exercere.

Seruus dei in q̃ttuor his exercitijs versetur. vt aut deo intẽdat orando. psallendo. meditãdo. studendo deuotioni. aut de deo tractet studendo scĩe. legendo siue ꝯferẽdo. discutiendo. vl' discendo. docendo. aut ꝓ deo laboret opando. seruiendo. corpus castigãdo. ꝟtutibus studendo. aut corpis refectiõi moderate indulgendo. q̃escendo. dormiẽdo. cibũ vel potũ sumendo. ad h̃ vt possit corpus spũi ꝟuire. Ecclesiasticus. Panis ⁊ disciplina ⁊ opus seruo. Panis ad sustentationẽ. disciplina ad correctionẽ. opus ad exercitationẽ. Asinus indiget pabulo ne deficiat. onere ne lasciuiat ociosus. virga q̃ impellatur ne pigre ambulet vel deuiet. Alia distinctio accidie. Grauis accidia est negligenter ꝑsoluere ad quod tenetur hõ. Grauior p̃termittere ex tedio oĩno Grauissima etiaz alios impedire. ⁊ a bono retrahere. nec posse aliorũ bona studia eq̃ anĩo tolerare.

De tribus spẽbus auaricie. ⁊ q̃ sit prima.

Auaricia hz tres species. Prima est anxia cupido h̃ndi vl' acq̃rendi temporalia. siue sequatur effectus siue non. ⁊ ꝟm hoc p̃t auarus esse etiã paup q̃ modicuz habet vel etiã nihil. Scd̃a est tenacitas ꝯseruandi habita. q̃ nõ ꝑmittit ea erogari ĩ pias causas. vel in vsus necessarios ꝯgrue expendi nisi cũ anĩe dolore. Tercia augere diuitias ⁊ vndecũq̃ acq̃rere etiã de iniusto ⁊ turpi questu. vt furtis. rapina. fraude. vsura. ⁊ alijs inhonestis modis. Quidã laborant in p̃ma specie. quidã in scd̃a. quidã in tercia. quidã in duabus. q̃dã in oĩbus.

Ex hoc viciũ est ꝯtra naturã.

Hoc viciũ specialiter videtur extra esse. ⁊ ex sola praua ꝯsuetudine vel corrupta voluptate inolitũ esse. qd̃ ex hoc ꝓbatur. qr mũdus multo tpe caruit hoc vicio ⁊ alique gentes adhuc putantur ab eo immunes esse vl' fuisse sicut gymnosophiste. Itez ex h̃ qr multi ꝑfecte secl'o renũciantes cũ ab alijs vicijs sepius impugnantur. ab hoc nunq̃ pulsantur nisi forte ꝓpria misera volũtate se ei subijciant. Qui aũt semel se eius laqueo alligari ꝑmiserit vix vnq̃ de cetero ab eius cõpede liber erit. Unde videmus religiosos q̃sdã post primã seculi abrenunciationẽ. q̃ ab eius laqueis erepti fuerãt. rursum inuolui auaricie retibus. ⁊ insatiabiliter sitire res alienas. q̃ p̃us ꝓprias ꝯtempserãt ꝓpter deuz. Sic iudas omnibus suis renũciauerat. postea fur factus et loculos colligens. dñm maiestatis vendidit ⁊ laqueo se suspẽdit.

De remedijs auaricie.

Remedia auaricie sunt Primũ ꝓxio oĩa relinq̃re ⁊ sub alterius regimine ⁊ ꝓuisione viuere. ⁊ siqua habuerit ei plene resignare ⁊ in nullo sui iuris esse. sic in p̃mitiua eccl'ia fideles sub apl'is erant. et in monasterijs bñ ordinatis claustrales. h̃ est efficacius auaricie remediũ. sicut dñs docuit. Qui nõ renunciat oĩbus que possidet ⁊c. Itẽ Si vis ꝑfectus esse ⁊c. Scd̃m cõsiderare omẽs ꝑplexitates diuitiarũ ⁊ laq̃os auaricie ⁊ pauptatis libertatẽ ⁊ vtilitatẽ. Diuitie em̃ ꝑiculose sunt. ⁊ cũ labore acquiruntur ⁊ cũ multa sollicitudine ꝯseruantur. qr multorum inuidie patẽt furũ. raptoruz. potentũ fraudulatorum. ꝟ. Diues diuitias non congregat absq̃ labore. Nõ habet absq̃ metu nõ deserit absq̃ dolore. Ubi multe sunt opes ibi multi q̃ comedũt eas. tã ꝯsumentiũ q̃ subtrahentiũ. Nã a nullo securus est diues. nec ab extraneis nec a ꝓximis. Sic est diuitibus in medio cupidorũ sicut carnificibus in medio famelicorum canũ. Diu colligunt ⁊ cito amittunt. Diuitie multiplicate nõ minuunt sed augẽt sitim auaricie sicut potus ydropico. Quid g̃ querit vnde plus cruciaris. Affligunt nõdũ habite ⁊ amisse. Pauca sufficiunt necessitati. mors cito rapit ab eis. Penas eternas amatoribus suis lucrantur. Ab his oĩbus libera est pauptas. Ps̃. Rapinas nolite ꝯcupiscere. Diuitie si affluant nolite

cor apponere. Fructꝰ diuitiarū est largitas elemosynaꝝ. Sine illa infructuose sunt et pnicioſe. Eccē. Diuitie ꝯseruate. in malum dñi sui cedent. Semen accumulatū putrescit. seminatū fructificat. Terciū remedium est ꝯfidentia de deo q̄ nō derelinq̄t sperantes in se. Juxta pmissuꝫ ipiꝰ dicentꝫ Iu. Nolite solliciti esse ⁊c. vsq̄ indigetꝫ. Qui eī sic fecit hoiem vt alimētis indigeat. nō patietur eū perire necessariox subtractione. si eius se cure cōmittat. Hath. Querite primū regnum dei ⁊c. ⁊ hec oīa. i. necessaria corpis adūcient vobis. Nam q̄ libet vult homini dare celestia ⁊ magna. non negat ei mīma. i. terrena. Si eī mali ⁊ crudeles homines imo bestie ⁊ bruta aīalia filios suos nutriunt. multo magꝫ optimꝰ ⁊ verax dñs filios suos nō deserit. q̄ etiā benignꝰ est sup ingratos ⁊ malos. q̄nto magꝫ sup bonos q̄ omnē sollicitudinē suā proiciūt in eū. Ps. Nō vidi iustū derelictū ⁊c. Unuꝫ ex tribꝰ a deo sperandū est auariciā pficientibꝫ p deo q̄ aut pcurabit eos in necessarijs. aut cum paruo victu. ⁊ in penuria dabit eis vires q̄s in habundātia pñt habere. ⁊ h̄ est iocundiꝰ de modico magꝫ esse fortez. Aut q̄ subtrahit corpori refundit menti in ꝯsolatiōe spirituali vt libenᵗ careat corpali habūdātia. que spūalibꝫ delicijs recōpensaᵗ Insup magnā gloriā mereᵗ in celo patientᵗ tolerata p christo penuria tpalis.

De gula ⁊ eius speciebꝫ.

Gule q̄ttuor species sunt. Prima aī debitū tps vel sepiꝰ q̄s deceat comedere p̄ter necessitatem more pecudū. Scda cū nimia auiditate et impetu q̄dam vorare. sic lupi vel canes famelici. Tercia nimis implere se potiꝰ q̄s reficere. i. plus sumere q̄s sit necesse ex incōsideratiōe vel delectatione gule. Quarta nimis lauta ⁊ exquisita q̄rere. hec nutrit auariciaꝫ sic prior accidiā vel pigriciā Qui delicata q̄rit cupit diuitias vt possit hr̄e quod appetit. nimia vero ciboꝝ repletio pigrū reddit. quia vas plenū ponderosum efficit. hebetat etiā intellectū. ⁊ affectū deuotiōis obtuit ⁊ refrigerat. ⁊ agilitas retardaᵗ. et in somnum deiicit supflua repletio ventris.

De remedijs gule ⁊ eius speciebꝫ.

Remedia gule. Cōtra pmā speciem sufficit sola bona voluntas vt nolit prius vel sepiꝰ comedere q̄s sit ꝯueniens. Infirmis aūt nō est lex posita Juuenes vero ⁊ laborātes sicut exigit necessitas discrete refici pñt q̄n ꝯsuetudo vel eccl'iastica ꝯstitutio nō repugnat. Cōtra secūdaꝫ vtilis est disciplina verecūdie vt modeste se habeat ⁊ impetū refrenet. Itē ꝯsideratio q̄ inordinata et nimis festinata refectio ledit naturā ⁊ minꝰ nutrit ⁊ ecōuerso. Eadē etiā ꝯsideratio valet ꝯtra terciā speciē q̄ nimis sumiᵗ. ⁊ q̄ impedit a bono ope. sicut supᵃ dictū est. Efficaciꝰ tñ ꝯtra terciā ⁊ q̄rtā speciē remediū est nō habere vnde possit gule satisfacere. Uñ quāto q̄s paupioꝝ fuerit. tanto minꝰ in hac parte peccabit. Nota h̄ est ꝑm traditionē senioꝝ p̄ma pugna quaꝫ deuincere nos oportet. ⁊ q̄nto minꝰ supata fuerit. tanto validioꝝa sunt cetera vicia cōtra nos. ⁊ nos debiliores ꝯtra ea. Per gule nāq̄ pctīm mors intrauit in oīe genꝰ hūanū Uñ ⁊ saluatorē nostrū diabolus p̄muꝫ per gulā temptauit q̄i a ianua alioꝝ vicioꝝ. inde aditū q̄rens ad vlterioꝝa. valet etiā tam ꝯtra delectatiōes gule q̄s etiā ꝯtra alias voluptates vicioſas ꝯsiderare q̄s cito ptrāsit. q̄s breuiᵗ durat. ⁊ q̄ transacta sic est q̄i nūq̄s fuerit ⁊ relinquit post se vestigia male cōsci entie ⁊ penitudinis ⁊ confusiōis ⁊ debitū supplicioꝝ. ⁊ meriti detrimentū. Uñ cū delectamēta carnis ⁊ mūdi appetis pone ī cor de tuo ac si iā habueris ⁊ satiatꝰ sis et hora pterierit. q̄ voluptas pterita est q̄i somniū noctis trāsacte. imo ꝯtēptibilioꝝ. q̄ malaꝫ ꝯscientiaꝫ facit ppetrata voluptas. euitata vero letam ⁊ securam. Ecōuerso vero valet ꝯtra oēs aduersitatū turbatiōes vt ponas in corde tuo iā durāte aduersitate q̄ sic debeat esse. ⁊ nō aliᵗ possit esse. ⁊ voluntas dei sit q̄ ita sit. ⁊ h̄ dispoſueris vt ad h̄ deueniret ⁊ sic eueniret. Qđ em̄ q̄s q̄ sponte disponit inde minꝰ turbaᵗ si euenerit. Si autez turbaris q̄ nō euenit qđ optaueras vl' speraueras cogita. q̄ multa alia nō eueniūt q̄ ꝑspera fuissent si euenissent. ⁊ tñ nō turbaris q̄ nō euenerᵗ. q̄ de quib⁹ cor hois non disponit sibi gaudiū si eueniāt. de his etiaꝫ nō tristaᵗ si nō eueniāt. Uerbi grā. Si speras te in crastinū habiturū bonū prandiū. letaris. Sꝫ si forte spes tua frustraᵗ turbaris. q̄ leticia spei subtracta est. Sꝫ si nihil speras nō tristaris. si nō euenerit. q̄ videꝫ tibi nihil qđidisse. cū nihil habueris amittendū. Homo em̄ virtutis sic debet omnē

ſpem ſuã ꝛ ſolaciũ in deuꝫ ponere vt nunq̃ ex toto figat animũ in ꝛrena conſolatiõe. vt q̃ſi ſuſpenſum habeat deſideriũ ad oĩa exteriora. ꝛ nõ fixum. ſicut q̃ ſupra glaciẽ incedit leuiꝫ ponit pedẽ temptãdo ſi trepidet vt retrahat pedẽ ne ſubmergat. Cũ ergo pdiſ aliq̃d q̃ diligis. pone in anio tuo q̃i nunq̃ habueris ꝛ q̃ſi ſomniũ fuerit q̃ videꝫ habuiſſe. q̃ more ſuo euanuerit. ꝛ in nihilũ redactũ ſit. hoc orat ꝓpheta ſibi cũ affectu iſpirari. dicens. Velut ſomniuꝫ ſurgen. rẽ. vſq̃ rediges. Hoc eſt. Redige memoriã iſtoꝝ terrenoꝝ in corde meo q̃ eſt ciuitas habitationis tue ad nihilũ. i. vt nihil reputẽ eſſe vel fuiſſe q̃ ꝓtranſit ſicut ſomniũ ſurgẽtiũ de ſtratu obliuiõi traditũ nõ curat. Somniũ eſt hec vita malis ꝛ ſtultis. q̃ putant ſe eſſe q̃ nõ ſunt. i. felices. ꝛ bñe q̃ nõ habent Hec eſt vere bona volũtas cui falſa ꝛ deſpecta ſunt q̃ hic mũdus põt habere. Iſte cõſiderationes nõ ſunt fantaſtice dicende ſed vere ꝛ ſapiẽtes. que faciũt mentẽ trãquillã ꝛ ſtabilẽ inter mũdane ꝓſperitatẽ ꝛ aduerſitatis varietates. Cũ ergo deſideras q̃ nõ habes. cogita q̃ſi habueꝫ ꝛ tã ſaturaꝫ inde fueris. ꝛ modo trãſierit. Cũ aũt iam habes q̃ diligis. noli nimis ei inniti ꝓ delectationis affectũ. ſed cogita q̃ cito ꝓtrãſiet iſta letitia ꝛ nihil poſt ſe relinquet niſi veſtigia doloris ꝛ ꝓfuſionis. ꝛ debitũ ſupplicioꝝ. Cum vero amittis q̃ amaſti. eſtima q̃i nunq̃ habueris illud vere. Sed tm̃ q̃i in ſomno videris vl̃ in cogitatiõe imaginaꝝ ſis te talia habuiſſe. Exempluꝫ. Sicut ſi imaginer mihi q̃ ſim rex francie ꝛ magnã gloriam et pompã ꝛ delicias ꝛ diuitias habeaꝫ. ꝛ poſtmodũ rex anglie debellet me ꝛ capiat ꝛ ſpoliet me gl̃ia ꝛ regno ꝛ inanis remaneam ab oĩbꝫ. Si igiꝫ pacta tali fantaſia guiꝫ vellem turbari ꝛ triſtari. de illa regni fantaſtici amiſſione. vel ſi valde exhylarari voluiſſeꝫ. de delectatiõe habite gl̃e huiꝫ fãtaſtice. nõne ſtulta triſticia vel inanis gl̃ia eẽt cõmoueri de his q̃ nũq̃ fuerũt nec erũt Tales ei vanas letitias bñe poſſẽ. imaginãdo nobiſmet ꝛ fingendo quaſlibet gl̃ias ꝛ delectationes. ꝛ econuerſo triſticias ꝛ doloꝛes. ſic̃ ſolent quidã inſani ꝛ lunatici q̃buſdã fantaſijs deluſi ex ꝓfuſione cerebꝝ etiã ſine apparente exteriori cã. modo ridere modo flere. ſm imaginatiões interiꝰ ꝓceptas triſtes vl̃ letas. Ps̃. Verũtñ vniuerſa vanitas. oĩs hõ viuens. i. ſm hoiem nõ ſm deũ. ꝛ quare Verũtñ in imagine ꝓtrãſit hõ velut in quadam imaginaria deluſione exiſtimãs ſe aliquid eſſe cũ nihil ſit et ita vane extollitur. ſz etiã fruſtra cõturbaꝫ. vanis timoribꝫ ꝛ meroribꝫ delectꝰ theſaurizat ꝛ ignoraꝫ cui congregabit ꝛc̃. q̃ neſcit an ipe eis fruiturꝰ ſit. an alius cui nõ cupit. Cõtra hoc ſibimet ꝓpheta conſiliũ inuenerat. dicẽs. Et nũc que eſt expectatio mea. nonne dñs. ꝛ ſubſtantia mea ꝛc̃. vbi q̃dere nõ formido. Econtra. pone in anio tuo de futura aduerſitate nõ turbari. q̃ contingẽtia ita ſe habẽt q̃ poſſunt euenire vel nõ. ꝛ ſepe turbamꝰ nos añ tempus timore eiꝰ q̃ nũq̃ eueniet. ſicut pueri flent aliq̃n recordãtes doloꝛiſ quẽ haberẽt ſi parentes eoꝝ moꝛerenꝫ. q̃ adhuc viui ꝛ ſani ſunt. Q̃ ſi etiã aduerſitas certa ẽ futura. ſufficit diei malicia ſua vt nõ duplicẽt nob̃ dolores p̃cedente anguſtia. cũ ſequens tribulatio ꝓ ſe ſatis excruciet. Hec dico de tẽporali tribulatiõe nõ eẽna quã expedit nobis ꝓtimeſcere ꝛ ꝓcauere. Greg̃. Ante ſupplicũ de ſupplicio cogita.

Utilitates tribulationis.

Aſtante vero tribulatiõe vel aduerſitate. conſiderãda eſt vtilitas aduerſitatiſ. quõ pctã purgat. cautos reddit a pctõ. ꝛ ſubtrahit occaſionẽ peccãdi in multis. exercet ad ꝓtutes. ad hũilitatẽ ꝛ cõpaſſionẽ ſiñia ſuſtinentiũ. ad ꝓfugiẽdũ ſolliciꝰ ad diuinũ auxiliũ. ad experientiã diuine clemẽtie que tribulatꝫ coꝛde iuxta eſſe ſolet. ad examinationẽ ꝓpriaꝝ virtutum. q̃ in aduerſitate pleniꝰ videmꝰ q̃ntũ ꝓficimꝰ in eis. Itẽ ad maioꝛẽ gloriã ꝓmerendã ꝛ ſuper oĩa ad reddendũ vicẽ chriſto paſſo ꝓ nobis. Trãſacta aũtẽ aduerſitate gaude q̃ euaſiſti. ſicut q̃ de naufragio vl̃ tempeſtate ꝛ via mala ad bonũ hoſpiciũ q̃uenit. ꝛ noli duplici te affligere doloꝛe. rancoꝛe. vl̃ odio ex memoria iniuriaꝝ ꝓtra illũ a quo paſſus es. cogitans q̃ ſi nõ meruiſti apud illum vt te affligeret. tm̃ meruiſti forte apud deuꝫ vt te puniri ꝓmitteret. ꝛ ipe deus iudex vſus eſt illo q̃ſi coꝛꝛoꝛe tuo ad iuſticiã. ꝓſequẽdã cõtra reum ſuũ. ſicut aſſur virga furoꝛiſ dñi dicit. q̃ vſus eſt eo q̃i virga ad vandã diſciplinã ſeruo ſuo peccanti iſrl̃ videlicet. Et ſicut virga poſt coꝛrectionẽ filij in ignẽ ꝓicit ſic ꝛ illi vltoꝛes dei tandẽ punient. maxime qui nõ recto zelo ꝛ iuſticia ꝓpios ꝓſequunt.

His q̄ p excessum tact⁹ q̄lit̄ te int̄ aduersa ꝛ pspera imobilem ꝓserues. ne pspera extollant vel aduersa deiciāt. qz aduersitas maxime versat̄ circa carentiā vel amissionē cupiti ꝛ timorē vel tolerantiā exosi.

Regressus ad ꝓsideratiōes viciorꝫ.

Ad remedia ꝛ q̄litates viciorꝫ ꝓsiderandas redeam⁹. Nō mediocriter aūt valet ad morbos viciorꝫ sanandos. scire eē nimit̄ carere his q̄ caro vel carnalis affect⁹ appetit. ꝛ patient̄ sustinere ꝛ nō timescere q̄ horret ꝛ odit. Exemplū. sicut ꝛ in medicina corpali sanitati ꝑpinq̄t. q̄ bene seruat dietā quā sibi indicit medic⁹ suus et cauet a nociuis. ꝛ q̄ ꝓstant recipit ꝛ sustinet amarū poculū ꝓfectōis. Gregor⁹. Qui appetit plene vicia vincere. studeat hūilit̄ purgatiōis sue flagella tolerare. Apl's ad phil'. Scio ꝛ habūdare ꝛ penuriā pati ꝛ esurire ꝛ saturari vbiq̄ ꝛ in oīb⁹.

De luxuria ꝛ eius speciebus.

Luxuria q̄drupler est. Prima est in corde q̄n hō imūdas ꝛ lubricas cogitatiōes scient̄ ꝛ volūtarie cā prave delectatiōis fiat in cogitatiōe sine repugnatiōe ꝓsensus. Sap̄. Peruerse cogitationes sepant a deo. Math. Quicunq̄ viderit mulierē ad ꝓcupis. ꝛc. Secūda q̄n circa opus generatiuū hō satiat se libidinosis gestib⁹ amplexādo. osculādo. palpādo. impudice respiciendo. ꝛ loquēdo ꝛ auscultando turpia. sola delectatiōe prava vel alīs meretricijs blandicijs carnali affectiōi satisfacit. Nec tanto grauior est q̄s p̄ma q̄nto longius ad exteriores conat⁹ cā prave delectationis est ꝑgressa. Si em̄ sola prava mens rea est in se p ꝓsensum male ꝓcupie. quanto magꝫ habenis laxatis ad vlteriora libidis incitamēta exteriorꝫ sensuū ꝛ mēbrorꝫ ministerio adita ꝓuocant̄. Et si solū ꝓcupia in corde mechia a dño iudicat̄. q̄d g̃ ex ꝓcupia oscular̄i. palpare ꝛc. Nemo g̃ stulte seducat̄ vt putet tūc solū se peccasse q̄n opus generatiuū ꝑficit. vel laborat ꝑficere. cū etiā ist⁹ opis p̄ambula dānabilia sint. In ipo ei licito cōiugio sepe excusabilior est simplex cōcubit⁹ q̄s tales inhoneste blandicie tactuū indecentiū ꝛ spectaculorꝫ ꝛ collocutionum lasciuarū. Intentio quorundā.

Si aūt aliq̄s dicat apud se. ex quo nō q̄ro opus prauū fornicādo ꝑficere. licite possum amorꝫ blandicijs frui cū dilecta mea mūda intentiōe interdu ad mutue ꝛ sctē dilectiōis nutrimētū vt ignis caritatis magꝫ ac magis in nob accendat̄. cū ex dilectiōe ꝑimi nutriatur ꝛ augeat̄ amor dei. Sciat q̄cūq̄ talis se sub specie spiritualis amoris carnali dilectiōe ꝛ delectatiōe deludi. qz spūs spm̄ diligit. nec corpalibus amplexib⁹ indiget. qz hoc carnal' amoris est indiciū. q̄ q̄nto plus crescit in corde. tanto magꝫ amor spūalis minuit̄ ꝛ refrigescit. ꝛ ecōuerso spūalis amor carnalē reprimit ꝛ expellit.

Qz talis triplicꝫ peccati reus efficit̄.

Triplicis aūt pcti reus efficit̄ q̄ talibus corpalib⁹ blandicijs. vti se licite posse putat. etiā si nullā vlterius prave opatiōis habeat volūtatē. Primo qz se nimis incaute tēptatōis exposuit periculo cū proni sint sensus hois ꝛ cogitatio in malū. ꝛ tēptatio q̄ nōdū fuit occasione et oportunitate notie familiaritatis accepta potuit corrūpe voluntatē. ꝛ in pctm̄ p̄cipitare. sicut sepe accidit q̄ mūda intētiōe mutue familiaritatꝫ inbeserūt societati. mutatꝫ affectib⁹ spūalib⁹ in carnales. lapsi sūt i peccatū. Tali g̃ periculo se ingerere est ꝓtra p̄ceptū illud videlicet. Nō tēptabis dñm deum tuū. sicut q̄ sup tenuez glaciē ex sua stulta curiositate incederet. si mergerek reus esset in seipo. imo ipm stulte tēptare g̃uis culpe esset. etiā si nō mors seqrek. Secūdo qz si in se nil temptatōis sentiret. tñ alteri daret occasiōem temptatōis ꝛ pcti. dū q̄ alteri fodit foueā ipe incidit in eā. Qui alēi mortꝫ poculū ꝑpinat nō ideo esset innocēs. qz ipse nō bibit. Job. Alit⁹ ei⁹. i. diaboli prunas ardere facit. Ignit⁹ em̄ flat⁹ ei⁹ est ex igne gehennali. cū duos carbones cōpositos inuenerit ꝛ semiuiuos sufflat i defesse donec eos intendit. nec curat moras si tādē ꝑficiat qō intēdat. cū omī tpe ad nihil aliud vacet. nec alīs curꝫ intēdat nisi aīas seducere. Tertiū ꝓpter malū exēplū ex q̄ alīj g̃uit̄ scādalizant̄. nō carentes prava suspicione. de tali notia familiaritate ꝛ iudicātes esse malum indignant̄. murmurāt. detrahūt ꝛ irrident innocētes eoꝝ collegas q̄i ꝛ illi stl'ia faciāt. ꝛ vilipendit̄ religiōis reuerētia ex talibus. ꝛ plurima mala fiūt. Alīj vero exēplo eorꝫ audac⁹ faciāt stl'ia. putātes etiā sibi licere. ꝛ isti se innocie facere arbitrant̄ ꝛ discunt ab eis. Itē audēt eoꝝ exemplo. qō aī non au-

debant imo ꝛ ipi pctores temerarios faciunt ꝛ qi iustificat se in pcto copatione istoꝝ corrumpentiu religionis puritate. Et hec omia redudar iniuria dei ꝛ offensaz. ꝛ honoris ei⁹ detrimentu cu insolentie familie. pfiffamilias dedec⁹ videank. Tercia species luxurie est natural⁹ ꝓcubit⁹ viri ꝛ femine. sine ꝓiugu honestate. Hec subdiuidit in multas spes. vt est simplex fornicatio. adulteriu. sacrilegiu. incestus. stupruz. rapt⁹ ꝛ similia. que no pseqr nec distinguo. Quarta est pctm innaturale. Cu em natura omibus reb⁹ ꝓpria noia dederit q nature subiacent. Illud pctm qi ꝓtra vl extra naturā sine speciali noie reliquit. eo q indignum sit noie. qz ipam naturā destruit ꝛ humanā naturā maculat ꝛ infamat. Dicit tn aliqn passio ignominie. vl imundicia vl mollicies. Et talib⁹ passionib⁹ subditos Apl's dicit traditos in reprobu sensuz ꝛc. Ro. j. Dui⁹ ar diuersitates vel descriptones nec noiari expedit. ne ꝛ ipe aer inde inficiak. vl ne ex vsu inde tractādi. min⁹ horrendu ꝛ abhomiabile videak. vel fiat audiētib⁹. vel ne dek simplicibus inde materia cogitādi vl mali occasio curiosis. tn q̄cunq; studio vigilans volūtarie. delectatiōis ꝓsensu se puocat ad pollutionis imundiciā. vl etiā h aliunde pati cō sentit. vel cooperak alteri pter nature vsum ad quartā luxurie speciez dicit ꝓtinere.

De illusione somnioꝝ ptermitto. qz sic dormiens nō est cōpos rōnis. sic etiā nō potest aliqd interim facere vnde dāneк. Hā si vigilans forte dedisset occasionē vn dormiens illuderek cogitando. loquēdo. agendo. vel etiā post somnū volūtarie delectādo in memoria illi⁹ nocturne pollutōis. hoc potius esset culpa vigilantis q̄s dormientis. cū dormientis illusio sit pena tm culpe pcedentis. vel occasio subsequētis in vigilatione vl in vigilante. Nota q mot⁹ ꝛ titillatio carnis trib⁹ de causis ꝓtingit ex pcedenti cogitatione. cū formas ꝛ imagines illicitas int⁹ habentes in eaz retractatōe mouemur Ex ventris plenitudie. qz cū venter cumulositate ciboꝝ distendit. caro lasciuiens ad motū luxurie excitak. Itē ex maligni spūs impugnatiōe. qz q̄ iustos supare mime se cōsiderat. eo p carnis titillationez gui⁹ eos impugnat.

De septem remedijs cōtra luxuriā.

Remedia ꝓtra luxuriā sunt septez q̄ ad pns memorie occurrūt sine q̄b ꝓtinentia nō pōt diu ee tuta. Primū est vt vir feminaz. ꝛ femia viroz incautā familiaritatē deuitet. Ecc⁹. A vestimēto pcedit tinea ꝛ a mliere iniqtas viri. Greg⁹. Qui corp⁹ suū ꝓtinētie dedicat habitare cū feminis nō p̄sumat. Hā q̄s diu calor viuit in corpe. nemo p̄sumat ignē cōcupiscētie in se penit⁹ extinctū esse. Et sepe videk carbo extinctus modica fauilla operi⁹. sed si rangik cōburit. Diabol⁹ vero cū duos carbones coadunauerit. afflat donec eos icēdit. Job Altus ei⁹ ꝓrunas ardere facit. Ignis⁹ em est ꝛc. Carbo si solus relinquik. extinguik. Si cōponik alteri ex mutuo calore ambo incendunk. ꝛ sepe spū incept⁹ amoꝝ ꝓsumak carne. Bern⁹. Cū femia sp esse ꝛ feminaz nō cognoscere h ego mai⁹ reputo q̄s mortuos suscitare. Qui g qō min⁹ est nō potes. qō maius est quō credā tibi. Astut⁹ etiā diabol⁹ in ꝓncipio incaute familiaritatis occultat laqueos tēptatōis carnal'. reputās q desistere a mutua dilectiōe si sentirēt inde stimulos peccati. donec p longā familiaritatē ꝛ incautā securitatē affect⁹ amboꝝ ita ꝓflati et ꝓglutinati fuerit in amore q etiā cū sentiāt sibi inde iminere tēptatiōis piculū. nesciūt resilire nec ab inuicez separari. viribus spūalib⁹ ita debilitatis in eis q neuk sibimet vim facere tātā q euellat se ō laqō imo timet alterū intātū ꝓtristare q etiā reputet se pfidū si deserat eū. ꝛ sic capt⁹ ꝓsentit alteri⁹ volūtati ꝛ ꝓprie ifirmitati in oīe pctm. Sic samson fortissim⁹ q̄ mltas sepe hostiū acies strauit ꝛ aliqtiēs devincul' erupat ꝓfidēs de viribus suis ligfact⁹ ē amore dalide. ꝛ defecit aia ei⁹ ꝛ ad mortē vsq; lassata est. dū nulla daret ei requiē. q̄usq; plene exposuit ei coz suū. ꝛ hostib⁹ sic aditū aperuit. captiuādi se ꝛ ligandi ꝛ cecandi. ꝛ in carcere molā faciendi ꝛ ludum de se ex hmōi hostib⁹. Hec aūt oia in figura facta sunt nr̄i ꝛ scripta ad correctionē nr̄az.

Scōm est vitare ꝓtuberniū ꝛ societatez luxuriosoꝝ. ne eoꝝ exēplo ad silia ꝓtrahak. Prouer. Qui se iūgit fornicarijs erit nequā. Itē. Amic⁹ stultoꝝ efficiek silis illis. Proni em sunt sensus hois ꝛ cogitatio i maluz. ꝛ iō facili⁹ trahik alioꝝ exēplo ad id qō appetit ei⁹ sensus carnal' dū nō erubescit vicios⁹ videri. bn̄s secū socios miserie sue. q̄z non solū exēplis sz etiā psuasionib⁹ ꝛ irrisionib⁹

trahik ad pctm̃ z laudak pctōr in desiderijs aie sue. Et hec tā q̄si p̄cipua cā q̄re nunc ita multiplicata sunt mala in eccīa. z i religiōe studia spūalia defecerūt. z ad exteriora studia z negocia plimi defluxerūt. s. mala pformitas. dū q̄libet vult alios imitari. siue q̄a aliud nescit q̄s qđ videt in alijs. siue nō audet aliē viuere q̄s illi cū q̄bꝫ versak. z ex malo timore vel pudore timet alijs videri dissimilis. siue etiā q̄ ꝓpri⁹ vel primus tepor z carnalis gaudēt se hr̄e occasionē z q̄ndā excusationē apud hoies agēdi. qđ libet etiā si nō licet. Ps. Oēs declinauerūt zc. sil. zc. scz ad deū. Qui multitudie postposita studeat vni dño placere z fuire. vnā petens a dño z hāc req̄rens vt inhitet in domo dñi mente z pformitate vite qđ solū ē necessariū. vñ puerbiū apud hoies ē q̄ q̄ cū lupis eē vult oportet z eū cū lupis ambulare vl̄ vlulare.

Terciū ē corp⁹ nō delicate nutrire. Terra eñ corpis nr̄i q̄ ex ꝓma maledictiōe spinas z tribulos vltro satz germīat. si sup hoc fuerit ipinguata delicijs rāta erit spiaz dēsitas. q̄ semē ꝓbi fructz i nob penit⁹ suffocak Ec⁹. Qui delicate nutrit fuū suū zc. Ber. Sufficit diei malicia sua. s. ocupie nakali. q̄si cepit accipe irritamēta ab his q̄ ppetuū volūt suscipe bellū aduers⁹ ei⁹ oblectamenta fiūt duo ɔ vnū. z ita piclitak ɔtinentia. q̄ duo resistūt vni. s. ɔtinētie īnata ocupīa carnis z puocatrix voluptas deliciaz. Unde Ap̄ls ait. Vidua q̄ i delicijs viuit. viuens mortua ē. z si viuit exteri⁹ interi⁹ mortua ē ppetm̃. Ezech. xvj. Hec fuit iniq̄tas sodome sororz tue. saturitas pāis. z ociū zc. Ecō tra ap̄ls ait ad Cor. Castigo corp⁹ meū et in fuitutē redigo. ne forte alijs p̄dicās ipe repbꝰ efficiar. Hostē suū armat q̄ carnē suā fouet delicijs vltra necessitatē debite sustētatiōis. Qđ aūt hosti prestas tibi noces.

Quartū ē ociū fugere q̄ p̄cipue ē aie inimic⁹. Multā ei docuit maliciā ociositas. Pro uer. In desiderijs ē ois ociosꝰ. Occupat⁹ ei ab vno demone ipugnak. Ociosꝰ aūt inuenz demōib⁹ vastak. q̄ q̄t desideria z cogitationes malas i corde ꝓsat. tot inimicōrū iaculū pz. Ber. Dim ei tēptationū z cogitationū malaz sentina ē iners ociū. Sic ei p̄ primaz sentine aq̄ latenť itrat z crescit donec nauis mergak. ita ex ocio cogitatōes z ocupie multiplicank donec nauis cordis ei⁹ succūbēs iu pctō piclitek. Uñ i mōasterijs tpm z religionū nr̄az. pauci stabiles religiosi sūt respectu antiq̄z in egypto in q̄bꝫ q̄nq̄z sil̄ tria milia morabank sub vno gubnatore q̄ tot venientes magz q̄s nūc apud nos possent decē vel pauciores obedient z ꝓcordit gubnari q̄ de labore manuum sustētati lata p̄dia z reddit⁹ amplos nō q̄rebāt. z erāt tot opando colligētes vict⁹ q̄t ꝓsumētes. nec superflua desiderātes. nec euagātes mēdicando vl̄ adulādo ꝓ aliena donatōe. sz de ꝓpr̄ijs laboribꝰ se z multos debiles z pauper sustentabāt. z labori manuū intēti. rumoribꝰ z ri/xis z varijs desiderijs nō ꝓmittebank intēdere. nec q̄libet i perā suā reposuit acq̄sita z elaborata. sz sic semetipos ꝓ xp̄o abnegauerāt z alteri⁹ ipio subiecerāt. ita z oia q̄ habebant. z q̄ hec nō cū strepitu clamoris. nec fm̄ ꝓpr̄ie volūtatis arbitriū agebāt sz i summo silentio z quiete. ad nutū abbatz et gubernatorū suoz. Jō a spū deuotōis nō solū nō impediebank p opis instātiā. sz z p̄limū pmouebāt. cū tñ pacto q̄tidiano et statuto labore opis. reliquū tps i lectōne l̄ in ozone solerēt expēdere. z iō stabiles z pfecti i oi virtute erāt. q̄ oē tps bonis opibꝰ vtutū studijs ipendebāt. nil ociose z curiose trāseūtes. nec p volūtate sua viuētes. sz supioz fm̄ regl̄as a sctis p̄ribꝰ īstinctu sctis̄pūs īstitutas ad vicia extirpāda z vtutes iserēdas. Ocia igit si tollas piere cupidinis arc⁹. Hec solū vitādū est ociū sz z ociosa zc. Ociosū ē aūt qđ nulla hz vtilitatē vl̄ vtilitatz intētionē. z p vitādo ocio ociosa sectari ridiculū ē. Quid sit autē agendū req̄re de remedijs accidie. Jtez vt oi hora ꝓsideret hō q̄lit̄ instās tps possit vtil⁹ ipendere. z illud op⁹ qđ tūc ei incūbit. optio mō pficere siue rogādo siue laborādo siue corpis refectōi ītrēdo l̄ aliud faciēdo. Quitū ē exteriores sens⁹ ab illicitis custodire q̄ sē q̄i fenestre aie p q̄s mors pctī intrat q̄i fur l̄ corruptor castitatz nr̄e dū non custodit. Dauid ñ respexit vxorē vrie qꝛ p⁹ eā ocupierit. sed iō ocupiuit qꝛ icaute respexit. Sic eua vidit lignū q̄ esset pulchꝝ visu aspectuq̄z delectābile. z ocupiuit et gustauit. Non expedit intueri qđ non licet ocupisci. Sic aures. sic manus. sic alij sensus z alia membra cohercēda sunt. ne hauriam⁹ p ea mortiferū corruptiōis aerez. Dyna q̄ curiositatis causa egressa est videre mulieres regionis illi⁹ corrupta est zc. Hiere. iij. treno. Ocul⁹ me⁹ depdat⁹ est aiam meā i cun-

etis filiab⁹ vrb⁹ mee. ꝯgrik q̄dez. Econtra Job. Pepigi fed⁹ ꝛc. Sic boni religiosi recludūt se in cellis ꝛ in monasteriꝭ q̄i in sepulchris ne vel ipi ꝯcupiscāt mūdū vel cō cupiscank. Quāto em̄ rari⁹ vides vl' audis que mūdi sunt. tāto affect⁹ tu⁹ ad ea concupiscenda frigidior erit ꝛ min⁹ cogitabis ea. Ecōtrario. Quāto frequēti⁹ cū singularib⁹ ꝯuersaris eo magꝭ puluere seculi resperge/ris. q̄ insensibilit⁹ paulatim interi⁹ tenebrescis. ꝛ affect⁹ fit crudus ꝛ mores insuaues. In molendino nō pulueru lentum esse vix possibile est. Sextū est rep̄mere interiꝰ cogitatiōes prauas. ꝛ affectiōes carnales. q̄ iste sunt domestici hois inimici. q̄ꝝ fraude vrbs mētis hostib⁹ tradit si nō bñ cauetur. Sap̄. Peruerse em̄ cogitatōes sepārāt a deo ꝛc. Hath. De corde exeūt cogitationes male. Et h̄ sunt q̄ coinq̄nāt hominē. Nulla exterior munitio sufficit ad custodiam vrbis vbi domestici pfidi fuerit. ita nulla forinseca custodia castitatē ꝯseruat. sine custodia intrna cogitationū ꝛ affectionū. Prouerb. Om̄i custodia custodi cor tuū ꝛc. Castis ꝛ honestꝭ matronis. nō solū prauа opa sed etiaꝫ suspecta suburria fugiēda sunt. p q̄ vel tēptari vl' infamari poterit eaꝝ castitas ꝛ honestas. ꝛ puocari marit⁹ ei⁹ in furorē ꝛ zelotipie spū inflāmari. Sic etiā aīa religiosi. q̄ est xp̄o desponsata p fidē ꝛ votū castitatis. suburria prauaꝝ suggestionū nō recipiat vel retineat in corde qō dñs sp intuetur. Hiere. iiij. Usq̄q̄ morabunk in te cogitationes noxie Septimū est frequēs studiū oꝛonis ꝛ deuotōis. Sap̄. Ut sciui q̄a non possem alit esse ꝯtinēs nisi de⁹ det. adij dominū ꝛ orauī. ꝛ dixi ex totis p̄cordijs meis ꝛc. Ps. Nisi dñs custodierit ciuitatē ꝛc. Et ideo sp est orādū. q̄ sine ip̄i⁹ auxilio nil possum⁹ facere vt roxe gr̄e sue extinguat vel restringat in nob⁹ ignē ꝯcupie. Ipa etiā orationis virt⁹ que eleuat mentē supra se ad deum. purificat ei⁹ affectiones. ꝛ desideria castificat. ꝛ intellectū illumīat. ꝛ dei amorem infundit. Ex q̄ generak quidā horror peccati ꝛ detestatio carnal' voluptatis. ꝛ volūtas roborak ꝯtra tēptatōes. ꝛ ip̄e tēptatōes debilitank vt facili⁹ cōuincank. Unde cū moyses orās in monte. eleuaret man⁹ ad deuz. vincebat isrl'. cū ꝯo remitteret eas ꝛ deponeret vincebat amalech. Moyses est religiosus de aquis seculi extract⁹. Amalech tēptatio carnis. q̄n ad terrena eas remittim⁹ hostis roborak. Quid aūt oꝛem⁹ sic̄ oportet nescim⁹. Jdo ip̄e dñs quid opus sit nobis plenississime p se sciens docuit ꝯbo ꝛ exemplo dicens Hath. vj. Sic ergo vos orabitis. P̄r nr̄ ꝛc. In hac oꝛone plene omnia vite p̄ntis ꝛ future necessaria cōprehendunk. sicut in symbolo om̄ia cōprehenduntur credibilia et credenda. Et in decalogo om̄ia facienda vel cauēda. ita in hac oꝛone om̄ia petenda vel sperāda includunk. Un̄ qui eā scit satis scit ad orandū. Jdeo autez tam breuē oꝛonē fecit vt facile discak. ꝛ memorie cōmendek. ꝛ min⁹ sit tediosa. et nep/pter prolixitatē superficialit tm̄ acceleret cōpleri. sed pfundi⁹ possit in ea meditari. ꝛ vt sepi⁹ iterek. ꝛ vt fiduciā nob⁹ det p b̄ q̄ celeriter vult exaudire p̄cantes. Jō etiā eā i sep̄tē ptes distinxit vt sciam⁹ plura ibi eē petenda. ꝛ vt in q̄ magꝭ libet possit hō imorari. Et q̄ nō hz opoꝛtunitatē sp om̄s pficiendi vbi vult t̄miet vl' inchoet vl' repetat sic̄ placet. Cui g̃ orare docuit ꝛ iussit. inuit se vel/le exaudire ꝛ illas petitōes nō recusare P̄r nr̄ ꝛc. Reqre alibi.

Finit tractat⁹ de vicijs ꝛ eoꝝ remedijs.

¶Seneca. Primū argumētū cōposite mētis existimo posse ꝯsistere ꝛ secū morari. nihil em̄ tā vtile q̄ꝝ trāsitu p̄sistere. Un̄ nō cōualescit plāta q̄ nimiū trāsferk. sic mō istū librū mō istū euoluere nō pdest. Fastidientꝭ stomachi ē multa degustare q̄ vt varia sunt ꝛ diuersa in q̄nāt. et nō alūt. Itaq̄ ꝛ tu cum multa plegerꝭ vnū exerce qō tecū ista die cō trectes. Anthoni⁹ cuidaz inꝛoganti de bona vita dixit tria documēta. Primum vt q̄cūq̄ iret deū p̄ oculis hr̄et. Scōm vt bis q̄ ageret testimoniuz sacre scpture adhiberet. Terciū vt in quocūq̄ loco sederet non subito inde recederet.

¶Incipit remediū defectuū religiosi sancti Bonauenture.

Amplicissimo anio hesterna luce me accedebas frater Roberte. q̄ modo deo placere posses suppliciter expostulabas. Cōsolabar ꝯbo serioso. zeloso ꝛ operoso. satisfacere volēs voto tuo. Cū ergo creuissent ꝯba. creuit deuotio tua scā.

Tribus horis elapsis me fatigato z lingua cessante.rñdebas. Dic pater. Ego libenter audio. Usus ego ãmonitiõis z discretiõis remedio.largã reportaui lachrymã z eiula tũ magnũ.obediẽtieq̃ mee necessitatiby cõ/ strictus.visitatõnis opus ꝓsequi cogebar. Oñino ꝓturbat⁹ discedebas. Media aũt nocte(vt solit⁹ sum)misereri mihi deũ crea torẽ meũ intimis ꝑcordijs flagitabã.occur rit mihi terr⁹ Hath.v.vt nõ offerrem deo laudes matutinas q̃n ꝑus recõciliat⁹ tibi. te ꝓsolarer fm gr̃am a deo dataz. Breue g̃ hoc verbũ tibi obsigno q̃ ꝓsolat⁹ z ꝑfecte cõ uersatus.tibi ꝑficuus.z alijs exemplarz ef/ ficiaris. Hoc aũt breue ỹbũ toti huic cõgre gationi ꝑ remedio defectuũ.z incremẽto ꝑ fectuũ derelinquo. Qõ z in.xiij.partes di/ stinguo. Capitulũ.j.

Primo studeat frater q̃libet q̃ntũ ꝑt se vilissimũ reputare.z indignũ oñi bñficio di.ipe sibi displiceat.soli deo placere cupiat.ab alijs vilis z nõ bũilis re/ putari. Et q ipe sit vilis ex sũma dei clemẽ/ tia recognoscat.gr̃as agens q tã vilẽ hoiez ꝓmptũ ad oñe malũ. z tardũ ad omne bonũ dignat sibi in seruũ sumere.z qõ ma/ ius est in filiũ adoptare. Nõ g̃ reputes ma/ gnũ q deo fuis.sed maximũ reputa q ipe dignat re hr̃e seruũ suũ. Cap.ij.

Secũdo. De nullo nisi de pctõ et ad pctm̃ inducẽte z a bono retrahente frater doleat.imo de q̃licũq̃ alia tri bulatione iniuria z afflictione gaudeat.tri/ bulãtes instãtissime diligat.z specialẽ orati onẽ ꝑ ipis faciat.deo inde copiosas gr̃as re ferat.z ad h̃ se insufficientẽ esse recognoscat q quẽ de⁹ diligit castigat. Nã ipe tribulati/ ones ad deũ nos ire cõpellũt. Ca.iij.

Tercio. Nihil de tpalib⁹ nisi stricta necessitatẽ req̃rat aut q̃cũq̃ mõ ap/ petat.sed ꝓpo dño in omi deiectiõe corpalis ꝓsolatõis se ꝓformare studeat Et hoc maximũ dz reputare q rex regũ z dñs dñantiũ christ⁹ sic vilẽ seruũ suis ornamen tis dignat induere.z sibi lutũ fedũ assimila re. Ideoq̃ q̃nto videt se ditiorẽ z pluribus corpis ꝓsolatiõiby habũdare.tanto dz inti/ mius z ꝑfundi⁹ ꝓtristari.cernẽs se eo magis a christi similitudine elongari. Ca.iij.

Quarto in bonis z indifferẽtib⁹ alte rius q̃ suã pori⁹ studeat adimple voluntatẽ.imo sp in exteriorib⁹ accis oniby studeat abnegare.alioz bñplacita af/ fectans cũ oñi vigilãtia in licit⁹ adimplere Et h̃ circa oñes.maxie circa suos superio res studeat obseruare. Cap'm.v.

Quinto. Nullũ quãtũcunq̃ miseruz despiciat.sed pori⁹ erga oñes ma/ terno moueat affectu. vt sic oiby cõ/ patiat intime sicut mater cõpateret vnico fi lio suo. Oñes enim miserias reputet suas.z oiby sicut sibũ ꝑi (si potest) subueniat. Om nes em̃ pauperes vt patronos reuereri debz Nã ipi sunt q̃ alios recipiũt in eẽna taber/ nacula. Cap'm.vj.

Sexto. Nullũ iudicet de pctõ cũ ig/ noret q̃d dina gr̃a in aĩa opet. Si aũt aliquẽ ꝑ signa euidẽtia cõuincit pctõrem plus de pctõ illi⁹ doleat q̃ si corpi ꝓrio mors imineret. Recogitet aĩam sic le/ taliter vulneratã ꝑcio sioꝛẽ corpib⁹ vniuer/ sis. Et ido sic̃ corpus meũ a morte. sic imo magis deberem ꝓrimũ meũ cũ oñi diligẽ tia custodire z a pctõ retrahere.oratione. hortatione z exemplo. Cap.vij.

Septimo. Bonũ primi diligat vt su um. Et sicut mater in bonis filij iocundat.sic ipe bonis oim iocundari debet.z maxie de spũalib⁹ z ad spũalia in ductiuis. Sicut etiã sua sic z alioz bona ꝑ curare debet et ꝑcurata ꝓmouere. Semp de ꝓximo plura bona credat q̃ intueri va/ let. Cap'm.viij.

Octauo. Nihil ꝑter deum diligat.vt in omnib⁹ de⁹ sincere sine socio dili gatur.nec alliciat quãtacũq̃ sancti tas alicui⁹ aut beneficioz immẽsitas vt ali quẽ diligat amore singulari. sed diuina ca/ ritate omniũ bona z oñes in deum referat z ꝑter deũ meliorẽ plus diligat. Potest tñ beneficia beneficijs rependere. oꝛones ad deum fundendo.

Capitulum.ix.

Nono. Quicq̃d egerit.quibuscunq̃ etiã negocijs implicet. deum in coꝛ de suo semp memoriter retinere stu deat.z honoꝛez dei semp oñib⁹ anteponat. sed ad hoc ꝑcipue nitat vt deum sic ꝑsentez cogitet.ac si ipm̃ q̃ essentialit potentialit et ꝑsentialit vbiq̃ est in sua essentia videret. sicq̃ eum timeat z reuereatur.z intẽso amo re in ipm̃ ferat.z sic eo (vt potest) in via frua tur.z in eo z nõ in alio requiescat.

Capitulum.x.

Decimo. Si dicta assequi pt maxia dei bñficia eē cogscat. reminiscat nihilominꝰ ceterorꝫ dei bñficiorꝫ. primo ꝙ eū sua insigniuit imagine. scdo ꝙ naturā hūanā assumpsit. ⁊ ꝑ ipo mori dignatus est. tercio ꝙ in pñti se pbet ⁊ in futuro ī premiū. Quod vt pcipiat ī via aspiciat ipm in crucꝫ patibulo. ⁊ sic ei cōpatiat ac si christi vulnera in suo corpe sustineret. precipue aūt doleat tot aīas tali īmenso bñficio frustrari. Sic igit christum cogitādo ardenti amore dicat orōnē sequentē. Matri etiam christi omnē quā pōt exhibeat reuerentiaꝫ ⁊ dicat Dulcissime ihu dignare donare mihi misero peccatori. matri tue digne seruire. Capl'm. xj.

Domine iesu christe meū cor vulneribus tuis saucia. ⁊ tuo sanguīe inebria mentē meam. vt q̄cūqꝫ me vertam semp te videam crucifixū. ⁊ q̄cq̄d aspexero mihi appareat sanguīe rubricatū. vt sic totus in te tendēs nihil pter te valeā inuenire. nihil nisi tua vulnera valeā intueri. Hec sit mihi cōsolatio dñe mi tecū mori ⁊ tibi pati. Hec intima mea affectio cōtinue meditetur. Non quiescat cor meū nisi in te bone iesu. quia mihi semp mala erit sine te. Tu em̄ es virtus om̄ipotentis. Capl'm. xij.

Multū mirari debemꝰ quō homo semel degustās dulcedinē dei pōt aliquatenꝰ ab eo separi. Quō nō obliuiscat oīum ex ebrietate vini celestis. Quō possit comedere. bibere ⁊ dormire ⁊c. Quō possit aliq̄d aliud nisi suū benignissimū dominū intueri. ⁊ in eo summa dulcedine oblectari. dum ipm in om̄ibꝫ sciat esse. ⁊ eum ī om̄ibꝫ valeat inuenire. vt in oībꝫ requiescat ipm ꝯtemplādo ⁊ amando. O q̄ꝫ bonꝰ israel deꝰ. his q̄ recto sunt corde. O q̄ꝫ suauis ē spiritꝰ tuus in eis. O quāta amaritudīe repleri deberet animꝰ qui etiā ad momentuꝫ a tanta dulcedine seq̄strat. Capl'm. xiij.

Si de pdestinatione aut psciētia dei diabolus tibi aliquā tentationē immiserit. sic ei rñdeas. Quicq̄d sit de me. certū est te esse dānatū. Si aūt ⁊ ego dānabor ⁊ post hanc vitā deū meū hr̄e nō debeo. habebo ꝑ totū tps vite pñtis et tanto ardentius q̄nto breuiꝰ nouero me habiturū. Momentū igit tpis nō omittaꝫ q̄n fm posse meū totaliter fruar ipo. ⁊ semp in ipo delectabor. ex quo in futuro sua pñtia ꝑuabor. Et tu diabole si tecū esse oportet scias ꝙ tamdiu in dei ſuicio pseuerabo corde. ore. ope. om̄i mēbro. oī momēto. q̄ꝫdiu possū. Ex si q̄s sic do adhereret. ceteras ꝯsolatōes reputaret absinthiū. His ergo pmissis inferas te nō dānari. qꝛ om̄ia sua iudicia contrariant dānatiōi. vt ptꝫ in oībꝫ regul' sancti euāgelij. Obseruatꝫ em̄ pdictis impossibile est me dānari. Aut certe ibo ad matreꝫ ⁊ magistrā miscdie virginē mariā q̄ nō misereri nō pōt. ⁊ petā ab ea vt filiū inclinet ad parcendū pctis meis. Nā ipa ꝓpter peccatores mater dei effecta. ⁊ ipe filius ꝓpter peccatores redimēdos voluit esse filiꝰ homīs. Unde ꝓpriū est amborꝫ misereri ⁊ parcere. Nec ꝓpter me tā nobiles ꝓprietates derelinquūt. Ex si pdestinatꝰ sum ⁊ eternā vitaꝫ cū angelis possidere debeo ex nūc angelicā vitam ducā ⁊ cantabo. Pars mea dñs. ꝓpterea expectabo eum. Hec em̄ pars dignissima pdit ꝑ vnū vilissimū mortale pctm̄. ido fortissimo studio hec sunt custodiēda. Sic ergo ꝯclude diabolo. Quicq̄d futurū ē. nō desistā a dei seruicio, ⁊ ve tibi q̄ nō vis tanto dño ministrare.

¶ Explicit remediū defectuū religiosi.

¶ Sequit opusculū de pfectōne vite eiusdem scti Bonauēture ad sorores suas. ⁊ pmo Prologus.

Beatꝰ hō quem tu erudierꝫ dñe ⁊ de lege tua docuerꝫ eū. Neminē censeri sapientē fateor nisi eū solū quē spiritusscti docuerit vnctio. Ille em̄ teste dauid ꝓpha solus vere btūs ē. solus vere sapiens cuiꝰ mentē dñs erudierit. Lex em̄ dñi sola est īmaculata. sola irrephēsibil'. sola cōuertēs aīas ad salutē. Huiꝰ aūt legꝫ doctrina siue eruditio nō forꝫ tm̄ q̄renda ē in lr̄a. sed potiꝰ ꝑ deuote mētis affectū. Est aūt desideranda in spū ⁊ ꝟtute vt ille videlicꝫ intꝰ doceat qui solꝰ nouit exteriorē legꝫ asperitatem in interiorē dulcedinē cōmutare. Docet aūt lex dñi q̄d agendū. q̄d fugiendū q̄d credendū. q̄d orādū. q̄d desiderādū. q̄d timendū. Docet īmaculatū esse ⁊ irrephēsibilē. Docet ſuare ꝓmissa. deflere cōmissa. Docet mūdana ꝯtēnere. carnalia respuere. Docet eī cor totū. aīam totā. mentē totā in solū ꝯuertere ihm xpm. Ad huiꝰ doctrine cōpatōnē oīs mūdana sapīa ē stulta ⁊ fatua Berñ. Dicat q̄cūqꝫ vult. ego nō dicā sapiē-

tez.dū nō timebit deū neq; diligit. Qui b⁹ doctrine auditor nō obliuiosus.sz factor fu erit studiosus h vere sapiēs erit z btūs. Be atus g bō ille quē tu erudierʒ dñe z de lege tua docueris eū. Tu itaq; deo deuota dile cta mihi reuerēda sozor rogasti me vt ō cor dis mei penuria aliq̄d dictādo scriberē i q̄ tuū animū deuotōis gr̄a valeas p tpe eru dire. Sed certe fateor p insufficientia mea hmōi eruditōe me pot⁹ indigere. pserti cū apud me nec vita foris resplēdeat. nec de uotio int⁹ ardeat. nec scia suffragef. tue tñ deuotōis puocat⁹ desiderio. z sic cū hūilita te suplicit postulasti. Rogo aūt btitudinez tuā sozor sctissima. q̄tin⁹ magʒ pensēs inten tiōis affectū q; opis effectū. magis dictorū veritatē q; ſmonis venustatē. Et vbi tuo ñ satisfeci desiderio. ꝓpter breuitatē z occupa tionē. iōm mihi benigne indulgeas z igno scas. Vt aūt facili⁹ possis iuenire qđ q̄ris. ideo singulor capitulor p̄missi titulos. Et ꝑmo agit de ꝛa suūpi⁹ cognitiōe. Scđo de hūilitate. Tercio ō pfecta pauptate. Quar to de silentio. Quito de studio oz̄ois. Sex to de passiōis xp̄i mēoria. Septimo de pfe cta dei caritate. Octauo de finali pseueran tia. Quō bō puenit ad cognitionē suūpium. Capitulū.j.

AD perfectionis vite fastigiū sponse xp̄i ascende re cupienti. p̄mū necesse est vt a seipa incipiat. ita vt oīm exterioꝝ oblita in grediat i secretū ascie sue. ibiq; oēs defect⁹ suos. oēsq; ꝓsuetudies. oēs affectōes. oīs opatiōes. oīa pcta tā p̄tia q; ꝑterita diligē ti cōsideratōe discutiat. examiet z inspiciat. z si qđ mimū pct̄m apud se iuenerit stati de fleat in amaritudie cordis sui. Et vt ad hāc cognitionē dilecta sozor meli⁹ possis veni re. scire debes q; oīa pcta nr̄a z mala. aut cō mittim⁹ p negligētiā aut p cōcupiam aut p nequitiam. Et circa ista tria dz oīm maloꝝ tuoꝝ ꝓsari recordatio. alioq̄n ad tui ipi⁹ co gnitionē pfectā nūq; poterʒ peruenire. Si igit seipam cupis cognscere. ꝓsidera mala cō missa z ea deplāge. Prio debes cogitare si aliq̄ in te sit l' fuerit negligētia. Debes inq; cogitare q̄liē cor tuū custodias. q; negligēē ips tuū expēdis. q; malū finez opi tuo ipo nis. Hec em̄ tria cū sūma diligētia sūt obs uanda. s. vt cor tuū bñ custodiat. tps vtiliē erpēdat z ꝓsumat. z finis bon⁹ z debit⁹ i oī ope ꝑficiat. Itē debes cogitare q; negligēs fuerʒ in oz̄one. q; negligēs in lectiōe. i opis executōe. In his em̄ trib⁹ debes diligētissi me seipam exercitare et excolere si vis fru ctū bonū facere z dare in tpe suo. ita vt ne quaq; vnū sufficiat sine aliq̄ istoꝝ. Itē de bes cogitare q; negligēs sis vel fuerʒ ad pe nitendū. q; negligēs ad resistenduz. z q; ne gligens ad pficienduz. Debes em̄ cū sūma diligētia deflere mala cōmissa. repellere dia bolica tēptamenta. z pficere de vna virtute in aliā vt possis puenire ad trā pmissionis. Sic dz circa negligentiā tuā versari cogni tio. Si aūt meli⁹ seipam cupis cognscere de bes scđo cogitare si in te viget vel viguerit ꝓcupia voluptatis. curiositatʒ aut vanitatʒ. Certe tūc viget ꝓcupia voluptatis i religi oso hoie. q̄ appetit dulcia. vicz sapozosa. q̄ appetit mollia sz vestimēta delicioſa. q̄ ap petit carnalia vicz oblectamēta luxurioſa. Certe tunc viget ꝓcupia curiositatis in dei famula q̄ appetit scire occulta. q̄ appetit vi dere pulchra. q̄ appetit hr̄e rara Certe tūc viget ꝓcupia vanitatis in xp̄i sponſa q̄ ap petit hoim fauorē. q̄ q̄rit humanā laudez. q̄ desiderat humanū honorē. Ista oīa de bet ancilla iesu xp̄i tanq; venenū fugere. q̄a iste sunt radices oīs mali. Itē si certam z pfectā vis habere noticiā debes tercio re cogitare diligent⁹ si in te viget aūt vl' viguerint nequicie. iracundie. inuidie z accidie. Audi qđ dico sollicite. Certe tūc in religioso bo mine viget iracūdia q̄ vel aio vel corde vl' affectu vel signo vl' facie vel ꝓbo vel clamo re q̄ntūcūq; modicā indignationē z ex cor de rancorē primo suo oñdit Tūc aūt i bo mine regnat inuidia q̄ gaudet de proximi aduersitatez tristat de prīmi ꝓsperitate. q̄ letat de malis primi. z tabescit ō bōis ip̄i⁹. Tūc aūt accidia regnat in religioso q̄ fue rit tepidus. somnolentus. ociosus. tard⁹ ad chor. negligēs in cantādo. remissus in ex cutiendo torpozē. dissolut⁹ in colloquio. in deuot⁹ in missa. tristis in facie. z tediosus in cella. Hec oīa dz spōsa xp̄i detestari. fugere tanq; venenū mortiferū. qz in his consistit corpis pditio z aie. Si igit deo amabil' fa mula ad tui ip̄i⁹ pfectā vis venire noticiā z cognitōz redeas ad seipaz itroꝛs⁹ ad cor tuū z discas scopare spm̄ tuū. Discute qđ sis. qđ fuerʒ z cē debuerʒ. qđ cē poterʒ. Quid fuerʒ

p naturā. q̄d modo sis p culpā. q̄d adhuc eē
poteris p gr̄az Audi adhuc sozor audi. ꝓpheta dauid quō se tibi in exēplū ꝓponat. Meditat⁹ sum inq̄t nocte cū corde meo. exercitabar z scopebā spm̄ meū. Meditabat ille cū corde suo. meditare z tu cum corde tuo. Scopebat ille spm̄ suū. scopa z tu spm̄ tuū exerce agrū istū. Attēde ad teipaz abscz dubio insistēs huic exercicio. inuenies thesaurū nouū z absconditū ꝑciosuz. Ex hoc em̄ exercicio crescit auri copia. mlt'ip'icak scīa. augmentak sapīa. Ex hoc exercicio cordis oculꝰ mūdak. ingeniū acuitk. intelligentia dilatak. Nihil recte estimat q̄ seipm̄ ignorat. q̄ ꝺditionē sue dignitatis nō pensat. Nescit oīno. nescit de spū q̄d de angelo q̄d de diuio sentire debeat. q̄ spm̄ suū ꝓmo nō cogitat. Si nōdū idonea es redire ad teipam. si nondū digna es intrare tabernaculū ꝓmū. q̄ fronte ꝑsumes ingredi tabernaculū scōm. Si cupis eleuari ad scōm z terciū celuz. sit tibi trāsitꝰ p primū. i. cor tuū. Et q̄liē hoc possis l' debeas facere ecce iā satis docui te supꝰ. Audi tm̄ q̄liē hoc Bern̄. optime te īformat di. Integritatis tue esto curiosus opator. vitā tuā assidua discussione examia z cogita diligenter. q̄ntū ꝓficis z q̄ntū deficis. q̄lis sis in moꝛibꝫ q̄lis in affectibꝫ. q̄s silis deo z q̄s dissimilis q̄ꝑ z q̄s longe. O q̄s magni periculi res est in hoīe religioso multa velle scire z seipm̄ nescire. O q̄s ꝑ ille religiosus ē pditioni z interitui q̄ in cognoscēdis rebꝫ est curiosus. in iudicādo aliozꝫ ꝓscias sollicitus. se ipm̄ aūt ignorat z nescit. O deꝰ meꝰ vnde i religioso tanta cecitas. Ecce in pmptu nō est. q̄z mens sollicitudinibꝫ distracta nō intrat ad se p memoriā. q̄z fantasmatibꝫ ē obnubilata. nō redit ad se p intelligētiā. q̄z cō cupiscentijs illicitis illecta ad se nequaq̄s reuertit p desideriū suauitatis interne z leticie spūalis. iō totalit̄ in his sensibilibꝫ iacēs nō ꝑt ad se tanq̄s ad dei imaginē intrare. et sic totꝰ miser se ignorat z nescit. Oibꝫ q̄ postpositis tuipi⁹ habe mēoriā z noticiā. Hoc etiā beatꝰ Bern̄. orabat di. Deꝰ det mihi nō aliud facere z scire q̄s vt meipm̄ cognoscā.

¶ De humilitate. z quibꝫ gradibꝫ ꝓuenitur ad humilitatem. Capl'm. ij.

Verū q̄ vult defectꝰ ꝓprios cordis oculo ꝓteplari. necesse est vere hūlia ri sub poteri manu dei. Iō te famulā xp̄i admoneo vt cognitionem tuoꝝ defectuū adepta valde hūlies spm̄ tuū z tibipi vilescas. Hūilitas em̄ virtus est (vt dic̄ ber̄.) qua hō verissima suipi⁹ cognitōne sibipsi vilescit. Hac vilitate viluit pr̄ nr̄ franciscus. hanc amauit z exq̄siuit ab initio religionis sue vsq̄ ad finē. p hāc mūdū reliq̄t. Hāc virtutē maxime a filio dei. sozor ꝺo deuota discere debes. q̄z ipe dicit. Discite a me q̄z mitis sum z hūilis corde. Qui em̄ virtutes sine hūilitate ꝯgregat inuentū paleas mittit vt dicit beatꝰ Gregz. Sic em̄ ꝓncipiū oīs peccati est superbia. sic fundamētū oīm virtutū est hūilitas. Discat aūt veracit̄ esse hūilis ñ fallacit̄. sic̄ qui ne q̄ter se hūiliat vt hypocrite. De q̄bꝫ dicit Eccꝰ. Est q̄ nequit̄ se hūiliat. z interiora eiꝰ plena sunt dolo. Verꝰ em̄ humilis vt dic̄ Bern̄. sp vult vilis reputari nō hūilis ꝓdicari. Si igitur sozor dilectissima ad pfectā hūilitatez vis puenire oportet te p triplicem semitā incedere. Prima semita est ꝓsideratio dei. Debes em̄ cōsiderare deū vt auctorē oīm bonoꝝ. Iō debes sibi dicere. Oīa opa nr̄a opatꝰ es in nob dñe Et q̄z talis est. iō debes sibi oia bona attribuere z nihil tibi. ꝓsideras q̄ nō fortitudo tua aut robur manuū tuaꝝ fecit bona que habes. q̄z dñs fecit nos z nō ipi nos. Et talis cogitatio destruit totā superbiā coꝝ q̄ dicunt. Manꝰ nr̄a excelsa z nō dñs fecit hec oīa. Hec superbia exclusit a gl'ia celi luciferum. Nō cōsiderabat se lucifer de nihilo factū. sed potiꝰ aspiciebat suū decorē. suā pulchritudinē. q̄liter oīs lapis ꝑciosus operimētū eiꝰ z extulit eū superbia cordis sui. Et q̄z superbiā seq̄t hūilitas. iō stati eiectꝰ ē de sede nobilitatis sue in locū extreme vilitatis. z q̄ fuerat inē angelos excellētissimꝰ. factꝰ ē inē demones miserrimꝰ. O q̄nti sunt hodie luciferiani z imitatoꝛes luciferi. filij z filie superbie q̄s patient tolerat dñs. Cū aūt tolerabiliozꝫ sit superbia i diuite q̄z i pauꝑe vt dic̄ ber̄. sup cant. Oportet g̃ ancillā xp̄i sp valde humilē inueniri. q̄ ꝺz intrare in locū angeli repudiati. Hūilitas em̄ sola placet deo siue i hoīe siue in angelo. Nō credam⁹ q̄ virginitas placeat deo sine hūilitate. Certe nec maria mr̄ dei fuisset effecta si superbiā habuisset ise. Propterea dic̄ ber̄. Sine hūilitate audeo dicere nec maria deo placuisset. z iō ē fr̄ꝰ magna sine cuiꝰ obtentu nō solū virtus nō est sed etiā in superbiā erūpit. Scōa semita est rememoratio xp̄i. Rememorari debes

q̄ xp̄s būiliat⁹ fuit vsq̄ ad vituperatissimuz
gen⁹ mortⁱ. z intātū factⁿ est būilis vt q̄i le-
prosus reputaret. Unde dixit Isa. pphā. Re-
putauim⁹ eū q̄i leprosū z a deo būiliatū. imo
intātū fuit būiliat⁹ vt tpe ip̄i⁹ nihil vili⁹ eo
reputaret. Unde idez Isa. dicit. In būilitate
iudiciū ei⁹ sublatū est. Ac si diceret. Tanta
ei⁹ būilitas fuit. tm̄ se deiecerat vt null⁹ de
eo daret rectū iudiciū. vt a nllo crederet ēs
esse. Si g̃ ip̄e dn̄s z mg̃r nr̄ ita vilis z cōtē-
ptibil' reputat⁹ ē. z nō est ⁊u⁹ maior dño suo
z discipul⁹ nō est sup mg̃rm. Si ancilla xp̄i
es. si discipula. vilis z ctēptibil' esse debes z
būilis. O q̄z abhoīabil' est ille religios⁹ dño
q̄ vestē sumit būilē z cor superbū. O q̄z inutil'
est ille xp̄ian⁹ q̄ dn̄m suū videt būilē z despe
ctū. z ipe exaltat cor suū z ābulat in magnis
z in mirabilibꝫ sup se. Quid ampli⁹ detestā-
dū in spōsa xp̄i. q̄d graui⁹ puniēdū in ancil
la xp̄i q̄z q̄ post q̄z sūm⁹ factⁿ est imus. imen
sus paru⁹. z hō putredo z vermis apponat
se magnificare. De talibꝫ dic̄ btūs Aug. O
pellis morticina q̄d extēderis. O sanies feti
da q̄d inflaris. Caput būile z mēbrū superbū.
q. d. Nō decet. Tercia semita p quaz debes
incedere si vis ad pfectā būilitatē puenire.
circūspectio tui ē. Tūc teip̄am carissima so
ror circūspice. qñ cogitas vñ veneris aut q̄ va
dis. Cōsidera g̃ vñ veneris z scias q⁹ de mas
sa pditōis. de puluere z limo tre facta es z ī
peiis puersata z etsi es de btitudie paradi
si. Et h̄ cōsideratio spūm tumoris abīcit z ex-
cludit intīm vt clamare incipias cū tribꝫ pu
eris in daniele. Sum⁹ hodie būiles ī vni-
uersa tra. pter petā nr̄a. Cōsidera etiā q̄ ten
dis. Tēdis em̄ ad corruptionē z incinerati
onē. q⁹ puluis es z ī puluerem reuerteris.
Quid igit̄ superbis tra z cinis. Si hodie es
cras nō eris. Si hodie san⁹. cras ifirmabe
ris forte. Si hodie sapiēs. cras forte stult⁹
eris. Si hodie diues in ⁊utibꝫ. cras forte
mēdic⁹ eris z miser. Quis g̃ miser ille xp̄ia-
nus q̄ audeat superbire cū tant⁹ miserijs z ca
lamitatibꝫ vndiq̄z se videat circūdatū. Di-
scite igit̄ o ⁊gines sacrate būilē hāe spūm. hu
milē incessū. būilē habitū. Sola em̄ būilitas
est q̄ dinā mitigat irā. q̄ dinā inuenit gr̄am.
Quāto em̄ magn⁹ es būilia te in oīb⁹ dī in
Ecc̄o. z cor tuū deo iuenies gr̄az. Hoc mō ma
ria iuenit gr̄am apud dn̄m sic ip̄a testat di.
Respexit būilitatē ancille sue. Hec mirū q⁹
būilitas caritati locū p̄parat. mētē a vanita
te euacuat. Propt̄ q̄d dic̄ Aug⁹. Quāto su-
m⁹ a tumore superbie inaniores. tāto sum⁹ di
lectōe pleniores. Et sic aq̄ p̄fluit ad valles
sic gr̄a spūsscti p̄fluit ad būiles. z sic aq̄ q̄n-
to fort⁹ fluit tanto mag⁹ descēdit. sic q̄ toto
corde būiliat⁹ pcedit. mag⁹ ꝓpinq̄t ad dn̄m
z impetrat gr̄am. Propterea dicit Eccūs.
Quo būiliant⁹ se nubes penetrat. donec ap
propinq̄t ad altissimū nō cōsolabit̄. q⁹ dn̄s
timētiū se faciet volūtatē z depcationē eorū
exaudiet. Sitis g̃ o famule dei ancille xp̄i
būiles. ita vt nūq̄z superbia in cordibꝫ vr̄is p
mittatis. q⁹ mg̃rm habuistis būilē. s. dn̄m
nr̄m ih̄m xp̄m. Et q⁹ dn̄am habuist⁹ būilē
scz ⁊gine mariā reginā oīm. Sitis būiles.
q⁹ p̄rem habuist⁹ būilē. s. btm̄ frāciscū. Si-
tis būiles q⁹ mr̄em habuist⁹ būilē. s. beataz
clarā. būilitat⁹ exēplar. Sic tū sitis būiles
vt test⁹ vre būilitat⁹ sit patīa. Uir⁹ ei būili
tatis p patiam pficit. Hecq̄z em̄ est ꝥa būili-
tas cui nō est adiūcta patia. Et h̄ bñ testat
beat⁹ Aug⁹. dī. Facile est veluz ante oculos
ponere. vestes viles z despectas hāe. demis-
so capite incedere. sed vez būilē pbat patīa
Ecc⁹. In būilitate tua patiam habe. Sed
vt cū dolore loq̄r multi sum⁹ q̄ superbire vo-
lum⁹ in claustro q̄ certe nō nisi būiles fui-
mus in mōdo. Unde btūs Ber⁹. dic̄. Uideo de
q̄ mltū doleo. q⁹ p⁹ spretā secli pōpā nōnul-
los in scola būilitatis superbiā addiscere. ac
sub alis mitis būilisq̄z mg̃ri graui⁹ ifoleasce
re z ipatiētes mag⁹ fieri in claustro q̄z fuis-
sent in seculo. q̄dq̄z mag⁹ puersuz est. plericq̄z ī
domo dī ñ patiunt̄ bñ ꝓtēptui. q̄ in sua nō
nisi ꝓtēptibiles esse potuerūt. Cōsulo g̃ tibi
o p̄dilecta soror. ꝓsulo z ⁊ginibꝫ dō sacrat⁹.
vt ⁊ginitatē in būilitate z būilitatē in ⁊gi-
nitate ꝓfuēt. Est ei būilitas mixta ⁊ginita
ti sic gēma auro supaddita. Propt̄ea dicit
btūs Ber⁹. Pulchra pmixtio ⁊ginitat⁹ cū
būilitate. Nō mediocrit̄ placet deo ista aia
in qua būilitas cōmēdat ⁊ginitatē z ⁊gini-
tas būilitatē exornat. Audi deniq̄z ꝓsiliuz
fris tui. audi soror z placebit tibi. Fuge su-
perbas famulas velut viperas. sperne su-
perbas ⁊gines tanq̄z demones. Cōtēne so
cietatē superbor⁹ velut vir⁹ mortiferā. Et q̄re h̄
Audi quare. Quidā sapiens describit sup-
biam. dicēs. Omis superbus intolerabilis. ba
bitu superfluus. in incessu pomposus. cernit
erecta. facies torua. oculi truces. de loco su
periori decertat. pferri se melioribꝫ affectat.

snias ⁊ verba ⁊ facta iactat. reuerentiā i ob/
sequio nō seruat. Propterea debes famula
dei sponsa xpi virgo dñi fugere supboꝝ cō
sortia. ne ⁊ tu eis sil'is efficiaris. Dicit enim
Eccī. Qui cōicat supbo induet supbiā.

De pauptate religiosoꝝ. Capl'm. iij.

Est etiā pauptas virt⁹ ad pfectiōis
integritatē necessaria intātū vt nul
lus oīno sine ea possit esse pfect⁹. te/
ste dño q̄ dicit in euāgelio. Si vis pfectus
esse vade ⁊ vende oīa q̄ habes ⁊ da paupib⁹
Cū em̄ summa euāgelice pfectiōis ꝯsistat i
excellentia pauptatis credat se nō app̄hen
disse pfectionis apicē q̄ nōdū imitator pfe/
ctus fact⁹ est euāgelice pauptatꝭ. Ait nanq̄
Hugo de sctō victore. Quicq̄d pfectōis in
religiosis repiri poterit. nec tñ estimet pfe/
ctionis integritas nisi diligat pauptas.
Sunt aūt duo q̄ quēlibet religiosuz hoīez
mouere debēt ad amorē pauptatꝭ. Primū
est diuinū exēplū. qd est irrep̄hensibile. Se
cūdū est diuinū ꝓmissuz. qd est iestimabile.
Primo dico ꝙ famulā xpi p̄mo mouere de
bet ad amorē pauptatis amor dñi nr̄i iesu
xpi. Ip̄e em̄ fuit paup nascēdo. paup cōuer
sando. paup moriendo. Uide q̄le exemplū
pauptatis tibi reliquit vt suo exemplo effi
ciaris amica pauptatꝭ. Pauper fuit domi/
nus iesus christ⁹ intantū vt nō haberet ho
spiciū nec vestimentū nec alimentū. sed pro
hospicio habuit stabulū. pro vestimento vi
lem panniculū. pro alimento lac virgineū.
Item Apostol⁹ hanc pauptatem ꝯsiderās
suspirans exclamauit dicēs ad Corinthi/
os. Scitis gratiā domini nostri iesu chri/
sti qui cū esset diues. ꝓ nobis egen⁹ factus
est. vt ei⁹ inopia diuites essem⁹. Et beatus
Bernard⁹ dicit. Bonoꝝ omniū eterna af/
fluentia suppetebat in celis. sed pauptas nō
iueniebat i eis. Porro i terrꝭ habūdabat ⁊
suphabūdabat h̄ spēs ⁊ nesciebat hō p̄ciū e⁹
Hancitaq̄ fili⁹ dei cōcupiscens descendit
vt sibi eam eligeret. nobisq̄ sua estimatōne
faceret p̄ciosaz. Prebuit etiā se nobis in ex
emplū pauptatis dñs nr̄ iesus christ⁹ con/
uersando in mūdo. Audi ꝟgo beata. audi/
te omnes qui ꝓfessi estis pauptatē. q̄ꝫ paup
filius dei extitit rex angelorū dum vixit in
mūdo. Intātū fuit paup vt aliquotiēs ho
spiciū habere nō potuit. sed cū suis discipu
lis extra ciuitatē ⁊ villas dormire oportu/
it. Propterea dicit beat⁹ Matthe⁹ euāge/
lista. Circūspectis om̄ib⁹ cū iam vespera es
set exijt in bethaniā cū duodecim. Sup h̄
verbo dicit glosa. Circūspectis si quis euz
in hospicio suscipet. qꝛ tante erat pauptatꝭ
⁊ ita nulli adulat⁹. vt in tanta vrbe hospici/
um non inueniret. Et Marc⁹ dicit. Uul/
pes foueas hñt ⁊ volucres celi nidos. filius
aūt homīs nō habet vbi caput suū reclinet
Non solū dñs angeloꝝ fuit paup nascēdo
⁊ cōuersando. verūetiā vt nos ad amorem
pauptatis accēderet fuit pauprim⁹ morien
do. O vos oēs q̄ vouistꝭ pauptatē attēdite
⁊ videte q̄ꝫ paup ille diues rex angeloꝝ ⁊ ce
loꝝ ꝓpter nos fuerat tpe mortꝭ sue. Fuit ei
spoliat⁹ vestib⁹ qñ diuiserūt vestimēta sua ⁊
sup vestē suā miserūt sortē. Fuit etiā spolia
tus corpe ⁊ aīa. qñ acerbissima mortꝭ passi/
one aīa ip̄i⁹ de corpe eiecta fuit. Fuit etiaz
spoliat⁹ dīna gl'a. qñ ip̄m nō sic deū glorifi/
cauerūt. sz tāq̄ꝫ maledicū tractauerunt. sic
ip̄e Job. xj. ꝯq̄rit. Spoliauerūt me gloria
mea. De tāte pauptatꝭ exēplis loq̄tur btūs
Ber̄. di. Uidete paupem xp̄m natū sine ho
spicio. iacentē int̄ bouē ⁊ asinū in p̄sepio. in/
uolutū vili pāniculo. fugientē in egyptū. se
dentē in asino. pendētē nudū in patibulo.
Quis igit̄ miser xp̄ian⁹. q̄s ille despect⁹ re/
ligiosus q̄ adhuc diuitias amet. q̄ paupta/
tē detestet cū videat ⁊ audiat deum deoꝝ ⁊
dñm mūdi. regē celi. vnigenitum dei tante
pauptatꝭ sustinuisse defectū. Magnavtiq̄
vt dicit Bern̄. abusio est. ⁊ nimis magna vt
diues velit eē paup cū de⁹ maiestatꝭ ⁊ dñs
de⁹ sabbaoth voluit paup fieri. Querat di
uitias pagan⁹ q̄ sine deo viuit. Querat di/
uitias iude⁹ q̄ t̄renas promissiōes accepit.
Sed tu xp̄i ꝟgo ancilla dñi q̄ mente q̄res
diuitias cū pauptatē voueris. cū int̄ pau/
peres xp̄i viuas. cū p̄ris paupis Francisci
velis esse filia. cū paupis mr̄is Clare ꝓmi/
seris eē imitatrix. Sup̄ modū soror carissi
ma tua ac mea ꝯfundit̄ auaricia. qꝛ cū sum⁹
ꝓfessores pauptatꝭ pauptatē i auariciā cō/
mutam⁹. q̄ nō licēt. appetētes q̄ regl'a ꝓhibz
cū tñ fili⁹ dei ꝓ nob egen⁹ fact⁹ sit. Scio ꝙ
ita sit ꝙ q̄ꝫto feruētiores ꝓfesse pauptatꝭ fue
ritis amatores. q̄nto pfectiores euangelice
pauptatꝭ fueritꝭ imitatores. tāto magꝭ bo/
nis oīb⁹ tā tpalib⁹ q̄ꝫ spūalib⁹ habundabi/
tis. Si aūt vos ad contrariū conuerteritꝭ
si pauptatē quā ꝓfessi estis ꝯtēpseritis. oīm
bonorū tam tpaliū q̄ꝫ spūaliū egētes eritꝭ.

Illa em̃ paup genitrix paupis Jhu maria dic̃. Esurientes implevit bonis z divites dimisit inanes. Hoc etiã testat ꝓpha ille sctissimus. Divites egerũt z esurierũt. inq̃rentes aũt dñm nõ minuent oi bono. Nũq̃d nõ legistis. Nũq̃d nõ audistis dñm ihm loquentẽ apl̃is suis in euãgelio Matth. dicentem Nolite soliciti esse dicẽtes q̃d mãducabim⁹ aut q̃d bibem⁹. Scit em̃ pr̃ vester zc̃. Audi igit iterũ in euãgelio Luce q̃d dic̃ eis. Q̃n misi vos sine sacculo z pera z calciamẽtis. nunq̃d aliq̃d defuit vob. At illi dixerunt. Nihil Si inẽ iudeos duros z crudeles pascebat dñs discipulos suos sine oi solicitudine. q̃d miꝝ si pascat frẽs minores z paupes sorores pauptat̃ euãgelice imitatores inẽ populos xp̃ianos z fideles. Oẽm itaq̃ solicitudinẽ vestrã p̃jcite in eũ. qm̃ ipi cura est de vobis Eũ igit sit tanta dei pr̃is circa nos solicitudo. tãta sit sibi cura de nobis Miꝝ videtur curistis reb⁹ curiosis z defectibilib⁹ tãta occupatiõe solicitamur Certe aliã causam nõ inuenio nisi q̃ affectões nostre lõge recesserũt a deo salutari nostro. Alia causa non est nisi q̃ feruor diuine charitat̃ refriguit z ꝯgelatus est in nob. Certe si essem⁹ bñ feruẽtes nudi nudũ xp̃m seq̃remur. Nã homines cũ magnũ estũ habẽt ꝯsueuerũt se denudare z expoliare. Signũ magne frigiditatis est in nob. q̃ ita attrahim⁹ nobis ista tpalia. O de⁹ me⁹ quõ possum⁹ ita duri esse ꝯtra xp̃m q̃ exiuit de terra sua. i. de celis. z de cognatõe sua. i. de angelis z de domo pr̃is sui. i. ꝺ sinu patris. z fact⁹ est ꝓ nobis paup. abiect⁹. z despect⁹. z nos nolum⁹ ꝓ eo misex z fetidũ mũdum derelinq̃re. Corpe quidez relinquim⁹ mũdũ. sz heu totũ cor z tota mẽs totũ desideriũ nr̃m occupat̃ z absorbet̃ a mundo. O beata dei famula recordare pauptatis dñi nr̃i ihu xp̃i. imꝑme cordi tuo pauptatẽ pauperis pr̃is tui frãcisci. memorare matr̃ tue clare z toto studio toto conamie inhere paupertati. amplectere dñam pauptatẽ. nec sub celo aliud ꝓ noie dñi velis q̃ pauptatẽ. nõ bonorẽ. nõ diuitias sz pauptatẽ sanctã quã vouisti cura firmit̃ obseruare. Diuitias em̃ hr̃e z amare infructuosum ẽ. Amare z ñ habere piculosum est. Hr̃e aũt z nõ amare laboriosuz est. Igit nec hr̃e diuitias nec amare vtile est. secuz est. delectabile est z act⁹ virtutis pfecte. Et iõ tã ꝑsiliũ dñi de pauptate q̃ exemplũ oẽm xp̃ianũ mouere debet z accendere ad amorẽ pauptat̃. O q̃ btã paupertas q̃ amabilẽ deo. q̃ secuz deo in mũdo reddis amatorẽ tuũ. Qui em̃ vt ꝺt Gregor⁹ nihil hz in mũdo q̃ diligit. nihil est i mũdo q̃ ꝓtimescit. Uñ legit in vitas patrũ q̃ quidã paup frat̃ habebat vnã mattã. ꝺ mendicare coopiebat se in nocte z alterã meditatẽ submittebat corpi zc̃. Secũdũ q̃ ad amorẽ pauptat̃ te accẽdere debet ẽ diuinũ ꝓmissum. q̃ est inestimabile. O diues i omnes. o bone dñe ihu q̃s potest digne ꝙbo exꝓmere. corde pcipe. manu scribere illã celestem gl̃iam quã tuis paupib⁹ te datuꝝ ꝓmisisti. Ipi em̃ pauptate volũtaria merent̃ gl̃e ꝓditoris assistere. ipi merent̃ intrare in potentias dñi in illa eterna tabernacula. in illas lucidissimas mãsiones. Ipi merent̃ fieri ciues illi⁹ ciuitat̃ cui⁹ artifex z ꝓditor ẽ deus. Tu em̃ ore tuo bñdicto ꝓmisisti eis dicens. Beati paupes spũ zc̃. Nõ aliud ẽ dñe regnũ celoꝝ nisi tuipe q̃ es rex regũ z dominus dñantiũ. Teipm̃ dabis eis in ꝓmiũ. in mercedẽ. z in gaudiũ. Ipi te fruent̃. ꝺ te gaudebũt z satiabunt̃. Edent paupes z saturabunt̃ z laudabũt zc̃.

De silẽtio. z q̃ oib⁹ religiosis sit necessarium silentium.

NOn mediocrit̃ coopat̃ ad pfectionẽ religioso boi virt⁹ silentiũ q̃ sicut in multiloquio nõ deerit pcm̃. sic breuiter z raro loq̃ ad ħ valet vt homo caueat sibi a peccato. Pro nimia loq̃la frequẽter seq̃t̃ iniuria tã dei q̃ ꝓximi. sic ex silẽtio nutrit̃ iusticia. ex qua velut ex q̃dã arbore colligitur fruct⁹ pacis. Uñ cũ claustralib⁹ pax sit summe necessaria. valde necessariũ est eis silentiũ. p q̃ pax eis tã cordis q̃ corpis ꝓseruatur. Propterea Isa. ꝓpha virtutez silentiũ ꝓsiderãs ait. Erit op⁹ iusticie pax. z cult⁹ iusticie silentiũ. quasi diceret. Tãte ꝓfectionis est silentiũ q̃ in hoie ꝓseruat dei iusticiã z inter ꝓximos pacẽ nutrit z custodit. Nisi hõ diligentẽ ori suo adhibeat custodiã z bona gratuita q̃ habet cito dissipat z etiã in mꝛta mala corruit. Lingua quidẽ (vt dic̃ beat⁹ Jacobus in canonica sua) modicũ mẽbr̃ est z magna exaltat z sequit. Lingua nr̃a ignis est. vniuersitat̃ iniq̃tas. Ubi dicit glo. q̃ pene cuncta facinora ꝓcurant̃ aut patrant̃ in ea. Uis audire o famula dei. vis scire q̃nta mala ex lingua pdeũt si diligẽter nõ custodiat̃. Audi z dicã. Ex lingua pdeunt blasphemie

murmuratiões. dissensiões. piuriũ. mẽdaciũ. detractiões. adulatio. maledictio. puiciũ. ptẽtio. bonoꝝ derisio. prauũ cõsiliũ. rumoꝝ. iactãtia. secreti reuelatio. indiscreta cõminatio. indiscreta ꝓmissio. multiloquium. scurrilitas. In veritate magna ꝓfusio sexui femineo est. maximũ dedecꝰ est sacris ẏginibus nõ hr̃e oris custodiã. nõ seruare lingue disciplinã cũ cũcta mala p lingue inq̃etudinẽ cõmittant. Certe frustra audeo dicere q̃ ille religiosꝰ gloriat de possessione ẏtutiꝫ in corde. qui dissipat disciplinã silẽtij p inquietudinẽ multiloquij. Si q̃s teste scripꝛa putat se religiosum esse nõ refrenãs linguã suam sꝫ seducẽs coꝛ suũ. huiꝰ vana est religio. O ihu xpi spõse intuemi virtutũ speculum mariã z discite ab ea silẽtij disciplinaꝫ. Oꝛte maturitatis fuerit beata ẏgo satis ptꝫ. Si em̃ pcurras euãgeliũ ꝑpauca z cũ pauc̃ eã locutã inuenim⁹. Cũ quattuoꝛ tm̃ personis legim⁹ eã habuisse sermonẽ. z nõ nisi septem verba eã locutã fuisse. Cũ angelo duo. cũ filio suo duo. cũ elizabeth duo. cũ ministris ĩ nuptijs vnũ. In hoc cõfundit nostra loq̃citas qua ꝓni sum⁹ ad multiplicationẽ ẏboꝝ cũ tamẽ magna sit vtilitas silẽtij. Una vtilitas est qꝛ inducit cõpunctiõꝫ. Homo cũ tacet cogitat vias suas. z locũ habet cogitãdi q̃ multiplex sit suꝰ defectꝰ. z ex hoc surgit cõpunctio. Itẽ dicit ꝓpheta dauid. Obmutui z silui a bonis. z doloꝛ meꝰ renouatꝰ ẽ. Alia vtilitas silẽtij est qꝛ demõstrat hominẽ celestẽ esse. Argumẽtũ quasi infallibile est. vt si sit hõ in theutonia z nõ loquat theutonicũ. videt q̃ nõ sit theutonicꝰ. Sic q̃ est in mundoꝛ mũdana nõ loquit. euidẽter demõstrat se in mũdo nõ esse. Qui em̃ de terra ẽ. de terra loquit. vt dꝛ in euãgelio Johis. Nihil autem tm̃ in religioso boie valet ad ꝓseruãdũ silentiũ nisi vt fugiat ꝓsortiũ hoim. z ducat vitã solitariã. Ille em̃ homo q̃ eleuat iã supstatũ hoim nõ debet hr̃e ꝓsolatõem z ꝓsolatoꝛẽ nisi solũ deũ. z iõ debet esse solitariꝰ z tacere. Exquo em̃ deũ habet ꝑ socio nõ debꝫ curare de humano cõsortio. Propterea dꝛ Threñ. iij. Sedebit solitariꝰ z tacebit. qꝛ leuabit se supra se. Sedebit solitariꝰ inq̃s cõsortia hominũ fugiẽdo z tacebit de celestibꝫ cogitãdo z meditãdo. z leuabit se supra se celestẽ dulcedinẽ degustãdo. Et si oĩnibꝫ religiosis necessariũ sit silentiũ ad pfectionẽ ẏtutũ. maxime tm̃ virginibꝫ ꝺdicatis ihu xpo est necessariũ vt disciplinã seruẽt silẽtij. Ita em̃ eaꝝ sermo deberet esse ꝑciosus. z ita deberent esse verecũde in labijs vt nunq̃s nisi magna necessitate loquerent. Jõ beatꝰ Hieronymꝰ dicit. Sit sermo ẏginis modicus z rarꝰ. nec tam eloquẽtia ꝑciosus q̃s pudore. Docetiã cõsulit pbus. viij. ethycoꝝ. Ad sũmã perfectionẽ volo te esse breuiloquũ z ꝺmissa voce. Audi verbosa famula. audi ẏgo clamoꝛosa z garrula. certe vt possis assuescere silentiũ debes facere. sicut fecit Agathon abbas. De q̃ legit in vitaspatꝝ q̃ lapidez in oꝛe suo p trienniũ mittebat donec taciturnitatẽ addisceret. Alliga z tu lapidẽ ad liguaz affige linguã tuã ad palatũ. Pone digitũ super os tuũ vt possis taciturnitatẽ addiscere quia magnũ dedecꝰ est spõse xpi vt cuz alio q̃s cũ sponso suo xpo iesu velit habere sermonẽ. Loquere ẽ raro z pauca z breuiter cũ timoꝛe z pudoꝛe. imo in tua causa vix loquere. Tege faciẽ tuã velo verecũdie. ꝓsue labia filo discipline. z sermo tuꝰ sit breuis. preciosus. z vtilis. sit modestꝰ z humilis. Loquere famula dei raro z pauꝝ. quia in multiloq̃o nõ decrit peccatũ. Nõ loquaꝛs verbũ ociosum. qꝛ ꝺ oĩni verbo ocioso q̃ locuti fuerit homies reddẽt ratiõem in die iudicij. Verbũ ociosum est vt dicit glosa. q̃ sine necessitate ꝺꝛpferẽtis. aut vtilitate audiẽtis. Semper ígit melꝰ est tacere z vtilꝰ q̃s loq̃. Quia dicit sapiẽs. locutũ me esse aliquãdo penituit. tacuisse ẏo nunq̃s.

De studio oꝛõnis et qualit̃ oꝛãdꝰ est deꝰ. Capitulũ. v.

Supra modũ cupiẽti etiã pficere spõse xpi est necessariũ vt assiduis oꝛationũ studijs z deuotiõibꝫ animũ suum exerceat. qꝛ reuera religiosus oꝛõem nõ frequẽtans assidue nõ solũ est miser z inutilis. ánimo coꝛã deo fert animã mortuã i viuo coꝛpe. Cũ em̃ tãte efficacie sit deuotiõis virtꝰ vt ipa sola hostis maligni deuincat tẽptamẽta z versutias dyaboli q̃ solꝰ famulaz dei impedit ne surſũ ad celos ascẽdat. Non em̃ est mirꝫ si tẽptatiõibꝫ succũbat frequẽter miserabilit̃ q̃ studiũ oꝛõis nõ freq̃ntat. Vñ beatꝰ Jsiꝺ. ꝺt. Hoc est remediũ eoꝝ q̃ viciorũ tẽptamẽtis estuat. q̃tiẽs q̃libet vicio tangit totiẽs se ad oꝛãem subdat. qꝛ freq̃ns oꝛõ vicioꝝ ĩpugnatiõꝫ extinguit. Et ꝟ est q̃ ꝺns ꝺicẽ in euãgelio. Vigilate z oꝛate ne intretis in tẽptatiõꝫ. Est aũt tãte ẏtutis deuota oꝛõ

vt ad oīa valeat z ī oī tpe hō possit p eam lucrari. in hyeme. i estate. i sereno z ī tpe pluuiali. imo in q̄cūq; hora lucrat hō orōne devota pl⁹ q̄; valeat tot⁹ mūd⁹. qz tali orōe acq̄rit hō regnū celoz. Ut aūt cognoscas quō z q̄lit orare debeas q̄; tū mihi donauerit ds te informabo. licet ego i hac pte z in ꝟ negocio magz indigeā informari q̄; tu Scias ita q̄; deo digna famula q⁹ ad pfectā orōez tria sūt necessaria. Primū qđ in orōe ꝟstituta fueris. tūc erecto corpe z erecto corde oīby sensiby clausis debes sine strepitu ex amore z cōtrito corde de oīby miserijs tuis cogitare. s. pūtiby. pteritz. z futurz. Primo debes siq̄dez solicite cogitare q̄; magn̄ z q̄; multa pcā oīby dieby vite tue p̄misisti. q̄; magna z q̄; multa bona i seculo z ī ordine obmisisti. q̄; magnā z q̄; multā creatoz tui gr̄az freq̄nt amisisti Debes etiā cogitare q̄; lōge facta es a deo p pcūm q̄ olim fueras ꝑpe. q̄; dissimilis facta es deo q̄ aliq̄n fueras valde similis. q̄; pulcra aliquādo fueras in aīa q̄ mō valde turpis est et fetida Debes cogitare q̄ rēdas p pcūm quia ad portas inferni. dd tibi occurret. quia tremēd⁹ dies iudicij. dd p oīby his tibi dabit. qz eterne mortz incēdiū. z statim p his oīby debes pect⁹ tuū cū publicano tūdere. Cū p/pheta dauid debes rugire a gemitu cordis tui Et cū maria magdalena debes lacrimis rigare pedes ihu. nec debes aliquē modum hr̄e in lacrimis qz sine mō dilectū tuuz ihm offendisti. Et ꝟ est qđ ait beat⁹ Jsid. Oñ cū deo in orōne assistim⁹ gemere z flere dēm⁹. reminiscētes q̄; grauia sunt q̄ cōmisim⁹. q̄; dura inferni supplicia q̄ timem⁹. Et hmōi lacrimose cogitatōes meditatōis debēt eē ꝑncipiū Secūdū qđ spōse dei i orōe necessariū est. est gr̄az actio. vt videlicet suo creatori cū oīi humilitate grates referat p bñficijs iā ab eo receptis. Et ꝟ ꝓsulit paul⁹ apostol⁹ ad Coll. iiij. Oratiōi instātes. vigilantes in ea in gr̄az actōe. Nibil em̄ est q⁹ hominē ita dignū reddit diuis muneribus sicut sp deo gr̄as reddere z agere p receptis donis Uñ beat⁹ aug⁹. scribēs ad aurelīū ēp. Quid melius agō gerim⁹ z ore pnunciam⁹ z calamo exprimim⁹ q̄; deo gr̄as. ꝟ nec dici breuius. nec audiri lenius nec intelligi gratius. nec agi fructuosius pt. Debes ḡ in orōe posita cū gratiarū actione meditari qz ds te hoiem fecit. dā xp̄ianā te fec. qz innumerabilia peccata tibi indulsit. qz incidisses i multa pcā si dñs te nō custodisset. qz mori i seculo te nō p̄misit. quia ad altissimā z pfectissimā te religionez elegit. z qz sine labore tuo te pauit z pascit. qz p te homo fact⁹ est circūcisus z baptizat⁹ est. quia p te paup z nud⁹ humilis z despectibilis. Quia p te ieiunauit z esuriuit. laborauit z fatigat⁹ fuit. qz ꝓter te plorauit. sudorē sanguineū sudauit. te sanctissimo corpe suo cibauit z sanguine potauit. qz ꝓter te colaphisatus est. cōsput⁹ est. derisus z flagellatus est vulnerat⁹ z crucifix⁹ est. Mortē turpissimā z amarissimā sustinuit. qz sepult⁹ resurrexit. ad celos ascēdit. sp̄m̄scm̄ dedit. z qz tibi z oībus electz celoz regnū dare p̄misit. Est em̄ gr̄az actio supra modū vtilis in orōe. nec sine ea aliq̄ potest valere orō Hā ingratitudo vt ōt beat⁹ Bern̄. est vent⁹ vrens. et exiccās fontē pietatis. rorē misericordie. z fluenta g̃tie. Tertiū qđ ad pfectionē orōnis necessario requirit est vt anim⁹ tu⁹ nihil aliud in oratiōe cogitet p̄ter illud solū qđ p̄cat. Valde em̄ indecēs est vt q̄s cū deo loquat orē z aliud meditet corde. z dimidiū cor dirigat i celū. z dimidiū maneat in terra. z talis oratio nunq̄; exaudit a deo. Uñ sup illo verbo p̄s. Clamaui in toto corde meo orē. dic̄ glosa Diuisum cor nō impetrat qđ petit. Debz ei famula dei tpe orōis cor suū ab oīby exterioribus curis z mūdanis desideri⁹s. ab oīby bus carnalibus amoribus reuocare ad interiora z illi soli i toto corde z tota mēte intēdere ad quē suā orōnem dirigit. Et hoc cōsulit tibi spōsus tu⁹ in euāgelio dicēs. Tu aūt cū oraueris intra in cubiculū tuū. z clauso ostio. i. corde tuo ora patrē tuū. Tūc cubiculū es ingressa quādo oīes cogitatiōes. oīnia desideria. oīes affectiōes tuas in secreto cordis tui reuocasti. Tūc clausisti ostiū tuū quando cor tuū diligēter custodisti. vt p nullas cogitatiōes tuas fantasticas possit in deotione impediri. Oratio em̄ est (vt dicit beatus Augustin⁹) cōuersio mētis in deū p pium z humilē affectū. Audi o beatissima soror. audi o famula Jesu xp̄i z inclina aurē tuaz ad verba oris mei Noli falli. noli decipi. ñ amittas magnū oratiōis tue fructū. nō pdas suauitatē. nō frustreris dulcedine quā in oratione haurire debes. Oratio em̄ hausoriuz est quo spūssancti gratia haurit de fonte suo perefluētis dulcedinis illi⁹ beatissime trinitatis. Et hoc exprtus erat ille deotissim⁹ ꝓpheta Dauid q̄ dicebat. Os meū aperui z

attrari spiritū. Os meū aperui dicit z hausi. Nunqd iā nō dixi tibi qd sit oratio. Audi itez. Oratio est cōuersio mētis in deū. Vis scire quomō debes mentē tuā in deū cōuertere. intēde. cū stas in oratiōe te totā debes in teipam cōuertere z colligere z cū dilecto in cubiculū cordis tui ingredi z cuz eo sola morari. omniū exteriorū obliuiscī. z toto corpore. tota mēte. toto affectu. toto desiderio. tota deuotiōe debes te leuare supra te. Hec debes spiritū tuū ab oratōe relaxare. sz tamdiu p deuotiōis ardorē sursum ascēdere donec ingrediaris in locū tabernaculi admirabilis vsqz ad domū dei z ibi vtrūqz cordis oculo dilecto tuo viso z vtcunqz degustato qz suauis est dñs z qz magna dulcedo eius ī amplex⁹ eius ruas. impssis labijs intime ō uotionis oscula figas vt sic tota a te aliena ta. tota in celū rapta. tota in xpm reformata z trāsformata nō valeas cohibere spūm tuum. sz exclama cū pphera Dauid z dic. Renuit cōsolari aīma mea. memor fui dei z delectatus sum. Ut aūt cor tuū soror charissima p deuotiōis orōnem in sublimē⁹ eleuetur. z feruenti⁹ in deū inflammet. nota diligenter q trib⁹ de causis in mētis alienatiōnē deducimur. Aliquādo p magnitudinē admiratiōis. Aliquādo p magnitudinē deuotionis. Aliquādo p magnitudinē exultationis Dico q fit aliquādo p magnitudinem deuotiōis vt mēs seipam non capiat. z supra seipam eleuata in alienationē trāseat quādo tota igne celestis desiderū succendit vt oīe qđ foris est vertat in amaritudinez z fastidiū. z amor sī intimi flāma vltra humanū modū excrescat. que animā ad cere similitudinē liquefactaz in seipa deficere faciat. ad instar fumi aromatū in superna eleuat z ad summā patriā emittat. z tūc cū prophēta exclama z dic. Defecit caro mea z cor meum de⁹ cordis mei z pars mea de⁹ in eternū

Itē aliquādo fit p magnitudinē admirationis quādo diuino lumine mens irradiatur z summe pulcritudinis admiratiōe suspensa tūc vehemēti z cutit stupore vt a suo statu fundit⁹ excutiat. z in modū fulguris choruscātis quanto pfundi⁹ p despectu sui vise pulcritudinis respecta in ima deiciat. tanto sublimi⁹ tantoqz celeri⁹ p summorū desideriorū ardorē releuata z sup semetipaz rapta in sublimia eleuat. z tūc cogit clamare cum sanctissima hester. Vidi te dñe quasi angelū dei z conturbatū est cor meū p timore glorie tue Valde eī mirabilis es domine z facies tua plena est gratiarū. Itē aliquādo p multitudine exultationis quando intima illa interne suauitatis abūdantia potata. imo plene inebriata quid sit. quid fuerit penitus obliuiscat. z in supmundanum quendā affectuz sub quodā mire felicitatis statu rapta trāsformat. z tūc cogitur clamare z dicere illud pphete. Q dilecta tabernacula tua dñe virtutū. cōcupiscit z deficit anima mea ī atria dñi. Sic ergo famula dei debet exercere animū suū ex deuota ī deū oratione z dicere p frequentē ordinis versum. p mundati z purificati cordis oculū. p insatigabilē deuotiōis spiritū. quatenꝰ efficiatur idonea ad cōtemplanda diuina z degustanda diuine dulcedinis suauitatē. Hō eī decet animā insignitā dei imagine. decorataz dei similitudine. redemptā dei sanguine. ca pacē beatitudinis. volutare circa ista tēporalia. sed ascēdere debet sup cherubin z volare sup pennas ventorū. id est. ordines angelorū ad ꝺtemplandā ipam trinitatez et christi humanitatē. z meditari gloriā z leticiam supernorū ciuiū. scz angelorū z sanctorū omnium. Sed q sunt hodie q huiusmodi meditatōnib⁹ vacēt. qui sint exploratores gaudij celestis. qui corde z aīmo cōuersent in celis Rari sunt. Uñ bene potest dici de quibusdam religiosis illud verbū qđ beat⁹ Berñ. dicit. Quorū studiū deberet esse deuotione celos penetrare. mēte circuire supernas māsiones. salutare apostolos z chorōs pphetarum. martyrūqz admirare triūphos. omnibus his postpositis. turpi se mancipāt corporis seruituti. ad obediendū carni. z ad satisfaciendū gule z vētri.

De passionis christi memoria
Capitulū. xj.

Quoniā deuotiōis feruor p frequētem passionis xpi memoriā nutrit z cōseruat in homīe. Ideo est dicēdū cōsequēter vt semp oculis cordis sui xpm i cruce tanqz morientē videat q deuotiōem ī se vult cōseruare inextinguibilē. Propter hoc dom⁹ dic⁹ in Exodo. Ignis in altari meo semp ardebit. quē nutriet sacerdos subijciens ligna p singulos dies Audi soror deuotissima. Altare dei est cor tuum. In bocaltari debet sp ardere ignis feruide deuotiōis quē singul' diebꝰ debes nutrire p ligna crucis

christi et memoriã passionis ipius. Et hoc est qõ dicit Isaias ꝓpheta. Hauriet aquas in gaudio de fontib saluatoris. Ac si diceret. Quicũq desiderat aquas gratiaꝝ. aqs deuotionis. aqs lachrymaꝝ. iste hauriat de fontib saluatoris. id est. de vulneribꝫ Jesu xpi. Accede ergo tu pedib affectionũ tuaꝝ ad Jesum vulneratũ. ad Jesum spinis coronatũ. ad Jesum patibulo crucis affixum z cũ beato Thoma apostolo nõ solũ intuere in manib ei⁹ fixuras clauoꝝ. non solum mitte manuz tuã in lat⁹ eius sed totaliẽ per ostiũ lateris ei⁹ ingredere vsq ad cor ipsius iesu. ibiq ardẽtissimo amore crucifixi i xpm transformata. clauis diuini amor affixa. lãcea ꝓcordialis dilectõis transfixa. intime cõpassionis trãsuerberata. nihil aliud queras nihil aliud desideres. in nullo alio velis cõsolari q̃ vt cũ christo tu possis mori in cruce. Et tũc cũ apostolo Paulo exclames dicens Christo cõfix⁹ sum cruci. Viuo iã non ego. viuit vero in me xps. Debes aũt ꝑ hũc modũ passionem xpi in memoria habere vt cogites qm passio ei⁹ fuit ignominiosissima acerbissima. generalissima. z diuturnissima Primũ cõsidera deo dignissima famula q̃ ignominiosissima fuit mors Jesu xpi sponsi tui. Fuit em̃ crucifixus tanq̃ fur et latro Nulli em̃ in veteri lege tali morte puniebãtur nisi pessimiz sceleratissimi z fures z latrones. Adhuc attẽde maiorẽ xpi ignominiam. Fuit em̃ in loco turpissimo z vilissimo crucifixus. scz in monte caluarie vbi multa ossa z cadauera mortuoꝝ iacebãt. Ille siquidez locus erat morti damnatoꝝ deputat⁹. z ibi decollabant z suspendebant pessimi homines. Adhuc vide xpi maiorẽ ignominiã. qa inter latrones tanq̃ latro suspendit. z medio tanq̃ princeps latronũ. Unde dic Isaias. Cũ sceleratis reputat⁹ est. Adhuc intue responsi tui ignominiã. quia aeri deputat⁹ est. z inter celũ z terrã suspẽsus ac si nõ esset dignus mori in terra aut viuere. O digna i dignatio z iniuria. dño orbis tot⁹ negat⁹ est orbis. vilius in mũdo nihil estimatũ est domino mũdi. Sic ergo mors filij dei fuit ignominiosissima. ꝓpter genus mortis quia i patibulo suspẽsus. ꝓpter socios mortis. qa cũ iniquis deputat⁹ z cõdemnat⁹. ꝓpter locum mortis. quia in monte caluarie feretissimo crucifixus. O bone iesu. o benigne saluator. quia nõ semel sed multotiẽs cõfunderis. Quanto quis pluribꝫ locis confundit. tanto ignominiosior efficit mundo Ecce tu domine Jesu in orto ligaris. in domo anne alapa cederis. in atrio Cayphe conspueris. in hospitio herodis illuderis. in via crucez baiulans in golgatha crucifigeris Heu me ecce libertas captiuorũ. gloria angelorũ. vita hominũ occidit. O iudei miseri bene impleuistis qõ ꝓmisistis. Dixistis enim. Mortе turpissima cõdemnem⁹ eũ. Beatus vero Bernard⁹ dicit. Exinaniuit semetipsuz formam serui accipiẽs vt subesset. Fil⁹ erat et factus est seruus. Et nõ solũ formam serui vt subesset accepit. sed etiã mali serui vt vapularet. vt penã solueret cuz culpam nõ haberet. Et erat non solũ seruus seruorũz dei sed ꝓpter tria seruus seruorũ dyaboli factus seruiens infima peccata peccatoꝝ expurgãdo. Hec hoc suffecit sed mortez omni morte confusibiliorẽ elegit. Humiliauit enim semetipm fact⁹ obediens vsq ad mortẽ. mortem aũt crucis. que ignominiosior est. vt dicit glosa. Secũdo cõsidera z attende virgo deo deuota. passio xpi q̃ acerbissima fuit. Crux enim illa benedicta membra extensa cõtrahi in dolore mortis nõ ꝓmisit. quod tamen solet esse quoddã leuamen z solatiuz cordis antiati. nec habuit illud caput reuerendũ diuinũ vbi ad dimissionẽ anime se iclinaret. Attende adhuc melius q̃ acerba mors xpi fuerit. Quanto quis tenerior. tanto patitur graui⁹. Hunc̃q autẽ fuit corp⁹ ita tenerũ ad sustinendũ passiones sicut corp⁹ saluatoris. Corpus em̃ mulieris tenerius est q̃ viri corpus. Caro autẽ christi tota ꝑginea fuit z de spiritusancto cõcepta z de ꝑgine nata. Igit passio christi fuit omnium passionũ acerbior. quia omniũ virginũ tenerior. Si em̃ ad solã mortis recordatiõem Christ⁹ in sancta anima sua ꝑ teneritudine carnis tantũ afflict⁹ est vt sudor corporis fieret sicut sudor sanguinis decurrentis i terram. quanto superaddit⁹ est ei dolor. quanta cum afflicta est pena in degustatione acerbissime mortis z passionis. Ideo dicit beatus Bernard⁹. Angustias corpis tui domine Jesu christe. certissime indicabat sudor ille sanguine⁹ qui orationis tpe de tua sanctissima carne decurrebat in terram. Quid fecisti dulcissime puer vt ita tractareris. Quid cõmisisti o amantissime iuuenis. vt ita iudicareris. Ecce ego sum causa tui do/

loris. ego plaga tue occisionis. Adhuc vide diligenti⁹ q̃ amara christi mors fuerit. Q̃to quis innocentior. tanto pena ad tolleran dum grauior. Si enim christ⁹ ꝓpter sua pec cata sustinuisset. aliquantulũ ei esset tolera bilior. sed ip̃e peccatũ non fecit. nec inuẽtus est dolus in ore eius. Et hoc ip̃m testat̃ py latus dicens. Ego nullã causam mortis in uenio in eo. Ip̃e em̃ est candor lucis eterne ⁊ speculũ sine macula dei maiestatis ⁊ boni tatis. imago illius sicut dicit̃ Sapiẽtie. vij. Considera adhuc pleni⁹ q̃ penalis fuerit mors sponsi tui Jesu christi. Quanto gene ralior tanto pena acerbior. Christ⁹ aũt spõ sus tuus passus est in om̃i parte corp̃is sui sic ꝙ nullũ ita paruũ membrũ in eo esset q̃n penam haberet. null⁹ ita modicus loc⁹ q̃n repletus esset amaritudine. A planta enim pedis vsq̃ ad verticẽ non fuit in eo sanitas Unde p̃ nimia doloris vehementia clama uit dicens. O vos om̃es qui transitis ꝑ vi am attendite ⁊ videte dolorẽ meum. Reue ra dñe Jesu christe nunq̃ fuit dolor similis dolori tuo. Tanta em̃ fuit doloris tui effu sio vt totum corp⁹ tuum sanguine asperge retur. O bone Jesu o dulcissime domine. ñ gutta sed vnda sanguinis ita largiter ꝑ q̃n q̃ partes corp̃is tui emanauit de manibus ⁊ pedib⁹ tuis in crucifixione. in capitis co ronatione. de toto corp̃e in flagellatione. de ip̃o corde in lateris apertione mirum vide tur si quid sanguinis remansit in te. Dic q̃ so dilecte mi domine. dic cũ vnica sanguinis tui gutta. potuisset sufficere ad totius mun di redemptiõem. cur tm̃ sanguinẽ de corpo re tuo effundi permisisti. Scio dñe et vere scio quia nõ propter aliud fecisti nisi vt oñ deres quãto affectu diligeres me. Quid igi tur retribuã domino ꝓ omnib⁹ que retribu it mihi. Certe domine q̃diu vixero memor ero laborũ tuorũ quos sustinuisti in predi cando. fatigationũ in discurrẽdo. vigiliarũ in oratione. lachrimarũ in compassione. do lorum. cõuiciorũ. sputoꝝ. colaphorum. sub sannationũ. clauorũ. vulnerũ. alioquin req̃ retur a me sanguis qui effusus est super ter ram. Quis igit̃ dabit capiti meo aquam. et oculis meis fontẽ lachrymarũ vt possim fle re die ac nocte mortẽ domini mei Jesu chri sti. quã nõ pro suis sed ꝓ meis peccatis susti nuit. Vulneratus est em̃ propter iniquita tes nostras. attritus est ꝓpter scelera nostra sicut dicit Isaias ꝓpheta. Ulterius cõsi dera ⁊ attende diligẽter quia mors ⁊ passio christi fuit diutina. A prima em̃ die natiui tatis sue vsq̃ ad vltimũ diem mortis sue sp̃ fuit in passionib⁹ ⁊ doloribus. sicut ip̃e testa tur per ꝓphetam dicens. Paup̃ sum ego ⁊ ĩ laboribus a iuuentute mea. Et alibi dicit. Fui flagellatus tota die. id est. toto tempo re vite mee. Adhuc aliter considera q̃ mo rosa fuit passio christi vt pena eius mag⁹ du raret. vt dolor nõ cito finiretur. vt mors ꝓ traheretur. ⁊ sic diutius cruciaret̃ ⁊ forti⁹ ve xaretur. Ex his omnib⁹ que dixi colligere potes o virgo christi o famula di q̃ probro sa. q̃ dolorosa. q̃ vilis. q̃ morosa fuit mors ⁊ passio dulcissimi spõsi tui Jesu christi. Et hec omnia sustinuit vt ad amorẽ suũ te accẽ deret. vt ꝓ omnib⁹ his toto corde. tota ani ma. tota mente ip̃m diligeres. Quid em̃ be niuolenti⁹ q̃ ꝙ domin⁹ propter serui salutẽ accipiat serui formam. Quid magis infor mat hominẽ in salutem q̃ exemplũ tollerã di mortẽ propter iusticiã ⁊ obedientiam di uinam. Quid vero magis incitat hominẽ ad diligendũ deũ q̃ tanta benignitas. ꝙ ꝓ nob̃ dei filius altissimus absq̃ meritis. imo cum multis nostris demeritis posuit aĩam suaꝫ. Hoc tante benignitatis est vt nihil cle mentius. nihil benignius. nihil amicabilius cogitari potest. Hec benignitas tanto ma gis ostendit̃ maior quanto ꝓ nobis grauio ra ⁊ abiectiora sustinuit vel pati voluit. De us enim q̃ proprio filio suo non pepercit. sꝫ pro nobis omnib⁹ tradidit illũ. quomodo nõ cũ illo om̃ia nobis donauit. Ex quo in uitamur ad ip̃m amandũ ⁊ amatum imitã dum. Ve ergo illis qui tante benignitatis beneficijs sunt ingrati. in quorũ animabus nullũ mors christi habet effectum. Unde ĩ quit Bernard⁹. Vide caput christi inclina tum ad te osculandũ. manus ꝑfossas ad lar giendũ. latus apertũ ad diligendũ. toti⁹ cor poris extensionem ad se totũ impendendũ. Ve iterũ il is qui suis peccatis rursum chri stum in semetip̃is crucifigẽtes sup̃ dolorem vulnerũ ipsi⁹. dolorẽ adijciunt. Sed ve ter tio illis quorũ corda ad planctum emolliri non possunt. neq̃ ad beniuolentiã ꝓuoca ri. et ad boni operis virtutẽ inflammare nõ valet tanti effusio sanguinis. effusio tanti p̃ cij. tam ingens magnitudo. Certe isti tales inimici crucis christi plus christũ dei filiuꝫ

hodie ad dexterã dei patris in celis seden/
tem crucifigũt q̃ olim fecerunt in cruc̃ pa/
tibulo pendentẽ. Ad tales et de talibus do
minus cõquerendo per beatuz Bernardũ
loquitur dicens. O homo vide quid pati/
or pro te. si est dolor sicut quo crucior. ad te
clamo qui ꝓ te morior. vide penas quibus
afficior. vide clauos quibus cõfodior. ⁊ cuz
sit tantus dolor interior ⁊ exterior. planctus
est grauior cum te sic ingratũ experior. Ca/
ue tibi mater caue ne tanto ingrata sis bene
ficio. ne tanto ꝓ te dato indeuota sis precio
sed pone istũ crucifixum sicut signaculuz su
per cor tuum. vt sicut sigilluz in cera molli.
sic Jesum spõsum tuũ imprimas cordi tuo
⁊ dicas cum propheta. Factum est cor me/
um tanq̃ cera liquescens. Pone eũ etiam vt
signaculuz super brachiũ tuum vt videlicet
nunq̃ desinas operari. nunq̃ fatigeris la/
borare ꝓ nomine domini Jesu. sed cuz ope
rata omnia fueris. tunc primũ incipe quasi
nihil feceris. Si autez aliquando aliquid
triste aliquid graue. aliquid tedij. aliq̃d ama
ritudinis acciderit. vl' certe si forte aliquod
bonum dissipuerit. statim recurras ad cru/
cifixum Jh̃m pendentẽ in cruce. Ibi intue
re coronam spineã. clauos ferreos. lanceã la
teris. Ibi cõtemplare vulnera christi pedũ
⁊ vulnera manuũ. vulnera capitis. vulnus
lateris. vulnera toti⁹ corporis. Recolẽs q̃a
qui sic pro te passus fuit. qui pro te tanta su
stinuit quantũ te amauerit. Crede mihi q̃a
statim tali intuitu omne triste letum. omne
graue leue. omne tediosum amabile. omne
asperũ dulce ⁊ suaue reperies. sic vt ⁊ tu inci
pias exclamare cũ beato Job ⁊ dicere. Que
prius noluit tangere anima mea nunc ꝓpter
angustias passionis christi cibi mei sunt. q̃
dulcia ⁊ delectabilia facta sunt mihi. Unde
legit̃ ꝙ cum quidã cõuersus fuisset ad reli/
gionem. intm̃ fact⁹ est impatiẽs ꝓpter asperi
tatem ciborũ ⁊ ceterarũ disciplinarũ religi/
onis. ⁊ cum ex nimia impatiẽtia angustiat⁹
fuisset procidit ante imaginẽ crucifixi. et ibi
replicare cepit cũ multis lachrymis intole/
rabiles angustias ⁊ labores ordinis. insipi
ditatem ciboꝝ panis ⁊ potus. ⁊ statim ex la
tere imaginis cepit sanguis emanare. ⁊ cuz
ille fortiter flens suas angustias replicaret.
respondẽs imago christi dixit. Quandocũ/
q̃ sentiret aliquã asperitatẽ in cibo vel ĩ po
tu vt intingeret in salsamẽto sanguinis xp̃i.

De perfecta dei charitate.
Capitulũ. vij.

Superius te famulã dei prout deus
inspirauit docui qualiter animũ tu
um exercere debeas. vt quasi grada
tim ascendere possis ⁊ de virtute in virtutẽ
ꝓficere. Nunc septimo loco restat dicẽdum
de forma virtutũ scilicet charitate que sola
ducit hominẽ ad perfectionẽ Ad mortificã
dum em̃ vicia. ad ꝓficiendũ in gratia. ad cõ
sequendũ omniũ virtutũ perfectionẽ sum/
mam. nihil potest dici melius. nihil excogita
ri vtilius charitate potest. Propterea dicit
Prosper in libro de vita cõtemplatiua. Ca
ritas est vita virtutũ. mors viciorũ. et sicut
fluit cera a facie ignis. sic pereũt vicia a facie
charitatis. Tante siquidẽ virtutis est cha/
ritas ꝙ ip̃a claudit infernũ. sola aperit celuz
sola deo amabilẽ reddit. Tante virtutis ca
ritas est ꝙ ip̃a sola inter virtutes virtus no
minata est. quã q̃ hz diues est ⁊ locuples ⁊ be
atus. quã qui non habet. pauper ⁊ mendic⁹
est ⁊ miser. Unde super illo verbo ad Cho/
rinthios. Si charitatẽ non habuero. dicit
glosa. Attende quanta sit caritas. que si de
sit. frustra habent̃ cetera. si aũt assit habẽtur
om̃ia. quã qui habere ceperit spiritũ sanctũ
habebit. Et beat⁹ Augustin⁹ dicit. Si virt⁹
nos ad beatã vitã ducit. nihil esse omnino
virtutẽ affirmauerim nisi tm̃ summũ amo/
rem dei. Cũ igit̃ charitas virtus tanta sit p̃
cunctis virtutib⁹ charitati est insistendum.
⁊ non cuilibet charitati sed ei solũ qua deus
diligitur sup̃ om̃ia ⁊ proxim⁹ post deũ Qua
liter aũt creatorẽ tuũ diligere debeas ip̃e tu
us spõsus docet in euãgelio dicẽs. Diliges
dñm deũ tuũ ex to. cor. tuo. ⁊ ex to. ani tua. ⁊
ex to. mẽ. tu. Intẽde diligẽt̃ famula iesu xp̃i
dulcissima quã dilectõz dilect⁹ tu⁹ ih̃s req̃/
rat a te. Uult certe amãtissim⁹ tu⁹ vt amori
suo des cor tuũ. totã aĩaz tuã. totã mẽtẽ tuã
sic vt ĩ toto corde tuo. tota aĩa tua ĩ tota mẽ
te tua null⁹ oĩno cũ eo aliquã ꝑtẽ possideat.
Quid g̃ facies vt certe dñm deũ tuũ ex toto
corde diligas. Quõ ex toto corde. Audi be/
atũ Joh̃em chrys̃. dicẽtẽ. Ex toto corde dili
gere deũ est vt ad nulli⁹ rei dilectõz mag̃ sit
inclinatũ cor tuũ q̃ dei vt nõ delecter̃ ĩ spẽ
mũdi ampli⁹ q̃ in deo. nõ ĩ honorib⁹ aut pa
rẽtib⁹. Si autẽ ĩ aliq̃ istoꝝ sit anim⁹ et amor
cordis tui iã nõ ex toto corde deum diligis
Unde Augustin⁹ dicit. Minus te amat q̃

tecum aliq̄d amat. Si aūt aliquid amas ex cuius dilectione in amore dei nō proficis. iaz non ex toto corde deū diligis. Et si quid diligis ꝓ cuius amore ea que xp̄o teneris negligis iam nō ex toto corde diligis. Dilige itaq̄ dominū deuz tuum ex toto corde tuo. non solū ex toto corde. verū etiā ex tota anima diligend⁹ est domin⁹ Jesus christ⁹ Quomodo ex tota aīma. Audi beatū Augustinū docentē te. Ex tota anima inquit dominuz diligere. est ip̄m diligere ex tota voluntate sine contrarietate Certe tūc ex tota anima deum diligis quādo nō quod tu vis. nō quod mund⁹ consulit. nō quod caro suggerit. sed quod dominū deū tuū scis velle sine cōtradictione libenter facis. Certe tūc deū ex tota anima diligis. quādo pro amore ih̄u xp̄i animā tuam si necesse fuerit morti libenter exponis. Si autē in aliquo istorum negligens fueris. iam nō ex tota aīma deū tuū diligis. Dilige ergo dominū deuz tuū ex tota anima tua. ⁊ conforma voluntatē tuam voluntati diuine in omnib⁹. Et non solū ex tota anima sed etiā ex tota mente. Audi iteruz beatū Augustinū te docentē Ex tota inquit mente diligere deū. est diligere eū ex oī memoria sine obliuione Amen.

De finali perseuerantia
Capitulū. viij.

Postq̄ omniū virtutū adeptus ē q̄s principiū. nec tamē in conspectu d̄i apparet gloriosus. nisi virtutuz consummatrix assit ꝑseuerātia. Quia null⁹ omnino mortalis quātumcūq̄ perfect⁹. est laudandus ī vita sua nisi prius hoc totū quod inchoauit. bono ⁊ felice fine concludat Unde beatus Bernard⁹ dicit. Tolle perseuerātiam nec obsequiū nec beneficiū nec gratiā nec laudē fortitudo p̄stabit. Parū enim valet hominē fuisse religiosum. siue fuisse humilem ⁊ patientē. fuisse deuotū ⁊ continentem. deū dilexisse ⁊ celicas virtutes habuisse nisi adesset perseuerātia. Cū enim omnes v̄tutes currāt. sola perseuerātia accipit brauium. Quia nō ille qui incipit sed qui perseuerauerit salu⁹ erit. Unde Johānes chrysostom⁹ dicit. Que vtilitas seminū florentium ⁊ postea tabescentiū. quasi diceret. penitus nulla. Si igit̄ christi dilectissima aliq̄s bonorū operū habes virtutes. imo qz multas habes in his perseuera. in his profice. ī his vsq̄ ad mortē viriliter christi age milicia. vt cū extrema dies finisq̄ vite aduenerit. ꝓ stipendio ⁊ mercede laboris detur tibi corona glorie ⁊ honoris. Unde iesus christus vnice tibi dilectus alloquit̄ te in Apocalipsi dicens. Esto fidelis vsq̄ ad mortem ⁊ dabo tibi coronā vite. Hec corona nihil aliud est q̄ premiū vite eterne. ad quaz adipiscendā inflāmare te debet desideriū om̄ium christianoꝝ. Est em̄ tā magna vt nullus om̄ino eā estimare possit. sicut dicit beatus Gregori⁹ tā multa vt null⁹ eam dinumerare queat. Est deniq̄ tam longa ⁊ durabilis vt nunq̄ terminari possit ⁊ finiri. Ad hanc mercedē ad hanc coronā inuitat te dilectus spōsus tuus dilectissim⁹ Jesus christ⁹ ī Cāticis canticoꝝ dicēs. Veni de lybano sponsa mea. veni de lybano coronaberis. Surge ergo amica dei sponsa Jh̄u christi. colūba sponsi eterni veni ⁊ propera ad nuptias filij dei. quia tota celestis curia expectat te. quia om̄ia parata sunt. Est enim parat⁹ speciosus seru⁹ tuus vt tibi seruiat ⁊ nobilis cibus preciosus ⁊ delectabilis vt te reficiat societas dulcis ⁊ preamicabilis vt tibi ꝯgaudeat. Surge ergo ⁊ propera festinanter ad nuptias. quia ibi est parat⁹ seruus speciosus vt tibi seruiat Jste seruus nō est alter nisi cetus angelicus. īmo ip̄e eternus dei fili⁹ qui de seipso testatur dicens in euāgelio Amen dico vobis. quia p̄cinget se ⁊ faciet illos discumbere ⁊c̄. O q̄ magna gloria tūc erit pauperibus abiectis quādo ministrū habebūt filiū dei ⁊ summi regis ⁊ totū conuentuz exercitus regni celestis. Est etiaz ibi paratus cib⁹ preciosus ⁊ delectabilis vt reficiat. Jp̄e enim dei fili⁹ mensam ꝓprijs manib⁹ posuit sicut ipse de se in euangelio testatur dicens. Ego dispono vob̄ sicut disposuit mihi pater meus regnū. vt edatis ⁊ bibatis sup̄ mēsam meā in regno meo. O q̄ suauis ⁊ deliciosus est cib⁹ ille quem p̄parauit ī dulcedine sua pauperi de⁹. O q̄ beatus est ille qui in regno celoꝝ panē manducabit illū qui in clybano virginalis vteri coctus est igne sāctispirit⁹. Si quis māducauerit ex hoc pane viuet in eternū. Tali cibo tali pane cibat ⁊ reficit suos electos rex celestis in mēsa sua sicut in libro Sapīe dicit̄. Angeloruz esca nutriuisti populū tuū. ⁊ paratū panē d̄ celo p̄stitisti ei sine labore om̄e delectamētū ī se habentē ⁊ oīs saporꝫ suauitatē ⁊ deseruiens vniuscuiusq̄ volūtati. Ecce talis ē refectio

diuine mense. Et nihilomin⁹ parata est ibi societas dulcis ⁊ p̃amabilis vt tibi cõgaudeat. Illic em̃ erit Jesus cũ patre ⁊ spũsancto. Illic maria cũ florigero exercitu ỹginũ. Illic apl'i. martyres. cõfessores. ⁊ omniũ electorũ celestis exercit⁹. Miserabilis prorsus ⁊ tã nobilissime societati nõ fuerit sociatus Valde mortuũ habet desideriũ qui huic societati iũgi nõ desiderat. Sed tu o p̃clarissima dei famula scio te quidẽ desiderare xp̃m ad hoc te niti totis viribꝫ quomõ regis eterni possis iũgi cõsortijs ⁊ amplexibꝫ. ⁊ nũc excita cor tuũ ⁊ animã tuã ⁊ erige totũ cor tuuz ⁊ cogita quantũ potes. Si em̃ singula bona delectabilia sunt. cogita mẽte q̃z bonũ sit illud delectabile. qõ ꝓtinet iocunditatẽ omniũ bonoꝝ. Si bona est vita creata q̃z bona est vita creatrix. Si iocũda est sal⁹ facta q̃z iocũda est sal⁹ que fecit omnẽ salutẽ. Qui hoc bene fruet. q̃d erit illi ⁊ quid nõ erit. certe quicq̃d vellet hoc erit ibi. q̃quid nollet hoc nõ erit. Ibi quippe erũt bona corporis ⁊ aĩme. qualia nec ocul⁹ vidit nec auris audiuit nec cor hois intellexit. Cur ergo famula dei p̃ multa vagaris querẽdo bona aĩme tue ⁊ corpis tui. Ama vnũ bonũ in quo sũt oĩa ⁊ sufficit. desidera simplex bonũ quod est oĩe bonũ ⁊ satis est. Ibi est quod amas mater mea. qõ desideras ỹgo beata. Ibi est quicq̃d amas q̃quid desideras. Si te delectat pulcritudo. fulgebũt iusti sicut sol. Si delectat lõga ⁊ salubris vita. ibi est sana eternitas. qz iusti in ꝑpetuũ viuũt. ⁊ sal⁹ iustorũ eterna. Si te delectat satietas. satiabimur cũ apparuerit gloria dei. Si ebrietas. inebriabimur ab vbertate dom⁹ tue. Si te delectat dulcis melodia. ibi angelorũ chori concinũt alla laudãtes. Si te delectat amicicia ibi sancti diligũt deũ plus q̃z seipos ⁊ de⁹ diligit suos pl⁹ q̃z se ipi. Si ꝓcordia delectaris oĩibꝫ illis erit vna volũtas quia nulla erit ibi nisi dei volũtas. Si te delectat honor ⁊ diuitie. de⁹ ancillas suas ⁊ suos suos bonos ⁊ fideles supꝫ multa ꝓstituit imo filij ⁊ filie dei vocabunt. ⁊ erũt ibi ipi hereditas dei. Illi q̃dẽ heredes dei. coheredes aũt xp̃i. Quale aũt vel q̃ntũ gaudiũ vbi tale actuatũ ẽ bonũ Certe dñe ihu nec ocul⁹ vidit nec aurꝫ audiuit nec in cor hois ascẽdit in hac vita q̃ntum amabũt te btĩ ⁊ de te gaudebũt in illa btã vita. Quãtũcunq̃z quisq̃z deũ amat. tm̃ ibi de deo gaudebit. Ergo h̃ multũ ama vt multuz gaudeas. Crescat in te amor dei vt ibi plene possideas gaudiũ dei. Meditet inde mens tua. loquat inde lingua tua. Amet illud cor tuũ. ꝼmocinet os tuũ. Esuriat illõ aĩma tua sitiat illud caro tua. desideret tota suba tua donec intres in gaudiũ dei tui. donec veniias ad amplexus dilecti tui. donec introducat te in thalamũ dilecti spõsi tui. Qui cum deo patre ⁊ spũsancto viuit ⁊ regnat deus. p oĩa secula seculoꝝ Amen.

¶ Explicit Bonauẽtura ad sorores suas moniales sancte Clare.

Laus beate uirginis

marie dicta a sancto Bonauẽtura ꝼm literas salutatiõis angelice. scz Aue Maria clausulatim. in qua multꝫ sacre scripture locis ostendit figurata.

Aue celeste liliũ. aue rosa speciosa.
Aue mr̃ humiliũ supis imperiosa
Deitatꝫ triclinijũ hac ĩ valle lacrimaꝝ
Da robur fer auxiliũ. o excusatrix culpaꝝ.
Virgo pia sine pare. gabriele nũciante
Que meruisti portare xp̃z flatu sacro flãte
Virgo ptu p⁹ ⁊ añ. refugiũ singulare
Hac in vita vacillãte tuos ꝼuos ꝓsolare
Ecce stupet hũanitas q̃ sis ỹgo puerpera
Scire neq̃t fragilitas. tãte ỹtutꝫ opa
Fides trãscẽdes etbera ꝓfitet ⁊ ỹitas
Ex te mr̃ christifera carnẽ sũpsit diuitas
Hac natũ p̃em nata stella solẽ genuisti.
Jncreatũ res creata fontẽ riuus emisisti
Vas figu'ũ pepisti ỹgo manẽs illibata.
Per te nob mr̃ xp̃i est pdita vita data
Almissima sũt viscera q̃ dñi sũt ꝓclaue.
Sãctissima sunt vbera q̃ suxit ⁊ lac suaue
Quo lactat. mr̃ aue q̃ regnas sup sydera
Perpetue mortꝫ a ve nos ⁊ a malo libera.
Rosa decẽs rosa mũda rosa recẽs sine spina
Rosa florẽs ⁊ fecũda rosa gr̃a diuia
Facta celoꝝ regina. nõ est nec erit secũda.
Tibi rei medicina nr̃is ceptꝫ obsecũda
Jn scripturꝫ figurata multꝫ locꝫ oñderis
Enigmatibꝫ mõstrata sacris vt ptz lr̃is
Testamẽtoꝝ veterꝫ ⁊ noui iure plata
Mulieribꝫ ceterꝫ sup oẽs eleuata
Añ mũdi originẽ te dñs ordinauit
Dũ celi latitudinẽ sapiens fabricauit
Extũc sctã mẽte cauit p te mr̃em ỹginẽ
Prothoplasti q̃ peccauit expiare voraginẽ
Gaude ỹgo mr̃ gaude p te mũd⁹ restaurat.

Laus beate virginis

Eũ ciuib celi plaude. q̃ honor tibi dak.
Dec⁹ decẽter soluak. tibi mai⁹ oĩ laude
Quia p te liberak oĩs hõ ficta fraude
Figurata fuit p fontẽ q̃ ascẽdebat ꝺ terra. vt habeł Geñ. ij. c.
Rigãs mũdũ nouo roze noue, plił nouitate
Noua fac nouo moze cũcta mira claritate
Ex diuĩa bonitate fons ascẽdẽs ĩ honore
Rigãs terrã caritate. dei crescẽs ĩ amore
Figurata fuit p lignũ vite plãtatũ in medio paradisi. Geñ. ij. c.
Arbor z lignũ vitale ĩ paradisi medio
Plãtaris spũale cui⁹ fruct⁹ fruitio
Replet oĩa gaudio. nũq̃ fuit nec est tale
Nec erit pculdubio lignũ ita cõmodale
Figurata fuit p paradisum rigatũ a fluuio voluptatł. Geñ. ij. c.
Easta ꝟgo te fluui⁹ voluptatis irrigauit.
Paradisi dñ fili⁹ dei corp⁹ habitauit
Tuũ. terra tũc donauit nr̃a fructũ vberi⁹.
Et naturã reformauit nr̃am de⁹ in meli⁹
In paradiso posuit de⁹ hoiem filiũ
Suũ. custodẽ posuit tuũ corp⁹ egregiũ
Per gabrielẽ nũciũ dñ visitare voluit
Redẽptorẽ eximiũ nob eũ exhibuit.
Figurata fuit p archã noe p quã fuit genus humanũ tempe diluuij conseruatuz Geñ. vł. z. vij. c.
Archã noe fabricauit łz de lignis leuigatł.
Fabricatã subintrauit cũ vxore z cũ natł
De pentib beatł sibi mr̃em te formauit
Dñs z a pctis te subintrãs ꝺseruauit
Figurata fuit p arcũ quẽ dñs dedit noe Geñ. ix. c.
Pactũ suũ antiq̃⁹ de⁹ pmisit pr̃ib
Arcũ suũ diuini⁹ oñendũ in nubib
Qui federł est oĩb signũ pmissum celitus
A deo pax hoib dak in eo penit⁹
Labor z timor fugiũt arcu mõstrato federł
Spes z gaudiũ veniũt pctõrib miseris
Qui de reatu sceleł flẽtes arcũ ꝺspiciũt
Per pmissum de supis se ꝺsolatos sentiũt
Est in arcu cerule⁹ color q̃ ꝟginitatis
Typũ gerit z rube⁹ etiã q̃ charitatis
Formã notat. puritatł tue demõstrat aq̃⁹
Notã. z hũilitatł quã elegit in te de⁹
Nubib celi cernerł arc⁹ q̃ nos illuminas
Refulgẽs moz miserł exẽpla cũctł semias
Hereses oẽs termias z hereticos ꝺterł
In xp̃o qñ geminas naturas sil ꝺgeris
Arcus insuꝑabil arc⁹ potẽs arc⁹ fortis
Arc⁹ dulcis amabil arc⁹ patẽs celi portis
Post pñtis metã mortł nob ineuitabilis
Fac ꝺsortes tue sortł nos ꝟgo venerabil
Figurata fuit p scalam quã iacob ĩ somnis vidit. Geñ. xxviij. c.
Dormiẽs iacob somnio scalã vidit ꝺtingẽtẽ
Celũ cui⁹ ꝺfinio deũ vidit innitentẽ
Angelo⁹ descẽdẽtẽ cetũ vidit. pmissio
Terre sancte p potentẽ dak z bñdictio
O maria figurarł scala łz scalã supas
Ab angelo salutarł deũ hoiem generas
Sup ꝟtutes supas p angelos collocaris
Hen⁹ bũanũ liberas q̃ lõge pl⁹ bearis
Figurata fuit p rubũ q̃ ardebat nec cõburebak. Exo. iij. c.
Mater tua ꝟginitas rubo mõtł oñdit
Oreb. cui⁹ viriditas p ardorẽ nõ vrit
Sic nec tua corrũpit ꝟginal integritas
Dũ vẽtre tuo iũgit humanitati deitas
Figurata fuit p vas in q̃ seruatum fuit mãna. Exo. xvł. c.
In vase mãna positũ vt seruek legit
Israelitis traditũ neq̃ vas mãna frãgit
In te xp̃s ꝺcipit ꝟgo p scm̃ spm̃
Neq̃ tue minuit ꝟginitatł meritũ
Nob mãna mirificũ fuasti mirabilit
Mãna terminãs tipicũ figuratũ facit
In se misericordit p illũ mãna celicũ
Nõ dabak cõiter israel in viaticũ
Uetustũ mãna nouitas tue gr̃e terminat
Figurarũ antiq̃tas fugit z lux illuminat.
Noua q̃ł lex discriũat noua cessat obscuritas
Purgat mõat z eliminat ãtiq̃ noua claritas
Sũm⁹ artifex oĩm te puidit vas nobile
Uas dignũ vas egregiũ vas gr̃ũ vas lauda
Uas cũctł venerabile famul vt edulũ (bile
Mistres delectabile panẽq̃ celi ciuiũ
Tu mistras hoib vex panẽ angelo⁹
Tuis natũ visceribp salute pctõ⁹
Hic ẽ panis viato⁹ q̃ nõ est dãd⁹ canib
Qui est sal⁹ mi⁹ o⁹ pstãs oib panib
Ecce panis dulcissim⁹ ecce panis ãplectẽd⁹
Ecce panis piguissim⁹ ecce panis diligẽd⁹
Ecce panis recolẽd⁹ ecce panis ꝺoptim⁹
Cib cũctł pferẽd⁹ z p cũctł gr̃issim⁹
Cib iste nos reficit recreat z regenerat
Et sibi mentẽ allicit dirigit z ꝺfederat
Oẽ bonũ exaggerat z oẽ malũ abiicit
Uincit regnat z ipat auget alit z pficit
Uiu⁹ panis z vital via ꝟtas z vita
Est h̃ panis imortal z bonitas infinita
Quo refulgz p̃monita noua spõsa spiritał
Sinagoga definita perit z vmbra legalis

Mãna cessat z celit⁹ nob panis ꝓponit
Panis ver⁹ viuific⁹ nob de celo mittit
Christianis ꝺcedit solis panis h mystic⁹.
Quib⁹ cõmuni⁹ tradit ver⁹ panis angelic⁹
Figurata fuit p ỹgã aarõ q̃ habuit fru/
ctũ ꝓter op⁹ nature. Aũe.xvij.
Beat⁹ tabernaculo moyses ỹgã posuit
Aaron ſz p titulo sacerdotis que frõduit
Floruit fructũ habuit.euidẽti miraculo
Sacerdotis obtinuit ius aaron in ꝓl'o
Ecce valde mirabil' res z mirãda nouitas
Floret siccitas steril'.gignit sicca sterilitaſ
Parturit ỹge siccitas fructũ ꝓfert. z fertil'
Efficit sterilitas.nõ fuit añ similis
Notat ỹga florigera.q̃ nature nõ ope
Efficit fructifera.ſz puro dei munere
Q̃ debeb as ꝓcipe.ỹgo noua puerpera
Nouũ fructũ z pere.p⁹ ptũ virgo libera
Ergo ỹe virgo parẽs.germinasti cãpi florẽ
Dei pfis ỹbũ parẽs mũdi parꝫ saluatorẽ
Puritatisq̃ decorẽ nõ amittꝫ. sorde carẽs
Charitatꝫ fundẽs rorẽ q̃ rigat mũd⁹ arẽs.
Figurata fuit p stellã z p virgã de q̃b ꝓ/
phetauit balaã. Aũe.xxiiij.c.
De iacob exoritura noua stella ꝓdicit
Et isrl' nascitura ỹga nob oñdit
Per quã moab pcutit.te psigit h figura
Deq̃ virga ꝓducit xp̃s.mirãte natura
Ista stella clarissima quã nõ violat radi⁹
Luce nitẽs purissia.cristallo fulgẽs clari⁹
Te significat veri⁹ ỹgo sp castissima
Quã ñ violat fili⁹.nascẽs ex te mũdissima.
Cõsurgẽs ỹgo florida ex isrl' ꝓphetice
Promissa ỹgo nitida.dicerꝫ virga mistice
Egrediẽs de radice yesse porẽs z valida
Florẽ ꝓfers mirifice ỹgo mr̃ q̃ grauida.
Tu es ỹga tu es stella tu es gr̃e fluui⁹
Deitatꝫ mũda cella.genitrix cui⁹ fili⁹
Flos ðr z radi⁹ charitatꝫ fundẽs mella
Celo.luct⁹ supi⁹ mũdũ suãs a ꝓcella
Aue virgo fertilior vniuersis arboribꝫ
Aue stella fulgidior vniuersis syderibꝫ
Factis dictꝫ virtutibꝫ vniuersis pstãtior
Creaturis.hoibꝫ custos z q̃s turtior
Figurata fuit p cõchã gedeonis.de qua
habet Judicũ.vj.c.
Tu gedeonis rozida concha celestꝫ diceris
Rore manãs z fluida lana ꝓfluꝫ velleris
Diuini dono munerꝫ tu sp mães madida
Solatiũ das miserꝫ ſz terra manet arida
Ver⁹ celestꝫ flumis tuã conchã mũdicie
Ros replenit dñ numis sacri munere gr̃e
Plena solis iusticie mr̃ dei z hoĩs
Fis flore pudicicie vernãs mr̃is z v̊ginis
Figurata fuit p domũ dñi quã edificauit
salomõ.z gl'ia dñi eã impleuit
Impleuit domũ dñi supni regis gl'ia
Suo sacratã noi.salomonis industria
Dñ te supna gr̃a gabrielis affamini
Parentẽ ỹgo maria replet dicatã numini
Notat h dei filiũ salomõ rex pacificus
Qui fec̃ thronũ regiũ vt h artifex celicus
Et nũci⁹ angelic⁹ ꝓparauit hospitiũ
Nostre salutꝫ pistic⁹.vex deferẽs gaudiũ
Maria mr̃ gr̃e mr̃ z fons bonitatis
Mater misericordie fons z fames pietatis
Triclinũ deitatꝫ.mater solis iusticie
Perpetue claritatꝫ ꝓfers lumẽ z gl'ie
Figurata fuit p abigail q̃ fec̃ pacẽ int̃ na
bal z dauid.ſ. Re.xxv.
Uxor nabal cũ dauide pacẽ datꝫ mũeribꝫ
Nabal reformat solid benignissimis ꝓcibꝫ
Licet nabal mmonibꝫ dictꝫ factꝫq̃ stolide
Deruisset doloribꝫ vitã finire turbide
Larga nabal ꝓuisia suo faciẽs tonsori
Querẽdo tpalia gule vacãs z honori
Cõparat peccatori dei dãte ꝓuicia
Seruis.vñ morte mori debẽt ꝓpt h vicia
Iste desiderabil' vultu dauid gratiosus
Rex nulli cõparabil'.manu fortꝫ bellicosus
Clemẽs pi⁹ amorosus.xp̃s est imutabilis
Qui sp est gl'iosus in sanctꝫ z mirabilis
Tu es abigail sapiẽs dauid deferẽs mũera
Nabal z dauid faciẽs pcibꝫ tuis federa
Dñ pia lacti vbera xp̃o dedisti nutriẽs
Vinc peccatorꝫ fcelera tuis meritꝫ lenicẽs
Regina ỹgo regia de genere dauid regis
Dei mr̃ z filia xp̃m parẽs xp̃m regis
Mra mr̃ nre legis gaudiũ z leticia
Peccatoris fortꝫ egis.dec⁹ honor z gl'ia
In te sola spes figit oĩs humani generis
Per te solã destruit ade pctm̃ veteris
Uite port⁹ es miserꝫ.p te sal⁹ acquirit
Nescit reatũ scelerꝫ q̃ te deuote sequit
Bonũ est g̃ subdere sese tue seruituti
Scõm te se regere disponẽdo se virtuti
Hãcq̃ tui fui ruti p te possunt ascẽdere
Celũ vitã assecuti tecũ sp z viuere
Figurata fuit p iudith q̃ holofernẽ pere
mit z pl'm liberauit Judith.xiij.c.
Volẽs mũdũ seuicia ꝓncipis assyrioꝝ
Subiicere nepharia manu collecta viroꝝ
Magnã plebẽ iudeoꝝ obsedit ĩ bethulia
In mortẽ mestã coꝝ mẽte debachãs ipia

Laus beate uirginis

Sancta iudit ꝑ populo.saluādo se ꝑpauit
Nocte surgēs ō lectꝫo.vocāſ abrā ꝑpauit
Holoferni ꝑsentauit.se ꝑ gētis ꝓiculo
Necās eū liberauit.ciues a mortꝫ iaculo
Est ciuitas bethulia quā obsidet dissensio.
Demōisq; ꝓfidia ꝛ hereſis deceptio
Cōiuncta tuo filio.nr̄a mater eccl'ia
Tua tuta subsidio.munita tua gr̄a
Tu es iudith pulcerrima q̄ liberas eccl'iam
Holofernis acerrima vt ꝑ diuinā gr̄am
Hereſisq; ꝓfidiā cōfutas
Spem certissimā fundēs sup familiā
Benignꝰ sapiētie spūs ꝛ dulcedinis
Consilij sciētie timoris fortitudinis
Lumē diuini numis.ois genere gr̄e
Te repleuit vt hois cā sis indulgētie
Figurata fuit ꝑ Hester que aman fec̄ su
spendi ꝛ Mardocheū cuꝫ populo liberari.
Hester.vij.c.
Edissa ꝑ ꝓnubiū assuero ꝓiūgit
Talamū subit regiū coronaꝫ ꝓficit
Tunctꝫ.vasti deponit.amittit regni soliū.
Supba vasti tollit Hester hꝫ dñium
Notat hester humile.cor ꝓtritū humilit
Cor dulce cor amabile cor diligēs ꝑaciter
Cor ꝓtēplās ſblimit vasti notat cor fragile
Exaltās se ꝑnicit. supbū ꝛ indocile
Et te q̄d est humilꝰ ꝑ cūcta mōi climata
Dulcꝰ amabilꝰ ōstruēs cūcta scismata
Te sacra ꝓbāt dogmata nil esse gr̄iosꝰ
Sacra ꝓbāt enigmata te nihil eē mūdi⁹.
Designat hester igr̄ te.q̄ nūq̄ humilior
In creaturis legit fuisse.nec suauior
Pulcrior amabilior.dulcior nulla ōr
Et ꝓpter ꝟ sublimior esse nulla te nosc̄it
In iudeos inuidia seuit aman ꝑuersitas
Dānat eos ꝓfidia.crudelisq; dolositas.
Mardochei benignitas hester scribit eu/
ꝓpia.
Hurec̄ vt crudelitas decreti regꝫ impia
Cōdolet hester fratrib⁹ tortꝰ sui generis
His auditꝫ rumorib⁹ regē adit . q̄ federis
Signū dedit pestiferꝫ.morti datꝫ ꝓplicib⁹
Dānaꝫ aman sceleꝛꝫ.ei⁹ notis criminib⁹
Tu es hester ꝓfidiā aman repmēs ꝑuit
Famuloꝝ miseriā exterminās benignit
Regi sūmo feliciter despōsata ꝑ gr̄am
Coronata pennit regiā tenes potētiā
Uere notat inimicū aman būani generis
Dix serpentē lubricū .iure pulsū de supis
Cōdēnatū in inferꝫ accusatorē iniquū
Quē tu calcas ꝛ ꝓterꝫ deū reddis pacificū
Sic̄ pupillā oc'li.suos suas suos regis
Tu solamē es seculi. refugiū tui gregis
Sūma spōsa sūmi regꝫ.caput ꝓterꝫ zabuli
Tu es verꝰ liber legꝫ.tu archa tabnaculi
Flos vernal' flos lilij flos floꝝ decꝰ ꝑginū.
Diceris ꝛ auxilij .fons plenꝰ custos boim
Cui⁹ attraxit dñm ꝛ angelū ꝓsilij
Dulcꝫ odor vt terminū nob daret exilij.
Figurata fuit ꝑ columbā q̄ attulit ramū
oliue noe ꝛ filijs suis in archam. Et ꝑ parti
cam q̄ tulit serpentē eneū in deserto. Benes
viij. Numeroꝝ.xxj.c.
Ramū ferēs virētib⁹ ore colūba ꝓprio
Foliꝫ fructuātib⁹ generali diluuio.
Quos turbarat vndatio noe natꝫ ꝓiugib⁹
Refouit eos gaudio salutꝫ intuitib⁹
Una serpēte ptica deserto tulit eneū
Ut si int⁹ vis toxica quēq; leserat hebreū
Sanaret videns eū.ope dei mirifica
Propellēte vipereū vir⁹ frute mystica
Colūba tu simplicior oī.tutrix humiliū
Sal⁹ hoim tutior mūdo tulisti gaudiū
Enixa dei filiū oīmi veneno fortior
Medicina peccātiū.signo serpēt'ꝑmptior
Figurata fuit ꝑ portā clausam ꝑ quā vir
nō trāsiuit. Ezech.xliij.c.
Tu es porta q̄ claudit.aptionis nescia
De q̄ ꝓpha loquit.hoim nulli pnia
Qua dei sapiētia ingredit egredit
Semota violētia ꝑ egressū nō frāgit
Uirginitas ē ianua q̄ celis fulgēs altius
Celi nō linquēs ardua.messias dei filꝰ
Cōcept⁹ est.exterꝰ carne tect⁹ exigua
Corp⁹ sumēs pfectꝰ.ex te ꝟgo ꝑcipua
Sic̄ sydꝰ pluit.infuso solis lumine
Et eo lux emittit sine syderis fragmine
Sic sine carnis crimie xp̄s in te ꝓcipit
Ex te manēte ꝟgine supnaturalit orit
Figurata fuit ꝑ mulierē quā vidit Jo/
hannes Apoc̄.xij.c.
Uidit iohes mysticū signū qōdā mirabile
Qō in celo ꝓpheticū apparuit notabile
Hūq̄ fuerat sil'e ꝓphetis enigmaticū
Signū datū q̄d vtile.p̄cedēs vt mirificū.
Erat patēs celestib⁹ amicta solis lumine
Mulier lunā pedib⁹ supponēs.cꝰ culmine
Capitis ꝑ tegimie.duodecim syderib⁹
Sertū fulgebat numie suis pleis viscerib⁹
Nihil te magꝫ ꝓprie ꝑ istā intelligit
Mulierē.que serie ꝓphe nobis pandit
In te nāq̄ ꝓcipit ꝛ orit iusticie
Uerꝰ sol vñ orit regnū celestis curie

Tuis luna supponit pedib⁹ ⁊ militia
Celi tota ꝑ te regit caput duodenaria
Patriarchar⁹ gl'ia que ꝑ te bñdicit
Et bissena victoria apl'oꝝ texit
Replet⁹ plenitudine gener⁹ ois gre
Totaq⁹ multitudine fructū ⁊ potētie
Tu dec⁹ excellētie tu lux carēs fuligine
Culpe.tu splēdor gl'ie mūdū decorās luie
In te totū pficit q̄cq̄d ꝓbis ꝓpheticis
De te ꝟgo ꝓdicit ⁊ legis enigmaticis
Sine q̄cq̄d angelicis tibi ꝟbis exprimit
Finitis ꝟbis tipicis res manifesta cernit
Salue solamē hoiz salue mūda stella mar⁹
Salue purgatrix ēminū salue ꝟgo singl'a
Cōsortō carēs mar⁹ ꝓcip⁹ par⁹ dñm (ris
Tu lapis es angular⁹ q̄ das figur⁹ ēminū
Tu sup celi soliū ad dextrā dei resides
Iuxta ꝓpriū filiū celi regina ꝑsides
Cōfirmās mētes ōsides ꝑstās eis auxiliū
Et tuis fuis puides impetrādo subsidiū
Ubi nāq⁹ sanctissima caro quā dei filius
Sūpsit ex te mūdissima.itronisat celsius.
Creatis glorios⁹ rō vult certissima
Esse te nō infer⁹ vel sede mag⁹ infima
Ibi mr̄ cū filio gaudes celi patria
Trinitatis ꝓsortio creata sup omnia
Tua benigna gr̄a felicitatis gaudio
Nos coronat ⁊ gl'ia btōq⁹ pmio Amen

Oratio

OOmnipotēs sempiterne de⁹ q̄ gl'iose ꝟginis mr̄is marie corp⁹ ⁊ aiam vt dignū filij tui habitaculū effici mere⁹ spūsctō cooperante ꝑparasti.da vt cui⁹ cō/memoratōe letamur.ei⁹ pia ītercessione ab istātib⁹ malis ⁊ a morte ꝑpetua ⁊ subitanea liberemur. Per xp̄m.

Alia oratio

ODeus q̄ beatissimā ꝟginē mariā matrē tuā in annūciatōe visitatōe ⁊ assumptiōe mltiplici gaudio letificasti.Tribue q̄sum⁹ vt ei⁹ pcib⁹ ⁊ oib⁹ sanctis tuis interuenientib⁹ ad ieſtimabile gaudiū q̄ nūc tecū sine fine gaudēt ꝓuenire mereamur Per xp̄m ⁊c.

Das videas laudes q̄ sacra ꝟgine gaudes
Et venerādo piā studeas laudare mariā
Virgis intacte dū ener⁹ añ figurā
Pretereūdo caue ne sileatur aue
Inuenies veniā sic salutādo mariā
Aue maria gr̄a ⁊c.
Vilis bō materie surge de mort⁹ tumulo
Dū spes ē adhuc venie,te subtrabe pclo
Excutere de puluere dū op⁹ est remedio
Surge curre ꝑ brauio dū licet ꝓphēdere
Uiā querēs in inuio malor⁹ reminiscere
Ad patriā reuertere cū penitēte filio.

Finit laus marie

INcipit psalteriū min⁹ q̄nquagenarum Aue beate ꝟginis cōpositū a sancto Bonauētura. In q̄ quilibet ꝟsus i numero redolet aliq̄d de psalmo eiusdē numeri. videlicz ꝑm⁹ ꝟsus redolet psalmū ꝑmū.secūd⁹ secundū.terci⁹ tertiū.⁊ sic de alijs. vt patz intuēti.

Prima quinquagena

AVe virgo virtutū regina mater ihesu
Agnū q̄ ꝓbenni laude dignū.saluo
voto q̄ vouisti mōo fructū ventris tui.
Aue cui sine fine reges astāt ⁊ regine.tu regina seculor⁹.regū ꝓnceps ⁊ ꝟgnor⁹.
Aue dauid germē iustū.vt vitalē dei gustuz mereamur expiri.fac de mōte nos audiri
Aue ꝟgo deo digna tua nos ⁊ cōsigna luce tue faciei ⁊ splēdore vultus dei.
Aue mr̄ noui moris.nec ꝓceptu redēptoris nec⁹ ortu deflorata.scuto dei obumbrata.
Aue ꝟgo que furorē. cōditoris in amorem tua forma ꝓuertisti vot⁹ irā extinxisti.
Aue ꝟgo quā saluator.renū test⁹ ⁊ scrutator quē nō fallit nox erro⁹.laudat ī⁹ atq⁹ fo⁹.
Aue virgo plena bonis gr̄a⁹ diues donis. opus dei digitor⁹ grāde nimis ⁊ decor⁹.
Aue ꝟgo p⁹ ⁊ añ.p me sp te pugnāte.vertat bost⁹ mihi dorsum.⁊ ꝓuersus stet retro⁹sū
Aue porta libertat⁹.aula sūme trinitat⁹ ⁊ solēne dei templū.sal⁹ orbis ⁊ exēplū.
Aue ꝟgo flos regalis.mulier⁹ nulla talis.ꝟba cui⁹ sunt argētū.lingua laudis instr̄m
Aue ꝟgo cui plaudo.tibi canto te collaudo bōa mihi retribuētē. tua ꝟgo te canētem
Aue ꝟgo ōo cara.pulcra suauis prudēs clara.sola dei salutare.digna mūdo generare
Aue ꝟgo virt⁹ mea.natū deū posce dea.vt in arce syon clare nos cōcedat habitare.
Aue ꝟgo forma mor⁹.cui xp̄s rex celor⁹ mū di curis expedite.notas fecit vias vite
Aue ꝟgo cui⁹ ozi.voci ꝟbis ⁊ clamori.ōi aures inclinate.sunt.p̄standi largitate
Aue ꝟgo diligēda.laude cūctis ꝑferenda.radix sancta semen rex⁹.flos ⁊ gēma mulier⁹
Aue cui⁹ puocat⁹.forma de⁹ deo natus.pugnatur⁹ nō expauit.⁊ vt gygas exultauit.
Aue scala celū trāgēs.ad te ꝟgo clamo plan/

gens.vt a malo stella marꝛ ꝺ̄ sy ̄ me tuearꝛ
Aue yesse stirps beata.ꝑgo voto nō fraudata.tui cordis ꝛ tuoꝝ volūtate labioꝝ.
Aue cui⁹ q̄ nascek claritatē gens loq̄k.cuius bonoꝝ nō decrescit ꝛ ptās finē nescit.
Aue digna oīm laude.casta dei mr̄ gaude ꝛ admitte vota p̄cū vt sis ꝑgo semp mecū
Aue ꝑgo cui⁹ man⁹. nō fedauit act⁹ manus ꝛ ab oīm prauitate innocētes sūt kuate.
Aue ꝑgo speciosa.cui⁹ quasi recēs rosa. spirat caro coꝝ letak.mēs in bonis demorak
Aue ꝑgo q̄ iam audis.corā throno vocē laudis.iube sil' nos astare.ꝺi laudes enarrare
Aue ꝑgo rūpe moras.ꝛ ad oīes sp horas mihi custos ꝛ adiutrix.esto digna ꝺi nutrix
Aue ꝑgo vernās floꝛe.gustu cuius ꝛ odoꝛe rursum hō iuuenescit.ꝛ ad vitā reuirescit.
Aue virgo ꝛ appare.iube tecū nos regnare. ꝛ ad xp̄m q̄ abisti post te trahe mr̄ xp̄i
Aue ꝑgo fauus mellis.cedit ecce sol cū stell' tui vult⁹ claritati.tu decoris ꝓsūmati
Aue virgo finis ire.purga culpas et largire nos pacto cursu mūdi.ꝓpctis nō ꝓfundi.
Aue virgo pulcra visu. dep̄coꝝ te toto nisu. me clamantē q̄tidie.mater audi pie.
Aue mater virgo tū.posce sp sacrū flamen. ad munimē nob dari.ꝛ a ꝑbo nos firmari
Aue ꝑgo ruga carēs.da intacta dei parens vt laus tua cū dulcoꝛe meo sp sit in oꝛe.
Aue mr̄ expers viri.fac me dignū inueniri quē digneꝛ adiuuare.noli ꝑgo iā tardare
Aue ꝑgo vena mūda.ꝑ te viui fontis vnda mihi sp irroꝛek.q̄ coꝝ meū deebꝛiek
Aue virgo vite via.salue mūdi spes maria. cui⁹ legē coꝝ rimak.os sophiā meditak
Aue virgo mūdi dec⁹.tibi cedēs iudex equ⁹ est oblit⁹ ire sue.in aspectu forme tue.
Aue ꝑgo mūdi ratis.da vt igni charitatis. de te mihi sp crescat.coꝝ amoꝛe incalescat.
Aue ꝑgo lux astroꝝ.educ q̄neso viciorū.lutulenta me de fece,ꝑ me deo fusa p̄ce.
Aue virgo ac dignare.te laudātē me sanare a languoꝛe nimis gui.quē peccādo ꝓuoui
Aue ꝑgo da qō cernis.vt ꝓcēpler in supnis epulātis turbe sonū.ꝛ cantātis añ tronū
Aue virgo singularis.vera veri salutaris.ꝛ emisse lucis mr̄.cui deꝰ verus pater
Aue virgo tu quietū.fac fremētis mūdi freꝛtuꝝ.ihs naui sopoꝛat⁹.a te surgat excitat⁹
Aue virgo digna coli q̄ diuine tue pli.i festiua claritate.vestis astas deaurate
Aue virgo mūdi lumē.q̄ a patre ꝑbi flumē, tibi missum ꝛ infusum.effudisti p̄ter vsū
Aue virgo mr̄ agni.ihu xp̄i regꝭ magni. qui est pius ꝛ benign⁹. ꝛ bonoꝛe summo dign⁹
Aue virgo forme rare.cui⁹ vult⁹ singulare, visū iubar sūt mirati reges celo ꝓgregati.
Aue virgo vera mentē.te laudādo diligētez deputari iter reos vbi moꝛs depascet eos
Aue veris claritudo. tecū agri pulcritudo, q̄ fusa celi roꝛe.vernās oꝛto saluatoꝛe
Aue mr̄ oꝛphanoꝝ.miserere miseroꝝ.tollens sordes ꝛ pcā.sup niuē dealbata

Incipit secūda q̄nquagena

Aue virgo primitiua.virgo veraꝛ vt oliua.que diuini germen floꝛis.attulisti nostris oꝛis.
Aue scema claꝛ dauid. mūd⁹ oīs clamauit.sola deū reḡsisti.nec ad pbra descēdisti
Aue ꝑgo noui voti.posce bona mūdo toti. tuū oīes adiuuamen.sentiam⁹ sp amen
Aue ꝑgo colūbina.fac vt mūdi de sentina, illuc volē datis pēnis.vbi q̄es est pennis
Aue ꝑgo da te duce.me viuoꝝ frui luce.i q̄ raptus ad supna.vita viuā sempiterna
Aue virgo specialis. foue tuis me sub alis. sede fruar vt amena.ꝛ q̄ete pace plena
Aue decus puellaꝝ.virga iud̄a femē claruꝝ pr̄is parēs nata,plis.dei dom⁹ aula solis
Aue ꝑgo flos de spina.q̄ rogam⁹ da regia surge nob i occursū.p̄be oꝛtrā trahe sursū
Aue virgo lacte lota.pasce semp nos et pota.deitatis fonte trino.de ꝓpūctiōis vino
Aue turrꝭ nr̄e spei.esto virgo memoꝛ mei.ꝛ cantoꝛē laudū haꝝ.salua p̄nceps femiaꝝ
Aue virgo sine dolo.cui⁹ oīs spes i solo creatoꝛe sp mālsit.nō in mūdo q̄ p̄trāsit
Aue virgo caro cui⁹. ridens dapes vite b⁹. solū deū ꝓcupiuit ꝛ eū mente sitiuit
Aue virgo recti coꝛdis.nec vll⁹ vnq̄ sordis inq̄nata feditate.dono plis illibate
Aue salus et iudeis.votis virgo fauе meis vt in syon reddā illa.dū resurgā ꝺ̄ fauilla
Aue virgo par argēto.q̄ pudoris detrimento.igne mōi ñ arsisti.quē illesa ptransisti
Aue parēs absq̄ pare.mr̄ dei dep̄care. deū mihi mīseri.ꝛ cū iustis me cēseri.
Aue virgo deo iūcta.te tollēte mala cuncta vie mee,ꝓsperenk.res aduerse secundenk.
Aue ꝑgo ꝑ quā volēs paup ille fit ꝛ dolens q̄ iubēte doloꝛ cedit.ꝛ pauptas retro redit.
Aue virgo ꝺ̄ cella.quē ꝑ nob interpella.placa natū ne moꝛerꝭ.q̄ repulsam nō vereris
Aue noꝛma castitatꝭ.esto virgo ꝓpctis. ne

descēdā ad tormētū. forte mihi firma mītū.
Aue ỹgo vite portꝰ. porta clausa clausus ortus. vellꝰ clari gedeonis. ỹi tronꝰ salomōis
Aue ỹgo cuiꝰ lotꝰ pes peccādo nō est motus ꝑ firma vacillātes. leua lapsus tene stātes
Aue decꝰ disciplīe. stella lucis matutine. veri solis tu aurora. tu ꝓ nobis sp ora
Aue ỹgo quā laudamꝰ. da securi videamus ora xp̄i iudicātis. z post semp impantis
Aue virgo sꝫ fecūda. firma vagos fedos mūda. z q̄ aufert regū flatū. regē nob̄ fac placa
Aue ỹgo dei q̄es. tu antiq̄s mihi di (tum
es. z ꝓ euā quā amisi. redde lucē p adisi
Aue ỹgo que rosasti. de secreto ventris casti sup ora pcōꝝ. vexꝝ panē angelorꝝ
Aue tēplū impolutū. cuiꝰ mūdo cor exutus nulla vnq̄s secularī. lue q̄uit inquinari
Aue mūdi medicina. misce potū z propina fletū mihi mēsurate. ꝓ peccatī q̄ntitate
Aue ỹgo flos estatis tu diuīe suauitatis. mel z māna suscepisti. z h̄ nobis porrexisti
Aue ỹgo fuga mortē. serua reos z in sortem trāsfer dei filiorꝝ repatrīx ꝓditorꝝ
Aue ỹgo admirāda. tibi nulla ꝯpanda. nulla talis in puellis. vniuersas tu ꝓcellis
Aue ỹgo que de tristi. valle flet⁹ emersisti. orta terris z in mare. de excelso rutilare.
Aue terra fructuosa. ih̄u mr̄ generosa. de q̄ nobis mō miro. vir ꝓcessit sine viro
Aue grandis z pusilla. dei mr̄ z ancilla. tu regina reginarū. honor celi laus terrarꝝ
Aue ỹgo mūdi vita. tu cū nato da petita. vt me dei ciuitatis ciuē esse faciatis
Aue virgo dies festa. p se saluer a molesta. pauptate q̄ laboro. mr̄ absq̄ viri thoro.
Aue virgo z letare te in celis impare. gens z lingua oīs sciat. in eternū fiat fiat.
Aue ỹgo cuiꝰ oris. de splēdore ꝓditorꝝ. splēdor clare resplēdescit. lucet corpꝰ cor clare
Aue ỹgo decꝰ rex. te iubēte me diex. (scit. comitek lōgitudo z salutis plenitudo.
Aue cedrus exaltata. ỹgo palme coequata ꝑmēs arce dignitatis cūcta ligna voluptatis
Aue virgo q̄ decorē. induisti creatorē. ꝑcinxisti pulcre deū. carne mūda velās eum
Aue ỹgo gratiosa. tuq̄s miris z formosa. super oēs es puellas. a te nūq̄s me repellas
Aue ỹgo vincēs solē. cuiꝰ infans terre molē fundat libret z appēdit. fines māu ꝓhēdit
Aue ỹgo vite recte. fac pcā nos ꝓfecte. ꝓsitē do decorari. da te sp venerari.
Aue virgo vellꝰ rosis. tu dilecta saluatoris tu cor habes liq̄factū. ad ignitū dei tactū
Aue spōsa regis almi. psalle deo voce psalmi z fer opē quā ꝑcamur ne ī culpa moriamur
Aue nubes pluuialis. q̄ pusta mille mal. cor da nostra refecisti. q̄bꝫ deū infudisti
Aue ỹgo nec morare. surge portas reserare. (quas obstruxit homo ꝑmus.) vt intrare nos possimus.
Aue virgo quā nuisi. nusq̄s tangit hasta nisi. tota felix nec adusta. q̄licūq̄s re iniusta.

Tertia quinquagena

Aue virgo mūdi sydus. domꝰ rectus z mons z nidus. vbi passer solitarꝰ. ie/su xp̄e demorāris
Aue ỹgo ōlicata. mr̄ vix dedignata. ꝓ te data tur vite datorꝰ. z pennis miseratorꝰ
Aue virgo terra bona. tu petēti mihi dona panē de te ꝓcreatū. vinū ỹa vite natū
Aue mr̄ ioseph veri. ab īterna q̄ tueri. sp fame nos dignet. ꝓ te illud impetret
Aue ỹgo ac ꝑbeto. vnā mihi rē quā peto. me in tuo salutari. ad salutē visitari
Aue ỹgo fons signatꝰ. cuiꝰ nūq̄s violatꝰ. venter fudit redēptorē oppressorꝰ ereptorem.
Aue ỹgo z implora. vt cor meū omni hora. ꝑparatū lene pnū. sit ad omne bonū.
Aue ỹgo vite datrix. ad te dives imperatrix clamo paupz egenꝰ. z erūna multa plenꝰ.
Aue ỹgo z ne sinas. syon muros z ruinas. sine nob̄ repari. fac ad illā nos quadrari.
Aue ỹgo cꝰ vultꝰ. mores modꝰ forma cultꝰ. cūcta placēt ad ꝓfectū. ī te nihil ē neglectū
Aue ỹgo agni nupta. opto mr̄ incorrupta. larga nimis z felici. tua manu benedici.
Aue ỹgo nauta mūdo. ne mergamur in ꝓfundo. tu deporta nos ad portū. ad eterni solis ortum.
Aue virgo quā sincero. sp esse corde spero. vite mee ꝓtectricē. credo dei genitricē
Aue virgo letabūda. ꝓ te viuā cū iocūda. electoꝝ ꝓcione. in viuoꝝ regione
Aue virgo virēs salix. fauus vna fons z calix. q̄ ꝓphē. ꝓthoplasti. nectar orbi ꝓpinasti
Aue virgo virga yesse. dona nob̄ tecū eē. vt affectu q̄ debemꝰ. in eternū te laudemus.
Aue virgo gl̄iosa. fac virtutē virtuosa. et me iube sp frui. visione vultus tui.
Aue virgo mecū doce. intus sono sine voce bonitatē disciplinā z scientiā diuinā.
Aue virgo tota lenis. salues oro me a penis grauis hui⁹ incolat⁹. z eterni cruciat⁹.
Aue parēs absq̄ neuo. ad te cor z vultū le

no. vt me q̄z ꝺsoleris. q̄ cūctoꝝ miſereris
3 — Aue virgo lux iuſtoꝝ. tu ꝓuexa ſupoꝝ gloꝛi
anter introiſti. z vt regnes reſediſti
Aue cui dñator. rex celoꝝ habitator. in pen
ni dedit iure. oīs ſceptra creature
Aue ꝟgo bñdicta. quā nō traxit ad delicta.
rex iſte torꝛēs van⁹. ros ꝺcurrēs flos mū
danus.
Aue ſyon mōs ſublimis. elevata ꝟgo nimiſ
z in celis p̄ncipatū. ius vſurpās z p̄marū.
Aue virgo quā pflauit. z pflādo fecūdauit.
auſter h actu ſpiritali. xp̄o floꝛe virginali
Aue plena grāꝝ. dom⁹ ſeptē colūnaꝝ. ꝺi ma
nu fabꝛicata. nec ab eo violata
Aue palmes vitis vere. bona ſyon me vide
re. cūctz ꝟgo fac dieb⁹. vt abūdē letz reb⁹
Aue virgo marz ſtella. dona vires doce bel/
la. fac me doꝛe p̄liari. z ne ſinas expugnari
— Aue ꝟgo ſpes hūana. p̄me vētoſ fluct⁹ plāa.
vt enictz mūdi vndis. emergam⁹ ꝺ pfūdis
Aue virgo cui⁹ ſenſus. nūq̄ fuit dep̄hēſus.
arrogāter eleuari. aut iniuſte gloꝛiari
4 — Aue virgo ꝺiua poli. cui⁹ ꝺe⁹ ſibi ſoli. habi/
tandū coꝛ elegit z libēter ibi degit
Aue virgo vas vngēti. iā in oꝛā veſtiūnti. vn
ctionē qua abūdas. ſupplicam⁹ vt infundaſ
Aue virgo q̄ ad pura. ad colēdū p̄cū tbura.
deo man⁹ extuliſti. cui mī extitiſti
Aue ꝟgo pia tota. da vt mente te ꝺeuota. et
amoꝛe ſp puro. laudē nūc z in futuro.
Aue celū ſpiritale. ſūmū itellectuale. tu mōſ
ille nō incīſus. tu celeſtis p̄diſus
Aue mī ꝟgo vera. doce mēte me ſincera. ſy/
on ſp recoꝛdari. nō de mūdo meditari
Aue noui mī adā. cui⁹ p̄coꝛ vt cuadā. ī meiu
ſtam vltionē. p me reddas rōnem
Aue mater pietatis. p te noſtre cecitaz. noꝛ
vt ꝺies illuſtrek. malū oīe ꝓpulſek
— Aue digna p̄ꝺicari. nō me ſinas ſupplantari
z ne ruāt ad exceſſuſ. meos ꝟgo rege greſſ⁹
Aue ꝟgo coꝛ oꝛnatū. veta q̄ſo ne pctīm. ver/
bis parē excuſare. doce linguā refrenare.
5 — Aue ꝟgo da p⁹ luctū. mūdi h⁹ hinc eductz
phebi vultu clarioꝛa. me videre xp̄i oꝛa
Aue regū alta p̄oles. tu me ꝟgo ſicut ſoles
ad te ſalua fugientē. fua tibi p̄cidentem
Aue arboꝝ mire culta. virgo pollens laude
mlta. ī q̄ ō⁹ cū deſcēdit. fedū nihil ōp̄hēdit
Aue ꝟgo q̄ lactaſti. ſuaue lumē qō guſtaſti. z
in celo mēte fixa. ſtella ſolē es enixa
Aue botrū ferēs vitz. p quā pulſa mūdi ſitz.
lux eſt cecz reſtaurata. z libertas victz data
Aue felix in ſeptenas. ſparſa ſtellas q̄s ſere/
nas. xp̄iani oꝛbis rura. luce nūq̄ occaſura
Aue rex potēs ꝺiua. mēſe ꝺei tu conuiua. tu
medullā da frumēti. tecū mibi diſcūbenti.
Aue tota dealbata. virgo cui ꝓpata. luna ni
gra reputaſ. ſol cū ſtellis obſcuraſ
Aue ꝟgo q̄ letaris. z exultās gliaris. da vir
tutū tot vngētis. in cubili tue mētis.
Aue ſyd⁹ p̄incipale. alma ꝺei mater vale. ī
eternū etnoꝝ. digno ſono cymboloꝝ. amē.

¶ Explicit pſalteriū mīn⁹ ꝟgis glorioſe
editū a ſancto Bonauentura.

¶ Incipit declaratio terminoꝝ theologie
ſancti Bonauenture.

OMnipotens de
us pater fil⁹ z ſpūſſctūs vnus
eſt ꝺe⁹. nā ī vnitate nature nu/
merali ē realis pluralitas ꝓ
naꝝ. quaꝝ p̄ma ſcz pat a nullo
eſt ꝓducta nec ꝓducibilis. nec genita nec gē
nerabilis. nec ſpirata nec ſpirabilis. nec cre
ata nec creabil. Secūda ꝓſona ſcz fil⁹ ē ge/
nita a p̄re naturali ꝓductiōe. naturali fecun
ditate intellect⁹ p memoriā. Tertia ꝓſona. ſ.
ſpūſſctūs eſt ſpirata a p̄re z filio. non genita
nec creata ſiē nec ſecūda ꝓſona ē creata nec
ſpirata. Eſſentia aūt ꝺiuia eſt ſūme vna.
id eſt. nullo mō ꝺiuiſibil⁹ in plures eſſentias
Scō eſt ſūme ſimplex. i. nō cōpoſita ex mlt
is reb⁹ diſtinctz a ſe inuicē re. nec cōponibi
lis cū reb⁹ a ſe re diſtinctz̄z q̄cq̄d eſt in eappt
ſui infinitatē eſt vna res cū ea. Tertio eſt i/
menſa. i. ipa p ſeipam eſt p̄ns oīi rei. z ꝓſo
na p ipam opaſ in oīi re z manutenet z in/
telligit oīa Quarto ē eterna. i. nō incepit nec
deſinet. ſimul z ſemel oīes pfectōes indiui
ſibilit cōtinet. Quinto eſt icōmutabil⁹. i. nec
ſubſtātialit nec accidētalit murabil⁹. nec ge/
nerabilis nec coꝛruptibil⁹. nec aliq̄ mō pfecti
bilis vl defectibil⁹. Sexto ē neceſſaria. i. ipa
nō pōt nō eſſe. nec aliq̄d ab eo deficere. z ois
ſua actio eſt ipa eſſentia z neceſſaria. licet ter
min⁹ actōis ꝺiuīe ad extra nō ſit neceſſari⁹.
Septimo eſt p̄ma. i. eſt radix z fundamētū
emanationū z ꝓſonaliū ꝓprietatū z oīno ꝓ
ma entitas inf oīa entia z i diuinis z creatu
ris Octauo ī ea eſt ſūma fecūditas. i. memo
ria pfecta ad ꝓducēdū ꝓſonā vtrāq̄z. Hā me
moria quā dicūt intellectiuā naturā ꝺei dīē

cũ intellectu que fecũda est respectu verbi. Sz memoria quã dicũt spiratiuã. naturaz dei dic cũ volũtate q̃ est fecũda respectu spiritussancti. Nono est in ea summa charitas id est. vna numero volũtas in trib⁹ psonis. zp ꝓsequẽs eadẽ volitio z volitũ idẽ. Decimo est in ea sũma liberalitas. i. cõmunicabilitas sue essentie z oĩs infinite pfectõis i deitate ipis psonis z sue bonitatz z influẽtie in creaturz oĩnib⁹ reb⁹ pductz. Undecimo est in ea sũma eq̃litas. i. pfectio pris nõ est maioz nec minoz pfectiõe filij sil'r z spũssctĩ. nec filius est pfectõis maioris vel minoris q̃ pr z spũssanct⁹. Idẽ dicendũ de spũsctõ respectu pris z filij. nec est deitas alia in filio z spũsãcto q̃ in pre nec ecõuerso. nec est ptãs alia i patre q̃ in filio z spũsctõ. nec maioz nec minoz. Nec est duratio siue eternitas maioz vl' minoz in pre q̃ in filio z spirituscto. Duodecimo est in ea sũma germanitas. i. nature et essentie est sũma vnitas. s. numeralis i trib⁹ psonis. similit' z talis vnitas est in oĩ pfectiõe essentiali i trib⁹ psonis. nõ aũt in oĩ p prietate notionali. Tertiodecimo est i ea sũma ꝓformitas. i. essentialiũ ꝓprietatuz sũma vnitas z idẽtitas z nulla diuersitas. volũtatis ꝓcordia. nulla discordia. si saltẽ debet dici ꝓcordia. opationũ ad creaturas indiuisibilitas. z oĩm effectuũ sil'is pducibilitas

Quartodecimo est in ea insepabilitas. i. pso naz simultas i exist̃do z vbiq̃ pũctiã exhibẽdo z oĩa opando Emanatiões due sunt i diuis. s. generatio z spiratio. Generatio est p ductio substãtifica p modũ nature. Spiratio est. pductio substãtifica p modũ volũtatz

Tres ypostases. i. suppositi vl' pson⁹ sunt in diuis. s. pr̃ z filius z spũssanct⁹. Sequũtur q̃tuor relatiões. s. paternitas. filiatio. pcessio. spiratio. Sequunt etiã q̃libz notiones sz innascibilitas. paternitas. filiatio. pcessio spiratõ. Paternitas est generatio actiua Filiatio generatio passiua Processio ẽ spiratõ actiua. Spiratio est spiratio passiua. Innascibilitas est ꝓprietas nobilitatis. s. a nullo p duci. Propꝛetas psonalis est q̃ pson⁹ ꝓprie z principaliter innotescit. Et sunt tres. s. paternitas. filiatio. spiratio passiua. Notio est q̃ pson⁹ innotescit vt distinguit' ab alia. Innascibilitas inotescit pr̃em ꝑncipaliter. p modũ negatiõis. z ex ꝓseq̃nti p modũ positiõis. i. fontal' plenitudis. Filius ꝺr imago i q̃tũ exꝑssa silitudo pris. Filius ꝺr ẏbũ inq̃ntum est silitudo exꝑssiua. Filius ꝺr filius inq̃ntũ est silitudo ypostatica. Sc̃do filius dicitur imago vt silitudo ꝓformis. Dr̃ ẏbuz vt silitudo intellectual'. Dr̃ filius vt silitudo ꝓnaturalis. Spũssanct⁹ ꝺr donũ vt datũ voluntariũ z p̃cipuũ. Dr̃ spũs vt datũ volũtariũ z primũ. Dr̃ charitas pris z filij vt datũ ypostaticũ. Predicamẽta q̃nq̃ vltia nõ sunt in deo qz ptinẽt ꝓprie ad corpalia. Predicamẽta q̃nq̃ vltia attribuũt deo figuratiue

Predicamẽta q̃nq̃ ꝑma ꝑm id q' est cõpletiõis in eis sunt i deo. z reducũt ad duo. scz subam z relatõz. Jõ dicunt duo modi p̃dicãdi in diuis. s. p modũ sube z relatõis. Predicare p modũ sube est p̃dicare de oĩb⁹ psonis sil'r singillatiz z singl'ariter. Predicare ẏo ꝑm relatiõz aut est nõ dici de oĩnib⁹. aut si ꝺ pluriby pluraliter dici. Essentia diuina ꝺr essentia inq̃tũ cõicabil' in abstracto. sz dicit suba inq̃tũ cõicabilis in ꝓcreto. Sũt q̃nq̃ modi dicẽdi sil'r q̃rẽdi in diuis. Quis rõne pson⁹. q̃ rõe hypostasis. q̃rõe notiõis. qꝺ rõe sube. qꝺ sive q̃ rõe essentie. Habitare deũ in nob⁹ est effectũ spũalẽ causare in nob⁹ cũ acceptatõe p charitatẽ q̃ de⁹ nos hz z habeꝛ a nob⁹. Tota trinitas aũt inhabitat i homine. Deũ apparere ẽ in signo sensibili exꝑssi se significari. vt spũssanct⁹ apparuit i linguis igneis z colũba. Deũ descẽdere dic̃ vtrũq̃. scz inhabitare vl' apparere. Deũ mitti ẽ cũ vtroq̃ p̃dicto eternalit' ꝓduci. Deũ sedere in beatis est glificare beatos Appropꝛiare alic̃ pson⁹ diuis est ipa cõia oĩb⁹ psonis ad noticiã ꝓpꝛioz psonaliũ faciẽtia alicui pson⁹ attribuere. vt pr̃i vnitatẽ. eternitatẽ. principiatiõz. oĩpotẽtiã. Filio veritatẽ. spẽm. exẽplatiõem. oĩsciam. Spũisancto bonitatem. vsum. finẽ. volũtatẽ Unũ est ens indiuisum i se Uez est ens intelligibile. Bonũ est ens cõicabile. Deus est oĩpotẽs. nõ q̃ possit act⁹ culpabiles vt mẽtiri. nec act⁹ penales i se recipe vt timere. nec corporales vt dormire. nec incõueniẽtes vt facere aliquez maiorẽ se Est inq̃ deus pfecte ẏe z proprie oĩpotẽs. i. potẽs oĩa q̃ sunt alicui⁹ potẽtie et potẽtie ꝓplete. Potẽtia cõpleta est q̃ non põt deficere nec succũbere nec indigere Potẽtia incõpleta q̃ põt in peccãdo deficere. i patiẽdo succũbere. i corpali actõne indigere.

Potẽtia diuina est q̃ nec est de nihilo nec sub alic̃. nec eget alic̃. nec culpabilia põt nec penalia nec materialia. Sapia dei est illa

Declaratio terminoꝝ theologie

q̄ limpidissime deꝰ cognoscit oīa bona. mala. ꝑterita. ꝑntia. z futura. actualia z possibilia. z p ꝓsequēs est infinita z incōp̄hēsibilis nob. Sapia dei ōr scia inc̄ztū est cogniti na oīm possibiliū. Dr̄ visio respectu oium actualit existētiū Dr̄ approbatio inc̄ztū est respectu bonoꝝ. Dr̄ ꝑscientia inc̄ztū est respectu futuroꝝ. Dr̄ dispositio inc̄ztū est respectu fiēdoꝝ ab ipo ōo Dr̄ p̄destinatio respectu p̄miandoꝝ Dr̄ reprobatio inc̄ntuz est respectu dānādoꝝ. Dr̄ lux inc̄ztū est rō cognoscēdi oīa. Dr̄ speculū inc̄ztū est ratō cognoscēdi visa z approbata Dr̄ exēplar inc̄ntū est rō cognoscēdi ꝑuisa z dispositā Dr̄ liber vite inc̄ztū est rō cognoscēdi p̄destinata. Sapia dei est liber vite respectu rex vt redeūtiū. Exēplar vt exeuntiū. Speculū vt euntiū. Lux respectu oīm. Ad exemplar spectat ydea ſm actū ꝑuidēdi. Uerbū ſm actū ꝓponēdi. Ars ſm actū ꝑsequēdi Rō ſm actū ꝑficiēdi Simplex ōi noticia est q̄ cognoscit deꝰ bona z mala que sunt. fuerunt z erūt z p̄nt esse. q̄ etiā nūc̄ erūt Noticia visionis. est q̄ cognoscit deꝰ oīa mala q̄ sunt fuerūt z erūt. Noticia approbatōis. ē q̄ cognoscit tm̄ bona q̄ sunt fuerūt z erunt.

Uolūtas dei ōr rōe regulata ꝓuidētia q̄ oīa q̄ in vniuerso fiūt irrephensibilit gubernant. Deꝰ est cā efficiēs mūdi. rōe cuiꝰ est i creatura vnitas. modꝰ. z mēsura. Deꝰ est cā exemplaris mūdi. rōe cuiꝰ est in creatura veritas. spēs. z numerꝰ Deꝰ est cā finalis mūdi rōne cuiꝰ est in creatura bonitas. ordo. z pōdus. Liber intꝰ scriptꝰ est dei eterna ars z sapia. Liber foris scriptꝰ est mūdꝰ sensibilis. Obediētia mera est q̄n p̄ceptū ex se solū obligat. nō ex aliq̄ alia causa. Ordo angeloꝝ ſm Grego. est multitudo celestiuz spirituū q̄ inter se in aliq̄ munere gr̄e sil'ant sicut z i naturaliū donoꝝ munere ꝓueniūt.

Hierarchia diuīa est ipa trinitas īcreata Hierarchia angelica est angl'oꝝ multoꝝ habitudo ad inuicē in scia. actiōe. deiformitate. illuminatōe. z in deū aſceſiōe Hierarchia eccl'iastica est rex sacraꝝ z rōnaliū ordinata ptās. debitū in subditꝫ retinēs p̄ncipatum. Angelꝰ est substātia incorpea. intellectualis. sp mobil'. arbitrio libera. ōo ſuiēs. gr̄a nō natura imortalitatē ſuscipiēs. i. annihilationē. qz incorruptibilitatē ꝓprie habet ex natura. Anima est substātia spiritualis corpi vt forma rectrix z viuificatrix accomodata. z ad eternā beatitudinē p̄ncipalit ordinata. Sensualitas est potētia aie q̄ sensificat corpus. z mouet z appetit delectabilia corpi z refugit nocina. Sensus ē illa vis aie q̄ homo cognoscit res corpeas p̄sentes.

Imaginatō ē illa vis aie q̄ intuet res corporales absentes. Rō est illa vis aie qua aīa inter bonū z malū. inter vex z falsum discernit infra se. Intellectꝰ est illa vis aie q̄ aīa apprehēdit res imateriales z itelligibiles

Portio aie supior. est ipa aīa inc̄ztū respicit supioza. Portio aie inferior est ipa aīa inc̄ztū respicit inferiora Sensus cōis est in q̄ oēs sensus ꝑticulares ꝓcurrūt. Fantasia est virtꝰ aie sensitiua q̄ cōponit formas nouas ſm silitudinez formaꝝ a ꝑticularibꝫ sensibꝫ receptaꝝ Estimatiua ē illa vis aie qua dicimꝰ esse sagacitatē in bruteſ. vt in vulpe. Memoria est illa vis q̄ ꝓseruat formas sensibiliū spēꝝ Motiua sensitiua. ē vis q̄ aīa singala mēbra corpis mouet. Intellectus speculatiuꝰ est ille q̄ exercet in speculatione veri. Intellectꝰ practicꝰ est ille q̄ exercet in opatōe boni. Uis aialis est illa q̄ animal corpea obiecta cognoscit z appetit.

Uis vital' est vis motiua aer ſi corpe animalis p arterias Uñ vis naturalis est illa qua corpꝰ aialis nutritur z ꝓseruat species.

Uis generatiua est illa q̄ ꝓseruat species Nutritiua est illa q̄ ꝓseruat indiuiduum.

Oraculū est cū in somnis apparet aliq̄ grauis ꝑsona. vt deꝰ. sacerdos. l' parēs. denūcians aliq̄d euentuꝝ vel nō. faciēdū vel vitandū. Uisio ē cū id q̄s videt qđ euenit sicut apparuit. Somniū est figurꝫ tectū z sine interptatiōe intelligi nō p̄t Insomniū est q̄n id qđ vigilātē fatigauerat se ingerit dormiēti. Phātasma est q̄n vix dormire cepit q̄s z vigilare se existimat. et videt aspicere irruentes sup se. vl' passim vagātes formas. discrepātes z varias. leras z turbulētas Imago dei in natura rōnali est silitudo expssa tm̄ deficiēs in aliq̄ trinitatis increate. ꝑsistēs in memoria. intelligētia. z volūtate. Liberas a coactiōe ē facultas rōis z volūtatꝫ cōsurgēs ex deliberatiōe p̄ambula z voluntate adiūcta. z ōr libeꝝ arbitriū Causa ē p̄ncipiū ꝓductiuū. Rō causal' est regula dirigēs ipm efficiēs in ꝓductiōe. q̄ regl'a ē idea in deo in creatura forma natural' Rōnes causales sūt forme ideales. Rōnes seminales sūt forme naturales. Rō p̄mordialis est

rō causalis. tm cū respectu ad deū vt ꝑmum ꝓncipiū. Vestigiū dei est creatura rūtās deū in rōnibꝫ oī creature cōibꝫ. vt est vnitas veritas. bonitas. Similitudo ē ꝓformitas dei in gratuitꝫ. vt fide. spe. charitate. Imago creatōis ꝓsistit in tribꝫ potētijs aīe z vnitate subē. ita q memoria repūtat pr̄em. intelligētia filiū. z volūtas spm̄scm̄. z vnitas substātie repūtat vnitatē diuīe essentie. Imago recreatiōis ꝓsistit in tribꝫ ꝥutibꝫ theologicis z vnitate gr̄e gratū faciētis. ita q fides repūtat filiū. spes pr̄em. charitas spm̄sctm̄. vnitas gr̄e vnitatē essentie. Imago glorificatiōis ꝓsistit in tribꝫ dotibꝫ z vnitate gl'ie ita q apta visio repūtat filiū. Secura tētio repūtat pr̄em. Perfecta dilectio spūmscūm Unitas gl'ie repūtat vnitatē essentie Malum est ꝓuatio modi. spēi. z ordinis. Hā creatura ꝓpak ad deū in rōne effect⁹ cause efficiētis. formal'. z finalis. z rōne ꝑmi hz rōem modi. rōne scōi hz rōem spēi. rōne tertij habet rōem ordinis. Malū culpe est carentia debite honestatꝫ. Malū pene ē abstinētia debite delectatōis cū sensu sui contrarij

Malū pugne est culpa. dyabolo i instigādo. z est pena iusto in repugnādo. Malū fm se z in se est qđ nullo mō pōt bñ fieri. vt odiū dei. Malū in se siue in genere qđ aliquādo pōt bñ fieri. vt occidere hoīem Malum ex circūstātia est malū qđ in se est bonū tm̄ ꝓpter aliquā circūstātiā annexā fit malus

Tēptare est ꝓbare Peccatū originale est carētia debite iusticie p inobedientiā ade facta. quā comitat carentia visionis diuine

Pctm̄ actuale est carētia debite iusticie facta p inobedientiā ꝓprie volūtatis Pctm̄ veniale ē amor voluptatis in creatura citra deū Pctm̄ mortale est inobediētia māda toꝝ diuinoꝝ. Delictū est trāsgressio p̄ceptoꝝ affirmatiuoꝝ Cōmissum ē trāsgressio p̄ceptoꝝ negatiuoꝝ. Preceptū affirmatiuū est qđ ordinat qđ debeat fieri. Preceptuꝫ negatiuū est qđ ordinat qđ nō debeat fieri. Ignorātia negatiōis est simpliciter aliqđ nō scire. sic̄ brutū nō scit deū. Ignorātia ꝓuatiōis est ignorare aliqđ postq̄ sciri potuit z tenebat scire Ignorātia dispositiōis est nō scire veritatē z cū h̄ tenere oppositā falsitatē. Ignorātia simplex est nescire q̄ tenet hō scire. fac̄ tm̄ aliqđ sz nō sufficiēt

Ignorātia crassa siue supina est nesciētia toꝝ q̄ tenet scire z nō velle aliquē laborē subire vt sciat. Ignorātia affectata ē nolle scire ea ad q̄ tenet. Pctm̄ cordis est trāsgressio legis diuīe p inordinatōem intrinseci motus mētis. Cōsensus ē nut⁹ volūtatꝫ spontaneꝰ. Cōscientia est naturale iudicatoriuꝫ qđ faciendū vl' nō faciendū sit. Perplexitas est inuolutio int' opposita. ita q videt sp vergere in pctm̄ quācūq; ptē eligat Cōtētio est ꝑitatꝫ impugnatio cū ꝓfidētia clamoris. Mendaciū est falsa signatio vocꝫ cū intētione fallēdi. Jurare est deū inuocare in testē sue locutōis. Periurium est mēdaciū iuramēto firmatū Adulatio est fmo laudis alicui exhibit⁹ intētione placēdi Maledicere est alicui plagas vl' penas ꝓbo optatiuo impēcari. Detractio est fame aliene denigratio. Pctm̄ opis est trāsgressio legis diuīe p inordinatiōez extrinseci motus.

Superbia est amor vl' appetit⁹ ꝓprie excellentie. Inanis gl'ia ē amor laudis ꝓprie ꝓpter excellētiā apparētē Inobediētia ē volūtas fingēs minoratōz potestatꝫ. nolēs sb iacere superioribꝫ i debitꝫ. Jactātia ē volūtas ꝓpter apparētiā ꝓriā potestatē ostēdens

Hypocrisis ē volūtas p spēm sanctitatꝫ se simulās fallacit' in apto z vilit' agēs in occulto. Invidia est dolor vl' odiū felicitatꝫ aliene. Odiū est volūtas affectās ꝓximo malū. vt careat bono qđ ipm odiētē ꝓtristat

Susurratio ē volūtas loquēdi semians discordias int' frēs. Ira est mot⁹ z feruor sanguis circa cor ex euaporatiōe fellis ꝓpter appetitū vindicte. Fellea passio est subitus animi mot⁹ ipatiēs lesiōis. Mania ē manēs ira. Tot⁹ est obfuatio oportuni tēpis ad vindictā. Rixa ē audax volūtas vindicādi in iniuriam factiꝑcedēs Cōtumelia est volūtas vindicās p exprobratōz maloꝝ

Blasphemia ē volūtas se vindicās p opprobriū deo vel sanctis illatū. Accidia ē tediū opandi bonū. Pusillanimitas est volūtas imoderate metuens grauedinē in aggressu agēdoꝝ. Desperatio est volūtas ḡuedinē rep̄mēs de adiutorio ad pficiēdū bonū diffidēs siue de remuneratiōe diuīa diffidēs. Torpor est volūtas grauedinis ipatiēs. tepida ad explēdū inchoata Auaricia est amor immoderat⁹ habēdi. Prodigalitas ē superfluitas q̄ dat nō dāda Furtum ē auaricia rapiens vel retinēs rē inuito dño. Rapina ē auaricia violēter occupās rē alienā Usura est auaricia acq̄rēs p mu

tuū aliq̄d p̄ter sortē. Symonia ē auaricia studiose appetēs vēdere vel emere spūaliaꝝ spūali annexū. Proditio est volūtas p̄ decep̄tionē domesticoꝝ acq̄rendis inhians.

Fallacia est volūtas p̄ fba decipiēs p̄ximū causa lucrādi. Fraus est volūtas p̄fectū p̄rimi decipiēs p̄pter terrenū emolumentū. Bula est ꝛmoderat⁹ amor edendi.

Luxuria est ꝛcupiscētia nimia expiende voluptat̄. Pctm̄ ignorātie est omissio debite scie Pctm̄ ex ignorātia. est pctm̄ qđ cōmittit ignorāter. ꝛ si nō fuisset ignorātia nō fuisset cōmissū Pctm̄ ex industria ē auersio volūtatis malignant̄ a sūme clemēte dō

Pctm̄ ex infirmitate est auersio volūtat̄ male humiliate. vl male in amore accense.

Pctm̄ in deū dr impietas. Pctm̄ in p̄ximū dicit iniq̄tas. Pctm̄ in seip̄m dr impuritas. Idolatria est falsa ꝛ supstitiosa p̄restatio maiestatis diuie in ydolo. Apostasia. est temerari⁹ a statu fidei vel obedientie vel religionis recessus. Scisma est illicita dissensio coꝝ iter quos debet esse vnitas

Heresis est recessus a fa fide Diuinatio est supstitiosa inuestigatio p̄sciētie futuroꝝ. Nigromācia est diuinatio facta ī cadaueribꝫ mortuoꝝ Geomācia est diuinatio facta in terra. Idromācia est diuinatio facta in aqua Aeromācia est diuinatō facta in aere. Piromācia est diuinatio facta in igne. Maleficiū est mulier op⁹. vel ligatura alicui⁹ rei in damnū vel cōmoduꝫ alicui⁹ homis Sortilegiū est diuinatō p̄ sortes. Auguriū est diuinatio p̄ garritus vel gest⁹ auiū Prestigiū est p̄ qđ dyabolicꝫ illusionibꝫ oculi hoiꝝ p̄stringunt̄ ne possint cernere verꝝ Hypocrisis est velle videri q̄ lis nō est. Gratia generalit̄ dicit adiutoriū diuinū. creature liberaliter ꝛ gratis impēsum ad quēcūq̄ actū indifferēter. Sīa gratis data ē adiutoriū diuinit⁹ datū vt q̄s p̄pareꝫ se ad suscipiendū spūssancti donum q̄ueniat ad statū meriti. Sīa gratū faciens est adiutoriū diuinit⁹ datū ad merēduꝫ

Fides est habit⁹ q̄ credunt̄ ea q̄ nō videt̄ Spes est ꝛt⁹ q̄ spūalia ꝛ eterna bona cū fiducia expectant̄ p̄pter p̄fidentiā meritoꝝ p̄cedentiū ꝛ gr̄am diuinā. Charitas est ꝛtus q̄ diligit̄ deꝰ p̄pter se. ꝛ p̄rimꝰ p̄pter deuꝫ.

Amor est naturalis affectio cōmunis rationalibꝫ irrationalibꝫ. Dilectio est affectio rōnaliū ꝛ intellectualiū Prudētia est noticia coꝝ que sunt agēda ꝛ coꝝ que sūt vitanda. Memoria ē noticia p̄teritoꝝ vt p̄terita sunt. Intelligētia prudētie est noticia p̄sentiū Prouidētia est noticia futurorum. Circūspectio est cautela ꝛtrariozꝫ vicioꝝ. Cautio ē discretio virtut̄ a vicio spēm virtut̄ p̄ferente. Docilitas ē prudētia erudiēdi impitos. Tēperātia ē domatio libidinū ꝛ oīm maloꝝ motuū. deo bomī nē incoꝛruptū cōseruās. Cōtinētia tpantie est regimē cupiditat̄ p̄silij gubernatōꝝ

Clemētia est ꝛtus p̄ quā anim⁹ in odium alicui⁹ temere ꝛcitat⁹ benignitate remittit.

Modestia est virt⁹ q̄ pudoꝝ honestat̄ cō parat purā ꝛ stabilē auctoritatē. Verecūdia est obꝛuatio honestat̄ in gestu ꝛ verbo.

Fortitudo est magnaꝝ rerꝝ appetitio ꝛ bumiliū ꝛtemptio. ꝛ cū humilitate laboꝝ ꝓpessio. Magnanimitas ē difficiliū spōtanea ꝛ rōnabilis aggressio Fiducia ē certa spes animi p̄ducēdi ad finē rem inchoatā Securitas est habit⁹ ꝛm quē imminētes incōmoditates ꝛ rei inchoate affines nō formidāt Magnificētia ē magnaꝝ rerꝝ ꝛ excelsarum cū aīmi ampla quadāꝫ splendidissima p̄positiōe cogitatio atq̄ administratō Cōstantia est stabilis in bono p̄seuerātia Patientia est equanimis maloꝝ tollerantia

Fidētia est in magnis ꝛ honestis firma fiducia ꝛ tuta collocatio. Perseuerātia est finalis p̄manētia in bono. Justicia est ꝛtus qua sibi. deo ꝛ p̄rimo quod suū est tribuit̄ Seueritas est ꝛtus debito supplicio coercens iniuriā Liberalitas est ꝛtus beneficioꝝ erogatrix. Latria ē cult⁹ soli deo debit⁹. q̄ fit fide spe ꝛ charitate. Dulia est seruit⁹ creature debit⁹ Iperdulia est fuitus vel cult⁹ excellētiꝫ creaturꝫ debit⁹ Reuerētia est virt⁹ q̄ p̄sonis grauibꝫ ꝛ platōe vl officio sublimat̄ debit⁹ cult⁹ reuerētie impēdit. Pietas ē virt⁹ q̄ p̄sanguineis ꝛ patrie beniuolis diligēs cult⁹ impēdit Sīa iusticie est beneficia iugi memoria recordari et possibilit̄ repēdere. Vindicatio est ꝛt⁹ q̄ oīe iniustū repellit ꝛ debite punit. Obꝛuātia ē virt⁹ q̄ superiozes honorifice tractāt.

Veritas ē virt⁹ q̄ reb coꝝ ꝛ fba p̄corda re iubent Innocētia est aī puritas abhorrens oēm illatiōꝫ iniurie deo sibi ꝛ p̄rximo

Amicicia est dilectio alicui⁹ p̄rimi ꝓpter bonū ip̄i⁹ p̄rimi. Cōcordia est volūtatum ꝛ actionū p̄sormitas. Misericordia est cō/

passio miserie ⁊ indigētie ꝓximi. Discipli/
na est cōuersatio honesta. cui paꝝ est nō age
re malū. sꝫ studet in bonis suis actibꝫ irrep̄/
hensibilis apparere Obediētia est obtem
peratio volūtati supioris ꝑm regulas legis
diuine vel hūane. Eq̄tas est amor equa/
litatis in his in q̄bꝫ equitas esse debꝫ. Cō
templatio est clara ⁊ libera ꝑspicacia ad co/
gnoscendū diuinā sapiam ⁊ ꝓpriā ⁊ natura/
lem possibilitatē. Oratio ē ascēsus mētis
in deū. Siue est exp̄ssio desiderij directi in
deū ad bonū adipiscendū l'malū remouen
dū formata ꝑ verbū interi⁹ ⁊ exteri⁹ Sa
cramentū est materiale elemētū oculis sub/
iectū. similitudine rep̄sentās. institutione si
gnificās. significatōe gratiā cōferēs. Ba/
ptismus est tinctio corꝑis exterior facta sub
forma verboꝝ p̄scripta. Cōfirmatio ē si/
gnatio homīs baptizati in fronte facta ab
episcopo ad roborandū hominē in fide.

Eucharistia est vera ⁊ realis p̄sentia cor/
poris ⁊ sanguinis xp̄i sub speciebꝫ panis et
vini. Penitētia est absolutio hoīs pecca/
toris penitētis a sacerdote. claue nō errāte.
penā eternā in tp̄alē diuina auctoritate cō/
mutante. Unctio extrema est vnctio ho/
minis infirmi a sacerdote in remissionē ve/
nialiū peccatoꝝ. Ordo est signaculū quo
sp̄ualis potestas tradit̄ ordinato. Ma/
trimoniū ē viri mulierisq̄ cōiūctio marital'
inter legitimas ꝑsonas indiuiduā vite con
suetudinē seruās. Premiū substātiale cō
sistit in visione. fruitione. tentione vni⁹ sum
mi boni. Premiū cōsubstantiale cōsistit ī
gloria corꝑis. Premiū accidētale cōsistit
in quodā decore speciali supaddito. Et dici
tur aureola. Aurea est ip̄a beatitudo sub
stantialis. Aureola est gloria incorrupti
onis ꝑm ꝓfectū triū viriū aīe in carne ope/
rantiū. s. vis irascibil'. cōcupiscibilis ⁊ rōna/
lis. Aureola virginū est gloria de incorru
ptione carnis. attestāte incorruptiōe mentꝭ
Aureola martyrū est gloria de inuicta su
stinentia mortis ꝓ fide vel iusticia. Aure/
ola p̄dicatoꝝ est gloria de incorruptōne do
ctrine ad alteꝝ prolate mēte verbo et exem/
plo. Hec sunt charissime frater paucula
que ꝓ vsu ⁊ exercitō tibi relinquo postq̄ dō
dante te iterato videro lati⁹ tibi exponā.

¶ Explicit declaratio terminorum
theologie.

¶ Incipit summa sancti Hieronimi de es/
sentia ⁊ inuisibilitate ⁊ immēsitate dei. que
ascribit̄ s. Bonauēture

Omnipotens de
us pr̄ ⁊ fili⁹ ⁊ sp̄ūsctūs vnus ē
atq̄ trin⁹. vn⁹ videlicet extat ī
natura. trin⁹ ī ꝑsonis. sol⁹ inui
sibilis. sol⁹ incircūscript⁹ incor
corpore⁹ ⁊ īmortal'. vbiq̄ p̄ns sꝫ latēs. vbiq̄
totus sꝫ immēsus. Inuisibilis est. qꝛ ī essen
tia sua videri nō pōt apostolo testāte qui ait
Quē vidit null⁹ hoīm sꝫ nec videre p̄t. Et in
euāgelio. Deū nemo vidit vnq̄. Incorꝑeus
est. qꝛ nullis mēbroꝝ lineamētꝭ cōposit⁹ siue
cōpaci⁹ existit. sicut veritas in euāgelio dicit
Sp̄ūs est de⁹. ⁊ eos q̄ adorāt eū in spiritu ⁊
v̄itate oportet adorare Immēsus ē qꝛ q̄nti
tas ei⁹ vl' qualitas a nullo etiā metiri potest
Cui salomon in sua oratiōe supplicans ait.
Si celū ⁊ celi celoꝝ te nō capiūt. q̄nto magꝭ
⁊ dom⁹ ista quā edificaui. Incircūscript⁹ est
quia circūscribi nō potest. Inlocalis est. q̄a
de loco ad locū nequaq̄ trāsit neq̄ quolibꝫ
retinet̄. ip̄o de se ꝑ Isaiā testimoniū ꝑhiben
te. Celū sedes mea est terra scabellū pedum
meoꝝ. Et ꝑ Hieremiā. Nōne celū ⁊ terrā ī/
pleo. Cui⁹ immensitatē ꝓpheta ī psalmo cō/
fitens ait. Si ascēdero in celū tu illic es. ⁊c.
De cui⁹ immēsitate adhuc in libro Job scri
ptum est. Excelsior celo est. ⁊ quid facies. ꝓ/
fundior inferno ⁊ vnde cognosces. Longi/
or est terra mēsura ei⁹ ⁊ latior mari. Quia eī
celū ⁊ terrā implet. ꝓculdubio null⁹ loc⁹ est
ab eius p̄sentia absens. Sup om̄ia quippe
est regēdo atq̄ impando. Subtus est om/
nia sustinēdo atq̄ portando. nō pondere la
boris. sed infatigabili v̄tute. Immutabilis
est. quia ab eo qd̄ est mutari nō potest. ipso
dicēte ꝑ Malachiā prophetā. qui ait. Ego
dn̄s ⁊ nō mutor. Ideo de⁹ immutabilis d̄r
quia in natura ei⁹ ira. furor. pnīa. obliuio. re
cordatio ⁊ alia his similia nō accidūt. Sim
plex em̄ natura est ⁊ immutabilis ⁊ imꝑtur/
bata. Neq̄ aliud ip̄e ⁊ aliud qd̄ hꝫ. sꝫ ip̄m est
qd̄ habet ⁊ qd̄ ē. Immortal' est. qꝛ nullo mo
do mori pōt. apl'o dicēte. Qui sol⁹ hꝫ īmor/
talitatē. lucē habitat īaccessibilē. queꝫ vidit
null⁹ hoīm. sꝫ nec videre p̄t. Ubicūq̄ aūt sa
cra scp̄tura sparsiꝫ ꝑ diuīos libros ī d̄o mo
tus aī ꝑm hūana mēbra describit. i. caput.
capillos. oculos. palpebras. aurem. narem.

os. labia. cor. linguã. imaginẽ. vultũ. vteruz man⁹ dextrã sinistrã. digitos siue digitum. alas. scapulas. posteriora. pedes. Itẽ mor aie. Irã. furorẽ. oblionẽ. pniam. recordatiõnẽ. z his silia. nõ carnaliter iuxta hystoriaz a recte itelligẽtib⁹ accipiẽda sunt. Sicẽ a iudeis z plerisqz hereticis carnalit sapiẽtib⁹. qui deũ corporeũ atqz localez opinãt. sz spũalit oia de eo intelligẽda z accipienda sunt. Si qs aũt dicẽ deũ hre hũana mẽbra. fm motũ aie more hũano. qd caput secũ credit. pculdubio ĩ corde idola fabricat. Igit vt dictuz est figuralit dz capi iõ caput legim⁹ ipam essentiã diuinitatis ei⁹. qz oia p̃cedit. z oia subiecta itelligere debem⁹. Capillos ꝯo capitis ei⁹ sctos angelos seu vniuersos electos typice accipi oportet. De q̃ sacro in libro Danielis scriptũ est. Aspiciebam donec throni positi sũt z antiqus dierz sedit. Vestimẽtũ ei⁹ q̃si nix candidũ. z capilli capitis ei⁹ q̃si lana munda. Hoc em̃ sigt p vestimẽta cãdida dei. qõ et p capillos capitis ei⁹. sctos videlicz angelos et multitudinẽ sanctoz dealbatoz. Vel certe Iõ capilli ei⁹ lane mũde cõpanr vt p hõ antiquus dierz esse credat. Oculos dz de⁹ hre. p eo qz oia videt z nil eũ latet. In ei⁹ em̃ ꝯspectu vt ait apl's. nulla creatura ẽ inuisibilis. Oia em̃ nuda z apta sunt ocul' ei⁹. Alit ꝯo oculi respect⁹ gre ei⁹ intelligũt. vt est illõ ĩ p̃s. Oculi dñi sup iustos z aures ei⁹ ad p̃ces eorũ. Itẽ alit. Oculi dñi p̃cepta p q̃ nob lumẽ scie subministrat mystice itelligũt. vt est illõ in p̃s. Preceptũ dñi lucidũ illumians oc'os. Palpebre dñi occulta z incõprehẽsibilia iudicia siue spũal' in diuis libris ei⁹ locutio innuit. De qbz occultis z incõphensibilibus sacramẽtis atqz iudicijs dictũ est in p̃s. Palpebre ei⁹ interrogãt filios hoim. h est ꝓbãt. Aures dz de⁹ hre. ꝓterea q oia audit. et nil eũ sub silẽtio latet. de q̃ in libro Sapie. Auris zeli audit oia. z tumult⁹ murmurationũ nõ abscõdit. Pares dei inspiratio ei⁹ ĩ corõ fideliũ. vt est repire in lib. Regũ. Ascẽdit fumus de naribz. i. lacrimosa cõpũctio penitẽtiũ inspiratõe ei⁹. Facies dei cognitio diuitatis ei⁹ ad hoies De q̃ cognitõe in p̃s. scptuz est. Oñde nobis faciẽ tuã. h est. da nobis cognitionẽ tuã. qz cognitio p filiũ. Nemo novit p̃trem nisi filius z cui voluerit filius reuelare. Alit ꝯo facies dei sigt inuisibilẽ essentiã diuinitatis dei filij. De q̃ ipe dñs ad moysen p angelũ rñdit. Posteriora mea videbis, faciẽ autẽ meã videre nõ poteris. ac si diceret. Incarnationẽ meã videbis in nouissimis dieb⁹ diuinitatẽ videre nõ poteris. Os dei filius p̃ris. i. xps dñs. de quo Isaias ꝓpha ex ꝑsona iudeoz effat⁹ ait. qz os ei⁹ ad iracundiaz ꝓuocauim⁹. Aliter ꝯo os dñi. sermo eius siue iussio accipit. De quo fmone dñi p̃dict⁹ ꝓpheta ait. Os dñi locutũ est. hoc est. verbũ dei filius dei patris p quẽ omia facta sunt. De quo in psalmo dz Verbo dñi celi firmati sunt. Et alibi Misit ꝯbũ suũ z sanauit eũ Et in euãgelio fm Joh. In p̃ncipio erat ꝯbum zc. Lingua dei mystice sigt spũm sctm̃ p quẽ de⁹ p̃r secretũ suũ manifestauit hoib⁹. Vñ in p̃s. Lingua mea ca. scribe. Labia dz vtriusqz testamẽti ꝑsonãtia intelligunt. De quib⁹ duob⁹ testamẽtis in ꝓuerbijs dz. Diuinatio ĩ labijs ei⁹. in iudicio nõ errauit os eius. Brachia dei p̃ris fili⁹ z spũs sanct⁹ itelligunt. sicut est in Isaia. Brachia mea ꝓl'os iudicabũt. De quo hiere. ad ipm ait. Et nũc dñe deus q̃ eduxisti populũ tuũ de terra egypti in manu forti z brachio extẽto. Jo aũt filius dz brachiũ dei. quia creatura electa ab ipo cõtinet. Dextera patris vnigenit⁹ filius accipit. De quo in psalmo ex ꝑsona homis assumpti. Dextera dñi fecit ꝓtutẽ. dextre. dñi exalta. me. Alit ꝯo dextera dñi sigt gliaz patris z eternã beatitudinẽ. De q̃ in ps. ex ꝑsona p̃ris ad filiũ. Sede a dextris meis. Dicitur aũt z dextera dei oĩs electa creatura i celo z in terra. Sic p sinistrã ei⁹ intelligit rep̃ba creatura. i. demones z omes ipũ q̃ad leuã posiri eẽna supplicia sustinebũt. Manus p̃ris fili⁹ dei accipit. p eo qz p ipm oia sũt facta. sicẽ est repire in Isa. Oia hec man⁹ mea fecit. z p eã facta sunt oia. Alit ꝯo man⁹ dei potestas ei⁹ intelligit. De q̃ ptãte in lib. Hieremie dz. Sicẽ lutũ in manu figuli. ita vos ĩ manu mea dom⁹ isrl'. Itẽ man⁹ dñi flagellũ accipit. de cui⁹ pcussione ĩ Sophonia ꝓpha scriptũ est. Extendã manũ meã sup iudam z sup habitãtes hierl'm. z disperdã de loco hui reliquias baal. Pro q̃ etiã dñi pcussione beatus Job ꝏ seipo ait. Man⁹ dñi tetigit me. Digit⁹ dñi singularit spũsctus accipit. Aq̃ spũsctõ lex in duab⁹ tabulis lapideis i monte synai scripta narrat. Ipe em̃ scripsit qui scribenda dictauit. i. spũsctus. De q̃ spũ dñi in euangelio. Ego in digito dei ejcio demonia. Quod ali⁹ etiã euãgelista aperte declarans ait. Si ergo in spũ dei ejcio demonia

Sicut em̄ digit⁹ cū manu vel brachio. manus ꝯo vel brachiū cū corpe sunt ī nakavnū Jta pr̄ z fili⁹ z spūssanct⁹ tres q̄dē psone sūt vna ꝯo suba diuinitaſ. Digiti dei pluralit. sancti itelligūt ꝓphe. de q̄ Spūssc̄us libros legſ ac ꝓphaꝝ sua inspiratōe describit. De q̄bus in ps̄. Uidebo celos tu. ope. di. tu. Per celos em̄ libros legſ ac ꝓphaꝝ. Per digitos ꝯo sanctos. vt dictū est ꝓphas mistice insinuauit. Jmago dei pr̄is inuisibilis. vnigenitus fili⁹ ei⁹ intelligit. de q̄ apl's. Jmago dei inuisibilis. Aliter nāc̄ est imago dei pr̄is ī filio suo quē nō aliūde sz ex semetipo. ℔ est ex substātia sua p omīa sil'em sibi z equalē genuit. Alit ꝯo aīam hois quā nō ex se de sua suba sicut plerīq̄ heretici opinati sunt genuit. sz ex nihilo creauit. sīc alit ē imago cuiuslibz regis ī filio ei⁹ quā ex semetipo sil'em sibi genuit. i. homo hoiem. Alit ꝯo in anulo siue in cera imago ei⁹ impssa. q̄ nō est qđ ipe. sic fili⁹ q̄ naturalit est ℔ qđ z pr̄. Cor dei patris archanū ei⁹ sapie mystice inuit. ex q̄ ꝙbū. i. filiū suū impassibiliter genuit ipo dicēte Eructauit cor meū verbū bonū. Alas ōr habere deus. p eo q̄ more auis electos suos tā c̄q̄ pullos sub se fouet z ab insidiis dyaboliz malorum hoīum pregit. Unde ꝓpha. Sub vmbra alaꝝ tuaꝝ p. m. Scapulas habere ōr. q̄ nīa infirma mēbra in scapulis portat. Sīc est in ps̄. Scapul' suis obumbrabit tibi.

Uēter dei secreta origo subē ei⁹ accipit. Unī in ps̄. Ex vtero añ lucifer genui te. Aliter p vter dei incōphensibilia iudicia dei. q̄ rimari nequeūt mystice insinuāt De q̄ occulto iudicio ei⁹ ī libro Job scptū est. De cui⁹ vtero egressa est glacies. z gelu de celo q̄s genuit. Posteriora filij dei incarnatio ei⁹ accipitur de q̄ posteriori pte fili⁹ ī mōte synai ad moysen p angelū loquēs ait. Posteriora mea videbis. faciē aūt meā videre nō poteris. Pedes dei stabilimētū ꝙtutis ei⁹. eo q̄ vbiq̄ p̄sens. z vniuersa ei subiecta sunt. Illo ipo dicente p Jsaiam ꝓpham. Celū mihi sedes est terra aūt scabellū pedū meoꝝ. Aliter pedes filij dei incarnatio ei⁹ intelligit que diuinitati subiecta est tanc̄q̄ capiti pedes. Sīc p caput diuinitas. ita p pedes eius exp̄mit humanitas. de humanitate in Exodo scriptū est. Uiderūt deū israel. ℔ est. moyses z aarō nadab z abyud. z lxx. de seniorib⁹ populi. Sub pedib⁹ ei⁹ quasi op⁹ lapidis saphirini z quasi celū dū serenū est. Sicut aūt p lapidem saphirū celestes creaturas vel sanctos angelos. ita p celū serenū sanctā eccl'iam electoꝝ ex oīb⁹ assumptā figuralit demōstrare voluit. sup quas duas creaturas hō assūptus fili⁹ dei in ꝑpetuū regnat. De q̄ in psalmo. Oīa subiecisti sub pedib⁹ ei⁹. Uestim̄tū filij dei aliq̄ caro ei⁹ que a diuinitate assumpta est in diuinis libris figuraliter accipit. de q̄ indumēto carnis Jsaias ait. Quis est iste q̄ venit ō edom tinctis vestib⁹ ō bosra Rursus vestimentū eiusdē dn̄i scā accipit ecclesia. que p fidē z dilectiōem ei cōiuncta est de quo in ps̄. dicit Domin⁹ regnauit. Et in psalmo alio ad ipm dn̄m. Cōfessionē z ōcorem induisti. amic. l. s. v. Palliū xp̄i iaz dicta eius eccl'ia intelligit. De q̄ in libro geneseos scriptū est. Lauit in vino stolā. hoc est ī passionis sanguine carnē suaz. z sanguine vue palliū suū. id ē. ecclesiā suā. Calciamēta dn̄i nostri xp̄i mystice significāt incarnatōem ei⁹ quā ex mortalitate humani generis assumere dignat⁹ est. De qua incarnatiōe sua ipse p ꝓphetā in ps̄. Jn idumeā extendā calciamētum meū. i. in plebe gentiliū manifestabo incarnatiōem meā. Gressus filij dei aduent⁹ ī mundū z regressus eius ad pr̄em. De q̄bus ait. Uisi sunt gressus tui de⁹. gressus dī mei regis mei qui est in sancto. Jp̄e de celo venit in vteꝝ virginis. De vtero ꝯo nascendo positus est in p̄sepio. postc̄q̄ oīa impleuit de quib⁹ a patre missus venerat appensus est in ligno crucis. de cruce aūt depositꝰ ꝑm corp⁹ sepult⁹ est. Christi aīma vero ad inferna descendit. tertia aūt die p potentiā sue diuinitatis carnē suā de sepulcro suscitauit. z post diē resurrectiōis sue quadragesimo die videntib⁹ apostolis ascēdit in gl'iam eius. Di sunt em̄ gressus filij. quia ascendit in celum z sedet ad dexterā patris Jste est descensus z ascensus ei⁹ qui frequēter in sacris scripturis legit. Ascēdere dicit deus. cū fili⁹ carnē ex nobis assumptā in celū cū captiuis eue/xit. vt est repire in psalmo. Ascēdit in altum captiuā duxit captiuitatē. q̄ naturā būani generiſ q̄ a dyabolo in mūdo captiua retinebat assumēs secū in celū vbi nūc̄q̄ aū fuerat tanc̄q̄ captiuā deportauit Absc̄ōdere ab hominib⁹ faciē suā de⁹ legit cū quibusdā cōtuz exigentib⁹ culpis cognitōem suā absconditSīc in populo iudeoꝝ nūc ipletū videm⁹. q̄ negātes filiū dei. sciam ꝑi dei ita ꝑdiderīt vt similes forēt gētib⁹ que dn̄m nō nouerūt

Ostendere faciē suā dicit deus. cū respectu
gr̄e sue. q̄bꝫ vult. s. electꝫ suis seip̄m in corda
eoꝝ occulta inspiratiōe insinuat ad diligen/
dum se amorē suū infundit. Sedere d̄r nō
corp̄aliter humano more sꝫ potētialiter sup̄
omnē creaturā rōnabilit. vt ē repire ī p̄s. Re
gnabit deꝰ sup̄ gētes. deꝰ sedet sup̄ sedē san/
ctam suā. Sedere aūt d̄r sup̄ cherubin. qd̄ ī
terp̄tat plenitudo scīe. p̄ qd̄ signāt scī angeli
siue mētes sp̄ūaliū viroꝝ in q̄bꝫ inuisibiliter
deꝰ sedet ⁊ regnat. In illis em̄ sedet q̄ scīa eꝰ
⁊ dilectiōe pleni sūt. In p̄uerbijs q̄ppe salo/
monis scriptū ē. Aīa iusti sedes sapie ē. Sa
piētia v̄o dei p̄ris xp̄s est. q̄ in aīabꝫ sctōꝝ d̄i
sedere d̄r. Descēdere deꝰ in mūdū d̄r. qn̄ ali/
q̄d nouū qd̄ an̄ nō fecerat in creatura hūa/
na opat. Sicut filiꝰ de patre descēdisse nar
rat quādo verā carnē ex maria v̄gine p̄pt re
demptiōem nostrā suscepit. ⁊ homo verꝰ fie
ri dignatꝰ est. nō mutādo qd̄ erat sꝫ assumen
do qd̄ nō erat. De cuiꝰ descēsione. id est. icar
natione in psalmo scriptū est Inclinauit ce
los ⁊ descēdit. ⁊ caligo sub pedibꝫ eiꝰ. Celos
inclinauit qꝛ aduentū suū p̄nunciās ange/
los siue p̄phetas misit q̄ eius aduentū homi
nibꝫ annūciarēt. Caligo sub pedibꝫ eius. qꝛ
impij hoīes ob suā maliciā incarnatōem eiꝰ
agnoscere nō potuerūt. nec adhuc possunt.
Stare deꝰ d̄r cū nos infirmos ⁊ suā creatu
ram ad pn̄iam ⁊ cōuersionē patient sustiet.
vt est repire in Abacuc p̄pheta. Stetit ⁊ mē
sus est terrā ⁊ dissoluit gētes. id est. stetit ad
subueniendū. ⁊ dissoluit credētes in se a vin
culis peccatoꝝ. Trāsire dicit deus cum de
cordibꝫ quorundā hoīm in quibꝫ antea p̄ fi
dem cōtinebat. postea subrepēte p̄fidia vl' q̄
libet delicto ab eis recedit ⁊ ad alios trāsit.
quēadmodū de iudeis ad gētes. de hereticꝫ
ad catholicos. sꝫ ⁊ de q̄buslibet irreligiosis
⁊ negligētibꝫ pro vicio suo recedere d̄r deꝰ
⁊ ad alios trāsire. qd̄ nō localit aut visibilit
sed inuisibilit occulto iustoq̄ iudicio face/
re cōsueuit. Ambulare d̄r deꝰ. nō de loco ad
locū transeūdo. qꝛ impiū est ita credere. sed
ambulatio eiꝰ est in cordibꝫ sanctoꝝ delecta
tio. sicut scriptū est. Et abeo in eis ⁊ ambu/
labo ⁊ ero illoꝝ deꝰ. Vel certe ambulare d̄i
est in sanctis p̄dicatiōibꝫ suis de loco ad lo/
cum trāsire. Loqui dei est inuisibilit sine so
no vocis vel quolibet strepitu occulte ī mē/
tibꝫ sanctoꝝ voluntatē suā atq̄ rectū intel/
lectū inspirare. siue futura sicut in sanctis p̄/
phetis reuelare. Que locutio dei. vt quidaꝫ
volunt tribꝫ modis accipit. Primo namq̄
modo p̄ subiectā creaturā. sicut ad moysen ī
rubo in igne apparuit. vel sicut Abraā atq̄
iacob ⁊ ceteris q̄bꝫ in angelis apparuit. Se
cundo v̄o modo in somnis. sicut ad iacob ⁊
ad zachariā p̄phetā. ⁊ ad ioseph sp̄ōsum ma
rie ⁊ alios sanctos quibꝫ secreta reuelare vo
luit. Tertio aūt modo neq̄ p̄ creaturā visi/
bilem neq̄ p̄ hominē. sed occulta tm̄ inspi/
ratione inuisibiliter corda eoꝝ tāgendo lo/
quentes efficit. sicut ī libris p̄phetaꝝ scriptū
est. Cuꝫ ip̄i p̄phete subito afflati sp̄ūsctō cla/
mabant dicētes. Hec dicit dn̄s. Dei videre
est acta bona approbare. sicut est reperire in
Gen̄. Vidit deꝰ cūcta que fecerat ⁊ erāt val/
de bona. i. intelligentibꝫ bona esse demōstra
uit Aliter videre dei est mala hoīm sciendo
reprobrare. sicut est illud in Isaia propheta
Et vidit deꝰ ⁊ apparuit malū in oculis eius.
Itē aliter videre dei est nos vidētes facere.
vt est repire in p̄s. Proba me deꝰ ⁊ scito cor
me. ⁊c. Modꝰ iste locutiōis in libro btī iob
similiter repit. vbi de sapiētia dei patrꝫ post
q̄ plurima in figura locutꝰ est de deo patre.
adiunxit. Tūc vidit illā ⁊ enarrauit ⁊ inue/
stigauit ⁊ p̄parauit. id est. videntes fecit at/
q̄ p̄dicantes ⁊ inuestigātes atq̄ alijs annū
ciantes ⁊c. Cognoscere dei est cognoscentes
facere. sicut ait ad Abraā. Nūc cognoui q̄ ti
meas deū. Neq̄ em̄ in tempe nouit qui scit
om̄ia anteq̄ fiāt. sed cognoscere dei dicitur
cognoscētes facere. vt qui priꝰ de se quales
essent incogniti erāt. p̄ eius interrogatiōem
⁊ p̄batiōem quales essent sibimetip̄is mani
festi fierēt. Tale est illud in lege moysi d̄ po
pulo israelitico. Temptabo eos inquit vtꝝ
custodiant mandatū meū an non. Nescire
d̄r deus. quosdā reprobos reprobare. sicut
est illud in euāgelio. Nescio vnde sitis. Re/
cedite a me om̄es qui opami iniquitatē. Ze
lare dicit deus cuꝫ creaturā suam quā non
vult perire. sepe castigat corripit atq̄ flagel
lat. ⁊ flagellando ad se reducit Vel zelare di
citur deus cū nullū peccatū impunitū vult
relinquere. Iustū enim est ⁊ ideo omnis in/
iusticia execrabilis est illi quā vt dictum est
nullo modo impunitā patitur. Irasci dicit
deus nō anime motu. vel qualibet pertur/
batione quod illi omnino accidere non po/
test sed creature delinquenti. id est. homibꝫ
impijs ⁊ pctōribꝫ iustā dicit inferre vltionē

hoc est reddere illis que merenť. Et ħ est vl tio diuia. iste furor eiº ðr. Penitere dicit deº nõ q̃ more hominũ ꝓtransactis opib⁹ peni teat. Qui eñ oñia nouit anteq̃ fiãt. ꝓ suis prauis actib⁹ penitere nõ potest. Sz penitẽ tia dei est statuta mutare z qð ꝑus ichoatũ est in aliud mutare. i. ex bono exigentib⁹ culpis in malũ. sicut de saul legit penituisse deũ q̃ cõstituisset eũ regẽ. vel sicut nũc vide/ mus in populo iudeoꝝ. q̃ cũ esset populº dei ob impietatẽ suã factº est synagoga sathane De malo vero in bonũ accidit in ꝓlo genti um. q̃ ante nõ populº dei. nũc aũt ꝓ gratiam x̃pi populº dei factº est. Hoc q̃ppe mõ occul/ to dei iudicio iudas dei ꝑditor de apostola tus ḡdu lapsus in inferni baratrũ dimersº est. Latro ꝙo post crimẽ rapacitatis ð cruce ad ꝑadisum trãslatº est. Hãc q̃z mutatiõem de bono ad malũ. sicut dictũ est. de malo ad bonũ q̃ occulto iustoq̃z iudicio dei siue p se/ ueritatẽ iusticie sue. siue p mirificordiã eiº fiat pniam dei dicimº. Qð exp̃ssiº in lib. Hiere. ꝓphe scriptuz est. Nõ penitere dei est statuta nullo mõ mutare. vt est illð in. ps̃. Jurauit dñs z nõ penitebit eũ. i. pr̃ ad filiũ. tu es sa/ cerdos in eternũ fm ordinẽ melchisedech. Sacerdos dei pr̃is dictº est filiº dei non fm diuinitatẽ. sz fm hũanitatẽ. in q̃ se. p nobis p passionẽ z morte in acceptabile sacrificium deo pr̃i obtulit. vt ipe esset sacerdos q̃ et sa/ crificiũ. Obliuiſci ðr deº cũ q̃busdã impijs z pctõrib⁹ nõ miserek. Qð vtiq̃z nõ facit p cru delitatẽ. q̃ in deo nõ est. sz p occultũ iustũq̃z iudiciũ suũ Jndurare ðr deº q̃rundã corda malox sic̃ de pharaone rege egypti scptũ est nõ q̃ oñipotẽs deº p potẽtiã suã eox corda induret. qð impiũ est ita credere. sz exigẽtib⁹ eox culpis cũ duricia cordis quã ipi sibi om nia mala ꝓpetrãdo nutriũt nõ auferť. vide tur q̃si illos ipe induret quos iusto iudicio induratos sinit. Dormire dei est cũ vnigeni tus filiº pr̃is in assumpta carne p nob⁹ mori dignatº est. Cuiº mors recte dulcis somnº p dictº est. ipo dicẽte p Hiere. ꝓpham. Jo q̃si in somno excitatº sum z vidi z somnº meº dulcis est mihi. Aliter dormire dicit deº. cũ fides eiº inter. p̃speritates huiº mũdi z intra q̃rundã corda fideliũ nõ vigilat sz dormit. Hãc dor mitionẽ ipe Jhs significauit. cũ in mari ineꝝ fluctº maris dormiuit Vel certe dormire est anx̃ys tarde subuenire. sicut est in psal. Ex/ urge quare obdormis dñe. Vigilare dei. est in defensionẽ suoꝝ electoꝝ z vltionẽ inimico rum suoꝝ se manifestũ demõstrare.

Finit summa de essentia tẽ.

¶Jncipit plogus sancti Bonauẽture do/ ctoris seraphici in libellũ qui Amatorium nuncupatur.

Presens opuscu

lum q̃ legerit intentionẽ eẽ sciat opificis quasdã sanctoꝝ autori tates sub ꝓtinuatiõe ordinãdis studuisse. eorundẽ nominib⁹ ecõtra in mar/ gine intitulatis. que aĩm legẽtis vel audien tis ad amorẽ sui ꝓditoris efficaciº debeant inclinare. sumpta ꝑmitº materia de excellẽ/ tia ꝑme ꝓditiõis hoĩ collata ꝑsilio totiº san cte trinitatis z ope maiestatiz diuie. Deinde hoĩem alloquit solũ oñdens ei z astruens. hoĩes ceteros nõ tñ ac vniuersa ad obsequ/ um ipiº z solamẽ ꝓdita vel creata. ĩmoꝝ amo ris ꝓuilegio singulariz. spãli ei munere data. Prosequit deinde ꝓsequentẽ tã necessitatez q̃z piã liberalitatẽ incarnatiõis x̃pi z passionis ꝑ hoĩe. que duo potissimũ ingratitudinẽ ex pellũt. z coꝝ hũanũ efficaciº ad amorẽ sui cõ ditoris inducũt. Ex q̃b⁹ q̃ttuor ꝑmissis. di/ gnitate vicz ꝑme creatõis. ꝓuilegio singlariz amoriz. dignatiõe ĩcarnatõis. z hũilitate pie redẽptõis pctoꝝ meditãdo ĩ se reuersus. ple rũq̃z ꝓpũgit. z abiecto q̃cq̃d mũdanũ sapit. totº ad x̃pm ꝓuertit. quẽ sui totº nõ ignorat auctorẽ z bñfactorẽ. z oĩm bonoꝝ largitorẽ. Et fit vt tãto plº ꝑ hũilẽ satisfactõz ðo fiat ꝓ pinquº. q̃sto ꝑ inobediẽtiã ꝑus ab eo extitit alienº. Et ħ q̃dẽ fuit principale intentũ ĩ ħ ope. vt ex recognitõe bñficioꝝ dei circa ho/ mines z amoriz. alt ad altez q̃si ꝓfabulando degenerẽ se agnosceret. z ꝑ ingratitudine sua. filiali potiº q̃z seruili ꝓtritõe ꝓpũciº. tã piũ pa/ trẽ tã ingratº filiº se excitaret filialit ad amã dũ. Nõ g̃ intẽtiõis opificis hoĩem sui creatoriz ꝓuocare saragẽs ad amorẽ pñti labori ama toriũ nomẽ imponit.

¶Nota q̃ ista ꝓtinuatio autoritatũ z titu/ latio autoꝝ nõ ita impssa ẽ in margine fm ĩ tentũ opificis hº opusculi. sz talit interrupta est ꝑ iterpositõz rubricaꝝ z autoꝝ. vt vides z ħ ad vitãdũ difficultatẽ opis. Qui g̃ volu luerit pt nihilomin⁹ legere sub ꝓtinuatione nõ obstãtib⁹ rubriciz z autorib⁹ iterpositis.

¶ Explicit prologus in libellum qui Amatorium nuncupat sancti Bonauenture doctoris seraphici.

¶ Incipit Amatorium

HOmo sermo meus dirigit quisquis pme conditionis tue dignitatē ignoras. aut tue reformatiōis laborē z preciū nō attendis. vt cōsideratione tante dignitatis. z dignatiōis tante. tam beneficum deū. tā benignū dominū. mutuo intuitu discamus pariter amare. cui p vniuersis suis beneficijs semp hucusq; indeuoti fuimus z ingrati. Anselm⁹. De dulcedine et bonitate dei in creatiōe In primis igitur te admoneo vt sine intermissione recorderis q̄ dulcis z q̄ bonus sit erga te creator tuus quanta bonitas eius fuit. q te cū non esses creauit. z q te non pec⁹ aut creaturā insensibilem. sed eā creaturā fecit que eū posses intelligere. amare. z cū eo suam eternitatē. eterna z felix possidere. Et q intim̄ te dilexit. vt cum multa cōtra suā voluntatē acturam sciret. voluit te tamen facere z esse. z q te cū tā/ta mansuetudine vt pius z misericors adhuc patitur expectās tuam emendatiōem. quia nullo modo te cupit pdere. sed adhuc te patitur viuere. adhuc tibi ea que sunt necessaria ad sustētatiōem hui⁹ vite non desinit ministrare. Et sicut reb⁹ ipis experiri potes. peccatis tuis nō potes eius bonitatez vincere. nec adhuc te velit sicut promeruisti ꝓfundere. vel ex toto destruere. Certissimuz est ergo illū pium esse erga te qui tāta bona tibi largitur. nec adhuc de tuis iniquitatib⁹ se querit vindicare. Preterea de eius benignitate adhuc cogita. Rationes inducitue ad amandū deum. Ut autē cōmunia replicam. quot sunt mēbra in corpe. tot beneficia inuenies magna. z p minimo membro plus debes amare deū q̄ multi amant eum p cunctis beneficijs que ab eo recipiunt. Si quis amisisset oculū. quantū amaret eum qui sibi illū restitueret. Et si quis meruisset amittere eū. quantum amaret illum qui sibi oculū conseruaret. Nec minus amand⁹ qui cum ab initio dedit. z qui datū conseruauit. cū multotiens vtendo eum cōtra deum amittere meruerit. Quod dixi de oculo, de ceteris membris cogita. Si vero tantū amand⁹ est qui dedit corpus. quantū amandus est qui dedit animā. que in infinitum melior est corpore. Que si amisisset vsū rationis. quantū amares illum qui illuz restituerer. Quantū ergo amandus est qui tibi rationē dedit. Itē Quantū amandus est ille qui mirabiliter corpus z animā coniunxit. z hanc cōiunctionē tibi seruauit. cū peccando mortem multotiēs meruisses Augustinus. Cogita igit̄ z recogita tantam erga te tui creatoris benignitatē. et erige te sicut rectū est. Et omnes sensus tuos ad e⁹ ineffabilē dilectionem. Nihil enim iustius. nihil salubrius. nihil vtilius z dulcius q̄q̄ ex toto homo illū diligat quem sui tot⁹ nouerit non solū auctorem. sed et conseruatorē

QX natura inuitat ad amandū deum

Si vero naturaliter amat filius patrez. a quo habet partē corporis sui. quanto magis amare debet deū. qui corpus eius z animam ex nihilo fecit. Augustin⁹. Et si amand⁹ est genitor. tamen preponend⁹ est creator. Ut quid nō amaret opus artificez cum haberet vnde id posset Bernardus

De diligendo deo. Et cur non quantum omnino posset. cum nihil omnino nisi eius munere posset. Bernardus in sermone. Valde igit̄ mihi amandus est. p quem sum. viuo z sapio. Parum ne videtur tibi hoc. De dignitate siue excellentia p/me creationis. Cogita qualē te fecit. Hē/pe scōm corpus egregiā creaturam. Scōz animā magis imaginē creatoris insignem. ratōnis participē. beatitudinis eterne capacem. Potzo coherere sibi fecit artificio incō prehensibili. sapientia inuestigabili. Nec tamen ante promeruit qui ante non fuit Nec spes retributionis fuit. quoniā bonorū nostrorum nō eguit Disce igit̄ in reuerēdo gratiam nō esse tardus aut segnis. Disce ad singula dona gratias agere. Diligenter considera que tibi apponūtur. vt nulla dei dona gratiarū actione frustrentur. Augustin⁹

Quanta sit dignitas conditionis humane. Tanta nanq; dignitas conditionis humane esse cognoscitur. vt non solo iubētis sermone. vt alia sex dierum opera. sz cōsilio sancte trinitatis. z opere maiestatis diuine creatus sit homo. vt ex prime conditionis honore intelligeret. quantum suo conditori deberet. dum tantū in conditiōe mox dignitatis priuilegium prestitit ei conditor

vt tanto ardentius amaret conditorem. qñto mirabilius se ab eo cõditũ eẽ intelligeret.

Dignitas cõditõnis debet inducere amorem. Faciam⁹ inquit hominẽ ad imaginem z similitudinẽ nostrã. Hec hoc soluz q̃ sancte trinitatis ꝓsilio sic ab excellẽtia cõditoris cõditus est ꝫ etiã q̃ ad imaginẽ z similitudinẽ suã ipe creator omniũ eum creauit q̃ nulli alĳ ex creaturis donauit. Que imago diligenti⁹ est exterioris homis mobilitate cõsideranda. Que sit imago trinitatis in anima q̃ ad corpus exteri⁹. Primo siquidẽ vt sicuti de⁹ vnus semp vbiq̃ tot⁹ est omnia viuificãs. mouens z gubernãs. quia in eo viuim⁹. mouemur z sumus. Sic anima in suo corpe vbiq̃ tota viget. viuificans illud. mouens z gubernãs. Neq̃ enĩ in maioribus sui corpis membris maior. et in minoribꝰ minor. sed in minimis tota est. z ĩ maximis tota. Que sit imago vnitatis ĩ anima in trinitate interius. Et hec est imago vnitatis omnipotẽtis dei quã anima habet in se. que etiã sancte trinitatis quandaz habet similitudinẽ. Primo in eo quia sicẽ deus est. viuit z sapit. ita anima ſm suũ modũ est viuit z sapit. De similitudine trinitatis in anima. qua ad imaginẽ dei est condita. Est quoq̃ in anima similitudo trinitatis. in eo q̃ ad imaginẽ sui conditoris perfecte ꝫ z summe trinitatis que est in patre z filio z spiritusancto condita est. Et licet vnius nature sit illa. tres tamẽ dignitates habet. id est. intellectũ. voluntatẽ. z memoriam.

Sine quibꝰ anima ꝓfecta esse nõ potest Quidem. licet alĳs verbis designatur cũ dicit. Diliges dominũ deũ tuũ ex toto corde tuo. et ex tota anima tua. z ex tota mente tua. id est. ex toto intellectu tuo. z ex tota voluntate tua. z ex tota memoria tua. Imago est in substãtia. similitudo in moribus.

Nam sicut ex patre generat filius. z ex patre filioq̃ ꝓcedit spiritusſanctus. ita per intellectũ generatur voluntas. z ex his utẽ ambobus ꝓcedit memoria. sicut facile a sapiente quolibet intelligi potest. Que sint excellentiores dignitates aĩme. Nec enim anima ꝓfecta esse potest sine his tribus. nec horũ triũ vnum aliquod quantũ ad suã beatitudinẽ ptinet. sine alĳs duobus integrũ constat. De trinitate in anima. Et sicut deus pater. deus filius. deus spirit⁹sanctus est. nõ tamen tres dĳ sunt sed vn⁹. habens tres personas. z anima intellect⁹. anima voluntas. aĩma memoria est. nec tres tamen anime in vno corpe. sed vna aĩma tres habẽs dignitates. atq̃ in his tribꝰ imaginem gerit eiusmirabilẽ in sua natura noster interior homo Q excellentioribꝰ anime dignitatibꝰ iubemur diligere deũ. Et hĳs quasi excellentioribꝰ anime dignitatibꝰ iubemur diligere deũ. vt quantũ intelligitur semp in memoria habeatur. Nec solus sufficit intellectus. nisi fiat voluntas in amore eius. Imo nec hec duo sufficiũt nisi memoria addatur. qua semper in mente intelligentis z diligentis maneat deus. sic vt nullum possit esse momentũ quo pſentẽ eum nõ habeat memoria. Et hec habe de imagine.

De similitudine que in moribus cõstat.

Nunc vero de similitudine aliqua intelli ge. que in moribus credenda est. Ut sicut deus qui hominẽ ad similitudinez suam creauit. charitas est. bonus z iustus. patiens et mitis. mũdus z misericors. zcetera insignia virtutum suarũ. que ꝺ eo legũtur. ita homo creatus est. vt haberet charitatez. vt bonus esset z iustus. patiens ac mitis. mund⁹ et misericors foret. Quas virtutes quanto plus quisq̃ in seipso habet. tanto ꝓpior est deo. et maiorem sui cõditoris similitudinem gerit Si vero quod absit aliquis per deuia vitiorum z diuorcia criminũ. ab hac nobilissima sui conditoris similitudine degener oberrat. tunc fiet de eo quod scriptum est. Homo cum in honore esset non intellexit zc.

De honore homini collato. Quis maior honor potuit homini esse q̃ q̃ ad similitudinẽ sui factoris conderetur. et eisdẽ virtutum vestimẽtis ornaretur quibꝰ z conditor. Quod quidẽ nulli alĳ ex creaturis nisi soli homini concessit. Quando homo non vtatur vl̃ fruat dei bonitate et misericordia ita vt nullũ esset momentũ quo non sit de q̃ legitur. Domin⁹ regnauit decorem indutus est zc. id est. omniũ splendore virtutum. z totius bonitatis decore ornatus. Vel qõ maius homini potest esse dedecus. aut infelicior miseria. q̃ vt hac similitudinis gloria sui conditoris amissa. ad informẽ z irrationalem brutorũ animaliũ delabatur similitudinem. Quapropter o homo diligenti⁹ attende prime ꝺditõis tue excellentiã z venerãdã sancte trinitat⁹ imaginẽ in teipso cognosce. honorẽq̃ similitudinis diuine ad quã crea

tus es nobilitate mor. exercitio fortutū. z dignitate meritor. hre cōtende. vt quādo apparuerit qualis sit. tūc similis ei appareas. q te mirabiliter iā ad similitudinē suā in pmo adā cōdidit. z etiā mirabil⁹ vt infra patebit in secūdo reformauit Q mirabilior ē hominis reformatio ꝙ formatio In prima nāq; pditōe glia puent⁹ est z bonore. i secūda pietate. psecut⁹ z amore. vt ingratitudinē tuā erubesceres. z ad pditorē tuū amorē tuū totum puerteres. q tāto artificio vtebat. vt nullū aliū pter ipm amares. In pmo opere pditiōis tue de limo terre plasmauit hoiem de⁹. z inspirauit in faciē ei⁹ spiraculū vite Ece qualis artifex. qualis vnitor rerū. ad cui⁹ nutū sic pglutinant sibi lim⁹ terre z spūs vite. Lim⁹ quidē iā ante creat⁹ erat qñ in pncipio de⁹ creauit celū z terrā. At spūs sane nō cōem sz ppriā habet pditōem. nec i massa creatus. sz singulari quadā excellētia inspirat⁹

Quare dederit de⁹ hoi sensuz z intellectū

Quē cū in hoiem inspirasset dedit ei sensum z intellectū. vt p sensum lutū sibi associatū vinificarz. z p intellectū regeret Aug⁹ de spū z aia. Et vt p intellectū int⁹ ingrederet z ptēplaret dei sapiam. z p sensum foris egrederet z ptemplaret opa sapiētie. Intellectū int⁹ illustrauit. sensum foras decorauit. vt in vtroq; refectionē inueniret. Intus ad felicitatē. foris ad iocunditatē. Sz q⁹ bona exteriora diu stare nō possunt. iussus est hō ab exterioribz ad interiora redire. ab interioribz ad supna ascēdere. Bern⁹. i ꝑmone. Tāte siquidē dignitatis est hūana cōditio vt nullū bonū pter summū ei sufficere possit Agnosce igit o homo dignitatē tuā. agnosce gliam pditiōis tue. Est et tibi de mūdo corp⁹. sz tibi sublimi⁹ est aliq̄d. nec oīno cōpandū ceteris creaturis. Cōpacta z pfederata sunt in te caro z aīa. illa plasmata. hec inspirata. Quis nō videat q̄ tutū corpori pstat aīa. Quid aīma cōferat corpi.

Nunq̄d nō trūcus esset insensibilis. caro inanimata. Aug⁹. Ab aīa eñ pulcritudo. ab aīa incremētū. ab aīa claritas visus z son⁹ vocis. Deniq; sensus oīs ab aīma est z p sensus pgredit ad corp⁹ mouēdū z viuificandū. De duplici vita aie. Cui⁹ duplex est vita. alia q̄ viuit in carne. alia q̄ viuit in deo. Duo siquidē sunt sensus in hoīe. vn⁹ interior. z alter exterior. z vterq; bonū suuz habet in q̄ reficiat. Sensus interior reficit ptemplatiōe diuinitat⁹. sensus exterior ꝑtēplatiōe humanitat⁹. Cur de⁹ hō fact⁹ sit

Propterea eñ de⁹ hō fact⁹ est vt totū bominē in se beatificaret. z tota pnersatio bomis eēt ad ip̄z. z tota delectatio esset i illo. cū a sensu carnis videret p carnē. z a sensu mentis p diuinitat⁹ cōtemplatiōz. Hoc erat totum bonū hois vt siue ingrederet siue egrederet. pascua in factore suo inuenirz. Pascua foris in carne saluatoris. pascua int⁹ in diuinitate creator⁹. Sz heu hoc magnū bonuz secutū est malū magnū. qm̄ pdito bono qō int⁹ erat. egressa est aīma ad bona aliena. q̄ foris erāt. z pactū fecit cū delectationiby seculi. requiescēs sup illas. nō attendēs absentiā boni sui interioris. eo q⁹ solatiōes suas cerneret i bonis alienis. Q iocūditate exteriori. interior obdormit hō. Hā cū exterior sensus carnal⁹ bono suo vtit. iterior sensus mētis quasi obdormit. Hō ei cognoscit bona interioris sensus. q̄ iocūditate exteriorum bonor⁹ capit. Hā q̄ in carne viuit. in carne sentit. z dolores carnis fugit inq̄ntū potest. vulnera aūt aīme pr⁹sus ignorat. nec medicinā q̄rit in eis. Cū aūt mort⁹ fuerit sensus aie quo viuit in carne. tūc viuificare incipiet sensus ille q̄ sentiet semetipam. Et tūc sciet dolores suos. z sentire incipiet vulnera sua tāto grauī⁹ q̄nto ꝑius. Dic eñ ad intellectū reuocata a corruptōe carnaliū affectionū se studet mūdare. z ad naturā ppriam qua deū suū q̄ eā possedit fecit z creauit agnoscere seipam incitare. intelligēs q⁹ vita ip̄i⁹ dilectio est. Hugo Q vita aime sit dilectio. Uñ scire potes homo z intelligere q⁹ vita aie tue dilectio est. z q⁹ sine dilectiōe esse nō potest. eo q⁹ vita ip̄i⁹ est Bre gor⁹ Cū aīa ad solū deū appetēdū sit creata. iure ei nihil sufficit qō de⁹ nō sit Restat igit⁹ vt vez amorē q̄ras. z amorē tuū in melius mutare studeas. eo q⁹ in tpalib⁹ z mūdanis ver⁹ z pmanēs amor nō est. quib⁹ aīe palatus infatuat⁹ ne sentiat amorē p desideriū. nec suauitatē p dulcedinē pditoris sui. Hō eñ dubito q̄n mult⁹ iam exp⁹mētis didicisti fallacē esse z fugacē amorē bui⁹ sec'li. quez semp vl' cū perit id qō tibi elegeris perdere aut cū aliud qō magis placet supuenerit. cogeris mutare. Sic desideriꝫ int⁹ fluctuas dū nec sine amore esse potes. nec vez amorē inuenis. Idcirco quasi in exilio errās. q̄a dū traberis p ꝓcupiscētias tpaliū. amorem

nō inuenis eternoꝝ. O si teipm inspiceres. o si aiam tuā videres. q̄ specie sua omniuꝫ visibiliū decorē ꝛ pulchritudinē vincit. agnosceres certe quāta rep̄hensione dignus fueris. cū aliq̄d extra te amore tuo dignuꝫ existimabas. Q iniuriā sibi facit. q̄ inhonesta diligit. Ideo tibi iniuriā facis. qui vel inhonesta. vel certe ea q̄ amore tuo digna non sunt. in societatem dilectionis admittis. Hunc vero qꝫ faciē tuā. ꝛ speciē vultus tui. que in aia est q̄lis sit cōtemplari nō potes. facilꝫ in ea que foris admirāda videnk. affectū dilectōis extendis. Presertim qꝫ amor nūq̄ solitariꝫ eē patik. qꝫꝛ i hoc ipo tā q̄dāmodo amor esse desinit. si in alteruꝫ paritatis ꝫsortē vim dilectionis non diffundit. Scire tū debes q̄ idcirco vis dilectionis nō extinguitur. si a rebꝫ abiectis ꝛ vilibus appetitꝫ eiꝫ cohibeak. Immo ille magis sibi iniuriā facit q̄ vel inhonesta. vel certe ea que amore suo digna nō sunt. in societatē dilectōis admittit. Primū igik necesse est vt teipm ꝫsideres. ꝛ cū cognouerꝫ dignitatem tuā q̄ apposui supius. imo ꝛ illā que patet inferius. ne iniuriā facies amori tuo. abiectioꝛa te nō ames. Hā ꝛ ea que p se cōsiderata pulchra sunt. pulchrioribꝫ cōparata vilescūt. Nō vis hr̄e amorē solitariū. nec em̄ potes. noli tū habere pstitutū. Queras ergo vnicū. queras ꝛ vnice dilectuꝫ. Scis em̄ qꝫ amor ignis est. ꝛ ignis quidē fomentum q̄rit. Sed caue ne inicias qđ fumū potius aut fetorē ministrat. Ea vis amorꝭ est vt talē te esse necesse sit. quale est illud quod amas. ꝛ cui p affectū ꝫiungeris. in ipi simili tudinē. ipa q̄dāmodo dilectionis societate trāsformeris. Q amans in silitudinē amati trāsformak Silitudo nāq̄ causa est amoris. Tue igik pulchritudinē aīe attende. ꝛ intelliges qualē debeas pulchritudinē diligere. Sponsum habet sed nescit. Pulcherrimꝫ est oim. sed faciē eius nōduꝫ vidit. Ille eā vidit. qꝫ nisi eā vidisset. nō eaꝫ diligeret. Sed vidit qꝫ eā creauit. que ipi amore digna foret. Voluit adhuc seipm ei pentare. sed munera misit. arraꝫ dedit. pignus amoris. signū dilectiōis. Si cognoscere illū posset. si speciē eius videret. nō amplius de sua pulchritudine dubitaret Sciret em̄ q̄ tā pulcher. tā formosus. tā elegās. tam vnicꝫ in suo affectu captꝫ non esset. nisi eū singularis decoꝫ ꝛ vltra ceteros admirādus traheret. Hunc videre illū nō pōt. quia absens est. et ideo non timet neq̄ erubescit illi iniuriā facere. qꝫ singularē eiꝫ amorē ꝫtemnit. Si vero adhuc scire nō potest q̄lis ille sit qui eā diligit. ꝫsideret saltē arraꝫ quā dedit. Q argumentū amoris sit exhibitio muneris. Fortassis in ipo munere eiꝫ qđ penes eā est. poterit agnoscere q̄ affectu eū diligere. quo studio ꝛ diligētia se illi debeat ꝫseruare. Insignis est arra eiꝫ. nobile donū eius. qꝫ nec magnū decuit vt parua daret. nec p paruo sapiēs magna dediss set. Magnuꝫ ergo est qđ illi dedit. sed maiꝫ est qđ in ipa diligit. Respice vniuersū mundū istū ꝛ cōsidera si aliq̄d in eo sit. q̄ tibi obcausam amoris illiꝫ nō seruiat. Omnia ppter ea facta sunt vt fuiāt homini. Omnis natura ad hunc finē cursum suū dirigit vt obsequijs tuis famulek. ꝛ vtilitati deseruiat. tuisq̄ oblectamētis pariꝫ ꝛ necessitatibus fm affluentiā indeficientem occurrat. Hoc celū. hoc ṫra. hoc aer. hoc maria. cum eis q̄ in eis sunt vniuersis. explere nō cessāt Hoc circuitꝫ tempoꝝ. annuis innouationibꝫ. ꝛ rediuinis partubꝫ. antiq̄ innouās. dilapsa reformās. ꝫsumpta restaurās. pastu ppetuo subministrat. Quis g̃ putas hꝰ instituit. quis hec nature p̄cepit. vt sic vno consensu tibi fuiat. Beneficiū accipis. ꝛ auctorem eiꝫ nō cognoscis. Donū in manifesto ē largitoꝝ occultus. Et tū ipa te rō dubitare nō sinit. hoc tuū nō esse debitū. sed bñficiuꝫ alienū. Vultū igik tibi cōtulit. q̄ hoc totū ꝛ tantū tibi dedit. Vultū ergo diligēdus est. q̄ tantū dare potuit. ꝛ q̄ tantū dare voluit. multū dilexit. Tantū g̃ diligens. ꝛ tantuꝫ diligēdus. dono suo demōstrat. vt q̄ stultū est amorē tā potentis nō vltro cōcupiscere. tam impiū sit atq̄ puersum. tā diligentem nō amare. Vide ergo q̄d agꝭ cū in hꝰ mūdo amari ꝛ amare ꝫcupiscis. Totꝰ mūdus tibi subiectꝰ est. ꝛ tu nō dico totū mūdū. sed nescio quā aliā mūdi porciunculā. que nec specie pulchra. nec vtilitate necessaria. nec q̄ntitate magna. nec bonitate optima antecedat. in societatē tui amoris admittere nō aspernaris. Certe si hec diligis. vt subiecta dilige. vt famulantia dilige. vt munera amici. vt beneficia dñi. Sic tū vt semp memineris q̄d illi debeas. nec ista p illo. nec ista cū illo. sed ista ppter illū. ꝛ p ista illū. ꝛ supra ista illū diligas. Augustinꝰ de ciuitate dei.

Q̄ amare deū ꝓpter tpalia ꝯtumelia ē ei.
Quia amor quo aliꝗs amat deum ꝓpter tpalia. ꝯtumelioſus eſt deo. Tpalia qui ſic amant. p̄ferūt ei. Propter qđ em̄ vnūq̄dq̄ amat. illud magis amat. Unde boni ad h̄ vtunt mūdo. vt fruant deo. Mali aūt econtra. vt fruant mūdo. vti volūt deo. Uti nā/q̄ eſt qđ in vſum venerit referre ad obtinē/dū illud q̄ fruendum eſt. alias abuti eſt.
Hugo. Nō ergo munera dant̄. plus q̄ amant̄ affectū diligas. Maiorē caritati ei⁹ iniuriā facis. ſi dona illius accipis. z tm̄ vi/ciſſitudinē dilectiōis nō rependis. aut do/na illius ſi potes reſpue. vel ſi dona reſpue/re nō potes. viciſſitudinē amoris repende. Dilige illū. dilige te ꝓpter illū. dilige dona il lius ꝓpter illū. dilige illū vt fruaris illo. dili ge te vt diliḡ ab illo. Aug⁹. Ex h̄ ei diliḡ te. q̄ diligis deū ex toto te. Dilige in donis illi⁹ q̄ data ſunt ab illo. Illum tibi. z te illi dilige. Dona illi⁹ ab illo tibi ꝓpter te
Bern̄. Ania tpalia amās q̄i inānata. idigna ē dei amore. Aug⁹. in ſoliloquijs.
Si alicui⁹ pulchre femie flagrares amo re. iure ſe tibi nō daret ſi aliud quicq̄ p̄ter ſe a te amari cōperiſſet. Q̄ dedignatur amorē ꝓpter aliud h̄ndū q̄ ſe. Sic qui in bonis tpalib⁹ amorē ſuum ponit. dei amore indignus eſt. Anſelmus Amor illius nullā vicio⁹ patit̄ feditatē. nullā ꝓſentit ſe/cū eſſe carnaliū deſideriorū voluptatez.
Dicis mihi forte. Hugo. Dic ꝓſtruit vnuſq̄ſq̄ de ꝓuilegio ſingularis amor̄ ſibi a deo collato. z q̄ ab eo ſingulariter diligat.
Cū ſupius diter̄ nō ſolū vnicū. ſed vni/ce electū eſſe debere amorē. id eſt. nō ſolum dilecto z ſolū diligendo ꝓſtitutū. eo q̄ ꝑfe/cte laudabilis amor nō ſit. ſi vel alter cū ſo/lo diligit. vel q̄ ſumme diligēdus nō eſt. ſo/lus amat. Ecce ego vnice dilectū z vnice e/lectū diligo. ſed hanc hui⁹ dilectiōis mee i/iuriā patior. q̄ ſolus diligēs. ſol⁹ nō amor. Nā hanc dilectiōis ei⁹ arrā quā mihi obꝯ/cis. q̄t ſunt vel certe quales ſunt. cū quib⁹ h̄ mihi cōmunis eſt. tu ipe agnoſcis. Quō igi tur de ꝓuilegio ſingular̄ amor̄ potero glo riari. q̄ hoc qđ tā magnū aſſeris. nō dicā cū beſtialib⁹. ſed z cū ipis beſtijs cōmune acce/pi. Quid mihi lux ſolis ampli⁹ cōfert q̄ re/ptilib⁹ z vermib⁹ tre. Oīa ſil̄r viuūt. oīa ſpirāt. Idē paſtus. idē pot⁹ oīm. Nō ita ſa/tis ꝓgrue diligendū ſingulariter ꝓbas. ſi nō z ipm quoq̄ vel in aliq̄ ſingulariter dilexiſſe demōſtras. Ad qđ rñdeo. Tria quedaz ſūt in quib⁹ id qđ te mouet inuenias. Que ſunt bona cōmunia. ſpecialia. ſingularia.
Diſcerne que dona a deo tuo accepiſti. Alia cōmuniter. alia ſpecialiter. alia ſingu/lariter data ſunt. Cōmuniter data ſunt. que omib⁹ ꝓpter te tecū ſeruiunt. Specialiter ve/ro data ſunt. que multi⁹. non tm̄ oīb⁹ ꝓpter te tecū ꝓceſſa ſunt. Singulariter data ſunt. q̄ tibi ſoli ſunt data. Nunq̄d ideo min⁹ te dili git. q̄ quedā dona ſua tecū ſimul cū oīb⁹ ꝓceſſit. Nunq̄d feliciorē te feciſſet. ſi tibi ſoli mundū dediſſet. Q̄ oīa homini vnico data ſunt que ad vſum oīm donata ſunt Aſtruerís hō q̄ oīa ꝓpter te ſingulariter facta ſunt. z ſingulariter tibi data ſunt. Ecce nō ſint creati homies ſup terrā. non ſint be ſtie. ſolus mūdi diuitias poſſides. Ubi igit illa grata z vtilis ſocietas hūane ꝓuerſatio nis. vbi ſolacia. vbi oblectamēta quib⁹ iam frueris. Uide igit̄ q̄ z in hoc tibi multū cō tulit. q̄ hec ad ſolamē tuū tecū creauit. Si mūdus iſte z hec omia tibi ſeruiūt. quomō etiā omia ad obſequiū tuū facta non ſunt. Nunq̄d p̄familias ſolus panē ſuū come/dit. Nunq̄d ſolus poculū ſuū bibit. Nūq̄d ſolus veſtimētis ſuis induit. Nunq̄d ſolus calefit igne ſuo. Nunq̄d ſolus habitat i do mo ſua. Totū tm̄ nō imerito eius dicit. q̄/quid habent hi q̄ ei vel p̄ dilectionē vel per ſubiectionē famulant. Siue igit illa que ti bi ſeruiūt. ſiue illa que tibi ſeruiētib⁹ neceſ/ſaria ſunt. oīa tibi data ſūt. omia tibi ob/ſequia impendūt. Interrogatio. Dicis adhuc forte. Tue rōnes hoc ꝓſuaſerunt vt illa quoq̄ ſingulariter mihi donata crederē. que in vſum ſeruientiū mihi cōmuniter do nata viderē. hinc doceor omia quib⁹ vita ir rationaliū foueat. mee poti⁹ dilectiōi eſſe aſ/ſignanda. ꝓterea q̄ illa q̄q̄ que in his alun tur in vſum meū ſunt depurata. Priuilegi/um tm̄ ſingular̄ amoris. ex inde nō aſtruit. quia hoc nō ſolū mihi. ſed cūctis ſimiliter ho miniib⁹. z multis vero ampli⁹ ſubiecta eſſe noſcunt Specialis amor ad homies Eſt nanq̄ ſpecialis quidā amor ad homi/nes. in quo quidē ipi homies alijs creatu/ris non autē ad inuicē amplius gl̄iari ba/bent. Nam quod in aſſertione ſingular̄ a/moris dicis. etiā mihi inter cetera donatā eſſe ſocietatē hominum. cū tam mea illis q̄

illorū mihi donata sint. nihil in ꝑ singulare repire possum. Jn q̄ societate nō solū me ledit amissa gl'ia singularitat'. sed vilitas participatiōis. Quot em̄ increduli sunt. q̄t scelesti. q̄t impuri sunt q̄ in societate sil'r gl'iari p̄nt. Responsio. Sed te turbare non debet q̄ in vsu rerū tpaliū. eadē bonis7 malis ꝓditio cōcessa est. nec idcirco ea similiter a deo amari existimes. q7 his oīb⁹ tecū sil'r cōmunicare vides. Q̄ mali hoīes nō ꝓpter se sed ꝓpter bonos viuūt. Hā sic bestie nō ꝓpter se. sed ꝓpter hoīes create sūt ita mali homīes nō ꝓpter se. sed ꝓpter bonos viuunt. Et sicut vita eoꝝ vtilitati bonoꝝ deseruit. sic oīe quo vita eoꝝ alit'. dubiū nō est. q̄n ad ditionē bonoꝝ referenda sit. Jdcirco aūt mali inter bonos viuere ꝑmittūtur. vt societas illoꝝ bonorū vitā exerceat. quos 7 felicitate sua admonēt potiora his 7 q̄ mali cōmunicare non p̄nt bona q̄rere. 7 iniq̄tate sua cogunt artius virtutez amare. Postremo vt dū illos dīna gr̄a destitutos videret per q̄libet abrupta vicioꝝ ruere. discant quātas ꝑ sua salute debeant creatori gr̄as referre. Ratio siquidē diuīe dispensationis ad nr̄e salut' augmentū. 7 gl'ificationis documētū hoc exigebat. vt sicut in vita bestiarū discim⁹ summā felicitatē nō eē his vti. ita quoq̄ in vita malorū hoīm discam⁹ nō esse summā felicitatē his dn̄ari. Quare tā malis q̄ bonis p̄nia bona cōcedi deberent. Sil'r g̃ bonis 7 malis ista ꝓcedi debuerūt. 7 alit' boni potiora sibi fuari nō crederent. nisi ista tā bonis q̄ malis cōmunia esse viderent. Nihil igit' o homo amplꝰ de societate aut felicitate maloꝝ ꝙquerar'. imo multū tibi placeat. 7 ad amandū creatorē tuū artius ꝑ te exciter. eo q̄ sunt flagella p̄ris miscōiaꝝ erudient' filiū suū ex amore paterno. Augusti. Cur mali viuūt. Omīs nanq̄ malus aut ideo viuit vt corrigat. aut ideo viuit vt ꝑ illū boni exerceant.

Hugo. Nec idcirco in ꝓuilegiū singularis amoris tecū ascribendos putes. q7 in vsu eos 7 dominio rerū transeuntiū socios habueris. q7 etiā in ꝑ sicut tā dixi saluti tue pficiunt. q̄ istis tecū nō tm̄ vti sed 7 domināri p̄nt. Quid aūt de societate bonoꝝ dicā Dixi aūt societatē hoīm dono tibi creatoris esse ꝓcessa. vt inde solamē vite accipias. ne quadā solitaria 7 inerti vita destitut⁹ cōtabescas. Sicut igit' vita maloꝝ tibi est exercitiū. sic solamen est vita bonoꝝ. q̄ certe tales sunt. q̄s nec felicitatis tue ꝑticipes. nec amoris tui debes aspernari consortes.

Q̄ caritas de alieno tanq̄ de ꝓprio gl'iat'.

Hā si vere bonos diligis. q̄cād illis bñficū impendit'. inde caritas q̄ in te est non q̄si de alieno. sed q̄si de ꝓprio gloriat'. Licet igit' beatū esset isto amore vl' solaz ꝑfrui. multo beacius in ipo cū multoꝝ bonoꝝ ꝓgratulatione delectari. q7 cū in eos q̄ etiā cōpartic̄ipant affect⁹ dilectōis. expandit' charitatis gaudiū. 7 suauitas ampliat'. Q̄ spiritual' amor participatiōe ampliat' Spūal' nāq̄ amor tūc melꝰ cuiq̄ fit singular'. q̄n oīb⁹ est cōmunis. nec participatiōe plurium minuit'. cuiꝰ fructꝰ vnꝰ 7 idē totꝰ in singulis reperit'. ac ꝑ hoc etiā singulariter diligit te. q7 nil diligit sine te. Sic igit' singul' adest q̄si oīb⁹. q7 nec aliū nec maiorē dilectionis affectū singul' impenderet. si absq; cūctoꝝ participatiōe singulos amaret. Nihil g̃ de priuilegio singular' amoris tui societas bonorū ꝑscribit. q7 amator tuꝰ in omīb⁹ diligit te. q7 nihil diligit sine te. Q̄ deꝰ affectu nō distrahit'. Nō aūt timeas animū illiꝰ i amore pluriū q̄ ꝑ affectū distrahi. 7 idcirco minorē esse ad singulos. q̄ partit' q̄dāmō 7 diuisus videat' in cūctos. Ergo oēs vnū vnice diligāt. vt oēs ab vno vnice diligantur. Quia nec aliꝰ ꝓter vnū vnice ab oīb⁹ diligēdus ē. nec aliꝰ ꝓter vnuz vnice oēs diligere ꝑt. Oīs aūt i vno se q̄ vnū diligāt. vt vniꝰ dilectōe vnū fiāt. Jste amor vnicꝰ est nō tm̄ ꝑuat⁹. solus. nō tm̄ solitariꝰ. participatꝰ. nec diuisus. cōis 7 singular'. cūctoꝝ singulus. 7 singuloꝝ totus. nec participatione decrescens. nec vsu deficiēs. nec tpe veterascens. antiquus 7 nouꝰ. affectu desiderabilis. experientia dulc'. fructu eternus. iocūditate plenꝰ. reficiens 7 satians. nec vnq̄ fastidiū generans Qualit' deꝰ singulis q̄s diligit affectu 7 effectu sit. Ut aūt tibi pleni⁹ satisfaciā. demonstrabo q̄lit' iste spōsus 7 amator castitatis. singulis q̄s diligit. q̄i oīb⁹ affectu 7 effectu sit. Jn ꝑ quoq; puidit tibi deꝰ. optimꝰ amator tuus. ne nihil esset in q̄ singulariter de ipo gl'iari possis. sed sic cōia et specialia dedit. sicz singl'aria tribuit. Dona cōia. Cōmunia q̄dē sunt ea q̄ in vsuz vniuersoꝝ veniūt. sicut est lux solis. spiramē aeris. Specialia vero vt ea q̄ nō oīb⁹. s3 q̄i cuidā societati ꝓcessa sunt. sic ē fides. sapia.

disciplina. Dona singularia. Singularia aūt vt ea quevnicuiq; ꝓpria impartita sunt. sicut petro ꝓncipat⁹ in apl'is. paulo apostolat⁹ in gentib⁹. iohāni ꝓuilegiū amoꝛ

Q̄ in omīb⁹ te de⁹ dilexit. Cōsidera ḡ q̄ cōmunia cū oīm̄ib⁹. que specialia cū aliq̄bus. q̄ singularia solus accepis. In omīb⁹ his te dilexit. que vl' cōmunit' cū omīb⁹. vel specialit' quib⁹dā. vel singulariter tibi soli tribuit. Q̄ cū oīm̄ib⁹ te de⁹ dilexit. Cū his oīm̄ib⁹ rursum te dilexit. q̄ te participatione doni sui sociauit Q̄ ꝑ oīb⁹ te deus dilexit. Ꝑ̄ hīs omīb⁹ te dilexit. quib⁹ singularꝫ dono gr̄e te ꝓtulit. Et in oīm̄i creatura. In oīm̄i creatura dilect⁹ es. cū omīb⁹ bonis dilect⁹ es. ꝑ omīb⁹ malis dilectus es. Et ne parū tibi videak q̄ ꝑ oīb⁹ malis dilect⁹ es. quāti boni sunt q̄ min⁹ te acceperunt attende. Nec parū existimes vel in tantꝫ. vel cū tantis esse dilectū. nisi z bonos oīm̄es habeas socios. malos vero z q̄ ꝓdita sunt vniuersa subiectos. Vidisti ḡ q̄nta sūt in quib⁹ dilect⁹ es. vidisti q̄les sunt cū q̄b⁹ dilectus es. Q̄ ꝑ oīb⁹ dilect⁹ es Hunc q̄ ꝑ oīm̄ib⁹ dilect⁹ es ꝓsidera quātuꝫ potes Tu ei nosti q̄d accepis. z necesse habes adhuc meli⁹ nosse. ne incipias vel de his q̄ nō accepisti ꝑsumere. vel de his q̄ accepisti gratias nō referre. Hā z ipe idcirco hec tibi dedit. vt tu ea semp in mēoria habeas. z nūq̄ ab eius amoꝛe oblīone tabescas. Primū cogita hō q̄ aliq̄n nō fueris. z vt esse incipe res. hoc ei⁹ dono accepis. Donū ergo eius erat vt fieres. Sed nunq̄d tu ei aliq̄d dederas ꝓusq̄ fieres. q̄ tibi hoc ab eo redderet vt fieres. Nihil prorsus. nihil tu dederas. nihil dedisse poteras ꝓusq̄ fieres. sed gratꝫ accepisti vt ab eo fieres. Cui ḡ ꝑlatus es in eo q̄ fact⁹ es. Quis min⁹ accipe potuit. q̄ q̄ vt fieret accepit. Et tñ nisi hoc esset aliquid accipe nō poterat. qui nō erat. incipe etiā bene esse q̄ nō esse meli⁹ esset. nihil ille q̄ est. eo qui nō est. ampli⁹ accepisset. Berñ. De diligendo deo Cur ergo hō totū ei te debere nō attendis. quez tui tot⁹ non ignoras auctorē. Quid ḡ tu qui deū tuū tenes. non solū gratuitū vite tue largitorē. largissimū administratorē. solicitū gubernatorē. sz insup copiosissimū redemptorē. eternū cōseruatorē. diratorē. glorificatorē. Dignus plane est morte. q̄ ei recusat viuere. Quid retribues dño ꝓ omīb⁹ his, Hugo, Sed quare fecit te de⁹ tuus. nisi quia esse magis q̄q̄ nō esse voluit te. Et plus dilexit te oīb⁹ his q̄ accipe nō meruerūt illud ab illo. Cū ergo de⁹ tuus esset. tibi dedit bonum. z magnū bonū. z pulchꝛū bonū dedit tibi. Et te cū hoc tibi daret ꝓtulit oīm̄ib⁹ quib⁹ hoc tm̄ bonum suuz dare noluit. A deo nr̄o a q̄ facti sumus. qui nō fuim⁹. omīb⁹ qui facti nō sunt. amplius accepim⁹. Qui vtiq; si amplius nihil dedisset. ꝓ eoipo tamē semp a te laudand⁹ z diligend⁹ esset. Aug⁹. Deprito igit totū exigit te q̄ fecit te. Hugo. Hunc aut̄ amplius dedit. q̄ dedit non solum esse. sed pulchꝛum esse (quo ad animaz dico) z formosum esse. quod quantū supat nihil ꝓ existentiā. tantū antecedit aliquid ꝓ formā. In quo multum placeat id q̄ō est. z amplius q̄ō tale est. In quo oīm̄ib⁹ ꝑlat⁹ est. In quo oīm̄ib⁹ te prelatū aspice. q̄s tale z tam excellens bonū existendi vides nō accepisse. Sed nec h̄ terminari potuit munificentia largitoris optimi. Adhuc aliq̄d plus dedit. z magis nos ad sil'itudinē suaz traxit. Voluit em̄ ad se trahere ꝓ similitudinem. quos ad se trahebat ꝓ dilectionem

In quib⁹ ꝑcellis attende. Dedit ḡ nob esse. z pulchꝛū esse. z viuere. z vt ꝑcellam⁹ et his qui nō sunt ꝓ essentiā. z his q̄ inordinata aut incōposita sunt ꝓ formā. z q̄ inanīata ꝓ vitā. Magno ergo debito obligatus es. Multū accepisti z nihil a te habuisti. z pro his omīb⁹ non babes q̄d retribuas. nisi tm̄ vt diligas. Accepisti aūt hoc totū ꝓ dilectionē. Berñ. in ser. lxxxiij. sup canticum. Amoꝛ ꝓ se sufficit. is ꝓ se placet. et propt̄ se. Ipe meritū. ipe ꝑmiū est sibi. De effectu amoꝛis. z el⁹ sufficientia. Magna res amoꝛ. Solus ex omīb⁹ aime motib⁹ sensib⁹ atq; defectib⁹. in q̄ ꝑt creatura. z si non ex eq̄ rñdere auctoꝛi. vel de sil'i mutuā vicē rependere. Verbi gr̄a. Si mihi irascak de⁹. non ego illi eo simil'it' irascar. Nō vtiq;. sed pauebo. sed ꝓtremiscā. sed veniā deꝑcabor. Ita si me arguat. non redarguetur a me. Nec si me iudicabit. iudicabo ego eum. Si dominak. me oportet fuire. Si ipērat. me oportet parere. z nō vicissim a dño vel seruiciuz exigere vel obsequium. De causa amoꝛis dei. Hunc videas iam de amoꝛe q̄q̄ aliter sit. Nam cū amat deus. nihil aliud vult q̄q̄ amari. Quippe nō ad aliud amat. nisi vt ametur, sciens ipso amoꝛe beatos, q̄ se ama-

uerint. Magna igit res est amor. sed si fuerit pur⁹. Pur⁹ amor mercēnari⁹ nō ē. Purus amor de spe vires nō sumit. nec tñ diffidentie dāna sentit. Hugo. Scias igit qz qđ p dilectionē datū est. nec melⁱ⁹ nec decentius q̄ p dilectionez rependi potest. Bern̄. qz nō solū de⁹ hoiem amare voluit. sed etiā ab eo vult ⁊ amari. Hā cū ipe īmēsus sit. tñ amorē suū ponere voluit i hoiem q̄ est q̄ putredo ⁊ vermis. Quāta dignatio q̄nta dilectio. Et h̄ ꝓsidera. Poterat autem etiā de⁹ alīs creaturꝫ suis dedisse vitaz. sed ampliⁱ⁹ in h̄ dono dilexit te. Nec ideo plⁱ⁹ dilexit te. qm̄ plus diligendū inuenit in te. sz qz gratuito plus dilexit te. Talē fecit te vt iā merito plus diligat te. Quid hec oīa faciāt diligentē ꝓsiderata (nisi inuenerint cōsiderantis animū ab oīmi penit⁹ prauo vendicatū amore) ⁊ ad se mirabilit rapiūt ⁊ vehemēt afficiūt. Bern̄. De diligendo deo.

Uide ergo q̄ modo īmo q̄ sine mō a nobis meruerit. q̄ prius dilexit nos tantus et tantū. ⁊ gratꝫ. tantillos ⁊ tales. Modus sine modo. Modus idcirco diligēdi deum esse debz sine mō diligere. Cū vero dilectio q̄ tendit in deū. tendat in īmēsum. tendat in infinitū (Hā ⁊ immēsus ⁊ infinit⁹ est deus). Quis nā queso debeat finis nr̄i esse vel modⁱ amoris. Aug⁹. Modus tñ diligendi deū est. vt ipe amet sup oīa ⁊ ꝓpter se. Quia minⁱ⁹ eū amat. q̄ cū eo aliquid amat qđ ꝓpter eū nō amat. Preterea pⁱ⁹ esse post pulchrū esse. ⁊ post viuere. datū est sentire. datū est ⁊ discernere. Hugo. ⁊ per eandē dilectionē datū est. Que nisi p̄cessissent nihil a largiente datū. nihil ab indigēte acceptū fuisset. Q̄ sublimis ⁊ q̄ decorus in ania factⁱ⁹ es. Quid sibi iste ornatⁱ⁹ tantⁱ⁹ ac talis voluit. nisi qz idem ipe q̄ induit consortē suo palacio sue gl'e preparauit. Nouit ad qđ opus te conderet. nouit q̄lis ornatus illud opus deceret. ⁊ ideo dedit qđ decuit. ⁊ qđ tm̄ decuit. vt ⁊ ipe diligeret h̄ qui dederit. De ornatu hois. Sensibꝫ foris decorauit. intus sapiētia illustrauit. Sensus dans q̄ exteriorē ornatū. sapiam q̄ interiorē habitū. Sensus q̄ quasdā gēmas fulgētes. appendēres exteriⁱ⁹. sapiam q̄ naturali pulchritudine. faciē vultⁱ⁹ tui colorās intus Ecce ornatⁱ⁹ tuus oīm gēmarū vincit pulchritudinē. Ecce facies tua oīm formaz superat decorē. Talē te oīno eē decebat. q̄ ad celestis palaciū curie introducendus eras. Quantū dilectⁱ⁹ es. ⁊ p̄ q̄ntis dilectⁱ⁹ es. q̄n talis factus es. Q̄ singulare donū. qđ non oīmibꝫ ꝓcessum. nō nisi dilectis ⁊ diligētibꝫ ꝓcedendū. Hultū gloriari poteras. ⁊ multū custodire debueras. ne tale donum pderes. ne tale ornamentū fedares. ne tātū decorē corrūperes. ⁊ eo amisso vel imminuto amplⁱ⁹ miser fieres. q̄ eo nō accepto. vel nō pfecto miser fuisses. ne te cū damno amisse pulchritudinis simul torqueret ꝓfusio fedi tatis. ⁊ abiectⁱ⁹ vilior fieres q̄ si receptⁱ⁹ non fuisses. Istud custodiendū ⁊ illud cauēduz fuerat. vt istud custoditum p̄sisteret. ⁊ illud cautū nō eueniret. Sed vide q̄d feceris. Dereliquisti deū amatorē tuū. ⁊ cū alienis pfti tuisti amorē tuū. fedasti pulchritudinē tuā dispersisti ornatū tuū. Oblitⁱ⁹ es dñi creatoris tui. ⁊ p tantis beneficijs cōdignas grates nō egisti. Ideo vero ad maiorē ꝓfusionē tuā hec dixi. vt eo magis odio dignum ostenderē. quo tantꝫ bñficijs acceptis. ⁊ nō custoditis ingratū cōprobarē. ⁊ vt magꝫ decetero illi fias obnoxius. q̄ te fecit cum non eras. ⁊ redemit cū perieras. Hā illud quoq̄ in assertione amorꝫ illi⁹ cōmemorauit. vt inde occasione accepta. tibi narrare incipiam. q̄ntū amatⁱ⁹ tuus qui tā excelsus apparuit cū te cōderet. hūiliari dignatⁱ⁹ est cū reparareț. Illic tā sublimis. hic tā humilis. nō tñ hic q̄ illic minⁱ⁹ amabilis. Illic potēter tibi magna ꝓtulit. hic misericordit. p te dura sustinuit. Ut em̄ te releuaret illuc vnde ceciderās. ipe descēdere dignatⁱ⁹ est huc vbi iacebas. Et vt tibi iuste redderet. qđ iuste pdideras. ipe dignatⁱ⁹ est pie pati qđ tolerabas. Anſel. Cur de⁹ hō. Que fuerit rō vel necessitas q̄ naturā assūpsit hūanā.

In ꝑmis ꝙo q̄ nll'o mō poterat hō laborē. pena. l'merito dignitatē quā peccādo amiserat. pmereri. oñdā tibi q̄ ncēitate l'rōe de⁹ cū sit oīps. hūilitatē ⁊ infirmitatē hūane nāe. p eiusdē restauratōe assūpserit. Oportebat nāq̄ vt sic̄ p hoīs inobediētiā mors in hūanū genⁱ⁹ itrauerat. ita p hoīs obediētiā vitā restitueret. Et q̄ madmodū pcm̄ qđ fuit cā nr̄e dānatōis initiū habuit a femia. sic nr̄e iusticie ⁊ salutꝫ auctor nascereț de femina. Et vt diabol⁹ q̄ p ligni gustū quez p suasit hoīem vicerat. p passionē ligni quā i tulit ab hoīe vinceret. Sz ipa hoīs libatio nec p aliā q̄ p dei pſonā fieri decuit. nec po

tuit.ne qz q̃cunq̃ ꝑsona alia hoiem a morte eterna redimeret.ei⁹ fuus idē hō recte iudicaret. Q̃ si esset nullate⁹ restaurat⁹ eēt in illā dignitatē quā habitur⁹ erat si nō peccasset.cū ipe q̃ nō nisi fuus dei z eq̃lis angelis bonis ꝓ oia futur⁹ erat.fuus eēt e.⁹ q̃ deus nō eēt.z cui⁹ angeli fui nō essent. Q̃ ho hō ꝓ aliā q̃ ꝓ dei ꝑsonā liberari nō potuit.manifeste vez esse attēde. Cōstat deū ꝓposuisse vt de hoīb⁹ angelos q̃ ceciderant restauraret. Tales g̃ oportet esse hoies in illa ciuitate supna.q̃ ꝓ angelis in illis assumant.q̃les ibi futuri erāt illi ꝓ q̃b⁹ ibidē erūt.i.tales q̃les nūc sunt boni angeli. Alioq̃n nō erāt restaurati qui ceciderūt.z sequet q̃ de⁹ aut nō poterit ꝑficere bonū qđ incepit.aut penitebit eū tm̄ bonū incepisse.q̃ deo absurda sūt Oportet g̃ vt eq̃les sint hoies bonis angel' Cū ergo boni angeli nunq̃ peccauerūt.potes ne cogitare q̃ hō qui fm q̃ hō. q̃ aliq̃n peccauit.nec vnq̃ deo ꝓ pctō satisfecit.sed tm̄ impunit⁹ dimittit.eq̃lis sit angelo qui nunq̃ peccauit. Dinime. Nō g̃ decet deū. hoiem peccantē sine satisfactiōe ad restaurationē angelo⁹ assumere pditor⁹.qm̄ veritas nō patit eū leuari ad equalitatē btōrū. Considera etiā in solo hoīe sine h̄ q̃ debet angelis eq̃ri.vtrū eū talit⁹ de⁹ ad btitudinē vllam.vel talē qualē habebat anteq̃ peccaret debebat ꝓuehere. Exemplū. Ponam⁹ ꝓ exemplū aliquē in mānu tenere margaritā ꝑciosam.quā nulla vnq̃ pollutio tetigit.z quā nullus possit ali⁹ amouere ꝺ manu eius.nisi ipo ꝓmittente.z eam disponat recondere in thesaurū suū.vbi sunt carissima z preciosissima q̃ possidet. Q̃ si ꝓmittat ipe eandē margaritā ab aliq̃ inuido excuti de manu sua in cenū. cuz ꝓhibere possit.ac postea eā de ceno sumens pollutā.z non lotam in aliquē mūdū z carū locuz.deinceps illā sic seruat z recōdit.putabis ne illū sapientē. Nō.si recte sapis. An nō sil'r faceret deus.q̃ hoiem angelis sociandū sine pctō q̃si in manu sua tenebat ī paradiso.z ꝓmisit vt accēsus inidia diabolus cū in lutū pctī.q̃⁹ uis ꝓsentientē deiceret. Si nō.ꝓhibere vellet diabolū.vt nō posset tēptare hoiem.nōne inquā sil'r facerer.acsi homiez pctī sorde maculatū.sine oī lauatōe.i.absq̃ oī satisfactione talē semp mansurū.saltē in paradisum de q̃ eiect⁹ fuerat.reduceret. Tene igit certissime.qz sine satisfactiōe.i.siue debiti solutione spontanea.nec de⁹ pōt pctm̄ impunitū dimittere.nec pctōr ad tantā beatitudinē vel talē qualez habebat anteq̃ peccaret puenire. Firmit̄ igit̄ crede ne dubites. qz fm mensurā pctī oportet satisfactionem esse. Q̃ oīno hō nō ꝑt satisfacere. Ettu q̃d solues ꝓ pctis. Forsitan dices. penitentiā.cor ꝓtritū z hūiliatū.abstinētias z multimodos labores corꝑis. z miscōiam dandi. z dimittēdi z obedientiaz. Quid in oīb⁹ his das deo. Vide z diligent̄ ꝑsidera.qz cū reddis deo aliq̃d qđ debes.z si nō peccasti nō debes h̄ cōputare ꝓ debito. Quantū amorē z timorem hō h̄re debeat puenīēdi ad h̄ qđ fact⁹ est. Oia aūt illa debes deo q̃ dicis. Tant⁹ nanq̃ dz esse in hac morali vita amor.z ad qđ ptinet oīo.z desideriū puenīēdi ad h̄ ad qđ factus es.z dolor qz ibi nō es.z timor ne nō puenias.vt nullā letic̄am sentire debeas.nisi de his q̃ tibi auxilium aut spez dāt puenīēdi. Quid g̃ das deo qđ nō debes.cui totū qđ es.z qđ hēs.et qđ potes.debes ne pecces. Nihil igitur in his oīb⁹ das deo qđ nō debes. Quid g̃ solues deo ꝓ pctō tuo.cū nihil habeas qđ ꝓ pctō soluas. Quāta hō abstulerit deo qñ se vinci ꝓmisit a diabolo. Et si grauit̄ peccam⁹ q̃tienscūq̃ scient̄ aliq̃d quālibet paruū contra volūtatē dei facim⁹.q̃d faciet miser homo pctōr.q̃d deo ꝓ pctō soluet.q̃ tot z tanta nō solū grauia.sed z enormia sciēs z prudens cōmisit ꝑ longū temp⁹. imo fere tota vita sua.z q̃i sus i volutabro luti delectabiliter in eisdē iacuit. Si fm q̃ntitatē peccati exigit de⁹ satisfactionē.nec satisfacis si non reddis aliq̃d maius q̃ id ꝓ quo pctm̄ facere nō debueras.qz sic rō exigit.quid facies. quid solues deo tot malis obuolut⁹. Itez homo in paradiso sine pctō fact⁹.q̃si posit⁹ est ꝓ deo int̄ deū z diabolū. nō ꝓsentiendo suadenti pctō ad honorē dei z ad ꝓfusionē diaboli.cū ille infirmior in tra nō peccaret eodē diabolo suadente.q̃ fortior peccauit ī celo nullo suadente.Et cū hoc facere posset.nulla vi coact⁹.sed sola se suasiōe sponte vinci ꝓmisit.ad voluntatē diaboli.z ꝯ volūtatē dei z honorē. Judica g̃ hō tuipe si non est ꝓtra honorē dei vt hō recōciliet̄ illi.cum calūnia hui⁹ ꝓtumelie do irrogata. nisi ꝓpt⁹ honorauerit deū vincendo diabolū.sic illuz inhonorauit vict⁹ a diabolo. Qual' de diabolo dz esse victoria. Victoria re/

ro talis debet esse. vt sicut fortis ac ptāte immortalis. ꝓsensit facile diabolo vt peccaret vnde iuste incurrit penā mortalitatis. ita infirm⁹ z mortalis. qlē ipe se fecit. p mortis difficultatē vincat diabolū vt nullo mō peccet qō facere nō pōt q̄diu ex vulnere ꝑmi pcti cōcipit z nascit i pctō. Adhuc accipe vnū sine q̄ nō recōciliat homo. nec min⁹ impossibile. Quid abstulit hō deo cū vinci se ꝑmisit a diabolo. Nōne abstulit deo quicqd de hūana natura facere ꝓposuerat. Intēde industriā z iusticiā. z indica ꝑm illud vtruz ad equalitatē pcti hō satisfaciat deo. nisi idipz qō ꝑmittendo se vinci a diabolo. deo abstulit. diabolū vincēdo restituat. vt quēadmodū p hoc q̄ est victo⁹. rapuit diabolus qō ōi erat. z deus pdidit. ita p ℔ q̄ vincat. pdat diabolus z de⁹ recuperet. Nullaten⁹ g̃ debz aut pōt accipe hō a deo qō de⁹ illi creare ꝓposuit. Si tñ reddit deo totū qō illi abstulit. vt sic p illū de⁹ pdidit. ita p illū recuperet. Qō ñ aliē fieri valet. nisi vt quēadmodū p victuz tota hūana natura corrupta z q̄ fermētata est pctō. cū q̄ nullū de⁹ assumit ad pficiēdaz illā ciuitatē celestē. ita vt p vincentē iustificent tot homies q̄t illum numez cōpleturi erūt. ad quē cōplendū fact⁹ est hō. Et ℔ facere nullaten⁹ pt pctōr hō. q̄ pctōr pctōrē iustificare neq̄t. Nihil g̃ iustius. nihil ipossibilius. Attende adhuc. Si hō dz iniust⁹ q̄ homini nō reddit qō debet. multo magis iniust⁹ est q̄ deo qō debet nō reddit. Qō si reddere nō pt. quō iniust⁹ est. Audi. Q̄ ipotentia hois nō excusat eū. Forsitā si nulla est in illo cā impotētie. aliq̄tinus excusari pt. Sed si in ipa impotētia culpa ē. siē nō leuigat pctm̄ ita nō excusat nō reddentē debitū. Nā si q̄s iniūgat opus aliqd̄ suo. z ꝑcipiat illi ne se deijciat in foueā quaz illi demonstrat vnde nullatenus exire possit. z suus ille ꝺtēnens mādatū z monitionē domini sui. sponte in mōstratā se mittat foueā vt nullaten⁹ possit op⁹ iniūctū facere. putas ne aliq̄tin⁹ illi impotentiā illā ad excusationē valere. cur opus iniūctū nō faciat. Non. Immo dupl'r peccauit. Quia z qō iussus ē facere. nō fecit. z qō ꝑceptū est vt nō faceret. fecit. Ita hō qui se sponte illo debito qō solue re nō pt. z sua culpa deiecit se in hanc impotentiā. vt nec illud possit soluere qō debeat. ante pctm̄. id ē. ne peccaret. nec hoc qō debet. quia peccauit. inexcusabilis est. Jpa nanq̄ impotētia culpa est. q̄ nō debet eam hr̄e. imo debet eā non hr̄e. Nā sicut culpa ē. nō hr̄e qō hr̄e debet. ita culpa est. hr̄e qō debet nō hr̄e. Sicut igit culpa est homi non hr̄e ptātem illā quā accepit. vt posset cauere pctm̄. sic culpa est illi habere impotentiā qua nec iusticiam tenere. z pctm̄ cauere. nec qō ꝓ pctō debet reddere pt̄. Sponte nanq̄ fecit vnde pdidit illā ptātē. z deuenit in hāc impotētiā. Illud em̄ ē nō hr̄e ptātē quā debet hr̄e. z hr̄e impotētiā quā debet non hr̄e. Quapropt impotētia reddēdi deo qō debet. q̄ facit vt nō reddat. nō excusat hoiez si nō reddit. qm̄ effectū pcti nō excusat pctm̄ qō facit. Iniust⁹ ē g̃ hō q̄ nō reddit deo qō debet. z iust⁹ ē q̄ reddere neq̄t. Et null⁹ iustus admittet ad btitudinē. qm̄ quēadmodū btitudo ē sufficiētia in q̄ nlla est indigētia. sic nulli ꝙuenit nisi in q̄ ita pura ē iusticia. vt nulla sit iusticia. Cum igit videas pctōrē hoiem ℔ debere deo ꝓ pctō qō l'r reddere neq̄t. z nisi reddiderit saluari neq̄t. instruēdus es ne forte desperes. qlit de⁹ misericordia saluet hoiem. cū pctm̄ nō dimittat illi nisi reddiderit ꝓpt qō illud debet.

Q̄ hō fact⁹ fuit iust⁹ vt btūs eēt. Rōnalē naturā a ꝺo factā ēē iustā vt illo fruēdo btā eēt. dubitari nō dz. Jō nāq̄ rōnal' est. vt discernat inē iustū z iniustū. inē bonū z malū. z inē magis bonū z min⁹ bonū. Si'l rōne ꝓbat q̄ ad ℔ accepit ptātē discernēdi. vt odisset z vitaret malū. ac amaret z eligeret bonū atq̄ mai⁹ bonum magis amaret vl' eligeret. Sed nō ꝙuenit vt de⁹ ptātē tantaz frustra dederit. Ad ℔ itaq̄ fcrām ēē rōnalē creaturā certū ē. vt sūmū bonū sup oīa amaret et eligeret. ñ ꝓpt aliud sz ꝓpt ipm. Si ei ꝓpt aliud. nō ipm sz aliud amat. Ut igit frustra ñ sit rōnal'. sil' ad ℔ rōnal' z iusta facta ē. Quapter rōnal' nata iusta facta est. vt sūmo bono. i. deo fruēdo btā eēt. Nō g̃ q̄ rōnal' creatura ē fact⁹ ē iust⁹ ad ℔. vt deo fruēdo beat⁹ eēt. Q̄ hō nō moreret si ñ peccasset. Nō aūt fact⁹ sit talis vt necitate nō moreret. hīc facile ꝓbat. q̄ sapie z iusticie dei repugnat. vt cogeret mortē pati sine culpa quē iustuz ad btitudinē fec. Seq̄t g̃. Qz si nūq̄ peccasset. nūq̄ moreret. Un apte q̄nq̄ fuīa resurrectio mortuoꝝ ꝓbat. Quippe si hō pfctē restaurād⁹ ē. talis dz restitui q̄lis futur⁹ erat si nō peccasset. Nihil g̃ iustius aut ꝙuenientius intelligit. q̄ vt sicut hō si ꝑseuerasset in

lusticia tot⁹.id est.ania ꝛ corpe eterne beat⁹ esset.ita si pseuerat in iniusticia. tot⁹ similit miser sit. ℚ de hūana natura pficiet deus qđ incepit Ex his em facile est cognoscere.qm aut hoc de hūana pficiet de⁹ natura qđ incepit.aut inuanū fecit tā sublimem naturā ad tantū bonū. Aut si nihil p̄cios⁹ cognoscit deus fecisse q̄ rōnalē creaturaz ad gaudendū de se. valde alienuz est ab eo vt vllaz rōnalē creaturā penit⁹ perire sinat Necesse est g̃ vt de hūana natura. qđ incepit pficiat. Hoc aūt fieri sic dixi nequit.nisi p integrā pcti satisfactionē. quā nullus peccator facere p̄t. Si ꝛo intelligis necesse fuisse.vt deus pficeret qđ incepit. forte cogitas dicēs.quā gr̃am debeo p eo q̄ fecit me ꝓpter se.aut quō imputabo meā salutē eius gr̃e.si me saluat necessitate De duplici necessitate. Sed attēde q̄ est necessitas q̄ benefaciendi gr̃am aufert aut minuit. ꝛ est necessitas.qua maior bñficio gr̃a debet. Cuz em aliq̄s ea necessitate cui subiacet.inuitus benefacit.aut nulla aut minor illi gr̃a debetur. Cū vero ipe sponte necessitati bñfaciendi subdit.neq̄ inuit⁹ eā sustinet.tūc vtiq̄ maiorē beneficij gr̃am merek. Nō em hec dicēda necessitas.sed gr̃a.qz nullo cogente illā suscepit aut seruat.sz gratis. Quare multo magis si de⁹ facit bonū homini qđ incepit.licet nō deceat eū a bono incepto deficere.totū gr̃e debem⁹ imputare.qz hoc ꝓpter nos.nō ꝓpter se nullius egens incepit. Nō em illū latuit q̄d homo factur⁹ erat.cū illū fecit. Et tñ bonitate sua illū curādo sponte se vt pficeret inceptū bonum q̄i obligauit. Denicz de⁹ nō facit necessitate.qz nullo modo cogit aut phibet facere aliq̄d Et cū dicimus deū aliq̄d facere q̄i ex necessitate.vitādi ihonestatē(quā vtiq̄ nō timeret)potius intelligendū est qz ℔ facit necessitate seruāde honestatis.Que scz necessitas nō est aliud q̄ imutabilitas honestatis eius.quā a seipo ꝛ nō ab alio habz.idcirco improprie dicit necessitas. ℚ satisfacere nō possit pro homie nisi de⁹ hō. Dico tñ q̄ necesse ē vt bonitas dei ꝓpter imutabilitatē suā pficiat de homie qđ incepit. ℭcuius totū sit gr̃a bonum qđ facit. Hoc aūt fieri nequit.nisi sit q̄ soluat p pctō homis aliq̄d maius q̄ omne qđ ꝓpter deū est. Illū quoq̄ q̄ de suo poterit deo dare aliq̄d qđ superet omne qđ sub dō ē, maiorē esse necesse est q̄ om̄e qđ non est de⁹. Nihil aūt est sup om̄e qđ de⁹ nō est. nisi deus. Nō ergo p̄t hanc satisfactionez facere.nisi de⁹. Sed nec facere illā debz nisi homo. Si g̃ sicut ꝓstat necesse est vt ō hominib⁹ pficiak illa supna ciuitas.neq̄ ℔ esse valet.nisi fiat sup̄dicta satisfactio. quā neq̄ p̄t facere nisi de⁹.nec debet nisi homo.necesse est vt faciat eam de⁹ homo. ℚ necesse sit eundē ipm esse pfectū deū ꝛ pfectuz hoiem. Inuestigandū nūc est quō eē possit de⁹ homo. Diuia em natura ꝛ humana nō p̄nt in inuicē mutari vt diuia fiat humana.aut humana diuia.nec ita misceri vt q̄dam tercia sit ex duabus.que nec diuina sit omino ne humana. Denicz si fieri posset vt altera in alterā cōuerterek.aut esset tm de⁹ ꝛ nō homo.aut solū homo ꝛ nō deus. Aut si miscerenk ita vt fieret ex duab⁹ corruptis quedā tercia (quēadmodū ex duob⁹ indiuiduis anialib⁹ diuersaz speciez. masculo et femina nascit̄ tertiū.qđ nec p̄ris integrum neq̄ mr̃is ꝑuat naturā. sed ex vtraq̄ terciā mixtā) nō hō esset nec de⁹. Nō igit̄ p̄t fieri hō de⁹ quē querim⁹ ex diuia ꝛ hūana natura aut ꝙuersione alteri⁹ in alterā.ꝛ corrupti ua cōmixtione nature vtriusq̄ in terciā.ꝗa hoc fieri iste due nature nequeūt.aut si fieri valerent.nihil ad ℔ qđ q̄rim⁹ valerent. Si aūt ita q̄libet mō ꝙiūgi debēt he due integre nature.vt tñ ali⁹ sit de⁹ ali⁹ hō. ꝛ nō idez sit deus q̄ ꝛ hō. impossibile ē vt ambo faciant qđ fieri necesse ē. Nā de⁹ nō faciet qđ nō debebit.ꝛ hō nō faciet.qz nō poterit Ut ergo hoc faciat de⁹ hō.necesse ē eundē ipm eē pfectū deū ꝛ pfectū hoiem.q̄ hāc satisfactionē factur⁹ ē.qm eā facere nō p̄t nisi ver⁹ deus.nec dz nisi verus hō. Qm g̃ ꝑuata integritate vtriusq̄ nature.necesse est inueniri deū hoiem.nec min⁹ ē necesse has duas naturas integras ꝙuenire in vnā p̄sonā.quēadmodū corp⁹ ꝛ aīa rōnal' ꝙueniūt in vnū homine.qm neq̄t aliter fieri vt idez ipe sit pfect⁹ de⁹ ꝛ pfect⁹ hō. ℚ ex genere ade ꝛ de ꝙgine femia deū oporteat assumere hoiem. Restat nūc q̄rere vnde ꝛ quō assumet deus hūanā naturā. Aut em assumet eā de adaz. aut faciet nouū hoiem.quēadmodū adā fecit de nullo alio hoie. Sz si nouū hoiez facē nō ex ade genere.nō ptiebit ad hūanū gen⁹ nisi qđ natū ē de adā Quare ñ debebit satisfacere p eo.qz nō erit de eo. Sic em rectuz est vt p culpa omnis homo satisfaciat. ita

necesse est vt satisfaciens idē sit q̄ pctōr. aut eiusdē generis. Aliter nāq; nec adā nec gen⁹ ei⁹ satisfaciet p se Ergo sic ō adā z eua pctm̄ in oēs hoīes ꝓpagatū est. ita nullⁿ nisi vl'ipi vel q̄ de illis nascit. p pctō hoīm satisfacere debet. Qm̄ ergo illi nequeūt. necesse ē vt de sit qui ß facier. Amplⁿ. Sicut adā z totus gen⁹ eius p se fecisset. sine sustentatiōe alterius creature si nō peccasset. ita oportet vt si idē genus resurgit post casuz. p aliū resurgat ac releuet. Nā p quēcūq; in statū suū restituat p illū itaq; stabit p quē statū suū recuperabit. Ratio q̄re de⁹ humanā naturā ꝓmitus fecit in solo adā. De⁹ etiaz qñ humanā naturā primi⁹ fecit in solo adam nec feminā (vt de vtroq; sexu multiplicarē/tur hoīes) facere voluit nisi de ipso. aperte monstrauit se nō nisi de adam voluisse facere. qō de natura hūana factur⁹ erat. Quapter si gen⁹ ade p aliquē releuat hoīem. qui nō sit de eodē genere. nō in illā dignitatem quā habitur⁹ erat. si nō peccasset adā. z ido nō integre restaurabit. z dei ꝓpositū deficere videbit. q̄ duo incōuenientia sunt. Ergo necesse est vt de adā assumat hō. p quem restaurādū est gen⁹ ade. Pinge igit in aio nō sup fictā vanitatē. sed sup solidā veritatē. z dic. qz valde cōuenit. vt quēadmodū hoīs pctm̄. z causa nře ꝓditōis ꝓncipiū sumpsit a femina. ita medicina pcti z causa nře salutionis nascat a femia. Silr z hoc. Si ego erat q̄ causa fuit hūano generi totius mali. multomagis decet vt virgo sit. q̄ causa erit tot⁹ boni. Hoc quoq; silr. Si mulier quā de⁹ fecit de viro sine femia. facta est de ꝑgine. ꝓuenit valde vt vir q̄z qui fiet de femina sine viro fiat de ꝑgine. Q magz cōuenit filio incarnari q̄z alīs ꝓsonis. Hunc tibi quoq; dicendū est in q̄ ꝓsona de⁹ q̄ est tres ꝓsone hoīem assumat. Plures em̄ ꝓsone nequeūt vnū eundē hoīem assumere in vnitatē ꝓsone. q̄re in vna ꝓsona tm̄ hoc fieri necesse est. Sed de hac vnitate ꝓsone dei z hoīs et in qua ꝓsona dei ß magis fieri oporteat breuit tango. Cur videlicet pot⁹ filij ꝓsona debeat incarnari q̄z patris aut spūsscti. Si q̄libet alia ꝓsona incarnet. erūt duo filij in trinitate. filⁱ scz dei q̄ z ante incarnationē filⁱ est. z ille q̄ p incarnationē filⁱ erit ꝑginis. et sic erit in ꝓsonis (que semp eq̄les esse debēt) ineq̄litas ꝓm dignitatē natiuitatū Dignior nanq; natiuitatē habebit nat⁹ ex deo q̄z nat⁹ de ꝑgine. Itē alia rō. Est z aliud cur magis ꝓueniat filio incarnari q̄z alīs ꝓsonis. qz ꝓuenient⁹ sonat filiū supplicare pri q̄z aliā ꝓsonaz alij. Item. Homo p quo erat orat⁹ z diabolus quē erat expugnaturus. ambo falsam similitudinē dei p ꝓpria voluntate ꝓsumserāt. Unde q̄si specialius aduersus ꝓsonaz filij peccauerant. qz vera pris similitudo credit. Illi cui specialius fit iniuria. cōuenient⁹ attribuitur culpe vindicta aut indulgentia. Quapropter cū nos ratio inuitabilis ꝓduxerit ad hoc vt necesse sit diuinā z humanā naturam in vnā cōuenire ꝓsonaz. nec hoc fieri possit in pluribꝫ ꝓsonis dei. z hoc ꝓuenientius fieri pateat in ꝓsona verbi q̄z in alīs. necesse est verbū deū z hoīem in vnā cōuenire ꝓsonā.

Leo papa. Igit sempiterna z summa essentia. que se sic ad hūani generis inclinauit salutē. nos quidē in suā gloriā trāstulit. Sed qō erat. esse nō destitit. Q em̄ verbū caro factū est. nō hoc significat q̄ in carnem sit dei natura mutata. sed qō a verbo in vnitatem ꝓsone sit caro suscepta. in cuius vtiq; nomie homo tot⁹ accipit. Unde vtriq; nature in suis ꝓprietatibꝫ ꝑmanenti. tanta est vnitas facta z cōmunio. vt quicq̄d ibi ē dei. nō sit ab humanitate disiunctū. quicq̄d autē est hominis. nō sit a diuinitate diuisum. Uerbū em̄ z ania z caro in vnā cōuenere ꝓsonam. z hec tria vnū. z hoc vnuz tria sunt. nō in cōmixtione substātie. sed vnitate ꝓsone. Et in hoc homo cōsidera q̄ cum origini humane multū dederit. q̄ nos ad imaginem suā fecit. reparatōi nře longe amplius tribuit. cū seruili forme ipe se de⁹ coaptauit

Q min⁹ est mirabile hoīem ad diuina q̄z deū ad hoīem venire. Quis ei et vna eadēq; pietate sit. q̄cq̄d creature creator impendit. min⁹ tñ mirū est hoīem ad diuīa ꝓficere. q̄z deū ad humana descēdere. Quis em̄ ab impietate ad iusticiā. a miseria ad beatitudinē esset recursus. nisi z iustus ad impios. z beat⁹ inclinaret ad miseros. Hic agit de dignatiōe incarnatiōis. Libet id circo in huiusmōi consideratione aliquantuluz ꝑmorari. eo q̄ tam ipius obstupenda dignatio. qua nostrū sibi associauit iumentū. q̄z copiosa redēptio apud eū. q̄ hūilr crucis subiuit tormētū. meditādi materiā ministrat habūdant. Nescio nanq; si vlla esse possit efficaciōr. ac suauioꝛ moꝛū edificatio

q̄ verbi incarnati fidelis ꝛ pia ꝺsideratio. Quid em̄ hoiem sic excitare pōt ad amorē dei q̄ ꝓueniens amor dei tam q̄ vehemēs ad hoiem. vt hō ꝓpter homiem velit fieri.

Quid nutrit amorē dei ꝛ q̄d amorē ꝓximi. Quid aūt nutrit ita amorē ꝓximi. q̄ sil'itudo ꝛ natura ꝓximi in humilitate dei. Nā humilitat' exemplū nec cogitari posse maius aliq̄d existimo q̄ exinanitionē dei in formā serui. ꝛ seruitutem plus q̄ serui.

Bern̄. Uenit igit fili⁹ dei de corde p̄ris. in uterū ꝙginis m̄ris. Uenit a summo celo in inferiores ptes terre. De hinc agit de dignatione incarnatiōis. O inestimabilis dignatio ꝛ penit⁹ inexcogitabil'. q̄ in carceris hui⁹ horrorē fetorēq̄ nr̄e mortalitat' tanta dignata est descēdere celsitudo. Mira querent' dei dignatio. mira dignitas hominis sic q̄siti. in q̄ si gloriari voluerit. non erit insipiēs. nō q̄ aliq̄d esse videat tanq̄ a semetipō. sed q̄ tanti fecerit eū ipe. Leo papa. Agnosce igit ex his dignitatē tuā. ꝛ diuīe consors fact⁹ nature. noli in veterez vilitatē degeneri ꝙuersatōe recidere Ber̄. O mēs nanq̄ diuitie. oīs gl'ia mundi. ꝛ q̄c quid i eo ꝙcupiscit. min⁹ est ad hāc gloriaz. īmo nec aliq̄d in ei⁹ cōparatiōe. Guerr⁹. Q̄ in nullo sic se exinaniuit de⁹ q̄ntū in cōceptiōe sua. Preterea nō tam admirāda. q̄ etiā obstupenda intueor in hac gl'ia. Nā cū humanaz infirmitatū vl' iniuriaz quas ꝓ nobis ꝓtulit diuia dignatio sic ꝛpe ꝓmaz sic etiā humilitate fere maximā existimo. q̄ in utero cōcipi. in utero nouē mensib⁹ maiestas illa incircūscripta passa est contineri. Ubi em̄ sic se exinaniuit vt q̄ penitus a seipō defecisse visus est. Tanto ꝛpe nihil illa sapiētia loquit'. nihil illa virt⁹ manifestum opat'. nullo signo visibili maiestas que clausa latet. pdit'. Nā in cruce visus est infirm⁹. vbi q̄ infirmū fuit ipius statim foris apparuit omib⁹ homib⁹. q̄n ꝛ moriens glorificat latronē. ꝛ expirans inspirat centurionē. q̄n horari⁹ dolor passiōis eius nō solū cōpati facit elementa creaturaz. sed etiā cōtrarias fortitudines subigit eternoz passiōi dolorū. In utero sic est q̄ non sit. sic omps virt⁹ vacat q̄ nihil possit. ꝛ verbū eternuz sub silencio se premit. Guerrus Exinaniuit igit semetipm formā serui accipiēs. ꝛ cū tota multitudine miserationū suaz de thalamo pstit ꝙginali. Dependet de⁹ ad ubera. ponit in p̄sepe. ligat in cunis. pannis inuolui't. ꝛ laxatis fasciolis felices man⁹ ꝛ sancta brachia p cunarū paruitatē expādit. De pauprimo circa di natiuitatē cultu. Aula ibi dom⁹ ambicio vbi reclinatoriū in stabulo. mr̄ in feno. fili⁹ in p̄sepio. Tale elegit mundi fabricator hospicium. hmōi habuit delicias sacre ꝙginis puerperiū. Pannicul' p purpura. p bisso in ornatu regio lacinie congerunt. Genitrix est obstetrix. ꝛ deuota dilecte soboli ipa exhibz clientelā. attrectat. amplectit. iungit oscula. porrigit māmā. totū negociū plenū gaudio. nullus dolor. nulla nature cōtūelia i puerpio. Pedisequas substātia familiar' nō patit. mancipioz ob sequia sumpt⁹ tenuis ꝛ inops mensa excludit. Nullū domus arta diuersoriū occultabat. nec secreti recessus erant illi⁹ casule. in castraturā. tectū. ꝛ soli parietes p circuitum vestiebāt. Nec ibi loc⁹ erat lauacris q̄ solēt puerperis ꝓparari. quippe nec aliq̄ nature iniuria m̄rem dñi leserat. q̄ sine tormēto pepererat. q̄ in ꝺceptiōe caruit voluptate. Et q̄uis in ꝓpria venerit q̄ omnia ꝺtinet. q̄q̄d circa ipm vl' ipi⁹ genitricē impendebat offici. nō tm̄ pauprimū extitit. sed etiā alienū.

Bern̄. Et de quo dicebat. q̄s de⁹ magnus sicut de⁹ nr̄. ꝛ magnitudinis ei⁹ nō est finis. iam nō ꝑdicat magnus dñs ꝛ laudabilis nimis. sed paru⁹ dñs ꝛ amabil' nimis Alludit vt paruus virgini m̄ri. arridet. et blandientes oculos in mariam intorquet. Stat ꝓterrita tantis miracul' regina celorū. confert in corde suo salutationē archangeli. cōceptōnē dei. natiuitatē pueri. ꝛ miratur q̄ ille q̄ sic potuit ad nos venire. sic voluit subuenire. Et certe cū tot⁹ sit dulcedo. ꝛ sic subuēire nob voluit. dulciorez eū mihi facit teneritudo mēbroz. Dulcedo ꝫ incōparabil'. ꝛ pietas ineffabil'. vt deū q̄ creauit me. videā puez creatū. ꝓ me. deusq̄ maiestat' ꝛ gl'e nō solū sil'is mihi fiat corpis ꝙtate. ſz etiā miserabil'. ꝛ velut būane indigens opis. appeat etat' ifirme. O duricia cordis mei. Quid ꝫ facit. Amor certe dignitat' nescius. dignatōe diues. affectu porēs. suasu efficax. Q̄ amor sol⁹ de deo triūphat. Quid amore violētius. Triūphat de deo amor. quia semetipm exinaniuit. vt scias amoris fuisse. q̄ plenitudo effusa est. q̄ altitudo adequata. q̄ singularitas associata ē.

Bernardus. Quid igitur ad hec dor/

mitat tua affectio. imo nō dormitat. ꝙ mor/
tua est. Ut te lucrifaceret. vt te ad amorem
suū traheret. omnē plenitudinē diuinitat̄
in hoīem transfudit. Q̄ de⁹ trāsfusus sit
in hoīem. Transfusum deū in hoīem di
co. qr nō ad mensurā datū homī video. nec
de omi plenitudine sua penes deū aliquid
resedit. qō in hoīem cui vnit⁹ est nō effudit
dū oīne qō in diuinitat̄ thesauro pietatis
inuentū fuit. totū in vtero ꝟginis aggestū.
Ita eīm de⁹ fundit. deus amator tu⁹ in ho
minē effusus est. ꝙ tanc̄ a sua ꝓpria virtute
sit extraniat⁹. dū videlicet i ea būilitate qua
tibi ꝟsuluit. nō solū pre. sed etiā seipo fact⁹
sit inferior. Que vero maior extraniatio in
oculis videntiū. quid efficaci⁹ ad creatorē
tuū reamandū. q̄ ꝙ p te splendor glie et fi
gura paterne substātie. formā pferat seruī/
lem. z in ipa nō habēs speciē nec̄ decorez.
Quātis de⁹ se extraniuit. Qui eīm q̄si
parū esset extraniat⁹ si homo solū fieret. sed
etiā humane carnis ita fundit⁹ in se formā
z speciē vacuauit. sapiam infatuauit. virtu/
tem infirmauit. minuitc̄ magnitudinē. vt
z in natiuitate minimū. z in passione se no/
uissimuz virorum homiby exhiberet. vnde
nec reputauerūt eum. Obstupesce ḡ homo
tanta ꝙ te mirabilia. tanta bñficia ꝙ te exhi
bita. Cogita quantū te diligat. q̄ tanta di/
gnat⁹ est facere ꝙ te. Cōsidera diligēt̄ do/
minū sabaoth. q̄ celū z terrā implet. iacentē
in ꝓsepio infantulū. imo cui⁹ maiestati an/
gusta est oīnis celi latitudo. pānis inuolu/
tum. z q̄ in celis tonat. sub cui⁹ vocis toni/
truo angelice ptātes submittūt alas suas
vagientē. vt ipius amor̄ ardore totus ac/
census. ad tanta bñficia tua vsq̄ huc ingra
titudo erubescat. qr ipe tuā naturā diuino
luit associari in vna ꝓsona. nunc̄ ab eo sepa
randā in signū amoris. vt sic saltē cuz ama
res a quo te agnoscerēs sic amari. Huer
rus. Pro bis semp grat⁹ esto. indesinen/
ter gras age. z caue ne indignuz videri vel̄
vt credak̄ ds dei filius femineis se inseruis/
se visceriby. z maiestatē suā huic contumelie
subdidisse. Q̄ nō fuit cū iniuria dei assū/
ptio humane nature. vt nature carnis i/
mixtus. in vero būane substātie corpe na/
scerek̄. cū totū hoc opus non iniuria sit ipi⁹
sed potentia. nō credenda pollutio sed glo
riosa dignatio. Si eīm lux ista visibilis nul
lis imundicijs quiby supfusa fuerit violak̄.
nec radioz solis nitorē quē corporeā crea/
turā esse nō dubiū est. loca nulla sordentia
vl̄ cenosa ꝓtaminat. q̄d illi⁹ supne sempiter
ne z icorporee luc̄ essentiā potuit q̄libz sui
qualitate polluere. q̄ se ei quā ad imaginem
suā ꝓdidit sociādo creature. purificationez
pstitit. maculā nō recepit. z sic sanauit vul/
nera infirmitat̄ vt nulla patere dāna ꝟtu/
tis. Q̄ felix pinde. c̄ amabilis natiuitas
tua puer iesu. q̄ natiuitatē oīm emēdat. ꝓdi
tiōez reformat. pīudiciū soluit. cirographū
dānate nature rescindit. vt si quē piget dā/
nabiliter esse natū. possit felicissime renasci
Vere tu puer misericors. quē sola miscōia
puerū fecit. licet paric miscōia z veritas i te
obuiauerunt sibi. Vere inc̄ tu misericors
puer nat⁹ es nobis. nō tibi. lucra nra nō au
gmenta tua nascēs de nob q̄sisti. q̄ ad ħ so/
lum nasci dignat⁹ es. vt nos minoratōe tui
pueberes. humiliatiōe glorificares. Dulce
certe. pinde dulce z sapidū cogitare. z reco/
gitare puez deū. q̄n etiā efficax z opatoriuz
ad medendū ac dulcorādū (si q̄ in nob est)
pctōz amaritudinē. pnie austeritatē. Quid
nō tēperabit illa dulcedo. q̄ mortez c̄z facit
dulcissimā. Et inc̄ hec cōsiderata. sp recur/
ro ad ħ qō dulci⁹ sapit. z familiari⁹ adheret
videlicet q̄ iō voluit in similitudinē hoīm fie
ri. vt hoīby esset amabilior. Similitudo ei ad
amorē efficaci⁹ opak̄. Ideo nō me capio pre
leticia. q̄ illa maiestas naturā suam nature
mee carnis z sanguis supuestit. z me miser
in diuitias glie sue nō ad horā sed in sempi
ternū includit. fit frat̄ me⁹ dñs me⁹. z timo
rē dñi fratris vincit affectus. Ideo dñe ie
su libenter audio te regnantē in celis. sed li
bentius nascentē in terris. Hec enim me/
ditatio rapit affectum meū. z huius memo
ria cōcalescit cor meū. viuentis z viuide po
tionis asperitate purgatū. Erat vtiq̄ dñs
meus inter angelicos ordines. audiēs hym
nū glorie sue admirabilis. illi mirabili crea
ture faciēs mirabilia in celo z in terra. i ma
ri et in omnib⁹ abyssis. Ego autem in luto
fecis z miserie obuolutus. miser z miserabi
lis. z omnem spem egrediendi perdideraz.
Ille in gloria. ego in miseria. admirabilis
ille ego miserabilis. Sanctum z terribile
nomen eius. quod vix audeat illud digni/
or nōiare natura. Homē illud clausū z inte
grū. quō capere poterā. qō vix angelic⁹ ocul⁹
pspicere necduz pspicere pōt. Ille qui erat

admirabilis agminib⁹ angelo⁹. inclinat celos. ⁊ fit ꝓsiliarius hoim. Maiestatiuū nomen. impcatiuū effundit. ⁊ q̄ mirabilis ē in celis. ꝓsulere venit in tris. Abscondit purpurā sub miserie vestimentis. ⁊ ad lutuz vbi iacebā inclinat nō mergit. Et si audeo dicere. infixus sum in limo ꝓfundi. Operi manuū suaꝝ porrigit dexterā. de ꝓfundis aq̄rū extraxit. extractū abluit. ablutuz induit. indutū reparat. reparatū cōfirmat. Porrigit dexterā cū nascit. cū loquit extrahit. abluit cū morit. induit cū resurgit. cū ascendit reparat. ꝓfirmat cū spūsctū emittit de cel.

Bern. De trib⁹ mixturis in assumptiōe humane nature. Et vt agnoscas plen⁹ homo dignitatē tuā. agnoscas ⁊ gl'iam ꝓditionis tue vel' hūane. tria opa tres mixturas fecit omps illa maiestas in assumptiōe carnis nr̄e. ita mirabilit singl'aria. ⁊ singularit mirabilia. vt talia nec facta sint. nec facienda sint sup terrā. Cōiuncta sunt q̄ppe adinuicē de⁹ ⁊ homo. mr̄ ⁊ virgo. fides ⁊ cor humanū. Admirabiles iste mixture. ⁊ oīm miraculo mirabil⁹ quō tā diuersa adinuicem poterūt ꝓiungi. Uis vitalis in arboribus.

Huic limo terreno vim vitalez miscuit. vt in arboribus. vnde surgit venustas in foliis. in floribus pulchritudo. sapor in fructib⁹ ⁊ medicina. Uis sensibil' in pecoribus. Adiecit etiā ⁊ vim sensibilem limo nr̄o vt ī pecoribus. quē nō solū tā vitā habeant. sed ⁊ sentiant q̄nq̄partita sensificatiōe vigentes

Uis rōnalis in hoib⁹ Addidit adhuc honorare limū nr̄m. ⁊ ei vim rōnalē cōiunxit. vt in homib⁹. q̄ iam nō solū viuāt. sentiant. sed ⁊ discernāt inter cōmodū ⁊ incōmodū. inter bonū ⁊ malū. ⁊ int' verū ⁊ falsum. Uoluit quoq̄ adhuc infirmiora nr̄a babū dantiori gl'ia sublimare. ⁊ cōtraxit se maiestas. vt qō melī⁹ habebat. videlicet seipm limo nr̄o ꝓiungeret. miscerētq̄ se inuicē de⁹ ⁊ limus. maiestas ⁊ infirmitas tanta vilitas ⁊ sublimitas tanta. Aug⁹ De trib⁹ coniunctionib⁹ mirabilib⁹. Et vide q̄ si mirabilis fuit ꝓiūctio ꝑma. videlicet int' aiam ⁊ corpus. sed mirabilior fuit scōa int' deum ⁊ limū. nec min⁹ mirabilis erit ⁊ tercia. cū bō angelus ⁊ de⁹ vn⁹ erit spūs. Cōfundat ergo supbia hoim. ⁊ ad humilitatē dei noverit de se būilia sape lutuz. Bern. Nihil eīm deo sublimi⁹. nihil vilius limo. ⁊ tñ tanta dignatiōe descendit de⁹ in limū. tantaq̄ dignitate lim⁹ ascēdit in deū. vt quicq̄d secit de⁹. limus fecisse credat. quicq̄d lim⁹ p̄tulit. deus ꝑtulisse dicat tam ineffabili q̄ī cōuertibili sacramēto. Bern. Aduerte ergo bō q⁹ lim⁹ es. ⁊ nō sis supbus. q⁹ deo ꝓiunctus es. ⁊ nō sis ingrat⁹ Hic incho/at de passione ⁊ būilitate pie redēptionis.

Uerū qm̄ bona que largiri mortalib⁹ nō cessat misericors ⁊ miserator dn̄s. recolere ⁊ recolligere oīa oī homini impossibile ē. id saltē q̄ō p̄cipuū est ⁊ maximū opus videlicet redēptōnis a memoria tua aliq̄ten⁹ nō recedat. Aug⁹. Agnosce igit inq̄ntū valeas. ⁊ q̄ntū debeas. ⁊ dū p̄ciū tui cogitas. tibi vilis esse desinas. Faustin⁹. Perspice homo quātū valeas. vt tandem inq̄ vilis tibi esse desinas. vt q̄ boc erubescendis subiacere vicijs dedigneris. dū generositatē tuā de creatoris ac repatoris dignitate metiris. Augus. Reus nanq̄ eris nō parui p̄cij sed sanguinis xp̄i. q̄ violas ⁊ maculas aiam xp̄i sanguie mundatā ⁊ passione redemptā. Leo papa. Memento cui⁹ sis capitis. ⁊ cui⁹ corpis mēbrū. Reminiscere q⁹ morte xp̄i erut⁹ de potestate tenebraꝝ. translat⁹ es in dei lumen ⁊ regnū. q⁹ p̄ciū tuū sanguis est xp̄i. qui veritate te iudicabit. q̄ miscōia te redemit. Dilerendi eīm nr̄i de⁹ causam nisi in sua bonitate nō babuit. ⁊ mirabilior est scōa hominū generatio q̄ī ꝑma ꝓditio. Quia plus est i nouissimis sec'is repasse deū qō perierat. q̄ī a p̄ncipio fecisse qō nō erat. Bern. in sermone Memēto te. ⁊ si de nibilo factū nō tū de nibilo redemptū. Sex dieb⁹ cōdidit oīa. ⁊ te int' omnia. Atuero p triginta tres annos opat⁹ est salutē tuā in medio tre O quantū laborauit. sustinēs carnis necessitates. hostis temptatōes. Quis vero int' cetera digne pensat quāte fuerit būilitatis. mansuetudinis. dignatōnis. dūm maiestatis indui carne. multari morte. turpari cruce. Nunq̄d nō valuit opus suū repare absq̄ ista difficultate. Ualuit. sed maluit cū iniuria sui. ne pessimū atq̄ odiosissimū viciū ingratitudinis vltra repiret in bomie. Sane multū fatigationis assumpsit. quo multe dilectionis boiem debitorez teneret. cōmoneretq̄ grāz actiōis difficultas redemptionis. quez min⁹ esse deuotū fecerat ꝓditionis facilitas. Quid eīm dicebat bō creatus ⁊ ingrat⁹, Gratis quidē conditus sum,

sed nullo ḡuamie auctoris vel labore. Si/quidē dixit ⁊ facta sunt. quēadmodu⁊ vni/uersa. Quid magnū est quālibet magna qō in ꝟbi facilitate donauerit. Sic bñficium creatoris attenuās hūana impietas. ingra titudinis materiā inde sumebat. vnd amo/ris cām hre debuerat. Jdq; ad excusādas excusationes in peccat⁹. Sed luce clarius pt⁊. q̄ntū bō. p te fact⁹ dispendium fecit. de dño fuus. de dei filio hois filius fieri non despexit. Berñ. de deo Et qui te semel tm̄ ⁊ solū dicendo fecit. in reficiēdo pfecto multa ⁊ gessit mira ⁊ pertulit dura. Hec tm̄ dura. sed etiā indigna. Et tō licet multum possit hoiem incitare ad amādū deū. q ipse eū fecit. tm̄ multo ampli⁹ debet eū incitare. q ipe eū refecit. q⁊ nō tam facile refectus q̄ fact⁹. Q hō nō sufficit ad retributionē.

Quid ḡ retribuā dño. p oīb⁹ q̄ retribuit mihi. Jn p̄mo ope me mihi dedit. i scdo se. ⁊ vbi se dedit. me mihi reddidit. Dat⁹ ergo ⁊ reddit⁹. me. p me debeo. bis debeo. quid deo retribuā. p se Hā ēt si me milies repēde re possem. q̄d sum ego ad deū. Quid igitur magnu⁊ tanto recōpensak amori. si puluis exiguus totū se ad reamādū collegerit. q̄d illa nimirū maiestas in amore p̄uenīes. ro/ta in opus saluti⁹ ei⁹ incēsa ꝟspicit. Anſel. Ecce dñe q⁊ tu me fecisti. debeo meipm a/mori tuo totū. q⁊ me redēisti. debo meip⁊ a/mori tuo totū. q⁊ tanta ꝑmittis. ōbeo meip⁊ amori tuo totū. Jmmo ⁊ intātū debeo. pl⁹ q̄ meipm. Et hec tria cōsidero in q̄bus tota spes mea ꝟsistit. Berñ. sup miscōias dñi.

Jn charitate adoptiōis. veritate ꝑmissi/onis. ⁊ ptāte redēptiōis. Scio igit cui cre/didi ⁊ cert⁹ sum. q⁊ in charitate nimia adop tauit me. q⁊ verax in ꝑmissione. ⁊ q⁊ potens in exhibitione. Hugo. Cogita igit q̄n tū diligat te. qui tanta ptulit. p te. ⁊ tanta fa cere dignat⁹ est ꝓ te. ⁊ q̄ tanta tibi dare. p/mittit. De dulcedīe dei circa hoiem vt in citet eū ad amorē suu⁊. Primo nāq; pul/cher fact⁹ fueras ei⁹ munere. postmodū ve ro fed⁹ fact⁹ es tua īiq̄tate. Sz itez mūdat⁹ es. ⁊ formos⁹ fact⁹ es ei⁹ pietate. opante tm̄ vtrobiq; charitate. Olim cū non esses dile pit te vt ꝺderet te. postea cū fed⁹ fact⁹ esses dilexit te vt pulchrū faceret. ⁊ vt oñderet ti bi q̄ntū te diligeret. nō nisi moriēdo a mor te te liberare voluit. vt nō tm̄ pietat⁊ impen deret beneficiū. verezetiā charitat⁊ ostende/ret affectū. imo ⁊ tam sincera caritate te di/ligit. ac si semp cum eo pstitisses. nec expro/brat tibi reatū. nec improperat tibi bñficiū.

Berñ. sup cantica. Et si deinceps cum eo fidelit pseuerare. ip̄m q̄; vt decet amare. vt tuū illi amorē incōtaminatū seruare vo/lueris. maiora p̄rioribꝰ se daturū ꝑmittit.

De gemina dulcedīe in pectore iesu xp̄i.

Quia gemina dulcedo suauitat⁊ exube/rat in pectore iesu. longanimitas videlicet i expectādo. ⁊ in donādo facilitas. Ad h̄ siq/dem diu suspendit sniam vltionis a ꝓtem/nente. vt q̄nq; gr̄am exhibeat remissiōis in penitente. Nō vult em̄ mortē pctōris. sz vt cōuertak ⁊ viuat. De penitēdi facilitate au/di. Quacunq; hora pctōr ingemuerit. pec/catū suū remittet ei. Et dauid pauc⁹ cōpre/hendit vtrūq;. Longanimis inq⁊ ⁊ miseri cors. Q dei miscōia nr̄am sup̄et miseriā

Et ideo misericors est q⁊ tardius vidē ei pctōri veniā dare. q̄; ipi peccatori accipe. Sic em̄ festinat absoluere reū a tormento ꝓscientie sue. q̄i plus cruciet eū passio mise ri. q̄; ip̄m miserū passio sua. Hugo. Et vt h̄ euident⁹ intelligas attende. Abieras siquidē ⁊ pieras. Et q⁊ in peccatis tuis ve/nundat⁹ eras. vltra se continere nō potuit. Uenit igit ille post te vt redimeret te. ⁊ tm̄ dilexit te vt sanguinis sui p̄reciū apēderet p te. taliq; pacto ⁊ reduxit de exilio. et rede/mit de seruicio. Nulla ḡ dilectio maio⁊. nul lus amo⁊ sincerio⁊. nulla charitas sanctio⁊ nullus affect⁹ ardentio⁊. Mortu⁹ est p te innocens. nihil q̄ in te amaret inueniens. O cor induratū. cor plus q̄; lapideū. eo q̄ i morte amatoris tui quā. p amore tuo susti/nuit. ⁊ petre scisse sunt. ⁊ monumēta aperta sunt. Cur nō datū est mihi intelligere deū creatorē meū. p amore meo q̄i infatuatu⁊. ⁊ tanq; ad nihilū videre redactū. Hugo.

Quid nā inueniſti in me dñe de⁹ q̄ dili/geres. ⁊ tm̄ diligeres vt morereris. p me. Berñ. Quid tale in me iueniſti. p q̄ tanta ⁊ tā dura ⁊ dira sustinere voluisti. O bone iesu. si mihi sapet etiā ꝓter hec. q̄; dulcit cu⁊ boīb⁹ ꝺuersat⁹ es. q̄; magna etiā babūdan ter eis largit⁹ es. dura ⁊ aspera. p eis passus es. dura ꝟba. duriora verbera. durissima ⁊ horrenda crucis tormēta. Flagellis cesus. spinis coronat⁹. clauis ꝓfossus. patibulo af fixus. obprobriis saturat⁹. oīm tm̄ īmemor dolor⁊. ait. P̄r ignosce illi. Expāsis p eis in

cruce manib⁹.dedit risuz malignātib⁹.z fle/
tū fidelib⁹.factusqz omib⁹ ē derisui.q̄ solus
potuit esse ɔozi.Quid igit magꝝ admiran/
dū.q̄d ampli⁹ detestandū.q̄d grauius puni
endū.q̄z q⁹ videns dei filiū.summū i regno
angelo⁹.nouissimū in regno hoīm.apponit
se magnificare hō sup ɔrā.Quid supbis ter
ra z cinis.Quāto em̄ se minozē fecit in hūi/
litate.tāto se maiozē oñdit in bonitate.z qn̄
to p te est vilioz.tanto tibi debz esse carioz.
Que maioz iniq̄tas q̄z vt inde creatoz a te
ɔtēnat vñ plus amari merebat.Attēde a/
mozē q̄ se totū tibi impendit.nihil sibi reti/
nens.Attende z humilitatē q̄ fuiuit tibi.ni
hil sibi dñatiōis vendicās. Bern̄. Pri
mo oīa sua tibi dedit.de hinc z seip̄m expo
suit vtilitatib⁹ tuis.nō parcēs sibi ꝓpt̄ te.in
ieiunijs multꝝ.in laborib⁹ freq̄nt.in vigilijs
supza modū.in fame z siti.etiaz in frigoze z
nuditate. Leo papa Nā oēs infirmita
tes nr̄as q̄ veniūt de pctō absq̄z pctī cōmu/
nione suscepit.vt est famis ac sitis.somniz
lassitudinis.merozis ac flet⁹.affectiōib⁹ nō
careret.dolorescz seuissimos.vsqz ad mortꝝ
extrema pateret. Ministeriū ꝓpo suū imple
uit hūilians semetip̄m.z obediēs fact⁹ p̄ri
vsqz ad mortē.mortē aūt crucis.Sed paz
tibi forte videt.q⁹ cū esset fili⁹ z coēqlis.tā
q̄z fuus seruiuit p̄ri.si nō z seruo suo.pl⁹ q̄z
seruus seruiuit. Fact⁹ quidē erat hō vt cre
atoꝛi seruiret Et q̄d iustius q̄z vt fuias illi a
quo creat⁹ es.sine q̄ nec esse potes. Et quid
beati⁹ aut sublimi⁹ q̄z seruire illi cui seruire
regnare ē. De hūilitate creatoꝛꝝ supbia
hois. Nō fuiā inq̄t bō creatoꝛi. Ego igit
seruiā tibi creato⁹ hoīm Tu recūbe.ego mi
nistrabo.ego tibi pedes lauabo. Tu q̄esce.
ego languoꝛes tuos ferā.z infirmitates tu
as portabo. Utere me vt libet in oī necessi/
tate tua.nō mō vt seruo tuo.sed etiaz vt iu/
mento tuo.vt peculio tuo. Si fatigat⁹ aūt
z onerat⁹ es.ego te z on⁹ tuū ferā.vt legem
meā p̄mus impleaz. O duricia coꝛdis mei.
ad dignatiōnē tantā tā inopinatā. O dete/
stabilē supbiā hois seruire ɔtēnentꝝ. Doꝛ/
sum etiā posuit ad flagella.z plagis vapula
uit nō paucis.nec paruis. Indicio sunt ri/
uuli sanguinis.q̄ de tot ptib⁹ pfluūt coꝛpis
Cōtumelia z toꝛmēto inꝛogat⁹ fuit.velu/
ti fuus aut latro. Subdit q̄stioni.q̄ confes
sio extoꝛq̄bat criminis. Nūq̄z igit recedat a
meoꝛia tua tā indebita miseratio.tā ꝓbata
dilectio. Ansel. Maxima cā q̄re debem⁹
diligere deū. Scio nāq̄z dñe.qz licz mul
te sint cause.multe sint rōnes.q̄re te debere
mus diligere.nulla tñ maioꝛ cā. nulla cogē
tioꝛ rō.q̄z nr̄e redēptōis mod⁹. Debem⁹ di/
ligere te.qz nos creasti.qz nutristi.qz pascis
z vestis. Cur maxie debem⁹ diligere deū
Sed iō maxime.qz redemisti nos tali
modo.s.morte tua. z tali genere mortis qō
tūe tp̄is erat vilissimū gen⁹ mort⁹ q̄ punie/
bant latrones z illi q̄ magna scelera cōmise
rant. Quāto em̄ abiectioꝛa p boīb⁹ pati di/
gnat⁹ es.tanto magis ab boīb⁹ honoꝛari z
diligi dign⁹ es. Quis em̄ tāte duricie est et
obstinatōis.vt nō possit animū suū inclina
re ad te diligēdū.q̄ tm̄ dilexisti nos vt nos
lauares a pctis nr̄is in sanguie tuo. Quis
est q̄ nō possit ferventi⁹ z diligēti⁹ et dulci⁹
diligere.q̄n recoꝛdat q⁹ i cruce brachia tua
expandisti.desideras nos amplecti.z recipe
oēs qui ad te ꝓfugere volūt. Bern̄. In
nullo vero clari⁹ q̄z vulnerib⁹ tuis eluxit.q⁹
tu dñe suauis et mitis et multe miseꝛie.
Quid sup oīa amabilē reddat dñm iesum
x̄pm. Idcirco sup oīa redd̄it te amabilez
mihi o bone iesu.calix quē bibisti.op⁹ redē/
ptiōis nr̄e. Hoc oīno amoꝛē nr̄m vendicat
facile totū sibi. Hoc inquā est qō nr̄am de/
uotionē z blandi⁹ allicit.z iusti⁹ exigit.z ar/
tius stringit.z afficit vehemēti⁹. Multū q̄/
dē laboꝛauit in eo saluatoꝛ.nec in oī mūdi
fabꝛica tantū fatigatōis auctoꝛ assumpsit.
In dictis suis sustinuit ɔtradictoꝛes.in fa
ctis obstuatoꝛes.in toꝛmētis illusoꝛes.z in
morte exꝓbꝛatoꝛes. Cū igit deuoueris
q̄cq̄d es.q̄cq̄d potes.nōne sic est q̄i stella ad
solē.q̄i lapillus ad montē.z q̄i gutta ad flu/
uiū. Q̄ q̄cq̄d facim⁹ nihil ē ad cōparatio
nē bñficioꝛ dei in sua passiōe. Si ppen/
deris q̄z multa z q̄z multis debeas.videres
q̄z nihil sit qō facis.q̄z nec etiaz inē minima
cōputandū ad cōpationē debitoꝛū tuoꝛuz.
Q̄ si nescieris z scire volueris.respice men
tali oculo.q̄nto remuneratōis debito astrē
garis dño patienti. Bern̄. Uolue z re/
uolue dñicū coꝛpus.a latere vsqz ad lat⁹.a
sūmo vsqz deoꝛsum.z vbiqz iuenies doloꝛē.
Respice sudoꝛē sanguineū.alapaz ɔtume/
liā.flagelloꝛ instantiā.spineā coꝛonā.sputi
ludibꝛia.crucis angariā.patibuli suspendi
um.oculos languentes.oꝛis palloꝛē.fellita
cibaria.acida pocula.caput iclinatuz.geni/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

culationes irrisorias. titulū famosuz. vestimenti sortē. geminatū crucifige. Quid plura. Ullissimū mortis supplicīū. z pbra nefandissima Vide xp̄m in cruce pendentē. capitis inclinationē ad osculū. brachioz extensionē ad amplexū. lateris aptōem. z totiꝰ corporis ꝓfixionē ad affectū. Cōsidera filium ꝑginis illitū sputis. liuidū plagis. clauis cōfixū. Attende rectorē celi stantē in cruce. pallidū in morte. carne deformē. Ne p̄tāseas dīm angeloz. virū p̄cussuz a deoz būliatū virū q̄ leprosū z oīb detrimētis expositū. Copiosa nāq; apud eū redēptio. Et ꝑ copiosa. qz p q̄nq; partes de corpe eius vnda sanguis emanauit. cū ad redēptōez totiꝰ orbis vna p̄ciosissimi sanguis sui gutta sufficeret. Sed iō data est copiosa. vt virtꝰ dilectionis in bñficū redundatōne clarescceret. Agnosce etiā q̄s grauia sunt illa vulnera p q̄bz necesse fuit xp̄m dīm vulnerari. Si ℔ nō essent ad mortē. mortēq; sempiternā. nūq; p eoz remedio dei filiꝰ moreret. Hugo. Hec q̄nti valeāt frēq; cogita. z i ista tera charitatis appende. z q̄cq̄d amoris impendū habes. illi repende. Inspice diligēt vulnera pendentis. cicatrices resurgentis. sanguinē morientis. p̄ciū credentis. cōmertiū redimentis. Bern̄. Et qz filiꝰ dei occidi iubet. vt p̄cioſi sanguinis sui balsamo vulneribꝫ tuis mederet. nūq; a corde tuo recedat. q̄tenꝰ toto tibi figat in corde. q̄ p te totꝰ fixus est in cruce. De triplici vilitate xp̄i in ipiꝰ passiōe. In q̄ xp̄i fixione tria diligent ꝓsidera. vt illi artiꝰ p amorē adbereas triplicē videlicet vilitatē. triplicē asperitatē. z triplicē pauptatē. Prima vilitas fuit alapārū z colaphorū z arūdinis p̄cussio. tanq; in ribaldū. Scōa fuit maior. s. tanq; in buſonē vl aliq̄ sordidū aut fetens sputi screatio. Tercia fuit maxima. videlicz inē latrones mortis turpissime ꝓdēnatio. De triplici asperitate in christi passione. De triplici autē aspitate vide diligent. Pria asperitas fuit spinaz p mediū cutis capitis ad modū corone crudelis infixio. Scōa erat maioꝛ totiꝰ videlicet corpis vsq; ad sanguinis effusionē illigatū z nō porentem ire q̄ vellet crudelioꝛ flagellatio. Tercia vero et maxia oīm mēbroz in cruce violētissima distēsio. maxime cū talē distensionē comitata fuerit manuū z pedū crudelissima trāſſixio. Haz si ad se mēbra traberet. p̄pria vulnera i loco sensibilissimo vt ita dicā ꝑter neruoz sensibilium ꝓcursum. z causam mortis augmentaret. Si aūt distenta p̄mitteret. dolorē ex distensione. vel q̄si dislocationē oīm iunctuarū sentiret. Hā non sunt veriti mēbra eiꝰ intantū distendere. vt oīa ossa eiꝰ possent dinumerare. De triplici pauptate i ipiꝰ passione. De pauptatevero ꝓsidera. Prima pauptas fuit. q̄ tantū nō habebat q̄ in p̄pria domo suū caput reclinare posset. Secunda vero maioꝛ iuxta crucē. q̄ vestes nō habebat quibꝫ mēbra tegere posset. Anselmus. De būana redēptione. Tercia autē maxima q̄ nec spaciū pedis voluit in terra habere. vnde in aera ascendit. q̄n in cruce p te pendere voluit. Tñ in his omibꝫ nō est diuina natura būliata. sed būana est exaltata. Hec est illa īminuta. sed ista est misericordie adiuta. Hec būana natura in illo bomīe passa est aliq̄d vlla necessitate. sed sola libera volūtate. Hec vlla cogente obedientia. sed potenti disponēte sapia. Nō em̄ illi pater vt moreret cogens p̄cepit. sz ille qđ patri placiturū z oibꝫ p̄futuruz intellexit. ℔ sponte fecit. Nec eū ad hoc p̄ potuit cogere. qđ ab eo exigere ñ debuit. Sic itaq; p̄ri obedientiā liberā exhibuit. cui ℔ placiturū sciuit sponte facere voluit. Deniq; q̄n pater banc bonā illi voluntatē. q̄uis liberam dedit. nō īmerito dicit qz eā velut p̄ceptū patris accepit. Hoc itaq; mō obediēs fuit patri vsq; ad mortē. z sicut mandatū dedit illi p̄. sic fecit. z calicē quē dedit illi pater. bibit.

Que sit p̄fecte būane nature obediētia.

Hec est em̄ p̄fecta z liberrima būane nature obediētia. cū volūtatē suā liberā spōte volūtati ꝺi ſbdit. z cū acceptā bonā volūtatē sine oi exactiōe. spōtanea libtate ope p̄ficit. Sic bō ille redemit oēs alios. cū ℔ qđ spōte dedit deo cōputa t. p debito qđ illi debebāt. Quo p̄cio nō semel tm̄ a culpis bō redimit. sed etiā q̄tiēs cū digna pnīa redierit recipit. q̄ tū pnīa peccanti nō p̄mittit. Leta re igit. p libertate tua. z esto sp grat illi. q̄ sic gratis sua morte ad vitā te restaurauit. Sz o tu dñe. tu q̄ vt ego viuerē mortē suscepisti quō letabor de libertate mea. q̄ nō ē nisi de vinculis tuis. Qualit gratulabor de salute mea. cū nō sit nisi de doloribus tuis. Quō gaudebo de vita mea. q̄ nō est nisi de morte tua. An gaudebo de bis q̄ passus es. et de crudelitate illoz q̄ eā tibi ſtecerūt. q̄m nisi il

li fecissent. tu passus non esses. Et si passus nō esses. hec mea bona nō essent. Sed certe illoꝝ negacia nihil facere potuit. nisi qđ tu sponte pmisisti. Nec tu passus es. nisi qz tu pie voluisti. Ergo tu pctōr redēpt⁹ illoꝝ crudelitatē dimitte dei iudicio. z tracta de bis q̄ debes saluatori tuo. Intuere necessitatē tuā z bonitatē ei⁹. z vide q̄s grās reddas. z q̄ntū debeas amori eius. Hugo. O si attenderes q̄t z q̄les in cōpatione tui abiecti sunt. q̄ hanc q̄ tibi data est grām p mortē vi delicet filij dei ꝓseq̄ nō potuerūt. Certe audisti ab initio vsq̄ in hāc diē. q̄ multe generatiōes hoīm pierūt. q̄ et oēs sine cognitōe dei. z pcio sue redēptiōis in interitū sempiternū dilapse sunt. Q̄ de⁹ sola caritate p fert te oīb⁹ homib⁹ q̄ ab initio extiterūt. O q̄lib⁹ illis redēptor z amator tu⁹ te p̄tulit. q̄ tibi hāc grām largit⁹ est. quā null⁹ bominū pcipe meruit Et q̄d dices. Quare putas p̄lat⁹ es oīb⁹ illis. Nunq̄d tu fortior ill⁹. nunq̄d tu sapiētior. nunq̄d nobilior. nūq̄d ditior oīb⁹ illis fuisti. qz hāc p̄ oīb⁹ illis specialē grām sortiri meruisti. Quot fortes. q̄t sapiētes. q̄t nobiles. q̄t diuites ibi fuerūt. et tñ vniuersi relicti z abiecti pierūt. Q̄ beneficia oīa ex sola gratuita saluatoris charitate homini collata sunt. Tu sol⁹ p oīb⁹ illis assumpt⁹ es. Et q̄re ħ in te factum sit. nullā prer gratuitā saluatoꝝ tui charitatez cām inuenire poterꝝ. Elegit q̄ z pelegit te in oīb⁹. z assumpsit te ex oīb⁹. z amauit te p oībus. Homie suo vocauit te. vt mēoriale ei⁹ semp esset apud te. Voluit te participē esse in noīe. participē esse in nois ꝑtate. q̄m vnxit te illo q̄ z ipe erat vnct⁹ oleo leticie. vt ab vncto sis vnctus. q̄ a xp̄o dicerꝝ xp̄ian⁹. Ad huc diligenti⁹ ac plenius attende q̄nta tibi ꝓtulit hic amator tu⁹ vt in oī statu. oīm tpe. ip̄i⁹ bñficia. atq̄ circa te sollicitudinē recognoscas Semp cogita q̄ntā tecū miscōiaz fecit. z in ħ ppende q̄ntū ab ipo diligeris. q̄ ei⁹ beneficiū nunq̄ tibi defuisse cognoscis. Nō em̄ tibi int̄ cetera paruū estimādū ē beneficiū. q̄ bñ vtens malo parētū tuoꝝ creauit te de carne illoꝝ. z inspirauit in te spiraculū vite. discernēs te ab illis. q̄ vel abortiui. piecti sunt ab vtero. vel q̄ int̄ materna viscera suffocati pene vident ꝓcepti nō vite.

Breuis recapitulatio bñficiorū dei tibi a natiuitate collatoꝝ. Quid etiā q̄ integra tibi z sana mēbra creauit. ne esses parētib⁹ tuis doloꝛi. obꝓbꝛio alienis. Dignū certe z hoc. Sed quō illud q̄nte bonitatis fuerit estimabis. q̄ eo tpe z inter tales nasci voluit. p q̄s ad fidē suā z sacra ꝓuenires. Vide inn̄erabilib⁹ milib⁹ hoīm ħ negatū. qđ tibi gratulaꝝ esse cōcessum. cū q̄b⁹ tecū cū vna esset eadēq̄ ꝓditio. illi derelicti p iusticiā. tu vero vocat⁹ es p grām. Proce de z adhuc intuēdo mun⁹ ei⁹ fuisse q̄ educat⁹ a parētib⁹ tuis fuisti. q̄ te flāma nō lesit. q̄ nō absorbuit aqua. q̄ nō vexat⁹ a demone. q̄ nō pcussus a bestijs. q̄ pcipicio nō necat⁹ q̄ vsq̄ ad ꝓgruā etatē in ei⁹ fide et tuitione nutrit⁹. Hugo. Ecce nat⁹ es. fons baptismi tibi posit⁹ est z lauacrū regeneratiōnis. in q̄ sordes p̄teritoꝝ criminuz ablues. Deinde crisma z oleū. in cui⁹ vnctione spūsctō liniris. Recapitulatio sacroꝝ q̄ tibi a natiuitate z deinceps collata sunt ad ornatū. Post hec delibut⁹ z in vnctiōe pfusus. ad mēsam venis. z pcipis ibi alimentū corpis z sanguis xp̄i. q̄ interi⁹ saginat⁹ z refectus. notā illā p̄teritoꝝ ieiunioꝝ depell'. z p̄istina pulchritudine atq̄ fortitudie reparat⁹. rursus q̄dāmō iuuenescis. Deinde vestimēta bonoꝝ opeꝝ induis. z cū ieiunijs cū vigilijs. alijsq̄ opib⁹ miscōie. vel pietaꝝ. q̄ vario ornatu decoraris. Ad vltimum sequunt aromata virtutū. q̄ꝝ odor suaue spirans. oēm illū ant q̄rū sordiū fetorē fugat. ita vt q̄dāmodo tibi tot⁹ mutari. z in alium trāsformari videaꝝ. z magꝝ let⁹. magis alacris. magꝝ sospes efficiaꝝ. Dat etiā tibi speculū scā scriptura. vt ibi vides faciē tuā. vt neq̄ min⁹ neq̄ alit q̄ deceat habeat cōpositio ornat⁹ tui. Quid dicꝝ igitur hō. Scis vtrū ne aliquid boꝝ ꝓcepis. Certe in fonte ablut⁹ fuisti. certe crismatꝝ vnctionē ꝓcepisti. certe de mēsa xp̄i ꝓciosum cibū comedisti. sed forte iteꝝ pollutus es. habes lachrymas q̄b⁹ te iteꝝ abluas. Q̄ p deuotionē z lachrymas petis depdita sp poteris reparare. Iteꝝ vnctio emarcuit in te p piaz z bonā deuotionē iteꝝ renouatur. Vide q̄s pia tibi dispensatiōe vbiq̄ ꝓcurrit. Nō habuisti. z datū est tibi. Perdidisti z restaurat⁹ tibi. Nusq̄ derelinq̄ris. vt scias q̄ntuz ille te diligat a quo amaris. Nō vult te pdere. z iō tanta patiētia te expectat. z ꝓcedit pie negligenter totiens amissa iteꝝ atq̄ iteꝝ si tuo lueris repare. O quot iā perierūt q̄ ista tecū acceperunt. sed amissa iteꝝ recipere nolu

meruerunt. Plus g̃ oĩb⁹ dilect⁹ es. qz tã benigne amissum reddit. qõ illis pdituz tam districte negabat. Nunq̃d tibi gr̃a bñ opandi nulla data est. Tñ volũtas bona ipo largiente negata nõ est. Si magna opa facis. misericordit sublimaris. Si nõ facis magna opa. fortassis salubrit hũiliaris. Melius nouit ille q̃d tibi expediat q̃z tu Et ob hoc vis ꝺ illo bñ sentire. totũ qõ ab illo tibi fit bene fieri intellige. Forte gr̃am ꝑtutũ non habes. sed dũ vicioz impulsu ꝓcuteriz. melius in hũilitate solidariz. Suauius redolet deo hũilitas infirma. q̃z virt⁹ elata. Nihil g̃ dispositioni ei⁹ piudicare audeas. sed sp cũ timore z reuerẽtia oza eũ. vt quẽadmodum ipe nouit tibi subueniat. Si q̃ adhuc in te mala pmanserint. pie diluat. Si q̃ inchoata sunt bona. benigne pficiat. z ea q̃ ipe voluerit via te ad se pducat. Quid tibi amplius dicã. Est ne aliq̃d adhuc qõ dicere possim ad ostendendã dilectionẽ. Tibi loq̃r peccatori. Quid dices. Sed tua dicis. aliena nõ poteris. Si aliena z tua. nõ tñ oĩa. Quis eĩm oĩa dicere põt. Et tñ scim⁹ qz oĩm origo est charitas. Ecce duo nati sunt. eadẽ ꝺr⁹ atq; nobilitas generiz. eadẽ hora natiuitatiz. Alter in pauptate relinquit. alter diuitijs sublimat. z vtrũq; charitas opat. qz z hunc pauptate humiliat. z illũ babũdantia ꝓsolat. Iste debilis est. z iste fortiz. Iste tenet ne malũ pficiat. iste roborat vt ad bonũ opus cõualescat. Utrũq; charitas ꝑbat. nec repdat. Alter q̃ sapiam illuminat. alter in simplicitate sensus sui relinquit. Iste vt seipm̃ despicere. ille vt creatorẽ suũ studeat agnoscere. Utriq; tamen voluit charitas adesse.

Qualis sit amor dei in nobis. Talis ẽ amor dei in nobis. ne quic̃q; omĩno humana infirmitas tolleret. qõ ipe q̃ntũ in bonitate sua est ad bonum nr̃m non disponat. Animaduerte igit sicut supius memorauit. z vide q̃ merito amor iste singulariz dei. qui cũ se in multos diffũdat. ita tñ vnice singulos amplexat. Uere pulchrũ z mirificũ bonum qõ cõmune est omniũ. z totũ singulorũ. cunctis psidens. singulos implẽs. vbiq; pns. omniũ curã gerens. z tñ singulis q̃si omnib⁹ puidens. Sic certe mihi videt cũ eius miserationes circa me attendo. q̃ si fas est dicere q̃dãmodo nihil aliud faciat deus nisi vt saluti mee puideat. z ita totum ad custodiam meã occupatũ video. q̃si oĩm oblitus sit. z mihi soli vacare velit. Semp̃ pntem exhibet. semp paratũ se offert. quocũq; vertero me nõ deserit. vbicũq; fuero nõ recedit. quicq̃d egero parit assistit. Et q̃ tandem cũctis actionib⁹ sine cogitatõib⁹ meis ppetuus sit inspector. z quantũ ad bonitatem suaz ptinet indiuiduus coopator assistit. ipo operis sui effectu patent ostẽdit Ex quo constat sicut premisi. q̃ licet facies ei⁹ a nobis nõ possit videri. nunq̃z tñ possit pntia eius euitari. Confiteor igit tibi miserationes tuas dñe de⁹ meus. qz nõ dereliquisti me. Quid retribuã tibi ꝓ omib⁹ q̃ retribuisti mihi. Uis vt diligã te. Et quõ diligam te. Et quantũ diligã te. Et quis sum ego vt diligã te. Homo semp̃ bucuq; ingratus. Quid faciem⁹ dño deo nostro. a q̃ tot z tanta bona suscepim⁹. Nec eĩm content⁹ fuit ea que z ceteris bona nobis tribuere. sed in malis quoq; nr̃is eũ singulariter dilectorem agnoscim⁹. vt eũ tam de bonis q̃z ꝺ malis nr̃is oĩm̃ib⁹. singulariter diligam⁹. Tu dedisti mihi dñe vt te cognoscã. z vt ꝓ ceteris multis de tuis secretis reuelata intelligam. Alios coetaneos meos in tenebriz ignorantie dereliquisti. z mihi ꝓ illis lumẽ sapientie tue infudisti. Tu dedisti mihi veri⁹ cognoscere te. purius diligere te. sincerius credere in te. ardenti⁹ sequi te. Tu dedisti sensum capacẽ. intellectũ facilẽ. memoriam tenacẽ. linguã disertã. sermonem gratũ. doctrinã suadibilẽ. efficaciã in ope. gratiaz in cõuersatione. profectũ in studijs. effectũ in cõceptis. solamen in aduersis. cautelã in ꝓsperis. fortitudinẽ in aduersis. Et quocũq; vertebam me. vbiq; gratia tua z misericordia ꝓcessit me. Et sepe cũ mihi videbar consumptus. subito liberasti me. Augusti.

Quãdo errabã reduxisti me. quãdo ignorabam docuisti me. Qñ peccabam corripuisti me. qñ ꝓtristabar ꝓsolat⁹ es me. Qñ desperabam cõfortasti me. qñ cecidi erexisti me. Qñ steti tenuisti me. qñ iui duxisti me. qñ veni suscepisti me. Hec oĩa z multa alia fecisti mihi dñe de⁹ me⁹. de q̃b⁹ mihi dulce erit semp̃ cogitare. semp̃ loq̃. semp̃ gr̃as agere. vt te laudẽ z amem ꝓ omnib⁹ bñficijs tuis dñe deus meus. Amen.

¶ Explicit amatorium sancti Bonauenture doctoris seraphici.

Incipiunt sermones de decē preceptis sancti Bonauenture.

Si uis ad uitam ingredi serua mandata. Uerba ista scripta sunt in Matthēo. et sunt verba saluatoris nr̄i. in quibꝫ explicat nobis summa totꝰ nr̄e salutis quantū ad duo. Primo q̄ntū ad pmiū retributōis diuine. Scōo q̄ntū ad merituꝫ opatiōis humane. Primū ibi. Si vis ad vitaꝫ ingredi. Scōm ibi. Serua mādata. Et hic rectus ordo tangit. qz finis mouet agentē vt se exerceat ad debitū finē. Seq̄mur g̃ formā illius magni mgr̄i. Sed anteq̄ꝫ de p̄ceptꝭ aliq̄d dicam⁹. dicam⁹ p̄mo de obseruātijs preceptoꝝ. Premittit dñs p̄mo motiuum. postea subiūgit actū p quē possum⁹ deuenire ad debitū finē. Et notandū q̄ sunt q̄ttuor q̄ debent nos mouere ad obseruādū mandata dei. Primū est auctoritas mandantꝭ. Scōm est obseruatōis mādatoꝝ vtilitas. Terciū est trāsgressiōis periculū. Quartū est irrep̄hensibilitas mādatoꝝ. Q̄ñ ille qui mandat est magne auctoritatis. z obseruatio mādatoꝝ est magne vtilitatis. z in trāsgressione est magnū piculū. z irrep̄hensibile est mandatū. tūc nullus pōt hr̄e excusatiōnē de obseruatiōe mandatorū. Primo dico debꝫ nos mouere ad obſuādū mādata dei auctoritas mādantꝭ. qz ille q̄ mandat sꝯ deꝰ magne auctoritatꝭ est. qđ ptꝫ ex tribus. Primo. qz ip̄e sua magna potētia nos creat. Scōo qz ip̄e sua mira sapīa nos gubernat. Tercio qz ip̄e sua munifica beniuolentia nos saluat. Primo dico q̄ ille qui mandat obseruari mandata dei est magne auctoritatꝭ. qz sua magna potētia nos creat. Job. Manꝰ tue fecerūt me. Et in deut. dicit. Oculi vr̄i viderūt oīa opa magna dei q̄ fecit. vt custodiatis mādata eiꝰ. Scōo est magne auctoritatꝭ. qz sua mira sapientia nos gubernat. Isaias. Ego dñs docēs te vtilia. gubernāns te in via q̄ ambulas. vtinā attendisses mādata mea. Ps̄. Seruauī mādata tua z testimonia tua. qz oēs vie mee in ꝓspectu tuo. Tercio est magne auctoritatis. qz sua munifica beniuolētia nos saluat Uñ in Deut. Et nūc isr̄l q̄d petit dñs deꝰ tuus a te nisi vt timeas ip̄m z diligas ip̄m. z ambules i vijs eiꝰ. z custodias mādata eiꝰ Dñs q̄ te creauit. deꝰ q̄ te gubernat. tuus q̄ te saluat. Patet mō q̄ dignitas siue auctoritas p̄cipientis dꝫ nos mouere ad ſuandū mandata. Scōo dꝫ nos mouere ad obseruandū mandata dei ob ſuatōis vtilitas Jn ſuādo eīm mādata dei est multiformis vtilitas. q̄ ad tres vtilitates reducīt. Pria vtilitas est impetratio diuinoꝝ charismatū. Scōa est reuelatio scrāꝝ scripturarum. Tercia ē assecutio celestiū premioꝝ. Prima dico vtilitas in ſuādo mandata dei est impetratio diuinoꝝ charismatū. Uñ in Johāne. Si diligitꝭ me mādata mea ſuate. et ego rogabo p̄rem meū. z dabit vobis aliuꝫ paraclytū. Scōa. intelligētia scrāꝝ scripturaꝝ. Ps̄. Sup senes intellexi. qz mādata tua q̄siui. Sed quō q̄niem⁹ ad intelligentiā scripturaꝝ docet Hre. Uñ sup illud Discipuli q̄ñ viderūt dñm ihesum ip̄m non intellexerūt. sed q̄ñ loq̄bat tūc ip̄m intellexerūt. dicit Hre. q̄ audiēdo dei p̄cepta discipuli illumiati nō sunt. sꝫ faciēdo ea illuminati sunt. Quare. qz nō auditores legis tm̄ sed factores iustificabunt. ꝓpt̄ h̄ dic̄ Jacobus in cano. sua. Estote factores verbi dei z nō auditores tm̄. fallētes vosmetip̄os. qz q̄ est auditor ꝑbi dei tm̄ z nō factor. cōpabit viro ꝯsiderāti vultū natiuitatꝭ sue i speculo Si videat hō decies vultū suū in speculo. adhuc nō sciet ip̄m. Sꝫ si videt vultū alterius bois extra speculū. bñ recognoscit ip̄m. z h̄ est ꝓpt̄ fortē impſſionē specici sup organū visus ſm rectā lineaꝫ. Sꝫ i speculo nō ē ver⁹ intuit⁹. Sil'r q̄ñ hō audit ꝑbū dei. videt ei q̄ ip̄m ītelligat. sꝫ statī recedit. Sed q̄ñ ponit ip̄m ad expientiā bñ opando. tūc ip̄m intelligit. Tercia vtilitas in ſuando mādata dei est assecutio p̄mioꝝ celestium. Uñ in pverb. Serua mādata mea z viues z legē meā q̄si pupillaꝫ oculi. Hec est rō q̄re bomi existēti i paradiſo deꝰ dedit obſuantiā mādatoꝝ. Patet mō q̄ ad obſuandum mādata dei dꝫ nos mouere vtilitas obseruatiōis. Tercio dꝫ nos mouere ad obſuantiā mādatoꝝ piculū trāsgressionis. bō eīm q̄ trāsgredīt mādata incidit in mltā pericula. Prio qz multa bona pdit. scōo in nefanda flagitia ruit. tercio qz eterna supplicia merek. Prio dico dꝫ nos mouere ad ſuādū mādata dei trāsgressiōis piculū. q̄ñ trāsgressores mltā bōa pdūt. Uñ i Leuit. Si nō audieritꝭ vocē meā. z nō feceritis omnia

mãdata mea. visitabo vos ī egestate z calo/
re. q̄ ꝓficiet oculos vr̄os z ꝓsumet aias ve/
stras. Dicit visitabo vos ī egestate. q̄ est ꝑua
tio oīm bonoꝝ. z calore q̄ ꝓficiet oculos ve
stros. z ꝓsumet aias vr̄as. qz auferet affectū
boni. z intellectū veri. Uñ ps. Dereliq̄t me
virt⁹ mea. z lumē oculoꝝ meoꝝ. z ipm nō ē
mecū. Scdo trāsgressores ī nefanda fla
gitia ruūt. Uñ in Baruch. Nō obediuim⁹
voci dñi vt ambularem⁹ in mādatis ei⁹. et
abiuim⁹ vnusq̄sq̄ in sensu cordis sui mali/
gni. ps. Popul⁹ me⁹ nō audiuit vocē meā.
z isrl nō intēdit mihi. z dimisi eos ſm desi/
deria cordis eoꝝ. Tales dat dñs in man⁹
demonū. Uñ in Dañ. dixerūt pueri in for/
nace ignis ardentis. Peccauimus. iniq̄ gessi
mus. z ꝓuaricati sum⁹. z sequit eoꝝ ignomi
nia. z traditi sum⁹ in manib⁹ inimicoꝝ nr̄o
rū iniq̄ꝝ. z regi iniusto z pessimo sup ēr̄ā.
Tercio trāsgressores incidūt in ꝑicula. qz
ēna supplicia ꝑmerenk. ps. Maledicti qui
declināt a mādatis tuis. Maledicti. qz dicēt
eis. Ite maledicti in ignē ēnū ꝛc. Ecce mō
obſuatiōis mira vtilitas. z trāsgressiōis mi
ra calamitas. Uñ dñs p moysen. En inq̄t
ꝓpono tibi bñdictionē z maledictionē. bñdi
ctionē si mādata mea fecer⁊. maledictiōez si
nō feceris. Ponit nos dñs ī medio z mira/
bilit⁹ opat⁹ nobiscū. Quia qñ aliq̄s vult ali/
q̄d alīq̄ oñdere vtil⁹ duplici rōne. s. rōne ostē
siua. z rōe ducēte ad ipossibile. Sic fac dñs
Ponit hoīem ī medio int⁹ celū z infernū. In
celo est ēna glia. in iferno sunt ēna supli/
cia. Et qñ dñs oñdit hoī gl̄iam celi quā hō
ꝑt ꝑmereri si obſuet ei⁹ mādata. tunc incli
nat ipm ad obſuandū mādatoꝝ p rōnem
oñsiuā. Qñ ꝙo oñdit hoī inferni supplicia q̄
ꝑmereť si trāsgreditur mādata. tūc inclinat
hoīem p rōem ducēte ad ipossibile. Ecce p
ponit tibi maledictionē z bñdictionē. Di/
mitte iude maledictionez. z accipe cū mat/
thia bñdictōnē. De iuda dic̄ ps. Noluit bñ
dictionē z elōgabit⁹ ab eo Quarto dz nos
mouere ad obſuādū mādata dei irrep̄hen
silitas mādatoꝝ. Est em̄ mādatū irrep̄hen
sibile. qz nō ꝓtinet aliq̄d ipossibile. nec aliq̄d
onerosum. nec iniquū. Pr̄io dico dz mo
nere ad ſuādum mādata dei irrep̄hēsibili/
tas mādatoꝝ. qz nō ꝓtinēt aliq̄d ipossibile.
imo sūt facilia ad seruādū. Uñ ī iohe. Hec
est charitas dei vt mādata ei⁹ custodiam⁹.
z mādata ei⁹ guia ꝙ sūt. Habēti em̄ carita/
tē mādata sunt facilia. sz nō hñti caritatē vi
denť difficilia Et ponit aug⁹. exēplū de aue
sine plumis. et de aue cū plumis. Aui hñti
plumas facile ē volare. sz aui nō hñti ē dif/
ficile. Sil⁹ hoī puerse volūtatis difficilia vi
denť mādata. sz hñti caritatē sť facilia. Uñ
in deut. Mādatū ꝑ qđ ego ꝑcipio tibi ho/
die ñ ē sup te. nec ꝓcul positū. nec ī celo sitū.
nec trās mare positū. sz iuxta te ē valde ser
mo ī ore tuo vt facias illū. Scdo māda/
ta dei sūt irrep̄hēsibilia. qz nō cōtinēt aliq̄d
oneroſū. imo sūt suauia. Uñ i Ecco. Nihil
meli⁹ ē q̄z timor dei. z nihil dulci⁹ q̄z respice
re i mādatis dñi. ps. Desiderabilia sup aurū
z lapidē ꝑciosū m⁹tū. z dulciora sup mel z fa
uū. Gaudiū ē iusto ſuare iusticiā. Sz pala
to infecto. cibꝰ dulcis videť esse amar⁹. Sil⁹
hoī puerse volūtatis mādata dei videnť dif
ficilia. lz sint suauia. Tercio mādata dei
sūt irrep̄hēsibilia. qz nō ꝓtinēt aliq̄d iniquū
Uñ apl⁹. Lex q̄dē sc̄a ē z mandatū sc̄m z
iustū z bonū. Propť ꝑ dic̄ apl⁹us. Precipio
tibi ī deo q̄ viuificat oīa. vt sine macula ser/
ues mādatū irrep̄hēsibile. Cōiungam⁹ ista
q̄ttuoꝝ insimul. s. q̄ ī illo q̄ ꝑcipit ē sūma au/
ctoritas. qz sua mag̃ potētia nos creat. mi/
ra sapīa nos gub̃nat. z munifica beniuolē/
tia nos saluat. Ire videam⁹ vtilitatē obſua
tiōis mādatoꝝ. Quaꝝ ꝓma ē ipetratio di/
uinoꝝ charismatū. scda ē reuelatio sacrarū
scꝑturaꝝ. z tcia ē assecutio celestiū ꝓmioꝝ.
Ite videam⁹ trāsgressiōis ꝑiculū. qz trans/
gressores ml⁹ta bona ꝑdūt. ī nefāda flagitia
ruūt. z ēna supplicia ꝓmerēť. Ite videam⁹
irrep̄hēsibilitatē mādatoꝝ. qz mādata ñ cō
tinēt aliq̄d ipossibile. nec oneroſuz. nec ini/
quū. Et si ista q̄ttuoꝝ bñ ꝓsiderem⁹ nō ē ali/
q̄s q̄ possit se excusare de obſuatōe manda
toꝝ. Sz qđ ē magnū mādatū z ꝓmū ī le/
ge. Rñdet dñs ī matthēo. Diliges dñm de
um ex toto corde tuo. et ex tota aia tua. z ex
tota mēte tua. Scdm sil⁹ ē huic. Diliges ꝓ
ximū tuū sic teip̄m. Ex his vniuersa lex pē/
det z ꝓphe. Aug⁹. oñdit q̄ in isto ꝙbo. Dibi
aūt adherere deo bonū ē. cōtinet totū ꝑ qđ
dz. Diliges dñm deū ꝛc. Debem⁹ em̄ dili/
gere deū. qz ꝑ est iustū bonū sc̄m suauez fa
cile. Uñ aug⁹. Dñe q̄s mihi es. z ego q̄s ti/
bi. vt iubeas me amare te. z si nō amem te.
minaris mihi ingentes miserias. Decalo/
gus sacer q̄ datus est moysi in mōte synai.
oñdit quō debem⁹ custodire mandata dei.

volo vobis oñdere q̄ sic̄ octo partes ozonis
int fundamēta oim eoz q̄ exp̄mi pñt p ser
monē in grām̄atica. z decē p̄dicamēta sunt
fundamētū oim eoz q̄ determinank in dia
lectica. sic decē p̄cepta sunt fundamētū z re
gule oim legū z bonoz q̄ sunt in moribus.
Nec voluit dñs q̄ sine rōne data essent de
cē p̄cepta moysi. Dicā mō ista decē in gene
rali. Nō habebis deos alienos. Non assu
mes nomē dei tui inuanū. Memēto vt diē
sabbati sc̄tifices. Honora p̄rem tuū z ma
trē tuā. Nō occides. Nō mechaberis. Non
furtū facies. Nō falsuz testimonium dices.
Nō ꝓcupisces vxorē p̄rimi tui. Nō agrum.
nec aliquā aliā rē. Ut magz clarius sit ꝫ qō
dicā nota. q̄ lex oīs nō mādat nisi iusticiā.
Est em̄ lex regula iusticie. Sz iusticia ē fm
quā hō bz ordinari ad deū z ad p̄rimū. Et
fm ꝫ est duplex iusticia. Una q̄ ordiamur
ad deū. z alia q̄ ordiamur ad p̄rimū Et fm
ꝫ fuerūt due tabule date moysi. p̄ma7 sc̄da
In p̄ma ꝓtinenk mādata ordinātia nos ad
deū. in sc̄da ꝓtinenk mādata ordinātia nos
ad p̄rimū. In p̄ma dico tabula ꝓtinenk
mādata ordinātia nos ad deū. De9 aūt ē trī
nitas p̄r z fili9 z spūsc̄us. P̄ri attribuik ma
iestas. filio ꝫitas. z spūisc̄ō bōitas. In p̄re
est sūma maiestas būilik adorāda. In filio
est sūma ꝫitas fidelik asserēda. In spūsc̄ō
est sūma bonitas sincere amanda. Sed si
ista tria ex eterna ordinatōe debem9 facere
necesse ē in p̄ma tabula eē tria mādata. fm
tria appropriata tribz ꝓsonis dīnis. In pri
mo mādato p̄cipik būilis adoratio diuine
maiestaz. cū dz. Non habeb deos alienos.
In sc̄o mādato p̄cipik fidel assertio diuie
ꝫitaz. cū dz. Nō assumes nomē dei tui iua
nuz. In tercio p̄cipik dīne bonitaz sincera
dilectio. cū dz. Memēto vt diē sabbati sc̄ti
fices. In sc̄da tabula ꝓtinenk septē man
data ordinātia nos ad p̄rimū. q̄ significank
p duo p̄cepta legis nature. Hoc facias alī
qō tibi vis fieri. Nō facias alī qō tibi ñ vis
fieri. Et fm ꝫ est duplex ps iusticie ordinā
tis ad p̄rimū. s. inocētia z bñficēcia. Māda
tū bñficētie est. Honora p̄rem tuū z matrē
tuā. Hoc aūt mādatū nō ē solū reuerētie. sz
etiā bñficij z obsequij. z nō est i p̄re solū. sed
in oībz q̄ a p̄re p̄cedūt. Mandatū innocen
tie necesse ē multiplicari. q̄ ꝫ mādatū consi
stit in ꝫ vt caueas ab offensa p̄rimi tui. Est
aūt triplex offensa. in aīo. in ꝫbo. z fm fact o.
Offensa i facto ē tribz modis. fm q̄ hō tri
bus modis p̄t offendere p̄rim. s. in ꝓsona p
p̄ria. i ꝓsona ꝑiūcta. z in possessiōe ꝛrenoz̄.
z fm ꝫ sunt tria mādata. Nō occides. Non
mechaberis. Nō furtū facies. De hinc sequit
offensa i ꝫbo. Ꝫ quā ē vnū mādatū. Nō fal
sum testioniū dices. Per falsuz aūt testimo
niū significank oīa q̄ hō p̄t dicere Ꝫ primuz
suū. Offensa aūt i aīo duas bz radices. fm
duplicē ꝓcupiam. q2 ē ꝓcupia carnis z ꝓcu
piscētia oculoz. Cōtra ꝓcupiam carnis est
vnū mādatū. Nō ꝓcupisces vxorem p̄rimi
tui. Cōtra ꝓcupiam oculoz ē aliud māda
tū. Nō agrū. nec aliquā aliā rem. Patet mō
in generali q̄ sunt decez p̄cepta. z penes q̄d
accipiank.

Ascende ad me in montē. z dabo ti
bi duas tabulas lapideas z legez z
mādata q̄ scp̄si. vt doceas filios is
rael. Exo. xxiij. Ps. Decliate a me maligni
z scrutabor mādata dei mei. Legik q̄ btūs
Gre. q̄ fuit papa z doctor eccie habuit ꝓsue
tudinē. q̄ qñ ibat ad studiū legz dīne. sp di
xit ista ꝫba. Declinate rē. Et q̄situm fuit ab
eo q̄re ꝫ faceret. z rñdit petro cui ꝓsueuit di
cere secreta sua. q̄ exp̄imēto didicit. q̄ qñ co
gitare voluit i lege dei. sentiebat demones
sp sibi aduersātes. In alīs subtilitatib in
stigant demōes. q2 i ip̄is nō videt dānū su
um. imo expectāt suū emolumētū. Sz qñ
fit mētio de documētz ꝫitaz. p q̄ fugank de
mones. tūc p̄nceps tenebrarū occurrit ar
mat9. mō p occupatiōes. mō p phātasticas
illusiōes. z nitik reuocare anios hoīm a stu
dio veritaz. Sed vez est q̄ ꝫba ista. decli
nate a me rē. dixit Gre. sic̄ vir sc̄us. qui tūc
habuit ꝫtutē cōpescēdi demōes. Sed ego
nō sum ex illis. Jō in p̄ncipio rogem9 dīm.
vt imperet demonib ne nos ip̄ediant. z vt
det nobis mētes serenas ad intelligēdū ꝫ
ba de mādatis Ascēde ad me rē. Dñs di
xit moysi ꝫbū istud. z moyses audito verbo
ascēdit in montē. z accepit duas tabulas la
pideas. z legē z mandata. In q̄ significak q̄
si volum9 ꝓuenire ad intelligentiā manda
toz dei. debem9 ascendere in montē. i. i emi
nentiā mentz. q2 fm impssionē lucz etne lex
nature est nobis data. z fm illaz lucē docu
menta legz diuie suscip̄im9. Tangebā vob
alias q̄ certū est q̄ ens p se p̄mo cadit i ani
mā. Ens aūt aut est creatū aut increatuz. z
fm hoc est duplex iusticia. Una p quā ordi

namur ad ens increatū. alia p quā ordinamur ad ens creatū. Et fm hāc duplicē iusticiā est duplex tabula moysi data. s. pma z scōa. In prima dant mandata. p q̄ ordinamur ad ens increatū. In scōa dant mandata. p que ordinamur ad ens creatū. Ens autē increatū est causa oīm rez. efficiens. formalis. exemplaris z finalis. Ens etiā increatū habet potentiā. sapiam z beniuolentiā. z producit oīa in esse. Et ista tria appropriant tribꝰ psonis diuinis in trinitate. Maiestas appropriat patri. veritas filio. z bonitas spūisctō. Sūma maiestas in pfe humiliter est adorāda. Sūma veritas in filio fideliter est asserēda. Et diuīa bonitas i spū sctō sincere est amāda. Ista dicta fuerūt in generali. Sed q̄ sermones de mādatis in vniuersali sunt inutiles. nisi dicant in speciali. iō oportet explicare de mādatis in speciali. In generali dictū est q̄ sunt decē mandata. q̄z tria sunt in pma tabula. Dicā vob generale documētū. q̄ etna dei sapia q̄ scripsit tabulas istas. breuissimo mō z clarissimo modo. z facillimo modo q̄ potuit tradidit. Tradidit aūt breuissimo mō. ne onerarek nr̄a memoria. Clarissimo mō ne obfuscarek nr̄a intelligētia. Facillimo mō. ne revocarek nr̄a voluntas. Hec est rō q̄re p verba q̄nto breuiora potuit z quāto clariora z faciliora z p actus sinodochicos data sunt mandata.

Primo videam⁹ de pmo mādato. sicut videm⁹ in alijs rebꝰ q̄ pmū op⁹ est fundamentū oīm subsequentiū. sic primū mandatū est fundamētū oīm aliorū mandatoꝝ. Prima ꝓba de mādatis sunt illa. Ego sum dñs de⁹ tuus. q̄ eduxi te de terra egypti. de domo seruitutis. Nō habebis deos alienos coram me. Non facies sculptile. nec siℓitudinē eorū que in cel̄ sunt. neq̄ que in terris. neq̄ eoꝝ que in aq̄s sūt. Non adorabis neq̄ coles ea. Ego dñs deus tuus fortis zelotes visitans iniq̄tatē patrū in filios vsq̄ in terciā z quartā generationē. z faciēs misc̄iam in milia his q̄ diligunt me. Ad plenā mandatoꝝ explanationē occurrunt tria. Quedā q̄ ptinēt ad mandati cognitionē. z ista debēt p̄mitti. quedaz q̄ ptinent ad mādati obseruantiā. z ista debent subiūgi. q̄dā q̄ ptinēt ad mādati integritatē. z ista debēt interponi. Prio dico q̄ sunt q̄dā q̄ ptinēt ad mādati cognitionē. z ista debēt p̄mitti. z sunt duo fundamēta fidei. Primū est noticia creatoris. scōm est noticia reparatoris. Isti duo sunt radij siue duo oculi dirigentes nos sp in viā mandatoꝝ dei. Nō ꝑ hus apit oculos q̄ ambulet. Sic dz hō pri⁹ cognoscere mādata p fidē q̄ exequat mādata. Ad cognoscendū aūt creatorē dicit. Ego dñs de⁹ tuus. Ego dñs. ℏ insinuat potentiā dei p̄ris. de⁹. ℏ insinuat sapientiā filij. tu⁹. ℏ insinuat bonitatez spūisctī. In ℏ aūt q̄ dicit. ego. notat identitatē essentie. z in ℏ notat deū trinū et vnū creatorem vniuersoꝝ. Qui eduxi te de terra egypti. ℏ notat donū reparatōis p ꝓbū incarnatū. Oibus loquit dñs quibꝰ dedit p̄ceptuz. z oibꝰ p̄cepta dedit. licet p̄mo daret ipa filijs isrl̄. Un q̄ dī. Qui eduxi te ꝛc. dictū est nō solū hebreis p ipis q̄ ad corpalē eductionez de egypto. sz generaliť p toto genere hūano q̄ ad eductionē de egypto etne dānatiōis. de pctō p̄mi hois. ex q̄ educimur p ꝓbū incarnatū. Quia sic illi educti sunt de egypto p⁹ comestionē agni paschal̄. z p aspsionez sanguinis ei⁹ liberati ab angl̄o extmiatore. sic nos ducimur de ꝓuitate diabolica p esum carnis ꝓbi incarnati i sacro altar̄. z p sāguinē ei⁹ i baptismo. q̄ fm apl̄m. Quicūq̄ baptizati sum⁹ in christo iesu i morte ipi⁹ baptizati sum⁹. Hec ꝓba dicit tota trinitas. Dicit igit̄. Ego sū cui debes obedire z quē debes adorare. Et dicit. Ego. s. q̄ te feci in esse nature z in esse gre. Debemus ḡ dicere. Dñe tu es quē dēm⁹ adorare. cui debem⁹ seruire. tu es qui nos creasti. tu es qui nos redemisti. Ps̄. Oīm ipi⁹ est mare z ipe fecit illud. Sequit̄. Venite adoremus et ploremus ante dñm q̄ fecit nos ꝛc. Hos pl̄s pascue ei⁹ ꝛc. Sine istis duobꝰ fundamentis fidei. s. sine noticia creatoris z reparatoris nihil intelligere possum⁹. Ut autez intelligamus ista oportet scire āminiculātia quedā. Scitis vbi est prima cognitio nobis data de mandatis. Certe moyses scripsit p spūm sanctū. Sed q̄lit̄ habuit istā cognitionem. Certe q̄n dñs apparuit ei. Et quomō apparuit ei. Certe in igne flāme rubi ardentis. Et tūc dixit moyses. Quis es tu domine. Et rñdit dñs. Ego sum q̄ sum. Et tunc dedit ei dñs duo. s. lumen essentie eternitatis. z lumen veritatis eterne. Rubꝰ ardebat. In hoc oñdit nobis mysteriū incarnatōis humane. Ista duo sunt lumina et principalia

fundamēta fidei. ſ. lumē eſſentie etnitatis. z myſteriū incarnatōis. Et qñ facim⁹ crucē ī fronte in noīe p̄r̄is z filij z ſpūſſcti amē. recognoſcim⁹ trinitatē z redēptorē. Cū dicit hō. in noīe p̄r̄is z filij z ſpūſſcti. recogſcit trinitatē. Cū facit crucē in fronte recogſcit redēptorē. Ꝑz mō quō q̄dā valēt ad mādati cognitionē q̄ debent p̄mitti. z iſta ſunt duo fundamēta fidei. ſ. noticia creatoꝛ z redemptoris. Scō ſunt q̄dā q̄ valēt ad mādatoꝛ obſeruantiā. z iſta debēt ſubiūgi. Omia mādata aut ſunt affirmatiua. aut negatiua Affirmatiua ſunt vt hō faciat bonū. Negatiua vt hō vitet malū. Sed īpoſſibile eſt vt hō vitet malū niſi p timorē. z q⁹ faciat bonū niſi p amorē. ꝓpter ꝟ ad obſeruantiā mādatorū duo ſūt neceſſaria. ſ. timoꝛ z amoꝛ. Quis nō pōt volare ſine duabꝫ alis. nec hō ꝑt ambulare ſine duobꝫ pedibꝫ. Sil'r nō ē pfect⁹ obſeruatoꝛ mādatoꝛ dei. niſi ſit replet⁹ timoꝛe z amoꝛe. Sed nō replet hō timoꝛe. niſi ex ꝓſideratiōe ſeueritatꝭ diuīe. nec replet amoꝛe niſi ex ꝓſideratōe bonitatꝭ dīne. Iſta igit̄ duplex ꝓſideratio homi eſt neceſſaria. Sequit̄. Ego dñs de⁹ tu⁹ fortꝭ zelotes viſitans iniq̄tatē patꝝ ī filios vſq; in terciā z q̄rtā generationē. Fortis zelotes. i. fortiſſimū hñs zelū. ſ. eoꝝ q̄ oderūt me. Viſitans iniq̄tatē patꝝ in filios. nō q⁹ ꝑt pctā actualia patꝝ etnalit̄ puniat filios. ſed cū filij fuerint imitatores paternoꝝ ſceleꝝ. punit peccata patꝝ cū pctis ipoꝝ vſq; ad terciā z q̄rtā generationē. ſ. tpalit̄. Hoc aūt dicit vt timeam⁹. z p timoꝛē a malo declinem⁹. Vñ ī Eccs. Deū time z mandata ei⁹ obſua. ꝟ eſt oīs hō. i. ad ꝟ eſt oīs hō. Vis mereri vt ad ſummū cōplemētū ꝓuenias. certe time deū Sed quō timebo. Certe q⁹ dñs ē fortiſſimus zelatoꝛ Itē cū ꝟ etiā oꝛ amare ipm. q⁹ ipe dicit de ſe. Et faciens miſcōiaꝫ in milia bis q̄ diligūt me. Dicit q⁹ viſitat iniq̄tatē patrū in filios vſq; ī terciā z q̄rtā generatōem z facit miſcōiam ī milia bis q̄ diligūt eū. in ꝟ oñdit nobis q⁹ dei miſcōia et benignitas trāſcendit vltōnē iniq̄tatū. Qñ coꝛ hoīs dilatat̄ p amoꝛē. tūc hō facilit̄ ſeruat mādata. Ps. Viā mādatoꝛ tuoꝝ cucurri cū dilatāſti coꝛ meū. Oīs ꝓſūmatiōis vidi finē latuꝫ mandatū tuū nimis. Dicit q⁹ lata ē via mādatoꝛ. ſed q̄busdā videt arta. Certe. amātibus eſt lata. ſed nō amantibꝫ eſt arta. Patet mō quō. ſ. timoꝛ z amoꝛ valent ad obſuan/tiā mandatoꝛ. Tercio q̄dā valēt ad integritatē mandatoꝛ. z iſta debēt interponi. i. in medio poni. z ꝟ tangit cū dicit. Nō habebis deos alienos coꝛā me. Nō facies ſculptile. neq; ſil'itudinē coꝝ q̄ in celis ſunt. neq; q⁹ que in terris. neq; eoꝝ q̄ in aq̄s ſunt. Ibi precipit̄ latria. q̄ eſt ſoli deo cul⁹ debitus. z ex ꝟ nulli alij eſt debit⁹. Cultū alioꝝ de⁹ p/hibuit in negatiua. z implicuit cultuꝫ dei in affirmatiua. Sed in nouo teſtamēto explicuit in affirmatiua cultū dei (hriſtus q̄n dixit. Dñm deū tuū adorabis. z illi ſoli ſeruies. Sed q̄re phibuit de⁹ cultū alioꝝ in negatiua. z nō explicuit cultū dei in affirmatiua. Certe q⁹ facillimo mō dare voluit mandata. z reuocare ī negatiua ab idolatria. vt implicaret cultū dei in affirmatiua. Et nota q⁹ ipe reuocabat ab oī idolatria. q⁹ oñe q̄ adoraſ aliud a deo. aut eſt creatura intellectualis. vt angeli z demones. aut natura coꝛpalis. vt celū z tra z aq̄ z hmōi. aut eſt figmentū hūane mentis. Nunq̄d ens ſufficienter diuidit̄ p coꝛporeū z incoꝛporeū. q̄re g̃ poſuit figmētū q̄ nihil eſt. Dico q⁹ idolū nihil eſt. īmo ferē ad illud q̄ ē in eſtimatōe Et videte quō ſcꝑtura ſacra ꝓcedit. creatura intellectualē ponit in ſuꝑmo. figmētū in medio. z naturā rei coꝛpalis ī imo Vñ ꝓmo phibet idolatriā reſpectu creature intellectual' cū dicit. Non habebis deos alienos. Scō phibet idolatriā reſpectu figmenti hūane mentꝭ. cū dicit. Non facies ſculptile. Tercio phibet idolatriā reſpectu naſe coꝛporal'. z ꝟ reſpectu celeſtiū. terreſtriū z infeꝛiorū. cū dicit. Neq; facies ſil'itudinē coꝛū q̄ in celis ſunt. neq; q̄ in t̄ris. neq; coꝛ que in aq̄s ſunt. Ꝓrio phibet hic idolatriā reſpectu celeſtiū. Ps. Oñ oēs dij gentiū demonia. dñs aūt celos fecit. Scō phibet idolatriā reſpectu terreſtriū. Vñ ps. Confundant oēs q̄ adorāt ſculptilia. z q̄ gloriant in ſimulacris ſuis. Q⁹ hō incuruet̄ ad adorandū figmentū ſuū. ꝟ eſt ꝓuerſio ſumma. Tercio phibet idolatriā reſpectu inferioꝝ. Vñ ap'lus. Qui cōmutauerūt gloriaꝫ incōmutabilis dei. Sequit̄. Et ſeruierunt creature potius q̃ creatoꝛi. Ecce quō vera adoratio dei implicat̄. z omis idolatria ꝓhibet̄. Habemus modo p̄ambula ad mandata q̄ ſunt noticia creatoꝛis z repatoꝛis. timoꝛ et amoꝛ. z phibitio idolatrie reſpectu ſuperiorum mediorū z inferioꝝ. Dico vltra q⁹

nos christiani. vlteri⁹ debem⁹ videre q̃ nobis patefacta est veritas. Et fm tria q̃ phibenť magna lux ꝛ vera nobis appuit. Prohibenť aũt tria p que auertiť mens hũana a reuerentia creatoris sui. ꝛ p tria q̃ phibẽtur nobis. phibenť nobis oĩs ꝓhane pactiones demonũ. ibi. Nõ habebis deos alienos. Prohibenť etiã oĩes false supstitiones adinuẽtiõis erroꝝ. ibi. Nõ facies sculptile. Prohibenť etiã oẽs puerse appciationes mũdialiũ naturaꝝ. ibi. Neq; siĺitudinẽ eoꝝ q̃ in celis sunt ꝛc̃. Dico g̃ q̃ in ꝑmo ꝓbo Nõ habebis deos alienos coram me, phibenť oĩes ꝓhane pactiões demonũ. siue sint p incantatiões verboꝝ. siue p inscriptiones characterꝝ ꝛ imaginũ. siue p imolationes sacrificioꝝ. In istis tribꝫ ꝓsistũt oĩs artes magice. Prohibenť igiť omĩa ex q̃ bus oriunť ꝓhane pactiões demonũ. siue sint ad transmutationẽ naturaꝝ. sicut fecerunt magi pharaonis. siue sint ad ludificationẽ sensuũ. sicut faciũt incantatores ꝛ histriones. siue sint ad inuestigationẽ futurorũ ꝓtingentiũ. Oĩa talia vocat Aug⁹. pactiones demonũ. In talibꝫ attribuiť creature q̃d deberet attribui creatori. Et tales peccãt ꝓtra ꝑmũ verbũ mãdati. q̃d est. Nõ habebis deos alienos coraꝝ me. De talibꝫ dr̃ in canti. Deut. Prouocauerũt eũ i dijs alienis. ꝛ in eo q̃ nõ erat de⁹ ad iracũdiã cõcitauerũt. Et iõ dicit ap̃lus. Tradidit eos de⁹ in passiones ignominie. Et de⁹ tradit eos in man⁹ demonũ. Habem⁹ exemplu⁹ hui⁹. Quidam ỹratus diu studuerat qualit posset effici diues. ꝛ fecit linguã suã venalẽ longo tpe. ꝛ tñ sp egebat. Cogitauit ẽt q̃ nõ possum ditari p deũ. ditabor p diabolum. Quesiuit magũ inť iudeos ꝛ christianos. ꝛ nõ inuenit. Cogitauit. egoipe expiar si potero p diabolũ effici diues. Fuit in viã quãdã vmbrosam ꝛ saxosaꝝ iurta torrentẽ. ꝛ dixit. Ubi es demon q̃ sp̃ quer̃ decipe homines. ego sum hic vt dem me tibi. Prima vice nõ venit. q⁹ forte de⁹ adhuc noluit ꝑmittere. nec ſcda vice venit. tercia vice venit et dixit. Quid peris a me. Rñdit ille. Ut faciãs me diuitẽ. Cui diabol⁹. Prius adorabis me. Et tũc ille incuruauit se. ꝛ adorauit illum. Et ludificauit eũ diabol⁹. q⁹ tunc habuit ꝓtẽtẽ in eũ. fecit q̃ oĩs illi lapides videbanť ei esse auꝝ. Et dixit ei diabol⁹. Accipe satis de auro. Et tũc ille gaudens onerauit se de lapidibꝫ. et cũ venit domi. posuit lapides in quendã locũ illi⁹ dom⁹. ꝛ incepe runt ardere lapides. ꝛ cõbusta est domus. ꝛ q̃d in ea fuit. ita q̃ ipsemet vix euasit. Et cogitauit. Nõ curo q⁹ ibo ad locũ vbi plurimũ aurũ dimisi. Et accedẽs inuenit q̃ essent ibi lapides. q̃ ꝓus videbanť ei aurũ purissimũ. Et sic ludificat⁹ est. Patet mõ quõ in primo verbo, phibenť oẽs ꝓhane pactiones demonũ. In scdo ꝓbo. Non facies sculptile, phibenť oẽs false supstitiões adinuentionis erroꝝ. Oĩs eĩm error est fictiomentꝫ. Errorẽ aũt facit phantasia obnubilans rõnẽ. q̃ facit q̃ illud qõ nõ est videak cẽ Prohibenť aũt oẽs supsticiose adinuẽtiones erroꝝ. siue pcedãt ex improbo ausu inuestigatiõis p̃hice. siue ex puerso intellectu sacre scripture. siue ex inordiato affectu carnalitatis hũane. Ex improbo ausu inuestigatõis p̃hice pcedunt errores in p̃his. sicẽ ponere mundũ eternũ. ℞ est puertere totaꝫ sacrã scripturã. ꝛ dicere q̃ filiꝰ dei nõ fuerit incarnat⁹. ꝛ ponere q̃ vn⁹ sit intellect⁹ in oĩbus. hoc est dicere q̃ non sit veritas fidei. nec salus animaꝝ. nec obseruãtia mãdatorũ. ꝛ hoc est dicere q̃ bonus hõ damnať. et malus saluať. Ponere igiť q̃ sit vn⁹ intellectus in oĩbꝫ. puenit ex improbo ausu inuestigatõis p̃hice. Et tales ponũt q̃ impossibile est mortale deuenire ad immortalitatem. Et q̃ hec cõfingit tuetur ꝛ imitaťur. incedit ꝓtra scdm verbũ mandati. Non facies sculptile. Et fm hoc ꝛ fictoꝝ ꝛ defensoꝝ ꝛ imitatoꝝ omnes prohibenť. Item pueniũt in aliquibꝫ errores ex puerso intellectu sacrarũ scripturarũ. sicut hereses hereticorũ q̃ male sentiunt de trinitate ꝛ spũsctõ. Tales sunt arriani. sabelliani. ꝛ donatiste. ꝛ pelagiani ꝛc̃. Tercio adinuentiões erroꝝ pueniunt ex inordinato affectu carnalitatꝫ hũane. De numero taliũ est secta epicureorũ. que dicit nullã aliam vitã esse nisi istam ꝛ secta nicholaitaꝝ. que dicit q̃ licet quenlibet facere turpiter cũ qualibet. Sarraceni etiã q̃d dicũt nõ habent ex sacra scriptura. nec ex altitudine sapientie diuĩe. Oĩes igiť errores vndecũq; pueniant. tanq; sculptilia debẽt abomĩari. q⁹ peccant ꝓ h̃ mandatum. Non facies sculptile. Und̃ Hiere. Stult⁹ fact⁹ est omis hõ a sciẽtia sua. i. ab inuestigatione ꝓpria ꝛ nimie p̃hie ꝓfusus ẽ artifex oĩs in sculptili. vana sunt eoꝝ op⁹

ꝛ risu digna. ꝛ in tpe visitatiõis sue ꝓibũt. Standũ igit est sup ꝟ qđ limina fidei dicant. ꝛ q̃q̃d huic aduersat totũ dz abominari. Oñ audiui de aristotele dũ fui scholaris q̃ ipe posuit mũdũ eternũ. ꝛ audiui rões ꝛ argumẽta q̃ fiebãt ad hoc. incepit cõcuti cor meũ. ꝛ incepi cogitare q̃ mõ ꝓt hoc esse. Sed mõ sunt ista ita manifesta q̃ nullus possit dubitare. Patet mõ quõ in scõo verbo. Nõ facies sculptile, ꝓhibent oẽs false supstitões adinuentõis errorũ. In tercio ꝟbo. Neq̃ facies silitudinẽ eor q̃ in celis sunt ꝛc̃. ꝓhibent oẽs puerse appciationes creaturaꝝ. Oñis aũt supflua appcia/tio creaturaꝝ pcedit aut rõne sublimitatis aut rõne sufficiẽtie. aut rõne delectationis. Primo mõ est idolatria supbor. scõo mõ ẽ idolatria auaror. tercio mõ est idolatria lasciuor. Cõtra ꝓmos dr. Nõ erit in te deꝰ recens. neq̃ adorabis deũ alienũ. Cõtra secũ dos dicit apl's. Auaricia est idolor seruit⁹. Cõtra tercios dicit apl's. Quor deꝰ vẽter est. Alias pleniꝰ ꝓsequemur.

In Non assumes nomẽ dei tui inuanũ. neq̃ insontẽ habebit dñs eũ q̃ assũpserit nomẽ dei frustra. Ps̃. Seruus tuꝰ sum ego. da mihi intellectũ vt sciã testimonia tua. Jõ dilexi mandata tua supaurũ ꝛ topazion. Propterea ad oĩa mandata tua dirigebar. oẽm viã iniquaz odio habui. Dauid ꝓpha dicit in ꝓbis istis q̃ de cã loqui debemꝰ de mãdatis dei. ꝛ oñdit rõnẽ triplicez. Prima est vt inflãmemur ad dilectionẽ mandati. Nihil eñ ita est necessariũ sicut diligere dei legẽ ꝛ mãdata eius. Jõ dicit. Jõ dilexi mandata tua ꝛc̃. Scõo debemus loq̃ de mãdatis dei vt meliꝰ cognoscamus ea. Quãto eñ hõ freq̃ntius vadit per viã aliquã. tanto meliꝰ cognoscit eã. Unde Bregꝫ. Nõ cognoscit viã freq̃ntiꝰ vadẽdo. Sed via eundi in patriã est in ꝟuãdo mandata dei. Sed nõ cogꝫcit hõ mandata dei. nisi audiẽdo loqui de mãdatꝫ. Jõ dicit. Da mihi intellectũ ꝛc̃. Tercio debemus audire mãdata vt odio habeamus iniq̃tates. Oñ hõ incipit cogꝫcere pctñ ꝛ iniq̃tatẽ. ꝛ peccati deordinatiões. q̃ sunt ꝓtra deũ. tunc incipit detestari pctñ. Debemꝰ igit loq̃ de mãdatis. vt ipa diligamꝰ. ꝛ p ea ĩ viã ad celestẽ patriã dirigamur. ꝛ iniquitatẽ odio habeamus. Et vt hec tria possimꝰ ꝓseq̃. iõ in ꝓncipio ꝛc̃. Nõ assumes ꝛc̃. Dixi q̃ decẽ sunt mandata decalogi. q̃ sunt fundamẽta oĩm legũ. Quoꝝ tria ꝓtinent in prima tabula. q̃ sunt ordinãtia nos ad deũ trinũ ꝛ vnũ. Et hec sunt tria ꝑm appropriata tribꝰ ꝓsonis diuinis. In diuinis eñ est paternitaꝫ. filiatio ꝛ pcessio. ꝛ ꝑm hec sunt tria appropriata tribus ꝓsonis diuinis. Patri appropriaꝫ maiestas. filio veritas. spũsctõ bonitas. Jsta tria respiciũt triplex genꝰ cause. s. causam efficientẽ exemplarẽ ꝛ finalẽ. Patri attribuit causa efficiens. filio causa exemplar⁹. quia ẽ imago pris. ꝛ spũsctõ causa finalis. In patre est summa maiestas hũiliter adoranda. in filio summa veritas fideliꝫ asserenda. in spũsancto summa bonitas sincere amãda. Et ꝑm hec tria necesse ẽ in ꝓma tabula esse tria mandata. Primũ est. Nõ babebis deos alienos corã me. Scõm est. Non assumes nomẽ dei tui inuanũ. Terciũ est. Memento vt diẽ sabbati sanctifices. De primo mandato dictũ est. q̃ quedam ꝓmittunt ad mandati cognitõnẽ. quedã subiungunt ad mãdati obseruantiã. ꝛ quedã interponunt ad mãdati integritatẽ. Dictũ etiã fuit q̃ in ꝟbo isto. Non babebis deos alienos corã me. ꝓhibet omis idolatria respectu creature intellectualis. scõo prohibet idolatria respectu figmẽti hũane mentꝫ. cũ subdit. Nõ facies sculptile. Tercio ꝓhibet idolatria respectu nature corpalis. ꝛ ꝟ respectu celestiũ terrestrium ꝛ inferioꝝ. cũ dicit. Neq̃ similitudinẽ eor q̃ in cel' sunt ꝛc̃. Dictũ etiã fuit. q̃ in ꝟ ꝟbo. Non babebis deos alienos corã me. oñs pactões demonũ. ꝓhibent. siue sint ꝑ incãtationẽ ꝟboꝝ. siue ꝑ inscriptiões characterꝝ vel imaginũ. siue ꝑ ĩmolationes sacrificioꝝ. In istis tribꝰ ꝓsistũt oẽs artes magice. Dictũ etiã fuit q̃ in scõo ꝟbo. Non facies sculptile. ꝓhibent oẽs false supstitiones adinuentõis errorꝝ. Et circa hoc dictũ fuit q̃ oĩs error ꝓuenit. aut eximprobo ausu inuestigatõis ꝓhice. aut ex puerso intellectu sacre scripture. aut ex inordiato affectu carnalitatis hũane. Propt ꝑmũ ꝓueniunt errores in ꝓbis. siẽ ponere mũdũ eternũ. et hmõi. Propter scõm ꝓueniunt errores in hereticis. q̃ male sentiunt de trinitate ꝛ spũ sctõ. Propter terciũ ꝓueniũt errores in epicureis. q̃ dicunt nõ aliã vitã esse nisi istam. In tercio ꝟbo. Neq̃ facies silitudinez eorꝝ que in cel' sunt ꝛc̃. ꝓhibent oñes puerse appciatiões creaturaꝝ. Et circa ꝟ dictuz fuit

q̄ oīs puersa appciatio creaturaꝝ. aut est rōne sublimitatis. aut rōne sufficiētie. aut rō ne delectatiōis. Prio mō est idolatria superbor. scdo mō auaror. tercio mō lasciuorū. Ista dicta fuerūt de ꝑmo mādato. Modo dicebā q̄ est triplex idolatria. Pactiōes demonū. supstitiōes adinuētiōis errorū. z puerse appciationes creaturaꝝ. In pactōibꝫ demonū est sūma oīm viciorꝝ malicia. z radix oīm malorꝝ. Ex his tribꝫ idolatrijs ꝓcedūt oīes falsitates z pctī deordinatōes. quibꝫ misera ania subdīcit demonibꝫ. Vñ in apocal. xvj. Vidi de ore draconis et de ore bestie z de ore pseudoꝓphete exire spūs tres īmundos in modū ranaꝝ. Per draconē significāt pactiōes demonū. Per pseudoꝓphetā supsticiose adinuētiōes errorū. Per bestiā puerse appciatōes creaturaꝝ. Et oīa ista ꝓhibent in ꝑmo mādato. Et sic deꝰ in ꝑma creatione q̄dāmō oīa ꝓduxit. sic in primo mandato oīa mala ꝓhibet. licet ad maiorē explanationē plura ponat mandata.

Obmisi dicere q̄ iudei aliq̄n insultāt nobis. q̄ nō seruiamꝰ mandatū illud. z ponūt nobis q̄ illud trāsgredimur. In isto mandato ꝑtinent tria verba. Nō habebis deos alienos coram me. Nō facies sculptile. neq; similitudinē eorꝝ q̄ in celis sunt z̄c. De primo verbo dicūt q̄ dicit dñs. Audi isrl. dñs deus tuus vnꝰ est. z vos dicitis trinitatē. patrē z filiū z spm̄sctm̄. Itē dicūt q̄ facimꝰ sculptile. q; eccl'ie plene sunt imaginibꝫ. De tercio q̄ ꝓhibet deꝰ adorari corporalē naturā. dicunt q̄ adoramꝰ frustū panis. et ß maxime videt eis absurdū. De ꝑmo q̄ dicūt q̄ adoramꝰ tres deos. dico q̄ si adoraremus tres ꝑsonas. ita q̄ diceremꝰ q̄ ibi essent tres dī. z triplex essentia. oporteret q̄ adoraremus deos alienos. Sed nos adoramꝰ patrez z filiū z spm̄sanctū sicut vnū deū z vnā essentiā. Unde sicut videmꝰ q̄ in hoīe est pluralitas naturaꝝ. s. intellectualis z būana. z tñ est ibi vna ꝑsona. ecōtra in diuinis ē vnitas essentie z pluralitas ꝑsonaꝝ. Dixit quidaꝫ iudeus. Vos dicitis q̄ deꝰ filiū habet. quare nō habet vxorē. Isti iudei vilissime intelligunt. Deus pr̄ habet v̄bū z spm̄sctm̄. verbum habet q̄ quō oīa fecit. spm̄sctm̄ habz q̄ quē oīa ꝓseruat. Uerbū manat a dicente. z est deꝰ de deo. Sil'r spūsctūs spirat. et est deꝰ in deo. Solus spūsctūs est. q̄ ꝑscrutat. z ille est deꝰ. Vñ homo q̄ ista vult intelligere. z de istis loq̄. oportet q̄ habeat eleuatissimas cogitatōes. nō pedestres. q; aliter nō pōt intelligere altissima de deo. Quādo ponimꝰ trinitatē nō ponimus christū purū. sed deū cū homie. De secundo q̄ dicūt. Nō facies sculptile. z nos ponimus plures imagines i eccleſijs. dico q̄ impossibile ē diuinitatē sculpi. sed facimꝰ christi effigiem. christi dico humanati. Vñ. Est in natura ꝓpria deus absq; figura. Cur ido pictus. q; carne ꝓbat amictꝰ. Et dico q̄ est duplex adoratio. s. dulie z latrie. Adoratione dulie possumꝰ adorare illos in q̄bꝫ ē potestas. sapiētia. sctitas. Et sic adoramꝰ ꝓncipes. prelatos. sicut in quibꝫ est ptās. Adoramus etiā illos qui excellentiā habēt philosophie sic illos in quibꝫ est sapia. z sic q̄nq; genarius adorauit bely. Itē adoramꝰ sanctos i patria sicut illos in q̄bꝫ est sanctitas. imaginibꝫ eorꝝ exhibēda est adoratio dulie nō inq̄ntū imago vel pictura. sed rōne illiꝰ q̄d ꝑ ipam signat. Soli autē deo exhibēda est adoratio latrie Et in ß ꝓhibent oīes ꝓbane pactiones demonū. z oīes false adinuentiones supstitiōis errorꝝ z oīes puerse appciationes creaturaꝝ. De tercio q̄d maxime abhorrēt. s. de corpe christi. ß secretissimū fuit. sed nō est ꝑmulgatū. Aliq̄n dixerūt aliqui q̄ nō esset deꝰ ibi nisi in signo. Sed intelligendū est q̄ ad ꝓlationē verbi sacerdotis. z intentionē dicentis. suba panis statim ꝑuertit in corpꝰ christi. q̄d habz vnitam animā cū deitate. z hoc est planum. Dicit iudeus. quō pōt ß esse. Dico q̄ ille q̄ pōt separe substātiaꝫ ab accidente. pōt facere q̄ nō appareat substātia seusibꝫ nr̄is q̄ est sub accidentibꝫ alienis. Et adoramꝰ verꝫ corpus christi. z deū trinum z vnū. Et in ß virtus dei. potentia. sapientia. z bonitas manifestant. Sed iudeus errat. q̄ pedestri modo credit sentire. De hoc audiui q̄ fuit quidam incātatoꝛ demonū. Quadā die cū quidā vellent aliq̄d impetrare a demone. fecit ille q̄ venit in medio illoꝝ. Et venit quidā sacerdos portās corpꝰ christi. Et cū appropinq̄uit inclinauit ei demon. sil'r cuꝫ rediit inclinauit se. Et dixit incātatoꝛ. Vñ ß ꝓbibuisti mihi ne adorem christū. z tu adoras. Respōdit demon. Innuiꝰ feci. Nonne scriptū est. In noīe iesu oīe genu flectat celestium terrestriū z infernoꝝ. Ista dicta sunt de ꝑmo mandato.

In Non assumes nomē dei tui inuanū ⁊c. Sicut in ꝓmo mādato ꝓcipit hūilis adoratio sūme maiestatis. Sic in isto mādato scdo ꝓcipit fidelis cōfessio. sūme veritatis. ⁊ ꝓhibet abnegatio veritatis. In Matthēo dr. Qui iurat. in noie di iuret. ⁊ nō ꝑiuret. Periurare idē est q̄ peierare. ⁊ ꝫ ē nomē dei inuanū assumere. Hiere. iiij. Jurabis in noie dñi in veritate iudicio ⁊ iusticia. Et dicit ibi glo. q̄ iuramentū debet hr̄e tres comites. veritatē. iudiciū et iusticiā. Primo dico q̄ dz fieri iuramentū in veritate. Unde dicit. Nō assumes nomē dei tui inuanū. ꝫ est sine veritate. Intelligē dū aūt est q̄ est duplex iuramētū. s. assertorii ⁊ ꝓmissorii. ita q̄ est in testimoniū. et in ꝓmissū. Fac iuramētū assertorii sic. Hoc tibi iuro. assero ⁊ testificor ꝑ testimoniū diuine veritatis. Illud aūt iuramētū primo dz hr̄e veritatē. Veritas aūt est in iuramēto vt hō nō neget verū. nō affirmet falsum. ⁊ nō asserat scient dubiū. q̄ sermo ē indicatiuus eor̄ q̄ sunt in corde. Sed scitis q̄d ē. q̄n hō aliq̄d falsū testificat ꝑ testimoniū falsitatis. ꝫ est dicere q̄ mentit. ⁊ diuia veritas mentit secū. Et hic est ꝓmus mod⁹ assumēdi nomē dei inuanū q̄n negam⁹ veritatem.

Scdo debz fieri iuramētū assertorii cū iusticia. Fit aut ē cū iusticia q̄n nō fit cōtra mādatū diuie legis. neq̄ ꝓtra ꝓceptū scē matris ecclie. nec in dispendiū salutis ꝓprie vl' aliene Et q̄ ꝓtra ista tria iurat dupliciter peccat. ⁊ q̄ iurat. ⁊ q̄ seruat Tercio oportet in iuramēto assertorio vt ꝓcomitet iudiciū q̄ sit in mēte discretio veritatis ⁊ iusticie. s. vtrū iuramentū sit verū vel falsum. iustū vl' iniustū fructuosū vl' infructuosus. Et si iuro absq̄ iudicio nō discernēs inē ista tria. temerarie iuro. Isti tres comites debent esse in iuramento assertorio. Sed manichei insultant nobis ⁊ dicūt. q̄ nō debem⁹ iurare oīno. q̄ dr̄ in nouo testamēto. s. in Matthēo. Ego aūt dico vobis. nō iurare oīno. sit aūt ꝼmo vester. est est. non nō. Certe dico q̄ ex certis causis bñ licet iurare. Heretici nō bñ attēdunt vim vocabulor̄. Differt dicere. nō iurare oīno. et oīno nō iurare. Sicut differt dicere. Quidā hō nō currit. ⁊ nō q̄dam hō currit. Oīno nō iurare est nullo mō iurare. ⁊ nō oīno iurare est nō oīb⁹ modis iurare sed ex certis causis. Scdo debet nomen dei assumi nō inuanū in iuramēto ꝓmissorio. Fit aūt iuramentū ꝓmissoriū tribus modis. s. ad ꝓmouendū bonū. ad ꝓseruandū fidelitatē. ⁊ ad ineunduz mutuā pacem. Primo mō iurāt inferiores superiorib⁹. Scdo modo pares paribus. Tercio mō superiores inferiorib⁹. De primo dicit ap'lus. Test̄ mihi de⁹ est. Scdo modo iurauit laban fidelitatē iacob. Tercio mō iurāt superiores pl'o. Ex ꝓmo iuramēto relinquitur triplex vtilitas. fides in intellectu. amor in affectu. ⁊ pax i effectu. Istis trib⁹ modis fit iuramentū ad ꝓmouendū bonū. Scdo modo fit iuramētū ad ꝓseruādū fidelitatē. ⁊ hoc fit ad cōpescendū maliciaz. ad sedandū ꝓtrouersiā. ⁊ ad expurgandū infamiaz. Primo dico fit ad cōpescenduz maliciā. vt hō nō neget veritatē. nec affirmet falsitatē. ⁊ hec est rō vtilitatis iuramēti. Scdo modo fit ad sedandū ꝓtrouersiā. Unde ap'ls. Omnis ꝓtrouersie finis est iuramētū. Tercio modo fit ad expurgādū infamiā Unū in Leuit. dr̄. q̄ maiores debebāt se expurgare ꝑ iuramētū q̄n inueniebat cadauer mortuū. Istis trib⁹ de causis fit iuramentū ad ꝓseruādū fidelitatē. Tercio mō fit iuramentū ad ineundū mutuā pacē. ⁊ in ꝫ intelligit cohibitio pctōr̄ mortaliū. q̄ ois iuratio vera est ꝑiculosa. falsa est ꝓnicios. nulla aūt est secura. Et ꝓpter ꝫ dr̄ in Eccō. Juramentū non assuescat os tuū. Iste est intellectus lr̄alis. Spūalis vero intellect⁹ hic est. Non assumes nomen dei tui inuanū ⁊c. Notandū est q̄ assumim⁹ nomē dei non inuanū trib⁹ modis. s. ad efficiendū. ad ꝓmittendū. ⁊ ad exꝓmendū. Primo dico q̄ assumit nomē dei nō inuanū ad efficiēdū. vt in sacramentis. sicut dr̄ in baptismo. Ego baptiso te in noie p̄ris ⁊ filij ⁊ spūssancti. Secūdo mō fit iuramētū ad ꝓmittēdū. sicut ꝓmitto ire ad sepulcrū iacobi. vel intrare religionem per iuramentū. Tercio assumim⁹ nomen dei nō inuanū ad exꝓmēdū. sicut q̄n loq̄mur cū iuramento. Ecōtra accipimus nomen dei inuanū ꝑ frustrationē sacramēti susceptī. ꝑ fractionē voti. ⁊ ꝑ latione sermonis blasphemi. Primo dico assumimus nomē dei inuanū ꝑ frustratōem sacri susceptī. Et ꝼm hoc est triplex modus assumēdi nomē dei inuanū. Primo mō q̄n quis nō credit. sicut hereticus. Scdo mō q̄n credit. ⁊ se nō disponit. sicut ꝑiurarius. Tercio modo q̄n grām in sacramento susceptā nō

custodit. sic ille q̄ postea peccat. Audi qñ tu es insignit⁹ in noie dei. rūc character tibi i/primit p ꝓtutē noīs dei. z qñ hō postea pec/cat. euacuat ꝓtutē sacrī. De ta'ib⁹ dicit apl's ad titū. Confitent se nosse deū. factis aūt ne/gant. Et sic ꝓculcas z pollutū ducis sangui/nē christi. Scōs modus assumendi no/men dei inuanū est p fractionē voti emissi. Et ß fit trib⁹ modis. Prīo p dilationē irra/tionabilē. sic. pmitto ire ad sctm̄ iacobū. z. et nō assigno mihi certū tp̄s. z sic sp̄ ꝓcrastino Scōo fit voti fractio p voluntatē ꝓtrari/am. sic qñ q̄s pmittit aliq̄d deo. z postea pe/nitet. Cōtra tales dī in Deut. Si q̄d pces/serit de labijs tuis nō facies irritū. Tercio fit fractio voti p apostaticā rebellionē. sicut hō apostatat a religiōe. Prim⁹ mod⁹ ē ma/lus. scōus peior. terci⁹ pessim⁹. Quia dī. hō apostata vir inutilis. Unū Eccl. v. Si quid vouisti deo nō morer⁹ reddere. displicet ei deo stulta z infidel' pmissio. Tempus dies z hora interpellabit. Patet mō quō tribus modis in fractiōe voti assumim⁹ nomē dei inuanū. Tercio mō assumim⁹ nomē dei inuanū p̄ plationē ꝑmonis blasphemi. et ß fit trib⁹ modis. Primo qñ aliq̄s loquēs de deo vtiq̄ locutiōe maledica. sic qñ maledicit deo. Scōs modus est p locutionē mēda/cem. sic qñ q̄s negat veꝝ. vl' affirmat falsuꝫ. Quia dic̄ Anselm⁹ q ois ꝓtradictōis nobili/or pars deo est attribuēda. Terci⁹ modus est p locutionē p̄ bꝛosam. sic qñ q̄s loquit de mēb⁹ christi interioꝛib⁹. blasphemat pessi/me. etiā si veꝝ dicat. z christū despicit in eo. q̄ hūilis fuit. Et tales diuino iudicio sunt exterminādi. Narrat enī Gre. q̄ q̄daꝫ puer sex annoꝝ ꝓsuetus fuit blasphemare. Qua/dā die cū blasphemaret. z eēt in sinu patris sui. rapt⁹ est a demonib⁹. z portat⁹ in ifernū Propter qō dī in Leuit. Quicūq̄ blasphe/mauerit. morte moriet. Patet modo q̄b⁹ modis assumim⁹ nomē dei inuanū.

Memento vt die sabbati sanctifices. Ps̄. Misericordia dñi ab eterno z vsq̄ in eternū sup timētes eū. et iu/stitia illi⁹ in filios filioꝝ his q̄ seruāt testa/mentū ei⁹. Indigem⁹ diuīa misc̄ia condo/nāte offensas nr̄as. z dīna iustitia recōpen/sante merita nr̄a. Sed timoꝛ dei facit inue/nire misc̄iam. z obſuātia mandatoꝝ iusti/ciā. Cōsideratio aūt magnificētie dei indu/cit ad timendū. ꝓsideratio diuīe legis indu/cit ad obſuantiā mādatoꝝ. Et ꝓpter ß in/nuit nobis vt sp̄ cogitem⁹ diuinā legē. Un/de iudei die sabbati ꝓsueuerūt sp̄ disputa/re de lege dei. q⁹ ß est opus dei. Et vt pfecte possim⁹ loqui de lege dei. iō rogem⁹ deū in p̄ncipio cē. Memēto cē. Dicebaꝫ vobis q̄ in tabula p̄ma ꝓtinent tria mādata nos ordinātia ad deū. ſm tria appꝛopꝛiata trib⁹ psonis diuinis. In p̄mo mādato p̄cipit hu/milis adoꝛatio diuīe maiestatis. In scōo fi/delis ꝓfessio summe ꝓtatis. In tercio sin/cera dilectio sūme bonitat⁹. z ß terciū p̄ce/ptū est. Et est sūma ꝛboꝝ. Memēto vt die sabbati sanctifices. Sequit. Sex diebus opaberis. z facies oīa op⁹ tuū. septima ꝛo die non facies omne opus tuuꝫ. tu z filius tuus z filia. ser⁹ z ancilla. iumentū z adue/na q̄ est intra portas tuas. Sex enī diebꝫ fe/cit de⁹ celū z terrā mare z oīa q̄ in eis sunt. z septima die req̄euit. Ideo bñdixit z sctifi/cauit illū. Videre q̄ in his ꝛbis spūssanct⁹ scripsit tabulas. q⁹ spūssctūs p digitum dei intelligit. q⁹ oīa p̄cepta scripsit cū summa diligentia. hec scripsit insinuās mādati in/tegritatē z ꝓsummationē. In ß aūt manda/to aliquid p̄cipit. aliq̄d concedit. z aliq̄d in/terdicit. Precipit sanctificare diez sabbat⁹. ibi. Memēto vt diē sabbati sctificēs. San/ctificatio enī est ꝓuertens aīam ad deū san/ctum. ad deū verū. z ad deū summe diligen/dū. Aliq̄d concedit in isto mandato. ibi. sex diebꝫ opaberis. z facies omne opus tuum. Aliquid vero interdicit. s. opus seruile. ibi. Nullū opus facies in eo cē. Hec est pfecta vacatio. q̄ habet adiunctā bonā opationeꝫ z p̄hibitā seruilez. Nō p̄cepti subiungit ibi. Sex diebꝫ fecit deus celū z terram. mare z oīa que in eis sunt. z septimo die requieuit. Ideo benedixit z sctificauit illū. Sed q̄re p̄cepit vacare. Certe q⁹ benedixit z sanctifi/cauit illum. Ideo z tu creatura q̄ es christi imitatrix debes ß facere. Modo iudei in/sultant nobis z dicūt. Vos tenetis decalo/gū. z decalog⁹ nō habuit nisi p̄cepta mora/lia. Morale aūt necessitatez habuit. p oīm tp̄e. Septima aūt dies in qua nō licet opa/ri. a p̄ma die in qua licet opari. est dies sab/bati. que dī dies saturni. z vos vacatis die dñico p̄ die saturni. Itez dicit. omne opus nō facies in die illa. z vos facitis mꝛa ope/ra. z ita totū dissipatis. Videte charissimi. Intelligēdū est ita q̄ preceptū illud habeꝫ

aliq̃d qđ est mere morale. z habet aliq̃d qđ est mere cerimõiale. z bz aliq̃d mixtũ ex morali z cerimoniali. Q̃ ꝓcipit dñs scrificationẽ. i. vacationẽ ad amandũ. H̃ est ꝑ ꝓceptũ. Uñ dicit beat⁹ petrus q̃ quilibet tenet dominuz scrificare in corde suo. i. amare. Ille sanctificat siue sabbatismũ facit q̃ deuz sup oĩa diligit ꝓpter se z nõ ꝓpter aliud. Itẽ est in ꝓcepto aliquid figurale. sicut diei septime feriatio. Dies septima significat quietẽ aiaz. z quietẽ dñi in sepulchro. z cessationẽ ab ope seruili cũ vacatiõe z depcatione. Deus em̃ sex diebz opat⁹ est oĩa. nõ q̃ non potuisset fecisse vna die. sed intelligẽduz est hoc q̃ mũdus aliq̃d habet in arte eterna. s. esse eternũ. qđ est eternitas vite z possessio vna. in q̃ nihil est ꝓius nec posteri⁹. z h̃ imꝓssit de⁹ mentib⁹ angelicis. Itẽ habz mũdus aliq̃d in intelligẽtia creata. s. ꝓus z posterius. natura simul ſm durationẽ. nõ ſm naturã. ſm q̃ est ī materia nõ ꝓpter defectũ opantis. sed ꝓpter ꝓdescensionẽ ip̃i⁹ vt coaptaret oĩa. z oĩa in ꝓmis opib⁹ designaret. Et sicut oĩm opationũ in ꝓmis opib⁹ pduxit. sic z seminaria oĩm opez z quietationez plene pduxit. Et q̃ septimo die requieuit. z intellectualẽ ad esse creaturã reuocauit. z septimo die aiaz in sepulchro reduxit ad quietẽ paradisi Significatio igit̃ diei septime est figuralis quietis aiaz. Sic igit̃ in mandato illo cõtinet aliq̃d qđ est morale. s. vt deus sup oĩa diligat̃. z aliq̃d qđ est cerimoniale. vt figuratio diei septime. Itẽ cõtinet aliq̃d qđ est partim morale z partim cerimoniale. vt cessatio ab opib⁹. z h̃ in q̃busdã generalit̃ est intelligendũ. in q̃busdã specialiter. Si intelligam⁹ sicut iudei q̃ dicũt q̃ debet fieri vniuersalis cessatio ab oĩ opere seruili. sic insinuat̃ christiano q̃ dz abstinere ab oĩ pctõ. z sic est figurale. Si ītelligam⁹ q̃ ab aliquib⁹ debem⁹ abstinere. sic est morale. nõ sicut in ꝓcepto z sicut ī bene esse. z remãsit sicut in ecclĩastica institutiõe est ꝓceptũ. Dico opa seruilia opa mechanica. que sunt septẽ. s. agricultura. que comprehendit omnẽ modũ colendi terrã. Lanificium qđ cõsistit in oĩ genere vestimentoz. Fabricatio siue sit in materia ferrea. siue lapidea. siue metallica. siue lignea. Uenatio q̃ cõprehendit equoz z venatoz opus. z omnẽ modũ pistoz. coquoz z omnẽ modum p̃ parandi cibos. Medicina q̃ cõsistit in arte ꝓficiendi pigmẽta vel syrupos z hmõi. Nauigatio que cõprehẽdit oĩe opus nautaz in mari. siue oĩe opus mercatõis. Et theatrica. que cõprehendit oẽm moduz ludi vel iocunditatis. Modo dico q̃ in omib⁹ istis sunt quedã mere seruilitat̃. quedã cõtinue necessitatis. quedã mere iocũditatis. Illa q̃ sunt mere seruilitat̃ ꝓhibent̃ ab ecclĩa. Illa aũt que sunt ꝓtinue necessitatis. sicut illa que sunt ad ꝓseruationẽ vite vel sanitat̃ cõcedunt̃ inquãtũ sunt necessitatis. z ꝓhibentur inq̃ntũ sunt seruilitatis. Illa vero que sunt mere iocũditatis sunt ꝓmissa. nõ ꝓhibita. q̃ ꝓpter paruitatez nr̃am ꝓmittunt̃ ab ecclesia. Et sic poterim⁹ rñdere. Sz dices. quare ꝓfudit z miscuit moralia z cerimonialia simul. Dico q̃ hoc ꝓceptũ. Memento vt diẽ sabbati sanctifices ⁊c. est de caritate. z quicq̃d patet z latet in alijs. in isto mandato ꝓsummat̃. z ideo miscuit simul moralia z cerimonialia. vt mel⁹ ad memoriã reduceremus. ne si specialit̃ poneret grauaret̃ memoria nr̃a. Sunt aũt tria que requiruntur ad pfectã dilectionẽ. Primũ est diuia vacatio cõuertens aiam in deuz. Scõm imitatio christi ī bonis opib⁹. Terciũ est cessatio ab oĩ ope seruili. que coz reddit purum z mũdũ. Cõuersio aũt in deũ est ſm septẽ opera. quib⁹ aia ꝓuertit̃ ad pfectã vacationẽ in deũ. quoz tria sunt intrinseca. q̃ fiunt meditando. orando z exultãdo. Ex illis tribus fit cõtemplatio. Alia sunt extrinseca. q̃ fiunt legendo. psallendo. sacrificiũ offerendo. diuinã legẽ adimplendo. Et hoc fit siue audiendo. siue docendo. siue cũ alijs ꝓserẽdo. Hoc est qđ dicit. Memẽto vt diez sabbati sanctifices ⁊c. Mandat igit̃ dñs ꝑmo ꝓuertentẽ aiam in ip̃m Scõo mandat sui imitationẽ. cũ dicit. Sex diebz opaber⁹ De ista imitatione dicit apl's. Imitatores mei estote sicut filij charissimi. Et in Luca. Estote misericordes sic̃ z pr̃ vester misericors est. Sex aũt sunt opa miscõie. s. pascere esurientes. potare sitientes. vestire nudos colligere hospites. visitare infirmos. z redimere captiuos. Alit em̃ impossibile est esse opus virtut̃. nisi creatura in istis ꝓformet̃ christo. Ad opus aũt ꝑfectis requirunt̃ sex coꝛrespõdentia sex opib⁹ virtutis. q̃ sunt circũspectio. puida. intentio recta. affectio pura. electio recta siue iusta. prosecutio vigorosa. z informatio charitatiua. Primuz in-

telligit in ope ꝑme dici. qñ dixit deus. Fiat lux. z facta est lux. Hoc est circūspectio pui/da. Secūdo oportet q̄ bō ponat sibi re/ctum finē in deū. z ħ notat cū dr. Fiat firma mentū in medio aquaꝝ. z vocauit de⁹ firma mentū celū. Oportz q̄ bō agat sursum z ba beat rectā intētionē ad deū. Tertio req̄ri tur affectio pura. z ħ intelligit in tertio ope. Diuisit de⁹ terrā ab aquis. id est. affectiones ſ ſeculares a diuinis. Quarto requirit ele/ctio iusta siue recta vt ordiate faciat que de/bet facere. z ħ notat in q̄rto ope cū dicit. Fi ant luminaria in firmamento celi. i. sint ope ra nr̄a ordinata Quinto requirit ꝓsecutō vigorosa. qđ notat in q̄nto ope qñ de⁹ pdu/xit aiam viuā. in aq̄s natatilia. in aere vola/tilia Sexto fecit de⁹ integra opa supuesti ta oñib⁹ circūstantib⁹ ſm q̄ exigit lex diuie charitatis Charitas aūt est forma ꝓfectiua omniū. z ille q̄ hz charitatē. hz oīa ista sex Sextū igit op⁹ ꝟtutis est informatio chari tatiua. qđ notat cū dr. Fecit de⁹ hominē ad imaginē z similitudinē suā. Qñ boīs op⁹ in tegrat ex istis sex tunc dicitur recte viuere.

Hz non sufficit facere ꝟtutis op⁹ nisi hō caueat ab ope vicioso. Et ħ tangit cum dic. Nullū op⁹ facies in eo. Quinq̄ modis pōt homo facere pctm̄ Primo qñ pctm̄ ꝓpetrat Scdo qñ ad peccāduz aliū incitat. Tertio qñ peccantē defensat. Quarto qñ peccātem acceptat. Quinto qñ peccantem dissimulat nec arguit nec punit. z ħ est maximū piculū qñ q̄s aliū castigare negligit. Primū pctm̄ tangit cū dr. Nullū op⁹ facies in eo. id est. tu nullū ꝓpetrabis pctm̄. Secundū pctm̄ tan git cū dr. Nec filius nec filia. id est. nō eris pat peccati instigādo aliū ad pctm̄. ꝟbo vel ope vel exēplo. Tertiū pctm̄ tāgit cū dr. Nec ser uus tu⁹ nec ancilla tua. Ille q̄ facit peccatū seru⁹ est peccati. sz ille q̄ defensat pctm̄. domi nus est pctī. illi ꝑdēdo patrociniū q̄ fac̄ pec/catū. Quartū pctm̄ est qñ aliquis peccātem acceptat. qđ notat ibi Nec iumentū tuū Ju mentū cū fuit ligatū nō ducebat ad opus ni si acceptāte dño. z ista acceptatio est religa/tio Quintū pctm̄ est qñ alic̄s aliū castigare negligit. qđ tangit cū dicit. Nō aduena q̄ est intra portas tuas. Aduenā q̄s reputat bo/minē. qñ dicit ad aliū. q̄d ad me de pctō suo Et sic qñ homo nō punit pctm̄ alteri⁹. effici tur ꝓticeps pctī illi⁹. Aliꝫ etiā multz modis efficit homo ꝓticeps peccati alteri⁹. Et ꝓpe hoc dicit ps. Ab occultz meis mūda me dñe z ab alienis pce seruo tuo.

Honora pr̄em tuū z matrē tuā vt sis longeu⁹ sup terrā. quā dñs de⁹ da/turus est tibi. Eccī. iij. Que p̄cepit ti bi deus cogita illa sp. z in plurimis opibus ei⁹ ne fueris curiosus. Verba vltima spāli ter dicunt litteratz. In q̄b⁹ docet ecclesiasti/cus cogitare vtilia. z vitare curiosa. Utilia aūt dirigūt nos in viā salutis. sz curiosa di/strahūt nos a via salutis z dissipāt intelligē tiam nostrā. Magna ps intelligētie ꝑditur ꝓpter curiositatē. z tamē nihil est p̄ciosi⁹ intel ligentia in nobis. Dolem⁹ cū ꝑdim⁹ aurum multo pl⁹ dolere debem⁹ si amittam⁹ intelli gentiā. q̄z nihil est ita charū sicut act⁹ intelli gentie. Sum⁹ dicturi ō p̄ceptis z indigem⁹ q̄ dñs illustret intelligentiā nostrā. Jō ro/gemus deū in ꝓncipio zc. Honora pr̄em tuū zc. Dicebā q̄ sicut aia rōnalis ordinari habet ad creatorē z ad creaturā. ſm ħ est du plex tabula in qua lex dei est scripta. In pri/ma tabula ꝓtinent tria mādata ſm tria ap/ꝓpriata trib⁹ ꝓsonis diuinis z ſm triplicē opationē aīe. In ꝓmo mādato p̄cipitur hu milis adoratio summe maiestatz. In secun/do fidelis ꝓfessio summe ꝟitatis. In tertio sincera dilectio diuīe bonitatz. Ista tria mā data sunt fundamētū oīm p̄ceptorum legis Et ꝓpter hec tria oīnis timorat⁹ verax z deo deuot⁹ tenek̄ ista ꝓncipaliꝫ custodire. Ho/do dico q̄ in secūda tabula ꝓtinenk̄ septē p/cepta. Unū est affirmatiuū. z sex sunt nega/tiua. Ratio distinctiōis est hec Quia omnia mādata reducunk̄ ad duo. Hoc facias alī qđ tibi vis fieri. Nō facias alī qđ tibi nō vis fieri. Et iuxta ħ accipiunk̄ duo p̄cepta. Pri/mum est innocētie. Secundū est beneficen tie. que sunt due ꝓtes iusticie. Modo dico vlteri⁹ q̄ p̄cepta ordināk̄ ſm ipsoꝝ nobilita tem. z beneficētia melior est q̄ꝫ innocētia. ido mandato innocētie p̄ponik̄ mandatū bene/ficentie. z est synodochice traditū iudeis. sic Honora patrē tuū z mr̄em tuā zc. Et poni tur hic ꝓmo forma mādati. cū dicit. honora zc. Secūdo subdik̄ ꝓmissio cū dicitur. vt sis longeu⁹ zc. Intellige ſm litteralē intelligen tiam. Pater nominat ꝓsonā generātis. ꝓso/nam instruētis. z ꝓsonā educātis. q̄z pat̄ ha bens filiū generat ipm. instruit ipm z nutrit z ipsi⁹ est filio legare bona sua. Et sic pat̄ te/net rationē originis. rationem regiminis. z

rationē benefactoris. Et ſm hoc debetur ei triplex honor. Honor reuerētie. honor obedientie. z honor beneficētie. Primo dico patri inquantū tenet rōnem originis debetur honor reuerētie. Unde in Eccō. Qui timet deum honorabit patrē ſuū z matrē ſuam. z quaſi dñis ſeruiet eis qui ſe genuerunt. Secundo patri rōne regiminis debeť honor obediētie. Ephes. vj. Filij obedite parētibꝫ veſtris. hoc em̄ iuſtū eſt. Honora patrē tuū z matrē tuā. qđ eſt mandatū primū in pmiſſione vt bene ſit tibi. et ſis longeuꝰ ſup terrā. Tertio honor debeť patri. quia rōem tenet benefactoris. honor ſcz beneficētie. Unū Eccleſiaſtici. Fili ſuſcipe ſenectā patris tui. z nō ꝓriſtes eū in vita illius. Precipiť igiť q triplex honor impendať parentibꝫ. ſ. honor reuerentie. obediētie z beneficētie. Et ħ eſt primū mandatū qđ debes cuſtodire ꝓpter promiſſionē. ſ. vt bene ſit tibi z ſis longeuus ſuper terrā. Et tangiť ꝑmo mandatū ibi. Honora pr̄em tuū z matrē tuā. Secūdo addiť pmiſſum ibi. Ut ſis longeuꝰ ſup terram ꝛc. Sed nunq̄d verū eſt ſemp q diutius viuāt. Uidemꝰ hoc falli quādoq̄. ergo deꝰ fallax erit in ſuo pmiſſo. Dico q longeuitas nō ſolum attendiť ſm longitudinē dieꝝ currētiū ſed ſm valorē. Et ſm q eſt triplex honor q̄ exhibeť parētibꝫ. ſic reſpondet huic triplici honori triplex p̄miū. Honoranti patrē honore reuerētie debeť vita gloriоſa ſiue honorifica. Honorāti patrē honore obediētie debetur vita iocūda. Honorāti patrē honore beneficētie. cōcediť vita opulēta. Primo dico honorāti patrē honore reuerētie. cōceditur vita gloriоſa ſiue honorifica. Unū Eccleſiaſtici. iij. Gloria hoīs ex honore patris ſui. Itē Eccī. iij. Ne glorieris i ꝓtumelia patris tui. nō em̄ eſt tibi honor ſz ꝓfuſio. Naturale em̄ eſt q filiꝰ vehementiſſime diligit patrem. indignať qñ aliquis iniuriatur patri.

Secūdo honoranti pr̄em honore obedientie cōcediť vita iocunda. Unde Eccī. iij. Qui honorat pr̄em ſuū iocundabiť in filijs z in diebꝫ oratiōis ſue exaudiet. Qui honorat patrē ſuū vita viuet longiore. z q̄ obedit patri ſuo refrigerat manū ſuam. Summa iocūditaſ eſt q hō nō ſit rebellis ſupiori ſuo quia q̄ rebellis eſt ſupiori inueniet rebellez inferiorē. z ꝓtem ꝓtor ſuperiorꝫ poteſtatū cōtemneť ab inferioribꝫ. Sicut Adā quando fuit inobediēs ſupiori ſuo oīa inferiora ſua que ſibi fuerāt ſubiecta habuit contraria.

Tertio honorāti patrē honore beneficētie cōcediť vita opulenta. Unde Eccleſi. iij. Honora pr̄em tuū z matrē tuā. z ſuperueniet tibi benedictio. z benedictio tua in nouiſſimo manebit. Benedictio iſta vocať multiplicatio bonorꝫ. Ecce p̄ceptū z ecce pmiſſio. Obligamur ad obediendū parentibꝫ q̄ditu vtimur iporꝫ bonis. z debemus eis obtēperare in exercitatiōe actuū virtuoſorꝫ ſiue ſalubrium. in diſpenſatiōibꝫ tempaliū z in ſubminiſtratiōe obſequiorꝫ. Debemꝰ etiā viuere ſm eorꝫ cōſilium z expēdere ſm eorꝫ imperium. z quādo exegerit neceſſitas ſubminiſtrare eis obſequiū. Si tamē parētes aliq̄d velint vel dicant vel imperēt nobis qđ ſit ꝛ pfectū ſalutis nr̄e. nō eſt ipis in illis pietas exhibenda. Et ħ eſt qđ dicit dñs in euangelio. Qui nō odit patrē ſuū aut filios ꝓpter me. nō poteſt meus eſſe diſcipul⁹. Uult dñs q ex affectu paterno nō dimittat homo facere qđ ptinet ad ſalutē ſuā. Et hoc eſt qđ dic̄ dñs Dimitte mortuos ſepelire mortuos ſuos. tu aūt vade z annūcia regnū dei. Et hieronymꝰ dicit. Si pater i limine iaceat. ſi mater vbera quibꝫ te lactauit oſtēdat. p calcatū pge patrē. p calcatā pge matrē. z ad vexilluz crucis cuola. ſolū em̄ genus pietatis eſt i ħ eſſe crudelē. Ecce intellectꝰ verboꝝ ſcōm ſenſum lr̄alē. Uidete latiorē intellectū. Precipitur beneficētia ad omne genꝰ hominuz Pater nominat pſonā in qua eſt p̄cipua ratio auctoritatis antiq̄tatis z amicabilitatis

Primo dico in patre eſt auctoritas. Et in iſto mandato dať p̄ceptū q obediať patri. q̄ habet auctoritatē. Auctoritatē aūt habz oīs qui p̄eſt reipublice vel rei polytice vel rei monaſtice. Primo dico q ille qui p̄eſt reipublice eſt pater ratiōe auctoritaſ. vt pn ceps. baro. comes. vel dux. Et dicť patꝛtu/tela vl̄ defenſione. Et eū debemꝰ honorare Unde beatꝰ Petrꝰ. Deū timete. pncipes honorificate. Secūdo habet auctoritatem ille qui p̄eſt rei polytice ſiue eccleſiaſtice. Et ipm debemꝰ honorare ſm q exigit diſpoſitio eccleſiaſtica. z debet ei obedire vulgus. Unde apoſtolꝰ ad Heb. Obedite ꝓpoſitis veſtris z ſubiacete eis. ipi em̄ vigilant quaſi ratiōem p animabꝫ veſtris reddituri. Tertio auctoritatē habet ille qui p̄eſt rei monaſtice. z illuz debemus honorare z ei obedire ſm qđ regula z pmiſſio facta eſt Unū Hiero

nimus. Prepositū monasterij diligite vt patrem. timete vt dñm. audite vt magistr. credite vt salubre q̄quid ipe vob dixerit. Modo dico q̄ istis debemus obedire fm q̄ exigit ordo vel auctoritas Secūdo in patre intelligit antiquitas. z ex hoc intelligit debilitas. Senes em debilitant. Et qui patrez honorat ratiōe antiquitatis z debilitat. honorat omnē hominē qui indiget adiutorio. vel qui caret sensu vl fortitudine. vel infestatur ab alio. Propter hoc debem⁹ aliū iuuare p documēta vel sustentamēta z p patrocinia. Et ad hoc specialiter sunt plati. Si homo caret sensu. debēt ipsum iuuare p documenta. Si caret fortitudine. debēt ipm iuuare p sustentamēta. Si infestatur ab alio. debēt ipm adiuuare p patrocinia Tertio in patre intelligit ratio amicabilitatis. Et i hoc intelligimus q̄ ratione originis amabilis z amandus est oīs homo. z tenet quilibet homo aliū honorare. Unde apostolus Honore inuicē p̄uenientes. Et ite. Reddite omnib⁹ debita. cui honorē. honorē. Nemini quicq̄ debeatis nisi vt inuicē diligat. Debet homo aliū diligere bene volēdo cuilibz quantū ad affectū. quantū ad effectū. z q̄ntū ad signum. Habet aūt ista dilectio ordinem Quia debem⁹ diligere fm rōnem p̄ximitatis. fm rationē similitudinis. z fm rationez obligatiōis. Primo dico debem⁹ diligere fm rationē p̄ximitatis. Et fm hoc maiorem amorē debem⁹ domesticis q̄z extraneis z amicis plus q̄z inimicis. Secundo habet dilectio ordinē fm rōem similitudinis. quia aliquib⁹ debem⁹ ratione similitudinis maiorē dilectiōem q̄z alijs. Sic tenemur ratione similitudinis in forma specifica diligere hominē. fm similitudinē ratione q̄uenientie in fide debem⁹ plus diligere christianuz q̄z iudeū vel gentilē. z fm ratōem similitudinis in pfessione maxime debem⁹ diligere. sicut religiosus fratrē suū. z vnus canonicus canonicū suū. Tertio ratiōe obligatōis debemus diligere z tenemur obedire Et sic aliquib⁹ plus tenemur q̄z alijs. Teneor em aliū diligere z eū honorare rōe p̄cepti tm. teneor plus ratiōe p̄cepti z beneficij. z teneor maxime ratiōe p̄cepti beneficij p̄missi. id est illum de quo est mihi p̄ceptū. z recepi beneficium z feci p̄missum debeo plus diligere z honorare. Patet modo q̄ in verbis ist⁹ Honora tc. tangit p̄ceptū. Et quō secūdo redditur p̄missum ibi. Ut sis longeu⁹ tc. Deinde dictū est quō intelligunt fm intelligētiā litteralē. z quomō fm spūalem. Et vt melius teneatis in mente dicā vobis duo exempla Unū bonū de illo qui matrē honorauit Et aliud malū z crudele de illo qui patrem non honorauit. Dicā p̄imū de bono. Fuit quidam magister magn⁹ z famosus parisius. z a multis notus z dilectus. Hoc audiēs mater sua paupcula. cogitauit ire ad filiū suum Accepit baculū z in tunicella de burello venit parisius. z quesiuit a quibusdā dominabus p̄ tali magistro. Dixerunt illi matrone. Quid vultis eius. Respōdit. Ego sum mater sua Tunc ille matrone duxerūt eā in domum suā z refocillauerūt eam. Postea cogitauerunt q̄ ille bon⁹ homo verecundaretur si videret eā in tali statu. z induerūt ipam bene. z dederūt ei mantellū z iuerūt secum ad magistrū. Tunc illa dixit. Ego sum mr̄ tua Respondit magister. Vere ego non credo. quia mater mea est paupcula z cōsueuit habere solū tunicellā de burello. Et cum nullo modo vellet acq̄escere verbis eius. reduxerunt eā in domū suā. z reddiderūt ei tunicellam ei⁹ z baculū. Tunc illa accessit ad filium suū in cōgregatione multoz. Et cuz videret matrē suā in tali habitu venientez. deposuit caputiū suū z amplexatus est eā et dixit. Modo scio q̄ estis mater mater. Hoc fuit diuulgatū p villā z reputatū est ei p magno bono. Et postea factus est episcop⁹ parisiensis. Aliud exemplū dicā malū de eo qui nō honorauit patrē suū. z vidi illū q̄ nouit illū cui hoc accidit. Fuit quidā hō pauper qui p̄ industriā suā multa bona acquisierat. z habebat vnicū filium. Et videntes q̄dam nobiles. fecerūt q̄ cōtraxit filius cū filia cuiusdā nobilis. Et tūc illa que fuit pulcra z nobilis incepit abominari p̄rem. z fec tantū cū marito suo q̄ odio habuit patrem suū z q̄ pater nō habebat quid comedere nisi fabas malas. z semp in cōuiuio expelleba tur a domo Quadā die fuit famelicus z venit ad domū filij z petijt cibū. z date sunt ei fabe male. z expulsus est a domo. Tunc illa dixit marito suo. Modo possumus comedere in pace. Uade ad arcā z accipe caponē coctum. Et cū aperuit arcā. mutatus est capo in bufonē Qui subito saliens ad faciē ei⁹ ponebat duos pedes ad mētum z duos ad frontē. z operuit totā faciē eius. Et non fuit

medicus q̄ sciret eū amouere. Tandē venit quidā qui fecit tenellas quasdā z dixit q̄ eū amoueret. Tunc bufo aspexit eū tā horribili vultu q̄ ille cecidit in terrā z amplius non audebat aliq̄d facere. Et null⁹ fuit qui sciret apponere consiliū. sed mala morte moritur est. Patet modo p̄ceptū z p̄missum quod p̄mittitur.

NOn occides. Nō mechaberis. Non furtū facies. Ps. Tūc nō cōfundar cū pspexero in oīb⁹ mādatis tuis. Jacob⁹ dicit. Qui totā legē seruauerit. offēdit aūt in vno factus est omniū re⁹. Nō q̄ p vna trāsgressione tm̄ puniet pena sensus. sic̄ p transgressiōe omniū. sz puniet tm̄ pēa dāni. nō tamen ita acriter pro vno sicut p oīmibus. Jdeo si q̄s vult ptingere ad vitā eternā. oportet q̄ pspiciat i oīb⁹ mandat⁹ dei cor de z ope. Et ideo dixit ps. Tū pspexero. i. perfecte inspexero z ꝯsiderauero. Et iuxta hoc ego nō timebo ꝯfundi. Nō est magnū cōfundi in p̄senti. sz ꝯfundi eternaliter. hoc dēm⁹ abhorrere Sed tm̄ nō possum⁹ euadere istā confusionē nisi pspiciam⁹ in omnib⁹ mādatis dei. Jdeo deum rogem⁹ in principio ꝛc.

Non occides ꝛc. Dicebā vobis q̄ mādata dei distinguebant in duas tabulas. In p̄ma cōtinent mandata p̄m legē iusticie ordinantia nos ad trinitatē. qua ꝯtinentur tria mandata p̄m tria appropriata trib⁹ p̄sonis. In secūda tabula ꝯtinent mādata ordinātia nos ad p̄ximū. z hoc p̄m duplicē ptē iusticie. s. innocētie z beneficētie. Reducit aūt tota iusticia ad tria. Quia deo debem⁹ exhibere debitā reuerentiā p orōnem ꝯfessionez z satisfactōem. Patri debem⁹ exhibere beneficentiā. z oīb⁹ alīs innocentiā. Dictū est ō trib⁹ mādatis que nos ordināt ad deū. Dictum est etiaz de quarto mādato q̄d accipit penes partē iusticie que est bñficentia. i quo p̄cipit q̄ debem⁹ exhibere honorē patri et matri. Sequit de sex alīs mādatis que p̄tinent ad innocentiā. Nocet aūt q̄s p̄imo suo tripl̄r. quersitate opis. falsitate p̄monis z improbitate volūtatis. Et p̄ter hoc legislator p̄mo p̄hibet nocumentū q̄d p̄uenit ex quersitate opis. Peruersitas aūt opis q̄ q̄s iniuriat alīj est triplex. Aut em̄ quis iniuriatur alīj in p̄pria p̄sona. aut in ꝯiuncta p̄sona aut in tempali substātia. Et p̄m hec sūt tria mandata que ptinent ad innocentiā. In p̄mo p̄hibet nocumentum in p̄pria p̄sona. ibi Non occides. In secūdo p̄hibet nocumentum in p̄sona ꝯiuncta. ibi. Non mechaberis. In tertio p̄hibet nocumentū in substātali. ibi. Non furtū facies. Primo dico cū dō. nō occides. p̄hibetur ira p̄rumpēs in iniurias peruersiuas vite naturalis siue substātialis. z vite incolumis z vite honorabilis. Natura em̄ appetit q̄d melius est. z ideo nō sufficit sibi q̄ habeat vitā subsistentē. imo cum hoc vult vitā salubrē z incolumē. Ergo i isto mādato nō occides. legislator p̄hibet p̄mo iras p̄rumpētes in iniurias peruersiuas vite naturalis. Secūdo p̄hibet iras p̄rumpentes in iniurias vite incolumis. s. quādo fit iniuria p verbera vel vulnera. Tertio p̄hibet iras p̄rumpētes in iniurias vite honorabilis. sicut est iniuria que est in p̄tumeliā apertam vel occultā sicut illa que fit per signum Unde dictū est in euāgelio. Audistis q̄ dictum est antiquis Nō occides. Ego aūt dico q̄ oīs qui irascit fratri suo re⁹ erit iudicio. Qui aūt dixerit fratri suo racha re⁹ erit p̄cilio. Qui aūt dixerit fatue. reus erit gehēne ignis. Ergo planū est q̄ trib⁹ modis facit homo p̄tra illud mandatū. s. q̄n quis irascit fratri suo. vel quādo dicit racha vel q̄n dicit fatue. Et quādo ꝟ facit ex deliberatōne animi tūc dicit q̄ re⁹ est gehēne ignis. Et q̄ vita naturalis fundamentū est respectu aliaz ideo sub isto modo. nō occides. legislator expressit mandatū. Manichei aūt obiciunt nobis z dicūt q̄ ꝯtradicit sibi legislator. Dicit em̄. Nō occides. Et alibi dicit. Baleficos nō patieris viuere. Et ꝟ est ꝯtra p̄incipes in x̄piana lege. qui p sententiā udiciari am alios occidūt. Jtē obiciūt q̄ dñs dicit. Omnes q̄ acceperint gladiū. gladio pibunt Ergo nō licet gladiū accipe. Et similiter dicunt q̄ nō licet sacerdotē esse occisorē. Et ꝟ est ꝯtra eccl̄iam et ecclesiasticas p̄sonas qui exequēdo iudiciū z imperādo accipiūt gladium. Jtē obiciūt q̄d dr. Ego aūt dico vobis nō resistere malo. Et ꝟ est ꝯtra legislatorem Jntelligere debem⁹ q̄ p̄hibet hic occisio hominis. nō bestiaz vel virgultoz. sic̄ dicebāt antiq̄ manichei q̄ nolebāt comedere de fructib⁹ arboz. Occisio aūt hois pōt esse a lege aut ab hoīe. in ꝟitate aut intēp̄tatiue. Occisio aūt hois ab hoīe sic̄ ab hoīe nō vt a lege p̄hibet. Sz de⁹ q̄ ꝯditor est nature z ꝑseruator nature z legis pōt hoīnem p̄uare vita q̄n vult. Lex aūt occidit hoīem q̄n minister

legis occidit. z ℔ seruato iusto ordine. iusta causa z iusto anio. Optet q̄ assit iust⁹ ordo z iusta causa. i. q̄ ex iusta cā occidat. q̄ lex dic̄. Juste q̄ iustū est exeq̄ris. Jtez oportet hr̄e aim iustū vt bō q̄ est miſter legis ex lege ho/ minē occidat. nō libidine vindicte sz amore iusticie Un̄ apl's ad romanos loq̄ns ad p̄n cipes ōt q̄ p̄ncepsñ sine cā gladium portat dei miſter est vindex i īrā ei q̄ male agit. Qō igit dñs dicit petro. oīes q̄ acceperint gla/ dium. gladio pibūt. nō referk nisi ad ℔ q̄ ille q̄ nō est miniſter legis. nō dz occidere. Et q̄ ōr. Nō licet sacerdotē esse occisorē. hoc nō re ferk ad p̄ncipes. Tertiū q̄ō dicit dñs. Ego aūt dico vobis. nō resistere malo. vex est vl/ tionis libidine sz amore iusticie bñ licet resi stere malo. Patet mō q̄ lex occidit hoiem.

Jtē occidit homo ab hoīe tripl'r. aut casu aut necessitate aut volūtate. Si bō occidit hoīez casu. aut adhibet operā rei licite. z ad/ hibet debitā diligentiā. excusak a tāto z a to/ to. Si aūt sit homicidiū casuale. z homo ad hibet operā rei illicite. nec adhibet debitam diligentiā. nec excusak a tāto nec a toto. Si aūt fuerit homicida ex necessitate. ℔ est du/ pliciter. aut ex necessitate ineuitabili. aut eui tabili. Necessitas euitabilis est. si possum ef fugere sz dimitto p̄pter verecundiā vel aliā causam. z in isto casu excusak a tāto z nō a to toto. q̄z melⁱ⁹ esset q̄ fugeret. Si aūt sit neces/ sitas ineuitabilis. vt homo occidat aliū bo minē nō amore vindicte sz amore p̄seruatio nis vite z aīe. vt nō interficiat ip̄m ex crude/ litate sz vt impediat ip̄m ne p̄dat suā vitam z aiam. z fiat ℔ cū moderamie tutele. ℔ p̄ces/ sum est p̄sonis etiā p̄fectis. nō solū imp̄fect. Et ℔ dic̄ Aug⁹. de libero arbitrio. z excusak a tāto z a toto. Tertio mō fit homicidiū ab hoīe volūtate. z ℔ duplicit. Aut libidine vin dicte. sicut q̄ñ aliq̄s interficit patrē alterius Aut animi crudelitate. sic̄ latrones vl' iracū di interficiūt aliquos. Et vtrūq̄z istor est p hibitū. z est primū grauⁱ⁹ q̄z scōm. Jtē fit homicidiū interp̄tatiue in aio. z ℔ triplicit. Primo fit homicidiū interp̄tatiue obmittē do in facto. Un̄. Pasce fame morientē. si nō pauer. occidisti. Secūdo mō fit q̄ñ aliquis occidit aliū p̄sulēdo vel accusando vl' detra bendo. q̄ñ ℔ facit ex malignitate aī. Tertio mō fit homicidiū interp̄tatiue in aīo odien/ do. Un̄ cano. Joh. Qui odit frēm suuz ho/ micida est. Dico ḡ q̄ fm p̄ncipalē intellectuz p̄hibek hic occisio. nō que est fm legē. sz q̄ est fm hoīem. z illa q̄ fit volūtate aut interp̄ta/ tiue Et ℔ est q̄ō dicit. Non occides. Se/ quitur. Nō mechaberis. Dicp̄hibek q̄ vxorē p̄rimi tui nō violes. Et dic̄ Aug⁹. q̄ hic p̄hi betur oīnis illicit⁹ vsus mēbroz generatōis q̄ fit ad p̄curatōem libidinis z impugnatōz castitatis. Et ℔ fit septē modis. p adulteriū fornicatiōem. meretriciū. stup̄ū. sacrilegiuz incestū. z p̄ctīm p̄tra naturā. Notandū q̄ est pudicicia p̄iugalis. cōmunis. z p̄uilegiata. Scōm ℔ dico q̄ aliq̄s est impugnator pudi cicie p̄iugalis. fm ℔ fit adulteriū. z ℔ fit cum peccat cū p̄iugata. Aut est impugnator casti tatis cōis. z ℔ fit cū peccat cū soluta simplici ter. z vocak simplex fornicatio. vel cū peccat cū vagabūda z p̄stituta. licet sit soluta tūc vo cak meretriciū. Si aūt sit ip̄ugnator pudici cie p̄uilegiate. i. virginitatis. ℔ est dupliciter Aut fit cū p̄ditiōe adiūcta q̄ est defloratio. z sic vocak stup̄z. Aut fit cū dña deo p̄secrata z sic ōr sacrilegiū. ℔ est q̄ñ aliquis dñop̄secra tam violat. Si aūt sit p̄tra fundamentū oi um istoz. sic ōr p̄ctīm p̄tra naturā Et hoc est dupliciter. Aut fit p̄tra dictamen naturalis rōnis. sz p̄tra ℔ q̄ō oīnia aialia natura do/ cuit. sic ōr p̄ctīm p̄tra naturā p̄rie. Aut fit cō tra instinctū nature. z ℔ modo est incest⁹. q̄ñ q̄s peccat cū p̄sona sibi p̄iuncta. Peccatum p̄ natūrā sceleſtissimū est z sup oia fugiēduz Et de ℔ crimine accusauit Joseph frēs su/ os apud p̄rem suū crimie pessimo. Dic̄ igit Nō mechaberis. Dic p̄hibek oīnis mechia cū vxore p̄rimi. z fm Aug⁹. oīnis illicit⁹ vsus membroz generatōis q̄ fit ad p̄curatōem li bidinis cū impugnatōe castitatz. Patz mo/ do fm q̄d accipiunk trāsgressiones h⁹ p̄cti. z p̄ctīm p̄tra naturā sup oīnia est fugiendum Sz de peccato p̄ naturā narrat petrus da mian⁹ q̄ erāt duo i deserto q̄ asperrimā fa/ ciebant p̄niam. Et vn⁹ fuit idiota z suis pec catis exigētib⁹ illusus est a diabolo. q̄ dixit ei q̄ peccatū pollutiōis p̄tra naturā nō maius esset p̄ctīm q̄z si homo mucilagines p̄uceret a naso suo. Tūc ille pestifer exercuit se ad il/ lam ip̄udiciciā. In morte aūt p̄rauit ani/ mam suā diabol⁹. Mirat⁹ est ali⁹ q̄ ille qui fuit tantaz vigiliaz z laboz fuit p̄ditus. Et astitit ange⁹ dñi q̄ dixit illi q̄ totū se fedaue rat p illud p̄ctīm. Omis igit act⁹ q̄ est in expe rientia libidinis q̄licūq̄z mō fiat est p̄hibit⁹ nisi fiat in forma mīis eccl'ie. Jn somnis

patiſ hō qñq; pollutōes absq; causa ꝛ absq; culpa. Sz q̄dā stulꝰ p̄sbyter cuidā confitenti de pollutiōe nocturna dixit. Nō potes hre denariū ad explēdā libidinē tuā. Patet mō quō phibeꝫ h̄ oīs illicitꝰ vsus corpis ꝛ membroꝝ p̄creatꝰ extra formā mrimonij. ꝛ h̄ tangiſ cū dic̄. Nō mechaberis. Sequitur. Nō furtū faciesꝭ. Furtū est attrectatio rei alienē inuito dño si fiat ex cupiditate. Sz si nō fiat ex cupiditate non est furtū. sic filij israel ex dñi p̄cepto portauerūt secū ex egypto vasa argētea ꝛ aurea. Uel q̄ alij aufert gladiū ne faciat malū tūc nō dr furtū Furtū aūt diuidiſ p partes. qr furtū est attrectatio aliene rei inuito dño ꝛc. ꝛ h̄ fit aut p merā fraudē. aut p violentiā. aut p circūuentiōez. Primo mō cū fit p merā fraudē ꝛ furtiue. sic dr furtum. Si fiat p violentiā h̄ est duplr. aut est aperta. ꝛ sic dr rapina. aut est occulta. ꝛ sic dicit latrociniū. Si ꝓo fiat attrectatio rei aliene p circūuentiōem. h̄ pōt fieri cū pactiōe adiuncta. ꝛ h̄ tripliciter Aut cū pactiōe fraudulenta aut iiqua. aut ꝓphana. Si fit cū pactōe fraudulēta. sic fit i negociatōib; Hoc āt fit tripliciter. aut in pōdere. aut i numero. aut in mēsura. ꝛ de hoc rarissime euadūt mercatores. Si aūt fiat cū pactiōe iniqua. sic est vsura. i qua id qđ vendit est cōe. s. tp̄us. Si aūt fiat cū pactiōe ꝓphana in q̄ illud qđ vēdit est p/priū. sic dr symonia. Sz querit si accōmodotibi vestē vel equū vel domū ꝛ accipio denarios. nō est vsura. sic de pecunia. Dico q̄ in veste vel equo vel domo trahit vsus ex re. ñ ex pecuia. ꝛ iō nō dr vsura Aliq; credūt q̄ vsura sit mala qr phibita. sz certe est phibita qa mala. Itē in mutuo meū fit tuū. ꝛ si tu aliq̄d acq̄ris p industriā tuā ex illo mutuo. et ego aliq̄d ex illo repeto. vendo temp; qđ est commune. qđ nō est licitū vēdere. Sz in accommodato nō trāsit mea res i tuā. In mutuo pecunia mea fit tua. ꝛ non minorat pecunia nec peiorat. Sz in accōmodato domꝰ mea vestis mea nō fit tua. ꝛ minorat ꝛ peioratur domꝰ vel vestis ꝛ tu elicis ex ea vtilitatē tuā nō sic ex tuo sz sic ex re mea. ꝛ diminuit ꝛ peiorat. Pecunia aūt mutuata tota ꝛ integram oportet q̄ mihi reddas. ꝛ iō nō excusor cū peto aliq̄d de mutuo. ꝛ est ibi quersio ordinis. ꝛ appropatio cōmunitatis. Et dr q̄libz sibi cauere de h̄. Et sic si fit circūuentio cū pactiōe iniqua dr vsura. Si aūt fiat circūuentio cū pactiōe ꝓphana. sic dr symonia. in q̄ qui vendit nihil acq̄rit. ꝛ ille q̄ emit nihil hz. sz solus rez alienā ꝓtrectāt. ꝛ h̄ ē cū res spiritalis vēdit tāq; res vilis. Lōtra istos dic̄ dñs. Nolite domū p̄ris mei facere domū negociatōis Sz quidā faciūt eā spelūcā latronū. Unde dñs p̄phetam. Principes eius in muneribus iudicabāt. ꝛ sacerdotes eius in mercede docebant ꝛ p̄phete eius in pecunia diuinabant. Rogemus ergo dominum Jesum christum ꝛc.

Non loquaris ꝓtra primū tuū falsū testimoniū. Nō cōcupisces rē primi tui. Hec desiderabis vxorē ei⁹. Deutero. xxv. Cōsidera q̄ ꝓposuerim i conspectu tuo vitā ꝛ bonū. ꝛ ecōtrario mortē ꝛ malum vt diligas dñm deū tuū. ꝛ ambules in vijs eius. ꝛ custodias mādata illi⁹. In principio rogem⁹ deū ꝛc. In Deutero. loquit moyses de decē mādatis que de⁹ eter⁹ p ipsius os ꝓposuit. vt nō despicerēt ea iudei. ꝛ oñdit q̄ in obseruātia mandatoꝝ est vita ꝛ bonuz ꝛ oportet q̄ oīa seruent ad hoc q̄ in illoꝝ obseruātia sit vita ꝛ bonū. Oñdit etiam q̄ i ipoꝝ transgressione est mors ꝛ malū. ꝛ q̄ in trāsgressione vni⁹ necesse est intelligere trāsgressionē omnū quo ad damnū nō quo ad penā. Dicebā alias q̄ ꝑma distinctio mādatorum est fm duplicē partē iusticie. que nos ordinat ad deū ꝛ ad p̄rimū. ꝛ fm h̄ due tabule date sunt Moysi. In ꝑma ꝓtinent mandata quib; ordinamur ad deū. ꝛ sūt tria In secūda ꝓtinent mādata q̄b; ordinamur ad p̄rimū. ꝛ sunt septē. Dicebā etiā q̄ in secūda tabula est vnū mādatū affirmatiuū ꝛ sex negatiua. De affirmatiuo ꝛ trib; alijs negatiuis habitū est Sequit mō de alijs. q̄ ꝑmū est. Nō loq̄ris ꝛ. primū tuū falsū testimonium. In isto mādato negatiuo phibet mēdacium. qđ nociuū est p̄rimo. Et fm generalē intellectū phibet h̄ oīne mēdaciū p̄nicioſuz Et dat intelligi q̄ oīne mendaciū est maluz Augustin⁹ aūt distinguit mēdaciū ꝛ dicit q̄ est mendaciū officioſum. iocoſum. ꝛ p̄nicioſum. Mendaciū officioſum est qđ nulli obest ꝛ alicui pdest. Mendaciū iocoſum est qđ nō fit cā nocēdi sz mētiendi libidie. ꝛ h̄ nulli pdest ꝛ nulli obest. Mendaciū p̄nicioſum ē qđ fit intētione mentiendi ꝛ vt noceat. ꝛ h̄ sp obest ꝛ nulli pdest. Et dic̄ Aug⁹. In primo mēdacio est mīma culpa. in scdo mediocris. in tertio est culpa grauis. Mēdaciū officioſum fit triplr. aut p defendēda re alicui⁹ rem.

porali. aut p tuēda vita. aut p seruāda castitate. Mendaciū iocosum fit duob⁹ modis. aut sola mētiendi libidine. aut cā placendi. z ℔ est mediocris culpe. Mendaciū aūt pernicios̄um triplicit̄ fit. aliq̄n in doctrina religionis ꝯ sacrā scripturā. aliq̄n in impositiōe falsi crimīs. Et ist⁹ duob⁹ modis nulli pdest ꝫ oīb⁹ obest. Aliq̄n fit mēdaciū pniciosum i causa alicui⁹. z sic alicui pdest z alicui obest. Sic igit̄ sunt octo genera mēdaciī. Et dicit Aug⁹. q⁹ de⁹ pōt facere q⁹ furtū nō sit pctūm. ꝫ nō potest facere q⁹ mētiri nō sit pctm̄. Et hoc est ꝙ̄ nobilitatē ꝟitatꝫ. qz mēdaciuz est falsa vocis platio cū intētiōe fallēdi. z de⁹ nō pōt recedere a ꝟitate. qz est ipa ꝟitas. ꝫ pōt dispensare q⁹ furtū nō sit pctm̄. Inter oīa que disponūt hoiem necessariū est q⁹ seruet fidem z habeat veritatē in ꝓmone. Ūñ Seneca. Qui pdit fidē nō habet ampli⁹ q̄d perdat. Patet modo de isto mādato. Nō loq̄ris contra proximū tuū falsum testimoniū.

Postea subiūgit duo p̄cepta. Non cōcupisces rem primi tui. nec desiderabis vxorē eius. In quib⁹ duplicē concupiscentiam. scz oculoꝝ z carnis. phibet. que sunt fomēta oīum malorū. quia vis cōcupiscibilis infecta z corrupta corrumpit oīes alias aie vires Supius. phibet actus illicitus exterior cōtra primū cum ōr. Non occides. Nō mechaberis. Non furtū facies. Non loquaris ꝓtra primū tuū falsum testimoniū. Dic autē p̄hibetur act⁹ illicitus interior cum ōr. Non concupisces rem primi tui. nec desiderabis vxorē eius. Concupiscentia oculoꝝ siue cupiditas radix est omniū maloꝝ. ꝯcupiscētia carnis est fomes omniū peccatoruz. Et per istam duplicē concupiscentiaz fit transfusio omniū maloꝝ z peccatoꝝ. Et ideo lex diuina ipam. phibet. z in hoc omnia mala z omnia peccata. phibet. Hec est febris qua oēs filij adam febricitāt z generat oīa mala. In hoc igit̄. non occides. nō mechaberis. nō furtuz facies. nō loq̄ris ꝓtra primū tuū falsuz testimoniū. p̄cipit innocētia in actu exteriori. in alīs. non ꝯcupisces rem primi tui. nec desiderabis vxorē eius. p̄cipit innocētia in aīo. Et sic patz que sunt decē precepta. In trib⁹ primis p̄cipit recta ordinatio ad deum. i q̄rto recta ordinatio ad parentes. In sex alīs precipit recta ordinatio ad primū. Resumamus in summa ista decez p̄cepta q̄ sunt. Non habebis deos alienos cora me. Non assumes nomen di tui inuanū. Memento vt diē sabbati sanctifices. Honora p̄rem tuum z mr̄ez' rē. Intelligere dēm⁹ q̄ꝫ q̄dā di cant p̄cepta affirmatiua. z quedā negatiua. oīa tñ affirmatiōem z negatiōem in se cōtinent. Quando de⁹ prohibet aliq̄d in vno mandato. p̄cipit ꝓtrariū. z ecōuerso quādo aliquid p̄cipit prohibet contrariū eius. In ꝓmo em̄ mandato p̄cipit humilis adoratō diuine maiestatis. z prohibet idolatria. In secūdo precipit fidelis assertio diuine veritatis. z prohibet periurīū. In tertio p̄cipit deuota vel sincera dilectio diuine bonitatis z prohibet indeuotio In quarto precipit pietas ad parentes. z prohibet inhonoratio. In quinto p̄cipitur mansuetudo. z prohibetur iracundia. In sexto precipitur pudicicia. z prohibet mechia In septimo precipitur largitas. z prohibet furtum. In octauo precipit veritas. z prohibet mendaciuz. In nono precipit liberalitas cordis. et prohibetur concupiscētia rei temporalis. In decio precipitur castitas mentis. z prohibetur cō cupiscentia carnis. Vide q⁹ omnia mandata ꝓtinent affirmationē z negationē. z in oī p̄cepto est vita z bonū. mors z malū. Si facitis que precipit deus. z vitatis que prohibet. consequimini vitā z bonum. Sed si nō facitis que precipit deus. z nō vitatis que p̄hibet. incurretis mortē z malum. Ex legis obseruātia sequit̄ benedictio. Ex trāsgressione sequit̄ maledictio. Ex obseruātia legis efficit̄ homo reuerēs. fidelis. deuot⁹. pi⁹. mānsuetus. pudic⁹. largus. veridic⁹. ꝓꝛ̄ꝫ ꝓtēt⁹ siue liberalis. z corde impollutus. Ecōtrario ex trāsgressione legis efficit̄ hō idolatra blasphemus. indeuot⁹. impius. homicida. mechus siue adulter. fur. falsidicus. cupid⁹ z carnalis. Igit̄ obseruator legis z trāsgressor plus distant a se q̄ꝫ infernus z paradisus qz vnus est in centro. alius in circūferentia Nec deus celi aliud facere potest. qz iust⁹ est z se negare non potest. Videte modo qm̄ oīes hoies nō addiscūt sapiam nisi p flagella. z pter ℔ deus decem flagella. i. plagas misit sup̄ terrā egypti. Prima fuit sanguinis scōa rana. tertia multitudo cinifum. quarta multitudo muscaꝝ mordentiū. ſ. caninarum. q̄nta mortis pecoꝝ z iumētoꝝ. sexta vlcex siue vesicaꝝ turgentium. septima destructio bonoꝝ tpaliū p̄ grandinē. octaua locustarum. nona tenebraꝝ palpabiliuz. decima

mortis primogenitor. Modo videte quō spūssanctus flagellauit egyptios. z manuducebat ad obseruātiā mādator. sicz nos pro prijssime manuducit. Decē sunt legis transgressiones. z ſm ħ fuerūt decē plage Prima plaga sanguis q̄ percussi sunt idolatre. q̄a de ipis dicit ps. Effuderūt sanguinē innocētem sanguinē filioz suoz z filiarū suarū q̄s sacrificauerūt sculptilib⁹ chanaan Scōa plaga fuit ranarum qua percussi sūt blasphemiz piuri. q̄ cōparant ranis. Rana est aimal clamosum. z seipam clamādo ꝓsumit. Sic̄r facit homo qñ stabilitatem veritatis perdit

Tertia plaga ōr cynifum qua percussi sunt indeuoti q̄ nō custodierūt diē sabbati que ē dies deuotiōis. Cynifes sunt musce parue que valde inquietāt z vexant boies p oia loca. z maxime p os z nares. z tantā faciebant vexatiōem q̄ boies nullo mō poterant hr̄e quietē. Similit inq̄etant indeuoti In isto signo defecerūt magi pharaonis in signum q̄ inq̄etudinē cogitationū nō possum⁹ effugere nisi p deuotionem. Gregor⁹ vix vnam cogitationem tota die de terrenis habuit.

Quarta plaga est muscaz caninarū qua percussi sunt impij. qui habēt apud se muscas caninas. i. carnales z crudeles affectiones.

Quinta plaga fuit mortis iumentorum. qua percutiunt homicide. qz ois q̄ gladio occidit reus est mortis. z tales moriunt sicut iumenta. nec sunt digni diuina ꝓtectōe nec humana. quia q̄ aliū occidit seipsum interemit z brutalitatē suā nō sentit. Sexta plaga fuit vesicaz turgentiū. qua percutiunt adultери. q̄ habent vesicas turgētes. id est. carnē infectā. Vesice nascunt ex nimio humore faciente pruritū. z cū sentit homo pruritum scalpit se. sed postea dolet. Sic̄r qui luxuriat p̄mo delectat. postea dolet. Septima plaga fuit destructio bonoz tpaliū q̄ percutiunt fures. quia dignus est pdere sua q̄ aufert aliena. Ista fuit plaga grandinis q̄ oia destruxit. Mirabile est q̄ qui peccant pctō carnis recōciliant deo p confessionē sine illa psona cum qua peccāt. sed qui aliena rapiunt non reconciliant deo sine restitutiōe ablatorū si reddere possunt. Octaua plaga fuit locustarum que comedert omnē herbam virentem. Ista percutit mendaz qui dentib⁹ z labijs veritatē conculcat. Psalmista. Cor eorum vanū est. sepulcrū patens est guttur eorum. linguis suis dolose agebant. Nona plaga fuit tenebrarum. qua percutiunt cupidi z auari. quia nihil adeo excecat hominez sicut cupiditas. Unde. Exenia z dona excecant oculos sapientū z mutāt verba iustorū Cupiditas est sicut fumus fetidus qui totum excecat. Judas cupidus filiū dei vendidit. Salomon. Auaro nihil est sceleſti⁹. animam suā venalē habet. quoniā proiecit intima sua in vita sua. Decia plaga fuit mortis primogenitorum. qua percutiunt carnales Ista percussus est esau. Apostol⁹. Ne quis inter vos fornicator sicut Esau perdat primogenita sua. Carnalis cōcupiscētia abstulit nobis nobilē generatiōem. qua oīes nascemur innocētes z heredes paradisi. Eō cupiscentia carnalis facit nos nasci in mortem z cu pā. z facit nos pdere ius ꝑmogenіture. Quod figuratū est Genes. xlix. vbi dicitur q̄ ruben ꝑmogenitus iacob pdidit ius primogenіture quia ꝓcubuit cū ꝓcubina patris sui. z maculauit stratū eius. Et ioseph qui castissime vixit in egypto meruit esse ꝑnceps fratrū suorum. Patet modo q̄ omnes transgressores legis percutiuntur plagis istis Sed quis liberabit nos a plagis istis Certe vnus solus qui venit ꝓter istas plagas amouendas. scz christus qui decē pdescensiones fecit nobis contra decē plagas. Nō figurat⁹ in libro Regū vbi ōr. q̄ sol retrocessit decē gradib⁹ p q̄s signant decē ꝓdescensiones filij dei ad hoiem. Prima cōdescensio qua dñs ꝓdescendit boi est vsq̄ ad carnem hic est primus gradus quo retrocessit sol. Secunda ꝓdescensio ad mortalitatē nr̄am Tertia ad necessitatē nr̄am quia famē sitim z frigus passus est. Quarta ad paupertē nostram. qz egen⁹ factus est non habēs locum ad quē declinaret. Quinta vsq̄ ad tēptatoz qui ꝑmisit se tēptari in ħ portauit infirmitatem nr̄am. Aplus. Nō habemus pontificē qui nō possit cōpati infirmitatibus nostris temptatū aūt p oia zc. Sexta ad corpis lassitudinē z laborē. Septima vsq̄ ad mentis anxietatē. Marci. xiiij. Cepit Jhs pauere z tedere. z dixit tristis est aia mea vsq̄ ad mortem. Octaua ꝓdescensio fuit vsq̄ ad crucez z hoc fuit mirabile. Nona fuit vsq̄ ad mortem. Decima fuit ad carcerem infernalem. Iste sunt decē condescensiones quibus deus ꝓdescēdit hominib⁹ Et quare ꝓdescēdit ad carcerē infernalē. Certe vt in sanguie testamenti educeret vinctos de carcere et de

tenebris ⁊ de vmbra mortis. Christus eniz per sanguinez testamēti nos liberauit ⁊ eduxit de morte ad vitam. ⁊ de tenebris ad lucē. Debem⁹ igit̄ modo resurgere ad nouā vitā ⁊ sicut xp̄s resurrexit a mortuis. sic ⁊ nos in nouitate vite ambulemus. Christus liberauit nos de manu Pharaonis ⁊ introduxit nos in terrā repromissionis. ⁊ in signuz huius māducat̄ mō pasca. qꝛ mō liberati sum⁹ Et ideo debem⁹ celebrare pasca. debemus facere transitū ⁊ inchoare nouā vitā. ⁊ nō redire in egyptuz. Nullus sit falsus proditor. Ista tria sunt necessaria cuilibet penitenti. scz ꝙ displiceat sibi peccatū suuz. ⁊ parat⁹ sit cauere de peccato cū adiutorio spiritussancti. ⁊ ꝙ ꝑatus sit satisfacere ꝑ modulo possibilitatis sue. ⁊ ꝓponat nunq̄ꝫ peccatū iterare Ps̄. Multiplicate sunt infirmitates eoruz. postea accelerauerūt. Et hec est cōsummatio verboꝝ ꝑ que semꝑ ꝯformari debemus cum xp̄o ⁊ refici vt cū xp̄o ꝑueniam⁹ ad eternam refectiōem. Quā nobis ⁊ vobis p̄stare dignet̄ xp̄s filius dei Amen.

¶ Finiunt sermones de decem mandatis quos sanct⁹ Bonauentura de ordine fratꝝ minoꝝ parisi⁹ p̄dicauit ad clerum.

¶ Incipit libellus apologetic⁹. id est. excusatorius sancti Bonauēture.

Questio

Preter hoc ꝙ surripitꝫ clericis elemosinas que ip̄is darent̄ si vos nō essetis. cōquerunt̄ ꝙ detrahatis eis in ꝓpl'o. Et cōfundatis eos in p̄dicatiōibꝫ vestris. vicia eoꝝ ꝓpalādo Insuꝑ ꝙ suadeatis hoībꝫ ne cōfiteant̄ eis. Et ne dent eis oblatiōes ⁊ alia que deberēt cū ip̄i sint poti⁹ q̄ꝫ vos q̄ ꝑ aīabꝫ eoꝝ sunt rationē dn̄o reddituri.

Respōsio ad ista s̄m ordinem

Omnia q̄ ip̄is iure debent̄ in oblationibꝫ ⁊ decimis ⁊ aliis. vel de approbata eis ꝯsuetudine dari solēt a ꝓpl'o nos poti⁹ suadem⁹ eis dari q̄ꝫ impediamus imo hortamur ꝓpl'm eis ista nō subtrahere. nec in alios etiā pios vsus erogare. ⁊ ius suum cuiq̄ꝫ tribuere. etiā peccatori. Si aūt qn̄q̄ꝫ querūt ꝯsiliū vbi s̄m deū meli⁹ sit dare elemosynā ad quā nō tenēt̄ ex debito. Dicim⁹ libere ꝙ ibi sit meli⁹ vbi vel maior est īdigētia vel maior deo honor exhibet̄. ⁊ ip̄is dantibꝫ exinde efficaciora orōnū suffragia ꝓuenire credunt̄. vel q̄ ip̄oꝝ d̄uotio ad bn̄faciendū ꝑ deo feruenti⁹ inclinat̄. Ex aūt plebanis suis ꝯfiteant̄ vt debēt suadem⁹ etiā his qui nobis ꝯfessi fuerint vt agnoscāt eoꝝ cōsciētias q̄s regere debēt vt sciāt q̄bꝫ exhibere vel negare debeāt ecclesiastica sacramēta nisi forte tales sint aliq̄ a quibꝫ ꝓhibeant canones sacramēta req̄ri vt suspēsi ab officio. vel irregulares. vel ius ligādi ⁊ soluēdi non habētes. vel ꝑ q̄s aīe magis irretiunt̄ peccati laqueis q̄ꝫ purgent̄. de q̄bꝫ nō est nūc vlterius ꝓsequendū. Ex aūt detraham⁹ eis. ⁊ ꝯfundam⁹ eos in populo. nō oportet ꝙ nob̄ hoc imponāt singul'r. cū ip̄i nō abscondant scelera sua. Sz ꝑ facti euidentiā omnibꝫ ea ꝓpalent ⁊ nobis et̄ tacentibꝫ om̄ibꝫ ingerant inde materiā detrahēdi. Utinā nos soli ea sciremus. Utinā ita essent occulta eoꝝ peccata ꝙ nobis ea ꝓdere volentibꝫ nō crederet̄ ⁊ mendacij ⁊ detractōnis a populo arguere mur. Nūc aūt tāti ⁊ tā aꝑti sunt multorū excessus ꝙ layci arguūt nos cū alioꝝ vicia ī p̄dicatiōe tāgam⁹. q̄re tā enormia ⁊ aꝑta ⁊ mlta ⁊ magis nociua clericoꝝ scelera nō rep̄hēdam⁹. cū nō debeat ꝑsonaꝝ eē acceptio apd̄ veritatis doctorem. nec ꝑ timore vel fauore debeat aꝑtā v̄itatē tacere. ⁊ h̄ graui⁹ redarguere qd̄ est nociui⁹. ⁊ q̄ deus magis offenditur in quocūq̄ꝫ. Jn̄ est ꝙ ꝓpt̄ hoc cogimur interdū aliq̄d de clericoꝝ excessibꝫ tangere. ne putemur ex timore tacere. vel ex p̄uato fauore q̄si cū ipsis ꝯ laycos parit̄ ꝯspirauerimus ⁊ vt layci equanimi⁹ ferant si eos corripim⁹ videntes ꝙ nec clericis parcim⁹. et maxime vt veritas euāgelij seruetur. que omniū peccata detestat̄. ne aliter putarent simplices ꝙ peccata nō essent deo odibilia que nō audirent in clericis rep̄hendi. ⁊ stulte muliercule putarent non esse illicitum cū ipsis peccare sicut aliquibus earū notum est ab eis fuisse persuasum. Ex autē non nitamur eos in predicatōne cōfundere. nec populo eos odibiles reddere potest ex hoc patenter agnosci ꝙ multos eorum defectus scimus ⁊ dissimulamus. nec populo propalam⁹ expresse parcentes eisdē. Cum ⁊ si non in omnibus tamen in pluribus eoꝝ plures reperiantur per q̄s fierent despecti ꝓpl'o si vellem⁹ eos publice p̄dicare. ⁊ hos caute tacē⁹ his d̄ causis

Una ꝓpter pacē ⁊ reuerentiā cleri. ne laycos ꝓtra clericos ꝓuocem⁹ ad discordiā cū ꝓ pace clerici ⁊ etiā edificatōe ꝑpuli a deo⁹ a sede apostolica specialiter missi sumus.

Secūda q̄ nō possem⁹ tñ ꝓ hoc emendare eos. nec haberem⁹ alios meliores qui eis mox substituerenk si isti oīes qui sunt rep̄hensibiles abīcerenk. ⁊ est minus malū aliquo modo hr̄e istos q̄ nullos. maxime cuz ep̄i ⁊ prelati nō intenderent substituere meliores. Tertia q̄ deferimus in hoc bonis qui sunt inter eos. ⁊ si pauci sint qui cuz ceteris ꝓfunderenk. cū rudis popul⁹ sine discretione bonos ⁊ malos ꝑsequi inciperet ⁊ odire. Quarta ⁊ quasi ꝑcipua. ne si populus ꝑderet omnino fidē in clericis. heretici ī surgerent ⁊ attraherēt sibi populū q̄si oues destitutas pastoribꝫ. ⁊ facerent eos hereticos gloriātes q̄ nostro quasi testimonio tam viles essent clerici q̄ nullus eis obedire deberet. nec doctrinā eoꝝ curare. Oīs em̄ hereticoꝝ intentio ad hoc tēdit q̄ spreto clerico eis credat. ⁊ ad hoc nō conuenit nos iporum esse coopatores qui potius debem⁹ cōtra eos quasi lupos rapaces clerico ⁊ eccl'ie esse ꝓpugnatores. contra eoꝝ versutias populum p̄muniendo errores ipsoꝝ veritatis testimoniis ex scripturis autenticis ꝓfutando. Quinta q̄ lucra aīmaꝝ que querim⁹ melius ꝓmouem⁹ cum beniuolētia cleri ⁊ assensu. quos si indiscrete agendo exacerbaremus. cū nō possemus cōtra eos cōmuniter ꝓualere. ꝓhiberent nos animabꝫ ꝑdesse predicando ⁊ ꝓfessiōes audiendo. Et sic salus multarū aīmaꝝ impediret ⁊ fieret q̄ scissio in ecclesia. dū clerici nos quasi reprobos ꝑsequi inciperēt. ⁊ laycī aut nobis aut ipis fauentes alteros despicerēt ⁊ eis credere recusarent. Et cū nō possemus eos qui nob̄ fauerunt defendere a clero quin eos nobiscū ꝑsequerenk ⁊ excōmunicarēt. tandē omnes nos desererēt. ⁊ ex odio nostri doctrinā nostram clerici infamarēt. ⁊ sic hereticis q̄ modo nos timent aditus ad subuersionē fidelium sine ꝓtradictiōe pateret. sicut lupis vbi canes nō metuūt ⁊ pastores sūt desides datur audacia oues inuadēdi. Nisi em̄ essent isti ordines in eccl'ia q̄ ex officio p̄dicatōis ⁊ ꝓfessionis fideles illumiat. cito plurimi efficerenk heretici in his terris. vbi tā pauci inueniunk clerici in sacra scriptura periti cum nescirent hereticoꝝ versutijs obuiare. Imo ipi clerici cito ab hereticis subuerterenk ꝑ callidas expositōes scripture in quibus ne scirent eoꝝ deꝑhendere fallacias. vel ꝑ promissiones seducerēt eos spōdentes q̄ magni fierent inter ipos. Et cū laycos attraherēt clerici. etiā potius adhererent eis q̄ soli relicti perirēt inopia. cū null⁹ curaret eos nec darēt eis oblatiōes vel decimas. aut certe ꝑsecuti oniby eoꝝ exterminarenk cum tā haberēt laicos adiutores cōtra clerū. sicut modo clerici hereticos ꝑsequunk. His ergo de causis ⁊ alijs vt multa mala vitent vtil⁹ iudicamus tacere quedā mala clericoꝝ q̄ ꝓ loꝑdere vbi sine scandalo possumus euitare vt sunt ista. Oñcūq̄ bz plures ecclesias curam aīmaꝝ habētes sine dispensatōe apostolica oīes vacāt ipo iure ꝓter vltimam. ⁊ nullū ius habet in alijs ligandi vl' soluendi nec eius vicarius. nec aliquos inde reddit⁹ ꝓcipiendi Itē illegitime natus nullū ius habet in beneficio curā aīmaꝝ habente.

Itē qui recipit ecclesiā ꝑ quācunq̄ symoniam. Itē qui recipit ecclesiā ab eo q̄ non habet ver ius cōferendi eam Omnis notorius fornicator cui⁹ criminis testis ē populus. iure taxatus. siue in domo sua teneat fornicariā siue extra. vel vnaz habeat vl' plures. est ipo iure suspēsus ab officio ita q̄ subditi nō debent el⁹ missam audire. nec cōfiteri ei. nec alia ab eo sacramēta recipe. nec potest eos excōmunicare nec absoluere. Item si suspensus celebrat ⁊ officiat eccl'iam. vel q̄cunq̄ excōmunicatōe ligatus seu recipit ordinez clericalē aut ī eo solēniter ministrauit factus est irregularis. ⁊ non potest exercere officiū clericale. etiā si tā fornicari cessauit vl' ab excōmunicatiōe absolutus fuerit. nisi cū eo sup̄ irregularitate cōtracta ꝑ sedē apostolicam dispēsēt. maxime si a iudice suspensionis sn̄ia fuit lata Omōi aūt sn̄ie iā sepe ferūtur ī clericos ab officialibꝫ ⁊ archidiaconis ⁊ iudicibꝫ ordinarijs vl' delegatis. ⁊ paz curāt a multis. Videm⁹ ī terris istis tot esse impios tā clericos ī his q̄ ad regimē ptinent aīaꝝ. ꝛ forte ī grāmatica vl' alia scia sint instructi. q̄ vbi centū vl' pl'es plebani ⁊ vicarij ꝓueniūt vix pauci sint q̄ ꝛe sciāt anias suas vel alia q̄ ad salutē sunt necessaria in his ꝑ scripturaz sciaz expedire. Et talibꝫ impijs nō deberēt eoꝝ subditi confiteri. ꝓpter periculuz ne forte ex ignorantia relinquāt eos in statu damnatiōis docēdo nō esse pcm̄ qō est mortale

peccatū.aut nō ostendēdo formā debitam satisfactionis de peccato confesso. vbi certa forma satisfactiōis est necessaria.vt de restitutionib⁹ rer⁹ illicite acq̄sitar⁹.certis locis vel psonis vel heredib⁹ faciēdis vbi m'ti seducunt. Scim⁹ etiā q̄ q̄ sciēter ī mortali peccato positus celebrat missam.qualibet vice mortalit̄ z grauit̄ peccat.z quantū in ipo est rursum christū crucifigit quē p denarijs q̄s sibi sperat offerri.z illicite z indigne contrectat. Qui ergo offert ei quē talē esse p̄sumit vel scit z rogat eū missam celebrare. facit eū christo tantā inferre ꝓtumeliā vt eum indigne cōtrectet z peccat mortaliter. Sed q̄ facit aliquē peccare mortaliter.ipe peccat.vbi ignorantia nō excusat.z p̄m ista si nullus offerret vel audiret missas eor⁹ qui illicite celebrant.cessarēt a celebratiōe vel corrigerent vitā suam.z sic multa peccata obmitterent. Multi etiā inordinate excōmunicātes incidunt penā suspēsionis z irregularitatis et p alios act⁹ plures inobedientie merent suspendi ab officio .z ineficax fit eor⁹ auctoritas in subditos suos. Scim⁹ etiā q̄ qui est in peccato mortali cū sibi deus iratus sit nō placat eū ꝑ alio peccatore. Ergo oratio clerici in peccato positi ineficax est sibi z alio qui offerūt ei elemosynas vt oret p illis.

Itē cleric⁹ lubricus van⁹ z male expēdēs res eccl'ie. quo plura habuerit plus peccat. Sz qui illi dant oblatiōes z alia.p̄mouent eū ad ampli⁹ peccandū. expedit q̄ ei nō dari.

Itē qui recipit p̄cium opis alicui⁹ z non deseruit.male recipit. Sz clericus habēs curam aiāz z nō faciēs que debz eisdē in doctrina salutis z bono exēplo z efficaci orōne z debita correctiōe.z in alijs.peccat recipiendo stipēdia eccl'iastica. que nō deseruit vt debet. Ergo nō deberēt ei dari.ne daret occasio peccati. Qz pauciss̄imi aūt in terr̄ istis iam repiant q̄ debito modo p̄sint animab⁹ cōmissis.nimis est miserabile q̄ aut ex defectu iuris aut sciētie aut vite aut diligētie circa eas.aut libere executōnis officij sui nihil habeāt rep̄hēsibile. z q̄ eos tali officio reddat indignos. Quomō vero tota eccl'esia p mala exempla clericor⁹ z auaricia corrumpatur z negligentia deformet z a statu debito elonget z quanta ex hoc quotidie peccata increscant.z quot bona negligant p mundū. que viz aliqs sufficit estimare. Hec z plura alia cū vera esse scimus, z tamen ea populo nō apte p̄dicemus.nō debem⁹ a clero iudicari q̄ cōfusioni eor⁹ intendam⁹.z eos populo studeam⁹ odibiles facere. sz magis si haberent intelligentiā agnoscerēt q̄ntuz eos honoram⁹ z deferimus talia subticēdo ꝓpt̄ causas supra notatas. Ideo tamē securius ista dissimulam⁹ q̄ nec clericor⁹ nec laicor⁹ cura nobis cōmissa est vt de ip̄is teneamur reddere rōnem sic̄ p̄lati ipsor⁹ ad quos spectat eorū correctio.nisi inquantū ex libera charitate p̄sideram⁹ eis p̄desse. Unde possumus tacere z loqui que p̄m deū z nobis z alijs expedire videmus cuz nihil a nobis amplius requirat. Vicia aūt laicorū liberius arguimus.quia z patient⁹ sustinēt z nesciunt litteras quib⁹ instruant q̄ quid debeant cauere vel facere.z min⁹ periculū sequit̄ si eorum in publico ꝓpalent excessus z facilius emēdentur. Clericis aūt possum⁹ in capitulis suis oīa pericula sua in sermonib⁹ litteralib⁹ seorsum ostēdere cū reuerentia charitat̄ z maturitate benigna.et sic magis ꝓficim⁹ apud eos. Q. // Cū ergo non sitis iudices clericor⁹ vel laicorū. nec ad vos spectet eos redarguere vl' corrigere.sed ad suos tm̄ rectores.quid vsurpat̄ vobis iuris. etiā si cause p̄dicte nō essent vt alicui⁹ vicia publice rep̄hendatis.sicut sepe tangitis in p̄dicatiōe vicia quorūlibet laicor⁹ clericor⁹ z religiosorū. cum p̄dicator nō debeat arguēdo descendere ad species peccator⁹.sed in genere solū oīa dere vicia z virtutes. z nullum notabilit̄ cōfūdere corā populo peccata sua publice obiurgando alijs in scandalum. R. Intelligentib⁹ cōstat q̄ multū differūt actio iudicis z doctoris. Judex enim ad quem spectat correctio delinquentiū subditorum.debet inuestigare.excessus delinquentiū audire.testes recipere.peccantez citare. crimina contra ip̄m ꝓposita ei obijcere. negantē conuincere.conuictū vel cōfessum punire.cōtumacem ampli⁹ vt magis terreat artare z cogere ad satisfactionē.etiā inuitū. Cum ergo formā istā o'mino nō teneam⁹ in p̄dicando. nō vsurpam⁹ nec iudicis officiū iudicantis sup aliquē.sz imitamur tm̄ formā doctoris. Doctor em̄ seu p̄dicator q̄ diuersi generis auditores dz instruere vt fructes magz reddat p̄mēdabiles necessarias ad salutē.vicia his opposita q̄s sint nociua z detestabilia oīdit. Et quibusdā generib⁹ boium quedam vicia sunt magis vsitata, vt mercatoribus

fraus z mendacia. militibꝫ rapina z incēdia z ita de alijs necesse est q; ꝓpter generalem instructionē qlibet gen⁹ hominū specialit̄ arguat z moneat sibi speciali⁹ insidiātia vicia cauere. sicut medic⁹ egros diuersis infirmitibꝫ laborātes docet a sibi magis noxijs cibis z alijs abstinere. Nihil enī ꝓdesset infirmis si diceret. cauete ab oīmbꝫ cibis nociuis generaliter nisi specificarz in qualibet passione quid illi speciali⁹ noxiū esset. aut ꝓficuū sanitati. Q. aūt ōr q; p̄dicator debeat ī genere oīes arguere peccātes z nō descēdere ad spēs. hoc est intelligendū de notabili specificatione p̄sonarꝫ nō vicioꝝ vel statuū vel officiorum que nō possunt ꝑprie describi sine expressione officij vel stat⁹ illoꝝ qui in ꝫ speciali offendere ꝓsueuerūt. Potest em̄ sic ꝓgrue generalit̄ dici. vos artifices peccatis frequēter in hoc. z vos milites in hoc. z vos religiosi in isto. vos clerici in illo. z sic ō alijs si sunt ibi plures de quolibet genere illoruz ad q̄s loquit̄. siue null⁹ vt q̄sq; sibi ꝓscius talis peccati cōpungat̄ z in se ꝓfundat̄. z null⁹ specialiter notabilis de hoc reddat quē facti euidentia alias nō facit notabilē. vel qui seip̄m nō p̄dit esse reū sibi ascribendo specialiter cū murmure. qō generaliter dictū constat iuxta illud poete. Conscī⁹ ipe sui ō se putat oīa dici. Correctioni em̄ z edificationi tm̄ debet intēdere doctor fidelis. nō cōfusioni vel infamationi alicui⁹ p̄sentis vel absentis. Ubicūq; ḡ p̄sumit̄ q; aliquis specialiter de pctō p̄i⁹ incognito alīj. ex p̄dicatōe reddatur notabilis. vñ potest oriri grauamē vl scandalū. meli⁹ est tacere z alia edificatoria magis loqui. Qui ꝫo facere ꝓsuevit ꝓtrarium. aut ꝓtētiosum. aut inuidū. aut imprudētem se demōstrat. aut vane glorie cupidum. q; cū nō aliūde esset accept⁹ apud homines. ex alioꝝ infamia gl'iam sibi querit. Quē cōfundendo exaspas. hūc tardi⁹ edificas. ranc oris aculeo vulneras. Q. Cū in p̄dicatione z ꝓfessione audiēda multa sit discretio necessaria z peritia scripturarꝫ. quare ad hec officia tā iuuenes vt videt z immaturos p̄mouet⁹. q; z sibi z alijs aliqñ minus p̄sūt. et fortasse etiā obsunt. cū in clericis alijs ꝫ rep̄hendere soleatis aiarꝫ rectoribꝫ. R. Licet em̄ aliqñ q; iunior litteratior sit z magis discret⁹ sit q̄s senior. z facies iuuenilis sepius maiorē celet etatē. z morꝫ maturitas etatis defectū suppleat. in pleriscq; tm̄ etiā ꝓpter hoc aliquotiēs ad hec officia p̄mouem⁹ iuniores vt interim discāt p exercitiū. qz cū vident se ad ꝫ officia assumptos. diligenti⁹ studeant. q; alias forte segniores essent in studēdo z minus ꝑficerent. Dīn⁹ etiā obest si min⁹ ad huc ꝑfecti sī dū viuūt adhuc seniores q; eos p̄nt informare z corrigere z defectus illoꝝ ī ꝓsilijs supplere. q̄s si illi deficerēt penitus z nemo eos tūc sciret instruere si tūc p̄mo exercitari deberēt. Tot etiā sunt redārētes a nobis p̄dicatiōes z ꝓfessiones z cōsilia q; seniores nō sufficiūt omnibꝫ satisfacere. iō oportet nos de iunioribꝫ aliqs qui sperant ido/neī p̄mouere qui on⁹ senioꝝ subleuēt. et petentibꝫ satisfaciāt put sciūt. Quis nullū scienter p̄moueam⁹ quē nō sperem⁹ idoneum Tamē aliqñ aliqs ꝓter voluntatē nostram min⁹ efficit vtilis. qz multa sunt que ad idoneitatē tāti officij requirunt. z satis est difficile hec oīmia simul in omnibꝫ reperiri. Q. Que sunt ergo necessaria illi qui ad p̄dicationis z ꝓfessionis officiū est assumēdus. R. Ut ad hoc sit idoneus p̄ter abilitatem illā quā cōfert gr̄a. que etiā est efficacioz omnibꝫ. que nō in nostra potestate ꝓsistunt sed in bn̄placito dei singulis put vult dona sua diuidēs. ista ꝓsiderare in p̄mouendis solem⁹ ad hec officia. Primo q; sit cōpetentis etatis. nō multū a triceſimo distans anno. qz que fiūt a pueris puerilia reputātur.

Secūdo q; nō sit etiā facie z moribꝫ puerilis. qz ista multū minuūt auctoritatē apō homies tā dictoꝝ q̄s factoꝝ. Tertio q; nō sit valde notabiliter deformis in corpe. vide licet nimis brevis. vel crassus. vel gibꝫ. vel aliter turpiter deformat⁹. ne p̄ hoc eius p̄dicatio despectui z risui haberet. Quarto q; non sit etiā valde debilis corpe cū ex hoc labores hui⁹ officij exequi viriliter non valeret. Quinto q; sit cōpetētis facūdie. vt possit ea que debet. ꝓponere sine fastidio auditorum. Sexto q; sit saltē in grāmatica z sacra scriptura tam sufficiēter instruct⁹ q; sine errore vel cōfusione sciat coram populo z cleroꝓponere veritatē. z in ꝓsilijs cōpetēter satisfacere requirētibꝫ de causis necessarijs. z in cōfessione de penitētijs iniūgēdis imponendis. Septimo q; sit talis in vita z in moribꝫ q; de ipō z fratres interius z alij exterius nihil videāt vel audiāt p q̄ doctrina p̄dicationis ei⁹ apud audiētes q̄quo modo vilescat. Ā cui⁹ vita despicit. restat vt eius

etiã ꝑdicatio ꝓtẽnat Octauo q etiã natu
rali tm polleat industria q ꝑ fatuã simplici
tatẽ nõ reddat ꝓtẽptibile qõ ꝑ acqsitã sciam
apprehẽdit vt sciat se honeste gerere inter ho
mines z prudẽter in oibꝫ se hr̃e. Nono q
nõ sit min⁹ ad ℔ volũtari⁹ vt si ad ℔ motu ꝑ
prio nõ trabit saltẽ ꝓpter obediẽtie bonũ ꝑ
timoꝝ saluti intẽdere ꝑdicãdo ꝓsulẽdo z cõ
fessiões audiẽdo z alios edificãdo nõ ꝓtẽtio
se recuset. Gregoꝛi⁹. Qõ mẽs volũtarie ñ re
cipit. ꝓgrue nõ disponit. Sic multi scrõꝝ of
ficiũ q̃ ꝑdesse debebãt ꝓtimis. humilit refu
giebãt. z tñ ad ℔ tracti ꝑ obediẽtiam solicite
adimplebãt vt moyses hieremias z alij plu
res noui z veterꝫ testamẽti doctoꝛes Dis
donis ornato si gr̃a affuerit ꝑt z dz imponi
officiũ ꝑdicatiõis ꝓfessiõis in ordine vbi fu
erit necessariũ. Qui ꝓo alios nõ idoneos ꝑ
ꝑuata societate ꝓmouẽt. ordini ꝓfusionem z
aiab⁹ nocumẽtũ z ipis ꝓmotꝫ detrimẽtũ z si
bimet culpã nõ puã ꝓcurãt. cũ negligẽtie i/
utiliũ z impitoꝝ tã in ꝓsilijs incautꝫ q̃ i ab/
solutiõibꝫ inefficacibꝫ z i alijs nocumẽtꝫ aia
rum ab eis q̃ tales ꝓmouẽt merito req̃rant
Tales em̃ i multꝫ sepe possunt offendere vl̃
scãdalizare. dũ nõ dicẽda pl̃o ꝑdicãt. vl̃ fal/
sa docẽdo errorẽ inducũt. vl̃ aliꝫ forte min⁹
cõposite se habẽdo. Itẽ in ꝓfessione forte ne
sciũt ꝓficẽtes debito mõ instruere. nec inter
pcã grauia z leuia distinguere. z aut faciũt
ex nimio rigore despare. aut cuꝫ adhuc i sta/
tu dãnatiõis sunt dant eis spem ꝺ salutiõe
z indulgẽt eis corp⁹ dñi recipe. Et maxie cir
ca rez iniustaꝝ acqsitiõꝝ vel restitutiõꝝ multi
seducunt. dũ nõ informãt q̃ sit iniusta ꝓqui
sitio. vel q̃liter pure restituãt q̃bꝫ debẽt. Ex
moribꝫ etiã q̃rundã z vita ꝑdicantiũ vilescit
sepe doctrina ꝺboꝝ. dũ alta docẽt ꝺbo ꝑdi/
catiõis. sꝫ min⁹ edificatoria oñdunt exẽplo
actiõis. Ũñ diligẽti examinatõne indiget q̃
debꝫ esse doctoꝛ i medicina corpoꝝ. Ita mꝛ
ta ꝓsideratõe op⁹ est si sit idone⁹ q̃ dz esse do
ctoꝛ z medic⁹ aiaꝝ. cũ sint subtiliores z picu
losiores z incurabiliores morbi pctõꝝ. q̃ pas
siones corpaliũ infirmitatũ. Illi ꝺo q̃ se
ad ℔ officia impudent ingerũt indignãtes
si ad ea tardi⁹ ꝓmouent q̃ sint imprudẽtes
ppẽdere nolũt aut nesciũt z eoipso se ad hoc
oñdũt z reddũt indignos. Nam si digni fue
rint z idonei nõ debẽt se ad hoc ingerere sꝫ
modeste expectare q̃sq̃ ꝑ inspiratiõem dei
a plat̃is suis z fratribꝫ ad ℔ suo tpe assumãt

Si aũt indigni vel nõdũ idonei. tunc si
se ingerũt. Primo quidẽ temerariꝫ sũt q añ
q̃ vocent ad tm̃ officium currere ꝑsumunt
Niere. Ipi currebãt cũ ego nõ mitterẽ eos
sꝫ ꝑdicare. Roꝝ. Quõ ꝑdicabũt nisi mittãt
Heb. Nec quisq̃ sumit sibi honorẽ sꝫ q̃ vo/
cat a deo tãq̃ aaron ꝛc. Christ⁹ dic̃ Joh. Ne
q̃ em̃ a meipo veni sꝫ ille me misit. s. pater.
Secũdo supbi qꝛ seipos reputãt dignos
z idoneos. ad qõ forte nec de⁹ nec fratres vl̃
plati sui iudicãt eos idoneos. sicut chore q̃
voluit sibi sacerdotium vẽdicare Tertio
stulti. qꝛ cũ talia officia sint occasio tẽptatõis
p inanẽ gl̃iam. auariciã. luxuriã. noxiã liber
tatẽ z interne deuotiõis extinctionẽ. et alia
plura pricula q ipi met se talibꝫ incaute inge
runt. nimis stulte se tãtis priculis sine neces/
sitate exponũt. cũ fugere magꝫ deberẽt a pe/
riculo q̃ illud appetere. nesciẽtes q̃ exitu bel
lum qõ sibi cõcitant finiat Quarto nõ ca
rent rancore inuidie. vel ꝓtra eos q̃ ad ℔ offi
cia eos ꝓmouere possunt z nõ faciũt. vl̃ qui
forte impediuerũt. iputãtes illoꝝ malinole
tie magis q̃ sue insufficiẽtie. q nõ ꝓmouent
cũ ipi sibi videant ad ℔ dignioꝛes q̃ illi vl̃ il
li quos vidẽt iã ꝓmotos esse. q̃bꝫ in scientia
z alijs se reputãt aptioꝛes. Q. Cũ pru
dentũ sit nõ leuiter retractare q̃ faciũt sꝫ añ
diligẽter deliberare faciẽda. ne postea opoꝛ
teat reuocare. z vos toties mutetis ꝑlatos
ordinis. videmi aut incõsiderate cõstituere
inutiles ad tm̃ officiũ. aut sine rõe vtiles de
icere. qõ est signũ incõstantie z ipatiẽtie. q ñ
possitis pati rectoꝛes idoneos q̃s iniurioꝛse
abijciꝫ. aut q in officio ita puersi fiãt q me/
rito nõ debeãt in eo diuti⁹ tolerari. aut q taꝫ
paucos habeatis in ordine ꝑ officio regimi
nis idoneos q sp̃ritis meliores. R.
Hic supra de officijs z ꝓfessiõibꝫ dictum
est plẽs ꝓditiões ad ℔ fore necessaria. ita de
officio regimis aiaꝝ est tenẽdũ. Requrit em̃
in ꝑlato etatꝫ maturitas. Honesta admodũ
psonalitas. Vite irrepbẽsibilitas. Quarto
q nõ sit idiota in lr̃aꝝ scia. Quinto q sit di/
scret⁹ z prud⁹ ex naturali industria. Sexto
q sit zelatoꝛ iusticie z ordis discipline. Se/
ptimo q sit tractabil' ꝑ mãsuetudis lenita/
tẽ. Octauo q sic cõpassiu⁹ pietate fraterna
Nono q sit deuot⁹ hñs orõis vsuz z fiduci/
aliter agẽs cũ deo. Decimo ex gustu interne
dulcedis ei⁹ z exprimẽto crebꝛe exauditiõis.
q sp in officio esse se doleat. z tñ cũ ad ℔ com

pellik eq̃ nimiē illud ferat. nec ꝓpt̄ ℔ vt citius absoluak ab officio. negligēt⁹ in eo se gerat. Undecimo q̃ corpis imbecillitate a cōis vite obſuātia nō oino ipediak. Iste ꝺditōes sik oīs ī paucis repiunk. iō paucos stabiles in officio possum⁹ bñe ꝑlatos. Dū aut nimis sūt corpe debiles ꝑ talib⁹ laboribꝫ ꝛ solicitu dinib⁹ sufferēdis. Aut nimis iuolūtarīj ꝑti more ꝺscie dū sp timēt min⁹ q̃ debeāt facere Aut in exterioribꝫ puisiōib⁹ min⁹ triti. Aut mores eoꝝ in aliq̃ fratribꝫ displicēt vl̄ min⁹ placēt. Aut forte in alio loco vel officio vtili ores sunt q̄dā ꝓpt̄ ista sepe mutāk ꝑlati. Bonum est etiā ꝓpter ℔ ne fiāt aliq̃ insolentes si scirēt se in dñio ꝑmāsuros diu. vt sic in humilitate fuenk. ꝛ subditi q̄b forte q̃is esset eoꝝ alicui⁹ ꝑlatio. de spe facilis absolutiōis ei⁹ ꝺsolenk. Sūt etiā q̄dā boni subditi sꝫ inutiles ꝑ ꝑlatꝫ. iō deponunk. Q. Cur āt totiēs mutatꝫ frēs aliq̃s de loco ad locum. Suspectū em̄ videk q̃si aliq̄d crimē ibi ꝺmiserint vñ mutāk. Vel q̃i ex impatiētia sua vl̄ alioꝝ nō possint ibi manere. Vl̄ ex rancore nō ꝑmittat eū ꝑlat⁹ ibi stare vbi diligit ꝛ ꝺsolak esse. R. Vix aliq̄d fit tā pure q̄n possit ab aliq̃ sinistre interꝑtari quasi male fiat. Sꝫ bonū nō iō malū est si illō mali seu stulti dicūt malū. Sūt autē pl̄es cause q̃re frēs de loco ad locū mutank. Aliq̃n ꝺsolatio e⁹ q̄ mutāk q̄ sic peruit. Aliq̃n ꝺsolatio ipoꝝ ad q̃s mittik q̄ ℔ peruerūt diligētes eū ꝑ bōa ꝺuersatiōe vl̄ vtilitate. Aliq̃n fortitan q̄ alibi magꝫ necessari⁹ est ꝛ vtil̄ ꝑ ꝓdicatōe ꝛ ꝺfessione vl̄ alio officio dom⁹ illi⁹. Aliq̃n ꝑ maiore spūs ei⁹ q̄rere. q̄ ibi min⁹a pētib⁹ ꝛ alijs requirētib⁹ infestāk. Aliq̃n ꝑ cōi recreatiōe. q̄ aer vel victualia pl⁹ ibi cōpetūt ei vl̄ supetūt ꝑ indigētia sua. Aliq̃n q̄ in vno loco habet aliq̄s tēptatōis alicui⁹ materiā quā nō hꝫ ī alio. Posset etiā aliq̃n accidere q̄ aliq̄s deliquisset ī vno loco q̄ ꝑ sopiēdo scādalo expediret eū mutari ī aliū locū. Silr possꝫ aliq̄s ita esse distort⁹ moribꝫ. vl̄ ex aliq̃ corpis q̃litate onerosus q̄ ꝑ ptitōe onerꝫ alijs trāsmitteret ad tps vt alij interim ab eo releuarenk sic⁹ ab vno humero ī aliū cōmutāk. Valet etiā ad ℔ maxie talis mutatio vt frēs scōm regulā agnoscāt se pegrinos ꝛ aduenas ī ℔ mūdo. nō hñtes ℔ manentē ciuitatē ꝛ sempeternā patriā inq̄rētes. Si em̄ in vno loco diu stare deberēt q̄dā nimias ibi ꝺtraherēt cū extraneis cū potētib⁹ cū femis amicicias corpis cōmoda ꝓcurarent. sumptuosa edificia ꝺstruerēt. ꝛ cū ibi q̃si notiores magꝫ viderenk esse necessarij tāto vellēt esse sup ceteros potētiores. ita vt nec ꝑlati auderēt sine ipsis in domo aliq̄d ordinare. ꝛ veluti q̄dam diuturnitatꝫ ꝑscriptōe stabiliti vix eq̃ aio ferrēt si vellēt eos ꝑ aliqua cā mutare. etiā si oīmodis expediret. Ut g̃ puritas pauptatꝫ ꝛ obedietie meli⁹ obſuek in ordine. ꝛ mala plima ꝓcaueank expedit fratribꝫ aliq̃n a loco mutari. Q. Cū poti⁹ deberetꝫ diligere religiosi ꝛ boni apd̄ vos essent vicini q̃m seculares ꝛ insolētes layci q̃re impeditꝫ aliq̃n etiam ꝑ ꝓuilegiū papale alios religiosos circa vestrā habitatōez sibi māsionē ꝺstruere nisi q̄ videk inuidia esse in cā. R. Nō ꝑ inuidia ꝙ poti⁹ ꝑ pace ꝓuilegiū ℔ a sede apostolica datū agnoscik. ꝛ ob eandē cām pacꝫ eo vtimur cū nō tā nob q̃ etiā alijs possit aliter in posteꝝ turbatio ꝛ materia scādali suboriri.

Si em̄ aliq̃n necesse foret eis vel nobis areas nr̄as ampliare nō possem⁹ cū alij ꝓres eas iā occupassent. Si aūt aliq̄ arete ī ter nos ꝛ illos essent medie cū vtriq̃ eas certatim ꝓoccupare ꝺsiderarēt. ex auaricia sua vēditores eaꝝ vix ꝑ triplicato ꝓcio eas darent. Vel si forte paupes essent possessores eaꝝ. aliq̄s diues auar⁹ eas ꝑemeret. vt nob eas postea charissime vēderet. videns nos ipis necessarie idigere. Itē forte cōueniret eis vl̄ nob officinas nr̄as ꝓpter situꝫ loci aliq̃n sic ordinare q̄ essent alijs ꝑ magno incō modo ꝛ freq̃nti cordiū turbatōe. vt si chor⁹ ipoꝝ poneret apud locū infirmoꝝ nr̄oꝝ. vl̄ alit̄ q̃libet mō. videlicz latrina. coquina. dormitoriū. refectoriū. capitulū. dom⁹ hospituꝫ q̄ ꝓpt̄ pacē ifirmoꝝ cordiū magꝫ expedit nos esse longi⁹ segregatos. Posset etiā q̃nq̄ diuinū officiū apd̄ alterutros ipediri si oratoria nimis essent ꝓtigua cāru suo mutuo se ī pediētib⁹. Idē posset fieri ꝺ ꝓdicatōne. cum vtrobiq̄ forte ꝑ causa aliq̃ ꝓdicare ꝓtigeret.

Si etiā alloq̄s q̃nq̄ ꝺsiterek apd̄ illos ꝛ placeret ei etiā alicui⁹ apud nos cōsiliū reqrere. aut nō auderꝫ facere ℔. timēs q̄ ꝑ ꝺfessor indignarek q̃si nō sufficeret ei ꝑ ꝺfessore dū q̃reret aliū. aut forte putarek velle exporare q̄d ille vel ille ꝺsuleret. ꝛ inde q̃rere materiam detrahēdi. Si q̄ etiā magis frequentarent illos q̄ istos ī officio diuino vel ī alijs. viderenk alios min⁹ diligere ꝛ fierꝫ materia murmurandi. Infirmis em̄ cordib⁹ ex leui

occasione plꝰ infirmādi materia ministrak. z
iō necesse est vt pcaueank talia q̄ ipis noceāt
z alios scādalizāt ne postea emēdari nō va/
leat qō in pncipio facilꝰ pcauek. Utilꝰ eti
am est hoibꝫ ciuitatꝫ vbi frēs morank q̄ di/
uersis locis a se disiunctꝫ eis religiosi morēk
q̄s q̄ in vno angulo plures manerētz alia ps
inanis remaneat. p q̄z vicinitatē possent spi
ritualiter ꝓsolari. Q. si forte tales forēt re
ligiosi q̄ apud nos habitare vellēt p q̄s nō
edificarēk fideles ꝫ potiꝰ scandalizarentur.
tūc oīno expedit q̄ non sint nobis vicini. ne
forte ipoz insolētie nobis aliq̄n ascriberenk
aut nescirek an ad eos vel ad nos latenk in/
trarēt psōe suspecte. aut certe ipoz dissolutō
fieret aliq̄n nouicꝫs nīs tēptatōis occasio. l̄
etiā alīs cā inq̄etudinis z impedimētū ī stu
dio spūali. Si aūt q̄dā infirmi aliq̄n do/
lerent cū forte viderēt alīs religiosis largio
res elemosynas dari q̄s sibi. z ex hac inuidia
torq̄renk de vicinitate illoz. hoc nec proba/
mus nec oīno negam⁹. ꝫ nō est nr̄a intentio
pter ꝟ p̄dicto vti p̄uilegio ꝫ potiꝰ ppt̄ causas
ā positas. z si que alie possunt rōnabiles i/
ueniri Q. Cū vnicuiq̄ liberū sit vestes
suā formare. put vult. z de pāno seu colore q̄
liber. videm⁹ valde iniuriari q̄busdā religi/
osis viris vel feminis. phibēdo ne deferant
vestes in colore vel forma habitui vestro cō
formes R. Multis de causis habituz
nostꝝ alios ferre nō sustinem⁹. z p p̄uilegiū
ap̄licū oibꝫ inhibem⁹. Una cā q̄ cū sim⁹ ex
pfessiōe regule mēdicantes. si sub nostro ha
bitu diuersi hinc inde mēdicarēt hoies q̄ iā
illis elemosynā dedissent. z nos vel alī in si
mili habitu itez supuenirēt. putarēt q̄ idez
ex auaricia itez peteret z scandalizarenk de
ipis vel de nobis q̄ nimis eos petēdo gua
remus Itē cū putarēt nob dedisse q̄d ali/
is nobis sil̄ibꝫ dederūt. q̄ inter habit⁹ nesci/
rent discernere recusarēt nob itez dare ele/
mosynā. z sic nihil acq̄rere possem⁹ z pirem⁹
Itē cū multi intelligerēt q̄ hoies magis
diligerēt nos z libenti⁹ nobis subuenirēt q̄s
alīs. sub habitu nr̄o p terras discurrerēt. et
q̄d nob dandū esset ipi p̄riperent fraudulēt
z peccarēt. z nos fraudaremur z hoies gra/
uarenk Alia causa q̄ cū p edificatōe eccie
specialiter missi sim⁹. si sub nostro hītu aliuꝰ
aliquo pctō scandalizaret hoies. vt nos tali
ter infamaret vel suā sic nequiciā ꝓtegerz cū
reiecto habitu nostro nō agnosceret. ꝫ frat
ordinis nostri putarek ꝟ fecisse. eccl̄ia nō ha
beret de nob edificatōem ꝫ scandalū. z nos
frequētes extinde ꝓfusiones pateremur. cuz
multa sil̄ia attēptarēt. sic cōperim⁹ aliq̄tiens
esse factū. Itē posset hereticꝰ aliq̄s ꝟ no/
stro habitu in locis oportunis docere here
sim vt sic ei q̄si pbato fratri ordis nostri cre
derek vel nos simil̄ infamaret. Item si
forte aliq̄n ex nr̄is aliq̄ in via mīꝰ honeste
se gererēt. cū sup ꝟ corripenk a nobis. posset
excusare se q̄ sub nostro habitu alī ꝟ fecis/
sent cū de ꝑsonis eēt dubiū que fuissent. Ne
igit tantꝰ ordo taliter ꝓfundak z tot mala in
de pueniāt. expedit vt ordinis nostri hītum
nullꝰ alꝰ pmittak deferre. Quid etiā mali se
querek si mulieres eū ferre pmitterēk. quisq̄
prudēs p se pt ppendere. z ideo est studiosis/
sime phibendū. Q. Cū asseratis vos
fm regl̄am z pfessionē vestrā nullos debere
recipe. pueniꝰ redditū seu possessiones. ex/
ceptis domibꝫ in quibꝫ habitatis. videmini
transgressores regule vestre in eo q̄ recipitꝫ
domos vel areas nō ꝓtiguas vestris areis
in quibꝫ habitatis. Eodē em̄ modo si ꝟ licz
poteritis etiā vineas recipe z agros z māsos
z similia queq̄ recipe. imo grangias z villas.
z castra z terras z opida. z quecunq̄ fuerint
vobis data. z sic pstina pauptas z mēdicitas
quam pfessi estis paulatim euanesceret. z nō
eritis discipuli sancti franciſci. cū nō sequa/
mini vestigia eius. nec ei⁹ regulā teneatꝫ De
domibꝫ em̄ vobis ꝓtiguis potest esse excusa
bile q̄ p dilatāda area vestra illas q̄nq̄ reci
piatis. sed de alīs nō ita in quibꝫ hoices ali/
os p censu locaris quē procurator vester loco
vestri exigit z in vsus vestros ꝓuertit de vo
luntate vestra R. Si qui in talibꝫ icau
te agūt dolem⁹ z ꝓtradicimus z phibemus
Qualiter aūt in ꝟ licite agere possim⁹ aduer
te. z tunc nō iudicabis nos si sane intelligis
transgressores. Protestamur nos fm regu/
lam nostrā nil debere seu velle possessionis
vel certoz redditū recipe vel habere. Qz
vero mendici sum⁹ z paupes. ea quibꝫ p̄ pre
senti necessitate indigem⁹ ideo recipimus. p
ut licet siue p soluendis debitis vel alīs ne
cessarijs procurandis. Cū ergo aliquis ex de
uotione vult nobis legare domū suam vel
areā nō ꝓtiguā nostre māsioni nō recipim⁹
eam nec p nos nec p interpositā ꝑsonam vt
nostrā. Sed si ille eā vel disponit p alium
quēcūq̄. vt ea vendita ꝺ pcio eius puideak

nobis ex parte sui in his quib⁹ tunc' indige
mus ꝓcurandis vel soluendis debitis. acce
ptamus. Si aũt ille timẽs ne forte eius tal'
dispositio ꝑ heredes suos vel alios in poste
rum impediat. ꝛꝓpter hoc ꝓoccupat robora
re illam sigillo alicui⁹ iudicis vel ciuiũ vl' al
terius. ꝛ cõmittit sic alicui amico suo eã vel
fratrum q̃ ꝓseruat qđ ipe disposuit ꝺ domo
tali vel area. nil ad nos cum de reb⁹ suis pos
sit ordinare qđ volet. Nec domũ nec locum
talẽ dicim⁹ esse nostr cum nihil iuris nos i
ea ꝓtestemur habere. Similiter si aliquis
disponeret ꝑ amicũ vel aliũ q̃ de ꝓuentib⁹ illis vel illis darent fratrib⁹ tot
panes quotidie. vel tm̃ elemosyne singul' se
ptimanis aut annis. non essemus ꝓpter ħ ꝓ
dij vel reddituũ possessores. Nã si me peterẽ
te elemosynã alicꝭ diues ꝓmittat q̃ singl'is
annis velit dare fratrib⁹ duas tunicas vel
tm̃ vnã. vel singulis hebdomadib⁹ tot pães
ꝛ hoc cõmittat officialib⁹ suis. vt vice sui ista
dent etiã eo absente. ꝛ hoc ꝑ fratrib⁹ recipiã
vel etiã si illi negligãt dare. ammonẽdo exi
gam. nunq̃d ꝓterea certos redditus habe
re dicẽdi sumus. cũ nõ ex iure ſꝫ ex gr̃a soluꝫ
talẽ elemosynã recipiã vl' exigã. Et si p⁹ obi
tum ill⁹ vxor eius vel alij amici ꝑ anima il
lius adhuc velint aliquo tꝑe talẽ nobis ele
mosynã ꝑ se vel ex dispositiõe illius largiri.
possiumus sil'r recipe ex eadem gr̃a. ita q̃ qñ
cunq̃ nollent ampli⁹ ista dare nil peterem⁹
ab eis quasi ex debito. ſꝫ more mendicorum
recurrem⁹ ad domũ clemẽtis dñi ꝑ quotidi
ana elemosyna q̃diu illi placeret. ſꝫ qñ plus
nollet. abirem⁹ vacui. gratias agẽtes de da
to. ꝛ nõ murmurãtes de negato. Hec est ve
ra ꝛ pura vita mendicor qđ dak. ex gr̃a reci
pere nõ ex iure. De censib⁹ vero domoꝝ
fratrib⁹ legatarũ nihil querim⁹ sicut nec de
alijs redditib⁹. Si aũt anteq̃ vendank ali
quẽ inde censum recipiũt. in quor tũc pote
state sunt ille dom⁹. nil iuris habere in eo ꝑ
testamur. ſꝫ elemosynã nobis spõte oblataꝫ
simpliciter recipim⁹ sicut aliunde donatam.
Quia ꝙ dñs docet nos cauere ab hom⁹
ꝛ apl'us ab oñi spẽ mala abstinere. ne pute
mur ab ignorãtib⁹ trãſgressores regule no
stre. debemus apte ꝓtestari nil nobis iuris
in talib⁹ donatiõib⁹ velle habere. sicut tenek
suspectus de fornicatõe oñia illa cauere ex
quib⁹ posset ista suspitio ꝓbabilis iudicari

CX. Cũ nulli deberetis facere iniuriaꝫ
vel damnũ inferre. hoc nõ seruatis. q̃ sepe
ꝓtra voluntatẽ plebanor recipitis domos
in eor parrochijs vnde eis multuꝫ deperit
de oblatõnib⁹ ꝛ alijs ꝓuentib⁹ dũ vos occu
patis loca in q̃bus alij habitarent q̃ eis ista
ꝓsoluerent. Itẽ sepe sine licentia episcopor
intratis eor dyoceses. Aliquãdo incõsultis
dñis terre vl' ciuitatis domos recipitis in
eisdem. Respõsio ꝓmi quesiti. Nõ om
nia q̃ fiunt ꝓtra voluntatẽ alicu⁹. ad iniurt
am eius fiũt. Cũ ergo ciues alicuius oppidi
nos vocãt ꝛ locãt nos apud se i tali loco vbi
etiã possent iudeos locare. vl' areaꝫ ꝓ ludis
facere. vl' horrea seu stabula de quib⁹ nil ꝓ
ueniret ꝓ plebano loci. etiã si nos ibi non esse
mus. nõ facim⁹ eis iniuriã vllo modo. Su
mus etiã nõ deteriorꝭ ꝓditionis q̃ alij xp̃i
ani vl' religiosi quib⁹ ꝓcedit domos recipe
ꝛ loca vbicũq̃ dank eis. qui habẽt ius liber
dandi eis. maxime cũ ꝑ sedẽ apostolicã sit or
do noster approbat⁹ ꝛ in subsidiũ animarũ
in eccl'ia destinat⁹. ꝛ ħ bonũ ꝑ alior maliciã
nõ debeat impediri. Si em̃ nũq̃ deberem⁹
morari nisi de volũtate clericor. vix vnq̃ in
eccl'ia possem⁹ diu morari. dũ aut ꝑ se aut in
citati ꝑ alios ejicerẽt nos de parrochijs suis
potius q̃ hereticos vel iudeos Respõsio
secũdi. Ꝑis etiã nullã facim⁹ iniuriã cuꝫ
nõ grauem⁹ eos in aliq̃. ſꝫ iuuem⁹ ꝓdicando
ꝛ ꝓsulendo eor subditis vt deuoti⁹ obediãt
ꝛ onus regimis eor tãto portabili⁹ fiat eis
de quo in iudicio extremo oportet eos red
dere rõem. Si aũt mouet eos q̃ sumus ex
empti a iurisdictiõe ipor quo ad nos ipsos.
tunc ecõuerso ꝓsolek. q̃ liberiores sunt q̃ ꝓ
nobis nõ tenenk reddere rõem. vt ꝺ nostra
gubernatiõe carẽt honore. ita sint liberi a so
licitudine ꝛ labore. excepta prudentia pieratꝫ
ꝛ inter nos in suc pacis vnitate seruanda.

Respõsio tertij. Dño etiã terre vel ville
nõ facim⁹ iniuriã si eo incõsulto q̃ꝫ vocati
a ciuib⁹ mansionẽ recipim⁹ in villa vbi libe
rum esset eis si vellẽt theatrũ facere vl' loca
re iudeos vl' locũ relinq̃re vacuũ. q̃ de ipsi⁹
fundi possessiõe nil ei subtrahimus. nec ali
quid ꝓtectatis nobis de illo vendicamus.
maxime cũ ciues amore nostre cõmoratõis
ibidẽ dño refundãt aliũde si q̃d forte ꝺ area
nostra deberet annui census ꝓcipe si nolit ꝑ
deo carere. Nam si etiã ꝓtingeret nos p⁹ hec
a loco penitus discedere. nec venderem⁹ are
am nec alicui pariũ traderem⁹. ſꝫ sic ꝓcessuꝫ

nobis eis ad quos ptinet dñium relinque/
remus. Jpm ꝙz oratoriũ nostrũ nõ fit par
rochiali ecclesie ꝓiudiciũ. in quo nec oblatio
nes eius ad missam ꝓcipimus. nec aliꝙs ho
mines ab ipa nobis attrahim⁹ ꝙn oia iu/
ra sua viuẽtes z mortui ecclesie parrochiali
ꝓsoluant De sepultura ꝙo constat ex iure
cõmuni ꝙ si apud nos eligũt sepeliri. posset
alibi si vellẽt vbicũꝙ sine ꝓiudicio parroch
ialis ecclesie hoc facere. nec ad ꝫ possent in
aliquo impediri. Q. Quid ergo dicitis
ad hoc ꝙ in pluribꝫ locis dicunt frẽs vestri
alios religiosos vl clericos eiecisse violẽter
de ꝓpꝛijs eccl'ijs vl monasterijs. z ibidẽ eis i
uitis sibi mansionẽ feciss̃e. quõ potest ꝫ excu
sari ab iniuria etiã violenta. R. Ubicũ/
ꝙ hoc factũ est nõ est ꝑ fratrũ violentiã fcm̃.
ſz vl ꝑ episcopũ loci vl ex iussu domini pape
qui intelligẽs clericos illos vl religiosos ibi
minus honeste se gerere. vl ad tantã paup/
tatẽ redactos esse ꝙ diuinũ seruitiuꝫ ibi ita
esset delapsum ꝙ ꝑ ipos nõ erat spes restau
ratõis. auctoritate apostolica mãdauit illos
alibi locari. assignatꝫ sibi certis redditibꝫ vñ
possent ꝓgrue sustẽtari z frẽs nostros ibi ha
bitare z diuina officia celebrare. cũ ad ipum
spectat õ oĩbꝫ locis religiosis ordinare. vt
sacra ibi religio instaurek siue ꝑ illius ordis
ꝓsonas siue ꝑ alias alteri⁹ ordinis sicut viõ/
rit expedire. Q. Cũ deberetis oia ma/
la vobis illata patienk sustinere z nullaꝫ sup
bis apud iudices querimoniã facere vl mo
uere. ꝙd est ꝙ nõ solũ istud nõ facitis ſz etiã
non ꝓtenti eꝓrũ iudicijs. obtinetis a sede
apostolica iudices z ꝓseruatores. z ad illos
quoslibet molestãtes vos etiã leuiter citatꝫ
z grauatis laboribꝫ z expẽsis donec satꝫfaci
ant vobis ꝑ velle vestro. ꝫ apostolũ ad Lo.
Delictũ est in vobis ꝙ iudicia habetꝫ R.
Iniurias z molestias ex quibꝫ aliõ malũ
non sequik nisi qõ illa hora sentire potest vt
sunt ꝓba prohrosa vl dãna reꝛ seu verbera
z similia possunt viri religiosi equanimik su
stinere. qz nil aliud afferunt nocumẽti. ꝫz
vbi possunt grauiora dãna subsecꝙ. vicz aĩa/
rum grauia nocumẽta. ibi nõ est expediens
talia tolerare. Nam cũ simus in ecclĩa dei ad
multaꝛ aĩaꝛ salutẽ a sede apl'ica destinati ꝑ
officiũ docendi z extrahẽdi hoies a peccato
si ꝙs infamaret ordinẽ nostꝛ ꝙ essem⁹ sedu
ctores aut heretici aut criminosi aut nõ ha/
bentes auctoritatẽ ꝓdicandi seu ꝓfessos no
bis z ꝫtritos absoluendi cũ a dño papa vel
etiã epis habeam⁹. non solũ lederet nos sic
reddẽdo despicabiles hominibꝫ ꝙ subtrahe
rent nobis bñficia sine quibꝫ sustẽtari ñ pos
sumus. ſz etiã noceret omĩbꝫ ꝙ ex ꝫ incipient
nos ꝓsequi z grauiter peccarẽt. Et qui crẽ
rent nos tales esse sicut ille assereret. nec ꝓ
dicatiões nostras attenderẽt. nec ꝓsilia salu
tis requirerẽt a nobis. z iam null⁹ ordinẽ in
trare curaret. imo debiles mẽte ordinẽ tem
ptarenk relinquere quez viderẽt ab omnibꝫ
ꝓculcari. Jnsuꝑ heretici se detractoribꝫ no
stris libẽter adiungerẽt sub specie amicicie
vt nos ampli⁹ redderent odiosos ad hoc vt
doctrinam nostrã hominibꝫ redderẽt odibi
lem. z ita astute sibi attraherẽt corda eorum
z paulatim ducerẽt in errorẽ. cũ nos maxie
timeãt modo in hoc sibi esse resistẽtes. Plu
ra alia multa suscitarẽt nobis veritatis ad/
uersarij si nõ haberem⁹ munimẽ ꝑ sedẽ apo
stolicã. que nõ tam nobis ꝙꝫ eccl'ie z fidei ca/
tholice valde nocerẽt. z ꝫ in dedecus ipsius
sedis redundarẽt ꝙ ordinẽ plãtauit z cõfir/
mauit z ad ꝓfectũ eccl'ie destinauit. Nam et
apostol⁹ Paul⁹ qui parat⁹ erat oĩa aduersa
subire ꝑ xp̃o. videns obesse fideiz eccie si tra
ditus fuisset a felice vl festo iudeis ipm peri
mere cupientibꝫ. cesarem appellauit. Actuũ.
Ut ergo parcam⁹ eis a peccato inique perse
cutionis. z nobis a frequenti vexatiõe z alijs
a nocumẽto animaꝛ ꝓseruatores habemus
a sede apostolica nobis datos qui ꝓuilegio
rum nostroꝛ iura defendãt z a calumniãti/
bus tueank. Q. Cum denarios seu pe
cuniam nec ꝑ vos nec ꝑ interpositã ꝓsonaꝫ
ex regule vestre ꝓcepto debeatis recipe. z tñ
aliqua recipiatis que vendunk postea ꝑ pe
cunia. nõ video qualiter excusemini a trans/
gressione hui⁹ ꝓcepti. quia vendita re illa si/
cut ꝓius vestra fuit res ipa ante venditiõꝫ
ita etiam erit pecunia vestra que ꝑ re data ẽ
cum nõ habeat aliũ dominũ nisi fratres. qõ
illicitũ est omnibꝫ manifeste. Respõsio ꝓ/
mum gen⁹. Tria elemosynaꝛ genera dã/
tur nobis. Aliqua em̃ recipimus quibꝫ vti
volumus vt victus z vestit⁹. z libri noꝫ vti/
les z similia que nõ ꝓponim⁹ alienare ab or/
dinis vsu Scõm gen⁹ Quedã aũt dãk
nobis quibꝫ nunꝙꝫ in illa specie vti volum⁹
vt vestes seculares. z libri nobis non apti. l'
etiam aliqua supflua victualia quibus forte
non indigemus ad ꝓsens. Jsta si nolũt fra/

tres recusare ꝓpter deuotionem̃ dantiū po/
test procurator ea vice illorum dantium ser
uare sicut pecuniā pro fratribꝫ ei cōmissam.
vt suo tempe inde ꝓuideat eis quibus indi
gēt ex parte illorum. Tertium genus.

Quedā vero dant nobis pro vsu nostro
z ea per nos recipimus. z postmodū aliēn/
do cōtingit q̄ ea volumus alienare. Si illa
simpliciter vendimus. tunc fiet sicut dicitis
q̄ illa pecunia nostra est sicut res vēdita fue
rat ante nostra. Sed ne trāsgressores re/
gule nostre simus recipiendo pecuniā per i
terpositā personā tres vias pro hac caute/
la tenemus. Aut em̃ rem illā que vendi de
beret cōmutamus ꝓ alia qua indigem⁹ nō
interueniente pecunia. vt librum pro libro.
oleum ꝓ cera ad luminaria. z sic de similibꝫ.
Aut rem illā damus ꝓ solutione debitorum
quantū res illa valet. Aut dam⁹ eam alicui
vt sua sit z nobis ꝓ ea de alijs quibꝫ indigue
rimus tantū acquirat quātū res illa distra/
cta valeret. Siue autez ille qui sic eam reci/
pit postea vendat. siue reseruet vt suam. nil
ad nos cū iam nō sit nostra sed ipsius. et ita
non erimus p̄cepti illius de nō recipienda
pecunia transgressores. Qui aliter facit. vi/
deat quomō cōscientiam suam apud deum
iustificet. z apud homines de scandalo se ex/
cuset. Questio.

Olim nō mendicastis nisi solū quo indi/
guistis. nūc autē nō solum petitis ꝓ futuro
tempe necessaria. sed etiaz de vna spē tanto
plus acquiritis vt vnū pro alio cōmutetis.
vt oleum ꝓ caseis. vel similia ꝓ alijs in hunc
modū Respōsio Ut supra dixi dū pau
ci eramus paucis indigebam⁹. nunc autez
plures facti. pluribꝫ indigemus. z sicut ali/
quando mendic⁹ ꝓ plateas discurrens (cui
solum panis aridus hinc inde dat quē com
munius habēt homines z parati⁹ q̄ alios
cibos) dat aliquā partē panis pro buccella
casei vel ouo vel pomo. eo q̄ nō semp valet
arido pane sustentari. cū sit inedia cōfectus.
ita z nos cum nō inueniam⁹ vbiq̄ singula q̄
bus indigemus ꝓ sufficientia ad mendican
dum eo q̄ in oīm̃ terris nō omnia abun/
dent equaliter z homines nō habent nobis
dare illa que nō habent. z oportet nos ō ta/
libus que in quolibet loco magis abundāt
tanto plus petere vt ꝓ illa z alia cōquiram⁹
que aliter ibidem nō possemus habere et q̄
bus similiter indigem⁹. z hoc non est auari/
cie sed indigentie imputandū. Q.

Si multitudo est in causa q̄ multis indi
getis. quare ergo magnos cōuentus facitis
z nō potius bini l' quaterni. vl' ad plus seni
vel octeni in domibꝫ paupculis habitatis.
vt quieti⁹ z in maiori paupertate ibi viuere/
tis z humilitate. quia pompositas quedam
videt gloriari de multitudine. R. His
de causis magis diligimus magnos cōuen
tus q̄ paruos. videlicet quia maior disciplī
na potest ibi seruari. dū occupatio officiorꝫ
in plures diuisa ordinati⁹ z expeditius ad
ministrat. z coram pluribꝫ quisq̄ minus au
det negligēs aut insolens esse. z quilibet in/
formatur ab altero moribꝫ z scientia. Et ex
his maior potest esse deuotio. z ordinatior
vita. z officiū diuinū pulcrius. z maior caute
la ꝑ quelibet temptamēta viciorum. z noui
cij melius ibi informant. Itē quia maior
prouenit vtilitas īde animarꝫ. dum plures
ibi stare possunt cōfessores z predicatores.
Vel etiā potest ibi melius teneri studiū the
ologie. in quo abiles exerceant ad eruditio/
nem aliorꝫ. In paruis aūt domibꝫ dum alij
sunt in terminis. alij in villa pro elemosyna.
alij forte debiles z infirmi. alij occupati offi
cijs in domo. nec disciplina religiōis. nec stu
dium nec deuotio in diuinis valet prout ex
pedit obseruari. Q. Cum videmini z e
latores esse animarꝫ z sancti Francisci debe
retis in oīm̃ imitatores esse. cur ordinem
illū qui dicit penitentiū quē ipe instituit nō
ꝓmouetis vt vbiq̄ dilatet in ecclesia. z mul/
ti saluent in eo. cū laboratis cōuertere z fouе
re ad bonū qui vobis sunt minus ex pater/
na traditione annexi. R. Q in alijs la/
boramus vt cōuertant z proficiāt in bono.
ibi habemus fructum. z cōseruamus liber/
tatem nostrā ne plus q̄ nobis expedit occu
pemur p eos. Per istos autez penitentes si
multiplicarent impediremur q̄ alijs minus
ꝓdesse possemus. dum quasi ex iure exigerēt
a nobis vt ad omnia que tangerent eos es/
semus parati. Alioquin imporaret nob̄
quare ad hunc ordinem eos induxerimus.
si curam ipsorꝫ nollemus Si contingerz
eos aliquando astare iudicio vel seculari vl'
ecclesiastico vocarent nos vt eis assisterem⁹
z pro eis intercederemus. Si aliquis i/
peteret eos pro debitis vel offensa. obiurga
rēt nos quare non faceremus ei iusticiam fi
eri ab illo qui in nostro regimine z obedien

tia conuersatur. Et sive iuste sive iniuste moueretur nobis imputarz si pro volũtate sua ei non satisfacerz. maxime si iste diceret se nil facere nisi de nostro consilio sive iussu Si aliquis eorum captiuarek vel a domino suo vel alio molestaretur. vellet q fratres causã eius agerent z hincinde discurrerent vt euz a tali molestia liberarent. Sicut vidua ad Heliseum venit vt eam a creditoris sui vexatione liberaret. Si aliquis inops essz nimis z non habens aliunde subsidiuz corporale. iustum viderek ei z alijs q nos sicut fratribus spũalibus eos puideremus. Et forte plures in illa spe ordinem illum assumerent vt eis in huiusmodi subueniremus. et maxime femine vel begine. Si aliq ipsarum de aliquo crimine infamarek fornicationis vel adulterij. statim qui nos forte non diligerent diuulgarẽt istud in nostram infamiam dicẽres. Ecce fratres nudipedisse. q/ uulos nudipedes procreãt eis. Sed a quo illos concipiũt nisi ab eis qui tota die occupantur cũ ipis. Et lasciui clerici vel layci in odium nostri magis essent fratribus illis infesti. vt aut corrumperẽt eas. aut infamarent cum ipsaz dedecus in nos plus q̃z i alios redundaret Si quando inter eas aliqua fieret disceptatio oportet nos occupari in reformatione pacis inter eas propt cauendum scandaluz aliorum. Si ciuitas vel opidũ indigeret non possemus eas tueri quin oporteret eas soluere questas z tallias z obseruare vigilias nocturnas. z exire cum alijs ad bella z habere arma et equos. vel pro se mittere bellatores vel etiã domis suis a quibus haberent feuda. vel quib⁹ aliter astricti oporteret eos in talibus deseruire. Clerici etiam qui nos nõ diligunt imponerent nobis q plebes suas nobis vellem⁹ sub hoc colore attrahere z nostre obediẽtie subiugare vt res eorum nobis cederent totaliter que ipis offerre deberent nos eis pri peremus. Et quando nos non possent in p sonis nostris forte grauare illos quacunq occasione quererent perturbare. Infamarent etiam nos quando haberemus cũ eis aliquando secreta capitula. quasi celebrare/ mus conuenticula hereticorum in latebris cum ipsi pot⁹ ecclesie rectores deberent cos fm morem ecclesie corrigere si quãdo offenderint z punire. Nam z ipsi eorum magistri qui prouinciales dicuntur. cum sint layci et aliquando vxorati quandã habent silitudinem cum hereticorum magistris. z si non p inuidie prauitate tamẽ in laycali habitu nomineq hereticorum in contemptũ cleri laycos habent magistros z doctores. Et cum nos sub vna forma viuendi z multiplici custodia vix conseruemus ordinem nostrum in suo vigore ne dilabatur per negligentiaz quomodo possemus illum ordinez i bono statu diu seruare. vbi quisq vadit in domũ suam z exercet negocium proprij z habz curam domus sue z vxoris z filiorum z versatur in seculo z multis quatitur temptationibus mundi z carnis. Et qui nobis non essent astricti obedire nisi pro velle. z quos nõ possem⁹ sicut expedit coercere quin cito dilaberetur sub manib⁹ nostris disciplina z iusticia. Et sic melius fuerat non incepisse q̃z non posse pficere z tanta negocia assumpsisse per que dissipatur pax nostra z fama vilescit. z inter nosipsos possunt plura scandala suboriri. Preter alias occupationes quas i confessionibus eorũ z consilijs tota die nos oporteret habere cum ipsis Et si soli diuites admitterentur inciperent nos homines habere suspectos q pro auaricia faceremus. vt res eorum sic nobis attraberemus Et clerici z alij religiosi contra nos grauarentur si familiares eorum eis per hoc abstraherem⁹ z inde lites z scandala inter nos z ipsos orirentur. Si autem omnes passim admitterentur fieret confusio cum non possemus omnes regere vel corrigere. z multa incõuenientia sequerentur. De sancto aũt Frãcisco alia fuit ratio. quia status illius terre z illius temporis circa ordinem z homines alios in multis aliter se habebat. z ipsius sancti patris Francisci z primorum fratrũ eius diffamata sanctitas effecit q tunc habebatur pro bono. quod modo z in alijs terris non talem haberet successum. Qui nostre doctrine volunt corrigi cõsilio possunt sub alia forma z colore ita vtiliter in bono p nos informari sicut cõgruit cuilibet z tamẽ nos predictis implicationibus vel alijs similibus non inuoluemur. z ab alijs bonis vel melioribus non retardabimur

Questio

¶ Quare ergo ordinem sancte Clare i cura habetis per quam libertas vestra similiter impedit R Ordo ille non est annex⁹

ordini seruiliter vt eis itēdere teneamur sz ex petitōe dñi cardinal' q̄ vtriq; p̄est ordini. ministri ꝯstituūt eis ꝯfessores qui ecclesiastica interdū sacramēta ministrēt. ⁊ visitatores qui eas corrigant. Alij fratres nō tenent' occupari ꝓ ip̄is nisi sicut ꝓ alijs amicis ordīs qñ volunt. Et quia clause manent sub vniformi ꝯuersatione ꝑ hoc facilius regi possūt Qñcūq; aūt ordo noster cōmuniter videret non expedire sibi curā illaꝝ gerere. potest se ab eis eximere. cum ex regula nostra non simus alicui ex debito nisi ordini obligati. et singulari libertate inter ceteros ordines ex p̄uilegio gaudeamus. Licet aūt omnino nō possim⁹ impedire q̄n aliqua fiāt in terrꝫ istis p̄dicti ordinis monasteria. tñ si nō studiose obsisterem⁹ cito multiplicarent' ꝑ ꝯcessionē dñi pape vel cardinalis. ⁊ ꝑ hoc ostendit' q̄ non diligim⁹ multū occupari cū ip̄is Ex.

Cum ḡ sitis informatores eaꝝ. q̄re ꝑmittitis q̄ plures apud eas impure. i. ꝑ pecuniam recipiunt' que si nil secū ferrēt nullaten⁹ recipent'. ⁊ aperte symonia videt' R. Ex si alij faciūt. de h̄ nō a nobis est sed ab ill' est ratio exigēda. Sz tñ vt satisfaciam⁹ querentib⁹. sciendū q̄ quantū spectat ad hāc materiam quadruplex est forma recipiēdi ad ordinē qualēcunq;. Prima qñ aliq̄s recipit' nec ꝓ pecunia nec cū pecunia sz pure ꝓ deo Et ista est purissima corā deo ⁊ hominibus

Secūda qñ aliq̄s recipit' non ꝓ pecunia sz cū pecunia. ita vt si nihil afferret. tñ recipe retur ꝓ deo. ⁊ similiter h̄ puꝝ est corā deo. sz est caute agendū corā hoīb⁹. ne det' eis occasio scādali. ⁊ ne sit ibi affect⁹ auaricie infect⁹ ex spe lucri. Tertia qñ q̄s recipit' nō ꝓ pecunia. nec tñ reciperet' sine pecunia eo q̄ nō habēt aliter ei q̄ eū recipiūt in necessitatibus corꝑis ꝓuidere. cū tenues facultates dom⁹ vix sufficiāt iā receptis. nec ad eas audeant plures recipe ⁊ istos suis necessitatib⁹ spoliare. ita q̄ talis ꝑsona q̄ sic recipit' si abundaret locus sine pecunijs recipet'. Sil'r aliq̄s duxit vxorē ꝓpter diuitias eius vel nobilitatem. q̄ habet nasum. nec tñ ꝓpter hoc duc' eā quia nasum hz. quā tñ si naso careret nullatenus duxisset. Et h̄ nō est impuꝝ licet non appareat forsitan pulcrū. Quarta cū aliq̄s recipit' amore pecunie ita q̄ si possent illam pecuniā hr̄e sine ꝑsona ista. nō reciperēt ꝑsonam sz vt habeāt pecuniā ꝑsonā recipiunt. Et h̄ penitus impuꝝ est ⁊ symoniacū. quia ibi pecunia causa est receptionis ꝑsone. ⁊ ñ econuerso. Ubi ergo recipit' ꝑsona ꝓpter pecuniam. symonia est. quia ibi vendit' spūale id est. cōsortium spūalis societatis ꝓ tempali scz pecunia. Et hoc pleriq; faciūt. etiaz ex mera inopia optantes aliquē venire cū pecunia quē reciperēt. vt eoꝝ inopia reparet'. l' debita ꝯtracta soluerent' vl' bona cōcupita emerent' vl' edificia ꝯstruerent'. Ecclesiastic⁹ Propter inopiā multi deliquerūt. Ubi ꝟo pecunia recipit' ꝓpter personā quaz alias libenter recipent si haberent vnde eaz pascerēt. nō videtur esse symonia. dummodo forma cum intētione ꝯcordet. Et hoc modo sustinemus q̄ sorores sancte Clare recipiunt pecuniā cum ꝑsonis si quando oportet eas plures personas recipe quā de facultatibus monasterij congrue valeant sustentari.

Ex. Cum doctrina salutis tam necessaria est illis qui in rure ⁊ in abditis locis habitāt sicut illis qui morant' in bonis opidis ⁊ ita fructuosa esset in eis. ⁊ vos equalit' vocati ⁊ missi sitis ad edificatōem omnium indifferenter. Uidemini nō digne ambulare tali vocatōe in eo q̄ in bonis ciuitatibus et opidis ⁊ villis frequēter predicatis. in alijs aūt locis raro vel nunq̄. Uidet' em̄ q̄ sitis in hoc personaꝝ acceptores. q̄ pauꝑes contemnitis ⁊ ditiorib⁹ predicatis. Uel quia in ciuitatib⁹ multa habetis bona hospitia ⁊ bene ꝓcuramini q̄ non alibi. vl' quia plura ibi dant' munera vobis in speciali seu cōmuni ideo ibi sepius predicatis. R. Messis quidem multa eorū qui doctrina indigerēt salutis. sed operarij pauci idonei ⁊ fideles. ideo non sufficimus omnib⁹ qui indigent ꝓ ut vellemus docendo ꝓdesse cum nos pauci sumus respectu illorum. In locis etiā siluestribus vel desertis si qui sunt habitantes ita sunt dispersi q̄ vix possent ad locum congruū predicationi conuocari Sz ad singula loca eorum possemus venire vt eis predicaremus ibidem. Raro etiam vacant ab occupationibus nisi in festo vt predicationi intendere valerent. ⁊ propter diē vnū festiuum non possemus tota hebdomada ī villa morari. Non enim permittuntur fratres tamdiu extra domum suam morari q̄ sic omnes villas singulariter possint visitare. nec haberent in pluribus locis vnde tāto possent tp̄e ꝯgrue sustentari. Et si aliqñ forte vnus frater vellet ⁊ posset aliquādiu

pati penuriam. socius ei⁹ forsitan ℏ ñ posset
Et si aliqui aliūde vellēt ad p̄dicationes
nr̄as accedere nō inuenirēt ibi victualia ad
emendū. In opidis aūt seu villis vbi abun
dant victualia plures possunt ꝓfluere ꝛ me
lius sustentari. ꝛ inter plures maior fructus
sperat. ꝛ a q̄b⁹ ministrāt nobis plura tpalia
in elemosynis. plus etiā reꝙrunt vt eis spū
alia rependam⁹. nō q̄ omnino debeam⁹ ali
os in locis desertis deserere. sz ꝓut se opor
tunitas obtulerit debem⁹ etiā eis doctrinā
salutis offerre. Illos tñ p̄dicatores ꝛ cō
fessores nō excuso a peccato negligentie qui
magis ꝓ cōmodo corꝑis frequentāt loca il
la vbi sunt bona hospitia. ꝛ nolūt ꝓ salute
fraterna diuertere ad villas paupculas. ꝛ ibi
ꝓ xp̄o pauptatē quā illi hoīes ibidem semp
sustinēt apud illos aliq̄diu tolerare. cū ipsi
pfessi sint extremā ꝛ ꝑpetuā in regula paup
tatem. Indignos em̄ se faciūt eisdē offic̄js
que ꝓ subueniēdo omnib⁹ susceperūt. si ꝓ
cōmodo tempali vel muneribꝰ ea vendunt.
Matth. Gratis accepistis. gratis date. nō
ꝓ munere tempali. Dicēt em̄ talibus in fine
Matth. v. Amen dico vobis recepēr̄t mer
cedem suā. quā principalius hic ꝛ studiosius
quesierūt. Dicit etiā eisdem in Trenis. De
derunt p̄ciosa quecq̄ ꝓ cibo ꝛc. Preciosa sūt
verba dei ꝛ auctoritas absoluēdi a peccatis
ꝓfessis. que dat ꝓ cibo q̄ ꝓ corꝑis alimento
ea principaliter impēdit. Q. Cū in ali
is religionib⁹ ꝛ collegijs ecclesiaꝝ maior re
uerentia p̄oꝛib⁹ in ordine ītroitus soleat ex
hiberi. qō etiā inter apostolos aliquo modo
seruatū videtur. vicz in stallo chori ꝛ capitu
li ꝛ mense ꝛ alijs. Magna rusticitas videt.
q̄ apud vos nulla in his differentia seruat
cum apostol⁹ dicat Roꝝ. Honore inuicem
p̄uenientes. R. Sanct⁹ pr̄ noster Fran
ciscus in summa voluit ordinē puritate fun
dare vt in nullo gloriarent fratres nisi i cru
ce domini nostri Jhu xp̄i. id est. in humilita
tis ꝛ charitatis ei⁹ q̄ ꝓ nobis pati voluit duo
ta imitatione. cum in huiusmodi excellēcijs
qua vnus alteri p̄serr̄ in aliquo soleat anim⁹
imperfectoꝝ sepe pueriliter extolli. Q. aut̄
apostol⁹ docet honore inuicē p̄uenire. nō tm̄
ad istas extrinsecas reuerētias referēdū est.
qua vnus alteri assurgit vel facit eum se pre
cedere ꝛ in superiori loco stare vel sedere. ꝛ simi
lib⁹. sed magis ad hoc vt quisquis reputꝫ ali
um se meliorē esse. In humilitate sibi inui
cem superiores arbitrantes ꝛc. Vt non sit ꝓ
nus ad interpretandū facta eius vel dicta i
partem deteriorē. Roma. Nō ergo amplius
inuicē iudicemus ꝛc. Vt offensus ab eo fa
cile ei ignoscat. Donantes inuicē si quis ad
uersus aliquē habet querelam Vt studiose
caueat ne in aliquo eū despiciat vl̄ offendat
Matth. Videte ne cōtemnatis ꝛc. Vt ab
senti non detrahat nec libenter derogatōez
eius audiat. Ecclesiastic⁹. Cum detractori
bus ne cōmiscearis. Vt indigenti auxilium
ꝛ promptum obsequiū libenter impendat.
Gall. Per charitatē spiritussancti seruite in
uicem. Vt eū pure diligat ꝛ apud deū fideli
ter i quib⁹ valet ꝓmoueat. Qui hic negligēs
tm̄ illas extrinsecas reuerentias vt dixi fra
tri exhibet. quas plerīq̄ magis ad hoc sibi
mutuo exhibent ne icuriales notenr̄ vl̄ adu
latorie vt sibi ista vicissim reexhibeantur. ꝙ
bum apostoli debiliter de honoris p̄uentio
ne impleuit. Inter illos igit̄ qui aliquid
exterioris glorie vel officio dignitatis vl̄ ex
alia intentiōe honesta cupiūt habere p̄m ho
minē possunt iste reuerētie obseruari. Hos
aūt extremā ꝛ altissimaꝝ pauptatē in regula
pfessos decet etiā humilitatē summā in om
nib⁹ custodire. In alijs ordinib⁹ vbi temp⁹
ꝛ dies pfessionis cuiusq̄ potest obseruari. q̄s
prior altero intrauerit. possunt etiam i locis
istā prioritatis seruare distinctōz. Apō nos
aūt vbi sepe de loco ad locū mutamur. sicut
nō possumus scire temp⁹ introit⁹ cui⁹q̄. ita
nec in quo eum debeamus stallo locare cuz
ex obliuione ꝛ ambitione seu ex humilitate
plures dicerent prius vel posterius se venis
se. Et aliquotiens cognita veritate contige
ret aliquos postea de locis suis forte cū ve
recūdia remoueri. Et ista ꝓplexitas freq̄ns
esset inter nos quis videreꝛ altero superior
ꝓpter frequentes mutatiōes. ꝛ ꝓ appetitu
p̄eminentie sepe cōscientie macularenr̄ mul
torum. Et maius ex his omnib⁹ detrimen
tum esset i ordine q̄s vtilitas huiusmodi ob
seruantie de prioritatis honore. cum scōm
multitudinem meritoꝝ magis q̄s annoꝝ
quis sit acceptior apud deum Sapie. Con
summatus in breui expleuit tempora mul
ta. placita ꝛc. Questio.

Cum deceat bonos promouere et alios
ad bonum ꝓ posse. multum videmini ab
hac forma declinare q̄ scripta vr̄a i libꝝ ꝛ q̄
nis tā difficulr̄ alijs p̄stādo cōicatꝫ. q̄ ex eis

possent pficere z alijs pdesse. et aut ꝺ pfectu alioꝝ moueri ex inuidia videmini. Aut ex ī ani gl'a vt videamini scire q̄ nesciūt alij. Aut alia intētiōe corrupta. R. Que pñt eti/am bona intētione z inculpabilit fieri. ali/qñ temerariū est ea in deteriorē ptē interp̄ta ri cū cordis occulta ignorem⁹. z ea q̄ in se in differētia sunt pñt, sepe ꝑ bono fieri z licite z bñ. Scripta em̄ sua nō cōicare alijs sic̄ pōt fieri reprehensibilit. ita pōt etiā fieri inculpa/biliter z licite z prudēter. Prudent quando scriptū nōdū est bñ correctū vel ordinatum ita q̄ ali⁹ inde se nesciret expedire z forte ma gis esset materia scandali vel erroris alij re scribenti vel legēti. Itē q̄n nō cōpetit illi qui desiderat. magisq̄ foret ei nociuū q̄ vtile ta le scriptū. Itē si ille ꝓtinuo z frequent indi/get suo scripto. vt si alteri ꝓcederet ipe foret neglect⁹. cū nemo teneat se neglecto alios in min⁹ necessarijs ꝑmouere. Inculpabilit q̄n sepius z si nō statim indiget suo scripto z co diu carere nō potest. Itē sunt in petēdo ml'/ti valde importuni ꝙ in reddēdo tardi q̄ se/pius pulsati vix tandē cū murmure cōcessa reddūt z ꝑ bñficio ḡtitudinis ꝓba impēdūt Itē sepe ꝑ scriptores polluūt ḡterni z libri z laceranť l'alit male tractanť sic cōcessi.

Itē vn⁹ ꝓcedit vlteri⁹ alij irreq̄sito eo qui ei scriptū ꝓcessit. z ille forsitan iterū alij donec tandē ille nescit a q̄ reposcere ꝺbeat. z sic elō gať ab eo q̄ null⁹ directe ei inde respondet. Itē etiā sepe pdit qꝺ ita ꝓcedit. q̄ forte ne/gligent redictū alius q̄si nulli attineat sibi sit lud sil'r reseruat Aliq̄n etiā ille vel iste de lo co mutať z tā lōge vn⁹ ab altero diſiungit q̄ nō pōt ꝓcessum ꝑ nūcios repetere. vl' timet ī via destrui vl' amitti ꝑ nūciū aut pdonē aut aquā. Illi aūt q̄ꝺ talia restituēda ꝓmittun tur q̄nq̄ volūt sibi rescribere ꝓuſq̄ illi resti tuāt. vl' cōmodāt alijs vel alicubi relinquūt donec oblitioni tradūt z postea negant sibi fuisse cōmissa. Et sic plurima pdūť alijs cō/modata. Aliq̄n scriptū aliq̄d est ligatū i vo/lumie cū alijs opib⁹. z si illud frať alicui ꝓce deret oporteret eū totū lib⁹ dissoluere cum graui dāno expensaꝝ z laboꝝ in ligādo fertā rum. Sepe etiā cū vni rescribenduz ꝓcedit alij nisi z sibi ꝓcedat indignanť. z ꝑ hoc aut diu cogit ille scripto suo carere. aut ꝑ plures man⁹ transiēs sordidať z pdit. Cū ḡ tot cau se sint irreprehēsibiles ꝓpter q̄s ꝓtingit sepe vt aliq̄s nō cōicet alijs scripturā suā. Nō oportz vt iudicenť nō hꝛe caritatē ad primū. vel ex inuidia aut vana gl'ia vel rancore vel alia ñ bona intētione petētib⁹ h̄ negare. licet aliq̄ ab his nō sint īmunes. Ille tñ nō est excusa bilis in hac pte q̄ z si non ex malicia tñ. ex q̄ dam diffidētia nō cōicat alijs scripta sua. ti/mens ne si ꝑ aliū ꝓueniat ea pdicarenť. ipse po/stea nō habeat cū necesse fuerit aliq̄ alia q̄ ꝑ ponat. q̄si fons charitatis z sapie dei desicca tus sit vt nō alia ꝑ his ei liberalit restituat z refundat si ꝑ charitate q̄ ab ipo accepat stu/deat alijs impārtiri. Cū etiā libri z ḡterni fra/trum sint tm̄ ad vsum a supioribꝫ suis ꝓcessi z ad custodiā cōmissi. q̄ cauer⁹ missū destrui vel amitti qꝺ nō est eius ꝓpriū. ꝓpter h̄ nō de bet maliuol⁹ iudicari. Q. Cū sicut ipsi asseritis missi sitis in adiutoriū plebanoꝝ nō in ꝓiudiciū iuris ipoꝝ. q̄re nō pdicat̄ po pulo ius plebanoꝝ. ſ. q̄tū z qualit debeant eis subesse z obedire. z q̄ntā habeāt sup eos ptātem. Videmini em̄ h̄ tacite ꝓterire. ō vt vobis magꝭ adhereāt. z ea q̄ illis donarēt in vsū vestꝝ callide retrahitꝭ. z sic eos iure suo fraudatꝭ. R. Qui bñ aduertit sepe itel/ligit q̄ etiā in pdicatiōe z ꝓsilijs hortamur subditos ꝑlatis suis in oīb⁹ q̄b⁹ de iure te nenť fideliter obedire. z iura sua illis p'olue re. z sniās eoꝝ iuste latas reuerent obſuare z eos quasi dei vicarios honorare. z qꝺ in h̄ meritū salutꝭ eoꝝ ex magna pte ꝓsistit. Sed q̄ nō valde magnificam⁹ eos in populo. vi/detur eis q̄ parū ꝑ ipis faciam⁹. Quare au tem hoc dimittim⁹ plures sunt cause. Una ne videamur h̄ adulatorie potius facere (vt sic captemus eoꝝ beniuolentiā) q̄ꝫ ꝑ verita/tis doctrina. cum pdicatio debeat esse alie/na ab adulatione ꝓsentiū vel detractiōe ab/sentium. ſ. Tex. ij. Hecꝫ em̄ aliquādo fuim⁹ in ꝓmone adulatōis sic̄ scitis necꝫ i occasiōe auaricie. Altera cū ipi ꝑ se sepe p⁹ amplifi/cent iura sua sup subditos suos q̄ꝫ oporteat p̄cipiēdo qꝺ nō debēt, phibēdo q̄ nō possūt ꝓcedēdo que nō licet. exigendo indebita. ful minando sententias duras. z laqueos mul tiplicando animab⁹ quas soluere et expedi/re deberent si nos adderemus terrendo po pulum. z magnificando potestatem clerico/rum super ipsos. prouocaremus ampli⁹ q̄/rundam clericorum audaciam. z aut facere mus simplices subditos pusillanimes. aut tumidos prouocaremus ad proteruiā ma/iorem. vt magis econtra se erigerēt ꝺ cleruz.

Tertia cū plres clericoꝝ tā apte viuāt iiuste q̄ layci sumāt hinde graue scandalū si sup hoc vellem⁹ eos magnificare in pl'o scādalum suscitarem⁹ ꝛ nosipsos q̄ tam virtuosibiles laudarem⁹. Prouer. Qui derelinquūt legē laudāt impiū. q̄ ꝓseruāt succēdunt ꝓtra eum Or cū plures i clero vt nūc vel male ꝛ ꝓtra formā canonū teneāt regimē pl'i in ecclesia vel ꝑpt excessus suos suspēsi sint ab executōe officij pastoral' si oēs cōiter magnificarem⁹. etiā illi q̄ nō haberēt ius cogerēt subditos i bis q̄ nō debēt sibi obedire q̄si legitimis pastoribꝫ. Si aūt specificaremus q̄bꝫ essent digni ad obediēdū. alij q̄ite ferrēt q̄ eos notabiles ꝛ ꝓtēptibiles redderem⁹. iō q̄i dissimulando trāsim⁹. Quis aūt nonnulli de clero pl⁹ oderint religiosos q̄z iudeos xp̄i aduersarios. Tū si sapent pot⁹ diligerēt nos pluribꝫ de causis tā ꝑ tpali vtilitate q̄z etiā ꝑ spirituali vtilitate sua Una q̄ ꝑ nr̄az doctrinā subditi eoꝝ plen⁹ soluūt eis iura sua. ꝛ obediūt eis ꝛ reuerent eos ampli⁹. licet ip̄i clerici ꝫ nō credāt. Heb. Obedite p̄latis vestris. Altera q̄ bñficia eccl'iastica q̄ nos tenerem⁹ si essem⁹ cū eis in seculo veniētes ad religionē ip̄is relinq̄m⁹ obtinēda q̄ q̄z tū diligūt se bre. tm̄ deberēt diligere illos q̄ eis ea relinquūt nisi pot⁹ vellēt nos mori vt ea sic gaudenti⁹ possiderēt. Tertia q̄ sum⁹ testes coꝝ in doctrina fidei vt meli⁹ credaꝫ eis q̄ō docent obediēdū sibi esse tāq̄z xp̄i vicarijs. Sicut heretici q̄ dicūt q̄ clerici ꝑ suo q̄stu seducāt pl'm vt sibi obediāt. ꝛ dent ip̄is oblationes ꝛ decimas vt ide sustētenꝫ ꝛ ditēꝫ ꝛ delicienꝫ ꝛ sine labore abūdent. q̄ ꝫ aliūde tam cōmode non haberēt. ideo ꝓfinxerint festa ꝛ officia diuina. aiaꝝ remedia. pctōrū pnias. iudicioꝝ eccl'iasticoꝝ snias. sacr̄oꝝ ammīistratōes ꝛ alias solēnitates. ꝛ institutōes sācte eccl'ie p̄lationū dignitates. vt hoꝝ oīm occasiōe exhauriāt marsupia laycoꝝ. Sz fideles cū vidēt religiosos relinq̄re mūdū. et diuitias mūdi ꝛ ecclesiastica beneficia resignare. ꝛ pauptatē volūtariā ꝓfiteri ꝛ tm̄ ꝫ eadem docere ꝛ credere que docēt clerici. auferetur eis illa hereticoꝝ suspitio q̄ ꝑ sola auaricia possent opinari p̄dicta oīa a clericis ad inuenta cū vident illos esse testes eorum doctrine q̄ hec tpalia ꝑ doctrina fidei religr̄ūt Quarta q̄ habeāt in nobis aliquē stimulū correctiōis vt min⁹ audeāt peccare ꝛ studiosius officiū sibi cōmissum exerceāt ꝛ instruātur in aliquibꝫ q̄ ignorāt ꝛ ad pniam ꝓuocētur ꝛ in bono amplius roborenꝫ. Quis ali⁹ argueret eoꝝ vicia cū in simili morbo laborans aliū non p̄sumat curare. iuxta illud Medice cura teip̄m. Itē si cecus ceco ducatum p̄stet ꝛc. Quinto q̄ sumus coꝝ coadiutores in subleuādo onere sibi imposito. vt sit eis ꫝ portabil⁹. ꝛ iudiciū durissimum q̄ō fiet in bis q̄ ꝑsunt aliquo mō tolerabili⁹ sentiāt in futuro supplēdo coꝝ vices. p̄dicādo. ꝓsulendo ꝓfessiones audiēdo. vbi aliqui coꝝ minus sufficiūt ꝑ multitudine populi. vel ꝑ pplexitate casuū minus ab aliquo ip̄e rito instrui p̄ñt. vel parrochiani min⁹ faciūt q̄z deberēt vt q̄n coꝝ subditi timēt eis ꝓfiteri ex cā aliqua spēali Sexta si q̄s inꝫ eos timore piculi in q̄ sunt q̄rit ꝓfugere ad statū turiorem salutis. vel desiderio vite meliorꝫ vult ea que i mūdo sunt relinquere. ꝛ statū pfectōnis euāgelice apr̄ehēdere apō viros religiosos pōt q̄ō desiderat inuenire q̄ sint ordinis sui fideles obſuatores. Sic Loth fugiēs ab excidio sodomoꝝ ꝓfugit ad puulam segor. i. humilē religionem saluandus.

Septima q̄ si imminerꝫ aliquādo eccie necessitas vel pugna ꝓtra hereticos vel alios oppressores fideliū. viri religiosi deberēt se ꝑmpti⁹ exponere ꝛ quasi ꝑmi in acie se opponere inimicis. sicut filij ruben ꝛ gad ꝛ manasse fuerūt fratrū suoꝝ ꝑpugnatores ad obtinendam terrā cū pace. Octaua q̄ sunt apud deū intercessores p oꝛōnis studium. ꝛ vite meritū. ꝛ dñm sibi ꝛ alijs placabilē facientes ꝑ venia peccatoꝝ. ꝑ gratia meritoruꝫ ꝑ amotione q̄rūcūq̄z maloꝝ. ꝑ gloria celestium p̄mioꝝ facilius obtinenda. Que nobis p̄stare dignet Jesus xp̄us Amen. Et hec ad p̄sens sufficiāt ꝑ excusatione nostra contra calumnias exprobrantiū vel questiōes ignorantiū. qua forma vel intentōne aliqua que videnꝫ aliquādo minus intelligentibꝫ quoquo modo reprehensibilia faciamus. Qui autē voluerint possunt plura superadere. et ista que hic posita sunt melius explanare. que sicut imp̄meditate ita ꝛ inordinate conscripsi. sicut tunc mee memorie occurrerunt. modo hoc modo illud sicut aduertere potest legens.

¶ Explicit libellus Apologeticus. id est. excusatorius.

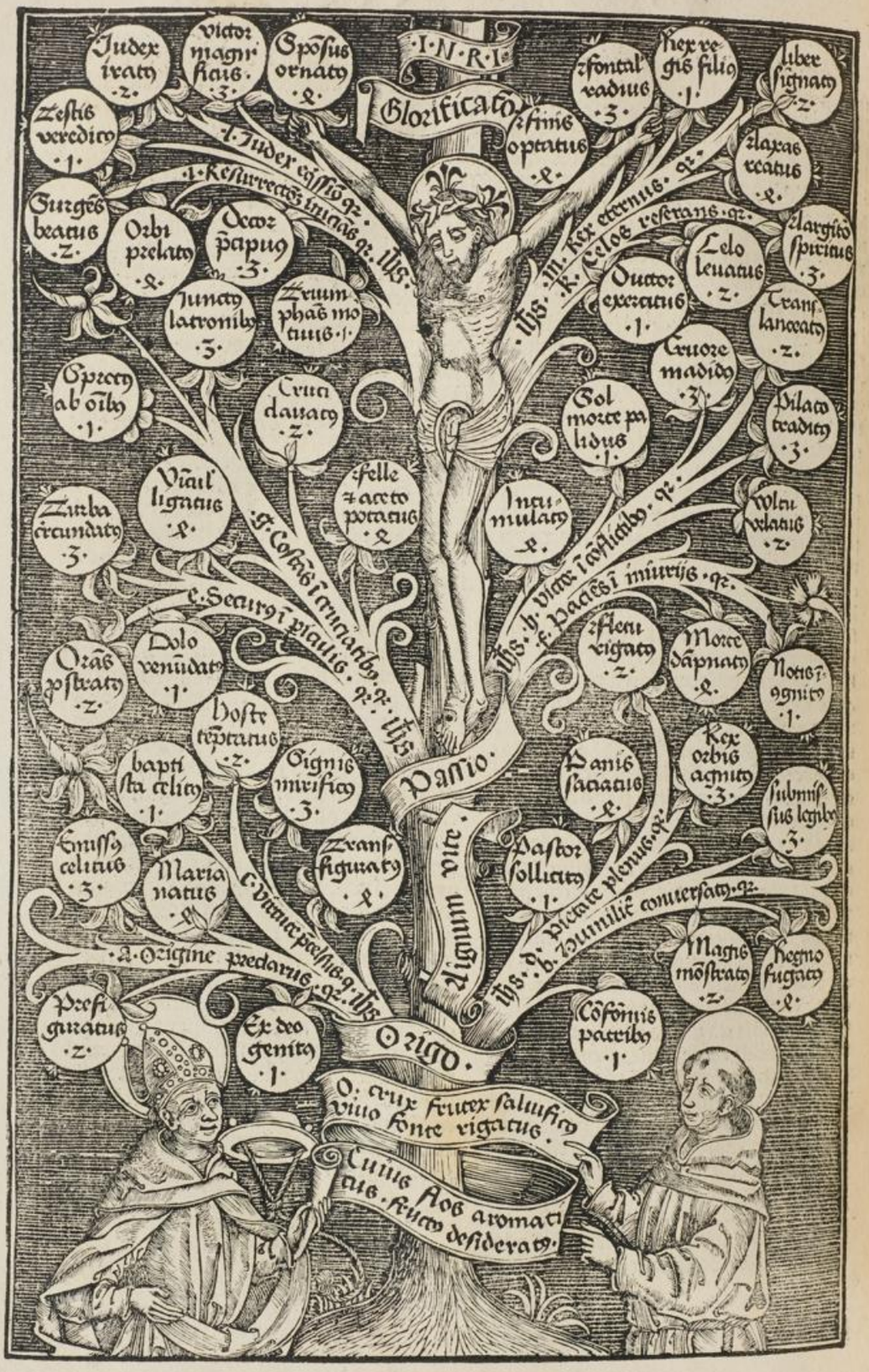

·I·N·R·I·
Glorificatio
Passio
Origo
Judex iratus ·2·
Victor magnificus ·3·
Sponsus ornatus ·4·
Testis veredicus ·1·
Surgens beatus ·2·
Orbi prelatus ·4·
Decor principus ·3·
Junctus latronibus ·3·
Triumphans motuus ·1·
Sprecus ab omnibus ·1·
Cruci clavatus ·2·
Felle et aceto potatus ·4·
Vincul ligatus ·4·
Turba circumdatus ·3·
Dolo venundatus ·1·
Orans prostratus ·2·
Hoste temptatus ·2·
Baptista celitus ·1·
Signis mirificus ·3·
Emissus celitus ·3·
Maria natus ·4·
Transfiguratus ·4·
Prefiguratus ·2·
Ex deo genitus ·1·
Cuius flos aromaticus fructus desideratus
O crux frutex saluificus viuo fonte rigatus
Cosonis patribus ·1·
Magis monstratus ·2·
Regno fugatus ·4·
Pastor sollicitus ·1·
Panis saciatus ·4·
Rex orbis agnitus ·3·
Submissus legibus ·3·
Notis incognitus ·1·
Morte dampnatus ·4·
Fletu rigatus ·2·
Vultu velatus ·2·
Incumulatus ·4·
Sol morte palidus ·1·
Pilato traditus ·3·
Cruore madidus ·3·
Transfiguratus ·4·
Ductor exercitus ·1·
Celo leuatus ·2·
Largitor spiritus ·3·
Laxas reatus ·4·
Rex regis filius ·1·
Liber signatus ·2·
Fontal radius ·3·
Finis optatus ·4·
Ihs. m. Rex eternus. q.
Ihs. k. Celos reserans. q.
Ihs. h. Victor in conflictibus. q.
Ihs. f. Paciens in iniuriis. q.
Ihs. d. Pietate plenus. q.
Ihs. b. Humiliter conuersatus. q.
Ihs. c. Virtute precelsus. q.
Ihs. a. Origine preclarus. q.
Ihs. g. Costans in cruciatibus. q.
Ihs. e. Securus in periculis. q.
Ihs. i. Judex equissimus. q.
Ihs. l. Resurrectionis iniciatus. q.
Ihs.

Incipit tractatus

sancti Bonauenture qui vocatur Lignum vite.

Christo confix⁹ sum cruci. Verus dei cultor. christiq; discipulus qui salua tori omniū .p se crucifixo per fecte cōfigurari desiderat. ad hoc potissimuz attēto mētis conatu debet i tēdere vt christi iesu crucē circumferat iugi/ ter tam mēte q̄ carne. quatenꝰ prefatū apo/ stoli verbū veraciter valeat in semetipso sen tire. Porro huiusmodi affectuz z sensum is dumtaxat apud se viuaciter experiri merek. qui dominice passiōis nō immemor nec in/ gratus laborē z dolorē amorēq; crucifixi ie su. tanta memorie viuacitate. tāto intellectꝰ acumine. tanta volūtatis charitate conside/ rat. q̄ veraciter illud spōse .pferre potest elo quium. Fasciculꝰ mirrhe dilectus meꝰ mihi inter vbera mea cōmorabit. Ut igitur p̄/ fatus in nobis attendak affectus. formetur cogitatus. imprimak memoria. ex sacri euan gelij silua. in qua de vita passione z glorifica tiōe Jhu christi diffuse tractak. colligere stu dui hunc mirrhe fasciculū. quē z pauc̄ z ordi/ natis z correspondentibꝰ sibi verbis com pegi. .pter facilitatē memorie. necnō simpli/ cibꝰ cōsuetis z rudibꝰ propter declinanduz curiositatis viciū. fouendā quoq; deuotio/ nem. z edificandā fidei pietatē. Et quoniaz imaginatio iuuat intelligentiā. ideo ex mul/ tis pauca collegi z imaginaria quadā arbo/ re sic ordinaui atq; disposui vt in prima z in fima ramorū ipsi⁹ expansione salu atoz̄ ori/ go describak z vita. in media passio. z glorifi/ catio in suprema. Et in prima quidē ramo/ rum serie quattuor altrinsecus ꝑm alphabe ti ordinem ponenk versiculi. similiter ī secū/ da z tertia. ex quoz̄ quolibet instar fructus vnica pullulatio pendet. vt sic sint quasi xij. rami afferētes duodecim fructus iuxta my steriū ligni vite. Describe igik in spiritu men tis tue arborē quandā. cuiꝰ radix irrigetur fonte scaturitiōis ꝑpetue. qui etiā excrescat in fluuiū viuū z magnuz. quattuor videlicet capitū ad irrigandū totiꝰ ecclesie paradisū. Porro ex huiꝰ arboris stipite duodecim ra mi frondibꝰ floribꝰ fructibusq; adornati cō surgant. Sitq; foliū eius cōtra omne genꝰ morbi medicamentū efficacissimū. tam pre seruans q̄ reparās. p eo q̄ verbū crucis. vir/ tus dei est in salutē omni credēti. Flos aūt eius sit oīmis coloris formositate decorus. omnisq; odoris suauitate respersus. qui de siderantiū anxia corda refocilleꝫ z attrahat. Fructꝰ tandē sit duodenꝰ. habēs in se om/ ne delectamentū z omnē saporis suauitatez qui sic domesticis dei ad degustandū .ponī tur vt semp eo satienk edentes. z tamē nūq; fastidiant. Et hic quidē fructus est qui de ꝺ ginali vtero traxit originē. z in ligno crucis ad maturitatē saporosam. p eterni solis ca/ lorem meridianū. christi videlicet charitatē peruenit. z in orto paradisi celestis in eccl'ia videlicet dei desiderantibꝰ ipm .ponitur de gustādus. Et hoc insinuat primus versicu/ lus quo dicit. O crux fruteꝫ saluificus. viuo fonte rigatus. Cuiꝰ flos aromatic⁹. fructus desideratus. Verū licet hic fructus vnꝰ sit z indiuisus. quia tamē ꝑm eius multipli/ ces stat⁹. dignitates. virtutes z opa. multifor mibꝰ cōsolationibꝰ deuotas animas cibat. que quidē ad duodenariū numerū reducū tur. ideo fructꝰ hic ligni vite quasi sub duo/ decim saporibꝰ in duodecim ramis gustan/ dus .ponitur atq; describit Ut in primo ra musculo mens christo deuota saporē suaui tatis ꝓcipiat. preclarā saluatoris sui recogi/ tando originēz dulcē natiuitatē. In secūdo ramusculo dignatiue cōdescensionis cōuer/ sationē perhumilē. In tertio celsitudinez p/ fecte virtutis In quarto plenitudinē abun dantissime z pfectissime pietatis. In quīto confidentiā quā habuit in periculo passio/ nis. In sexto patientiā quā exhibuit in ilia/ tis iniurijs z cōtumelijs magnis. In septi/ mo cōstantiā quam seruauit in ipo cruciatu z dolore asperrime crucis. In octauo victo riam quā assecutꝰ est in conflictu z transitu mortis. In nono resurrectionis nouitatez miris dotibꝰ adornatā. In decimo ascensio nis sublimitatē spiritualiū charismatū dif/ fusiuā In vndecimo equitatē futuri iudicij In duodecimo eternitatem diuini regni.

Hos aūt ideo voco fructus q̄ sua maxi ma suauitate delectāt z virtuositate ꝓfortāt animā meditantē in his z diligētius singu/ la ꝓtractantē. si tamen abhorreat exempluz ꝑuaricātis ade qui lignū scientie boni z ma li ꝓtulit ligno vite. Quod quidē vitare nō

potest nisi rōni fidē. inuestigatōi deuotōem. curiositati simplicitatē. tandēq; carnali sensui om̄i seu prudētie carnis sacrā p̄ferat xp̄i crucē. ꝑ quā sanctispūs charitas in cordib; deuotis nutrit̄ ⁊ septiformis gr̄a diffundit̄. sicut in duob; supremis ⁊ postremis versiculis postulatur.

Jesus ex deo genitus.

Expergiscere ꝓinde aīa xp̄o deuota. ⁊ singula q̄ de Jh̄u dicunt̄ diligentius discute. Attēte ꝯsidera ⁊ morose pertracta cū Jesum audis ex deo genitū. Caue ne mētis tue oculis infirmū aliq̄d carnalis cogitatiōis occurrat q̄n poti⁹ colūbino ⁊ aquilino intuitu simpliciter crede ac ꝑspicaciter ꝯtemplare ꝙ ab illa eterna luce sil' immensa ⁊ simplicissima fulgentissima ⁊ sūme arcana coetern⁹ coequalis ⁊ ꝯsubstantialis splēdor orit̄. q̄ est ꝟtus ⁊ sapīa patris generātis. in q̄ pater oīa disposuit ab eterno. ꝑ quē fecit ⁊ secula. factaq; gubernat ⁊ ordinat ad gl'iam suā. partim ꝑ naturā. ꝑtim ꝑ gr̄am. ꝑtim ꝑ iusticiā. ꝑtim ꝑ misericordiā. vt nihil i h̄ mūdo inordinatū relinquat.

Jesus prefiguratus.

A principio quidē ꝯditionis nature. collatis in ꝑadiso parentib; primis. dehinc ꝓpter esum ligni veciti ꝑ diuini decreti seueritatē expulsis. supna misericordia nō distulit hoīez errabundū reuocare ad pn̄ie viam. spem venie dādo ꝑ reꝓmissum saluatoris aduentū. Et ne forte ꝑ ignorantiā ⁊ ingratitudinē tāta dei dignatō nr̄e saluti foret inefficax. in q̄nq; seculi h⁹ etatib; ꝑ patriarchas. iudices. sacerdotes. reges. et ꝓphetas ab abel iusto vsq; ad ioh̄em baptistam filij sui aduentū p̄nūciare ꝓmittere ac p̄figurare nō destitit. vt ꝑ multa milia tꝑum ⁊ annoꝝ magnis miris ⁊ multiplicat̄ oraculis intelligētias nr̄as ad fidē erigeret. ⁊ affectus ꝑ viua desideria inflāmaret.

Jesus emissus celitus.

Deniq; postq̄ venit plenitudo tꝑis. sicut hō sexta die ꝯdit⁹ est de terra ꝑ diuine manus ꝟtutē ⁊ sapīam. sic in p̄ncipio sexte etatis misso archangelo gabriele ad virginē. ⁊ ꝟgine p̄bente illi assensum. supuenit in eā spūssanctus. sicut ignis diuinus mentē ei⁹ inflāmans. carnēq; ip̄ius ꝑfectissima puritate sanctificās. Sz ⁊ ꝟtus eā obumbrauit altissimi. vt tantuz ferre posset ardorē. qua oꝑante in instanti corp⁹ fuit formatū. aīa creata. ⁊ simul vtrūq; diuinitati in ꝑsona filij conuitū. vt idē esset de⁹ ⁊ hō. salua vtriusq; ꝓprietate nature. O si valeres vtcūq; sentire q̄le q̄ntumq; fuerit illud e celo immissum incēdiū. collatū refrigeriū. infusum solatiū. q̄nta sublimatio ꝟginis mr̄is. q̄nta nobilitatio humani generis. q̄ntaq; condescensio maiestatis. si virginē canentē cum iubilo posses audire. si cū dn̄a tua in mōtana conscēdere. si sterilis ⁊ ꝟginis suauē ꝯtueri cōplexū ⁊ salutatōis officiū. in q̄ seruul⁹ dominū. p̄co iudicē. vox ꝟbū cognouit. puto ꝙ canticū illud sacrū Magnificat aīa mea dominū ⁊c. cū beatissima ꝟgine suam tunc modulatiōe ꝯcineres. mirūq; ꝯceptū ꝟgineum vna cū ꝓph̄a ꝑuulo exultās ⁊ iubilās adorares.

Jesus maria natus

Sane cū quietū silentiū vniuersal' pacis sub cesaris augusti impio. ꝑturbata p̄us secula serenasset intm̄ vt ꝑ ip̄i⁹ edictū describeretur vniuersus orbis. diuine factū est ꝓuidētie cura vt ioseph ꝟginis spōsus p̄gnantē puellā de regali ortā prosapia ad bethleemiticā duceret vrbē. Et iaz a ꝯceptu excursis mensib; nouē rex ille pacificus tāq; spōsus de thalamo ꝓcessit d̄ vtero virginali. sic absq; om̄i corruptiōe in lucem edit⁹ sicut fuerat absq; oīs libidinis ꝯtagione ꝯcept⁹. Qui cū magn⁹ esset ⁊ diues ꝑ nob effect⁹ paru⁹ ⁊ pauꝑ extra domū in diuersorio nasci elegit. pāniculis inuolui. lacte ꝟgineo pasci. ⁊ inter bouē ⁊ asinū in p̄sepio reclinari. Tūc illuxit nob dies redēptiōis noue. reꝑatiōis antique. felicitat̄ eterne. Tūc ꝑ totum mundū melliflui facti sunt celi. Cōplectere itaq; nūc aīa mea diuinū illud presepe vt pueri pedib; labia tua figas. ⁊ oscula gemines. Deinde pastoꝝ excubias mēte ꝑtracta. angeloꝝ mirare ꝯcurrentē exercitū. celesti melodie tuas interpone ꝑtes. cord̄ ⁊ ore decantās. gl'ia ī altissimis deo. ⁊ in terra pax hominib; bone volūtatis.

Jesus ꝯformis patrib;

Octauo nāq; die circūcidit̄ puer ⁊ vocat̄ Jh̄s. vt sanguīs sui p̄ciū ꝓ te nō tardās effundere. tuū se verissimum saluatorē oñderet p̄rib; repromissum tā ꝟbo q̄ signo. eisq; assimilatū ꝑ oīa. p̄ter ignorantiā ⁊ pctm̄. Propt̄ qd̄ ⁊ circūcisionis accepit signaculū. sic̄ ⁊ veniēs apparuit in similitudinē carnis pctī vt de pctō dānaret peccatū nobisq; fieret sal⁹ ⁊ sempiterna iusticia

ab humilitate sumes initiū. q̄ oīm est radix custosq̄ virtutū. Quid igit superbis terra z cinis. agn⁹ innocēs q̄ tollit pcta mūdi non abhorret circūcisiōis cauteriū. Et tu pctōr cuz sis dū ptendis te iustū. remediū refugis salutz eterne. Ad quā nullaten⁹ puenire potes nisi velis subseqū humilē saluatorē.

Jesus tribus magis monstratus

Nato dño in bethleē iude. stella tribus magis i oriēte apparuit z vsq̄ ad domum illi⁹ humilis regis ꝓuia claritate pduxit. Moli iā z tu ab illi⁹ oriētis z peruntis stelle declinare fulgore q̄n poti⁹ sacrorum regū comes effect⁹. iudeoz scripturam de xp̄o testimoniū ꝓhibentē accepta. z fraudulēti regis herodis declina malicia. cū auro z thure ac mirrha xp̄m regē z vez deum z hoiem venerare. z cū ꝓmittūs gentiū vocandaz ad fidē. humilez deū in cunis iacentem adora z ꝓfitere z lauda. vt sic i somnis ꝓmoni⁹ ne herodianā seq̄ris superbiā. p⁹ vestigia humilis xp̄i reuertarz in regionē tuā.

Jesus summissus legibus

Non suffecit mgr̄o humilitatz pfecte. cū patri p oia esset equalis q̄ seip̄m subderet humilime marie v̄gini. nisi z se summitteret legi. q̄tenus eos q̄ sub lege erāt redimeret. liberaretq̄ a future corruptionis in libertatē gl̄ie filioz dei. ꝓpter qō z mr̄em q̄sq̄ mundissimā. legē purificationis voluit obs̄uare. z seip̄m oīm redemptorē vt ꝓmogenitū redimi. in tēplo dei offerri z hostiam p se dari p̄sentibus z exultātibus iustz. Exulta igit z tu cū illo beato sene simeone z anna longeua. pcede in occursum mr̄is z puuli. vincat verecundiā amor. depellat timorē affect⁹. Accipias z tu infantē iesum i vlnas tuas. dicasq̄ cū spōsa in canticis canticorū. Tenui eū nec dimittā. Tripudia cū illo venerabili sene simeone z ꝓcine. Nunc dimittz seruū tuū dñe zc.

Jesus regno fugat⁹

Quoniā aūt humilitatē pfectā triuz spēaliter adornari decet comitatu ꝓtutū. s. pauptatis in fugiēdo diuitias vt fomēta superbie. patiētie ꝓ in equanimi p̄ssione ꝓempt⁹. obediētie q̄z in alienis parēdo mādatz. iō diuia dispositōe altiori permittēte ꝓsilio dū herodes impi⁹ puulū regē querit vt p̄dat. supne reuelatōis oraculo in egyptū trāsferr vt pegrin⁹ z paup. simulq̄ in coetaneis puulis ip̄i⁹ causa occisis occidit z quasi in q̄libet trucidat. Tandē herode defuncto iuxta diuinū imperiū reducit i terrā iuda. ibiq̄ ꝓuersat⁹ z crescēs etate z gr̄a. cohabitabat parētib⁹. z adeo erat subdit⁹ illis vt nunq̄ vel ad momentū secederet. nisi cuz duodecim iā fact⁹ annoz remāsit in hierusalem. nō sine multo mr̄is dolore quesit⁹. nec sine immēso gaudio reinuent⁹. Moli g̃ et tu fugiētes in egyptū mr̄em z puulū sine comitatu relinq̄re. Moli cū dilecta querente dilectum donec inuenias ab inq̄sitōe cessare. O cū q̄nta copia fluerēt lacrime. si oculis p̄ys aspiceres tā venerabilē dñam gratiosissimā q̄ puellā cū tā tenero z formoso puerulo peregrinā. si etiā dulcē illā increpatōz amātissime dei genitricis audires. Fili quid fecisti nobis sic. tanq̄m si diceret. Desiderantissime fili quō tā dilecte z diligēti mr̄i tantā potuisti materiā p̄stare doloris.

Jesus baptista celicus

Cum aūt ad tricesimū etatz sue annū saluator puenisset volēs opari salutē nostrā. cepit ꝓpus facere q̄z docere Et ꝓmū inchoās a ianua sacrōz z fundamento ꝓtutū baptizari voluit a iohāne. vt exempla mōstraret pfecte iusticie. z vim regenerātiuā aq̄s ꝓferret cōtactu mūdissime carnis sue. Quē z tu fideliter comitare. vt fias regeneratus in ipo eiusq̄ scrutare secreta vt sec⁹ iordanē in voce patrē. in carne filiū. in colūba videas sp̄m sc̄m. z apto tibi iā trinitatz celo sursum feraris in deum.

Jesus hoste temptatus.

Ductus nāq̄ fuit ih̄s i desertū a sp̄u vt tēptaret a diabolo. q̄ten⁹ z hostilis pugne humili ꝓpessione nos būiles faceret z victorie assecutiōe viriles. Durā q̄z ac solitariā vitā ꝓstāter assumpsit vt fideliū mētes ad pfectōis aggressionē erigerz. z ad grauia pferēda firmaret. Eya nūc xp̄i discipule cū pio mgr̄o secreta solitudinis p̄quire vt soci⁹ feraz effect⁹. arcani silenti q̄. oratiōis deuote. diuturni ieiunij. trine ꝓflictatōis cū callido hoste. imitator fias z ꝓticeps z i oīm temptationū discrimie ad illū discas habere recursum. p eo q̄ nō habem⁹ pōtificē q̄ nō possit cōpati infirmitatib⁹ nr̄is. temptatū p oia p similitudine absq̄ peccato.

Jesus signis mirificus

Ipse nēpe est q̄ fac̄ mirabilia magna solus. dū elemēta commutat. panes multiplicat. mare calcat. fluct⁹q̄ trā

quillat. demones cōpescit ꝛ fugat. leprosos emūdat ꝛ sanat. mortuos suscitat. qui ꝛ ceci visum. surdis auditū. mutis eloquiū. claudis gressum. paliticis ꝛ aridis ꝛ sensum restaurat ꝛ motū. Ad quē peccatrix cōscientia clamat nūc more fidelis leprosi. Dñe si vis potes me mūdare. Hūc more Centurionis Dñe puer meꝰ iacet in domo paraliticꝰ ꝛ male torquet. Hūc more chananee. Miserere mei fili dauid Hūc more sanguifluę mlieris Si tetigero inḡt fimbriam vestimenti eius salua ero. Hunc instar Marie et Martbe. Dñe ecce quē diligis infirmat.

Jesus transfiguratus

ADfirmādū siquidē mētē humanā ꝑ spem retributōnis etne assumpsit Jhs petrū iacobū ꝛ iohem. quibus ꝛ trinitatꝫ sacrm aperuit. ꝛ passiōis abiectionē ꝑdixit. ꝛ resurrectiōis future gl̄iam ī trāsfiguratiōe mōstrauit ꝓtestātibꝫ sibi lege et ꝑ pbetis in apparitiōe moysi ꝛ helye. ꝓtestantibus etiaꝫ pre ꝛ spūsctō in voce ꝛ nube. vt sic aīma xp̄o devota ꝛ iā in ꝑfitate firmata ꝛ ad apicē ꝑfectis cuncta fideliꝰ dicat cum petro. Dñe bonū est nos h̄ esse. hoc est. in tuę ꝓtemplationis ꝑfruitiōe serena. immissoḡ in eā celesti sopore ꝛ extasi audiat arcana verba q̄ non licet homini loqui.

Jesus pastor sollicitus

QUāta fuerit pijssimi pastoris ad perditas oues solicitudis cura. q̄ntaḡ clemētia ipe bonꝰ pastor in parabola pastoꝛ ꝛ ouis cēteſime ꝓdite. multaḡ cura q̄site. ac tandē inuēte ꝛ humerꝫ reportate cū gaudio pia metaphora indicat. ꝛ fimone exp̄sso declarat cū dicit. Bonꝰ pastor aiam suā dat ꝑ ouibꝫ suis. Et in eo ꝑfecte illud ꝑpheticū ꝑfecte impleꝫ. Sic pastor gregē suum pascet. Hā ꝓpter h̄ labores sollicitudines ꝛ inedias passus inter phariseoꝝ insidias ꝛ picula multa. cuāgelisando regnū dī ciuitates circuibat ꝛ castra. noctes ducebat ī oꝛōe puigiles. Hec phariseoꝝ veritus murmur ꝛ scandalū publicanis reddebat se affabilem asserēs ꝓpter male habētes se venisse in mūdum. Ad penitētes q̄ꝫ paternuꝫ ꝓtendebat affectū. aptū oñdens eis divīe misericordie sinū. Testes hoꝝ inuoco ꝛ adduco in medium matthēū. zachēū ꝛ peccatricē illā ad pedes eiꝰ pstratā. ꝛ mulierē in adulterio deprehēsam. Hūc igiꝫ pastoꝛē pijssimū more matthei ꝑfecte sectare. more zachei hospitio suscipe. more peccatricꝫ vnguēto punge. pedesḡ ipiꝰ ablue lachrymis. terge capillis. ꝛ osculis mulce. vt tandē cum ipa muliere iudicio ipiꝰ exposita. absolutōis sniam mereaꝛis audire. nemo te ꝯdēnauit. nec ego te ꝯdemnabo. vade ꝛ iam amplꝰ noli peccare.

Jesus fletu rigatus

PRo summe siquidē pietatꝫ reserāda dulcedine. fons totiꝰ misericordie. bonus ihs nō modo ꝓ nob̄ miseris sed pluries fleuit. Hā sup lazaꝝ ꝓmo. debic sup ciuitatē. ꝛ tandē ī cruce. ex illis pijssimis oculis ad oēm expiationē pctoꝝ lachryma/rū manauere fluēta. Fleuitḡ saluator vbertim. nūc hūane infirmitatis deplorādo miseriā. nūc ceci cordis caliginē. nūc obdurate malicie pranitatē. O cor duꝝ vesanū ꝛ impium. ꝛ tanḡ ꝑa ꝓ uarum vita plangendū. cur more frenetici flēte sup te sapia pris in tātis miseriꝭ letaris ꝛ rides. Cōsidera lacrimantem medicū tuū ꝛ luctū vnigeniti fac tibi plācum amaꝝ. deduc q̄si torrentē lacrimas ꝑ diē ꝛ noctē nō des requiē tibi. neḡ taceat pupilla oculi tui.

Jesus rex orbis agnitus

Ane post lazaꝝ suscitatū ꝛ post effusum alabastꝝ vnguēti sup caput Jesu. odore fame eiꝰ tā respersō in pl̄o pscieṅs ipe turbā sibi obuiā venturā ꝓscendit asellū vt int̄ applausus currentiū pl̄orū cedentiū ramos ꝛ sternentiū vestimēta ī via mire ꝓberet humilitatꝫ exēplū. Hec sue miseratiōis oblus cū turbe depromerēt canticū laudis ipe lamētū assumpsit sup excidiū civitatꝫ. Surge nūc saluatoris ancilla vt tanḡ vna ō filiabꝫ hierl̄m intrueaꝫ regē Salomonē in honore quē sibi mr̄ synagoga ī ecclesie nascēt̄ mysteriū reuerent̄ exhibuit. vt insidentem aselli tergo celi terreḡ dñm velut cū ramis olīuaꝝ atḡ palmarū. pietatis opibꝫ ꝛ tutūḡ triūphis iugit̄ comiteris.

Jesus panis sacratus

Hater oīa memorialia xp̄i ꝑcipua cōstat recordatiōe esse dignissimum finale illud ꝙuiuiuꝫ sacratissime cene In q̄ nō solū agnꝰ paschal̄ ad edendū ꝓponit̄ vez etiā agnꝰ imaculatꝰ q̄ tollit pcā mundi sub specie panis oē bn̄tis ī se delectamētum ꝛ ois saporis suauitatē. ꝑfect̄ in cibuꝫ. In q̄ ꝙdē ꝙuiuio mira xp̄i refulsit bonitatꝫ dulcedo. qñ cū paupculis illis discipul̄ ꝛ iuda ꝑditore eadem mēsa ꝛ scutella cenauit. Dixꝫ

ciauit humilitatꝫ exemplū dū pedes piscatoꝝ z etiā pditoꝝ sui rex glie pcinctꝰ linteo studiosissime lauit. Mira patuit munificentie largitas dū sacerdotibꝫ illis p̄mis z p cōsequēs tori ecclie z orbi terraꝝ corpꝰ suū sacratissimū z sanguinē vez ī cibū dedit z potū vt qđ erat futuꝝ ī primo sacrificiū ꝺo placens. z redēptiōis nr̄e impciabile pciū esset viaticū z sustentamentū. Mirꝰ tandē emicuit dilectiōis excessus. qū in finē diligēs suos tā dulci eos exhortatiōe ꝓfortauit in bono. petꝝ spēaliter p̄monēs ad fidei robur. z Johānī offerēs pectꝰ ad recubitū iocundū z sacrū. O q̄ꝫ mira sunt ꝫ oīa repleta dulcedine. illi dūtaxat aīe q̄ ad tā celebre vocata ꝓuiuium tāto mētis currit ardore vt possit illō p pheticū eructare. Quēadmodum desiderat ceruꝰ ad fontes aquaꝝ ita desiderat aīa mea ad te deus.

Jesus dolo venundatus

Passionē dulcissimi ihu xp̄i pie ꝓsidere volēti p̄mū occurrit pfidia pditoris. Qui tāte fuit fraudis veneno repletꝰ vt suū dñm z mgr̄m pderet. Tāta fuit flāma male cupiditatꝫ successus vt optimū deū argēto venūdaret z p̄ciosissimū xp̄i sanguinē vilis mercedis p̄cio cōpensaret. Tante deniq; ingratitudis vt illū q̄ oīa sibi ꝓmiserat z ad honorē z dignitatē z culmē aplice ptātis puexerat inseq̄rek ad mortē. Tāte duricie vt nec familiaritate ꝓuiuū nec hūanitate obsequū. nec suauitate colloquū a ꝓcepta malicia potuit reuocari. O mira benignitas mgr̄i ī discipulū dux. z pū dñi in seruum nequissimū. Certe bonū erat ei si natꝰ nō fuisꝫ bō ille. Sꝫ q̄ꝫuis inexplicabilis fuerit pditoris ip̄ietas. in imensū tū eaꝫ erupat agni ꝺi dulcissima māsuetudo. ī exēplū data moztalibꝫ vt iā nō dicat ab amico exasperata humanitas. Si inimicꝰ me maledixisset mihi sustinuissem vtiq; tē. q̄ ecce hō vnanimis q̄ dux videbaꝫ z notꝰ q̄ xp̄i panes edebat z ī illa sacra cena cuꝫ illo dulces capiebat cibos. magnificabat sup eū supplātatiōꝫ. z tū agnꝰ ille mitissimꝰ. os in q̄ nō est inuētꝰ dolus. ori q̄ abūdauit malicia in ipa pditōis hora suaui osculo applicare nō renuit vt oīa illi exhiberet que p̄raui cordis ptinaciam emollire potuissent.

Jesus orans pstratus.

Sciens nāq; ihs oīa q̄ sup eū erāt vētura p̄m altissime dispositiōis arcanum hymno dicto exiit in montē oliuaruꝫ. more solito oraturꝰ ad p̄rem. Et tūc p̄cipue iam mortꝫ instāte agone cum dispsiōe q̄ꝫ ac desolatōe ouiū q̄s piꝰ pastor tenero ꝓplexabaḳ affectu. fuit horribilis ī natura xp̄i sensibili imaginatio mortis vt diceret. p̄r si fieri pōt trāseat a me calix iste. Qta ꝺo fuerit in spū redēptoris p diuersis causis anxietas. testes sunt gutte sudoꝝ sanguinei ex toto corpore decurrētes ī terrā. Dñator dñe ihu vñ aīe tue tā vehemēs anxietas z antia supplicatio. Hōne voluntariū oīno p̄ri sacrificiū obtulisti. Uez vt verā in te credētes nr̄e mortalitatꝫ naturā formaremur ad fidē. z ī tribulationū ꝓpessione ꝓfi'i erigeremur ad spem z maiores erga te amoꝝ stimulos hr̄emus naturalē carnis infirmitatē hmōi exp̄essisti euidētibꝫ signis q̄bꝫ doceremur q̄ ꝺe dolores nr̄os ptuleꝫ. z nō absq; doloꝝ sensu degustauerꝫ amaritudines passionū.

Jesus turba circūdatus

Sane q̄ꝫ ꝓmptꝰ ad passionē fuerit spiritus in ihu exꝫ euidenť innotuit q̄ venientibꝫ vna cū ꝓditore virꝫ sanguinū z q̄rentibꝫ aīam suā cū facibꝫ laternis et armis p noctē vltro occurrit z seip̄m manifestauit z obtulit. z vt cognosceret hūana p̄sumptio nihil se posse aduersus ip̄z nisi q̄ntum ip̄e p̄mitteret oīpotētis ꝺeꝰ fuꝫ ꝺbo ī probos satellites terre allisit. Sꝫ nec tunc misericordiā suā in ira ꝓtinuit. nec pietatis sue dulcedinē fauꝰ ille distillare cessauit. Aā z mutilatā a discipulo aurē serui pterui. manus sue ꝓtactu sanauit. z defensoꝝ suiꝫ zeluꝫ ab inuadentiū lesiōe cōpescuit. Maledictꝰ furoꝝ eoꝝ q̄ pt̄inax. dū nec maiestatis miraculo nec pietatꝫ bnficio potuit refrenari

Jesus vinculis ligatꝰ

Deniq; sine gemitu audire q̄s possit. qualiter in illa hora homicidas manus in regē glie iniecerūt truculēti lictores. z innocētes mitis Jhu manꝰ vinculis ꝓstringētes ip̄m agnū māsuetissimuꝫ nihil obloquentē ad initar latronis ꝓtumeliose traxerūt ad victimā. Quis tunc doloris aculeꝰ discipuloꝝ corda penetrauit cū videret dilectissimū dñm z mgr̄m suū a suo cōdiscipulo pditū ligatis post terguꝫ manibꝫ q̄si malefactorē duci ad mortē. cū z ille impiissimus iudas penitētia ductus tanta postmodum fuerit exꝫ amaritudine repletꝰ vt maluerit mori q̄ꝫ viuere. Ue tamen homini illi

q̄ nec sic ad fontē misericordie p spem venie redijt. sz pri ij sceleris immanitate pterritus desperauit.

Jesus notꝰ incognitꝰ

c Omphēso dehinc pastore dispse sūt oues captoq̄ mgro discipuli fugeſt Petrꝰ tñ tāq̄ fidelior secutꝰ est a longe vsq̄ ad atriū pncipis sacerdotum. vbi ad vocē ancille se xpm nō nosse cū iuramēto firmauit. tertioq̄ repetijt. donec gallo cantante respexit benignꝰ mgr pdilectū discipulū respectu miseratōis z gre. q̄ pmonitꝰ petrꝰ z foras egressus fleuit amare. O q̄sq̄s es qui ad vocē ipetētis ancille. carnis videlicet tue xpm. p te passum negasti. pcacie vl volūtate vl actu. rememorās passionē dulcissimi magistri foras cū petro egredere vt teiq̄ amarissime defleas si qñ te respiciat q̄ petr̄ lacrimantē respexit. gemie q̄z amaricatōis ꝓpunctōis scz. p te z cōpassiōis ad xpm inebriaberis absinthio. vt expiatꝰ cū petro a reatu sceleris replearꝰ cū petro spū sanctitatꝰ.

Jesus vultu velatus

c Onsilio siquidē malignātiū pontifi/cū psentatꝰ pōtifex noster iesus xps z ꝓfitatē ꝓfessus se videlicet esse filiuz dei. q̄si blaspbemꝰ adiudicatꝰ est morti. z innumera ppessus opprobria. Hā vultꝰ ille venerabilis boīb. desiderabilis angel. q̄ z omnes celos adimplet letitia. labij polluti sputis inq̄nat. ab impijs sacrilegis manib cedit̄ur. velo in derisionē obtegit̄. z dñs vniuersē creature tāq̄ seruꝰ ꝓtēptibilis collaphisatur. cū ille vultu placidissimo z ꝓmone submisso vnū ex suis pōtificis dātez alapā sibi dulciꝰ z benigne corripuit. Si male inquit locutꝰ sum testimoniū pbibe de malo. si aūt bñ q̄d me cedis. O verax dulcis z pie Jhu quenā aia tibi devota hec vidēs z audiens. possit se ꝓtinere a lacrimis z intime passiōis occultare dolorem.

Jesus pilato traditus.

b Pr̄ēda prsus iudeoꝝ ipietas q̄ tāt̄z iniurijs satiari nō potuit q̄n potius ferali rabie fremēs ipio iudici tanq̄ rabido cani aīam iusti deglutiendā exposuit. Uinctū em̄ ihm aū pilatū pōtifices pduxerūt. postulātes interimi supplicio crucis eū q̄ nō nouerat oīno pctm̄. Jpe vo q̄si agnus coz̄ tondēte se sic añ iudicē stabat māsuetus z tacitꝰ cū fallaces z ipij falsoꝝ criminū mole obiecta. tumultuosis clamatōib auctorē vite petūt ad mortē. z viz homicidā seditiosumq̄ latronē suāt ad vitā. lupū agno. mortem vite. luci tenebras. tā stulte pferētes q̄ impie. Dulcis iesu q̄s tā durus erit vt clamores illos horribiles. tolle tolle. crucifige euz sine gemitu z clamore spūs aure corpis valeat audire seu mēte tractare.

Jesus morte damnatus

U Erū q̄uis nō ignoraret pilatꝰ iudaicā gentē aduersus Jhm nō iusticie sz invidie zelo cōmotā cū patēter assereret nullā se i eo mortis causam vl modicam inuenire. hūano tñ timore deuictꝰ repleuit aīam suā amaritudinib. z pissimū regē crudelis tyrāni herodis videlicet iudicio sb didit. quē z ludibrio habitū z ad se remissuz crudeli mādato nudū in ꝓspectu derisoruz astare pcepit. vt atrocissimis verberib virgineā illā z candidissimaz carnē flagellatores truculēti diuellerēt. plagas plagis. liuores liuoribꝰ crudelit̄ infligētes. Decurrit ille sanguis pciosissimus p illa sacra latera innocētis. z amātissimi iuuenis nullo prsus in eo repto reatu. Et tu pdite hō tortꝰ ꝓfusionis z ptritiōis huꝰ causa exist̄s quō nō in fletum erumpis foras. Ecce innocētissimꝰ agnꝰ vt te a snīa iuste dānationis eripet. iniusto propter te elegit iudicio ꝓdemnari. Ecce q̄ non rapuit. p te soluit. Et tu aīa mea neq̄z ripia. nec devotionis exoluis gratitudinē nec cōpassionis repēdis affectū

Jesus spretus ab omnibus.

p Ostq̄z aūt pilatꝰ adiudicaverat ipiorum vota cōpleri. nō suffecit militibus illis sacrileg̃ crucifigere salvatorem nisi pus z ipi illusionib ipleſſent animā suā. Hā ꝓgregata in ptoriū vniuersa cohorte exuētes eū vestib suis. z tunica induentes coccinea. clamydez illi circūdere purpureā. z coronā spineā iposita capiti eius. et arūdine in dextera manu irrisorie genuflectebāt z alapas dabāt. z expuētes in eum. sacrum illud caput pcutiebāt arūdine. Attende nūc hūani cordis supbia q̄ opprobria refugis. z ad honores aspiras. q̄s est iste q̄ ingredit̄ hñs imaginē q̄si regis. z nichilominꝰ serui despectissimi cōfusione repletꝰ. Ipe est rex tuꝰ z deus tuꝰ. q̄ q̄si vir leprosus z nouissimꝰ virorꝝ estimatꝰ est. vt te ab eterna ꝓfusione eriperet z a supbie peste sanaret. Uergit̄ semel his. z ve itez q̄ pꝰ tā clarꝝ humiliatꝰ speculū supbia tollunt̄ in altū. rursus ostentui

habētes filiū dei. quē tāto ampli⁹ ab hoīb⁹ oi ꝓstat honorificētia dignū ꝙto magꝭ ꝑ hominib⁹ indigna sustinuit.

Jesus cruci clauatus.

Datiatis iā impijs de opprobrijs mā suetissimi regis. rursum rex nr̄ vestibus suis induit denuo exuendus. z baiulās sibi crucē ꝓducit ad caluarie locuz. ibiq; tot⁹ erut⁹ vili dūtaxat circūtectus adrenes sudario. z sup lignū crucis dire, piect⁹ expansus. ptēsus. z tract⁹. z in pellis moduz bincinde extēsus. clauoz aculeis pforat⁹. manib⁹ sacris z pedib⁹ cruci affixis z crudelissime sauciatis. vestes q̄z ip̄i⁹ dant in p̄dam. diuidunt in ptes. tunica incōsutili indiuisa p sortē trāseūte ad vnū. Vide nūc aīa mea q̄mō ille q̄ est sup oīa bñdict⁹ de⁹. a planta pedis vsq; ad verticē tot⁹ in aquas passiōis demergit. z vt te totā de illis passionib⁹ extraheret. intrauerūt aque vsq; ad animā suam Coronat⁹ eteni spinis sub cruris onere dorsum curuare iubet. z suā ipsi⁹ portare ignominiā z ad locū deduct⁹ supplicij veste nudatur. vt ex flagellorum ictib⁹ ꝑ dorsum z latera carnis patefactis liuoribus atq; scissur⁹ videretur q̄si leprosus. z dehinc clauis trāsfossus appareret tibi dilect⁹ tu⁹ ꝑpt̄ re sanandā cōcisus, vulnere sup vulnus. Quis mihi det vt veniat petitio mea z qđ expeto tribuat mihi de⁹. vt tot⁹ tā mēte q̄z carne trāsfodiar. crucq; affigar patibulo cū dilecto.

Jesus iūctus latronib⁹

Ad augmentū ꝓfusionis. ignominie dedecorq; ac doloꝛ inocēs agnus extra portā in loco punitōis scelerator̄. in die solēni. hora meridiana. i medio latronū sup crucē q̄si ad spectaculū eleuatur flentib⁹ amicis z insultātib⁹ hostib⁹. Nā et q̄ pteribāt mouebāt capita sua. z q̄ astabāt irrogabāt opuicia dicētes. q̄ alios saluos fecisset. nūc seipm saluare nō posset. Sz z ab irrisione hmōi alter latronū neq; q̄z abstinuit. Cū tñ mitissim⁹ agn⁹ z ꝑ crucifigētib⁹ z irridētib⁹ pietatq; dulcedine interpellaret ad patrem. z pfitēti ac supplicāti latroni liberalissima charitate repromitteret padisum. O ⁊bum tot⁹ dulcedis z venie. pr̄ ignosce illis. O verbū tot⁹ amoris z gratie. hodie mecuz eris in padiso. Respira nūc in spez venie aīa quātūcūq; peccatrix. si tñ patiēt⁹ ꝑ te dñi ōi rum vestigia seq̄ nō abhorres. q̄ in oīb⁹ pssur⁹ suis nec sel'os suū aperuit. vt aut q̄relc. aut excusatōis aut cōminatōis aut maledictōis sermonē aduersus maledictos illos canes vel leniter diceret. q̄n pot⁹ noue bñdictiōis verbū q̄le a seculis nō est auditū sup inimicos suos effudit. Dic g̃ cū mlta fiducia. Domine mei de⁹. miserere mei. q̄m in te ꝓfidit aīa mea. si forte more ꝓfitētis latronis audire mereaꝛis in mortis articulo. Hodie mecum eris in paradiso.

Jesus felle z aceto potat⁹

Postea sciēs ihs q̄ ꝓsūmata sūt oīa. vt ꝓsūmaret scriptura dixit. Sitio. Et acetoso z felleo poculo sibi ꝓpinato cū spōgia. ioh̄e q̄ pñs fuit attestāte sub intulit. Cōsummatum est. Tāc̄z si in gustu aceti z fellis tot⁹ amarissime passiōis ꝓsummata plenitudo ꝓsisteret. Nā q̄ ꝑ gustum ligni suauis z vetiti. tot⁹ nr̄e pditōis causa extitit p̄uaricator adā. oportunū fuit z congruū p viā ꝓtrariā salutis nr̄e inuenire remediū. Cū etiā in singulis mēbris ip̄i⁹ acutissimarum passionū militātes sagitte crebrescerēt quarū indignatio ebibebat spūm eius. vt cibi verbiq; vehiculū nequaq̄z remaneret immune. vt verificaret̄ i medico nr̄o ꝓpheticū illud. Repleuit me amaritudine. inebriauit me absinthio. Sz z vt illud compleretur i dulcissima z amantissima matre sua v̄gine gl'iosa. Posuit me quasi desolatā tota die me rore confectā. Que lingua dicere vel quis intellectus cape sufficit desolationū tuaꝝ pondus virgo beata. Que p̄missis omnib⁹ pñs assistens z ꝓticeps ꝑ omnē modū effecta. bñdictam illāz sanctissimā carnē quā taz caste concepisti. tam dulciter aluisti. z lacte potasti. tā crebro in tuo reclinasti sinu z labia labijs impressisti. carneo cōtemplata es visu. nunc ictib⁹ flagellorum diuelli. nunc spinarum perforari aculeis. nunc arundine pcuti. nūc palmis pugnisq; ꝓcidi. nunc clauis perfodi z stipiti crucis affixam atq; pendentē grauiter laniari. nunc omni ludibrio habitaz. felleq; tandē z aceto potari. Sz z diuinissima illam aīam oculis cōspexisti mentalib⁹. omnis amaritudinis felle repletā. nūc spū frementē. nūc pauentē. nunc tedentē. nūc agonizantē. nūc anxiatā. nūc turbatā. nūc omni tristiciaz doloꝛe mestissimā. partim propter passionis corꝛee viuacissimum sensum. partim ꝓpt̄ diuini honoris ꝑ petīn subtracti feruentissimū zelum. ptim ꝓpter effusum in miseros miserationis affectum. z ptim ꝓpter com/

passionis ad tè mr̃em dulcissimã infixum i cordis intima telũ. cũ te corã se positã ⁊ pijs ꝯspiceret oculis ⁊ blãdis alloq̃ret ꝑmonibꝫ Mulier inquiẽs ecce filiꝰ tuus vt tuam ꝯsolaretur inter angustias aĩam. quã passionis sue gladio amplius q̃ꝫ si ꝓprio patererꝫ i corpore ꝟe sciebat esse transfixã.

Jesus sol morte pallidus

DEniq̃ꝫ cum agnus innocẽs q̃ ⁊ verꝰ iusticie sol triũ horaꝝ spacio pependisset i cruce. ⁊ eodẽ tempe sol iste visibilis factori suo cõpatiẽs lucis sue radios occultasset. iam omnibꝫ ꝯsummatis fõs ipe vite hora nona siccat. dũ deus ⁊ homo Jhs cũ clamore valido ⁊ lacrimis ad miseratõis manifestandũ affectũ. ⁊ diuinitatis declarãdam potentiã. spm̃ in manꝰ pr̃is cõmẽdans expirauit. Tũc velũ tẽpli scissum est a sũmo vsq̃ꝫ deorsum ⁊ terra mota est. ⁊ petre scisse sunt. ⁊ monumẽta apta sunt. Tũc ipe Cẽturio deũ verꝫ ipm̃ esse cognouit Tunc qui ad spectaculũ insultaturi ꝯuenerãt reuertebãt ꝑcutiẽtes pectora sua Tũc speciosus forma p̃ filijs hominũ caligãtibꝫ oculis ⁊ pallentibus genis ꝑ filijs hominũ deformis apparuit. factus holocaustũ suauissimi odoris i cõspectu paterne gl̃ie. vt auerteret iram suam a nob. Respice igit̃ dñe sancte pater de sanctuario tuo ⁊ de excelso celorum habitaculo respice inq̃ꝫ in faciem xp̃i tui. respice hanc sacratissimam hostiã quam tibi offert põtifex noster ꝑ peccatis nostris. ⁊ esto placabil̃ super nequicia populi tui. Considera et tu homo redempte quis qualis ⁊ quantus est ille qui ꝑ te pendet in cruce. cuiꝰ mors viuificat mortuos. ⁊ cuiꝰ transitũ ⁊ celũ luget et terra ⁊ lapides duri quasi naturali cõpassiõe scinduntur. O cor humanum omni lapidũ duricia durius. si ad tanti cõmemorationẽ piaculi. nec terrore concuteris. nec compassiõe afficeris. nec cõpunctione scinderis. nec pietate molliris.

Jesus translanceatus

PORro vt de latere xp̃i dormientꝫ formaretur eccl̃ia. ⁊ scriptura impleret̃ que dicit. Uidebunt in quẽ trãsfixerunt. diuina est ordinatõe indultum vt vnus militũ lancea latus sacrũ illud aperiendo ꝑfoderet. quatenꝰ sanguine cũ aq̃ manante p̃cium effunderet̃ nostre salutis. qd̃ a fonte scꝫ cordis arcano ꝓfusum vim daret sacramentis eccl̃ie. ad vitã gr̃e cõferendam essetq̃ꝫ iam in xp̃o viuentibꝫ poculum fontꝫ viui saliẽtis in vitã eternã. Ecce iã nunc lãcea saulis. ꝑfidia populi scꝫ iudaici reprobati. casso vulnere in parietẽ diuina miseratõe ꝑlata foramen fecit in petra. ⁊ cauernã i maceria. tanq̃ꝫ habitaculum colũbinũ. Surge igitur amica xp̃i. esto sicut columba nidificans in summo ore foraminis ibi vt passer inueniẽs domũ vigilare non cesses. ibi tãq̃ꝫ turtur casti amoris pullos absconde. ibi os appone vt haurias aquas de fontibꝫ saluatoris. Hic enim est fons egrediens d̃ medio paradisi qui in quattuor diuisus capita ⁊ in corda deuota diffusus. fecũdat ⁊ irrigat vniuersam terram.

Jesus cruore madidus

CRuentatus em̃ xp̃s dñs sanguie ꝓprio. p̃mum sanguineo sudore secũdo flagellis. dehinc spinarum aculeis. post clauis ⁊ tandẽ lancea copiose effuso. vt apud deum esset copiosa redemptio. vestem pontificalẽ habuit rubricatã. quatenꝰ ꝟe rubrũ appareret indumentũ ipsius. et vestimenta eius quasi calcantiũ in torculari. ⁊ sic vero ioseph in veterẽ dimisso cisternã. tunica ip̃ius intincta sanguine hedi. ꝓpter silitudinẽ carnis peccati approbatiõis noticia discernẽda mitteret̃ ad pr̃em. Cognosce igitur clementissime pr̃ tunicã p̃dilecti filij tui ioseph. quẽ inuidia fratrũ ꝑm carnem tãq̃ꝫ fera pessima deuorauit ⁊ ꝯculcauit in furore vestimentũ ip̃ius. ⁊ omnẽ decorem illius reliquijs cruoris inq̃nauit. Nã et q̃nq̃ꝫ scissuras lamentabiles in ea reliquit. Hoc em̃ est dñe vestimentuꝫ qd̃ in manu meretricis egyptie videlicꝫ synagoge. innocẽs puer tuus spõte dimisit. magis eligens spoliatus a carnis pallio in carcerẽ mortis descendere. q̃ꝫ adulterine plebis acquiescẽdo voci tpaliter gloriari. Nam ⁊ ꝓposito sibi gaudio crucem sustinuit cõfusione ꝯtempta. Sed ⁊ tu misericordissima dña aspice illam dilecti filij tui sacratissimã vestẽ. de castissimis membris ⁊ visceribꝫ tuis spũssancti artificiositate ꝯtextam. ⁊ vna cum ip̃o ꝯfugientibꝫ nob ad te veniã postula vt digni habeamur effugere ab ira ventura.

Jesus intumulatus

VEniens tandem nobilis cẽturio ioseph scꝫ ab arimathia. ⁊ accepta a pilato licentia corpus christi cũ Nicodemo deponens de cruce ꝯdiuit aromatibꝫ

z inuoluit in syndone. z in monumento no/
uo (qđ in orto ꝓpinquo in petra sibi excide/
rat) cū oīi reuerētia sepeliuit. Porro sepul
to dño z ad custodiā sepulcri militib⁹ depu/
tatis. deuote ille mulieres z sancte q̄ fuerāt
obsecute viuēti. vt iā mortuo pierate officio
sa famulatū impēderēt. emerūt aromata ad
corp⁹ xp̄i sacratissimū ꝑ ungendū. Inter q̄s
maria magdalena tāto cordis ferebat incē/
dio. tāte pietat̄ afficiebat dulcedine. tā vali
dis trahebat vinculis charitat̄ vt feminee
infirmitat̄ oblita. nec tenebraꝝ caligie. nec
ꝓsecutoꝝ īmanitate retraberet a visitatōe se
pulcri. ān pot⁹ foris stans z rigās lacrimis
monumentū. Recedētib⁹ discipulis non re/
cedebat. ꝓ eo q̄ diuine dilectiōis igne succē/
sa est. z tam inualescēte vrebat desiderio. z tā
impatiēte vulnerabat amore. vt nihil ei sa/
peret nisi flere. posset̄q̄ illud ꝓphēticum eru
ctare veracit̄. Fuerūt mihi lacrime mee pa/
nes die ac nocte. dū dr mihi q̄tidie. vbi ē de⁹
tuus. De⁹ meus bone Jhu ꝓcede mibi. q̄s̄q̄
ꝑ omnē modū īmerito z indigno. vt qui cor
pore bis interesse nō merui. side tū ħ eadem
mēte ꝓtractās. illū ad te deū meū ꝓ me cru/
cifixū z mortuū ꝓ passiōis affectū expiar. quē
innocēs mr̄ tua z penitēs magdalena i ipsa
passionis tue hora senserunt.

Jesus triumphans mortuus.

Quonsummato iā passiōis agone. cuz
iam draco ille cruēt⁹ z rabid⁹ leo esti
maret se ꝺ occiso agno victoriā asse
cutū. refulgere cepit in aīa descēdente ad in/
feros diuinitat̄ potētia. q̄ leo nr̄ fortissimus
de tribu iuda ꝓsurgēs i fortē armatū. ꝑdam
ab ipo diripuit. portaq̄ inferoꝝ ꝓfract̄ z al
ligato serpēte expolias ꝓncipat⁹ z potestates
traduxit ꝓfidēter. palā triumphās illos i se
metipo. Tūc extractus est leuiathan hamo
ipius ꝑ xp̄m ꝑforata maxilla. vt q̄ nihil iur̄
habebat in capite qđ inuasit. illud etiā ꝑde/
ret qđ habere videbat in corpe. Tūc verus
samson moriens hostilē ꝑstrauit exercitum
Tūc agn⁹ sine macula i sanguie testamenti
sui de lacu (in q̄ nō erat aq̄) vinctos eduxit.
Tunc habitantib⁹ in regione vmbre mort̄
lux orta est eis. z diu noue luc̄ expectata cla/
ritas radiauit.

Jesus surgens beatus.

Sacre siq̄dē q̄etis dñi i sepulcro. illu/
cescēte tertio die q̄ i reuolutiōe diez
est octau⁹ z ꝑm⁹. dei ꝑt⁹ z dei sapiētia
xp̄s mortis ꝑstrato auctore. etiā ipam mor
tem deuicit. eternitat̄q̄ aditū nobis aperu
it dū sese a mortuis potētia diuia suscitauit
vt notas nob⁹ faceret vias vite. Tunc terre/
motus factus est magn⁹. z angelus domini
in vestimēto albo z aspectu fulgureo descen
dit de celo. ꝑ⁹ apparens blandus. imp⁹q̄ terr
seuer⁹. Propt̄ qđ z ꝑterruos ꝑterruit milites
z ꝓfortauit pauidas mulieres. Quib⁹ z ipse
dñs resurgens ꝑmū apparuit. qr ħ deuotio/
nis intēse merebat affect⁹. Deinde visus est
petro. Postea discipulis euntib⁹ in Emaus
Deinde apl̄is oīib⁹ absq̄ thoma. Postea
etiā thome palpandū se ꝑbuit. cū ille fidelit̄
exclamauit. Dñs meus z de⁹ me⁹. Sicq̄ ꝑ
dies quadraginta multiformit̄ apparēs di/
scipulis. z comedēs cum eis z bibēs. z argu
mētis nos illumiauit ad fidē. ꝓmissis nos
erexit ad spem. vt sic tandē donis celit⁹ dat̄
nos accenderet ad amorem.

Jesus decor precipuus.

Sane flos ille pulcerrimus de radice
iesse. q̄ in incarnatiōe floruit. in passi
one defloruit. sic in resurrectione re/
floruit vt oīm esset doctor. Hā corpus illud
glorioſissimū subtile agile z imortale. tante
claritatis supuestitū est gl̄ia vt ꝑ se sit sole ful
gentius. exemplarē ꝓferens pulcritudinem
suscitādoꝝ corpoꝝ humanoꝝ. De q̄bus ipe
saluator ait. Tunc fulgebūt iusti sicut sol in
regno pr̄is. s. beatitudis sempit̄ne. Q̄ si iu/
stus q̄libet fulgebit sic sol. q̄nti putas cē ful
goris ipm solem iusticie. Tāti inq̄s est vt sit
specioſior sole. z sup oēm stellaꝝ dispositōez.
luci cōparatus decor ꝑcipuus nō immerito
iudicet. Felices illi oculi qui viderunt. Dz
z tu vere beatus eris. si fuerit reliquie semi/
nis tui ad videndū tam interius q̄s exterius
illam desideratissimā claritatē.

Jesus orbi ꝑlatus

Apparēs quoq̄ dñs in galilea disci/
pulis oēm sibi potestatē tam celi q̄s
terre asseruit a pre collatā. Propter
quod z discipulos misit in mundū vniuer/
sum ꝑdicare euangeliū omni creature. salu/
tem ꝓmittēdo credentib⁹. dānatōz ꝓminan
do incredul⁹. coopante dño. z seq̄ntib⁹ signis
ꝓfirmante fmonē. vt in ꝑture nominis iesu
christi imparet omnib⁹ creaturis z morbis
vereq̄ ꝓstaret seculo toti q̄ magni ꝑis filius
iesus christus tanq̄ alter ioseph verusq̄ sal
uator viuit z dominat̄. non solum in terra

egypti. vez etiam in omni loco dominatõis regis eterni. eductus q̃dẽ ad impiuz dei celi de carcere mortis z inferoz. z attõsus mortalitaz comã cõmutauit vestẽ carnis in immortalitatis decorẽ. z tanq̃ verus Joyseſ de aquis mortalitatis assumptus pharaonis subneruauit imperiũ. tãto sublimatus honore vt in noĩe ipsius omne genu flectat. celestiũ terrestriũ z infernoz.

Jesus ductor exercit⁹

Quadraginta post resurrectõz dñi p actis diebꝫ. nõ sine magni designationem mysterij. in ipo q̃dragesimo die ꝓuescens vna cũ discipulis suis benign⁹ magister in montẽ olueti ꝓscẽdit. z inde videntibꝫ illis eleuatis manibꝫ ferebaf in celũ. nubeq̃ interposita (q̃ ascẽdentẽ recepit) humanis seipm aspectibꝫ occultauit. Sicq̃ ascendens in altũ captiuã duxit captiuitatẽ. z celi aperta tã porta pandẽs iter sequẽtibꝫ. exules introduxit in regnũ. ꝓciues illos faciẽs ãgeloz z domesticos dei. quatenꝰ ruinas instauraret angelicas. z eterni patris cumularz honorem. z se triumphatorẽ ostenderet. z dñm exercituũ se esse probaret.

Jesus celo leuatus

Pallẽtibꝫ angelis z exultantibꝫ sanctis. de⁹ z dñs angeloz z hoĩum sup celos celoz ascẽdit. z sup pẽnas vẽtorũ mira potestatis agilitate volauit. seditq̃ ad dexterã pris. tãto melioz angel' effectus. q̃to differẽtiꝰ p illis sortit⁹ est nomẽ. ibiq̃ iugiter vultui benignissimi pris apparet ad interpellãdũ p nobis. Tal' em decebat vt nobis esset põtifex sanct⁹. innocẽs. impollutus z excelsioz cel' fact⁹. q̃ in dextera maiestatis assistẽs. vultui pne gl'ie vulnez que p nob⁹ p/tulit ostenderet cicatrices. Gras tibi referat dñe pr omnis lingua sup inenarrabili dono superfluẽtissime charitatis tue. q̃ vnico filio cordis tui nõ pepcisti sz p nob⁹ omnibꝫ tradidisti in mortẽ vt tantũ tamq̃ fidelẽ aduocatum coram te haberemus in celis.

Jesus largitor spũs

Eprẽ q̃z septimanis diez a resurrectione excursis. q̃nquagesimo die cõgregatis in vnũ discipulis cũ mulieribus z maria mre iesu. fact⁹ est repẽte ꝺ celo sonus tãq̃ aduenientis spũs vehementis. q̃ z sup centũ viginti hoĩm turbã descendit. et apparuit in linguis igneis p eo q ozi ꝓbum z intellectui lucẽ z affectui ministraret ardorem. Repleticq̃ sũt oẽs spũsctõ. z ceperũt loq̃ varijs linguis sm q eiusdẽ spũssci dictabat instinct⁹. Qui oẽz eos pitatem edocuit z ad oẽm dilectõz accẽdit. z in oi cos ꝓtute firmauit. Hã ipi⁹ adiuti gra. illustrati doctrina. et ꝓfortati potẽtia (cũ pauci essent z simplices) partim ꝓbis ignitis. partim ꝓfectis exẽplis partim mirãdis ꝓdigijs. p totũ mundũ sanctam eccl'iam plãtauerũt. Que z eiusdẽ spũs sancti virtute purgata illuminata z perfecta amabilis facta est sponso suo eiusq̃ panym phis. vt speciosa nimis miraq̃ varietate circundata. sathane ꝺo z angelis ei⁹ terribil' vt castroz acies ordinata.

Jesus laxans reatus.

In hac siquidẽ sancta eccl'ia p orbez vniuersum spũsctõ mirabilit coopẽrãte. multiformit' distincta z vniformiter ꝓiũcta. vn⁹ põsidet põtifex xp̃s tãq̃ sũmus hierarcha. q̃ miro ordine instar ciuitatis supne in ea dispẽsat dignitatũ officia. distribuẽdo charismatũ dona. Hã quosdã in ea dedit apostolos. quosdã ꝓphas. alios ꝺo euãgelistas. alios pastores z doctores ad cõsummationẽ sanctoz z ad edificatõz corpis xp̃i. q̃ etiã sm gr̃am spũsscti septiformem. septẽ dedit sacr̃a. q̃si septez medicamẽta morboz. p q̃z administratõz z gr̃am scificantẽ tribuit z pcã dimittit. q̃ nunq̃ nisi in fide z vnitate eiusdẽ sctẽ m̃ris eccl'ie relaxant. Et qm̃ p ignẽ tribulatõis pcã purgãt. iõ sic caput eccl'ie xp̃m exposuit deus fluctibꝫ passionum. sic z corp⁹ ei⁹ scz eccl'iam suã vsq̃ i finẽ seculi ad ꝓbationẽ z purgationẽ tribulari p mittit. Sic patriarche. sic ꝓphe. sic apostoli. sic martyres ꝓfessores z ꝟgines. z q̃q̃t placuerũt deo p multas tribulatiões trãsiere fideles. Sic z oĩa mẽbra xp̃i electa vsq̃ ad diem iudicij pertransibunt.

Jesus testis veridic⁹

Prro futuri iudicij tpe. q̃ de⁹ occulta cordiũ iudicabit. p̃cedet ignis añ faciẽ iudicis. angeli cũ tuba mittent ꝺgregabunt electi a q̃ttuor ventis celi. oẽs q̃z qui in monumẽtis sunt. diuine iussionis ꝓtute resurgẽt. omnesq̃ astabũt añ illud iudiciale tribunal. Tũc illuminabũt absc̃di ta tenebraz. tũc reuelabunt ꝺsilia cordium. tũc libri pandent ꝺscientiaz. z ipe liber aperietur q̃ ōr liber vite. q̃ fiet vt simul z in instãti oĩm omia secreta omnibꝫ tãta certitudinis claritate patescãt. vt ꝺ testimonium ꝓtatis

loquētis in xp̄o. ⁊ cōscientie cuiuscunq; pa/
riter ꝯtestantis nulla ꝓrsus inficiandi defē
dendi vl' excusandi vl' subterfugiendi pate/
at semita. q̄n recipiat vnusquisq; ſm opera
sua. Magna igit' indicta ē nobis necessitas
ꝓbitatis dū om̄ia agimus in cōspectu iudi
cis cuncta cernentis.

Jesus iudex iratus

Apparēte siquidē om̄i potētꝫ filij dei
signo in nubib. ꝟtutibusq; celorum
cōmotis. ſꝫ ad orbis ꝯflagratōꝫ mū
dialib ꝯcurrētib ignib. collocatꝫ quoq; oī
bus iustis ad dexterā. impijs ad sinistrā. in/
tantū iudex vniuersoꝝ reprobis irat⁹ vide/
bitur vt dicāt mōtib ⁊ petrꝫ. cadite sup̄ nos
⁊ abscōdite nos a facie sedētis sup̄ thronuꝫ.
⁊ ab ira agni. Induet em̄ ꝓ thorace iusticiaꝫ
⁊ accipiet ꝓ galea iudiciū certū. sumet scutū
inexpugnabile equitatē. acuet aūt dirā iraꝫ
in lanceā ⁊ pugnabit cū illo orbis terrarū ꝯ
insensatos. vt q̄ ꝯtra auctorē omniū ꝓcacit'
pugnauerūt. iusto tūc dei iudicio ab om̄ib
expugnent'. Tūc supius iudex apparebit ira
tus. inferius horrendū chaos patētis infer
ni. A dextris pctā accusantia. a sinistris infi
nita demonia ad infernū trahētia. interius
mordēs ꝯsciētia. Pctōr sic cōp̄hensus q̄ ef/
fugiet. Certe latere erit īpossibile. ⁊ apparere
intolerabile. Si em̄ vix iust⁹ saluabit'. impi
us ⁊ peccator vbi parebūt. Nō ergo intres
in iudiciū cū seruo tuo dn̄e.

Jesus victor magnificus

Lata sentētia damnatōnis in repro/
bos q̄ flammis exurant' eternis. col
ligatisq; ad modū fascis omnib in/
imicis Jesu christi. omnipotēs dei virt⁹ per
petue illos exponet tam carne q̄ spū voraci
tati flammaꝝ. vt ⁊ nunq̄ deficiāt ⁊ tū vrant'
⁊ sentiant in eternū. ⁊ fumus tormentoꝝ eo
rum ascēdet in secula seculorū. Tunc bestia
⁊ pseudo ꝓphete ⁊ qui acceperāt imaginem
eius in stagnū mittent' ignis ⁊ sulphuris. q̄
paratus est dyabolo ⁊ angelis eius. Tunc
egredient' electi ad consideranda cadauera
mortua. morte quidem nō nature sed pene.
Tūc lauabūt iusti manus suas in sanguine
peccatoꝝ. tunc deniq; victoriosissim⁹ agnus
ponet inimicos suos scabellū pedū suoruꝫ.
quādo ingrediētes impij in inferiora terre.
tradent' in man⁹ gladij. partesq; vulpiū erūt
id est demonū. q̄ ip̄os suis fraudulentijs se/
duxerunt.

Jesus sponsus ornat⁹

Deniq; mundi facie innouata in me/
lius. cū lux lune erit sicut lux solis. ⁊
lux solis septēplicit' sicut lux septē di
erum. ciuitas illa sancta hierusalē que d̄ ce/
lo tanq̄ sponsa ornata descēderat. iā nūc p̄/
parata ad nuptias agni gemina q̄ꝫ stola ve/
stita in celestis curie traducet' palatiuꝫ. et in
gloriosum illū sacrū arcanūq; thalamum ī/
troducta. tāto illi agno celesti copulabit' fe/
dere vt vnus fiāt spūs spōsus ⁊ sponsa. vesti
eturq; xp̄s omni pulcritudine electorū tāq̄
tunica polymita. in qua om̄i decore ornat⁹
refulgeat. tanq̄ opert⁹ omni lapide precioso
Tūc illud dulce resonabit epithalamium. ⁊
ꝑ om̄es vicos hierusalē alleluia cantabitur
Tūc ꝟgines prudētes atq; parate intrabūt
cū spōso ad nuptias vt ianua clausa in pacis
pulcritudine sedeant. ⁊ in tabernacul' fidu/
cie ⁊ in requie opulenta.

Jesus rex regis filius.

Sane regnū d̄i eternū estimari habꝫ
iuxta regnātis celsitudinē gl'iosum
⁊ nobile. ꝓ eo q̄ nō rex a regno sed a
rege regnū trahit originē. Hic autē est rex q̄
hꝫ in vestimēto ⁊ in femore suo scriptū. Rex
regū ⁊ dn̄s dn̄antiū. cui⁹ potestas eterna. q̄
non auferet'. ⁊ iō regnū ip̄i⁹ non corrumpet'
Cui om̄es ꝓpl'i trib ⁊ lingue ſuiēt in eternū
Et hic est ꝟe rex pacific⁹ cui⁹ vultū ⁊ celū de
siderat ⁊ vniuersa terra. O q̄ gloriosum est
hmōi excellentissimi regis regnū. in quo cū
ip̄o regnant om̄es sancti. cui⁹ lex est veritas
pax charitas. vita eternitas. quod nec plura
litate regnantiū diuidit'. nec ꝑticipatiōe mi
nuit'. nec numerositate ꝯfundit'. nec inequa
litate deordinat'. nec circūscribitur loco. nec
variat' motib. nec tp̄e mensurat'.

Jesus liber signatus.

Ad gl'iam regni ꝑfectā nō solū req̄ri/
tur ptās excellēs. veꝝ etiā sapia ful/
gens. vt nō ſm indeterminate volū/
tatis arbitriū disponāt' gubernacula regni.
ſꝫ ſm fulgores eternaꝝ legū a luce sapientie
indecepte manantiū. Et hec quidē sapiētia
scripta est in xp̄o Jh̄u tanq̄ in libro vite. in
quo deus pr̄ om̄es thesauros sapie ⁊ sciētie
recōdidit. Ac ꝑ h̄ vnigenit⁹ dei fili⁹ vt ꝟbuꝫ
increatū est sapiētie liber ⁊ lux in mēte sūmi
artificis viuētib plena rōnib ⁊ eternis. vt ꝟ
bum inspiratū in intellectib angelicis atq;
beatꝫ. vt ꝟbū incarnatū in mētib rōnalibus

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

carni vnitis. vt sic multiformis sapiētia dei ex ipso ⁊ in ipo ꝓ totū regnum refulgeat tā/q̄ a speculo decoris siue pulcritudinis oīm specierū ⁊ luminū ꝓtentiuo. ⁊ tanq̄ in libro in quo ſm̄ ꝓfunda dei mysteria oīa ꝓscribū tur. O si talē libꝝ inuenire possez cui⁹ origo eterna. cui⁹ incorruptibilis essentia. cui⁹ cognitio vita. cui⁹ scriptura indelibilis. cui⁹ inspectus desiderabilis. cui⁹ doctrina facil'. cuius sciētia dulcis. cui⁹ ꝓfunditas ipscrutabilis. cui⁹ ꝓba inenarrabilia. ⁊ vnū tm̄ verbum oīa. Vere qui hūc inuenit libꝝ. inuenit vitam ⁊ haurit sibi salutē a dño.

Jesus fontalis radius

HAꝫ siquidē regno eterno data oīa optima ⁊ dona ꝓfecta a ꝓe luminū in affluētia descendūt. ⁊ copia ꝓ illū qui est supessentialis radius Jesus christ⁹. Qui cū sit vn⁹ oīa ꝑt. ⁊ in se ꝑmanēs oīa i/nouat. Est em̄ emanatio q̄dā claritat⁊ frutꝫ oīpotētis dei sincera. ⁊ iō nihil inquinatū in hūc fontalē radiū pōt incurrere. Ad hūc fontē vitez lumis curre cum desiderio viuo quecūq̄ es aīa deo deuota ⁊ cordis intima vi ad eum clama. O ineffabilis decor dei ex celsi. ⁊ purissima claritas lucis eterne. indefi/ciens vita oēm vitā viuificās. lux oīne lum̄ illuminās. ⁊ cōseruans in splēdore ꝑpetuo multiformia lumina fulgentia añ thronuz diuinitatis tue a primeuo diluculo. O eter/num ⁊ inaccessibile. dulce ⁊ clarū ⁊ sapidum ꝓfluuiū fontis absconditi ab oculis omni/um mortaliū. cui⁹ ꝓfundū sine fundo. cuiuſ altū sine termino. cui⁹ amplitudo incircum/scriptibilis. cui⁹ puritas imperturbabil'. Ex quo fluui⁹ ꝓcedit olei leticie. qui letificat ci/uitatē dei. ⁊ torrēs ignei vigoris. torrens in/q̄ voluptatis diuine. quo letabunda ebrie/tate potati celestes illi cōuiue hymno incel/sabili iubilant. Hoc nos oleo sacro punge. huiusq̄ torrentis desiderabilis guttis. siti/bundas refocilla fauces arentium cordiū. vt in voce exultationis ⁊ ꝓfessionis decante/mus tibi cantica laudis experiētia teste ꝓ/bantes q̄m̄ apud te est fons vite. ⁊ in lumi/ne tuo videbimus lumen.

Jesus finis optatus.

AInē nāq̄ omniū desideriorū cōstat esse beatudinē que est status omniū bonoꝝ ꝓgregatiōe ꝓfect⁹. Ad quem quidē statū nullus ꝑuenit niſi ꝑ vltimam resolutionē. in eū qui est fons ⁊ origo bono/rum omniū tam naturaliū q̄ gratuitoꝝ. tā/q̄ corꝑaliū q̄ spiritualiū. tam tempaliū q̄ eter/norum. ⁊ hic est qui de seipso dicit. Ego sum alpha ⁊ o. ꝓncipiū ⁊ finis. Quia sic̄ ꝓ verbū eternaliter dictū oīa ꝓducunt. sic ꝓ verbum carni vnitū repant ꝓmouent ⁊ finiunt. ac ꝓ hō ꝑe ⁊ ꝓprie dictus est Jesus. q⁹ nō est aliud nomen sub celo datū hoīb⁹ in q̄ quis possit obtinere salutē. Jn te igit vt finē omniū cre/dens ⁊ sperās ⁊ amās ex toto corde. ex tota mēte. ex tota aīa. ⁊ ex omni ſtute ferar desiō/rare Jesu. q⁹ tu solus sufficis. tu sol⁹ saluas tu solus bon⁹ ⁊ suauis es requirentib⁹ ⁊ di/ligentib⁹ nomen tuū. Tu em̄ mi bone Jesu redemptor es ꝓditorū. saluator redempto/rum. spes exulū. fortitudo laborantiū. auxi/liator oppressoꝝ. anxiatoꝝ spiritu dulce sola/tium. triumphantiū corona. ⁊ impiale fasti/gium. vnica merces ⁊ leticia omniū ciuiū su/pernoꝝ. inclita proles summi dei. ⁊ fructus sublimis vteri virginalis. vberrimus quo/q̄ fons gr̄aꝝ omniuꝫ. de cuius plenitudine nos oīnes accepim⁹. Oramus igit clemen/tissimū patrē per te vnigenitū eius ꝓ nobis hominē factū crucifixū ⁊ glificatū. vt ō the/sauris suis mittat in nos sp̄m gratie sep/tiformis. qui sup te in oīni plenitudine requi/euit. sp̄m in q̄ sapie. quo fructū ligni vite q̄ vere tu es videlicet saporez viuificos degu/stemus. Donū etiā intellect⁹ quo mētis nr̄e ꝓtuit⁹ illustrent. Donū ꝓsilij quo post tuoꝝ vestigia gressuū. rectaꝝ semitarum itineri/bus incedamus. Donū fortitudinis. q̄ im/pugnantiū hostiū violentias eneruare pos/simus. Donum scientie. quo sacre doctrine tue repleamur fulgoribus. ad discretionez boni ⁊ mali. Donum pietatis. q̄ induamur misericordie viscera. Donum timoris q̄ re/cedentes ab omni malo eterne maiestat⁊ tue reuerentiali pondere tranquillemur. Hec enim nos in illa sacra tua quam nos docui/sti oratiooe petere voluisti. Hec ⁊ nunc per crucem tuam petimus obtinere. ad laudez sanctissimi nominis tui. Cui cū patre ⁊ spi/ritusancto omnis sit honor ⁊ gloria gratia/rumactio decus ⁊ imperiū. ꝑ infinita secula seculoꝝ Amen.

¶ Finit tractatus sancti Bonauen/ture qui vocat Lignum vite.

Quinta ala.
Nulli nocere.
Omnibus prodesse
Rerū detrimenta nō sentire.
Anima p̄ fē ponere
In his p̄seuerare
Sexta ala.
Aliena non cōcupiscere.
Sua distribuere.
Nihil sibi reseruare.
Seipsum abnegare.
In his perseuerare
Dilectio dei
Quarta ala.
Dilectio proximi.
Tertia ala.
Carnis mundicia.
Visus pudicitia
Auditus castimonia
Olfactus modestia.
Gustus temperantia
Tactus sanctimonia
Confessio.
Veritas.
Integritas
Firmitas
Humilitas
Simplicitas
Satisfactio.
Oracionis deuotio
Elemosinarum largitio
Carnis macceratio
Lacrimarum effusio
Pcti abrenunciatio
Simplex ꝛ pura intencio
Voluntatis sanctitudo
Mūda ꝛ ordinata cogitatio
Mētis i dño delectatio
Affectus sinceri rectitudo
Puritas mētis
Prima ala.
Secunda ala.

De sex alis cherubin

¶ Incipit tractatus de sex alis cherubin a beato Bonauētura editus. ab aliquib⁹ ala no ascriptus.

Prima ala est confessio. Confessio duplex est. Est em̄ ꝯfessio laudis. Vñ d̄r. Confitemini dño qm̄ bon⁹. qm̄ ineter. mi. ei⁹. Et est cōfessio criminis. Unde dicit̄. Cōfitemini alterutrū pctā vr̄a. Hec ꝯfessio pcti accusatoria manifestatio est. Hec ꝓprie infirmitatis ⁊ ignorantie ⁊ malicie cōpungente ꝯscia lugubris enarratio est. Hui⁹ ale penna prima est veritas. q̄ oēm excludit simulationez Vera nāq̄. nō ficta. nō simulata dz esse confessio. Scda penna integritas est. q̄ decurtationē excludit ⁊ diuisionē. Integra ei debet esse ꝯfessio. nō decurtata. non diuisa. decurtatio aliq̄d occultat. reſuat eī sibi qd̄ penitet peccasse. sed nō oīno. Aliq̄d em̄ retinet in q̄ hoies delectent̄. Sz infidelis impietas est ab illo q̄ iust⁹ ⁊ iusticia est diminutā sperare veniā. Sed ⁊ vuln⁹ vnuz fufficit ad mortē. diuisio aūt oīa sed non vni reuelat. Quidā em̄ sunt vt ait beat⁹ Aug⁹. quos oīno penitet peccasse. sed verecundia ducti diuidūt apud se ꝯfessionē. vt diuersa diuersis sacerdotib⁹ velint ꝯfiteri. ⁊ q̄ vni celant. alij manifestando ꝯseruāt. qd̄ est q̄dāmodo laudare se. ⁊ ad hypocrisim tēdere ⁊ semp̄ venia carere quā p̄ frusta putāt venire. Omīa igit̄ ⁊ vni p̄sertim crimīalia ꝯfessiōe reuelāda sunt. nec solū actōnes praue sed ⁊ circūstantie eaꝝ. i. loc⁹. tp̄s. mod⁹. numer⁹. p̄sona. ⁊ siqua sūt sil'ia nō negligent̄ reticēda sz diligenter p̄ ꝯfessionē explicāda sunt. Multa nanq̄ int̄ locū ⁊ locū. tp̄s ⁊ tp̄s. modū ⁊ modū. numerū ⁊ numeꝝ. p̄sonā ⁊ p̄sonā distantia est. Consuetudinis q̄z p̄seuerantia que ad tp̄s respicit. numeriq̄ multiplicatio dei patientiaz exacerbat. diuināq̄ in se p̄uocat vltionē. In p̄sona aūt sexus. etas. scia. cōditio. necessitudo ⁊ ordo studiose pensanda ⁊ expresse manifestāda sunt. Qui ꝯfitet̄ in singulis īmoret̄. Tercia penna est firmitas qz fortꝫ ⁊ firma dz esse ꝯfessio. Hec infirmitas decē q̄ ꝯfessionē impediūt expellit. Que sunt illa. Pudor. timor. ꝯtēpt⁹ p̄s byteri. desperatio. p̄sūptio. p̄uersitas. ig̃rātia. obliuio negligētia. necessitas. q̄ sola excusabilis est. Pudori aūt fortitudīs v̄t⁹ p̄iculi qd̄ īmineret nisi reuelent̄ pctā necessitatē pensans viriliter resistat. Timorē vero quē pena iniūgenda incutit patiētie fruct⁹ expellat. Contemptū q̄z p̄s byteri reuerētia. veneratio et dilectio xp̄i vicario debita penit⁹ euacuet. Desperatiōz etiā diuīe miscd̄ie benignitas excludat. Presūptionē aūt diuīe iusticie districta seueritas extirpet Peruersitatē vero fidei rō extermīet. Sed ⁊ ignorātiā p̄uidētia deuitet. obliuionis tenebras viaꝝ ⁊ operū studiosa p̄scrutatio ⁊ in memoriā reuocatio illustret. Torporē aūt ⁊ negligētie teporem feruor spūs euellat ⁊ destruat. Necessitatē vero nulla oīno p̄ueniat negligentia.

Quarta penna est hūilitas. q̄ typū superbie excludit. Mens hūilis. lingua hūilis. vultus humilis dz esse ꝯfitentis. Sup̄bis dñs resistit. hūilib⁹ aūt dat gr̄am. Quīta penna est simplicitas. Hec ꝓpriā infirmitatem. ꝓpriā ignorantiā. ꝓpriā accusat maliciā. Nihil defendēs. nihil excusans. nihil attenuans. vera igit̄ integra firma hūilis ⁊ simplex dz esse confessio. Vera sine simulatiōe. integra sine diminutione. firma sine titubatione. hesitatiōe. desperatiōe. humil' sine iactantia. sine p̄sumptiōe. sine alteri⁹ cōparatione. simplex sine defensione. sine excusatione Hec est prima ala cū pennis suis.

De cōpunctione cordis.

Confessionez sequit̄ satisfactio. has duas alas format ⁊ creat cōpūctio In oī actiōe pnīe hec tria p̄bantur esse necessaria. cōpunctio. ꝯfessio. satisfactio Cōpūctio autē turbat. Confessio accusat. Satisfactio confortat. Cōpunctio morbi occasionē inuestigat. cōfessio manifestat. satisfactio curat. Cōpunctio mala enumerat Cōfessio ꝯdēnat. satisfactio emēdat. Compunctio apostema pungit. ꝯfessio saniē exprimit. satisfactio cathaplasma apponit. Cōpunctio vuln⁹ inuenit. ꝯfessio aperit. satisfactio sanitati restituit. Cōpunctio aūt est cordis ꝯtritio. sed q̄ alligat ꝯtrita aīe amaritudo. ⁊ q̄ mire dulcedinis suauitatez generat. Scriptū est. Scindite corda vr̄a ⁊ nō vestimēta vr̄a. ⁊ in cubilib⁹ vr̄is cōpūgimini. Cōpunctionez duplex cā creat. timor scz et spes. Timor cā inchoatiua est. spes ꝯsūmatiua. Timor q̄z mire hō a creatore suo sit cōditus. q̄z gratuito nutrit⁹. q̄z suba rect⁹ et in ꝯditione ditatus. ceteraq̄ bona q̄ ꝯditor ei ꝯtulerit. ⁊ q̄ ip̄e bonis ip̄i⁹ mala rependerit subtilit̄ enūerat. Si ꝯtra districtū est iudi-

turbat. Timor igit culpaꝝ modū ꝛ numeꝝ
eraminās iustīcie q̄ꝫ diuīe rigorē districtio
nēq̄ꝫ iudicij futuri attendēs animū pungit.
ꝛ pungēdo pcrīm expellit. Vñ hec timori ꝑ/
tus expulsiua hanc ꝓstat. ꝛ corroborat spes
ꝓfortatiua. Uan⁹ eīm timor est quē nō fidu
cia firmat. Timentib⁹ deus nihil deest. Si
spes defuerit nihil boni adest Scriptū est.
Q̄ magna multitudo dulcedis tc̄. Perfe/
cisti eis q̄ sperāt in te. Nulla tñ erit nisi a spe
fuerit ꝓiata. Est igit ꝓtritio cordis ex timo
re. fructꝰ aūt laboꝝ ex spe. Sed vñ spei via
ꝓfortatiua. ex pmissiōe dīna. Audi scpturā
Spera in dñoꝝ pascer⁹ ī diuitijs eiꝰ Itē
spera in dñoꝝ ipe faciet. Item nō deserit
dñs sperātes in se. Itē bti oēs q̄ ꝓfidunt
in eo. Si g̃ times vt puniar⁹. spera ī dño vt
ei recōcilier⁹. si times deū qꝝ pt pdere in ge/
hennā spera in eo qm̄ nō vult morte pctōr
Si times. qꝝ sapiēs nouit abscōdita. spera
qꝝ illūīabit abscōdita tenebraꝝ. Si times
qꝝ nihil impunitū relinq̄t. spera qꝝ redimet
isrl̄ ex oīb⁹ iniq̄tatib⁹ eius. Quēadmodū igi
tur timor cōpūctiōis puenit ꝛ comitat virtutē. ita spes puehit ad fructū recōciliatio
nis pducit. Per timorē g̃ cōpunctio suscita
tur. Per spem optate recōciliatōis gr̃a mere. Ait eīm. Quacūq̄ hora ingemuerit pec/
cator saluꝰ erit. Demitū tñ timor importat.
salutē. pmere. spes. Quid g̃ ꝛ vnde ꝛ ad q̄d
sit cordis cōpunctio breuit declaratū est.

De secunda ala.

Satisfactio est iniūcte pnie expletiua
executio. vl̄ pctōꝝ condigna correc/
tio. ſm nāq̄ qualitatē delicti men/
sura correctionis pensanda est. Agite inq̄t
fructꝰ dignos pnie. Aliud est eīm ipa pnia.
aliud fructꝰ pnie. Sicut aliud est arbor. ali
ud fructꝰ eius. Sic aliud est pnia. aliud fru
ctus eiꝰ. Pnia est dolor ꝑteriti. q̄n̄ doles te
fecisse q̄d malū est Q̄n̄ g̃ improbas ꝛ dam
nas mala tua pniam habes. Si displicz ti/
bi q̄d fecisti. pniam agis. Pnia est facti im/
probatio. fructus pnie est delicti correctio.
Sed qꝝ ꝑ mēsura delicti correctiōis mēsu/
ra pensanda est. iō fructus pnie dignos fa/
cere oportet. Sed si in correctōne mior est
afflictio. q̄ꝫ in culpa delectatio fuerit. nō est
dignus fructꝰ pnie tue. Sed dicis mihi q̄.
modo scire possim qñ ꝺdigna sit pnia mea.
qꝝ hoc scire nō potes. iō necesse habes sp̃ pe
nitere. Satisfacere potes. nimis facere nō
potes. melꝰ est vt plus facias q̄ꝫ min⁹. Id/
circo sollicit⁹ esto satagere. da operā. studiū
impende. vl̄ culpa sit cū fine. deuotio sine fi
ne. tū vt aliq̄n̄ peccatrix ꝓscia cōsolet posit⁹
est modus ꝛ mēsura pnie exterior⁹ vt illa ex
pleta vel pfecta fiduciā hr̃e incipias. ꝛ facta
q̄dā ꝑsumptiōe in spe miscōie diuīe de īdul
gentia ꝛ remissiōe pctōꝝ ꝓfidas. ꝛ tanto ve/
rius q̄nto vtiq̄ sinceri⁹ iniunctā pniam ex/
pleueris. Hui⁹ ale penna ꝑma est pecca/
ti abrenūciatio. q̄ claudit ianuam diabolo.
Peccat⁹ abrenunciare est a malo declinare
Declina iniq̄t a malo. A q̄ malo. A malo va
nitatis. a malo iniq̄tatis. a malo malignita
tis. ꝛ a malo impietat⁹. Ps̄. Nō sedi cū cōci/
lio vanitat⁹. ꝛ cū iniq̄ tc̄. Odiui eccl̄iaz ma/
lignantiū tc̄. Hec q̄ttuoꝝ vicia q̄ttuoꝝ gene
rant affectōes. s. amorē sui. amorē mūdi. fra
ternū odiū. remissum amorē dei. Prima af/
fectio vanitatē. scda iniq̄tatē. tertia maligni
tatē. q̄rta generat impietatē. Vanitas in se
recipr̄ocat. Iniq̄tas reflectit in ꝓximum
Malignitas in frēm retorquet. Impietas
in deū extendit. Uan⁹ ꝛ vecors est q̄ q̄rit q̄
sua nō sunt. Iniqu⁹ vt in multitudie diuiti/
arū suaꝝ gloriet ꝛ auaricie saccū impleat. q̄
ꝓximoꝝ sunt vi ꝛ dolo sibi asciuerit vel acq̄
rit. Malign⁹ q̄ etiā cū non possit nocere cu
pit. Impi⁹ q̄ deus vel nō credit vel si credit
ꝓtemnit. Scda penna est lachrymaꝝ ef/
fusio. hec pctōꝝ vulnera lauat ꝛ mūdificat.
Tercia penna est carnis maceratio ꝛ vul
nerū loca tergit ꝛ siccat. Quarta pēna est
elemosynaꝝ largitio. hec alligat ꝓtrita. fra/
cta ꝓsolidat. oīa sanat. Quinta penna est
orōnis deuotio. hec sanat ꝛ ꝑseruat.

De tercia ala.

Tercia ala est carnis mundicia. Ca/
ro mūda est quā nō coinq̄nat luxu
ria. Luxuria oīm virtutuꝝ eradicat
germina. Hui⁹ ale penna ꝑma est visus
pudicicia. hec petulantiā excludit. hec circū
dat oculū ne ꝓcupiscat alienum. ne videat
ad ꝓcupiscendū mulierē. Cui g̃ erga femi/
narū formas lasciu⁹ ꝛ curios⁹ oberrat aspe/
ctus. iste ꝛ mēte est impudic⁹. Pēna scda
est audit⁹ castimonia. Caste sunt aures que
voces nō recipiūt obtrectantis maledici. ꝛ
blasphemi ꝝba nō audiūt. falsis crimiatio/
nib⁹. mendacio. irritatiōi. impudicꝫ cantic⁹
ꝛ dextralib⁹ nō patēt. obdurant ꝛ clause sūt
ne iudiciū sanguis audiāt. Nihil obscenuꝝ

recipiunt. sed ab om̄i ceno corruptōis auer se sunt. Tercia penna est olfactus modestia. Si q̄s odorē capit bonū ⁊ opibus misericordie suauitatis odorē req̄rit. hui⁹ modesta est odoratio. Qui v̄o p̄mis vngentis delibut⁹ incedit. hui⁹ odorat⁹ nō virtut⁹ sed fetoris spirat odorē. Huius em̄ suauitatis odor immanissimi vicij fetor est Quarta penna est gust⁹ temp̄antia. hec gule ⁊ ebrietatis subruit īmoderantiā. Ue illis quorū deus venter est. ⁊ gl'ia in ꝯfusione eoꝝ q̄ terrena sapiūt. Un̄ Greg⁹. Dū venter a satietate nō restringit̄ p ꝯcupiscentiaꝫ carnis simul om̄s v̄tutes obruunt̄. Un̄ legit̄. Quia p̄nceps cocorū destruxit muros hierusalē. Muros hierl'm p̄nceps cocorū destruxit. q̄ anīe virtutes dū ventri indulget̄ periclitant̄. De crapula ⁊ ebrietate dn̄s ait. Uidete ne forte grauent̄ corda vr̄a in crapula et ebrietate. et supueniat ī vos dies repentina. Ebrietas est parens litiū. furoris mr̄. petulantie deformis est mgr̄a. Hanc q̄ habet se nō habet. hanc q̄ habet hō nō est. hāc q̄ habet peccatū nō facit. sed ip̄e est pctm̄. Ebrietas est demon blādus. venenū dulce. rabies voluntaria. illecebrosa honestatis iniuria. hanc nullus nouerit xp̄ianus. Quinta penna est tact⁹ sanctimonia. peccati sordes ne ꝯtrectet. man⁹ xp̄iani nihil īmundū tangat. Caro ei⁹ si tetigerit. si singl'a queq̄ membra in officijs mandatoꝝ dei deseruiant mūda dicenda sunt. Si vero vltra prescriptas siue diuinit⁹ datas luxuriāt leges immūda dicenda sunt vl' reputanda. ⁊ hec pudenda sunt. ⁊ h̄ puto esse qd̄ apl'us dicit. Sicut em̄ exhibuist̄ membra vr̄a seruire iniquitati ad iniquitatē. ita nunc exhibete membra vr̄a seruire iusticie in sanctificatione. Sit g̊ oculus pudic⁹. auris casta. odor modestus. gustus sobrius. tact⁹ sanct⁹ ⁊c̄.

De quarta ala.

A La quarta est puritas mētis. Huius ale penna p̄ma est affect⁹ sinceri rectitudo. Affectus desiderij tui sit rectus. sit sincer⁹. Rectus erit si id appetas qd̄ appetere debes. Sincer⁹ vero si eo modo q̄ honestatis virt⁹ suadet. Amon sororē suā dilexit. Affect⁹ amoris rect⁹ fuit. sꝫ quia nō eo mō q̄ debuit sororē dilexit. iō affectus iste sincer⁹ nō fuit. Penna scd̄a est ment⁹ in dn̄o delectatio. Scriptū est. Delectare ī dn̄o ⁊ da. t. p. cordis tui. Hanc pennā creat ⁊ format virt⁹ ꝯtemplatōis. De hac dn̄s dicit. Maria optimā partē elegit ⁊c̄. Tercia penna est munda ⁊ ordinata cogitatio. Nihil immūdū mens ꝯcipiat. sed ⁊ mundā ꝯceptionē loco ⁊ tp̄i accomodet discretio.

Quarta penna est voluntat⁹ sanctitudo Angeli pacē de celo detulerunt homib⁹ bone voluntat⁹. Nō est pax impijs dicit dn̄s. Pax multa di. legē tu. ⁊ nō est ⁊c̄. O q̄ desiderabile est nomē pacis quā firmat religionis christiane stabile fundamentū. Bn̄ autē cū diceret̄ gl'ia in excelsis deo. adiunctuꝫ est. Et in terra pax hoīb⁹ bo. vo. q̄ cuꝫ illis angeli societatē habere festināt. quoꝝ mentib⁹ puritatē bone voluntat⁹ inesse considerant. Illos secū post absolutiōeꝫ carnis ad ꝯtemplationē vere pacis subuehere letantur q̄s in carne cōmorātes omīa que agūt aut loquunt̄ de radice bone voluntat⁹ proferre ꝯspiciūt. Tales nanq̄ ⁊ si infirmitas forte aliqn̄ vel ignorantia a p̄ficienda bona opatiōe quā cupiūt retardant. tn̄ an̄ summi arbitri oculos integritas quā vel corde vel mente tenet bona volūtas eos excusat.

Quinta penna est simplex ⁊ pura intētio De hac dn̄s dicit. Si oculus tu⁹ nō fuerit simplex. totū corp⁹ tuū tenebrosuꝫ erit. per oculū intentionē. p corp⁹ signat actionem. Loc⁹ em̄ iste euāgelij sic intelligēdus est vt nouerim⁹ oīa opa nr̄a nō esse mūda ⁊ placere in ꝯspectu dei nisi fiant simplici corde. id est intentiōe sup̄na siue oculo charitatis. q̄ plenitudo legis charitas. Oculū igit̄ debemus hic accip̄e ip̄am intentionē q̄ facimus q̄cq̄d facim⁹. que si simplex ⁊ pura fuerit. et illud aspiciens qd̄ aspiciendū est. omīa opa nr̄a q̄ s̄m eam opamur necesse est vt bona sint. Que opa omīa totū corpus appellauit q̄ apl's dicit. membra quedā opa q̄ improbat. ⁊ mortificanda p̄cipit. dicēs. Mortificate g̊ membra vr̄a q̄ sunt sup̄ terrā. fornicationē. immundiciā. auariciam ⁊ cetera talia mala. Nō ergo quid quisq̄ faciat sed q̄ animo faciat ꝯsiderādū est. Fruct⁹ em̄ oper⁹ tot⁹ ꝯsistit in simplicitate intentiōis. Quicquid igit̄ gerendū esse cogitatio nr̄a suggesserit. om̄i scrupulo retractantes atq̄ in nr̄i pectoris trutina collocantes. eque libratione iustissima p̄pendam⁹. An plenū sit honestate cōmuni. An dei timore sit graue. an integrū sensu. an hūana ostentatiōe. an aliqua volūtatis p̄sumptiōe sit leue. an meriti

eius pond⁹ inanis cenodoxia nō imminuerit vel arriserit gl'a. z sic ad examen publicū trutinātes. i. ad ꝓbetaz z apl'oz actus z testimonia cōferentes. vel tanq̄ integra atq̄ pfecta z illis cōpensanda teneam⁹ vel tanq̄ impfecta atq̄ dānosa. nec illoz ponderi cōsonantia oīmi cautiōe atq̄ diligētia refutemus.

De quinta ala.

Quinta ala dilectio primi est. Huius penna ꝑma est. nulli nocere verbo vel ope. De q̄ scriptuz est. Qd nō vis tibi fieri. ne facias alij. Hanc pennā formar virt⁹ innocētie. Innocēs est q̄ etiaz cū possit nulli vult nocere. Quis ascēdet inq̄t in montē dñi. Innocēs manib⁹ Quis innocens manib⁹. Qui nō fecit primo suo malū. Ad nihilū deduct⁹ est in cōspectu ei⁹ malignus. Quis est iste malign⁹ nisi diabolus. Qui nulli vult nocere tpe exclusō motū primū sentit amoris. Penna scōa est oīb⁹ p desse ꝓbo vel ope. Frater frēm adiuuās. ciuitas munita z fort⁹ hanc pennā suscitat et puehit in culmen pfectionis q̄ nulli nescit ꝓdescendere virt⁹ miscōie. Beati inq̄t misericordes Qui oīb⁹ studet ꝓdesse viuū calorē veri spirat amoris. Tercia penna ē rerū ꝓpter amicū ꝓsumptaz detrimēta nō tm̄ nō deflere sed libertat⁹ fortitudine nō sentire. de bñficioz in vsus frm̄ collatoz magnitudine sp gaudere i corde. Qui sentit cōputatoz est nō largitor. Qui nō gaudet doler. De hac penna scriptū est. Qui negligit dānū ꝓpter amicū iust⁹ est. iter aūt auari decipiet eū. Quarta penna est aiam p fratre ponere. Quid est aiam ponere p fratre. protali etiā primi salute ꝓriā voluntatē deserere. z in articulo necessitatis p eterna salute fratr⁹ mortis discrimina libenter subire De hac scriptū est. Maiorē hac dilectionē nemo habet. q̄ vt aniaz s. p. q. p a. s. Maioz nō ebulliret feruoz amoris. Quinta penna est in bis pseuerare. hāc pficit virt⁹ pseuerantie. finis nō pugna coronat. Qui pseuerat. cessare nescit.

De sexta ala.

Sexta ala dilectio dei. hec vt alie q̄nq̄ pennas habet. Primā baz habet q̄ aliud q̄ deū nō ꝓcupiscit Hec est mobile bu⁹ amoris. Scōam pennaz habet q̄ ꝓpter deū sua distribuit. distribuit q̄ partē retinet. partē tribuit. Hec est calidū bu⁹ amoris. Terciā pennaz habet q̄ ꝓpter dñi amorē nihil sibi reseruat. sed oia relinquit. Hec est acutū bu⁹ amoris. Quartā pennā habet q̄ ꝓpter deū seip̄m abnegat. Seip̄m abnegat q̄ suā deserit vt dñi solaz faciat volūtatem. Hec est feruidū b⁹ amoris. Quintā habet pennā. Qui in bis pseuerat. Qui perseuerauerit inquit vsq̄ in finez hic salu⁹ erit. Hec est incessabile buius amoris. De sunt ale de quib⁹ p̄s. ait. Sub vmbra alarū tuaz ꝓtege me. a fa. impi. q̄ me afflixerūt. Itē. In vmbra alaz tuaz spera/bo do. t. iniq̄tas. De sunt penne de q̄bus idem p̄s. Quis dabit mihi pennas sic̄ co. z vo. z requiescā. Volabo inq̄t terrena deserens. celestia appetens. z requiescā. ꝛa libertate eternaq̄ fruens beatitudine. Amen.

Incipit tractat⁹ sancti Bonauēture de sex alis Seraphin.

Prologus.

Da occasionez sapienti z addet ei sapientia. Prouerbioz. ix. Cū igit ex leui sepe occasione sapiens materiā sumat altioris sapie. q̄ etiā plerūq̄ p alter⁹ stulticiā fit eruditioz. pñs scriptū pōt nouis z nōdū in officio regiminis ad plenū exercitatis ad pfectā discretionē boni z mali aliqualē dare occasionē vlteri⁹ cogitādi. et ex defectib⁹ q̄s hic ꝓsiderat diligenti⁹ reqren di altioza siue vtilioza. z etiā plura q̄s hic ponant necessaria religioso ad regimē subditoz. qz legim⁹ aliq̄n sapiētes etiā ex naturali quadā bzutorū anialiū solertia sumpsisse ꝓsideratōis industriā ad aliq̄s artificiales peritias excogitandas.

Qx multū differūt scire bn̄ subesse. z socialiter viuere. z vtilit̄ pesse.

Quattuoz cause p q̄b⁹ indigent impfecti alieno subesse magisterio.

Quales esse debent q̄ magisterio subesse p se nō indigent.

De varijs virtutib⁹ z specialit̄ de sex alis virtutū plato necessarijs.

De q̄ttuoz differētijs bonoz in religiōe z q̄ int' hos sint meliores.

De zelo iusticie q̄ plat⁹ debet feruere ex amore dei z primi.

Distinctio q̄drupler obſuātiaz iusticie in religione seruanda.

Circa q̄ magis vel min⁹ int' hec zelus rectoris feruere debeat.

Quinq; cauenda ꝑlato ꝛ ad q̄ sit vtilis castigatio delinquentiū.

In quib⁹ agnoscit laudabilis religio.et que vtilitas bonoꝝ de falsis fratrib⁹.ꝛ qualiter sint tenendi.

Triplex ratio vrget ꝑlatū corrigere subditorū excessus.

De cōpassiōe ꝑlati ꝛ q̄t genera infirmoꝝ corpe.ꝛ q̄b⁹ remediis sint fouēdi.

Propter tres causas infirmi indigēt recreatione.q̄b⁹ etiā ꝑ caritate subueniri debet.

Tria genera mente infirmātiū ꝛ q̄b⁹ remediis eis subueniendū sit.

De patiētia ꝑlati q̄ in multis est ei necessaria.ꝛ ꝑmo de occupatōib⁹ ipi⁹.

Scōo de tardo ꝓfectu ei⁹ in subditis.et cause illi⁹ tarditatis.

Tercio de ingratitudine subditoꝝ erga diligentiā quā ꝑ ipis habet.

De patiētia ꝑlati in ꝓbis ꝛ moribus.ꝛ in q̄bus noxia sit ei⁹ impetuositas.

Scōo sit patiēs ꝙ nō oderit ledētes.tercio ꝙ nō officiū suū exequat.

Multiplex ꝓfect⁹ ꝑlati ex aduersitatib⁹ q̄ debēt eas ipi reddere tolerabiles.

Prelat⁹ sit exēplaris vite in cōitate.i humilitate ꝛ maturitate.

In q̄b⁹ dz esse cōmunis cū fratribus.et in q̄b⁹ ei⁹ hūilitas attendat.

Q̄ dz esse matur⁹ in moribus exteri⁹.in affectu ꝛ ꝓsilij stabilitate.

Quantus ꝓsunt subditis exempla bona magistroꝝ vel mala nocent. Et quō ꝓpm in se debent eis oñdere.

De discretiōe ꝑlati et quō sine ipa cetere ꝓtutes impfecte sint.

Q̄ circa q̄ttuor ꝑcipue discretio ei⁹ attēditur. Et que sint illa

Statū subditoꝝ dz agnoscere ꝛ q̄ saluti sunt necessaria ꝑncipaliter ꝓmouere.

Quomō se habere debeat circa ꝓfectōis exercitia ꝛ circa illa que ad exteriorē ꝑtinent disciplinam.

De correctione delinquentiuꝝ ꝛ de trib⁹ generib⁹ illoꝝ.ꝛ q̄lit cū ipis est agendū.

De trib⁹ generib⁹ exterioꝝ negocioꝝ.ꝛ q̄mō circa illa se debeat hr̄e ꝑlat⁹.

De circūspectione suūꝑi⁹.ꝛ ꝑmo vt cōscientia ei⁹ semp sit mūda ꝛ secura.

Secundo de moribus ꝓxis. ꝓbis ꝛ factis.ꝛ quomō in bis medium seruet quo ad se ꝛ ad alios.

Tercio de ipa sua discretiōe ne de illa nimis sit ꝓsumens ꝛ q̄ꝫ sit h̄ periculosum.

Q̄ sit vtile cōsiliū q̄rere.ꝛ de illis q̄ facta aliox temere rep̄hendūt.

De adulatoribus et detractoribus nō audiendis.ꝛ q̄re vel a q̄b⁹ ꝓsiliū sit q̄rendū.

Q̄ ꝑlat⁹ debet esse deuot⁹.ꝛ que bona deuotio ꝓferat.

De triplici genere deuotionis.cōmunis specialis ꝛ assidue.ꝛ primo de cōmuni qualis sit.

Quinq; cause q̄re officiū diuinū in ecclesia sit a spūscō institutū.

Specialis deuotio in quibus consistat ꝛ q̄ꝫ saltem interdum debeat prelatus orationi intendere.

Assidua deuotio in quibus constat.ꝛ de frequenti memoria dei in mente versanda.

Studendū in omnib⁹ deo placere.ꝛ omnia agendo deo ꝑ orationē cōmendari.

Quomodo his virtutum alis prelat⁹ tegat caput ꝛ pedes seu volet.ꝛ ꝙ quilibet bonus eisdem ꝓ se indiget habere.et qualiter.

¶ Explicit prologus cum tabula.

Incipit tractatus.

Hec tibi scribo ut scias quomō oporteat te in domo domini cōuersari.que est ecclesia dei viui.prima Thimotei.iij. Apostolus paulus discipulo suo thimotheo quez ꝓfecerat ecclesie epheſi episcopū.scribit duabus epistolis docens quomō conuersari debeat in officio regiminis cōmissi. vt quiam ab eo didicerat sancte viuere ꝑ se.sciret etiā qualiter deberet ꝛ alijs vtiliter ꝛ meritorie ꝑesse. Magna em̄ differentia est inter scire humiliē subesse.ꝛ pacifice coesse.ꝛ vtiliter p̄esse. Bernard⁹. Multos cernis sub magisterio quiete viuere. quos si iugo absoluas videbis non posse quiescere.nec a q̄libet re inmorios se seruare. Rursum quosdam inuenies cum omnib⁹ quantū in se est pacifice viuere.minime quidē egentes magistro.nec tamen ydonei magisterio. Quadam siquidem bona mediocritate contenti sunt.sicut eis mensura gr̄e partitus est deus. Socialiter em̄ inter fratres sciunt ꝛ pacifice viuere,sup̄ fratres vero positi non so

lū inutiliter p̄esunt sed ꝛ insipienter et ne/quiter. Utriscꝫ ergo p̄rioribꝫ meliores exi/stunt qui supiores esse sciunt. Unde nō pas/sim quoslibet de populo docek moyses ce/teris p̄ficere. sed eligere ex omni populo vi/ros gnaros ꝛ ydoneos qui iudicent popu/lum oīm tempe. Exodi. xviij. Qui enim su/scipit officiū vt alios bonos faciat. oportet vt hanc bonitatis disciplinā p̄ius in se stu/diose exercendo didicerit. ꝛ ex frequēti vsu in habitū verterit. Unde domin⁹ p̄ius le/gitur fecisse que post erat verbo docturus. Actuū primo. Cepit iesus facere ꝛ docere. Insipientes indigent magistro vt doceant/ur que ignorant. scz saluti sue ꝛ pfectui ne/cessaria ꝛ vtilia. quid vitare debeant. q̄d sa/pere. quid facere. quid sperare. quid timere. ꝛ inter minus vel magis bona vel mala di/scernere. Hebreoꝝ. v. Indigetis vt vos do/ceamini que sint elemēta exordij̄ sermonuꝫ dei. Item vt exerceank in opibus virtutū quia nō sufficit scire bonū nisi etiā opere ex/erceatur. sicut q̄ audit medicine scientiam ꝛ postea practicando exercet eam. quia exer/citium opis plenius imp̄mit menti cuiusli/bet disciplīe peritiā q̄z solus audit⁹. Et qz imp̄fecti segniter se in virtutū studijs exer/cere solēt. expedit vt ab alio ad hoc aliquan/do cōpellantur. Ideo magistri solent disci/pulos suos quos pfectos cupiunt fieri ī di/uersis virtutū exercitijs occupare. modo ī operibus humilitatis. modo fraterne cari/tatis. modo sobrietatis. modo deuotionis modo patientie. castitatꝭ. taciturnitatꝭ. obe/dientie. ꝛ aliarū virtutum. vt ꝛ ipe virtutes sic exerceantur ꝛ vsitenk ꝛ vicia his p̄traria expugnēk. quia quāto magis virtus pficit. tanto plus viciū opposituꝫ debilitak. Ephe siorū. vj. Educate illos in disciplina ꝛc.

Item vt custodiank ne aut in peccatū la/bantur. aut minus discrete in virtutū operi bus exerceank. Tenere eī mentes ꝛa pec/cati affectu nondū plene deterse sepe magꝫ timore humano q̄z diuino a voragine pec/cati detinentur. Ideo talibꝫ expedit superi oruꝫ magisterio subijci. per quos a periculꝰ retrabank. sicut paruuli a matre cōminante ab aque mersione ꝛ lupoꝝ morsibus de/fenduntur. Prouerbioꝝ. ij. Seruabit te vt eruaris devia mala. ꝛ ab hominibꝫ qui per/uersa loquunk. Item vt corrigank. quia peccatū trahit semp ad deterius. sicut vna febris p̄bet sepe incentiuum alteri grauio/ri. ꝛ vulnus aliquādo generat fistulam ni/si medicorū p̄caueak solertia. Ita qui labi/tur in culpā difficulter per se corrigitur nisi fortioꝝ auxilio fulciatur. Propter hoc em̄ vult deus maioribꝫ maiores p̄esse vt si ce/ciderint in peccatū vel in aliquo neglīgen/tes fuerint ꝛ incauti. per eorū ammonitio/nes. correptiones. cohertiones ꝛ castigatio/nes emendenk. quia si arbitrio suo relinq̄/rentur. forte nec reatum suū agnoscerent. vl' torpentes diutius in ceno volutarentur. vl' profundius mergerentur. Jude. Hos qui dem arguite iudicatos ꝛc. Necesse ergo est eos magistris humiliter esse subditos. quia nisi quis medico obedienter obtem/peret nō poterit ab infirmitate sanari. In/firmitates in homine sunt passiones vici/orum. Luce. ix. Dedit illis virtutem ꝛ po/testatē super oīa demonia. ꝛ vt languores curarent. Qui autē p se magistro non indi/gent debent ita esse scientia illumiari q̄ ni/hil errent in his que scire necessario eos o/portet. ꝛ qui decipi non possunt ab homīe vel demone. vel a p̄rio sensu sub specie bo/ni. donum discretionis spirituū diuinitus adepti. Philip̄. iiij. Ubiq̄ ꝛ in omibꝫ instituꝫ tus sum Debēt etiā feruore deuorōis ita esse repleti q̄ sine alteriꝰ impulsu noverint seipos ad oīe ꝑfectis exercitiū fideliꝫ extē/dere. put sp fuerit optimū. phil'. Que retro sunt oblitꝰ. ad ea q̄ p̄riora sunt extēdēs me/ipm ꝛc. Debēt q̄z amore boni sic esse affe/cti vt q̄i naturaliꝫ oīe malū horreāt ꝛ oīe scandalū studiose declinent. sine offensa q̄/te cū omibꝫ uersari. Sine offensiōe estote iudeis ꝛ gentibꝫ. Debēt etiaz ita esse hūiles in oībꝫ vt nec de bonis habitꝫ extollank nec malꝰ oīno carere p̄sumāt. vt oēs excessus co/gitatōis. locutiōis. obmissiōis in se subtiliꝫ diiudicēt. ꝛ districte castigādo emēdēt. Et i bis oībꝫ sint ita stabiles q̄ nec leuitate nec distractōe aliq̄ nec difficultate vl' metu a sta/tu suo valeant imutari. Ro. viij. Quis nos sepabit a caritate x̄pi ꝛc. Quia ꝑo t'les dif/ficile ē repiri. iō paucis p̄uenit viuere absq̄ obediētie iugo. Ideo ꝛ q̄ aliꝭ p̄sunt vt me/lius ꝛ cauti agant. necesse bñt aliꝭ subesse a q̄bꝫ regank vsq̄ ad summū oīm pontificez q̄ vice x̄pi caput ē totius eccl'ie militantis

Qui ergo aliꝭ p̄esse debent vtiliꝫ opor/tet eos variꝭ esse p̄ceditos ꝑfectibꝫ. ꝛ alias

habere ad se quibꝫ irrepbensibiliꝫ viuant. alias ad suos supiores quibꝫ hūiliter eis ī quibꝫ debent obediāt. ⁊ alias ad subditos quibꝫ eos meritorie regāt et ad meliora p̄moueant. Licet aūt omēs ꝟtutes eminēter hr̄e debeat q̄ ex officio habet oēs virtutes docere. tñ q̄ numer⁹ senarij est p̄m⁹ pfectus numer⁹ sui generis pfectiōis. ꝟstans ex suis partibꝫ aliq̄tis. ideo bon⁹ aniarum rector maxime religiosus inter ceteras debet singularibꝫ ꝟtutibꝫ prefulgere. sicut Isaias scribit. Seraphin q̄ sunt p̄minētiora celestiū spirituū agmina sex alis ornata. Et forte ideo in tali siderudine. scissimo p̄ri nr̄o francisco in illa gl'iosa visione dñs apparuit q̄n eum passionis sue stigmatibꝫ insigniuit. vt oñderet sic alatos spūaliꝫ esse debere qui ei⁹ familie vtiliꝫ p̄esse deberēt. Dic ⁊ ḡttuor anialia singla habebāt alas senas Apocal. iiij. Prima ala rectoris aniar̄ est zelus iusticie. qua nō p̄t aliquid iniustū sine cordis murmure ī se ⁊ ī alijs sustiere. Tātū em̄ quisq̄ bon⁹ estimādus est ḡnto plus et purius odit malū. Quantū em̄ res diligit tantū de ei⁹ destructiōe dolet. Uñ notādū q̄ sunt ḡttuor genera boīm in religione vel in eccl'ia q̄s bonos dicere solem⁹ Primi sunt q̄ malum nō faciūt. nec tñ in bonis opibus se studiose exercent. vt q̄ quietet pacifice cū alijs viuūt. nullū offendentes. nec prauo ope scandalizantes. j. Reg. xxv. Domines isti satis boni fuerūt nobis ⁊ nō molesti ⁊c. Hā ⁊ in vsu habem⁹ tales dicere bonos esse q̄ mites sunt moribꝫ ⁊ social'r se cū omnibꝫ babentes. licet alias quo ad virtutū exercitia aliq̄tin⁹ desides videanť. Pueri etiā baptizati eodē modo boni iudicanť.

Secundi sunt meliores q̄ mala nulla faciunt. insup in bonis opibus se frequenter exercent. in sobrietate. castitate. humilitate dilectione. primi ⁊ oz̄onis instantia ⁊ similibus q̄ intelligūt esse bona. Sed h̄ bñt p̄rium q̄ sicut nihil negligūt ex bis q̄ p̄nt et sciunt. ita etiā videť eis sufficere bonū q̄d faciunt. nec ad amplioza ⁊ pfectioza sc̄itatiꝫ desideria incalescūt. Sufficit eis tñ vigilare tantū ozare. tñ p deo dare vel ieiunare vel laborare ⁊ hmōi. ⁊ bis ꝓtenti quiescūt. altiora alijs relinquētes. Eccl'iastes. iij. Deprehendi nihil esse melius q̄ letari bominē in opere suo. ⁊ banc esse partē illius. Tercij sunt adbuc bis meliores q̄ malu⁹ detestanť ⁊ fugiunt. ⁊ bona que possunt studiose exercent. ⁊ cū omia fecerint q̄ valent. parū se fecisse reputant respectu eoz̄ que desiderant. scientes q̄ corpalis exercitatio ad modicu⁹ vtilis ab ap'lo ḡbibeť. j. ad Thimo. iiij. Et ideo ꝟtutes mentales ⁊ interne deuotōnis sapor̄ ⁊ dei familiarē noticiā ⁊ amoris eius experientiā suspirādo desiderāt. nihil se esse vl' babere iudicātes. nec aliquā ꝟsolatiōnē de tpalibus vl' spūalibꝫ recipiētes. q̄ditu p voto p̄dictis virtutū exercitijs ⁊ deuotionis dulcedine nō fruunť. nec tñ ꝟtra aliorū vicia ⁊ peccatoz̄ pericula zelo feruoz̄ inflāmanť. cupiētes oēs esse bonos ⁊ beatos. sed vbi hoc nō inueniūt nullo doloris vulnere sauciank. sibimet intenti ⁊ deo. Tales ad alioz̄ regimen vocati. minus in bac parte sunt ydonei. q̄ p̄rie quieti curā illoz̄ postponunt. Juxta illud Judicū. ix. Nunquid possum deserere dulcedinē meā. ⁊ fructusq̄ suauissimos. ⁊ ire vt inť cetera ligna p̄mouear Quarti sunt optimi q̄ cū p̄rioribꝫ bonis innocētie ⁊ virtutū. zelo iusticie ⁊ aniar̄ calent. q̄ nō recipiūt ꝟsolationez de p̄rie salutis pfectibꝫ nisi alios secū trabāt ad deum. exēplo dñi qui cū in se plenū semper habeat gaudiū. nō ꝓtent⁹ gloriaz̄ solus habere eripuit assumpta forma serui m'tos filios ī gloriā secum adducere opere ⁊ doctrina. Zelus em̄ iusticie q̄si coccus bis tinctus duplici caritatiꝫ colore rutilat amoris dei ⁊ p̄rimi. Amor dei non tñ desiderat ei⁹ dulcedie frui ⁊ ei adherere. sed etiaz diligit ei⁹ bñplacitū impleri. ei⁹ cultum ampliari ⁊ bonorē sublimari. vult em̄ eū ab oīb⁹ agnosci. ab oīb⁹ amari. ab oīb⁹ ei fuiri. et sup oīa bonorari. Amor p̄rimi desiderat nō tñ ei⁹ corpalē sospitatē ⁊ tpalē psperitatē. sed magis ei⁹ etnā salutē. Ubi q̄ caritas ista pfectioz̄. ibi ferventi⁹ desideriū ista p̄mouendi. et instanti⁹ studiū ⁊ puri⁹ gaudiū vbi hec iuenit. Caritas em̄ nō querit q̄ sua sunt. sz̄ que dei sunt. Quantū vero diligiť deū ⁊ que dei sunt purius desideras. tantuz̄ doles de offensa dei vbi vides eū non agnosci. ⁊ ido inbonorari vbi vides euz̄ non amari ⁊ ei non obediri. ⁊ eius cultū destrui ⁊ aduersarios multiplicari ⁊ letificari. Et quantum diligiť salutē p̄rimi tantū affligeris de perditione eius ⁊ nocumēto pfectus ei⁹. Et licet h̄ caritas requirak in oīmbus amicꝫ dei. maxime tamē in vicarijs dei. qui fm̄ coz̄ dei moueri

debent amore iusticie et odio iniq̃tat̃. Ps̃. Dilexisti iusticiã ꝛ cẽ. Justicia ꝓt h̃ dici obs uãtia oĩm q̃ saluti vl' ꝓfectui aniaꝝ necessaria sunt. Horũ quedaꝫ ꝓcedunt a lege eterna. vt pure virtutes. humilitas. castitas. caritas. misc̃dia. ꝛ sil'es. sine quib⁹ null⁹ q̃cũq; tpe poterit saluari. ad que etiã p̃cepta dei ĩ veteri ac noua lege maxime ordinanť. Hĩc dñs dicit ad dilectionẽ dei ꝛ primi totã legem ꝛ ꝓphas spectare. Matth. xxij. In his duob⁹ mãdatis cẽ. Quedã ꝓcedũt ab bũa na vice dei institutiõe. vt q̃ p ecclĩam ꝓ communi vtilitate canonice sunt p̃cepta. sic̃ ritus sacr̃oꝝ ꝛ alioꝝ ad iuris positiui p̃cepta ptinẽtiũ. extra. Canonũ statuta ab oĩb⁹ ob seruenť. ita vt q̃libet obſuet illa q̃ ꝙueniunt suo statui et cõiter oĩb⁹ ĩgata. laici siue clerici. Quedã ex voto ꝓprio ꝓueniũt. vt ea ad q̃ nemo cogiť. Sed q̃ ea sponte vouerit iã velut ex p̃cepto dei cõpellit obſuare. vt cõtinentia religiosoꝝ ꝛ obediẽtia. ꝛ abdicatio ꝓ ꝓpr̃ĩ in monasterio. ꝛ alia q̃ p regulaꝫ vel cuiuscũq; ordinis diffinitiões ei⁹ ꝓfessoribꝫ imponunť. Deut. xxiij. Cũ votũ voueris dño. nõ tardabis reddere. qꝛ req̃ret illud deus. ꝛ si moratus fueris reputabiť tibi in pctm̃. si nolueris polliceri absq; pctõ eris. Oõ aũt semel egressum est de labĩs tuis obserua bis ꝛ facies sic̃ ꝓmisisti dño deo tuo et ꝓpria volũtate ꝛ ore tuo locut⁹ es. Quedã ꝓcedũt ex quadã habilitatõe ꝓfect⁹ spũalis. q̃ꝫ uis alias nõ forent necessaria saluti. vt omnis disciplina diuini officĩ ꝛ singuloꝝ officioꝝ in religione. ꝛ officioꝝ ꝛ tẽpoꝝ in silentio. victu ꝛ habitu. labore. vigilĩs et ceteris spũalib⁹ disciplinis. in quib⁹ singularũ religionũ obſuantie variant. sicut cuiq; visum fuerit expedire. Quis aũt in his nõ sit tanta vis salutis exist̃at q̃si sine eis nõ sit salus. nĩ transgressio eoꝝ deformat religionis decor̃ ꝓfectũ spũalẽ. ꝛ alioꝝ edificationẽ solet impedire Sicut eĩm amor iusticie studiose ista in se ꝛ in alĩs ꝓmouet ꝛ cõgaudet vbi videt ista sollicite obſuari. ita ecõtrario dolet ꝛ vĩh ꝛ accendiť ꝓ transgressione illorũ. Ps̃. Nonne q̃ oderũt te cẽ. Quodã vero intimo sapore discernit vt magꝭ doleat de grauioribꝫ transgressionib⁹ ꝛ de leuioribus min⁹. Sapiens eĩm quasq; res ponderat. ꝓut sunt. tam bonas q̃ꝫ malas. Insipiẽs aũt q̃ꝫ magna ꝓ paruo reputat. ꝛ leuia q̃i maxima ponderat. trabem festucam iudicat liquãdo culicẽ ꝛ glutiendo camelũ. Luce. xj. Decimatis mentã ꝛ rutã ꝛ relinquitis q̃ grauiora sunt cẽ. Tales zelo ꝓprio ferunť. ꝛ nõ spũ dei in hac parte agunť. Sicut quidaꝫ ꝓ vna inclinatiõe in choro neglecta plus accenduńť puniendo q̃ꝫ ꝓ longa detractione de alio religioso excitata. Graui⁹ indignantur ꝓ versiculoꝝ rubricula neglecta q̃ꝫ ꝓ magna ꝑturbatione cũ scandalo procurata.

Principaliter igiť cauenda ꝛ dolẽda est trãsgressio p̃ceptorũ dei. deinde inuiolabilium p̃ceptoꝝ sancte eccl'ie. deinde illorum q̃ sub voto volũtario sibimet q̃ꝫ fecit necessaria. vt regulares obseruãtie. maxime que sub p̃cepto sunt statute. deinde omĩa scãda la speciẽ mali quãcũq; habentia. auaricie. superbie. inuidie. castrimargie. iracundie. suspecte familiaritatis. inobediẽtie. ꝛ similiũ vicioꝝ que odorẽ fame religiosoꝝ quo alĩ fideles debẽt ab eis edificari ꝛ ab eis discere quid cauere debeant ꝛ facere. fetere faciunt. vt magis ꝑ eos inficianť scandalo q̃ꝫ reficianť virtutis exemplo. Roma. ij. Nomen dei ꝑ vos blasphemaťur inter gẽtes. Facilius autẽ grauius peccatũ occultũ curaťur q̃ꝫ tale scandalũ. quia illud ꝑ secretã potest sanari penitentiã. scandalũ autẽ vix auellit̃ur a cordibꝫ omniũ ad quos forte ꝓuenit. Deinde cauenda est ꝑturbatio studĩ deuotionis. ex qua fulcit omĩs vera religio. ꝛ omne virtutis exercitiũ impinguať. Arida est omnis religio que nõ oleo ĩsto saginať. Instabilis est bonorũ operum structura que deuote or̃õnis frequẽtia non cõpaginať sicut paries lapidũ sine cemento Jn oĩ religione vbi deuotiõis feruor̃ tepuerit etiã aliarũ virtutũ machina incipit deficere ꝛ ꝓpinqua ruine. Lampades fatuarũ virginuꝫ sine oleo extinguunť. Matth. xxv. Deinde cauẽda est negligentia exteriorꝭ discipline. que ꝓ decore religionis ꝛ habilitationis ꝓfectus spiritualis statuta est. cuius deseruatio signum est neglecte cõscientie ꝛ interioris leuitatis. Talis autẽ discipline obſuantia nõ ita mandať quasi aliter non liceat viuere. sed quia sic magis cõuenit ꝓpter bonos statꝰ conformitatẽ ꝛ vnifor̃mẽ fratꝝ cõuersationẽ. ne ꝑ libitu quisq; viuat ꝛ faciat vnde forte alĩ turbenť. Jn talib⁹ autẽ ꝛ obseruantĩs que in se indifferẽtes sunt sed ꝓpter aliud statute. vt dictum est. maior est hũda diligẽtia vt hũ ſuenť q̃ꝫ scrupulose timẽdũ.

si ex aliq̄ surreptiõe qñq̄ transgrediant. nisi forte ꝓsuetudo generaret deformitatẽ z dissimulatio negligentiã nutriret. tũc ꝓpter aliud malũ ꝓsequẽs ꝑcauendũ zelus disciplíne dormire nõ debet. Verus igit iusticie zelator ꝑmo cauet ne malũ aliq̄ mõ faciat vl̄ doceat. Scõo ne licenciet vl̄ ꝓcedat q̄cũq̄ importunitate seu circũuentõne mollitus. Tercio ne faueat vl̄ diligat fieri. etiã si eo irrequisito fiat vl̄ absente. Quarto ne dissimulet z taceat q̄si nescies. cũ ad eum ptineat arguere z oñdere q̄ntũ malum sit. z deterrere ne vlteri⁹ audeãt silia attẽptare. Quinto ne inultũ esse patiat. qz aliq̄d bonũ parit pcõ castigatio. s. q̄ ipe q̄ fecit ꝑhibet vltra peccare. Johes. Jã noli peccare ne deterius tibi aliq̄d ꝓtingat. Jtẽ qz purgat a pcõ ne a ꝺõ postea duri⁹ puniat. Prouer. xxiij. Tu virga ꝑcuties illũ. z aiam illi⁹ de inferno liberabis. Jtẽ qz ꝑ hoc alij eruditiõ vt caueãt silia ꝑpetrare Prouer. Pestilente flagellato sapiẽtio⁹ erit paruul⁹. i. tenellus z nou⁹ cautio⁹ esse discet. Jtẽ ipe ꝑlat⁹ vicari⁹ superni iudicis liberat aiam suã a pcõ negligentie. officiũ suum sic implendo. Nõ qz beli sacerdos nõ fecit mort̄ sniam cũ filijs peccãtib⁹ excepit. Reg. iiij. In ꝟ em̄ differũt laudabiles religiões z iã dilapse. non q̄ nullus peccans in laudabilib⁹ repiat. sed q̄ nullus impune peccare sinat. z peccãdi adit⁹ studiose ꝑcludant. z incorrigibiles z alios inficieures eliminent. z boni foueant z diligant vt ꝑseuerent z in meli⁹ semp ꝓficiãt. Haz cum in cõuentu angelo⁹ ante ꝓfirmationẽ et in ordine apl̄o⁹ sub magisterio xp̄i reperta sit prauitas. q̄s ordo bono⁹ in terra audeat sibi arrogare hãc ꝑrogatiuã q̄ pcm̄ in eo nõ sit. qz z si plurimi ꝑ dei gr̄am immunes ibi fuerint. sed nõ omẽs. Joh. xiij. Vos mũdi estis sed nõ omẽs. Bonis em̄ q̄diu sũt hic in statu merendi expedit aliq̄s malos secũ habere ꝙ eis sint maiorẽs occasio meriti. ꝙ bus cõpatiant in malis suis. cõtra q̄s zel⁹ eo⁹ inardescat. q̄s corrigere laborẽt. q̄b⁹ similes fieri ꝓtimescãt. ꝙ eis sint tentationis materia. a q̄b⁹ etiã ꝓsecutiões sustineãt. z ex quo⁹ ꝓsideratiõe ꝓfusi humilient. quia tales nõ sunt. ãmoneant gr̄arũ actõnis ei qui custodit eos ne tales efficiant. Si autẽ deessent bonis ꝑdictarũ virtutũ occasiones. merita ip̄o⁹ tanto fierent etiã minora. Balaras. vj. Que em̄ semiauerit hõ hec et metet. Nec tñ diligendi sunt mali seu fouendi. sed tolerandi. maxime quo⁹ occulta sũt mala. z alios nõ inficiũt. z est spes de correctione ip̄o⁹. Ubi ꝟo ista defecerint ibi sine graui detrimento sustineri nõ ꝑñt. z iõ eliminãdi sunt. ne puteꝭ eo⁹ prauitas bonis placere. Interim etiã dũ tolerant puniendi sunt stimulis ãmonitionũ. correptionũ. cõfusionum. castigationũ. vngendi etiã fomentis exhortationũ. ꝓsolationũ. oronũ z ꝓmissionũ. si forte cõualescant de infirmitate z fortes fiant. Precludenda est eis via peccandi z rẽptatiõis adit⁹ obstruẽdi. q̄ etiaz bonis expedit ne opportunitas mali faciat eos deteriores. Prelat⁹ em̄ vicari⁹ dei cui data est ptãs a dño sup familiã suã. z cui debent subditi ea de causa vice dñi obedire. si non corrigit delinquẽtes. si ꝓmittit sub se vicia crescere. z ꝓsuetudines malas oriri. z iã ex ortas roborari z dilatari. si videt regl̄ares obseruãtias dilabi. z trãsgressiones multiplicari. et ꝓ posse nõ obuiat tã pñtib⁹ malis q̄z imminẽtib⁹. triplicẽ deo reddet rationẽ.

Primo ꝓ sua negligẽtia. qz ñ fecit ad q̄d officio tenebaꝭ. Bap. vj. Cum essetis ministri regni illi⁹ nõ recte iudicastꝭ. nec custodistis legẽ iusticie. neq̄ ꝟm voluntatẽ ei⁹ ambulastis. Horrende z cito apparebit vobis q̄m iudiciũ durissimũ his q̄ ꝑsunt fiet. Scõo q̄ oĩa pcã subditorũ q̄ poterat z debuerat correxisse z ꝑcauisse imputanꝭ ei. Ezech. xxxiij. Si nõ fueris locut⁹ vt custodiat se impi⁹ a sua via. ipse in impietate sua morieꝭ. sanguinẽ aũt ei⁹ de manu tua reqūram. Tercio ꝑ abusione bonoꝝ z potestatis sibi collate quã ad ꝓpriã gl̄iam et cõmodũ retorsit. z nõ ad q̄d data est ei. Hat. xxv Tollite ab eo talentũ. z inutilẽ seruũ eĩcite in tenebras exteriores. ibi erit fletus z stridor dentiũ. Ostendat ꝙ bon⁹ zelator q̄ntũ diligat deũ in eo q̄ bñplacitũ ei⁹ in se et i alijs ꝓmoueat nec ab ꝟ zelo mollescat ꝓdesiam. nec labore lasseꝭ nec cõsilijs flectaꝭ nec astutijs circũueniaꝭ. nec amicicia nec blandimentis deliniaꝭ. nec minis terreatur. nec ꝑ diuturne prauę ꝓsuetudis ꝑscriptiõe desperet quin suũ officiũ exequaꝭ. Secunda ala bu⁹ eccl̄iastici seraph est pietas siue fraterna cõpassio. vt sic eũ caritas dei ad zelũ iusticie inflãmat. ita fraterna dilectio ad pietatẽ informet. Hã z si vicijs debeꝭ virga feriens sed infirmitati necessari⁹ ẽ baculus

sustentans. ℣s. Virga tua et baculꝰ tuꝰ ꝛc. ℣. Lor. iiij. In ꝑga veniã ad vos aī caritate ꝛ spũ mãsuetudinis. Sic ꝛ ille samaritanus vulneribꝫ illiꝰ semiviui relicti infudit vinũ zeli feruentꝭ ꝛ oleũ pietatꝭ mitigantis.

Alia est aũt infirmitas corpis. alia mentis. ꝛ vtraq; indiget cõpassiõe. Infirmitas corpis triplex est. ℣rimi sunt infirmi decũbentes in lectulis vl' in acutis vl' in alĩs infirmitatibꝫ grauibꝫ laborãtes. Alĩ sunt infirmi ꝑ domiciliũ vel etiã ꝑ terraꝫ qñq; deambulãtes. ꝛ tñ sepe grauibꝫ doloribꝫ afflicti. vt calculosi. infistulati ponderosi ꝛ sil'es Tercĩ determiatã infirmitatẽ nõ bñtes. sꝫ tñ corpe debiles ꝛ viribꝫ exhausti vt senes ꝛ laboribꝫ ꝓfecti. vel naturali infirmitate depressi. sed qñq; accidẽtali languore ad tẽpꝰ attriti. Hꝰ est triplici pietate subueniẽdũ. sꝫ remedĩs medicinalibꝫ. si ꝓgrue ꝑt fieri. Itẽ relaxatione rigorꝭ in victu. vestitu. vigilĩs ꝛ hmõi. Itẽ exemptiõe laboris in officijs. seruicijs. discursibꝫ ꝛ hmõi. ꝓut cuiusq; necessitas exãrat. Ita q; ꝑmis ꝺ ꝑmo. scõis de scõo. tercĩs de tercio. iuxta singulorꝫ indigentiã specialiꝰ succurrat. Dis bũanitas est infirmis ꝛ debilibꝫ exhibẽda. qꝛ flagellati sunt a dño. si sup hoc ab hoĩbꝫ tribulant. ipa eoꝝ miseria clamat ad ꝑem miscõiarũ ꝓtra illos q; eos tribulãt cõquerendo. ℣s. Qm̃ quẽ tu ꝑcussisti ꝓsecuti sunt. et sup dolorẽ vulnerũ meoꝝ addiderũ ꝛc. Infirmꝰ eī q; afflictꝰ sibimet subuenire nõ valet eo ipo ãpliꝰ tribulat. qꝛ ab bis ꝙbꝫ deberet nõ ꝓsolat. nõ a labore releuat. nõ subuenit indigenti. nec habet sibi cõpatientez. ℣s. In ꝓspectu tuo sunt oẽs q; tribulant me. impropriũ expectauit coꝛ meũ ꝛ miseriã. Et sustinui q; simul ꝓtristarer ꝛ nõ fuit. ꝛ q; ꝓsolarer ꝛ nõ inueni. Et dederũt in escã meaꝫ fel exprobratõis. ꝛ in siti mea potauerũt me aceto obiurgatiõis. Fiant ꝯ eis q; sequunt ꝛc.

Bonus aũt ꝑlatus agnoscit se fratrũ suoꝝ patrẽ nõ dñm. ꝛ exhibet se eis medicuꝫ nõ tyrannũ. nec reputat eos vt iumẽta sua. vel seruos emptiõis. sed vt filios hereditatis supne cõsortes. ꝛ facit eis sicut vellet sibi fieri si similiter indigeret. Sed fortes et sani nõ sentiunt qõ sentit eger. ideo nesciũt eis cõpati. scient antẽ postea cum dolebũt. Q si obĵciant quia sepe fingunt se quidaꝫ debiliores q̃ sint. nunquid ꝓpter hoc oĩa sunt bypocrite iudicandi. cũ econtrario ꝑ paucis iustis multis malis dominꝰ voluerit pepercisse. Genes. xviij. Triplici aut̃ ratione magis indigẽt infirmi subsidio pietatis q̃ sani ꝛ robusti. ℣rimo ꝓpter sustentationẽ vite. quia seipos non valent ꝑcurare. si tunc etiã ab alĩs nõ ꝑcurarẽ. cogunt deficere. ꝛ nõ possunt subsistere. Regum. xiij. Ne penitus pereat q̃ abiectus est. Secundo ꝓpter restaurationẽ sanitatis. ꝛ viriũ q̃s in infirmitate ꝓdiderunt. Cum eī sanus ꝛ fortis solus indigeat sustentamento. vt qõ habet ꝓseruet. eger ꝛ debilis indiget duplici refectione ne pereat ꝛ ꝑdat qõ adhuc habet. ꝛ reparet qõ amisit Luce. xix. Ab eo q̃ nõ habet etiaꝫ quod videt habere auferet. Tercio ꝓpter ꝓsolationis releuamen. qꝛ cũ sic multipliciter affligant. solaciũ est eis cũ vident alios sibi cõpati ꝛ ad reparatõis sue studiũ fideliter cooperari. Regũ. xviij. Benedicti vos a dño qꝛ doluistis vicem meaꝫ

Sed dicunt aliqui. Illis debilibꝫ digne subuenit de ꝙbus est spes ꝓualescẽtie. in illis vero de ꝙbꝫ nõ ꝑsumit q; aliq̃ conualescant inutiliꝰ ꝓsumunt expense. Hoc recte dicerẽt si nõ ꝓpter meritũ charitatꝭ. sꝫ ꝓpter retributionẽ bũane vtilitatis deberet infirmis miscõia exhiberi. Qui aũt ꝓpter ℞ ifirmo subuenit vt cũ sanatꝰ fuerit bũfactum illud seruando retribuat. merito caritatis se ꝑriuat. Ubi eī maior miseria. ibi clarior miscõia apparet ꝛ purior caritas. Expedit ꝯ ꝑlatũ q̃q; experiri infirmitates ceteroꝝ. vt discat cõpati. Heb. iiij. Nõ habemꝰ pontificẽ q̃ nõ possit cõpati ifirmitatibꝫ nr̃is ꝛc.

Infirmoꝝ mẽte etiã sũt tria genera. ℣rimi q̃ ex deuotõis defectu vl' tẽptatiõis impulsu ꝓni sunt ad scandala ꝛ pctã. ex facili occasione vacillãtes ꝛ ad lapsum ꝑcliues Lor. xj. Int' vos ml'ti infirmi ꝛ imbecilles ꝛc. Scõi. q̃ licet bone volũtatꝭ sint ꝛ deuoti tñ ex leui correptõe vl' inuectiua obiurgationeffecti pusillanimes aut coincidũt ī q̃ndã despatõis diffidentiã. aut prũpũt ī graues cõmotõis impatiaz vñ postmodũ dolẽt. ꝛ ceteri q̃q; turbant. Ro. xv. Debemꝰ nos infirmiores imbecillitates ꝛc. Tercĩ sunt oẽs generaliter imꝑfecti. q̃ in diuersis ꝛutũ studijs sepe vacillãt ꝛ varijs passionũ febribꝫ sentiũt se interdũ etiã reluctãtes pulsari. mõ elatõis. mõ ire. mõ accidie. inuidie. ꝓcupiscẽtie. gule ꝛ alioꝝ vicioꝝ tam carnaliũ q̃ spũaliũ. ℣s. Miserere mei ꝺ. qm̃ ifir. sũ. ꝛc.

Remedia his infirmitatib⁹ adhibenda sunt vt subtrahat̄ eis occasio scādali. oportunitas peccādi. ne videāt vnde infirment̄ vel audiāt. ⁊ ne sepe ꝑmittant̄ extra domuꝫ vagari. Geñ. xxxiiij. Dina egressa domum corrupta est. ⁊ ꝑ exhortationes crebras. exempla patiētie ꝯfortent̄. ⁊ a duris increpationib⁹ donec ꝯualescāt de infirmitate parcat̄ eis. ⁊ alijs offensis q̄b⁹ ꝑturbent̄. Colocensiū. iij. Pr̄es nolite ad indignationeꝫ ꝓuocare filios vr̄os. vt nō pusillo anīo fiant. Qui em̄ ampli⁹ cōmouet sat⁹ ꝑ se cōmotuꝫ q̄si ꝓuocat ꝯtra se canē latrantē vt mordeat eū. Itē vt equanimit̄ mores ⁊ imꝑfectiones eoꝝ supportent̄. Eccī. Nō em̄ omēs oīa pñt. Sicut aūt rudib⁹ ⁊ min⁹ peritis solēt doctores eoꝝ impericie ignoscere cū min⁹ recte sentiāt. ita ⁊ ꝟtuosi benigne supportāt alioꝝ defect⁹. scientes ꝙ nō omēs pñt eq̄lit̄ esse ꝑfecti. ⁊ q̄si paruulis ⁊ teneris in christo grauiora q̄ꝫ valeāt portare onera nō imponūt. nec ab eis exigunt ea q̄ vires ip̄oꝝ excedūt. Geñ. xxxiij. Nosti ꝙ paruulos habeā teneros ⁊ oues ⁊ boues fetas mecū. q̄s si pl⁹ in ambulando fecero laborare morientur vna die cuncti greges. Hoc est. Qui paruulos imꝑfectos ⁊ aliquā bonā hñtes voluntatem q̄si vet⁹ in vtero plus vrget in exercitio ꝟtutis q̄ꝫ ꝟm gr̄am q̄ꝫ acceperūt. etiaꝫ illud qd̄ iā habēt supra vires agitando extinguit in eis. Thessal̄. ij. Facti sum⁹ paruuli in medio vestrū tanq̄ꝫ si nutrix foueat filios suos. ꝙ ita humilit̄ ⁊ pie blandit⁹ sum vob̄ ꝯdescendens vr̄e teneritudini ⁊ imꝑfectioni. Quo ꝯtra de duris ⁊ non cōpassiuis pastorib⁹ cōquerit̄ dñs Ezech̄. xxxiiij. Qd̄ infirmū fuit nō ꝯsolidastis. ⁊ qd̄ egrotū nō sanastis. ⁊ qd̄ fractū nō alligastis. ⁊ qd̄ perierat nō quesistis. Sed cū austeritate imperastis eis ⁊ cū potētia ⁊c̄. Bernardus. Ut quid grauat⁹ iugū vestrū cū cernitis discipuloꝝ. quoꝝ vos poti⁹ iugū portare debetis. ponite onera. ꝓducite vbera. pecora lactate. quiescāt. ⁊ si interdū seueritate opus sit. pr̄na nō sit tyrannica. Numeri. xj. Porta eos in sinu tuo sicut portat mulier infantulum suū. ⁊ defer in terrā ꝓ qua iuraui ⁊c̄.

Tercia ala eccl̄iastici seraph. est patiētia ⁊ ꝯstans longanimitas. Sicut em̄ tectū tabernaculi vt interiora mūda manerent ⁊ nitida excepit in se pulueres ⁊ imbres et ventorū impulsus. ita suꝑiores q̄ fideliter subditos suos defendūt a turbine pcti necesse est sepe diuersaꝝ excipe tempestates aduersitatū. sicut gallina ꝓ pullis se obijcit miluo vt eos defendat. Tria vero sunt inter alia in q̄b⁹ patiētia ei necessaria maxīe videt̄. Primo ꝓpter multiplices labores ⁊ curas ⁊ occupatōes diuersimode emergētes. Cura em̄ ꝯtinua vrget eū tam de spūalis ꝓuidentia discipline q̄ꝫ de corꝑalis subsidij ꝓuisione. Vñ ⁊ apl̄i nō solū de spūalib⁹ sed ⁊ de tēꝑalib⁹ fideliū necessitatib⁹ maxīe pauperū solliciti erāt. Galataꝝ. Jacob⁹ ⁊ iohānes ⁊ cephas dextras dederūt mihi et barnabe societat⁹. vt nos in gentes. ip̄i aūt ī circūcisionē. scꝫ euāgelij p̄dicatōnē extenderēt tm̄ vt pauperꝝ xp̄i memores essem⁹. qd̄ etiā sollicit⁹ fui hocip̄m facere ⁊c̄. Dñs quoq̄ꝫ turbas q̄s verbo salut⁹ pauit. etiaꝫ pane corꝑali in deserto se sustinētes. cuꝫ aliunde nō hr̄ent refecit. Marci. vj. ⁊. viij. Occupationes q̄ꝫ varie tā ex domesticis curis q̄ꝫ extraneis causis frequēter emergūt q̄b⁹ cogit̄ aliquatin⁹ implicari. ⁊ quō se de illis expediat anxiari. Ex his etiā labores plurimi crescunt discursuū. vigiliaꝝ. tractatuū. ⁊ aliarū fatigationū ꝓ quib⁹ oīb⁹ patiētia ei necessaria est. ita vt moyses mitissim⁹ ⁊ deo familiarissim⁹ ꝓpter h̄ in plures on⁹ gubernatiōis ꝑpl̄i sit partit⁹. q̄si nō valens tot negocia sustinere. Deutero. j. Nō valeo solus vr̄a negocia sustinere. et pondus ac iurgia. date e vobis viros sapiētes ⁊ gnaros. ⁊ q̄rū ꝯuersatio ꝓbata sit in tribub⁹ vr̄is. ⁊ ponā vobis eos ꝑncipes ⁊c̄. Scd̄o est ei patiētia necessaria ꝓ tardo ꝓfectu illoꝝ in q̄b⁹ cōtinue fatigat̄. Videt em̄ paucos eorū ꝓficere. videt post qꝛ ꝑ multos conat⁹ suos ea q̄ multo labore in modico iā emendari ceperant. ex facili iteꝝ dilabunt̄. ⁊ ꝓpter plures difficultates ⁊ obstacula ꝓfectū spūalē impedientia q̄si in desperationē tendere fructū laboris sui. sicut q̄ multa semīauit ⁊ pauca cōspicit oriri. videt etiā q̄nq̄ꝫ q̄ ꝑsonalit̄ iubet ⁊ ordinat negligent̄ impleri ⁊ seruari. ⁊ sepe sub specie boni latenter maluꝫ subintrare. ita ꝙ nō audet aꝑte vt malū redarguere. cū bonū in suꝑficie appareat. ⁊ tm̄ in fine ꝑ hoc mai⁹ bonū destruit̄. ⁊ aꝑtiorib⁹ malis adit⁹ aperit̄. Verbi gr̄a. vt multi saluent̄ plures q̄ꝫ oportune tenere possum⁹ recipim⁹. Sꝫ ip̄a tandē multiplicatio erit pauꝑtatis nr̄e obfuscatio. dū plures velint pl̄ib⁹ gaudere

nō carere. ide seḡt frequētior discursus p ac/
quirēdo necessaria. exārunt vie insolite i pe/
tēdo. incauti agit ꝺ regl'am i recipiēdo. ḡes
deuotōis extinguit. mores religiosi i dissue
tudinē vertūt. ꝺsuescūt frēs libent euagari.
z diuersa carnis cōmoda forꝛ venari. famili
arit ates in regl'a phibitas ꝺbere. munera a
ꝺfitētib ḡrere. edificatōes aiaꝝ p ḡstu vēde
re. diuitib adulari. areas dilatare. sūptuosa
palacia exaltare. scādala nō curare. z dei ho/
noꝛ q̄ et nr̄a sctā ꝓuersatōe z alioꝝ extinō edi
ficatō ꝓueire debuerat. agēdo his ꝑria ꝓcul
cank. Idē est ꝺ pp̄ropera. pmotōe iuuenū et
nōdū ꝓbatoꝝ ad ordies z officia ꝓfessionis
p̄dicatiōis p̄latōis. Idē de pl'ib q̄ corā hoī
b sūt alicuꝫ aparētie. ꝛ religiōis puritatē i
teriꝫ corā ꝺo obscurāt. z rudes i religiōe q̄ in
terna ñ sapiūt putātes i his exioribꝫ hōesta
tib totā vim spūal'uersatōis ꝓstare. magꝫ ze
lo eas defendūt. z de vers ꝑtutib z spūalib
nō curāt. Hec z alia pl'ima vidēs spūal' p̄la/
tus q̄ oia in ꝑtate dūudicat. tabescit z vrīk. z
nō valēs corrigere p desiderio in ꝑtute patie
mirabilit exercek. ꝑs. Tabescere me fec zelꝰ
meꝰ. zelꝰ domꝰ tue comedit me zc. Tertio
necessaria ē ei patia p ingītitudine illoꝝ p q̄/
bus tāta solicitudie laborat scz q̄ vir vnq̄m
eis satꝫ facit ḡn sp ꝺḡrank. q̄ alit posset eis z
melꝰ facere si vellet q̄ sepe ꝓplexꝰ est an debe
at eoꝝ ipoꝛtunitatib cedere z acḡescere i oi/
bus q̄ cupiūt. vl' rigide tenere qꝺ credit esse
magꝫ expediēs. ꝓhil'. ſ. Quid eligā ignoro.
coarto enī zc. Itē q̄ inuertūt ei pl'ima q̄ fac
z interꝑtank ad deteriꝰ z sup his visitāt eū et
murmurāt z accusant z detrahūt ei z sumūt
inde materiā scādali. vnde putabat se deo z
ip̄is obsequiū p̄stitisse. ita q̄ vir i aliq̄ ꝑt iue/
niri mediū in ꝫ qꝺ ordinat aut qꝺ fac ḡn sp
aliq̄b displiceat z turbēt. Itē q̄ etiā in fa
cie ḡdā resistūt ei. l'r̄is arguūt eū z despiciūt
z ꝺcitāt alios vt se ei oponāt. vl' astute impe
diūt ne possit pficere q̄ deberet. Dis z ali
is aduersis ḡb diuersimode ipetit. triplici
patie scuto studeat opponere. ꝓrio vt mo
deste z mature z benigne ad singl'a rñdeat. z
impetū feruoris rep̄mat ne i voce aut vultu
seu moribꝫ ipatiētiā oñdat. Tūc enī magꝫ p
ficit p patiam. z tādē deuincit ḡs impetuose
agēdo amplꝰ ꝓuocaret. Sic gedeon mode
ste rñdēs virꝫ ephraimꝫ se iurgātibꝫ ꝓpescu
it spm̄ eoꝝ q̄ tumebāt. Judic. viij. ꝓuer.
xv. Rñsio mollis frāgit irā, ꝑmo durꝰ susci/
tat furoꝛē. Vir ei cōmotio ꝓmotōe sedak. z
viciū vicio nō sanak. Impatiētia ei p̄lati cō/
fundit q̄ pmouere potat bona. Dis modis
alios scādalisat. ꝓuerb. xiij. Qui ipatiēs
est exaltat stulticiā suā. ſ. alīs pandēdo. red/
dit eū subditꝫ z alīs ꝓcēptibilē. ꝓuer. xij.
Qui vanꝰ z excors ē parebit ꝓcēptui. Fa/
cit eū exosum z horrēdū. Eccl. ix. Terribilis
est i ciuitate sua hō linguosus z temerariꝰ in
ꝓbo suo odibilis erit. ꝓuocat alios ad i/
patiētiā. ꝓuer. xv. Vir iracūdꝰ puocat ri/
xas. q̄ aūt patiēs est mitigat suscitatas. Non
audēt ei subditi necessitatē suā apire. Job.
iij. Si ceperimꝰ loq̄ tibi. forsitā molestē acci
pies. Replet domū murmure z rācore. ꝓ
uerb. xj. Qui ꝓturbat domū suā possidebit
vētos. ſ. ꝓspirationū. Teneros mēte fugat z
pusillanimes fac. ꝓuer. xix. Spm̄ ad ira
scendū facilē q̄s poterit sustinere. nemo au/
det eū monere ꝺ his q̄ forēt emēdāda. Regū
xxv. Ipe ē filiꝰ belial ita vt nemo possit ei lo
qui. Sc̄ꝺo studeat eē pacificꝰ vt nec vidi
eet se de illatꝫ iurijs. nec i corde oderit illos
nec curā eoꝝ segniꝰ agat. nec q̄rat eos a se re/
mouere. imo libēteꝰ teneat eos vt p ꝫ z illos
z alios edificet bñfaciēdo ingratꝫ. z vt p se vir
tutꝫ exercitiū in eis habeat exēplo sūmi pa/
storꝫ. Luc. vj. Eritꝫ filij altissimi. q̄ ipe beni
gnus ē sup ingtos z malos. Cū enī sit ꝓprie
officiū pastorꝫ docere ꝑtutes. si vicioſos re/
mouet a se. q̄s docebit. si medicꝰ fugit egro/
tos q̄s curabit. Si forꝛ tiro declinat ipetē
tes se quō assequet triūphū glie. Si negoci
atoꝛ negligit merces i q̄b magꝫ lucret. quō
poterit ditari. Jn̄ est q̄ int' alios tot sanctifi
cati sūt epi z p̄lati q̄ tā agēdo bona q̄s patiē/
do aduersa z alios edificādo ad alta pfectio
nis culmia officij sui occasiōe puenerūt. Phi.
iij. Qui epatū desiderat zc. Tertio sit pati
ens vt nō minꝰ sit volūtariꝰ z studiosꝰ ad ex
equēda ea q̄ officij sui solicitudo req̄rit ꝓpe
tediū laborꝫ vl' tarditatē pfectꝰ vl' imporꝛtu/
nitates subditoꝝ vl' alia ḡuamia. q̄ sic ad al
ta merita puenit. Paral'. xv. Vos ḡ ꝓforta/
mini z nō dissoluāt manꝰ vre. erit ei merces
opi vro. Iste manꝰ p̄lati sūt instātia i agēdo.
z patia i sufferēdo qꝺ ḡuat. Que si nō dissol/
uant p desidiā seu itolerantiā. merces etna
ei cumulak. Per has nāq̄ aduersitates re/
ctoꝛ a pctōꝝ puluere purgat quē ꝓtrahit ex
humane infirmitatꝫ surreptiōe. Jn multis
enī offendimꝰ oēs. etiā in pluribꝫ negociꝭ

plures negligētie sepe fiūt. a qbꝫ purgari ne cesse hñt hic p̄relati. ne illic duri⁹ puniāt. ij. Regū. vij. Si iniq̄ aliq̄d gesserit corripiā eū in v̄ga viroꝝ. z ī plagꝫ filiorū bo. Itē p̄ bas dū deprimit a tumore supbie custodit. q̄ potē tibꝫ piculosi⁹ insidiat. dū z sublimitas officij z libertatꝫ licētia z boni opis placētia facile mētē ei⁹ extollerēt nisi aduersitatꝫ iugū collū p̄sumptōis ei⁹ būiliaret. z sic a supbie vora/gine defensaret. Job. xxxij. Erudiēs instru it disciplina vt auertat hoiem ab his q̄ fecit. z liberet eū desup cruēs aiam ei⁹ a corrupti one z vitā illi⁹ vt nō trāseat ī gladiū. increpat q̄ꝫ p̄ dolorē in lecto zc. Custos ei salutis z pfect⁹ boni rectorꝫ est būiliatio aduersitatꝫ. si ne q̄ eū successus p̄sperit atꝫ cito relenasset in ventū p̄sumptōis. Uñ dauid p̄m cor dei ele ctus q̄n p̄mebat aduersi. deuotissim⁹ fuit et būilis. q̄n aūt extollebat. p̄sperꝫ. incidit ī cul pā offensionis. Ps. Bonū mihi qꝝ humilia sti me zc. Itē vt dictū est meritū ei⁹ ex ide mul tiplicat. dū nō solū p̄ bonis q̄ in se z ī alijs p mouet gliam acq̄rit. sꝫ z p aduersis q̄ patit magnifice coronat. sic aut qđ p ignē pbatur fit pulcri⁹ z p̄cios⁹. Sap. iij. Tāq̄ aurū ī for nace p. zc. Sepe aūt spūal⁹ p̄fect⁹ crescit dum nō sentit. z roborat cū magis infirmari pu tat. Dar. iiij. Sic ē regnū dei quēadmodū si hō iaciat sementē in terrā. z dormiat z exur gat nocte ac die. z semē germinet z crescat dū nescit ille zc. Hō aūt mix si oīes conat⁹ rectorꝫ nō p̄ficiūt ī oīb⁹. cū nec ōi opatio i oi bus p̄ficiat ad salutē ip̄oꝝ. z multi sint voca ti z pauci electi. Oīa em̄ q̄ semināt nō p̄uale scunt. z q̄ thesauros effodiūt. libent⁹ multaꝫ terrā eruderāt vt modicū auri vl̄ argēti re/periāt. Tāt⁹ aūt p̄fect⁹ est boni rectorꝫ q̄ntū foret detrimētū si nō esset. sic lux tantū ē bo nū q̄tū ei⁹ absentia malū. Animare etiaꝫ dꝫ rectorē ad laborꝫ tolerātiā q̄ nō min⁹ me reā in illis q̄ deficiūt vl̄ modicū p̄ficiūt q̄ꝫ in his q̄ marie p̄ficiūt. Hō em̄ dic apl's Lo. iij. Unusq̄sq̄ p̄priā mercedē accipiet p̄m suū p/fectū sꝫ p̄m suū laborē. Dei ei est incrementū dare. pl⁹ em̄ laborat doctor i indocili q̄ꝫ i do cili discipl'o. z iō apō iustū estimatorē laborꝫ pl⁹ mereā. In t̄ra sterili z saxosa agricola pl⁹ laborat. z si fruct⁹ pauciorꝫ sꝫ p̄ciū mai⁹. Et q̄ difficili⁹ elaborāt sepe cari⁹ vendunt.

Quarta ala est vt sit exēplaris ī vita. Jpe nāq̄ dꝫ ceterꝫ esse norma viuēdi. vt q̄ docet verbis. oñdat actionū figurꝫ. sic q̄ geometri am docet pingit ī tabulo figuraꝝ demōstra tiōes. vt qđ dic̄ meli⁹ capiat. Actuū. j. Cepit iesus facere z docere. Job. xlij. Exemplū ei dedi vob vt quēadmodū ego feci vob. z vos ita faciatꝫ. Judic. vij. Gedeon ait. Qđ me fa cere videritꝫ h̄ facite. Quis igit nō soluꝫ in p̄fatꝫ sꝫ in oīb⁹ v̄tutū exēplis ōbeat rector p̄cedere subditos. spēaliē tū in his tribꝫ In cōis obseruātie p̄formitate. In māsuetudi/nis būilitate. In maturitatꝫ honestate. Ty tū. ij. In oīb⁹ reip̄m p̄be exēplū bonoꝝ ope rum in doctrina. i integritate. i grauitate.

Cōmunē vitā cū ceterꝫ obſuet in victu et vestitu z labore. vt nō vacet p̄uiuñs z potati oniby cū alijs sobrio cibo z potu vtant. nec sit eis dissilis habitu cū qbꝫ est ei p̄fessio cōis. Hec a labore ceteroꝝ se subtrahat q̄ illos iu bet in eisdez laboribꝫ exerceri. Pastor si se a grege segregat. oues insidijs lupoꝝ expoit. San⁹ sit sanis z infirm⁹ infirmis. Lor. ij. Fact⁹ sum infirmis infirm⁹. s. exēplar. vt in/firmos lucrarer. Oīby oīa fact⁹ sum vt oīs facerē saluos. Hā si san⁹ debiliter viuat. facē eos exēplo suo carnales. Si ſo infirmus re cusat infirmoꝝ remedia. facit eos pusillani/mes. innuēs q̄ aut velit eos sil'r facere. aut nō cupiat eis vt meli⁹ fiat illis. Alacri⁹ cer/tat mīles ī acie si ducē suū secū cernit labo/rē certamis tolerare. Actuū. j. In oī tpe q̄ i/trauit z exiuit int' nos dñs ihs incipiēs a ba ptismate iob⁹ vsq̄ ad diē q̄ assumpt⁹ē a no bis zc. h̄ est a p̄mo tpe q̄ cepit dn̄s discipulos p⁹ baptismū vsq̄ q̄ ascēdit ad p̄zem sp exem plo suo eruditit nos intrās familiarit cum discipul' viuēdo. z exiēs vtilit cū turbis put ꝫgruebat ꝫuersando. Sit etiā būil'mo/ribꝫ vt mores ei⁹ oñdāt eū nō alta de se senti re. nec affectare p̄latōz. sꝫ timere z coactū te/nere. z magꝫ desiderare subesse. z eos qbꝫ p̄/est meliores se iudicare. et eoꝝ pot⁹ se seruū q̄ꝫ mgr̄m vl̄ dñz reputare. Lu. xxij. Qui ma ioꝝ est ī vob fiat sic minor. z q̄ p̄cessor est sicut ministrator. Ego aūt i medio vr̄m sū sic q̄ mi/nistrat zc. Eccī. xxxij. Rectorē te posuerūt zc

Sit etiā humil' affabilitate vt subditi fa/cilē accessū ad eū habeāt z fiducial'r ei loq̄ ō qbꝫ indigēt audeāt. z patiēter eos audiat. et benigne eis satisfaciat z studiose instruat et alacrit' exhortet. studeat magꝫ amari q̄ꝫ time ri. qꝝ libenti⁹ obedit ei q̄ diligit q̄ꝫ q̄ timetur Obediētia dilectōis p̄prie ē volūtaria. timo ris aūt magꝫ est coacta. Ita ḡ illa habꝫ de

volūtario. tāto sublimior est ī merito. finis aūt officij regimis est commissos sibi ad vitā eternā dirigere z ad silia ꝑtutū merita fidelit ꝓmouere. Sit etiā humil in vsu rerū tpaliū vt nihil habeat pōpositum vel diligat. ſz oīa q̄ hr̄e videt pauptatē volūtariā demōstrēt. z hūilitatē oñdāt. ſ. vestes. libri. cella. lectul⁹ vtēsilia. mēsa. palea. z hmōi. vt nihil in oīb⁹ appareat qđ notā iactātie vl curiositatē habeat. nec tlia fieri ab alīs patiat. Similia eteni silib⁹ ꝓgaudēt. alta sublimib⁹. humilia hūilib⁹ delectādo. Nō est aūt humilis cordis ī dicīū curiosa q̄rere. p̄ciosa affectare. z excelsa ambire. Job. xlj. Oīne sublime videt. Ipe ē rex sup vniersos filios supbie.

Maturitatꝫ bonestas ꝓpēdit in trib⁹. ſ. si nō sit leuis ī moribus. videlicet ī ꝓbis z iocis scurrilib⁹ z irreligiosis. q̄ licet in se q̄ncq̄ q̄ ḡta putent. min⁹tn̄ reuerēdū faciūt z verēdus Brego. Nō facile ei⁹ p̄dicatio recipit si leuis in moribus videt. Hā z si plat⁹ magꝫ diligēd⁹ sit. expedit tn̄ vt z ab insolētib⁹ timeat. Ipse amor alīq̄ mō suauior sentit cū reuerētia mixtus. Qđ ptz ī amore sūmi ꝓditorꝫ. cui⁹ quo maiestas s̄blimior agnoscit. dignatōis dulcedo sapidi⁹ amat. Ps̄. Dulcꝫ z rect⁹ dñs ꝓpt̄ hoc legē dabit zc. Itē si nō sit leuis ī affectu p ꝓuatos amores notabiles. tā ad feminas q̄ ad q̄slibet leues psonas. Licet ei meliores ī affectu p̄ferēdi sint minoribus. z oīm⁹ ꝓpter spem salutꝫ ī xp̄o amplectēdi sint. in actu tn̄ exteriorꝫ exhibitōis talit se gerat ad oīm⁹ vt null⁹ se ab eo tēni ꝓpter alios suspicet. sed q̄ se ab eo diligi p̄sumat z fiducialit ei q̄si singulari amico ꝓfidat. ne alicui indignatio z iuidia ī alīs nutriat. sic frēs Joseph q̄ oderūt eū p eo q̄ a p̄re singulari⁹ amaret. Gen. xxxvij. Itē si nō est leuis in ꝓposito z incōstās in ꝓsilio. vt qđ tā placet mox displiceat. modo velit vnū. mō ꝓtrariū vbi rōnabilis cā ñ apparz. Quis em̄ ei⁹ iudicio credat vl ei⁹ volūtati se ꝓtēperet quē in neutro stabilē agnoscit. iō ei⁹ subiecti nō p̄nt ei⁹ reuereri prudēti am. nec sciūt se pare ad volūtatꝫ ei⁹ obediēti am. z ī vtroq̄ nō p̄t esse modicū nocumētū. ſ. Thes. v. Oia ꝓbate. qđ bonū est tenete. et facite sine hesitatōe z retractatōib⁹ q̄cūq̄ facitis. Ubi tn̄ cā rōnabil subest iuste necessitatꝫ vl pie vtilitatꝫ vt alit z alit aliq̄d fieri expediat. nō est ꝑ leuitatꝫ ſz maturitatꝫ qz sicut stultū esſz mel⁹ mutare ī deteri⁹. sic etiā stolida ē obstinatio tā ptinacit inherere ꝓceptis vt ꝓ maiori bono z apto ab eis flecti ñ possit Hester. xvj. Nec putetꝫ si diuersa iubeamus ex animi nr̄i venire leuitate. ſz ꝓ q̄litate z necessitate tpm. vt reipublice poscit vtilitas ferre sniam. Un̄ z apl's excusat se cum ꝓmiserit corinthijs se vētur̄ q nō leuitate ꝑ ꝓmiserit ſz ꝓ eor̄ vtilitate. ij. Cor. j. Volui pus veni re ad vos zc. Eccl. x. Scōm iudicē ppli sic et ministri ei⁹. z q̄lis rector est ciuitatꝫ. tales z inhabitātes ī ea. Boni mgri bonos discipl's facere ꝓsueuerūt. vt freq̄nti⁹. multi fierēt meliores ī religiōib⁹ z in eccl'ia si meliorib⁹ vite eis exēpla a suis doctorib⁹ ꝓponerēt. Negligētia ꝓ hmōi ab illis q̄ culpabiles sūt districte ī iudicio req̄ret Ezech. xxxiij. Ecce ego ipe super pastores req̄rā gregē meū ꝺ manu eorū Doctrina ꝓborꝫ sine exēplis opm ē sic̄ cemētū sine calce aridū z inualidū. Ipi liniebant pietē absq̄ tpamēto. dic eis q̄ casur⁹ sit. Decorrectꝫ exēplaribus correcta scribūt volumia de corruptꝫ corrupta. Tenac⁹ inheret doctrina opm q̄ꝫ ꝓborꝫ Hā cui⁹ vita despicitur restat vt ei⁹ p̄dicatio ꝓtēnat. Rector em̄ p̄cipue ad ꝑ studere dz vt sibi cōmissos faciat xp̄iformes. i. vt formā vite ac doctrie xp̄i eis impmat. vt nō solū mēte eū attēdāt. ſz z moribus imitēt. Eph. v. Estote imitatores dei sicut filij zc Bal. iij. Filioli mei q̄s iterū pturio donec xp̄s formet in vob. Dz cū ex verborꝫ doctrina min⁹ capiāt de doctrina xp̄i. debēt etiā formā ei⁹ visibilē in seipis oñdere vt eis pfundi⁹ impmat dicētes cuz apostolo Cor. xj. Imitatores mei estote sic̄ z ego xp̄i q̄si dicat. Si formā xp̄i desideratꝫ ad imitādū agnoscere. ī meis hāc moribus cōsiderate. Bal. ij. Uino aūt iā nō ego. vivit ꝓ ī me xp̄s Uicari⁹ em̄ xp̄i vicē xp̄i dz gerere. In beneplaciti ei⁹ pmotōe. In ptātis ei⁹ auctoritate z in silitudinis ei⁹ repsentatōe. ſ. vt ea q̄ vult pmoueat ī subditꝫ. z ei⁹ auctoritate illa possit q̄ eis expediūt. z eū in se imitabilē ill' moribus z vita demōstret. ij. Cor. iiij. Nō ei nos metipos p̄dicam⁹. ſz ihm xp̄m dñm nostrū nos aūt ꝙos vzos ꝑ ihm. Ille ꝓ seipm et nō xp̄m p̄dicat q̄ gliam ꝓpriā q̄rit dicēdo. et q̄ mal exēplis se poti⁹ q̄ꝫ xp̄m ingerit subditꝫ imitādū. Bal. iiij. Emulant vos nō bñ ſz excludere vos volūt vt illos emulemi. ꝑ est. nō bono zelo p̄sunt vob q̄ ꝑ sua p̄ua exēpla excludūt vos ab imitatōe xp̄i vt mores eorū discatꝫ z exēpla seq̄mini. Quinta ala ecclesiastica b⁹ seraph. ē circūspecta discretio z p

uida faciēdo ꝓsideratio. Que q̄ necessaria sit rectori aiaꝝ salomō oñdit. q̄ bñs a ꝺo postulādi q̄ vellz optōz. ꝓtermissis oib petiuit sapiam. sine q̄ asseruit ñ posse ꝑ̄m bñ regi. iij. Re. iij. Dabis ḡ dñe coꝛ ſuo tuo docile vt iudicare possit ꝑ̄m tuū z discernere inꝛ bonū z malū. Sap. vj. Ad vos ḡ reges sūt hi ſmōes mei vt discatz sapiam z ñ excedatz. ꝑſ. Et nūc reges itelligite. erudimī q̄ iudicatis terrā. Rector em̄ ē dux gregꝫ sibi cōmissi. z si ipe errauerit. grex i dispsiōe ꝓfusus iteribit. Sic ocul⁹ ē lux toti⁹ coꝛpis. ita pastor gregꝫ ꝓmissi. Mat. v. Vos estꝫ lux mūdi zc. Scōz q̄ ocul⁹ est clar⁹ z obscur⁹. sic etiā coꝛp⁹ ab eo regit directe vl̄ p deuia. Dupler ḡ circumspectio rectori nc̄aria ē vt sciat q̄d agēdū sit z qualit̄. Nā nec bonū simpl̄r bonuz est nisi bñ fiat. i. sic decet. Ber. Tolle discretiōz. z virtus viciū erit. Sine ipa zel⁹ p̄cipitat. Roꝛ. x. Emulatōz dei hñt. sz nō ſm sciam Itē cōpassio ꝺdescēdit vsq̄ q̄q̄ sub specie pietatis Prouerb. Qui pcit ꝟge odit filiū. Ḃ est. Qui sub spē pietatz peccātē nō coꝛrigit. aiam eius ad interitū mittit. Itē patia sine discretōne remissum i regimīs vigoꝛe facē. cū sub spē hūilitatis rebelles ñ reꝑmit. ij. Paralip. xiij Roboā erat rudis z coꝛde pauido. nec poterat resistere eis. s. q̄ dño z sibi opposuerant.

Itē sine discretōe q̄lecūq̄ bonū exēplū īefficax fit ad edificādū alios. sic̄ bon⁹ cib⁹ ñ est delectabil̄ sine ꝺdimēto salis. Leui. ꝓmo In oī oblatōe tua offeres sal. Ro. xij. Rōnabile obsequiū vr̄m. Si recte offeras. rectē aūt nō diuidas peccasti. Ḃ est. bona facere ñ sufficit nisi discrete z qualit̄ z qñ z vbi z q̄re agendū fuerit videat. Quis aūt plurima sint circa q̄ oz rectorē ee circūspectū q̄ ñ ꝑñt breuit̄ poni. cū q̄ttuoꝛ videnꝫ p̄cipua in q̄b⁹ debet ei⁹ puidētia vigilare. Vñ Exod. xxviij iubeꝫ pōtifex ingrediēs sanctuariū vt ministret dño. inꝛ alia ornamēta sp in pectoꝛe rōnale iudiciū deferre. z i ipo q̄ttuoꝛ ordies gēmaꝝ. ita q̄ q̄libet ordo tres lapides ꝓtineat p̄ciosos auro inclusos zc. Pōtifex domio mistrās sanctuariū ingredīt cū ꝑlat⁹ curam aiaꝝ suscipit. vt i eaꝝ saluatiōe deo g̃tissimū ꝑstet obsequiū. Nullū em̄ ꝺo g̃t⁹ sacrificiuz q̄ zel⁹ aiaꝝ. Qui inꝛ alia ꝟtutū insignia sp debet rōis iudicio q̄ttuoꝛ ad officiū suū spectātia i pectoꝛe ꝟsare Primū est quō in statu debito ꝓmissos sibi gubernet. vt boni sui p̄ficiāt z ꝑsistāt. Secūdū quō lapsos z deuios coꝛrigat z emēdet. Tertiū exteriora negocia q̄ reꝯrunt ab eo ꝓgrue disponat.

Quartū quō se i bis custodiat et gerat

Tres lapides i singulis ꝟsib⁹ sūt tria ad singula coꝛ q̄ttuoꝛ ptinētia. Ad statū debitū tenendū ꝓuenit vt rector oīm subditoꝝ mores z ꝓscias z vires ꝑspicue agnoscat. vt ſm q̄ vniculq̄ expedit on⁹ ob fuātie ſgularis īponat. Nō em̄ oēs oia pñt equalit̄. et vn⁹ q̄si ꝑriū hz donū ex deo ali⁹ sic ali⁹ vero sic. Nūe. iiij. Aaron z filij ei⁹ intrabūt. ipi q̄z disponēt onera singuloꝝ. z diuidēt q̄d portare q̄s debeat. Aaron z filij eius sūt ꝑlati maiores z minores q̄ debēt itrare. i. interiora cuiuscq̄ agnoscere. z ſcdum q̄ ꝓuenit singulis on⁹ religiose ꝓuersatōis ponere. Et ꝓpter triplicē obseruātie q̄litatē q̄ sūt tres lapides p̄ciosi. in ꝑmo ꝟsu q̄ttuoꝛ ordinū p̄dicatoꝝ. Prima obseruātia ꝓsistit in ill̄ que sunt iuxta cuiuscq̄ pfessiōis formā de necessitate salutz. q̄ ita annexa sunt ordini z regule. vt eoꝝ trāsgressio temeraria īducat mortale pctm̄. vt est obediētia p̄cepti. volūtaria paupertas. castitas. z alie p̄ceptorie impata. in q̄bus locū nō hz dispensatio mgr̄i. cū z ipe sit ad ea seruāda ligat⁹ Nec necesse est platum vigilanꝫ agnoscere. qz teneꝫ ea facere ab omniby studiose ſuari. z nolētes cogere ad ſuā dū. z ꝑ nulla cā ꝑmittere q̄ttū in se fuerit aliquē ꝓtraire. etiā si magna ꝑt̄ Ḃ sibi z fratribꝫ tribulatio seu dispēdiū imineret. Ro. viij Quis nos sepabit a caritate xp̄i. tribulatio an āgustia. an pſecutio. an famꝫ. an nuditas an pic̄l'm. an gladi⁹. q̄si dicat. nō hz. Nec ē illos q̄ dicūt. si sic vl̄ sic. nō acꝯreꝛet necessitas fribꝫ. nec possent h aliq̄ten⁹ sustētari Cū tal' forma ꝓꝛēdi est ꝺ regulā ri scādalū z religiōis deformitatē. Hel⁹ est ibi nō esse rūgiosos vbi nō pñt vl̄ volūt viuere vt religiosi. q̄ tūc nec ipi pcūt. nec alīq̄ ꝺ ipis scādalizātur. Matth. xviij. Qui scādalisauerit vnū de pusill' istz. expedit ei vt zc. Quid ḡ q̄ m'tos z magnos scādalisat. Ista ꝓsideratio ꝑma hz esse gēma lucēs i pectoꝛe pōtificz. i. ꝑ oib⁹ curāda Scōa ſsak ēca illa q̄ spectāt ad exercitium altioꝝ pfectōis. s. singl'aris patie āmirā de. hūilitatz stupēde. caritatz ardue. sobrietatis eximie. pauptatz z sublimis deuotōis. et sil'ium ꝟtutū. ad illas hz rector ꝓmissos exhortatōib⁹ z monitz exēplis efficacib⁹ affligere z attrahe magꝫ q̄ īuitos cogere. Cōsilia ei pfectōis suadēt. nō ipantur ꝑ er ea q̄.

voti emissiõe exp̃mũt. vt ꝓtinẽtia. Precipua tñ cã monastice istitutõis fuit vt eẽt schola palestrat exercitij pfectõis Palestra vt ór fuit lud⁹ nude luctãtiũ q̃ se oleo pungebãt. ne a colluctãtib⁹ teneri posset. z ita ad r̃ã deici. Et apte similat luctami religiosoꝝ. Loz. ix. Dis ei q̃ in ago. ꝓtẽ. ab oib⁹ se abstiet. Rector igr̃ z hãc gẽmã ferat i pectore vt secratores suos doceat z puocet ñ solum viam tenere q̃ saluẽt. sz etiã ad pfectõz tẽdere p quã sb limẽ i celo gl̃iaz asseq̃nt Tertia ꝓsistit i illis q̃ nec sũt ó pura necessitate salutz nec ó eminẽtia pfectõis sz tñ ad vtr⁹q̃ acḡsitõz z ꝓseruatõz a sctis p̃ribꝫ apte statuta sũt ad exercitiũ bonoꝝ opz z ó corẽ ip⁹ religiõis. z ad edificatõz intuẽtiũ. vt sunt ieiunia. silẽtiũ. solẽnitas diuinoꝝ officioꝝ. z exteriores corpaliũ exercitatõnũ honestates. q̃ iuxta ap̃l'm tã vtiles sũt. Tbi. iij. sic instrumta. p artificũ. q̃ possent z alit pagi a pitz. cuz ꝓpus fuerit artes q̃ talia instrumta vñ discret⁹ plat⁹ cũ necitas exigit vl' maior vtilitas reḡrit dispẽsat i cã. p talib⁹ p loco z tpe sine difficultate cũ viórit expedire. Ubi ãt maior vtilitas vl' necitas nõ exigit studiose faciat ea fuare. Jn h̃ indiget plat⁹ñ modica discretõe vt sciat int' rigorẽ z remissiõz mediũ tenere. Si ãt nimis fuerit rigid⁹. z ip̃e min⁹ erit dilect⁹ frib⁹ z illi minus erũt volũtarij ad alia q̃ vtiliora z necessariora forẽt. Rursũ si fuerit pl⁹q̃ ꝓuenit remissus i tib⁹. cito maior dissolutõ subseq̃t. Qui spernit modica paulatī decidz. Circa lapsoꝝ correptõz discretõ plati sil'r vigere ó bet. Hic ẽ ordo scõs tres gẽmas ꝓtinẽs. q̃ triplex ꝓtinẽtia ad h̃ ẽ necẽaria. sic sũt tria genera delinq̃ntiũ. Quidã ei cũ deliq̃rũt. mox aut int⁹ moti a spũ. aut forz correpti ab hoie ad pnie remediũ ꝓfugiũt. Dis cuz clemẽtie fomẽtz medic⁹ spũal' remedia satzfactiõis sic tpata dz adhibere. q̃b z satzfaciãt ꝺo ó offẽsis z ꝓxio de scãdalo. vt ceteri peccare magis timeãt. z tñ ꝓpt leuitatẽ remedij ip̃os ñ peniteat se pnie submisisse.. Bal'. Si ꝓoccupat⁹ fuerit bõ i aliq̃ delicto. vos q̃ spũales estz. sb audi medici. hmõi istruite i spũ lenitatz. ꝓsiderãs temetip̃m rẽ. i. talẽ ei satzfactõz iponẽte p quã cognoscat põd⁹ reat⁹ sui. ita tñ clemẽter sic tibi met velles aliũ ꝓpati si tl'i pctõ delinq̃res. Et h̃ estvna gẽma scõi ordis discretio tal'. Alij cũ delinquũt. tegũt. palliãt. ósendũt. z vt⁹ inter⁹ latet. Et lz rector ex certz in dicꝫ depbẽdat ibi saniẽ putridã eẽ collectã tñ nõ ita erũpet exteri⁹. nec p euidẽs testimoniũ. nec p volũtariã ꝓfessiõz q̃ possit oportune ferro apte correctõis secare. Si corripit nõ pficit. z videt magz vicioꝝ diffamator q̃ vicioso⁹ corrector sz mouet z dissil'at. vtil' et anxiat tã p aĩa fris q̃ p se. q⁹ nõ corrigit delinq̃ntẽ. Cũ g̃ aliud ꝓgrue facere non possit portet dissimulet. patiaz suã exerceat Et qõ arguẽdo nõ vz. orãdo laboret obtinere. vt aut ós citi⁹ demũ corrigat. aut latẽtẽ ei⁹ malicią detergat vt aliqõ r̃mediũ apponat Sic dñs iudã. pditorẽ diu tacite tolerauit q̃ euz apte nõ corripuit donec intrñ ei⁹ iniq̃tas creuit q̃ p se patent' erupit. Que q̃diu latuit lz in se letalit' egrotaret. tñ alijs nõ nocuit. z iõ irrep̃hensibilit' potuit tacite tolerari Mat. xiij. Sinite vtraq̃ crescere vsq̃ ad messẽ. i. zizania cũ tritico. Apoc. vl'. Qui i sordib⁹ ẽ. sordescat adhuc. Dz tñ talib⁹ vbi p̃t caute caueri ab occasiõe peccãdi. z i cõi moneri dñt vt resipiscãt. Mat. xxvj. Ue hoi illi p quẽ filius hois tradet. Sz cũ ad tã singl'are faci/nus ñ potuissz iudas subito pruisse nisi diu paulatim i deteri⁹ sp. plapsus. apparet euz a dño i malo statu diu occulte toleratũ. Ego tacẽs z q̃si nõ vidẽs. Tal' g̃ dissimulatio incorde rectorz m⁹ta discretõe indiget vt i neutro deuiet a iusto. Et h̃ est gẽma scõi ordinis scõa in pectore sacerdotz. Tertij offendũt guit apte z nõ recipiũt debitã correctiõz. vl' ficte recipiũt. q⁹ nõ emẽdãt. z alij ex eis fiũt deteriores. vl' scãdalisant de ip̃is. vl' imitari eos incipiũt si vidẽt eos ip̃une peccare. volẽres sibi parci sic illis pcit. Ubicũq̃ g̃ q̃tuor illa ꝓueniũt. s. grauit' aperte peccare. z nõ esse ip̃ẽ correctõis ꝓpt obstinatõz seu inueteratã mali ꝓsuetudinẽ z alios infici p ei⁹ exẽplũ vl' scãdalisari. q⁹ tl'ia tolerãt. q̃d restat nisi vt ouis morbida abiciat z mẽbz putridũ p̃cidat ne sana ide infician̄t z corrũpãt. Bal'. v. Utinã z abscidãt q̃ vos ꝓturbãt. Loz. vj. Auferte malũ ex vob⁹ metip̃is. Q̃ si infidelis discedit discedat. Lu. xiij. Succide g̃ illã. s. ficũ infructuosam. vt q̃d etiã tram occupat. Mat. vj. Dis arbor q̃ nõ fert fructũ bonuz excidet. Hũe. v. Precipe filijs isr'l vt ejciant ó castrz oẽm leprosũ z q̃ semĩe fluit pollut⁹q̃ est sup mortuo ne ꝓtaminẽt ea cũ habitaue rint vobiscũ rẽ Ad ista tñ nõ debẽt ipetu ferri sz maturo ꝓsilio prudẽtũ. z spñm dei z doñũ ꝓsilij hñtiũ. Dia cũ ꝓsilio fac z p⁹factũ nõ penitẽb. Mat. xviij. Qui scãdalisauerit vnũ

ex pusillis ist; q̄ in me credūt. expedit ei vt su
spē. mo. asi. in collo ei⁹ z demergak in pfūdū
maris. ℔ est cui⁹ vita i habitu religiōis magł
scādalizat simplices q̄ edificet. expedit vt fo
ris missus. sol⁹ dānek q̄ p eū sacra religio cō
taminet. Tertiꝰ ordo ꝓsak circa negocia
q̄ p plātū sūt disponēda. Quoꝝ alia expedit
vt alīs disponēda cōmittat. alia p seipm di
sponat. alia p̄cidat z remoueat q̄tū vz Sic
xp̄s cōmisit alia discipul⁹ p̄curāda. vt iudelo
culos. sibimet retinuit p̄dicatōis z curatōis
officiū. Lu. xij. Reqsit⁹ vt int̄ frēs q̄sdā here
ditatē diuiderz. rn̄dit Hō q̄s me constituit
iudicē aut diuisorē int̄ vos Exteriora z tē
poralia corpal⁹ necessitatz officia si p seipm
voluerit actu disponere. ipedik ab interiorū
z melioꝝ. puisiōe. q; spūs ex se mētis oculus
min⁹ videt interiora z necessariora saluti Ex
odi. xviij. Esto tu pl'o i his q̄ sūt ad deū. z le
uius feres ptito i alios onere. s. leuioꝝ. Act̄
vj. Hō est equū nos relinq̄re ꝓbū dei z mīstra
re mēsis zc. Si alios ñ hret q̄b curā exteri/
orū ꝓmitteret. pot⁹ deberz ab alio fraudē in
tpalib⁹ pati q̄ ipe plat⁹ in talib⁹ occuparetur
exēplo xp̄i q̄ sciēs iudā esse furē. cū pmisit eū
exteriora p̄curare Jo. xiij. Fur erat z loc'los
habebat z ea q̄ mittebāt portabat. Hoc ē ꝺ
illos q̄ facili⁹ inueniūt q̄b curā aiaꝝ cōmit/
tāt q̄ rex suaꝝ tpaliū. cū incōpabilit maius
sit dispēdiū piclitari aias q̄ res pire Spi
ritualia ꝓo z q̄ ad salutē necessaria sūt z pfe/
ctū ꝓtutū. p̄ncipalit ꝺz aiaꝝ custos et rector
sibimet curāda retinere. cū ℔ sint de suba of
ficiū pastoral'. z de his maxie sit i iudicio rōez
dño reddit⁹. Hec sūt. q̄lit regl'a studio
se fuek z alia statuta z ordis disciplina Itē
q̄ pax z dilectio sit int̄ frēs. Itē ad ipm p
tinet ꝓscias singuloꝝ agnoscere. z de q̄busli
bet ꝑplexitatib⁹ expedire. picula pcōꝝ pui/
dere z p̄cauere. monere frēs vt pficiāt. corri
gere corrigēda. elucidare dubia. iformare si
gulos q̄liter officia sibi cōmissa ꝯgrue āmi/
nistrēt. q̄ z frib⁹ put ꝓuenit sufficiāt z ꝓsciaz
nō offendāt. Ubi ꝓo nō p̄t hoib⁹ satz fieri ni
si cū offensa dei. ibi fuek ad deū obediētia. z
ad hoies patia. Actuū. iiij. Obedire oportz
deo magł q̄ hoib⁹. Prelat⁹ ꝓo gerit vicē ca/
pitis i corpe fraternitatz vt cū alia mēbra de
dita sūt actōib⁹ sibi cōpetētib⁹. caput oib⁹ p̄si
dēdo. puideat q̄si oim sensuū capax. z oia re
gens z sensū z motū oib⁹ trāsmittēs p iussio
nes vl' ꝓcessiōes sctē obediētie q̄si q̄ndam
cōpagiatōe neruoꝝ. vñ z caput singl'ari act̄
one nō occupak vt vacet oim mēbroꝝ. puisi
oni. Oib⁹ enī pficit. p oib⁹ audit. odorat. gu
stat z loquit. Sic z plat⁹ sibi ꝓmissis. Deb.
Jpi em̄ puigilāt q̄i rōem p aiab⁹ vris reddi
turi. Superflua ꝓo z ñ necessaria saluti vl' pfe
ctui aiaꝝ negocia expedit p̄cidere z tā a se q̄
a frib⁹ q̄tū oportune poterit remouere Cū
em̄ ꝓpter tpis brevitatē z diei malicia vix ne
cessarijs sufficim⁹ disponēdis. si supuacuis l'
alienis volum⁹ occupari negocijs. negligi/
mus vtiliora z meliora cū distract⁹ animus
ad plura. fit minor ad singl'a. puide pagēda.
Jnde fit aliq̄ties cuz p̄lati z religiosi nimis
se exterioribus occupatōib⁹ iplicāt edificioꝝ. li
broꝝ. causaꝝ z alioꝝ q̄b fructuosi⁹ carerēt.
z nō solū meliora iterim negligāt sz etiā ꝓsci
entiā sepi⁹ inq̄nēt. z ex vsu exterioꝝ tenebre/
scat ocul⁹ mētz ad ꝓtēplatoz spūalioꝝ eterno
rū. z tepescat ad desideriū supnoꝝ. Sic em̄
hūoꝛes noxij affluūt vbi fuerit i corpe lesio
nisi caute remoueank. ne fiat ibi tumoꝛ vl' vl
cus. ita z negocia crescūt ad extinctoz spūs.
q̄ se eis acq̄euerit occupari. Jō discretio p̄la
ti ꝺz puide p̄spicere q̄d ex q̄libz euētu possit
ꝓseq̄. z q̄ negocia admittere. vl' q̄tū expedi/
at ea exeq̄ circūspecte rimari Ecc̄. vj. Fili ne
in multz sint act⁹ tui. Qui sarcinā satz graue
portat ip̄rudēs ē si adhuc onera pl'a sibi poꝛ
tāda iponit q̄b p̄t oportune carere. Super
oia ꝓo ꝺz semetipm rector circumspicere ne
alīs puidēs seipm negligat. ne alios salnās
seipsum i piculū ōmergat. Matt. xvj. Quid
em̄ pdest hoi si mōm vniuersū lucret. aie ꝓo
sue detrimētū patiat. Hic ē quart⁹ ordo
gēmaꝝ triplici circūspectōe q̄si p̄cioso⁹ triū
lapidū ornatū cōplend⁹. Joh. in. ū. canoīca
Videte vosmetipos ne pdatz q̄ opati estis.
supple in alīs. sz vt mercedē plenā suscipiatz
Una circūspectio sui versak circa ꝓscie se/
renitatē. vt illa sp̄ secura sit z mūda. Secu/
ra sit vt nihil velit agat iubeat vl' pmittat il
licitū z indecēs. pfessiōiq̄sue ꝓriū in q̄ pctm̄
seu scādalū dep̄hēdak. Mūda vt ō bonis q̄
facit vl' pmouet gl'am ab hoib⁹ nō captz nec
sibimet exinde imoderate placeat. sol⁹ ꝺi be
neplacitū in oib⁹ q̄rēs. vt q̄ p eo fac̄. i. vice ꝺi
etiā pure faciat. ꝓt̄ eū z ipi⁹ amorē. Mat. vj.
Si ocul⁹ tu⁹ simplex fuerit. totū corp⁹ tuuz
lucidū erit. ℔ est si intuit⁹ intētiōis pur⁹ fue/
rit caritate. totū corp⁹ bone opatiōis dignū
erit pmio lucz eterne. Si aūt nequā fuerit

rē. Scrutet̄ g̃ ꝓsciam suā solicite dñudicās
q̄d egerit. q̄d obmiserit de agēdis. z quo fine
bona fecerit z de malis doleat z ꝓfiteatur z
corrigatz caueat. de bonis ꝓo nō in se sed in
dño gloriet̄. Cor. xj. Si nosmetipos dñu/
dicaremꝰ. nō vtiq̄ iudicaremur. Qui pulue
rē ab alīs detergit. vix pōt trāsire nisi et ipe
puluere respergat. quē etiā in se detergere ne
cesse habet. Lu. iiij. Dedice cura teipm.

De bonis ꝓo q̄ facit sic letet̄ vt inde ñ ex/
tollat. estimās q̄ nō ꝓpter se sz ꝓp̄t alios q̄b
pest deꝰ dederit ei bñfacere vl̄ dicere vel sen
tire. Alia circūspectio sui versat̄ circa exte
riores mores z ꝓba q̄b oportet eū alīs ma
gis q̄z sibimet deseruire. Qui em̄ pluribꝫ co
git̄ viuere ad exēplū z satisfacere singul̄ z oi/
bus placere. multa idiget discretōe vt medi
um valeat tenere. ne sit nimis trist̄ vel hyla
ris. nimis seuerꝰ vel leuis. nimis socialis vl̄
alienꝰ. nimis tacitꝰ vl̄ verbosus. nimis du/
re loquēs vel blande. nimis rigidꝰ vl̄ remis/
sus. nimis sepe cū hospitibꝫ vel raro. nimis
laute reficiēs vl̄ tenuiter. nimis facta fratꝝ
obseruās vel dissimulās. nimis fouens ali/
quos vel alios puipendēs. z similia. Cuz g̃
nō possit semp teneri q̄d de oibꝫ placeat. mi/
nus tñ deuiat si ad benignitatis ꝓtē plꝰ de/
clinat. ꝓ quā reddit̄ subditis magis amabil̄
ob quā ei libentiꝰ obtēperāt z audaciꝰ ad eū
recurrūt in quibꝫ indigēt z alacriꝰ imitātur

Jpa em̄ potestat̄ auctoritas facit eū sat̄
timendū subditis. z si huic iūgit̄ austeritatis
seueritas. pauidis fit mētibꝫ onerosa. Ezec.
xxxiij. Vos aūt cū austeritate impabat̄eis
z cū potētia. z dispersе sunt oues mee. Eccl̄i.
Noli esse quasi leo in domo tua subuertēs
domesticos tuos. Hinc est q̄ ipe summꝰ ꝑn
ceps pastoꝝ dñs Jhs tantā nob benignita
tis charitatē exhibuit. vt se nob faceret ama
bilē z ita imitabilē z p amorē sue hūanitat̄
traberet ad amorē cognitōz sue diuinitat̄
vt dum visibil̄r deū cognoscimꝰ ꝑ hūc inui/
sibiliū amore rapiamur. Sic z vicariꝰ x̄pi ꝑ
latus ad hoc maxime studeat a subditis di
ligi. vt sic facilius trahat eos ad amorē chri
sti. In oīi tamē dubio semp magis ĩclinet
se ad illud q̄d ꝑm veritatis iudiciū ꝓtuti ca
ritatis z bumilitatis z pfesse puritati magz
ꝓsonatz euāgelice pfectioni. Ultimo etiā
ipa discretio que cetera oīa dñudicat cir/
cumspiciat seipam ne ei cōringat vt ocl̄o cor
poris. qui cū alia videat nō videt seipum. vi
delicet ne plus sapiat q̄z oportet sape. ne sibi
plus credat q̄z expedit ne sit sapiēs in ocu/
lis suis. qz teste beato Gregorio. Sicut sub
ditoꝝ temptatio est reꝑhendere in prelatis
q̄ in multis nō recte agant. ita plātorū tem/
ptatio est q̄ se ceteris sapiētiores estimant.
Prouerb. Vidisti hoiem sapientē sibi vide
ri. magis illo spem habebit stultus. Stultꝰ
em̄ sibimet nō cōfidens querit ꝓsilium a sa/
pientibꝫ ne decipiat̄. Ille aūt dū de se plus
q̄z debet p̄sumit. etiā vbi errat recte se plerū
q̄z sentire decept̄ putat. Inter oīes autez
temptatōes videt̄ ista periculosioz cuiq̄ tpi
ano scz ꝓprio sensui nimis inniti Cū enim
nemo reperiat̄ ita pspicacis intelligētie. q̄n
possit in aliquibꝫ falli. qui hoc totū z solū re
putat iustum qđ ipe senserit. astuto aduersa
rio ad varias seductiōes sub specie boni li/
berū aditū pādit. Pō. Sedet in insidijs cū
diuitibꝫ in occultis vt interficiat innocentez
Ibi em̄ libentiꝰ insidiat̄ vbi maiores meri/
toꝝ diuitias cernit inḡri. vt ibi innocentē i/
quirat z occidat vbi se deo magis obsequiū
p̄stare sperabat. Unde cautū est semp recto
ri consilia libēter audire z bumiliter quere/
re. Et in hoc triplex bumilitas ꝓsistit. Prio
si alīj idem sentiūt qđ z ipe. securioz est q̄ nō
decipiat̄. Secūdo quicq̄d fecerit cū pruden
tum ꝓsilio si aliq̄d inde euenerit ꝓtrariū. mi/
nus ei poterit ĩputari q̄z si ō suo tm̄ sensu id
fecisset. Tertio q̄ sepe in merito bumiliat̄
talis deus dat ei agnoscere p se vel aliuz qđ
ante nō intellexit. Hinc moyses cui deꝰ facie
ad faciē loquebat̄ ꝓsiliū ietro soceri sui g̃tiz
habuit z seruauit. Exod. xviij. Hinc aposto
lus paulus spūsancto repletꝰ euāgeliū qđ̄
reuelationē Jhu x̄pi didicerat. ipi⁹ instinctu
ascenderat hierl̄m. Gal. ij. Cū petro z Jobe
z Jacobo coapostol̄ suis ꝓtulit vt esz secu/
rioz in p̄dicādo cū ab eis nō discordaret. et
exemplū p̄ bñ daret fidelibꝫ plātis ꝓsiliū req̄/
rēdi. Hia cū ꝓsilio fac. z pꝰ factū nō pc. Alīq̄
ꝓo cū ad offīm̄ gimis assurgūt. ita sc̄tinuo
repletos spiritu scientie reputāt vt oīa an
tecessoꝝ suoꝝ facta stulta iudicent z puersa
alīj vero ecōuerso cum ab eodem absoluun
tur officio quecūq̄ successores eoꝝ faciunt
sili mō ꝓdemnāt non attēdentes q̄ sicut ipi
alioꝝ facta deprimūt. ita eoꝝ facta alīj p̄nt
despicere. Isa. Ue q̄ spernis. nōne z ipe sper/
neris. nulloꝝ em̄ facta tā studiose solent ab
alīs obseruando notari sicut illoꝝ q̄ aliozū

facta scuere dñudicāt. si forte in q̄ ipsi alios arguūt reph̄ensibiles reph̄endāt. Sūt ei duo genera hoīm q̄ꝛ ꝓsilia prudēs rector ñ facile dꝫ recipe. s. adulatores ⁊ ōtractores Primi istoꝝ seducūt eū vt magꝭ ō se q̄s expedit p̄sumat. Isa. Qui btm̄ te dicūt ipi te decipiūt. ⁊ viam gressuum tuoꝝ dissipāt ne ō te ꝑa sentias i būilitate ꝓprie ꝰgnitōis Scōi inducūt eū vt pe⁹ q̄s bꝫ de alīs suspicādo sentiat. et sepe innocētes ꝰdēnet. Et ꝓus q̄s ꝑitatez rei plene cognoscat Hester. xvj. Aures ꝓncipū simplices. ⁊ ex sui natura aliō estimātes calli da fraude decipiūt. ⁊ malis q̄rundā suggestionib⁹ regū studia depuank. vt eos q̄ credita sibi officia diligēter obſuāt ⁊ ita cūcta agūt vt oī laude sint digni. mēdacioꝝ cuniculꝰ conenk subuertere ⁊c. Cū aūt trib⁹ de cauſ soleat req̄ri ꝓsiliū. s. ꝓpt emēdatiōez. vt discak de q̄ dubitak. ꝓpt auctoritatē vt magꝭ habeat vigoꝝ q̄d p tales ꝓsultū fuerit. ⁊ ꝓpt pacē. ne habeāt aliq̄ occasionē murmurādi. Propter ꝑmā cām ꝓsulēdi sūt prudētiores ꝓpter scōam noiatiores. ꝓpter tertiā oēs ad q̄s negociū ptinere videk. Bꝫ q̄ singlaria sine nūero sunt. i q̄b⁹ discretio ē necessaria. ō q̄b⁹ nō ꝑt dari certa ⁊ cōis regla q̄ valeat p oib⁹.

Sexta ⁊ vltima ala sine q̄ relique pfici ñ valēt marie ē necessaria. vt sit deuoꝰ ad deū p quē zelꝰ iusticie accēdit. pietas ꝓpassiōis infundit. patia roborat. exēplū bonū ꝓdit. discretio clarificat. Hec ē vnctio spūs. docēs de oib⁹ q̄ expediūt saluti. s. Jo. ij. Vos vnctionē habetꝭ a spūsctō ⁊ nostꝭ oīa. ⁊ nō necesse habetꝭ vt aliq̄s vos doceat. sꝫ sic̄ vnctio eius docet vos ō oib⁹ deuotio mētē illumiat ad cognoscendū q̄d sit melꝰ. Jo. xiiij. Docebit vos oīa ⁊ suggeret. inflāmat ad apetēdū bonū. Eccī. xxiiij. Qui edūt me adhuc esuriēt. ⁊ q̄ bibūt me ⁊c. Roborat ad pficiēdū. Deꝰ ē em̄ q̄ opak in nob⁹ ⁊ velle ⁊ ꝑficere p bōa voluntate. fac horrere pctā. ꝑs Iniq̄tatez odio habui. apoc. x. liber comestꝰ dulcꝭ gustu amaricat ventrē. Actōes ordinat ad ꝑfectes. Cā ticoꝝ. ij. Introduxit me rex i cellā vinariam ordinauit i me caritatē. Mores exterꝰ cōponit i ꝑba. Thob. iij. Nūq̄s cū ludētib⁹ miscui me. neq̄s his q̄ i leuitate ambulāt. Scientiā fidei dulcē reddit. Eccī. vj. Sapia ꝰz nomē suū est. i. sapida scia. Spem i fiducia erigit. Ro. viij. Ipe spūsctūs reddit testioniuz nob⁹ q̄ sumꝰ filij dei. Amorē dī accēdit. Ro. v Caritas dī diffusa ē in coꝛdib⁹ nr̄is p spūm sctm̄ q̄ datꝰ est nob⁹. Deo familiarē effic̄. Exodi. xxxiij. Loq̄bak dñs cū moyse sic̄ hō loq̄ solet ad amicū suū. Dat fiduciā ipetrādi petita. s. Jo. iij. Fiduciā hēmꝰ ad deū ⁊ q̄cūq̄s petierimꝰ accipiemꝰ. Oꝛōem ipinguat. ꝑs. Holocaustū tuū pinguefiat. Eccī. Impinguā oblatōz. Piū ⁊ affectuosū fac̄. Sap̄. vij Suauis. humanꝰ. benignꝰ ē spūs sapiētie. Coꝛ būiliat. Isaie. Sup quē requiescet spūs meꝰ nisi sup būilē. ⁊c. Oleū spūm p̄mit i olla feruēte. Cōtra aduersa ꝓstātia p̄stat. p̄s. Dominꝰ illumiatio mea ⁊ salꝰ me quē ti. Rom. Quis nos sepabit a charitate xp̄i. Oīa opa bona ōlectabilia fac̄. Sap̄. viij. Nō bꝫ amaritudinē ꝰuersatio illiꝰ nec tediū. sꝫ leticiaz ⁊ gaudiū. Mentē in supna eleuat. Si direxerit ad deū coꝛ suū. spm̄ eiꝰ ⁊ flatū ad se trahet Mūdū vilescere fac̄. Eccē. j. Vidi q̄ fiunt cūcta sub sole. ⁊ ecce oīa vanitas. Desidera re celestia cogit. Phil. j. Coarto ꝛ e duobus. Desideriū hn̄s dissolui ⁊ ē cū xp̄o. Pecca ta delet ⁊ penas pctī. Lu. vij. Remittūtur ei pctā mlta qm̄ dilexit mul. Herita sblimat. Sap̄. viij. Si diuitie apetūk q̄d sapia locupletꝰ q̄ oīa opak. Proximos marie edificat Eccī. xlv. Offerre illi incēsum dignū in odorē suauitatꝭ. Coꝛ. ij. Xp̄i bonꝰ odoꝛ sumus. Demōes fugat. Thob. vj. Fumꝰ eiꝰ extricat oīe genꝰ demonioꝝ. Anglos iuuat ⁊ sctos ꝑs. Preuenerē ꝓncipes ꝓiūcti psallētibus. Thob. Oñ oꝛabas cū la. ⁊c. Hec ⁊ mlta alia deuotōis grā ꝓfert. iō p̄cipue rector aiarū studiosꝰ eē dꝫ eā hr̄e p quā sp informek q̄d faciat. adiuuek vt possit. ꝓfuek ne deuiet Nō ei solū p se oꝛare ncēe bꝫ sꝫ eē p illā q̄ sibi commissi sūt. q̄s ñ sufficit sine diuino auxilio custodire p̄s. Nisi dñs cu. ciui. ⁊c. Est ei platus mediatoꝛ int deū ⁊ ꝑditos. vt sic̄ negociū ōi gerit apō illos. docēdo. coꝛrigēdo. sursū agēdo. ita etiā negocia coꝛ studeat apō deū fiō delit ꝓmouere. placādo. grāz ipetrādo. ⁊ ꝓ uādo a malo. Deut. v. Ego seq̄ster ⁊ medꝰ fui int̄ dū ⁊ vos. Alia āt ē deuotio cōis. alia spālis. alia assidua. Cōis i diuis officijs. special in oꝛōib⁹. assidua i oib⁹ agēdis. Circa officia dina ꝑplicē dꝫ hr̄e diligētiā deuotiōis. s. vt oīa fiāt ordiate ⁊ ñ ꝓfuse ⁊ sine errꝛ⁹ hesitatōe. vt q̄s̄ ꝓputatū misteriū ꝓgrue exeq̄t. Coꝛ. Oīa honeste ⁊ ẽm ordi. fi. i vo. Para. xxv dō zois exercit⁹ segregauerē i misteriū dñi q̄ ꝓphetauerūt i cytharis psalterijs ⁊ cymbalis ẽm numeꝛ suū dedicato sibi officio fuiētes

Item vt strenue ⁊ nō pigre seu desidiose op⁹ dñi. s. diuini cult⁹ officiuz pagak. Hiere. xlviij. Maledict⁹ q̄ fac̄ op⁹ dei fraudulēt. ⁊c̄. Item vt deuote ⁊ reuerēt sine aliq̄ dissolutōe ⁊ strepitu distincte ⁊ attēte diuina officia persoluāt, sic̄ in ꝓspectu angl'orum ⁊ i pñtia dei Eccl. xxxix. In oi corde ⁊ ore collauda. ⁊ bñdicite nomē dñi. Officiū ei diuinū i eccl'ia spūssctūs ordinauit fieri q̄nq̄ de causis.

Primo ꝓpt imitatōz celestis ꝯcēt⁹ q̄ sc̄i ⁊ angeli i celo assidue i pñtia dei et⁹ laudib⁹ sunt intēti. Ps. Bti q̄ habitāt i domo tua dñe. in secula secl'oz laudabūt te. Cū em̄ ꝑm ꝓmissionē suā Matth. xxviij. Ecce ego vobiscū sū oib⁹ dieb⁹ vsq̄ ad ꝯsūmatōz seculi. Hic dignet xp̄s nobiscū eē veracit' tā sacramētalit' q̄z spūalit'. dignū ē nos ei p modulo nr̄o ali qualē exhibere reuerentiā honoz⁹ ⁊ laudis iuxta exēplar sil'itudis celest⁹. vt ei ꝛsi nō ꝛtinue sic̄ illi celi cātores saltē interpolate pro nr̄a fragilitate psallēdo alacrit' assistam⁹ imitātes illā q̄ surs̄um ē bierl'm mr̄em nr̄am Bak'. Deōo vt bñficioz⁹ di memores certis hoz⁹ gr̄as p bis laudādo ⁊ orādo ei iugiter referam⁹. q̄ nat⁹ in nocte ex maria v̄gine mane iudici passur⁹ assistit'. diluculo resurrexit. hora tertia flagellak'. ⁊ post spūscm̄ misit apl'os. sexta crucifix⁹. nona i cruce p nob⁹ mortu⁹. vespe cenās corpis ⁊ sanguis sui nob⁹ sacramēta tradidit. ⁊ cōpletorio sepult⁹ est.

Missaz aūt celebratio nō tm̄ ei⁹ nob⁹ passionis misteriū memorādū igerit. ſz ⁊ pñtie suc gr̄am exhibz. ⁊ sub forma sacr̄i nos seipo spūalit' pascit Sic̄ g̃ iustū est nos hoz⁹ nūq̄z obliuisci. ita expedit ea sp recolere ceriz hoz⁹ Isa. lxiij. Miserationū dñi recordabor. laudē ei⁹ sup oib⁹ q̄ reddidit nobis Tertio vt nosmetipos sic assidue ad deuotōz excitem⁹. ⁊ ignē amoz⁹ dei p h̄ nob⁹ ne p desidiā seu alias occupatōes tepescat ꝛtinue reaccēdam⁹ Leui. vj. Ignis ē iste ꝓpetu⁹ q̄ nūq̄z deficiet. quē nutriet sacerdos i altari subijciēs mālia ligna. Ignis ē deuotōis feruor q̄ sp i altari cordis ardere dz quē sacerdos deuot⁹ sp sb̄ ꝯciēdo ligna diuie laudis dz nutrire. ne qñ extinguak'. ps. Bñdicā dñm i oi tē. ⁊c̄. Quarto vt simplices fideles qui p se nesciūt certa orādi tpa eligere. p h̄ ad orōis studiū assuefaciam⁹. vt saltē tūc ad eccl'az oraturi ꝓueniant qñ ibidē diuie laudis officia psoluūt. et vt min⁹ afficiāt tedio ibi psistēdi q̄z diu corā se vidēt clericos celebrare diuina. Lu. i. Dis m'titudo pl'i erat foriz hora incēsi. Vni ei rudes vir vnq̄z se orōi offerrēt si foriz nō certis tpib⁹ i eccl'iam ex consuetudie ad diuinoz⁹ celebrationem et verbi dei recitationem ordiarie vocarētur Quito ꝓpter decorem religiōis xp̄iane q⁹ dēs ē ꝓgruū vt si iudei ⁊ gētiles ⁊ q̄dā heretici qñq̄z ꝓuētick'a sua faciunt. ⁊ sua ꝓpbana ibi ꝓmercia celebrāt. ⁊ rit⁹ sue pfidie obfuāt. m'lto dignū q̄ v̄a ⁊ sacrosā cta h̄nt sacr̄oz misteria. ⁊ ea celebrāda ꝛvenerāda sepe ꝓueniāt. ⁊ obitaꝝ ditori suo laudū solēnia psoluāt. q̄b⁹ ⁊ gr̄az di āpliozē mercēt ⁊ vitā eternā. ⁊ q̄b⁹ alliciāt simplices ad religionis sctē fuerētiā ⁊ amorē. Eccl. xlvij. Dedit i celebratōz dec⁹. ⁊ ornauit tpa ⁊c̄. Int' oēs g̃ exteriores obfuātias maior dz diligētia diuino officio adhiberi. vt sic̄ dictū ē. ordiare fiat. strenue ⁊ deuote. Alia ei tpa facim⁹ p do. i h̄ āt assistim⁹ do. ⁊ itēdim⁹ do. ⁊ alloq̄mur eū ⁊ nos ipe. sil' ⁊ p nr̄is necitatib⁹ e⁹ auxiliū postulam⁹ Speal' deuotō ꝯsistit i orōib⁹ puat⁹ ⁊ familiarib⁹ vocaliū orōnū r̄citatōib⁹. ps. letania ⁊ alia⁹ orōnū. q̄s i secreto q̄sq̄ p se extraordiarie ruminādo psoluit Mat. vj. Cū orat⁹ dicite p⁹ nr̄. Item i sacr⁹ meditatōib⁹ cū q̄s añ mēt⁹ ocl'os r̄colligit pcā ꝓpria. ⁊ miserias ⁊ fuka supplicia vl' bñficia di seu spālia. et passiōz xp̄i ⁊ bōitat⁹ e⁹ dulcedinē ⁊ pmia repmissa. vt ex his ꝓcipiat deuotōis affectū timor⁹ vl' amor⁹ di desideriū. meror⁹ l' gaudiū spūalis. ps. Meditat⁹ sū nocte cū corde meo. ⁊c̄. Item i pñs erga deū affectib⁹ ⁊ lacrimis ⁊ suspiriis ⁊ sctis ōsideriis amor⁹ ⁊ aliis ineffabilib⁹ motib⁹ cordis. i inbilcis excessib⁹ ⁊ raptu ⁊ absorptōe spūs i deū. q̄ adherēs do vn⁹ fit spūs cū eo p pure itelligētie lucē. ⁊ cognitōz di ⁊ amor⁹ e⁹ ardorē ⁊ glutinosā fruē di ihesuz. Ro. viij. Ipe spūs postulat. p nos. gemenar. ⁊c̄ Q̄ si plat⁹ ꝓpedit' variis curarū distractōib⁹ spāli deuotōi sep⁹ itēdere. saltē iterdū cū oportune vz q̄i furtiz rapti ad orationis studiū se ꝓferat ne oino refrigescat ne i dissuetudiez orādi veiat. ne do alien⁹ efficiak' ne gr̄a diuie ꝓpiciatōis ei q̄i insensibilit' ſbtrahak'. vñ moyses cū p pl'i negocia exteri⁹ vexarek' crebro i tabnacl'm federiz ad dñz r̄currit familiare ip⁹ colloq̄ū ibi expetēs q̄ itrisec⁹ i spū reficerek'. Dñs q̄z dieb⁹ pdicās turb⁹ noctib⁹ i orōib⁹ sol⁹ pnoctauit. Et ls qua detur mora plato orandi. tñ q⁹ paliis dz ex officio orare. dak' ei q̄nz ꝓpt' alios copiosior orādi gr̄a vt q̄b⁹ pdē agēdo possit eē orādo pdē. tm̄ ū

negligat q̄rere. nec abhȳciat cum offerk. ne ex merito ingtitudinis ab eo gr̄a elongek. assi/dua deuotio sp ei dz adesse sic̄ z q̄buslibet p ficere volētib⁹ i religiōis ꝓtute. Et ipa tri plex est. Una ē iugis memoria dei añ oc'los cordis. ps. Prouidebā deū in ꝓspectu meo sp. Oculi mei sp ad dñm ⁊c̄. In oi loco⁹ tpe sp dz hō studere deo intēdere. q̄si sit corā eo p mētis intuitū. Uñ solebāt dicere belyas z helize⁹. iij. Re. xviij. Uiuit dñs i c⁹ ꝓspectu sto. Sicut em̄ angeli q̄cūq; mittāk. cū a diui na ꝓtēplatiōe nō recedūt. ita hō ꝓtutis pro suo posse sp dei memoriā a suo corde non re moueat. Uñ si aliq̄n ꝓtigerit. semetipm ide redarguat. Bern̄. Dñe tps q̄ de deo nō co gitas. puta te pdidisse. Hā z si ꝓfunde ñ pos sis cogitatōz tuā sp in ipm defigere meditā do. saltē memorādo cordis intuitū in eū di/rige. ⁊cū dak oportunitas ipa memoria i me ditatōem seu orōem formek. sic̄ q̄ materiam formāde imagis secū circūfert vt cū habue rit oportunitatē aliq̄d in ea sculpēdo opek.

Alia est ꝓtinuū studiū deo placēdi. in oīni actiōe vl' locutōe vt sp q̄si in ei⁹ pñtia caueat vñ ei displiceat. z doleat si forte fecerit. z stu/deat in q̄ z qualit̄ ei possit magis placere. ij. Coz. v. Cōtēdim⁹ siue absentes siue pñtes placere illi. Oīm̄ enī nos manifestari oportz añ tribunal xp̄i. Semp enī dz religiosus se gerere q̄i in ꝓximo sit tribunali sūmi iudicis pśentād⁹. Au. xij. Estote pati q⁹ q̄ hora non putatis fili⁹ hois veniet. Dia nra videt q̄ faci/mus. z sic̄ nō obliuiscik bonoz opm ad p̄mi andū ex diuturnitate tpis. ita nec maloz ad puniendū nisi p pniam diluank. Ecci. xxxiij Cōtemnēs aiaz suā ōt. Nemo circumspicit me quē vereor. delictoz meoz nō memora/bik altissim⁹. z nō intelligit q̄m oia videt ocu lus ei⁹ ⁊c̄. Tertia ē. oia agēda orōe saltem mētali p̄uenire. ad oīes euēt⁹ orōe se p̄mu/nire oia bñficia gr̄a z actōe pseq̄. ac laude di uia agēda petat a dño sibi salubrit̄ inspirari euentū dirigi ad salutē ꝓfectū. bñficia auge/ri z ꝓseruari. Sic̄ em̄ nauta. puidēs tēpesta tē festinat sep⁹ ingredi portū secuz. ita religi osus ad orōis portū ꝓtinue ꝓfugiat vbi om nes piculoz collisiōes euadat. z i oib⁹ agen dis sp pl⁹ orōi fidat q̄ ꝓprie industrie vel la/bori. ij. Para t'. xx. Cū ignoram⁹ q̄d agere de beam⁹. B solū habem⁹ residui vt ad te oc'los nr̄os dirigam⁹. vicz i orōne. Ps. Sic̄ oculi ancillaꝝ i manib⁹ dñoz suoz ⁊c̄. Dis igit̄ et alijs pēnis eccl̄iastic⁹ seraph. i. plat⁹ spūal' dño sedēti sup soliū excelsum z eleuatū orna tus assistat. q̄z p̄mas duas sup caput eleuet medijs duab⁹ corp⁹ z pedes ꝓtegat. vltimis duab⁹ i latū z in altū volet. vt zelū ei⁹ nō būa ne laudis feruor depmat. nec ꝓpassionē eius carnal' inclinet affect⁹. sz sursum recta inten/tio sustollat. z fraterne caritat̄ pietas i altū erigat. ppē retributiōez supnā. ps. Inclinaui cor meū ad faciēdas. ⁊c̄. Patiētia ꝓ z vita exēplaris ꝓtegāt eū a ꝓturbatōnū iaculis. z a nuditate inopie meritoz. q̄b⁹ q̄si armis de fendak. z q̄si sacris vestib⁹ adornek. Isaie. lij. Induere fortitudine t. syō. induere vestim tis gl'ie tue. Circūspectiōe ꝓ o vbiq; circum uolet vidēdo q̄d z q̄liter sit agendū. z deuo tiōis studio q̄ sursum sūt q̄rat. vbi xp̄s est in dextera dei sedēs. sublimi volatu ad ipm ac cedēs. Licet aūt oīnes q̄ p̄sunt aiab⁹ bas ꝓtutes nō possint oēs equalit̄ hr̄e. tñ oīno necessariū ē eis aliquaten⁹ nō carere tā p fru ctu edificatōis illoz q̄b⁹ p̄sunt q̄ ꝓprie salutē pfectu. Quilibet etiā religiosus q̄ seipm bz regere z de suūpsi⁹ regimīe rōem deo est red ditur⁹ i extremo examīe. Dis alis z pennis q̄tū sibimet indiget dz adornari z in supna subleuari. vt sit feruēs i iusticia. cōpatiēs p/ximis. ꝓpter deū. patiēs i aduersis. bono ex/emplo alios edificās. circūspect⁹ in oib⁹ z su per oia deo p orōis studiū familiarit̄ adhe/rens. q̄ eū in oīnib⁹ ꝓegat dirigat z ꝓmoue at. z tandē ad celestia euolare faciat. Quod nobis p̄stare dignek Jesus xp̄s Amen.

¶ Finit tractat⁹ sancti Bonauenture de sex alis Seraphin.

¶ Finiunt tractatus q̄plurimi sancti Bo nauenture de volumine secūdo partis. Im pressi Argētine Anno dñi. M.cccc.xcv. Fi niti sexta feria ante festum sancti Thome apostoli.

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf